Repertoriuz principaliuz. et emergẽtium questionuz. ac omniuz. que notatu digna sũt. Andree Barbatie siculi in primã partẽ principalẽ secũdi decretaliuz.

Georgius de arriuabenis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Tituli ſuper prima parte principali. ſecundi decretalium cum quibuſcunq; capitulis ⁊ paragraphis in ea contentis.

¶ De iudicijs.

Rubrica. car.2
c. De quo vult deo. car.6.
c. Decernimus. car.17.
c. Quanto. car.19.
c. At ſi clerici. car.22.
§. de adulterijs. car.32.
c. Ceterum. car.37.
c. Dilecti. car.42.
c. Intelleximus. car.44.
c. Clerici. car.47.
c. Cauſamq;. car.50.
c. Cum non ab homine. car.53.
c. Quia. car.59.
c. Cum veniſſent. car.62.
c. Monit. car.64.
c. Paſtoralis. car.76.
c. Examinata car.78.
c. Cum deputati. car.84.
c. Qualiter. car.86.
c. Cauſamq;. car.88.
c. Exhibita. car.88.
c. Venerabilis. car.90.
c. Significauerunt. car.92.

¶ De foro competenti.

Rubrica. car.97.
c. Si quis clericus. car.99.
c. Nullus. car.100.
c. Sane. car.106.
c. Si quis contra. car.107.
c. Si quis laicum. car.113.
c. Ex tranſmiſſa. car.118.
c. Verum. car.122.
c. Cum ſit generale. car.127.
c. Quod clericis. car.139.
c. Licet ex ſuſcepto. car.146.
c. Ex tenore. car.150.
c. Si diligenti. car.152.
c. Cum contingat. car.161.
c. Poſtulaſti. car.171.
c. Ex parte. b. car.181.
c. Conqueſtus. car.184.
c. Dilecti. car.187.
c. Significaſti. car.188.
c. Propoſuiſti. car.193.
c. Licet. car.195.

FINIS.

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Repertorium Andree Barbatie siculi super prima parte principali secundi decretalium.

Abbas an ꝛ in qbus episcopo preferat in.c.ceterū de iudi.numero.23. car.38.

Abbas iudiciū p monachos agitatū noie monasterij an ratū hie poterit in.c.cāmqꝫ.de iudi.numero.64. car.53

Abbas in cā monasterij sine psensu cōuentus an solus agere possit in.d.c.causamqꝫ.numero.1. car.88.

Abbas vel suus cōmissarius de crie p̄ suū monachū ingrens quā formā sequet in.c.cū ptingat.de fo.cōpe.nūero.103. 167.

Abbas in monachos sibi subiectos in figura iudicij criakr ꝛ ciuilr exercere an poterit in.d.c.cū ptingat nūero.169. 170.

Abbas q̄ de iure cōi nō ꝓcedat an iurisditionē hēat in.c.significasti.de fo.cōpe.nūero.3.Et an appellatiōe iurisditiōis veniat ordinaria ibidē numero.4.cū nūero seq. car.188

Abbates canonicis an preferant ꝛ an digniores sint in.c.decernimus de iudi.numero.12. car.17.

¶ Ablatiui absolute positi qualiter exponunt in.c.examinata de iudi.numero.53. car.80.

¶ Absolutus inique a iudice secꝛari an rōne peccati ecclesie denūciari possit in.c.nouit de iudi.numero.161. car.70.

¶ Accidens enti aduenies illud qualificat ꝛ reponit in diuersa spē in.c.decernimus de iudi.numero.20. car.17.

¶ Accusans de homicidio.lite pēdēte excōicat⁹ vel bānit⁹ an poterit accusatōez ꝓseq in.c.itellexim⁹ ō iudi.ñ.62. 47.

Accusatio nullatenus admittit nisi legittima iscriptio ꝓcesserit in.c.dilecti de iudi.numero.9.cū numero seq. car.42

¶ Acta facta cū ageret ciuilr.cū agit crialiter an p̄iudicant in.c.at si clerici de iudi.numero.102. car.28.

Acta coraꝫ iudice seculari ꝓducta an ꝛ qñ faciāt fidē coram ecclesiastico in.d.c.nūero.67.ꝛ numero seq car.24.

¶ Actio est ius ꝓsequēdi in iudicio qō sibi debet in.c.si qs clericus de iudi.numero.2. car.99.

Actio in libello an sit de necessitate exprimenda in.c. dilecti. de iudi.numero.23. car.43.

Actio qd sit in.d.c.dilecti numero.53. car.44

Actio psonalis ptra personaliter obligatū dirigitur in.c.qꝛ de iudi.numero.34. car.60.

Actio de iure canonico an ex nudo pacto ꝛ ex iuramēto oriatur in.c.nouit de iudi.numero.260.cū plu.seq. car.75.

Actio realis que ꝛ que dicat ꝓfessoria ꝛ que negatoria in.c. examinata de iudi.numero.2. car.78.

Actio ō iure canonico an exp̄mēda sit in.d.c.nūero.70. 82.

Actionē ineptā ꝓponens an ad aptā ꝛ ꝓgruētē redire poterit in.d.c.numero.56.cū plu.seq. car.81.

Actio de sacrilegio cōmisso cuilibꝫ de ecclesia an cōpetat in c.cū sit gñale.de fo.cōpe.numero.20.cū plu.nu.seq. car.128.

¶ Actor an forū rei sequi teneat in.c.si quis contra clericū. de fo.compe.numero.4. car.108.

Actor sub illo iudice in cuius dioceſi res sita est an agere debeat in.c.sane de fo.cōpe.numero.17. car.107

Actor opponēs iudicē ordinariū suspectū adire poterit iudicē p̄ncipalē ꝛ petere vt sibi ꝛ aduersario suo iudicē delegatū ꝺputet ad arbitros eligēdos qō si recuset parte nō citata an appellare poterit in.c.si quis contra clericum.de fo. compe. numero.18.cum nūero seq. car.109.

Actor lꝫ regulari dispositione sequet forū rei.tñ cōsuetudine induci potest vt laycos coram iudice ecclesiastico conueniat in.c.si laycus clericū.numero.2.ꝛ numero seq. car.114.

Actor lꝫ ad edēdū sibi istā reū cōpellē non possꝫ.iudex tñ ne bitas occultet cōpellē poterit i.c.si diligēti.ō fo.ꝓpe.ñ.9. 152.

Actus vbicūqꝫ dꝫ esse qualificatus nō sufficit si adsit substantia ꝛ nō qualitas in.c.i.de iudi.numero.32. car.8.

Actus humani a duplici principio originantur in.c. dilecti. de fo.compe.numero.22. car.187.

Actū sibi penale quotiēs qs in iudicio facit eo ipso sine alio processu cōdemnari debet ꝛ cogi ad solutionem pene in.d.c. si diligenti.ℨ.numero.124. car.158

¶ Ad proficiendū in scientia qd requiratur in.c.qō clericis de fo.compe.numero.27.cum.ij.nu.seq. car.140.

Ad contrahendam inimicitiam quid debeat attendi in.c.i.ō iudi.numero.6. car.5.

¶ Aduersarius nr̄ is cū quo in iudicio ꝓtendimus an dicat in.c.significasti.de fo.compe.numero.5. car.193.

¶ Adulteriū inter crimina minora an cōputet in.c.at si clerici de fo.cōpe.numero.2.cū plu.seq. car.32.

Adulteriū ꝛ incestū qdā cōmisit cum ꝓsanguinea sua nupta. eps ꝓdēnauit ad penā ꝑpetui carceris.eps vult eā ō capitare an possit in.c.postulasti.ō fo.cōpe.ñ.93.cū plu.seq. car.177.

¶ Aduocati oia mala noscūt in.c.dilecti.ō iudi.ñ.42. 44.

Aduocatus si dicat cliētulo si confitearis perdes causam an peccat in.d.c.dilecti.numero.43. car.44.

Aduocatus docēs cliētulū rñdere falsum an teneat aduersario illi⁹ resarcire dānū in.c.pastoralis ō iudi.nūero.7.Et qd si aduocatus dicat cliētulo si ꝓfiteberis cām pdes ꝛ nō dicat aiam pdes ibidem remittitur. car.76.

¶ Affirmare aliqd de volūtate alterius an liceat in.c.nouit ille de iudi.numero.22. car.64.

¶ Agēs coraꝫ dño feudi si dicat se dñm ꝛ ꝓbat feudū an obtinere debeat in.c.si clericus laycū de fo.cōpe.nu.46. car.116.

Agēs p̄ emphyteotā volēs ab eo aduocare rem.libellus q̄r formet in.c.ex pte.b.de fo.cōpe.numero.11. car.181.

Agere an possum coraꝫ layco ꝓ spoliatione iurium ecclesie in c.significauerunt de iudi.numero.27. car.94.

Agere an posset tutus exceptiōe anteq̄ꝫ ꝓueniat iudicis officiū implorādo vt silētiū actori ponat in.c.si qs ꝓtra clericuꝫ de fo.compe.numero.6.ꝛ numero seq. car.108

Agere ad interesse an qs possit eo casu quo licitū est penitere in.c.i.de iudi.numero.121.cū numero seq. car.14.

¶ Alienatio facta in fraudē legis an sit ipso iure nulla in.c. si diligēti de fo.compe.numero.120. car.158.

¶ Aliméta pauperi ꝓceptori discipuli an administrare teneantur in.c.dilecti de iudi.numero.93. car.42.

¶ Aliud est expensa aliud dānum in.c.dilecti de fo. compe. numero.32. car.187.

¶ Ambasiator qui sibi ꝓcurauit ambasiatā.in itinere si fuerit derobatus cōitas an teneat damnum reficere in.c.licet de fo.compe.numero.77. car.200

¶ Ambiguitas ꝛ alternatio an pariant obscuritatem in.c. ex parte de fo.compe.numero.10. car.181.

¶ Amicitia semel habita an durare p̄sumatur in.c.i.de iudi.numero.79. car.11.

¶ Angelus Baldum suū genitorē appellat in.c.postulasti. de fo.compe.numero.109. car.178.

¶ Anglici nō in anglia habitātes vel eꝫ forenses in anglia sub ista gñalitate vboꝝ oibus anglicis.an cōprehēdant in.c. dilecti de fo.cōpe.numero.48.Et qd de ꝑsalijs cōcessis p̄ florētinos an ꝓcesse videant in florētinos nō florētiaꝫ habitātes vel eꝫ in ex̄neos florentiā habitātes ibidem. car.188.

¶ Antipapa quolibet xp̄iano minor dicitur in.c.nouit de iudi.numero.229. car.74.

¶ Appellās epm filiū rustici iniuriādi cā.eps an de b̄ cogsce re possit in.c.cū venissent de iudi.nūero.38.cū nu.seq. car.63.

Appellās a grauaminibus pluribus.si de vno ꝓstat an sufficiat in.c.cāmqꝫ de iudi.numero.22. car.89

Appellari vt qs possit añ sniam vbi appellat ad ecclesiaꝫ an attendatur qualitas tribunalis iudicis ad quē an vero iudicis a quo in.c.nouit de iudi.numero.187. car.66.

Appellari a snia nulla an possit eo respectu q̄ lite nō ꝓtestatestes recepti fuerint in.c.cāmqꝫ de iudi.nūero.14. car.89.

Appellari an possit tpe feriato.ꝛ an possit fieri coram iudice ad quē libellus appellatorius supradicto tpe in.c.significauerunt de iudi.numero.74. car.96.

Appellari an possit a delegato epi recusati vel nō recusati ad eius vicariū tenēdo opi.q̄ appellari ad epm possit in.c.si qs p̄ clericū de fo.cōpe.nūero.55.cū plu.seq. car.112.

Appellari añ sniam a iudice seculari an ꝛ qū possit in.c.lꝫ ex suscepto de fo.compe.numero.31. car.147.

Appellatione prelati an veniant abbates in.c. decernimus.

UVA. BHSC. IyR_275_2

de iudi.numero.14. car.17.
Appellatione excessus an veniat delictum in.c.at si clerici de iudi.numero.162. car.31.
Apppellatiõe scholariũ in mã ꝓmiscua doctores an veniant in.c.at si clerici.§.de adulteriis de iudi.nũero.42.cum nu.seq. Et an appellatiõe monialiũ veniat abbatissa ibiõ ñ.43. 34.
Appellatiõe fratrũ in statutis odiosis monachi an veniãt in c.cãmꝙ de iudi.numero.6. car.51.
Appellatiõe sacroꝝ ordinũ in mã fauorabili ordines miores an veniãt in.c.cũ nõ ab hoie õ iudi.nũero.8. car.54.
Appellatiõe populi an layci dũtaxat veniãt in.c.cũ nõ ab homine iudi.numero.79. car.57.
Appellatiõe ꝓmi iudei ꝛ sarraceni ꝛ alij infideles an veniant in.c.nouit ille de iudi.numero.33. car.64.
Appellationis sue validitatem ꝓbari quid facere debeat in d.c.numero.45. car.65.
Appellatiõe generis:nati ex feia an veniant in.d.c.ñ.82. 66.
Appellatione canonicorum decanus an veniat.c.cum deputati de iudi.numero.1. car.84.
Appellationes frustratorie que dicantur in.c.qualiter de iudi.numero.10. car.87
Appellatione ciuitatis prouincia an veniat in.c. significaue runt de iudi.numero.5. car.92.
Appellatiõe iudicũ iudices layci an tm̃ veniant in.c.nullus de fo.compe.numero.13. car.101.
Appellatiõe põtificis simpliciter facta an veniat papa in.c. nullus de fo.compe.numero.55. car.103.
Appellatiõe executoris in statutis vbi v̄ba stricte iterꝑtãda sũt an veniat delegatus in.c.si qs ꝯ clericũ de fo. cõpe. nu.13. Et qs dicat executor ibiõ nũero.14.cũ nũero seq. car.108.
Appellatione scholaris rector an veniat ꝛ appꝓne clici an veniat canonicus in.c.si diligẽti de fo.cõpe.nũero.149. 160.
Appellatio viri in statuto vel in dictis testiũ si reperiat qualiter accipiatur in.c.ex parte.b.numero.4. car.181.
Appellatio an admittat interdicto vti possidetis in.c.cõque stus de fo.compe.numero.29. car.185.
Appellatur licite propter grauamen in.c.licet ex suscepto.de fo.compe.numero.25. car.147
¶ Apostata ad suũ clastrũ rediẽs an purgat suũ delictũ in c.at si clerici.§.de adulteriis de iudi.numero.87. car.37.
¶ Arbiter laycus nõ põt incidẽter sup re spũali ꝓnunciare in.c.decernimus de fo.cõpe.nũero.5.ꝛ nũero seq. car.14
Arbitri sup recusationis cã assũpti an de principali negocio cognoscãt in.c.lꝫ ex suscepto de fo.cõpe.nũero.5. car.148
Arbitro si mãdat illud qõ a iure iest an sibi videat data forã ad iudiciũ ꝓsequẽdũ in.c.cãmꝙ de iudi.nũero.35. car.90.
¶ Archidiaconus ecclesie cathedralis quã iurisditionẽ habeat in.c.cũ ꝓtingat de fo.cõpe.numero.119. car.168
Archiepoꝝ suffraganei sine ꝓsensu suoꝝ archiepoꝝ in alium iudicẽ ecclesiasticũ an ꝓsentire possint in.c.significasti de fo.compe.numero.14. car.189
Archipbyteri rurales in titulis suis qualem iurisditionẽ habeant in.d.c.cũ contingat.numero.118. car.168.
¶ Argumentũ ab ordine littere an valeat in.c. decernimus de iudi.numero.12. car.17.
Argumentum de effectu ad cãm an sit validum in.c.at si clerici de iudi.numero.48. car.23.
Argumẽtũ dicit quedã subtilis inductio facta ꝑ subtractiõez intellectus in.c.nullus de iudi.numero.54. car.102
Argumentum de tempore ad locum an licitum sit in.c.postulasti.de fo.compe.numero.113. car.179.
Argumentum ab ethymologia vocabuli an ꝛ quando procedat in.d.c.numero.118. car.179.
Argumẽtũ de actu liberali ad actũ necessitatis an validũ sit in.c.significasti de fo.compe.numero.42. car.192.
Banniti vel diffidati cesaris vel pape extra oia beneficia ipsoꝝ diffidantium an sint in.c. at si clerici de iudi.numero.130. car.31.
Bãnitũ occidẽs zelo iustitie ꝛ non priuato odio an illa exceptio pariat innocẽtiã in.c.i.de iudi..numero.141. car.16.
Bãnitus a principe restitutus an bona recuperat alienata in d.c.at si clerici.§.de adulteriis numero.71. car.36.
Bãnũ iudicis delicti an vo iudicis domicilij ingsitõez excludat in.c.ꝓposuisti de fo.cõpe.nũero.34.cũ nu.seq. car.191.
¶ Baptizatus factus hẽticus lꝫ papa indulgeat rebaptizari nõ põt in.c.at si clerici de iudi.numero.62. car.24.
Barbatia dicit se vidisse bumanã bestiã credentem ꝓfiteri leges paruipendentẽ hec nostra sacra põtificia iura vtẽtia verbis illis.vꝫ auribus nostris audiuimus in.c.ex tenore de fo. compe.numero.8. car.151.
¶ Bartolus in annis iuuenilibus fuit iudex maleficiorũ in c.lꝫ de fo.compe.numero.41. car.198.
Bar.fuit homo subtilis sequens opiniones multũ placentes laycis in.c.dilecti de iudi.numero.59. car.44
¶ Bastardus societatẽ ꝯbens oium bonoꝝ cũ aliquo qui a patre illius bastardi instituat an ꝓpter mixturã bastardi illius dimidia bereditatis ꝓsequetur in.c.significasti de fo.compe.numero.30.cum numero seq. car.197.
¶ Beneficium indultum a iure an ꝛ qñ nobis auferri potest in.d.c.i.de iudi.numero.65. car.11.
Beneficiũ manuale qd sit.ꝛ an cõfirmatũ ꝑ papaꝫ dicat effectũ perpetuũ in.d.c.i.numero.116. car.14.
Canon imponens legẽ epis ne ꝓstituant clericum yconomũ ipsi epi an possint ꝯ tales canones dispẽsare in.c.decernim⁹ de iudi.ñ.27.ꝛ nu.se.ꝛ seq. 18.
Canones ꝛ nõ leges ciuiles in decisiõibus causaꝝ in locis tẽporalis iurisditionis ecclesie seruantur in.c.quod clericis de fo.compe.numero.3. car.145.
Canonicus vñ dicitur in.c.cãmꝙ de iudi.nũero.45. car.52.
¶ Cã delegata ꝑ verbũ ꝓcipio an alteri per delegatũ subdelegari poterit in.c.qꝛ.de iudi.numero.25. car.60.
Cã iuramẽti cui⁹ foꝛi sit in.c.nouit.õ iudi.nũero.97. car.66.
Cã exꝫ prouinciã an vltra vnã dietã cõmiti possit in.c.significauerunt de iudi.numero.1.ꝛ numero.5. car.92
Causa vbi cõmittitur per verbum ipse an poterit actus fieri per substitutum.ꝛ quid si cõmittatur per verbum ille in.c.sane de fo.compe.numero.13. car.107.
Causa multiplex suspitionis legittima in.c.ex transmissa.de fo.compe.numero.57.cũ plu.seq. car.121.
Causam appellatione remota inferioꝛ a principe an cõmittere posset in.d.c.ex transmissa numero.49. car.119
Cause maioꝛes an fine causa ad papam transferri possint in c.i.de iudi.numero.83. car.12.
Cause ciuiles lꝫ possint delegari laycis:nõ tm̃ spũales vel criminales in.c.decernimus de iudi.numero.22. car.18.
Cause de iure canonico ꝑm rigoꝛem legũ non sũt decidende in.c.dilecti de iu.numero.58. car.44.
Cause notabiles deferentes causam ad iudicem ecclesiasticũ etiam contra laycum super re ecclesiastica que sunt in.c.cum sit generale de fo.compe.numero.24. car.128.
Cause reales ꝛ feudales clericoꝝ qualiter deciduntur in.c. quod clericis de fo.compe.numero.55. car.141.
¶ Capitulum sede vacante cuꝫ clerico ne deponatur ꝓpter delictum an dispensare possit in.c.at si clerici.§.de adulteriis. de iudi.numero.63. car.35.
Capitulũ an impetrare potest rescriptum sine prelato in causa in qua agere non potest sine ipso in.c.causamqꝫ.de iudi.numero.16. car.51.
Capitulum in bis que de iure spãli cõpetũt epo an ꝛ qñ succedat in.c.verũ de fo.compe.numero.27. car.123.
Capitulũ sede vacãte in ptãte doctoꝛãdi examiatos ꝛ exaiando an succedat in.d.c.verũ nũero.28.cũ.ij.nu.seq. car.123.
Capꝫ capellanos ititulatos õ iure an illos remouere possit aut coꝛrigere in.c.cũ ꝓtingat de fo.cõpe.numero.14.car.162
¶ Certificari per relationem ad aliud an qs possit in.c.licꝫ ex suscepto de fo.compe.numero.53. car.148.
¶ Cetus hominum ciuitas appellatur in.c.primo de iudi. numero.80. car.12
¶ Christianus qlibet rõne peccati mortalis iudicat de foro ecclesiastico in.c.nouit ille de iudi.numero.93. car.66.

¶ Citare

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Citare vbiqz ſubditum ſuum ordinarius an poſſit in.c.lz de fo.compe.numero.20.cũ plu.ſeq. car.196.
Citatio ſine inſtantia partis facta a iudice an valeat in.c.i. ó iudi.numero.13. car.64
Citatio an z quando parti committi poſſit in.c.primo de iudi.numero.15. car.6.
Citatio an p nũciũ gñalez fieri poſſit: an vo pars citationẽ cõmitti p iudicẽ petẽ z obtinere debeat in.c.i.de iudi.nũero.17.
Et an ſufficiat nũcio hẽ lras cõmiſſiõis ſigillatas ſigillo iudicis ibidẽ. z an z qñ nũcius gñalis ſine cõmiſſiõe ſpáli citat: poſſit citare die feriata p nó feriata ibidẽ. car.6.
Citatio de nouo an neceſſaria ſit in pdẽnatiõe expẽſaz fẽda de abſente citato ptumace in.d.c.i.numero.66. car.11.
Citatio ad petitionẽ partis fieri debet alꝫ nó valet in.c.ſigni ficaſti.de fo.cõpe.numero.10. car.189.
Citatio ſola an faciat cenſeri cauſam nũciatam in.c. poſtula ſti.ó fo.cõpe.numero.14. car.193.
Citatio verbalis non realis in alieno territorio an fieri poſſit in.c.lz.ó fo.cõpe.numero.16. car.195.
Citare facere auctoritate propria an z qñ qs poſſit in.c.i.de iudi.nũero.13. Et qd ſi appeat citationẽ deſcriptã z cõmiſſionẽ z relationẽ: an ad petitionẽ ptis pſumaꝫ emanaſſe ibidem Et quid ſi non appareat in actis qz iudex citationem commiſerit ibidem numero.14. car.6.
Citatus ſup vna accuſatiõe cõparuit iudex vult qz ſe excuſet ſup alio libello ſup quo nõ eſt citatus an poterit ipm cõpelle re in.c.i.de iudi.numero.24.cũ plu.ſeq.z nũero.33. car.8.
Citatus illicẽtiatus recedens an z qñ poſſit dici manifeſtus ptumax in.d.c.i.numero.37. car.8.
Citatus ſi eſt dubiũ de iuriſditiõe citatis an cõparere debeat in.c.ceterum de iudi.numero.13. car.38.
Citatus corã iudice delicti ſi nõ cõparuit z inde receſſit alibi trãſferẽdo domiciliũ: an ita excipe poſſit in.c. ꝓpoſuiſti.ó fo.cõpe.numero.25.cum plu.ſeq. car.194.
¶ Ciuitas dicitur vnio ciuium ad inuicem cohabitantium in.c.i.de iudi.numero.80. car.12.
Ciuitas an poterit ſe ſubijcere alteri ciuitati ſine licentia imperatoris in.c.i.de iudi.numero.142. car.16.
Ciuitas an aliquẽ in perpetuuz ptãtem ſibi eligere poſſet in c.ſignificauerunt ó iudi.numero.81. car.96.
Ciuitas dioceſis appellatione an veniat in.c.cum contingat de fo.cõpe.numero.10. car.161.
Ciuitas ſi nõ habeat priuilegiũ vt iura in ea leganꝫ: ſed hoc habeat ex conſuetudine an ſufficiat in.d.c.nũero20. car.162.
Ciuitas quotuplex ſit in.d.c.numero.60. car.164.
Ciuitas Bononia an tpaliter romane eccleſie ſubiecta ſit in c.conqueſtus de fo.cõpe.numero.7. car.197.
Ciuitas quid ſi mittat exercitum ſuuz mutinam: z in illo exercitu quis delinquat: talis delinquens cuius forum ſortitur in.c.licet de fo.cõpe.numero.34. car.186.
¶ Ciues originarij propzie qui dicuntur in.c.dilecti de fo. cõpe.nũero.4.z numero ſeq. car.186.
Ciues ſi fuerint ſtipulati de damnis z intereſſe ſtandum eſſe ſimplici dicto eorum cum iuramẽto an releuantur a probando intereſſe per teſtes in.d.c.numero.40. car.188.
¶ Claudius tranſcendentem intellectum habuit in.c. clerici.de iudi.numero.29. car.48.
¶ Clauſula gñalis z prouiſio ſpecialis vbi in eadem permaneant materia an tũc ad ſpecificata referatur in.c.at ſi clerici de iudi.numero.81. car.26.
Clauſula vocatis vocandis quid importat in.c.cum cauſam de iudi.numero.8. car.89
Clauſula ex certa noſtra ſcientia lz ſpecifice non apponatur in reſcripto ſi tamen apponatur aliquod verbum ex quo appareat papã habuiſſe ſcientiam facti an ſufficiat in.c. ſignificauerunt de iudi.nũero.22. car.93
¶ Clericus ſi veniat torquẽdus an eps cõmittere poſſet laico vt eũ torqueat in.c.decernimus ó iudi.numero.39. car.19.
Clericus ex profeſſione facta corã layco ſi illã nõ renocet vt erroneam an per epm torquẽdus ſit in.c.at ſi clerici de iudi.numero.20.cũ plu.ſeq.z nũero.73.cũ nũero ſeq. car.23.
Clerici corã iudice ſeculari crimen confiteri nec conuinci per teſtes receptos non poſſunt in.d.c.numero.10. car.22.
Clericus an z quando coram layco conueniri poſſit in.c.decernimus ó iudi.numero.43. car.19.
Clericus fecit hoc coram epoziſta verba qualiter intelligant in.d.c.at ſi clerici.numero.46. car.23.
Clericus ſoluens ad petitionez layci preſumitur inuitus ſoluere: eodem modo preſumitur inuitus confiteri crimen coraz layco in.d.c.numero.70. car.25.
Clericus deponens falſum coram iudice ſeculari an p ipſuz condẽnari poterit in.d.c.numero.71. car.25.
Clerici appellatione diſtrictualium iudicis layci an comprehendantur in.d.c.numero.72. car.25.
Clericus poſito qz in cã mere ciuili coram iudice layco poſſit reconueniri. quid ſi agatur de crimine ciuiliter an poterit reconueniri actiõe que infamat in.d.c.numero.90. car.27.
Clericus quãdiu corrigi poteſt per eccleſiam quantumcũqz criminoſus nunquam curie ſeculari tradendus eſt in.d.c.numero.127.z numero ſeq. car.30.
Clericus committens homicidium per aſſaſſinamẽtũ abſqz vlla degradatione per iudicem laycum an puniri poterit in d.c.numero.129. car.31.
Clericus faciens coniurationem contra dominum terre an propter hoc ſcelus degradari z tradi curie ſeculari in.d.c.at ſi clerici ó iudi.numero.158. car.32.
Clericus plures exceſſus committens an propter hoc ſit degradandus z curie ſeculari tradẽdus in.d.c.§.de adulteriis. numero.12. car.32.
Clericus an qs pſumaꝫ ibidẽ in.d.§.numero.94. car.37.
Clericus rõne rei in cauſa feudi corã layco an conueniri poſſit in.c.ceterum de iudi.numero.38. car.38.
Clerici ſeculares ſcholares an coram rectore layco conueniri poſſint in.d.c.ceterum numero.20. car.38.
Clerici priuilegium obtinuerunt adeo vt coram layco nõ cõueniantur in.d.c.numero.69. car.50.
Clericus in minoribus ptitutus an ſnie depoſitõis capax ſit in.c.cũ nõ ab hoie de iudi.numero.6.cũ nũero ſeq. car.54.
Clericus p iſtis criminibus.vz furto homicidio z periurio an deponatur in.d.c.numero.9. car.54.
Clericus in crimine deprehẽſus a ptãte ſeculari an ab ipo iudicari poterit in.d.c.numero.20. car.54.
Clericuz de nocte illicite repertum an a familia ptãtis capi poſſit in.d.c.numero.59. car.55.
Clericũ promouendũ an z qñ qlibet de populo ꝓhibere poteſt vt nõ ꝓmoueaꝫ in.d.c.numero.66. car.56.
Clericum debitorem fugientẽ cũ re ſua an laycus cape poſſit in.d.c.numero.71.cum numero ſeq. car.56.
Clericus ſi in delicto capiatur a laycis z qd ſi laycus capiaꝫ a clericis an talis deprehẽſio inducat infamiã in.d.c.cũ non ab homine de iudi.numero.77.cũ nũero ſeq. car.56.
Clericus an z qñ coram layco recõueniri poterit in.c. qualiter de iudi.nũero.17.cũ plu.ſeq.Et an in actiõe reali ꝓueniri poterit corã ipſo layco ibidẽ numero.20. car.87
Clericus qñ qs mittiꝫ in poſſeſſionez ex edito diui adriani a layco iudice an citari poterit in rubri.numero.19. car.97.
Clerici principiũ laycoz an diſtrictuales dicãtur in.c.nullus de fo.cõpe.numero.3. car.100.
Clericus ſi agit contra laycum coram iudice eccleſiaſtico ſup oppſſiõe: an in libello ſufficiat exprimere oppreſſionẽ z iuriſditionẽ ſup fũdare in.c.ſane de fo.cõpe.nũero.16. car.107.
Clericus ſpoliatus an coram iudice clerico ſuum ſpoliatorem conuenire poterit in.c.ſi clericus laycum . de foro compe.numero.8. car.114.
Clerici ſeculares lz in rebus pecuniarijs ſint priuilegiati nõ tñ in realibus z feudalibus.Et qd de clericis ꝓprie ſũptis in c.qõ clericis de fo.cõpe.numero.23. car.140.
Clericus in actione reali conuenitur coram preſide in.c.qõ clericis de fo.cõpe.numero.34. car.140.
Clericus monachũ trahẽs exꝰ locũ ſui domicilij cui iuriſditio

UVA. BHSC. IyR_275_2

ni subijcitur in.d.c.qȝ clericis numero.26. car.140.
Clericus in foro ciuili litigans an ante sententiam appellare possit in.d.c.numero.59. car.141.
Clericus trabēs clericū coram iudice seculari qua pena puniet in.c.si diligenti de fo.cōpe.numero.34. car.153.
Clericus pacto priuatorum iudici seculari an subjci possit in c.si diligenti de fo.cōpe.numero.40. car.153.
Et in.c.significasti ō fo.cōpe.numero.34. car.191.
Clericus vocatus coram iudice seculari si non venerit processus contra eum habitus an teneat in.d.capitulo si diligenti. numero.43. car.154.
Clericus ⁊ laycus si habuerint ius pronatus insimul: legat⁹ de latere an illud ꝓferre poterit numero.75. car.154
Clericus in laycum vt in arbitrū an compromittere posset sine licentia sui epi numero.81. car.156.
Clerici in rebus patrimonialibus compromittere in laycum quo ad ordinem processus ⁊ decisionem cause an possunt in d.c.numero.82. car.157.
Clericus sniam latam a iudice non suo an approbare possit in.d.c.numero.83. car.157.
Clericus cum layco litigans in foro layci: tacite subiicit se statutis ipsius layci quo ad ordinez iudicij in.d.capitulo numero.84. car.157.
Clericus quando ad iudicium seculare dicitur protrahi in d.c.numero.85. car.157.
Clerici in optione an sit perdere causam an locum in.c.si diligenti de fo.compe. numero.133.Et verbum maluerit quid prestat ibidem numero.134. car.159
Clericus cū suo fauori expresse renūciare non possit nūqd hoc tacite posset in.d.c.si diligenti numero.137. car.159
Clerici seruitio ⁊ obsequio maiorū platoꝝ an deputari possint in.c.cū ꝓtingat de fo.cōpe..numero.2. car.161.
Clerici districtualium appellatione an veniunt in.c. dilecti. de fo.compe.numero.13. car.186.
Clericus quis non dicitur nisi probetur in.c. significasti. de fo.compe.numero.2. car.188.
Clericus ⁊ laycus si executores fuerint ad pias causas: iudex ecclesiasticus propter mixturam clerici an laycum compellere poterit in.c.significasti. de fo.competen. numero.27. cum numero.seq. car.191.
Clericus prorogans iurisditionem alterius iudicis ecclesiastici sine consensu sui episcopi: sicut quādo litigat coram iudice seculari in.d.c.numero.34. car.191.
Clericus cum consensu sui epi in iudicem laycum an consentire possit in.d.c.numero.43. car.192.
Clericus fundum layco vendidit ⁊ tradidit ⁊ clarum est teneri defendere. Laycus emptor denunciat litē motaꝝ huic clerico ⁊ petit vt veniat ad defendendum. Clericus comparet coram iudice layco ⁊ vult iudicium deuolui coram epo ⁊ sic coram iudice suo: an hoc facere possit in.d.nūero49. car.192.
Clericus habens duo beneficia incompatibilia in duab⁹ diocesibus. licet preuentus ab alio sit. per ordinariuꝝ cuiuscȝ diocesis ad titulū ostendēdū an compelli poterit in.c.pposuisti. de fo.compe.numero.19. car.193.
Clericus an ex confessiōe coraꝝ seculari facta torqueri possit in c.at si clerici de iudi.nūero.73.⁊ numero seq. car.25.
¶ Cognitio iuramenti ad quem iudicem spectat in.c.nouit de iudi.numero.1.cum plu.seq. car.64.
Cognitio fidei ad quē spectat in.d.c.numero.67. car.65.
¶ Collector obuentionum spūalium laycus an esse poterit in.c.decernimus de iudi.numero.31. car.19.
¶ Collata ecclesijs titulo lucratiuo an videant ꝑ aia collata in.c.conquestus de fo.cōpe.numero.20. car.184.
Collega similem iurisditionem habens in loco vbi deliquit. socius iurisditionis non delinquens an poterit ibi socium delinquentem punire in.c. postulasti de fo.compe.numero.89. cum numero seq. car.17.
Collegia ad sindicum constituendum an compelli possint in c.cāmqȝ de iudi.nūero.63. car.53.
¶ Comes propie quis dicatur in.c.ex tenore de fo. compe. numero.7. car.151.
Comes ⁊ dominus eo ipso ꝙ est dns an iurisditionē habere dicatur in.d.numero.26. car 151.
¶ Cōmissio facta qbusdā patronis galearū vt se intēderent cū quodā mercatore in ciuitate Londre q eis daret pecunias ad emēdū pānos ⁊ lanā pro onerādis galeis. quid iferūt illa vba ⁊ qlr itelligant in.c.decernim⁹ de iudi.nūero.8. car.17.
Cōitas seu cōio discordias suscitare solet in.c.postulasti. de fo.compe.numero.3. car.171.
Cōitas rectorē sibi eligere de ꝓsuetudine an possit in.c.significauerunt de iudi.numero.10. car.92.
Cōmodū ex malitia an qs reportare debeat in.c.intellexim⁹ de iudi.numero.22.cū plu.seq. car.45.
Cōio qd sit in.c.si diligēti de fo.cōpe.numero.128. car.157.
¶ Cōpromissuꝝ factū in arbitratorē sup vsuris an itelligat sup ꝓteritis an sup futuris in rubri.de iudi.n̄.38. car.4.
Compromittētes si semel ab arbitro recesserint an illum possint facere compelli ad pronunciandum in.c.causamqȝ de iudi.numero.7.cū numero seq. car.88.
¶ Conciliū quotuplex accipiat in.c.i.ō iudi.n̄.18. car.6
Concilium prouinciale de cā criminali ad finē depositionis ipsius epi an sit iudex in.d.c.i.nūero.8.Et an ⁊ qñ per vbum placet snia feratur ibidem. car.6.
Conciliū gñale si ꝓgredet̄ ꝑ papā an papa illud recusare possit vt suspectum in.d.c.i.numero.81. car.12.
Cōcilia an sint maioris auctoritatis qȝ ōcretales eple in.c.at si clerici.§.de adulterijs ō iudi.numero.63. car.35.
¶ Confessio extraiudicialis qué effectū habeat in.c.at si clerici numero.75. car.25.
Confessio ⁊ ꝓuictio quo ad effectū ꝓcedēdi ad sniam an equparant in.c.at si clerici ō fo.cōpe.numero.8. car.21.
Confessio ⁊ ꝓuictio cora illo qui non pōt pronunciare facta. an valida sit in.d.c.numero.15. car.23.
Confessio criminis coram iudice competenti in iudicio facta nullo precedenti processu an sufficiat ad condēnationez ⁊ an ꝓfitenti ꝓiudicat in.d.c.numero.51.⁊ nūero seq. car.23.
¶ Conductores vectigalium fisci ad munera municipalia subeunda quare non admittunt in.c.si diligenti de foro compe.numero.31. car.153.
Confessio post sniam non tantum operatur quantum ante in d.c.numero.53. car.24.
Confessio facta in carcere principis vl episcopi an valida sit in.d.c.numero.55.Et an mitius cum confesso quam cum cōuicto ibidem numero.57. car.24.
Confessio emissa coram iudice layco si ex tali confessione opinio clerici aggrauata fuerit adeo ꝙ nisi se purgauerit deponetur. deficiendo in purgatione an videatur conuictus in.d.c.numero.63.cum.iij.seq. car.24.
Cōfessio facta cora iudice layco an noceat clerico vt in ea cogat cora epo perseuerare in.d.c.numero.69. car.25.
Confessio quotuplex sit in capitulo examinata de iudi. numero.21. car.80.
Confessio facta absente parte an preiudicet in.d.c.examinata numero.22. car.80.
Cōfessio in iudicio pte pñte ⁊ acceptāte facta. an ⁊ qñ reuocari possit in.c.i.de iudi.numero.111. car.14.
¶ Confessus ⁊ conuictus an sunt diuersa in.c.at si clerici. de iudi.numero.6. car.22.
Cōfessus cora iudice nō bñte iurisditionē sanguinis an ex dicta confessiōe poterit p presidē dānari in.d.c.nūero.24. car.25.
Confessus an ⁊ qñ possit opponere de ineptitudine libelli in d.c.numero.29.cū multis seq. car.23.
Cōfessus crimen in iudicio an efficitur infamis añ sniam an post in.d.c.numero.92.⁊ numero.93.Et que confessio infamat vera an ficta ibidē numero.98.cū numero seq. car.18.
Confessus in tormentis non precedentibus indicijs an possit dici legittime confessus in.c.cum non ab homine. de iudi. numero.17. car.54.
Confessus maleficium in tormentis si incontinenti ad bandum iuris illam confessionem ratificat an talis confessio sit alicuius

UVA. BHSC. IyR_275_2

alicuius efficatie in capitulo.proposuisti. de foro competen. car.193/
ti.numero.2.
¶ Conclusio quid sit in.c.examinata. de iudicijs.numero. car.83.
83.cum pluribus sequentibus.
¶ Consensus tacitus litigantium coram iudice non suo an car.14.
& quando sufficiat in.c.j.de iudi.numero.105.
¶ Consilium episcopi an requirat in progatióe fienda per car.99
clericos in.c.si qs.clericꝰ.de foro compe.numero.9.
¶ Consuetudo quot proprietates habet in.c.clerici.de iudi car.50.
cijs.numero.66.
Consuetudo vt laicus ꝓueniatur coram iudice ecclesiastico car.114
ad instantiam clerici vnde ortum habuit in.c.si clericus lai
cum.de foro compe.numero.16.
Consuetudo est facti & in facto consistit in capitulo.verum: car.133.
de foro competenti.numero.14.
Consuetudo exercita in vno casu an extendatur ad reliquuꝫ car.146
in.c.licet ex suscepto.de foro compe.numero.3.
Consuetudo an iurisditionē tribuat in.d.c.ñ.26. car.147.
Consuetudo qd operet in.d.c.numero.28. car.147.
Consuetudo in vno actu an & quando extendatur ad alium car.147
in.d.c.numero.31.
Cósuetudo si disponat qꝫ mortuo prelato mos eius regi de
nuncietur vt habeatur eius consensus ad eligēdum.& rex ex
tra regnum reperitur.nec commode eius consensus haberi
potest an ad eius vicarium recurretur in.c.licet ex suscepto.
de foro competenti.numero.32. car.147.
Cósuetudo in cā appellatióis iurisditionem tribuens ad cāz car.148.
recusationis an extendatur in.d.c.numero.52.
Cósuetudo in arduis an dat iurisditionē in.c.cum ꝓtingat. car.161.
de foro competē.numero.4.cum sequen.& qd requiratur qꝫ
ꝓsuetudo det alicui iurisditiónez ibidem.numero.7.
Cósuetudinis appellatióe ꝓsuetudo prescripta an veniat in car.162
c.cum ꝓtingat.de foro compe.numero.19.
Consuetudo & prescriptio an stricte intelligi debeant in ocō car.164
capitulo.numero.111.
Consuetudo est vt emphiteosis detur in tertiam generatióez car.168
qd si data fuerit in quartā an teneat in.d.c.ñ.124.
Consuetudo generalis que dicatur & que specialis in.d.c. car.171.
numero.190.
¶ Constitutio penalis si edatur in vnius fauorem.ꝫ faciens
non incidit in penā si ille in cuiꝰ fauorē edit hoc ꝓcedit in.c.si
diligenti.de foro competen.numero.37. car.153
¶ Consultori vbicunqꝫ due qōnes ꝓponuntur.& ipse vnica
solutióe rñdet an illa respósio illas vniformiter decidat in.c.
atsi clerici.de iudi.numero.50. car.23.
Contendens mecum in lite an & quando possim illum repel
lere ab accusando propter statutum repellens aduersarium
ab accusando in.c.j.de iudi.ñ.4.& ante litem ꝓtesta sola cita
tióe interueniente ad indiciū.qs dicat aduersariꝰ ibiō. car.5.
Contemnens in re leui an & quādo peccat mortaliter in.c.j. car.10.
de iudicijs.numero.59.
¶ Continentia causē data diuersitate fori conuenti ad recō
uentum an diuidatur & an cessat priuilegium recōuentionis
quando ex diuersitate fori iurisditio est improrogabilis in.c.
significauerunt.de iudi.numero.22. car.93.
Continuatio quando fit ad proxima & quando ad remota.
in rubrica.de iudi.numero.2.cum.ij.sequen. car.2.
Continuatio qñ fit in rubrica.de iudi.numero.7. car.2.
Continuatio legis ad legem est vtilis & fructuosa quantum
ad nos.qui docemur instruimur & declaramur.in rubrica.
de iudicijs.numero.8. car.2.
Continuatio an sit fienda in.vj.& Clementinis in Rubrica.
de iudicijs.numero.11. car.2.
¶ Cōtumax verus qs dicat in.c.j.de iudi.ñ.38. car.8.
Contumax & ante tempus recedendo an dignus sit excōica
tione in.d.c.j.numero.43. car.9.
Contumax sine noua citatione ex antiqua cōtumatia an pu
niri possit pro aliqua mulcta inferenda in.d.c.j.numero.62.
& quid si contumax deliquit in conspectu iudicis vbi nulla
cadit excusatio an sine aliqua citatione alia pena infligi po
test.ibidem. car.11.
Contumax ex vno articulo ad alium an extendatur in dicto
capitu.i.numero.78. car.11.
¶ Contractus ratióe cuius quis fortitur forum quomodo
capiat in.c.licet.de foro compe.numero.58. car.198.
¶ Cōtrahens cum aduena nunquid eum recedentē capere
possit in.c.licet.de fo.compe.nume.58. car.198.
Cōtrahentes qñ sunt eiusdem loci.attēdi dz locus vbi rudis
mā ꝓctus agitat in.c.licet.de fo.cōpeten.numero.70.car.198
Cōtractus cum predecessore nomine ecclesie & ad vtilitatez
ecclesie factus an in successorem prelature transeat in.c.dile
cti.de fo.competen.numero.8. car.186.
Cōtractatio noua quid si in nouo territorio facta sit dñio ta
men nō mutato.noua actio an nascetur in.c.postulasti.de fo.
competenti.numero.115. car.179
Cōtraxit quis in ꝓprio domicilio postea mutauit ꝓprium
domicilium.an in primo domicilio cōueniri poterit in.c.pro
posuisti.de foro compe.numero.22.cū nūero seq. car.194
¶ Conueniri in domicilio quis pōt licz alibi ꝓtraxerit in.c.
licz.de foro compe.numero.71. car.200
Cōueniri qs poterit vbi res sita est in.d.c.nume.73. car.200.
Conuentus actione depositi in vno iudicio negauit depositum
iuramento interposito.si probatur postmodum depositum.an
per hoc in alio iudicio probabitur illum esse periurꝫ
in.c.atsi clerici.de iudi.numero.104. car.28.
Conuentus non sub nomine vel habitu clericali.coram laico
sponte litigauit & cōdemnatur a laico.appellat. queritur
an valeat sententia.& si non valeat an iudex appellationis ꝓ
nūciare illam nullam possit in.c.nullus.de iudi.numero.100.
cum pluribus sequen. car.105.
¶ Creare milites Rex aut Baro trāsiens per alienas par
tes an possit in capitulo. Postulasti.de foro competenti.nu
mero.61. car.175.
¶ Creditor mutuans filiofami.pecuniam obstāte exceptio
ne macedoniani an ipsum filiumfami. denunciare poterit in
.l.nouit.de iudi.numero.191. car.72.
¶ Crimen capitale an pōt quis per procuratorem cōfiteri
in.c.atsi clerici.de iudi.numero.7. car.22.
Crimen si ꝓbatur ꝓtra aliquem presentem si agitur ciuiliter
an debet puniri in.c.atsi clerici.de iudi.numero.103. car.28.
Crimina que sint suspensione digna & que sunt depositione
& degradatione digna in.d.c.numero.109.cum pluribus se
quenti.& an crimen veniat mitius puniendum ꝓ modum inq
sitiōis qꝫ si ageret per modum accusatiōis ibidem. car.29.
Crimina actuali degradatione digna que sunt in dicto capi
tulo.numero.119. car.29.
Criminosum in domo sua repertum cuilibet licitum est deti
neri spacio.xx.horarum in.c.cum non ab homine.de iudi.nu
mero.52.cum plu.sequen. car.55
Crimen pape an & quando denunciari poterit in.c.nouit.de
iudi.numero.222.cum plu.seq. car.73.
Crimen sacrilegij an sit mixti fori in.c.cum sit generale.de fo
ro compe.numero.25.cum numero seq. car.128.
Crimen sacrilegū non solum committitur quo ad submitten
dum laicum iurisditioni ecclesie quando delinquit contra ec
clesiam.sed etiam contra aliquem venerabilem locum in.c.
verum.de fo.competen.numero.61.& quid si raperentur bo
na clerici ibidem. car.128.
Crimina que sunt de quibus ecclesia cognoscit cōtra laicos.
in.d.c.verum.numero.159. car.134.
Crimen heresis an sit mere ecclesiasticum in.d.c. Verum.
numero.177. car.136.
Crimen in vno loco commissum in omni loco delinquentem
afficit in.c.postulasti.de foro compe.numero.4. car.171.
¶ Curam animarum priuatus sacerdos ex tempore an ac
quirere potest in capitulo.cum contingat.de foro competen.
numero.76. car.165.
Curam prelati religiosi habentes populum.an exercere pos
sunt:& an in hoc consuetudo valeat in.d.c.cum contingat.
numero.78. car.168.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Curator an vatur luxurioso viro sicut luxurioſe mulieri in.c. Pastoralis de iudi.numero.22. car.77

Debitorem suum quando timetur de fuga licet quis propria auctoritate capere possit ⁊ etiam per procuratorem.illum tamen ad preueniendam iurisditionem verbaliter citare non potest in.c.postulasti.de foro compe.numero.6. car.193.

Decernimus ⁊ statuimus idem significant ⁊ important nouum ius in.c.decernimus de iudi.numero.2.car.17. ⁊ an verbum censemus importat nouum ius ibidem. car.17.

Decisio cause,progatur per cauillationes vt currat instantia in.c.venerabilis.de iudi.numero.4. car.90.

¶ Decretalis epla qd sit in.c.quia.de iudi.numero.1.car.62

Decretalis epistola an de similibus ad similia extendatur in dicto.c.numero.57. car.61

¶ Delegatum in causa dare ad quem iudicem spectat in.c. sane.de foro compe.numero.4.cū nūero seq. car.106

Delegatus quo ad commissionez equiperatur ordinario ante arbitrorum pronunciationem.non tamen fine partium cō sensu committere potest in capitulo.si quis contra.de foro competenti.numero.54. car.112.

Delegatus causam cōmittens non in totum de partium consensu.an ad ipsum appellari debeat in dicto.c.si quis contra. numero.54. car.112.

Delegatus an brachium seculare inuocare poterit si sibi nō fuerit specialiter commissum in.d.c.si qs.numero.65. car.112.

Delegatus a principe ⁊ delegatus ab ordinario an ⁊ quando equiparentur in.d.c.numero.73. car.113.

Delegatio p̄ laicum ad petitionem miserabilis persone non oppresse neqz pauperis an sit ipso iure nulla in.c.Ex tenore de foro compe.numero.12.cum numero seq. car.154

¶ Delicta alibi cōmissa an in domicilio suo delinquentem aggrauent in.c.cum pingat.de foro ppe.numero.30.car.162

Delictuz respectu loci ⁊ temporis an dicatur maius in.c.postulasti.de foro compe.numero.121. car.180.

Delictum ad honorem vel commodū meum ab amicis meis factum an me mandante factum videatur in.c.ex parte.b. de foro competenti.numero.31. car.182.

Delictum si fuerit commissum in confinibus duaz ciuitatuz quid faciendum in.c.lz.de foro compe.numero.31. car.197

Delictum hic existens quis fieri mandauit Florentie:vbi dicitur commissum hic,an vero Florentie in.d.c.licet.numero. 32.cum numero seq. car.197

Delinquens in parrochia seu territorio alterius.quo ad forum penitentie illi non subiacitur in capitulo.cum diligenti. de foro competenti.numero.168. car.170.

Delinquens ad iudicem in priuilegio contentum cuius expē sis mittetur in.c.lz.de foro compe.numero.27. car.197

¶ Denuncians laicū in foro ecclesiastico qd,pbare ante oia debet in.c.si clericus.de foro compe.numero.67. car.117

¶ Denunciatio quid sit ⁊ quotuplex sit in.c.nouit.de iudi. numero.195. car.72

Denūciatio an,pcedat ab actu iustitie an ab actu charitatis in.d.c.nouit.numero.197.⁊ an qlibet teneaꝫ ad hanc denunciationē ex p̄cepto ibidē remissiue.n̄.198.cū plu.seq. car.72.

Denunciare an pōt ēt infamis ⁊ irregularis dūmodo in peccato non pseuerauerit in.d.c.numero.230. car.74

Denūciatio an locū habeat soluz in manifestis an ēt in occultis in.d.c.numero.236.cū plu.seq. car.74.

Denūciatio iudicialis quotuplex in.d.c.n̄.255. car.75.

Denunciatio facta.iudex an ⁊ quādo cognoscet si denūcians neget contenta in denunciatiōe fore vera in.d.c.numero.268 cum pluribus sequen. car.76.

¶ Deponi p quolibet maleficio a bñficio an qs possit in.c. at si clerici.§.de adulterijs.numero.92. car.37.

Deportatio oli qualr fiebat in.c.i.de iudi.n̄.47. car.9.

Depositus si sequaꝫ incorrigibilitas curie seculari an tradi debeat in.d.c.atsi clerici.numero.120. car.30.

Depositus ab vno epō an a bñficijs q̄ hz in alia dioceſi depositus itelligaꝫ in.d.c.atsi clerici.§.de adulterijs.n̄.93. car.37.

Depositus de crimine irregularitatem causante vt est homicidium an ipso facto perdat priuilegium fori in.c.cum non ab hoie de iudi.numero.21.⁊ an talem verberans incidat in excommunicationem ibidem. car.54.

Depositus incorrigibilis ipso facto an priuilegium clericale perdat in.d.c.numero.44. car.54.

¶ Derogari iuri naturali primeuo an possit pacto priuatoz in.c.si diligenti.de foro compe.n̄.48.cū nūero seq. car.154

Derogari iuri naturali pacto priuatorum an possit quo itroductum est vt nullus cum aliena iactura locupletetur in.d.c. numero.50.⁊.58. car.154.

¶ Deus a principio quid egit in.c.licet ex suscepto de foro competenti.numero.76. car.150.

¶ Dictio placuit quid importat.⁊ an p istud verbū sit lata snia in.c.i.de iudi.nu.42.⁊ an iudex p verbū placet possit ferre sniam diffinitiuam ibidem. car.9.

Dictio postmodum longum interuallū denotat in.c.at si clerici.de iudi.numero.82. car.26.

Dictio omnino qd importat in.d.c.nume.90. car.27.

Dictio vero.qñ dicaꝫ venire aduersatiue in.c.atsi clerici.§.de adulterijs.de iudi.numero.1. car.32

Dictio ceteꝫ qd importat in.c.ceteꝫ.de iudi.nume.1. car.37.

Dictio querelam seu q̄rimonia an verificatur in cā criminali in.c.dilecti.de iudi.numero.6. car.42.

Dictio nullatenꝰ est canō late snie in.d.c.dilecti.n̄.11. car.42.

Dictio violenter actiue ⁊ passiue verificari potest in.c.cū nō ab homine.de iudi.numero.2. car.54

Dictio sicut an oimodam similitudinem importat in suba ⁊ qualitate in.c.quia.de iudi.numero.13. car.60.

Dictio super priuilegijs qualiter exponatur in.c.cum venissent.de iudi.numero.1. car.62.

Dictio si.ppter absurdum euitandū ponit p q̄uis in.c.si qs clericus.de foro compe.numero.13. car.99.

Dictio aut quandoqz ponitur inter ea que differunt specie. quandoqz inter ea que differunt gñe in capitulo.nullus.de foro competenti.numero.7. car.101.

Dictio beneplacito quid importat in.c.verum de foro compe.numero.20.cum numero seq. car.123.

Dictio tanqz est dictio improprietatis in.c.cum sit generale. de foro compe.numero.1. car.127.

Dictio aliꝰ ad sikes psonas expssas implicat.non ad maiora in.c.cum contingat de fo.ppe.numero.8. car.161.

Dictio quōdā tria tpa importat sicut dictio olim ⁊ dictio dudum in.c.ex pte.b.de fo.compe.numero.2. car.181.

¶ Dictio iā qd significet i.c.,pposuisti.ō fo.pp.n̄.18. cā.193.

Dies an ⁊ quando interpellatur pro homine in.c.nouit ille de iudi.numero.39. car.65.

Dij ⁊ nos rationales sumꝰ.sz mortale si addit nobis separat nos ab illis in.c.significasti.de fo.ppe.numero.13. car.189.

¶ Differt hoc ab hoc in.c.postulasti.ō fo.ppe.n̄.10.car.171.

Differentia an sit inter hos modos loquendi.vz.fine debito decidas aut debitum finem imponas in capi.ex transmissa. de foro competenti.numero.25. car.119.

¶ Diffinitiua q̄lis sit in.c.significauerūt de iudi.n̄.19.cā.93.

Diffinitio cuilibet contēto sub diffinito cōpetere dz nō cōiter accidentibus in rubri.de iudi.numero.16. car.3.

Diffinitio bona ⁊ perfecta ex duobus constare debet in rubrica.de iudi.numero.18. car.3.

Diffinire ⁊ tractare quid sit in capitulo.decernimus.de iudicijs.numero.1. car.20.

¶ Dignitas vxoris sibi competētis ex radijs ⁊ corruscatio ne mariti an per mortem mariti extinguatur in.c.ex parte.b. de foro competenti.numero.1. car.181.

¶ Dispensationis nomen in aliquo tex.iuris ciuilis non reperitur.sed loco istius nominis est nomen indulgentia in.c. atsi clerici.§.de adulterijs.de iudi.numero.8. car.32.

Dispensatio presupponit iurisditionem dispensantis in dicto.§.numero.9. car.32.

Dispensatio non permittitur indistincte nisi peracta penitentia in.d.§.numero.10. car.32.

Dispensatio

UVA. BHSC. IyR_275_2

Bispensatio an extendatur ad minora concessis ibidem.nu/
mero.23.eodem titulo. car.33.
Bispensaf cum aliquo ad duo bñficia reqrentia residẽtiam
an videatur dispensatum qꝫ possit per vicarium in vno reside
re in.d.§.numero.40. car.34
Bispensatũ an intelligaf in acqsitis ꝛ acqrendis ordinibus
ꝛ beneficijs per simplicẽ dispẽsationẽ factam ab epo in.d.§.
numero.82.ꝛ an talis erit habilitatus ad episcopatum.ꝛ an
notorij fornicatores ꝛ alij similes.lz egerint pniaz possint sine
licentia pape in epos,pmoueri ibidem. car.36.
Bispẽsatio ex pte dispensati est stricti iuris adeo qꝫ extẽdi nó
debet.non ex parte dispensantis in.c.si diligenti,de foro com/
petenti.numero.141. car.160.
¶ Bispositio municipalis si ꝓcedit in modum concessionis
vel priuilegij an comprehẽdit beneficiatum in.c.dilecti.de fo
ro competenti.numero.14. car.185
Bissimulatio in ꝑlato an sit mortale in.c.nouit de iudi.cã.66
Bistractio bonoꝝ que fit ꝓpter ꝓtinuationẽ nó bz effectum
quem bz diffinitiua in.c.i.de iudi.numero.71. car.11.
¶ Doctor spolians suum discipulum an discipulus contra
doctorem suum agere possit interdicto vnde vi.in.c.ceterum
de iudi.numero.91. car.42.
Doctor nouas ꝛ insolitas opiniones sequens an presumaf
ignorans in.c dilecti.de iudi.numero.60. car.44
Doctores canonum etiam si sint laici precedere debẽt docto
res legum in.c.clerici.de iudi.numero.8.car.47.ꝛ an docto
res legum debeant precedere doctores artium ibidem remis
sue.numero.10.cum pluribus sequen. car.48.
Doctor excellens militi an preferendus sit in capitu.clerici.
de iudi.numero.22. car.48
Doctores duo sunt equalis scientie quorum vnus nobilior
est.quis preferri debeat in.d.c.numero.24. car.48.
Doctor respõdens per verbum forte.cõsilium suũ an dicaf
dubium in.c.significasti.de foro compe.numero.12. car.189.
Domiciliũ ex assiduo ꝙuersari in loco an ibi qs habere dica
tur in.c.ex parte.B.de foro compe.numero.32. car.182.
Dominus interempbiteotas an habeat iurisditionem sicut
inter vasallos in.d.c.numero.122. car.42
Donatio propter nuptias que non incipit a traditione.mor
te an confirmatum in capitulo ex parte.B.de foro compe/
tenti.numero.27. car.182.
Dos hereditas mulieris intelligi potest in capitulo.ex teno
re.de foro competenti.numero.28. car.151.
Ecclesia cuius esse dicatur in capitulo.ceterum.de
iudi.numero.3. car.37.
Ecclesia dicitur esse illius cui est collata.lz non babeat domi
nium ecclesie sed titulum potius administratiuum in.capitu.
quia.v.de iudi.numero.14. car.59
Ecclesia cathedrali vacante cã eius preiudiciũ etiã si nõ con
cernat plenum preiudicium.lz tale quale.an tractari debeat
in capitulo.verum.de foro competenti.numero.18. car.123.
Ecclesijs an fauendum sit in capitulo.cum sit generale.de fo
ro competenti.numero.26. car.128
Eccl'ia conuenit malefactorem coraz iudice seculari.ꝛ est ne
gligens in iusticiam faciendo quid agendum sit in.c.verum.
de foro competenti.numero.73. car.130.
Ecclesia que est cultrix iusticie non vult iuri alterius preiudi
care in.c.ex tenore.de foro compe.numero.15. car.151.
Ecclesia Rauẽnas olim dominum sicilie habuit in.c.venera
bilis.de iudicijs.numero.2. car.90.
Ecclesia ad defensionẽ viduarum ne opprimanf etiã si pati/
anf circa rem feudalẽ oppressionem.an teneaf in.c.ex parte.
B.de foro compe.numero.24.cũ numero sequẽ. car.182
Ecclesia quẽ ꝓstat in mortali pcõ decessisse.eius legatũ an ac
ceptare debeat in.c.postulasti.de fo.compe.nume.21.car.185.
Ecclesia romana omniuz mater ꝛ magistra dicitur in.c.licz
de foro competenti.numero.3. car.195.
Eius est interpretare cuius est condere in.c.cum venissent.
de iudi.numero.9.cum numero seq. car.62.
Eius cuius est obsequi imperare non est in.c.licet ex suscepto
de foro competenti.numero.13. car.144
¶ Electio pertinens ad reum coram quo ex pluribus iudi
cibus litigaf velit.an electo vno.postea variare possit in.c.i.
de iudicijs.numero.84. car.12.
Electo ad aliquod officium tẽporale non valenti officium ex
ercere etiam sine culpa sua.an currat tempus in.c.significa/
uerunt.de iudicijs.numero.80. car.94
Electus an sine nota ambitus ꝓfirmationẽ sue electionis pe/
tere possit in.c.exhibita.de iudi.numero.1. car.88.
Electus ad prelaturam ꝛ credens se dignum.si talem prela/
turam sibi oblatam non recipit an peccat mortaliter in.d.c.
numero.2. car.88.
Electus ad officium seculare sine confirmatione an bẽat ius
administrandi in.c.significauerũt de iudi.nume.20. car.93
Electus epus ꝛ ꝓfirmatus nõ ꝓsecratus.voluntas sua an suffi
ciat in.c.significasti.de foro compe.numero.19. car.190
¶ Elemosyne potius distribuende sunt paupibus ciuib9 qz
alienigenis in.c.decernimus de iudi.numero.24. car.18
¶ Episcopus licet posset delegare causas ciuiles laycis.spi
rituales tamen vel criminales non poterit delegare laicis.si
clerici inueniãtur idonei in capitulo.decernimus.de iudicijs
numero.22. car.18.
Episcopus licz non posset demãdare laico potestatem excó/
municãdi papa tamen potest in.d.c.numero.22. car.18.
Episcopus an laico ꝛ clerico simul causaz spũalem delegare
possit in.d.c.numero.44.cum.ij.seq. car.19.
Episcopus dicens committo tibi omnem iurisditionem. an
merum imperium committere videatur in.c.quanto.de iudi
cijs.numero.30. car.22.
Epus ꝓprius cum non possit ꝑdemnare clericum ex probatio
ne vel confessione criminis facta coraz laico.an si clericus ex
illis actis veniret absoluẽdus poterit absolui a suo episcopo
in.c.atsi clerici.de iudi.numero.9. car.12.
Episcopus cum dispẽsat in adulterio ꝛ minoribus crimini/
bus an propter hoc inferioribus prelatis derogetur vt non
possint dispẽsare in.d.c.atsi clerici.§.de adulterijs.ñ.7.car.32.
Episcopus in quibus causis dispensat in.d.capitulo.ꝛ §.nu/
mero.20. car.33.
Episcopus an ꝛ qñ cõtra propriã constitutionem dispensare
possit in.d.§.numero.24. car.33
Epus cum symoniaco in beneficio an dispensare possit in.d.§.
numero.25.ꝛ an episcopus cum adultero ꝛ incestuoso simul
dispensat.ibidem.numero.27.cũ plu.seq. car.33.
Epus an famam restituat in.d.§.numero.25. car.35.
Episcopus cum capitulo suo an dispensat in.d.§.numero.61.
cum numero sequen. car.35.
Episcopus de consuetudine per se ꝛ vicarium cognoscit de
depositione clerici.licet de iure in cognitione cause numerus
episcoporum requiratur dum agitur de actuali depositione
in.d.§.numero.64. car.35.
Episcopus non consecratus an veniat appellatione episcopi
in.d.§.numero.65. car.35.
Episcopus in causis arduis an sine consensu capituli procu/
ratorem constituere possit ꝛ ecõuerso in.d.§.ñ.66. car.36.
Episcopus cum accusatore qui non probauit an dispensat in
dicto.§.numero.75. car.36.
Epus dispensare potest peracta penitẽtia.sufficit ne ptem peni
tentie fecisse in dicto.§.numero.76. car.36.
Episcopi duo sunt ꝛ vnus creatus fuit ante alium.qꝫ si poste
rior creatus doctor legum nobilis fuerit an debeat preferri
primo creatus in.c.clerici.de iudi.numero.25. car.48.
Episcopus laicum transgredientem sacras regulas punire
poterit ne illum incarcerare.an faciet illum incarcerari per
iudicem suum secularem in.d.c.clerici.numero.78.Et an iu/
dex ecclesiasticus penam pecuniariaz laico imponere potest
ibidem remissiue.numero.79. car.50.
Episcopus ꝛ abbas simul an quis esse possit in.c.causaz que
de iudi.numero.44. car.52.
Episcopo non seruanti canones an subditi obedientiam de/
negare possint in capitulo.cum non ab homine.de iudicijs.

UVA. BHSC. IyR_275_2

numero.26.cum sequen. car.54.
Episcopus dispensat cum celebrante diuina post excõicatio/nem in.d.c.numero.33.cũ seq. car.54.
Eps officiales armatos ꝛ sic familiã armataꝫ an ꝛ qñ hẽre possit in.d.c.numero.38. car.54.
Eps est iudex ordinari⁹ ꝛ vlis in tota sua dioces. Archipre/sbyteri ꝛ silles sunt iudices particulares in.c.si quis clericus. de iudi.numero.3.ꝛ.4. car.99.
Eps,ppius qs dicat in.d.c.numero.5. car.99.
Eps:an iniaꝫ gñalẽ capiendi clericos delinquẽtes vel eũtes de nocte vel reptos cum armis.ptãti dare possit in.c.nullus. de foro compe.numero.28. car.101.
Eps in quolibet loco sue dioces tribunal tenere potest in.c. sane.de foro compe.numero.3. car.106.
Eps de iustitia vel iniusticia sui vicarij nõ cognoscit.sz de su/spitõe ꝑ vicariũ suũ allegata cogscẽ poterit.i.d.c.ñ.13.cã.109
Eps si fuerit recusat⁹ vt suspect⁹.ꝛ ipe aliũ deputet vt ꝺ ꝓnci/pali cã cogscat.ꝛ appellet ab illo.ad quẽ appellabit i.c.si qs ꝓtra clericũ.de foro compe.numero.53. car.111.
Eps de legatis ecclije iferiorib⁹ factis recipiẽs ãrtam an illã impune donare poterit cui voluerit in.c.si clericus laicum. de foro compe.numero.5.cum numero sequen. car.114.
Eps idulgẽtias suis subditis pro ope ꝓstruẽdo in alteri⁹ dio cesi absqꝫ illius ꝓsensu an ꝓcedere possit in.c.postulasti de fo/ro compe.numero.50.cum numero seq. car.173.
Eps scolarem negligenter se habentem in studio ad residen dum in beneficio an reuocare poterit in.c.quod clericis.de foro compe.numero.32. car.140.
Eps si clicum suũ traxit ad vetitũ examẽ an penitere poterit vsqꝫ ad sniam in.c.si diligẽti.de fo.compe.nu.116. car.158.
Eps iuito abbate mõachũ de mõasterio an accipe possz ꝛ fa cẽ suũ cubiculariũ i.c.cũ ꝓtigat.de fo.ꝓpe.nu.3. car.161.
¶ Exceptio rei iudicate quare introducta est in.cap. nouit. de iudi.numero.163. car.70.
Exceptiões legittime an admittant in cã ingsitionis cũ ꝓce/dit de plano in.d.c.nouit.numero.108. car.66.
Exceptio ois nullitatis aliq ꝓstitutiõe ꝓhibita.exceptionem iudicis incõpetentie an comprehendat in.c.cum contingat. de foro compe.numero.1. car.171.
Exceptio incompetentie iudicis vbi est timor de fuga an ad/mittat in.c.licz.de fo.compe.numero.28. car.197
Exceptionẽ legittimã ꝛ canonicã malitiose tñ opponẽtez ad differendã executionẽ an debeat ꝑ iudicẽ admitti in.c.signifi cauerũt.de iudi.nume.80.cum numero seq. car.96.
Exceptio incompetentie vbi est piculum more pp fugam an ꝛ qñ admittat in rubrica.numero.10.cũ nũero seq.car. 97.
Exclusio ab exceptiõe declinatoria fori non intelligit nisi de nouo supuenit in.c.i.de iudi.numero.86. car.12.
¶ Excõicatio an iducit ꝑ illa vba nullus cõicet tali maxie si fuerint addita verba sequẽtia.donec fuerit absolutus in.c. i.de iudi.numero.44. car.9.
Excõicatio qd est in.d.c.i.numero.45. car.9.
Excommunicatus indirecte.si voluntarie cõicet alijs an pec cet in.d.c.numero.47. car.10.
Excõicatio,pferi ab ipso iure habente potestatem.ꝑ ista ver ba ab omnibus euitet.secus si talia vba proferantur ab ho/mine in.d.c.numero.15. car.10.
Excõicatus censet ille cui non possumus cõicare ex sntia iudi cis in.d.c.numero.53.cum plu.sequen. car.10.
Excõicatus lz possit priuari fructibus non tñ potest priuari beneficio in.d.c.numero.71. car.11.
Excõicat⁹ pp ꝓtũaciã mãifestã vl offensaz an stati ꝓstita can/tiõe de iudicio sisti possit absolui in.d.c.ñ.131.cũ.ij.seq. car.15.
Excõicatus pseuerans in excõicatiõe per annum an debeat perdere beneficiũ in.d.c.i.numero.134. car.15.
Excõicatus absente aduersario ꝛ non citato an ꝛ qñ poterit absolui in.d.c.i.numero.138. car.16.
Excõicationis pena an sit maior ꝗ missio in veram possessio nem in.d.c.numero.146. car.16.
Excõicatus neqꝫ vt agens neqꝫ vt aduocatus neqꝫ vt testis aut solicitator cause neqꝫ vt notarius in iudicio stare poterit in.c.intellexim⁹.de iudi.numero.1. car.44.
Excõicatus si contenderet absolui ab excõicatione an admit teret in iudicio ad defensam in.d.c.numero.9. car.44
Excõicatus officiare ecclesiaz ꝛ alia negocia eccleſie necessa ria an facere teneatur in.d.c.numero.14. car.45.
Excõmunicatus iniusta excõicatione vel nulla an in iudicio agere poterit in.d.c.numero.25. car.45.
Excõicatus ꝓueniri põt nõ ꝓuenire ꝛ an excõicatus sit com/pellẽdus ꝓstituere ꝓcuratorẽ in.d.c.nu.26.Et an verbũ ꝺz ne cessitatem inducat ibidem.numero.31.ꝛ seq. car.45
Excõicatus an appellare potest ꝛ appellationem suam pro/sequi in.d.c.numero.30. car.46.
Excõicatus obtulit libellũ ꝛ citari fecit partẽ deide superse/dit in ꝓcedendo an cogi poterit se esse excõicatũ ꝛ sic allega re suam turpitudinẽ in.d.c.numero.42. car.46.
Excõicatus ab aliquo diffamat⁹ vult vti remedio.l.diffama ri ꝑ diffamãtẽ an poterit in.d.c.ñ.44. car.46.
Excõicatus egit in iudicio nec fuit oppositũ an teneat iudici um an non in.d.c.numero.45. car.46.
Excõicatus an instare poterit vt ꝓcedat in cã ꝛ actor pũiat si non ꝓsequit cãm inchoatã in.d.c.numero.47. car.47
Excõmunicationis exceptio an cora iudice seculari opponi possit in.d.c.numero.48. car.47
Excõicatus absolutionẽ ꝓtẽnens.etiam per procuratorẽ nõ poterit se in iudicio defendere in.d.c.numero.57. car.47
Excõicatus an testari possit in.d.c.numero.52. car.47
Excõicatus an pri ab intestato succedit suo vt suus heres vel ex testõ in.d.c.numero.58.cum numero seq. car.47.
Excõicatus vel bannitus sua iura cedens alteri.an ille cessio narius agere poterit.vel repelletur ꝓpter exceptionem ceden tis in.d.c.numero.62. car.47.
Excommunicatio minor ab homine an ferri posset in.c.si di/ligenti de foro compe.numero.127. car.159.
Excõicationẽ in parrochianos indeterminate,pferre neque/unt iurisditionẽ fori penitentialis dumtaxat obtinentes in.c. cum ꝓtingat de fo.compe.numero.173. car.170.
¶ Exemplum an precedere debet exemplatum in princi.ru bri.de iudi.numero.1. car.2.
¶ Exilij pena ad quem iudicem pertineat in.c.cum non ab homine de iudi.numero.46. car.55.
Exempti ab excõicatione inflicta a canõe.an ab epo sine licẽ tia pape absolui possint i.c.significasti.ꝺ fo.ꝓpe.ñ.44.cã.192
Exempti sine licentia dioces̃ani in loco exempto an ꝓstituere ecclesiam possint in.d.c.numero.45. car.192.
Executio testamenti inter puros laicos ad quẽ spectat in.c. ex tenore.de foro compe.numero.29. car.151.
Executor vltime volũtatis si fuit negligens p annũ cadit ab officio exequendi.eps tñ poterit eũz repellere ad exequẽdum in.c.intelleximus de iudi.numero.15.cũ plu.seq. car.45.
Experiri quandoqꝫ pro defendere quandoqꝫ pro agere po/nitur in.c.i.de iudi.numero.87. car.12.
Experientia docet dños clericos anbelare ad iurisditionẽ sic pisces ad equora in.c.si qs ꝑ clericũ ꝺ fo.ꝓpe.ñ.46. car.111.
Facile labimur in peccatum incontinentie in.ca.atsi clerici de iudi.numero.79. car.29
Factũ vnũ ꝓtinuatũ qñqꝫ est vnũ ꝛ idẽ simplr ꝛ respective.lz quãdoqꝫ ꝺm qd est vnum ꝛ ꝺm qd sunt plura in.c.postulasti de foro competen.numero.110. car.178
¶ Falsa latinitas an ꝛ qñ vitiet i.c.i.de iudi.ñ.36. car.8.
Falsitas expressa in rescripto concernẽs merita cãe principa/lis cum agitur petitorio an opponi possit in.ca.ex parte.ℬ. de foro compe.numero.26. car.182.
¶ Fama quã multi famant non ex toto perit in.c.atsi clerici .ℌ.de adulterijs de iudi.numero.95. car.37.
¶ Familia clericoꝝ ꝙ gaudeat ꝓuilegio fori an habeat lo/cum in seruitoribus conducticijs in.c.nullus de iudi.numero 30.ꝛ numero.35.cum sequen. car.101.
Familia iudicis si agit ꝑ alios cora iudice dño suo an ꝑ exce/ptionẽ repelli possit in.c.cũ ꝓtigat.de fo.cõpe.nũero.83. 165.

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Feudi dño bñs feudū pignoratū a vasallo si abstineat a seruitio debito p vasallū an fructus in sortē cōputare teneaꝫ in.c.at si clerici.de iudi.numero.79. car.26.

Feudi dño lz sit iudex ordinari⁹ tñ dicit iudex pticularis.ꝛ p dño iudex vlis maior eo erit.ꝛ an eius iurisditio respectu con silis cāe feudalis ꝓrogari poterit in.c.ceterꝫ ō iudi.ñ.6. 37.

Feudi dño volens suam iurisditionē exercere qd constare de beat in.c.ceterum.de iudi.numero.12. car.38.

Feudeorum consuetudo in feudis ecclesiasticis an habeat lo cum in.d.c.numero.28. car.38.

Feudi dño si fuerit negligēs in cognoscēdo an ad iudicē ordi narīū cognitio de feudo ꝺuoluaꝫ in.d.c.ñ.29.ꝛ ñ.45.Et an p negligētiā dñi feudi p viā appellatiōis eatur ad aliū an per querele viaz ibidē numero.46.cum plu.seq. car.39.

Feudi dño scies vasallos litigare corā ordinario ꝛ nō ꝯdicēs an illud iudiciū sit validū in.d.c.nūero.33.cū plu.se. car.39.

Feudi dño nō recognoscēs supiorē sicuti rex frācie si est ꝓten tio corā ipso qs habet de hoc cognoscere in.d.c.numero.80. ꝛ in.c.lz ex suscepto.de fo.cōpe.char.40.ñ.71. car.149.

Feudi dño si spoliauerit clericū vasallū an p iudicē ecclesiasti cū poterit cogi ad restitutionē in.c.ceterum.de iudi. numero 95.cum.2.nu.seq. car.41.

Feudi dño ꝙētus corā ordinario si excipit qꝺ cā sit feudalis. vel vasallus ꝙētus corā dño si excipiat cām nō eē qs cōgscet de hac qōne ꝓiudiciali in.d.c.ñ.98.ꝛ nu.104. car.41

Feudū eccliasticū p laycū infeudatū alteri.an censeaꝫ feudū seculare in.c.ex transmissa.de fo.cōpe.numero.12. car.118

Feudū denoiationē a quo recipit in.d.c.numero.13. car.118

Feudi dño iudex ordinarius ēt laycus an suā sniam executōi mādari poterit ꝯ vasallos lz clīcos adeo qꝺ nō icidat in excōi catōez si eos resistētes repellat in.c.vex.ō fo.cōpe.ñ.62. 125.

Feudū quale sit:ad qd recurrim⁹ in.c.ex tenore.de fo.cōpe. numero.3.Et de priuilegio quale sit.recurrimus ex eius teno re ibidem numero.4.Et qualis nature sit emphyteosis.re currimus ad ꝯctuz emphyteoticō ibidē numero.5. car.151.

Feudū an ipso iure perdaꝫ propter culpas in.c.si diligenti.ō fo.compe.numero.110. car.158.

¶ Fidelitatē ꝯ oēm psonā mūdi si tibi ꝓmisero an ꝯ repub. iurare videar in.c.dilecti de fo.cōpe.numero.44. car.188.

¶ Filiusfa.priuilegiatus a pncipe vt testari possit. si postea excōicet vel efficiaꝫ infamis an testm̄ ab eo factū teneat in.c. intellexim⁹.de iudi.numero.54. car.47.

Filiusfa.accepit pecuniā mutuo.in foro aie an teneaꝫ ad resti tuendū in.c.nouit.de iudi.numero.192.cū nu.seq. car.72.

Filiusfa.in spūalibus ꝛ depēdētibus ab eis in iudicio an sta re possit in.c.significauerūt.de iudi.numero.52. car.94.

Filiusfa.ipetrare lr̄as siue rescriptū sine ꝓsensu ꝓis an possit in.c.lz ex suscepto.de fo.cōpe.numero.1. car.146.

Filiusfa.in casu mr̄imoniali ꝛ ab ipso depēdētib⁹ sine ꝓsensu ꝓis in iudicio an stare possit in.d.c.numero.75. car.150.

¶ Finis correctionis peccati quis sit in.c. nouit ille. de iu di.numero.95. car.66.

Finis causa causarum an sit in.c.si diligenti. de foro compe. numero.74. car.154.

¶ Forēsis quare rōne fori ꝓtētiosi subijcit.ꝛ nō rōne fori pe nitētialis in.c.cū ꝓtingat.de fo.cōpe.numero.121. car.167.

Fortuitus existēs in iudicio an teneaꝫ vendere.ꝛ gerēdus ꝯ eū an valeat.c.i.de iudi.numero.36. car.8.

Forus qd sit in.c.postulati.de fo.cōpe.numero.4. car.171.

Foꝛ rōne delicti qs sortit in.c.postulasti.ō fo.cōpe.ñ.30. 172.

Forum quotis modis quis sortitur in.c.lz.de fo.compe. nu mero.5.cum.4.seq. car.195.

Furās hodie vnū aial grossuz cras aliud. post cras aliud an puniet vt abigeus.c.lz.de fo.cōpe.numero.51. car.198.

Furtū qdā fecit florētie ꝛ inuētus est cum re furtiua bononie vbi puniri debeat in.c.postulasti.de fo.cōpe.nūero.106.178.

Furtū quare dicit delictū actu ꝓmanēs ꝛ nō actu transiēs in d.c.postulasti.de fo.compe.numero.108. car.178.

Gentilis nō futuꝛ dominiū significat in.c.q2.ō iudi.ñ.14.cū plu.seq. car.59.

Genus vbicūqz prohibetur eius species vī ꝓhiberi in.c.at si clerici.de iudi.numero.86.ꝛ seq. car.27.

¶ Gesta corā vno iudice facta.an corā alio fidem faciant in.c.nouit ille.de iudi. car.66.

¶ Glo.si dicunt hoc nō seruat ꝓsuetudo.vel doctores dicūt hoc nō seruaꝫ de ꝓsuetudine stabiꝫ ne eoꝝ assertiōi in.c.verū de foro compe.numero.155. car.134.

¶ Gregorius nonus cāpanus vir excellentissimi ingenij in c.lz.de fo.compe.numero.1. car.195.

¶ Guerram bñs qdā cū alio dño ꝓmisit cuidam dare stipē diū ꝓ mille eqtibus ad adiuuādū donec guerra finita eēt.ꝓ missor demuz fecit treugā cū inimico ad ānuz.an iteriz teneaꝫ ꝓmissor ad hoc stipēdiū in.c.nouit.ō iudi.nūero.105. car.66.

Habens iurisditionē ꝛ aliā supiozitatē an ꝛ qñ p cipe pōt subiectis ne litigēt corā alio iu dice illis nō cōpetēte in.c.ex tenore.ō fo.cōpe.nu.10. car.151.

Habeant a cōione exnei.illa verba qd important in.c.si dili genti.de fo.compe.numero.126. car.159.

¶ Heremite an ꝛ qñ sub iurisditiōe ecclesiastico esse dicant in.c.nullus.de iudi.numero.62.Et an heremita ꝓmittere ꝛ seruare teneaꝫ continētiā ibidē numero.63. car.103.

Heremita an de ꝓsensu sui prelati religiosus esse possit in.d. c.nullus.de iudi.numero.64. car.103.

¶ Heres fideicōmissario vlī hēditatē restituit cui inerat ius ꝓnatus penes quē remanebit ius ꝓnatus penes hēdē an in fideicōmissario trāsibit in.c.q̄sto.ō iudi.nu.34. car.22.

Heres in eo qō defunctus tenebat ꝯ ꝓsciam qualiter peccat in.c.nouit.de iudi.numero.110. car.66.

Heres bonefidei si successit defūcto malefidei an malefi.eē cē seaꝫ in.d.c.nouit.numero.111.cū nu.seq. car.66

Heres an corā iudice eccliastico rōne iuramēti ꝑstiti a defun cto ꝓueniri possit in.c.vex.de fo.cōpe..numero.206. car.137.

¶ Hodie Roma non est cōis patria.sed curia romana.c.lz ex suscepto.de fo.compe.numero.9. car.147.

Homicida clīcus volūtari⁹ ꝛ studiosus an ab altari euelli de beat.ꝛ euellere ꝓpe qd sit in.c.at si clīci.ō iudi.ñ.126. car.30.

Homicida p primo homicidio cētū soluit.deide aliud homi cidiū ꝓmisit stāte statuto qꝺ q fecerit duo homicidia ō capiteꝫ an ō capitari ōbeat an nō in.c.lz.ō fo.cōpe.nu.43. car.198.

¶ Hō ē nobilissima creaturaꝝ in rubr.ō iudi.nu.10. car.2.

Homo post penitentiā dicitur fieri nouus in.c.at clerici.§.de adulterijs.numero.83. car.36.

Homo in dignitate existēs delinquēs dicit delinquere vt hō in.c.nouit ille.de iudi.numero.77. car.65.

Hominis intellectus ꝛ iuris dispositione informari ꝺz in.c. postulasti.de fo.compe.numero.8. car.171

Honores ꝛ onera publica potiozibus ꝛ honestiozibus indi cēda sunt in.c.qō clericis.de fo.cōpe.numero.116. car.144.

Horribiliū reuelator deus ē in.c.nouit.ō iudi.ñ.238. car.74

Hospitalia pūata auctozitate fūdata nō sūt loca eccliastica sed sūt loca pia in.c.nullus.de iudi.numero.88. car.105.

Hospitaliū bona surripiēs aut possessionē eoꝝ turbans tāqꝫ sacrilegus excōicādus in.c.postulasti.ō fo.cōpe.ñ.23. car.185

Iconomus in ecclesia an dicatur habere mini sterium.i.officium qꝺ gñaꝫ oia ad ministrat in.c.de cetero.de iudi.numero.25. car.18.

Iconomus ecclesie vacātis in tpalibus.an ꝛ qñ.laycus ꝓsti tui potest in.d.c.numero.26. car.18.

Iesuati an sint censendi ecclesiastici ꝛ an gaudeāt priuilegio ecclesiastico in.c.nullus.de iudi.numero.99. car.105.

¶ Ignorantia in iudice an turpitudo dicaꝫ in.c.vex.ō foro compe.numero.114.cum numero seq. car.131.

¶ Illa verba sit tibi ꝓ ethnico ꝛ publicano an sint canon la te snie in.c.nouit.de iudi.numero.252.ꝛ qd de isto verbo sit in famis.an sit canon late snie ibidē numero.253. car.75.

Illusio est euitanda.c.de iudi.numero.114. car.14.

¶ Imago falsitatis an illud dicitur quod non est verisimile in.c.i.de iudi.numero.1. car.5.

Immunitas clīcoꝝ ne ad iudicē secularē trahaꝫ toti collegio eccliastico an ꝓcessa dicaꝫ in.c.si diligēti.ō fo.ꝓpe.ñ.35. 153.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Immunitas mercatoribus ꝓcessa in qbus mercatorib⁹ locū habeat in.c.significasti.de foro compe.numero.6.ꝛ quis ꝓ prie mercator dicitur ibidem. car.188.
Imperator lz sit dñs mundi obmissis medijs ad se appellari noluit in.d.c.significasti.numero.18. car.190.
Imperator rone peccati non solū est subiectus pape.sed etiā ep̄o loci in.c.nouit ille de iudi.numero.74. car.65.
Imperatorē non esse dñm ꝛ monarchā si qs diceret an possz vocari hereticus.in.c.nouit.numero.135.cū plu.seq. car.68.
Imperator duplex patrimonium habere dicitur in.c.cuz venissent.de iudi.numero.56. car.63.
Impator in cā pprīa an ꝛ qñ ꝙeīri poterit corā papa ꝛ qñ non in.d.c.cum venissent.numero.60. car.63
Impator dī corpalis orbis de⁹ i.c.nouit.ō iudi.ñ.140. cā.68
Impatoris subditi si inobedientes ipsi pncipi fuerit.papa an eū adiuuare debeat in.d.c.nouit ille.numero.10. car.64.
Impator an ꝛ clericos delinquētes legē statuere pōt in.c.at si clerici.§.de adulterijs de iudi.nu.96.cū.nu.seq. car.37.
Impator an habeat tantā ptātem in suis tpalib⁹ q̄ntam papa hz in diuinis de iudi.c.nouit.nu.137.cū plurib⁹ seq. car.68
Impator faciens contra honestatē nō videt̄ bñe deū pre oculis in.c.ex trāsmissa de fo.cōpe.nume.62. car.111.
Imperator an dicatur vicari⁹ pape in.c.lz ex suscepto de fo. compe.numero.15. car.147
Imperio vacante an currat prescriptio.c.cum contingat.de foro.compe.nu.36. car.163.
¶ Impetratio locum habet super incertis.nō sup certis.c. cum venissent.de iudi.numero.14. car.62.
¶ In incorporalibus an cadat vera possessio.c.significauerunt.de iudi.numero.13. car.93.
Incorporalia non possidentur sed quasi.c.conquestus.de fo. compe.numero.12. car.184.
¶ Indulgentia quot extrema habet.c.postulasti.de foro cō peten.numero.58. car.173
¶ Ineptū libellū ꝓponēs lz qs de iure canōico ad exp̄mēdā actionē nō arcteť succūbē an dēat.c.examinata ō iud.ñ.14.79
¶ In famatus de fcō an ab officio suspēdi donec se purgauerit.c.atsi clerici.de iudi.numero.100. car.28.
¶ Inferior eo casu quo nō potuit cognoscere de priuilegio apl̄ico coḡuit.ꝛ iudicauit an ꝛ qñ snia teneat.c.cū venissent. de iudi.numero.18.cum numero seq. car.63.
Infidelis peccans contra legem nature an denunciari potest vel non.c.nouit ille.de iudi.numero.32. car.64.
Inferiores quibus facultas dispēsandi concedit̄ si dispēsant sine cause cognitione an dispensatio sit valida.c.atsi clerici.§. de adulterijs.de iudi.numero.56.cum sequē. car.35.
Inferiores prelati ab episcopis hentes subditos an cum eis dispensare possint.d.§.numero.60. car.35.
Infimi iudices nō nisi in puis cognoscere pñt ꝛ in duob⁹ aureis pūire i.c.cū ꝓtigat de fo.pp.ñ.90.cū seq.ꝛ.ñ.116.car.166
Inhabilitat⁹ ex culpa sua ad certū actū.an itelligat̄ ihabilitatus quo ad ea q̄ tēdunt ad cōmodum eius.c.intellexim⁹. de iudi.numero.11. car.45.
Inhabilis quilibet.an rone reipublice iudicatur habilis.c. verum.de foro compe.numero.180. car.136.
Iniustitia nō dz alicui mistrari ad petitionē fauorabilis ꝛ miserabilis psone.c.ex tenore.de fo.compe.nu.14. car.151.
Iniuriā supiori illatā etiā occultā an ipsemet cognoscere possit.in.c.cum venissent.de iudi.numero.10. car.63.
In libello si apponat̄ vbū accuso.ꝛ p ꝓcedētia vba appeat cām esse ciuilem.lz agat̄ ad ꝓpationē bñficij.an tunc dicatur agi ciuil̄r an criminal̄r.in rub.de iudi.ñ.34.ꝛ seq. car.4.
In libellis non inspiciuntur verba narratoria.sed sola conclusio.c.examinata.de iudi.numero.82. car.83.
In libello dicere se esse spoliatū aliter non ꝓcludēdo in iudicio possessorio an sufficiat.c.ex pte.b.de fo.ꝓpe.ñ.15. car.182.
In pēis electio ē ōlinq̄ntis i.c.si diligēti.ō fo.ꝓpe.ñ.35.cā.153
Inquisitio an dicatur iudicium ordinarium an extraordinarium in rubrica.de iudi.numero.21. car.3.
Inquisitio tam de censura pontificia q̄z ciuili an sit iudicium in ea.rubrica.numero.23. car.4.
Inqsitiōis iudiciū a quo fuit inuētū in ea rubri.ñ.26. car.4.
Inqsitio qñ dicat̄ remediū ordinariū ꝛ qñ extraordinariuz in.c.ceterum.de iudi.numero.5. car.37.
Inqsitor de diuinatiōibus an bēat se intromittere si bñfiz manifeste nō sapiāt.c.si clericꝰ laicū de fo.ꝓpe.ñ.92. car.116
Inqsitiōis,pmotor.q spōte se obtulit an post,pcessum publicatū testes,pducere possit.c.lz.de fo.ꝓpe.ñ.80. car.200.
Inqsitio que ad instantiaz petentis emanauit:an ꝛ qñ agitari debeat in.d.c.lz.numero.81. car.200.
¶ Instātia cū clico ichoata cū q̄ agebat̄ petitorio sup eccl̄ia an trāseat i successores vkes in.c.q̄.v.de iudi.ñ.10. car.59.
Instātia ꝓra filiū inchoata.eo mortuo an transeat in ꝓpriem. d.c.quia.numero.16.cū numero.seq. car.60.
Instantiam transire in singularem successorē quotupl̄r intelligit̄ in.d.c.numero.52.cū plu.seq.ꝛ.numero.69. car.61.
Instātia eadē an ꝓdēnari possit q dolo desijt possidere lite pēdente.d.c.quia.numero.67. car.61.
Instātia iudicij lapsu triēnij ñ pit.c.venerabil̄.ñ.1. car.90.
Instātia pempta que acta pereant.d.c.ñ.18. car.92.
Instantia cause principalis an p cōpromissum,prosequi poterit in.d.c.nu.19.ꝛ snia lata post terminum prefixum instantie an valeat ibidem.numero.20. car.92.
¶ Instr̄a nouiter repta an possint,pduci vsq̄z ad calculū sentētie in.c.i.de iudi.numero.19.cū plu.seq.ꝛ an ꝛ qñ post ꝓclusum in cā iudex possit facere interrogationē ibidē. car.6.
Instr̄m guarētigie hēo ꝑ debitorē.peto illud mādari executiōi ꝑ tertios possessores tenētes res mei ōbitoris obligatas. an possim hoc agere.c.q̄.de iudi.ñ.34.cū plu.seq. car.60.
Instr̄m guarētigie si habuerit executionē paratam.ita hēbit executionē in pena posita ad firmitatem instr̄i sicut in debito principali.c.cū venissent.de iudi.numero.3. car.62.
Instr̄o iam producto an qs renunciare possit.c.si diligenti. de foro.competen.numero.14. car.152.
Institutio in re certa alio coherede non dato an trahitur ad totum.c.significasti.de foro compe.numero.9. car.189
Instōne bñficioz obtinētes plati iferiores de iure cōi. clicos in eisdē ꝓstitutos pp simplicē ōfectū seu nō residētiā in locum solitum an remouere pñt.ꝛ in eisdem alios instituere.c.cum contingat de foro compe.numero.175. car.170
Intellectus nr̄ ad manifesta nāe ita se hz.sicut oculus noctue ad lumē diei.c.nouit ille.de iudi.numero.8. car.64.
Intellect⁹ trāscendēs qd sit.c.dilecti.de iudi.ñ.14. car.43.
Interdictum vñ vi an contra successorem vniuersalem detur c.quia.v.de iudi.numero.10. car.59.
Interdicto vti possidetis tpe porrecti libelli agens. an se in possionē fuisse narraī dēat.c.pq̄st⁹.ō fo.ꝓp.ñ.13.cū seq.184.
Interdicto vti possidetis in foro eccl̄iastico ꝑ laicum.an agi possit.d.c.pquestus.de fo.compe.numero.26. car.185.
Interpretatio super re non dubia an cadere possint.c.decernimus.de iudi.numero.35. car.19.
Interptatio donū dei dr̄.c.dilecti.de iudi.numero.19.car.43
Interrogatiōes i iudicio sup iurisdōne nō dēclināda an ꝛ qñ fieri dēant i.c.i.de iudi.19.cū plu.seq.ꝛ an ꝛ qñ p⁹ ꝓclusū i cā iudex posset facē iterrogatōez.ibidem. car.6.
Ista vba ꝓcedim⁹ tibi comitatū sic ō iur̄ possum⁹ nunqd faciunt ꝓditōez.i.c.vex.de fo.ꝓpe.ñ.22.ꝛ ista vba.sic iustū est.an sint vitatis exp̄ssiua.ibidē remissiue.ñ.23. car.123
Ista vba.p se.qd iportāt.d.c.vex de iudi.ñ.207. car.137.
Ista vba cām pdant.ꝛ ista a cōione bēant alieni.an sint vba late snie.c.si diligēti.de fo.compe.ñ.28. car.153.
Ista vba.sit tibi,p ethnico.ꝛ publicāo an sint canon late snie in.c.nouit de iudi.numero.252.ꝛ an ista vba sit infamis an sint canon late snie.ibidem.numero.53. car.75.
Joānes de ligna.rñdit Urbano pōtifici se pot⁹ de laboze.ꝛ sudore suo.quā de sanguine martyꝝ velle viuere.ca.postulasti.de foro compe.numero.42. car.173.
¶ Judeus.qd si edificat eccl̄iaz ius p̄onat⁹ an sibi acqrat. in.c.q̄sto.de iudi.numero.34. car.22.
Judei an peiores gētilibus ꝛ sodomitis esse dicantur.c.nouit ille

UVA. BHSC. IyR_275_2

uit ille de iudi.numero.34. car.643
Judeus pfidus ꝓjciens de feneſtra immũdiciem deturpauit crucẽ ſaluatoris.inter iudicẽ ſeculare ⁊ iudicẽ eccleſiaſticũ ſit ꝓtentio.ad quẽ ſpectat illius iudei cognitio ⁊ punitio.c.vex. ó fo.ꝓpe.nũero.33.car.128.⁊.c.poſtulaſti eo.ti.ñ.98.car.177.
Judei ꝯre oñr ſerui ꝑncipis in.d.c.vex.ñ.167.⁊ an iude⁹ pec cans ꝓtra nãm ſub ouili pape dicat eẽ.ibidẽ.rẽiſſiue.car.135.
Judex vult cõpellere aliquẽ pñtem in iudicio ad rñdẽdũ cui dã ingſitioni.q tñ eſt pñs ob aliquã aliam,cãm.an ⁊ qñ rñde re teneat.c.i.de iudi.numero.26.car.7.⁊ an de fuga ſuſpectus teneat de notorio crimine rñdere:ibidem. car.7.
Judex,pferens talia verba ꝓ aliquem.q nullus ei cõicet.an per talia verba ſit excluſus a participatiõe ſacramentorum actiue ⁊ paſſiue in.d.c.i.numero.47. car.10.
Judex facit ꝓclama q nullus ꝓbat cũ tali.an illi tali videat interdicere ptãtem ꝓbendi in.d.c.i.numero.50. car.10.
Judex ſi tpe ꝑme citatiõis cõminatus eſt ſe ꝓceſſux ad vlte riora iuſtitia mediante.an in expenſis ꝓdemnare poterit citatione non repetita in.d.c.numero.63. car.11
Judex ſi in citatiõe cõminat citato q ſi nõ cõparuerit in ter mino mulctabit eũ.an ſine alia cita.poterit mulctare in.d.c. numero.64. car.11.
Judex regularis aliquẽ audire nõ ꝺz ꝓ ꝓpriũ iuramentũ.qz mortaliter peccat q recedit a pacto.c.i.de iudi.nu.104. car.14.
Judex ordinarius deligans cauſam alicui an illam reuoca re poteſt.⁊ quando in.d.c.i.numero.115. car.14
Judex bñs ꝓnunciare ſe incõpetentem.⁊ ꝓdemnare in expẽ ſis.qd agere debeat in.d.c.numero.128. car.14.
Judex an ⁊ qñ poterit pficere illud qõ cõmittit ſue ꝓſcie agẽ dum ſine alicuius citatiõe.d.c.numero.140. car.16.
Judex eccleſiaſticus an ⁊ qñ cãm eccleſiaſticam decidere po terit ꝺm ꝓſiliũ laici.c.decernimus.de iudi.numero.17. car.17
Judex laicus an pp aliqõ delictum.iurepatronatus priuari poſſet in.c.q̃ſto.de iudi.numero.24. car.21.
Judex ſecularis ꝓpter delictum ꝓdemnat clericũ ⁊ ponit ad furthas an pp hoc factionem teſtamenti perdat in.c.at ſi cle rici.de iudi.numero.13. car.22.
Judex cum agit de bñficio de cui⁹ iure agẽte non ꝓſtat.ſi ap pareat ꝑ ꝓfeſſionem rei de inhabilitate ipſius an vigore illi⁹ ꝓfeſſionis nouam inſtantiam inchoare poterit.⁊ illũ dcõ be neficio priuare in.d.c.atſi clerici.numero.42. car.23.
Judex q tulit ſniaz cũ ageret de crimine ciuilr.lz nõ poſſz pri uare vture illius inſtantie.tamẽ platus ꝓpriꝰ illũ ſuis bene ficijs priuare poterit in.d.c.numero.101. car.28.
Judex laicus an contra occultas concubinas clericorum in quirere poſſet.d.c.numero.118. car.29.
Judex ꝓſentiẽte accuſatore.an ad diſpẽſandũ poterit eſſe fa cilior in.c.atſi clerici.§.de adulterijs.de iudi.nume.73. car.36
Judex ad ſemper ad iuſticiam reddendam paratus eſſe de beat in.c.ceterum.de iudi.numero.31. car.38
Judex ordiari⁹ loci ſi tulerit ſniaz in cã feudali nulla negligẽ tia dñi feudi data.an ſit valida in.d.c.ceterꝝ.nume.32.car.38.
Judex bẽns habitũ iuriſditiõis q̃ſuis careat exercitio.an ali quo caſu iuriſditiõe vti poterit in.d.c.numero.33. car.38
Judex ſecularis de poſſeſſorio iuriſpatronatus an cognoſce re poſſit in.d.c.numero.59.cum plu.ſequen. car.39.
Judex errans in ſubtilitatibus legum an peccatũ mortali cõ mittat in.c.dilecti.de iudi.numero.19. car.43.
Judex ſine alia ꝓbatione illud qõ eſt ſibi notoriũ.vt notoriũ iudicare poteſt in.d.c.dilecti.numero.27. car.43.
Judex inferior legem ſcriptam in deciſiõib⁹ cãx.an interpre tare poterit.c.cũ veniſſent.de iudi.nũero.15.cũ ñ ſeq. car.62.
Judex ſi bũerit ꝓceſſum in modico tpe ⁊ tulerit ſniaz an talis ſnia valeat in.c.examinata.de iudi.ñ.11.cũ numero ſeq. car.79
Judex in ſnia ſi dixerit adiudicamus Titio decimã qualr in telligat in.c.examinata.de iudi.numero.19. car.80.
Judex iepte agẽte in ſuo offõ expellit i.d.c.ñ.24. car.80.
Judex abſoluẽs ex cã a pena expẽſax cãm exprimere in ſnia an teneat in.d.c.nu.49.⁊ qd ſi nr exprimat cã an ſnia teneat ibidem.numero.50.cum plu.ſeq. car.80.
Judex ſi in ſnia duas cãs vnã aptã aliã iniuſtã exꝓſſerit.an il la ſnia ex cã iniuſta poterit ſuſtẽtari in.d.c.nũero.107.car.84.
Judex vbi ſũt plures q poſſint ꝓueniri ſub eadẽ qõne noie ali cui⁹ eccl'ie.ad miſſionẽ in poſſionẽ an õbeat ꝓcedere ſi vnus eorum eſt ꝓtumax.ſine q oẽs vocentur in.c.cum deputati.de iudi.numero.33.cũ numero ſeq. car.80.
Judex ꝓſimilẽ cãm bñs remouet a iudicãdo in.c.cãm q̃.õ iu di.numero.1.cũ nu.ſeq.Et an ois ſilitudo ſufficiat ad remouẽ dũ iudicẽ a iudicãdo ibidẽ remiſſiue numero.10. car.88.
Judex videꝰ inſtãtiã perire ꝓp lapſũ triẽnij nemine petẽte ex officio ſuo an poterit ferre ſniam rõne publice vtilitatis in.c. venerabilis de iudi.nũero.12.cũ nũero ſeq. car.94
Judex ptibus nõ petẽtibus qñ iuriſditio ſeu iſtãtia ẽ tpe pe ritura.põt ferre ſniam ẽt de nocte in.c.ſignificauerũt de iudi. numero.25.cũ plu.nu.ſeq. car.96.
Judex eccleſiaſticus ꝓſonas eccl'iaſticas alienas ſine ꝓſenſu ꝓpꝛij epi diſtringẽs aut ꝓdẽnans.an ſit ipſo iure excõicatus c.nullus.de iudi.numero.4. car.100.
Judex ordinarius an recuſari poſſet vt ſuſpectus.⁊ qd de iu dice delegato.c.ſi qs ꝓ clericũ de fo.cõpe.nũero.9. car.108.
Judex ſi tulerit ſniam ꝓ vex ꝓtũacẽ ⁊ ignorauerit ei⁹ ꝓtũaciã an ſnia ob ꝓtumaciam lata ſit nulla.c.ſi clericus laycum.de fo.compe.numero.66. car.117.
Judex qd ſi nõ negligit ſz iudicat ꝑ dolũ gr̃az vl̃ inimicitiã q̃ pena puniet.c.vex de fo.compe.numero.118. car.132.
Judex arbitriũ bñs in arbitrãdo penã:ſi enormiter leſit an ꝓ ſumat eẽ in dolo in.d.c.vex nũero.12.cũ plu.ſeq. car.132.
Judex iferior pp publicũ bonũ in puniẽdo iudicẽ maiorẽ ꝑ uenire põt in.c.qõ clericis de fo. cõpe.numero.69. car.14.
Judex q coꝝſcit õ virib⁹ lr̃ax ꝓncipaliũ an ipſas irritas ⁊ in anes decernẽ poſſit in.c.lz ex ſuſcepto.de fo.cõpe.ñ.16. 147.
Judex eccl'iaſticus ꝓncipalr ⁊ꝑ vote imediate ꝑ cã votis an adiri poſſit.c.ex tenore.de fo.compe.numero.1. car.150.
Judex laycus ſi mittit clericũ ad furchas an pp hoc iteſtabi lis erit.c.ſi diligẽti de fo.compe.numero.44. car.154.
Judex mãdare põt q de ſolutiõe cõſtet per inſtrm ⁊ nõ ꝑ te ſtes in.c.ſi.de fo.cõpe.numero.119. car.158.
Judex õlicti clicũ deliquẽtẽ in ſua dioceſi ſi ibi repiat an õpo nere poſſit.c.cũ ꝓtingat de fo.compe.numero.26. car.16.
Judicẽ domicilij õliquẽtẽ exꝰ ſuã dioceſiz ꝟz ſua ſtatuta an pu nire poſſit in.c.cũ ꝓtingat de fo.cõpe.ſi.31.⁊ ñ.34. car.163.
Judex domicilij in grauib⁹: deliquẽtẽ remittẽ ad iudicẽ deli cti an teneat.c.poſtulaſti de fo.cõpe.nu.42.cũ nu.ſeq. car.137
Judex minor in ſuo territorio.quocũq; alio maior eſt in.d.c. numero.45. car.173.
Judex eccl'iaſtic⁹ layco ſibi nõ ſubiecto tpalr penã pecũiariã iponere an poſſit in.c.ꝓqueſtus de fo.cõpe.nũero.34.car.185.
Judex laycus clericũ abſoluere an poſſit in.c.ſignificaſti.de fo.compe.numero.45. car.192
Judicẽ ꝓſanguineuz mei aduerſarij ſi ſit magne ſanctimonie an ⁊ qñ poſſuz illũ recuſare in.c.i.de iudi.numero.11. car.6.
Judicis ꝓſenſus an debeat eſſe expreſſus.an vo ſufficiat taci tus in.d.c.numero.117. car.14.
Judicis pñtia acceptãtis in figura iudicij reddit ꝓrogatiõez imutabilẽ in.d.c.i.numero.120. car.14.
Judicis vel arbitri cui⁹ ſnia nõ ifamat an ſnia corã ipo facta ifamat in.c.at ſi clerici de iudi.ñ.16.cũ plu.ſeq. car.23.
Judices eccleſiaſtici celerẽ iuſtitiã de clericis laycis reddere debẽt.c.qualiter de iudi.nũero.4. car.87.
Judicẽ ſurrogarũ loco recuſati a reo actor ſbiſtẽte cã ltia re cuſandi an recuſare poſſit in.c.ſi qs clicũ õ fo.cõpe.ñ.20. 109.
Judicis negligẽtia abſorbẽs ius ptis an ei ad intereſſe tenea tur in.c.vex de fo.compe.numero.90. car.130.
Judicans male ꝓpter iniqtatẽ qualiter puniat in.c.veruz de fo.compe.numero.111. car.131.
Judicia ſecularia publica dicunt ⁊ quare.c.ſi diligẽti.de fo. cõpe.numero.28. car.153.
Judiciũ qd ſit in rub.de iudi.ñ.6.char.2.⁊ ñ.15. car.3.
Judiciũ equoce ad multa accipit in rub.õ iudi.ñ.13. car.3.
Judiciũ quotuplex ſit in rub.de iudi.numero.20. car.3.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Judiciū qōdā ſpūale qōdā tpale. ꝛ an ꝛ qñ ſit dare mixtū cū ſpūali in ea.rubr. de iudi.numero.26. car.4.
Judiciū qñ dicaī criale ꝛ qñ ciuile in ea.rubr.nūero.31. 4.
Judiciū cū habeī in reſcripto ꝙ ſit agitādū ō plano ꝛ ſūmarie q̄r itelligaī in.c.nouit.ō iudi.numero.62.cū plu.ſeq. 65.
Judici eccleſiaſtico laycoꝝ cā delata qualiter tractabīt in.c. lz ex ſuſcepto de fo.cōpe.numero.48. car.148.
Jurās rñdere cozā iudice aĺs nō ſuo an cōpelleī pciſe ad iuramēti obſeruationē in.c.i.ō iudi.nūero.130. car.14.
Juraui ſoluē ticio.f.mēſez.ſi iteriz excōicēī an icidā in pīriū ſi nō ſoluero in.c.itelleximus de iudi.numero.60. car.46.
Jurās defēdere dñm ꝑ oēm hoiem mūdi an teneaī defēdere ꝑ ciuitates collegia ꝛ ſiĺia in.c.cū nō ab hoie ō iudi.ñ.4. 53.
Juramētū vbi eſt dubiū an ſit ſeruādū in arduis recurrīt ad papā.ſecꝰ in nō arduis in.c.cū veniſſēt de iudi.nūero. 117 62.
Jura oia pōtificia in toto orbe dantia pape magīratum ſunt iuris diuini declaratoria.nō iuris noui ꝓmulgatoria in.c.nouit de iudi.numero.142. car.68.
Jura an legi poſſunt ex ꝓſuetudine in terris non priuilegiatis in.d.c.nouit numero.169. car.70.
Juramētū patris preſtātis fidelitatē an ad filiuz trāſeat in.c. veꝝ de fo.cōpe.numero.197. car.137
Juramētū vtꝝ ſit mixti fori.ꝛ ſi ē nūqd qlibz ſup iuramēto ꝑcedere coḡſcē iudicare ꝛ declare poterit i.d.c.veꝝ ñ.199. 137
Jurās ſicut pōt ꝓueniri rōne iuramēti in foro eccl̄iaſtico. an eodē mō eiꝰ heres ꝓueniri poterit in.d.c.nūero.200. car.137.
Jura quē ōbere eē ꝓuētū in ſcia canonica in ſeptēnio.ꝛ iure ciuili in qnquēnio ꝓſumūt.c.qō clicis ō fo.cōpe.ñ.43. car.141
Jura naturalia immutabilia an ſint in.c.ſi diligenti de fo.cōmpe.numero.47. car.154.
Jura honeſto viro deferūt in.c.cū ꝓtigat ō fo.cōpe.ñ.81. 165.
Juri ciuili quotiens addīt vel detrabīt per ſtatutuz ipſa ſubſtantia alteraī.qualiter tunc agetur in.c.poſtulaſti.de fo. cōpe.numero.75.cum numero ſeq. car.176.
Juriſte oi tpe felices dicūt in.c.clerici de iudi.nūero.51. 49.
Jus dī eē ars boni ꝛ eq in rub. de iudi.numero.26. car.4.
Jus mere ſpūale nō poſſideī ſz q̄ſi.ꝛ an ius pīonatꝰ a laycis poſſideaī an nō.ꝛ an ſit mere ſpūale in ea.rub nūero.28. 4.
Juſpīonatus an cēſeaī mere ſpūalis in.c.quāto de iudi.ñ.8. ꝛ nu.10.Et q̄dā ſūt mere ꝛ eēntialr ſpūalia vt aia gr̄a virtutes.q̄dā nō mere ꝛ eēntialr.ſz ꝓp aliud vt ſūt bñficia vasa ordinata ad ſacrificiū in.c.q̄ſto de iudi.numero.9. car.20.
Juſpīonatus q̄ſi poſſideī a layco.c.quāto numero.19. car.21
Juris patronatus cā an cēſeaī eē mere ſpūalis.d.c.q̄ſto.nūero.2.cū plu.ſeq.vſqz ad numerū.15. car.20.
Jus fūerādi cū nō ſit ſpūale ius ſz ānexū ſpūalibꝰ.layci lz dñium ſepulture nō habeāt poſſidere pñt i.d.c.q̄ſto nu.21. car.21
Juris fūerādi cognitio ad qē ſpectat in.d.c.nu.23. car.21.
Jus pīonatus an dicaī indiuiduū.ꝛ quotuplex ſit indiuiduum.d.c.quāto numero.33. car.21.
Jus ꝓceſſum nō ſubdito per ꝓcedētē an reuocari poſſit.c.nouit de iudi.numero.170. car.70.
Juſtinianus an imediate fuerit poſt Ceſarē auguſtum.c.qō clericis de fo.compe.numero.144. car.145.
Jus a papa vel eius legato ꝓlatū qualiter intelligaī in.d.c. qō clericis numero.138. car.146.
Jus pīonatus ſi d onaī a layco eccl̄ie.eccl̄ia hz ſex menſes ad pñtādū.ſicut hz al ius pīonus eccleſiaſtic⁹. ꝛ tñ layeus hz tñ quattuor mēſes.ꝛ ſic illud qō in aliū trāſferī. nām eius aſſumit in quo trāſfer.c.lz ex ſuſcepto.ō fo.cōpe.nūero.29. 147.
Jus excōicādi ſi qs pſcripſit.an ius ſoluēdi videaī pſcripſiſſe c.lz ex ſuſcepto de fo.compe.numero.34. car.149.
Jus reuocandi domū an ꝛ qñ competit in.c.licet de fo. compe.numero.79. car.200.
Juriſditionē alterius iudicis ſine ꝓlenſu ſui ꝓpr̄ij.layci an ꝓrogare poſſint in.c.ſignificaſti de fo.cōpe.nūero.16. car.190.
Juriſditio vt legittime ſit ꝓuenta qd fienduz in. c. poſtulaſti de fo.compe.numero.7. car.192.
Juriſditio ꝓ fugā delinquētis in territoriū alienū an ꝓrogatur in.c.lz.de fo.compe.numero.38. car.197.
Juriſditio an ꝛ qñ ꝓrogeī ad heredē ꝛ qñ nō.ꝛ q̄ ſit iuriſditio generoſa ꝛ q̄ accidētalis in.c.i.de iudi.numero.143. 16.
Juriſditio ſi attribuīt alicui reſpectu certe cāe eo ipſo vī exē pta a ptāte iudicis ordinarij reſpectu perſone in.c.ceteruz de iudi.numero.21. car.38.
Juriſditio vbi fundaī ſup certa q̄litate oz illā qualitatē velle aſſiſtere in.d.c.ceteꝝ numero.15. car.38.
Juriſditio an poteſt acquiri ꝓſuetudine bomini priuato in.d numero.27. car.38
Juriſditio eccl̄iaſtica ꝛ ſeculāris ōbēt ſe adiuicē aduuare. nō aūt ꝓtēdere aut pturbare in.c.nouit ille de iudi.ñ.9. car.64.
Jus ſibi dicere an qs poſſet ſi p iudicē ſibi debitū ꝓſequi non poſſit in.d.c.nouit ille numero.48. car.65.
Juriſditōez tribuēita q̄ ſūt in.d.c.nouit ille nūero.69. 65.
Juriſditōez ſi aliqs hz in habitu ꝛ nō in actu ꝛexercitio an p ide bēaī ac ſi iuriſditōez nō hret in.d.c.nūero.20. car.64
Juriſditōez ordinariā in vaſallos dñs feudi an habeat in.c. ceterum de iudi.numero.4. car.37.
Jus pīncipaĺr priuatā vtilitatē reſpiciēs ꝛ ſecūdario publicā an tali iurī priuatorū pacto derogari poſſet.c.ſi diligenti. de fo.compe.numero.73. car.54.
Jus dādi tutores an bomini priuato cōpetere poſſit.c.cum contingat.de fo.cōpe.numero.9. car.161.
Juriſditionē eccleſiaꝝ prelati lz habeant illā tñ circa familiares ꝛ ſeruientes ſuos non exercent in.c.cum contingat de fo. compe.numero.11. car.161.
Juriſditio ordiaria qbus ſignis ꝓferī in.d.c.ñ.21. car.162.
Juriſditio in ſeruiētē rōne ſeruitii nō cōpetit ēt ſi dñs aliquā ꝓrogatiuā habeat in.d.c.numero.12. car.161.
Juriſditōez ordinariā in mercēnario ſibi ſeruiēte an dñs ſeruitii rōne dūtaxat habeat in.c.cū contingat ō fo.cōpe. nūero 79.Et qd de marito reſpectu vxoris.ꝛ an eā incarcerare poſſit ibidem numero.80. car.165.
Juriſditio qd ſit in.d.c.cū ꝓtingat nūero.18. car.165.
Juriſditio grauis que ſit in.d.c.nūero.105. car.167
Juriſditōez fori ꝓtētioſi rōne collegii ꝛ rōne pſonaruz illius collegii plati ꝑpetuales an bēant in.d.c.nūero.16. car.176.
Juriſditōez abbates an bēant iter ſuos monachos vbicunq; delinquūt in.d.c.cū ꝓtingat numero.113. car.168.
Jus iſtituēdi cōpetēs alicui p ꝓſuetudinē vel preſcriptionez an ēt ius deſtituendi ſibi competat.c.cum contingat.de fo.cōpe.numero.132. car.168.
Juriſditōez ꝓtētioſam dūtaxat obtinēs in pſonas:an illaz ex̄ loca ꝓpria exercere poſſit in.d.c.cū ꝓtigat nūero.176.car.170
Juriſditio cōpetēs ciuitati reſidet in cōitate ꝛ iuriſditionem bñte in ciuitate.c.ꝓqueſtus.de fo.cōpe.numero.4. car.148
Layci malefactores eccleſiaꝝ ꝛ pioꝝ locoꝝ cum ſint ſacrilegi ꝑueniri poſſūt cozā quo iudice recto res eoꝝ maluerit in.c.cū ſit gñale de fo.cōpe.nūero.2. car.127
Layci ꝑuerſi ꝛ deo deuoti an poſſint ſpūalia tractare ꝛ eccleſiaſtica negocia in.d.c.decernimus.numero.21. car.18.
Laycus an poſſet eē vicariꝰ vel yconomus vel gñalis adminiſtrator bonoꝝ eccl̄ie in.c.ōcernimus de iudi.nūero.14. 18.
Layco an ꝛ qñ bona oiuz bonoꝝ eccl̄ie pñt in.d.c.ñ.29. 18.
Laycus an poſſit eē vicarius epi in loco vbi epūs hz iuriſditio nē tpalē in.d.c.numero.33.ꝛ numero.36. car.19.
Laycus in cā clicoꝝ an epi aſſeſſor eē poſſit:cū certum ſit laycos eē oppido infeſtos clericis.d.c.numero.35. car.19.
Laycꝰ an poſſit eē notariꝰ in cāis eccl̄iaſticis.d.c.nu.36. 19.
Laycꝰ an ex delegatiōe epi pdicare poſſit.d.c.nu.37. car.19.
Laycus an executor ad pias cauſas eſſe poſſit.d.c.nūero.38. Et qd ſi laycus eēt deportatus cui executio teſtaméti cōmitenda eſſet ibidez. car.19.
Laycus an nūcius epi eē poſſit in.d.c.nūero.40. car.19.
Laycus patronus vacāte rectore res eccleſie an adminiſtrare poſſit.d.c.numero.40. car.19.
Laycus an poſſit eē rector hoſpitaliū.d.c.nūero.41. car.19.
Laycus ad beneficiū acceptādū an ꝓcurator conſtitui poſſit d.c.numero.42. car.19.
Laycus an prebendas priuilegio pape conceſſas conferre poſſit

UVA. BHSC. IyR_275_2

possit.d.c.numero.47. car.19.
Laicus an vicedominus esse possit in.d.c. decernimus de iu di.numero.48. car.19.
Laic⁹ an publice de fide disputare possit in.d.c.ñ.50. car.19.
Laico cū nó habeat q̄litates requisitas in delegato pape an hodie cá delegari possit in.d.c.numero.51. car.19.
Laicus si iudicat de vniuersitate sc̄lari in q̄ sit ius p̄onat⁹: an valeat respectu iuris p̄onat⁹ in.c.q̄sto de iudi.nu.17. car.21.
Laicorū v̄ba grosso mō ꝛ vulgariter intelligi debent in.d.c. q̄sto numero.20. car.21.
Laic⁹ si spoliat oñz ad hoc vt cl̄icus p̄ueniat laicū cor̄ laico an ista fraus p̄dest laico in.c.at si clerici de iudi.nn.91.car.27.
Laicorū ē obseq. clericor̄ imperare in.d.c.nume.91. car.27.
Laicus p̄iugat⁹ fornicationē p̄mittēs an magis puniri d̄eat q̄ clericus nō p̄iugatus in.d.c.nume.116. car.29.
Laicis quātūcūq; fulgeat dignitate actus iudicādi clericos i terdict⁹ est.in.c.cū nō ab hoie de iudi.nume.3. car.53.
Laicus nō testificaī in crie p̄ clericū in.d.c. nume.51. car.55
Laicus sine p̄iuilegio pape b̄ficia p̄ferre nó pót ēt si p̄tulit p tm̄ tēpus cuius in p̄riz memoria non existit in.c. nouit de iudi.numero.268. car.70.
Laicus an iudicat de clerico pp defectū iustitie denegate.i.c. q̄liter de iudi.nume.12.cū plu.seq. car.87.
Laicus subiectus rōne feudi an prorogare possit iurisditionē alterius iudicis sine consensu oñi feudi in his q̄ oñm feudi cōcernunt in.c.ex transmissa de foro cōpe.nume.14. car.119.
Laicus p̄termittendo solēnitatē req̄sitam a lege sui superioris lz p̄terit cū eccl̄ia an peccet.in.c. qō clericis de fo. compe.numero.74. car.142.
Laic⁹ p̄ laicū ipetraī l̄ras apostolicas i cāu spectāte ad eccl̄iasticū forū an possit in.c.ex tenore de fo.cōpe. nu.25. car.151.
¶ Laudū latū sup eo qō nō ē in compromisso deductū etiaz si fuerit emologatū an sit ipso iure nullus. in.c. examinata de iudi.numero.5. car.79.
Legatis censura est sciētia finita ꝛ tradit̄ per modos finitos certos ꝛ determinatos in.c.clerici de iudi.ñ.47. car.49.
Legato p̄cedit̄ facultas dispēsandi i copula mr̄imoniali cuz distātib⁹ in sexto gradu a stipite an cū vtriusq; p̄bere intēdentibus matrimoniū tanto gradu distātibus dispēsare possit.in c.at si clerici.§.de adulterijs de iudi.nume.34. car.34.
Legati ō latere an possint p̄mittere causaz vt procedaī subl̄ato ordie iudiciario simpliciter ꝛ ō plano.in.c.dilecti de iudi. numero.32. cuz seq. car.43.
Legati cardinales cū habeam⁹ q̄ possint p̄ferre oia b̄ficia vt in.c.i.ō offi.lega.lib.vi. an hospitalia p̄ferre possint i.c.nullus de iudi.numero.51. car.102.
Legatus an p̄uenit cor̄ eccl̄iastico iudice q̄ñ de re eccl̄ie vl̄ clerici agit̄ in.c.si cl̄ic⁹ laicū de fo.p̄.nu.1.ꝛ nūe. seq.car.113.
Legatus ex̄ suā p̄uinciā cōferre b̄ficia an possit in.c.postulasti de fo.compe.numero.62. car.175.
Legittima p̄batio q̄liter fiat ꝛ an dicaī legitima p̄batio que fit p testes oi exceptione maiores in.c. at si clerici de iudi.numero.105. car.28.
Legittima p̄batio an dicaī iuramēti delatio cū vno teste in. d.c.nume.106. car.28.
Legittime cōp̄hēsus ꝛ p̄uictus qualiter intelligaī.c.cū nō ab hoie de iudi.nume.15.cū plu.seq. car.54.
Leges certis casibus q̄ñq; reprobant q̄ñq; remittūt iuramēta in.c.vez de fo.cōpe.nume.187.ꝛ.189. car.137.
¶ Leucarū seu dietarū appellatiōe leuce seu diete vulgares nō legales veniunt.in.c.ex p̄te.b.de fo.cōp.nu.33. car.182.
¶ Lex i penis ꝛ odiosis nihil supplet q̄s sit eq̄ p̄ncipale. lz si pēa vna eēt p̄secutia alteri⁹ tūc supplet.i.c.1. ō iud.ñ.47. .10.
Lex vbicūq; effectū p̄sideret ꝛ illū p̄bibz ēt modū p quē hui⁹ nit ad illū effectū p̄bibē v̄.i.c.at si clerici de iud.ñ.85.car.123.
Lex antiq̄ loquēs de morte nāli vbi ē incorporata in canone q̄liter exponit̄ in.d.c.nume.154. car.31.
Lex noua vbi nihil opaī assumit̄ argumētū a p̄rio sensu ad iuris antiqui correctionem.in.c.aut si clerici.§.de adulterijs de iudi.numero.39. car.34.
Lex ciuilis generaliꝛ loquēs respectu cause an p̄trebēdat clericos in.c.ceterū de iudi.nume.16.ꝛ nu.seq. car.38.
Lex d̄ donū dei in.c.clerici de iudi.nume.45. car.49.
Lex ciuilis nec p̄suetudo facere possz q̄ clericus p̄ueniaī cor̄ iudice seculari in.c.clerici de iudi.nume.67. car.50.
Lex cōcilij nō ligat ad mortale p̄tēnētē tñ ligat. in.c. cum nō ab homine de iudi.nume.23. car.54.
Lex correcta an ꝛ q̄ñ allegari possit.c. nouit de iudi.nu.175. ꝛ an abrogata lege videaī abrogata ei⁹ rō ibi.ñ.176.cā. 71.
Lex adaptari dz ad ea que frequēter veniunt.in.c. cū contingat de for.compe.numero.1. car.161.
Lex penalis ꝛ odiosa lz ex̄ p̄priū significatū nullatenus extēdaī tñ vbi extēsio ad fauorē reip. cēdit ita eā extēdere d̄eam⁹ sicut legē fauorabilē.in.c.postulasti.de fo. compe. nume.116. cum numero seq. car.179.
Lex si diceret citatus lz nō apponereī verbū legittime an sufficeret.in.c.proposuisti.de fo.compe.nume.8. car.193.
¶ Libellus si ē ineptus an ꝛ q̄ñ iudex ex p̄fessione rei p̄nunciare poterit p actore supplendo.in.c.at si clerici.nume.36.cū numero seq.ꝛ nume.40.ꝛ nume.seq. car.23
Libellus competens sup rei vendicacatōe nō solū venit dire ctū oñiuz lz ēt vtile.in.c.ceterū de iudi.nume.99. car.41.
Libellus g̃ñalis nō cōno restrigit̄ ad q̄litatē iudicis lz dz itelligi p vt congruit iuri actoris in.d.c.ceterū ō iudi.nume.100. cum plu.seq. car.41.
Libellus in vulgari formari potest dūmō p̄tineat ea q̄ debēt p̄tineri litteraliter.c.dilecti de iudi.nume.20. car.43.
Libellus q̄liꝛ cōcipiī.in.c.nouit de iudi.nume.266. car.75.
Libelli ineptitudo vbicūq; nō appet ex p̄positōe ipsius libelli iudex an illū admittē dz in.c.examinata ō iud.nu.15.car.79.
Libelli exceptio male cōcepti q̄ñcūq; opponi pōt. in.d.c.numero.25.ꝛ qd si libellus nō est bene p̄ceptus noie rei an abol̄eī.ibidē nume.26.cū plu.seq. car.80.
Libellus in quo qs ponit cōcubinā an sit lacerādus dēnbus in.d.c.nume.31. ꝛ qd de libello p̄tinēte peccatū. ibidē nume. 32.ꝛ qd si reus p̄sentit vt procedaī sup libello inepto an valeat iudiciū ibidē. nume.33. cū plu.seq. ꝛ an ineptitudo tacita sicut exp̄ssa viciat.ibidē remissiue. nume.36. ꝛ qd si libellus ē ineptus.sed probatio est apta ꝛ p̄grua.iudex an supplere poterit ibidē nume.37.cū plu.seq. car.80.
Libellus ieptus si p̄ducit̄ ꝛ lis p̄testaī ꝛ iuraī de calūnia ꝛ re⁹ nō ñdet positiōib⁹ iuxta.c.ij.ō p̄fes.in.6.reus nō habebit̄ p p̄fesso stāte ineptitudine libelli.in.d.c.nu.81. car.83.
Libellus p̄cep. p̄ stilū ꝛ p̄suetudinez curie an lacerand⁹ sit. d.c.nume.90. car.83.
Libellus in quo petit̄ reū cogi ꝛ cōpelli ꝛ nō petit̄ cōdēnari an p̄cedat in.c.ij.de cōfes.nu.108.ꝛ nu.250.cū plu.seq. car.8.
Libellus in quo petit̄ rē actione p̄modati ꝛ tu post lit.p̄te.fatearis depositū ex quo lis nō fuit p̄testata in depositō cōdemnatio an p̄sequi poterit.in.d.c.nu.109.cuz nu.seq. car.8.
Libell⁹ die feriato an offerri possz i.c. significauerūt ō iud.ñ. 62.ꝛ an p̄s illo tpe citari possz ibi.remissiue cū ñ.seq. car.95.
Libell⁹ post q̄z p̄s citata ē an dicaī ō p̄cessu i.d.c.ñ.67.cā.95.
Libellus vbicūq; iurisditio alicui p̄ferī in certo casu nō p̄cedit cor̄ illo p̄ducto nisi narreī q̄ est casus in q̄ iurisditio sibi attributa sit in.c.si clericus laicū de fo.cōpe.nu.40. car.114.
Libellus alternatiuus an admittaī in.c. ex p̄te.b.de fo. p̄pe. nume.8.cū nume.seq. car.181.
Libellus talis.si q̄s petit in libello reū puniri p̄m ius vel statuta an procedat in.d.c. ex parte.b.numero.12. car.181
Libellus talis siq̄s in libello cōcipiaī dico sniaz nullā vel iniustaz an valeat in.d.c.nume.13. car.181.
Libellus lz nō cōcludat de iure cōi vel municipali. lz aliquo tm̄ iure spāli non viciaī in.d.c.nume.28. car.182.
Libellus sup certa q̄litate se fundās si eā nō p̄bat an succumbat in.c.p̄questus de fo.compe.nume.43. ꝛ nu.seq. car.186.
¶ Licētia diocesani verbis exp̄ssis an fieri debeat.c. significasti de fo.compe.numero.1. car.188.
Licitū est cuibet suo iuri renūciare.c.si delegenti de for. compe.numero.19. car.153

UVA. BHSC. IyR_275_2

Lignis legatis in gñe. iligna q̃ spāli noie nuncupant an veni ant. c. dilecti de foro compe. numero. 24. car. 187.
Limitata causa limitatū effectuz parat. c. proposuisti de foro compe. numero. 17. car. 193.
Littere sunt impetrate p̃ venditorē executio an fieri poterit p̃ emptorē in. c. quia de iudi. numero. 56. car. 61.
Litterati viri ꝑm vulgare gallicorū clerici appellant. in. c. q̃ clericis de foro compe. nume. 8. car. 140.
Littera a papa ipetrate inter puros laicos absq; alio euentu an sint ipso iure nulle. i. c. liz ex suscepto ō fo. pp. ñ. 58. car. 148.
Littigantes sine licentia ꝓpriꝰ epi an in aliū iudicē cōsentire possint in. c. siqs clericus de fo. compe. nume. 14. car. 99.

Magistratus

Quilibet i suo territorio an dicat maior altero. in. c. sane de foro compe. numero. 8. car. 106.
Magistrūculus quilibet quelibet alio in suo territorio an sit maior in. c. liz de foro compe. numero. 4. car. 195
Malefactores eccl'iaꝝ q̃ dicāt. i. c. vex. ō fo. pp. ñ. 126. cā. 137.
Manifestū qd dicit. in. c. cū nō ab hoie de iudi. ñ. 17. car. 54.
Manifestū illud dr̃ qō ex tenore legis colligit. in. c. si diligēti de foro compe. numero. 30. car. 153.
Masculus ⁊ femina remāserunt ex iudea an simul succedant. in. c. at si clerici de iudi. numero. 88. car. 27.
Masculus ⁊ femina appellatione psone venit. non aūt vniuersitas in. c. dilecti de fo. cōpe. nume. 46. ⁊ an appellatione hois fiscus cōprehēdat ibidē remissiue nume. 47. car. 188.
Mater ad accusandū necē filiꝰ si an admittat. si prius se matrē pbauerit in. c. si clericus laicū ō fo. ꝑpe. nu. 61. car. 117.
Medici non sunt maioris valoris q̃ obstetrices. in. c. clerici de iudi. nume. 46. car. 49.
Melius est redargui a deo de misericordia q̃ de seueritate in. d. c. numero. 114. car. 29.
Merū ⁊ mixtū imperiū an prescribat in. c. cū ꝓtingat de foro competen. numero. 50. car. 164.
Mere spūalia an cū vniuersitate tpliū trāseant. in. c. q̃sto de iudi. numero. 18. car. 21.
Miles ab impatore creatus militi creato a rege siue barone an ꝓferat in. c. qō clericis de fo. ꝑpe. nume. 142. car. 146.
Minima cobertio persone maior est omni pena pecuniaria c. i. de iudi. nume. 148. car. 16.
Minori litiganti in cā vsuraria corā epo an poterit dari curator ab eodē. in. c. causam q̃ de iudi. nu. 67. cū nu. seq. car. 53.
Miserabilis psona ex̃ prouinciā trahi non pōt in. c. liz ex suscepto de fo. compe. numero. 73. car. 150.
Miserabilis psona data iudicis negligentia ēt si agat petitorio iudicem ecclesiasticū adire potest in. c. ex pte. b. de foro compe. numero. 23. car. 182.
Miserabilis psona habitu tm̃ an corā iudice ecclesiastico p̃ laicū agere possit in. d. c. numero. 30. car. 182.
Modus procedendi p̃ clericū ꝓtumacē. c. cū nō ab hoie de iudi. nume. 1. car. 53.
Modus puniendi clericū criminosuz. c. cum nō ab homie. s. dicto numero. 17. car. 54.
Modus loquēdi vulgaris dat ꝓpriū significatū vbis in. c. ex parte. b. de foro compe. numero. 35. car. 183.
Monachus minor monacho maiori si fuerit eo doctior an ꝓferat. c. clerici de iudi. numero. 23. car. 48.
Monachi possunt appellari fratres idē dic in monialibꝰ. q̃ possunt appellari sorores in. c. cām q̃ de iudi. nu. 2. ⁊ an isti de tertio ordine sancti francisci fratres appellant ibidē. car. 50.
Monachis ecclesie cathedralis q̃ possint appellari canōici an possit cā a sede aplica delegari sicut ꝓt delegari canonicis ecclesie cathedralis. in. d. c. nu. 46. cū plu. seq. car. 52.
Monachꝰ electus abbas alteriꝰ monasterij postea ꝺpositꝰ cuius monasterij monachus remanebit. c. cum nō ab hoie de iudi. numero. 13. car. 54.
Monachus infra septa mōasterij homicidiū ꝓmisit ⁊ ex̃ septa adulteriū qs de dictis cribus p̃ eū inqre hz. eps an abb. in. c. cū ꝓtingat de fo. cōpe. nume. 91. cū plu. seq. ⁊ qd si agat p̃ monachū de crimine degradationis ibidē nu. 95 car. 166.
Monachꝰ sine licētia abbatis an iurat possit i. d. c. ñ. 96. 166.
Monachi diuersorū monasteriorū si ad inuicē se pcusserint ad quē ptinet eorū absolutio in. d. c. numero. 99. car. 196.
Monachꝰ posito q̃ fecerit delictū degradatōis dignū. abb. ō ōlicto ōgradatōe digno an ꝓgnoscer possit i. d. c. ñ. 101. 166.
Monachi q̃re magis sunt subiecti suis abbatibus q̃ clerici suis platis in. d. c. numero. 115. car. 166.
Monarchie quot sunt in. c. nouit ō iudi. nu. 146. car. 64.
Mulier ex delegatiōe epi an ꝑdicare possit. in. c. decernimus numero. 10. car. 17.
Mulier infra annuz trāsiens ad secūda vota an infamis sit in. c. clerici de iudi. numero. 7. car. 47.
Mulieri luxuriose viuenti maritū habenti an curator dabit in. c. pastoralis de iudi. numero. 23. car. 77.
Mulier q̃ nō sit iudex qs introduxit. in. c. cū cōtingat de fo. compe. numero. 50. car. 164.
Mundus cōis patria nobis ē iura aūt romana mater ⁊ magistra in. c. licz de fo. compe. numero. 4. car. 295.

Narratio

Proprietatis i libello an vitiat libellū in possessorio in. c. significauerūt ō iudi. numero. 21. car. 93.
Narratio ꝓprietatis sup possessorio i libello vires libelli nec ampliat nec aggrauat. in. c. ex pte. b. ō fo. ꝑpe. ñ. 7. car. 181.
Natura est vis inserta rebus ex similibus similia procreans. in. c. nu. 144. car. 16. ⁊ in. c. clerici de iudi. ñ. 49. car. 49.
Natus in vili patria p̃sumit esse vilis vt patria sua in. d. c. i. de iudi. numero. 145. car. 16.
Negatiua si pcedit hoc vbuz potest vel hoc verbū valeat necessitatē importat in. c. q̃sto. de iudi. nume. 16. ⁊ in. c. car. 21. si qa p̃ clericū de for. compe. numero. 24. car. 109.
Nobilis ex forma statuti pdidit nobilitatē quo ad cōmoda ⁊ lucra an intelligat ēt pdidisse quo ad dāna ⁊ onera in. c. intelleximus de iudi. numero. 16. cuz plu. seq. car. 45.
Nomina ⁊ cognomina sunt rebus consonantia in. c. i. de iudi. nume. 3. ⁊ an attribuat hoc primo parenti qui imposuit noia rebus ꝑm māz ⁊ ꝓprietatē eorū ibidem. car. 5.
Notarius an suā cōmissionē scribere possit in. c. i. de iudi. numero. 16. car. 6.
Notarius principis dignitatez an habere dicat ⁊ an esse coquū principis sit dignitas ⁊ an feudū a principe habē sit nobilis in. c. cū deputati de iudi. nu. 23. cū. ij. seq. car. 85.
Notarius scripsit chartā vt hō ꝓuatus ⁊ vt amicus ptiū. liz ps ꝑ q̃ facit scripta dicat q̃ imo vt notoriꝰ rogatꝰ ⁊ ptibꝰ illā scripsit. q̃liter intelligat in. c. verū de fo. cōpe. nu. 139. car. 133.
Notarius scripsit cartā vt hō ꝓuatus ⁊ vt amicus partiū. sed ps ꝑ qua facit scripta dicit q̃ imo vt notarius rogatus ⁊ ptibꝰ illā scripsit q̃liter itelligat i. c. vex de fo. ꝑpe. ñ. 119. car. 133.
Notarij duo si sunt rogati de eodē instr̃o ⁊ vnus ē infamis ⁊ alter idoneus ⁊ cōficiūt instr̃m an sustentabit per habilez. c. significasti de foro compe. nume. 29. car. 191.
Notorius fornicator celebrans an efficitur irregularis. in. c. i. de iudi. nume. 48. car. 10.
Nullus cōicet tali si ista verba ꝓferant premissa cause cognitione ⁊ in apparatu excōicandi an inducat excōicatio in. d. c. i. de iudi. nume. 49. car. 10.
Nullus citra papā iuris solēnitatē tollere potest cām ꝓmittēdi sipl'r ⁊ de plano in. c. venerabilis de iudi. nume. 8. car. 91.
Nuncius captus in itinere si sponte se ingessit dominus mittens an teneat eū redimere in. c. liz de fo. ꝑpe. nu. 78. car. 200.

Officia

Secularia debēt eē tpalia ⁊ nō ppetua in. c. significauerūt de iudi. ñ. 37. cū. ij. seq. car. 90.
Officialis vnus si eligat spāliter ꝓtra bannitos quo ad illaz speciē iurisditionis potestas aut capitaneus an se impedire poterit in. c. cū cōtingat de fo. compe. nume. 22. car. 162.
Officiū predicationis liz sit virile tñ potest ꝓmitti mulieri docte ⁊ sancte. in. c. decernimus de iudi. nume. 10. car. 17.
Officialis nō dz excedere fines sui officij in. c. at si clerici. §. de adulterijs de iudi. nume. 14. car. 32.
Omnis pena requirit sniaz iudicis. in. c. si diligenti de foro compe. nume. 104. car. 158.

Onus

UVA. BHSC. IyR_275_2

Onus pbādi si ꝯ electū in rectorē exciperet ꝙ nō est clericus an incūbat in.c.si diligenti de fo.compe. nume.140. car.159.
Opus nāle é ꝓcreare sibi simile in rub.de iudi.nu.29.car.4.
Ordinarius an ꝛ qñ possit recusari si eius ꝓsultor ꝛ assessor est suspectus in.c.i.de iudi.numero.76. car.12.
Ordinarius iudex si est suspectus.an vicarius ꝓp hoc an erit suspectus hñdus in.d.c.i.numero.82. car.12.
Ordinarius si cā ōlegauerit de mādato supiorīs: ordinarius an illā reuocaꝛ poterit i.c.nouit ille ō iud.ñ.12.cū nu.se.cā.64
Ordinarius secularis quare recusaꝛ in.c.licet ex suscepto de foro competenti numero.47. car.148.
Ordinis ois puerso iudici ōlegato assignato an viciat ꝓcessum in.c.cām que de iudi.nu.37.cum duo.seq. car.90.
Ordo scripture nō attendit in his q̄ gr̄a exempli ponūtur in c.decernimus de iudi.numero.11. car.17.
Ordo iuris qd sit in.c.cāmq; de iudi.numero.34. car.90.
Ordo disputandi seu scribendi vel recitandi qualiter fit in.c. si diligenti de foro compe.numero.4. car.152.

Paciscēs De rñdendo coꝛā alio iudice an ꝛ qñ lz paciscentem penitere anteq̄z facta sit ꝓrogatio in.c.i.de iudicijs numero.96. car.13.

Pactū de iurisditione danda ꝛ de iurisditione non declinanda an ꝛ qñ penitere liceat in.c.i.de iudi.nu.88. car.12.
Pactū initū q̄ad obligādū ptē pti an valeat.ꝛ qd si ē nudus an ꝓducat solū exceptōez.ꝛ qd si ē vestitū an poterit agi ad itereē ex stipulatione vel ad penam si est apposita i.c.i.de iud. numero.98.cum duo.seq. car.134.
Pactū initū cū iuramēto sup ꝓmissione de rñdo coꝛā iudice alꝫ ñ suo an rōe iuramēti sit validū i.d.c.i.nu.102.cū.2.se.cā.13
Pacto ꝓuatorum iure publico non derogaꝛ in.c.si diligenti de foro competenti numero.6. car.152.
Pactū ꝯ ius publicū nō firmatur iuramēto in.c.si diligenti de foro.compe.numero.24.ꝛ numero.45. car.153.
Pactum de iudice nō declinando alias habēte iurisditionē lz exceptione elidibilē an valeat in.d.c.numero.29.car. 187.
Papa ꝓcedēs alicui oēs cās ciuiles an videaꝛ sibi ꝓcedē penas pecuniarias fisco applicādas eo qꝛ dicantur cause criminales in rubꝛi.de iudi.numero.33. car.4.
Papa quare sic vocetur in.c.i.de iudi.numero.2. car.5.
Papa ōputās quēdā rectorē i pr̄onū cui ōdit spālē ptātē i ciuitate ducatꝰ iste existēs i terris pr̄imonij citat illos ō ciuitate ducatꝰ ad cognoscēdū ō eoꝝ cās an possit i.d.c.i.nu.135.cā.15
Papa solus ꝓuat epm nō ꝓciliū ꝓuinciale i.d.c.nu.136. cā. 6.
Papa pōt adequare q̄drata rotūdis in.d.c.nu.24. car.18.
Papa peccando an dicaꝛ nunqd peiorīs ꝓditōis censeaꝛ q̄ inferior in.c.at si clerici de iudi.numero.150. car.31.
Papa ꝓ vrle suo ā dispēsat ꝛ ā dispēsatꝰ a papa si ñ iusta cā sit tuⁱ foro ꝓscie i.d.c.at si clici.§.ō adulterijs ō iu.n.58.cū se.31.
Papa dispēsans q̄ad mr̄imoniū ꝯbendū cū icestuoso q ipso iure feudū amisit an ēt recuperat feudū qō est alteri quesitum in.c.at si clerici.§.de adulterijs de iudi.numero.70. car.35.
Papa ꝓuilegiās mōachū vt ō bōis sibi a pr̄e flictꝫ testari possit si postea excōiceꝛ an testari possit i.c.itellexim ō iu.ñ.5. 47
Papa cū loqꝫ: allegat legē in.c.clerici de iudi.nu.i.car. 47.
Papa ꝛ ipatoꝛ sūt duo supmi iudices i.d.c.clici ñ.5. car.47.
Papa repetit ab aliq̄ muliē asserēte se mulierē eius ꝛ ipe negat qs de lz cognoscē hz i.c.cū venissent de iud.nu.24.car. 62.
Papa laicis ad tps ōciaꝰ an remittē possit i.d.c.nu.30.cā.62
Papa supra subaz actꝰ an dispēsare possit i.d.c.nu.35.cā.63.
Papa vtrūq̄z gladiū ā hr̄e dicaꝛ i.c.nouit ille ō iu.ñ.19.cā.64
Papa se intromittit de tpali iurisditione ꝛ quaꝛ hoc fit in.c. nouit de iudi.numero.122. car.64.
Papa an dicaꝛ maioꝛ ipatoꝛe i.d.c.nu.118.ꝛ nu.141.car.67.
Papa est oia ꝛ sup oia in spūalibus in.d.c.nu.143. car. 69.
Papa an ꝛ qñ iudicat iter laicos i.c.examiata ō iu.ñ.12.cā.79
Papa ꝛ legatus nō faciunt vnuz consistoriu m in.c.si quis ꝯ clericum de foro compe.numero.57. car.112.
Papa infidelē accusatoꝛē ad accusandū an admittere possit in.c.ex transmissa de foro cōpetenti numero.42. car.119.
Papa ordinē iudiciariuz quo ad foꝝ laycoꝝ tollere an possit in.c.qō clericis de foro competenti numero.53. car.139.
Papa ꝓcedēs monacho ꝑm iuris dispōnez posse testari qūo intelligaꝛ in.c.qō clericis de foro cōpetenti nu.139. car.146.
Papa impio vacāte in iurisditōe impij an succedat in.c.lz ex suscepto de foro cōpetēti nume.36.cū pluribꝰ sequē.car. 148.
Papali sede vacāte ad quē appellādū é i.d.c.nu.42.car.148
Papa an possit a laicis adiri ꝛ in qbus casibus i.c.lz ex suscepto de foro cōpetenti numero.95.cum plu.sequen. car.148.
Papa ipatoꝛē examinat ꝛ ꝓsecrat in.d.c.nume.66. car.149.
Papa vtriusq̄z iuris est doctoꝛ ꝛ iterpretatio noui ꝛ veteris testi ad vsum spectat in.d.c.numero.74. car.150.
Papa suos ꝓsāguineos locupletādo de bōis tpalibꝰ eccl'ie an mortaliter peccat i.c.cōquestus de fo.cōpe.nu.18.car.184.
Papa pciliū gñale si ꝯ ipm congregareⁱ an illud posset recusare vt suspectū in.c.i.de iudi.numero.81. car.12.
Pares curie q dicanⁱ in.c.ceterū de iudi.numero.73.cuz numero seq.ꝛ quare pares dicanⁱ ibidem. car.40.
Pares curie qbus cā feudalis cōmittiⁱ si sunt plures: an oēs iudices erūt in.d.c.nume.75.cum plu.seq. car.40.
Pares curie qs eligē hz i.d.c.ñ.77.ꝛ qd si pr̄es pes curie eligūt vnꝰ ex istis an citatōez cōmittē possit siñ alio ibiō ñ.81.40
Partes coꝛā iudice icōpetēti litigātes an ꝛ qñ postea ꝯ sniaz latā ab illo veniꝛ possint ꝛ an saltiz illi snie i viz taciti pacti stare teneanⁱ i.c.significasti ō foro cōpetē. nu.38.cū nu.se.cā.191.
Pronalē ecclesiā nō expectata pñtatiōe pr̄oni laici papa an ꝓferre possit in.c.quāto de iudicijs numero.16. car.21.
Pron ecclie si fuerit expulsus p viz ō custodia eccl'ie vacāte an actiōe iniuriaꝝ coꝛā laico agere possit i.d.c.nu.25. car.21.
Pronus ecclesie qō remediū intentabit ꝓ iure pronatꝰ ōclarādo vel euitando in.d.c.numero.27.cum numero seq.car.21.
Pr̄oni psona sicut oz videri scā ꝛ hōesta liberto ita psona doctoris suo discipulo i.c.ceteꝝ de iudiciis nume.90. car.42.
Passagiū inferiori a pncipe cōpetens an pscribaⁱ miori tpe ꝯ ipm minoꝛē q̄z pscriberet ꝯ ipsum pr̄incipez in dcō.c.cū venissent de iudicijs numero.14. car.62.
Peccaⁱ qd é i.c.at si clici.§.ō adulterijs ō iud.nu.13.cā.32
Pcñi sacerdoti dcñi i ꝓfessiōe si ē ꝑmittēdū an fuelari possit i.c.cū ñ ab hoie ō iud.nu.87. car.57.i.c.nouit ō iu.ñ.110.cā.67
Pecunia ōposita apud aliquē pp defectū creditoris non volente illā recipe depositari ꝰ eandē pecuniā an licite restituere posset in.c.verum de foro cōpetenti numero.91. car.126.
Prelatus an possit esse iudex in cā sue ecclesie ꝛ quando non in.c.ꝑmo de iudi.numero.5. car.5.
Prelati q dicunⁱ i.c.decernimus de iudic.numero.15.car.17.
Prelatus citra epm an dicaⁱ hr̄e iurisditōez ordinariā respectu certaꝝ cāꝝ ēt ꝓnatiue ad iurisditōez epi.ꝛ an rustic ꝰ dicaⁱ hr̄e iuris si fuerit dñs feudi.in.c.ceterū de iudi.nu.7. car.37.
Prelati iferiores hītes iurisditionē i subditis suis quē ordinē seruare ōbēt i cās subditoꝝ i.d.c.nu.83.ꝛ an a snia lata ab eis appellari possit ibidem numero.84.ꝛ ad quem ab eis appellabitur ibidem numero.85. car.42.
Prelaturam an administrare pōt qui in iudicio ꝓ ꝓlatura agere potest in.d.c.numero.124. car.42.
Prelatus an sine ꝓsensu capituli in iudicio agere possit in.c. causamq̄z de iudicijs numero.61. car.53.
Prelatus superior inferiorē ab agendo an remouere posset in.c.cum deputati de iudicijs numero.43. car.86.
Prelatus cum queritur an ex eius facto ecclesia teneaⁱ qualiter iudicat in dicto.c.48. car.86.
Pena nō iferⁱ ex pmisso a lege in.d.c.nūero.97. car.13.
Pena ad hoc vt cōmittatur vtrū reqratur litis contestatio in dicto.c.numero.125.cum numero sequen. car.15.
Pena mortis quotiēs de iure ciuili iponiⁱ an ꝛ qñ ō iure canonico pena sikis illi iponi dēat: vz degradatio ꝛ traditio ad curiā secularē in.c.at si clerici de iudi.numero.121. car.30.
Pena oz cōmēsurari ōlicto in.d.c.nu.122.cū duobꝰ se.car.30.
Pena pecuniaria iuito accusatoꝛe an in coꝛporalibus puerti poterit in.c.at si clerici.§.ō adulterijs de iudi.nu.72. car.36.
Pena ad augmentum contumacie crescit in.c. cum non ab homine de iudi.numero.18.cum plu.sequen. car.54.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Pene ecclie vltra anathēa q̄ sint i.d.c.ab cū ñ hoie ñ.88. 57.
Pena priuationis a bñficio an imponi posset si a iure non ex primatur in.c.nouit de iudicijs numero.149. car.75.
Penitētes an sint de foro ecclie: ⁊ qd si aliqs tales cōuenire voluerit coram layco an excipere possint q̄ debēt cōueniri co rā ecclesiastico in.c.nullus de iudi.numero.61. car.103.
Pena temporalis an spiritualē tollat ⁊ econtra in.c.verum de foro competenti numero.38. car.128.
Pena vbi iponit p vba futuri tpis an est canon ferende sne. ⁊qd p vbū pteriti tpis i.c.si diligēti ō fo.cōp.nu.87.⁊ qd si ap pōat vbū spoliet an itelligat ipo iure puat⁹ ibiō nu.89.cā.157
Pena ⁊ tps vbi a lege apponit de tpe ptinuo ⁊ nō iterpola to intelligitur in.c.licet de foro competenti nume.52. car.198.
¶ Pnia medicamētū q̄re dr in.c.nouit ō iudi.nu.80.car.65.
Pnia q̄tuplex sit in.c.postulasti de foro cōpe.nu.56. car.173.
¶ Petēs copiā actoꝝ a iudice cū ptestatōe q̄ p hoc nō iten dit in iudicem vt competentem consentire: an vt contumax pu niri poterit in rubrica de foro competenti numero.9. car.97.
Petens fundū iure dñij ⁊ ꝓponens actōez ex locato an ꝓba to dñio debeat obtinere in.c.examinata de iud.nu.73. car.82.
¶ Pleban⁹ ecclias hñs subiectas rectores illaꝝ canonē an tiqt⁹ obitū ñ solvētes excōicat an pt i.c.cū vēisset ō iu.ñ.37. 63
¶ Periculū vbi inest ibi collocet lucrum.i.c.dilecti de foro competenti numero.23. car.187.
¶ Periur⁹ an agere possit.c.itelleximus de iudicijs nu.50. ⁊ qd in deportato aut dānato ad metallum an prohibeantur agere sicut excōmunicatus ibidez remissiue nume.51. car.47.
Periur⁹ q̄ pena puniat in.c.vez de fo.cōpe.nu.184. car.137.
¶ Peruersio ordinis einsdē cāe ad seipsū an reddat ꝓcessuz nullū i.c.cāmq3 de iudicijs nu.29.cū numero seq.⁊ se. car.80.
¶ Persona idiscreta an in iudicio esse possit in capitulo pa storalis de iudicijs numero.14. car.76.
¶ Popul⁹ pape ⁊ ecclie sbiect⁹: an maioris pstātie dicat q̄s popul⁹ subiect⁹ ipatori ⁊ regi i.c.qō clicis ō fo.ꝓp.nu.143.146
Populi applone clici an veniūt i.c.dilecti ō fo.ꝓp.nu.18.187
Populo interdicto clerici an censeantur interdicti in capitu lo dilecti de foro competenti numero.10. car.187.
Ptās ciuitatis ad rñdendum gñali ipositioni an ⁊ quando compelli possit ad rñdendum singularibus accusationibus su per qbus nō est citat⁹ in capitulo p̄mo ō iudicijs nu.25.car.7.
Ptās lz i fine sui officij ñ possz aliquē cāzellar ō bāno poterit tñ pnūciar illū cāzelladū de bāno i.d.c.i.de iud.nu.137.car.16.
Ptaté hñs eligēdi sibi ꝓfessorē an sacerdotē sibi ñ hñtē curā aiaꝝ i exercitio eligē posset i.c.nouit ille de iud.nu.21.car.64.
Ptās legē ꝓdēdi habuit orignē ab ecclesia ⁊ a sacerdotib⁹ in capitulo nouit de iudiciis numero.132. car.67.
Potestas quare appellatur in genere femenino in capitulo significauerunt de iudicijs numero.9. car.92.
Ptās electus ꝑ primis sex mēsibus casu non potuit illis sex mensibus vti iurisditione an sibi illud tempus reintegrabitur in capitulo significauerunt de iudiciis numero.37. car.94.
Ptās iudicis dandi an dicat causari a foro loci ratione rei site in capitulo sane de foro competenti numero.9. car.106.
Ptās statuendi ⁊ iurisditio sunt cōnexa ⁊ q̄ hz vnū reliquuz einsdē q̄litatis hz in capō qō clericis de foro cōp.nu.car.145
Ptās ꝓdēnat clericū ⁊ mittit eū ad furchas an ꝓpterea eū in testabilē faciat in capō si diligēti de foro cōp.nu.153. car.161.
Ptās delictū sui familiaris si nō fuerit notoriū an cognosce re possit in.c.cū contingat de foro cōpe.numero.13. car.161.
Ptās quascūq3 cās audiendi vel alteri inferiori plato in ali qua parte diocesis an ex consuetudine cōpetere possit in capi tulo cum cōtingat de foro competenti numero.14. car.161.
Ptātem legitimādi ⁊ tabelliones creandi inferior a pncipe an q̄rere possit in.c.cū cōtigat de fo.cōpe.nu.42.cū se.car.163.
Ptās si allegat suspectus qd fieri dēat i.d.c.nu.188. car.170.
¶ Pratica duplex q̄ depositus secuta icorrigibilitate ōgra det in.c.cū nō ab homine de iudiciis nu.49.cū nu. seq. car.55.
Pratica reintegrandi ad possessionē priuatam quasi posses sione iuris eligēdi in.c.significauerunt de iudi.nu.23. car.94.
Pratica exequēdi sniam i icorpalibus i.d.c.nu.26. car.94.
Pratica ꝓnunciandi q̄n iurisditio fundat sup aliq̄ qualitate q̄ postea nō ꝓbat in capō verū de foro cōpe.nu.153.car.134.
Pratica duplex qbus p sniam dz quis perdere cām in.c.si di ligenti de foro cōpeten.numero.122.cum nu.seq. car.158.
Presbyter inuētus in robaria vel adulterio an per familiaz ptātis capi possit ⁊ duci ad iudicem in.c.cum non ab homi ne de iudi.nu.63. car.55.
¶ Prescriptio quare introducta sit in.c.at si clerici.§.ō adul terijs de iudicijs nume.42.cum nu.seq. car.34.
Prelatus in cā sue ecclesie an iudex eē possit.i.c.cū venissent de iudicijs numero.22.⁊ numero.38. car.62.
Precipiatis quid importat in.c.qualiter de iudi.nu.i. car.86.
Prelatus an rōne rei sue contumacē excōicare posset in.c.sa ne de foro competenti numero.22. car.107.
Prescribere an qs possit vt nō sit subditus impatori in capi tulo cū cōtingat de foro cōpetenti numero.41. car.163.
Prescriptio exercita in adulterio ad adulteriuz ⁊ incestuz si mul an extēdatur in dicto capitulo numero.128. car.168.
Presentia ppij pbyteri pocbialis i testō iteruenire an dēat ⁊ quare illius ⁊ non alterius in.c.postulasti de foro compe tenti numero.48. car.173.
¶ Principia sunt minima quātitate sed maxima potestate in capitulo primo de iudicijs numero.31. car.8.
Priuatio bñficij seq nō dz ex defectu nō residendi in ecclesia pp impedimentū excōicationis in.d.c.numero.71. car.11.
¶ Priuilegiat⁹ vt possit dclinare iudicē citat⁹ a iudice ⁊ ñ cōparēs an possit opponē dclinatoriā an nō i.d.c.nu.89.cā.12
Prior ppetu⁹ ⁊ abbas an pferant archidiaconis decanis ⁊ canonicis eccle cathedralis in.c.dcernim⁹ ō iud.nu.13.cā.17.
Princeps si dederit omnem iurisditionem alicuius castri ⁊ illud castrum haberet ex priuilegio merū imperiū an merum imperiū videatur donatū in.c.quanto de iudicijs nume.31.⁊ quid veniat appellatione mere iurisditionis ibidem. car.22.
Principis beneficium quando sit latissime interpretandum ⁊ quando stricte in capitulo at si clerici.§.de adulterijs de iu dicijs numero.30.⁊ numero sequenti. car.33.
Priuilegiū exemptionis in materia odiosa indultū clericis an canonicos comprehendat in capō at si clerici.§.de adulte rijs de iudicijs numero.42. car.34.
Princeps si aliquē ꝓditorē restituit ⁊ aliqs illi dicat tu es ꝓ ditor actōe iniuriaꝝ teneat in dicto capō nu.86. car.37.
Prior solus an agere possit in iudicio cāz prioratus sine con sensu sui capi in capō dilecti de iudicijs nume.2. car.42
Principatus optimus dicitur vbi vnus dñatur in capō no uit de iudicijs numero.124. car.67.
Princeps er suo cōtractu an obligetur in dicto capitulo nu mero.177.cum numero sequen. car.71.
Principalis p se cū factū ꝓponere dēat nūqd p se simplr rñ dere debeat in.c.pastoralis de iud.nu.15.cū plu.seq. car.77.
¶ Priuilegiū recōuētōis data icōpassibilitate cāz an cessat attēto itētādi mō.c.significauerūt de ind.numero.23. car.94.
Priuilegium alicui collegio vel vniuersitati cōcessuz vn⁹ de collegio an illi ꝓuilegio renūciare possit an non in.c.si diligē ti de foro competenti numero.36. car.153.
Priuilegiū quantūcūq3 modicū aliqd operari debet in capitu lo dilecti de foro competenti numero.1. car.186.
Priuilegiū cōpetēs noie ecclesie plat⁹ an in ꝓiudiciū succes soris renunciare possit in dicto capitulo dilecti nu.6. car.186.
Priuilegium cōcessuz ciuitati q̄ possit cognoscere de causis suoꝝ ciuium an ad incolas inhabitantes in loco extendatur in capitulo dilecti numero.6. car.186.
Priuilegiū hoibus certe pñie cōcessuz sub noie appellatiuo an ad clericos trāseat i capitulo dilecti nu.11.cū nu.se.car.186.
Priuilegiatiuuz layci statutū generaliter loquens clericos an cōprehendat in dicto capitulo numero.19. car.187.
Priuilegium pape familiaribus pape ꝓcessuz q̄ nō possint cōueniri coram ordinario locorum sine spāli licentia pape qua liter intelligatur in.d.c.numero.35. car.187.
Priuilegiati delinquentes an ⁊ q̄n perdūt priuilegium in.c. licet de foro cōpetenti numero.23.cum numero seq. car.197.
Priuilegium

UVA. BHSC. IyR_275_2

Priuilegium habens pro se z filijs suis masculis z feminis descendentibus: filie maritate ex eo an veniant in.c.proposui sti. de foro compe. numero. 30. car. 194
Primas quis dicat in.c. sane de fo. cõpe. numero. 22. car. 106
Principia gñandi que sunt. eadẽ sunt principia corrumpendi in.c. qõ clericis de fo. cõpe. numero. 68. car. 141.
Priuatio presupponit habituz in capitulo. postulasti de foro competenti. numero. 38. car. 173.
Priuilegiũ qd sit in. d.c. postulasti. de fo. cõpe. ñ. 55. car. 173
Priuati q dñr in.c. si diligenti ỏ fo. ꝑpe. numero. 20. car. 153.
¶ Probatio viue vocis nobilior est probatione vocis mortue in rubrica. de iudi. numero. 19. car. 3.
Probatio presumptiua: ad dirimendum matrimonium cõtrahendũ an sufficiat. c. cũ nõ ab hoie de iudi. ñ. 68. car. 56.
Probatio denũciatiõis q̃r fit. c. nouit de iudi. ñ. 273. car. 76
¶ Procurator ꝓstitutus ad agendum an poterit accusare in.c. dilecti. de iudi. numero. 7. car. 42
Procurator gñalis z ꝑcurator spãlis vbi ꝓcurrũt ad eũdẽ actũ qs eoz ꝓferat i.c. cũ ỏputati ỏ iudi. ñ. 37. cũ plu. se. cã. 86
Processus ꝑ pñtẽ nõ citatũ an valeat. c. i. de iudi. ñ. 23. car. 7
Processus qñ ꝓp ꝓtumaciam principiat z qñ ꝓp crimen. c. cum non ab hoie de iudi. numero. 87. car. 57
Processus eodem instanti habitus sup principali negocio z dilatorijs an sit nullus. z an tribuat iustam cãm appellãdi in.c. cãmqz de iudi. numero. 17. car. 89.
Processus factus p iudicem secularem ꝑ clericum a laico citatũ q non cõparuit ad allegãdũ suum priuilegium an valeat in.c. si diligenti de fo. compe. numero. 152. car. 161.
Procurans mitti ꝓ negocijs sui prelati an pro residente habeatur in.c. licet de fo. cõpe. numero. 79. car. 200
¶ Prodigus notorie an contrahere posset in.c. si diligenti de fo. competen. numero. 108. car. 158.
¶ Promissio fcã de rñdẽdo corã iudice non suo si fuerit stipulatiõe vallata adueniente pnia. an agere poterit ad interesse z ad penam in.c. i. de iudi. numero. 91. car. 13.
Promittens rñdere corã quocũqz iudice an ꝓp hoc poterit pueniri corã iudice non suo in. d.c. i. numero. 92. z qd iuris si ꝓmitto soluere vbicunqz volueris ibidem. car. 13.
Promittens soluere Bononie z Rome quid importat. z quid si dicatur. z vbicũqz locorũ. an in quolibet locorum peti poterit in. d.c. i. numero. 95. car. 13.
Proponere quis non debet nisi prius audientia concessa in c. i. de iudi. numero. 12. car. 6.
¶ Prorogatio iurisditiõis quid pro suo eẽ requirit in.c. i. de iudi. numero. 119. car. 14.
Prorogatio iuris. an propter interuẽtum iuramenti efficiat irrevocabilis in. d.c. i. numero. 131. car. 15.
Proroganti eo casu quo licitum est penitere non tenetur ad interesse in. d.c. i. numero. 124. car. 15.
Prouincia vna z ꝑpria respectu pape totus mũdus an dici possit in.c. significauerũt de iudi. numero. 2. car. 92.
Prouinciale ꝓciliũ ad finẽ depositõis de cã criali ipi epi ẽ iuder lz ipe diffinir nõ possit sine lnia pape in.c. i. de iudi. nu. 18. z q̃tupler sit ꝓciliũ ibiỏ. z an possit eẽ susceptũ ibi. ñ. 77. cã. 12
¶ Publicani appellabant oẽs existentes ꝑ legem iudeoz in.c. nouit de iudi. numero. 122. car. 67
Puniri: an qs possit duab ꝓstitutiõib canonica. s. z ciuili. in.c. at si clerici. §. de adulterijs. de iudi. nu. 30. z ñ seq. z. c. postulasti de fo. compe. numero. 91. ñ seq. car. 33. car. 177.

Quidam fecit se mitti in possessionẽ ex edicto diui adriani: cũ ꝓclama qcũqz putauerit sua interesse cõpareat: an ꝓcessus factus corã laico valeat in rubrica. de fo. compe. numero. 17. cũ numero seq. car. 97.
Questio omnis de officio debet a diffinitione proficisci in rubrica de iudi. numero. 14. car. 3.
Questio possessoria sup beneficio an dicat beneficialis in.c. significauerunt de iudi. numero. 42. z an q̃stio possessoria sit spũalis ibidem. numero. 43. cũ plu. sequen. car. 94
Qõ feudalis lz sit corã dño feudi agitãda nihilomin qõ possessoria feudi agitabit corã ordiario z q̃re in. d.c. ñ. 46. cã. 94
Questio feudi in tempus futuri epi quare differt in.c. vex. de foro compe. numero. 25. z numero seq. car. 123.
Quot modis dicitur quis conuinci de delicto in.c. at si clerici de iudi. numero. 4. z numero. 5. car. 22.

Rapinam perusij aliqs cum armis fecit postea cum re capta repertus est Mediolani. an debeat puniri tanqz latro an tanqz simplex fur in.c. postulasti de foro compe. nu. 107. car. 178
¶ Reb in eccliam iam trãslatis collecte an imponi possint in.c. qõ clericis de foro compe. numero. 92. car. 143
¶ Rector scholariũ an possit suã sniaz executioni mandare in.c. si qs contra de foro compe. numero. 64. car. 112.
Rector ꝑcipit scolari sub ỏbito iurañti vt si rñdeat corã alio z q̃re b in.c. ex trãsmissa. ỏ fo. ꝑpe. ñ. 18. cũ plu. seq. car. 119.
¶ Recedere a cõib regulis p interptationem an possum in.c. licet ex suscepto de foro cõpe. numero. 72. car. 149.
¶ Recusationis causa an debeat probari esse iusta in.c. licz ex suscepto de foro cõpe. numero. 50. car. 148
¶ Reductio ad arbitriũ boni viri si petit sup re eccliastica ꝑ laicũ corã q̃ agi dẽat in.c. vex de fo. ꝑpe. nume. 100. cã. 144
¶ Regnũ apulie q̃r dispõit i.c. ex tenor ỏ. fo. pp. ñ. 6. cã. 151
¶ Regule aliq an z qñ ꝓstitutio laicoz in fo. eccliastico debeat obtuari in.c. nouit de iudi. nu. 182. cũ numero seq. car. 71
¶ Relictis ad cãs pias: portio relicta filio an derogat in.c. qõ clericis de foro compe. numero. 100. car. 144.
¶ Religiosus ꝓpositus alicui administratiõi an dicat gña diuina ꝓponi in.c. cũ deputati de iudi. numero. 15. car. 85
Religiosus stricte qs dicat i.c. nullus de iudi. nu. 71. cã. 103.
¶ Remediũ extraordinariũ qõ dicat i rub. de iudi. ñ. 22. car. 4.
Remedium duplex compellendi feudi dominũ ad cognoscẽdum in.c. cetex de iudi. numero. 49. car. 37.
¶ Remissio ad locum delicti cuius expensis fiet in.c. postulasti de foro compe. numero. 46. car. 173.
Remissio in causis ciuilibus an hodie locum habeat in.c. 13. de foro compe. numero. 67. car. 199
Remissio a pena post diffinitiuaz a quo fieri põt in.c. at si clerici. §. de adulterijs. de iudi. numero. 11. car. 32.
¶ Renunciare probationi testium an liceat in.c. si diligenti de foro competen. numero. 17. car. 153
¶ Rescripta impetrata contra cõciliales constitutiones nõ habentia clausulam non obstante specificam an valida sint in. d.c. z. §. numero. 51. car. 35.
Rescriptum qlibet impetrare potest nisi prohibitus repiat in.c. cãm que de iudi. numero. 19. car. 51.
Rescriptum an extendat ad psonas non expressas in eo in.c. quia. de iudi. numero. 27. z an extendatur ad vniuersalẽ successorem ibidem numero. 28. car. 60.
Rescriptũ z ꝓstitutio an eqparant in. d.c. nu. 40. car. 60
Rescriptũ olim valebat dare iudicẽ vltra duas dietas distãtes a loco domicilij rei: hodie vo vnam. z qal cõputabant in.c. ex pte. b. de foro cõpe. numero. 17. car. 182
Rescriptũ qd falsitas narrata circa merita negocij principalis discutiẽdi in iudicio an valeat in. d.c. numero. 18. car. 182
Rescriptũ ꝑ pdecessorẽ impetratũ suo ꝓprio noie exprsso an i successorẽ trãseat in.c. dilecti. ỏ fo. ꝑpe. numero. 10. car. 186.
Rescriptum quale sit recurrimus ad eius tenorem. c. ex tenore de foro compe. numero. 27. car. 153
Rescriptum impetrans contra titiũ z quosdã alios collegiũ an conuenire possit: z verbum alios an cõprehẽdat vniuersitatẽ in. d.c. dilecti. numero. 43. cum numero seq. car. 188
¶ Respondere in iudicio quis non citatus an z quando teneatur in.c. i. de iudi. numero. 22. car. 7.
Respõsio iurisconsulti qualiter debeat esse in capitulo postulasti de foro compe. numero. 27. cum nũero sequen. car. 172
¶ Restituit aliqs ad famã: an sit op fieri mẽtionẽ de antiq̃ ifamia in.c. at si clerici. §. de adulterijs ỏ iudi. ñ. 85. car. 37.
¶ Rerum ecclesie inuasores sacrilegi sunt. c. conquestus. de foro competenti. numero. 25. z numero. 7. car. 189
Rei vẽdicatio q̃ cõpetit p reb corpalib qd exigit ex pte egẽtis z ex pte pueniti in.c. examinata de iudi. numero. 1. car. 78.

Res corporalis ratione iuris incorporalis an vendicari posſit in.d.c.numero.17. car.79.
Res per negationē an efficiat dubia in.c.ſi clericus laicum. de foro compe.numero.9. car.114.
¶ Reus recedens illicētiatus an debeat in expēſis dānari. ⁊ qⁿ poſſit mulctari quo ad fiſcū.qⁿ iudicem ptempſit ꝛ non quoad expēſas vel intereſſe parti in.c.i.de iudi.ñ.39. car.8.
Reus citatus comparens in termino ⁊ accuſans ptumaciaꝫ facientis citari ⁊ illicentiatus recedens an motu iudicis ab ipſo puniet eo qⁿ illicentiatus receſſit in.d.c.ñ.41. car.9.
Reⁿ ſi patiat qⁿ illegittimⁿ accuſatoꝛ eū accuſet.iudex tñ illō pati nō dꝫ in.c.itellexⁱmⁿ de iudi.numero.43. car.46.
Reus añcꝫ vocet ad iudiciū an de iure ciuili prius admoneri debeat de neceſſitate vel nō in.c.nouit de iudi.numero.40. ⁊ qd ſi actoꝛ dicit eī iudiciuꝫ ſe debitoꝛē monuiſſe.ſꝫ debitoꝛ negat:cui incūbit onus pbandi ibidem. car.65.
Reⁿ dat poſitiones dicēs pncipalē melioris pditiōis cꝫ pcuratorē.qua de re vult qⁿ oñs q erat in domicilio valde rēoto rñdeat poſitiōibⁿ.pp qō iudex decernit ad ptes remiſſurus. vt ille poſitionibus rñdeat.cuiⁿ expēſis hoc fieri debeat in.c. paſtoralis de iudi.numero.31.cū plu.ſeq. car.78.
Reⁿ ad ppetuam rei memoriā petit examinari teſtes.coram quo iudice iſta examinatio debeat fieri in.c.ſi quis contra clericum de foro compe.numero.64. car.111.
Reus excipiendo ſuam exceptionem qualiter dicere debeat in.c.ex parte.b.de foro compe.numero.16. car.181.
Reⁿ ꝓpoſitis exceptionibⁿ ⁊ replicationibus.ſi aliqd opponat de nouo excipe dꝫ nō replicare in.d.c.numero.21.car.182.
Reus vbi domiciliū hꝫ tpe quentiōis pueniri poteſt in.c.ꝓpoſuiſti de foro compe.numero.24. car.194.
¶ Rigoꝛ iuris qualiter intelligatur in.c.ſi clericus laicum de foro compe.numero.11. car.114.
¶ Ruſtici eccl'ie in duobⁿ tm̄ caſibⁿ gaudent ꝓuilegio eccl'ie q̄r intelligiſ in.c.nullus de iudi.numero.75.⁊ qd de fribⁿ tertij ordinis bti Frācīſci ibidē numero.76.⁊ qd de ieſuatis an gaudeāt ꝓuilegio foꝛi ibidē rēiſſiue.ñ.79.cū plu.ſeq.car.104

Sacerdos an in canone principali diſpenſare poſſit in.c.atſi clerici.§.de adulterijs de iudi.numero.45. car.35.
Sacerdos qui non hꝫ libꝛos ſacerdotales an mereaſ ſacerdos appellari in.d.c.clerici.numero.17. car.48.
Sacerdos qlibet penitētiam eūdi p mūdum cū baculo cubitali cū veſte aliqua ꝓſueta ſuo parrochiano iniūgere pōt i.c. cū nō ab hoie de iudi.numero.64.cum numero ſeq. car.55.
Sacerdos eī parrochiā ſubditū ſuū ꝓfitentē.an vbicunqꝫ audire poterit in.c.poſtulaſti de foro compe.nu.47. car.173.
Sacerdotes pro rei publice.⁊ de diſtrictu ciuitatis an vicaⁿ in.c.dilecti.de foro compe.numero.15. car.186.
¶ Sacrilegi q̄r cōpeſcunⁿ i.c.vexꝫ de fo.ꝓpe.ñ.154.car.134
Sacrilegiū dꝫ crimē mixtū rōne foꝛi eccl'iaſtici ⁊ rōne foꝛi ſecularis in.c.verum de foro compe.numero.156. car.134.
Sacrilegiū qd ſit in.c.ꝓqueſtus ō fo.ꝓpe.nume.40. car.186.
Sacrilegus an ipſo iure ſit excōicatⁿ in.d.c.ñ.45. car.186.
¶ Sagittat aliquē qdā exiſtēs in loco exempto in locū non exemptū vbi delinquere dicaſ in.c.lꝫ de fo.ꝓpe.ñ.30.car.197
¶ Scolaris ꝓuētⁿ coꝛā ptāte an declinare poſſit.⁊ qd ſi ꝓueniaſ coꝛā rectoꝛe ſuo i.c.ex trāſmiſſa ō fo.ꝓpe.nu.10. car.119.
Scolaris hñs animū redeūdi etiā ſi ſteterit p mille annos in ſtudio nō videt ibi ꝓbere domiciliū in.c.qō clericis. de foro competen.numero.44.cum numero ſeq. car.141
Scolaris rōne delicti ſoꝛtiſ foꝛ an hoc procedit in fo.penitētiali in.d.c.numero.66.cum plu.ſequen. car.142.
¶ Sententia vera eſt ex nihilo nihil exiſtere in rubꝛica.de iudi.numero.27. car.4.
Snia priuationis ꝓ abſentē ab epatu an ⁊ qñ ferri poſſit eo amplⁱ nō citato in.c.i.de iudi.numero.73. car.11.
Snia cum non poſſit ferri ab incompetenti an ⁊ qñ eo caſu quo poteſt agi ad intereſſe.an poterit agi coꝛam iudice pꝛorogato in.d.c.i.numero.127. car.14.
Snia ſi lata ꝓ vnū ex patronis aliⁿ obtinnit.an obtinenti tū ius patronatⁿ accreſcat in.c.q̄to de iudi.nume.29. car.22.
Sententia lata a iudice non ſuo an valeat in.c.atſi clerici.de iudi.numero.22. car.22.
Snia iudicis ſi nō infamat aliquē eodem mō actus ignominioſe geſtⁿ ab eo nō infamabit in.d.c.ñ.18.cū nu.ſeq. car.23.
Snia ꝓ nō ſubditū lata ſi nō opponit exceptionē ſuſpitionis an teneat in.c.nouit de iudi.numero.158. car.70.
Snia cū fieri dꝫ p vba pme pſone an valeat ſi ferat p vba tertie pſone in.c.examinata de iudi.nu.44.cū ñ ſeq. car.80.
Snia in qua iudex dicat abſoluo ticiū a petitis ⁊ victū victori in expēſis an ſit valida in.d.c.numero.116. car.84.
Snia ſup poſſeſſoꝛio lata an dicatur diffinitiua in.c.ſignificauerunt de iudi.numero.26.cū numero ſeq. car.93.
Snie executio tpe feriato meſſium ⁊ vindemiaꝝ an fieri poteſt in.d.c.numero.31. car.94.
Sentētie arbitri nemo ſtare cogiſ niſi metu pene in.c.ſi quis contra clericum de foro compe.numero.25. car.109
Snia lata a iudice ſuſpecto ſi poſt ipſius ꝓlationē detegereſ ſuſpitio an retractari poterit in.d.c.numero.37. car.110.
Snia per vnū iudicez lata an fidē faciat coꝛā alio in.c.poſtulaſti de foro compe.numero.33. car.171.
Snia lata ꝓ pſonā an ad bona ſita eī territoꝛiū iuſdicētis extendaſ in.c.poſtulaſti de foro compe.ñ.23.cū ñ ſeq. car.172
Snia nulla ex defectu alio cꝫ ex defectu ꝓſenſus non pōt exꝓſſo conſenſu ꝓfirmari niſi in ꝓ̄ctum tranſeat in.c.ſignifica ſti.de foro competenti.numero.41. car.192.
¶ Sequeſtratio an fit de re alicuius ſi per publicum inſtrm de debito nō ꝓſtiterit in.c.examiata de iudi.nu.64. car.81.
Sequeſter quid ſit in.d.c.numero.63. car.81.
Seqſter an bēat ius pñtādi i.c.examiata de iudi.ñ.68.car.82
Sequeſter an ⁊ qñ dicaſ poſſidere in.d.c.numero.67.car.82
Sequeſtratio an fieri pōt ſi reus fructⁿ in ſuos vſus exponat in.c.licet.de foro compe.numero.74. car.200.
¶ Seruitⁿ ſi eſt cōis pupillo ⁊ maioꝛi maioꝛ pp mixturā pupilli an ꝓuilegiaſ in.c.ſignificaſti de fo.cōpe.nu.26. car.191
Seruⁿ an ⁊ qñ vitā dñi,ppꝛie ſue ſaluti pferre debeat.⁊ an ēt vaſallus ſiſr hoc debeat in.c.cetez.de iudi.numero.88.cā.42
Serui nobiliū an ſint melioris ꝓditōis cꝫ ſeruus plebeioꝝ.⁊ an coquus pncipis dicaſ bēre dignitatem.in.c.quod clericis.de foro competenti.numero.141. car.146.
¶ Sillaba in lege non eſt apponenda ſuperfluo in.c.i.de iudi.numero.106.cum numero ſeq. car.14
¶ Sinodus an ⁊ qñ pōt recuſari in.d.c.i.numero.75.car.11
¶ Solēnitaſ.l.libelloꝝ.ff.ō accu.i terrꝫ tpaſr ſbiectꝫ eccl'ie an erit necia ō iuſ canōico i.c.dilecti.ō iud.ñ.4.cū.ij.ſeq.car.42
Solemnitas probatoꝛia per teſtes quare introducta ſit in.c. ſi diligenti.de foro compe.numero.16. car.152
¶ Species iuriſditōis data vni an videaſ abſtracta ⁊ remota iudici vniuerſali in.c.ceterum de iudi.numero.24. car.38.
¶ Spoliatio ſimplex iuris ſimplicis coꝛā quo iudice agi dꝫ in.c.ceterum de iudi.numero.62.cū numero ſeq. car.40.
¶ Statutū editū i ſcris tpaſr ſbiectꝫ eccl'ie loq̄ns ō iudicio ordinario hꝫ locū in ingſitōe.ſecⁿ in ſtatutis laicoꝝ i rub.de iudi. ñ.22.⁊ qd ſi ex forma ſtatuti pmitteret ingſitio an tūc diceret ordinarium remedium ibidem. car.3.
Statuto caueⁿ qⁿ bānitⁿ poſſit ipūe occidi.an exceptō bāni ſit q̄dā inocētia an ſit ſbterfugiū ōlinq̄ntꝫ i.c.i.ō iud.ñ.141. cā.16
Statutū ꝓhibēſ miorē aliēaſ ſiñ certa ſolēnitate an ⁊ qñ alie nāti rē ſuā ꝓſētiſ pokit ſine tali ſolēnitate i.c.ō cernimⁿ ñ.7.17.
Statutū cū nō ab hoie.ꝓhibēs cl'icū ō gradari ⁊ tradi curie ſcl'ari pp hōicidiū vl furtū.an itelligaſ ēt i hōicidio q̄lificato vl nō i.c.atſi cl'ici.ō iudi.ñ.143.cum plu.ſeq. car.32
Statuto caueⁿ qⁿ,p hōicidio iter ꝓiūctos pena pecūiaria iponaſ qd ſi ꝓmittiſ pricidiū q̄ pēa puniet in.d.c.ñ.145. car.31.
Statutū diſponēs qⁿ i ꝓ̄ctu miorꝫ dēat iteruēiſ ꝓſēſus mſis ⁊ duoꝝ ꝓpinq̄ꝝ ⁊ vltra tale ſtatutū ñ,pcedit.mortua mſe mior ꝓ̄bit cū ꝓſēſu,ꝓpinq̄ꝝ an ꝓ̄ctū valeat i.c.cetez.ō iud.ñ.39. 39.
Statuto caueⁿ forenſem non poſſe acqrere rē imobilē in ciuitate.an poterit acquirere ſibi nudam poſſeſſionem in.c.ceterum de iudi.numero.62. car.39.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Statuentiū auctoritas ei nō ſuffragaſ qui in ſtatutis municipalib⁹ cadit a ſyllaba in.c.dilecti de iudi.nūero.1. car.42.
Statutū nō pōt facere q̄ credit dicto teſtis malā cām reddē te in.c.ceterū de iudi.numero.31. car.43.
Statutū tollēs ꝓcedēdi modū ꝑ eqtatē cānicā ⁊ reducēs ad rigorē iuriſ ciuil an ſit validū i.d.c.ñ.38.cū plu.ſe. cā.44.
Statutū diſponēs in cauſis viduarū q̄ iudex debeat ſeruare equitatē ⁊ bonā fidem an in tali iudicio requiratur ordo exceſſionis in.d.c.numero.48. car. 44.
Statutū diſponens q̄ ꝓpter euitandū ſcandalū Gelfus nō poſſit ꝯbere matrimonium cum Gibellino ſub pena capitis an teneat in.c.clerici de iudi.numero.7. car.47.
Statuto mediolani caueſ q̄ nullus ſubditus poteſtatis mediolani rem imobilē alienari poſſit in nō ſubditū niſi tm̄ ſoluat pro libra an poſſit alienari i perſonā eccliaſticā ⁊ ſi probibeaſ expreſſe an ſit ꝯ libertatē eccīe interpretādū in.c.clerici de iudi.numero.71.cū plu.ſequē. car.50.
Statuta ꝑm cōem modū loquendi an intelligēda ſint in.c. cauſam que de iudi.numero.9.cū plu.ſequē. car.51.
Statutū diſponēs q̄ malefactores teneanť cape malefactores an extēdaſ ad clericos malefactores in.c. cum nō ab homine de iudi.numero.64.cū nūero ſequen. car.55.
Statutū ꝓcedēs imunitatē ab omni collecta cuicūq; veniēti ad habitandum in tali territorio an illud amplius reuocari poſſit in.c.nouit de iudi.numero.172. car.71.
Statutū fuit in electione poteſtatis q̄ de omni pena pecuniaria quā exigeret ipſe poteſtas haberet quartā partē ⁊ tēpore electionis cū homicidij pena erat pecuniaria poſt ſuā electionem ⁊ acceptationem illa pena pecuniaria in corporalē mutata fuit.an ⁊ quādo mutatio noceat poteſtati quo min⁹ habeat dictā q̄rtā ptē pene i.c.nouit ō iudi.nūero.173. car. 71.
Statuta ꝓferētia doctorib⁹ legētib⁹ i ciuitate an talia ſtatuta reuocari poſſint i ꝓiudiciū doctoꝝ forēſiū ꝓductoꝝ tpe q̄ exiſtebāt illa ſtatuta i.c.nouit de iudi.ñ.174.cū numero ſeq.car.71
Statutū in quaſi ꝯctū tranſiens cū ſuo ſubdito an iuſta cauſa occurrente reuocari poſſit in.d.c.nūero.181. car.71.
Statuto caueſ tabernariū nō poſſe vēdere medietā vini niſi octo quatrinis ipſe appōit vnā caſtaneā ⁊ vendit nouē rōne illius caſtanee an pōt in.c.q̄liter de iudi.nūero.31. car.88.
Statutoꝝ verba an groſſo modo capienda ſunt in.c.ſiqs clericus de foro competenti numero.15. car.99.
Statutū diſponēs q̄ faciens tale delictū ſit bānitus qualiter intelligiť in.c.nullus de ſo.ꝓpe.nūero.2. car.100.
Statutum vbi nihil operatur an debeat ſumi argumētū a cōtrario ſenſu ad iuris correctionē i.d.c.nūero.50. car.102.
Statuto caueſ ſiquis ſuis manibus aliquē occiderit puniaſ certa pena.nūquid habebit locū in occidente per alium in.c. verū de ſo.compe.numero.209. car.
Statutū loquēs de ſacrilegio editū a laico q̄r itelligaſ.⁊ de ſtatuto eccleſiaſtico q̄r intelligaſ. in.c.qō clicis.ñ.4.car. 139
Statutū laycoꝝ gñaliť loq̄ns non cōprehēdit clicos ēt de mēte ipſoꝝ ſtatuentiū in.d.c.nu.13.cū numero ſeq. car.140.
Statutū ſi diſponat q̄ declinans iuriſditionē poteſtatis puniatur an illud ſtatutum ita generaliter loquens clericos cōprehendat in.d.c.numero.16. car.140.
Statuto ſi caueſ q̄ rei imobilis nō poſſit fieri alienatio in forenſem nūquid tale ſtatutuꝫ comprehendat eccliaſticas perſonas in.d.c.numero.15. car.140.
Statutū diſponēs q̄ cuſtoſ ville teneaſ cape malefactorē iville.an poſſit cape clicū malefactorē i villa i.d.c.nu.16.car.140
Statutū nō loquēs ſpāliter de clico ſed gnāliter diſponēs ſuper ꝯctib⁹ vel quaſi vel ſup alijs actibus hoium q̄ ſiue agaſ ꝓtra clicū in foro eccleſiaſtico ſiue i foro ciuili talis lex clicos ligat in.c.qō clericis de foro cōpe.nūero.71. car.142.
Statutū ſi diſponat q̄ niſi emptor poſſeſſionē rei empte appēderit.J.annū ꝯctus ſit nullus ſeu preſumaſ ſimulat⁹.laycuſ elapſo āno ſi agit ꝯ clericū ad preciū i foro eccliaſtico an iſtō ſtatutū allegari poterit.i.c.qō clicis ō ſo.ꝓpe.nūero.73. 142.
Statutū ſi ꝓhēdit ꝑſonā vicem⁹ ne ꝓphēdē ꝑſonā clicū lz i foro ſeclari agat.i.c.qō clicis de ſo.ꝓpe.nūero.75. car.143.
Statutū ſeu ꝓſuetudo illi⁹ ꝯ quē iducit i ōciſorib⁹ tā i foro eccleſiaſtico q̄ ſeculari ſemp ſeruādū erit.in.c.qō clericis de foro competenti.numero.76. car.143.
Statutū ſi diſpōat nobilē nō poſſe recipere ceſſionez actionū ꝓtra populare an valebit facta nobili per eccleſiā in.c.qō clericis de foro competenti.nūero.78. car.143.
Statuto laycoꝝ ſi caueaſ ꝓbationē mutui fieri nō poſſe p teſtes laycus ſi litigat in foro eccliaſtico ꝯ clericū an illo ſtatuto aſtringaſ in.d.c.nūero.81. car.143.
Statuto Mutie caueſ q̄ ſi aliq̄ res mobil vl imobil ab aliq̄ poſſeſſa ab eo euicaſ q̄ ñ teneaſ eā rſtituē poſſeſſor niſi rſtituto ſibi ꝓcio q̄ oñdēt ſe emiſſe. Mō Bonoñ.litigat Mutie ꝯ mutinēſez ⁊ obtinuit ſniam pro ſe nūqd bononiē.vigoꝝ ſtatuti mutinē.ꝓciū reſtituere teneaſ in.d.c.nūero.83. car.143.
Statuto caueſ vbi ſūt iudei q̄ vſurari⁹ nō teneaſ reſtituē pign⁹ ei q ſe ꝓbauerit oñꝫ rei pignorate niſi pri⁹ rſtituto ōbito. modo res clici vl exnei fuit pignorata oño inſcio vtꝫ teneaſ reſtituere ante reſtōnez in.d.c.nūero.84. car.143.
Statutū ſi diſponat q̄ ꝑgēit⁹ ſuccedat q̄ lz ſcōgēit⁹ poſtea clicus efficiaſ an iſta ꝓſuetudine ligabiť i.d.c.nu.90.cā. 143.
Statuto caueſ q̄ ſtātib⁹ maſculfeie ñ ſuccedāt.an iſtō ſtatutū feminis effectis mōialib⁹ vel religioſis ꝓiudicet.in.d.c.qō clericis.nūero.91.⁊ nūero.114.⁊ nūero.115. car.143.
Statutū fauens eccleſijs ſi nō fuerit approbatū p eccleſiā an ⁊ quādo teneat in.d.c.nūero.95. car.143.
Statuto ſi caueaſ creditorē audiri nō debē certo tēpore elapſo poſt debitū ꝯctū laycus effect⁹ clicus in fo.eccliaſtico an ſe ex illo ſtatuto iuuare poterit i.d.c.nūero.96. car.143.
Statutū iducēs ſiſtationis ꝓſumptionē poſt ōteriatū tps an ⁊ quādo valeat in.d.c.nūero.97.cū nūero.ſeq. car.143.
Statuto caueſ q̄ ſi clicus ōcliauerit foꝝ ptātis ſit ex cōiſ ꝓtectionē an tale ſtatutū validū ſit i.d.c.nume.102. car.144.
Statuto caueſ q̄ iudex teneaſ ſeq libros mercatoꝝ i iudicādo an ſit validū i.d.c.nūero.111.cū nume.ſeq. car.144.
Statutū feminis derogās in ſuccedēdo an dicaſ iniurioſum in dicto.c.numero.119. car.144.
Statutū ſimpliciter ꝓmiſſiuū laycoꝝ an cōprehēdat clicū in eius fauorē in.d.c.nūero.123. car.144.
Statutū laycoꝝ vbicūq; clicū ꝓuilegiat ſi ē min⁹ rōnabile ñ prodeſt clerico in.d.c.nume.125. car.144.
Statutū laycoꝝ diſponēs ꝓpter publicū bonū an cōprehendat clericos in.d.c.numero.129. car.145.
Statutū ⁊ ꝓſuetudo q̄lr differāt i.d.c.nu.140. car.146.
Statuto caueſ ſi ſubdit⁹ ſtatuētis faciat dōationē q̄ duo notarij adhiberi dēāt.Et qd ſi ſubdit⁹ dōauit clico an talis donatio valeat duob⁹ notarijs nō interueniētib⁹ in.c.ex tenore de foro compe.numero.17. car.151.
Statuto caueſ q̄ ptās cām viduaꝝ diſponē teneaſ ꝑm eqtatem quib⁹ reſtringere i.d.c.nume.18. car.151.
Statutū loquēs de vidua an intelligaſ ꝓprie de vidua q̄ habuit viꝝ.i.c.ex tenore de ſo.cōpe. nu.22. car.151.
Statuto caueſ q̄ ſine ꝓſenſu duoꝝ ꝓpiquoꝝ mulier adiť nō poſſit.ptes an ab ꝺ ſtatuto dāte formā in actib⁹ gerēdis recedere poterūt in.c.ſi diligēti de ſo.ꝓpe.nu.61. car.154.
Statuto florētie cauebaſ q̄ ꝓ forēſe ciuis florētin⁹ ñ poſſz face ſecuritatē.qdā florētin⁹ fecit ſecuritatē renūciās tali ſtatuto. nūquid talis renūciatio valuit.i.d.c.nu.63. car.154.
Statuto caueſ q̄ frater excludat ſororē in ſucceſſiōe pris an fr huic ſtatuto rnūciaſ poſſit i.d.c. nu.64.cū plu.ſe. car.154.
Statutū puniēſ aliquē pcuciētē i platea an extēdaſ ad pcuciētē aliquē i palatio.i.c.cū ꝓtigat ō ſo.ꝓpe.ñ.141.cū plu.ſe. 169.
Statuto epiſcopi cauetur q̄ ſi clericus de adulterio vel furto conuictus ſine ſpe diſpenſationis reddatur ibabilis ad beneficia eccliaſtca obtinēda an talis ꝓſtō extēdat ſe ad bñficia ex dioceſiz ſtatuētis ſita i.c.poſtulaſti ō ſo.ꝓpe.ñ.78. car.176.
Statutū epi ſi diceret q̄ furtū cōmittēs debeat excōicari.clicū furans extra territoriū an ligat in.d.c.nūero.83.cū nūero ſequen.Et qd de ſtatuto municipij ibidē. car.177.
Statuti ex diſpōne q̄ ſiqs pp facinora ſua pdat nobilitatem qualitatē intelligaſ in.d.c.numero. 123. car.180.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Statuto cauetur q̄ marito effecto rebelli nō possit vxor ei⁹ stare in ciuitate. an marito rebelli mortuo illud odiū p̄ vxorem cessabit. in. c. ex parte. B. numero. 3. car. 181.
Statuto cauet florētie nullū florētinū posse trahi nisi ad curiā florentinā sub pena capitis. nō florētin⁹ trahit ad curiaz epi florētini an trahi possit sine pena illi⁹ statuti. in. c. cōquestus de fo. p̄pe. numero. 2. cū nūero sequē. car. 184.
Statutū laycorum si loquat de sacrilegio intelligitur de sacrilegio put a lege ciuili capit in. d. c. p̄q̄st⁹. nu. 41. car. 186.
Statutuz i terris tpal'r subiectis eccl'ie editū in dubio reducit ad terminos iuris canonici. in. d. c. nūero. 42. car. 186.
Statutū loquēs de plato an in capl'o vel collegio locus hēat in. d. c. dilecti de fo. compe. nūero. 41. car. 188.
Statuto cauet q̄ primogenitus oēs alios fratres excludat in feudo an illud statutū ad bona allodialia extendatur in. c. si diligenti de fo. compe. numero. 157. car. 169.
Statuto cauetur q̄ filia nō succedat patri cū fratribus an in filia nupta extra territoriū locū habeat i. c. proposuisti de fo. compe. numero. 31. cū plu. sequen. car. 194.
Statuto canetur q̄ fur nō possit furcha suspendi nisi furatus fuerit valorem centū ipse furatus est Bonon. decē. postea accessit muitnā t furatus est viginti. deinde accessit ferrariaz t furatus est septuaginta t ibi deprehēsus q defendit se q̄ non possit furcha suspendi. an furta alibi per eū cōmissa furtū istū aggrauant in. c. licet de foro competēti. numero. 40. cum numero sequenti. t numero. 44. car. 198.
Statutū si disponat q̄ cōdemnatus in centū ponat in banno aliqs fuit ꝺdemnatus in qnquaginta p vnā sententiaz. t per aliā sniam in alijs qnquaginta an coadiuuari poterūt vt ponatur in bāno in. d. c. lz. nūero. 45. cū plu. seq. car. 198.
Statutum disponens q̄ nullus possit esse bidellus nisi sit ciuis nihilominus hns domicilium hic lz alibi oriundus. ꝺbet esse ciuis t poterit esse bidellus i. d. c. lz nūero. 77. car. 200.
¶ Stipulatio an fuerit valida cū stipulor a te stichū. t tu de vno itelligas t ego de alio in. c. i. de iudi. nūero. 85. car. 12.
¶ Stupri accusatio lz tollat qnquēnio tñ stupri cōmissum cum violentia nō tollitur qnquēnio. in. c. atsi clici. §. de adulterijs de iudi. numero. 36. car. 34.
¶ Subditis an reprehēdere prelatos licitum sit in. c. nouit de iudi. numero. 119. car. 73.
Subditi vbi de superioribus opprimātur qd agendū. in. c. lz ex suscepto de fo. compe. nūero. car. 148.
Subditus extra territorium delinquēs cui submittitur in. c. cum contingat de fo. compe. nūero. 46. car. 169.
Subditus rone domicilij dūtaxat an subditus esse desinat. in c. proposuisti de fo. cōpe. nūero. 15. car. 193.
Subditus proprie quis dicatur in. d. c. nūero. 3. car. 193.
¶ Subtilitates quare in causis ecclesiasticis improbant. in c. dilecti de iudi. numero. 12. cum plu. sequen. car. 42.
Sub isto verbo anglicis persone representate puta collegia capitula ciuitates an comprehēdātur. in. c. dilecti de foro cōpetenti numero. 41. car. 188.
Superior cōmittens cām simpliciter t pure ꝑm veritatez an propter hoc intendit tollere ordinem iudiciarium in. d. c. dilecti de iudi. numero. 29. cum numero sequen. car. 43.
Superiorē recognoscēs. iudicē ordinariū in suis causis an t quando constituere posset in. c. nouit de iudi. numero. 156. cū numero sequen. car. 70.
Superior dns feudi sollicitat t compellit dominū imediatū vasallis iustitiā ministrare t eo negligente ipse supplebit i. c. ex transmissa de fo. cōpe. nūero. 12. car. 119.

Tabellio. Qui cōmisit falsum in officio. remotus fuit ab officio. an poterit de nouo tabellio creari an nō i. c. atsi clici de iudi. nu. 59. t nu. se. car. 24.
Tabellio si scripsit primo dictū vni⁹ testis deinde scripsit. idē per oia dicit ali⁹ testis siue sub eadē die siue sub alia. an talis scriptura valeat i. c. lz ex suscepto ꝺ fo. p̄pe. nūero. 56. car. 148
¶ Testamentū factū p̄ libertate prelati vel regule an sit validū in. c. clerici de iudi. nūero. 77. car. 50.
¶ Testator mille vxori legauit si habitum tertij ordinis susceperit an sufficiat assumpsisse t postea dimittere. in. c. at si clerici de iudi. numero. 62. car. 14.
Testator si mandat solui oibus ꝓbantibus se debere recipere qualiter itelligi debeat in. d. c. nu. 107. cū nu. seq. car 29.
Testator si instituit clericū grauans eū q̄ det ticio decē subiciens eū foro potestatis secularis an eū tali foro subijcere possit in. c. ceterū de iudi. numero. 19. car. 39.
Testor voluit q̄ dom⁹ sua pueniret ad maiorē de domo. qa dicit maior in. c. null⁹ de fo. p̄pe. nūero. 34. car. 101.
Testor leganit cētū clico cū ꝺ q̄ pmittat se pueiri cora layco vel cū ꝺ vt nō pueiat cora suo iudice ꝓpetēti an talis dispō sit valida in. d. c. nullus de fo. p̄pe. nūero. 106. car. 105.
¶ Tenuisse opinionē qualiter exponit in. c. si diligenti de foro compe. numero. 3. car. 152.
Testes repntātes se i iudicio eoipso q̄ se repntāt ad testificandū an p̄sumāt requisiti i. c. i. ꝺ iud. nu. 13. Et qd si testis nūq̄ fuerit in iudicio t nūc se representat an presumat citat⁹ t sic respōdere teneat vel nō ibidem. car. 7.
Testes presens in iudicio nō citatus potest iurare t deponere in eo. c. i. de iudi. nmero. 26. car. 8.
Testis vn⁹ cū iuramēto partis an sufficiēter ꝓbat fundamētū inrisditionis in. c. ceterū de iudi. nūero. 14. car. 38.
Testes ꝺponētes ticiū cognouisse semproniā violēter an probāt in. c. quia. B. de iudi. nu. 3. cū. ij. seq. car. 39.
Testis qn̄ inducit coraz iudice añq̄ depōat an dr̄ iduct⁹ i. c. examinata de iudi. numero. 4. car. 79.
Testari pupillus miles doli capax an possit in. c. qualiter de iudi. numero. 30. car. 88.
Testes an recipiendi sunt ante litis p̄testa. in causa electionis in. c. cansam de iudi. numero. 21. car. 89.
Testi si opponatur q̄ est vsurarius cognitio ad quē mitti dz in. c. verum de fo. compe. numero. 37. car. 123.
Testes qualiter examinādi sunt in. c. licet ex suscepto de foro competenti numero. 34. car. 148.
Testis si dicat ego depono ita vt talis testis deposuit an probat in. c. lz ex suscepto de fo. cōpe. nūero. 55. car. 148.
Testes t instrumēta quo ad probandū an eqparant in. d. c. si diligenti de fo. compe. numero. 18. car. 153.
Tēritoriū qd sit t vñ dicat i. c. cū p̄tigat ꝺ fo. p̄pe. n. 120. 167.
Testis falsus testificans in quo loco puniri debeat in. c. lz de fo. cōpe. numero. 38. cum. ij. nu. sequē. car. 197.
¶ Tempore feriato expediri an potest res tēpore peritura i c. significauerūt de iudi. numero. 33. car. 94.
Tēpore feriato res desiderās celeritatē t respiciēs publicam vtilitatē an expediri poterit i. d. c. nūero. 34. car. 94.
Tēpora nostra sunt qb⁹ nō soluz merita sz corpa ipsa boium defecerūt in. c. qꝺ clicus de fo. p̄pe. nūero. 47. car. 141.
¶ Tractat⁹ ē qñ mltitudo ꝓgr̄gat t qlz dicat qꝺ sibi vr̄ i. c. ꝺcēnim⁹ ꝺ iud. n. i. t q̄ tractat ē mīn⁹ q̄ℓ tmiat ibiꝺ. n. 3. 17.
Tractatus ois in causis ecclīasticis an sit ꝓhibitus laycis in dicto. c. numero. 4. car. 17.
Transitus de vna exceptione fori declinatoria ad aliā an fieri pōt i. c. ex pte. B. de fo. compe. nūero. 12. car. 182.

Vagabūdus. Nō cogit rndē i loco vbi rept⁹ est si velit cauē q̄ i loco domicilij rndebit i. c. postulasti de fo. p̄pe. nu. 67. Et an vagabūdus sit necessario remittēdus ibidē nūero. 69. car. 176.
Vagabūdus qs dicat i. c. lz de fo. p̄pe. nūero. 56. car. 195.
¶ Vassallus si est clicus an pares curie eius iudicesue erūt i. c. ceterum de iudi. numero. 15. car. 38.
Vassall⁹ dr̄ magis subiect⁹ dño q̄ℓ subdit⁹ pla. i. d. c. fi. 22. 38.
Vassall⁹ ligās spōte coraā iudice ordiario dño feudi sciēte t p̄ dicēte an tūc dicat snia lata ab eo valē i. d. c. nu. 34. Et qd si vassall⁹ litigat dño ignoāte coraā ordiario ibiꝺ nu. 35. cā. 39.
Vassalli qd si litigāt dño sciente t nō p̄ dicente coraz alio in dice in. d. c. numero. 36. car. 39.
Vassalli q̄ possint alteri⁹ iurisditionē ꝓgare an sit absolute verū in. d. c. numero. 38. cū plu. sequen. car. 39.
Vassallus si nō vult eligere post q̄ℓ dns eligit an electi p dñm poterūt cognoscere t diffinire ibidem. nūero. 81. car. 40.
Vassallus si spoliat

UVA. BHSC. IyR_275_2

Vasallus si spoliat a dño p violẽtiaz an iterdicto vñ vi ꝙ dñz feudi agere dẽat an nó. ⁊ qd si dño agat de spoliatiõe facta a vasallo an poterit agere dñs interdicto vnde vi coram paribus curie in.d.c.ceterum.de iudi.numero.86. car.41
Vasall⁹ an poterit dñm de furto accusare in.d.c.ñ.87.car.41
Vasallus negans dominum esse dñm feudi an a iure suo cadat in.d.c.numero.105. car.41
Vasall⁹ copulãs amicitiã cũ inimicis dñi an poterit feudo puari in.d.c.ñ.106.⁊ nu.109.⁊ an faciẽs ligam cũ inimicis dñi presumat ꝓditor remissiue ibidem.numero.107.⁊ qd si permisit inimicos dñi pertrãsire.ibidem.numero.108. car.41.
Vasallus si negat dñm feudi eẽ dñm dñs feudi nó poterit cognoscere an sua sit iurisditio in.d.c.ñ.11.cũ plu.seq. car.41.
Vasallus punit pena indignatiõis dñi q̃ est pena cõminationis priuandi eũ feudo in.d.c.numero.116. car.41.
Vasallus ⁊ sic subditus nó rõne nude iurisditionis an poterit iurisditionem alteri⁹ iudicis ꝓrogare ⁊ nõ rndere coram dño feudi in.c.ex trãsmissa.de foro compe.numero.2.car.118.
Vasallũ dñi spoliãs coram q̃ ꝓueniet i.d.c.ñ.117.cũ ñ seq.cã.41.
Vasallus an possit in aliũ q̃z in dñm vel in pares iurisditionẽ ꝓrogare.c.ex transmissa.de foro compe.numero.5.⁊ qd sit prorogare iurisditionẽ ibidem remissiue.cũ numero seq.car.118.
Vasallus bñs plures dños vnũ mediatũ ⁊ altez imediatũ. iurisditio ꝑmo spectat imediatũ.⁊ in subsidiũ recurrit ad mediatũ in.c.ex trãsmissa.de fo.cõpe.numero.10. car.118.
Vasallo precipit dñs ne in spectantibus ⁊ ꝓcernentibus feudũ coram alio iudice rndeat in.d.c.numero.17. car.119
Vasall⁹ ⁊ qlz alr subiect⁹ q̃z rõne nudi exercitij iurisditõiz iuito dño iurisditõez alteri⁹ progare nõ pót in.d.c.ñ.22.car.119.
Vasallus si ꝓueniat coram delegato añq̃z cõstet de negligẽtia dñi feudi ⁊ ipse declinet an satisfdare teneat de redeundo ad delegatũ dño negligẽte in.d.c.numero.69.cũ ñ seq. car.121.
Vasalli ẽt si sint clici p dñm feudi secularẽ siue ecclesticũ qõ feudat termiari dz in.c.vez.ꝺ fo.ꝓpe.in ꝑn.capli. car.122.
Vasallus recognoscendo nõ dñm in dñm an aliqꝺ ꝑiudiciũ faciat dño in.c.verum.de fo.compe.numero.94. car.126
Ubicũq̃z qs inbabilitat gñalr ad iudiciũ ⁊ respectu certi actus habilitat.q̃ quo ad illũ actũ nó solum p se agere potest.ſz etiam ꝓstituere ꝓcuratorem poterit in.c.intelleximus. de iudicijs.numero.2.cũ plu.sequen. car.44
Ubicũq̃z appet ex actis male actũ ⁊ ex eisdẽ appet q̃ in alia cã bñ potuiſſz agi. index nõ pót ex illa apta cã ꝓdẽnare.ſz reũ absoluere dz.nihilomin⁹ in snia ex illa cã reseruabit ius agere posse in.c.examinata.de iudicijs.numero.8. car.79.
Uenditio vnius rei facta p decẽ valentis mille cum additamento alterius rei an cẽseat esse pmutatio an vẽditio in.c. quanto.de iudi.numero.8. car.20.
Ueniens de longinquo cũ lris pcurationis dicens se fore illum de quo lre loquunt an ei credendũ sit in.c.cum deputati.de iudi.numero.14. car.85.
Veniẽs ad curiã ex cã probabili puta vt videat filiũ studentem vel cã deuotionis an habeat ius reuocandi.in.c.licet.de foro compe.numero.81.cum.ij.seq. car.200.
Uerbũ satisfactio qd iportat in.c.i.de iudi.ñ.133. car.15.
Verbũ ꝑsumãt qd iportat i.c.ꝺcernim⁹.de iudi.ñ.9. car.17.
Verba enunciatiua que nõ possunt prodesse nõ debent obesse in.c.ceterum. de iudi.numero.58. car.39.
Verbo mãdam⁹ supior vtit q̃nq̃z delegãdo cãz.cõiter tñ vtit verbo ꝓcipimus in.c.q̃.v.de iudi.numero.24. car.60.
Verbũ induxeris est verbũ executiuũ qualiter intelligit in.c. examinata.de iudi.numero.7. car.79.
Verbũ plenã iusticiã qd iportet i.c.q̃lr.de iudi.ñ.5. car.87.
Verbũ platũ a iure multiplr intelligibile qualr intelligi debeat in.c.nullus.de iudi.numero.32. car.101.
Verbum traxerit quomodo intelligatur in.c.ex trasmissa. de foro compe.numero.1. car.118
Verbum careat lz in futuro tpe ꝓferat est tñ canon late sentẽtie in.c.si diligenti.de foro compe.numero.90.⁊ qd si apponat verbũ penitus ibidem.numero.91.cũ plu.seq. car.157.
Verbum priuet.careat.cadat.pdat sunt vba nalr ꝓuatiua.⁊ in quocũq̃z tpe proferant sunt canon ferende sentẽtie in.d.c. si diligenti.de foro compe.numero.118. car.158.
Verba ista pleno iure quid important in.c.conquestus.de foro competenti.numero.9. car.184.
Verbum quondam est verbum recte de presenti abnegatiuũ in.d.c.conquestus.numero.15. car.184
Verbũ collata ⁊ vbũ relicta qd iportãt i.d.c.ñ.22. car.185.
Verbum forte incertitudinez ⁊ dubitationẽ an inducat in.c. significasti.de foro compe.numero.11. car.189
Verbũ subjcere qd importat in.d.c.numero.21. car.190
Verbum postmodum longum interuallum denotat in.c.ꝓposuisti.de foro compe.numero.1. car.192.
Verbum habuit de ꝓterito conceptum an tollat tempus presens in.d.c.numero.23. car.193.
Ueritas legib⁹ amica est in.c.dilecti.de leg.numero.35. cum pluribus sequen. car.43
Vicarius episcopi an poterit esse ille qui fuit iudex maleficiorum in.c.i.de iudi.numero.34. car.19.
Vicari⁹ epi nõ solũ subditos ſz ẽt ipsos suffraganeos excõicare põt.ſz pp bonestatẽ respectu suffragãeoz sit sibi interdicta ptãs in.c.si qs ꝙ clericũ.de fo.ꝓpe.numero.63. car.112.
Uitium reale pati dicitur ecclesia si fuerit violenter occupata in.c.quia.v.de iudi.numero.11. car.59.
Vidua lz sub protectione ecclesie sit laicũ tñ coram iudice ecclesiastico non potest ꝓuenire aliter nõ data iudicis negligẽtia in.c.ex tenore.de foro compe.numero.9. car.151.
Vidua an dicat bñs maritũ inutilẽ puta bñs maritũ in carcerem in.d.c.numero.20.⁊ qd de illa que nunq̃z habuit virũ an vidua dicatur ibidem.numero.21. car.151.
Villa si tenet ad extiatõez robarie p depdatores fcẽ.ꝓbatio p testes an fieri debeat i.c.si dilecti.ꝺ fo.ꝓpe.ñ.37. car.188
Violans priuilegia eccle accusat⁹ fuit coram iudice ecclestico ⁊ fuit excõicat⁹ postea coram ptãte accusat vt deportetur. ipse dicit se semel fuisse accusatũ de illo crimie ⁊ punitũ an bene dicat in.c.verum.de foro compe.numero.37. car.128
Vim facere an qs dicat q liberam possessionem aduersarij non relinqt in.c.quia.v.de iudi.numero.1. car.59
Viculũ duplex difficili⁹ rũpit in.c.i.de iudi.ñ.113. car.14
Vir stipulans alimenta pro se an videatur stipulasse ẽt pro vxore in.c.nullus.de iudi.numero.46. car.102.
Vita breuis.ars vero longa.tempus acutum experientia vo fallax in.c.clerici.de iudi.numero.48. car.49
Uniuersitas an poterit iurare de calũnia per sindicum in.c. pastoralis.de iudi.numero.21. car.77.
Uniuersitas ⁊ cõitas vim turbatiuam an inferre possit in.c. conquestus.de foro compe.numero.11. car.184
Unum ⁊ idem accidẽs applicat diuersis formis vt assumat naturam illoz in rubrica.de iudi.numero.30. car.4.
Unumquodq̃z dissoluitur eo vinculo quo ligatur in.d.c.i. numero.112. car.14
Unus de ecclesia impetrare potest.sed non agere in.c.licz ex suscepto.de foro compe.numero.2. car.146
Uolũtas semel posita an durare ꝑsumat.⁊ sic an inimicitia semel deducta ꝑpetuo durare ꝑsumat in.c.i.de iudi.numero.10.⁊ an semel inimic⁹ semꝑ ꝑsumat inimic⁹ ibidẽ. car.5.
Uotum emissum caloze iracundie an vouentem obligat in.c.quod clericis.de foro compe.numero.109. car.134.
Usurarij an ipso facto infames sint in.c.si diligenti.de foro competenti.numero.111. car.158.
Usurari⁹ si is cui restituere tenetur vsuras vagat p mũdum. an vagare teneat in.c.postulasti.de foro ꝓpe.nu.70. car.176.
Usure de iure ciuili nunquid hodie sunt prohibite in.c.verũ. de foro competenti.numero.161. car.134.
Usurpare in malam partem capitur in.c.conquestus.de foro competenti.numero.10. car.184
Usus actionis an de iure canonico dicatur sublatus in.c. examinata.de iudicijs.numero.13. car.79.
Utile dñium aut directum an accipiat prescriptiõe in.c. ceterum.de iudi.numero.103. car.41.

FINIS.

UVA. BHSC. IyR_275_2

UVA. BHSC. IyR_275_2

Andree Barbatie ſicculi. I. V. interpretis conſumatiſſimi in ſecundum decretaliuz opulentiſſima cómentaria: cum quibuſcunqz eiuſdem auctoris additionibus ꝛ repetitionibus. Additis innumeris naturalibus: theologicis: ꝛ legalibus apoſtillis: congruis locis: prout materiꝫ conueniebat: in margine appoſitis. Nec nó ellegantiſſima tabula: que omnes cum principales: tum etiã incidentes queſtiones. Et queqz notatu digna ſm alphabeti ordinem recte ꝛ mirifice demonſtrat.

✠

De Tortis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

UVA. BHSC. 1948_275_2

¶ Celeberrimi ac excellētissimi diuini humaniq̄ iuris Monarche. Nec nō immortali ingenij ꝛ memorie mu nere prefulgētis generosi Equitis apostolici ac inuictis simi Arragonum Regis consiliarij meritissimi. B. An dree Barbatie sicculi scripta cum quibuscūq̄ suis repe titionibus sup secundo decretalium additis multis eius dem auctoris additionibus. Nec non quāpluriuz docto ruz ellegātissimis naturalibus: theologicis: ꝛ legalibus apostillis faustis auibus incipiunt.

Incipit liber

secundus decretalium in ti tulo de iudicijs qui ſm do minuz Anto. difficilis est. Et secundum do. Abb. est difficilioz liber ꝛ vtilioz alijs libris decretalium ꝛ ſm Goffredum continua tur sic. Expeditis prepara torijs iudiciorum ad iudi cia ipsa veniamus. Sequi tur Joan. an. Sed re vera fuit continuatio glosarum iu ris ciuilis in rubrica. ff. eo. ꝛ in rubrica. C. eo. Et pro cer to non est bona cōtinuatio ex eo quia deberet fieri ad p rima. l. ij. ff. de statu ho. Forte, ppter hoc. d. Anto. hic dat secundam continuationem. ¶ Visis instrumentis qui bus iudices iudicant. s. de legibus. constitutionibus. con suetudinibus. viso etiam de potestate iudicum restabat ō iudicijs ꝛ eorum partibus videre. ¶ Pro certo hec continuatio laborat eodez morbo quo ꝛ prima. Super uenit. d. Cardi. ꝛ continuauit sic. Viso de arbitris q̄ ar bitria redacta sunt ad instar iudiciorum. l. i. ff. de arbi. iō viso de arbitris videndum est de iudicijs. ꝛ hec continua tio fit ad proxima ſm euz ꝛ hanc tacito auctore attribu it sibi supremus doct. do. Abbas consiculus meus hic. ¶ Pro certo vterq̄ male loquitur. Et contra eos ar guo sic. †Exemplum debet precedere exemplatum. l. in testō. la grande. ff. de condi. ꝛ demo. Si ergo arbitria ad instar iudiciorum inuenta sunt sequitur q̄ per prius ōbu it tractasse de iudicijs ꝛ postea de arbitris. Et si quispiā dixerit†q̄ tunc continuatio fit ad proxima[a] quando fit ō titulo ad titulum. sed quando fit de libro ad librum fit ad remota singularis est glo. in rubrica. ff. de q̄ditione furti ua. quam sic allegant moderni in rubrica. ff. solu. ma. ꝛ in rubrica. ff. de le. primo. ꝛ in rubrica. ff. de verbo. oblig. Pro qua dico fore tex. i. l. ij. §. quintus ꝛ §. sexta. C. ō ve teri. iure. enucle. quam glo. limito nisi liber tractaret de materia libri precedentis quia tunc fit continuatio de li bro ad librum glo. est in rubrica. ff. de actio. empti. quaz moderni reputant singu. in rubrica. ff. de accus. Ego ad duco in argumentum peregrinuz tex. in. c. qualiter. §. de/ bet de accusa. ꝛ in. c. prudentia. §. sexta de offi. dele. vbi il li. §. continuantur ad principiuz legis ex eo quia tractāt de materia illius. Cum ergo hic sit caput libri ideo non est admiratione dignum si fiat continuatio ad remota ꝛ in genere. quia ad illam glo. ꝛ cōmunem doctrinam do centum do verum ꝛ facile responsum vz†q̄ continuatio tunc non fit de libro ad librum quando congrue fieri nō potest. nam tunc non fit de titulo ad titulum. ita sing. pro batur in. l. i. ff. si tabule testamenti nulle extabunt vbi iu ris consultus continuat se ad tractatum de bonoruz pos sessionibus ex testamento ꝛ non ad proximum tractatū si quid in fraudem patroni. Et ad hoc nouissime addu co tex. in. l. ij. ff. de sta. ho. in v. proximos atq̄ coniunctos titulos applicātes prout res patitur vbi q̄tinuatio tunc fit ad proxima quando hoc patitur materia ergo si hoc non patit nō fit ad proxima sed ad remota potius ergo sequitur q̄ eodez mō debet fieri de libro ad librū vt fiat ad proxima si materia hoc patiatur. Et ad hoc adduco glo. valde solemnem in rubrica. ff. de ver. ob. que dicit q̄ viso de obligatione in genere in primo titulo. ff. de actio. ꝛ oblig. videndum est de obligatiōe in spē que est ex ver bis. ecce nunc quaaliter liber continuatur ad proximuz titulum libri precedentis. ¶ †Et sciendū est q̄ liber cō sideraf dupliciter. ¶ Uno modo pro volumine vt in. l. librorum. ff. de leg. ij. ꝛ isto modo non capitur hic. Alio modo consideratur liber partialis ꝛ isto modo capitur hic. Est enim pars iste liber huius voluminis decretali um. Et hanc distinctionez tradidit Andreas de pisis vt referunt scriben. in rub. ff. solu. ma. ꝛ Joā. monachus in rubrica de sum. trini. lib. vj. Et ex istis elicitur hec cōclu sio†q̄ vbi continuatio de libro ad librum potest fieri in titulo proximo est fienda aliter secus facit glo. in rub. ff. de iur. om. iudi. ꝛ in rubrica. ff. de postulan. ꝛ in rubrica. ff. de in integ. resti. ꝛ per consequens sequitur q̄ conclusio cōmunis non procedat. ¶ Sed hosti. in summa huius titu. in principio continuauit hoc modo. Ex ore sedentis in throno p̄cedit gladius bis acutus quo istruimur rectas dare sentencias ꝛ contra iusticiam nulli parcere.

a ¶ Ad prima Adde. d. Jaso. de may. in rubrica institutionuz nūero. iiij. vbi diffuse per duas colū. de ista materia loquitur cōgerē do q̄quid dici ꝛ excogitari potest ꝛ inter cetera adducit. d. And. non hic sed in repetitiōe. c. testimonium infra de testi. cuius opinionez ad celuz extollit vide ibi ga omnia necessaria habebis. ꝛ vide que ō ista materia diximus in apostillis. s. in rubri. de offi. delega. nūero prio vbi ō ꝛ multo plura adiecimus.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Sed vnicuiqz ꝙ suum est tribuere. ideo habito tractatu de creatione iudicum ecclesiasticorum ꝛ explicitis preparatorijs iudiciorum videndum est de iudicijs. ¶ Pro certo ista continuatio laborat eodem morbo quo laborarunt ꝛ alie fit enim ad remota. Et si quispiam opponat nonne imperator ipse continuauit ꝑm librum institutionum Ad primum in genere ꝛ non in spē ad proxima ꝛ idem fecit in quarto lib. vbi illuz continuauit ad tertium in genere ꝛ idem fecit iurisconsultus in. l. i. in principio. ff. ad trebel. Quia ad hoc rñdeo ꝙ talis cōtinuatio facta in genere non tollit quin debeat fieri ad proxima si recte fieri potest vt probaꝫ in. d. l. ij. sicut fit in titulis q continuantur ad proximos. l. i. ff. de conditione indebi. institu. per quas personas nobis acqui. §. fi. institu. de lega. in principio instit. de obliga. que ex quasi contractu nascuntur in principio. l. i. in principio. ff. de rei ven. insti. quibus modis ius patrie pote. sol ... prin. insti. de tuttel. in prin. institu. de suc. liber. in princi. instit. de obligat. in prin. instit. de actio. in princi. instit. ꝙ cum eo in prin. institu. de his per quos agere possumus in prin. insti. de petuis ꝛ tempor. actio. in prin. istit. de interdic. in princi. Ex istis sequitur ꝙ iste titulus debet continuari ad proximum titulum libri precedentis. ¶ Sed si superius ex presse continuationes non sunt bone. ergo continuatio recte dabitur ꝛ posset dari hec vz. Viso de ius dicentibꝰ vt sunt iudices delegati ꝛ ordinarij arbitri qui etiaz ius dicunt quia eorum laudum sententia appellatur. l. diem proferre. §. stari. ff. de arbit. l. si dictum. §. si compromisero. ff. de euict. c. i. c. ex parte. c. dilecti. c. cum dilectus. ē. de
6 arbitris. merito fuit necesse videre de iure dicto. † Est enī iudicium ius dictum. l. pe. ff. de iusti. ꝛ iur. Nam parum est nosce ius si ignorentur persone illud reddentes insti. de iure naturali. §. fi. primo enim inquireñ. est de persona. c. i. de accu. c. quereñ. ꝛ. c. alieni. ij. q. v. l. si queramus. ff. de testa. l. quidaz referunt. ff. de iur. codicil. Et adaptatur hec continuatio ad proximum tituluz precedentis libri. vel potest sic continuari viso de personis coram quibus debent iudicia fundari vt sunt iudices delegati ordinari ꝛ alij videndum est de ipsis iudicijs. Vel sic viso de officio iudicis delegati ordinarij ꝛ arbitri. sed qz inutile esset officium eoruz sine iuris dicto. vt in. c. pastoralis de officio dele. ideo sequitur ō iudicijs. Vel sic oportet iudicem cūcta rimari ꝛ per consequens ꝛ arbitruz. xxx. q. v. c. iudicantem. Sed qz iudiciuz est discussio vt in. c. forus de verb. sig. ideo viso de ipsis videndum est de eorum discussionibus. ¶ Sed opponi posset ꝙ continuatio nullo modo est fienda. quia aut fit de. §. ad. §. ꝛ non est necessaria. l. i. §. hec que. ff. de acqui. pos. Aut fit de. l. ad. l. ꝛ nō est necessaria vt est glo. singularis in. l. gallus in prin. ff. de libe. ꝛ postbu. Aut fit de titulo ad titulū. aut de libro
7 ad librum ꝛ non est necessaria ꝙ sic ostendo. Continuatio fit ad cognoscendum an sit seruatus ordo titulorum positorum in lib. vt in. l. ij. ff. de statu ho. ꝛ in iuribus allegatis superius. Sed certum est ꝙ in iure est seruatus ordo titulorum ex eo qz princeps iussit leges situari sub cōgruis titulis vt in. §. quibus in prima consti. C. ꝛ etiaz iurisconsultus promisit se locaturum titulos ꝑm ꝙ materia patitur vt in. d. l. ij. Presumptio ergo est ꝙ illud fecerit arg. l. ij. C. de officio ciuilium iudicum ꝛ. c. cum iter de re iudi. ꝛ. c. in presentia de renun. ergo non est necessaria continuatio ex quo presumitur situatio titulorum facta recte. Ad quid ergo nos huiusmodi tanto vexamur labore circa continuationes non necessarias iuxta illud lucani. in principio. Bella geri placuit nullos habitura triumphos. Sufficit enim dicere ita placuit legislatori. l. i. §. pueritiam. in v. pretor ratus. ff. de postulan. l. i. ff. de constit. principum. ꝛ per consequens non est necessaria ꝛ ideo sepe numero dubitanti mihi quare gl. iure. canonici non continuarunt titulos superuenit in mente consi
8 deratio predicta. † Posset tamen dici ꝙ quantū ad nos qui docemur instruimur ꝛ declaramur vtilis est ꝛ fructuosa ꝛ ideo quilibet solemnis doc. debet continuare legem ad legem si materia patiatur. ꝛ ad hoc alego gl. in l. ij. in prin. ff. de verbo. ob. que continuauit illam. l. ad p̄cedentem ꝛ glo. in. l. ij. C. de petit. bonorum sublatis. li. x. ꝛ glo. in. l. de pupillo in prin. ꝛ in. §. sextus. ff. de op. noui nun. ꝛ gl. in. l. non videtur. ff. de acqui. pos. Et ad hoc adduco sin. tex. in. l. cum delanionis. §. asinam molendinariam in ver. primis quibusqz proxima copulata precedunt. ff. de fundo instru. ꝛ ista menti cōmenda. Sed ꝓtra istam situationem opponit. d. Pe. de ancha. hic dicens ꝙ iuris lator. hic premittit titulum generalē ꝛ postea ponit titulos speciaales. Nam vī. ꝙ species debet precede res genꝰ vt patet in ordine. ff. veteris vbi preponūtur tituli spāles de singlis officijs in ꝑmo lib. Deide in ꝫo li. ponunt tituli gñiales de iur. om. iu. Itē prio ponuntur tituli de legatis postea ponitur rubrica cōmunia delegatis. l. fi seruus seruum. §. inquit lex. ff. ad. l. acqui. ꝛ ꝙ no. in rubrica. ff. de reg. iur. vbi specialia regulariter debent precedere suum genus. Soluit ꝙ non vī facienda vis in hoc an precedat species siue genus qz eēt difficile facere titulos spāles ideo premittit titulum generalem de omnibus iudiciis. Ita resident. d. pe. ¶ Mihi autem vide-
9 tur ꝙ deficiat in salutari suo ex eo † qz omnis humana cognitio incipit a genere ꝛ postea venit ad species ꝛ in diuidua vt philosophorum facile princeps Aristoteles
a in prin. physicorum[a] pulcbre scripsit tunc inquit opinamur vnum qōqz cognoscere cum causas cognoscimus ꝑmas principia prima vsqz ad elementa. Naz pueri a principio omnes viros appellant patres ꝛ omnes femmas matres posterius determināt vnūqōqz ꝛ probatur in. l. i. in fi. ff. si cer. pe. in ver. rei nomen vt generale pretor elegit ꝛ idem fecit ꝑ. in ti. de probat. incepit enim a genere postea deuenit ad spēs puta ad ti. de testibus de fidei stru. ꝛ similibus. Et idem habetur. ff. ꝛ. C. de proba. Nec est verum ꝙ iurisc̄onsultus. tractauerit de speciebus in ꝑma lib. ff. de veteris ꝛ in ꝫo libro de genere vt voluit gl. in rubrica. ff. de iurisd. om. iudi. que voluit ꝙ in primo lib. tractauit de iudice ordinario ꝛ de iudice ōlegato postea tractauit de iurisditione vtriusqz. nec bene considerauit do. Pe. circa genus ꝛ spēm hic. qz ideo tractauit in pri
10 mo lib. de iudicibus ꝛ in ꝫo de iudiciis † qz homo est nobilissima creaturarum. l. iustissime. ff. de edil. edicto. ideo prius tractauit de ipsis personis ius dicentibus postea
11 tractauit de iure dicto ꝛ ista vī pura veritas. † ¶ Sed posset quispiam dubitare est ne hec continuatio fienda in. vi. ꝛ in clementi. glos. in rubrica de sum. trini. ꝛ fide catho. lib. vi. dicit ꝙ suo iudicio non sunt cotinuande ex
12 eo qz non cadit continuatio iuxta illud philosophi[b] actb actiuorum[b] sunt in patiente dispositio. Nam capitula vi. libri accedūt corrigendo mutando addendo ꝛ detrahēdo. ideo non recte fieri potest ꝛ hinc est ꝙ archi. non cōtinuauit rubricas vi. ꝛ istud sequitur pe. de ancha. Dominicus ꝛ Jo. de imo. in dicta rubrica. ꝛ addit ibi idez. d. Pe. simile ꝙ fecit accursius in auctēticis vbi illa non continuauit. facit etiam ꝙ habetur in prima ꝑstitu. vi. libri. in. §. quem librum cum versi. se. vbi patet ꝙ illa iura debebant collocari sub istis sed ex causa fuit obmissum vt ibi patet ꝛ ex hoc infert sin. d. Pe. ibi ꝙ si ex rubrica decretalium prodita esset aliqua actionis species non esset agendum ex iuribus sexti ac cle. ad predicta tendentibus ar. l. impatores. ff. de in diem adiectione istud vtrū qz dictum domini petri vtrum sit verum ego non examino hic qz est alienū ab hac nostra faragine. Sed admiror vehementer de archi. ꝛ Jo. and. ꝛ similibus dicentibus ꝙ rubrice sexti non sint continuande retenta communi opi. ꝛ cōtinuatio sit fienda de titulo ad titulum vt dictum est. Nam in vi. ꝛ clem. ponuntur tituli proximi ꝛ coniuncti vt titulus de constit. de rescrip. ꝛ si. Unde si illi tituli continuantur in decretalibus quare non erunt continuandi

a ¶ Phisicorum. Istud dictum peculiare do. and. qō etiā in rubrica duorum precedentiū titulorꝫ apposuit habetur originaliter allegato loco a tex. cōmē. i. vsqz ad. v. inclusiue vbi omnino videas qa ab Auerro. mlta pulchra addisces.

b ¶ Actꝰ actiuorꝫ. habetur originaliʳ in secundo de ani. tex. ꝓmē. xxiiij de quo alibi.

continuandi in vi.ꝛ cle.licet enim vnum capitulum non posset congrue continuari ad aliud ex eo qꝛ veniunt corrigendo addendo.ōtrahendo.quo casu continuatio nō caderet ad proxima ꝛ coniuncta vt.l.ij.ff.de statu homi. Ideo continuatio apte fieri nō posset in.vi.ꝛ cle. ꝛ hac occasione sumpta. Jo.mo.bñ continuauit rubricas vi.ꝛ licet glo.autenticorum non continuauerint dicta auctentica non ꝓpter hꝫ sequitur ergo non continuāda sunt. Mā licet glo.iuris canonici non continuarunt titulos in decretalibus tamen quottidie facimus continuationez. Et licet liber auctenticorum non contineat ordinem ꝛ stilū aliorum librorum iuris ꝛ ideo ꝓprie non cadat continuatio nihilominus bene continuatur ꝛ illas rubricas continuat Jac.de bel.vide per eum in auč.de non eligēdo secundo nubentes in prin. Et ista menti commenda.

13 ¶† Et scias hoc nomen iudiciuz esse equiuocū ad mul/
a ta[a] vt per Jo.mo.in rubrica eo.ti.lib.vi.host.ꝛ goffre.i summis eorum glo.instī.quibus est permissum facere testamentum in prin. Joan.an.in.c.in iudicijs de reg.iu.in vi. Aliquando capitur ꝓ discretione ideo dicimus infantem ꝛ furiosum carere iudicio.iij.q.vij.§.tria.c.ex p/te ō corꝓre uiciatis.l.cū prętor.ff.de iudi.quandoqꝫ capitur ꝓ deliberatione.lviij.dist.c.i.iuxta illud virgilianum iudicium paridis manet alta mente repostum. Et iuxta illud psalmist.non fecit taliter omni nationi ꝛ iudicia sua nō manifestauit eis. Et alibi dicitur iudicia dei abissus multa facit etiam.l.iudicium postremuz.C.si qꝫ aliquem testari prohibuerit. Aliquando capitur ꝓ auctoritate.lxij.di.c.i. Facit illud psalmist. Deus iudicium tuum regi da. Dicit etiam qꝫ quandoqꝫ capitur ꝓ sententia.c.in causis de re iudi.in ver.iudicio summi pontificis.c.personas.c.ad hec in ver.suo iudicio ꝛ.c.cū sit Romana de appel. Item exponitur per quosdam id est sua iurisditione in.d.c.personas. Ñqꝫ capitur ꝓ pena.l. di.c.ꝛ purgabit facit illud qꝫ scripsit Paulus apostolus ꝓbet autem se ipsum homo ꝛ sic de pane illo edat ibi iudicium sibi manducat ꝛ bibit. Ñqꝫ capitur ꝓ instantia cā discutiende ꝛ partibus eius.l.properandum .C.de iudi.c.fozus de verb.sig. Et facit illud qꝫ preclare scripsit prophęta. Nō in tres in iudicium cuz seruo tuo.

14 ¶ Sed vt scripsit Cicero in primo officiozum †omnis ō officio questio debet a diffinitiōe proficisci.l.i.ff.de dolo. l.omnis diffinitio.ff.de regu.iu. ideo tractaturi de iudici/

15 is inuestigare debemus quid sit iudicium. ¶† Est autē iudicium secundum summistas actus legitimus triuz ꝓsonarum vz iudic.actoris ꝛ rei in iudicio contendentiuz que diffinitio non placet domino cardi.hic quia nō competit ciuilibus contento sub diffinito nec est conuertibilis cum suo diffinito quia quandoqꝫ est iudicium sine actore pu.quando iudex procedit ex suo officio per inquisitionez nemine accusante vt in.c.qualiter de accusat. Ñqꝫ etiam procedit iudicium sine reo pu.quando maleficium est notozium ꝛ iudex inquirit in genere ꝫm formaz traditam per Jn.in.c.bone de elec.ꝛ cum hoc dicto do. cardi.transit hic do.meus Joan.de Imo. ¶ Sed do. abb.dicit communem diffinitionem saluari posse respe. ad cōiter acciden.per id qꝫ habetur in.c.i.iiij. q.iiij. ꝛ qꝛ saltem ficte semper sunt tres persone qꝛ fama habetur loco accusatoris sed ꝓ certo ista saluatio do. abb.ē in

16 becilis.† Nam diffinitio debet competere cuilibet contento sub diffinito vt dictum est ergo non debet dari ad communiter acciden. ¶ Sed contra.d.cardi.posset op

b poni hoc modo inquisitio non est iudicium [b] ergo male arguit qꝫ diffinitio iudicij non comprehendit inquisitionem. Assumptum probo.per elegans dictum Inno.in c.ij.de rescriptis in.vi.quez ibi sequitur Jo.an. vbi dixit qꝫ inquisitio non est iudicium sed expedit iudic.officio ꝛ facit glo.in.c.quoniam contra de probat.ꝛ probaꝫ rōe filiussa. non potest stare in iudicio sine cōsensu patris vt in.l.fi.§.necessitatem.C.de bo.qꝫ lib.tamen potest implorare iudicis officiuz vt dicit glo.sing.in.l.i.C.q admitti. ꝛ ideo dixit glo.in.d.c.quoniam contra qꝫ quando ꝓceditur per viam inquisitionis non dī procedi in figura iudicij ꝛ pulchre dixit hic bal.qꝫ vbi procedit per viam inquisitionis dī esse semiplenum iudiciuz ergo vere ꝛ recte non est iudiciū. Et si quispiam subtiliter opponat de c.qualiter.§.dz in v. ꝫm iudicij formaz.j.de accu.vbi ter. loquitur de inquisitione ꝛ ibi dicitur qꝫ snia est ferenda ꝫm formam iudicij ergo inquisitio est iudicium Et non mentior qꝫ contra Inn.non posset allegari melior ter. in tota censura pontificia. Nihilominus respondeꝫ in d.c.qualiter ter.loquitur de accusatione ꝛ iquisitione ꝛ ideo illud verbum ꝫm formam iudicij determinat accu/

17 sationem. Nec est admiratione dignum †qꝛ vnum ꝛ idē determinans sequens plura determinabilia que equaliter determinari non possunt illa determinat ꝫm naturaz illorum vnuz ꝓprie aliud improprie singularis est casus in.c.cum dilectus de consue.ꝫm do.cardi.ibi facit.c. olim ꝛ.c.ab excōicato.s̄.de rescriptis ꝛ.c.auditis tamē iuncta glo.de electi.ꝛ.c.cum ad sedem de resti.spo. Tū etiam qꝛ adaptatur ad id qꝫ salua rōne non determinare potest vt dicit glo.melior de iure.in.l.si idem cum eodem.§.fi.ff.de iur.om.iudi.ꝛ facit gl.in.c.i.ō prescrip.li. vi.ꝛ in.c.i.de postula.prela.eo.lib.ꝛ in cle.ne romani de elect.ꝛ per consequens cessat obiectio tanti doctoris. ¶ Tamen idem.d.cardi. Ausus est dare nouam diffinitionem suo iudicio vz qꝫ est inuestigatio ꝙ iudex facit ꝫm iur.ordinem per varios modos ad veritatem eliciē dam ꝛ elicitam custodiendam ꝛ sequitur hic Jo.ō imo. Sed do.abb.dicit qꝫ materia ꝛ origo negocij appellat causa a casu que dum ꝓponitur causa dicitur dum discutitur iudicium vocatur ꝛ cum finitur iusticia nuncupatur. Ex quo infert qꝫ discutio cause appellatur iudicium ergo iudicium sic dz diffiniri ꝫm euz qꝫ ē cause discussio q̄ coram iudice iuridice fit. ¶ Licet iste diffinitiones date per.d.cardi.ꝛ dominum abb.videantur colorate ꝛ de

18 mulcere aures tamen non sunt bone.† Naz diffinitio bona ꝛ perfecta dz constare ex genere ꝛ differentijs ꝫz phi

c losophum[c] dz enim fieri ex genere sub quo continetur res diffinita ꝛ ex differentijs vt appareat qꝫ differat ab alijs speciebus contentis in genere ad hoc allego omnes.ll. continentes diffinitionem.l.i.ff.de testamētaria tutela.l. i.ff.de testa.l.i.ff.de acquiren.poss.cū si.plene voluit bar. in.l.i.ff.de testa.ꝛ habetur in.l.i.ff.de dolo. Item significatio vocabuli non est diffinitio ita ꝓbatur in.l.i.ff.de testa.coniuncto tex.instī.eo.in prin. Item.c.fozus positū est in titu.de verbo.significatio.ergo intelligendo illud ꝫm rubricam qꝫ fieri dz vt.l.imperatozes.ff.de in diez adiectione apponit significationez vocabuli ergo ex eo nō potest colligi diffinitio iudicij quo ergo spiritu ducti diffiniunt iudicium per significationem vocabuli. Ñ posset argui sic. Ex significatione vocabuli non datur diffinitio vt in dictis iuribus.sed diffinitio eorum est significatio vocabuli quare male ꝛ per consequens non recte locuti sunt. ¶ Et etiam diffinitio antiquorum non bene concepta est dum dicunt qꝫ est actus trium personarum contendentium in iudicio qꝛ melius dixissent contendēntium coram iudice. ¶ Ponit.d.abb.diffinitionez azonis.ꝛ Jo.cald.hic forte intellexit de Gaspare calderini qꝫ est causa in iure reddendo necessario interposita cum interpositione personarum.ꝛ quelibet istarum ad bonū sensum sustentabilis est ꝫm do.abb.ꝛ banc vltimam ꝛ primam diffinitionem sentit. Inno.in.c.quintauall.ō iureur. ¶ Sed ꝓ certo ista diffinitio antiquorum nititur significationi vocabuli. Sed mirum est qꝫ nullus docen.hic allegauerit glo.in.d.c.fozus in ver.iudicium que aliter diffinit iudiciuz vz qꝫ est legitimus actus duarum personarum actoris ꝛ rei super eadez questiōe sub eodem iudice contracta. ¶ Ꝓ certo ista non est bona diffinitio ex eo qꝛ iudicium constat ex personis vt est

a ¶ Ad multa Adde elegantem glo.in.l.i. §.i.ff. de dolo. ꝛ glo.in.c. forus de verbo. significa.

b ¶ Judiciuz. Quid āt sit inquisitio vide ꝙ Barto.i.l.trā figere.C.ō trā sac.ꝛ bal.in.l. ea quidez. xij. col.C. ō accu. Et in margarita versi.inq̄sitio versi.ij. ꝛ Inno.in.c.dilectus de sen. excō.ꝛ Bart. elegātissime in l.ij.§. si publico.ff.de adult. ꝛ an regulariter sit ꝓhibita officio iudicis maxime in ciuilibus viō.o. alexā.de imo. post Bar.i.d. l.ij.§. si publico allegata.s̄. ꝓ quo vide gl.in.c.i.vt eccle.benefi.que ponit quā plures fallentias quas videas.

c ¶ Philosophum. Adde porphiriuz in vniuersalibus ꝛ ibi scribētes ꝛ vide bart.in l.i.§. doluz.ff. de dolo alleg. in tex.ꝛ.o.bar to. soci. in.l.i. quis ꝛ a quo nu.xiiij.car.xcvi.ꝛ do. Jaso. may.in.§. superest nume. cv. instī. de actio. car.vi.vbi hoc pauciss. misab soluit ꝛ vide q̄ s̄.in.i.li.ō mēte ph.in quam pluribus apostillis annotauimus.

UVA. BHSC. IyR_275_2

a ¶ Defendés a Adde instit. de interdic. §. retinéde, ꝛ §. plura. ff. de iudi. l. i tribus ꝛ l. librorũ. § qd tamen de leg. iij. ꝛ specu. in prin. post prohemium eo. titu. qbus in locis similem diffinitionem habebis.

iudex presidens actor agens ꝛ reus defendens. isti sunt cã efficiens iudicij ꝛ maxime iudex qui dr esse potissima psona iudicij vt dicit glo. singularis in. l. si procurator ez' absentem. ff. de procura. ꝛ ió dicit iud ciũ a iudice dcm̃ sicut a psona principaliori. l. qui explicandi. C. de accu. ꝛ p cõ sequens potius est act⁹ iudicis q̃ actus actoris vel rei ꝛ p ꝓñs non é bona diffinitio. Sed nihilominus mihi vr̃ q̃ tex. i. c. nullus el primo. iiij. q. iij. confundat omnem diffinitionem doctor in versi. in omni iudicio semper quattuor psonas eẽ necesse est. s. iudicem actorem reuz ꝛ testes. Et pondera verbũ necesse ex quo sequit̃ q̃ iudiciũ est actus quattuor psonaꝝ ꝛ facit. c. fozus. §. in omni de verbo. sig. Et si opponat̃ non semp testes sunt necessarij put. qñ factum est negatiuũ qz ad hoc respondeti põt q̃ semp in omni iudicio quattuor psonas adesse necesse est actu vel potentia Et p ꝓñs iudicium dr sic diffiniri q̃ est legitim⁹ actus quattuor psonaꝝ iudicis actoris rei ꝛ testium qui redditur in inuitũ. Jsta diffinitio constat ex genere ꝛ differentijs. Nam illud verbũ actus legitimus est genus vt in. l. actus legitimi. ff. de reg. iur. ꝛ. c. actus legitimi eo. titu. li. vi. Et illa verba qui redditur in inuitũ ponunt̃ loco differentie vt differat ab arbitrio lato ab arbitro q̃ non redditur in inuitum sicut iudicium. l. inter stipulantem. §. i. ff. de verb. obli. Et si dicat̃ mihi sepenumero sntia fertur ex instrumentis ex presumptionibus ex iureiurãdo. facit. c. cũ ad sedem de resti. spo. ꝛ q̃ voluit ibi gl. ego rñdeo q̃ succedunt loco testium ꝛ ió dictũ. c. nullus facit mentionẽ ó testi. ꝛ nó de instrís ꝛ alijs qz proprie illa dr probatio q̃ constat ex testi. vt est singula. tex. in. d. c. fozus. §. in omni. Sed qr ille tex. etiã loqtur de istrís posset dari alia respõsio ideo dixit de testi. ¶ qz probatio viue vocis nobilior est probatiõe vocis mortue vide bellissimam disputationem q̃ de hoc feci in rñsione rubrice. j. de fide instru. Et facit illud q̃ scribit Hiero. in prologo bibile hẽt nescio qd latentis energie vox viua docentis pondera pcordiam aut nos loqmur quo ad principiuz ꝛ substãtiã iudicij ꝛ tunc sufficiunt tres persone aut loqmur quo ad finiendum iudicium ꝛ requirunt̃ quattuor ad hoc pondero glo. in. c. ecclesia de consti. que dicit sentãtia lata sine medijs probationuz est nulla ꝛ ista menti ꝓmẽda. ¶ ¶ Querit hic Joan. quare inrisllator dicit in plurali de iudicijs rñdet post alios qz iudicium est multiplex. Aliud criminale pu. qñ agit̃ de crimie criminaliter. c. at si clerici. c. cum non ab homine. j. eo. Aliud ciuile cũ non agit̃ ad crimen. c. ceterũ. c. dilecti. c. cãmqz. j. eo. Aliud est mixtũ. c. tue de procur Aliud ordinariũ. c. examinata. j. eo. Aliud extra ordinariuz. c. nouit. j. eo. ¶ Ex quo querit hic do. abb. ¶ vtrũ inqsitio dicatur iudiciũ ordinariũ an ex̃traordinariũ[b] ꝛ refert Jnn. fuisse sibi ꝓriũ. Naz in. c. cũ oporteat. j. de accusa. tenet q̃ est extraordinariũ. Sz in. c. dilecto de sen. ex. li. vi. tenet q̃ est ordinarium do. abb. pcordat eum q̃ certo respectu põt dici ordinariuz ex eo qz inqsitio est principaliter introducta a iure ꝛ in ea seruat̃ ordo iur. licet non vsqz̃qz ió põt dici ordinariũ. c. sup his. c. qualiter. j. de accu. c. i. eo. tit. li. vi. Põt etiã dici extraordinariũ ex quo nó procedit̃ comparente accusatore vt in. c. accedens de accusa. l. ij. §. si publico. ff. de adult. ꝛ qr nó vsqz̃quaqz seruat̃ ordo iur. vt in d. c. qualiter. §. dz cum tanta pena non imponat̃ inqsito regulariter de iure canonico q̃sta imponit̃ accusato. potest dici iudiciũ extraordinarium. Et ideo dicit q̃ in materia penali ꝛ restringibili appellatiõe iudicij ordinarij non venit inqsitio ex eo qz ex toto non est iudicium ordinarium. verba. n. sunt restringenda ad proprium significatum. l. iij. §. hec verba. ff. de nego. gest. c. in nostra ó iniurijs Secus sentit si materia esset fauorabilis ꝛ ita residet hic do. abb. ¶ Pulchre non mentior loquit̃ sed diminute ꝛ paz appensate sua verba sumpsit ego aliqualiter attingam istum passum. Et adduco in medium Bald. in capitulo primo de offi. ordi. vbi dicit q̃ inquisitio de iure canonico est remedium ordinarium. sed de iure ciuili

19

20

21

b ¶ Extraordinariũ. Adde pro ista ellegati materia. do. cardi. in cle. sepe. §. fin. in. iij. q. de vb. sig. tenentem inquisitionem de iure cãonico eẽ remediũ ordinariũ p. c. sup his in ꝓn. ꝛ. c. qliter ꝛ qñ el. ij. §. ad corrigendas de accusa. pro quo vide ang. ꝛ rapha. in. l. si seruus plurium de lega. i. d. alexã. ó imo. in. l. si maritus de adulte. ꝛ vide que ś. dixim⁹. nu. xvi. in apostil.

secus ꝛ ideo dicit q̃ si ex forma statuti fiat inqsitio dicere tur remedium ordinarium quo ad virtutem sed non quo ad formam ꝛ aliud non dicit. ¶ Sed idem Bal. in. c. su per litteris de rescri. ꝛ in. l. ea quidem. C. de accusa. tenet q̃ de iure canonico est remedium ordinarium sed non de iure ciuili ¶ Et ex hoc sequitur q̃ si statutum in terris tpaliter subiectis ecclesie loqueret̃ de iudicio ordinario haberet locum in inqsitione secus si esset statutuz laicorũ qz statutum edituz a laico reducit̃ ad terminos iuris imperial. Sed editum in terris tpaliter subiectis ecclesie reducitur ad terminos iuris canonici vt est glo. in. c. ij. ó ar bi. li. vi. ꝛ hr̃ in. c. si duobus de app. voluit bal. in. l. i. C. q bo. cedere possint ꝛ in. l. si qñ. C. de inoffi. test. ꝛ in. l. ij. C ó successorio edicto. ¶ Sed bar. in. l. si maritus. ff. de adulter. tenet q̃ est extraordinarium ꝛ eum sequit̃ ibi ange. q idem voluit etiam ind. l. ea. quidem temperat tñ dictum suum bar. in. d. §. i. q̃ si ex forma statuti permitteret̃ inquisitio tunc diceret̃ esse ordinarium remedium ꝛ eum sequitur ibi ang. dicens q̃ cum in tuscia ex dispositione statutorum inquisitio sit permissa q̃ est remedium ordinarium. ¶ Sed andreas de pisis quez refert ꝛ sequit̃ bal. in. l. i. §. cum vrbem. ff. de of. prefec. vrbis dicit q̃ vbi inquisitio est iussa a statuto est remedium ordinarium. Sed vbi est permissa secus ꝛ in hoc variauit a dicto bart. Mirandũ est q̃ de eo non fecerit mentionem. ¶ Mihi videtur de iure dicendum dictum bar. fore verius ex eo qr illa dr ordinaria iurisdictio que dat̃ a lege Jnno. in. c. cum ab ecclesiarum de offi. ordi. bar. in. l. more. ff. de iur. om. iudi. d. anto. ꝛ alij in cle. ꝛ si principalis de rescriptis. Sz huius modi inqsitio pmissa a statuto vr̃ dari a lege ergo censebitur remedium ordinarium. ¶ Sz lapus abbas in. d. c. dilecto sup hoc passu dubitabili Jta distinguit q̃ habito respectu ad moduz procedendi qui requirit̃ in processu inquisitionis vz vt prius inquiratur de fama ꝛ q̃ persona sit prouida ꝛ non leuis vt in. c. qualiter el secundo ó accusa. ꝛ xxxv. q. vi. c. episcopus in sinodo ꝛ tunc cum iste ordo iudiciarius sit seruandus inquisitio dicitur ordinaria q̃ autem inquisitio habeat ordinem ego allego text. in. c. qualiter el primo in ver. ordinem de accusa. Sz habito respectu ad modum procedendi quo ad alios modos ordinarios a iure statutos potest dici remedium extraordinariuz qr non interuenit accusator licet fama habeatur loco accusatoris. Tum qr non contestatur lis vt i c. qñ frequenter. §. sunt ꝛ alij vt lit. non contest. ꝛ cũ hac cõcordia trãsit do. dominicus in. c. multi. ii. q. i. ¶ Pro certo hec concordia vr̃ nullius efficatie qr questio é vtrũ inquisitio de se sit remedium ordinariuz vel extraordinarium qr nulla dubitatio esse potest q̃ remedium extraordinarium quo ad modos suos habet ordinez vt. d. c. qualiter in ver. ordinem. ¶ Sed Jo. an. in. d. c. dilecto dicit q̃ possunt reduci ad concordiam per id q̃ no. Jnno. i. d. c. cum oporteat ꝛ aliter se non declarat. ¶ Sed saly. in commento. l. ea quidem. C. de accusat. clare non decidit hanc questionem sed bene dicit q̃ inquantum inquisitio succedit in locum accusationis videtur esse remedium ordinarium alias secus. ¶ Pro certo istud non videtur auditu aut recitatione dignum qr posito q̃ succedat illo cum accusationis non tamen succedit per omnia vt. d. c. qualiter el secundo. nec recipit primordialem naturaz accusat. iuxta no. in. l. vnica in prin. C. de rei vxo. actio. ꝛ i. l. certi conditio. ff. si cer. peta. ꝛ in. l. si euz qui. §. qui iniuria rum. ff. si quis cau. ergo non dicitur remedium ordinarium. Sed allegari posset tex. iudicio meo ad hoc singularis in. c. i. in ver. inquirere. s̃. de offi. ordi. vbi dr̃ q̃ episcopus hz iurisditionem ordinariam inquirendi ergo est ordinarium remediũ. Tñ rñderi põt vt dicamus q̃ iuderi quirit ex ptãte ordinaria vt in. d. c. i. ꝛ i. c. deus omnipotens. ij. q. i. ꝛ in. d. c. qualiter tñ non sequit̃ ergo iqsitio est remedium ordinariuz. simile dicimus iudex in pluribus casibus impartit̃ officiũ suum non petitum ex ptãte ordinaria vt

naria vt not.in.c.bone ꝺ poſtul.prela.ꝛ in.l.iiij.§.hoc au
tem iudicium.ff.de dā.infec.ꝛ tamen eſt remedium extra
ordinariū. ¶ Adibi aūt vī ꝙ ſiue loqmur de iure ciuili
ſiue de iure canonico poſito non tñ ꝓceſſo ꝙ inqſitio ſit iu
diciū tñ eſt extraordinariuz ꝛ ad hoc allego gl.in.c.mul
ti.ij.q.i.ꝛ in.c.preſbyter.ij.q.v.ꝛ in.c.nullus el ꝑmo.iiij.
q.iiij.ꝛ in.c.qm̄ ꝓtra de ꝓba.ꝛ in.c.cū ſpāli ꝺ appel.ꝛ
in.l.qui falſa.vel varia.ff.de teſti.quas gloſas menti cō
menda qꝛ a nemine ad hoc accumulate ſunt. Scōo addu
co rōnem inconuincibilem ¶illud ꝺī eſſe remedium extra
ordinarium ꝙ ꝑ interuentum ordinariū ceſſat ita ꝓba
tur in.l.in cauſe.ff.de minoꝛ.ꝛ in.l.in puinciali.ff.ꝺ oper.
no.nunc.ſed inqſitio incepta ceſſat ꝑ interuentum accuſa
toꝛis vt voluit bar.in.d.l.ſi maritus i.§.i.ꝛ in extraua.ad
reꝓmendā in ver.denunciatione bal.in.l.i.§.cū vrbez ꝛ
ꝛ in.d.l.ea quidem ang.in.d.l.ſi maritus.§.i.ꝛ in.d.l.ea
quidem do.anto.do.car.in.d.c.qualiter Jo.an.in addi.
ſpe.in ti.de inquiſitione.§.nunc tractemus vſi.poꝛro ergo
ſequitur neceſſario ꝙ eſt remedium extraordinarium.
¶ Tertio adduco tex.coniuncta glo.in.d.c.qm̄ contra
de ꝓba.vbi ꝓbaꝫ ꝙ appoſitione iudicij ordinarij nō
non venit inquiſitio.ꝛ ꝓ certo mirandū eſt de eo ꝙ di
cebat do.abb.ꝙ ex eo ꝙ inqſitio erat inuenta a iure dice
baꝫ remedium ordinariū qꝛ ex hoc ſequereꝫ inconueniēs
quoddā ꝙ quodlibet remedium extraordinariū ex eo qꝛ
eſt introductū a iure dicereꝫ remediū ordinariū ꝙ non ē
dicendū. ¶ Quarto iqſitio non eſt iudiciuz ergo fruſtra
queriꝫ ſi eſt ordinariū vt voluit Jnno.in.c.ij. ꝺ reſcriptis
in vi.ſequiꝫ ibi. Jo.an.ꝛ ego allego tex.in.c.foꝛus de v̄.
ſig.vbi ꝺī ꝙ inqſitio olim iudicium dicebaꝫ ergo non ho
die. ¶ Quinto facit.c.nullus.iiij.q.iiij.vbi ꝺī in omni iu
dicio ſemp neceſſe eſt adeſſe quatuoꝛ ꝑſonas ſed in inqui
ſitione non ſunt neceſſarie quattuoꝛ ꝑſone vt ſuperius di
ctū ē ergo inqſitio non eſt iudicium fruſtra ergo queriꝫ.
an ſit extraordinarium.an ordinarium iudiciuz. ¶ ¶Et
exiſtis eliciꝫ talis ꝓcluſio ꝙ tam de cenſura pontificia qꝫ
de cenſura ciuili inqſitio nō eſt iudiciū. ¶Scōa ꝓcluſio da
to ꝙ eēt iudiciū nihilomin⁹ eēt extraordinariū. ¶Tertia cō
cluſio ꝙ ſi inqſitio regl̄r eſt ꝓmiſſa a ſtatuto erit iudiciuz
ordinarium ꝛ modo pondera qꝛ forte inqſitio eſt iudici
um ordinarium tam de iure ciuili qꝫ canonico ꝙ ſic oſtē
do iudicium noſtrum debet confirmari iudicio dei vt.c.
vt noſtrum vt eccle.benefi. ¶Sed iudiciū iquiſitionis fuit
inuentū a deo vt hr̄ gene.circa ꝓncipium vbi deus pr̄ inq
ſiuit ꝓtra caym̄ dixit ſolum vbi eſt abel frater tu⁹ q Rñdit
nūquid ego cuſtos fratris mei ſum. Replicauit deus vox
ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra ꝛ gene.xviij.
capitulo.deſcendā inqt ꝛ videbo ſi clamoꝛ ſit verus ꝛ eſt
c.deus omnipotens.ij.q.i.ſi ergo ſupremus iuriſlatoꝛ in
troduxit inqſitionē ergo eſt iudicium ordinarium.nam ſi
iuriſdictio introducta a lege ſuperioꝛis vl̄ ad iſtātiā populi
eſt ordinaria vt.d.c.cū ab eccleſiaꝫ ergo fortius introdu
cta a lege diuina.item ſerius interuenit accuſatoꝛ ex quo
interuenit publica fama faciat ꝙ dixit boſti.in ſumma ꝺ
accu.ꝛ inqſitio.vbi dicit ꝙ inqſitio eſt ex bono ꝛ equo ꝛ
ſic eſt ibi iuxta illud ius eſt ars boni ꝛ equi.l.i.ff.de iuſti.
ꝛ iu.ergo eſt ordinarium ꝛ iſta menti ꝓmenda. ¶ Jtez
diuidiꝫ iudiciū qꝛ quoddā eſt iudiciū ſpāle vt in.c.exhibi
ta.j.eo.quoddam eſt tpale vt qꝛ de re tpali mere vt in.c.
venerabilē.j.e.Sed an ſit dare iudiciū mixtū cū ſpūali an
nexum vt cum agitur de iure patronatus.do.abb.hic re
fert doc.cōiter dicere ꝙ non qꝛ iſtud eſt ius ſpūale atten
ta origine vt in.c.qꝛ clerici de iure patro. Sed ipſe dicit
ſe non putare hoc vltimum dictū fore verū qꝛ imo ius pa
tronatus poteſt dici quoddā mixtuz ratione tpalitatis ꝛ
ſpiritualitatis.qꝛ ꝓticipat ꝺ vtroqꝫ nec preciſe accidit ad
alterum extremoꝝ ſicut dicitur iudicium iſtud qñ agi
tur de crimine ciuiliter vt in.c.tue de procur. lz enim ius
pa.dicaꝫ indiuiſibile tamen quo ad intellectuz dicī mix
tum qꝛ in parte eſt tpale ꝛ in ꝑte eſt ſpirituale iſta eſt gl.
multum pegrina in.c.pie mentiſ.xvi.q.vij.nec procedunt
dicta doctoꝝ ꝛ maxime.d.anto.ꝺm eum dum voluit ꝙ
ꝺm materiam originariam ſit mere ſpirituale. Quia iſtō
non eſt veruz. Nam anteqꝫ eccleſia diſpenſaret cum laico
patrono vt poſſet ꝓſequi ius pa.in eccleſiaſtico bñfi.hoc
ius nūdum erat in eſſe deductū ergo non poterat eē ſpiri
tuale ¶ qꝛ ex nō ente.nō fit ens vt dixit philoſoph⁹ ꝛ apō
boetiū ſcribitur ex nihilo nihil exiſtere ſnīa vera.iō cū nō
eēt in natura nō poterat dici ſpūale. Jtē ꝓſideratis radi
cibus ipſius iuris pa.non poſſet dici ꝙ ſit ſpūale merum
vel ꝙ aliqñ fuerit qꝛ ꝑ pñtationē ꝓpoſi nullū ius ſpūale
acqriꝫ pñtato ſed eſt quoddā initiū ꝛ inchoamētū ad ius
ſpūale obtinendū vt i.c.ꝙ aūt ꝛ.c.paſtoralis de iure pa.
Hinc eſt ꝙ vno pñtato pōt patronus laycus aliū pñta
re vt in.c.cū autē eo.ti.ꝛ iſtud ſentit Jnno.in.c.ꝙ ſicut ꝺ
elec.in ꝑn.vbi dicit ꝙ iō electio nō ꝓcediꝫ layco i eccleſia
vt i.c.nobis ꝺ iure pa.ſz pñtatio ſic qꝛ ꝑ electionē iniciaꝫ
mr̄imoniū inter electū ꝛ eccleſiā vt i.c.fi.de trāſla.prela.
Sed pñtare nō eſt ius mere ſpūale ſz annexū ſpūali Nec
ꝓbitur aliqꝺ vinculū inter pñtatū ꝛ eccleſiam cū nullum
ius ex hoc ſibi acquiraꝫ.c.paſtoralis ꝺ iure pa. Et ſic ap
te ſentit Jnno.ꝙ ēt hito reſpectu ad meā nāz iuris pat.
non poteſt dici ius mere ſpūale. Si eni eēt ius mere ſpūa
le nō caderet in layco ꝛ iō fuit ꝓceſſum layco qꝛ nō erat
mere ſpūale Si enim eēt ius mere ſpūale nō execrareꝫ ꝑ
ꝓceſſionem factā layco.cū ipſum ius ꝓferendi qñqꝫ ex ꝑ
uilegio ꝓcedaꝫ layco nec ꝑ hocexecraꝫ.lxiij.di.c.adriāus
ꝛ ꝙ no. Jo.an.in.c.ij.de prebē.i vi.ꝛ ꝓ tāto hoc ius ꝺī
annexū ſpūali qꝛ pat viā ad obtinēdā iſtitutionez que eſt
ius mere ſpūale.ꝛ ſic concludit.d.abb.ꝙ ius pa.ꝺm ſuaz
naturam non eſt mere ſpirituale ꝛ dicit hoc tenere gl.in
c.q̄to.j.eo. ¶ Jſte paſſus tāgendus eſt in loco accōmo
dato vz in.d.c.q̄to vbi oēs ſcribentes tangūt ſz vt nō ice
dam vt merus relatoꝛ ſed vt declaratoꝛ aut nouoꝝ in
uentoꝛ. ¶Pro dicto.d.abb.adduci poteſt ratio ¶ius mere
ſpirituale non poſſideꝫ ſed quaſi poſſideꝫ.l.ſeruus.§. ico
poꝛales.ff.de acq.re.do.c.cōqueſtus in v̄.quaſi poſſeſſio
nem de fo.ꝓpe.ſed ius pa.poſſidetur per laycū vt decidit
tex.in.c.paſtoralis de iurepa.ꝛ glo.ponit in.d.c.q̄to er
go iuſpa.non eſt mere ſpūale. Sed poſſet defendi dictum
do.anto.ꝛ gofre.ab illo tex.qꝛ ꝺz ſubaudiri quaſi ar.eius
ꝙ voluit tex.ꝛ glo.in.l.ꝛ puto.ff.famil.her.ꝛ.l.ſed ſi poſ
ſeſſoꝛi.§.item ſi iur auero.ff.de iur.iur.ꝛ iſtud voluit bal.
in.d.c.q̄to impropriando modum loquendi in glo.illa.
¶ Sed ꝙ opi.gof.ꝛ.d.an.ſit verioꝛ oñdo per medium
inconuincibile vz.electio ꝺz naturā ſuā ē ius ſpirituale cū
non cadat in laicū.c.meſſana ꝛ.c.ſacroſancta de elec.ſed
ius pa.eſt ꝓductiuum electionis ergo eſt ꝓductiuum
iuris ſpūalis qꝛ qualitas effectus demōſtrat qualitatem
cauſe producentis vt in.l.ꝙ ſi nolit.§.qui mancipiuz.ff.de
edil.edi. ¶nam opus naturale eſt procreare ſibi ſiḿle vt di
xit phil.in ꝑ de generatione ꝛ coꝛruptione natura enim
eſt vis inſita rebus ex ſiḿlibus ſiḿlia procreans facit qꝺ ha
betur in.c.ius naturale.i.di.ſi ergo ius pa.parit ſpūale er
go ipſum quoqꝫ ſpūale eſt aſſumptum ꝓbat tex. aure⁹
in.c.ij.j.de iu.pa.i v̄.vnū eligāt ꝛ faciat.c.pe.e.ti.ꝛ faciat
in ar.glo.multū ſin.in.c.ſi.de elec.li.vi.q̄ extendit illū tex.
loquentem de elec.ad pñtationem ergo originaliter ius
pa.eſt mere ſpūale. Et adduci pōt tex.in.c.iij.de iur. pat.
in v̄ſi.ſubſtinuit dicit ꝙ eccleſia ex quadā tolerantia ſuſti
net laycuz hr̄e ius pa.in eccleſia naz ſi nō eſſet mere ſpūa
le ex ſui natura i quo eſſet hec tolerantia pōt eniz eccleſia
habilitare laycuz ad ſpūalia vt dixit glo.in.c.menam. ij.
q.v.ꝛ in.c.ꝓeter hec.xxxij.di.i.c.bene quidez.xcvi.di. Et
ſi quis vellet ipropriare illum tex.vt itelligatur.i. preſen
tent ar.l.pr̄ ſeuerinam.§.conditionuz v̄ba.ff.de ꝓdi.ꝛ de.
ideo dixit bal.i.c.q̄to.j.eo.ꝙ ſi epiſcopus conſtituit vica
rium laycum in ſpūalibus ꝙ tz actus ꝛ impropriaꝫ vica
rium.i.aſſeſſoꝛem allegat.d.§.cond tionum verba qꝛ re
ſponderi poteſt qꝛ impropriatio eſt ¶euitanda.c.in his de

a ¶Extraordi
narium. Adde
tu ꝙ qñcunqꝫ
inqſitio ex for
ma ſtatuti p-
mittatur dicēt
ordinariuz re
mediū nō aūt
extraordiariū
vt tz oēs doct.
poſt bart. in.l.
iij.§.fina.ff.de
adulte. ꝛ bal.i
l.ea lege vij.co
lū.C. de cōdi.
ob cau. ꝛ in.l.
nullum.C. de
teſt. ꝛ in.l. vbi
C. de fal. vbi
oino videto.

b ¶Dixit phi
loſoph⁹. Jſtō
cātatiſſimū di
ctū phi. ꝺ quo
in primo abū
de dixim⁹ mul
ta ꝺ mēte theo
logoꝝ addendo
habeꝫ oꝛigi
naliter ꝓio po
ſterio. ꝛ ꝑmo
auditus natu
ralis tex. ꝓmē.
33. vbi formali
ter inqt ph. ex
his que nō ſūt
aliqd fieri im
poſſibile eſt ꝛ
in hoc oēs cō
ueniunt q de
nā locuti ſunt
theologice aūt
iſta ꝓpoſitō ē
falſa vt ſubtiliſ
ſime diſſerit p
ceptoꝛ meus i
iij.ſen.diſt.i. q.
ij. ꝛ.iiij.cū plu
ribus ſeq.ꝑ q̄
vide. d.car. in
cle.exiui.§. q̄ſ
uis de v̄b. ſig.

c ¶ Procre-
ans. Jſtud no
tabile dcm̄ ph.
melius q̄ ali
bi in tota phi
loſophia habe
tur originaliṛ i
ij.ꝺ ani.tex. cō
mē. xxxiij. vbi
cōmētatoꝛ mi
rabiliṛ loqtur
vt alibi in ple
riſq; locis dixi
mus.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ver.si.nec recte loquitur bal.in.d.c.q̃sto vt ibi dicek nec ẽ
30 mirum† q̃ vnum ꝛ idem accidens applicaꝯ diuersis sub
iectis vt assumat naturam illorum per id quod ꝙ voluit
bar.in.l.si publicanus.§.fi.ff.de publi.ꝛ bal.in.l.ij .C. de
seruitu.ꝛ.d.ab.in.c.sup quibusdaz.§.preterea de v̄b.sig.
ꝛ tenendo hanc conclusionem ꝙ ius pa. originaliter est
spirituale redditur verior opi.hosti.ꝙ si concedo villam
alicui sicut sub vniuersitate bonorum videor ꝓcedere ius
pa.vt in.c.ex litteris de iur.pat.ita videor ꝓcedere ius ō
cimandi de quo per Jo.an.ꝛ alios in.c.ad q̃nes de rex
per.ꝛ ſm hoc non vī procedere tex.in.c.quāto.j.eo.inq̃z
tum dicit ꝙ ideo est spirituale q̃ annectitur iuri spiritua
li de quo est tex.in.c.de iure.j de iurepa.naz si naturaliter
est mere spirituale ergo nō est accidẽtaliter per ānexiōez
de quo dicetur in.d.c.quanto. Tene menti predicta.

31 ¶ †Querit hic do.anto. si imponitur pena pecuniaria
pro crimine.an iudicium sit criminale.an ciuile ꝛ latius
istum passum attingit do.abb.hic ꝛ fuerunt varie glosa
torum opiniones ipse autem dicit ꝙ cā ciuilis est cui⁹ cō
modū est partis ꝛ interesse priuatum sed cā criminalis ẽ
cuius finis est interesse publicum ꝛ vindicta publica cā
mixta est que participat de vtroq̃z ꝛ sic concludit ꝙ si pe
na pecuniaria applicatur fisco iudicium dī criminale te
nuit Jnno.in.c.qualiter el ſo de accusa.allegat.l.iij.ff.de
preuaricatoribus q̃ ita intenditur vindicta pu.per penā
pecuniariaz sicut per penā corporalez.ita residet do.ant.
¶ Sed vna opi.fuit ꝙ si pena pecuniaria applicetur fis
co cā est criminalis sed si applicetur parti dicitur ciuilis
a gl.est in.l.iij.§.i.ff.de sepulchro violato.ª Secunda opi.ẽ
ꝙ semper dī agi ciuiliter vbi venit imponenda pena pe
cuniaria si corporalis dī criminalis.ita dixit gl.i.l.si qua
per calū.C.de epis.ꝛ cler.ꝛ in.l.qui sepulchra.C.de sepul
chro viola.ꝛ i.l.i.C.quādo actio ciuilis. ¶ Tertia opi.
est vt si agatur de crimine semper dicitur agi criminaliter
siue pena applicetur fisco siue pti ista est glo.in.l.lex cor
nelia.ff.de iniur.sed contra hanc tertiam opi.do.abb. al
legat.c.per tuas el primo de simo.c.tue de procur.c.sup.
bis de accusa.bar.tenet primam opi.quam tenet Jnno.
in.d.c.qualiter ꝛ est opi.cōis contra quam do.abb.alle
gat.d.c.per tnas vbi agebatur de symo.ad priuationem
beneficij ꝛ tñ dicitur agi ciuiliter nec pena ibi applicatur
parti ideo dicit ꝙ tunc proprie dicī agi criminaliter q̃n
directa via crimen deducitur ad iudicium vt puniaī acri
us q̃z fieri potest ꝛ sicut imponaī pena ordinaria siue ap
32 plicetur fisco siue parti† quia debemus considerare ꝙ p̄n
cipaliter agitur ꝛ non ꝙ venit in consequentiam.l.i.ff.de
auctoritate tutorum.c.de cetero ō homicidio. Aut crimē
non ōducitur sic directa via ꝛ dicitur agi ciuiliter licet pe
na non veniat applicanda parti vt dic.c.per tuas ꝛ di.c.
super bis ꝛ di.c.qualiter ꝛ dicitur tunc agi ciuiliter qua
quasi curialiter allegat simile ꝙ dicimus de cōdemnato
per inquisitionem vt non dicatur infamis vt per gl.in.l.
iij.in.§.preterea.ff.de suspect.tuto.ꝛ in.l.fi.C.eo.ꝛ in.l.p̄
ma.C.de modo mulctarum ꝛ ita quiesit do.abb.hic. Tu
adde tex.in.l.gaius.ff.ad silenia.in ver.cuz pecuniaria sit
vbi agebatur ad penam delicti applicandam fisco ꝓ ō
licto ꝛ tñ dicī ibi ꝙ cā est ciuilis ecce nunc ꝙ pena appli
catur fisco ꝛ tñ cā non dī criminalis per quem tex.nouiſſi
me allegatum videī ꝓfundi cōis doctrina doctoꝝ volen
tium ꝙ si pena applicaī fisco causa dicitur criminalis ꝛ
ideo dicebat bal.in.d.l.si qua per calūniam .C.de epis.ꝛ
33 cle.† ꝙ si papa ꝓcedit alicui omnes causas ciuiles ꝙ nō
videtur sibi concedere penas pecuniarias fisco applican
das ex eo ꝙ dicuntur cause criminales vt voluit gl. in.d.
l.iij.in.§.i.q̃z sequendo cōem opi.d.m.Jo.de imola in ru
brica.ff.de publicis iudi.ꝛ in.c.testimonium de testi.dice
bat fore singularem Sed ꝓ certo confunditur per.d.l.
gaius Jtē adduco elegans consilium federi.de senis.xx
34 iij.vbi† dicit ꝙ si in libello apponitur verbum accuso ꝛ p̄
precedentia ꝛ sequentia v̄ba apparet ꝙ causa est ciuilis
ꝙ tunc dicitur ciuiliter agi.ꝛ ponit exemplum q̃n agitur
ad priuationē bñficij q̃ tunc dicī agi ciuil͞r ꝛ non crimi
naliter Ecce nunc ꝙ pena nō applicatur parti ꝛ agitur
criminaliter ꝛ nihilominus cā est ciuilis.ꝛ nō potuit do.
abb.allegare melius ꝓ illo dicto suo q̃z illud consiliuz
federici de senis vide eundem.d.abb.in.d.c.super bis vbi
dicit tex.d.c.p tuas fore ad hoc sin.vide bar.in.l. viro .ff.
35 so.matrimonio† vbi dicit ꝙ si quis in libello accusat ali
quem de crimine petens eum condemnari nisi per verba
precedentia vel sequētia aliter appareat presumitur cāz
criminalem instituisse allegat spe.in ti.de accusa.§.i.v̄si.
quid si primo lo.ro.in.d.l.viro reprehendit bal.q̃ in pe
nis debemus capere illud ꝙ est mitius.l.si preses.ff.de pe
nis pro certo male loquiī q̃ licet v̄bum accusatio ex lata
significatione intelligiī in cā ciuili vt est elegans glo.i.d.
l.viro tamen proprie adaptatur cause criminali facit ru
brica de accusatio. ¶ †Tangit hic bal.ꝙ iudicium dz in
cipere a monitione q̃ per prius creditor dz monere cre
ditorez allegat.l.qdā hiberio.ff.de seruitutibus vrba.p̄
di.in v̄.te queso vt cū hiberio loquaris ꝛ dicitur ꝙ blan
da verba operantur concordiam ꝛ pacē nec blandus v̄
bis clauditur p ferias.l.fi.C.ō ferijs Tu dicas ꝙ ista mo
nitio requiritur de honestate non tamen de necessitate p
quo vide eūdez bal.in.l.nō ignorat.j.de fructibus ꝛ litis
expen.ꝛ in.d.l.quidā hiberio ꝛ gl.ordinariam ꝛ scribē.
in.c.licet beli de simo.bar.in.l.iij.C.de pign.ange.in.l.si
manumiſ.C.de obsequijs ꝛ in.l.in fideicōmiſ.ff.de vsur.ꝛ
in.d.l.iij.C. de pign. ꝛ in.d.l.qdam hiberio ꝛ vide tex.in
c.ij.de accusa.ꝛ ibi dixi ꝛ lo.ro.in suis notabilibus.cccl͞x
37 iij.† Utrum credatur creditori asserenti se primo monuiſ
se debitorem añq̃z fecisset eum vocari ad iudicium dicas
ꝙ sic ideo debitori asserenti contrarium incumbit onus
probandi similis est tex in.d.l.in fideicommiſ.ff.de vsur.
vbi dicitur ꝙ frequenter ita consuevit fieri ꝙ creditores
monent debitores antequam eos vocari faciant ad iudi
cium ergo presumitur factuz illud ꝙ fieri consuevit ꝛ di
centi contrarium incumbit onus probandi gl.elegans ꝛ
ibi bar.in.l.neq̃z natales.C.ō proba.facit ꝙ voluit ang.
38 in.d.l.in fideicommiſ. ¶ †Querit etiam hic bal.si possit
compromitti in arbitratorem super vsu.ꝛ decidit ꝙ sic si
fiat sine fraude vsurarum tu vide eundem in.c. exempla
ris de iure iuran.vbi refert fuisse arduam.q.in facto vide
eundem in.c.i.§.similiter de controuersia inuestiture vbi
distinguit ꝙ super preteritis usu.potest sed super futuris
non argu.l.si vnus.§.illud.§.de pac.domi.Abb.in.c.per
tuas de arbitris dicit se non vidisse doctorem tangentem
hāc questionem vide eundem in.c.contingit eo.ti.vbi fa
cit mentionem de Bald. in.d.§.similiter. ¶ De multis
quesiuit Bald.hic in hac rubrica que aliena sunt ab hac
rubrica sufficiant que dicta sunt Laus deo clementissimo
dominus Andreas Barbatia vtriusq̃z iuris doctor ꝛ
Milles ꝛ in hac tempestate primarius. Mccccl͞xv. die
iij.mensis nouembris.

a ¶ Uiolato. Ubi ad materiā viōas bar. ꝛ vide spec.in ti.de contu.§. sequtur videre ō si.alia ciuilis iuncto versi.si vero agiī ciuiliter vbi multa preclara colliges.

¶ In suprascriptione ibi ex concilio affri
cano dicunt quidam ꝙ fuit generale
concilium.xvi.di.c.sexta.§.octaua sino
i dus ibi tñ hoc non probatur sed poti
tius probatur contrarium ꝛ dicit hic
petrus hispanus ꝙ fuit conciliuz pro
uinciale vbi cause tractabantur.c.i.de
libelli oblatione ꝙ videtur verius ſm
d.car.hic tu pondera.s̄.de pac.in suprascriptione vbi di
citur ex concilio affricano ꝛ apparet ex.c.i.ibi ꝙ illud cō
cilium affricanum ibi fuit generale ꝛ etiam.s̄.de arbi.in
suprascriptione vbi dicitur ex concilio affricano quia in
telligaī in gñali ꝓcilio ita vī ibi dicen.ꝙ fuerit ꝓciliuz ge
nerale. Et eum dicit.d.car.ꝙ hic tractabatur de causis
prouincie fateor illud verum in concilio ꝓuinciali in quo
fuerat

UVA. BHSC. IyR_275_2

fuerat interrogatus iste episcopus si volebat ibi rñdere sed in concilio aphricano fuit dubitatum si debebat priuari episcopatu ⁊ istud mihi videt verius Laus deo clementissimo Barbatia.

E quo vult

Deo. Istud.c.est famosuz ⁊ plene examinat per omnes ⁊ diuidit in duas partes. in prima ponitur fcm ⁊ cõtumacis punitio. In secunda repe litur actoris iniusta petitio. scõa ibi naz admi. ¶ Vel ꝑm petrum hispanuz diuiditur in tres partes. in prima ponitur facti narratio in scõa iuris positio in tertia incidẽter qõ nis decisio secũda ibi placuit tertia ibi nã adimi que aũt diuisio sit verior non est vis ⁊ hoc intendit. ¶ Pactuz de non declinando iudice alias suo qui exceptione repelli pót est irrenocabile.h.d.ꝑm intellectum glo. ¶ Vel sic ꝑm alium intellectum pactuz de respondendo coram iudice non suo in presentia iud cis iudice acceptante in illo actu paciscentem iurisdictioni iudicis submittit ideo postea nõ admittitur penitentia hoc dicat ꝑm.d.anto.⁊ est nouus intellectus ad istum tex.⁊ hũit originem ex dictis suppmi.doc. Joãnis de lignano hic. ¶ Vel sic ꝑm do. Pe.de ancha.iuris remedijs cogitur quis subire iudicium cui spontanee se subiecit nec poterit variare hoc dicit. ¶ Vel sic ꝑm eũdem qui promittit non declinare iudiciuz penitere nõ potest.h.d. ¶ Vel sic ꝑm do. Car. qui promisit suum iudicem nõ declinare variare non potest. ¶ Vel sic ꝑm eundem concilium ꝓuinciale de causis contra episcopos prouincie cognoscit ⁊ cõtumaciter recedentẽ punit. ¶ Vel sic ꝑm Bal.qui consentit in iudicem penitere nõ potest quo vult deus episcopus consensit cõcilio tandẽ penituit ⁊ illicentia.recessit excõmunicatur tñ ex hac contumacia nõ ꝓuat epatu.h.d.ꝑm eũ. ¶ Vel sic ꝑm do. Abb. ꝓtumax in non cõparẽdo vel nõ rñden. excõmunicari pót beneficij tñ ꝓuari non dz. ¶ Casus sic ponitur ꝑm do. Anto. coram concilio quidam de quo vult deus cõparuit ⁊ qz poterat recusare concilium prouinciale ne sic declinare posset fuit a concilio interrogatus an vellet experiri ⁊ iudicium ingredi corã pcilio. Rñdit q sic altera die illicentia.recessit fuit ꝓpositum in concilio generali vt dãnaretur ⁊ deponeret talis episcopus rñdetur vt in littera. ¶ Tu pondera qz oñs Anto. non ponit casuz ꝑm intellectuz nouũ quem ipse dederat. Item pondera q sentit illud q ego dixi in.s.scriptione q in concilio generali aphricano fuit petitum vt priuaretur epatu. ¶ Pro certo intellectus nouus datus per do.anto.non videtur adaptari huic tex.nec rõni naz hic dicit q aduersarius petijt introduci epm coraz concilio nã si fuisset aliene iurisdictionis nõ est presumptio q cõcilium prouinciale fecisset illum citari qz frustratoria videretur illa citatio iuxta no.in.l.ij.ff.si quis in ius vo.nõ ierit ⁊ in.c.preterea de dila.per Inno.nec etiam est presumen.q episcopus citatus a non suo iudice comparuisset in propria persona coram eo ⁊ maxime cita.pro causa criminali digna priuatione episcopali. † Naz illud q non est verisimile est quedã falsitatis ymago vt ait auerroys commentatoz ª vt per Bal.in rubrica.C.de proba. ⁊ in.l.i.C.de seruis fugi.cum simi.etiam qz non poterat prorogare iurisdictionem iudicis non sui sine consensu.p priij iudi.c.significasti de foro compe.vnde iste intellectª nec in se est verus nec huic littere consentaneus sileat ergo cum nouitate sua dom. An. ¶ Item pondera qz intellectus glo.est communis quia communiter omnes sequuntur illuz tamen non videtur verus intellectus quia secundum illum sequitur vnum q videtur hereticũ assere re in iure. vz iste episcopus habebat priuilegium declinandi forum ꝑm opi.glo.⁊ docẽtum ⁊ vt meis detur audacia verbis adduco in medium Bar.in.l.si conuenerit ff.de iur.om.iudi.vbi ponit exemplum in scholari ꝓuilegiato ꝑm auc.habita.C ne filius pro patre vt per huiusmodi pactum videatur renunciasse priuilegio dicte auc. ⁊ ad hoc allegat istum tex.⁊ admiroz vehemẽter q nec do.anto.nec Pe.de ancha.nec do. Car.nec Bald.nec Jo.de imo.nec do. Abb. viderint Bar.sequentem istuz intellectum ad banc decreta.ibi. ¶ Modo ego arguo sic formaliter nunqz quis videtur renunciare priuilegio declinatorio nisi specialiter de eo faciat mentionem tex. allego peregrinum in.l.i.in versi.specialiter.ff.si quis in ius vo.non ierit hoc decidit ibi Bar. licet eniz non teneatur renũciare indiuidualiter tamẽ tenetur specialiter cũ ergo hic non renunciauerit specialiter priuilegium declinatorium ergo non cecidit ab illo ergo sequitur q communis intellectus est erroneus ad istuz tex. vel dicemus q iste tex. destruit ex toto.d.l.i.ff.si quis in ius vo.non ierit miroz maiores nostros qui extremam in iure artez superasse visi sunt ad hoc non aduertisse soluat apollo ⁊ si dicatur q.d.l.i.loquitur in fi.de fideiussore de iudicio sisti qui satisdando pro alio non videtur renunciare priuilegio q habet ꝺ elec.iudi.vt dicim⁹ in scholari per auc. habita.C.ne filius pro patre ⁊ hoc ideo qz hic nõ iniungitur satisdatio. Secus in eo qui promittit respondere quia tuncipso iure videtur renũciare declinatorijs ar.c. inter monasteriuz de re iudicata ⁊ ita dicebat hic dom. Car. Quia contra istud adduco Bar.in diuiduo in.d.l. si conuenerit vbi ponit exemplum in scholare ⁊ in priuilegio de auc.habita ⁊ allegat istum tex. ⁊ sic non loquitur in fideiussore de iudicio sisti ⁊ per consequens videt oriri quedam cõtrarietas noua ⁊ inaudita inter tex.istũ ⁊.d.l.i.⁊ videtur iste tex.apponere nouam iuris censurã ex qua reus excluditur a priuilegio declinandi licet specialiter de illo non fiat mentio ⁊ hoc ideo est ꝓpter calorem iudicij vt hunc effectum operetur calor ipsius iudicij ⁊ in simili allego tex.multum elegantes in quibus calor iudicij mirum in modum operatur vt in.l.cum ostendimus.§.fi.ff.de fideiuss.tuto.⁊ in.l.manumissio per licto res.ff.de manumiss.vindi.⁊ in.l.eum pro quo.ff.de in ius voc.⁊ in.l.si quis vxori.§.si quis seruum fugitiuum.ff.de fur.⁊ q nota.in.c.cum te.s̃.de offi.delega.⁊ in.l. tale pactum.§.qui prouocauit.ff.de pactis per Barto. ⁊ in.l.i. in princi.ff.de verbo.obliga.⁊ sic pactum factum in iudicio coram ipso iudice acceptante de respondendo coraz ipso vestitur calore iudi.vt promittens respõdere videatur renũciasse priuilegio declinandi licet de illo specialiter non faciat mentionem cum regulariter de illo debeat fieri mentio. Et si oppo.de.c.dilecti de foro compe.responde non obstare quia ibi non renunciauit priuilegio sed priuilegium non comprehendit promittentem soluere alibi ⁊ sic non renunciatur ibi priuilegium ⁊ iste sit ⁊ nouus ⁊ clarus casus in ꝫ capi. ¶ Ideo summabis sic. Pactum de non declinando suo iudice factum in iudicio ipso iudice acceptante excludit paciscentem a priuilegio declinandi licet specialiter priuilegio non renunciauerit. hoc dicat ⁊ est inuentio mea. ¶ No. ibi de quo vult deo q est propriuz nomen ⁊ sunt due partes de prepositio ⁊ quovultdeo nomen ⁊ si queratur cum quo verbo construitur Tancredus supplet verbum statutum est ⁊ sic est ablatiui casus secunduz Hostien. non est necessaria subauditio quia regitur ab illo verbo placuit vt dicamus placuit concilio de quovultdeo vel potest etiam intelligi vt totum sit nomen proprium ⁊ sic datiui casus ⁊ regatur ab illo verbo communicet. Sed quia apponitur verbum eidem relatum ad verbuz communicet ideo melioz vi precedens expositio. ¶ Et solet apponi ꝫ nomen alicui qz eiº significatũ ꝺsiderat adesse in indiuiduo

ª ¶ Cõmentatoz. Colligit ꝫ dcm cõmentatoris i.viij.auditus naturalis in prologo ⁊ in eo.li.tex. cõmen.iiij. ⁊ in alijs plerisqz locis maxime vbi arguit contra sequentes leges ⁊ pista elleganti propositione facit quod voluit pau.de cast.in consi.clxix. Et Azo.in sum. ꝺ cri.fal. ⁊ spec. in titu. de aduo.§.ix. versi. Itez sis cautª.

UVA. BHSC. IyR_275_2

quasi faciat illud q̄ deus vult simile habetur in.c.iij. de simo.iūcta supascriptione vbi habetur nomen deo dat⁹ ꝛ in.c.tanta eo.ti.simile habemus de augusto q̄ desideratur vt augeat imperium vt voluit glo.in probe.ff.vete
2 teris.†Simile dicimus in papa. vt vocetur pontifex vt faciat pontem alijs exemplo vite ꝛ doctrine vt fecit dominus noster Jesus xp̄s de quo dixit ℙaulus seruulus eius christus assistens pontifex futurorum bonorum ꝛc. Si tamen papa hoc non faciat ꝛ malus sit tamen papa est vt notat in.c.i.de cōsti.lib.vj.ꝛ in.c.nemo ꝛ in.c.aliorum.ix.q.iij. ¶ Est enim laudabile habere nomen bo-
a nuz[a] vt voluit Joan.an.in.c.cū apostolus de preben.Et idem in probemio clemē.in sua glo.commendat nomen suum ꝛ tollit ꝛ cōmemorat maximos viros appellatos Joannem simile fecit accursius vt per gl.in.l.facta.§.in danda.ff.ad treb.tamen noīa propria non imponuntur serioſe vt necessario ita sint indiuidua sicut sonant eorum nomina imponuntur enim ad placitum ꝛ vt recognoscā tur indiuidua.l.ad recognoscendos.C. de ingenuis manumiſ.l.si quis in fundi vocabulo.ff.de leg.i.ió nó sequit aliquis vocatur bollogninus ergo est bononi.l.fi.§. pe. .ff.ad municipales per Bar.ꝛ per eundem in rubrica infortiati ꝛ si oppono de eo de eo q̄ voluit p̄s in.iij. me-
3 tha[b].†nomina inquit ꝛ cognomina sunt rebus consonā tia ideo apponuntur ꝑm proprietatem eorū vt magnus voluit albertus in lib.ō proprietatib⁹ animalium. ꝛ hoc est q̄ attribuitur primo paręti qui imposuit nomina rebus ꝑm naturam ꝛ proprietatem eor. Ñdeo illud procedit in nominibus appellatiuis ꝛ spargit hic v̄ba multa.d.Abb.si valeat ar.ab ethimologia vocabuli pro certo nó est locus accommodatus hic vide per bal.ꝛ alios in rub.ifortiati ꝛ in.l.ij.§.appellata.ff.si cer.pe. ¶ Ho.
4 ibi aduersarius ꝑm do.Anto.†q̄ qui mecum contendit
c in lite dicitur aduersarius meus[c] ꝛ sic ex contentione iudicia ꝛ facta a iure non improbato oritur q̄ñq̄ inimicitia ꝛ dicuntur homines aduersarij q̄ est bene no. ꝓpter statutum repellens aduersarius ab accusando ꝛ nihil allegat.ego allego tex.in.c.proposuisti.de fo.cōpe.ꝛ in.c. fi.de iuramēto calūnie lib.vj.ꝛ in.c.bi qui vt lit.pen.eo. lib.ꝛ ibi dominꝰ dñicum ꝛ.c.fi.de eo qui mittitur in possessionē ꝛ ibi.d.abb.ꝛ.c.item tamē quis.ꝛ.c.in litteris ꝛ ibi per.d.abb.de resti.spo.ꝛ.c.accedens el.ij.vt lit.nō cōtesta.c.aduersario de exceptio.c. vt debitus de appel.c. i.de plus peti.ꝛ ibi per.d.abb.ꝛ.l.cum pena ꝛ.l. cū proponas.C.de pac.ꝛ.l.i.C.de eden.ꝛ auc. de litigio.§.oēm ꝛ q̄ ibi voluit ange.ꝛ vide Bal.in.c.quoniā de testi.vbi dicit q̄ aduersarius dicitur qui potest appellare ꝛ tene bene menti q̄ illa sunt iura mea nō allegata per aliquē. ¶ Et pondera quia salua pace do.anto. hic ad huc nō erat lis q̄ sola citatio interuenerat de quo dicendū vt in .l.causas vel lites.C.de trāsac.vnde probatur hic q̄ ante litem contesta.per solaz citationē factam ad iudiciuz quis dicit aduersarius facit.d.§.oēm ꝛ allegat hic do. anto.glo.valde sing.in.c.cū super de offi.deleg. que voluit q̄ aduersariuz meū in vna causa si detur contra me in iudicem in alia cā possuz illū recusare etiā super re ecc-le.c.insinuante.s̄.de offi.deleg.vbi in causa ecclesie recusatur in iudicem dñs clerici ergo multofortius ipse clericus q̄ est bene no.q̄ induc.do.abb.ad q̄nem q̄ prelatus iudicans in cā ecclesie pót recusari vt suspectus ꝛ allegat q̄ no.paulus.ij.q.vij.c.si quis erga ꝛ dicit hoc voluisse do.anto.in.c.cū venisset.j.e. ꝛ Ly.in.l.vnica.C.ne quis in sua cā si enim recuso iudicez in facto proprio q̄ habet aliam litem cū ecclesia mea ꝛ sic quodāmodo lis mea iudicatur potius possum recusari si volo esse iudex in cā ecclesie mee alleg.d.c.insinuante vbi si in cā eccl'ie recusat dñs clerici fortius recusat ipse clericus fatet tñ do. Abb.q̄ si non recusaret posset nihilomin⁹ esse iudex ita
5 ipse hic residet.†Tu adde an prelatus possit eē iudex in cā sue ecclesie nō est materia huius.c.ideo succincte vnū dico q̄ doctores cōmuniter in.c.ex parte ō ver.sig. tenēt q̄ prelatus possit esse iudex in cā sue ecclesie sine oppōne recusationis ꝛ tenet bal.in.l.i.ne quis in sua cā ꝛ glo.in d.c.si quis erga.Sed contra illaz cōez opi.arguo sic ius abhorret iniquitatez.l.si ps.ff.de inoffi.te.c.inter ceteras de re iudicata iuxta illud.odisti iniqtatem sz iudicare in sua causa est valde iniquū vt dixit tex.in.d.l.i.in v̄.admodum iniquū ꝛ causa ecclesie dicit episcopi.vt in.c.i.ō.postu.pla.ergo valde iniquū est q̄ sit iudex in causa sue ecclesie nec.c.si quis erga probat cōem opi. ꝛ licet glo.ibi teneat ꝓrium tamen allegat malū simile dum arguit ō q̄ curatore fisci qui iudicat in causa fisci q̄ maiorē ptātem habet eps in rebus ecclesie ꝛ licet ibi glo. moueatur ex eo q̄ imperator iudicat in causa sua dico istō esse maluz sic q̄ ideo iudicat in causa sua princeps q̄ videtur habere celeste arbitriuz vt in.l.i.C.de sum.tri. ꝛ qcqd facit facit vt deus in auc.de here.ꝛ fal.in prin.q̄ió cessat in p
6 lato tene menti predicta. ¶ †Et subdit hic do.abb.prō bare hic q̄ ad ꝓhendam inimicitiam non attenditur an iusta causa an iniusta precesserit sed an habuerit cōmouere animum alterius ad odium.c.meminimus ꝛ.c.repellantur de app.c.nō est crudelis.xxxiij.q.v.vbi iudex q̄ñq̄ incurrit odium ex administratione iusticie.c.qualiter el.ij.de accu.ego addo glo.sing.in.l.athlete.§. dat re-
7 missionez.ff.de excu.tu.que voluit †q̄ si inimicitia est causata inter me ꝛ pez pupilli causa ꝛ culpa ipsius p̄is q̄ nihilominus non potero esse tutor pupilli nihilominus dicas istud nō esse semp verū ꝛ adduco q̄ sing. habetur
8 in.l.i.§.cū quis.ff.de qōnibus ꝛ ibi voluit Bartolus†q̄ si prouoco te ad iram ad hoc vt non testificeris ꝓtra me q̄ non potero opponere de inimicitia ꝛ adduco notabi-
9 le dictum bar.in.l.cuz in tabulis.§.i.ff.de adi.lega.†q̄ si orta est inimicitia inter me ꝛ testatorem culpa ipsius testatoris q̄ propter hoc non videtur renocatum legatuz ꝛ sic attenditur an ex iusta causa an iniusta superuenerit inimicitia tene menti ꝛ vide glo.in.c.vt debitus de app. que dicit nō potest recusari iudex suspect⁹ si allegata fuit causa suspitiōis facit.l.si mulier.ff.q̄ me. causa faciat.c. qualiter el.ij.de accu.vbi prelat⁹ efficitur inimicus exercendo officium episcopale.Dicit etiaz dominus Anto. q̄ ratione istius pendentie lit.non pōt repelli a testimonio ferendo aduersarius allegat Jo.an.in addi.spec.in ti.de test.in.§.est sciendum.v̄.exponitur ibi sexto vbi concludit q̄ non propter hoc repellitur a testificando q̄ aliquā litem habuerat cū eo loquit tamen de preterito non autem aperit qd si habeat cām de pñti allegat institu.de excusa.tuto.§.item ꝓpter ꝛ in auc.de teste.§.si vero odius.d.anto.putat esse in arbitrio iudi.quanta fides sit tali adhibenda non tamen putat propter hoc ipsum ex toto repellen.istud vltimū sic indistincte nō placet.d.abb. ¶ Quid enim si contendūt de omnibus bonis vel maiori parte bonorū vt in.c.frequens de resti.spolia.lib.vi. nam quandoq̄ etiam ex vna re oritur inimicitia capitalis vt in.c.accedens vt lit.non contest. hoc casu deberet ex toto repelli.c.inquisitionis de accu. ¶ Tu dicas idez si esset questio de meliori re q̄z hēret in bonis vt est text. singularis in.l.summa cum ratione.ff.de peculio ꝛ idem dicas si esset questio amissionis magni lucri singulare dictum fuit Ly.in.l.interpositas.C.de transac. q̄ refert ꝛ sequitur pe.de ancha.in.d.c.frequens. ¶ Et pondera quia pro certo Joā.an.ꝛ eius sequaces non bene dicūt
10 ꝛ moueor†voluntas semel posita durare presumitur.l. sancim⁹.C.de testa.c.maiores ō baptis.ꝛ ideo inimicitia semel ineſſe deducta presumit durare ꝑpetuo ad hoc ad duco peregrinum dcm̄ Jnno.in.cum oportet de accusa. refert ꝛ seqtur illud bal.in auc.si dicat.C.de testi.qui ergo fuit semel inimicus presumit sp durare inimicus nisi ꝓbetur reconciliatio.l.iij.C.fa.hercis.l.iij.ff.de adi.lega. insti.de iniurijs.§.fi.c.adrianus.lxiii.di. mó si isti concedūt mihi q̄ ex lite contracta est inimicitia sequitur q̄ semel posita

a ¶ Bonum. Adō cle. exiui ō paradiso. §. ceterū ꝛ ibi luculēter.d. car. de ver.sig. Et debet esse sem per ꝓsequens rei vt insti. de dona.§.est aliud ꝛ per spec. in titu. de acti. ab vniuer. v̄si. puberes quez oio videto.

b ¶ Betha. Istud dictum philosophi originaliter allto loco a.d. and. colligit a text. cōmen.x.citra ꝛ silem sniam hz philosoph⁹ in p̄ phierme. quez si tibi qd otiſ est videas ꝛ ibi scribētes ꝛ maxie oēs summistas. p quo vide.l.i.ff. de ver. ob. no. in.l.pater.ff. ō serui.leg. ꝛ floria.in.l.i.ff. de de serui. vba. predio. q hoc idem in terminis cantant.

c ¶ Aduersarius meus. Adō Jnno. in.c. cū inter in.i. col. ō excep. ꝛ bal. in.l i.i. iij. col. v̄. ex hoc ifero quādam cōclusionē. C. q admit. ad bono. pos. Et viō nouissimos scribentes hic.

UVA. BHSC. IyR_275_2

mel posita presumitur durare in perpetuum ꝛ per conse
quens repe.li poterit ꝛ in hoc defecit illustre ingenium
Jo.an.ergo si propter inimicitiam lit. preterite repelli-
tur aduersarius ad testifican.fortius repelleꝫ aduersariꝰ
in lite presenti seruatamen distinctionē dicte auc.si dicaꝫ
tene menti predicta. ¶ Et tñ do tibi limitationeꝫ nouaꝫ
vꝫ ꝙ si aduersarius litis ē homo magne sanctimonie ꝙ
nō ꝓpter hoc ꝓsumiꝫ meꝰ inimicus adduco vobis singu.
tex.in.c.ij.de ope.no.nunc.ꝛ etiaꝫ in argu.adduco tex.in
l.si a bonefidei.ff.de rei ven.ꝛ stupendum dictum Hosti.
in.c.finem litibus de dolo ꝛ cōtu.ꝛ ideo dicebat domi
n nus anto.in.c.postremo de app.†ꝙ licꝫ ego possim recu
sare iudicē ꝓsanguineum aduersariꝰ mei vt ibi nō tamen
possum recusare si ille ꝓsanguineus est magne sanctimo
nie cessat enimꝫ sinistra suspitio in homine tali. ¶ No.ibi
n petijsset ꝑm.d.Car.†ꝙ quis nō dꝫ proponere nisi prius
audientia concessa ꝙ dicit facere cōtra eos q faciunt ad
uersarios citari sine licen.iudicis in hoc tñ ꝑuanda est ꝑz
eum ꝓsuetudo illius fori vbi agiꝫ pro certo do.car.non
bene allegat istuꝫ tex.hic aūt nō petijt prius audiri ꝑz pe
tijt reuꝫ citari dcm tñ do.car.in se vex est ꝓ quo adduco
n tex.in.c.nūc autez in ver.audire velitis.xxi.di. ¶ † Et iō
a colle.ex hoc ꝙ citatio est petenda per partez[a] a iudice q
ad petitionem partis illaꝫ cōmittat hoc probat iste tex.
vnde non valeret si ad instantiaꝫ ptis nō fieret ita proba
tur in.l.ad pemptorium.ff.de iudicijs ꝛ ibi per bar.quia
iudex non debet impartiri suum officium nō petitū.l.iiij.
.§.hoc autem.ff.de dā.infec.spec.in ti.de citatiōe.§. sequi
tur ver.illud autez ꝛ ideo ꝑuaꝫ in practica ꝙ ad partis
instantiam emanauit citatio Bar.in.d.§.hoc autez iudi
ciūm ꝛ in.l.si finita.§.iulianus.ff.de dam.infec.ꝛ in dicta
l.ad peremptorium. ¶ Quod autem debeat peti a iudi
ce facit.c.ex parte in v̄. auc.iu.citat de rescriptis.l.cuꝫ cle
ricis ꝛ l.omnes.C.de epis.ꝛ cle.c.proposuisti de fo.com
pe.ꝛ l.neminez.C.de exhibē.reis per que iura apparet
ꝙ quis nō potest citare aliū auctoritate propria fallit
ꝑm bar.in.d.l.neminez in casu.l.ait pretor.§.si debitorē.
ff.que in frau.credi.ꝛ in casu.l.nullus.C. de iudeis ꝛ l.
si quis in seruitute.ff.de fur.ꝛ.c.cuꝫ sit romana de appel.
ideo citatio est nulla si nō fiat ad partis petitionez qꝛ or
do est datus a iure ꝑm Bar.vbi.s̄. Et ideo dicit hic do.
anto.ꝙ si in actis appareat citationē descriptaꝫ ꝛ com
missionem ꝛ relationem ꝙ presumiꝫ ad petitiōez partis
emanasse ar.l.sciendum.ff.de ver.ob.institu.de fideius.§.
fi.insti.de inutilibus stipula.§.si ita scriptū ꝛ argumēto
eius ꝙ voluit Hostien.ꝛ Jo.an.in.c.i.ō lit.ꝓtest.ꝛ bar.
in auc.si quis in aliquo documento.C.ō eden.ꝛ ꝙ no.in
l.ij.C.de do.ꝓmis.ꝛ in.l.qui in aliena.§.ꝙ si nō adierit.
ff.de acq.here.ꝛ fuit dictum Guido.de suza.in.d.l.ad ꝓ
emptorium cum quo transeunt cōiter doctores sed qdaꝫ
moderni in.d.l.sciendum dānant istud dictum ꝛ mouē
tur qꝛ solēnitas extrinseca nō presumiꝫ.l.quecūqꝫ.§.q a
pupillo.ff.de publi.ꝛ ad iura.s̄.allegata in ꝓrium respō
dent ꝙ procedūt in solēnitate intrinseca. Tu vero adde
ꝙ bar.in.d.l.si finita.§.iulianus tenet ꝙ in actis dꝫ inse
ri ꝙ ad petitionē ptis emanauit ergo si presumitur non
esset opus inserere in actis ꝛ sic argumentatiue posset in
duci Bar.tenere cōtrarium. Ego autem reduco me ad
hanc cōclusionem ꝙ aut factum est de longinquo ꝛ tūc
indistincte sit vera cōmunis opi.ꝙ presumatur petitio
nem partis precessisse ar.l.si filius ꝛ ꝙ ibi voluit Bald.
.C.de peti.here.ꝛ.d.l.qui in aliena.§. ꝙ si non adierit ꝛ
ꝙ voluit Jnno.in.c.illud de presump. Dy. ꝛ Bal.in.l.
emancipatione.C.de fide instru.tex.in.c.bone de ele.aut
factum est de recenti ꝛ eodem mō dico opi.cōmunem ve
raꝫ ꝛ moueor hac noua rōne.iudex presumitur fecisse il
lud ꝙ de iure debuit.l.ii.C.de officio ciuiliuꝫ iudicum.c.
in presentia de renū.l.herēnius.§.gaya.ff.de euic. Sz ad
partis petitionem debebat iudex cōmittere citationez vt
d.l.cum clericis de epi.ꝛ cle.cum si.ergo si reperitur ci
tatio cōmissa ꝛ relatio facta presumiꝫ ꝙ ad ptis instan
tiam iudex cōmiserit ꝛ cum opponitur ꝙ solēnitas extri
seca non presumitur respondeo principaliter sed incidē
ter ꝛ in consequētiam bene presumiꝫ vt in isto casu. Fa
cit simile episcopus non restituit ad famam.c.cum te de
re iudi.tamen dispensando cū criminoso vī dispensare su
per infamia sing.est tex.in.c.at si clerici.§. de adulterijs.
14 J.e.tene menti qꝛ nouum est ad.d.l.scien. ¶ † Sed quid
b si non appareat in actis ꝙ iudex cōmiserit citationeꝫ[b] ꝛ
reperitur ꝙ petita fuit citatio a iudice ꝛ facta est citatio
sed de cōmissione iudicis non apparet an presumatur ꝙ
iudex illam commiserit do.anto.refert hic eundem Gui
do.in.d.l.ad peremptoriuꝫ tenuisse ꝙ sic sed contrariuꝫ
tenuit bar.in.d.l.sciendū ꝛ eū sequitur domi.anto.hic ex
eo quia solemnitas extrinseca nō presumitur vt.d.§. qui
a pupillo. Sed pro certo non bene loquitur ꝛ substinen
do dictum Guidonis dato ꝙ commissio iudi.facta pre
sumitur ex eo quia semper videtur inesse mandatum nū
cio a iudice vt citet vnde dicebat multum singu. Jnno.i
c.quoniam contra de proba.ꝙ nūcij sine iudicis manda
to requirunt ꝛ citant ergo si reperitur in actis ꝙ nunci
us citauit videtur ꝙ de mandato iudicis fecerit esset ta
men cautius ꝙ in actis apponeret ꝙ de mandato iudi
cis citauit ita eleganter dicit ange.in.l.neminē.C. de ex
hiben.reis tenendo ergo illud dictum Jnno. videtur ve
ritas ꝙ presumatur pro iudicis commissione ꝛ adduco
Jac.butri.in.d.l.neminem dicentem aduocatos tenere
ꝙ sine iudicis mandato nūcij citant qꝛ presumiꝫ eis ma
datum. Facit etiaꝫ habitis extremis presumūtur media
glo.in.c.volumus.xvi.q.iiij.ergo si habentur illa extrēa
ꝙ ꝑs petijt aduersariū citari in iudicio ꝛ nūcius cita
uit ꝛ rettulit ꝙ presumitur medium.s.cōmissio tene mēti
ista qꝛ ad hāc.q.sunt noua nō adducta per aliquē i.d.l.
15 sciendum nec hic. ¶ † Querit circa hoc do.anto. si cita
tio possit committi parti ꝛ dicit se alibi dicturum tu vō
Dy.in.l.dotis.C.solu.ma.ꝛ in.l.meminerint.C. vnde vi
Bar.in.l.iuste.ff.de acqui.pos.ꝛ in.l.eū qui.§.in epla.ff.
de furtis do.Abb.in.c.cum dilecti de dolo ꝛ cōtu.ꝛ ꝙ
voluit glo.in.l.non est singulis.ff.de reg.iur.ꝛ Jnno.in
c.cū nostris de concess.preben.ꝛ spec.in titulo de citatio
ne.§.sequitur ver.quandoqꝫ citatio ꝛ conclusio est ꝙ po
test cōmitti si non oriatur scandalum sed citatus non te
netur credere parti citanti per.c.accedens vt lit.non con
test.ꝛ ideo quis non tenetur credere parti dicēti se extra
iudicialiter appellasse qꝛ talis appellatio habet vim ci
tationis.c.cū sit romana ō app.nisi haberet litteras aut
sigillum iudicis pro quo vide sing. gl.in.c. significauit ō
appel.ꝛ qō voluit spe.in ti.de citatione.§. sequtur ꝛ in ti
tulo de actione ꝛ petitione.§.super petitionibus v̄.item
vī in.vi.colū.ꝛ in ti.de appel.§.quakr autē.v̄.cautus ꝛ i
v̄si.precedenti ꝛ refert hic do.Ant.spec.ibi dicere posse
cōmitti citationē notario ꝛ ipsemet notarius poterit scri
bere propriam relationē ꝛ sibi credeꝫ arg.l.si ꝓsul.ff. de
adop.cōtra ꝙ dictū scribit Jo.an.i.c. qm̄ ꝑ de ꝓba. vbi
dicit notarium nō posse scribere cōmissionez qua datus
est testiū examinator.ꝛ hoc reputat verius do.Anto.dā
nato dicto Spe. ¶ Sed do.meus Jo.de imo.hic cona
tur reducere ad concordiaz.ꝙ aut loqmur in causis bre
uibus ꝛ tunc possit notario cōmittere vt scribat suam cō
c missionē[c] aut relationem. Aut loqmur in causis magnis
ꝛ tūc secus ꝛ mouet ex dcō Bart.in.l.iubemus.§.sane.
.C.de sacro san.ec.vbi dicit ꝙ in causis breuibꝰ pōt vnꝰ
esse notarius ꝛ iudex. Sed certe idem voluit Barto.in
auc.nisi breuiores.C.ō sentētijs ex ꝑ.ꝛ in.l.si seruus.ff.ō
stipu.seruorum ꝛ cum illo dicto Barto.trāsiuit do. ant.
in.c.cū ad sedem de resti.spo.ꝛ in.c.qm̄ ꝑ de ꝓba.ꝛ do.
Abb.in.c.ex lr̄is de testibus ꝛ ℣e. de ancha.in.c.cum
a nobis eo.ti.ꝛ Jo.de imo.in.d.l.si seruus cōis ꝛ Bal.
in.d.l.iubemus.§.sane.ꝛ i.d.auc.nisi breuiores. Et pon
dera qꝛ istud dictum Barto.est dānatum.ergo remanet

a ¶ Per par-
tem. Adde oēs
scribētes post
Bar.ꝛ ange.
in.l.i.§.hec sti
pulatio si cui
plusquā ꝑ fal-
ci.ꝛ vide spec.
in ti.de cita.§.
sequtur ver.illō
aūt no.ꝛ facit
qō voluit Gui
de de suza.in
l.ad perempto
riuꝫ.ff.de iudi.
alle.in tex. Et
lāfran. i.c. qm̄
cōtra ver.cita-
tiones de pro-
ba.aliē aūt nisi
ad instantiam
partis citatio
esset facta eēt
ꝓsus nullavt
tenet pe.ō son
ci.in.l. ea que.
C.qūo ꝛ quā-
do iu.ꝛ pau.ō
ca.in ꝓsi.l.quē
oino videto qꝛ
ingenue loq-
tur.

b ¶ Citationē
Sz quero per
oppositū quid
si in actis ꝓstet
de citatione ꝛ
relatiōe nō tñ
ō cōmissiōe nū
quid presumi
debeat pro cu
ius resolutiōe
vide Joan.de
imo.i.c. qm̄ ꝛ
de proba. Gui
do.de suza.i.l.
ad pemptoriū
de iudi. ꝛ do.
alex.de imo.in
l. sciendum.ff.
de verbo. ob.i
pe.colū. ꝛ seq.
quem omnino
videto qꝛ oia
refert latissime

c ¶ Cōmissio-
nem. Adō bal.
in.l.iudices in
fi.C de fi. istr.
ꝛ Bar.i.l.pu
pillus.§. fi. ff.
de aucto.tu.ꝛ
d.alex.de imo.
in.l. si seruus
ō stipu. seruo.
vbi oia latissi-
me sed nunqd
ꝑ se instrumē
ta cōficere pos
sit.qꝛ est quot
tidiana.q.vide
Bar.in.d.l. si
seruus ꝛ bal.
in tractatu de
tabellio. vi.q.
ꝛ d.alexan.de
imo.in.l.iij.§.
inter filiū.ff.ō
sal.vbi late.

UVA. BHSC. IyR_275_2

concordia Jo.de imo.inanis ꝛ per ioue vacua. Maz.de anto.in repetitione.c.quintaallis.vbi mature istuz passum examinauit dixit dictum Bar.periculosum ꝛ ange. in.d.auc.nisi breuiores dicit dictuz Bar. nūc̄ placuisse ꝛ fore piculosum ꝛ illaqueare animas marie hac tempestate in qua non est qui faciat bonū ꝛ illud etiam reprehendit Ludo.ro.in.l.sciendum.ff.de ver.ob. faciens mentionē de do.Anto.sed ang.non vidit ergo sequtur.q̄ ēt in causis breuioribus quis non poterit eē iudex ꝛ notarius fateor tñ q̄ quo ad acta iudicij ordinatoria procederet hec concordia.ꝛ istō voluit do. Anto.in.d.c.quantaallis. ¶ Ponderа etiam.qz Bar.in.l.ex sententia
16 .ff.de testa.tute.tenuit† q̄ notarius possit scribere suā cōmissionē.Sed pro certo vī errasse qz ꝓtra tex.d.c.qm̄ cōtra de proba.ꝛ contra Bar.tenuit Bal.in.l.ad egregias psonas.ff.de iureiur.ꝛ ēt Jo.de Imo.in.d.c.quoniaz cōtra dicit q̄ in practica erratur sequēdo dictuz Bar.ꝛ Bal.tamen in.l.iudices.C.de fide instru.ꝓcordauit opiniones.q̄ aut loquimur in breuioribus causis ꝛ procedat doctrina Bar.in.d.l.ex snia.Aut loqmur in arduis ꝛtunc procedat contraria opi.ꝛ facit q̄ voluit idē bal. in.l.nullū.C.de testi.ꝛ hoc mō potest saluari dictuz spe. vt procedat in breuibus causis.ar.l.leuia.ff.de accusa.ꝛ l.scio.ff.de in inte.resti.ꝛ.l.si oleum.ff.de dolo ꝛ nō salua bitur p dictuz Bar.in.d.l.iubem⁹ in.§.sane vt dicit Joā. de imo.ꝛ ista menti cōmenda. ¶ Et etiā pondera accurate qz iste tex.loquitur in cā criminali ergo probaī hic q̄ etiam in causis criminalibus citatio dz fieri ad partis petitionem ꝛ sic videtur hic casus pro eo q̄ dixit Bal.in l.accusatoribus.C.de accusa. ¶† Item dicit etiam h.d. anto.q̄ pars dz petere ꝛ obtinere citationem cōmitti p iudicem vnde nō posset fieri per nunciū generalem talis citatio.nō eniz sufficit generalis commissio ꝛ allegat ad hoc Bar.in.l.neminem.C.de exhibē.reis qui mouet̄ per .l.i.C.de iur.dominij impetrā.quicqd dixit Jnn.in.d.c. qm̄ cōtra vbi dixit sufficere q̄ nūcius habeat litteras cōmissionis sigillatas sigillo iudi.Sed Joan.de imo.dicit hoc dictum fore valde notabile.sed dubitat si est verū ex eo.qz.d..l.i.loquitur quando creditor petijt generaliter sibi assignari insolutum bona debitoris sui pro debito.ꝛ sic non loqtur in materia citationis ꝛ per cōsequens nō bene probat dictum Bar.ideo remanebimus in dispositione regule vt tantū valeat generale quo ad genus q̄z tum speciale quo ad spēm ꝛ ita residet. Adirandum est q̄ non viderit Bal.in.l.si qñ.C.de testi.in vlti.col.vbi refert Jnno.ꝛ Jo.an.post eum in.d.c.qm̄ cōtra dicere q̄ nuncius publicus generalis pōt citare sine speciali commissione sed cy.in.d.l.neminem tenet ꝓrium in citatione reali.i.in captura hominis sed in citatiōe verbali refert. Aut regrit̄ causе cognitio.ꝛ iudicis motus ꝛ idez. Aut non requiritur causе cognitio sicut ē citatio simplex. ad comparendum cora iudice ꝛ possit saluari opi. Jnno.vt sufficiat generalis auctas nūcij sine speciali cōmissione. Et ita dicit seruari florentie de consuetudine quā in hoc sequere ꝑm euz. ¶ Adibi aūt videtur q̄ doctrina Cy. ꝛ Bart.sit verior ꝛ ad hoc adduco text.in.c.ex parte.in ver.auctе iudi.cita.§.de rescrip.ergo non sufficit nūcius generalis auctas enim prestanda est verbis specificis.l. i.§.mutus.ff.de tute.Scōo moueor ex tex.l.cū clericis.C. de epis.ꝛ cleri.vbi citatio fit iudicis auctе ergo non sufficit generalis nuncius.Tertio adduco dictum Jaco.de but.in.d.l.cum clericis vbi dicit q̄ citatio non debet fieri nisi iudex precipiat ergo non sufficit generalis nūcius q̄ bene seruatur in causis criminalibus ꝑm euz. sed in ciuilibus in quibusdā locis nūcij citant sine cōmissione speciali sed male faciunt ꝑm eum ꝛ ibi Bal.allegat Cy.in d.l.neminem.Subdit tamen ibi Bal. q̄ quādo nūcius generalis citat sine cōmissione speciali non potest citare die feriata pro nō feriata.sicut nec iudex posset die feriata cōmittere citationem.Nam iste nūcius vtitur ex consuetudine quadam iurisditione vnde impedit̄ ꝓpter dic̄ feriatam q̄ dicit esse notandum.Sed idem Jaco.bu.in d.l.neminem refert aduocatos dicere q̄ in causis ciuilibus videtur inesse mādatum nūcijs generalibus vt citēt ꝛ ideo sine iudicis mandato requirūt q̄ dictū dicit eē verum.ibi ang.Sed tu tene dictum Cy.ꝛ Bar.per.d.c.ex
18 parte.ꝛ.d.l.cum clericis. ¶† Mo.ibi ad concilium introduci q̄ concilū prouinciale est iudex ad cognoscendum de causa criminali ipsius episcopi ad finem depositionis
a licet illam diffinire non possit sine licētia pape⁹.iij.q.vi. c.accusatus.ꝛ.c.multum stupeo.ꝛ de isto concilio ꝓuinciali vide.c.si episcopus.xviij.di.ꝛ per totum.Et dicit b Bal.q̄ concilium concipit snias boc modo. ¶ Nos cōcilium ꝛc.ꝛ allegat archi.in.c.generalia.xvij.di.Tu vide eundem Bal.l.i.C.de vindicta manumiss. vbi dicit q̄ pōt concipere verba. Nos concilium vel nos archiepūs de consensu nostri cōcilij allegat archi.in.d.c.generalia. Ego allego istum tex.inquantum dicit placuit concilio. ꝛ capitulum placuit sancto cōuentui.j.de testibus lz do. car.dicit hic fore casum singularem q̄ per verbuz placz fertur sententia allego ēt pro illo dicto Bal.i.c.ob suis. de elec.ꝛ.c.i.de pac.ꝛ.c.i.de spon.in v̄.sacri approbatione concilij ꝛ ponitur conciliuz interdū pro multitudine coadunata ꝛ congregata auctoritate superioris. Interdum ponitur pro presentibus concilio. Jsta est gl.sing. in.l.i.C.de vindi.manu. ¶ Interdum ponitur pro loco concilij.l.pe.ff.de iusti.ꝛ iure. Jta pulchre dicit Bald.in
19 d.l.i.allegans tex.istum. ¶ Nota ibi interroga.† interrogationem posse fieri super iurisdictione non declinanda ꝛ in preludijs ꝛ possunt fieri interrogationes in iudicio vbicunq̄z iudici visum fuerit ꝑm Jo.an.non solum super factis partium.sed etiam super iurisdictione vt est hic casus qui alibi nō repitur ꝑm Bal.ꝛ facit regla generalis legis vbicūq̄z.ff.de interro.act. Unde nō iterrogabit sup his que natura cause nō desiderat ar.l.qsqs. .C.de postulā.dū dicit agāt q̄ natura cāe desiderat ꝛ est practica optima vt excludaī reus a facultate opponēdi exceptiones declinatorias vt añ oia interrogeī an velit coraz iudice rñdere qz rñdendo sic amplius ōclinare nō pōt ꝛ sic citiori actu q̄z p litis ꝓtesta.precludit̄ via ad declinatorias de quo per Bar.l.qdā cōsulebāt.ff.ō re iu.ꝛ p alios in.l.si cōuenerit.ff.de iurisditio.om.iu.ꝛ in.c.iter
20 mona.de re iu. ¶† Et etiā no.ex eisdem vbis ꝑm.d.ant.
b iudicem posse in qualibet pte litis iterrogare ptez[b] ad veritatem facti eruēdam ac ēt ad iudicij preparationē.Sz certe istud vltimū dcm̄ bene probatur hic sed p̄mum dictum nō probatur hic sed bene ꝓbatur in.d.l.vbicūq̄z ꝛ refert.d.Anto.doctores dicere q̄ circa p̄ncipalem qōnē interrogat vbicunq̄z eqtas iudicantis suadet an prius ꝓduxisti hospitium vel lectū vel qñ fuisti citatus vel vis litigare cora nobis. ¶ Quinimo ēt ad ōclarationem dubie qōnis pōt iudex facere post ꝓclusum in cā que licz ab alijs actib⁹ excludat additū.c.cū dilectus ō fide instru. c.cū Joānes eo.ti.c.auditis de procura.sic declarat̄.d.l. vbicuq̄z.ꝛ.c.iudicantem.xxx.q.v.ꝛ hoc ante lit.cōtesta. ꝛ post.lz post lit.contest.pleniorez ptātem hēat iudex.l. ediles.§.item sciendū.ff.ō edil.edi.c.significante.ō app. ¶ Et licet quidam dicant interrogationem fieri posse ad ōclarandam probationem post conclusuz in causa tñ ipse dicit se in contingentia facti consuluisse q̄ etiam ad fundandam probatiōem post conclusum in cā potest iudex iterrogare p legem generaliter.§.i.C.ō rebus creditis ꝛ per glo.d.l.vbicūq̄z q̄ dicit esse no.dig.ō quo dcō nullam mētionem fecit hic.d.Abbas.Sz do.meus Jo. de imo.refert ꝛ sequitur istud dictū domi.Anto.tamen in huius merus est relator. Ego sepenumero consului sequendo istud dcm̄ domi.anto.Et pro certo non potest allegari meli⁹ pro dicto isto q̄z.c.cū Joānes ō fide instr. vbi iudex pōt iterrogare ptes vsqz ad snias ēt p⁹ ꝓclusum in cā ꝛ potuit allegare illud q̄ andree de Jsernia venit in ore in.c.i.

a ¶ Licentia pape.Adō elegantez tex.iij. q.viij.c.fi.ij.q. v.c.nullā glo. ꝛ docto.in.c. nō pōt de re iudi.ꝛ spec.in ti. de accu.§.iiij. v̄.illud ꝛ multa que in p̄mo diximus ō ista materiā i quā pluribus alijs apostillis. 17

b ¶ Interrogare ptem.Ad de Lāfran. in cle.sepe i fi.penul.col.ver.p̄ma ꝓclusio cū tribus sequē. ꝛ in vlti.colū. in ver.circa articulum de verbo.signifi.car. xxxvii.sed nūqd iudex si sibi visum fuerit possit ex suo officio litigātes ēt post conclusiones in cā interrogare vide eundem in.c. qm̄ contra in vii.col.in ver.i ea car.ij. ꝛ vide ad materiā do. alexan. de imo.i.l. qui.§. hoc autem de dam.ifec. ꝛ in l.iiij.§.hoc aūt eotitu.

UVA. BHSC. IyR_275_2

in ore in.c.i.§.si quis hominez de pace tenẽ.z viola.eius
vbi voluit q̃ iudex post concluſuz in cã potest interroga
re partes si semel vel pluries fuit factus insultus z alle
gat in arg.d.c.cum Joãnes. Et adduci pót dictuz Spe
in ti.de renunciatiõe z cõclusione in pn.v̄.z scias vbi di
xit q̃ iudex ex iusta z rationabili cã postq̃ est ꝓcluſuz in
cã pót interrogare partẽ absq; alicuius petitiõe q̃ dcñ
refert Bal.in.l.i.C.sniam rescindi non posse. ¶ Addu
ci ét pót q̃ instr̃a nouiter reperta.vsq; ad calculum sen
tentie produci pñt licet sit concluſuz in cã.vt est tex. sing.
fm vnã lecturã in.l.admonendi.ff.de iureiur. ¶ Addu
ci etiam pót sing.glo.in cle.sepe.in ver.interrogabit de
de ver.sig.que dicit q̃ in causis summarijs poterit iudex
ad petitionem partis interrogare aduersarium vt sic di
camus q̃ ex officio suo in causis non summarijs possit in
terrogare ptem z adduci posset dictuz bal.in.l.i.C.vt q̃
desunt aduoca.in prima col.vbi dicit q̃ post ꝓclusum in
cã ex officio suo iudex admittit productionẽ instr̃i in quo
ipse est creatus iudex supplẽdo ex notorio si opponatur
q̃ nõ sit iudex.z est mirabile hoc q̃ post cõclusum in cã
admittat̃ productio instr̃i. Adduci posset q̃ voluit idez
Bal.in.d.l.i.in.iiij.col.q̃ iudex ad expeditionez z decla
rationẽ actitatorũ supplendo interrogat ptez allegat.d.
c.cum Joãnes. Adduci pót q̃ pulchre dixit bal.i.l.accu
satoribus.C.de accu.vbi dixit. Bato q̃ ꝓcludat̃ in cã ꝓ
cedit q̃stum ad ptez nõ aũt q̃stũ ad iudicẽ.tõ pót interro
gare partez post cõclusum in cã allegat.d.c.cũ Joannes
dicit ét q̃ pót ex mero officio deferre iuramentũ in defe
ctum plene ꝓbationis lz sit ꝓclusum in cã.allat q̃ not.in
c.ij.de iura.calũ.li.vj. Adduci pót q̃ voluit idem Bald.
in.l.in bonefidei.C.de iureiur.vbi dicit q̃ sepe defert iu
ramentũ pti post cõclusum in cã ad declarationẽ actita
toz allegat ad hoc.d.c.cum Joãnes. Et per ꝑñs cuz scri
bentes attribuant hoc dcñ Anto.de but. hic. Tu vides
ex relatis a me cui attribuendũ sit. ¶ Sz vnũ pondera.
Nõne hoc est ꝑ cõe votum docentum. Nã bar. z bal.in
l.admonẽdi.ff.de iureiur.z bal.in.c.i.§.item si vasallus
in ti.de ꝓtroversia inuestiture tenuerũt iuramẽtuz esse de
ferendũ ante ꝓclusuz in cã z bal.z do. Anto.tenẽt ꝓiuz
p.d.l.generaliter.§.i. Posset dici q̃ cõmunis opi. ꝓcedat
regulariter sz dcñ bald.z do.anto.procedat qñ eqtas ꝑ
suadet qz tunc licet pars sit exclusa ad petẽdũ iuramẽtũ
deferri pp ꝓcluſuz in cã q̃ nihilomin9 eqtate suadẽte po
terit iudex ex officio suo ꝺferre. Facit simile q̃ voluit do.
anto.in.c.cum dilectus de ꝓsue.vbi dicit se de facto dixis
se.q̃ lz pars nõ possit opponere obstãte statuto. tñ pote
rit opponere iudex eqtate suadẽte z adduco sing.gl.in
c.nulli de accusa.z faciat q̃ voluit.d.Cardi.in.c. ad pe
titionem eo.ti.tene menti ista qz suo tpe erũt illustriora.
¶ Ao.ex eisdem v̄bis q̃ iste episcopus fuit vocatus z
11 postea iterrogatus† z sic quis nõ cõpellit̃ rñdere in iudi
cio nisi fuerit citatus ex quo colligunt docentes hic q̃ ca
sualiter inuentus in iudicio non cogitur rñdere.v.q.ij.c.
vocatio cõtra q̃ opponit do.anto.si enim est presens in
iudicio potest a iudice moneri.l.ij.cum sua glo.C. quo
modo z quãdo.in.c.consuluit de offi.dele.cũ sua gl. Itẽ
certus certiorari non dz.c.eum q certus de reg.iur.in.vj.
Si ergo est presens nõ erit citandus de necessitate z pro
certo bellissime istuz passuz tangit hic.do.anto. ¶ Adi
randum est q̃ do.abb.elinguis sup hoc passu trãsiuerit
z refert do.anto.glo.tangere in.d.c.vocatio.v.q.ij.z xj.
q.iij.c.certum. Guil.de cu.z Bar.in.l.i.ff. de in ius voc.
Jaco.but.in auc.si oẽs.C.vt se ab here.abstine. archi.in
c.proposuisti.lxxxij.di. Bar.in rubrica.C.de in ius vocã.
Ipse vero dicit q̃ sine dubio abñs a iudicio licet pñs in
loco nõ arctat̃ venire nisi sit citatus z in abñtem citatio
fit de substantia qz citatio cõnumerat̃ inter substãtialia
a iudicij9.c.qñ cõtra de ꝓba.gl.in.c.i.de libelli ob.in spe.
de preparatorijs iudicioz in prin.ij.q.i.in summa.l.pro
lataz.C.de sen.z interlo.om.iudi.glo.in.c.ecclesia sancte
Marie de ꝓsti. Item iura nõ distinguũt inter abñtez z
pñtem. Item nõ sufficit facto fieri nisi ad hoc sint adhi
biti.l.heredes palam ad fi.ff.de testa.l.ij.ff.de ꝓdi.z de
mon. Item libelli oblatio non habet vim citationis.l.li
bertus.ff.de in ius vocan.dicit duo esse videnda vtrũ pre
sens in iudicio si voluntarie respondeat valeat iudicium
absq; citatione. Scõo qz eo ipso.q̃ se in iudicio presenta
uit citatus presumitur.qz omnia presumuntur soleniter
acta de quo dicit esse tex.cõiuncto dicto Petri de saxo
nia in.c.bone de elec.q̃ dictũ refert z seqtur arch.in.c.p
posuisti.lxxxij.di.ad hoc allegat guil.de cu.p locuz a spe
ciali.l.hac lege.C.de principibus agẽtibus in rebus.li.
xij.hoc disputat Jo.an.in.c.fi.de elec.li.vi.in nouella al
leg.c.qualiter.§.debet de accusa.z.l.de vno quoq;.ff. de
re iu.z.l.si vt proponis.C.qũo z qñ iu.vbi citato reo ad
vnum locum in alio vz processus eo presente vbi citatus
nõ fuit allegat.l.i.§.fi.ff.de liberis agnoscẽ. ¶ Et q̃ dz
de canonico vt sufficiat esse presentem licet non fuerit ci
tatus.c.qz,ppter de elec.cle.cãm eo.ti. Guil.tenet ꝑ.in.d.
.l.i.ff.de in ius vo.allegat.l.ij.§.oẽs.ff.de iudi.idem tenet
Jo.an.post Guido.de suza.in addi.spec.in ti.de sentẽtie
prolatione.§.vt autẽ ver.z not.in fi.iiij.colũ.ad hoc alle
gat regulam qui tacet li.vi.l.in cause.§.causa cognita.ff.
de mino.sed si est presens z non velit respondere archi.
in.d.c.proposuisti tenet eum cõpellendũ qz vocatus pre
sumitur per.d.c.bone. Sed Guil.tenet cõtrarium in.d.
l.i.allegat.d.l.ii.§.oẽs. ¶ Sed do.anto.hic dicit se pu
tare q̃ si interrogatus an velit respondere respõdeat an
nuendo q̃ respondere cõpellitur vt hic. Sed si non fuit
interrogatus vel non vult respondere putat q̃ si als fuit
in iudicio z nũc pñs declinet ad actum q nouiter exerce
tur z potuit esse deliberatus q̃ respondere cõpellitur, si
tamen respondere nõ vellet z recederet nõ dz iudex pro
cedere nisi eum moneat z sic intelligit glo.l.ii.C. qũo z
quãdo iu.z.c.consuluit de officio deleg. Si tamen eo nõ
monito prius staret z nõ recederet valeret q̃ agitur qa
sola pñtia sufficit vt.d.l.in cause.§.cã cognita. ¶ Dicit
23 etiã do.anto.† q̃ eo casu quo valet processus contra pre
sentem non citatuz q̃ dz certiorari a iudice de eo q̃ agã
tur als nõ diceretur esse presens.l.diem proferre.§.corã
.ff.de arbi.l.corã.ff.de v̄bo.sig.gl.i.c.vt circa in ver.corã
de elec.lib.vi. In dubio aũt ex quo non fuit citatus non
presumitur certiorat̃us nisi pro eo esset lata sententia se
cus si ꝑ eum ita dixit Bar.in.l.si furioso.ff.de re iudi.ar.
l.filiusfa.§.inuitus.ff.de procura.do.anto.putat hoc ve
rum si casualiter esset in iudicio. Nec obstat q̃ ex quo est
presens presumitur citatus.qz illud debet intelligi quã
do venit de longinquo secus est quando venit qs de pro
pinquo cum in multis casibus quis se offerat in iudicio
etiam si cãm non hẽat q̃ non presumitur citatus. Item
tex.ille procedit qñ misit nuncium ad cãm qz tunc bene
presumit̃ citatus z cũ hoc tempamento dicit se intellige
re dictum petri de saxonia z archi. q̃ dictum sequuntur
dñi de rota decisio.365.al̃.355. Ubi plus dicunt q̃ testes
eo ipso q̃ se representant in iudicio ad testificandum pre
sumũtur reqsiti ad q̃ optime faciat lex heredes palaz.§.
in testamẽtis.ff.de testa. Si aũt nũquã plus fuit i iudicio
z nunc se presentat z non apparet citatus non presumi
tur citatus nec cõpellit̃ respondere si pretendat defectuz
citationis z propter hoc denegat respondere. Sed qua
liter hoc ostendit cum non excusetur propter sui presen
tiam respondet do.anto.q̃ si pretendat defectum in iudi
ciis deliberatorijs pót se excusare nec tunc cõpellitur vt
in.d.c.vocatio.ideo non excusatur non respondendo ni
si inducias deliberatorias petat debet cauere de respon
dendo.l.ii.§.sed si agant.z.§.si dubitet̃.ff.de iudi. ¶ Et
sic dicit archi.seruari in curia roma.z hoc tenet Guil.in
d.l.i.ff.de in ius vocan. ¶ Item plus dicit spec. in titu.
ꝺ libelli conceptione.§.sequitur versi.dicunt qdam q̃ cõ
pellitur recipere libellũ q̃ dcñ est bene not.z est verum

a ¶ Judicij: Adde q̃ etiaz dicit,plenius z quasi iudicij preparatorius vt tenet bal.in auc.cleric9.C. ꝺ epis.z cle. z in.l.ij.§. simili de lati.lib.tol. ꝑ quo vide.d. Bar.soci.in.l. iuste de acqui. pos.nume.iiij. car.cxxiiij.z vi de fely.in.c.ex pte el.ij.circa me.ij.col.de of fi.deleg.car.xx vij.z.d.barto. soci.i.l.cũ fun dus si cer.pet. nume.car.xxi. in rubri.C. de eden.z in ru bri.C.ꝺ in ius vo.z.d. Jaso. may.i.§. pena les nũe.c. car. lxi. vbi oia la tiss ime hẽbis

UVA. BHSC. IyR_275_2

fm.do.anto.qz libellus non est de actis cum ꝛ ante citationem porrigatur vt no.bar.in rubrica.C.de in ius vo. ꝛ probatur in.l.miles.§.sexaginta.ff.de adulte.vbi libellus potest porrigi die feriata ꝛ hoc vbi non est verisimiliter deliberatus alias respondere compellitur allegat.c. exposuit de dila.ꝛ dicit hoc fore tenenduz licet archi. voluerit eum indistincte ꝓpellendum respondere ꝙ nó putat esse veruz nec dicit se videre differentiam an ciuiliter an criminaliter agatur licet Jo.velit hanc differentiam vt in ciuili cogatur respondere ꝛ non in criminali vt i.d. c.vocatio in fi.qz facilius deliberatur in ciuili quam in criminali. Idez in causis que aguntur in concilijs ita residet do.anto.ꝛ sic ꝓclusio sua est ꝙ regulariter inuẽtus in iudicio tenet respódere si vsimiliter est deliberat⁹ nisi hẽat ius reuocádi domũ. ¶ Sed Jo.de imo. h dicit ꝙ lz pretendat defectum deliberatoriarũ ꝛ pp hoc velit se excusare non tñ pp hoc videtur esse cã sufficiens vt se excuset ad respondendum qcqd dixerit do.anto. Unde fa-
a tetur ꝙ si inducias de liberatorias petat sunt ei dãde[a] vt in auc̃.offerat.C.de lit.ꝓtest.qz deliberatorie sunt de ꝓ substãtia iudicij si petant de quo dic̃ esse glo. valde no.in.c. vxor felicis.xvij.q.iiij.ꝛ idẽ voluit glo.in cle.sepe de vb. signifi.nec obstat dictũ.c.vocatio qz loquitur i eo qui habebat ius reuocandi domum qz venerat ad locum iudicij ex quadam necessitate ꝛ nó volũtarie vt ibi innuit littera ꝛ procedit hoc tam in ciuili q̃z in criminali tñ datur dilatio deliberatoria ad ꝓponendum mestos penates.l. i.C.de requirendis reis.ꝛ pp hoc dicit non fuisse necessariam distinctionem do.anto.in hac materia non tñ attingit vtrum casualiter inuentus in iudicio debeat citari.

¶ Sz bal.in auc̃.si oẽs.C.vt se ab hr̃di.absti.dicit ꝙ in quantũ guil.de cu.Jo.an.ꝛ alij fundant se sub illa rõne ꝙ citatio fit ad finem ꝓparitionis ergo si comparuit sufficere dz ipse dicit ꝙ ista esset bona ratio si ꝓparuisset ad hunc actuz.l. defendente.ff.de auctoritate tuto.credit tñ non esse citañ.sed bene eẽ monẽdum per.l.ij.C.qũo ꝛ qñ iu. Postea dicit verius videri vt in actu qui tunc expedi-
b tur nó sit necessaria citatio ſz sufficiat pñtia[b].l.ó vno quo qz.ff.de re iudi. Sed si iudex vellet in posteruz aliquid facere bz necesse monere eundez ꝛ in illo termino. ¶ Et idem bal.in.l.si accusatoribus.C.de accusa. refert Jnn. dicere in.c.licet de offi.delega. ꝙ citatus propter vnam causam ꝛ cõparens licet sit ibi presens tamẽ in alia causa non potest conueniri vel trahi. Ratio.qz potest dicere faciat me citari super hoc ꝙ facit secundum bal.ibi ꝙ si aliquis fortuito se reperiat in iudicio ꝙ talis presentia non sufficit arg.u.l.i.§.i.ff.vi bonorum raptoruz. Contrarium dicit esse verius per.d.l.de vno quoqz qz sufficit presentia ꝛ dicit hoc plene notari hodie in.c.fi.de ele.li. vi.i nouella ꝛ ita dicit seruari p aduocatos. Nec obstat dictũ Jnn.qz aliud est propter aliã cãz venisse ꝛ aliud ẽ
24 fortuito venisse vt patet ex.l.ij.§.legatis.ff.de iudicijs † ꝛ ideo si citatus super vna accusatione comparuit ꝛ iudex vult ꝙ ipse excuset se super alio libello super quo non est
25 citatus ꝙ non poterit eum compellere. ¶ † Idem dicit ꝙ ptãs dum est sindicatu citatus vt vadat ad respondenduz generali inquisitioni per se vadit ꝛ respondit an poterit compelli ꝙ respondeat singularibus accusationib⁹ super quibus non est citatus certe non quia non dz inde liberate rñdere vt in auc̃.offerat ꝛ in corpore vñ sumit̃ Et sic vr̃ Bal.dicere cõtrariuz eius ꝙ dixit Jo.de Jmo. ꝛ etiam videtur facere illam differentiam.an cã sit criminalis an ciuilis ꝛ an venerit pro vna cã an fortuito se ibi reperiat. Et idem bal.in.l.ij.C.quomodo ꝛ qñ iudex refert dictum archi.in.d.c.vocatio ꝛ dicit ꝙ dilationes habent diuersa nomina ꝛ ex proprio fine. Nam finis expectatiuarum dilationum est solum ad compendum.ꝛ tũc pñs expectandus non est finis aũt probatoriarũ est ꝓbatio ꝛ tunc pñs expectandus est.l.si qñ.C.ó testi. Et sic ex
c pectatoria est pp vlteriorez cognitionẽ[c] pñti similiter differtur ita dicit se intelligere hanc materiam. Dicit etiaz ꝙ si quis comparet in termino presumitur citatus ꝛ nó fortuitus allegat archidia.in.d.c.proposuisti ꝛ Bal.in in.l.i.ff.de in ius voc.idez voluit ꝛ subdit ꝙ ꝓductionem instrumẽti factaz ꝓtra pñtez in iudicio nó citatũ ita interrumpit̃ pscriptio sicut p citationez ꝛ ẽt dicit ꝙ pñs nó citat⁹ cogit̃ rñdere aduersario nisi haberet priuilegium fori allegat glo.ibi ꝛ.l.ij.§.legatis.ff.de iudi.ꝛ Joã. an.in.d.c.fi. Et idem bal.in.l.fratrem.C.de his quibus
26 vt indig.dixit† aliquis est in presentia iudicis ad aliam causam modo iudex vult eum compellere ad respondendum cuidam inquisitioni.ipse dicit faciatis me citare iudex respondet ꝙ citatio fit ad finem habendi presentiaz decidit ibi bal.ꝙ nisi reus sit suspectus de fuga nó cogit̃ respondere ar.l.ij.C.ó exiben.reis non enim est precipitandus arg.l.i.§ largius.ff.de successorio edicto. ¶ Et hanc allegationem in notorio crimine non dz iudex admittere quia nulla dz dari dilatio tali criminoso.l.in crimine.ff.de adulte.refert Joan.an.in.d.c.fi.dicere ꝙ citatio non fit ad alium finem nisi comparitionis. Sed ipse dicit ꝙ fit ad duos fines vnum vt se presentet. Alium vt se muniat defensione testibus ꝛ alijs munimentis necessarijs vt in cle.pastoralis de re iudica.ꝛ refert ita sentire Guiel.in.d.l.i. Et sentit Bal.ꝙ si est suspectus cogitur respondere sed si non est suspectus non est citandus ſz nó compellitur respondere. ¶ Sed idem Bal.in.c.plerũqz de rescrip.dicit ꝙ pñte reo potest presentari rescriptũ sine citatione qz presentia habetur ꝓ citatione.l.de vno quoqz.ff.de re iudi.quia presens non est citãdus per epistolam allegat no.in.c.genere de preben.tamen est monendus allegat.l.cessante.C.quomodo ꝛ quãdo iudex ꝛ refert Archi.dicere ꝙ si fortuito se reperit in iudicio non cogitur recipere libellum sed ipse dicit ꝙ tenetur recipere sed non tenetur respondere quia ẽbet habere spatium ad deliberandum vt in.d.auctẽ.offeratur nisi sit talis qui habeat ius declinandi forum.l.ij.§.legatis.ꝛ.§. si dubitetur.ff.de iudicijs. ¶ Sed angel.in lege de vno quoqz.ff. de re iudica. dicit quod si partes sunt presentes ꝛ nulla precesserit citatio ad sententiam audiendam quod valebit sententia quia stultus est iudex qui facit partem presentem citari si eaz habeat in sui presentia allegat.d.l.cessante.ꝛ.l.in causa.§. cã cognita.ff.de minor. ꝛ ꝙ no.gl.in.l.ꝓperã.§.i.C.de iudi. ¶ Sz Jo.de imol. in.d.l.de vno quoqz dicit ꝙ non videt stultus iudex imo est necessitas si altera ps noluit ibi stare p id ꝙ no.Bar. in.l.i.ff.de postu.ꝛ in.l.furioso.ff.ó re iu.vbi sentit ꝙ ille cõtra quẽ est lata sentẽtia si nõ fuit citatus nec monitus non videtur in dubio esse pñs ad id nec cõsentire ex quo est lata sententia cõtra eũ.forte tñ de iure sufficiet ipsum esse pñtem per.d.l.de vnoquoqz vbi desiderat̃ pñtia.ꝛ allegat notata p Jo.an.in.d.c.fi.de elec.lib.vi.ꝛ sic dicit ꝙ non est stultus iudex citare vel monere immo est valde cautus ita facere propter opiniones euitandas ita residet ibi Jo.de imo. ¶ Tu accurate pondera qz angel. loquit̃ eo casu quo iudicium erat inceptum ꝛ concluſuz ꝛ non restabat nisi ferre sententiam qz negociuz erat instructum ió dictum eius nó bz tantaz dubitationez ideo quo ad dictum eius non meretur pro certo allegari doctrina Jo.an.in.d.c.fi.vt allegat Jo.de imo. qz non logtur in casu illo ꝛ longe miranduz est ꝙ non allegauerit Jo.an.in addi.spe.in ti.de sententie prolatione.§. vt autem versi.ꝛ not.vbi refert Gui.de suza.in summa sua in titu.de sententie prolatione tenere ꝙ sola presentia partium sufficiat quia citatio fit ad solam partis presentiaz habendam dicit tamen ꝙ ad cautelam fecit quandoqz obseruari ꝙ iudex monuit peremptorie partes presentes vt sententiam audirent ꝛ sic dictum ange.fuit dictuz Gui.de suza.ꝛ de illa cautela obseruanda fuit practica Joan.an. ¶ Sed Badl.in.l.ne quicqz̃.§.vbi decretum ff.de offi.proconsul.in.iiij.colũ.dicit ꝙ aut vtraqz pars est presens

a ¶ Dãde. Limita istã ꝓclusionem nó habere locũ in actore qz debuit venire istruct⁹ vt tenet Bar. to.in.l.fi.in vl. col.ff. ó fe.per l.si qñ.C.de testi.neqz hz locũ in eo ó quo añ lit.cõte.potuit esse instructus vt habet idem Bart.in l.si qñ.C.ó dila.pro quo vide nouissimos scribentes hic qui multa pulchra ad mãm congerunt.

b ¶ Pñtia ad de fcly. in terminis i.c.gratum in medio ij.col.de offi.ó leg.car.ccxiij. ꝛ ibi oẽs scribẽtes. Et vide Lanfran.in.c. qñ contra.i v. scõo q̃ro de ꝓba.car.3. ꝛ vt paucis absoluã.in quibus casibus citatõ necessaria nõ sit vide luculẽter p Bal.i addition. ad spec. in titu.de contumacia v.queraz. vbi oia latissime hẽbis.

c ¶ Cognitionem. Et iõ fm Bar.ꝛ ange.i l.fi.C. de dila. talia expectatiua dilatio ó se nunq̃z ẽ peremptoria. limita tñ fz docto. vt ibi ꝓ q̃ vide lãfran.i.c.qñ ꝛ in v̄f. dilat. ões iij.col.de ꝓba. ꝛ.d. pe.ó soci. in.l.ij.C. quomodo ꝛ quando iudex vbi mꝛta pulchra colliges.

est presens in iudicio ꝛ valet sententia sine vlla citatiõe
16 allegat.l.i.§.i.ff.de ferijs ꝛ etiam dicit ꝙ si testis dum ꝓ
ducitur est presens in iudicio ꝙ potest iurare ꝛ depone
re sine aliqua citatione allegat.l.post legatum.§.bis ve
ro.ff.de his quibus vt indig.qꝛ cum finis citatiõis sit cõ
paritio frustra citaꝫ presens.Sed bar.in.l.prolatam .C.
de sen.ꝛ interlo.om.iudi.dicit ꝙ si partes essent semper
sponte in iudicio presentes non requireretur citatio. Sꝫ
do.abb.in.c.tenorꝝ.de re iudi.allegat illam praticã Jo.
an.in.d.§.vt aũt versi.ꝛ no.ꝛ dicit ꝙ est bõa pratica ad
euitandas opiniones ꝛ refert dictum Bar.in.d.l.i.ff.de
in ius voc.ꝛ dictũ bal.in.d.auc̃.si omnes ꝛ dicit sibi pla
cere opinionem vt sola presentia sufficiat velit nollit liti
gare ꝛ mouetur qꝛ iura exigunt communiter presentiaꝫ
iij.q.viij.c.caueant ꝛ ideo libellus dari potest presenti li
cet non fuerit ad hoc citatus non tamen compellitur re
spondere si negociũ illud requirat deliberationẽ ꝛ re
17 mittit ad dicta per se in.c.i.§.de postulan. ¶ †Sed bal.
in.l.fi.C.de sen.ex pericu.reci.querit quid si dñs tpe quo
fuit lata senten.ꝓtra procur.erat pñs sed non fuit citat⁹
nec alꝫ iudex monuit eum refert Bar.in.d.l.furioso di
cere ꝙ citatus bene presumitur ad hoc ꝓpuisse sed nõ ci
tatus nec non monitus non presumit ad hoc venisse ipse
dicit ꝙ si notarius scribit euꝫ fuisse presentẽ valet snia se
cus si in actis non reperitur scriptuꝫ de presentia. ¶ Sꝫ
idem Bal.in.l.ij.§.legatis versi.nam ꝛ diuus.ff.de iudi.
dicit ꝙ presens non est citandus.Sed bene sunt sibi dã
de inducie deliberatorie. ¶ Sed bar.in rubrica.C.ò in
ius voc.loquitur in sponte comparente vt non sit citan
dus ꝛ ibi dominus Florianus de Bononia dicit se alle
gare glo.q̃s guil.de cu.non vidit in.l.fi.§.illud.C.de tem
po.app.pro certo nimis animose loquit̃ ꝛ ꝙ peius ẽ au
ctoris tacet nomen ꝛ illius appropriat sibi ingenium qꝛ
Bal.in dicta rubrica refert bar.ꝛ guil.dicere ꝙ iudiciũ
potest incipere a partis presentia dando libellum iudici
ꝛ pti ꝛ dicit ibi bal.se de hoc allegare glo.d.l.fi.§.illud
de temp.app. ¶ Sed saly.in.d.Rubrica tangens istuꝫ
passum refert aliquos allegare pro hoc glo.in.d.l.fi.§.
illud sed ipse dicit glo.illam non dicere hoc.sed putat di
ctũ guil.ꝛ bar.fore verum ꝛ mouetur ꝙ citatio fit ad fi
nem vt compeat absens.Si ergo est presens nõ est neces
saria citatio.l.i.in fine.ff.de actio.emp.cũ si.ꝛ pro hoc di
cit se allegare glo.in.l.ij.C.qũo ꝛ quãdo iudex. Rapha
el in.d.rubrica nulla facta mentione de saly.dicit glo.in
d.§.illud non dicere illud ꝙ voluit Bal. ¶ Vide etiam
de hac questione bar.in.l.si procur.presentis.ff.de verb.
oblig.ꝛ do.abb.in.c.ecclesia sancte Marie de consti.ꝛ
Jo.de imo.in.l.iiij.§.condemnatum.ff.de re iudi.ꝛ in.c.
ad nostram el.ij.de iure iuran.ꝛ Lodo.ro.in.l.iiij.§.pre
tor ait.ff.de dam.infec.Hosti.ꝛ alios in.c.cum cãz de of.
dele.do.dominicum in.c.vocatio.v.q.ij.d.pe.ꝛ.d.domi
nicum in.c.fi.de elec.li.vi. ¶ Relati sunt patres nostri
circa hunc passum quid recto iuris iudicio tenẽdum sit
suppremus deus Aperiat nobis. Aspiretq; libens opi
18 per singula nostro vt homerico vtar versu. †Et pro cer
to mihi videtur ꝙ presens in iudicio fortuito adueniens
sit citandus quicquid dixerit cõis opi.Et multo fortius
non est compellendus respondere Et multo fortius nõ
tenebit sententia lata contra eum licet presentem non ci
tatum.ꝙ sic demonstro ad occulum.Quis est prius mo
nendus a suo aduersario quam citandus vt ad iudiciuꝫ
veniat ergo repertus in iudicio est prius monendus er
go frustra querimus si presens in iudicio teneatur respõ
dere aut valeat actus contra eum.Assumptuꝫ istud pro
bo per tex.in.l.quidam biberio in versi.te queso vt cum
biberio loquaris.ff.ò seruitu.vrba.predi.l.in fideicõmis
si.ff.de vsur.bal.in.l.non ignorat.C.de fruc.ꝛ lit.expen.
gl.in.c.licet hely.de symo.ange.in.l.ij.C.de pigno.ꝛ in
l.si manumis.C.de obsequijs ꝛ i.d.l.in fideicommis.ꝛ in
d.l.quidem biberio ꝛ bal.in rubrica.s̃.eo.ꝛ bꝛ per do

centes in.c.nouit.J.e.ergo cõmunis opi.laborat morbo
incurabili. ¶ Scõo moneor ex tex.formali.c.ij.de accu
sa.in ver.caritatiue conuentus fuerit vt cãm emẽdet vbi
probatur formaliter ꝙ anteq̃ qs accuset debet moneri
vt se corrigat ergo posito ꝙ sit presens non põt cõtra eũ
procedi.ꝛ pro certo per illum tex.confunditur cõmunis
opi. ¶ Tertio citatio fit ad duo vꝫ vt hẽatur pñtia ꝛ ad
actum futurum fiendum.licet ergo reperiaꝫ pñs in iudi
cio ꝛ habeatur pñtia tamen cessat actus fiendus qꝛ non
apparet ad quẽ actum producendum sit parata pñtia.
19 vnde regula est ꝙ vbicunq; due cause cõcurrunt ꝛ vna
abiecta ꝛ altera remanet sta iuris prohibitio firma.l.li
berorum.§.notanduꝫ.ff.de his q not.infa.institu.de nup.
§.affinitatis cũ si.ꝙ autez ex citatione oriatur duplex ef
fectus adduco.c.cãm de dolo ꝛ cõtu.in ver.ad snĩam au
diendam ꝛ in.c.ij.de dolo ꝛ ꝓtu.li.vi.in v̊. ad snĩam au
diendam ꝛ in.c.cõsuluit de offi.deleg.cum sua gl.ꝛ in.c.
cũ olim de testi.ꝛ glo.cum tex.in.c.cũ contumacia de be
re.lib.vi.ꝛ tex.in.l.aut q aliter.§.si qs.ff.ꝙ vi aut clam ꝛ
tex.in cle.sepe in v̊.ad id de v̊.sig.Que iura ad hoc pro
positum sunt multum singu.ꝛ ad vnuꝫ collecta sunt a ne
mine.Cum ergo citatio operet̃ ista duo ꝛ pñtia casu for
tuito habita operetur vnũ dũtaxat sequitur ꝙ ceci vident
cõmunẽ opi.non procedere ꝛ per hoc auferuntur de me
dio tot iura allegata p illum supremum doc. Jo.an.req
rentia solam pñtiam vt in.d.c.qꝛ pp ꝛ in.d.cle.cãm ꝛ in
d.l.in cãe.§.cã cognita ꝛ i.d.l.de vnoquoq; qꝛ ꝙ certo in
telligenda sunt de pñtia ad illum actuꝫ seriose destinata
per actuꝫ citandi.Secus si pñtia eẽt casualis ꝛ fortuita
ꝛ miror vehemẽter ꝙ alleget.c.qꝛ pp.de elec.quia nõ lo
quitur in actu iudiciali. ¶ Quarto scirem libenter qua
re tex.l.cum cleri.C.de epis.ꝛ cleri.in ver. ad iudicia re
quirit citationem debere fieri ad iudicium pro certo nõ
propter aliud nisi vt quis paratus veniat ꝛ accõmoda
te adduci pót illud cathonianum foro te para. Sed pre
sentia fortuita non inducit istum effectum preparatiõis
30 quare male. ¶ Quinto omne iudiciũ nostruꝫ dꝫ confor
mare se iudicio dei.c.vt nostrũ vt eccle.benefi.c.deus om
nipotens.ij.q.i.c.qualiter el.ij.de accusa.iuxta illõ Hie
ronymi in prologo biblie.omnis xpi actio nostra fuit in
structio.Sed deus supremus Adam primũ parentẽ pre
sentem citauit ergo presens citãdus est. ¶ Sexto faciat
c.quoniam cõtra de proba.vbi inter substantialia iudi
cij cõnumeratur citatio sed nõ cõnumeraꝫ ibi presentia
ergo licet qs sit pñs erit citandus qꝛ aliter iudicium nõ
haberet suũ substãtiale ꝛ videmus in practica ꝙ iudex
in preludijs snie dicit visa ptium citatione non autem di
cit presentia ergo. ¶ Septimo facit ex defectu principij
non ponitur principatum.i.q.i.cum paulus ꝛ.c. princi
31 patus† ꝛ magnus aueroys[a] maximam sollicitudinẽ op
a portet nos habere circa principia sunt enim minima quã
titate sed maxia ptãte refert cõmentator supra magistrũ
modoꝝ significandi sed vbicunq; iudiciuꝫ procedit sine
citatione procedit sine principio ergo est nullum assum
ptuꝫ probat tex.institu.de pena temere litigãtiuꝫ.§.fi.v̊.
principiuꝫ ab ea parte edicti proficiscit̃.Itaq; in primis
aduersarius in ius voc.est.i.ad eũ voc.q ius dicturus est
si ergo principium est vt'vocet̃ ad iudiciũ non sufficit ꝙ
fortuito reperiat se in iudicio ꝛ pondera bene illum tex.
inquãtum dicit aduersarius adhuc iudicio non cepto ꝙ
tene menti pro ampliatione istius tex.ꝛ eorũ que supius
dicta sunt. ¶ Octauo facit citatio requirit extrema que
nõ importat ipsa presentia.Naꝫ requiritur ꝙ petaꝫ per
partem a iudice vt probatur hic ꝛ in.l.neminẽ.C.de ex
hibẽ.reis ꝛ ꝙ a iudice nũcio ꝙ cõpareat coram tali iu
dice vt probatur in.d.§.fi.insti.de pena temere litigãtiuꝫ
ꝛ ꝓbaꝫ in isto tex.in v̊.petijt ad ꝙciliuꝫ introduci sed pre
sentia casualis in iudicio non inducit ista extrema ergo
nõ inducit̃ citatio sicut in siki dicim⁹ ratihabitiõe q̃ que
rit extrema vt i.l.bonoꝝ.ff.rẽ ra.ba.ergo. ¶ Nono ad

a ¶ Magn⁹ auerroys. hoc no. dictum cõ mentatoris de quo alibi colli gitur in tracta tu de substan tia orbis pro celi ꝛ mũ.tex. cõmẽ.33. ꝛpri. audi. naturaꝫ i ifinitis locis ꝛ allega. loco a.d.And. vide ex te.

UVA. BHSC. IyR_275_2

duco tex.i.l.ij.i.§.legatis v̄.nā ꝛ diuus.ff.ō iu.ibi.n.dī ꝙ qdā fuerat vocat⁹ rome rōne vni⁹ tutele dū eēt ibi vocatus est ad aliā tutelā dī ibi ꝙ nō pōt compelli qz ad aliā cām fuerat vocatus ꝛ nō ad istam ergo sequitur ꝙ si ad istā cām potuisset vocari qō debebat vocari ꝛ certuz est ꝙ erat pñs ergo reptus fortuito in iudicio est citandus. Et pro certo sic inducendo vī ibi casus nouus decidens istam.q.tene menti quia ad illum tex.est inductio noua.

82 ¶ Decimo† ybicūqz actus dz eē qualificatus non sufficit si ad sit substantia ꝛ non qualitas.l. denunciasse ꝛ ꝙ ibi voluit bar.ff.de adult.ꝛ ꝙ bī in.c.veniens de sponsa.ꝛ in.c.vbi periculum.§.ceterum de elec.li.vi.vbi requiritur voluntas qualificata si interueniat voluntas sine illa qualitate actus est nullus sing.est gl.in.c.notificasti.xxx.iij.q.v. Sed ad iudicium citatio dz eē qualificata vt probat tex.formalis in ver.canonice vocatus in.c. vocatio. v.q.ij.ꝛ in.c.ex parte in ver.iudi.auctoritate vocatus.s. de rescri.ergo nō est satisfactuz citationi qualificate per casualem presentiam. ¶ †Ultimo adduco bal.hic querentē vtrū ille qui est coraz iudice ꝑ vna causa sit trahendus ad aliaz non precedente citatione[a] ꝛ decidit ꝙ non ꝛ qz in ipsa citatione dz habere liberationez que sibi aufertur per instantaneum processum ꝛ citatio debet eē expectatoria.nec iudex debet fulminare.qz non est constatis animi moueri ad impetum.l.ij.C.de sentē.ex pericu.
34 reci.ꝛ ifert ex hoc† ꝙ testes producti aliquo presente nō citato non possunt testificari de iure etiam ipsi testes si casu venerint ad tribunal nō appellunt iurare sed debēt citari aliquo dato interuallo i quo possint cogitare quid sit eis agendum ꝙ dicit esse verum si petant inducias. Nam si sponte sine ullo termino possum testificari allegat glo.in.l.post legatum.§.his vero.ff.ō his quibus vt indig.de qua gl.refert doctorem suum solitū facere magnum testamentum. ¶ Colligit etiam Bal.hic ex isto
35 tex.arg.† ꝙ licet partes sint coram iudice non tamen tenentur respondere nisi concesso termino ad ōliberandū ꝛ ad componendum sarcinulas ꝛ ad querendū aduocatum.l.ab hostibus.§.fi.ff.ex quib⁹ cau.maior.l.ij.C.de requirendis reis auc.offerat.C.de litis.pte. nisi i citatorio fuerit expressa cā super qua citabatur ita ꝙ infra illum terminum potuerit ꝛ debuerit deliberare qz negligentibus non est succurrendum.d.l.ab hostibus.§.fi.ꝛ gl. in l.edita actio.in magna glo.C.de edendo. ¶ Stat difficultas modo in dando rñsum ad.l.de vno quoqz vbi requirit presentiam ergo habito effectu non curat de mō. l.si mater.C.ō insti.ꝛ substi.qz rñdeo ꝛ est rñsio nona vt intelligatur verbum presentibus ꝛ citatis ibi posituz ꝛ ad sic dicendum moueor per tex.expresse ita dicentez in §.i.in eadem.l.de vnoquoqz in v̄.si sepe conuenti pñtiaz suā facere noluerunt vbi probat formaliter ꝙ pñtia presupponit citationē precessisse ꝛ ex isto.§.datur precipuuz lumen ad.l.in cause.§.cā cognita.ff.de minor. inquantuz dicit presentibus aduersarijs vel si per contumaciam desit vt intelligatur presentibus citatis ꝛ tex.ibi de se hoc probat inquantum dicit vel si per contumaciam desit vt intelligatur primuz responsuz dū dicit presentibus.s.p citationem tene menti qz pro certo est veritas indubitata. ¶ Nec obstat glo.in.l.cessante.C.quō ꝛ quādo iudex q̄s allegauit saly.in rubrica.C.de in ius voc.qz illa gl. loquitur quando ipse iudex citat pñtem ad audiendaz sententiam qz tunc talis citatio equi vallet peremptorie ꝛ idē voluit gl.i.c.consuluit de of.dele.vñ primo illa gl.nō loquit de eo q fortuito ē in iudicio. Itez illa gl.pbat cōtrariū inq̄stuz regrit monitionē. Nec obstat gl.i illa.l.fi. §.illud qz loqt in cā appellatiōis in q̄ procedit lite non contesta.altera parte abñte ꝛ sic non probat dictuz bal. ¶ Nōdera etiā si dici posset ꝙ aut loqmur in his que sunt parui preiudicij ꝛ tunc fortuito exñs presens in iudicio non est de necessitate citandus. Et isto modo procedat cōis opi.ar.l.leuia.ff.de accusa.ꝛ auc. nisi breuior

a ¶ Citatione. Adde ad māz hui⁹ praticabilis conclusionis Jnn.in.c. auditis in glo. in verbo cōclusum de procura.ꝛ in.c. licet in gl.sua in v̄. expirauit ō of. delega. bal. in addi. ad spec. in titu.de c ta. ver.citatus ad vnū ꝛ in marga.ver.citatio. v̄.xvii.ꝛ Barto.i.l. aut qui aliter in prin. ff.quod vi aut clam.

b ¶ Verus cō tumax. Adde d.alex.de imo. in.d.l.ex psensu.§.fi. alleg.i tex.ff.ō appel. ꝛ facit qō voluit in psi.c.circa fi.ꝛ do.ō rota decisi.clxvi. ꝛ vide eundez d.alexan. in.l. i.§.fi.ff.si quis ius dicen.non obtēp.vbi per opposituz dic qñ qs vlio pacto verus contumax dicatur ꝛ ibi multa ad materiam congerit que sunt valde vtilia.

res.C.de sen.ex peri.reci.ꝛ l.illicitas.§.ne tenuis.ff.de offi.presi. Aut loquimur in arduis ꝛ procedant illa debilia dicta mea per id qō volunt gl.in.§.porro.iij.di. ꝛ per id ꝙ voluit bal.in.l.iudices.C.de fide instru.ꝛ in.l.nullam.C.de testi.ꝛ in.l.cū multa.C.de bo.qz lib. ꝛ Jnn.in c.cām que de iudi.ꝛ in.c.edoceri de rescrip. ꝛ in.c.ij. de ope.no.nūcia.ꝛ archi.in.c.pñtiuz de testi.in vi. ¶ Nō dera etiam si dici pōt ꝙ aut loquimur in iudicio agitando coram principe ꝛ tunc procedit cōmunis opi. arguens ꝙ no.glo.q̄ reputat singularis in.l.antepe.ff.ex quibus cau.maiores in integrū resti.de qua fecit festū Bal. in.l.i.C.qūo ꝛ qñ iu. Aut loqmur in iudicio agitato coram inferiori a principe ꝛ tunc procedat contraria opi. Et hec sunt que pauperies ingenij mei attulit vobis in mediuz. Ex quibus triūphet inuictissimus princeps cui
36 hoc opus erit dirigendū. ¶ Et ex istis elicit ꝓclusio† ꝙ fortuito existens pñs in iudicio non teneꝫ rñdere nec valet actus gerendus contra eum lz bal.in.l. consentaneū. C.qūo ꝛ qñ iudex dicat ꝙ citatio fit ad finem hñdi solā pñtiam allegat Jo.an.in.d.c fi. ¶ Jo.ibi id promiserat altera die rñdit sibi non placere ꝛ illicentiatus recessit. † Ex istis verbis collige ꝑim do. Anto. istum contuma
37 cem dici ex eo qz citatus recedens illicentiatus dī contumax.xi.q.iii.c.certum ꝛ hoc addit inter alios modos cōtumacie vt.c.qñ frequenter §.porro vt lite nō contesta. in glo.impedit in fi.ꝛ putat do.an.ipsum iudicari verus ꝓtumacē si pſonaliter se pñtauit in tribunali imo si in publico pōt dici manifestus ꝓtumax qz notorie constito de cōparitione constat notorie de recessu nimis tempestiuo maxime si recessit cōtra promissionē de rñdēdo qz talia iudicialia non pñt esse non manifesta allegat gl.in.c. venerabilibus.§.secus de senten.excō.lib.vi.in v̄.in iudicio ꝛ qō bī in spe.de citatione.§.seqtur ver. sed nūqd p Jo. an.in addi.de contu.§.i.in addi.magna cle.si autē de dolo ꝛ contu. ¶ Tu pondera qz lz acta transeant in notorium vt pulchre dixit Jnno.in.c.ex insinuatiōe de app. ꝛ probat in.c.cum olim de verbo.sig.ꝛ p gl.in.c.significauerūt de testi.tñ nō probatur iure ꝙ sit cōtumax manifestus is q̄ sine licentia recedit ꝛ ad istum tex.dicas ꝙ nō bene illū ponderauit do.anto.qz iste citatus dixit expresse sibi non placere rñdere coraꝫ ꝓcilio quo casu recedendo sine licētia dī verus ꝓtumax sicut ille q dicit nollo respondere ergo nō recte loqtur do. Anto. quo ad istum
38b tex. ¶ †Quis autem dicat verus cōtumax[b] vide gl.magnā in cle.si aūt de dolo ꝛ ꝓtu.ꝛ Bar.in.l.ex cōsensu.§. eum qui.ff.de app.vbi plene p Joā.de imo.glo. Bal. ꝛ saly.in.l.ea q̄.C.qūo ꝛ quādo iudex. ¶ Sz cōtra hō opponе ꝙ immo citatus illicentiatus recedēs nō sit contumax.xi.q.iij.c.certum.xviij.dist.c.qñ ꝛ c.si quis autem. Solutio si actus ad quē quis citat est expeditus recedere pōt qz tacite vī licentiatus vt in ꝑijs. Si autez actus non est expeditus ꝛ in termino nō expeditur ꝑ factum ptis citare facientis.qz nō cōparuit recedere nō dz qz iudex pōt differre in alteraz diem ꝛ si recedit contumax est c.consuluit de offi.deleg.ꝛ ibi Jnno.ꝛ cōdemnabitur in expensis altero postea veniente ꝛ de aliquo iusto impedimento docente sed si alter non venerit nulla erit pena licet incaute fecerit recedere sine licētia lz sit lapsus citationis terminis hoc ponit Jnno.in.d.c.consuluit. Si autem actus non expeditur propter factum iudi.qz abest a loco vtraqz pars licite recedere potest absqz alia licētia qz eum alibi querere non dz.ij.q.vi.biduum plene tāgit de hoc do.anto.hic quem non refero qz est materia.d.c. consuluit vide ibi dicta tangitur.in.c.dilecti ꝛ in.c.finem de dolo ꝛ contu.ꝛ satis confuse istum passum tangit hic
39 do.anto. ¶ †Bal.hic dicit ꝛ refert dictuz Jnno.in.d.c. consuluit ꝙ reus illicentiatus recedens dz in expēsis cōdemnari.sed in contrarium allegat.l.si item.§.fi.ff.ꝙ vi aut clam ipse dicit ꝙ potest mulctari quo ad fiscuz qz iudicem contempsit sed non quo ad expensas vel interesse partis quia

UVA. BHSC. IyR_275_2

ptis qz vterqz ē in pari nō cōparentia. Vel dicit aut dies
est certa z incōmutabilis qz est proprio noie expressa pu
ta die iouis vel ba feria z tunc nō teneť vlterius expecta
re .l.i.§.qd ergo.ff.qñ appellādū sit Si aūt dies est cōmu
tabilis seu prorogabilis pp iustū impedimentuz z equi
tatem tā canonis qz pretoris. Et tunc refert aut recedēs
sine licentia sciebat aduersarium ipeditū z est verū dictū
Jnno.aut ignorabat z tūc nō fit cōdēnatio vel reserua-
tio expensarū.l.ij.ff.ne quis eū.l.fi.§.fz si.ff.de eo p quē fa
ctū est. Jtē ipeditus nō fuit cōtumax cum in sequēte diez
potuerit iudex expectare si actor sequēti die cōparuit vi-
detur cōparuisse in termino secus si comparuisset ex lon-
go temporis interuallo. Casus enim fortuitus in psonā
actoris vellat culpā rei ar.l.item illa.ff.de constitu.pecu.
a40 ¶ Querit etiam qd si reus recessit morbo[a] ipeditus z
actor non cōparuit vtrum actor vt contumax est ei in ex
pensis cōdēnandus videť qz nō p.d.l.itē.§. fi.nec pōt in
telligi cōtumax cū eius contumacia nō nocuit aduersa-
rio in iudicio nihil acturo ea vice.ff.si qs in ius voc.non
ierit.l.ex quacūqz vsi.item si nihil interfit vel dicit aut ca
sus cōtingit in psona citati z nouo edicto opus est vt.d.
l.item.§.fi.aut in persōnā citantis z tūc nō circūducitur
edictū vt.l.celsus .ff.de arbi.iō adhuc citans teneť cōpa-
rere z si nō compet teneť in expensis.l.ij.§.si qs in iudicio
ff.si qs cautionibus qz dilatio que prorogať ex equitate
prorogať cū sua cā suisqz vitijs vt not. Jnno.in.c.quinta
uallis de iure.iur.z hz in.l.inter socerum.§.cū inter .ff.de
pac.dotal.dū tñ nō agať ō preiudicio tertij vt.l.si cū ber
mes.C.loca.ita hic resident Bal.q etiam inolute z sine cla
ra enucleatione loqtur fuit enim docto.supprem[9] sed hic
babuit ingeniū satis volatile. ¶ Sz Jo.de imo. dicit b
b tutius eē semper petere licentiā [b] qñ hz copia iudicis al-
legat qz no.bar.in.l.si finita.§.Julianus.ff.de dam.infec.
Tñ dicit psiderādos eē duos cāus pncipales. Primus
est qñ cōpet citatus sed nō cōpet faciens citari i termino
z hoc casu vī qz sufficiat citatū cōparere in termino z ac
cusare ptumaciā aduersarij z iō post terminū possit rece
dere p.c.i.de dolo z cōtu.li.vi.vbi pz qz nō oz audiri fa-
ciens citari nisi prius reficiat expensas nec aliqd ibi dici-
tur de expectatione ad alteram diē licet Jnno.i.d.c. psul
uit z do.anto.hic velint qz debeat petere licētiā qz iudex
posset expectare in alterā diem sed ipse dicit qz illud.c.cō
suluit loqť qñ pparuit actor faciēs citare sz nō loqť qñ re
us citat[9] cōparuit z nō actor. Scōs casus ē qñ ecōtra nō
comparet ipse citatus sed bene compet faciens citari z
tūc index pōt differre in alterā diē p.d.c. cōsuluit z post
dcm tēpus nō pōt differre ex quo nō datur sibi potestas
z per hoc vī qz si actor expectauit in die termini z sequē
ti qz postea intelligať licentiatus a iure z istud dicit per
vbum forte vī verius lz tutius sit petere licētiā. Addit ēt
qz inqz̄tum do.Anto.dicit qz si actus expeditur p iudicez
in alio termino z sic in alia hora qz̄ fuit citatus qz nō va
leat actus p.l.aut q aliter.ff.qz vi aut clā qz limitat nisi iu
dex distulerit in diē sequētē p not.in.d.c.consuluit qz tūc
valet vt in.d.c.consuluit z in hoc Jo.de imo.nihil addit
sed dūtaxat relator ē. ¶ Ego vehemēter admiror qz.d.
abb.q vī esse enucleator huius secundi libri vt putāt oēs
moderni circa istū passum elinguis z tacitus transierit
Ego adduco Bar.in.l.z post edictū.ff.de iudi.vbi trāsit
cū dicto Jnno.in.d.c.consuluit idem ēt voluit bar.i.d.l.
si finita.§.iulianus de dā.infec. z in.l.q ante calēdas.ff.ō
verb.ob.z in.l.cōsentaneū .C.qūo z qñ iu.z ang.in.d.l.
z post edictū .§.i.ff.de iudi.bal.in.l.scire oz.§.sufficit.ff.de
excu.tu.z in.l.nā ita diuus.ff.ō adop.z ibi hoc limitat ni
si citatio non fuisset valida qz tūc posset recedere illicētia
tus ar.l.q̄uis.ff.de in ius vo.z in.l.ij.ff.si qs in ius vo.nō
ierit ar.glo.in.c.veniens de accus.z in.c.pastoralis de re
scriptis. Et iō ang.in.d.l.post edictuz .§.i.allat glo. Jo.
an.in.c.cupientes.§.qz si p viginti de elec. li.vi. z Jnno.
in.d.c.cōsuluit z dicit qz etiā oz icusare cōtumaciā aduer
sarij allegat.d.l.properādū.§.i.iō sit cautus ſm eū aduo
catus citati qz hoc faciat registrari in actis qz vsqz ad di-
scessum iudi.stetit z licentiatus recessit z abñtis ptuma-
ciā accusauit facit qz voluit Jnnoc.in.c.calūniā de penis
z idē vī sentire Jo.de imo.in.d.l.q ante calēdas z idem
vī sentire in.d.l.si finita.§.iulianus nō tñ exprimit de reo
cōparente z facit.c.si postqz̄ de elect.li.vi..xviij.di.c.si qs
aūt.c.certū.xi.q.iij.l.scire oportet.§.sufficit.ff.de excu.tu.
l.si qs decurio.C.de decur.li.x.idē voluit Ludo.ro. in.d.
l.q ante calendas z sic est illa cōmunis opi.qd dicemus
¶ Pro certo cōis opi.est verior qz sic demōstro. Lita-
tus cōparens nō oz illicentiatus recedere tex.est hic for-
malis z in.d.c.certū .xi.q.iij.cum silibus allegatis supi-
us. Sed iste reus fuit citatus si comparet z nō cōparet ci
tari faciens si recedat a iudicio sine licentia dī presumere
casus est in.d.c.certū qz tunc quis dicit presumere qñ fa-
cit actū propria auctoritate quē deberet facere auctorita
te superioris vt probať in.c.decernimus.§.eo.ergo nō po
test illicentiatus recedere. Ex quo textu mihi vī qz nō ō
bet attendi. An iudex expectabit in alterā diez vt in.d.c.
consuluit sed oz attendi contēptus iudicis citantis qz re-
cedēdo sine licentia nō vī seruari honor iudici cui honor
debet adhiberi vt in.c.vt debitus honor de appel .l.oēm
honorē.C.qñ puoca.non est ne. ¶ Nec est verum dicēť
qz.d.c.consuluit loqtur qñ faciens citari cōparet sed cita
tus non comparet qz salua pace sic dicentis tex.d.c.con-
suluit cōplectitur vtrūqz casum vt apparet in vbo partes
citasse z in ver.eaz altera se cōtumaciter absentat z sic si
ue sit contumax citatus siue sit cōtumax faciens citari lo
quit tex.ille z per pñs nō pōt restringi vt restringit Jo.
de imo.ad facientē citari. Et plus dico qz posito nō tamē
cōcesso qz dūtaxat loquereť de actore cōtumace z nō de
reo nihilomin[9] idē esset in reo ex eo qz actor z reus non
debent ad imparia iudicari vt.l.fi.C.de fructibus z litis
expen.c.in iudicijs de re.iur.li.vi.z facit gl.valde sing.in
c.ij.de confessis li.vi.que voluit quod licet illud.c.ij.sit pe
nale z loquatur in reo tamen idez erit in actore quia nō
debent ad imparia iudicari. ¶ Nec obstat cū dicitur qz
maior eqtas est in expectando reū contumacē qz̄ in expe
ctando faciētem citari contumacē qz rñdeo qz habito re
spectu ad ipsos est verū dicere qz minor equitas est i reo
sed habito respectu ad iudicis contēptum non est equi-
tas nec est maior equitas qz equaliter contēniť iudex qñ
sine licentia iudicis receditur siue sit actor siue sit reus. Et
propter hoc audeo reprehendere elegans dictū eiusdem
Joānis de imo.i.d.l.si finita.§.iulianus vbi dixit qz si ac
tor qui fecit citari cōparuit z nō citatus z illicētiatus re
cessit. Et sequēti die cōparuit corā iudice z accusauit cō
tumaciā rei qz non puniet ex eo qz cessat illa rō Jnno.z
aliorū qz iudex potuisset differre in alterā diē ex quo al
tera die comparuit. ¶ Mihi vī qz nō recte dicat nec cō
munis opi.bona rōne moueť sz rō viua et formalis est iu
dicis contēptus qui prmittit pp nō petitā licētiā. Nec ob
stat.c.i.de dolo z contu.li.vi.inqz̄tuz vult qz reus veniēs
recuperat expensas qz fateor istud esse vez quo ad ipsuz
actorem contumacē puniet contumax reo venienti ad ex
pensas iō sufficit qz accuset cōtumaciā z petat expensas.
Sed quo ad ipsum ntglectum remanebimus in dispo-
sitione huius.c.z aliorū iuriū volentium illicentiatū pu-
niri. Et potuisset ēt Jo.de imo.opponere.d.l.propāduz
.§.si quidē.C.de iu.vbi dī reo cōtumaciā actoris accusan
te vbi sufficit qz reus citatus cōparens accuset contuma
ciam actoris facientis citari ergo pōt illicentiatus re ce-
dere postqz̄ accusauit cōtumaciā aduersarij qz rñdeo qz
ille tex.primo probat qz nisi citatus cōparens accusetcō
tumaciam aduersarij non videretur sibi prodesse contu-
macia aduersarij auc.qz fieri.C.de dilationibus.l.fi.§.qz
stipulator.ff.de eo per quē factum est qz non diceretur cō
tumax si venisset z aduersarium non repijsset .l. post edi
ctum .§.fi.ff.de iudic.l.ij.in fi.ff.si qnis in ius vo.non ie.z

a ¶ Morbo impedit[9].ad ō qz contumax dī mero'iur ēt quicūqz ipe-ditus iusto im pedimento nō cōparuit sed ō bet excusari. ope exceptiōis l.ii.§.i. z ibi la tissime.d.alex. de imo.ff.si qs cau.neqz talis contumax dēt expensas refi-ceť vt ibi tz ful go.pau.de ca. z.d.alex. vide oio qz multa i materia nota-tu digna repe ries.

b ¶ Licentiaz vide ad materiaz hui[9] quot tidiane cōclu-sionis nouissi mos scribētes post bart. in.l. psentaneū .C. qūo z qñ iu-dex z Bal.in additio.ad spe cu.in tit.de ci-tatio.versi.i le qui pparuit z Feli.i.c.psulta tionibus circa medi.ii.col. de offi.deleg.car. xxv.q multa ad materiaz mor suo congerit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ió loqtur.§.si quidē qñ reus instabat accusando cōtuma
ciam actoris vt ꝓnūciaret ꝑ cōtumacē ꝛ sic nō loqtur in
recedente facit ꝙ voluit Bal.hic qui dict si citatus cōpa
ret ꝛ nō citari faciens an teneat expectare arguit ꝓ ꝛꝑ
ꝛ decidit ꝙ est in arbitrio iudicis qz pōt esse ꝙ citari fa
ciens erat ipedit⁹.l.iij.§.si ad diem .ff.de re iudi.ꝛ ꝓ ꝓñs
sequit ꝙ licet citatus accusauerit contumaciā aduersarij
tñ debuit licētiaz petere a iudice recedēdi. Et plus dicūt
gdā quos refert Jnno.in.d.c.ꝓsuluit ꝙ si ille q nō fuit in
termino culpa sua postea veniat ps que ꝓmo venerat ꝛ
illicentiata recessit cōdēnabitur sibi in expensis nec obici
et cōpensationē alterius ꝓtumacie vt ibi per Jnno. vide
que ibi dixi. ¶ Et ex istis vī ꝙ nō bñ dicat Jo.de imol.
hic inquātū voluit ꝙ si actor faciens citari cōparet i die
termini ꝛ recedit illicentiatus ꝛ die sequēti ēt ꝓparet ꝙ
intelligitur postea licentiatus a iure qz imo debuit licen
41 tiam petere vt in.d.c.certum. ¶ †Et ex istis seqtur quod
dam mirabile ꝙ reus citatus cōparens in termino ꝛ ac
cusans cōtumaciā facientis citari ꝛ illicentiatus recedēs
punit a iudice ꝓ motu iudicis ex eo qz illicētiatus recess
sit ꝛ puniet faciens citari eidē reo in expensis ꝛ imputet
sibi quare illicentiatus recessit.Et aliter circa hunc pas
sum nō insisto sed remitto ad ea que dixi in.d.c. cōsuluit
Et inq̄tum do.anto.dicit ꝙ vbi citatus nō comparet ꝛ
actus expedit alio tpe q̄ fuerit expressum in citatione ꝙ
actus nō tz circa hoc nō insisto sed vide bar.in ꝓsilio inci
pien.pluries ꝓtingit ꝛ in.d.l.si itē.§.fi.ꝛ Bald. in.l.i.C.
qūo ꝛ qñ iu.ꝛ in.l.cū nō eodem.C.qñ ꝓuo.nō est nec.ꝛ
angel.in.l.ꝛ post edictū.ff.de iudi.ꝛ i.d.l.si item.§.fi.tex.
in.c.si a iudice de ap.li.vi.vide que dixi in .d.c. consulnit
42 ¶ †Nota ibi placuit ꝙ per verbū placuit ferē ſnia ꝙ ē
sin.ꝑm do.car.hic ꝛ lz hic loquat de interlocut.tñ idē est
in ſnia diffinitiua ꝑm eum sufficit enim ꝙ cōstet de inten
tione ꝓ nūciantis.c.in his de verb.sig. ¶ Pōdera qz
per vbum placut ꝓmulgat lex in.c.placuit de testi.l.pla
cuit .C.de iudi.l.placet.C.de sacro san.eccle.sed ꝙ ꝓ ver
bum placuit ꝓmulgeē ſnia. Nam iudex dz ferre ſniam
ꝑm suā opi.ꝛ nō ꝑm voluntatē vt dixit glo.q̄ reputat sin
gularis in.c.iudicet.iij.q.viij. Judicat enim ꝑm ꝙ opina
tur ꝛ sentit.xxxv.q.ix.c.veniā.c.capellanus de fer.l.si edi
bus ad fi.ff.de dā.infec.l.qualē.ff.de arb.al.l. dicere ꝛ fa
cit tex.in.l.eos.§.sup his in vsi.suas opi.ꝛ.l.qñ nulli.ꝛ
l.a ꝓconsulibus .C.de app.vñ spāle est in principe vt illō
ꝙ sibi placuit legis habeat vigorem instit.de iure natu
rali.§.sed ꝙ principi.l.i.ff.de cōstitu.ꝓncip.cū sy.ergo iu
dex nō pōt ferre ſniam ꝓ verbū placuit.Et cū do.car.dic
ꝙ ferē per equipollentia vt.d.c.in his rñdeo ꝙ vbuz pla
a cet ñ eqpollet vbo ꝓdēno vel absoluo vt dz ptinere[a] ſnia
vt.l.i.ff.de re.iu.ꝛ est verbū cōgruens potius iurisdictori.
q̄z iudici ferenti ſniam ió nō vī recte loq dñs car.sic dici
mus ꝙ iurisdictor promulgat legē per vbum vī vt hic ꝓ
bat ꝛ.l.qd tñ.§.si arbiter .ff.de arbi.ꝛ eodē mō iudex vt
ibi ꝛ faciūt iura multa q̄ al'at do.anto.in.c.preterea req
sisti de appel.ió nō vī ꝙ iudex possit ferre ſniam diffi.per
vbum placet.Et ad istū tex.pōt respōderi ꝙ loqtur i mā
cta qz cōtumax punit arbitrio iudicis aliqñ iponit excōi
cationē aliqñ iponit penam carceris aliqñ penā pecunia
riā aliqñ bāni vide que plene dixi in.c.i.de offi.deleg.te
ne menti qz credo dicere vitatē. ¶ †Nota ibi vt nullus
43 eidem cōicet ꝙ cōciliū ꝓuinciale bz ptātem excōicādi ēt
epos illius prouincie qz ex quo bz iurisdictionē vt i.c.sci
tote.iij.q.vi.ergo bz ptātem excōicandi ad hoc faciat.c.
cum ab ecclesiaz de offi.ordina.c.cū in ecclīa de maior.
ꝛ obe.solū enim interdicitur cōcilio potestas deponēdi
epos.iij.q.vi.c.quānis ꝛ.c.accusatus fortius ergo proce
dit in concilio gñali vacante papatu congregato de quo
44 dicendū vt p.do.car.in.c.lz de elec. ¶ †Nō ēt ex eisdem
verbis ꝙ ꝓ illa verba nullus cōicet tali inducit excōica
tio. Sz est dubitatio. An hoc sit vum. Joan.an.dicit hic
clare hoc videri ꝓfitum tex.ꝙ sic ad idem inducit .c.pre

a ¶ Cōtinere
ſnia. Quomo
do iudex i sen
tentia absolu-
toria vel cōde
natoria dicere
dēat vidē ꝓ no-
uissimos scri-
bētes post bal.
i.l.i.C.de sen.
ex peri.reci. ꝛ
vide preter ali
os Lāfrā. oia
aggregantem
in.c.qm̄ ꝛ i ꝓn
cipi.ii. col.vlt.
secūdo queritꝫ
de ꝓba. car.
xxv.

terea reqsisti de appel.Et hoc dicit maxie procedere cuz
adduntur verba sequētia donec fuerit absolutus ꝛ dicit
hoc esse verū vbi appet ꝙ iudex hoc intēdit ꝛ est alʒ tal
qui excōicare pōt qz tunc ꝓcedit ꝙ dī non referre qd ex
eqpollentibus fiat alʒ cū talia vba cadant ēt in iudicē q
excōicare nō pōt vt in.c.fi.de imu.eccliaz lib.vi.ex sua si
gnificatione nō excōicat ꝛ sic talis cōicando cū alijs non
peccat ꝛ celebrando nō est irregularis. Jta residet Joā.
an. ¶ Sed Pau.de liaza.dic ꝙ ꝫ vba nō ferri excōica
tionē nisi qñ dicitur nullus cōicet tali quē excōicamus ꝛz
tunc nō est dubiū Jo.de ligna.ꝛz cū paulo qz vba ꝓ q̄ fer
tur excōicatio ꝓferūtur in excōicatum sed hec nullus
cōicet tali ꝓferūtur in alium. Jtem per excōicationē sub
trahit cōmunio hominū ꝛ sacramentorū.c.fi. de clico ex
cōicato. Sed per verba premissa tñ subtrahit cōmunio
hominū ꝛ in penis non debent verba extendi regula i pe
nis li.vi. ¶ Gaspar.de cal.ꝛz cum Joā.an.p.c. engeltru
45 dam.iij.q.iiij.vbi dicit † ꝙ excōicatio est separatio a fra
terna societate ꝛ sic sufficit ꝙ qs excludat a cōione homi
nū qz ꝓ ꝓñs vī excludi a pticipatione sacramētorz. Nam
qs nō confert sibi sacra.c.debitū de baptis.ꝛ sic oz ꝙ ali
us ei cōicet ꝛ hoc vltimū procedit nō indistincte nā pos
set iste ministrare in oronibus quo ad ea in qbus non ex
pedit ꝙ alius sibi cōferat tñ ēt tūc cōicatur sibi ꝓ sibi mi
nistrantes. ¶ Jtem.j.eo.ꝙ dicit Joā.de ligna.ꝙ verba
premissa excludūt tñ a communione hominū potest dici
ꝙ talis exclusio icludit exclusionē a pticipatione sacrorz
sicut ēt suspensio ab officio comprehēdit exclusionē a bñ
ficio cle.cupientes de penis in glos.no.nouā. ¶ Jtē i eo
ꝙ dicit Jo.an.ꝙ per dicta inducit excommunicatio ma
xie cū addit verbū donec videt velle ꝙ ꝓ illa verba con
stat ꝙ iudex intendit excommunicar ꝙ tñ non oio inferē
ex his verbis ꝓñt enim conuenire alteri actui vt si priuat
aliquē communione hominū tñ vel imponat aliā penaz
donec ꝛ c.eo tñ casu quo priuat cōione hominū pōt dici
ꝙ inducit excōicatio qz vī excludere a participatione sa
cramētorum maxime qz vbi agit de periculo anime capi
tur pars deterior vt est glo.fi.in.c.i.de scru.Tū ēt qz vbi
non est certa forma tradita sufficit qūocūqz cōstet de mē
te disponētis.c.petitio de procur. Jn excōicatiōe aūt nō
est expressa certa forma sicut nec in absolutione vt in cle.
si sūmus de sen.excōi.posset tñ induci in ōrium illa cle.qz
loquitur in absolutione pape ergo secus in alio vt ibi in
gl.dic ꝙ illa cle.loqtur qñ verba nō interuenerūt qz tūc
sufficit ꝙ constet de mente ēt si vba hoc oino nō iporēt
requirit tñ fortis coniectura ꝙ voluerit excōicare vt qa
dixit aio excōicandi te precipio ꝙ nullus tibi cōicet ꝛ si
mile. Et lzista sint subtilia tñ raro sunt in obseruantia qz
iudices cōiter exprimunt talia verba per que apparet ꝙ
excōicant ita hic residet do.car.in.iij.q. ¶ Sed bal.hic
primo dicit ꝙ per ista verba inducit excōicatio qz debēt
capi i potiori significato ꝛ qz subtractio cōmunionis sit
pars excōicationis ꝛ eius effectus expressa parte indiui
dui totum videt expressum item effectu expresso videtur
46 exprimi cā ar.l.quānis.C.de fideicō. ¶ †Nam ꝛ oliz qs
deportabat per hec verba interdicimus tali aqua ꝛ igni
eius vistigia ꝛ imaginē tenet excōicatio vt singularē no.
insti.de capitis diminutione.§.minor. ¶ Jdem si iudex
diceret excōicatum te cognoscas vt in.c. preterea de ap.
secundum Joan.and.ista enim non est comminatio cum
rez ꝓsenti dispositaz significet alias verba nihil ope
rarentur ꝛ qz delictum iam est consumatum ꝛ verbum
cognoscas significat scientiam que non est de futuris sed
de presentib⁹ quia terminus pene contumacie est priua
tio que exprimitur item hec verba enunciatiua proferūt
principaliter ꝛ per se ergo disponunt.l.ex hac scriptura
ff.de dona.ꝛ ibi Barto.Secus si opponerent verba fu
turi temporis pu.te excommunicandum esse cognoscas
l.interlocutio.C.ꝓminationes vl epistolas lz aliter dicat
glo.singularis in.l.cū iudex.C.de sen.ꝛ interlo.om.iudi.
sed est

UVA. BHSC. IyR_275_2

sed est falsa vt ibi per eum. ¶Postea mutat opi. ⁊ dicit q̄
illa verba nullus cōicet ei sūt quedā adiectio. qz est adie
ctum q̄ nullus ei cōicet ⁊ tz hoc Jo. de lig. qz per ista ver
ba nō est exclusus a ptcipatiōe sacramētoꝝ actiue ⁊ pas
47 siue † qz in penis ⁊ odiosis nihil ē supplendū q̄s sit eque
principale sed si vna esset cōsecutiua alterius tūc lex sup/
plet vt. l. iij. C. si pendente appellatione mors interue. l. fi.
C. de sniam passis. l. relig. ff. de interdic. ita hic residet cū
opi. Jo. de ligna. Sed miror de ¶Petro de ancha. qui su
per isto passu ita dubitabili dormitauerit elinguis tran/
seundo. ¶Bo. anto. tenet idem q̄ non videat excōica/
tio. supposita ptāte excōicandi in proferente qz talis excō
municatio est indirecta ⁊ nō ē tāti effectus q̄ti ē directa
⁊ ideo talis licet peccet si voluntarie cōmunicet alijs tñ
non erit excōicatus nec maiori nec minori nec sīr̄ cōmuni
cantes ei ⁊ si celebret non erit irregularis secus si esset ex
48 cōicatus directe i. c. i. de sen. ex. li. vi. ¶† Ex quo infert do.
Anton. ad q̄nem si notorius fornicator celebrat sit irre
gularis qz est indirecte suspensus qz iura dicunt nullus
audiat missam sacerdotis quē scit indubitanter concubi
naz b̄re. c. vr̄a de choa. mulierum ⁊ cleri. Sed do. anto. tz
hic p̄rium qz imo etiā vī directe suspensus a iure p. c. pre
ter hec. xxxij. di. ⁊ ꝑm hoc multi sacerdotes reper unt̄ illa
queati nec pñt celebrare sine dispensatione pape q̄ p ver
bū forte nō approbat Jo. ō imo. hic qz notorius fornica
tor nō est suspensus simplr̄ sed quādiu penituerit vt in. c.
fi. de choa. mulier ⁊ cleri. ergo si penitet cessat suspensus
Et ad iura. do. anto. not. rñdet q̄ nō loquūtur in suspen/
so donec penituerit all'at q̄ no. Jnno. in. c. sicut de choa.
mulierū ⁊ cleri. ⁊ in. c. fi. de cle. excō. mi. ⁊ istaz ptez tenet
Jnno. ꝑm eū. in. c. si celebrant de cle. exc. mi. ⁊ iō nō b̄ꝫ p
expedita opi. do. anto. ꝑm eum postea sequit̄ opi. gasp. ō
49 cal. ⁊ do. car. ⁊ mouetur ex nā correllatiuoꝝ † vt vno p/
bibito intelligat̄ ⁊ aliud probibitū. l. fi. ff. de acceptila. fa
cit. l. fi. C. de indicta vidu. tollen. ⁊ q̄ voluit ibi bar. ⁊ . l.
nemo martires. C. de sacro sanc. ec. ⁊ ideo si alij ꝓbient
bibentur sibi cōicare ⁊ ipse ēt sibi ꝓbetur sed do. Abb.
bic leuiter se expedit sequendo do. Anto. dicēs q̄ si ē cer
tum de mente iudic̄. q̄ vellit vel nō vellit excōicare illam
ꝺua. c. preterea ⁊ c. intelligē. de vb. sig. Sed si de mēte nō
appeat ⁊ dubitet ⁊ tūc si proferat ab eo qui nō bz ptātez
excōicandi tunc non inducunt excōicationē etiam si excō
municare itenderet qz ex quo deficit in eo ptās nō suffice
ret eius voluntas iuxta illud q̄ potui nolui q̄ volui iure
adimplere nequiui. c. cū sup abbatia de offi. deleg. c. quez
penitet de peni. d. i. si alīs proferat̄ ab habente ptātem ex
communicandi tunc si in snia dicatur sic nullus cōicet tl̄i
donec absoluat̄ satisfatione premissa tūc inducit̄ excōica
tio qz absolutio presupponit vinculū. l. decē. ff. de vb. ob.
c. ad dissoluendū de despō. impub. Nec obstat motiuum
factū in p̄rium. Nam talia verba cadunt in nō būtē ptā/
tem qz tunc verba ipropriant̄ ex defectu ptātis. Nec ob/
stat cū dicebat Jo. de ligna. q̄ h̄ verba inducerent repu/
gnātiā qz ex sola mente excōicantis nolentis tollere vin/
culum non tollit̄ nisi actu intercedat absolutio vt est glo.
in. c. i. de dec. Si aūt illa verba simplr̄ ꝓferant̄ pu. null⁹
cōicet tl̄i tunc si premissa cāe cognitione ⁊ in apparu ex/
cōicandi proferant̄ inducit̄ excōicatio all'at q̄ in sil'i no.
in. c. tue de spon. alīs est secus ꝑm eūq; cū talia vba de na
tura sui nō inferant excōicationē ar. c. fi. de imu. ecc. li. vi.
nec est seruata debita forma ecclesie vt in. c. i. de sen. excō.
in vi. Nam esset presumere delictū in proferente p̄ nota/
ta in. c. ad audiētiam de prescrip. ⁊ mouet̄ ex eleganti di
cto Jnno. in. c. cū tu fili de testi. vbi dixit q̄ in foro iudi/
ciali debemus presumere in mitiorē ptem vt qs nō cēsea
tur legatus sed in foro pniali est secus ⁊ ita dicit esse limi
tandum hoc dcm̄ ⁊ ita dicit debere intelligi glo. in. c. i. de
scruti. b̄ñ facit q̄ voluit Jnno. in. c. ad audientiam de bo
mici. ¶Pondera diligenter qz per ista iura que allegant̄
bic deicio in profundū doctrinā Bar. in. l. is cui. ff. de v̄/

50 bo. ob. vbi dixit † q̄ si iudex facit proclama q̄ nemo con
trabat cū tali q̄ nō vī interdicere ptātem p̄bendi illi tali
⁊ potuissent scribentes hic allegare illud dictū Bar. pro
sua opi. q̄ tñ fuit eis incognitum vide que ibi hodie dixi
¶Ex istis relati sunt p̄es nostri qd dicendū in hoc pas
su dubitabili deus b̄ndictus apiat nobis qz appent rari
nātes in gurgite vasto. Ego pro certo nō possum nō ad/
mirari abb. consiculū meū ⁊ Joā. de imo. qui oēm ciuilē
sapientiā sibi cessisse arbitrati sunt qui nō viderūt text. in
c. sup specula. j. ne cle. vel mo. ⁊ do. anto ibidē exclamātez
p illū tex. esse sopitaz q̄nez tactā per doct. in. c. i. de iudi.
vt si ista verba proferat̄ a iudice vt nullus cōicet tali vel
q̄ talis euitet̄ ab oib⁹ inducit̄ excōicatio hoc decidit ibi
tex. ¶Posset tñ ꝑm eum ille tex. adduci in p̄riū. Et addu/
co in mediū. c. nō magno eo. ti. ⁊ ibi do. ant. colkit ex illo
tex. vt inducat̄ excōicatio ⁊ plus dicit q̄ ēt inducit̄ dire/
cta excōicatio ⁊ allegat tex. ibi istum. Et sic pondera ac/
curate qz do. ant. sibi p̄dicit. Mā hic noluit q̄ eēt excōica
tio indirecta ⁊ ibi tenuit q̄ sit excōicatō directa per quē
tex. deiciunt̄ in profundū dcā sua hic. Adirū est q̄ hic ñ
memīnerit. ¶Sed do. ¶Pe. de ancha. in. d. c. nō magno
dicit q̄ vī inducta excōicatio ⁊ allegat not. in hoc. c. tz in
d. c. sup specula colligit q̄ illa verba non iportant excōi/
cationem ipso iure sed q̄ per iudicē ferri debeāt ⁊ moue
tur per tex ibi in versic. nos volentes ⁊ in verbo decetero
quasi ante p̄stitutionē. d. c. sup specula pena concilij tulo/
nensis loquētis p illa v̄ba non sit canon late snie sed ferē
de ⁊ remittit se ad no. hic. ¶Sed Bo. Abb. in. d. c. sup
specula dicit q̄ dictuz. c. non magno loqtur p illa verba
vt qs euitet̄ ab oibus ⁊ dubitabat̄ vtrū pp hoc eēt excōi
catus. ¶Papa in. d. c. super specula disponit q̄ sint ipō iu
re excōicati ex quo dicit se credere q̄ si hodie illa v̄ba
proferantur a iure vel ab hōine non inducunt excōicatio/
nē ipso iur̄ ex eo qz papa in. d. c. sup specula vtit̄ illo v̄bo
volentes qō non est antiq iuris declaratoriū sed noui iu
ris itproductoꝝ voluit glo. in cle. i. de offi. vica. ⁊ in cle. i.
de rerum permu. Ex cōiecturis aūt pōt cōprehendi an sit
canon late snie an sit ferende ⁊ allegat notata hic ex quo
infert nō bñ dixisse. d. anto. ibi Tñ voluit qō per talia v̄/
ba a iure prolata inducat̄ ipso iure excōicatio qz ponde/
rauit do. anto. predicta. Sed p̄ certo vt vidistis fuit pon
51 deratio do. petri. ⁊ tacito auctore sibi attribuit. ¶† Sz
que p̄iecture pñt accidere vt interpretatio fiat vt nō sit ca
non late snie dicit se credere qō si materia subiecta ē gra
uissima erit canon late snie als secus ar. cle. exiui de pa/
radiso. §. qz vero de verbo. sign. si autem illa verba p̄fe
rant̄ ab homine tūc dicit attendi debere an processus eēt
actus ad sniam excōicationis vel ne vel qd sit̄ ⁊ ita resi/
det. ¶Sed idem do. abb. in. d. c. nō magno colkit in vl/
52 timo notabili † qō per illa verba ab oibus euitet̄ profer
tur ipso iure excōicatio vt ibi probat̄ coniuncto. d. c. sup
specula q̄ dicit esse verum vbi talia verba proferuntur a
iure habente potestatem excōicandi vt ibi. Quid autem
si proferātur ab homine remittit ad dicta hic. ¶Tu pō
dera quia dom. Abb. sibi contradicit quia vnuz dicit in
d. c. non magno ⁊ contrarium tenuit in. d. c. super specu/
la ⁊ causam dedit huic contradictioni quia in. d. c. nō ma
gno non viderat adhuc dictū. d. ¶Petri. in. d. c. super spe
cula. Et etiam pondera quod non bene ponderauit dic/
tū do. ant. in. d. c. sup specula qz ibi dixit quod ille tex. po
terat adduci in p̄rium. Stat tamen firma conclusio vt in
firma petra quod p illa verba inducit̄ excommunicatio
sed difficultas est vtrum ipso iure an per sententiam. Est
tamen verum qō illa duo iura non contentant̄ illis solis
verbis sed dicūt ⁊ vitētur ab oibus vt excōmunicati. Ni
hilominus si iura illa non essent in rer̄ natura adhuc nō
deficiunt nobis iura que de nouo adduco et admiror il
los antiquos deos non aduertisse. ¶Nam tex. in. c. pre/
cipue. xi. q. iij. in versi. a cōione declina excōicatus enim
est vbi probatur formaliter quod ille dicitur excōicatus

UVA. BHSC. IyR_275_2

cui alij non debent cõicare nec apparet ex illo tex. q̃ alik illa esset excõicata nisi oñtaxat per illa vba ĝ. ¶ Ad idẽ adduco .c.excõicatos .xi.q.iij.in vsic.neq; in osculo neq; in oratione cõicet vbi qs arguik excõicat⁹ eoipso q̃ ei cõ municare ꝓhibemur. ¶ Adduco ét.§.euidenter ea cã ꝛ questione vbi dicitur q̃ illis solum cõmunicare nõ possu
a53 mus qui snia excõicationis notati ª sũt †. Ex quo sequik q̃ si nõ possumus cõicare alicui ex snia iudic.q̃ ille talis censek excõicatus ꝛ adduco.c.rogo.xi.q.iij.versi. qsq; ve strum cõicare presumat cõiuncta glo.q̃ dicit q̃ maximus fuit excõicatus nec apparet q̃ fuerit excõicatus per alia verba nisi per illa. Nullus ei comunicare presumat. Ad idem adduco.c.quibus ea.cã ꝛ questione vbi dr quibus epi non comunicãt vos nõ cõicetis ꝓiuncta glo.vbi ꝓ bak formaliter ꝛ videk excõicat] ille cui alij ꝓhibenk cõi care. ¶ Et si qspiã arguat fortissime de eo q̃ hz in.c. epi ea.cã ꝛ.q.iij.versi.cõio ẽ illius a reliquis epis denegek nõ tñ excõicent eos vbi tex.vz destruere opi.q̃ censeak excõi catus. Nam rñderi põt ꝛ recte q̃ illa non fuit generalis prohibitio cõionis vt in casu huius.c.ꝛ.q.nñe. ¶ Et ad duci potest.c.ex lris de cõsti.in ver.cõio ꝓuatur i magꝫali bus ergo seqtur q̃ vbicunq; fit gñalis prohibitio q̃ nul lus cõicet tali data potestate excõicãdi ꝛ subiecta mate ria ad suscipiendã excõicationẽ dico q̃ inducik excõica
54 tio per iura prefata. ¶ † Nam actus actiuoꝝ sunt in pa tiente bñ disposito vt in.c.venerabilẽ de elec. pbus in se cundo de aia vñ si prãs adest ꝛ etiã presumik adesse volũ tas ex quo mã acta est suscipere excõicationẽ vz inducta excõicatio ꝛ maior vz esse prohibitio in eo vt non cõicet alijs q̃z ecõtra lz doc.dixerint ꝓriuz q̃ oñdo bac rõne re gulariter ꝓhibemur recipere pecunias ad vsuras ab vsu rario ꝛ tñ multo fortius prohibek ipse vsurarius dar ad vsuras vt no.in.c.debitores de iure iur. ꝛ in.c. sup eo.de vsuris. Ita in proposito si dicak q̃ nemo cõicet mihi qa multo fortius ego non debeo cõmunicare alijs. ¶ Pre
55 terea facit † ex defectu producto deducimur i notitiã cãe vt dicit pbus in primo posterioꝝ ꝛ facit.l.testamẽto cen turio .ff.de manmis.testõ sed carere ꝓmertio hominũ est pena que ifertur heretico vt in.l.q sanctã.C.de apostatis si ergo idicitur alicui presumik q̃ sit excõicatus ad hz vt
56 euitemus crimẽ heresis. ¶ † Et ex istis elicitur cõclusio q̃ ex illis verbis nemo ꝓmunicet tkr data potestate excõi candi ꝛ presupposita subiecta materia inducik excõica tio directa q̃ est contra communem opin.tene ista menti
57 ¶ † Nõ ét ex eisdem verbis q̃ excõicatus ab hoibus est vitandus.xi.q.iij.c.sicut ꝛ.c.sequẽti ét si sit priuilegiatus c.nulli de sen.exc.Et ét q̃ nõ refert qd ex eqpollentibus. fiat.l.si mater.C.de insti.ꝛ substi.sub condi.fa.glos.in.c. tua de cõsan.ꝛ affi.ꝛ.c.in bis de verbo.sig.cũ sy. ¶ Et si opponik q̃ ista snia fuerit nimis generalis quo ad perso nas quibus ꝓhibek pticipiũ nõ enim potuit fieri prohi bitio nisi subditis.c.a nobis de sent.excõi.l.fi.ff.de iur.o. iudi.c.ij.de cõstitu.li.vi.So.per excõicationẽ afficik pso na sicut infamia sequitur personam quocunq; vadat ꝛ si cut lepra seqtur leprosum vt no.in.l.ex ea.ff.ỏ postu.ꝛ in l.frater a fre.ff.de ꝓdi.inde.c.cũ ab ecclesiaꝝ de offi.or.xi. q.iij.c.sicut ꝛ.c.se.c.cito turpem.i.q.i.ꝛ no.in.c. romana §.ꝓbentes de foro cõpe.li.vi.ꝛ faciat q̃ voluit bar.in.l.
58 cũctos populos.C.ỏ sum.tri.ꝛ fi.cath. ¶ † No.ét q̃ cõ tumacia in nõ veniendo vel ante tps recedẽdo digna est excõicatione .xi.q.iij.certũ ꝛ allegat do.ab.hic glo.sing. ꝑm eum in in.c.si duo.xcvi.di.q̃ dicit q̃ quelibet ꝓtuma cia digna est excõmunicatione ꝛ tanto est maior q̃zto ex minori resurgit ꝛ ex hoc colligit do.abb.q̃ contumacia est peccatum mortale ꝛ aliter non posset ferri excõmuni catio cõtra contumacẽ .xi.q.iij.c.nullus ꝛ.c.nemo est eni maximum peccatum inobedientie .viij.q.i. sciendũ vnde contumax dicitur infidelis.c. si quis presbyter.viij.dist. ꝛ refert se alꝫ dubitasse quomodo debeãt intelligi cano nes dicẽtes q̃ pro leuibus culpis quis non debet excõi
cari vt in.d.c.nemo ꝛ in.d.c.nullus tñ excõicatio non fe ratur ab hominibus pro contumacia vt dixit gl. in.c.epi. xi.q.iij.probak in.c.sacro de sent.excõi.dicit verificari in in contumacia in non compendo pro re leui vel quando excommunicat per statuta vel generalik q̃ nõ est fiendũ pro re leui sed si contumacia surgit ex re leui in non com parendo tunc fortius est digna excõmunicatione qz for tius cõteminit ꝛ qui non comparet peccat dupliciter i nõ pendo ꝛ incompendo ille vero qui non paret tantuz pec cat in vno ideo mitius est puniendus vt in simili not.gl. in cle.si ante de dolo ꝛ contu.ꝛ in.l. creditor.§. iussus.ff. de appel.q̃ dicit esse bene notã.quia alibi banc limitatõ nem non legi.Tu vero pondera primo quo ad istuz tex. q̃ hic interuenit plusquã contumacia nam interuenit ni mia contumacia ꝛ maiorez effectum operatur nimia cõ tumacia quam simplex contumacia vt est singula. text.se cundum By.ꝛ Bar.in.l.fulcinius.§.fi.ff.ex quib.causis in pos.ea.ꝛ text.singul.in casu suo ꝑm Bald.ibi in.l.con sentaneum.C.quomodo ꝛ quãdo iu.iõ non est mirum si sic fuit excõicatus q̃ ostendik ad occuluz qz in iudicio iu dice acceptante obligauit se respondere postea compa ruit ꝛ reuocauit promissionem ꝛ illicentiatus recessit ꝛ
59 sic videtur contempsisse ipsum iudicem † vnde contem nens peccat mortaliter etiam in re leui vt est gl.que repu tatur singularis in.c.quis autem.x.distin.ꝛ in.c.de libel. xx.distin.ꝛ in.c.ij.de maior.ꝛ obe. ¶ Item pondera qz glo.in.l.in actionibus.ff.de iur.iur.alꝫ.de in litem iuran. quam Angel.ibi reputat singu.voluit q̃ propter contu macia quis excõmunicek. Pondera etiam qz iste fuit cõ tumax hic nõ in pendo quia bene compuit sed noluit rñ dere ꝛ sic non paruit.Sed contra predicta adduco glo. in.c.cum non ab homine.j.eo.que dicit q̃ aut excõmuni catio incipit a crimine aut incipit a cõtumacia.Ecce nũc quod si excõmunicatio imponik propter contumaciam non imponik propter crimen ꝛ videtur illa glo. destruer̃ banc doctrinaz domi.Abb.ꝛ adduco glo.in.c.ex litteris de consti.ꝛ glo.iiij.q.i.in summa q̃z Bal.reputat singul. in.l.data opera.C.qui accusare nõ possunt ꝛ facit q̃ idẽ Bal.voluit in.l.i.§.fi.ff.si quis ius dicenti non obtemp. vbi allegat glo.d.c.ex litteris ꝛ ideo mihi videtur de iur̃ dicendum qõ debet attendi causa propter q̃z quis nõ cõ paret vel non paret ꝛ ꝑm illam reputabitur contumacia grauis aut grauior ꝛ istud dicunt formaliter ille due gl. que in iure sũt solitarie in.d.c.ex litteris ꝛ in.d.sũma.iiij. q.i.ꝛ ita intelligaꝫ glo.sing.in.c.ij.de maior.ꝛ obe.Et si opponitur qõ contumacia est crimen vt voluit glo.in.l. si filius.ff.de interroga.actio.ꝛ in.d.l.i.§.fi.si quis ius di centi non obtẽp.vide que dixi in cõmento.d.c.ex litteris.
60 vbi melius enucleaui hoc q̃z reperiaꝫ in lectur. ¶ † No. ibi premissa satisfactione quod excõmunicatus non ab soluitur nisi prius satisfaciat nec liberatur sola satisfactõ ne sed requirik actualis absolutio ab excõicatiõe ꝛ sic vi detur hic casus pro dicto Inno.in.c.cũ bone de eta.ꝛ q̃ lita.ꝛ per glo.q̃ reputaꝫ sing.in cle.i.in versi.donec de ce.ꝛ est rõ qz semel deiect⁹ ab ecclia dz cũ solẽnitate debi ta recõciliari . Et si opponitur quod nõ eo ipso qõ quis est cõtumax dz aduersario satisfacere nec sola cõtumacia est cã ꝓdẽnationis.l.ꝓperãdum.§.ꝛ si qdem ꝛ §.sin aũt reus .C.de iudi.So.iste tex.dz intelligi de satisfactiõe ex pensarum non eius qõ petebaꝫ hoc vult iste tex.Bũ dicit Mã adimi sibi epatũ ꝑma.n.ꝓtumacia punik in expensis vt no.in.c.querelam de ꝓcur. ¶ Et si opponaꝫ solutiõe eius quod debek tollik ois obl̃o insti.qbus modis tollik obl̃o in ꝑn.Si ergo extinguik ꝑncipalis obl̃o per satisfa ctionem ĝ extinguik accessoria q̃ est excõicatio vt in.c.ac cessoriũ de reg.iur.in vi.So.excõicatus p solã satisfactio nẽ delicti non intelligik a bsolutus qz excõicatio infligit ꝓp contẽptũ iudi.lz ĝ sit satisfactũ parti de delecto non ta mẽ est satisfactum iudici de contẽptu vt voluit Innoc.in
61 d.c.cũ bone. ¶ † Nota ex eisdem verbis quod iudex alte
ra ꝑte

a¶ Notati sunt. Adõ ele gantez tex.xx iiij.q.iij. corri piantur.l. hi q C.de apo.bal. in addi.specu. in tit.de spon. versi. pari rõe ꝓquo viõ Jo. de lig.in trac. de sen.excõ.in viii.car. iv. cõ sequenter que rik ad fi. vbi in ista mã huius conclusionis. pulcherrimas rationes assi gnat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ra parte nō petente pōt mulctare cōtumacē ex suo officio qz in bis que concernūt bonorē iudicantis pōt iudex ex officio suo procedere. l. quos prohibet. ff. de postul. nec vl la actio competit parti quo ad istā mulctā sed expedit iu dicis offi. voluit Bart. in. l. ij. ff. si quis in ius voc. non ie.

62 ¶† Nota etiam ex eisdem verbis ptumacē posse fine no na citatione ex antiqua cōtumacia puniri q̄ pcedit scōz scribētes hic in pena excōicatiōis sed in alia mulcta bar. in. d. l. ij. dixit q̄ reqrit citatio. sed opponit iste eps nō po tuit excōicari pro simplici cōtumacia reqrit eniz trina ci tatio. c. de illicita. xxiiii. q. iij. c. sacro de sen. excō. c. statui mus. c. constitutionē eo. ti. li. vi. Soluit do. anto. eē spāle in excōicatōe ad cuius solēnitatē nō exigit citatio z mo nitio que solū exigit ad purificādum delictū cōtumacie qualiter detecta vt qz est manifesta non requirit alia cita tio sed in alijs snijs vt in mulcta requirit vñ nō potest iu dex mulctar nisi iterueniat citatio ō nouo ad se excusan. Et ad hoc allegat bar. in. l. ij. ff. si quis in ius voc. non ie. ¶ Dicit tamē do. Anton. satis congrue posse dici q̄ qñ agit de pena cō tumacie ꝓmisse in conspectu iudi. vbi nul la cadit excusatō pōt infligi absq; alia citatione maxime si pars est pñs. Si aūt aliqua pōt cadere excusatio vt in mulcta abnte citato imponenda z exigit noua citatio z iō infert q̄ cōdēnatio expensaꝝ pōt fieri ꝯ abntem absq; alia citatione si contumacia eius fuit manifesta alꝰ secus qz requireret citatio sicut in mulcta lz aliter dixerit Cy. post petrū in. l. sancimꝰ. C. de iudi. vbi dixit cōtumacē in distincte posse cōdēnari in expensis absq; alia citatiōe z sic. d. ant. ꝟ abb. vī variare ab eo q̄ dixit q̄ erat spāle in snia excōicationis vt possit ferri absq; citatione cōtuma cia exnte manifesta qz idē est in mulcta iponēda allegat simile q̄ not. Jnn. in. c. ad petitionē de accus. z q̄ hī. c. qñ frequenter primo rñso vt lite nō ꝓtest. Jtē dānat do. Anto. dcm cy. dicendo se nō inuenire rōnem diuersitatis inter mulctā z expēsas sicut ergo in mulcta reqrit citatō ita z in expensis. ¶ Sed Jo. de imo. assignat rōnem di uersitatis z adducit dcm Bar. in. l. ij. §. si ad diē. ff. de re mili. q̄ q̄dam est pena respiciens processuz vel eius acces soria vt sunt expense litis z tunc possit sine noua citatiōe fieri cōdēnatio qz iudex multū pōt in accessorijs. l. edilef §. item sciendum. ff. de edili. edi. z ita procedit dictū Cy. Quedā est pena extrinseca q̄ nō respicit ꝓcessum nec ei⁹ accessoriū vt est mulcta z ista imponi nō pōt sine noua ci tatione z ita loqtur bar. in. d. l. ij. Et do. abb. hic ita sen tit inq̄tum alꝰ at bar. in. d. §. si ad diē z allegat ēt bart. in l. nō ignorat. C. de fruct. z litis expen. z in. l. si finita. §. iu lianus. ff. de dā. infec. ¶ Ego lōge miror q̄ ita cōculcet d. abb. ista dicta qz bar. in. d. §. iulꝰ et in. d. l. nō ignorat

63 videt sentire cōtrariū eius q̄ ipsi dicunt † dicit eniz q̄ si tempore prime citationis iudex ꝓminatus est se ꝓcessurū ad vlteriora iusticia mediāte q̄ tunc poterit cōdēnare in expensis nō repetita citatione alꝰ sentit q̄ requirit cita tio. Et ēt si ponderet dcm bar. in. d. §. si ad diē nullā men tionē facit de expensis. Uñ dicit quedā est pena contuma cie respiciens processum super quo cōtumacia est permis sa pu. vt pueniat ad primū vel ad ām decretū z tūc nō re quirit noua citatio. Quedā est pena que ipsum processū nō respicit sed extrinsecus venit vt si propter cōtumaciā vellet quis aliqué in certa q̄stitate dānare vel remouere ab officio tūc reqritur noua citatō vt bēat terminū i quo doceat de excusati. vt ibi z. l. pe. ff. vbi pupil. educ. dz. Ec ce nūc qualiter bar. nullā mētionē facit ibi de expensis ni si subtiliter intelligendo dicas q̄ bar. ibi allegat Jnn. in

64 c. consuluit de offic. deleg. qui loqtur de expensis. † Et ex istis mō resultat vnum q̄ tibi videbit nouū q̄ si iudex in citatione cōminat citato q̄ si non compuerit in termino mulctabit eum q̄ poterit mulctare sine citatione z est li mitatio solemnis ad bar. in. d. l. ij. z ad do. anto. bic z ad oēs alios z adduco bar. in. d. §. iulianus vbi dixit q̄ sta te illa cōminatione poterit interponi primuz decretū eo amplius non citato z hoc dixit Jo. de imo. in. d. l. si finita. §. iul. trepidus tī z pauidus illud dixit p verbū forte nihil allegādo nisi illud dcm bar. q̄ possit interponi pri mū decretū eo amplius nō citato. ¶ Pro certo iste ho mo seipsum pcutit cum ligone suo. nā hic fecit dīam iter mulctā tāq̄ quoddā extrinsecū ad processū z expensas z primū decretū tāq̄ quoddā intrinsecū ad ꝓcessum. Dō ista sunt diuersa ergo ex vno nō pōt inferri ad reliquum l. eum actum. ff. de neg. gest. cū si. licet iudex cōminet z in cōminatione cōprehēdatur intrinsecū nō sequit ergo cō

65 prehēdet extrinsecū z dcm suū vī falsum † qz beneficium indultū a iure nō pōt nobis auferri. c. indultū de reg. iu. in vi. nec defensio pōt nobis tolli clc. pastoralis de re iu. Item qz possibile est q̄ nō interesset facientis citari cita tum venire ad iudicium sed qñ imponit mulcta cōcurrūt oia ista qz possibile est q̄ iusta cā impeditus non venerit vt dixit tex. in. d. l. ii. in ver. rusticitati esse parcendū ergo iudex per suā cōminationē non potuit tollere hāc defēsio nem citato z ideo lz cōminet q̄ si nō cōpuerit mulctabit eum q̄ nibilominus tenebit eum citare tempore mulcte z in hoc dormitauit ingeniū domini mei. ¶ Et pro cer to non possum non admirari de Barto. quia in. d. §. si ad diem dicit q̄ data contumacia poterit iudex venire ad p mum decretum eo amplius non citato quia est quoddā intrinsecum processus ita dixit in. d. §. si ad diez z in. d. §. iulianus dixit q̄ requiritur cōminatō in citatorio vt pos sit interponere primum decretum illo amplius non cita to z sic est sibi contrarius z vsq; ad hec secula nemo est q

66 aia duerterit tene menti ista qz sunt noua. ¶ Sed opere preciū est videre si in condemnatione expensaꝝ fienda de abnte citato ptumace fit necessaria alia citatio bal. in. d. l. sancimus dicit q̄ non reqritur citatio tanq̄ notoria z sic sequit cy. z adducit dictū Jnno. in. c. auditis de proc. Saly. in. d. l. sancimus dicit q̄ vbi pemptoria citatio p cessit nō requirit alia citatio z ita procedat dictū Cy. se cundū eū alꝰ secus. ¶ Tu pondera errorē bar. qz ipse vo luit q̄ cōdemnare in expensis contumacie est accessoriuz processui z non requirit citatio ita dixit in. d. §. si ad diez z i. d. l. nō ignorat z in. d. l. si finita. §. iul. dixit q̄ tunc cō dēnabit i expēsis si ꝛpetita citatōe qñ i pma citatōe appo suit ꝓminationē z per pñs sibi ꝯdicit Jnn. in. c. calūnia de penis z do. pe. de anch. ibi z do. car. tenēt q̄ non req/ ritur citatio qñ cōdēnaꝝ contumax in expensis z idez te nuit Jnno. in. c. consuluit de offi. de leg. ¶ Adhibi videt q̄ ista sit pura veritas q̄ contumax possit cōdēnari in ex pensis eo non citato z de hoc dico forte hic casum in ver. satisfactione premissa vbi fuit mulctatus z ēt cōdēnatus in expensis sine citatione. Ego demonstro nouissima rōe

67 † illud dicit intrinsecū processui q̄ iudex ex officio suo pt excitare nemine petente ita colligit ex dicto bar. in. l. euz qui ita. §. qui ita. ff. de ver. ob. z in. l. exceptionē. C. de pro bationibus z in. l. lecta. ff. si cer. pet. z in. l. si vnus. §. pac tus. ff. de pactis. Jstud probaꝝ in. l. si pr̄. C. de actionibus emp. z in. l. iulianus. §. offerri. ff. eo. faciat q̄ ibi voluit bal. sed iudex potest condēpnare in expen. nemine petēte ex suo officio vt sunt due glo. valde elegantes in. l. si quis missum. §. iudex. ff. de dā. infec. z. l. quo arbit. ff. de arbit. quas glo. allegat Bald. in. l. pperandum §. finaūt in al terutra. C. de iudiciis vbi dicit q̄ sunt accessorie ad pro cessum. l. ediles. §. item sciendus. ff. de edili. edi. l. nō igno

68 rat. C. de fruc. z litis expen. † z q̄ si iudex non condēnat in expensis nan facit litem suam si non fuerit petitum iō caurela est q̄ petatur cōtumacē condēnari in expen. ego ad hoc allego glo. sing. in. c. fi. de rescrip. facit q̄ idē bal. voluit in. c. ex parte de rescrip. vbi allegat glos. d. §. iudex ergo sequitur viua ratione q̄ iudex potest condemnare contumacem in expensis illo amplius non citato nec est opus cōminatione quia in accessorijs z in bis que sunt intrinseca processui non requiritur citatio vt est dictum z expense sunt intrinsece processui z accessoria saltem er-

a ¶ In expensis. Et intelligē ēt istā ꝯclusionē verā añ quā audiat vt tenēt oēs doc. post Bal. in. l. sancimus. C. de iudi. ꝙ quo vide spe. in tit. ō expen. §. iii. z. iiii. in quib⁹ aūt expensis debeat cōdemnari viō ꝙ Joan. in. c. ii. de ꝓcur. z ꝙ Jo. ō portu. in. l. qui bis de ver. ob liga. sed nūqd si obtineat i cā recupet sibi illas expensas. vide ꝙ bar. i. l. si pignor i pn cip. ff. z hoc fa cit ad. q. ff. ō pignō. z panor. in. c. finē i. ix. col. vers. insup de do. z cōtu. vbi ēt oēs scribentes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

go sequitur q̄ sine citatione pōt cōdemnari. ¶ Etsi qs piam opponat q̄ iste text. loquit quādo cōtumacia erat manifesta dixit hic Bal. q̄ potuit excōicari sine alia citatione[a] qz eius cōtumacia est notoria z actu permanens z per consequens non probat istam conclusionē. Ego respondeo verum esse q̄ hic contumacia fuit manifesta tamen operatur circa excōmunicationem vt potuerit excō municari sine alia citatiōe que regulariter requirit vt in c. sacro de senten. excōica. sed quo ad satisfactionem expē saruz non curatur si contumacia erat manifesta quia poterat condemnari amplius non citando z plus dico qō non potest contumacia esse non manifesta ex eo qz ex actis apparet commissio citationis z relatio citationis facte eo ipso q̄ in actis dicitur q̄ est absens cōtumacia sua est manifesta quia acta transeunt in notozium vt per Jn no. in. c. ex insinuatione de app. bī in. c. cum olim de vbo. sig. z in. c. significauerūt de testi. ¶ Et ex istis dicas bal. male loqui in. c. prout do. z cōtuma. vbi dicit q̄ talis cōtumax est ipso facto bānitus nec ipso facto mulctat[b] sz p iudicē dz fieri nec requirit citatio vt videat se poni in bāno vel in mulcta qz sūt cōsentanea z accessoria processui z dicit esse elegans dictū Jnnocē. in. d. c. caīūpniā qz dicit contra casum. d. l. ij. ff. si quis in ius vo. z lz sint accessoria tū veniūt ab extrinseco. ¶ Et si subtiliter quis opponat illud q̄ iudex pōt ex suo officio facere dicit esse cōsentaneum pcessui vt superius dixi ergo pōt expediri sine citatione z sic illa mea ratio retorquebit contra me naz iudex pōt ex suo offi. mulctare vt probat i. d. l. ij. z per hoc cōfundit doctrina Bar. in. d. §. si ad diē. Pōt dici strīngendo illam rōnem qñ illud tale tendit ad vtilitatez partis tunc dicit esse consentaneū intrinsecū sed qñ non tendit ad cōmodū partis vt est bannire vel mulctare in pecunia vel remouere ab officio nō dicitur esse intrinsecū ipsi actui intentato imo venit ab extrinseco lz sit cōsentaneum z per consequens bal. nō recte loquit. ¶ †Et ex istis elicit cōclusio q̄ cōtumax pōt puniri in expensis eo āplius non citato licet nō precesserit ꝓminatio ꝑ bar. Saly. z sequaces. ¶ Nota ibi ante exitū cāe qz exponit. d. anto. z. d. card. z alij. i. ante conclusionē cause z liquidationē negocij concordat. c. nos in quēdā. ij. q. i. c. ecclesia sancte marie de cōsti. cū si. z dico q̄ plus probat iste text. q̄ ꝑ istū cōtumacē potui procedi vsqz ad exitū cāe sine alia citatione[70]†. Et si oppōat q̄ contumacia sup vno articulo non extēdit ad aliū vt no. in. c. consuluit de offi. deleg. ergo non potuit procedi ad diffinitiuā amplius non citato rñdeo q̄ iste nō potuit dici cōtumax sup vno articulo immo dicit contumax sup tota cā qz dixit nolo cozā vobis litigare sicut ergo ille qui recedit appellāo frustratorie ñ est amplius citandus sed est pcedendū ad sniaz ipso amplius nō citato vt in cle. i. eo. tit. ita isto casu facit. c. ij. de dolo. z cōtu. li. vi. [71] ¶ †Nota ibi ep̄atum adimi q̄ pp cōtumaciā nō pueni ad eū effectū ad qué pueni per diffinitiuam qñqz tū pp contumaciā distrabūt bona z solui tur creditori vt in. c. consultationibus de offi. dele. ꝑm do. car. hic tamen talis distractio non habet effectum quem habet diffinitiua vide que dixi ibi videlicet in. d. c. consultationibus. ¶ Et etiaz probat iste tex. q̄ excōicatus nō ꝑuatur beneficio pōt tū priuari fructibus bñficy de quo in. c. pastoralis de appella. voluit hic Jnnoc. q̄ intelligit Bal. hic quādo contumax est veus z expressus alꝫ secus allegat. l. fulcinius. §. fi. ff. ex quibus causis in pos. ea. z q̄ bī in. c. veritatis de dol. z cōtu. tu pondera quia hic iter[72] uenit nimia contumacia vt dixi superius. ¶ †Nota etiā q̄ ex defectu nō residendi in ecclesia propter ipedimētuz excōicationis nō dz sequi ꝑuatio beneficij ne duplici pena conterat vt in. c. at si clerici. §. fi. j. eo. l. senatus. §. de accusa. z qz dicta impotētia surgit ex sequella pene imposite iō sibi nō imputat facit glos. in. c. imputari de reg. iur. li. vi. tex. in. c. qz diuersitatem de concess. ꝑben. secus si delictuz non residendi veniret imediate ex culpa ꝑlati qz tūc videt ꝑuatus iuxta not. in. c. ex tue de cleri. nō resi. vbi est spoliandus bñficio vt ibi bī. Et pondera qz dī nō adimi ep̄atum. Nam dixit hosti. in. c. cū dilecti de accus. q̄ raro inuenit q̄ ep̄us remoueat ab ep̄atu z concordat secūdū do. Lardi. ibi. c. veritatis de dolo z contuma. c. ex litteris de excessi. prelato. nec inueniunt nisi hos tres casus in hac compilatione ego addo alium in. c. in nostra de pro-[73] cur. z in. c. fi. de eta. z qualit. ¶ †Ultimo ego vltra oēs alios dico hic fore casuz sin. q̄ contra absentem cōtumacem pōt ferri snia priuationis ab episcopatu eo amplius non citato facit. l. ne diu. C. ō pen. z ff. de siccar. l. lex. cornelia. §. cōstitutum z dicit hic bal. q̄ in hoc. c. nō fuit pro nūciatū super declinatoria fori z tñ valet excōicatio vnō est hic casus q̄ ꝓnūciatio sup iurisdictione nō est de substantia iudicij qz hic iurisdictio erat liquida z nihil erat obiectum vel hic non erat declinatoria sed delusoria fori qz illicentiatus recesserat tu dic q̄ non est necesse pronunciare super iurisdictiōe sed est bona cautela pro quo vide lapū in. c. i. de rescrip. lia. vi. domi. anto. z alios i. c. super litteris de rescrip. ¶ Et opponit cōtra istū tex. iste episcopus videtur accusatus de tali facinore pp q̄ ep̄atū veniebat sibi adimēdus ergo debuit retineri in carcere ō tanto facinore vt. l. fi. C. de accu. l. ii. C. de exhibē. re So. Bal. ibi loquit post inscriptionē accusatoris hic ante vel ibi post nomen rei receptū inter eos in facinore qz tunc statim detinetur vt. l. capite qnto. ff. ō adul. ¶ Venio ad glo. prima glo. opponit videtur q̄ iurisperitor vtatur falsa latinitate q̄ esse non debet vt. c. ad audiētiā de rescrip. l. plautius. ff. de auro. z ar. lega. posuit enim illud relatiuū quē qui regitur verbo promiserat ex parte ante ideo dēt dicere qui Sol. glo. q̄ ponit pro qui z sic casus pro casu allegat concor. facit. c. i. de sacra vnctio. z ioannis. xiiii. sermonē quē audistis non est meus z apud virgilium vr[74] bem quam statuo vestra est ꝑm hostiē. † z sic vbi potest[b] saluari per figuram falsa latinitas non viciat facit gl. ō istis figuris in. c. forus de verbo. signi. ¶ Jn glo. ii. opp. iste episcopus non debuit interrogari an velit respondēre coram concilio qz poterat cōpelli qz iudiciuz redditur in inuitum vt. l. inter stipulantem. ff. de verb. obli. c. intelleximus de iudi. vnde videtur ꝓmissum arbitrio suo an velit respondere glo. soluit dupliciter. ¶ Primo q̄ ex abundanti fuit interrogatus z sic ad cautellā nō ad necessitatem qz omnes cause tunc tractabātur in sinodo. xi. q. iii. c. relatum sed secundum hoc superflua fuisset talis interrogatio tñ do. car. dicit q̄ hec solutio potest teneri sz gl. ꝓ soluit q̄ ideo fuit interrogatus nec haberet cām declinandi ideo ad excludēdam declinatoriā fori interrogatus fuit iuxta no. in. c. inter de re iudi. sed non placet glo.[75] hec solutio. z mouetur qz sequeret† q̄ tota sinodus posset recusari q̄ non est verum vt tota sinodus recuset sz istud non videtur bene dictum per id qō habetur in. c. in singulis versi. huiusmodi in gl. inqsitio de statu mo. z. c. lz de foro compe. per q̄ dicit vincen. q̄ sinodus potest recusari quādo maiores qui presunt sunt suspecti vt est metropolitanus. iii. q. v. c. quia suspecti. c. consulti de ꝑcur. cle. pastoralis. §. pisana quoqz ciuitas de re iudi. do. car. dicit q̄ glo. ista rettulit se ad id q̄ cōiter contingit. Difficile enim est qō oēs de sinodo sint suspecti dicit qō vbi maiores sunt suspecti tamen si illis exclusis quo ad illaz causam possunt alii de concilio iudicare tunc non recusatur sinodus posset etiam contingere ꝑm eum quod omnes de concilio sint suspecti z hoc in concilio prouinciali in quo potest contingere quod sint pauci z certa ratione sint suspecti secus in concilio generali quod repzesentat totam ecclesiam que est fidelium congregatio z non pōt errare. xxiiij. q. i. c. arrecta in glo. z sic non est facile quod concilium generale erret non tamē de ipso potest dici id qō de tota ecclesia. s. quod errare non possit sed est difficile z sic etiam recusari facile non potest sed do. anto. dicit quod si alij episcopi assistentes metropolitano in cōcilio essent

a ¶ Citatione adō oēs doc. et maxie do. phi. in. c. qua frōte in. ii. not. de appel. gl. oz. xi. q. iii. c. epi nouissimos scribentes post Jnn. i. c. expte el. i. ō de ver. signifi.

b ¶ Non viciat An zqñ falsa latinitas uiciet vide p oēs doc. in. l. ii. C. de sen. ex peri. reci. et in. l. eaz post bald. in. i. col. C de fideicōmis. quē oio videto qz elegāter loquit.

69

essent simplices consultores tūc ex eo q̄ maiores sunt sus
pecti si metropolitanus non est suspectus arbitrio supio
ris esset ponderandum an ex eo posset recusari tota sino
dus deberet eniz cōseruari qualitas capitis q̄ ō facili mo
ueret ad dicta alioz sed qz isti epi sūt ꝓiudices vt not. xv.
q. vij. c. eps. c. irrefragabili de offi. oz. iij. q. viij. in sūma si
ne quozū consensu non iudicat archiepus no. Jnno. in. c.
graue de preben. poterit ét ex hoc archiepūs alīs non suspe
ctus recusari recusando totā sinodū. ¶ Sed do. abb. di
cit se putare q̄ si remotis suspectis remanet sinodus ip
fecto numero reqsitoz ad cām q̄ pp suspitionem aliquo
rum non poterit tota sinodus recusari. c. fi. de ꝓcur. t. c.
dilecto de testi. Sed istud fuit dcm̄ do. card. hic vt dixi q̄
tacito auctore sibi attribuit ex hoc, dicit hic do. anto. deci
76 dere questionē † an possit recusari ordinarius si eius cō
sultor aut assessor est suspectus dicit qō sic si arctaī seq cō
silium eius sed si non arctaī ad sequendū eius consilium
oz considerari qualitas psone hoc dcm̄ nō placet do. ab.
q; cum assessor cōiter recipiaī pp ipitiam iudi. t bz cōsu
lere in his que sunt iuī. ff. de offi. assess. per totū nihil opa
bitur ꝓstantia iudi. maxime cū ipse iudex ex facili cā pos
set recusari vt in. c. cū vicesimā de offi. dele. c. accedens vt
lite non contest. fortius poterit recusari assessor ex legit
tima cā t si nō admittiī exceptio satis creditī esse suspect⁹
ipse iudex t allegat. c. statutū. §. assessorem de rescrip. lib.
vi. vbi dicit q̄ assessor oz esse neutri parti suspectus. Jta
77 hic residet do. abb. ¶ †Sed bal. hic dicit q̄ conciliū pōt
esse suspectum in tribus casibus primo si oēs pſidētes sūt
suspecti ꝺo si maior pars eoz nā cōciliū vocē vnius pſōe
gerit ió ꝓualet dignior pars ipsius. l. q̄ maior. ff. ad mu.
l. mortuo. ff. de fideius. Tertio modo si vnus recusaī dum
modo sit tāte preeminētie t auctoritatis q̄ alij nō aude
ant ꝓdicere ar. l. si in tres. ff. de arbit. ¶ Sz ꝓ hoc oppo
nit conciliū erat iudex ordinarius ergo recusari nō pote
rat vt. l. nemo. C. de iurisd. om. iudi. soluit illud de iure ciui
li secus de iure canonico. Et rō est qz ius ciuile succurrit
per aliā viā. s. q̄ associeī eps q̄ via nō pōt hre locū de iure
canonico qz impossibile est q̄ ipse associetur sibi vel ipsi
78 suo maiori puta delegato pape †. Et subdit bal. istud ca
a pitulum facere ad questionē si cōmittiī concilio alicuius
magni collegij possit recusari[a] cōciliū tanq̄ suspectū sic
singularis psona t ita practicaī t est casus huius. c. t est
rō ꝺm eum qz istud collegiū nō est aliud q̄ persone que
facit collegium vt singulariter not. in. l. sicut. ff. q̄ cuiusq̄
vniuersi. noie. ¶ Bñs Pe. de ancha. hic dicit q̄ in vno
populo maxie ciuitatis cadit suspitio legitima allegat. d.
c. pastoralis. §. pisana vbi nō ita de facili possunt. ¶ Tu
pondera qz nescio videre quo spū. Bal. dicat hic esse ca
sum q̄ collegium recusari possit ex eo qz hic nō pōt colli
gi q̄ habuisset collegiū suspectū ex eo qz vno die ꝓmisit
rndere sub eo die sequēti reuocauit promissionē suā vñ si
promisit rndere sub concilio presumendū est q̄ non bēat
illud suspectū nec est verisimile q̄ sequenti die fuisset oz
79 ta suspitio alio nō probato † qz amicitia semel posita du
rare presumiī vt p Jnnoc. in. c. cum oporteat de accus. t
Bald. in auc. si dicaī. C. de testi. ió nō videī verum q̄ re
uocauit pp suspitionē sed alio respectu voluit effugeī in
dicium qz reozū est fugere vt. l. ꝓperandū. §. i. c. de iudi.
ió stat difficultas si tota sinodus potest recusari t cōiter
dānant doct. istam glos. primo per. c. lz de for. cōpe. certe
ibi tex. loqtur de consulibus q̄ cōsules fuerunt recusati
suspecti cōsules nō sunt tota cōitas sed sūt presidētes cōi
tati t sic nō est magnus numerus t sic nō obstat alīat ét
cle. pastoralis. §. pisana. Pondera lz do. pe. alleget illuz
80 tex. hic t etiam do. abbas pro certo nō probat ꝓ istā glo.
ex eo qz † ciuitas est vnio ciuiū adinuicem cohabitantiū
vt no. in. c. si ciuitas de sen. exco. li. vi. t in. c. rodulphus ō
rescrip. Letus hominū ciuitas appellaī vt scribit de som
no scipionis t facit tex. in auc. de questo. in prin. in versi.
nostra ciuitas populosa ideo facile est habere homines
vnius loci suspectos. Sed non est sic in concilio qz con
gregatur ex pluribus cohabitātib⁹ seorsū t in separatis
ciuitatibus ió nō potest esse ita verisimilis suspitio q̄ qs
habeat inimicos prelatos talis dioceſ t prelatos alteri
us dioceſ t sic de singulis t ideo nō probaī opi. doctoz
ꝓ glo. ibi. Nec ét ob. c. fi. de ꝓcur. nec glo. d. c. in singulis
t maxime qz iste erat epūs vñ non vī verisimile q̄ oēs p̄
latos diuersarum dioceſiū congregatos in cōcilio habe
ret suspectos sed valde obstat. d. c. qz suspecti in ver. renu
it vitare collegiū concilij qz rndeo q̄ non obstat ex eo qz
ibi conciliū cōgregatū erat ꝓ ioannem crisostomū ió nō
est mirū si recusauit conciliū suspectū qz ꝓ ipsuz fuerat cō
81 gregatum † ex quo tex. ausus sum dicere q̄ si concilium
generale congregareī ꝓ papam posset papa illud recusa
re vt suspectum. Sed in casu nostro ista sinodus nō ꝓgre
gauerat se contra istū epm sed se cōgregauerat vt est mo
ris t iuris ad regulandum prouinciā ió vī q̄ nō possit
tota sinodus recusari t pondera qz glo. dicit tota sinod⁹
quasi sentiat q̄ presidentes cōcilio possent recusari vt sus
pecti t facit glos. in. l. i. C. de vendic. manu. que exponit
concilium ideſt presidentes concilio t admiroz vehemē
ter q̄ nullus est istorum patrū vidit. l. i. C. si rector ꝓuin.
vbi per illum tex. in ver. conciliarios domesticosq̄ colli
git argumentum q̄ si caput concilij est suspectū totuz cō
cilium recusaī vt suspectū t allegat q̄ hic hī in nouella
¶ Adde etiam ad illud de iudice t eius vicario aut as
sessore singularem tex. icognitū do. anto. Jo. de imol. do.
82 ab. in. l. i. C. si quacūq̄ predi. ptāte vbi hī † q̄ si ordinari
us iudex est suspectus q̄ non propter hoc est suspectus ei
us vicarius nisi eadē cā suspitiōis que est in iudice repia
tur in vicario ex quo tex. arguo q̄ multo min⁹ poterit re
cusari ordinarius si eius vicarius aut assessor est suspect⁹
nisi eadem cā suspitionis eēt in ordinario pp cōsiliū q̄ se
quetur maxime hac tempestate qz ita in deterius res da
ta est ita ingenia moderna pigrescunt vt qcqd cōsulant
vicarij t assessores sequanī iudices ordinarij. Et ex istis
hēs saluatā istā glo. quā tota iuris prudētia ātiqua t mo
derna ausa est paruipendere reprehēdendo. Deus paī
dñi nostri iesu christi laudeī in secula.
¶ Datur alia solutio extra glo. ꝺm vincē. phi. Ja. de ar
benga francis. vercelensem q̄ fuit interrogatus qz forte
hēbat ius reuocandi domū. c. fi. de fo. cōpet. c. vocatio. v.
q. ij. l. ij. §. legatis. ff. de iudi. illa iura dicunt de hñte priui
legium reuocandi domum sed q̄ iste hēbat istud priuile
gium est diuinare t etiam non est bona so. ꝺm Joā. de li
gna. qz si conciliū erat congregatū ad reformandos mo
res ecclesie alias ꝓuincie t iste erat episcopus illius pro
uincie ergo non hēbat ius reuocandi domuz secus si ob
aliam causā veniſſet. Pro certo mihi videī quod iste fu
it interrogatus vt excludereī a declinatoria q̄ autez esset
illa nos latet. ¶ Datur quarta so. per pe. t abb. qō ideo
83 fuit interrogatus qz cā criminalis est de maiorib⁹ † t cāe
maiores etiam sine causa transferi pñt ad papā. c. vt debi
tus de app. quod reprobat hic Joan. de ligna. qz non re
feruntur sine remedio appellatōis vel simili vt. d. c. vt de
bitus. ¶ Bo. car. dicit quod quedā sunt adeo magna ō
qbus nullus citra papam cognoscit. c. maiores de bapt.
no. in. c. qō translationem de offi. deleg. c. sicut de excess. p̄
la. iste deferuntur ad papaz etiā citra appellationē. Que
dam pñt cognosci etiam per alium exemplū in. c. q̄uis ō
elec. li. vi. t tūc requiritur appellatio non frustratoria t
ideo de causa criminali epi bene possunt cognoscere com
prouinciales epi licet non offinire. c. accusatus. y. q. vj. ita
dicit hic do. car. que do. abb. tacito auctore sibi attribuit
¶ Vel dicas quod non fuit interrogatus qz erat in ele
ctione ipsius an vellet conueniri coram concilio an coraz
papa de causa criminali ideo si eligit vnū non potest po
84 stea variare ex quo insurgit doctrina † quod vbi rei ē ele
ctio coram quo ex pluribus iudicibus litigaī velit quod
electo vno non potest postea variare vt est in scholari t

a ¶ Recusari concilium. Adō no. in. c. in sin gulis de statu monac. t oēs doct. tam anti quos quā mo dernos i. c. ex suscepto de fo. cōpe. t. d. phi lip. i. c. postre mo. viii. qō. de appellat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

z forte dicit hic vo.pe.de anch.idē in eō vt hic auct.habita.C.ne filius pro patre z cuiuscūqz sit electio post quā elegerit variare nō pōt q̄ est notandū ꝺm eum z sic sentit vo.pe.q̄ iste epūs potuit cōueniri cora concilio sz illud poterat declinare. ¶ Sed mihi vī q̄ verus intellect⁹ ē quē dedi superius firmando tex.q̄ ex priuilegio iste epūs poterat declinare concilū z si dicaī gl.l.i.ff.si quis in ius vo. non.ie.loqī in nō supposito iurisdictōi z iste text.loqī in supposito iurisdictōi p̄cilē dico q̄ nō est bñ dcm̄ q̄ imo ibi loqī in eo q̄ nō erat suppositus ex ꝓuilegio sz de iurī cōi erat suppositus iurisdictōi vt appet i vsi.ꝓuilegio ibi posito nec est verū dcm̄.d.pe.q̄ epūs possit eligere an coram papa an cora concilio ꝓ crimine cōueniaī q̄ seqī q̄ posset declinare forū pape eligendo cōciliū q̄ nō est dicēduz per.c.cūcta p mūdū.ix.q.iij. ¶ Vel saluando posset dici q̄ in criminalibus quis nō teneī rñdere in cōcilio nisi fuerit citatus z sibi exposita fuerit crimina z patus veniat ad rñden. ¶ Hoc soluit hosti.q̄ hec fuit cā diriméda⁹ litiū q̄ se non cogebaī inuit⁹ defendere sed si host.intendit q̄ per rñsionē fuerit precise obligatus ad litigā.hoc nō procedit q̄ solum cogiī cātiue puniēdo cōtumaciā. ¶ Sexto posset itelligi q̄ fuit interrogatus ad effectū litis cōtestande sed hoc nō cōsonat littere. Ex istis appet q̄ prima
85 z secūda so.que date fuerūt per glo.sūt veriores. ¶ †In ea.glo.ibi..l.inter stipulantez.§.i.ibi dī q̄ nil valet stipulatio cū stipulor a te sticbum z tu de vno intelligis z ego
86 de alio secus cuz in iudicio a me petis q̄ iuditiū. ¶ †In ead.glo.ibi.§.ex causa not. ex ea quod licet quis excludatur ab exceptione declinatoria fori tū intelligiī nisi de nouo supueniat.c.insinuāte de offi.dele.vide q̄ ibi dixi. ¶ In glo.iij.opponiī iste epūs erat reus sz reus nō experiī sed se dēfendit actor aūt est ille q̄ expitur vt.iiij.q.iij.c.i.c. pastoralis de cā posſ.z proprie.l.fi.C.de in ius vocā. ¶ †Glo.
87 soluit q̄ ponitur experiri ꝓ defendere aliquādo tamē ponitur pro agere ª vt in ꝓrys facit.c.dispendia.§.reus de rescrip.li.vi.vbi actor dī proprie experiri facit.c. cōqueren te ō resti.s.p.o.bal.in.l.ij.c.de execu.rei iudi. ¶ Gl.in ver. placere oppōit nō ne est locꝰ penitētie vt.l.si quenerit.ff.ō iurīs.o.iu.vbi si promitto rñdere cora certo iudice possuz re integra penitere glo.soluit q̄ locꝰ est penitētie p.c.cuz layci de iure patro. sed nō hic q̄ nō possū penitere in alteriꝰ ꝓiudiciū z p h nō soluiī ꝓriū nec.c.cū layci facit q̄ ꝺm do.anto.ibi non dī q̄ posset penitere sz q̄ posset fieri accumulatio. Sz do.abb.dicit q̄ illud .c.bñ ꝓbat q̄ ē locus pnie sed logī alio casu qñ patronꝰ ꝓpria auctoritate concessit ipsam eccliá layco que cōcessio nō valuit q̄ ad eū nō ptinet cōcedere eccliam sed pñtare ad eccliá iō potuit penitere q̄ actus fuit ipso iure nullus secus si p pñtasset epō vnū ꝺo aliū q̄ tūc ꝓcedit dictū do.anto.q̄ nō potest penitere nisi accumulādo vt in.c.cū aūt de iure patr. z p Jo.an.in regula in re cōi li.vi. ¶ Vltra glo. goff. z
z phili.dicit q̄ illa.l.loqī cū cōsensit in iudicē alienū sed
88 h cū ꝓsensit in iudicē ꝓpriū † z hoc ē ꝺm io.an.q̄ dicūt moderni q̄ ibi fuit pactū ō iurisdictōe dāda q̄ casu sz penitere añ lite cōtest.ageī tñ ad itereſſe alīāt no.in.c.significasti de fo.cōpe.ꝺm vin.hic agebaī de iurisdictōe nō declināda quo casu penitere nō sz ex q̄ semel cōsensit vt hic z remittit Jo.an.ad spe.de cōpeten.iudi.adi.§.i.vers.sed nunquid posset refert Hosti.dicere q̄ si potuisset epūs penitere nō tñ cōtumaciī recedere potuisset q̄ dictū est sine cōi rōne ꝺm do.abb.q̄ si potuisset penitere nō cōmisisset cōtumaciá i recedēdo nō eni vī latitare q̄ si fuisset pñs ñ cogereī rñdere vt dixit tex.in.l.nō videī.ff.de iudi. ¶ Et pro enucleatione huius passus qui est pulcherrimus z indiget magna z diligenti perscrutatione cum non sit sufficienter a doctoribus examinatus domi.abbas.dicit duo esse videnda pmū est quale pactū h interceſſerit z quare non potuit penitere scdo de effectu pacti in ꝓroganda iurisdictione quo ad primū dicit cōiter teneri q̄ hic iteruenerit pactū de nō declināda iurisdictione sui iudi.q̄ excepcione vel priuilegio poterat recusari q̄ pactū efficiī irrenocabile lex aūt ꝓria loquiī in iurisdictione danda iō locus est penitētie re integra facilius enim cōseruaī iurisdictio in eē producta q̄ deī de nouo tum q̄ tunc agiī de remouenda quadā nubecula recusandi q̄ residet in parte ñ aūt detribuendo aliq̄d iudici iō in tali pacto nō requritur pñtia iudi.sed sufficit presentia partis ar.c.q̄ periculosuz vī.q.i.l.si quis in cōscribēdo.C.de pac.ex quo semel approbauit iudicē nō posset fine noua cā illū recusare regla q̄ semel in.vi.c.inter de re iudi.sz qñ agiī de iurisdictiōe de nouo danda q̄ nō pōt tribui nisi iudex cōsentiat ideo anteq̄ adeaī iudex locus est penitētie vt.d.l. si cōuenerit z ita dicit esse iustificatā lectura cōem huius tex. ¶ Sz p certo vt iā dixi superius ista lectura communis confundi tur q̄ nemo renunciat priuilegio declinandi nisi specialiter renunciet vt.l.i.ff.si quis in ius vo.Sed hic nō renūciauit specialiter priuilegio declinādi ergo nō cecidit ab illo nisi dicaī q̄ calor iudicij illud opaī vt dixi superi⁹ itē mirū est q̄ do.abb.non ponderat istā glo.que dicit vī cōtumaciter recessit z sic sentit q̄.d.l.si conuenerit bz locuz cū promittens expresse penitet secus si ptumaciter se abñtet q̄ tunc rōne promissionis ꝓambule pōt cōtra ipsuz p
cedi tamq̄ ꝑ contumacē z istud etiam sentit hic Jo.an.
89 † Ego adduco sin.dictū Innoin.c.preterea de dilationibus vbi dicit q̄ hñs priuilegiū declinādi si citeī a iudice z nō cōparet z sic est contumax in cōparendo q̄ nō pōt opponere declinatoriā ꝓ illo dicto vī gl.ista valde singularis z istud ꝓbaī in.d.l.si cōuenerit inq̄tum ibi dicitur si anteq̄ adiretur iudex mutata voluntas fuit ponderata qz vī q̄.d.l.si cōuenerit cōcordet cū isto.c.q̄ ibi innit littera q̄ voluntas nō potuit mutari postq̄ fuit aditus iudex sed iste est casus hic q̄ dī q̄ fuit introductus iste epūs ad concilīū z fuit interrogatus si voleb.t rñdere coraeo qui promisit q̄ sic ergo nō potuit murare voluntatē z sz gl.ibi dicat q̄ dī adiri per litis cōtestationē dico q̄ dz intelligi maxime sufficit.n.q̄ in pñtia iudi.acceptanti fiat illa promissio qz tunc non est locus penitentie posito q̄ sit alienus iudex z sic non vī fienda illa differentia an agiī de iurisdictione prorogāda aut nō declināda qz si in pñtia iudicis acceptantis in iudicio fiat qō tunc nō sit locus penitentie z p pñs verus est intellectus Jo.de ligna.do. anto.z do.cardi.in se dī dicūt q̄ hic loquiī de iurisdictōne prorogatiua nec fuit locus penitentie. ¶ Nec obstat d.l.si conuenerit qz ibi cōuentio fuit facta cuz sola parte sed nō cora iudice quo casu acquiriī ius iudici vt quo ad iudicē nō possit paciscēs aliter penitere z dicit hic do.anto.q̄ si est factū pactū cora iudice de prorogando in futurū z tūc pōt penitere soluendo itereē nisi dicam⁹ eū preci se cōpelli calore iudicij vt p bar.in.l.stipulatiōes nō diuidūt.§.celsus.Sz si pactū sonat i submissiōe de pñti vt qz interrogatus coraz iudice an velit respōdere promittit sic tūc stati ē facta ꝓrogatio tenēdo illā opi.q̄ ꝓrogatio fit citra cōtestationē vt no.i.c.inter mon.de re iudi.bart.i.l. qdā cōsulebāt.ff.de re iudi.facit lex ē receptū.ff.de iurisdictio.o.iu.Sz tenēdo q̄ reqriī litis cōtestatio vt not.in.d. l.si cōuenerit nō vī facta prorogatio tñ cōpelliī ꝓrogare vigore pacti facti coram iudice nec poterit penitere z ad hoc adducit istum tex. ¶ Sed domi.Abb.dicit qō iste intellectus non adaptatur ad hunc tex.quia aut iste episcopus erat de ista prouicia affricana aut nō primo casu nō potest aliquo modo procedere qz aut agebatur ad depositionem z concilium erat iudex respectu cognoscendi sz respectu deponendi solus papa z sic non potuisset prorogare iurisdictionem concilij respectu depositionis fiende vt nota.in dicto .c.quod translationem de officio legat.z nota.in dicto.c.q̄uis z.dicto.c.accusatus. Si vero non ad de positionem sed ad aliam penam z tunc concilium erat iudex sexta questiōe.i.c.scitote aut iste episcopus erat alterius prouincie z tunc istud pactum nihil valuisset quia non potuisset prorogare sine licentia sui superioris

a ¶ Agere. Et istud est p priū significatū huius vbi impro priū vero ē cū ponit pro defēdere vt tz exps se gl.not.in.c. q̄uis de re iu. qua si tibi occū est videas.

periozis vt not. Boist. ⁊ Jo. an. in. c. ad rñdenda de offi. ord. ⁊ in. c. significasti de fo. ppe. nec appet hic ꝙ interue nerit ꝓsensus supioziꝫ ideo dicit istū intellectū. d. Ant. nō applaudere huic lre. Ad hi vī ꝙ planioz intellectus est prima solutio data p gl. hic ꝙ ex babūdāti fuit facta ista interrogatio sed nō erat necesse qz cōciliū erat iudex cō petēs ꝙ presumit qz illū cōmisit citari. ⁊ ad citationē cō cilij ꝓparuit nec videt vera scōa so. ꝙ iste hēbat ꝓuilegiū declinādi qz nō ꝓstat de hmōi priuilegio declinādi ió oz oñdi. vt in. c. a nobis de decim. ⁊ ꝙ hī in. c. i. de ꝓscriptio. li. vi. ió stādū est iuri cōi vt nō hēat ꝓuilegiū declinādi ⁊ minus vulnerāt regule iuris tenēdo ꝙ ex babūdāti fuit interrogatus ⁊ sic diuinationes sūt ad istū text. alie solu. ⁊ alie lecture sed in se intellectus. d. ant. est verus sed nō videt fiēda illa distinctio an ꝓget i futuꝝ an submittat se in pñti qz eo ipso ꝙ in iudicē pñtē ⁊ acceptātē iudicia liter fit ꝓmissio de rñdendo ꝙ nō potest variare ꝓmittēs istud voluit gl. rñdendo ad illaz. l. si ꝙuenerit. Scōo hoc opat calor iudicij ⁊ pñtia iudicis acceptātis ar. l. cū oñ dimus. §. fi. ff. de fideiuss. tuto. ⁊ l. euꝫ ꝓ quo. ff. de in ius voc. ⁊ l. si qs vxori. §. si seruū. ff. de furtis ⁊ l. manumissio ff. de manumiss. vindicta vñ si calor iudicij operat stipula tionem ꝙ est plus ergo fortius operabit rem desinere cē integram. ⁊ ideo dixit. d. pet. de anch. in. c. si qñ de offi. de le. †ꝙ iudex delegatus potest exequi trāsactionē factam[a] 90 a cozam se calore iudicij licet superius allegaueriz in. c. cū te. eo. tit. ¶ Et circa istū passum qz satis cottidianus est distinguit Joā. de imo. hoc modo qñqz agit de ꝓgāda iurisdictione p litigiū sciēter factū per partes cozam iudi ce nō suo ⁊ tūc cōiter tenet ꝙ nō ꝓrogat iurisdictio ante li. ꝓtest. per id qō hī in. l. i. ff. de iudi. ⁊ in. l. si cū dotem. §. eo tpe. ff. so. ma. ⁊ hoc dicit esse clar vt partes possint re cedere ab ipso iudice qñcūqz velint añ li. ꝓtest. inducit tñ ꝓrogatio saltē quo ad actus gestos. ⁊ alle. angel. in. d. l. l. ff. de iudi. ⁊ ꝟz aliquos videt ꝓrogata iurisdictio sed re nocabūt qz pñt penitere añ li. ꝓtest. ⁊ istam opi. dicit tan gi per Jo. an. in addi. spe. in titu. de ꝓpetētis iudicis adi. §. i. ver. sed nūquid erat illā tñ nō tenet Jac. bu. in. l. i. C. de iurisdic. om. iudi. ¶ Interdū partes ꝓrogāt expresse iurisdictionem cozam iudice ⁊ se subijcīūt iurisdictioni illius ⁊ tūc ꝓrogata est eius iurisdictio nec ꝟz locū pnia ⁊ hoc ꝓbat in. d. l. i. ff. de iudi. ⁊ in. l. est receptum. ff. de iu risdi. om. iudi. ⁊ vtrobiqꝫ hoc tenet ang. ¶ Sꝫ Jac. bu. in. l. i. C. de iurisdi. om. iudi. dicit ꝙ locus est pnie vsqꝫ ad li. ꝓtest. ⁊ hoc voluit gl. in. l. i. ff. de iudi. ⁊ forte in practi ca seruaret ꝟm eū opi. illius glo. licet guil. de cu. tenuerit ꝓriū cuius opi. veriozem esse putat. d. ant. hic q de hoc alle. istum tex. sed hoc nō probat qz oppozteret itelligere ꝙ iste epūs erat de aliena ꝓuincia ⁊ ꝙ eius metropolita nus ꝓsensisset per. c. significasti de fo. ppe. ꝙ ad hunc tex. est diuinare. ¶ Qñqz fit quētio de rñdendo cozam iudi ce alias nō suo ⁊ tūc videt ꝙ admittat penitētia vsqꝫ ad li. ꝓtesta. vt in. d. l. si conuenerit tamen docto. cōiter tenēt 91 ꝙ si ꝓmissio fuit stipulatione vallata ꝙ poterit agi ad in teresse ⁊ ad penam si fuit ꝓmissa per. l. diem proferre. §. stari. ff. de arbitris. ⁊ ō iure canonico poterit agi ex nudo pacto ad interesse. ¶ Sed pe. vt refert Cy. in. l. si qui ex ꝓsensu. C. de epi. audi. tenet ꝙ nō potest agi ad penam ex quo lex permittit penitētiam ar. l. gracchus. C. de adulte. Et sequit Jo. an. in. d. §. i. in prefatā additione ⁊ dicit. d. car. ꝙ hec opi. placuit collegio paduano ipse tñ sequitur cōem opi. qz illa. l. si conuenerit solū permittit penitētiaz respectu iurisdictionis iudicis. sed non denegat quo mi nus alias possit agi ad penam vel ad interesse vt pactum nō contineat turpitudinem facit ꝙ habetur in. l. stipula tio ista. §. alteri. ff. de ver. ob. ⁊ procedit hoc etiam si dicta conuentio sit facta cozaz iudice per. d. l. si conuenerit que loquit indistincte licet. d. ant. teneat contrarium qz tunc videt falli fides iudici ⁊ parti. sed ꝟm Joā. de imol. forte verioz est opi. contraria cui sequit. d. car. per. d. l. si ꝙuene rit que loquit indistincte. ¶ †Et per predicta dicit Jo. de imo. patere ꝙ si qs ꝓmisit rñde cozam quecūqz iudice nō ꝓp hoc poterit cōueniri cozā iudice nō suo lz si cōuēt[a] nō opponat poterit ibi conueniri cū videat ibi destinata solo vt voluit guil. de cu. in. d. l. i. ¶ Qñqz qs ꝓmisit[a] sol uere in certo loco vbi alias non soluitur forum ⁊ tunc cla rum est ꝙ ibi potest conueniri quia ibi censetur contra xisse vt in. c. fi. de foro. competen. ⁊ in. l. contraxisse. ff. de actio. ⁊ obligat. idem videtur si quis promisit soluere in quocūqz loco licet Guil. de cu. in. l. si quis. C. de episco. ⁊ cle. dicat ꝙ illa generalitas restringitur ad loca idonea sed cōmuniter eius dictum non tenetur vt hic per. d. ant. idem videtur dicēdum si quis promittat soluere vbicūqz fuerit inuentus vel si dicat bononie fauētie ⁊ vbiqz loco rum ⁊ ita cōmuniter practicatur tamen. d. ant. hic dicit ꝙ generalitas illa restringet ad similia expressis. vt in. c. sedes de rescriptis. ¶ Sed Jo. de imo. dicit ꝙ illa clau sula est indefinita ideo nō restringetur. l. si bis qui ducen ta. §. vtrum. ff. de rebus dubijs nec procedit illud. c. sedes quando clausula esset vniuersalis vt voluit Joā. an. post Inno. in. c. cum in multis de rescriptis in vi. ¶ Per pre dicta dicit patere quid iuris si promitto soluere vbicūqz 93 volueris. ¶ †Sed quid si promitto soluere vbicūqz tibi placuerit. Bo. anto. dicit ꝙ cū illud verbū placuerit im portet arbitriū boni viri vt plene per bart. in. l. si sic. ff. de leg. i. ꝙ non poterit conueniri nisi in locis in quibus bo nus vir arbitrare poterit tñ in illis conueniri ⁊ si alias 94 ibi soluitur forum. ¶ †Quid si promittat soluere vbi cūqz fuerit petitū vel vbicūqz fuerit cōuētus refert oldr. dicere in. l. ticiū ⁊ meuiuz. §. i. ff. de admi. tuto. ꝙ solū pōt cōueniri in illis locis in qbus alis soluit forꝫ qz in illis tñ pōt fieri petitio vel quētio iudicialis. l. amplius nō peti. ff. rē ra. hab. ¶ Sz. d. an. tz sufficere ꝙ in actu petitionis nascat actio. l. ticius. ff. de ver. ob. sed opi. oldr. est veriozꝫ ꝟm Jo. de imo. p. d. l. amplius qz hic agit de petitione iu diciali fienda a reo. que si non seruatur insurgit obliga tio ad interesse vel ad penaz ideo videtur stricte sumi. ꝙ petitione iudiciali per. d. l. amplius nō peti ⁊ per hoc nō obstat. l. si decem cū petiero. ff. de ver. ob. ⁊ qō no. bart. in in. d. l. amplius nec obstat. d. l. ticius quia ibi petitio nō poterat fieri a principio nisi de facto ideo de illa oportet intelligi sed hic poterat fieri petitio i locis idoneis ergo. 95 ¶ †Quid si promittat soluere bono. ⁊ fauē. tunc diuide tur obligatio ⁊ dimidia poterit peti in vno loco ⁊ altera dimidia in alio loco nō autem totum in quolibet loco p. l. ij. §. si quis ita cum ibi no. per bart. ff. de eo ꝙ cer. loco. Secus si adijceret clausula generalis ⁊ vbiqz locozuꝫ qz tunc totum poterit peti in quolibet loco expresso ⁊ etiaz in alijs ꝓtis sub clausula ne alias reduceret reus ad mi nimam prestationē qō est absurdum vt no. in. d. §. si quis ita. ⁊ ita residet hic Jo. ō imo. ¶ Sed. d. abb. super hoc passu dicit ꝙ si tenemus ꝙ ad ꝓrogationē fiendā regrat li. ꝓte. vt voluit gl. in. d. l. si ꝙuenerit vī ꝙ lz interceserit pactū cozā iudice tñ licitū est penitere soluēdo itereſſe ex quo sua iurisdictio nō est ꝓrogata nō ꝓt talis iudex vti hac ꝓclone qz nō valeret qcqd ageret tāqꝫ factū ab incō petenti iudice vt in. c. at si clerici. ī. eo. ⁊ per totum. C. si a nō ppe. iudi. nisi diceret ꝙ lz nō sit ꝓrogata in pncipali ē tñ ꝓrogata quo ad actuꝫ conclusionis ex quo in illo pro tribunali promisit videt respectu huius articuli tenere ratione cōtractus vel quasi respectu conuictionis fiende super interesse ꝟm veram opi. alleg. quod notat in. l. i. ff. si quis in ius voc. ⁊ glo. in. c. romana. §. contrahentes de foro compe. lib. vi. Et dicit ꝙ licet istud sit subtile tñ cum difficultate defendetur ⁊ ideo dicit ꝙ videtur ꝓrogata iurisdictio ex quo consensit in iudicem pñtem ⁊ acce ptanē ⁊ alle. d. l. i. ff. de iudi. ⁊ l. est receptū. ff. de iur. om. iu. ⁊ c. significasti. ī. ti. i. ⁊ dic ꝫ sentire bar. i. d. l. si ꝙuene rit ⁊ ió regrit li. ꝓtest. qñ nō interuenit expressus ꝓsensus partiū cozā iudice vl saltē tacitus p aliquē actū denotātē

a ¶ Trāsactionē facta. Adde Inn. in. c. qñ de offic. dele. ⁊ bal. in marga. ver. delegatis. ver. ꝙ qui contrariū teneret vi det. ⁊ vide ad materiā spe. in tit. de deleg. §. finitur officiū ꝙ to. q multa pulchra dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

consensum puruz ꝛ ita dicit se intelligere gl.d.l.si conue
nerit nō tñ requirit expressus consensus ꝛ alle. Jnn.in.c.
ad petitionem de accu.ꝛ Bart.in.d.l.i.ff.de iudi. ¶ Et
subdit postea ꝙ ex quo iste articulus ē cottidianus ꝛ in
tricate ꝛ cōfuse tradit hic p.d.ant.ipse dicit se clariorem
96 doctrinā traditu ꝛ ꝛ ió q̄rit qd opet pactuz de rndendo
corā alieno iudice in pntiam ipsius iudicis ꝛ refert tres
fuisse opi.primam fuisse Vincentij tenent posse paciscen
tem penitere vsqz ad lit.conte.sed tenet ad interesse. Se
cūda est ꝙ non valuit pactū nec quo ad agendū nec quo
ad accipiēdum ꝛ licita est penitētia añ q̄z sit facta prozo
gatio iurisdictionis ꝛ hāc opi.tenuit pe.vt refert cy.in.l.
si qui ex consensu.C.de epi.audi.ꝛ monet ex quo lex sim
plr permittit penitere ergo impune fiet talis penitētia.xx
97 .iij.q.iij.c.qui peccat ꝛ ꝛ ex permisso a lege nō infert pena
l.graccbus.C.de adult.ꝛ ideo ita disponit lex qz pericu
losum est corā suspecto iudice litigare.l.apertissimi.C.de
iu.iij.q.v.c.que suspecti ꝛ istū sequit Jo.an.in ti.de com
pe.iudi.addi.§.i.versi.quid si promisi ꝛ monet pluribus
rōnibus primo qz iurisdi.dependet a solo partiū cōsensu
nō enim agit de iurisdi.data lege vel superiore ideo nō ē
mirū si dissoluit eo vinculo quo ligat.c.ois res.j.de reg.
iu.secūdo quia iudex ex hoc nō potest aliquod interesse
pretendere tertio qz per hāc penitētiā res reducit ad suā
pristinā naturā vt in.c.ab exordio.xxv.di.l.si vnus.§.pa
ctus ne peteret ver.ꝙ in spē.ff.de pac.ꝛ sic reducit ad iu
risdictionē ordinariā que est fauorabilis vt p gl.in.c.i.ō
rescrip.li.vi. Quarto qz lex de cōuētione loquēs hoc per
mittit vt in.d.l.si cōuenerit. Quinto qz in multis casibus
penitētia admittit qui notātur per gl.in regula ꝙ semel
98 li.vi. Jn qbus nō est tanta rō vel saltē maior vt hic ꝛ. Ter
tia opi.est ꝙ valet pactū quo ad obligandum partē par
ti ꝑm naturā ipsius pacti ꝛ si est nudū producit solum ex
ceptionem si est vestitū poterit agi ad interesse ex stipula
tione vel ad penā si est apposita ꝛ hāc tenuit Ja.de aret.
ꝛ bar.in.d.l.si cōuenerit ꝛ guil.in.d.l.i.ff.de iudi.ꝛ posi
to ꝙ nudum pactum intercesserit poterit agi actione de
dolo ad interesse arg.l.fi.ꝛ.l.cū mihi.ff.de dolo.ꝛ sequit
hic.d.an.iz enim lex pmittat penitere tñ oz intelligi sine
piudicio part.qz nō est psumēdū ꝙ princeps voluerit in
dulgere pniam cū piudicio alterius ꝛ ideo princeps nō
fecit mētionē de interesse qz vt plurimū cōtingit ꝙ re in
tegra nullū interesse ptes possunt ptēdere secus si in verī
tate interesse ptēdūt ꝛ alle.d.abb.in ar.l.ij.§.si qs a prin
cipe.ff.ne qd in lo.pub.ꝛ.c.sup eo.de offi.dele.vbi indul
gentia facta a principe nō piudicat tertio ēt si motu ppo
fiat vt no. Jo.an.in.c.si motu pprio de pbē.in vi.ꝛ Joā.
cal.in.c.mādatū de rescri.ꝛ do.de rot.pclusione.cij.ꝛ qz
nulla bona eqtas suadet ꝓrium ꝛ qz hmōi pactū licituz
est nec cōtinet aliquā turpitudinē nō apparet rō quare i
pune debeat fieri hec pnia ꝛ cū part.piudicio nec videt
recedēduz ab illa naturali eqtate q̄ suadet pacta fore ser
uāda.l.i.ff.de pac.c.i.eo.ti. Jdeo de iure canonico ꝑm ꝙ
agit ex nudo pacto vt.in.d.c.i.semper poterit cōtra peni
tētem agi ad interesse vel ad penā si apposita est nō actio
ne de dolo.que nō cōpetit vbi dat aliud ius agendi.l.de
dolo.ff.de dolo.ꝛ adducit.c.p tuas de arbi.vbi loquit de
actione ad interesse ꝛ.c.dilecti de fo.compe.ꝛ.c.cōsuluit
de offi.deleg. Jn gl.in ver.nisi gr̄az ꝛ.c.i.§.ad hec de pa.
iur.fir.vbi in qualibet dispositiōe videt saluū semp inter
99 esse partis ꝛ alle.qō no.ibi Bal. ¶ Sed dubitatio est ꝑm
eū posito ꝙ ad interesse agi possit vtrū corā iudice corauz
quo rndere promisit possit cōueniri ad interesse ꝛ videt
ꝙ nō qz ex quo nō est adhuc prorogata iurisdictio ꝛ lici
tū est penitere nō pōt in illum exercere iurisdictionem qz
videtur ferri snīa a nō suo iudice quod non est fiēdum.c.
at si clerici j.eo.refert cōtrariam opi.fore magis cōem vt
corā isto possit puniri ad interesse iz.n.in pncipali nō sit iu
dex tñ sup interesse bñ est iudex qz executio huius obliga
tionis destinata ē nedū ad locū ipsius iudicis iz ēt ad ei?

a ¶ Subiectā mām. Adde.d. Alexā.de imo. post Bar.in.l. tutor.§. si ac tor.ff.ō iu.iur. ꝛ in.l.sciendū xxi ij.col ō vb. ob.ꝛ in.l.si sti pulatus.§ i.e. tit.ꝛ in.l.si qs pro eo de fide iuss.ꝛ.d.pau.ō ca.in ps.lxviij. ꝛ in ps.cccvi. ꝛ in ps.cccxl viij.vbi totam māz huius cō clusionis colli ges.

tribunal iō quo ad illō cēset ꝓrisse ibi ar.c.dilecti.j.ti.i.ꝛ
c.romana.§. Thētes de fo.ppet.li.vi.ꝛ hoc voluit guil.in
d.l.i.ff.de iud.ꝛ sentit ipe.in ti.de ppe.iud.adi.§.i.ver.qd
si pactū ꝛ.d.an.hic. ¶ Sz Jo.de li.distinguit ꝙ aut co
rā iudice fuit facta pmissio ꝛ tūc possit corā eo pueniri ad
penā vel ad interesse aut in abntia ꝛ tūc oz pueniri corauz
iudice suo. Sz prius dcm plus plz.d.abb.si ibi repiat ꝛ
adducit.l.exigere.ff.de iud.vbi dos exigit in loco ad quē
destinatus fuit effectus mrimonij alle.no.i.l.i.cū sua gl.
ff.si qs in ius vo.nō ierit vbi si qs pmittit aliquē sistere in
iudicio sortit forū vbi pmisit sistere qz ibi vr ꝓrisse movet
100 ēt ex his q̄ hñr in.c.fi.de rescri.ꝛ in cle.i.eo.ti.ꝛ vbi iudex
ipetratus p falsum rescriptū pōt pnūciare sup inualidita
te rescripti ꝛ pnūciare se nō iudicē ꝛ pdēnare ipetrātē in
101 expēsis. ¶ ꝛ Sz dubitatio est pone ꝙ hāc pmissionē ō rn
dēdo corā iudice alʒ nō suo firmauit iura.vtrū rōne iura
mēti poterit ppelli rndere corā illo vr ꝙ sic p id ꝙ br in
c.cū ptingat ꝛ in.c.si vero de iur.iur.ꝛ in.l.cū pr.§. filius
mrez.ff.de le.iij. Sz in ꝓriū facit qz iura.recipit intellectū
ꝑm subiectā māz sup quo pstat vt i.l.fi.ff.q satis.cog. Bo.
an.dicit pmū fore tutius aie ipsius iurātis sz ꝑm dcm fo
re verius de iure ꝛ adducit.d.abb.p hoc scdo dicto illō
102 qō pulchre voluit Jnn.in.c.tua de arbi.ꝛ vbi dixit iurauī
stare laudo alicuius ꝙ ille iura.oz intelligi ꝑm subiectaz
a māz[a] vz ꝙ stabo illi laudo vel soluā penā alle.ēt tex.l.fi.C.
de nō nu.pe.ꝛ ꝙ voluit Jo.an.in.c.sciēti de reg.iu.in vi.
ꝛ ita qenit.d.abb.sup hac mā. ¶ Sz.d.car.dicit ꝙ cū p
qōdā examine fuisset ogregatū collegiū paduanū ꝛ iste
passus fuisset vētilatus ibi placuit cōiter docto.illius col
legij vt nō possit agi ad interesse vel ad penā sed ꝙ possit
agi ad penā vel interesse dicit.d.car.petere qz.d.l.si pue
nerit hoc nō tollit nec inducit spālitatē imo referendo ip
sam ad titulū solum voluit declarare quādo dicat iudex
factus is q nō erat ꝛ sic hoc solum vult ꝙ qui promittit
stare iuri coram iudice alias nō suo potest mutare volū
tatem priusquā adeat nec compellit stare quentioni ꝛ iu
dex nō potest ꝓcedere ac si esset iudex nō tñ per hoc infer
tur quin stent alie iuris regule.s.ꝙ interuenit stipulatio
vel intersit aduersario qz poterit agi ad itereſſe ꝛ ꝑ opi.
vr verioz ꝑz eū sed ꝓria opi.est eqoz ꝛ or adiri p li.pte.vt
voluit gl.ibi nisi añ li.pte.interuenerit aliquis actus per
quem reus cōsensit in iudicē vt quia oppoluit alias exce
ptiones tūc eniz nō potest amplius penire ꝛ si inrauit di
cit ꝙ nō potest penitere quia tale iuramētum nō est con
tra bonos mores alle.c.si vero de iureiurā.nisi esset cleri
cus qui nō potest in nō suum iudicem consentire.c.signi
ficasti.j.ti.i.ita residet hic.d.car. Sed bal.hic opponit de
d.l.si ꝓuenerit ꝛ soluit ꝙ loquit de alieno iudice sed iste
tex.loquit de iudice suo ꝛ facilius iurisdictio fouet q̄z fū
det. Opponit etiam de.d.l.est receptuz vbi superior sub
mittit se inferiori ꝛ tenet obedire soluit aliud est submit
tere vt ibi nudis verbis cōsentire qz iste cōsensus hz simi
litudinem cōtractus nominati in quo penitere licet vsqz
ad li.cōte.sed postea nō ꝛ subdit doct.cōiter stare in hac
solutione ꝙ si prorogatio trāsiuit ad aliquē actum iudicia
lem pfite ꝛ cooperante iudice ppter auc.iudicis nō licet
penitere presertim si pronūciauit se iudicē competentē qz
illa interlocu.trāsiuit in rez iudicatā vt per gl.in auc.ha
bita.C.ne filius pro pa.dicit etiam ꝙ citatus nō compa
rens corā iudice prorogato nō videt cōsensisse alle.ar
chi.in.c.nobilissimus.xcvij.di.qz qui nūq̄z comparuit nū
q̄z cōsensit nec tacite nec expresse. Opponit bal.ꝙ siue cō
sensit i iudicē suū siue alienū nō habz locū penitētia ꝛ al
leg.d.l.est receptū. Soluit aut cōsensit in figura iudicij ꝛ
nō hz pniam aut nō in figura iudicij ꝛ tūc subdistinguit
aut cōsensit pmittēdo dare vel facile in illo iudicio puta
iudicatū solui vel de iudicio sisti ꝛ idē ratione cōtractus
qz sortit forū nō solū in locū puta in ciuitatē sz ēt in loco
loci puta corā certo tribunali allega.not.in.l.i.si quis in
ius voca.aut promisit rndere ꝛ litigare corauz iudice suo
ꝛ nō pōt

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝛ nō pōt declinare vt hic aut coram alieno ꝛ potest peni
tere vsq; ad lit.conte.vt.d.l.si cōuenerit nisi fecerit aliquē
actū sponte cora iudice prorogato qr tunc nō lz penitere
lz lis nō sit contest.l.sed si susceperit.ff.de iudi.sed ibi erat
declinatoria fori competētis sed in.l.si cōuenerit erat de
clinatoria fori incōpetentis dicit etiam qꝫ lz penitere sal
uo interesse partis in damnis ꝛ expēsis litis vsq; ad tem
pus penitentie vt no.in.l.edita.C.de eden.nō enim petū
tur ex nudo pacto sed officio iudicis ratione temeritatis
ar.l.destitisse.ff.de iudi.ꝛ.c.interposita de ap.ꝛ aliud nō
dicit. ¶ Sed idem bal.in.l.si quis in cōscribendo.C.de
epi.ꝛ cle.dedit circa hoc longaz distinctionē sed nihil di
xit de nouo ideo non est opus referre ꝛ etiam aliud dicit
in.l.i.C.de iurisdi.om.iudi.sed nihil noui refert bart.an
gel.pe.de anch.in.d.l.si cōuenerit nō dicūt aliud nisi qō
dictum est.ſ. ¶ Sed ℘e.de anch.hic dedit hanc distin
ctionem aut iudex fungitur iurisdi.de facto aut erat als
iudex suus lz potuerit declinari vt hic aut nō erat ꝛ tunc
aut cōuentio est nuda ꝛ subdistinguit aut nō fuit appositā
ta exceptio ꝛ valet iudicium cōtra contumacem vt h̄ vo
luit gl.ꝛ Joā.an.aut fuit apposita ꝛ nō cogit litigare vt
d.l.si conuenerit aut nō fuit simplex conuentio sed valla
ta stipulatione ꝛ potest agi ad interesse.Sed precise co
103 gi nō pōt ꝛ ratio est† qr ille qui promittit p stipulationez
litigare coram iudice promittit factum hoc pati est factū
vt not.in.l.ſſi.ff.de verb.ob.Sed in obligationibus facti
nō pōt quis precise compelli sed ꝓmittitur stipulatio ad
interesse regula.vt.l.stipulationes nō diuidūt.ſ.celsus p
bar.ff.de ver.ob.ꝛ ita hic resident. ¶ Sed idem.d.pet.in
suis consi.cō.clxxx.incip.in auxiliuz cōsuluit post.d.bar.
de sali.qꝫ non pōt penitere si qs satis dedit coram iudice
prorogatio de iudicato soluendo ꝛ ita dicit debere intel
ligi.d.l.si conuenerit ꝛ ad glo.ibi dicit qꝫ debet restringi
ad eum casum cum non apparet qꝫ per alium actum ex
presse ante lit.conte.consenserit ideo requiritur li.conte.
Sed si alias appareat de consensu tunc nō requirit li.cō
test.ꝛ etiam dicit qꝫ si interueniat iura.non habet locum
penitētia de qua loquitur in.l.si cōuenerit ꝛ dicit se hoc
probare ex regula generali qua cauet omne iura.fore ser
uandū si non tendat in dispendium anime.c.ij.da pactis
104 in vi.† ꝛ mortaliter peccat qui recedit a pacto.c.i.de pa.
nec debet regularis iudex aliquem audire cōtra propriū
iuramen.vt in.c.lz de iureiuran.in vi. Hec est admirādū
h̄m eum si.d.l.si conuenerit nō habeat locum in iuramē.
quia iuramē.firmat contractum in grauioribus contra
dispositionez iuris ciuilis vt in.d.c.cū contingat de pac.
in vi.ergo multo fortius debet firmare ne liceat variare
ꝛ est iste vnus de casibus in quibus varietas ꝛ inconstā
tia probatur propter vinculum iuramenti.c.cū in multis
de rescriptis in vi. Nec potest dici qꝫ.d.l.si conuenerit cō
cernat pu.vtilitatē qr imo concernit priuatam ꝛ per ꝓs
pōt actus firmari iura.alle.nō p bart.in.l.si qs pro eo.ff.
de fideius.ꝛ ita resident.d.pe. ¶ Relati sūt scribentes in
me ergo h̄ credet faba. Quid dicenduz sit bn̄dictus deus
nobis prouideat essent videnda hec.si tacitus consensus
partiū sufficiat in ꝓrogatione fienda scō si partes ꝓro
gant in figura iudicij presente ipso iudice ꝛ acceptante si
ue sit iudex ꝓprius siue alias nō suus possint penitere ter
tio eo casu quo possunt penitere vtrū agi possit ad interes
se vel ad penā quarto eo casu quo cōmittit pena an req
rat li.cōtest.quinto cora quo iudice aget ad interesse vel
ad penā vltimo qd si interueniat iura.eo casu quo licita ē
pnia ꝛ istis breui.exami.ellicient tersa ꝛ enucleata vitas.
105 ¶† Capio pmū vz si sufficiat tacitus cōsensus litigantiū
cora iudice alꝫ nō suo doc.oēs supius narrati decidūt qꝫ
sic ꝛ pro eis adduci pōt.l.i.coniūcta gl.C.vbi de cri.agi.
oz ꝛ.l.i.C.de iur.om.iu.q̄ iura ꝓbant qꝫ eo ipso qō qs li
tigat cora nō suo iudice scienter videtur in iudicē consen
tire plus etiam sentiunt qꝫ tacitus consensus aliter q̄ liti
gando inducit ꝓrogationē voluit Jnno.in.c.ad petitio
nem de accu.ponit bar.in.l.i.ff.de iudi.vbi alle. Jnno.in
c.cū venissent de in integ.resti.volūt scribentes in.c.si cle
ricus laycū de fo.compe. ¶ Sed cōtra istam cōem con
clusionem dico fore casum in.l.i.ff.de iudi.vbi dicitur si se
subijciant iurisdictioni ꝛ cōsentiant quo casu videt neces
sario dicendum qꝫ verbū consentiant intelligat de cōsen
a su expresso naz illud verbū subijciant videt cōcernere fa
ctum ꝛ verbum consentiant expressuz consensum ꝛ si ali
ter diceremus sequeret qꝫ illud verbū consentiant appo
106 neret superflue qꝫ esse nō debet† qr syllaba nō est apponen
da in.l.superfluo vt dixit glo.in.l.i.ff.qꝫ me.cā ꝛ qꝫ habe
tur in.c.si romanoꝝ.xviij.dist.ꝛ qꝫ voluit bal.in rubr.C.
107 de ꝓben.emp.vbi dixit† qꝫ quodlibet verbuz positū in in
strumēto videt appositū cū ministerio aliqd opandi si fie
ri pōt ꝛ sic verbū subijciant referet ad actū iudicialez. Et
mirum est qꝫ bar.ibi dixerit qꝫ iurisc̄onsultus apponat ibi
modū loquēdi qr nuscqꝫ repiet qō iuris consultus appo
nat verba superflua sine ministerio aliqd opandi ꝛ p illū
tex.dico aperiri intellectū.d.l.si conuenerit inquantū di
cit anteq̄ adiret iudex qr intelligit adiri p actū submis
sionis faciendo aliquem actum iudicialem positiuū cora
eo per quem videat res nō esse integra iuxta not.in.c.lz
ꝛ in.c.relatum ꝛ in.c.gratū de offi.dele.ꝛ per ꝓs nō de
bet restringi ad li.contest.vt facit gl.in.d.l.si ꝓuenerit qr
imo per citeriorē actū q̄z per litis contestationē videtur
iurisdictio effecta irreuocabilis ꝛ etiam pondera illum
tex.inquantū dicit cuius vis iudicis qui tribunali preest
vel aliam iurisdictionē habet inter se consentientes iuris
dictio est quia probat ibi siue sit suus iudex per exceptio
nez vel priuilegiū declinandus siue iudex nō suus qꝫ per
submissionem ꝛ per consensum expssum efficit iurisdictio
sua irreuocabilis hoc importat generalitas illoꝝ verbo
rum faciat tex.in cle.i.de iudi.in verbo qbuscūqz ꝛ in cle.
i.de re iu.ꝛ in cle.ne romani de elec.ꝛ ēt qr dicit ibi tex.
108 iurisdictio est ergo irreuocabilis† verba.n.debent intelli
gi cū effectu.l.i.ff.qꝫ quisqz iuris ergo eo ipso qꝫ ꝓsentiūt
ꝛ vltra cōsensuz actū faciunt iurisdictio est effecta irreuo
cabilis qr si iurisdictio est ergo cū effectu est ꝛ faciat qꝫ il
lud verbū ꝓsentiant intelligat de expresso cōsensu.l.y.ſ.
voluntatē in verbo videt cōsentire.ff.so.ma.vbi p tacitur
nitatē qs nō cōsentit sed videt consentire ergo si lex dicit
qꝫ cōsenserūt intelligit expresse qr alias diceret vident cō
sensisse ꝛ per ꝓs in prorogatione requirit expressus cō
sensus ꝛ nō sufficit tacitus licet contrariū etiam voluerit
d.abb.in.c.significasti.j.titu.i.preterea contra cōem con
clusionem adduco tex.formalem in.c.statutuz.ſ.in nullo
de rescrip.li.vi.in ver.ad id expressus accesserit partium
consensus pro cuius intellectu vide que dixi in.c.cū olim
de offi.delega.preterea faciat tex.huius.c.in ver.id pro
miserat. Ecce qualiter tex.fundat se super consensu expſ
so ꝛ etiaz adduci potest.d.l.si conuenerit vbi requiritur
volūtas expressa adduci potest illud quod dicitur ō adi
tione hereditatis que est facti ꝛ animi vt habet in.l.po
tuit.C.de iure deliberā.ꝛ in.l gerit ꝛ in.l.pro herede.ff.
de acquiren.heredi.ꝛ per consequens nisi sit lis contesta
ta per tacitum consensum non est prorogata iuris. Et ex
109 istis inferē vnum quod tibi videbitur nouum† qꝫ eo casu
quo in ꝓrogatione iurisdictionis requirit consensus iu
dicis qꝫ non sufficit tacitus consensus quod est contra.d.
abb.in.d.c.significasti.j.titu.i. Et ista adde ad.l.ij.in ꝓn.
110 ff.de iudi.ꝛ ex istis sit expeditum primum. ¶† Capio se
cundum vtrum talis conuentio si fiat in figura iudicij iu
dice presente ꝛ acceptante sit reuocabilis ꝛ pro certo di
co qꝫ nō. Et primo adduco istum tex.vbi per talem con
uentionem excluso est a priuilegio declinādi ex quo fuit
facta in iudicio iudice acceptante scō decidit tex.a con
trario sensu in.d.l.si ꝓuenerit vbi dicitur si anteq̄ adiret
licitum est mutare voluntatem ergo si erant in presentia
iudicis acceptātis q in figura iudicij erat aditus nō erat
licita penitentia tertio dico probari sing.in.l.cum ostēn

a ¶ Expresso. ddde oēs doc. post bald.in.l. pacta nouissima in fi.C.de pac. vbi qūo istō v̄bū cōsentio ex ponat nota.declarat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dimus.§.fi.ff.de fide.tuto.vbi patientia interueniēte calo re iudicij inducit stipulationē que pro forma substātiali requirit verba.vt.l.i.in prin.ff.de ver.obl.ergo fortius in casu nostro excludet pniam pro quo tex.vide bar.ꝛ mo der.in.d.l.i.in prin.ff.de ver.ob.ꝛ in.l.cū quis decedens in pri.de leg.iij.ꝛ bal.in.l.ij.§.volūtatē.ff.sol.matri.ꝛ in c.i.§.si quis ti.si inter do.ꝛ vas.defen.lis.ozi.ꝛ per.d.ab. hic ꝛ in.c.significasti in tit.i.ꝛ per do.car.in cle.i.de pro cur.ꝛ pet.de ancha.in.c.ij.de libel.obla. ¶ Quarto ad duco tex.in.l.eū pro quo.ff.de in ius vo.ꝛ in.l.manumis sio per lictores.ff.de manu.vindi.ꝛ i.l.quotiēs.ff.ad mu ni.ꝛ in.l.honores.ff.de mune.ꝛ bono.ꝛ in.l.si quis vto ri.§.seruū.ff.de fur.qui text.sūt meliores de corpore iuris ad efficaciā resultantem ex calore iudicij. ¶ Quinto ad
111 duco illud qđ sing.voluit bal.in.l.gallus.§.quidaꝫ recte alias.§.idem credendū.ff.de liber.ꝛ posthu.†vbi dicit ꝙ licet cōfessio facta in iudicio possit reuocari tñ si est facta parte presente ꝛ acceptāte est effecta irreuocabilis talis cōfessio ꝛ iō singularis practica est ꝑm euꝫ vt apud acta scribaꝫ parte presente ꝛ acceptante voluit saly.in.l.i.C.ō cōfes.ꝛ in.l.generaliter.C.de nō nu.pec.ꝛ in.l.iubemus .C.de lib.cau.ita dicamus in casu isto vbi talis prorogacio dicatur effecta irreuocabilis propter pñtiam maiesta tis iudicātis acceptātis. ¶ Sexto faciat qđ pulchre scri psit bar.in.l.stipulationes nō diuidūt.§.celsus.ff.de ver. ob.vbi.voluit ꝙ ꝓpter promissionez iudicialem quis nō possit variare ita dicamus in proposito nostro. ¶ Septi mo faciat cōsensus est cōmissio faciēs prorogationem ir reuocabilez finē est tex.in.l.i.ff.de iudi.in ver.iurisdictio est qꝛ verba debēt capi cuꝫ effectu vt dcm̄ est ergo erit in variabilis ꝛ si opponatur de.l.siue apud acta.C.de trās. vbi trāsactio siue apud acta est maioris auctoritatis q̄ꝫ si fiat extra acta.Dicas vt per scribentes in.l.i.in prin.ff.ō ver.ob.ꝛ etiam qꝛ prorogatio concernit bonorē iudicis c.vt debitus de app.nō est sic in trāsactione. ¶ Octauo
112 †vnūquodqꝫ dissoluit eo vinculo quo ligaꝫ.c.omnis res de regul.iur.cum si.sed ista progatio oritur ex consensu partium ꝛ ex addi.ipsius iudicis.ergo non potest dissol ui sine consensu ipsius ꝛ si opponatur de.l.si conuenerit responde ꝙ ibi fuit in absentia iudicis. ¶ Mono istud decidit tex.in.l.est receptuꝫ.ff.de iurisdi.om.iudi. ¶ De
113 cimo†duplex vinculum difficilius soluitur.c.i.de treug.ꝛ pace auc.itaqꝫ.C.cōmunia de succes.Sed in casu isto in teruenit presentia iudicis ꝛ partis ergo nō dissoluetur ex presentia partis. ¶ Undecimo tūc est licita pnia qñ iu dex est absens vt.d.l.si cōuenerit ergo data sua presentia
114 nō erit licita pnia. ¶ Preterea†illusio est euitanda cle. cum elusio de renūcia.c.bone de postulat.prelat.l.i.C.de lati.liber.tol.ꝛ ibi bal.arguit cōtra cardina.qui olim il luserūt populo christiano.Sed per istam variationē illu ditur maiestati iudicātis ergo. ¶ Preterea adduco sin
115 gula.dictū.d.anto.in.c.nouit de offi.ordi.†vbi dixit ꝙ si ordinarius delegat causam alicui ꝙ potest illam reuoca re ad libitū.l.iudiciū soluit.ff.de iudicijs.Sed si superior illam confirmat nō potest ordinarius amplius reuocare qꝛ effecta est irreuocabilis ꝛ faciat qđ voluit lappus al lega.nona ꝛ archi.in.c.pñtia de offi.ordi.li.vi.ꝛ do.pe. in cle.qꝛ regulares de supp.neg.prela.ꝛ bal.in.c.illud ō maio.ꝛ obe.ꝛ Innocē.in.c.de certo de re iudica.Joan.
116 an.in.c.cū inter de elec.vbi dicūt†ꝙ si beneficium est ma nuale ꝛ cōfirmatur per papaꝫ dicit effectū perpetuū.Ita dicamus ꝙ prorogatio facta in figura iudicij iudice pre sente ꝛ acceptante videaꝫ effecta irreuocabilis quasi pre sentia iudicis videatur prestare robur. ¶ Ultimo si quis piam adducat in ꝓtrarium glo.in.l.i.ff.de iudi.que dicit ꝙ nō sufficit pñtia iudicis per.d.l.si cū dotem.§.eo autez tpe.ff.so.ma.Rñdeo ꝙ ille.§.nō loqt in ꝓrogatione scō illa gl.nō dicit,verum qꝛ ꝓfundit per pfata iura.Itē illa gl.nō loqt qñ in figura iudicij facta est illa quērio.Unde calor iudicij multum operatur vt dixi ꝛ adduco ange.in

a ¶ Parte pñ te.Adde.d.ale xā.de imo.oia no.i ista mā cō gerētē in.l.qc qd de ver.obl. ꝛ in.l.i.§.q ꝑ- sens eod.titu. ꝛ in pl.xxxiiii. in.i.pte.ꝛ vid Nicol.de nea. in.l.sicut.C.de actio.ꝛ obli.ꝛ bartho.cepo.i cautellis suis cautella.cxlix. ꝓ quo vide lu do.ro.in consi. cccxci.ꝛ in.l.si vero §.de viro sol.matri.ꝛ.d. alex.de imo.in pli.xc.qui pul cre limitat istā qōnē quē oino videto.

d.l.si conuenerit vbi dicit ꝙ nō admittit pnia si prozoga tio fiat coram iudice pñte ꝛ acceptante quia per eaꝫ que situ est ius iudici alle.d.l.est receptuꝫ dicit tñ ꝙ si citatus nō comparuit tenet processus cōtra eum ex quo nihil op posuit allegat glo.in.l.ij.ff.si quis in ius voca.pro certo
117 glo.est hic vt superius dixi.†Et si quispiam querat a me vtrū consensus iudicis dꝫ esse expressus an sufficiat taci tus dico ꝙ pēdet ex adductis in precedenti dubio vbi te nui ꝙ consensus partiū prozogantiū dꝫ esse expressus vt probaꝫ in.d.l.est receptum licet ang.ibi dicat procedere quando superior prozogat iurisdictionem minoris tunc enim requirit expressus cōsensus secus si par pari aut pri uatus iudici nō suo. ¶ Ego dico ꝙ eo casu quo requiri tur consensus iudicis debet esse expressus ꝛ adduco glo. que in terminis hoc voluit in.l.ij.§.sed si iudex.ff.de iudi.
118 ꝛ faciat glo.in.c.p.ꝛ.g.de offi.deleg.lꝫ cōtrariū putet sa ly.ꝛ nō bene in.l.i.C.de iurisdi.om.iudi. ¶ Et ex prece dēti quesito ꝛ ex istis bas conclusiones elicias vꝫ ꝙ pro rogatio iurisdictionis requirat pro suo esse expressum cō
119 sensum partiū cōtra Jnn.bar.ꝛ cōem opi.†Ex qua ozit correllariū ꝙ eo casu quo in prozogatione reqrit cōsen sus iudicantis ꝙ dꝫ esse expresus qđ est ꝑ saly.abb.ꝛ ali os.Ex quo infero ꝙ si partes submittunt se iudici ad tri bunal ꝛ iudex expresse nō acceptat nec recusat ꝙ nō pro pter hoc est effecta iurisdictio irreuocabilis qđ est contra glo.l.pe.ff.si quis in ius vo.ꝛ ꝑ ang.in.d.l.si conuenerit
120 ꝛ ꝫ correllariū. ¶ †Scda cōclo ꝙ presentia iudicis ac ceptantis in figura iudicij reddit prozogationē imutabi lē ꝛ ēt ducit a iure declicandi nulla adhuc habita lit.cō test.qđ est ꝑ glo.ꝛ sequaces tene menti qꝛ tpe suo afferēt
121 tibi bonorē. ¶ †Capio tertiū si possit agi ad interesse eo casu quo licita est pnia ꝛ docto.cōiter tenent ꝙ sic ꝛ vo luit saly.in.l.i.C.de iurisdi.om.iudi.ꝛ ang.in.d.l.si cōue nerit pro certo mihi videt ꝙ opi.pe.cy.Jo.an.ꝛ collegij paduani sit verior ꝛ nouissimus ego induco.c.i.ō regul.
122 li.vi.†vbi est casus ꝙ annus probationis datus a iure in grediēdi religionē stat in volūtate tā ingrēdiētis q̄ꝫ loci ad qđ est ingressurus ꝛ infra annū locus est pnie vt ibi. Modo ingrediēs vult ingredi monasteriuꝫ recusat iste ingrediēs petit interesse pro illo tempore quo stetit in re ligione vel ingrediens vult exire monasterium repetit ex pēsas quas ei fecerat in monasterio dubitaꝫ vtrū teneaꝫ decidit ibi ꝙ nō ex quo a iure daꝫ ptās penitēdi iudicio meo ille tex.apponit gladiū ad ora oium tenētiuꝫ ꝓtū ꝛ admiror vehemēter iuris deos nō aduertisse ad istū tex. ſꝫ xp̄s de cuius plenitudine oēs accepimus sit bñdictus. Et p illū tex.tollit illud motiuuꝫ ꝙ facit cōis opi.ꝙ illa pnia itelligit saluo iure tertij vt.d.l.ij.§.merito.ꝛ §.si qs a p̄ncipe cū si.qꝛ illud ꝓcedit qñ ad instanciā supplicātis supior cōcedit bñficiū qꝛ tūc vī pīudicare iuri tertij vt.d. c.sup eo de offi.deleg.Sed qñ bñficiū indulgeaꝫ a lege nō ad instantiā supplicantis tunc est secus ista est gl.in auc. quas actiones.C.de sac.san.eccle.Cū ergo a iure indul geaꝫ istud beneficiū vt añq̄ꝫ adeatur iudex sit licita pnia sequit ꝙ nō debet nocere qꝛ beneficio iuuari ꝛ nō decipi debemus.c.i.de comoda.cuꝫ si.preterea istud probo per d.l.si si conuenerit sic inducēdo nemo compellit illi con uētioni stare.Sꝫ si teneaꝫ ad interesse sequereaꝫ ꝙ in pñaꝫ cōpelleret stare conuentioni.Istud repugnat mēti illius tex.Nam vbicūq̄ꝫ probibeaꝫ actus semper videaꝫ probibi tus modus per quē deueniaꝫ ad illuꝫ vt traditur in regu la cū quid lib.vi.sed in casu illius.L.probibeaꝫ compulsio ergo probibetur omnis modus per quē deueniaꝫ ad cō pulsionē ꝛ p ꝑns nō tenebit ad interesse nec obstat qđ dī de preiudicio partis qꝛ ille debuit scire illū posse penite re iō sibi imputeaꝫ.c.sciēti de regu.iur.li.vi.l.cū donatōis .C.de trās.vñ nō video rōnē quare lex voluerit posse pe nire ꝛ penitentē puniri ꝛ adduco rōnē inconuincibilem
123 pena priuandi quē suo iure nūq̄ꝫ imponitur a iudice nisi ius exprimat glo.est in.c.si.de iurepa.c.cū nos de offi.ordi.ꝛ in sūma

di.ꝛ in summa.xv.q.viij.tex.in auctē.de nō elig.j.nub.§. cum igitur vers̄icul.nō est lex tale quid dicēs ꝛ l.sed ꝛ si quis.§.diuus.ver.cum in eum pena statuta nō sit.ff.de re lig.ꝛ sump.fune.Sed nō reperit expressum a iure ꝙ pu
6 niat ad interesse[a] penitēs ergo iudex illam nō imponet pre terea vtēs iure suo nemini facit iniuriam.c.nouit.j.eo.sed penitēs vtit iure sibi debito qz a iure datur potestas peni tēdi ergo nullam facit iniuriam aduersario ergo nō tene tur ad interesse ꝛ si occurreret i facto ꝓsulerez pro ista par
114 te secus si promisit penam.l.sicut.C.de act.ꝛ obli.†Et ex istis elicit ꝓclusio ꝙ eo casu quo est licitum prozogāti pe
115 nitere nō tenetur ad interesse qō est ꝓtra cōez opi.¶†Ca pio quartū vz vtrū requirit lit.ꝓtesta.ad hoc vt cōmittat pena.Et gl.in.d.l.si ꝙuenerit tenuit ꝙ sic tene ꝓtrarium primo per.d.l.i.ff.de iudi.vbi per submissionez ꝛ ꝓsensuz iurisdictio prozogata est irreuocabilis.¶Scōo ꝙ text. in.d.l.est receptū.ff.de iu.om.iu.¶Tertio per istū text. vbi ex sola promissione sequēdo itellectū Jo.de lig.ꝛ d. ant.est prozogata iurisdi.¶Quarto per text.d.l.si ꝙue nerit i ver.adiret adiri potest iudex per actum citeriorez li.ꝓtest.de quo alle.tex.in.l.si creditozes i ver.aditus pre ses.C.de pac.ꝛ eodem modo opponēdo exceptionem di ante li.ꝓtest.qz per illam videt in iudicem ꝓsentire vt vo luit gl.i.c.iter monasteriū de re iudi.ꝛ per bar.i.d.l.si cō uenerit ꝛ per saly.i.l.i.C.de iur.oi.iu.ꝛ lz bar.i.d.l.si cō uenerit dicat ꝙ per libelli oblōnem ꝛ receptionem libel li nō videat ꝓrogata iurisdictio ex eo qz recipit libellus vt deliberet reus vt i auc.offerat.C.de li.ꝓtest.Mihi lomi nus mihi videt ꝙ illud procedit eo casu quo nō processit quētio prozogationis sed vbi processit quētio prozogatōis ꝛ sequit libelli oblatio ꝛ receptio libelli videt facta pro rogatio irreuocabiliter qz capit via deteriōr reo vt not.i c.ij.de ꝓbes.li.vi.Et vt euitet iconstātia ꝛ illusio ꝛ ita limi
116 tet ꝙ hī i.d.auc.offerat ꝛ i.l.nō videt.ff.de iudi.¶†Et ex istis elicit ꝓclo ꝙ prozogatio efficit irreuocabilis per citeriorem actum lit.ꝓte.etiam per libelli oblationem ꝛ eius recep.tene mēti qz sunt recitatione ꝛ auditu digna.
117 ¶†Capio nūc qntū vz eo casu quo potest agi ad interesse vtruz poterit agi cozam iudice illo prozogato ꝛ mihi vi det ō iure ꝙ nō ex eo qz nō est iudex competēs ꝛ ſnia nō potest ferri ab icompetēti vt.c.at si clerici.j.eod.ꝛ si dicat ꝙ est competēs quo ad istud accessoriū vt i.d.cle.i.de re scriptis cū si.istō nō ob.qz i casu illo nō adit iudex vt cō demnet i expēsis sed adit sup cā pricipali.Et opponit ꝙ nō competit sibi iurisdictio vigoze illius rescripti quo ca su ipse cognoscit de inualiditate rescripti ideo pronūciā do super inualiditate rescripti pronūciat i ꝓñam super ex pēsis ꝓdemnādo impetrātez nō tñ loquit qñ pricipaliter adit super icidēti qnimo plus dixit Jo.an.i.c.fi.de rescri
118 ptis†ꝙ si iudex bz pronūciare se icompetētez ꝛ ꝓdemna re i expēsis prius debet pronūciare super expēsis ne alias si prius pronūciet se icompetētem nō possit postea pronū ciare super expēsis.Et idez apertius tenuit spec.i ti.de ex pē.§.iuxta ver.nemo.Et lz illud dictū Jo.an.ꝛ spe.ꝓsun dat per.c.vt debitus de app.vbi iudex appellationis ab iterlo.remittit partes ad primū iudicem qñ est male ap pellatum ꝛ postea ꝓdemnat i expē.ꝛ etiaz reprobat illa cautela spec.per tex.c.cū ap.frīuolis de app.li.vi.tñ illud ideo est qz pricipaliter pronūciat super eo super quo nō pōt adiri.Et sic vident ista motiua doctoꝝ facere contra eoa sed i casu nostro nō potest adiri pricipaliter iudex ꝓ rogatus vt cōdemnet i itereſſe post mutatam volūtatem partis prozogātis qz est icompetēs vt.d.l.si cōuenerit ꝛ maxime qz agit de iurisdi.que est publici iuris nec pacto
119 priuatoꝝ oz prestari vt.l.priuatoꝝ.C.de iurisd.om.iudi.ꝛ ita teneo.¶†Capio sextū ouz querit quid si iteruenīat iuramētum audistis scribētes varios circa boc ang.i.d. l.si conuenerit lz ꝙ nō est locus pnie ꝛ per cēsuraz eccl'ie poterit iurās compelli ad obseruātiam iura.Ego addu co tex.sing.de boc ad quem nemo patrū nostroꝝ habuit considerationem in auc.de exhibē.reis.§.si vero ꝛ qō iu rēt vbi est casus ꝙ si aliqs promisit sistere i iudicio ꝛ iura uit ꝙ potest compelli ꝓcise rīdere i illo iudicio adeo ꝙ erit locus remissioni ꝛ est limitatio mirabilis ad.c.roma na.§.ꝓbētes de fo.compe.li.vi.quam ange.dicit se solum dedisse i.l.beres abñs.ff.de iudi.Ex quo sequit ꝙ multo fortius prozogatio erit irreuocabilis propter interpositio nem iuramēti ꝛ sic videt ibi casus formalis de eo ꝙ doc. dubitāt.¶Et accedat ad predicta gl.que cōiter reputa tur sin.in.l.si pecuniam.ff.de condi.ob cām que dicit ꝙ p
130 pter iuramētum quis compellit precise ad pactum.†Ex quo sequit ꝙ iurās rīdere coram iudice alias nō suo cō
b pellet precise ad obseruātiam iuramēti[b] ꝛ sic talis prozo gatio est irreuocabilis.Quinimmo plus dico ꝛ i hoc ad uertite qz in extraiudicialibus res dicit desinere esse inte gra qñ iuramētum iteruenit.Ista est gl.sin.in.d.l.si pecu niā ex qua sequit ꝙ vbi alias posset habere locum pnia ꝙ nō habebit locum vbi iteruenit iuramētuz.Sed i.d.l. si cōuenerit dicit ꝙ habet locum pnia añqz adiret iudex ergo sequit ꝙ si iuramētum iteruenit nō habebit locum pnia tene mēti qz noua sūt.Et ad hūc articulū inaudita ꝛ cum opponit ꝙ iuramētum recipit iterpretationez cō tractus cui accedit vt est casus sin.in.l.fi.C.de nō nume. pe.ꝛ probatur i.d.c.per tuas de arbi.Sed de natura cō uētionis est vt pnia habeat locuz i prozogatione ergo se quit ꝙ itelligit iuramētum ſm naturam ꝓctus.Et sic ha bebit locum pnia vt dicit.d.abb.qz ad hoc rīdeo primo qz de iure canonico iuramē.oz pcise seruari.c.ꝛ si xp̄s de iureiur.gl.i.d.l.si pecuniā cū qua trāsit bal.in.l.vnica.C. de sen.que pro eo ꝙ iter.ꝛ in probe.feudoꝝ ꝛ probat i.l. si quis maior.C.de trās.scōo dico ꝙ iuramentuz ampliat vires ꝓctus qz si actus nō valet vt agit valet vt valere ꝓt vt.l.cum pater.§.filius matrez.ff.de le.ij.ꝛ c.ex rescripto de iu.iu.Et.d.l.fi.dicit ꝙ loquit presumptiue.vnde nō i pedit virtutē iuramēti sed presumitur super iuramēto ad quem finem fuerit iterpositū iuramē.ꝛ etiaz pondera qz lex ciuilis non potest presumere super iuramento qz hoc nō spectat ad.l.ciuilem licet aliter dicat bar.in.l.omnes populi.ff.de iusti.ꝛ iur.Et ad.l.fi.ff.qui satis.cog.rīde ēt quia ibi deficit iuramētum rōne subintellecti.Et ad.c.p tuas respondeo ꝙ loquitur qñ procur.iurauit sine man dato domini quo casu potuit se obligare ꝛ non obligare ecclesiam ꝛ ita respondeo ad illa cōtraria formata bic p
131 do.abb.ꝓsiculū meū.¶†Et ex istis elicit ꝓclo vera ꝙ p rogatio efficit irreuocabilis pp interuētū iuramēti ꝛ est equa cōclo ꝛ salutaris aie iurātis ꝛ iuri cōsona.¶†In glo.donec oppone videt ꝙ nō debeat differri absolutio donec satisfecerit sed statim pstita cautiōe de iudicio sisti. Cū iste fuerit excōicatus pp cōtumaciam rīdet gl.qz bz antiqua tempora causa excōmunicati tractabatur añqz
132 absolueret sed hodie secus.†Cōclude ꝙ vbi quis est ex cōicatus p ꝓtumaciā manifestā vel pro offensa manifesta ꝛ olim ꝛ hodie non absoluebat nisi ꝓus satisfacēt.Sz si est excōicat[a] ꝓ offēsa nō mānifesta tūc oli ñ absoluebat añ cāe exitū hodie ē secus ꝛ ita seruat.c.cū ꝓtingat de of.de le.Si vero p ꝓtumaciā nō manifestā tūc oliz absoluebat añ cause exitū hodie sic pstita satisfactione de stando iuri vt.c.ex pte de ver.sig.¶Et pondera istā gl.inquantū di cit prestita satisfactione idest satisdatione de iudicio sisti qz nō videt bene dicere ex eo qz istud verbū satisfactio ex primit ab homine quo casu verificat in vera solutione vt probat in.l.i.ff.q satis.cogan.secus si exprimat a iure ſm guil.de cu.ꝛ bal.i.d.l.i.ideo si habemus respectū ad istū
133 tex.ꝙ verba sint prolata a iudice ista gl.nō dicit verū†qz verbum satisfactio importat solutionē si dicamus ꝙ pro ferant a iure ꝛ tunc recte loquit glo.ista sed glo.fi.d.c.ex parte el primo que incidit in idem videt melioz.Haz per probationē non imponit finis sed per sniaz sic vt est glo. sing.in.l.sed ꝛ si possessori.§.si cum iurauero.ff.de iur.iu.
¶Jn gl.fi.not.ꝙ opponit gl.ista de.c.quicūqz.ꝛ c.rur.

a ¶Ad interes se. vide ad māz huius ꝛcl'onis nouissios scri bētes post solē nē gl.i.l.rō.§. fi.ff.de act.ēp. ꝛ i.l. videam[a] .§.i.ff.de vsu. vbi multa pul chra habebis.

b ¶Juramēti Adde ꝙ ista cō cl'one post Jn no.oēs scribē tes in.c.quēad modum de iu. iurā.ꝛ bal.ele gātissime i mar ga.ver.iuramē tuz ꝛ vide do. car. i cle.i.§.i. ō iu.iu.vbi po nit q̄ꝑples no. casus in qbus iuramētuz ser uādū est.quos oino videas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sus.xi.q.iij.vbi excõicatus priuatur beneficio.ita iste epi scopus excõicatus debet priuari episcopatu.Soluit glo.
134 q ante lapsum anni non debet priuari postea sic.† & ideo sentit glo.q perseuerans in excõmunicatione per annuz debet perdere beneficiuz sed ante non.Maxime vbi lis non est contestata docto.dicunt vt hic refert Jo.an.hoc verum nisi crimen esset notoriũ.c.euidentia de accusa. quasi sentiant q tũc non expectatur lapsus anni vel nisi ageret de federe matrimonij vt.c.qñ vt lit.non ptest.pp dilapidationem tamen quandoqz interdicit administratio.c.venerabili de of.dele.fm gof.ideo tractat h.d.abb. intellectum illorum iurium.c.quicũqz.& c.rursus & pui pendit h qõ dicit h.d.an.spec.in titu.de accus.§.seqtur in prin.vbi tenet q excõmunicatus nõ auditur amplius su per illo crimine post lapsum anni.Sed extante contuma
a cia habebit pro confesso[a] & dicit q post annum excõmu nicationis poterit grauari sententia procedendo ad suspẽ sionem vel priuationem beneficij glo.autẽ in.d.c.rursus dicit q auqit sup crimine sed nõ sup beneficio vt glo.ista sentit h & collectarius in.c.contingit de dol.& contu.vbi sentit q ex solo lapsu anni & idẽ sentit Jnno.in.c.cũ bo ne de eta.& quali.& seqt archi.in.d.c.rursus.Sz vgu.ibi sentit vt solũ habeat pro cõuicto.d.an.reperit varius qz h dicit q sup alijs a bñficio audit sed in.c.veritas de do lo & contu.dicit q indistincte non audit sed in omnibus habet pro confesso.d.abb.dicit se considerare q.d.c.rur sus.& c.quicũqz nullã facit mentionem de beneficijs sed tm dicunt q nulla vox eorum penitus audiat & sic innu unt q sup crimine nõ sunt audiẽdi quasi iuris interpreta tione habeant pro pfessis ideo videt q nõ pro quolibet delicto venit priuandus beneficio quia nõ dz plus ope ri ficta q̃z vera confessio.Si enim fuisset cõfessus paruz crimen non priuaretur.xvi.q.vij.c.alimentuz ideo distin guit.Aut cã pro qua excõmunicat est digna priuatione beneficij ipso iure p perseuerantiã in excõmunicatione per annum erit priuatus ipso iure.Aut est digna priuatione per sententiam & tunc per lapsum anni non erit priuatus ipso facto sed opus erit snia & sic reducit ad concordiam opi.prias.Aut illud delictum pro quo fuit excõmunica tus non inducit priuationem ipso facto nec dat facultatẽ priuandi quia est parum respectu priuationis & tunc nõ erit priuatus per lapsum anni nec priuari debet.Sed im ponet pena arbitraria ac si fuisz vere confessus.Ex quo pena pro illo delicto non est in iure expressa alias illa im poneret.¶Nec obstat si dicatur q p illo nouo delicto imponetur qz stetit tanto tpe in excommunicatione ergo debet priuari qz sufficit q pro hoc delicto habeatur pro confesso.Non enim debet duplici pena cõteri.c.at si cleri.j.eo.nec pena debet ex pena procedere.c.qz diuersita tem de concess.preben.glo.in regula imputare li.vi.fatet tñ q si post lapsum anni adhuc staret in excõmunicatio ne indurato corde q ex hoc nouo delicto contracto post q̃z fuit habitus pro confesso quia non caret scrupulo he retice prauitatis poterit puari beneficijs & sic potest intel ligi.c.cum bone de eta.& quali.vbi ponderat q per ter minum stet in suspensione seu excõmunicatione nõ enim sufficiebat solus annus sicut cõmuniter ibi dicunt docto. ¶Et ad predicta alle.gl.in.c.cũ contumacia de hereti. lib.vi.que dicit q in alijs criminibus ad heresi stans in excõmunicatione p annum bñ pro puicto de illo crimine & opime facit iste tex.in ar.ibi enim simplr habet pro cõ uicto.& si hoc procedit in crimine heresis vbi non procedit ex presũptione de facili vt in.c.lras de presump.fortius procedit in alijs delictis & vnde surgit ista tacita con fessio & conuictio colligitur ex.c.nullus de presumptio. conuicto.d.c.cum cõtumacia.Nam ex sola contumacia quis presumitur nocens & confiteri licet illa confessio nõ sufficiat ad condemnationem vt in.d.c.nullus sed sequn ta postea excõmunicatione & data perseuerantia per an num augumẽtatur illa presumptio & efficitur vehemens vt in.d.c.cum contumacia & illa non sufficit ad condem nationem argumen.c.afferte de presumpti.Et ex his di cit haberi verum intellectum .d.c.rursus.& c.quicumq glo.tamen in.c.contingit de dolo & contumacia.dicit q prefata capitula non habent locum quãdo agitur mere ciuiliter vt per lapsum anni perdat ius suũ sed procedũt quãdo agitur criminaliter vel ciuiliter de crimine in quo casu maxima presumptio surgit contra contumacem in odium criminis ita residet hic domi.abb.¶Pro certo iste passus est dubitabilis nec est propius locus hic enu cleandi illum sed in.c.cum bone de eta.& qualita.& in.c. veritatis de dolo & cõtumacia.& in.c.tue vt lite non con testa.& in.d.c.vt contumacia & satis oneratum est istud c.in sua materia.Sed vnum põdero q forte tex.d.c.rur sus non loquitur in interpretatiue conuictis vel confessis immo videtur mihi q loquatur in clericis vere cõuictis & vere confessis quo casu si contumaciter se absentent & excommunicati perseuerent per annum q si delictum il lud erat priuatiõe dignum res est clara vt sint priuati be neficio sed si non erat priuatione dignum mihi videtur de iure dicen.q pp ptumaciam & perseuerãtiam anni in excomunicatione sint priuati beneficijs & moueor argu. tex.multum singul.fm By.& Bar.in.l.fulcinius.§.fi.ex qui.cau.in pos.ea.vbi pp nimiã ptumaciam ptumax pri uatur re qua regulr priuari nõ deberet.Jta dicamus in proposito qz est dare nimiã cõtumatiã & ptemptum quẽ dã in isto excõmunicato qz videt ptemnere claues eccle pp hmõi ptemptum priuatus est beneficio.Et pondero ad hoc tex.in.d.c.rursus in ver.clericis cõuictis vel pfes. vnde probat ibi tex.q clerici fuerũt ibi cõuicti vel cõfessi de crimine & absentarũt se & pp hoc excommunicati sunt dicitur q si per annuz durauerint in excommunicatione nulla vox eorum penitus audiatur.Nam illa verba ex cludunt eum ab omni defensione ergo excludunt eum a purgatione criminis & a defensione beneficij sunt canon late sententie vt probat illud verbum penitus & proba tur in.c.sedes in verbo penitus de rescriptis & in.c.pasto ralis.§.qñ eod.titu.& in.c.ex litteris de offi.delega.& in .l.qui aduocati.C.de postul.& in hoc reputo illum casuz & sing.& mirabilẽ q eo casu quo delictũ nõ est priuatio ne dignuz & clericus p ptumaciam se absentat & pp hoc excõmunicat & perseverat p annũ in excõicatione & fuit puictus vel pfessus q ipso facto est priuatus bñficio tẽ pẽti.¶Et inquãtũ iste epus trabit coza cõcilio extra suã
135 diocesim.d.car.refert quãdã qõnẽt pp deputauit quẽdã rectorẽ in patronũ & dedit sibi ptãtẽ spãlẽ in certa ciuita te ducatus iste existens in terris patrimonij citat illos de ciuitate ducatus & vult cognoscere de eorum causis vide tur q possit p.c.nouit de offi.leg.vt legatus in quacunq parte legationis exercet iurisdi.in quoscunq de sua lega tione Feder.de se.consil.cxlii.tenet contrarium qz iste de causis illius ciuitatis cognoscit õ iure speciali & vt aliter non potest ergo eos trahere extra suam diocesim nisi con sentiat sic & alias nõ potest quis cognoscere õ causis suo rũ subditoz in alieno territorio etiaz cum licẽtia iudicis territorij vt no.p gl.in.c.vt litigantes de offi.ordi.li.vi.& ar.c.quisq̃.xi.q.i.sed ad.c.nouit nõ respõdet feder.Sed d.car.rñdet q leg.ibi habebat iurisdi.vniformem in to ta sua legatione iste autem non habebat vniformem & vi detur sensisse fede.inquantum dixit q cognoscebat de causis illius ciuitatis iure speciali ita residet.d.Car.hic ¶Tu vero dicas esse attendendum vtrum illa ciuitas ducatus nimis distaret a loco vbi legatus teneret tribu nal.quia tũc si citaret illos de illa ciuitate posset appella ri ad superiorem qz deberet delegare causaz in loco par tiuz vt parceret laboribus & sumptibus subditoz ad qõ tẽdit ois intẽtio legũ.c.cordi de appel.li.vi.c.nõnulli.& de rescrip.iste est casus multũ singu.in.l.cum post sniam .C.de ap.& adduco vobis pe.õ anch.in.c.finẽ litibus.de
do.& ptu.i.c.cũ te õ of.õle.& i.d.c.nõnulli vide q dixi ibi.

¶Item

a ¶Pro pfes so.Adõ ad ma teriaz oẽs scri bẽtes post solẽ nẽ gl.in.c.i.de do.& contu.in vi.& in.c.q̃rel lã de pcu.& in c.pstitutus de sen.excõ.i vi. & intellige istã cõclusionez eẽ veram ẽt in fi cto cõtumace. vt tenẽt doct. post bald.in.l. iii.in.v.not.C. de pcurat.Eli dit tñope exce ptionis vt.§.i q̃plurib' aliis apostillis dixi m' vbi oino vi deto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

136 ¶† Item dicit etiam ibi.d.Lardi.q̄ solus papa priuat
epīscopū ꝛ nō cōciliū pronīnciale.iij.q.vi.c.accusatus.c.
multū stupeo.c.oudū.ꝛ.c.cuius secus dicit si fuisset cōci-
liū gñale cū ibi ꝑsit papa vel aliꝰ eius ꝓmissarius lz qñqz
euenire possit q̄ nemo sit ibi ꝑsidēs sicut in cōcilio cōstā-
tiēsi i quo erat tūc tpe ipse.d.car.cā tollēdi scisma ꝛ vt ec
cle.q̄ erat diuisa sub plibus app.sanc.pōtificibꝰ poneret
sub vno vo ꝛ indubitato papa pp quā cāz ibi et at cōgre
gata pp eccliā vlez. Si aūt fuisset cōciliū ꝓuinciale tunc
potuisz ꝑuari a papa nec ꝓcedit ar.a ꝑrio sensu. Ex quo
ꝑriū repit in iure expssum dicit ēt q̄ cōciliū ꝓuinciale lz
nō possit deponere epm tñ pōt ꝓnūciare deponēdū ꝛ re-
fert se tenuisse in.c.trāsmissaz de ele.ꝛ in.c.i.de of.dele.ꝛ
sic.d.car.cōmētasset istō.c.erat i cōcilio cōstātiēsi. ¶ Sz
d.ant.refert gl.ij.q.vi.c.bi duū.ver.si qdē tenere istā ptez
q̄ cōciliū ꝓuinciale pōt ꝓnūciare epm deponēdū lz non
possit illū deponere ꝛ refert ita tenere archi.in.d.c.accu-
satus.iij.q.vi.sz ipse tz ꝑriū. Nā.d.c.accusatus solū reser
uat cōcilio cognitionē ꝛ ita.d.c.quāuis.ꝛ.d.c.multū stu
peo ꝛ ꝓbibet ois decisio. ¶ Nō ob.sīle qō alle.gl.de p̄-
side in.l.i.§.deportatos.ff.de le.iij.vbi ꝑses nō pōt depor
tare aliqué ad insulā. Et nihilominus pōt ꝓnūciare quē
deportādū qz rñdet q̄ in ꝑside nō deficit ptās ꝓnūciādi
sed dētaxat deficit ptās exequēdi qz nō bz insulā quā assi
gnet deportādo sed in casu isto deficit ptās ꝓdēnādi ꝛ ꝓ-
nūciādi ex eo qz cā aut ꝓsona nō est subiecta quo ad būc
casuz ꝛ istā ptē seq̄t ꝫ discipulus eius Jo.de imo.ꝑ certo
nō eēnt voluēda terga.d.an.ꝛ ꝓtēnere deos iurīs vt fue-
rūt glosatores. iō mihi vī q̄ gl.dixerit verius ꝛ pōdero
c.accusatus.ꝛ.c.multū.ꝛ.c.quāuis ꝛ alia iura q̄ dicunt
q̄ cōciliū ꝓuinciale nō pōt diffinire epm diffiniti. Stat
difficultas in hoc si ꝓnunciare epm deponendū est diffini
re. Et ꝓrio certo mihi vī dicen.q̄ non ꝛ sic seq̄t q̄ poterit
ita cōciliū ꝓnonunciare. Nā aliud est publicare bona ali
cuius ꝛ aliud est ꝓnūciare publicāda ꝛ aliō est quē mit-
tere in pos.ꝛ aliud est ꝓnunciare quē mittēdū in pos. Et
aliud est restituere ꝛ aliud ꝓnunciare quē restituendum
.l.i.C.si aduer.liber. ita refert bal.post Cy.ꝛ alios ibi ꝛ
137 refert Jaco.de are.ex illo tex. dixisse†q̄ si ptās in fine sui
officij nō possit canzellare aliquē de banno tñ potest ꝓ-
nūciare illū canzellandum de bāno. Et p istud videt con
fundi illa rñsio data p.d.an.ad.l.i.§.deportatos qz ex di
spositione statuti deficit ptās canzellādi de bāno ꝛ nihil-
ominus ꝓnunciat quē canzellandum. Et adduco Jo.
an.in.c.fi.s̄.de offi.le.vbi gl.dicit q̄ legatus de latere nō
potest deponere epīscopū Joā.an.ibi dicit q̄ potest ꝓ-
nunciare illū deponēdū. Ecce qualiter q̄ vbi deficit ptās
deponendi nihilominus ꝓnūciare potest quē deponen
dū. Nā ista duo differunt qz deponere statim trahit secū
executionē sed ꝓnunciare deponendū est ꝓeambulum
ad futurā depositionez. ¶ Et adduco sīle qō voluit bal.
ibi q̄ nō potest compromitti an aliquis sit restituendus
allegat elleg.gl.in.l.fi.C.vbi ꝛ apud quē ꝛ ēt dicit q̄ qñ
iudex ꝓnūciat quē deponendū ferunt due sñie de neces
sitate vna que iaz lata est alia que subsequit que erit sñia
finalis ꝛ diffinitiua ꝛ gl.illā sequit pe.de anch.in illo.c.
i.ꝛ ꝓ ea alle.q̄ no.in.l.iubere.ff.de iurisdi.om.iu. Et lz
d.an.ꝫ reprehendat illā postea tñ in.d.c.i.transiuit cū il-
la gl.lz remittat se ad ꝫ not.ꝛ idem fecit ibi Jo.de imo.
sed cū illa glo.transit.d.abb.in.d.c. Et adduci pōt ratio
valde difficilis vz concilio ꝓuinciali est ꝓbibita diffi-
nitio.c.accusatus cū si.iij.q.vi. Sed ista sñia nō est diffini
tiua ꝓnūcio epm deponendum ergo sequit q̄ nō est ꝓ-
bibitū cōciliū ferre talem sñiam ꝛ ad hoc adduco bal.in
.l.q̄ iudex.C.de sen.intelo.om.iudi.ꝛ bene faciat q̄ vo-
luit ang.in.l.i.ff.de re iudi. ¶ Preterea adduci pōt ra-
tio incōuincibilis actus actiuoꝝ sunt in patiēte bñ dispo
sito ꝓbs in.ij.de aia tex in.c.venerabilē de elec.li.vi.cum
si. Et regulā babemus q̄ de quacūqz re iudex cognouit
de ea ꝓnūciare dz.l.de qua re.ff.de iud.c.i.de ord.cogni.

Sed concilium ꝓuinciale potest cognoscere de causa de-
positionis epi vt in dictis iuribus. ꝯ pōt ꝓnunciare epm
deponenduz lz.n.nō possit diffinire ꝛ deponere nihilomi-
nus ꝓnunciabit taliter qualiter cognouit ꝛ iō ꝓnuncia-
bit illū deponēduz. Et p hoc tollit illa rñsio.d.an.q̄ lz in
ꝑside sit ptās cognoscēdi ꝛ ꝓnūciandi tñ secus est in cō
cilio ꝓuinciali ꝛ istud nō recte ꝓcedit in cōcilio ꝓuincia
li qz lz nō bēat ptātē diffiniēdi tñ bz ptātē cognoscēdi sed
sñia si sit lata sic nō est diffinitiua. ergo nō ꝓbibet ita ꝓ
138 nūciare ꝛ ista mēti ꝓmēda. ¶† Querit pe.abb.egidius
si qs possit absolui ab excōicatione absente aduersario ꝛ
nō citato Jo.an.ꝛ.d.car.remittunt se ad dicta in.c.qua
fronte de app.bal.ꝫ refert Jo.an.dicere ibi q̄ tz absolu-
tio tñ iudex non iuste fecit nec miꝝ qz sepe iudex facit ali
a quid motu ꝓrio ꝛ ex ꝓria cōscia[a] vbi nō req̄rit citatio
alle.no.in.l.iij.§.cā cognita.ff.de bo.pos.ti.gñali quā gl.
139 dicit alibi nō reperiri ex quo dicto infert bal.† q̄ carcera
tus ad meā petitionē nō pōt relaxari me nō citato. secus
si esset carceratus motu ꝓrio iudicis alleg.l.si qs vxori
§.si seruū fugitiuū.ff.de furtis. Tu limita nisi fuisset car-
ceratus ō fcō qz ō fcō excarcerādus eēt sin.ē gl.i.l.cū mi-
nor.ff.de euic.ego supiozibus diebus consului in ciuitate
regia in quadā bulla papali i qua papa onerauerat con
sciam executoris q̄ executus erat cōtēta in bulla sine cita
tione alicuius. Ꝺ ꝓponebat executionē foze nullā nihilo
minus cōsului ꝑriū ꝛ adducebā i idiuiduo bal.in.l.cer.
140 C.vñ cog.† vbi dicit q̄ qñ cōscie iudicis cōmittit aliqd
agēdū iple pt illud ꝑficere sine citatiōe alicuius alle.gl.
in.d.l.iij.§.cā cognita. idē voluit ꝫ adde istud ad ea q̄ di-
xi in.c.ne initaris ꝛ adde istō de ꝓsti. Aduerte ēt qz bal.
ꝫ colligit q̄ si istud.c.logt in criminali ꝓbat q̄ qs nō pt
renūciare defensioni vt est gl.sin.in.l.pactū inter bꝛdes.
ff.de pac. ipse soluit q̄ logt in defensionibꝰ facti q̄ sapiūt
141 innocentiā.l.i.§.si qs vltro.ff.de q̄sti. dicit ēt bal.† statuto
cauet q̄ bānitus possit impune occidi an exceptio bāni sit
q̄dā inocētia an sit subter fugiū ōlinquētis. Et distinguit
hoc mō aut bꝛ ꝓsideratio ad delictuz ꝛ talis exceptio nō
sapit inocētiā qz homicidiū nō pōt eē sine imūdicia. Sz
si bꝛ cōsideratio ad penā tūc sapit innocētiā ex quo statu-
tū illud permittit. l.seruus.C.de bis q̄ ad eccl.ꝓfug.l.i.§.
q̄ aūt.ff.de alea.ꝛ putat nō posse renūciari huic statuto
qz ꝓncipaliꝛ est introductū in fauoꝛē publ. Tu adde q̄ si
occidēs bānitū occidat illū zelo iusticie ꝛ nō ꝑuato odio
q̄ ista exceptio bāni parit innocētiā nō solū quo ad deli-
ctū qz scriptum est non ꝑmittas maleficos viuere super
terram.xxiij.q.v.c.nō est crudelis ꝛ.q.ij.obijcit ꝛ exodi.
xxij.c.ꝛ isto mō nō recte loquit bal. aut occidit odio ꝑri-
uato ꝛ nō zelo iusticie ꝛ tūc procedat distinctio bal. Ad-
de etiam q̄ inquantum vult q̄ illi statuto renunciari nō
possit mirandū est q̄ nō viderit glo.in.l.i.ff.de dolo.quā
angel.reputat singu.in.l.iurisgen.§.si paciscar.ff.de pac.
142 ¶† Querit ēt ꝫ bal. vtrū vna ciuitas possit se alteri ciui
tati subijcere ꝛ decidit q̄ si ciuitas nō recognoscit supe-
riozem nec est spes q̄ ei possit dominari q̄ potest subijce
re se ei qui eam possit regere ꝛ tueri ꝛ hoc pōt de iure nā
li quo tutella de suo coꝛpoze est ꝓmissa vnicuiqz.l.vt vim
.ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ ꝑ istā rōnē dicit q̄ multa regna sūt ho
die q̄ nō sūt sub impatoze cui de iure subest oꝛbis si aūt ē
spes q̄ ipatoꝛ possit regere ꝛ gubernare ꝛ ista spes sit in
aliquo appatu tūc nō pōt subijcere se sine licētia ipatoꝛis
Nā ipatoꝛ sp vī excipi qz supꝛema ptās nō recipit legem
ab inferioꝛe.c.i.§.fi.de pac.iur.fir. tamen Jo.an.indistin
cte tenet partē negatiuā quā tenuit Hostiē.in.c.fi.j.eo.ꝛ
ita voluit Joā.an.ꝛ archi.in.c.p̄sidētes de bꝛticis lib.
vi. de hoc dicet in.c.fi.j.eo.vbi erit locus accōmodatus.
Et tamen idem bal.in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.ꝛ iur.tenu
it indistincte dictum Hosti.ꝛ alle. Jo.an.in.c.fundamē-
ta de ele.li.vi. ¶ Et inquātū supius renui q̄ ꝓs oz citā
ri adduco vobis bar.ad quē nemo aduertit i.l.nec qcqz
§.vbi ōcretū.ff.ō of.ꝓcōsul.vbi dic q̄ sñia oz ferri ꝓnte ꝛ

[a] ¶ Cōsciētia. Adde ad istaz no.ꝓclonē bal dū.in.l.certū i ij.col.in ver.ꝛ idē ē qñ.C.vñ cogna.ꝛ lud. roma.in rub.ō arbi.in.ii.colū. ꝛ lanfrā.egregie scribētem i tractatu de arbi.vii.parte.q. xiii.

UVA. BHSC. IyR_275_2

citata pte ꝛ ad hoc alle.l.de vnoquoqꝫ.ff.de re iudic.Et
ꝓ certo hac nocte letatus est aius meꝰ qꝛ ego illū itelle
143 ctū dedi ad illā.l.ō vnoquoqꝫ.¶ †Querit ēt ħ bal. vtrū
iurisdi.ꝓgeꝝ ad beredē ꝛ dicit ꝙ si qdē est iurisdi.gño
sa,pcedēs,ex nā pñie ꝛ radice parentū tāꝫ ex gñali thoro
trāsit ad posteros suos iuregen.c.lꝫ de voto ꝛ si moriēte
rege erat in vtero ꝛ ēt si erat demēs dū tñ bēret qnqꝫ sen
sus corpis ꝛ nō eēt mōstruosus nā mōstrū nō succedit in
regnū.c.grādi de sup.neg.pla.in vi.ꝛ in.c.i.in titu.an sur
dus mutus vel alteri ꝑfectus in vsi.feud.ꝛ no.in ꝓhe.bu
ius.Si aūt est iurisdi.accidētalis ꝛ nō oriētalis in ea nō
succedit heres ēt filius nisi ex cōsuetudine vel ex priuile/
gio qꝛ nō est eadē ꝑsona pñis ꝛ filij i prudētia nec in fide
imo a cōiter accidētibus nimis sapiētes gñant stolidos
vt pꝫ in geroboā filio salomonis iōꝫ iurañ.fidelitatū re
nouanť a filijs qꝛ nescimus q̄les sint futuri postro pruden
tie virtutes nō sūt ex radice sꝫ ex animi virtute.l.cuiꝰ bo/
nis.ff.de cur.fur.d.c.grādi no.in.l.tutella.ff.de tutel.ita ħ
residet.¶ Tu adde eūdē bal.in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.
ꝛ iu.vbi dicit ꝙ sp fuit ꝛ erit ꝙ ꝑmogenitus succedit in
regno fallit in rege romanoꝝ qꝛ ꝺꝫ obtinere monarchiā
ꝛ iō eligēdus ē ꝛ ꝓbādus a papa.c.lꝫ de voto.c.ꝙ venera
bilē de ele.Mā si p successionē iret indignū eēt regnū regi
forte a pupillo vł mliere.d.l.cuiꝰ bōis ꝛ si nascať nec ap/
pet ordo nascendi vterqꝫ erit rex.l.diui frēs.ff.de iure pa
tro.sed tu adde qꝛ q̄riū ꝓbať in.c.moyses.viij.q.i.vbi ꝓ/
bať ꝙ regnū deferť electione ꝛ legi vitā illustrissimi ꝑnci
pis serui dei ducis philippi marie memorie,p certo nō de
lēde ducis.Adłi ꝙ cū esset annoꝝ etatis ferme nouē ꝛ
vna cū frē suo ꝑmogenito accederēt ad eoꝝ genitorē du
cē Galeaciū ferť ꝑfatū Galeaciū ꝑrem detestatū cōsuetu
dinē qua regnuꝫ deferť ꝑmogenito ꝛ videmus ꝑncipes
gētiliū acqrere regna p electionē ꝛ nō p successionē ꝛ is
ꝑficiť in regno quē ꝓplus elegit sed eligit tñ vnū de filijs
regis defūcti.¶ Et ēt pondera qꝛ archi.in.d.c.moyses
dicit ꝙ de cōsuetudine ē ꝙ regnū deferať p successionē ꝛ
nō p electionē ꝛ iō nō recte vł dicere bal.ꝙ de iuregētiū
deferť p successionē.nec vł eē bōa rō diuersitatis ꝙ si pu/
pillus aut mulier nō possint succedē in monarchia orbis
ꝙ nihilominus succedēt in regnū.Mā sicut ipatoꝝ est mo
narcha in orbe ita ꝛ rex ē monarca in suo regno ꝛ iō ap
portat coronā q̄ est in forma spica ad denotādū ꝙ ē mo/
narcha solus in regno suo vt no.in.d.c.lꝫ.de voto.Et iō
suprem⁹ deus minabať ppło iudaico dabo vobis reges
pueros nec loqť de monarcha totius orbis sꝫ loqť de mo
narcha ppłi iudaici.Et ad ꝓdicta vide q̄ hñť i.l.ipialē.§.
ꝓterea ducatis de ꝓhi.ali.feu.p fed.vbi ꝓbať ꝙ successio
ne deferunť hmōi dignitates regales.¶ Et i q̄riū addu
ci posset.c.i.de alie.feud.vide tñ ꝙ voluit andr.de ÿb.in
c.i.de feud.marchie vbi talē dedit distinctionē aliqñ dux
creať vt bēat solā administrationē in ducatu aut i regno
ꝛ tūc electiōe nō successione deferť qꝛ officia deferunť in
dustria ꝛ nō successione vt.d.l.cuius bonis ꝛ ita ꝓcedat
c.i.de feu.alie.ꝛ pōt poni exēplū in duce certo quē elegit
sereniſſimus dñatus venetoꝝ.Aliqñ creať dux vel rex vt
bēat ꝓpietatē in iurisdictōe ꝛ tūc vł ꝙ deferať successio
ne ꝛ ita intelligať.d.§.ꝓterea ducatus.Sꝫ,p certo istō vł
valde dubiū.Ego circa hoc nō apponā os supra celū alr
sup isto passu nō extēdo fimbrias.¶ †Adde ēt inquātū
dicit ꝙ a cōiter accidētibus sapiētes viri gñant filios sto
lidos ꝛ fuit ħ doctrina dātis poete clarissimi.Sꝫ ꝓ certo
144 q̄riū vł de iure verius qō demōstro ħ medio.†Mā est vis
insita reb⁹ ex sibibus sibia,pcreans Teste pħoin⁹ ꝓmo de
gñatiōe ꝛ corruptiōe ꝛ no.in.c.ius nāle.i.di.g̃ seqť ꝙ q̄/
lis fuerit ꝑ talis ꝑsumiť esse filius ꝛ demōstro ēt rōne vi
ua de iure gētiū seu nāli iubemur pere parētibus nr̄is.l.
vt vim.ff.de iusti.ꝛ iu.l.veluti.e.ti.g̃ seqť ꝙ q̄lis fuit ꝑ ꝑ
sumiť eē filius ex quo de iure nature teneť pere sibi ꝛ p il/
lū tex.pulcbre dixit bar.in tractatu de guelfis ꝛ gebelli/
145 nis †ꝙ natus in villi pria ꝑsumiť eē vilis vt pria sua ꝛ fa

a ¶ Philoso/pho.vide ad ħ q.ē.i rubr.nu. xxix.ad stoma chum de mēte phi.dixim⁹. ꝛ in ꝑ hui⁹ in ple risq; locis.

b ¶ Preferen da. Adde spec. in titu.de in in teg.resti.i vlti. volu.in ꝓn.ōs. sed qd de mer catore ꝛ in tit. de depo.§.ix. tangendū est. ver. Itē nota. ꝛ tanti facien da est aia ꝙ ip sius fauoꝛi renūciari ñ ꝑt vt ꝫ bal. i.l.ij.i.i. no.C.ō vsu.ꝛ fruc. lega. ꝓ quo vide text.i c.matheus de symo.

ciat tex.in.l.ꝙ si nolit.§.q mācipiū.ff.de edil.edic.vbi fili
us ꝑsumiť assimilari ꝑri in bonitate ꝛ eidē in malicia ꝛ
gl.ibi colligit ex tex.sepe solet filius siłis esse ꝑri.Ergo se
qtur ꝙ a cōiter accidētibus sapiētes viri gñant filios sa/
pientes faciat ꝙ in siłi voluit ang.in.l.si fugitiui.C.de ser/
uis fug.Faciat ꝙ elegāter scribit būani eloquij auctoꝛ
Liuius de.ij.bello punico i ꝓn.vbi narrat ꝙ cū amilcbar
cartaginēsis supmus fuerit armoꝝ ꝓnceps nō minus cla
ruit i re bellica Hānibal natus ex eo.ꝛ scribiť apd cice/
ronē i officijs ꝙ multi vt de scipiōe dixerim q ad eas lau/
des q̄s a parētibus accepūt addiderūt ēt suas ꝛ adduci
posset ō modernis exēplū.nā excellētissimus ꝓnceps phi
lippus maria dux Adłi ꝛ virtute ꝛ gr̄a prudēs siłis ge/
nitori duci Galeacio.Mōne legim⁹ rayne.de fozli.sūmū
in iure virū ꝓcreasse argētinū filiū q etate sua oēs coeta/
neos i hac ciuili sapia supauit ꝛ lōge excelluit vidim⁹ ia
co.piceninū potētissimū armoꝝ ducē supasse pr̄ez armis
fide ꝛ victoria ꝛ Illust.Joannē bēti.ꝑm virtute bellica
prudētia ꝛ sapia hānibalē ꝑclaꝝ genitorē ꝛ alios añces/
sores longe añcedē.multa adduci possent exēpla qnimo
dicit gl.sing.in.c.nūq̄.lvi.di.ꝙ ex vilibus parētibus na
scunť sūma virtute ꝑditi ꝛ scribiť i ꝓma tragedia.Nobi
les aui nō sūt mihi sꝫ clara virtus ꝛ p q̄ñs illa ꝙdo bal.
146 cū honorificētia sua nō vł de iure vera.†Querit ēt ħ bal.
ꝙ est maius an excōicatio an missio in verā possessionē ꝛ
arguit ꝙ excōicatio p id ꝙ hł insti.de capite dimi.§.mi/
nor postea voluit terga arguēdo in q̄riū qꝛ i missione cō
sequutiua vere possessionis reqriť trina citatio vel pēpto
ria vt no.in.l.si finita.§.iulianus.ff.de dā.infe.ꝛ in.l.pñti
.C.de his q ad eccł.cōful.ꝫ tedialis ꝙ possit ex vna ꝓtu/
macia fulminari.l.i.ff.si qs ius dicno obtē.dicit tñ ꝙ istuꝫ
passum alibi declarabit qꝛ satis est dcm̄ in ħ capło,p bo/
nore ꝓncipij ꝑm eū.¶ Tu adde ꝙ male decidit ꝛ ꝙ ex/
cōicatio sit maius adduco.c.tue vt lit.nō cōte.vbi habeť
ꝙ ꝓius ꝺꝫ deueniri ad possessionē in mittendū q̄ ad ex/
cōicandū ergo maius est excōicari q̄ mittere in possessio
nez.Scōo adduco qō hł in.l.ij.§.ꝓterea ꝛ qō bellissime
voluit ibi bar.ff.de susp.tut.vbi per ꝓius capiēda sūt bo
na q̄ restringēde ꝑsone ꝛ per excōicationē destringitur
anima ergo multo fortius nō est deueniēdū ad illā distri
ctionē.Tertio nō est dare maiorem penā q̄ versari inter
boies ꝛ boium carere comercio.l.bi q.C.de appel.Sed
excōicatio operať hmōi effectuꝫ ergo maius est excōica
re.¶ Quarto per excōicationē aboleť ꝑsona qꝛ excōica
tus citius moriť vt no.in.c.qua fronte de app.ꝛ.xi.q.iij.
c. qꝛ epi.g̃ grauius est excōicare.¶ Quinto adduco qō
voluit Hostiē.in.d.c.tue vbi dixit ꝙ habens bona nō ꝺꝫ
excōicari qꝛ per ꝓius capienda sunt bona q̄ incipiēduꝫ
ab excōicatione ꝛ licet illud dictū mordeať ibi a scriben
tibus tñ satis procedit de honestate.Itē qꝛ docto.appro
bāt ibi grauius esse excōmunicari q̄ capere bona ergo.
¶ Sexto per excōicationē afficiť anima sed p verā pos/
sessionē debilitať patrimonium faciat qō habeť in.c.i.de
b sentē.excom.in vi.sed anima ꝓstantior est ergo ꝓferēda⁹
c.cū infirmitas de pe.ꝛ re.l.sancimus.C.de sacro san.ec/
cle.Nam bona ista tpalia vilissima sūt vt apud Lucanū
in.iij.Sed pars vilissima rerū certamen mouistis opes ꝛ
apud Senecā in ꝓma epistola.¶ Septimo faciat quia
excōicatio ꝛ deportatio eqperanť singul.est glo.institu.
de cap.dimi.§.minor ergo.¶ Et faciat etiā cobercio p/
sone minima maior est oi pena pecuniaria.l.in seruoꝝ.ff.
de penis sed p excōicationē pcutiť aia ergo seqť ꝙ grauī
us est excōicari ꝛ iō lex appellat excōicationē acrimoniā
vt in.l.plꝫ.C.de sac.sanc.eccle.ꝛ istud mihi videť de iure
verius.Et p ista sit finis ꝓmēto huius elegātissime decre
talis si qd boni indignus ego dixerim nobis deus ħ ocia
fecit cui gr̄as ꝑm paruitatē meā refero.Si qd aūt repħē
sione dignū dixerim imputeť paruulo ingenio meo quia
vt boies quotidie erramus solus deus verax oīs homo
mendax dixit prophęta clarissimus.

Decernimus.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Decernimus. Non sum/mat p Jo. an. Sz pōt sic sūmari. layci eccleſiaſtica negocia tractare non debent sz platorum iudicio diſponunt. h. d. ſm do. an. bal. do. abb. z Jo. de imo. z hz tria dicta ſe sūmancia ſm ibi epiſcopi. tertiū ibi nec pp. ¶ Pro certo iſtō sum/mariū nō exiſtimarem totū hūc tex. z ét apponit eadez vba q apponunt in tex. quo caſu nō pōt recte dici sūmariū. iō ego ꝓſidero tex. i. l. ſi auia i v. ſi cū pitioribus tractatū habuiſſes facile cognoſceres. C. ō ige. ma. vbi probat q tractatus idez é qō ꝓciliū z ibi bal. colligit q ꝓciliū é hūdūz a piciorib⁹ z adduco tex. in. c. tua ꝓiūcta gl. ſua i v. tractatu ō bis q ſi. a prela. q dicit q tractatus é qñ multitudo ꝓgregat z quilibet dic q ſibi vr mō i propoſito nr̄o tractare negocia eccl'aſtica layci nō ꝓſumant ſequitur q nō debent neduz iudicare ſuper negocijs eccl'iaſticis nec etiā conſulere. ¶ Et ideo ego sūmo ſic layci cās eccl'iaſticas examinare non debent. h. d. ꝓmo. Nec prelati ad laycoz iudicium cās eccleſiaſticas maxime ſpūales debent decidere. h. d. ſo. Nec eis prohibentibus iuſti. miniſtrāda diſcedere. h. d. tene menti q ſta latuerunt magnos iuris doc os. ¶ Mo. ibi decernimus q dicit fran. vercel. † q iſto v/bo vtuntur iura cuz decidunt caſus non dubios vt h. Statuimus vtunt qñ ius nouū producūt. Innouamus cuz in nouaſ antiquū do. car. dic q decernimus z ſtatuim⁹ idez ſignificant z important nouum ius qñq; tñ decernimus nō iportat nouū ius ſed antiquum declarat. c. ad audiēti am de cler. non reſi. c. cū olim de priuil. de verbo innouamus allegat. c. ij. de treug. z pa. Et ad predicta quotidie allegaſ iſte tex. ſz eū de vbo cēſemus allegat cle. i. §. lec⁹ in glo. ij. q dicit q non ſp importat ius nouuz. ita reſidet do. cardi. ¶ Sed do. abb. hic in fi. dicit q oz attendi materia ſubiecta qz ſi é noua importat illud nouū Si eſt antiqua importat illud antiquū allegat gl. in. d. c. i. z q hr̄. ri. q. iij. rogo z. i. di. c. humanum genus z cle. exiui. de v/bo. ſig. Si vo materia eſt dubia recurriſ ad propriū ſignificatum verboz̄ vt in ſimili no. bald. in. l. oēs populi. ff. ō iuſti. z iu. vel qz in iure hoc hr̄ vel ex diffinitione vel ethymologia ſi diffinitioni non ꝓdicat. l. i. ff. de teſta. c. cuz ſm de preben. Et placet ſibi dictū do. car. ſicut de vbo cēſem⁹ vt voluit gl. in. d. cle. i. z ſic ſentit do. abb. q vbum decernimus eſt nouī iure introductoriuz.[b] ſed ipſe de hoc nihil allegat ſicut nec allegat do. cardi. ¶ Pro certo ego dubito qz. d. car. in. c. ad audiētiā de cler. non reſi. dicit q v/bum decerno non inducit nouum ius z allegat no. h Jo. de imo. ibi dicit q h notaſ ꝓtrariū. Quid dicemus pōdera ſubtiliter qz cum franciſcus z Jo. an. dñt q iſta decretalis decidit caſum indubitatū vt in. c. eccl'ia. de conſti. ille tex. loquitur qñ laycus imperioſe faciebat ſtatutum ſuper rebus eccle. fauorabile quo caſu ſapit iuriſditi. vt ibi. Modo in caſu nr̄o nō loqtur iſte tex. qñ layci tractāt cauſas eccleſiaſticas per viam ſuperioritatis qz prebere tractatuz z concilium in eccleſiaſticis negocijs non eſt pſtare auctoritatem z ſupioritatem. l. ſi quenerit. ff. de re iu. c. ſi pro debilitate. de of. dele. vñ in antiq̄ compillatiōe erat appoſitū vbū terminare z iſtud bñ ſapit caſum indubitatum vt in. d. c. eccl'a ſed in hac cōpillatione fuit detractum illud verbum terminare z appoſitū vbum † tractare q eſt min⁹ q̄ terminare. z in hoc dico q iſtud vbuz decernim⁹ ſapit nouitatē z é iuriſditionis itroductoriuz quo ad iſtō pmum rñſum z vide. c. q̄to de vſur. in v. decernimus vbi iportat nouū ius tene mēti qz maximi canonum pres iſta ignorarūt. z iſta adde ad ea q̄ dixi in. c. ſedes de reſcri. vide qō hr̄ in. l. decernimus. C. de ſa. ſan. eccle. z i. c. decernimus de ſen. excō. lib. vi. Jeſus xp̄s laudet i ſecula. ¶ De verbo aūt ſtatuimus inq̄tuz dicit do. car. q inducit ius nouū. Ego allego tex. cum glo. in. c. ſtatuimus de elec. li. vi. cle. fi. in ver. ſtatuimus de reſcrip. Facit. c. vt debitus ō bitus de apel. in v. ſtatuimus z ibi. d. car. Et ō vbo volumus dic q iportat nouū ius glo é in cle. i. de re. permu. z in cle. i. de cēſi. z in. cle. fi. ō of. vica. z in. c. ij. de v. ſig. li. vi.

4 ¶ † Nota ibi layci tractare q regulariter eſt prohibit⁹ omnis tractatus laycis in cās eccleſiaſticis. vñ nec p̄ncipaliter al's poſſunt ſe ipedire de cauſis eccleſiaſticis z p iſtud vbum ita latū dico q ampliant iura antiqua puta. c. eccl'. vt lite pen. c. bene qdem. xcvi. di. c. ecc. ſancte marie ō pſtit. z ſil'ia z ꝓfundit dictū bal. in. l. i. C. de ꝓfeſ. i. r. col.

5 vbi dicit † q arbiter pōt pronūciare icidenter ſup re ſpūali qz h̄ eſt caſus ꝑ euz. Dico ét ꝓfundi dictū bal. h̄ q dic q poterit eē laycus arbitrator in cā ſpūali ſicut pōt eē ꝑ ſoneta z amicabilis ꝓpoſitor vt. l. ſi de meis. §. recepiſſe. ff. de ar. niſi arbitrariū tñ ſapet ſymoniā. c. niſi de preben. qz pro certo caſus eſt h̄ ꝑ eum z ita ét voluit do. abb. ſiculus in. c. ꝓtingit de arbi. z allegat iſtū tex. z ita ét ꝓſuluit do. lu. ro. vt ipſe refert in. l. ticia. ff. ſo. ma. null⁹ coz vidit bal. h̄ tenētem ꝓriuz. ¶ Dico ét ꝓfundi dictū bal. ꝓ iſtū tex. i c. i. i ti. de ꝓtrouer. inueſt. in vſibus feu. vbi dicit fuiſſe qō

6 nē de facto. † An in laycū arbitratorē potuiſſet ꝓpromitti de vſuris z diſtinguit vt ibi p eū. z idē voluit in. c. ex litteris de iureiuran. z in rubrica. §. eodem z tetigit domi. Abba. in. c. per tuas de arb. ¶ Ego dico ꝓfundi illud dictum p iſtū tex. qz ſi nō pōt tractare negocia eccleſiaſtica ergo nō pōt arbitrari. z tetigit abbas ſiculus. in. d. c. contingit. ō arbi. ¶ Et plus etiam dico p iſtum tex. confun/

7 di doc. iaco. but. in. l. ij. C. ſi aduer. donat. † vbi voluit q ſi ſtatutū prohibz minorē poſſe alienare ſine certa ſolemnitate poterit alienāti rē ſuā ꝓſentire ſine tali ſolēnitate. Et ſequitur h̄ illud dcm̄ bal. Mā laycus nō pōt pr̄are iudicium in cauſis eccleſiaſticis nec pōt pr̄are tractatū z ſic cō ſenſū. Si ergo nō pōt alienare minor ſine ſolēnitate non poterit alienanti ꝓſentire ſine illa ſolēnitate qz aliter fieret fraus ſtatuto qō eſſe nō oz. l. non dubiū. C. ō legi. c. putauit. ix. q. iij. cum ſi iſta ſunt noua nec inuenta p aliquem

8 † z plus dico q ſupioribus diebus ꝓ ſului floretie fcā erat ꝓmiſſio q̄buſdam patronis galleaz vt ſe intenderent cuz quodam mercatore in ciuitate lōdre q eis daret pecūias vt emeret pannos z lanā pro onerādis galeis q illa vba hēbant iſtū intellectū q h̄ret ꝓſilium z tractatū ab eo p.

9 d. l. ſi auia. † ¶ Mo. ét ex eiſdē vbis q illud vbum preſumant importat q tūc dicit qs preſumere qñ facit factum propria auctoritate quem deberet facere aūcte ſupioris z ad hoc faciat. c. i. z. c. monaſteria de vi. z ho. cle. cū layci de iure patro. cle. i. de priuil. c. oīs. §. caueāt de pe. z re. c. i. ne prelati vi ſuas. c. fi. de tēpo. ord. li. vi. hoc voluit gl. h̄ z faciat tex. z glo. in. c. q̄to ō ꝓſuetu. vbi illud verbum preſumāt nō excludit delegationem ſuperioris z p iſtum tex. z prefata iura dico ꝓfundi dictū do. abb. h̄ qui voluit

10 † q mulier ex delegatiōe epi non pōt predicare qz eſt virile officium vt in. c. mulierē. xxxiij. q. v. z detraheret fidei xp̄iane. z ēt piculū pp ibecillitatē ſexus z reprehendit gl. in. c. addicim⁹. xvi. q. i. Ego dico q male loqtur z adduco. c. mulier. xxiij. di. vbi tex. dicit q mulier q̄uis docta z ſancta predicare nō preſumat q vbum iportat aūcte propria p iſta iura ergo ſeq̄t q ex delegatōe epi poterit. Ad id adduco tex. ō pſ. di. iii. c. mulier vbi idē probat z p iſta duo iura dat rñſum ad. c. mulierē. xxxiij. q. v. vbi dr̄ q docere viros non pōt qz itelligit propria aūcte ſecus ſi eſt ō legata. Et ad rōnem do. abb. r̄ñdeo q duo requirunt vt poſſit delegari ſibi predicatio vz ſanctitas vite z doctrina ſcientie q̄ duo ſupplent ibecillitatez ſexus z adduco illud qō ſcribit de illa ſanctiſſima appl'a magdalena q̄ ſanctitate vite z doctrina ſcientie in quentu viroz̄ predicauit ſupplent enim illa duo ſimile legimus de ſybillis que viros docuerunt. Simile legimus de baſpaſia muliere a qua ſocratem phyloſophum tantum didiciſſe quedaz nō pudeat confiteri ideo iſto anno petij iponi nomen baſpaſia filiole mee que benedicatur i domino Et adduci poſſunt omnia iura ſupradicta z glo. arguendo q predica/

a ¶ Layci. Add de ad materiā huius tex. ſpe. in ti. de deleg. §. viij. v. Item q teſtis z in ti tu. ō ſen. §. iij. v. pe. z in ti. de recon. §. i. ij. z iij. v. trado hoſtien. in ſūma. de offi. dele. §. ij. v. qd ſi delegato b̄at. inter alios z nouiſſime ſcribētes hic.

b ¶ Introductoriuz. Adde oēs doct. poſt do. cardi. z gl. in cle. ij. de prebē. z in clemē. eos de reg. iu.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tio ꝺ se nō est virile officiū qz veritas a quocūqz ore dicatur a spiritu sancto est. Sed per accidens est virile officium. sed inquantuz ꝓmittitur a superiore non est virile officium qz potest committi femine docte ꝛ sancte. ¶ Nota ibi abb. ꝛ archiepiscopi† ꝛ sic probatur ꝺ ꝙ i his que
11 ponuntur gratia exempli non attendit ordo scripture qz abbates non ꝓferunt archiepis sed oliz in lra erat archidi. ¶ Ex quo collige ꝙ abbates sunt ꝓferendi archidia-
12 conis. ꝛ digniores sunt† valet. n. argumentum ab ordine littere vt in. c. quozundam coniuncta glo. de elec. lib. vi. ꝛ tex. in. c. episcopus. xij. di. ꝛ ꝙ no. gl. in. c. bñquidez. xcvi. di. ꝛ faciat. c. sedes de rescrip. faciat. l. generaliter. §. qd ergo si plures ver. ordinem scripture sequen. ff. de fideicom. lib. per quem tex. facere refert ange. ibi olim papam noluisse promouere in cardinalem vnum ex fratribus beati francisci. ꝛ mandauit fratribus ꝙ parent ei tria noia digniox fratrū q dederunt tria noia in forma sperica vt nō posset cognosci qs eēt ꝑmo script⁹ ꝛ ꝓp dixit ꝙ qm̄ puer tristis ordiné. ꝛ ego puertā ꝛ promouit generalē ꝛ neminem illozum trium promouit. ¶ Quod autem abbates sint digniores ꝛ preferātur canonicis dic esse sine dubio. Et ego adduco tex. in. c. pñti de offi. ordi. lib. vi. vbi ex ordine littere prefertur canonico ecclesie cathedralis ꝛ allego. c. ex hac ꝓstitutione de offi. dele. lib. vi. vbi idem probatur est enim dignitas abbacia vt per Jo. de lig. in cle. ij. de rescriptis. ego dixi in cle. i. eo. ti. ꝛ sic non tollitur ar. ab ordine concordat. c. i. de reg. iu. adde modo suprascriptioni. c. fi. de confir. vti. vel inuti. vbi prefertur abbas ꝓlatis vide glo. fi. in. c. qualiter el. ij. de accusat. que dicit ꝙ honozabilioz est cetus clericozum q̄ monachozum. Dicit tamen do. abb. ꝺ ꝙ abbas prefertur clericis priuatis allegat glo. in. c. a subdiacono. xciij. di. ꝛ sic sentit ꝙ non esset preferendus canonicis aut decanis ꝛ similibus ꝛ semel ego vidi excellentem doc. d. Joā. de anna. licentiantem quēdam examinatuz in sua oratione dixit ꝙ nolebat
13 hoc decidere isto anno. † ego consului in priore lucano ꝙ prior perpetuus ꝛ abbas preferunt archidiaco. decanis ꝛ canonicis ecclesie cathedralis. ꝛ adduxi illa duo iura ex ordine littere. ¶ In contrarium tñ facit. c. q̄uis ꝺ ꝓ ben. in vi. vbi dicitur ꝙ ecclesia cathedralis est ꝓ aliis honoranda[a] ꝛ ibi dicit dominicus decidi qōnem vt abb. in processione cano. ecclesie catbe. ꝓferatur ego tñ consui cōtrarium ꝛ faciat auc. bita. C. ne fi. pro pa. in ver. abbatuz ducū vbi abbas prefertur duci bal. in. c. pastoralis de of. dele. dixit ꝙ abbas prefertur canonico vide que ibi dixi.
14 ¶ † Nota ibi alij prelati ꝙ appellatione prelati non solū veniunt episcopi sed etiam abbates ꝓcordat. c. inde nitatibus de elec. li. vi. vbi abb. dicit hꝛe dignitatē. c. i. de eta. ꝛ quali. ¶ Nota et ex isto verbo alij qz iportat alios q̄ abbates dici prelatos ꝛ gl. fi. ꝺ colligit ar. ꝙ oēs prelati ec-
15 clesiarum dicunt iudices ordinarij. ¶ † Ex qua glo. colligunt doc. modum cognoscendi q dicant prelati. Qz propie illi dicunt prelati qui habent iurisdictionem ordinariaz. ꝛ conclusio est ꝙ lato sumpto vocabulo quilibet clericus habens curam animaruz dicitur prelatus. cap. tua de cler. egro. c. cum ab ecclesiarum de offi. ordina. ꝓ vnū intellectum ideo ita late appellatione prelatorū veniunt alij habentes prorogatiuam maiorem sine iurisditiōe vt plebanus appellatur pastor. lxij. distin. cap. si in plebib⁹. Item decani archipresbyteri ꝛ similes. c. i. de eta. ꝛ quali. c. romana. §. nec ēt de foro ppe. lib. vi. no. archi. in. c. ij. ꝺ consti. lib. vi. Jnno. in. c. firmiter de sum. tri. ꝛ in. c. qm̄. §. porro vt lit. non contest. vbi dicit ꝙ hñs curam animarū dicitur prelatus intellige ꝛm predicta stricte vero prelati dicunt soluz hñtes iurisditionē vt ꝺ probat ꝓiuncta gl. in cle. dudum. §. in. ecclesijs de sepul. vbi rector ꝛ prelat⁹ ponuntur separatim ꝛ ita oz intelligi glo. in cle. i. de elec. ita sentiunt ꝺ doc. dicentes in vsi. archiepiscopi olim erat verbum archidiaconi ꝛ fuit remotum ꝛm glo. ꝛ doct. ad denotandum non omnem archidiaconum esse prelatum saltem illum qui non assumitur per electionez ſz per episcopum inuestitur. lxxiij. di. c. quozūdam. Nam quādoqz eligitur vt. c. cum ad monasterium. §. tales de sta. mo. ꝛ ē ratio ꝛm do. abb. qz qñqz eligitur vniuersitas que ꝓfert iurisdictionem electo saltez in ipsos de vniuersitate vt voluit Jnno. in. d. c. cum ecclesiaz ꝛ hꝛ in. l. fi. C. de iur. om. iudi. propter qō dicit do. abb. ꝙ si assumptus ꝓ episcopū ad dignitatem hēbat iurisditionem a consuetudine ſz nō hēat collegium oꝛ prelatus stricte ex quo non hꝛ iurisditio. ꝛ ꝙ archi. habeat iurisditionem probatur in. c. romana. §. i. de appel. in. vi. ꝛ in. c. cum in cunctis. §. iferioza cuz glo. de elec. ¶ Nota ibi negocijs ecclesiasticis maxime
16 ꝛ c. † quia causarum ecclesiasticarum quedā sunt spirituales quedam non ꝛ causarum ecclesiarum alia est mere ciuilis alia spiritualis alia criminalis alia mixta vt habetur. xi. qōne. i. in summa ꝛ ab omnibus istis layci se impedire non possunt vt hic. ¶ Nota etiam ex verbo iudicio
17 † ꝙ cognitio causarum ecclesiasticarum ꝛ maxime spiritualium spectat ad iudicem ecclesiasticum ꝛ ex quo text. vtitur illo verbo iudicio. videtur probaꝛ ꝙ iudex ecclesiasticus non potest decidere causam ecclesiasticam ꝛm consilium layci ꝙ an sit veruz apparebit ex inferius dicēdis.
18 ¶ † Et dicit hic bal. referens archidiaco. ꝙ de causa spirituali non cognoscit laycus etiam incidenter si sit causa iuris sed si facti sic. xcvi. distinc. c. bene quidem Bar. in. l.
19 ticia. ff. solu. matri. ¶ † Ultimo no. ꝙ ad prohibitionem laycozum prelati non debent committere exercitiuz iusticie ꝛ sic prohibitio eius qui nō habet ius prohibendi sp potest sperni. l. tutoz. ff. de mi. An prelatus possit exercere censuram ecclesiasticam contra iudicem laicum prohibē tem ꝛ turbantem ipsuz in exercitio iurisdictionis vt in. l. prima. ff. si quis ius di. non ob tempera. vbi omnibus conceditur iurisd ctionem suam defendere. ¶ Glo. i. colligit no. ꝙ layci non debent se intromittere de negocijs ecclesiasticis allegat. cap. ecclesia de constitu. c. fi. de rebus eccles. non aliena. c. bene quidez. xc. dis. ¶ Tu pondera accurate quia illa iura loquuntur de laycis religiose viuentibus ꝛ sic pondera singu. istam glo. coniuncto tex. ꝙ appellatione laycozum veniunt layci religiose viuentes quod bene notabis pro heremit. ꝛ similibus. ¶ Sz dubito ego de hoc ꝛ videtur quod non sit bene dictuz ex eo
20 † quia accidens aduenies enti qualificat illud ꝛ reponit in diuersa spē. hoc decidit glo. singul. in cap. statutum de electio. lib. vi. Et faciat quod dicimus de canonico vt nō veniat appellatione laycozum. nisi in casu speciali ut in cap. per exceptionem de priuileg. libro vi. Cum ergo ad laicum accedat illa qualitas religionis ergo sequitur qō appellatione laycozum simpliciter non venit laycus religiosus vt sunt fratres sancti Joannis hierosolymitani si layci dicuntur conuersi de quo in cap. quamuis de deci. libro. vi. vbi sunt heremite de quo in glo. in capit. quisqs xvij. questi. quarta ꝛ glo. in. cap. vt lex continentie. xxvij. questi. prima ꝛ per consequens videtur dicendum aut loquimur in materia penali. ꝛ procedat ista doctrina mea aut loquitur in materia fauorabili ꝛ procedat ista glo. ꝛ iura allegata in ea. ꝛ eodem modo est dicendum quādo
21 materia est proportiōabilis vtrique. † ¶ Et ex isto text. coniuncta ista glo. collige ꝙ layci conuersi ꝛ deo deuoti nō ꝑnt tractare spūalia nec ecclesiastica negocia tenenti predicta. ¶ Oppo. imo videtur ꝙ layci possint tractare negocia ecclesiastica. cap. exposita de arbit. vbi in laycos compromitti potest a cleri. cap. i. de procurato. li. vi. glo. ij. soluit ꝙ propria auctoritate layci tanq̄ habentes potestatem non possunt tractare ecclesiastica negocia qō importat verbuz presumantur. Sed ex delegatione episcopi possunt causas pecuniarias non autem criminales seu spirituales cognoscere ꝛ sic de causis mere ciuilibus potest in eos compromitti. vt in contrariis ꝑp autem potest delegare layco causas criminales ꝛ spirituales. sed contra hoc glo. opponit ꝛ videtur ꝙ nedum episcopus
possit

a ¶ Honoranda. Adde. c. cū cānonicis ꝛ ibi d. abb. de cēsi. ꝛ do. cardi. in cle. i. §. porro de priui. ꝛ q̄plures doct. in c. ex transmissa. de prescrip. ꝛ rō eē potest qz ibi regeneratio fit in baptismo vt tz. d. cardina. i cle. i. de baptismo quē oino vide to qz ingenue loquitur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

possit imo tenetur.xi.q.i.c.te quidem glo.ista remittit ad
no.in.c.contingit de arbi.sed ibi recte non soluitur. Sed
dic ꝙ illud.c.loquitur de causis non spectãtibus ad eccle
siam quas dz episcopus dimittere laycis vel dic ꝑm Jo.
an.ibi post tancre.ꝙ h decretalis loquit ꝑm ꝓsuetudi.re
ꝓbatam.† z sic habes ex ista glo.ꝙ cause ciuiles pñt p
a epiſcopũ delegari laycis sed non spũales vel criminales
Idem notat.xcvi.di.c.bene qdem z.xcv.di.c.peruenit z
xxxij.di.§.verum que dicit episcopum non posse demãda
re layco potestatez excomunicandi sed papa sic facit gl.
in.c.mẽnam.ij.q.v.z que possunt delegari per papaz vel
episcopum.no. Inno.z alij in.c.quanto de consue.z hãc
glo.limitat Francis.vercel.ꝙ episcopus possit delegare
causas ecclesiasticas layco quando clerici non reperiun
tur idonei alias secus allegat no.in.c.relatuz ne cler. vel
mo.z.c.iter quattuor de relig.do.que iura hoc non ꝓ
bant ꝑm doc.h z ideo Jo.ōlig.z cõiter doc.moderni te
nent oppositum dicentes ꝙ lz sit equum non tñ est neces
sariuz maxime si ꝓmittitur nudus articulus arg.eius qõ
no.gl.z archi.in.c.statutum.§.i.de rescrip.li.vi.z spe.in
ti.de legato.§.fi.v.quid si certus articulus non obstat.c.
significasti.J.eo.ti.vbi in iudicem laycum clericus consen
tire non potest etiam cum licentia episcopi quia illud in
telligitur quãdo clericus vult iurisdictionem iudicis lay
ci prorogare hic loquitur quãdo episcopus vult delega
re primum fieri non potest vt ibi secundum sic vt hic z ra
tio est quia in prorogatiõe iudex iudicaret iure proprio
z sic contingat appellari appellaretur ad superiorem ip
sius layci z sic clericus iudicaretur a layco sed in delega
to secus qz vtitur iure delegantis quo casu censetur iuris
dictio ecclesiastica quia delegatus nihil habet iure pro
prio.l.i.ff.de offi.eius cui man.est iurisdictio z ab isto ap
pellatur ad ipsum episcopum delegantem ita hic dicunt
docto. ¶ Tu adde ꝙ licet glo.z docto.ita dicant ꝙ ex
commissione episcopi laycus possit cognoscere de causis
ecclesiasticis tamen mihi non videtur ꝙ sit vera doctrina
z ad hoc adduco.c.nullus de foro competẽ.in versi. sine
permissu pontificis vbi probatur ꝙ requiritur permissio
pape z ita loquitur.d.c.bene quidem. xcvi. di. z allego
rationem incõuincibilem de natura iudi.est ꝙ sibi parea
tur.l.finali.ff.de iurisdi.omni iudi.sed laicorum est obse
qui z clericorum est iubere vt in.c.ecclesia de constitu.er
go sequitur ꝙ non poterit esse iudex in causa clerici quia
per hoc imperaret clerico qõ esse nõ debet z adduco sin
gularem tex.in.l.parabolani.C.de episco.z cleri.vbi est
casus valde singularis per quem tex.diceaat Bartoluci
23 us de capua vt refert ibi bal.† ꝙ ille qui non potest esse
officialis non potest substitui ad illud officium vt nomi
ne gerentis exerceret illud officiũ ita dicamus in propos
to nostro cum de per se non possit iudex esse secularis in
causa ecclesiastica nomine sub eodem modo non poterit
esse nomine alieno z pro certo mihi videt esse ibi casum
contra glo.z comunem opinionem z ex hoc tollitur res
ponsio doctorum cum dicunt ꝙ fungitur vice delegãtis
qz illud procedit quando principaliter posset esse iudex
sed non potest ergo nec placet mihi reprobatio ad Fran
ciscum vercelen.qz posito ꝙ posset delegari laico ab epi
scopo causa ecclesiastica nihilominus per prius deberet
cõmittere clericis quam laicis quod sic demonstro Maz
glo.in.c.si proponente de rescriptis dicit ꝙ beneficia de
bent conferri illis qui sunt de sua dioceſi ideo non valet
impetratio facta per alienigenam si in rescripto non ap
pareat ꝙ sit alienigena faciat.c.bone de postula.prelat.
In verbo volentes preficere alienum z.c.nullus inuitus
lxi.distin. Ita dicamus in proposito quam diu reperiun
tur clerici ydonei debet ōlegari clericis alias recuratur
ad laycos z faciat.d.c.iter quattuor de relig.domi.z.d.
c.relatũ vbi ecclĩastica debet reformari de regularib⁹ ali
as reformatur de cleri.in subsidium ita dicamus in simi
li vt prius deleget causa ecclesia cleri.z in subsidium lay
cis faciat simile quod hĩ in.l.ij.C.de anno ciuil.li.xij.i v.
24 paupibus nris †vbi elemosine potius sunt distribuende
pauperibus ciuibus qz alienigenis ita in casu nro faciat
c.statutum.§.i.de rescrip.li.vi.vbi cã delegatur potius in
dignitate ecclesiastica positis vl canoni.g nõ delegaf lay
cis z adduco qõ scribunt doc.in.c.sua de app.vbi est ca
sus ꝙ papa ꝓmisit cãm layco doc.opponunt de. d. c.sta
tutum.§.i.z soluunt ꝙ illud procedit in papa qui potuit
committere layco cum sit supra ius z qz causa agitaba
tur inter laycos potuit a laycis tractari z causa erat tem
poralis vt in.c.contingit de arbi.z in.c.per tuas alias si
esset causa ecclesia debuisset cõmitti ecclesia. personis.c.
cum te.de offi.deleg.ꝑm hosti.ita dicit ibi do.an. ¶ Ec
te qualiter in terminis volunt ꝙ procedit in papa.qui ẽ
supra ius z ideo dicit hosti.in.c.cum venissent.§.eo ꝙ ꝓꝑ.
potest adequare quadrata rotundis z iõ mihi vr ꝙ non
possit episcopus ꝓmittere cãm ecclesiasticã decidẽdã lay
co z eo casu quo posset dico ꝙ in subsidiuz hoc facere pt
tene menti qz sunt noua non inuenta p aliquem ad banc
difficultatem. ¶ Dicit tñ hic bal.ꝙ circa psonam eccle
siasticam sp est dare qd spũale lz cã eccle.nõ semp ẽ spũa
lis iõ distinguit aut vterqz litigator est clericꝰ vel salte re
us z non tenet delegatio facta layco aut actor tñ ẽ cleri
cus z tunc valet quia ꝓgruitatem fori sortitur ex persõa
rei non actoris.L.iuris ordinez.C.de iur.om.iudi.z circa
istam glo.concludit do.abb.post do.an.ꝙ si cã est crimi
nalis seu spũalis seu ciuilis de persona clericoz nõ arcta
tur etiam ex debito honesta.prelatus ad ꝓmittendũ lay.
allegat qõ hr in auct.vt cler.apud proprios epos vbi di
citur ꝙ de negocijs ecclesiasticis laycꝰ iudices nihil dbẽt
scire faciat hoc capitulũ si cã est criminalis z sanguinis
arctatur ad delegandum lay.vt si prelatus hz tempalem
iurisdictiõez in loco de quo in.c.sciẽtiam ne cler.vel mo.
eo.ti.lib.vi.Si cã est criminalis z non sanguinis nec con
cernit personam clerici satis est honestum vt deleget ne
propter has causas distrahaf a diuinis ar.d.c.te quidez
xi.q.i.ꝙ sic potest intelligi secundum alium intellectuz si
tamen cognosceret non viciaref disposito cum ve sit iu
dex.c.in archiepis.de rapto idem dicit si cã est mere ciui
tis z temporalis vt honestum sit ꝙ committat cãz per se
cognoscere potest si vult ar.c.romana.§. debeat de ap
pella.lib.vi.c.si duobus eo.ti.z an possit clerici recipere
de legationes a laycis iudicibus de honestate videtur ꝙ
non per.d.c.te quidem z si recipiant putat do.an.ꝙ pec
cant quia non debent esse dispensatores forensium causa
rum.l.consulta.C.de testa.c.cum ad verum xcvi.dis.non
tamen propter hoc viciabitur iudicium qz erit validum
ex quo habet habitum iurisdictionis vt in.c.nouit.J.eo.
quod do.abb.limitat quando delegatio concerneret co
modum totius xpianitatis ar.c.i.de homicidi.li.vi.z di
cit esse casum in.c.in archiepiscopatu de rap.ita hic resi
det. ¶ Ego istum passum examinaui in rub.de offi.dele
ga.z tenui iudicium esse nullum z argui contra multos
prelatos inclitos reges qui constituunt prelatos vicege
rentes in suis regnis vt peccent mortaliter tales prelati
z iudicia agitata coram eis sint nulla vide ibi omnino.
¶ Extra glo.oppo.d.c.vno de sindi.vbi laycus potest
esse sindicus ecclesie z etiam in causa spũali potest esse p
cur.c.i.de procur.li.vi.So.dicunt doc.ꝙ layci non pos
sunt tractare negocia ecc.suo nomine sed nomine ec.tra
ctare possunt vt in contrarijs simile dicunt in filiofa. c.q
generaliter de procur.lib.vi.vtrum possit esse generalis
yconomus bonoruz eccle. Inn.h sentit ꝙ non. ¶ Dicit
n.ꝙ laici non possunt habere administrationem genera
lem vel iurisdictionem.s̃.cler. maxime in spũalib⁹ idem
sequitur host.facit.c.iudicatum lxxxviij.di.c.i noua xvi.
q.vij.idem no.hosti.z Jo.an.in.d.c.vno de sin.vbi dicit
ꝙ nõ potest esse laycus vicarius vel hyconomus vel ge
neralis administrator bonorum vel personarum eccle.
25 faciat qõ voluit archi.xvi.q.vij.c.laycus vbi dicit† ꝙ tri

aC Spũales. Adde ad mate riam huius cõ clusiõis.c. tua de ordi.cogni. z vide bar.in l.ij.in.i.col.in fi.in vsi. iuxta predicta qro. ff.de iurisdi.o. iudi.z pau.de ca.in.cxlij.qui multa pulchra dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

plex est dispositio ecclesiasticarum rerum quedam auctorizabilis ꝛ ꝫ spectat ad solum episcopū q̄daz ministerialis ꝛ ꝫ ptinet ad yconomū q̄dā solicitudinis ꝛ ꝫ ꝓpetere pt lay. quasi sentiat q̄ yconom⁹ oꝝ hꝝe in eccl'ia ministeriū. i. offi. q generaliter oia administrat ſz q̄ſ'est procu. vel sindicus ad vnaz seu plures cās nō prope oꝝ hꝝe offm̄ in eccl'ia sed poti⁹ q̄dam sollicitudinē ꝛ sic itellige archi. in. d. c. in noua vbi sentit q̄ nō pōt eē sindic⁹ qz oz intelligi de generali sindico q̄ censet hꝝe offi. i ecclie. nō spūali qz spālis sindic⁹ equipat procuratoꝛi vt no. Jo. an. in. c. ij. de testi. li. vi. ꝛ no. in. c. in ptractandis. J. ō iure cal. ſz collectarius hic dicit q̄ generalis administrator nō pt eē loco p̄lati abñtis vel loco illius q̄ reputat abñs vt ē minoꝛ. c. ij. de eta. ꝛ quali. Sz si ꝑlatus presit spūalibus bene pōt cō mitti cura tempalium lay. maxie vbi cleric⁹ nō repit ido ne⁹ allegat no. p Jnn. vbi egregie dicit q̄ lay. gñalis ad ministratio ꝓmitti nō pt ita vt. ſ. oēs domineꝫ ſz spālis ad ministratio quarūdam reꝝ ꝓmitti pt ita vt supioꝛi administratoꝛi rñdeat sequit do. abb. q ad hoc allegat glo. in d. c. iudicatū vbi epus fuit reprehēsus q fecerat laycū hyconomū cū deberet esse clericus alꝫ aūt laycis potest cō mitti cura rusticoꝝ ꝛ alioꝝ bonoꝝ epatus ꝛ sic sentit gl. q̄ cura oium bonoꝝ tpalium bñ pōt mādari lay. qz ex ꝫ nō presunt ecclesiis vt cleri. nec ipediunt se de spūalibus. ¶ Nam videm⁹ q̄ oēs reddit⁹ eccle. possunt locari layco vt. c. q̄rellā ne prela. vi. suas ergo fozti⁹ tanq̄ minister eccle. pōt hꝝe curā ne cleri. abstrahant a diuinis ar. c. i. ō sindi. ꝛ sic itelligit q̄ non pōt eē hyconom⁹ oium bonoꝝ eccle. tpalium ꝛ spūaliuz ꝛ ita loqtur. c. ij. ō eta ꝛ quali. ꝛ ita voluit gaspar. ō cald. q dicit q̄ laycus pt ꝓstitui hyconom⁹ eccle. vacantis in tpalib⁹ ꝛ sic dicit debere intelligi qō no. in. d. c. in noua ꝛ sic sentit q̄ multo fozti⁹ poterit si eccle. non vacat cum tunc hēat rectorē imediatum. s. se ꝛ notat in. d. c. in noua do. an. nihil dicit de predic. ſz simpliciter transit cuz ꝑmo obiecto q ēt dicit q̄ laycus non pōt esse procur. ad vnū actum spūalem si illū actum exerceat iudicio suo vnde non pōt ꝓstitui procurator layc⁹ ad eligendum vt no. Jo. an. in. c. quod alicui de reg. iur. li. vi. ꝛ faciat. d. c. bene qdē ꝛ ita limitat. d. c. i. de ꝓcur li. vi. ita ꝫ residet do. abb. ¶ Sz bal. hic dicit q̄ layc⁹ pōt esse hyconom⁹ eccle. qz huic offi. non ē aliqs ordo deputatus a iure vt. l. oēs. §. nihilomin⁹. C. ō epi. ꝛ cler. vel dicit q̄ hyconom⁹ cui ꝓmittat gñalis admini. dz eē cler. vel de corpe illius eccle. vel saltem ecclesia. psona ut monach⁹ vel puer. sus vel familiaris eccle. si inuenit eque bonus in eccl. sicut in alijs ministris ar. l. item eoꝝ. §. fin. ff. q̄ cuiusq̄z vniuers. no. ꝛ dicit q̄ laicus nō pōt eē generalis administrator rerum eccle. allegat not in. d. c. in noua qō intelligit tāq̄z suscept⁹ loco prelati vel bñficiati abñtis qz tūc gererz vices prelati qō est ipossibile qz militia clerici nō ꝓgruit laicoꝛ qz posset male admistrare res eccle. ſz pñte prelato q̄ pōt ab eo dietim reqrere rōnem bñ posset administrare allegat Jnno. i. d. c. ij. ō eta. ꝛ quali. maxime vbi ad tale offm̄ cleric⁹ inueniri non possit allegat. 89. dist. cauē de curatoꝛ facit sub curatore. l. ex fcō. ff. de neg. gest. nec dz ꝓmitti tale offm̄ ꝓiuncte pſone prelati pp suspitionē rōnis exigende vt notat. 79. di. decēter nisi forte eēt honeste. ꝛ probate vite ar. ei⁹ q̄ notat in. l. i. §. his aūt. ff. ō ritu nup. vbi ipsa animi virt⁹ hꝝ pro satisdatiōe gl. ē ibi sing. fm Bal. ita ꝫ residet bal. ſz do. car. ꝛ do. pet. transeūt cū dicto Jnno. ¶ Ego adduco sing. limitationē ad predicta dataz per archi. in. d. c. iudicatum. vbi dicit ecclesia est ita grauata debitis q̄ non potest releuari nisi per laycum hyconomū decidit q̄ si est ecclesia regulariuz in tāta necitate poterit episcopus dispensare q̄ ad tempus laycus sit hyconom⁹ ar. c. vꝝa de loca. ita q̄ non ipse laycus sed clericus administret noie layci ar. c. ij. de eta. ꝛ quali. qz necessitas ꝛ vtilitas ecclesie dispensationē inducit alioqn si laycus vellet oio administrare eēt recurrēdum ad papā sup hoc ar. ij. q. v. c. menam, ꝛ. 32. di. §. verum ꝛ sic vult q̄ papa dispensabit illo casu. Jstam limitationem nemo ꝫ recitat. ſz bene recitatur in. d. c. vnico de sindi. ꝛ secuntur eaz ibi. sed ista fuit limitatio hosti. in. c. ij. de eta. ꝛ quali. vbi dicit q̄ si ecclesia est grauata debitis ita q̄ nō pōt releuari nisi p lay cum q̄ si est religiosoꝝ dz comitti religioso illius domus vel alterius si ille deficiat clerico seculari. c. possessio nis de rebus eccle. non alie. deficientibus religio. admittetur secularis ar. c. inter quattuoꝛ de relig. domi. c. relatum ne cler. vel mo. si vero non inuenit secularis poterit i tanta necessitate epus dispensare q̄ ad tempus ꝓmittatur layco ar. c. vꝝa de loca. ita tñ q̄ non laycus ſz clericus administret nomine clerici vt hic ꝛ. c. ex speciali ō iudeis alter si laycus vellet oio administrare recurrendum est ad papaz si aūt esset secularis poterit ꝓmitti religioso ō sta. mo. c. qō dei dicit tamen q̄ hoc non seruatur ſz ēt irregsito episcopo non solum secularibus clericis sed etiam laycis non solum fructus sed etiam administratio ꝓmittitur ꝛ de prelatis ad quos spectat talia corrigere. c. ij. ō supp. neg. prela. sequitur do. car. in. d. c. ij. ꝛ ita etiaz transit ibi do. an. ꝛ sic latius ꝛ clarius loquitur hostt. q vult q̄ episcopus possit dispēsare hoc casu. ¶ Sz mihi vꝫ q̄ sit aliena ab omni veritate ꝛ ostendo subtiliter eius falsitatem
27 hoc modo † vbi canon imponit legem ipsis episcopis nō possunt ipsi episcopi dispensare ꝑ tales canones sing. dictum est hosti. quem sequit Jo. an. in. c. i. de sup. neg. prelib. vi. nisi hoc reperiat specifice pmissuz in iure sed canones imponunt legē epis vt ꝓstituāt clericū hyconomū vt probat in. c. qz i qbusdā ꝛ. c. iudicatū lxxxviij. di. ergo nō pōt eps dispensare cum hoc nō reperiat permissum in canone tene menti rōnem hanc. ¶ Secundo ostendo alr
28 † vbi canon est ꝓcilialis tunc epus non dispensat glo. ē in c. dilect⁹ el primo de preben. ꝛ i. c. cuz dilecti de elec. ꝛ in cle. i. e. ti. ꝛ faciat. c. p⁹ trāslationē de renū. vbi ꝑꝑ reddit se difficilē ad dispēsandū ꝑ ꝓciliū ꝛ faciat. c. significasti ō ō ele. vbi excipit auctas ꝑꝑ ꝛ faciat rō qz auctas ꝓcilialis ē efficatioꝛ vt sing. dicit archi. i. c. i. ō ꝓsti. li. vj. quē refert bal. in. l. humanum. C. de legi. sed q̄ ꝓstituat hyconomus clericus ꝛ non laycus est ꝓstitutum a ꝓcilio sanctoꝝ patrum vt in. d. c. in noua xvi. q. vij. ergo epus non potest dispensare tene ꝑ firmo vt in firma petra q̄ male loquūtur hosti. archi. ꝛ doc. ¶ Item adde inquātum dicit ar-
29 chi. † q̄ laycus non pōt eē sindicus generalis ecclesie qz pro certo dicit ꝑ casum. c. i. ō sindico ver. fausto generaliter debes negocia monasterij comēdare vbi ille faustus erat laycus qz qſq̄z presumit lay. si non exꝑmit q̄ sit cler. vt in. c. ex lris de transl. ergo est ibi casus ꝑ eum item adō q̄ ēt mihi vꝫ q̄ non benedicat collec. ꝛ gasp. de cald. ꝛ abbas q̄ cura oium tpalium eccl'ie pōt ꝓmitti layco qz aut dicim⁹ illum eē hyconomum ꝛ nō pōt fieri vt in. d. c. in noua aut dicimus illū hꝝe curam ꝛ eodem modo dico q̄ nō pōt non ex eo qz sit icapax curę sed ex eo qz si dilla pidet bona ecclesie non possunt illi de ecclesia ita prouidere indēnitati eccle. sicut si essent clerici ꝛ dico fore tex. in indiuiduo in. d. c. iudicatū in ver. curam nr̄i patrimonij
a ꝓmiseritis vbi probatur q̄ nō pōt committi cura bonorum temporalium ecclesie. laico[a]. ꝛ q̄ ille text. loquatur de bonis temporalibus apparet qz dicit i rusticoꝝ vꝝ deprecationibus tū ēt qz tēporalia ecclesie iudicant bōa diuina vt in. c. in noua ꝑalle. ꝛ in. c. qui xꝑi pecuniā xij. q. i. maxime qz spūalia diu eē non possunt sine spūalibus vt in. c. si quis obiecerit. i. q. iij. Nec obstat q̄ possunt locari redditus eccle. layco vt in. c. vꝝa de loca. ꝛ. d. c. q̄relaz qz non pp hoc ꝓmittit sibi cura tpalium in preiudicium ecclesie ista tene menti qz non sunt tacta per aliquem.
30 † ¶ Sz vtꝫ laycus possit eē oparius pro fienda fabrica do. an. ex predi. infert q̄ non ex quo dz colligere obuētiones spūales ꝛ distribuere redditus in fabricaz ecclesie ad libitum nec pōt laycus eē collector obuentionum spūali um allegat archi. in. d. c. in noua nec pōt ꝓstitui sindicus ad alienanda bona vel iura eccle. vel vnā rē singularē qz ibi veniret

a ¶ Layco. ad de Lafran. in titu. de arbi. ij. parte. ix. q. qui hoc in terminis expresse tenet ꝛ vide inter oēs but. ꝛ nouissime scribentes hic.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ibi veniret vt ꝓncipalis dispositor rex ecclicax q̄ dicta nō placét do.abb.q̄ sicut layc⁹ ꝑt ꝓstituí ꝓcur.ad lites ét spūales in.c.i.de ꝓcur.lib.vi.ita ꝛ fortí⁹ videť q̄ possit ꝓstitui ad negocia mere temporalia ꝛ ad vēdēdā aliq̄s rē ecclē.cū ex hoc nullā ꝓeeminentiam habeat in ecc.ꝛ supra clericos ꝛ nudus miſter maxie si in ħ layci sūt magis istructi nec repiť eis iter dictū nec i genere nec in specie ꝑ est sibi pmissum.c.i.de ꝓcur.li.vi. Dic̄ ét q̄ ꝑt esse collector obuentiōuz spūaliuz lz ius pcipiēdi sit spūale ꝛ non cadat in laycū vt in.c.cām q̄ ō ꝓscri.tñ ipsi fructꝰ nō sūt qd spūale vt in.c.vťa ō loca.ꝛ honestius vť eē clericis vť ecclesiis vt mitant laycos factores potius quā q̄ ipsi vadant Nec pp hoc vť laycus habere ꝓeeminentiaz supra clericos vel ecclesiā ꝛ si cessat rō q̄ ponit Jnno.in.c.ij.de eta.ꝛ quali.quo ad offi.fabrice putat do.abb.q̄ si deputatus ad illud offiū cét quodā mō supra clericos ꝛ bťet ꝓeeminentiaz ꝛ ptātem distrahēdi reddit⁹ inter clericos ꝛ ptinendi vt est senis tale offiū est valde honorabile ad eo q̄ oportet q̄ efficiať miles nec ꝑt tale offiū ꝓcedi layco nisi auct.pape ar.d.c.ij.de eta.ꝛ quali.ꝛ.d.c. iudicatū ꝛ q̄ no. Jnno.in.d.c.ij.lz si bťt nudum ꝛ purū offiū ꝓuertendi aliquos reddituſ in fabricā eccle.ꝛ teneť alij persone eccle.rñdere rōem administratiōis ꝑt layco ꝓcedi maxime q̄ layci sūt magis expti q̄z cle.ꝛ ne cle.distrahanť a diuinis ſuitijs ita hic residet do.abb.ego addo q̄ mihi vť q̄ nullo mō possit p eū ꝓcedi layco ꝛ ad hoc adduco tex.lxxxviij.di.ſ.ꝓpinqs in v. ecclesiastica officia cōcedere nō audeat vbi epus non pōt ꝓcedere laico eccl'ica officia ét si sūt sibi ꝓiuncti vel affines ꝛ istud iō ne dilapidenť redditus eccl'ie ꝛ eodē mō non poterit ꝓstitui ad vēden.res eccl'icas ꝛ probanť ista dicta do.an.in. d.c.iudicatum vbi vť esse interdictum epis ne laicis ꝓmittant curam tpaliuz eccle.ergo multo fortius ne vēdant Nec obstat cū dicit do.abb.q̄ laycus ꝑt ꝓstitui procur. ad lites eccl'ie ergo fortí⁹ advendē.q̄ salua sua pace illud nō ē ne
31 seruí dei stent in strepitu cārum ꝛ sic nō est eadē ratio p̄bibitōis. †Adde ad illud q̄ nō possit layc⁹ esse collector obuentionū spūaliū. Tu dicas q̄ laycus pōt illas emere lz nō pōt illas in altari colligē.lz dz cleric⁹ illas colligere de altari ꝛ dare layco.vide Jo.de lig.ꝛ.d.an.in.c.i.ō vi.
32 ꝛ bo.cle.hosti.do.an.alios in.c.ij.ō eta.ꝛ q̄li. Utr̄ layc⁹ possit eē vicarius epi.docto.ħ cōiter dicūt q̄ nō ꝛ in.d.c. in noua ꝛ i.c.ꝓtingit ō arb.ꝛ i.c.vnico ō fin.faċ gl.ħ q̄ dicit q̄ cā spūalis nō pōt ꝓmitti laico vt delegato epi fortius epo nō ꝑt eū facere vicariū q̄ bťet iurisdit.ordinariam in spūalib⁹.c.suā de of.vic.c.ij.e.tit.li.vi.c.plectis.xxv.di. tex.est in.d.c.in noua.lz vbi bťet iurisdi.tpalez in loco bñ pōt ꝓstituere laycū vicariū.c.fi.ne cler.vel mo.li.vi.ꝛ pl⁹ dicūt doc.in.c. Joānes de cler.cōiug.q̄ cleric⁹ ꝓiugatus nō pōt eē vica.in spūalibus q̄ nō gaudet ꝑuilegio clericali nisi in duob⁹ de q̄bus i.c.vnico ō cler.ꝓiug.li.vi. bal. ħ dicit q̄ si epus ēvic.iperatoris tūc laycus ꝑt eē iudex epi laycaz ꝓuersiaz ar.l.hinc q̄rit.ſ.pōt.ff.de pecul. Sike est in milite q̄ hz duo pr̄imonia.sike dic̄ in muliere q̄ non pōt esse tutrix ꝛ tñ eius ꝓsiliuz req̄ri pōt dicit ét q̄ laycus nō ꝑt eē vica.epi nec in tpalib⁹ nec in spūalibus allegat pet. ꝛ abb.in.c.ij.de cler.ꝓiug.nisi epus bťet laycalē iurisdi.secus si ecclesiasticā. Tu pondera diligenter q̄. d.c.fi.ꝛ.d. c.sniaz loquunť in causis criminalib⁹ vbi probať q̄ iudex ecc'icus arctať ꝓmittere cāz criminalē laico vt euitet irregularitatē ꝛ cōiter videmus epos hñtes iurisdi. tpalez i loco ꝓstituere ptātē laycū ad puniēdos deliq̄ntes i loco.
33 †Sed q̄rere vt̄ possit ꝓstituere epus uicariū laycum in loco vbi eccl'ia hz iurisdi.tpalē.pro certo mihi vť q̄ nō possit ꝛ ad ħ adduco.d.c.iudicatū vbi cura tpalium non potest ꝓmitti layco hyconomo eodē mō nō ꝑt ꝓmitti vicario layco iurisdi.eccl'ica lz sit tempal. ꝛ multo fortius q̄ agitur de maiori ꝓiudicio eccle.ꝓ adduco tex.i.d.c.in noua in v.idecoz ē laycū eē vicariū epi ergo siue sit i spūalibus siue in ꝓphanis est idecoz laycū eē vicariū epi in loco eccle.lz tpali cōiter tñ videm⁹ romanos pōtifices facere vicarios in tpalibus laicos in terris tpal'r subiectis eccl'ie ꝛ vide bal.in ꝓhe.gregoriāo vbi dic̄ se fuisse iter
34 rogatuz †vt̄ ille q̄ fuit iudex maleficioz posſit esse vicarius episcopi ꝛ dic̄ rñdisse q̄ nō lz nihil al'at Tu al'a d.c. in noua.vbi vť eē indecoz vt laycꝰ iudicet viros ecclesiasticos ergo fortius q̄ laycus latrūculator ¦vt.l.solem⁹.ſ. latrūculator.ff.de iudi.iudicet viros clericos. C Pōdera tñ si dici posſz q̄ si eēt layc⁹ magne sanctimonie ꝛ eminentis scie. q̄ isto casu possit eē vicari⁹ episcopi ꝛ moueor ex eo q̄ legimus de beato nicholao cū laicus nō posſz eligi in episcopū tñ ipse fuit ex layco electu⁹ in episcopū ita ꝛ beatus seuerus ita ꝛ beatus ambrosius vt est sing. tex. in.ſ.ex his oib⁹ lxi.di. Jta dicamus q̄ talis laycus possit eē vicarius episcopi in tpalibus ꝛ ēt in spūalib⁹ ꝛ lz text. in.d.c.in noua dicat idecoz eē laycū iudicare viros ecclesiasticos tñ lz pp prerogatiuā vite ꝛ scie.vixit tñ ħ bal.q̄ si repitur scriptū q̄ epus ꝓstituit laycū suū vicariū q̄ i.p/ riaňť vba ꝛ intelligunť id ē assessor p.l.pa.seuerinaz.ſ. ꝓditionum vba.ff.de ꝓdi.ꝛ demō.pro certo ē pulchrū di
35 ctum sed non est verū de iure probo.† q̄ iterptatio cadit
a sup re dubia⁹.c.cū ꝓtingat de rescrip.l.ij.C.de legi.sed ħ nulla est dubitatio ergo cessat iterpretatio.l.ille aut ¦ille .ſ.cū in vbis.ff.de le.iij.tū q̄ iterpretatio fit ꝑ proferentē c.ꝑ eum de re.iu.li.vi.l.veterib⁹.ff.ō pac.cū si. Nec obstat d.ſ.ꝓditionū q̄ ibi ꝓcurrebat mens ꝛ vba i gñe ꝛ fauor vltimevoluntatis.sed vtrum possit esse assessor epi laicus hosti.tz q̄ sic al't.c.ꝓtingit de arbi.q̄ assessor nō iudicat nec hz iurisdictionez vt.l.i.ff.de of.assel.vnde non habet nisi officium consulendi nec potest sibi committi facultas dictandi sniam in spūalibus ꝛ iō nō pōt cā spūalis ꝓmitti clerico vt referat sniam ꝓout laicus talis dictauerit vt no. Jo.an.in.c.si pro debilitate de of.dele. Secus si dicať ꝓout talis layc⁹ ꝓsuluerit.ita ibi tz Jnn.q̄ ꝓsiliū pōt requiri a layco.lz nō teneť clericus illud seq̄ precise q̄ tūc disponeret eccl'iastī.iudicio layci q̄ō est ꝑ tex.istū ita ħ tz do.an.ꝛ do.ab seqtur bal.q̄ dic̄ q̄ assessor hz potí⁹ ꝓsulere.q̄z iudicare.l.metū.ſ.ꝛ lz.ff.q̄ me.cau.q̄ assessor hz assistere ꝛ consulere nō pronūciare nisi sit iterlocuto.iur.puta talis libellus est ineptus ꝛc. C Pro certo mihi vť q̄ ista non sit vā doctrina lz hodierni epi cōiter hēant assessores laicos vsutos ꝛ tenēt vicariū q̄ sepenumero est vnū pecus.ꝛ lr̄as ignorat ꝛ illi assessores layci quo ad effectum iudicāt.dico q̄ laycus nō pōt eē assessor epi.primo moueor ex tex.isto vbi dicit q̄ nō ꝑt laycus tractare cās ecclesiasticas ꝓiuncta.l.si auia.C.de inge.manu. ꝛ.c. tua de his que fi.a prelatis cū sua glo.vbi vť casus ꝓtra cōez opi.ꝓ. adduco tex.in.d.c.in noua vbi dť q̄ layci nō possunt tractare eccl'ica. C Tertio dico prelati possūt disponere cās ecclesiasticas iudicio laycoz lz hoc vbū iudicio capiť pro deliberatiōe vt nota.in.c.in iudicijs de re. iur. li.vi.ꝛ dixi.ſ.eo.i rubrica quo ad ꝓsilium laycoz nō possunt decidi cause eccl'ice Quarto si al'r dicerem⁹ seq̄reť q̄ istud verbū tractare apponeretur supflue hic iō capiť p cōsilio ꝛ p ꝓñs non pōt laicus eē assessor epi. C Quito nos videmus cōiter prelatos ignaros circa cās deciendas constituunt laycos quoz ꝓsilio decidunt cās nōne sumus in dispositiōe hui⁹.c.q̄ nō possint disponere de cāis iudicio laycorum certe sic ꝛ posito q̄ cōis opinio esset vera tamen procedit q̄ñ non eēnt clerici sufficientes ad consulendum ar.d.c.relatum ne cleri.vel mo.ꝛ eoruz que superius dixi faciat q̄ iudex non debet habere consilium a suspectis vt dixit Bal.in.c.irrefragabili de offi.ord.i.allegat glo.in.ſ.q̄ sepe in auct.de trien.ꝛ semis.iō dixit idez bal.in.l.placet.C.de sa.san.eccle.q̄ non pōt iudex bťe cōsilium deliberatum cum aduocato partis sed bene potest habere colloquium ꝛ certum est q̄ layci sunt opido infesti cleri.ij.q.vij.c.laici ergo non possunt esse assessores in
36 cau.clericoz ꝛ ita teneo †vtrum autem laycus possit esse notarius in negocijs ecclesiasticis ꝛ spūalibus doct. hic

a C Dubia.ad de.l.siqs ꝛ ibi bar. ꝛ omnes doc.C.de libe.prete.ꝛ vide in terpretationis materiam per barto.cepo. in rub.ff. de ver. sig.ꝛ do. alex. de imo.i.l. omnes populi. ff. de iusti. ꝛ iur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

remittũt ad hosti.in.c.qr pp de ellec.r in.c.sicut ne clerl. vel mo.vbi tenuit q nõ pót. ¶ Ego in dalphinatu ꝓsu/lui ꝓtrariũ posito q laycus sit creatꝰ notarius ab impa/tore r mouebar qr offiñ tabellionatꝰ non dz assumi p cle ricum ergo de assumi p laicũ qr exclusio vnius est inclu/sio alteriꝰ.l.maritus.C.õ procu.cũ si.ho.ista est iurisdi. volũtaria q̃ pót progari vt p bar.r bal.i.l.i.C.õ sum.tri. r fi.ca.vbi dñt q ptes pñt facere q notariꝰ i alieno terri. faciat eis publicũ istrm tertio qr notariꝰ dr testis vt.l.do tiꝰ.ff.õ test.sed laycꝰ pót eẽ testis in cã spũali g̃. ¶ Quar to faciat.c.q̃q̃.de vsur.i vi.vbi cã vsuraria est ecclica vt cle.dispendiosaz de iu.r tñ pót esse notariꝰ in cã vsuraria vt ibi idẽ tenuit do.gasp õ cald.in.d.c.sicut r ibi do. car.
37 do.pe.de ancha r do.abb. ¶ †Utrum aũt laycus possit predicare dic q ex delegatione epi pót als non glo.in.c. beneqdem xcvi.di.faciat.c.cum ex inuncto de here.glo. xxiij.di.c.mulier.xxxiij.q.v.c.mulierẽ vtr epus possit com mittere cãm crimialem clerici clerico ꝓiugato dic q nõ. ꝑm collecta.h qr nõ differt a layco nisi i duobꝰ vt i.c.i.de
38 cle.ꝓiug.li.vi.† ¶ Utr aũt laicus possit eẽ executor testi ad pias cãs bal.hic dicit q sic r si eẽt deportatus cui pót ꝓmitti execu.testi.l.ex fcõ.§.ex fcõ.ff.ad treb. ¶ Tu alla c.Joannes de testa.allat ẽt.l.hereditas.ff. de peti. here. vbi iudex laycꝰ pót exeq testm̃ ad pias cãs allat etiã tex. i.
39 §.si vero expressim in auct.de heredi.r falci. ¶ †Utr si clericꝰ venit torquẽdus si pót epus ꝓmittere layco vt eum torqueat bal.h dicit q sic vt in.c.si clericꝰ de sen.exco.lib. vi.tu dicas q de facto ꝓsuluit do.an.q laycꝰ nõ pót tor/quere clericũ ẽt de mãdato sui superioris ita dicit in.c.vt fa me de sen.exco.dicit tñ q de facto fuit ꝑuatum ꝓpriuz in p sona dñi martini filij obseruãde memorie do. Jo.de lig. opantibus vbis vniꝰ ribaldelli ita ibi dic̃ do.an. ¶ Abi
40 ror de bal.q ita hic loquat† vtr laycꝰ possit eẽ nũciꝰ epi dicit bal.q sic allat.d.c.si clericꝰ tu vide eũdem i.l.si qua p calũniã.C.de epi.r cler. ¶ Utr patronꝰ laycus possit admistrare res eccle.vacãte rectore dic q non sz hyconomus pro quo fideiubebit patronus allat.l.oẽs.§.nihilo/
41 minus.C.de epis.r cleri.† vtr possit eẽ rector hospital.de cidit q sic cle.qr ptingit õ relig.domi.dic̃ ẽt q pót esse cu stos altaris qr ẽ prophanum offi.licz pium ideo si relinq tur sue custodie valet leg.r quertit elemosina arbitrio cu
42 stodis.† ¶ Querit ẽt si laycꝰ pót ꝓstitui procurator ad acceptandũ bñficiũ õcidit q sic si est speciale ad tale bñfi cium r sic regrit singulare mãdatũ qr tũc ipse dñs videt acceptare.l.si pr ex prouicia.ff.de mãumis.vindic.l. pau/lus de acquir.here.ff. ¶ Tu alla.duas glo.q ad hoc re/putant sing.in.c.ad aures r in.c.nõnulli de rescrip.r qõ no.in.c.accedens de prebendis. ¶ Item colligit ẽt hic bal.p glo.istã q cã criminalis pót delegari de iure cano. itẽ de iure ciuili pót delegari per pncipez tu vide qõ no. in.c.q sedes de offi.ordi.r in.c.in archiepiscopatu õ ele. r in.l.i.de rap. ¶ Sed tu pondera q ista nõ merent al legari itavt allegat eas bal.ex eo qr loquunt i papa quo casu non est differentia inter ius ciuile r canonicuz q iu/dex possit delegare cãm criminalẽ vt in dictꝰ iuribꝰ. Itez refert bal.h guil.de cu.dicere in auc.clericus.C.de epi.r
43 cler.† q si clericus ꝓuenit actione reali vt quilibet possef sor tunc pót ꝓueniri coram layco Secus si actione psonali r ita ꝑm euz seruat consuetudo q bal.h dicit non valere qr in reali iudicio quasi ꝓtrabit r psona obligat foro ip sius iudi.l.ij.ff.de pretor stip. Et psonalis obligatio non potest ꝓtrahi coraz seculari p clericuz ẽt de volũtate epi. nec iuuat eum abusiua possessio qr nemo pót possidere rẽ quam ppetuo non lz hãe vt in.c.decimas de resti.spo.lib. vi.tu adde bal.in.d.auct.clericus vbi dãnat illam ꝓsuetu dinem p.c.ecclesia de ꝓstitu.r auct.statuimus.C.de epi.r cler.r in.l.de bis.C.eo.ti. ¶ Adde collecta in.c.q̃to.j.e. vbi dãnat illã ꝓsuetudinẽ p.c.si dilligẽti r.c. significasti i ti.i.sequit ibi do.abb.per.c.si clericus laycũ õ foro ꝓpe.
44 dicetur ibi. ¶ Tangit ẽt h̃ do.an.† vtrum cã spũalis pos

a ¶ Layci. Ad de oẽs docto. in.c. contingit de arbi. r i.c. cãz de prescri. r spec.in ti. de sen.§. iiij. ver. penul. r facit qõ voluit pau. õ ca.i ꝓ. cxlij. r. d. alexan.õ imo.in ꝓil.ix. iiij. parte. Et vide nouissi-mos scribẽtes qui nihil indi-scussum relin-quunt.

sit p epz delegari layco r clerico simul r dicit q nõ allat hosti.i sũma de dele.§.i.ver.sed nunqd p.c.eccla r.c.que i ecclesiaz de ꝓsti.non obstat.c.ptingit õ arb.qr loquitur in ꝓpromisso qr arbiter non hz iurisdictionẽ vt.l.ait prę-tor.ff.de re iudi.sed Joã.de imol.hic dicit q ꝓsiderato q hodie sententia arbitri emologata expresse vel tacite pa/rit actionez sicut sententia iudi.vt.l.pe.C.de arbi.r.c.per tuas eo.ti.iõ vz q.d.c.ptingit habeat locũ i clerico r lay co delegatis. ¶ Tu sequere dictũ hosti.r do.an.p istum tex.vbi laycus non potest tractare cãz ecclesiasticã nec iu-dicare qr vr esse actus spũalis vt.c.q̃to.j.e.sz in actu spũa li non attendit mixtura laycoz r clericoz vt.c.messana r.c.sacrosancta de elec.ergo nec obstat.c.ptingit r.c.per tuas qr loquunt in arbitris vnõ arbitrari non est actus spũalis ita dicit do.abb.in.d.c.contingit tñ ꝑ hosti.possz allegari.l.si cõem.ff.quemadmo.seruitu.amit.r.l.si quis duos.ff.de liber.leg.cle.si religiosus de procu.r quod vo luit bar.in.l.i.§.si quis in appellatione.ff.de appel.r i.l.
45 precipimus.§.eodem obseruando.C.õ app.† vbi pp mix/turam clerici r layci attrahit minus dignum a digniore r q voluit bal.in.c.i.quibus mo.feu.amit.r in.l.impia-lem.§.preterea de prohib.alie feud.p fede, vbi voluit q i habilis habilitatur pp mixturã habilis r qõ voluit do. d.abb.i.c.i.õ pscr.r ad rõnẽ d.abb.i.c.i.õ pśc.r ad rõez abb.cum dicit q est qd spũale qr.d.c.q̃to hoc nõ dicit sz bene dicit q iudicare de cã spũali spectat ad iudicẽ eccle/siasticũ r in casu isto iã iudex ecclesiastic⁹ iudicat lz sit ad missus laycus est tñ vez q ẽ indecoz q laycus iudicet vi ros ecclesiasticos vt.d.c.in noua xvi.q.vij.quod procedit qñ sol⁹ iudicaret faciat ẽt iste tex.qr si laycꝰ nõ potest tra ctare cãs ecclesiasticas vt hic r sic consulere r arbitramẽ tari Sed cum clerico simul pót vt.d.c.contingit sicut p il lum tex.extenditur principiũ buiꝰ tex.ad clericum r lay. cum in simul ita extendet finis vt prelati disponant iudi/cio laycoz r clericoz in simul r ad.c.messana r.c.sacro sancta de elec.rñde q loquunt qñ ex propria auctoritate laycus gerit actum spũalem cum clerico sed hic concur/rit auctoritas epi r habilitas clerici faciat.l.si quis ex ar gentarijs.§.sed cuz omnes.ff.de edendo vbi inhabilis ha bilitatur pp adiũctum habilẽ faciat.c.cũ dilectus de iu/re patro.vbi ex adiunctione layci patroni fauetur clerico patrono faciat glo.sing.ia.l.fi.C.de munc.r bono.nõ cõ
46 tinuã li.x.† vbi sotius hz vacationẽ a muneribus pp sotiũ in munere faciat.c.cum Joannes de testa.vbi laicus exe cutor cogitur a iudice ecclesiastico pp socium executorez clericum ista pars mihi vr verior de iure licet aliter velit
47 Jo.an.in.c.nobis de iure patro.† ¶ Utrum aũt laycus possit ꝓferre preben.ꝓcessas priuilegio pape dic q sic vt per Joã.an.r alios in.c.i.de preben.li.vi.bal.in.l.rescri/
48 pta.C.de preci.impa.off.† vtrum aũt laycus possit esse vi
49 cedominus dic q non vt voluit archi.in.d.c.in noua† sed an possit esse adiutor r fautor ecclesie dic q sic.c.i.de offi. ordi.x.di.c.si in adiutorium.c.i.de oper.no.nunc.c. admi
50 nistratores.xxiij.q.v.† sed an possit laicus publice dispu/tare de fide catho.dic vt notat in.c.ij.de here.li.vi.r in.c.
51 nemo de sum.tri.r fi.catho.† vtrum autem inter laycos possit hodie cã delegari layco cum nõ habeat qualitates requisitas in dele.pape de quibus habet in.c.statutuz.§. i.de rescrip.li.vi.disputat Jo.an.in.c.nicholao.õ appel. r decidit q sic de quo dicen.vt ibi. ¶ Alia q̃daz sunt in terdicta laycis que ꝓnumerat hosti.in. d.c. ꝓtingit vide ibi scribentes r p ista sit lecta r intellecta hec decretalis.

Uanto. Nõ summat Joã.an. sed hoc intendit. Cã
iur.patro.spectat ad iudicem ecclesiasti
a q cũ.h.d.vel sic laycꝰ causas cõnexas spi ritualibus tractare non pñt.h.d.Et nõ diuiditur vel sic in causa iur. patronat⁹ vt annexa spũalibus laycus nõ potest esse iudex vel sic. Causaz iuris pa.nõ potest tractare nisi iudex

UVA. BHSC. IyR_275_2

iudex eccleſiaſtic⁹ ꝑm bal.ħ. ¶ Sed ꝓ certo iſtud ſũ
mariũ nõ ꝓgruit huic textui ex eo qꝛ loquit̃ de diffinitio
ne ꝛ non de tractatu. † ¶ Unde aliud eſt diffinire aliud
1 eſt tractare vt dixi.i.c.precedenti dictum tñ eſt verum ꝓ
c.precedens ſed non per iſtũ tex.vel dic ꝑm do.pe.de an
cha. ¶ Annexa ſpũalibus ſpũalia ſunt iõ ꝓ iudicẽ ecc.
terminanda plus ẽt vꝛ ꝙ aliq̃ ſũma.non ſint vera. Ex eo
qꝛ ius pa.realr ꝛ ſubſtantialiter eſt ius ſpũale ergo non
eſt verum dicere ꝙ iõ layc⁹ non poteſt diffinire cãm iur.
pa.qꝛ eſt annexa ꝛ ꝓiuncta cau.ſpũalibus aſſumptũ ẽ ꝓ
me ꝓbatum in rubꝛica.s̃.eo. Et iõ vꝛ quidam modus
loquendi dicere ꝙ cã iur.pa.ita eſt annexa ꝛ coniuncta
ſpũalib⁹ cauſis imo de ſe ꝛ realiter eſt cã ſpũalis ꝛ iõ pa
pa ħ coniunxit illa duo v̂ba ꝓnexa ꝛ coniuncta qꝛ viden
tur verba geminata ꝛ important maiorẽ effectũ vt dica
tur cauſa mere ſpũalis ex quo eſt ꝓnexa ꝛ cõiuncta ſpiri
tualibus facit ſiḱ ꝙ dic̃ bal.in.c.fi.õ of.dele.qñ dꝛ tu tu
l.baliſta.ff.ad treb.ꝛ.c.eam te de reſcrip.in v̂ſi.preceptũ
dedim⁹ ꝛ mandatũ iõ dz exponi ꝙ ſpũalis cã eſt ꝛ ꝟz eũ
hic ſũmabit̃ ſic. ¶ Cãm iuris pa.vt ſpiritualem diffini/
niet iudex eccleſiaſtic⁹ ꝛ nõ layc⁹.h.d.tene menti qꝛ no/
na ſunt. Et poteſt continuari ad p̃cedens cap.ſecunduz
franciſ.vercellẽ.ad ꝑmũ rñſuz cũ layci nõ tractent eccle.
negocia q̃rebatur an cã iuris patronat⁹ eẽt eccleſiaſtica
ꝓ certo ſua pace ſalua dixerim nõ põt ꝓtinuari ad ꝑi
mum reſpõſuz ex eo qꝛ in ꝑmo rñſo illius.c.ponitur ver
bum tractare ſz hic ponit̃ verbuz diffinire vnde videreẽ
ꝙ iſte tex.ꝓhibeat diffinitionẽ ꝙ nõ videtur ꝓhibe/
re tractatũ iõ ꝑ iſtuz tex.dico ꝙ nõ ꝓhibeb̃ layeus tra
ctare cãm iuriſpatronat⁹ ſz bñ p.c.p̃cedens item non po
teſt ꝓtinuari ad ꝑmũ reſponſuz qꝛ i ꝑmo reſpõſo loquit̃
õ negocio eccl̃aſt.ſz iſtud.c.loquit̃ de cau.ſpũalib⁹ ergo
ſõiauit franciſ.do.car.ꝛ ſequa.vt.c.q̃ſto de ꝓſue.c.q̃ſto
de diuoꝛ.c.q̃ſto õ ꝑui.c. q̃ſto õ magiſtris.c.q̃ſto õ iureiu
2 rã. ¶ † Ho.ibi ꝓnexa ꝟz.do.an.ꝙ cã iuris patronat⁹ nõ
eſt mere ſpũalis nec tamq̃ã mere ſpũalis ſubiicitur iu/
riſdictioni iudic.eccle.ſed tãq̃ã ꝓiuncta ꝛ ꝓnexa ſpũali
bus ita hic colligit do.an.ꝛ do.abb.ꝛ ẽ ratio ꝑm.bal.ħ
qꝛ ius patronat⁹ adheret eccl̃.ꝛ que eccl̃.adherẽt eccle.
ſunt itẽ eccle.ẽ ſuppoſitũ ꝛ ius patronat⁹ appoſitũ Sed
ꝑm ſũmariuz qõ ſupius dedi iſtud notabile eſt alienũ ab
3 iſto tex.apparebit ex glo.veritas. ¶ † Ho.ꝙ ꝓnexoruz
idez eſt iudicium faciat.c.trãſlato de ꝓſtit.c.inter coꝛpo/
ralia õ tranſta.prela.ꝛ tenendo illã opi.ꝙ ius patrona
tus eſt annexũ cãe ſpũali iſtõ.c.ꝓtinuat̃ ad ꝑm.rñſuz ꝑce
dẽtis.c.vt ſic̃ ſpectat ad iudicẽ eccl̃icũ diffinire cãs ſpũa/
les ꝛ ita ẽ diffinire cãs ãnexas cãis ſpũalib⁹ vt ẽ cã iuris
pa.faciat.l.q̃ relig.ff.de rei ven.c.ſup eo õ parro.l.arboꝛ
ff.cõi diuidũ.faciat.c.i.de poſtula.prela.vbi idẽ vꝛ eẽ de
terris ꝓnexis ꝛ adherẽtib⁹ regi.qõ ẽ de terris ipſius re/
gis faciat.h.i.C.ſi rec.ꝓui.ꝛ quodvoluit Jo.an.i.c.ad
4 applice de re iudi.li.vi. † vbi pax facta cum ꝓncipali vꝛ
facta cum adherentib⁹ ꝛ ꝓnexis faciat glo.ſing.in.c.lit/
tras de iura.cal.que dicit ꝙ ſicut oliz non iurabat̃ de ca
lumnia in cãis ſpũalib⁹ ita nec in cã iuris patronat⁹ ex q̃
5 glo infert do.abb.hic ꝓiuncto iſto tex.hic † ꝙ ſi a iure im
ponitur tertius modus procedendi in cauſis ſpũalibus
ꝙ idem videtur ſtatutũ in cauſis ꝓnexis ꝛ ꝓiunctis niſi
materia ſit odioſa ꝛ valde exoꝛbitãs refert ſe diriſſe i.d.
c.litteras dicẽt ibi. ¶ Adde tñ glo.ꝛ doc.in.c.fi.j.eo.ꝛ
vide que dixi in.d.c.tranſlato tamen tenẽdo illud qõ ſu/
9 peri⁹ tenui in ſũmario iſta non probant̃ hic. ¶ † Ho.ꝙ
mixtuz ex ſimplicibus ſortit̃ naturã ſimplicis digniozis
quod apparet qꝛ ius patronat⁹ ꝓponit̃ in parte ex ſpũa
li iure ꝛ in parte ex temporali iure vt voluit glo.ſingu.
in.c.de iure patrona.c.aquod in dubijs de conſecra.ec/
cleſia.vel alta.c.preterea de tranſac.ꝛ dicit do.pe.de an
7 cha.hic ꝑ iſtum tex. † ꝙ vniuerſitas ſcolarium ꝓponit̃ ex
clericis ꝛ laycis ſcolaribus ꝛ tamen cenſetur eſſe eccle/
ſiaſtica allegat.c.cum dilectus de conſue.tu de hoc vide
qꝛ multum egregie tetigi iſtum paſſum in.c.ex litteris
8 de conſtit.vbi tenui contra gl.ꝛ doc. † ¶ Inducit etiaz
do.pe.ad queſtionẽ vendidi rez ꝓ.x.valentez mille cuz
additamento alterius rei que valet reſiduum quod cen
ſetur eſſe pmutatio ꝛ non venditio qꝛ attendit̃ potenti⁹
ad hoc alꝛat bar.in.l.ariſto.ff.de dona.tu vide eundem
bar.in.l.i.ff.de re pmu.ꝛ in.l.ſi in emptione.ff.de contra
hen.emp.ꝛ in.l.ſicut.§.venditionis.ff. quibus mo. pig.
vel hip.ſol.ꝛ bal.in ꝓhemio feudoruz in.iij.colum.ꝛ
doc.oẽs in.c.ad queſtiones de re pmu.vbi iſtud tangũt
alꝛat ẽt do.pe.ſimile quod dicimus de hermafrodito vt
.l.queritur.ff.de ſta.ho.ꝛ dicit predicta eſſe vera qñ di/
gnitate vel maiozitate alterum ex ſimplicibus preualet
in mixto. Si autem non preponderat vni tunc cui⁹ natu
ram aſſumat mixtum dicit illius ſimpli.quod eſt magis
fauozabile allegat.c.i.ne ſede vacan.ꝛ qõ no.bar.in.l.
ij.ff.de verb.obli.vbi ponit queſtionez de poteſtate legit
timandi ſpurios Item inceſtuoſus data legato qꝛ videt̃
ꝙ poſſit legittimare ſpurium ꝛ inceſtuoſum ſimul quia
mixtum ꝓtinetur ſub ſimplici ſed ꝓtrarium videt̃ verius
ꝑm.d.pe.alꝛat ꝙ no.bar.i.l.ſi ita ſcriptũ.ff. õ li.ꝛ poſth.
allegat.l.titie.ff.de leg.i.ꝛ Jo.an.in.c.at ſi cle.in gl.ma/
gna.j.e. Eps eni diſpenſat in adulterio vt ibi Jtẽ in ince
ſtu.xxvij.qõ.i.c.virginẽ ꝛ tñ non diſpenſat in adulterio
inceſtuoſo ꝑm vincen.l.vim paſſaz.§. preſcriptione.ff.de
adul. Et ſic maioꝛ eſt potentia ꝓpoſiti quam ſuoꝛu ſim/
plicium ita hic reſidet do.pe.de quo dicetur in.d.c.at ſi
clerici Sed quare cauſa iuris patronatus dicitur ꝓnexa
ſpũali glo.reſpondet ꝙ ipſum ius patronatus non dici
tur ſpũale ſz annexum iõ aſſumit naturam magis digni.
¶ Sz opp.ſic layeus non põt poſſidere ius mere ſpũa/
le vt.c.cãmqz de ꝑſcrip.ſequitur ꝙ non poſſet poſſidere
annexuz ſpũali ꝛ tñ poſſidet ius patronatus ita videtur
ꝙ iudex layeus poſſit cognoſcere õ iure patronatus gl.
iſta non ſoluit ſed ſimpliciter dicit ꝙ mere ſpũale layc⁹
non tractat nec poſſidet ſed temporale tractat ꝛ poſſidz
ſed ius connexum non tractat̃ vt hic ſed poſſidet vel qua
ꝛ hoc de gẽa.c.iij.de iure patro.ſed do.an.hic ſequendo
goffre.in ſumma de iure patro.§.i. Ultra mediũ dicit ꝙ
ius patronatus realiter eſt quid ſpirituale quod dicit
patere qꝛ vendi non poteſt ſicut nec ſpũale niſi cum vni
a uerſitate⁹ vt in.d.c.õ iure. Sed qꝛ ex diſpenſatione eccle
ſie cadit in laicum ꝓ tanto dicitur annexum iuri ſpiri/
tuali ꝛ ſic non inſpecta natura ſua ſed inſpecto illo acci
dente ſurgente ex diſpenſatiõe eccleſie ꝓ quo alꝛat gl.
in.d.c.pie mentis xvi.q.vij. que dicit ꝙ ius patronatus
9 eſt ſpirituale ſed non mere quia cadit in layeuz † quedã
enim ſunt mere ꝛ eſſentialiter ſpiritualia vt anima gra/
tia virtutes ꝛ ſimilia quedam non mere ꝛ eſſentialiter
ſed ꝓpter aliud vt ſunt beneficia vaſa ordinata ad ſa/
crificiuz ꝛ ſimilia iura ſpiritualia que ordinantur ad ſi
nem ſpiritualiuz vt ad finem anime ad miniſtros ſubſtẽ
tam dos ꝛ iſta tãto magis dicuntur ſpiritualia q̃ſto ma
gis appꝛopinquãt ad finẽ rei ſpũalis ꝛ eſt bona gl.xvj.
q.vij.in ſũma applicãdo predicta ad ꝓpoſitum qꝛ per
electionẽ initiãt matrimoniũ iter ellectũ ꝛ eccl̃am eligẽ
di dꝛ magis ſpũale quam ius patronatus qõ nõ initiat
matrimonium cum preſentato ſz tamen preparat perſo
nam cũ q̃ dz ꝓtrahi ꝛ hoc ẽt ꝓncipaliter nõ cadit i layeũ
niſi ex diſpenſatione eccleſie ſed voluit eccl̃a diſpenſare
10 cũ layco circa electionẽ qꝛ ẽ act⁹ magis ſpũalis. † Et iõ
inferẽ ꝙ eſſentialiter ius pa.mere ſpũale dz quo ad oia
iudicari vt ſpũale niſi aliud in ꝓziũ ſit a iure exꝑſſum. ꝛ
iõ ſi ſpũalis cã deberet tractari ſimplr ꝛ de plano idẽ in
iur.pa.qꝛ ipſuz ius pa.mere ꝛ eſſentialr dꝛ ſpũale ꝛ ſic
ſentit do.an.ꝙ iõ iudex eccl̃iaſticus cognoſcit õ iur.pa.
qꝛ eſt realr ꝛ eſſentialr ſpũale. Sed.d.ab.dicit nũq̃ pla
cuiſſe ſibi hoc dictũ qꝛ ip̃z ius pa.añq̃ fuit ꝓceſſũ layco
non fuit õductum in eſſe etiam non poteſt dici ꝙ oꝛigi/
naliter eſt mere ſpũale nec etiaz ex aliquo ſibi inſito põt

a ¶ Uniuerſi/
tate. Adde ſpe
cu.in.j.ꝛ.ij.de
cre.§.reſtat in
i.colũ.v. qd er
go Jnn. in.c.
inter cetera in
gl.i.in ver.itez
poteſt dici de
preben.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dici esse mere spũale cuz patronus nihil aliud facit quã
pñtare psonam instituendaz p superiorẽ vnde in hoc tm̃
suasit desiderio suo vt ordinet ⁊ instituat persona ꝓmo
luntatem suam vt colligitur ex no.in.c.decreuimus.xvi.
q.vij.vnde ex tali pñtatione non acquiritur aliquod ius
spũale hinc est ꝙ patronus laycus potest variare aliuz
a presentando.c.cum autem de iure patro.⁊ ex pluribus
presentatis pot superior instituere quem voluerit quod
non esset si per presentationẽ acquireret ius psentato ar
gumẽto.c.si tibi abñti de preben.in vj.ideo.d.c.cũ autez
11 dicit ꝙ presentatio est quoddam inchoamentũ qz ordi
natur ad spũalitatẽ obtinẽdã iõ non pot dici ius spũale
mere cũ nullaz spũalitatez obtineat in actu iudicandi iõ
dicit annexuz spũali qz nõ debet pueniri ad institutiõem
sine pñtatione vt in.c.illud de iure patro.cuz ergo p pre
sentationez deueniat ad instit.que est spũalis mere pro
tanto dr annexuz spũali ⁊ facit preparamentũ ad illud
spũale obtinendum ⁊ videtur sentire Jnno.in.c.ꝙ sicut
de ellec.vbi dicit ꝙ electio non ꝓcedit layco qz p eaz ini
tiat matrimoniũ spũale inter electũ ⁊ ecclesiã.c.fi.õ trãs
la.prela.sed psentare non est ius mere spũale sz ãnexum
nec contrahit aliquod vinculũ inter pñtatum ⁊ ecclesiã
cũ nullus ius ex hoc sibi acquirat vt.d.c. pastoralis õ iu
re patro.⁊ ẽt sentit Jnno.ꝙ istud ius pñtandi fuit ꝓces
sum qz non erat mere spũale nõ enim pp hoc dr̃ annexũ
spũali qz ꝓcedit layco nam ius ꝓferendi ꝓcedit ꝑncipi
bus vt p Jo.mona.⁊ Jo.an.i.c.ij.õ prebẽ.in vi.c.adria
nus lxiiij.di. Non tm̃ p hoc dicit annexũ spũali ⁊ hoc vo
luit glo.ista si recte ponderet dum dicit ꝙ laycus possit
possidere ius patrona.qz non ẽ mere spũale ⁊ intellige
de gr̃a sic ẽt de gr̃a potuisset ius eligendi possidere vt.d.
c.adrianus sz ecclesia voluit in tantũ dispensare. ¶ Jtẽ
in alio dicit ꝓfundi dictuz do.an.siue esset mere ius spũa
le in se ⁊ in alijs pot id quod cadit in laycuz si deberet vt
ius spũale tractari sequeret ꝙ sicut ius mere spũale non
transit cũ vniuersitate seculari qz non pot venire accesso
rie ad temporalitatem cuz sit prorsus alterius nature vt
no.Jnno.in.c.ex litteris de iure patro.idem dicendũ est
de iure patronat⁹ vt non trãsiret cũ vniuersitate qõ tm̃ est
falsum vt in.d.c.ex litteris ⁊.c.cum ꝓm.eo.ti.nec obstat
ratio ꝙ ordinat ad finez spũaliuz qz hoc est quoddã pre
12 ambulum ⁊ inchoamentũ a remotis. †non enim oẽ ordi
natũ ad finez spũaliuz dr̃ spũale vt pot poni exempluz in
libris eccle.q ordinant ad finez causę ⁊ rei spũalis nõ tm̃
sunt spũales nec sacri sz ergo laycus possideat non tamẽ
pp hoc dz inferri ꝙ iudex secularis de illo iure possit co
gnoscere qz laycus de gr̃a ⁊ quadã tollerãtia ecclesie il
lud possidet vt layci inducantur ad ꝓstruendas ecclesias
vt.c.ij.de iure patro.iõ ꝓcessio exorbitans non debet ex
tendi maxime in preiudicium ecclesie ar.c.ob gr̃am de
reg.iur.li.vi.⁊.l.ꝙ fauore.C.de leg.⁊ sz talis ꝓcessio nõ
extendat ad illuz casum tm̃ extendet ad omnes actus cõ
secutiuos ad ius possidendi vnde transit ad heredes ẽt
extrãeos sicut res prophana.xvi.q.vij.c.quinis. ¶ Jtez
transit cum vniuersitate vt.d.c.ex litteris ⁊ si dicat ꝙ de
connexis idem est iudicium ⁊ dignius attrahit min⁹ di
gnum vt.c.ꝙ in dubijs de ꝓsecra.eccle.vel al.cuz ius pa
tronatus sit annexuz spũalibus ⁊ est digni⁹ quare tran
sit cum vniuersitate remittit ad no.in.d.c.ex litteris Jta
bellissime hic residet do.abb. ¶ Sed bal.hic colligit ꝙ
ius patronatus ecclesie est quid mixtum qz cum oriatur
in personam layci ⁊ transeat ad heredes laicos ⁊ p lay
cum fiat pñtatio ergo non videt esse mere spũale qz lay
cus non esset capax huius verum qz trahit originem ab
ecclesia ⁊ concernit ordinationem ipsius ⁊ ex ꝓstitutione
ecclesie nascitur ideo non est mere laycale sz dicitur tpa
le annexũ spũali ⁊ dicit ꝙ ius pa.assumit originem a re
prophana quã qs dedicat deo ⁊ iõ ꝓsiderata sua origi
ne sapit laycalitatẽ Nã non iõ desinit eẽ dñs q remanet
patron⁹ vt.d.l.talez.§.fi.ff.õ here.instit. Tm̃ ius pa.eccle
13 sie dicitur prouenire ex mera liberalitate cononis. † Nã
de rigore iuris res sacra nemini seruit .l. inter stipulan
tem.§.sacram.ff.de vb.ob. ista ergo est liberalitas tamẽ
de condig.ideo non potest auferri patrono ar.l.attilius
14 regulus.ff.de donat. †Sed quare quo ad forũ inspicitur
qualitas spũalitatis ⁊ nõ substãtia tpalitatis bal. rñdet
ꝙ duplex est rõ ꝑma est rõ naturalis q̃ vocat ꝑma equi
tas.l.fi.ff.õ publica.qz magis dignũ trahit ad se minus
dignũ.l.q̃rit.ff.de sta.ho.l.ticie.de le.ꝑmo.l.h̃ legatũ.ff.
15 dele.iij. †Jtem q̃ ex duob⁹ extremis.fit vnio remanenti
bus qualitatibus extremoz magis ꝑncipale ⁊ magnus
nobile trahit ad se aliud.ꝓa est rõ si iudex laycus posset
cognoscere ergo posset dare patronum supra ecclesiam
p suam sniam.l.si duo patroni in ꝑn.ff.de iureiur.⁊.l.sta
tuliberi a ceteris.§.fi.ff.de statulib.sz hoc est absurdũ ꝙ
ecclesia q̃ est liberi p sniaz iudi.secularis efficiat subdita
patroni. Jtem certum est ꝙ ius pa.eccl̃ie non pot vendi
sz transeat cũ vniuersitate.l.quedã.ff.de acquir.re.do.l.
ĩmodi.ff.de contraben.emp.l.qz proinde.ff.ad trebel.er
go nec per sniam adiudicari ar.l.statulibe. a ceteris.§.
fi.sed dicimus ꝙ ius patro.rõne sue tpalitatis transit cũ
vniuersitate spũalium.etiam.bal.ꝓcludit ꝙ ptim est tpa
le partim est spũale qz magis dignum trahit ad se min⁹
dignum. ¶ Sed do.car.transit cum ista glo.⁊ dicit ꝙ
respectu materie ex qua inducit ius pa.dicit esse qd tpa
le causatur.n.cũ vmbratione constructione ⁊ dotatione
c.nobis de iure patro.⁊ h̃ sunt tpalia sed respectu eccl̃ie
cui inheret est quasi spũale tanq̃ annexuz eccl̃ie que est
qõ spũale.⁊ sic diuersis respectib⁹ dr̃ tpale ⁊ spũale. Et
si dicat ꝙ de cã iuris pa.deberet cognoscere iudex lay⁹
vt attẽdat cã originalis q̃ est tpalis rñdet do.car.ꝙ imo
dz attẽdi id qõ ẽ eccl̃e sz sit prophanũ tm̃ assumit naturaz
spũalit̃ ar.c.iniustũ de re.ꝑmu.⁊ regula semel deo li.vi.
⁊ ita dixit se als dixisse in quodã ꝑuato examine ita hic
residet. ¶ Sz do.meus Jo.de imo.transit hic simplr cũ
dicto do.an.⁊ goffre. ¶ Ego istũ passum tetigi in rub.
.s̃.e.vbi do.an.tetigit ⁊ ẽt do.ab.vide ibi dicta qz tenui
ibi ꝙ essentialiter ⁊ substãtialiter ius pa.ẽ qd spũale.sz
accidẽtaliter ẽ tpale.ex eo qz ꝓgruit layco dr̃ eẽ tpale ⁊
recipit illã alterationẽ ex eo qz appropriat layco ꝑ subti
liter intelligat ista materia. Sz Jnno.in rubrica de iure
pa.dicit ꝙ nec est tpale nec spũale qz transmittit ad he
redes.xvi.q.vij.c.filius ⁊.c.ꝑsiderãdũ qõ fieri non possz
si eẽt spũale.viij.q.i.sciendũ.c.in scripturis.c.i.de prebẽ.
tpale non ẽ ꝙ si eẽt posset vendi qõ non pot.c. de iur. de
iure patro.c.querellã de symo. Jtem iudex secularis co
gnoscere nõ posset vt hic iõ partim est temporale ⁊ par
tim spũale diuerso respectu vel potius annexum spũali
bus vt h̃ sequit.d.car.in.ij.q.in.d.rubrica õ iure pa.do.
an.in prefata rubrica addendo ad diffinitionez Jo.an.
sup iure patronat⁹ dicit ꝙ est ius quodã spũali annexuz
ꝓpetens in ecclesijs bonorificũ ⁊ dicit ꝙ ꝓpe nõ ẽ spũa
le sz annexũ spũali qz tẽdit i finẽ prouisiõis eccl̃ie.q̃ spũa
lis est. ¶ Sz Jo.de fãtucijs i.d.c.pie mẽtis dicit ꝙ ius
spũale capit prope vt gr̃a vtutes ⁊ similia sz large capi
tur vt est ius ꝑcipiendi decimas ⁊ oblatiões ⁊ illud qõ
antecedit ad spũale vt ius patronatus quod antecedit
presentationi persone ad aliquã eccl̃iaz vel prebendam
⁊ etiam omnis res sacra instituta ad celebrationez dini
norum officioꝝ ⁊ sacramentoꝝ ⁊ sic sentit ꝙ ius patro
natus largo mõ dicit quid spũale Similiter annexũ spi
rituali dr̃ stricte vt ius percipiendi decimas ⁊ oblatio
nes q̃q̃z large vt ẽ illud quod precedit ad aliquod ius
spũale vt est ius patronatus qõ precedit pñtationem iõ
dicit ꝙ ius patronatus non est spũale stricto mõ sed lar
go mõ nec est ius annexũ spũali stricto modo sed largo
modo ⁊ licet ipse non dicat tm̃ ista sũt verba Joãnis fa
uentini vt ibi refert archi. ¶ Tu pondera si aliud ẽ eẽ
spũale ⁊ aliud est esse ãnexũ spũali non videtur ꝙ in ius
patronat⁹ sit spũale ⁊ sic annexũ spũali qz primo modo

dicitur

a ¶ Cum aũt. Ubi videas.d. abb. ⁊ nouissi mos scribẽtes qui istam mate riaz late exa minant.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dicit spūale de p se ℔o dī spūale p accidens pp ꝓnexitatē istud non potest stare qz vna z eadez res nō pōt diuerso iure censeri.l.eum qui edes.ff.de vsuca. Unde si per se est spūale ergo non est per accidens z ꝙ pessimuz est dicūt ꝙ largo modo dicitur sacrum z largo mō dī annexum spirituali z licet.c.de iure dicat ius patronatus esse annexum spūali tñ glo.ibi dicit ꝙ est spūale vel est ānexum spūali z sic nō firmat expresse vtrū sit spūale vel annexuz spūali z lz tex.ibi vtatur v℔o cōnexū z nō apponat verbum ꝓiunctum tñ supplebit per istuz tex. ¶ Pondera subtiliter laycus nō est capax iuris pñtandi sed ecclesia gr̄am sibi fecit ergo sequitur ꝙ est spūale si enim non cadit in laycuz ergo sequitur ꝙ est spūale ius ita probatur in.c.iij.de iure patro. Et ad istuz tex.rñde vt dixi superi⁹ in summario pondero ēt qz in.c.super eo.de offi.dele.dicitur ꝙ pñtatio est ius z in.c.consultationib⁹ de iure patro.dicitur ꝙ est fructus iuris patronatus simile habetur in.c.querelam de elec.z in.c.cum ecclesia subtrina ō causa pos.z proprie.z in.c.iij.de iure patro. ꝙ ē gratia presentatio cōpetens rōne iuris patronatus quo modo reducētur ad concordiaz ista iura nam si pñtatio appellatur gratia ergo ius patronatus dicetur gr̄a quare ergo iura appellant ius patronatus cū sit gr̄a z si est gr̄a vt in.d.c.iij.quare in.d.c.super eo.dicit ꝙ est ius z si est gr̄a sequitur ꝙ est spūalis pro certo ista generāt turbationez non mediocrē paruitati mee q̄ ab aliquo vsqz ad hec secula non sunt cōsiderata posset dici hoc modo aut loquimur quo ad papa.z tunc dico ꝙ ius patronatus non est ius sed gr̄a z pñtatio facta etiaz dicitur gr̄a hoc
16 dico per.d.c.iij.ió docto.oēs ibi dicunt† ꝙ papa pōt conferre eccliam patronalez nō expectata pñtatione patroni layci z isto modo nō dī ius aut loquimur quo ad inferiores puta epos z similes z isto mō vocatur ius ideo non poterit epūs cōferre ecclesiā patronalem inuito pro no z isto modo vocatur ius patronatus z ita intelligatur.c.de iure z alia iura z rubrica inquātum dicunt ō iure patronatus. Si vero loquimur quo ad ipsum patronum pñtatio dicitur ius si vero loquimur quo ad ipsum pñtatum dī gr̄a z ideo est ꝙ patronus laycus potest variare vt.d.c.cū autez tene mēti ista qz sunt noua. Et ideo non videt cum sua reuerētia ꝙ Joan.an.bene diffinierit ius patronatus inquātū in rubrica de iure patronatus dixerit ꝙ sit ius. ¶ Et pondera etiā qz ista glo.nō recte loquitur cum dicit ꝙ ex tali coherentia assumit suaz naturam ius patronatus ergo de se est tēporale.istud non videtur bene dictum qz si dicimus ꝙ ideo est temporale qz laycus ꝓstruxit ecclesiam dico istud eē falsum ex eo qz
a ex tali fundatione laycus nihil acquirit⁹ vt ꝓbatur in.c. pie mentis.xvj.q.vij.in vsicu.nihil habiturum. Quinimmo est effecta sanctoruz vt.c.semel deo de reg.iur. in.vj. ergo non est dare cām laycalem a qua causetur ꝙ sit tēporale qz actus actiuorum sunt in patiente bñ dispōsito vt dī in scō de aia. Et ideo dico ꝙ istud ius causatur a papa ergo tale est quale est subiectum producēs sed cā productiua est spūalis ergo sequitur ꝙ effectus erit spiritualis z sic ius patronatus est ius mere spūale cuz nō bēat cām productiuam secularem seu temporalez qz illa est extincta per edificationem ecclesie.vnde ꝑm iura antiqua construens ecclesiam non acquirebat ius in illa ecclesia vt.c.nouerint.x.q.i.z.d.c.pie mentis no. archi.i.c. hortamur.lxxi.di.ideo ō gr̄a est ꝙ laycus possideat ius patronatus z ꝙ transeat ad heredes z qō vendi posset. Unde cum de se z originaliter sit ius spirituale sequitur ꝙ non est temporale quia isti sunt termini diuersi z ꝓtraryj si est spirituale ergo nō est temporale. Et si dicatur ꝙ partim est temporale z partim est spūale istud nō videtur veruz qō eadem res vt dixi non debet diuerso iure cēseri z ideo dicit glo.i.d.c.pie mētis.qō lz dicat est ptim temporale z partim spūale tñ simplex est z per quādaz fabricationē intellectus fit illa diuisio non ꝙ ad actum alkat simile de seruo ꝓmuni. Ego in rubrica supra eo.dixi qō substantialiter erat ius spūale sz accidētaliter erat temporale ex quo laycus illud possidebat z trāsibat ad heredes. ¶ Hūc mihi videtur dicenduz qō omni respectu sit ius spūale z licet laycus illud possideat tamen est ex gratia ideo pp hoc non desinit esse spirituale z potest poni exemplum lz ius conferendi vel eligendi competat layco ex gratia sedis apostolice vt nota.in.c.adrianus. lxiij.di.nō tamen pp hoc desinit eē ius spūale. Ita dicamus in iure patronatus tene menti predicta. z forte eēt necessaria declaratio papalis ex quo passus videtur du
17 bius. ¶ †Sed qd si laycus iudicat de vniuersitate seculari in qua est ius patronatus vtruz valeat respectu iur. patro. Bo.Lar.dicit se in facto ꝓsuluisse ꝙ sic.do.abb. dicit se allegare glo.de hoc in.c.filius.xvi.q.vij. que dicit iudicē secularē posse priuare laycū iure pa. cum vniuersitate sed per se nō posse ar.d.c.ex lr̄is.z.c. cū ℔m eo. ti.qō procedit qñ in libello z in sn̄ia nō fit mentio de iure pa.alʒ non valeret iudiciū ar.eius ꝙ no. Jo.an.i.c.i. de iure pa.li.vi.alkat ēt do.abb.ꝙ no.in.c. nobis ō iure pa.ꝙ pp delictū lese maiestatis laycus nō ꝑuāt iure pa. qz cū illud bēat a papa nō pōt ꝑuari ab impatore qz dz intelligi quando nō est in aliqua vniuersitate seculari. qa tunc transiret ratione delicti ex quo surgit priuatio illius vniuersitatis temporalis z hoc dicit do. abb. esse notanda qz a nemine ista declarant. ¶ Ego limito istā cōmunem doctrinam vz nisi qs venderet hereditatez sibi delatam in qua est huiusmodi ius patrona. quo casu lz ius patronatus trāseat cū vniuersitate bonoz sine speciali expssione nō tñ trāsit ius pa.cū vniuersitate in qua rerum singulariuz est necessaria traditio sicut est qñ venditur hereditas qz tūc non transiret ius patronatus istō fuit sing.dictū pau.in cle.ij.de iure patro.qō bene notabis pro limitatione.l.si immodicis.ff.ō ꝓtraben. emp.z l.quedā.ff.de acq.re.do.nisi in hereditate esset castruz vl villa ratione cuius competeret ius patrona. qz tunc trā siret ius pa.ecclesie site ibi tene menti. ¶ Adde tex.in.l. i.C.de bo.lib.z ibi dixit bal.esse ar.ꝙ ius patrona.ecclesie possit vendi cum vniuersitate bonoz vnde vendendo omnia bona vel hereditatem patris transit ius patronatus allegat.d.l.imodicis z.§.si quis oratorij in auc.ō sanc.epis.secus si ti.singulari cum sit res quasi sacra.z allegat Oldra.z sic Bal.sentit ꝙ ius patro.impropie sit res sacra.qō dictum nō est verum vt dixi superius. Sentit etiam ꝙ si venditur hereditas ꝙ videt vendi ius patronatus qō est in ea quod non est veruz vt voluit pau. ideo dz intelligi z limitari vt voluit pau. Itez dixit bal. in.d.l.i.ꝙ ius patronatus non est cōfiscabile z ex crimine lese maiestatis ius patronatus non transeat in posteros remanebūt liberi sine patrono qō dicit esse mirabile non tamē loquitur de iure patronatus ecclesie sed libertorum. Adde do.an.in cle.pastoralis de re iudi. vbi dicit ꝙ eo casu quo ꝓfiscatur ius patro.spectans ad laycum ꝙ applicatur fisco ecclesie z erit effectus ꝙ ius patronatus extinguet z ecclesia remanebit libera sub ptā te episcopi z ꝙ voluit Archi.in.c. considerandū. xvi.q. vij.z glo.in.c.maximum.i.q.vij.z do.an.in.c .nobis de iure patro.z voluit Jo.de imo.in.d.cle.pastoralis z sic nō erit ecclesia libera sine patrono vt voluit sentire bal.
18 in.d.l.i.C.de bo.lib. ¶ †Querit circa hoc bal. qd in mere spiritualibus an transeant cuz vniuersitate tēporaliuz puta bēo castruz in quo colligo decimas.refert Jnno.tenere ꝙ nō trāseunt cum vniuersitate tpaliuz. Sz Hosti. tz ꝓpium ipse distinguit iter v℔uz generale z vniuersale. Item si in venditione essent apposita illa v℔a itegro statu vel cū plenitudine iure includerent oia allegat.l.si qñ .C.ō bo.vacā.quā dicit esse sing. ¶ Tu adde ꝙ Jo.an. in.c.ad qōnes de reruz pmu.tāgit illam contrarietatem Jnno.z Hosti.z reducit eos ad concordiam vide que ibi dixi† z in additionibus quas feci ad scribentes ibi.

a ¶ Nihil acquirit. Vide ō ista materia Fely. in.c. significauit in scō nota.ō testi. z.d. abb. in rub.de iu.patro.z specu.in titu.ō religio.domi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Item collige etiã ex ista glo. q̃ ius patronatus possidetur a layco. Bal. intelligit quasi possidetur vt. l. seruus. §. incorporales. ff. de acqui. rer̃ domi. ideo dicit q̃ si testis diceret. vidi talem possidere ius patronatus q̃ exponeretur. i. quasi possidere allegat. l. sed si possessori. §.
20 item si iur auero. ff. de iureiur. vbi est tex. no. ꝑm eu3 ¶ quia verba layco3u3 debẽt intelligi grosso modo ꝛ vulgari/
21 ter allegat ℒy. in. l. si cum añ. C. de dona. ante nup. ¶ Tu adde ad istud q̃ verba impropriañ vt actus teneat gl. ꝛ tex. in. l. ꝛ puto. ff. fami. her. l. ꝛ proculus. ff. de vsufruc. l. si pater. ff. de vulg. ꝛ pupil. c. constitutus de relig. do. l. pater seuerinam. §. condictionũ v̄ba. ff. de cõdi. ꝛ demõ. Adde etiam tex. in. c. ex animata. ĩ. eo. in v̄si. ius patro. ecclesie possidebas ꝛ tex. in. c. consultationibus de iure patro. i v̄si. possidebas ꝛ si papa qui est summus iuristator vtitur illo v̄bo possidebas multo fortius nos qui sumus riuuli libellãdo poterimus vti illo modo loquẽdi. ideo Bal. in. xiij. col. in. c. i. qui feu. da. pos. v̄si. extra queritur dicit q̃ imperator loquitur grosso mõ ꝛ nõ subtiliter allegat no. in. l. i. C. de seruis fug. Et pro expositione quã dedit Bal. adduco tex. cum sua glo. in. c. conquestus de foro compe. in v̄si. quasi possessionem. ¶ No. etiã ex ea/
22 dem glo. ¶ q̃ ius funerandi possunt layci possidere. ſz nõ possunt habere dñium. idez voluit Jnn. qui sentit q̃ ius sepulture non est ius spirituale sicut nec ip suz ius patronatus sed est annexum spũalibus. ideo dicit Hosti. in. c. abolende de sepul. q̃ in ipso iure funerandi tollerantur layci sicut in iure patro. cum sit in cymiterio quod est sacrum. ꝛ sic est annexum spũali. Sed do. Abb. dicit procedere. quando locus est effectus religiosus ex sola illatione corporis mortui sicut olim fiebat iure ciuili ꝛ ita loquitur. l. i. ff. de mor. inferendo quo casu laycus possidet ius funerandi. sed non ꝓcedit in sepulchro existente in cymiterio sacro seu in ecclesia quia cum ipsum cymiterium vel ecclesia sit res sacra. ideo vt res mere spiritualis non potest per laycum possideri nec in totum nec in parte. c. cãmq3 que de rescrip. l. que de tota. ff. de rei ven. ideo laycus tale sepulchrum proprie non possidet tolleratur tamen in hac facultate funerandi ex quadam humanitate ar. d. c. abolende ꝛ per glo. xiij. q. ij. §. itez queritur. ꝛ ita intelligatur dictum Hosti. ita voluit hic collecta. q dicit q̃ nisi laycis permitteretur sepulchrum suorum maior fieret eis preiudicium ar. c. pe. de postula. prela. de hac materia est dicendum vt in. d. c. abolẽde vbi est locus ꝑ/ prius. Sed mihi videt q̃ laycus non soluz possideat ius sepulture sed etiã est dñs ꝛ moueor hac rõne per appositionem corporis humani locus non efficitur religiosus nisi auctoritate episcopi fiat. ita dixit glo. in. d. c. in ecclesiastico. xiij. q. ij. ꝛ voluit Jnno. in. d. c. abolende ergo cũ hodie locus non efficiatur religiosus per appositionem corporis q3 laycus põt habere possessionem ꝛ dñium iuris funerandi. ꝛ ita limito vobis vltra alios doc. gl. istã
23 ¶ sed ad quem spectat cognitio cum agat de iure funerãdi. do. an. dicit q̃ si agitur realr ꝓ ipso iure funeris cognitio spectat ad ecclesiasticum. sed si agitur de impensa facienda vel repete. cognoscet iudex laycus iter laycos. l. si quis. §. plericz. ff. de relig. idem si agitur de vsu funeris actione personali de iure patronatus promisso donari quia forte causa poterit coram iudice layco tractari ꝑm do. ant. qõ non placet do. abb. q3 ipsa donatio seu promissio huius iuris tanquã annexa spirituali subiycitur iurisditioni iudicis ecclesiastici ad ecclesiam enim spectat ꝺcernere an tenuerit promissio ꝛ an sit obligatis ad tradendum vel non ex quo agitur de re subiecta ecclesie vt in. c. vnico de iure patro. li. vi. ꝛ. c. clerici. ꝛ. c. illud eo. ti. pro hoc qõ not. gl. in. c. satis peruersus. xlvi. di. ꝛ cle. pa/
24 storalis ꝺ re iu. vbi dicitur ¶ q̃ iudex laycus nõ potest indirecte priuare etiam pp delictum iuris patro. cuz illud obtineat ab ecclesia ꝛ non a principe seculari. ita in proposito nõ potest laycus decernere promissionem valere vel cõpellere laycum ad tradeñ. ꝛ idem dicit cuz agitur de iure sepulchri actõe psonali nõ enim põt iudex aliqd decernere actiõe psonali directe vel indirecte citra cymiteriũ vel ipsam ecclesiaz maxime q3 layci tolerañ i hac facultate ex pmissiõe quadã ꝛ hũanitate ita ħ resident. d. abb. Sz Jo. de imo. hic dubitando p v̄buz forte dicit ħ dictum nõ fore tutũ pp generalitatẽ huius tex. argu. c. si romanorũ. xix. di. c. q3 circa de priuileg. ꝛ aliud nõ dicit. Sz do. car. hic dicit q̃ habito respectu ad xp̃ianos q3 seliuntur in eccl̃ia vel cymiterio vt in. c. ex pte ꝛ. c. abolende de sepul. iudex ecclesiasticus cognoscet sed alio respectu si quer̃ de impensa ad quẽ ptineat stabit̃ regule q̃ actor sequit̃ forum rei. c. cũ sit generale de fo. cõpe. dicit etiam q̃ iudex laycus incidenter nõ cognoscet de cã iur. patro. ar. c. tuã de ordi. cog. ꝛ. c. lator q fi. sint leg. Et si opponit̃ q̃ iudex ecclesiasticus cognoscet de cã principaliter spectante ad forum secular̃e vt in. c. de prudẽtia ꝺ dona. inter vi. ꝛ vxo. ita dz eẽ. eꝫ soluit vt notat̃ i. d. c. tuã
25 ꝛ in. d. c. lator. ¶ † Sed Bal. ħ q̃rit si patronus ecclie è expulsus per vim de custodia ecclesie vacantis an possit agere actione iniuriaꝝ cora layco decidit q̃ sic q3 agit ꝺ iniuria ꝙmissa in psonã suã. Mã ois violẽtia dr̃ personalis iniuria vt sing. no. ꝑz eũ in. l. itaq3 fullo. ff. de fur. allat simile qõ voluit glo. i. c. cetez. ĩ. c. Mã gl. ibi voluit q̃ licz cã feudi sit agitãda cora dño feudi ꝛ nõ cora ordinario tñ qõ possessoria feudi põt agitari cora ordinario. dicit ẽt bal. q̃ nõ soluz ꝓ expulsiõe sed ẽt pro turbatiõe ꝙpetit actio iniuriaꝝ. l. ꝟu⁹. ff. ꝺ act. ꝛ ob. ꝛ ita residet. ¶ Ego addo primo ad illud qõ doc. dixerũt de impensa funeris vt possit peti coram iudice layco. Ego admiror vehemẽter quare nõ adduxerint sing. tex. in. l. hereditas. §. fi. in v̄. imperiali vel pontificali aucte. ff. de peti. here. vbi heres põt compelli nõ solum ꝑ iudicez ecclesiasticũ sed etiã per laycum ad impensaz monumenti in quo sepeliẽdus testor. ꝛ allegauit illum tex. glo. in. c. nouit. ĩ. eo. ꝛ ꝑ ꝓs poterit iudex laycus cõpellere ꝛ ẽt cognoscere sup expẽsa funeris qñ agetur actione personali ꝛ ꝑ illum tex. vr̃a opinio. do. an. adde ẽt inq̃tum voluit do. an. quez posse ꝙpelli actione psonali ad traditionez iuris patronatus per iudicẽ laycuz re v̄a do. an. non loquitur assertiue sed trepidus ꝛ dubitans hoc dixit ꝛ subtiliter pon/
26 dero istum tex. cꝫ doctrinã eius ¶ vbicũq3 negatiua ꝑcedit hoc v̄bũ põt vel hoc v̄bũ valet q̃ tũc importat necessitatem precisam. ita voluit glo. in. c. i. de reg. iur. in. vi. ꝛ in cle. dispendiosaz de iudi. ꝛ hẽ in. l. gallus in princi. ꝛ ibi bal. ff. de lib. ꝛ posthu. ſz negatiua ħ precedit illud v̄buz vz. q3 dicit nõ valeat. nisi ꝑ iudicẽ eccl̃iasticũ diffiniri ergo inducit necessitatẽ precisaz. ergo nec incidẽter nec pncipaliter poterit iudex secularis cognoscere de cã iur. patro. nisi dicas q̃ compellere laycum ad traditionẽ iuris patro. actione psonali nõ est diffinire cãm iuris patro. ꝛ per ꝑs poterit ꝙpellere faciat simile qõ dr̃ in. c. post miserabilez de vsur. ꝛ qõ voluit bar. in. l. ticia. ff. solu. ma. ꝛ in. l. quotiẽs. C. de iudi. ꝛ in. l. oĩ nouatiõe. C. ꝺ sa. san. ec.
27 ¶ † Querit ẽt ħ bal. qõ remediũ intẽtabit̃ pro iure pronatus ꝺclarando vel euincẽdo ꝺcidit iudi. offo sup quo glo. docet formare libellum ĩ. l. si duo pponi. ff. ꝺ iureiur. que glo. nõ ẽ alibi ꝑm eũ ꝺ iure ciuili nõ aũt agit̃ rei vẽdi. alĩat. c. examinata. ĩ. eo. Sz do. car. hic dicit q̃ gl. allegata p bal. ꝓcedit de iure patro. libertorũ. ſz nõ de iure patronatus eccl̃ie quo casu dabit̃ cõdictio ex canone. c. iij. de iure patro. ¶ Ego vehementer admiror de bal. ꝛ do. car. q̃ non viderint glo. magr̃am i. l. in rem. §. loca sacra. ff. de rei ven. q̃ loqtur ꝺ iure patro. eccl̃ie ꝛ dicit q̃ petet̃ ex iure canonũ vel ꝓdictiõe ex. l. Maz tex. hoc ꝓcedit in auc. de san. epi. §. fi qs aũt bar. in. d. §. loca dicit veritatem eẽ q̃ nos nõ possumus vendicare vẽdicatione directa quasi nr̃a sed pro iure q̃ hẽmus in eis possum⁹ vẽdicare adiecta cã de iure canonico vt dicim⁹ ꝺ libero homine vt in. l. i. §. ꝑ hãc eo. ti. ꝛ sic laycus põt vendica/
re ius pa.

UVA. BHSC. IyR_275_2

re ius pa. qđ hz in ecclesia ꝑm Bar. ibi ⁊ dicit ibi angel. falsum eē q̄ petatur ꝓditiõe ex lege ⁊ allegat. c. examinata. J. eo. Tu pondera q̄ plus videtur diceñ. q̄ competat rei ven. ad ecclesiam ꝓ iure patronatus q̄ quis hz in ea vt in. l. qui tabernam. ff. de ꝓben. emp. l. si domus. §. i. ff. de leg. i. ⁊ facit singu. tex. in. c. cum venerabilis de excep. ⁊ qđ voluit Inn. in. c. cũ inter ō ma. ⁊ obe. ⁊ in. c. examinata. J. eo. ⁊ q̄ habetur in. c. cum venerabilis de relig. do. ⁊ in. c. examinata de ꝓfir. vti. vel inuti. vnde posset qs in libello dicere vendico talem ecclesiam a tali ratione iuris pa. quod habetur in ea per iura prefata. ⁊ plus vī
28 dicen. † q̄ si qs simpliciter vendicaret ecclesiam ⁊ nō adiceret rõne iuris patronatus q̄ adhuc valeret libellus qz accipiť sensus p quem libellus sustenteť ⁊ sic subaudi tur ꝓ iure pa. per. d. l. si domus. §. i. ⁊ q̄ hī in. l. sanci mus. C. de sac. san. ec. ⁊ in spec. de oblig. ⁊ sol. §. seqtur v̄. qđ si libellus. ⁊ sic ecclesia ponitur velut obiectuz extrinsecum sed ius pa. poniť vt obiectum intrinsecuz. ita dixit do. Car. post alios in. c. examinata. J. eo. Et põdera vnuz qđ tibi videbiť mirū. qz tex. i. c. monasteriū. xvi. q. vij. dicit a dño ꝓstructoris non auferať vbi ꝓbať q̄ cõstruens ecclesiā acqrit dñium ecclesie. ergo põt ecclesia rē vendicare vt dñs tene mēti qz proiecit in ꝓfundum multa dcā
29 doctoꝝ. ¶ † Querit ēt hꝰ Bal. ꝙ vnum ex pronis lata ē sniа alius obtinuit vtrū obtinenti totū accrescat. decidit q̄ sic nō qz proprie aliqd accrescit sed qz p nō ꝙcursum appet nil diminui quia istud ius quasi spūale nō põt dividi. vñ nō põt quis eē semipatronus. l. quedam mulier. ff. fami. her. l. carmelia pia. ff. de iure pa. non ob. l. si duo prōni. ff. de iureiurā. qz loqtur respectu successionis q̄ diuisibilis est vt no. in. l. cum ꝑm. C. de fideicō. tu vide dcā
30 in. d. l. si duo prōni. ¶ † Querit etiaz hꝰ bal. pone q̄ eps dicit ꝓmitto tibi oēm iurisditionem vtrū videať ꝓmitteť merū imperiuz vī q̄ sic per. l. i. §. cū vrbem. ff. de offi. prefec. vrb. ¶ Sz ad illuz tex. rñdet q̄ ibi ipsa res publica fuit cōmissa gubernāda non soluz iurisdictio. ⁊ iō refert quosdam dicere q̄ non ꝓtineť merū imperiū qz illō verbum oēm nō predicať de pluribus differentibus numero. Ista enim suprema requirūt mandatum spāle ar. l.
31 pomponius in prin. ff. de procur. idem dicit eē † si ꝓnceps donaret oēm iurisdictionem talis castri ⁊ illud castrum ex ꝓuilegio hēret merū imperiū q̄ nō vī donatum merū imperiū qz illud qđ est specialissimuz abstractū est ⁊ separatum est a natura generis. ⁊ subdit q̄ ēt non icludi tur mixtū impium. Tu adde q̄ nō bñ loquiť bal. ⁊ ꝓtra eū allego tex. cū glo. in. c. ꝙquestus. J. ō foro cõpe. vbi tex. dicit iurisdictiõem cū pleno iure ⁊ glo. ibi dicit q̄ venit iurisdictio tpalis ⁊ spūalis ⁊ doc. ibi dicunt q̄ venit iu
32 risdictio ⁊ merū ⁊ mixtum iperiū ⁊ sic appellatione mere iurisdictionis venit iurisdictio tpalis ⁊ spūalis ⁊ merū ⁊ mixtū impiuz ergo fortius venit cū transferť oīs iurisditio. Adduco ēt cõtra euz tex. cum glo. in. l. si aliquā §. cum plenissimam. ff. de offi. procō. cõiuncta gl. vbi appellatione plenissime iurisdictõis venit iurisdictio ⁊ merū ⁊ mixtum imperiū ergo eodem mō venit appellatio
33 ne oīs iurisdictionis. ¶ † Querit etiā hic Bald. an ius ꝓna. sit indiuiduuz ⁊ dicit q̄ sic qz omnia iure que nō metunť ex corporibus sz ex ipsa suba iuris incorpalis indiuidua sunt. l. i. §. vsufr. ff. ad. l. fal. l. carmelia pia. ff. ō iure pa. fallit in noibus debitoꝝ que licz incorporalia sint tñ diuiduntur inter heredes rõne rei debite p. l. duodecim tabulaꝝ. l. in executione. ff. de vbo. ob. l. heredes. §. an ea. ff. fami. her. † ⁊ dicitur indiuiduū tribus modis. s. corpe seu vita ⁊ oē qđ vno spū ꝓtineť vt homo. l. rerum mixtura. ff. de vsucap. c. afferte de presump. rõne vt qñq̄ diuisione surgeret incõuenientia iuris. l. stipulatiões nō dividuntť. ff. ō v. ob. Maz vt iura mere incorpalia que solo iuris itellectu ꝓcipiunť ⁊ subsistunt vt ius pa. hz q̄daz ꝓsecutiua vt successiones ⁊ emolumenta que dividuntť p portionaliter vt q̄ plus ꝓtulit beneficij. plus hēat emolumenti. l. cuz secūduz. C. de fideicō. sed in iure patronatus ecclesie tãtum hz q̄ edificat vnū angulū tantū q̄ edificat tres ⁊ tantū paupcula q̄stum rex ⁊ ita facit numerū in pñtando sed ius pa. non recipit sectionē. ideo indiuiduū est ⁊ sola sua integritate consistens sicut huius q̄ appellatur ire ⁊ agere ⁊ similia indiuisibilis est qđ sola sui integritate ⁊ qualitate consistit ita hꝰ residet. ¶ Et inq̄ntū superius tactū fuit q̄ ius patronatus essentialiter ē ius spūale. Adde do. Car. i. c. examiata. J. eo. vbi dixit q̄ impropie est spūale ⁊ ad hoc allegauit istū tex. Tu dic vt
34 dixi superius. ¶ † Sz bellissima est dubitatio heres restituit hereditatē vniuersali fideicōmissario ⁊ in ea erat ius pa. remanebit penes hr̄dem an transibit in fideicō. dic q̄ remanebit penes hr̄dem. l. qz perinde. §. i. ff. ad trebel. vide ibi scribentes. ⁊. l. in omnibus. §. ex trebelliano eo. ti. quid si iudeus edificet ecclesiaz. dicit q̄ non acqrit ius pa. peregrina est glo. in. c. frigentius. xvi. qō. vij. do. an. in. c. nobis de iure patro. Si qd boni dictum est nobis deus hꝰ oia fecit laudetur in extrema secula. Andr. Barba. sicculus vtriusq̄ iuris doctor ⁊ miles insignis quarto Idus Januarii. M. cccclxvj.

¶ Si clerici. Hoc intendit ꝑm Joā. an. ⁊ a a scribentes omnes clericuz[a] quictuz vel ꝓfessum de crimine coram iudice seculari ex eo non punit eps sed coraz ipso in iure confessuz vel quictū punit pena condigna. h. d. vsq̄ ad. §. de adulteriis. Et diuiditur primo ponit vnū dictum. ꝙ illud probat a siť ibi sicut. ternia ibi si nemo ponit aliud dictū cum limitatione inclusa ibi dummodo remouēdi ⁊ dicit hꝰ bal. istud. c. ꝓtinere elegantem materiam vel sic ꝑm Bal. ¶ Ex illicito processu iudi. incongrui nemo põt ꝓdēnari ⁊ illud qđ ē factum ꝙ ius non põt ratificari allegat archi. lxiij. di. c. sabonitana ideo nihil valet hꝰ decies repetita confessio hz eum. ¶ Ego dubito de vno qđ noui offerat hꝰ decretalis aut q̄z hēat dubitationē ⁊ ideo mihi vī q̄ summariū datum p docto. nimis restrigat principiuz huius. c. ⁊ in conuincibiliter demonstro ad oculū lz dictū ⁊ dispositū huius principij sit cōceptum in iudice seculari. tñ ratio qua fundat se papa ē generalioz dicto ⁊ dispposito. quo casu ampliatur ⁊ extenditur dictū ⁊ dispositū. l. ad amplitudinez rõnis istud decidit glo. q̄ reputať sing. in cle. i. de elec. ꝓ qua est tex. in. l. pater filiū m. §. fundū de legij. ⁊ in. l. cum pater. §. dulcissimis de leg. ij. Sed rō qua propter hic fundat se est generalioz dicto qz dictum est conceptum in iudice seculari sed non est conceptuz in iudice nō suo quo casu sequiť q̄ siue clericus ꝓuincať vel confiteať crimen coram iudice seculari siue coraz iudice eccl'iastico nō suo q̄ pp hoc nō ē ab episcopo suo aliqualiter cōdēnandus. ⁊ sic q̄ est dispositū in iudice seculari vī dispositum in iudice ecclesiastico nō suo. ⁊ hoc est qđ de nouo hꝰ decretalis inducit. ⁊ erit hꝰ casus nouus ⁊ singu. q̄ clericus conuictus vel confessus crimen coram iudice ecclesiastico alꝰ non suo nō poterit puniri pp hoc a iudice proprio. Et pro certo est mirabile ⁊ latuit illustres ⁊ antiquos iurisdeos occurrit in mēteꝝ illō q̄ lapo repetenti. c. fi. de iureiur. venit i oze vbi dixit q̄ si bar. supuixisset mirabiles intellectus dedisset ad hꝰ iura pontificia indigēt ergo nouis interpretationibꝰ ⁊ p ꝙs poterit sic summari. ¶ Clericū quictum vel cōfessum coram iudice seculari vel coraz ecclesiastico nō suo ex hoc proprio[ꝰ] eps non puniet sed ꝙictum vel cōfessum coraz se iudicialiter puniet pena ꝓdigna. h. d. Et p istud sūmariū decretalis hec parit nouitatē ⁊ iō est hic casus nou[ꝰ] ⁊ sing. tene menti ppetuo. ¶ † Nota ibi at si qz hꝰ dictio est aduersatiua. vt in. c. per tuas de arbi. vsī. at si no. archi. in. c. cōcertationi ō appel. lib. vj. Et tñ hꝰ nulli aduersať qz male Jo. an. soluit q̄ ꝓtinuať. c. ōcetero. J. de testi. vt patet in prima cōpillatione vbi incipiebat at si ⁊ sic

a ¶ Clericuz. Adde ad materiam huius. c. d. alex. de imo. in. l. magistratibus. ff. de iurisdi. om. iudi. ⁊ ang. areti. in tractatu maleficioꝝ v̄. ꝓfitentur in totū i fi. Et vide oēs doct. in. c. si iudex laycus de sen. excom. in vi. ⁊ Fely. hic ⁊ oēs scribentes hic q̄ hanc materiā vt q̄tidianam late discutiunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

istud at respecit partem vecisaz.ꝛ ista duo.c.infra de cō/
uersio.coniuga.c.verum de sponsa.duorum.c.licet olim
2 erat vnica decre.ꝛ dicit do.car.†ꝙ at si sunt due dictio/
nes at coniunctio quandoqꝫ est copulatiua qñqꝫ aduer/
satiua sed hec ponitur aduersatiue sꝫ dictio si ponitur cō/
ditionaliter licet possit alꝫ poni multis modis vt no.gl.
in.l.i.§.huius rei.ff.de offi.eius cy.in.l.conuenticulaz.C.
de epis.ꝛ cle.Bar.in.l.i.ff.de condi.ꝛ demon.ꝑm do.car
di.hic.¶Sed mihi videtur ꝙ imo ponatur copulatiue
continuatiue ad precedentia capitula in quibus dictum
fuit ꝙ negocia ecclesiastica ꝛ maxime spūalia ꝛ spūali/
bus annexa laycus non tractat nec diffinit.potuisset du/
bitari quid de personis ipsorum clericorum ꝛ ideo tra/
ctat de ipsis.¶Nota ibi clerici qꝛ posset quispiam du/
3 bitare†vtrum intelligatur etiam de clericis prime ton/
sure ꝛ videtur ꝙ non qꝛ tex.h̄ dicit de clericis suspendē/
dis vel deponendis a suis ordinibus ꝛ actus actiuorum
sunt in patiente bene disposito vt in.c.venerabilem,ō ele
ctio.ꝛ pbs in scō de anima. Sed clerici prime tonsure
non habent graduz a quo possint deponi vel suspendi vt
est tex.in.c.si clericus in ver.sine gradu de vi.ꝛ honesta.
cleri.ergo sequitur ꝙ iste tex.non habet locū in clericis
prime tonsure ꝛ sic ex confessione criminis facta per eos
coram iudice layco poterunt a suo episcopo cōdemnari
ꝛ istud sensit do.an.in.d.c.si clericus ꝛ videt sentire i.c.
cū nō ab hoiē.i.e.sed pro certo male loqtur ꝛ ꝓrium sen
sit hosti.in.d.c.cum nō ab hoie ꝛ ꝓ.d.an.adduco tex.in
c.si quis eps.xxvij.q.i.ꝛ quod habet in.c.degradatio de
penis in.vi.ꝛ ad.d.c.si clericꝰ rñde inq̄tū dicit sine gra/
du.s.sacro ꝛ ét late ordies minores dicūtur sacri vt ē gl.
sing.xxxij.di.in sūma ꝛ facit qō voluit do.abb.ꝛ Joā.de
imo.i.d.c.si clericus ꝛ qō notaꝫ p oēs i.d.c. degradatio
4 tene menti ista pro declaratiōe huiꝰ tex.¶†No.ibi qui
cti ꝙ qs dz̄ conuinci de ōlicto ꝑm do.An.testi. vl instris
p certo iste tex.nō restrigit se ad testes vl instra dūtaxat
loq̄t de quictis sꝫ qs pōt quinci testibus.ij.q.iij.c.i.ꝛ.§.
5 fi.ꝛ dixit glo.multū sing.i.c.presul ea.cā ꝛ qōneꝫ ꝙ duo
testes quincūt papā de crie.quinciꝫ ét qs de ōlicto instris
qō,pcedit qñ ōlictū ꝓsistit i scriptura sicut est fm instm
c.ij.de iureiur.li.vi.ꝛ ibi per scribētes p Jo.an.i.c.semel
malus ō reg.iur.i.vj.p.d.an.in.c.cū ad sedē de testi.spo.
cy.i.l.si añ.C.ō proba.bal.i.l.ij.ō ferijs ꝛ i.l.ij.C. quorū
app.nō recipi.ꝛ i.l.ꝓ negātez.C.ad.l.aql.gl.i.c.pstōnez
de v.sig.li.vi.ꝛ hī i.c.i.vt ecclīastica bñficia ꝛ i.c. cū i ec/
clesijs ō maio.ꝛ obe.bar.i.l.in senatus.ff.ad turpil. facit
c.oliz ꝛ ibi Bal.s.ō rescrip. Cōuincit ét argu. vt p.d.l.
ij.C.quoꝝ app.Cōuincitur etiā p facti euidentiā tex. est
in.c.cū ad sedē de testi.spo.cōuincit ét violētis psumptio
nibus vt ibi voluit glo.ꝛ probaꝫ i.l.excipiunt.ff.ad sille.
ꝛ vide ad predcā.l.q sniam.C.ō pe.vtrū duo testes con
uincant aliquē in cā vltimi supplicij.¶No.ibi vel pfes/
sio aliū modū p quē qs quincitur de ōlicto.s. cū pfitetur
6 †ꝛ ex quo hic apponit illa disiunctiua vel,pbaꝫ h̄ ꝑm.d.
abb.ꝙ quictus ꝛ pfessus sunt diuersa ideo pfessus,ppie
nō dz̄ quictus ar.l.idē.C.de codicil.Confitēdo eni qs vī
se prodere.qō dicit eē notā.pp statuta loquētia de quict
vt non pprehendāt pfessos p no.in.l.euz q.ff. de iureiur.
ꝛ in.l.fi.C.de ppen.ꝛ in.l.fi.ff.de rei ven.xij.q.i.c.non di
catis.l.quisquis.C.ad legē iul.maie.Tu adde ꝙ ille di/
cit pfessus crimen cū pfitetur ore proprio tex.est i.d.l.ij.
.C.quorum app.ꝛ egregie dixit ibi Bal.†ꝙ qs non pōt
pfiteri crimen capitale per pcuratorē ꝛ ego allego tex.
in.c.ex lris in ver.ore pprio pfessus de excel.prela.ꝛ qō
habetur in passione dñica ipsi eniz ex ore eius audiuim⁹
ꝛ adde.d.l.ij.C.quoꝝ app.vbi conuictus ꝛ pfessus pu/
nīt vt diuersi.¶Sed tu pondera ꝙ imo pfessus dica/
tur quictus proprie ille dicit quictus q quicitur p testes
vt in.d.l.ij.ꝛ in.d.c.cū ad sedē cū si.Sꝫ vbi quis pfitetur
pprie delictū ipse dz̄ testis vt pbatur in.c.p tuas de pba.
ꝛ in.l.generaliter.C.de non nume.pecu.ꝛ in.c.si nō licet

a¶Ualidum. Adde barto.ce po.in.c.i.iiij.p te principa. in iiij.col.de cog. seu. ꝛ.d. alex. de imo.in.l. iu ra.ff.de legi.ꝛ flo.in.l.illud ꝛ l. vulneratus. ff. ad. l. aquil. ꝛ pau. de ca. i cōsi.clix. 7

xxiij.q.v.ꝛ vide pulchra vba que ego scripsi in.c.i.de of.
ordi. ergo propius dicit quinci ille q quincit ore pprio
q̄z ille q quincit testibus vel alꝫ ꝛ p ꝓs nō recte loqtur
do.abb.ꝛ �sꝫ tex.vtatur h̄ illa disiunctiua vel nihilomin⁹
ego do instātiam qꝛ doc.oēs ꝓsueuerunt allegare gl.sin
gu.in.l.si quis ticio.ff.deleg.ij.ꝙ legatum pro aia dō le/
gatum ad pias cās ꝛ nihilominus glo.illa dicit legauit
pro aia vel ad pias cās.ꝛ sic loqtur disiūctiue ergo non
8 tradas oblīuioni.¶†Nota ét ex eisdem vbis ꝙ pfessio
ꝛ quictio eqperantur quod procedit ꝑm do.Cardi.quo
ad effectum procedendi ad sniam vt hic qꝛ ita cōdēna/
tur qs si delictū probet testibus sicut p pfessionez vt h̄ ꝛ
d.l.ij.Bifferūt tñ qꝛ efficatior est pfessio q̄z probatio.c.
fi.de resti.spo.c.p tuas ō proba.ꝛ d.l.generaliter ꝛ illō
qō scribit in passione dñica.qd adhuc desideram⁹ testes
ipsi ex ore ipsius audiuim⁹ mitius tñ agit cū pfesso.c.ino
tuit ꝛ.c.dudum de elec.c.presbyteruz in gl.l.di.¶No.
ibi non sunt pp hoc a suo iudice aliquatenus pdēnandi
9 ꝙ proprius eps nō pōt aliqualiter pdēnare clericum ex
cōfessione vel,pbatione criminis factis coraz layco. Sꝫ
adduco vnū pone ꝙ ex illis actis veniret clericus absol/
uendus poterit absolui a suo epo.Nā iste tex. vult ꝙ nō
possit pdēnare qꝛ videt ꝙ poterit absoluere ar.l.si pre/
ses ꝛ l.si de interpretatiōe.ff.de pe.ꝛ adduco peregrinā
glo.in auc.clericus.C.de epi.ꝛ cle.que dixit ꝙ eo casu q̄
clericus veniret absoluendus poterit iudex laicus illum
absoluere.ergo multo fortius poterit iudex proprius il/
lum absoluere qō est bene notādū. Sꝫ mihi vī ꝙ non sit
bene dcm̄ ꝛ illa glo.confundit per istum tex.ex eo qꝛ ac/
ta nō tenēt.ꝛ sic iudiciuz non tꝫ ꝛ snia dꝫ referri ad acta
vt in.c.lꝫ hely.de symo.ꝛ l.fi.C.de fideicō.li. ergo iudex
laycus non poterit absoluere ꝛ cōtra illam gl. Bal.ibi
dicit esse casum h̄ nō tñ loqtur Bal.si eps possit absolue
re sꝫ loqtur de iudice layco.mihi vī dicendū ꝙ etiā iudex
ecclesiasticus nō possit absoluere p regulā.l. nemo pt.ff.
de reg.iur.tene menti pdcā qꝛ noua.¶Et colligit ex h̄
10 tex.Bal.†ꝙ clerici nō pñt pfiteri crimen corā iudice se/
culari.nec pquinci p testes receptos coraz eo.ꝛ repreben
dit ptātes terraꝝ mittentes clericos pfessos coram se ad
epm cū actis qꝛ tales pfessiōes nō ōbent scribi apō acta
lꝫ Jnn.dicat ꝙ cōpellit pseuerare in illa pfessiōe.¶Tu
pōdera qꝛ nō bñ bal.ex hoc tex.colligit hanc doctrinam
qꝛ non dicit ꝙ clericus nō possit pfiteri crimen coram se
culari.sꝫ bñ dicit ꝙ ex illa pfessione non est aliqualr pdē
nandus qualr intelligaꝫ appebit inferius.¶No.ibi si/
a 11 cut†ꝙ ar.a simili est in iure validum[a].c.trāslatio de psti
tu.c.iter corporalia de trāsla.pla.c.cū dilecti ō cōfir. vti.
12 ¶†Nota ét ꝙ nō valet snia lata a nō suo iudice.ꝛ ideo
dicimus semp posse opponi nullitatē resultātē ex ōfectu
icōpetentie.vt ē gl.sing.in cle.vnica de seq.pos.ꝛ fruc.p
qua ego allego tex.ꝛ gl.in.l.non erit.§.datū.ff.ō iureiu/
ran.quē allegat ibi Ange.ꝛ tex.in.l.fideiuss.§.pretor ait
.ff.qui satisd.cog.quē ad hoc ponderauit bar.ibi ꝛ illuz
allegauit pro sing.do.car.in.d.cle.i. ꝛ adduco tex.i.l.i.
.ff.de his q no.ifa.quē ibi pōderat ang.ꝛ adduco.l.testā
.C.ō testa.quā ad hoc ponderat ibi bal.ꝛ adduco tex.in
.l.ij.§.fi.ff.ō pe.ꝛ tex.in.l.pcurator.ꝛ in.l.deportatoruz.
.C.eo.ꝛ tex.in.l.scire oportet.§.fi.ff.de excusa.tuto.quem
tex.ponderat hic Bal.ꝛ adduco tex.in.l. si quis filio.§.
si qs.ff.de iniusto testa.quē pro illa gl. allegauit ibi bal.
13 per quem dixit†ꝙ si iudex secularis,ppter ōlictum pdem
nat clericū ꝛ ponit ad furchas ꝙ pp hoc nō perdit testa
menti factionē.vide bal.in prefatis locis vbi pulchre lo
quit ꝛ eūdez in.l.fi.C.ō iudi.ꝛ in.l.lꝫ.C.ō procur.ang.in
psi.cxix.ꝛ in.l.ō pupillo.§.q opus ꝛ ibi Joā.ō imo.ff.ō
ope.no.nū.ꝛ eūdem ang.in.l.i.C.si a non ppe.iudi.bal.
in.l.i.C.ō iur.ꝛ fac. igno.ꝛ limita oia ista iura nō habe
14 re locū in suspecto ō fuga.†Vidi dubitari suspectus de
fuga captus fuerat per iudicez incōpetētez, petebat illū
relaxari tāq̄ captū a nō suo iudice cōsului nō obstare de
fectum

UVA. BHSC. IyR_275_2

fectum incõpetentie. ꝛ adduxi ellegans consilium Pe-
de anch. ꝓsilio. clxxx. tene menti illa iura qꝛ difficile esset
15 ex te reperire. ¶ Mo. etiã ꝙ nõ valet conuictio ꝛ cõfes-
sio coꝛaz illo q nõ potest pronũciare quod inducit Bal.
16 ad questionem † ꝙ cuius iudi. vel arbi. snia non infamat.
ita nec ꝓfessio facta coꝛaz ipso ꝛ allegat glo. quam repu
tat sing. in. l. quid ergo. §. ex cõpromisso. ff. de bis qui no.
infa. Sz do. car. dicit nõ procedere in delegato cui esset
ꝓmissa cã reseruata snia vt in. c. cũ. t. de offi. deleg. ꝛ sic vi
detur ꝟ casus sing. pro illa glo. ꝛ probaꝫ hic vnuz stupẽ
dum ꝙ nõ soluz est nullũ illud qõ fit a iudice incõpeten-
ti. sed etiaz illud qõ fit coram ipso. ¶ Et vltra istos pa-
tres ego allego casuz in. c. cãm matrimonij. ĩ. de offi. dele.
ꝛ allego in simili sing. tex. in. l. fi. ff. de consti. pecu. quem
17 allegat Bal. in. l. si absentis. C. si cer. pe. † vbi dixit ꝙ si in
strumentum non tenet nulla est ꝓfessio facta in ipso istru
mento. Et adduco tex. in. l. i. ff. de bis qui not. infa. ꝛ ibi
18 ange. q dixit † ꝙ si sententia iudi. non infamat aliquez ꝙ
eodem modo actus ignominiose gestus ab eo non infa-
mabit. ꝛ ideo dicit se in facto vidisse iudicem laycuz mit
tere clericum captuz cũ tubis ad iudicem eccliasticuz ꝙ
talis ductio non infamat ipsum clericuz sicut euz nõ infa
mat snia lata ab ipso. ꝛ faciat illud qõ voluit Bal. in. d.
l. si qs filio. §. ꝙ si qs vt superius allegaui. Et inferꝛ ẽt ex
19 predictis † ꝙ si snia inqsitoris nõ infamat inqsitũ ita ꝓfes
sio fcã coꝛã inqsitore nõ ifamabit. ¶ Sz bal. i. d. §. ex cõ-
promisso ꝛ ibi dixit ang. ꝙ si dãnat⁹ lege municipali nõ
ifamaꝫ. ita nõ ifamabiꝫ ex ꝓfessione facta in illo iudicio. ꝛ
lz deberez acqescere vt agnus coꝛã tondẽte. tñ Bal. ꝛ d.
Card. non bñ allegant istuz tex. pro illa gl. qꝛ ꝓfessio fa-
cta coꝛã arbitro valet ꝛ tz ꝛ facit fidem coꝛaz ordinario
vt in. l. pe. C. de arbi. Sz in casu huius. c. nõ tz ista ꝓfessio
vt in ỽ. non tz ergo. põdera ẽt qꝛ dico ꝓ istum tex. confun
20 di doc. Bal. in. l. vnica. C. de cõfes. in pe. col. † vbi dixit ꝙ
ex cõfessione facta p clericum coꝛã layco nõ est torquen-
dus clericus p eꝝ dũmodo illam ꝓfessionez reuocet vt
erroneã qꝛ vt videtis iste tex. dic ꝙ talis ꝓfessio nõ tz que
verba sunt canon late snie non ferende. vt per glo. i. l. in
criali. C. de iurisdi. om. iu. ꝛ in. l. iubemus. §. sane. C. õ sa.
san. ec. si ergo est ipso iure nulla ergo nõ est reuocãda qa
qõ nullum est reuocari nõ dz. c. soluendum de despon. im
pube. l. decẽ de ỽbo. ob. ꝛ sic somniauit tãtus doctoꝛ ꝛ ẽt
per istũ tex. dico confundi dictum Jac. But. in. l. eos. §.
sup hi. C. õ ap. vbi dixit ꝙ iudex secularis remittẽs cleri-
cũ ad iudicẽ eccleiasticũ dz illũ remittere cũ actis qꝛ illa
acta prosunt ad aliqualẽ informationẽ hñdaz. Mã si nul
la ipso iure sunt ꝛ scribi nõ õbẽt ergo. Et adduco qõ pul
21 chre dixit bal. in. l. testã. C. õ testa. vz † ꝙ vbi iudex est icõ
petẽs deficit psona ꝛ ordo. ꝛ adducit egregiũ dcm Jnn.
ꝙ supposita iudicis icõpetẽtia ipossibile ẽ ꝙ sit seruatus
ordo iudicij. qꝛ oia videnꝛ obmissa q̃ pro infectis hñtur
allegat Jnn. in. c. prudẽtiã de offi. deleg. ꝛ qõ no. gl. i cle.
i. de sequest. pos. ꝛ fruc. ꝛ ista menti cõmenda. Et dicit ꝟ
do. Abb. limitando istum tex. ꝙ acta ꝛ ꝓfessio iudicãtur
ad parem quo ad solẽnitatez actus quãdo viciũ pariter
cõcernit vtrũqz aks secus ideo tz ꝓfessio lz acta sint nulla
ex defectu ꝓtestationis litis ꝛ allegat Jnno. in. c. isanus
de resti. spo. ꝛ ꝙ notaꝫ in cle. ꝓstõnem de elec. qꝛ defect⁹
contestationis ꝓcernit acta sed nõ confessionem que ad
sui ꝓbiditatem nõ requirit telam iudicij ꝛ dicit fuisse sin
gu. dictum Jnno. in. c. qualiter el. ij. de accu. bellissima p
22 iouem est ꝓclusio hec. Tu adde ad istum tex. bal. i. l. pe.
. C. de iurisdi. om. iudi. vbi colligit ex illo tex. † ꝙ iudex in
cõpetens non põt punire etiã si reus esset ꝓfessus malefi
cium qꝛ semp dz grauare ptem iudex qui est incõpetens
ꝛ allegat tex. istuz ꝛ idẽ bal. in. l. clarũ. C. õ auc. prestan.
23 dixit † ꝙ si qs est ꝓfessus crimẽ coꝛaz iudice incõpetẽti ibi
non dz eẽ iudiciuz. ꝛ si orta est suspitio de tali cõfessione te
neꝛ pseuerare. pro certo non recte loqtur qꝛ confundiꝫ p
istũ tex. faciat ẽt qõ voluit guil. de cu. i. l. magistratib⁹. ff.

24 de iurisdi. om. iudi. † vbi querit malefactoꝛ ẽ cõfessus cri
men coꝛã ptãte non hñte iurisdictionẽ sanguinis an pote
rit dãnari per presidẽ ex eadẽ ꝓfessiõe ꝛ decidit ꝙ nõ al-
legat glo. in. d. l. qõ ergo. §. ex cõpromisso. Et lz aliꝛ loq̃-
tur ibi Bal. tñ confundiꝫ dictuz eius ꝓ istuz tex. dico istũ
tex. ponere in ꝓfundũ dictũ ang. in. l. vnica. C. õ ꝓfes. vbi
25 dicit † ꝙ licet reus confiteatur crimen coꝛã incõpetenti tñ
propter illã ꝓfessionẽ compellit confiteri coꝛã cõpetenti
Et dicit se ita obtiuisse hic bononie tene ista mẽti. Et ad
de ad do. Abb. dictũ bal. i. l. vnica. C. õ ꝓfes. in pe. col. vbi
dicit ꝙ confessio expressa non requirit telam iudicij sec⁹
dicit in tacita alꝛat. c. ij. de ꝓfes. in. vi. ꝛ adduco sing. dcm
26 eiusdem bal. i. l. properãdum in pn. in fi. verbis † vbi dicit
inqsitus vel accusatus confitet maleficium ꝛ est perẽpta
instantia ꝙ nihilomin⁹ poterit puniri qꝛ in ꝓfesso nulla
regrit tela iudicij allegat Jnno. i. d. c. p inqsitionẽ õ ele.
¶ Adduco ꝙ pulchre dixit Jo. an. in. d. c. qualiter vbi
27 dicit † ꝙ ex quocũqz inordinato ꝓcessu si de maleficio cõ-
stat per cõfessionẽ põt imponi pena grauioꝛ adduco qõ
28 voluit Jo. an. in. c. examinata. ĩ. eo. † ꝙ si quis petit rem
ex commodato ꝛ probauit p cõfessionem aduersarij de-
positum post litem contesta. ꝙ ratione confessionis pote
rit iudex condẽnare in depositum. ꝛ mouetur ex dicto Jn
nocen. in. d. c. qualiter ꝓpium tamen tenuit do. an. in. d. c.
examinata. ¶ Adduco singu. tex. in. l. ait pretoꝛ. §. per-
mittitur. ff. de mino. quem ad hoc allegat Bal. in. l. ij. C.
29 de re iudica. vbi dixit † ꝙ confessus non potest opponere
de ineptitudine libelli vel de aliquo inordinato processu
ꝛ allegat. d. §. permittitur ꝛ. d. c. pisanis. adduco ꝙ vo-
luit idem Bald. in. l. edita. C. de eden. in pe. car. in repe.
30 padua. † vbi dicit non curandum de ineptitudine libelli
si qs confiteatur delictum allegat. d. c. pisanis ꝛ adduco
31 eundem Bal. C. de iudi. in. l. i. vbi dixit † ꝙ in confessum
a crimen non attenditur ordo iudicij⁹ allegat Jnn. in. d. c.
per inqsitionem ꝛ. d. c. pisanis. Adduco ange. in. l. denũ
33 ciasse. §. quid tamen. ff. de adulte. vbi dixit † ꝙ ad quãcun
qz penam grauissimam imponendam sufficit constare õ
crimine per confessionez etiam super inordinato proces-
su allegat Jnno. in. d. c. qualiter. Adduco quod voluit
34 Bar. in. l. si confessus. ff. de custo. reo. † vbi dixit ꝙ si pro
cessus est inualidus ꝛ reus est confessus crimen coꝛaz iu
dice principaliter sedente ad hoc ꝙ poterit puniri alle-
gat Jnno. in. d. c. qualiter allegat. d. l. si cõfessus. Addu
co quod voluit ang. ꝓsi. xxvi. incipi. pro decisione qõnis
35 vbi consuluit † ꝙ non obstante ꝙ accusatoꝛ non seruaue
rit solẽnia in accusatiõe ex parte sua tamen si accusatus
fuit confessus delictum ꝙ vigoꝛe illius ꝓfessionis ex quo
cũqz inordinato processu ꝛ inepto iudex potest penã in-
fligere allegat Jnno. in. d. c. qualiter. Addo etiaz qõ vo-
36 luit Bal. in. l. i. ff. de iurisdi. om. iudi. ad fi. vbi dixit † ꝙ si
libellus est ineptus ꝙ iudex poterit pronunciare pro ac
toꝛe supplendo ex confessione rei allegat abb. antiquum
in. d. c. pisanis ꝛ faciat qõ voluit idem Bal. in. l. merca-
lem. C. de cõdi. ob tur. cau. ¶ Adduco simile qõ voluit
37 Jnn. in. c. cũ dilect⁹ de oꝛ. cog. † vbi dixit qõ lz ꝓbatio i iu
dicio sũmario nõ faciat fidẽ in iudicio plenario. tñ ꝓba
tio p ꝓfessioez facta in iudicio sũmario facit fidẽ in iudi-
cio plenario. Faciat qõ voluit do. Car. ꝛ tota iurisprv
dẽtia antiq̃ ꝛ moderna in. d. c. pisanis ꝛ in. d. c. q̃r vbi re
putant illud dictum Jnno. ꝛ stupendum ꝛ sing. tene mẽ
ti predicta facit quod dic. d. Anto. in cle. i. de re iudi. quẽ
sequitur ibi Jo. de imo. Ego limito vobis hanc doctri-
nam Jnno. ꝛ omnium quãdo quis cõfitetur crimen sim
pliciter ꝛ explici. sz si iplr ꝓfiteatur nõ poterit ex illa ꝓfes
sione dãnari. Jsta est glo. sing. ꝟm vnam solu. in. c. i. õ te-
sti. li. vj. que in locis superius adductis a me a nemine al
leganꝛ. Et põdera qꝛ superioribus ãnis ista qõ fuit bic
38 bononie. † ¶ Quidaz inquisitus confessus fuerat crimẽ
inqsitione existente inepta ꝛ incõgrua fuit dubitatũ si iu
dex õbebat ꝓdẽnare inqsitum ex cõfessione illa an debe-

a ¶ Ordo iudi
cij. Adde spec.
in titu. de acc.
§. i. ver. ꝛ seq.
qui discurrit p
omnes casus.

ret absolucre ab obseruatione iudicij p predicta videtur q̃ deberet p̃dēnari. nihilominus p̃sului contra Jnno. ꝛ
39 sequaces ꝛ motus fui istis motiuis. † Sētentia diffiniti/ua nō pōt ferri nullo procedente processu quantūcunq̃ emanauerit confessio vt sic procedaꝯ super quodā notorio in cā ciuili que non est tanti ponderis nec preiudicij. imo deueniꝯ ad preceptum. l. si debitori. ff. de iudi. gl. i. c. nos in quēquā. ij. q. i. ergo idez est dicen. in criminali cā. l. absentem. ff. de pe. Sz vbi libellus est ineptus qcqd ex illo seqtur est nullū ideo dicebat guil. de cu. in. l. si patroni. ff. de iureiur. q̃ excep. ineptitudinis q̃ reddit iudiciuz retro nulluz pōt opponi post sniaz. Si ergo, ppter ineptitudinē nullus processus intelligiꝯ factus habetur pinde ac si sine processu emanasset talis confessio ergo ipossibile est ferri sniam auc. offeratur. C. de lit. con te. ꝛ adducebam ange. qui in accidentia facti ita p̃suluit ꝛ obtinuit. in sindicatu. d. ray. de pisis oliz ptātis perusini vbi, ppter ineptitudinē libelli absoluerat inqsitum ab obseruatiōe iudicij q confessus fuerat homicidium. ita dixit ang. p̃si. clxxv. ¶ Scōo adduco tex. cui mūdus nō rñdebit. in. c. olim de rescrip. vbi clericus fuit p̃fessus crimen coraz iudicibus delegatis ꝛ ex illa sola p̃fessione punitus sed papa mandat inqri de illo crimine ꝛ opportuit aduersariū probare illud crimen ergo fortius non punieꝯ ex p̃fessione facta sup ineptο libello vel nullo precedēte processu ꝛ pro certo destruit dictū bal. in. l. si cōfessus. ¶ Tertio adduco glo. que in terminis hoc decidit in. l. si filium. C. de libe. cā q̃ voluit q̃ si iudiciuz non est legitimū cōfessio non preiudicat. ¶ Adduco quarto ēt dictū spec. in ti. ō
40 offi. iudi. §. deseruit v. quid si libellus vbi dicit † q̃ si libellus est ineptus nō pōt iudex supplere pro agēte ex actis probatorijs ergo non poterit ex p̃fessiōe. Quinto faciat vbicunq̃ libellus est ineptus snia lata super eo est nulla l. fi. ꝛ ibi bal. ff. de libe. ꝛ posthu. l. nisi versi. nihil p̃sumentur. ff. de tuto. ꝛ ratio. distraben. ꝛ ibi Bal. l. fideius. ff. de neg. gest. lz bal. in. l. actori. C. ō rebus credi. dicat esse gl. sing. insti. de obli. in prin. ¶ Sz ego adduxi vobis illos tex. ad hoc mirabiles ꝛ qō voluit guil. in. l. si patroni. ff. de iureiur. ergo seqtur q̃ non poterit dānari ex cōfessiōe data ineptitudine libelli. ¶ Sexto faciat tex. in. l. fi. ff. ō
41 consti. pecu. † vbi si instr̄m non tenet q̃ nō tenet confessio in eo facta. ita dicamus in iudicio vt si nullum sit iudiciū non teneat confessio facta in eo ad hoc vt sententietur ꝛ quod voluit Jnno. in. c. cuz venerabilis de excep. ꝛ in. c. cum olim de censi. ꝛ bar. in. l. post legatum. ff. de his qui bus vt indig. vbi dicūt q̃ si non vz instr̄m non valet confessio in eo apposita ergo. ¶ Sz immo faciat qō voluit
a 42 do. an. in. c. cāmq̃ de testi. vbi dicit † q̃ si agit ō beneficio ꝛ non constat de iure agen. ꝛ apparet per confessionem rei qualiter est inhabilis ad illud beneficiuz q̃ iudex ex suo officio poterit incobare nouam instantiam. ꝛ vigore illius confessionis priuare illum dicto beneficio allegat spec. in ti. de petito. ꝛ pos. §. super actionibus ver. quid si reus voluit. ¶ Compostellanuz ꝛ Jo. an. in. c. mādatū de rescrip. Ecce modo q̃ confessio requirit telam iudicij ex quo reqritur q̃ incobetur noua instātia. ¶ Jta in p/posito reqritur q̃ noua instantia incobeꝯ faciat. c. examinata. j. eo. vbi ppter ineptā petitionē absoluitur reus ab obseruatione iudicij. ¶ Nec ob. c. i. ꝛ ij. de accusa. li. vi. quia ibi non fuit defectus circa substātiaz iudicij sz circa ea q̃ potuerunt obmitti ꝛ ideo dicit ibi Joā. mo. q̃ tā in c. i. q̃ in. c. ij. fuit renūciatū processui q̃ premitti ōbuisset si fuisset petituz. Et ita ēt rñdeo ad. d. cle. pstitutionez qa non fuit defectꝰ circa subam iudicij. Nec obstat. d. c. pisanis qz loqtur qñ libellus nō tenuit ex aliquo defectu extrinseco cui confitens potuit renunciari ꝛ ad. d. l. si p̃fessus quā allat bar. p dicto Jnno. rñdeo q̃ nō ꝓbat q̃ libellus fuerit ieptus sed dic q̃ si reus est p̃fessus stabit in vinculis donec, pnūcieꝯ dz itelligi iudicio exñte valido. iō icobabit nouū iudiciū ꝛ sic nō probat dcm̄ Bar. Et si di

a ¶ Ad causaz Adde Bal. in l. conuenticulā in. ij. col. in fi. ver. Jtez est arg. ab effectu C. de episco. ꝛ cle. ꝛ ibi post ipsum scribentes.

b ¶ Competēti. Adde. d. anto. de bu. in. c. fi. de libel. obla. ꝛ pau. ō ca. in consi. iiij.

cat q̃ ad minus, pbat dcm̄ Bar. quo ad hoc q̃ nō procedente, pcessu p̃fessus crimen punit ergo eodē mō p̃cedente, pcessu iordiato ꝛ inepto ar. l. i. in p̄n. C. ō re. vxo. acti. ita subtiliter pōt induci lz bar. more suo nō inducat illuz tex. nec ali⁹ doctoz. Sz vī posse iduci ita vt dixi tm̄ rñdeo q̃ ille tex. dz itelligi p̃cedente processu ita sentit glo. in. c. nos in quēq̃. ij. q. i. Et licet loquat in cā ciuili tm̄ idez est
43 in cā criali p. l. abntem. ff. ō pe. † Et iō si nō precessit libellus accusatorius vel inqsitio ꝛ reus ē p̃fessus crimē post p̃fessionem formabit inqsitio ꝛ petet illum rñdere inqsitioni qui repetit p̃fessionez ꝛ ferꝯ snia ꝛ ita practicatur. Sicut ergo nō potest ferri snia nisi precedēte libello ita nec, poterit ferri precedente libello inepto. Adde Bal. in. l. item exigit. ff. de dolo vbi dicit quando libellus est ineptus p̃fessus non p̃dēnatur allat cle. pstōnem. §. fi. de elec. distinguit tm̄ an sit ineptitudo respectu forme an respectu materie q̃ intelligo qñ est exp̄ssa ineptitudo tunc dī viciū forme. Sz vitiū materie dī qñ est tacita ineptitudo ad hoc adduco bal. i. c. i. de iur. iur. ꝛ. d. Car. i. c. debitores eo. ti. ꝛ tex. in. l. posthumū. §. si qs ex his. ff. de inof. testa. ꝛ bal. in. l. rei iudicate. ff. solu. ma. ꝛ qō. d. Abb. cō. si. xxv. in fi. consuluit p̄m dictuz Jnno. i. d. c. qualiter ꝛ refert. d. ant. ita tenere in. c. dilectus de pe. ꝛ in. c. fi. ō cele.
44 mis. vide in. d. p̃si. Et ad. l. i. C. ō re. vxo. ac. † vbi dī q̃ inepta stipulatio non vitiat stipulationē que fingitur a iure. Respōdeo subtiliter qz iaz supereſt stipulatio valida a iure sup qua actus fundatur sed vbicunq̃ processus ē ineptus non est subiectum super quo possit fundari substantia ergo. ¶ † Ultimo faciat qō libellus est subiectū
45 ꝛ snia est predicatū ita dixit glo. que reputat singu. in. c. dudum de deci. Si ergo deficit processus ꝛ sic subiectuz non poterit fundari predicatū. l. fi. C. de fideico. libe. c. lz ely. de sym. o. ꝛ ēt faciat qz tex. iste eqparat cōuictuz ꝛ cōfessum. sed in conuictum reqritur snia precedente processu valido. vt in. c. lz bely. de sym. o. cū si. ergo ita ꝛ in confessum. Nec obstat cū dī q̃ illa cōfessio facit delictuz notoriū qō non reqrit solēnitatem qz rñdeo q̃ lz notoriū nō requirat omnimodā solēnitatē tm̄ reqrit solēnitatem vt in. c. ad nr̄am de iureiur. ꝛ ideo reqrit solēnitatē libelli tene mēti ista qz sunt penetralia iur. Et ita supioribus
46 annis p̃sului hic Bono. ꝛ ita fuit obtētum. ¶ † No. ibi a suo epo q̃ ego dico hic fore casuz p̃tra do. car. q̃ hic in x. no. colligit q̃ cū dī talis clericus fecit h̄ coram epo q̃ intelligiꝯ de suo qz salua pace tex. é h̄ in p̄riū ꝛ ad vsiculuz
47 coram epo respondeo q̃ restrigiꝯ p vsiculū p̃cedēs. ¶ † Nota q̃ defectus iurisditiōis cōformiter se hz ad iferendaz nullitatē cuiuslibet actus iudicialis ita q̃ bonū est arg. non valet talis actus ergo nec alius sic arguiꝯ h̄ de snia
48 ad p̃fessionē facit qō no. gl. in. c. cū iter de excep. ¶ † Nota ēt q̃ lz arguere ō effectu ad cām[a] ar. c. cū cessante ō appel. sic arguiꝯ h̄ de snia que est effect⁹ pbationū ad ipsas
49 probatiōes. ¶ † Nota p̄m do. Car. q̃ duobus p̃formibus propositis sufficit de altero probare ꝛ per h̄ intelligiꝯ probatū de reliquo hic enim p̄misit papa de quictione ꝛ p̃fessiōe ꝛ pbat ō p̃fessiōe tm̄ q̃ breuitat cā accidit. ¶ Ego dico q̃ de hoc est casus p̄ncta glo. i auc. de here. ꝛ fal. §. hic nobis vbi probat † q̃ vbicūq̃ due qōnes
50 pponūtur p̃sultori ꝛ ipse rñdet vnica solutiōe q̃ illa respōsio decidit illas vniformiter ꝛ adduco tex. in. c. pastoralis. §. i. de rescrip. ꝛ ibi dixi ꝛ. c. fraternitatis de testi. ꝛ c. prudentiam de offi. deleg. ꝛ. c. veniens de iureiur. Luz ergo ista respōsio adapteꝯ quictiōi ꝛ p̃fessioni. ergo vniformiter decidit ambas. Et pōdera rōnē huius tex. que est generalior dicto vt decidat iste tex. illud quod dixi in
51 meo summario. ¶ Nota ibi si vero † q̃ cōfessio facta coram iudice competenti[b] ꝛ in iudicio sufficit ad p̃demnationem. ꝛ pōdera p̄m. d. Abb. ar. ex isto tex. q̃ nullo precedente processu confessio criminis facta coram iudice iudicialiter preiudicat confitenti voluit Jnno. in. d. c. qualiter ꝛ Bar. i. d. l. si p̃fessus quādo principaliter ad hoc

b ram iudice competenti ꝛ in iudicio sufficit ad p̃demnationem. ꝛ pōdera p̄m. d. Abb. ar. ex isto tex. q̃ nullo precedente processu confessio criminis facta coram iudice iudicialiter preiudicat confitenti voluit Jnno. in. d. c. qualiter ꝛ Bar. i. d. l. si p̃fessus quādo principaliter ad-hoc

sedebat

UVA. BHSC. IyR_275_2

sedebat iudex secus si incidenter ꝓ quo dicto allegat gl. 50.di.c.ex penitentibus que dicit q̄ si promouendus cō
fitetur suum crimen non debet ex hoc puniri sed soluz re/
pelli ab ordinum susceptione.qz ad hoc non agebaꝫ. fa/
ciat glo.in.l.si filium.C.de libe.cau.z q̄ voluit Joā.an.
compostel.z spec.quos allegaui superius.Et dicitur fa/
cta confessio in iure quando iudex sedet pro tribunali.l.
pe.ff.de iusti.z iur.tex.z glo.ij.q.i.§.quando autem z ꝫ
quando exigit plenam probationem. sed si semiplenam
tunc sufficit iudicem itinerare per locum iudicij tex.z gl.
in.l.noluit.ff.de interrog.actio.ꝑm domi.Abb.hic.Ego
allego tex.in.c.de hoc de simo.in ver.in iure confessus z
tex.in.c.ij.in v̄.iure ꝓfessus de cōfes.z addo gl.in.l.iube/
mus.C.de libe.cau.z gl.in.l.ij.C.de iure fisci.li.x.z glo.
in.l.cū simus.C.de agri.z censi.li.xi.ang.in cōsilio. cxciij.
Bal.in.c.i.§.item sacramenta de pa.iur.fir.in vsib⁹ feu/
do.z in.c.si qui de testi. z ideo dixit Saly.i.d.l.iubem⁹
semper videas subtiliter acta quia licet dicatur q̄ cōfes/
sio z scripta in actis nō sufficit nisi dicatur in presentia iu
dicis.z iudicialiter z idez dixit in.l.generaliter.C.de nō
nume.pecu.z in.l.i.C.de confes.Bal.in.l.gallus.§. qui/
52 dam recte.ff.de libe.z posthu.vbi dixit† q̄ si dicatur par
te presente z acceptante non potest reuocari talis confes
sio faciat.c.fi.in ver.in iure ꝓfessi de confes. faciat gl.in.l.
interrogatam in v̄.non in iudicio.C.de libe.cau.z sic col
lige ex illo tex.z pdic.iuribus q̄ cōfessio facta in iudicio
coram iudice competenti sufficit ad cōdemnandum sine
alia probatione.¶ Sed bal.hic refert glo.accursij dice
re q̄ si ē nuda nullis adminiculis roborata nō facit ple
nam fidem.l.non tantum.ff.de appel.Sed Bal. dicit eē
arbitrarium ex qualitate personaꝝ z oportet q̄ constet
de maleficio licet non de maleficiente vt.l.si quis in gra
ui.§.item illud.ff.ad sille.vñ non sufficit dicere occidi ho
minem nisi constet de corpore non tamē oportet de pro
prio nomine occisi vt est glo.sing.in.c.libellorum.ij. qō.
viij.tu dicas q̄ glo.in.d.l.non tantum loquitur quando
quis fuit confessus crimen post sententiam z extra iudi/
53 cium.i.q.i.hoc est sing.† q̄ confessio post sententiam nō tā
tum operatur q̄ꝫtum ante sententiam z sic bal. non bene
ponderat quia iste tex.loquitur de cōfessione facta in iu
re ante sententiam.z illa glo.non loquitur isto casu z sic
54 somniauit.¶ No.ibi legittima probatiōe† q̄ probatio
debet esse legitima.i.plena z ordine iuris facta nam per
vnum testem nemo conuincitur nisi quo ad torturam z
etiam est in arbitrio iudi.modus z genus tormenti.l.ij.
.C.ad legem iul.maie.nec debet esse barbarica ꝑm Bal.
55 hic.l.i.C.de emendatione seruorum† sed an valeat confes/
sio facta in carcere episcopi vel presidis Bald.h̄ dicit q̄
non qz deputatus est locus solemnis z publicus causa/
rum.l.ij.C.de custo.reorum valeret tamen si fieret in ca/
mera episcopi quia ibi potest honeste sedere pro tribu/
nali z licet confessus esset sub custodia nō tamen dicitur
facere per metum sed quidam assessores faciunt eos dis/
ligari a vinculis sed nihil est.l.vinculorum.ff.de verbo.si
gni.z faciat ad predicta.c.ex litteris.z.c.per tuas de ꝓ/
batio.z.l.sciant.C.eo.vbi probationes in criminalibus
debent eē meridiana luce clariores z qō voluit gl. in.c.
clerici.lxxxi.distin.quā allegat pro sing.Bald.in.l.data
opera.C.qui accu.non pos.¶ Que autez dicetur probatio
56 legittima est hic glo.elegans in ea† vtruz autem agatur
mitius cum confesso q̄ꝫ conuicto habetur per glo.in.c.ō
57 hoc de symo.¶ Not.ibi suspendi z̄c.q̄ pena debet cō/
mensurari delicto.l.respiciendum.ff.de pe.c.non appel/
lamus.xxiij.q.i.quādoqz tamen acrius punit maleficiū
q̄ꝫ requirat natura sua.l.aut facta.§.fi.ff.de pe.c. admo/
58 nendi.xxiij.q.ij. Inno.in.c.i.de consti.† z sic not.q̄ cleri/
ci propter crimina quandoqz suspendūtur quādoqz de/
ponunt faciat quod no.glo.in.c.ad reprimendam de of
fi.ordi.faciat glo.in cle.cupientes in ver.non nouam de
pe.que loqtur de varijs penis z de clericis suspendendis
pone exemplū vt in clericis fornicarijs.c.clericos de co/
habi.muli.z cle.de deponendis pone exemplum vt in ho
micidijs z symoniacis.c.inquisitionis de accusa. z ē de/
positio remotio perpetua ab altari sed suspensio suspen/
dit ad tempus de quo in.c.sicut de coha. cle. z mulie.z
dicit bal.q̄ illa est pena capitalis clericoꝝ.qz p hoc exti
cti sunt a suo esse allegat Inno.in.c.qualiter el scdo ō ac
59 cu.z adeo dicitur extinctus q̄ nunq̄ꝫ redit ad illō† z in/
ducit ad questionem vt tabellio remotus ab officio tabel
lionatus non possit de nouo creari tabellio.dicit esse,sin/
gu.glo.in auc.de armis.§.fi.qō procedit ꝑm euz quādo
cōmisit falsum in officio.secus si aliud delictum cōmisit
puta percussit aliquē cū armis.Unde ꝓcta est infamia ꝓ
pter quod fuit remotus ab officio iuxta not.in.l.ij.§.mi/
les.ff.de his q no.infa.qz cum eps qui cōdēnauit dispen
sabit super officio tabellionatus exercendo ar.eorū que
hic dicuntur.Sed ego adduco id quod virgilio nr̄o ve/
nit in ore in.vj.eneydos facilis descensus auerni.sed re/
uocare gradū superasqz euadere ad auras hoc op⁹ hic
60 labor est.z dico q̄ ista fuit questio oldra.ō lau.† vt crea
tus tabellio postea depositus q̄ nō potest denuo recrea/
ri tabellio ꝓ comitem palatinuz.ita rettulit Bal.in.l.ni
hil.C.de vindic.manu.qz iura nō debēt esse ludibrio ꝑm
eum.l.fi.§.pe.C.de bo.que lib.etiam si per principez eēt
restitutus ad famam non tamē ad offm̄.z idem dicit ibi
61 Bal.in sacramento baptismatis† qz licet baptizatus fa/
ctus hereticus z papa indulgeat tamen rebaptizari nō
potest qz non est quid reiterabile vt voluit gl.ibi elegās
z adduco eūdem bal.in.l.ij.C.de libe.z eo.lib. z in.c.ij.
de postula.prela.z.s.in prohemio gregoriano z in.c.cū
quidam.j.de iureiur.vbi de hac questione oldra. dixit z
ego allego casum de hoc in.l.ij.C.de diuer.offici.lib.xij.
faciat qō no.ibi bar.tenementi predicta.¶ Et ponde/
ra illud sapit moduz loquendi in tex.isto cum dicit per/
petuo remouendi vnde remotio dz esse ꝑpetua z durati
ua faciat.c.clerici z.c.latores in v̄bo ꝑpetua depositio/
ne de cle.excom.mini.z sic sententia dz inducere effectuz
perpetuum z nō mutabilem.l.i.C.de postu. z ibi Bal.
.l.seruus z.l.ne in operis.C.de pe.z ibi cy.l.inter caste/
llanum z ibi Bar.l.si pro parte.§.versum.ff.ō in rem v̄.
.l.alia.C.ō his q.vt indig.l.qui cuz maior.§.accusasse.l.
in seruitute.§.petijsse.ff.ō bo.li.l.i.§.ff.ō adul.l. āplius.ff.
rem ra.ba.l.i.§.habitare.ff.ō his quid deiec. vel effu.l.fi.
.§.pe.C.ō bo.qz lib.l.ij.§.peruenisse.ff.ō hered.vel actio.
ven.l.fi.C.ad silla.auc.cui relictuz.C.de indic.vidui. tol.
62 z ideo consuluit ange.† testatoz legauit mille vxori si as/
sumpserit habituz tertij ordinis q̄ non sufficit assumere
z dimittere vide eū in ꝓsi.xxxiij.z in.l.si qs heredem.C.
63 de iusti.z substi.sub condi.fac.¶ † Capio glo.z ꝓ enu/
cleatione glo.i.opp.sic videtur q̄ confessio emissa coraz
iudice layco noceat clerico ꝓfitenti.c.testimoniuz ō testi.
c.consideres de sen.excom.glo.soluit q̄ si ex tali confes/
sione multū est grauata opinio clerici adeo q̄ nisi se pur
gauerit deponeꝫ q̄ deficiendo in purgatione videꝫ con/
uictus interpretatiue z potest probari rōne hec glo. qa
talis confessio non debet minus operari q̄ꝫ confessio ex/
traiudicialis que purgationem inducit.c.q̄ꝫ sit graue de
excess.pla.l.capite qnto.ff.ō adulte.l.quero..ff.ō edi.edic.
ōinde glo.opp.de.c.multi.ij.q.i.vbi dicit q̄ nihil refert
an clericus sit conuictus vel confessus coram iudice secu
lari vel iudice ecclesia.gl.ista non soluit illud cōtrarium
64 sed remittit se ad ibi dicta.¶ No.primo ex hac glo† q̄
lz infamia facti traxerit originem ab actu gesto in iudi/
cio seculari q̄ nihilominus est iuducenda purgatio sed
hosti.dicit q̄ non de facili z indistincte dz iudex ecclesia/
sticus indicere qz layci oppido infesti sunt clericis.ij. q.
vij.c.layci sz do.Abb.dicit q̄ glo.optime loquitur ex eo
quia non dicit q̄ indistincte sit grauata sua opinio sz ad
dit illud v̄bū multū grauata quasi velit q̄ pp euitandū
scandaluz est indicēda purgatio vndecūq̄ꝫ infamia ha/

aC Non pōt. Adde.l.i.ne sa cruz baptisma reiteret docto res fer oēs i.l. nihil.C.ō manu.vindi.z de conse.di.iiij.in c. ostendimus ꝓceptorē meū post oēs alios theologos in iiij.sen. distin. ij.q.ij.cuz plu/ribus seq.quē vidas qz leges fortasse q̄ nun quā vidisti nec audisti.

UVA. BHSC. IyR_275_2

buerit originē allegat glo.i.c.qualiter el.ij.de accu. ꝛ in c.cuz dilecti de purga.cano.ꝛ per ꝓsequēs dicit ꝙ hosti. nō bene mordet istaz glo.tu pōdera qz hosti.nō mordet gl.imo dicit illud qō sentit glo.ꝙ iudex ecclesiasticus nō debet de facili ꝛ indistincte indicere purgationē sz oz esse multum grauata opio sua ꝛ miror vehemēter ꝙ nō viderint glo.in.d.c.multi que dicit illud ꝙ dicit ista glo.in quantū vtiꝫ isto verbo crebrescit sed inquātū do.abb.dicit ꝙ nō oz generari scandaluz in populo ex suspitiōe ip se nihil allegat. ¶ Ego allego casum sing.in.c.tua in v. talis habeaꝫ suspitio vt ex ea scandalū generet in popu/
65 lo de coha.mul.ꝛ cleri.vbi tunc indiciꝫ purgatio clerico ex suspitione sceleris qñ ex hoc generatur scandalum in populo si autez glo.ista voluit hoc sentire dum dixit multum grauata est ꝛ gl.in.d.c.multi dico dictum eorū pro bari in.d.c.tua ꝛ adde similiter qō hī in.c.cāmq; el.ij.in v.nimis.j.eo.ꝛ in.l.fulcinius.§.fi.in v.nimia.ff. ex quib⁹ cau.in pos.ea.ꝛ lz layci sint infesti clericis nihilominus quando oritur scandalum in populo nō nisi cuz magno colore presumpte veritatis id accidit. ¶ Mo.ꝓo ex eadē
66 glo.†ꝙ deficiens in purgatione non dicit vere conuict⁹ de delicto sz interpretatiue qō est bene notādum ꝑm do. abb.ad statuta loquentia de conuictis vt nō habeant locum in deficientibus se purgare qz statuta debent intelligi in casu vero ꝛ non interpretatiuo.l.i.§. hec verba.ff.ō neg.gest.c.susceptum de rescriptis in.vi.ꝛ tales ficte cō/fessiones nō extendūtur ad alias personas.l.eius q dela torem.ff.de iura.fisci.Bal.in.l.cū filius.§.in hac.ff.ō ver. ob.ꝛ in.l.ij.C. de iur. cal.ꝛ adducit do.abb.glo.i.c. insi nuatum.j.de simo. ¶ Ego addo glo.singu.in.c.inter de purga.cano.ét extendo istaz glo.vt nō soluz procedat in eo q non potuit se purgare sed ét in eo q voluit recipere terminum ad se purgādum ꝛ allego sing. tex.in.d.c.tua nos.que tene menti.deinde gl.ista oppo. de.d.c.multi ꝛ nō soluit sed remittit se ad not.ibi.Sed glo.ibi soluit ꝙ ibi accipitur iudicium seculare ꝓ iudicio temporali ec clesiastico tamen ꝛ sic non loquiꝫ de iudice seculari debz eniz clericus quinci coraz iudice suo.sed ista solo videtur restringere illum tex.ideo glo.ibi dat aliam solutionem
67 ꝙ intelligatur de layco conuicto corā iudice seculari† ex ex qua solutione colligit do.Abb.ꝙ acta facta coraz iu dice seculari faciunt fidem coram ecclesiastico vt ibidem quictus prohibeatur a cōmunione nisi satisfecerit de de/licto.ꝛ dicit ħ do.abb.ꝙ aut acta producunt coraz eccle siastico ad eūdem effectum ꝛ inter easdem psonas ꝛ faci unt fidem.c.fi.de excep.li.vi.aut producunt vt iudex ec/clesiasticus cōpellat exercere suaz censuram ꝛ adiuuare iudicez laycū ꝛ idez sicut secularis adiuuat eccliasticum xxiij.q.v.c.administratores.ita ꝛ ecōtra aut producunt vt ecclesiasticus puniat ex delicto in illis actis cōprehen so ꝛ ꝓ vbum forte dicit ꝙ non pōt quia tunc variaꝫ modus agendi.c.veniens de testi.Et quia de delicto vnius hominis sepe queri nō debet.l.licet.ff.naute caupo.dicit tamen posse saluari ratione penitentie imponende qz in tali foro nō requirunt probationes ita stricte sed sufficit leuis probatio cum tali casu iudicium hereticoruz infor met eccle.vt dixit gl.xxiij.q.i.c.qsquis tu pondera circa hoc qz si delictū est tale ꝙ non solum possit puniri a iu/dice layco sed etiaz a iudice eccle.ꝙ poterit qs queri de delicto eiusdem hominis ꝛ allego casuz in.l.ij.C.ō spor. ꝛ Bal.in.l.i.C.de sum.tri.ꝛ in.l.placet.C.de sa.san.ecc. ꝛ in.l.officiales.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ hostiē.in.c.i.de offi.ordi.ꝛ in.c.tue de procur.Jo.an.in.c.ij.de consti.lib.vj.la pum in.c.i.de vsur.eo.li.tex.in.c.feli.§.fi.de pe.in.vi. vidō circa hoc que dixi plene i.c.i.§.de offi.ordi.tertia solutio pōt intelligi ex illa glo.vt intelligatur de clerico cōuicto coram iudice seculari cum agitur ad imponendaz penā. Quinimmo ét si de crimine cōstaret per viam exceptiōis sufficit hic probatio ad hūc effectum quinimmo vnus te stis sufficit ꝑm illam glo.quo ad sententiam medicinalē

allegat.c.sup eo.de pban.ꝛ affi.de cōsecra.dist.iij.c.cum itaq; ꝛ lz doc.transeant cū hoc dicto tamen do.Abb.nō putat illō verum ꝓ istum tex.dicentem nullaten⁹ qz pro/hibet omne genus pene tamen qz ex impositione penitē tie grauaret multuz qz propter hoc reputaret facinoro/sus nec sufficeret vnus testis ad pniam imponendaz per illam euangelicam auctoritatē si peccauit in te.c.nouit.
68 j.eo.†vbi reqrit presentia duorum ét ad penitentiaz im ponendam licet denūcians computet in numero testiuz c.in omni de testi.posset tamē saluari dicta opinio vt im ponaꝫ penitentia ex act.gest.corā iudice seculari qñ cle/ricus voluntarie litigauit corā eo tū qz nō habet aliquā excusationem tuz qz agitur de medicina poterit tūc peni tentia imponi facit quod notaꝫ in simili in.c. si diligēti.j. ti .primo ꝛ subdit ꝙ alie solutiōes dātur ad.d.c. multi quas dicit se nolle referte qz non sunt vere sz do.Lar.re/fert quendaz do.Ang.de castel.de aretio qui fuit doctor suus per aliquod tempus cuz incepit audire canones re petijsse istud.c.ꝛ dixisse ꝙ.d.c.multi loqtur de pena pri/uationis a cōione que cōmunio faciliter subtrabiꝫ.c.cuz desideret de sen.excō.ꝛ ꝑm do.Lar.est not.so.ꝛ va in se sed nō applaudit textui.d.c.multi.ꝛ ideo dicit ꝙ va so. est ꝙ.c.multi loquiꝫ de iudicio ecclesiastico vel si loqtur etiam de iudicio seculari loquitur in layco ꝛ nō in cleri/co que aūt sit va so.ad illuz tex.forte aperiet nobis deus benedictus. ¶ Et subdit hic do.Abb.ꝙ de confessione quam fecit clericus de crimine coram layco nō debet di recte aut indirecte dānari nisi modo predicto ꝛ sic nō cō pellitur in ea perseuerare sed vincē.hic dicit ꝙ ex ista cō fessione oritur presumptio quedā ex qua facilius poterit cōdemnari.l.iubemus.C.de libe.cau.sed Jnno.in.d.c.ꝙ ingsitionem de elec.dicit ꝙ cōpelleꝫ perseuerare corā iu dice suo aut illam cōfessionē excusare ꝛ cessante excusa/tione poterit ex illa condēnari sed idem Jnno.in.c.inter posita de app.app.ꝛ in.c.q̄ sit de excel.prela.videꝫ sen/tire contrarium dicit enim ꝙ ex cōfessione facta extra iu diciū nō preiudicaꝫ vt ex illa possit dānari sed puniet vt maleficus. ¶ Sz do.an.stat in hac cōclusione vt nō com pellaꝫ perseuerare in dicta pfessione tanq̄ nō habeat vi pfessionis iudicialis nec extraiudi.qz ē cōtra ius diuinū vt in.c.si diligenti.j.ti.primo ꝛ est ptra istū tex.dum dicit aliquatenus ad idez allegat.c.cū sup de offi. dele.ꝛ.c.cū in dubijs ō renū.dicit tñ se vidisse cōsultum ꝛ ét repetēdo terminatum vt talis cōfessio valeat saltē vt extraiudicia lis qz pfessio extraiudicialis nō reqrit pñtiam iudi.ꝛ ga erat iudex incōpetens pinde est ac si nō esset iudex ꝛ sic facta extraiudicialiter ꝛ iō inutile est sepabile ab vtili ꝛ ꝓ pñs nō viciaꝫ regula vtile lib.vi.allegat qō no.Jaco. but.in.l.fi.§.necessitate.C.de bo.que lib.ad hoc tñ rñdet qz intendit cōfiteri tāq̄ corā iudice ideo pfessio nō est sepabilis qz formaliter intendit pfiteri corā iudice vt iu/dice ꝛ sublata forma tollit actus nec valet tūc illud si nō valet quod [illegible] vt ago.c.cū sup de of.ōlega.postea in fi. videt sentire [illegible] ex tali cōfessione surgat iudiciū vt possit poni ad torturam arg.eius quod voluit glo.in.l.capite qnto.ff.de adulte.qui tñ loqtur in confessione extraiudi/ciali ꝛ sic vult ꝙ valeat talis confessio vt extraiudicialis sed do.abb.sic distinguit ꝙ si talis pfessio fiat per tractū
a ꝛ inuitum⁹ clericū in iudicio ꝙ illo casu non surgit aliqō iudiciū sufficiēs ad torturā allegat istum tex.dicētez non sunt aliquaten⁹ pdēnandi qz satis pdēnaret si ppelleret in ea pseuerare vel si ex ea poneretur ad torturam.ij.qō. vi.c.nō solū ver.ante sniam ꝛ adducit tex. istū in v. si vo q̄pbat ex confessione facta coram layco nō oz procedere ad aliquam penam nec valet similitudo de pfessione ex/traiudiciali qz in illa nihil agiꝫ contra ius nec ex ea da tur materia vsurpandi iurisdictionem alterius sed quā/do fit tractus coram iudice vetito.tunc ius violaꝫ ꝛ da/tur materia violandi iurisdictionem ecclesiasticam. Et presumptio est quod fuerit extorta metu quia layci sunt infesti clericis

a ¶ Jnuitus. Adde Jnno.i c.per ingsitio/nez de electio. vbi ét Joā. de imo. ꝛ.d. Ale. de Jmo.in cō/si.xviij. in. tiñ. pte ꝛ nūquid talis confessio habeat vim cō fessionis extra iudicialis. viō per eūdem. d. Alex.in. l. ser/uus de iureiu. qui preter oēs notabiliter lo/quitur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

infesti clericis allat qđ no.gl.in.l.imperialē de probi.alie
feu.per fede. Si vero pfessio fieret voluntarie coram secu
lari tunc dicit q̄ ex ea oriť iudicium ad torturam nō q̄ in
veritate pfessio valeat vt facta in iure qz in iudicio vetito
per id quod habetur in.d.c.in dubijs de renun. ꝛ ita ꝑm
eum sentit Inno.in.d.c.per inquisitionē vbi dicit q̄ ideo
hic non valuit confessio qz violenter fuit tractus ꝛ nec ali
quo laycorum iura supra clericos approbentur ꝛ cū hac
vltima solutione transit hic Inno.ꝛ in hoc persistit lz co
muniter ꝛ male soleat simplr allegare pmū dictū ꝛ h̄ se
quitur collecta.ꝛ est equa ꝛ salubris distinctio ꝑm domi.
Abb.ꝛ inducens ad concordiam contrarias opi. ¶ Li
mita tñ nisi emanasset calore iracūdie[a] qz ex tali confessio
ne nullomodo tenetur vt est glo.sing.in.c.ex litteris de di
uor.dicit etiam q̄ eo casu quo compellitur stare sue con
fessioni procedit in causa criminali secus in cā ciuili.c. oli
de rescrip.lz vnā lecturā ita resident h̄ do.abb.quo ad pfes
sionē criminis lz bal.hic arguit ꝙ potestates terraꝝ q cle
ricos coram se cōfessos mittunt ad epm cū tenore pfessionis
qz tales pfessiones nō debent scribi i actis licet Inno.volue
rit q̄ cōpellat pfistere in tali pfessione vt in.c.cū sup de cō
fes.ꝛ in.d.c.p inquisitionē ꝛ male ꝑm eū nisi crimē sit no
toriū vel quasi ar.l.capite qnto de adul. postea distinguit
h̄ mō q̄ si cleri.confitet coram iudice seculari aut delictū aut
dictum si delictum aut per viā iudicij aut de plano.primo
casu nō valet cōfessio nec cogit pseuerare ne epūs videat
ratificare factum pprā ius vt hic scdo casu confessio facit
iudicium ꝛ ideo cogitur perseuerare allegat Innocē.ꝛ
sic dicit q̄ perseuerare dicitur ille qui perseuerat per tor
menta quod dicitur esse verū si prima cōfessio fuit sponta
nea postea alr dicit q̄ statur in arbitro iudi.an dicat per
seuerare vel ne ꝛ vbi constat de iudicis tortura hr pro cā
impulsiua cōfessionis seueritas pro cā finali si vero loqui
mur in contractu confessus non potest cogi perseuerare qz
tormenta non hñt locū in contractibus sed in maleficijs
nec in oibus maleficijs sed in graubus ꝛ ēt nec semper qz
nec cum de plano pōt per testes probari maleficiū Unde
semper ante finalem torturaz debent publicari attestatio
nes qz si nil est probatum cessat tortura qz non pōt p tor
turam se purgare allegat Ly.in.l.ij.C.quoꝝ app.ꝛ ita re
fider h̄ Bal.lz do.Lar.transit cuz dicto Inno.ꝛ remittit
ad dicta pse in.d.c.p inquisitionē ꝛ dicit q̄ valet confessio
saltem vt extraiudicialis ꝛ facit indicium ad torturaz[b] p
d.l.capite quinto ꝛ dicit hoc tenere dños de rotta decisio
ne clxxxij. ¶ Sed Jo.de imo.hic dicit q̄ comunis opi.
est q̄ cōpellat perseuerare ꝛ putat veriorez hanc opi.ꝛ di
cit q̄ poterit torqueri ꝛ si i illa nō pseuerabit non poterit
puniri nisi infamia eēt tanta vt posset imponi purgatio lz
si pseuerabit poterit puniri ex confessione nouiter facta p
seuerando in antiq̄ lz bal.in.l.eos.§. super bis.C. de app.
refert Ja.but.dicere q̄ clericus dz remitti ad episcopum
cum act.factj coram iudice seculari qz proderunt ad ali
qualem informationem Bal.intelligit illud dictum pro
cedere de actis factis anteq̄z iudex secularis sciret illuz fo
re clericū qz postea acta essent licita ex quibus actj iudex
deberet puniri lz idem bal.in.l.i.C.de confes.in pen.col.tz
q̄ dz reuocare illam confessionem alias poterit torqueri
ꝛ idem dixit in.l.magistratibus.ff.de iur.om.iudi.ꝛ in.l.
clarum.C.de auc.prestan.ꝛ Ange.in.l.i.C.de confes.ꝛ in
alijs locis quos superius retuli. ¶ Relati sunt scribentes
videnda sunt duo primo q̄ solutio recte dari possit ad.d.c.
multi scdo. Vtruz confessio facta coram iudice layco no
ceat clerico vt cōpellatur in ea perseuerare coram iudice
proprio Capio primuz ꝛ dico q̄ vera solutio ad.d.c.mul
ti est q̄ ille tex.non meretur allegari pro contrario ex eo
quia loquitur de layco sponte confesso aut conuicto coram
iudice layco ꝛ de clerico sponte confesso ac conuicto co
ram suo iudice ꝛ dico hoc probari ex fine illius.c. ex quo
datur precipuum lumen ad principium illius.c. dicitur.n.
in fi.tu qui es qui iudicas seruum alienū suo domino stat

aut cadit noluit enim hominem iudicari ex arbitrio alie
no aut extraordinario vsurpato iudicio ista sunt vba tex.
vbi probat formaliter q̄ quis nō dz iudicari ab alieno iu
dice. ¶ Cum ergo tex.in prin.dicat de cōfesso sponte vel
conuicto in iudice seculari vel ecc.intelligit de layco spon
te confesso vel conuicto coram ecclesiastico qz nemo dz iu
dicari extraordinario vsurpato iudicio ꝛ illud dicit vsur
patum iudicium cum quis iudicat ab alieno iudice ꝛ per
ꝓns ille tex.non meretur allegari contra istum ꝛ per ꝓns
alie solutiōes ꝑ certo sunt somnia ꝛ diuinationes. ¶ Et
podero subtiliter illum tex.inquantuz loquitur in clerico
sponte confesso quia si intelligeretur de confessione facta
coram iudice layco dico q̄ non pōt adaptari ad clericuz
qz semper presumitur q̄ officialis inferat metum confiten
ti crimen maxime si est clericus per id quid voluit Bal.in
l.si quis in hoc genus.C.de ep.ꝛ cle.ꝛ ideo sing. dicebat
70 hosti.ꝛ Jo.an.in.c.preterea de iure patro. ¶ q̄ vbicunq̄z
clericus soluit ad petitionem layci presumitur inuitus eo
dem mō presumit inuitus confiteri crimen coram iudice
layco ꝛ p ꝓns loquit ille tex.de layco confesso coram layco
ꝛ plus dico q̄ subtiliter ponderado illum tex.ꝛ intelligē
do illū vt comuniter intelligūt doc.ꝛ glo.dico q̄ pfundit
distinctio data per collecta.ꝛ per domi.abb.ꝛ etiam per
Bal.dum dicunt aut clericus fuit sponte pfessus aut fuit
tractus inuitus coram iudice layco qz pro certo est contra
tex.illū in ver.sponte confessus intelligendo illū tex. vt co
muniter intelligunt docto. tene menti solutionem illam
qz exuiscerat ꝛ enucleat illū tex.obmissis somnijs alioꝝ ꝛ
plus audeo dicere q̄ extra istam glo.ꝛ oēm iuris pruden
tiā antiquā ꝛ modernā ego adduco tex.in indiuiduo pra
istuz tex.in auc.de sanc.ep.in.§.si vero crimen in versi.si p̄
us ciuilem iudicez adeat acculatoꝛ ꝛ crimen p legittimaz
accusationem potuit approbari tunc epō loci gesta monu
mentoꝝ palā faciat ꝛ si ex huiusmodi agnoscat crimia co
misisse ꝛc.vbi formaliter probat q̄ acta facta contra cle
ricum conuictuz de crimine coram layco preiudicāt clerico
coram epō ꝛ adduco ang.dicēte ibi illū tex.facer ꝑ assessori
bus ꝓcedētib⁹ ꝛ clericū ꝛ eis mādat p epz vt clericū remit
tāt ꝛ q̄ dēat remittet eū cū inquisitiōe ꝛ toto ꝓcessu ꝛ sup
ipso epūs debet se fundare ꝛ si reperiat eum culpabilez ex
illo processu dz eum degradare q̄ dicit esse notā.dicit etiā
ibi ang.q̄ procel.factus coram iudice seculari contra cle
ricum est tante virtu.q̄ absq̄z nouo processu poterit ipsuz
degradare si reperiat illū culpabilē dicit etiam q̄ acta fa
cta coram iudice seculari probant coram epō ꝛ allegat gl.
in.l.nemo.ff.de reg iur.pro certo istud ꝛrium erat ꝛ reci
tatione ꝛ auditu dignum soluat apollo. ¶ Solēnis doc.
Pe.de ancha.in.c.cum non ab homine.j.eo.dicit q̄ vbi
cūq̄z per reges iponit pena attrocissima pro delicto quali
ficato q̄ poterit laycus procedere contra talem clericum
cū ecclesia non hēat quid vltra faciat.ꝛ allegat.d.§. si vo
crimē terribile est clericis hoc dictuz ꝛ credo q̄ do.pe.ve
hementer erret nec ille tex.loquit de delicto qualificato.
sed bñ loquit de delicto degradatiōe digno ꝛ reuera istō
cōfundit per istū tex.ꝛ ad.§.si vero crimen rñdeo q̄ ema
nauit ex errore legum veterum qz clerici nunquam fuerūt
de iurisditione laycoꝝ ꝛ deus a principio distinxit istas
iurisditiones iuxta illud nolite tangere xp̄os meos vt in
auc.de nō alie.§.i.ꝛ faciat gl.sing.in.c.si impator.lxxxvi.
di.ꝛ si dicatur q̄.d.§.si vero crimen corrigitur per auc.sta
tuimus.C.de epis.ꝛ cler.dico q̄ non est corrceptus nisi qua
tenus de facto processit qz de iure nunquam valuit faciat
simile quod bē in auc.cassa.C.de sa.sanc.ec.qz cassant cō
stitutiones contra priuilegia clericoꝝ vel ecclesie quate
nus de facto facte facte fuerūt ꝛ ideo do.pe.male loquut⁹
est vide quod voluit Bal.in.d.auc.statuimus ꝛ quod vo
luit h̄ do.Abba.in.q.de clerico faciente homicidium qua
lificatum. ¶ Oppono etiam vltra glo.ꝛ docto.de.l.nul
71 lum coniuncta glo.C.de testi.ꝛ vbi si clericus productus
in testem coram layco deponit falsum potest condemnari

[a] ¶ Iracūde. Adō.d. petrū ō ius.in.l i.in fi.C.de confe. ꝛ Jo.de imo. in.c.fi.de confes.vbi ēt iuniores scribētes.

[b] ¶ Ad tortu rā.]Pro resolutione huius quotidiāe.q. vide.d. Alex. ōimo.i.l.i.ff.ō q̄stio.ꝛ i.l.magistratib⁹.ff.ō iurisd.om.iudi. secus tñ si ibi confessio reuocet vt tz bal. in.l.i.in penu. col.in ver.itez dicit Inn.C. ō pfes.ceteras limita. vide p Angel. in.l.i. eo.titu.

UVA. BHSC. IyR_275_2

per ipsum laycuz ponit ibi bal.ꝛ ēt glo.ꝛ archi.v.q.vi.c. presbyter ꝛ faciat quod voluit glo.in.c.i.de fals.ꝛ fede.ō se.consilio.lxxxviij.ꝛ pe.de anch.in rep.c ea q̄ de reg.iur. li.vi.in.xxij.q.solue q̄ istud p̄riū dependet a veritate eius vtrum sit verū nā Jnno.ꝛ bosti.in.c.verum j.ti.primo dā nāt illas glo.dicetur ibi pro eius veritate. ¶ Opp. ēt de c.fi.de off.de leg.li.vi.coniuncto dicto Jo.an.ibi vbi pro
72 batur sing.† q̄ app.districtualiū iudi.layci cōprehēdunt clerici ꝛ dispositio loquens de districtualib⁹ laycis cōprehendit clericos si ergo clericus distringi pōt coꝝ layco ergo confessio facta coram eo preiudicabit clerico solue q̄ in multis casibus clerici possūt distringi a laycis exp̄ssis a iure ex dispositione iuris vt in.c.principes seculi.xxij.q.v. sed iste non est de illis casibus ió remanemus sub regula
73 ꝛ ista menti cōmenda.† ¶ Capio nūc p̄m vtrū possit torqueri ex p̄fessione facta coram layco ꝛ q̄cquid dixerūt alij dico q̄ nullo mō pōt torqueri ex tali p̄fessiōe ꝛ arguo p̄mo illud quod non est ꝛ pro infecto bn̄ durare ꝛ perseuerare non pōt.c.ad dissoluēdum de despon.in pub.ꝛ illud quod nō est extendi nō pōt.l.p̄sulta.C.de testa.l. repetita .C.de epi.ꝛ cler.c.significasti de so.compe.gl.sing.in.c.bi qui auctoritate de preben.in.vi.Sed confessio facta p clericum coꝝ iudice layco est nulla ipso iure ergo repeti nō pōt illud quod nihil est assumptum probo p̄ istum tex.in versi.non tz adducta doctrina glo. in.l.in criminali.C.de iur.om.iudi.ꝛ.l.iubemus.§.sane.C.de sa.san.ecc.scō ad duco tex.coniuncta glos. in.l.si pr̄ versi.si apud non competentē iudicē protectus est.C.ne de sta.defuncto. vbi cō testa.facta coram incōpetenti iudice nullum effectū opat ꝛ allegat illū tex.glo.xvi.q.iij.§.pōt ꝛ.c. illud de p̄sump. ꝛ.c.vt debitus de app.ꝛ in.c.cum plures de off.deleg.lib. vi.ꝛ archi.ij.q.vi.c.non ita ꝛ clarum est q̄ Bar.in.l.cuz lite mota.ff.iudi.sol.ꝛ do.An.i.c.venerabil⁹ ō re iudi.ꝛ Jnno.in.c.cāmq; de testi. dicūt q̄ pempta instācia pereūt acta ordinatoria iudicij sed quo ad effectum consumatuz non pereūt[k] vnō interrūpūt p̄scriptionem vt ibi per eos ꝛ tñ vbi facta sunt coꝝ incōpetenti pereunt ēt quo ad effectum consumatum sed ista p̄fessio ē facta coꝝ incompetēti ergo perijt quo ad effectū repetitiōis qz non pōt repeti. ¶ Tertio adduco gl.in.d.l.qd ergo.§.ex cōpromisso.ff. de bis qui no.infa.vbi si sentencia nō nocet non nocz confessio sed si posset compelli perseuerare sequeret q̄ illa cō/ fessio noceret ergo. ¶ Quarto addu.c.illud ꝛ.c.p̄suluit i verbo aliquatenus de iure pa.ꝛ istuz tex.in verbo aliquatenus qz vī q̄ nec in totū nec in ptem ꝛ adduco glo.sing. in cle.i.de so.compe.que voluit q̄ lz app.partis veniat dimidia vt in.l.nomē filioz.§.portionis verbo.ff.de ver.sig. tamen si apponat dictio aliqua ꝛ dicat aliqua pars venit minus dimidia ꝛ sic minima portiūcula ita dicamus in p posito cum ꝫ dicat q̄ aliquatenus non est p̄dempnandus qz etiam non poterit torqueri vt perseueret in illa confessione. ¶ Quinto doc.cōiter fatentur q̄ si talis confessio fuit facta per tractum in iudicio non facit iudicium ꝛ voluit Jnno.in.d.c.p inquisitionē sed in officiali layco contra clericum confitentem p̄sumitur inferri quidam velatus metus qz layci oppido sunt infesti cler.ij.q.vij.c.layci ꝛ faciat quod voluit bal.in.l.nouissime.ff.q̄ falso tuto.ꝛ .l.si quis in boc genus.C.de ep.ꝛ cler.ꝛ pe.de ancha.consilio.xxi.ꝛ pulchre dixit bosti.ꝛ Jo.an.in.c. preterea ō iure pa.q̄ clericus soluens ad petitionē layci p̄sumitur inuitus ergo multo fortius vī cōfiteri crimen ad petionē layci coram layco ꝛ per p̄ns talis confessio dicitur meticulosa.l.nec si volens.C.de liber cau. Sexto dico fore hic casū subtiliter inducendo hoc modo bar.in.l.i.§. ex incēdio.ff. de incen.rui dicit q̄ illud verbum ex denotat cām remotā exponitur.i.pp ꝛ sic dictio pp denotat causam remotam facit quod notatur in.c.auditis de procur.ꝛ in.c. querellam de ellectio.ꝛ in.l.non dubiuz.C.de legi.ꝛ in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.ꝛ iure sed tex.iste dicit q̄ propter hoc non sunt a suo iudice aliquatenus condemnandi ergo impor/ tat causam remotam condemnationis future. ¶ Septi/
74 mo faciat tex.in.l.fi.ff.de consti.pecu.† vbi si instrumentuz non valet non valet confessio facta in eo ꝛ qō voluit Jnn. in.c.cum olim de censi.ꝛ bar.in.l.post legatum.ff.de bis q bus vt indignis ergo talis confessio cum habeatur pro in fecta nullum iudicium ad torturā est paritura iuxta illud
b philosophi[b] ex non ente non fit ens ꝛ iuxta illud boecij in v̄.ex nichilo inquit nichil existere sententia vera siue ergo clericus voluntarie siue non voluntarie fuerit cōfessus crimen coram iudice seculari non poterit torqueri ex hoc coram iudice ecclesiastico vt perseueret in illa confessione ꝛ si occurreret in facto consulerem ꝫm istam partez damnata opini.contraria. ¶ Et miror q̄ do.cardina.hic remittat se ad dicta sua super ista.q.ad.d.c. per inquisitionem in.vij.oppo.ꝛ ibi tenet q̄ debet torqueri ꝛ allegat communia dicta doctorum ꝛ nihil de nouo adducit ꝛ gloriatur se extricasse istum passum melius q̄ fecerint alij pro certo do. Car.habuit malos vicinos si liceret dicere Ego fui qui noua adduxi ꝛ extricaui melius q̄ alij. ¶ Ponderа tamen si dici possit q̄ aut clericus confitetur crimen coram iudice layco ꝛ tunc non possit torqueri coram ecclesiastico ꝛ procedant motiua mea aut est confessus crimen coram iudice ecclesiastico alias non suo ꝛ tunc compellatur vel excusare illam confessionem vel perseuerare in ea per tormenta qz tunc cessant rationes superius allegate in contrarium ꝛ isto modo posset saluari contraria opi.ꝛ p cedunt ista tam in causa ciuili q̄ in causa criminali eo casu quo in causa ciuili quis veniret torquendus ꝛ lz Bal. hic dixerit contrarium Nihilominus vide contra eum ca
75 sum ꝛ ibi dicta mea in.c.grauis de depos.† Quem autez effectum habeat confessio extra iudici alis tangit ꝫ do.an. Pro certo non est farrago huius.c. vide per eum ꝛ alios hic ꝛ glo.ꝛ Bar.in.l.capite quinto.ff.de adul.ꝛ Jnno.ꝛ alios in.c.q̄ sit de excess.prela.ꝛ in.d.c.per inquisitionem ꝛ dños de rotta decis.lxxij.ꝛ Jaco.de areti.ꝛ alios in.l. quoniam.ff.de bis qui not.infam. ¶ Venio ad glos.ij.
76 ¶† Opp.pro eius enucleatione q̄ imo ex confessione facta coram iudice debet clericus condemnari per iudicem ecclesiasticum.c.si diligenti de so. compe.xi.q.i.c.inolita. ꝛ.c.placuit glo.ista sol.intelligendo q̄ isti inuiti fuerunt tracti ad iudicium seculare secus si voluntarij vt in cōtrarijs ꝛ quod dicit glo.inuiti.dic vt qz forte fuerūt ad illud inducti de facto ratione alicuius criminis ꝛ de hoc cōstat episcopo q̄ fuerunt confessi vel convicti vt quia ꝫm bosti. iudex laycus remittit clericum cum actis vt fieri solet ꝛ dicit Jo.an.q̄ cum esset Padue hoc fiebat cuz tubis.Frā. vercel.dicit se non curare de hoc an volentes vel inuiti tracti fuerint lz enim de hoc sit curandum quando tractatur de pena de qua in dict.iuribus secus tamen est hic quia ꝫ solum queritur an confessio vel probatio preiudicet ita q̄ iudex ecclesiasticus ex illa condemnet ꝛ dicen.q̄ non fiue voluntarie siue non dic de hoc vt dictum est in glo. p̄cedenti. ¶ Sed stat dubitatio si clericus possit reconueniri coram layco ꝫ questio habet tria dubia primum est generale ꝫm est presuppositio q̄ sic an possit reconueniri super crimine ciuiliter. ¶ Tercium est an possit reconueniri su
77 per crimine criminaliter. ¶† Capio primuz ꝛ super eo doc.diuisi sunt ꝛ contrarias tenent opiniones ꝛ lz gl.ista non tangat istud specifice tamen in eo q̄ tāgit alia dubia sentit q̄ sic cum enim dicat clericum posse coram layco reconueniri de crimine ciuiliter sequitur q̄ fortius super causa mere ciuili idem volnit glo.in.c.ij.j.titu.primo vbi hoc tenet sub dubio forte idem videtur velle.in.c.fi.j.eodem ꝛ in.c. multi.ij.q.i.ꝛ in.c. cuius in agendo.iij.q.viij. tenuit Jnno.in.c.ij.j.titu.primo bosti.hic Joā.an. ꝛ Jo.cald.ꝛ Barto.in aucten.ꝛ consequenter.C.de sen.ꝛ interlo.om. iudi.ꝛ fundamentum istoruz patrum est multiplex videlz iura indistincte prorogant iurisdictionem in causa reconuentionis in vtraq; censura nec excipiūt clericos ergo nec nos excipere debemus ꝛ banc opi.dicit hic Jo.an.appro bari per

a ¶ Non pereūt. Adde ad māz huius cōclusionis bar. post glos.in.l. fi.C.si tut. vel cura.ꝛ l.l.pēdente.C.de tē po.in integ.resti.peten. quo pacto aūt oia acta vno ictu repetanē vide p Bar.ꝛ oēs doc.in.l.ppe. randū in p̄nc. C.de iudi.

b ¶ Philoso phi. Jstud dictuz ō quo s. hētur origina liē p̄mo phisi. tex. commen. xxxiij.

UVA. BHSC. IyR_275_2

bari per antiquam consuetudinem ergo minime mutãda erit.l.minime.ff.de leg.est enim consuetudo optima legũ interpres.c.cum dilectus de consue.z dicit qꝫ ꝓtraria opi. saperet quandam tiraniam qꝫ laycus possit recõueniri co ram iudice eccle.z non econtra item ſm Jo.calda.vide/ mus expresse qꝫ clericus nõ põt prorogare expresse iuris/ dictionem alterius iudicis ecc.sine consensu sui superioris .c.significasti de fo.compe.tñ voluntarie cõtrahendo vel delinquendo in aliena dioceſi põt ibi conueniri vt in.c.di lecti z.c.postulasti de fo.compe.fortius ergo debet proce dere recõuentio que vt plurimum fit inuito actore alias ſm eum sequeretur absurdum qꝫ clericus bononien.con ueniens clericum mitine non posset ibi reconueniri qz nõ bz consensum sui iudicis quod sonat in absurdum ar.c.i. z.ij.de mutu peti.iij.q.viij.cuius in agendo z per bas ra/ tiones nititur respondere ad motiua ꝓtrarie opi. ¶ Sz Bar.in.d.auc.z consequenter adducit ad hoc illum tex. qz quotiens deficit iurisdictio principale.persone illa auctẽ. supplet z vult prorogationem habere locum non obstãte principali.reconuenti non obstat qꝫ clericus non possit proro/ gare iurisdictionem iudicis layci ẽt cum consensu sui iudi cis ecc.quia illud procedit in prorogatione hominis non autem in ea que fit per legem sicut videmus qꝫ iurisdi.de/ legata est improrogabilis per hominem z tñ per.l.proro gatur in causa reconuentionis.c.i.z.ij. de mutu. pe Nec obstat qꝫ priuilegium clerici sit tocius ordinis clericalis qz eodem modo est fauor publice vtilitatis ne legati missi ad curiam conueniantur iuxta not.in.c.fi.j.tit.primo z.l. ij.§.sed si agant.ff.de iudi.z ista reffert do.abb.esse preci/ pua motiua facta per eos qui tenent hanc partem z etiã allant pro casu huius.q.aucten.de sanc.epi.§.reuerendis/ simis. ¶ Sed contrariam opi.tenuit Jac.but.z pe.vltra montanus in.d.aucten z põter z archi.in.c.i.de cler.cõiu ga.li.vi.z Jo.de ligna.do.An.z do.Lar.hic Et mouen tur pncipaliter ex eo qz regula.traditur negatiue clericuz
a non posse trahi vel ligari cozaz iudice seculari[a] vi.q.i.c.i. z.ij.cum multis similibus item vniuersaliter iura loquũ/ tur clericum non posse conueniri coram iudice seculari z apponunt vltra hoc penam.c.qualiter.j.eod.c.si diligenti j.titu.primo aucten.statuimus.C.de epi.z cler.item certi casus a iure exprimuntur in quibus clericus damnatur a seculari vt in.c.cum non ab homine infra eodem in qui/ bus non reperitur casus reconuentionis ergo remanet il/ le casus sub regula z pro hoc videtur tex.ſm vnam lectu/ ram in.c.fi.j.titu.primo inducunt marti.de silli.z Ja.but. motiuum satis difficile qꝫ reconuentio prorogat acumu/ lando non mutando iurisditionem ad diuersam speciem qz non esset prorogare sed creare de nouo z hoc non facit reconuentionem plus.n.est creare de seculari ad ecclesia/
78 sticum qꝫ de seculari ad seculare iudicium † qz in bñtibus
b simbolum facilior est transitus[b] Item dicit pe.vltramon. prorogatio surgit a princi.voluntario facultatis proro/ gandi qz dicunt iura qꝫ non debet dedignari habere illuz in iudicem contra se quem elegit pro se vt.d.l.cum papi/ nianus z.d.c.cuius in agen.z dedignare z non dedigna ri z quid velle agere cadunt super eo proprie qui agere põt z non agit vbi ergo deficit potestas prorogandi in cõ uento non põt habere locum prorogatio qz hic nulla sur git seu notatur dedignatio z idem voluit Dan.ij.q.i.c. multi item nec ex.l.dispositiõe debet induci ista prorogatio qz ista non habet potestatem in clericos vt.c.ecc.de cõ sti.c.benequidem.lxxxvi.di.c.cum ad verum.c.si impera tor z per hoc respondent ad.d.aucten.z põter z.ad.d.§. reuerendissimis nec etiam surgit ex voluntate canonis cũ ℔ nullibi sit expressum qz iura loquntur negatiue Item bz do.an.fundamentum prorogationis lz non surgat a volũ tate qz vt plurimum fit actore inuito surgit tamen a potẽ tia volendi vel debendi z sic non dedignetur eum habe/ re contra se.z c. Que ratio cessat in non volente item cau/ sa clerici attẽta ipsius persona quodammodo est spũalis

item ℔ regula qꝫ quis possit conueniri traditur in gñe. nõ ergo oz referri ad spem spaliter prouisam.c.generi p spez de reg.iuris li.vi.spaliter de clericis cauetur vt non iudicẽ tur a laycis.item non sequitur quod dicit Jo.cald.delin/ quendo z contrahendo subicitur qs iurisditioni non sui iudicj absqꝫ licencia sui iudicis ergo z per actum recõuẽ tionis z sentit hic Jo.de ligna.z alij delinquendo z con trahendo subijciuntur iurisditioni ecclesiast.lz ille non sit suus iudex z sic non offenditur vniuersaliter iurisditio ec clica sed bene certa spes. Sed si reconueniretur coram iu dice seculari offenderetur iurisditio clericorum. Nec ob stat.c.verum.j.ti.primo qꝫ loquitur de clerico qz cum ille casus sit exorbitans non debet trahi ad pñtiaz vt in regu la odia lib.vi.item ibi laycus dñs feudi ratione recti dñij quod obtinet potius dicitur iudicare in re sua qꝫ de cleri co ar.c.i.de feud.vbi róne directi dominij inducitur casus
79 specialissimus cõtra omnes regulas iuris canonicj† vt do minus feudi bñs feudum pignoratuz a vassallo nõ tenea tur fructus computare in sortem si abstineat a seruicio de bito per vassallum qz quodammõ rem suaz possideret z sic dicit do.Abb.se rñdere ad hunc tex.qui videtur prima fronte multum vrgere z hanc vltimam opini.sequit Cõ seruat enim clericos exemptos a laycorum iurisditiõe ne dum in edibus impatorũ sed ẽt a pontificibus z principa liter est a deo vt p Jnno.in.c.ij.de maio.z obe.glo.in.c.si imperator.lxxxvi.di.z hec iura diuina z humana loquũ tur generaliter z indistincte absonum videtur qꝫ per regẽ generaliter loquentem in materia reconuentionis hec taz magna priuilegia debent recipere lesionem cum generali
80 ter traditur a legibus z canonibus † quia ea que specia/ liter sunt digna nisi specialiter exprimantur videntur ne/ glecta z non comprehensa sub generali dispositione.c.qꝫ tis de adul.l.item apud.§.hoc edictum.ff. de iniur. nec il lud sine magna presumptione est qꝫ nunquam post legem reconuentionis proditam aliquod ius nouiter emanans hunc casum attigerit. Item considera qꝫ clerici non iudi cantur a laycj qz reputantur maiores z saniores vñ dixit tex.in.c.deniqꝫ.xcvi.di.qũo bi qui humanis rebus pſunt z non diuinis prouisum est de bis per quos diuina mini/ strantur iudicare presumant penitus ignoramus que qui dem ratio militat in causa reconuentionis z prorsus ces/ sat rõ posita in.d.l.cum papinianus.cum ipse clericus vel le non debeat in reuerentiã eorum que ministrat subijci z iudicari per iudicem laycum. Nec est verisimile qꝫ papa contra banc rationem vrgentem in cã reconuentionis vo luerit iura illa ad clericos extendere z hanc rationem di/ dicit se reperiisse.cum esset scholaris que ẽt nũc sibi placet Nec obstat si dicatur qꝫ ẽt maior se subijciẽdo minori põt ab eo iudicari vt.l.est receptum.ff.de iur.om.iud.procede re in eo qui se põt alteri subijcere.nec derogat honori z p uilegio sui superioris. Sed clericus non põt hanc submis sionem facere contra honorem ipsius dei z sacramenta q̃ ministrat ar.c.cum tempore de arbi.qꝫ aũt dicit Jo.an.in c.ecclesia sancte marie de consti.qꝫ papa. non põt se subij cere iurisditioni laycorum qz redundat in dedecus ipsius xpi. Et ad.c.nos incompetenter.ij.q.vii.respõdet qꝫ illud procedit ex magna humilitate quod dicit esse notan.quia ruditer solet illud multum allegari. Dicit etiam aduertẽ. qz Jo.an.fundat se super consuetudine z Jo. de ligna.z do.an.dicunt consuetudinem non posse hoc operari nisi daretur expressus vel tacitus consensus pape vel toleran tia ex certa scia qz alias potius foret corruptella. Sed do. Abb.dicit in hoc potius sentire cum Jo.an.quin iste ca/ sus reddatur valde dubitabilis ex varietate tantorũ doc. per id quod no.glo.in.c.i.de postu. prela.lib.vi.z habet in.l.regula.ff.de iuris z fac.igno.ergo attendenda est cõ suetudo que est optima.ll.interpres vt.c.cum dilectus de consue.l.si de interpretatione.ff.de.ll.ita dicit esse conclu/ dendum in hoc notabili. z subtilissimo passu do. Abb.z ita quieuit.sed Jo.de imo. dicit qꝫ doc.cõmuniter tenent

a ¶ Seculari. Adõ oẽs doc. in clemẽ.si di/ ligẽti ò fo.ꝑp. fallit tñ in casi bus no. ꝑ do. Alex. de imo. in.l.i.ff.ò iud. quem oino vi deto.

b ¶ Transit⁹. Jstud dictum ò quo.s ẽ phi ficuz z hẽt ori ginaliter i.ij. de gene. text. cõmẽ. xxv. ꝑ quo vide doc. in.l.i.ff.ò iud.

UVA. BHSC. IyR_275_2

reconuentionem fieri posse pro quo allegat qz si clericus agit contra laycum coraz seculari.z succumbit poterit cõ demnari in expensis vt.c. finem litibus de dolo z contu. .l.properañ.§.siue autem alterutra.C.ō iudi.ergo non est absurdum q̃ etiam condemnetur in dicta reconuentione propter que volunt q̃ propter reconuentionez fiat iudex qui alias non erat.c.i.z.ij.de mu.pe.z respondet ad illud quod specialiter est prouisum q̃ clerici conueniantur co/ ram ecclesiastico ergo per regulam generalem reconuen tionis non debet intelligi esse recessum a speciali prouisio
81 ne argu.l.doli clausula.ff.de verb.ob. quia respondet q̃ vbi specialis prouisio z generalis clausula remanent in eadem materia tunc non refertur ad specificata tamen nõ sequitur q̃ idem sit quando diuersa est materia vt est hic quia specialis prouisio est in materia conuentionis z ge neralis prouisio est in materia reconuentionis ideo tunc generalis in sua materia generaliter debet intelligi ar.c. qz circa de priuil.c.si romanorum.xix.di. Non obstat.c.i.ō cler.coniug.li.vi.per quod dicit do.Car.hic questionem esse sopitã.quia ibi loquitur quando conuenitur ciuiliter z criminaliter vt ibi patet z nihil dicit de mera ciuili. er/ go in illa remanemus in iure natiquo ar.l.sancimus.C.ō testa.c.cum expediat de elec.lib.vi.ita hic residet Joan.ō imo.Sed Bal.hic dicit q̃ quando clericus reconuenitur ciuiliter tunc considerandi sunt quattuor casus. Primus est quando clericus agit nomine proprio z reconuenitur nomine proprio z procedit reconuentio in specta natura li equitate que communis est omni generi personaruz ar. l.promittendo.ff.de iur.do.Sus casus est quando agitur nomine ecclesie z reconuenitur nomine eiusdem ecclesie putat q̃ non possit reconueniri coram layco qz non potest ecclesiã subijcere layco. ¶ Tertius casus est quãdo agit nomine ecclesie z reconuenitur nomine proprio z non po test. ¶ Quartus casus est quando agit nomine proprio z reconuenitur nomine eiusdem ecclesie z non procedit reconuentio z policetur se dicturum in.c.i. de mutu.pet. Sed idem Bal.in.c.i.in titu.de cõtrouers.apud pares ter minanda in vsibus feu.dicit glo.ibi esse in argumentum q̃ clericus agens ciuiliter coram iudice layco possit ibi re conueniri sicut econtra z allegat rationem Bal. qz cleri/ cus agens coram iudice layco contra laycum in causa cõ uentionis facit iudicem laycum iudicem suum ergo illud quod põt conuentio potest reconuentio.z banc rationem dicit fuisse Jo.an.hic z dicit q̃ de iure ciuili ista questio nullam dubitationem habet qz est tex.in.d.§.reuerendissi mis z hoc dicit procedere si agitur de testamento vel ō cõ tractu vel dominio alicuius rei. Secus si agat de iniuria. qz nullus priuilegiatus agens de iniurijs potest reconue/ niri coram alio non suo iudice.l.ij.§.sed si agant.ff. de iu/ di.idem si de furto vel alio maleficio z idem Bald.in.d. l.ij.§.sed si agant tenuit etiam banc partem z idem tenuit in aucten.clericus.C.de epis.z cler.z dicit esse casuz in.d. §.reuerendissimis z idem Bal.in.d.aucté. consequenter dicit q̃ si causa est spũalis non potest clericus reconueniri coram layco sed si est contractus mutui vel testamenti tũc põt reconueniri vt non sit causa spiritualis z aliud ibi nõ dicit. ¶ Sed saly.in.d.aucten.z psequenter dicit q̃ vtra qz opi.habet fortes rationes sed vna est equior altera.sed tenenda est opinio ꝺm eum vt possit reconueniri qz per eã compescitur superbia clericorum maxime eoruz qui sunt exempti z istam partem sequitur Rapha.in.d.auc.conse quenter Jo.cald.cum vltima vice legisset istum tex. dixit q̃ de ista.q.erat casus in.d.§.reuerendissimis sed ipse rñ. dẽt illum tex.esse correptum per aucten. statuimus.C. de epi.z cle.Sed ꝺm do.Anto.ille tex.non probat istaz opi. quia lz dicat puniatur non tamen aperit ibi per quem pu niatur clericus.ergo debet intelligi puniri per suum iudi/ cem competentem sed do.dñicus in.d.c. cuius in agendo dicit se audiuisse do suum do.An.aliquando tenentem q̃ possit reconueniri z aliquando tenentem contrariũ tamẽ

a ¶ Reconue niri. Adõ lud. pon.in.c. si di ligẽti in verſi. lz reconuentiõi de fo.ꝓpe. pe. de sun. in.l.ij. §.omnes z ibi bal.i.§. sed si agãt.ff.ō iud. z panor.ñ hic sed i.c.i.i.xv. col.vlt. ij.not. q̃ clericus de mutu.petitio.

in vltimis recollectis tenuit illud quod tenuit glos. illa z glo.ista z similes dicendo q̃ ista opi.sibi placebat z q̃ p ea erat casus in.c.fi.de iudi.non tamen inducũt illud.c.fi. Pro certo tex.d.c.fi.non põt induci pro hoc ibi enim nõ põt cadere reconuentio ex eo qz reconuentio debet fieri eodem durante iudicio.c.dispendia.§.reus de rescrip.i vi. c.i.de mutu.peti.cum si.Sed ibi non poterat fieri ista recõ uentio eodem durante iudicio qt lata fuerat sententia dif finitiua super possessorio z post modum communitas cre
82 debat abbatem respondere sub iudice layco.clarum ẽt q̃ illa dictio post modum posita ibi in text.denotat longum interuallum vt est tex.in.l.ij.C. de custu.reo. glos.in.l.pa/ cta conuenta.ff.de contraben.emptio.z in.l.fundum.ff.de vi.z vi.arma.z in.c.cum vintonien. de elec.ergo non po terat esse reconuentio z sic non probat istam opi. ille tex. ¶ Sed Ang.in.d.l.ij.§.sed si agãt.ff.de iudi.reducit opi. ad concordiam videlz q̃ si clericus in fraudem conuenit laycum vt ipse reconueniretur coram iudice layco q̃ tũc non posset reconueniri qz fraus non debet sibi prodesse.l. fraus.ff.de.ll.c.ex tenore de rescrip.aut fecit bõa fide z tũc aut de eodem negocio poterat adire etiam iudicem eccli/ cum z tamen placuit sibi adire secularem z tunc sit vera vna opinio qz sponte adeundo perdit priuilegium ex di/ spositione canonis ita q̃ lex tunc prorogat z nouat z pro hoc allegat.d.§.sed si agant aut non poterat adire iudicẽ ecclesiasticum quia causa erat omnino prophana z nullo modo spectabat ad ecclesiam z ex necessitate ivit ad illuz iudicem z nihil sibi potest imputari. perijsset enim actio sua si ita non fecisset z tunc reconueniri non possit z ita p cedat contraria opini. Et idem Ang.in.d.aucten.z cõse/ quenter eodem modo videtur distinxisse. ¶ Sed Pe.de anch.in rep.c.ea q̃ de reg.iur.in vi.in.xviij.q.dicit se sem/ per tenuisse q̃ possit reconueniri z mouetur qz forũ quod quis sortitur causatur a prorogatione iuris non bois qõ pz qz redditur in invitum z datur invito vt in.l.cum pa/ piniamus z aucten.z pñter prealleg.z.c.dispendia.§.re/ us quoqz de rescrip.in vi.Secus in prorogatione hõinis in qua vtriusqz consensus requiritur.l. si conuenerit.ff.de iur.om.iu.l.i.ff.de iudi.z fit equiperatio de prorogatione hominis expressa ad reconuentionem. Nec obstat q̃ recõ uentio causatur a consensu clerici litigando coram layco qz hoc facit ex necessitate vt consequatur debituz suũ coram iudice layco cum illud non posset consequi coram eccleo vt.c.si clericus laycum.j.ti.primo non est ergo imputãdũ aliqd clerico qui voluit ius suum indiscussum relinquere .l.illud.ff.de peti.here.ad.c.si diligenti z ad alia iura si/ milia responde q̃ hñt locum cum principaliter clericus submittit se vt reum iudici non secus si principaliter si nõ submittat sed consequenter puta in dioces alterius epi cõ trabendo vel delinquendo vt in.c.dilecti z.c.postulasti.j. ti.i.qz ius illo casu dat sibi iudicem loci contractus vel de licti vt in dictis iuribus z.c.romana.§. ꝓhentes eo.ti.lib. vi.ita in reconuentione ius dat sibi iudicem lz trahat ori/ ginem a facto ipsius clerici adeunt iudicem laycum con
83 tra suum debitorem vt sic dicto casu habeat notum quia multa possunt fieri in ꝓntiam que principaliter fieri non possent.l.i.ff.de aucto.tu.z ideo cum iura faciant gñali/ ter illum iudicem qui alias non est iudex eius qui recon/ uenitur sunt gñaliter intelligenda.l.i.§.z gñaliter.ff.dele. prestan.l.de precio.ff.de publicia. z dicit banc opin.eé se quendam qz fundatur sub equitate que mouit oẽs iurista tores ad istam materiam reconuentionis inueniendaz vt d.c.dispendia z euitantur litium dispendia.z comodius coram vno q̃z diuerb iudicibus terminãtur ita ibi residet d.pe.z etiam idem tenuit hic z Spec.in titu. de conuen tione z reconuentione.§.nunc dicamus versicu.sed pone. Sed do.flor.bononien.in.d.aucten.z consequenter dicit q̃ quelibet opi.potest esse vera si conuentio z reconuẽtio fiat super negocio connexo q̃ possit recõueniri.ponit exẽ plum si clericus conuenit laycum super administratione suorum

UVA. BHSC. IyR_275_2

suozum bonozum ꝛ laycus reconuenit ipsum super eodez negocio ꝙ pót illum reconuenire. sed si cá est diuersa dicit se esse perplexũ. ꝛ facit dñam inter iudicem ordinarium ꝛ delegatum si in delegato a tali qui haberet prátem cómittendi cám clerici tunc sit vera opinio ꝙ possit reconueniri coram layco ꝛ est ratio qz ille qui dedit iudicem iterclericum ꝛ laycum videtur velle dispensare† Má qui vult
84 ꝓñs vñ velle antecedens. l. item vlpianus. ff. de excu. tu. si vero non erat delegatus ſz ordinarius vel delegatus non tñ a tali suprádicto tunc sit vera opi. ꝙ non possit recõueniri ꝛ ꝙ clericus possit declinare forum ꝛ hanc distinctio né credit esse veram sed nihil allegat ꝛ potuisset allegare pro primo mẽbro gl. in. c. ij. de iudi. ꝛ pro certo iste homo satis presumptuose loqui audet qz ista est doctrina Saly.
85 in. d. aucten. ꝛ ꝓnter vbi ẽt dicit † ꝙ vbi continentia cause non patit diuisionẽ ꝛ reconuenietur coram layco p. l. nulli. C. de iudi. ꝛ. l. i. ꝛ ij. ff. de qbus rebus ad eũdẽ iudicẽ eat ꝙ certo male loqꝫ ꝛ ꝓ casũ. c. fi. j. eo. vbi corá layco fuit agitata. q. possessoria corá eccl'ico cã ꝓpetat. Idẽ dicẽ ibi Saly. qñ cã eẽt ꝺlegata iudici layco p papam. ¶ Ego ꝙ suo dicto adduco glo. i. d. c. ij. §. e. ꝛ sic do. Floꝛ. saly. tacuit nomẽ ꝛ eiꝰ sibi appropriauit igẽiũ Relati sũt ex istis scribẽtes forte non esset absurdum hñe sup isto passu decisionez pape ex quo tam magni doctores sunt aduersi ꝛ varij cuz archi. Jo. de ligna. Jac. but. pe. Ly. do. An. do. Car. do. Abb. teneant contra glo. ꝛ rónes sunt fortissime pro vtra qz pte ꝛ anno superiori cum esset questio in facto cósului sequendo glo. ꝛ sequaces ꝙ posset reconueniri. Sz nunc mihi vñ ꝙ contraria opi. sit verior ꝛ licet erit mihi grádeonus inueniẽ mihi alia motiua qꝫ facta fuerint per alios q̃ iam superius recitaui tñ dicam vt deus nobis concedet.
86 ¶ Er arguo primo sic † vbicũqz prohibetur genus vñ cõprehendi quelibet eius spẽs qz genus est qõ predicaẽ de plurib⁹ orñtibus spẽ vt in regula gñi. li. vi. cũ si. sed iura ꝓhibent genus qz dicunt clericum non posse ꝓueniri coraz layco. ergo prohibent spẽm q̃ est reconuentio vt nõ possit reconueniri ꝛ adduco simile ad hoc valde singl'e. quod ẽ in rubrica. ff. solu. ma. vbi dicitur quemadmodum dos ꝛ glo. ibi dicit ꝛ repetaẽ ꝛ est hoc ex extensiõe quod procedit ꝑm docto ibi qñ verificatur in spẽ prout est distincta a repetitione secus si in gñe prout genus comprehendit oẽz suam spẽm ꝛ ibi dicit ang. ꝙ statutum loquens de eo qui petit ꝺz locum in eo qui repetit qz statutuz vñ assumpsisse verbum petere in gñe ꝛ genus cõprehendit suas spẽs vnde si dicimus aial non currit ergo homo non curit. ꝛ pro certo non poterat allegari melius ad hunc articulũ ergo cum iura prohibeant clericum conueniri coram layco capiunt verbum conueniri prout est genus ergo conprehendit reconueniri sicut si statutum loquiẽ de petente comprehendit repetentem ita comprehendit reconueniẽtem ꝛ ꝓ hoc tolluntur multa motiua facta superius in contrarium. se-
87 cũdo moueoꝛ sic † spẽs derogat generi. c. i. de rescriptis. l. sanctio legum. ff. de pe. regula generi lib. vi. ꝛ ꝙ pulchre scripsit Barto. in. l. sed ꝛ posteriozes. ff. de. ll. sed leges in spẽ dicunt clericum non posse conueniri coraz layco. si postea disponant de reconuentiõe ꝙ illi possint conueniri. q non possunt conueniri non derogant iuribus loquentib⁹ spãliter de clericiſ vnde illa iura ita gñaliter sũt loquentia specialiter de clericis faciat illud simile quod dicit in passione dñica. nos legem habemus quasi velit ꝙ lex specialis est seruanda non obstãte. l. generali. ꝛ adduco mirabile simile quod voluit Jo. cal. in suis consilijs in tit. ꝺ testa-
88 consi. xxix. † vbi dicit ex iudea remanserunt masculus ꝛ femina vtrum simul succedant per. l. maximum vicium. C. ꝺ libe. ꝓte. decidit ꝙ non ex eo qz lex mosayca loquit in spẽ ꝙ filius succedat excluſa filia licet lex ciuilis generaliter inuitet masculos ꝛ feminas ad successionem parentum tamen non habet locum in iudeis ex quo lex mosayca loqꝫ specialiter de eis. ꝛ adduco sing. text. in. c. i. de iur. cal. vbi constitutio loquens specialiter de clericis licet generalit̃ respectu certi actus derogat constitutioni generaliter disponenti de personis ſz spãliter respectu illius actus ibi. n. prima constitutio imperatozis loquebatur spãliter de clericis ſz gñaliter respectu actus vt non deberẽt iuraꝛ. Alia constitutio loquebatur de omnibus generaliter sed specialiter respectu certi actus videlicet vt persone principales deberẽt per se iurare de calũnia ꝛ tamẽ illa specialitas respectu generis personarum ꝛ generalis repectu actus preiudicat alteri generali constitutioni que respectu iuramẽti de calumnia loquitur specialiter Sed iura spãliter proniderunt vt clerici non iudicentur a laycis ſz respectu conuentionis loquantur gñaliter ꝛ iura que permittunt recõuentionem loquuntur gñaliter ſz respectu actus reconuẽtionis loquantur spãliter sequitur ꝙ constitutio illa specifice loquens de clericis vt non possint iudicari a laycis ꝺrogat constitutioni generali loquenti de reconuentione ꝛ dicit ille tex. ad hoc stupendus nullus hic fecit mentionẽ sed non est inuentio mea sed illuz tex. ad hoc allegauit. d. Abb. in. c. i. de iura. calum. Sed pro certo optime adduxi ad hoc illud consilium Jo. cald. tene menti qz proiicit in
89 profundum motiua alterius partis. Tertio moneoꝛ † vbi cũqz lex considerat effectum ꝛ illum prohibet semper videtur prohibere modum per quem deuenitur ad illum effectum Jta probatur in. c. cum quid vna via de reg. iur. in vi. l. oratio. ff. de sponſ. cum ſi. Sed iura considerant effectum ꝙ laycus non iudicet cás clericorum vt in. c. decernimus. §. eo. c. ſi diligenti cum ſi J. ti. primo ergo sequitur ꝙ videtur prohibiti reconuentio cum p illaz deueniatur ad effectum a iure prohibitum. ¶ Quarto dico forte casum in terminiſ in. c. qualiter. J. e. vbi dicitur ne pro defectu iusticie clerici trahantur a laycis ad iudiciuz seculare quod omino fieri prohibemus vbi dicitur ꝙ ob denegatam iustitiam iudicis eccleſiaſtici de clericis non recurritur ad iudicem seculaꝛẽ vt faciat iusticiam de clericis ergo multo minus recurritur ad iudicem secularem in causa reconuẽtionis ꝛ ſi dicatur vt iam dicit Jo. an. ꝙ ille tex. loquitur de trahẽte ꝛ ſic de conueniente clericum ergo comprehenditreconuenientem ꝛ ita ẽt dicit do. Car. in. d. c. qualiter qz ſz ita rñdeat Jo. an. tñ nõ bñ rñdet ex eo qz satis oꝛ trahi in cã recõuentiõis cuz accesserit ad iudiciũ seculare cã ꝓuentionis ꝛ nũc cõpelliẽ rñdere in cã reconuẽtionis ꝛ ẽt qz a causa conuentionis potest desisteꝛ. sed a causa recõuẽtionis non potest desisteꝛ. ergo dicitur inuitus trahi cuz iudicium redditur in inuitum vt. l. inter stipulantem. §. i. de verbo. ob. ꝛ sic cum non accesserit ad iudicem laycum vt ibi conueniretur sed vt alium conueniret si ibi reconueniretur satis dicitur trahi extra suam intẽtionẽ. Item ẽt dico ꝙ ſz ille tex. loquaẽ de conuẽtione tamẽ est genus ꝛ vificaẽ in reconuẽtione tamẽ ideo illud fuit qz ita comuniẽ frequẽtabatur tamẽ idẽ est in causa reconuẽtionis ſz non ita frequenteẽ faciat glo. in clemen. i. ꝺ rescrip. ꝛ in. c. ij. de confeſ. lib. vi. ꝛ. l. tale pactum. §. fi. ff. de pac. ꝛ p conseques
90 vñ ibi casus pro hac opinione † ꝛ ẽt faciat v̂bum omnino
a ibi positum quod de ſui natura est v̂bum p̃ciſuz[a] vt probatur in. c. piſanis in v̂. omnino dimittat de reſti. ſpo. ꝛ in. c. qualiter el ꝺo de accuſ. in v̂. omnino remoueri ꝺz. ¶ Et ſi quiſpiam opponat ꝙ illa dictio omnino recipit limitationã a iure vt voluit Bal. in. l. fi. C. de ꝓtrahen. emp. ꝛ probaẽ in. c. ꝛ ſi christus in ver. oino de iure iur. qz ad hoc rñdeo ꝙ recipit restrictionez per alia iura vt materia ſubiecta requirit ſed in caſu noſtro non potest recipe restrictionem qz ſi reciperet restrictionem sequereẽ ꝙ eẽt contra iuris diſpoſitionem illa restrictio qz iura vt dixi superius pbibẽt effectum ergo videniẽ prohibere modum p quez deueniaẽ ad effectũ prohibitum. ¶ Quinto adduco text. q videẽ in terminis decidere iſtam. q. in. c. relatum de iure
91 patro. † vbi ſi laycus ſpoliat dominuz ad hoc vt clericus conuẽiat laycum coram layco nõ prodeſt layco iſta fraꝰ. Jta dicamus in propoſito qz laycus nunqꝫ adimplebit illud quod debet adimpleẽ clericꝰ ad hoc vt reconueniant

a ¶ Prieciſũ: Adde. §. illud in auc. de trieẽ. ꝛ ſemiſ. colũ. iij. ꝛ i. §. ſi vo qdã in auc. de exhib. ꝛ introdu. re. col. v. ꝛ viꝺ fely. i. c. exꝓte el. i. circa ꝓn. de offie. delega. car. ccvi. ꝛ i. c. gratum in fi. eod. titu. car. cciiij.

UVA. BHSC. IyR_275_2

casum specialem vt videtur sentire glo.i.d.c.cuius in agē do. ¶Quinimo si laycus spoliat clericum poterit clericus agere coram iudice ecclesiastico vt probatur in.c. cum sit generale de fo.compe. ¶Sexto ex probatione facta con tra clericum coram iudice seculari non pōt clericus con demnari per iudicem suum proprium vt probatur hic er go multo fortius non poterit condemnari p laycum in cā reconuentionis. ¶Septimo vbicunq; iudex seculare iu dicat in negocia ecclesiastica videtur presumere ita dixit tex.in.c.decernimus.s.eo.ergo siue in causa conuentionis siue reconuētiōis iudicat dicit presumere ꝙ presumptio ē quedam temeritas vt.c.i.de vi.& ho.cle.& c.omnes.§.ca ueant de peni.& remis.& d.c. decernimus & ibi dixi ergo videtur ꝙ non posset recognoscere per viam reconuētio nis & si dicatur ꝙ est text.indubitatus de iure ciuili i auc. de san.epi.§.reuerendissimis vt dictum est quē tex.ad hoc allegauit Guil.de cu.in.d.l.ij.ff.de iudi. allegat Bald. & ang.in.d.l.ij.§.sed si agant & Jo.calda.hic ad quem tex. domi. Anto. hic respondet ꝙ non dicit ille textus per quem puniatur clericus ergo debet intelligi per suum iu dicem competētē & non per laycum. Sed tu dicas ꝙ ab hac responsione posset defendi cōmunis opinio.ꝙ imo in telligitur per iudicem secularem puniri ex eo qꝛ tex.ibi di cit ꝙ punietur legitimis penis & sic legalibus ergo per iu dicem secularem qꝛ iudex ecclesiasticus qui viuit lege dei puniret lege dei & non lege seculi vt.c. filius de testa. & si dicatur ꝙ corrigit per aucten.statuimus.C.de epis. & cle. posset responderi ꝙ aucten.statuimus loquitur in conuē tione non in reconuētione ergo ista v̄ba sunt ad ephesios. Ego vehementer admiroꝛ ꝙ do.an.& alij mode.& ēt Jo. cal.non viderint illum tex. oculo intellectus. Nam in.d. auc.sunt duo §.incipiētes reuerēdissimi. Nā vn⁹ incipit re uerēdissimis ät pbris alr incipit reuerēdissimi vo aprochry sarij i prio.§.dr ꝙ si clericꝰ fuerit inuētus dicere falsū testi moniū in cā criminali punietꝰ pēis legalibꝰ & sic punietꝰ le ge ciuili.& gl.ibi dicit ꝙ punietꝰ.l.cornelia ō siccarijs & l. cornelia de fals.& sic male dicit do.Anto.ꝙ punietur per iudicem ecclesiasticum qꝛ imo probat ꝙ per iudicem lay cum nec loquitur ille tex.in causa reconuentionis & credo ꝙ ille tex. emanauit ex erroꝛe veterum legum & ꝙ male respondetur ꝙ est corrceptus per aucten.statuimus qꝛ nū q̄ tenuit talis lex vt iam dixi superius & sic do. An. & alij male considerarunt illum tex.& videtur ille tex.conforma ri dispositioni.l.nullum cum sua glo.C.de testi.& sic salua honorificentia doctorum ille tex.non meretur allegari p opi.glo.& doctorum. Extat alter.§.reuerendissimi autem aprochrysarij ibi enim probatur ꝙ aprochrysarij eporū euntes ad aliam ciuitatem pro ipsis epis aut eccl̄ijs non possunt conueniri nisi alios ipsi conueniant.qꝛ ab illis po terunt reconueniri & iste tex.bene facit pro opi.glo.quem non vī considerasse do. An. vt ex suis rñsionibus apparet. ¶Posset dici ꝙ illi hypocrisarij non sunt clerici.qꝛ non p sumitur quis clericus nisi exprimatur vt.c.ex lr̄is de transa.& est responsio satis colorata tñ pōt tolli hec responsio vt dicamus ꝙ sunt religiosi hoc probatur in aucten.quo oportet epos.§.si vero ibi religiosos hypocrisarios si sunt religiosi ergo gaudent priuilegio clericali vt.c.ij.de fo.cō pe.Et sic ille tex.probat cōem opi.tamen adhuc respon deo ꝙ non dicit ibi tex.ꝙ possunt reconueniri coram iudi ce seculari sed dicit tex.solis illis qui ab eis conueniuntur damus licentiam si quam actionem hēant contra eccleſiā aut ꝓtra epos eoꝝ proponere ſz non dicit coram quo iudi ce.si dicatur ꝙ intelligitur coram eodē iudice dico ꝙ hoc non dicit ille tex.nec pōt ita dici ex eo quia generalia v̄ba legis non adaptantur ad id quod in spē iurisdictor disponer non pōt vt probaꝛ in.c.a nobis de sen.exc.& in.c. tua de deci. Jo.mo.in.c.ij.de consti.lib.vi.do.an.in.c. eccl̄ie san cte marie eo.ti. Bal.in.l.fi.§.de incōputatione.C. de iur. delib. Sz lex ciuili non pōt in spē facere laycum iudicem supra clericū vt in.c.benedē.xcvi.di.& in.d.c. eccl̄ia san cte marie de consti.& c.qualiter.J.e.ergo illud quod non pōt in spē non presumitur fecisse in genere iurisdictor.& sic ille tex.non probat id ad quod eum allegauit antiqua & moderna iurisprudentia. Quinimo plus dico ꝙ retenta cōi opi.ille tex.destruit dictū Bal.inquantū dixit ꝙ si cle ricus q̄enit laycum coram seculari pro debito eccl̄ie non potest reconuēiri coram seculari.pro certo tex.est in termi nis contra eum in.d.§.reuerendissimi hypocrisarij in v̄.si q̄ obligationē habent contra ecclesiam & sic Bald.dixit contra casum.l.Ultimo contra cōmunē opi.dico esse ra tionem quam apponit.d.l.papinianus cū dicit ꝙ non de dignet contra se iudicem hr̄e quia ille qui in agendo adit vnum tribunal non dedignet illud habere contra se licet tota antiqua iurisprudentia.& moderna alleꝛ illū tex.& il lam rationem & dicant esse equitatē queso videamus istā equitatem quo ad clericos primo dico ꝙ istud est contra Bal.inquantum superius dixit ꝙ clericus pōt reconueni ri coram seculari pro debito suo nō autē pro debito eccl̄ie si ita est ꝙ pp equitatem emanauit ista reconuentio sequi tur ꝙ multo fortius pōt recōueniri pro debito ecclesie.qꝛ multo fortius eccl̄ia amplectitur equitatem & honestatez
a. est enim auctrix & fultrix iusticie[a] & equitatis vt dixit sing. tex.in.c.i.§.diuersus ō aliena.feud.ergo sequit ꝙ si clericꝰ pōt reconuēiri pro debito suo fortius pro debito eccl̄ie q̄ fauet eqtati multo fortiꝰ. Modo ꝙ illa ratio nō habeat locū in clerico demonstro ad oculum clericꝰ est maior se
92 culari † & laycorum est obsequi.& clericoꝝ imperare vt i d.c.eccl̄ia sancte marie & ideo maior iudicat minorem.& non ecōtra.ix.q.iij.c.cū simus & notaꝛ.xi.q.i.in sūma & iō
93 dixit glo.† ꝙ asinus intumescit cum videt se per ꝓparem apprehēdi.l.i.§.veteres de acqui.pos.ff.p glo. quanto fortius cum p minorem se vñ si clericus q̄enit laycum coram seculari iō istud facit qꝛ a iur̄ neccitaꝛ.qꝛ actor sequit fo rum rei vt in.c.cū sit gñale.J.ti.primo & dedignari dz ꝙ cō ueniaꝛ propter hoc coram layco qui est se inferior sunt.n. reges clerici.vt.xij.q.i.c.duo sunt gña sunt enim di.vt i.c. ex iniuncto de hereti.c.sacerdotibus.xi.q.i.ideo dz dedi gnari ꝙ reconueniaꝛ coraz suo inferiori.& sic illa rō non militat in clericus ergo cessante ratione legis cessabit eiꝰ prohibitio.c.cum cessante.de app.l.adigere.§.q̄uis ff.de iur̄ patro.cum fi.Et iō ratio illa cessat in clericis vñ actus actinorum sunt in patientie bene disposito vt in.ij.ō aia.& si dicaꝛ ꝙ lex bz eum pro non dedignante vel saltez egtas naturalis bz pro non dedignāte ad hoc rñdeo ꝙ lex ciui lis.nō presumiꝛ hr̄e pro nō dedignante qꝛ nō pōt vt.d.c. eccl̄ia sancte Marie si dicaꝛ ꝙ lex canonica hoc facit rñ deo ꝙ nō facit qꝛ lex spāliter loquēs ō clericis derogat le gi gñaliꝛ loquēti de reconuētione vt dixi supius. Nec etiā pōt lex canonica vt p glo.valde sing.in.c.si impator.xcvi. di.qꝛ illud priuilegiū clerici habuerūt a deo & enucleare vtrū papa posset facere ꝓstitutionē ꝙ clericus possit recō uēiri coram iudice seculari nō ē pnitatis mee. qꝛ cū sis mor talis que sunt mortalia cura in hoc staré vt agnus coram tondente decisioni dñi nr̄i pape. Si dicaꝛ ꝙ equitas natu ralis hoc dictat vt tenent docto.cōiter adhuc dico non ee verū qꝛ nulla rō suadet ꝙ minor iudicet maiorem imo de iure gentiū ē introductū vt maioribꝰ pareamus.vt.l.ve luti.ff.de iusti.& iur̄ cū si. ¶Postremo faciat p reconuē tionē iurisditio recipit incremētū vt.d.l.cū papinianus.& d.auc.& ꝓter ſz vbi ꝙuersie spectant ad diuersam iurisdi tionē nō bz locū reconuentio.l.mulieri.& ticio.ff.de con di.& demon.l.in agris.ff.de acqui.re.do.l.ſz cuz patrono. ff.de bo.pos. Sed iurisditio supra clericuz & iurisdi.supra laycū sunt diuerse.vt i.d.c.duo sunt gña.xij.q.i. ergo non bz locum ius acrescendi in eis & per ꝓns non habet locū reconuentio.qꝛ laycus nūquam habuerit iurisditionē su pra clericum sed quo ad iudicē ecclesiasticū bene bz locuz ista reconuētio.quia bz iurisditionē supra laycos i habitu & in potentia lz non in exercitio iuxta no.in.c. nouit J.eo. & licet Jo.an.dicat ꝙ istaz opi.seruat antiqua ꝓsuetudo ergo

aTFultrix iu stitie.adō bal. i.l.ea lege vi. q.x. col.C. de ꝙdi.ob caus.& in.l.acceptam in fi.C.ō vsu. & tz valde noz pau.de cast.in ꝓsi.clxxij.& iō vnq̄ pōt mo ri. xxiij.q.i.c. pudenda vbi oino videto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ergo seruanda est ista opi. ego dico q̄ talis ꝓsuetudo est
corruptela q̄ non potest induci vt laycus habeat iurisdi
ctio nem supra clericū ꝛ sic vt minor iudicet maiorē ꝛ est
ꝓtra iusgentium vt in dicta.l.veluti ꝛ adhuc esset dubitā
dum si deberemus stare dicto Joan.an.dicētis q̄ ita ser/
89 uat ꝓsuetudo de q̄ ad pñs nihil dico.† Et ex istis elicit cō
clusio vera q̄ nec de iure ciuili nec ō iure canonico cl'icus
cōueniens alium corā iudice seculari nō potest ibi recon/
a neniri nec ꝓ ꝓtractu aut testamēto aut debito ecclesie
quicqd dixerint glo.ꝛ cōiter docto.ꝛ si occurreret ꝓsule/
rem tene mēti q̄ multis nō placerent be ratiōes mee.ta/
men in euū erunt illustriores.deus gloriosus nō facit hec
tēpora frustra.Faciat etiā ꝓtra cōem opi.c.nullus.j.tit.i.
vbi nullus iudex secularis pōt condēnare clericū.ergo se
quitur necessario q̄ nō poterit reconueniri corā eo q̄ ne
gato vno videt negari omne id per qō deuenitur ad illō
.l.oratio.ff.de sponsa.cū si.ꝛ audiui alias q̄ in publica re
petitione quidā allegabat Rapha.dicentē q̄.d.§. reue/
rēdissimi apocrysarij loquit de laycis ꝛ non de clericis
q̄ re vera videt esse respōsio do.Lar. hic qui dicit q̄ ibi
non apparet q̄ loquat de clericis q̄ ly apocrysarij de q̄
bus ibi loquit essent missi ab aliq̄ eccl'ia nō tñ per hoc in
fertur q̄ eēnt clerici.sed tu dic vt superius dixi q̄ ista nō
est bona rñsio.Dicit etiā do.Cardi.q̄ ibi nō apparet q̄
ibi ageret corā seculari ꝛ forte agebat hic corā eccl'iasti
co nec dī ibi q̄ possunt recōueniri coraz eodem iudice ꝛ
nil aliud intēdit ille.§.nisi declarare qñ dicat talibus cō/
petere ius reuocandi domū de quo iure habet in.c.fi.j.ti.
90 primo ꝛ ista tene mēti.C†Capio nunc aliā partez glo.
posito q̄ clericus possit recōueniri in cā mere ciuili corāz
iudice layco.qd si agitur de crimine ciuiliter glo.ista ibi
sed si clericus dicit posse recōueniri per iura que allegat
Joā. an.refer Ugo. ꝛ quosdā alios dicere q̄ clericus nō
potest corā layco recōueniri actione que infamet ꝛ q̄ de
nullo crimine clerici etiā ciuiliter vel in modū exceptiōis
puta vt repellat a testimonio pōt iudex laycus cognosce
re ꝛ remittit ad.c.i.de mutu.peti.facit qō habet in.c.i.de
cleri.cōiug.lib.vi.in ver.nullatenus vbi videt casus q̄ iu
dex laycus nullatenus condēnet clericū de crimine ſz an/
te illud.c.ꝓcedebat hec glo.q̄ si in causa mere ciuili pos
set reconueniri posset etiā si de crimine ciuil'r agat q̄ hec
due cause cōparant.C Jtē p̄supposito q̄ clericus pos
set recōueniri de crimine ciuiliter corā iudice seculari ibi
condēnetur de furto vel alio crimine q̄ infamet possit epi
scopus ex tali snia illum deponere.gl.ista respōdet q̄ nō
q̄ nō efficitur infamis cum ciuiliter actum sit.ideo nō de
bet imponi pena ordinaria.c.ii.de ordi.cog. dicit tamen
q̄ si ex hoc grauata eēt sua opi.poterit suspēdi ab officio
91 ar.c.p̄sbyter.ij.q.v.Et sic collige ex ista gl. q̄ dānatus
ciuiliter de crimine qō infamat nō efficitur infamis ſz con
trarium tenuit glo.in.c.cum te de re iudica.ꝛ gl.in.c.mul
ti.ij.q.i.vincen.Host.Bostien.ꝛ Pet.damnant istaz gl.
ꝛ dicit Vincen.q̄ imputat sibi qui laycuz conuenit.alle/
gat.d.c.cū te ꝛ notatur ibi in scōa glo. Jtem exceptio est
ciuilis ꝛ tamē infamat.ideo libertus cōtra patronuz de
dolo non potest excipere.l.apud celsuz.§. aduersus.ff. de
dol.excep.allegāt.l.i.ꝛ l.furti.ff.de his qui no.infam.ta
men merendus quē refert glo.in.d.c.multi.tenet cuz ista
glo.cui videt concordare Gratianus.ii.q.iii.§.hinc colli
gitur.sed in cōtrariū facit.vi.q.i.c.infames dicit.d. Lar.
q̄ eo respectu quo fuit actū ciuiliter verior est opi. q̄ dā
natus efficiatur infamis per iura ꝛ ratiōes adductas. ꝛ
voluit glo.in.l.infamem.ff.de publi.iudi.sed eo respectu
quo iudex erat laycus qui nō potest cognoscere de crimi
ne clerici etiā ciuiliter.Etiam per recōuentionem potest
sustineri glo.ista q̄ dānatus non efficiatur infamis cum
sententia nō teneat argumē.huius tex. Jta residet hic.d.
92 Lar.tu tene istam glo.per tex.c.i.de cleri.coniug.lib.vi.
C Collige etiā ex ista glo.q̄ ꝓfessus crimē de quo quis
damnatus efficeretur infamis incurrit infamiā.quā que/
stionem doc.hī ſm domi.Abba.explicant.ꝛ adducit bar.
93 in.l.infamē.ff.de publi.iudi.dicere† q̄ regulariter cōfes/
sus crimen in iudicio nō efficitur infamis ante snīam. vñ
requirit sententia ad hoc vt efficiatur infamis. movet ex
.l.i.ff.de his qui no.infami.Sed ꝓfessus crimē non hētur
ꝓ condēnato vt in.l.si cōfessus.ff.de custo.reo. ergo sed
in cā ciuili cōfessus bene habet ꝓ condēnato.l.i.C.de con
fes.ideo in casibus in q̄bus efficit infamis per snīam effici
ur infamis per ꝓfessionē.Fallit qñ post ꝓfessionem sequit
ictus fustiū.l.ictus fustium.ff.de his qui no.infa.vel quā/
do transigit.l.qñ eo.ti.ꝛ ita residet hic do.Abb. C Sz
do.Cardi.dicit hī non esse verū imo confessus in crimina
li efficit infamis.ꝛ allegat.l.athletas.§.fi.ff.de his q̄ not.
infa.ꝛ dicit istā partem tenere glo.in.l.pe.C.de interdict.
matri.ꝛ in.l.sed si possessori.§.sed cū de hereditate.ff. de
iureiur.ꝛ in.l.ictus fustiū.ff.de his qui no.infami. ꝛ Jn/
no.i.c.sup his.de accusa.ꝛ Archi.in.c.felicis de pe.in.vi.
ꝛ Joan.andre.ibi in nouella allegat etiā do.Lar. cōtra
Bar.l.qñ.ff.de his qui no.infa.Hec est verū ſm euz qō
dicunt quidā q̄ ibi nō sit sola cōfessio sed fuit mixta cum
transactione q̄ ille leges cōsiderāt solam ꝓfessionē. Jtez
confessus hī ꝓ condēnato qō dicit patere q̄ per ꝓfessio/
nem res est effecta notoria.c.fi.de cohabi.mulie.ꝛ cler.ꝛ
in notorio iudex punit etiā sine snīa.allegat Innocē.in.c.
quakr el scōo de accusa.ꝛ in.c.ex parte de vbo.signifi.qō
94 dictum dicit esse singu. C Jtē ꝓfessio sufficit ad condēna
tionē etiā si ꝓcessus sit nullus.c.pisanis de restitu.spolia.
Jnno.in.d.c.quakr.ꝛ hoc voluit idē Bar.in.l.si ꝓfessus
.ff.de custo.reo.ergo sequit q̄ cōfessio hz illam virtutem
quā habet snīa imo maiorē q̄ si deberet ferri snīa cessan/
te cōfessione ꝛ processu nullo snīa esset nulla.notat p glo.
in.c.eccl'ia sancte Marie de ꝓstitu.ꝛ in.c. quakr el p̄mo
de accusa.ꝛ hanc partē dicit do.Lar.fore veriorez ſz pro
opi.bar.dicit facere mitiorē interpretationē que in penis
95 fienda est.c.in penis de regu.iur.lib.vi.†ꝛ dicit q̄ p̄sup/
posito q̄ ꝓfessio infamet nihilominus dz intelligi de con/
fessione vera ꝛ nō de ꝓfessione ficta sicut est cū quis citat
super crimē ꝛ est ꝓtumax quo casu videt confiteri crimē
vt no.in specu.de cōtumacia.§.sequit in p̄n.ꝛ facit.c.cum
cōtumacia de hereticis lib.vi.hoc tñ casu nō infamat in/
famia iuris ex illa cōfessione nec ex snīa super hoc ex illa
confessione lata vt disputādo determinauit Jaco. de bel.
Refert Jo.andre.in additio.specu.in.d.§.sequit ꝛ ad.l.
fi.C.de reqren.reis que vī ꝑdicere.rñdet q̄ loquit de ifa/
mia facti vt ibi notat.ꝛ ista dicit esse bene notāda domi.
Lar.ꝛ sic nō est verū q̄ sicco pede docto. transeat super
isto passu vt dicebat do.Abba.ꝓ quo plene vide bart.
in.d.l.ictus fustiū.vbi idē dicit Bal. hī non tangit istum
96b passuz†.sed querit an dānatus furti sit infamis.b ꝛ refert
glo.dicere q̄ nō nisi sit condēnatus criminal'r que opi.di
cit q̄ nō est alibi.ꝛ est cōtra.l.non pōt.ff.de fur. nisi forte
esset furtū modice rei.puta.j.duos aureos.c.cum te de re
iudi.Idē si quis esset damnatus ex aliqua suspitiōe furti
vel ex fictione statuti.q̄ non efficeret infamis. ꝛ dicit q̄
furtū non est crimē publicū.ideo nō admittit ad accusan
dum nisi ille cui ciuil'r cōpeteret actio.de quo dicit eē gl.
singu.in.l.pe.ff.de ꝓdi.ob cau.Sz idē bal. in.d.l.ictus fu
stium ꝛ in.l.i.ff.de his q̄ no.infa.sequit glo.ꝛ dicit q̄ nul
nullum genus ꝓbationis infamat nisi ꝓbatio facta p cō
fessionem.ꝛ allegat glo.quā dicit esse singul. in.d.l.sed si
possessori.§.pe.ff.de iureiu.non tñ rñdet ad.d.l.i. que est
fundamentū bar.ꝛ eodē modo fecit do.Lar.ꝛ sic multi
plicant incōueniens ꝛ nō soluūt.Ange.in.d.l.ictus ꝛ in
d.l.infamē simpl'r sequit Bar.ꝛ nihil noui adducit.Ubi
bi vī salua honorificētia bar.q̄ talis ꝓfessio ifamet. ꝛ ar
97 guo sic formal'r† vbicūq̄z duo regulariter equipata sunt a
iure ius exorbitans loquēs de vno extēdit ad reliquū sin/
gu.est gl.ſm oēs in.c.si postq̄z.§.fi.de elec.lib.vi. hī facit
glo.in.c.ij.de ꝓfes.in.vi.ꝛ in cle.i.de rescrip.ꝛ in.l.i.C.de
rap,vgi.ꝛ qō dī per scribētes de trebellianica ꝛ falci. in

a C Reconueniri. Vide ad materiaz huiꝰ conclonis vltra nouissimos scribentes hic specu.in ti. de cōpe.iudi.adi. in p̄n.i v. Jtez clericꝰ permittens.ꝛ in vsi. sed nūqd idez in layco ꝛ oēs canoni.in.c.si diligēti de fo. cōpe. q̄ multa pulchra tāgūt ꝛ.d.Alexā.de imol.in.l.i.ff. de iudi.

b C Sit infamis. Adde nouissimos scribentes pꝰ bal. in.l.furti.C.ō infa.ꝛ in.l. si quis ex argē. de edē.ꝛ pau. de ca.nota. in cōsili. lxxxiiij. quez omnino videas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

auc. sed cū testator. C. ad. l. fal. sed sñia ꝛ ꝓfessio regulari-
ter equpant. casus est ꝫ formalis. ergo si sñia infamat ifa
mabit ꝛ ꝓfessio. ꝛ ex hoc appet rñsio viua ꝫ̃ neruuz ad
d. l. i. ff. de his qui no. infa. vbi lz prætor loquat in condē-
nato. nihilominus hēbit locū in confesso. ꝛ eodez modo
respondeo ad. l. athletas. §. calūniator eo. titu. vbi tex. lo-
quitur in condēnato. Sēdo adduco glo. singu. in. l. quid
98 ergo §. ex cōpromisso. ff. de his qui no. infami. q̄ dicit † ꝙ
quādo sñia non infamat cōfessio nō infamat. ergo vbicū-
qz sñia infamat infamabit ꝛ cōfessio tene menti. qz de pel
lago adducta est glo. illa. ꝛ eā reputat singu. Ang. in. d.
l. infamē. ff. de publi. iudi. Tertio allego text. cui mundus
non respōdebit in. l. iij. §. lege iulia in ver. condēnatus vel
conuictus. ff. de testi. vbi dicit ꝙ ad hoc vt quis repellat
a testimonio ferendo vt infamis sufficit ꝙ sit condēnatus
vel conuictus. ꝛ clarū est ꝙ illa disiunctiua vel disiungit.
ꝛ denotat diuersitatem vt plene per Bart. in. l. is qui ou
centa. §. vtrum. ff. de reb. du. ꝛ lz glo. ibi exponat dictionē
illam vel pro ꝛ dico ꝙ infert violentiā illi textui iuxta il-
lud votoqz tuo tua vita repugnat. ¶ Quarto dico istuz
intellectum habuisse gratianū summū iur̄ antistitem. iij.
q. ij. §. item lege iulia. Quinto adduco glo. in. c. i. de exce
ptio. ꝛ in. c. super eo el ꝑmo de testi. que dicunt ꝙ de iure
canonico sufficit ꝙ sit ꝙuictus ꝛ per ꝙsequens multo for
tius si est cōfessus sed de iure ciuili dz esse condēnatus qa
pro certo male loquūtur. ꝛ confundit dictum earum per
§. l. iulia. Sexto adduco tex. in. l. diuus. ff. de custo. reo. in
ver. quasi condēnatus. vbi confessus est quasi condemna
tus. ergo lex loquens in condēnato bz locum in quasi cō
demnato. c. parrochianos in ver. quasi debitum de deci.
Septimo allego casum cui totus mūdus non respondē-
bit in. l. si accusator. ff. de prevarica. quē iduco hoc modo
in. l. qui iudicio. ff. de accusa. dr̄ ꝙ dānatus de crimine nō
accusat sed in. d. l. si accusator dr̄ ꝙ cōuictus de crimie nō
accusat. ergo fortius si est ꝓfessus crimē. ergo licet lex loq̄
tur de dānato bz tñ locū in ꝓfesso. Et adducēdo illos du-
os tex. sit deiect in profundū quicqd dixerit Bar. ꝛ alij se
quaces. Octauo adduco tex. ꝙiuncta gl. in. d. l. q iudicio
vbi tex. loquit de dānato publico iudicio vt nō accuset. ꝛ
tñ glo. ibi dicit ꝙ ꝙuictus de crimine publico nō accusat
ergo multo minus accusabit cōfessus crimē publicuz. er-
go lex loquens de dānato bz locum in ꝓfesso. Nono ad-
duco tex. in v. reprobatū ꝙiuncta glo. in. l. lucius. ff. ō his
qui no. infa. Decimo faciat tex. in. l. de etate. §. qui iterro
99 gatus. ff. de interrogato. actio. † vbi dicit ꝙ ꝓfessus in iu
dicio dicit quasi cōtrabere. ergo sequitur ꝙ ex cōfessione
fit infamis coniūcta. l. quoniā. ff. de bis qui no. infami. Et
ex istis defensate sunt glo. ꝛ deus noster Jesus Christus
100 laudetur in secla. ¶ Collige etiā ex ista glo. † ꝙ ifama
a tus[a] de facto suspēdit ab officio donec se purgauerit ꝛ se
quunt docto. ꝛ dicit Hostien. eum suspendēdum propter
hanc infamiā tantū ꝛ non propter crimen. cum illud non
sit ꝓbatum quo ad penam ecclesiasticā imponendā. quia
nec ad hoc agebatur licet alij teneant contrariū. sed limi
tatur hoc per dictū Innocen. in. c. qualiter ad fi. de accu-
101 sa. vbi voluit † ꝙ iudex qui tulit sententiā cum ageret de
crimine ciuiliter nō possit priuari virtute illius instantie.
nec alius iudex respectu instantie preterite cum ageretur
de crimine ciuiliter tamē prelatus proprius poterit illuz
priuare suis beneficijs qz per sententiā crimen est factum
notoriū. ꝛ ꝓcedet de nouo per viā accusationis vel inq
sitionis. ꝛ producetur sententia ad ꝓbationem delicti. ar-
gu. c. tua de cohabi. mulie. ꝛ clerico. sic etiā per eandē sen
tentiam ꝓbabitur infamia in alio iudicio ꝛ repelletur a
102 testimonio ꝛ ordinibus. c. testimonium de testi. † ꝛ sic mi-
rabiliter vult Inno. ꝙ acta facta cū agerēt ciuiliter pre-
iudicant cū agitur crialiter in alio iudicio cuius ꝓtrariuz
voluit glo. in. l. si qs a se fundū C. ad. l. iul. de vi. publi. ꝛ
Bar. in. l. ij. ff. vi bo. rap. Nam ꝓbatiōes in crialibus de-
bent eē luce meridiana clariores. l. sciant. C. de ꝓbatio.

a ¶ Infamatus de fcō. ad de ad materiā huius pcōnis bal. in. l. fres i i. col. C. de iof. testa. ꝛ Bar. i quoda ꝓsi. suo incipi. Super ioan. de diru. canonistas in c. ifamibus de reg. iu. ꝛ facit qō voluit pau. de ca. i ꝓsi. lix. Nūo aūt infa mia purgēt ꝛ ipsius materi am vide p̄spe cu. in titul. de ingsitio. §. i. v. hoc aūt scias. By. ꝛ Joan. an. in regla in famibus de re gu. iu. ꝛ Bal. in. l. i. in. v. op po. ō sum. tri.

b ¶ Probō le gittima. Adde Fely. nouissi- me oia conge rentē in. c. pru dētiā in. §. sex ta circa mediū i. col. de offi. de lega. car. xxv.

tamen Bar. post Jacō. de are. in. l. iij. §. si quis dōlo. ff. de
tabu. exhi. dixit ꝙ ꝓbationes in ciuili faciunt fidem cum
agit crimināl̄r per illū tex. Sed pōt dici ꝑm domi. Abb.
ꝙ faciant aliquā fidem in criminali ꝛ coadiuuant alias
probationes. ꝛ sic non faciunt plenam ꝓbationem. quia
al̄r se defendisset reus si fuisset actū criminaliter allegat
qō no. Fede. de se. ꝓsilio. xxij. ꝛ Inno. in. c. per inqsitionē
103 de electio. vbi dixit ꝙ si contra aliquē p̄tem probat̄ cri-
men nisi ageret criminaliter de crimine non dz puniri qa
contra ꝓbationez siue per instrumēta siue per testes mul
ta possunt opponi que etiā si aliqñ taceat is cōtra quem
obijciuntur non debet puniri nisi quatenus patit modus
agendi. Secus dicit in ꝓfessione vbi quis nō pōt ꝫdicere
. l. gñaliter. C. de nō nume. peccu. c. per tuas de ꝓba. ꝛ sic
primum dictū Innocē. potest procedere in cōfessione vt
sūus iudex fundando se sup illa possit ꝓcedere ad ꝑuatio
tionem licet in alio iudicio sit facta. qō est bene notādum
ꝑm do. Abba. Ita quādo virtute sentētie est effectus infa
mis lz ageret ciuiliter tunc enim cū infamia sequatur ifa-
matum quocūqz vadat sicut lepra leprosum. i. q. i. c. cito
turpem. c. testimoniū de testi. poterit iste puniri ꝛ priuari
bñficijs suis ꝛ ēt deponi qz non dz permitti vt infamis in
famia iuris administret nec curandū qual̄rcunqz sit actū
ex quo vere infamis est qz nō puniet crimē directe proba
tum ciuil̄r. sed infamia inde surgens ꝛ ita intelligitur di-
ctum Inn. in. d. c. qual̄r ꝛ Fede. in prefato ꝓsilio vbi cōsu
104 luit † ꝙ si cōuentus vno iudicio actione depositi negauit
depositū iura. interposito si ꝓbatur post modū deposituz
ꝙ ꝑ hoc in alio iudicio probatur illū esse periurū ꝛ infa
mem ꝛ sic per suppositionē ꝙ clericus potuerit hic recō-
uenirī cū in veritate sit effectus infamis poterit deponi vl
priuari bñficijs qō glo. ꝛ doc. hic non cōsiderant ꝛꝙ pro
pter infamiā iuris quis sit priuatus vel priuādus tz Jn-
no. in. d. c. per inquisitionē ꝛ in. c. inter dilectos de excessi.
prelato. Joan. an. in. c. i. de accusa. lib. vi. vbi vult ꝙ etiaz
ex hoc poterit deponi allegat. l. iudices. C. de dignita. li.
xij. domi. Abba. allegat glo. in. l. ij. §. miles. ff. de his qui
not. infa. ꝛ. c. querellaz de iureiuran. Pro certo ista non
est farrago huius. c. si ꝓbatio super crimine ciuil̄r intēta
to preiudicet in iudicio criminal̄r. ita ꝛ ꝓfessio sed tangit
in. c. cāmqz de testi. vide ibi plene do. Anto. ꝛ do. Abba.
ꝛ in. c. veniens de testi. Bal. in. l. ij. C. de edendo Jac. bu.
in. l. ab hostibus. §. sed ꝙ simpl̄r. ff. ex qbus causis maior.
ꝛ scrib. in. c. i. de ordi. cognitio. Et lz gl. ista dicat ꝙ pos-
sit suspendi per infamiā facti tamen hoc nō est indistincte
verum ꝑm dominū Abba. sed dz iudex procedere per in-
quisitionem. ꝛ sic crimina nō possunt probari ꝛ infamia
ad hoc vrget dz purgationē indicere. sed si infamia indu
cit scandalum vel crimen est magnum. tunc statim pote-
rit suspendi precedente processu ita notatur per gl. in. c.
si presbyter. ii. q. v. Joan. andre. in. c. i. de accusa. lib. vi. ꝛ
105 docto. in. c. ii. ꝛ in. c. inter dilectos de pur. cano. † ¶ Gl.
b in verbo legittima querit que est ꝓbatio[b] legittima dicit
ꝙ illa que fit per testes omni exceptiōe maiores. Et q oi
cantur oi exceptione maiores allegat glo. d. Abba. in. c.
i. de ꝓsangui. ꝛ affi. que dicit illos qui nulla exceptione le
gittima repelli pñt. qō est bene notā. ꝑpter statuta loqnē
tia de legittima ꝓbatione. Idem no. glo. institu. de inuti.
stipu. §. ité verboz que dicit illū esse idoneuz qui nulla ex
cepti ne repelli potest. Ista sunt bene notāda ꝑpter iura
multa que dicūt si legittime fuerit ꝓbatū vel legittimatio
ne ꝓbauerit qz intelligitur per testes omni exceptiōe ma
iores. ¶ Ego pōdero ꝙ retēta doctrina huius gl. videt
reprobari dcīs Joā. an. in. c. cū pro cā de procu. vbi text.
dicit legittime ꝓbauerit. ꝛ tñ Jo. an. dicit sufficere si pro-
bat per vnū testem cū delatione iuramenti ꝛ tñ posset su-
106 stentari dictū Joan. an. arguēdo sic. † Omnes probatio
que est a iure approbata dicitur ꝓbatio legittima ad ꝫ
allego singu. tex. in. c. ij. de probatio. vbi probatur ꝙ pro
batio per iuramentum dicitur probatio legittima licet
contrarium

UVA. BHSC. IyR_275_2

contrarium voluerit glo. que reputatur singu. in. l. cuz de indebito. ff. de proba. ꝛ ex hoc datur enucleatio belliſſima ad iura multa que vtuntur illis verbis legitime probaue rit vt ſufficiat delatio iuramenti cum vno teſte ꝛ habeas iſta iura que hoc hñt in. c. quotiens de teſti. in verbo legi time ꝓbatum. c. iur auit in verſi. legitime probauerunt de proba. c. ſeries de teſti. c. conſanguinei de re iudi. c. prudẽ tia. §. ſexta de offi. delega. c. pe. de colluſio. detegen. c. acce/ dens de accuſa. ꝛ ex hoc dico vobis Bal. nó bene dixiſſe in. l. ex ſententia C. de ſenten. que ſine certa quanti. vbi di xit ꝙ ſi iudex condẽnat aliquẽ ſi actor ꝓbauerit ꝙ nunq̃ defertur iuramentũ caſum dicit eſſe ſingu. in. l. lucius. ff. ỏ condi. ꝛ demon. ꝛ ideo idem Bal. in. l. id qỏ pauperibus
107 C. de epi. ꝛ cle. dicit † ꝙ ſi teſtator mandauit ſolui oĩbus ꝓbantibus ſe debere recipere dicit ꝙ nó ſemp intelligit ỏ euidenti ꝓbatione ſed ſufficit coniecturalis ꝛ allegat. l. lz imperator. ff. de lega. i. ꝛ. d. l. lucius ꝛ ſic concordat cum dicto Jo. an. in. d. §. cum pro cã ſed iſta glo. ꝛ tex. videtur confundere illud dictum pro certo mihi videtur ꝙ nó cõ fundat illud ꝛ qỏ iſta glo. non bene ponderetur a docto/ ribus ex eo qꝛ eſt referẽda ad tex. iſtũ ſed tex. loquitur de probatione fienda in cauſa criminali vbi exponit pena ſu ſpenſionis ꝛ depoſitionis quo caſu ꝓbationes debẽt eſſe luce clariores vt. l. ſciant. C. de proba. ideo non eſt admi/ ratione dignum ſi teſtes debeant eſſe omni exceptiõe ma/ iores ſed in illa cauſa pur ciuili ꝛ ſtatutum diſponat de probatione legitima dico ꝙ recipit interpretationem de/ claratiuam a iure cõmuni vt. l. ij. C. de noxali. c. cum dile/ ctus de conſue. ideo intelligitur de probatione etiaz iura/ mentali quia dicitur ꝓbatio legitima ſecus ſi ſtatutuz lo/ queretur in probatione criminis ꝛ eodem modo videtur dicendum ſi exprimatur a iudice vt attendatur an in cau ſa ciuili an in cauſa criminali ꝛ ad. d. l. lucius poſſet dari reſponſio ꝙ ꝓcedat in actu qui nõ poteſt cadere in ſubie ctum loquitur enim tex. de probatione filiationis fienda per filium ſi probauerit ſe eſſe filium qỏ intelligitur de ꝓ batione que nó eſt in eius poteſtate illud procedit cõſide/ rata materia ſuper qua profertur quia eſt difficile ꝛ pene impoſſibile probare filiationem non ſic eſt quando iudex dicit condẽno ticium tibi ad decem ſi probaueris qꝛ ſatis videtur probaſſe ſi ꝓbat ea probatione que a iure appro bata eſt vnde iuramentum dicitur probatio legitima ꝛ etiam probatio per teſtes dr̃ probatio legitima lz non ex primatur omni exceptione maiores iſta eſt glo. quam re/ puto ſingu. in. c. ad abolendaz in verbo deprehenſi de he/
108 reticis quam adde ad ea que dixi in. c. ij. de offic. ordi. † ꝛ ſic debet attendi materia ſuper qua hoc verbuz legitima probatio profertur qꝛ dz intelligi ꝑm ſubiectã materiam. l. ſi vno. ff. loca. l. plenum. §. equicij. ff. de vſu ꝛ babi. cum
109 ſi. tene menti quia eſt noua doctrina ꝛ inaudita. ¶ †Ul/ timo iſta glo. dicit penam eſſe imponendam ſecũduz qua litatem ꝛ quãtitatem delicti quia tex. dicit ꝙ debet depo ni ꝛ ſuſpendi ꝑm exigentiam criminis ideo annectit̃ que/ ſtio que crimina ſint ſuſpenſione digna ꝛ que ſint depoſi/ tione ꝛ degradatione digna. Ad primum dicit hic dom. Anto. ꝙ ſuſpenſione digna ſunt omnia quibus quis ỏ fa cto eſt infamatus. ij. queſtiõe. v. c. preſbyter ſi a plebe ꝛ. c. ſi mala fama debet tamen crimen eſſe tale ꝑm eum ꝙ po pulus ſcandalizetur ꝛ non leuiter. d. Abba. dicit ꝙ nó re cte. d. Anto. reſpondet ad queſitum qꝛ hic tex. loquitur ỏ crimine de quo conſtabat per confeſſionem vel probatio nem ꝛ tamen dicit ꝙ debet ſuſpendi ſi crimen hoc mere/ tur ꝛ ſic non verificatur tex. in infamia facti tantum vnde Jo. an. ponit exemplum in fornicarijs per. c. tua nos de cohabi. mu. ꝛ cleri. ideo dicit ꝙ licet propter talem infa/ miam facti clericus poſſit ſuſpendi vt eſt dictuz tñ quedã ſunt crimina que etiam ꝓbata expoſcunt ſuſpenſionem ꝛ non depoſitionẽ arg. c. ſicut ꝛ. c. clericos de coha. muli. ꝛ cle. c. nullus de iure patro. c. i. de re iudi. li. vi. ꝛ ſic in caſi/ bus expreſſis vt in dictis iuribus expoſcũt ſuſpenſionẽ. ió non põt dari certa regula ſed iudex informabit motũ ani mi ſui ex caſibus expreſſis in iure ar. l. nó pñt. ff. de le. ꝛ. c. tranſlato de conſtit. ꝛ ſic cõmittetur arbitrio ſuperioris. ¶ Añq̃z crimen nó eſt ita graue ꝙ expoſcat depoſitio nem ꝛ tunc poterit ſuſpendi vel ſi probatũ eſt crimen per modũ inqſitionis venit mitius puniendus quã ſi ageret per viam accuſationis vt in. c. qualiter el. ij. de accuſa. fa/
110 ciat. l. bodie. ff. de pe. ita hic reſidet. d. Abba. ¶ †Circa iſtud primum queſitum tu circa hoc dicas ꝙ ſi de huiuſ/ modi crimine conſtat per confeſſionem tunc non attendit modus procedendi aut per inquiſitionem aut per accuſa/ tionem qꝛ tunc venit imponenda pena ordinaria quãtũ/ cunq̃z grauis. l. proinde §. notandum. ff. ad. l. acquiliaz. c. ij. de confeſ. ij. queſtione. i. c. nos in quẽquã ꝛ faciat. c. fi. ỏ
111 celebra. miſ. vbi eſt tex. valde ſingu. † ꝙ vbi de crimine cle rici conſtat per eius confeſſionem imponitur pena ordia ria nec obſtat ꝙ ſit proceſſum per viam inquiſitiõis ꝛ eſt ſingula. limitatio ad. c. qualiter vbi de iure canonico in ꝓ ceſſu inquiſitionis non imponit̃ pena ordinaria vt depo/ ſitio ab ordine vel alia grauis ꝛ ſi quis opponat ꝙ miti/ us agitur cum ꝓfeſſo q̃ cũ ꝓuicto vt. xij. q. i. c. non dicatis rñde vt per glo. in. c. de hoc de ſymo. ꝛ ita limitatur quia illud procedit qñ quis confeſſus eſt timore probationis. ſecus qñ ſponte fuit confeſſus qꝛ tunc habent locum iura dicentia ꝙ mitius agitur cum ꝓfeſſo q̃ cum cõuicto vt in d. c. non dicatis de quo per glo. in. d. c. de hoc ꝛ etiam põ dera circa hanc glo. inquãtum vult ꝙ delictum ſecũdum ſui qualitatem exigit penam qꝛ imo an delictuz ſit graue hoc cognoſcitur ex impoſitione pene. xxiij. q. i. c. nó aufe/ ramus. c. ita quorũdam de iudeis dicas ꝙ illud eſt ſpecia le qꝛ ſepenumeco apponit̃ pena grauior pro ỏlicto ꝙ nó
112 eſt graue vt in. c. admonere. xxxij. q. ij. ¶ †Circa ſecũdũ
a que crimina ſint depõe digna[a] reperiunt̃ tres opiniões ꝓncipales prima eſt in glo. lxxxi. di. c. i. ſcõa eſt. xv. q. viij. in ſũma ꝛ ponunt duas opiniones prima eſt ꝙ omne cri men requirit depoſitionem niſi caſus in iure ſit exceptus ſcõa opi. eſt vt nullũ crimen exigat depoſitionẽ niſi in iure reperiatur expreſſum ꝛ iſta vr̃ magis equa niſi detur in/ corrigibilitas nec ſufficit prima contumacia ſed gl. iij. vr̃ hoc magis reſtringere dicens quẽ nõ deponẽduz niſi pro maximo crimine hoc probatur in. c. fi. i. q. ij. ꝛ pro illa fa/ cit. c. tue de penis. xvi. q. vij. c. inuentũ vbi dr̃ quis non de/ bet priuari beneficio niſi pro graui crimine ꝛ que dicãtur crimina grauia quo ad hoc dic vt fuit dictum in precedẽ ti queſtione ꝙ iudex informabit motum animi ſui ex his que in iure videntur imponere penam depoſitionis vt pu tat. d. Abb. ꝙ non debet multum attendere ad canones antiquos quia illi de facili imponebant penaz depoſitio nis nam vt ſingulr̃ dixit tex. in. c. fraternitatis. xxxiij. diſt. etas noſtri tpis ita eſt vt nõ ſolũ merita ſed ét corpora de fecerunt ideo cenſuram antiquoz canonum non patitur mouere ideo dicit Goffre. in ſũma de coha. mul. ꝛ cler. ꝙ omne crimen mortale ꝛ delictũ expoſcit depoſitionez de rigore. l. di. c. ſi epiſcopus nõ aũt de equitate ꝛ miſericor/ dia iuris niſi habeat aliquam aliam qualitatem grauan tem ꝛ ponit lr̃. d. Abb. poſt Goffre. aliquas qualitates q bus concurrentibus iudici dz depoſitio ꝛ ꝑmo omne deli ctum cũ incorrigibilitate vt in. c. cum non ab homine. j. e. nec ſufficit indiſtincte prima contumacia vt voluit glo. in c. i. lxxxi. diſtin. ¶ Item omne delictum cum irregulari/ tate vt. c. niſi cum pridem. §. ppter conſcientiam de renũ. Inno. in. c. cũ nr̃is de ꝓcef. ꝑben. itẽ ſi delictũ eſt publicuz ꝛ ſcãdaloſuz. xxx. q. i. c. nó dz itẽ ſi eſt diu ꝓtinuatũ. lxxxij. di. c. ꝓſbyter in gl. i. ꝛ i. c. i. de cle. pcuſ. itẽ ſi hz qualitatem enormitatis. c. tue de pe. ¶ Item ſi hz in ſe infamiã iuris vt eſt dictũ ꝛ que delicta dicanr̃ enormia tex. eſt cũ glo. in
113 l. i. C. de reqren. reis ꝛ ex iſtis infertur † vtruz ꝓp fornica tionem qs debeat deponi. d. Anto. poſt Goffr. in ſumma de cohabi. mul. ꝛ cler. concludit ꝙ ſi eſt notoria ſcandalo ſa vel digna ꝛ continuata eſt depoſitione digna. c. quam

a ¶ Depoſi. di gna. Adõ ſpe. in tit. de cri. in ꝑn. q diſcurrit per oẽs caſus.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sit de excess.prela.c.ex parte a.de testi.glo.in.c. presbyter lxxxj.di.si autem non hz istas qualitates tunc si cõmitti/ tur cũ moniali idem facit glo.in.c.virginibus.c.si episco pus.c.si qs rapuerit ꝛ.c.si qua monaca.xxvij.q.i.vbi cõ/ numerantur qõ delicta cõmissa fornicando cũ monacha idem si cum virgine vel cum nupta.lxxxi.di.c.si quis cleri cus.ij.q.vij.c.lator idem si cum consanguinea vt ibi nota tur idem si cum filia spirituali vel ea quam ad penitentiã recepit.xxx.questione.i.c.non debet idem si cum soluta cũ virgine si iam duxit in vxorẽ de facto.xxxiij.di.c.fraterni tatis.lxxxi.di.c.si quis ammodo.c.ij.qui cleri.vel mona. sed si nõ duxit in vxorem sed simplr eam cognouit nec cõ currit aliqua de predictis qualitatibus tũc si est in sacris qz ibi est annexum adulteriũ spũale.c.fraternitatis de fri gi.deponi᷑ ℔ tenet ℣au.in cle.i.de offic.ordi.faciat.c.in multis de eta.ꝛ quali.si non est in sacris licet de rigore sit deponendus nõ tñ de equitate. ¶ Sed.d.Abba.dicit ꝙ ista dicta sunt nimis rigorosa qz in.c.clericus ꝛ in.c.sicut de coba.mul.ꝛ cle.mandatur fornicarios moneri ꝛ in cõ tumaciam suspendi ꝛ in contumaciam deponi ꝛ in.c.sin/ autem eo.ti.dr̃ ꝙ si non dimiserint concubinas ad tertiaz monitionem tunc epꝰ possit eos priuare beneficijs ꝛ iter dicere officium ꝛ vti᷑ ille tex.verbo liceat epo ꝛ sic nõ ar/ ctatur epꝰ ad hoc. Item dicit tex.dz interdici officium ꝛ sic non mandat deponi ꝛ in.c.ex parte.a.de testi.nõ man dat papa sacerdotem deponi ꝛ clericum concubinarium sed priuari beneficio ideo concludit.d.Abb.ꝙ cum iura circa fornicationem ꝛ concubinatum vario modo dispo nant ꝙ relinquetur arbitrio superioris conseruatis circũ stantijs ꝛ scandalo inde surgente ꝛ consuetudine ꝓie ap ponent penam quãdoqz depositionis quandoqz suspen/ sionis quãdoqz priuationis ab officijs qñqz prius mone/ bit qñqz sine monitione priuabit exquo cõstat de delicto. Judici enim da᷑ optio qñ varie pene imponũtur vt volu it glo.in.c.a crapula de vi.ꝛ bone.cleri.xxxiij.di.c.frater nitatis ꝛ dz declinare iudex semp ad mitiorẽ partẽ quia pauci vt dicit Goffre.sine vicio incõtinentie reperiuntur .l.di.c.qz tua. ¶ Etas nostri tpis non patit᷑ vt in.d.c.fra
114 ternitatis † ꝛ melius est a deo redargui de misericordia q̃ de seueritate.xxvi.q.vltima.c.allegant ꝛ sic dz intelligi Goffre.in sũma de cohabi.muli.ꝛ cle.vbi dicit ꝙ prius dz clericus pro simplici fornicatione suspendi ꝛ data ino bedientia deponi idem dicit Hosti.in sũma eo.ti.§.qual᷑ impona᷑ ꝛ hec dicit.d.Abb.esse no.qz iura supius alle. vario modo disponẽtia fecerũt eũ dubitare ꝛ ita hic resi/ det ꝛ sic.d.Anto.dicit ꝙ pro simplici fornicatõe clericus veniat deponẽdus si est sacerdos vel in sacris qz tunc non censet᷑ simplex fornicatio sed incestuosa Jo.de imo.hic al legat in ꝓrium glo.in.c.maximianus.lxxxi.dis.ꝛ in.c.la/ tor.ij.q.vij.quas glo.dicit teneri ibi per doc.cõiter ꝛ vtro biqz per Archi.iste passus vr̃ clarus nec indiget disputa/ tione ex eo qz gl.in.d.c.si aũt dicit ꝙ de gr̃a ecclesie est in dultũ vt ꝑus moneant᷑ ad dimittẽdas ꝓcubias ternam ꝑmoi tione ꝛ postea suspendant᷑ ꝛ ꝑponã᷑ durante ꝓtumacia g̃ de iure veniũt suspendẽdi ꝛ deponẽdi ꝛ loquit᷑.d.c.si aũt ꝛ.c.sicut ꝛ.c.clericos de coba.mu.ꝛ cle.in clerico ꝓcubi/ nario ꝛ tñ deponunt ꝙ gratiose ꝓcedat᷑ vt ibi dicit᷑ ergo multofortius erit idem in clerico vel in sacerdote cõmit/ tente simplicẽ fornicationẽ vt nõ deponat᷑ ꝑm rigorẽ anti
115 quoꝝ canonũ. ¶ †Ego vidi de facto cũ legerem ferarie sunt ãni viginti rustici habitãtes in dyoces̃ comacensi ele/ gerant in suũ rectorem quẽdam sacerdotem hominẽ pro fecto robustum ꝛ pene nigri coloris habentẽ faciem ma/ gnam ꝛ cũ hac ꝓditione ꝙ ꝓduceret secũ concubinaz ex eo qz alij rectores quos habuerant in dicto loco nõ ha/ bentes concubinas accedebant ad vxores rusticorũ ꝛ pp hoc multi rectores fuerunt occisi. ideo ne starent sine re/ ctore volebant rectorem ducere concubinã quesiuerunt a me si hoc fieri poterat de iure salua eorum conscientia. ¶ Expuli eos de studio meo vt ribaldos tamẽ ex eo qõ

a ¶ Que autẽ actual᷑ delega tio sit ꝛ q̃ eius formavide per Ja.bu.ꝛ bal.i auc.p̃sbr̃i. C.õ epi.ꝛ cle.bar.i l.qvno.§.exau ctorator de re mili.ang.are.i trac. maleficio rũ vñic.caput a spatulis.

dixit.d.Abb.ꝙ dz puniri attenta consuetudine loci vt est dictum vr̃ ꝙ mitius veniret talis sacerdos puniendus qz sepenumero tolleratur minus malã vt euitetur maius vt videmus in curia romana tollerantur meretrices vt evi/ tetur vicium sodomie. ¶ Et pondera vnum qõ forte vi/ debitur nouũ quare est ꝙ tẽpore apostolorꝝ ꝛ sic ecclesie primitine ita punirent᷑ sacerdotes cõmittentes fornicatio nem vt in.c.presbyter.lxxxi.dis.ꝛ in.c.p̃sbyter.lxxxij.dist. ¶ Abi vr̃ dom̃ ꝙ iõ fuit qz tpe illo clerici ꝓstituti i mi noribus poterãt ꝑbere mr̃imoniũ ꝛ illo vti ꝓstituti post/ ea in sacris.xxxi.di.c.nicena synodus ideo nõ est admira tione dignũ si puniebant᷑ cõmittẽtes postea fornicationẽ qz grauius efficiebat᷑ peccatũ eorꝝ.ꝛ ideo dicebat Jo.an. dr̃Anto.ꝛ.d.℣e.in.c.vt clericorum de vi.ꝛ bone.cleri.
116 † ꝙ magis punit᷑ laycus ꝓiugatus cõmittens fornicatio nẽ q̃ clericus non ꝓiugatus ꝛ ista vr̃ esse rõ quare appli statuerũt clericos fornicatores deponi sed cũ hodie cleri ci non ꝑbant matrimoniũ constituti in minoribus vt eo vtantur cõstituti in sacris videt᷑ ꝙ cessare debeat pena de positionis nisi fornicatio esset qualificata qz diu ꝓtinuata vt dictum est ergo sequit᷑ ꝙ non recte dixit.d.Anto.ꝙ cõ stituti in sacris cõmittẽtes fornicationẽ veniat puniendus pena depositionis qz istud fuit ꝑm canones antiquos ha bentes rationem quare imponitur pena ita seuera sed ho die dz cessare pena ita seuera quia cessat ratio antiquorũ canonũ.ꝛ ideo in.c.clericus ꝛ in.c.sicut de cohabi.cler.ꝛ mu.iubetur ꝙ moneant᷑ sacerdotes ad dimittendas con cubinas tribus monitionibus alꝫ debeant suspendi vel deponi ꝛ cũ glo.ibi voluit ꝙ illa dispositio emanauit de gratia vr̃ ꝙ non recte dicat ymo emanauit ꝓpter cessantẽ rõnem ꝓhibitionis ꝛ si opponat᷑ de.c.vt clericorꝝ de vita ꝛ bone.cle.vbi dicit᷑ prout magis aut minus peccauerint puniantur ꝑm canonicas sanctiones vnde vr̃ velle ꝙ etiã puniant᷑ ꝑm ꝙ canones antiqui disponunt qz responderi potest ꝙ intelligat᷑ ille tex.de fornicatione qualificata ea qualitate de qua superius dictum est ꝛ ꝓpter hoc non est admirandũ si tpe apostolorꝝ imponebat᷑ pena depositio/
118 nis sacerdoti fornicatori sed hodie non imponit᷑ nisi ꝑm ꝙ disponitur in.d.c.clericus cum sili. Unde grauati sunt clerici in vno ergo releuantur in alio arg.l.eum qui ff.de
117 iureiur.maxime † qz facile labimur in pctñ incontientie l.dist.c.quia tua. Et lz sim laycus tamẽ non sum infestus clericis ꝛ iudicando ꝛ consulendo ꝛ legendo libẽti aio sequar partẽ eis fauorabilẽ ar.c.in scripturis.xcvi.di.de/ bent.n.coopiri peccata eorꝝ q̃tenus fieri põt ideo cõsuluit ℣e.de anch.illustri ꝛ magnanimo ꝓncipi dño Karolo
118 de malatestis † ꝙ iudex laycus non poterat inquirere ꝑ occultas concubinas clericorꝝ tanquam tenderet in vitu/ periũ ipsorum clericorꝝ ita dixit in repet.c.ea que de reg. iur.lib.vi.in.xxiij.qõ.quod bene notabis ad intellectum
119 glo.in.c.eos.xxxij.distin. ¶ †Capio nunc tertium q̃ cri/
a mina sint actuali degradatiõe[a] digna ꝛ gl.melior de cor pore iuris ad quam quottidie fit remissio.c.ad abolẽdaz de hereti.dicit ꝙ in tribus casibus post depositionem cle ricus relinquit᷑ iudici seculari primus est in crimine here. voluit glo.in.c.cum non ab homine.j.eo.sed nõ recte: ex cipitur iste casus qz si vult penitere nõ tradet᷑ iudici secu lari sed dz detrudi in carcere ad agendam penitentiaz.c. pe.de hereti.ꝛ põt hodie ista pena carceris cõmutari in aliam.c.cõmissi de hereti.lib.vi.nisi esset relapsus qz tunc sine vlla audientia traditur curie seculari.c.accusatus de here.lib.vi.ꝛ in tali relapso verificatur recte casus excep/ tus per glo.d.c.ad abolendam secundus casus est in cri/ mine falsi.c.ad falsariorum de crimine falsi.ꝛ si oppona/ tur de.c.nouimus.§.fina.de verbo.significa.dic ꝙ ille est casus specialis tertius casus est propter calumniam vel contumeliam quam quis intulit episcopo suo quia depo/ situs statim traditur curie seculari.xi.questiõe.i.c.si quis seculare ꝛ faciat glo.in.c.fi.de testi.cogen. ¶ Sed glo. in.d.c.cum non ab homine infra eodẽz dicit illud.c.si qs

sacerdotum

UVA. BHSC. IyR_275_2

sacerdotum procedere in eo qui est incorrigibilis ⁊ ita ẽt
sentit glo. licet dubitauerit in. d. c. si quis sacerdotuz ⁊ cla
rius in. d. c. nouimus ⁊ in. c. si qui sunt. ij. q. vij. ⁊ ista opi
nio vt equior cõmuniter tenetur in. d. c. cum non ab homi
ne ⁊ in. d. c. fi. de testi. cog. duruz enim esset dicere q̃ propter
homicidium non tradatur curie seculari vt. d. c. cum non
ab homine ⁊ propter simplex vitium cõmissum cõtra epi
scopum tradatur immediate curie seculari extra istos ca
sus non traditur ꝑm glo. illam curie seculari depositus si
est corrigibilis. ¶ Excipit do. An. alium casum in sorti
lego per. c. admoneant. xxvij. q. vij. nõ placet do. Abb. iste
casus excepte q̃ ibi non dicit q̃ sortilegus tradatur cu
rie seculari sed q̃ debet degradari si clericus est sed si lai
cus anathematizari ⁊ cum materia sit odiosa ⁊ valde ex
horbitans debet intelligi de degradatione verbali per. c.
tue de pe. vbi traditur regula q̃ pro magnis scelerib⁹ de
bet clericus degradari ⁊ detrudi in monasterio ⁊ sic vtit̃
verbo degradari ⁊ tamen intelligit̃ de degradatione ver
bali q̃ patet per sequentia verba inquantũ dicunt q̃ de
truditur. Si enim fieret actualis degradatio statim fieret
de foro seculari. c. ij. de pe. li. vi. nec est verisimile q̃ volue
rit clericũ tradi curie seculari ad mortem ⁊ laicum simpli
citer excõmunicari satis est enim vt comprehendatur sub
magnis secularib⁹ ⁊ sic sub dispositiõe. c. tue alĺat doctri
nam traditã per doc. in. c. q̃sto de iure iur. q̃ si pro aliquo
delicto imponatur pena capitalis nõ intelligitur de pena
mortis re vera fuit Jo. cremonẽsis q̃ ita obtinuit ꝑ bono
nie sed tu dicas q̃ est glo. sing. ꝓ illo dicto i. l. i. C. ne chri
stianũ mancipiũ sed ego dico q̃ in ꝑiuz est glo. q̃ reputat̃
sing. instit̃. de iniurijs. §. in sũma vide pro hoc que dixi i. c.
ex litteris de ꝓsti. ita cũ dicat̃ q̃ depositus degradet̃ intel
ligit̃ de degradatione verbali alĺat tex. in. c. si quis episco
pus. xxvi. q. v. vbi istis ꝓsulentibus aruspices ⁊ sortilegos
imponitur pena detrusionis qui tñ pari pena veniunt pu
niendi ar. c. qui alioꝝ. xiij. q. iij. alĺat etiã. c. non opz. ⁊ c.
aliquãti. xxvi. q. v. vbi mandat̃ istos sacrilegos abijci ab
eccl̃ia nõ ãt tradi curie seculari alĺat. c. ij. de sortileg. vide
que ibi dixi ⁊ põdera q̃ casus excepti a regula ꝓp idẽpti
tatem rõnis extendunt̃ ad similes. c. cũ dilecta de cõfir. vti
lis vel inutil̃. vbi est casus melior de corpore iuris cano. ⁊
in. l. bis solis. C. de reuo. dona. vbi est casus melior de iur̃
ciuili ⁊ tex. in. c. i. §. porro in ti. que fuit prima causa bñfi.
amit. vbi est tex. sing. ꝑm Bal. ⁊ faciat. l. ob es.. C. de ꝓdi.
mino. sed iste casus in sortilego videt̃ similis casibus exce
ptis a regula ⁊ per consequens exceptio per idẽptitatem
rõnis extenditur ad simile

penam condignam contra talem hominez ſceleratum oz tradi curie ſeculari nulla expectata incozrigibilitate alle gat in ar.d.c.cum nō ab homine vbi lex oimittit iudici ſe culari ſimplicem homicidā ꝓpter contemptum canonice diſcipline z ne poſſit eſſe perditio plurimozuz ſe in ſceuis enozmitatibus imiſcendo maioz enim debet ſumi vidicta ab illo qui tot ſcelera cōmittit q̄ de illo de quo eſt timoz
123 q̄ peioza cōmittat † qz de cōmiſſis quis ē puniēdus. ſed de cōmittendis nō eſt quis puniendus. ſed eſt denuncian dus.c.ad diſſoluendum.de deſponſ.impub.qz fozcius eſt preſumendū contra illum qui cōmiſit iuxta illud preteri ti nō ſcire futura facit.z regula ſemel malus li. vi. z dixit lex.q̄ illis nullatenus indulgēdum eſt.qui impunitatem veteris delicti nō emēdationi q̄ conſuetudini deputarūt vt.d.l.iij.de ep.audi.Et ex his pz q̄ pena perpetui carce ris nō eſt condigna.Nam illa imponit heretico redeunti ad vnitatem eccleſie vt in.c.pe.de hereti.Item arguendo a maiozitate rationis videt q̄ traditio iudici ſeculari. et degradatio intelligat pro criminibus valde minozib⁹ q̄ ſit homicidiū vt cōtra falſariū litterarū pape z cōſimiles de quibus dubitat ſupra.Non obſtat ſi dicat q̄ propter idemptitatē vel maiozitatē rationis nō debemus extēde re conſtitutiones penales de peniten.c. pen. not. Joan. an.in regula odia li.vi.in mercurialibus.qz vbi eſt eadez ratio vel maioz nō dicit fieri extenſio.ſed tacite videt ea dem diſpoſitio.vt per glo.in.c.i.de tempo.ordi.li.vi. ma xime vbi de delicto de quo agit pena certe nō reperitur a canone diffinita ſunt.n. q̄plura delicta grauiſſima i qb⁹ nec reperit pena certa in canonibus diffinita ſed in legi bus ſic vt contra illos qui tēpla dei fregerunt cōburerunt ſpoliauerūt ſacerdotes occiderunt parētes vel patriā p diderunt contra tales eniz ſceuiſſime pene de iure ciuili i ducte ſunt.Nam quādoq; dānant ad beſtias quandoq; comburuntur.quandoq; in aquis ſubmergūtur in alueo quandoq; in fruſtra dilaniant.l.capitaliuz.ff.de pe.l. pe na.ff.de parricid.dicem⁹ne q̄ talia delicta in ſacerdote p petrante fit pena condigna carceratio vel detruſio in mo naſterium vbi laicus forte ſocius criminis damnatur ad ignem vel ad beſtias vel in profundo maris proiicitur cū aculeo vel dilaniat in fruſta pro certo tanta diſſimilitudi nem inter clericos z laicos taliter delinquentes inducere eſſet abſurdum ideo tales ſunt degradādi z tradendi cu
124 re ſeculari z poſſet circa hoc tradi noua doctria † q̄ vbi cunqz per leges pro atrociſſimo delicto apponitur aliqua de predict] ſceuiſſimis penis vel ſimilibus qz i eccleſia nō reperitur cōdigna pena ſimilis pro dictis delictis punie dis q̄ tāq̄ eccleſia non habeat quid vltra faciat in talib⁹ contra clericū cōmittentem huiuſmodi crimia q̄ poterit iudex laicus contra talem clericum procedere ſup tali cri mine attrociſſimo z epiſcopuz in proceſſu z ſententia pre uenire z eo degradato legali pena punire z ita habet lo cum.§.ſi vero crimen in auct.de ſan.ep.vbi tex. loquit de iſta preuentione z degradatione ſequenti qz pōt intelligi ꝑm eū in clerico deferente habitum z tonſuram ſi talia ō licta ſunt ita notoria q̄ tergiuerſari nō poſſunt iſtud vlti mū dictum do.Pe.dicit do.Abb.videri ſatis durum vt iudex ſecular] poſſit procedere cōtra clericum incedentez cū habitu z tonſura ante degradationē factaz per epiſco pum vt ſi ex tali delicto enozmiſſimo maxime nō cōtinua to perdat ipſo facto priuilegiū fori ꝓtra not.in.c.ſi iudex laicus de ſen.excō.in.vi.z in.c.perpēdimus eo.ti. z iō di cit ſibi nō placere iſtud vltimū per.d.c.cum non ab homi ne z per.c.clerici.j.eo.nec valet cōſuetudo in cōtrarium z remittit ſe ad dicenda in.d.c.perpēdimus tu pondera qz dictū do.Pe.probat formaliter in.d.§. ſi vero crimen ſz dic vt ſepius dictū eſt q̄ ille tex.non potuit hec diſponere z ideo dicit do.Abb.q̄ per iudicē eccleſiaſticuz erit talis clericus degradandus z tradendus curie ſeculari z ad
125 ducit pro iſta parte tex.in.c.i.j.de homici.† vbi homicida voluntarius z ſtudioſus debet ab altari euelli ita vt mo/

a ¶ Infixū eſt Adde.c.quāto .j. de his que fiunt a prelato ſin.conſc.cap. verſi.i.z ō ma io.z obe.c.ſo lute.vbi ſcribē tes idē dicunt,

riatur.Nam per illud verbum euellas intelligitur cleri/ cus homicida nam ipſe proprie dicitur euelli ab altari q altari ſeruit z non laicus qui non ſeruit altari imo remo tus debet ſtare.c.i.de vi.z ho.cle.z priuatio vt eſt euelli
126 preſupponit habituz.l.x.de ver.ob.ff. † Eſt enim proprie
a euellere quod impreſſuz z infixuz[a] eſt ſicut eſt clericus re ſpectu ſeruitij altaris.c.ſolite de maio.z obe.nō obſtat q eccleſia non imponit penā mortis z ideo non poteſt intel ligi in clerico qz illa eſt lex exodi canonizata inter cōſtitu tiones canonicas z dū loquitur de morte nō refert ſe ad prelatum eccleſie ſed loquitur imperſonaliter moriatur.Et dum dicit euellas dirigit verba ſua ad prelatuz quaſi di cat āmoueas z degrades ita vt moriatur per miniſteriuz iudicij ſecularis z ſic eccleſia nō infligit directe penā mor tis ſed indirecte degradando z tradendo curie ſeculari ſi mile hī in.c.fi.ne cle.vel mo.li.vi. ¶ Et vltra predicta di cit do.Abb.q̄ paſſus eſt nonus periculoſus z ſubtilis di cit ſe adducere tex.in hac materia valde ſing.i.c. nouim⁹ de verb.ſig.vbi tex.loquens de crimine falſi dicit q̄ ſi qs propter hoc crimen vel aliud flagitium graue non ſolum damnabile ſed dānoſum fuerit degradatus tāquā exutus priuilegio clericali foro ſeculari per cōſequētia applicet z ſic quo ad degradationem infligendam non ſe reſtrin git ad crimen falſi vel aliud certum crimen imo videt da re regulam generalem q̄ fiat degradatio quādo crimen eſt dānabile quo ad exemplū alioz ſi enim ſpūale eēt in crimen falſi vt patet ex predictis ille tex. ſupflueret oino nec poteſt intelligi de incozrigibili cum crimen falſi z ali ud graue non ſolum dānabile ſed damnoſum iudicentur ibi ad paria quo ad penam degradationis z in crimen falſi non reperitur incozrigibilitas ergo ibi videtur tex. clarus contra cōmunem doctrinā gloſarum z doctoruz. ¶ Adducit etiam alium tex.quem in hac materia dicit ſing.vz in.c.i.de homici.li.vi.vbi mandans occidi per aſ ſaſinuz vt ibi habetur ipſo facto eſt cōmunicatus z depo ſitus ab omni ordine officio z dignitate z dicitur diffida tus a toto populo chriſtiano vt ibi habetur quomodo er go eſt credendum q̄ grauiſſime delinquētes eccleſia vel let in ſuo foro continere tamen vt patet ex predictis pro delicto atrociſſimo non ſolum relinquit clericum iudici ſeculari ſed etiam permittit ipſum offendi cuz bonis ſuis a quocunqz z in pena imponenda ex quo non eſt expreſ ſa in iure debemus nos conformare penis per ſimilia de licta impoſitis.c.non afferamus.xxiij.q.i.vnde dixit tex. not.in.l.reſpiciendum.ff.de pe.q̄ pena non debet eſſe du rioz delicto nec mitioz ſed debet cōmenſurari delicto.c.ſūt quidam.xxiij.q.v.vbi dicitur q̄ grauiſſimum delictuz de bent punire principes ſeculares vt ſi quis interfecit pon tificem epiſcopum preſbyterum z c. Inducit etiam iſtum tex.in fi.verbis dum dicit non debet quēlibet depoſitum relinquere iudici ſeculari quaſi dicat indifferenter hoc fa cere non debet ſed aliquando hoc facere debet etiam non data incozrigibilitate allegat etiam iſtuz tex.in ſui ratiōe quia dicit q̄ non debet hoc facere quia functus eſt officio ſuo quod eſt intelligendum ſufficienter puniendum z ſic non obſtat.c.quoniam frequenter.ff.ſi.vt litte non conteſ. Et licet iſte tex.dicat q̄ non debet duplici pena cōteri. qz intelligitur quando ſufficit aliter habere.nec obſtat.c. ad falſarioz de crimi.falſi z.c.ſtatuimus.xvi.q.i.qz vbi deli ctum eſt atrociſſimuz vel diu continuatū non videtur ſuffi cere ſola pena depoſitionis nec in veritate videtur funct⁹ officio ſuo delictum per hanc penā non ſit ſufficienter pu nitum ergo ex mente huius.c. poteſt iudex eccleſiaſticus procedere ad degradationem z traditionem curie ſecu lari ſicut ergo quando nō poteſt puniri congrue de fa cto relinquitur curie ſeculari vt.d.c.cum non ab homine. ita z quādo nō pōt de iure ꝓpter deffectū pene ita dicit i telligere cōez doctrinā gloſaz vt habet i.c.nec licuit.xvij. di.z in.c.ad abolendaz de hereticis z in.d.c.cum non ab
127 homine † vbi decidit q̄ q̄diu poteſt qs cozrigi p eccleſiā quātūcūq;

quãtũcunq; sit criminosus nũquã tradendus est curie se/
culari vt intelligatur qñ potest corrigi de iure ꝛ de facto
per supradicta ꝛ ista dicit do. Abb. esse sing. qꝛ nusq; iste
articulus ita copiose examinat ꝛ quotidie venit in prati/
ca ꝛ adducit etiã tex. c. si quis laicus. xxij. q. v. vbi presby/
ter vel clericus vel epus degradatur per cõminationẽ fa/
ctam ꝑ principes seu dominũ terre vt not. doc. in. c. petitio
de iure iur. qꝛ posset intelligi de actuali degradatione pp
enormitatẽ criminis ar. l. quisq; C. ad. l. iul. maie. ꝛ ita ꝫ
resident do. Abb. ¶ Pro certo bellissime enucleauit istuz
passum sed longe miroꝛ q; nec ipse nec do. Pe. viderint
Bal. in. d. c. cũ nõ ab homine in prin. vbi dicit q; clericus
deponi ꝛ sufficit depositio ꝛ proceditur ad aliam penaz
nisi enormitas criminis aliud iudicaret nõ tñ aliquid al/
legat Bal. sed ex sua sola cervice loquit. sed do. Pe. ỏ an
118 cha. in rñsione. c. ea que de regu. iur. lib. vi. † refert fuisse
qõnem de facto quidã sacerdos plura seua ꝛ enormia de
licta cõmiserat postremo quẽdam sacerdotez antiquũ ec/
clesie sancti Marci nock. tẽpore hoc modo reduxit veni/
as mecũ in domũ meã pro vno vegeticulo maluasie q; re/
diens de insula candie tuli mecũ vt offerem ecclesie sancti
Marci ille statim cũ eo accessit ꝛ in domo quadã ipsum
sacerdotẽ vna cũ ceteris alijs trucidauit ꝛ ablatis clavi/
bus quas secum habebat venit ad ecclesiã sancti Marci
ꝛ de camera dicti sacerdotis magnas pecunias abstulit.
Postea fuit tandem captus ꝛ persone qualitate pensata
ꝛ facti atrocitate omnes clamabãt eum esse degradãduz
ex eo maxime q; socius eius laicus i illo facinore sic fuisz
per fruſtra diuisus ꝛ morte turpissima ꝑdẽnatus ꝑsultus
do. Pe. cũ alijs docto. a dño epo consuluit q; poterat euz
degradare si volebat idem do. Pe. ¶ Et sic pondera di
ctum do. Pe. qꝛ loquit qñ voluntarie dñs eps vult ỏgra
dare ꝛ sic nõ artat ad degradãdum ꝛ traden. curie secu/
lari ꝛ idẽ voluit do. Pe. in. d. c. cum nõ ab homine ꝛ i. c.
i. de homi. ꝛ in consilio incipi. ex narrat in facto. c. xlviij.
ꝛ faciat quod voluit do. Bñicus in. c. i. de homici. lib. vi.
119 † vbi dicit q; clericus cõmittens homicidiũ per assasina/
mentũ põt puniri per iudicẽ laicuz absq; aliqua degrada
tione ꝛ hoc per illũ tex. inquãtuz diffidat eum a toto ppło
christiano qꝛ tunc videt eũ degradare ipso iure sunt enim
diffidati cũ personis ꝛ rebus ꝛ sic vident spoliati per ius
omni priuilegio clericali ꝛ positi in potestate cuiuslibet
xpiani vt vult ille tex. degradatio aũt nihil aliỏ est q; ꝫ spo
liatio omniũ priuilegioꝝ clericaliũ vt. c. degradatio ỏ pe.
li. vi. allat quod not. Jo. an. in. d. c. cũ non ab homine vbi
tenet q; clericus incorrigibilis põt per iudicem laicuz pu
niri absq; alia degradatione allat ét Angl. in cõsilio. xiij.
vbi consuluit q; illa verba sit bãnitus diffidatus a toto po
pulo christiano que ponũtur in. d. c. i. ꝛ in. c. felicis de pe.
in. vi. important q; nedũ per iudicẽ sed ét per priuatũ oc/
cidi possunt vt. l. iij. §. trãsfugas. ff. de siccar. ꝛ in auct. navi
gia. C. de fur. ꝛ i auct. itẽ nulla cõmunitas. C. de epi. ꝛ cle.
130 † Bãniti enim vel diffidati Cesaris vel pape sunt extra oia
beneficia ipsoꝝ diffidãtiuz qꝛ per diffidãtes ꝛ bãniẽtes pu
blice ꝛ notorie est bellũ indictũ. l. reos. C. de accus. vñ nõ
est mirũ si possunt occidi. qm̃ idem est bãnire. ꝛ diffidare
q; statuere vel precipere q; impune possint occidi vt not.
ibi Ly. in. q. vi. allegat ad hoc. l. qui seruũ. C. de his q ad
eccle. cõfug. ꝛ. l. ij. C. vt nemo priua. ꝛ. c. felicj de pe. li. vi.
ꝛ auct. gazaros. C. de here. ꝛ sic do. Bominicus tenet q; i
casu. d. c. i. de homi. li. vi. põt clericus sine degradatiõe ꝛ
traditione ad curiam secularem occidi. nedum per iudicẽ
secularem sed etiã per priuatũ hominem. pro certo durus
est sermo. ꝛ terribilis dominis clericj. faciat qỏ voluit idẽ
do. Abb. in. d. c. nouimus de verbo. sig. ꝛ in. d. c. cum non
ab homine. ꝛ pro certo ista est satis colorata ꝛ satis pla/
cens laicis. Et vltra alios ego adduco sing. dictuz Inno.
131 qỏ omnes sequuntur in. c. i. de cõsti. † vbi dixit q; per boz
rendum delictum potest iudex transgredi leges ꝛ appo/
nere penam seuiorem q; ꝫ imponatur a lege ideo in propo/
sito non est mirũ si episcopus ex se possit degradare cleri/
cum paricidam. qui episcopum vel sacerdotem occidit.
Pro certo non poterit adduci accomodatiꝰ dictuz. ꝛ ad
132 duco. c. mulier. xv. q. i. † vbi ꝓpter horrendum scelus com
buritur animal brutũ ꝛ sic alteratur iurj disp̃o in anima/
li bruto carente intellectu ergo multo fortius alterabitur
iurj. disp̃o in clerico ꝓpter hnrẽdũ crimen adduco sing.
133 tex. in. l. per omnes. C. de defen. ciui. † vbi non datur ad/
uocatus facienti scelus horrendum. si ergo nõ datur def/
fensio ergo multo fortius degradabitur ꝛ tradetur iudici
seculari. adduco. l. fi. §. ad huiusmõi. C. de modo mulctaꝝ
134 faciat glo. sing. in. l. ij. ff. arb. fur. cesi. que. voluit † q; dat be
stijs ad comedẽdum quis propter horrẽduz crimen ꝛ qỏ
135 voluit Bal. in. l. i. C. de delic. defuncto. que dicit † q; in ba
uagliantur vt nõ possint loqui faciat glo. sing. institu. de
136 here. que ab inte. def. §. per cõtrariuz que dicit † q; condẽ/
nantur post mortẽ ꝛ faciat. l. prouinciarum. C. de fer. vbi
puniuntur diebus feriatis ideo non est admiratione di/
gnum si dicamus q; ꝓpter horrendum facinus quis con/
demnatur ad mortem in absentia. ꝛ posset confirmari ra
137 tio hoc modo vz. † Accidens aduenies enti illud quali/
ficat ꝛ reducit ad diuersam spẽm. ista est glo. sing. in. c. sta
tutum coniuncto. c. iz canon de elec. in vi. vbi dispositio. d.
c. iz canon loquens de ecclesia parrochiali non habet lo/
cum in ecclesia parrochiali collegiata ideo dixit Egidius
138 in prohemio gregoriano † q; statutum loquens de scho/
lari non vendicat sibi locum in rectore qui etiam schola/
ris est propter illud accidens rectoratus ergo iura cano/
nica loquentia de simplici homicidio non habent locum
in homicidio qualificato vt est paricidiuz ꝛ similia. ꝛ eo/
dem modo loquentia de furto non habent locum in fur/
to qualificato vt est robaria strate. Sed glo. in. d. c. cum
non ab homine dicit q; si crimen est enorme expectatur in
corrigibilitas. ꝛ ita volunt alie glo. allegate superi⁹. Sz
q; in re tam periculosa vt recedamus ab opi. glosarum.
ꝓpter dicta do. Pe. do. Abb. do. Bominici. ꝛ Bal. ma/
xime in preiudicium totius cleri videtur mihi ꝛ similibus
139 viris esse satis onerosum † debemus enim inherere glosis⁸
a vt bononienses carocio vt est glo. sing. in. l. omnis diffini/
tio de reg. iur. Saly. in. l. traditionibus. C. de pac. ꝛ ideo
dixit idem Saly. in. l. ij. C. de senten. que sine cer. quanti.
140 † Chi non sa cavalcare tegnase a lo arzono. Jta debet fa
cere iudex tenerse alle glose. ꝛ quia causa ipsius dei est ex
quo est suorum clericorum. iz medium afferre illud eccle/
siasticum. surge deus causam tuam adiuua. ꝛ contra do.
141 Pe. Bal. ꝛ sequaces arguo sic † dispositio concepta in
genere comprehendit quãlibet suam spẽm maiorem vel
minorem. ꝛ adduco sing. glo. in. l. transigere. C. de trans.
142 que dicit † q; prohibita trãsactione super adulterio vide/
tur prohibita super qualibet eius specie maiori vel mino
143 ri. ꝛ per illam glo. dixit Bal. † q; statutum loquens de
furto habet locum in robaria strate. sed cum. d. c. cum nõ
ab homine prohibeat clericum degradari ꝛ tradi curie
seculari propter homicidium ergo comprehendit quod/
cunq; homicidium siue sit qualificatum siue non. ꝛ ꝑ cer
to ista ratio euertit quasi omnia fundamenta tenentium
aduersam sententiam ꝛ per consequens quodcũq; sit ho/
micidium aut furtum non poterit clericus degradari et
tradi curie seculari non expectata incorrigibilitate nisi in
casu expresso a canone ꝛ per istud tollitur fundamentum
per me adductũ superius q; accidẽs aduenies enti qua/
lificat illud ꝛ reponit in diuersa specie. quia illud est odio
pene. vt quis non puniatur ita formaliter loquitur. d. c. iz
canon ꝛ glo. in. d. c. statutum. ergo vbicunq; euitat pena
vel casus est fauorabilis tũc accidens aduenies non facit
illud censeri esse diuersuz tex. est valde singu. in. c. cum per
exẽptionez de priuil. li. vi. ꝛ faciat. c. fi. de simo. cũ ergo su/
mus in casu vt euitet pena mortis seqt q; ql̃tas aduenies
homicidio nõ facit illud censeri diverse spẽi. ¶ Secũdo
adduco tex. conincta doctrina Bal. in. l. data. C. de dona.

a ¶ Glosis. Adde Jac. bu tri. in. l. i. C. q pro sua iurisd. Joan. de imo. in. c. cũ contin gat. v. car. de iure iu. Bal. in l. hereditas. C depos. ꝛ bar. latissime in q̃ daz cõsilio suo qỏ incipit An dreolus ꝛ do cto. i. c. ne inni taris de cõsti. vbi videas.⁸

UVA. BHSC. IyR_275_2

vbi dicitur q̄ iura loquentia de insinuāda donatione nō
solum habent locū quādo donatio fit extraneo. sz ēt si fiat
144 coniunctis. Et dicit ibi Bal.† q̄ si statutuz nō distinguit
inter cōiunctos z extraneos nec nos distinguere debem⁹
145 z ibi ēt dicit † statuto cauet quod pro homicidio iter cō
iunctos vel alios imponat pena pecuniaria. q̄ si fiat pa
ricidium erit pena pecuniaria. ex quo statutū non distin
guit. Cū ergo in. d. c. cū non ab homine z alia similia di
cant clericū deponēdum. z non degradādum pp homici
dium intelligit qualecūq; sit illud homicidium. posito q̄
sit paricidium tene mēti qz ad banc qōnem est accomo
datissima doctrina. ¶ Tertio dico fore casum in. c. de li
guribus. xxij. q. v. in ver. q̄ si forte ptēpserit vbi est casus
q̄ si clericus eligit sismata est deponēdus si est incorrigi
bilis tradet curie seculari. Ecce nunc qualiter illud est
enorme crimen vt est dictū z tamē nō imponit statim de
gradatio z traditio ergo. ¶ Quarto pondero. Occide
re hominē est imane delictuz. Ita probatur in. c. miror. l.
di. sed ius canonicum imponit penā depositionis pro ho
micidio. vt in. c. cum nō ab homine posito q̄ clericus fa
ciat duo homicidia vel homicidiū qualificatū non vī ra
tio vrgens vt puniatur pena mortis alterabitur pena de
147 positionis in penam maiorē † augmentū enim debet esse
eiusdem rōnis cuius est ipsum augmētatū. l. ēt. C de iur
do. l. i. ff. de iudi. l. repetita. C. de epi. z cle. l. consulta. C. de
testa. l. inter socerū §. cū inter. ff. de pac. dota. Si ergo pro
vno homicidio imponit pena dispositionis. sequit q̄ pro
duplicato homicidio augmentabit pena non excedendo
terminos depositiōis qz detrudet in duro careere simili
bus penis. ¶ Quinto adduco tex. ꝓiuncta glo. in. l. diu⁹
148 . ff. de fals. vbi cōsulēdus est princeps quādo iudex vult
excedere penā ꝓpter enormitatem delicti. z vī destruere
ille tex. sing. dictum Inno. in. c. i. de consti. z faciat sile qō
hī in tex. valde sing. l. i. §. fi. ff. de qōnibus vbi iudex vt ab
solvat iam ꝓdēnatū ex inocentia superuenienti oz rescri
bere principi q̄sto magis ep̄us debere consulere oīm pa
pam quādo delictū est enorme poti⁹ q̄z degradare. z tra
dere curie seculari. quod bene notabis ꝑ multos miseros
ep̄os qui clericū captum pro enormi delicto sine consulta
tione pape degradant z tradunt curie seculari. ¶ Sexto
tunc clericus degradat z traditur curie seculari quando
venit in profundū malorū z dicitur tūc venisse in profun
dum malo⁹ quādo contēnit hī prouerbio⁹. xvij. c. z. xvij
di. c. nec licuit z in. c. cum nō ab homine ꝑ. eo. Et sic ex con
temptu delictū efficitur grauio⁹ glo. in. c. ij. de maio. z obe.
z in. c. quis aūt. x. di. z in. c. de libell'. xx. di. Posito ergo
q̄ sacerdos faciat duo homicidia vel plura furta non pp
hoc oī venisse in profundū malo⁹. ergo non debet degra
149 dari z tradi curie seculari. ¶ Septimo † clericus homi
cida tunc degradat qñ possit esse perditio plurimorū ita
dixit tex. in. d. c. cum nō ab homine. quo casu lex fundat se
super delicto futuro cōmittendo qz peiora est facturus ex
quo est incorrigibilis sed posito q̄ sacerdos faciat homi
cidium qualificatū oino nō ꝓpter hoc est perditio pluri
mo⁹ qz non ꝓpter hoc videt q̄ efficiatur incorrigibilis
ergo non erit degradandus z tradendus. ¶ Octauo fa
150 ciat † peioris conditionis est papa peccando q̄z inferior.
Ita dixit glo. singu. in. c. presul. ij. q. iiij. que voluit q̄ si pa
pa peccat est sine reparatione ad instar diaboli. sed glo.
151 singu. in. c. si papa. xl. di. dixit † q̄ si papa peccat z peccatū
suum est notorium z scandolosum. z est corrigibilis non
est deponendus. Secus si est incorrigibilis ergo si in deli
cto enormi expectatur incorrigibilitas in papa multo for
tius expectabit incorrigibilitas in inferiori anteq̄z ōgra
detur. ¶ Nono adduco istum tex. ad fi. vbi dicitur q̄ de
ponere est pena z degradare z tradere curie seculari est
alia pena. Sed pro vno delicto non debet quis duplici pe
na conteri vt hī z in. l. senatus censuit. ff. de accus. ergo licet
delictum sit qualificatum. nō propter hoc imponetur du
plex pena. ¶ Decimo si recte ponderetur tex. hic ad fi. p
bāt banc doctrinam. hic enim dicitur q̄ clericus deposit⁹
pro suis excessibus non debet degradari z tradi curie se
162 culari † appellatione excessus venit delictum. l. si quis in
hoc genus. z ibi Bal. C. de epi. z cleri. ergo ꝓbatur hec
q̄ pro pluribus delictis nō est degradandus. ¶ Undeci
mo eo ipso q̄ iudex ꝺposuit clericū est functus suo officio
tex. est hic ad finem ergo postq̄z deposuit non potuit eum
degradare. l. iudex postq̄z. ff. de re iudi. c. in litteris de offi.
delegb. ¶ Duodecimo † vbi pena degradationis z tra
ditionis nō est a iure imposita. nos illam imponere nō de
bemus. §. cuz igitur in auct. de nō eligendo ꝺo nub. in ver.
nō est lex tale quid dicens z in. l. at si quis. §. diuus in ver
bo cum in eum pena statuta non sit. ff. de relig. z sump. fu.
glo. reputat singu. in. c. fi. de iure patro. sed nō reperit ista
pena degradationis z traditionis ad curiā secularem ge
neraliter expressa a canone pro crimine qualificato ergo
illam nos imponere nō debemus. Nec ob. c. i. de homici.
in quo do. Pe. fecit maximuz fundamentū quia licet lo
quatur de morte. tamen re vera non intelligitur de morte
naturali. sed de excōmunicatione z morte eterna. z addu
154 co. c. per venerabilē. qui fil. sint leg. vbi tradit regula † q̄
vbi lex antiqua loquens de morte naturali est incorpora
ta in canone exponit pro excōmunicatione z sic exponit.
moriat'. i. excōmunicetur. qz velut mortu⁹ separatur a cō
munione fidelium. Canon enim nō imponit mortē natu
ralem imo prohibet clericum interesse. c. sniam ne cleri. vī
mo. z sic verbum moriatur nō intelligitur de morte natu
rali. facit glo. in. c. ij. de ma. z obe. Et etiā est ponderādū
quia. c. illud cōmemorat legē exodi. que loquit de homi
cidio simpliciter. z do. Pe. dicit q̄ loquit de homicidio
qualificato. ergo non bene adducit. facit illud qō scribit i
passione dominica. omnes qui acceperint gladiuz gladio
peribunt. z sic non loquit de homicidio qualificato. Itē
potest etiā responderi. q̄ eo casu quo loqueretur de cleri
co quod tamen intelligeretur de incorrigibili. Item do.
Pe. multum stringit illam legē exodi. vt intelligat ō cle
rico. qz imo etiam intelligit de laico. z licet dicatur euel
las ab altari. Nihilominus illa verba congruunt laico.
qz in veteri testō altaria nō erāt tante auctoritatis quāte
auctoritatis sunt altaria nr̄a ꝑm Inno. ibi vel pōt intelli
gi euellas ab altari. i. a cōgregatione ecclesie vniuersalis.
z sic pro certo tex. ille nō probat suam opiniōem. Nec ēt
obstat iste tex. ad finē dum dicit non quēlibet. ergo aliquē
ōspositū pōt degradare z tradere curie seculari. qz rīdeo
verum esse. qñ exprimitur in iure q̄ degradet z tradat vt
est videre in casu quo depositus est incorrigibilis. vt in. c.
cum nō ab homine ꝑ. eo. z in alijs casibus in iure expressis
155 vt superius est dictū. † ¶ Nec potest colligi argumētuz
a contrario sensu ad correctionem aliorum iurium vt. c.
nullus de so. compe. c. cum apostolica de bis que fi. a pre
la. c. si quis a simoniacis. i. q. i. Nec obstat. c. i. de homici.
lib. vi. qō fuit fundamentum do. Dominici. z do. Abba.
quia ille est casus expressus qui ita disponit de clericis et
laicis. quo casu non requiritur alia sententia. nec depositi
onis nec excōmunicationis. nec diffidationis. quod ibi
156 dicit tex. ad fi. † Nam quilibet priuatus homo posset oc
cidere occidentes per assasinos. quia sunt hostes populi
christiani maxime quia illa constitutio emanauit fauore
anime. vt ibi dicit tex. z est casus specialis ergo in contra
rium erit ius cōmune. l. ius singulare. l. q̄ vero. ff. de. ll. et
per consequens ille tex. potius facit contra eos arguendo
per locum ad spāli. Nec obstat. c. nouimus. qō fuit fun
damentum do. Abb. ibi enim datur regula ꝑm eum q̄ in
alio crimine dānabili z dānoso fiat degradatio z traditio
ad curiam secularem. z loquitur ibi tex. in crimen falsi
quod non expectat incorrigibilitatem. ergo eodem mo
do non expectatur incorrigibilitas in alio crimine gra
ui damnabili z damnoso. Et pro certo ego non video
meliorem textū de corpore iuris probantem hanc opini.
do. Pe. Bal. Bīici z do. Abb. fuit tī ille tex. iuētio do.
Abba.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Abba. quia ego ad illum tex. respõdeo q̃ crimen homicidij est dãnabile est enim crimen ymane. vt est tex. peregrinus in. c. miroz. l. di. ꝛ est crimen damnosum qz occidi cozpus est sepenumero animaz ipsaz nisi miserscordia dei aliter ꝓuideat vt i. d. c. ꝓo humani de homici. li. vi. ꝛ tamen non degradaꝫ nec traditur curie seculari clericus. vt. d. c. cum non ab homine. ergo non potest ille tex. intelligi de homicidio. nisi data incozrigibilitate. Item non dicit ille tex. q̃ degradetur. sed dicit fuerit degradatus quia querẽdum est quod est illud aliud flagitium graue damnabile ꝛ damnosum. aliud a falso dico q̃ est illud vz quãdo est incozrigibilis quia tunc crimen effectum est damnosum. quia tendit ad perditionem plurimozum ideo debet degradari ꝛ tradi curie seculari. ꝛ sic papa nõ dat ibi regulam generalem. q̃ ꝓo quocunqz alio crimine fiat degradatio ꝛ traditio curie seculari ꝛ per ꝓñs ille tex. non ꝓpter opinionem. † Nec semper illa dictio aliud stat implicatiue vt not. in. §. de adulterijs. j. eo. ꝛ per ꝓñs male ꝛ pessime faciunt hodie moderni episcopi degradando clericũ ꝛ tradendo eum curie seculari puniendum ꝓpter crimen qualificatum. nisi sit de casibus expressis in iure vel saltez deberent consulere romanum pontificem. tene menti ista quia quottidiana sunt ꝛ alibi nõ ita examinata reperies.

¶ † Adde etiam inquantum do. abb. voluit q̃ ꝓpter cõ iurationem factam ꝓ dñm terre clericus debeat degradari ꝛ tradi curie seculari per. c. si qs laic⁹. xxii. q. v. vide ibi. ¶ Ego vidi istam questionem de facto ꝛ consului apud lucam contra istam doctrinaz abb. ꝛ dicebam q̃ illud .c. si quis laicus erat palea. ¶ Secundo dicebam q̃ intelligitur de degradatione verbali. Tertio dicebam q̃ .d. c. si quis non habet locuz in clerico quia non potest dici reus lese maiestatis laici. quia non est subditus laici. ꝛ adducebam do. car. in. c. vergentis. de bereti. ꝛ ad hoc † vt aliqs dicatur reus lese maiestatis. oportet q̃ sit subditus gl. i. l. hostes. ff. de capti. tex. in cle. pastoralis de re iudi. Oldra. consilio. xliij. bal. in. l. nihil. C. de vindicta manumis. bar. in extrauagãti qui sint rebelles vide bal. in. l. i. C. ꝺ aboli. scribẽtes in. c. super his de accusa. bar. in extrauaganti in ꝺ. qui sint rebelles. ¶ † Ultio querit hic do. pe. de anch. pone inquit q̃ ista cõfessio emanasset corã iudice cõpetẽti puta coram inquisitore heretice prauitatis qui cõdemnauit cõfitentem ꝛ tradidit curie seculari an debeat iudex secularis stare illi processui decidit q̃ non ꝛ allat bar. in. l. diuus. ff. de custo. re. ¶ Sed do. pe. dicit ꝓriuz esse verius de iure quia vnus iudex tenet exequi sententiam alterius etiam sine processu. c. postulasti. de fo. cõpe. c. cũ ꝑm leges de here. in vi. l. a diuo pio. §. sententiã. ff. de re. iudi. l. para litteraꝝ. ff. de iudicijs. ¶ Tu vide contra Bar. tex. in. c. vt inquisitionis. §. prohibemus de hereticis in. vi. ꝛ lz Bar. idem voluerit in. l. magistratibus. ff. de iurisdi. om. iudi. tamen Angel. ibi reprehendit eum dicens se vidisse quãdam extrauagãtem federici editam padue. quã Bar. non vidit ꝛ vide Angel. in. d. l. diuus vbi etiã reprehendit Bar. Pe. de ancha. in. c. i. de offi. ordi. vbi etiã reprẽdit Bar. in. i. c. inquisitionis. §. prohibem⁹ ꝛ etiã Saly. in rñsione. l. ea quidẽ. C. de accus. Bal. in auct. clericus. C. de ep. ꝛ cler. tamẽ idem Bal. in. d. l. magistratibus transiuit cum dicto Bar. vide do. Abb. in. c. fi. de regular. vbi reprẽdit Bar. ¶ Ego dixi multũ luculẽter in. d. c. i. de off. ordi. ꝛ deffensaui. Bar. ab omnibus vide ibi in eleganti lectura mea. ¶ Si quid boni dictũ est in hac rñsione refero gratias deo suppremo cui laus ꝛ gloria sempiterna Bo. An. barba. iuris vtriusq̃ doctor ꝛ miles insignis. Mcccclxvi. cbalendas februarias.

¶ §. de adulterijs.

1 **A adulterio.** ꝛ in alijs minozibus criminibus potest cum clericis suis peracta penitẽtia eos dispensare. depositum autem ꝓ suis excessibus nõ tradit indifferẽter curie seculari. b. d. Et sunt duo

1 dicta. §. ibi sed non. Nota ibi de adulterijs vero. † q̃ illa dictio vero venit aduersatiue. ꝛ non apparet cui aduersetur. Sed ꝑm Hosti. aduersatur a superiozi. qz supradictũ est de clericis accusatj hic dicit de sponte confessis ꝛ non accusatis quod est diuinare. vel ꝑm eum. Episcopus habet amicum cum quo vult dispensare. ꝛ eum non punire. Queritur an possit habet etiam interdum exosum. ita q̃ non solum non vult dispensare cum eo. sed etiam euz vult grauiozi pena punire. ne crederet. q̃ teneretur semper punire nec posset dispensare. iõ dixit de adulterijs vero etiaz Et si contingat q̃ nolit dispẽsare. sed vellet punire ne crederetur q̃ posset vltra modum ideo dixit sed non debet. ꝛ ita residet do. Cardi. ꝛ do. Anto. Tu pondera q̃ videtur aduersari supradictis hoc modo qz supra visuz est de criminibus grauibus ex quibus clerici aliquando suspẽduntur. aliqñ deponũtur perpetuo hic loquit de criminib⁹ minozibus vt sunt adulteria ꝛ c. intelligendo q̃ dictio alijs stet implicatiue. † Et not. q̃ adulterium computatur inter crimina minoza intelligẽdo. q̃ hec dictio alijs stet implicatiue. Et si opponitur q̃ nõ debet ꝓputari iter crimia minoza. xxxij. q. vij. c. quid in omnib⁹ adulterio graui⁹. Mã ꝛ in veteri testamẽto puniebat mozte vt hz leuitici. xx. c. ꝛ deutronomii. xxij. c. ergo nihil adulterio grauius quo ad penaz glo. soluit exponẽdo grauius. i. cõiue quasi velit dicere q̃ cõiue ꝛ frequentius cõmittitur illud q̃z alia crimina sic etiam exponitur in. c. puenit. i. q. iij. ꝺo soluit q̃ illõ fuit dictũ in detestationẽ criminis. qz multa sunt grauiozra vt incestus vel tertio solue grauius non ratione cõmissi sed illati. qz duozum anime polluntur ꝑm Vincen. Vel solue quarto dum tex. dicit minoza potest exponi duplicit primo vt dicaꝫ que sunt minoza ꝛ que grauia ꝛ que mediocria remittit do. Car. ad. c. fi. de tempo. ordi. vel dic minoza. s. adulterio ꝛ sic cessat obiectio. qz cum hoc stat q̃ adulterium sit maximuz. ꝛ tunc restat discutere per quem moduz dicemus crimina esse maioza vel minoza q̃z adulterium. Sed precedens expositio videtur melioz ꝑm do. Cardi. hic. ¶ Sed do. Abb. post doc. hic ꝛ archidi. i. d. c. quid in omnibus cõcludit hoc modo. q̃ quantũ ad criminis quantitatẽ non est grauius alijs. xxxij. q. vij. c. adulterij malum. Quantum vero ad criminis frequentiã ꝛ cõmunitatẽ est maius alijs. qz cõis ꝛ frequẽtius cõmittitur illud q̃z alia. Sed quantum ad pene impositionem potest dici ita graue sicut alia crimina. qz ꝓ isto sicut ꝓ aliis magnis imponitur pena mortis vt dictum est ꝛ. l. quãuis. C. de adulter. ꝛ fuit dictum Lauren. in. d. c. quid in omnibus ꝛ Joan. andre. hic. ¶ Sed hec solutio non procedit de iure canonico ꝑm do. Abb. quia degradatio actualꝫ nõ fit ꝓ adulterio. ꝛ tamen ꝓ quibusdam aliis fit vt fuit dictum. §. in princi. huius. c. Item de iure ciuili ꝓ quibusdam delictis acerbissime imponitur pena mortis vt in parricidis ꝛ assassinis ꝛ tamen non sic in adulterio. ideo alie solutiones sunt veriozes ꝑm eũ. Nec placet do. Abb. illud dictum Vincen. q̃ dicitur istud delictum est de graniozibus. quia non soluz delinquit in se sed in plures. Cũ polluantur anime duozum quia istud non est verum. Mã in delicto incestus. ꝛ cum exceditur contra naturam duozum anime polluuntur. ꝛ tamen illa sunt valde maioza vt in. d. c. adulterii malum ideo ꝑcedentes solutiones sũt vere. ¶ Sed Bal. hic dicit q̃ in isto. c. non sumuntur sic delicta enozmia vt in adulterio qđ non cõnumeratur iter maxima crimina lz reuera sit crimen valde infestum clericis ꝛ bonis viris ꝛ turbat bonozem matrimonii ꝛ famã in qua consistit decus gentium in auc. de nup. in prin. col. iiij. ꝛ in hoc dicitur pena secularis ab ecclesiastica. Ego adduco sing. tex. in. l. codicillis. §. instituto filio in verbo filium nostrum interfecit. ꝛ alia mihi deteriora fecit. ff. de lega. ii. vbi ꝓbatur q̃ vir reputat adulterium grauius occisione filii. ita allegat illum tex. Jaco. de are. vt refert Bal. in. l. atbletas. §. calumniatoz. ff. de bis qui not. ifa. ꝛ in. c. pe. de ꝓsue. li. vi. ꝛ tex. in. l. pe. C. q̃ accus. nõ pos.

a ¶ In adulterio Adde ad materiaz huiꝰ tex. cle. i. penul. q. de offi. ordi. glo. l. dis. miroz ꝛ vide quo ad secũdã partẽ huiꝰ tex. oẽs scribẽtes in. c. cuz nõ ab hoie infra eo.

loquit de criminibus grauioribus ꝛ glo.ibi ponit exẽplũ in adulterio.ꝛ adduco tex.in.l.fi.ff.de publica.in v. corru pit vtoꝛé aliud deterius fecit vbi lex reputat adulterium graue crimen.ꝛ adduco tex.in.l. patri ꝛ in.l. q̃ ait.ff. de
3 adulter.†vbi licet patri occidere filiam pp adulterium.ꝛ ideo est de se maluꝫ q̃ ex nulla causa põt iustificari.c. ꝛ si christus de iure iur. Ideo dixit bal.in.l.fi.C. si contra ius
4 vel vti.pub.ꝛ in.l.i.ff.de consti.prin.†q̃ licet priceps pos sit statuere q̃ bánitus possit impune occidi vel furtũ ꝓtra eũ fieri tñ non põt statuere.q̃ mulier bánita possit impune adulterari. Et ex istis videt q̃ adulteriũ sit graue ꝛ enoꝛ me crimẽ ꝛ q̃ iste tex.nõ põt stare implicatiue qꝛ resultat absonus intellectus qꝛ nullo iure probat q̃ adulteriũ sit minimũ crimen.qꝛ aut cõseruamus legem mosaicã ꝛ tũc adulteriuꝫ est morte dignũ aut cõseruamus legẽ ciuilez.ꝛ eodẽ mõ imponit pena gladij.vt.d.l.q̃uis Est enim cri men publicũ vt.l.i.ff.de publi.iudi.ꝛ l.i.C. de adul. ergo
5 stat cõclusio vera† q̃ adulteriũ ꝓnumeretur inter grauio ra crimina essentialiter ꝛ foꝛmaliter ſz p̃ accidens vt̃ esse maius oibus delictis ꝛ magis frequentatuꝫ lz in se crimẽ incestus aut ꝑ naturam sint grauioꝛa tñ non ita frequẽta ta sunt vt adulterium ꝛ lz canon permittat despensari per episcopũ istud fuit de benignitate canonũ.sicut disposuit in casu c.clericos ꝛ.c.sicut ꝛ.c.si autẽ de cohabita.mulie. ꝛ cler.ꝛ ideo dicit h̃ Bal.q̃ in vitio carnis mitius ẽ agen dũ qꝛ motus ad actum est de iure naturali vt not.in.l.i.§.
6 ius naturale.ff.de iusti.ꝛ iur.†Et si quispiã dubitaret quo probet q̃ sint crimina minima nemo hoc tãgit. Nibi vt̃ dicẽdũ q̃ stat iudicanti ſ arbitrio sicut in simili dixit Inn. in.c.fi.de off.deleg.vbi dixit q̃ stat arbitrio iudicanti. qd dicat arduũ ꝛ simile dixit bal.in.c.proposuit de appel.q̃ statur arbitrio iudicis qõ delictũ dicat graue ꝛ faciat sike quod dixit bal.in.l.i.C.si aduer. vendi. pignoꝛ.q̃ stat ar bitrio iudicis qñ minoꝛ dr̃ passus magnũ detrimentũ fac̃ simile quod dixit Joã.an.in.c.fi.de donat.q̃ stat arbitrio iudicis qñ dãnũ dr̃ graue facit simile quod dixit singu.in c.i.de constitutio.lib.vi.q̃ statur iudicis arbitrio que sta tuta dicantur rõnabilia Facit glo.in.c.cum apostolus.§. prohibemus de censi.q̃ stat arbitrio iudicis que cã dicat
7 rõnabilis. Nota ibi epus qꝛ probat† q̃ in adulterio ꝛ minoꝛibus criminibus põt epus dispensare ergo deroꝛ gat inferioꝛibus prelatis vt non possint dispensare ſz do. abb.de quo remittit se ad inferius dicenda. Tu allega sike in.c.i. ſ.ti.primo vbi clericus dz cõueniri coꝛã proprio epo.ꝛ tñ põt ꝙueniri coram prelato inferioꝛi vt in.c.quan to de off.ordi.ꝛ facit.c.decernimus.§.eo.vbi tex.dicit alij prelati ꝛ inferioꝛes epis possũt reddere ius vt ibi dr̃ ergo sequit q̃ non pñt dispensare ꝛ sic non bene dicit do.abb.
8 ꝛ dicit hic bal.scias† q̃ in iure ciuili nõ repit hoc nomẽ dispẽsatio in aliquo tex.iurit ciuilis Sz loco istius nois est nomen indulgentia tu allega.l.ij.iij.iiij.ꝛ.v.C. de senten. pas. Et pondera verbum põt qꝛ non tenetur epꝰ dispensa re ar.l.non quicquid.ff. de iudi. de quo dicetur inferius.
9 Nota ibi suis clericis† q̃ dispensatio presupponit iu risdictionem dispensantis.ꝛ vt̃ esse iurisditionis non volũ tarie alꝫ posset exerceri.ꝛ in non subdituꝫ.l.ij.ff. de off.cõ sul.ꝛ procedit hoc intelligendo illa verba cũ suis clericis quo ad eos tantũ cũ qbus dispensat. Secus si dicatur cuz suis clericis ꝛ cum capitulo ſz h̃ vltia limitatio nõ ꝓsonat
10 lre de quo infra. Nota ibi pacta snia† q̃ non indistin cte permittit dispensatio ſz pacta pnia.de quo dicetur infe
11 rius ꝛ dicit hic bal.†q̃ remissio ꝛ pena post diffinitiuam a nullo fieri potest nisi a principe vt.l.i.§. de qua.ff. de po stul. Nota ibi pro suis excessibus qꝛ iudicio meo h̃ vt̃ casus apertus contra do.pe.do.abb.ꝛ alios vt dixi.§.eo.
12 c.in prin.† q̃ lz clericus faciat plures excessus q̃ non pp hoc est degradandus ꝛ tradendus curie seculari nisi in ca sibus expressis ꝛ probat iste tex.q̃ omne maleficium dici tur excessus ſm bal.h̃ qui nihil allegat. Tu allega.l. si quis in hoc genus.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ q̃ ibi voluit Bald.
ꝛ adduco illud quod voluit cicero in suis paradoxis i vl
13 tima paradoxa† vbi dicit q̃ peccare est excedere termios virtutis vide ibi qꝛ voluit q̃ ita peccat parum excedẽs si
14 cut multũ excedẽs facit depeni.di.v.c.cõsideret.† Mo ta etiam q̃ quis non debet excedere fines officij sui qõ est contra dictum sing. Inno.in.c.i.de consti.facit.l.diuus.ff. de fal.coniuncta sua glo.ibi est considerandus superioꝛ.
15 †Nota ẽt q̃ quis non debet puniri duabus constitu tionibus.s.canonica ꝛ ciuili vt h̃.l. sanatus.ff. de accus.ꝛ posset vltra alios induci iste text.ad.q.in q̃ alias cõsului
16 q̃ ex eadem re põt bis solui gabella ex duabus constitu tionibus quod bene notabis pro bis qui sanguinem pu pillorum excoriant facit simile qõ hr̃ i.c.capitm de rescrip. vbi non intelligit superioꝛ grauare ecclesiam de duobus facit sike in.l.plane.§.si duobus.l.non quocunqꝫ.§.q gaiũ .ff.dele.i.l.licia.§.q̃ inuita.ff.dele.ij. facit gl.sing.in.l.i.C.
17 de mulieribus ꝛ in quo loco li.x.in vltima glo.†vbi dicit q̃ non dz quis pro eadem re bis grauari quam glo.nota bis perpetuo ad datia ꝛ gabellas que quottidie imponũ tur vt de eadem resoluatur bina gabella vide bal.in.d.c.
18 capitulum tene menti predicta. Nota ẽt† q̃ semel pu nitus non dz iterum puniri istud proicit profundum dcñ Bal.in.l.cunctos populos.C.de sum.tri.ꝛ fi.ca.vbi dicit quidam fuit punitus pena perpetui carceris ab epo pp crimen incestus ptãs repetebat eundez q̃ volebat sibi am putare caput.dicebat q̃ fuerat punitus pro illo crimine. dicebat etiam q̃ non poterat puniri duabus constitutiõi bus canonica ꝛ ciuili tñ bal.ibi videtur decidere q̃ possit puniri per.l.ij.C.de spoꝛtu.licet quo ad verba dicat se nol le decidere qꝛ pendebat de facto. Sz in ꝓriuz facit iste tex.vbi probat q̃ non põt puniri a duobus iudicibus suf ficit q̃ fuerit punitus a iudice ecclesiastico põt solui cũ eo quod hic dicit Bal. qui dicit istud esse verũ qñ est termi nus pene pena apposita in vna constitutione ego allego casum in.c.felicis.§.fi. de pe.in.vi. Jo.an.do. Pe.ꝛ aliosꝫ ibi hosti.in.c.conquestus.ſ.ti.primo ꝛ in.c.ij.de adul.ꝛ in regula ea que li.vi. Bal.in.l.nullum.C.de testi.ꝛ in.l.pla cet.C.de sa.san.ecc.ꝛ in.l.officiales.C .de ep.ꝛ cle.ꝛ in.l. ꝛ si seueriꝰ.ff.ex qui.cau.infa.irrog.ang.in repetitiõe.l. si vacantia.C.de bo.vacan.li.x.Iappus in.c.i.de vsur.i.vi. Jo.an.oñicus ꝛ alij in.c.ij. de consti.li.vi.do. an.in.c.tue de procur.ꝛ in.c.de bis de accus. ꝛ per scriben.in.c.ij.de maleficijs ꝛ in.l.senatus.ff.de consti.ꝛ in.c. qualiter el.ij.
19 de accus.†Sed qd si ex errore iudicis quidaz debebat pu niri in amputatione manus ꝛ fuit punitus in amputatõe pedis Bal.dicit quod sufficit semel fuisse punitum qꝛ nisi restituatur indebitum non põt repeti debitum.l.si cũ aux .ff.de solu.itez iste casus reputat inter casus fortuitos q li berant debitoꝛem quod dicit esse menti tenendu. In ꝓrium vr̃ q̃ neqz casus fortuitus contingens in vna spẽ nec solutio liberat debitoꝛem alterius spẽi. Et remittit ad bar.in.d.l.senatus.ff.de accu. Venio nunc ad glos.ꝛ diuiditur ista glo.in duas partes prima formatur vnam op positionem ꝛ soluit ibi etiam nititur scõo aliaz ibiex vbis istis prima opp.est q̃ iste tex.innuit crimen adulterij con nũerari iter minima crimia sz istud fuit expeditũ in textus libꝰ. Scõo ꝑncipaliter opponit cũ sequẽti pte gl.vr̃.nõ q̃ nõ solũ epꝰ dispenset in adulterio ꝛ in minoꝛibꝰ sz ẽt in maioꝛibꝰ criminibꝰ dispensat.n.in hereti.l.di.c.pbyteros. facit q̃ hr̃ i.c.vt ꝓmissi de brti.li.vi. Itẽ cũ sacrilego.l.di. c.si qs pbyter ꝛ i capitalibꝰ criminibꝰ occultis.l.di.c. de bis. So.ex gl.ista pñt colligi tres solones pria ẽ ſz quos dã q̃ epꝰ nõ dispẽsat nisi vbi a iure repit ꝓmissum ꝛ sic in adulterio ꝛ minoꝛibꝰ criminibꝰ qꝛ repit ꝓmissuz a iur.ió poterit dispẽsare ꝛ i alijs in qbꝰ repit specifice ꝓmissũ ar. c.dilectꝰ de tẽp.ordi.ꝛ.c.none ò ꝑsump.ſa opi.ꝑncipalis ẽ vt i delictis semp possit epꝰ dispẽsare nisi repiat ꝓhibitũ specifice qõ ꝑz qꝛ lz h̃ dicat de minoꝛibꝰ adulterio tñ i ma ioꝛibꝰ dispẽsat vt ꝑz ex supradictis ꝛ sic vacat ar.a ꝓrio sen su.qꝛ h̃ repit ꝓriũ expressuz i iure. Tertia opi.colligit ex fi
ne glo.in

UVA. BHSC. IyR_275_2

ne glo.in verbo imo epc̃s videt̃ q̃ aut loqmur in canonibus pnialibus ⁊ in illis dispensat epc̃s nisi inueniat̃ prohibitus.⁊ idē dicit de sacerdote.aut loqmur in canonibus penalibus inferentibus penā in foro ꝓtētioso.⁊ tunc si inferunt penā depositionis vel suspēsionis ꝓ enormibus crib̃us non dispēsat epc̃s vt in.c.minor.l.di. hoc vult in effectu tota ista glo.primā opi.sequit̃ ꝫ Philip. ⁊ Franc. vercel.⁊ ꝓbat̃ hoc dcm̃ per.c.cū quibus ⁊.c.seq.xxiiij.q.iij.vbi epi dicunt̃ magistri ⁊ custodes canonū. Itē canones sunt ab oibus obseruandi.xxv.q.i.nulli fas.c.i.de cōsti.ergo illas relaxare non lz nisi cū pmissuz est. Nec ob.c.nuper de sen.excō.q̃ loquit̃ in absolone excōicationis que ex facilori cā cōmittitur cui dispensatio q̃ nolūt iura q̃ quis in excōicatiōe decedat.c.qua fronte de app. facit c.cū illoz de sen.excō.vbi pz q̃ maior est dispēsatio cui ab solutio facit q̃ notat̃ in.c.cupiētes.§.ceterū de elec.li.vi. Collectarius ꝫ tz scōam opi.vt in oibus delictis epc̃s dispenset nisi vbi repit̃ expresse,phibitū. Nec ob.hec littera minor vocat oia delicta vbi epc̃s nō prohibet̃ dispēsare ⁊ dicit hanc opi.tenuisse Inno.lz postea mutauerit⁊ minꝰ bene. Alij alr ⁊ vario mō dicunt.sed attingēdo ꝑm dñm Abba.rē ipsam ⁊ pricipaliores opi.Hosti.quē ꝫ sequit̃ Jo.an.dicit q̃ epc̃s dispēsare pōt in adulterio ⁊ in minoribus vbi expsse in iure nō prohibet̃ sed in maioribus nō nisi vbi expresse reperit̃ permissum. ⁊ per hoc dicit mām esse clarā ⁊ nullā recipere calūniā.⁊ dicit Joā.an.q̃ hoc habuit ex eo q̃d hic not.Tācredus ⁊ Goffre.⁊ in.c.sane
10 de cleri.cōiuga.per quē arguit q̃ dispēsat cū puro† ⁊ de
a materia huius glo.plene dixit spe.in titu.ij.§.ii.ver.nūc de epoz.⁊ in ver.his ergo ⁊ in ver.seq.⁊ hāc opi.Hosti. sequit̃ Jo.de lig.ꝫ qui dicit q̃ reducit̃ ad opi. que hēt q̃ epc̃s non dispēsat nisi in casibus in casibus in iure expssis. ꝓ hoc allegat q̃ epc̃s est custos canonū.⁊ q̃ dispēsatio est odiosa.⁊ hāc opi.sequit̃ Archi.in.c.lz canon. de elec. li.vi.do.Cardi.tz ꝫ q̃ pōt dispensare in adulterio ⁊ i mi
11 noribus crimīnibus que sunt de minori nūero criminū.† Et que dicunt̃ minora cria remittit ad nota. in.c.nisi cuz prīdē de renū.⁊ dicit q̃ pctm̃ dī maius siue grauius iquātum amplius recedit a deo.Et qñ dicat̃ amplius recedere a deo hoc cōmensurabit̃ ex ꝓtēptu.c.cū quidē de iure iurā.c.hō xpianus.xl.distin.hec opi.non ꝓbat̃ iure ꝫ.d. Abba.Itē difficile esset ꝓbare ꝓtemptū cū cōsistat in aio do.An.nihil boni dicit de suo ꝑm dñm Abba. Sed post alios sic distinguit do.Abb. aut querit̃ vtrū possit epc̃s dispensare cui canones supioris aut cui canonē ꝓpriū primo casu aut est canon pnialis ⁊ pōt q̃ pnie sūt arbitrarie vt ꝫ in glo.⁊ cōiter tenet̃ facit.c.deus qui de peni.dist.i.nisi casus appareat reseruatus ⁊ de casibus reseruatis hī ꝓ glo.in.c.i.de peni.⁊ remis.li.vi.⁊ ꝓcedit hoc ēt si canon imponat certā penā.q̃ illā poterit sacerdos regularit̃ mitigare.glo.est in.c.mensura.⁊ est tex.sing.⁊ melior de iure.in.c.quē penitet de peni.di.i.q tex.loquit̃ de dispensatione. Sed alia iura simplr dicūt snias esse arbitrarias. Sed intelligunt̃ arbitrio boni viri.⁊ sic aliud est dispensare.aliud est arbitrari pniam ꝓdignā.allegat gl.singu. in.d.c.mens nr̃a que loqt̃ qñ sacerdos male dispēsat ipo nendo pniam. Si vo est canon penalis vel dispositiuus si expresse idulget dispensationē inferiori vel expsse negat. Casus est clarus si vo expresse nō indulget nec expsse ꝓhibet.tunc aut dicit dispensationē posse fieri lz alr expsse non idulgeat ⁊ tūc pōt epc̃s dispēsare argu.c. nup de sen. excō.tz ꝫ Jo.de lig.⁊ Jo.cal.⁊ fuit originalr dcm̃ Inn. in.c.dilectus de tēpo.ordi.⁊ no.in glos.ii.in.c. postulasti de cleri.excō.mini.Sed.d.An.circa hoc vī facere dīam an ꝓstitutio sit ꝓcilij an alia. Pōrio cāu nō possit inferior ar.eoz que notant̃ in.c.cū dilecti de elec.⁊ in cle.i.eo.tit. Scōo casu sic.Sz ista dīa nō placet.d.Ab.nec iure ꝓbat̃ ex quo.n.ꝓstitutio cuiuscūq̃z sit indulget dispensationem.Satis vī ꝓcedere epis maxime vt vba aliq̃d operent. Nam respectu pape nō pōt intelligi q̃ auctoritas pape semp intelligit excepta.c.significasti.de elec.Et sic ꝫ casu epc̃s dispēsando nō dī facere cui cōciliū sed potius exeqtur ꝓciliū indulgēs dispēsationē.secus si ꝓciliū nō idulgeret dispensationē sed gñalr disponeret quo casu loquant iura allegata p.d.Anto.tñ q̃ dispēsatio nō est stricti iuris respectu dispēsantis imo ē q̃d fauorabile cū sepenumero dispēsatio est necia ⁊ debita vt no.in.d.c.vt ꝓstitueret̃.l. di.⁊.i.q.vii.c.exigūt ⁊.c.dispēsatiōes.q̃ ꝓcedit ꝑm eaz etiā si ꝓstitutio ꝓcilij eēt canon late snie lz do. Ant.in hoc teneat cui ꝓriū ⁊ alleget Archi.in.c.sicut.xvi.di.Sz.d.abb. dicit archi.loq qñ ꝓstitutio simplr loquit̃ nec pmittendo nec vetādo dispēsationē ⁊ tūc in delictis dispēsare pōt in adulterio ⁊ miorib̃us nisi repiat̃ ꝓhibitū in maioribus. Nam nō pōt nisi expsse videat̃ indultū vt in opi. Hostiē. ⁊ Archi.in alijs vo delictis nō dispensat nisi repiant̃ sibi indulta.⁊ hoc ꝓbat̃ ꝫ.⁊ in.d.c.dilectꝰ de tēp.ordi.⁊ cōiter tenet̃ q̃ per dispēsationē vulnerant̃ iura supioris.xxiii.q.iiii.c.displicet pz ex diffinitiōe dispēsatiōis que ꝓbat̃ per gl.no.i.q.vii.c.nisi rigor q̃d non lz inferiori cle. ne romani de elec.⁊.c.cū inferior de ma.⁊ obe.Et q̃ dicant̃ crimina minora dicit.d.Abba.relinquēdū arbitrio iudicis ꝑm do.An.⁊ bñ q̃ hēbit ꝓsiderare an delictū causet irregularitatē ar.c.ii.de renun.⁊ aium delinquētis ⁊ ꝓtēptū
22 vt voluit do.Car.vt supius retuli.Et dicit.d. Ab. q̃ nō debemus arguere in mā dispēsatiōis ab idēptitate rōnis
b vel a maioritate.ᵇ vñ lz reperiat̃ pmissa dispēsatio in vno casu nō tñ dz extēdi ad casum verisimilem nec hñtem maioritatē rōnis.q̃ mā deuiata iure cōi. Ita vult Fede.de se. ꝓsi.xiiii.⁊ Jo.an.in regula q̃ a iure li.vi.in mercurialibꝰ lz Jo.cal.hic alr sentiat nō tñ aliq̃d boni adducit. posset tñ dici ꝑm do.Abba.q̃ si casus pmissus bz rōnē pmissionis expssaz q̃ extēdat̃ vbi repiat̃ eadē rō q̃ tūc non fit extensio.lz potius includit̃ ex tacita mēte pmittētis ar.eius q̃d voluit glo.in.c.i.de tēpo.ordi.li.vi.⁊ cle.i.de elec.⁊ ꝓ Ly.in.l.nō dubiū.C.de legi. Adducit in cui.d.Abb. c.per venerabilē q fi.sint legi.quē tex.ad ꝫ reputat sing.
23 q̃ dispēsatio extendit̃ ad minora ꝓcessis pōt dici† q̃ q̃dā est dispēsatio odiosa lz potius gratiosa ⁊ fit extēsio ibi sicut in ꝓuilegio ꝓcesso cui ius vt.c.ex pte el.iii.de deci.Quedam est dispēsatio valde odiosa.⁊ illa nō extēdit̃.l.q̃ vo .ff.de legi.⁊ vī de mente Joan.an.in addi.specu.in ti.de leg.§.vlti.ver.iiii.vide q̃d ipe no.in.c.postulasti de rescri. facit glo.in cle.i.de offi.vica.in ver.sacerdotū que sic pōt intelligi.limitat ꝓdicta.d.Abba.q̃ ēt in casu ꝓhibito a iure poterit epc̃s dispēsare si aliqua maxima ⁊ vrgens cā suadeat ita dicit sentire dnos de rota deci.cclv.⁊ Bal.in .l.oēs ppli.ff.de iusti.⁊ iu.dicit q̃ epc̃s pōt statuere cui iura ⁊ allegat not.tex.in.l.si boiem.ff.manda.⁊ sic multo fortius dispēsare q̃ si pōt statuere.ergo ⁊ dispēsare.do.Abbas dicit se intelligere istud dictū qñ superuenit cā noua vel antiqua verisimilr nō cogitata per papā sicut intelligit̃ d.l.si boiem.vt ibi per Bar.⁊ est elegās limitatio ad istā mām ⁊ cōiter non allegat̃ per canonistas.allegat q̃d no. Inn.in sil̃i in.c.super his de voto in ptāte pape respectu
24 infideliū.† Scōo mēbro principali an possit epc̃s dispēsare cui ꝓpriam ꝓstitutionē.Inno.in.c.dilectus de tēpor. ordi.in addi.tz q̃ non q̃d sequit̃ Archi.in.c. lz canó de elec.lib.vi.Sed idē Inno. n.c.cū ad monasteriū de stamonacho.tz cui ꝓpriū vbi tz q̃ ꝓditorī canonū licitū est contra ꝓstōnem suā dispēsare etiā sine causa q̃ sicut fuit motus ad ꝓdēdū ita ad tollendū seu dispēsandū ꝓ ꝫ. scōo allegat do.Abb.Jo.an.in.c.generi per spēm de reg. iu. lib.vi.in mercurialibus ⁊ expressius q̃ alibi tz in regula cui lz li.vi.in solutione q̃nis vbi dicit epm posse tollere ⁊ dispēsare ꝓtra suam ꝓstōnez ⁊ hoc dicit seruare vniuersum vt.l.minime mutāda.ff.de legi.quicquid sentiat Archi.in.d.c.licet canon.⁊ est bene notā.hoc dictuz ꝑm do. Abba.q̃ ignorat̃ cōmuniter.⁊ Inno.in dicto.c. cuz ad monasteriū non loquit̃ specifice in ꝓstitutiōe epi do.An. limitat nisi cōstitutio trāsiuerit in priuilegiū vel ꝓtractū.

a ¶ De materia. Adde dñm car. in cle.i.§. i. de reli. do. ⁊ Firma. i tract. suo de epo in iiij.li.ij. partis ꝓnci.q̃ discurrit p oēs casus ꝓ quo vide in no. i.c. veniēs de fi.ꝓbyte. ⁊ ibi scribētes.

b ¶ A maioritate rōnis. Vide ad materiā huius ꝓcōnis Bal. in.l. i.C. de idic. vidui. tol.⁊ vide spe. in tit.de leg.§. ix.ꝓ seqn.⁊ in ti.de dispensa. per totum vbi oino videto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝛ sic ꝑ̄ intelligi ꝓ̄ria opinio. ꝛ ꝓ hoc allegat qꝫ not. in. l. qꝫ semel. ff. de decre. ab ordi. faci. vel nisi ꝓstitutio eēt iurata qꝛ tunc stante ꝓstitutione non ꝑ̄t dispēsare cuꝫ se ipsum a iur. absoluere nō possit. facit qꝫ notat in. c. dilecto de prebē. ꝛ qꝫ no. Joā. an. in. c. i. de sup. neg. prelato. post Hosti. vbi ponit vnū notabile dictū limitans oia dicta precedentia qꝫ vbi canones ponunt legem ipsis epis
a non dispēsant nisi hoc specifice reperiat ꝓcessuꝫ allegat c. dilectus de tēpo. ordi. Et facit qꝫ voluit Archid. xxvij. questiōe. i. c. virgines. predicta ergo restringunt ad canones se dirigētes ad subditos. ꝛ ꝓ hoc dicto allat domi. Abb. glo. in. c. fi. i. q. v. vbi no. † qꝫ epꝰ non ꝑ̄t dispensare cū symoniaco in bñficio qñ fuit sibi data pecunia fac̄ cle. fi. de reb. eccle. nō alie. vbi nō auctorizat in facto ꝓprio. †
26 Et dicit ēt Joan. an. qꝫ poterit epꝰ dispensare cū icestuoso. ꝛ remittit ad no. in. c. virginē si qua virgo ꝛ. c. si quis sacro ea. ca. ꝛ qōne. ꝛ eodē modo poterit dispensare cuꝫ
27 adultero. † Sed nunqd poterit dispensare cum adultero ꝛ incestuoso simul. vt qꝛ cognouit ꝓsanguineā maritataꝫ Vincen. vt refert Joā. an. tenuit qꝫ nō per. l. viꝫ passa. §. prescriptiōe. ff. de adulte. vbi alr dispōnit circa adulteriū tm̄. aliter qñ est adulteriuꝫ simul cū incestu. ꝛ dicit facere hoc ꝑ̄ Bar. in. d. l. ii. in p̄n. ff. de ver. ob. vbi dicit qꝫ habēs ꝑ̄tātem dispensandi cū adultero. Item cū incestuoso potest dispēsare cū adultero ꝛ icestuoso simul p. l. si ita. ff. de libe. ꝛ posthu. vbi appellatōe simpliciū veniunt mixta. ꝛ hāc opi. Vincē. ꝑ̄ bar. vī seq̄ꝫ b̄ do. anto. qꝛ b̄ facultas dispēsandi iniquū ius relaxat ꝛ qꝛ iure singulari ꝓcedit̄ est stricti iuris vt ꝑ hac ꝑte fuit bononie terminādo disputatū. de quo ꝑ Joā. calde. ꝛ alios in. c. p venerabilē qui filsint legi. Sed saluādo Bar. ꝑ̄ dictum vincē. ꝑ̄t dici p̄m do. Abba. qꝫ aut dispensatio cōsiderāt quo ad ius ꝓcedētis. ꝛ est amplianda ar. c. cū dilectus de ꝓsue. quātum enī conceditur ptās alicui dispensandi in aliqbus casib⁹ nemini fit preiudiciū nisi cōcedenti nec ex parte eius cui cō ceditur reperit aliqꝫ odiū. vndē ꝺ̄z late interpretari tāq̄ꝫ beneficiū principis ar. c. si cui de prebē. li. vi. ꝛ. c. olim de ver. signi. ꝛ qꝫ no. Inno. in. c. cū dilecti de don. ꝛ in. c. dudum de priuile. allegat. l. rescripta de preci. ipera. offe. ꝛ c. cū tibi de vbo. sig. ꝛ gl. ꝓiūcto. c. fi. de symo. ꝛ sentit Joan. hanc distinctionē in lectura. ꝛ hoc casu ꝓcedit opini. Bar. ꝛz ipse sentiat ꝑ̄rium in. d. l. vim passa. §. prescriptione. ff. de adulte. ꝛ ꝑ̄ opi. Joā. an. sic recitata do. Abb. dicit se allegare tex. quē nescit alibi in. c. per venerabilē qui filsint legi. vbi tex. loquit̄ in mā dispensatōis vbi dꝫ qꝫ illud qꝫ in maiori ꝓcedit̄. videt̄ cōcessum ꝛ in minori facit etiam
28 † qꝛ non est odiosuꝫ oino vt in dispensando aliquis teneat locū principis imo gratiosum ꝛ hoc ꝛz Feder. de secōsilio. clxij. ꝛ ei cui cōcedit̄ iustis ex causis exigētibꝰ maxime inferior cui ꝓcedit̄ dispensatio nō ꝺ̄z hoc facere sine cā. sed cā exigente qñqꝫ dispensatio est debita aut ꝓsiderātur dispēsatio ex parte eius cū quo dispensat̄ ꝛ tūc procedit ꝑ̄rium vt minus quo ad personā suam recedat a iure cōi quo fieri pōt. in eo. n. reperit̄ odiū ꝛ sibi ius cōe ꝓtradicit ꝛ ió satis est qꝫ ei dispensatio aliqd operet̄ dicit eē ar. optimū. c. i. ꝛ ii. de fi. presby. li. vi. ꝛ. c. qꝫ dilectio de ꝓsan. ꝛ affi. dicit etiā qꝫ si qs vellet tenere ꝑ̄ bar. posset dicere qꝫ inspecto iuꝛ sup quo ꝓcessio p̄ncipis fit est aliqd odiosum qꝛ datur mā vulnerandi iura sed de eqtate vī verū illud dictū bar. ꝛz de rigore ꝛ subtilitate iuris forte opi. ꝑ̄ria ē verior. ꝛ ita residet do. Abba. b̄ sup isto passu. Sed dñs Car. b̄ dicit qꝫ de rigore vera est opi. vincen. sed de eqtate vera est opi. bar. ꝛ alioꝝ ꝛ allat. d. l. si ita. ꝛ hoc dicit
29 qꝫ si cōcessio est fcā per modū bñficij ꝓcedat opi. Bart. † qꝛ beneficiū est late iterpretādū. l. bñficiū. ff. de ꝓsti. prin. c. olim de vb sig. alꝫ sit va opi. Vincen. allegat. c. si pluribus de ꝓben. in. vi. ꝛ. c. i. de fil. ꝓsby. li. vi. ꝛ sic tenebis mēti istud dcm̄ vt attendat̄ an per viā beneficij emanauerit. Sed do. Pe. de ancha. in ꝓcedenti. c. tetigit istū passum ꝛ dicit qꝫ non poterit dispensare. ꝛ allegat. l. ticie texto

a C Cōcessuꝫ. Adde Bar. ꝛ pēs doct. in. l. barbari⁹. x. co. ff. de offic. ꝓto. ꝛ vide nouissimos scribētes hic ꝛ videas inocē. hanc cōclusionez tenētes in. c. veniens ō fi. p̄sby.

res. ff. de lega. i. ꝛ allegat no. hic in hac gl. ꝛ allegat dictum Vincen. Et idē voluit in. l. ii. in p̄nci. ff. de ver. obli.
Sed do. Abba. in. c. fi. de symo. tetigit istū passuꝫ ꝛ reduxit opiones ad ꝓcordiā. vꝫ † qꝫ vbi ꝺaꝫ ptās alicui dispensandi in eius fauorē cū aliquibus non expressis tūc tāq̄ꝫ principis beneficiū est latissime iterpretādū qꝺ̄ sentit gl. ibi ꝛ hoc mō procedat dictū Barto. sed vbi exprimūtur in priuilegio psone cū qbus ꝺz fieri dispēsatio erit secⁿ ar. c. si cui de prebē. in. vi. ꝛ isto casu ꝓcedat opinio ꝑ̄ria. sz certe ista fuit doctrina do. Car. b̄ ꝛ si aliqs dubitaret quādo dicaꝫ huiusmodi ꝓcessio emanare p viā beneficij ꝛ qñ nō colligit̄ ex supradictis qꝛ si in cōcessione nō exprimuntur psone cū quibus debeat fieri dispensatio dicit̄ emanasse i modū beneficij. Sed qñ exprimunt̄ psone cū qbus debeat fieri dispensatio nō ꝺ̄z emanasse in modū bñficij. ió tūc stricte fiet interpretatio. qꝺ̄ est bene notan. qꝛ hodie videmus hmōi ptātem cōcessam comitibus palatinis legatis de latere ꝛ silibus qꝫ nūq̄ꝫ exp̄munt̄ psone cū quibus dispensatio fienda est qꝛ hmōi dispensatio ꝺ̄z beneficiuꝫ. ꝛ latissima fiet interptatio. de quo vide p Bar. in. d. l. si ita scriptū ꝛ in. d. l. vim passa. §. prescriptiōe ꝛ in. d. l. ii. ff. de ver. ob. ꝛ ibi per do. ⁊ de. Ange. Joā. de imo. Rapha. ꝛ Ludo. roma. ꝛ per Ange. ꝛ Jo. de imol. in. l. clemēs. ff. ꝺ̄ heredi. instī. ꝛ in. l. si ita scriptū. ff. de libe. ꝛ posthu. ꝛ per Jo. an. in addi. specu. in rubri. q fil. sint legi. vbi refert disputationē Jo. cal. ꝛ do. an. ꝛ do. Abba. in rñsione quaꝫ fecerunt. d. c. per venerabilē. Bal. in. c. nāles in titul. si de feu. fue. cōtrouer. Bomini. de sancto gemi. in. c. susceptū de rescrip. in. vi. per Ange. in. l. ticie textores. ff. de lega. i. ꝛ in. l. gallus. §. Et quid si tantum. ff. de liberis ꝛ posthu. Bal. in. l. eam quaꝫ. C. de fideicōmissis ꝛ in. l. si qua illustris. C. ad orficianū. ꝛ in. l. cū qui alias paulus respōdit. ff. de statu hominum. Oldradus in consi. cciij. dominus Antonius in phemio gregoriano. C Et pro opi. bart.
31 ꝛ sequaciū qꝫ possit dispensare super mixto facit † qꝫ appellatione simpliciū veniunt mixta ex interptatione benigna. casus est in. d. l. si ita scriptū sed in beneficijs a pncipe cōcessis benigna fit interpretatio vt in. l. beneficiuꝫ. ff. de cōsti. pncip. cum si. ergo scōo vbi mixta sunt inseparabilia attēditur dūtaxat qꝺ̄ maius est ꝛ grauius. l. sed ꝛ qñtum §. fi. ff. de libe. ꝛ posthu. l. queri. ff. de sta. homi. sz iste legatus pōt dispensare cum incestuoso sequit̄ qꝫ si adulteriū ꝛ incestus vniatur inseparabiliter qꝫ poterit dispensare qꝛ qꝺ̄ minus est obūbrat̄ ab eo qꝺ̄ maius est. Tertio adducit̄ tex. in. c. fi. de sy. vbi fuit data ptās cū monachis symoniacis ꝛ nihilominus tal ptās extēdit̄ ad abbatē symo
32 niacū q monachus est. Quarto adduci pōt̄ ꝓuilegiū est stricte interpretandū est eni ꝓuata lex. iii. di. ꝓuilegia sz nihilominus priuilegiū ꝓcessum clericis extēdit̄ ad canonicos qui etiā clerici sunt vt est casus singu. in. c. cum per exemptionem de priuile. in. vi. per quem tex. confunditur distinctio domi. Cardi. quam sibi appropriauit do. Abbas vt attendamus vtruꝫ per modū beneficij an per modum priuilegij cōcedatur talis potestas qa etiam si cōcedatur per viaꝫ priuilegij fiet extēsio vt est casus singul. in d. c. cū per exemptionē qꝺ̄ tene menti qꝛ ad hanc materiam est noua inuentio. C Quinto facit qꝫ ꝛz videamus qꝫ huiusmodi dispensationes sint odiose ꝛ per cōsequens restringende vt in. c. i. de fil. presbytero. li. sexto tamen quo ad facultatem dispensandi cōcessam vident̄ fauorabiliores ꝛ per cōsequens ampliande vt probatur in. d. c. per venerabilem ꝛ ista adducūtur pro opinione barto. Sed pro Vincen. ꝛ Joan. cald. ꝛ sequacibus adducūtur ista. Primo in gratijs casus omissus habet̄ pro omisso. c. susceptum de rescriptis in. vi. sed casus omissus hic in facultate dispensandi est casus mixtus ergo sequit̄ qꝫ habetur pro omisso ꝛ per cōsequens non poterit dispensare. Sed volens tenere primā opinio. poterit ad b̄ respōdere qꝫ. d. c. susceptum loquit̄ in gratijs impetratis ad beneficia q̄ tanq̄ꝫ ambiciosa restringenda sunt vt in. c. quāuis de pre ben. in.

ben.in.vi.ꝛ etiam quia per tales gratias Papa preiu/
dicat potestati iudicis ordinarij quia episcopus hz pote/
statem a iure cõmuni cõferendi beneficia sue dioceſis.c.
omnes basilice.xvi.questio.vii.ideo restringende sunt vt
minus ledant argu.c.ex tuarum de auct.ꝛ vsu pal.c.licz
in corrigendis de offici.ordina.c.super eo de offic. deleg.
sed nos loquimur in facultate dispensandi ꝓcessa cum il
legittimo per quam nulli fit preiudicium nisi ipsi princi/
pi concedenti ꝛ nullius iuri derogat nisi iuri cõmuni. iõ
amplior debet fieri interpretatio. Item.d.c.susceptum ꝛ
similia iura volunt ꝙ gratie sunt restringende respectu
eius in quem confertur effectus illarum nos autez loqui
mur in alio casu vz an restringi debeant gratie respectu
eius qui effectum facultatis sibi concesse habet exercẽdo
gratiam in alio quo casu interpretatio non est fienda ita
stricte sed large faciat quod not.in.c.oudum de preben.
in.vi.sed hec respõsio non videtur procedere per.c.is cui
de preben.in.vi.vbi facultas conferendi beneficia alteri
concessa a iure cõmuni magnam restrictionez recipit nõ
autem largam ꝛ fauorabilem interpretationem ꝛ tamẽ
ille tex.loquitur in habente facultatem pro cuius execu/
tione necesse est gratiam in alterum dirigere. ¶ Secun
do facit expressio duarum specierum quales fuerunt iste
in facultate dispensandi posite non debet extendi ad spe
ciem etiam eiusdem generis.l.pma.§.item si due.ff.de au
ro ꝛ argen.lega.ergo. Tertio pro hoc videtur casus i.d.
l.vim passa.§.prescriptione respõdetur quod duplex est
33 gratia† quia ibi non fit extensio. Primo ne maleficia re/
maneant impunita quod est contra publicam vtilitatem
c.vt fame.de sentẽ.excõmunica.l.ita vulneratus.ff. ad.l.
acquil. Secũdo quia ꝓscriptio ipsa de sui natura est odio
a sa' vt voluit gl.in.l.fina.C.de edic.di.adria.tollen.cõse/
quens est vt extensionem non capiat.c.cum contingat de
deci. Nos autem loquimur de facultate dispensandi cuz
illegittimo que omni respectu habet finem fauorabilem
sue querat legatum dispensandi cum eo quo ad spiritua
lia hoc est fauorabile cũ propter hoc cultus diuinus pro
pter pluralitatem personarum ad eum ministranduz ha
bilium recipiat augumentũ quod est vtile publicuz vt in
c.ex parte de consti.sive querat dispensare cũ illegitimo
quo ad successionem illud etiam est fauorabile quoniam
per illud facilius defunctus reperit successorẽ quod pub
lice interest.l.quia.ff.de interroga.actio.l. in testamento
.ff.de fideius.liber.auc.de here.ꝛ fal.§.si vero expressim ꝛ
si dicas facultatẽ dispensandi hoc casu fore restringẽdaz
qꝛ ex ea infertur preiudicium venientibus ab intestato ꝛ
sic legittimis qꝛ respõderi potest ꝙ ℔ itereſſe sperate suc
cessionis ius ciuile prohibet cõsiderari.l.post emancipa.
ff.de lib.leg. ¶ Vltimo inducitur.c. ꝙ dilectio de ꝓsan.
34 ꝛ affinita.† vbi facultas dispensandi in copula matrimo
niali cõcessa legato cũ distantibus a stipite sexto gradu
restringitur cũ vterqz intendẽs cõtrahere matrimonium
distat tanto gradu nõ autem cum vnus tantũ distat sz al
ter non ꝛ sic casus est mixtus ꝓpter diuersitatẽ qualitatũ
in diuersis personis ꝛ tñ ad illã facultas non porrigitur
ꝛ sic videtur ibi casus pro ista qõne ꝛ allegauit illuz tex.
do. Abba.hic ꝛ Jo.de imol.in dicta.l.ii.sed Lo.Ro.ibi
dicit ꝙ ille tex.nihil facit quĩ papa ibi faciat illã decisio/
nem duplici respectu. Primo ratione euitandi scãdaluz
argu.c.nihil cũ scandalo de prescrip. Secũdo qꝛ faculta
tem illam ita interpretata est patrie cõsuetudo quam pa
pa nũqz intelligitur tollere imo conseruare.c.i.de cõstit.
lib.vi.c.cum in ecclesia de preben.in.vi. vnde sequitur ꝙ
si non fuissent ille due rationes ibi expresse papa ibi fo/
te decidisset cõtrarium per supradicta ex qbus pz de mẽ
te iuris opi.bar.fore veriorem lz inspecto corrtice verboꝝ
opinio canonistaruz videatur verior ita quieuit do.Lo.
ro.in.d.l.ii. Sed do.An.in suo eleganti cõmento in dcõ
c.per venerabilẽ in.xix.colũ.ver.sed nunqd autem credit
opi.Joan.cal.vtrũ non possit dispensare fore de iure ve/
riorem ꝛ ad.d.l.si ita scriptũ dicit nõ obstare vbi mixtuz
non cõprehendit sub verbis sed ex mẽte ꝓiecturata testa
toris ꝛ fauore vltime volũtatis in qua lex supplet qꝛ te/
statoꝛ mortis cogitatiõe preuẽtus non põt tunc plene de
liberare. Ideo dicit hoc non ꝓcedere in actibus inter vi
nos in qbus lex non supplet nisi quãtũ patiunt verba po
stea vero reducit hanc varietatem opinionũ ad ꝓcordiã
dicens ꝙ dcñ Vincen.ꝛ Jo.cal.ꝛ sequaciũ ꝓcedit quã
do legatus vellet dispensare ad ꝓiudiciũ tertij venientis
ad successionem qꝛ tũc non ꝓsumit ꝙ ꝓnceps ad ꝓiudici
um tertij voluerit hoc sibi cõmitti.l.cũ auus.C.de eman/
cip.libe.c.ex tua ꝛ de auc.ꝛ vsu pal.c.quãuis de rescri. in
vi.sed opi. bar.ꝓcedit qñ non agit de ꝓiudicio tertij sed
tantũ agit de preiudicio ipsius fisci seu ipsius ꝓcedẽtis qꝛ
tunc est fienda interpretatio ꝑ ipm ꝓcedentem argu.c.cũ
dilecti de dona.ꝛ.l.beneficiũ.ff.de cõsti.prin.ꝛ ita ibi resi
det do.An.ꝛ cũ hac cõcordia transiuit do.Abb.in rñsio
ne.d.c.per venerabilẽ sed solẽnis do.Rapha. cu. in.d.l.
ii.ff.de verbo.obli.tãgens istã qõnem refert docto.dicere
ꝙ non cõprehendit mixtũ de rigore sub simplici ſz de eq/
tate bñ cõprehendit.ꝛ ad hoc allegat.d.l. si ita scriptuz
sed ipse detestat hanc doctrinã ꝛ dicit esse falsam qꝛ ẽt in
exheredatiõe que est odiosa hz locũ qõ ibi dr allegat tex.
in.l.si ita.ff.de iniust.rup.ꝛ ir.test.qꝛ ideo nõ minus verũ
est filiũ natuz esse ꝛ ꝙ filia nata sit vel eꝫ sive ergo nasca
tur vnus sive alter ꝓsum est sed ibi iõ non cõprehendit
casus mixtus qꝛ ꝓsio in simplicibus nõ erit possibilis ĩ
casu isto qꝛ dixit si filius natus erit ex besse ꝛ c.vt ibi dicit
iste due dispositiões sunt icõpassibiles ambobus natis ni
si de quadã humanitate qñ vere est mixtura qualitatũ si
cut incestus ꝛ spurietas sicut fieri ꝛ dari isto casu dicit ꝙ
ꝓsio in simplicibus cõprehẽdit mixtuz quicquid dicãt
doc.ꝛ dicit se inducere cõtra doctores.d.l.vim passaz.§.
prescriptione qꝛ est ibi casus ꝙ adulteriũ qõ adiungitur
incestui regulatur ꝑm nãm incestus ꝛ dicit esse tex.in.l.ti
cie textores.ff.de leg.i.ꝛ dicit hoc esse veruz nisi vna qua/
litas alterã obumbret ꝛ faciat quodãmodo cessare illam
iste est tex.hz eũ in.d.l.queritur de sta.homi. ꝛ in.l.huus
infamis.ff.de leg.iii.ꝛ dicit hoc ꝓcedere qñ due qualita/
tes integraliter cõmiscent sed vbi nõ ocurrũt integre ſz par
ticulariter tũc sub simplici non cõprehendit mixtum tex.
dicit eẽ in.l.legatis.ff.de leg.ii.ꝛ subdit ꝙ lz bar.dicat ꝙ
huiusmodi ptãs ꝓcessa legato õbeat latissime interpreta
ri ex eo qꝛ est beneficiũ principis ipse dicit ꝙ nõ est vsque
quaqz expeditũ qꝛ fieret iniuria ꝓpinquis ꝛ ab intestato
venientibus.l.ꝓstitutiõibus.ff.ad municip.l. ex facto.ff.de
vulga.ꝛ pupil.ista sunt verba formalia Raph.in.d.l.ii.
¶ Tu pondera quo ad.d.l.si ita scriptũ de lib.ꝛ posth.
qꝛ videt ꝙ recte ꝓbet opi.docto.ex eo qꝛ tex.ibi dicit sub
tili iuris regule ꝓueniebat testamẽtũ ruptũ fieri ꝛ sic vult
ꝙ de rigore iuris sit irritum illud testamentũ sed non de/
bet esse irritũ illud testamentũ de iuris rigore qꝛ dispositi/
tiones sunt incõpassibiles cum testatoꝛ transiuerit ad di/
spondium vt in.l.marcellus.ff.ad trebel.vbi fit cõsimilis
diuisio cum tex.ibi dicit licet ꝛ sic apparet ꝙ ideo erat ru
ptum testamẽtum de iuris rigore quia filij nõ fuissent in
stituti ꝛ sic est ibi casus formalis ꝙ dispositio in simplici
bus nõ comprehendit casum mixtum de iuris rigore ꝛ
sic probat ibi opini.docto.sed de equitate bene cõprehẽ/
dit.ꝛ pondero illum tex.ad vnuz quod tibi videbitur no
uum inquãtuz dicit subtilis regule iuris qa videtur mihi
esse ibi casus singu.ꝙ inquãtum docto.dicũt ꝙ rigor iu/
ris appellatur ordo subtiliter datus a iure vt in.c.dilecti
b Jeo.ꝛ in.c.si clericus laycum.j.de fo.cõpeten.ꝛ ꝑ Bar.
in.l.i.C.de legi.ꝛ per glo.singula.in.c.vt cõstitueretur.l.
distinctio.ꝛ ibi per Archidiaco.ꝛ per eundem prima di
stinctio.c.ius generale qꝛ pro certo ibi est casus quez ad
hoc perpetuo menti cõmenda quem tex.adde ad ea que
habentur in.c.super litteris de rescrip.ꝛ ad.c.in litteris
de resti.spo.ꝛ ad.c.i.de do.ꝛ contu.ꝛ ad.c.fi. de transl.ꝛ

a ¶ Odiosa. Adde Inn. in c.tua ad fi. de deci. Bald. in marg.vſ. ꝑscri ptio vſi.ij.no.i c.cũ olim ꝛ ibi doct. de ꝑscri. ꝙ q̃ vide pau. de ca.in cõsili. ccixij.incip.vi sis ꝛ ponderatis oib' ꝛ vide Panor. in .c. fi.alleg.tit. vbi ẽt moderniores scribẽtes.

b ¶ Cõpeten. vbi videas panor.in termis. ꝛ nouissimos scribẽtes q oia congerunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ad.l.placuit.C.de iudi. ⁊ ad.l.nullã.ff.de legi. Et per illũ tex.fortificari potest singu.ocm̃ Ange.in rn̄sione.l.insulã
35 .ff.de verbo.obli.vbi dixit ꝙ si cómissa est cã alicui vt ꝑz iuris rigoré decidat ꝙ nõ admittet purgationẽ more qz mora initiũ equitati vt in.c.potuit de locato. Sed Ange. in.d.l.ticie textores colligit ꝙ dispositũ in quolibet simplici per se non cõprehẽdit mixtum etiã in mã fauorabili ⁊ remittit se ad notata in.d.l.ii.ff.de vbo.oblig. Sed do. meus Joan.de imol.ꝫ dicit ꝙ potius ibi ꝓbatur ꝓrium vt pz ex principio illius.l.nõ obstat finis. qz ibi exceptio erat clara. ⁊ habebat voluntatẽ testatoris certam vt cõprehẽderet mixtum. Sed idem Ange. tetigit in.l.gallus ℌ.qd si tantum.remittit tamẽ se ad dicta per se in.l.si ita de libe. ⁊ posthu. ⁊ eodẽ modo fecit in.l.clemẽs.ff.de re.insti. sed in.d.l.si ita ⁊ clarius ⁊ copiosius loquit̃ sequ' tur tamen doctrinã Bart. ꝙ possit dispensare. Sed Jo. de imol. ibi sequitur disputationẽ Joan.cald. que incipit Papa concessit ⁊ fundamentũ suuz est.d.c.ꝙ dilectio ⁊ d.c.i.⁊.ij.de fil.presby.lib.vi. Relati sunt patres nr̃i circa hunc dubitabilẽ passum. Tu pondera.d.l.vim passaz ℌ.prescriptione vbi adulterium cõiunctum incestui vt dicebat Rapha.cum a.regulaꝫ ꝫm naturã incestus ergo sequitur ꝙ dispositio loquens de simplici non habet locuz in mixto ⁊ sic videt ibi casus pro opinio. Vincen. ⁊ Joã. cald. ⁊ per cõsequens nõ bene allegauit illũ tex. Raph. inquãtum dixit ꝙ erat cõtra opinio. docto. nec est verum qz dicit ꝙ ibi est casus ꝙ adulteriũ coniunctũ incestui regulaꝫ ꝫm nãm incestus sed ille tex. dicit ꝙ crimen incestus coniunctũ cũ adulterio non tollit̃ spacio quinquẽnij. ⁊ illud ideo est qz auctũ est delictũ ⁊ sic non ꝓbat ibi text. ꝙ adulteriũ iunctũ crimine incestus regulaꝫ ꝫm nãm incestus nisi qz actũ est delictũ ⁊ ex dicto suo sequeret vnũ qõ est incõueniẽs ꝙ nõ posset accusari de adulterio ex quo regulatur ꝫm nãm incestus ⁊ adduco glo. valde sing. in d.ℌ.prescriptione que dicit nec ẽt crimẽ adulterij ꝓiuncti incestui prescribit̃ qnquẽnio ecce nũc qualr crimen adulterij nõ assumit crimẽ incestus sed auget delictũ ex cõmixtione incestus ⁊ adduco solẽnem tex.in.l.mariti lenocini
36 um ℌ.fi.ff.de adult. vbi est casus † ꝙ lz accusatio stupri tollatur qnquẽnio nihilominus vbi fuit cõmissum stuprum cũ violẽtia nõ tollit̃ spacio qnquẽnij per quẽ tex. dico posse dari regulã indubitataz ꝙ vbicũqz q̃litas aduenit enti illud q̃lificat ⁊ reponit in diuersa spẽ adeo ꝙ iura loquẽtia de ente simplici nõ vendicat sibi locũ in ente q̃lificato solebã allegare gl.sin.in.c.statũ de elec.in.vi. ꝓiũcto.c. lz canõ eo.ti. ⁊ li.lz nũc adduco casuz in.d.ℌ.fi.quẽ ad ꝫ reputo sing. ⁊ sic ꝑscriptio qnquennij loquẽs de stupro simplici nõ �yz locũ in stupro q̃lificato ergo multo fortius dispositio loquens de adulterio bẽbit locũ in adulterio q̃lificato per crimẽ incestus. licet ergo legatus bẽat licentiã legittimãdi spuriũ itẽ ⁊ incestuosum ⁊ sic ptãs sit concessa super ente simplici. ergo nõ extendet̃ ad ens q̃lificatuz ⁊ multo minus qñ vnũ ens qualificaꝫ ex adiũctione alterius entis vt est in qõne ꝓpõsita qz cõiungunt̃ incestus ⁊ adulteriũ ar.auct. multo magis. C.de sa.sanc.eccles. ⁊ c. non extimemus.xiij.q.ii. ⁊ c.cũ in cunctis de ele. ⁊ p illũ ℌ.fi.ꝓfundit̃ opi.bar. ⁊ sequaciũ ⁊ si dicaꝫ ꝙ loquitur in prescriptiõe ⁊ sic loquit̃ in odiosis qz ad ꝫ respondeo ꝙ imo loquit̃ in actu fauorabili ad hoc vt aliqs nõ puniatur † ⁊ pene oẽs odiose sunt. l.si preses ⁊ l.si de interpretatione.ff.de pe. ⁊ ℌ.pene de peni. distĩ.i. potest eni delinqns adiuuari ex tẽpore. l.lex iulia de repetũdis. ℌ.fi.ff.ad.l.iuli.repetũ. promptiores eniz debẽt esse in liberando. c.ex litteris de ꝓba. c. clerici. lxxxi. distin. c. domino guerrã. ℌ. promptiores in titu. ꝫ finitur lex incipit consue. regni ⁊ lz dicaꝫ ꝙ prescriptio est odiosa nihilominus dico ꝙ in-
38 troducta est ad fauorẽ. † Unde oz attendi finis q est causa causaꝫ ⁊ mouet agentẽ vt in.l.eam quã C.de fideicommis. ⁊ ibi Bal. Et plus dico ꝙ ꝑscriptio fuit inuenta propter libertatẽ subditoꝝ. Jsta est glo. magꝝa in auc. de tpe nõ sol. pec. ℌ.i. quã Bal. reputat sing. in.c.si qs.p.xxx. in ti. si de feu. fue. ꝓtrouer. ⁊ sic.d.ℌ.prescriptiõe non ꝓbat illud qõ dicebat Raph. ⁊ iquãtũ etiã dicebat idẽ Raph. ꝙ ẽt in mã odiosa dispositio loquẽs de simplici �yz locũ i mixto ⁊ adducebat tex.in.l.si ita.ff.de iniu. testa. ꝓ certo errat bõ iste nã lz.d.l.si ita loquaꝫ in exheredatõe ⁊ sic loquaꝫ in casu odioso ⁊ sic loquaꝫ de simplici ⁊ nihilominus bẽat locũ in mixto illud est fauore testamẽti ꝑseruandi vñ lz ex vna ꝑrte cõcurrat odiũ ⁊ ex alia ꝑte ꝓcurrat fauor tñ dispositio diceꝫ fauorabilis si ꝓncipaliꝫ ad fauorem introducta est vt dixit glo. q̃ reputaꝫ sing. in.l. venia .C.de in ius vocã. sed filis est in.l.sed si hac.ℌ.q manumittitur alꝭ.ℌ.fi.ff.eo.tertia est i.c.sciãt cũcti de elec.in.vi. q̃ ta est in.c.si pp alꝭ in.c.gña de rescri.in.vi. Jõ cũ fauore testamẽti ꝓncipaliꝫ emanauerit illa dispõ. ideo cẽsebit̃ fauorabilis ⁊ nõ odiosa ⁊ per ꝓns nõ bñ tantus doctor illam.l. allegat idẽ ꝓbat ẽt illa.l.ꝙ puisio facta de simplici cõprehẽdit mixtũ qñ bñ venit ex mẽte disponentis vt dicamus ꝙ sicut exꝑssit de simplici ita vñ voluisse exꝑmere de mixto ⁊ p ꝓns bñ ac si de mixto expresse fecisset mẽtionem ar.gl.sing.in.l.tale pactũ. ℌ.fi.ff.de pac. ⁊ gl.in .c.ii. de ꝓfes.in.vi. ⁊ ꝫ hũc itellectũ nõ dẽmus attẽdẽ vtrũ mã sit fauorabil̃ an odiosa lz dẽmus adaptare nos ad mẽtẽ disponẽtis vt si mẽs disponẽtis fuit cõprehẽdere mixtum sub simplici seruabit̃ mẽs. l.ille aut ille. ℌ.cũ in vbis ⁊ l. non alr.ff.de leg.iii. ⁊ si mihi dicaꝫ qũo ꝓstabit de mente disponẽtis dicat] ꝙ si fauor ita suadeat qz mã est fauorabilis presumit̃ de mẽte qz fauores sunt ampliãdi. l. beniguius.ff.de leg. l.in testis.ff.de regu.iur. l. bñficiũ.ff.de cõsti.pnci. ⁊ allego tex.in.l.clemẽs.ff.de here.isti. vbi in mã fauorabili extẽdit dispõ loquẽs de simplici ad mixtũ qa vñ mens disponentis ita adaptari. Sed si mã est odiosa tunc stat dubitatio qd dicendũ. ⁊ vñ dicendũ si dispõ simplicis nõ extenderet̃ ad mixtũ dispõ esset nullius efficatie vt est casus in.d.l.si ita.ff.de iniusto testa. vbi esset nullius efficatie testm̃ si nõ cõprehenderet̃ mixtũ. ideo tunc comprehendit faciat siꝫ qõ dixit gl. sing. in.l. nulla nisi emer-
39 sis ꝓiũcta autẽ diaconissa. C.de epis. ⁊ cle. que voluit † ꝙ vbi lex noua nihil opaꝫ ꝙ assumit̃ ar. a ꝓrio sensu ad correctionẽ iuris antiq de qua glo. fecit festũ Ludo. ro. in. l. si cũ dotẽ in prin. ff. solu. matri. ⁊ adduci põt qõ voluit elegans glo. cũ ibi no. in. c. qz in tm̃ de prebẽ. † vbi si dispẽsatur cũ aliquo vt possit tenere duo bñficia reqrentia residẽtiam qõ videt̃ dispensatũ ꝙ possit in vno residere ꝑ vicarium ⁊ sic dispẽsatio extẽditur ad hoc vt actus valeat ⁊ non peat si autẽ actus valeret an tunc extendaꝫ ad mixtũ
42 Egidius bononiẽ. supra dixit in ꝓhemio gregoriãõ † ꝙ in materia ꝓmiscua appellatione scholariũ veniant doctores sicut appellatiõe monachoruz venit Abbas vt in c. fina. de symo. ⁊ appellatiõe familie venit caput familie .l. familie. ff. de vbo. signi. Jo. an. ibi dicit ꝙ in rescriptis ad lites vel in ꝓuilegys odiosis nõ comprehendũtur doctores alias nõ scholares. ⁊ sic sentit ꝙ in odiosis appellatione scholariũ venit doctor qui alꝭ est scholaris quia doctor iuris ciuilis est scholaris iuris canonici. Ecce nũc qualr in odiosis appellone simplicis venit mixtũ. Sz. d. An. ibi tinet ꝓrium per notata in.d.l.ii. in principi. ff. de verbo. obli. voluit allegare Bar. ⁊ sequi eũ qz in odiosis non veniũt mixta appellatõe simpliciũ. ¶ Ego adduco
42 tex. in. c. cũ per exemptionẽ de priuil. lib. vi. † vbi in materia odiosa vt est ꝓuilegiũ exemptionis indultum clericis cõprehendit canonicos qui clerici sunt ⁊ sic ille tex. ꝓfundit dictũ domi. An. ⁊ adduco etiã tex. in. c. quoniã symo-
43 niacha. de symo. † vbi in materia penali appellatiõe monialiũ venit abbatissa que monialis est ⁊ adduco etiã. c.
44 i. ℌ. porro de sta. regul. li. vi. † vbi appellatiõe monialium venit abbatissa. adduco ẽt. l. sed si hac. ℌ. si libera. ff. de ius voc. vbi in edicto penali cõprehẽdit mr̃ liberta. ⁊ sic ꝑsona mixta ⁊ l. fi. ℌ. lz ⁊ fi qs. ff. nau. cau. sta. vbi cõprehẽdit̃ mercator familiaris nauis ⁊ sic ꝑsona mixta ex istis

infringitur

UVA. BHSC. IyR_275_2

infringitur doctrina Bar. inquãtum dicebat q̃ ex benigna interpretatiõe cõprehendit mixtuz q̃ imo vbi venit imponẽda pena cõprehendit mixtũ ꝛ etiã ꝓfundit dictũ Jo. cal. inquãtũ dicebat q̃ nõ cõprehendit mixtũ q̃ materia est odiosa. Mã per ista iura ꝓbatur q̃ lz mã sit odiosa tñ cõprehendit mixtũ ꝛ per ꝓñs poterit legatus dispẽsare sup adulterio ꝛ incestu simul ꝛ ista tene mẽti. Adde ad primũ an sacerdos possit dispẽsare in canone pniali ꝛ sic eps q̃ ego adduco glo. valde sing. in. c. ꝛ tpa plenitudinis. xxvi. q. vi. que dicit † q̃ eps pot diminuere penitentiam iniunctã a papa allegat. xxxiii. q. ij. c. latorẽ sic̃ procurator pot ex cã mandare ꝑ illud q̃ mãdauit dñs ꝛ ad hoc allegat. l. si hoiem. ff. mãda. Si ergo potest ꝓcurator ita poterit sacerdos qui vĩ procu. pape in administrãda pnia suis parrochianis. ꝛ adduco glo. in. d. c. latorẽ que ex illo tex. colligit † q̃ eps pot relaxare de pnia quã papa iposuit ꝛ sacerdos pot relaxare pniam quã iposuit eps ꝛ clarũ est q̃ dispensatio est iuris cõis relaxatio vt hĩ p gl. in. c. nisi rigor. i. q. vij. ꝛ glo. ibi dicit q̃ pot relaxare ergo sequitur q̃ poterit dispensare si pot dispẽsare cũ penitentia iniũcta a papa ergo sequit q̃ mlto fortius poterit dispensare cũ pnia iniũcta a lege q̃ mitius agit cũ lege q̃z agat cũ hoie vt. l. celsus. ff. de arbi. ꝛ faciat ad hoc. c. ꝟus qui de peni. ꝛ remiſ. ꝛ plus vĩ mihi dicen. q̃ ẽt si esset casus reseruatus de qbus hĩ per gl. in. c. ij. de peni. ꝛ remi. lib. vi. tñ ex cã necessaria de nouo insurgẽte posset dispensare ar. d. l. si hoiem ꝛ arg. eius qõ dixit Bal. in. d. l. oẽs populi † vbi voluit q̃ eps pot facere ꝓstonez ꝑ ius canonicum in tali casu multo fortius dicemus q̃ poterit dispẽsare in foro pnie sacerdos. Adde etiã inquãtuz dixit ista glo. ꝛ docto. q̃ vbi nõ est reseruata dispẽsatio pape videtur pmissa epis p. d. c. nup glo. in. c. excõicamus. §. credẽtes de hereticis que extẽdit. d. c. nup ad dispositionẽ glo. in. c. postulasti de cleri. excõ. ministrã. glos. in. c. ꝓterea de vsur. que extẽdit. d. c. nuper. ꝛ ij. q. v. c. quedã cã do. abb. in. c. de symoniaco de symo. ꝛ in. c. pe. de pe. spe. in ti. ii. §. nunc oñendũ vsi. xxij. Hosti. in sũma de fil. presbyte. §. quis posset dispẽsare ꝛ in. c. post translationẽ de renũ. ſz Jo. de imol. in. d. c. post translationẽ dicit istud cẽ dubiuz q̃. c. nup loquit in absolone que est aliud q̃ dispensatio ꝛ ita ẽt dicit do. Lar. in. c. dilectus de tẽpo. ordi. vbi se remittit ad dcã sua hic. ¶ Ego põdero tex. in. c. i. de eta. ꝛ quali. li. vi. vbi tex. loquit de dispẽsatione ꝛ facit mentionez de epo ꝛ tex. cũ ex eo de elec. eo. li. ꝛ istũ tex. ꝛ omnes tex. quos ꝓnumerat Jnno. in. d. c. dilectus de tẽpo. ordi. eps pot dispẽsare q̃ si posset in oibus casibus in qb⁹ permittit dispẽsatio a iure ad qd exp̃merent tibi epo † tiõ mibi vĩ q̃ nõ pñt dispensare epi nisi in casibus exp̃ressis i iure ꝛ vĩ ourũ ampliare habenas dñis epis. Adde ẽt iquãtum dcm̃ est. s. q̃ eps possit dispensare ꝑ ꝓstonez ꝓcilij indulgentem posse dispensari sed nõ exp̃mit p quem q̃ mibi vĩ vt dixit do. An. q̃ nõ possit eps. ꝛ ad ꝟ adduco gl. i. c. dilectus el. i. de ꝓben. ꝛ glo. in cle. i. de elec. ꝛ in. c. cũ dilecti de elec. ꝛ adduco. c. post trãslationẽ de renũ. vbi papa reddit se difficilẽ ad dispensandũ ꝑ ꝓciliũ ergo nõ poterit inferior dispensare ꝑ ꝓcilium. Adduco etiã. c. significasti de elec. vbi excipit auctoritas pape ergo sequitur q̃ includit auctoritas epoz ad obseruandas ꝓstones ꝓcily. Adduco elegans dcm̃ Bal. in. l. humanũ. C. de legi. † q̃ cõcilia sunt maioris auctoritatis q̃ decretales epl̃e. ꝛ refert Archidia. in. c. i. de cõsti. li. vi. dicere † q̃ nõ valent rescripta impetrata ꝓtra cõciliales cõstitutiões si non hñt clam non obstante specificã ꝛ specialẽ secus q̃ ipetrant ꝑ decretales epl̃as q̃ tũc sufficit q̃ apponat clausula generalis nõ obstante aliqua decretali ꝑria qõ dicit cẽ not. ꝛ ꝑpter hoc videt q̃ non possit eps dispensare ꝑ cõstitutionem cõcilij ꝛ lz in cõstitutione dicat posse dispensare intelligit per papã aut per cõciliũ q̃ nõ dispensat eps nisi in casibus exp̃ressis q̃ cõnumerant iura sacrorũ ꝓcilio-
rum in qbus credimus spm̃ sanctũ loquutũ vt dicit tex. l.

di. c. si ille. ¶ Adde etiã inquãtum dicit do. Abba. q̃ ex causa de nouo necessaria posset eps dispensare. Ego credo q̃ recte dicat per. d. l. si hoiem. ff. manda. sed potuit allegare Bar. in ꝓma cõstitutione. C. §. qbus vbi idẽ dicit in his qbus data est ptãs reuidendi statuta allegat. d. l. si hoiem ꝛ idem voluit in. l. ambitiosa. ff. de decre. ab or. faci. idẽ voluit Bal. in rubri. C. qui admit. ꝛ in. l. qd ergo. §. pena. ff. de his qui no. infa. ꝛ in. d. §. quibus ꝛ do. abb. in. c. fi. de cõsue. dixi in. c. nisi de offi. leg. ꝛ adduco elegãs dcm̃ bal. in. c. cum. t. de re iudi. vbi dixit † q̃ eps potest restituere famam ex aliq̃ magna cã facit. l. ex facto. ff. de vulga. ꝛ pupil. ꝛ. c. suggestũ de decim. ꝛ. c. ad hec de cler. nõ resi. tene menti ista. ¶ Adde etiã inquantũ dictuz est q̃ vbi iponitur lex epis non dispensant epi. Adde Bal. ꝟ q̃ dicit q̃ vbi lex aut statutũ iubet certã penam iponi q̃ nõ potest dispensari allegat qõ hĩ in auc. de iudi. §. opz aut non arctat iudicẽ ad imponendã certã penam ꝛ tunc dispensare pot anteq̃ pena ordiaria sit iposita sed post diffinitionẽ non pot. l. qd ergo. §. pena grauior cũ sua materia. ff. de his qui no. infa. Jn multis autẽ dicit Bal. se inuenire q̃ iudex dispensat. l. illcitas. §. fi. ff. de offi. presi. vbi ẽ tex. no. ꝟm eũ. ꝛ. l. leuia. ff. de accusa. Dicit etiam Bal. q̃ eps non poterit restituere ad famã ex eo q̃ ifamia est inflicta maiori auctoritate. s. legis aut iperatoris vt no. i. c. cũ te de re iudi. l. minor magistratus. ff. de minori. ¶ Tu limita hoc nisi ex magna cã q̃ tũc eps posset restituere ad famã. Jta bellissime dixit Bal. in. d. c. cũ te. Tu allega in ar. tex. in. d. l. si hoiem. ff. manda. ¶ Adde etiã inquãtuz do. Anto. dixit q̃ si ꝓstitutio trãsuit in priuilegiuz vel q̃si ꝯctum nõ poterit eps dispẽsare. Tu adde qõ voluit Jo. andre. in addi. specu. in ti. de cẽsi. §. nũc dicendũ ꝛ in ti. de instru. edi. §. nũc vero aliq̃. Bar. in. l. oẽs ppli. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ in. l. eũ q. ff. de excus. munerũ. ꝛ in. l. q̃ semel. ff. de decre. ab ordi. faci. ꝛ in. l. ꝓuilegia. C. de sac. san. eccl. bal. in. l. q se pris. C. vñ liberi. ꝛ in. l. si cũ mihi. ff. de dolo. ꝛ in. ff. nõ nupte. ff. de senato. ꝛ iõ dixit idẽ bal. in. c. i. de natu. feud. † q̃ lz deus subegerit pape canones ꝛ impator leges non tñ sibi subegit obl̃ones ꝛ ꝯctus ꝛ idẽ voluit i. l. princeps. ff. de legi. ꝛ in. c. i. de feu. sine culpa nõ amitten. ꝛ in. l. i. ff. de ꝓstitu. ꝑn. ꝛ in. l. digna vox. C. de legi. ꝛ in. l. ii. C. de serui. do. An. in. c. i. ꝛ in. c. cũ. Ab. ferrarie. ꝛ in. c. que in eccl̃ia ꝛ de ꝓsti. Jnno. in. c. nouit. j. eo. ꝛ in. c. in nra de iniur. ꝛ in. c. dilectus de tẽpo. ordi. ꝛ adde sing. limitationẽ datã per Jnnoc. in. d. c. in nra vbi voluit † q̃ ex iusta cã poterit supior reuocare statutũ transiẽs in quasi cõtractum cum subdito suo ꝛ licet aliqui reprobent illud dcm̃ tamẽ est pura veritas pro quo dicto est tex. valde singul. in. l. titius. ff. de obsequi. ¶ Not. etiam ex ista gl. † q̃ potest episcopus dispẽsare cum scismatico per. c. vt cõstituere retur. l. distin. sed ꝟm Joã. an. ille tex. non reprobat hoc dictum. de hoc est glo. in finalibus verbis in. c. secũdo de scismati. que dicit q̃ Joánes ita tenuit in dicto. c. vt constitueretur. de hoc dicendum vt per scribẽtes in dicto. c. secũdo. Et refert hic domi. Abba. elegans dictũ Jnnoc. circa hãc materiam in. c. cũ ad monasteriũ de sta. mona. vbi dixit † q̃ si isti inferiores qbus conceditus facultas dispensandi in aliqbus casibus dispẽsant sine cause cognitione talis dispensatio non tenet. ꝛ retractabitur ꝛ dispẽsans punietur. l. distinctio. c. qui in aliqua. alꝰ non dicit dispensatio sed dicitur iuris cõmunis dissipatio vt voluit glo. singula. prima questione septima. §. nisi relinquat. ¶ Ego addo singula. tex. in. c. per venerabilem qui filij sint legiti. in ver. diuersis causis inspectis vbi ꝓbatur † q̃ Papa in dispensando debet adhibere iustas causas dispensandi ergo sequit q̃ causa cognita iuxta nota. in. l. fina. in ver. cognitiõaliter. C. de legi. quãto ergo fortius ꝛ prelatus inferior quia si in viridi ligno hoc fit quid fiet in arido. ꝛ iudicio meo ille tex. cõfundit dictũ Jnnocen. in dicto. c. cũ ad monasterium vbi dicit † q̃ papa dispensat pro velle suo ꝛ sic nõ regulato a iure. de quo dicto fe-

a ¶ Cũ scisma tico. Intellige istã ꝓcl̃onẽ eẽ verã si desierit q̃ tunc ẽt pot eligi eps ꝛ cuz dispẽsatiõe cõ firmari. c. q̃ di ligẽtia ꝛ ibi gl. ꝛ doc. de elec. ꝛ huius materiã vide luculenter p Bal. l trac. scismatis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tit festū do. An. in. c. i. de cōsti. Nam ꝛ papa homō est ꝛ peccare pōt. ii. q. vii. c. nos incōpetentem. viij. q. iii. aliorū
59 c. si papa. xl. di. c. anastasius. xix. di. † maxime qꝛ ius cōe fundatū est sub publico bono. vt per glo. in. c. cū ꝓtingāt de iureiur. ꝛ dispēsare super iure cōi est relaxare ipm ius cōmune vt per glo. in. d. §. nisi rigor quare sine causa papa relaxabit publicū bonū. ꝛ si mihi dicaꝫ q in papa est sedes libertatis ꝛ plenitudo ptātis in istis bñficialibꝫ vt in. c. inotuit de elec. c. ꝓposuit de cōcess. preben. cle. i. vt lit. pen. ꝛ d. c. per venerabilē. ideo adequat quadrata rōtundis vt dixit Hosti. in. c. cū venissent. ī. eo. nihilominus dicas q dispensatus a papa sine iusta causa nō est tutus in foro ꝓsciētie vt dixit glo. singu. in. c. nō est de voto ꝛ posset respōderi ad. d. c. per venerabilē inquantum regrit istas causas vt intelligaꝫ de vrbanitate tñ non videtur bona respōsio. qꝛ licet papa non subijciaꝫ legi quo ad potestatem punitiuā tñ subijcitur legi quo ad ptātem regulatiuam. l. digna vox. C. de legi. subijcio tamē me decisioni
60 sacrosancte romane eccle. † sed quid de inferioribus prelatis ab epo habētibus subditos an possint dispensare cuz eis Inno. in. c. ii. de eo qui furti. ordi. fusce. dicit q non dispensant ét vbi dispensatio a iure cōcedit nisi sit expressa mentio de eis in iure. Et ideo est q iura loquūtur de episcopis ꝛ qñ volunt cōcedere inferioribus illud exprimūt vt in. d. c. ii. ꝛ in. c. cū illoꝝ de sentē. excō. ꝛ qō no. Archi. in. c. cū ex eo de elec. in. vi. ꝛ Innocē. in. c. fi. de postul. prelato. ꝛ Spe. in titu. de legato. §. nunc quoqꝫ. Talia enim grauia epis tanqꝫ sponsis vniuersalibus ordinarijs reseruantur sicut in sili dicimus in excōmunicatione lata qꝛ nullus absoluit nisi eps cle. i. cū sua glo. de priuil. Fede. ō se. cōsilio. xiij. nisi iste inferior haberet quasi iurisdictionē episcopalē. pro hoc facit glo. in cle. i. de rebus eccle. non alie. ꝛ qō no. Inno. in. c. ii. de transa. ☾ Tu vide glos. in
61 c. i. in verbo epi. de eta. ꝛ quali. li. vi. ꝛ in. d. c. cum ex eo. † Sed vtrum eps debeat dispensare cū capło suo Joā. an. sentit q nō requirit ꝓsensus capli sequit do. Anto. q allegat q ius dispensandi cōpetit epo de iure speciali in quo nullam hz cōionem cū capło iuxta no. in. c. cū in cūctis in fi. de elec. sequit Spe. in titu. de legato. §. antepe. sentit. d. Anto. q vacāte sede non succedit capłm in ptāte dispensandi cuius ꝓrium tz Fede. cōsi. xxix. qō magis placet. d. Abba. cōsiderato q dispensatio cōpetit epo rōne iurisdictionis ꝛ ptās iurisdictiōis devoluit ad capitulū in casibus maioribus vt no. in. c. i. de re. pmu. ꝛ cognoscit ō causis magnis. c. ad abolendā de here. c. i. eo. tit. ꝛ ideo dicit do. Abba. q eps ad hoc deberet regrere ꝓsensum sui capituli si casus est arduus iuxta nota. per Inno. in. c. nouit ter de his que fiunt a prela. Si ergo eps non oz audire causas subditoꝝ sine capło. xv. q. vii. c. eps multo fortius nō oz dispensare sine ꝓsensu capli. tenet Innoc. in. c. q dei timorem de sta. monacho. Archi. in. d. c. cū ex eo videt tex. cum glo. i. q. v. c. fi. sentit glo. in. c. ex penitētibus. l. distin. lz do. Anto. hic dicat ꝛ minus bñ q prima opi. cōiter tenetur non obstat ratio glo. d. c. cū ex eo que dicit q iura cōiter faciūt mentionē de epo solo qꝛ ō ideo est qꝛ ipse est auctor in dispēsando licet debeat regrere ꝓsensuz siue cōcilium capli. Nā iura cōiter dicūt q ꝓuisio ecclesiaꝝ spectat ad epm vt. c. regenda ꝛ. c. nouerint. x. q. i. ꝛ. c. oēs basilice. xvii. q. vii. †
62 Itē institutio clerici ꝛ ōstitutio spectat ad epm vt. c. cū ex iniūcto de here. itē q coram epo suo cōueniendus est clericus. xi. q. i. c. de ꝓsona. c. si quis contra clericū. ī. ti. i. ꝛ tñ non pōt hec oia solus eps facere imo oz habere cōsensum vel cōcilium capli sui vt in. c. nouit ꝛ. c. quāto de his que fi. a prelatis. ideo fit de solo epo mencō. qꝛ ipse est auctor dispensatiōis ꝛ nō tenetur sequi sed requirere ꝑciliū capli. Ita dixit hic do. Abb. ☾ Tu pondera ꝓmo qꝛ iste tex. ad hoc allegaꝫ pro ꝛ cōtra inquātū dicit pōt eps cum clericis suis qꝛ intelligiꝫ vno mō cū canonicis actiue. alio mō intelligiꝫ cuz clericis suis passiue stat difficultas vtrū capiatur actiue ꝛ vꝝ q sic qꝛ appellatione clericoꝝ veniunt canonici vt ꝓbatur in. c. bone ꝺiē. cta suprascriptiōe de postu. prelato. ergo sequit q capitur actiue sed contrariuz mihi videt verius q stet passiue ꝛ moueoꝛ per id qō habetur in. c. qualr el. ii. de accus. vbi quotiēs episcopus exercet aliqd cum capło iusdicit cum senioribus ecclesie vt habeꝫ in. c. ii. de consue. lib. vi. dicuntur eni senes a prudentia ꝛ faciat. c. eccl'ia senatū hz. xvi. q. i. ideo dixisset papa h cum senioribus eccle. ☾ Secūdo pōdero qꝛ dispēsatio est iurisdictiōis vt est dictuz sed epi hodie prescripserunt iurisdictionē vt illā exerceāt sine capło suo vt hꝫ in. c. ii. de ꝓsue. lib. vi. ergo frustra est hodie ista qō. ☾ Itē pondera etiā qꝛ dispensatio est gratia hinc est q non pōt peti vt debita. i. q. vii. c. exigunt. l. di. 6. vt cōstituereꝫ. ergo sequit q nō tenetur eps adhibere cōsensum capitali qui exigit in iurisdictione exercenda nec obstat. c. eps. xv. q. vii. qꝛ loquit qñ episcopus suadet cau
63 sas. ☾ † Sed vtrū capłm sede vacāte possit dispēsare cuz clerico vt nō deponatur ꝓpter delictū Fede. de se. in cōsilio allegato superius dixit q ptās dispēsandi trāsit in capitulū sede vacāte sed nō attigit istū casum. ratio dubitādi est qꝛ cā depositiōis est ordinis ꝛ solus eps nō potest deponere sed oz habere secū numerū a iure requisitū. xv. q. vii. c. si autē ꝛ. c. si quis ꝛ plene no. ibi in sūma. ió dixit glo. in. c. transmissam de elec. q electus cōfirmatus non consecratus nō potest cognoscere de tali causa. multo fortius nec capłm potest illā penam imponere ergo nec in illum dispensare sed hoc nō obstante do. Abb. putat de iure ꝓrium esse verius qꝛ presuppositō q nō possit cognoscere nec deponere tñ potest dispensare ne deponaꝫ qꝛ dispensatio est mere iurisdictiōis. ergo potest illā penaz imponere qꝛ illud cōtingit ex eo qō non est ordinis ꝛ alleg. d. c. suffraganeis de elec. ꝛ qō not. glo. in. c. i. de trāsla. prela. In glo. pe. vnde pōt cōmittere cognitionē ꝛ depositionem alijs sicut facit in litteris ꝙs tradit i ordinādis. c. iij. de tēpo. ordi. li. vi. ita putat dicendū in electo cōfirmato nondū consecrato vt dispensare possit cū sit iurisdictiōis per supradicta ꝛ p id qō no. Inn. in. d. c. suffraganeis lz docto. dicāt eum posse dispensare in penis quas imponere potest sed nō in alijs nec est ratio concludens cōtrariū
64 allegat qō no. Joā. an. in. c. ii. de prebē. lib. vi. † vbi dic q licet de iure numerus episcoporū requiratur in cognitione cause duz agitur de depositiōe per iura allegata superius de cōsuetudine tamē solus episcopus cognoscit ꝛ p se ꝛ per vicariū quādo non intendit procedere ad actualem degradationem pro hac cōsuetudine faciat iste tex. ꝛ. c. cum non ab homine. ī. eodē ꝛ. c. postulasti. ī. titul. proximo. c. secūdo de offici. vica. lib. vi. ꝛ sic poterit hodie cognoscere ꝛ penam iponere solus electus tenuit Inno. in dicto. c. transmissam ꝛ sic capitulum sede vacante poterit cognoscere ꝛ penam imponere allegat. c. ad abolendaz de here. vbi cognoscit cōtra clericum etiaz de hereti cle. i. eodem titu. ꝛ videtur probari etiā ibi q poterit illuz tradere curie seculari sed in cōtrarium facit. c. primo de hereti. lib. sexto vbi requiritur ordo episcoporuz vbi deueniatur ad depositionem actualem. ita concludit hic do. Abbas. ☾ Pro certo ista nō est farrago huius capli sed ē ma. tradita per omnes in dicto. c. transmissam ꝛ in. c. legebatur de maiorita. ꝛ obe. vbi tangit de capło sede vacante quid possit facere. ideo remitto ad ibi dicta. ☾ Sz vnum pondero qō est subtile ad hunc tex. ꝛ nouissimum. Iste tex. loquit de episcopo cōsecrato ꝛ dicit q pōt dispē sare cum suis clericis. ergo nō potest electus cōfirmatus nondū consecratus. ideo dixit glo. singu. in clemē. ii. de ce
65 le. mis. † q appellatiōe episcopi venit eps cōsecratus ꝛ faciat in sili tex. in. l. bene a zenone. C. de quadr. prescrip. in verbo impiales interdum suscepimus insulas nec curo cōtendere sup hoc vtrū appellatiōe episcopi veniat electus ꝛ cōfirmatus in his que sunt iurisdictiōis de quo habet in cle. i. de foro cōpeten. ꝛ in. d. c. transmissam ꝛ in. c. tam litteris de testi. q autē iste tex. loquatur de episcopo ꝓsecrato

UVA. BHSC. IyR_275_2

crato apparet qz dicit non debet quelibet depositum tra
dere curie seculari ergo aliquē debet sed electus confirma
tus non cōsecratus nō potest clericū tradere curie secula
ri per.c.i.de hereti.li.vi.z sic verū est dicere q iste tex.lo
quit de epo consecrato z loquit de dispensatiōe. ergo nō
poterit electus nō cōsecratus dispensare nec capl'm sede
vacante.z ꝓpter hoc non videt q bene dicat Inno. nec
do. Abb. maxime tenendo q dispensare tendat ad gr̄az
vt est dictū superius. ¶ Adde etiaz inquātum dicit q in
casu arduo regritur q epūs habeat consensum capituli. Tu
de hoc allega dcm̄ Inn. in.c. edoceri de rescrip. vbi dicit
q eo casu quo solus epūs potest agere aliqd qō non pote
rit si factū est arduū faciat qō voluit idez Inno. in.c.i. de
66 procura. † vbi dixit q in arduis non pōt epūs cōstituere
procuratorē sine consensu capl'i. ¶ Adduco qō voluit do.
Abb. in.c.i. de excessi. prelato. vbi dixit q epūs non potest
agere ardua sine consensu capituli. Adduco dictū Inno. in
67 causam q̄z J. eo. † vbi dixit q capl'm non pōt agere sup re
bus arduis capl'i sine consensu prelati. Adduco dcm̄ Bal.
68 in.l.cū multa. C. de bo. q̄libe. † vbi dixit q papa nō pōt
a agere ardua sine cōsilio cardinaliū' qz sunt cardinales ca
pitulum eccl'ie vniuersalis. Vide ibi z.c. per venerabilez
69 .§. rōnibus qui fi. sint legi. † Sed an poterit epūs dispēsa
re inuito accusatore. Doctores tenent cōiter q sic qz po
testas dispensandi libere cōcedit epo z bn̄ficiuz iuris ne
mini est auferendū regula indultū lib. vi. dū tn̄ accusatus
egerit pniam. de quo Specu. in titu. de abolitiōibus. §. i.
ver. sed cū supra qō procedit qn̄ dispensatio venit solū in
preiudicium publicū. z tangit interesse puatum. alꝫ non
posset vt no. Inno. z Joan. andre. in.c. duduz de elec. Et
per hoc dicit Jo. de lig. q si fit dispensatū cum aliquo pē
dente ipetratione qua est obtentū q ille priuaret z bene
ficia sua certo cōferantur q nō valet dispensatio in preiu
dicium ipetrantis cui saltē fuerat ius quesitū ad rē. l. dis.
c. vt ꝓstitueretur. z qō notat in.c. quānis de rescrip. li. vi.
¶ Tu adde qō pulchre dixit bal. in. l. i. ff. de re. di. qōne
70 lj. vbi dicit † q cōmittens incestū perdit feudū ipso iure
vt in auc. de incest. nup. in pn̄. lz papa postea dispenset q̄
ad mr̄imonium. non tn̄ recuperat feudū qō est quesitum
alteri vel redit ad naturā primam z ꝓprietatem. vn̄ ha
buerat originē allegat in argu. d.c. quānis z. l. gallus. §.
quid si tātū. ff. de libe. z postbu. faciat ad mām. c. quia di
ligentia de elec. l. fi. C. de sen. pas. z auc. Jdez nestorianis
71 .C. de hereti. z ad illā questionem † vtrū bānitus restitu
tus a principe recuperet bona iam alienata. Vide ange.
in auc. de heredi. z fal. in prin. z in. l. gallus. §. quid si tā
tum. ff. de libe. z postbu. z ibi Barto. z Bal. z p Alberi.
de rosa. z Rapha. in auctē. idem nestorianis. C. de here.
Glo. Bomini. z alios in.c. quānis de rescriptis li. vi. do.
Cardina. Joā. de imol. z alios in.c. quia diligētia de ele
ctio. Barto. in. l. fi. C. de senten. pas. domi. Abbas in.c. ex
tue de cleri. nō residen. z in.c.i. de parrochi. z i.c. inter q̄t
tuos de maiorita. z obediē. Joan. de imol. in.c. primo de
rescriptis. z in dicto §. quid si tn̄ domi. ꝑe. de anchara
no in.c. p̄mo de succes'sio. ab intesta. z Bal. in.c. ꝓstitutus
de rescriptis cū similibus. Sed Bal. hic dicit aut q ex de
positione accusati est querendū ius accusatori quia ꝑa
pa mandauit accusatū deponi z eius beneficiuz accusan
ti conferri z nō potest dispensare. Aut ex depositione ac
cusati nō acquiritur ius beneficij accusatori qa tāgit ius
fisci z tunc potest qz ibi maiores iudices habēt potestatē
dispensandi vnde nō poterit ꝓhiberi ne vtatur propa au
72 ctoritate z potestate. Dicit tamē Bal. † q pena pecunia
ria non poterit conuerti in corporalē inuito accusatore p
73 .l. fina. ff. de in ius vocan. dicit † q iudex poterit esse faci
lior ad dispensandū consentiente accusatore per tex. val
de elegantem in. l. si quis dicat. ff. de manumis. Tu pōde
ra istum tex. inquātuz reponit in potestate episcopi dispē
sationem. vnde mihi videt dicendū q aut facto dispēsan
tis acgritur ius dispensanti qz deponēdo vult cōferre al
teri. z tunc dico q potest dispensare z ꝓiudicabit illi cui
beneficiū debet conferri z moueor ex doctrina Barto. in
.l. qui rome. §. flauius. ff. de vbo. obliga. z in. l. i. C. si man
ci. ita fue. alie. z in. l. iij. ff. de seruis expor. vnde potuit pe
nitere cōferens dispensando cū eo qui veniebat deponen
dus. z facit qō plene no. Jo. de imol. in.c. potuit de loca.
ad fi. vbi pulchre loquit quo ad dictū Barto. in. d. §. fla
uius aut nō acquiritur facto illius deponētis sz facto al
terius pu. superioris qz ꝑapa cōfert beneficia ticij q ve
nit deponēdus. z tunc procedat dictū Joan. de lig. Bal.
do. Abb. z sequaciū. Et pro eis adduco singu. gl. in. l. ii.
C. de in ius vocā. z qō ibi voluit Barto. z Bal. nec pōt
allegari melior pro dicto eoz q̄z illa glo. Sed pro certo
74 ego dubito qz vr̄ contra istū tex. cum dicit † q potest epūs
dispensare post pactā pniaz. videt ergo q illa ipetratio
recipiat limitationē z restrictionē nisi fuerit dispensatuz
cū illo deponēdo. Et adduco elegātē tex. in. l. siue. ff. de in
re patr. z ēt moueor qz res est itegra qz nō est ꝺpositus q̄
casu minor restituit vt ꝓbat in. l. q si minor. §. scenola. ff.
de minori. ¶ Nec ob. qō notat per gl. in. d.c. quānis qz
ibi loquit in iaz depositō restituto. Sed nos loquimur in
deponendo nōdum depositō tn̄ etiā q illa impetratio re
cipit illā limitationē vt dixi nisi epūs dispensaret nec prin
ceps videt in dubio tollere ptātez epi z piudicare tertio
vt. c. super eo. de offi. dele. l. ii. §. merito z. §. si qs a princi
pe. ff. ne quid in loco publi. cū si. tum qz illud ius qō acq
ritur impetranti est ius querēdum q facilius abdicatur
a nobis quānis quesitū. l. qō autez. ff. que in frau. credi. l.
cū seruus. C. de iudi. l. si spōsus. §. si maritus. ff. de dona. in
ter vi. z vxo. Fede. de se. cōsi. ix. tn̄ etiā qz dispensans tra
ctat de dāno euitando. z ista non sunt paria lucra nō ca
pere z delata perdere vt. l. fi. C. de codicil. z etiam qz ista
pars est equior. ideo sequēda. l. placuit. C. de iudi. z pro
certo ista pars mihi de iure videt verior z placebit mirū
in modū posteris clericis lz docto. cōiter teneant ꝓrium
76 z non bn̄ non tradas hec oblioni. † Sed qd econtra si
potest dispēsare cū accusatore qui nō probauit Spe. iti.
ii. §. nūc de episcopoꝝ ver. sed nunqd cū accusatore q nō
quē sequitur hic Jo. an. z do. An. tum qz nō egit penitē
tiam. tum qz punitur ex presumptione calūniosa. Sz do.
Cardi. hic tenet oppositū ꝺm do. Abba. qz eadē est rō in
accusatore z accusato. z hoc quatenus dispēsatio nō tan
git interesse puati. Sed per hoc oīno nō tollit fundamē
tum tenentium ꝓrium. Jdeo dicit do. Abb. q etiā dispē
sare pōt cum accusatore qz dispēsat in adulterio z mino
ribus. Sed accusator deficiēs est in minori delicto q̄z sit
accusatus. tn̄ qz accusatus si vere cōmisit adulteriū tene
tur ex vero delicto sed ille teneť ex quadam calumnia z
perfidia. z maxime qz presumptiue dicit reus quo casu
multū moderāda est sentētia qn̄ ꝓceditur ex presumptio
ne vt no. Inno. in.c. qz verisimile de ꝓsumptio. Item nō
est saltē maius delictū qō patet ex idēptitate penarum.
Itē non obstat q nō egerit penitētiam qō fateor qz pus
aget penitētiam z postea dispensabitur. Hic enim requi
ritur peractio penitentie ne delictuz omnino transeat im
punitum. Satis enīz est q tēpore dispēsationis fiēde ege
rit penitentiā. Nam z accusatus nō egit penitētiam ante
coniunctionē. z tn̄ cum eo non dispēsatur in pena nisi pa
cta penitētia ita z in accusatore. z putat do. Abb. q i ca
su huius. c. nō sufficeret si partē pnie fecisset sicut vult do.
An. in.c. ex tenore de tēpo. ordi. qz illud. c. loquit in alio
casu qn̄ peccatū erat occultū z est illud quoddā ꝓcilinz h̄
vero loquit in peccato manifesto z vbi fiēda est dispēsa
tione videatur sine penitētia transire oz peractio penitē
tie precedere dispēsationē vt clare innit iste tex. a cui⁹ ver
bis nō est recedēdum maxime in hac materia argu. c.i. z
ii. de fili. presbyte. ¶ Tu adde q mihi videt q illa pars
sit verior q possit dispēsare cū accusatore. Et ad h̄ addu
co istū tex. inquātū dicit q pōt cuz suis clericis dispēsare
restringeret iste tex. si nō posset cū accusatore dispensare

a ¶ Cardinalium. Vide ad mām istius cōclusiōis Fely. in rub. de cōsti. i pn̄. car. vi. pro quo vide etiaz Pau. de ca. in l. i. ff. de legi. q mirabilia ō papa dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ex quo potest cum suis clericis demeritis dispensare siue
ergo sit accusatus siue accusator poterit cū eo dispensare
maxime cū dispēsatio sit late intelligenda fauore dispen-
76 santis vt.d.c.per venerabilez. ¶ Adde etiam ad illud † vtrū sufficiat fecisse partē penitētie. Iste tex.pbat q̄ post peractā pniam.debuit ergo in totū perfecisse pniam. Sz vnum pondero ego si ista dispēsatio est gr̄a vt est dictum clarū est q̄ in gratiosis z fauorabilibus sufficit rem eē ceptam lz non impletā ita probatur in.l.vel vestimentuz.ff. de au.z argē.lega.z.l.i.§.cepisse.ff.de pollicita.z qō voluit Bar.in.l.quintus.§.cū aurum.ff.de auro z argen.lega.z.l.si non tantū.§.infecti eo.ti.z .l.stipulatio.§. opus .ff.de no.ope.nūcia.z qō ibi voluit Ange. z facit qō habetur in cle.litteras de rescrip.ergo sufficit q̄ fuerit facta pars penitētie. Posset dici q̄ aut loqmur quo ad dispēsantem.z tunc possit q̄ quo ad eum dispēsatio est fauorabilis.z isto modo intelligant̄ iura prefata. Aut quo ad dispensatū.z tunc nō est necesse q̄ egerit totam penitentiam per istum tex. Ideo eo casu quo petitur dispensatio opus est vt sit perfecta penitētia al's non potest peti sed q̄ ad superiorē ipse poterit dispensare q̄ quo ad euz habe-
77 tur pro perfecta penitētia. † Sed vtrū debeat dispēsare episcopus doctores dicūt q̄ peracta penitentia sic. vnde exponunt tex.potest idest dz.sed glo.in.c.domino sancto. z in.c.vt cōstitueretur.l.distin.z in.c.exigūt.i.q.vij.dicūt q̄ vbi subest causa teneť episcopus dispensare al's peccat non tamen ꝓpter hoc datur reo actio ad petendā dispensationem sed potest implorare officiuz superioris argu.c. nullus de iure patrona.z cum hac opinio.glo.transeunt hic moderni ꝑm domi.Abba. Sed considerato q̄ illa expositio quā hic faciunt doctores est impropria z cōtra.l.
78 non quicquid.ff.de iudi.z.c.consuluit de offi.delega.† nō enim quicquid est in potestate iudicis subyciť necessitati vt.d.l.nō quicquid. Item sequeretur q̄ al's posset dispēsare sine causa quādo dispēsatio non est debita quod apte sentit ꝑ domi.An.q̄ quando sine causa petitur non est debita.z hoc ꝑm eū voluit dicere Archidiaco. in.c. licet
79 canon de elec.lib.vi.z in dicto.c.vt cōstitueretur † vbi dicitur q̄ dispēsatio quādoqz est permissa quia hoc ex gr̄a quandoqz est debita.z hoc quia est ius cuz sit executio iusticie.z istud dictum est cōtra illud quod voluit Innocē. in.c.cum ad monasteriū de sta. monacho. vbi dicit q̄ nō valet dispensatio sine causa.Facit glo.in.§.nisi rigor.i.q. vij.ideo dicit domi.Abb.q̄ quādo in dispensatione vertitur publica vtilitas vel euitatur scandalum vel ecclesia multum melioratur ex persona illius qui erat al's valde vtilis ecclesie tunc est debita z peccat episcopus nō dispēsando.z in hoc poterit officiū superioris implorari. z ꝑ casu intellige iura superius allegata maxime d.c.vt constitueretur.Quādoqz tamen subiacet vtilitas ecclesie. vt quia alias esset bone conditiōis.licet inciderit in hoc delictum videtur satis contritum z tunc episcopus potest z non peccat non dispensando.z ita loquitur iste tex.iquātum vtitur verbo potest. Non enim peccat faciendo iusticiam.quia est satis vtilis in exemplum.iiij.distictio. facte sunt leges. Si autem nulla subest causa tunc dispensatio fieri non potest.z si fieret nō valeret vel irritaretur z dispensans puniretur vt voluit Innocē.ita residet do.abb. ¶ Tu adde q̄ inquātum doctores exponunt istum tex. in verbo potest idest debet simile quod facit glo.in.c. itel leximus.j.eo.vbi tex.dicit debet z glo.exponit.i.potest z simile habetur in.l.z post edictū.ff.de iudi. Sed mihi videtur de iure dicendū q̄ cum illa dicatur dispensatio pro pzie z recte que fit ex causa vt probať per glo. in.d.§.nisi rigor.i.q.vij.si iste tex.dicit q̄ potest dispēsare ītelligitur quādo ex causa hoc facit qa aliter non diceretur dispēsatio sed diceretur dissipatio vt in dicto.§.nisi rigor.z tamē iste tex.hoc reponit in episcopi potestatez. ergo seqtur q̄ nullo modo debet z adduco simile quod voluerūt domini de rota decisione.cccxlj. Refert domi.Abb.in.c.fin. de

a ¶ Extēditur an z qñ dispēsatio extendať vide ordinatis sime vltra oēs ꝑ Fely.in.c.postulasti.xj.col. ver.circa tertium cū plibus collū.seq. de rescrip. vbi omnia ad māz necessaria colligēs.

80 rescriptis † q̄ iudex pōt condēnare in expensis ex suo officio lz non petatur a parte tamen quia propter hoc pars appellauit q̄ iudex non condēnauit in expensis q̄ nō valet appella.q̄ iudex nō arctatur facere illud quod ex officio suo potest. Ita dicamus in proposito nostro. z facit quod voluit Specu.in titu.de offi.iudi.§.ipedit post pn. vbi dixit q̄ nō potest appellari a iudice si non facit id qō facere ex suo officio potest si non fuit petitum.ergo sequitur q̄ nō compellitur iudex facere id quod potest ex suo officio. Faciat notabile dcm̄ Bar.in.l.ꝓsentaneū.C.quo modo z quādo iudex.z quod voluit Bal.in dicta.l.non quicquid.z domi.Pe.in.c.fiscitatus de rescrip ergo sequitur q̄ non bene exponitur potest.i.debet. Et ideo videtur dicendum q̄ nullo modo cōpellatur dispensare nisi aliter suaderet publica vtilitas quia tunc deberet dispēsare. Facit etiā si dispensatio accedit ad gratiam vt est dictum.ergo quis non cōpellitur facere gratiam q̄ ista repugnant q̄ sit gratia z sit debita. Sed nihilominus pōt dici q̄ lz sit gratia tamē si episcopus illā non facit quādo
81 causa subest quod tenetur.ad hoc allego dictū Barto.in .l.i.ff.de iurisdi.om.iudi. † vbi dicit q̄ aliquid potest misericorditer implorari z si nō fiat potest appellari. Idez probatur in.l.hoc iure.§.permittitur.ff. de aqua quotti. z esti.voluit Inno.in.c.bone de postula.prelato. z ideo
82 sequere glo.in.d.c.exigunt.z similes. † ¶ Sed an p̄ simplicem dispensationē factam per episcopum intelligatur dispensatū in acquisitis z acqrendis ordinibus z beneficijs. Pe.z Abb.dicunt q̄ sic q̄ dispensatio est beneficiū ideo late debet interpretari.c.olim de verbo.signifi.q̄ restringit quo ad iura que ipse dispensans ꝓferre pōt. z sic non obstat.c.q̄ dilectio de ꝓsangui.z affi. Dicit enim q̄ per dispensationē episcopi nō erit habilitatus ad episcopatum.c.inotuit de elec.z sic notoriȳ fornicatores z alijs miles lz egerunt penitentiā non possunt sine licētia pape in epīs promoueri qō est satis graue ꝑm do.Abba.z do. An.dicit q̄ si fuisset dispensatū quo ad solam dispositionis penā non imponendā non poterit promoueri ad epi-
83 scopatū ex quo sublata est macula peracta penitentia qō placet do.Abba. Et adducit.c.verū al's ferrū.l.di. † vbi post in iaz incipit fieri nouus hō nec debet ꝓseruari id qō fuit q̄ incipit eē qō nō fuit. Ex quo.n.illud delictuz non inducit irregularitatē videť sufficere epī dispensatio arg. huius tex.z.l.i.§.de qua.ff.de postula.allegat glo.in.c.fi
84 delioz.l.di.que arguit de petro vt potius sit eligendus q̄ peccauit z penituit q̄ꝫ qui nūq̄ penituit q̄ ille melꝰ scit cōpati infirmitatibus alioz q̄ iste z firmioz nūc videť ad resistendū qui semel lapsus est reuersus z ad mām dispēsationis an debeat extēdi.remittit ad glo.in.c.q̄ in tātuz de prebē.vij.q.i.c.si qs in clero. Archi.in.§.nisi rigor.z i c.exigunt.i.q.vij.z in.c.statutum.§.cū autez de rescrip.li.
a vi.z qō notat Joā.andre.in.c.ex tue de cleri.nō resid.† vbi dispensatio extēditurª ad necessariā consequentiaz vt ibi notať.z ita quieuit do.Abb.super hoc.§. Sed domi. Cardi.hic dicit q̄ si id super quo dispensat epꝰ cadit ex toto sub ptāte epī vt est adulteriū z minora crimina vt ꝑ eo ipso q̄ est secum dispensatū habetur perinde ac si non fuisset antea criminosus allegat in argu.d.c.ferrum. Secus si non cadit ex toto sicut dispēsare cum illegittimo q̄ potest epꝰ quo ad quid non simpliciter.c.i.de fil. presby. lib.vi. Sed Joan.de imo.sequiť hic do.Abb.antiquū.z mouetur qz non videť esse de mēte pape pmittēdo dispēsari q̄ possit dispensari quo ad dignitatē episcopalem in quo maioz idoneitas requiritur q̄ꝫ in alijs vt in.c.cum in cūctis de elec. Tu adde q̄ mihi videtur q̄ recte loquatur do.Car.z pro eo adduco tex.in.l.imperialis.§.miles.C. de nup.in verbo oēm aboleri maculam penitus opz vbi per dispensationē penitus aboletur macula ois. ergo sequitur q̄ si epꝰ dispensat sup crimen sup quo dispensare potest z effectu illius criminis non poterat delinquens promoueri in epm̄ ꝓpter talē dispensationē poterit promoueri

moueri qz est abolita omnis macula z eundem effectum vi habere dispẽsatio facta per epm in casu quo de iure dispensare pót quem effectũ hz dispensatio pape videt eniz purgatũ vetus fermentum ergo poterit promoueri in episcopum z adduco quod in simili voluit Bal.in.c.eam te
85 de rescriptis † vbi dixit qp aliquis restituitur ad famam nó est opus qp fiat mentio de antiqua infamia qz purgatum est vetus fermentum. Et adduco in simili qó voluit And.de iser.in.c.i.in ti.que fuit prima causa benefi.amittendi.† vbi dicit qp si princeps restituat aliquem proditorẽ
86 z aliquis dicat illi tu es proditor qp poterit puniri actione iniuriarum qz abolita est omnis macula[a] allegat.d.l. imperialem.§.miles. Secus si dicat tu fuisti proditor. Et si mihi dicatur amice ille tex.loquitur in restitutione sed nos loquimur in dispensatione ergo qz ad hoc respõdeo qp multo fortius erit idem in dispensatione qz dispensatio fit ante sniam depositiõis z sic fit qñ actus est in fieri. Sz restitutio fit post depositionẽ z sic post qñ res est in facto esse qó est difficilius arg.c.quẽadmodum de iureiuran.z ex istis tollitur illud quod opponi posset de.l.qp si fugitiuus.§.cecilius aũt in glo.ff.de edil.edic.vbi glo.dicit † qp
87 apostata rediens ad claustrum nó purgat suum delictum z quod voluit Bar.in.l.palam.§.non solum.ff.de ri.nup. z qó habetur in.l.ptor.§.bis ẽt.ff.de eden.z ista menti cómenda. ¶ Et pondera istum tex.qz loquit in criminibus
88 in quibus episcopus dispensat.† Sed an habeat locum in causis ciuilibus dicatis qp nó qz nó dispẽsat iudex nisi ad instantiã partis.c.ad nostrã el.ij.de iureiurã. Ita pulchre dixit.d.Cardi.in.c.fi.de transa. Ultimo opponit h Bal. qp imo pena accumulatur peñ.l.ij.C.de spo.soluit ibi erat plene punitus sed parum z extra ordinem vt ibi per Cy. z est rõ qp pena illa non erat terminus pene allegat Jac. bu.in.l.pe.C.de sac.san.ecc. ¶ Tu de hoc an punitus extra ordinem iudicis officio possit puniri ab alio iudice ordinario vide glo.Bar.z alios in.l.nullum.C.de testibus Non obstat.c.cum non ab homine.j.eodem quia ibi erat adeo rebellis z obstinatus z in profundũ malorum venerat vt pena vnius esset terror multorum.l.i.C.ad.l.iuliaz peccul.z vt traderetur gladio materiali iudic. seculare.
89 ¶ †Querit hic Bal.an minus punitus qñ debeat possit postea in plus puniri.respondet aut est pena pluris descẽdit ex eadem lege aut ex diuersis legibus quarum vnam punit in plus alia minus vel mitius primo casu debet in illo pluri puniri sed vna pena potest euelli de corpore alterius.l.si seruus.§.boue.ff.de condi.furti. Idem si minor pena pertinet ad minorẽ iudicem z maior ad superiorez qz vnusquisqz iudex propriam iurisdictionem exercere dz d.l.scõa.C.de spectul. Aut ille pene descendunt ex diuersis legibus z tunc aut quelibet lex ex suis finibus est cõtẽta quasi integra pena z sufficit punitio ex vna.l.senatus censuit.ff.de accusationi.qz hic est terminus pene maxime si lex posterior sit mitior. Ita a seniori pẽa videatur recessum.l.qui cum vno.§.qui post.ff.de re milit. Et ad.c.cum non ab homine infra eodem dicit qp prima pena ibi non erat terminus pene.sed preparatoria alterius pene vltimate vt in aucten.de iudicibus §.oportet z ista dicit esse vera nisi lex posterior loquatur copulatiue non derogati
90 ue nec solute † vbi enim est copulatiua est coniunctio penarum z vna soluta adhuc altera remanet in obligatione sicut ille qui debet stichum z pamphilum soluto sticho liberatur a sticho sed nó a pamphilo z si alicui dz amputari pes z manus amputato pede non liberatur a pena manus.l.qui sepulchra.C.de sepulchro violato z allegat quod notat Archi.in.c.nunquam.lvi.distin.z dicit qp loquitur de benignitate canonica. ¶ Tu adde qp pro certo Bal.non recte loquitur † qz vbicunqz lex antiqua po-
91 nit penam seniorem z.l.ex posteriori ponit penã mitiorez qp nõ est recessum a pena antiqua nisi nominatim fiat mẽtio de lege antiqua vel saltem per presumptiones vel coniecturas vt probatur in.l.quotiens.ff.de actio.z obligat.

z istud dixit Bar.formaliter in.l.i.ff.vi bo.rapto.z ideo consului superioribus diebus qp si ex lege antiqua apponitur pena gladij adultero vt in.c.quãuis.C.de adulter.si statutum imponit penam centum librarum adultero non propter hoc videtur recessum a pena gladij nisi nominatim aut per coniecturas aliter comprehẽdatur de hoc di-
92 cetur in loco accõmodato. ¶ †Querit hic Bal.vtrum ex quolibet maleficio possit quis deponi a beneficio respondet qp sic si tale est maleficium qp de iure ciuili irrogat infamiã allegat.c.veritatis de dolo z contumacia.c.inquisitionis z.c.qualiter el.ij.de accusa.c.lz el.i.de symo.l.iudices.C.de dignita.li.xij.z maxime in assistentibus principi.C.de conducto.z pro tecto domus auguste.l.i.li.xij.qz reatus oẽm adimit honorem.l.i.C.vbi senator vel clarissi.allegat Archi.in.c.generali de elec.li.vi.z qó habetur in.c.maximianus.lxxxi.distin.z in.c.presbyter.lxxxij.dist. ¶ Ego admiror de dño Bal.qp non allegauerit glo.singula.de hoc in.l.ij.§.miles.ff.de his qui not.infa.vbi tex. priuat militẽ infamem militia glo.ibi dicit idem in milite
93 celestis militie. ¶ Querit etiam hic Bal.an depositꝰ ab vno episcopo intelligatur depositus a beneficijs que habet in alia dyocesi respondet qp infamis in vno loco est infamis vbicunqz per.l.ex ea.ff.de postula.sed an habeat secum executionem dicit qp non in beneficijs alterius dyocesis.l.cum vnus.§.is qui.ff.de bo.auctor.iudi.pos. Nec etiam tenetur episcopus sequi facta alterius episcopi qz res inter alios acta z̃.allegat in arg.§.si vero crimen in auc.de sanc.epi.vel dic vt per Inno.in.c.postulasti.j.titu.
94 vbi dicetur. † Querit etiaz hic Bal.an quis presumatur clericus dicit qp non qz homo non nascitur sub isto habitu cum quis efficiatur clericus per accidens z accidentia non presumuntur maxime qz plurimuz videmus abesse. Item clericatus est quedam seruitus personarum ad officium diuinorum deputatus tamen per iudicia aliquando presumitur pro clericatu vt notatur in.l.si qua per calũniam.C.de epis.z cle.puta per famam publicam auctoritate perpensa vt qz est apud dyocesanum vel ad priorẽ collegij z per locum a cõmuniter accidentibus illud est verum presumptuz qp omnibus vel pluribus partibus cõparatiõe minorum vel saltem sapientibus apparet eẽ verum z refert Aristo.dicentem † qp fama qñ multi famant
95 non ex toto perit z hec dicitur fama predicans.c.veritatis de dolo z contu. Quedam est fama ad aliquem z ista sonans in malum dicitur infamia z est fama predicata z passiua de quo hic per eum. Postremo ad materiam huius.c.in princi.adduci potest quod pulchre voluit Bal.i c.i.§.si clericus de pace z vio.eius vbi ex tex.illo colligit
96 † qp imperator pót statuere legẽ contra clericos delinqntes z pót eos de suo territorio bãnire qz dz purgare pronunciam malis hominibus.l.congruit.ff.de officio presi. nec dz eis patrocinari priuilegium ad cõmissionem scelerum vt in.l.nullum.C.de testi. Nam sicut clerici boni sunt sub protectione imperatoris. Ita mali debent esse sub terrore.l.per omnes.C.de defen.ciui.l.ij.C.de priuileg.scholar.lib.xij.l.puincialium.C.de fer.z statuta ciuitatis hoc sepe disponunt qp clerici delinquentes sint extra protectionem cõmunis qz potest ciuitas eis beneficium suum non concedere nec est verum qz reatus omnem honorem excludit.l.i.C.vbi senator vel clarissi.nec possit dicere qp de iure libertas eoz defendatur qz delinquẽdo illam perdiderunt. Caueas tamen tibi pro eum qz lz ista sint pulchra verba quia in canonibus statutum est contrarium quia clerici sunt de alio foro principali videlicet de foro ecclesiastico nec delinquendo nec prorogando possunt tali foro derogare z ad hoc allegat tex.istum at si clerici z allegat illud dominicum nolite tangere cristos meos de quo
97 in auc.de non alienan.post principium. † Item clerici nõ possunt dici cõtumaces si citantur a iudice layco quia dicitur facta a iudice non solum incompetenti sed prohibito. Ideo quicquid fit in consequentiam talis citationis

a ¶ Dic macula. Adde spe.iti.de aboli.§.i.v.pe.p q̃ facit qp voluit bal.i l.si q̃.C.ad tertul.z an dis infamia p impatorẽ possit remitti vide per Bar.in.l. infame.ff.de pub. iu.z post ipm scribentes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ipso iure est nullū vt est glo.elegans in.l.si accusatoribus .C.de accu. ¶ Tu vo dicas q si statutū denegat clerico delinquēti beneficiū q puenit ab ipso statuēte dico q statutū laycoꝝ pōt hoc facere iste est casus melior de corpe iuris in.l.si qs curialis.C.de epis.ꝛ cleri.ꝛ hoc voluit ibi Bal.ꝛ idē voluit in auc. cassa.C.de sa.san.ec.ꝛ in.l.i.C.ō ꝓhen.emp.ꝛ in.l.de qbus.ff.de legi.ꝛ.d.Abb.in repet.c. ecclesia sancte marie de ꝓsti.ꝛ.d.Pe.de anc.in repet.c.i. eo.ti.Ja.bu.ꝛ Saly.i.d.auc.cassa ꝛ isto mō nō bñ dicat Bal.i.d.Ş.si cleric⁹ alꝫ sec⁹.Si qd bōi ego idign⁹ dixeri ℞ attribuat deo supmo bonoꝝ oiz liberalissimo largitoꝛ.

c **Eterum.** Vassallus paratus coraꝫ domino respondere coraꝫ alio super feudo cōueniri non debet hoc dicat vel sic.Cognitio feudi inter vassallos spectat

a ad dominuꝫ feudi[a] hoc dicit vel sic vassallus coraꝫ domino feudi conueniendus est etiam si dominus feudi persona sit ecclesiastica dūmodo actoꝛ possit suam iusticiam cōsequi alias loci ordinarius poterit adiri hoc dicat.Et secundū hoc est hic casus notabilis ꝑm domi.Abb.vel sic ꝑm Bal.Si controuersia feudi est inter vassallos eiusdez domini ꝛ reus est paratus coram domino feudi respondere non cogitur sub alio iudice litigare.hoc dicit.Et habet istud.c.notabilem ꝛ vtilem materiam ꝑm Bald.hic. Et diuiditur qꝫ primo ponit factum.secūdo prohibet ibi nos.tertio moderatur ibi q̄diu.ꝛ ad euidentiam premittit Bal.hic tria † que sunt hee videlicet dominus in capite vassallus in feudo homo siue homūcio in subiectione ꝛ seruicio dominus in capite non cognoscit de se proprio sed bene cognoscit de causis vassallorum suorum fiunt autem vassalli per pactū ꝛ feuō.subditi autem per originez

2 ꝛ incolatum que consuetudo seruanda est. ¶ † Not.ibi ceterum ista dictio est aduersatiua simile habetur in.c.ceterum de rescriptis ꝛ in.c.ceterum de iura.calum.sed hic nihil procedit cui aduersetur vide que ego dixi in.d.c.ceterum de rescriptis. ¶ Nota ꝑm Bal.q ordinarius est iudex.l.nemo.C.de iurisdictione oium iud.fallit in feudo propter naturam ipsius feudi.Tres enim sunt iudices in causa principali qlibet in suo casu videlicet dominus feudi pares curie ꝛ arbitri.Sed in causa appellationis non reuertitur iurisdictio ad istos si appellatur ad eū ad quē appellatur a sententia iudicis ordinarij vt in.c.romana de appel.lib.vi.Et ponite hic casum boc modo videlicet duo vassalli episcopi bononiēsis litigabant rōne feudi rerum existentium in dyoceli mutinensi ꝛ vnus eorum alterum imperabat coraꝫ episcopo mutinēsi reus comparuit dicens se paratum respondere coram domino feudi ꝛ nō coram episcopo mutinēsi vnde episcopus mutinensis ipsum reputans contumacem excōmunicauit vel ecclesiasti co interdicto suppossuit hoc fuit significatum domino pape papa prohibuit ordinario loci vbi res site sunt ꝛ p cōsequens ibi esset forus causarū competens in alijs rebus quā in feudalibus procedere donec vassallus sub domio feudi paratus est respondere iuridice intelligas vel coraꝫ vicario eius vel subde.ipsius vel si feudū ē regis coraꝫ ꝓsilio iusticie regis pu.regi aragonū. ¶ No.ibi ab ecclesia

3 tua † q ecclesia dī esse prelati non tamen quo ad dominium.c.i.de postula.prela.facit in simili singu.glo.in.l.ij.in prin.ff.de orig.iur.que dicit q rusticus dicit ego vado ad fundum meum ꝛ tñ est colonus ꝛ non dñs fundi.Adduci possunt notata per Bar.ꝛ alios in rubri.ff.de no.oper. nun.vide que late dixi in.d.c.i.de postu.prela. ¶ † Nota

4 q dñs feudi bz iurisdictionem ordinariaꝫ in vassallos respectu cause concernentis feudum qō probat ex eo qꝛ talis iurisdictio sibi competit a lege vt in.l.imperialem de probi.alie.feu.per Fede.c.verum j.ti.proxi.ꝛ voluit hic ibi Jnno.lex enim confert iurisdictionem ordinariam vt dixit Jnno.in.c.cum ab ecclesiaꝫ ꝛ in.c.quāto de offi.ordi. glo.in.c.suspitionis ꝛ in.c.p.ꝛ.g.de offi.delega.tex.glo. ꝛ Bar.in.l.ꝛ qꝛ.ff.de iuris.om.iudi.ꝛ ideo pulcbre dixit

5 Bar.in.l.si maritus.Ş.i.ff.de adul.† q lz inquisitio sit remedium extraordinarium tñ si est permissa a statuto dicitur remedium ordinarium dixi in rubrica.ē.eo. † Intelli

6 ge tñ q dñs feudi lz sit iudex ordinarius tamen dī iudex particulare singu.est glo.in.c.i.in ti.de inuesti.in mari.facta ꝛ per cōsequēs iudex vniuersalis erit maior eo quod bene ponderes ad materiam.l.cōtra pupillū.Ş.qꝛ maius tribunal.ff.de re iudi.ꝛ infert.d.Abb.ħ q illius iurisdictio poterit prorogari respectu cōsimilis cause feudalis. Secus si nō esset cōsimilis qꝛ tunc non esset prorogare sed nudā iurisdictionē dare qō nō pōt facere puentiovt no.i c.at si clerici.ē.eo.Jnno.in.c.i.de mu.pe.Cy.in.l.testā.C. de testa.Guil.in.l.repetita.C.de epis.ꝛ cleri.Bar.in auc. ꝛ ꝓter.C.de sen.ꝛ interlo.om.iudi.ex quo infert.d.Abb. q cū habeat ordinariā poterit alteri cōmittere arg.l.i. .C.qui pro sua iurisdi.ꝛ.c.pastoralis de offi.ordia.ꝛ.c.vt litigantes eo.ti. ¶ Tu pondera qꝛ istud est verū quo ad dñm feudi vt sua iurisdictio sit prorogabilis.Sed mihi vi q quo ad prorogantes hoc non pcedit qꝛ ille qui est subiectus alteri nō rōne nude iurisdictiōis sed vestite respectu vassallagij nō pōt prorogare in aliū ita dixit Bar.in.l.i.Ş. ꝛ post opis.ff.de op.no.nū.glo.in.l.impialē.Ş.fi.prealle. voluit ibi Bar.ergo seqt q nō poterit fieri prorogatio nisi

7 psentiēte dño eoꝝ ar.c.significasti.j.ti.i. ¶ † No.ex eisdē verbis casuꝫ in quo platus citrā epm bz iurisdictionez ordinariam respectu certaꝝ causaꝝ seu certaꝝ psonaꝝ etiā priuatiue ad iurisdictionez epi.Tu dicas q nō est mirus boc qꝛ etiā rusticus pōt esse dñs feudi ꝛ bz iurisdictionez vt no.per Jnno.ꝛ alios in.c.verū ꝛ in.c.transmissaj.ti.i. qꝛ est iudex in re sua ꝛ ista est natura feudi ꝛ sic collige

8 † q sicut vassalli alicuius dñi layci interesse litigantes de

9 feudo debent adire dñm feudi ita sunt vassalli ecclesie † ꝛ sic no.q consuetudines feudoꝝ habent locū in ecclesiasticis feudis ꝛ est rō qꝛ illa consuetudo est natura feudi cui cū origine feudi est annexa vt.l.imperialez.Ş.preterea de prohi.alie.feu.per Fede. ¶ Nota ibi possessiones qꝛ p

10 batur hic † q si alicui possessiones quas habeo in tali vilཱla videoꝛ legare poderia.Vide tex.ꝛ Bar.in.l.locoꝝ.C. de oi agro deser.li.xi.d.Anto.in.c.cū ad sedē de resti.spolia.Spec.in ti.de proba.Ş.videndū ver.pone constitutuꝫ vide.d.Anto.ꝛ ibi dixi in.c.qm̄ frequēter.Ş.fi.vt lite non contest.facit.c.sanctoꝝ de prescrip.in versi.possessiones.c. pe.de fur.c.multoꝝ de iudeis.c.pe.de pe.Bal.in.l.fi.C.ō compensa.ꝛ tex.valde elegantē in.l.fi.Ş.fi.ff.ad munic.in

11 ver.cū possessionē nō habeant. ¶ † No.q iurisdictio data per legem inferiori respectu certe cause durat quātum ille vellit ꝛ possit iurisdictionez exercere data ergo impotentia ꝓpter rebellionē subditoꝝ vel negligētia ipsius iudicis deuoluit iurisdictio ad ordinariū ipsius puenti ꝛ ē hic optimus tex.ꝑm.d.Abb.in dño feudi ꝛ ita limitatur .l.imperialem de prohi.alie.feu.per Fede.ꝛ idez dicit ē in iurisdictione acquisita per prescriptionem pro quo dicit esse singu.tex.in.c.irrefragabili.de offi.ordi.Ş.excessus per quem tex.putat supplendum esse istum tex.vt ordinarius possit ad instantiam actoris si dñs vī negligens statuere terminū j.quem iusticiā administret alꝫ ipse faciet allegat simile q hī in.c.ex parte de concess.preben.ita hic residet.d.Abb. ¶ Tu adde q.Ş.excessus loquit in iurisdictione prescripta ꝛ sic acquisita ex prescriptione ꝑ ordinarium quo casu stricte dz intelligi ꝛ interpretari vt.c.auditis ꝛ.c.cū olim de prescrip.ꝛ Bal.in auctē.qui rem.C.de sac.san.ec.nec.Ş.excessus loquit qñ capl̄m fuit negligens sed loquitur simplr q si capitulum prescripsit ius cozrigendi tñ poterit eps assignare terminum j.quē cozrigant ꝛ sic nō loquit in casu negligentie sed ħ loqmur i dño feudi quo casu data negligentia nō est opus q det terminuꝫ qꝛ assumit ordinarius suam iurisdictionē.Si vero nō est negligēs nō dabitur terminus ex eo qꝛ dñs hz iurisdictionem a lege ꝛ sic est fauorabilis talis iurisdictio. Jtē illaꝫ habet ex remuneratione qꝛ res est sua ꝛ habet iurisdictionem in re

a ¶ Bñiū feu. Adde ad mām hui⁹ tex.paul. de ca.i ꝓsi.clxi. ꝛ vide.d.alex. de imo.in ꝓsil. xxx.i.i.pte ꝛ i ꝓsil.cxxxvi.i.i. pte vbi totam mām colliges.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nem in re sua. ꝛ per ꝓfs nō vī verū ꝙ possit sibi assignari
terminus a iudice ordinario ĩ. quē exerceat iusticiaz ꝛ vī
esse ꝑ casum. d. l. impialē. §. ꝓterea v. dñi est cognitio ꝛ p
cū ꝓtrouersia terminet ꝛ sic nō bñ dicit. d. Abb. ꝛ idez ēt
voluit in. d. §. excessus ꝛ ideo dz expectari eius negligētia
q; tunc recurret ad ordinariū facit qđ hr̄ in. l. fi. C. de tēp.
appel. ꝛ in auc. qua in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi opz ꝛ in
. l. q̄uis. ff. de dam. infec. ꝛ p Bal. in. c. ex conquestione de
resti. spo. ¶ Ho. ibi ꝓstat possessiones tenere in feudū q;
ꝓbāt hic singu. † ꝙ ad hoc vt dñs feudi possit exercere iu
12 risdictionē dz ꝓstare litigātes esse vassallos ꝛ ió si eēt dū/
bium recurret ad ordinariū vt. l. nemo. C. de iur. om. iud.
ꝛ ꝑm est ibi casus ꝓ eo qđ voluit ☞ De. de curue. in. c. i. in
ti. de inuesti. in mari. facta ꝛ videtur hic casus ꝓ glo. ibi
13 quā Bal. ibi dicit non reperiri alibi ꝙ lz dicamus † ꝙ q̄ñ
est dubium in iurisdictione citantis dz citatus comparere
vt. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. procedit quādo quis citat
coram iudice ordinario generali. sed quādo est ordinari/
us singularis vel inter paucos sicut est dominus feudi vl̄
curia domini non tenet citatus comparere nisi vere sit iu/
risdictio citantis ꝛ ista tene menti. Et pondera bene q; h
dicit cōstare q; ꝓbat dictum Jo. an. in. c. romana. §. cōtra
14 bentes de foro compe. lib. vi. † vbi dixit ꝙ ad ꝓbandum
fundamentū iurisdictionis opus est vt ꝓbetur sufficiēter
vnde non sufficit vnus testis cū iuramen. patris refert illō
dictum Bal. in. l. prescriptione. C. si cōtra ius vel vtil. pu.
q; recte hic ꝓbatur cōiuncto. c. sacro in ver. ꝓstiterit ō sen
ten. excō. ꝛ cle. presenti in ver. ꝓstitit de cen. cle. ij. de penis
in ver. constiterit facit. c. nouit ĩ. eo. ꝛ dicit. d. Abb. se indu
cere istum tex. vltra omnes alios ꝙ quādo respectu certe
cause per legem ciuilem iurisdictio attribuit vl̄ alicui ꝙ
talis constat esse clericū actiue ꝛ passiue in quibus viget
illa qualitas super qua fundatur iurisdictio ꝛ in preiudi
cium ordinarie iurisdictionis episcopi vt hic colligitur ex
presse nam nec iurisdictio respectu feudi tributa est domi
no feudi per. l. ciuilem vt. d. l. imperialem. §. preterea ꝛ tñ
vendicat sibi locum in clericis actiue ꝛ passiue in qbus re
peritur illa qualitas si enīz est clericus dominus. feudi bz
iurisdictionem ꝛ sic vassalli sunt clerici ꝛ in eos exercetur
iurisdictio per dñm feudi remoto episcopo loci ar. huius
c. ꝛ c. verum ĩ. ti. i. allegat qđ habet in auc. habita. C. ne fi
lius ꝓ patre simplr̄ disponente de scholaribus dādo eis
certos iudices habeat locū etiā in scholaribus clericis re
mittit ad dicta per se in. c. si diligenti ĩ. ti. i. ꝛ dicit posse de
fendi primū dictum q; hec dispō impatoris pōt se hr̄e ad
cōmodū ꝛ incōmodū respectu clericoꝝ si sunt dñi habēt
iurisdictionē vt h̄ arg. eoꝝ que no. in. c. i. de oper. no. nun.
¶ Jtē papa vī hoc approbare illā dispōnem legalē vt i
c. nouit ĩ. e. facit qđ no. gl. in. c. reprehēsibilis. xxiij. q. viij. ita
h̄ resident. d. Abb. ¶ Ego adduco Bal. in. c. i. in ti. de cō/
15 tro. apud pares terminā. † vbi querit vassallus est cleric⁹
vtrū pares curie erunt iudices eius rñdet ꝙ sic ꝓp naturā
cause. nam nā trahit ad se ꝓsonā nō persona nām ꝛ potest
ꝓsuetudo gñalis ꝓferre istā iurisdictionē ēt in clericos ēt
si esset in ꝓsuetudine spāli allegat qđ not. in. c. ecclesia de
consti. ꝛ qđ voluit Guil. de cu. in auc. clericus. C. de epi. ꝛ
cle. ꝛ qđ no. in. c. ꝙ clericis ĩ. ti. i. in nouella ꝛ dicit se ꝓ/
bare hac rōne generalis ꝓsuetudo feudoꝝ potest dispo
nere ꝛ disponit de iure feudoꝝ ergo ꝛ de iudicio ꝛ de iu/
risdictione. Alij dicunt contrarium per. c. si diligenti de
foro competen. ita dicit Bald. ibi deus gloriosus aperiat
nobis viam ad veritatem huius dubitationis quia ego
vehementer dubito primo dictum domi. Abb. non est ve
rum in se. secundo est disputandum si est verum quo ad iu
16 ra feudoꝝ. ¶ † Capio primum ꝛ dico ꝙ vbicūq; lex
ciuilis loquitur generaliter respectu cause nunquaz com
prehendit clericos qđ sic ostendo generalia verba legis
aut statuti non adaptantur ad impossibilia ipsi statuten/
ti. Jta dixit Bal. in. l. fi. §. in computatione. C. de iure deli
berā. allegat Bar. in. l. si quis sub conditione. ff. de condi.
insti. idem voluit Bal. in. l. fi. C. de sacro sanc. eccle. cum si
probatur in. d. c. ecclesia de consti. ꝛ in. c. tua de deci. ꝛ in
c. a nobis de sen. excō. ꝛ in. c. ꝙ clericis de fo. compe. ꝛ in
c. ij. ꝛ ibi Joā. mo. de consti. lib. vi. sed impossibile est ꝙ in
spē liget clericum per suā constitutionem ergo impossibi/
le est ꝙ in genere liget eum facit qđ not. Joan. an. in. c. fi.
de imu. eccle. li. vi. lz ergo iste tex. loquat in genere tñ non
cōprehendit clericos quinimo plus dico ꝙ lz ista doctri/
na. d. Abb. fuerit Bar. in. l. cunctos populos. C. de sum.
17 tri. tñ confundit p. c. ꝙ clericis de fo. compe. † vbi ꝓsuetu
do generaliter disponēs non cōprehendit causas clerico
rum ex eo qr̄ in spē illos cōprehendere non pōt vt ibi est
casus de quo ibi dicet ꝛ ita sit expeditum primū quesituz
ꝙ statutū vel ꝓsuetudo in genere nō presumit facere illō
qđ in spē disponere non potuit ꝓ quovī casus in. c. eccle
sia de consti. ꝛ in. c. ecclesia vt lite penden. ergo gñalis cō
suetudo laycoꝝ nō cōprehendit clericos. Et lz posset op/
poni de. c. ꝓstitutus de in integ. restituti. ꝛ. c. cū venissent
de eo qui mit. in pos. ꝛ cle. cū cām de re iudi. tñ re vera nō
obstant ꝓ qbus vide que plene dixi in. d. c. ecclesia ꝛ in
18 repeti. rubri. de reb. eccle. non alie. ¶ † Capio nunc scōm
satis mihi difficile ꝛ vī mihi dicendū ꝙ ēt in causa feudi
clericus non possit conueniri coram layco quod ostendo
rōne licet Bal. vr. s. rettuli moueatur ad sic dicendum per
dictum Guil. de cu. in auc. clericus. C. de epis. ꝛ cle. tamen
illud dictum Guil. de cu. idem Bal. reprobat in. l. de his
. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ in. l. iubemus. C. de sacro san. ec. ꝛ in. d.
auc. clericus ꝛ in. c. ij. §. eo. ¶ Ego admiroꝛ vehementer
ꝙ Bal. in loco superius allegato dicat ꝙ clericus in rōe
rei possit conueniri coram domino feudi layco per illud
dictum Guil. ꝛ tamen in pluribus locis ꝛ vbicūq; dānet
illud dictum Guil. ꝛ ēt illud dictum dānat collecta in. c.
qualiter ĩ. eo. ꝛ ibi do. abb. dānat illud dictum ꝛ allegat
Bar. in. l. iubemus. C. de sacro san. ec. ꝛ sic videt mihi de
iure dicēdū ꝙ ēt in cā feudi non possit clericus conueniri
coram layco primo per istā doctricā traditam cōtra dcm
Guil. scō per tex. in. d. c. qualiter vbi tex. dicit ꝙ omnino
fieri prohibemus vnde dicit ibi tex. ꝙ omnino prohibet
clericum trahi coram layco ergo nec potest ratione feudi
tertio moueoꝛ per. c. fi. ĩ. eodē ꝑm vnam lecturam. quarto
moueoꝛ per. c. sane. ĩ. ti. primo quinto moueoꝛ per. c. si dili
genti. ĩ. ti. primo. sexto moueoꝛ per glo. in. c. si imperatoꝛ.
lxxxvi. di. septimo moueoꝛ per id quod voluit Archi. in
c. ita nos. xxv. q. vltima. octauo moueoꝛ qr̄ videtur ꝙ non
potuerit lex ciuilis rōne rei attrahere clericum ad iudiciū
seculare ꝛ moueoꝛ ex eo qđ voluit Bal. in. l. ij. C. vt i pos.
19 lega. † vbi dixit ꝙ si testatoꝛ instituat clericum ꝛ grauet
eum ꝙ det ticio decem subijciens eum foro potestatis se/
cularis ꝙ non potest eum subijcere. Jdem si subijceret eū
alij foro incōpetenti ꝛ contra si disponeret ꝙ sub iudice
competenti nō possit conueniri nō vz dispositio testatoris
qr̄ est contra ius publicum de hoc dicit esse glo. sing. in. l.
nemo pōt. ff. de leg. i. Modo in proposito scirem libenter
quis subijcit clericum layco ratiōe feudi si dicimus ꝙ est
dñs feudi dico ꝙ nō probat per. l. ius publicū. ff. de pac.
ꝛ per glo. in. d. l. nemo pōt si dicimus ꝙ est lex dico quod
aut est lex ciuilis ꝛ nō pōt iuxta illud nolite tāgere xpos
meos si dicemus qđ est lex canonica ꝛ eodē mō vī qđ nō
pōt qr̄ nō pōt tollere ꝓuilegiū illud qđ clericis fuit datuz
a deo vt voluit gl. sing. in. d. c. si impatoꝛ. xcvi. di. si dicat ꝙ
est nā feudi dico ꝙ hoc facere nō pōt qr̄ est ꝑ legē diuinā
ꝛ ēt ꝑ nālem disponē vt res attrahat ꝓsonā qr̄ potius dz
esse eꝰ auc. ingressi. C. de sa. san. ec. ꝛ si q̄rat a me qūo rñ/
des ad istū tex. dico qđ nō loquit ꝙ dñs feudi erat layc⁹
ꝛ vassalli erāt clerici soluat apollo. Jsta sunt noua ꝛ ege
rent declaratōe papali ꝑm paruitatē meā ꝛ ad auc. habi
ta. C. ne filius ꝓ pa. Rñdeo qđ. d. Abb. male illā alleg.
ex eo qr̄ nō disponit de clericis nec de clericis disponere
posset si vellet per. d. c. ecclesia sancte marie qr̄ licet dicat
qđ scholares bñt tres iudices nō ꝓpter hoc confert iuris/

UVA. BHSC. IyR_275_2

dictionem layco doctori supra clericuz vel potestati.§.cle
20 ricos ꝛ ideo Bar.in.l.fi.ff.de colle.illicitis tz† q̃ lz rector scholariū sit laycus tñ clericis scholares nō ꝓuenient sub eo tene menti ꝓdicta qꝛ in euñ erūt illustriora. Item colli
21 git ex isto tex.d.Ant.† q̃ vbi respectu certe cāe a lege tri buit iurisdic.alicui eo ipso vī exẽpta a ptāte iudicis ordi narij respectu psone ꝛ nō territorij ꝓ no.in.c.pastoralis ꝛ c.cū ab ecclesiaꝝ de offi.ordi.ꝛ.c.quāto eo.ti.d.Abb.di cit q̃ vī corrupte loq qꝛ iura allegata p eū ꝓbant ꝓrium eius q̃ ipse dicit ꝛ iste tex.pōt adduci in ꝓrium ꝛ qꝛ ex to to nō excipit hunc casuz a iurisdictiõe ordinarij. Sed in q̃ntum dñs feudi est vigil ꝛ sollicitus dat potētia ꝛ volū tas.ideo si dñs feudi vult pōt ꝛ ordinarius se nō ipedit ꝛ subdit.d.Abb.dictū.d.Anto.nō esse verū indistincte qm̃ rectori vnius cuiusq̃ collegij in causis asserētibus ipsius ꝓfessionem dat iurisdictio a lege in psonas illoꝝ de colle gio nec per hoc est adempta ptās ordinario loci etiaz re spectu earūdem causaꝝ ꝛ datur iurisdictio ēt sine territo rio vnde datur iurisdictio inferiori accumulatiue non p uatiue ad iurisdictionem ordinariaz.l.finali.C.de iuris. om.iudicuz ꝛ qō no.Inno.in.d.c.cum ab ecclesiaꝝ ꝛ in c.dilecto de excess.prela.ꝛ in.d.c.quāto fatetur tamen qō dño feudi tribuitur iurisdictio priuatiue ad iurisdictionē ordinariam saltē data ptāte ꝛ volūtate in exhibenda iu stitia allegat istum tex.ꝛ.d.l.imperialem.§.fina.sed dubi tat de rōne diuersitatis inter istū casum ꝛ predictum ꝑm d.Abb.qꝛ assignat hanc rationē diuersitatis voluit enim lex dare iurisdictionem rectori collegij priuatiue ad ordi nariā qꝛ causa cogitāda ita concernit ipsum rectorem si cut loci ordinarium vnde voluit ipsum priuilegiare con tra ordinariū in toto sed in casu nr̄o cā cogitāda respectu feudi ꝓcernit ipsum dñm vel ideo voluit lex q̃ dñs penes quē remansit directū dñium feudi hꝫ et ꝓmo iudicare qa quodāmodo sup re ꝓpria ꝛ qꝛ melius informatus iudi cat sed in defectū ne iustitia deficeret data impotentia vel
22 volūtate voluit adiri ordinariū.† Item vassallus est ma gis subiectus dño q̃ subditus inferiori prelato qꝛ vassal lus subiacet nō solū respectu nudi exercitij iurisdictionis sed respectu feudi ꝛ respectu certe rei allegat ad hoc qō no.Bar.in.l.i.ff.de iudi.ꝛ in.l.i.ff.de dam.infec.ꝛ qō in si
23 mili no.Inno.in.c.quāto de offi.ordi.† vbi dicit q̃ in his que sunt regule Abb.prefertur epō respectu monachorū cū in illis monachus magis debeat obedire abbati quaz epō ꝛ quod no.glo.in.c.qui resistit.xi.qō.iij. In alijs ve ro q̃ non sunt regule epūs ꝛ abbas habent pariter iurisdi ctionem nec est necesse ꝑm eum q̃ primo conueniaꝝ coꝝ abbate ꝛ idem in plebans ꝛ alijs prepositis ecclesiarum ꝛ ita hic resident.d.Abba.Tu adde primo quo ad hunc tex.q̃.d.Anto.recte loquit qꝛ casus est hic vnde eo ipso q̃ iudex feudi vult ꝛ pōt cognoscere iudex ordinarius se nō impedit ꝛ idem ꝓbatur in.c.nouit.j.eo.ti.ꝛ in.d.l.im perialē.§.fi.vbi dicit eius est cognitio ergo vī alterius ꝛ dicit.d.Car.q̃ non venit accumulatiue iurisdictio domi ni feudi ad iurisdictionē ordinariā sicut venit iurisdictio inferioꝝ prelatoꝝ ad iurisdictionem ordinariaz sed facit gradum ita q̃ nisi appareat de negligentia ipsius dñi nō potest ordinarius cognoscere ꝛ si forte cognosceret dicit hic Hosti.q̃ sententia nō valeret per istum tex.in ver.pro hibemus arg.c.super lr̄is de rescrip.ꝛ.c.fi.de prebē.quo ad scām casum vz† q̃ spēs iurisdictionis data vni videaꝫ remota ꝛ abstracta iudici vniuersali dicas q̃ istud volu it Pe.de ancha.in.c.nouit.j.e.vbi hoc colligit ex illo tex. ꝛ allegat Inno.in.c.veniens de prescrip.ꝛ adduco casuz in terminis in.c.irrefragabilis.§.excessus de offi.ordia.ꝛ tex.ꝛ in.l.pe.C.de cano.prest.li.x.ꝛ hoc ibi colligit ang. sed pro dicto.d.Abb.contra.d.Anto.ego allego casum qui in individuo ꝓbat illud in.l.i.C.de offi.prefec.vrb.ꝛ hoc tz ibi Bar.per tex.illum ꝛ adduco casum in.c.p hoc de hereticis lib.vi.Sed iste passus egeret inuestigatione. Ego multum luculenter examinaui in repetitione quam

a ¶ De cā feudi.adde.d.card. in cle.ij.§. denicq̃ ō re iu. vbi hoc in terminis dicit in iiij.q.in psonā aūt vassalli potius hz quāda supiozitatē allegato loco.

b ¶ Justiciam adde Bar.i.l.i.in.i.col.ff. de iusti.ꝛ iure. ꝛ spe.in ti.de ad14 uo.§.v.vsi.cōmendet aūt ꝛ in ti.de iud.oz. §.iij.

anno superiori feci de.c.studuisti de offic.lega.videte ibi.
25 ¶ No.ibi constare ꝑm.d.Anto.† q̃ vbi iurisdictio fun datur super certa qualitate q̃ oz illā qualitatez velle assi stere facit.c.i.de fo.compe.lib.vi.ꝛ qō voluit Ang.vi.psi. ꝛ.xxvi.psi.ꝛ Goff.in.c.si clericus j.tit.i. Vincen.in.c.con questus eo.ti. Inno.in.c.cum sit generale eo.ti.ꝛ in.c.su per litteris de rescrip. Goffre.in.c.si clericus laycum j.ti. i.dicetur ibi ad plenum. ¶ Et pondera istum tex.in quā tum dicit ab ecclesia tua qꝛ non apparet cui loquatur iste textus ꝛ sic videtur loqui in quolibet habente ecclesiam.
26 † Et ex hoc colligitur q̃ dñs feudi qui alias est non iu dex ratione feudi hz iurisdictionez ꝛ hoc voluit Vincen. in.c.nouit.j.eodez vbi dixit q̃ quo ad hunc casum quādo
a agitur de cā feudi[a] dominus habet iurisdictionem a iure ꝛ a lege ꝛ allegat.l.hac edictali in ti.de pac.iura.fir.sed melius allegasset ꝑm.d.Cardi.l.imperialem.§.fi.de pro hibi.alie.feud.per Fede.pro certo istud est pulchrum sed ego reddo illud pulcherimum.s. cum glo.in.l.iubemus .C.de emanci.libero.quā Ang.allegauit pro singul.in.l.
27 imo magis.ff.de leg.dixit † q̃ consuetudo dat iurisdictio nem homini priuato qui alꝫ non est iudex pro qua glo. allegat tex.singu.ꝛ melior de corpore iuris ꝑm Jo.an.ꝛ alios in.c.cū contingat.j.ti.i. Ego dico q̃ hic est casus pe regrinus ꝛ sing.ꝛ inq̃ntum dicit ab ecclesia tua qꝛ potest verificari in eo qui hz ecclesiam lz nō sit prelatus ergo cō suetudo seu lex dat iurisdictionem homini priuato qō est sing.no.ꝛ ad istum tex.est nouum ꝛ colligit hic.d.Card.
28 † q̃ consuetudo feudoꝝ hz locū in feudis ecclesiasticis ꝛ refert Bal.dicere hic q̃ tales consuetudines sunt nā feu di ꝛ allegat.d.l.imperialez.§.fi.ꝛ dicit q̃ ad hoc facit to tus liber feudorum qui est approbatus ꝑm.d.Cardi.qui allegat dicta per se in.c.ij.j.de feu.dicit tamen.d.Car.q̃ non sequit̃ hoc q̃ cōstitutio layci liget clericum sed q̃ lex ciuilis hz locū etiam in clericis nisi canoni contradicat p id qō hꝫ in.c.i.de oper.no.nun.sed ego scirem libenter ab eo per quē modū lex ciuilis disponens de feudis habeat locū in clericis vī q̃ habeat locum per viam precepti qa lex est cōe ꝓceptū viroꝝ prudentū.l.i.ff.de leg.sed lex ciui lis non pōt ꝓcipere clericis vt in.c.eccle.sancte marie de ꝓsti.ergo nō bñ dicit.d.Car.si aūt dicaꝫ q̃ habeat locū i clericis ꝓuilegiatiue quo casu lex ciuil̃ pōt ꝓuilegiare cle ricos sed nō astringere p viā ꝓcepti vt est sing.tex.in.c.di lecti.j.ti.i.pro quo vide q̃ late dixi in.c.ecclesia scte marie de ꝓstit. ¶ No.ibi q̃diu parati sunt qꝛ iudicio meo iste
29 tex.probat † q̃ data negligentia dñi feudi nō devoluitur cognitio de feudo ad iudicez ordinariū vt dicunt omnes doc.hic sed dico q̃ remouetur impedimentū ꝓpter quod iudex ordinarius nō poterat cognoscere de feudo ꝛ ideo iurisdictio feudi nō est sublata a iudice ordinario ꝓpter dñm feudi sed stat in pendenti qꝛ data negligētia dñi feu di ordinarius cognoscet ꝛ cessabit illa suspēsio ꝛ hoc di co ꝓbari per illa verba q̃diu ꝛ adduco q̃ voluit Bar.i
30 l.si filius.ff.ad tertul.vbi inducit illum tex.ad † qōnez sta tuti disponētis q̃diu superextent masculi femina nō suc cedat de quo per Bal.in.l.si quis filiū.C.de inoffi.testa.ꝛ
31 in.l.ij.C.de libe.preter. ¶ Non ibi ex vera iustitia † q̃ in
b dex dz esse paratus redere iusticiam [b] vide pulchra ꝛ sin gularia dicta que ego dixi circa hoc in.c.i.de offic.dele.ꝛ faciat in simili q̃ voluit gloriosus appostolus primo ad romanos ceteris gentibus grecis barbaris latinis sapiē tibus ꝛ insipientibus debitor suz textualia sunt expedita.
32 ¶ †Querit hic Hosti.pone q̃ ordinarius loci ferat sniaꝫ aliquā in cā feudali nulla data negligentia domini an te neat decidit q̃ nō vt superius dixi. ¶ Bo.Abb.hic post alios dicit q̃ si tulit sniam excōmunicationis non tz quia reperitur lata cōtra iuris prohibitionem vt hic probatur in verbo ꝓhibemus ergo nulla est.l.nō dubiū.C.de legi. c.vides filij.x.di.ꝛ facit qō no.Inno.in.c.raynutius ō te. ꝛ in.c.fi.de accu.ꝛ faciat tex.in.c.i.§.ex parte de concess.p ben.li.vi.ꝛ dicit idem esse in quolibet actu gesto per ipm contra

UVA. BHSC. IyR_275_2

contra partem inuitam ante legitimā ꝓrogationez iurisdictio.n.est trāslata in dñm feudi de ordinario ꝛ istud dicit esse casum indubitabilē. ¶ Tu pondera subtilr quia forte non est verum istud dictū Hosti.incꝫtū loquit i quo libet actu gesto qz non est verum ꝙ iurisdictio sit translata de ordinario in dñm feudi lz aliter supius dixerim naz in dño feudi remansit iurisdictio ꝛ accumulatiue trāsiuit in dñm feudi ꝛ dūtaxat exercitiū iurisdictiōis remansit suspensuz in iudice ordinario sed ego hēo casuz legis † ꝙ si 33 iudex hz habitū iurisdictiōis ꝛ careat exercitio pōt tñ aliquo casu vti iurisdictiōe sing.est casus in.c.pastoralis de rescri.ō.ergo sequit ꝙ iste tex.incꝫtū dicit ꝓhibemus non ꝓcedit in quolz actu vt in.c.pastoral'qnimo vī ꝙ.d.abb. ꝓcutiat se cū ligone suo nā supius ipse dixit ꝙ iudex ordinarius poterit assignare terminū dño feudi infra quē cognoscat de feudo ergo sequit ꝙ nō ois actus gestus p iudicez ordinariū nulla data negligētia feudi est nullus vt ipe vo 34 luit † ité ponit scōm casuz qñ vassallus sponte litigauit coram iudice ordinario dño feudi sciente ꝛ ꝓdicente qz tūc nō valet snia lata ab eo ꝙ repit lata ꝓ ius ꝛ a iudice non suo nō.n.pōt vassallus ꝓrogare iurisdictioné alterius inuito dño feudi vt hꝫ no. Inno.ꝛ Bar.in.l.i.ff.de iudi.ꝛ in l.i.§.ꝛ post opis.ff.de op.no.nū.ꝛ gl.in.d.l.imperialē.§.fi. 35 ¶ †Tertius casus est ꝙ dño ignorāte vassalli litigarunt corā ordinario qz idē vī dicendū rōne ꝓdicta qz nō potue a runt ꝓrogare sine ꝓsensu dñi[a] ꝛ per ꝓsequens reperit sententia lata a nō suo iudice hoc tenuit Andre.de iser.in.d. 36 l.imperialem.§.fi.ꝛ.d.Anto.hic. ¶ †Quartus casus est qñ ipso dño sciente ꝛ nō ꝓdicente litigabant vassalli coram alio iudice tunc enim valet ꝛ tenet iudicium agitatū coram illo qz dominus feudi tacendo fecit sibi ꝓiudicium argu.l.sepe.ff.de re iudi.ꝛ.c.pe.eodē titu.simile est in eo qui sciuit aliquem vt suum procuratorem agere ꝛ qui re vera non erat procurator sed tacuit ꝛ non contradixit quia facit sibi ꝓiudicium.c.cum olim de offi.delega.singula.dictum fuit Inno.in.c.ex parte decani de rescriptis ideo si potuit prohibere ꝛ non prohibuit fecit ꝓiudiciū ꝛ sic soluuntur multa contraria ista fuit doctrina Andre. de iser.in.d.l.imperialem.§.fi.sed contrarium tz hic dñs Anto.qui putat ꝙ etiam si scit ꝛ tacet nō valet iudicium qz cum non agatur de cōmodo tacentis non dz haberi ꝓ consentiente nec obstat ꝙ alias iste est iudex ordinari[o] qz exercitium iurisdictionis est deuolutum ad dominū feudi argu.c.ab excōmunicato de rescrip.Nec obstat ꝙ inhibita iurisdictione valet ꝙ agitur vt no.in.c.super litteris de rescrip.quia illud procedit quādo exercitium non est alteri prohibitum sed tantū est prohibitio facta. ¶ Sed dd. Abba.qui conatus est esse baculus dd.Anto.dānat eius dictum ꝙ imo valeant acta cum isto ordinario fauore iu 37 diciorum ꝛ sequitur dictum And.de iser.† qz in dubio debet fieri interpretatio vt actus valeat potius quam peat c.abbate de verbo.signi.ꝛ vt litium sit finis argu.c.finem litibus de dolo ꝛ contu.cuz si.ꝛ allegat illud dictū Inno. in.d.c.ex parte decani ꝛ qđ voluit in simili glos.in.c.delictum persone de regu.iur.in.vi.ꝛ qz non tractatur hic de graui ꝓiudicio ipsius domini qz licet iudicare sit bonor tamē est onus ꝛ ideo satis ꝓsumi potest tacitus consensus allegat qđ no. Inno.in.c.vt debitus de appel.ꝛ gl.in c.si ꝓ vnum de offi.delega.in.vi.ꝛ.l.qui patitur.ff.mand. Item sicut ex parte ꝓgantis sufficit tacitus consensus vt scribit Inno.in.c.ad petitionē de accu.ꝛ facit.l.i.ff.de iudi.ita ex parte superioris habētis consentire vt sufficiat tacitus consensus ꝛ dicit ista posse adduci in clericis litigantibus coram alieno iudice qui simili modo non possunt ꝓrogare sine consensu sui superioris vt in.c.significasti j.ti.ꝑmo ita bellissime quieuit hic.d.Abba. ¶ Tu 38 pondera qz forte non est ita absolute verum † ꝙ vassalli possint ꝓrogare iurisdictionē alterius quicquid dixerint doctores. Nam vassalli iurant in manibus dñi vt in.c.i.ō for.fidel.ꝛ in.c.i.de noua.for.fideli.ꝛ in.c.de forma.xxij.

q.v.ꝛ ideo dicebat Bal.in auc.habita.C.ne fil.pro patre
39 † ꝙ ꝓpter iuramentū ꝙ prestat scholaris rectori nō pōt declinare eius iurisdictionem ꝛ glo.singu.in.l.si pecuniā
40 ff.de condi.ob cām dixit † ꝙ per iuramentum qs cogit̄ ꝑcise ad factū ergo vassallus precise cōpellet̄ rñdere corazb dño[b] ita vt hic dī. ¶ Scōo moueor medio incōuincibili ꝛ nouo.nā tex.valde sing.in.l.i.C.si quacūqz ꝓditus po
41 testate cōiuncta doctrina Bal.hic vbi dixit † ꝙ quotiēs allegatur iudex suspectus ꝛ lex deuoluit iurisdictioné ad superiorem quicquid fit a iudice recusato est ipso iure nullum sed in casu isto exercitium iurisdictionis est interdcm iudici ordinario ꝛ deuolutum domino feudi vt hic est casus ergo non valet iudicium agitatuz coram eo nisi data negligentia vel voluntate domini feudi ꝛ lz.d.Anto.fecerit istud motiuum tamen deficit in fundamento quia nō aduxit legem probantem hoc vt feci ego. ¶ Preterea pondera quo ad dictum Andr.de iser.dicentis ꝙ dominus tacens videtur cōsentire ꝓrogationi qz pro certo nō bene loquit̄ neqz etiam.d.Abb.ꝛ moueor ex eleganti di-
42 cto Inno.in.c.in genesi de elec.† vbi dicit ꝙ in actu cōcupiscibili ꝛ honorabili tacens videtur cōsentire.Secus in actu vituperabili ꝛ dānoso.Sed iudicare est actus honorabilis ꝛ concupiscibilis qz confert honorem ꝛ lucruz vt in.l.omnē honorē.C.quando prouoca.non est necess.ꝛ.c. vt debitus de appel.ꝛ glo.in.l.de iure.ff.ad muni.ꝛ bar. in.l.i.ff.de iudi.ergo tacens non videt̄ consentire qz preiudicatur sibi in honore ꝛ lucro ꝛ ex hoc tollitur motiuū Abba.qz licet iudicare sit onus tamen lucratiuum est ad quod homines cōmuniter anellant.l.cura.§.deficientiuz ff.de muneri.ꝛ bono.faciat etiam contra eos.Nam si de quo minus videt̄ inesse ꝛ inest ergo ꝛ de quo magis.c.cū in cunctis de elec.ꝛ ibi glo.cum concordan.sed minus videtur inesse ꝙ requiratur expressus consensus partiuz in prorogatione ergo multo fortius requiritur expressus cōsensus in domino feudi cum agatur de preiudicio honoris ꝛ emolumenti assumptū probat tex.formalis in.l.i.ff. de iud.in verbo si se subyciant ꝛ consentiant quicqd dixit Bar.ibi ꝛ Inno.in.d.c.ad petitionem ꝛ adduco singul. tex.in.c.statutum.§.in nullo de rescrip.in.vi.vbi dicitur ꝛ ad id accesserit expressus partium consensus ꝛ ex hoc tollitur motiuum abbatis quinimo dico ꝙ non bene arguit
43 dum dicit† ꝙ sicut sufficit expressus ꝓsensus partiuz eodē modo sufficit tacitus consensus dñi feudi qz ista non sunt paria qz quo ad dominū agitur de preiudicio honoris ꝛ lucri non est sic quo ad ipsos vassallos ergo ex separatis non infertur.l.papinianus exuli.ff.de minori.faciat etiaz vbicunqz consensus prestatur ab eo qui hz officium de publico dī auctoritas ita dixit Bal.in.l.fi.§.necessitate.C.de bo.que liber.sed auctoritas debet prestari verbis expssis vt est elegans tex.in.l.i.§.mutius.ff.de tutel.ergo ꝛc.non tradas ista oblitioni. ¶ Venio nunc ad glo.que diuidit in tres partes secūda ibi si aliter tertia ibi sed iudicio ꝛ pro eius enucleatione opp.sic.Nam tex.in verbo para
44 ti innuit † ꝙ sit in electione vassalli an respondeat coram domino feudi an coram alio cum tamen iudicium reddatur in inuitum.l.inter stipulantem.§.fi.ff.de verbo.ob.gl. forte metu huius contrarij refert verbum parati ad dominum ꝛ ad vassallum qz requirit vtrūqz videlicet ꝙ dominus velit cognoscere ꝛ vassallus velit stare coram eo ꝛ sic altero deficiente ipse ordinarius cognoscet ar.c.lz ꝛ c.ex tenore.j.ti.i.ꝛ vī ꝑm.d.Card.ꝙ ad conuincendū negligentiam dñi possit ordiarius assignare terminū infra quem determinet cām alias ipse cognoscet arg.c.ex transmissis.j.ti.ꝑmo ꝛ idem dicit.d.Cardi.se dixisse hic ex quo apparet ꝙ non est translata iurisdictio ab ordinario in dominum nisi exercitium de hoc dicas vt dixi superius sz intellige istud dictum quādo dñs esset negligens alꝫ non
45 credo ꝙ possit assignari terminus vt dixi supi[a]. ¶ †Querit ista glo.quid si dominus sit negligens facere iusticiam respondet ꝙ deuoluitur iurisdictio ad alium sed non di-

a ¶ Consensu dñi.adō adista mām.d.alex.ō imo.in.l.i.§.ꝛ post operis ad fi.ff.de op.nonū.ꝛ.d.pet.de sun.in.l.i.in.i. col.ff.de ind.q totā istaz mām aggregant.

b ¶ Corā dño sed nūqd vassallus iurans post iuramētū penitere possit dic ꝙ sic vt tz Bal.in ꝓludi. feu.vi.col.i v. vel pōe ꝙ vassallus ꝛ Bar. in.l.is cū quo de aq̄ plu.arc.

cit quis sit iste alius ad quem recurritur. d. Abb. dicit q̄
glo. ꝛ doc. in. d. l. imperialem. §. preterea dicunt q̄ est or-
46 dinarius rei ꝛ satis sentit hoc glo. ista in fi. † Nam res de
facili reuertit ad suam naturam. l. si vnus. §. pactus de pa
ctis. c. ab exordio. xxxv. di. datur enim iurisdictio dño feu
di qualificata si per eũ cognoscat ꝛ videt expressum in. c.
irrefragabili. §. excessus de offi. ordi. de quo dixi superius
ꝛ limitat h̄ nisi eet supior mediat9 q̄ tũc talis negligẽtia
suppleret p illũ dñm mediatũ vt est casus ꝑm vnũ intelle
ctum in. c. ex transmissa. j. ti. i. Sicut. n. ille supplet ꝛ corri-
git iniqtatẽ per viã appellatiõis ita et supplebit negligẽ-
tiã eius. Ita hic residet. d. Abb. Tu adde q̄ ista glo. non
declarat qũo eatur ad aliũ ꝓpter negligentiam domini
feudi an per viam appellationis an per viam querele ꝛ
47 nemo hic declarat. ¶ † Ego dico q̄ per viam querele
ꝛ adduco tex. in. l. fi. §. illud. C. de tempo. appel. in verbo
48 tarditatem iudicis in querelam deducere vbi est tex. † q̄
a tarditate iudicis nõ põt appellari sed adeundus est su
perior per simplicem querelam q̄ differre non est ꝓprie
grauare argu. l. qm̃ in prioribus. C. de inoffi. test. ꝛ. c. i. de
mili. vas. q contu. est ꝛ faciat q̄ voluit Bald. in. d. §. illud
ꝛ in. l. sed si per pretorẽ. §. ait pretor. ff. ex qbus cau. maio.
ꝛ in. c. p tuas de testi. ꝛ Bar. in. l. quãuis. ff. de dam. infec.
vide. d. Lar. in. c. ex conquestione de resti. spoli. ꝛ no. in. c.
cãmq̄ de rescrip. ꝛ dñ negligens dominus feudi si petat
iusticia ab eo ꝛ ipse obmutescat quo casu videt denegare
iusticiam adeo q̄ poterunt induci repzesalie. Ita dixit an
dre. de iser. vt refert Bal. in. c. i. de mili. vas. qui contu. est.
49 † Adde etiam q̄ datur duplex remedium primum est q̄
ordinarius seu superior compellat dominum feudi ad co
gnoscendum ꝛ iudicandum facit. l. si quis magistratus.
ff. de mune. ꝛ hono. in aucten. de defen. ciui. §. interim. l. fi.
§. illud. C. de tempo. appe. ꝛ in. c. i. si de inuesti. inter do. ꝛ
vas. lis oriatur ꝛ in. c. i. §. i. in titu. quid sit inuestitura ꝛ in
c. i. de mili. vas. qui contu. est. Aliud remedium est vt ipse
ordinarius vel ipse superior cognoscat. c. verum. c. licet. c.
transmissa de foro competen. ista duo remedia apposuit
50 glo. in dicta. l. imperialem. §. preterea † ꝛ si dicatur mihi
quod remedium erit precipuum mihi videtur dicendum
q̄ capietur via deterior ipsi domino feudi negligenti ar.
c. ij. de concess. ꝛ quod voluit Bar. in. l. i. C. de dignita. lib.
51 xij. ¶ † Et adde ad precedentem questionem inquãtum
fuit dictum si domino tacente valeat prorogatio adde. d.
52 Lardi. hic qui in tertia oppo. arguit † q̄ sententia ordi-
narij etiam non negligente domino feudi non sit nulla ſz
opus est q̄ dominus prohibeat ordinarium vt in. c. trans
missa. j. ti. i. soluit q̄ sufficit prohibitio que hic fuit q̄ tenẽt
aliqui dicentes q̄ etiam si dominus scit ordinarium pro-
cedere ꝛ tacet non tenz processus. c. ab excõmunicato de
rescrip. sed ibi est alius casus quãdo competit iurisdictio
sub conditione q̄ tunc ante conditionis euentum non po
test procedere sed hic iurisdictio simplr competit ordina
rio lz dominus feudi sit in hoc priuilegiatus q̄ preferr ꝛ
facit gradũ sed hoc intelligit si instat suo ꝓuilegio per. d.
c. ex transmissa ꝛ prohibitio que hic fit ordinario alꝫ ha
benti potestatem nõ inducit nullitatem alleg. glo. in cle. i.
de iure pa. ꝛ qõ no. in. c. i. §. i. de offi. or. lib. vi. ꝛ qõ no. gl.
in. d. l. imperialem. §. preterea ꝛ qõ voluit hic Bal. ꝛ ita
hic residet. d. Lar. qui voluit mordere dictum. do. Anto.
53 ¶ Sed Bal. in. d. §. preterea dicit † q̄ vbi dñs sciuit vas
sallos litigare coram ordinario ꝛ non contradixit tenet
iudiciuz ꝛ vt omnis cesset dubitatio est opus q̄ dominus
prohibeat ꝛ subdit q̄ si ex tali prorogatione iudex ince-
pisset cognoscere ignorante dño poterit ipse dominus p̄
cipere vassallis ne procedant amplius coram illo iudice
nec obstat regula iuris vbi ceptum. ff. de iudi. q̄ intelligit
qñ nõ fit preiudiciũ iurisdictiõi alterius ita ꝑm eum not.
Jo. monachus in. c. accusatus de hereti. li. vi. nihilomin9
tene vt supius temi in. ij. pte ista glo. opponit de. c. ex par
te b. j. ti. i. vbi dominus feudi fuit preteritus glo. soluit q̄

a ¶ Obesse. cõ
proba hoc per
bal. i. c. fi. i. col.
in vsi. q̄ro si de
possessiõe ō p
hi. feu. p fede.
ꝛ vide Inno.
in. c. ex pte ab-
batisse ō ꝓuil.

ibi fuit actum iudicio possessorio ideo potuit agi coram
ordinario sed iste tex. ꝛ similia iura procedũt quãdo agit
54 petitorio quo casu glo. ista distinguit tres casus † q̄ si q̄
stio vertitur inter dominum ꝛ vassallos occasione feudi
tunc per alios ista questio debet terminari si vero iter vas
sallos ꝛ tunc dominus feudi dz cognoscere si vero iter vas
sallum ꝛ tertium ꝛ tunc dominus non cognoscit ne sit iu
dex in sua causa hoc vult gl. ista in effectu. Sed dominus
Abba. post alios scribentes facit longam distinctionem.
¶ Ego addo prius ad istud q̄ dicit ista glo. de possesso
rio q̄ domini feudorum non habent iurisdictionez in pos
sessorijs feudorum sed dumtaxat in petitorijs ꝛ est rõ ꝑm
55 Bal. hic q̄ qõ nude possessionis est questio facti ꝛ non iu
ris vnde non sapit substantia feudi sed sapit quãdam su-
perficialem ꝛ materialem possessionẽ que non tangit ius
domini. l. naturaliter. §. nihil cõe. ff. de acquir. pos. dicit tñ
hic Bal. doc. hic cõmuniter reprobare istam glo. quia in
possessorijs agitur ad rem feudalem quoqũo semper ista
56 questio dz trahi coram domino feudi. † Nam ratiõe pos
sessionis interest dñoz ne re sua vtatur extraneus institu.
de interdic. §. cõmodũ ꝛ distinguit hoc modo q̄ aut intẽ
tatur possessio qualificata. i. feudalis ꝛ cognoscit dñs iõ
inspiciendus est libellus actoris ex cuius persona ius me
titur. l. cum q̄dam puella. §. i. ff. de iur. om. iudi. ꝛ si est qõ
inter vassallos cognoscit dñs non solum petitorio sz pos-
sessorio ꝛ hoc dicit eẽ tenendum tanq̄ verius sed domi.
Lardi. remittit se ad dicenda per eum in. d. c. ex partez. j.
57 ti. i. Addo glo. in. c. decimas. xvi. q. vij. q̄ dicit † q̄ nõ põt
transigi sup possessorio beneficij sequit ibi Archi. voluit
Inno. in. c. dilectus de symo. sed Hugo. tenuit ꝯ. vt refert
Archi. in. d. c. decimas ꝛ sic sentiunt q̄ possessio beneficij
sit spũalis. Sed Bal. in. c. i. in tit. de lege coradi in vsibus
feu. dicit q̄ si istud possessorium respicit adminiculum pe
titorij partiũ cognitio eius spectat ad dñm feudi argu. l.
nulli C. de iudi. Si autem nullũ prestat adminiculum ad
petitorium sed agitur ad aliam penã quã ad priuationez
feudi ꝛ alia lege quã lege feudali tunc talis cognitio non
spectat ad dominũ feudi sed ad ordinarium loci ꝛ ratio
est q̄ non pertinet ad naturã feudi q̄ due cause spectant
tantũ ad naturam feudi. s. ipsius feudi conseruatio ꝛ eius
priuatio que descendit ꝑm constitutiones feudales sz idẽ
Bal. in. d. l. imperialem. §. preterea in prin. dicit q̄ si agit
simplici possessorio sine feudi preiudicio vel enunciatiue
proferuntur verba feudi tamen talis nunciatio facit ad
causam nec oportet eam ꝓbari vt no. Inno. in. c. ex parte
58 de priuileg. † q̄ verba enunciatiua que non possunt pro-
a desse nõ debent obesse[a] q̄ non informant iudicium ideo
iudex ordinarius poterit cognoscere allegat dicto. c. ex p
te ꝛ ita residet. ¶ Tu vero pondera q̄ idem Bal. in. c.
59 quãto. §. eo. videtur voluisse † q̄ iudex seculare potest co
gnoscere de possessorio iurispatronatus quia lz iuspatro
natus sit ius spirituale vt ibi habetur tamen questio pos
sessoria iurispatronatus non est spiritualis ꝛ mouetur ad
sic dicendum per istam gl. ꝛ sic sequitur ex hoc q̄ questio
possessoria feudi non dicet questio feudalis ꝛ per conse-
quens poterit cognoscere iudex ordinarius ꝛ est ista ps
fauorabilior ꝛ iurisdictio ordinaria est fauorabilior quã
pars extraordinaria vt in. c. primo de rescriptis in sexto.
¶ Pondera etiam istam gl. multum sing. in. c. litteras
60 de iuramen. calum. que voluit † q̄ licet causa petitoria sit
spiritualis nihilominus causa possessoria illius petitorij
non erit spiritualis ꝛ per illam glo. videtur apponi gla-
61 dius ad hanc dubitationem † ꝛ licet questio petitoria feu
di sit feudalis nihilominus questio possessoria non erit
feudalis ꝛ adduco ad hoc singula. tex. ꝛ peregrinam do
62 ctrinam Bal. in. l. ij. ff. de iur. omnium iudi. † vbi dixit sta
tuto cauetur q̄ forensis non possit acquirere rem immobi-
lem in ciuitate q̄ nihilominus poterit acquirere nudam
possessionem q̄ est facti ꝛ nõ iuris ꝛ adduci pót tex. mul
tum peregrin9 in. l. i. §. si vir vxori. ff. de acquirẽda pos. ꝛ
. l. si eum

l.si eum.ff.de dona.inter virum ⁊ vxorem faciat etiam qđ
voluit Vincen.in.c.fi.j.eo.vbi dixit † qđ de simplici spolia
63 tione iur.simplicis potest agi coram layco qr talis causa
nó est spiritualis ita dicamus in possessorio feudali ⁊ pos
set poni exemplum in casu in quo loquitur Specu.quem
refert Bar.licet eum nó sequatur in.l.si finita.§.si de vec
tigalibus.ff.de dam.infec.vbi loquitur de vassallo delin
quente propter quod bona veniunt confiscanda vt appre
hendatur feudum per fiscum ⁊ teneatur per eum donec
durat vita vassalli de quo ibi vide scribentes post Bart.
⁊ quod voluit Pe.de ancha.in.c.felič.de regulis iuris i
vi.⁊ qđ voluit in.c.cũ ꝑm de hereti č.⁊ per.d.Abba.in.c.
vergentis de hereti.Inno.tamen hic ponit tres opiniões
prima est qđ nó pót dici ista possessio feudalis ideo ageť
coram ordinario allegat.d.c.ex parte.scđa opin.est qđ sit
questio feudalis ideo agetur coram dño feudi.tertia opi
nio est vt distinguamus inter laycum spoliatum ⁊ clericũ
spoliatum vt primo casu agať coram dño feudi scđo casu
possit clericus vassallus spoliatus corã iudice ecclesiasti
co ꝓuenire suũ spoliatorẽ qr sacrilegiũ ⁊ crimen eccleśia
sticum est.xvi.q.i.c.in canonič.qđ procedit ꝑm eum etiaz
si dubium sit de spoliatione arg.xxiiij.q.ij.c.si quis de po
tentibus idem vł ibi tenere Arch.sed Inno.vł hic tenere
primã opi.vt agatur coram ordinario loci ⁊ in.c.ex par
te j.eo.tz precise causam tractandam coram domino feu
di ⁊ banc opi.sequitur ħ.d.Abb.vt agatur corã domino
64 feudi ⁊ monetur per glo.in.c.fi.j.eodez que voluit † qđ si
agitur possessorio de re spirituali agetur coram spiritua
li quia eiusdem nature est possessio cuius est proprietas.
¶ Tu pondera qr Vincen.in.d.c.fin.tenet contra illam
glo.⁊ contra illam glo.est glo.magistra ⁊ singul.in.d.c.
litteras de iura.calũ.nec est verum qđ eiusdem nature est
possessio cuius est proprietas vt.l.naturaliter.§.nihil cõ
mune.ff.de acquiren.possess.monetur etiam domi.Abba.
per.d.l.imperialem.§.preterea vbi tex.loquitur indistin
cte tu responde qđ ille tex.loquit in cognitione feudi sed
nuda possessio facti non est feudum vt in.l.i.§.si vir vxori.
ff.de acquiren.pos.nec obstat ꝑm eum.d.c.ex parte j.titu.
primo qr vt dicit Inno.ibi fuit facta spoliatio a tertio vel
agebatur ibi iure dotalitj ⁊ sic non erat questio feudalis
ibi vel ibi agebatur per viduam spoliatam ⁊ sic per mise
rabilem personã quo casu est sub protectióe ecclesie ⁊ ita
resident.d.Abb.Joã.de imo.refert ħ Inno.⁊ postea dicit
posse melius dici vt hic voluit.d.Card.qđ in.d.c.ex pte sit
spãle in psona miserabili vł ecclesiastica oppssa vt tũc pos
a sit adiri iudex ecclesiasticus[a] si placeat oppsso per.d.c.si
quis de potentibus.xxiiij.q.ij.sed.d.An.hic dicit qđ opi.
quã approbat ħ Inno.tenet mirum est qđ Bal.dixerit qđ
cõiter damnatur opinio istius glo.per doc.posset tamẽ ꝯ
istam glo.allegari qđ voluit beltr.in cle.dispendiosam de
65 iudi.† vbi dixit qđ si de beneficio agatur iudicio possesso
rio qr beneficiatus dicit se spoliatũ qđ tunc dz cã ecclesiasti
ca ⁊ beneficialis ⁊ tenetur facere fidẽ de tit.suo.c.i.vt lite
pen.li.vi.c.ex transmissa de resti.spo. ¶ Sed.d.Car.ibi
tz ꝯ beltr.qđ imo cã super possessorio beneficij nó est spũa
lis ⁊ dicit esse glo.in.d.c.lras de iura.calũ.⁊ idem voluit
d.Cardi.in.c.consultationibus de off.delega.⁊ in.d.c.ex
parte j.eo.⁊ ideo sequere istam gl.per ea que superius di
xi. ¶ Accedo nunc ad conclusionem quam facit hic do.
Abb.post.d.Anto.⁊ alios que est talis aut est questio in
ter dominum ⁊ tertium qui forte dicit dominus sibi obli
gatur ad infeudandum vel vendendum vel quid simile ⁊
tunc ordinarius rei est adeundus qr lex dat iurisdictionẽ
paribus curie quando est questio feudalis vt in.d.l.impe
rialem.§.preterea de prohi.alie.feu.per Fede.extra illuz
casum remanet iurisdictio apud ordinarium qr casus ob
missus relinquitur in dispositione iuris cõmunis.c.susce
ptum de rescript.in.vi.maxime qr cum illa iurisdictio sit
superinducta ⁊ preiudicat ordinarie dz restringi vt in siki
dixit glo.in cle.fi.de offi.ordi.Aut est questio inter vassal
lum ⁊ eum de quo constat qđ non est vassallus.Sed forte
dicit qđ ipse dz instituí vel aliter litigat sup feudo cum vas
sallo ⁊ tunc etiã ordinarius cognoscit vt dicit glo.ista qr
iura dant iurisdictionẽ dño inter vassallos ⁊ nó inter ex
traneos ét contendentes de feudo ⁊ faciat glo.in.d.l.ipe
rialem.§.preterea faciat iste tex.inq̃tum dicit constat ab
ecclesia tua possessiones tenere in feudum ⁊ ita pót intel
ligi glo.in.d.l.impialem.§.preterea que ꝑm.d.Abba.sa
tis est dura nec alꝫ dicit se audiuisse illã allegari vult eni
glo.illa qđ ad hoc vt dñs cognoscat apud litigãtes alias
sint vassalli eius respec.alioꝝ feu.⁊ qđ ista qđ sit ét feudal
si.n.gl.ista intelligeret qđ si nó sunt vassalli nisi respcũ vni
us feudi de quo ꝓtendũt tũc dñs nó possit cognoscere ó q
alꝫ nó sunt vassalli respec.alioꝝ feu.vel qñ qlz ꝓtenderet
sed vassallũ nó putat gl.illã ꝓcedere.d.Abb.qr iura nul
libi videnť reqrere qđ vltra istud feudũ de quo est ꝓtétio
sint alꝫ vassalli vt hic ⁊ in.c.verũ ⁊ in.c.extransmissa.j.ti.
i.⁊ in.c.nouit.j.eo.Tu adde qđ glo.d.§.preterea nó ẽ ita
dura ⁊ vt ita dixerim barbara vt dixit.d.Abb.ibi.n.ꝓba
tur qđ dñs est iudex inter vassallos qñ certum est ipsos li
tigantes eẽ vassallos eiusdẽ dñi de alijs rebus religiosis
vt ibi ⁊ ꝓbať in.c.i.§.fi.de inuesti.in mari.fac.⁊ in.c.i.in
ti.an apud iudicem vel dñm qó feudi termi.mó glo.d.§.
66 ꝓterea dicit † qđ qñ duo litigantes nó sunt vassalli qr non
hñt alia feuda a dño nec litigabant de pte feudi vt qr có
stat qđ feudum pro parte est feudum ⁊ pro alia parte est
litigiosũ ꝛz litigabãt sup vno feudo de q̃qlz alꝫat diuersos
iuestitores ⁊ tũc pp talẽ incertitudinẽ dz cã ventilari corã
ordinario sed si alia feuda hŕent ab ipso dño ⁊ litigarent
sup aliqua re q̃ nó constaret eẽ feudalẽ tũc litigandũ eét
corã ordinario ⁊ ita loquiť illa glo.qđ si alꝫ sunt vassalli
ꝓsumiť qđ illa res sup qua litigať sit potius feudalis q̃ al
lodialis ⁊ illud insurgit ex eo qr alꝫ sunt vassalli ⁊ i hoc
illa glo.est multũ sing.vt pp aliud vassallagiũ certuz ꝓsu
matur pro iurisdictione dñi vt in dubio ꝓsumať res eẽ feu
dalis ⁊ est magna ampliatio ad istũ tex.inq̃tũ dicit con
stat possessiones tenere in feudũ faciat qđ in simili voluit
glo.in.c.i.in ti.de ꝓten.inter do.⁊ fidel.⁊ quod voluit gl.
singu.in.c.nulli.xij.questione.v.⁊ Bar.in.l.i.§.non autez
ff.de secun.tabu.procedo nunc in distinctione.d.Abba.si
non est questio inter vassallum tunc si q̃stio nó tangit feu
dum nec naturam feudi nec agitur ex legibus feudoꝝ sed
ex iniurijs illatis in feudo vel alibi vel vtitur alia q̃stio ci
uilis vel criminalis ⁊ tunc dominus nõ iudicat qr lex dat
iurisdictionem dño inq̃tum tangitur nã feudi hoc ꝓbať
hic in vsiculo occasione illoꝝ ⁊ in.d.l.imperialem.§.p
terea nisi ꝑm Innocen.esset sibi infeudata iurisdictio i lo
co qr tunc siue questio sit feudalis siue non semp potest co
gnosci ⁊ ad hoc potest adduci.c.romana.§.dz coniuncta
glo.sua de appel.lib.vi.Si vo questio est feudalis vel tã
gens naturam feudi ⁊ tunc aut vassalli pretendunt diuer
sos inuestitores ⁊ non vnum dominum tunc agitabiť qõ
coram ordinario vt in.d.l.imperialem §.si vero cũ seqn
ti sed si vnus vult docere de titulo ⁊ alter nullum ostendit
tunc ageť coram ordinario ⁊ videť tex.de hoc ꝑm vnum
intellectum in dicto.§.si vero sed non apparet ratio qua
re ista questio non agitetur coram domino ex quo vterqz
fatetur se vassallum nisi dicas saluando illud dictum qõ
eo casu non ostendit titulus ⁊ videť potius inuasor ⁊ cor
ruptor quam vassallus licet verbo alleget se vassallũ nec
est in possessione feudi pro hoc facit iste tex.in verbo con
stet possessiones tenere in feudum ⁊ sic constare debet il
los esse vassallos ad hoc vt fundetur iurisdictio domini
glo.est in dicta.l.imperialez.§.preterea aut contentio est
inter dominum ⁊ vassallum ⁊ tunc si est super alijs rebus
q̃ super feudo ordinarius cognoscet ut in.d.§.preterea
si uero est questio feudalis quomodo tangentes naturaz
feudi siue agatur ad priuationem ex legibus feudorum
siue tangat tributum uel aliud seruitium debituz vel alio
modo agendum est coram paribus curie possunt tamen

a ¶ Judex ec. Adde.c.sup q busdã in fi.de ver.sig.⁊ vide spe.in ti.ó of. or.§.vij.i ꝑnc. ⁊ in ti.de reo. v.itẽ qđ est ꝓnẽ tus ⁊ in tit.de cõpe.in.adi.§. i.v.xix.ꝑ quo facit qđ voluit d.Alex.ó imo. in ꝓfi.cxxi.i.i. parte ⁊ pau.ó ca.ꝓfi.vij.

UVA. BHSC. IyR_275_2

si volunt ꝑm doc.hic etiã coram alio iudice litigare quia nulli hoc casu fit ꝓiudiciũ ex quo dñs est ꝓtentus sed alia parte inuicta credit q̃ non ꝑñt exquo hoc beneficiũ dar a lege nõ est ei auferendũ arg.c.indultũ de reg.iur.in.vi.fa
67 ciat simile q̃ hr̃ in.c.q̃ ꝓpter de elec.† vbi hr̃ si põt fieri
68 cõpromissum inuita minori pte & dicũt doc.hic † q̃ qñ agitur coram dño vel paribus occasione feudi dz hoc exꝑi
69 mi in libello & voluit hic Inno.ex quo infert † q̃ qñ certa qualitas tribuit iurisdictionẽ iudici illa semp est exꝑimenda in libello ad ꝓcludendũ iurisdictionẽ iudicis ꝑm Inno.hic sed in alia glo.sentit q̃ ẽt si in libello nihil exp̃matur nihilominus cũ videat oẽ ius suũ deduxisse in iudicium vt in.c.cũ ecclesia sutrina de cã pos.& ꝓpie.& in.l. solemus.ff.de iudi.videt deductum ius feudale ideo dicit
70 † q̃ si agitur coram ordinario simplr rei vendicatiõe põt excipi q̃ illa qõ est feudalis.Tu de hoc vide Goffre.qui tz ꝓrium in.c.si clericus laycum.j.ti.i.& Vincen.in.c.conquestus eo.ti.& eundẽ Inno.in.c.romana de fo.cõpe.li.vi.& in.c.sup litteris de rescrip.Bart.in.l.ij.ff.si qs in ius voca.nõ ierit Bar.Ja.bu.Cy.& alios in.l.ꝓscriptiõe.C. si ꝙ ius vel vti.pub.dicet plene in.d.c.si clericus laycum.
71 † Sed qd si non sint pares curie Inno.hic dicit q̃ eligen tur arbitri ad instar qñ recusatur iudex suspectus vt in.c. cũ spali & c.scdo reqris de ap.c.lz.j.ti.i.q̃ putat Hosti.verum qñ dñs est actor secus si vassallus qr tũc agetur coram ordinario dñi arg.xi.q.i.c.si clericus.Sed glo.in.d.l.imperialẽ.§.ꝓterea dicit agendũ coram ordinario rei indistincte & illa vr̃ verior qr ex quo modus a lege inductus seruari non põt dz res & iurisdictio redire ad suã nãm pristinam ar.c.ab exordio.xxxv.di.Nam hec iurisdictio feudalis est supinducta & ꝓiudicat iurisdictioni ordinarie & per
72 ꝑns est restringẽda vt in cle.fi.de offi.ordi.† Adduci põt qr ad illũ casum nõ adaptat dispõ legis ad quẽ non adaptantur verba legis.c.indẽnitatibus.§.sed cũ eas de electi.li.vi.l.iiij.§.totiens & qõ ibi voluit Bar.ff.de dã.infec. & l.id aũt.ff.de admi.tut.& l.q̃ constitutum & q̃ ibi voluit Ang.ff.de testa.mili.& l.hos accusare.§.oibus.ff.de accusa.& adduco vobis optimũ simile q̃ voluit Bal.in
73 l.in ꝓiunctione.C.de nup.† disponit inqt statutũ q̃ in cõtractu minoris debeat interuenire ꝓsensus matris & duorum ꝓpinquoꝝ & vltra tale statutũ nõ ꝓcedit modo minor mortua matre ꝙbit consensu ꝓpinquoꝝ decidit valere ꝙctum qr statutũ loquẽs de cõsensu matris dz intelligi si mater extat alias secus.Ita dicamus in ꝓposito.Constitutio feudalis loquẽs de paribus curie cognoscentibꝰ in cã feudi restringit si extant pares alꝫ recurret ad ordinariũ tene menti q aũt dicant pares curie dic vassalli eiusdem dñi vt in.d.l.imperialem.§.ꝓterea & in.c.i.de ꝓtrouer. apud pares terminan.Et dicunt pes ꝑm Inno.qr debẽt br̃e consimilia feuda vt si est cã cõmitatus tunc alij comites vassalli erunt iudices si inter inferiores tũc inferiores
74 habentes consilia feuda & sic de similibus † dicunt ergo pares a paritate feudi vel ꝑm Hosti.dicunt pares qr sũt pariter a ꝓtibus erigendi sed primũ dictum vr̃ verius qr ius istos deputat & non partium electio nisi vt infra dicetur † sed vtrũ oẽs pares erũt iudices si sunt plures Inno.
75 & alij doc.referunt varias opiniones qr qdam dicunt q̃ dñs ex pluribus eliget vnũ & vassallus eliget alium arg. c.si quis clericus.xi.q.i.& plz hoc Inno.sed alij vt refert Inno.dñt q̃ isti pares eligent ex se tm̃ duos vel quot voluerint qr ipsoꝝ est iurisdictio cum.n.eis a lege sit data ꝺ iurisdictio ꝑñt cui volunt eam demãdare argu.lxiiij.di.c. i.ij.& l.iij.l.& qr.ff.de iur.om.iudi.& c.pastoralis de rescri.
76 Et ex hac doctrina duo colligit.d.Abba.† q̃ vbi lex dat iurisdictionẽ pluribus ẽt expressis nominibus appellatiuis non vr̃ eum deferre insolidũ sed omnibus insimul colligit tñ q̃ ꝑñt alicui cãm ꝺlegare lz sint deputati in certis
77 casibus tm̃.† Ex quo infert.d.Abb.q̃ doc.collegij senensis deputati per conciliũ gñale in cã appellationis poterunt vnam cãm seu plures cõmittere aliqbus ex eis cum

a ¶ Ordinẽ iudicioꝝ.nec tñ ob id negabis qn possit ordo iudicioꝝ de ptiũ ꝓsensu a q̃cũqz iudice puerti vt tz gl.& doc.in.c.cũ oli in vbo recusar de cã pos.& ꝓ. & in.c.fi.de re iudi.& pe.ꝺ su. in.l. ꝓlatã.C. de sentẽ.

habeant iurisdictionem ex statuto papali & sic a lege iuxta no.per Bar.in.l.fi.ff.de pe.& in.l.v.ff.de ver.obl.imo tiam si essent delegati a ꝑncipe hoc possent vt in.c.super questionũ de offi.delega.lz sit cã appellationis vt ibi & ꝓ Cy.in auc.ad hec.C.de iudi.& allegat ẽt in argu.c.pasto ralis de rescrip.dicit tñ in hoc seruandam consuetudinẽ que optima.ll.interꝑes vt in.c.cũ dilectus de consuet.& ita dicit posse intelligi glo.in.d.l.impialem.§.ꝓterea in multis tñ locis ꝑm consuetudinem solus dñs eligit pares & ipsos curia constituit primũ magis congruit iuri & equitati ꝑm Hosti.sed cessante ꝓsuetudine dicit.d.Abb.plus sibi placere ꝓcedens dcm̃.Tu adde glo.in.d.§.ꝓterea.
78 que dixit † q̃ dñs & vassallus eligent concorditer.i.illum vel illos de quo vel de qbus erunt ꝓcordes si aũt non concordant tunc dñs eliget vnum vel plures & vassallus totidem & debent isti q eligunt iurasse fidelitatẽ dño alꝫ non ꝑñt eligi eo inuito & si discordarent debet eligi tertius ꝓ ipsos pares arg.l.item si vnus.§.ꝑncipalr.ff.de arbi.nec sunt oẽs vassalli vocandi ad istam electionẽ ꝑm Inno.& ita dicit hic Bal.ꝓtineri in pace constantie qui etiam di-
79 cit † q̃ non dz procedi ad electionem tabellionis simplicis nisi sit de confidatis vel saltẽ non sit suspectus allegat glo.quã dicit esse sing.in auc.de trien.& sem.§.quia sepe. ¶ Tu pondera accurate qr isti pares bñt iurisdictionẽ ordinariam vt inferius dicetur & voluit hic Inn.ergo vr̃ q̃ habeant iurisdictionem ordinariam ipso ordine & ad hoc allego glo.in.l.ꝓponius.ff.de re iudi.& qõ ibi voluit Bar.& qõ voluit Inno.in.c.prudentiã de offi.deleg.& qõ habet in.l.i.ff.de offi.consul.credo tñ q̃ exercitiũ non habeant insolidũ per id qõ hr̃ in.c.i.de controuersi.apud pa.termi.pondera etiã qr inq̃tum.d.Abb.hic arguit ad iurisdictionẽ cõpetentẽ collegio iudicũ in causa appellationis qr non vr̃ q̃ bene arguat qr isti pares nõ bñt iurisdictionẽ vt collegium. ¶ Pondera etiam inquãtũ dicit q̃ illi iudices de collegio cõmittunt cãs aliquibus de eis qr nos videmus hic bononie seruari ꝓrium qr dñs lega-
80 tus est ille qui cõmittit cãm appellationis † sed qd si dñs feudi non recognoscit superiorem vt est inclitus rex aragonum & est ꝓtentio coram ipso respondet Bal.in.d.§.ꝓterea q̃ cognoscent pares curie & si forte pares curie sint nimis fauorabiles regi vel volunt cognoscere nec litigãtes velint cãm cõpromittere dicit q̃ cognoscet papa ratione peccati allegat.c.nouit.j.eo.Tu allega Hosti.qui hoc dicit in terminis in.d.c.nouit idem dicit ibi Bal.ꝓpter defectum iusticie.c.ex transmissa & c.ex tenore de for.cõpet.
81 † quid si vassallus non vult eligere postqm̃ dñs elegit an electi per dñm poterunt cognoscere & diffinire dic q̃ sic ꝑm An.de iser.in.d.c.i.de cõtro.apud pa.termi.ne prouisio illius.c.videat inutilis arg.l.i.de eo q̃ cer.lo.facit qõ
82 habet in.c.i.de mili.vassal.qui cõtu.est.† Sed an vnus ex istis paribus poterit cõmittere citationẽ sine alio dic q̃ sic per no.per glo.in.l.pomponius.ff.de re iud.Sed quẽ modum seruabunt isti in ꝓcedendo dic iudiciarium ꝑm Innocentium & alios quia sunt iudices ordinarij quod est bene no.q̃ si is cui dat iurisdictio inter certas ꝑsonas dz in modo ꝓcedendi & sententiandi seruare ordinem iudicioꝝ iudicando tamen seruabit consuetudinem feudoꝝ & eis deficientibus recurritur ad ius cõmune.c.i.de feu.
83 cognitione.Et ex hoc habes † q̃ prelati inferiores habẽtes iurisdictionem in subditis suis vt in.c.decernimus.ẽ. a eo.dñt seruare ordinẽ iudicioꝝ a i causis subditoꝝ & dicit hic Bald.q̃ iurisdictio istorum parium est ordinaria qr est naturalis ex natura feudorum & qr datur a consuetudine ideo dicitur ordinaria non tamen est vniuersalis sed ꝑticularis ad vnam ꝑtem tm̃ puta feudi.Ita dixit glo.singu. in.c.i.in ti.de inuesti.inter ma.facta.Sed in quo loco sedebunt pro tribunali isti pares glo.in.d.l.imperiales.§. ꝓterea dicit in loco maiorum si est honestus.l.pen.ff.de iusti.& iure alias eligent sibi locum ꝑm Bal.hic qr non habent sedem determinatam a iure vt in simili dixit glo. singu.de

UVA. BHSC. IyR_275_2

sing.de iudicibus bononien.in.l. cuz sniam.C.de sentē.z
84 interlo.oi.iu. ¶†Sz vtrū possit appellari a snia lata ab
cis dic q̄ sic.c.sancimus quo tpe miles inuesti.peti debe.
85 †Sz ad quē appellabit dic si est dñs ꝓximus mediatus
ad eū appellabit taz a pibus q̄s a dñis ét si dñs sit psona
ecclīastica z ꝓximus supioz sit laycus.e.ex trāsmissa ꝑm
vnū intellectū.j.ti.i.c.romana.§.oz ꝑiūcta gl.ō app.li.vi.
Et tiō qz boc casu psona ecclīastica iudicat laycus ex quo
bz feudū a layco p not.in.c.solite de maioz.z obe.si vero
nō est ibi supioz tūc appellabit ad ordinariū cui subiecta
res est si ḡ dñs est psona ecclīastica tūc appellabit ad ec/
clesiasticū si secularis ad seculares qz ex quo iste est subie
ctus ordinario loci ad eū spectat corrigere iniquitatē in
feriozis iudicis.d.c.romana.§.oz z faciat gl.sing.ibi ꝑm
d.car.h.z faciat iste tex.vbi ordinarius supplet negligē/
tiā dñi.ergo eodē mō corriget iniquitatē.ergo eodē mō
iudex ordinarius corriget iniquitatē.ego nō discedo ab
illa opi.quā supius tenui q̄ clericus nō possit conueniri
86 corā layco p iura q̄ supius alle. ¶Itē dixit hic inno.†q̄
si dñs p violentiā spoliauit vassallū feudo q̄ vassallus nō
bz agere ꝓ dñm feudi interdicto vñ vi.secus si dñs agat
ꝓ vassallū de spoliatione facta a vassallo violēter qz tūc
poterit agere dñs interdicto vnde vi.corā paribus curie
z mouet ex eo qō hꝫ in.l.i.§.iterdictū.ff.de vi.z vi.ar.vbi
libertus nō agit interdicto vñ vi ꝓ pronū sz ecōtra sic lz
eni interdicta sint psonalia tñ sūt scripta in rē.l.i.ff.de in/
terdictis not.in.c.ex pte.j.ti.i.z cū boc dicto transeūt oēs
87 hic.vos addite bal.in.d.l.impialē.§.pterea.†vbi q̄rit an
possit vassallus accusare dñz de furto.refert quosdā dice
re q̄ nō qz hāc petitionē excludit reuerētia dñi.c.i.de mi
li.z va.q contu.est.c.i.in qbus cau.feu.amit.refert alios
dicere ꝓriū qz nō bz necesse petere veniam.ipse vero dicit
sic q̄ aut vassallus in libello exprimit actionē furti.z nō
pcedit libellus aut nō exprimit z pcedit qz vī agere sine
ti cōditione gñali que nō infamat. Maz quo ad infamiā
magis inspicit genus actionis q̄s genus cause vt voluit
glo.sing.in.l.certi conditio.in prin.ff.si cer.pe.idē dicit si
qs agit ꝓ sacerdotē suū parrochialē vel ꝓ eū q leuauit de
sacro fonte ar.l.nō oz.ff.de dolo.z dicit ét ibi bal.vassal/
lus cōquerit de dño q̄ exigit seruitia nō debita vel vltra
modū solitū qō remediū intētabit dicit offm iudicis vos
addite q̄ p illo dicto Inn.adduci pt gl.melioz de corpe
88 iuris in.l.i.§.potuisse.ff.ad sille.†vbi pbaī q̄ seruꝰ oz ꝑfer
re vitā dñi sue ꝓprie saluti z gl.ibi dicit idē in vassallo vt
a dēat ꝑferre vitā dñi sue saluti ꝓprieª.ergo eodez mō dice
mus de bonore qz oz ꝑferre bonorē dñi bonori suo z p
pñs nō poterit euz accusare interdicto vñ vi.nec actione
furti.Et inquātū Inno.mouet ex eo.qz libertus nō agit
interdicto vñ vi.adduci pōt tex.multū singu.in.l.liberto
patroni psona semper honesta z sancta videri solet.ff.de
obsequi a lib.patro.pstā.z p illū tex.cōiuncta doctri.In
no.hic pt dici q̄ psona dñi feudi sancta z honesta videri
89 solet vassallo z alias audiui†q̄ greci inhabitātes vrbez
cōstātinopolitanā iperatorē sanctū appellabāt z p istud
dictū Inn.z p.d.l.liberto.z p doctri.Nicol.de neap.ibi
90 extēdetis illū tex.†ad magistrū z doctorē q̄ sicut sancta
z honesta videri oz psona patroni liberto.Ita psona do
91 ctoris suo discipulo.†Audeo dicere q̄ si doctor spoliat
discipulū suū nō poterit discipulus agere ꝓ doctorē suuz
interdicto vñ vi.qō tene mēti qz est stupēdū dictū z initit
veritati si dcm̄ Inn.verū est nec est admiratione dignuz
92 qz doctor dī esse pater scolariū vt est sing.text.in.l.i.C.de
93 excus.artifi.li.x.z iō tex.sin.i.l.ij.ad fi.ff.ō ozi.iu.dixit†q̄
discipuli dñt administrare aliqua pceptori paupi z vo
luit Inn.in.c.ij.ō magistris.z scribit de vita z moribus
pbox q̄ cū regi philippo natus fuisset alexāder ferē scri
pssē lras Aristoteli pbox suppōmo q̄ gras agebat dijs
q̄ eidē filiū dederāt sed longe maiores dēbat qz dederāt
eo tpe quo nutriret scia Aristotelis pres enim dant esse
sed magistri z doc.dant bene esse tene mēti ista. ¶Sed
ego dubito de boc dicto Inn. Mā mouet ipse ad instar li
berti p certo nō est bonū sīle qz seruus factus liber a dño
de nibilo est effectus aliqd.d.l.qō attinet.ff.de reg.iu.nō
est sic in vassallo z ꝓ Inn.z cōem opi.ego alle.c.i.de no.
forma fideli.in vsibus feu.vbi est tex.dñis mūdi terribi/
94 lis†q̄ si dñs nō est fidelis vassallo q̄ eodē mō vassallus
nō tenet esse fidelis dño quē tex.ꝑm bal.ibi notēt dñi qz
est terribilis z adduci pt illud domicij oratoris vehemē
tissimi.Cur inquit ego te habeā in principē cū tu nō ha/
beas me in senatorē.c.esto subiectus.xcv.dist.z faciat.c.
frustra.z.c.ex eo de re.iu.in vi.z faciat qz reatus oēz adi
mit bonorē ergo sicut vassallus pōt cōuenīri a dño inter
dicto vñ vi.ita z ecōtra qz si dñs nō bz vassallū vt vassal
lū vassallus nō tenet hre dñm vt dñm z ad gl.d.§.potuis/
se saluādo bonorificētiā tanti prīs dicas q̄ loquit argue
do z nō affirmādo z si loquerēt affirmādo nō bñ loque/
ret.Et ꝓriū voluit gl.in.c.i.quibus mo.feu.amit.z in
c.si a morte de alie.feu.pa.z ibi bal.dānat gl.d.§.potuis/
se z idē bal.in.l.fi.C.q̄ cuz eo dicit q̄ vassallus nō tenet
ꝑferre vitā dñi sue ꝓprie saluti z Nico.ō neap.in.d.§.po
tuisse dānat illā gl.dicēs q̄ dñs nō bz tantā ptātē in vas/
sallo quātā dñs in seruo z p ꝓns dcm̄ Inn.nō vī verum
95 tene mēti ꝑdicta dicit ét hic Inn.†q̄ si dñs spoliauit vas
sallū q erat clericus q̄ p iudicē ecclīasticū cogendus est
dñs restituere id qō rapuit qz sacrilegus est z sacrilegiū
b est crimē ecclīasticūᵇ.xvi.q.i.c.in canonibus.c.cū sit gña
le.c.ꝓquestus.j.ti.i.z dato q̄ sit dubiū de spoliatione ad
huc cognoscet iudex ecclīasticus ar.xxiij.q.iij.c.si qs de
95 potētibus.c.relatū de iu.pa.z sic ex dicto Inn.habes†q̄
cōmittit sacrilegiū nō solū qñ spoliat ecclīa sed ét qñ spo
liat clericus prīmonialibus q̄ pcedit qñ agit interdicto
vñ vi.cū illō sit psonale z agat ō violētia illata psone.l.i.
ff.de interdic.z sic ledit ipsa psona que est sacra z spūa/
97 lis ar.c.nuper de sen.excō. ¶†Collige ét ex dicto Inn.
q̄ si qualitas afferens iurisdictionē est dubia tñ iudex ec
clesiasticus cognoscit z procedit in cā qō dcm̄ est mirabi
le sed p certo nō est verū qz ꝓfundit p istū text.in verbo
ꝓstat possessiones tenere in feudū z p dcm̄ Vincē.in.c.cō
questus.j.ti.i.z gofr.in.c.si clericus laycū eo.ti.z per di/
ctū eiusdē Inn.in.c.sup lris ō rescriptis z in.c.romana
§.ꝫbētes ō fo.compe.li.vi.dicet in.d.c.si clericus laycū.
98 †Quid si dñs quētus corā ordinario excipit q̄ cā est feu
dalis vel vassallus cōuētus corā dño excipit cām nō esse
feudalē dicit hic Inn.q̄ si nō excipit corā ordinario ipse
primo cognoscit ō hac qōne ꝑiudiciali ar.l.si qs ex alie/
na.ff.ō iudi.z hoc dicit vez qz agit ita gñaliter vt vterq̄z
possit iucludi puta qz egit rei vēdicatione nulla cā expssa
sic possit includi tā directū dñiuz q̄s vtile ar.l.si mater.§.
an eadē.ff.ō excep.rei iud.Secus si tale qd expssit ex quo
clare pateat qōnē nō esse feudalē qz tūc nō admittit exce
ptio ꝑm eū explū ponit si in libello dixit vēdico talez rē
qz quesiui dñium p pscriptionē vtile vel directuz alias p
99 emptionē a dño vel alia aliquā cām.†Ex bis dictis Inn/
no.collige diligēter q̄ in libello cōcepto sup rei vēdica/
tione nō solū venit directū dñium sed ét vtile facit qō vo
luit gl.z bar.in.l.si minoz.ff.ō euic.z rō ē qz libellus ē la
te interptandus fauore libellātis.l.si qs intētione ambi
gua.ff.ō iudi.gl.in.c.cū ad sedē de resti.spol.guil.z bar.
in.l.sed z si possessori.§.ite si iurauero.ff.de iu.iu.alꝫ stri
cte intelligēdo cōprehenderet directū dñium.l.i.§.q in p
100 petuū.ff.si ager vectigalis. ¶†Collige ét ex dicto Inn.
q̄ libellus gñalis nō restringit oio ad qualitatē iudicis
sed oz intelligi put cōgruit iuri actoris.lz.n.agat corā
ordinario tñ nō excluditur vtile dñium z sic qō feudalis
101 alias nō admitteret exceptio.†Collige ét q̄ cā feudalis
pōt deduci lz nō exprimat hoc clare in libello collige ét
q̄ p pscriptionē acquirit vtile z directū dñium qō facit
ꝓ gl.in.l.i.ff.de aqua.plu.ar.z p istud dcm̄ refert.d.abb.
102 se obtinuisse in facto†q̄ qdā in libello dixit se dñm z pro
bauit se dñm p prescriptionē vt talis ꝓbatio adaptat li/

a ¶Saluti p/ prie. Quale at seruitiū vassal lus dñs ꝑstare dēat inspicien dū est ex feudi cōcessione vt ē bonus tex.i.c. de forma.xxij. q.ij.doc.i.c.i.ō feu.z vidē i vsi. feu.h finit lex p totū vbi totā mām colliges. z vide spe.i ti. de feu.i.§.qm̄ in vlt.col.i pn. versi.z not.q̄ vassalli.

b ¶Ecclīasti/ cū. Sacrilegio rum gña quot sint vide p do. card.in clemē. i.q.i.de penis. z vide.c.con/ questus z ibi doc.de fo.ꝓpe. qñ aūt z in q̄ bus rebus sa/ crilegiū ꝓmitta tur vide p pa/ nor. i.c.ceterū hoc eo.ti.z vi/ de lapū allega tio.clxvi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

bello tũ qz p ꝓscriptionẽ acqrit directũ dñium z remittit se ad dicta in.c.ad aures ō ꝓscrip. ¶ Tu dicas fuisse du
103 bitationẽ inter glosatores † vtrũ acqraꝛ vtile aut directũ dñium ꝓscriptione de quo p gl. z bar.in.d.l.i.ff.de aqua plu.arcẽ.z in.l.vsucapio.ff.ō vsucap.pleniſſime vltra alios p ſaly.in.l.traditionibus.C.de pac.p Jo.an.in.c.ij.ō reg.iu.li.vi.bal.in.l.ſciẽtis.C.de inge.manu.z in rub.C. de rei ven.z in auc.niſi tricẽnalis.C.de bo.mater.archi.i
104 c.i.de ꝓſcri.li.vi.p.d.an.z alios in.d.c.ad aures. † ſcdo ca ſu ꝓncipali qñ excipiť coꝛã dño tunc aut nō negať feudus nec negant ſe vaſſallos ſed pars cõuenta dicit q qõ nō eſt feudalis z tunc poterit dñs cognoſcere de iſta qõne ꝓ iudiciali ad finẽ fundãdi ſuã iuriſdictionẽ ar.l.ſi quis ex aliena.ff.de iudi.z.c.ſup lr̃is ō reſcrip.nec dñs in hoc pōt recuſari ſuſpectus cũ tantũmodo agať de nudo exercitio iuriſdictionis aut negať eſſe feudale z tunc dicit Jnn.q pōt dñs cognoſcere ſicut cognoſcit qlibet an ſit ſua iuriſdictio z q ꝓnunciabit ſe eſſe iudicẽ nō aũt ꝓnunciabit rẽ nō eſſe feudalẽ z ſic nō erit iudex in facto ꝓpꝛio poſtea refert ꝓriã opi. z in illa reſidet vt nō cognoſcat an ſit iudex in illa qz videreť eſſe iudex in cã ſua z ſemp ꝓnunciaret ſe eſſe iudicẽ z ſic res iudicareť eſſe feudalis ꝑ.l.i.C.ne qs
105 in ſua cã cõ remittetur ad ordinariũ. † dicit tñ q negans dñm eſſe dñm feudi cadit a iure ſuo.vij.di.c.quo iure.l. fi.ff.de rei ven.z eſt expreſſum ſm boſti.in.c.ſi vaſſallus i ti.ſi de feudo.defun.fue.ꝓtrouer.z in ti.de lege coꝛadi.c. ſi fuerit z hoc intellige ſi ꝓſtiterit q ſit feudũ vt in dictis iuribus z q malicioſe negauit dñm eſſe dñm feudi ſecus ſi ignorabat z dicit.d.car.q oz qõ recognoſcat dñm nō
106 ſolũ tãq̃ dñm ſed ẽt q nō iniurieť ſibi z ſubdit † q ſi vaſſallus copulat amicitiã cũ inimi.dñi poterit feudo ꝓuari z dicit eſſe gl.no.in.l.i.§.cũ patronus.ff.ō offic.ꝓfec.vrb.
a ¶ Priuãdi eũ feudo.adde ad mãz.d. ale. ō imol.i.i.cõis ff.de in ius vo cã. z intelligetu q vaſſallus delinquens in dñm nō ſit priuatus ꝑo iure ſed p ſniam.c. fin.quo tpe miles z.d.alex.ō imo.in ꝓ.c.xx iiij.in pria pte quẽ oio videto
107 ¶ Ego addo ſimilẽ gl.in.l.liberi.C.ō inof.teſt.z in.c.i. §.porro in ti.que ſit prima cã bñfi.ami.z in.c.i.qui.mo. feu.amit.z adduco caſum in.c.i.in ti.quot teſtes ſunt neceſſarij ad ꝓbandã ingratitudinẽ.z adduco bal.in.l.i.ff. ō re.diui.in qõne.xlij. † vbi dixit q eo ipſo q vaſſallus facit ligã cũ inimicis dñi preſumiť ꝓditor. Idẽ dicit ſi pmi ſit inimicos dñi tranſire qz preſumiť ꝓditor.l.ſi quis barbaris.C.ō re mili.li.xij. ¶ Tu illas glo.limita niſi pp timorẽ pterritus vaſſallus copulauit amicitiã cũ inimico
108 dñi ar.l.nouiſſime.§.ſi quis ꝓpulſus.ff.qō fal.tut.au. Jta dixit bal.in.c.i.q.mo.feu.amit.z adduco ellegantẽ tex.z doctri.bal.in.l.y.C.ō noxa. † vbi dixit q receptãs bãnitũ
b ¶ Pro lege. adde.d.alex. ō imo.i.l.ſi mihi z ticio.ff.ō vb. obli.z in.l.hoſtes de capti.z oldr.in ꝓſi.ccl. incip.nos regi nus qō oio videto.
pp terrorem nō incidit in penã receptantis bãnitum z faciat quod voluit Ly.poſt pe.in.l.i.C.vnde vi z ibi bal. z idem bal.in.c.i.§.vel furtum de pa.iura.fir.z ego anni iam ſunt.xxij.cum legerem in ſtudio ferrarienſi q nouiſſime tunc inceperat vt daretur forma ſtudio illi z ſeruarentur boni moꝛes antiquiſſimoꝛum ſtudioꝛum quotidie publicari feci duas vel quattuoꝛ concluſiones z poſt exitum lectionis in plateis ferrarienſibus illas diſputabam accerſitis omnibus docentibus in illo ſtudio in facie omnium damnaui omnes iſtas glo.z inter alia dice-
109 bam † q vbicũq̃ vaſſallus contrahit amicitiam cum inimico domini z contra ipſum dominũ tunc priuatur feudo.aut ſimpliciter contrahit amicitiam z tunc nō priuatur feudo z dicebam hoc probari in.d.l.liberi z in.d.§. cum patronus z iſta menti cõmenda. ¶ Et ex dicto Jn-
110 noc.colligę † q dominus feudi non poteſt cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio cũ negatur dñs z ſic diſpoſitio.d.l.ſi qs ex aliena nō habet locum in domino feudi z eſt ratio ꝑ d.abb.quia nō contenditur ō nudo exercitio iuriſdictionis imo ō ꝓpꝛietate z cõmodo ipſius iudicis quo caſu non poteſt cognoſcere an ſua ſit iuriſdictio faciat glo. in.l.ō iur.ff.ad municip.c.ad audientiam ō preſcrip.z q no.Jnno.in.c.cum venerabilis ō cenſi. Tu adde Bal.in c.i.in titu.ō inueſti.in mari.facta vbi tenet primam opi.
111 relatam hic per Jnno.dicit enim † q ille qui eſt dominus non ſolum ratione feudi ſed etiam ratione iuriſdictionis cognoſcit tãquam inter ſubditos ſiue conſtet q ſint vaſſalli ſiue non ſed ō ꝓpꝛia cauſa non cognoſcit puta an ipſe dominus vim intulerit an ne.l.qui iuriſdictioni preeſt.ff.ō iuriſdi.om.iudi.l.penult.ff.ō arbi.l.i.C.ne quis in ſua cauſa niſi eſſet imperatoꝛ vel rex francoꝛum qui non cognoſcit ſuperioꝛem.l.proxime.ff.ō his que in teſta.de-
112 len.adde etiam Jnno.in.c.ex parte ō verbo.ſigni.vbi dicit † q tunc iudex cognoſcit an ſua ſit iuriſdictio.quando eſt diſceptatio iuriſdictionis inter ipſas partes. Secus ſi eſt inter ipſum iudicẽ z parte quia tunc iudex ipſe nō cognoſcit quo caſu nō habet locum.d.l.ſi quis ex aliena z iſtud voluit bal.in.d.l.ſi quis ex aliena z per hoc poteſt reducere ad concoꝛdiam iſtas duas opinio.contrarias quas hic rettulit Jnnocẽ. ¶ Adde etiam glo.in.c.accuſat de hereti.li.vi.que dixit q.d.l.ſi quis ex aliena habet locum in ordinario ex quo infero vobis ſingul.q nō habet locum in domino feudi.quia lz ſit iudex ordinarius nihilominus eſt iudex particularis vt dixit glo.ſingul.in d.c.i.ō inueſti.in mari.fac.z ſm Bal.ibi iuriſdictio ſua eſt anoꝛmala que ſuis finibus debet eſſe contenta.naz iu-
113 riſdictio ſua ẽ ſup iducta z poſſet dici ad iſtar legati palis † quia lz ſit ordinarius tamen iuriſdictio ſua eſt extraoꝛdinaria per nota.in clemẽ.fi.ō offi.ordi. Et adduco ego iſtum tex.boc modo tunc per iuriſdictionem feudalem receditur ab ordinario quando conſtat ō iuriſdictione feudi.tex.eſt hic formalis in verbo cõſtat poſſeſſiones tenere in feudũ g̃ ſi ẽ dubiũ nō recedeť ab ordinario. † Li-
114 mitata.n.cã limitatũ pit effectũ.l.i agriſ.ff.ō acq.re.do.l. age.C.ō trãſac. Et p hꝰ ego audeo dicẽ q ꝑa opi.relata ꝑ Jnn.ẽ verioꝛ tenet tñ mẽti illã ꝓcoꝛdiã a me ſupius datã
115 quia nouiſſima eſt. ¶ † Et querit hic Jnn.q ſi agiť ſup re feudali que pena imponetur decidit q cum agiť cõditione ex lege feudoꝝ nũq̃ vel raro imponiť alia pena q̃ pena amiſſionis feudi vel alia ſup re feudali. Sed ſi agiť coꝛã ordinario cõi tunc imponiť pena legalis ſiue coꝛporalis ſiue alia. Tu adde ſing.tex.in.c.i.§.porro in ti.que
116 fuit prima cã bñfi.amit.in verbo indignationeꝫ dñi non euitabit † q vaſſallus puniť pena indignationis dñi que
a eſt pena cõminationis priuandi eũ feudo[a] quez tex.ſume no.ibi bal.ad lr̃as aplicas dicẽtes indignationẽ beatoꝝ apoſtoloꝝ nō euitabũt.qz illa verba cõminanť priuationẽ beneficioꝝ eccl̃aſticoꝝ z ego allego tex.in.l.ij.in verbo indignationẽ noſtri numinis.C.ō peti.bono.ſublatis li.x.z Bal.poſt pe.in auc.ſtatuimus.C.ō epi.z cle.z qō habeť in auc.ō queſtoꝛe.§.i.z in auc.ō mandatis pn̄.§.z hec pmittas z qō voluit bar.in extrauagã.qui ſint rebelles. ¶ Et inquantũ ſuperius dixi q dñs feudi nō cognoſcit ō poſſeſſorio.adde bal.in.c.i.ō inueſti.in ma.fac.vbi alle.iſtã gl.z eam ſequiť z allegat quod habetur in ſimili in cle.diſpẽdioſam ō iudi.z opponit ibi bal.ō lege nulli.C.ō iudi.z in.l.ſi ō ꝓpꝛietate.C.ſi a nō cõpeteꝫ iudi.z rñdet q aliud in feudis pp anoꝛmalã naturã iuriſdictionis feudoꝝ q̃ ſuis finibus debet eſſe cõtenta. Dicit ẽ ibi
117 bal. † q ſi dñs ſpoliauit vaſſallũ cõueniť coꝛã ordinario q̃ non agiť ex lege feudoꝝ ſed cõditione.l.ſi qs in tantã .C.vnde vi z ſic tenet illud qō ſupius ego tenui qō adde ad ſupius dicta bal.ꝯ multa ponit in materia feudoꝝ q̃ generalia z trita ſũt ideo nō arbitroꝛ illa eſſe relatiõe digna. Dicit tñ q quedã eſt iueſtitura plena z coꝛpalis z p illam acquiriť pfectũ ius feudi z vtile dñium.c.i.in tit. quid ſit inueſtitura z tranſit poſſeſſio.z vtile dñiũ qz ver
b bũ regis habeť pro lege[b] z alle.l.bene a zenone.C.ō quadri.preſcrip.z l.pe.C.ō dona.inter.vi.z vx. Sicut enim rex p iuramẽtũ fidelitatis acquirit plenã fidelilatez. Jta
118 ecõtra ipſe tranſfert plenitudinẽ iuris feudalis † qz coꝛrelatiuoꝝ eadẽ eſt virtus.l.fi.C.ō ind.vid.to. Tu allega in ſimili ſing.tex.in.c.i.ō no.foꝛ.fidel.vbi ſicut vaſſallus teneť eſſe fidelis dño ita z ecõtra dñs vaſſallo. ¶ Põdera accurate iſtud dcm̃ bal.quia pro certo vr̃ mihi mirabile ſi verũ eſt q.d.l.bene a zenone z.d.l.pe.loquentes in principe

UVA. BHSC. IyR_275_2

principe supremo vt est imperator extendat ad regē te-
ne mēti tu q̄ es subditus inclito regi aragonū ꝛ ego ad-
do andr.ō iser.in.c.i.q feu.da.pos.in.iiij.col.vbi sentit q̄
vispō.l.cū multa.C.ō bo.q̄ lib.habeat locū in donatio-
ne quam facit rex filiofamil.ꝛ adduco bal.in.d.l.pe.vbi
119 extēdit illaꝫ ad regem ¶ vt sicut valet donatio ab impera
tore impatrici.ita si fiat a rege regine ꝛ adduco q̄ pul-
chre bal.nostro venit in ore in.l.imperialem.§.fi.ō.phib.
120 alie.feu.p fed. ¶ vbi in quolibet iuramēto vī excepta p̄so-
na regis est enim rex corporalis regno suo deus ꝛ ideo
dixit idem Bal.in.c.cū veniſſent ō eo q̄ mit.in pos.q̄ rex
in regno suo est monarcha ꝛ faciat q̄ ipse voluit in auc.
hoc amplius.C.ō fideicō.ꝛ in prima p̄sti.ffor.ꝛ in.l.i.ff.
ō offic.prefec.preto. ¶ Pro certo mihi nō videt q̄ sit vera
doctrina q̄ leges apponētes precipua priuilegia impe-
rialis culminis extendant ad regem in regno suo. ¶ Nam
imperator eqparatur deo.l.si q̄s maior.C.ō transa.ꝛ ibi
dixit bal.q̄ imperator ibi eqperat se deo ꝛ facit q̄ habe
tur in auc.de here.ꝛ fal.in p̄n.vbi imperator q̄cq̄d facit
facit vt deus ꝛ in.l.cūctos populos.C.de sum.tri.or̄ q̄ i-
perator habet celeste arbitrium. ¶ Ista nō habet rex in re-
gno ḡ q̄ precipuū est ab imperatore nō extēdet ad regez
c.q̄ personale de reg.iur.in.vi.ꝛ adduco pulchrū dcm̄
bal.in.d.l.si q̄s maior vbi dicit q̄ dispō illius.l.loquens
ō imperatore nō extendit ad reges. ¶ Et adduco q̄ voluit
111 bal.in.l.ij.C.ō serui.ꝛ aqua vbi dixit ¶ q̄ ea que ibi dicun
tur ō imperatore nō habent locū in rege ꝛ adduco quod
notat in.l.i.ff.ō offi.prefec.preto.vbi not.q̄ reges in suis
regnis succesſerūt prefecto pretorio ꝛ sic nō succesſerunt
in locum imperatoris alibi de hoc dabitur dicēdi locus.
Et faciat q̄ō belliſſime voluit Ange.in loco extraneo vꝫ
in rūsione.l.i.C.ō fide instru.ꝛ iur.haste fisc.li.x.q̄ dispō
d.l.bene a zenone nō habet locum in populo libero non
recognoscēte superiorem posset adduci in p̄riū q̄ō voluit
bar.in.l.hostes.ff.ō capt.in.l. infamez.ff.ō pub.iudi.in.l.
i.ff.ō mino.in.l.i.§.ō qua.ff.ō pustul.in.l.nō ambigit.ff.ō
ll.in.l.iiij.§.actor.ff.ō re iudic.in.l.i.C.ne q̄s in sua cā. Et
112 refert ḃ bal. ¶ Host. dicere ¶ q̄ dūs inter emphitheotas ha
bet iurisdictionē sicut inter vassallos sed ipse dicit q̄ ista
opi.a nullo relata est ꝛ iō falsa est q̄ saturnina.l.i.ff.ō se
nator. ¶ Ista nō est huius.c.farrago.sed staret in hac spe-
113 culatione ista dubitatio ¶ vtrū regul'r sit validū arg.ō em
phitheosi ad feudū p̄o quo vide que ego dixi plene in.c.
i.§.ō feu.in addi.dicit ēt ḃ bal.q̄ vassallus nō pōt dare in
feudū res eccl'ie sibi subiecte vt in.c.i.§.item si eps in tit.
in q.cau.feu.amit.q̄ illa eccl'ia habet p̄priū ꝛ per se
administratorem.ꝛ ideo administratio non pertinet ad
maiorem ꝛ priuatū hoc dicit tenuisse Joānem blāchum
in sua summa in ti.que res i feu.da.pos. ¶ Tu pōdera vnū
114 gr̄a solacij. ¶ q̄ potest agere p̄o prelatura in iudicio pōt
administrare prelaturam.c.edoceri ō rescrip.cū ibi not.
sed prelatus superior pōt agere p̄o mēbro sibi subiecto
habente p̄priū prelatū vt in.l.sancimus.C.ō sac.san.
eccle.ꝛ in cle.i.ō rescriptis ꝛ in.c.cum deputati.j.eo.ꝛ in
c.cū dilectus ō succes.ab intesta.§ si q̄d boni hic diximus
tribuam⁹ Deo nostro liberaliſſimo largitori. Andreas
Barba.quarto nonas martij. ¶ M.cccc.lxvi.

Illecti. Quottidiana p̄o certo est
a ō ista decretalis ꝛ allegabi-
lis multum in vtraq̄ censura ꝛ hoc intēdit.
Sufficit[a] actori factū pponere nec cogit nō-
men actionis exp̄mere vel aliter ꝛ melius
quo ad intellectum ꝑm.d.Abba. ¶ Nomen actionis in li-
bello exp̄mere pars nō cogitur debet tamen factum ita
clare pponere vt ex eo ius agēdi colligat vel sic ꝑm bal.
ppter auctoritatez veterū olim actiones idest actus agē
tium libelli vocabant vulgares formule ꝛ q̄ cadebat a
syllaba cadebat a causa.i.a libello sz ō iure canonico nō
1 habet locum illa auctoritas veterū nec ō ea est curandus
¶ ꝛ scias ꝑm eūdem q̄ in statutis municipalibus q̄ cadit
a syllaba vbi est substantiale vel formale cadit a libello
q̄ statuentium auctoritas ei nō suffragat sed sufficit ver
ba statuti in effectu p̄poni tñ cauti aduocati semp in li
bello ponūt verba formalia statuti p̄pter multos gros
sos assessores q̄ multi sunt ꝑm bal. Sed iudicio meo pos
set ad hūc tex.dari noua inuētio vt nō solū loquat in ac-
tione ciuili sed etiaz loquat in actione criminali ꝛ sic erit
hic casus q̄ sicut ō iure canonico si cā est ciuilis sufficit ac
tori factū pponere. Si vero causa est criminalis sufficit
delictum pponere ꝛ sic nō erit necesse in libello accusato
rio ponere petitionem dicendo quare peto talem puniri.
Sufficit enim pponere dūtaxat ticiū p̄misisse delictū nec
est opus exp̄imere legem in libello ex cuius dispōne q̄s
accusat ꝛ ꝑm hoc erit hic casus nouissimus q̄ in libello
accusatorio sufficit dūtaxat exp̄imere delictū ꝛ ideo po-
terit sic sūmari siue sit actor siue sit accusator sufficit ō iu-
re canonico pponere factū.h.d.ꝛ sūt due partes. In pri
ma ponit querella in scōa prouisio.ꝛ est pars.c.i.ō app.
ō cuius fine hec decidit vt apparet in prima compillatio
ne casus est iste. Eboracēsis archiep̄s apostolice sedis le
gatus cōpellebat clericos corā se agentes exp̄imere no-
men actionis ꝛ eodem mō clericos accusatores exp̄ime
re nomē accusationis nec aliter volebat recipere libellū.
De hoc cōquesti sūt papa mādat illam subtilitatē nō cu
rādam ꝛ scribit quibusdam iudicibus q̄ sup libello sim
pliciter ꝛ pure factuz narretur ꝑm rei veritatem pcedat
nō obstāte q̄ nomē actionis vel accusationis nō sit exp̄s-
2 sum in libello. ¶ Nota ibi p̄or ꝛ clerici ¶ q̄r mihi videt q̄
hic sit casus cōtra Inn.ꝛ cōem opi.in.c.edoceri ō rescri-
ptis vbi volūt q̄ prior solus agere possit in iudicio cām
p̄ozatus nec req̄rat p̄sensus capituli sui q̄r hic ē casus in
p̄rium quē nemo pōderat ꝛ istud voluit gl.in.c.i.ō pcu.
ꝛ in.d.c.edoceri.sed ego multū luculēter examinaui istū
passum in.d.c.edoceri damnādo illas gl.ꝛ ad istum tex.
ꝛ similes vide ibi rūsa. ¶ Nota ibi archiepm legatum
3 ¶ q̄ archiep̄s pōt esse legatus aplicus vide.c.i.de offi.le-
ga.ꝛ que ibi dixi ꝛ.c.i.e.ti.li.vi. ¶ Nō.ibi graue queri-
moniā q̄r vidi solēnem doc.d.Jo.de anania archi.meri-
tissimū quē semp habui in reuerētia paterna referētem se
4 vidisse quosdā repetētes.c.i.de accu.dicere ¶ q̄ solēnitas
.l.libelloz.ff.de accu.nō erat necessaria de iure canonico
ꝛ p p̄ns in terris tpaliter subiectis eccl'ie vbi seruat ius
canonicū vt.in.c.si duobus de app.nō erit necessaria tal
solēnitas ꝛ vī hoc voluisse laurē.ꝛ archi.in.c.libelloz.ij.
q.viij.ꝛ mouent p istū tex.vbi sufficit narrare factuz sine
alia subtilitate ꝛ p ista opi.facit iste tex.inq̄ztū dicit gra-
uem querimoniaꝫ que verba adaptant cause criminali.
Archi.tñ in.d.c.libelloz in ver.lege iulia.dicit q̄ hec so-
lēnitates nō req̄rūt de iure canonico alle.istū tex.quo ca
su si voluit archi.se referre ad solēnitatē exp̄imēdi nomē
accusarionis hoc est legis iulie.ex quo sup illo verbo di-
xit illā doctri.nō āt quo ad alias solēnitates dico q̄ istō
voluit ang.in.l.libelloz.ff.de accu.vbi dicit q̄ de iure ci-
uili hodie nō ē necesse exp̄mere nomē legis iulie q̄r sicut
in ciuili nō req̄rit exp̄ssio alicuius singularis actionis vt
in.l.fi.C.de interdi.l.edita.C.ō edēdo ita nec in crimina-
libus in q̄b⁹ pcedit ꝑm formā ꝛ ordinē cāz ciuiliū.l.abñ
tē.§.i.ff.de penis ꝛ istō vī voluisse Joānes de fantu.in.d.
c.libelloz vbi dicit sufficere in cā criminali narrare q̄ ta
lis fecit tale delictū ꝛ istud sentit dūs dūicus in.d.c.libel
loz vbi dicit nō eē neče exp̄mere legē ex cui⁹ dispōne q̄s
accusat. Sed si volumus intelligere verba archi.put so-
nāt q̄r loq̄t in plurali numero dixit.n.nō req̄runt be sub-
tilitates ꝑm canones ꝛ alle.istū tex.sed posito q̄ ita sen-
tiat tñ nō vī bñ dicere q̄r ēt de iure canonico req̄rit talis
solēnitas hoc pbat exp̄sse in.c.tue de pcu.vbi corā iudi-
ce eccl'iastico agit de adulterio ꝛ tñ req̄rit solēnitas illi⁹
.l.vt ibi hī p gl.istud pbat in.c.sup his de accu.vbi accu
sator dz se inscribere q̄ō intelligo ꝑm formā illius.l.hoc
pbat tex.formalis in.c.lz.bely.de sy.vbi req̄rit legitima

a ¶ Sufficit. Adde ad mām huius tex. Jo. fa.d. Alexā. de imol. do. Jaso. may. in. iiij. co lum. in. l. edita C. de edē. ꝛ no uissimos scri-bentes hic qui oia cōgerunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

inſcriptio ponderandū eſt illud verbū legitima qz intel/
ligiť legalis ꝛ ſic vī voluiſſe papa ibi facere mētionē de
d.l.libelloꝝ idē ét ꝓbat text.in.c.qualiter el.ij.de accu.ℏ
ét ſatis ꝓbať in.c.qſqs ꝛ in.c.accuſatoꝝ.ij.q.viij.idē ſi re
cte ꝓſiderenť róes quare ius ciuile introduxit illas ſolé
nitates habebūt ét locū in foro canonico ar.c.trāſlato.ó
ꝓſti.ꝛ.c.inter corꝑalia de trāſla.ꝑlat. Mā in cā criminali
reqrunť ꝓbationes luce meridiana clariores.l.fi.C.de ꝓ
bat.eodem mó de iure canonico.c.ſciāt.ij.q.viij.ꝛ voluit
gl.in.c.at ſi clerici in ver.legitima ꝓbatione.ſ.e.pōt etiā
eſſe ró.vt temeritas accuſatoꝝ refrenetur.l.i.ff.ad turpil.
Itē qz in tāto crimine vagari nó lz.l.ꝓtor edixit in ꝑn.ff.
de iniur.l.itē exigit.ff.ó dolo.iſtud ét bī de iure canonico
arg.c.i.ꝛ.c.ſi.de colluſi.detegē.faciat gl.ij.q.viij.in ſūma
ꝛ ꝙ voluit Inn.in.c.i.de purga.cano.ꝛ in.c.i.ó ope.no.
nūcia.ꝛ ad iſtū tex.pōt dari hec rñſio negādo aſſumptuz
5 ꝙ in cā criminali loquať.imo ſolū in cā ciuili loqtur †qz
in dubio verba intelligenda ſūt ꝑm ſubiectā materiā.l.ſi
vno.ff.loca.itez iſte titu.dūtaxat tractat de cā ciuili ergo.
itē iſtud ꝓbat verbū actio hic poſituz ꝙ ſiť reſpicit cām
ciuilē vt no.inſti.de act.in ꝑn.nec obſtat iſtud verbū gra
uem querimoniaz ex eo qz nō oz attēdi qz dūtaxat poniť
in oſone partis quo caſu verba narratoria nō diſponūt
nec ꝓbāt vt voluit Jo.an.in.c.dilecto de ꝓbē.ét eſt gl.ſin
gu.in.l.vnica.C.qñ nō pe.par.pōt ét dici ꝙ hoc verbum
querella.ſeu querimonia verificať in cā ciuili.vt in.c.que
rellā ó elec.c.querellā ó ꝓcura.c.querellā ó iur.iu.c.que/
rellā ne ꝑla.vi.ſuas.c.querellā ó ſy.c.irrefragabili.§.cete
rū ó offi.ordi.c.dilecti ó maio.ꝛ obe.c.i.ó offi.leg.c.acce/
dētes ó ꝓſcrip.l.iij.C.qūo ꝛ qñ iu.l.i.ff.de iu.pa.tū 'qz la
tores legū ꝛ canonuz ꝛ gl.ét ꝑmiſcue vtunť illis verbis
c.ꝙqueſtus ó fo.ꝑpe.c.queriť.ij.q.vij.c.lz ó offic.le.l.fi.C.
q ꝛ apud quos.l.iij.C.fini.reg. Itē dato ꝙ iſtud.c.loque
reť in cā criminali tñ nó tollit oēs ſolēnitates ſz dūtaxat
exꝑſſionē ſingularis actionis vel accuſatiōis ꝛ ita in du/
bio oz intelligi ar.l.ſi qñ.C.ó inoffi.teſt.ꝛ.c.eccleſia el.ij.
ó elec.ꝛ ꝑ ꝑñs ſolēnitas.d.l.libelloꝝ erit ſeruanda in fo
ro canonico qó eſt cōtra laurē.archi.ꝛ illos repetētes ꝛ
maxime qz.d.l.libelloꝝ eſt canoniʒata.ij.q.viij.libelloꝝ
poſſet tñ ad hoc rñderi qó voluit Jo.an.in.c.exꝑte ó re/
ſcriptis ꝑ certo durus eſt paſſus ꝛ indignus ſuz attinge
re fimbrias eius ſed nihilominus dcm̄ laurē.ꝛ archi.vī
6 veriſſimū.†ꝛ primo capio illud verbū querellā ſeu queri
moniam.ꝛ dico ꝙ verificať in cā criminali.ꝛ ad hoc ad
duco gl.ſin.ꝛ vnicā.lxxxi.di.c.maximianus ꝛ ꝑ illa glo.
dico foꝛe caſum in indiuiduo in.c.cum ꝓtingat in verbo
querulātibus rñdemus.ſ.ti.i.vbi ꝓꝓrie verbum querella
adaptať cauſe criminali.ꝛ facit.c.lz ſuſcepto e.ti.ꝛ.c.i.ó
app.in ver.grauem querimoniā.ergo multo foꝛtius veri
ficať in cā criminali ſi addať illud verbū grauē querimo
niā.ꝛ ex hoc capite ſuſtētať opi.archi. Si aūt ꝓſiderem⁹
verbū actio dico ꝙ vbū actio hic poſituz bz relationē ad
verbū grauē querellā.hoc apparet in deciſione ibi hmōi
actio.ꝛ ſic loqť de ea que inferť ex graui querimonia.er
go formaľr loqť in accuſatiōe que reſultat ex graui que
rella ꝛ ex hoc tolliť illud qó opponebať ꝙ verbū grauē
querimoniā poniť in narratione ptis.qz imo talis narra
tio ptis approbať hic in deciſione pape.dū dicit hmōi ac
tio.tene mēti qz ad iſtū tex.eſt noua inuētio ꝛ eſt mea er/
go accuſatio nō oz intentari ſubtiľr vt reqrit ſolemnitas
d.l.libelloꝝ. Et plus auſus ſuz dicere ꝙ poſito qó nō eēt
illud verbuz hmōi ꝛ exꝑrimereť actio dūtaxat ſolitarie.
Dico nihilominus ꝙ verificať in cā criminali ꝛ adduco
l.iij.§.fi.ff.ó ſepul.viola.ꝛ.l.agraria.ff.ó termino.amo.
ꝛ ꝑ illa iura dicebat ſolēnis doct.Lud.ro.in.l.viro atqz
7 vxo.ff.ſo.ma.†ꝙ ſi ꝓſtituo,ꝓcuratorem ad agēdū poterit
accuſare.qz ſup verbo actio ꝓprehendiť accuſatio ꝛ poſ
8 ſet formaľr argui hoc mó oz†vbicūqz duo ſic ſe hñt quo
rū vnū lato ſumpto vocabulo venit appellatiōe alterius
ꝛ eadē rō eſt in in vtroqz tūc ius ét exorbitans diſponēs
de vno verificať in reliquo allegant glo.tres multū ſing.
ſimul iuncte in cle.auditoꝝ.ꝛ in cle.i.ó reſcrip.ꝛ in cle.i.
de elec.ꝛ adduci poſſet.iiij.gl.in.c.ſi poſtq̄.§.fi.de elec.
li.vi.ꝛ qó voluit bar.ꝛ alij in auc.ſed cū teſtatoꝝ.C.ad.l.
fal.cū ſi. Sed hoc verbū actio ꝓprehendit accuſationē vt
ꝓbāt illa iura ꝛ in caſu huius.c.eſt eadē rō in accuſatiōe
que eſt in actione ciuili.imo maioꝝ rō eſt in cā criminali.
qz intereſt rei publice vt malefactoꝛes puniāť.c.vt fame
de ſen.excom.l.ita vulneratus.ff.ad.l.acquil.ergo lz iſte
tex.ſit exorbitās a regulis iuris ciuilis lz loquať in actio
ne habebit locū in accuſatione. Nec obſtat cuz alle.c.tue
de ꝓcu.qz ſi pōderēť principiuz illius.c.dico ꝙ loquiť in
cā mota coꝝā iudice ſeculare.ꝛ lz text.ibi poſtea dicat ꝙ
debeat ſeruari ſolēnitas.l.ciuilis.ꝛ.c.videť loq de ſolē/
nitate.d.l.libelloꝝ qd dōm poſſet dici ꝙ ꝑ iſtū tex.corri/
gať ille tex.eſt tñ dura rñſio qz correctio eſt euitāda.l.ſā/
cimus.C.de teſta. Nec ꝑ verba generalia huius.c.vī pa
pa coꝛrexiſſe legē.ar.l.ſi qñ.C.de inoffi.teſt.poſſet dici ꝙ
papa ibi nó loqť aſſertiue.qz dicit ſi forſan oporteat ip/
ſum inſcribere locū ꝛ oia que ꝓprehendenť in.l.ciuili ꝛ
ꝑ ꝑñs ille tex.nó ꝓbat cōem opi. Sed operepreciū eſt rñ
9 dere ad.c.qualiter el.ij.de accu.vbi dicit tex.†ꝙ niſi legi
tima preceſſerit inſcriptio accuſatio nullatenus admitta
tur ꝛ qó habeť in.d.c.lz belȳ.ꝑ quē text.ꝓfundiť vna do/
10 ctrina bar.in.l.is q reus.ff.de pub.iudi.vbi dixit†ꝙ ſi fa
cta eſt accuſatio ꝛ ꝓceſſum in cā ꝛ nō ꝓceſſerit inſcriptio
nec fuit oppoſitū ꝙ tz accuſatio ꝛ ſi poſtq̄ eſt ꝓcluſum in
cā opponať ꝙ nō admittiť opponēs qz vī tex.i terminis
11 cōtra doctrinā bar.†qz verbuz nullatenus eſt canon late
ſnie.vt eſt gl.ſing.in auc.ſi qua mulier.C.ad velleya.ꝑm
d.Lar.in.c.ſup lr̄is de reſcrip.ꝛ ꝑ ꝑñs accuſatio eſt ipſo
iure nulla.ꝛ ſic.d.c.qualiter ꝓtradicit huic noue lecture
huius.c.niſi dicamus ꝙ ꝓcedat i caſu in quo loqť vz qñ
agiť ad remotionē ꝑlati.ꝛ ita limitetur ꝛ reſtringať iſte
tex.vt ſolēnitas.l.libelloꝝ nō debeat ſeruari ó iure cano/
nico niſi in caſibus exꝑſſis in iure canonico. Nec ob.cum
dicebať.ꝙ debeat capi.ſenſus in quo vnū ius ꝓcordat cū
alio vt voluit Inn.in.c.i.de ope.no.nūci.qz illud ꝓcedit
in dubio fallit vbicūqz inſultat certitudo ex iure canoni/
co vt in caſu huius.c.ergo ſeqť ꝙ dcm̄ laurē.ꝛ archi.ꝑ
bať in tex.iſto poterit tñ ſic diſtingui ꝙ aut loqmur quo
ad nomē accuſatiōis ꝛ tūc nō teneať accuſator exꝑrime/
re nomē legis cuius vigore ꝓpetit accuſatio ꝛ iſtud ꝓba
tur ℏ inducēdo ita vt induxi.ꝛ in hoc nō habeat locū ſo/
lēnitas.d.l.libelloꝝ.aut loqmur quo ad alia ꝓtēta in.d.
l.libelloꝝ puta vt ſcribat ſe accuſator.ꝛ vt apponat locū
ꝛ tps cōmiſſi crimīnis ꝛ nomen imperatoris ꝛ videť ꝙ
nō ſit neceſſe apponere niſi hoc petať ab accuſato.lz eniz
accuſator ſe nō inſcribat. Nihilominus lex ſupplet ꝛ bī
ac ſi ſe inſcripſiſſet facit qó voluit ſaly.in.l.in cauſis ꝛ in
.l.fi.C.de accu.ꝛ in.l.q crimē.C.q accu.nó poſ. Secus ſi
petať ꝛ ex hoc tollunť multa que opponi poſſent ꝛad.c.
qualiter.ꝛ ad.c.ſup his de accu.inquātuz volunt debere
ꝓcedere inſcriptionem.dic ꝓcedere ex iure diſpōne qz lex
habet ꝓ inſcribēte. Et pōdera glo.hic in verbo ſubtili
ter inquātū tex.loquiť in ſingulari numero ꝛ gl.colligit
12 nota.in plurali numero dicēdo†no.ſubtilitates reprobā
das in cauſis eccľiaſticis ꝛ iſtū modū loquēdi ꝓcepit ar
chi.in.d.c.libelloꝝ.ꝛ ꝑ ꝑñs vī ſenſiſſe de ſubtilitatibus
13 poſitis in.d.l.libelloꝝ. ¶ Ad.ibi non ita ſubtiliter†ꝙ
nimia ſubtilitas reprobať in cauſis eccľiaſticis.c.lr̄as de
iura.cal.c.i.de dolo ꝛ ꝓtu.c.ſepe de reſti.ſpol.ꝛ eodē mó
dicas in cauſis feudalibus.c.i.§.fi.in tit.de natura feudi.
ꝛ ibi per Andr.de iſer. Sed mirandū eſt vñ ꝓcedat hoc
ſcribitur.n.luce.v.c.qó dcm̄ fuit diſcipulis pijſſimi ſalua
toris nr̄i.ꝙ relaxarent retia.ſed ſoli petro fuit dictuz duc
retia i altū ꝙ celeberrimus doctoꝛ Ambroſius exponit
vt refert gratianus.xxiij.q.i.c.nō turbať.i.in ꝓfundum
diſputationū ad ipm enim tāq̄ vniuerſe eccleſie ꝓmatez
ꝓtinet fidei cauſas alta diſputatiōe diſcuſſas lucida ſma
terminari.

UVA. BHSC. IyR_275_2

terminari. ꝛ voluit illuminatus doctor Hieron. relatus a Gratia. c. h̄ est fides. xxiij. q. i. Modo si in nouo testō Deus noster ꝓmédauit subtilitates in causis ecclīasticis in ipso monarcha. petro. quare papa hic reꝓbat subtilitates in causis ecclīasticis. Mā ꝛ si peripatetici. quorū ꝓnceps fuit Aristotiles posuerūt summū bonū in intellectu speculatiuo. Et apō theologos effert laudibus ad celū Jo. scot. pp stupēdas suas subtilitates ꝛ impator. mirū īmodū cōmendauit papi. pp suas subtilitates. vt in. l. cū accutissimi. C. ō fideicó. ꝛ dicebat bal. in. l. oēs ppī. ff. de iusti. ꝛ iu. in pe. car. ver. nūc aliqd vid ꝛamus ꝙ intellectus trāscēdens est intellectus subtilis ꝙ ꝛ laudaī mirū īmodū Papi. ꝛ Claudi. magno ingenio. būit enim intellectū trāscendētē. l. a testatore in ver. claudius magno ingenio. ff. de ꝓdi. ꝛ demó. Jtē paulus ꝛ certi alij iurisco sulti. de quibus babeī in. l. scire oꝛ. §. si maxie. ff. de accus. tut. vbi dicunī legū vertices qui mentē legū ꝓsiderarunt ꝛ idē bal. in. c. i. de ꝓstitu. in. v. col. alle. apkum dicentē ad coꝛyn. ꝙ interꝓretatio est domū dei. qꝛ līa occidit spiritus viuificat ad coꝛyn. ij. c. facit. l. i. C. de ꝓfes. qui in vrb. ꝓstan. li. xij. ꝙ vbi in docēte requirīt subtililitas oꝛ eni esse subtilis, in interꝓretatione legis facit. c. capellanus ō fer. ꝛ ideo gl. in. c. cū beatissimus. xxiij. q. i. dixit ꝙ scolaris oꝛ eligere optimū magistrū ꝛ faciat tex. in. l. fi. C. ō bere. īnsti. vbi ꝓtemnīt doctor grossus ꝛ per illū text. dixit ibi bal. ꝙ subtiles cause debent cōmitti subtilibus aduocatis. qꝛ ꝓpter grossitiem doctor reputaī suspectus qō tenemēti quia poterit iudex recusari suspectus ꝓpter grossitiez suā ꝛ facit. c. i. de ꝓsangui. ꝛ affini. in ver. qui statuta canonū nō ignoꝛet ꝛ ideo egregie dixit Jnn. in. c. ꝓ tuas de sy. quē refert bal. in. l. ab eo. C. qūo ꝛ qñ iudex ꝙ si iudex errat in subtilitatibus legū nō cōmittit peccatū moꝛtale faciat qō voluit hic bal. dū colligit cōdigna subtilitas reꝓbaī. l. sicut. §. si debitoꝛi. ff. qui. mo. pi. vel hipo. solui. l. si fideiussoꝛ. §. quedā. ff. māda. ꝛ multo magis ꝑm eū reꝓbaī nimia grossities que est quedā inbercia que aiure reꝓbaī dicit tñ ꝙ libellus ꝓt fozmari in vulgari dūmodo ꝓtineat in vulgari ea que debent ꝓtineri litteraliter. Et hoc dicit apparere qꝛ in plerisq; locis iudices sunt illiterati. vt no. in. l. fi. C. de sen. expi. reci. ¶ Ex istis apparet ꝙ subtilitas cōmēdaī ꝛ nō vituperaī[a] ꝓt rñderi vt voluit gl. i. hic ꝙ qñ subtilitates tendūt ad pernitiē sunt reꝓbāde. l. sancimus. C. ad trebel. vnde subtilitas scrupulosa. ꝛ pernitiosa que caret equitate ꝛ ratione est reꝓbanda vt ibi. ꝛ. l. i. C. vt acti. ab heredibus ꝛ cōtra heredes ꝛ in. d. c. i. §. fi. de natura feudi. ꝛ ideo dicūt hic scribē. ꝑm Vinc. Hosti. Jo. an. ꝛ alios ꝙ est quedā subtilitas tendens ad capiēdos ꝛ decipiendos simplices in iudicio vel extra ꝛ talibus subtilitabus vtunī boies contra veritatē ꝛ mentē scripturarū. xxxvij. dist. c. relatū. xvi. q. i. c. si cupis ꝛ ideo dixit glo. in. c. dñs noster. xxiij. q. ij. ꝛ in. c. cupientes in verbo malignantiū de elec. in vi. ꝙ licitū est aduersus tales subtilitates calūniosas vti calūnijs quedam est subtilitas que tēdit ad iuris interꝓretationē ꝛ ista est cōmendabilis qꝛ fructuosa. c. capellanus de feriijs. d. l. vnica. C. de ꝓfes. vrb. cōst. li. xij. ꝛ eodē mō commēdaī subtilitas que in iudicio vel extra exerceī ad veritatem eliciendā etiam in foꝛo anime. c. i. de pe. ꝛ remiss. li. vi. facit. c. in causis de re iudi. ¶ Quedā est subtilitas irrationabilis de qua habeī. xlviij. dist. c. i. ꝛ hanc subtilitatem deriſit imperatoꝛ. l. fi. C. de legi. Et hac subtilitate vtunī multi qui in tantū volūt subtilizare quod se ipsos nō intelligūt. Faciat ꝙ sacro dicīt euāgelio estote ꝓudētes sicut serpentes ꝛ simplices sicut colūbe faciat. c. liz. ꝛ c. q̄ graui de cri. fal. l. fi. C. de fideicó. ꝛ. c. i. de collusio. in ver. subtilis. Nihilominus doctrina docentis deberet eē grauis vt in. d. l. i. ꝛ ꝙ scripsit Cicero in ꝓn. offi. ꝙ ꝓpriuz est oratoris aperte distincte ornateq; dicere. ꝛ istamenti cōmēda. ¶ Mo. ibi actio. ꝙ actio nō est de necessitate exꝓimenda in libello ꝛ ex hoc colligit hic. d. An.

ꝙ de iure canonico non est necessarius vsus actionis sed sufficit subesse equitatem iuris agendi. ꝛ sic reducitur ad illam equitatem iurisgentium que erat anteq̄ ius ciuile erat ꝓdituz qꝛ sola equitate naturali agebaī ꝛ factum simpliciter ꝓponebaī manu regia iusticia administrabatur quod dictū. d. abb. nō putat esse simpliciter verum vt ex toto sit sublatus vsus actionis. Et sic in iudicio non veniant que natura actionis inducit. Non enim est recedendū a iure ciuili nisi quatenus reperīt exꝓessum in iure canonico vt in. c. i. de oper. no. nun. sed nusquā reperīt hoc exꝓessum. imo potius oppositum reperitur de iure canonico exꝓessum. ꝛ ad hoc alle. tria iura videlicet. c. examinata. j. e. c. i. j. ti. i. c. cum ad sedem de restitu. spolia. vbi papa ꝓnūciauit interdictum vnde vi non ꝓpetijsse ꝛ sic aꝓbat specificam naturam actionis ꝛ reppellit agentem vbi in effectu actio non ꝓpetit. Nec obstat iste tex. imo facit ꝓ h̄ enim non dicitur ꝙ nō subsistente actione. i. iuri agendi possit agi sed nō vt nō debet fozmaliter exꝓimi nomen actionis ꝛ hoc etiam est de iure ciuili. Et ꝓ hoc allegat istum tex. in ver. sicut a multis fieri solet nō enim dicit sicut de iure ciuili ꝛ sic tantuz intendit excludere pernitiosam subtilitatem actionis non autem naturam actionis ꝛ vsum ꝓzsus tollere cum vix sine illis recte possit iudicari. fatetur tñ ꝙ qñq; nō data fozma agendi de iure ciuili ex quo subest equitas iurisgentium poterit agi de iure canonico. vt no. in. c. i. de pac. sed de h̄ iure nō agebaī h̄ ꝛ ita residet. d. abb. damnato dicto do. Anto. Sed cum do. an. transit hic Jo. de imo. subdit etiā
24 hic. d. an. ꝙ hec est cā ꝙ quare testm̄ solēne ꝑm equitatem iurisgentiū habeat executionē. c. relatū. ꝛ. c. cum esses de testa. qꝛ in talibus nō videī necessarius recursus ad actū denūciationis euangelice qꝛ ex nudo pacto agit dūmō equitas suadeat ius agendi ꝓpetere qꝛ talis vsus actionis nō est necessarius ꝑm ius canonicū alle. qō no. Jnn. in. c. que in ecclesiarū de ꝓstitut. ꝛ in. c. qꝛ pleriq; de imu. eccle. mirū est ꝙ. d. abb. nō rettulerit hanc doctrinam. d. an. qꝛ si recte ponderet dictuz eius ipse sentit ꝙ hodie testamentū factū cum duobus testibus ꝛ pītia presbyteri parrochialis ad nō pias causas valeat nō obstante solēnitate iuris ciuilis ꝓ certo stupendum dictū est sed ego vānaui illud pluribus rationibus ꝓ quo vide que dixi in. d. c. cū esses ꝛ in. d. c. relatū sed ad scōm dictū adde qꝛ mihi vī ꝙ. d. an. recte dicat ꝛ alle. ꝓ dicto suo istū text. in ver. nō ita subtiliter sed ꝑm fozmā canonum quo casu videī excludi ius ciuile quia includendo ius canonicum excludit ius ciuile aliter disponēs ar. l. cū ꝓtor. ff. de iudi. c. nō ne de ꝓsump. ꝛ ꝓ ꝓns vī recessum a iure ciuili iste tex. nec. d. an. dicit ꝙ iste text. excludat vsum actionis sed dicit ꝙ nō est necessarius de iure canonico ꝛ ideo si fcm̄ oꝛ inuestigari ꝑm fozmā canonū sequīt ꝙ nō ꝑm ius ciuile qñ aliter disponīt a iure ciuili tū etiā qꝛ tex. hic dicit vt debeat inuestigari factū ꝛ veritas ergo sequīt ꝙ eo ipso ꝙ coꝛā iudice ꝓponīt factū ꝓstat iudici quā actionē intētet qꝛ vī illā intentare que resultat ex qualitate facti sed si actoꝛ velit exꝓimere actionē de iure canonico ipse pōt sed nō ꝓpellīt vt hic est text. ergo nō est necessarius vsus actionis faciat. c. notū. ij. q. i. vbi verba querulosa babētur loco libelli faciat. c. qꝛ pesulanus. i. q. iiij. ꝛ qō voluit bal. in. c. i. §. sancimus in ti. quo tpe miles inuestitu. pete. debet. Nec obstat. c. examinata. j. eo. qꝛ non ꝓbat ꝓzium vt apparet in versi. si volueris. vnde potuit intentare iudiciū nō exꝓimēdo actionē sed si voluit exꝑmere ꝛ ineptā exꝓessit imputeī sibi. Nec obstat. c. cū ad sedez qꝛ loquīt in eo qui intentauit actionē incōgruaz. ideo sibi imputet vt ꝓz hic in gl. Nec obstat. c. i. j. ti. i. in versi. actio ventileī qꝛ ibi capitur actio ꝓ petitione ꝛ ita voluit glo. ibi vel pōt rñderi ꝙ intelligaī qñ ita est voluntas ꝓponentis ꝑm goffre. ibi vnde nō tenebaī exꝓimere actionez sed si voluit exꝓimere est sibi mos gerēdus. l. circa. ff. de ꝓba.
25 ¶ Mo. ibi inquiratis ꝙ iudex ex suo officio inquirere

[a] ¶ Mō vituperaī. adō ꝛpe. in ꝓhe. ver. ceterū. Et in tit. de aduo. versi. vel ita. §. vi. ꝛ in tit. ō recusa. §. fi. ver. itē nū qd tres.

UVA. BHSC. IyR_275_2

pōt de modo ⁊ forma agendi ⁊ est ratio qr sua interest ne iudiciū reddatur ellusoziū sed ego dico per istū tex. sin gu. approbari dictū glo. inc. i. in ver. abstia de elec. li. vi.
26 que cōiter reputatur sing. voluit enim ꝯ iudex ex officio suo possit petere ⁊ sibi mandatum a ꝓcuratore aduersario hoc nō petente ne iudiciū agitandū coram eo sit ellusoziū licet bar. alibi tenuerit ꝓtrariū nā si ad iudicis officiū spectat inquirere de mō ⁊ forma agendi vt apte agatur ergo sequitur ꝙ multo fortius spectabit ad officiū eius vt psona agens sit habilis ad agendū qr alioqa persona est legittimanda. l. si queramus. ff. de testa. c. i. de accus. ⁊ pro illa gl. adduco casum in. c. cāmq; ꝯ. e. vbi de hoc dicetur ad plenū ⁊ faciat. c. ecclesia. vt li. pen. ⁊ qō hr̄ in. c. pastoralis ꝯ. e. debet enim curare iudex ꝑm. d. abb. hic vt de tur litium finis. c. finē littibus de do. ⁊ ptu. l. quidaz exti mauerunt. ff. si cer. pe. ⁊ si ineptitudo libelli nō deprehendit ex libello sed alios est ineptus iudex nō dz eū lacerare alle. Inn. in. c. i. de offi. vica. ⁊ no. tex. in. c. sacerdotib⁹ xi. q. i. vide tu gl. ibi quā bal. in. l. fi. ff. de lib. ⁊ posth. repu
27 tat sing. ex quo infert. d. abb. ꝯ iudex pōt iudicare ꝑm illud ꝙ est sibi notū vt notoziū sine alia ꝓbatione. l. i. C. q ⁊ aduersus quos secus si esset notū nō vt notoziū. qr esset notū iudici vt priuato vt no. in. d. l. i. ¶ Tu de ꝑmo dicto vide dicenda in. c. examinata ꝯ. eo. vbi est locus pro prius de scō vide. d. an. in cōmento. c. vestra de cohabi.
28 mul. ⁊ cler. ¶ No. ibi simplr̄ ⁊ pure factū ꝑm. d. car. ꝯ sufficit factum ꝓponere simplr̄ ⁊ pure ex quo iste tex. ꝑm eum loquit indistincte in omnibus iudicijs ecclesiasticis apparet ꝙ tala verba nō tollunt ordinē iudiciariū alias nūquā in foro ecclesiastico seruandus esset ordo iuris cū tñ regulariter seruatur preterq; in certis causis vt habe tur in clemē. sepe de ver. signi. ⁊ in clemē. dispendiosaz de
29 iudicijs ⁊ in hoc reputat istū tex. sing. d. Car. dicens ꝯ si superior cōmittat cām simplr̄ ⁊ pure ꝑm veritatem nō tollit ordo iudiciarius ⁊ refert hoc voluisse dños de rota decisione. xlij. ⁊ est rō qr nō dz tolli ordo iudiciarius nisi verba cōmissionis illū necessario tollant sicut si mādatur ꝓcedi sine figura iudicij qr tūc bene tollitur. d. clemē. sepe bar. in extrauag. ad reprimē. in verbo simplr̄ qñq; apponuntur illa verba sine solēnitate iuris nō tantū solēnitas iudicij. sed ēt solēnitas extiudicialis que est de iure ciuili. ⁊ sic dicit ꝙ isto casu sufficiūt duo testes etiaz si factuz de quo agebat requirebat plures testes. Dicit ēt ꝙ admittuntur testes infames. qr infames non admitti est solēnitas iur̄ positiui alle. bal. in. l. filiusfa. ff. de don. qō dicit eē bñ notā. Sz posset istari i ꝓmiū ⁊ ita residet. d. car. d. abb. refert id qō dic̄. d. car. sz ō eo nō facit mētionē ⁊ ēt refert dcā bar. i. d. l. filiusfa. ⁊ trāsit cū illis. faciat qō voluit idē bar. in. l. i. ff. de testa. mili. sed nō est locus examinandi dicta bar. hic. Sed mihi vr̄ ꝙ bar. nō recte dicat quo ad testes infames qr posito ꝙ p illa verba sit sublata solemnitas iuris positiui tñ quo ad testes nō vr̄ sublata. ⁊ adduco tex. in. c. relatū. ⁊ in. c. cū esses de test. vbi in relictis ad pias cās est sublata solēnitas iuris positiui ⁊ redacti sumus ad iusgentium tñ requirit̄ ꝙ testes sint idonei ⁊ legittimi. vt ibi ꝓbat in verbo idoneis ⁊ legittimis. ergo idē dicemus in casu isto vbi reqrit̄ ꝙ testes sint idonei ⁊ legittimi ⁊ p ꝓns nō infames ⁊ tale statutum recipiet declarationē a iure cōmuni vt in. d. c. cū esses. ⁊ in. c. relatū ergo ⁊ vide Jo. de imo. in. d. l. filiusfamilias vbi repbendit bar. per illam rōnem que mihi nō vr̄ sufficiēs sed ista nō confundit dictū bar. ⁊ vide bal. in. l. milites. C. ō test. mili. ⁊ in. l. presbyteri. C. de epi. ⁊ cle. vbi in parte reprehendit illa dicta bar. ⁊ vide Lud. ro. ꝓsil. xviij. vbi trāsit cū bar. ⁊ eundē in rub. ff. de arbi. ⁊ bal. in. c. cōsanguinei de re iudi. ⁊ ēt quo ad illud ꝙ duo testes sufficiāt dico eē cōtra casuz. l. fi. C. de fideiuss. in ver. vt p ampliores boies veritas elucescat ⁊ posito ꝙ dictū bar. ꝓcederet ꝙ testes infames possent recipi tñ dic ꝙ nō crederet eis si redderent malā cām dicti sui ad ꝫ adduco bal. in. l. solam. C. ō

a ¶ Nō petēte. adō ꝙ eodē mō pt̄ ēt inhabile ꝓcuratorē reppellere vt tz d. alex. de imo. copiose in. l. filius. §. veterani. ff. de ꝓcur. neq; aliq; pacto pōt illū legitimare vt habz bal. i. l. lz. C. e. tit. nisi in casu l. i. §. municipibus in fi. ō bo. possel.

30 testi. ad fi. vbi dicit ꝯ licet iudex habeat arbitriuz de iure ⁊ de facto nō tñ potest credere testi reddēti malā cām
31 dicti vide. d. an. in. c. i. de appel. vbi dicit ꝯ statutuz non potest facere ꝙ credatur dicto testis reddentis malā cāz dicti tene mēti. Sed. d. ant. hic colligit ꝙ per illa verba simpliciter ⁊ pure excluditur processus rigorosus a iure ciuili inductus ⁊ procedendum est ꝑm equitatem iuris canonici nihilminus seruato ordine iudiciario quo ad alia de quo in. d. cle. dispendiosam sed. d. abb. dicit ꝙ. d. an. nō bene dicit nec istud colligit̄ ex isto tex. hic eniz nulla fit mentio de iure ciuili. vnde non tollit hec decretalis vsum actionis nec etiā ordinem iudicioꝝ a iure ciuili introductum nō improbatū expresse in iure canonico vt ꝓbatur per totum istum titulū vbi fit semper persecutio de ordine iudiciario seruando. item ꝑm boc dicta cle. sepe ⁊ d. cle. dispendiosam nullam specialitatem inducerent
32 qō est falsum vt in eis patet imo plus dicit ꝯ etiaz legati de latere nō possint cōmittere causaz sublato ordine iudiciario vt ꝓcedat̄ simpliciter ⁊ de plano vt dicit gl. no. in. c. fi. de bere. li. vi. ⁊ ideo colligit aliud no. ex tex. ꝙ ista verba nō tollunt ordinem iudiciarium sed pernicioſam subtilitatem quod dicit esse bene notā. qr sepe apponuntur ista verba in litteris principum ⁊ de proprio significato idest ꝙ sine plica. ⁊ inuolutione ⁊ sine malitia ad boc faciat gl. in cle. sepe de ver. signi. in versi. malitia. sed ordo iudiciarius nō est inuentus ad decipiendū ⁊ inuoluendum sed potius vt omnis cesset malitia ⁊ in fauorez publicū hinc est ꝙ his solēnitatibus etiam partes renunciare nō possunt vt no. in. c. fi. de iudi. li. vi. ⁊ in. c. de causis de offi. deleg. Sed mihi videt̄ ꝙ recte loquat̄. d. an. qr cum papa referat se ad canones videtur processum tollere rigorosum inductū a iure ciuili ⁊ ideo videntur sublata ea que sunt de apicibus iuris puta vtruz oriatur ex aliquo actu condictio ex lege vel actio in factū ⁊ similia vnde licet nō tollat ordinem iudiciariū tñ tollit rigorem iudicioruz maxime boc procedit ex eo qr tex. dicit ⁊ ꝑm statuta sanctoꝝ patrū. Ex quibus verbis apparet ꝙ excludit legem seculi ⁊ dicit ꝑm veritatem ⁊ ideo mihi videtur ꝙ iste tex. nō dicat aliud nisi ꝙ sufficiat talis qualis petitio ⁊ istud important ista verba ⁊ ad boc adduco bal. in. l. i. C. vt in pos. leg. ⁊ vbi dicit statutum disponit
33 ꝙ sufficiat simplex querella ꝙ sufficiet ꝙ in actis faciat scribi suam petitionem verbaleꝫ qr papa hic cōnumerat duo vz ꝑm canones ⁊ ꝑm instituta sanctoꝝ patrum. ⁊ iō sola querella sufficiet vt. d. c. notum. ꝯ. q. i. ⁊ de isto verbo simpliciter vide tex. ⁊ bal. in. l. manifestissimi. ⁊ in. l. si nō simpliciter. C. de edil. act. ⁊ in. l. fi. C. de dot. promis. ⁊ in
34 .l. gallus. §. i. ff. de libe. ⁊ posthu. ⁊ vbi dicit ꝙ si conditio ineſt ex natura ⁊ exprimitur dicitur factuz explicari simpliciter quod est bene notan. propter statuta ⁊ ita ꝓsului hoc anno mutine ⁊ obtinui ⁊ aduxi tex. ad hoc non ponderatū ab aliquo in. c. preterea de offi. delega. in versicu. simpliciter ⁊ allegabam Bal. in. l. i. §. si quis simpliciter ff. de verb. oblig. ⁊ in. l. i. ff. de vulga. ⁊ pupil. ⁊ in. l. i. §. si accusatus. ff. ad turpil. ⁊ in. l. de etate. §. ꝙ aūt. ⁊ §. nihil de interrog. actio. ⁊ in extrauag. ad reprimē. in verbo sūmarie tex. in. c. pe. de procu. li. vi. ⁊ ibi dominicū ⁊ tex. in c. scriptum de consecra. dist. ij. c. cum contingat de offi. delega. c. ij. de sortileg. bal. in. c. super litteris de rescrip. tex. in. l. iubemus. C. de appel. ⁊ c. ij. de accusa. li. vi. c. ad audientiaam de appel. c. veritatis de iureiurā. c. i. de postula. pla. li. vi. c. i. de sum. trini. c. ij. de pac. c. preterea el. ij. de
35 de offi. delega. ⁊ pondera verbum ꝑm veritatem ꝯ est enim amica veritas legibus. vt in. l. i. in verbo veritatem colimus. C. de indic. vidu. tollen. l. is apud quem. C. de edendo ⁊ faciat quod voluit Bald. in. c. i. de nota. for. fidel.
36 vbi dicit ꝯ princeps debet decidere causaz sola facti veritate inspecta etiaz si ordo iudiciarius esset obmissus allegat no. tex. in. c. ad petitionē de accusa. ⁊ vide bal. in. l.
37 institia. ff. de iusti. ⁊ iu. vbi querit ꝯ quid si est cōmissa causa de iure

UVA. BHSC. IyR_275_2

sa de iure iustitia ꝛ veritate inspecta dicit ꝙ debet seruari ius cõe ꝛ ius municipale ꝛ idem Bal.in.l.nemo.C.de sentẽ.ꝛ interlocu.om.iudi.vbi dixit ꝙ si princeps cõmittit causam de veritate intelligit cui ius patrocinat nõ autem intelligit ꝙ ex nudo pacto possit agi. ¶ Nota etiaꝫ
38 de veritate ꝑm vnã casus positionẽ† ꝙ statutũ tollẽs modũ ꝓcedendi ꝑm equitatem canonicaꝫ ꝛ reducẽs ad rigorem iuris ciuilis nõ valet.c.ij.de ꝓba.ex quo pót attẽ
39 tari ꝑm.d.an.nõ valere statutũ† ꝙ in foro canonico non possit agi ex nudo pacto vel iuramento ꝛ ꝙ testiñ coram duobus testibus vel tribus nõ haberet executionẽ. Tu õ hoc vide que dixi plene in.d.c.cũ esses. ¶ No.etiaꝫ ꝑm
40 alium modũ loquendi† ꝙ iste archiep̃s nõ potuit cõmittere cãm tractandã ꝓter ius canonicum. Tu de hoc vide gl.que reputat sing.in.c.fi.de bere.li.vi.que voluit ꝙ nõ potest legatus de latere cõmittere cãm nõ seruato ordine iudiciario.sed alia gl.est in cle.sepe de verb.sig.ꝛ in c.indẽnitatibus de elec.li.vi.ꝛ est ratio.qꝛ eps dꝫ esse cu-
41 stos canonis.ꝛ non violatoꝛ.xxv.q.ij.c.institutionis. Et colligit ħ host.† ꝙ si iudex videt p̃ncipalẽ esse nimis simplicem qui de facili posset decipi potest mãdare ꝙ respõ
deat per aduacatũ faciat.c.pastoralis.j.e.ꝛ ideo cũ text.
42 iste dicit a multis intelligit host.s.aduocatis cauillosis p uertentibus iura.vt.l.fi.post prin.C.mãdatis ꝛ ibi dicit gl.fin.ꝙ aduocati oia mala nouerunt vt in auc.constitu.
43 que ex ascripti.ꝛ lib.mat.in prin.col.v.c.ad audientiam de deci.ꝛ faciat gl.in.c.i.de confes.in.vi.que dicit† ꝙ ad-
a uocatus dicit clientulo si confitearis perdes cãm[a] ꝛ dicit Host.ꝙ isti admodũ iudeoꝝ conant simplices capere in sermone vt in auc.de exhibẽ.re.§.illud ꝛ.§.sequen.quis autem debet occurrere.iudex ecclesiasticus vide.d.abb.
44 in.c.i.de iura.cal.† vbi dicit se audisse a valentissimis aduocatis ꝙ sepissime propter importunitatez amicoꝝ assumunt causas iniustas ꝛ obtinent ꝛ credit eos teneri ad interesse faciat qõ not. Inn.in.c.sicut dignũ de homi-
45 ꝛ vide bal.in.l.ita vulneratus.ff.ad.l.acql.vbi reffert† ꝙ quidã aduocatus ad hoc vt euaderet quẽdã a pena capitis cum percussisset mortaliter quẽdã consuluit ꝙ cõsanguinei occisoris facerent occidi maturius per aliuꝫ ꝙ tale consilium nõ prodest qñ est certum illũ mori ex primo vulnere sed ille aduocatus habebit premium qꝛ debet laqueo suspendi pro tali consilio. ¶ Ex predictis apparet ꝙ duplex est intellectus ad istud.c.ꝑm scribentes hic primus est ꝙ cã istoꝝ fratruꝫ vertebatur coram isto archiepo vt coram iudice qui compellebat istos ad exprimendam actionem.ꝛ ideo fuerunt isti fratres conquesti ꝛ propter hoc causa fuit cõmissa vt sequitur alius intellectus est ꝙ isti qui compellebant erant iudices delegati istius archiepiscopi ꝛ ħ faciebant qꝛ iste archiep̃s sub hac forma cõ
46 misserat vel vigore statuti archiepalis† ꝛ sic nõ valet statutũ epi p̃ ius cõe canonicũ pro quo vide Jo.an.in.c.fi.de appel.li.vi.ꝛ in.c.fi.de offi.archipresby.p fede.de sen.consi.xvij.vide bald.in.l.ꝓgrama.C.cõmi.vel epi.ꝛ que dixi in.c.i.j.de loca.glo.i.fuit declarata in notabilibus.
47 ¶ Sed inquantuꝫ gl.ista vult† ꝙ vbi de bona fide agit reppellunt ea que sunt de apicibus iuris p istaꝫ gl.alias
48 consuluit† statutũ disponit ꝙ in causis viduaꝝ iudex debeat seruare equitatẽ ꝛ bonã fidẽ ꝙ in tali iudicio nõ requirit ordo excussionis ꝛ adducebã gl.valde sing.in.l.si
49 mancipiũ.§.i.ff.de euic.que vult† ꝙ vbi agit de equitate ꝛ bona fide nõ seruat ea que sunt de apicibus iuris ꝛ ordo excussionis est de apicibus iuris ꝛ adducebã dictum bal.i suis apostilis in.d.§.i.vbi dicit ꝙ exceptio ordinis intelligit esse de apicibus iuris ꝛ inducit ad questionem
50 statuti dicẽtis† ꝙ sup diuisoriis ꝓcedat de bono ꝛ equo ꝛ ꝑm veritatem ꝙ agens nõ possit reppelli p exceptionẽ ordinis qõ bene notabis pro statuto huius vrbis volen
51 tis potestatem debere iudicare de bono.ꝛ equo in causis viduarum ꝛc.est vtile ad forũ mercatoꝝ† vbi cause decidũtur ex bono ꝛ equo vt in.l.quintus ꝛ ibi bart.ff.mã.

ꝛ in.l.fideiussoꝝ.§.quedaꝫ eo.ti.ꝛ p bal.in.l.si pro ea.C.man.ꝛ in.l.ij.C.de constit.pecu. ¶ In gl.ij.opp.contra
51 tex.in eo.† ꝙ dicit actione nõ ꝓponẽda de.c.i.de mutu.peti.de.c.examinata.j.eo.consi.vbi etiaꝫ ꝑm canones exprimitur actio in libello qꝛ sine actione nemo experitur.l.si pupilli.ff.de neg.gest.ergo solu.aut queritur ꝑm leges ꝛ actio est exprimenda aut querit ꝑm canones ꝛ tunc si qꝫ vult exprimere potest ꝛ si ineptam ꝓposuit sibi imputet potest tñ postea ꝓponere aptam vt in.d.c.examinata nõ tñ compellet exprimere si nõ vult nisi ꝑm laurẽ.qñ ex cã narrata in libello plures actiões oriri possunt ar.l.si collonus.ff.arb.fur.ces. Nam si ago contra ticium qui arbores meas incidit dubitari potest an velliꝫ agere ex edicto arbo.fur.ces.an act.l.acquil. Item si peterez rem furtiue subtractam dubitari potest an agatur ad exhiben.an rei vendi.an ꝓditione furtiua an actione furti ꝛ habent isti diuersimodi diuersosmodos ꝛ aliter fit condemnatio in vna ꝛ aliter in alia ideo dicit laurẽ.vt refert gl.exprimẽ dam esse actionem aliter nõ sed cã petitionis semper exp̃menda est alias nõ audit.c.fi.de libel.oblat.ꝛ hoc in actione personali sed in actione finali non tenetur nisi velit hoc in effectu vult prima pars huius gl. ¶ In scõa pte
53 querit quid sit actio ꝛ respondet vt habet in ea.† ꝛ si queratur que sit causa dicipsuꝫ factum ex quo oritur illa obligatio vt ꝓbere delinquere quasi cõtrabere ꝛ similia obligatio oritur ex ipso facto a iure approbato ita not.in.l.i.in prin.ff.de eden.instit.de actio.in prin.varie tñ loquũtur scribentes ibi ꝛ dicit obligatio esse mat.act.l.licet.§.ea.ff.de procu.puta mutuani tibi.x.ex isto pacto oritꝫ obligatio qꝛ obligatus es ad redendũ.c.dilecti.j.ti.i.l.cum quid.ff.si cer.pe.pro executione huius obligationis oritꝫ actio que est quoddã ius agẽdi vt in gl.ꝛ habet in.l.certi cõditio.ff.si cer.pe.ꝛ an causa sit exprimenda plene ha-
54 bet in.c.ij.de libel.obla.ꝛ in.d.l.i.ff.de edẽ.† ꝛ est duplex causa tã in actione reali ꝙ̃ in actione psonali vna est remota alia vero est propinqua.causa vero remota in actione personali est ipsuꝫ factũ ex quo oritꝫ obligatio puta ago quia mutuani.cã vero propinqua est ipsa obligatio nã ideo ago qꝛ es mihi obligatus.sed in actione reali cã remota est ipsum factũ ex quo causat dñium per ius agẽdi puta peto rez qꝛ fuit mihi obligata vel qꝛ fuit mihi vẽdita vel tradita.cã vero propinqua est ipsum dñm seu ipsum ius causatuꝫ ex ipso facto. Conclude ergo an causa sit exprimenda in libello ꝛ dic ꝙ in personali actione est exprimẽda causa remota vt qꝛ mutauit nec sufficit exprimere causam propinquam.qꝛ mihi obligatus es qꝛ cuꝫ multe possent esse obligationis cause non posset reus ex huius cause propinque expressiõe mature deliberare an vellit cedere an cõtendere vt no.in.c.fi.de libe.obla.ꝛ in.l.i.de eden.ideo debet exprimere causam remotam nec tenetur exprimere causam propinquam.qꝛ exprimendo causam remotam presumitur causa propinqua. Si enim peto.x.quia mutuani presumit obligatio de presenti ar.l.i.C.de proba.ꝛ ideo dicimus sufficere ꝙ libellus ꝓcludat presumptiue.l.omnes.§.lucius.ff.que in frau.credi. sed in actione reali causa remota nõ est necessario exprimẽda sed si vult potest.debet tñ exprimere causam propinquam vt qꝛ sum dñs ꝛ etiam qꝛ cum vna sit causa acquirendi dñium.nec potuit acquire ex pluribus vt in.c. inter dilectos de fide instru.l.an eadem.§.actiones.ff.de excep.re.iud.satis potest reo instituere actoꝝ ex expressione huius cause tñ qꝛ vtile est isti reo vt nõ exprimat causa remota.qꝛ si gñaliter egit totuꝫ suum ius deduxisse videt in iudicio ꝛ si succubuit nõ poterit agere ex alia cau-
55 sa.c.abbate sane de red.iud.lib.vi.ꝛ.d.§.actiones.† Sed si queratur vtrum actio sit exprimẽda in libello.dic ꝙ si capimus actionẽ pro quadam antiqua solẽnitate ꝛ formula verboꝝ in qua qui cadebat a syllaba cadebat a toto nõ est necesse hodie talẽ solẽnitatẽ seruare nec de iure cano.nec de iure ciuili.C.de formulis.l.i.Sꝫ si sumimus

a ¶ Perdes cãm.adde spe. in tit.õ posi.§. ix.tangendũ ẽ versi.itẽ no.ꝙ aduocat[a] ꝛ facit qõ voluit bal.i.l.ab anastasio in.ij.col. ver.itẽ hec lex facit.C.mãda. qidẽ in terminis dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

actionez proprie pro effectu ꝛ pro iure agendi prout est quoddam ius prosequendi in iudicio qđ sibi debetur ꝛ istud ius cũ sit incorporale nõ potest exprimi. vt no. in. l. edita. C. de eden. sed est necesse exprimere ipsum factũ ex quo excludat ipm ius agendi. c. fi. de libel. obla. si autem capitur actio pro nomine ipsius iuris agendi vt rei vendicatio actio ad exhibendum certi condictio actio furti ꝛ similes ꝛ tunc sunt due opiniones tam de iure canonico ꝙ de iure ciuili. ¶ Quidam tenent indistincte actionez non esse de iure exprimendam vt hic voluit Inno. alij vt Laure. tenent ꝙ vbi possunt plures actiones oriri ex facto narrato debet exprimi actio qđ sentit ħ Inno. ꝛ Ho
56 stien. dicens † ꝙ regulariter sufficit exprimere factum ꝑm canones nisi iudex ex causa rationabili videat reum posse decipi si nõ exprimatur. qz tunc supplebit iudex ex officio suo. vt. l. i. ff. de offi. assess. ꝛ ꝓpter hoc etiam permittit aduocatus rñdere ad positiones propter simplicitatem clientuli. c. pastoralis. j. eo. Item de iure ciuili sunt etiam opiniones quidam tenent ꝙ semper sit exprimenda actio per. l. quotiens. §. i. ff. de admini. tuto. ꝛ institu. de act. in princ. ꝛ l. fi. C. de interdic. ꝛ hanc opinionem sequitur gl. in. l. i. ff. de edendo. ꝛ est ratio qz vtile est reo vt exprimatur. qz forte actor proponet eam inepte ꝛ succumbet. sed ista nõ est bona ratio tãquam deceptoria quia nemini debemus parare laqueos. c. litteras de restitu. spolia. sed cõis opi. docto. in. d. l. edita. C. de eden. ꝛ in. d. l. i. ff. e. ꝛ Inno. ꝛ Jo. an. ꝛ aliorum ħ est vt non sit necesse exprimere. qz proponendo factuz semper ellici potest modus agendi seu ipsa actio intentata ꝛ hoc tam de iure canonico ꝙ de iure ciuili. ꝛ istõ voluit gl. in. c. quo iure. viij. dist. ꝛ gl. in auc. de exhib. reis. in prin. in ver. libellum. que dicit ꝙ de consuetudine seruatur vt nõ exprimatur actio ꝛ potest recte probari hoc quia cum reus possit esse certus per rem ꝛ causam satis est. l. i. ff. de edendo ꝛ quia posset contingere ꝙ ex eodem facto possunt plures actiones cõpetere dubitari posset que actio tunc videatur intentata distinguit Cy. in. d. l. edita. ꝛ. d. Ant. ꝛ. d. Abb. ħ ꝙ aut sunt plures competentes ad diuersa ꝛ presumitur intentata illa que competit ar. l. gallus. §. i. ff. de libe. ꝛ postħ. faciat quod nota. in. c. constitu. de religio. domi. aut sunt plures competen. ad idem ꝛ tunc aut vna est generalis. ꝛ alia specialis aut ambe speciales si vna est generalis ꝛ alia specialis tunc presumitur intentata specialis ar. l. hoc legatum. ff. de lega. iij. tenet Bar. in. l. i. ff. de edendo si ambe sunt speciales vel ambe generales tunc aut ex facto proposito vtraqz potest colligi ꝛ tunc distingue aut ꝑm alteram aliquid est superflue narratum ꝛ ꝑm alterã nihil superflui ꝛ videtur intentata illa ꝑm quaz nihil est superfluũ qz verba debent aliquid operari. l. si quando. C. de inoffi. testa. c. si papa de priuil. in vi. pone exemplum de legato mihi facto competunt mihi plures actiones. l. i. C. cõia de lega. nota. in. c. raynucius de testa. modo pone ꝙ dixi in libello testator rem suã mihi legauit iõ ꝛ c. videor intentare rei vendicationez alias si diceremus intentatam esse personalem actionem esset superfluitas qz nihil operaretur illud verbum suam. nam rem alienam potest testator legare ꝛ actio personalis competit cõtra heredem institut. de leg. §. non solum ꝛ nota. in. c. filius de testa. ꝛ verba debent aliquid operari si vero ꝑm vtraqz actionem est superfluitas tunc presumeretur intentata illa per quam minus verba superfluunt vt in prefacto exẽplo cum dico mihi legatã rem testatoris qz si diceremus intentatam actionem ex testamento tunc superfluit quia non apparet illam rem esse testatoris si dicimus intentatam rei vendicationem tunc superfluit qz nõ oportet allegare causam remotam in rei vendicatione vt dictum est quia sufficit dicere ꝙ sim dominus quia minus supfluit ꝛ potuit exprimi ad maiorem declarationẽ ideo ista presumeretur intentata arg. d. c. si papa de priuileg. in. vi. ꝛ
57 ideo dicunt scribentes in. d. l. i. ff. de eden. † ꝙ si libellus

a ¶ Excõicat⁹ Adõ. c. cũ iter ꝛ ibi oẽs doct. de excep. ꝛ viõ pau. ỏ ca. ꝛ. d. alex. de imo. in l. libertus la. i. de in ius vocã.

est formatus ita ꝙ concludat statim sciri potest que actio intentetur quia omnes actiones de mũdo habent media distincta qua propter nõ est necesse ꝙ actio exprimatur in libello. vt hic per. d. An. ꝛ per. d. Abb. ꝛ plene per Bart. Angel. ꝛ Bal. in. d. l. i. ff. de edenda. ꝛ per Bal. in repetitione. d. l. edita. C. de edendo ꝛ qz materia ista tangitur in. c. i. j. de libel. obla. ideo accõmodatus locus examinationi erit ibi ideo aliter circa hoc nõ insisto. ¶ Ultimo inquantum iste tex. dicit ne ita subtiliter sicut a multis fieri solet probatur hic † ꝙ cause de iure canonico nõ
58 sunt decidende ꝑm rigorem leguz nec ꝑm glosas nec ꝑm doctores rigorem ipsum sequentes. Et per istum tex. arguit ħ Hostie. contra multas glo. Inn. rigorosas faciat quod habetur in. c. litteris de iura. calũ. ꝛ in. c. per tuas de arbi. Ego autem dico hic forte casum nouum ꝛ singu. contra multas doctrinas bar. rigorosas ꝛ placentes vulgo ꝛ laycis ꝛ maxime contra illam suam opinionem rigorosam quam ipse posuit in. l. si dominium. ff. de furtis. ꝛ etiam contra illam quam ipse tenuit contra matrem decedente filio suo pupillo intestato de qua fecit commemorationem bal. in. c. i. in titulo de successio. feudo. in vsi-
59 bus feudorum † vbi dixit ꝙ pro certo Barto. fuit homo subtilis ꝛ sequutus fuit opiniones multũ placentes laycis ꝛ propter hoc dicit fecisse multuz de honore suis opinionibus. pro certo opiniones placentes vulgo rigorose damnate sunt per istum textum. ꝛ faciat tex. in. l. si dictuz. ff. de euic. in ver. non ita vt vulgus opinatur ꝛ faciat illud quod scripsit Seneca in prima tragedia vulgus insidum bonis ꝛ faciat. l. prima. ff. de senator. ꝛ ideo Bald. ibi colligit contra peregrinas opiniones doctorum ꝛ faciat illud quod scribitur in sacro euangelio. tu solus peregrinus in Hierusalem. ꝛ ideo recte arguit Bald. in. l.
60 fina. C. de pe. iudic. qui mal. iudica. † ꝙ doctor. qui tenet nouas ꝛ insolitas opiniones presumitur ignorans allegat dicta. l. prima. ff. de senator. ¶ Tu limita nisi confunderet communes opiniones optimis rationibus ꝛ subtilioribus motiuis. arg. c. capellanus de ferijs. ꝛ. c. ego solus. ix. distin. ꝛ quod habetur in. l. prima alias secũda. §.
61 neqz. C. de vete. iur. enucle. † vbi deus sepenumero aperit ingenium vni magis quam alijs maioribus faciat quod scripsit Hieronymus in prologo biblie. hec doct⁹ Plato nesciuit hic demostenes eloquens ignorat. ¶ Pondera etiam quia ħ videtur casus pro eo quod dixit Angel. in. l. si idem cum eodem. ff. de iurisdictio. omni. iudic.
62 vbi dixit esse casum valde elegantem † ꝙ vbi non habemus casum legis licitum est nobis allegare auctoritatez maiorez pro quo dicto est casus in capitulo primo de decimis. quia pro certo hic est casus a contrario quem ad hoc reputo vnicum ꝛ singula. Deus liberalissimus largitor laudetur in secula. Andreas Barbatia Decimo tertio Chalendas Aprilis. Millesimo quadringintesimo sexagesimo sexto.

a **Atellexim⁹.** Excõicatus⁹ pót cõueniri.

i b. d. vel sic excõicatus ad iudiciũ trahit ne de sua malitia possit gliari. b. d. primo ponit qõ. scõo rñsio ibi rñdemus vel sic ꝑz. d. abb. excõicatus in iudicio nisi vt reus stare non pót. b. d. ꝛ est sũmariũ gñaliter ꝑm eũ. Et pro certo more suo ellegãter
1 loqr̃ qz ex hoc sũmario seqr̃ regula gñalis † ꝙ excõicatus nõ solũ nõ poterit stare in iudicio vt agẽs qz nec poterit stare ẽt vt aduocatus nec vt iudex nec vt testis nec vt solicitator cãe nec vt notarius facit qõ not. in. c. decernimus de sen. excõ. in. vi. c. pe. ꝛ fi. de excep. xi. q. iij. c. cũ excõicati c. pia de exceptio. li. vi. ꝛ istud colligit ꝓpter verbũ stare positũ in tex. isto in se hec dicta vera sunt. sed quo ad istũ text. iudicio meo non procedunt quod sic demonstro ad oculum exceptio fit a regula. l. nam quod. ff. de pe. leg. l. in his. ff. de legi. xxxij. q. vij. c. oñs. Sed iste tex. facit exceptionez ꝙ excõmunicatus potest stare in iudicio, vt reus

ergo

UVA. BHSC. IyR_275_2

ergo regula est q̄ non poterit stare in iudicio vt actor
z lz illud verbuz stare in iudicio sit latum z amplum ver
bum tñ restringiť p verbum cõueniri sequens z per ꝓ̃s
nó bene sũmauit istũ tex.do.abb.z iõ verius est cõmune
sũmariũ doctoꝝ sz excõicatus poterit cõueniri in iudicio
sed nó cõuenire. ¶ No.ibi per aliũ oz qz iudicio meo ẽ
2 hic casus † q̄ vbicũq; aliquis generaliter inhabilitatur
ad iudiciũ z respectu certi actus habilitať q̄ quo ad illũ
actũ non solũ poterit per se agere sz poterit cõstituere pro
curatorẽ z ad ꝟ adduco ellegãtẽ text.in.l.ét.§.ex ꝓterito
3 tpe.ff.de manu.vindi.p quẽ tex.dixit ibi bar. † q̄ eo casu
quo minor pót stare in iudicio de per se poterit in illo ac
tu ꝓstituere ꝓcuratorẽ de per se faciat.l.diuus.§.fi.ff.qui
petant tuto.z.c.ex parte de resti.spo.z adduco dcm̃ Jn-
4 no.in.c.cũ.i.z .a.de re iudi.vbi dixit † q̄ eo casu quo mo
nachus pót stare in iudicio sine cõsensu abbatis poterit
cõstituere ꝓcuratorem sine consensu abbatis faciat ẽt q̄
notatur in.c.cũ dilecta de rescrip.vbi eo casu quo mona-
chus ponit ad regimẽ ecclesie pót agere pro iure ecclesie
sine cõsensu abb.ita poterit cõstituere ꝓcuratorẽ sine con
sensu abbatis faciat q̄ voluit Jnn.in.c.edoceri de rescri
5 ptis vbi dicit † q̄ eo casu quo solus prelatus pót ageť in
iudicio poterit solus cõstituere ꝓcuratorẽ faciat q̄ volu
6 it Bar.in.l.seruos.ff.de ali.z cib.leg.vbi dixit † q̄ eo ca
a su quo seruus a pót stare in iudicio sine consensu dñi pote
rit constituere in illo ꝓcuratorẽ z idem dixit in fratrib9
minoribus facit qõ voluit dominicus in.c.fi.de iudi.i.vi.
7 vbi dixit † q̄ eo casu quo filius familias pót stare in iudi
cio sine consensu patris poterit cõstituere ꝓcuratorẽ sine
consensu patris faciat qõ voluit bal.in.l.fitius fa.ff.de p
cura.vbi allegat Jnno.in.d.c.cũ.J.z.a.z qõ voluit idez
Bal.in rubrica.ſ.de procur.z q̄ ẽt ipse voluit in.c. edo-
ceri in apostillis vbi de hoc dicit se allegare casum in.l.ſz
si vnius.§.filio cõsequenti.ff.de iniur.z q̄ voluit bar.in.l.
ij.§.si curatores.ff.qui petu.z qõ voluit bal.in .l.neqz.C.
de procur z Guil.nazo.in.c.auditis de procur.z qõ vo-
luit domi.Benedictus de plũbino in.l.seruos.ff.de libe.
causa z quod voluit Jnno.hic z allego simile q̄ voluit
8 glo.in.l.i.C.de preci.impa.offer.z dixit † q̄ eo casu quo
seruus pót stare in iudicio de per se potest ipetrare rescri-
ptũ z ista menti cõmenda. ¶ Sed inc̃tum iste text.vtiť
verbo oz videť q̄ ad penã excõicati est introductũ vt te-
neatur rñdere per ꝓcuratorez z non per se ipsum z lz sit
bñficium indultũ a lege vt qs cõstituat ꝓcuratorẽ vt i.l.
i.ff.de procur.tñ excõicato datur ad penã vt nó possit de-
fendere se per se ipsum sed p alium qz nó ita diligenter z
accurate defendeť p aliũ sicut defendereť per se ipsum ar
gu.l.pe.§.crimẽ.ff.de pub.iudi.z.c.veniens de accus.cuz
si. z faciat illud exopi.res tua te repit argum res altera
cecum z ét pp ꝑiculum cõionis. Et adduco in simili sin-
singularem tex.ꝑm bar.in.l.si cũ miles.ff.de alie.iud.vbi
est inductum in odiũ alienantis ꝑn casu illo vt litiget p se
ipsuz z nó p ꝓcuratorẽ ita dicam9 in casu isto vt in odiũ
excõicati sit introductũ vt teneať rñdere p procuratorẽ z
nõ p se ipsum tene mẽti illũ tex.qz ad hoc est nouus con-
quassabit eni capita in terra multoꝝ iu ꝓperantiũ istum
tex.vt verbũ oz exponať p pót de quo diceť in glos.z ista
9 menti cõmenda z limita † q̄ si excõicatus cõtẽderet ab-
solui ab excõicatiõe q̄ ẽt nõ admitteret ad defensã i iudi
cio. Ita pulchre dixit Joã.cal.in cõmento.c.ab excõica-
to de rescrip.rettulit dñicus in.c.i.de rescrip.in.vi. limita
ẽt nó habere locũ regula hic tradita in excõicato excõi-
catione minori.c.a nobis.J.de except.z iõ intelligiť de ex-
10 cõicato excõicatione maiori †. Mã appellatione excõica
tionis intelligiť de maiori.c.si quẽ de sen.ex. Jdez dicas
si esset occulte excõicatus qz tunc non posset repelli qz de
occultis nõ iudicat ecclesia.c.i.vt ecclesia benefi.ita dixit
Petr.bispa.hic qui dicit ita intelligendum .c.pia de
except.lib.vi.Jo.an.remittit ad dicta i.c.i.de rescriptis in
vi. Limita etiam nisi excõicatus ageret z nó aponereť qz
valeret iudiciũ vt in.d.c.pia. ¶ No. ibi ne videať repor
11 tare cõmodũ † q̄ inhabilitat9 ad certũ actũ ex culpa sua
solũ intelligiť inhabilitatus quo ad ea que tẽdunt ad cõ
modum eius secus si tenderent ad incõmodũ qz qõ spãli
ter est introductũ in odiũ nó oz operari fauorẽ .c.qñ ob
12 gr̃am de reg.iur.in vi.l.q̄ fauorẽ.C.de legi.† mens eniz
conditoris attẽdẽda est z nó verba .c. intelligentia z.c.
preterea de verb.sig.z pp hoc dicit hic do.pe.de ancha.
13 † q̄ si heres oz priuari hereditate qz nõ seruauit voluntа
tem defuncti vt in auctẽ.de here.z falci.§. si quis autem
nó implens z nó sit qui velit dictã hereditatẽ qz forte est
dãnosa ipse heres cõpelletur illã retinere per not.i.l.si ser
uus plurium.§.si quis aũt.ff.de leg.i.z.l.si qs solitũ .ff.de
14 here.instí.dicit ẽt q̄ ista iura inferunt † q̄ excõicatus te-
netur officiare ecclesiaz z alia negocia ecclesie necessaria
facere qz delictũ non oz sibi prebere imunitatez.l. relega
torez.§.fi.ff.de interdic.z relega. Credit tñ ꝓrium fore ve
rius quia quandoq; delicium prebet imunitatem vt pu-
ta quia delinquens non est capax illius oneris. ¶ Ego
adduco illud quod eleganter voluit do.Lardi.in.c.Joã
15 nes de testa.† vbi dixit executor vltime voluntatis fuit ne
gligens per annum z cadit ab officio exequendi vt in.c.
nos quidẽ de testa sz epõs vult eũ cõpellere ad exequẽduz
dicit q̄ pót qz negligentia nõ oz sibi ꝑdesse z adduco si-
mile quod voluit Bart.in.l.i.C.de filio fami.lib.x. z qõ
16 voluit in cõmento .l.i.C.de dignita.lib.xij.† vbi dixit no
bilis delinquens ex forma statuti perdidit nobilitatẽ qõ
intelligiť ꝑdidisse quo ad cõmoda z lucra sz quo ad dã-
na z onera remansit nobilis faciat qõ voluit bal.in.l.cũ
quis.C.de natura.libe.z in auc.habita.C.ne fili. pro pa.
z faciat tex.multum solemnis in.l.actiõe.§.itẽ qui socie-
17 tatem .ff.pro socio † vbi renũcians societatẽ ante tps cõ
uentum remanet socius quo ad dãna non aũt quo ad cõ
moda z adduco simile qõ voluit By.angel.z moder.in
18 l.si quis solidũ.ff.de here.instí.† vbi dixit statuto cauet q̄
guelfi.nõ possint habere officiũ in ciultate qz intelligiť si
illa officia sunt vtilia secus si sunt damnosa z vituperabi
lia z faciat quod voluit lud.ro.in.l.si exheredat9 .§.i.ff.
19 ad sille.facit.c.mãdato de procur.† vbi iudiciũ agitatuz
cum procuratore reuocato non tenet ad fauorem reuocã
tis vide ibi z vide glo.in.c.qõni de appell.vbi excõicare
iurat si est sibi ad onus z faciat gl.multum ellegãs in.c.
20 ex parte de rescrip.que dixit † q̄ lz quis videať renũciare
appellationi per actum cõtrariũ ꝓcedit qñ illa renũcia-
tio tendit ad damnum suum secus si ad cõmodum faciat
glo.in.c.cum inter de except.que voluit q̄ excõicationem
non euitat iuramentũ calũnie z per ista dico dictũ bal.eẽ
21 reprehensione dignum in.c.dilectus el.i.de rescrip.† vbi
dixit fuit'factũ ꝓclama q̄ quilibet iret ad exercitũ erant
aliqui bãniti qui nolebãt ire afferentes se non teneri tãq̃
inhabilitati qñ non possent ingredi ciuitatem nec cõpa
rere in publico bal.ibi decidit q̄ non tenentur ire pro cer
to videtur male per ista dicta superiora qz delictum non
oz prebere imunitatẽ z adduco singu.text.in.l.si quis in
graui .§.bij.quoq;.ff.ad sille.vbi inhabilis iudicať habi
lis fauore publice vtilitatis z allegat istũ tex.pro singul.
Bal.hic z Salyce.in.l.ij.C.de noxal.z ista menti cõmẽ
22 da. ¶ † Nota etiam q̄ ex malitia quis nó debet repor
tare cõmodum .c.ex tenore z.c.sedes de rescript.z indu-
co ego istum tex.ad qõnem quã bellissime posuit seneca
23 in suis declamationibus oz † fur quidã nocturno tempo-
re alio furandi ingressus domum alterius furatus est cas
siam credens tesaurũ fore in ea z finaliter iuenit lr̃as ꝑ-
ditiõis ꝑ illã pr̃iã pñtauit lr̃as cõitati denũciãdo ꝑditio
nẽ z petebat a ciuitate ꝑmiũ solitũ ꝑstari reuelatoribus
tractatuũ. Opponebať sibi q̄ non debebať disputat ibi
pro z ꝑ seneca z more declamatoris nõ decidit do.pe.ó
anch.repetens.c.i.de cõsti.dicit q̄ nõ debeť sibi ꝑmiũ qz
debet inspici animus.l.diuus.ff.de sicar.dicit tñ esse co-
gitan.pro certo adduci pót iste tex.qz non debet reporta

a ¶ Seruus q
bus autẽ casi-
bus seruus in
iudi. stare pos
sit vide p glo.
in.l. seruus in
versi.iudi.C.ꝺ
iudi. z in spec.
de actore vers.
itẽ q̄ est seruꝰ
vbi videas.

VVA. BHSC. IyR_275_2

ri cõmodũ de malitia nihilomin⁹ mihi vr̃ ꝑrium fore ve
rius fauore publice vtilitatis ꝓ per tex.d.l.si quis in gra
ui .ff.hij quoqz.ff.ad sille.ꝓ casum ad ꝫ mirabilẽ in.l.
24 ij.ff.deinde versi.postea.ff.de ori.iur.† vbi ob insigne ma
leficium vtile rei publice facinorosus qdam fuit premia-
tus de quo tex.facit festũ ibi bal.tene mẽti qz est pulchrũ
¶ Et pondera istũ tex.dũ dicit de sua malitia qz iudicio
25 meo probat vnã doctrinã nouissimã † pone ꝙ aliqs ex-
cõicatus excõicatione nulla vel iniusta vtrũ poterit ager̃
in iudicio mihi videt ꝙ sic qz ex quo excõicatio est iniu-
sta nõ põt imputari malitia z ideo agendo nõ vr̃ repor-
tare cõmodũ de malitia tene mẽti qz est noua iuẽtio. Sz
a si mihi oppõat snia pastoris iusta vel iniusta timẽda a est
vt in.c.i.xi.q.iij.ad ꝫ rñdet vt dixi in repetitione .c.ab ex
cõicato de rescrip.vbi per plura motiua isteti ꝓ cõem opi
nionẽ z credo dixisse veritatẽ vide ibi. ¶ Venio ad glo
sas glo.prima colligit notabile † ꝙ excõicatus cõueniri
põt z nõ conuenire allegat cõcor.de inde opponit videt
ꝙ iste excõicatus non sit cõpellendus cõstituer̃ procura
torem cum ad hoc nemo sit cõpellendus.c. querellam de
procu.item persona principalis habet iurare de calũnia
auc.principales.C.de iura.cal.g̃ oportebit ꝙ ipse interue
niat in iudicio glo.soluit istũ non esse cõpellendu3 si non
27 vult † z sic verbum debet positum in tex.non inducit ne-
cessitatẽ z banc gl.sequit Inno. Vincẽ.host. Pet. abb.
antiquus z cõiter doctores sed do.Abb.refert hic Joã.
cal.tenuisse ꝓrium ꝙ imo excõicatus cogẽdus est rñdere
ꝑ procuratorẽ z movet̃ per verbũ dz hic positũ ꝙ de na-
28 tura sui iportat necessitatẽ † z verba intelligẽda sunt ſm
ꝓpriam significationẽ nisi resultaret absonus intellectus
l.non aliter de leg.iij.sed hic nullus absonus intellectus
resultat si verbũ dz importet necessitatẽ ergo sequit̃ ꝙ cõ
pelletur cõstituere ꝓcuratorẽ cum ẽt periculosum sit ipsi
excõicato ingerere se cõmunioni hominũ nec obstat si di
catur ꝙ quis non cõpellitur cõstituere ꝓcuratorem qz il
lud est verũ regulariter sed quandoqz qs cõpellit̃ ratiõe
delicti litigare ꝑ ꝓcuratorem vt est in bãnito nec ob.si di
catur ꝙ forte neminẽ reperiet qui velit mãdatũ accepta-
re qz iputandum est excõicato quare nõ petit absolutio-
nem cũ hoc sit sibi vtile qz facilius recipisset do. abb.dic̃
se semp tenuisse ꝙ ꝑcise nõ cõpellat̃ cõstituere ꝓcuratorẽ
sed dũtaxat ex debito honestatis z fundat se per .c.cuz in
ter de excep.vbi dr̃ ꝙ ois alia legittima defensio excõica
to reseruat̃ ne actore ipugnãte reus cõdẽnet̃ qui tñ alias
veniret absoluendus. Sed certe istud de facili continge-
ret si nõ audiret̃ nisi ꝓcuratorẽ ꝓstitueret. Quid .n. si nul
lum reperiat vel minus idoneũ z eã presertim est ardua
certe absurdũ est dicere contra eũ fore ꝓceden.cuz paria
sint nullũ bñe procuratorẽ vel minus legittimũ.c.ij. ꝺ trã
sla.prela.z sic legittima defensio subtraberet̃ sibi ꝙ est ꝓ
d.c.cũ inter nec obstat quare nõ petit absolutionẽ trabit̃
z nõ trabit.z satis est ꝙ puniat̃ alijs penis iur. Nam.d.
c.cũ inter nõ habuit banc consideratione sed indistincte
voluit ꝙ ex quo trabit̃ ꝙ sibi reserue̅t omnis alia legitti
ma defensio tum qz iste nõ igerit se cõioni hominũ volũ-
tarie z nõ causatur imediate ab eo ideo nõ debet ex hoc
29 puniri tum † qz pena nõ dz oriri ex pena ar.c.qz diuersi-
tatẽ de cõcess.prebẽ.z qõ notat glo.in.c.iputari de reg.iu
ris li.vi. Ad idẽ ẽt inducit do.abb.c.decernim⁹ de sen.ex
cõica.li.vi.vbi papa mandat cõpelli iudices seculares vt
repellãt excõicatos ab agendo vel ꝓcurando z de excõi
cato cõuento nihil dicit movet̃ etiã qz cõio hominũ intel
ligit̃ inhibita ipsi excõicato quatenus tendit ad cõmodũ
ipsi⁹ nõ aũt q̃tenus tendit ad suã ipugnationẽ ar.bui⁹.c.
z.c.si vero.ꝯ.de sent.excõi. Pone inquit ꝙ esset cã crimi-
nalis in qua nõ interuenit ꝓcur.vt in.l.pe.§.ad crimẽ.ff.ꝺ
pub.iudi.c.veniens de accus.cũ si.nõne iste admittet̃ sine
ꝓcuratore certe sic z tamẽ iste tex.loquitur indistincte ꝙ
debet constituere ꝓcuratorem ergo debet intelligi quan
do potest z qñ honeste fieri potest allegat.c.fi. de excep.

a ¶ Timenda est. Adde spe. in tit. de posi. §.vi. post ver.26 quid si pono z Bal. in addi. spe.in tit.ꝺ ap pel.v. si appel lans qui istaz mãm pulcher rime ꝓstrigit.

30 vbi dicit̃ † ꝙ excõicatus appellare põt z appellationem
prosequi z litteras impetrare super sua appellatiõe z nul
la ibi fit mentio de procuratore sed semp verba dirigun-
tur ad ipsum excõicatũ Immo tex.inuit oppositũ duz di-
cit ꝙ parum prodesset excõicato appellare si nõ posz ap
pellationẽ prosequi z super ea litteras impetrare ꝙ eẽt
expresse contra opi. Jo.cal.si enim esset sibi iputandũ qa
non inuenit ꝓcuratorem quid prodesset sibi ꝙ admittat̃
ad defendendũ si non põt defensionẽ prosequi vel potest
sed minus legittime qz procura.est minus idoneus fatet̃
31 tñ † ꝙ verbum debet ex ꝓpio significato importat neces-
sitatem vt est glo.in cle.attendentes de sta.mo. Bal.in.l.
ij.C.de pigno. Sed vbi euidenter insurgit iniquitas ca-
pitur ipropie vt non importet necessitatẽ vt in.c.i.de spõ
sa.impub.z ꝙ notat̃ ibi per gl.in.c.i.xxv.q.i. ¶ Ex pre-
dictis apparet ꝙ insurgit iniquitas si iportaret necessita
tẽ z maxime si est ita inops vt non valeat ꝓcuratorez cõ
stituere vnde dicit glo.in auc.vt sine ꝓhib.matr.vel debi
tri.ꝙ ineptum est non valere regulam vbi iniquitas sua-
det ita bellissime hic dicit do.Abb.qui melius loquit̃ cir
ca istum passum quã aliquis alius z sic Inno.intelligit
istũ tex.dz.i.potest z vult alias per se ipsum z hostiẽ.hoc
exponit.s.ex debito honestatis sequit̃ do.car.do.pe.z do.
an. Sed Jo.de imo.ꝫ sequitur opi.Joã.cal. z refert sim
pliciter opinionẽ eiusdem z cum eo transit z aliud nõ di
cit. ¶ Ego alias cum prima vice legerem istud.c.distin
xi hoc modo dz ꝙ aut sumus in loco insigni z celebri vbi
facile est excõicato reperire ꝓcuratorẽ idoneũ ar.l.si con
uenerit.ff.pro socio z qõ ibi not. Bart.z isto casu ꝓcedit
opi.Jo.cald.aut sumus in loco vbi non põt habere ido-
neum procur.z tunc procedat cõis opinio gl.z doctorũ
z etiam cũ quidã scholaris meus dñs guillermus de frã
cia subtilissimus scholare babuisset in punctis banc de-
cretalem z tenere locũ archidiaconi ꝫ bononie dedi hãc
distinctionẽ z placuit dñis de collegio sed nũc possz nõ
admirari antiquaz z modernã iurisprudẽtiam ꝙ nõ vi
derint glo.in.c.pastoralis.ꝯ.eod.q̃ dicit ꝓrium eius quod
voluit ꝫ ꝙ nõ potest excõicatus rñdere per se sed tenetur
cõstituere ꝓcuratorem sed fuit opi.glo.ꝫ. ¶ Secũdo ad
duco casum in terminis in.l.cũ miles .ff.de alie.iudi.mu-
tan.in versi.experiri dz vbi probat̃ ꝙ si qs cessit iura sua
potentiozi non tenet cessio z ipse debet agere nec poterit
32 constituere procuratorem vñ induco illum tex.sic † vbi-
cunqz in penam alicui imponit̃ necessitas litigandi ꝑ se
videt̃ interdicta sibi potestas cõstituendi ꝓcu.ergo eodẽ
mõ vbicũ ꝙ in penã iponit̃ alicui necessitas litigandi per
alium nõ poterit litigare ꝑ se sed oportet ꝙ constituat ꝓ
curatorem z sic videt̃ ibi casus ꝓ istam glo. ¶ Tertio fa
ciat tota dispositio huius.c.emanauit in penã excõicati si
opi.gl.eẽt va offẽderet̃ iste tex.qz ẽ bñficiũ vt qs rñdeat ꝑ
se vel procuratorẽ ergo sequit̃ ꝙ cũ i penã excõicati ema
nauit vt per aliũ rñdeat ergo non poterit per se sed adde
mõ ꝙ bal.in.c.post cessionẽ de proba.dicit ibi esse casuz
singularem ad limitationem bui⁹.c.ꝙ excõicatus lz pos
sit se defendere in iudicio non tamẽ per procuratorez ex
cõicatum ego dixi ibi dcñ bal.eẽ verum in se per istũ tex.
nõ aũt per illũ qz siue capiamus verbũ dz i ꝓpio signifi
cato vt voluit Jo.cal.siue ipropie vt hic voluit glo.cer-
tum est ꝙ cũ excõicatus defendit se per aliũ ꝙ ille alius
dz esse habilis qz si aliter diceremus concurrerẽt duo spe
cialia circa idem qõ esse non dz.l.i.C.de do. promis.nec i
dicto.c.post cessionẽ dicit̃ qõ cõstituens ꝓcuratorem ex-
cõmunicatũ erat excõicatus z sic ille tex.non limitat istũ
z ex illo dicto Bal.sequeret̃ absurdũ ad istũ tex.qõ excõ
municatus posset defendere semper excõicatũ vide q̃ ibi
dixi in repetitione. ¶ Quarto si qspiam opponat ꝺ tex.
cõiuncta sua glo.in.l.z post edictũ.ff.de iubi.in verbo ci-
tari debet z glo.expõit.i.potest. Ecce qualiter nõ est ab
surdũ vt verbum debet expressuz in lege exponatur ꝓ po
test. Et miror quod nullus qui ꝫ scripserit illam glo.cuz
tex.ponderauerit

UVA. BHSC. IyR_275_2

tex.ponderauerit ꝛ adduci poteſt in ſimili qđ hꝫ in.c.at
ſi clerici .§.de adulterijs.ſ.eo.vbi in verbo pót doctores
exponũt ideſt dꝫ ꝛ per ꝓñs nó eſt abſurdũ ſi dicam⁹ hoc
verbũ dꝫ exponi ꝓ pót qꝛ ad hoc ꝓſidera de iure cómuni
† qui pót rñdere per ſe pót rñdere p ꝓcuratorẽ regulariť
33 niſi in cã criminali vt in.d.c. veniens de accuſ.l. ſeruum
quoq;.§.publice.ff.de ꝓcur.cũ ſi.ió ſi pót excóicatus rñ/
dere p ſe intelligiť ꝛ p ꝓcuratorẽ ad qđ ergo fuiſſet op⁹
dicere ꝙ pót p ꝓcuratorẽ qꝛ iſtud erat iure cói expſſuꝫ vt
l.i.ff.de ꝓcur.cũ ſi.ergo nullomodo pót exponi verbũ dꝫ
i.pót. Nam actus actiuorũ ſũt in patiẽte bñ diſpoſito vt
voluit pħus in ſcõo de aia ſed i cáu nr̃o materia iſta nó ẽ
apta vt exponať.i.pót. Nec ob.d.l.poſt edictũ cũ ſua gl.
qꝛ ibi ió eſt qꝛ ex lege precedẽti ita colligiť ꝫ gl.ibi non
ſtet cõtentia illa expoſitione imo dicit ꝙ importat neceſ/
ſitatẽ ergo. ¶ Quinto arguo ſic h̃ ponit regula ꝙ excói
catus nó pót ſtare in iudicio poſtea ponitur exceptio ꝙ
vt reus pót ꝛ dꝫ per aliũ rñdere ergo extra iſtã exceptio/
nẽ ſtabimus regule ꝓhibitiue. Vbicunq; ergo excóica/
tus rñdet per ſe obſtat ſibi regula ꝓhibitiua qꝛ ſumu⁹ ex
tra caſum exceptũ a regula .l.nã ꝙ liquide.ff.ꝺ pe.leg.l.
ij.bis.ff.de lega.l.i.ff.de reg.iur.cũ ſi. ¶ Sexto faciat.l.
ſed ꝛ milites.§.ignominie cã.ff.de excuſ.tuto.vbi ifamis
nó pót ingredi ciuitatẽ ergo idem dicamus in excóicato
vt nó poſſit ingredi pretoriũ per ſe. ¶ Septimo addu/
34 co ꝙ voluit h̃ bal.qui dicit † ꝙ excóicatus eqpať lepro
a ſo⁹ pp metũ cõtagióis vt i auc.iuſiurã.ꝙ preſtať ab bis
§.fi.ideo cogiť ꝑm eũ cõſtituere ꝓcurato.ꝛ ſic verbũ dẽt
ꝓprie ſonat ſi tñ vult cõſtituere nũciũ qui nihil faciat eo i
conſulto qꝛ nũcius eſt ille qui nihil faciat ex aio ſuo dicit
ꝙ nó ſufficeret ſed ſi eſſet cõſtitutus nũcius cũ libera.iſte
eſſet potius procur.ꝛ haberet idoneũ mandatũ tex.dicit
eẽ valde ſingu.in.l.qui rome.§.calimachus de ver.obli.
Ita hic dixit bal.ꝛ ſi pondera bñ qꝛ iudicio meo conſul/
uendo ꝛ iudicãdo eẽt ſequẽda iſta ꝓ ex eo qꝛ illã ꝛ gl.ã
d.c.paſtoraľ io.cal.io.de imo.ꝛ bal.nó ob.d.c.fi.ꝺ exep.
qꝛ ꝛ ibi dicať ꝙ excóicat⁹ pót proſeq appellationẽ ꝛ ſup
ea ipetrare dico ꝙ ſatis ꝓſequiť ꝛ ipetrat ipetrãdo p ꝓ/
curatorẽ vt in regula q ꝓ aliũ lib.vi.cũ ſi.ḡ dꝫ reſtringi p
text.iſtũ ꝛ facit.d.§.ſed ignominie ꝛ eodẽ mó rñdeo ad
d.c.cũ iter ꝛ ad.c.fi.de excep.qꝛ poterit ſe defendẽ p ꝓcu
ratorẽ ꝛ ꝑſuppoſita opinióe iſta ꝙ teneať ꝓſtituẽ ꝓcura
torẽ vꝝ ꝙ iſte tex.ponat iposibile qꝛ nullus volet eẽ ſuus
ꝓcurator ad hoc vt ne cõicet ſibi cũ ſit ꝓhibita cõio.xi.q.
iij.c.cũ excõicato vin.ſoluit ꝙ filius tutor ꝓꝫ ꝛ ſimꝫes ꝑſo
ne q̃licite cõicare ꝑñt aſſumẽt iſtꝺ officiũ .q.iij.c.qñ mul
tos. Vel alr ꝑm eũ ex quo ꝓmittiť excóicato ꝓcuratorẽ
ꝓſtituere ad ſui defenſionẽ quilibꝫ h̃ officiũ aſſumere pót
ꝛ in hoc ſibi cõicare.c.cũ voluntate de ſen.ex. Et plus di
cit ꝙ ſi aliqs eũ ipediret i dãdo ꝓcuratorẽ pót ipſe cõpel
li ꝛ agẽ ꝛ ſit excõicat⁹ ꝛ ſikr ſi aliquis vadat romã ꝓ inie
ctione manuũ in clericũ vt abſoluať ꝛ offendiť pót ꝙque
ri ꝛ audieť.c.fi.de excep.l.ſi longius.ff.de iudi.ita h̃ dicit
vincẽ.qꝺ dcñ ꝓcedit qñ talis actus ꝓſtat ipedimentũ vt
nó poſſit exercere actũ ſibi a iure ꝑmiſſũ alias ſecus vñ ſi
excóicatus ſpoliareť nó poſſet petere reſtitutionẽ ſi non
tẽdat ad ipediẽdã abſolutionẽ alľat gl.in.c.ex iſinuatio/
ne ꝺ ꝓcu.ꝛ i.c.i noie dñi.xxiij.di.ꝛ i.c.dilect⁹ el.i.ó reſcri.
qꝺ ꝓcedit ꝑm do.abb.qñ venit vt actor. Secus ſi veniret
vt reus ſe defendendo ꝛ in ꝓñtiam peteret reſtitutionem
poſſeſſionis qꝛ tũc poſſet alľat bar.i.l.de pupillo.§.fi.ff.ꝺ
op.no.nũ.tu adde ad dcñ vincen.tex.valde ſing.ꝓban/
tez dictũ eius in.l.ſi victũ aut ſtratũ.ff.de re iu.vbi vtimur
ꝓhibito ad hoc vt deuenian⁹ ad ꝑmiſſũ nobis ꝛ dico ꝙ
illũ tex.ꝙ illa actio ꝯ ipediẽtem ſuccedit loco defenſióis
ar.l.eũ q.§.q iuriaꝝ.ff.ſi qs cau.quo ad dcñ bar.i.d.l.ꝺ
pupillo.§.fi.dico ꝙ nó eſt farrago bu⁹.c.ꝛ eſt dubiũ di
ctũ ꝛ alr̃ loquiť Ja.de are.ibi ꝛ bal.ibi i addi.ꝛ alr loqť
ibi ſpe.qué ibi bar.refert ꝛ alr loqť boſti.i.c.cũ iter.j.ꝺ ex
cep.tñ do.an.ſeqť bar.i.d.c.cũ inter ꝛ do.dominicus i.c.
i.de reſcrip.i vi.dicet ſi deus dederit.i.d.c. cũ iter. ¶ Ul
35 timo glo.iſta querit † vtrũ excõicat⁹ poſſit recõuenire ſu
um actorẽ ꝛ decidit ꝙ non ſed excipe pót ꝛ appellare ꝛ
oia facere que tẽdũt ad ſui defenſionẽ. ¶ Tu adde aliã
glo.in.d.c.cuꝫ inter ꝛ adde rõnẽ ió nó pót recõuenire qꝛ
recõuentio tendit ad ipugnationẽ ꝛ nõ ad defenſionẽ ió
eſt prohibita excõicato. Adde tñ ſingu.dcñ Jnno.in.c.ſi
36 vel et de ſen.excõi.vbi dicit † ꝙ ſi actor petit aliqd ab ex/
cõicato ex ꝑcto ꝙ lꝫ reus excõicatus nó poſſit illud pete
re ab actore ꝙ nihilominus actor teneť dare illud reo lꝫ
excõicato ꝛ adduci pót rõ qꝛ qui nó facit ꝙ dꝫ non rece/
pit qđ oportet auc.duos lata.C.de dona.ante nup.l.ſi non
fuerit.ff.de iure iur.ꝛ ſi opponať de.c.poſt ceſſionẽ de ꝓ/
ba.ꝙ nó poſſit excõicatus cõſtituere ꝓcuratorem ſoluit
Jnno.iſtud eſt ſpãle pp cãm q̃ hic ponit idẽ tñ dicit in ac
tore in cã abſolutionis ꝛ aliꝫs cauſis quas agere ꝓmittiť
vt poſſit cõſtituere ꝓcuratorẽ melius eniꝫ eſt vt cãꝫ agat
per aliũ q̃ꝫ per ſe nec ꝑm Jo.an. hoc eſt ꝓrium ei qđ nota
tur in.c.cũ deſideret de ſen.excõ.qꝛ ibi loqť de ꝓcuratore
ad abſolutionẽ petendã h̃ de ꝓcuratore ad litigandũ nã
abſolutio non pót peti per ꝓcuratorẽꝫ vt ibi notať iſtud
tñ ibi cõiter non teneť ꝑm do.car.hic ſed preſuppoſito ꝙ
eſſet verũ dic.ꝙ hic loqť in ꝓcuratore litis ibi in procura
tore abſolutionis petende ꝛ ad.c.poſt ceſſionẽꝫ rñdet ꝙ
ibi ꝓhibeť excõicatus ab officio procuratoris paſſiue vꝫ
ꝙ non ſit ꝓcur.non aũt actiue ꝙ poteſt aliũ ꝓſtituere eo
caſu quo pót in iudicio ſe defẽdere vt h̃ ꝛ idẽ dicit Jnno
cen.h̃ in religioſo vt eo caſu quo poteſt ſtare i iudico poſ
ſit ꝓſtituere ꝓcuratorem tu vide pulchra verba q̃ dixi.§.i
notabilibus ꝛ refert hic do.abb.do.anto.dicẽtẽ ꝙ eo ca
ſu quo excõicatus litigat p ꝓcuratorem ſup ſua excõica/
tione vt eſt dare caſum in.c.per tuas de ſen.excõi. ꝛ in.c.
cum cõtingat de offi.deleg.cũ nó teneať petere abſolutio
nẽ ante ingreſſuꝫ cauſe ſicut qñ litigat de per ſe qꝛ tũc nó
vꝫ conténere ſed do.abb.tenet hic contrariũ ex eo qꝛ non
petendo abſolutionẽ cõtenit lꝫ litiget p procuratorẽꝫ qꝛ
dicendo excõicationẽ fateť ſe ligatum vt.d.c.cũ contigat
ꝛ.d.c.p tuas ergo dꝫ petere abſolutionẽ ex quo cõmode
pót ꝛ ipſe ꝓuocat ad iudiciũ ꝛ nõ prouocať nó enim dꝫ
expectare euentum cuius nullus erit effectus ꝛ de hoc di
cit eẽ cãm in.d.c.cũ contingat vbi tex.procedit etiam ſi li
tigat per ꝓcuratorem. ¶ Ego miror de do.abb. qꝛ do.
anto.non ponit hoc dictũ pro cõſtanti eſt tamẽ ſecurior
opi.do.Abb.ſed nihilominus mihi videť ꝙ non aſtrin/
gatur petere abſolutionẽ ante euentũ ſnie ꝛ adduco iſtũ
text.in quantum dicit ꝙ debet excõmunicatus per alium
reſpondere ne de ſua malitia reportet cõmodũ ꝛ ſic vide
tur ꝙ quando rñdet p procuratorem nó fauetur ſue ma/
litie qꝛ non videť cõtemnere dicendo excõmunicationem
iniuſtam p ꝓcuratorem qꝛ dicendo per ꝓcuratorẽ excõi
cationem iniuſtã videť eam habere in reuerentia ꝛ cõſtu/
tuit ꝓcuratorẽ vt euitet cõiones hominũ ió nõ tenebiť pe
37 tere abſolutionem vt in cáu .d.c.per tuas. ¶ †Utrũ aũt
requiratur ꝙ iſte procurator ſit ſpãlis ad hoc an ſuffici/
at generalis do. An.hoc refert Archidi.in.c.i. de reſcri.
in vi.dicentem ꝙ nó ſufficit ꝙ defendať per generalez ꝓ/
curatorem niſi in mandato fuerit expreſſum ꝙ poſſit oia
agere que ipſemet pñs agere poſſet. Sed vtrũq; dictum
dãnat h̃.domi.an.dicens ꝙ ad defendendũ excõmunica
tum non requiriť ſpãle mandatũ qꝛ aut eſt conſtitut⁹ pro
curator ad negocia ꝛ valet ꝑm vnam opinionẽ poſitã in
c.veritatis de dolo ꝛ contuma. aut ad iudicia ꝛ eodem
modo valet nec exigitur ſpeciale mandatum ad ſecundũ
dictum archidia.dicit ꝙ illa clauſula non hꝫ vim ſpãlis
mandati ꝛ ió ſi reqreret ſpãle mandatũ illa cľa non ſuffi
ceret alľat.c.expoſuit de dila.ſed do.abb.ſequitur vtrũq;
dictum Archi.ꝛ quo ad primum dictum dicit ſe itellige
re illud ꝙ quãdo eſt datum mandatum generale ad im/
petrandum quo caſu non poterit defendere excõicatũ ſe
cus ſi eẽt dat⁹ gñaliter ad agẽdũ ꝛ defendẽdũ ꝛ ita ꝯ eũ

a ¶ Leproſo adde bar.in.l. ec ea de poſtu. bal.in.l.cũctos populos .C.ꝺ ſũ.tri.ꝛ fi. ca/ tho.q.x. ꝛ do. car.in cle.i.§. i. de pe. quos videas qꝛ mul ta congregant ꝛ ſcitu ꝛ nota digna.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ɔz intelligi dcm̃ archi.argu.c. q ad agẽdũ ꝛ.c.qui generaliter de procur.li.vi. Quo ad ꝑm dcm̃ archidi.dicit q nó meretur reprobari q2 imo illa cl'a bz vigorẽ ſpális mãdati ꝛ ita dicit tenere Jo.an.in .d.c.expoſuit. ¶ Tu ad de q inc̃tum do.abb.intelligit dcm̃ archi.in ꝓcuratore dato generaliter ad impetrandũ vt nõ poſſit deffendere excõicatum ꝓ certo iſtud dicere eſt nihil q2 impetrare nõ eſt agere ſeu deffendere vñ q per ſe agere nõ poteſt p ſe impetrare pót vt eſt glo.que reputaꝫ ſing.in..l.i.C.qui
38 admit.ad bo.poſſ.poſ.q̃ voluit † q bz filius familias nõ poſſit agere in iudicio tñ pót ipetrare iudicantis officiuz ꝛ refert ſe ita in facto cõſuluiſſe bal.ibi ꝛ idẽ ipe dixit in l.fi.§.neceſſitate.C.de bo.que libe.ꝛ faciat.l.ſeruus.ff.de bo.poſ.ti.generali ꝛ ꝓbaꝫ h̃ in tex.meliori de corpore iu
39 re in.c.cãmq3 j.eo.† vbi cõuentus ipetrauit reſcriptũ ſine cõſenſu abbatis ꝛ voluit ipetratio ſed nõ potuit agere ſine cõſenſu abbatis in iudicio ita dicam⁹ in ꝓpoſito q procurator generalis datus ad ipetrandũ nõ pót deffendere dñm excõicatum q2 hoc nõ cõprehẽdiꝫ in mãdato ꝛ mãdatũ ꝓcuratore ɔz ſtricte iterpretari.c.cũ oliz, de offi.delega.ſed ſi eſt datus ꝓcur.generalis ad agen.ꝛ defenden.credo poſſe deffendere dñm bz nõ fuerit ſpáliꝫ ad h̃ datus ꝛ fundo hoc dcm̃ p iſtũ tex.in v̂ſic.nec videaꝫ de ſua malicia cõmodũ reportare q2 ſiue litiget p ꝓcuratorem generalẽ ſiue ſpálem nõ eſt vis q2 nõ reportat cõmodũ de ſua malicia ꝛ p ꝓñs dcm̃ archi.videꝫ verũ. ¶ Ad aliud dcm̃ ſi bẽat vim ſpális mãdati illa cl'a addo glo.in c.in cau.de elec.que tz q nõ ꝛ ſic nõ bene dñt hic doctores q fuit opinio Jo.an.in.d.c.fi.de dila.q2 imo fuit gl. ſed credo q nõ bñ dicat ꝛ ad hoc adduco tex.in.l.creditor.§.lucius.ff. mãda.p quẽ text.ita tz bar.in.l.,pcurator cui libera.ff.de ꝓcur.ꝛ ita tz Bal.in.l.procur.C.eo. Nec ob.c.qui ad agende de procur.li.vi.q2 ibi poniꝫ alia forma mandati ꝛ ſic ſequere dcm̃ archi.ꝛ ẽt do. an.in .d.c.
40 fi.de dila.ſequiꝫ dcm̃ Jo.an.ibi †. Quid ſi excõicatus incepit agere nec fuit oppoſitũ an poſſit cõpelli pſeuerare i agendo Jnno.i.c.exceptionẽ j.de excep. tz q ſic ꝛ hoc p iſtũ tex.ne reportet premiũ de ſua malitia ꝛ iſto caſu excõicatio tendit ad ſuũ dãnum ꝛ ſi diceret ꝺrium ſequere tur q excõicatio ꝑdeſſet excõicato ꝛ noceret aduerſario nõ excõicato qõ eſſe nõ ɔz ꝛ ſic habes caſuz i quo excõicatus agit nec ɔz repelli per iudicẽ ꝛ iõ h̃ q2 tẽdit in ſuũ p iudiciũ ex quo reus inſiſtit vt excõicatus pſeueret in agẽdo ita h̃ dixit do.abb.ꝛ do.an.ſz nõ ita ample ꝛ clare ꝛ
41 bal.h̃ ponit in clariorib⁹ terminis dicit eni † excõicatus obtulit libellũ ꝛ fecit partẽ citari deinde ſupſedit in procedendo reus petit eum cogi ad ꝓcedẽ.ipe dicit ſe nõ poſſe ꝓcedẽ q2 excõicatus an poſſit all'are ſuã turpitudinez vñ q ſic q2 eſt detecta p ſniam excõicatõis nã idẽ dicim⁹ in ꝓurio q poſſet ſe all'are ꝓurũ q2 magis allegat ſniaz q̃ crimẽ vt no.Jnno.in.c.mulieri de iureiur.in.ꝺrium arguit q2 ſentiret lucrũ ex ſua malitia ꝛ hec v̂a q2 actor in agẽdo efficiꝫ reus i ꝓcedendo ita hic reſidet bal.in.l.nul
42 la.ff.de legi.† vbi dixit q ſi eſt dãnoſuz excõicato vt agat q poterit cõpelli ad agẽdũ all'at Jnno.i.d.c.exceptioni de excep.p certo eſt all'ans dcm̃ ſed nõ mihi vñ q ſit locus ꝓpius tãgere iſtud ſed breuiter dico q iſtud dcm̃ ñ eſt vez ꝛ moueor primo p tex.iſtũ vbi daꝫ regula negatiua q v̂bũ nõ pótq2 dicit q actor nõ pót ſtare in iudicio excõicat⁹ ſiue reus patiaꝫ ſiue nõ certũ eſt q nõ pót agere q2 inducit neceſſitatẽ ꝑciſaz vt eſt glo.in.c.i.de reg.iu. li.vi.ꝛ in cle.ij.ɔ iu.bar.in.l.gallus in ꝑn.de libe.ꝛ poſt. ergo ſequiꝫ q nõ pót reus inſiſtere q excõicatus ꝓſequatur ſcõo dico eẽ ꝓtra iſtũ text.ex eo q2 iſte text. reputat q eo ipſo q excõicatus ſtat vt actor in iudicio q reportet cõmodũ ex ſua malitia ſiue ergo ſponte ſua vel ad inſtãtiam rei ꝓſequaꝫ vñ reportare cõmodũ de ſua malitia ergo nõ bñ loquiꝫ. ¶ Tertio adduco qõ voluit bugucio.
43 in.c.querẽdũ.ij.q.vij.vbi tenuit † q ſi reus patiaꝫ q illegittimus accuſator eum accuſet q iudex non ɔz pati ꝛ ɔz reppellere inhabilẽ ita tenui in.c.i.j.de accuſ.ita tenuit Jo.de fantu.in.c.alieni .ij.q.vij.ita tenuit dñicus in.d. c.querẽdũ ergo ſeqtur q põito q reus patiaꝫ vel velit q actor proſequaꝫ iudex nõ ɔz hoc pati. ¶ Quarto adduco.l.filius fami.§.veterani cũ ſua gl.ff.de ꝓcur.vbi iudex pót repellere militẽ ab officio ꝓcurandi lz a pte nõ repelatur. ¶ Quinto adduco q pulcbre voluit bal.in.l.i.C. de bis que pe.no.q lz ps non opponat exceptionẽ banni ꝺ bánitũ tñ iudex pót ex officio ſuo illum repellere q2 rei publice intereſt ad terrorẽ delinquẽtiũ vt bániti non audiáꝫ allegat Jaco.de are.faciat q voluit idẽ Bal.in ſua q.ſtatuto cauet ita dicamus in excõicato vt iudex poſſit illũ repellere lz reus patiaꝫ illum agere. ¶ Sexto iſtud tendit ad deteriorationẽ tribunalis vt excõicatuſ repellatur ꝛ q admittaꝫ tendit ad vituperiũ tribunalis vt.l.milites.§.ignominie.ff.de excuſ.tu ergo iudex ex ſuo offi.poterit repellere .l.quos ꝓhibet.ff.de poſtul.facit glo.in.d. c.alieni. ¶ Septimo faciat excõicatus repelliꝫ multis ꝺ cauſis vt excõicatio habeaꝫ in maiori timore vt vitiũ cõtumacie depmaꝫ vt excõicat⁹ ñ idureꝫ ꝛ vt roboze mor⁹ reſcipiſcat ita ꝓbaꝫ in.c.pia de except.li.vi.lz g̃ ceſſet illa rõ in dicto Jnno.nõ ceſſant alie ergo remanet ꝓhibitio firma.l.libelloz.§.notatur .ff.de bis q no.ifa. ¶ † Octauo bonũ aie ẽ preferẽdũ bono corporis .l. ſancim⁹.C.de ſa.ſan.ecc.cũ ſi. ſi dictũ Jnn.eẽt bonũ ante ponereꝫ aie p pter cãs predictas ergo. ¶ Et ex iſtis ſequũꝫ duo dicta contra Jnno.q diſpõ auc.q ſemel nõ bz locũ in excõicato agente ꝛ q nõ poſſit excõicatus ſi agere incepit cõpelli p eũ vt ſequaꝫ litẽ inceptã tene menti vide ſcribentes in c.exceptionẽ j.de excep.quos circa iſtũ paſſũ nõ vidiõ remitto ad dicenda ibi ꝛ rñde ad iſtũ tex.dum dicit ne reportet cõmodũ q2 iſtud poniꝫ in exceptione nõ in regula vñ queriꝫ quare excõicatus põt conueniri ne reportet ex malitia cõmoduz nõ aũt ponitur in regula prohibitiua.
44 ¶ † Quid ſi aliquis diffamat excõicatũ ipſe vult vti remedio.l.diffamari cõtra diffamantẽ an poſſit do.an.do. abb.hic dicunt q nõ pót q2 tẽdit ad eius commoduz ex quo petit hoc ꝛ vult ſatisfacere ſue voluntati arg.l.pe.ff. de cõdi.ob turp.cãm. Tu tene ꝺrium hac rõne excõicat⁹ ad iudiciũ ꝓuocatus pót rñdere vt hic ꝓbaꝫ ſed diffamare excõicatũ eſt illum ad iudicium ꝓuocare iſte eſt caſus
45 in.d.l.diffamari.C.de ige.ma.ergo. ¶ † Querit hic do. abb.quid ſi excõicatus egit in iudicio nec fuit oppoſituz vtrũ teneat iudiciũ decidit q ſi ille erat delegatus ipetratus a ſe non tz iudiciũ.c.i.de reſcrip.li.vi. Secus ſi coram ordinario vel delegato ipetrato ab alio all'at.d.c.pia de excep.li.vi. ¶ Ego dico q eſt nouiſſimũ ꝛ eſt mea inuẽtio q lz ita dicant oẽs ꝓbari in.d.c.pia tñ illud ibi nõ ꝓbatur imo,pbaꝫ ꝺrium q ſic induco iudiciũ agitatũ p actorẽ excõicatũ ẽ ipſo iure nullũ vt h̃ q2 denegaꝫ potentia ſed.d.c.pia nõ diſponiꝫ ꝺriũ nec aliqd inouat circa h̃ vt apparet in verſiculo bis que preceſſerit in ſuo roboze duraturis vult enim q in ſuo roboze maneãt acta interim agitata ſed certũ eſt q p illa verba nõ preſtaꝫ nouum robur ſz ſtant in antiquo roboze inalido ꝛ ad hoc adduco tex.cũ ſing.doctrina Ja.bu.q̃ infinitas vicibus refert angel.ſe praticaſſe i.l.fi.C.de tem.app.vbi dicit q iſta v̂ba in ſuo roboze nõ iportãt nouũ robur iõ ſi act⁹ nõ tenebat q etiam per illa verba nõ recipiat nouũ robur ꝛ dixit ẽt idẽ ang.i.l.oẽs.C.ɔ pſcrip.xxx.ân.p illũ tex.i v̂ſi.i ſuo ro-
46 boze † q ſi qs faciat refutationẽ ꝛ i ea aliqd ſibi reſeruat q vult i ſuo roboze durare q nõ pp hoc vñ pſtari nouuz robur faciat.c.vbi piculũ ɔ elec.li.vi.i v̂ſi.ſuã firmitatẽ ꝛ i.c.i.ɔ pac.c.paſtoraꝫ de cã poſ.ꝛ ꝓpie.l.pe.C.ɔ ceſ.bo. x.di.c.ſi g̃ ſeqꝫ q.d.c.pia ñ pſtat nouũ robur tali ꝓceſſui ꝛ p ꝓñs ẽ ipſo iure nullus ꝛ iã ſũt vigiti duo ãni qb⁹ legi iſtud.c.ꝛ ita tunc tenui ꝛ in dies fuit mihi viſa verior doctrina tene menti quia ſunt incognita ꝛ ideo ſi nõ eſt nullus proceſſus coram ordinario fortius eſt nullus coram delegato p certo mihi videtur q cõis opinio errauerit

vſque ad

UVA. BHSC. IyR_275_2

47 vsq; ad hos dies. ¶ †Quid aũt si actor nõ ꝓsequit cãz
inchoatã ꝑ excõicatũ an possit excõicatus instare vt i cã
ꝓcedat & puniat actor in expen. do. pet. decidit hic ꝙ sic
& mouet ex. l. q cum maior. §. libert⁹. ff. de bo. lib. do. an.
h tz ꝑriũ qz hoc tẽdit ad comodũ ipsius excõicati & ẽ eq̃
opinio tz verior vr opinio. do. pe. qz isto cãu excõicat⁹ iaz
reus ẽ itẽ qz inspicit ꝓncipiũ habile. l. iij. §. socio. ff. de mi/
no. cũ si. Nec obstat ꝙ hoc tẽdat ad cõmodum excõicati
48 ex quo est sibi a iure pmissũ vt h. ¶ †Vtrũ aũt ista exce/
ptio excõicationis possit opponi coꝛã iudice seculari bal.
h dicit ꝙ sic & allat no. in. l. i. C. de iure & fac. ignoꝛ. volu/
it allegare glo. ibi sed tu allegata aliam gl. in. c. pia de ex
cep. li. vi. & adduci põt glo. q̃ reputat sing. insti. de capit.
diminu. §. i. q̃ eqpat excõicatũ ꝺportato g̃ illa macula in
sequit eũ tu allegata ẽt gl. que reputat singu. in. l. ex ea. ff.
49 de postul. q̃ dicit † ꝙ ꝓhibitio factai foꝛo seculari repel
lit in foꝛo ecclesiastico vt ita dicam⁹ ecõtra vt ꝓhibitio
facta in foꝛo ecclesiastico ꝓducat effectũ in foꝛo ẽt in fo
ro seculari qz excõicatio sequtur excõicatum sicut lepꝛa le
50 prosũ. ¶ †Quid in periuro an possit agere vz ꝙ nõ qa
cum in iudicio habeat iurare saltem de calũpnia & ipe re
se repellat a iuramẽto ex q̃ semel piurius fuit vt in. c. par/
uuli. xxij. q. v. ergo nõ poterit agere in iudicio. Cõtrariũ
tenent Jo. de lign. & collecta hic qz piuriuz nõ repugnat
directo facultati agẽdi imo qlibet criminosus q alꝫs repel
litur ab agendo ꝓ publico intereꝫ admittit cũ ius ꝓpriũ
prosequit. iiij. q. vi. omnibus nec obstat ꝙ nõ ꝺz admitti
ad iurã. qz illud est verũ in sacramẽto bonoꝛe fecus in iu
ramẽto oneris vt est iuramẽtũ calũpnie. c. cũ in eccclesijs
de maio. & obe. sequũt doc. hic hãc doctrinã tu adducas
tex. in. l. si quis maioꝛ. C. de transl. vbi periurus repellitur
ab agendo ex eo contractu quem seruare iurauit & non
seruauit. ergo extra illum casuz admittetur i alijs casib⁹.
51 ¶ †Quid in deꝓortato aut dãnato i metallũ an ꝓhibeã
tur agere sicut excõicatus & an ꝑ eos agi possit tãgit hic
Jo. de lig. cõclusio est ꝙ in his que eis pmissa sũt agere
possunt. l. si i metallũ. ff. de his que ꝓ nõ scriptis hñt. l. q
dam. ff. de pe. & ibi per bar. faciat. l. si victũ aut stractũ. ff.
52 de re iudi. cum si. ¶ †Querit hic Bald. vtrũ excõicatus
a possit facere[a] testamẽtum & arguit ꝙ nõ. l. testi factio. ff. ꝺ
testa. sed iura publica sunt interdicta excõicatis ergo ꝑ/
rium determinat & allegat no. in. c. decernim⁹ de sen. ex.
li. vi. in nouella nõ obstat ꝙ sit publici iuris qz verũ ẽ au
ctoꝛitate sed nõ vtilitate. ¶ Nõ obstat ꝙ excõicat⁹ sit i
famis qz ẽt ifa. testari põt. l. i. C. ꝺ sec. nu. cũ si. limitat h ni
si sit dãnat⁹ publico iudicio vel ad mortẽ. l. cũ lege. ff. de
53 testa. & subdit bellissimã qõem † papa cõcessit cuidã mo/
nacho ptãtem testandi de bonis sibi relic. a pꝛe & iste mo
nachus excõicat⁹ decidit ꝙ nõ poterit testari qz mõach⁹
est simil militi q̃ ad ignominiã vñ miles infamis nõ põt
testari ꝑm priuilegiũ militare. l. testã eoꝝ. ff. de testa. mili.
Dicit tñ ꝙ si postea sit restitutus testamẽtũ recõualescit
qz excõicatio nõ hz ppetuã cãz sz vsq; quo durat talis ex
cõicatio ar. l. titia. §. vsuras. ff. de leg. ij. & l. qui soluendo
nõ erat duos appolonios. ff. de here. instit. & c. q̃q̃ ꝺ vsu.
in vi. & põit ẽt bal. aliq̃ aliena ab isto text. & a glosis & a
dic. doctoꝝ hic & substãtiã. c. & glosaꝝ ñ examinat sz trã/
sit vt trãsfuga. ¶ Et põdera qz ex hoc ꝺcõ suo seq̃t vnuz
54 qõ est admiratõe dignũ † ꝙ si filij familias impetrãt ꝓ/
uilegiũ a ꝓncipe vt testari possit & postea excõicet vl po
stea efficiat infamis ꝙ testamẽtũ factũ ab eo nõ tz sed mi
bi vz ꝙ indistincte excõicat⁹ testari nõ possit & forte nõ
erit peccatũ mortale tenere ꝑ antiquã & modernã iuris
prudẽtiam & insisto hoc mõ testamẽti factio est duplex
passiua & actiua si intelligit de testamenti factione passi
ua ego alꝫ addentes suos hostien. in terminis in. c. ij. de
succes. ab intesta. ꝓ quo vide que ibi dixi qz istud nõ
examino nũc aut loquimur quo ad testamẽti factionẽ ac
tiuam & de hoc loquit cõis opini. dico ꝙ testari non põt
& ad hoc adduco auc. credentes. C. de here. & c. excõica/
tus. §. credentes. ℣. de here. & ꝙ hz in. c. felicis de pe. in vi.
Et si mihi dicat ꝙ illa iura ponũt casũ spãlẽ in excõica/
to ꝓp heresim vt testari nõ possit vt voluit bar. in. d. auc.
credẽtes & cõiter oẽsqz ad hoc rñdeo & põdera subtilit
ꝙ in. d. auc. credentis non solũ apponit de excõicato ꝓp
suspitionẽ heresis vt nõ possit testari sed ẽt apponũt mul
ta q̃ sũt cõia ipsis excõicatis sicut ergo illa sunt cõia ex/
cõicatis ita erit cõe excõicatis nõ posse testari sicut ergo
nõ valet snia lata ab excõicato vt in. c. ad ꝓbãdum de re
iudi. ita & testari & in hoc nulla erit spãlitas in tali excõi
cato est tñ spãlitas in isto vz qz excõicatus ꝓp suspitionẽ
hereꝭ elapso ãno hz ꝑ cõuicto & põt puniri vt hereticus
nec audit volens postea se excusare & etiaz spãle in credẽ
tibus & receptantib⁹ eos & per ꝓñs seq̃t ꝙ excõicatus te
stari poterit. Scõo arguo sic. Excõicatus repellit ab oi
actu legittimo. c. lz de sen. excõ. in vi. sed actus testandi ẽ
actus legittimus vt ꝓbat in. l. i. cũ sua glo. ff. de acqr. re.
do. instit. de vsu. & habi. §. fi. ergo repellet ab actu testan
di. ¶ Tertio actus testandi est quedã legittima cõio. l.
hac consultissima. C. de testa. Sz cõio est ꝓhibita excõi/
cato. xi. q. iij. c. cũ excõicato ergo. ¶ Quarto testes pos/
sunt compelli ad testimoniũ ferẽdũ. c. dilectoꝝ de testi.
cog. ex quo sequtur ꝙ testes in piculũ aie sue deberent in/
teruenire in testõ qõ regrit rogitũ & ipsoꝝ testium vt i. l.
heredes palã. §. fi. ff. de testa. ꝙ nõ ẽ dicẽ. vt i. c. exceptõez
℣. de excep. & ita ẽt videret dicẽ. in tabellioe vt nõ cogat
acceptare rogitũ de testõ fiẽdo per excõicatũ. ¶ Quin/
to excõicat⁹ nõ põt eẽ testis vt i. d. c. decernim⁹ ergo non
poterit testari ita arguit tex. in. l. si qs. §. testis. ff. de testa.
¶ Sexto excõicatus eqpat ꝺeꝓortato sing. est glo. insti.
de capi. dimi. §. i. sed ꝺeꝓortat⁹ testari nõ põt ergo nec ex
cõicatus. ¶ Septimo alꝫ simile vsurarius manifest⁹
testari nõ põt vt tradit in. c. q̃q̃ de vsur. in vi. ꝑ mꝫto mi
nus excõicat⁹. ¶ Octauo excõicat⁹ prohibet ab eo ꝙ
est maius ergo vz ꝓhibit⁹ ab eo qõ ẽ minus. l. an pacto
ff. de seruis aspoꝝ. sz excõicat⁹ prohibet a ꝑticipatiõe sa/
cramẽtoꝝ ꝑ multo fortius videt prohibit⁹ ab actu testã
55 di. ¶ †Nono pone ꝙ excõicat⁹ cõtenat petere absolu/
tionẽ ab excõicatõe dico ꝙ ad min⁹ ꝓp istũ cõtẽptũ vz ꝑ
uatus ptãte testandi & adduco in sibi qõ voluit gl. i. c. ij. ꝺ
maio. & obe. & i. c. qs aũt. x. dist. & i. c. de libellis alꝫs i. c. de
qbus. xx. dis. qz logt de ecclesia oriẽtali que lz nõ accipit
ꝓstitutiõez ecclesie romãe tñ illã nõ ptẽpsit & adduco ꝙ
56 voluit bal. in. l. null⁹. C. ꝺ maleficijs & matbe. † vbi dixit
ꝙ cõicas excõicato p ptemptũ nõ solũ icidit i excõicatio
nẽ sz ẽt ꝺz alia pẽa puniri adduco ꝙ voluit io. cal. i repe.
57 c. ab excõicato. ℣. de rescrip. † vbi dix ꝙ excõicatus ptem
nẽs absolutõez nõ poterit se ꝺfẽdere i iudicio ẽt ꝑ ꝓcura
toꝛẽ g̃ multo min⁹ poterit testari tene mẽti qz pulcbra
nõ tacta p aliquẽ sz pꝛsupposita cõi opinioe doctoꝝ ẽ ne
vex ꝺcñ bal. ꝙ bilitatus ad testãdũ ex ꝓuilegio si excõi
cetur nõ vz testñ ei⁹ vel alꝫ efficiat ifamis & vz hꝛe rõnẽ i
se qz facilius abdicat a nobis ꝓuilegiũ. l. eius militis. §.
milita missus. ff. de testa. mili. ¶ Tũ ẽt ꝙ ꝓuilegia nõ ex
tẽdũt se ad demeritos. l. lucius. §. luci⁹ dãna. ff. de leg. ij.
est tñ ꝺubitatoe ꝺignũ ex eo qz sic habilitat⁹ vz redactus
ad terminos iuris cõis vt i. l. si qñ. C. de in off. test. ¶ Sz
de iure cõi infamis aut excõicatus testari põt g̃ fateoꝛ tñ
ꝙ si esset clericus & sic miles celestis milicie quo ad infa
miã eqperetur militi vt est gl. q̃ reputat singu. i. l. ij. §. mi
les alꝫ §. ignomie. ff. de his qui not. infa. & isto casu habe
58 ret locũ lex testã. eoꝝ. ff. de test. mili. tene menti. ¶ †Vtrũ
autem excõicatus succedat ab intestato pri. suo vt suus
heres vel ex testõ. bal. hic arguit ꝙ non succedat qz hz ꝓ
mortuo. l. i. §. si pater. ff. de cõiug. cũ emã. lib. ꝑriũ decidit
qz lz sit excõicatus nõ tñ perdit iura pꝛonj & ió retinet
ius agna cõis vñ nõ pdit successionẽ ex eo qz ẽ excõicat⁹
sed non erit in iudicio ante absolutionẽ & ió tutelle legit
time ei ꝺefferũt sed nõ ꝺecernit sibi tutella ſtãte publica
excõicatione iudicis ꝺecreto & multo minus ꝺecernitur

a ¶ Facere te/
stamẽtũ. adde
Jo. fa. insti. de
testa. §. testes
c. voluntate &
ibi doc. de sen.
excõ. & bar. in
ꝓsi. inci. existẽ
ꝙ ꝺio videto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

59 durante anathemate ꝑm bal.ħ.Tu pondera † excõica-
tus eqpaꝛ de portato ſing.eſt inſtit.de capi.dimi .§.i.g̃ p
dit ea q̃ ſũt iuris ciuil'ſz ſucceſſio ex teſtõ eſt de iure ciui
li vt eſt gl.q̃ reputaꝛ ſing.in.l.i.ff.de acqr.re.do. ꝛ faciat
gl.in.l.ex hoc iu.ff.de iuſti.ꝛ iu.g̃. ¶ Adduco ꝓ bal.i in
diuiduo boſti.i.c.ij.de ſucceſ.ab iteſta.de hoc diceꝛ i.c.ve
ritatis de dolo ꝛ cõtu.ꝛ in.d.c.i. ¶ Ego vehemẽter ad
miroꝛ de do.bal.qꝛ vt ſuperi⁹ dcm̃ eſt excõmunicat⁹ ẽ in
60 famis qũo ergo deffeꝛꝛ tutella infamib⁹. ¶ †Querit ħ
bal.iuraui ſoluere titio.ℓ.mẽſem interiz excõicatur tici⁹
ego non ſoluo ſibi.ℓ.mẽſem vtꝛ ego in cidã ipiuriũ deci-
dit qꝑ nõ qꝛ excõicatus ẽ bãnitus a cõiõe boium alꝛat.c.
c.i.§.i.in tit.ħ finiꝛ lex.incip.ꝓſuetu.regni.in vſib. feudo.
¶ Ego admiroꝛ de bal.qꝑ nõ adduxeꝛit glo. que mirũ
in modũ diſputat iſtũ paſſũ in.c.noſ ſanctoꝝ.xv.q.vi.vbi
dicit qꝑ nõ ꝺz ſoluí excõicato ſed Jnno.in.c. veritatis de
dolo ꝛ cõtu.tz ꝓrium qꝑ imo ſum piurus ſi non ſoluo de
62 quo dicẽdũ vt hic.† ¶ Sed pone qꝑ ticius accuſauit ſe-
ium de homicidio ꝛ lite pẽdẽte ticius excõicaꝛ vel bãniꝛ
an poterit ꝓſequi accuſationẽ in bãnito dicit qꝑ ſic ꝛ ꝑm
eum eſt caſus in iure vnicus in .l.is qui reus.§.icboact⁹
ff.de publi.iudi.tu vide aliũ in.l.negãda.C.de accuſ. alꝭ
qui accuſ.nõ poſ.i excõicato putat ꝓriũ qꝛ iudex officio
ſuo ꝓcedet ẽt ſi accuſatoꝛ ꝓcedeꝛ nollet alꝛat.l.ij .C.ħ ac
cuſa.tu vide bar.ang.ꝛ mod.in.l.vraniuſ.ff.de fideiuſ.ꝛ
62 do.pe.in.c.cum inter de excep. ¶ †Ultimo q̃rit hic pet.
de anch.ꝛ ẽt Bal.pone qꝑ excõicatus vel bãnitus ceſſit
iura ſua alteri an poterit ille ceſſionari⁹ agere an repel
leꝛ pp exceptionẽ cedẽtis alꝛat no.i.c.i.de iure pro.i vi.ꝛ
Jac.de are.ꝛ diſputationẽ bal.inci. ſtatuto cauꝛ qꝑ fe-
neratoꝛ ꝛ in.l.q ſtipendia.C.de ꝓcur.ſup ħ dabo remiſ-
ſiones vide bar.i.l.apud celſum.§.ſed cũ legittima .ff.de
do.excep.ꝛ in.l.doli.exceptio.ff.de dona.vyn.ibi ꝛ i.c.ſi
quis iuſtũ de reg.iur.in vi.ꝛ moder.in.d.l. doli exceptõ
ꝛ Bal.in.l.ſi cũ dotẽ .§.ſi pz.ff.ſo.ma.ꝛ i.l.p diuerſas .C.
mãda.ꝛ i.l.q ſe debere.ff.de cõdic.ob cãm ꝛ in.l. ſi qs rẽ
ff.de ꝓcur.ꝛ in.l. pemptoꝛias.C.ſniam reſcindi nõ poſ.
do. Pet.in.c.ad audiẽtiã de preſcript.ꝛ in.c. cũ inter de
excep.do. Cardi.in.c.qꝛ fruſtra de vſur.do. an.in.c. licet
de offi.deleg.ang.in.l.papinianus exuli.ff.de mino.ꝛ in
l.filius fa.ff.de procura.ꝛ in.d.l.doli exceptio vide q̃ di-
xi in.d.c.lz Laus deo clementiſſimo Andre. Barbatia
in vtraq; cenſura doctoꝝ ꝛ miles.

a ¶ Clericus adde.c.clericũ xi.q.i.et.x.diſ. .c.i.ꝛ vide pro ratione decidẽ di do.cardi.in cle.i.q.i.de of. ord.ꝛ.§.de cõſti.p lo. ꝛ vide nouiſſimos ſcribẽtes ħ qui late fimbrias. dilatant.

a

Clerici.

Cleric⁹ ª dẽt de oi crimine
coraz iudice eccleſiaſtico cõ
c ueniri. Nec valet conſuetudo cõtraria hoc
dicat duo facit primo legẽ probat ħo cõſue
tudinem iprobat pone cãum qꝑ conſuetudo
erat qꝑ iudex laycus oẽs fures puniret ꝛ banc ꝓſuetudi-
nem papa dãnat ꝛ in rõne decidedi arguit ħ papa a ma
ioꝛi ꝛ iõ hic facit mẽtionẽ de lege alias nõ faceret ad ꝓ-
poſitũ quaſi dicat ꝑm Jo.an.ſi canon hoc caſu irritat.l.
ſcriptã ꝛ cõem ẽt vincit foꝛtius ergo legẽ nõ ſcriptã.ꝛ p
ticularem vel localẽ alias dicit ipſe nõ videres qd ad ꝓ-
poſitum. ¶ †Nota ibi cũ ipatoꝛ dicat qꝑ papa cũ loqui
1 tur allegat.l.qõ eſt bñ notãdũ ꝓ doctoꝛibus ꝛ ſcholari-
bus ꝛ ſimilibus q ſe doctos reputant ꝛ cũ aliqd dicunt
approbent illud aliqua reſonante ſcriptura vel auctoꝛi-
tate facit .c.ego ſolis.viij.diſt.ꝛ ideo legimus de noſtro
ſaluatoꝛe pijſſimo Jeſu xp̃o qꝑ ſemp loquebaꝛ cũ aucto-
ritate vt apparet in.c.cũ inter cetera de offi. ordi. ſolitus
erat dicere ſcriptum eſt in.l.faciat .l.illam.C.de col. cuz
2 ſimilibus. ¶ Not.ẽt ex eiſdẽ verbiſ † qꝑ qñ iuriſlatoꝛ al
legat aliquã legẽ nõ alꝛat quotã vbi ſituata ſit illa .l.vñ
ſufficit diceꝛ eſt ſcriptũ .c.i.de iura.calũ.c.ad audientiã de-
ſpon.c.veſtra de cohab.mul.ꝛ cler.auc.ex teſtõ.C.ħ col.
rõ eſt qꝛ tex.ꝺz eẽ ornatus ꝛ breuis quẽ quote deturpãt
vide Jo.cal.in.d.c.veſtra ꝛ do.an.in ſua eleganti, Repe
3 titione ibidẽ do.card.in cle.i.de elec. ¶ †Nota qꝑ legeſ
ꝛ ipatoꝛ per oia volunt ſequi ſacras ſ̃gulas in auc. quõ
opoꝛ.epiſcopos.§.i.ꝛ cã eccleſiaſtica eſt examinanda ꝛ
terminanda ꝑm ſacras rẽgulas nulla cõtradictione ob-
ſtante in auc.de ſanctis epi.§.ſi aũt eccleſiaſtica ꝛ ſequenti
vſq; ad.§.pro oibus auc.de man. princip.§.ſi vero cano-
nicũ ꝛ pñt epi quãcũq; pſonã trãſgredientẽ ſacrã regulaz
punire auc.de ſan.epi.§.vt aũt oẽs ꝑm boſti.ꝛ glo. ꝑmã
ħ ꝛ auc.de eccle.tit.in princ.ꝛ ꝑm philoſopbũ parũ tñ ſa
cit ꝑm Jo.an.ꝛ.c.ſi.de ſecũd.nup.ꝛ ſic ſi leges ſequñtur
4 canones ſequiꝛ † qꝑ nõ eſt dr̃ia inter ius ciuile ꝛ canoni-
cũ in materia ſpectante ad ius eccleſiaſticũ poſito qꝑ vnũ
ius diſcrepet ab alio faciat.c.i de op.no.nũ.ꝛ ibi dic bo-
ſtien.ħ procedere vbicũq; agiꝛ de peccato mortali.c.fin.
ħ preſcrip.vel ħ interpretatione fidei vel.l.diuine vt etiã
diuerſarũ opinionũ .c.per venerabilẽ qui filij ſint legi.c.
ſuper lr̃is de reſcrip.c.raynucius ꝛ raynaldus ħ teſta.c.
ſepe de reſti.ſpo.ꝛ pondera bñ tex.dum dicit nõ ħdignã
tur qꝛ ꝓbaꝛ qꝑ canones ſũt ſuperiores legibus nã aſinus
itumeſcit ſi videt ſe apprehendi per cõpare vt voluit gl.
in.l.i.§.veteres .ff.de acqr.poſ.ergo ſi imitaꝛ lex canones
videꝛ qꝑ ſit familia canonũ. Eſt tñ verum qꝑ ipatoꝛ vocat
ſe protectoꝛẽ eccleſie vt cle.romani de iure iur.ꝛ vocat ſe
ſeruũ dei nõ aũt eccl'ie vt in.l.i.ff. de offici.prefec.preto.
¶ Et pondera qꝛ cuz conditoꝛi canonis ſit ſubdita oia
creatura vt in.c.i.de cõſti.ꝛ iſte tex.ꝛ ſimiles ꝓcedunt in
mã peccati ſequiꝛ qꝑ papa ibi loquiꝛ vrbane ꝛ ciuiliter
dum dicit nõ ħ dignãꝛ imo tenenꝛ ſequi canones i mate-
ria peccati iuxta illud terentianũ te rogo ꝛ ſi vſt equũ te
5 oꝛo dixit tñ bal.in.l.i.ff.de cõſti.† qꝑ papa ꝛ iperatoꝛ ſũt
duo ſuppremi principes ꝛ ſi iſimul cõcoꝛdant oia'pñt ſi
diſcoꝛdãt quilibet põt i ſua iuriſdictione allegat Jnn.in
c.ad abolẽdã ħ hereti.ꝛ inducũt doc.hic iſtũ tex. ad que
6 ſtionẽ † qꝑ mulier tranſiens ad ꝑa vota infra ãnũ nõ ſiti
famis qꝛ canon pmittit vt in.c.pe.ꝛ fi.de ſecũ.nup.ħ hoc
dicẽdũ vt per ſcribẽ.in.l.i.C.ħ ſecund.nup.ꝛ ibi bal.ꝛ in
l.decreto ex qbus cau.infami.irrog.C.ꝛ bar.in.l.libello
rum.ff.de bis q no.infa.ꝛ plene per do.abb.in.c.eccleſia
7 ħ cõſti.ꝛ inducit bal.ad queſtionẽ †. Statuto florẽtie ca
uetur qꝑ pp euitandũ ſcãdalũ gelfus non poſſit cõtrabẽ
matrimoniũ cũ gebellina ſub pena capitis vtrum teneat
ſtatutum quo ad penã dicit qꝑ ſic qꝛ nõ puniꝛ matrimo-
niũ qõ eſt de iure diuino ſed eius qualitas allegat nota-
ta in.c.ſtatutũ ħ bere.in nouella. Ego cũ legerez Ferarie
vidi iſtã qõ.de facto ibi ꝛ fui aduocatus in ea ꝛ habui
in allegationib⁹ grauẽ altercationẽ cũ ptãte ꝛ curia Fer
rarienſi.qꝛ ibi eſt ſtatutuz iſtud ꝛ dicebant tale ſtatutum
nõ tenere iſta qõ requirit altioꝛẽ indaginẽ nec eſt locus
proprius hic do vobis remiſſiones vide bal.in.l. oẽs.C.
ad tertul.ꝛ in.l.i.§.naturale .ff.de iuſti.ꝛ iure ꝛ in .l.ne-
mini.C.de nupt.ꝛ in.l.paulus.ff.de ſta.ho.ꝛ in rubrica
de conſti.ꝛ in.d.c.ſtatutũ ꝛ ibi Joan.an.do. pe.ꝛ alios
do.pe.in cõſi.xx.ꝛ in repetitione.c.i.de cõſti.do.Abb.in
c.i.de ſpon.ꝛ in repetitione.c.eccleſia de cõſtitu. Barto.
in.l.adicimus.C.de mulier. quo loco lib.x.domi. an.i.c.
ij.de ſpõ.ludo.ro.in rubri.ff.ſol.ma. ãdre.de iſer.i.c.i.§.i.
in ti.quibus mo.feu.amit.ꝛ in.l. ipialez.§.i.de ꝓhi.alie.
feud.per federicũ de fãtu.in.d.c.ſtatutum ang.in .l.fi.C.
de interdic.manumiſ.ꝛ in.l.conſulta .C.de teſta. Jaco.
but.in.l.i.ff.de conſti.princi.ꝛ in.l.fi.C.de interdic. ma
numiſ.gaſpar de cal.in.c.ij.de clandeſti.deſpõ.in quib⁹
locis doctoꝛes ſunt varij. ¶ Ego cum eſſem ſcholaris
hic bononie tempoꝛe curie domini eugenij ſubſtentaui
publice contra multos curiales putantes ſummam mi-
nerue arcem ſuperaſſe ſubſtẽtaui tale ſtatutũ valere ꝛ
tenere alius accomodatus locus dicendi de hoc dabi-
tur. ¶ Et ex hoc tex.colligit frãciſ.vercel.ꝛ Jo.an.zio.
8 de ligna † qꝑ doctoꝛes canonũ ẽt ſi ſunt layci ħbẽt ꝓcedẽ
do c.legũ qꝑ dcm̃ do.abb.dicit ſe ꝓbare ſic. ¶ Quelibz
ſcientia dicitur nobilioꝛ altera inquantum eius ſubiectũ
eſt nobilius allegat in argu.iſtum tex.ꝛ auct.quomodo
oporteat epiſcopos in princi.ſicut in ſimili dicimus tãto
quis melioꝛ eſt

quis melior ē q̃to melioribus preest in auctē. de defens. ciui. §. prima. sed subiectū scientie canonice est nobilium q̃ subiectū ciui. scie q̃ subiectū in ciuili scia est bō dirigibilis simplr ad bonū publicū ꝫ subiectū in scia canonica est bō dirigibil nō solū ad bonū publicū ꝫ ét in deū ꝫ sacras regulas allat notata in ꝓhemio decretal. ꝛ Jo. an. in regula sine culpa de reg. iur. li. vi. ꝛ per ꝓñs doctores canonū ꝓferūt doctorib⁹ legū. Ego vehemēter admiror quare do. abb. nō adducit doctrinā aristotelis in ꝓmo li. 9 de aia ibi bonorū bonorabiliū scia ꝛc. vbi dicit † q̃ vna scia est nobilior altera q̃ tractat de nobiliori subiecto. ꝛ etiā adduci poterat glo. que est sing. i. c. cū cōtingat de in reiur. que dicit q̃ finis iuris ciuilis est dirigere hominē ad bonū publicū sed finis iuris canonici est dirigere hominē 10 ad ipsum deū dicit ét † q̃ doctores legū debēt ꝓcedē doctores artium ꝛ medicine q̃ scia iuris ciuilis est nobilior rōne subiecti maxie in medicina cuius subiectū ē homo egroꝝ. ¶ Theologia vero ꝫ subiectū nobilius ceteris q̃ principalis ꝺmo est de deo q̃ patet ex ethimologia vocabuli dicit tñ q̃ si aliqs est doctor i vtroq; vī q̃ ꝓfertur simplici doctori canonū q̃ duo vincula sunt potentiora vno anc. itaq; C. cōia de succes. refert do. pe. de anch. dice 11 re in. c. i. de parro. † q̃ ille qui satis mediocriter studuit i vna facultate ꝛ assumpsit gradū in altera sibi incognita vt hodie fit cā honoris vt sunt legiste q̃ doctorāt in canonibus qui prorsus ignorant canones ꝛ Rubricas canonū q̃ nō debēt preferri doctorib⁹ iuris canonici allegat 12 q̃ nō. arch. in. c. de q̃busdā. xxxviij. dist. † vbi dicit q̃ promotus ad doctoratū corruptis doctorib⁹ nō ꝺz gaudere priuilegio doctoratus per. l.. C. athle. li. x. ꝛ faciat q̃ vo- 13 luit glo. in. l. i. C. de annonis ciui. li. xi. que dicit † q̃ eruditi scholares preferūtur doctorib⁹ ignorantib⁹ ita hic residet do. abb. Sed do. an. dicit q̃ in honoribus magnis ē defferē. doctori canonū sed iudicando aut cōsulendo defertur perito i arte ꝛ ideo in materia ciuili deffert doctori iurisciuil sed i mā canonica defertur doctori iurisci canonici. ¶ Ego de hoc allego sing. glo. in. c. vt veterū. ix. di 14 stin. ꝛ facit illud q̃ scribit in ꝓ topicoꝝ † cuicūq; experto in arte sua credēdū est ꝛ q̃ voluit illuminat⁹ doctor Jeronimus in prologo biblie q̃ medicoꝝ est ꝓmittunt medici tractant fabrilia fabri. c. proposuisti de ꝓba. l. i. ff. de ventre inspi. cū si. Sed do. car. restringit istud dcm̃ frāci. ꝛ alioꝝ vt ceteris paribus preferatur canonista alias secus ꝛ sic sentit q̃ doctus preferret minus doc. ꝛ antiqor preferret digniori ꝛ iunior sit canonista vel nō sit ita doctus vel legista. ¶ Tu adde q̃ si pitas est inter istos in tpe ꝛ scia q̃ magister in sacra theologia est preferend⁹ doctori iuris canonici ꝛ doctori iuris ciuilis q̃ theolo- 8 gia est nobilior scia q̃ initiū nobiliori[a] subiecto pu. deo angelis ꝛ intelligentijs supiorib⁹ ꝛ iō apud Dantē poetam clarissimū theologia. eqpat beatrici ꝛ in persona eius dicit de suo beatrice che te fazo' ādare vegno di nouo oue tornare desio amore me messe che me fa parlare. Et de doctore sacre theologie vide bal. in. l. hac cōsultissima. C. qui testa. fa. pos. vbi dicit q̃ aliqñ dignitas nō operat nisi merā demōstrationē vt esse magīm in theologia vel hīe aliā insignē virtutē. l. plenus. §. i. ff. de vsu. ꝛ habita. ꝛ idē bal. in. l. ſz ꝛ si qd. §. sufficienter. ff. de vsufr. dicit q̃ magister in theologia ꝺz ire melius indutus q̃ aliqs alius iter fratres ꝛ plus mihi vī dicēdū q̃ posito q̃ aliqs eēt doctor vtriusq; censure ciuilis ꝛ pontificie ꝛ doct⁹ i vtra q̃ nō esset preferendus docto. sacre theologie doctori vñ ꝫ pe. de anch. in. c. i. de parro. ꝛ domi. abb. hic dixerint q̃ doctor iuris ciuilis ꝛ canonici preferat doctori iuris canonici ꝛ bal. in. l. sed ꝛ milites. ff. de excus. tut. in ꝓn. dixerit q̃ ille q̃ est marchiōi ꝛ comes insimul preferī simplici marchion q̃ ista dicta procedū t q̃ñ cōcurrūt cū eo ē eiusdē professionis i aliquo de illis gradib⁹. ¶ Sec⁹ si esset alterius professionis nobilioris vt est in casu isto ꝛ iō cessat tunc regula q̃ duo vincula sint potiora vno vt in. c. i. de treuga. ē pa. ꝛ in anc. itaq; C. cōia de succes. ꝛ iō si aliquis esset doctor artiū ꝛ medicine nō deberet preferri doctori legū aut doctori canonū aut theologo. ꝛ procedat 15 hoc in honorib⁹ † sed i ꝓmotiōe ad ēpatū cui erit magis defferendū an theologo an canoniste dic canoniste p tex. in. c. i. de consangui. ꝛ affi. vbi eccl̃ia nō pōt regi sine iure canonico nisi eēt locus vbi eēnt multi heretici vel eēt vicinius hereticis q̃ tūc eēt ꝓferendus theologus ita dixit host. in. d. c. i. ꝛ facit q̃ voluit do. abb. in. c. tue de cler. nō resi. ꝛ q̃ notat in. c. fi. de magi. Et faciat simile q̃ hī in l. ij. §. post hoc deinde. ff. de orig. iuris vbi ciuitas nō pōt stare sine iuris pito. Si vero est imparitas scie inter istos ꝛ tunc si doctor theologus aut canōista est ignoras ꝛ tūc dico q̃ doctor iuris ciuilis aut artiū ꝛ medicine doctus ē ꝓferendus illis doctoribus ignorātibus ꝛ moueor p gl. in. d. l. i. C. de āno ciuilibus ꝛ per tex. in. c. multi cathedrā ascēdunt. xli. di. per quē tex. dicebat bal. in. c. i. in ꝓn. in tiquo tpe miles inuestitu. peteī debeat exclamādo ꝑ doctores indoctos ostendētes cathedrā † q̃ nō sedeī sed incubatur ab eis facit. l. minus instructus es. C. de acq. pos. ꝛ q̃ 16 ibi voluit Ly. ꝛ ang. de doctore qui respōdet contra casum legis ꝛ quod voluit Nico. de neap. in. l. sed reprobari. §. fina. ff. de excusat. tuto. ꝛ in. l. prima. C. de athletis libro. x. ꝛ facit tex. in. c. in. c. q̃ de episcopus. xxxviij. di. † vbi 17 sacerdos q̃ nō ꝫ libros sacerdotales nō mereī appellari sacerdos ꝛ ibi dominicus arguit contra doctorem nō habentē libros sue professionis vt non mereat dici doctor quanto ergo fortius non debet dici docto si nō habeat scientiam doctoreā ꝛ adduco textus. singularem. in. l. 18 nemo per saltus. C. de aduoca. diuer. iudi. † vbi promot⁹ sine matura examinatōe nō dicī doctor quod est notandū ꝑ doctores ꝓmotos ad doctoratū nō precedēte examinatione ꝛ adduco peregrinū tex. in. c. omnes. xxxviij. dist. ver. ait. n. prophetа. Deus quia scientiā repulisti ꝛ ego repellam te ne sacerdocio fungaris ergo fortius est repellē dus doctor indoctus ne fruatur doctoratu. Et adduco illud q̃ voluit ecclesiasticus vi. capi. sit manus tua sup os tuū ne capiaris verbo indisciplinato ꝛ q̃ voluit and. de iser. in prelud. ꝛ iō dixit bald. in. l. i. C. q ꝛ aduersus quos q̃ in defectū docti tristis ꝛ indoctus sedet in bācho ꝛ fa- 19 ciat q̃ voluit dominicus in. c. multi. xli. distinc. † q̃ si doctor vrātur cathedra nō tñ dicī verus doctor nisi i eo adsint qualitates requisite ad doctoratū ꝛ iō istos talel Angel. in. l. i. §. puericiā. ff. de postu. appellat legū dolores ꝛ faciat illud q̃ scribitur apud terentium dy imortales homo homini quid prestat stulto intelligens ꝛ apud philosophum in scō de aia dicitur differt hoc ab hoc tanq̃ perpetuū a corruptibili ꝛ apud Jeronymū i prologo biblie scribī vides quātum ista inter se distent alij celo alij stellis cōparantur docti enim comparāt celo ꝛ pcōsequens doctor indoctus dicitur abusiue doctor ꝛ ideo Bald. in prima const. ffoꝝ appellat hos tales doctorelloſ ꝛ per cō sequēs seq̃t q̃ doctus doctor in medicina est preferend⁹ doctori iuris ciuilis aut canonici aut theologi si indocti 20 sunt. ¶ † Sed vnum est inuestigatiōe dignissimū pōe q̃ sit dare supremum doctorem iuris ciuilis ꝛ mediocrez doctorem iuris canonici aut theologie sacre quis erit preferendus istam questionem nusq̃ legi tactam per aliquem ꝛ videtur quod doctor supremus sit preferēdus ꝛ moueor per sin. tex. ꝛ melioreꝫ de corpore iuris in in. l. sed ꝛ reprobari. §. fina. ff. ō excus. tut. vbi propter hominē maxime disciplinatum ꝛ sic per doctorem scie eminentis receditur nō solū a iure cōmuni sed etiā a statuto populi ꝛ vidi allegari illuꝫ tex. pro do. meo Jo. de imo. 21 † qui fuit conductus ad legendum iura canonica de mane hic ꝛ legit ꝛ propter excellentem scientiam suam dicebat recedi a statuto huius ciuitatis ꝛ audiui q̃ magister Ugo senenꝭ suo tempore medicorum princeps obtinuit conductam medicine hic Bononie de mane quia propter eminentem scientiam recedi debet a statuto

a ¶ Nobiliori subiecto. De subiecto theologie vide preceptorē meum in prologo. i. sen. qō. ii. vbi tribus. q. seq̃ntibus ꝛ cōnexis habebis qcqd dici pōt ꝛ vide c. supspecula. infra. necleri. vel monalc. ꝛ ibi oēs scribētes ꝛ car. i cle. i. de magi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

populi ꝛ facit .c. de multa de preben. ꝛ q voluit Innoc. in. c. cū in cūctis de elec. ꝛ ió dicebat bal. i prima ꝓsti. ffoꝛ
22 † q doctoꝛ excellens preferendus est militi ꝛ facit tex. in
23 auc. de mona. §. ordinatione † vbi monachus minoꝛ ꝓfertur monacho antiqoꝛi si ē eo doctioꝛ. Et adduco illō q voluit hic do. car. q dixit q data paritate preferꝛ doc. canonista alias ꝓferꝛ legista ꝛ adduco illud q voluit bal.
24 in. l. nemini. C. de aduoca. diuerſ. iudi. † vbi dixit q si sūt duo doctoꝛes equalis scie ꝛ vnus ē nobilioꝛ altero q nobilioꝛ preferꝛ eque valenti. Secus si doctoꝛ plebeius est excelentioꝛ eo. ꝛ adde .c. placuit. §. isidoꝛus. xvi. distin. ꝛ
25 gl. ibi vbi dñicus dicit † q si duo sūt epi ꝛ vnus fuit creatus añ aliū q si iste q fuit creat⁹ posterioꝛ sit doctoꝛ legū nobilis ꝛ dz preferri lz fuerit posterioꝛ in epatu. Nihilominus ego teneo ꝓrium q canonista theologus prefera tur doctoꝛi ſuppremo in facultate minus nobili ꝛ adduco ad hoc tex. q̄ nouissimus ego ꝓsidero in. l. i. C. de ꝓma.
26 vrb. alex. xi. † vbi est melius esse populare vnius nobilis ciuitatis quā esse nobilis alterius mediocris ciuitatis ꝛ ibi dixit bar. q populares pusini sūt magis honorādi q̄ nobiles ciues alicuius mediocris ciuitatis. Ita dicamus in ꝓposito q mediocris doctoꝛ theologie vel iuris canonici sit preferendus suppremo pbo seu medico seu legiſte
¶ Secundo facit ad ꝓdicta qō hꝫ in. c. cōstituꝛus de ap
27 pel. vbi notaꝛ † q sufficit ad ꝓlaturā eligant idoneū lz reperiaꝛ magis idoneus dicam⁹ in ꝓposito sufficere dz q reperiaꝛ sufficiens doctoꝛ in ea scia lz alius sit excelētioꝛ in alia. ¶ Tertio facit q in simili scribit apud ciceronē in vltima padoxa vbi dicit sufficere q qs peccando excedat terminos licitos nec est curādū an vnus excedat pluſ q̄ alius sufficit q excessit nō licitū. ¶ Ita dicam⁹ suffice re debet q qs attingat sufficientiā doctoꝛatus lz nō habe
28 at excelentiā in illo naz sufficit attingere mediū † qꝛ virtus est vt mediū attingat vt notaꝛ in. c. ad nostrā de ꝓsue. ꝛ voluit pbs ꝛ hꝫ in illo ouidiano inter vtrūq; vola medio tutissimus ibis. Alibi idem ouidius cū media semper gaudebat ludere forma maioꝛ. n. medijs grā rebus ineſt de quo medio hꝫ in. c. custodies ꝛ in. c. litteras de resti. spoliato. ꝛ in. c. scientes de censi. in gl. luis facit illud mediū tenuere beati vt glo. in. d. c. querenti de quo aliqd p scribentes in. c. cū tu de testi. lz ergo aliqs excedat sufficiētiā doctoꝛatus ꝛ hz intellectū vt ita dixerim transcēdentem
29 † vt habuit claudius vt dixit tex. in. l. a testatoꝛe. ff. de cō ꝛ demō. ꝛ bal. in. l. oēs populi. ff. de iusti. ꝛ iu. nō tñ dz ꝓferri sufficienti doctoꝛi nobilioꝛis sciētie. ¶ Quarto facit vna scia dz nobilioꝛ altera rōne nobilioris subiecti vt hꝫ in primo de aia ergo vnus doctoꝛ dicetur honorabilioꝛ alio rōne nobilioris scie si ergo est sufficiens doctoꝛ est honorabilioꝛ alio q̄ excelentissimo si facultas sua est honorabilioꝛ sufficit enim hꝫe sufficienté sciam vt dixit Innoc. in. c. cū in cūctis de elec. lz enim scia eminēs sit desideranda vt dixit tex. in. c. nisi cū pridem de renū. ꝛ sic est admiratione dignū videre ꝛ audire hominē eminētis scie. q si ne reuolutione libroꝛ rñdeat de casu legū vt hꝫ p Innoc. in. d. c. cū in cūctis ꝛ p glo. xi. q. iij. c. nō lz ꝛ apud ciceronē in. iij. offoꝛ scribit maxia inqt ē admiratio sapiētis copiose dicentis quē q audiūt plus sapere ꝛ itelligere q̄ ceteros arbitrantꝰ nō tñ pp hoc efficit nobiliuſ subiectū nec obstat q recedaꝛ a iure cōi ꝛ municipali pp excellentiaz doctoris qꝛ procedit in eodē gñe professionis vñ si aliqs doctoꝛ iuris canonici forenſ beat immunitatē in ciuitate nō extendeꝛ ad doctoꝛē suppremū iuris ciuilis forenſez vbi erit cā vt dispenſeꝛ ꝛ sic nō obstat. d. l. lz ꝛ reprobari. §. fi. ff. de excu. tut. ꝛ ita cōcludo circa istū passū lz indign⁹ sim ita aspireos. Adde ēt inq̄stuz do. abb. dicit q doctoꝛ legū aut canonū est ꝓferendus doctoꝛi artū ꝛ medicine ex eo qꝛ est nobilioꝛ scia ius ciuile aut canonicū q̄ artes ꝛ medicine. Et pro certo satis aiose loqꝰ ꝛ non facit more suo qꝛ nihil alꝰat. ¶ Ego circa hꝫ stabo vt agnus coꝛā tōdēte qꝛ tractāt fabrilia fabri. nec vellez alicui molestuſ vide

a ¶ Lā cārum Istud nobiliſſimū phi. ocm colligit ſo phi ſi. p totū ꝛ precipue a tex. cō menti. lxxiiii. i fra pro quo vide spe. in ti. de diſpu. ꝛ alleg. §. iiii. vſi. vltiō in ꝓn. ꝛ in tit. de sen. ver. sed extra.

b ¶ Actuū humanoꝛū. Ideō canoniſta ſi in a tiſſimiſ tenebriſ ſpeculari volueris pro iſta arduiſſima queſtiōe de q̄ longa contentio est iter philoſophantes ꝛ theologos cōmētatoꝛē i. iii. d an. tex. ꝓmē. xxxvi. qui igenioſe ponit finē hominiſ copulationē intellectus agentis cū poſſibilib⁹ quā dicit hūiſſe ariſtot. ꝛ vide docto. meum in. ꝓlogo. i. ſen. q. i. ꝛ in. iiii. ſen. in mā de beatitudine ꝛ tex. xxiii. q. i. c. parat⁹ in fi. q ad māz facit.

ri ꝛ adduco in mediū illud qō ſcribit apud pbm in tertio aīs in p̄ ethicoꝛ opus morale ſumpſim⁹ nō vt ſciam⁹ ſed
30 vt boni efficiamur † ꝛ ſic phia moꝛal nō est, itroducta vt per eā ſciamus ex quo daꝛ itelligētia q̄dam ad iuſcōſultum in. l. i. in princi. de iuſti. ꝛ iure dū dicit verā niſi falloꝛ phiam nō ſimulatā affectātes vt nō ſit phia ad ſciendū ſz vt boni bōines fiāt vt ꝓbaꝛ in. l. iuſticia. §. iuriſ ꝓcepta. ff.
31 de iuſti. ꝛ iu. ḡ nō est ſcia vt dicit do. ab. †. Nā ſcire ē rez p cām cognoſcere vt i pmo poſterioꝛū ꝛ i p̄ phiſicoꝛ dz tūc eni opinamur vnūquodq; cognoſceꝛe cū cās cognoſcim⁹ pmas ꝛ pncipia prima vſq; ad elemēta. xxiij. q. viij. c. qui occidit ḡ ſeqtur q nō est ſcia facultas ciuilis aut canonica ſz ē q̄dā phia moralis p q̄z bōines iducūt ad bonū faciēdū ꝛ ad euitādū malū ꝛ sic ſe hz vt ipatrix faciat illō horatij oderūt peccare boni virtutiſ amoꝛ oderūt peccare mali formidine pene. l. i. in pn. ff. de iuſti. ꝛ iu. ꝛ sic corruit fundamētū do. abb. ergo reſpectu ſcie excelētioꝛ est naturalis phia aut metaphiſica aut medicina ꝛo adduco tex.
32 in. c. nō ſane. xiij. q. v. vbi gratianus ponit vba auguſti. ni ad macedonianū in q̄bus pmiſit medicos legū aut canonū doctoꝛibus ꝛ clarū est † q ex ordine lr̄e validū ē in
33 iure argumētum vt. l. gñaliter. §. qd ḡ. v. ordinē ſcripture ſequēdū. ff. de fideicōmiſ. li. dixi in. c. decernim⁹. §. eo. ḡ pferenꝛ medici legiſtis. tertio adduco tex. valde sing. cōiū cto dicto bar. in. l. i. C. de comitibus ꝛ archi. lib. xii. † vbi dicit q medicus pncipis aut pape eqparaꝛ ducib⁹ ꝛ vicarijs pncipis ꝛ obtinet locū comitis pmi ordinis quē gradū nō hz legū doctoꝛ cōſiliarius pncipis vt not. in. l. iure pitos. ff. de excu. tu. ¶ Quarto adduco illa ſcia est nobi-
34 lioꝛ cui⁹ ſubiectū est nobili⁹ vt dixit pbus in p̄ de aia † ſz ſubiectū phie nālis est nobili⁹ ſbiecto legū ē eni ſubiectū coꝛp⁹ phiſicū vt mūdus ꝛ c. q̄ in eo sūt vt ſtelle celiplanete elemēta mixta bō aialia irrationabilia ō qb⁹ pbs proprietates ꝛ paſſiōes ꝓsiderat h ſubiecta sūt nobilioꝛa ſubiecto legū qō ē iuſticia i pollitica ꝓuerſatiōe q̄ āt celū intelligētie ꝛ planete sint nobiliores ipa iuſticia ciuili apparet qꝛ sūt icoꝛruptibiles ſimpliceſ ꝛ ppetue cāe sūt eoꝛ q̄ i mūdo sūt a qb⁹ rō ꝛ nā reꝛ dependet ꝛ oēs ei⁹ opatōeſ iferioꝛes legalis aūt potētia ē q̄dā opatio variabil ipa ēt aia būana nobilioꝛ ē ſine cōpatōe potētia legali ꝛ ipa iuſticie cōicatōe cū sit ſubiecta ſimplex ꝛ ppetua ꝛ eodē mō ē dicēdū ō itelligētijs ſupioribus vt hꝫ i lib. ō aia ſiꝛ ꝛ ipſe hō vī nobilioꝛ ipa iuſticia legali qꝛ cū efficiēſ ꝛ finaꝛ sūt nobiliores ipō cauſato vt. c. cū ceſſante de app. l. adigere §. q̄uis. ff. de iure pzo. ꝛ hꝫ in libro de cauſ. ꝛ faci. l. eā q̄ſ. C. de fideicō. Sz iuſticia est effectus cauſatuſ ab homine ꝛ ēt ad finē hominis inuētus ḡ nō est nobilioꝛ ipſo homine ḡ ſcia illoꝛū est nobilioꝛ ſcia legali ꝛ eodē mō ꝓbo. q ſubiectū medicine est nobilius ſubiecto legis nā ſubiectū medicine est coꝛpus humanū animatū lz ſubiectū legis ē iuſticia cōicatiua ḡ ſubiectū medicine est nobilius ſubiecto legali homo est dignoꝛ qꝛ est nobiliſſima crea-
35 turaq; vt. l. iuſtiſſime. ff. de edil. edi. † Nā cā efficiens alicuius opationis est nobilioꝛ effectu a ſe ꝓducto iuxta illud manus tue dñe fecerūt me ꝛ ꝓbaꝛ in li. de cau. ḡ homo est nobilioꝛ iuſticia politica ꝛ cōicatiua ḡ est nobili⁹ ſbiectū medicie q̄ legis ꝛ p ꝓns ē nobilioꝛ ſcia. ¶ Quito adduco illa ſcia ē nobilioꝛ altera cuiuſ finis ē dignioꝛ
36 qꝛ ois laus i fine caniſ † oē agēs agit pp finē ꝛ finis ē q
a mouet agēte ꝛ ē cā cāq; a vt dicit pbus ꝛ ꝓbaꝛ i. l. eā quā .C. de fideicō. Sz finis phie nālis ē dignioꝛ q̄ finis lega-
37 lis cenſure q̄ demōſtro † qꝛ finis itēt⁹ a nāli philophia
b est felicitas actuū b humanoq; ſz finis legalis cēſure nō ē va felicitas actuū humanoq; ḡ finis nālis philoſophie est dignoꝛ fine legaꝛ cēſure q̄ appet qꝛ finis legaꝛ cenſure ē felicitas q̄dā circa quoddā cōicari ꝛz ciuilē ꝓuerſatione talis aūt nō ē va felicitas actuū humanoq; vt ꝓbaꝛ in libro ethicoq; ꝛ eodē mō ē dicēdū de medicina vt finis medicine sit dignioꝛ fine legalis cēſure. † Naz finis medici
38 ne est cōſeruatio ſubſtātie ꝛ eſſentie hominis finiſ autem legis eſt

legis est conseruatio qualitatis ⁊ accidẽtis q⁊ bona ⁊ honesta ꝓseruatio in alijs aũt substãtialis ⁊ ꝓseruatio substãtie ⁊ forme dignior est ⁊ magis necessarius sine qualificatiuo ⁊ ꝓseruatiuo qualitatis ⁊ hoc clarissimus. †q⁊ substãtia est dignior accidente q⁊ accidẽs ẽ i eẽ vt voluit pbus[a] in.v.phisicorum ⁊ in.l.eius.ff.si cer.pe. Mã finis legis est bona est honesta cõicatio boium sed finis medicine é conseruatio corporis humani ⁊ per ꝓñs dignior est ergo scia naturalis ⁊ medicine dignior est legali censura ⁊ p ꝓñs doctoratus in eis est preferẽdus doctori legum. Sexto faciat nulla doctrina põt appellari scia nisi que est veroꝝ ⁊ eternorum in veritate ⁊ impossibilium aliter se habere. †Nam scia est veroꝝ[b] vt voluit pbus in primo posteriorũ q⁊ nihil scitur nisi verũ voluit Bal.in.c.ij.de consti.vbi dicit ꝙ scia est entium nõ eorum que natura.aut ars reuelauit Bal.in.c.cũ cõtingat de rescrip.pe. de ancha. in cle.i. de concess.preben.⁊ per glo.in.l.si pater.ff.de here.instit.,pbatur in.c.qui occidit.xxiij.q.viij.sed pbia est huiusmodi ⁊ legalis censura est circa contingentia in humanis actibus extrinsecus contingẽtibus aliter se hr̃e ⁊ diuersimode se hr̃e ⁊ iõ dicimus ꝙ lex adaptať tempori.⁊ est mutabilis ex varietate tempoꝝ.iiij.di.Ş.erit aũt lex.c. nõ debet de consangui.⁊ affi.c.pe.de cle.non resi.c.suggestũ ỏ deci. l.ex facto.ff.de vulg.⁊ pup.⁊ per ꝓñs vr̃ ꝙ sit preferẽdus doctor pbie aut medicine doctori legum aut canonũ. †Et ego in primis cunabulis dedi operã studijs pbie ⁊ decreuerã incumbere studio medicine sed eũ venissem bononiã mutaui opinionẽ ⁊ incepi audire leges voluit deus ꝙ fructuosiorẽ viã elegerim ⁊ per ista triũpbẽt doctores artiũ. ⁊ medicine. ¶Sed in contrariuꝫ vr̃ adesse snia verior ꝙ doctor legũ aut iuris canonici sit preferẽdus qõ sic demõstro.aia est precisior corpore vt.l.sancimus.C.de ss. sanc. ecc.c.cũ infirmitas de pe.⁊ re.cum si. Sed legalis censura est medicina aie ⁊ curat aiaꝫ. Iste est tex.valde sing.cõ[c] iuncta glo.sua.in.c.ceterum de iure calũ. †⁊ maxime ius canonicũ quod tendit ad bonũ aie simpliciter ⁊ ad dirigendum aias ad ipsum deum vt in.c.vt aiaꝫ piculis ỏ cõsti.li.vi.⁊ est glo.que ad hoc reputať sing.in.c.cum cõtingat de iure iurã.sed medicina curat corpus egrotum vt ẽ dictum sed corporalia sunt nihil ad cõparationẽ spiritualiũ vt.c.iter corporalia de transla.prela. Mã vt inqt Hieronymus tẽporalis vita vite eterne cõpata potius est dicẽda mors q̃ vita ⁊ apud Ciceronẽ ỏ somno scipionis. vestra que dr̃ vita mors est ⁊ militat hoc arg.quo ad pbiam q⁊ licet pbia naturalis tendat ad cognitionẽ rerum ⁊ ad quãdam felicitatẽ cognoscẽdi iuxta illud quod scribitur in geoꝛcicis. Felix qui potuit rerũ cognoscere cãs. Nõ tñ tendit ad beatitudinẽ aie ⁊ per ꝓñs censura legalis est nobilior pbia ⁊ medicia. Ro faciat illa scia dr̃ honorabilior altera cuius subiectũ est honorabilius assumptũ ẽ pbi i ꝑ de aia. sed subiectũ legis ẽ iustícia. ⁊ iusticia ẽ oium aliaꝝ virtutũ maior. vñ scribiť apud ciceronẽ in libro ỏ senectute. Ø primo iustissimo cuiq̃ iter in celum pateret ⁊ expeditissimũ pp iusticiã quis acquirit beatitudinẽ ⁊ iõ dicebat aristoteles in.v.ethecorum ꝙ iusticia est virtus lucẽs vt hesperus ergo censura legalis est nobilior artibus ⁊ medicina. ¶Tertio faciat q⁊ oia denominanť a fine ⁊ finis ẽ q̃ mouet agentẽ vt voluit pbus. sed finis legalis cẽsure est ꝓseruare rẽ publicã ciuitates ⁊ boium congregationes vt probať i.l.ij.Ş.post hec deinde.ff.de origi.iur̃.⁊ ibi Bald. colligit †ꝙ ciuitas nõ põt stare sine iure pito. tendit eniꝫ ab bonũ publicũ pp quod boies efficiunť beati. teste cicerone de somno scipionis in v.oibus q ꝓfiam auxerint adiuuerint atq̃ seruauerint certum esse in celo diffinitũ locũ vbi sempiterno euo fruantur. Sed ad hunc finem nõ tendunt artes ⁊ medicina ergo ex fine cẽsura legalis excedit artes ⁊ medicinã. Quarto illa scia est nobilior alia p quã vita humana melius disponiť. †Mã bõ ẽ nobilissima creaturaꝫ iuxta illud porphirij. sumus.n.rõnales nos ⁊ dij.sz mortales additũ nobis sepat nos ab illis ⁊ in.vi.eneidos scribiť. igneus ẽ illis vigor ⁊ celestis oriigo. vt in illo ouidiano pronaq̃ cũ spectent alia cetera terras ⁊ c.sed per cẽsuram legalem melius disponiť humana vita. Mã p leges hõ hoi prohibeť insidiari. vt.l.vt vim.ff.de iusti.⁊ iu. ⁊ si dicať hoc facit pbia moralis que vetat irasci vetat cupe verat boinez delinquere q⁊ rñde ꝙ non eodẽ modo ex eo q⁊ philosophia moralis prohibet suasiue sed lex prohibet imperatiue ⁊ punitiue vt in.c.bois lex.iij.di. ⁊ in.c.facte sunt leges.iiij.di. ¶Quinto illa scia est nobilior altera per quam homo magis efficiť obediens supremo deo. ⁊ magis ꝓiungitur ipsi deo. Sed per legem nos efficimur boni ⁊ virtuosi. vt.l.i.in prin.ff.de iusti.⁊ iu. ergo. ¶Sexto faciat vt inquit summe sapientie crisipus lex est rerum humanarum ⁊ diuinarum cognitio vt.l.nam ⁊ demostenes.ff.de legi. medicina est cognitio rerum. ergo excellentior est legalis censura cũ eius subiectũ vsť circa diuia ⁊ humana. vt voluit pbus in primo de anima. Sz p legez ⁊ eius obseruantiam nos iungimur deo ⁊ sumus filij ipsi[o] dei ⁊ hémus vitam eternam vt hr̃ in preceptis legis. Sz p medicinã nos sanamur ⁊ curamur sepenumero a morbis sed non iungimur deo p medicinã corporis ita nec ẽt p artes ergo. ¶Septimo faciat †lex ẽ donũ dei. l.naz ⁊ demostenes ⁊ fuit inuẽta deo vt hr̃ exodi.xxxi.c. in vsi. digito dei scriptas ⁊ deutronomi.x.c.⁊ dicitur exodi.xxv.c. dabo tibi duas tabulas lapideas ⁊ legẽ ⁊ mãdata q̃ scripsit vt doceas filios Israel ⁊ sic lex imediate ꝓcessit a deo ⁊ fuit ab ipso deo inuenta. ⁊ ideo magnificamus matrimonium ab auctore ex quo fuit introductum adeo vt i.c. i.de voto li.vi.⁊ leges sunt per ora principũ diuinitus promulgate vt.l.fi.C.de prescrip.long.temp.iuxta illud p me reges regnant ⁊ principes iusta decernũt. Ita dicam[o] in proposito cũ medicina sit bois inuẽtio. q⁊ inuẽta ab apoline esculapio ⁊ hypocrate doctissimo iuxta illud ouidianũ inuentũ ẽ medicina meum sequitur ꝙ magis est bonorandus legista q̃ artista. aut medicus ⁊ maxime q⁊ consuetudo ita se hz.⁊ ita est interpretata consuetudo ⁊ minime mutanda sunt ⁊ c.l.minime.ff.de.ll.c.cum dilectus de consue. ¶Ocrauo facit glo.in.d.c. non sane.xiij.q.v.q̃ colligit ex illo tex.ꝙ premittit medicos quasi digniores. †cũ non sint maioris valoris q̃ obstetrices. allegat.l.fi.Ş. finaũt.C.cõia deleg. ¶Nono dico ꝙ ẽt ẽ dignior ex modo acqrendi faciliori modo acquirimus sciam legalẽ q̃ artes liberales aut medicinã lz modus sciendi in pbia naturali sit demostratiu[s] ⁊ sit certior ⁊ sit verior. iuxta illud certior aure arbiter é oculus. l.si irruptione.Ş.fi.ff. finium regum.l.ij.in versi.atrox aspectu.ff.de ferijs cuz si. ¶Et eodem mõ modus sciendi medicinam ẽ demonstratiuus aut diffinitiuus vt apparet ꝑmo teb. ꝑmo canonis tertia feu.primo † itẽ modus sciendi leges ẽ positiuus vt voluit philosophus in primo ethicorum nihilominus nõ est infinitus ⁊ fallax ideo non est certus. ⁊ demonstratiuus. Sz modus sciendi leges lz sit positiuus tamen est finitus ⁊ sic est certus ⁊ adduco tex.valde singu.in ꝑma cõsti.ffoz.Ş.quibus in versi.omnes tñ infinite sunt hec sola sciẽtia finẽ habet mirabilẽ ex quo tex.probatur primo ꝙ legalis cẽsura est sciẽtia qõ ẽ ꝓtra multa argumenta adducta in ꝓrium scõo ꝓbať ꝙ est sciẽtia finita ⁊ tradiť p modos certos determinatos ⁊ finitos. Tertio ꝓbat ꝙ finis suis é mirabilis ⁊ faciat illud qõ bẽtur in amphorismis hypocratis cũ dicit † vita breuis ars vera longa tps acutum. experimẽtũ vo fallax ⁊ p ꝓñs seq̃ť ꝙ rõne mõi p quẽ scit scia legalť ẽ excellẽtior q̃ artes ⁊ medicia. ¶Decio, faciat illa scia est alia excellẽtior cuius finis excellẽtiorẽ ꝓducit effectuz q⁊ ois effectus assimilať cãe † q⁊ nã ẽ vis inscita reb[s] ex sibi bus sibia ꝓcreans vt in primo de generatione ⁊ corrup.c. ius nãle ꝑma di.l.ꝙ si nolit.Ş.si mancipiũ.ff. de edil.edic. Sz pitus i cẽsura legali efficiť parẽs impatoris. Mã impator appellat doctores iurisl.parentes. vt ẽ tex.in.l.ex diui. .C.loca in vsi. apud vulpianũ pentẽ nr̃uz. lz nõ inueniť iur̃ cautũ ꝙ pbus aut medicus sint parẽtes impatoris ⁊ lz di

a¶ Philosophus. Colligitur alleg.loco p to. ⁊ i.Ş.prime pbie ⁊ i p dicamẽto sbie in princi. ⁊ q̃ tuplex sit sbia fm legistas vide bar.in tractatu de teste. versi.xli.

b¶ Verorũ. Colligiť originaliusistud dictũ alleg.loco tex.comen.v. ⁊ facit tex.xxiij.q.viij.c.occidit ⁊ qõ voluit bart.in.l.ij.Ş.qõ obseruari.C.de iuram.calu.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tat q̄ medicus p̄nci. eq̄pet duci sit ita nō tñ sequit q̄ pp̄ hoc sit p̄ponēdus iure consulto. Nam iurisconsultus est pater imperatoꝛe qđ bene notabis ad declarationē. d. l. i. C. de comitib⁹. † qꝛ si in curia p̄n. aut pape sint duo doctoꝛes quorum unus sit medicus principis. ⁊ alter sit p̄siliarius q̄ p̄ferretur doctoꝛ consiliarius qꝛ dicitur pater imperatoꝛis. Undecimo faciat illa scientia dicitur nobilioꝛ cuius splēdoꝛ illuminat uniuersū. hā publica utilitas p̄fert p̄uate. l. i. in fi. C. de cad. tol. c. bone de postu. pla. cū si. Sz p sciam legalē illuminat mūdus ut p̄bat. i. d. auc. habita. † Sūt. n. iuriste omni tpe felices. Ita dixit text. in prima p̄stit. ffoꝛ. Nec p̄mittunt leges aliquem iurisconsultuz in anxietate. aut paupertate uiuere ita dixit tex. in auc. de here. ⁊ fal. §. fi. ¶ Duodecimo faciat oꝛbis maioꝛ ē urbe. c. legimus. lxxxiij. di. sed legalis censura prodest uniuersis qꝛ bonoꝝ inuitat ad p̄miū. ⁊ malos prohibet a malo ut. l. i. ff. de iusti. ⁊ iur. sed medicina prodest egrotis ⁊ sic non prodest uniuersis ideo dicebat dñica ueritas q̄ sanis non ē opus medico ergo maioꝛ ⁊ honoꝛabilioꝛ est scia legalis. Decimotertio sacerdotes p̄ferunt laycis sunt enim dij. ut i. c. cum ex iniuncto de here. c. sacerdotibus. xi. q. i. † sed doctores legum dicunt sacerdotes ut in. l. i. ff. de iusti. ⁊ iur. i. huius merito qs sacerdotes nos appellat ergo doctores legum p̄ferunt doctoꝛibus artium ⁊ medicine. ¶ Decimoquarto faciat qđ habet in. c. gloꝛiosus deus i sanctis suis in cle. i. de reli. ⁊ vene. sanctoꝝ ubi dicit † q̄ doctores quasi illuminosas ardentes candelas super candelabruz positas uniuersum coꝛpus oꝛbis errorū tenebris fugatis uelut sydus irradiat matutinum. ⁊ sic doctoꝛes iure stant sicut sydus in celo ergo p̄ferunt medicj. ⁊ faciat text. i. c. sup specula de magistris. ubi dꝛ q̄ doctoꝛes uelut splēdoꝛ fulgent firmamenti. ⁊ uelut stelle sunt in eternitates ppetuas p̄mansuri cū plurimos ualeant edocere in ver. dñice ueritatis ⁊ facit. c. multi de peni. di. ij. ubi tex. appellat doctoꝛes solis radios pro certo per istos tex. p̄ponēdi uidētur iuriste artistis ⁊ medicis. ¶ Decimoquinto adduco tex. cui mundus respondere non pōt in prima consti. ffoꝝ §. qbus ubi tex. dicit ⁊ q̄ pene in nulla alia euenit arte. cū ⁊ si uillissime sint uñ probat ibi tex. q̄ oēs alie artes dicuntur uillissime habito respectu ad sciam legalē. Ex quo sequitur q̄ habito respectu ad doctoꝛes iuris doctoꝛes artium ⁊ medicine succūbent. ⁊ si dicatur q̄ lex non est ars. dico q̄ ibi probat ꝓrium q̄ immo ē ars. ⁊ sic est ars scia pbia uera ⁊ non simulata. ¶ Decimosexto faciat facultas legalis dꝛ esse thesaurus ita probatur in prima cōsti. ffoꝝ ergo excellentioꝛ est artibus ⁊ medicina sicut thesaurus alijs metallis. hinc est q̄ doctoꝛ iuris ciuilis appellatur anteceſſoꝛ ⁊ magr̄. ut in prima consti. ffoꝝ appellatur doctoꝛ ut in proemio gregoriano appellatur dñs in auc. habita. C. ne fil. pro pa. ⁊ preceptoꝛ in. l. si in legibus. ff. de dam. infec. item pr̄ iuris in. l. i. C. de excus. artifi. lib. x. item prophete ut in. c. si rectoꝛ. xliij. di. in ſi. prophete. nō nū quam doctoꝛes uocantur principis. appellat iure doctoꝛē nobilissimum. l. ij. §. fi. ff. de excus. tut. ⁊ alios appellet subditos ⁊ fideles iure doctoꝛes appellat amicos. l. diui i. ꝝ. domicij amici nr̄i scribit tali doctoꝛi p̄ presidē pater ⁊ nō frater. l. ij. C. de offi. diuers. iudi. sedet ad latus principis. ¶ Decimo septimo faciat unuz quod egre ⁊ moleste ferre deberent omnes qui saluatoꝛem dñm nostrum Jesum xp̄m colunt † q̄ iudei assumuntur ad doctoratum in medicinis. sed non p̄nt assumi ad doctoratum iur̄. ut. l. fi. C. de postu. ex quo sequitur q̄ cum iudei non possint assumi ad doctoratū ut per Bar. in. l. fi. C. de iudeis. Si ergo assumūtur ad doctoratum medicine sequitur q̄ doctoratus medicine non est dignitas ⁊ per ꝓns preferrendi sunt legiste artistis ⁊ medicis. nisi dicamus q̄ de facto ⁊ non de iure iudei assumunt doctoratuz in medicina. ⁊ artib⁹. ¶ Decimo octauo faciat ar. † ab ordine littere est ualidum i iure ut. d. l. generaliter. §. quid ergo. ff. de fideic. li. vij. Sz ex ordine littere notarius p̄fertur medico. Ita habetur in. l. fi. in p̄in. C. cōia de lega. ergo multo fortius iurista p̄feretur medico. ⁊ faciat quia seruus non potest eē notarius ut in. l. generali. C. de tabula. li. x. ⁊ tñ seruus pōt esse medicus ut ibi ergo inferioris gradus est medicus q̄ sit notarius. ¶ Decimonono si qs opponat cō lege magistros. C. de profes. ⁊ medi. li. x. ubi ex ordine littere medicus doctoꝛ p̄fertur ergo idem erit regulariter q̄ medicus p̄feratur iuriste. qꝛ ad hoc rñdeo q̄ cessat tale arg. quando est expressum in iure ꝓrium sed in iure est contrariuz expsm ut apparet in p̄fata rubrica de profess. ⁊ medi. ubi profesſoꝛ iur̄. p̄fertur medico. ¶ Uicesimo faciat † subrogatum sapit naturam eius in cuius locum subꝛogatur. ut. l. eum qui. §. qui iniuriaꝝ. ff. si quis cau. c. ecclesia ut lite pen. cum si. Sed doctoꝛes legis subrogant loco dei ergo p̄feruntur medi. minoꝛ probat. † Nam deus a p̄ncipio creauit celum ⁊ terram ⁊ oia que in eis sunt ⁊ angelicam ⁊ humanam naturā spūalia ⁊ tpalia que oia per se ipsuz rexit ⁊ gubernauit sicut factoꝛ suam rem gubernare solet ⁊ hoi quem fecit p̄cepta dedit ⁊ transgrediēti penā imposuit ut habetur in genes. ho. ij. ⁊ iij. c. ⁊ rexit mundus vsqz ad tempus noe quo tempoꝛe deus incepit regere creaturas suas per ministros suos. quoꝝ primus fuit noe. postea per patriarchas per iudices per reges vsqz ad tps xp̄i qui fuit uerus ⁊ naturalis rex noster iuxta illud deus iudiciū tuū regi da. Ita pulchre scribit Inno. in. c. lz ō fo. compe. ⁊ sic apparet q̄ iudices ut apparet in li. iudicū sucesserunt loco dei ad regendum populū ergo doctoꝛes iure dati sunt ut regant populū in locum ipsius dei. quod regimen non fuit datū artistis ⁊ medicis ergo nobilioꝛ est scia legalis q̄z artium ⁊ medicine qꝛ deus regit mundum lege. ⁊ nō medicina. ¶ Uicesimoprimo si quis opponat scia legalis est reducibilis ad nibilum ergo nō est scia qꝛ ē de ꝓtingentibus que possunt adesse ⁊ non esse. ⁊ scia est ens entium ut dictum est supius lex enim potest aboleri per non usum ut per glo. in. l. rē nō nouā. C. de iudi. glo. in c. i. de treuga ⁊ pace per dispositionē principis qꝛ pōt illam tollere ⁊ corrigere. qꝛ eius est tollere cuius est ꝑdere. l. rem non nouam. C. de sa. san. ecc. facit. §. erit aūt lex. iij. di. ubi lex adaptat tempoꝛi. c. non dꝛ de consangui. ⁊ affi. cum si. ergo scia legalis non est scientia. qꝛ ad ista pōt responderi q̄ lz lex corrigat tñ rō legis nō corrigit. lz semp remanet firma ut. l. i. ff. de coniungen. cū emā. lib. in glo. ⁊ per glos. in. c. i. §. eo. ⁊ in. c. fuerunt. vij. di. cum si. ⁊ per ꝑns remanet firma scia legalis posito q̄ lex non obseruet. ⁊ sic sequit † ex istis q̄ lz artista uel medicus sit doctoratus a principe uel in loco illustriori ⁊ iurista sit doctoratus ab inferiori a principe. uel in loco non ita celebri quo casu p̄fertur doctoratus a principe. ut. l. i. ff. de albo. scrib. cuz si. Nihilominus non p̄ferret iuriste. sed que pars sit ō iure uerioꝝ non est meū decidere. tū qꝛ non adhiberet mihi fides in cā propria ut. l. i. C. ne quis i sua cā laus in proprio oꝛe fordescit. tum et qꝛ ut dicit cicero in primo officiorum utriq̄z socratici ⁊ platonici uolumus esse. Ego in teneris meis ānis p̄stiti opam artib⁹ aio proficiendi in medicina. ō illi facultati semp adhibeo sūmā reuerētiaz. ⁊ eodē mō huic nr̄e censure ciuili ⁊ pontificie i qua p ānos. xxij. dedi opam laudē gloriam ⁊ honoꝛem p̄m paruitatē meā impendam. Posset adduci illud quod scribit in poetria dignus tñ utraq̄z uitula. ¶ Et inquātū superius dictū est q̄ supremus doctoꝛ in facultate minus nobili non p̄fert doctoꝛi medioc. nobilioꝛis facultatis. posset adduci in cōtrarium Bal. in. d. l. fi. in p̄in. C. cōia de lega. ubi colligit † q̄ qui habet meliorē artē. ⁊ ē magis prouectus in arte plus ualet q̄z alius. ⁊ sic colligit q̄ qualitas bz meliorare subiectum. ut. l. acquilius. ff. de donat. qꝛ inquantum dicit q̄ qualitas habet meliorare subiectum uidetur sentire q̄ magis doctus p̄ferratur ⁊ q̄ magis prouectus p̄ferat qꝛ respondeo q̄ dictum Bal. procedit respectu eiusdez artis ⁊ professionis. qꝛ tunc attenditur ad nobiliorem scias seu artem ⁊ ista tenet menti. Non aliter hic examino utruz doctoꝛ

50 51 52 53 54 55 56 57 58 59

a ¶ Probat ubi tex. Argumentū ab auctoritate nullum ē fz pbuz ⁊ ueritatē ⁊ si vz dñi artiste habēt auctoritatem magni auerroys q̄ appellat sequentes leges inuoluentes ⁊ stultos ut p̄z. viij. phisi. tex. comme. iiij. ⁊ i. plogo eiusdē ⁊ p totū libū mēta dicit ⁊ i. ij. meth. ij. phis. ⁊ ij. ce. ⁊ mūdi. ⁊ i tota moralı pbia mirabilia leges insup hēnt rōnē pbi de corrupt ibil. b⁹ nō hēri sciam an vo lciētia legalis corruptibilis sit vide c. nō dꝛ de ꝓsan. ⁊ affi. ⁊ p to. coꝛp⁹ iu. ⁊ sic abi in malaz rē cū sine rōe disputare absurduz sit qꝛ homo recipit specificā differētiam a rōne.

b ¶ Appellat. Adde gl. i. l. i. ꝑnc. ff. si cer. pe. ⁊ i. l. fz. C. de ꝓtra. ⁊ comit. stipu. ⁊ vide cardi. in clemen. ij. q. iij. ō magi. qui. oia epitheta legistaz ꝓnumerat ⁊ vide melioꝛē tex. q̄z sit ī toto coꝛpe iuris i. l. i. ff. ō ue. ⁊ exoꝛdi. cogni. qui appellat sciam legalem sacratissimam.

doctor preferat militi. ꝛ an filius doctore q̃ doctor pfe
ratur doctori cuius pater non fuit doctor. qz sunt aliena
ab eo ꝙ tangit̃ p̃ doc. ¶ Et si quispiã opponat de eo qõ
bĩ in. l. nemo. C. õ offõ magr̃i offõꝝ vbi dicit̃ is gradu ce
teros añcedat q stipẽdia meliora vł labor prolixior fece
rit añ ire vbi ille pferł qui habet maius salariuz vel ẽ an
tiquior quia intelligit̃ respectu eiusdẽ facultatis ꝫ appa
ret per illud v̄bum ceteros qz iplicat sikes psonas. ar. l. si
fugitiui. C. de seruis fugi. ꝛ. c. sedes de rescrip. Et inquã/
tũ superius dixi ꝙ doctor ẽ preferẽdus antiqori fac̃. d. l.
nemo. ꝛ. l. iij. §. seruus. ff. de pdi. ob cãm. c. ego solis. ix. di.
ꝛ. c. multi. xli. di. xxiij. q. iij. c. sicut. ꝛ. l. i. §. oibus. C. de ve/
teri iur̃. enucle. glo. in. l. gallus. ff. de lib. ꝛ posthu. ẽ tñ ve/
60 rum† ꝙ psumptio ẽ ꝙ doctor antiquior sit doctior. ꝛ
volẽs probare p̃rium oz producere. xv. testes vt ẽ tex. sin
gu. in. l. vnicuiq;. C. de proxis sacroruz scrineorum li. xij.
61 ¶† Nota ꝙ licitũ est ar. de lege ad psuetudinẽ p locuz
a maiori vt illud qõ non pot facere lex non poterit itro/
ducere consuetudo est. n. potẽtior nemus legis q̃ consuẽ
tudinis qz lex resultat ex expresso psensu legis latore. sed
psuetudo psensu ciuiũ. vt. l. de qbus. ff. de leg. c. psuetudo
. i. di. ꝛ sic statutum ꝛ consuetudo differũt tanq̃ expssuz
ꝛ tacitum qz statutũ ẽ expressa pactio ciuiũ. ꝛ psuetudo
est tacita pactio ciuiuz. vt. d. l. de qbus de quo plene per
Bart. ꝛ Bal. in. d. l. de quibus ꝛ per dñm An. in. c. fi. de
consuetu. Ang. in. §. ex non scripto insti. de iure naturali.
ꝛ adduco ego simile quod dicimus de pacto ꝛ statuto
62 † vt valeat argu. a maiori ꝙ illud quod potest fieri pa/
cto potest fieri statuto. ꝛ illud quod non potest fieri pa/
cto non sequitur ergo non potest fieri statuto. qz poten/
tius est statutũ q̃ pactum ita intelligitur gl. que reputa/
tur singu. in rubrica. C. de decre. decur. lib. x. ꝛ faciat glo.
in. c. pe. de consue. lib. vi. tex. melior de iure in. l. generali/
ter. C. de fideiuss. ꝛ quod habetur in. l. neque pignus ꝛ i
. l. ex pretorio. ff. de reg. iur. ¶ Sed in contrariũ oppono
63 de eo quod habetur in. c. venientes de iure iur.† vbi non
valet statutum prohibens appellationem ꝛ tamen valet
pactum ꝙ non liceat appellare ergo plus potest pactuz
q̃ statutũ ꝛ ẽt oppono de eo quod habetur in auc. cassa
64 ꝛ irrita. C. de sa. sanc. ecc.† vbi non valet statutum contra
libertatem ecclesiasticam. ꝛ tñ valet pactuz tex. est valde
65 sing. in. l. si qs ita. C. de pac. inter emp. ꝛ vend.† vbi oz pa
ctum vt in certo loco possit edificari capella. responde ꝙ
illa auc. ꝛ. d. c. venientes habent locuz in statutis vniuer
sorum ꝛ vniuersaliter factis que presumuntur facta i de/
rogationem libertatis eccl̃ie ꝛ iur̃. superioris. secus i pa
ctis priuatoꝝ vt in. d. l. si quis ita. ꝛ. l. si ita qs. §. ea lege ꝛ
verbo. ob. ꝛ. l. i §. interdũ. ff. a qbus appel. non lz. Et si op
ponat̃ contra predicta ꝙ cõsuetudo derogat legi. respõ/
deo illud est ex legis pmissione ꝛ non aliter ꝛ idez potuis
set facere lex ꝙ consuetudo ar. c. fi. de consue. ꝓiuncto. c.
i. de consti. li. vi. Et etiam tollitur quod dixit glo. no. insti
66 tu. de iure naturali. §. ex non scripto† ꝙ cõsuetudo habet
tres proprietates imitatur. n. legez. qz succedit loco legis
vbi deficit lex. xi. di. in bis interpretatur legem. c. cũ dile/
ctus de consue. l. si de interpretatiõe. ff. de. ll. itez derogat
legi. c. fi. de consue. oia. n. ꝫ facit ex permissiõe. l. vt. l. oẽs
populi. ff. de iusti. ꝛ iur. aliter non posset inferior tollere
legem superioris cle. ne romani de elec. vide que plene di
67 xi in rubrica de consue.† Nota ꝙ lex ciuilis nec consuetu
do potest facere ꝙ clericus conueniatur de aliquo crimi
ne coꝝ iudice seculari ꝛ cum tex. loquatur simpliciter de
clericis oz intelligi in quocũq; ordine constitutus ar. c.
cum non ab homine. j. e. Sed quia ille tex. loquitur in cri
mine tamen idem est dicendum in causa ciuili ꝫm docto
res. ꝛ bene ꝫm do. Abb. quia nec in ciuili nec in crimina
li valet consuetudo allegat. c. qualiter. j. eo. ꝛ. c. si diligen
ti. j. ti. primo nec valet cõsuetudo licet superior sciat ꝛ to
leret qz est irrationabilis. nec patientia iuuat vt hic dicit
Jo. de lig. ꝛ gaspar de caldarin. c. decernimus. s̃. eo. ꝫm
do. Abb. ¶ Tu adde primo ꝙ nec psuetudo nec lex pos
sunt subijcere clericum iudici layco vt in crimine puniat̃
ab eo ꝙ multo minus poterit priuat⁹ homo. ꝛ adduco
68 Bal. in. l. ij. C. vt in pos. leg.† vbi dicit ꝙ non potest testa
toz legando clerico subijcere eum foro laycali vel iudici
non suo. ꝛ allegat gl. quam dicit sing. in. l. nẽo. ff. de leg.
primo. ꝓbo adde ꝙ tex. ꝫ loquitur de aliqua cõsuetudine.
qz siue sit introducta a laycis solis vel a clericis ꝛ laycis
insimul ar. c. sacrosancta de elec. non põt contrarium di/
sponere talis consuetudo per istum tex. adde etiam dũ di
cunt Jo. de ligna. ꝛ gaspar ꝙ non obstat scia superioris
dico ꝙ recte loquuntur. sed oz allegari glo. sing. in. c. si i
peratoz. xcv. di. que dicit ꝙ illud priuilegium clerici ba/
69 buerunt a deo vt non cõueniantur coram layco† qz nec
papalis nec imperialis potestas põt contrariuz dispone
re vt in. c. dixit dominus. c. iulianus. c. is qui preest. xi. q.
iij. ergo nec tacite nec expresse. ꝛ plus dico ꝙ ꝫ est casus
quem reputo sing. ꝙ clericus non potest conueniri in cã
criminali corã layco pro quo vide dicta in. c. atsi clerici
. s̃. eo. Adde etiam inquantum dicunt idem in causa cri/
minali dictum in se est verum per. d. c. qualiter. sed non ꝓ
batur hic vbi tex. loquitur in crimine ꝛ ideo nõ bene col
ligit notabile hic do. an. ꝙ in quacunq; causa debet con
ueniri clericus coram ecclesiastico ꝛ inducunt istum tex.
70 hosti. ꝛ Jo. an.† ꝙ cã ecclesiastica⁹ est tractanda ꝛ finiẽ
a da ꝫm canones ꝛ sacras regulas nulla ptradictione ob
stãte. vt in auc. de san. epi. §. sinaũt ecclesiastica. ꝛ §. sequẽ
ti vsq; ad. §. pro omnibus in auc. de manda. princip. §. si
vero canonũ. ꝛ possunt episcopi quãcũq; personaz trans
gredientem sacram regulam punire in auc. de san. epi. §.
vt aũt omnes. Sed opp. ꝙ quãdoq; laycus iudicat cleri
cum vt in. c. cum non ab homine. j. eo. Solue ꝙ ibi loqui
tur in depposito tradito curie. sed hic loquit̃ in alio casu.
¶ Opp. cum glo. ꝙ valeat consuetudo contra ius. x. di.
c. de hys ꝛ. c. fi. de consue. Solue ꝙ valet consuetudo q̃
est rõnabilis ꝛ prescripta vt ibi sed ista non erat ratione
bilis sed contra libertatem ecclesiasticam. de hoc dixi ple
71 ne in. c. fi. ꝛ in. c. i. de consue. vide ibi. ¶† Querit ꝫ bal.
statuto ciuitatis m̃i. cauetur ꝙ nullus subditus potesta
tis medionali possit alienare rem imobilem in nõ subdi/
tum nisi soluat tm̃ pro libra vtrum possit alienari in per/
sonam ecclesiasticam ꝛ si prohibeatur expresse. an sit iter
pretandum esse contra libertatem ecclesie. ꝛ refert ꝙ lau
dabilis memorie dñs signerolus ꝺ homo deis de medio
lano post prolixas allegatiões pro ꝛ contra finaliter cõ
suluit ꝓsilio. xviij. ꝛ sequitur ꝙ posito pro constanti ꝛ ve
ro sicut est ꝙ dictum statutum prohibet alienationẽ fieri
in personam ecclesiasticã tñ tale statutum tz nec est cõtra
libertatẽ ecclesie qz ẽ ꝓditum fauore publici boni ꝛ sub/
ditoruũ vt eis sua imobilia ꝛ territoria cõseruentur vnde
non est censendũ esse contra libertatem ecclesie sed pro li
bertate publici territorij ꝛ publicaꝝ functionum ꝛ dicit
Bal. ꝙ res publica equiperatur ecclesie. l. fi. C. de sa. san.
ecc. vnde sicut ecclesia oz defendi in iur̃ib⁹ suis ita ꝛ ciui
tas. tum quia dominus post imponere legez rei sue. vt nõ
possit alienari in ecclesiam vel in aliam personam poten
72 tiorem vt. l. si ita quis. §. ea lege. ff. de verb. obli.† ꝛ illud
quod potest fieri pacto põt fieri statuto vt per gl. in rubri
ca. C. de decre. decur. li. x. quod est sine dubio ꝫm Bal. in
predijs tributarijs ꝛ affectis oneri perpetuo collectarũ.
nã ecclesia non debet pati iniustum. nec facere iniustũ ma
xime circa diminuendas rei publice vires vt in. c. i. §. ꝛ si
clientulus de alie. feud. ꝛ est expressuz in. c. i. §. donare in
ti. qualiter olim feudum propzieta. priuet̃. ꝛ in. c. i. in fin.
prin. de prohib. alie. feud. plotariuz ita ꝫ residet bal. pro
certo satis leuiter hic transit Bal. primo allegat. l. fi. C.
de sa. sanc. ecc. que nihil facit lz enim ciuitas equiparetur
ecclesie non autem in preiudiciuz ipsius ecclesie vt ibi no
73 tatur. Secũdo allegat† ꝙ quilibet potest imponere legẽ
rei sue in preiudicium ecclesie istud non sequitur ergo ꝛ

a¶ Lã eccle
siastica. Adde
c. qõ clericis õ
foro compe. ꝛ
Pau. de cast.
in psi. xlviij. q
pulchre istam
pclusionez ex
aminat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

statutum.qz primo casu non est contra libertatem eccle/
sie.Sed scõo casu sic vt supius demonstraui.z voluit idẽ
Bal.in.l.si quis ita.C.de pac.inter emp.z vẽdi. Nec ob
stat.§.donare.quia loquitur in feudo quod habet spãlez
naturam.z etheroclitam a cõibus regulis vt dixi in.c.ce
terum.§.eo. ¶ Sed adde q istam qõem disputauit ob/
seruande memorie do.ricardus ỏ sali.vt ipse refert in re/
petitione.l.i.C.de sa.sanc.ecc.in ciuitate mki z alijs iure
peritis existentibus mki in sala domini archiepiscopi Jo
annis de vicecomitibus tempore eius vite z mouetur q
si hoc põt fieri per principem rõne ductum ad sic statuen
dum ergo eodem mõ poterit statutum rõne ductum ita
statuere z si apparet q rõe motus princepa ita facit cre/
dit q põt z si non apparet de ratione in dubio presumit
pro principe ar.l.vni.ff.ỏ offi.prefec.preto.z quod notat
74 Ly.in.l.rescripta.C.de preci.imper.off.z plus dicit † q
si non sube ratio iusta in principe ipse peccaret tñ lex sua
obseruaretur quo ad ius fori z in foro ciuili z p hoc di/
cit apparare responsum rõnibus que possent adduci in
contrarium ita residet do. ricardus. ¶ Tu pondera qz
75 iste homo vehementer erat ex eo † qz arguit de lege z po
testate imperiali ad statutum munucipũ qõ non est bene
dictum z in p̃rium adduco sing.tex.coniuncta doctrina
76 Bar.in.l.si diuina domus.C.de exac.tri.li.x.† vbi lex im
perialis in prohibitione alterius comprehendit ecclesiã
sed non statutum municipale z sic male arguit maxime
qz quicquid facit imperator presumitur facere vt deus
vt i auc.de here.z falci.in prin.z habet celeste arbitriuz.
vt.l.i.z epla inter claras.C.de sum.tri.nõ sic est in statuẽ
tib⁹ iure municipij.z sic nõ bñ arguit ricardus. ¶ Ego
istam questionem examinaui melius q̃ alius in allegãti
repetitione rubrice de rep.ecc.non alie licet tunc nõ vidis
sem repetitionẽ ricardi in.d.l.i.vbi leuato vello se expe/
dit vide que ibi dixi z pondera istum tex.qz si lex nõ põt
ergo nec z consuetudo a maiori z ió subtiliter inducen/
do istum tex.confunditur argumentatio ricardi qz posi
to q lex impialis posset facere banc prohibitionez tamẽ
non sequitur q z statutum qz ỏ arguitur a maiori si lex
non potest ergo multo minus consuetudo põt istud non
sequitur per ea que superius dixi z ideo circa istã qõem
videtur dicendum q aut est prohibituz a lege canonica
ergo lex ciuilis sequitur canonẽ vt ỏ z multo forcius cõ
77 suetudo sequitur canonez z sic non valet. ¶ †Querit ỏ
Bal.vtrum valeat testamentum factũ contra libertatez
prelati vel regule vt si legatur monacho ita q abbas ei
non moueat controuersiam gl.dicit q sic.l.lucius.§.tres
heredes.ff.ad trebel.argu.l.ticio.centũ.§.i.ff.de condi.z
demon.Bal.soluit aut legatum tendit ad pietatez vt ad
alimenta z valet z debet seruari forma testamẽti aut ad
proprietatem z tunc valet testamentuz z non forma ei⁹
qz ista adiectio est contra propriationem que debetur ex
vi regule monacalis vnde ne dum testator sed nec papa
posset ꝑm.quosdã dispensare remittit ad dicta per se i.l.
i.C.de his que pene nomine istud est alienuz ad isto.c. ta
men vide Barto.in auc.excipitur z ibi Ange.C. de bo.
78 que liber.z do.Abb.in.c.ij.de sta.mo.† ſz de vno posset
dubitari hosti.z Jo.an.hic dicunt q episcopus põt pu/
nire laycum transgredientem sacras regulas an poterit
illum carcerare an faciet illum carcerari per iudicẽ suuz
laycum Jo.an.in addi.spe.in ti.de offi.ordi.z oldra.cõ/
silio de boc al.lxxxx.tenent q per iudicez laycũ pro quo
dicto facit quod voluit Jo.an.c.i.de homicid.li.vi.†vbi
dit q non potest iudex ecclesiasticus imponere penam pe
cuniariam layco sed illam debet facere imponi per iudi
cem suum secularem per.c.ij.de maleficis z.c. postulasti
de iudeis z.c.cum ꝑm.leges ỏ here.li.vj.sed ꝓtra oldra.
z Jo.an.allego.tex.in.c.attendendum.xvij.q.iij.z glo.
in.c.contra idoloz.xxvi.q.v.z.c.ij.de adul. vide domini
cum in.c.cum episcopus de offi.ordi.lib.vi.z alios ibi z
do.pe.in.c.postulasti.J.ti.primo z in.c.ea q̃ de reg.iuꝝ.li.

aCRoma.ad de.d.Alex.de imo.in.l.ij. de vb. sig. z.do. cardi.i clemẽ. ij.de re iu.cuz addit tñ istud79 vbũ sacra itel ligit de ierula lem vt tz not. bal.i.l.ij.C.de nauti . feno. quez omnino videto.

vi.z in.d.c.cum episcopus vbi sequit oldra.z Jo.an.sed
nõ bñ vide dominicũ in.c.cum epi z do.abb.in.c.ij.ỏ pe.
vbi reprehendit Jo.an.si quid boni hic est dictum.La
us deo clementissimo Andreas barbacia.

c **Ausam que.** Judex prouidere debet ne collegiũ litiget coraz eo sine auctozitate prelati ita cõ muniter summatur vel sic z generalius ꝑm do.abb.iudex ex officio prouidere oz vt debite solemnita tes seruent in iudicio qbus obmissis iudicium redditur frustratoziũ.h.d.pro certo istud summarium est longi⁹ q̃ sit tex.c.z sic non põt dici summarium iuxta illud oui/ dianum voto que tuo tua forma repugnat.c.admonere. xxxiij.q.ij.vel sic ꝑm do.An.iudex prouidere oz ne cleri/ ci litigent coram eo sine auctozitate plati.h.d. ¶ Pro certo istud summariũ est valde generale z ex eo sequere tur q capitulũ non posset agere sine ꝓsensu prelati quod nõ ẽ diceñ.qñ litigaꝝ ỏ re spectãte ad mẽsam.capituli iux ta no.in.c.edoceri de rescriptis vel posset sic sũmari vbi capl'm non põt stare in iudicio sine ꝓsensu plati iudex ex offõ suo nõ admittet nisi interueniat ꝓsensus plati.h.d. ¶ Et diuidit primo.ponit factũ decisuz.ſo institutio iu dic.ibi prouideas tercio institutõis ratio ibi ne si nego/ cium. ¶ Casus ẽ qdã monachi mutinẽsis in quẽ aucto res bẽãt cãm ꝑ mõasteriũ albanẽse in curia. Ire fuerunt ipetrate inter alia pars ꝑ quam impetrabant petebat a papa q si isti mutinẽsis monasterij.volebãt aliqd petere venirẽt ad iudiciuz sic legitimati q si contingeret sniam ferri ipsa eẽt valida.z lis sopita iterato non posset susci/ tari papa cãm committit z instruit iudicẽ assignat cãm. Tu pondera vnũ q forte turbaret spũs antiquoz z po/ steriorz hic dicit q ista cã erat inter frẽs dubinẽsis mona sterij.z monarchos.qz si erat inter frẽs vñ q erãt vt quẽ tus z capl'm.sed capliz põt agere sine prelato pro rebus capitularibus vt notaꝝ in.c.edoceri de rescrip.ergo.non regrit auctas supioze vt hic dñ. ¶ Et ỏ dicitur cõtrariũ
1 solue † q de iure cõi bona sunt cõia abbati z conuentui. c.cum ad monasterium de sta.mona.z ita loquit iste tex. ió regrit auctas abbatis.Sed ỏ iure spãli bona possunt eẽ diuisa.z ita loqꝝ.d.c.edoceri. ¶ Nota ibi frẽs q isti de sancto albão appellant frẽs qñqz appellant mõachi
2 vt ỏ.z sic monachi pñt appellari frẽs idẽ dic in moniali/ bus q̃ pñt appellari sorores.vt.c.cãm ỏ elec.z gñaliter di/ cas q qlibet xpianus põt appellari frater.qz oẽs sumus frẽs.vñ i eccl'ia primitiua oẽs fideles appellabant disci puli vel frẽs.Sed postq̃z apli fecerũt cõsiliũ anthiocenũ appellati sunt xpiani.facit text.cũ glo.in.c. sacrosancta. xxv.di.z dicunt xpiani a xpo vt in.c.i. de sacra vnctione glo.in.c.decet de imu.eccl'i.li.vi. qz lauacrũ regnationis facit nos vouere deum patrẽ vt dicit tex.in.c.ad mensaz. xi.q.iij.Sz per excellentiã religiosi appellantur frẽs qz sunt vel eẽ debent magis ꝓiuncti xpo.sicut dicimus in re ligiosis vt omnes boni xpiani possint appellari religiosi vt notaꝝ in rubrica ỏ regularib⁹ z.c.eccl'esia de ꝓsti.z.c.
3 si.ỏ rebus ecc.nõ alie z.c.eccl'esia vt lite pen.† sicut appel
a latiõe vrbis itelligit roma[a] insti.ỏ iure nãli.§.sz quoties
4 z ió dicas † q ꝓprie oẽs monachi profitẽtes tria substã tialia regule siue sint mẽdicãtes siue habeãt bona in cõi põt dici fratres rõne pdicta cle.exiui de ver.sig.cle.oudũ de sepultur.c.nimis de excess.prela.vbi mendicantes ap
5 pellant frẽs. ¶ †Itẽ isti de tertio ordine sancti francisci appellant frẽs.vt i cle.cũ ex eo de sen.exco.sz nõ simplici ter sz appellant frẽs de pnia vñ isti prope z stricte nõ di/ cunt religiosi nec ꝓprie dicunt hre regulã sz potius quẽ dã móz viuẽdi vt ẽ gl.no.in cle.i.ỏ relig.domi.z i.d.cle.
6 cũ ex eo. ¶ †Monachi proprie z stricte dicunt illi q vir tute regule stant solitarie i monasterio nec imiscent se p/ dicationibus nisi bẽant administratiõem dicunt.n.mõa chi a solitudine z dignitate.c.placuit xvj.q.i.z.c.dicim⁹ z.c.doctos.c.ỏ pñtiũ cũ si.ea.cã z qõe ió oẽs mõachi pñt dici frẽs

UVA. BHSC. IyR_275_2

vici frēs ſz nō ꝙuertīt qz nō oēs frēs ſunt monachi ꝛ ſm cōem vſum loquendi illos appellamus monachos de oꝛ dine ſancti benedicti hñtes bona in cōi alios vero mēdi cantes appellamus frēs ió in ſtatutis odioſis appellatio ne fratrū nō veniūt mōachi qz oz attēdi cōis vſus loquē di vt.l.liboꝛ.§.ꝙ tñ caſſius ō leg.iij.c.ex litteris ō ſpōſ. idem in monialibus qz ille q̄ ſunt de oꝛdine mendican/ tium ſm cōmunem modum loquēdi appellanť ſoꝛoꝛes alie vero appellantur moniales ſm do. abb.ħ. ¶ Ego addo in ſimili qō voluit Jaco.bu.in prima ꝓſti.ffoꝛ.† ꝙ 7 in mā ſtricta recedimus a ꝓꝓꝛio ſignificato verboꝛū ꝓp cōem vſum loquendi ꝛ in auē. ſacramenta .C. ſi aduerſ. vendi. dixit † ꝙ cōis modus loquendi dat vbis ꝓpꝛiuz 8 ſignificatū ꝛ facit dictum Bart.in.l.i.C. de iure cal. vbi dixit † ꝙ ſtatuta ſunt intelligenda ſm.cōem modū loquē 9 di ꝛ pulcbre dixit Bal.in ti.ō pace ꝓſtan §. ſnie † ꝙ ois 10 intellectus qui non conſonat auribus vulgi eſt exneus allegat.c.Ly.litteris de ſponſ. facit dictum Jo.an.in.c. fundamenta de elleck.li.vi.† ꝙ ſtatutū loquens de nepo 11 te intelligit ꝛz cōez mōz loquēdi voluit bal.in rubꝛica.ff. de no.oper.nunc.ꝛ in.l.i.ff.de ſuis. ꝛ legitimis adduco glo.in.l.ſtipło iſta.§.alteri.ff.de verb.ob.facit gl.in.c.nō nulli de reſcrip.li.vi.ꝛ quod voluit Bar.in.l.labeo.ff.de ſuppel.leg.ꝛ tex.in.c.pñti.§.loca.de ꝑben.lib.vi.vide ta/ men que dixi in repetitiōe rubꝛice.j.de fide inſtru. ¶ Ni 12 bilominus mibi vī eē diceñ.† ꝙ attēdatur materia in q̄ profertur verbum frēs qz ſi ē materia eque adaptabilis ꝛ cōgruens monachis ꝙ nō attēdať cōis modus loquē di imo licet ſtatutū ſit reſtringibile ꝛ loquatur de frībus ꝙ ēt cōprebēdat manachos ꝛ ad hoc adduco quod vo luit gl.in.c.ij.de temp.odi.li.vi.ꝙ tex.ille penalis loquēz in clericis bēat locum in laycis ex quo materia congruit vtriqz ꝛ adduco rubꝛicam de vi.ꝛ bo.cle. ꝓiūcto nigro vbi cōpreb.ndunť abbates epi ꝛ archiepiſcopi appella tione clericoꝛ veniūt epi archiepiſcopi ꝛ ſimiles ex quo materia eſt ꝓpoꝛtionabilis vtriuſqz vt apparet in ru/ bꝛica ꝓiūcto nigro de cobabi.mul.ꝛ cler.ꝛ in rubꝛica cō iuncto nigro de cler.non reſi.vbi rubꝛice loquuntur ō cle ricis ꝛ tñ cōprebendunť epi archiepiſcopi ꝛ cardinales ex quo materia congruit vtriſqz ita dicamus in ꝓpoſi/ to vt licet materia ſit reſtringibilis ſi tñ congruit tā frīb⁹ q̄z monachis vt cōprebendat monachos q ēt frēs dicun tur ꝛ ad oīa dicta ſupioꝛa q̄ ad cōem mōm loquēdi pōt 13 dari talis obiectio.† Cōis modus loquēdi nō pōt imuta re ꝓpꝛiū ſignificatū vocabuli qz videreť alterare ꝛ mu tare ꝓpꝛiaz eēntiā ipſius re qz nomina ꝛ cognomina ſunt rerū conſonātia vt dicit philoſopbus in.iiij.metbaſi ſice ꝛ bī in.c.cum ſm.de ꝑben.li.vi.ꝙ nō pōt facere vt §.naturalia inſti.de iure naturali ꝛ ió dixit Bar.in.l.la 14 beo.ff.de ſuppel.leg.† ꝙ populus non pōt alterare ꝓpꝛiā naturam rei allegat.l.ij.ff.ō vſufruc.ea.re.q̄ vſu conſum. ergo ſi ſtatutum ꝓfert vocabulum rei intelligiť in ſuo ꝓpꝛio ſignificato qz omnis vſus loquendi nō pōt illud alterare ꝛ ꝓp ħ fundit⁹ deleť dicta Ja.bu.bart.do.an.ꝛ totius iure ꝓudentie docentū ꝛ ió multum egregie dice 15 bat do.an.in ꝓbemio grego.† ꝙ cōis vſus loquendi dat ꝓpꝛium ſignificatum verbis qñ nō eſt vſus ꝑdite le/ gis allegat.l.ita vulneratus.ff.ad.l.acquí.ꝛ ió ſi in eodē loco eſſet vſus condite legis ꝛ cōis modus loquendi ali ter ſe bēret ſtaremus ſignificato iure ꝛ legis ꝛ non cōi modo loquēdi ꝛ ꝓ certo eſt dictum ſtupendum ꝛ per Jeſum glorioſum exquo datur miranda doctrina vt tūc ſeruet cōis modus loquendi repugnans ſignificato iuꝛ ꝛ legis qñ nō ſeruať lex i loco ſed ſi lex ſeruareť ſtaretur ſignificatio legis ꝛ non attenderetur cōis vſus loquēdi ꝛ ió ꝛz ſtatutum ſit reſtringibile ꝛ penale tñ intelligitur ſm ſignificatū ꝓpꝛiū ipſius rei ſi lex ſeruať in loco alr recurretur ad cōem vſum loquendi ꝛ ex iſtis declaranť iura ꝛ dicta doctoꝛ inquantum dicunt ꝙ oz attēdi cōis vſus loquendi ꝛ ita dicamus qñ ſtatutum loquiť ō frīb⁹ tene mēti qz nouꝫ ſunt. ¶ Not.ibi inter frēs ꝓiūcto ver 16 bo cū ingrediāť qz ꝓbat † ꝙ in cā in qua nō pōt capl̄z agere ſine ꝓlato poteſt impetrare reſcriptum ſine ꝓla to ꝛ ſufficit ꝙ conſenſus ꝓlati interueniat quādo agit in iudicio capl̄m quo caſu agi poteſt coꝛam iudice impe trato a ſolo capitulo quod eſt bene notañ. vt voluit Jo. an.in addi.Spec.in ti.de reſcrip.ꝓſentatione.§. ratiōe quoqz eius in fine vbi idem dicit. Econtra ſi cauſa eēt ſo lius conuentus vt qz diuiſa eſt adminiſtratio in tantū vt ſolus ꝓlatus nō poſſit agere ꝙ nibilominus poterit re ſcriptum impetrare ꝛ poſſet intelligi bec decretalis ſm Jnno.ꝙ iſtud negocium erat cōe conuentui ꝛ epō. ideo non poterat capitulū intrare iudicium ſine conſenſu epi vel erat negocium ordinū in quo vnus non agit ſine alio ꝛ in antiqua cōpillatiōe dicit Jo.an. ꝙ agebatur ſuper quadam eccleſia ita bic dicit do.Lar.do.an.ꝛ do.Abb. 17 ¶ Ego addo glo.ſing.in.l.i.C.qui admit. q̄ dicit † ꝙ li cet filiuſfa.non poſſit ſtare in iudicio ſine conſenſu patris tñ poteſt ipetrare iudič.offīm.ꝛ ibi Bal. dicit ſe cōſuluiſ ſe per illam gl.ꝙ filiuſfa.pōt impetrare iudicis offīm ad inſinuandā donationē ſine conſenſu pīis ꝛ idem voluit in.l.fi.§.neceſſitatē.C.de bo.que lib.ꝛ adduco in mediuz deciſioñ.rote.clxxxiiij.que incipit.item ꝙ remiſſio.vbi di 18 cunt † ꝙ filiuſfa.poteſt ipetrare reſcriptum ſine conſen/ 29 ſu patris ꝛ adduco rationem † qz regula eſt ꝙ quilibet poteſt impetrare reſcriptum niſi repiať ꝓbibitus vt.l. 20 i.C.de ꝓcibus imp.off.ꝛ facit a maiori.† excōicatus pt impetrare lr̄as ad ꝓſequendam appellationez vt in.c. fi.de excep.ergo fortius capitulum ſine ꝑlato. ¶ Nota 21 ibi ꝓuideas inter cetera † ꝙ vbicunqz iudex videt ex defectu alicuius ſolemnitatis iudicium deficere ꝛ eē fru ſtratoꝛium oz ſupplere ex officio ſuo ꝛ ꝓuidere vt iudi ciū agitādū coꝛā eo valeat qz illud nō vēit ſolū ad cōmo dū partiū ſed ad cōmodū publicū ne lites ſint imortales ad quod iudex oz ſumme laboꝛare.c.finem litibus de do lo ꝛ contu.l.qdam extimauerunt.ff.ſi cer.peta.cū ſi.ꝛ ad 22 ħ ſolet iſte tex.alr̄i ꝛ ió dicimus † ꝙ iudex ſupplet defe ctum libelli vt voluit Jnno.in.c.i.de libelli obla.ꝛ nota tur in ſpeculo de iura.calū.§.ſupereſt verſiculo quid ſi tu toꝛ ꝛ dicit bic do.car.ꝙ ad iſtam ſuppletōem fiendaz ꝑ iudicē ex offō ſuo alr̄ať cottidie iſte tex.ꝛ dicit ꝙ boc nō ē ſupplere de facto ſz de iure qz intereſt iuris ꝛ iudi.vt iu diciū nō ſit elluſoꝛiū ꝛ in boc vťī publica vtilitas.l. vbi pactū.C.de tranſ.vbi glo.no.ꝛ glo.in.c.i.de elleck lib.vi. ꝛ ita ēt dicit bic do.an.do.Abb.ꝛ Jo.de imo. ¶ Sed 23 Pe.de ancba.ħ colligit † ꝙ ꝑtinet ad officiū iudi.ꝓui dere vt ꝑſona littigās coꝛā eo ſit legittima licet ꝑcludať via bal.ꝺ exceptionē dillatoꝛiā ꝓcuratoꝛe.l. pomponi⁹ §.rati.ff.de ꝓcur.tñ iudicis offīm nō ceſſabit ne iudiciuz ſuū ſit elluſoꝛiū ꝛ dicit eē glo.multū no.in.d.c.i.ō elec.li. vi.ꝛ idē voluit do.pe.in.d.c.i.do.dominicus ibi ſequiť il lā glo.ꝛ ēt Jo.de imo.ibi ꝛ ħ ſeqť illā gl.ſz do.pe.bic po ſtea in oppoſitionib⁹ opponit ꝙ iudex nō oz ꝓuidere co rā quo vertiť qō ſz pars q̄ ſibi imputare oz quare admi/ ſerit ꝑſonā min⁹ legittimā qz iudex nō pōt ſupplere ō fa cto nec interponere offīm ſuū non petitū vt.l.iiij.§.boc ăt iudiciū.ff.de dam.infec.ꝛ ꝑ Jnno.in.c.bone.de poſtu.ꝑ la.ꝓuidere aūt ꝙ agať cū legittima ꝑſona ē ꝓuidere ſup facto ꝛ ſic vī ꝙ iudex nō poſſit boc facere ſed bic oī ꝓriū 24 q̄re male ſoluit.d.pe.† ꝙ ſit ſpāle vt poſſit ſupplere ꝓ ec cleſiis ꝛ minoꝛib⁹ in defenſis alr̄at no.per Bar.i.l.iiij.§. boc aūt iudiciū. ¶ Tu pōdera qz iſta rñſio do.pe. reſtri git gl.d.c.i.ō elec.li.vi.vt nō habeat locū niſi qñ ſupplet ꝓ eccleſiis aut minoꝛib⁹ idefenſ.ꝓ certo iſta ſolo eſt ꝓtra rōez illius gl.fundanť.ſe ne iudiciū ſit elluſoꝛiū.vel alr̄ ſoluit do.pe.q dicit ꝙ cū cōparet minus legittima ꝑ a ſona ª vī ꝓſtare iudici ō facto tamquā iudici ꝛ ió pōt ſup plere ſicut in notoꝛio facti ꝛ bis que coꝛā eo male gerun tur vt.l.nullū.C.de teſti.c.i. de off.oꝛdi.ſubjcif.n.oculis iudicis ꝑſona min⁹ legittima ꝛ ꝑ ꝓñs i caſu buius.c. po

a ¶ Legittia ꝑſona. Adde do.alexan. de imo.in.l. eum q ita.§. qui ō vb.obli.ꝛ gl. i.c.i.ō electio. i.vi.ꝛ facit qō voluit idez.d. alex.i.l.iiij.§. hoc.ff.de dā. infec.ꝛ in.l.fi lius.§.veterā de ꝓcu.vbi oi no videto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tuit ex offō suo supplere ꝛ nō audire ipsaꝫ sicut nec excōi catū vel aliū ꝓhibitū vt in.c.pia de excep.li.vi.ꝛ.l.quos prohibet.ff.de postu.ꝛ ita residet. ¶ Pro certo do.pe. dat primam solutionē q̄ non fuit bona nūc dedit baꝫ non
25 mētior deteriorem † ꝛ sic vno inconuenienti dato seqt
a aliud vt dixit philosophus in primo phisicoruꝫ[a] ꝛ.l. ratas.C.de rescinden.vend.nam hic nullo mō constabat q̄ capl̄z eēt ꝑsona min⁹ legittia nec ꝓstabat iudici vt iudici q̄ mandatum non habebat ꝛ ió admiror vehementer ō do.an.do.car.do.pe.ꝛ similibus qꝫ contra illam gl.ꝛ p̄ istum tex.ꝛ ꝓtra cōem opi.non viderint Bart.in.l.inter
26 quos.Ş.alieno.ff.de dam.infec.vbi tenuit per illū tex.† q̄ iudex non pōt opponere ꝓtra ꝑsonā minus legitimā ex offō suo dicendo q̄ non habeat mādatū sed req̄rit q̄ ꝑs ꝓncipaliter opponat ꝑ se ar.l.iiij.Ş. hoc aūt iudiciū.ff.de dam.infec.ꝛ cum solemnis doctor do.Jo.de anania legeret hanc decretalē tempore curie eugenij ꝟ ꝛ ego itraꝫ sem ad conferendum secum sup intellectu huius decretalis ꝛ illius glo.pro certo formaui ꝓtra eū quoꝫ vel septeꝫ argumenta q̄bus auditis obmutuit ꝛ ad istum tex.rñ debā q̄ nō ꝓbat q̄ iudex fecit ex offō suo imo fecit ex mādato pape qꝫ dicit prouideas ꝛ papa fecit ad instantiaꝫ partis.Ꝟ pepcium eēt videre.vitatem huius exitatiōis q̄ egeret pro certo preclaro ꝛ prestāti doctore ꝛ vtriusq̄ iuris censure facile principe nihilominus dicā ꝑ vt deus glorioſus dederit nobis ꝛ qdez ang.in.d.l.ante quos.Ş. alieno damnat illam doctrinā Bar.ꝛ p̄ eam allat glo.in .l.filiusfa.ff.de procur.ꝛ glo.in.l.licet ꝛ in.l.ita demū.C.
27 eo.ꝛ dicunt † q̄ iudex ex offō suo pōt repellere milites exñtes procuratores ad quas glosas posset rñderi q̄ ꝑ cedūt qñ vertit intereē publice vtilitatis qꝫ milites debēt vacare circa arma ꝛ defensionez rei publice ꝛ non circa lites.l.fi.in prin.C.de iure de liber.ideo non est admirātione dignū si iudex ex offō suo supplet ad publicā vtilitatē ar.eorum que no.bar.in.l.iij.Ş.hoc aūt iudiciū.ff.ō dam.infec.ꝛ Jnno.in.c.bone de postu.prela.ꝛ Bal.i.l. i.C.vt que desunt aduoca.ꝛ per p̄ñs ex illis glo. nō probat dictū glo.d.c.i.nec reprobat doctrina Bart.in.d.Ş. alieno sed.d.abb.in.c.i.j.de accu.ꝛ do.car.i.c. dilecti.s. eo.ꝛ do.abb.ibi sequit gl.d.c.i.ꝛ idē fecit bal.in.l.excep tionē.C.de proba.ꝛ in.l.i.C.vt que desunt aduoca.ꝛ i.l. i.ff.de edēdo ꝛ idē voluit Lud.ro.in repetitione.l.i.ff. de arb.alʒ in rubrica sed Jo.ō imo.in.d.Ş.alieno vbi hētur
28 † q̄ vbi agitur ꝑ ꝑsentē debet ipse prelens opponere exceptionē q̄ agens alieno nomine non habet mandatū sz non debet hoc opponere iudex dicit esse ibi casum ꝑ glo. d.c.i.ꝛ subdit per vbum forte q̄ ratio qua se fundat illa glo.que re vera fuit opinio Jnno.nō ē bona rō inquātū vult q̄ iudicium agitatum cum falso procuratore sit nullum qꝫ istud simplr non ē verū.qꝫ ꝓcedit solū ad preiudicium dñi sed nō ꝓcuratoris.allat notata in.l.licet.C.ō ꝓcur.ꝛ in.c.i.ō re iudi.ꝛ sic vr q̄ iudex non possit iterponere iudicium suum non petitū cū regulariter ad vtilitatē priuatā illud non interponat.vt in.d.Ş.hoc aūt iudiciū
29 potissime.† qꝫ ille q̄ agitauit iudiciū cuz falso procuratore bz actionē ꝑ ipsum vel vt doceat se procuratorē vel vt prestet interesse ar.l.i.C. credito. de euictio.pigno. ꝛ qō no.Bar.in.d.l.licet ꝛ ad.l.i.ff.de offi.asse.ꝛ ad.l.vbi pactum.C.de transl.rñdet q̄ ibi ex actis cōstabat iudici notorie de incertitudine libelli.vel q̄ actio ipso iure nō cōpetebat in casu illus glo.Secus cum esset dubium. an esset procur.ꝛ dicit illam glo.procedere in spūalibus sicut est cā electionis de qua loquitur ille tex.ꝛ in casibus spiritualibus exuberat iudicantis offiū vt in.c. cum a nobis olim de elect.ꝛ licet rō illius glo.videat concludere idez esse in alijs casibus ex quo fundat se super nullitate ꝓcessus tñ illa ratio restringenda ad casum spiritualiū vl ad casum in quo ꝓcessus ex toto ꝛ simpliciter ē nullus.Secus quando non omni respectu est nullus imo aliquo respectu est aliquis.ꝛ adducit a contrario sensu.d.l.filius familias.Ş.miles.ꝛ.Ş. veterani. qꝫ ibi est spāle vt iudex opponat exceptionem ꝓcuratoriam fauore publice vtilitatis ergo in ꝑrium est ius cōmune.l.ius singulare.ff.de ll.ꝛ qꝫ facile erat iurisconsulto dicere q̄ tu non es procurator ꝛ cum istud non dixerit vr aliud voluisse ibi arguit.l.i. Ş.sinaūt a defficiente.C.de cad.tol.ꝛ Jo.de imo. restringit illam glo.vt procedat in causibus spūalibʒ ꝛ sic vr cōcordare do.pe.qui dixit q̄ procedit hoc in ecclesijs vt dictū est ꝑ certo istud nō est bene dictū qꝫ rō illius gl.ē generaliter dicto ꝛ p p̄ñs extendet dictū ad gñalitatē rōnis .l. pr filium.Ş.fundū.ff.de leg.iij.l.cū pater.Ş.dulcissimis de leg.ij.glo.in cle.i.de elec.item qꝫ eēt restringere istum tex. Item qꝫ est ꝑ rōnem istius tex.in verbo sopitaz ꝛ sic non bñ loquit̄ lz ēt ita voluerit ipse in.c.inotuit de elec.tñ ipse tenuit glo.illā hic ꝛ in.c.ecclesia vt lite pen.ꝛ sic ē ꝑrius ꝛ varius in hoc passu quod eē non dz.l.i.C.de furt. ꝛ in illo virgiliano i.iiij.variū ꝛ mutabile semp femina ꝛ c.sed saly.in.l.licet.C.de ꝓcur.dicit q̄ glo.d.c.i.in versiculo abñtia ꝓcedit eo casu quo pars erat abñs ꝛ ea absente ꝓcedebat ió iudex potuit exigere mādatū eo abñte non aūt ꝓcedat illa glo.si pte p̄ñte agit nomine alterius ꝛ p̄ñs nō opponit de mādato qꝫ tūc iudex non dz opponere ꝛ ita saly.restringit illam glo.Tu respōde q̄ lz ille tex.loquat̄ de abñte nihilominus ratio glo.concludit idē si pars eēt p̄ñs ꝛ q̄ illa gl. sentiat idem parte p̄ñte apparet quia pro opi.sua allat tex. istū ꝛ hic ñ apparet q̄ ꝑs fuerit abñs imo erat p̄ñs ꝛ p p̄ñs non bene loquit̄ salicz ludo.ro.in.d.l.inter quos.Ş.alieno sequit̄ illā glo.ꝛ moueat qꝫ iudex ex offō suo mouetur ad allegandū ad vtilitatē priuatā auc.qui semel.C.qūo ꝛ qñ iudex ꝛ bñ facit
30 .l.ampliorē in pn.C.ō app.mouet ēt † qꝫ si iudex ex offō suo pōt remouere procuratorē negligentē vt in.l.iij.C.ō ꝓcur.ergo pari rōne opponere exceptionē falsi ꝓcuratoris ꝛ dicit illā glo.nō eē restringñ.ad causas spūales dū taxat vt voluit do.Jo.ex eo.qꝫ rō illius glos.ē gñalis ꝛ aliud nō dicit sz idē Lud.in.l.i.ff.de arbi.extendit illā gl. vt nō solū bēat locū in iudice sz ēt bēat locum in arbitro
31 † vt ex offō suo possit exigere ꝓcuratorium ab agente nomine alieno coram ipso arbitro ar.l. rez nō vouā.C.ō iudi ꝛ illā ēt sequit̄ bal.in.d.l. filiusfa.Ş.veterani.ff.de pro-
32 cur.vbi dicit † q̄ iudex suplet ex offō suo pp substātialitatē iudicij ne iudiciū reddat̄ vanū ꝛ eandez glo.sequit̄ abb.in.c.innotuit de elec.ꝛ in.c.nulli de accu.ꝛ facit qō voluit Jnn.in.d.c.inotuit quē ad hō allegat bal.i.l.lz.C. ō ꝓcur.ꝛ sequit̄ do.an.i.c.ecclesia vt lite pen. ¶ Relati sunt scribētes sup hoc passu mihi vr q̄ gl.illa dicat puram veritatē ꝛ moueoꝫ ꝑ glo.quā ego nouissim⁹ ponderoi.c. cū.m.ferariensis de ꝓsti.que glo.dicit q̄ si ille agens non habuisset mādatū a socijs nō fuisset admissus ad agen.ꝛ sentit q̄ iudex pōt excludere agentē noie alieno si nō ōn
33 dat mādatū sco.adduco tex.i.c.innotuit de elec.† vbi iudex ex suo offō repellit illū q nō bz mādatū qñ agit noie alieno ꝛ ꝑ illū tex.ibi in quodā suo notabili Jo.de imo. dicit.ibi ꝓbari opi.gl.d.c.i. tertio allego ell̄ans dictum
34 Jnno.in.c.cū olim de testib⁹ † vbi dixit q̄ iudex cōpellit agentē vt exp̄mat cui⁹ noie agat ergo multo fortius cōpellet ad docen.ō mādato. Quarto adduco tex.i.c. eccle-
35 sia el.i.vt lite pen.† vbi iudex pōt ex offō suo prouidere ne iudiciū saltē de facto sit frustratoriū ꝛ sic vt res ō quā ageat nō barrateat ꝛ vt actore obtinēte frustratoria sit rei adiudicatio ergo multo fortius pōt puidere ne iudiciuz reddat̄ nullū ex defectu solemnitatis iure. Quinto facit iudex ex offō suo nemine petēte repellit agētē inhabilē ꝛ accusatorē ihabilē ex offō suo examiat an agēs sit habil̄. vel ne ita voluit bugucio in.c.querēdū.ij.q.vj.ꝑ illū tex.
36 vbi dicit † q̄ iudex pōt ingrere de habilitate accusatoris reo nō opponēte facit qō ibi voluit oñicus ꝛ facit qō voluit Jo.de fantu.i.c.alieni.ij.q.ij. Et ex hoc posset argui qō iudex ex offō suo examiat ꝑsonā substātiantē iudiciū sed ꝓcurator substātiat iuditiū cū i ꝑsona eius ferat̄ sniavt.l.i.C.de

a ¶ Phisicoruꝫ. Dētur ori ginaliter alle gato loco tex. cōmen.xxij.

vt in.l.i.C.de sen.z interlo.om.iudi.ergo ad iudicē spectat exigere vtrū ꝓcurator bēat mādatū nā de habilitate ꝑsone ante oia est querēdū.l.si queramus.ff.de testa.l. qdam referūt.ff.de iure codicillorꝫ.c.i.de accu.c.sunt qui ij.q.vij.z ex hoc ꝓfundit ratio do.Joannis dicētis spāle esse in causa spirituali qz non est verum cuz per ista iura z similia sit cōe vt in oībus iudicijs habilitet ante oia ꝑsona.Confundit ēt alia sua rō cū dicebat ꝙ iudiciū non
37 erit oino eluforiū.† qz si snia erit lata ꝓtra falsuz ꝓcuratorem tenebit in eius ꝑiudiciū qz istud ē dubiū vtrū sit ferenda ꝑ ꝓcuratorē an pro ꝓcuratore.ideo debemus at-
38 tendere illud qō nocet † qz vbicūqz in alio actu ꝓcurrūt duo.quorꝫ vnū nocet z alterū prodest semp attēdit illud qō nocet.l.si quis i graui.§.fi.cū.l.se.ff.ad sille.l.cū vir.ff. de vsuca.pro dona.l.iij.§.si quis palaz.ff.de iure fisci.Cū ergo in casu nostro possibile est ꝙ snia ferat ꝑ ꝓcuratorē vel ꝙ ferat pro ꝓcuratore sequit ꝙ dz attendi illud qō nocet z ꝑ ꝑns stabit firma ratio illius glo.ne iudiciū sit frustratoriū.Sexto adduco glo. multum elegantē in.c.
39 cupientes.§.ceterum de elec.li.vi.que dicit † ꝙ iudex ex officio suo pōt supplere in his que reddunt iudiciū retro nullum.sed exceptio falsi ꝓcuratoris reddit iudiciū retro nullū.vt.l.lz.C.de ꝓcur.ergo poterit iudex ex offō suo opponere.Septimo adduco gl.in.l.i.§.si curatores ff.de magistra.ꝓueni.quā Bal.in.l.quos ꝓhibet.ff.ō po-
40 stu.reputat sing.que dicit † ꝙ iudex ex offō suo pōt nemi-
a ne opponente inquirere ō conditione testis[a] z seqt illaz glo.idem Bal.z Nico. de neapo.in.d.§.si curatores. z do.cardi.in.c.cum inquisitionis.§.i.de accu.z do.pe.i.c. super eo.z in.c.testimonium de testi.z Ang.in.d.l.quos ꝓhibet z voluit Inno.c.intimauit.j.de testibus z faciat glo.in auc.de testi.§.i.z in.l.iij. in prin.ff.eo. ergo multo fortius poterit iudex ex officio suo inquirere de inhabilitate agētis.Octauo adduco glo.in.c.nulli de accus.que
41 voluit † ꝙ lz accusatus exigentibus suis demeritis non possit repellere testem inhabilem ꝙ nihilominus iudex ex offō suo poterit repellere.Nono adduco quod voluit Jaco.de are.in.l.itē apud labeonē.§.ꝙ ait ꝓtor.ff.de in-
42 iur. vbi dixit † ꝙ si bānitus agat z ꝑ aduersariū non repellat ꝙ nihilominus iudex poterit ingrere de inhabilitate eius.z repellere. Decimo faciat.l.fi.z ꝙ voluit ibi Ang.ff.de peti.here. z.l.sicut.C.ō paga.z quod hr in.c. indemnitatibus.§.sane de elec.lib.vi.z quod voluit do. An.in.c.cū dilectus de consuetu.z Inno.in.c. cū olim ō censi.Undecimo istud ꝓbat in tex.formali in.c.i.§.de ꝓcur.Et ex istis elicit vera ꝯclusio ꝙ Bar. male loquitur z ad.d.§.alieno responderi pōt ꝙ ille tex patit multiplicem lecturā z sic non apparet veritas illius tex. nec ē va illa lectura quā Bar.sequit ad illū tex. ex eo qz iudex ꝑt opponere in his q̄ reddūt iudiciū retro nullum vt voluit gl.in.d.c.cupientes.§.ceterū z ideo sequenda ē alia lectura ad illū tex.quā ipsemet Bart.ibi ponit z ista vr mihi veritas istū passuz tñ ex aminaui in repetitione.c.cuz.m. ferarien̄sis de constitu. sed longe melius enucleani hic.
43 ¶† No.iudicem nō debere pati capitulū maxime religiosoꝝ littigare in iudicio sine auctoritate prelati siue ille prelatus sit abbas siue episcopus siue alio noie nūcupetur vt hic qō ꝓcedit qñ auctoritas seu ꝯsensus ē ō iure reqrendus quo obmisso iudiciū reddat frustratoriuz qz sup hac rōne fundat iste tex.z qñ dēat de iure interuenire auctoritas ꝓlati hr in.c.edoceri de rescrip. ¶ No.ibi
44 epus ité si abbatē † ꝙ quis pōt eē abbas z epus faciat c.ꝓposuisti ꝓiucta suprascriptioē j.tit.i. diuerso tñ respectu de quo hr in.c.cū nris de ꝓces.preben.z dicunt doct. hic ꝙ forte mō asteriū erat vnitū epatui.c.i.ne sede vacā. vel erat ecclesia cathedralis regularis sicut multe sūt in anglia z istam sōlonem tenent hic doctores rndendo ad d.c.cū nris z dicit do.Abb. ꝙ in regno sicilie sūt due ecclesie cathedrales regulares vna ē archiepiscopalis vt ē ecclesia montis regalis z est pro certo ecclesia opulenta sz olim fuit opulētissima z alia ē epalis vt est ecclesia cathanien̄ vbi reffert do.Abb.se accepisse bitū sancti benedicti a sua pueritia nec sunt alij canonici seculares nec abbas sed episcopus est loco abbatis vt hic z conuentis canonicorum seu monachorum facit vnum corpus cū epo z oia ibi expediūtur p epm z ꝙuentū monachoꝝ z dicit ꝙ tales monachi ꝑnt appellari canonici hē tex. coniuncta glo.lviij.vi.c.ij.nec vocabuli etimologia cō-
45 tradic.† qz canonicus dr a canone z canon idē ē ꝙ regula quasi quedā forma viuendi regulate vt in §.canon iij. vi.vñ canonicus quasi canonice institut[9] z lato sum.pto vocabulo quilibet beneficiatus pōt dici canonicus facit qō no.Jo.an.in.c.i.de elec.li.vi.vsus tñ cōis loqu ēdi accipit canonicos pro canonicis ecclesie cathedralis s z refert se dicere hoc in rubrica de vi.z bo.cler.z refert se in
46 cidenter hō dicere ꝑ talē qōnem vz † vtrū talibus monachis ecclesie cathedralis qui ꝑnt appellari canonici possit delegari cā a sede apostolica sicut pōt delegari canonicis secularibus ecclesie cathedralis ō quo in.c.statutū de rescriptis in.vi.refert archi.ibi tāgere hāc qōnē z cōcludēr ꝙ cōmissio talis ñ teneat nisi i rescripto fiat specialis expressio de religione sed do.abb.dicit ꝙ alꝫ duz ipse eēt scholare.z substitutus fuisset a doctore ad legendum fuit ausus tenere ꝑ archi. z ad hoc allauit tunc cle. z si principalis de rescrip.z postmodū cuz fuisset assumptus in doctorē z istū passum tāgeret semp fuit sequutus illā suā scholasticā opinionē z p.d.cle z si principalis quaz ad hoc ita inducit ꝙ religiosus obtinens priozatū ꝙuentualē z manualē pōt obtinere delegationem a sede apostolica tanquā hēns dignitatē ex dispositione.d.c. statutū de rescriptis in vi.vbi simpliciter fit mentio de habentibus dignitatē nec distinguit inter seculares z religiosos vnde ex quo q̄litas requisita ad delegationē suscipiēdam reperit in religiosis efficiunt habiles z capaces ad obtinēdas delegationes apostolicas sicut ipsi clerici seculares ex quo sequit ꝙ sicut per.d.cle.z si principalis extendit prima dispositio.d.c.statutū loquen. de habētib[9] dignitatē ad monachos habētes dignitatē ecclesiasticā eodē mō vr extēdi scōa.dispositio illius.c. loquētis ō canonicis secularib[9] ecclesie cathedralis vt extēdat ad monachos canonicos ecc.cathedralis vñ nō ē dare rōnē diuersitatis.z ꝑ certo ē subtilis.z elegans inducendo.z ꝑ hoc dicit ēt optime facere.c. sunt nōnulli.z.c.doctos monachos.z.c.moderamine.xvi.q.i.vbi tales monachi z
47 docti sunt z digni sunt. † z quanto qs ē sanctioz z excellētioz tāto ē potētioz z habilioz vt i.d.c.sunt nonnulli.sicut ergo in.d.c.statutū appellatiōe habentiū dignitatez veniūt religiosi hñtes dignitatē eodē mō appellatiōe canonicoꝝ ecclesie cathedralis debent venire monachi ecclesie cathedralis regularis qui ēt dicunt eē canonici vt dcm̄ ē nec in hoc religio repugnat nec facit ꝑditionē eoꝝ deteriorē imo meliorē vt in.d.c.doctos monachos z.d. c.sunt nōnulli.z maxie in hac mā vbi nō tractat de odio imo potius de fauore ꝙ mādatū pape facilius executiōi mādet.movet ēt qz in his cessat rō ꝓhibitiōis.d.c. statutū.Mā clerici z religiosi simplices nequeunt eē qz vt plurimū sunt lrārū ignari z pauperes z pannosi z iō ꝓhibent gerere vicē pape q̄ rō cessat in istis religiosis ecclesie cathedralis qz in eis vt plurimū instituunt ciues optimi status.z ꝑdictiōis z dedicāt se studio lrārū.z in multum pre alijs ecclesiasticis honorant in loco.Ita hic resident do.Abb.Tu adde ꝙ archi.in.d.c.statutū allat in cōtrariū.c.de presentiū.xvi.q.i.z qō hr in.c. cuz olim el ſo. de priuile.Sed Joan.an.ibi dicit ꝙ pro z ꝓtra facit.d. cle.z si principalis.z sic pondera bene.qz non fuit inuētio do.Abb.allegare.d.cle.ad hoc vt ipse videtur innuere sed zenzelinus sequitur istam partē archi. quo ad monachos sed quo ad canonicos regulares dicendū eē.qō in canonicis secularibus per illū tex.qui loquit indistincte.Sed Jo.de lig.dicit dictum archi. verum ꝙ cano-

a ¶ Conditione testis. Adō do. Alexan. ō imo. i.l.iiij.§. hoc aūt ō dā. infect. allega. in supioꝛi apostilla.z i.l. qs ꝓhibet de postul. vbi hec mā late discutitur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nicus regularis est ita sub obediẽtia sicut monachus.c.
ij.de postu.sed Bal.tz opi.zenzelini dicẽs q nõ ẽ oĩmo
da similitudo inter monachos regulare.c.cum ad mona
sterium de sta.mo.tum ẽt qz tex.d.c.statutũ loquaʒ indi
stincte ita indistincte oz intelligi.c. si romanoꝝ.xviij.di.
l.i.§.gñaliter.ff.de leg.prestan.z dicit q in ptingentia fa
cti vidit appellari pp hoc z curia non dedit rescriptum.
Sed Jo.cal.sequiť dictũ archi.dicens q.d.cle.z si prin
cipalis nõ remouet impedimentum a iure introductũ tz
ponit qualitates que requiranť z ad hoc facit qõ no.gl.
ibi super verbo canonicis z per hoc ẽ rñsum ad.d.cle.z
si principalis.z ad rõnem tenentiũ ꝓrium z hec opinio
vĩ verioꝛ ex quo ius antiquũ isti cõmitti ꝓhibebat cũ de
beant eẽ alieni a strepitu iudicioꝝ nec p.d.cle.z si princi
palis habilitanť iõ remanẽt sub ꝓhibitõe z ita refert et
sequiť do.dominicus in.d.c.statutũ in pnc.in prima col.
tz lud.ro.in.l.stipulationũ in pn.ff.de verbo.ob.refert q
cũ repeteret rome z hũc passuz adduceret i ꝓflictũ refert
se tenuisse ꝓrium pñte do.abb.z ad.d.cle.z si pricipalis.
dicit se respõdisse q illa loquiť de prioꝛe ꝙuẽtuali huius
modi aũt prioratus est dignitas vt ꝓbať in.c. nisi de pre
ben.qõ aũt ista loquiť õ regulari q ẽ canonicus in cathe
drali ecclesia p quẽ canonicatũ nullã censetur adispisci
dignitatẽ vt.d.c.statutũ ad hoc dicit se induxisse qz vide
mus iura ꝓhibentia monachos a procurationis offõ vt
in.c.vnico de sindico z in.c.monachi.xvi.q.i.nõ extendi
ad eos monachos q aliquã bñt dignitatẽ vt pz qz abbas
z ꝙuentualis prioꝛ ꝓcuratores eẽ pñt vt in.c.sopite de cẽ
si.c.ptingit de transl.z.c.cũ deputati.j.eo imo admirabile
est q̃uis mulieribus sit ꝓhibitũ ꝓcurationis officiũ pro
curatrix eẽ pót vt in.c.cũ dilecta de confir.vtil.vel inutil.
ad illam aũt rõnẽ in qua dicebať cessare rõné.d.c. statu
tuz rñdet ludo. q licet cesset illa ratio de qua ibi non tñ
cessat illa que prohibet monachum in iudicẽ dari que ẽ
vt sit a iudiciali strepitu separatus vt in.d.c.i.de sindi.z
ita dicit se conclusiue tenuisse publice z dicit q cautella
est q cancelaria apostolica videns in hoc disceptationes
istas ex post facto petijt obseruari q cũ dabatur in iudi
cem monachus canonicus in ecclesia cathedrali semper
exprimebať pape qualitas monachatus per.d.c.cũ olim
de priuil.ita ibi residet lud. ¶ Pro certo videť opinio.
48 archi.verioꝛ ex eo † qz vbicũqz concurrunt due rõnes in
actu z vna abest z altera adest remanet legis dispõ firꝫ
ma vt.l.si non lex.ff.de here.instĩ.l. libelloꝝ.§. notantur.
ff.de bis qui no.infa.instĩ.de nup.§.affinitatis. Sed licet
in monacho qui ẽ canonicus cesset illa rõ prohibitiua qz
non ẽ pãnosus nec ẽ indoct.vt.d.c.doctos monachos tñ
non cessat illa ratio qz debent esse alieni a strepitu iudi
ciorum vt in.d.c.ij.de postu.ergo sequiť q remanebit ꝓ
hibitio firma item faciat vbicunqz in eadez cõcurrũt due
qualitates quaꝝ vna prodest alia nocet semper attendiť
illa que nocet vt.l.si quis in graui §.fi.cũ.l.se.ff.ad.sylle.
oy.in.c.si prioꝛ de reg.iuť.li.vi.l.iij.§.si qs palam.ff.de iu
re fisci.l.cum vir.ff.de vsuca.pro donato. Sed canonicus
ecclesie regularis est monachus ergo debet in eo conside
rari illud quod sibi magis nocet preterea adduci pót ꝓ
opi.archi.d.c.statutum inducendo hoc mõ in.c.statutuz
dicitur q hñs dignitatem poterat esse delegatus aposto
licus.d.cle.z si principalis exorbitans a cõibus regulis
z extendiť illum tex.ad prioꝛem ꝙuentualẽ de canonico
aũt regulari nihil dixit ergo sequitur q remanet sub re
gula antiqua qua non poterat monachus esse delegatus
non oz ergo extendi ad canonicũ regularẽ z si papa vo
luisset h̃ exprimere in monachis qui canonici sunt ecc.ca
thedralis facile erat ei exprimeť z verisimiliter h̃ expres
sisset vt.l.i.§.sinaũt.C.de cad. tol.c.ad audientiã de deci.
l.i.ff.si mes.falsi.mo.dixit.c.maiores de baptismo adduci
ẽt posset.c.statutum cõiuncta.d.cle.z si principalis hoc
49 modo in.d.c.statutũ † prohibeňt clerici esse delegati sed
permittiť cãonicis ecclesie cathedralis sed in cle.z si pn
cipalis prohibentur esse delegati apostolici nisi habeant
dignitatem sed monachi licet sint canonici non tamẽ ha
bent dignitatez ergo stabimus in regula prohibitiua vt
non possint esse delegati apostolici preterea cessat illa ra
tio in manachis canonicis ecc.cathedralis que est in ca
50 nonicis secularibus ecclesie cathedralis ex eo † qz cano
a nici ecc.cathedralis secularis presumunť esse pitiª vt no
in.d.c.statutũ sed ista ratio cessat in monachis per illud
51 quod dixit Bal.in rubrica.C.de sum.tri.vbi dixit † q in
abbatibus attenditur sanctimonia vite z non scientia.c.
ex multa de voto. Et ex istis mihi videť q opinio archi.
sit verioꝛ z ista tene menti. ¶ Et inquantum iste tex.di
cit q si fuisset lata snia ꝓ istos monachos potuisset lis so
pita suscitari quid si fuisset lata in fauoꝛez eoꝝ an teneat
cum non habuerint ꝓsensum prelati pe.vt Jo.an dicit q
52 sic ar.l.non eo minus.C.de procur.† vbi snia lata in fauo
rem minoris tz sed si eẽt lata ꝓ minoꝛe non teneret z cuz
hac opi.transeũt cõiter docto.z ẽt collecta.qui dicit q ẽt
si testibus receptis z publicatis epus videẽs cãm bñ pro
cedere petat ꝓcludi sentẽtiã ferri z aduersarius dicat iu
dicium siue ꝓcessum nullũ qz nõ interuenit ꝓsensus epi a
pncipio nõ est ipse aduersarius audiẽdus sicut in minori
dicimus tñ.d.an.tz sniaz nõ valere latã in fauoꝛẽ ꝙuent9
sicut in simili dicimus sniaz nõ valere ẽt pro nõ ptumace
ex quo nõ fuit seruata debita citatiõis forma siue solẽni
tas vt no.glo.in.l.ea q̃.C.qũo z qñ iudex nec ẽt tz lata ꝓ
furioso.vt no.in.l.furioso.ff.õ re iudi.nec obstat q dr in
minoꝛe vt in.d.l.nõ eo minus qz illud ꝓcedit ſz eũ b qñ
nullitas nõ surgit ex mero fauoꝛe ꝙuẽt9 ſz ex defectu ptã
tis qz nõ bz ptãtẽ solus conuentus rem in iudicium dedu
cere ad ꝓiudiciũ ecclesie z iõ non vz snia lata ẽt pro ꝙuen
tu z tz hãc opi.alʒ fuerit do.abb. sequut9 tñ bita postea
meliori deliberatiõe putat primũ dcm nõ bñ reprobari
z sic snia lata in fauoꝛẽ eccl'ie non bito ꝓsensu prelati in
actu litigãdi valeat z teneat z mouet ꝓ glo.ꝓiuncto tex.
z qõ ibi voluit Bar.in.l.si tutoꝛ.C.in qbus causis i iteg.
53 resti.nõ est nec.† vbi pz q snia lata ꝓ tutoꝛez qnon cauit
pro offõ tutelle ẽ nulla qz nõ hẽbat legitimam admini
strationẽ.z tñ glo.ibi dicit q si fuisset lata in fauoꝛẽ pu
pilli tenuisset iuť singl'i.idest fauoꝛe pupilli.ar.d.l.nõ eo
minus. Ecce ergo q snia erat nulla ex defectu ptãtis qz
tutoꝛ nõ poterat administrare ex quo non cauit.z tñ va
let snia in fauoꝛẽ pupilli iuť singl'i ergo idẽ in eccl'ia q̃ vi
tur iuť minoris.c.i.õ i integ.resti.poterat all'are sing.gl.
in.c.inqrendũ de pecul.cleri.q̃ dicit q eccl'ia eqpať pupil
lo z glo.in.l.si preses.C.qũo z quando iudex allegat ẽt
casum in terminis ꝑm eum in.c. si qua de rebus.xy.q.ij.
54 † vbi tz ꝙctus gestus de rebus eccl'ie ea vacante sit nullus
tñ in fauoꝛem eccl'ie est receptum vt si cedat ad vtilitatez
eccl'ie possit epus postea creatus talem ꝙctum in verita
te nullũ ex defectu ptãtis bre rarum z all'at bonam gl.in
c.i.ne se.vacan.qui ad hoc ꝑm eũ est no.z sing.allegat ẽt
glo.in.l.si mater.§.hoc iure.ff.de excep.rei iudi.que dicit
55 † q snia lata cum falso procuratoꝛe pót haberi rata per
dñm.l.iij.§.falsus.ff.rẽ ra.ha.siue pro dño z illã glo.segf
56 ibi Bar.ita ad ꝓpositũ † vt cũ capl'm agit noie eccl'ie pt
epus illã sniaz bre ratã tz a pnc.nõ ꝓsenserit ex quo nunc
vult ꝓsentire z h rõ concludit q pót hri rata ẽt iure cõi
z hoc qñ deficit ex solo ꝓsensu episcopi sicut snia lata cuz
falso ꝓcuratoꝛe idem in casu.d.l.non eo minus snia erat
nulla.ẽt ex defectu ptãtis qz ibi non erat maritus consti
tutus ab vxoꝛe ꝓcuratoꝛ legitime cum vxoꝛ eẽt minoꝛ.z
nõ interuenerit auctoritas curatoꝛis.z sic non habebat
potestatem deducendi rem ad iudicium. z tñ snia ẽ lata
pro minoꝛe tene vt ibi z ideo ita concludit do. Abb. vi
delicet aut solum deficiebat consensus episcopi vt quia
negocium erat cõe z conuentus egit nomine ecclesie z
tunc potest sententia haberi rata etiaz iure cõmuni vt di
ctum est in procuratoꝛe falso, aut deficiebat auctocitas
episcopi quia negocium erat conuentus sed erat arduũ
z tunc

a ¶ Periti. Alioq si illiteratus fuerit z ignoraʒs grãmaticã nõ pót eẽ eccl'ie cathedralis cãonicus vt tz elle gãter.d. Lar. in clemẽ.i.§. rl'a de sta. monacho.secº tñ dicit eẽ i mõacho. vide oio qz multa pulchra dicit. z ẽ q̃ttidiana.q.q̃ d facto nõ seruatur.vt qd ergo membranas occupat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝛ tunc pōt haberi rata iure ſingli vt in prefatis iuribus
ꝛ ét dicit aduertēdū.qz.d.l.non eo minus. ꝛ.d.l.ſi tutor
loquunt qñ alius litigabat ꝓ minore nō legittime ꝓſti-
57 tutus.†Quid ſi ille tutor erat in iudicio nō legittime cō
ſtitutus an ſnia eodem mō lata pro eo valeat.do. Abb.
dicit ſe credere ꝙ ſic eadē róne.ꝛ allegat glo. in.l.i.C.q
legi.perſo.ſtā.in iudi.nō habēt.ꝛ idez dicit eſſe in eccl'ia
cōſimili róne ꝛ ꝙ talis ſnia valeat dicit.d.Abb.ſe vltra
oēs alios allegare iſtū tex.vbi papa mandat ꝓuideri ꝙ
interueniat voluntas epi ne iſtis actoribus ꝓuētibus ſnia
nō valeat.vt ſic lis ſopita nō reſtaureť.ꝛ per ꝓñs mani-
feſte innuit ꝙ ſi pro eis ferat ſnia nō poſſit infringi ex q̄
dūtaxat ꝓuidet in vno caſu vī ꝙ in alio nō poſſit lis re-
ſtaurari ar.c.nóne de preſump.ꝛ.xxv.di.c.qualis. ꝛ ita
reſidet do.Abb. ¶Sed do.Car.refert quoſdaz dicere
ꝙ.d.l.nō eo minus loquit qñ fauore alicuius ſurgit nul
litas qō non eſt ſic hic.qz nō fauore ꝓuētus ſurgit nulli-
tas huius ſnie.Sz qz ſolus ꝓuentus nō hz ptātem dedu
cendi rem in iudicio nō aperit qui ſint illi q ſic dicant.vī
tñ ſentire ō do.an.qz ét in multis locis loquit de do. an.
mordēdo dicta ſua in genere.ſed ipſe dicit pro primo di
cto faciat qz is cōtra quē lata erat ſnia non erat audien-
dus opponēs ꝙ ꝓuentus ſolus nō potuit rem deducere
in iudicio.eſt.n.quid ſibi imputandū.qz non oppoſuit a
principio ꝛ refert ſe dixiſſe in.c.in noſtra.ſ.de procu. il-
la tñ que ibi notant procedūt qñ quis in iudicio eſt tāq̄z
ꝓcurator alterius quo caſu pōt opponi poſt litem cōte-
ſtatam ꝙ nō hz mādatū.ſed qñ noie ſuo vī ſecus qz ex q̄
a principio nō oppoſuit aduerſarius ꝙ ꝓuētus ſolus nō
poterat rem in iudiciū deducere nō vī poſtea audiēdus
ar.c.inter monaſteriū de re iudi.ꝛ quia ꝙ ſemel placuit
amplius diſplicere nō dz.Et ſic tz.do.Car. ꝙ talis ſnia
valeat.ꝛ teneat.nec requit ꝙ interueniat ratificatio fien
da per epm vt dicebat do.Abb.Tu pōdera qz lz aduer-
ſarius nō oppoſuerit.tñ iudex debuit opponere vt ꝓbat
iſte tex.in verbo prouideas ꝛ voluit glo. in.c.i. in verbo
eſſentia de elec.lib.vi.Itez qz iſte aduerſari⁹ ſciebat ius
ſibi cōpetens duratuꝝ.ex quo iudiciū nō habuit funda-
mentū formale.qz dz fundari ex ꝑſona habili.c.queren-
dum.c.ſunt qui.c.alieni.ij.q.vij.Sed do.Bal.hic oppo-
nit de.d.l.non eo minus ꝛ ſoluit ꝙ ibi minor erat in iu-
dicio cū maiori. ideo valet ſnia lata in eius fauorē ꝛ ſic
ſentit ꝙ in caſu.d.l.non eo minus ſi minor litigaſſet cuz
minori.ꝛ lata fuiſſet ſnia in fauorem minoris ꝙ ſenten-
tia eſſet nulla qz vnus minor non vteretur priuilegio al-
terius minoris.Sed hec capla de quibus hic equiperā-
tur duobus minoribus ꝛ per conſequens inter ea ceſſat
priuilegiuz.l.ſed ꝛ milites.ff.de excuſ.tu.Et ſic pondera
accurate.qz Bal.hic tenet ꝙ ſententia lata in fauorem
conuentus ſit nulla vt voluit do.an.ꝛ exquiſita eſt ꝛ per
ioues glorioſa hec ſua ſolutio.Sed videtur diuinare ad
iſtum textū ex eo.quia ſentit ꝙ capl'm aduerſarie partis
etiam litigabat ſine auctoritate prelati. Nihilominus
mihi videtur ꝙ ipſe.ꝛ do.an.rectius locuti ſint.ꝛ ꝑ eo-
rum doctrina.ego adduco vnum quod vobis videbitur
nouum videlicet.Nam Bar.in.l.ea que.C.quomodo ꝛ
58 quando iudex dixit.†ꝙ ad hoc vt contra ſcientem nō ci
tatum non feratur ſententia eſt introductum ad rigorez
iuſ conſeruandum.ideo dicit ꝙ ſentētia lata pro abſen-
te non erit valida ex quo dicto.ego elicio hanc doctrinā
59 †ꝙ vbicunqz ſolemnitas introducitur ad iuris rigorem
obſeruandum qua non ſeruata actus eſt nullus in prein
dicium eius contra quem geritur.ꝙ ſi actus geratur in
fauorem eius ſine illa ſolēnitate erit nullus. ¶Cum er
go in propoſito noſtro iſta ſolēnitas vt interueniat con-
ſenſus epiſcopi eſt introducta rigore iuris obſeruādi cā.
vt capitulum non litiget ſine conſenſu prelati ꝛ non ad
fauorem ipſius capituli ideo ſicut ſententia lata contra
capitulum non tenet ſi litigauit ſine conſenſu prelati eo-
dem modo non tenuit ſi eſt lata in fauorem capituli liti-
gantis ſine conſenſu prelati.ꝛ eſt pro certo hic noua in-
uentio ꝛ noua doctrina.pro qua Jeſus xps laudetur in
ſecula.nec eſt bona reſponſio do.Abb.cum allegat iſtuz
tex.qui dicit ꝙ non valet ſententia lata contra capitulū
ergo ꝑm eum ſequitur ꝙ ſi eſt lata pro capitulo valet.ꝓ
certo videtur quedam hereſis in iure dicere hoc quo ad
iſtum tex.ex eo quia iſta ſolēnitas emanauit ex iuris ri-
gore.ꝛ ad iuris rigorem obſeruandum cum non valeat
lata contra capitulum ergo eodez modo non valebit la
ta pro cap.ꝛ ideo iſte tex.expreſſit quando ſententia eēt
lata contra capitulum qz cōſiderauit illud quod erat ve
riſimius qz veriſimius ꝑdiceret prelatus qñ eſſet lata ꝓtra
ſecus ſi eſſet lata pro.ꝛ ideo non eſt iuris miniſterium ſz
potius eſt frequentius ꝛ veriſimilius faciat in ar.glo.in
c.ij.de confeſ.in.vi.ꝛ glo.in cle.i.de reſcrip.ꝛ gl.in auth.
caſſa ꝛ irrita.C.de ſa.ſan.eccle.ꝛ in.l.i.C de bis qui ad
ecc.confug.nec obſtat.c. ſi qua de rebus allegatum per
do.Abb.quia ibi actus non erat nullus ſi ſubtiliter pon
deretur ibi tex.Item quia ibi erat effectus conſenſus. iō
conualidatur actus per ſequelam conſenſus ꝛ hic erat
effectus ſolēnitatis ꝛ erat effectus rigoris obſeruādi ꝛ
vide que dixi in.c.edoceri.ſ.de reſcrip.ad intellectū.d.c.
ſi qua de rebus.nec obſtat glo.in.d.§.hoc iuſ quia com
muniter reprehēditur per doc.ꝛ vide que ego dixi.in.c.
cum olim de of.deleg.nec obſtat.d.l.eo.minus quia ſo-
lēnitas de qua ibi eſt introducta a mero fauore minoris
ideo non debet redundare in eius leſionem.l.ꝙ fauore.
.C.de leg.ſed h̄ fuit introducta ad fauorem iuris obſer-
uādū vt dixi.ꝛ eodem mō reſpōdeo ad glo.d.l. ſi tutor.
¶Et ego vltra omnes alios retorqueo iſtum tex. ꝓtra
eos.Nam h̄ dicit ꝙ in ingreſſu litis debet intrare iudi-
cium cuz auctoritate ꝛ aſſenſu epiſcopi. ergo ſi requirit
auctoritas ꝛ non interuenit eius defectus annullat actū
ipſo iure.l.cum hi.§.ſi pretor.ff.de tranſ.ſicut ergo ānul-
lat ſententiā latam contra eccleſiā eodem modo ānullat
latam pro eccleſia quia ex quo auctoritas debet interue
nire incognitum eſt nobis ſi ſententia veniat ferenda cō
tra eccleſiam.vel pro eccleſia ergo reſpicit vtrunqz caſuz
60 faciat etiam †annullato principio annullātur principia-
ta.c.cum paulus.c.principatus.j.q.i.ergo ſicut annulla
tur ſententia contra.ita annullatur ſentētia pro.ꝛ ſi ali-
ter diceremus daretur materia malignandi. quia nūq̄z
curaret capitulum litigare cuz auctoritate prelati. quia
ſemper lucraretur.Nam ſi eſſet lata contra eſſet nulla ſi
eſſet lata pro valeret.ꝛ teneret. ꝛ videreť conſequi pre-
mium de negligentia.ꝛ dolo ſuo.c.ſedes.ꝛ.c.ex tenore
61 de reſcrip. Iſta nō tradas obliuioni qz noua ſunt.† Sz
pone ꝙ prelatus non preſtat conſenſuz vt h̄ dicitur. ſed
apud iudicez fideiubet pro cap.ſuo vel in ſimul compa-
ret cum cap.in iudiciū an videatur ſatiſfactuz huic cap.
dico ꝙ ſic ꝛ allego tex.valde elegantē in.l.pomponius.
§.ſi qs fideiubeat.ff. in qbus cauſis pignus ta.ꝓba.ꝛ ꝙ
h̄ in.l.ticius.ff.quibus mo.pig.vel ipo.ſol.Bal.in .l.is
q.§.fi.ff.de acq.here.Saly.in.l.fi.C.ad macedo.Bar.in
l.cū pr̄.§.libertis deleg.ſo.ꝛ qō in ſimili voluit Jo.an.
regula is q tacet de reg.iur.in.vj.ꝛ in.c. nōne de pſum.
ꝛ.d.Ab.in.c.cū dilect⁹ de ꝓſue.ꝛ Bal.in.l.exceptiōe.C.
62 ō euic.alr tñ vī ſentire h̄ gl.† ¶Quid eꝫ an plat⁹ poſſit
agere in iudicio ſine cōſenſu capli glo.iſta rñdet ꝙ non.
ꝛ mouet iſta glo.per.l.ait ptor.ff.de iure delib.vbi dī ꝙ
ille q nō pōt alienare rem.non pōt rez in iudiciū deduce
re.ſz plat⁹ nō alienat ſolus ſine cap. vt in.c.tua de bis
q̄ fi.a pla.ꝛ in.c.qui ſine exceptione.xij.q.ij.cum ſi. ergo
ſolus nō poterit rē deducere in iudiciū.ꝛ addo ſimilem
glo.in.c.i.de ꝓcu.ꝛ ibi vī caſus pro dicto ſuo ꝛ idez vo-
luit glo.in.c.edoceri de reſcriptis.ꝛ fama eſt inter docē-
tes ꝙ ita praticat in Ro.curia.Sz ego allego in ꝓrium
gl.in.d.l.ait ptor.ff.de iuſ delib.Jnn.ꝛ cōiter doc.i.d.c.
edoceri. ¶Ego iſtū paſſuz mltū luculēter enucleaui ibi
63 vide oio.† ¶Querit h̄ bal. vtrū collegia poſſint cōpel-

UVA. BHSC. IyR_275_2

li ꝓstituere syndicū alʒ at Jaco. de are. q sic i. l. ergo. ff. ó
64 fide lib. vide dicta in. d. c. edoceri. † Querit ēt hic Bal. vtrū Abbas possit hʒe ratū iudiciū agitatum per mona chum noie monasterij ⁊ arguit ꝓ ⁊ cōtra ⁊ bellissime ó cidit q sic. Tu vide' qō notaʒ in. l. fi. §. necessitatē. C. ó bo. que lib. † Dicit etiā hic Bal. q nō refert an ꝑlatus di
65 cat mandamus an ꝑsentimus. qz mandatū ꝓtrahiʒ con sensu. ⁊ alʒ at auct. cū locū. C. de coll. ¶ Tu pōdera istū tex. in vb. auc. ⁊ assensu vbi iste cōsensus est auctorizabi
66 lis. ⁊ sic ꝑstandus per viā auctoritatis. † ¶ Ultimo q rit h̄ do. Pe. de ancha. eo casu quo huiusmodi persone curatore egentes agunt in iudicio ⁊ indigēt curatore. ⁊ illud idē iudiciū agitaʒ cora iudice delegato a quo dabi tur curator h̄ dabiʒ ne ab ipso iudice delegato an dabiʒ ab ordinario ipsius minoris indigentis curatore. ⁊ nō solvit istā qōnem. sed remittit se ad dicta ⁊ notata in. c. si annū quartūdecimū de iudic. in. vi. lz ibi idē do. Pe. dānat cōem opi. doc. ⁊ dicit h̄ do. Pe. q speciale est in delegato ⁊ subdeleg. pape vt spaʒr de eis est ꝓuisum in d. c. si annū vt possit dare curatorē in lite que cora eis vertiʒ ergo in alijs a cōtrario sensu est secus. l. i. §. huius rei. ff. de offi. eius. Dicit tñ q tex. sing. in. l. fi. §. sed ⁊ si qs. C. de admi. tu. quē sic intelligūt Ly. ⁊ Bar. ꝓbat q cu rator ad litē semp dari posset per illū iudicē sub quo lis agitaʒ sed sibi videʒ q ille tex. dicat ꝓrium. dicit enim cu rator in cōpetēti iudicio ordinarij. cura. ⁊ ꝓuisione tam iudicis sub quo lis vertiʒ q̄z sub cognatoꝝ ⁊ ꝓpinquo rum ⁊ c̄. Ecce ergo q a iudice sub quo q̄stio agitaʒ tex. ille exigit diligētiam suā vt persona legittima sit que liti gat cora eo. ne iudicium sit eluſorium sicut in simili di xit tex. huius in. c. cōpetenti iudice est dādus. vt in. d. c. si an nuz ibi in v̄. si vero. fallit in delegato pape ⁊ eius subde legato ita ibi residet. ⁊ ió dicit minor hz curat. coraz illo iudice qui nō est suus ordinarius. sed alia rōne cora tali sortiʒ forū. forte delicti cōtractus vel rei de qua agiʒ q talis iudex. nō dabit curatorez. lz qō agiteʒ cora eo. sed Angl. in. d. l. fi §. sed si qs. dicit illū tex. esse sing. ⁊ nō eē alibi per quē declaraʒ q iudex delegatus pōt dare cura torē litigādi ad litē. lz alterius cure vel tutelle datio spe ctet ad ordinariū. l. i. ff. de tut. ⁊ cura. da ab his. Sed de iure canonico hodie dicit eē casum not. in. d. c. si annū q hodie delegatus pōt dare curatorē ad litē cora eo agitā
67 dam. ⁊ sic dicit † q si minor litigat cora ep̄o in cā vsura ria pōt dari curator ab eo q dicit eē not. do. Pe. dic q est spāle in delegato pape ⁊ eius subdelegato ꝓ quo vi de glo. lappum Abb. Jo. de fantu. ⁊ moder. in. d. c. si an nuz. Sed stat dubitatio si do. Pe. recte dānet cōmunem opi. quā tenet Bar. Ly. ⁊ Ang. in. d. §. sed ⁊ si qs ⁊ ibi Saly. qui dicit illū tex. nō esse alibi. ¶ Tu pondera qz eodē mō posset induci iste tex. inq̄tum dicit ꝓuideas vt ingrediaʒ cū auctoritate prelati. qz nō aperiʒ vtrum or dinatiōe ipsius iudicis. an alterius vnde si minor litigat cozam iudice dz curare iudex vt minor igrediaʒ iudiciū
68 cuz auctoritate curatoris. † sed per quē deʒ curator hoc non aperit iste tex. vt eo modo posset dici ad. d. §. sed ⁊ si quis vt curet iudex litis dari curatorē per iudicē compe tentē. quis aūt sit ille iudex cōpetens nō declarat tex. ibi ⁊ per cōsequens nō ꝓbaʒ ibi cōmunis opi. vt dixit. d. Pe. ⁊ pro certo ille tex. nō ꝓbat id ad quod allegaʒ. qz faci le fuisset iurisperitoꝝ dicere q iudex iudicij. inchoandi det curatorē sed ponderādo tex. in ver. necessitatem imponi mus memoratis personis curatores ordinare. per quez tex. videʒ q possit iudex litis dare curatorē. ⁊ facit qz in cidenter quis pōt facere illud quod principaʒr non pos set. vt. l. interdū. §. qui furem. ff. de furtis cū si. tamen etiā qz faciliorē expeditionē habebit cā. si iudex litis det cu ratorem q̄z si eatur ad ordinariū. ergo ista via est tenen da. vt. c. nōnulli de rescriptis cum si. ⁊ cui ꝓceditur aliqd vī concedi oē id per qō deuenit ad illud. l. ij. de iurisd. o. iudi. c. ꝓterea de of. dele. cū si. Et lz. d. §. sed si quis dicat

a ¶ Clericus. Adde ad mate riā huius tex. c. qualiʒ ⁊ qñ de accusa. ⁊. c. nouiu⁹ de ver bo. sig. ⁊ fide firma i sua au reo tractatu ó epō in ꝓltima pte ⁊ scriben tes hic q accu mulat ad mate riā quicqd dici et excogitari pōt ⁊ facit qō voluit do. Ale xan. de imo. in consi. clxxxiij. in. ij. parte.

q cozam iudice competenti detur non tollit quin ipse sit cōpetens. vnde poterit dari cozā iudice ordinario. ⁊ po terit dari cozam iudice litis. Et licet ibi dicat ordinarij. tamen verbū infinitum. ⁊ nō est nomē appellatiuū ⁊ cū essem scholaris in tertio anno quo incepi studere. ita te nui dānata doctrina do. Pe. ⁊ postea effectus doctoz i dignus ita semp tenui. Et inq̄tū supius sustētaui glo. d. c. i. de elec. nūc dico q ꝓ ea. est casus in. d. l. fi. §. sz ⁊ si qs vbi ꝓbaʒ doctrina glo. Si qd boni dixi i hoc. c. Laudeʒ deus suprem⁹. Andre. Barbatia.

c

Am non ab homine

Jsta de ōcretalis est elegās ⁊ quottidiana ß
a intēdit. Clericus⁹ depositus incorrigibilis cō primitur per secularē ptātem. h. d. vel sic Clericus depo situs incorrigibilis excōicandus est ⁊ successiue anathe matizandus. ⁊ si sic non rescipuerit per iudicē secularem cōprimēdus est hoc dicit. cōis diuisio. ꝑa ibi cōsultatiōi. ¶ Vel sic ecclesia optat bois salutem ⁊ nō interituz. ⁊ ió gradatim emēdando ꝓcedit ⁊ non fulminat degra dando casus. ¶ Quesitū fuit vtrū liceat regi vel alicui seculari ꝑsone iudicare clericos in quocūq̄z ordine cōsti tutos deprehensos in crimine furti. homicidij vel piurij vel alio reatu. rñdeʒ q nō sed oz deprehensus ac legittie cōuictus ab ecclesiastico iudice deponi. ⁊ si depositus ē incorrigibilis oz primo excōicari. s. maiori excōicatione postmodū vero si in ꝓfundū malorꝝ veniēs ꝓtemptserit cū ecclesia nō habeat quid vltra faciat ne possit esse pdi tio plurimorꝝ cōprimēdus est per secularem ptātem ita q ei deputeʒ exiliū vel alia pena legittima imponatur. ⁊ est ista decretalis ps. c. cū non ab boie de sen. excō. ꝟm Hosti. ⁊ ꝟm hoc suprascriptio hic vel ibi est corrupta fa cit quod notaʒ in. c. verū de iureiurā. ⁊ dicebant antiqui glosatores in. d. c. cū non ab homine q hic soluebaʒ pri ma questio. ⁊ ibi ꝑa prēpserit. xvij. di. c. nec licuit ⁊ refert hic Bal. Jnno. dicere q probato crimine clericus dꝑo nitur. ⁊ non proceditur ad aliā penam. sed sufficit depo sitio secus si enormitas criminis aliud inducat vel nisi sit incorrigibilis quo casu proceditur ꝟm formā huius de
b cretalis. † Sed cōtra cōtumacem proceditur interloqn do hoc modo qz primo excōicatur. postea si est incorri gibilis anathematizaʒ. ⁊ postea deponiʒ ⁊ anathema ē maxia excōicatio ⁊ sic bal. h̄ sentit illud qō voluit h̄ do. Pe. de ancha. q istud homicidiū non habet locū in ho micidio qualificato. ⁊ sic decidit qōnem quā ponit hic do. Pe. de ancha. de illo clerico qui prodītorie occidit primicerij sancti Marci. de quo vide que plenissime di xi in. c. at si clerici. s̄. eo. nec aliquis doctor adduxit istud dictum Bal. hic. Sed mihi videʒ q non sit dictū verus vt ibi demonstraui vide ibi oīno. ¶ Nota ibi regi vel
2 alicui seculari persone regulam † q actus iudicādi cle ricos est interdictus laycis quantūcūq̄z fulgeant digni tate etiam si esset rex. ⁊ est ratio quia clerici sunt superio res laycis. vt in. c. ecclesia sancte Marie de cōstitu. ⁊. c. bene quidez. xcvij. di. ⁊ in. c. ecclesia vt lit. pen. ⁊ ideo mi noz nō iudicabit maiorez. ⁊ accedat glo. ellegans. in. c.
3 duo sunt. xcvi. di. † que dicit q nulla dignitas secularis est similis sacerdotio ad idem. xi. q. i. c. sacerdotibus vbi tex. dicit de imperatore. ⁊ facit. c. cum ex iniunctis de be reti. vbi sacerdotes appellanʒ vij. ⁊ facit. c. duo sunt ge nera. xii. q. i. ⁊ quod habeʒ in. c. nouit infra eo. ⁊ inquā tum dicit alicui seculari persone. dic q comprehēdiʒ cō munitas collegiuz ciuitas ⁊ vniuersitas ex quo materia est adaptabilis vtriq̄z. ⁊ ad hoc facit qō pulchre voluit
4 Bal. in. c. i. de no. foz. fideli. † q si iurauī defendere do minū contra omnem hominez mundi q teneoz defende re contra ciuitates collegia cōia ⁊ similia. facit q hʒ in. l. item nulla cōmunitas. §. de epi. ⁊ cle. ⁊ in. l. mortua. ff. de fideius. ¶ Nota ibi clericos cuiuscunq̄z ordinis q non solum clericus in sacris constitutus non poteʒ con

uenīri

UVA. BHSC. IyR_275_2

uenirl coꝝ iudice seculari. Sed nec clericus prime tonsure ꝑm Hosti. c. cū ꝓtingat de eta. ꝛ quali. ꝛ plus dicit ꝙ vbū clericos hic positū sūmit large ꝛ ió cōprehendit psonas eccliasticas q̄ gaudēt eodē priuilegio de qb⁹ p glo. xij. q. ij. c. duo sunt genera. ꝛ. xvij. q iij. c. si quis suadente. ꝛ facit. c. porro de sen. excō. ꝛ. c. nullus. j. ti. p. ꝛ vī ꝑm euz ꝙ cōprehēdant illi qui sunt de familia epi qz dicunt psone eccliastice de qb⁹ i. c. vbi nā. lxxxxvij. di. ꝛ i. c. nulla rōne. xciij. dis. xviij. q. i. c. qui vere ꝛ. c. qsqs. xvij. q. iij. ꝛ dicit do. Abb. se fateri ꝙ isti tales gaudēt hoc priuilegio. sz nō fuit de mēte huius. c. cōprehēdere eos ex quo loqt̄ de depositione ab ordine vī sentire de bñtib⁹ ordinez † qz puatio ꝓsupponit habitū. l. manumis. de iusti. et iure. c. ad dissoluē. de despō. ipub. ꝙ certo istud fuit dcm̄ do. Lar. hic dicētis ꝙ quo ad alios nō ordinatos pōt inducx ꝓnūciare carere priuilegio clericali. ꝛ pulchre dixit hic do. An. † ꝙ qlibet clericus etiā in minoribus ꝓstitutus est capax snie depositiōis. nihil tñ allat de hoc. Ego adduco in ꝓmiū tex. in. c. clericus el ho in vbo sine ecclico gradu de vi. ꝛ bo. cle. † vbi colligit ꝙ clericus ꝓstitutus in minorib⁹ nō dī bre gradū ecclicū per quē tex. do. An. ibi colligit ꝙ clericus ꝓstitut⁹ in minoribus si faciat delictū degradatione dignū nō pp hoc venit degradādus qz actus actiuox ꝛ c̄. vt dixit pbus in ho de aia. ꝛ sic do. An. vī sibi ꝓmus. Tu tene illud qđ ipe tenuit hic ꝙ licet clericus sit ꝓstitutus in minorib⁹. nihilominus venit degradādus ꝛ ad h̄ adduco tex. in. c. si qs epus. xxvij. q. i. i vsi. deponant. vbi tex. loqt̄ de ꝓsti. in minorib⁹ ꝛ tñ vtit ver. deponant. ꝛ sic ꝓfundit dictū do. An. ꝑ illū tex. faciat qđ notat. in. c. ögradatio de pe. in. vi. ꝑ Jo. an. ꝛ alios ꝛ qđ dixi in. c. at si clerici. s. eo. ꝛ ad tex. d. c. cleric⁹. rñde ꝙ itelligit sine ecclico gradu. s. sacro. ꝛ itelligit ille tex. capiēdo gradū stricte. ꝛ ꝓprie. Sed nō ꝓcedit ille tex. capiendo gradū large. qz qlibet ordo ecclicus lato sumpto vocabulo dī sacer. ista est glo. sing. xxxij. dis. in sūma qđ est bñ notañ. † qz in materia fauorabili appellatione sacroꝝ ordinū veniunt ordines minores. Secus si materia eēt restringibilis ꝛ odiosa nisi materia eēt pariter ꝓportionabilis vtrisqz ar. eius qđ hī in rubrica ꝓiūcto nigro. de vi. ꝛ bo. cle. ꝛ in rubrica de coha. mu. ꝛ cle. ꝛ i rubrica de cler. non resid. ¶ Nota ibi ꝑ furto homicidio ꝛ piurio ꝑm Hosti. † ꝙ pro istis criminibus pōt qs deponi. ꝛ sic ꝑm do. Abb. pro periurio nō solū potest quis priuari bñficijs. sed ét pōt deponi. Et sic non sunt puati ipso iure bñficijs. sed veniunt priuādi. qđ est diligēter nota. Vne aūt sint crimina. depone digna remittit se ad dicta in. c. at si clerici. s. eo. Ego adduco qđ sing. voluit Innocē. in. c. cū nr̄is de ꝓces. ꝑben. quē refert ꝛ sequit Bal. in. l. cū frēm. C. de bon̄ qbus vt indig. vbi dixit. † ꝙ notorium nūq̄ hz vires ad aliquē deponēdū vel priuandum nisi sequat snia depositionis vel priuatiōis. Nā lz aliqs prelatus sit notorie criminosus. nō tñ per hoc est depositus ipso iure ét si sit homicida allegat Inno. in. d. c. cum nostris. ¶ Tu adde quo ad periurū qz vī ꝙ do. Abb. nō bene dicat ex eo qz piurus est ipso facto priuatus bñficio. ꝛ ꝑ ꝑñs nō est priuandus. sed dz declarari p iudicem fore priuatū ar. c. cū ꝑm leges de bere. in. vi. ꝛ pro h̄ dicto meo allego tex. quē reputo sing. in. c. querellā in v. remouētes de iure iurā. ꝛ coniungo istos tex. adinuicē. c. ex tue cū glo. sua de cler. nō resi. ꝛ. c. ij. de rescrip. ꝛ. c. fi. de postul. ꝛ. c. in nostra de ꝓcur. ꝛ. c. cum dilecti. ꝛ. c. ad petitionē de accus. ꝛ. c. de mulcta de ꝑben. ꝛ. c. pe. de colluſi. detegen. ꝛ. c. fraternitati. ꝛ. c. postulasti de cle. excō. ꝛ. c. cū olim de re. pmu. ꝛ. l. si qs maior. C. de transl. qđ ꝑduco hoc modo † vbicūq̄ a. l. imponit verbū executiuū de natura sui semp presupponit priuationē eē factā a iure. ꝛ requit executionē facti fiēdā a iudice ita ꝓbat̄ in tot iurib⁹ adductis a me. Sz in. d. c. querellā dī remouentes qđ ē verbū facti exequutiuū ꝛ ꝓbat̄ in. d. c. ex tue cū alijs iuribus ꝓallegatis. cum ergo dicat ꝙ periurus remouetur. ergo seqt̄ ꝙ est priuatus per snīam legis ergo ē fienda executio facti ꝛ nō priuatio iure qz iam facta ē. ꝛ adduco in simili glo. valde sing. ī auct. de tabel. ff. pe. ꝛ maxime qz piurus efficit infamis. ꝛ miles infamis ipso fcō priuat militia. l. ij. ff. miles. ff. de his qui not. ifa. ꝛ ibi dixit glo. valde sing. ꝙ idem erit in militie celestis militie.
12 ꝛ ideo dixit Fede. de se. ꝓsilio. xlviij. † ꝙ coll'o bñficij facta piuro est ipso iure nulla ꝛ p ꝑñs piurus est ipso fcō priuatus beneficio pro quo vide que dixi in. d. c. querellā. ꝛ eodē mō dico. quo ad homicidā † ꝙ clericus bñficiatus cōmittēs homicidiū est ipso facto priuatus bñficijs ꝛ de hoc dico fore casum formalē. in. c. ex lr̄is de excess. prela. in vbo amouere ꝑiunctis iuribus superius allegatis inducēdo ita vt induxi. d. c. querellā per quē tex. ꝓfundit dictū Inno. in. d. c. cū nostris. ꝛ dictū Bal. in. d. l. cuz frēm. ¶ Et ad istū tex. inquantū dicit deponēduz rñde ꝙ loqt̄ quo ad depositionē ab ordinibus. ꝛ non q̄ ad beneficia. qz piurus. ꝛ homicida ipso facto ꝑuati sūt
14 beneficijs. tene menti ista qz sunt noua. † ¶ Quid aūt in clerico cōmittēte furtū vide quod dictū fuit in. d. c. at si clerici. s. eo. ¶ Nota ibi legittime cōprehēsus atqz de
15 uictus † qz ꝑm do. Lar. istud vbū legittime refert tā ad verbū deprehēsus q̄ ad vbū conuictus. ꝛ sic ꝓbat̄ h̄ ꝙ ad hoc vt clericus dicat deprehēsus dz legittime deph̄endi vt declarabitur in glo. ꝛ ad hoc vt clericus dicat conuictus de crimine opz ꝙ de crimie legittime ꝙincatur.
a facit. c. tue de pe. ꝛ de hoc vbo. legittime.[a] vide. c. cām q̄ de rescriptis in ver. legittime. ꝛ in. c. ꝓposuisti in vbo legittime. j. ti. i. ꝛ in. c. cū pro cā in vbo legittime de ꝓcu. ꝛ in. c. quotiens de testi. ꝛ in. c. iurauit in v. legittime de ꝓbat̄. ꝛ in. c. prudentiā. §. sexta in v. legittime de offi. ōleg. ꝛ in. c. accedēs. ꝛ in. c. pe. de colluſ. ōteg. in ver. legittime ꝛ in. c. consanguinei in ver. legittime de re iudi. ꝛ declarant illa iura ꝛ per cōsequens iste tex. per. c. at si clerici. s. eo. in ver. legittima probat̄ coniuncta glo. sua que di-
16 cit † ꝙ tūc dicit ꝓbatio legittima qñ est facta per testes omni exceptione maiores de quo habet̄ per glo. in. c. i. ō cōsang. ꝛ affi. ergo sequit̄ ꝙ tunc clericus de criminib⁹ dī deprehēsus legittime ꝛ cōuictus legittime qñ deprehenditur ꝛ cōuincit̄ per testes oī exceptiōe maiores. qđ accurate ponderes qz declarat tibi multa ꝛ varia iura in vtraqz censura. ¶ Et per istū tex. adduco vobis elegantem doctrinā mar. ō fano quē refert suprem⁹ doctor Frāciscus tig. de pisis in. l. fi. ff. de qōnibus als in. l. fi. ff.
17 de decur. † vbi dixit quidam non debebat torqueri ꝛ tñ fuit tortus ꝛ in tortura fuit confessus maleficium ꝛ retificauit confessionē ꝙ ꝑpter hoc nō potuit dānari qz nō confessus seu conuictus legittime. ꝛ ita refert se liberasse quendaz a morte facit tex. valde sing. in. l. pe. cum sua glo. ff. de qōnibus ꝑm Angl. in. l. qui in aliena. §. fi. ff. de
17 acquiren. here. † ꝙ confessus in tormētis non preceden tibus indicijs. lz perseueret in confessione non pōt puniri qz non dicit̄ legittime confessus. tene menti pro declaratione istius tex. † ¶ Et ex istis infero vobis ꝙ si est
19 conuictus per testes infamia facti non dicitur legittime conuictus. ¶ Nota ibi seu alio crimine. qz exponit. i. simili crimine. ar. l. si fugitiui. C. de seruis fugi. ꝛ cle. i. de rescript. ꝛ. c. sedes eo. ti. ¶ Nota ibi ab ecclesiastico. s̄ non a seculari potestate ꝓz Hosti. ꝛ sic ꝑm eū soluit questio voluit ꝑ certo sentire. ꝙ iuristator. rñdet h̄ ad q̄situz indirecte. quia querebat̄ an posset iudicari a iudice secu-
20 lari. ꝛ rñdet ꝙ nō sz a iudice ecclesiastico dūtaxat. † Et sic nota ꝙ deprehensus in crimine clericus non potest iudicari a potestate seculari. qz notorietas delicti ꝛ deprehensio nō facit clericū de forō iudicis secularis. videbat̄ cōtra. qz sicut notoriū facti qđ ex deprehēsione oīt̄ non requirit ordinez iudicij. vt in. c. vestra de cohabi. mulie. ꝛ cleri. ita non requirebat iudicis competentiam quo ad executionem pene. sed contrariuz est verius vt de notorio facti contra clericū non possit se impedire iudex se-

a ¶ Legittime Adde de natura istius verbi Inno. in. c. fi. de libe. obla. q late discutit. vbi subdit ꝙ i dubio factū legittime factuz videtur. ꝛ vide aliquid per. d. Abb. in. c. consanguinei de re iudi. ꝛ in. c. ea que eo. titu. vbi ét moderniores scribentes multa congerunt.

cularis facit.c.at si clerici.ſ.eo. ¶ Nota ibi qui ſi depoſitus † q̄ depoſitus de crimine cauſante irregularitatem vt eſt homicidiū non perdit ipſo facto priuilegiū fori. ſz remanet ſub iuriſdictione eccleſie. ꝛ gaudet ꝓuilegio eccleſiaſtico de quo dictū fuit in.d.c.at ſi clerici. ꝛ facit qđ notaꝫ in.c.ad abolendā de hereti. Et ex hoc inferꝫ quod verberans talē incidit in excōicationē vt eſt glo.in.c.accedens.l.diſtinctio. ꝛ in.c. dictum.lxxxi. diſtin. ꝛ tenuit Franciſ.tig.in.l.ſi.ff.de decur. Sed ſi eſſet actualis ōgradatio ipſo facto ſpoliaret eū omni priuilegio.cap.ōgradatio de pe.in ſexto ꝛ dicit hic Pe.de ancha. † q̄ ſi monachus eligitur in abbatē alterius monaſterij. ꝛ poſtea deponiꝫ q̄ remanet monachus priozis monaſterij ꝛ dicit fuiſſe qōnez Federi.de ſe. Ego allego eundē Federi. in conſilijs ſuis.cōſilio.v. ꝛ adduco do.Dominicū in.c. accedens.l.diſtin. ꝛ ideo dixit Bal.in.l.ſi quis.C.de aduo.diuer.iud. † q̄ abbas depoſitus remanet monachus vt prius ꝛ dat vocē in capło vt alij monachi. † ¶ Nota q̄ pro ſimplici homicidio vel furto nō traditur ſtatiz clericus curie ſeculari ꝛ loquiꝫ iſte tex.ꝓz do. Pe. ꝛ do. Abb. qñ eccleſia pōt condignā penā imponere. Si vero nō pōt imponere cōdignam penā relinquit clericū de facto iudici ſeculari vt ꝫ idem ſi nō poteſt de iure qz ita eſt grauiſſimū delictū quod nō habet condignā penā allegat.c.i.de homici.li.vi. Tu vide que dixi in.d.c.at ſi clerici.ſ.eo. † ¶ Nota etiā ibi ſi depoſitus primū graduz pene infligēde ſcōs gradus pene eſt ibi excōicari. tertio ē ibi mucrone anathematis. Quartꝰ eſt ibi per ſeculare ꝛ collige modū puniēdi clericū criminoſuz. qz primo ōponitur ꝫo excōicaꝫ. tertio anathematizaꝫ. quarto traditur curie ſeculari. quinto punitur ab eo pena exilij vl alia le gittima pena. ꝛ ſic not. † q̄ aliud eſt quē excōicare. ꝛ aliud anathematizare ꝛ de iſto anathemate ꝫ ad Galatas primo ꝛ ad corinthios.c.vltimo in fi. ꝛ illas auctoritates vide.xxiij.q.iij.ſ.ſi qui pſecutoribus v. idem alia epła ꝛ dicitur anathema ſuperna maledictio.xxiij.q.iiij c.guilliſarius.xi.q.iij.c.debz ꝛ dicunt deriuatores q̄ dicitur ab ana q̄ eſt ſurſum ꝛ theta q̄ eſt quedā figura ad formā lre.o.contracta. ꝛ hec olim imprimebaꝫ frontibꝰ dānatoꝝ. ꝛ adduci poteſt illud quod ſcribiꝫ apud Boetium in primo pſa magis in verſi.baſilio. ꝛ gaudenti notas inſigniti frontibus pellerent. Nota ibi contumacia creſcente † q̄ pena creſcit ad augmentuz contumacie.c. quoniā frequēter.ſ.ſi. vt lite non conteſt. ꝛ facit tex.ſing. ꝫm By. ꝛ Bar.in.l.fulcinus.ſ.ſi.ff.ex quibꝰ cau. i poſ. ea. † q̄ creſcente cōtumacia pōt iudex decerneré q̄ creditor lucretur fructus ꝛ faciat tex.valde ſing. ꝫm Bal. in.l.conſentaneū.C.qūo ꝛ quādo iudex vbi ꝓpter nimiaz contumaciā locus eſt remiſſioni. † ¶ Nota q̄ delictuz aggrauaꝫ ꝓpter contēptum ꝛ dicitur peccare ex cōtemptu qui monitus ab homine addit mala malis ꝛ perſeuerat in crimie faciat glo.ſing.in.c.homo xp̄ianꝰ.xl.diſ. que dicit † q̄ quis q̄ſto magis ꝓténit tanto magis peccat ꝛ dicitur magis conténere cōſtitutus in dignitate faciat quod habeꝫ in.c.ij.de maio. ꝛ obe. vbi nō obediēs precepto iuſto ſupioris punitur mortaliꝫ. ꝛ ideo dixit ſingulariter Bar.in.l.ſi quis pro eo.ff.de fideiuſſ. ꝛ in auꝫ. ſacramenta puberū.C.ſi aduerſa. vendi. † ſtatuto cauet q̄ minor nō poſſit alienare ſine certa ſolēnitate vt nō valeat contractus nec validetur iuramēto ex eo qz peccat mortaliter veniēdo cōtra preceptū ſupioris qz debet intelligi iſtud dictū Bar. quādo ex cōtemptu quis venit ꝑ preceptū ſupioris. ita pulchre dixit do. meus in.d.c.ij. et faciat qđ pulchre dixit do. An. in.c.nā ꝓcupiſcētiā de cōſtit. † q̄ lz lex cōcilij nō liget ad peccatū mortale tñ ſi cōtenit ligat ad mortale pctm̄ faciat glo.ſing.x. di.c. qs āt que dicit † q̄ pp ꝓténtū legiz cōſilij facta eſt lex precepti faciat glo.ſing.in.c.de libellis.xx.di. que dicit † q̄ lz eccleſia orientalis non acceperit conſtitutionez eccleſie romane q̄ nō peccat qz non ꝓténit illam aliàs ꝓpter cōtemptum peccaret faciat glo.ſing.in.c.ſacerdotes.ij.q.vii.q dicit † q̄ ep̄o non ſeruanti canones ſubditi poſſunt denegare obedientiā. qz intelligiꝫ qñ nō ſuat canones illos ꝓténendo faciat ſing. dictū Jo.cal.in repetitiōe.c.ab ex cōmunicato de repeꝫ. vbi dixit † q̄ excōicatus ſi ꝓténat abſolutionē nō poteſt ſe defendere in iudicio pp ꝓténtū faciat glo.elkans.in.c.veniens de tranſ. † vbi contēnēs ſacramēta neceſſitatis peccat mortaliꝫ faciat.c.auditi de pcur. † vbi ꝓpter ꝓténtū iudicis qs puniꝫ in expenſ. faciat q̄ egregie dixit Jo.an.in.c.ſacris q̄ me.cā. † q̄ cōicans excōicato pp ꝓténtū peccat mortaliꝫ. ꝛ bal.i.l.nullus.C.de maleſi. ꝛ mathe.dicit † q̄ cōicans excōicato i ꝓténtū clauiū pōt puniri pena tēporali nō ſolū ſpuali. faciat glo.in.ſ.ptātis de peni.di.i.que dic̄ † q̄ peccans in ꝓténtū dei peccat in ſpm̄ ſctm̄ faciat quod voluit Poſt. in.c.clerici de clerico.excō.mini. vbi hꝫ † q̄ eps diſpēſat cū celebrāte diuina poſt excōicationē ꝓcedit niſi celebrauerit in ꝓténtuz qz tunc diſpenſare non poſſet. ꝛ ibi dixit Jo.an. ſeruari † q̄ penitētiarij oñi pape ꝛ legati diſpenſant ſi non in ꝓténtū celebrauit diuina.c.fi.de penis facē qđ hꝫ in.ſ.criminis.xxv.di. † vbi peccatū veniale repetitū ꝓtinuatū efficiꝫ mortale facē q̄ voluit Cy. ꝛ Andre. ō ipſis ꝛ Bal.in.l.apō antiquos.C de fur. Nota ibi cum eccłia nō habeat qd vltra faciat ꝫm Poſtiē. † q̄ iudex eccleſiaſticus nō dz vti gladio tpali. nō p̄miſſo p̄us ſpuali.c.excōicam⁹.ſ.i.de hereꝫ.c.poſtulaſti de homi.c.ij. de cler.excō.mini. Non.n.dz vti gladio alteri⁹ anteq̄z vtaꝫ ſuo. ꝛ idē eſt diceñ. de iudice ſeculari. de quo p Poſti. in ſūma de treuga. ꝛ pa.ſ.qd ſi iuſtū bellū. ꝛ p hoc in qōne facti refert ꝫ do. An. dixiſſe † q̄ iudex eccłicus non pōt arctare iudicē ſeculare ad carcerandū clericos niſi ipſe hēat ptātez carcerādi clericos ꝛ carceres habiles ad cuſtodiēdū ꝛ detinēduz. xxiij.q.v.c.adminiſtratores. ꝛ.c.p̄n cipes ſeculi. ꝛ.xcvi.di.c.duo ſunt ꝛ.c.ſi ipator ꝛ facit.c.i. de offi.ordi. † Sz an eps poſſit hre officiales armatos ꝛ ſic familiā armatā de iure cōi do. Abb. hic refert ſe aliàs fuiſſe interrogatū in facto. ꝛ rñdiſſe q̄ nō pōt ar. dictoꝝ iuriū. ꝛ dicit ſe dixiſſe. in.c.ſignificaſti de of. dele. ꝛ ibi dixit † q̄ iudex eccleſiaſtic⁹ dz implorare bꝛachiū iudicis ſecularis in executione iuſtitie. ꝛ allegat qđ hꝫ in.c.cum ad vex ꝛ in.c.ſi impator.xcvi.di. ꝛ adducit auctoritatez dñicā dicentē petro mitte gladiū tuū in vaginaz facit.c. q̄enior.xxiii.q.viii. vbi Hieronymus dixit arma clericoꝝ lachrymas ꝛ oratiōes. Sed p̄o certo do. Abb. nō bene rñdet ꝛ p̄ eū retorqueo iſtū tex. qz ſi non dz vti gladio iudicis ſecularis. niſi p̄ius vtaꝫ gladio ſuo ſequitur q̄ dz habere gladios armatos ad executionez gladij ſui ſpūalis ꝛ facit.c.i. de offi.ordi. vbi in ſubſidium recurrit ad iudicē ſeculare ergo cum pōt facere quo minus debz potius exequi per ſe faciat.c.i. de no. oper. nunc. ¶ Et miror vehemēter q̄ nō viderit. do. Abb. doctrinā Bal. in terminis tenētis p̄trarium in.l.nam ad ſalutē. ſ.ſi.ff.ō offi.p̄efec.vigil. † vbi habeꝫ q̄ familia cōmunis poteſt portare arma ꝛ ibi dicit Bald. ſe putare q̄ familia epi poſſit eſſe armata ex quo ep̄s hz merum officium in ſua dioceſi. ꝛ iſtud credo veriſſimū. ꝛ forte ideo dñi epiſcopi nō tenent beruarios armatos p̄o executiōe gladii eccleſiaſtici. qz op̄z eis dare ſalaria ꝛ ſtipendia. ꝛ ſepenumero ſunt tenaces. ꝛ tenēt manus adnucas. Et p̄o certo ſi tenerent familiā armatā haberenꝫ in maiori reuerētia. † ¶ Nota q̄ p crimie homicidii clericꝰ nō ōgradatur. qz expectat eiꝰ icorrigibilitas. q̄ eſt ꝫ caſus ꝑ do. pe. ꝛ do. abb. q̄ lz homicidiū ſit q̄lificatū tñ clericꝰ nō ōgradaꝫ ꝛ moneor ex tex. p̄ducta doctria bal. i.l. data. C. ō dona. ¶ Nota ibi cū i pfundū maloꝝ qz p̄cordat. c. nec licuit. xvii. di. † ꝛ dicunt illi venire in pfundum maloꝝ. q nō timēt legē nec pſidem. facit qđ habeꝫ in.l. capitaliuz ſ. craſſatores. ꝛ ſ. famoſos. ff. de pe. ¶ Nota ibi ne poſſe eſſe perditio plurimoruz. † q̄ non debet parci illi qui pōt eē perditio plurimoꝝ q̄mo tales pñt puniri diēb⁹ feriati. ſ

a ¶ In ſpiritū ſanctuz. Adde q̄ ſeptē modiſ gs peccat i ſpiritū ſctm̄ de q̄bus vide de cōſecra. diſ. iiij. hi vero. Et de peni. diſ. iij. ſ. adhuc in fi. ꝛ de peni. diſ. i. ſ. ex his. ꝛ. i. q. i. c. eos ꝛ de peni. di. iij. inter hec ꝛ de peni. di. i. ſ. pōt etiam. et vide. ſ. de ꝓſti. in quadā apoſtilla. que modo excidit memoria vbi multa pulchra de mea re Bar. ꝛ ſbtiliſſimi p̄ceptoris mei doctoris ſubtilis diximus.

ferlatis.l.nemo.C.de epali audi.l.puinciay.C. de ferijs
z facit qđ hř in.l.per oēs.C.de defen. ciui. z audiui alīs
dici q dñe Picinus locūtenēs ianue olim pro inclyto
duce Philippo maria duce Mediolani cum visitasset
do.Car.sancte crucis z audita sua seueritate interroga
uit eum do.Car.si faciebat sibi aliquā conscientiā rñdit
q sic de vno videlz q in pascate resurrectionis nō suspē
derat quēdam publicū facinorosuz. ¶ Nota ibi p secu
44 larem † q clericus depositus incorrigibilis ipso iure est
de foro seculari ita colligit hic do. Car. z sic depositꝰ in-
corrigibilis ipso facto pdit priuilegiū clericale. nec exi-
gif alia traditio vel degradatio per istū tex.vel pōt col
ligi ꝓrium ex isto tex.q depositꝰ incorrigibilis nō subij-
cif imediate iudici seculari. z sic ipso facto nō perdit pri
45 uilegiū clericale. ¶ Nota ibi ei deputef exiliū † q cleri
cus relictus iudici nō semp punif vltio supplicio ſz qñqz
exulat q dictū dicit do. Car. fore sing. z qñqz obseruaf
46 ꝓrium ex quo inferf q exilium est pena iudicis secularj
z nō iudicis ecclesiastici quod pcedit in casu huius.c. p
pter potentiā istius clerici delinquētis. Mā alīs eccl'ia im
a ponit penā exilij.ª c.i. de calūniatoribus.c.fi. de pe.c.hij q
iij.q.iiij. Et sic nō obstat iste tex. inquantū per iudicē lay
cum iponif pena exilij huic incorrigibili. qz nō pp hoc ex-
cludif. q iudex ecclesiasticus nō possit iponere penā exi-
lij. sed habuit respectū ista lřa q quādoqz sic cōtingit de
facto pp potētiā delinquētis eccl'ia nō pōt imponere pe-
nam exilij. z accedat quod pulchre voluit archi. in. c. nō
opz de consecra. di. vltima. vbi refert fratrē Raymūduz
47 de pena forti dicere † q qlibz sacerdos pōt iniūgere suo
parochiano penitētiam eundi per mundū cū baculo cu-
bitali. z scapulari vel veste aliqua ad hoc cōsueta qz nō
inuenif a iure hoc phibitū. ergo multo fortius iudex ec
clesiasticꝰ exigētibꝰ demeritj poterit vānare clericū in exi
liū z faciat qđ colligit hic Bal. q dic q eccl'ia pōt ipone
re exiliū z ex q̄pus excōicaf q̄z exiliū patiaf segf ſz eū q
excōicatio nō est exiliū. Sz ego admiror vehemēter. de
vno qz iste tex. logf in homicida. z dicit q si est incorrigi-
bilis. z venit in profundū malorꝫ. q cōprimef p iudicez
secularē imponēdo ei exilium. qz certū est q ex quo pdit
priuilegiū clericale vř q oz puniri pena mortis vt dixit
tex. i. c. ois lex in vſi. qui cedē fecerit capite puniaf. iij. di.
z in. l. iij. §. fi. ff. de siccar. z i. l. is q cōtello. C. eo. z Angl.
in psilio. xiij. incipi. nos Karolus quare ergo tex. hic dic
q imponef exilium. nec istud cōtrariū tangif ab aliquo
hic. Solue q istud contrariū tollif per verba sequentia
dū dicit vel alia legittima pena. vnde imponef sibi pena
condigna ſm qualitatē delicti. ar. l. respiciendū. ff de pe.
z. c. nō afferamus. xiij. q. i. z. c. tue de penis. vel possz da
ri alia solutio. q illa verba exilij pena nō referanf ad ho
micidā sed referanf ad periurū vel ad furē. z referatur
ad illud quod potest recte determinare. ar. eiª qđ voluit
glo. in cle. ne romani de ele. z in. c. i. de postul. pla. lib. vi.
z in. c. i. de pscrip. eo. li. ¶ Et dicit hic do. An. esse istum
tex. in ar. q ecclesia nō hz penam exilij qz per alia iura p
baf contrariū vt superius demōstraui. quinimo plus vř
h probari contrariū eius quod dixit do. An. q in actu d
gradationis pōt ecclesia intercedere. ne clericus tradaf
pene corporali pro certo istud argumētū non pōt colli-
gi hic quod ecclesia nō hz penā exilij qz per alia iura p
baf ptrariū vt superius demonstraui quinmo plus vř hic
probari cōtrarium eius qđ dixit do. Anto. quod in actu
degradationis pōt ecclesia intercedere. vt clericus dgra
datus tradaf pene condigne. hoc apparet in finalibus
verbis ibi alia legittima pena inferaf. referunf enim illa
verba ad penā condignā delicto oz enim pena cōmensu
rari delicto vt in. c. nō afferamus. xxiiij. q. i. ergo z p con
sequens illud verbū legittima pena referf ad crimina p-
cedentia ſm qualitatem eorꝫ. ar. eius qđ habetur in. c.
olim ex litteris. z in. c. ab excōicato de rescriptis. z in. c.
cum dilectus de consue. z in. c. auditis de elec. z in. c. cuz
ad sedem de resti. spo. z istud mihi vř verius. Jtē dicit h
do. An. probari homicidiū pluries iteranté non esse de
gradādū. sed iteranté post depositionē esse statim subie-
ctum iudici seculari absqz alia traditione. z per ꝓñs p-
batur hic formalř illud quod tenui in. d. c. at si clerici. s.
eo. q faciens plura homicidia vel faciens vnicū homici
dium qualificatū z horrēdum. nō est statim tradendus
curie seculari. Secus si post depositionē itez homicidiū
qz tunc addit mala malis z dicif prouenire in profun-
48 dum malorꝫ. † ¶ Opp. vř hic q ecclesia nō hz alias pe
nas vltra excōicationē imo hz vt in. c. pro humani. ō ho
mici. li. vi. in glo. iij. Sol. nō intelligas q ecclesia nō ha-
beret alias penas vltra q faciet ex defectu potestatis q̄
ad penas. Sed qz de facto ꝓpter potētiam istius clerici
delinquētis nō poterat ecclesia illū corrigere. ¶ Opp.
q data incorrigibilitate non statim clericus punif per
iudicē secularē antequā tradaf. c. ij. de cle. excō. mini. c.
nouimus de verbo. sig. Soluit Hostiē. q inquantuz lřa
dicit eum per secularē potestatē cōprimendū hoc est ve-
rum ad reqsitionē ecclesie vel p ipsius traditionē nō alr.
Pro quo ēt intercedit. ne mors infringaf vt. d. c. nouī-
mus de verb. sig. Sed iudex secularis faciet illud quod
sibi videbif. Et ex hoc posset dari intellectus ad istū tex.
inquantū dicit q ei deputef exiliuz vel alia legittima pe
na quod nō referaf ad iudicem ecclesiasticū vt hoc petat
a iudice seculari. Sed sunt vba legis relata ad ipsum iu
dicem secularē. Sz Jo. an. hic dicit q hec decretalis nō
loquif indegradato in quo nō putat esse necessariā icor-
rigibilitatē. sed dicit eū statim esse de foro seculari vt in
d. c. nouimus. z in. c. ij. de pe. in. vi. in verbali ergo depo-
49 sitione intelligit vt hic dicitur. † vñ practica pōt esse du-
plex q clericus depositus secuta incorrigibilitate. ōgra-
def. nec tunc expectaf alia traditio qz in actu degrada-
tionis exuitur omni priuilegio clericali vt in. d. c. ij. de pe
nis in. vi. nec etiā est necessaria alia traditio maxime cuz
fiat presente iudice seculari. Scōo modo pōt practicari
vt iudex ecclesiasticus stante depositione. z secuta incor-
rigibilitate eū tradat vel regrat secularem iudicē pro pe
50 na z ex hoc eo ipso traditꝰ est. † ex quo habes clericū ēt
pter degradatiōis actū in casu degradatiōis iponende
posse absqz degradatiōe tradi z sic exui priuilegio clerica
li. z remanētibꝰ ordinibꝰ z nō est mirū. qz ēt nō depositus
vbalř aliqñ exuif priuilegio clericali p solam trinaz
monitionē cū actu inuasionis circa crimina vt hř in. c. in
audientia. z. c. perpēdimus. j. de sen. excō. Tertio mō pōt
intelligi q eo ipso q ē depositꝰ absqz alia degradatione
statim secuta ipsa incorrigibilitate pdit priuilegiū. z subsit
potestati seculari. z voluit hic Jo. an. qz si sola trina mo
nitio per quā concludaf eius incorrigibilitas exuit ipm
priuilegio clericali vt in. d. c. ad audientiam absqz alia
traditione vel degradatione. fortius eum exuit incorri-
gibilitas surgēs ex trina monitione in iam depositū. nec
lřa ista dicit ipm tradi vel degradari sz cōprimi pcedit
istud dictū Jo. an. absqz dubio qñ incorrigibilitas sur-
git ex trina monitione. sz si aliter cēt incorrigibilis vt qz
depositꝰ iterato se inisceret tūc est magj dubiū. Sz satis
hoc pbat ista decre. z hoc est tenēdū ſm do. An. lz pe. re
stringit hāc penā. z traditiōez ad primā practicā exponēs
cōprimēdus z p degradādus ſm Jo. an. Sz Jo. de lig.
dicit h eē necia traditionē in qua sicut dominiū nō trās
ferf sine traditiōe vt. l. traditiōibꝰ. C. de pactj sic h nō cō
primif p iudicē secularē nisi tradaf z ꝓpterea iura vtūf
illo vbo tradere p certo istud dictū Jo. de lig. ꝓfundit p
istū tex. cū dicat q eccl'ia nō habeat vltra qđ faciat ergo
nō est necia traditio facit in argumētū tex. multū sing. i
. l. raptores. C. de epi. z cle. ¶ Opp. q ex deprehēsione
51 clerici crimē nō efficiaf notoriū † qz regulariter layc' in
crimie nō testificaf ꝓtra clericū. i. q. vij. c. i. ij. z. iij. vi. q. i.
c. beatꝰ. xi. q. i. c. ij. j. de testi. c. de cetero nō pōt g talis de-
prehensio transire in notoriuz glo. ibi dicit talem crimi-

a ¶ Penā exi
lij. adde q istā
penaz eccl'ia
tñmodo ipo-
nit obstinatis i
malitia. xxvi. q
. i. ꝓbinum sa-
marie z. ij. q. i.
in pmis. Et i-
ponif etiam sa
crilegis vt. xvij
q. iiij. attededū
z. xxiij. q. i. q
vbi omnino vi
deto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nosuz posse transire in notoziū duobus casibus ꝑmo qñ tali deprehēsioni adsunt clerici ꝛ principaliꝛ interfūt deprehēsioni delicti ꝛ detētioni.xx.horaꝝ ꝯ.casu qñ clericus deprehēditur per laycos missos auctozitate suozuz platoꝝ.c.vt fame de sen.excō.quo casu duo sequūtur primū q deprehēsionē delicti pōt effici notoziū ꝑm q tales capiunt absq; pena excōicationis ꝛ aduerte vt glo.itel-
52 ligas q ió facit mētionez de detētione.xx.horaꝝ † quia cuilibz lz cape criminosuz in domo sua repertū ꝛ detinere spacio.xx.horaꝝ ꝛ nō amplius vt sic delictū suū pateat iudici ꝛ aliꝫ vt.d.l.capite qnto ꝛ quo ad solēne dic-
53 tū Jo.an.post antiquos doc.vī velle qō † vbi pōt clericus sine pena excōicatiōis pcuti fortius poterit detineri vt in casibus not.in.c.ij. de sen.excō. ꝛ adducit tex. in.l.
54 nec in ea.ff.de adul. † vbi dī q si qs pōt occidere adulterum fortius pōt eū afficere ꝓtumeliꝫ imo plus dicit Jo.
55 an.post doc. † q si licentia plati haberi nō pōt qz est in fuga.pōt licite detineri sine metu excōicatiōis ꝛ sic intelligat.c.vt fame de sen.excō.ar.l.ait ptoz.§.si debitoꝛē.ff. que in frau.credi.tñ oz haberi discretio vt curialius detineatur q̄z laycus. ¶ Et dicit do.Abb. doctozes ꝟ al-
56 legādo.d.§.si debitoꝛē sentire † q licitū ē laycis cape obi toꝛē clericū fugientē sicut licitū est layco cape laycum ꝛ ibi per Bal.ꝛ sentit glo.instit.de acē.in prin.sed Hosti. in sūma de sen.excō.§.quis oz sub.§.per prius vī. fallit dicit an capiens clericū delinquentē fugiētē vt ducat ad iudicē euitet excōicatiōez nolle.se diffinire ꝛ quasi dubitauerit an talis captura possit tute fieri ꝛ idē refert in.c. nuper de sen.excō.se nō fateri q vbi leges capturā pmittunt posse clericū capi nisi detur ius canonicū expressum do.Anto.multū bñ transit dicēdo q si tu vis esse cautus vt tales capturas faciaꝫ sine scrupulo q officiales layci deputent in ꝟ executoꝛes a plat̄is[a] suis ꝛ ita dicit se cōsuluisse epō castellano. † ¶ Sed do.Abb. dicit hoc ēē nihil qd eni si isti officiales nō sunt pītes in iniuria acerrima que mihi vel filio meo illata est per clericū quē si dimisero capiet fugā cū re mea vel est debitoꝛ meus in magna q̄stitate certe sic restringere istā materiā vt non possit capi est generare scandalū in mētibus laycoꝝ ꝛ q̄dā potius tyrānia q̄z iustitie executio vñ duo dicit eē videnda primū † vtrū liceat capere clericū vt eius delictū patefiat ꝛ a suo iudice puniat̄ ꝯ.an liceat capere clericuz debitoꝛē fugiētez vel rem meā alsportantē quo ad primū Hosti.fuit in illa opi.rigoroſa vt nō pmittat̄ captura vt nisi det̄ expssuz ius cano.pmittens idē tenet Laud. i cle. i.de offi.ordi. Jo.de lig.collec.ꝛ do.Lar.ꝟ sentiunt talē capturā fieri nō posse nisi capientis inter sit rōne priuati interesse Bal.in.d.cle.i.sentit eū posse capi ēt si capiētis spāl̄r nō intersit Jnno.i.d.c.vt fame de sen.excō. ꝑmo vī det̄ velle q iudices ecclesiastici ēt nō bñtes iurisditionez i clericos ꝛ ēt socij clerici pīt cape vt ducant ad iudicē sz laycis ꝟ nō liceat sz pōt intelligi illud dictū qñ nō timet̄ de fuga vide do. ꝑde. Jnno.in.d.c.si vero de sen.excō. q egregie dicit q si clericus ab inferēda iniuria nō pōt aliter cōpelli pōt capi ꝛ ligari sine metu excōicationis ꝛ ēt sine peccato imo tal̄ meret̄ ar.xxiij. q.iij.c. fortitudo ꝛ idē pro defensione rei vel pro recupatione illico fienda ar.c.olim de resti.spo.nā ille epūs nō fuit solus ad recuperandā possessione ꝛ manus iniecit cū aliꝫ in illos bospitalarios nec notant̄ excōicatiōe nisi modū excesserint quod est not.ꝛ licet illa media via Jo.de lig.ꝛ sequaciū sit equa.tñ do.Abb.putat q licita est captura ꝛ meritoriū si timet̄ verisimil̄r de fuga vel al̄r ab iniuria compelli non pōt nisi capiat̄ siue hoc fiat pro publico interesse sine ꝑ priuato ꝛ dicit se assumere fundamētū ex.c. si quis suadēte.xvij.q.iiij.vbi ad incurrendā banc excōicatiōez requirit̄ dolus seu temeritas vt ibi babet̄ si enim capio clericū vt ducam ad iudicem vt puniat̄ ex quo timet̄ de fuga vel al̄r cōpelli non potest ex quo not.ibi diabolica persuasio euitatur ꝛ est diuina fortitudo vt delicta puniantur ex quo verſatur publica vtilitas ꝛ includitur etiā priuata vt in.d.c.vt fame vñ canō dicit lex debz furta cohibere adulteria punire i pios de terra perdere. xxiij.q. v.c.lex debet ꝛ.c.precedēti oēs debent amare legē ꝑ publica vtilitate conseruāda ar.xxiij.q.iij.non inferenda ꝛ maxime cū lex hoc permittat nec canon ꝯriuz dicit ꝛ allegat quod not.Bar.in.l.fi.C.de exhib.re.ꝛ glo.i.l.nullus.C.de iude.ꝛ maxime qñ vult defendere sotiū ab iniuria inferenda ad ꝟ vt.d.c.fortitudo cū tribus.c.sequētibus ꝛ.c.dilecto de sen.excō.li.vi.nō enim caret scrupulo societatis occulte qui manifeste desinit obuiare faciori vt.d.c.dilecto nec canon aliquo modo resistit nec ꝙ ad verba nec quo ad mentē cum canon tñ intendat illaqueare inferentē iniuriā clerico ex diabolica psuasione ꝛ maxime cū ius ciuile in hoc sit fundatū sup optima rōne naturali ꝛ vtilitate publica ꝛ cessat ois dolus in tali captura.ꝛ ió cessat dispositio.c.si quis suadēte.ꝛ hac rōne
59 dicit se putare † q familia potestatis pōt capere clericū de nocte illicite repertū ꝛ docere plato.qz hoc faciat ad impediēda delicta.que forte per eū possent cōmitti.qz q male agit odit lucem.c.consuluit de offi.ōle. quod tenet Bal.in.l.si qua per calūniā.C.de epis.ꝛ cle. ¶ Idem dicit in iudice seculari vt etiā de die possit capere ꝛ presentare clericū iudici suo si verisimil̄r timetur de fuga ipsi⁹ clerici dū adiret̄ prelatus suus ar.l.desertoꝛem.ff. de re. mili.secus vbi nō timet̄ de fuga ꝛ sic dicit se intelligere Jnno.in.d.c.vt fame ꝛ al̄at.d.c.olim qz si possuz injūcere manus vt socius recupet rem suā incōtinēti potius ꝑ publica vtilitate vt ipse efficiatur timidioꝛ ad iniuriā cōmittendā ꝛ ceteri metū babeant ar.c.bone.de po.prela.
60 † ¶ Quo ad ꝑm an possit capi per creditoꝛē si est in fuga ꝑstitutus vt si recedat cū re.breuiter dicit se ꝓcludere q sic quicqd senserit Jnno.per.d.l.ait prętoꝛ.§. si debitoꝛē ꝛ per.d.c.olim de resti.spo.vbi licitū est ꝓ reb⁹ recuperandis inuadere clericū cuz moderamine inculpate tutelle ꝛ non solū principalis creditoꝛ boc impune facere potest imo sibi auxiliantes. ¶ Mā epūs ibi nō fuit solus ad expellendū vt etiā dixit Jnno.in.d.c.si vero de sen.excō.idem bic penitus cessat dolus qui requirit̄ i.d. c.si quis suadente ita residet ꝟ do.Abb.circa ista duo sz
61 tu adde Bar.in.l.si quis in seruitute de furtis † vbi q̄rit an laycus possit capere clericū delinquentem ꝛ putat q sic vt eum ducat ad iudicē nō tñ vt ipsum detineat ꝛ moueatur per.d.§.si debitoꝛē ꝛ per.d.l.capite qnto ꝛ p not. instit.de acē.in prin.ꝛ dicit hoc tangere Jnno.in.d.c.vt fame ꝛ ita residet ꝛ idem etiā voluit ibi Angl̄.qui al̄at dictū Jnno.in.d.c.si vero ꝛ reputat illud dictū singulare adde Bal.in.c.i.§.si quis de pa.iur.fir. in vsi.feu. vbi
62 dicit † q malefactoꝛ pōt capi a quocūq; in ipso actu delinquendi vel imediate post ꝛ illū iudici presentare allegat.d.l.capite quinto ꝛ subdit q si esset clericus posset capi a layco vt pītetur epo al̄at Jnno. in.d.c.vt fame sz ex iteruallo nemo pōt cape clericū sz ex cōmissione epi sic al̄at not.i ꝟ.c.ꝛ idē bal.i.d.l.si qua p calūniā.C.
63 de epi.ꝛ cle.querit † vtrū familia ptātis possit cape pśbyterū inuētū i robaria vel i adulterio ꝛ ducere ad iudicē ꝛ arguit q nō qz scriptura dicit nolite tāgere xp̄os meos vt not.i auct.de nō alie.§.i.refert Jnno.i.d.c.vt fame firmare pedes sup ꝟ. ¶ Sz ipse dicit q pōt capi ꝛ duci ad epm lz fit captus i babitu ꝛ tōsura nā sic pmittit̄ cuicūq; ministro rei publice.l.i.§. qes.ff.de offi. pfec. vrb.l. fi.C.de malefi.ꝛ matema.pterea qs nō iducit in sniaz excōmunicatiōis nisi ꝓpter dolū al̄at.d.c.si quis suadēte xvij.q.iiij. Sed bic nō est dolus qz fit ꝓpter quietē publicam al̄at.d.l.si qs in seruitute ꝛ pondera bñ istam rōnē Bal.qz do.Abb.assumpsit fundamētū ex ea dicēdo illō q dixi supius sz idem Bal.ꝟ seqt̄ istā glo. ꝛ inducit eaz
64 ad qōnez statuti disponētis † q ville teneāt̄ cape malefactoꝛes qz tale statutū nō bz locū i clericis malefactoribꝫ vt nō possint capi ꝑ custodes ville ꝑ seqt̄ q mlto minus poterunt

a ¶ Prelatis a suis. Adde.c. vt fame ō sen. excō.glo. in.c. eps in fi.i verbo exigent de offi.ordi.n.vj. ꝛ ibi doct. qui hoc cognosce, examinant.

UVA. BHSC. IyR_275_2

poterunt capi per laicos priuatos hoies dicit tñ q̄ baniti
& diffidati pñt capi a quolibet alkat.l.fi..C.de male.& ma
te.que ꝓprie loquiť in diffidatis & debent pñtari in iudi
cio ℔.l.dicit esse sing.& si clericus fugit cuz pecunia mea
possum ipm capere cũ pecunia & detinere nó tñ vltra.xx.
horas & debeo iudici pñtare si possum alkat.d.l.ait ꝓtor.
§.si debitorẽ & hoc ió q̄ periculũ est in mora.vt not.in.l.
extat.ff.q̄ me. cã & hoc est licitum q̄ ꝓprio interesse & ió
dicit q̄ si restituit mihi pecuniã non possuz illũ ad iudicẽ
ducere q̄ statim esset ipso facto excõicatus ar.l. qui vas.
in prin.ff.de fur.& ita residet hic Bal.℥ do.An.in.d.c. vt
fame simpliciter sequiť dictũ Hosti.ibi stat mó difficultas
quid tenẽdũ in hoc dubitabili passu apiat nobis deus ap
parẽt rarinantes & ẽ. vt scribiť in illo virgiliano & vñ mi
bi sic dicẽs.aut delictũ est cõmitten.p clericũ aut est iã cõ
missum † p.casu si delictũ est cõmittẽdũ & tunc dico q̄ lai
cus pót cap e clericuz & refrenare ne maleficiũ cõmittat
& sic nó pót fieri quo minus debeat ligare & ducere illum
ad iudicẽ ecclesiasticum & isto modo procedant dicta do
ctorum & ad hoc adduco aliqua similia que erũt auditu
& recitatione digna nã glo.in.c.ij.de hereť.dicit q̄ in cri
mine cõmittendo quilibet potest corrigere alterũ & sic in
ferior potest corrigere superiorez sed in delicto cõmisso so
lum superior corrigit & facit simile quod diximus de ba
laam ꝓphęta dei supremi seruulo acceptissimo qui fuit re
phẽsus ab asina faciat q̄ volui archi.in.c.si putauerit se
cunda q̃one pma & scrib.in.c.nouit.j. eo. vbi dicũt q̄ illa
doctrina euãgelica si videris fratrẽ tuuz peccantẽ corrige
eũ est consiliũ in crimine iam cõmisso sed in crimine ꝓmit
tendo est precepti & ligat ad peccatũ mortale.& faciat q̄
volui do.An.in.c.ex parte de testi. † vbi dicit quod etiaz
clericũ promouendũ potest quilibet de populo prohibere
vt nó promoueat.Secus est in iam promoto facit sing.di
ctum Inno.in cap.i.de postula.pla.vbi dixit † q̄ licet iu
dex non possit inquirere contra aliquẽ non precedẽte infa
mia.tñ non hz locũ in delicto cõmittẽdo vt obuieť q̄ tũc
poterit inquirere nó pcedẽte infamia & poterit etiã recipe
re testes nó iuratos q̄ est mirabile.faciat simile quod di
xit Goff.in tit.de accusa.ad fi.in sũma quod refert & sequť
do.Abb.in cap.cum in tua ó sponsa.faciat glo. sing.in.c.
dominus noster.xxij.q.v.que dicit q̄ qs est facilis ad cre
dendum delictum futurũ vt obuieť.Secus si est cõmissuz
faciat quod voluit ℙe.de ancha.in.c.tertio loco de pre
sumptio. † vbi dicit q̄ ad dirimendũ matrimoniũ contra
benduz sufficit probatio presumptiua faciat q̄ not.in.c.
super eo.de testi. † vbi mater admittiť in testem ad impe
diendũ matrimoniũ cõtrahendũ faciat q̄ voluit Inno.
in.c.ois de peni.& re.† vbi sacerdos pót peccatũ sibi dictũ
in penitentia reuelare si est cõmittendũ ad hoc vt obuieť
pro quo est glo.sing.in.c.vez.xiij.dis.que dicit. q̄ reuella
re pót in genere etiã si iurauerit tenere secretum & hoc ió
vt obuieť delicto futuro facit quod habeť in.l.nullus .C.
de sum.tri.& q̄ ibi voluit Bal.& idez Bal.in.l.i.§. quies
de off.prefec.vrb.& in rubrica de treug.& pa.& q̄ voluit
do.An.in.c.matthęus de symo.ita dicamus in proposito
ad hoc vt obuieť delicto futuro poterit laicus capere cle
ricum & ligare ne cõmittat delictũ & ducere ad iudicem &
clericũ & istud iudicio meo infallibile & ad ħ faciat quod
notať in.d.c.olim de resti.spo.p oẽs scrib.& q̄ voluit In
nocẽ.in.d.c.si vero.de sen.excõ.vbi dicit q̄ si nó pót refre
nari ab iniuria inferenda clericus pót capi & ligari a lai
cis sine metu excõicationis & ita saluo vobis oia dicta do
ctoz allegata sed si delictũ sit iam cõmissum a clerico ego
dubito an possit capi per laicũ. ¶ Et vñ pro certo ꝙ non
possit quicqd dixerint doctores supius allegati & moueor
hoc modo ad eos spectat captura clerici ad quos spectat
ipsius clerici correctio vt probať in.d.c.vt fame sed cor
rectio clerici nullo modo spectat ad laicum ergo nullo
modo ad eũ spectat captura faciat.c.vt fame in versiculo
dũtamen illud faciant de mandato prelatoz faciat etiam
q̄ postq̄ delictum est iam cõmissum spectat ad superiorem
corrigere & punire vt voluit glo.in.d.c.ij.de hereť. & bal.
in.d.l.i.§.si quies ergo ad eos spectat captura faciat etiaz
q̄ xps generalr prohibuit laicis q̄ nó tangerent xpos su
os siue quis sit passus iniuriam siue nó a clerico nó videť
q̄ eũ possit capere etiã vt ducat ad iudicẽ maxime q̄ non
facit zelo iustitie sed ex rancore & vindicta facit.l.fi.C. de
70 malefi.& matthe.† vbi est spãle q̄ diffidatus possit a quo
cũq̄ capi ergo in ꝓrium est ius cõe.l.ius singulare.ff.ꝺ̃ le
gi.faciat etiã q̄ videť esse spãle in clerico assasino inciden
te in crimẽ.c.pro humani de homi.li.vi.vt possit capi a q̃
cunq̄ ex eo.q̄ diffidatus a toto populo xpiano & vñ exu
tus omni priuilegio clericali & videť data potestas cuicũq̄
illum occidendi vt voluit Angk.in suis consiliis quem re
fert & sequiť do. Dominicus in.d.c.pro humani ergo i cõ
trarium est ius cõe.l.q̄ vero.ff.de legi. & per consequens
vñ q̄ nó sit pmissa captura ipsius clerici vt capiať per lai
cum & vñ q̄ satis ingerat manus temerarias in clericũ ex
eo q̄ nõ permittẽte iuste in illum imponat manus & sic in
cidit in canonẽ si quis suadente quicqd dixerit Bal. do.
Abb.& alij & i dubio paruitas mea semp defendet domi
nos sacerdotes qui representant deũ & dñm nostrũ iesum
xpm tene mẽti ista q̄ sunt memoratu dignissima & addu
co qđ voluit Hosti.in sũma ver.fallit vbi loquiť de cleri
co fugiente delinquente an possit capi per laicum nolle se
71 diffinire. † ¶ Capio ꝫm videlz vtrũ possit laicus capere
clericũ debitorem suũ fugientẽ cum re sua & pro certo ego
vehementer admiroz q̄ illustre ingeniũ tantoz viroz nõ
viderit tex.& Hosti.in.c.i.de prescrip.vbi ex illo tex.colli
72 git ar. † q̄ si clericus gessit negocia alterius & reddit ma
lam administrationẽ q̄ poterit detineri dona. satisfecerit
& faciat q̄đ hñ in.c.ij.ne cler.vel mo.& in.c.i.de obli.ad ra
tio & ita dicit seruari in ecclesia anglicana dixit tamen nõ
esse tuũ nisi interueniat licentia pape vt interuenit in casu
d.c.i.q̄ per talem administratioaẽ non perdit priuilegiũ
clericale.c.cõtingit & c.audientia de sen.excõ. & ℔diu est
pactus dare cautionem de stando iuri nó dz detineri p ħ
allegat Jo.cal.ibi.c.si clericus de sen.excõ.li.vi.& ad.d.c.
ij.dicit Hosti.patere rñsionẽ ex ibi notatis. ¶ Sz Jo.de
imol.ibi dicit q̄ illud dictũ pót intelligi dupl'r q̄ aut deti
neať aperte vt ducať ad iudicẽ alio mó ötineať a iudice ꝓ.
casu si est suspectus de fuga pót detineri a pre cuius nego
cia gessit & alkat in ar.d.§.si debitorẽ & q̄đ not. Jo. an. ħ.
¶ Aut detineť a iudice & tũc fieri pót per.d.c. si clericos
& per ꝓñs Hosti.sentit q̄ nó pót capi clericus ꝓpria au
ctoritate & pro certo passus est dubitabilis & mihi videť
q̄ male allegať.d.§.si debitorẽ in.l. ait pretor ex eo. quia
73 ibi vñ † q̄ si debitor meus aufugit cũ pecunia & ego fuis
se in eũ insequutus & accepisse in ei id q̄đ mihi debebať q̄
nó teneor cõicare alijs creditoribus ego credo istud lice
re laico insequi clericũ fugientem cũ re debita ipsi laico &
auferre sibi rẽ suã isto casu cessat dolus in laico cessat ꝓhi
bitio iure q̄ licitũ est vnicuiq̄ recupare rẽ suã.quã cleric⁹
occupat p violẽtiã.vt.d.c.olim & ió dicebat bellissime do.
ℙe.de ancha.in ꝓsi.clxxx.incipit in auxiliũ veritatis q̄ i
fugiente nó pót allegari exceptio incõpetentie capientis.
tamen q̄ res est tẽpore peritura ideo detrahitur iuris di
spositioni vt.l.nullus in glo.C.de iude.cum q̄ nullam in
iuriã facit clerico isto casu.q̄ recupat rẽ suã faĉ q̄đ voluit
glo.valde sing.in.c.ius gentiũ.i.di.que dicit q̄ licet quis
ꝓpria auctoritate nó possit recuperare rẽ suã.fallit si alio
modo nó posset eũ consequi per iudicẽ & allegat.d.l. ait
pretor §.si debitorẽ & istud credo esse verissimũ.& facit q̄
isto modo capiẽdo clericũ. & afferendo ei rẽ suam laicus
obuiaret delicto furto.q̄đ cõsistit in ifugiẽdo cuz re alie
na nec est tempus querendi licentiam a prelato propter
moram.& ideo tex.d.c. vt fame. dum dicit q̄ requiritur
mandatum prelati non nullitat in casu illo fuge.& isto ca
su credo doctores dicere verum q̄ clericus possit capi a
laico fugientes cũ re laici.& auferre sibi res. Sed inquan

a ¶ Clericum Quibus autẽ casibus laicus in clericum im pune potestatem habeat vi de luculẽter p d.Cardi.in cle men.ij.§. porro de elect. & glo.xxiij.q.i c. principes que no.loquitur et vide Barto. & omnes docto. in.l. si quis in seruitute.ff. de fur.qui multa pulchra in ma teria exordiť.

tum dicunt q̄ potest detineri per .xx. horas vel duci ad iudicem suum. ꝛ allegant. d. §. si debitorem pro certo nō bene dicunt allegando illum. §. ꝛ. l. capite quinto. qꝛ. d. l. capite quinto loquit in criminoso. ꝛ sic nō loquit in casu. d. §. si debitorez. Nec ille. §. dicit q̄ possit capi debitor ꝛ duci ad iudicem sed dicit q̄ fuit creditor insequutus debitorem. ꝛ abstulit pecuniā sibi debitā ergo falsum est dicere q̄ possit capi debitor ꝛ duci ad iudicem per. d. §. si debitorem qui hoc non dicit ꝛ ideo si clericus debitor meus aufugiat sine pecunia ꝛ sine bonis teneo animose q̄ non potero eum capere vt ducam ad iudicē qꝛ non reperitur iuꝛ cautum iuxta illud nolite tāgere xp̄os meos ꝛ per iura allegata superius ꝛ pro certo nō videt bene pōderasse tex. d. §. si debitorē glo. ꝛ docto. dum dicūt debitorē fugitiuuz aut suspectū de fuga posse capi per creditorē allegādo p̄ fatum. §. qui re vera loquit quādo debitor fugiebat cū pe
74 cunia † ꝛ ex istis elicitur conclusio laicū non posse capere clericū post delictū cōmissum ꝓpria auctoritate. ex qua sequitur corrolariū q̄ ante delictū cōmissum vt obuiet deli
75 cto poterit clericus ap̄hendi per laicū † secunda ꝯclusio q̄ poterit clericus fugiēs cū re debita capi a laico[a] creditore ꝛ auferri sibi pecunia debita ꝛ plus audeo dicere q̄ si creditor esset male fortis ad insequendū poterit facere insequi per aliuz constitutū ab eo vt est glo. sing. in. l. i. C. vbi quis decur. in glo. que dicit vel a ꝓcuratoribus eoruz ꝛ allegat illa glo. d. §. si debitorem ꝛ pro intellectu. d. §. si debitorē vide glo. l. interdū. §. si furē. ff. de fur. ꝛ in auct. vt iudi. sine quo q̄ suf. §. necessitatē ꝛ in. c. iusgentiū. i. di. ꝛ instituť. de act. in p̄n. ꝛ in. l. i. C. vbi qs decuria vel. ¶ Pō dera tamen vnū circa predicta qꝛ si post cōmissum malefi cium ille cuius interest capit clericū fugientē ad hoc vt delictum fiat manifestū credo q̄ nō incidat in canonez si qs suadente. x. q. iij. ꝛ ita procedat dictū Jo. de ligna. ꝛ ista
76 mēti cōmenda. † ¶ Sed stat dubitatio non mediocres vtrum ex tali deprehensione legittime facta surgat notorietas vt sine alia ꝯfictione possit deprehēsus puniri glo. ista sentit q̄ sic sed incōtrariū facit tex. iste inquātuz requirit duo copulatiue q̄ fuerit deprehēsus ꝛ legittime cōuictus iste articulus ſm doc. hic potest subdiuidi videlicet.
77 † ¶ Quid si laicus in delicto vel clericus capitur a clericis ꝛ quid si clericus capiatur a laicis ad primuz glo. variarunt q̃q̃z tenerunt q̄ deprehēsio tm̃ inducat infamiā vt not. glo. in. c. ex tuarum de eo qui duxit in matrimonij ꝛ in. c. fiscitantibus. xv. q. vltia. ꝛ in. l. capite quinto. ff. de adulť. sentit q̄ nisi capiatur in actu venereo soluz inducit indicium vt supponatur torture sed glo. in. c. si quis diaconus. l. di. ꝛ in. c. presbyter. lxxxj. di. videtur distinguere q̄ si multitudo hominū adsit in actu deprehēsionis que fit ꝯ delicto q̄ viderunt ꝛ deprehēderunt eum in delicto tunc inducitur notoriū secus si multitudo hominū fuit in actu deprehēsionis ipsius clerici ꝛ nō in delicto vtputa post q̃z quis cepit aliquē in domo sua vocauit viciniam tūc enim delictū nō efficit notorium qꝛ vicini non viderūt eum delinquentē sed bene oritur infamia ſm q̃titatem multitudinis admisse seu iudiciū ꝛ idem sentit glo. in. d. l. capite quinto do. An. hic dicit q̄ deprehēsio pōt inducere indicium tm̃ item infamiā tm̃ itē notoriū ſm qualitatē deprehensionis ꝛ multitudinez astantiū si enim deprehensio fit paucis astantibus maxime in delicto de facili nō publico vt est adulterium nō inducit nisi indicium qꝯ dictum do. Abb. dicit sibi nō placere si deprēhēsio a paucis fuit facta i actu delicti qꝛ nō solum inducitur indicium imo manifestum nam probari poterit siue viderunt ipsos prius adulterantes seu furantes etiam per rimulā ꝛ successiue vnus post alium vt est glo. in. c. nihilominus. iij. q. viij. siue viderunt ꝛ deprehēderūt in actu propinquo ipsi adulterio vtputa solum cum sola nudum cuz nuda seu in actu osculi vt est glo. ꝛ Bar. in. d. l. capite quinto ꝛ facit. c. litteris ꝛ. c. iij. de p̄sumpť. ¶ Quinimo plus dixit Bar. in. l. fur. est. ff. de fur. q̄ crimen efficitur manifestuz siue capiatur in actu propinquo siue in ipso facinore ꝛ mouetur ex. d. l. fur. est ꝛ ex. l. si quis in seruitute eo. ti. ꝛ ideo dicit q̄ si aliquis capiatur in domo alicuius pulchre mulieris adulterium dicitur manifestum ꝛ sic debet intelligi ſm euz. d. l. capite quinto. Sed idem Bar. in. d. l. capite post glo. requirit capturam fieri saltē in actu propinquo quod dictuz videtur verius do. Abb. h̄ vtputa qꝛ viderunt eum in camera solum cū sola ꝛ osculantem mulierem vel in similibus actibus ar. d. c. litteris ꝛ. d. c. iij. de p̄sumpť. ꝛ intelligit do. Abb. istud dictum Bar. q̄ dicatur istud delictum manifestū. i. probabile ꝛ sic quatenus manifestum distinguitur a notorio iuxta not. in. c. vestra de cohab. mul. ꝛ cler. si pauci fuerunt in actu deprehēsionis in delicto sed si interuenit multitudo in delicto que sufficit ad notorium tūc dicitur manifestum. i. notorium ꝛ sic proprie loquitur bar. in. d. l. fur. est. ¶ Ex predictis concludit hic do. Abb. q̄ inquantū do. An. dixit q̄ captura paucis astātibus facta inducit indicium debet intelligi ꝛ restringi quando pauci fuerunt adhibiti post deprehensionem seu consūmationem delicti non autem si in ipso delicto vel in actu propinquo qꝛ tunc hoc sufficit quo ad probationē vt dictum est sed si deprehensio fit pluribus astantibus post delictū ita q̄ nō viderūt delictū nec viderūt actū ꝓpiquū ad delictū tūc inducit infamia ꝛ sic itelliguntť glo. supi[o] allate ꝛ ita intelligit iste tex. qꝛ vltra deprēhēsionē requrit confictionē ad effectū puniēdi si deprehēsio fiat in actu delicti astante toto populo vel maiori parte populi vel tot qui habent iudicere notoriuz ex deprehensione ꝛ ita procedat ista glo. ꝛ fuit de mente glo. in. d. c. si quis diaconus. l. di. ꝛ in. d. c. ꝓsbyter. lxxxi. dis. Sed notorium tunc nō causatur ex ipso facto deprehēsionis. sed ex actu percipiendi sensu corporeo ꝛ ideo melius est dicen. ſm do. Abb. vt deprehēsio aliqꝯ operatur q̄ si fiat in actu propinquo delicti. licz non ipo delicto inducitur notorium. vt in. d. l. fur. est coniuncta. d. l. si quis in seruitute. vbi ex sola deprehēsione punitur deprehensus. ꝛ ita expedit se do. Abb. circa istud primū mē
78 brum. † Capio nunc ſm mēbrum subdistinctionis qꝯ est quando clericus capitur a laicis. non inducitur notoriuz sicut in casibus in quibus superius est dictum inducit notorium quando laicus capitur a laicis. vel clericus a clericis multo fortius si capitur a laicis putat tm̃ do. Abb. q̄ faciat indicium vel infamiā per id quod. s̄. est dictum. ꝛ p notata in. c. at si clerici. s̄. eo. ꝛ in. c. taz litteris de testi. possunt enim laici testificari contra clericum saltem ad indicium. ꝛ infamiam inducendā. vt in. c. de certo. j. de test. vbi vero inducitur notorium glo. h̄ ꝛ in. d. c. presbyter voluit q̄ si fuerunt admissi clerici vel quod laici deprehenderint vice prelati. Idem hic sentit Hostien. dicens q̄ sola deprēhensio sufficit ad infamiā inducendam. vt. l. palam. §. que in adulterio. ff. de ritu. nup. nisi crimen post deprehēdatur a clericis ab episcopis visis. ꝛ coram vicinia publicet tūc redditur notorium. ꝛ nō est locus in ficiationi. c. tua. ꝛ. c. fi. de cohabi. muli. ꝛ cler. ꝛ sic dicit debere intelligi. d. c. presbyter sed si capitur a laicis non propter hoc reputat cōmotus allegat. c. laici. ij. q. vii. ꝛ q̄ habetur in. d. c. at si clerici do. Anto. dicit q̄ si populus esset presens non solū in actu deprehensionis sed etiam in actu delicti vt qꝛ deprēhenditur in fragranti crimine tunc inducitur notoriū nec requiritur q̄ omnis vel maior pars sint clerici sed q̄ laici sufficiant alꝯ durum foret probare aliquid esse notoriū contra clericum. c. dilecti de purg. cano. vbi dicit delictuz notoriū cuius testis est populus item notoriū ꝓprehendit in se famosum sed ꝓtra clericum infamant laici testificantes vt probatur in. c. cum. p. de accus. ꝛ qꝛ non est possibile q̄ inter tot. non sint aliqui infesti ꝛ licet do. An. loquit aliquantulū intra dentes nec clare exprimat intentionem suam dum dicit q̄ non requiritur q̄ omnes sint clerici vt maior pars non tamen expresse dicit sufficere clericis oio exclusis licet in veritate hoc sentiat per verba sequētia dū dicit q̄ sufficiunt laici ꝛ sic de necessitate non requiruntur clerici

[a] ¶ A laico credit ore. Adde Bal. i marga. versi. clericus versi. xviij. Innocen. in. c. vt fame de sen. ex cōmu. ꝛ in. c. ij ne clericus vel vo. docto. in. c. nullus de pigno.

UVA. BHSC. IyR_275_2

clerici sed do.abb.placet opinio vt non sit differentia in hoc inter clericum ⁊ laycum ⁊ an deprehensio fiat clericis vel laycis. Sed vbicunq; clericus capitur in fragrãti crimine vel in actu propinquo.semper inducitur notorium iura enim in hoc non faciunt differentiam.vt p3 in c.nostra.⁊.c.tua de coha.mul.⁊ cler.⁊ videtur tex.in.c. cum dilecti de purga.cano.vbi dicitur q̄ crimen illius presbyteri alias layci adeo fuerat publicum ⁊ notoriuz q̄ non poterat inficiari puta q̄ vniuerse vicinie popul⁹ erat testis.⁊ sic ad inducendum crimen notorium ⁊ etiam contra presbyter⁹ sufficit populus vicinie.† ⁊ appel/
79 a latione populi veniunt dũtaxat layci[a] vt i.c.si sententia ꝺ sen.exco.li.vi.⁊.d.c.cũ dilecti tm̃ loquitur de populo vicinie ⁊ in vicinia non solent cõiter habitare presbyteri alij preter parrochiales. ¶ Item tex.iste fundat se super populo vicinie non requiritur presentia clericorum seu sacerdotum.licet ergo layci alꝭ non testificentur cõtra clericuz quando agitur criminaliter no.in.d.cetero. c.de testi.in eo.tamen q̄ando crimen est notorium bene testificantur. vt ibi probatur q̄ in tota vicinia seu in maiori parte nõ presumit̃ de facili corruptella.⁊ hoc vltimum sentit hic Jo.an.post Lau.super hac gl.dum dicit q̄ crimẽ reddit̃ notorij si layci fuerit p̃tis.lz alꝭ layci nõ possint testificari contra clericos in hoc casu quasi sentiat q in ꝟ casu notorij poterunt.sed quaten⁹ requirũt q̄ fuerunt adiecti aliqui clerici vel quod habuerũt licẽtiam a prelato.nõ placet do.abb.quia iure non probat̃ ⁊ captura satis est legittima.ita hic resident do.abb. Tu adde quod ista materia est satis trita.⁊ eam examinat glo.hic.⁊ in.c.de his ⁊ in.c.si quis diaconus.l.di.⁊ gl. in.c.presbyter.lxxxj.di.⁊ in.c.tue de pe.⁊ in .c.ex litterarũ de eo qui duxit in mat.q̄s polluit.⁊.xv.q.vltima.c.fi. Et quo ad primum membrum inquantum do.abb.concludit q̄ vt deprehensio aliquid inducat si fiat in actu p̃pinquo delicti licet nõ in ipso delicto inducat̃ notorium all'at.d.l.furẽ.ff.de fur ⁊ l.si qs in ꝟ̄uitute eo.ti.⁊ bar.q; pro certo nõ bene loquit̃ ⁊ p̃fundit̃ hec doctrina p̃ text. in.c.iij.loco de presump.in ver.q̄ eos insimul viderant p̃plana ⁊ nemora vias ⁊ in via pluries comiscẽtes vbi probatur q̄ licet sit deprehẽsus cũ muliere in loco suspecto nõ tm̃ pp hoc probatur crimen ergo posito q̄ quis ꝺ prehẽdat̃ in domo alicuius mulieris non pp hoc probatur adulterium ⁊ sic ille tex.ponit ad infima dictuz bar. in.l.fur est dicentis q̄ si aliquis reperitur in domo alicuius vbi est pulchra mulier q̄ adulterium est manifestuz nec obstat.d.l.fur.est ⁊.d.l.si quis in seruitute q; loquũtur q̃n quis reperitur in domo alicuius cuz re furtiua q; tunc dicitur fur manifestus vñ non meret̃ ille text.all'ari pro dicto bar.⁊ maxime si esset clericus quo casu dixit
80 glo.valde sing.in.c.absit xj.q.iij.† q̄ si presbyter amplectitur mulierem per mediuz q̄ presumit̃ facere bono zelo[b] ⁊ non ad adulterandi sed benedicendi ⁊ adduco gl. valde sing.in.l.i.C.de col.detegen.que dicit q̄ adulteri um p̃sueuit p̃mitti in camera ergo nõ sufficit probari q̄ fuerit repertus in domo alicuius in loco secreto ⁊ faciat quia non probat hoc esse ⁊c.vt.l.neq; natales.C.de p̃ba.l.non hoc.C.vnde cog.cum si.Et etiam p̃funditur dictum bar.in.d.l.capite q̃nto vbi dicit q̄ probatur adulterium si est repertus in camera faciat etiam ꝑ bar.⁊.d. abb.c.preterea in ver.p̃ueniens testimonium de iureiu. p̃iuncta gl.que dicit si vidissent illos carnaliter p̃miscere ⁊ tũc sic p̃bat̃ adulteriũ ꝺ visu q̃n se carnaliter p̃miscere nisi sũt p testes g̃ nõ probat̃ adulteriũ lz sit visus clericꝰ vel layc⁹ in domo pulchre mulieris ⁊ cũ dicũt q̄ tũc ad
81 ulteriuz dr̃ eẽ manifestũ dico q̄ p̃fudit̃ istud dictũ p tex. in.c.i.de postul.p̃la.vbi probat̃ † q̄ dr̃ manifestuz quod est factuz p̃tibus multis.ij.q.i.§.q̃n aũt sed per hanc ꝺ prehensionem non probatur factum esse adulterium ergo non dr̃ manifestuz. ¶ Jtẽ p̃uincitur istud dictum suum per.c.litteris de presump.in v̊.solum cũ sola nuduz cuz nuda ibi in eodem lecto iacentem ⁊ in locis secretis ⁊ latebris ad hoc cõmodis ⁊ hoꝛis electis tum ẽt q; in cã criminali probationes debent eẽ luce meridiana clariores vt.c.ex litteris de proba.⁊.l.sciant.C.eo.ergo sed cum opp.de.c.si quis presbyter.l.di.vbi dicit inuentus ⁊ non dicit q̄uictus respondeo q̄ intelligitur de eo qui ẽ deprehensus in fragranti crimine vt ibi probat̃ ⁊ eodẽmodo respondeo ad.d.c.si quis diacon⁹ cũ dicit ibi tex. q̄ adulterio deprehensus vel conuictus q; loquitur in eo qui est in fragranti crimine ⁊ faciat etiaz contra eos iste tex.inquantum requiritur q̄ sit deprehensus ⁊ cõuictus legittime q; inquantũ requirunt̃ ista duo copulati
82 ue ꝺz itelligi scõm dispositionẽ.d.c.si qs diaconus† vt sola deprehensio in actu delicti astantib⁹ multis faciat delictum notorium secus si deprehensio nõ fiat in actu delicti ⁊ p̃ p̃ñs credo q̄ bar.⁊ do.abb. nõ recte loquant̃ ⁊
83 sic ellicit̃ ꝯclusio† q̄ nõ dr̃ notorie criminosus cleric⁹ deprehensus i domo alicuius pulchre muliere.forte nõ eẽt reprehensione dignũ distinguere qualitatem p̃sone vt si clericus eẽt talis ꝑ quẽ de facili p̃sumeret̃ vt eẽt q̄daz sacerdos electus a rusticis cum acensib⁹ ad gubernandã curã aiaz quẽ ellegerũt cũ pacto vt duceret secũ pulchram p̃cubinã q; ꝑ talez procederet̃ ꝑm dictũ bar.⁊.do.abb. quẽ sacerdotẽ uidi cũ legerẽ ferrarie veniẽtez ad me cuz multis de illis rusticis ad p̃sciliũ hũdũ si salua p̃scie posset sic fieri cum audiuissez ꝑmones ei⁹ attuli in mediuz verba xp̃i vt scribit̃ apud marcum abi retro sathana q; sentis q̄ hoiuz sũt ⁊ nõ q̃ dei sunt tene mẽti predicta q; sunt notatu digna. ¶ Quo ad ꝑm mẽbruz subdistictionis videri meo deberet attẽdi ad qualitatẽ laycoz a q̄
84 bus clericis eẽt deprehẽsus† pone exemplum layci probate fidei ⁊ excellentis virtutis ⁊ in numero sufficiẽti deprehendunt clericum in fragranti crimine mihi videtur q̄ clericus redditur notorie criminosus attenta qualitate illoꝛum laycoꝛum ⁊ facit.c.cum laycis de reb.eccle. non ali.c.ecclesia sancte marie de constit.⁊.c. beneqdez xcv.di.⁊.c.ecclesia.vt lite pen.⁊ iõ dicimus laycos probate fidei ⁊ vite assumi ad dignitatem pontificalem vt est sing.casu.in.§.ex his omnibus lxi.di.⁊ isto casu non videntur tales layci opido infesti clericis vt habetur in c.layci.ij.q.vij.⁊ credo dicere veritatem: tene menti addẽ etiam inquantum concludunt q̄ deprehẽsio facta populo vicinie ꝺ clerico i fragranti ꝺlicto reddit illũ notorie criminosuz est tex.melioꝛ de corpe iur.in.d.c.cũ dilecti de purga.cano.pro cui⁹ intellectu vide do.an.i repetitione.c.vña de cohab.mul.⁊ cler.⁊ isto casu delictũ dr̃ publicũ ex euidentia ita probat tex.formalis in.c.tua ꝺ cohabi.mul.⁊ cle. ¶ Unũ tm̃ est diligẽter aduerten.q; scribit seneca in p̃ma tragedia vulgus infidũ bonis fluctuq; magis mobile vulgus ⁊ legimus de dño deo nr̃o Jesu xp̃o curãte lãguidos ⁊ suscitãte mortuos ⁊ tm̃ coraꝫ pillato clamauit populus tolle hũc ⁊ crucifige ⁊c. ⁊ facit q̃ hz̃ in.c.ossius de ellec.⁊ id q̃ scribit̃ apud isaiam pupule meus qd feci tibi iõ deberet attendi ad qualitatem populi ⁊ ita vr̃ limitari tex.in.d.c.cuz dilect⁹ in glo. ij.ibi ab ecclesiastico iudice vide q̃ dixi in.c.atsi clerici.s̃. eo.⁊ inquantũ ista glo.all'at.l.i.C.ꝺ sportu.tu vide bal. in.l.cunctos populos.C.de sum.tri.vbi dixit† q̄ si layc⁹
85 cõmisit crimen icesti.⁊ fuit damnat⁹ ab eꝑo ad ꝑpetuos carceres q̄ nihilomin⁹ ptãs poterit eũ petere ⁊ punire pena mortis ⁊ ad ꝟ all'at.d..l.ij. ¶ Capio glo.iij. opp. de supfluitate syllaba eni nõ ꝺz apponi supflua in.l.gl.i l.i.ff.qd̃ me.cã.xviij.di.c.si romanoz sz ꝟ dr̃ q̄ ꝺz excõicari ⁊ eo non redeunte ꝺz anathematizari ⁊ tm̃ anathema excõicatio est.c.visis.xvj.qõ.ij.⁊ p̃ p̃ñs idẽ repetit iõ gl.ista metu p̃ij exponit.i.suspendit vt sic differat a sequẽti membro ꝑ hãc so.facit q; si iã est deposit⁹ quõ põt suspẽdi cũ depositio icludat i se suspensiõem vt.c.at si clerici.s̃.eo.nisi itelligas ꝑm Jo.an.q̄ suspẽdat̃ ab igressu ecclesie sz est magna extorsio lr̃e ⁊ violatio ideo goffr.⁊

a ¶ Layci. Secus tm̃ in fauorabilibus quo casu veniũt ẽt clerici vt elegãter tenet ꝺ.card̃i.in cle.i.in plerisq; de electi. no. idẽ.ꝺ. card̃. in cle.i.§. nos itaq; de reliq.⁊ venera.sanct. vbi ⁊ videas nõnullos scribentes q̄ multa pulchra dicunt.

b ¶ Bono zelo. Absit tm̃ sz ꝺo.Alexan.de imo. in. l.i. de var.⁊ extraor. cri.⁊ ang.are. in tractatu maleficiorũ versi. adultera.in.ij. col. bal.i.l. qd ergo.§.si hr̃s. de leg.i.

UVA. BHSC. IyR_275_2

alij exponũt de excõicatiõe maiori idẽ voluit Jnno.qõ
86 dictũ nõ videt veruꝫ ꝙ appellatiõe excõicationis venit maior excõicatio.c.si quez de sen.exco.ió dic melius ꝑm hosti.Jo.an.ꝛ alios ꝙ debeat ꝑus excõicari ſz ſine ſolẽnitate de qua dr̃ in.c.debent.xi.q.iij.ſz postea dz excõicari euz ſolemnitate de q̃ hr̃ ibi que fit ad maiorem ꝛ vt cũ maiori difficultate obtineat abſolutionẽ qz profertur ꝑ epiſcopũ aſtãtibꝫ duobus ſacerdotibꝫ cuz cãdelis accẽſis q̃s debẽt poſt promulgationẽ ſnie proijcere ꝛ pedibꝫ ꝓculcare vt in.d.c.viſis.ꝛ.c.debẽt ꝛ qualiter debeat fieri abſolutio vide in.c.cũ aliqs xi.q.iij. ¶ Gl.vltima cla
87 ra ꝛ facilis eſt apponẽs ordine procedẽdi ꝙ̃ proceſſus principiatur ꝓꝑ ꝓtumaciaz ꝛ q̃ꝫ ꝑncipiatur ꝓꝑ crimen ꝛ apponit aliquos caſus in quibus poſt depoſitionẽ fit traditio ad cu iaz ſecularẽ de quo fuit plene dictum i.d. c.at ſi clerici. ¶ Et pondera glo.iſtaz que vult ꝙ alr̃ ꝑ cedat̃ ꝑ eũ q eſt criminoſus ꝛ alr̃ ꝑ euz q eſt ꝓtumax ꝛ p
aꝑ̃ſ ſentit illa glo.ꝙ ꝓtumacia nõ eſt crimen ego addo aliã gl.in.c.ex litteris õ ꝓſti.ꝛ gl.iiij.q.i.in ſũma q̃s bal. reputat ſing.in.l.data opera.C.qui accu.nõ poſ. ¶ Sz gl.in.l.ſi filius.ff.de interrog.act.dixit ꝙ eſt delictum[a] ꝛ facit gl.in.l.i.ff.de fide.tu.ꝛ in.l.i.§.ſi apõ.ff.õpo.ꝛ bar. in.l.cum filius.§.in hac.ff.de verb.ob.ꝛ in.l.fi.§.fi.ff.ſi qs iuſdi.nõ obtẽp.ꝛ nico.õ neap.in.l.i.ff.de fide.tu.bal.i.l. i.§.nũc tractem⁹.ff.de tutel.ꝛ ra.diſt.ꝛ in.c.ex litteris de ꝓſti.ꝛ in.l.i.§.fi.ff.ſi qs iuſdi.nõ obtemp.ꝛ in.l.ſi mora. ff.ſo.ma.ꝛ qõ ipſe voluit in.l. legis virtus.ff.de.ll.ꝛ qõ hr̃ in.l.omne delictum.§.contumacia.ff.de re mili.ꝛ ibi bar. ¶ Ego iſtũ paſſũ multũ luculenter enucleaui i.d. c.ex litteris vbi oĩno vide ꝛ vide ſing.gl.in.l. accuſationibus.C.de accuſa.ꝙ dõia ẽ inter ꝓtumaciã.ꝛ ceſſationẽ vide ibi bal. ¶ Extra glo.op.dicit̃ h̃ ꝙ ſi clericus õpoſitus excõicat̃.ꝛ anathematizat̃ ſi repit̃ incorrigibilis cũ eccl̃ia nõ bẽat qd vltra faciat ꝓprimẽdus eſt ꝑ ſecularez vt ei det̃ exiliũ. Nã vr̃ qõ vltra anathema eccleſia poſſit imponere aliã penã cũ multe ſint vt no.gl.in.c.ad reprimendam de officio ordi.ꝛ Jo.an.in.c.pro humani õ ho
88 mi.li.vi.† Nã põt ſpoliare eũ oibꝫ bonis tẽporalibꝫ vt i d.c.pro humãi.ꝛ in.c.excõicam⁹.j.de hereti.hz ẽt penas v̄bex vltra ſanguinis effuſionẽ.c.in archiepatu õ rap.in primit ẽt caracteres in facie.c.ad audiẽtiaz de cri.fal.imponit ꝓuitutẽ.c.ita quorũdã de iudeis imponit penam exilij.c.i.de calum.c.accedens.l.diſ.tñ iſte tex.in fi.dicit ꝓtrarium.ꝛ ꝙ plus eſt ꝙ eccleſia põt diffidare quẽ cuz oibꝫ bonis.vt a quocunq; poſſit offendi ipune vt in.d.c. pro humani falſuz eſt ergo dicere ꝙ eccleſia nõ hz qd vltra faciat.Solue vt ſupius fuit dictũ.ꝙ de facto eccleſia nõ poterat aliud facere ꝓꝑ potẽtiã iſtius clerici. Sed ꝯ hoc facit iſte tex.in fine qz ſi ꝑ iudicẽ ſecularẽ põt puniri ꝑ ꝓſequẽs ſequit̃ ꝙ ꝑ eccleſiam poterit puniri. Eccleſia enim põt implorare brachiũ iudicis ſecularis.c.i.de of. ord.c.adminiſtratores.xxiij.q.v.cũ ſi.ꝛ vr̃ tex.in.d.c.vt fame vbi dicit̃ ꝙ clericũ incorrigibilẽ iudex eccleſiaſticus ponit in arcta cuſtodia do.abb.dicit ꝙ iſta obiectio fecit eum alꝫ multum dubitare.ꝛ lz videat̃ requieſcere tñ ꝓꝑ alia v̄ba contẽta in tex.ꝛ ꝓꝑ ꝓtraria ſupius allegata oportet tenere iſtam lecturam.ꝙ õ facto non potuit cõprimi per eccl̃iaz. qz ſi de facto potuiſſet corrigi iterãdo delictum maxime non fuiſſet excõicatus cum illa non ſit pena delicti ſed contumacie xi.q.iij.c.epiſcopi vel fuiſſet relegatus vel in arcta cuſtodia emãcipatus vt.d.c.vt fame.ꝛ.c.tua de penis vel alia pena afflictus ideo falſum eſt dicere ꝙ eccleſia nõ haberet quid vltra faceret ſi poſſet illum capere vt in.d.c.vt fame ꝛ.c.penultimo de hereticis ꝛ qõ notat Jnno.in.c.qualiter el.ij.j.de accu.vbi ponit illam equiperationem penaruz iuris canonici ad penas iuris ciuilis ꝛ ad contraria poſſet reſponderi ꝙ forte non poterat capi per familiam poteſtatis ad hoc ſepius adhibitam vnde eccleſia non vult amplius habere curam ipſius ſed admittit eam iudici ſeculari qui poterit habere maiorem ſollicitudinẽ in capiendo eum cũ perpendit ipſum de foro ſuo vel fugit vt ſepe accidit de facto ꝙ iſte clericus capturam eluſit fugiendo de carceribus deteriora committendo ꝛ ſic non potuit eũ como de caſtigare cum non habeat penaz mortis relinquitur ergo iudici ſeculari vt imponat legittimam penam.ꝛ hic eſt verus intellectus.c.ſupple.ergo ad.c.fame ꝛ ad alia iura de carceratiõe loquentia.ꝛ per hoc tollit̃ obiectio.que ſolet fieri a pleriſq; laycis detrabentibus iudicio eccleſie.ꝛ dicentibus valde iniquum exiſtere.vt laycus pro homicidio moriatur clericus vo tñ deportetur cum poſſit eſſe ꝙ talis clericus maxime q nihil de depoſitione curabit ſola depoſitio non eſſet pena ſufficiens ſi poſſet de facto puniri.Sed dz detrudi in mõaſterio vel in atro carcere adeo ꝙ vita ſit ſibi tormentum.mors vero ſolatium.vt in.c.nouimus de ver.ſig.Et ſic poteſt dici adempta ſpes euadẽdi.durior enim eſt mors cũ longiori langori langore efficiatur.Tu pondera iſtum qui multa ꝓnumerat.dicit enim ne poſſit eſſe perditio pluri moruz ꝛ cũ eccleſia non habeat quid vltra faciat ꝛ cum venerit in profundum malorũ.ꝛ ſic non videt dicenduz ꝙ iõ comprimit̃ per ſecularẽ qz de facto eccleſia nõ põt euz punire.qz cuz depoſuit eũ ꝛ excõicauit ꝛ anathematizauit.nõ hz quid vltra faciat.ꝛ ideo tradidit euz curie ſeculari vt ꝓprimatur dando ei exiliuz vel aliã legittimã penam.lz hic dicat̃ ꝙ dabitur ſibi exilium.tñ nõ ſtat iſte tex.in hoc.ſed dicit vel aliam legitimã penam.vñ ſatis facit eccleſia tradendo eũ iudici ſeculari puniendo pena condigna. ¶ Oppo.de.c.nouimus de verb.ſi.ꝛ.c.ij.õ pe.li.vi.vbi iudex ſecularis non punit clericum ante degradationem que fit cũ ſolẽnitate.de qua in.d.c.ij.ꝛ hic incontinenti punit̃ data incorrigibilitate Sol.Tres ſũt opi.principales in hoc ꝑma fuit pet.patentis ꝓria ꝙ prius debeat degradari.ꝛ poſtea comprimi ꝛ ſic ſuplet ad iſtum tex.per illa iura.ꝑa opinio Jnno.ꝙ iſtud comprimere faciet iudex ſecularis ad requiſitionem eccleſiaſtici.c.ij.de cler.exco.mini.ſiue ꝑ ipſius traditionem.ꝛ nõ aliter pro quo etiaz intercedit eccl̃ia ne mors infligatur vt.d.c.nouimus.ſed iudex ſecularis faciet quod ſibi videbitur ꝛ qõ ſit neceſſaria traditio videt̃ tenere Joã.de ligna.qz ſicut dñium nõ tranſit ſine traditione vt.l.traditionibus.C.de pac.ita nec hic cõprimitur ꝑ ſeculares niſi tradatur ꝛ ꝓꝑ hoc vtunt̃ iura hoc v̄.tradere.tertia opinio eſt Jo.an.ꝙ iſtud.c.non intelligitur in degradatione ꝛ ꝙ non putat neceſſarium ꝙ ſequat̃ incorrigibilitas ſed ſtatim dicit eum de foro ſeculari p.d.c.nouimus ꝛ.d.c.ij.intelligit̃ in verbaliter õpoſito.nec eſt neceſſe ꝙ ſequatur degradatio data icorrigibilitate.lz poſſit fieri non tñ eſt neceſſe.qz ſi circa depoſitionẽ tertio monitus ingerit ſe enormitatibus pdit priuileginz clericale.c.cõtingit.c.in audientia.c.perpendimus de ſen.exco.multo fortius pdet iaz depoſitus.q adhuc poſtea admonitus eſt. ¶ Hanc opi.cõiter ſequunt̃ moder.ꝛ dicit.d.an.ꝙ ꝓcedit abſq; dubio quãdo incorrigibilitas ſurgit extra monitione.ſz ſi ille eſſet incorrigibilis vt qz iterato ſe imiſcet tunc eſt magis dubiuz. Sed nihilominus tenet
89 primum quia iſte tex.probat hoc ꝑm eum.† ¶ Sed aduerte quia per hoc ſentit domi.anto. ꝙ incorrigibilitas abſq; alia depoſitione exuit iſtum depoſitum priuilegio clericali.quod non eſt verum ꝑm. ¶ Unde lz ꝓmuniter ſoleat allegari hoc dictum ꝙ data incorrigibilitate poſt depoſitionem ſit tradendus curie ſeculari. vel ſtatim ꝑm aliam opi.efficiatur de foro ſeculari.tñ hec littera non probat niſi eliciat̃ incorrigibilitas ꝑm modũ hic traditum.vnde dicit ponderandum iſtum tex.qui ponit tres gradus pene antequam ꝺueniatur ad ꝓpulſionem fiendam ꝑ iudicẽ ſecularẽ primus gradus pene eſt ꝙ õponitur ꝑuus eſt ꝙ ſequuta icorrigibilitate excõicatur ꝛ ſic non efficit̃ ſtatim de foro ſeculari ſequuta incorrigibilitate. Item ad excõicationẽ infligendam debet prece
dere trina

dere trina monitio vt se corrigat vt.c.sacro de sen. exco. ꝛ.c.constitutioné eo.ti.li.vi.ꝛ sic non potest deueniri ad officium compulsionis fiende p secularem qn precedat monitio.ꝫ aliter ꝛ minus bene sentiat do.an. Tertius gradus est qz adhuc post excóicationem nō recepisse dz anathematizari.ꝛ si vult redire ad penitentiaz agere ad huc remanet sub protectione ecclesie.Sed si ptēnit oēs istos gradus pene.ꝛ sic puenit in profundum malorum demum comprimitur p iudicem secularem. oportet ergo ꝙ incorrigibilitas non eliciatur ex simplici iteratione.sed precedēte isto triplici gradu pene p iudicez ecclesiasticum.ꝛ sic cum ecclesia non habeat quid vltra faciat.vel qz de facto non pót istū hāe vel sepe habuit euasit ꝛ elusit capturam deteriora vel alia crimina comittēdo vel negando nec potest haberi spes de correctione incōtinenti potest comprimi p secularem. Non ergo requiritur de necessitate alia degradatio seu requisitio cuz sola trina monitione sufficit ad exuendum eum omni priuilegio clericali fortius quando primo precessit depositio. ꝛ sequuta ē excōmunicatio cum monitionibus debitis. ꝛ anathemate.qz tūc nō reqrit alia traditio.cum nec ex traditione vel degradatione vel reqsitione fiat aliq̄ mentio. Putat tamen do.car.requiri ante omnia ꝙ per iudicem ecclesiasticum declaretur clericum esse incorrigibilem.alias si coram seculari exciperet de suo priuilegio non potest secularis cognoscere an esset de suo foro allegat.c.si iudex laycus de sen.exco.li.vi.vel potest intelligi ꝑm eum vt cesset omne contrarium vt dixit hosti. vt puniat secularis ad requisitionē iudicis ecclesiastici.c.ij. de cler.exco.mini. Sz do.abb.dicit ꝙ si ponderetur ista materia subtiliter nulla fit mentio de requisitione ex necessitate.nec etiam declaratio.ex quo precessit depositio excóicatio.ꝛ anathema.ꝛ iste non resipiscit accedendo ad iudicez ecclesiasticum ꝛ offerendo se ad penitentiam satis apparet de incorrigibilitate.ꝛ maxime si deprehēditur in crimine flagranti. Nam eo ipso ꝙ perdurat in sua ptinacia perdit priuilegiuz.nec est locus inficiationi ar.c.euidentia.de accusa.ꝛ.c. q̄sto ō translatio. prelato.

90 ¶vbi dicitur notoriuz eo ipso ꝙ episcopus trāsit de sua ecclesia ad aliam fortius notoriuz qñ triplici gradu pene premisso iste reperitur inherere suis iniquitatibus ꝛ sic non obstat ꝓrium qō potest formari de.c.cum ꝑm de hereti.li.vi.vbi requirit sntia declaratoria anteq̄z bona hereticorum occupentur p seculares procedit enim qñ factuz esset a deo notoriuz ꝙ nulla esset necessaria declaratio qz incertis ꝛ non certis locus ē coniecturis.c.ij.de reg.iur. Unde ille tex.de declaratiōe nullā mētionē facit qz non est necessaria ꝑm eum.ꝛ inquantum dubitaret alio casu ꝙ de facili euenire non putat. Dicit ꝙ poterunt recipi testes lite nō contestata.ꝛ parte etiā nō citata.ꝛ hoc pp hoc piculum fuge.facit quod in simili no. Inno.in.c.i.ō homicidi.li.vj.vt vbi timet periculum possint testes recipi lite non contestata.ꝛ parte non citata quod est valde no.ꝛ allegat do.Abb.c.fina.de hereti.lib.vi.ꝛ Bar.i.l. ait pretor.§.si debitorem.ff.que in frau.credi.als cessante isto metu.vbi iudex vult declarare incidisse in aliam penam debet eum vocare.ꝛ eo pñte de cā cognoscere allegat glo.in cle.pñti de censi.ꝛ in cle.ij.de pe.ꝛ ita resv det do.abb. ¶ Tu adde ad primam opi.que fuit peti. dicentis ꝙ iste debz prius ōgradari qz pro certo ista nō est vera opi.ꝛ contra eum adduco istuz tex.dicentē ꝙ ecclesia non hz quid vltra faciat ergo non est prius degradandus.vt dixit pe.ꝛ tenendo illud qō cōmuniter hic tenent doc.ꝙ ecclesia non poterat comprimere clericuz de facto.qz potens erat.sequit ꝙ multo fortius non est vera opi.pe.qz illum non pót capere nec degradare. ergo erit comprimendus p iudicem secularem absq̄z alia degradatione.Tum etiam qz concurrentibus depositione excōmunicatione anathematizatione.ꝛ incorrigibilitate.tex.dicit ꝙ ecclesia non habet quid vltra faciat. ergo habet eum pro degradato.ꝛ per consequens non ē op⁹ degradatione.ꝛ sic non est vera prima opinio.Sed quo ad scōaz opi.que fuit Inno.dicas ꝙ vī vera p.d.c.ij.de cle.exco.mini.vbi dicitur ad requisitionez iudicis ecclici dāneť exilio a rege.nec vī verum dcūz Jo.de lig. dicētis ꝙ ħ debet tradi iudici seculari. Nam si epūs non habet eum in dñio vt hic dicitur p oēs ergo nō pōt eū tradere

91 iudici seculari. † Nemo enim dat qō non habet.i.q.i.c. gratia.ij.q.vij.c.diabertum. ¶ Quo ad tertiam opi.videť ꝙ non sit vera opi.inquantū dicit ꝙ statim fit de foro seculari.ꝛ in contrarium allego tex.in.d.c.ij.in v̂.ad requisitionē.ꝛ iō mihi videť de iure dicen.ꝙ licz concurrant isti tres gradus pene.tñ requiritur traditio per ecclesiā si illam facere potest.ꝛ si non pōt pp potentiā cle. dz requirere secularē potestatem vt illuz puniat p.d.c.ij. ꝛ iō potestas seculare non pōt illuz comprimere. ex sua simplici potestate.nisi illud faciat ad requisitionem iudicis ecclesiastici.ꝛ hoc propter reliquias clericat⁹ remanentes in isto clerico facinoroso.ꝛ incorrigibili.p id qō hī in.c.dictum.lxxxi.di.ꝛ p consequens vī ꝙ in casu huius.c.sit necessaria degradatio.ꝛ si ecclesia nó pōt illuz degradare pp eius potētiā poterit requirere iudicem secularem vt illuz puniat ꝛ ita intellige hanc materiam. ¶ Adde etiam ꝙ inquanū do.abb.damnat dictū do. car.requirētis ferri sniam declaratoriam istum clericuz esse incorrigibilem mihi videť ꝙ dictū do.car.sit verius

92 ꝛ moueor hoc mō. † Ubicūq̄z iurisdictio nō ꝓpetit alicui regulariter sed competit ituitu certe qualitatis. dz ante oia pstare de illa q̄litate hoc probať in.c.i.de for. cōpe. lib.vi.ꝛ in.c.ceterū.s̄.eo.c.verū.ꝛ.c.cum sit generale.ꝛ c.conquestus.j.ti.primo p scribētes sz iudici layco nō ꝓpetit regulariter supra clericū iurisdi.vt i.c.si diligenti.j.ti. i.nisi respectu certe q̄litatis vt ħ ꝛ i.c.ij.ō cle.ex.mi. ergo seqť ꝙ dz declarari istum eē incorrigibilē ꝛ venisse i profundum maloꝝ ꝛ si dicať ꝙ satis constat de hoc ex quo apud acta appet depositus excōicat⁹ ꝛ anathematizat⁹ ꝛ adduci pōt glo.que reputať sing.in.l.sancimus.§.cuz autem.C.ad trebel.tñ credo ꝙ non dicat verum.ꝛ pondero istum tex.in v̂.postmodum.vbi non sufficit ꝙ concurrant illi tres gradus pene sz regritur ꝙ exinteruallo puenerit in profundum maloꝝ.ar.l.ij.C.de custo. reo.ꝛ c.cuz Ab.in v̂.postmodū.s̄.ō constit.vide que ibi dixi.ꝛ sic requiritur ꝙ puenerit in profundū malorū ad hoc vt comprimatur p iudicem secularem post illos tres gradus pene ꝛ iō requirit sntia declaratoria.ꝛ adduco optimum tex.in simili.in.l.exitus.ff.de acquir.poss.ꝛ in.l.in certum.C.de interdi.ꝛ in.l.a diuo pio.§.in vendi.ff.de reiud.ꝛ.l.nō tñ.§.senatus.ff.de fideicō.lib.ꝛ.l.fi.§.si cum seio.ff.si cer.peta.ꝛ quod in simili voluit bar.in.l.stipulatio.§.habz.ff.de oper.no.nunci.ꝛ quod in simili voluit in.l.ij.§.ꝙ si actor.C.de iur.calū.ꝛ in.l.manifeste.ff.ō iureiur.ꝛ in.l.ei⁹q.ff.de iur.fi.ꝛ in.l.lege acq̄lia si deletum .ff.ad.l.acql.ꝛ istud mihi videtur verius cum non appareat ꝙ venerit in profūduz maloꝝ.ꝛ forte nō eēt apponere os supra celū si dicerez ꝙ nō bene dic̄ do.car.ꝙ ista sit sntia declaratoria.qz videť quasi diffinitiua ꝙ perueneriť profundū maloꝝ.ꝛ venire in profundū maloꝝ est contēnere legem.ꝛ psidez vt supius dixi.Sed de nimio ptemptu pstare dzvt est tex.singu.in.l.fulcinius.§.fi.ff.ex qbus cau.in possef.ea.Et per psequens erit plusq̄z decla

93 ratoria talis sententia.ꝛ ista menti pmenda. † Sz q̄liter deprehendeť corrigibilitas.ꝛ icorrigibilitas huius clerici do.An.hic dicit ꝙ deprehenditur si eo ipso ꝙ deponiť.dicat se paratum corrigi tunc imponeť pnia ꝛ ōtrudeť in monasteriū ad peragēdaz illaz vt in.c.tue.de pe. ꝛ isto nō dēphēdiť corrigibilitas. sz incorrigibilitas ē qñ reuertiť ad priora delicta ꝛ in illis pseuerat ꝛ ter monitus nō desistit nō tñ putat euz in corrigibilē vt tradať curie seculari si iniunctā pniaz nō obseruet. Sz do.abb. hic dicit sibi non placere hec vltima dicta do.an.primo

UVA. BHSC. IyR_275_2

inq̃ztũ dicit eẽ incoꝛrigibilem cũ reuertitur ad pꝛiora de
licta vel i illis pseuerat. ſz ſatis ẽ q̃ recedat ſeu cõmittat
alia delicta q̃ ſatis tunc dõ icoꝛrigibilis ar. hui⁹ tex. ⁊ l.
iij. C. de ep. aud. ⁊ c. vt fame de ſen. exc. ⁊ idẽ dicit ſi facit
miora delicta p̃mis ⁊ lz tex. in. d. c. vt fame dicat de ſimi/
libus delictis tñ illud fuit dictum tñ in deteſtationẽ illo
rum. Nã ſi pro minoꝛi culpa ter moniti deſiſtant pdunt
p̃uilegiuz clericale. vt i. c. in audientia de ſenté. excõ. cuz
ſi. Quanto forti⁹ ſi pꝛeceſſit monitio. ⁊ tot penaꝛ grad⁹
ſequuti ſũt. pro hoc iducit do. abb. iſtum tex. ex eo q̃ loq
tur alternatiue ꝺ homicidio ⁊ dicit q̃ ſi eſt icoꝛrigibilis.
⁊ c. nó enim ꝑt itelligi ꝺ eo q̃ pſeuerat i eodem homicidio
vel ad idẽ reuertiť. tũ q̃ nõ ẽ vſimile vt ad illud rediret
ẽt in gñe ⁊ ſic totiẽs cõmitteret homicidiuz ⁊ añ excõica
tionẽ ⁊ poſt ⁊ ẽt poſt promulgationẽ anathematis ac ſi
eẽt leo fortiſſimus hoc nó patiť iſte tex. in aliqua ſui pte.
Nec ró naturalis admittit. Ita hic reſidet do. abb. Sed
mihi vť q̃ iſta dicta. d. abb. ſint verba ad ephesios. ⁊ mo
ueoꝛ ex tex. d. c. fame in v̂. ad ſimilia vel peioꝛa facere la
94 berent. vbi probať † q̃ tunc dicit incoꝛrigibilis. vt cõpri
mat p̃ ſeculare. q̃ñ ſimilia vel peioꝛa p̃oꝛibus facit ergo
ſequiť q̃ ſi leuioꝛa faciat poſito q̃ dicať icoꝛrigibilis nõ
tñ ea incoꝛrigibilitate vt vendicet ſibi locum iſte tex. ⁊ iu
dicio meo ille tex. dat ꝑcipuũ lumen ad hanc materiam
vt dicať incoꝛrigibilis q̃ñ facit ſimilia. vel peioꝛa p̃mis.
Sec⁹ ſi leuioꝛa. Et põdera bñ iſtũ tex. qꝛ dicit q̃ venerit
in profundum maloꝝ. iõ vť q̃ debeant eẽ ſimilia vel ma
ioꝛa. Et qꝛ ẽ materia penalis. ⁊ loquiť de ſimilibus deli
ctis ergo ſequiť q̃ ꝺz reſtringi ad ſimilia. ⁊ nõ ad peioꝛa
95 † qꝛ nos non debem⁹ eſſe ſeueꝛioꝛes nec clemẽtioꝛes lege
in auc. ꝺ iudicib⁹. §. oꝑtet. l. reſpiciẽdũ. ff. ꝺ pe. Nec ob
ſtat cum dicit q̃ pꝛo minoꝛi delicto ter moniti pdunt p̃/
uilegium clericale vt in. c. in audiẽ. de ſen. excõ. qꝛ rñdeo
non tñ pp hoc tradunť curie ſeculari dicit etiaz do. abb.
q̃ lz nõ obſeruet p̃niaz ſibi iniũctaz dõ icoꝛrigibilis. lz cõ
trariuz dicat do. an. qꝛ p̃ſumptio eſt ꝓtra eũ q̃ peioꝛa cõ
mittet vt in. d. c. vt fame. ⁊ c. lr̃as de p̃ſump. ⁊ c. accedẽs
96 l. ꝺi. ⁊ c. teſtimoniũ de teſti. Ille enim dõ emẽdatus q̃ egit
p̃niaz vt inqt tñ qꝛ videť rebellis reſiſtẽdo cum nõ faciat
p̃niaz. viij. q. i. c. ſciẽdũ. lxxxi. ꝺi. c. ſi qs p̃ſbyter. hoc diċ. p/
bari p̃ pꝛoꝑuz ſignificatuz vbi incoꝛrigibilis. qꝛ ille dici
tur incoꝛri. q̃ nõ vult agere p̃niaz. ⁊ penaz delicti p̃ſolue
re. nec p̃mittit ſe capi a iudice ſuo. Et v̂uz ẽ dicere q̃ ec/
cleſia non hz qd vltra faciat pꝛemiſſis iſtis cenſure ſnijs.
Jõ do. abb. ꝓcludit ſic ſaluãdo in aliquo dcñ do. an. q̃
aut nõ pegit p̃niaz ſibi iniunctaz tñ exhibet pſonã ſuam.
Jta q̃ iudex ꝑt ipm alr punire. ⁊ tũc nõ dõ incoꝛrigibi/
lis. quo ad hoc vt p̃ iudicẽ ſeculaꝛẽ poſſit puniri. qꝛ eccle
ſia hz quid faciat. ⁊ ſic ceſſat ró tex. nec ꝺz excõicari nec
anathematizari. qꝛ ferunť ille ſtie pp ꝓtumaciã. exẽpluz
iudex depoſitum. Clericum detruſit in monaſteriũ vt ibi
agat p̃niam in pane ⁊ aqua. ⁊ exit monaſteriũ ⁊ vagať
in ꝓuiuijs. ⁊ alijs ſolacijs. certe iudex nõ excõicabit eum
ex quo facit ſui p̃ñtiaz. ſz eũ detrudet in arctuz carcerem.
⁊ iſte ẽ tex. i. d. c. vť fame. ⁊ iſto modo poteſt ſaluari opi/
nio do. anto. lz ipſe loquať nimis gñaliter. ⁊ non bñ quã
doq̃z p̃nia nõ peracta capit fugaz ⁊ occultat ſe vel aliter
de facto ipedit cuz non poſſit iudex eũ arctare. ⁊ tũc nul
li dubiuz ẽ q̃ iſte eſt incoꝛrigibilis lz nõ repiať in nouo ꝺ
licto. qꝛ nõ vult ſe coꝛrigere a pꝛioꝛe. Et vť ſaltẽ pſeuera
re aio. ⁊ ꝑoꝛem animũ interioꝛib⁹ medulis recõditũ hẽ
vt dicit tex. de pe. ⁊ remiſ. c. i. qꝛ p̃ſumptio. eſt q̃ illa vel ſi
milia vel deterioꝛa cõmittet. vt. d. c. vt fame tuz qꝛ ꝓtra/
hit maximũ delictum inobediẽtie ⁊ rebellionis in reſiſtẽ
do ⁊ nõ parẽdo. Jdeo debet excõicari ⁊ anathematiza
ri vt in tex. ⁊ demum cũ eccleſia nõ habet quid vltra fa/
ciat cõpriműdus eſt per iudicẽ ſeculaꝛẽ vt iponat debitã
penã pro delicto ⁊ hoc pꝛopꝛie. vult iſte tex. dum ſimpli
citer dicit vt deputet exilium ſeu aliam penã. nec reſtrin/
gat ſe ad puniendũ nouũ delictũ magis q̃z antiquum. ⁊

a Irregulares. Adde tex. in cle. i. vij. q. ꝺ peni. ⁊ remiſ. vbi ẽt damnatur in gabiatio clericoꝝ. Pro quo ẽt vid beatum tho. ſa Fe q̃. lv. vbi gloꝛioſus doctoꝛ nõ tm̃ vt theologus ſed etiã tanq̃z bon⁹ legiſta loqtur.

dicit q̃ nuſq̃z hec materia fuit ita enucleata vt ꝺ dicit tñ
q̃ niſi faciat ſui p̃niam ita q̃ debita p̃nia ſit iponẽda nõ
tñ pp hoc ꝺz vita ita atenuari q̃ veriſimiliter moꝛiať. vñ
97 dicit Joã. de ligna. in cle. i. de pe. ⁊ re. † q̃ carcer iſte q̃ eſt
deputandus non ꝺz eſſe nimis arduus vt infra paucos
dies veriſimiliter moꝛiatur. vnde tales officiales ſic pro
cedentes efficerentur irregulares q̃ eſt bene notã. in pra
tica ſm̃ do. abb. qꝛ multi decipiuntur ⁊ intellige q̃ effi/
ciuntur irregulares ſequuta moꝛte. pro quo. d. abb. diẽ
eſſe ſing. tex. in. c. nouimus de verbo. ſigni. vbi diciť q̃ in
98 pane doloꝛis ⁊ aqua anguſtie ſuſtentãdus eſt † ⁊ ſic no.
v̂bum ſuſtentandus. non ergo illico eſt p̃ſumendus ⁊ in
eo q̃ tex. ibi dicit q̃ moꝛs debet eis eſſe ſolacium. ⁊ vita
tormentum ⁊ ſic vult q̃ viuant ⁊ vitam ducant. ideo ca
ueant prelati noſtri temporis qui aliquando ponũt i ga
bia ⁊ neceſſaria ſubtrahunt adeo q̃ moꝛs eſt cito veriſi
militer ſequutura ⁊ ita hic reſidet do. abb. Tu adde
primo q̃ pro dicto do. an. faĉ. c. vt fame vbi tex. dicit ſi ſi
milia vel peioꝛa faciat ergo ſequitur q̃ ſi nõ agit p̃niaz
non eſt comp̃rimendus per ſeculare. ⁊ ſic non vendicat
ſibi locum iſte tex. qꝛ non facit ſimilia nec peioꝛa nec iſte
tex. fundat ſe in p̃eſumptiõe. ſed fundat ſe in faciendo ſe
ua. lz ergo non faciat p̃niam tñ nõ facit ſimilia vel peioꝛa. quinimo plus dico q̃ debet iniungi ſibi penitentia ſa
lutaris quam ille facere poſſit ar. c. quem penitet de pe/
ni. ꝺi. i. Et iõ lz aufugiat de carcere nõ tñ pp hoc diciť fa
cere ſimili vel peioꝛa. ergo non debet tradi curie ſecula/
ri vt iſte tex. fundet ſe q̃ñ venit in profundũz maloꝝ. Ad
id q̃ dicit deponendo in atro carcere vt veriſimiliter mo
riatur adde tex. in. c. ad audientiã de crimi. fal. vbi diciť
nullaz penã iponendam p̃ eccleſiaz p̃ quã poſſit qs i car/
cere incurrere piculũ moꝛtis. ⁊ voluit do. an. in. c. quaꝛ
el ꝺo de accuſa. facit tex. in. l. quẽadmodũ. §. ſi magiſtra/
tus. ff. ad. l. acquil. in ver. non patiť ei cibaria afferri vo/
99 luit Bal. in. l. de pecoꝛib⁹. C. ad. l. acquil. vbi dicit † q̃ ſi
epiſcopi ponunt aliquẽ i carcere ⁊ ibi moꝛitur q̃ nõ pro
pter hoc dicunť irregulares. ſz ſi eũ ponerent i ita arcto
loco q̃ nõ haberet aerem ſufficientẽ vel darent ſibi panẽ
comedere q̃ de facili moꝛiať q̃ tũc epiſcopi ſunt irregu
a lares⁹ faciat qõ voluit idẽ bal. in. l. i. C. quibus ad lib. p
cla. nõ lz faciat tex. in. l. i. C. de cuſto. reo. ⁊ voluit Baſp.
de calda. in. c. in archiepiſcopatu de rapto. facit. l. neca/
100 re. ff. de lib. agno. vide do. Pe. in cle. i. de pe. ⁊ re. † Que
rit hic Bal. epiſcop⁹ nõ ſeruat iſtũ ordinẽ ſz depoſuit. ⁊
videns illum obſtinatũ tradit curie ſeculari vť q̃ teneat
proceſſus vt in auc. vt cle. apud pro epiſcopos qõ diċ eẽ
vex. ſi degradeť quo caſu nõ ẽ neceſſaria alia traditio fi/
enda iudici ſeculari de q̃ diċ. vt i. c. ij. de pe. li. vi. poſtea
dicit ſe credere q̃ omiſſo ordie hui⁹. c. nõ poſſit tradi cu
rie ſeculari. qꝛ ille ordo eſt dat⁹ p̃ forma. ⁊ nihil ex ſole/
nitatibus. eſt obmittẽdũ. l. diu⁹. ff. de in integ. reſti. ⁊ p̃di
cta v̂a. dicit q̃ñ delinqt i clericatu. ſz q̃ñ delinqt i laycatu
⁊ in fraudẽ pene fact⁹ eſt cleric⁹ degradãdus ẽ ꝺ ordine.
⁊ reducẽdus ẽ ad ſtatũ laycalẽ. ⁊ puniẽdus ꝺz tp̃s deli/
cti. c. i. ꝺ obl. ad ratioci. l. i. ff. ꝺ pe. p̃ bar. ⁊ ſic ſentit ꝺ bal.
q̃ ẽt ſi delictũ eẽt enoꝛme. nõ ꝺz epus omittere ordinẽ ꝺ
101 traditũ. de quo dixi in. c. at ſi clerici. ſ̃. eo. † Querit ꝺ
bal. ſtatutũ dicit q̃ ſi quis vulneraverit aliquez puniať
i centũ q̃ ſi ſoluere noluerit vel nõ potuerit ifra meſem
amputeť ei manus. qꝛ lz proteſteť ſe nõ ſolutuꝝ. ꝺz tñ ex/
pectari menſis qꝛ voluntas hominis ẽ mutabilis vt no/
tať in. l. qui bona. §. ſi quis ſtipulatus. ff. de vã. infe. ⁊ ꝺi/
cit q̃ huic menſi nõ põt renũciare. qꝛ p̃ hoc renunciareť
defenſioni poſſibile enim ẽ q̃ pdẽnatus interim moriať
naturaliter quo caſu non fieret executio ſnie nec vecede
ret inteſtabilis nec põt renũciare defenſiõi in cã crimina
li vt ẽ gl. ſing. ſm̃ eũ in. l. pactũ inter hẽdes. ff. ꝺ pac. Jteꝛ
põt venire defenſio p̃uilegiũ iperatoꝛis ⁊ huic ſpei nõ
102 põt renũciare tñ lex diciť † q̃ reſtitutio in integrũ q̃ ſolum
p̃ncipi cõpetit reputať ipoſſibili ideo non curatur. l. iiij.
ff. de

.ff.ō fideicō.lib.ita reſidet bal. ¶ Tu allega contra bal. tex. valde ſing. in vſi. reſtitui ad ciuitatem poteſt in.l. in/
103 tercidit.ff.de ꝓdi. ⁊ demon. vbi attendit reſtitutio q̄ fieri pōt a ꝑncipe. vide ꝓ hoc que dixi in.c. rainutius de te/ſta. ⁊ in reſponſione rubrice ō reb. ecc. non alie. Ultimo ego induxi iſtum tex. prima vice qñ legi iſtud. c. ſunt an/ni. xxiiij. q. hic erat ſing. tex. apponēs in profundū dcm̄
104 Jnn. in. c. qualiter el ꝑo de accuſa. vbi dixit ꝑ eo caſu q̄ de iure ciuili iponit pena mortis de iure canonico iponi tur pena degradationis ⁊ traditionis ad curiaz ſecula/larem cū quo dicto tranſeunt oēs qō vī falſuz q̄ de iure ciuili ꝓ homicidio iponit pena mortis. c. omnis. iij. di. l. iij. §. legis. ff. ō ſicca. gl. in. l. is qui cū telo. C. e. ang. in ꝓſi lio icip. nos Carolus tñ hic ꝓ homicidio clericus nō degradat nec tradit curie ſeculari niſi ſecuta icorrigibili tate ⁊ vī ꝓtra. d. Jo. de anch. i ꝓſilio ſuo incip. ex narra
105 tis in facto vbi dicit ꝑ q̄ lz lex canonica nō iponat penaz mortis directe. tñ idirecte illā iponit. ſ. degradādo ⁊ tra dēdo ad curiā ſecularē ⁊ dic̄ ꝫ colligi ex dictis Jnno. ⁊ Joan. an. in. d. c. q̄liter vbi tradūt regulā q̄ vbi ō iure ci uili iponit pena mortis. de iure canonico imponit pena degradationis. ⁊ traditiōis allat auc. vt cle. apud pro. epiſcopos. §. illud ⁊ ita cū eſſez ſcolare. ⁊ ēt cū eſſem doc/tor lz indignus audiui ſp allegari iſtud dcm̄ inno. ⁊ io. an. Sz hodie ponderabā Jn. ⁊ pro certo hoc non dicit. Sz dic̄ q̄ ius canonicū nō iponit penā corpalis mortis ſz in locū eius iponit degradationē ⁊ traditionē ad curi am ſeclarē. Sz nō dat regulā q̄ vbi lex ciuilis iponit pe nā mortis pro aliquo delicto q̄ lex canonica iponit pe/naz degradationis. ⁊ ſic peſſime. do. pe. loquit i prefato ꝓſilio qō eſt in ordine. c. l. Nec obſtat. d. §. illud q̄ hodie eſt correctus. ſz bar. ibi ꝑ auc. ſtatuim⁹. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ etiaz do. Jſe. in. d. ſuo ꝓſilio limitat iſtuz tex. niſi qs feciſ ſet multa delicta poſito q̄ non fuerit monitus q̄ ſi iſtud c. loquit in eodez delicto ſepius repetito ergo multo for tius in plurib⁹ delictis. vt non monitus tradat curie ſecu lari tu vide q̄ dixi in. d. c. at ſi clerici. Si quid boni ꝫ dixi mus nobis deus hec oīa fecit.

q **Uia. v.** Hoc. c. legitur duob⁹ modis i glo. ⁊ iij. extra gl. ꝑmus mo/dus legendi poſitus in gl. vī cōis Jō ſūmat ſic ꝑ reſcriptuz ipetratū ꝓtra violentū ꝓueni tur q̄ ſcienter ſucceſſit in viciuz. h. d. ꝑmo narrat factū ꝫo prouidet ibi precipim⁹ ita cōiter ſūmat per doc. Sz ꝑm ꝑam lecturaz ſūmat ſic. Si beneficiatus ipetrauit reſcri ptum ꝓtra occupatorez ſui beneficij. eo nō vtit ꝓtra ſuc ceſſorez niſi ex vi. ꝑi mādati. vel ſic ꝫ do. car. ꝑ reſcriptuz ipetratū ꝓtra occupatorē eccleſie ꝓuenit ſucceſſor vitio/ſus. h. d. ⁊ ē pulchrū ⁊ allabile. c. ꝑm euz. ¶ Sz bal. ſic ſūmat. Iſta ō̄cretalis nil aliud dic̄. in ſūma. niſi q̄ ſingu/lis ſucceſſor ꝓuenitur auctate lr̄aꝝ que ipetrate ſunt ꝑ ō̄ functum cui ipſe ſucceſſit prop̄o ēt expreſſo noīe ipſi⁹ de/functi ⁊ hoc ē vum cum ſucceſſor ſucceſſit i vitiū vt ꝫ alſ ſecus. c. ſignificauit ō reſcriptis ⁊ hoc nō eſt vi interdicti vñ vi. q̄ ꝓſonale ē. nec ex vigore ꝑi mandati. ſed ex inter pretatione extenſiua auctate. ⁊ ex eqtate hui⁹. c. ⁊ hoc te ne ꝓcluſiue ꝑm eū. Expreſſum interdictū vnde vi dirigi/tur ſpoliationi non ei q̄ ſpoliauit ſz ſpoliatum inuenit. Sz reſcriptū pape dirigit i rem ipſaz ⁊ extēdit ꝓtra poſſeſſo rē. cū tpe date non poſſidebat. Sz poſtea lite pendē. ſuc/ceſſit in viciuz. h. d. ꝑm bal. iudicialis aūt libellus aut in rem dirigit vt pu. peto me reſtitui amoto quolibet illici to ō̄tore. aut dirigit i ꝓſonā ſpoliātis ⁊ nō trāſit ſine no uo libello vi. tū eius reſcripti agi oz. c. cuz ad ſedē de re/ſti. ſpol. ⁊ ita teneas ꝓcluſiue ꝫ bal. ¶ Et primo ponit facti narratio tria ꝓtinēs ipetrationē mortē ⁊ ſucceſſio/nē in viciuz ꝫo ibi precipimus ponit mādatū pape ꝓfor me ꝑi mandato. ſaluo q̄ loq̄t de noua ꝓſona ſucceſſo/ris. ¶ Caſus qdā. U. clericus ſpoliaui petz clericū poſ ſeſſione. Iſte ſpoliatus ipetrauit reſcriptū ſup reſtitutiōe ſue eccl̄ie ad quoſdam iudices delegatos mortuus fuit. U. cui ſucceſſit qdaz rugeri⁹ ſciēs vitiū poſſeſſoris. ſigni ficatum fuit do. pape papa mādat eiſdē iudicib⁹ q̄ pro/cedant i formā ꝑris mādati quēadmodū procederēt ⁊ negociū terminarent ſi. U. viueret in humanis. ¶ Sed mihi vī q̄ lex. facit. ff. de vi ⁊ vi arma. det precipuū lumē ad iſtū tex. ibi eniz dicit q̄ viz facit q nō liberā poſſeſſiōez
8 aduerſarij relinquit ꝫ vbi ille dicit facere vim q nō relin/quit liberā poſſeſſionē aduerſarij. Ad hō i propoſito nr̄o. vī eſſe violētus occupator. ex eo q̄ mortuo violēto occu patore iſte q̄ fuit ingreſſus poſſeſſionē vī eē violētus oc/cupator q̄ tex. dicit poſtmodū ē igreſſus. vñ vī eē violē/tus qui facit vim q̄ ſpoliatus nō recupet ſuā poſſeſſiōez nec appet q̄ hmōi eccl̄a fuerit data huic ſucceſſori ab il lo ſpoliatore ſicut loq̄t. c. ſepe ō reſti. ſpol. qō loq̄t qñ res fuit data ab ipſo ſpoliatore. vñ vī dicen. q̄ iſte rugeri⁹ vī facere viz vt ſpoliat⁹ nō recupet ſuā poſſeſſionē. Sicut ꝫ reſcriptū ipetratū ꝑ illū violētū occupatorē poterat exer ceri ⁊ exequi eodē mō pōt exerceri cōtra iſtū q̄ ꝫo occu/pauit. q̄ vī facere vi ſpoliato vt ſuā poſſeſ. recupare nō poſſit. ⁊ ꝫ ideo ne efficiat ōterior ꝓdictio ſpoliati ituitu noui occupatoris. ⁊ ſic nō vī. appōere ius i eo q̄ occupa uit eccleſiā q̄ alter fuerat ſpoliat⁹ q̄ idē vī eē in quacun qz alia re. vndevidet ſpoliaſſe illū ſpoliatū a ꝑmo ex quo ipedit ne ſuā recuperet poſſeſſionē ⁊ ſic apponit ius cōe in eo qui occupat rem q̄ qs fuit violēter ſpoliatus ne effi ciat ōterior ꝓdictio iſtius ſpoliati ex ꝓſona vitioſi ſucceſ ſoris. poterit vigore reſcripti impetrati ꝓtra violētuz oc cupatorem ꝓuenire iſtum ꝑm occupatorem. tanqz ipedi entem ne ſpoliatus recuperet rem ſuā vigore talis reſcri pti ipetrati a ſe. ⁊ ideo vt lis habeat faciliorem expedi/tionez. ⁊ vt parcatur laboribus ⁊ expenſis ipſius ſpolia ti. ⁊ ne condictio ſua efficiatur deterior. voluit iſte tex. q̄ reſcriptum haberet illam vim. ⁊ illam executionem cō/tra iſtum ſecūdum occupatorez quā habuiſſet cōtra pri mū. ⁊ per ꝓſequēs nō ſolū ꝫz locū in ſucceſſore vniuerſa li vt dixit do. car. ſed ēt in particulari ſucceſſore vitioſo. ⁊ plus videt probare iſte tex. q̄ poterit conueniri inter/dicto vñ vi. quēadmodū potuit ꝑmus violentus occupa
2 tor. ¶ Nota ibi q̄ violēter ꝫ iſtud verbū cadit i ſigni
a ficatione actiua[a]. ⁊ ſic q̄ iſte. v. violentiā intulerit. ⁊ iudi cio meo vī ꝫ caſus contra doctrinā bar. in. l. ij. ff. de duo/
3 bus reis vbi dixit ꝫ q̄ ſi teſtes diſponunt q̄ tici⁹ cognouit ſemproniā violēter q̄ nō probāt q̄ tici⁹ intulerit violēti/am mulieri. q̄ illō verbū violentiā pōt verificari actiue. ⁊ paſſiue. ⁊ probatio ē interptanda ꝓtra probantē vt in c. in pītia de probat. c. ꝓtra euz ō reg. iur. in. vi. Et p ꝑs venit abſoluendus. pro certo ꝫ eſt caſus ꝑ euz. ⁊ adduco c. vt fame in vbo violēter. ſ. de ſen. exco. ⁊ c. cū pdez i vbo violenter. §. de pac. ⁊ c. pīs in v. violēter. xx. q. iij. vbi illō vbū capit in ſignificatiōe actiua. ⁊ lz capi poſſit in ſigni/ficatiōe paſſiua nihilomin⁹ attēdi oz materia ſubiecta ⁊ attendi oz illud qō ē veriſimile. c. q̄ vſimile de ꝓſumpt.
4 l. non eſt veriſimile. ff. q̄ me. cā. ꝫ Naz illud qō nō eſt vſi mile ē q̄dam falſitatis ymago. l. milites. §. oportet. C. de queſti. l. ſi ita qs v. q̄ nemo ſanus diceret. ff. de euic. licet eni mulier poſſit inferre uim maſculo ut eam cognoſcat carnaliter ut uoluit glo. ſing. in. l. i. C. de rap. uirg. Nihilo/
5 minus iſtud nō ē vſimile niſi probet ꝫ ⁊ q̄ dcm̄ teſtis oz intelligi. ꝑm cōem modū loquēdi. ut voluit Jnn. in. c. cū clamor ō cen. ⁊ uoluit bar. in. l. ſtipulatio iſta. §. hij quo qz. ff. ō uerb. ob. ⁊ iſte vī eſſe cōis modus loquendi ⁊ itel ligēdi. ⁊ maxime p iſtos tex. a me inductos ergo bar. nō bene loq̄t ⁊ iudicio meo nō ōberet iudex repetere teſtes ut declarent illud vbuz violēter. ut dixit ang. in. d. l. ij. ⁊ non bñ q̄ ſatis recipit declaratione a cōi vſu loquēdi ⁊ etiā a diſpoſitione iure. ut ꝫ ē tex. cū ſi. ¶ Nota ibi dice bat q̄ cū iſte tex. preſupponat q̄ iſte. R. ſucceſſit in viciū preſupponit ꝫ q̄ erat vbuz q̄ ille. v. intulerat uiolentiam. Ex quo ifero q̄ addi oz dicebat ⁊ vez erat ⁊ adꝫ alle/

a Actiua. Quēadmodū iſtud verbū in vtroq; ſignifi/cato capi poſ/ſit vide nota. p bar. i. l. ſi ita ſcriptuz. ff. de manu. teſt. Et vide de ꝫ verbo aliqd in. l. ſi vxor. ff. de adul. ⁊ in. l. filiusfamiliaſ. ff. de teſtamen.

UVA. BHSC. IyR_275_2

go glo.in.l.i.ff.si quadru.paup.fe.dica.ꝛ gl.ibi ſupplet ꝛ verũ erat.Et adduco aliam gl.i.l.prætor ait in princi. ff.vi bono.rapto.ꝛin.l.i.ff.de incen.rui.naufra.ꝛ in.l.ij. ff.de ferijs.ꝛ i.l.magis puto.§.illud.ff.de reb.eorũ ꝛ in c.non eſt de pſue.li.vi.ꝛ in.c.ſup eo el pmo de appel.ꝛin cle.i.de in iteg.re.ꝛ in.c.ad falſarioꝛũ de crimi.fal.tene menti ꝑdicta.¶ Nota ibi eccl'aꝫ q̄ iſte tex.loq̄ de eo q̄ occupauit totũ bñficiũ nõ ꝓtẽꝫ puta certuꝫ ꝑdiuꝫ qõ do. car.dicit facere pro tertia lectura data p eũꝫ h̄ q̄ dicit q̄ iſte.R.fuit quẽtus ex pmo reſcripto ꝛ qõ plus eſt fuit cõ
6 uentus iterdicto vñ vi tãq̄ ſucceſſor vniuerſalis.†Certũ eſt eniꝫ q̄ iterdictũ vñ vi daꝫ p̄ ſucceſſorẽ vniuerſalẽ.l.i. in fi.ꝛ.l.ij.ff.de vi ꝛ vi arma.gl.in.c.cũ ad ſedẽ de reſti. ſpol.ꝛ eccleſia ẽ q̄dã vniuerſalitas vt no.in.d.c.cũ ad ſedẽ dez ꝛ qõ ibi notat.Inno.ſicut cũ p actorẽ intentaꝫ ꝓtra ꝑdeceſſorẽ qꝛ erat obligatus q̄ueniꝫ ſucceſſor vt in.c.di/ lecti.i.de foro cõpe.Ita ꝛ ſucceſſor uitioſus poſſit q̄ueni ri ne ſit melioris ꝑdictioris occupatoꝛ q̄ꝫ nõ occupatoꝛ. c.eũ qui de preben.in vi.vñ intrudẽdo ſe in eccleſia vide tur occupatoꝛ vniuerſalis illius defuncti ꝛ procedit hoc maxime intelligẽdo q̄ iſte fuerit igreſſus eccl'iaꝫ ſine ali quo titulo.ſꝫ quaſi ꝓtinuãdo ſe ad poſſeſſionez defuncti. pro quo facit iſte tex.in v̊.ingreſſi putat etiã do.car.ſi cũ titulo vitioſo igrederet qꝛ hẽ pro nõ titulo ꝛ cenſet poſ/ ſeſſor vniuerſalis.ꝛ pro hoc itellectu adducit do.car.gl. in.c.eaꝫ te de reſcriptis q̄ hoc ibi ſentit p iſtum tex. Sed do.abb.dicit ſe nõ approbare hãc lecturã ꝛ ꝓtra eã dicit
7 eſſe tex.in.d.c.cũ ad ſedẽ†vbi contra epiſcopũ q̄ ſucceſſit in eccleſia vel in hoſpitali ꝛ ſic i vniuerſo iure nõ cõpetit interdictũ ex quo ipſe nõ probaꝫ ſpoliaſſe ſeu mandaſſe ſpoliari vel ratã habuiſſe ſpoliatoꝛez.ꝛ p hẽ ꝫ ꝓtra ſucceſ ſorẽ vniuerſalẽ deꝫ iterdictũ vñ vi ꝛ eccleſia dicaꝫ qd vni uerſale.tñ ille q̄ ſe intrudit in illa eccleſia nõ dr̃ ſucceſſor vniuerſalis repñtans pſonã defuncti.vt ꝓtra eũ cõpetat iterdictũ vñ vi.qꝛ nõ ſuccedit in vniuerſuꝫ ius defũcti.ita q̄ actiões träſeant in eũ ẽt ſi hoc ius cãretur a defũcto ſꝫ hr̃ loco legatarij.l.quotiẽs.C.de he.inſti.vñ dixit gl.i.c.
8 ſignificauerũt de teſti.†q̄ illud qõ dr̃ ſucceſſorẽ q̄ueniri interdicto vñ vi.hꝫ locũ i ſucceſſore.ꝛ hr̃de iure nõ aũt i ſucceſſore rei ſubtracte.qõ ẽt apte innuit tex.in.l.i.§.hoc interdictũ.ff.de vi ꝛ vi ar.Iſte eniꝫ eſt ille q̄ fingiꝫ eadez pſona cũ defuncto vt in auc.de iureiu.a moriẽte preſtito. Sed hic nõ dr̃ q̄ iſte fuerit heres hui⁹ ſpoliatoꝛe.ꝛ iſtaꝫ eccl'iaꝫ teneret tanq̄ꝫ heres imo poti⁹ innuit oppoſitũ dũ dicit q̄ poſt mortẽ illi⁹ iſte poſtmodũ eſt eã igreſſus ꝛ ſic auctate propria vel forte ingreſſus ẽ alio titulo min⁹ le/
9 gittimo.itẽ nemo ſane mentis crederet.ſe poſſe iure he/ reditario ſuccedere†cũ res ſacre.ꝛ religioſe in nulli⁹ bo nis ſint vt in.c.videntes.xij.q̄ i.c.i.ꝛ.c.rõ de preben.ꝛip ſemet Inno.in.d.c.eaꝫ te recedit ab illo dicto q̄ hic non fuit generalis ſucceſſor ſed in re illa tñ ꝛ aperti⁹ ẽt ꝓtra
10 hanc lecturã ſentit hic Inno.dicens†q̄ inſtantia incho/ ata cuꝫ clerico cũ quo agebaꝫ petitorio ſup eccleſia non träſit niſi in ſucceſſores vniuerſales qualis ꝑm eũ non eſt iſte qꝛ nõ cauſat ius ſuũ a defuncto.Secus ſi fuiſſet actũ noie eccleſie.ꝛ ſic apertiſſime vult q̄ ſucceſſor in eccleſia nõ dr̃ hr̃s vniuerſalis.Ita q̄ actiões ꝛ inſtantia träſeat ꝓtra iſtũ ſicut ꝓtra hr̃dez vniuerſalez.Niſi fuiſſet actum noie eccleſie.ꝛ nõ cũ pſona.qꝛ tũc cũ dignitas nõ moria tur.vt in.c.ſi gratioſe de reſcriptis in vi.xij.q.ij.ca. liber/ ti.bñ träſit inſtãtia ꝛ actiões in ſucceſſorẽ.q̄ in effectu ha beaꝫ ꝓtra eccleſiaꝫ.ꝛ iſte eſt propriꝰ caſus.d.c.dilecti õ foꝛ.cõpeten.ita quieuit hic do.abb. dãnata lectura do. car.¶ Tu põdera dcm̃ do.car.qꝛ ipſe non dicit q̄ iſte ſuccedẽs in eccleſia ſit ſucceſſor hereditari⁹ ſꝫ dicit q̄ eſt ſucceſſor vniuerſalis ꝛ ſic nõ dicit do.car.q̄ ſit hr̃s vni/ uerſalis.ꝛ vr̃ q̄ iſta tertia lectura ñ fuerit lectura.d.car. ex eo qꝛ bal.hic dicit q̄ ſunt qdã q̄ dicũt q̄ q̄ ſuccedit in eccleſia eſt ſucceſſor vniuerſalis.cũ ad ſedẽ de reſti.ſpol. ꝛ per conſequens iſte tertiꝰ intellectus nõ fuit do.car,bal.

aCPhiloſo/ phi colligitur. Iſtud philoſo phi dcm̃ alleg. loco tex. ꝑmẽ. xi.ꝛ in erroꝛi/ bus i pleriſq̄ locis.

bCBñiuꝫ.vi/ de de iſta mate ria vltra Bar. oés alios ſcri/ bẽtes.d.alexã. de imo.in rub. ff.de oper.no. nũ.ꝛ in.l.quo tiens. ff. de v̊. obli.vbi ẽt do. fran.aret. mul ta pulchra di/ cit.

tm̃ dicit h̄ nõ eẽ verũ.qꝛ hic nõ ſucceſſit in iure ſꝫ vitio rei violente ꝛ dicit q̄ nõ eſt bõa ꝓcordãtia alkare.c.i.de ali. iudi.qꝛ ibi interuenit alienatio cã mutandi iudiciũ bic i/ teruenit moꝛs q̄ nõ ptinet ad illud edictũ.ita hic reſidet
11 Bal.¶ Adibi vr̃ de iure dicẽdũ†q̄ uitioſa poſſeſſio ba bita per ꝑdeceſſorẽ.ſi pueniat ad ſucceſſorẽ ꝑdictio noce at ipſi ſucceſſori vitioſo.l.põponi⁹.§.i.ff.de acqr.poſ.Nã tunc ẽ vitiũ reale.ꝛ p q̄ñs inficit ſucceſſorẽ.cuꝫ ergo iſta eccl'ia fuerit violenter occupata.dr̃ pati vitium reale er go inficit ſucceſſoreꝫ maxime ſi quictio in ipm träſiuerit. Ita no.in.d.c.circa de iure patro.¶ Cũ g̃ iſte tex.dicat terminẽt negociuꝫ ſicut inter eũdez q̄ ſi viueret ſequit̃ q̄ ſic potuit agi iterdicto poſſeſſorio p̄ ꝑdeceſſoreꝫ qꝛ dr̃ eo dem mõ potuit agi p̄ ꝑdeceſſorẽ vitioſuꝫ.qꝛ dr̃ facere viꝫ tenendo rem occupataꝫ violenter per.d.l. vim facit.ff.õ vi.ꝛ vi.ar.Nota ibi.p.clerici q̄ qs nõ p̄ſumit̃ cleric⁹ niſi exprimaꝫ.c.propoſuit de cle.exco.mi.c.ſignificaſti õ foꝛ. compe.c.ex lr̃is de transla.ꝛ ẽ rõ qꝛ clericatus ẽ accidẽs
a12 †Naꝫ vt ex doctrina ꝑbi colligit̃[a] in primo de aia q̄cq̄d accidit enti in actu completo eſt accidẽs ipſius.Sed cle ricatus accidit hmõi i actu cõpleto exiſtenti vt in.c. duo ſunt gña.xij.q.i.ergo nõ p̄ſumit̃ ineſſe nobis niſi probet faciat gl.q̄ reputaꝫ ſing.in.c.ſi forte de ele.li.vi.faciat ẽt gl.in.l.ſiuo.§.q̄ pro rei qualitate.ff.q̄ ſatiſfda.cog.ꝛ iõ al leganti ſe clericuꝫ incũbit onus probãdi.¶ Nota ex eiſ
13 dem verbis†q̄ eccleſia põt dici eẽ fili⁹ ſacerdotis cui eſt collata lꝫ nõ hẽat dñium eccleſie ſꝫ titulum poti⁹ admini
14 ſtratiuũ.c.ij.õ dona.¶ Et ex hoc colligit do.abb.q̄ ge
b nitiuus nõ ſp ſignificat dñiũ[b] ſꝫ q̄ꝫdaꝫ facultatez admini ſtrandi vel poſſidendi dicit eẽ bonã glo.in.c.i.de poſtul. prela.propr̃ie tm̃ denotat dñium.ꝛ alkat dcm̃ bar.in ru/ brica.ff.de op.no.nunci.vbi dixit bar.q̄ qñq̄ ex cõi vſu loquẽdi denotat nudã õtẽtationẽ.vñ cõmodatari⁹ qñq̄ dicit ille equus ẽ me⁹ ꝛ idẽ dicit de hoc pro noie ſuo.põt ẽt qs dicere bñficiũ eẽ ſuũ.ex quo eſt ſibi collatũ ꝛ alkat. c.ſi tibi abñti de preben.in.vi.lꝫ propr̃ie denotet dñium. viij.di.c.quo iure.qntus.ff.õ aur.ꝛ ar.le.Ita reſidet do. abb.h̄.Tu adde bar.i pfata Rub.ubi iducit ad qõez ſta
15 tuti diſponentis†ſi qs acceperit rem alterius puniaꝫ cer ta pena q̄ cõprehẽditur accipiens rem locatã vel accõ/ modatã pp cõez vſuꝫ loquendi.ꝛ pro iſto dicto vr̃ gl.elle gans i.l.ij.§.i.ff.de orig.iur.quevoluit q̄ colon⁹ dicit iſte fundus ẽ meus ꝛ tñ eſt detẽtatoꝛ.ꝛ ſic genitiu⁹ verificaꝫ in detẽtoꝛe.Sꝫ.d.me⁹ Jo.õ imo.i.d.rubrica.ff.õ no.op. nun.dãnat iſtud dictũ bar.dicẽs foꝛe abſurdũ vel i ſtatu tis penalib⁹ verificeꝫ.genitiu⁹ in õ tẽtoꝛe odio pene.ar.l. ſi preſes.ff.õ pe.ꝛ õ penitẽ.di.i.§.pene ꝛ dicit q̄ glo.d.l. ii.procedit qñ ex facti euidẽtia peꝫ pt pcipi mens diſpo nẽtis q̄ colon⁹ dicat iſta res ẽ mea.qꝛ pt intelligi ex mẽ te pferentis ex me õtẽta.ꝛ ita dãnat dcm̃ bar.Ego cũ eſ ſem ſcolare ꝛ dñs berard⁹ de narnia q̄ tunc erat auditoꝛ rote ꝛ doctoꝛ excellẽs nũc eſt rñdem⁹ do.car.fuiſſet ꝑdu ctus ad legẽdũ ius ciuile.ꝛ incipet illã rubricã.Ego pu blicaui iſtã ꝓclusionẽ ꝓtra Jo.õ imo.tunc viuentẽ q̄ erat do.meus.ꝛ in cetu oiuꝫ ſtudẽtiũ ſuſtẽtaui dcm̃ bar.ꝛ di cebã probari dcm̃ bar.in.l.lex cornelia.§.domũ.de iniu.
16 †vbi in mã penali appellatione dom⁹ mee venit domus ꝓducta adducebã.l.nec in ea.§.dom⁹.ff.de adul.ꝛ affer/
17 rebam i mediuꝫ.c.i.de poſtula.prela.†vbi in mã reſtrin gibili appellatiõe terraꝝ regis veniunt terre adherẽtes regi q̄rũ dñiũ aut poſſeſſionẽ non hꝫ allegabaꝫ dcm̃ ſpe. in ti.de probat.§.ſciẽdũ v̊.pone adducebã gl.in.l.quoti/ ens.ff.de v̊b.ob.que dicit iſta v̊ba libri Ariſtotelis.i.q̄s fecit Ariſtoteles iſtã ptem ſequit̃ do.car.in.d.c.i.õ poſt. prela.ꝛ adduco.c.propoſuit in v̊ſi.eccl'ia eoꝝ õ cle. exc. mi.vbi eccleſia dr̃ laycoꝝ.ꝛ ꝑm Jo.an.ibi ẽ vulgare gal licoꝛum.ut dicant eccleſia mea.Ecce nũc q̄liter uerificaꝫ in eo qui nõ hꝫ curã nec dẽtationẽ.ſꝫ ſoluꝫ recipit ſacra mẽta.ꝛ ibi do.Pe.õ ancha.allegat bar.i.d. rubrica.ff. de ope.no.nunci.¶ Nec obſtat q̄ ſunus i materia pe/ nali.quia

nali.qz ét in materia penali verificaꝫ in detentore vt i.d. §.domũ cũ aljs iuribus allegatis superi⁹ z ét statutũ pe
nale verificaꝫ ꝑm cõem modũ loquẽdi vt voluit Jo.an.
in.c.fundaméta de ellec.lib.vi.z glo.in.c.nonnulli ó re/
scriptis z in.c.statutuz.§.cũ aũt eo.ti.li.vi.z pulchre di/
18 xit Jo.an.in.c.si ſnia de ſen.exco.li.vj.†qꝫ iterdicta terra
alicuius videt interdicta terra in q̃ bz solũ vsumfructum
maxie qz tale statutuz tendit ad fauorẽ publicũ.vt delin
quentes puniant ió oz extendi ita singulr dixit bar.in.l.
quẽadmodũ.C.ó agri.z censi.li.xi.hác questionẽ ego te
tigi.in.c.i.ó postula.prela.vide ibi faciat.l.i.§.ité pópo
nius.ff.nau.caup.stab.vbi genitiuus significat detẽtatio
19 nez qꝫ inducit bal.ad questionẽ statuti dicentis†si qs fe/
cerit insultuz ad domũ alicui⁹ qꝫ iste genitiuus nõ singni
ficat dñiuz tm̃.sz habitationẽ.d.l.cornelia.§.i.de in iur.
10 Spec.in ti.de proba.§.nũc videduz.dicit†qꝫ si quis pcu
tiat aliquem in domo alicuius intelligitur de dominio.
l.ij.§.in domum.ff.de religio.z sump. fune. Bal.dicit qꝫ
quádoqz agitur ratione pſone.z tũc loquitur.d.l.corne
lia.§.i.qñqz agit rõne iu.z tũc loquit.d.§.in locũ.z alle
ga qó no.gl.in.d.l.ij.§.i.dicit qꝫ rustici.dicunt iste cãpus
21 est meus.qz colũt ipsũ improprie loquunt.†ió si statutũ
dicit si qs offenderit aliquẽ in re ipsi⁹ nó includit colonũ
vt.d.l.ij.§.i locũ gramatici dicũt qꝫ meus z tuus sunt,p.
nomina possessiua legiste dicũt qꝫ sunt ꝓprietatis deno/
minatiua ió tm̃ dicta sunt possessiua qz proprietas a pos/
sessiõe incepit.l.i.ff.ó acqui.pos.l.ij.C.in qbus cau.colo.
censi.li.xi.domus tm̃ alteri⁹ oꝝ vbi quis hitat qz pro hita
tiõe stari solet vt.d.l.lex cornelia.§.domũ z differt vrba
num ꝓdium a rustico vt.l.plerũqz cum.l.sequẽti.ff.i ius
voc.sz ꝓdiuz rusticũ nó est sic aduocati tm̃ dicunt qꝫ statu
tum nó includit euz qui alieno noie tenet sz euz q vendi/
candi ius bz.l.qnt⁹.§.argẽto.ff.de aur.z ar.le.vide qꝫ vo
luit bal.i.c.puenit el ꝑmo.de iu.iur.vbi allegat gl.d.l.ij.
ff.de orig.iur. Mo.ibi z eã post modũ ẽ igressus qz
docto.hic dicũt qꝫ vitiose fuit ingressus sz non ostendunt
quomodo fiunt causatum illud vitium Ego ostẽdo sub/
tiliter hoc modo vz dixit odofredus quem refert bal. in
12 l.quotiens.C.de rei vend.†qꝫ si est spes qꝫ qs vocareꝫ ad
iudiciũ qꝫ psumit emptio dolosa z mala fide facta z ió
nõ patrocinaꝫ emptori vt colligit ex lege si ea res.ff.ó ac
tio.emp.qó dicit esse bene notan.ꝑ multas artes z bar/
ratarias z idem voluit bal.in.l.qui petitorio.ff.ó reiuẽ.
z dy.in.c.pro possessore de reg.iu.li.vi.bar i.l.fulcinius
§.ij.ff.ex quib⁹ cau.in pos.ea z in.l.iij.§.i.ff.de alie.iudi.
bal.in.l.is qui rei publice.ff.ex quibus cau.maio.z in.c.
pe.de excep.ang.in.l.finaũt.§.i.ff.ó reiuen.sz in casu isto
fuit iste spoliatus ecclesia z impetrauit litteras ꝓtra spo
liatorẽ quo mortuo iste.R.ẽ postmodũ ingressus. vnde
videt in dolo ar.l.qui cuz alio.ff.de reg.iur.psumit enim
qꝫ sciuerit illaz occupationez violẽtam z ét impetratio/
nem litteraꝝ z ió ei⁹ igressus fuit vitiosus z sic ꝓcurrunt
duo videlicet vitiuz pſone ingredientis z ió ter. vult qꝫ
ꝓueniatur coraz ꝑmis iudicibus sicut si ille ꝑncipalis vi
ueret z sic nó vꝫ absurdum qꝫ ꝓueniatur interdicto vñ vi
ꝓcurrẽtibus duobus vitijs.z bz b erit hic nouus z sing.
casus qꝫ ꝓcurrentibus vitio rei z vitio pſone succedẽtis
cõpetet iterdictuz vñ vi ꝑ successorem sicut ꝑ predeceſſo
23 a rem z moueor ad sic dicen.†ex isto verbo sicut[a] hic posi/
tum qó importat oĩmodaz similitudinem in substãtia z
in qualitate z ad hoc adduco tex.in.c. pisanis de resti.
spo.z ibi do.an.in.x.notabili vbi dicit qꝫ dictio sicut im
portat adequatiõem in substãtia z in q̃litate z in mõ z
p ꝓñs nó bñ dicunt doc.hic qꝫ ista dictio sicut nõ iportat
oĩmodã siłitudinẽ qłimo ꝑriuz ẽ vius vt in.d.c.pisanis
tene menti ista qz non sunt tacta per aliquẽ hic. Mo.
24 ibi ꝓcipimus†qꝫ b verbo qñqz vtitur supior delegando
cãm cõiter tm̃ vtit vbo mãdam⁹ z quid referat inter ista
b verba[b] remittit ad dicta p se do.car.hic in. c.qñ abbas
de of.ꝺleg.in vij.ꝓtrario. Tu dicas qꝫ qñqz papa uti
tur vtroqz verbo insimilis in delegandis causis vt bz in
c.cãm tę de rescriptis in v.mandatuz dedimus z ꝓceptũ
z vide qó bz in.c.qꝫ precipit.xiij.q.i.z adde glo.sing.in
25 l.sepe audiui cesarez.ff.de offi.presi.vbi glo.dicit†qꝫ per
verbum precipio cã delegata non pót alteri p delegatũ
subdelegari qz vꝫ electa industria persone sec⁹ si p verbũ
mando z faciat qó refert archi.i.d.c.ꝓcipit vide que di
xi in.d.c.qñ abbas. Mo.ꝑm vnuz itellectũ bui⁹.c.qꝫ
sicut iudiciũ trãsit de vna pſona i aliã cũ alteratiõe q̃lita
tis qz aliter fit ꝓdemnatio ꝑ eũ ad quẽ transit z alr ꝓtra
euz ꝓtra quez iudiciũ ẽ inchoatũ vt.l.taz ex ꝓtractib⁹.ff.
26 de iudi.z qꝫ ibi no.bar.†vbi pz qꝫ instantia inchoata ꝑ
filiũ q teneꝫ insolidum ex ꝑmo ꝑctu transit eo mortuo in
ꝓrem qui tm̃ teneꝫ ó peculio vt ibi sic rescriptũ qñqz trã/
sit in aliũ cum alteratione z nũciatiõe modi procedẽdi
qz cuz ipso spoliatore agebaꝫ iterdicto vñ vi vt in.c.cum
ad sedem de resti.spo.z cũ isto bo qui scienter successit in
27 uitiũ ageꝫ ꝓdictiõe.c.sepe de resti.spo. Mo.qꝫ rescri
ptum nó solũ aliqñ transit in pſonã nõ expressaz i eo sed
ét in trãslatione alteraꝫ modus agendi z itellige qñ ali/
quo mó pót modus agendi ꝑ ꝑm.includi sub rescripto
ipetrato ꝑ successorẽ alꝫ secus vt in.c.super litteris de re
scriptis. Oppo.ꝑ tex.z videt qꝫ vigore vni⁹ rescripti
ipetrati ꝑ ꝓdecessorẽ nõ possit ꝓueniri successor qz rescri
ptum nõ extenditur ad pſonas nó expressas i eo.c.b.g.
c.cũ oli ó of.dele.c.significãte.c.significauit.c. rodulph⁹
28 ó rescriptis. †Jtez rescriptũ non extendit ét ad vłem
successorem.d.c.significauit. Jtez iudicis datio non
transit ad heredem illius qui nó erat in rebus humanis
tempore ipetrationis rescripti.l.eum qui.ff.que sen. sine
app.rescin.sol.glo.i.in hac materia allegat.iiij.argumẽ
ta in prin.qꝫ rescriptũ oz extendi z ét arguit ad partem
negatiuaz qꝫ non debeat extendi z tandez soluẽdo pót
duas lecturas quarũ vnã approbat vult ꝑmo.gl.ista qꝫ
in veritate iste ꝓueniaꝫ vigore ꝑmi rescripti qz si ꝓuenire
tur vigore bui⁹ bi.rescripti supfluo hec decretalis posita
esset b. Nec obstant ꝓtraria qz verũ est qꝫ rescripta non
extendunt ad personaz oio aliam sz ille q successit i vitiũ
nó est omnino alius imo quasi similis.z censeꝫ quasi idẽ
in odiuz eius z quodãmodo videt habere ratum factuz
predeceſſoris sicut in simili habeꝫ in.c.i.de alie.iu. Alia
lectura est ꝑm alios vt refert glo.ista qꝫ b fuit proceſſuz
ex vi.baꝝ lraꝝ.qó tñ glo.nó approbat. Sed hanc bz
lecturaz tenet goffre. Jnno. Vincẽ. Hosti.z Egi. mouẽ
tur maxime pp vbũ precipimus hic positum non enim
papa respondet simpliciter.sed procedit sic procedendo
z per ꝓñs vigore bi mandati procedit. Sz.d.an.tenet b
ꝑmam lecturaz glo.que est nobilioz.z ꝑm eam tex.deci
dit casuz notabilez. Sz ad iustificationem sui.d.an.nihil
adducit do. Abb. sequitur eandem z multũ luculenter
adducit auctoritatem Jo.an.in is qui in ius li.vi.vbi di
stinguit generaliter qñ rescriptuz transit in successorẽ. z
dicit qꝫ transit in eum qui succedit in vitium allegat tex.
istum.z idem simili modo distinguẽdo tz Jo.cal.in.c.si
29 gnificauit de rescriptis adducit ratiõem.†Ubicunqz ex
vnico iure possunt elici duo itellectus quoꝝ vnus est du
bitabilis.z alter non.tũc debem⁹ sequi intellectuz dubi/
tabilez vt nobis de aliquo ſuiat illa lex.ar.l.qꝫ labeo.ff.
de carb.edic.z.l.i.ff.ad munici.c.rursus qui cler. uel vo
uentes.c.cum in iure ꝓtus de offi.dele. Sed si sequere/
mur scõaz lecturaz istud.c.nihil operaretur ex eo qz nul/
lũ erat dubiuz qꝫ vigore bi rescripti poterat procedi.nec
de aliquo nobis seruiret.quinimo eẽt oio supfluũ ꝓtra il
lud qó habeꝫ.§.in prohemio gregoria.z i.c.si romanoꝝ
xviij.di.ibi ad quid mẽbranas occupat nec apparet b
qꝫ ad supplicatiõez ꝑꝑ dederit hoc bz mandatũ sz poti⁹
ad querelaz partis ꝓquerentis se de ipsis iudicib⁹ nolen
tib⁹ forte,pcedere z ió ꝑꝑ dic̃ ꝑcipim⁹ z nó rñdem⁹ qz vt
satis colligit ex mẽte z vbis lr̃e ꝑꝑ hic nó fuit ꝓsult⁹ a iu
dicib⁹ z ex b colligit fũdamẽtũ doctoꝝ q̃re oz extẽdi ad

a Sicut. Be isto vbo vide Bal.z docto. in.l. edita. de eden.z bar.in cõsi.icipi.testa tor legauit.

b Jsta vba: Adde.c.ex ore de his que fi.a ꝑla.fine ꝓsen. ca.z.xi.qõ.iij. rogo z qó no. in gl. xiiij. q.i. qó debeꝫ z fa/ cit ad materiã qó voluit fely. in.c. eam te.in vi. col.v. inter mãdatũ de re/ scrip. vbi mul/ ta pulchra ha bentur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

casuz simile sicut extendit decretalis epla vt dixit gl. ista
30 ¶ est eniz ocretalis epla qz ppp solus vel cũ pcilio cardina
liũ statuit ad psultatioez alteri⁹ z de h z de diuersis no-
minib⁹ pstitutioũz ecclesiaz vide. iij. di. i sũma qsi sentiat
gl. p rescriptũ idultũ ad psulta toez alteri⁹ cesseat decreta
lis epla sicut g reliq iura trabunt ad similia eodem mo
z ista rescripta lz. d. an. dicat q lz trabat ad sla quo ad
iure diffinitioez no tñ quo ad iurisdictioe olegatã qz illo
e vuz nisi qñ dubitat vtz obeat trasire i successoẽ qz tũc
si ppp pcipit i casu dubij vt trabat satis tũc decidit casus
dubi⁹ io oz trasire et q ad iurisdictioez nã sicut ppp pcipit
z diffinit in casu dubij ocidẽdi ita z nos diffinire obem⁹
c. in causis o re iudi. sec⁹ aũt qñ facto ñ existẽte dubio ppp
comitteret cãz seu extẽderet rescriptũ qz tũc no e in simi-
lib⁹ extẽdẽduz z h casu procedat dcm Jo. an. qz tũc ius
no decidit sz qñ i casu dubio mãdat extẽdi satis tũc deci-
dit ius qo apte itelligit ex eo qz alꝰ ista ocretalis eet oio
supflua z no fuisset posita h nã ppp mãdat. s. in prohemio
q debeam⁹ vti hac pillatioe i iudicijs z i scolis z i casi
bus similib⁹ vt in. c. cũ dilecta o pfir. vtil. vel inutil. c. trã-
lato o psti. z hũc itellectũ suadet eqtas ne spoliat⁹ verse-
tur in multiplici pcessu z in iuria z ipetratioe aliaz lit-
teraz z cũ boni iudicis sit cito litẽ dirremere vt. l. qdã ex
timauerunt. ff. si cer. pe. c. finẽ litib⁹ o dolo z ptu. z qz. i h
tractat o nullo vl modico piudicio alteri⁹ sic in simili di-
31 cim⁹ ¶ q rescriptũ extẽdit re itegra ad vniuersalẽ succes-
soẽ vt notat i. d. c. significauit o rescrip. z in regula q in
ius alteri⁹ li. vj. h et suadet odiuz succedẽtis i viciuz ar. c.
i. o alie iudi. vñ qo opat illa fictio idẽtitatis psone iter o-
functũ z heredẽ vniuersalẽ roe successiois opet hoc casu
odiũ succedẽtis in viciũ z successio particularis vt sic fin
gat eadẽ itẽvidem⁹ q in sili eqtate mot⁹ ppp itroduxit no
uuz remediuz p istos scienter succedẽtes i viciũ vt in. c. se
pe de resti. spo. fortius debem⁹ dicere rescriptũ extẽdi in
istũ vbi no tractat o tato piudicio z p h dicit. d. abb. ocre
talẽ istã procedere cũ hac extẽsione qñ successor e vitios⁹
qz sciebat vel scire debebat rẽ fuisse iuasaz z nihilomin⁹
eã occupauit q satis inuit h lra z gl. ista z ẽt do. an. qui
dic z bñ hz. d. abb. q secus eet si sine vitio fuisset igressus
istaz ecclesiã lz p eũ ppeteret pdictio. c. reintegranda. iij.
q. i. z h satis colligit ex tex. z iurib⁹ allatis i priũ. ¶ Sz
ptra hãc lecturã obstat ista littera dũ mãdat pcedi ptra
istuz successoẽ sicut si procederet p occupatoẽ si viueret
z tñ invitate no pot sic procedi qz ptra pmũ occupatoẽ
ppetebat interdictũ vñ vi in. d. c. cũ ad sedẽ Sed p succes-
soẽ copetit remediũ. c. sepe o resti. spo. soluũt cõiter doc.
h hz. d. abb. ¶ q illa dictio sicut no iportat oimoda simili
tudinẽ sicut i sili hr in. c. i. v. cũ g de sũ. tri. z fide. catho. z
hec expositio oio e fẽda hz. eũ siue teneat pma lectura si-
ue ba. qz siue pcedat vigore pmi rescripti siue vigore hi.
rescripti no mutat formalitas actois vñ ex quo ius agẽ
di ptra hz. occupatoez saltez i genere actionis pot cop-
hendi sub forma rescripti oz extendi ad successoẽ sec⁹ si
nullo mo pot cõprehendi sicut in simili notat i. c. sup lit-
teris de rescriptis z p ista dicit. d. abb. iustificatã eẽ pmã
lecturã hui⁹. c. quã tenet gl. i. sz pro certo obstat valde. d.
c. pisanis vbi dictio sicut iportat omnimodaz similitudi-
nem in substantia z qlitatibus g sz bal. h seq ista pmã le
cturã dicẽs q aut succedit i viciũ sciẽter occupãdo volen
tam possessionẽ z tũc pot pueniri vigore primarũ littera
rum de equitate scripta hui⁹ capituli no aũt o iuris rigo
re z dicit eẽ mirabile hic ¶ q verba edicti scripta in pso-
naz vt in. l. cum a te. ff. de vi. z vi. ar. sonẽt in rem mediãte
interpretatione extensiua huius. c. z est ratio qz papa va
dit ad realitatem. l. aut qz aliter. §. fi. ff. q vi. aut clã. Nec
est aliqua differentia in effectu ex quo pstat q qs expul
sus est. l. cũ huus. ff. de ver. ob. aut sine vitio z tũc no pos-
set pueniri qz forte occupauit cũ titulo si eniz absq titu-
lo cõpetit pdictio legis cũ querabat. C. vñ vi. z ita hic re
sidet. Ego adduco tex. i priũ i. l. hu⁹ si heredi i v. pone q

33 demonstrat adheret. ff. o statulib. vbi est casus sin. ¶ q vbi
cũq ius ptemplat psonã alicui⁹ nunq egredit illã pso-
nã q tex. destruit hãc doctrinã bal. Sed lud. ro. in. l. ma-
ritũ cũ. l. sequẽti. ff. so. ma. tãgit qñ rescriptũ ipetrat i pso
na alicui⁹ si transeat in successoẽ vitiosũ tz qo sic z all'at
pmã lecturam huius capli no tñ aliqd deducit de nouo.
¶ Tu pondera. qz forte no esset hereticũ in iure tenere
scoaz lecturã qz tenuit goffre. z pene ois ãtiqua iure pru
dentia. z moneor ex eo qo habeo in. l. si actio piuncta do
ctrina ang. ibi. C. si vnus ex here. credi. vbi probat q ac
34 tio. personalis dirigit ptra personaliter obligatũ ¶ z ibi
Ang. querit habeo instrumẽtum garentigie contra obi
torem. peto illud executioni mãdari ptra tertios posses-
sores tenẽtes res obligatas debitoris decidit q non pos
sum sz debeo exequi p ipsos psonaliter obligatos lz qdã
procuratores praticent ptrariũ z pessime hz cũ z videt
procedere istud dictũ siue iusto titulo teneant siue vitio-
se. z adduco quod voluit Bal. in. l. i. C. de execu. rei iud.
35 vbi dixit ¶ q si ex dispositioe statuti snia mãdat executio-
ni sine solẽnitate cõtra pdemnatum q non mandabitur
executioni contra heredẽ condẽnati sine solẽnitate. z ad
36 duco quod voluit bar. in. l. creditores. C. de pignor. ¶ vbi
dixit q instrumentum guarentigie no mandat executio
ni contra particularem successorez. z idez tenuit ibi ang.
z adduco qo voluit idem Bal. in. l. i. C. cõmunia deleg.
37 vbi dicit ¶ q instrumentuz guarẽtigie. quod ex forma sta
tuti mandatur executioni contra debitorem non comp-
hendit successorem. z adduci potest illud quod voluit
38 idem ang. in. l. postulante. ff. ad trebel. ¶ vbi dixit disp̃it
statutũ q obitor possit capi ptermisso iure ordine q no
comprehendetur hrs promissoris. z dicit fuisse determi
natam arduam questionẽ perusi z ita tẽperetur. qo vo-
luit idem ang. in. l. i. ff. de his que in testo delẽ. z per ista
vr q verior sit ba. lectura posita h vt vigore scõi mãdati
fuerit hic processum z non vigore pmi mandati z addu
ci posset illud qo voluit pet. de ancha. in. c. cãm que. s. e.
vbi dixit q iudex mandat q quentus litigaret cum au-
ctoritate prelati qz hoc fecit ibi iudex ex mandato pape
z no ex offo suo ita dicam⁹ i proposito z cũ dr q ista de
cretal eet o idubitato z supflueret ex ista ba. lectura pot
rideri q aliqñ bonus dormitat homerus vt dixit gl. in
c. ne quis cum nouerca. xxxij. q. vij. z notat in. l. recusari.
39 ff. de acquir. here. ¶ nam sepenumero ponunt supflua in
iure qz in isto ceco mundo no est dare in nobis pfectioez
ita pulchre dicebat Bernard⁹ i. c. significantib⁹ de libel.
ob. ite dici pt q iudex dubitabat si poterat procedere ex
pmo rescripto an noua cõmissione eet op⁹ z p ppñs vi di
cendũ q vigore scõi rescripti debeat pueniri z no vigor
pmi. Et si dicat q h opat vitiũ ei⁹ z ang. z bal. z bar. i
locis allatis supius no loquũt in successore vitioso vt est
casus possz dici q igressus ei⁹ vitiosus opabit hoc z q
pueniet vigore scõi rescripti sed iter dicto vñ vi. ex eo qz
tex. dicit hic sic si uueret pmus violent⁹ occupator q ver
ba important similitudinẽ oimodaz respectu substantie
z qlitatis vt in. d. c. pisanis de resti. spoli. z erit ista noua
40 soluat apolo. ¶ † Et ex ista glo. no. q psto z rescriptuz
eqpant z sic validũ argumẽtũ o rescripto ad pstonem z
41 adduco vobis pegrinã doctrinã ang. i. l. i. ff. o fer. ¶ vbi
dixit q rescriptũ emanãs ab eo q hz ptatem legis pdẽde
cuius mãdatũ buat p lege in suo territorio tale rescriptũ
facit ius quo ad oes vide pulchra vba que ego posui in
42 rubrica. s. o psti. ¶ collige etiã ex glo. ista q rescriptũ ocre
a tũ z snia equipantur⁹ ex quo infero q si aliquo casu vale
at snia vl ocretũ p mortuũ vt in casus sing. bmi ang. in. l.
cũ quasi. ff. de fideico. liber. q illo casu valebit rescriptũ
43 impetratũ p mortuũ. ¶ † Quid si instãtia fuisset ichoa
ta cũ ofuncto vtrũ trãseat in successoẽ z per ppñs pbatio
nes facte in illa instantia, psint impetranti Jnno. h varie
loqtur dicit enim q si cã esset cepta p spoliatorem etiã si
lis esset

a ¶ Equiperãtur. Eodẽ mo rescriptum z statutũ Jnno. in. c. que in ec-
clesiaz in gl. i vbo pstituerit de psti. z bal. i l. i. in pn. ff. de
leg. Jn quo ãt a pilegio dif-
ferãt. vide per bar. in. l. pscri-
ptioe in. i. col. i fi. v. dic ergoz
breuiter. C. si p ius vel vti.
publi. pro quo vide do. Jaso.
may. in. l. fi. iv. quero que est
differẽtia. ff. de
pst. pncip. vbi
multa valo no
tabi, colliges.

UVA. BHSC. IyR_275_2

lis esset ꝓtestata ꝛ ēt in cā ꝓclusuz ita ꝙ sola snia ferēda restat nō ferē ex illis actis snia ꝑ successorē cū ħ interdictū vñ vi sit psonale. l. i. §. pe. ff. ō vi ꝛ vi ar. imo si agerē reali oporteret ꝙ ꝑ nouū successorē intētarē noua actio ar. l. pe. ff. ō pe. here. l. si ab hoc. ff. de rei vē. nisi forte esset heres in quē bñ darē actio post litē cōtestatā. d. l. si is. ꝛ l. si aūt. §. i. eo. ti. ꝛ dicit se intelligere istuz tex. ꝙ oporteat a capite de nouo incipere ꝑ successorē interdcō vñ vi. nisi sciēter recepisset a spoliatore. c. sepe. ō resti. spo. no. bñ ħ vltimū dcm Inn. ꝙ nō rettulit hic Jo. an. ō quo vehemēter admirat̄ do. abb. ꝛ sic sentit Inno. ꝙ nedū rescriptum transit in successorē vitiosuz sz ēt instātia ichoata ꝑ ꝓdecessorē ꝛ sic sentit illaz lecturaz quā supius tenuit. d. ant. ꝛ do. abb. lz in alia sua glo. Inno. illam non teneat.

¶ Vaz si vult ꝙ trāseat instantia rōne vitij fortius trāsibit rescriptū ꝛ est dcm valde notabile ꝛ equū sz iure apto nō ꝓbar̄ fz. d. abb. ꝛ sicut trāsit rescriptū ꝙ alʒ nō trāsit nisi in successorē vlem ita eadē rōne transibit instantia

44 ex quo fingit̄ ēsi eadē psona cuz defūcto⁹ ꝛ ex dictis Inno. colligunt̄ hic aliq casus in qb⁹ instantia trāsit de vno in aliud ꝓmus de pze in filiuz succedētez in eius bona vt l. tam ex ꝓctib⁹. ff. de iudi. ꝟuus. casus est de ōfuncto in heredē vlem vt dcm est. tertius casus est qñ instātia fuit inchoata cū defuncto noie dignitatis vl̄ administrationis. c. dilecti. j. ti. i. Inno. i. c. significauit. de rescriptis. quartus casus est qñ agit̄ ꝓcuratorē qñ tūc trāsit in dñium. l. in cāe. ff. ō procur. vide Bar. in. l. mutari. eo. ti. qntus casus est qñ mortuo accusatore cōstat de crie ꝑ ꝓfessionē accusati qz tūc iudex ꝓsequtur instantiaz inchoataz rōne publici interesse ꝛ puniet reū. l. quāuis. C. ō adul. dicit etiā do. an. ꝙ predicta nō vēdicant sibi locū in fisco vt instātia incepta cū defuncto trāseat in fiscū qz fiscus habet ꝓpos iudices. l. si ꝓstāte. §. fi. ff. so. ma. ꝛ ió dicit ꝙ si clericus succedit layco ꝙ instantia incepta cū layco nō trāsibit in clericū qz clericus habet proprios iudices vt in. c. si diligēti j. ti. i. ꝛ qō no. in. c. clericū nullus. xj. q. i. ꝛ isto duo dicta sequtur hic. d. abb. ¶ Sz quo ad illō dcm ō fisco Jaco. ō are. ꝛ bal. in. d. l. si ꝓstāte. in. §. fi. alr sentiūt qz sentiat ibi bar. ō quo remitto ad ibi dcā ē eni alienū a. c. isto tāgere istuz articuluz sz quaten⁹ loquūtur ō clerico tollerabili⁹ ē vt istū articulū ego tāgā hic qz vī nr̄i libelli farrago ꝛ videt̄ mihi dicēduz ꝙ nō recte dicāt imo instātia incepta

45 cū layco defuncto transibit in clericū ꝙ sic ꝓbo. † Si qs laycus litigat corā iudice seculari ꝛ pēdēte lite fiat clericus dz ꝓtinuare instantiā corā seculari nō obstāte clericatu. p illud qō hz in. c. ꝓposuisti. j. ti. i. ꝛ in. l. cū q̄dā puella ff. de iur. om. iu. ꝛ. l. si qs postea. ff. de iudi. ꝛ i. c. i. ff. de pe. ergo idē dicem⁹ quādo succedit layco. qz cēsetur eadē psona cuz ipso defuncto faciat ēt vbicūqz actus ē in pte gestus. ꝛ in parte etiā gerendus tūc iudicāt̄ de eo. vt de actu gesto. ista est gl. sing. ꝛ vnica in cle. i. de testa. sz ista instantia est in parte gesta ꝛ in parte gerēda. iudicabit̄ vt de parte gesta. ꝛ p ꝓns clericus litigabit corā layco quo ad actum gerēduz. qz sustentabit̄ ex actu. preterito faciat l. si cōem. ff. quēadmodū serui. amit. faciat etiā qō voluit

46 glo. in. c. at si clerici. §. eo. que voluit † ꝙ clericus ꝓueniēs laycū coraz seculari. pōt ibi recōueniri sicut tollerat ius reconuētionem clerici ꝓpter illā preuentiōem. ita tollerabit̄ ista ꝙuētio pp preuētionē. ar. d. c. ꝓposuisti. ō fo. cōp. faciat ēt ad predcā qō voluit gl. multū sing. in. c. i. ne cle-

47 ri. vel mo. † vbi clericus nō pōt esse ꝓductor. tamen si succedit cōductori poterit pseuerare in ꝓductione. Jta dicamus in ꝓposito. lz nō possit cōueniri clericus corā layco. tamē quo ad instantiā inceptā conuenietur vt successor. faciat. l. i. §. sed si iure. ff. de fal. ꝛ ibi p illum tex. dixit bar.

48 Statuto cauet̄ ꝙ nobilis nō possit accipe cessionez iuriū a populari ꝙ nihilomin⁹ vt successor poterit hēre actionem a populari ꝛ sic illud qō nō pōt hze vt ꝓncipal̄. habet vt successor ita dicamus in ꝓposito faciat dictū sing. Jo. an. in addi. spec. in ti. de sen. pla. §. qñ. v. quid si pro-

49 curator † vbi dicit iudex tulit snīam ꝑ titiū titius tali sententia appellauit ꝛ moriē instituto herede illo iudice sententiante ꝙ nihilomin⁹ ille iudex vt iudex nō posset ꝓsequi appellationē ab illa snia ꝙ nihilominus vt successor potest illaz ꝓsequi voluit do. an. ꝛ Jo. an. ꝛ Jo. de imo. in. c. i. de re iudi. ꝛ bal. in. l. creditoribus. C. de ser. pigno. da. manu. ꝛ sic vt successori cōpetit sibi illō qō ꝓncipal̄r sibi nō cōpeteret faciat elegans glo. in. l. i. C. de edēdo q̄

50 voluit † ꝙ lz femina nō teneat̄ edere rōnes qz nō pōt esse argētaria vt. l. femine. ff. de edendo tñ si successit argentario potest edere rōnes faciat quod voluit Bal. in. l. mandatum. C. māda. vbi dixit † ꝙ lz societas nō possit incipere a pupillo tñ incepta a maiori poterit ꝓtinuari cuz pupillo faciat qō hz in simili in. l. emili⁹. ff. ō mino. faciat ēt lex vbi pactū. ff. de iudi. ꝛ ꝑ istam doctrinā do. ant. ꝛ do. abb. ꝛ Bar. tenuit do. meus Jo. de imol. in. l. si eum hominē. ff. ō fideiuss. sed ꝑ eos nihil boni allegat nisi illō qō dicimus de recōuētiōe ꝙ clericus possit recōueniri corā layco de quo sub iudice est lis qz multi tenēt ꝓriuz ꝙ nō possit recōueniri ꝛ ego fui vnus de illis in. c. at si clerici. §. eo. ꝛ reprobare dcā illustriū doctoꝝ per rōnē q̄ cōiter nō tenet̄ nō ē dignū patricio viro tene mēti ista. qz ēt pñt adduci ad qōnē ꝙ instātia icepta cū ōfūcto trāsibit in fiscū hrēdē nec tradas ista obliuiōi. ¶ Pōdera etiā circa illud dcm Inn. ꝙ bar. i. d. l. si eū hoiem. ff. ō fideiuss. dixit

52 † ꝙ dupliciter itelligi pōt instantiā transire in singularez successorē qz aut ō necessitate trāsit actio vl̄ res ꝛ tūc trāsit instātia in successorē. l. in iudicio. ff. fami. her. Jaco. de are. in. l. iter quos. §. i. ff. ō dā. ifec. ꝛ sic log⁹ lex sz si vnus §. filio. ff. ō iniur. aut nō trāsit ō necessitate ꝛ tūc instātia nō trāsit in successorē p. l. ij. §. nō solū. ff. ō he. vel act. vēd. qz bar. ꝙ certo nō videt̄ bñ log ꝙ. d. l. pe. ff. ō peti. here. ꝛ p istō dcm Inno. ꝛ p tex. d. l. si is a quo vbi res trāsit ad aliū ichoata instātia ꝛ tñ nō trāsit instātia ꝛ vz ꝓbari i. d. l. i iudicio nec obstat gl. ibi posita qz nō bñ dicit p illū tex. ꝛ ꝑ bar. sz Jo. de imo. i. d. l. si eū hoiem nō tñ facit mētionē de dcō Inno. ħ. Sz bal. ħ refert illā distictiōem bar. q̄

53 ꝓm eū nō cadit ħ qz ħ nō est successor sed occupator † successor[a] aūt dz ille q in ius succedit. l. quedaz. §. is aūt. ff. ō

a edēdo iste ergo nō ꝓuenit̄ ex eadē instantia. Sed ꝑ hoc opponit̄ qz res erat facta litigiosa ergo trāferē iudiciuz ꝛ pceditur in eodē iudicio auc. nūc si heres. C. de litigio. solue ꝙ ibi erat res litigiosa sed hic nō qz iterdcm vnde vi est actio p psonalis que vocat̄ actio in fcm vt insti. de

54 interdic. §. fi. dic ꝓm bal. † ꝙ duplex est successor vniuersalis qui succedit de iure in ipsa vniuersitate vt. l. cōtrouersia. ff. de transa. ꝛ de isto nō loqtur iste tex. qdā est successor singularis ꝛ hoc dupliciter vl̄ qz succedit in iure ꝛ ō isto nō loqtur ħ uel qz succedit in fcō. i. in possessiōe detinēda ō isto loqt̄ ħ circa ꝙ ē sciēdū ꝓz bal. ꝙ si qs iniuste succedit in vitio ipsius possessionis tunc rescriptū q̄tum ad meram iurisdictionē durat qz duo sūt ꝓcepta rescribentis ꝓmū ē possessionē rescindi ꝓz. ē possessionē restitui ex ꝓmo igit̄ capite durat rescriptū ꝛ iurisdictionē suā extēdit lz ex mero capite sz ex ꝛo. capite nō vī durare qz reperitur scriptū i psona sz qd opat̄ hoc dicim⁹ rescriptū durare dicit ħ bal. vt iudices delegati possint ꝓcedere ꝑ nouū possessorē ꝛ hēant eandē iurisdictionē quo ad gen⁹ ꝛ formā ipsi⁹ oia tñ ꝑ nouū possessorē a capite narrari oportebit satisdatiōes reuocari ꝛ formari iudiciū ꝛ item poterit disputari de validitate rescripti si forte dicat̄ ob reptitium ꝛ breuiter oia passiua tāq̄ reintegra uentillabunt̄ nec ille satisdatiōes possent cōmitti psona re fūditus mutata. l. si ante. ff. ō iudi. sol. l. mutari. ꝛ. l. q̄ oia. ff. ō ꝓcur. ꝛ processus q fieret ꝓtra ueterē detētatorē nouo detentatori nō ꝓiudicaret nō obstat auc. nūc si heres. C. ō liti. ꝛ. l. cū miles. ff. de alie. iudi. qz ibi loqt̄ in eo q succedit i

ꝓiudiciū eiusdē istātie ex iure disponē. l. tale pcm. §. fi. ff.

55 ō pac. ¶ † Querit ēt ħ bal. qd si eēt lata snia ꝑ. v. spoliatorē utrum mādaretur executiōi contra. R. Inno. dicit

a ¶ Successor Quis successor sit ꝛ quottuplex. vide p By. in regula si quis in ius. de regu. iur. in vj. vbi pauciss mis perstrīgit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

q̄ nō q̄ ille qui nō afficitur ex instātia nō leditur ex sñia
etiā citatus.l.fz si possessori.§.fi.cum.l.se.ff.de iureiur.ni/
si post sñiam sit facta alienatio cā impediēdi executionē
sñie vt.l.is cui.§.q in possessionē.ff.vt i pos.leg.ꝛ not.cy.
in.l.i.C.de alie.iudi.idē si fiat alienatio in fraudem con/
tra p̄mum decretuz.vt no.in.l.certa forma vt pos.lega.
56 ¶ †Quid si littere sunt impetrate cōtra venditorem an
fiet executio sñie contra emptorē dic q̄ sic q̄ reputatur
eadem p̄sona ꝓpter litis p̄eiudiciū ita dicit gl. sing. p̄m
57 bal.in.l.vēditor.ff.de iudi.†Et inquātuz glo.ista dicitur
q̄ decretalis ep̄la extēditur de similibus ad similia dicit
hic Bal.q̄ in.l.i.C.de secun.nup.sunt due glo. cōtrarie.
58 ꝛ sepenumero de facto contingit † q̄ statutum disponit
forensi non possint vendi.vel donari res iter viuos ciuiū
existentes in extimo cōis an poterit donari vl̄ legari cau
sa mortis vī q̄ nō p id quod singulariter habeť in.l.bis
solis.C.de reuoca.dona.p̄rium determinat p id qō not.
By.in.l.q̄ in rerū.§.eum qui.ff.de leg.i. ¶ Non obstat
glo.ista.q̄ loquitur quando decretalis continet ius cōe
ꝛ cultum naturalis iusticie secus si exorbitet. quia tunc
casus obmissus habetur pro obmisso.ꝛ relinquitur ōpo
sitioni iuris cōmunis.l.si extraneus.ff.de condi. ob cau.
.l.si cum dotem.ff.solu.ma.c.susceptum.de rescrip.in.vj.
tu vide meliorē tex.de iure quo ad hanc questionez in.l.
filiusfami.ff.de dona. ¶ Et inquantum hic do.ant.dicit
q̄ pactum de nō edificando non transit in singularez suc
cessorem qn possit edificare.pone exemplū promisisti mi
bi non edificare in tali fundo.postea vendidisti fundum
emptor edificat qs tenetur an vēditor.an emptor. p̄ ista
questione vide gl.in.l.iij.§.opus.ff.de alie. iudi. vide ibi
bar.ꝛ per eundez in.l.fi.ff.de ope.no.nun. vbi datur con
clusio q̄ si prohibitio est in rez sequitur eum quocūq; va
dat.ꝛ ideo transit in singularem successorem.si est p̄sona
lis non transit in successorez ideo tenetur venditor ex fcō
emptoris. ¶ Sed Jo.an.tz p̄rium in addi. spec.in ti.de
iudi.§.i.ver.ꝛ generali or specu.ibi dicit aut qs promisit
simpliciter non edificare vel non facere fenestram nō ex
primendo aliter ꝛ tunc nō transit in singularem successo
rem.aut dicit se facturuz fenestraz vel edificium ne incō/
modeť vicinus ꝛ tūc tale pactū bene trāsit in successorez
ita tenēt moder.in.d.l.fi.hanc qōnem nō examino h qa
nō ē locus accōmodatus vide Bar.i.l. añpenultima.ff.
59 ō fui.rusti.p̄di.vbi p illuz tex.dicit se cōsuluisse in fcō † q̄
fuitus transit in emptorē sed nō obligatio vide eundem
Bal.in addi.specu.in ti.de emp.ꝛ vendi.in p̄ma col.vbi
refert istā qōnem fuisse de fcō in terra fabriani.vide eun
dez Bal.in.l.si plures.C.de cōdi.inser.ꝛ in.l.ea lege.C.
de p̄di.ob cām ꝛ in.l.in puinciali ꝛ in.l.altius.C.ō fui.
cy.in.d.l.iij.§.opus ꝛ qō habeť per gl.ꝛ Bar.in.l.si sub
vna.ff.de ver.ob.ꝛ inquantū do.anto.h dicit q̄ iste p̄dē
nabitur ad fructus sicut ipse defunctus vt in.c.grauis de
restitu.spo. ¶ Tu adde pulchrū dcm̄ Bar.i.l.ex diuer/
60 so in p̄n.ff.de rei ven.vbi dixit † q̄ posito q̄ heres sit bone
fidei.si tamē succedat defuncto qui fuit malefidei non fa
cit heres fructus suos sed teneť ad restitutionem quia cē
setur esse malefidei licet re vera ipse sit bonefidei.qz ma/
la fides defuncti nocet sibi.pro quo est casus multuz sin/
gu.in.c.nouit.j.eo.quem ad hoc ponderat Bald.in auc.
ad hec.C.de vsuris.ꝛ facit quod habetur in.l.cuz heres.
ff.de diuer.ꝛ tēpo.prescrip.ꝛ qō no.do. Ant. in.c.cura.
de iurepa.ꝛ in.c.si diligēti.de prescrip.ꝛ bal.i.l.ij.C. de
vsucapi.pro herede.ꝛ Ang.in.l.si ego.§.partus. ꝛ in.l.
eum qui.§.in hac.ff.de publi.ꝛ in.l.cū heres.ff. de diuer.
ꝛ tempo.prescrip. By.in.c.ij.de reg.iur.in.vi.gl.in.c.cū
quis eo.ti.ꝛ libro do. Abb.in.d.c.si diligēti. Jo.de imo.
in.c.fi.de prescrip.ꝛ no.per scribentes in.c.ij.de no.ope.
61 nūcia. ¶ †Querit etiaz hic Bal.an instantia transeat in
vniuersalem successorē. Et decidit q̄ aut succedit per dā/
nationē ꝛ nō transit.qz iudiciuz soluiť deportatione.l.si
cōstante.§.fi.ff.solu.ma.l.quotiēs.ff.de noua. Aut trans.

a ¶ Eius suc/
cessorē. Adde
Jnno.in.c. q̄
v. de iud.i gl.
in v. terminet
ꝛ bal. i marg.
v. rescriptū. v.
i. vbi multa ha
bebis.

missione ꝛ tunc transit.l. tam ex contractibus.ff. de iu/
62 di.l.seruus.ff.de his qui nota.infami.† Sed an sit verū
in instantia arbitri.decidit q̄ sic per.l. diem proferre.§.
nec verum.ff. de arbi. sed in arbitramento non est que/
stio.quia ibi non est iudiciū sed est cōtractus qui transit
63 ad heredem. ¶ Sz nūquid poterit impetrari bñficium
pendēte rescripto eo casu quo nō trāsit instātia. vī q̄ nō
c.ij.vt lite penden.li.vi.sz ibi erat res litigiosa hic nō.itez
hic est questio de possessiōe sz ibi est de beneficio de quo
64 dicendum vt ibi.† ꝛ ex istis habes vtrū rescriptū cōcessū
a in p̄sonā vnius cōprehendat eius successorez de quo hic
plene per oēs.vide que dixi in.c. significauit. de rescrip.
65 ¶ †Quid de beneficio vtrū transeat in successorez.vide
gl.in.c.cum venissent.de insti.ꝛ in.c.possessiōes. xvi.q.i.
ꝛ xxv.q.ij.in summa.ꝛ Fede.de senis cōsilio.lxv. Oldr.
in consi.cclviii. Jo.an.in.c.p̄uilegiū.de reg.iur.in.vi.ꝛ
Bar.in.l.si pater.ff.de serui.lega. Bal.in.l.i.ff.de consti.
p̄in.ꝛ in.l.omnia p̄uilegia.C.ō epis.ꝛ cle.ꝛ in.l. liber
tus.C.de ope.liber.ꝛ in.l.gallus.ff.de lib.ꝛ posthu.ꝛ in
66 .l.apud iulianū.§.si qs alicui.de leg.i. ¶ †Quid in offi/
cijs an transeāt in successorē Bal.in.l.fi.§. sed ꝛ si quis.
.C.cōia de leg.ꝛ in.c.i.qui feu.dare pos. Bo. Pe. de an
cha.in.c.si gratiose ō rescrip.in.vi.ꝛ in.c.p̄tata de testi.
ꝛ ibi per Ang. Bar.in.l.qui liberis.§.hec vba.ff.ō vulg.
ꝛ pupil.c.fi.de testa.in.vi.per gl.ꝛ in.l.tutela.ff.ō tute.p
glo.ꝛ Bal.in.l.maritū.ff.solu.ma.not.in.l.more.ꝛ in.l.
ꝛ qz.ff.de iurisdi.om.iu.vide que dixi in.c.fi.ꝛ in.c.quo/
niam abbas de offi.deleg. ¶ Ultimo do. Pe.de anch.
dicit hic se tāgere tres qōnes clarius ꝛ latius q̄z alij p̄m
eum. Ego refero sine additionibus qz nō est locus accō/
modatus. Prima questio est vtrū contra eum qui desijt
lite pendēte possidere possit vsqz ad sñiam p̄cedi. Secun
da questio est vtrū p̄tra singularez successorē trāseat in/
stantia inchoata cū suo auctore. Tertia q̄stio est an sñia
lata cōtra eū qui dolo desijt possidere possit sine nouo p/
67 cessu exequi p̄tra nouū possessorē. Quo ad p̄ma qōnez
videť q̄ qui dolo desijt possidere lite pēdēte nō possit ex
eadem instantia p̄dēnari.qz possessor teneť actiōe dire/
cta dolo desinēs possidere teneť actiōe vtili.l.sinautem.
ꝛ.l.q petitoriū.ff.de rei ven.ꝛ cuz alterať actio nō videť
q̄ ex eadē instantia possit seq p̄dēnatio.l.non pōt.ff.ō iu
di.l.si post acceptuz.ff.de rei vē. Cōtrariū tenet by.in.l.
q̄z q̄z.§.iulianus.ff.de aqua plu.ar.ꝛ ibi p bar. ¶ Non
ob.q̄ alteratur actio directa in vtilē.qz nō alterať actio
sz qualitas q̄ nō impedit quomin9 ex eodez p̄cessu seq̄tur
p̄dēnatio.l.in ōlictis.§.si ōtracta.ff.ō noxali.l.hereditas
.ff.ad treb.vbi vtiles actiones trāseūt in fideicōmissariuz
ꝛ tamē ex eadem instantia seqtur p̄dēnatio.l.quesitum.
.ff.de pecu. Jtē si a principio mihi dño p̄petebat actio si
ne fcō meo desino eē dñs.sz facto aduersarij qvsu cepit rē
seqtur p̄dēnatio vt.d.l.si post acceptam.ergo multoma
gis si remaneat dñs. Distingue ergo q̄ aut alterať q̄li/
tas actionis aut ipsa actio.aut de directa in vtilē ꝛ eco/
tra ꝛ tūc seqtur p̄dēnatio aut alteratur de aliqua in nul
lam ꝛ tūc aut facto rei p̄uenti nil pōt imputari actori.ꝛ
tūc idē.d.l.si post acceptū alias secus isti.ō pe.teme.liti.
§.fi.ergo in casu huius.c.si p̄fatus.v.viueret nō obstāte
dcā trāslatiōe.in.R.posset ex eadē instātia p̄dēnari sicut
68 de hr̄de ad quē nō trāsiret res † sz an ex ea possit p̄dēnari
est dubiū ex eo qō ad ipz res nō trāsit ēt in iurib9 nō trās
missibilib9 ad hr̄des expirat istātia. p̄rius credit q̄ heres
dēat p̄dēnari ad itereſſe hr̄dis.qz res ipsa ab hr̄de euelli
nō pōt.ꝛ sic fit in oib9 obl̄onib9 facti vbi nō ē admiratōe
dignū si vnū petiť ꝛ aliō p̄dēnať.l.si quis ab alio.ff.ō rei
69 vē.ꝛ ita p̄cludit in p̄ma.q.† ¶ Quo ad sc̄az qōez an p
sequutio seu instātia trāseat i singularē successorem.d.h.
posse dupliciter itelligi.p̄mo an istātia possit cedi.ꝛ pōt
l.in cāe.§.si tu ex parte.de p̄cur.nisi eēt vitiū litigiosi.ho
mō pt itelligi.vtz ad eū ad quē trāsit res vl̄ dñiū trāseat
istātia icepta sup re vl̄ actōe p̄ possidētē vl̄ obligatū.ꝛ di
stinguit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

stinguit. Aut actio vel res transit de necessitate ꝛ tūc trā
sit instantia. l. si iudicio. ff. fami. her. aut nō trāsit de necessitate ꝛ tūc nō transit instantia de quo dic vt dixi supius.
70 ¶Quo ad tertiā qōnē an ptra tertiū possessorē possit fieri executio sentētie late cōtra actorem suum sine nouo processu refert h.d. Pe. formalia vba Bar. i solēni repe. l. creditores. C. de pig. que non refero. ꝛ p ista sit expedita presens decretalis. si qd boni dictuz est laudetur deus liberalissimus largitor. Andre. Barba.

c **Cum venissent.** Propter suī breuitatē nō diuidit. Vel pōt sic summari. De dubijs[a] privilegioꝝ sedis apostolice solus papa cognoscit ꝛ nō iferior. h.d. ¶ Sz ego nouissimus pōdero istuz
1 tex. in vsi. sup privilegijs. ¶ qr ista dictio sup ꝓilegijs dz exponi ꝓilegijs ꝛ bis que ad securitatē ꝓilegioꝝ dcā sunt. Et adduco glo. sing. ꝛ vnica in. l. i. C. cōia ō lega. ꝛ
2 ibi Bal. inducit illā. gl. ad qōnē statuti dicētis ¶ qp in causis vertētibus sup instrō guarantigie, pcedat sūmarie. qp idez erit si agat hypothecaria cōtra ōbitorē qr ad securitatē debiti interuenit. ꝛ ex hoc dat doctrina noua ad istū
3 tex. ¶ qp vbicūqz in ꝓilegio apostolico esset apposita pena ad firmitatē ꝓilegij vel est aliqua cla apposita in tali ꝓilegio ad robur ꝓilegij qp cognitio illius pene spectabit ad papam dūtaxat. ꝛ ita amplio istū tex. Ex quo
4 infero ¶ qp si instrm guarātigie habet executiōem parata qp ita habebit executiōem in pena vel in alijs positis ad
5 securitatē instrumēti sicut in ipso principali ōbito. ¶ Nā illa que trahūt originē a dispositione de qua in ꝓilegio vel ab obligatiōe de qua in instrō ptinet hēbunt eādem naturā. faciat qō voluit Bar. in. l. solent. ff. de ali. ꝛ ciba. leg. ꝛ Bal. in. l. liberti. C. de ope. lib. vbi apponit dūam inter de ꝛ sup ꝛ vide eundē Bal. in. c. quoniā frequēter. §. porro. vt lite nō cōtest. ꝛ do. Pe. i. c. i. de ꝓsti. in repetitione. ꝛ vide que dixi in. c. officij. de testa. ꝛ nūc itelligis c. ecclesia scte Marie de ꝓsti. in vsi. super ecclesijs. ꝛ i. c. cū super de cā pos. ꝛ ppri. ꝛ c. sup litteris de rescrip. ꝛ l. a diuo pio. §. sup reb⁹. ff. de re iudi. cū si. ꝛ ideo bellissime posset sic summari ista decre. de dubijs ꝓilegioꝝ sedis apostolice. ꝛ ō his que ad eoꝝ robur in eis cōtenta sunt
6 solus papa cognoscit. h.d. ¶ No. qp ipetratio hz locū sup incertis nō sup certis ꝛ nitidis. l. pediculis. §. argento notorio. ff. de auro ꝛ arg. legato. l. item legato. §. parui. l. liberoꝝ. §. qō tñ cassius. ff. de leg. iij. l. plenū. §. equitij. ff. de vsu ꝛ habi. l. quicqd astringende. ff. de vbo. ob. l. ij. C. de legi. l. ancille. C. de fur. c. cū cōtingat. de rescrip. vi-
7 de ibi dcā. ¶ Nota ibi nolumus ¶ qp ꝓstō qñqz ꝓmulgatur p vbum nolum⁹ maxime dicit do. abb. in papa q presumit velle id qō iuris est. De quo vide iura ꝛ gl. q̄ allegaui in. c. decernim⁹. §. eo. ꝛ vide tex. in. c. prudētiā in v. ita sentimus de mu. peti. vbi per illa vba ꝓmulgat cōsti-
8 tutio. ¶ omnis enī principis volūtas animo ꝓstituendi legem exp̄ssam facit legē insti. de iure naturali. §. sz qō pncipi. l. i. ff. de cōstitu. prin. dūmodo nō sit contra legē diui
9 naz. c. sunt qui. xxv. q. i. ¶ ¶ Nota qp eius est interpretari cui⁹ est cōdere. c. iter alia de sen. excō. c. ordinary. de offi. ordi. li. vi. c. ex parte de vb. sig. l. omni nouatiōe. C. ō sa-
10 cro san. ec. ꝛ ibi refert Bal. se in facto ꝓsuluisse ¶ qp cū eēt questio super quodā statuto coborzoni ꝛ esset dubiū illō statutū ꝓsuluit qp ōbuit haberi recursus ad dñz coborzoni pditorem. Tu limita qñ de facili posset haberi copia conditoris alias secus tūc enim posset decidi per rōnem naturalez ꝛ verisimilez que potest probari p vba statuti vel privilegij. vt est casus multū no. in. l. ex facto. ff. ō vulga. ꝛ pup. Et adduco simile qō voluit Ly. i. l. nō dubiū.
11 C. de legibus ¶ qp si lex nō exprimit rōnem possumus cogitare rōnem naturalez que potuit mouere pncipem ad sic statuendū. l. scire oz. §. sufficit in vbo naturali iusticia. ff. de excusa. tu. cle. cum rōne naturali de electio. l. cuz ratio. ff. de bo. dam. ¶ Capio glo. que diuidit in tres partes. ꝓmo querit de rōne littere. secūdo querit vtrū saltem incidenter possit iferioz cognoscere ibi sed nunqd. tertio opponit ibi sz qualiter. ꝓma pars ē clara. qr dicit qp ille potest interpretari q pōt ꝓdere. ¶ Tu adde sing. tex. in. l. si ita fidei. ff. de iure fis. vbi interptatio legis est idē qō tex. legis. ꝛ idē dixit Pe. de anch. hic qp ista interptatio fit lite pēdente sup cā que agitat qr sup ꝓteritis legē iteruz statuere nō esset eqtatem in mediuz ꝓponere sz ꝓteritis calūniā. inuenire. l. fi. C. de ōcur. li. x. in secūda pte gl. pro eius intellectu opponit. si solus papa iudicat de dubijs suoꝝ priuilegioꝝ sequeret qp iudicaret in sua cā ergo ꝛc. c. i. ꝛ ij. q. iiij. Cōclude sic ꝫm do. Abb. post docētes. Aut questio deducit sup intellectu priuilegij aplici. ꝛ tūc nō dz adiri iferioz. ita sentit gl. ista ꝛ clarius Inn. qr ei⁹ est interptari cui⁹ est cōdere. ꝛ putat do. Abb. hoc ꝓcedere ēt si casus sit clarus qr nō spectat ad iferiorē talis declaratio vt faciat ius quo ad omnes sic enim nec leges quo ad omnes possunt interpretari vt in. l. fi. C. ō legi. no. Inno. in. c. cū spāli de app. ¶ Aut queritur vtrū incidenter vt qr causa vertitur coram inferiori ꝛ allegat priuilegiuz. ꝛ tūc in preiudiciuz pape concedētis nō pōt vt hic dicit do. an. p. c. cum tpe. de arbi. p hoc faciat qr res inter alios acta nō preiudicat alijs. C. res inter alios ac
12 per totū. c. inter dilectos de fide instru. ꝛ sic dicimus ¶ qp prescriptio inducta cōtra inferiorē exemptum nō preiudicat pape imo oportet qp inducat cum alijs qualitatibus regsitis ad prescriptionē cōtra ecclesiam romanam vt est glo. in. c. audientiaz. de prescrip. ꝛ facit. c. dilectus. de capel. mona. ꝛ ad hoc adduco ego elegātissimū dñm
13 Bar. i. l. si publicanus. §. fi. ff. ō publica. ¶ vbi dixit qp passagiū cōpetēs inferiori a pncipe prescribit cōtra ipsuz inferiorē minori tpe q̄ si prescriberetur cōtra ipsum principem. de quo ocō fecit festuz Bal. in. c. i. in ti. que sint regalia in vsibus feu. ꝛ in. c. conquerēti. de offi. ordi. ꝛ do. Abb. in. c. sup qbusdam. §. preterea. de vbo. sig. ꝛ faciat qō pulcre dixit Bal. in. ix. col. i. l. ij. C. ō serui. ꝛ aqua ꝛ adduco elegantez tex. in. c. cū dilecta. de cōfirma. vtil. vel inutil. ꝛ glo. in. c. noluimus. xvi. q. iiij. ꝛ idem putat do. anto. si refricaret in dubiū ō potestate ipsius Pape cōcedentis. qr tunc inferior nō potest cognoscere. ꝛ licet nihil alleget tamen satis facit. c. i. ō transla. prela. tenet Inno. in. c. ex parte. ō verbo. sig. ꝛ hoc voluit glo. hic in fi.
14 ¶ Nam disputare vtruz papa potuerit eēt disputare sup ꝓilegijs concessis ipsi sedi apostolice. ꝛ facto ꝛ potestate ipsius sedis apostolice qō non lz. vt in. d. c. i. ix. q. iij. c. cuncta p mūduz. Aut qritur an inferior possit cognoscere ꝛ diffinire inciderter inter ptes ꝛ ad solum preiudiciuz nō directe sup mente priuilegij. sed an ꝓilegiatus sit capax vel an priuilegiū sit subrepticium vel ecōtra doc. sentiūt qp sic quia tunc potius iudicat de priuilegiato. p id qō notat in simili in. c. i. ꝛ ij. ō confirma. vtil. vel inuti. c. super litteris de rescrip. ꝛ in. c. i. de lit. contesta. lib. vi. in nouella. Aut dubitatio est solum circa verba priuilegii. tunc si casus est clarus vel ō facili decidibilis potest infe-
15 rior cognoscere ad preiudicium partium ¶ ꝛ facit ratio qr in decisionibus causarum iudex inferior interpretatur legem scriptaz in preiudicium partium vt notat Inno. in. c. cum speciali de app. ꝛ facit. l. i. C. de profes. qui in vi. l. constantinopo. li. xii. lz scriptuz sit qp solus princeps interpretatur legez scriptam. vt in. l. fi. C. de legi. ꝛ c. inter alia de sen. excom. tamen interpretabitur legem non scriptaz. fortius si inciderēter hoc faciat ꝛ sic poterit inferior isto casu interpretari legem non scriptā. Aut casus est dubitabilis. ꝛ tūc si de facili adiri potest princeps interpretatio spectabit ad euz ar. huius. c. ꝛ d. c. inter alia ꝛ l. ex facto. ff. de vulg. ꝛ pupil. si autem esset longa distātia. tunc posset inferior decidere per. d. l. ex facto. ꝛ p illō qō voluit Ly. in. l. non dubium. C. de. ll. ꝛ superius retuli faciat. c. cuz psone. de priuileg. in. vi. ꝛ c. accepimus
16 de fide instrumē. ¶ vbi ostenduntur priuilegia inferiori vt

a ¶ De dubijs Adde ad materiā huius tex. d. alex. ō imo. in. l. i. ab executore de appel. bal. ꝛ oēs docto. in. l. ii. C. ō sen. ex peri. recitan. ꝛ nouissimos scribentes qui oia ad materiā necessaria late cōgerūt ꝛ facit qō voluit. d. bar. cepo. i rub. ff. de vbo. sig. iij. q. in vlti. parte vbi multa pclara habes q oio videto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

videant si falsitas in eis aut subreptio aliqua apposita sit. Sed vbi dubiū consistit de intentiõe pncipis. ⁊ nullo mõ pót decidi pp sui difficultatẽ vel non sine magno dubio. ⁊ tũc solius pncipis erit interptatio. ⁊ facit silr qõ hz
17 in.c.venerabilẽ.õ ele. ¶ Vbi é dubiū de iuramẽto an sit seruandū recurrit ad papã qõ pcedit in fcõ arduo. qz si eẽt fcm nõ arduũ tũc inferior qs papa possz interptari dubiũ iuramẽtũ ⁊ ita intelligat ocm spec. in ti. õleg. §. nũc ostẽdẽduz. v. xxiij. p.c. significãte de pig. ⁊ facit qõ notat in c. quãto õ iureiur. ⁊ ita cõcludit do. abb. hic. post alios.
18 ¶ Sz dubitatio est vtrũ eo casu quo iferior nõ potuit cognoscere. nihilomin⁹ cognouit de puilegio apostolico. ⁊ iudicauit an teneat snia. d. an. tenuit h q nõ. qz é õfectus ptãtis ⁊ icõpetẽtie. ergo nulla é snia. c. at si clerici. §. e. d. abb. hic tz cõtrariuz q imo teneat snia q̃tenus tãgit piudiciuz litigãtiuz. ar. c. cũ tpe de arb. ⁊ ar. eoz que notant in. c. ad audientiaz õ pscrip. ⁊ i. c. dilect⁹. de cap. mona. ⁊ glo. in. c. volum⁹. xvj. q. iiij. do. ¶ Tar. h tãgit istõ si iferior possit iudicare õ puilegio apl̃ico in piudiciũ puilegiati. ⁊ dicit aut nõ excipit. ⁊ vz snia lata ab eo q alias cessante puilegio eẽt iudex. ⁊ idẽ dicit si excipiat ⁊ a reiectione nõ appelletur ar. c. cum psone õ puileg. lib. vj. qz potuit puilegiatus renũciare puilegio in suũ piudiciũ vt notat in. c. cũ accessissent õ pst. ⁊ remittit ad ocã p se in. c. ceterũ. õ rescrip. aut excipit ⁊ instat exceptioni. ⁊ aut est datus delegatus a papa sup h ⁊ cognoscere pót. vt h in fi. gl. aut agit cozã ordinario ⁊ tũc aut cã puilegij venit incidẽter aut pncipaliter. si icidenter aut qrit de ptãte concedẽtis an potuerit cõcedere. ⁊ ali⁹ qs papa non pót cognoscere. sicut nec de ipsa sede apostolica. Aut qrit de ipso puilegio an pstit an nõ. ⁊ pót alius qs papa iudicare. c. ceterũ. de rescriptis. c. accepimus de fide instru. aut qritur de interptatõe puilegij. ⁊ alius nõ iudicat qz eius est interptari ⁊ c. d. c. iter alia. Si vo cã priuilegij venit principaliter solus papa iudicat ar. c. i. ⁊. ij. õ pst. vtil. ita resident do. car. ¶ Tu pondera ocm do. ant. qz ipse loqtur eo casu quo iferior nõ pót cognoscere. q si iudicat nõ valz
19 snia qz est õfectus ptãtis ⁊ nihil alt̃at. ¶ Sed an possit iudicare iferior ad piudiciũ puilegiati. hoc nõ apit. d. ant. Nibi vz q eo cãu quo iudicari nõ pót ⁊ iudicauit siue opponat siue nõ siue tãgat piudiciũ puilegiati siue nõ q nõ valeat snia. ⁊ hoc pbat iste tex. inq̃tũ dicit nolumus
20 de ipsis priuilegijs. ¶ Nã illa dictio de ipoztat cam remo
a taz ⁊ ppinquã⁹ vt p Bar. i. l. i. §. ex icẽdio. ff. õ incen. rui. ⁊ nauf. ⁊ in. l. nõ dubiũ. C. de. ll. ⁊ in. l. i. C. õ piug. cũ emã. lib. ⁊ p Bal. in. l. de pecoribus. C. ad legez aql. ⁊ in. l. ex hoc iure. ff. õ iusti. ⁊ iur. ⁊ in. l. si de interptatione. ff. õ legi. ergo siue tãgat factũ pape. vel fcm puilegiati nõ poterit iudicare. ⁊ si iudicauerit iudiciũ vz fcm ab incõpetẽti. l. magisterie. C. de iurisdi. o. iu. l. pcuratoz. C. õ pe. cum si.
21 ¶ nec psensus puatoz pót aliqd opari circa phibitõem. l. vt est glo. sing. in. l. a diuo pio. ff. de ri. nup. ⁊ iõ tene ocm do. ant. ¶ Oppo. õ pdcã ⁊ vz q nõ possit suũ puilegiuz interptari. qz nemo est iudex in cã pria. l. vni. C. ne qs in sua causa glo. in effectu rñdet dupliciter. pmo modo qõ papa pót eẽ iudex in cã sua sicut impator in cã fiscali. ⁊ nota diligẽter hãc similitudinẽ. Secũdo dicit tacite sicut prelatus pót esse testis in causa ecclie sue. Jtez ⁊ iudex. Jtez ⁊ papa dicit tamẽ qõ psultius faciet papa si alteri
22 hãc cãm cõmittat õ hac materia ¶ an prelatus possit eẽ iudex in causa sue ecclesie notat in. c. si qs epc ⁊ in. c. si quis erga. ij. q. vij. ⁊ in. c. ij. de malefi. ⁊ in. c. ex pte de vbo. sig. ⁊ in. c. venerabili. de censi. conclude qõ aut querimus in papa. ⁊ tũc aut est causa criminalis aut ciuilis personaz eius tangẽs. ⁊ pót de potentia absoluta sicut dicimus õ impatore vt voluit glo. pp defectũ supioris. vt in. c. lz de elec. Sz Jnn. in. c. ex pte. de vb. sig. tz q nõt eligi arbitri vel pót ipse cãm delegare. Si enim impator in cã fiscali dat procuratores q h̃nt ordinariã. vt. C. vbi cause fis. per totũ. C. si aduer. fis. l. i. ⁊ ij. fortius papa poterit dare õle

a ¶ Propinquaz. De hac dictione de vide ad plenũ p Alber. in tractatu statuto i rubz. clx. in. i. pte. ⁊ viõ tex. in. l. i. §. emãci patus. ff. de cõtrata.

gatum. Jdẽ vz sentire glo. in. c. cũ dilecta de pbr. vtil. vel
23 inuti. vbi dicit q poterit eẽ iudex in cã sue ecclie. ⁊ sic sentit q nõ in ppria cã. Sz dicas hoc pcedere õ honestate. Tamẽ de absoluta potestate pót ipse cognoscere. Sicut in simili dicit Bar. in alio non recognoscente supiorẽ. vt possit esse iudex in cã sua. vt ipse voluit in. l. vni. C. ne qs in sua cã. p. l. ⁊ h tyber⁹. ff. õ he. insti. ⁊ p gl. i. l. si ali⁹ §. bellissime. ff. q vi aut clã ⁊ in. l. est receptũ. ff. de iur. om. iu. ⁊ in. c. quid sanius. xxiij. q. iij. ⁊ gl. in. c. si qs pecuniã.
24 lxxix. distin. que q̃rit ¶ qd si papa repetit ab aliq̃ muliere asserente se mulierẽ eius. ⁊ ipse negat apud quẽ cognoscet ⁊ ipse rñdet q non est cogẽdus stare iudicio alicui⁹ ⁊ pót excipe dicẽdo dñs é q me iudicat. ix. q. iij. c. alioz.
25 Jtem impator iudicat in cã sua ciuili vt est tex. i. d. l. ⁊ h tyberius ergo fortius papa. q nec in spũalibus nec in tẽporalib⁹ supiorẽ recognoscit. pprie tñ nõ pót dici iudex. quãdo iudicat in cã ppria. maxime qñ iudicat de se ipso qz nemo pót impare sibi ipsi. l. pe. ff. de arb. Sz h contingit ex defectu supio. ⁊ hoc in ciuili cã. sz in cã ppij õlicti.
26 pót ẽt papa esse iudex. qz a nemine pót iudicari nisi i cã heresis vel nisi delictuz sit notoriũ ⁊ scandalosum ⁊ ipse sit incorrigibilis vt est tex. sing. cuz gl. in. c. si papa. xl. di. Secus si no habet istas qualitates. qz tũc nõ pót de delicto accusari ẽt si largo modo diceret heresis vt dixit gl. no. in. d. c. si qs pecunia vt in vitio symonie. qõ largo mõ dicit heresis. c. quotiẽs de symo. ⁊ tamẽ papa de ea accusari nõ pót. sz ipsemet pót seipsuz quodãmõ pdẽnare vt p archi. xxi. di. c. nũc aũt excipit tamẽ casus in cã ciuili q
27 h̃z in. c. si duo. lxxix. di. ¶ Vbi si duo pretendũt de papatu ipsi non cognoscẽt de iure eoz. sz pcilium erit iudex vt é glo. ibi sing. ⁊ idem dicas in cã heresis vt no. archi. i. c. i fidei fauorẽ de hereti. li. vj. ¶ Si vo delictũ cõmittit pra papam tũc siue sit notoriũ siue sit occultũ ipe pót esse iudex cõtra aliũ vt not. Jnno. in. d. c. ex pte. ⁊ sic papa pót esse iudex in cã sue ecclesie vt hic ⁊ i. d. c. cũ dilecta cũ in vita te vt hic dicit hosti. nec papa nec alius prelatus sit dominus rez ecclesie. xvi. q. vltima. c. fi. c. iij. de prebẽ. ⁊ iõ pape nõ licet alienare bona ecclesie sine cã. xij. q. ij. c. non li-
28 ceat ¶ nec habet locũ successio in ecclesia dei. c. extrãsmisa. de fi. presby. ⁊ apud quẽ sit dñium ecclesie vide p Jnno. in. c. cũ sup de cã pos. ⁊ ppie. ⁊ p glo. i. c. cã carpẽtis.
29 õ vbo. sig. fatet ¶ tñ hic Host. q q̃diu papa viuit dñs dz ⁊ pót mutare ẽdrata rotũdis. ⁊ oia disponere vt dñs salua violatiõe fidei. ⁊ iõ dicũt scribẽtes in. c. a nobis õ de-
30 ci. ¶ q papa pót laycus remittere decimas ad tps caueat tñ sibi vt sit diligẽs paterfamilias alias terribilius indicabit q ali⁹. x. q. iij. alius ⁊ h i papa in iferiori vo prelato pcludit q si factũ vel iniuria é notoria pót pcedere ẽt in fcõ. ppio qz tũc poti⁹ executor é q̃ iudex qz in facto notorio nõ fert snia vel ad minus nõ cũ solẽnitate. sz exequit iuris dispositionẽ õ accus. c. euidẽtia. c. qñ. õ fi. prebẽ. ⁊ hoc tz Jnno. in. d. c. ex pte. õ vbo. sig. ⁊ cy. in. l. i. C. ne qs in sua post Jaco. de are. ⁊ Bar. in. l. si qs. ff. de pecollectarius. ⁊ do. an. hic q do. abb. dicit se limitare qñ p illo õlicto esset certa pena expssa in iure. Secus si pena veniret iponẽda iudicis arbitrio qz tũc in arbitrãdo
31 posset excedere modũ hinc est ¶ q a iudice arbitrante pe nã pót appellari vt est glo. no. in. c. sup his õ app. facit. l. hodie. ff. õ pe. iõ tũc nõ diceret merus executor. sed iudex ideo pót tũc vt suspectus recusari allegat qõ no. archi. i c. qz suspecti. iij. q. v. ⁊ qõ nota. in. c. ppositum. de appel. ⁊ qõ not. Jo. an. post Hosti. in. c. cũ spãli eo. ti. Sed si õlictum nõ est notoriũ. ⁊ tangit psonam suam pncipaliter non pót esse iudex. iij. qõ. iij. c. i. C. ne quis in sua cã. l. i. xxiij. q. iij. c. inter multiplices. ij. q. i. c. de occidendis. ⁊ vj. q. i. c. si clericus idem si causa spectat ratiõe ecclie ad mẽsam ipsius prelati quia satis est suspectus ex quo cõmodum ⁊ incõmodum ad eum spectat. ij. questione. vi.
32 sunt quorum. ¶ Sicut enim tutor nõ potest auctorare in facto proprio. cle. ij. de rebus eccle. nõ alienan. Jta nec iudicare.

UVA. BHSC. IyR_275_2

iudicare.hoc tenet ħ collectarius ꝛ do.ant.facit in actu
testificandi qđ no.Jo.an.in.c.insup de testi.aut cā ꝓnci-
paliter ſpectat ad ſuā eccleſiā vel tāgit dignitatē ſuā pri-
cipaliter ꝛ tūc pōt eē iudex vt in.c.guiliſarius.xxij.q.iij.
glo.in.c.ſi quis ab epō.ij.q.vij.ꝛ no.Ly.i.l.i.C.ne qs in
ſua cā ꝛ no.Jnno.i.d.c.ex pte de vb.ſig.ꝛ gl.hic.dicit tñ
Paulus i.d.c.ſi qs ergo q̄ in ꝓñam tangit euz ſatis pōt
recuſari.ar.c.inſinuante.de offi.deleg.†vbi recuſaſ cōſan
guineus ꝓlati in cā eccleſie ſue fortiꝰ pōt recuſari ipſe pre
latus ꝛ facit glo.in.c.cum ſup de offi.delega.ꝛ idē ſentit
Ly.poſt pe.in.d.l.vni.C.ne quis in ſua cā vt ſaltē aliuꝰ
a ſocieē ꝛ loq ibi Ly.q̄ iniuria pri ncipaliter tangit di
gnitatē.vnde idē in cā ſue eccleſie qđ eſt valde equū vt li
tes ſine oi ſuſpitiōe,pcedāt.iij.q.v.qꝛ ſuſpecti.l.aptiſſimi.
ꝛ.l.fi.C.de iudi. ¶ Nā videmꝰ†q̄ iudex ex facili cā re-
cuſaſ.vt.c.cū.R.đ offi.dele.qꝛ canonicus pōt recuſari in
cauſa canoni.vt.d.c.cum.R.ergo multo fortius prelatꝰ
in cā ſue eccleſie†cuz maior ſit affectio inter prelatū ꝛ ec-
cleſiaz ſuaz q̄ inter canonicū ꝛ ꝓcanonicū ſuū.c.relatum
de teſta.xij.q.v.c.fi.de pe.c.ij.†Jtē qꝛ vbi aliqđ cōmodū
ſaltē in ꝓſequētiam venit applicādū iudici nō pōt etiam
iudicare incidēter in videndo an cā ſit ſue iuriſdictiōis.
vt notaſ in.l.ſemp.ff.de iur.īmu.faciat qđ no.gl.in.c.ad
audiētiaz.de app.Jnno.in.c.venerabilis de cēſi.ꝛ i.d.c.
ex pte.ſz ſi eſt cā eccleſie cū ex ea viuat ꝛ habeat liberam
facultatē diſponēdi ergo.Et hec vera inquantū iudicat
ſeu procedit iudicialiter ad ōfenſionē iuriū propꝛie eccle
ſie vel ſuoꝝ tūc pōt fulminare ſniam cenſure vt no.Jnn.
in.c.venerabilis.de cēſi.facit.c.dilecto đ ſen.ex.li.vj.ꝛ ſic
pōt intelligi.c.venerabilis.§.ſiꝛ de ſen.excō.li.vi.alias
vel q̄ iniuria erat notoria p hoc cōſuluit lapus alſone.
xxxix.†q̄ plebanus hñs eccleſias ſubiectas pōt excōica-
re rectores illaruz nō ſoluētes canonē antiqtus debituz.
qꝛ iſtud erat ōbitū eccleſie ꝛ in ꝓñam capꝝ ꝛ ſic nō erit
iudex in cā ꝓpria ꝛ maxie q̄ de cā ſupioꝝ hz iuriſdictio-
nē epalez vel quaſi qꝛ tales redditus ſubrogant in locū
quarte ōbite de iure cōi.ꝛ pp hoc tollit đ q̄rta q̄ hz in.c.
vnio.x.q.ij.que an hodie ſit debita notaſ in.c.regiſti.đ
teſta.ꝛ ſic vt ſup tali ōbito vt notorio poſſint ſententiare
qꝛ potius ē ibi executoꝛ q̄z iudex ꝛ maxie q̄ facit ad de
fenſionē iuris ſui ꝛ ſic exꝓſſ ſentit lapus aptiſſime q̄ ſi illđ
đlictū ꝓbari eſt notoriū pōt ꝓcedere ēt in fcō ꝓpꝛio fulmi
nando cēſurā.itē p oia eſt dicē.vt iudex poſſit procedere
q̄ impediꝛ ſua iuriſdictio vt in.c.i.đ of.dele.ꝛ in.c.i.đ pe.
in.vi.qđ ꝓcedit ēt in iudice delegato vt notaſ in.d.c.i.de
offi.deleg.p Jnno.ꝛ p eūdez in.c.dilectus de pe.Secus
eſt ſi delegati iuriſdictio nō impediꝛ ſz iniuria ſibi inferꝛ
qꝛ ēt ſi ſit notoria,ꝓcedere ad punitionē nō pōt.ſz ſit ſe-
cus in ordinario vt no.Jnno.in.d.c.dilectus.ꝛ collecta-
rius ħ de quo vide dicta.in.d.c.i.đ offi.deleg.ꝛ in.d.c.di
lectus.Et p predicta dicit gl.in.d.c.ſi qs ab epō.ij.q.vij.
†q̄ ſi quis dicit epō.tu es filius ruſtici nō poterit de hoc
epūs cognoſcere.qꝛ hec ē iniuria pſonalis.Sz ſi dicat tu
es ſymoniacus qꝛ hec iniuria tangit eccl'iaz poterit đ ea
cognoſcere.Sz do.abb.dicit ſe non videre rōnē conclu-
dentem quare in ſcōo caſu dicaſ iniuria potius tāgere,p
priam dignitatē q̄z pſonā.vñ dicit eē aduertēdū qꝛ tāta
eſt ꝓiunctio iter ꝓlatū ꝛ eccleſiā ſuā q̄ ois iniuria illata
pſone tangit in ꝓſequētiaz eccleſiā ꝛ eā vt dixit gl.no.in
c.ſauonitane.lxiij.di.Unde ſi volumꝰ ſcire an ꝓlatus poſ
ſit eſſe iudex đbemus cōſiderare id qđ ē pncipale.Si eni
qs intendit pncipaliter iferre iniuriaz pſone tūc iniuria
dī pſonalis ſz tangat eccl'iam in ꝓña.ſi vō intēdit inferre
iniuriā dignitati vt qꝛ pncipaliꝛ nō hz reſpectū ad pſonā
ꝛ tūc eſt realis.†Maz iniuria cognoſciꝫ ex volūtate iferē
tis vt in.c.cū volūtate.đ ſen.ex.l.q iniurie.ff.đ fur.ꝛ iō di
cendo tu es ſymoniachus intēdens inferre iniuriā pſone
nō pōt de ħ cognoſcere.facit ad pdcā qđ no.glo.in.c.de-
cetero.de bonī.que dicit regulariter inſpiciēdā cāz,ppin
quā ꝛ nō remotā ꝛ plus ēt videꝛ q̄ ſnia lata a iudice in
cā in qua nō pōt eē iudex vt in.d.l.i.C.ne qs i ſua cā non
valet ēt ſi aduerſarius ꝓſentiret nō eni id pōt facere iudi
cez in,ppꝛia cā qnimo nec ēt vt in arbitriū ꝓſentire.l.pe.
ff.de arbi.Secꝰ ſi vellet ſibi dare ptātem,tanq̄z arbitra-
tori.ꝛ ſic vt ꝓcederet extraiudicialiꝛ qꝛ tūc pōt vt in.c.ve
41 niēs ꝛ in.c.qntauallis.đ iureiur.iō credit do.Abb.†q̄
ſupioꝝ pōt punire iniuriā,ppꝛiā ēt occultā q̄ñ,pcedit ex̄iu
dicialiter p viā correctiōis ꝛ impoſitiōis cuiuſdaz pene
vel pnie ſic pōt itelligi gl.Brixiē.in.c.q emēdat.l.diſt.q̄
42 dicit†platū poſſe iniuriā,ppꝛiā punire q̄ñ ħ nō facit aio
vlciſcēdi.ſz corrigēdi facit qđ ibi no.archi.ꝛ maxie,pce-
dit in religioſis in qb⁹ pcedit correctio ſine ſtrepitu đ ap
pel.repbēſibilis.c.ea que.de ſta.reg.in caſib⁹ aūt in qb⁹
43 dcm̄ ē†q̄ qs poſſit eē iudex lz poſſit recuſari tenebit ſnia
lz recuſeē qꝛ vere iudex eſt ꝛ iuriſdictionē hz.lz elidibilez
p exceptionē vñ añq̄z elidaꝫ iuriſdictio tenēt geſta vt no.
in.c.ceterū.de reſcrip.ꝛ.c.poſtremo.de app.c.ad hec.ꝛ
c.ꝓpoſuit.eo.ti.ꝛ remittit do.abb.ſe ad dicēda.in.c.cuz
44 ꝓtingat.j.ti.i.vbi tangiꝫ†an prelatus ſeu iudex poſſit ſal-
a tem punire iniuriā illatā ſuis ſeu familieª ſue vel in eoꝝ cā
ſaltē ciuili ius dicere ꝛ ita ħ reſidet do.abb.Tu adđ pri-
mo ad illud qđ dixit q̄ cū ē iniuria notoria.pōt eē iudex
ſi pena ē expreſſa in iure.ſecꝰ ſi venit iponēda iudi. arbi-
45 trio.adđ bal.in.l.aptiſſimi.C.de iudi.i pnci. vbi dicit†q̄
nō pōt appellari ſup notorio q̄ñ pena ē ſpāliꝛ limitata vt
in.c.,ꝓpoſuit đ app.Secꝰ ſi arbitraria.qꝛ poſſet arbitrā-
do modū excedere.alſat Jnno.i.d.c.ex pte.đ v.ſi.Adhibi
vz q̄ lz đlictū ſit notoriū.tñ nō ē qs ꝓdēnādus accuſatio
ne inimici.Jta decidit tex.i.c.qꝛ ſuſpecti.iij.qō.v.lz ergo
delictū ſit notoriuz ꝛ ēt pena ſit expꝛſſa tñ nō dz ſuſpectis
iudex iudicare ſi recuſeē vt ibi pbaꝫ.ꝛ diuinare eſt ſi dica
tur ad illū tex.q̄ logtur q̄ñ pena ē iponēda iudicātis ar-
bitrio.ergo ſi đlictū notoriū pōt qs iudicari a ſuſpecto ſi
pena imediate ē determinata qꝛ imo tex.ibi dicit accuſa
tiōe inimici nō dz dānari ergo multofortiꝰ nō poterit dā
nari ſnia inimici.ꝛ p ꝓñs nō ꝑt adaptari ad illū tex.illa
rñſio vt dicamus q̄ ſi pena eſt arbitrio maioris iponēda
tūc nō pōt iudex illam arbitrari cū poſſet ledere.Nam
tex.ille logꝫ in accuſatore inimico vt nō teneat ꝓdēnatio
fcā de delicto notorio ad accuſatiōez inimici ergo multo
minus remāebit ꝓdēnatio facta ab inimico poſito q̄ cri
men eēt notoriū.ꝛ pro certo cōe dictū doc.ꝓfundiꝫ p illū
46 tex.tene mēti.Adde in q̄ſtū dcm̄ ēt†q̄ ppꝰs liber nō reco-
gnoſcēs ſupioꝛē pōt eē iudex in cā ſua.Adđ bar.i.l.deni
qꝛ.ff.đ mino.vbi eq̄uit ppm liberū ipſi pncipi. ſicut fe
cit in.l.i.C.ne qs in ſua cā.ꝛ idē fecit in.l.i.§. đ qua.ff.de
poſtul.ꝛ in.l.nō ābigiꝫ.ff.đ legi.ꝛ in.l.ifamē.ff.đ pub.iu
di.ꝛ in.l.hoſtes.ff.đ capti.ꝛ i.l.iij.§.actoꝛ.ff. đ re iudi. ꝛ
47 lz Ly.i.l.ſi,pcuratoꝛ.C.đ edēdo voluit†q̄ illi q đ fcō nō
recognoſcūt ſupioꝛē pñt iudicare in cā ſua.Adhibi vz q̄
nō ſit vā doctrina.ꝛ hoc oñdo a rōne ceſſante.Nā ió di-
cimus papā ꝛ pncipē iudicare poſſe in,ppꝛia cā qꝛ qcqd
facit.facit vt deus nō facit ut hō in auct.đ here.ꝛ falc.in
pn.bal.i.c.i.đ no.foꝛ.fidel.deus aūt ē vīt as vt no.i.c.cuz
eſſes đ teſtis i nouella.ꝛ deꝰ nr̄ Jeſus xp̄s dixit. Ego ſuz
via vītas ꝛ vita.c.ꝓſuluit.đ offi.deleg.deus aūt nō fallit
48 vt.l.fi.C.đ ponđ.aur.lib.x.ꝛ iō dicimꝰ†q̄ impatoꝛ hz ce
leſte arbitriū epꝛa iter claras ꝛ.l.cūctos ppꝰos.C.đ ſum.
tri.non eſt ergo admiratiōe dignū ſi papa ꝛ pnceps iu-
dicabūt in cā ſua.ꝛ ideo dicebat Bar.poſt alios in.l.i.
49 .C.vt que deſunt aduo.†q̄ priceps pōt iudicare ſm ſuā
ꝓſciam ꝛ nō ſm allegata ꝛ probata.ſed iſta non ſunt in
populo libero.ꝛ per conſequens nō poterit populus liber
iudicare in cā,ppꝛia ad inſtar pncipis q̄ iudicat vt deus
proceſſit eni pncipatus a deo in auctē. qūo opz epos i pn
50 ci.Preterea iudicare in cā,ppꝛia eſt valde iniquum iſte
eſt caſus in ver.ad moduz iniquū in.l.i.C.ne quis in ſua
cā.Si eni ē iniquū in pua tis hoibus iudicare i propꝛia
cā.ita erit iniquū in ppꝰo libero.ꝛ videtur eſſe iniquitas
notoria p.d.l.i.qꝛ ex hoc capite ſent entia inde lata dicit

a¶ Sue fami
lie.Adde Bal:
in marga. vſi.
clericus. đ .xi.
limita tñ iſtam
cōclusionem vt
p Bart.ꝛ do.
Alexā.de imo.
copioſe in.l.i.
§.fi.ff.de iniu.
vbi omnino vi
deto qꝛ habe-
bis totaz ma-
teriam.

UVA. BHSC. IyR_275_2

notorie iniqua.c.iter ceteras.de re iudi.ꝛ ꝙ dolendū eſt multos hodie hñtes ceſpitē vt ita dixerim terre appellatos barones audēt iudicare in cā ſua lꝫ bal.i.c.i.i ti.ō inueſti.i mar.fac dixerit ꝙ rex Frācie ex eo qꝛ nō recognoſcit ſuperiorē pōt iudicare in cā ſua.qꝛ certo nō vī bñ dicere ꝛ in ꝓrium vī tex.in.c.nouit. eo.nec etiā vī bñ dicere Bar.in.l.eſt receptum.ff.de iur.om.iu.vbi dixit ꝙ reges principes ꝛ cōmunitates nō recognoſcētes ſuperiorē poſſunt iudicare in cauſa ꝓpria ꝛ ſi volūt poſſūt ſe ſubijcere iuriſdictioni minoris vel eqlis qꝛ iſtud eſt valde iniquum vt.d.l.i.que ad hoc ponderata eſt a nemine.ꝛ p cōſequens a ratione ceſſante que eſt in papa ꝛ imperatore ꝛ qꝛ eſt iniquuꝫ non poterit populus lib. nec reges nō recognoſcentes ſuperiorem iudicare in cā ſua. ¶ Adō etiam ꝙ licet cōmuniter oēs teneāt ꝙ papa ꝛ impator poſſint iudicare in cauſa ſua tamē gra collationis nō tñ ptinaciter tenēdo videtur ꝙ non poſſint iudicare in cā ꝓ
52 pria.ꝛ ſic demonſtro ad oculum. papa ꝛ impator non oñt poſſe teſtificari in cā ꝓpria ita ꝙ ſteꝛ ſoli ſue teſtificationi ergo eodē mō nō oñt poſſe iudicare[a]. aſſumptuꝫ probo p illud qō dixit oñica vītas. Ego ſum qui teſtimoniū phibeo de me ipſo ꝛ teſtimoniū phibet de me pater de quo hz in.c.in omni negocio de teſti. vbi xps noluit ꝙ ſtareꝛ dicto ipſius ſolius ſꝫ adhibuit teſtimoniū pīs. ergo eodē modo non crederꝛ ſoli pape aut ſoli impatori in cā ſua qꝛ ois xpi actio noſtra fuit inſtructio. c. ſignificaſti de elec.ꝛ dixit tex.valde ſing.in cap.i.iudicaſ. in vſi. nos vni pti in preiudiciuꝫ alterius credere nō poſſumus nec debemus. iij.q.ix. Si ergo papa ꝛ impator non poſſunt eſſe teſtes in cā ſua.vt eis ſolis credaꝛ ergo multo mīº poterūt eſſe iudices in cauſa ſua qꝛ facilius qs expelliꝛ a iudicando qꝫ a teſtificādo vt in.c.inſinuante de offi.dele. ergo ſi repellunꝛ ad teſtificanduꝫ.fortius ꝛ adiudicādū. Et ſi oppo.d.c.cū a nobis vbi eſt deciſum de teſti. ꝙ ſteꝛ dicto pape ſolius. Ego rñdeo ꝙ nō loqtur in cā ꝓpria.ꝛ ideo xps in cā ꝓpria dicebat. ſi male loquutus ſum teſtimonium perhibe de malo. Circa iſtud tñ ego ſubijcio me deciſioni ſacro ſan.ro.ec. Accedat etiam ad predcā.
53 ¶exceptio ſuſpitionis eſt de iure naturali. vt in.c. cū ſpāli de app. in v̄. ipſa quoqꝫ ratio naturalis dictat ꝛ in.c. qa ſuſpecti in v̄. naturale ē. iij.q.v. Sꝫ iudicare in cauſa ꝓpria eſt iniquū pp ſuſpitionē ſurgētē qꝛ oēs malunt ſibi ſoli qꝫ alteri vt terētꝫ vtar vbis in andria ſꝫ papa ꝛ impator nō pōt tollere exceptionē iuris naturalis inſti. de iure na.§. ſed naturalia. poſito ergo ꝙ papa ꝛ impator poſſint p leges ſuas diſponere ipſos poſſe iudicare in cā ꝓpria. Nihilominꝰ poteſt opponi exceptio recuſationis vt in.c. accedens el primo vt lit.nō ꝓte. gl.in.c. ad h
54 de reſcriptis ergo. Faciat ēt papa nō pōt diſponere ſupra ſubam actus vt no.p gl.in.c.nō putamus ō ꝓſue. li. vj.l.cū precario.ff.de preca.ſꝫ ſubſtātiale iudicij eſt vt cōſtet ex reo.vt in.c.fotus de v̄.ſig.ꝛ dixi in rubrica.ſ.e. ergo nō poterit facere papa qō idē ſit ps ꝛ iudex qꝛ ledere tur iudiciū in ſubalibus. Vñ poſito ꝙ preſumptio ſit ꝙ iudicabit vt deus tñ formaliꝛ ꝛ ſubaliter nō erit iudiciuꝫ
55 ergo. ¶Faciat licet papa ꝛ impator ſint legibꝰ ſoluti. vt l.ꝓnceps.ff.de legi.nō tñ ſoluti ſūt a dictamine rōnis iō dicebat Bal.in.l.ij.C.de ſeruitu.impto.nō eſt liberatus a dictamie rōnis q eſt aial rōnale politicum ſi iudicaꝛ in cā ꝓpria eſt iniquuꝫ.ꝛ nulla rō dictat ꝙ qs iudicet in cā ſua ergo papa ſubijciꝫ dictamini talis rōnis qꝛ dz regulate viuere ꝛ multofortius dz abſtinere impator ab eo qō vī iniquū qꝫ ꝑuatus hō vt eſt tex.aureis lris ſcribendus in.l.impator.ff.de here.inſti. ergo mltofortius dz abſtinere a iudicādo in cā ꝓpria qꝫ ꝑuatus hō. Cy.tñ in.l.
56 ſi pcurator.C.de edēdo dixit ꝙ impator hz duplex pīmoniuꝫ.vnū qō conſequiꝫ per electionē ꝛ illō eſt pīmoniū ſolius imperij qō p electionē ꝓſeqtur. Itez hz pīmoniū ꝑuatū nō qꝛ impator ſed qꝛ fede.ꝛ illō dz pīmoniū ceſaris ꝛ federici vel ticij.ꝛ i pīmonio qō hz rōne impe
rij. hz vex pcuratorē qui dz procuratore fiſci. In alio pīmonio qō hz rōne ſui hz vnum aliū pcuratorē. qui dicit pcurator ceſaris.ꝛ hoc iō ꝓſtituit impator qꝛ ipſe nō hz ſuperiorez. Vñ ne cauſe que rōne eoꝝ pīmonioꝝ occurrūt coꝝ epo tractent voluit vt pcurator ceſaris ſit iudex de qōnibus que ventilent inter fiſcū ꝛ ꝑuatū. ꝛ econtra ad hoc vt lites ſine ſuſpitiōe pcedant. hoc idē debēt facere illi q de facto nō recognoſcunt ſuperiorem qꝛ debēt cās alijs delegare vt ſine ſuſpitiōe pcedāt. quādoqꝫ tñ reperitur ꝙ impator de cā ſua cognoſcit vt i.l. proxime.ff.de bis que in teſta.delen.ꝛ.l.ꝛ hoc tyberius.ff.de here.inſti.ſꝫ ibi ideo fecit qꝛ ita voluit cū ſit legibꝰ ſolutus ꝛ ita
57 quieuit Cy.ibi ꝛ ēt Bar.in.d.l.proxime dixit ꝙ magni oñi ꝛ ciuitates que nō recognoſcūt ſuperiorē ſunt iudices in cauſis ꝓprijs.ꝛ ēt bal.ibi dixit ꝙ iō impator eſt iudex in cā ſua.ex quo ſeqtur ꝙ idē eſt in alio nō recognoſcente ſuperiorez eſt iudex in cā ꝓpria.ꝛ idem voluit cy.in d.l.i.C.ne qs in ſua cā vbi dixit ꝙ.d.l.proxime.ꝛ.d.l.ꝛ hoc Tyberius loquūtur in impatore q pōt eſſe iudex in ſua cā ſicut ille q nō recognoſcit ſuperiorez ſub quo litiget tamē regulariter ꝓſtituit pcuratorez ceſaris in iudicē ꝛ dicit ꝙ ſunt nōnulli reges pncipes ꝛ barones q ſiñ in cā ſua iudicant. Et hoc iō qꝛ de fcō nō recognoſcūt ſuperiorē ꝛ iō ex vno errore ſeqtur aliꝰ ꝑm eum allegat ſiñe qō baberꝰ in.l.ex diuerſo.§.i.ff.ō rei vē. Adduci pōt illō qō ſcri-
b 58 bit in ꝓmo phiſicoꝝ[b] in pn. ¶vno incōuenienti dato multa ſequunt. l.ratas.C.de reſcin.vē. iudicio meo iſta nō procedūt a ceſſante rōne. Mā ideo impator iudicat in cā ꝓpria.qꝛ nō hz ſuperiorē. Sꝫ hodie impator hz ſuperiorē.qa
59 papa eſt ſuperior eo.c.nouit. eo. ¶Cōditori enim canonis ſubdita eſt ois creatura vt notaꝛ in.c.i.ō pſti. iuxta illud euāgelij fiat vnū ouille.ꝛ vnus paſtor. vnde poterit adiri papa.vt ſit iudex iter eū ꝛ ꝑuatū.ꝛ eo mō poterit adiri papa vt iudicet ꝑ eum qui nō recognoſcit ſuperiorez.ꝛ adduco in mediū id qō voluit do.abb.in.c.i.i.ō pba.vbi per illū tex.dicit limitari illud qō dicūt docto.i.l.i.C.ne
60 qs in ſua cā ꝙ nō recognoſcēs ſuperiorez eſt iudex in ſua cā.ꝙ imo poterit ꝓueniri impator in cā ꝓpria coā papa qꝛ ceſſat rō illaꝫ legū.ꝙ nō recognoſcit ſuperiorem. Et ſi opponaꝛ de.d.l.proxime vbi fuit oppoſita exceptio ōclinatoria ꝑ ceſarē vt appet in vſi. habetis iudices nros q declinatoriā vllā nō obmiſit.ꝛ p ꝓns tollit illō qō dicebā ſupius ꝙ poſſet opponi exceptio recuſatiōis ꝑ impatorē. qꝛ rñderi pōt ꝙ cū hodie ceſſet illa rō ex quo ſuperiorez hz ꝙ poterit opponi exceptio ōclinatoria. Ergo poſſet diſtingui. an eſt qō de re ꝓpria.ꝛ pīmoniali ipſi impatoris.ꝛ tūc non poterit ipſe iudicare. nec iudex datus ab eo. ſed recurreꝛ ad papā tanqꝫ ad ſuperiorē. Secus aūt pro re impij. nihilominus nō intēdo apponere os ſupra celuꝫ ſubijcio me ōciſioni eccl'ie ꝛ impij. ꝛ cuiuſcūqꝫ me
61 lius ſentiētis. ¶Et inq̄ſtū do.an. dicit ꝙ vocās papaz ad iudiciū teneꝛ petere veniaz. alꝛat gl.ſing.i.l.bñ ꝛ azone in v̄. iuſſione. C.de quadri.preſcrip. que loqtur in fiſco. credo ꝙ dicat verū. qꝛ ſiue ſit laycus ſiue ſit clericus dicitur eſſe ſubditus qꝛ conditori canonū ſubdita eſt ois creatura.ꝛ faciat illō pſalmiſte. omnia ſubieciſti ſub pedibus eius. Sed ſubditi vocāt ſuperiorē ſuū ad iudicium petita venia. vt dixi archi.in.c.cauſa paſtoris.ij.q. vii.ꝛ dixi poſt alios in.c.ex pte.de accu.ꝛ p Jo.an.ꝛ ſpe.in ti. de acti.§.ſi. v̄ſi.vlt.nota.lꝫ aliter dixerit Jnno.ꝛ nō bene
62 in.c.cum.p.ō accu. ¶ꝛ idem dicimus in filiolo vocāte illū q leuauit de ſacro fonte ad iudiciū debet petere veniam vt notaꝛ in.c.pitacium.xxx.q.iij. idem dicimus in ſcolari vocāte doctorem ſuū ad iudicium ꝑm Hico. de neap.
63 in.l.liberto. de obſequi. Sed quo ad epm vtruꝫ poſſit iudicare in cauſa ſue eccleſie vide Bal.in.d.l.i.C.ne qs in ſua cā.ꝛ do.Abb.in.c.i.ſ.eo.ꝛ qō notaꝛ in.l. cū olim. de preſcrip.ꝛ in.c.ad audientiam de deci.ꝛ quod nota. Jnnocen.in.c.ad noſtram. de iureiuran. de hoc habitur alius docendi locus.

Nouit ille.

a ¶Judicare. Adde oēs doct. ꝛ ibi bar.i l. receptū. ff. ō a iuriſdi.om.iudi.ꝛ no. Bal. in.l.cum antiquiorib⁹ in antepenu.col.C. de iu. delibe.ꝛ facit.ad materiam qō elegāter voluit do. Lar. in cle. ij. q.ij. de re iudi. vbi oino videto qꝛ ingenue loquitur.

b ¶Phiſicorū. Colligitur iſtud dcm originaliter allega. loco tex.cō mē.xxij.qō videas.

Duit ille. Famosum quottidianū
n c.istud ꝛ pro sui enucleatione egeret sūmo ꝛ
excelso doctore ꝛ in vtraqꝫ censura facile ꝑn
cipe. Nihilominus legem illud ſm ꝙ deus supꝛem dabit nobis ꝛ hoc intendit. ¶ Laycus ratione peccati ꝛ
a maxime periurij vel pacis fracte coꝛam iudice eccleſiastico ꝙuenitur. h. d. ſm oēs vel sic ſm do. Abb. iudex ecclesiasticus potest ꝑ viam denūciationis euāgelice seu indicialis pꝛocedere cōtra quēlibet peccatorē maxime rōne periurij. ꝛ pacis fracte vl posset sic summari vltra alios scribentes hic. Si cā tpalis sit cōnexa iuri spūali pōt iudex ecclesiasticus ratione iuramēti cognoscere de feudo laycoꝛum. h. d. qō sic pꝛobo. † Certū est ꝙ cognitio iuramēti tanꝫ rei spūalis spectat ad iudicem ecclesiasticū
1 c. venerabilē de elec. c. quanto. ꝛ. c. quēadmoduꝫ de iure iurā. Tūc arguo sic. † Si principalis questio ꝛ incidēter
2 sic se habēt ꝙ ad positionē vnius sequitur positio alteri necessario sub eodeꝫ iudice terminanda posito ꝙ alias iudex cause pꝛincipalis nō possit se intromittere de incidēti. l. quotiēs. C. de iudi. c. latoꝛ qui fi. sint legi. sic est in pꝛopositio. lꝫ res sit feudalis ꝛ cognitio eius spectet ad dōm feudi. c. ceteꝛ. §. eo. tamen non pōt cognosci sup viribus iuramēti. nisi cognoscat sup pꝛopꝛietate ergo poterit iudex ecclesiasticus cognoscere sup ꝓpetate feudi. † Faciat etiaꝫ maioꝛ causa trahit ad se minoꝛē. ꝛ nō ecōtra. l. qm̄
3 . C. de oꝛdi. iudi. sed maioꝛ cā est cognoscere sup iuramēto qꝫ sup ꝓpꝛietate ergo vt tanꝫ causa pꝛincipalis ꝛ spūalis trahit ad se minoꝛez cām vt qōnē ꝓpꝛietatis. ꝛ p ꝓns ꝓbat hic formaliter ꝙ rōne iuramēti iudex ecclesiasticus indirecte cognoscit de feudo. ¶ Et si opponat ꝙ tex. dicit non intendimus iudicare de feudo doꝛ restringi pꝛincipaliter nō aūt icidenter qꝛ iudicando de iuramēto pꝛncipaliter in ꝓnam iudicat de feudo. ꝛ iudicio meo istō sum mariū est melius ꝛ elegantius allegabit iste tex. qꝫ p cōe sūmariuꝫ docētū. ꝛ vt meis deꝰ audacia vbis adduco cōsilium Jo. cal. positū in ti. de iudi. ꝓsi. ij. ꝛ adduco do. dōm cum in. c. cū. C. laycus de fo. cōpe. lib. vi. ꝛ est pars. c. nouit. §. de offi. leg. ꝛ. c. nouit. j. de app. ꝛ diuidit ſm Hosti. qꝛ pꝛimo se excusat papa ꝙ nō intendit iudicare de feu-
4 do. sed de pctō. ij. ibi nō igit ostendit † ꝙ rex nō doꝛ pꝛocessum ipsius pape ad iniuriaꝫ reputare. ꝛ hoc ꝓbat diuersis exēplis ꝛ testimonijs scripturaꝝ. tertia ibi ne igit pꝛobat ꝙ papa non debet hoc dissimulare ꝛ ꝓcludit sub triplici alternatiua ꝙ certus sit ipse rex ꝙ nisi obediat papa mādauit legato ꝙ cōtra ipsuꝫ ꝓcedat ſm traditaꝫ sibi formaꝫ. Sꝫ ſm abb. antiq. diuidit in qnqꝫ. scōa ibi nō igit. tertia sꝫ forsan. quarta ibi lꝫ. qnta ibi ne igit ꝛ vtraqꝫ diuisio bona est. Sequamur tamē pꝛimā legēdo per partes ſm do. Lar. hic pone casuꝫ vt in glo. i. ꝛ in ea. in
5 fi. pꝛelatis aūt mandat ꝙ sniam quā ferri contigerit obseruet alias cōminat ꝙ illos de inobediētia puniet vt in antiqua ꝛ in lra ibi ꝛ infra ꝓtinebat exoꝛdiū. † ¶ Nota ibi nouit ꝙ de supꝛemo oia sunt cognita. c. nouit de app. c. nouit. de offi. leg. est eniꝫ deus secretoꝝ cognitoꝛ. c. erubescant. xxxij. di. ꝛ in lib. apocalipsis scribit ego suꝫ scrutans renes ꝛ coꝛda. ꝛ in euange. dixerunt apostoli xpo. magister quādo hec oia ista fient qui respōdit. nō ē vr̄m scire tēpoꝛa nec momenta tēpoꝝ que pater posuit in sua ptāte. ꝛ faciat qō scribit in euangelio Joānis Jesus sciens omnia que ventura erāt super eum dicitur eni deus
6 sciens omnia. c. fundaméta. §. puide. de elec. lib. vi. ꝛ referunt hic scribētes ꝙ dicebat † Marcus varro omnia scire est impossibile. pauca scire nō laudabile faciat illō qō scripsit Cicero in. iij. officioꝝ maxima est admiratio sapientis copiose dicentis quē qui audiūt plus sapere ꝛ
7 intelligere qꝫ ceteros arbitrant. † Nihilominus ea q̄ scimus sunt minima ꝑs eoꝝ que ignoramus ſm themistium vt refert albertus de saxonia in pꝛimo physicoꝝ q. i. ꝛ Hieronymus in pꝛologo biblie hoc tm̄ scio. qō ne scio. ꝛ in. c. si habes. xxiij. qō. ij. ꝛ apud boetium in scōo nec sufficit intueri qō ante oculos situm est ꝛ apud ꝑm
b 8 i scōo methaphysice dicit † intellectus noster ita se habz ad manifestissima nature sicut oculus noctue ad lumen diei. ¶ Et si quispiam opponat. Nōne Jacob nūciauit filijs suis que ventura erant in diebus nouissimis vt apꝑaret genesis. xxxviij. c. ouz dixit congregamini filj mei vt annunciez vobis que ventura sint diebus nouissimis. respōde ꝙ illud excessit vires humanas ꝛ ex reuelatione dei habuit. Et si opponaꝫ nōne demones sciūt futura vt in. c. sciendū. xxvj. q. ij. respōde ꝙ sciunt ex causis ibi expꝛessis. ꝛ ex cōiecturis. ꝛ si opponaꝫ de eo quod habetur in libꝛis regum vbi demon in specie samuelis ꝓphete nunciauit regi sauli que ventura erant sup euz ꝛ filios eius. respōde ꝙ fuit ex reuelatiōe diuina p pctm̄ saul. vi de que dixi in. c. nouit. de offi. leg. ꝛ in. c. nouit de appel.
9 ¶ Ho. ibi perturbare † ꝙ iurisdictio eccl'iastica ꝛ secularis debēt se adinuicē adiuuare non aūt ꝓtendere ꝛ pturbare se adinuicē. c. imperatoꝛ. ꝛ. c. si duo. xciij. di. xxij. q. v. c. ꝓncipes seculi ꝛ. c. admistratoꝛes. c. cām que q fi. sint leg. ꝛ ideo pulcꝛe dixit Jnno. in. c. lz suscepto de fo. cō-
10 pe. † ꝙ si subditi impatoꝛis sint rebelles ꝛ iobediētes ipi pꝛincipi debet papa eum iuuare ꝛ domare rebellionem subditoꝝ ar. d. c. cum ad vex. ꝛ adduco qō pulcꝛe di-
11 xit bal. in. l. i. ff. de const. pꝛin. in. ij. col. † ꝙ duo sunt pꝛincipes supꝛemi. papa ꝛ impatoꝛ qui si conueniāt adinuicē oia possunt si dissonent quilibet potest in sua iurisdictiōe non in iurisdictione alterius allegat Jnno. i. c. ad abolēdam. de hereti. † Et ex hoc collige ꝙ lz iurisdictio tpalis
12 sit penes papam habitu nō tamē pōt pꝛiuare inferioꝛes sua iurisdictiōe sine cā qꝛ exercitium huius iurisdictiōis est pꝛorsus sibi interdictuz. ꝛ dicit hic do. anto. ꝙ dato ꝙ imperatoꝛ habeat habituz iurisdictionis a papa exercitium tamē mandato dei in tantū est illi appꝛopꝛiatum qō efficitur irreuocabile a papa ꝛ sic illā iurisdictionem
13 nō tenet vt delegatus alias illam reuocare posset quod inducit ad questionem † ꝙ si causa delegetur ab oꝛdinario confirmante superioꝛe vel de mādato superioꝛis ꝙ nō potest oꝛdinarius illam reuocare. ꝛ ita limitat. l. iudi-
14 ciū soluit. ff. de iudi. Ex quo infert do. ant. † ꝙ cum imperium romanū sit translatum in pꝛincipē confirmante papa ꝙ populus nō posset illam reuocare. de quo remittit se ad. c. que in ecclesiaꝝ de cōsti. ꝛ. c. lex est. ij. di. Tu adde ad pꝛimū dictum qō voluit Bal. in. l. rescripta. C. de
15 pꝛeci. impa. offe. vbi dicit † ꝙ illud qō papa ꝓfirmat nemo infirmat allegat. c. fi. x. di. faciat qō voluit Jnno. in c. decetero de re iudi. ꝛ Jo. an. in. c. cuz inter de elec. ꝛ lapus alleg. ix. ꝛ archi. in. c. pꝛesenti de offi. oꝛdi. li. vi. ꝛ qō voluit do. abb. in. c. ad audientiam de cōfir. vtil. ꝛ Bal. in. c. illud de maio. ꝛ obe. ꝛ do. Ange. in cle. qꝛ regulares de supp. negli. pꝛela. ꝛ ideo dixit do. dōnicus in. d. c. pnti-
16 † ꝙ si beneficiū est manuale ꝛ inferioꝛ illud confert ꝛ papa ꝓfirmat illam collationē ꝙ de manuali est effectuz pꝛpetuum. ¶ Et ex istis coꝛroboratum ē dcm̄ do. an. Sed latet hamus in escha qꝛ ista omnia ꝓfundunt p tex. in. l.
17 oium cōiuncta doctrina Bar. ibi. C. de testa. vbi dxit † ꝙ inferioꝛ fecit statutum ꝛ superioꝛ illud cōfirmauit ꝙ nihilominus inferioꝛ poterit reuocare illud statu tū lz ꝓfirmatū ergo. Vide tamē que pulcꝛe dixi in. c. cum accessissent de ꝓsti. Adde etiam Guil. de cu. in. l. non ambigit
18 . ff. de. ll. quem refert ibi Bar. vbi tenuit † ꝙ hodie populus romanus posset degradare impatoꝛem ꝛ aliq dicūt esse glo. sing. de hoc in. c. i. in ti. si de inuesti. inter domi. ꝛ vassal. lis oꝛiatur. Sed pꝛo certo illa glo. recte ponderata tenet contrariuz ꝛ ideo Bal. ibi dixit. Caueat sibi populus romanus a pꝛauis cogitatiōibus. ꝛ adduco tex.

a ¶ Laycus. Adde ad materiā huius tex. ꝑter oēs alios scribentes Oldra. in quodaz ꝓsi. icipi. Queritur an ecclesia ꝛ i ꝓs. lxxxvi. ꝛ vid i auc. de san. epis. §. si vo crimē. xvi q. i. statuimus xix. dist. qm̄. ꝛ xxij. qō. v. si nos quibus in locis hec pclusio no. habet.

b ¶ Intellect habet oꝛigialiter istud stupendum dcm̄ de quo supꝛa diximus allegato loco tex. cōmen. i. ꝛ ibi Auerroys qui exponit ipsum mirabiliter ꝛ hoc euenit ex ibecillitate intellect nostri nō aūt ipsius dei. qꝛ quanto aliquis est maioꝛ entitatis tāto est maioris cognoscibilitatis pꝛo quo vide subtilissimuz ꝓceptoꝛez meū in ꝓmo sen. in in pꝛologo. ꝛ per to. sit vide c. fundaméta. §. qd plura de elec. in. vj.

UVA. BHSC. IyR_275_2

contra guil.in.l.ij.C.de adop.facit.l.q̄ semel.ff.ō decre. ab ordi.faci.ꝛ qō voluit bal.in.l.fi.C.de.ll. Est tamē ve rum q̄ romani suis v̄tutibus meruerunt imperiū.xxviij. q.i.§.ex his ꝛ faciat qō scripsit illuminatus doctor aug. ix.de ciuitate dei deus inquit ostēdit in opulētissimo im/ perio romanoꝝ q̄ztuz ciuiles valuere v̄tutes ꝛc̄. ¶ Mo
19 ta ibi iurisdictionē nostrā † q̄ papa nō hꝫ vtrūqꝫ gladiū ꝑm do.Car.qui remittit se ad inferius dicēda.Tu pon/
20 dera qz hic est casus iudicio meo.q alibi nō reperit.† qa hꝫ aliquis hēat iurisdictionē in habitu sed non in actu ꝛ exercitio q̄ babetur pinde ac si iurisdictionē non habe/ ret.ꝛ p istum tex.videt sustentari glo. que reputaꝛ sing.
21 in cle.i.de priuil.que dixit † q̄ habens potestatē eligendi sibi ꝓfessorez nō pōt eligere sacerdotez sibi nō hñtem cu ram aiaruz in exercitio. Soleo tamen reprobare illā gl. in.c.significasti.de fo.compe.tene diligēter tex. istū men
22 ti ad hoc. ¶ Nota ibi nec venit ꝑm do.car.† q̄ de volū/ tate alterius possumus aliqd affirmare ꝛ hoc ex ꝓiectu/ ris ꝛ ita papa hic presumit ex preteritis ar.c.mandata de presump.ꝛ facit decisuz exordiū de p̄ncipio huius.c. ꝑm do.car. Ego autez dico q̄ iste tex.ab initio seculi pro
23 bat hoc vꝫ † q̄ voluntas regis presumit esse talis qualis de iure debet.ꝛ adduco simile qō voluit Bal.in.l.i.C.ō sacro san.eccle.in.v.col.† vbi dixit q̄ volūtas testatoris
24 presumit esse talis qualis de iure esse dz.ꝛ pulchre dixit idē bal.in.l.precibus.C.de impu.ꝛ ali.sub.in.xvij.colū.
25 † q̄ testator presumit velle ꝛ cogitare illud qō ius dispo nit allegat.l.si duo.ff.de acq.here.faciat qō dixit idē bal.
26 in.l.i.ff.de consti.prin.† q̄ nullam iniuriaz facimus p̄nci pi si eum reputemus bonuz ꝛ equū.imo maiestas sua cō seruaꝛ per ista duo noia in esse.l.ex facto.ff.ō vulg.ꝛ pu.
27 † ꝛ ideo oia mandata ꝛ rescripta p̄ncipuz intelligunt cū iusticia.nec presumit aliqd placere p̄ncipi.nisi iustum ꝛ
28 verū.† ideo cla de veritate semp in responsione p̄ncipuz videtur inesse.l.fi.C.si cōtra ius vel vti.pub.nō est ergo mirandū si papa hꝫ vsus est v̄.velit. ¶ Nota ibi cū dñs
29 dicat in euangelio † q̄ lex noui testi allegaꝛ a papa in de
30 cisionibus cāruz.ꝛ est rō † qz lex dei tanc̄ naturalis pre ferꝛ legi positiue.faciat glo.que reputaꝛ singu.in auc.vt
31 iudi.sine quoqz suffra.§.c̄c̄c̄ que dicit † q̄ diuine auctori tates possunt allegari vt leges facit.c.in omni negocio de testi.c.ꝛ si xp̄s de iureiuran.c.ij.de offi.ordi.c.certifi/ cauit de sepul.c.qualiter el.ij.de accusa.c.tua. de deci.c. cū esses de testa.c.deus omnipotens.ij.q.i.in qbus iuri/ bus papa ꝓsueuit allegare legē diuinamur. Nō est ergo miruz si nos qui hꝫ indigni iura legimus ꝛ docemus si se pen umero adducimus salutaria v̄ba pyssimi dñi nostri Jesu xp̄i. Sūt enim v̄ba salutis. ¶ No. ibi si peccauerit requisita in denunciatiōe euangelica.primū est vt frater tuus peccet in te.ꝛ dicit frater qlibet xp̄ianus.xi.q.iij.c. ad mēsam.ꝛ de multiplici fraternitate hꝫ in.c. Joānes ō regula.p Jo.an.ꝛ dicunt fratres qz vnum recognoscūt p̄rem p sacr̄m baptismatis.vt notaꝛ in.d.c. ad mensaz ꝛ forte adduci posset dñica auctoritas in passione sua duz dixit petro.tu autem ꝙuersus cōfirma fratres tuos.ꝛ ex
32 hꝫ inferꝛ † q̄ infidelis non pōt denunciari. Credit tñ do. Abb.q̄ infidelis denunciari pōt si peccat cōtra legez na ture vel cōtra legez suā in moralibus. ¶ Maz in istis ca sibus papa hꝫ iurisdictionē in eos vt notat Inno.in.c.q̄ sup his de voto.ꝛ ipsi dicunt proximi nostri quos debe mus diligere ꝛ lucrifacere quantū possumus rōne hūa
33 nitatis cum sint nostre nature pticipes.† ꝛ ideo appella/ tione proximi veniunt iudei ꝛ sarraceni ꝛ alij infideles. allegat do.Abb.tex.cum glo.in.c.i.de peni.di.ix.ꝛ licet pene hic ꝓtente non cadant in eos directe tamē possunt indirecte cōpelli vt in.c.post miserabilem.ꝛ.c.quāto de vsuris.ꝛ sic nō obstat.c.gaudemus de diuor.ꝛ ita hic re sidet do.Abb. Tu accurate considera istuz tex.in v̄si.lu/ cratus est aiam eius.quia p̄ro certo ꝓfunditur dcm̄ suū. ꝛ probo rōne demonstrabili. actus actiuoꝝ ꝛc. pb̄s in se

a ¶ Gladium. Vide ō ista.q. inter oēs fely. i.c.solite ad fi. in ver. ꝛ vide de maio.ꝛ ob. car.ccli. vbi ēt de donatione ꝓstantini mul ta habes ꝛ vi/ de ad materiā d.alex.ō imol. in ꝓsi. lxxxvij. in.ij.parte. ꝛ i ꝓsi.ij.in prima ꝑte ꝛ vide no uissimos scri bentes hic.

cundo de anima.tex.est in.c.venerabilē de elec.ꝛ sic eos possumus corrigere ꝛ denūciare ꝑm doctrinā euāgelicā quos lucrari possumus quo ad saluté anime.sed istō nō hꝫ locuz in iudeis sarracenis ꝛ similibus. qz hꝫ peccēt cō tra legem nature vel in moralibus legis eoꝝ denūciādo eos in foro ecclesiastico nō lucramur aias eoꝝ.aia enim
34 eorum depdita est ꝛ maxime aia iudeoꝝ † sunt eni peio/ res gentilibus ꝛ sunt peiores sodomitis. iuxta illud qō dixit xp̄s in euāgelio.tollerabilibus erit sodomis q̄ vo/ bis in die iudicij. Matthei.xi.c. Et ezechiel.pphetа scri psit.iustificabis sodomam.qō exponit Augustinus in.c. nōne.i.q.i.q̄ iudei sunt peiores gentilibus.cuz ergo aia eoꝝ sit omnino deperdita sequitur q̄ in eos nō cadit au
35 ctoritas ista xp̄i. † Naz ad eū casum ad quē non adaptā/ tur verba legis nō adaptaꝛ dispositio eius.l.iiij.§.totiēs de dam.infec.c.indēnitatibus.§.sed cū eos de elec.in.vi. l.quod ꝓstitutū.ff.de testa.mi.sꝫ v̄ba huius auctoritatis nō adaptātur ad istum casum vt demōstratū est.ergo nō adaptabiꝛ eius dispositio. ¶ Preterea adduco istum tex.in v̄.q̄ si non audierit sit tibi ethnicus ꝛ publicanus iudei enim regulariter dānati sunt ꝛ deperditi ita ꝛ alij infideles.sed tex.iste ideo habet eos pro peccatorib⁹ qz nolūt se corrigi.ergo ante istud peccatū cōtra legem na/ ture quod cōmittūt nō erant peccatores.sꝫ re vera ante ꝛ post dānati sūt.ergo do.abb.nō recte loqtur. ¶ Pō dero etiā istū tex.inquātū probat q̄ in dānatiōem tui est si nō moneas iuxta hāc doctrinā xp̄i sꝫ istud nō cadit in iudeis.qz nihil ad nos de his que foris sunt. Faciat etiā qz iste tex.fundat se ad lucrādam animā eoꝝ.sed aiaz eo rum lucrari nō possumus corrigēdo eos vt nō peccent cōtra legem nature.ꝛ ista tene mēti. ¶ Nota ibi si pec/ cauerit in te cōcordat.c.si peccauerit.ij.q.i.ꝛ dic in te.i. te sciente. Vel ꝑm Hosti.idest in dānationem tui si hoc celaueris ꝛ non monueris.ꝛ monitiōe nō proficiēte ec/ clesie nō denūciaueris. Vel expone in te qz te offendit vl lesit vt innuūt v̄ba sequētia.prima videt de mēte lr̄e licet ēt alie sint vere in se.ꝛ per hoc qō dicit in glo.iiij.que ex ponit lr̄am ibi peccat in eum idest offendit vel ledit.ꝛ hꝫ facit pro tertia expositiōe premissa. Dicit tamē gl.q̄ ali ter accipitur peccare in aliquē in illa auctoritate si pec/ cauerit.ꝛ in hoc videt sentire primā expositionem vt dī/ caꝛ in te idest te sciēte ꝛ hec expositio est cōis ꝑm.d.car. ¶ Nota ibi vade ꝛ corrige eum habetur Matthei. xviij.c.ꝛ in.c.si peccauerit.ij.q.i.ꝛ sic secūdū requisitum
36 est † q̄ fiat quedā secreta monitio in qua dz ostēdere pec catū suum monendo ꝛ obsecrādo q̄ desistat ꝛ peniteat. qz in actu nō adhibetur testis ꝛ poterit probari p iura/ mentū solius denūciantis ꝑm doc.hic. Et per istum tex.
37 dicit hic ¶ Pe.de anch.post alios † q̄ ōbitor est prius mo nendus anteq̄ ad iudiciū vocetur.ꝛ hoc de vrbanitate quadā in foro ciuili vt in.l.qdam hyberus.ff.de serui.vr ba.predi.in v̄si.te queso vt cū hybero loquaris.sed in fo ro pniali est de substātia ꝛ necessitate vt hic.ꝛ effect⁹ hu ius monitiōis est q̄ si fit anteq̄ reus vocet ad iudicium tūc nō sufficit q̄ vocatus ꝓfiteaꝛ debitū ad euitādam cō dēnationē expēsarū factarū circa citatiōem ꝛ libelli cō ceptiōem.secus si nō fuit prio monit⁹ sed statiz ꝓfiteꝛ.ita no.Guil.in.l.oēs.C.ō epis.ꝛ cle.seqū do. Ant.ꝛ.d.abb. ꝛ dicūt hoc procedere qñ reqritur interpellatio ad ꝓsti tuendū quē in mora.ar.l.mora.ff.de vsur.ꝛ.l.si ex lega/ ti causa.ff.de ver.ob.secus vbi mora cōmittiꝛ sine aliqua interpellatione vt in obligatiōe ad diē certā cōtractam. est enim qd sibi imputandum si adueniēte die non solue rit arg.c.potuit de locato.ꝛ.l.ij.C.ō iure emphi.ꝛ.l.ma gnā.C.de ꝙben.cōmit.stip. Ego adduco qō voluit glo.i
38 c.licet hely.de symo.ꝛ Jo.an.ibi dicētem † q̄ tūc reqriꝛ citatio de necessitate qñ dies nō fuit adiecta obligatioi. qz tunc reqritur interpellatio ad cōstituendū reū in mo/ ra. ¶ Cōclude aut obligatio est sine die ꝛ tunc nō ꝓsti/ tuiꝛ aduersarius in mora nisi moneaꝛ.l.si ex legati cā.ff. de ver.oblig.

de ver.ob.l.debitores.C.de pig.z si facit debitorez citari
ante interpellationē vī sibi teneri ad itereſſe qz temere fe
cit cum citari cū adhuc nō eſſet in mora ſed illa interpel/
latio iudicialis oz ſufficere ad ꝯſtituēdū reū in mora vt ſi
fateaī debitū fiat ſibi ꝓceptū de ſoluendo per no.in.d.l.
magnā.ſi vero dies appoſita eſt obligationi ſi actor z re/
us ſunt eius fori tenetur reus ſine aliqua interpellatione
39 offerre pecuniam creditori † quia dies interpellatur pro
a homine[a] vt.d.l.magnā z hoc caſu reus vocatus ad iudi
cium ſine aliqua interpellatiōe extraiudiciali teneī ad ex
penſas z ad oē intereſſe actoris.ſed ſi nō ſunt eiuſdē fori
tūc nō teneī reus ire ſpōte ad foz alteri⁹ ſed oz interpella
ri iuxta no.in.l.item illa.ff.de ꝓſti.pec.z vide Bal.in.l.nō
ignorat.C.de fruc.z li.expen.vbi dicit † ꝙ ſi actor fecit ex
penſas in recolligendo inſtrm a tabellione nō pōt recupe
rare illas ſi nulla cedente mora rei fecit qz ꝓus debebat
monere reū.ar.l.debitores faciat.l.i.C.de execu.rei iudi.
in ver.nimis prope marcelle agis niſi eſſet in mora p iter
pellationē dict.l.traiecticie.§.de illo.ff.de ac.z ob.z facit
ꝙ voluit Bal.in rub.z in.c.i.§.eo.z in.d.l.qdam byber⁹
z facit ꝙ voluit Ange.in.l.ſi manumiſ.C.de obſequi.vbi
40 dixit † ꝙ monitio de iure ciuili eſt de honeſtate ſed de eq
b tate canonica eſt de neceſſitate[b] z vide eundē in.l.i fidei
cōmiſ.ff.de vſur.z in.d.l.debitores.C.de pig.per Spe.in
ti.de prepa.iudi.§.i.v.porro.z dicas ꝙ citatus nō tū mo
nitus extraiudicialr cōparet in iudicio z ꝓfiteī petita tali
caſu ꝓfeſſus nō pōt ꝓdēnari in expen.citationis vel libel/
li qz iputandū eſt creditori quare nō monuit ꝓſumere.n.
debuit reum ꝓfeſſurū debitū ergo fuit in culpa merito p/
dit expenſas aut reus negat z tunc quictus per ſniam oz
in oibus expēſis ꝓdēnari ēt libelli qz iudex ꝓſumere oz il/
lum reū negaturū debitū extraiudicialr ſicut negat iudi
cialiter iſtud fuit pegrinū dcm Guil.de cu.i l.edita actio
41 .C.de edē.qō refert z ſequit Ang.in.d.l.debitores. † ſed
pone ꝙ actor dicit ſe mouiſſe debitorē extra iudiciū ſz de/
bitor negat cui incūbit onus ꝓbandi debitori neganti an
creditori affirmanti dic debitori negāti qz ꝓſumptio eſt,p
creditore ſing.eſt caſus in.l.fideicō.ff.de vſur.vbi dic tex.
42 cōiter accidere ꝙ debitor interpellat debitorē † ſed loc⁹
a cōiter accidētibus tranſfert onus ꝓbandi in negantem
vt eſt glo.ſolēnis in.l.neqz natales.C.de ꝓba.ergo z iſta
menti cōmenda.Tertiū reqſitū ꝙ ſi nō adimplet vel deſi/
ſtat adhibeatur vnus vel duo teſtes coram qbus fiet ſcōa
monitio z iſta poterit ꝓbari per illū teſtē z p iuramentū
denūciantis vt in.c.in oi negocio de teſti.Quartū reqſitū
eſt ꝙ poſtea fiat denūciatio eccleſie.i.ꝓlato ſuo.Quintuz
reqſitū eſt ꝙ cora ꝓlato ꝓbet denūcians peccatū illius z
43 ſe obſeruaſſe formā in denūciando.† Ex quo infertur ꝙ
vbi ad ſubſtantiā alicui⁹ actus reqrīt certa forma fundās
ſe ſup illo actu teneī ꝓbare formā illā ꝓceſſiſſe actū.Ego
adduco ꝙ voluit Bar.in.l.ſi is qui.ff.de iure fiſ.z in.l.cū
actū.ff.de nego.geſt.z qō voluit glo.in.c.venerabilibus
ad fi.de ſen.excō.li.vi.z qō no.Jo.an.in.c.cū ſint partiuz
44 de reg.iur.in.vi.vbi dicūt † ꝙ ille q petit abſolutionē ad
cautellā oz probare ſe ꝓus appellaſſe z adduco glo.in.c.
abbate ſane de re iudi.lib.vi.z qō voluit Bar.in.l.nō ſo-
lum.§.ſed vt ꝓbari.ff.de no.operis nun.z in.l.an eandez
§.actiones.ff.de excep.rei iud.z facit.l.de rebus.C.de do
na.ante nup.z.l.matrez.C.de ꝓba.z qō voluit Cōpoſt.
in.c.cum dilecti de elec.z qō habeī in.c.humana.§.ſivero
45 vocatis de ap.† vbi volens ꝓbari validitatē ſue appella
tionis oz ꝓbare illā ꝓceſſiſſe lapſum.x.diez cū talis prece
dentia ſit fundamētū validitatis hmōi. Ad.ibi in oze
duoz vel triū concordat.c.cū eſſes z.c.relatū de teſta.c.in
omni negocio de teſti.z dic duoz.i.tui z alterius triuz.i.
tui z duoz z ꝙ dicit oē vbū.i.ois ꝓbatio admonitionis
facte ad pniam pagendā. Ad.ibi fit ethnicus z publi
46 canus † ꝙ cū publicis peccatoribus nolētibus corrigi nō
47 debemus ꝓuerſari z ſm Jde.hiſpa.† dictio ſicut hic po
ſita nō iportat oīmodā ſimilitudinē qz licitū eſt loq cū gē
tilibus ſed nō cū excōicatis.xi.q.iij.c.cū excōicato ſunt tñ
ſiles in hoc qz vterqz a ſacris erit ſepādus.Et ex iſto tex.
48 colligit hic Jde.de anc.† ꝙ ſi qs nō pōt conſequi ſibi de/
bitum p iudicē pōt dicere ſibi ius z hoc mō pñt intelligi
illa verba ſm eū ſit tibi vt ethnicus z publicanus z addu
cit ēt rōnem qz qñ deficit ſupior vel nō pōt de fcō miſtra/
ri iuſticia licitū eſt bellū.c.cū olim de reſti.ſpo.c.dilectus
de ap.c.ſicut de iureiur.Tu tempa iſtud dictū.d.Jde.niſi
oriretur ſcandalū qz tunc qs nō poſſet ſibi facere iuſticiā
ſingu.dictū fuit Jnno.in.c.olim de reſti.ſpo.z vide elegā
49 tem glo.in.c.ius gentiū alꝯ ius militare prima diſ.† z dī
ethincus ab ethna monte qui eſt in arabia vel ſm alios
in ſiſcilia vt ſcribit Seneca epla.l.i.in principio.de quo exit
riuulus fulſuris z continue viget ignis z ſic iſti erunt in
igne continuo vel ſm Hug.dī ethnicus ab ethnos qō eſt
gentis.tales ergo merito ſunt euitandi z ꝓbatur hec ex/
poſitio.i.q.i.nōne vbi tex.exponit ethnici.i.gentiles dicū
tur eni infideles gentiles qz ſunt dūtaxat geniti z non re/
generati baptiſmate z quelibet expoſitio eſt bona vñ tñ ꝙ
qlibet dicaī ethnicus ab illo monte q inveritate eſt in ſiſci
lia ſm.d.Abb. Ego adduco illud qō ſcribīt apud Lu
50 canū in primo dū dicit ſeruilia bella ſub ethna † z diſtat
iſte mōs in ciuitate catanee per.xiij.miliaria z eſt mons
valde fructiferū z hz os latiſſimū z ꝓfundiſſimum ita ꝙ
51 terminus z ſolum eius nullo modo videri pñt † z ex illo
monte vt refert.d.Abb.a tpe beate Agate vſqz ad hodi/
ernum diē bis exiuit ignis z multa mala z fere incredibi
lia fecit per loca in qbus habuit tranſitū z longe deterio
ra feciſſet niſi fuiſſent merita btē Agathe qz cum eis reli
quijs z cū ſūma deuotiōe ppls abijt obuiā vt ferī ab aliq
bus maxime ex narratis in vita patrū vbi ſcribīt ꝙ ibi ſit
os inferni qō ſatis teneri pōt tenendo ꝙ infernus ſit ſub
terra.de quo vide tex.cū glo.xxiij.q.iij.c.hec aūt z appel
latur excōicatus ethnicus quaſi dānatus qz niſi reſipiſcat
ꝑpetuo erit in igne vnde oēs gentiles z infideles pñt dici
ethnici iſto reſpectu z ſic pōt intelligi.c.nōne.i.q.i.publi/
canus aūt dī quaſi publice peccans ſm Jo.an.z dicit ꝙ
52 olim † oēs exiſtentes ꝑ legē iudeoz appellabantur publi
cani quaſi peccatores.z ideo dī in euangelio quare cum
publicanis z peccatoribus magr vr manducat z bibit.
53 Ad.ibi z rex anglie paratus ſit † ꝙ denūcians oz hſe
paratas ꝓbationes z tunc pro eo preſumit argu.huius
tex.z.c.lras de reſti.ſpo.ſicut econtra preſumitur contra
ipſum ſi querit diffugia.c.nullus de preſump. Ad.ibi
ſufficienter oſtenderit ꝙ rex francie peccat in ipſuz qz ſm
d.Abb.eſt ḃ caſus ſing.ꝓiuncto.c.pervenerabilē q fil.ſint
54 legi.† ꝙ iudex ſeculare ēt nō recognoſcens ſuperiorē nō
pōt via directa ꝙueniri coram papa.ḃ enim papa excuſat
ſe iſtud facere rōne peccati z per viā denūciationis z tñ
rex francie nō recognoſcit ſuperiorē in tpalibus vt in.d.c.
venerabilē lz Jnno.dicat ꝙ de iure iſto ſubeſt pape ſz iſte
tex.facit in oppoſitū cū dicat potuit ſe ſubijcere z allegat
55 qō no.Bar.in.l.i.C.ne qs in ſua cā vbi dixit † ꝙ nō reco/
gnoſcens ſuperiorē pt eſſe iudex in cā ꝓpria z ſic nō ſubijcīt
pape.ceſſat eni rō lr̄e ſi non arguīt eius peccatū nec ob.c.
lz de ſuſcepto.j.titu.i.vbi in defectū imperij ſuccedit papa
qz oz itellīgi quo ad illos in qbus impator hz iuriſdictio
56 nem † qz ſubrogatus nō oz plus hre q̄ ille in cuius locuz
ſubrogaī cle.i.de ſup.neg.prel.c.nuper de do.poſt dinor.
reſti.rīa is qui lib.vi.c.qm̄.x.di.vbi de impatore non ap/
pellatur ad papā.ita reſidet.d.Abb.z pro certo pulchre
loquīt z ita vt tñ virū decet.ſed mihi vī ꝙ defecerit illu/
ſtre ingeniū eius nā ſi dictū eſſet verū ſequereī qdā erroz.
Nam ſi ſecularis ꝓnceps nō recognoſcēs ſuperiorē nō poſ
ſet directavia ꝙueniri coram papa ſequereī ꝙ eſſet accepba
lus z ſic eēt ſine capite ꝙ eē nō oz.c.nulla.xciij.di.z ideo
ſi nō ſubeſt impatori in tpalibus vī ꝙ ſubſit pape ne ſit ac
57 cephalus z ſi ſubtilr pōderet iſte tex.ꝓbat † ꝙ rex frācie
recognoſcit ſuperiorē ex eo qz ſic dī ꝙ papa cognoſcit de
hac cauſa feudali non ratione feudi ſed ratione peccati.

[a] Pro hoc dic iſtā ꝛcionē eē verā ſi eſt le
galis z tacita
vt.l.ij.C.de iu
re ēphi.z tz.d.
Alex.de imo.i
l.vinū.ff.ſi ce.
pe.z in.l.ſi ita
ſtipulat⁹ de v.
obli.ceteras li
mitatōes vide
p Bar.i.l.i.in
fi.ff de pe.leg.
z i.l.ex empto
§.deniqz.ff.de
act.emp.z per
alex.in l.ſi vn⁹
§ i.de pac.

[b] Deneceſſi
tate.adde ſpe.
in ti.de denūc.
§.ij v.itē oppo
nitur z ſeq.z
qualr ab ipſa
monitiōe quis
appellet.Vide
ſpec.i ti.de ap.
§.i.vſq; a moni
tione.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ergo sequit̄ q alteri subest rex francie ꝛ ille erit impator esset accephalus qđ nō dām vt in.d.c.nulla rōne ꝛ p ꝓns ꝓbaī ħ q ipse subsit impatori de quo an sit verū vide qđ no.in.d.c.pvenerabilē. Hec est verū dcīn Bar.in.d.l.i.q laycus nō recognoscens supiorē possit esse iudex in cā sua ꝓpria vt recte demonstraui in.c.precedenti. Et ego aliter
58 intelligo istū tex.ꝛ ex eo colligo † q vbicunq; regulr non cōpetit iurisdictio iudici nisi rōne certe qualitatis q nisi prius ꝓstet de illa qualitate per ꝓbationem sufficientē nō test talis iudex iudicare. nam pape nō cōpetebat iurisdictio supra regem nisi rōne peccati. opꝫ ergo q probetur peccatū sufficiēter vide.c.cū dilecti de accu.in ver.sufficiēter probauit. opꝫ ergo q probetur peccatum sufficienter.
59 † Et per hoc dico q nō sufficit probare peccatū per vnuꝫ testē cum delatiōe iuramenti iuxta no.in.c.fi.de iureiurā. vide.c.cū dilecti de accusatio.in versi.sufficienter ꝓbauit. ꝛ ꝑm hoc dico hic probari aperto ore dictum Joā.an.in c.romana.§.ꝑbentes de foro compe.lib.vi.de quo dicto fecit festum Bal.in.l.prescriptione.C.si contra ius vel vti
60 li.pub.vbi dixit † q non sufficit probare fundamentū iurisdictionis per vnicū testem cū delatione iuramenti q; ꝓ certo hic est casus formalis inq̄ztum dicit sufficienter ostēdere ꝛ adduco.l.fi.in versic.sufficiens instructio.C.vbi de
61 cri.agi opꝫ vbi probatur † q qñ lex requirit aliqd sufficienter ostendi nō sufficit ostendere per vnum testē cum delatione iuramēti. Faciat qđ scribit̄ ibi per docētes quinimo plus dico q hic est casus multū sing.quē nouissimus
62 ego considero † q lz iudicium sit agitandum de plano ꝛ sūmarie intelligit̄ respectu dilationū nō respectu ꝓbationis. ꝓbatio.n.ꝺz esse sufficiens ꝛ plenaria hoc probat iste tex.hic ꝓiuncto ver.de plano ꝛ sic est hic casus pro eo qđ voluit Bal.in.l.prescriptione.C.si ꝯ ius vel vtili.publi.in
63 pe.carta in ver.aduertatis vbi dī † q ꝓbatio sūmaria intelligitur respectu dilationū nō respectu testium adduco .l.in crimine.ff.de adulte.c.qualiter.§.ꝺz in versi.scrutari debet veritas de accusa.l.pe.C.depositi.ꝛ quod ibi voluit Bar.c.i.de collu.detegen.glo.in.l.qui bona.§.dāni.ff.de dam.infec.quaꝫ allegat Bal.pro singulari in.c.i.de mu. peti.tene menti q; sunt de penetralibus iuris. Et plus cōsidero nouissimus ego q hic est casus pro dicto Jnno.ħ q allegat Bal.in.c.si quis per triginta in ti.si de feu.fue.
64 ꝓtro.vbi dicunt † q vbicūq; recurrit̄ ad iudiciū ecclesie i defectum fori secularis q opꝫ q quis ꝓbet suam intētionem plene nec sufficit vnus testis cum delatione iuramenti quare ego dico q hic est casus tene menti. ¶ No.ibi superna dispōne vocati q papa est vocatus ad regimen vniuersalis ecclesie a deo.c.ad honorem de auctoritate ꝛ vsu pal.c.solite de maio.ꝛ obe.ꝛ per totum de transla.prela.ꝛ faciat qđ scribit dñica veritas Luce vlti.c.donec inquit virtutē induamini ex alto. ¶ No.ibi mandatum di
65 uinum q papa dicit † q cum sit vocatus ad papatum a deo teneī facere ꝑm mandatū ipsius dei. Ex quo infero q
a papa nō pōt facere legem contra ius diuinum[a] ꝛ sic ius ipsius dei.c.inferior.xxi.dis.c.cum inferior de maio.ꝛ ob.
66 ꝛ sic sequit̄ † q eodem modo vocati a papa ad regimen ecclesie nō possunt disponere cōtra ius canonicū editum ab ipso papa. ¶ No.ibi coram vobis sufficientem rōnez ostendat q; probat duo. Unum est q probō ꝺz fieri iudici ꝛ sic nō notario ad hoc adduco tex.in.l.si qñ ꝛ i.l.nos .C.de testi.ꝛ.l.i.C.de condi.ob tur.cām ꝛ in.l.fi.ff.de lib. agno.c.statum.§.cum tu vero de rescrip.li.vi.c.plerique.ij. q.vij.c.inter ceteras de rescrip.glo.in.l.iubemus.C.de li. cau.ꝛ in.l.instar.C.de iure fis.lib.x. Secundum est q excusatio ꝺz esse sufficiens alias non excusat.c.cum dilecti ꝛ ibi glo.de dolo ꝛ ꝓtu.ꝛ dicit Hostiē.q papa hic dixit de sufficienti excusatione q; rex iam ꝓposuerat quādam exceptionem quā nō pmittebat examinari nec super ea ꝓnunciari vt apparet hic in fi. Tu pōdera q; pmo hic dicit q rex anglie erat paratus ostēdere sufficiēter q rex francie peccabat in ipm. ideo papa hic statuit q rex francie ostē-

a ¶ Jus diuinū. Vide fely. in.c.fi. in vlti. col.in ꝟsi.ꝛ vt plerūq; ꝺ ma. ꝛ ob.car.cclx. ꝛ in.c. que in ecclesia in. vij. col.circa fi. de cōsti.car. xxv. ꝛ multa q̄ ad d.andr.de ista materia adiecimus in apostillis.

dat sufficientem excusationem ꝛ ista est veritas quare requirit excusationez sufficientē ꝛ sic ꝓbat iste tex.q ad hoc
67 † q vna ꝓbatio sufficiens tollatur regritur alia sufficiens
68 facit.l.diuus.ff.de in integ.resti. ¶ No.ibi de feudo † q cognitio feudi spectat ad dām de quo in.c.ceterū.§.codē. ¶ No.ibi nisi per spāle priuilegium vel contrariam con
69 suetudinem † duo tribuentia iurisdictionē.s.priuilegiū ꝛ ꝓsuetudo ꝛ sic duobus modis iurisdictio cōpetēs de iure cōi modificaī ꝓpter priuilegiū ꝛ ꝓriā ꝓsuetudinē ꝛ dicit hic.d. Pe. q consuetudo dat nouā iurisdictionē ꝛ minuit antiquā. Si ergo vnus ħz generalē iurisdictionē ꝛ aliꝰ longo tpe vsus est in certis capitulis modificaī in ipsis iurisdictio vlis allegat qđ no. Jnno.in.c.vehemens de prescrip. dictum istud est pulchrum. Tu allega.c.auditis de prescrip.vbi ille abbas ꝓscripsit ius epale in loco q videt illud abdicasse in totū epō adduco tex.in.l.i.C.de cano.ꝓsta.lib.x.ꝛ ibi hoc voluit Ang.ꝛ.c.irrefragabili.§.excessus de offi.ordi.ꝛ in.c.ceterum.s.eo.c.quāto ꝛ.c.cum ab ecclesiaꝝ de offi.or. ¶ Adduco.c.cum ꝓtingat de fo.com
pe.ꝛ qđ ibi voluit.d.Anto.ꝛ q hī in.l.ꝓsulta.C.de testa. ꝛ in.l.repetita.C.de epis.ꝛ cle.ꝛ isti sunt meliores tex.de iure ad banc mām sed in ꝓriū fortiter facit.l.i.C.de offi.ꝓfec.vrb.ꝛ q ibi voluit Bar.ꝛ tex.in.c.per hoc de here.li. vi.ꝛ voluit.d. Pet.in.c.tibi qui de rescrip.vide que dixi i c.studuisti de offi.leg.vbi multū eleganter examinaui hāc mām ꝛ ex eo q hic dicit de ꝓsuetudine arguit ħ Abb.antiquus pro hoibus de monte pesulano q sub rege nō rīdeāt ſz sub epō cū est qđ inter regē ꝛ eos q; sic diu fuit ser-
70 uatum. ¶ No.de peccato † q ad papā spectat cēsura ꝺ pctō ꝛ exponit pe.censura.i.cobertio subaudi ꝛ cognitio de pctō ꝛ dic de pctō.i.de violatiōe pacis ꝛ iuramēti als
71 de pctō cōmisso in regē anglie. ¶ No.ibi quēlibet † qđ qlz est subditus pape rōne peccati ꝛ dicit Hosti.quēlibet directe si est in ecclesia si est extra ecclesiā indirecte.ij.q.i. c.multi.c.de terris de deci.c.post miserabilem de vsuris.
72 ¶ No.ibi nō igit̄ hic ꝓbat exēplo lege ꝛ rōne † q papa pōt cognoscere ꝛ q rex ꝺz in hoc se submittere romāe ecclesie sup hoc in quo est submissus velit nolit ꝑm Hostiē.
73 ¶ No.ibi iniuriosam † q nemini facit iniuriā q vtit̄ iure suo.c.cū ecclesia de elec.ꝛ ibi sunt ꝓcordantie. ¶ No.ibi cū valentianus arg.ab exēplo de sta.mo.c.cū ad mōasterium.§.prior † q impator in spūalibus nō solū est subiectus pape sed ēt epō loci.c.duo sunt.xcvi.dist.facit qđ no.
74 in.c.oēs de maio.ꝛ obe.ꝛ in.c.ois de pe.ꝛ remis. Ex qbꝰ apparet q ēt suo pstytero parochiali subiectus est. † Ex
75 his cōprehendit̄ ꝛ cognoscit̄ excellentia dignitatis eccl'ie ꝛ sacerdotalis ad regalē secularē ꝛ nullus ck'icus q̄tūmi nimus sit subicūs impatori vt.c.cū nō ab hoie.s.e.iō dicit glo.in.d.c.duo sunt q nulla dignitas secularis est filis sa
76 cerdotio facit.c.duo sunt gña.xij.q.i. † vbi sacerdotes sūt reges facit.c.cū ex iniuncto de hereti.vbi sacerdotes sunt dij facit qđ ibi voluit.d.An.ꝛ sic impa.subdit se pape.ergo multo magis rex.ꝛ ad ħ q̄ttidie alle.iste text. ¶ No.
77 ibi hoies † q hō exñs in dignitate delinquēs dī delinqre vt hō qđ facit ad illud qđ statuēs ligeī suo statuto de quo no.i.c.ij.de pst.li.vi.ꝛ i.c.i.de rap.ꝛ dicit Host.pħ apparere excellentiā dignitatis sacerdotalis facit illud valerij in li.i.de religiōe.religiōi inqt cessit impiū ꝛ dicit ħ hoies
78 † q; gñaliter nemo sine crimine viuit. ꝓclusit.n.deus oia sub pctō vt oibus miſeī ō pe.dis.i.si.n.inqt. ¶ No.ibi necio
79 q impa.excōicari pōt a quocūq; epō in cuius dyocesi exi stit ꝑm Pe.ō ancha.est sing.no.ꝑm.d.Card. ¶ No.ibi
80 medicaméta q pnia dī medicamentū ꝛ hec medicamenta sūt diuersa de pe.c.oēs.§.si qs ꝛ qñ medicaméta nō ꝓ sunt ferro ignito opus est q; forte vulnus est cācrosum.i. q.i.c.repiunt̄ ꝑm Goff.ꝛ Host.facit illud Quidianū sed imedicabile vulnꝰ ense recidēdū est ne ps sincera trahaī. ¶ No.ibi ex gñe forsan ex psona mris.nā vt alꝭ dic̄ hoc. papa ignorauit originē istiꝰ regis quē ħ narrat ſz ō eo pt
81 videri in Spe.historiaꝝ.li.xvij.c.iij.† ꝛ sic ille dicitur de genere

genere qui est de stirpe ꝛ vī hoc ꝓcedere ēt si ꝓcedat ex
ꝑsona mr̄is hoc tñ nō ꝓcedit qꝛ filij denoiant ex agnatio
ne ꝑiis vt.l.exēplo.C.de decur.li.x.facit.l.i.ff.de iur̄ imu.
82 † vbi appellatiōe gr̄is nō veniūt nati ex feia vide q̄ dixi i
83 c.raynutius de testa.† Et no.q̄ qlz ꝑsumit̄ scire fcā ꝓiun-
cti sui.l.octaui.ff.vñ cogna.l.de tutela.C.de in integ.rest.
mino. ¶ No.ibi lite hñs.s.reus qꝛ sequit̄ ō actore ibi pe
84 titor de quo min⁹ videbat̄ † cū fauorabiliores sint rei q̄m
85 actores.l.fauorabiliores.ff.de reg.iur. ¶ † No.triplicez
ptē litis exordiū ꝓsecutio ꝛ snia dr̄ exordiū ante lit.ꝓtest.
vel q̄n lis ꝓtestat̄ curriculis decursis datis inducijs ad de
liberandū post lit.ꝓtest.perorat̄ aūt ꝑ alt̄atiōes. ¶ No.
86 hic † q̄ in iudicio seculari in q̄cūq; ꝑte iudicij qs grauet̄
recursus pōt hr̄i ad iudicē ecclesiasticū qō est intelligēdū
vbi adest mā pcti vel q̄n deficit iudex secularis vel est ca
87 put ꝓuincie. Et ꝑ hoc dicit.d.An.patere † q̄ vbi appel
latur ad ecclesiā attendit̄ q̄litas tribunal̄ iudicis ad quez
ꝛ nō iudicis a quo vt possit appellari ante snias ꝛ ad hoc
alle.c.lz de fo.cōpe.Ego addo q̄.d.Anto.in.c.q̄ clericis
J.de fo.cōpe.dixit in foro ecclesiastico attēdit̄ ius canoni
cum q̄n cām hz de ꝑse.secus si accidental̄r puta ex ꝓroga
tione vel recōuentiōe qꝛ tūc seruabit̄ lex fori nālis ꝓuenti
vel recōuenti qꝛ dz attendi cā nālis ꝛ nō accidētalis i his
q̄ ꝓcernūt decisionē litis.l.q hēbat.ff.de tutel.c.reqsiti de
testa.alle.Spe.in ti.de ꝓsti.§.i.ver.si vo.sed Specu.vī ibi
sentire oppositū alle.ēt.iij.q.viij.c.cui⁹ in agendo ꝛ host.
88 in sūma de testa.vbi dicit † q̄ si layci litigant corā iudice
ecclīastico ex iur̄ dictōe ꝓrogata iudicabit̄ hz ius canōicū
qꝛ pinde est ac si hr̄et iurisdictionē ordiariā sup eos.l.i.ꝛ
ij.ff.de iudi.de hoc diceꝫ ibi qꝛ passus est dubita. ¶ No.
89 ibi ad eꝑoꝛ iudiciū † q̄ gesta fcā corā vno iudice faciunt
fidē corā alio ad quē hr̄ recursus vel ad quē appellat̄ fac̄
c.cāmq; de testi.vide glo.Ly.ꝛ Bar.in.l.is apud quem
.C.de eden.Bar.in.l.ij.ff.de iudi.sol.ꝛ in.l.ij.C.de fruc.ꝛ
lit.expen.ꝛ in.l.gesta.C.de re iudi.Bal.in.l.fi.C.de test.
d.Anto.in.d.c.cāmq;. ¶ No.ibi qꝛ ptās nr̄a nō ex hoie
90 † q̄ ptās pape est a deo imediate qꝛ dixit Petro qōcun
q̄ ligaueris ꝛ c̄.c.solite de maio.ꝛ obe.Idē dicit hic glo.
de impio q̄m glo.bene no.facit auc.qūo dz epi.in ꝓnc.dicit
tñ Hosti.q̄ nō hz tam dignā ꝛ gñalē ptātez q̄m papa vide
originē pape.xvij.dis.§.hinc ꝛ.xxi.dis.§.i. ¶ No.ibi nul
91 lus sane mēti qꝛ ꝓbat † q̄ sermones nr̄i debēt adaptari
rebus sensatis ꝛ intellectu fluētibus teste Aueroy.ꝛ Ari
sto.ꝛ ꝓbat̄ in.l.si ita quis in ver.q̄ nemo sanus loquere-
ff.de euic.ideo dixit Bal.in.l.i.C.de ser.fugi.fuisse oli cas
satam quādam inqsitionē tanq̄m nō verisimem in qua dice
batur q̄ famulus mādauerat dño facit.l.milites.§.dz.C.
92 de q̄nibus † qꝛ illud nō est visile q̄ est q̄dā falsitat̄ ima
go facit q̄ voluit idē Bal.in rub.de ꝓba.ꝛ in tracta.sci
smatis ꝛ in.l.fi.C.de edic.diui adria.facit tex.in.c.i.de cō
93 suetu. ¶ No.ibi quēlz xp̄ianū † q̄ lz xp̄ianus ratiōe pcti
mortalis est de foro ecclesie ꝛ ad hoc quottidie alleg.iste
tex.ꝛ dicit Hosti.q̄ negat se xp̄ianū q negat hanc ptātez
c.solite ad fi.de ma.ꝛ obe.dicit ēt q̄ vltra correctionē ec
lesie nihilominus tpalis ptās secularē penā infliget.xxiij.
q.v.c.sunt quedā ꝛ.c.rex dz ꝛ dic vt no.in.c.de his de ac
cus.vide tu.c.felicis.§.fi.de pe.in.vi.ꝛ Jo.an.ꝛ alios ꝛ ꝑ
Hosti.in.c.i.de offi.or.ꝛ in.c.tue de ꝓcur.ꝛ Jo.an.i.c.ij.
de ꝓsti.li.vi.facit.c.fi.de malefi.ꝛ per.d.Pe.de ancha.in
c.cōquestus.J.ti.i.ꝛ in.c.ij.de adul.ꝛ i.c.cū sit.J.ti.i.ꝛ bal.
in.l.plz.C.de sa.san.ec.ꝛ in.l.i.C.de sum.tri.ꝛ in.l.officia
les.C.de epis.ꝛ cle.ꝛ Lap.Abb.in.c.i.de vsur.li.vi.ang.i
repe.l.si vacantia.C.de bo.vac.li.x.ꝛ Bal.in.l.nullū.C.
de sum.tri.Hoder.in.c.i.de cri.fal. ¶ No.ibi magnum
94 † q̄ in admistrāda iusticia ꝛ in alio ꝓsequēdi ꝛ ad fi.cor
rigendi pctm̄ nō est exceptio ꝑsonaꝝ imo sic iudicabitur
magnus sicut puus auc.de mona.§.i.q̄ ꝓcedit in his que
sunt de mera iusticia qꝛ nec apud deuz nec apud hoies est
acceptio ꝑsonaꝝ.Sed in his que sunt ex mera gr̄a est ac
ceptio ꝑsonaꝝ ꝛ apud hoies ꝛ ēt apud deum.deus.n.tre
mendus plus facit gr̄am vni q̄m alteri vt dixit glo.sing.in
l.i.ff.de postul.ꝛ ibi Bar.faciat q̄ voluit By.in.c.i iudi
cijs de reg.iur.lib.vi.ꝛ ēt adde q̄ respectu dignitatis ali
q̄n qs plus punit̄ ꝛ aliq̄n minus ꝓ quo vide gl.ꝛ doc.i
c.cum qdam de iureiur.ꝛ in.c.hō xp̄ianus.xl.di.ꝛ Bar.i
l.fi.ff.de re.diui.ꝛ Bal.post Guil.ꝛ Ja.bu.in.l.nemo.C.
de sum.tri.ꝛ in.c.i.§.si qs vero de pa.iur.fir.Bar.in.l.ca
pitaliū.§.serui.ff.de pe.Bal.in.l.milites.C.de q̄.ꝛ q̄ hz
in.l.desertorē.§.pena.ff.de re mi.l.pedius.ff.de incen.rui.
95 cum si. ¶ † No.ibi vt peccatorē reuocem⁹ finē correctio
96 nis peccati vt qs a vicio retrahat̄ ad virtutē. ¶ † No.q̄
pax ē vinculū charitatis.charitas.n.ē dilectio dei ꝛ ꝓxi
mi ꝑm pet.ꝛ cū charitas sit spūalis virtus qua saluamur
ꝛ fides ideo circa pacē spūalius cognoscit ecclesia.c.vene
rabilem de elec.c.i.ꝛ ij.de treug.ꝛ pace ꝛ est pax ēt hosti
seruanda.xxiij.q.i.c.noli.ꝛ.c.Joānes ibi tamē non dr̄ de
caritate sed de fide sed facit in argu.melius tamen facit il
lud.c.ad hoc q̄ pax est seruāda ꝛ quo ad illud de chari
tate dicit pe.q̄ charitas ē dilectio dei ꝛ ꝓximi ꝛ cū cha
ritas sit spūalis virtus qua saluamur de pe.di.i.charitas
ideo circa pacē spūalius cognoscit ecclesia ꝑm Hostien.
97 ¶ † No.q̄ causa iuramenti est fori ecclesiastici de quo i
glo.facit.c.cum laycus de foro cōpe.lib.vi.ꝛ colligit Jn
98 no.ex hac lr̄a † q̄ crimen pacis fracti ꝛ periurij directe ꝑ
tinet ad ecclesiā.Idem dicit de crimine symonie sacrilegij
vsuraꝝ hereſis ꝛ separatiōis mr̄imonij quo ad thorum ꝑp
adulterium vide glo.magr̄am in.c.cū sit de foro compet.
99 ¶ † No.q̄ superior nō dz ma gnam discordiam sub dis
similatione transire.nam ꝑm Jo.ꝛ Philip.quare pate-
retur ad arma ꝓcedere quos pōt sua iurisdictione cōpe-
100 scere vt.l.eqssimū.ff.de vsufru.ꝛ dicit Hosti.† q̄ dissimila
tio est mortale peccatū in prelato argu.c.i.de treug.ꝛ pa
ce ꝛ.lxxxiij.dis.c.error de priuile.c.quāto de sentē.excom.
101 vide Bar.in.d.l.eqssimū vbi dicit † q̄ iudex pōt compel
lere partes ad pacē ꝛ transactionē dicit tñ q̄ requrit altio
rem indaginem faciat.c.placuit.lxxix.dist.cū inter.R.se
niorem de elec.c.fi.ō transac.c.i.ō mu.pe.in ver.cōcordia
vel sentētia.c.querellā ō symo.in versi.concordia vel sen
tentia Bar.in.l.si ō meis.§.recepisse.ff.ō arb.c.fi.ō maio.
ꝛ obe.Bar.in.l.furti.§.q̄ iussu.ff.ō his qui no.infa.ꝛ i.l.
congruit.ff.ō offi.presi.Bal.ꝛ.d.Abb.in rub.de treug.ꝛ
pace Joā.an.in addi.Specu.in titu.de prepara.iudicio.
102 ¶ No.ibi fouere † q̄ non corrigens delictum vī fouere
c.quāto ō sentē.excom.c.sit rector.xliij.dis. ¶ No.ibi vel
solidam pacē vel treugam ꝓceptū alternatiuū.Ex quo in
103 fert hic Fran.vercel.† q̄ plura remedia dz iudex inueni
re ad ꝓtumaces reducendos.c.veritatis ō dolo ꝛ contu.
ad concordādos discordes ad curādos egrotos.xxix.dis.
c.fi.c.ois de pe. ¶ Ego addo singu.tex.in.l.si pupillorū
§.si prętor.ff.ō rebus eoꝝ vbi fuit appositum ōcretum al
ternatiuū ꝛ alle.c.cū iter ō re iudi.vbi fuit lata snia alter
natiue ꝛ alle.glo.in.c.latores ō cle.excō.q̄ loqtur de snia
alternatiua ꝛ glo.in.c.si qs.xi.qō.iij.tene menti ista iura.
104 ¶ No.ex eisdē verbis † dr̄iam esse inter treugā ꝛ pacem
ꝛ in ver.postremo no.singu.istū tex.d.Abb.q̄ treuga ad
tps facta pōt appellari pax nam tex.iste dicit q̄ rex fran
cie non seruauit federa pacis vsq; ad prefixū terminum ꝛ
sic cum ita positū fuerit tps non pōt intelligi nisi ō treuga
qō tz Jo.an.in addi.Spe.in ti.ō treu.ꝛ pa.post ꝓnci.vbi
105 inducit hoc ad qōnē antiqtus disputatam. ¶ † Quidaz
hñs guerrā cū alio dño ꝓmisit cuidā dño dare ei stipēdiū
ꝓ centū eqtibus ad adiuuādum eū donec guerra esset
finita demū ille ꝓmissor fecit treugā cū inimico suo ad an
num ꝛ vltra donec reuocabit̄.q̄rit̄ an teneat̄ interi ꝓmis-
sor ad hr̄ stipēdiū ꝛ vī q̄ nō ēt si fuisset dcm̄ dōec pax fie
ret ꝛ ita hr̄ residet.d.Abb.sz.d.An.hr̄ colligit qō dr̄ q̄ dr̄ia
est iter pacē ꝛ treugā alle.c.i.ꝛ qō no.in rub.de treug.ꝛ
pace.ꝛ ita ēt colligit hic.d.Ant.ꝛ se remittit ad dcā sua i
d.c.i.ō treu.ꝛ pa.ꝛ ita ēt hr̄ colligit.d.Pe. ¶ Ego addo
q̄ istam qōnē disputauit Jaco.bu.vt ibi refert Joan.an.

UVA. BHSC. IyR_275_2

vbi allegat istum tex. q treuga dī esse pax nisi fuisset dem̄ vsq; ad pacē perpetuā vel solidā vt sequit hic in versic. nō igit & dicit q ponderatis verbis treuge ipsa pōt esse ppetua & hoc sufficit vt l. sufficit. ff. de condi. inde. inducit etiā l. ppetuā. ff. de cura. fur. ¶ Sed ꝛ hanc decisionē ego adduco tex. in ti. de pace constan. in versi. vassalli q. vbi dī q de treuga idē iudiciū est qđ de guerra & adduco tex. in. c. significauit de iude. vbi treuga iudicat vt guerra & ꝓsiliū d. ℙe. de anc. lxxiij. vbi ꝓsuluit q treuga accedit guerre & lz glo. in. c. i. in ti. de pace tenē. in vsi. feu. dicat q treuga accedit paci. tñ illud dz intelligi ipropꝛie & ita intelligatur. c. illi q. xxiij. q. iij. & ita dicit. d. Car. in. d. c. i. q treuga dī impropꝛie pax ergo nō est vere & ꝓpꝛie pax & ita intelligat iste tex. cū ergo verba ꝛctus debeāt intelligi ꝓpē & stricte vt. l. quicqd astringende. ff. de ver. ob. sequit † q si in ꝛctu fit mentio de pace nō intelligit ō treuga que impropꝛie est pax. & per ꝓñs notāter disputando ꝓclusit Ja. bu. esse sūme ponderandū q stipendiū debeā rōe laboris impendeñ. tpe guerre. sed cū est treuga nō est opus impē/dere labozē ergo seqtur q nō debeā stipendiū qz cessante cā cessat effectus. ita vī sustineri dem̄ Jaco. bu. Joā. an. & sequatiū. Sed vnū est qđ vobis videbit nouū nō tactū ab
106 aliquo in ꝓfatis locis. ¶ †Capitane⁹ belli vt de illo magnanimo & inuicto dixeri comite Jacobo picenino viceco mite de aragonia potuisset facere treugā sed nō pacē nec guerrā sine spāli cōmissione pncipis. ergo seqtur q treuga nec est pax nec guerra. igit vī esse quoddā mediū & qđdam ptcipiū inter pacē & guerrā & ad hoc adduco. l. cōuentionū. ff. de pac. & qđ ēt ibi voluit Barto. † vbi dicit q capitaneus belli pōt facere treugā vt ibi voluit gl. Item pōt facere pacē si est dñs belli siue exercitus vt pnceps rex & sīles. Sed capitaneus cui est simplr cōmissū ducere bellum seu exercitiū nō pōt facere pacē nisi sit spāliter cōmissum. l. mādato gñali. ff. de ꝓcura. ita ibi dicit Bart. Ecce
101 nunc q treuga est quoddā mediū inter pacē & guerrā ergo deberet attēdi si mā sit fauozabilis an odiosa ita vī dicen. in ꝓposito tenementi qz est noua inuestigatio in hac
107 mā. ¶ No. ibi cognoscatis de plano † q in hac denūciatione ꝓcedit de plano sine strepitu & figura iudicij. Tñ in tali ꝓcessu admittunt ltie exceptiones & ꝓcedet de plano qz non dabunt ita ꝓlixe dilatiōes nec recipientur vbi alꝫ darent vbi alio mō agerē hec oia quasi ex arbitrio iudicis pendēt ꝓsideratis ꝓsonis causis locis & tpibus. c. fi. de trāsa. facit cle. sepe ō ver. sig. & qđ voluit Bar. in extrauagan. ad repꝛi. in v. p denūciationē & qđ bī in. l. i. §. fi. ff. de
108 pꝛeto. stipu. sed. d. Car. ℏ colligit q in cā ingsitiōis procēditur de plano & admittunt exceptiōes ltie. circa hoc dico vobis q in futurū faciet vobis honozē his nouissimis diebus occurrit in fcō q ptās qdā ingsiuit nulla ꝓcedēte infamia & posuit ingsitum ad tozturā q nō fuit ꝓfessus opponebat ingsitus q nō poterat ingrere nō ꝓcedente infamia. rñdebat q vbi iudex teneē ex suo offō ingrere nō est necesse vt ꝓcedat infamia & alle. Ang. ita dicentē in repe. l. si vacantia. C. de bo. vac. lib. x. q ad sic dicendū mouetur ex. c. i. de offi. oꝛ. Ego ꝓsului ꝛrium & dicebant illud fuisse dem̄ Hosti. in. c. quaꝛr de accu. vbi dicit q ordinari⁹ pōt ingrere nō ꝓcedente infamia ꝓ certo male loqtur & cōtra eū est tex. in. d. c. i. ꝓiuncta glo. vbi dz ingrere ꝑm canones quo casu regrit monitio. d. c. quaꝛr. c. cū opoꝛteat. c. inquisitionis de accu. ió Bal. in. d. c. i. dicebat q lz deē ptāti liberū arbitriū ingrendi tñ dz ꝓcedere infamia. idē voluit ibi. d. ℙe. ¶ Adducebā dem̄. d. Card. in. d. c. quaꝛr vbi dānat dem̄ Host. Adduxi Saly. in. l. ea qdem. C. de accu. vbi tz ꝛrium. adduxi Bal. in rub. C. de pena iudi. & saly. in l. fi. eo. ti. Dicebā ēt q dem̄. c. loqtur in epo & sic loqtur de iure canonico nō pōt extēdi ad ptātem laycū qz ō iure canonico ingsitio est remediū ordinariū vt voluit Jnno. i. c. dilecto de sen. excō. lib. vi. sed de iure ciuili est remediū extraordinariū vt voluit Bal. in. d. l. ea qdem. ergo nō pōt extendi ille tex. c. i. de foꝛo ecclesiastico ad foꝛ cesaris. di-

tebāt ēt q iudiciū nrm dz ꝓformari iudicio dei vt. c. deus oipotens. ij. q. i. & d. c. quaꝛr. Sed deus ipse tremēdus nō ꝓcessit ad ingrendū nisi clamoꝛ vehemens ꝓcederet ergo nec ptās poterit ingrere nō ꝓcedēte infamia & ita beri cō sului & istud adde ad. d. c. i. qz ibi nō retuli. ¶ No. ibi et⁹
109 exceptio qz loqtur de rege francie † sed est dubitatio vtꝛ iste rex francie denūciaret hic ꝓ facto suo an ꝓ facto suoꝛ anteceſſoꝛ regū istud nemo tangit hic. Sed Bal. in auc. ad hec. C. de vsur. in antepe. col. in ver. sed qd dicem⁹ de berede ꝓscribentis dicit hic esse casuz q denūciatio fit regi q erat succesſoꝛ alioꝛ regū & de qōne tpali predecesſozum & ꝓcedit determinando nec sufficit q heres dicat. ego credo q defunctus habuit bonā consciam qz qñ credulitas est cā defensiōis dz ꝓbari ꝓbabilis rō credēdi argu. l. cum qdam. §. qđ dī. ff. de acq. here. ¶ ℙreterea inquit talis heres nō pōt excusari a dolo post perceptā noticiam veritatis. c. nam ꝓcupiscentiā de consti. in auc. iusiurandum qđ ꝓstat ab his ibi si qs aūt inueniat. ℙretera est in dolo qz locupletat cum aliena iactura nam ex b factus locupletioꝛ bōditas peruenit ad euz ar. l. si qs mācipium. §. pculus. ff. de instit. ꝓtera sufficit ꝛ heredem q defunctus fuit in mala fide qz ex quo statim fuit oꝛtū ius denūciandi qz transit ꝛ heredē arg. c. parrochiano de sepultu. sicut heres vsurarū lz ipse nō sit vsurarius teneē ex facto defuncti & dz rñdere in eodem foꝛo. c. q̄ q̄ de vsu. in vi. & in hoc dānat Bar. dicentem q heredi sufficit dicere ego credo defunctū habuisse bonā fidē & consciam vel satisfecisse qz in facto alterius est tollerabilis ignorantia & credulitas. l. fi. ff. ꝓ suo. l. q̄ q̄. ff. ad velle. Tum qz potꝰ dz ꝓsumere bonū q̄ malum nec dz ꝓsumere q defunctus fuit imemoꝛ sue salutis. l. fi. ff. ad. l. iul. repe. cū ergo heres nō peccet ergo nō pōt denūciari in foꝛo consciē. tamē ipse dicit esse hic casum ꝛ Bar. iste passus est multū dubitabilis si mala fides defuncti transeat in heredem. & qdem Bar. in extrauagan. ad repꝛimē. in ver. per denūciationē
110 querit † quaꝛr peccat heres in eo q defunctus tenebat ꝛ consciam. rñdet forte heres scit & sic forte ēt ipse ꝛ sciam tz. si vero ignoꝛat tunc ꝓus est heredi notificandū taꝛr q in eius cadat noticiā vel cadere debeat vt. l. qđ te. ff. si certe. l. si quis inficiatus. ff. de posi. & postq̄ fuerit certificat⁹ debent fieri denūciationes. Nam tex. dicit si peccauerit in te. ꝓius ergo dz ꝓcedere peccatū q̄ fiat denūciatio. sed si heres nō patitur certificari tunc in hoc peccant & perinde ēt est ac si certificatus esset argu. l. i. §. aristo. ff. quod vi aut clam & ita ibi residet Bart. Adibi vī q dem̄ Bal. in se sit verū q heres possit denunciari in foꝛo ecclesie de mala fide defuncti. & ad hoc adduco Bar. in. l. ex diuerso in
111 ꝓn. ff. de rei vendi. † vbi dicit q si heres sit bonefidei & succesſit defuncto malefidei censeē esse malefidei. l. cuz heres ff. de diuer. ꝓscrip. & no. per glo. in. l. si ego. §. partus. ff. de pub. ꝓ quo vide remissiones quas dedi. §. eo. c. qꝛ. v.
112 † Ex quo seqtur q poterit denūciari heres ex mala fide defuncti probata mala fide defuncti. ideo non stabitur assertioni heredi dicentis ego credo defunctū fuisse bonefidei. quia eoipso quod est probata mala fides defuncti eo ipso censetur heres eius esse malefidei. sed credo q non potest denunciari heres ex illa mala fide defuncti quia ista auctoꝛitas euangelica requirit q frater peccet in fratrem ex facto suo dū dicit moneatur ita vt hic dī & ita vt
113 voluit Bar. & erit ꝓclusio † q ad hoc vt heres denunciet ex mala fide defuncti opz constare ꝓius de mala fide defuncti ipsi heredi & postea dz moneri ita vt hic dī nec audietur heres dicendo se credere q defunctus habuit bonam fidē. qꝛ statur veritati ꝓbate. viij. oīs. c. veritate & ista sit vera ꝓclusio circa istū passum. Sed stat dubitatio vtrū iste tex. loquat in succesſoꝛe vt voluit Bal. q mala fides testatoꝛis transeat in succesſoꝛē. ego adduxi Bar. in. d. l. ex diuerso. Sed pondera subtilr qz Bart. loqtur in herede. & sic in succesſoꝛe hereditatis vt. d. l. cuz heres quo casu mala fides defuncti transit in heredez vt ibi in iuribus que allegant

que allegani i.d.c.qr.v. Sz iste tex. loquet i successore dignitatis q casu mala fides pdecessoris nō trāsit in successorē dignitatis vt pbat in.c.cura de iurepatrona. z volu it Jo.de imo.i.c.fi.ō pscrip. ergo bal.nō bñ itellexit istuz tex. z ēt bar.in.d.§.p denūtiationē nō bñ pōderauit istū tex.inqztū cū allat in herede testatoris.qr aliud ē esse be redē defūcti z aliud successorē dignitatis.vt.d.c.cura ex quo seqt qp nō poterit denūciari successor dignitatis ex mala fide pdecessoris nisi ex ppō suo facto. z isto cāu nō
114 pbat iste tex.dictū bal. Tiō si res mea cū pcō venit ad re gē. z morit ego ōbeo facere fidē ō huiꝰ mōi iniusta occupatōe z monere successorē vt mihi restituat. qō si nō fecerit ēuabit ptica huiꝰ tex.qcqd dixerit bar. z bal.tene mēti.qr ista sūt noua ad istū tex.quē ēt pōdera qr fuit denū ciatꝰ rex frācie qr nō ēuabat ppositiōez ḡ ex fcō suo ōnū
115 ciabit.no.ēt Tqp ōlegatꝰ oz ēuare formā mādati vt ō pcoz dat.c.prudētiā de offi.delega.c.cū dilecta de rescrip.viō
116 q ibi dixi. C Ultio Jn.ex isto tex.colligit Tqp vbicūqz ōficit actio ō iure ciuili si tñ sub ē eqtas nālis q iferat ius agēdi vt i pcō nudo vel iuramēto.tñ lz nō possit adiri iu
a dex laicꝰ poterit adiri iudex eccliceꝰ.a ego adduco qp pul
117 chre voluit.d.an.i.c.q i ecclesiaz de pst.vbi voluit Tqp lz ius ciuile possit facere qp ex nudo pcō nō oriat actio nō tñ pōt facere qn supioz teneat administrare iusticiā. z ad
118 duco eundē.in.c.ij.de probatioT.vbi dixit qp lz quis non possit agere coz̄ iudice seculari pp statutū pōt tñ agere coz̄ ecclesiastico. z allegat istū tex. Adduco qp pulchre
119 voluit bal.in.l.rescripta.C.ō pci.ipera.offe.vbi dicit Tqp lz ipator possit tollere actionē tñ etiā sine actione pōt qs psequi iusticiā misericorditer implorādo offm̄ supioris allegat Jnno.in.d.c.q in ecclesiaz.faciat qō voluit idem
120 bal.in auc.cleric.C.ō epi. z cle.vbi dic. Tqp nō ois cā rō ne peccati spectat ad ecclesiā.sz si crimē sit ecclesiasticum vel rōne pacis vel iuramenti vel qñ nō audit i foro secu lari vel qñ pp iniquitatē dñi illius terre vel statuti.nō pt audiri coz̄ seculari allat archi.in.c.hocvidet.xxij.q.iij. nisi appellet qr ius ciuile z canonicū sic pcorditer dispo nūt.c.fi.de excep.li.vi.qō dicit esse menti tenēduz faciat qō voluit ang.in cometo.l.si certis ānis.C.de pactis vz
121 Tqp vbicūqz in iudicio seculari quis non oz audiri.tñ rōe peccati audiendus est in foro ecclesiastico si in eadez spē delicti ius canonicuz contradicit iuri ciuili qr tunc coz̄rectio peccati spectat ad ecclesiasticaz vt hic z leges i isto sequunt canones.c.clerici.s̄.eo.ideo dicit in eadez spē delicti.qr nō est dubiū qp ius canonicū z diuinuz in genere prohibent peccare.sz ista tā generalis prohibitio nō est sufficiens ad deducendū oia in foro ecclesiastico qr tunc piret iurisdictio secularis. C Uenio ad glosas. Et qdez glo.prima ponit casum sz dic melius ꝺm doc.supplendo vt colligit ex tex.ad finem qp papa post denunciationez sibi factā per regem anglie.scripsit Regi francoz̄ vt deberet seruare compositionem.ipse uero rescripsit quādā excusationez assumendo quaz tñ nō probauit ideo Pa pa cōmisit episcopo eboracensi z cuidam Abbati vt taz querimoniam Regis anglie.q̄z executionē Regis francie audirent coz̄am quibus Rex francoz̄ nunquaz voluit comparere. z sic nō fuit passus qp illi cognoscerēt quā pp papa scripsit legato qui erat in partibus vt hō in verbo legeret z si rex francie non faceret prout hic dicitur deberet certam terram regis subiicere interdicto z qr papa.timuit ne populi.z prelati scandalizarētur.z prouocarent ex hoc mādato q̄si papa vellet fauere regi anglie z violare iurisdictionem regis Francie z qp etiam pp hō non seruarēt interdictum ferrēdū p legatuz papa scripsit plātis p frāciā pstitutis vt in lra hō vt patz i antiqua mā dauit plātis vt sniaz q̄z ferri pcingerit ꝺuent alꝰ cōminabant qp illos pnunciaret inobediētes. z ex istis clare ha
122 betis casuz buiꝰ.c. T C Jn gl.ij.opp.qp imo pp se intromittat de tpali iurisdictione vt pz i.c.lz z in.c.sequenti.j. ti.p gl.dic qp regulariter se nō itromittit excipit tñ duos

casus Primus est qñ iudex ē negligēs. Scōs qñ vacat impiū. alios addit hic Jnno.dicet in.d.c.lz ꝺo i vsi.sz nō glo.ista opp.qp pp hz vtrūqz gladium.lxxxvi. di.c.duo sunt gña.c.solite de ma. z obe.tū qr iura celestis z terreni ipij a deo pape tradita sunt vt.xxij.di.c.i.tū qr habuit auctē euāgelij. Ecce duo gladij sūt hic qs trāstulit ad successores.xl.di.c.i.gl.allegat pro z p̄ z pcludit in effectu qp hz iurisdictionē tpalē i habitu sz executionē cōmisit ecclesia ipatoribꝰ. z pncipibus seculi z remittit ad notata i.c.cāz q̄ q fil.sint legit. Jo.an.iducit aliqua q̄ solū tēdūt ad probādū qp executio gladij tpalis ē iterdicta pape z cuilibet ecclesiastico sz ad pfirmatiōem glo.Jo.de lig.hoc ondit hoc mō qp pp hēat iurisdictiōez tēporalē i habitu
123 T Nā in habētibꝰ ordinē in vniuerso mirabile est eē duo eque pfecta. Sz ipator nō ē maior ergo nō erit equalis. Jtē multitudo pncipatū mala ē. C Jtē ipator ē oñs tē poraliū pp spūaliū. sz tpalia ordinant i finē spūaliuz. i.q. ij.c.si qs obiecerit sic ergo aia dñat corpori ita papa dominat ipatori. itē pncipatꝰ pape ē infusus a deo.xxi. di. c.in nouo.sz pncipatꝰ tpalis ab hoie.xc.iij.di. c. legimꝰ ḡ pncipatꝰ dei preesse oz pncipatui hominis. C Jtez papa vt deivicarius habuit oīmodā ptātez ita. z alij succes-
124 sores i vicariatu Titē pncipatꝰ ē optimꝰ vbi vnꝰ dñat.ij. ethycoꝛvnꝰ ḡ pnceps in orbe adducē poterat qō scribit i pma tragedia nō capit regnū duos. z apō lucanū in p oisqz ptās ipatiēs psortis erit. itē qr sic est in regimie celesti. z qp executio sit iterdicta pp adducit Jo.an.illō io. puerte gladiū tuū i vaginā illō bernardi ad eugeniū aggredere i subditos vbo.sz nō ferro qd vsurpat gladiū tē ptas quē semel iussus es mittere ivaginā. z qō scribit ad thimotheū i tertio oz episcopū nō eē pcussorē. itē ē mini-
125 ster sacramēti z māsuetudinis z vnitatis Tsacz vo altar repñtat vnitatē xpi z eccle q̄z significat vnio aie ad corpꝰ qr sic aia diuisit ad corpꝰ sic xps p hmōi sacz viuificat ecclesiā z ió executio gladij materialis q diuidit aiaz a corpore penes misteriū sacri vnitatis eē nō oz. z ió dic bernardus.vbi.s̄.gladiū materialē hz pp nūc ipatores vero z similes vsu vel manu hō ēt inuit extrauagās bōifacij. vnā sctām. Sz do.abb.dic se addere gl.i cle.ad nraz ō bere.q̄ pbat hāc pclusionē qp pp sit sūmꝰ z oēs sint ei subiecti. z faciat glo.i.c.cāz q̄ q fil.sint leg. z qō voluit inno. i.c.lz.J. ti.i. z hosti.i.d.c.p venerabilē q fi.sint leg. z i sūma eiusdē tituli.revera.glo.i.d.cle.ad nraz allegauit ad hoc.d.
126 car.i.c.venerabilē ō ele. z dic h.d.abb. T qp duplex ē ptās vna ē spūalis q̄ ē penes sūmū pōtificē alia tpalis q̄ est penes regē seculi vt i.d.c.solite.spūalis ē prestātioz tpali in tribꝰ vt dicit hosti.vbi.s̄.vz i maioritate i istitutiōe. z in ptāte seu auctē maioritate.sicut spūs ē pstātioz corpe.itē institutiōe.qr sacerdotiū melchisedech pcessit legem scripta ō quo i.c.trāslato ō pstit. Jtē p sacerdotē deo iubēte fuit ordiata ptās regia p regū.c.viij.i fi.ibi dixit dñs ad samuelē pstitues sup eū regē ptāte z auctate.qr spūalis ptās istituit tpalē. z ōstituit.d.c.venerabilē.z.c.aliꝰ .xv.
127 q.vi.pz ēt maioritas rōe subiecti T q̄sto qs meliorib⁹ pest tāto magis.ē pferrēdꝰ i auc.ō ōfen.ciui.§.nos igit.sz anima cui pp preest pferēda est oībus rebus humanis qbꝰ impator pest.xi.q.i.c.pcipimꝰ ergo pp preest impatori. itē hoc pbat ex vi fidei.sicut eni ponere duo pncipia est hereticū.c.i. z ij.de sum.tri.sic ponere duos vicarios cēq̄les est hereticū faciat qō voluit glo.que reputat singularis in.c.nō aūt.xx.q. vij.est eni ecclesia militis diuinitus exēplata dicente Joāne in apocalypsi.vidi Jerusalem sctām nouā descēdentē de celo. z moysi dcm̄ fuit exodi. xxv.c.qp oia faceret ꝺm exēplum mōstratuz sibi. z adducere poterat qō scribitur apō boetiū in tertio. mūdū mēte gerens simili qp imagine formans.cū igitur in ecclesia triūphanti sit vnus summus pnceps cuius obediētie tota ipsa ecclesia pfectissima est subiecta.s.ipse deus necessarium est fateri.qp etiā ecclesie militāti vnus sūmus pnceps psideat impator ille esse nō pōt cuz nō valeat esse

a C Judex ecclesiastic⁹. Nā p denunciatiōnē euangelicā pōt hīc executionē vt tz doz Alex.de imo.i l.iurisgentiuz. § sed cum nulla.ff.de pac. z in.l. qntus.ff. manda. z multa de pacto. vide p eundē.d. Alexan in.l.si cōuenerit.ff.ō iurisdi.om.iu. z in.d.l.iurisgentiuz alleg. supra.

UVA. BHSC. IyR_275_2

in spūalibūs ergo est papa q ēt in tpalibus ꝑesse potest. nam ⁊ sacerdotes excreuerunt ⁊ habuerunt vtrāq; pote statem. x. q. i. c. relatū ⁊ no. Inno. in. c. licet de suscepto. j. ti. i. Itē ipse xp̄us vtrāq; potestatē exercuit in isto seculo quando flagello facto. de feniculus eiecit vendentes ⁊ ementes de templo cathedras vendentium columbas euertit effundens pecunias numulariorum. vt habetur mathei. xi. c. ⁊ i. q. i. c. ex multis ⁊ in psalmo dicitur de⁹ iudicium tuum regi da. ⁊ hanc potestatem similiter trā/ stulit in petrum dicens pasce oues meas non distinguēs in modo pascendi cum petrus diceret ecce duo gladij h̄ xp̄us respondit satis est non dixit nimis. Item eum uti gladio xp̄us prohibuit dicens mitte gladium tuum in vaginā nō dixit abice gladium. ⁊ iō tm̄ executionez pro hibuit ratione predicta omnia enīz illa sunt pōderanda cum xp̄s fere loqueret semper figuratiue. Nec obstat si dicatur q̄ iperium ⁊ sacerdotiū processerūt ex eodez p̄n cipio vz ex ipso deo auc. quomō oportet eps in p̄n. c. so lite de maio. ⁊ obe. fecit deus duo luminaria vt ibi. ⁊ fa/ ciat qō habet in. c. cum ad verum. xcvi. di. vbi dicit. Nec impator iura pontificis arrideat nec pōtifex iura impa/ toris vsurpet quoniam idem mediator dei ⁊ hominum homo Christus in eius actibus proprijs ⁊ dignitatibus distinctis offō vtriusq; potestatis discernit q; fatēdū ē q̄ ipium sicut sacerdotiuz processit a deo ⁊ nedum sūmum imperiū sz quelibet iferior potestas dicitur procedere a deo vt in passione dominica dicitur non haberes aduer sus me potestatem vllam nisi data ⁊c. Sed hec potestas non deriuatur in p̄ncipem secularē imediate a deo sed p debitā ⁊ sub alternatā emanationem a vicario Jesu xp̄i apud quem sunt videtur celestis ⁊ terreni impij. vt in. c. omnes. xxij. di. hinc est q̄ imperium transfertur de certo genere personarum ad aliud genus vt in. c. venerabilez de elec. imperatorē vngit approbat confirmat reprobat ⁊ deponit causis iustis existentibus. ⁊ ab eo iuramentuz fidelitatis recipit ut in cle. romani de iureiurā. c. ad apo stolice de re iudi. lib. vi. c. venerabilem de elect. ⁊ sz hoc debet intelligi apostolus ad romanos. dum dicit nō est potestas nisi a deo vel potest dici quatenus cōsideratur potestas temporalis respectu exercitij. est ex dei volunta te penes secularem. sed isti exercentes istos duos gladi/ os habent se ad inuicem vt maior ⁊ minor. ⁊ sic vnus sit summus in ecclesia militāti sicut vnus est summus in ec/ clesia triumphanti. Nec obstat q̄ Christus tributū sol/ uit. ⁊ mandauit dari cesari que sunt cesaris quoniā ipse soluit vt euitaret scādalū Matthei. xvij. c. ⁊. xxvij. q. i. iaz nunc. Item soluit tributū inquantū homo ⁊ vt daret alijs exemplum soluendi tributum. xi. q. i. si tributum ⁊ c. magnum sicut ⁊ legem spūaliter in oibus obseruauit sz sibi nō incumberet necessitas nec simpliciter dixit. red dite omnia cesari. sed que sunt cesaris cesari q; illud ver bum est restrictiuum. vt. l. i. C. de sum. tri. ⁊ fi. ca. c. fin. de cler. non resi. iussit ergo credi non omnia. sz que sunt sua.

a ¶ Dantes. Propt qō vt accepi viua vo ce a. d. philip/ po decio prece ptore meo. dū legeret ordina riam de mane iuris pontifi/ cij padue vix. ipse dantes fu it dānatus ab ecclesia ō here si nisi resipuis/ set an ita sit e/ go ñ legi apud aliquem neq; preceptor me⁹ afferebat au/ ctorem. Tu vo vīō ad hoc cle mē. pastoralis de re iudi. ⁊. d. Alexā. de imo. in. l. i. §. fi. ō re quiren. reis.

128 Et ex istis ꝓcludit do. abb. † q̄ p̄p̄ est maior imperatore ⁊ q̄ penes papam est summa ptās. sz non habeat exer/ citium gladij temporalis. ⁊ est cum aliquo effectu hr̄e iu risdictionem temporalem in habitu. q; pōt destituere i/ peratorem a probare. ⁊ confirmare vt est dictū. ¶ † Itē 129 in arduis negocijs concernentibus xp̄ianitatem rōe bu ius maioritatis potest p̄p̄ se intromittere ⁊ inter laycos ⁊ exercere istam ptātem sibi a deo datam vt in. c. i. de ho micidi. li. vi. cle. pastoralis de re iudi. d. c. venerabilez ⁊ d. c. aliquod. xv. q. vi. sicut enim xp̄us q nō erat solit⁹ hāc potestatem exercere ipsam exercuit in arduo facto cōcer nente decorem cultus diuini vt ē dictum faciat quod no tat Inno. in. c. q̄ sup his de voto vbi non est talis necessi tas arduj negocij procedunt iura dicentia q̄ p̄p̄ preest 130 spūalibus. ⁊ ipator tēporalibus † . sz dantes[a] in sua mo narchia tenuerit q̄ nō dependeat ab ecclia impium. ⁊ pp ħ fuit q̄si dānat⁹ de hereti in morte vt refert bar. i. l. i. ff. de req. reis. ⁊ ita dicit debere limitari dictū bar. i. l. hostes. ff. de capti. Ita bellissime h̄ dixit do. abb. Sed do. An. h̄ simpliciter refert illas rōes Joā. de ligna. ⁊ transit cum illis ⁊ ita ēt facit h̄ do. cardi. qui dicit q̄ i hoc nō possūt fieri rōes demonstratiue. presupposito aūt hoc q̄ iurisdi ctio subordinetur ecclesiastice tm̄ non est ex hoc dicen. im peratorem ita subesse pape vt ab ipso ad papā possit ap pellari q; non est talis subordinatio que faciat papā cē/ seri superiorem quo ad actuale exercitium. sed tm̄ in habi tu. nisi in casibus in iure exp̄ssis vt vacante iperio vt. d. c. 131 lz. j. ti. p̄mo. x. distin. c. qm̄ in gl. cū ergo que hoc dicit † q̄ ab iperatore ad papā nō appellat p. c. si doubus ō app. c. cāmq; q fili. sint leg. Et ħz hunc modū iurisdictio ipia/ lis ēt procedit a deo ⁊ sic non dependet a papa vt. d. c. so/ lite ⁊ ħm hoc sunt distincte iurisdictiōes. nec p̄p̄ se impedit ō tpali. nec ipator ō ecclesiasti. c. venerabilē ō electio. ita h̄ residet. d. car. Ego adduco qō voluit. d. an. in. c. trāsla/ 132 to de ꝓsti. † q̄ ptās ꝓdēdi legē ēt i laycos habuit originē ab ecclesia ⁊ a sacerdotibus. ⁊ sic laycī nūq; iuridice ha buerūt ptātē legis ꝓdende faciat. c. relatū. xi. q. i. vbi cae laicoz deferebātur ad eccl̄iā faciat. ij. q. v. c. e. si qs p̄by ter ⁊ sic sz ipator añ aduētū xp̄i accepit ptātez a populo vt. l. ij. §. deinde. ff. ō orig. iu. tm̄ illa ptās fuit abusiua quo ad legādū vniuersū. nisi fuisset postea p eccl̄az quo ad ex ercitiū i laycos ꝓfirmata. alīat no. h̄ ⁊ i. d. c. cū ad vez. ⁊ c. cāz q ⁊ Inno. i. d. c. lz. sz bal. i p̄ma p̄sti. ffoz i. ij. col. dic̄ q̄ ipator dī ab ipando ⁊ alijs ipat ⁊ sibi a nemine ipat. vñ a supma ptāte i qua nō recognoscit superiorē dī ipator h̄ eni maxima ē apud legistas q̄ ipator romanoz i tpa/ libus nō hz superiorem. sed canoniste ponunt papaz supio rem. s. eius verticem q; hz potestatem ꝓfirmandi ⁊ infir mādi electionē imperatore ⁊ p̄nandi eū ex rōabili ⁊ noto/ ria cā. vt i. c. ad apostolice de re iudi. li. vi. supior enīz di/ gnoscit eē ois q istituēdi. ⁊ destituēdi ius hz i auc. ō dē. ciui. §. interim. ⁊ nō ē negandū q̄ papa. qui hz claues ce li. ⁊ mundi traditas sibi ad iusticiā ē maior imperatore no mine ⁊ re ħm qd ⁊ nō simp̄r. ita ibi dic̄ bal. ¶ Ego ali quid adducā i mediū vt clari⁹ res ista fiat. Primo pos set quispiam opponere q̄ pijssimus saluator noster non exercuit iurisdictionē tpalem, ppter cū emētes ⁊ vēdētes eiecit ō tēplo. nā illi laycī offendebāt cultū ipsi⁹ dei supre mi. ⁊ de honestabant eccl̄az quo casu pp delictū ecclesia sticū videnī effecti de foro ecclesie. ⁊ possūt puniri ab ec clesia. c. cū sit gñale ō foro ꝓpe. cū si. lz ergo xp̄us vberat/ set laycos tm̄ exercuit iurisdictionez ecclesiasticā q; vidē/ tur effecti de foro ecclesie delinquēdo i eccl̄ia ꝓ ipsaz ec/ clesiā ⁊ ipz deū. g̃ nō. pbaī ibi illō qō cōiter dī. nec obstat. c. i. de homi. li. vi. q; emanauit q; offēdit aia q̄ ē spūalis in homicidio facto p assassinos. ⁊ sic non emanauit p̄nci paī pp corp⁹. sz ad euitādā p̄nitiē. ⁊ iteritū aie p̄ncipaī ⁊ sic nō probaī id ad qō allegat ⁊ ēt ad illā rñsionē datā q̄ vba xp̄i q̄ sūt cesaris illō relatiuū q̄ restrigat. ⁊ sic nō ifert q̄ oia sint cesaris. Posset qspiā rñdere q̄ ex q̄ xp̄s dixit q̄ sunt cesaris reddite cesari. ⁊ q̄ sunt dei reddite dō q̄ sicut stat ñ restrictiue i vno. ita ñ stat restrictiue i alio. Sicut ergo oia sunt dei ita oia terrena vniuersaī sunt ce saris ⁊ p ꝓñs nō vī recta rñsio data p canonistas cōiter. nec ētvī recta rñsio data ad auc. q̄modo oportet epos. §. dum dī q̄ iperiū processit mediate a deo. nā ille tex. eqpa rat papatum ⁊ ipiuz q̄ pariter processerunt a deo. sz pa patus p̄cessit i mediate ab ipo iesu xp̄o. q; dixit tibi dabo claues regni celoz. pasce oues meas sicut ergo papatus processit imediate a deo ita processit ipiū imediate a dō p illuz tex. ⁊ abusiue dī q̄ processit a fortuna. vt dixit gl. sing. i. l. digna vox. C. de legi. ⁊ dixit gl. sing. in. c. i. ō pa. iur. fir. q̄ processit ab ense q; abusiue. ⁊ sic ille tex. sic idu ctus confundit illam rñsionez. Nec obstat cū dī q̄ deus fecit duo luminaria solē ⁊ lunā. ⁊ sol illuminat lunā. Ita papa illuminat ipatorē. ⁊ p solē itelligit p̄p̄. ⁊ p lunā im patorq; istud nō repit iure diuino exp̄ssuz sz p legē posi tiuam

tiuā romanoꝝ pōtificū vt i.d.c.solite de maio.ꝛ obe.be/
133 ne posset argui pro legistis † impat cesar in vniuersa iu/
risdictione que ascēdentē videt ꝛ descēdentē solē.ꝛ q̄ ex
vtroq; latere.idest ex meridie.ꝛ septētrione in auctē. vt
oēs obe.iud.proui.§.ꝛ hoc ꝓsiderantes.ꝛ in oibus insu
lis q̄ vsq; ad curiā recessus extēdunt in auc.vt eccl̄ia ro.
§.q; ergo.ꝛ in omni terra quam romanoꝝ continet lex.
ꝛ catholice eccl̄ie sanctio in auc.de non alie.circa fi. Dī
esse ipator ab impio prout ipium ē in altissimo suo situ.
ꝛ articulo q; ē sūma ptās nullis circūscripta limitibus.
vt tangit̄ in.l.impium.ff.de iur.om.iu.g̃ si ipius est sūme
supremū seq̄t q; nulli subest ꝛ iō dicit bal.in .l.i.ff.ō ꝓsti.
pn.q; sūt duo supremi pncipes pp̄ ꝛ ipatores.si queniūt si
mul oia pñt. Sz si nō queniūt qlibz pōt i sua iurisdictiōe
nō i alteri⁹ ptāte.allegat Inno.in.c.ad abolendā de he/
reti.ꝛ sic ipator ē supmus pnceps in sua tpalitate. iuxta
illō virgilianū.diuisū ipiuz cū ioue cesar bēt. Jō vī diui
suz ipiuz vt vnus impet in tpalib⁹ ꝛ alter in spūalib⁹ ꝛ sic
nō erit monstrum.quia videntur esse duo vicarij diuerso
respectu.vnus vt presit tempoꝛalibus ꝛ alter vt presit spi
ritualibus. Preterea impator est mūdi dñs. vt.l. depre
catio eudemonis.ff.ad legē Rod.de iac.l.i.in vſi.nr̄i or/
bis.C.ō rap.vir. Dia enim sūt pncipis.l.bñ a zenone.C.
de quad.pscri.l.ij.§.merito ꝛ.§.si quis a pncipe.ff.ne qd
in loco publico rem meā pōt alteri dare vt.l.itē si libera
tū.ff.de rei ven.l.luti⁹.ff.de euic.populus eniz ei ꝛ in euz
oē suuz impiuz ꝛ ptātez ꝓcessit ꝛ trāstulit insti.de iure na
tura.§.sz qō pn.l.ij.§.igit̄.C.de vet.iur̄.enuclea.l.ij.§.igi/
tur.ff.de orig.iur.ꝛ eū in dñz elegit Mā in veteri testō le/
gim⁹ q; populus elegit pncipez.vt in saul apparet pmo
regū.c.ix.ꝛ.viij.q.i.c.moyses.xc.di.c.legim⁹.sicut colle/
giū siue capitulū platū.c.cū eccl̄ia vulterana.ꝛ.c.i.de el/
lec.necessariū eni est p vnū rei publice ꝓuideri.l.ij.§.no/
uissime.ff.ō orig.iur.vij.q.i.c.i apibus. Mā multi de faci/
li dissentiunt.l.si vnus.§.pncipal̄r.ff.de arbi.ꝛ si sūt mul/
ti erunt multa capita q̃si monstrū.c.q̃sto de offi.ordi.sub
eo enim sunt oēs natiōes.xi.q.i.§.hec si quis toti⁹ orbis
obtinet monarchiaz.xij.q.i.c.futuraz in v̄.toti⁹ orbis mo
narchiā. Preterea faciat.l.i.in prin.C.de veter.iur.
enucle.vbi dz nobis a diuina maiestate traditū est impi/
uz.ergo nō est traditū a pp̄. Sacerdotiū eni ꝛ impiū ex
eodē fonte ꝓcedūt i auc.quō oportet epos in pn.in auc.
134 de non alie.§.sancim⁹. † Mā deus misit ipatores legē ani
matā in terris i auc.de ꝓsulibus.§.fi.col.iij.ꝛ iō deus de
celo imperium ꝓstituit vt difficilius legez imponat.ꝛ hu
mano generi distribuat vt.in auc.de fide.instrū.§.q; igi/
tur.col.vi.ꝛ sic cū a deo fuerit institutum impiuz q; nec
est potestas nisi a deo vt.c.pro humani.§.de homici.lib.
vi.q ei resistit dei ordinationi resistit. Qui enim ꝓceptuz
ipatoris contēnit iudiciū sibi acq̄rit.ꝛ iter hoes penam
luit ꝛ apud deū frontē nō hz.xi.q.i.c.ipatores oia eniz si
bi licent ꝛ sua sūt vniuersa.l.bñ a zenone.C.de qua.pscr.
h̄ ēt probat̄ in.c.p venerabilē q fil.sint le.vbi dī egregie
qō rex Frācie de facto nō recognoscit superiorez q̃si dicat
q; ō iure deberet recognoscere ergo seqtur q; si processit
a deo q; nō procedit ab eccl̄esia. Et adduci posset qō scrī
psit gloriosus Petrus in sua epistola. Deum inquit ti/
mete regem honorificate.ꝛ illi subditi estote oi prāti si/
ue regi tanq̃ ꝓcellēti.ꝛ ducib⁹ ab eo missis i eadē epl̄a.
Preterea faciat. Nam sacrum euangeliuz approbauit
impium Nathei.iij.vel in.c.dum dicit exiuit edictuz a
cesore augusto vt describeretur vniuersus orbis.ꝛ vide
tur q; xp̄us recognouit impatorem ꝛ adduco qō voluit
135 bar.in.l.hostes.ff.de capti. † vbi dixit q; si qs diceret dñz
impatorem nō ee dñm ꝛ monarcham forte eēt heretic⁹.
qz diceret ꝓtra determinationem eccl̄ie.ꝛ p̄ sacz euāge/
lium ꝛ ibi dicit q; euangeliuz approbauit impiuz ꝛ xp̄s
recognouit impatorē non aūt q̃icit p que v̄ba recogno/
uit impatorē.ꝛ p hoc tollitur.illud qō voluit Oldra.cō
silio.lxix.vbi dicit se non inuenire per legem nouam.nec
per legem veterem q; imperiuz fuerit approbatū a deo.
ꝛ iō dicit q; forte debet itelligi permissiue qz nō est ptās
a nisi a deo[a] qz imo vī approbatiue permissuz in sacro euā
gelio.ꝛ per euāgelio.ꝛ per istud tollunt̄.multa q̄ sunt di
cta superius in ꝓriū. Preterea faciat qō habetur in
c.queniorꝛ.xxiij.q.viij.vbi vniuersa sūt ipatoris ꝛ.viij.
di.c.quo iure vbi iura humana sūt impatoris ergo sequi
tur q; quo ad habituz ꝛ quo ad exercitiū.bal.tñ i.d.c.so
lite de maior.ꝛ obe.refert illud dictū bar.in.d.l.hostes.
ꝛ dicit q; nō ē puniēdus vt hereticus.sz dz puniri gladio
materiali al'lat.l.famosi.ff.ad.l.iul.maie.ꝛ in auc.de mā
da.pn.§.fi. Preterea ipator dī vnicus ergo sequitur
q; nemini ē subiect⁹.ita ꝓbat̄ i.l.ij.§.nouissime.ff.ō orig.
iuris. Itē iperatori attribuunt̄ noia suplatiua.ex qb⁹ ap
paret q; a nemine cogit̄.appellat̄ enim optim⁹ maxim⁹
ita ꝓbat̄ in.l.in honorib⁹.ff.de vaca.munerū ꝛ in.l.cū in
fabulis.ff.de his qbus vt indig.ꝛ in.l.ij.ff.ō natali.resti.
appellat̄ sanctissimus vt in.l.vnū ex familia.§.fi.de leg.
ij.appellat̄ religiosissim⁹ ꝛ ꝓuidentissimus. appellat̄ ēt
pncepꝛ ꝛ origo iur.vt.d.l.ij.§.nouissime ꝛ alios regit.ꝛ
a nemine regit̄. Preterea faciat glo.i.c.i.in.v̄.ab homi
136 nibus.s̄.de consti.q̄ dic̄ † q; canones nō ligāt papā nec i
peratorē.ꝛ dicit ibi do.an.q; impator ligat̄.l. canonica
in his que spectāt ad eccl̄esiā.ꝛ allegat istū tex. loquētez
in foro anime.ꝛ p ꝓns restringit̄ dictum Inno.in.d.c.i.
volētis q; ꝓditori canōis subdita ē ois creatura.qz itelli
git̄ in materia peccati.ꝛ quo ad ea q̄ sunt spūalia. facit.
c.qm̄.x.di.vbi distincte sunt potestates ꝛ ibi gl.sing. dic̄
q; ab impatore nō appellat̄ ad papam ergo papa nō ē
supior iperatore.qz appellatio fit a minori tribunali ad
maius.l.i.de app.ff.ergo. Accedat illud qō hī in. c.duo
sunt genera.xj.q.i.vbi in eadem ciuitate sunt duo popu
li clericoꝝ ꝛ laycoꝝ.ꝛ sic duo sunt gña hominū.vnuz est
mancipatū diuinis aliud tpalibus.faciat ēt due sunt vi/
te carnalis ꝛ spūalis.c.nisi cū pridem de renūcia.ꝛ rega
lis ꝛ pontificalis ptās.c.duo.xcvi.di.ꝛ duo gladij spūa
lis ꝛ materialis.c.auctoritate.xv.q.vi.per hoc denotat̄
duas ee iurisdictiones necessarias.ꝛ ne vni presidens al
terā usurpet ꝛ petz volētē vti gladio materiali Christ⁹
reprehendit dicēs ꝓuerte gladiū tuū in locū suū.ꝛ vsurpā/
ti iurisdictionē alteri⁹ ꝓminat⁹ ē penā dicens.ois q acci/
pit gladiū.vz ad iurisdictiōez alteri⁹ captādaz gladio pi
bit ꝛ sic vī q; illō qō est traditū iperatori nō dz ab eccl̄ia
vsurpari.ar.l.ꝓsulta.diualia.C.ō testa.ꝛ iō dixit bal.in
137 l.eos ad fi.C.de vsur. † q; si papa tollit ordinē iudiciale z
in causis q; itelligit̄ in foro suo.nō i foro cesaris.vt ē gl.
sing.in cle.i.ō vsur.faciat qō voluit ang.i auc.quō opor.
epos in pn.vz q; tantā ptātez hz impator in suis tpalib⁹
q̃tam hz pp̄ in diuinis. Sed in diuinis pp̄ non recogno
scit superiorem ergo nec ipator in tpalibus. Et si dicat vt
iam opponit̄ spūalia eē longe prestantiora tēporalibus
rñdeo vt voluit glo.pegrina in.c.illud de maior.ꝛ obe.
q̄ dicit q; spūalia sūt digniora tpalib⁹ hz qd.ꝛ nō simpli
citer quā glo.tene mēti pro eo qō voluit bal.supius.qz si
bi fuit icognita. Preterea accedat ista rō hñs ner/
uum vz. Illa quoꝝ vnū ꝛ idez ē imediatū pncipiū m ꝛ p
se pōt dici nō vnum dependere ab altero maxime cuz di
138 uersis administratiōibus p̄sideant. † qz sepatorū sepata
dz esse rō. Nec inferr̄ de vno ad alterum.l.si maritus.C.
de do.iter vi.ꝛ vro. Sz impiuz ꝛ sacerdotiū procedūt ab
vno ꝛ eodē pncipio qz ab ipso deo vt dcm̄ est ergo vnuz
nō depēdet ab alio. Preterea fac̄ tex.in.d.auc.quō
oz epos in pnci.i vſi.illud qdez de diuinis ministrans h̄
aūt humanis p̄sidens vbi ē tex formalis q; a deo ē q; im
pator p̄sit tpalibus ergo nō ē a papa.lz eniz spūalia sint
p̄stantiora tpalibus vt iā probat ille tex.ab ordie lr̄e vbi
pmo fit mentio de pp̄. Nihilomin⁹ illa tpalia impialia
non depēdent a spūalib⁹ imo plus vī dicendū q; ex quo
impator hz a deo.vt presit humanis q; poterit distringe
re clericū habētē tpalia in patrimoniū ex quo illud hz a

[a] Deo.ad de xxiij. qōe.i. c. quid culpat in fin.xj.q. i.c. magnū. xxiij. q.v.c. prodest ꝛ de censibus c. omnis anima ꝛ hoc etiā testatur homerus in.ij. illiados vbi.vide.

UVA. BHSC. IyR_275_2

deo.ꝛ adduco qꝺ̄ hꝫ in simili in.c.ij.S.eo.in glo.vbi layꝯ cus cognoscit ꝺ̄ eccl'icis ex delegatiõe epi ꝯ multo fortiꝰ impator ex ordinatiõe dei tene mẽti illũ tex.ad ꝟ qꝛ a ne mine ẽ põderatus ꝛ adduco.c.accedens el.ij.vt lit. non ꝓtes.vbi epi.ꝛ clerici dicunt̃ districtuales dñoꝝ tpaliũ. lz cõiter allegẽt sing.dcm̃ Joã.an.ꝑincto tex.i.c.fi.ꝺ̄ off.ꝺ̄ leg.lib.vi.ꝛ iõ si clericus dixerit.qd mihi ꝛ regi audiat vba illumiati doc.augustini i.c.quo iure.viij.di.ꝛ p'ꝓñs sequit̃ ꝙ illud qꝺ̄ ẽ traditũ a deo ipatori nõ ꝺz vsurpari ab eccl'ia ne promiscuis rerꝫ actibꝰ turbent̃ offõ ꝛ alij tra ditũ alterũ subtrahat.nec ãtiqssimis tpibꝰ appet ꝟ fuisse ꝺubitatũ sz fruẽte tpe pp discordias ꝛ discensiões ortas iter sũmos põtifices ꝛ ipatores ꝺ̄clarat̃ ẽ ꙙ pp̃ ꝟz vtrũ qz gladiũ ꝛ supioritatẽ ad ipium.ꝛ coronat ipatorem ꝛ vngit ꝛ aliqñ deponit.ꝛ vacãte imperio succedit vt i.ꝺ̄ c.lz.J.ti.i.Sz posset dicere imperator romanos põtifices statuisse in suũ fauorez qbꝰ nõ vr̃ eẽ credẽdũ.vt in.l.i.C. 139 ne qs i sua cã ꝛ.l.nullꝰ.ff.de testi. ¶ †Et si dicat̃ ꙙ sicut sol maior ẽ luna vt voluit gl.i.ꝺ̄.c.solite ꝛ in.v.li.almage sti.ptholomei propositione.lxviij.ꝛ colligit ex lib.de die ꝛ ex li.alphagrani.ꝛ refert macrobius de sõno scipiõis carta.xxvi.ꝛ in spec.hystoriaꝝ.li.vi.c.xviij.ꝛ hꝫ.vi.exa meron.vbi aliter ꝛ alr loquũt̃ q̃stũ sol excedat terrã ꝛ lu naz.tñ in tractatu spere dr̃ minima stellaꝝ fixaꝝ in firma mẽto maior ẽ tota terra Jta pp̃ est maior ipatore ꝛ sicut lũa recipit splẽdorẽ a sole.ita ipator a pp̃.ita hꝫ i.ꝺ̄.c.so lite vbi ipator eqperat̃ nocti ꝛ pp̃ diei. ¶ Qr posset qs pia rñdere ꙙ talis argumẽtatio nõ ꝟz neruum.nec strin git.posset enim negari ista similitudo.nec reperit̃ expssa i nouo nec i veteri testõ.lz apponat̃ p romãos põtifices ꝛ nõ vr̃ eis fides adhibẽda.p id qꝺ̄ hꝫ in.ꝺ̄.l.nullꝰ. Nec obstat cuz arguit hostien.de.d.auc.quomõ opor. episco pos in pn̄.ab ordine lr̃e.vbi pferr̃ papa impatori.qr pos set opponi ꝺ̄.c.vnctor.xcvij.di.vbi ex ordine littere ipa tor pferr̃ pape.facit ẽt qꝺ̄ voluit bal.in.l.impiales.S.fi.ꝺ̄ prohibi.alie.feud.per fede.in vsi.feud.vbi dicit ꙙ ipera tor est corporalis orbis Deus.faciat ẽt epistola inter cla 140 ras.C.de sum.trini.ꝛ fi.ca.vbi dicit† ꙙ ipator ẽ minister dei si ergo pp̃ est minister dei i spũalibꝰ ita ꝛ ipator ẽ mi nister dei in tpalibꝰ faciat ẽt qst hꝫ i.l.q̃s gr̃as.C.de offi. pfec.pto.in vsi.q ꙙ me vltimũ suũ vbi ipator appellat se suũ dei ergo nõ est suꝰ eccl'ie.ꝛ iõ i cle.romani.de iu.iu. ipator appellat se protectorẽ eccl'ie.ꝛ iõ si pp̃ appellet se seruũ dei ẽt ipator appellat se suuz dei. Facit ẽt qr deus ab exordio creature humãe feẽ mũdũ ꝛ humanã creatu rã.ꝛ sic factor regit ꝛ gubernat opꝰ suũ.ita ꝛ ipe guber nauit mũdũ suũ vsqz ad tps noe.iõ nõ est mirꝫ si spũalia cõmisit petro.ꝛ tpalia ipatori gubernãda cõmisit.ꝛ ista sũt q̃ ex relatis alioꝝ ꝛ ex puitate mea potui adducere i medium. Barto.in.l.i.ff.de reqren. reis refert Bantem fecisse tractatum ꝛ conclusisse imperium non processisse ab eccl'ia.ego illud non potui inuenire. Jdeo referre nõ possuz rões suas.refert tamen do.cardi.in.ꝺ̄.c.venera bilẽ ꝺ̄ ele.quẽdã egregiũ doc. Magnificũ marsiliũ ꝺ̄ mo narchyno de padua doc.in sacra theologia nõ aũt illuz marsiliũ q scripsit i medicinis tenuisse i q̃dã tractatu suo illꝺ̄ ꙙ dixit dantes.sz ego nõ vidi.ꝛ tetigit pe.ꝛ anch.in repetitione.c.canonũ statuta ꝺ̄ ꝓsti.in ꝑmo ꝓrio vbi me liꝰ tetigit q̃ztetigit ꝟ.ꝺ̄.abb.ꝛ p old.ꝓsi.lxx.ꝛ ꝓsi.xc.ꝛ i se q̃ntibꝰ ꝓsilijs. ¶ Ego aũt iure ꝛ merito dẽo seq ꝓriã ptẽ ꝑmo qr vr̃ mihi de iure vior.ꝟo vt videtis lz indigni legi mꝰ.ꝛ docemꝰ iura põtificia. Tertio qr sum ouis pascua eccl'ie romane.hẽo enim domicilium vxorẽ ꝛ filios ꝛ pri moniũ oẽ in hac regia vrbe Bono.vt bar.vtar vbis i.l. i.ff.de reg.reis.ꝛ vnũ ẽ qꝺ̄ potissime magis iducit me ad sic tenẽdũ qr tot romani põtifices ꝙ clarnerũt oi sanctimo nia hac ptẽ i suis sacris ꝓstitutiõibus tenẽdã eẽ decreue runt. Nõ.n.ẽ putãdũ tã magnos sanctimonie viros fuisse mẽtitos.ar.tex.valde sing.i c.ij.ꝺ̄ op.no.nun.ꝛ.l.si a bo ne fidei.ff.de rei vẽdi.ꝛ gl.in.l.titio fundũ.ff.de ꝓdi.ꝛ de mon.ꝛ io pro potissima huiꝰ passus declaratiõe erũt vi dẽda duo breuissime.ꝑmũ erit vtrũ pp̃ sit maior ipatoꝝ. 141 ꝟz erit vtꝝ ipiuz depẽdeat ab eccl'ia. ¶ Circa ꝑmũ pau cula afferã qr tot iure luminaria vr̃ adduxisse oia ꝛ q̃dã alia ad istũ passũ oportuna.qd ẽ ꙙ mea ars efficere vlte rius possit vt terrẽtij vtar vbis dauꝰ.n.sum nõ Edippus ꝛ ꙙ pp̃ sit maior ipatore alko tex.cui vniersus mũdus nõ rñdebit i probemio sexti circa ꝑncipiũ i v.totiꝰ orbis voluit obtinere magistratũ vbi probat̃ ꙙ deꝰ tremẽdus disposuit ꙙ eccl'ia sua.ꝛ põtifex eiꝰ obtineret monarchi am i toto orbe g̃ pp̃ ẽ maior ipatore.qr orbis maior ẽ vr be.xciij.di.c.legimꝰ vñ posito ꙙ origo ipij esset celestis ꝛ nõ terrena vt in illo virgiliano.igneus ẽ illis vigor ꝛ ce lestis origo. Nihilominꝰ pp̃ ẽ maior eo cũ hẽat mgr̃iatũ in totc orbe.ꝛ iudicio meo nõ ẽ dare meliorẽ tex.in iure ꝛ ꝑ hoc tollũt̃ multa iura allegata supius in g̃rium tene menti. ¶ Scõo adduco tex.i idiuiduo decidentẽ hoc in c.ꝓstantinꝰ.xcvij.di.in v.ipio subiacenti romane ecclesie vbi si ipiũ subest eccl'e romãe ergo ꝛ ipator subest pape. ꝛ ꝑ hoc tollit̃ illud qꝺ̄ qs possz opponere.vz ꙙ tex.in.ꝺ̄. proemio sexti fuit editꝰ a romão põtifice.ꝛ sic in sua cã si bi nõ eẽt credẽdũ vt dictũ ẽ qr pro certo nõ obstat.cũ.ꝺ̄. c.ꝓstantinꝰ emanauerit ab ipso ipatore dicẽte ipiũ subia cere eccl'e.ꝛ iõ possz bellissime adduci illꝺ̄ qꝺ̄ scribit apꝺ̄ dñicaz veritatẽ gẽs tua ꝛ põtifices tui tradiderũt te mi bi. ¶ Tertio adduco tex.i.c.suscipitis.x.di.i vsi.lex xpi nos sacerdotali subijcit ptãti.atqz istis tribũ alibus sub dit.dedit enim ꝑncipatũ multo pfectiorẽ ꝑncipatibꝰ vris vbi ẽ casus formalis ꙙ ꝑncipatꝰ pape ẽ pfectior ꝑncipa tu ipatoris.ꝛ plꝰ ꝓbat ille tex.ꙙ papatꝰ ꝟ habuit a deo. 142 vt esset pfectior.ꝛ supra ipm ipium. †Ex q̃ infero ꙙ oia iura põtificia dãtia pape mgr̃iatũ in toto orbe sũt iure di uini ꝺ̄claratoria nõ iure noui promulgatoria.ꝛ iõ sileãt fauces ꝺ̄trahẽtiũ romãis põtificibꝰ ꙙ i fauorẽ sui edide runt iura. ¶ Quarto adduco tex.in.c.cetex ẽ.x.di.i vsi. regiã volũtatẽ sacerdotibꝰ xpi studeatis subdeꝛ.neqz eiꝰ sanctiõibꝰ velle dñari vbi ꝓbat̃ ꙙ ipator subest pape. ¶ Quito affero tex.in.c.nõ lz ipatori in vsi.apostolicis regulis.x.di.vbi ipator ligat̃ apostolicꝯ regulis ꝛ ꙙ ꝑñs papatꝰ.sz ꝓdere ꝓstitutionẽ ẽ iurisdictiõis vt ꙙ gl.i.l.i.ff. de iurisdi.om.iu. Jnno.in.c.cũ accessissent ꝺ̄ ꝓsti.ꝛ hꝫ in l.nulli.C.de sen.ꝛ iterlo.om.iu.si ergo impator ligat̃ cõ stitutiõibus papalibꝰ seqt̃ ꙙ pp̃ hz iurisdictiõem.s.cum. ¶ Sexto adduco.c.lege.x.di.in vsi.apostolicis atqz ca nonicis ꝺ̄cretis qbꝰ postponẽda sũt vbi ꝓstitutiões pape pferũt̃ ꝓstitutiõibꝰ ipatoris.g̃ ꝛ ipe pp̃ pferret̃ sibi qr vbi vnꝰ effectꝰ prestãtior ẽ alio ꙙ pstantior erit cã collucens. ¶ Septio laycoꝝ ẽ obseq ꝛ clericorum est ipare.ita ꝑ bat̃ i.c.scẽ Marie ꝺ̄ ꝓsti.ꝛ i.c.bñ qdẽ.xcvi.di.ꝛ i.c.eccle sia vt lit.pen.g̃ pp̃ impat imperatori.g̃ est supior eo.iurta dominicam veritatem quis maior ẽ qui recumbit an q ministrat nõne q recumbit. ¶ Octauo faciat nomẽ stu pendum ipsius pape dr̃ enim stupor mundi vt hꝫ in poe tria magistri goffredi. Appellat̃ eni sũmus sacerdos qꝺ̄ nomẽ accepit a moyse vt in.c.sacrosancta.xxij.di.ꝛ ideo dixit gl.sing.in.c.cãmqz qui fil.sint legi.ꙙ papa successit in locum moysi.ꝛ tamen idẽ voluit gl.in.c. translato de ꝓsti.quinimo plus dico ꙙ papa ꝛ Jesus xps faciũt vnũ tribunal.c.quanto.ꝛ ibi Hosti.de transla.prelat. Nam papa solus hz potestatem omnem quam habuerunt om nes patriarchevt dixit bernardus ꝺ̄ contemplatione ad Eugenium solus tenet locum principis apostolorum.c. videntes.xij.q.i.maior est eius auctoritas q̃ sanctorum. xx.di.c.de libellis recte papa dicitur imperator.xij.q.i. c.futuram ꝛ sententiam imperatoris declarat papa nul lam cle.pastoralis de re iu.ꝛ adduco qꝺ̄ pulchre voluit Spec.in ti.de legato.S.i.versi.lxxxix.vbi dicit ꙙ papa ẽ petri successor.ꝛ vicari⁹ Christi nõ puri hois.sz veri Dei vicem gerens i terris.c.fũdamenta de ele.c.vt nostrũ ut ecclesiastica beneficia.ꝛ adduco quod uoluit Bal.in.l. rescripta.

UVA. BHSC. IyR_275_2

rescripta.C.de preci.impa.offe.vbi dixit q ꝑꝑ maior est impatore.ꝛ idē dixit pe.de ancha.in phemio sexti ꝛ adduco qđ voluit bal.s.i phemio grego.vbi dixit q papa nó solū est eps.sz est culmē cꝑoꝝ ꝛ ceteroꝝ quos intellectus imaginari pōt cui ē data clauiū sūma ꝛ ibera ptās q̄ appellaꝝ absoluta ptās ab oibus vinculis canonum.ꝛ ab omni regula artatiua.ꝛ refert Jo.mona.in phemio sexti dicere q papa est pater patrū ꝛ cū oi prelato ꝛ iurisdictiōe ꝓcurrit ꝛ faciat qđ voluit bal.in cōmēto.l.bar
143 barius.ff.de offi.pfec.preto.in si.vbis vbi dicit† q papa est oia ꝛ sup oia in spūalibus alꝝat bernardū de ꝓtēplatiōe ad euge.faciat ēt illud qđ scribiꝝ apđ psalmistaz oia inqt subiecisti sub pedibus eius.ꝛ sz loquaꝝ de xp̄o tamē papa.vt eius vicari⁹ repñtat xp̄m ergo oia sunt subiecta pape.ꝛ adduci etiā posset illud qđ preclare scripsit psalmista ꝓstituisti eū sup opa manuū tuarū ergo papa ē sup̄a oēs.ꝛ adduci potest illud qđ habeꝝ in euāgelio fiat vnū ouille ꝛ vnus pastor ergo seqtur q impator est sub ouili ꝛ cura pastoris facit etiā illud dum dicit lapis quē patres vestri reprobauerūt factus est in caput anguli faciat illud qđ scribiꝝ apud Jeremiā.j.c.ecce cōstitui te super gētes ꝛ regna ergo papa ē.s.impatorē faciat qđ scribiꝝ p ysaiam loquētem de archa federis. si hec humiliabit ad cuius fugietis auxiliū vl vbi relinqueꝝ gloria vīa q scymacus papa interptaꝝ sensisse p romanū pontificē ita refert gratianus in.c.aliorū.ix.q.i. Preterea faciat pfectio maior ꝓtinet sub se minorē vt est aia intellectiua in boie que sub se continet pfectionē anime sensitiue ꝛ ve
a getatiue[a].nec in boie est nisi vna aia ptās aūt spūalis ē p fectior q̄ potestas tēporalis tēporalia vero nó sunt pfecta ꝛ ideo preclare scribiꝝ apud Gregorium tēporalis vita vite eterne cōpata potius est dicēda mors q̄ vita nisi quatenus tēporalia sunt accessoria spiritualib⁹ qꝛ sine tēporalibus diu esse nó possunt.i.qđ.iij.c.si qs obiecerit. de prebē.c.cū secūduz. Et ad h̄ sunt a deo creata ad vsuz boium.ff.de vsur.l.in pecuduz ptās igiť spūaliuz tanquā pfectior vt in.d.c.solite.cōtinet sub se tēporalia ꝛ sic papa qui preest spūalibus supior ē impatore q preest in tēporalibus iuxta.d.c.apostolice.de re iudi.lib.vi.ꝛ.c.fundamenta.de elec.eo.lib. Ultimo adduci potest q ꝓstantinus impator exhibuit beato Syluestro pape offm̄ testatoris tenēs frenū equi.vt in.c.ꝓstantinus.xcvi. dist.q ēt sepius factū ē p alios impatores.ꝛ ēt nō est diu q imperator Carolus fecit vrbano qnto i vrbe.ꝛ ex supra dictis elicit ꝓclusio q papa est supior impatore ꝛ ex supra dictis apparet rñsio ad ꝓria superius adducta.ꝛ ita sit
144 expeditum primū quesitū. C †Capio nūc ꝟm q imperiū dependet ab ecclesia ꝛ pro certo nó est necessaria longa psuasio.qa ita est vsitatū ita est acceptuz ab oibus. vt impator recipiat cōfirmationē a papa cle.romani de iureiur.in extrauag.bonifacij vnam sctām.ꝛ sic vī ab omnibus dictum ꝛ ab omnibus acceptum iuxta.l.i. a ꝓio.ff. de senato.ꝛ ideo minime mutāda sunt que certam interpretationē habuerūt.l.minime.ff.de legi.maxime cū papa hoc declarauit per.l.suam vt in.d.extrauag. bonifa-
145 cij iuxta illud psalmiste lex dñi imaculata.† Illud eniqđ est consuetudinariū non est arbitrariū vt dixit Bal.in.l. quicūqz.C.de seruis fug.iō ex hoc capite nó videꝝ opportuna ista inuestigatio. Secūdo adduco q p aduētuz veri regis qui fuit Jesus xp̄s fuit annihilatū imperiū tēporale.ꝛ ad hoc ego nouissimus vltra oēs alios adduco illud qđ habeꝝ genesis.xxxvij.vel ad finē vbi patriarcha Jacob.cū esset in extremis vite dixit filijs suis cōgregamini filij mei vt annūciem vobis que vētura sunt in diebus nouissimis nō auferet sceptrū de iuda nec dux de femore eius donec veniet q mittēdus ē.ꝛ ipse erit expectatio gentiuz vbi pbaꝝ formaliter q p aduentū xp̄i fuit extinctum regnum iudeoꝝ.ergo multo fortiꝰ fuit extinctuz regnū romanoꝝ. Maz si de quomin⁹ videꝝ inesse.ꝛ inest ergo ꝛ de quo magis.c.cum in cūctis.de elec.c.non extimenius.xiij.q.ij. Sz minus videꝝ q p aduentū xp̄i extingueret regnū iudeoꝝ ex eo.quia fuit iustum regnuz ꝛ cōstitutus fuit rex sup Jsrael ab ipo deo p manus samuel. vt habetur primo regū.c.viij.seu.ix.ergo fortius fuit extinctum impium romanū.cum fuerit violentum ꝛ furtiuum.cōiter tamē allegaꝝ.de hoc qđ habeꝝ.ij.danielis de lapide scisso sine manibus qui statuaz percussit in pectus
146 per q̄z statuam figurankꝛ quattuor monarchie vz assyriorū persarum grecorum ꝛ romanorum ꝛ ibi in effectu dicunt scribentes esse notañ.q pcussit statuā in pedibus qꝛ sicut pes est vltima pars corporis sic romanoruz monarchia fuit vltima. Uñ illaz spāliter videꝝ reprobasse ꝛ merito qꝛ oēs dicte monarchie per violētiam ꝛ vsurpationez inceperūt. dignū eni fuit vt pp iniusticias suas regnū transferreretur de gente in gentez ecclīastices.x.c. ꝛ fcm̄ est regnū huius mundi dñi dei nostri ꝛ xp̄i filij eius q regnat in secula seculoꝝ apocalipsis.xi.c.Sibi eni data est potestas in celo ꝛ in terra Matth.vltimo.c.vt implea-
tur illud ezechiel.c.lxxvij.faciat inqt eos gentem vnaz ꝛ erit vnus rex oibus impijs.ꝛ nó erūt vltra due gentes.ꝛ
147 ideo gl.daniel.ij.c.dixit† q sicut a pncipio nil fuit fortiꝰ impio romanoꝝ sic i fine nil debiliꝰ inueniť ꝛ faciat qđ voluit Oldr.cōsi.lxx.ergo sequiť q imperiū dependet ab ecclesia xp̄i. Tertio faciat q si qs ꝓnumerat regna mundi ab initio mundi vsqz ad xp̄m qui fuit verus dñs ꝛ verus rex.deus enim a pncipio creauit celū ꝛ terraz ꝛ oia que in eis sunt angelicaz ꝛ humanaz naturā ꝛ spūalia ipsa q̄ per se ipsum gubernauit sicut factor rem suam ꝛ homini qđ fecit legē dedit vt geneſ.c.ij.precepit eni de omni ligno ꝛc.peccantib⁹ imposuit penā geñ.iij.c. Jtē dixit ꝛc. mulieri ēt ꝛc.ꝛ per semetipsuz caym puniuit ꝛ lamech. ꝛ caph.ꝛ quosdaz alios vt legitur geñ.iiij.ꝛ.v.c.ꝛ p seipsum deus gubernauit vsqz ad noe.ex tēpore noe cepit deus creaturas regere p ministros quoꝝ pmus fuit noe. de eo q fuerit rector populi ꝛ ex eo appet q sibi dñs gubernationē arce p quā eccl̄ia significaꝝ cōmisit geneſ.vi. Jtem q idez noe legem sibi subditis dedit genesis.ix.c. ꝛ sz non negaꝝ sacerdotis fuisse officiū tñ exercuit sacerdotium statim post egressum arce.anteq̄z leges populo daret Geneſ.viij.Edificauit aūt Noe q officiū sacerdotis Abel ꝛ Caym primo fecerat.in hanc vo vicariā succesſerūt patriarche iudices reges sacerdotes ꝛ alij qui p tpe fuerūt in regimine populi iudeoꝝ.ꝛ sic durauit vsqz ad xp̄z q fuit naturalis dñs ꝛ rex noster ꝛ quo dī deus iudiciū tuū regi da.ꝛ ipse Jesus xp̄s vicariū suū cōstituit Petrū ꝛ successores suos q̄ dedit ei claues regni celoꝝ.ꝛ q̄ dixit ei pasce oues meas.licet multofortius distincta sint officia ꝛ regimina mūdi.tñ q̄cūqz necesse ē ad papā ē recurrēdū siue sit necessitas iuris siue alias qꝛ alius nó sit iudex supior siue facti puta qꝛ de fcō non pñt miores iudices sniam exeq uel nolunt ut debēt iusticiam exercere.ita voluit Jnno.in.d.c.licet.ꝛ p ꝓsequēs impator recognoscit imperiū ab ecclesia tanq̄z eccl̄ia bēat bailū iurisdictiōis tēporalis ꝛ adduco qđ pulchre voluit Archi.in.c.q̄m.x.di.ubi dicit q papa h̄ utrūqz gladiuz ꝛ oportet ꝓcedere nullū imperiū exercuisse gladiū qn illū nó acceperit a papa ꝑtim postq̄z ipse xp̄s ꝓcessit iura utriusqz imperij btō Petro.qđ itelligēs ꝓstantin⁹ in resignatiōe regaliū resignauit btō Syluestro gladiū ostēdens nó legitime se usuz fuisse gladij potestate.nec legitime se habuisse cū ab ecclesia nó receperit.ita refert Archidi.in.d.c.q̄m.ꝛ voluit do.Anto.in.d.c.trāslato.de cō
148 stitu.ergo. Preterea faciat† ois actus ē furtiu⁹ uel uiolentus uel illicitus qui exerceť ꝑter uoluntatē dñi uel custodis.l.nec ē vā.C.de acq.pos.sz Petro et successorib⁹ tradita sunt utriusqz rei gubernacula celestis et terrene. ut in.c.omnes.xxij.di.i.q.iiij.c.qꝛ presulat⁹ in prin.xv.q. vi.c.alius.c.nos sctoꝝ.ꝛ.c.iuratos. Quicunqz ergo sine imperij volūtate successoris bti petri assumit gubernaculum rem illicitā cōmittit.ergo seqtur q iperator nó pōt

a Uegetatiue. Nam valz ista ꝓsequētia hz aiam intellectiuam ergo cogitatiuā sensitiuā vegetatiuam ꝛc. sz nō ecōtra vt exp̄s se hz pbs in secūdo de aia. a tex.cōmē. xiij. infra q̄ sz theologice in vno i diuiduo sit vnica hz tñ intellectū agētez ꝛ possibilē ꝛ plures alias potētias vt tz h.d. And.et pz discurrēti p totū tertiū. p q̄ vīdo.car. i cle.i. §. porro. ō sū. tri.ꝛ bar.notabiliter in.l.stipulationes nō diuiduntur de vbo.obliga.

UVA. BHSC. IyR_275_2

recipere impiuz nisi ab ipso papa.z per ꝓñs imperiū ab ecclesia dependet. ¶Preterea adduco in mediū.c. cōstantinꝰ.lxxxvj. di.vbi imperiū subiacet ecclesie.ergo executione recipit ab ecclesia impator. ¶Preterea faciat tex.in ꝓhemio sexti vbi papa obtinet mgr̄atuz in toto orbe.ergo ptās tpaliū est penes papā quo ad habituz. z voluit glo.in.c.tibi dño.lxiij.di.iō plenitudo ptātis tpaliū z spiritaliū est in papa.ſz quo ad tpalia est exercitiuz penes impatorez p ꝓfirmationē pape. ¶Preterea faciat re/
149 gnū in terris surgit tribꝰ modis.¶primo per dei volūtatē aliquo mō reuelatā hoibus.ſo mō p ꝓsensum eorum qui regunt.tertio mō per violentiā. ¶Prio mō iustificaī ptās pape.d.c.solite.z p id qō voluit Inno.in.d.c.ſz vt superius rettuli.z p id qō hr̄ in dcō ꝓhemio sexti. Scōo modo iustificaī per tex.d.c.cōstantinus.z p dcāz cle. romani de iureiur.z per.d.c.venerabilē.de electio. z p antiq̄ ꝓsuetudinē cuius in ꝓrium memoria nō existit papa censeī hr̄e istā ptātez vt hr̄ in dcā extrauag. vnā sanctā. ¶Tertio mō nō expedit iustificari.qz illō est de fcō. z sic ex voluntate dei z ex voluntate hominū z ex antiqua ꝓsuetudine imperiū dependet ab ecclesia.nec reperio auctez veteris aut noui testamēti disponētis spaī imperiū ꝓcedere a deo vt dī in passiōe oñica.nō h̄eres aduersus me potestatē vllā nisi datū esset tibi desup.Et si dicaī q̄ imo processit a deo vt in auc.qūo opor.epiſ.in ꝑn.Ad hoc posset rñderi nō eē credendū impatori.qz i ꝓpriū cōmoduz loqtur.arg.l.si vnus.ff.de testib⁹.l.i.C.ne quis in sua causa Vel posset respōderi q̄ ꝓcessit a deo in genere.Vel posset respōderi vt superiꝰ dcm̄ est q̄ ꝓcedat a deo per mediataz emanatiōez.z pōdera bñ qz inquātū opponebatur nō esse standū canonibus romanoꝝ pōtificuz arg.d. l.nullus.qz posset retorqueri cōtra eosdē.qz eodē modo nō deberet credi impatori.z per ꝓs seipsos percutiunt cū suo ligone.Et si opponaī de eo qō voluit glo.que reputaī sing.i.l.digna vox.C.de legi.que dixit q̄ imperiū processit a fortuna.z pbaī in.l.i.C.de indi.in.v.ab augusta fortuna.z in.l.cū multa.C.de bonisq̄ libe.Dico q̄ illa glo.non recte loqtur z eā reprehēdit And.de yser.in.c. i.de pace tenen.Vel pōt dici q̄ aut loqmur in abstracto aut in cōcreto.primo mō imperiū nō ꝓcedit a fortuna ſz procedit a deo.secūdo mō qñ loqmur in cōcreto z tūc ꝓcedit a fortuna z ab ecclesia.z ita posset intelligi gl.illa z ita etiaz posset respōderi ad dcām auc.qūo opor.epiſ. vt dicamus q̄ imperiū processit a deo in abstracto. ſz in cōcreto ꝓcedit ab ecclesia z etiā a fortuna.z ita ꝓñt intelligi.d.l.fi.z.d.l.cum multa.z faciat simile qō dicī in.c.
150 relatū de ꝓbeb.¶vbi habeī q̄ collatio bñficiorū in abstracto est datio.ſz in cōcreto est donatio. Et si opponaī de eo qō voluit gl.in.c.i.de pace tenē.alias de pace iur. fir.que voluit q̄ imperiū ꝓcedit ab ense.q̄ ang. allegat pro sing.in.q.incipiente renouata guerra rñdeo q̄ ꝓcedit in cōcreto sed in abstracto ꝓcessit a deo z ita videī intelligendū qō voluit psalmista.celum celi dño terrā aūt dedit filijs hominū vt intelligaī dedisse in abstracto ſz in cōcreto videī q̄ homo possit sibi acqrere.z ita vī q̄ procedat ab ense in concreto. ¶Preterea faciat.c.trāslato.de consti.vbi ptās legis ꝓdēde est apud sacerdotiū ex quo inferī q̄ in habitu est ēt penes sacerdotiuz ptās legis cōdēde respectu laycorum.cū ibi indistincte fiat mētio legis cōdēde qz imperiū Romanum nō habuit iuridice imperiū ergo sequit̄ q̄ populus nō potuit iuridice transferre in impatorē imperiū z potestatem legis ꝓdende z p ꝓsequens papa ē qui ꝓfert impatori exercitiū iurisdictionis vniuersalis. ¶Ultimo faciat a quo impator habet imperiū certe nō hz a populo quia populus nō habuit iuste imperiū ergo illud iuste nō potuit trāsferre. qz nemo dat quod nō hz.i.q.i.c.gr̄a.z.i.q.viij.c.diabertus cuz si. tuz qz transtulit oēm suā iurisdictionē in impatorē ergo nihil remānsit apud populū vt.l.ij.C.dē adop.z p ꝓsequēs ſsegtur q̄ papa hz administrationez z ista videī veritas z alterecontrariuz pertinaciter esset heresis. vt habeī in d.extrauag.vnā scām.z ita cōmuniter tenēt omnes vt p archidia.in.d.c.quo.z do.Lardi.in.d.c.per venerabilē z hic q fi.sint leg.z p do.abb.hic z in repetitione.d.c.p venerabilē.z p oldra.ꝓsi.lxx.z ꝓsi.cxc. Hec obstāt allegata supius in ꝓriuz qz appet rñsio p supradcā. ¶Glo. in v̄.z ethnicus allegat ꝓcor.z nō declarat vocabuluz. Ideo qd importet verbū ethnicus dixi supius in textualibus. ¶Glo.i ver.peccat querit dicī in tex.q̄ rex Anglie erat paratus ꝓbare q̄ rex Francie peccabat in ipm quomō probabat q̄ peccabat in eum.respōdet eū offendendo. Dicit tamen q̄ aliter accipitur verbum peccare vt in.c.si peccauerit.ij.q.i.vbi exponitur illud v̄bum peccabat in te ideſt te sciente.sed hic peccabat in eū ideſt in eius lesionem.dic tamē q̄ ista auctoritas potest intelligi vtroq; modo qō satis probatur hic. ¶Glo.in v̄si. processit illuz admonēdo ista gl.dicit illud qō superius fuit dictum q̄ creditor dz monere dbitorem priusq̄ ad iudicium vadat vide que dixi in textualibus. ¶Glo.in ver si.iudicare.Oppo.contra tex.dicit enim papa q̄ nō intendit iudicare de feudo z tamen in effectu iudicat dum compellit ad satisfactionem. ¶Glo.respondet q̄ nō iudicat directe de feudo sed indirecte sic rōne peccati inducēdo ad pniam.qz aliter penitere nō pōt nisi patefaciat. Dicit Hostien.q̄ processus pape potest excusari dupliciter.primo ad cognoscēdaz verā naturā feudi z de ipso feudo.vt qz rex Francie nō debz esse iudex in causa propria z sic nō poterit ipse cognoscere nec pares curie debent cognoscere. qz merito erant suspecti regi Anglie. Unde licet rex Francie hoc vellet vt cognoscereturꝑ suam curiam ex quo tamen erat merito suspecta regi Anglie non debebat hoc fieri.ideo propter dfectum iudicis potuit adiri papa in aucten.vt diffe.iudi.§. si v̄o contin/
151 git. ¶†Ex quo dicto collige q̄ bñs causaz cū non recognoscente superiorē pōt illum directe conuenire coram papa qui rōne illius generalis z summe potestatis quā habet vt supra est dictum poterit de illo cognoscere qō v̄ satis rōnabile.z hoc apte sentit glo.in.c.ex transmissa de foro compe.z facit qz nemo pōt esse accephalus.i. sine capite.xcij.di.c.nulla.z facit sing.dcm̄ Inn.ꝑm do.
152 Abb.in.c.ſz de suscepto.j.ti.i.¶vbi dicit q̄ qñ necesse est semp est recurrendū ad papaz siue sit necessitas iuris qz alius non sit iudex superior.siue facti. qz de facto minores iudices nō pñt suas snias exeq.nec valet prescriptio in cōtrarium.c.cū non liceat de prescriptio. z contra suprema ptātem nō currit prescriptio vt no. Inno.in.c.bene el scō de postu.prela.z sicut vacante imperio de facto succedit papa vt in dicto.c.licet. ita z cum deficit de iure qz est talis persona que nō recognoscit impatorem vt dicitur de rege Francie vt in dicto.c. per venerabilē. z de rege Hispanie vt in.c.Adrianus. lxij.di. in glo.z hāc iurisdictionē pōt papa exercere p ea que dixi supra q̄ papa sit supra imperatorē.z id qō no.i.d.c.per venerabilem.z hoc intelligo qñ ipse nō recognoscēs superiorē non ꝓcedit cōtra suū subditum.secus si ꝓcedit ꝓ suū subdituz qz tūc esset secus.hoc tñ nō ꝓbaī ex tex.ꝑm.d.abb. sed est satis rōnabile dcm̄ ꝑm euz. Nemo enī potest prescribere cōtra suprēmam ptātem vt nō sit illi subiectus vt no.Inno.in.d.c.bone qz esset accephalus qō esse nō debet vt.d.c.nulla. ¶Potest etiam saluari processus pape rōne violati iuramenti z pacis. z hac ratione videī vti papa in isto tex.vt sic ꝑncipaliter cognoscat ratione peccati z in cōsequētiam de feudo vt sentit glo. Aliogn seq̄retur ꝑm hostiē.q̄ qñ vassallus cōmitteret felonia ꝓ dñm z quātūcunq; cōdēnaretur semp haberet recursum ad eccl̄iaz. Dicit tñ q̄ ēt hoc casu nō esset semp ōnegāda audientia.naz esse pōt q̄ inique z iniuste processuz esset z rōne peccati posset hoc eccl̄ia examinare z ꝑm q̄ inueniret admittere vel repellere talem.argumē.l.quoniam .C.de accusa.z patet in eo qō no.in.c.pastoralis.§. quia vero

UVA. BHSC. IyR_275_2

63 vero de offi. deleg. ¶ Nota ex hoc dicto Hosti. † q vbi dubitatur de peccato ecclesia ad fundandaz iurisdictionem suaz incidenter cognoscere pōt an subsit peccatū qō videtur esse ꝓsium. qō ipsemet Hostien. voluit in. c. si clericus laycum. j. ti. primo. vbi si laycus conuentus coram iudice ecclesiastico p clericū negat illaz rez eē ecclesie nō potest ecclesiasticus incidenter de illo cognoscere cuius cōtrarium hic sentit in simili. ꝛ hoc dictum credit verius
154 do. Abb. ¶ Secūdo nota ex hoc dicto Hosti. † q ꝓ iusticia sententia iusticie potest haberi recursus ad ecclesiā per viam denūciationis quod satis putat procedere do. Anto. quando acquieuit seu timet appellare ob tyranni dem superioris. secus si acquieuisset sentētie. qz tunc ille q obtinuit sententiam satis pōt ad hoc suam conscientiā excusare. qō tñ limita. vt p Inn. in. c. qz pleriqz de immuni. eccle. Sz Bar. in extrauag. ad reprimendū. in vsi. per denūciationē concludit absolute q super sentētiato per iudicē propriuz nō habet locū hec denūciatio. qz non potest amplius cognosci de pctō obstante exceptiōe rei iudicate. l. si quis totuz. ff. de excep. rei iudi. Nam spāle est vt qñcūqz possit cognosci allegat ad hoc tex. in. l. diui. ff. de penis. Idem tenet Bal. in. c. si quis per triginta. si de feu. fue. controuer. sed excipit si causa est ecclesiastica seu aliter vsuraria prauitas. Sz non allegant ocñ Hostiē. hic qui tenet cōtrarium do. Abb. dicit pro concordia q aut victor confiteretur sententiam iniustam. ꝛ oz denunciatio admitti. qz talis senia est reuocāda vt singulariter inqt Inn. in. c. qz pleriqz. de imu. eccle. qz admittitur cōfessio contra presumptionē iur. ꝛ de iur. allat do. abb. q voluit Cy. in auc. sed iaz necesse. C. de dona. añ nup. Sz tu allega glo. ibi ꝛ glo. in corpore. vñ sumitur ꝛ in. l. i cōtractibus. C. de nō nu. pecu. ꝛ Bal. in rubrica. C. ō ꝓba. vbi ponit hoc ocñ ꝛ adduco in simili. c. ō ꝓfes. li. vj. Idē dicit do. abb. vbi notorie ꝓstaret de iniusticia per elegās ocñ Inno. in. c. fraternitatis de frigi. p. c. inter ceteras ō rei iudi. Tu de hoc vide q̄ plene dixi in. c. i. de offi. ordi. ꝛ cōcludit do. Abb. q per clara indicia potest ꝓbari ħ denunciatio non obstante q denunciatus dicat q cum bona conscientia teneat ea vel opponat exceptionē rei iudicate. Nam prima exceptio nō obstat qz assertio sua confundet per clara indicia ꝓria sue assertioni. ar. c. ij. de renūcia. li. vi. ꝛ. l. dolū. C. de dolo. ꝛ. l. nō omnis. §. a barbaris. ff. de re mili. ꝛ qō no. Bar. in. d. v. p denunciationem non obstat exceptio rei iudicate. qz ad aliud agit nūc q̄s ꝑmo. qz nunc agitur vt quis eximatur a peccato. Sz primo agebatur principaliter de ipsa re ꝛ sic cessat lex cum querebatur. ff. ō excep. rei iudi. facit q in simili no. Inn.
155 in. c. inter dilectos. de excess. prela. † ꝛ ratione peccati snia non transit in rez iudicatam. c. lator. de re iudi. ita residet hic do. Abb. Tu adde quo ad primum dum ocñ est q nō recognoscens superiorē potest cōueniri directe coraz papa. Ego adduco Bal. in. l. imperialem. §. preterea. el ij. de prohibi. alie. feu. per Fede. in. i. colū. vbi querit. qd si dominus feudi nō recognoscit superiorē vt rex Frācie ꝛ est contentio coraz ipso rñdet q recognoscēt pares curie ꝛ si forte pares curie sint nimis fauorabiles regi vel nolint cognoscere nec litigātes velint cām cōpromittere cognoscet papa rone peccati. ꝛ allegat istū tex. ꝛ adduco eundē Bal. in. c. i. de inuesti. in ma. fac. in. ij. col. vbi dicit
a 156 † q de propria causa[a] qs nō cognoscit nisi esset impator vel rex Francorū qui non recognoscit superiorez. al'at. l. ꝓxime. ff. de his que in testa. delen. Dicit ēt q si quis recognoscit superiorē pōt in suis causis ꝓstituere iudicem ordinarium ponit exemplum. In ciuitate Perusij est statutū q iudex talis porte sit ordinarius in quibuscūqz causis vtentibus iter cōmune vel fiscum ꝛ priuatas psonas. ꝛ dicit de hoc esse glo. ordinariā. in. l. ij. C. ō sen. que sine cer. quāti. quā glo. reputat eē no. ibi Saly. q ciuitas pōt
bre ꝓprios iudices qui recognoscūt inter ipsaz ꝛ subdi-
157 tos suos. † Ego vidi dubitari isto anno in qone facti. qui dam baro dicebat se non recognoscere aliuz in superiorem nisi imperatorez fecit vocari nō subditū rone rei site in ei⁹ territorio coraz ptāte sui castri ꝓstituto a seipso. modo ille subditus nō cōparuit ille ptās tulit sniam cōtra illuz nō subditū. dubitabat vtrū esset annulláda. fuit iudicatū q nō instat difficultas qd iuris per ista apparere potest qd sit decidendū fuit tamē iudicatū sniam tenuisse. Ego aūt dicebaz q nō est vera illa doctrina q nō recognoscēs superiorē potest eē iudex in sua causa. ꝛ adduco in mediū que plene dixi in. c. cū venissent supra eo. vbi vide oino ꝛ p ꝓñs sententia lata ab eo est nulla cōtra. l. i. C. ne qs in sua causa. ꝛ ideo ꝓuenietur coraz imperatore si causa est ꝓphana. ꝛ si nō pōt conseq iusticiā in illo foro recurretur ad papam. Sed si talis superior ꝓstituit iudicē coraz quo possit cōueniri in suis causis potest hoc fieri ꝛ debet quo ad suos subditos vt voluit gl. in. d. l. ij. Aut loqmur quo ad nō subditos ꝛ tūc potest recusari vt suspectus ex quo est substitutus iudex ab ipso qui cōueniri debet. qz presumitur esse nimis fauorabilis ꝓstituenti. ꝛ ad hoc allego istum tex. vbi rex anglie recusauit iudiciū parīū. qz pre-
158 sumptio erat q erāt nimis fauorabiles regi Frācie. † Sz si nō opponat exceptionē suspitionis ꝛ ferat sententia ꝑ non subditum vtruz teneat. videtur q sic qz imputet sibi quare nō opposuit. vnde videt ꝓsentire ꝛ renūciare. arg. c. inter monasteriū. de re iudi. hoc videtur probari hic in quātuz rex Anglie adiuit forū pape nisi ille talis ꝓstitutus iudex esset ita ꝓbate fidei q nō eēt presumptio q iniuste iudicaret. qz tūc non posset recusari. Adduco in ar. tex. valde singu. in. c. ij. de ope. no. nū. ꝛ dictum Hosti. in c. finem. de dolo ꝛ ꝓtu. dictū do. Anto. in. c. postremo. de appel. ꝛ gl. in. c. expedit. vij. q. i. tex. in. l. si a bonefidei. ff.
159 de rei vendi. ꝛ qō ibi voluit Ang. ¶ † Adde cuz dicitur q iudex ecclesiasticus cognoscit sūmarie ad fundandaz suam iurisdictionē. qz Bar. ħ voluit in. l. ij. ff. si qs in ius vo. nō ierit. ꝛ dānat ocñ Guil. ō cu. in. l. prescriptiōe. C. si ꝑ ius vel vti. pub. ista nō est materia huius. c. vide que dixi in. c. sup litteris. de rescrip. qz bar. est varius in. d. l. prescriptiōe qō dicet alibi. Iste tamē tex. requrit q suffi-
ciēter oñdat illuz peccare in se vt dixi supius. ergo nō stat assertioni libellantis vt dixit Bar. in. d. l. ij. q al'at. l. cum pcñ. C. de libe. cau. ꝛ sic iste tex. cōfundit ocñ Bar.
160 ¶ † Itē inquantū ocñ est q qs potest denūciari pp iniustaz sniam. Adde Bal. in auc. clericus. C. de epis. ꝛ cle. vbi colligit q qōdaz est crimen ciuile qōdā canonicū. ergo non de omni crimine recurret ad eccliam. sed solū de crie canonico al's ecclesia posset sibi vsurpar totā iurisdictionē tpalez ꝑm Pe. ibi qō est falsuz bal. ibi addit Archi. dicētez q nō ois cā rone peccati spectat ad eccliam. Sz si crimē sit ecclīasticum vel rone pacis vel iuramēti vel sit crimen notoriū ꝑm quosdā. vel qñ nō audit in foro seculari vt qz obligatio est naturalis tñ vel qñ hāc ponit persona miserabilis ꝛ oppressa. vel qñ quis iusticiaz naturalē non pōt ꝓseq coram seculari ꝓpter euidentē iniqtatem oñi illius terre vel statuti ibi vigentis. allegat Archi. in. c. hoc videt. xxij. q. iij. Si qs autem per sniam iudicis patitur in iusticiam nō audit nisi appellet. qz ius ciuile ꝛ canonicū ꝓcorditer sic disponūt. c. fi. de excep. li. vj. que verba dicit tenēda menti. Sz idē bal. in auc. ad ħ. C. de vsur. in penul. col. in vsi. item dubitat de eo qui est
161 inique absolutus a iudice seculari † an possit rone peccati denūciari ecclesie. arguit q sic qz iste peccat in fratrez suuz non soluendo debitū naturale. l. naturale. ff. de ꝓdi. inde. nam nō est absolutus nec apud deuz nec in foro ecclesie. allegat Inno. in. c. quia pleriqz. ¶ In ꝓrium arguit qz snia lata a iudice seculari rata oz haberi per eꝛ c. fi. de excep. lib. vj. ꝛ hoc propter bonum publicum ne deluſoria sint decreta pretoris. l. si pretor. ff. de iudi. ꝛ posito q sententia sit iniqua ista est velata iniquitas que nō pōt detegi cuz res iudicata habeatur pro veritate. vt. l. res iudicata. ff. de regu. iur. Solu. si victor confitetur.

a ¶ De ꝓpria causa. Sz qd de papa nunquid in causa propria cognoscer possit. dic ꝓculdubio q sic vt tz bar. ꝛ oēs doc. in. l. ꝛ ē receptuz. ff. ō iurisdi. om. iudi. ꝛ bal. i. l. cū antiquioribus C. de iur. delibe. ꝛ ibi q̄s plures scribētes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

snia iniustam pōt denūciari in foro ecclesie. nec ꝫ casu habetur snia pro vitate. allegat Inno. in. d. c. qz plerīqz. z idez dicit Bal. ēt si posset probari de dolo z fraude victoris. alīat qō no. Inno. in. c. grauis de deposi. alias stā dum est rei iudicate. z qō dicit in iudice idem in arbitro z arbitratore si forte ppter statutum eorū arbitria habe ant viz rei iudicate. ista sunt formalia vba Bal. z sic illa cōcordia quā do. Abb. hic dabat fuit Bal. ¶ Tu ponderа pmo qz nō bene dīt. qz posito q victor dicat q dolose obtinuit nō est verū dicere q ppter hoc recurrēt ad forum ecclesie imo retractabitur snia coram iudice secularі. vnde nō est opus recurrere ad forum ꝓscientie per id quod habet in. l. si pretor. §. marcellus. ff. de iudi. ideo nō bene dicunt Bal. nec do. Abbas. ¶ Secūdo pondera
162 qz dicit do. Abb. † q per indicia probabitur mala conscientia. pro certo non bene loquitur. qz tex. hic dicit sufficienter ostendat vt iam induxi superius. quo casu nō sufficit vnus testis cū delatione iuramēti vt voluit Innocē. z Bal. in dicto. c. si quis per triginta. Ad illud qō dicit de notoria iniustitia Bal. z do. Abb. etiam male loquūtur. quia tunc non potest recurrere ad iudicez ecclesiastīcum imo in foro ciuili sententia notoria redditur nulla. pro quo vide que dixi late in. c. i. de of. ordi. z facit. c. ij. ō ope. noui nunciа. q singulariter probat hanc doctrinā licet cōmuniter allegat dcīm. c. iter ceteras. ſz quo ad tutū exceptione rei iudicate. Bar. in dicto §. per denunciatio
163 nem dicit † q exceptio rei iudicate est inducta ad rigorē iuris cōseruanduz. allegat not. in. l. cum quis. C. de iuris z facti igno. z in. l. iulianus. z in. l. qui exceptioneз. ff. de condi. indebi. z videtur q cuz esset equitas q ciuilis obligatio non eliditur vt dicta. l. iulianus poterit cōueniri per viam huius denūciationis qz peccat mortaliter. postea ōcidit contrarium. qz licet peccet tamen non pōt de eo cognosci post sententiā cuz semel sit decisa. allegat. d. l. si quis cum totum. §. plane. z §. si ancillam. z. l. post rez ff. de transac. simile dicit de eo qō est decisuz per iuramētum. l. nam z postea. §. i. ff. de iureiur. pro quo dicit facere. qz in certis tantū casibus permittitur vt per instrumēta de nouo repta detur restitutio. vt. l. imperatores. ff. de re iudi. Sed postea dicit dubito z sic Bār. non est locutus assertiue imo videtur dubitasse. z sic nō bene recitat eum domi. Abb. hic nec etiam Bal. in dicta auc. ad hec.
164 Stat modo difficultas vtrum possit denūciari in foro cōscientie tutus ex sententia iniusta. Ubi videtur dicēdū q non eo casu quo ipse nō est in dolo z moueor hoc modo prescripta cum bona fide prescribentis possunt teneri salua conscientia. ita voluit Inno. in. c. cura de iurepatrona. Bald. in auc. ad hec. C. de vsuris. z Pe. de bella pertica vt refert Bal. in. l. cuz quis. C. de iur. z fac. igno. z in questione incipien. statuto cauet q fenerator. Bar.
165 in dicto vsicu. per denunciationez. ¶ †Ex quo sequitur q eodem modo possunt retineri iudicata salua conscīētia si bona fide victor obtinuit. quia non videtur dari bo
166 na ratio diuersitatis. ¶ †Secūdo per transitū sententie in rem iudicataz oritur presumptio iuris z de iure q recte z rite lata sit sententia vt in. c. cum inter nos de re iudi. ergo sequit q talis presumptio excludit peccatū cum non possit probari cōtrarium ergo non pōt dici iniusta. ¶ Tertio faciat iste tex. in versi. sufficienter ostendat q peccat in ipsum sed ipossibile est docere q peccat postq̄ non potest probari cōtrarium. ¶ Quarto per sententiā absolutoriam sublatum est vinculuz naturale z ciuile vt no. per scribentes in. l. i. ff. de ꝓdi. indebi. z in. l. iulianus eo. ti. ergo sequr q non poterit denūciari cum nullū vinculum remanserit. ¶ Quinto si aliter diceremus sequeretur q euanesceret rigor iudiciorū z tolleret per viam indirectam neruus sententiaz. qz semp quis posset venire per viā indirectaz ꝓtra snīam que transiuit in rez iudicataz. z adduco simile qō habetur in. c. cum dilecta. z in
167 c. cuz ꝑ causa. de empti. z vendi. † vbi si quis vendidit minus iusto precio nō pōt rescindere venditionē si est infra minus dimidia iusti precij. z si diceremus cōtrarium periret cōmune cōmerciū hoīum quod esse non dz. de quo vide que dixi in. c. i. de empti. z ven. ita dicamus q in casu nostro q periret rigor iudiciorū z nūquā esset finis litiū qō esse non debet. c. finem litibus de dolo z ꝓtu. c. cordi. de appel. li. vj. l. qdam extimauerūt. ff. si cer. pe. cū si. z per ꝓsequens nō recte loqtur Hostien. cuius dictum est limitandū vt superius voluit Bal. ¶ Glo. in vsi. ipsum oportet videtur q rex Francie non poterat cognoscere de feudo. qz quando questio est inter dīnum z vassallū dominus nō cognoscit ſz pares curie. vt. l. imperialē. §. preterea. de prohibi. feu. alie. per Fede. no. in. c. ceterū supra eo. gl. fatetur cōtrariuz. sed per hoc nō respondet ad illū tex. qui videtur innuere oppositū in vsi. ad ipsum. sed potest dici q hec causa vtebatur inter vassallos. Uel melius spectat ad ipsum idest ad suam curiā. z sic videt velle id qō dixit hosti. supra q papa ꝫ directe nō intendit cognoscere de feudo. ¶ Glo. in vsi. ꝓsuetudinē intelligit † q cō suetudo parificat̄ ꝓuilegio data capacitate psone. alias longe plus potest priuilegium q̄ ꝓsuetudo vt in. c. quāto. de cōsuetu. Et allegat vnū pulcrū dictū Joā. an. do.
168 abb. hic † q laycus nō potest conferre beneficia etiam si contulit per tantum tps cuius in contrariū memoria nō exīstit. ſz ex ꝓuilegio pape posset. vt in. c. adrianus. lxiij. di. Tu de hoc vide. c. causamq̄z. de prescriptio. z Jo. mona. in. c. ij. de preben. lib. vj. cuius fuit illud dcīm. Et pon-
169 deravnū qō habetur in ꝓma ꝓsti. ffoz. † vbi nō possunt legi iura nisi in terris priuilegiatis. z tamen Bar. dicit q in terris vbi de consuetudine legūtur iura potest acquiri ius ibi legēdi ex ꝓsuetudine. ponit exemplū de Padua vbi sine priuilegio legūtur iura. Ecce nunc q illud qō solo priuilegio acqrīt potest consuetudine acquiri. z vide do. Abb. in. c. super quibusdaz. §. preterea. de vbo. signi. ¶ Glo. in ver. quicunq̄z opponit papa hic allegat legē abrogatam. qz debet sustinere penitentiam. vt. l. fi. C. de vete. iur. enuclean. Rñdet primo q potest allegari nō vt faciat ius z vt cā decidat̄ ꝑm illum sed vt habeat ipsius noticia vt ostendatur quantā deuotionem habuit ꝓmulgator ad eccl̄iam. ¶ Secūdo soluit q lex abrogata potest allegari pp rōnē sui. qz nō tollitur. l. eas. ff. ō capi. domi. hic enim allegat̄ pp sui rōnez q impator z alius pn ceps dedignari non dz vt cā eius audiatur p eccl̄iaz exēplo illorum pncipuz faciat glo. in. c. fuerūt. vij. di. z istas solutiones ponit Inn. hic. Tertio pōt solui vt sentit Joan. q princeps bene potest arguere per. l. abrogatam. l. ij. §. nemini. C. de consti. prin. non autem minor a principe. Quarta sol. pōt colligi ex dictis Inno. ꝫ qui dicit q illa lex concessit priuilegium ecclesie. vnde adhuc hodie durat quasi dicat qō non potuit abrogari in preiudiciuz ecclesie cui fuit illud priuilegium concessum. z solet hoc
170 dictuz allegari quottidie pro sing. ad probandū † q priuilegiū cōcessum nō subdito nō potest reuocari p̄cedētem. qz hz suaz vim statim q venit in noticiā priuilegiati. c. i. §. ex pte. ō ꝓces. pbē. lib. vj. z sic nō pōt amplius reuocari cū sit ei ius quesitū. z ꝓcedens nō est dīns seu superior. z idē tenet archi. in. c. qcūqz. xi. q. i. ar. l. pfecta. C. ō donа. que sub mō. vbi donatio semel perfecta non reuocat̄ Jo. an. in. c. ꝓstitutus. de religio. domi. ¶ Sz in ꝓmium
171 facit quod no. Inn. in. c. in nostra. de iniur. vbi voluit † q cōmune obligans se ad resartienda dāna singulor amissa in bello p statutum potest illud reuocare. z satis videtur innuere littera ibi. d. Anto. dicit illud ꝓcedere qñ statutū emanauit in fauorē subditi z nō būit a pncipio cōcursum eqtatis z rōnis naturalis. qz nulla suberat ratio naturalis que ibi induceret cōmune ad illud statutum faciendum. z idem si habuisset rationem ex quo reuocatur per habentem potestatem priuilegiatorum vt ibi. ℔ dictum Innocen. procedit quando priuilegium est concessum per viam statuti z transiuisset in contractum vt quia

UVA. BHSC. IyR_275_2

171 vt q2 dixerit statutū † quicūq3 venerit ad habitandū in ta
li territorio sit imunis ab omni collecta. certe si aliqui ex
tranei venerunt ad habitandū nō pōt amplius illud sta/
tutum quo ad illos reuocari q2 transiuit in quasi contra/
ctum quo etiā princeps obligatur vt no. in. c. i. de proba.
hoc voluit Bar. in. l. bÿ qui. ff. de iure imu. z in. l. quod se
mel. ff. de decre. ab ordine facien. z in. l. omnes populi de
iusti. z iur. Sed respectu eoz qui nōdum venerūt potest
reuocari ſm Bar. in dicta. l. omnes ppli ex quo res est i/
tegra. argu. l. si pecuniā. ff. de cōdi. ob cau. q2 prima fron/
te videt contra dcm Inno. hic. Sed dicit do. Abb. cōcor
dando q dictū Bar. pcedit quādo statutū fuit generali
ter editū. q2 tunc videt quidam p̄ctus inoiatus qui re ite
gra potest reuocari vt. d. l. si pecuniā. Sed dictū Innocē.
procedit in pūilegio spāliter concessonō subdito quia in
continenti iniecit vinculis cū peruenit in noticiā priuile/
giati. c. i. de cōcess. pben. li. vi. z adducit do. Abb. cōnez
173 Ange. In electiōe potestatis fuit statutū q de omni pe
na pecuniaria quā exigeret haberet ipe ptās quartā par
tem z tpe electionis cū homicidio pena erat pecuniaria.
postea cū fuit electus z acceptauit mutata fuit illa pena
pecuniaria per statutū in pēnā corporalē. Querit vtrum
mutatio noceat ptāti quo minus hēat dictaz quartā par
tem pene pecuniarie. Concludit q si huic mutationi po/
testas p̄dixit q sibi debeatur. Non. n. potuit hoc statutuz
mutari in eius preiudiciū. argu. optimū in. l. in cōceden/
do. ff. de aqua plu. arcen. l. ii. C. de seruitu. allegat pro ca/
su. d. l. semel cū sua glo. z. l. lutius in fi. ff. ad municip. Ex
174 hoc infert do. Abb. † q si sunt aliqua statuta pferētia do
ctoribus legētibus in ciuitate q talia statuta non pūt fie
ri in preiudiciū forensiū doctorū cōductoz tpe quo existe
bant illa statuta z hz satis equitatē. Forte eni p̄miserunt
se conduci illo salario ppter imunitates quas statuta lo
corum deferebant eis. Si vo priuilegiū est cōcessum sub/
dito maxime per viā statuti z tūc aut hz actum successiuū
z potest reuocari quo ad futuros actus. z ita loquitur di
ctum. c. in nostra z ibi Inno. q2 omne tollit eo vinculo q̄
ligatur. c. ois res de regu. iu. Sed si habet actū mōmēta/
neum ita q priuilegiū statim suū effectū sortitum est non
puto posse reuocari q2 trāsiuit in ius gentiū nisi subsit cā.
q2 ea que cōpetunt etiā de iure gentiū pūt reuocari iuxta
not. per Inno. in. c. que in ecclīarum de cōsti. z in. l. fi. C.
175 si p̄ ius. ¶ † Ex p̄dictis habes vnū casum in quo lex tol/
li non pōt. z habes aliū quādo est canonizata per papaz
vt saltem in foro ecclīastico remaneat eius effectus quia
censetur lex pape vt est casus in. c. in primis. ii. q. i. cōiun/
cta glo. in ver. lex. Et de materia an lex abrogata possit
allegari. vide qō habetur in pbemio huius cōpillatiōis
z per Archi. in. c. frequēs de restitu. spolia. lib. vi. z in. c.
auctoritate de concess. pben. li. vi. z qō no. Hostien. in sum
ma de imuni. eccle. §. inquātum sub. §. sed nec illa imuni/
tas versi. nec credendū est. z ver. sequen. z ita hic resident
do. Abb. super hac glo. ¶ Tu vero adde ad supradicta
primo cū dictum est q lz lex sit correcta tamē potest alle/
gari illa ratio q2 quo ad rationem nunq̄ corrigit voluit
glo. in. l. i. C. de lati. liber. tollē. z ita dicūt oēs regulariē.
¶ Sed cōtra hanc doctrinā adduco tex. in auc. de nauti
cis vsuris in pn. vbi pbatur q lex precedens in totum est
inutilis. ergo quo ad dispōnem z rōnem eius. z adduco
glo. in p̄rium. C. de Justini. C. cōpo. in prin. in ver. neces/
se z per p̄ñs falsum est dicere inquātum aliq dicunt q le/
ges lombardoz possunt allari quo ad rōnem. z adduco
illud qō habet in. c. trāslato de cōstitu. vbi abolito titulo
176 regis abolitur titulus sue legis. † Ex quo sequit q abro/
gata lege videt abrogata eius rō q2 ratio legis ē anima
legis si tollit lex. ergo tollitur ratio si nō pōt allegari lex
ergo nec ratio cū in totum sit inutilis. ergo nō est vera cō
munis doctrina doctoz. Ad hoc potest dari hec doctria
videlz q aut lex correcta reperit in volumine legū aut de
cretaliū z tūc procedat cōmunis doctrina vt possit alle
gari quo ad rōnem. q2 si aliter diceremus sequeretur q
superfluo fuit apposita in volumine qō non est dicenduz
in pbemio gregoriano in pma cōstitu. C. §. quibus. z ad
tex. allegatū in contrariū respōde q intelligitur iutilis q̄
ad negociū principale non autē quo ad rationez. Aut nō
sunt posite in volumine legū aut decretaliū z tunc nō pos
sunt allegari quo ad rationē quia in totū videtur esse in
utilis. ita pcedit contrarium tene menti. Vide Nicol. de
neapo. in prelud. feudo. z in. l. i. ff. de cōiungē. cum eman
ci. libe. Vide que plene dixi in. c. i. de cōstitu. ¶ Adde ēt
inquātum dicunt q priuilegiū transiens in quasi contra
ctum cū non subdito nō potest reuocari vel cum subdito
potest ex causa reuocari. ¶ Adde qō habetur in. c. pmo
177 de pbatio. vbi est tex. singula. † q princeps obligatur ex
178 suo cōtractu. Ideo dixit Bal. in. c. i. de natura feudi † q
licet deus subegerit pape canones z impatoz leges non
tamē sibi subegit obligatiōes z cōtractus. Ideo obligā/
tur ex suo cōtractu vt ibi est casus. z ideo arguit q ipera
toz fecit cōmune papie comitē in multis castris q nō po
terit reuocare. z ideo arguit p̄tra Celestinū papam q de
mane vni p̄ferebat grām z de sero auferebat z alteri cō/
ferebat. Ideo idē Bal. in. l. pnceps. ff. de. ll. allegat rōnez
vrgentē quare iperatoz legitur ex cōtractu q2 sequeretur
q non posset contrahere. sequeret enim q cū contractus
sit vltro citroq3 obligatozius vt. l. p̄ctus de regu. iur. seq/
tur q si non obligaret ex cōtractu q nō posset cōtrahere
quod est absurdū q2 videretur esse deterioris cōditionis
cū inferioz qō esse non dz. q2 cum sit oium preſul videret
esse oium exul. Faciat qō pulchre dixit idē Bal. in cōclu/
179 sionibus iuris canonici vbi dixit † licet princeps sit domi
nus legū non tñ est dñs morū. Faciat qō voluit idē Bal.
in. l. ii. C. de seruituti. vbi dixit q lz imperatoz sit liber ab
omni regula iuris positiui tñ non est solutus a dictamine
rationis q2 est aial rationale politicū. z idem dicas si pri
uilegium vel statutū est remuneratoziū quare non potest
reuocari in p̄iudiciuz alterius. ita pbatur in. l. si pater. §.
i. ff. de dona. Idem dic si est cōcessum pio loco vt. l. priui/
legia. C. de sacrosan. eccle. vide qō voluit ibi Bar. z volu
it do. Abb. in. c. fi. de reb. eccle. non alie. faciat. c. si ppter
180 tua de rescriptis lib. vi. † vbi gñalis cōcessio non itelligit
derogare priuilegio concesso ad piam cām. facit. l. liber/
tis. §. postbumus. z qō ibi voluit Bart. ff. de alimen. z ci/
ba. lega. z qō voluit Jo. an. in additio. specu. in ti. de cen
sibus. §. nunc dicendū. z in titu. de instru. edi. §. nunc vero
aliqua. Bal. in. l. qui se patris. C. vnde liberi. z in. l. si cuz
mibi. ff. de dolo. z in. l. nō nupte. ff. de senato. z in. l. digna
vox. C. de. ll. z in. l. princeps. ff. de. ll. z in. c. pmo de natu/
ra feud. z in. c. primo de probatio. vide que dixi in dicto
c. pmo de cōstitu. z adde tex. singu. in. l. titius. ff. de obseq.
181 qui probat illud singulare dictū Inno. † q statutum aut
priuilegium trāsiens in quasi cōtractum cum suo subdito
a potest ex iusta causa occurrente reuocari. a q2 tex. est for/
malis pro illo dicto i dicta. l. titius. z addo elegantē tex.
in. c. penul. de cleri. nō residen. z in. c. suggestū de decimis
z facit. l. ex facto. ff. de vulga. z pupil. vide qō no. in. c. cuz
oēs z. c. que in ecclesiarū de cōstitu. z in. c. dilectus de tē/
182 po. ordi. ¶ Ultimo glo. ista colligit argumentū † q etiā
ecclīa potest inducere legem cū pro ipsa facit. sed q̄tenus
est cōtra se recipere non teneť. z hoc expresse asserendo te
net hic Inno. facit. c. si quid veri. xxvij. di. z qō no. in. c. fi.
de solu. vbi Hostien. ponit aliquas regulas an z qñ con
stitutio laycoz̄ debeat obseruari in foro ecclīastico not.
in. c. ecclīa de p̄sti. Nec ob. si dicatur q ex quo ecclesia re
cipit aliquid pro se teneť etiam recipere cōtra se. l. si quis
testibus C. de testi. quia ſm Hosti. istud est speciale fauo
re ecclesie vt in eius lesionē retorqueri nō debeat. l. quod
fauore. C. de legi. Vel dic vt nota. in. c. fraternitatis de he
reti. ¶ Ego adduco quod pulchre voluit Ugutio in. c.
183 lege. x. distinctio. vbi dixit † q si statutum laycoruz dispo
nit q quilibet de quolibet relicto debet soluere certū qd

a ¶ Reuocari Adde ad mām do. Alexan. de imol. in. l. q se mel. ff. de ōcretis ab ordi. faci. do. Lar. hic pro quo etiā vide Ludo. ro. i §. de viro. cxx-üū. fallen. z in l. si vero. ff. solut. matri. vbi multa no. habes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

pro fabrica ecclesie q̄ lz liget laycos non tñ ligaret eccle sias q̄bus si ligatur debeant soluere pro fabrica ecclesie nec ligat clericos. & ibi Archi. ponit dcā hosti. in. d.c. fi. de solu. de quo p.d. Domini. viij. di. c. quo iure. Facit ibi Hosti. dr̄iam inter legē impatoris & statutū & ꝓsuetudi/ nem laycoꝝ qz leges iperiales iquātū sunt ꝑ ecclīam vel ꝑdicunt canoni eoipso sunt iprobate si nō repiunt approbate a canone vt in. d.c. si qd veri cū seq. xxxij. di. & in. c. i. de ope. no. nū. sed si faciunt ad cōmodū ecclie eoipo sunt approbate qz non reperiunt reprobate vt in. c. si in adiutorium. x. di. In cōsuetudinibus vero laycoꝝ idem dicit quod est dictū de legibus. In statutis autē & cōstitutioni bus laycoꝝ particularibus siue statuāt in fauorē ecclesie siue in odiū censentur reprobata si nō reperiuntur appro bata vt in. c. bene quidē. lxxxvj. distinctio. & c. ecclesia de constitutio. hoc voluit Hostiē. in dicto. c. fina. & Innocē. hic & Archidiaco. in. c. in synodo. lxij. distictio. & viij. di stinctio. c. quo iure. Sed Bal. in. d.c. lege decima distin. dicit q̄ inquātū dicunt de consuetudine est cōtra dicta vl tramontanorū in. l. ii. C. que sit lon. cōsuetu. vnde dicit q̄ si consuetudo afficit personā vel cōtractus ligat clericum quādo primo erat laycus tēpore quo consuetudo injcit vinculū vel quādo actiones sunt sibi a layco cōcesse. alꝰ secus vide Joā. an. in regula sciēti de regu. in. lib. vi. do. An. in. c. ecclesia de cōstitu. & in. c. q̄ clericis de fo. cōpe. Aboder. in. l. fi. C. de pac. & in. l. stipl'o hoc mō de v̄. obl. vide dicta in. d.c. ecclīa de ꝓsti. Glo. in versi. corripe facit tria. Prio tacite oppo. & soluit. Scōo oppo. & nō soluit. Tertio tacite oppo. & nō soluit. scōa ibi argu. ꝑ. tertia ibi q̄ñq̄ opponit. Primo in eo q̄ tex. dicit ad officiuz pape pertinere corripere de quolibet & c̄. Nam ex hoc euacua tur forus secularis cū punit delicta laycorum. & ad h̄ de putati sunt iudices seculares & pncipes. xxij. q. v. pnceps seculi. & c. administratores. c. debet cū simi. ¶ Glo. me/ tu cōtrarij supplet ad litteraz q̄ potest ecclīa cognoscere satem indirecte inducēdo ad satisfactionē cōpellēdo ad penitētiā q̄ generalr̄ procedat. ¶ Secūdo opponit de .l. hereditas. ff. de peti. here. que potest adduci pro & con tra. Ibi enim dr̄ q̄ ad iudicē ecclīasticū pertinet lz nulla actio cōpetat cōpellere heredē vt faciat sepulchrū defun cto ꝓcordat cū tex. isto iquantū cōpellit laycū. Facit con/ tra qz indirecte impedit se de laycis. Sed dic q̄ est cās spe
184 cialis. & not. quia actus est pius† sicut in alijs pijs actib⁹ recurritur ad ecclesiā vt no. in. c. cum esses & c. relatuz de testamē. ¶ Tertio oppo. cōtra tex. qz nō semper peccās puniendus est vt. l. si seruus. §. si oliuam. ff. ad. l. aqui. vbi colligens oliuā maturā peccat & tamē non tenetur lege aquilia. Solu. fm̄ docto. nō est simpliciter verum q̄ re maneat impunitus. Aut eni colligit oliuas imaturas & te/ netur ad dānum. l. aquil. vt ibi aut colligit maturas & te netur restituere oliuas & perdit expensas & laborē quez habuit in colligēdo. Vel aliter lex aquilia competit pro damno dato. Ideo si colligit maturas vbi damnum dat ex quo eas restituit. sed per hoc non tollitur q̄n aio alia
185 pena teneatur & etiā furti si ꝯtauit rem alienā.† Nam & malū puniri dz lz inde sequatur bonū. vide tex. cū glos. in c. relegentes. xxiij. q. ii. Glo. in v̄. de plano q̄rit q̄lis erit il le ꝓcessus. Rñdemus dicit prio q̄ nō in forma iudicij sz in modū denūciatiōis vel alr̄ de plano. i. sine strepitu iu/ diciorū. Hosti. dicit standū ꝑme expōni cōi. hec. n. est dnū ciatio iudicialis in qua ꝓceden. est de plano sz nō est veri tatis examinatio omittēda q̄si velit q̄ ex toto nō exclude tur forma iudicij & sic Hosti. sentit hic q̄ illa denūciatio fuit iudicialis cōtra quam opponitur ex isto tex. in plib⁹ locis & maxime in princi. vbi fundat sup auctoritate euā gelica & postea subijcit q̄ rex anglie erat paratus ꝓbare q̄ circa hoc ꝓcesserat fm̄ formā euangelicā. & fortius h̄ probat q̄ papa h̄ dicit q̄ cū sit vocatus ad regimē eccle/ sie non pōt mandatū diuinū non exaudire vt non ꝓcedat fm̄ formā ipsius dei & sic aperte innuit q̄ ista denunciatio

a ¶ Omnē so/ lēnitatē. Adde Bart. p̄cipue i l. ne qcq̄ vers. de plano. ff. de offi. pconsu. & Specu. in ti. d libel. cōceptio. §. nūc videdū ver. xlij. in leui bus.

fuit euangelica. Sed contrarium tenent cōmuniter doct. hic q̄ imo fuerit iudicialis nec aliter ad tex. respondet. & hanc partē sequitur hic domi. Abb. quam nititur proba re sic inducendo tex. inquātum papa hic hanc causaz com mittit delegatis & per ꝓñs sequitur q̄ iudicialiter illam cōmisit. licet eni dicat q̄ de plano procedat delegat⁹ nō
186 tamē dixit q̄ sine figura iudicij. † Illud enim verbum de
a plano non tollit omnem[a] solēnitatem ordinis iudiciarij. vt voluit glo. in cle. sepe in ver. figura de v̄bo. signi. Item fortius inducit istum tex. in eo q̄ mandat istis delegatis vt audiant querimoniā regis anglie contra regem frāco rum. Ex quibus verbis apparet q̄ rex anglie simplr̄ nō fundat se super peccato sed etiā super interesse proprio & sic non fuit denūciatio euāgelica que solum extēdit se ad correctionē peccati. Naz fundat se super causa priuata. ergo fuit iudicialis. Inducit etiam mandatū factum de/ legato vt totam terram regis frācie subijciat interdicto. & per ꝓñs non stat in meris finibus denūciatiōis euange lice que vult q̄ nō parens habeat pro etnicho & publica no. ¶ Non obstant motiua facta supius ex tex. isto q̄a h̄ allegat auctoritas euāgelica ex eo q̄ iudicialis denūcia tio est iducta ad istar euāgelice sicut eniz in illa ꝓceditur ratiōe peccati. ita & in ista licz finis iudicialis sit vt vitra correctionē denūciās seruet illesus. Unde sicut in illa re/ quirit monitio & q̄ oñdat peccatū. Ita & in hac denun/ ciatione iudiciali. vñ papa h̄ ꝓcedit fm̄ formā euāgelicā q̄ est inducta ad istar illius & hz quodāmodo oimodaz similitudinē cū illa. & hoc videt tacite. Jo. an. hic sentire in quadā sua apostilla sup ver. fm̄ formam istius. vñ putat Jo. an. sup gl. sequēti q̄ hec denūciatio iudicialis est por rigenda in scriptis. & super ea venit lis ꝓtestanda. & opti me ꝓbat hoc iste tex. in ver. vtruz iusta sit querimonia re/ gis. & hanc partē sequit Barto. in extrana. ad reprimē. i ver. per denūciationē. & ita resident do. Abb. h̄. ¶ Tu ad de q̄ Hosti. h̄ dicit q̄ si opponat de isto versi. de plano h̄ posito vz q̄ nihil opabit̄ qz si dz dari libellus & lis cōte/ stari & ordo iudiciarius obs̄uari videt̄ q̄ nihil opabitur verbū de plano. ipse rñdet q̄ satis opabit̄ qz nō dabunt̄ ita ꝓlixe dilatiōes nec recipient̄ ille subtilitates q̄ recipe/ rent̄ si alio mō agerēt̄. hec. n. q̄si oia ex arbitrio iudicis bo ni pēdent & debēt ꝓsideratis ꝓponis causis & tpibus expe dire. hec sunt v̄ba do. Lar. Reuera Bar. in. d. extrauag. sup v̄. per denūciationē dicit q̄ in hac denunciatiōe offer tur libellus & cōtestatur lis & fertur sentētia in scriptis al legat Hosti. & Joā. an. hic & subdit lz hic dicatur q̄ pro/ cedatur de plano non tñ dclarat ibi Bar. quid importet verbū de plano hic positū. Sed idē Bar. in. d. extrauag.
187 in v̄bo de plano in prin. dicit† q̄ si causa est pōderis gra uioris tūc regula est q̄ dz agitari plene & solēniter causa cognita vt. l. iudices. C. de iudi. Fallit inquit in q̄busdaz que agitātur de plano. & allegat istum tex. & c. oliz de ac/ cusa. in q̄bus non intelligit̄ excluſus ordo iudicior̄. & al/ legat not. per Jnno. in. d.c. cū olim & sic sentit ibi Bar. q̄ lz cā sit grauioris pōderis vt est in casu buius. c. nihilomi nus ꝓcedit̄ de plano. Et subdit ēt ibi Bar. q̄ ex diuersita te causaz stillus dr̄ arduus & planus vt ibi p eū & sic cōis opi. doc. est illa q̄ denūciatio eius fuerit iudicialis & non euāgelica & p certo est durū calcitrare ꝯ generosuz & sup bum ingeniū Host. Jo. an. & alioz. Nihilominus mihi vr̄ q̄ ista denūciatio fuerit euāgelica pncipalr̄ & añ oia cōsi dero duo q̄ ista cā erat pōderis grauioris & erat ardua vt de se pz & voluit Bart. in loco allato supius. & sic in se erat cā ardua accidētalr̄ bito respcū ad reges tā iclitos
188 maxie vt est rex frācie † q inter alios reges est tāq̄ stella matutina vt bal. vtar v̄bis in. l. ipial. §. fi. de pbi. aliena. feu. p Fede. & ēt de iclito rege anglie. vide qō pulchre scri pſit bal. i. c. queniſſent de eo q mit. in pos. & tñ dr̄ hic q̄ i re tā ardua respcū sui & respectu psonarū ꝓcedat̄ de plano qz ex hoc videtur nō absurdum dicere q̄ fuerit denuncia tio euangelica argumento eius qō voluit glo. que repu/ tatur si ngu.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tatur singu. ꝛ vnica in. l. i. ff. de iudi. que dicit ꝙ quale sit iudiciuꝫ colligitur ex processu ergo. Scõo ostendo istud subtiliter ad oculũ hoc modo. ℙrefactio legis declarat mentẽ legislatoris. l. i. ff. ad macedo. ꝛ ibi Bart. l. regula §. liceat ver. initiũ constitutionis demonstrat. ff. de iur. ꝛ fac. igno. c. scõo reqris de appel. Sed ℙapa in ꝑfatióe huius. c. ꝓtestatur ꝙ nõ intendit iudicare de feudo sꝫ de peccato ꝛ vt rex frãcie corrigaꝫ a peccato. ergo sequiꝫ ꝙ mens pape est ꝙ rex frãcie recedat a peccato. Et per cõsequens tendit ad euitãdũ periculũ anime sed euitare periculũ aiarum venit ꝑm doctrinam euangelicã qꝛ vt gloriosus xp̃s dixit in euangelio se venisse ad recuperanduꝫ oues que perierant. ergo ista fuit denunciatio euãgelica ꝛ non iudicialis. Et cum opponitur ꝙ papa mandat delegato vt audiat ꝛ cognoscat si querimonia regis anglie sit iusta ꝓtra regem francie ꝙ mandatũ videꝫ concernere ordinem iudiciarium qꝛ ad hoc respondeo ꝙ istud venit incidenter ꝛ in ꝑtiam qꝛ non potest recte doceri de peccato nisi discutiatur vtrũ id qõ imputaꝫ ad peccatum regis francie sit verũ ꝛ clarum est ꝙ non hꝫ cõsideratio ad id qõ fit in cõsequentiã. l. i. §. denunciari. ff. de ven. inspici. l. in interdũ. §. qui furez. ff. de fur. l. iiij. §. si dicatur. ff. si reg. cum si. vel potest respõderi aliter sic ꝙ audient vtruꝫ querimonia regis sit iusta de plano. ꝛ sic ꝑm doctrinam euãgelicam. Et cum dicebatur ꝙ illud verbũ de plano non excludit omnem ordinem iudiciarium vt in. d. cle. sepe in ver. figura. Ego respondeo sic vꝫ debere attendi sup qua materia verbũ de plano exprimatur qꝛ si exprimatur super causa que regulariter est ordinaria ꝓcedit istud contrarium vt nõ remoueat omnẽ ordinem iudiciariũ. Sed si exprimatur sup materia que nõ requirit ordinem iudiciarium vt est mã peccati in denũciatione euangelica tũc videtur excludere oẽm ordinem iudiciariũ. Et pro certo ista responsio apponit securim ad arboꝛẽ vt glorioſi Joannis baptiste vtar verbis. vt habeꝫ matthei. iiij. c. ꝛ per hoc ꝑfunditur cõmunis opinio. ℙreterea faciat ad predicta quale sit iudiciũ apparet ex serie ꝓcessus glo. in. l. i. ff. de iudi. habeꝫ in. c. i. de libel. obla. Sed series huiꝰ que relle fundatur in doctrina euangelica inquãtuꝫ dicit tex. ꝙ rex anglie ꝓcessit vt priuatus in correctõe regis frãcie ideo videꝫ esse denũciatio euangelica. ℳaꝫ dicit se fecisse illud qõ dicit euangeliũ. sed ex doctrina euãgelica si peccator non audierit oꝫ dici ecclesie. Cũ ergo rex anglie dicat ecclesie sequẽdo doctrinã euãgelicã. ergo denũciatio sua est euangelica. Faciat etiã contra cõem opi. hic dicit ꝙ ita iudicaꝫ magnus sicut paruus sed istud vẽdicat sibi locum ꝑm doctrinã euangelicã ꝛ non ꝑm mãm iudicialẽ. l. capitaliũ. §. serui. ꝛ ibi Bar. ff. de pe. l. milites. C. de qõ nibus glo. in. c. cum quidã de iureiurã. ꝛ in. c. homo xp̃ianus. xl. distin. ꝛ ꝑm paruitatem meam istud videꝫ verius quicqd scripsit cõis opi. ¶ Glo. fi. querit qꝛ papa hꝫ mãdat discuti exceptiões opponendas contra denũciationẽ
189 que exceptiões admittẽtur. respondet glo. † ꝙ exceptiones criminis siue denuncians sequaꝫ iniuriam ꝓpriã siue alienam. Idẽ dicit Inno. ꝛ subdit ꝙ infames admittuntur dũmodo egerunt penitentiã. ꝛ volunt Joã. Vincen. Bar. brixien. in. c. si peccauerit. ii. q. i. Sed quãtum ad exceptionem criminis Hosti. dicit hoc ꝓcedere in denũciatione euangelica vel canonica. ꝛ sequiꝫ Joan. an. Sed in denunciatione iudiciali putat secus in illa enim crimino sus audieꝫ nisi forte obstaret excõicatio. c. exceptionez de excep. vel alia exceptio. puta spoliatio seu degradatio. c. ii. ꝛ fi. de ordi. cognitio. vel alia ꝑiudicialis exceptio. Ex
190 hoc no. † ꝙ cõtra iudicialẽ denunciationẽ admittitur exceptio spoliationis. exẽduntur enim multuꝫ iura ꝑfata. ¶ Tu pondera istum tex. qꝛ videꝫ equiperare denunciationem iudicialẽ euãgelice sed peruersans in crimine repellitur a denũciatione euangelica iuxta illud qõ scribiꝫ in euãgelio de eo qui videt festucham in oculo fratris. ꝛ trabem quã habet in oculo suo nõ videt. licet enim crimi
nosus admittatur ad accusandũ non tamen sic admittiꝫ ad denunciãduꝫ qꝛ denunciando nõ prosequitur ꝓncipale suum interesse. ergo non videꝫ ꝙ hostie. ꝛ Joã. andre. bene dixerunt. Bar. tñ in extrauagan. ad reprimen. in v. per denunciationẽ sequitur hanc doctrinã Hosti. ꝛ Joã. an. inquãtum dixerunt vel alia ꝑiudicialis exceptio ex q̃
191 decidit ibi Bar. † ꝙ creditor mutuãs pecuniã filio famliꝫ obstãte exceptione macedoniani nõ poterit denũciare filium familias ꝑm ꝙ ꝫ traditur qꝛ lꝫ oblo naturalis obliget ipsuꝫ filiũ tamẽ huic oblõni preiudicat vinculũ macedoniani inductũ in odiũ ipsius creditoris ꝛ ad fauorẽ parentũ ꝛ ad delicta cohercenda. l. i. ff. ad macedo. Et fa
192 ciat qõ voluit Inno. in. c. qꝛ plerique de imu. eccle. † vbi tꝫ expresse filium famil. non teneri ad restituendũ etiã in foro aie pecuniã quã mutuo acceptat ꝛ facit rõ ꝑm do. abba. qꝛ de illo mutuo nihil est apud ipm filium fami. cum dñiuꝫ non trãsierit in illũ ꝛ ausus est do. Abb. ꝫ. dicẽ bar.
193 male loq in. l. si pene. ff. de ꝓdi. inde. vbi liberatus in penã creditoris teneꝫ restituere in foro aie. ꝛ adducit do. abb. qõ voluit Bal. in. c. si quis per triginta in ti. si feu. defun. fue. ꝓtro. vbi dixit ꝙ in istis executiõibus penaꝝ nõ ꝫ locũ hec denũciatio. ¶ Tu de ꝫ vide plene ℙe. ô ancha. in repe. c. ii. de regu. iu. in. vi. ꝛ in repe. c. pctñ eo. ti. ꝛ li. ꝛ per. d. An. ꝛ alios in. d. c. qꝛ plerique ꝛ ꝑ Ange. in repe. l. i. C. de iudi. ꝛ ꝑ bal. in. l. cũ qs. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ i auctẽ. ad hec. C. de iudi. ꝛ i. q. icipi. statuto tueꝫ ꝙ feneratoꝛ de quo dicẽdũ vt ibi. Et nihilominus põdera qꝛ do. abb. nõ bñ refert dcm̃ bar. in. d. l. si pene vbi bar. nõ loqꝫ assertiue loqꝫ dubitatiue ꝑ vbũ forte. ℙondera ẽt qꝛ hec doctrina cõis ꝑt morderi. ꝛ arguo sic formalr. vbicũqꝫ lex liberat ꝺbitorẽ in penã creditoris itelligiꝫ eũ liberare ab oblone ciuili ꝛ nõ ab oblone nãli. Iste est tex. formalis i d. l. si pene ꝛ faciat glo. ibi qꝛ ponit exẽplũ in eo q ipetrauit ius iniquũ. ꝛ in eo q pdit actiões suas vt in casu. l. extat. ff. ꝙ me. cã. ꝛ in. l. si qs in tãtã. C. vñ vi ꝛ in. l. in criali. C. de iuꝝ. om. iudi. ꝛ in macedoniano. ĝ si debitor remãet obligatus nãliter vꝫ ꝙ pót denũciari in foro aie vt satisfaciat nãli oblõni. ꝛ pro certo est difficile ꝓriũ. Nihilominus sequere cõez doctrinã docto. ¶ Expeditis textualibus ꝛ glosis cũ auxilio tremẽdi dei. Aggrediꝛ mãm de nunciatiõis quã late examinãt oẽs hic scribẽtes ꝛ luculẽ
ter illã examinauit ille supmus doc. Archi. in. c. si pecca-
194 uerit. ii. q. i. Et pro declatione huius denũciatõis. † Quero dicit hic ꝙ laycus ꝓueniꝫ coram iudice ecclĩastico quis erit modus ꝓcedẽdi dic ꝑ denũciationẽ vt ꝫ in glo. peñ.
195 ¶ Sed queriꝫ ꝙ sit õnũciatio ꝛ q̃ttuplex sit. [a] Dic ꝙ denunciatio nihil aliud sit q̃ꝫ iudicare seu manifestare. spũaliter aũt iura vtunt ꝫ vocabulo denũciatiõis maxie i correctiõe criminũ q̃ fit ad denũciationẽ alteriꝰ vt ꝫ ꝛ in. c. sup his de accusa. ¶ Ad scõm dic. d. Lar. ꝙ denũciatio ꝑpe est vnica q̃tenus iportat ꝫ qõ ꝑ ipsaꝫ ꝓcedit mõ quodam extraordinario sed variaꝫ in ꝑtibus ꝑm diuersas spẽs denũciãdi. Et ꝑma diuisio diuidit in duas spẽs. q̃dã. n. é que nõ est modus agẽdi de ꝑma dicit Inno. ꝙ canones ꝛ leges faciũt mẽtionẽ de tali denũciatiõe que nõ est modus agẽdi. sed ꝓcedit accusationẽ seu denũciationez. ꝛ de hac loquiꝫ. ij. questio. vij. c. accusatio ꝛ. c. seqn. c. quapropter. ꝛ. c. sequẽ. de accusa. c. fina. de calũniato. c. fi. in auc. vt iudi. sine quoquo suffra. §. si quis. ꝛ §. necessitatez ꝛ §. sequẽti. ꝛ dicit Innocẽ. ꝙ in multis alijs est facile inuenire exemplũ de tali denunciatiõe tam in decretali q̃ꝫ in decreto ꝛ in aucten. dicit etiam ꝙ de hac modicuꝫ agimus quia vt dixi nõ est per se modus agendi. ita ꝫ residet Innocẽ. Sed tamẽ iura que iducit Innocẽ. non sic per omnia loquũtur de hac denunciatione preparatoria. ℙrio ꝑt itelligi de illa que est modus agẽdi vt in. c. fi. de calũ. ¶ Sed forte Inno. pro hac denũciatione preparatoria intelligit de monitiõe que fit ẽt in ciuilibus extra iudiciũ anteq̃ꝫ agaꝫ que fit de vrbanitate vt in. c. licet heli in gl. de symo. de qua dictum fuit superius. ꝛ de hac raro que-

[a] ¶ Sit. Uide do. Lar. in no. in. c. i. lib. vi. de reli. do. ꝛ vide Specu. i tit. de denun. §. ij. ꝛ Bal. in addi. eo. ti. ꝛ Bar. i extrauagã. ad reprimẽ. ꝛ oẽs scribẽtes hic.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ritur ꝺm do. Cardi. de secūda que est modus agendi tra
ctatur hic ⁊ hanc diuidit Inno. in duas spēs canonicam
⁊ euangelicā. Alij ⁊ cōiter oēs diuidunt in quattuor qa
alia euangelica. alia iudicialis. alia canonica. alia regu
laris. ⁊ pōt dici ꝺm do. Car. ꝙ ois denunciatio q̄ est mo
dus agendi est euāgelica qz de hac tñ fit ħ mentio ⁊ alia
iure de hoc loquētia referunt se ad id qō hic dicit sed vt
habeatur noticia eoꝝ que hic scribunt ⁊ alibi sequimur
quattuor spēs premissas. ⁊ lz multa scribant hic vt dicit
do. Cardi. ⁊ in. c. romana. §. sane de censi. lib. vi. ꝑ Inno.
⁊ Hosti. ⁊ Spe. in ti. de denūcia. §. ii. ver. vt aūt ⁊ ꝑ gar
siam in. c. religionū de religio. domi. li. vi. Archi. ii. q. i. c.
si peccauerit vbi ponit. vii. qōnes q̄s posuit beatus Tho.
scōa scōe. q. xxxiij. arti. i. ⁊. vii. ⁊ per Bar. in extrauagan.
ad reprimen. in ver. per denūciationē. tñ hec mā raro pra
cticatur. Cōiter enim denūciantes nolunt instare sz ordi
narij ꝓcedunt per inquisitionē de qua in. c. qualr el. ii. de
accusa. ¶ Dicit tñ ħ do. Car. ꝙ dicta vocabula sunt ma
gistralia inuenta a glosatoribus ⁊ doctoribus. Nam spe
cifice non hēmus in testibus iuris dictas distinctiōes de
nunciationis. dicit tñ ꝙ pñt tollerari qz inducta auctori
tate euāgelij sed iudicialis dr qz de ea tractat in iudicio
canonica dr que a canonibus inuēta. regularis dr quia
a statutis regulariū ⁊ religiosarū personaꝝ inuēta. ⁊ per
pñs stat do. Cardi. in hac ꝓclone vnicam fore denuncia
tionem ⁊ cū eo trāsit hic do. meus Joan. de imol. simplici
ter eū referēs. ¶ Sed tu pōdera qz ius ciule vtitur isto
ver. denūciatiōibus in plurali vt in. l. emilius largianus
in ver. denūciationibus. ff. de mino. ⁊ in. l. cū vero. §. subuē
tum. ff. de fideicō. liber. ⁊ licz tex. non loquat ibi denūcia
tionibus de qbus ħ. Nihilominus vtit in plurali illo ver
bo denūciationibus. tex. tñ in. d. extrauagan. ad repmen.
in ver. per denunciationē loquitur in singulari nūero. mi
hi videt dicendū ꝙ huiusmodi denūciationes habuerūt
ortū gñaliter a iure canonico sed spāliter a glosatoribus
⁊ doctoribus. Et ad hoc adduco rubricā de accusa. inqsi
tionibus ⁊ denūciationibus. Ecce qualr denūciationes
generalr sunt plures. Sed glosatores ⁊ docto. diuiserūt
eas ꝺm ꝓprietates earū vt dixit pħoꝝ princeps Aristo. i
196 iiii. metaphisice[a] † noia inquit ⁊ cognomina imponūtur
rebus ꝺm ꝓprietates eaꝝ. Et ideo denunciationum alia
dicit euangelica alia iudicialis ⁊ c. Et ex hoc saluari pōt
cōmunis opi. Accedo nunc ad enucleandū primā speciē
197 que dr euangelica. † Et quero vnde ꝓcedat hec denūcia
tio euangelica an ab actu iustitie an ab actu charitatis[b]
de quo per Archidia. in. d. c. si peccauerit. ii. q. i. vbi ꝓclu
dit ꝙ quatenus ordinat ad tollendū peccatuz ꝓcedit ab
actu charitatis. Sed q̄tenus ordinat ad instruēdū alios
per exemplū ꝓcedit ab actu iustitie. xi. q. iii. c. precipue. ⁊
cum hoc transeunt docto. hic. ¶ Tu pondera qz xp̄s in
euangelio matth̄. iii. c. dixit. Decet primus hoiem iusticiā
adimplere. ergo quicqd xp̄s fecit ⁊ dixit ad implendā iu
sticiam fecit ⁊ dixit. Cū ergo dixerit si peccauerit fr̄ tuus
vade ⁊ corripe eū dixit ad actū iustitie. ⁊ per ꝓñs simplr
⁊ indistincte hec denūciatio ꝓcedit ab actu iusticie. Sed
in ꝓrium facit ꝙ imo xp̄s introduxit istam denūciationē
motus charitate ad euitandū interitum anime lz in ꝓntia
ordinet ad arcendū alios a peccato per exemplum ⁊ ad
deijciendū ipsum peccatorē contēnentē. ⁊ per ꝓñs videt
ꝙ ab actu charitatis ꝓcesserit. ⁊ in ꝓntiam ab actu iusti
cie. Benoiatio autē fit ab eo qō est ꝓncipale ⁊ non ab eo
qō incidens. ⁊ ꝓseqns. l. i. §. denunciari. ff. de ven. inspi. ⁊
. l. interdū. §. qui furē. ff. de furtis. ⁊ ad. c. ꝓcipue. xi. q. iij.
198 respōde ꝙ loquit in plātis ⁊ ista tene menti. ¶ † Secū
do querit vtrum qlibet teneat ad hanc denūciationē faci
endam ex ꝓcepto an ex cōsilio. tñ Inno. ⁊ Jo. an. dicunt
prelatū teneri ex precepto qō ꝓbant qz verba euangelij
sunt impatiua vt pz dum dicit vade ⁊ corrige. ergo obli
gat sicut preceptū. Sed in nō plato dicūt ꝙ est ꝓsilij ⁊ ad
hanc non tenent sicut ad alia opa pia. Sed excellētissim[a]
doctor Jo. de ligna. ħ distinguit ꝙ aut loqmur in denun
ciatione fienda circa crimē cōmissum ⁊ nō est preceptū.
Aut loqmur in denūciatione fienda circa crimē cōmittē
dum ⁊ est precepti. ⁊ est rō qz circa cōmissum fit denūcia
tio ꝓpter pniam quā imponere non pōt priuatus hō nec
ad ipsam cōpellere. Sed circa cōmittendū non fiet denū
ciatio ad cōmittendū penam cū delictū non sit adhuc cō
missum. sed tendat ne peccet ꝙ pōt quilibet ꝓuatus ꝓhi
bere si enim teneat quilibet ꝓpulsare iniuriā fiendā proxi
mo vt no. in. c. quāte de senten. excō. ⁊ in. c. dilecto eo. ti. li
bro. vi. ⁊ in. l. i. C. vnde vi. l. vt vim. ff. de iusti. ⁊ iur. multo
magis tenet propulsare periculū aie. do. Car. dicit ꝙ li
cet hec distinctio sit equa tñ quo ad forū pniale subest ea
dem rō vt peccator corrigat. Ideo ꝺm eū satis pōt tene
ri indistincte ꝺm dcm. Sed Archi. in. d. c. si peccauerit. ii.
q. i. latius pre ceteris attingit istū passum ⁊ simplr cōclu
dit ꝙ est precepti maxime ꝓpter illā auctoritatē Augu
stini de vbis dñicis loquentis. si neglexeris corrigere pe
iores eo qui delinquit factus es. error enim cui non resistitur
approbatur. lxxxiii. di. error dicit tñ ꝙ lz sit precepti non
199 tñ semper est peccatū si obmittat. † Nam quedā sunt pce
pta negatiua. ⁊ ista obligant semp. i. omni tēpore qz ꝓhi
bet actus peccatoꝝ qui oi tēpore sunt mali de iureiuran.
c. ⁊ si xp̄s. Quedā sunt precepta affirmatiua ⁊ hec indu
cunt actus virtutū non quolibet tpe de necessitate fieri de
bent. sed debitis tēporibus seruatis circūstantijs debitis
ad hoc facit qō no. in. c. nūq̄ de ꝓsecra. di. vltima. Nec ħ
preceptū de monitione fienda obligat nisi seruatis circū
stantijs debitis que semper debent interuenire ad hoc vt
actus sit virtuosos vnde post mlta cōcludit ꝙ hec moni
tio pōt obmitti qñq̄ meritorie qñq̄ cum peccato morta
li. quādoq̄ cum peccato veniali meritorie omittit quan
doq̄ desistit a denūciando qz timet ne denunciatus fiat
deterior. Allegat Augu. de ciui. dei in prin. Adduci pōt
in simili rō que fuit beati Thome adducta per Joan. an
200 dre. in. c. i. de sentē. excō. li. vi. vbi voluit † ꝙ iudex non dz
excōicare illū qui per excōicationē efficietur peior sz cum
peccato mortali obmittit qñ obmittens ꝓbabiliter ꝓsu
mit ꝙ peccatū corriget ad eius monitionē. ⁊ tamen ꝓpt
timorē ⁊ trepidationē obmittit allegat. l. di. c. si qs diaco
nus. xl. di. c. si papa sed cū veniali peecato obmittit quā
do efficitur traditor ad corrigendū ꝓpter timorē vel tre
pidationem non tñ cōmitteretur si cōstaret ei ꝙ non cor
rigeretur ex denūciatione sua. ⁊ hoc modo viri sancti ꝺz
eum nunq̄ obmittunt corrigere delinquentes. ii. q. vii. c.
pleriq̄. ⁊ ista procedunt in omni prelato sed in plato di
cit esse peccatū si obmittit corrigere vbi pōt sine scādalo
do. An. est merus relator. Archidia. in hoc passu. sed col
lecta facit illā distinctionē an delictū sit cōmissum an cō
mittendum vt in ꝑmo casu spectet ad prelatū ad quē spe
ctat correctio pctorū. scōo casu spectat ad quēlibet xp̄ia
num. ⁊ dicit do. Abb. ꝙ illā distinctionez quam fecit hic
Jo. de ligna. accepit a dicto collectarij ⁊ postpositis opi
nionibus dicit collectarius quo ad prelatuz est precepti
sed quo ad alios cōsilij sicut voluit Inno. Sed do. Abb.
credit indistincte hanc denūciationē fore in precepto nec
est excusandus aliqs dicendo ꝙ credebat per monitionē
201 peccatoꝝ effici peiorē. † Nam ista denunciatio fit ꝓpter
duo vz vt iste peccator corrigat a peccato ⁊ vt ceteri me
tum habeant. xlv. di. sed illud ibi peccantez coram oibus
argue vt ceteri metū hēant ⁊ iuxta illud facte sunt leges
vt humana coherceat audacia. iiij. di. c. facte sunt. Jtē do
minus in euāgelio voluit ꝙ si non audierit ⁊ ecclesie non
obtēperauerit hēat pro ethnico ⁊ publicano ⁊ nō habu
it respectū ꝙ efficeret peior faciat ēt qz maius bonū seq
tur ex monitiōe vnius ꝓpter bonuz exēplum alioꝝ q̄ dā
num sequens si iste efficiat peior. xxiiij. q. iiii. c. est iniusta
maxime ꝓpe finem vbi dr cum vni indulget indigno ad
contagiū prouocat cē. ⁊ alibi dr non est misericordia par
cere vni ⁊ oēs ad discrimē adducere. ⁊ ideo ꝓcludit do.
Abb. ꝙ

a ¶ Metaphi
sice. Colligit ħ
dictū originali
ter allega. loco
text. cōmen. x.
vbi videas. ⁊
facit tex. instit.
de dona. §. ē ⁊ a
liud.

b ¶ Charita-
tis. Adde. c. su
per his extra ō
accusa. ⁊ Spe.
in tit. de denū.
§. ij. ⁊ facit qō
voluit Bal. in
auc. ad hec. C.
de vsu. quē vi
deas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Abb.q cũ verba euangelij clara ꝛ generalia sint ẽt si cõ
staret q quis efficereť deteriꝰ nõ cessat effectus denũcia
tionis qꝛ saltem pp suam verecũdiam alij arceńt a simili
bus ꝛ sic subest alius effectus denũciationis ꝛ p ꝓñs sem
per remanet sub ꝓcepto. Et per hanc rõnem est idẽ circa
peccatũ ꝓmissũ vt subijciať pnie qꝛ nõ penitẽdo remanet
in peccato .c.testimoniũ de testibus ꝛ alij efficienť auda
tiores ad peccatũ cõmittendũ. Nec obstat q priuatꝰ nõ
pót imponere pniam qꝛ fatetur do. Abb. sed ꝺꝛ instare q
ille agat pniam vel per supiorẽ cõpellať agere. c.i. de spõ
sa. Sed circa cõmitten. ipse nõ ꝓhibet directe sed idire
recte denũciando ecclesie. Ita ꝛ circa cõmissũ vt inducа
tur ad pniam ꝛ euiteť malum exemplũ in posteros. xi. q.
iij. c. precipue. Adducit etiã illã auctoritatẽ aug. si negle
xeris corrigere peiꝰ illo factus es dicit etiam qꝛ verba
sunt imperatiua ꝛ mã subiecta non suadet oppositũ arg.
cle. exiui. de paradiso. §. nos itaq; de verb. signi. ꝛ necessi
102 tant talia verba. c. q precipiť. xiij. q. i. mouet etiã † q ad
elemosinã corporalẽ quis teneť qñ iminet mors corpora
lis nisi subueniať vt in. c. pasce fame morieẽtẽ. lxxxij. di. er
go fortius teneť ad elemosinã spũalem qñ ea cessante pro
ximus incurrit ꝓpter peccatũ mortale morteꝫ perpetuaꝫ.
Item non obuiãdo morti corporali cũ possit peccat ꝛ vꝫ
occidere. xxiij. distin. c. i. tum qꝛ obmittens hanc denun
ciationeꝫ vꝫ nõ amare proximũ ꝛ sic nõ habet charitateꝫ
de penit. disti. ij. proximos. Ita bellissime quieuit hic do.
Abb. Tu adde q illa distinctio que p doc. hic attribuiť
Jo. de ligna. ꝛ collectario fuit gl. in. d. c. si peccauerit. ij.
q. i. ꝛ admiꝛor vehementer qũo in hoc defecrit generosũ
ingeniũ doctoꝝ ꝛ faciat q voluit hic Jnno. ꝛ pro certo
in se est distinctio digna ꝛ ego afferram quedam auditu
ꝛ recitatiõe dignissima ꝛ adduco simile quod hꝫ i. l. nul
203 lus. C. de sũ. tri. ꝛ fi. catho. † vbi ante maleficiũ cõmissuꝫ
est obuiandum ne cõmittať sed post factum maleficiũ est
puniendũ faciat qꝺ voluit ibi bal. ꝛ ideo bal. in rub. §. de
treug. ꝛ pa. dicit q ante factũ iudex ꝺꝛ studẽ paci sꝫ post
factũ maleficiũ ꝺꝛ punire ad hoc allegat Goffre. ꝛ faci
at qꝺ voluit idẽ bal. in. l. i. §. quies. ff. de offi. prefe. vrb. fa
ciat qꝺ voluit Bet. de ancha. in. c. tertio loco de presũp.
204 vbi dixit † q ad dirimẽdum mꝫimoniũ cõtrahendũ suffi
cit probare affinitatẽ presumptiue. Secus si mꝫimonium
est iam cõtractũ allegat Jo. an. in. c. preterea. j. de testi. fa
ciat qꝺ voluit Joã. an. in. c. ex parte. A. de resti. vbi dicit
205 † q quilibet de populo pót excipere ꝑ promouẽduꝫ ad
ecclesiã secus si est iam ꝓmotus faciat singu. dictũ Jnno.
206 in. c. i. de postu. prelato. vbi dixit † q qñ delictũ est cõmit
tendum pót iudex ꝓcedere ꝛ inquirere nulla ꝓcedẽte ifa
mia ꝛ recipere testes sine iuramẽto. Secus qñ delictum
est iam cõmissum faciat singu. dictũ Goff. relatũ per do.
207 Abb. in. c. cũ tua de spõsa. vbi dixit † q qñ delictũ est cõ
mittendũ infamis pót denũciare faciat glo. singu. in. c. bꝫ
videť. xxij. q. v. q̃ dicit q excusať si quis est facilis ad cre
dendũ in delicto cõmittendo secus in iam ꝓmisso faciat
208 glo. perigrina in. c. ij. de beret. que vult † q quo ad deli
ctũ cõmittẽdũ inferior admittiť ad corrigẽdũ superiorẽ.
Secus i delicto cõmisso ꝛ iõ est q asina balaã euntis ad
maledicendũ populũ reprehendit ipsum balaã faciat ẽt
209 glo. sing. in. c. nerui. xiij. disti. que vult † q delictũ cõmit
tendum lꝫ iurauerim tenere secretũ nihilominus possum
reuellare nõ obstãte iuramẽto. Secus si esset cõmissũ fa
ciat sing. dictũ Jnno. in. c. omnis vtriusq; sexus de penit.
110 ꝛ remis. vbi dixit q peccatũ cõmittẽdũ dictũ secrete in cõ
a fessione pót reuellari [a] qꝺ intellige in genere vt est gl. sin
gu. in. d. c. nerui secus si est iaꝫ cõmissum facit qꝺ hꝫ in. c.
tuas de vsur. ꝛ in. c. ex litteris de sponsa. ꝛ in. c. i. de iureiu
rãdo ꝛ per ista corroborata est distinctio tantoꝝ patꝝ. ꝛ
pondera qꝛ iudicio meo defecit illustre ingeniũ tatoꝝ do
ctoꝝ quia verba pijssimi saluatoris nr̃i vt hꝫ matthei.
xviij. c. sũt cõcepta in peccato iam pfecte cõpleto ꝛ nõ sũt
cõcepta in delicto cõmittendo dixit enim si frater tuꝰ pec
cauerit ꝛ sic loquiť in delicto iã cõsumato iuxta illud qꝺ
hꝫ in. c. omnis in vsi. qui cedẽ fecerit. iij. distin. ꝛ per cõse
quens auctoritas euangelica posito q esset preceptiua p
cepit in delicto cõmisso ꝛ nõ in delicto cõmittẽdo naꝫ ad
illum casum adaptať dispõ euangelij ad qs̃ adaptanť vꝫ
ba ipsius euangelii in. l. iiij. §. totiens. ff. de dã. ifect. l. i. §.
loquiť. ff. de magra. conue. c. idẽnitatibus. §. sed cum eas
de elec. li. vi. sed verba euangelii non adaptanť ad pecca
tum cõmittendũ ergo eius dispõ non adaptabiť ad illud
ꝛ per ꝓñs distinctio glo. ꝛ docto. non cõgruit lr̃e euange
lice. ¶ Pondera etiã qꝛ inq̃tum doctores omnes vo
lũt q illa auctas nõ solũ ꝓpẽdat ꝓuatos sꝫ ẽt ꝓpẽdat
platos ipos qꝛ si subtiliť póderet ñ patiť hãc ãpliationẽ.
Nam dicit si peccauerit frater tuus que verba non ada
ptanť ad superiores sunt. n. epi ꝛ similes sanctissimi xpi
legati ꝛ colũne ecclesie vt in cle. si quis suadente de pe.
sunt enim. reges. xii. q. i. c. duo sunt gña sunt ẽt dii. c. cũ ex
in iuncto de here. c. sacerdotibus. xi. qõ. i. ꝛ hoc apparet
fortius qꝛ postea dicit in ea q si non audierit dic ecclesie
qꝛ intelligiť. i. prela. ecclesie qꝛ ecclesia est corpus inaia
tum. l. metum. §. aiaduertendũ. ff. q me. cã. ꝛ q nõ refe
rantur ad prelatũ demonstro ꝛ aliter ibi dicit q secrete
monendus est peccator sed ad prelatum spectat arguere
peccatorẽ corã omibus. xlv. di. c. sed illud ibi peccantẽ co
ram omnibus argue ꝛ iõ glosiosus apostolus palaꝫ ad
faciẽ reprehendit petrum ꝛ ideo ex qualitate verboꝝ cõ
prehendimus cui diriganť arg. l. siquis filio exheredato
ff. de iniusti. testa. ꝛ. l. plenum. §. equitii. ff. de vsu. ꝛ habi.
sed reprehendere secrete non spectat ad prelatum ergo se
211 quitur q est intelligenda de priuatis hominibus †. Sed
stat difficultas si sit precepti an consilii ꝛ posito vt verba
sonant q referanť ad priuatos mihi videtur q sit consi
lii ꝛ non precepti qꝺ demonstro hoc modo dominica ve
ritas disposuit sic ad lucrandum animã pctõris dũ dixit
lucratus es animã fratris si esset precepti sequereť q intẽ
deret ad dispendiũ ꝛ interrituꝫ anime qꝛ si priuatus nõ
corriperet fratrem peccantẽ ipse peccaret mortaliter ꝛ p
ꝓñs auctas dñica q̃ emanauit ad lucrãdũ animã ꝓximi
emanasset ad perimendũ ꝛ in laqueãdum animã eius q
non peccat ꝛ per ꝓñs est consilii ꝛ nõ precepti q demon
stro ad oculũ. Mã. xviii. c. matthei. dicitur si manus tua
vel pes tuus scandalizat te abscide eum ꝛ proice illum
a te bonũ est tibi ad vitam ingredi ꝛ c. si oculus tuus scã
dalizat te erue eum ꝛ proice a te bonũ est tibi ꝛ c. que ver
ba sunt cõsilii ꝛ nõ precepti vt apparet qꝛ dicit bonũ sed
non dicit necessarium ꝛ postea imediate sequũť illa ver
212 ba si peccauerit frater tuus † clausula eniꝫ in prin. appo
sita refertur ad sequentia vt no. in. c. ii. requiris ꝛ in. c. in
quisitioni tue de appella. ꝛ in. l. i. C. de lib. ꝛ preter. ꝛ i. l.
talis scriptura de lega. i. cum si. Et ex hoc tolliť illud q
213 dicebat do. abb. † q verba erant iperatiua qꝛ lꝫ sint ipe
ratiua tñ mã est ꝓsilii vt apparet in versi. bonũ est ꝛ si di
ceremus q quo ad ꝓuatos sit cõsilii ꝛ quo ad platos sit
precepti sequereť vnũ absurdũ q eadẽ v̂ba simplr̃ prola
ta oareńt cõsiliũ ꝛ ꝓceptũ q eẽ nõ ꝺꝛ arg. l. si legatarij
ff. õ leg. iii. ꝛ in. l. in testõ. C. de testa. mili. ꝛ. l. iam hꝫ iur̃.
ff. de vulga. ꝛ pupil. ¶ Nihilominus mihi videť dicen
dum q illa auctoritas euangelii cõprehendat ꝓuatos ꝛ
prelatos ad q ꝓbandũ. Adduco q hꝫ in eodeꝫ. c. xviii.
in vsi. tũc accedẽs petrus ad eũ dixit dñe quotiẽs pecca
bit in me fr̃ meus dimittã ei vsq; septiẽs. Ecce nũc quali
ter ex responsione petri verba euangelii directa fuerunt
prelatis ꝛ iõ quo ad prelatos sunt precepti ꝛ quo ad pri
uatos homines sunt cõsilii ꝛ non est hereticuꝫ in iure di
214 cere † q vnũ ꝛ idẽ verbũ relatũ ad diuersa obiecta ẽt in
eadẽ oratione determinet illa obiecta diuersimode ꝑz na
turã ꝛ ꝓprietatẽ vnius cuiusq; ꝛ ad hoc adduco tex. bel
lissimos quos doc. in locis suis dicunt eẽ singulares ꝺꝛ i
c. olim ex lr̃is ꝛ ibi do. car. §. de rescrip. ꝛ i. c. ab excõicato
ꝛ ibi per eũdẽ eo. ti. ꝛ in. c. cũ dilectus de cõsue. ꝛ ibi per

a ¶ Reuellari
Adde q in q̃s
cunq; cau mũ
di sacerdos cõ
fessionẽ celare
ꝺꝛ vt tꝫ ꝓcep
toꝛ meus ꝛ oẽs
theologantes
in. iiii. sen. dist.
xxi. exẽplo. d.
nr̃i q peccatuꝫ
mulieris absco
dit aliuꝫ viola
toꝛ sacramẽti
diceret dẽt tñ
monere hereti
cũ vel aliũ ma
le operantẽ ꝛ
ipsuꝫ ꝓlatũ vt
iuigilet super
gregem suum
vt de peni. dis.
i. c. sacerdos ꝛ
de penit. ꝛ re.
c. ois vtriusq;
sexus. nõ ne-
gabis tñ quin
aliq̃ cãu possit
ꝓfessionẽ reue
lare vt tenent
theolo. alla. lo
co sꝫ ñ ꝺꝛ dicẽ
q audiuerit i
ꝓfessione ẽt si
excõicareť vel
eẽt positus ad
torturã qꝛ tũc
ciderit i penã
depositiõis ꝛ
pegrinatiões.
ppetue alle. c.
s̃. ꝛ ibi doꝛ.

UVA. BHSC. IyR_275_2

eundē ꝛ ēt ꝑ dō. Abb. ꝛ. c. auditis cōiuncta glo. de elect. ꝛ. c. cū ad sedem de resti. ſpo. ¶ Et pondera qꝛ forte nō eēt apponere ſupra celū dicere ꝙ clementiſſimus Jeſus non intellexit niſi de prelatis ꝛ non intellexit de priuatis hominibus ex eo qꝛ illa verba videnť fuiſſe directa petro qui fuit caput ꝛ ꝓnceps apſtoꝝ qō appet ex rñſione ſua dū dixit quotiēs peccabit frater meus dimittā ꝛ in ꝓñtiā fuerūt directa ceteris apoſtolis ꝛ ꝑ ꝓñs auctoꝛitas euāgelij loqtur de prelatis ꝛ nō priuatis boibus fruſtratoꝛia ergo erit queſtio doctoꝝ quo ad priuatos. Sed vnuꝫ obſtat huic mee concluſioni qꝛ papa hic intellexit ꝛ interpretatus eſt illā auctoꝛitatē bñe locū ēt in priuatis qꝛ dicit rex anglie. vſus eſt monitione euangelica cōtra regeꝫ francie ꝛ per ꝓñs vř ſtandū interpretatiōi papali p. c. litteras de reſti. ſpo. c. per venerabilē qui fili. ſint legi. c. raynutius ꝛ. c. rainaldus de teſta. c. ſuper lřis de reſcrip. ꝛ ꝑ ꝓñs illa auctoꝛitas militat quo ad prelatos ꝛ quo ad ꝑuatos ꝛ lz illa verba videanť directa petro ꝛ apoſtolis a xp̄o glorioſo nō tñ fuerunt directa eis vt maioribus ꝛ ſuperioribus qꝛ xp̄s omnes habuit eos pares lz petrus rō ne adminiſtrationis fuerit ꝓnceps alioꝝ faciat ꝙ bř in euangelio luce reges gentiū dñanť eoꝝ ꝛ qui habēt poteſtatē ſup eos beatifici vocanť vos aūt nō ſic ꝛ hinc ē ꝙ petrus nō rñdet vt ſupioꝝ inq̄ſitū dixit ſi peccauerit in me frater meus lz quo ad remittēdū rñderit vt ſupioꝝ ꝛ per ꝓñs vř equioꝝ concluſio tenere quo ad priuatos ſit conſilij ſed quo ad prelatos ſit precepti. Hec obñt dicta dom. Abb. dū dicit ſi nō correxerit peioꝝ eo factus eſt qꝛ procedit quo ad ꝓlatos ad quos ſpectat correctio. Hec eſt veriſimile ꝙ xp̄s velit illaqueare animā priuatoꝝ ad peccatū mortale ſi nō corrigant fratres peccantes. ¶ Hec obſtat cū arguit de. c. paſce fame morientē qꝛ illud. c. fundatū eſt ſup eo ꝙ nō pōt bře ſe niſi ad malū. Mā ſi video fratrem meū mori fame ꝛ poſſum eū paſcere ꝛ nō paſco tūc ego videoꝛ eū necare iputař eni ad quādā in humanitatē ꝛ ad homicidiū ſed nō eſt ſic in corrigente qꝛ ſi nō corrigo fratrē peccātem nō ſequiť ꝙ ego occido animā eiꝰ qꝛ poſito ꝙ monerez. Nihilominus efficereť peioꝝ ꝛ ſic cuz caſus ſint ſepati ꝛ diuerſi ceſſabit argumētatio. ō vno ad alterum. l. ſi maritus. C. de dona. inter vir. ꝛ vxo. l. papinianus exuli. ff. de mino. † ſepabiliū eni ſepabiles ſūt cāe l. in agris. ff. de acqr. re. do. l. age. cū geminiano. C. de trā ſac. ꝛ iſta tene menti. Fateoꝝ tñ tenēdū eē illud qō tenet ſacroſancta ro. eccl. cui me ſubijcio. ¶ † Sed vlterius dubitař poſito ꝙ hec denunciatio ſit precepti vtrū ſubditus teneať ſub boc ꝓcepto prelatū ſuū corrigere vř ꝙ nō. extra di. xix. c. ꝛ ar. c. nulla. xviij. q. ij. ꝛ dixit glorioſus apoſtolus ſenioꝛē ne increpaueris. ij. q. i. paulus ꝛ dicebat beatus Grego. ſanctoꝝ vitā nullus corrigere preſumat niſi qui de ſe meliora ſentit ſed quis nō dz ſentire meliora de ſe q̄ de ſuo prelato ar. i. q. i. c. villimus. Sed arch. in. d. c. peccauerit. ij. q. i. dicit ꝙ iq̄ſtū ē actꝰ iuſticie nō ptinet ad ſubditos corrigē ꝓlatos. c. iferioꝝ. xxi. di. ꝛ. c. cū iferioꝛ ō ma. ꝛ ob. ꝛ Iſayas ꝓpha. xl. c. dixit nōne ꝓliabiť ſecuris ꝑ dñm ſecātem ſed inq̄ſtuz eſt actus charitatis bñ poteſt ſubditus corrigere ſuū ꝓlatū nō tñ cū preſumptione vł ꝑ teruia per id ꝙ dixit apoſtolus. Senioꝛē nō icrepaueris ſed obſecra vt přem vt in. d. paulus. ij. q. vij. ꝛ iō aſina reprehendit balaā. ij. q. vij. §. itē cū balaā Nō ob. ar. factuz in cōtrariū qꝛ tūc prelatus iordinate tangiť cū irreuerenter obiurgař eteniz eiꝰ detrabiť ſicut fecit cayn ergo partem. ij. q. vij. cayn. ꝛ eodē mō rñdet ad aliud ar. Sed ad tertium dicit egregie † ꝙ preſumere ſimplr ſe eſſe melio rem prelato ſuo eſt preſuptionis ſm Archi. qꝛ nullus in hac vita eſt qui non habeat aliquē defectuz. Et aliquod bonū de peni. di. iij. quid ergo ꝛ diſt. ij. ſi eū ꝛ faciat illud pſalmiſte omnis homo mendax ꝛ alibi dixit non eſt qui faciat bonū ꝛc̄. ꝛ faciat illud ꝙ voluit boetius in. c. ſigni ficantibus de libel. obla. † vbi dixit ꝙ ēt iuriſtaꝛ in edē a. dis legibus nō eſt ex toto perfectus. Nā deus fecit nos ꝛ miſeriatur noſtri ſi peccauerimus. Nec tñ qui prelatū ſuum monet ſemp ꝓp hoc extimat ſe maioꝛē vel meliorē ſed ei auxiliū imptitur argu. ii. q. vij. c. admonendi ꝛ. c. ſancta quidē ruſticitas ꝛ adducit dō. abb. glo. in. c. nolite
219 xxi. diſt. que querit † an liceat ſubditis reprehendere pre
220 latos ꝛ ſoluendo queſtionē dicit † ꝙ triplex eſt reprehendendo imperioſa que fit imperio ꝛ poteſtate ꝛ hec dum taxat maioribus concediť. Alia eſt ſocialis que minoribus licita eſt. Tertia eſt temeraria que infamandi cā fit ꝛ hec nulli concediť ꝛ ita reſidet dō. abb. ¶ Tu pondera qꝛ non mentioꝛ recte in hac qōne caderet ꝟ diſtinctio gl. in. d. c. ſi peccauerit. ij. q. i. quā ſibi attribuerunt Jo. de li-
221 gna. ꝛ collect. † vtrū peccatū eſſet cōmiſſum an cōmittēdum primo caſu nō poſſit inferioꝛ corrigere ſuuz ſuperiorem qꝛ peccatū factū ꝛ cōſumatū generat mortē ꝛ requirit penā vt dicit Bal. in. l. nullus. C. de ſum. tri. ꝛ in Rubrica de treu. ꝛ pa. ꝛ in. l. i. §. quies. ff. de offi. prefec. vrb. Et iam auctoꝛitas euangelij loqtur in delicto completo ꝛ conſumato. Dū dixit ſi peccauerit frater tuus ꝛ ꝓ ꝓñs nō pōt cadere in ſubditū reſpectu ſui ſuperioris. Aut delictum eſt cōmittendū ꝛ tūc ſecus vt poſſit inferioꝛ monere ꝛ corripere ſuū ꝓlatū ꝛ ad hoc adduci poſſunt illa pulchra que ſuperius adduxi ꝛ adduco in indiuiduo glo. in c. ij. de here. que voluit ꝙ in delicto cōmitendo poſſit inferioꝛ corrigere ſupioꝛē ſuū ꝛ faciat illud ꝙ bř. ij. qō. vij. §. item Balaam vt aſina reprehendit prophetā euntem ad maledicendū populū ꝛ ſic peccatū erat committēdum ꝛ per ꝓñs probatur ibi ꝙ in delicto cōmittēdo pōt quilibet ēt corrigere ſuperiorem occulte tamen. c. cū ex in mente de here. ꝛ adduci poſſet illud ꝙ habeť in euangelio cū chriſtus diceret diſcipulis ſuis ꝙ filiꝰ hominis tradetur ad illudendum flagellandū ꝛ crucifigendū Petrus fuit auſus reprehendere Chriſtum ſecrete tñ ꝙ ita nō diceret ad quē xp̄s rñdit abi retro ſatana non ſentis ea q̄ ſūt dei. ſed ea que ſūt hominis faciat. xxiij. qō. iiij. c. ipſa pietas. xxij. q. v. c. boc videť. xiiij. diſtin. c. diaconi de cognatio ſpūali. c. tua. ii. q. vii. c. quapp ita mihi videť tenēdū
222 in hac dubitatione † ſed dubitař vtz crimen pape poſſit denunciari ſm regulā euāgelicā ſi peccauerit in te frater tuus videť ꝙ ſic ſicut dcm̄ eſt ō crimine cuiuslibet prelati qꝛ illa auctoꝛitas intelligiť de quolibet Chriſtiano qui cōtineť appellatiōe fratris. xi. q. iii. c. ad mēſaz ēt ſi ſit rex vt hic. Sed glo. in. c. ſi papa. xl. diſti. dicit ꝙ papa nō pōt denūciari niſi ſit tale crimen ꝙ de eo poſſet accuſari quia alias eſſet inutilis talis denūciatio cū nō poſſet papa poſtea denunciari ſuperiori qui nō eſt. c. lz de elec. credit domi. Abb. ꝙ ꝟ denunciatio ōbeat fieri ēt pro crimine pro quo accuſari nō poteſt ꝛ debz fieri in ſecreto ꝛ in ꝓñtia aliquoꝝ teſtiū licet poſtea nō poſſit fieri denūciatio ſuperiori qꝛ p hāc monitionē ſaltē papa ipſe corrigeť ꝛ ſic lucratus eris animā eius ꝛ moueť ad ſic dicendū per cle. ii.
223 §. notarius de here. † vbi notarii ꝛ officiales monent ꝛ corripiunt inquiſitoꝛes hereticoꝝ in ſecreto qñ in eoꝝ officio excedunt lz illoꝝ exceſſus per teſtes probari nō poſſint ego miroꝛ ꝙ do. Abb. velit equiperare inquiſitoꝛes ſuppremo prīcipi moueť ēt ex eo qꝛ paulus reprehēdit petrū. ii. q. vii. c. paulus ꝛ maxime hoc procedit ſm eū tenendo ꝙ hec denunciatio habeat locum pro peccato occulto ꝛ ita hic reſidet. ¶ Tu pondera qꝛ ipſe vult equiperare paulū priuato homini. Nam paulus fuit apoſtolus ꝛ reprehendebat Petruz in his q̄ tangebant fidem Chriſti qꝛ iducebat chriſtianos iudaizare ꝛ ſic nō ſtringunt nec pungūt tela dō. abb. †
224 Mihi videtur ꝙ papa poſſit moneri ꝛ demonſtro ad oculū hoc mō Angeli ligant euangelio ergo eodē mō papa ligabiť euāgelio aſſumptū ꝓbo ex dicto apoſtoli glorioſi ad galathas. c. i. vbi dixit lz nos aut Angelos de celo euangelizare nobis alr q̄ euangelizauimus nobis anathema ſit. xi. q. iii. c. is qui preeſt ꝛ. xxiiii. q. iii. c. cum ergo iuncto eo quod dicit apud pſalmiſtam. Minuiſti eum paulominus ab angelis modo

a ¶ Perfectꝰ Ergo adherēdum eſt philoſopho q ē amator dei ꝛ vitaꝫ ſectator ꝛ qui nō minꝰ turpe putat mentiri fallere quā veritatē occultare quo teſte in moꝛ. lōge melius eſt rēpu. gubernari a phi. q̄z a legiſlatoř qm̄ phi. nō poteſt eē malꝰ niſi ꝑ accidēs vt lz ꝓmē. in prologo. i. ꝛ viii. phiſi. philoſophia qñqz etiā ſancti vſi ſunt xxx vii. diſti. c. turbatus ꝛ. c. qui de meſa ꝛ i. q. i. i multis. locis ꝑ q̄ vide beatū tho. in oibus opibus ſuis q̄ i oibus ꝑterq̄z in his q̄ ad fidē ſpectant ipaz ꝏple ctitur ꝛ ſi p̄cep. meꝰ zelo fidei catholice ſepiſſime ꝺ ipſam arguat vt ē videř i. iii. ſe. 215 diſt. iiii. q. i. ibi flicta opi. phi loſophi auicē. ſectatur ꝓ216 quo vide ſpec. in ti. de fer. §. i. poſt princi.

lis modo si angeli qui sunt in celo vt de gabriele archangelo dixerim q luce.c.i. dixit .Ego sum gabriel qui asto ante deū sunt subiecti euangelio ꝛ dictis euangelij ergo fortius papa erit subiectus euangelio ꝛ per consequens habebit in eū locū auctoritas euangelica cū ergo in euangelio dī corripe eum ergo illud cadit in papā peccatorez scdo adduco ꝙ bī actuū. xi.c.cū petrus intrasset ad cornelium cōquesti sūt fratres qui erant in iudea ꝛ reprehēderunt petrū ꝙ ad gentiles diuertisset ergo multo fortius ligabit papa euangelio si petr⁹ qui fuit cephas ꝛ successor Christi ligatur .Tertio faciat ꝑm doctrinā euāgelicā omnes sum⁹ pares ꝛ ideo pe. Mathei .xviij.c. dixit si peccauerit in me frater meus ꝛ xp̄s in sua passiōe dixit qui maior est in vobis fiat sicut minor ꝛ per cōsequēs nō attendet dignitas pōtificalis. Quarto faciat ꝑm doctrinā euangelicā ita iudicabis magnū sicut paruū † qz apō
115 deū non est acceptio personarū vt h̄ ergo papa poterit denuntiari .Quinto si de quo minus videtur inesse ꝛ inest ergo ꝛ de quo magis auc.multo magis.C.de sa.san.ecc. cuz si. Sed minus videt inesse ꝙ papa alliget dispdsitione.c.omnis vtriusqz sexus ve penit.ꝛ re.vt voluit do.an. in.c.i.de cōstitu.vbi vide que ego dixi ergo fortius ligabitur lege euangelij. Sexto faciat ꝙ scripsit apostol⁹ ad thimotheum.iii.c.oz inquit epm esse irreprehensibilē sobrium prudētē ornatum pudicū hospitalē ꝛc.ꝛ sic dz eē
116 imunis a crimine ꝛ glo.ibi † dicit epos inuolutos crimi nibus esse deponēdos ꝛ nō tollerandos ergo fortius illud erit seruanduz in papa vt sit irreprehēsibilis ꝛc. Septimo faciat glo.que reputatur singu.ii.q.iiii.c. presul q̄
117 dicit † ꝙ duo testes cōuincunt papā de crimine qz sine cōparatione aliorū creatus est ideo sine spe venie cōdēnandus est vt diabolus.de pe.di.ii.principiū. Octauo adduco illud quod voluit hosti.ꝛ Jo.an.in.c.proposuit de
118 concess.prebē.† vbi dicūt ꝙ papa in tantū habet potestatem sui pro facto ꝛ dicto ipsius vt nō possit ab alio accusari vel condemnari nisi de crimine heresis .c.si papa.xl. dist.pōt tñ si iacet in peccato admoneri iuxta regulā euāgelicam si peccauerit in te frater tuus tam publice q̄z occulte qz iuxta qualitatē peccati sui qz nō est exēptus a regula euangelica non tñ alteri parti illius regule subiicit in qua dicit si nō audierit dic ecclesie qz excepta cā heresis nō pōt iudicari ꝛ p ꝓns tenēt ꝙ talis mōitio ꝛ occulte ꝛ palā bz locū in papa ꝛ forte nō eēt apponē os supra celū ꝙ imo subiiciatur alteri parti cōtra hosti.ꝛ Jo.an. quos percutio cū eorū ligone quare ipsi fatent ꝙ subiicitur euangelio sicut ergo subiicitur vni parti ita ꝛ alteri
119 † qz vna ꝛ eadē res non debet diuerso iure censeri .l.eū qui edes.ff.de vsucapion.ꝛ faciat ꝓ eos qz si papa occulte vel publice monitus bz q̄litatē delicti nō corrigit nonne peccatum pape incorrigibile vī fieri notoriū ꝛ scandalosum quo casu haberet locū quod voluit glo.in dicto.c.si papa ꝛ cū Hosti.ꝛ Jo.an.dicūt ꝙ nō habet superiorez. Ego respondeo ꝙ illa pars euangelii duz dicit dic ecclesie dz intelligi ꝑm qualitatē persone vī capiet pro cōsilio vniuersali respectu pape quo casu orbis maior vt vrbe. c.legimus.xciii.dist. Nono faciat quod dicit in passione dñica ego in medio vestrū sum sicut qui ministrat ꝛ sic xp̄us vt daret exēplum successoribus in papatu qz qc̄quid ipse fecit ad instructionē nostrā fecit.c.significasti ō electio. Hieronymus in ꝓlogo biblie ꝛ sic fecit se equalē aliis ergo papa subiicitur euāgelio sicut alii priuati bominos ꝛ maxie ꝓcedūt ista qñ delictū eēt cōmittendū qz posset moneri a quolibet minimo xp̄ino papa. Nā ꝛ Balaam dei propheta acceptissimus nutu dei fuit reprehensus ab asina pro delicto cōmittendo ergo multo fortius posset moneri papa a quolibet xp̄iano ꝛ maxime si esset antipapa qz tūc est minor quolibet xp̄iano. Ita dixit gl.
120 sing.xxiiii.q.i.c.i. alias in sūma subiicio tñ me decisiōi sacrosancte romane ecclē.† Sed vtrū quilibet possit denū
a tiare[a] gl.in dicto .c.si peccauerit ꝛ Hosti. dicunt ꝙ oēs etiam infames ꝛ irregulares admittuntur dūmodo non perseuerent in crimine qz nō refert quis denūtiet dūmodo animā fratris sui lucret.xxiii.q.v.c.pdest.c.quēadmodum de iureiur.etiā si quis iurasset nō denūciare qz tale iuramētū fuit illicitū vt ibi ex quo tendit ꝓncipaliter ad correctionē peccati ꝛ nō ad proprīū interesse sed si existeret in peccato nō dz admitti qz nō presumit bono zelo venire ió dicit Archi.in.d.c.si peccauerit ꝙ lz eps in peccato non habilitat ad denūtiandū actus tñ correctiōis in eum cadere potest qz nō est in eo ex toto deletū iudicium rōnis sed ꝓpter tria reddit indignus ad corrigendum si peccando maius cōmisit ꝛ corrigit minorē allegat illud Mathei.vij.qui videt festucā ꝛc.iii.q.vii.§.itē in euāgelio scdo ꝓpter superbiā corrigentis qui pp sua peccata ē puniendus ꝛ tñ alios increpat.xi.q.iii.c.i cūctis. Tertio qz quāto maius est peccatū incorrigenti tanto maius scandalū iminet.xl.di.c.multi ideo ꝓcludit ibi archi.ꝙ licet existens in crimine nō admittat ad corrigēdū pp illa tria tñ si humiliter de facto corrigeret non peccaret nec acqreret sibi nouaz dānationē ꝛ ita hic residet do.Abb. Tu pondera qz primo deberet iudicio meo distingui aut delictū est iam cōmissum ꝛ ꝓcedit dubitatio doctoꝝ aut est cōmittendū ꝛ tūc quilibet posset denūtiare lz ipse perseueret in crimine ꝛ adduco oia illa que adduxi superius vbi feci illam dist. Si aūt in delictū est cōmissū ꝛ tūc mihi vī dicendū ꝙ criminosus possit corrigere ꝑz doctri
121 nā euāgelicā ꝙ sic ostendo vt videmus.† Nemo sine crimine viuit iuxta illud omnis homo mēdax ꝛ iuxta illud. Non est qui faciat bonū nō est vsqz ad vnū ꝛ bī in .c. qz tua.l.distin.sequit ergo ꝙ nullus possit corrigere fratrē peccantē ꝛ p ꝓns nihil operaret auctoritas euangelica. Secundo adduco tex.sing.ꝛ meliorē de iure in.l.si quis
122 in graui §.bii quoqz ꝑm Bal.ibi.ff.ad sylle.† vbi crimi nosi ꝛ demeriti iudicantur habiles fauore reipublice sed aia est republica pretiosior.c.cū infirmitas corpo.de pe. ꝛ remis.ꝛ.l.sancimus .C.de sacrosan.eccle.sed ista correctio fit ad lucrū aie ꝓximi vt patet in ver.lucratus es ani
123 maz ei⁹ ergo sequit ꝙ criminosus admittit. † Tertio vbicunqz actus est pmissus pōt ad illum deueniri etiam per media regulariter ꝓhibita .l.si victū aut stratū de re iudi.sed huiusmodi correctio fit ad lucrandū animā fratris ergo pōt deueniri per media prohibita arg.l. ad rez mobilē ꝛ.l.ad legatum.ff.de procurato.cuz si. Quar
124 to faciat † licet simus peccatores tñ operari actū virtuosum in statu criminis est nobis vtile vt bī in.c.ꝙ quidaz de peni.ꝛ remi.vbi dī ꝙ deus miserebit ꝛ c.vt ibi bī. Cū ergo talis correctio tendat ad bonū proximi sequitur ꝙ lz sit criminosus ꝙ poterit hāc correctionē facere. Hec ob. ꝙ allegat archi. Mathei.vii.c.qz ibi xp̄s intellexit de illis presumptuosis qui cū sint pleni crimine volūt iudicare alios ꝛ ideo dicit ibi in quo enim iudicio iudicaueritis iudicabimini ꝛ in qua mensura mensi fueritis remetiet ꝛ vobis secus in casu nr̄o vbi criminosus monet ad corrigendum vt corrigat ꝛ meliorem reddat ipsum fratrez ꝛ sic loquitur de his qui monētur malo zelo potius ad diffamandū fratrē ꝛ ad faciendum eum peiorem quā ad lucrādum animā eius ꝛ per consequēs criminosi ꝛ infames perseuerantes in criminibus p̄nt denūciare ꝑm hāc doctrinā euangelicā ad lucrandum animā proximi faci
125 at etiam † qz vbi ratio legis est amplior dicto legis extenditur ad limites rationis dicte legis vt est glos. in cle.i. de electio. probatur in.l.pater filium.§.fundum de lega. iii. Sed ratio huius auctoritatis est vt lucretur aiam ergo siue fiat a criminoso siue non si tamen tendit ad lucrādum animaz proximi poterit fieri. Hec velint mihi ascribi ad presumptionez aut temeritatē cōmendare ita vt videtis qz aut recto dico ꝛ in hoc cōmendabitur benignitas dei viui qui i celis est si aūt male imputet paruitati mee laboro tñ libenter vt sim nouorum inuentor aut alio
126 rum declarator ꝛ nō recitator. † Sed pro qbus pec

a Denuncia re.adde bal.in aucten.ad hec C. de vsur. ꝛ spe.in tit. ō de nūcia.§.ii. vbi totā materiaz colliges ꝛ vidē nouissimos . scribentes hic qui aggregāt qcqd dici ꝛ excogitari pōt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

catis habeat locum hec denuntiatio dic pro manifestis xlv.disti.sed illud si vero peccatū est occultū tūc sunt opiniones ſDet.tenet q idē in occulto Jo.an.dicit q in occulto q probari pōt habere locū secus si est oino occultū q occulta sunt relinquenda dei iudicio iō dicit q cauere dz denūtiano vt possit peccatorē cōuincere q etiā si esset epus non crederet .vj.qō.ij.c.si tantū ꝛ.c.si placuit ꝛ hoc videt voluisse glo.in.d.c.si peccauerit Archi.ibi dicit q q̄ diu est spes de correctione per secretā monitionē dz illā pluries retractare.nec dz vltra procedere.Si vero monitio non ꝓficit dz ꝓcedere ad testiū ꝓductionē quātūcūq; sit peccatū occultū nisi forte timeret q deterior fieret ꝛ sic sentit Archi.de peccato nō oino occulto q probari pōt ꝛ sentit glo.in.d.c.si peccauerit.Sed Jnno. generaliter
237 loquit † q si quis scit ꝑuatum delictū alicuius preuricati debet circa illud prosequi mandatū euangelicū ꝛ tādem in priuato dz haberi pro ethnico ꝛ publicano. arg. d.c.si peccauerit. ¶ Sed do.abb.sic cōcludit aut peccatum nō est oino occultū sed probari pōt ꝛ tūc ſm oēs dz locū denūtiatio si est oino occultū q nemo scit nisi denuntians tūc directa denūtiatio nō pōt cadere ꝛ tunc procedat opi. Jo.an. Sed ille qui scit debet facere q̄tuz potest dz enim denūtiare illi q forte lucrabatur aiam eius sicut enim volēte in se ꝑcipitare debes si pōt ꝓhibere lz occultum sit.xxvi.q.iij.c.ipsa pietas ꝛ.c.displicet ita ꝛ fortius debes obuiare peccato argu.c.si sacerdos de offi.ordi.lz solus scias ꝛ si nō audierit dic prelato vt pro eo oret ꝛ q̄ tum in se est inducat ad penitētiā secrete hec eni possunt prodesse ꝛ nō obesse facit.c.hoc videt.xxij.q.v.ita residet do.Abb. ¶ Tu adde istū tex.in versi.sufficienter oñdat vbi ꝓbatur formaliter q ista denūtiatio dz fieri de peccato q sufficienter pōt probari vt iam dixi in textualib⁹ ergo sequit q si oino est occultū peccatū q non pōt denunciari facit illud q scribitur apud psalmistam.Beati quorum tecta sunt peccata.Maz deus protegit genus humanū ꝛ dixit Bal.in.c.i.§.porro in titu.que fuit prima cau.
238 benefi.amit.† q horribiliū reuelator est deus. Modo si delictum est oino occultū non dz denūtiari huic deus illū videt ꝓtegere cum illud delictū nō reuelet ideo videt dicendū q si tu scis ꝛ non alius ꝛ per tuā monitionē ille efficiatur peior tu nō debes monere q tua monitio nō operatur finē euangelicū vt lucreris animā fratris.Si autez efficiatur penitens debes monere ꝛ dico istud procedere in delicto cōmisso sed in delicto cōmittēdo ego debeo denūciare per id q̄ voluit glo.in.c.nec.vi.xiij.dist.ꝛ isto casu nō procedat doctrina doctoꝝ faciūt illa iura que allegata fuerunt circa illam distinctionē delicti preteriti ꝛ
a futuri †.Et ex ꝓdictis habes q vn⁹ testis nō sufficit [a] ad
239 pñiaz ponendam faciat.c.plericq; .ij.q̄.vij.c in omni negotio de testibus. ¶ †Sed que erit forma huius denuntiationis iste tex.dicit q dz ꝓcedere denūtiatio prima dēt probari per monētem scōa per eūdē ꝛ aliū tertiū ad libitum. Archi.late examinat in.d.c.si peccauerit .Et cōcludit q si peccatū est publicū nulla requirit monitio iuxta illud .Peccanté coram oibus argue.xlv.dist in.sed illud q tunc non solū peccat in se sed in alios per malū exemplū.c.precipue.xi.q.iij.Si vero peccatū est occultū subsistit q si sunt talia peccata occulta que inferāt maximū preiudiciū tam tpale q̄ spūale puta traditio ciuitatis fiēda hostibus vel occulta heresis que bz mltos inficere cū hic peccat in alios stati denūtiabit monitione non ꝑmissa nisi forte cōstaret q ad eius monitionē vellet corrigi. Nam quilibet debet ita corrigere si potest vt illius fama non ledat que vtilis est ipsi peccanti nō solū in tpalibus in quibus homo quantū ad multa patitur detrimētū fama bona amissa .c.inter dilectos de exce.prela.c.testimoniū de testi.sed ēt quantū ad spūalia q propter timorem infamie multi retrabūtur a peccato.nā melius est nomen bonū q̄ diuitie multe.vt dicebat sapiēs fons Salomon ꝛ dicebat apostolus.Expedit enim potius mihi mori q̄

a ¶Non sufficit.Ergo non sufficit vn⁹ testis nisi in casibus certis cōcurrentib⁹ tñ aliis adminiculis vt in.l. admonendi ff. iureiur.ꝛ.l. in bonefidei .C. eo.tit.pro quo ēt vide glo. ordinariaz in.c. nup de testi.ꝛ host.in.c. licet eo.titu.ꝛ spe. eo.tit.§. restat de nume. ver. Ⓑ tamen fallit vbi ponit infinitos casus ꝑ quo vide do. Jaſ. may.i.d. l. admonendi col.cliii.qui totaz materiam agregat.

vt aliquis gloriā meā euacuet .Cum enim aliqui sciūt se
241 infamatos retrabūt se a delinquendo † ꝛ cū peccator deuenit in profundū malorū contemnit ꝛ efficit peior.c.cū non ab homines.ꝛ.eo.xvii.distin.c.nec licuit .Unde dicit Hieronymus corrigendus est frater seorsum nec si semel verecūdiam amiserit in peccato permaneat.Si aūt talia sunt peccata que non inferūt nocumentū nisi sibiipsi tunc adhibeant monitiones de quibus hic.Scōo seruāda est fama peccantis q vno infamato alij nō infamātur q dicet clerici ꝛ religiosi hoc fecerūt iō voluit dñs vt ꝓcederet monitio ꝛ si nō ꝑdest tunc publice fiat denūtiatio vt liberetur a peccato q pscia prefert fame sed ordo iuris i
bac denūtiatione non est necessarius ſm Jnno.arg.c.i. de do.ꝛ cōtu.ꝛ sic non est ꝓcedēdum in forma iudicij vt sentit glo.penul.ꝛ admittūtur oēs ad testimoniū lz sint i
242 fames dūmodo nō perseuerēt in crimine vñ † qui admittuntur ad denūtiandū ēt admittūtur ad testificānduz qō dicit Jnno.procedere vbi sola penitentia de crimine queritur ꝛ non aliquid tpale nec indirecte nec incidēter tūc enim etiā alij leuissimi testes admittuntur quod est bene
243 notā. ¶ †Et sic nota q in denūtiatione quattuor sūt necessaria vz persona corrigens causa correctionis modus corrigendi ꝛ finis correctionis.persona corrigens debet esse iusta pp punitionē.xlv.dist.disciplina dēt esse sancta per cōpassionē .l.distin.c.fidelioz.Scōm est cā correctionis que est triplex.ii.q.i.in primis ꝛ.c.nemo .Tertius ē modus agendi ꝛ corrigendi vt crimen occultum secrete corrigat ꝛ publicū publice vt in.d.c.si peccauerit .Quartus est finis correctionis vt peccans puniatur ꝛ corrigat
244 vt timore eius ceteri corrigātur †.Et ex hoc vltimo habes finem denūtiationis vt peccatorē peniteat nō vt offō vel beneficio priuetur nisi retento ordine vel beneficio penitere non posset vt in.c.vltimo de temp.ordi.ꝛ tūc in cō sequentiā ꝛ nō directa via priuatur beneficio vz q; aliter
245 penitere nō pōt Jnno.hic in prin.dixit † q si peccatū est occultum dz priuatim prosequi mandatū euāgelicū ꝛ tñ in priuato debet eum habere pro ethnico ꝛ publicano.lz si peccatum est publicum tunc manifeste dz prosequi mādatum euangelicū denūtiando crimen eius iudici ꝛ pro bando per testes ꝛ tandem post sniam dz ecclesia illū habere pro ethnico ꝛ publicano ꝛ publice etiam si non erit excōicatus vz vt non habeat familiaritatem cum eo lz nō tenetur eum euitare in ecclesia nec in mensa nec in alijs.
246 huiusmōi actibus do.anto.dicit se putare † q si peccatū est occultū notū tñ ipsi denūtianti dūtaxat q finis est denunciare prelato qui possit prodesse ꝛ nō nocere qui prelatus bz plura remedia pmū vt insistat monitiōibus ora
247 do apud deū ꝑ eo †.Sacerdotes enim comedūt peccata populi.i.q.i.c.bis sacerdotes .Secūdum remediū est vt insistat monitionibus occultis exhortando eum ꝛ trahendo eum a peccato .Tertium remedium est vt occulte neget sacramenta sua huic peccatori ꝛ si sic faciendo ꝑficere non videat pōt illum excōicare in genere argu.c.si sacerdos de offi.ord.Sed do.abb.dicit hoc non ꝓcedere nam si peccatū est notū ipsi denuntianti soli vt presupponit idem do.Ant.pro certo nō potest nec dz prelatus subtrahere illi sacramētū nec eum in genere excōicare .Qui imo nec pōt eundem in priuato euitare ex quo sibi nō cōstat de peccato.nam soli denūtianti credēdū ad hoc non est vt prelatus ad aliquē actū preiudicialē procedat imo nec creditur soli denūtianti sup denuntiatione iā facta iō dz vt adhibeat vnū vel duos in testes ꝛ.c.ergo multo fortius nō credet sibi super veritate criminis .arg. auc.multo magis .C.de sacrosan.eccle.alias de facili posset aliqs facere aliquē priuari sacramentis ꝛ cōione peccati.ꝛ iō dicit q q̄ peccatū dūtaxat est notū denūtianti ipse solus eum priuatim euitabit vt hic sentit Jnno. ¶ Tu pondera q; deberet attendi ad qualitatē persone denūtiantis. nam si esset homo magne sanctimonie ꝛ dūtaxat peccatū fratris esset sibi soli cognitū pro certo mihi videt dicēdū q in casu

UVA. BHSC. IyR_275_2

q̄ in casu do. Anto. deberet sibi credi q̄ non est verisimi
le q̄ mentiat vt est tex. multū sing. in. c. ij. de op. no. nū. ⁊
argu. eius q̄ voluit glo. in. c. expedit. xij. q. i. ⁊ glo. in. l. ri
cio fundū. ff. de condi. ⁊ demō. ⁊ arg. tex. l. si a bōefidei. ff.
de re vendi. ⁊ argu. eius quod voluit Hosti. in. c. finē liti
bus de dolo ⁊ cōtuma. ⁊ q̄ voluit do. Anto. in. c. postre
148 mo de appel. ⁊ isto mō saluo vobis dictū do. Anto. † dz
etiam haberi cōsideratio ad qualitatē ⁊ mores persone
denūtiate arg. l. i. C. si quis impe. maledi. ⁊ l. fi. ff. de her.
instī. ⁊ l. metū. ff. quod me. c. u. Si vero peccatū est pu
blicum tunc dicit do. Anton. q̄ pōt adhibere dicta reme
dia ⁊ publice eū vitare sed per hanc viā nō dz sniare con
tra eum specifice q̄ hec via non est olo iudicialis nec de
legantur alia remedia iudicialia ⁊ forte poterit denega
re sacraméta nisi appareat de penitētia ex quo pseverat
in crimine ⁊ sic discrepat do. Anto. a dicto Jo. an. in duo
bus. Primo q̄ non possit iudex per hanc viā denuntia
tionis euangelice aliquā sniam ferre contra ipsum denū
tiantē. Secūdo discrepat q̄ vī oino negare q̄ possit pri
uari beneficio vel officio lz non possit aliter penitere sed
dz procedere alijs remedijs. ¶ Sed do. Abb. nō placet
doctrina do. Anto. q̄nimo sequit dcm Jo. and. q̄ possit
excōicare ⁊ aliam ecclesiasticā censuram exercere contra
ipsum denūtiatū si se nō vult corrigere. Et si aliter nō po
test penitere nisi priuet beneficio vel officio poterit illo p̄
uari. Et q̄ possit fieri priuatio si aliter non peniteat pro
bat sic. Ille qui denūtiatur si non audierit idest si nō de
sistit a peccato habet pro ethnico ⁊ publicano ⁊ tāq̄ gē
tili. ergo beneficiū non est dimittendū. viij. disti. c. quo iu
re. lxxxj. disti. c. si qui presbyteri ⁊ si vult a peccato desiste
re non pōt nisi dimittat bñficium si tale est crimen quod
impedit retentionē beneficij vel officij ergo beneficio priua
ri dz lz ad hoc exp̄esse ⁊ directe actū non sit arg. optimū
in. c. inquisitionis. in prin. de accu. Nec dicit penitere nī
si beneficiū vel officiū dimittat bz qualitatē criminis aut
si non vult penitere habēdus est vt gētilis ⁊ publice pec
cans ergo sibi beneficiū dimitti non dz. c. inter dilectos ō
excess. prelato. ⁊ sic extendit dictū Jo. an. ¶ Tu pōdera
149 q̄ mihi vī q̄ do. an. recte loquat ex eo † q̄ pena priua
tionis a beneficio nō pōt imponi a iudice nisi exp̄imat a
a iure[a]. Ista est gl. in. c. fi. de iure patro. q̄ do. Abb. ibi re
putat singu. ⁊ est glos. in sūma. xv. q. viij. alias. vij. ⁊ in. c.
cum vos de offi. ordi. ⁊ in. §. cū igitur in auc. de non elig.
secundo nuben. vbi est tex. singu. p̄m bal. in aucté. ex testa
mento. C. de col. Sed in casu isto solum dī in euangelio.
q̄ sit vt ethnicus ⁊ publican⁹ nō dicit q̄ priuet bñficio.
ergo debemus esse cōtēti pena legis vt in. §. oportet in au
cten. de iudicibus ergo nō pōt iudex priuare beneficio si
nō audierit. Si dicat mihi si bī pro ethnico aut publica
no ergo est extra ecclesiā ergo sibi nō est dimittendū bene
ficium. Quia ad hoc rñdeo q̄ istud veniet ex post facto
per aliud remediū ⁊ adduco illud quod voluit do. anto.
150 in. c. cām que de iudi. vbi dicit † q̄ si ex p̄fessione rei appa
ret q̄ non habet ius in beneficio nō sententiabit iudex p̄
actore qui non habet titulū in beneficio sed absoluet reū
⁊ postea inchoabit nouū iudiciū ex suo officio ⁊ illū p̄ua
bit beneficio p̄p̄ suam p̄fessionē voluit Composto. ⁊ Jo.
and. in. c. mandatū de rescrip. ita dicamus in casu nostro
vt postea iudex possit p̄cedere ad priuationē posito q̄ su
um peccatū non sit priuatione dignū ex quo cōtēnit pare
re ecclesie aggrauat delictū ⁊ ex contēptu priuabit bene
ficio. arg. c. statuimus. xvi. q. i. ⁊ gl. in. c. qm̄. §. finali vt li.
non cōtest. argu. l. fulcinius. §. fi. ff. ex qui. cau. in pos. eat
⁊ l. consentaneū. C. qūo ⁊ qñ iudex ⁊ isto modo pōt sal
uari dcm Jo. an. tene menti q̄ est noua ⁊ vera doctrina
habes neruū iuris. ¶ Subdit do. Abb. Jo. an. ⁊ Host.
sentire q̄ possit excōicari vel alia sniа censure procedi cō
tra eū q̄ si denuntiatus nō vult desistere a peccato ad re
quisitionem ecclesie dz tunc excōicari ⁊ tūc bī vt ethnic⁹
⁊ publicanus ⁊ adducit do. abb. c. multi. ij. questio. p̄ma

151 † vbi licet quis sit peccator tñ non dz euitari nisi prius ab
ecclesia admoneat. s. per censurā ecclesiasticā. Nō enim te
nemur euitare aliquē ex sola cōtumacia in non parendo
nisi sequat censura ar. c. i. §. eo. ⁊ c. excōicatos. xi. q. iij. vñ
cum dicit sit habēdus pro ethnico si nō audierit eccl̄iam
dz intelligi post sniam censure que dz ferri in volentem se
corrigere. xi. qō. iij. c. ceterū ⁊ allegat istū tex. versi. p̄mis
sa forma euangelica ⁊ q̄ non est aliter p̄cedendū cū ma
gno q̄z cū parvo ⁊ sic loquit de processu spāliter fiēdo in
personā denūtiati. ⁊ ille non est forus oino penitentialis
cum exigātur testes vt hic ⁊ in. c. in omni negotio de testi
bus. ¶ Nec obstat si dicat q̄ tpe quo christus dixit illa
verba si peccauerit ⁊c. non erat forma excōicationis qa
licet non eēt specifica forma tñ debebat intelligi q̄ eccle
sia declarans illos incorrigibiles ⁊ extra ecclesiā positos
tanq̄z gentiles ⁊ publicanos q̄ hodie in effectu facit ex
cōicatio adducit glo. in. c. quodcūq̄z. xxiij. qō. i. ⁊ ita hic
resident do. abb. qui in vltimo dicit q̄ ideo dī euangelica
denūtiatio a cā efficienti ⁊ originaria q̄ ab euangelio in
uenta. ¶ Ego pondero q̄ pro certo Hosti. ⁊ Jo. an. ⁊
152 do. abb. vident in hac materia delirare † q̄ illa verba sit
tibi pro ethnico ⁊ publicano sunt canon late snie ⁊ nō fe
rende ⁊ ideo non est opus ferre sniam excōicatiōis q̄ ip
so facto sunt excōicati ⁊ extra ecclesiā positi sufficit snia ō
claratoria ⁊ adduco tex. valde singu. in. l. i. C. de secū. nu.
153 † vbi illa verba sit infamis sunt canon late snie ⁊ ibi bal.
154 dicit † statuto cauetur q̄ si quis fecerit tale maleficiū sit
bannitus q̄ intelligit ipso facto ita dicamus in proposi
to nostro. Et adduco glo. in. c. quicūq̄z de here. li. vi. que
voluit idem. Et si quispiā adducat tex. ⁊ glo. in. c. ij. de fo
ro compe. vbi illa verba sunt canon ferende snie. Ego rñ
deo q̄ materia ibi subiecta illud patitur regulariter ē in
cōtrariū veritas. ¶ Et adduco glo. que si subtiliter itel
ligatur dicit hoc in. c. si quis ex clericis. j. de vita ⁊ hone.
cle. in ver. anathema. sit ⁊ glo. exponit idest per sniam fi
at ex quo ita expressum est per alia iura que ibi allegat ḡ
sequitur q̄ naturale significatū illius verbi sit est canō la
te snie. rene mēti ista q̄ latuerūt maximos iuris deos de
us tremendus laudet mirū in modū ⁊ ista sufficiant in ō
nuntiatione euangelica. Ego non possum censeri plixus
ex eo q̄ non feci aliud nisi q̄ retuli doctores ab extra so
leo opponere sed bene examinaui veritatem eorū que di
155 cunt prout gratia dei mihi cōtulit. ¶ † Quo ad denun
tiationē iudicialem dicunt doctores hic q̄ est publica ⁊
priuata publica est que exercet mero ⁊ puro iudicis offi
cio in qua non requirit monitio sed iudex ex officio suo
⁊ per denūtiationē suoz officialiū in ea procedit ⁊ habz
locum in notorijs tantū. l. ea quidē. C. de accus. l. diuus. ff.
de custo. reo. per Bar. in extrauagan. ad reprimēdū in v̄
sicu. per denūtiationē. Judicialis vero priuata cōpetit le
so propter suū interesse ⁊ illa q̄ñq̄z in foro ciuili q̄ñq̄z de
plano expeditur etiam si non p̄cessit monitio vt q̄ñ ille
cui opponit nō pōt agere vt q̄ seruus vel alterius pote
stati subiectus instit. de his qui sūt sui vel alie. iuris. Idē
in monachis ⁊ conuersis cōquerentibus de iniustis gra
uaminibus suoz prelatoz pro hoc facit qō no. Innoc. in
c. insinuante qui cleri. vel vo. per Joā. an. in. c. presenti de
offi. ordina. li. vi. Idem in his que spectant ad forum ve
nalem vt res vendatur iusto precio. c. i. de empt. ⁊ vendi.
l. i. §. cum carius. ff. de offi. prefe. vrb. Cy. in. l. i. C. de epis.
audi. idem in rusticis oppressis. l. nec quicq̄z. §. de plano
. ff. de offi. proconsl. In foro aūt canōico requirit monitio
vt hic sed de plano expeditur vt hic ⁊ dicit Jo. an. ⁊ alij.
156 † q̄ iudex admittit indistincte quālibet aliā denūtiatio
nem euangelicam sed denūtiationē iudicialē non admit
tit indistincte sed tantum in defectū iusticie vel si crimen
sui natura est ecclesiasticum vel ratione pacis vel iuramē
ti vel quādo crimen est notoriū vel quādo nō audit in fo
ro seculari vt quia obligatio est tm̄ naturalis vt plene p
Barto. in extrauagā. ad reprimendum in verbo per de-

a ¶ A iur̄ adō bal. in. l. iii. C. ō sacrosan. ec. Inno. in. c. q̄li ter ⁊ qñ de ac cusa.

UVA. BHSC. IyR_275_2

257 nuntiationē.† Et an possit pro naturali obligatione re-
urri ad iudicē ecclesiasticū. Conclude q̄ vbi ex iuris ci-
uilis obseruatione nutriret peccatū vt in obligatione na
turali que oritur ex cōsensu vel cū quis locupletat cū alie
na iactura pōt ad ecclesiā recurri vt in.c.i.de pactis. ⁊.c.
258 cū haberet de eo qui duxit in matri.secus † vbi ius ciuile
propter iustā ⁊ rōnabile cām nō curat de illa naturali vt
in velleyano ⁊ macedoniano. facit q̄ no.in.c.fi. de pre-
259 scrip. Idē ꝑm Inno.si † delegatur ius agendi in foro ec
clesiastico inspecto rigore vt in pacto nudo ⁊ in iuramen
to que etiā de iure canonico actionē non producūt ⁊ sic
sentit Inno.q̄ ex iuramēto ⁊ pacto nudo non oritur ac-
tio de iure canonico sed tantum cōpetit denuntiatio iudi
260 cialis de hoc †. An ex nudo pacto oriat actio de iure ca-
nico tangit in.d.c.i.de pactis. Et licet doctores oēs tene
ant q̄ oriatur pro certo non est vera doctrina ex eo q̄ de
iure ciuili ex nudo pacto non oritur⁹ actio Sed tex. in.c.
i.de pactis dicit pacta suam teneant firmitatē ⁊ clarū est
q̄ illa verba non tribuūt nouā actionē ⁊ ad hoc adduco
doctrinā Ange.post Ja.de but.in.l.fi.C.de tempo.appe.
⁊ in.l.oēs.C.de prescrip.xxx.ānō.licet ergo text. ibi dicat
custodiantur ista stant simul q̄ seruāda sint ⁊ tñ nō oria
tur actio ex eis ⁊ ita mihi videt de iure dicendū ⁊ ita sal
261 uabitur dictū Inno.hic ꝙ a multis reprobet †. Sed quo
ad iuramētum vtrū oriat actio ex eo de iure canonico vi
de per oēs in.c.cū venissent de insti.⁊ ibi per Innoc.⁊ in
c.quintau allis de iureiur.⁊ vltra alios per do.abb.in re
petit.c.per tuas de arbi.⁊ p scriben.in.l.si quis pro eo.ff.
de fideiussori. ¶ Ego vltra oēs alios adduco tex. valde
eleganter in.c.omne.xxij.q.i.⁊ in.c.qui sacramento eadez
cā ⁊.q.⁊ in.c.quotiens .i.q.vij.tene menti. Ista idem di
cunt hic docto.vt cōpetat denūtiatio iudicialis si eam ꝓ
ponat persona miserabilis per Inno.in.c.significantib⁹
de offi.deleg.⁊ no.in.c.ex parte.b.⁊ in.c.ex tenore de fo.
cōpe. Bar.in extrauagan.ad reprimēdū in verbo per de
262 nuntiationē ⁊ addit hic do.Ant.† q̄ vbi timor impedi-
ret monitionē poterit sine ea procedi sequtur do.abb.arg.
c.si iustus metus de appel. Ego adduco in simili singul.
dictū Hosti.in.c.q̄m frequenter vt lit.nō cōtest. vbi dicit
263 † q̄ ꝙ q̄ recipiūtur testes lit.nō cōtest.regritur ptis cita
tio vt ibi tñ non requirit vbi recipiūtur testes cōtra illuz
cuius timeo tyrānidē quod est singu.notandū idē etiā di
cunt hic cōpetere banc denūtiationē iudicialē propter iu
ramentū illicite extortū vt excludat quis a petitione iusti
debiti. Ego isto anno vidi dubitari de facto hic Bono-
264 nie.† quidam extorserat quādā refutationē certoz bono
rum per illicitū iuramētū consului q̄ non solū per denū-
tiationē iudicialē poterat cōpelli ille creditor relaxare iu
ramētum in foro ecclesiastico vt hic dicunt scribētes sed
ēt per captura persone in foro seculari. Et adducebā illō
quod Bal.nostro venit in ore in.c.i.§.hec autē sacramen
265 ta de pace iur.firma.† vbi dicit minores faciūt refutatio
nes suis tutoribus ⁊ iurant non cōtrauenire q̄ si dolo in
ductus est q̄ presumit ex enormi lesiōe decidit q̄ boni p-
sides faciunt talia iuramenta relaxari per captura perso
ne.⁊ dicit se sepenumero vidisse sic seruari ⁊ ita ego hic
consului Bononie.faciat quod voluit idē Bal.in auc.sa
cramenta.C.si aduer.vendi.tene menti hoc q̄ quottidia
num. ¶ Itē hanc denūtiationē indistincte facit epō ille
qui grauatur ab eo qui imediate subest impatori ⁊ diffi-
cilis est aditus ad impatorē ⁊ hoc procedit inquantum
grauatur in lite vel extra alias enī si indistincte admitte-
retur hec denūtiatio periret iurisdictio gladij tpalis ⁊ ō
uolaret ad forū ecclesiasticū q̄ nō est dicendum vt h̄ ⁊
faciat quod h̄ in.c.venerabilē de electio.⁊ in.c.cām que
qui filij sint legi.⁊ quod voluit ang.in repe.l.si certis an
nis.C.de pac.⁊ in repe.l.i.C.de iudi.⁊ adduci posset i ar
gu.quod h̄ in.l.cū post sniam.C.de appel.⁊ in.c.nōnul-
266 li de rescrip.vide que ibi dixi. ¶ †Qualiter aūt concipie
tur libellus dic ꝑm Inno.in terminis huius.c.libellabit
rex Anglie.domine iudex rex Francie tz cōmittatuz Ita-
liensiū in periculū anime sue vel contra sniam suam cū
ad me ptineat ideo peto per officiū vestrū vt cogatis euz
ad penitentiam ⁊ credit do.abb.posse cōcludi vt restitua
tur seu lesus seruetur idemnis de quo per Bart. in dicta
extrauagan.ad reprimendū in verbo per denūtiationez.
Tu dicas q̄ satis videtur petere restitutionē rei q̄ petit
illum cōpelli ad penitentiā per id q̄ h̄ in.c.peccatum de
reg.iur.in.vi.⁊ in.c.cum tu de vsur.⁊ allego in simili pul
chrum dictum do.anto.vltra alios in.c.litteris de restit.
267 spo.† vbi si vxor asserat se cōiunctā in gradu prohibitor
ideo petit dissolui matrimoniū q̄ nihilominus vī petere
q̄ iudex declaret supersesse impedimētum ⁊ adduco in simi
li elegans dictū Bar.in l.ex diverso.ff.de rei vendi. vide
268 que dicta in.c.examiata.j.eo. ¶ †Sed vtrū facta ista de
nuntiatiōe si denūtiatus neget cōtēta in denūtiatiōe fore
vera cognoscet iudex. Inno.cōcludit.aut cōstat notorie
de peccato ⁊ tunc nō admittit exceptio. si vero peccatuz
nō est notoriū tūc sufficit q̄ denūtiatus habēs rem dicat
q̄ illa nō tz ptra cōscientiā.⁊ nō spectat ad officium iudi
cis hoc cognoscere si tñ denūtiās vellet probare q̄ tene-
at cōtra ꝓsciam licet hoc sit difficile probare tamē admit
tendus est.⁊ si probaret denūtians q̄ res esset sua vt sibi
debita ⁊ non probaret q̄ illa teneret cōtra cōsciam suffi-
cit denūtiatio allegare aliquā iustā cām puta q̄ ad eū p-
uenit ex emptione vel alia iusta causa. nec illam tenetur p
bare quia satis est ad excludendā iurisdictionē iudicis ec
clesiastici non constare q̄ contra conscientiaz teneat hec
dicta non placent Hosti. dicit enim q̄ si non ꝓbat q̄ res
fuerit denūtiantis non cōcluditur peccatum in tenēte ni-
si aliud probetur ar.l.cū res.⁊ l.siue possidetis.C.de pro
bati.⁊ ex quo constat de intentione actoris nisi probetur
exceptio sufficiens in cōtrarium actor obtinebit arg.c.i.
vt eccle.benefi. Sed Inno.⁊ Jo.an.vident velle hoc p-
cedere quando agitur directe sed quando agitur indire
te per modum denuntiationis licet possessor debeat pro
ponē ꝓbabilē excusationē puta q̄ hec res fuit iudicata
sibi vel pignori obligata vel quid simile non tamē hz pos
sessor necesse probare sed sufficit q̄ satis faciat cōscie sue
nisi ille vellet probare cōtrariū q̄ cōtra cōsciam vt dictū
est idem si peccatum esset notorium vel esset scandalū sed
Bar.in dicto versi.per denūtiationem dicit q̄ si denūtia
tus nullam cām excusandi cōsciam allegat non sufficit ꝙ
si allegat aliquā iustā cām tunc si pendet ex eius facto q̄
dicit se soluisse vel emisse vel quid simile si primo negat
⁊ probatum est contra eum non dz stari sue assertioni q̄
est presumptio contra eum ex precedenti negatione arg.
l.cū de indebito.ff.de probatio.⁊ auc.contra qui propri
am.C.de non nume.pecu.⁊ c.fi.de solutio.si est confessus
intentione actoris dicit tamen se soluisse vel emisse stādū
est sue excusationis si aliter non probat actor intentū suū
arg.l.eum qui.ff.de iureiur. Si vero denūtiator non pro
bat aliter quā ex confessione tunc est recurrendū ad cōie
cturas vz cuius fame ⁊ vite sit denuntiatus vtrū eius as-
sertioni credi debeat arg.l.non omnis.§.a barbaris.ff.ō
re mili.⁊ vtrū res sit parua vel magna arg.l.si posses-
ri.ff.de iureiur. Si vero causa est talis que pendet ab alia
⁊ dicit se habere ab alijs ⁊ q̄ eis credidit tūc videndi sūt
illi qui sint ⁊ cuius opinionis ⁊ sufficit si habuit a suo p-
curatore.l.quod vulgo.ff.pro empto. Item si defunctus
aliquid sibi dixit heres enim recte sibi credit.l.qui cū ma
ior.ff.de bonis liber. alias si excusaret conscientiam suaz
sine causa vel presumptionibus non legittimis non suffi-
ceret q̄ licet non teneret contra conscīam tamen cum cō
scientia erronea ⁊ sic peccat.c.inquisitioni de sent. excōi.
nec sufficit probare defunctum tenere contra conscientiā
nisi probetur heredem tenere contra conscientiā ideo di-
cit heredem ante certificandum q̄ cōdemnetur .l.quod
269 te si certum peta.† prius enim debet peccatum preceder
re q̄ denuntietur vt in.dicto.c. si peccauerit ⁊ hic sz he-
res non

aC Non oritur actio. Nonne gabis tñ quin si resultat dānum ex eo nō seruato non dātur actio ō dolo.l. eleganter §.si seruus pactionis de dol. ⁊.d. Alexan. de imol.in l si cōuener t.ff.ō iurisd.om. iudi. ⁊ in.l.i.ff.ō iudi.⁊ in.l. iurisgentium .§. sz cū nulla.ff. de pac.vbi multa pulchra habes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

res non patitur certificari peccatū. in hoc ꝛ per inde ē ac
si certificatus esset .l.i.ff.quod vi aut claz est enim effecta
ta hec ignorantia de qua dicitur ignorans ignorabit .c.
ij.de tempo.ordi.li.vi.do.anto.hic dicit ꝙ si teneꝫ dictuz
Inno.multum ledit virtus huius denuntiationis. facile
enim est denuntiato aliquam excusationem allegare pro
eo tamen facit qz in istis in quibus agitur de secreto con
scientie statur dicto ipsius .c.si vero.de sen.excō.c. signifi/
casti de homi. Putat tñ ꝙ in foro mere pñiali sit standū
denuntianti idem putat quo ad viam denūtiationis euā
gelice non iudicialis. Caueat tñ ꝙ re est illam cōsciaz in
formet si agitur de iudiciali si nihil est probatum vel pro
bari potest de peccato est standum dicto denuntiātis. Sz
si notorie constat de delicto tunc planum est ꝙ debet iusti
ficare suam cōscientiā ex probatione. Sed si constat ex cō
fessione denuntiati ex quo aliter non probatur poterit ip
sam iustificare ex sola excusatione. Si vero nō probat ali
qua ex quibus constat in foro iudiciali vere vel presum/
ptiue ita ꝙ cōcluditur peccatū tunc est dubiū ꝙ ex eo qz
iste modus procedendi exigit certitudinē peccati nō solū
apparentiā ꝛ dato ꝙ appareāt testes deponētes per hoc
non concludit peccatū. possunt enim dicere falsum ꝛ licz
dicant verum tñ multe cāe extrinsece possunt accedere p
170 pter quas non teneat contra cōscientiā † ꝛ ideo putat ꝙ
allegata iusta causa ꝛ prestito iuramēto ꝛ de illa nō pōt
facere fidem vt qz non habet probationes in prōptu vel
alias perdidit ꝙ stabitur iuramēto eius ꝑm qualitatem
persone asserentis ꝛ iurantis. Sz in veritate ꝓz do. abb.
hoc videtur velle Bar.in.dicto.§.per denūtiationē nā ex
psumptionibus satis cōcludit peccatū .c.i.de ele.nō resi.
de presumpt.c.lras ꝛ.c.lris eo.tit.l.cū qrebat.C.vnde vi.
Sed quia ille modus procedēdi est extraordinarius suffi
ciunt probabiles cōiecture ad probandū ēt eius sniam ꝛ
ita hic residet do.abb. Pro certo ista dicta egent inuesti
gatione sed satis fuit dictū super hac decretali. Ideo ego
amplius nō extendo fimbrias. Sed vide Bal.in auc.ad
hec.C.de vsur.vbi refert ista dicta ꝛ elegāter loquit. Sz
nihilominus pondero vnū circa predicta tex.iste dicit ꝙ
de pacto oz sufficiens probatio fieri ergo non sufficit pro
batio psumptiua. Et adduco doc. Bar. post alios in.l.i.
171 .C.de fide instru.ꝛ iure baste fisca. li.x.vbi dicit † ꝙ vbi
quis arctatur ad probāduz non sufficit ꝙ alleget iuris p
sumptionem qz tunc non ꝓbaret ipse sed ius cū ergo i p
posito arctetur iste denuntians ad probandū peccatū er/
go sequitur ꝙ videtur probare per ꝓiecturas. Et ex hoc
tollitur illud quod posset opponi ꝙ presumptio iuris oī
8 probatio liquida a.l.si tutor.C.ō pericu.tu.cum si.tamen
vbi quis arctatur onere probandi non sufficit allegare p
sumptionē iuris ꝛ per consequens in casu huius.c.nō suf
ficit ꝙ denuntians probet peccatū per coniecturas imo
non sufficit vnus testis cum delatione iuramenti vt iā su/
172 perius dixi. Et plus dico † ꝙ si denuntiatus possideat
dico ꝙ onus probandi lesam cōsciam incūbit denūtiā
ti. qz qui possidet exoneratur ab onore probandi vide sin
gu.glo.in.c.quicūqz.xij.q.iiij.ꝛ quod voluit bar.in.l.i.§.
non autē .ff.de ꝑm tabu. Et adde ad predicta qō pulcbre
voluit Ange.in.l.stipulatio ista.§.alteri de verb.oblig.
173 nisi dicas † ꝙ probatio aut fit testiꝫ aut instrumētis aut
confessione aut facti euidentia. probat in.c.cū ad sedē de
resti. spo. aut presumptionibus vt ibi voluit glo.ꝛ p cōse
quens verum est dicere ꝙ sufficiat probare per ꝓiecturas.
Quinimo plus dixit glo.multum singu.in.c.qm̄ frequen
174 ter.§.porro vt lite non contest.† ꝙ vbicūqz requirit cer/
ta probatio sufficit probatio ex presumptionibus lz ergo
iste ter. dicat sufficienter ostenderit sufficit probare per p
sumptiones que equiualeant plene probationi vt voluit
glo.in.l.ij.§.i.ff.de excus.tu.ꝛ in.l.instrumenta .C. de pro
batio.ꝛ in.l.iij.§.eiusdem .ff.de testi.ꝛ in.c.cum cām.ꝛ in
c.tertio loco ō ꝓbat.ꝛ in.c.accedens ꝛ ꝺo vt lite non cō/
test.ꝛ in.c.cuz bertoldus de re iudica.ꝛ in.c.fi. de success.

ab intesta.ꝛ in.c.illud de presum. vbi sunt glo. solēnis. fa
175 cit .l.excipiunt.ff.ad sylle.c.illa vos de pigno.cū si.† Sz
in quo differt illa denūtiatio iudicialis ab euangelica vi
de hic doc.ꝛ inq̄tum dicit Hostien.ꝙ in ista iudiciali re
quiruntur tres monitiones per.c.lz hely de simonia.ꝛ.c.
qualiter el.ij.ꝛ in.c.cum dilectus de accus.do. Abb. dicit
ꝙ illa iura hoc non probant ió dicit ꝙ sufficit bina mo/
nitio vt in euangelica. Tu pondera ista denuntiatio
dicitur iudicialis ex eo quia fit in iudicio ꝛ iudicialiť in
176 ea procedit. † Ex quo sequit ꝙ monitio oz esse trina ex
quo procedit iudicialiter. facit. l. cum vero. §. subuentū
in ver. denuntiationibus. ff. ō fideicō. lib. d. l. emilius lar
gianus. ff. ō mino. in ver. denūtiationib⁹ ergo verius loq
177 tur Hostien. ꝛ doct. Secundo pondera † ꝙ in ista de
nuntiatōe iudiciali non procedit ad penam vt in accusa
tione sed procedit ad pñiam quo casu vbi procedit ad pe
nam non requiritur monitio qz siue moneat siue non pu
nietur ideo nulla requiritur monitio si proceditur ad pe/
nitentiam ꝛ tunc dico quod requiritur caritatiua moni
tio ad instar euangelice ita probatur formaliť in.c. secū/
do in ver. caritatiue premonitus de accus. vnde si monitō
debet esse caritatiua ergo imitatur euangelium qz Chri
stus charitate motus ita disposuit. Sed in euāgelica req
ritur duplex monitio ergo ita erit in iudiciali in q̄ proce/
ditur ad penitētiam vt lucretur alam fratris ꝛ hoc deci/
dit tex.in.d.c.qualiter el secundo in versi. caritatiua mo/
nitio requiritur eniz ꝙ ex charitate moneat sed illa est du
plex vt hic ergo ꝛ.c.ꝛ ita etiam probatur in dicto.c.lz he/
178 ly in ver. caritatiue. † Est tertia species denuntiatiōis
que vocatur canonica ideo qz a canonibus inuēta habz
tñ ortum ꝑm Inno. a lege veteris testamēti ꝛ est duplex
quedam specialis cōpetens illi soli cuius interest habere
bonū prelatū vel bonum clericum ꝛ fit ad hoc vt quis re
moueatur a beneficio .xi.q.vij.c.filijs.c.vno de offi. cust.
c.lz hely ó sym.o.ꝛ requiritur trina monitio ꝑm doc. faci
at.c.quapropter .ij.q.vij. Sed ꝑm do. Abb. sufficit bina
vt dixit in iudiciali. pro certo non bene dixit ꝛ contra eū
adduco sing.glo.in cle.i.de vita ꝛ hone.cleric.que dicit
179 † ꝙ vbi agitur ó priuando aliquez beneficio requritur tri
na monitio. nec sufficit vnica pemptoria cum ergo in ca
su isto agat vt priuetur beneficio ergo sequit ꝙ requirit
trina. alia est generalis ꝛ publica ꝛ fit qñ agitur de ma/
trimonio dissoluendo. c. preterea de spōsa. c. cum ificō de
clande. ōspō. ꝛ hanc iudex ex officio suo psequitur si ōnū
tians eam proseq detractat .c.cum in tua de spon.lz Jo.
an. sed Innoc. loquitur magis generaliter dicit enim ꝙ
ista ōnuntiatio canonica est de crimine cōmittendo .s. vt
ab eo desistatur ꝛ de hac dicit loqui .c.ad dissoluenduz
de ōspon. impu. idē dicit in crimīnibus perpetratis reci/
pientibus augumentū per multiplicatiōem actuū vl̄ per
continuationē iniurie. ꝛ ad hanc dicit quemlibet teneri
si credat suam denūtiationem proficere ꝛ ipsi denuntia/
tori non est nimis graue denuntiare. ꝛ sic loquitur capi
tulum hoc videtur. xxij. questione quinta ꝛ dicitur eē ni/
mis graue denuntiatori si propter hoc deberet desistere
a suis negocijs vel propter hoc incurreret inimicitiaz vel
aliqua pericula. Et pro certo videtur ꝙ nunquam habe
bit locum hec denuntiatio qz semper incurreret grauem
inimicitiam. vt in illo terentiano. Namq; hoc tempore
180 obsequium amicos veritas odium parit † licet enim bo/
num sit denuntiare ad hoc tamen quis nō arctatur sicut
nec ad alia opera pia. nisi quando sic se offert oportuni
tas vel credulitas proficiendi ꝛ dicit do. Anto. ꝙ locum
habeat in canonica quia non arctatur aliquis per eā ad
denuntiandum ꝛ sequitur do. Abb. qz subest remedium
denuntiationis euangelice vbi tantum agitur ad pniam
non ad penam ꝛ ad hanc putat quemlibet teneri vt supe
181 rius dixi quod aliter in presenti non examino. † Ulti
ma denuntiatio est regulare ꝛ ideo dicitur regulare qa
ꝑm diuersas religiosorum institutiones experit ꝛ proce

a Liqda ad de. do. alex. de imo. in. l. mani feste de iureiu. ꝛ in. l. absentē de pe. ꝛ pa. de cast. in pri. cii. incip. in causa que vertit i. i. col. vbi eandē conclusionem habes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ditur de plano. ꝛ ſimpliciter. Nec appellatur ſm Joan. an. i. c. ad noſtram. c. reprehenſibilis. c. cuz ſpeciali de ap. ꝛ de materia in ſpeculo de denuntiatione. §. ij. verſicul. vt autem ꝛ etiam de alia denuntiatione faciũt mentionẽ ca nones ꝛ leges quia nõ eſt modus agendi ꝛ õ hac loquit c. quapropter ꝛ. c. ſequens. ij. q. vij. ꝛ. c. fi. de accuſ. ꝛ. c. fi. õ calũp. ꝛ in auc. vt iudi. ſine quoq; ſuffra. §. ſi quis ꝛ §. neceſſitatẽ ꝛ §. ſequenti. ꝛ fit de vrbanitate vt in. l. quidam iberus. ff. de ſeruitu. ru. predio. de qua dixi in textualibus ꝛ per iſta fit expedita hec decretalis. ¶ Si quid bõi aut noui dictũ fuit attribuamus deo tremendo liberaliſſimo largitori ſi qd iperite aut iſulſe aut barbarice dixerim imputetur paruitati mee. quia vt dixit prophęta. Solus de
182 us verax omnis homo mẽdax † voluiſſem nõ mẽtior rñ diſſe ad aliqua motiua adducta per illum celeberrimum poetã dantẽ in ſua monarchia vbi belliſſime tenuit iperium romanum proceſſiſſe ab ipſo deo imortali imediate ꝛ non ab eccleſia. Sed ego non habui quando iſtuz paſſum examinaui ſuperius hodie tamẽ accomodata eſt mi bi monarchia illa ideo alius dabitur dicendi locus qz ſatis onerata eſt hec decretalis. Et pro certo eſſet graue ponderare hoc qꝫ poeta laceſſiuerit ſacros noſtros canones qui proceſſerũt non ſolũ nutu dei ſed per os romanorum pontificum quos multos vt ſanctos colimus ꝛ adoramus. Laus Deo clementiſſimo And. Barbatia.

p Aſtoralis.

Breue eſt. Nec indiget ſũmario tamẽ ſũmatur ſic. Principales[a] perſone debẽt per ſe non per aduocatos in iudicio factum pro ponere. h. d. ꝛ diuiditur primo ſtatuit. Secundo excipit vnum caſum a ſtatuto ibi niſi. ꝛ fuit deciſa de fine decretalis. c. paſtoralis de excep. vt ibi patet in. iij. cõpillatione ꝛ dicit hoſti. qꝫ epiſcopus belyenſis inter ceteras conſultationes inſeruit qꝫ cauilloſi aduocati deum non timentes nec homines reuerentes auertebant clientulos a propulſanda veritate facti nõ ſuſtinentes qꝫ clientuli ſine ipſis aliquid de facto ꝓponerent huic monacho
1 papa prouidet. ¶ † Nota ibi per principales ꝛ nõ p aduocatos vnum quod tibi videbitur nouũ nec adductum
2 per aliquez vſqz ad iſtam horam. Nam ſcribentes in. c. i. de iur. calum. vbi hꝫ † qꝫ principales perſone debent iurare de calumpnia. ꝛ idem habetur in auct. principales. C. de iura. calump. dicunt ſcribentes ibi qꝫ principalis ꝓ ſona dicitur etiam aduocatus ideo tenetur iurare de ca-
b lumpnia [b]. l. rem non nouam. C. de iudi. l. ij. in prin. C. de iuramento calump. Sed hic probatur contrarium qꝫ aduocatus non dicitur eſſe principalis perſona. ꝛ ideo niſi aliter eſſet expreſſuz qꝫ aduocatus teneretur iurare de calumpnia non teneretur iurare per. d. aucten. principales ꝛ vigore. dci. c. i. qz ipſe non dicitur perſona principalis
3 ¶ † Et ſi queratur a me quis dicatur ꝓncipalis dicas qꝫ dicitur ille cuius intereſt. Nam ſi quis cõpareat pro ſuo intereſſe vel appellet pro ſuo intereſſe dicitur eſſe principalis quo ad illud. l. ſi procuratorio. §. ſed ſi alius. ff. quã do appel. ſit ita pulchre dixit Bald. in aucten. hodie. C. õ
4 appel. † Ex quo infertur extenſio ad iſtum tex. vt ſi tertiꝰ compareat pro intereſſe ſuo lite iam mota per alium dẽt factum proponere per ſe ipſum quo ad aliud intereſſe qz dicitur eſſe perſona principalis proprie tamen et ſtricte ille dicitur principalis cuius magis intereſt. ꝛ dicitur principaliter res ad eum ſpectare. ꝛ ſecundario ad illũ cuius minus intereſt boc probatur in. l. principaliter. C. de lib. cau. hoc decidit ibi Bal. per illum text. ꝛ vide. c. cum ſuper de re iudicata ꝛ qꝫ voluit Bald. poſt alios in. c. auditis de preſcrip. ꝛ in. d. auc. principales ꝛ text. in. c. tue õ
5 procura. † Et etiam colligo ex eiſdem verbis factuz debere proponi per partes ꝛ non per aduocatos ꝛ reddit ratio hec quia veritas magis preſumitur ſciri per perſonaz principalem quam per aduocatos vel alios vt i. l. fi. ff. ꝓ ſuo. c. ab excõicato de reſcriptis eſt enim veritas exquirẽ

a ¶ Principales. Adde ſpecu. in ti. de off. om. iud. §. vl. ver. ante lit. cõteſt. ꝛ in tit. de aduo. §. ix. vſi. ſz nũquid vbi iſta mã late tãgitur.

b ¶ Calũnia adõ bar. in. d. l. ii. §. qõ obſeruari in. ij. col. alleg. in tex. ꝛ vide ſpe. in tit. de aduo. §. i. ꝛ in tit. de poſ. §. iij. vbi vide.

da ab illis. c. ſcriptum. de elec. c. videtur qui ma. accuſa. poſſ. c. preſentium de teſti. li. vi. faciat glo. ſing. in. l. fi. C. õ
6 iur. do. impet. que voluit † qꝫ iuramentum eſt deferendus illi qui veriſimiliter ſcit veritatem vnde melius preſumit ſcire factum proprium quis faciat illud pulchrum Jeſopi Res tua te reperit argum res altera cecũ. ꝛ in illo terentiano ſcriptum eſt aliena cures. Et adduci poteſt glo. ele
7 gans in. c. i. de confeſ. in vi. que dicit † qꝫ ad poſitiones õ
8 bet reſpondere pars ꝛ nõ aduocatus † ꝛ ideo dicit qꝫ aduocatus docens clientulum falſuz reſpondere tenetur reſarcire damnũ aduerſario illius quod ob hoc paſſus eſt puta qz grauatus eſt onere probandi ꝛ releuatus fuiſſet ab illo onore propter confeſſionez partis vel quia amiſit cauſam. l. di. c. ſepe. c. fina. de iniur. l. qui occidit. §. vltimo
9 ff. ad. l. acquil. dicit etiam ibi gl. † qꝫ aduocatus dicit cliẽtulo. ſi confiteberis cauſam perdes ꝛ non dicit animã prodes ꝛ cõtra huiuſmodi aduocatos vide bal. in. l. ita vulneratus §. fina. ff. ad. l. acquil. vbi dicit qꝫ premium vandum aduocato conſulenti in caſu illius. §. erit laqueus vt ſuſpẽdatur ideo non eſt admiratione dignum ſi papa hic ita diſponat propter aduocatorũ malitiam de quo vide glo. elegantem in. c. dominus noſter. xxiij. q. ij. que loqtur de calũpnia aduocatorũ regis anglie. ꝛ vide ſingula. gl. in. l. ab anaſtaſio. C. mãdati que dicit qꝫ aduocati oia mala nouerunt. Non tamen dicit qꝫ operẽtur mala quia honeſte ꝛ more ſuo loquuta eſt gl. tamen gl. videtur ſentire qꝫ operentur in. d. c. i. de confeſ. in vi. ꝛ iſta menti cõmenda. ¶ Et dicit hic. do. Abb. qꝫ cum lit. conteſta. fiat pro propoſitione negocij per petitionem ꝛ reſponſionem
10 ad illam. l. vnica. C. de lit. conteſt. c. i. eo. titu. † ꝛ per ipſas partes principales fieri debeat ſi tamen aduocatus ꝓponeret preſente clientulo ꝛ non contradicente ſimiliter aduocatus aduerſarij reſponderet eo preſente ꝛ nõ contradicente ſatis videretur facta lit. conteſta. de hoc dicit eſſe tex. valde elegantem cum glo. in. c. cum cauſam de appellatio. quod eſt menti tenendum pro intellectu. d. l. vnice ꝛ. d. c. i. ꝛ adduci pũt ſingu. dictum Bal. in. l. ceſſante. C.
11 quomodo ꝛ quando iudex † vbi habetur qꝫ citatio quã facit iudex in propria perſona babet vim peremptorij ꝛ
12 in. c. conſuluit in glo. de offi. deleg. Bal. ibi dicit † qꝫ ſi nũcius citat preſente iudice qꝫ equiualet peremptorio perinde ac ſi iudex ipſe citaret. faciat. l. ſi ꝓcuratori preſentis. ff. de verbo. obligatio. ꝛ pro certo non poterat adduci melior concordantia. Sed tu pondera qꝫ non videtur vera doctrina ex eo qz requiruntur verba actoris ꝛ rei ad litẽ conteſtandam vt voluit Barto. in. d. l. vnica ergo nõ ſufficit ſola preſentia rei ſicut dicimus in ſtipulatione vt i. l. i. in principio. ff. de verbo. oblig. ꝛ ad illud dictum Bal. in. d. l. ceſſante rñderi poteſt qz loquitur quando preſente iudice ꝛ mandante nuncius citat. ꝛ Abb. hic dicit reo tacente ꝛ ſic dictum Bal. ibi potius eſt contra do. Abb. Et plus dico qꝫ dictum eius confunditur per iſtum text. inquantum dicit qꝫ factum debet proponi per principalem perſonam ꝛ non per aduocatum. Sed conteſtatio fit per propoſitionez negocij vt in. d. l. vnica ergo do. Abb. male loquit. Stat difficultas vt reſpondeam ad. d. c. cum cauſam ꝛ do duplicem reſponſionem prima eſt vt ſupplea-
13 tur ille tex. per iſtum qꝫ factum fuit propoſitum per partem vel dicamus † qꝫ vbicunque perſona principalis eſt adeo ideota qꝫ timor eſt ne capiatur in verbis tunc licitum eſt per aduocatum proponi factum vt hic eſt caſus ꝛ idem videtur dicendum in caſu dci. c. cum cauſam vbi queſtio erat inter quoſdam monachos ꝛ quoſdam canonicos religioſos qui preſumuntur ignari argumen. eius qꝫ habet in. c. ſi cupis. xvi. que. ꝑma ꝛ in. l. fi. C. de iu. deli.
14 ¶ † Not. qꝫ perſona indiſcreta pot eſſe in iudicio ſine curatore. Sed eius defectus debet ſuppleri per aduocatuz ꝛ intellige quãdo adeo nõ ẽ indiſcreta qꝫ caret ſenſu. Nã ſi eſſet furioſus non poſſet ſtare in iudicio nec valeret ſententia lata pro eo. l. a furioſo. ff. de re iudic. ſed quis dicat

indiſcretus

UVA. BHSC. IyR_275_2

indiscretus. dicunt hic scribentes q̄ ꝑm cōmunem vsum loquēdi sūmitur pro istis simplicibus personis. que omnino carent discretiōe. talis simplicitas reprobatur & in prelatis adeo q̄ impedit promotionē & reppellit. vt no. in. c. petrus. xxxix. dist. & facit quod voluit glo. in. c. si cupis. xvi. q. i. ¶ Capio glo. Ista gl. facit duo. primo q̄rit. scō tacite opponit & soluit dicitur hic q̄ principalis persona debeat factum proponere per se. nunquid simpliciter debet per se respondere glo. respondet q̄ sic putat tamen q̄ si aduocatus respondeat iudice & partibus non contradicentibus confessio preiudicabit & valebit etiam quo ad contestandam litem in. d. c. cum causam. & in. l. i. & ij. C. de erro. aduo. & quod not. Joā. an. in. c. in presentia de probatio. ita dicit hic do. Abb. ¶ Sibi videtur q̄ inquantum domi. Abb. extendit istum textum. ad contestandam litem q̄ non recte loquatur & confunditur per istum text. inquantum dicit per se ergo excludit omnem alium. & adduco text. in. l. per hanc. C. de errog. mili. anno. lib. xij. † vbi si lex disponit actum fieri per se q̄ non potest fieri per alium substitutum ab eo. & exclamat singul. bar. de illo tex. ibi & allego text. in. c. in criminali. v. q. iij. vbi si lex vult actum fieri per se q̄ excludit substitutuz. de quo text. facit festum ibi Dominicus. Adduco text. in. c. quia frustra in ver. ipse de vsur. & ibi dicit do. Cardi. q̄ ita ille actus debet fieri per se q̄ non poterit fieri per iudicem. & adduco tex. in clemē. i. de iureiurā. in verbo per manus nostras coniuncta glo. in clemē. i. de vita & honesta. clerico. que vult q̄ non poterit fieri per substitutum. vide ibi do. Cardi. qui dicit se ita consuluisse. & reputat illam glo. singul. & adduco. c. periculose de peni. dist. i. & q̄ voluit Joan. an. in. c. sicut dignum de homici. & Bal. in. c. i. §. furtum de pa. iura. firmā. Et adduco peregrinuz textum cum gl. sua in. l. singulos. ff. de testa. in verbo proprio cyrographo. & adduco tex. cum bar. in. l. si cum miles. ff. de alie. iud. & glo. que reputatur singu. in. l. sepe audini cesarem. ff. de offi. presidis. & per ista apparet ad oculum q̄ do. Abb. non bene loquitur & plus videtur mihi
17 dicen̄ † q̄ posito q̄ aduocatus respondeat iudice & partibus nō contradicentibus q̄ talis responsio non valebit. q̄ iste tex. emanauit propter calūniaz aduocati & voluit q̄ principalis proponat factum per se & non per aduocatum. ergo eodē modo dz rādere per se. & non per aduoca-
18 tum. ergo rāsio facta per aduocatū est nulla † & patientia nō adaptatur ad impossibilia. q̄ actus actiuoz. & c. c. venerabilem de elec. cū si. tene menti predicta. ¶ Ꝺ ppo. q̄ imo per alium possit proponi factū licet partes non sint indiscrete. l. non solum. ff. de procura. l. i. ff. qō cuiusq̄ vniuer. no. gl. ista soluit dicendo q̄ fallit quando quis teneā respondere ratione officij. vt est procurator. sed dic q̄ ille non est proprie casus fallencie. vnde proprie non excipitur a regula hic tradita. hic enim papa nō intendit exeludere procuratores cum sint principales persone ex eo. q̄ efficiuntur domini instantie. c. ij. de procurato. li. vi. adeo q̄ sententia ferenda est in personas eorum. vt in. l. i. C. de senten. & interlocu. om. iudi. Sed tantum intendit excludere aduocatos si tamen dominus iustior esset q̄ procurator tunc iudex ex suo officio posset prouidere, vt compareat dominus ad prouidendum per se. vt est tex. no. in. l. fi. C. de procura. & no. glo. in. c. i. de iudi. li. vi. ita hic dicit do. Abb. ¶ Sed Joan. de imol. hic tenet q̄ dñs debet proponere factum si petatur. licet litigetur per procuratorem & allegat istum textum ad hoc si non inducit qualiter hoc probetur hic. & dicit q̄ licet loquatur in aduocato. tamen idem est in procuratore. quia eadez ratio est in vtroq̄. & si dicatur ex hoc sequi q̄ est sublatus vsus procuratorum. rādet q̄ nō sequit̄ q̄ ceteros actus exercebit per procuratorem. & ita intelligit istum textum. Sed tu pondera quia si aduocatus esset procurator. vt est Abbi vbi aduocati sunt tabelliones & procuratores. vt notatur in. l. vniuersos & ibi bar. C. de decurionibus li. x. tunc in tali casu haberet locuz dispositio istius tex. sed si alius esset procurator & alius esset aduocatus tunc haberet locum dubitatio. Nam hec decretalis excludit aduocatuz tanquam cauillosum. Nam aduocati omnia mala nouerunt. ideo non est mirum si papa hic excludat aduocatuz & adduci potest illud quod scripsit Licero in rhetorica
19 veteri in prin. † q̄ maxima damna que passa fuit vrbs romana fuerunt illata a doctis & petitis viris que ratio nō militat in procuratore poterit ergo dominus proponere factum per procuratorem. ¶ Itē consultatio ista fuit de aduocatis. & papa respondet de aduocatis. & per consequens nō videtur iste tex. extendendus ad procuratorez. & sic nō videt̄ q̄ recte loquatur. d. Jo. Sed. d. Pe. de ancha. hic dicit q̄ si dominus est melius informatus q̄ presumitur ar. c. ab excōmunicato de rescriptis. & petatur q̄ dñs respondeat. tunc compellitur dñs proponere factuz & respondere. allegat. l. actor. ff. de procu. Sed Inno. hic dicit q̄ iste tex. non intendit dicere quin quilibet per procuratorem possit narrare & rādere cum possit per eum litem contestari. qz per narrationez & responsionē fit litis contest. c. i. de lit. conte. sed intendit dicere q̄ ille qui causam agere debet. siue procurator siue dñs per se narrare debet. nō per aduocatum vel alium. ita dicit hic Innoc. Hosti. Pe. Abb. & Egid. dicit tñ Jo. an. q̄ hec decretalis non seruatur. Sed. d. Cardi. dicit q̄ imo seruatur in hoc q̄ libellus concipit̄ in personam domini vel procuratoris qui causam prosequitur. item in responsionibus ad positiones quandoq̄ respondet principalis etiam si causam prosequatur per procuratorem allegat. d. l. si actor. & l. fi. C. de procura. & c. ij. de testi. li. vi. Tu pondera q̄ si subtiliter consideretur iste tex. videtur q̄ sicut loquit̄ de aduocato. ita videtur loqui de procuratore. & sicut dz proponere factum p se. & nō p aduocatuz. ita dz ꝓponere factum p se & per ꝓcuratorē. si hoc petatur. & ego nouissi-
20 mus induco istuz tex. hoc mō dz † que lis sit regula declaratur ex vi exceptionis. quia exceptio fit a regula. l. nā q̄ liquide. ff. de pe. leg. l. in bis. ff. de. ll. l. i. ff. de reg. iur. cū si. Sed exceptio facta hic loqtur in alijs cāz in aduocatis. ergo sequit̄ q̄ regula ꝓcepta est in alijs cāz in aduocatis ex quo ꝓceptio fit a regula hoc decidit iste tex. i v. nisi adeo sint indiscreti q̄ p alios suppleat̄ ergo regula est q̄ si sūt discrete persone principales nō pñt proponere factū per alios sed per se. & p pñs sequit̄ q̄ si petat̄ q̄ principalis ꝓpareat ad proponendū factū & non procurator q̄ tenebitur proponere factum. & licet hic loquat̄ tex. de aduocatis tñ p exceptionē postea appositā videt̄ ampliari regula etiam ad procuratores. & maxime si sunt procuratores causidici causarum. qui recte dici possunt pericula tores quia animam & patrimonium clientuli exponunt periculo. & eadem ratio est in eis quia periti sunt legum que est in aduocatis. & sicut papa hic expressit de aduocatis. Idez expressisset de talibus periculatoribus qz eadem est ratio. sed magis erat frequentatū de aduocatis. ideo de eis potius expressit faciat in ar. gl. in. l. tale pactū §. fi. ff. de pactis. & in. l. i. C. de his qui ad eccle. cōfugi. & in auc. cassa. C. de sac. san. eccle. & in. l. i. C. de rap. virgi. & in cle. i. de rescrip. & in. c. ij. de cōfes. in. vi. & in. c. diaconi. xxvi. di. & ista vt noua nō tradas obliuioni. ¶ Scō ex-
22 cipit ista glo. casum in vniuersitate que p aliū respondet iste etiam casus non recte excipitur ꝑm. d. abba. quia nō respondet per aduocatum sed per syndicum. Tu ponderа q̄ si subtiliter ponderetur ista glo. sentit intellectum & inductionem datam a me superius quia cum excipiat de syndico ergo sequit̄ q̄ regula non est restricta ad aduocatos dūtaxat. & per cōsequēs. d. Abb. pessime reprehen-
12 dit istam glo. ¶ Utrum autem vniuersitas iuret de calumnia per syndicum tangit hic Inno. sed habetur clarius in. c. in ptractādis de iur. calū. & in. c. pūtiuz de testi. in. vi. & bodie appet clarius p. c. fi. de iur. calū. vbi qlibet pōt iurare de calūnia per alium ad hoc spāliter ꝓstitutū.

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Tertio gl. excipit casum in excõmunicato qui casus nõ recte excipitur ꝑm. d. Abb. qz non per aduocatum respondet. vt in. c. intellexim̃us de iud. dic vt dixi superius. ¶ Quarto excipit casum in epõ z in persona illustri litigantibus per procuratorem. l. quicũqz. C. de procu. Ego allego in simili tex. sing. in. l. fi. C. de iniur. z habetur in simili in. l. quotiens. C. de dignita. li. xij. z in. l. milites. C. ō questionibus z in. c. i. de offi. ordi. li. vi. z in. c. qz pontificali de offi. deleg. eo. lib. z in. l. desertorē. §. fi. ff. de re mili. z in. l. capitalium. §. serui. ff. de pe. z in. l. ad ecclesias. ff. ō iureiurā. z in. c. cũ quidā eo. lib. vbi deferr̃ dignitati. Itez excipiť hic qñ persona est indiscreta qz tũc potest stare in iudicio z proponere factũ per aduocatũ vt hic. Itez excipit casum infurioso z nõ bene qz furiosus nõ põt stare in iudicio. sed litigat per procuratorē ideo curator. z nõ aduocatus proponit factum excipit etiam casum in prodigo quod procedit anteq̃ interdicat̃ bonis. qz satis dicitur indiscreta persona. l. i. ff. de cur. fur. c. ex parte de cõsue. nõ enim eoipso administratio est prodigo interdicta vt nota. per bar. in. l. is cui. ff. de verb. oblig. sed postquã datus est sibi curator qui deputari debet. ideo ꝑm Abb. nõ procedit ista exceptio. qz curator poterit per se respondere. z supplere in eius defectum. ¶ Tu dic vt dixi superius. Sed pondera vnum qz ego dico q̃ hic est glo. sing. z vnica pro eo quod dixit bal. in. l. ij. C. de curato. furio. vbi est glo. singu. equiperans furiosum z mente captum bal. ibi dicit se credere idem esse in prodigis vt equiparẽtur furioso z mento capto. ¶ Pro certo glo. est hic pro illo dicto tene mẽti. quia digna est auditu z recitatione. Ultimo glo. excipit casum de muliere luxuriosa. l. mulieri. ff. de cura. furiosi. dicitur enim prodiga fame persone z bonorum suorum. Et dicit. d. abb. q̃ satis procedit exceptio antequam detur sibi curator. sed si detur curator tunc nõ recte excipitur. quia defectus suppletur per curatorem. ar. l. si curatorem habens. C. de in integ. restit. mi.

22 †Sed quid ecõtra an viro luxurioso detur curator sicut z mulieri. Spec. in ti. de actori. §. item opponitur contra actorem ver. sed queritur decidit q̃ nõ. qz in muliere habet magis stimulus carnis z est maius obrobrium amicis z generi fornicatio muliere q̃ masculi. tum qz sexus muliebris est fragilior z debilior. Sz ego quero de vno

23 †Pone q̃ ista mulier luxuriosa viuens habeat maritũ. an dabitur sibi curator. z sic an habeat locum dispositio d. l. mulieri z doctrina z exceptio huius gl. non reperio istud tactum. ¶ Et adduci posset q̃ nõ habeat locũ pp reuerentiam thori matrimonialis. Et adduci posset qõ

24 voluit Jo. an. in addit. specul. in tit. de iniur. in prin. †vbi dixit q̃ mulier inhoneste viuẽs possit icarcerari. de quo vide quod pulchre scripsit bal. in. l. consentaneũ. C. quomodo z quando iudex. tñ si est maritata z luxuriose viuat nõ potest carcerari per. l. si vxor. §. diuus seuerus. ff. ō adulte. ex quo posset inferri ad limitationem statuti bu-

25 ius ciuitatis quo disponiť †q̃ mulier luxuriose viuens est ducenda ad locũ publicum cũ nõ hẽat locũ. si est maritata licet luxuriose viuat per illud bellissimum dictum Jo. an. z per consequens videretur dicen. q̃. d. l. mulieri nõ habeat locum in muliere maritata. Sed istud vltimum non puto verum ex eo. quia est fauor muliere vt detur sibi curator. quia sicut est prodiga persone multo magis presumitur prodiga bonorum. z ideo siue sit maritata siue non dabitur sibi curator tenemẽti. Extra istos casus exceptos a glo. excipiunt casum in pluribus fideiussoribus z heredibus vnius vt. l. iam tamen. §. penul. ff. iudi. solu. z in pluribus exercitoribus eiusdem nauis. vt. l. i. §. si plures. cum. l. seq. ff. ō exercito. z in muliere religiosa. vt in casu. c. ij. eo. lib. vi. Isti tres casus non recte excipiũtur. z lz iste tex. excludat aduocatos in propositione z responsione facti non tñ propter hoc excludit officium aduocati. ideo dicunt oẽs scribentes h̃ q̃ quicquid ius tangit expediet aduocatus. iõ libellus formabitur congrue per aduocatum. qz si non esset congrue formatus reppelleretur. vt. c. examinata. j. eod. l. i. ff. si mess. fals. mod. dixe. Item versatur officiũ aduocati in exceptionibus z positionibus formandis z similibus. Item poterit interesse in responsionibus ad positiones vt caueat n e cauillosa positione obscura vel duplici clientulus capiatur z sic intelligit Hostien. l. ne quicquã. §. aduocatos de offi. procõ sul. faciat qõ pulchre voluit host. in. c. dilecti. s̃. eo. vbi dic̃

26 †q̃ pp simplicitatez partis si timeť ne capiatur in verbis rñdendo ad positiones respondebit per aduocatum per istum tex. z dicit Inno. q̃ nõ est malum q̃ si persona p̃n cipalis est indiscreta q̃ compellat̃ exponere factum z respondere per alium. Expedit enim rei publice ne quis re sua male vtatur instit. de his qui sunt sui vel alie. iur. §. sz hoc tpe regulariter enim officiũ aduocati versatur in bis que sunt iur. ad ea vero que sunt facti debent p̃ncipales persone respondere z factũ proponere. Et atem enim habent vt de se loquantur de consecra. di. iiij. c. cuz pro paruulis presumitur enim de facto melius scire q̃ aduocatus vt dictum fuit z vide bar. in. l. si postulauerit. §. qõni. ff. de adulte. vbi dicit illaz legem allegari q̃ quando pa respondet positionibus oz esse presens aduocatus sed in quibusdã terris hoc seruatur. ideo serua consuetudinem sed si nõ apparet de consuetudine ipse tenet hoc q̃ aduo

27 catus possit esse p̃ns. ¶ †Querit hic. d. Pe. pone q̃ p̃n cipalis explicite in publico instrumento informat procuratorem quid z qualiter debeat rñdere an habeat locuz istud. c. vt principalis cogi debeat videť q̃ non. qz cessat eius ratio remittit ad bar. in. l. ij. §. defendi. ff. ex qui. cau. in pos. ea. z ad Cy. z bal. in. l. fi. C. de procura. tu de hoc vide Jac. bu. z alios in. d. l. fi. bar. in. l. qui bona. §. pe. ff. de dam. infec. z in. l. pen. §. ad crimen. ff. de pub. iudi. Joan. in. c. fi. de iura. calum. li. vi. z in. c. i. de iudi. li. vi. saly. in. l. reos. C. de accusa. Joã. de imo. in. d. l. penul. §. ad crimen. z in. d. §. penul. z in. c. in pertractandis de iura. cal. bar. tñ in dictis locis variauit. vide Ludo. ro. z alios in d. l. qui bona. §. penulti. ista questio non est tacta per aliquem hic nisi per. d. Pet. z egeret enucleatione ex eo. qz bar. est sibi cõtrarius z aliqui sequunť Jaco. but. in. d. l. fi. z aliqui opi. bart. iuxta illud Lucani. Namqz alij magnum alij cesaris arma sequunť z melior tex. qui pro. d. questione allegari posset est in. c. iij. de iura. calum. ideo ibi dicetur si deus tremendus nobis ex alto permiserit.

28 Et ex predictis patet ꝑm Hostien. †q̃ illud priuilegium per aliuz proponendi z respondẽdi alij habent propter dignitatem aliquando propter fragilitatem. aliquando propter indiscretionem. aliquando propter multitudinẽ aliquando propter delictũ z breuiter concludit hoc modo quicunqz seipsum rege non debet vel nescit siue ex delicto vel alio modo hoc contingat debet z potest per alium talia expedire. c. i. z. ij. z. iij. de etate z qualitate. nisi forte tantum sit delictum q̃ omnis audientia denegetur vt. c. in nomine domini. xxiij. distinct. iij. q. i. §. pater. xxiij. q. v. non nos. xxi. distin. in tantum. xvi. q. vij. c. si quis de inceps alias semper audiendus est nec consideratur in hoc fauor delinquentis sed rei publice cui expedit ne quere sua male vtatur institu. de his qui sunt sui vel alie. iur.

29 §. sed hoc tempore. †interest enim principis vt habeat subditos diuites in aucten. vt iudi. sine quo. suffra. §. cogitatio alias oportet q̃ principalis ex quo per se agit vel per se respondeat remittit ad notata per eundem in summa eo. titu. §. que sunt necessaria ita hoc dicit Hostien. q̃ lex potest denegare audientiam alicui propter delictũ. Ego allego text. in ver. non audietur in. l. venditioni. C. de vsucap. pro empti. z ibi Angel. z eundem Angel. consilio.

30 cxxx. vbi tenet †q̃ valet statutum q̃ bannitus nõ audiatur sed non valet vt deneget iustitiam vt fuit sing. dictus Innocen. in. c. que in ecclesiarum de constitu. z per ang. in. l. si non speciali. C. de testa. z in. l. i. C. de bo. vacã. li. x. bar. in. l. cum mulier. ff. sol. mat. tex. z ibi Nicol. de neap. in. l. i. ff. de

UVA. BHSC. IyR_275_2

in.l.i.ff.de iure patro.bal.in.l.iubemus.§.sane de sa.sanc. ecclē.vbi alle.l.si seruus.C.de bis q ad ecclesias cōfugiūt faciat.l.i.§.t alias videamus.ff.que in frau.patr.text.in .c.qz frustra.in ver.nullatenus audiaī de vsur.bal.in.q. statuto cauēī.t in repeti.l.cū mulier.ff.sol.ma.gl.i.c.i.de rescrip.in ver.nō audiaī li.vi.Lud.ro.psil.xiij.dixi in rubri.de excep.in cle.Adduco ēt tex.t ibi bald.in.l.i.C.de pa.pōt.t p eundē in.l.peremptoriaꝫ.C.sniam rescin.nō pos.t in.l.plane.ff.de peti.here.Sed extat pulchra dubitatio quā ponit.d.Bñi.in.c.presentiū de testi.li.vi.vbi dicit se vidisse illo anno dubitari.† Reus dat pōnes eo.qz
31 dicit pncipalē meliozis pditionis quā procuratorē vult q dōs qui erat in domicilio valde remoto rñdeat positionibus pp qō iudex decernit remissurus ad partes vt ille respondeat positionibus quis habz solvere expensas cuius missionis reus dicebat q actoz.qz ipse dicebat esse in iudicio vbi litigabaī.vñ ipsa est cā.qz remissio fit ad ptes. ergo ipse qui dat cām huic remissioni dz expensas facere ipse dicit ꝓtiū qz actoz nō est in culpa.lz litiget p procuratorē cū ius hoc sibi ꝓcedat.c.querellā de procur.t maxime cuz paratus est procurator rñdere positionibus q pōt c.ij.de pfes.lib.vi. Mā reus qui pducit testes qui sunt extra solvit expensas.c.ij.§.i.de iudi.li.vi.c.statutū.§.p.ō rescrip.li.vi.fortius isto casu in quo reus vult pbationeꝫ pro se tm cum rūsio ad pōnes nō prosit rñdenti ar.iiij.q. iij.§.item ius t qō no.gl.pe.in.c.ij.de pfes.li.vi.Sed probatio testium facta per reum bñ prodest actori vt no.gl. in.c.statutum.§.pe.de rescri.in.vi.ergo videtur q solus reus debeat facere expensas.t dicit se ita in facto obtinuisse t ita in practica observari fecisse. Pro certo mirandū est de tanto doc.q ipse nō viderit glo.in.l.ij.§.defendi.ff.ex qui.cau.in pos.ea.quā sequiī ibi bar.t ang.dicit enim expēsis ipsius abñtis hoc fieri debere.sed pro dicto.d.Bñi.faciat.l.gñaliter.§.bis de pñtibus.C.de reb. credi.t iur.iur.per quē tex.colligit ibi bal.q expense debent fieri p eum qui petit missionē fieri t alle.l.qñ liberi.C.de testi.t.l.cum sepe.C.de errog.mili.anno.li.xij.t
32 refert † q in facto cum quidaz appellasset ad regem petebat se remitti ad curiā regis.t debebat remitti sub custodibus qō suis expēsis debebat fieri illa remissio.t p pōs expensis petentis. Posset nihilominus allegari ꝑ dōicū ille text.t adduco.qō pulchre voluit bal.in.c.nōnulli de testi.vbi refert se rñdisse iusticiario apulie q delinquens remittiī ad locū delicti.expensis petentis q bñ nota.pro intellectu.c.ij.de rescrip.t.c.cām que de testi.vbi quis remittiī ad papā vt remittaī expeñ.potentis.sed gl.in.d.l. ij.§.defendi dicit arg.q agens pro abñte facit expensas oēs si ptingat ad abñtez mitti vel pro aliqua pfessione vt
33 ibi bar.dicit † q si dz mitti nuncius abñti ad iuranduz de calū.vel ad rñdendū dz remitti expensis abñtis. Et si opponaī q bar.nō clare apit.si abñs litigabat p procuratorē.Ego dico q clare colligiī q ita loquiī referendo dictū suū ad illā gl.t ēt ex sequenti dicto bar.dicentis ibi
34 dē † q si peto copiā instri procuratoris dz mihi fieri expēsis dōi abñtis.qz p abñtem nō dz fieri deterior conditio pñtis Mirum est q dōicus nō viderit. Accedat qō voluit Saly.in.d.l.generaliter.§.bis de pñtibus vbi di-
35 cit † q expensam dz facere is cui defertur iuramentuz.qz sui gratia ad eum mittitur cum iudex posset mandare vt personaliter compareat vt ibi.Tū qz eius abñtia est causa huius expense.qz si pōs esset necessaria talis expensa t sic tenet q expēsis absentis mittetur.t adduco qō voluit
36 ange.in.l.minime.C.de appel.vbi dicit † q si creditor facit incarcerari debitorem faciet sibi expensas incarcerare.t dicit esse gl.sing.in.l.i.C.de excō.mili.an.li.xij.Sed pro certo illa glo.nō dicit hoc ad quod allegatur per angel.sed loquiī de expensis nuncij.t sic illa gl.facit pro dicto.d.dōici t alias vide q guido de suza.in.l.properandum.C.de iudi.tradidit illam doctrinam.d.Bominici.
37 Sed bar.in.l.i.C.de procura.in fi.verbis dicit † q procurator dz facere copiam sui mandati expensis suis alle.d. l.ij.§.defendi.t sic vī q iste passus sit dubitabilis.t ē nō mētior quottidianus nec est discussus in ciuili.nec in pōtificia censura. Abibi vī de iure diceñ.q gl.bar.t sequaces rectius loquanī qō ad ecclesiā sic demōstro. Absentia actoris non dz esse deterior reo text.est formalis in d.l.ij.§.defendi.sed si reus tenereī soluere expensas mittē di ad abñtem sequereī q abñtia actoris esset sibi nociua
38 qō negat illa lex ergo scōo † vbicūqz lex nō imponit penā nec iudex illā dz imponere gl.est in.c.fi.de iure patro.text. est in auc.de nō elig.scōo nub.§.cū igiī ver.nec est lex tale qd dicēs.sed soluere expēsas est pena vt instit.de pena te.lit.c.finē litibus de do.t ptuma.ergo cū nō reperiatur ista pena expressa a lege ergo nec nos illā imponere debemus. Tertio grauatus in vno reliquo.l.euz qui.ff.de iur.iu.sed reus grauaī in vno vt teneaī mittere ad absentez.t interim differī iudiciū.quare ergo grauari dz vt luat penā expēsaz.t sic addere afflictionē afflicto.l.diuus cū ꝓcor.ibi positis.ff.de offi.pfid.nec est bonū simile allegauit dōicus de reo producēte testes primo qz illa expensa nō spectat ad istos testes qz officium testificandi nō dz eis esse dānosuz.l.si quis ex signatoribus.ff.quēadmodū testa.ap.cū nō deceat de elec.li.vi.nec spectant ad ipsum actorē.imo ad petentē eos examinari spectat vt.d.c.statutū.§.pe.t.l.qñ liberi.C.de testi.t lz deponāt p vtraqz pte nihilominus reus pducit eos principaliter ad fauorem suū t certū est q attendiī illud qō fit principaliter. t adduco qō voluit bal.in.l.iij.C.de adulter.Nec ob.q reus assumit pbationē ad suum cōmodū ab ipso aduersario vt dicebat dominicus qz istud est contingens.t nō necessariuz imo nō est verisimile.qz vbi videmus rñdere positionibus negant veritatem.maxime consulentibus aduocatis dicentibus clientulo si cōfiteberis perdes causam. Nec obstat cum dicit q potest actor litigare per procuratorem t respondere per procuratorem.vt.l.i.§. vsus.ff.de procurat. Ego fateor hoc de plano tamen absentia eius non debet esse nociua alteri. Pondera si dici posset q attendatur si expensa sit modica an magna primo casu spectat ad reum presentem.t isto modo procedat dictum do.Dominici.quia de minimis non curat pretor.l.si oleum.ff.de dolo.l.scio.ff.de in integ.restit.aucte.nisi breuiores.C.de senten.expericu.recitand.t quod voluit Bartho.in.l.iubemus.§.sane.C.de sacro sanct.ecclesijs. Aut expensa est magna t tūc esset equū vt quisqz teneretur pro parte sua.t esset quoddaz temperamentū philosophicum.facit quod voluit Ly.t Bald.in.l.iij. C.de adulte.t pro certo est distinctio satis equa.nihilominus dictum glo.Bartho.t sequaciuꝫ videtur esse ve
39 rius tempera tñ dictum glo.t Bartho.† q si actor esset persona illustris vel egregia t deberet mitti ad eū,pter suam dignitatem.vt in casu.l.ad egregias personas.ff.ō iur.iur.q isto casu deberet mitti expensis rei qz dignitas debet prodesse homini constituto in dignitate t isto modo procedat doctrina Dominici.ita videī mihi dicendū propter pauperiem intellectus t ingenij.Deus tremendus laudetur.in extrema secula.Expedita est hec decretalis taliter qualiter.Andre.Barbatia.

Examinata. Solemnis difficilis t quottidiana est h decretalis t mirum in modum examinata est per docentes t tam repetijt illustre ingenium.d.Card.egeret nō mentior excelso t preclaro doctore in vtraqz cēsura suppimo.sed deus oiuz bonoꝝ largitor influat ex alto quid dicendum sit aspiret q libenꝫ operi p singula nostro.sufficientia nostra.vt inqt
a apostolus est a deo t hoc itēdit dz oēs si actor[a] ineptā actionē ꝓponit reus absoluiī.tñ si postea aptā ꝓponit reus rñdere cogeī.h.d.Sz hoc sūmariū.dz.d.car.nihil aperit de nucleo istius tex.t iō ipse sūmat plenius sequēdo vnā lectura quā posituruꝫ ē t hoc mō.Si possidēs vel nō cō-

a Si actor. Adde .l.i.§. iō aūt.t ibi bart. t oēs doc.ff.si mess.fal.mo.dixe. t vide spe. in titu.de ac.t pe.§.i. paulo post pnci. vbi ista mā late tractaī.t vide nouissimos scribētes hic p oia necessaria congerunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tra nō possidentē intentat actionē inferentē rei restitutionē ⁊ de carētia possessionis rei ꝓstat ex facto actoris etiā post lit. ꝓte. qñcūqz inepta est actio. ⁊ reus absoluit soluz ab instantia iudicij. h. d. vel sic in rei vendicatione si ꝓstat qñcūqz reū ab initio nō possedisse. nec postea ⁊ actorem hoc sciuisse ꝓnūciat eius intentio inepta. h. d. ꝑm. d. car. Et diuidit in quattuor ptes. In ꝑma ponit rō ꝓrima. ⁊ imediata sup qua fundat ꝓnunciatio de qua infra dicit in scōa pte ponit rō seu cā remota. ⁊ sic cā cause seu declaratio rōnis ꝓcedentis. In tertia ponit pape ꝓnunciatio. In quarta quedā protestatio seu ſnie restrictiue declaratio. scōa ibi qz cū testes. tertia ibi vñ intentionē tuā. quarta ibi ita tñ. Sz. d. abb. hic dicit q cōe summariū doctoz procedit quo ad corticē. tñ quo ad intellectū nō procedit simpliciter. qz intentio erat hic inepta ⁊ nō actio vel saltē actio ⁊ intentio erant inepte nec teneť indistincte q ex sola ineptitudine actionis debeat quis succūbere. si intentio est apta ideo quo ad itellectū dicit sic debere sūmari. ¶ Si actio ⁊ intētio sunt inepte vel sola intētio dz reus absolui ab instātia iudicij. Iterum tñ actor audieť si apte egerit. h. d. Et ꝓ hoc intellectu dicit facere istā litteram in eo q papa ꝓnūtiauit intentionē istius nō tenere nō dicit actionē. ⁊ lz lr̄a faciat ēt mentionez de actiōe q fuerit incongrua ipse dicit q fuit incongrua respectu illius ad quē dirigebať. ⁊ respectu ꝓclusionis. qz petebat restitutionē possessionis. Sz pōt ita intelligi q actio erat apta intentio tñ inepta. Sed. d. cardi. hic in lectura sūmat hoc mō. In rei vendicatione si ꝓstat qñcūqz reū nō possidere me possedisse ab initio litis. ⁊ actorē hoc sciuisse eius intentio pronūciať inepta. Sed hoc sūmariū est nimis spāle. ideo dicit tenendū esse precedens sūmariū. Ita resident. d. abb. hic. Sed. d. car. hic in lectura dicit q hec decretalis est famosa ⁊ difficilis ⁊ est ps. c. examinata. de confir. vtil. vel inutil. de cuius fine h decidit vt pz in antiqua cōpilatiōe. Et dicit q sūmariū cōe doct. est nimis gñale. ideo magis stricte ad lr̄am sic sūmari dz. Si is qui ꝑtendit se patronū ecclesie agit sup iure patronatus vendicādo ecclesiā. ⁊ ob hoc sequestreť ecclesia. si postea in cā ꝓstat q tpe sequestri actor possidebat ius patro. exactio seu intētio pronuntiať inepta. ⁊ absoluit reus. si tñ postea aptaz actionē ꝓponat reus cogit rñdere. h. d. ꝑm. d. Car. ⁊ est ponderandū. qz in repetitione diuisit in quattuor partes decretalē banc. ⁊ ita diuidunt eam oēs hic. Sed in lectura diuisit in quinqz ptes. primo ponit factū decisum. scōo ꝓnuntiationis rō ibi actionē. Tertio ipsius rōnis declaratio ibi qz cū. iij. ꝓnuntiatio ibi vñ quinto ponit ꝓtestatio ibi ita tñ. Et quo ad intellectū decretalis huius in repetitione dicit se loqui melius q̄z fecerint antiqui. ⁊ dicit in lectura cōprehēdendo id qō dicit in decisa. ℣. de confir. vtil. vel inutil. c. examinata. ¶ Pone sic casum q. AB. egit cōtra milites cāpanicos sancti angeli dicendo se patronū ecclesie ⁊ eā vēdicando ⁊ petēdo eam sibi restitui. factū fuit sequestrū ecclesie in vice dñm qui erat clericus. ⁊ vicarius epi. vt ipse. d. car. dicit in. d. c. examinata de cōfir. vtil. in quē etiā fuit cōpromissuz super hac lite. ⁊ tulit arbitriū q reuocať. vñ cum. AB. induxit testes ad probā dū q tpe facti sequestri ipse possidebat ius patro. ⁊ coram quo agereť. an coram papa vel alio nō exprimit in littera nec etiā in antiqua sed hoc tñ qō examinauit nūc processum ⁊ ppendit actionē fuisse ineptā pp petitaz cām. qz inducebat se possidere tpe sequestri. ⁊ sic inepte petebat milites cōdēnari ad restitutionē. vñ papa ꝓnuntiauit intentionē ipsius. AB. ineptam ⁊ absoluit milites vt in lr̄a
8 pz ita resident. d. car. ¶ Sed. d. ant. premittit q est dare rei vendicationē que cōpetit pro rebus corporalibus. ⁊ hec exigit dñium ex parte agentis. l. in rem. ff. de rei vendi. ⁊ possessionis detentatione. ex parte conuēti. l. offm̄. ⁊ l. q restituere. ff. de rei vend. no. in. l. i. C. de alie. iudi. ⁊ in spe. de cessione actionis. §. i. ver. quid si mihi cedis. scōo ꝑmittit
2 ¶ q in corporalibus datur quedā realis ad instar corporalis q appellatur confessoria asserens sibi ius esse ⁊ negatoria negāti ius eē in re de qua hic i gl. ⁊. c. abbate de ver. si. vbi ꝑ Inn. ⁊ i. c. cū sup. ⁊. c. cū eccl̄ia sutrina. de cā pos. ⁊ ꝓprie. hec dať ꝯ possessorē ad restituē. ⁊ dať ꝯ nō possessorē turbantē vt desistat a violētia ⁊ turbatione. ⁊ sic in hoc dz naturā diuersam a reali ꝓ re corporali. qz illa dať tñ ad restituē. possessionē vel detentationez hec dať ad desistendū. ⁊ nō ad deturbandū. ⁊ ex hoc concludit. q hec dať possessori ⁊ illa nō possessori. l. sicuti. §. si querať. l. si forte. §. i. ff. si seruit. vendiceť gl. ⁊ in. d. c. cum ecclesia. ⁊ in. d. l. si forte. §. i. ¶ Tertio ꝑmittit q ꝑm gl. decretalis ista dz duas lecturas. vnā q hic agebať cōfessoria. aliā q h agebať rei vendic. ꝑm primā q agereť rei vendicatione fuit inepta actio ⁊ intentio. sed ꝑm scōam lecturā sola intentio. qz actio erat apta. ⁊ ꝓsequēdo vtrā qz lecturā gl. sic figurat casum. d. an. dum esset questio inter nobilez virū. V. de ribaria ex vna pte ⁊ milites cāpanicos ex altera de iure patro. cuiusdā ecclesie de ꝓcordia partiū eodē possidente iure directo nobili viro. V. fuit factū sequestrū in quēdā vicedominū. tñ nobilis ille. V. de ribaria dedit petitionē in qua narrabat ꝑmo q erat verus patronus ecclesie. quare petebat dictos milites ꝓdēnari ad restitutionē possessionis dicte ecclesie. tandē ꝓductis ꝓbationibus ad fundandā intentionē testes ꝓbauerunt q si possidēte dicto nobili possessio fuit sequestrata penes sequestrum ⁊ publicatis attestationibus papa cognouit q istius nobilis intentio nō erat apta. qz ꝓcludebat ad restitutionē possessionis fiende de dicta ecclesia ⁊ agebať confessoria ad restituendū ꝑm vnū intellectū ꝑm aliū agebat rei vendicatione. ⁊ similis erit ꝓclusio vt restitueret ⁊ de duobus erat alterū. vel q possessio trāsiret ad sequestrū ⁊ nō cōpetebat sibi rei vendicatio vel cōfessoria ad restituendū ꝯ milites q nō possidebāt. vel nō trā siuerat possessio alias in sequestrū sed remanserat penes nobilē petentē restitui. ⁊ sic intus hēbat q extra petebat ideo papa absoluit milites ab ista instātia ꝓtestans. ⁊c. ita hic resident. d. ant. Sed. d. abb. ponit sic casuz cōprehēdendo vtrūqz intellectū dū esset questio inter quosdā nobiles seu milites de cāpania ex vna pte. ⁊ quendā nobilē AB. de ribaria ex altera super iure patro. cuiusdā ecclesie dicto. AB. possidente dictuz ius patronatus fuit factū sequestrū de ꝓcordia partiū in quēdā vicedominū ideſt vicariū epi. tandē qz forte decisio huius controuersie trahereť in longū ille nobilis. AB. dedit petitionē ꝯ milites cāpanicos in qua narrabat se forte patronū ⁊ petebat se ꝓnunciari patronū ⁊ milites cōdēnari ad restitutionē possessionis dicte ecclesie. ⁊ ex depositione testiū ꝓductoz p eū ꝑm vnū intellectū ad fundandā intentionē suā apparet q possidente dicto nobili sequestrata fuit possessio penes illū vicedominū ex quo papa cognouit q istius nobilis. AB. intētio nō erat apta. qz ꝓcludebat ad restituē. possessionē eccl̄ie. ⁊ de duobus alterū erat vnū aut q possessio trāsiret in sequestrū ⁊ nō cōpetebat rei vēdicatio ꝯ illos milites seu cōfessoria ad restituendū ex quo ipsi nō possidebant aut possessio nō transiret in sequestruz ⁊ ꝑ
3 ꝓñs remansit possessio penes ipsum nobilē petentem restitui. ¶ ⁊ sic intus hēbat qō forte petebat. l. i. C. de execu. rei iudi. merito milites absolnūť ab instātia iudicij. ⁊ istū dicit esse purū ⁊ verū intellectū istius decretalis ⁊ sic debere figurari casum. ⁊ ita resident in effectu do. abb. hic. Sed. d. car. in repe. huius. c. dicit circa eius intellectū oportere inspicere illō ꝓcedētes doctores vsqz ad tpa sua nō viderunt ꝓ certo animo se loquiť. ⁊ dicit debere cōsiderari istum textum. vna insimul cum text. c. examinata de confir. vtil. vel inutil. qui text. videtur approbare opi. Innocen. ibi enim in principio dicitur examinata causa que vertitur inter te ac milites campanicos super ecclesia sancti angeli. ⁊ sic obiectuz ipsius actionis ibi est ipsa ⁊ dicit illuz text. in ordine narrationis precedere istū text. ⁊ dicit hoc patere in antiqua cōpilatione vbi taz ista decretalis

UVA. BHSC. IyR_275_2

cretalis ꝯ dicta decretalis examinata sunt vna ⁊ eadem decretalis. ⁊ de fine illius decidit ista. ⁊ ita dicit debere poni casum. ⁊ vt saluet dictū Innoc. dicit ꝙ eccl'ia ponit ibi obiectine. qz actio fundat sup eccl'ia quātū ad formaz verboꝝ actionis ⁊ sic quātū ad obiectū extrinsecū agebatur ad ius patro. ⁊ sic etiā sup iure patro. tāꝯ sup intrinseco obiecto in cuius cōsequutionē iste miles intēdebat. ⁊ ita erat actio intentata. ⁊ subdit se tradere hunc modū intelligendi istū tex. ꝙ iste nobilis. A. intentauit rei vēdicationē sup ecclesiam obiectiue ⁊ formaliter quātū ad verba libelli. ⁊ hanc actionē intētauit respectu iu. patro. qō habebat ⁊ se habere asserebat in ecclesia petens a dictis militibus sibi fieri restitutionē liberā dicte ecclesie vt possit iure suo vti. postea in causa tpe probationuz iste induxit testes ad probandū eaz. ⁊ hoc si intelligimus ꝙ capitulauerat de possessione exponēdus est tex. ibi. qz cū testes induxerat idest inducere voluerit ꝑm doct. qz factis capitulis cū appareat de ineptitudine nō oz amplius procedi. Si aūt nō capitulauerat sed testes inducti interrogati de possessione deposuerūt tunc stat proprie illud verbū induxeris. Iste tñ tex. magis adheret precedenti mō. qz hic nō dicit ꝙ testes probauerint sed dicit ꝙ ad ꝓbā/
dū inducti fuerūt. ⁊ dicit testis inductus qñ inducit coram iudice etiā antequā deponat. vnde sic recte intelligit iste text. ꝙ iste nobilis induxit testes per quos asseruit se velle probare ꝙ possidebat tpe facti sequestri. ⁊ dñs papa hoc audito incōtinenti pronūciauit actionē seu intentionē eius fore ineptaz. Nec est necessaria expositio idest inducere voluerit quā faciunt omnes. imo stat proprie ēt intelligendo ꝙ nondum testes deposuerunt. Et ex hoc infert. d. car. ꝙ siue capitulauerit siue per testes probauerit ꝙ ipse possidebat tpe facti sequestri infert ineptitudo actionis seu intentionis ꝑm aliū modum legendi ⁊ ita resident. d. car. in dicta repeti. ¶ Sed Pe. de anch. ⁊ Jo. de imol. hic circa intellectuz huius decretalis nihil de nouo afferunt. ⁊ ex istis celati sunt scribētes quid senserint hic. Et pro certo vehemēter admiroz ꝙ ista duo capitula videlicet istud ⁊ d. c. examinata de confir. vti. vel. inuti. contineant ambo actū ineptū vacuū ⁊ inanem. Dā bal. in tit. de pa. constan. §. fnie dicit ꝙ laudum latū sup eo qō non est deductū in compromisso etiaz si fuerit emologatū est ipso iure nullū. ⁊ dicit esse casum sing. in. d. c. examinata. ⁊ idem voluit Lud. ro. consi. cli. vbi allegat. d. c. examinata pro vnico ⁊ singulari. ⁊ hec actio fuit inepta ⁊ incongrua. ⁊ apponit istud. c. angustiā nō mediocrē ingenio ⁊ intellectui meo qd de nouo afferā nescio. apparēt nantes in gurgite vasto. Et pondera qz papa hic vtī illa geminatione verboꝝ videlicet incongruentē ⁊ ineptam actionem cognouimus. simile facit in. c. eā te de rescrip. in ver. mandatū dedimus. ⁊ preceptū simile fecit in cle. de penis in versi. idonee ⁊ sufficienter caueat. Simile fecit Bal. in auc. sed cū testatoz. C. ad. l. falci. vbi loquitur qñ testatoz geminauit verba. qz dixit tota ⁊ integra legata solues. Et pro certo si subtiliter ponderet ista decretalis videtur ꝙ nō recte decidat. nam rei vendicatio videt competere huic nobili. qz posito ꝙ iste nobilis possideret tpe sequestri tñ tempore quo agebat rei vendicatione detentatio erat penes sequestrū ⁊ nō penes dictū nobilē. Ex quo sequitur ꝙ vigore illius detentationis competebat sibi rei vendicatio. istud probat in. l. officium. ff. de rei vendicat. Ex hoc sequit ꝙ nō fuit inepta ⁊ incongrua actio sua ex quo recte iure sibi cōpetebat. ⁊ hoc apparet ex eo qz papa recepit libellum ⁊ illuz non iudicauit ineptum nisi ex post facto. Quinimo plus dico ꝙ text. est aureis litteris scribēdus vt verbis bar. vtar in. l. si a te. §. i. ff. de excep. rei iudi. probat ꝙ si ago rei vendicatione cōtra eū qui non possidet nō oz iudex pronūtiare actionē ineptā ⁊ magnā sed oz pronunciare super iure agentis ⁊ absoluere reum ab instantia iudicij. Et si quispiaz mihi dixerit ꝙ in casu huius. c. constabat de ineptitudine actionis añ ꝓbaret

de iure agentis. ⁊ de hoc iure agentis non pronuntiabit qz nō fuit discussum de iure agentis. Sed in. d. l. si a te. §. i. fuit ꝓbatū ⁊ discussum de iure agētis ideo nō est mirū si fuit pronūciatum sup eo qō nō accidit in casu huius. c. Quia ad hoc rñderi potest. ꝑmo ista est diuinatio ex eo
7 qz tex. iste dicit induxeris ad probandū. ¶ Nam verbum
a induxeris est verbū executiuū. a ⁊ oz intelligi ⁊ ꝓbaueris. qz verba debent intelligi cū effectu. l. i. §. i. ff. qō quisqz iuris. Et si dicatur amice illa verba induxeris testes intelligunt idest capitulaueris te ꝓbaturz ꝙ possidebas tpe sequestri. adhuc ego rñdeo licet sit ita nihilominus nō debuit iudicari sua actio inepta. qz si volebat ꝓbare se possidere ex possessione arguit dñium. vt nota. in. l. ticia. ff. de solutio. ⁊ l. litibus. C. de agric. ⁊ censi. li. xi. ⁊ l. cū res. C. de proba. ⁊ l. quidā in suo. ff. de cōdi. insti. ergo sicut absoluit ab instantia ipsos milites ita debuit pronūciare ꝑ iure ipsius agentis. qz ex possessione arguebat dñs. Et si aliquis subtiliter rñdeat ꝙ in casu. d. l. si a te. §. actualiter cōpetebat rei vendicatio agenti licet nō contra reum conuentū cōpeteret rei vendicatio qz tertius possidebat. ideo ex quo cōstat de iure agentis pronunciat vt ibi. sed hic nō ꝓpetebat rei vendicatio actualiter huic nobili. qz ipse possidebat ideo nō pronunciat sup iure suo. Quia ēt adhuc rñdeo ꝙ imo actualr ꝓpetebat rei vēdicatio licet nō contra milites cāpanicos ex quo detētatio erat penes illū sequestrū p. d. l. offiñ. ergo actio nō fuit incōgruēs ⁊ inepta. Nā dicendo ꝙ possidebat videtur asserere se fore dñm ex quo agebat rei vēdicatione que presupponit dominium ex parte agentis ⁊ possessionem vel detentationem ex parte cōuenti licet detenatio nō esset penes milites conuētos nihilominus erat penes sequestrū. ergo actualiter cōpetebat huic nobili rei vendicatio lz nō cōtra milites. ergo sequit ꝙ hmōi actio nō fuit incōgruens ⁊ inepta. ⁊ pro certo est difficile auditu ⁊ cognitu. naz ista ineptitudo nō apparet a principio nec ēt apparet ex post facto. Et plus ausus sum dicere papa hic in fine reseruat ius apte agēdi dicto nobili ꝑ milites cāpanicos. pro certo istud nō videt bñ dictū. ⁊ lz oēs istud teneāt hic nihilo
8 minus ego suadeo contrariū hac rōne. ¶ Ubicūqz appet male esse actum ex vna causa ⁊ hoc appet ex actis. ⁊ ex eisdem apparet ꝙ ex alia causa bñ potuisset agi non pōt iudex pdēnare ex illa apta cā sed oz absoluere reum. ⁊ nihilominus oz in ſnia reseruare ius posse agere ex illa causa. iste est tex. valde sing. in. l. bebius marcellus. ff. de pac. dota. quē tex. ad hoc ꝓpositum allegauit Ang. in. l. claudius felix. ff. qui poti. in pigno. hab. ⁊ referens docto. suū do. bal. solere illū tex. ad hoc allegare. Ego adduco bal. in aucte. sed ⁊ si quis. C. de secun. nupt. vbi tradit hāc doctrinam per. d. l. bebius. ⁊ idem voluit in. l. fina. C. de bere. institu. ⁊ in opere suo quod fecit supra Jnno. in litteras actiones. ⁊ faciat quod idez voluit in. l. i. C. de pigno. actio. Et ego allego tex. in. c. cuz olim de cau. pos. ⁊ propri. vbi papa reseruauit ius petitorio. ⁊ allego. c. fina. eo. tit. vbi papa reseruauit ius agendi ex alia causa. ⁊ adduco c. olim. el. i. de restitu. spoliato. ⁊ quod scribitur per docētes in. c. dilecti de emptio. ⁊ ven. modo in casu nostro cōstat ex actis ꝙ recte iste nobilis poterat agere ꝑ illum sequestrū qui detinebat ius illud patronatus. ergo seqt ꝙ papa debuit reseruare eidē nobili illud ius agēdi ex quo sibi constabat ex actis. ⁊ p ꝓns in hoc nō videt bene actū seu decisum. ⁊ ꝙ debuerit pronūtiare super dominio apparet. qz eoipso ꝙ agit rei vēdicatione videtur petere ꝙ prius pronunciet eum dñm. ⁊ ad hoc adduco quod voluit bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei vendic. ⁊ quod habetur in simili. in. c. litteras de restitu. spoliato. vbi videtur petitum pronuntiari prius super impedimento matrimonij ⁊ postea pronuntiari super separatione. faciat qō voluit ibi. d. ant. faciat simile qō habet in. c. cū bertoldus de re iudi. ita videt dōm in proposito ꝙ papa debuit pronuntiare istū nobilem dñm. ⁊ si dicat ipse nō ꝓbauit dñium.

a ¶ Uerbū executiuuz. De nā huius vbi vid. ſ. de ele. c. officij cū de iu. iur. c. ⁊ si xps ō re iudi. cū oliz. ⁊ de rescript. c. si qñ vbi videas. d. and. ⁊ moder. scribentes. de alijs aūt significationib⁹ huius verbi vide gl. sing. in. l. si quis libertatē. ff. de peti. her. ⁊ gl. in. l. inductū. C. de solutio. cetera vide per te.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ergo nō debuit ꝓnuntiare ſuper eo. ¶Quia ad hoc reſpō/
deo ꝙ ideo non ꝓbauit qz papa nō permiſit. quia eoipo
ꝙ dixit ſe velle ꝓbare ꝑ teſtes ꝙ poſſidebat tempore ſe
queſtri papa pronūciauit actionē ⁊ intentionem ineptaz
⁊ abſoluit reos ab obſeruatiōe iudicij ⁊ ſic facto iudicio
fuit impeditus ꝓbare de iure ſuo. ⁊ ꝑ ꝓns debuit ad mi/
nus reſeruare ius agendi huic nobili qz cōtra ſequeſtrū.
Et plus vī dōm ꝙ nō debuit papa reſeruare ius agēdi
huic nobili ꝑ dictos milites. qz ꝫ non ꝓſtabat ex actis ꝙ
habuit ius recte agendi ꝓtra milites. ⁊ iſta videnť redde
re hanc decretalem dubitabiliorez ⁊ ſic videť ꝙ ſit error
nouiſſimus peior priore. ¶Nihilominus nollez eleuare os
ſupra celū. ⁊ mordere ſuppremū inriſlatorē a quo edoce
mur informamur. ⁊ inſtruimur. ⁊ videť mihi dōz ꝙ iſte
nobilis agēdo rei vendicatione debuit ꝓbare duo. vz do
miniū ex parte ſua ⁊ poſſeſſionem ex parte conuēti. vt. l.
in rem. ff. de rei vēdi. vel detentationem. d. l. offiñ. ſed ipſe
nō probauit dominium nec capitulauit ſe velle probare
dominiū. Et ſi dicať ꝙ inducendo teſtes ad probandum
ꝙ poſſidebat terminus vt ſuperius arguēdo dicebaz. qz
9 ad hoc rñdeo ꝙ iſtud nō ſufficiebat ex eo. †qz dominium
in iudicium deducitur duobus modis. aut ꝑ viam actio/
nis aut per viam exceptionis. ſi per viaz actionis ⁊ tunc
aut principaliter aut incidenter principaliter vt in rei vē
dicatione quo caſu dominiū debet probari directe de iu
re gentiū vel de iure ciuili. d. l. in rem. ff. de rei vēd. ita pul
chre dixit bal. in. l. quidā in ſuo. ff. de cōdi. inſer. ergo ſeqť
ꝙ in caſu huius. c. debuit iſte nobilis agens rei vendica/
tione probare dñiū directe vel capitulare ꝙ intendebat
probare dñium. quo caſu debebat probare directe vt di/
ctū eſt. ſed ipſe non capitulauit ſe velle ꝓbare dñium nec
illō probauit ſed capitulauit ſeu probauit ſe habere poſ/
ſeſſionem. ergo ex tali poſſeſſione nō preſumiť dñium ex
quo directe erat ꝓbandū. ⁊ per cōſequens actio ſua fuit
inepta ⁊ incongrua. iſta menti cōmenda. ¶Et inquan
tū allegauí. l. pedius adde aliū elegantē tex. in. l. bone. §.
aliqñ. ff. de edil. edic. quem ad hoc allegat bal. in. l. i. C. d
10 pign. acti. ¶Nota. ibi examinata cauſa. †qz iudex debet
libzare ⁊ diſcuttere actum cauſe ⁊ non precipitāter ⁊ ful
minatorie decidere. c. examinata de confirma. vti. vel in/
uti. c. cum ex litteris de in integ. reſtitu. gl. ſing. in. c. eccl'ia
ſancte ¶Marie de ꝓſtit. ⁊ ideo bar. in. l. prolatā. C. de ſen/
11 tē. ⁊ interlocu. om. iudi. dixit †ꝙ ſi in modico tempore iu
dex habuit ꝓceſſum ⁊ tulit ſnīam ꝙ talis ſnia non tenet
qz non preſumiť in tam modico tpe examinaſſe cauſam
allegat. d. c. cum ex litteris. ⁊ faciat illud Terentianum.
Huy. tam cito. ⁊ faciat. c. ponderet. l. diſ. ⁊ ibi Domini.
arguit contra iudices quibus de mane mittiť proceſſus
⁊ in veſperis ferūt ſententias. vide que dixi in. c. ſi pro de
bilitate de offic. delega. ⁊ in. d. c. eccleſia ſancte ¶Marie.
12 ¶Nota ibi inter te ⁊ milites campanicos †ꝙ inter lay
cos papa iudicat quod procedit quādo litigant de iure
patronatus ⁊ ſic de iure ſpirituali. de quo in. c. quanto. §.
eo. ¶Poſſet etiaz dici ꝙ erant de temporali iuriſdictione
eccleſie per. d. c. examinata de confir. vti. vel inuti. vbi ap
paret ꝙ dominus Sabinenſ. erat ordinarius. quia ter/
ra illa eſt de temporali iuriſdictione eccleſie. ſed primum
dictum eſt verum ſicut dicimus ꝙ papa abſoluit obliga/
tum layco ab obligatione ſi obligatio illa dependet a ſpi
ritualibus vt puta laycus ꝓmiſit alteri layco ſociare eū
ad terram ſanctam quia poterit abſoluit a papa ab obli
gatione illa gl. eſt ⁊ Inno. in. c. ij. de voto. ⁊ ibi probatur
ꝙ ꝑm. d. car. hoc eſt valde ſingul. ¶Nota ibi actionem
13 †ꝙ vſus actionis nō eſt ſublatus de iure canonico ꝛz con
trariū voluerit. d. ant. in. c. dilecto. §. eo. ꝑm. d. abb. hic. tu
de hoc vide que late ibi dixi. ¶Mo. etiam ex eiſdem ver
14 bis †ꝙ licet quis non arcetur de iure canonico ad exprī/
mendam actionem in libello tamen ſi ineptum proponit
debet ſuccumbere. ſed poſtea pōt proponere aptam in iu
dicio. ⁊ abſolutio que fit propter ineptā actionem eſt ab
obſeruatione iudicij. nō aūt abſoluiť diffinitiue ꝑm. d. an
to. hic. ¶Sz ego aliter colligo ex iſto tex. no. vz hoc mō
15 †Ubicūqz ineptitudo libelli nō apparet ex propoſitione
ipſius libelli iudex dz admittere libellū ⁊ nō dz illum la/
cerare. licet enim iudex debeat lacerare libellū ineptū vt
per gl. in. l. i. ff. ſi mel. fal. mo. dixe. ⁊ gl. in. c. ſacerdotibus
xi. q. i. de qua fecit feſtum bal. in. l. ſi. ff. de libe. ⁊ poſth. qz
ꝓcedunt qñ ex tenore libelli ꝓpendiť ineptitudo. ſecus ſi
poſtea ex cāe examinatione detegiť. tunc enim eaz vt ine
ptam reppellit ⁊ nō ante. hoc decidit iſte tex. formaliť dū
dixit ſe reperiſſe hoc poſtq̄ cām examinauit. ⁊ hoc ideo
eſt qz a principio admiſit libelluz. ⁊ faciat qđ voluit bal.
16 in. l. ſi. C. de heredi. inſtitu. vz †ꝙ qñ ꝑ probationes appa
ret incōpetenter actuz dicit libellus nō procedere licet a
principio cauſe proceſſerit. ⁊ alle. d. l. bebius marcellus.
⁊ idem voluit in. l. i. C. de pigno. actio. vbi ad hoc alleg.
iſtum tex. ⁊ idem voluit in auc. ſed ⁊ ſi qs. C. de ſecū. nup.
⁊ adduco ad hoc text. valde ſing. in. l. poſtbumis. §. ſi qs
ex his. ff. de inoffi. teſt. vbi libellus erat ineptus ⁊ tñ ſnia
ſup eo lata tenuit ex eo qz ex tenore eius non apparebat
ineptitudo. ⁊ ad hoc alle. bal. in. l. ſi. C. de fideicōmiſ. lib.
vbi ita dicit. ⁊ ſubdit dictuz. §. ex his carere ratione. ⁊ ad
duco eundē bal. in. l. ij. C. de re iudica. vbi dicit ⁊ nunc in
telligis dictū. §. ſi quis ex his ⁊ iſtud menti commenda.
¶Mo. ibi ſup iure patro. eccleſie ſequendo vnū intelle/
17 ctuz ꝑm quē iſti nobiles rei vendicabāt eccleſiam †ꝙ res
corporalis ratione iuris incorporalis pōt vendicari. l. q
tabernam. ff. de contraben. emp. ita intellexit iſtū tex. In
noc. hic. ⁊ ſic rōne iuris patro. qđ quis hz in eccleſia pōt
vendicare ipſam eccleſiā. ⁊ ꝙ patronus ēt laycus hz ali/
quā poſſeſſionē eccleſie. Sed. d. ant. dicit ſe credere ꝙ nō
hz ciuilem nec naturalē poſſeſſionē. qz nō poſſidet vt dñs
nec in totū nec in partem ⁊ hz ius ſeparatum a dominio
vſufructu vel vſu. quoꝝ iuriū reſpectu datur vera poſſeſ/
ſio naturalis vel ciuilis. hz ergo quandam poſſeſſionem
reſpectu iuris ⁊ bonoꝝ eccleſie conſeruādoꝝ. quo reſpe
ctu pōt vendicare corpus eccleſie que poſſeſſa p aliū tol/
litur libertas patroni. qz alio poſſidente rē non pōt alter
vti iure ſuo. c. piſanis de reſtit. ſpolia. Secus credit. d. ab
bas. ſi clericus poſſidet eccleſiā nec preſtat impedimentū
reſpectu iuris patro. imo alius poſſidet ius patronatus.
qz tunc nō vendicat eccleſiam ratione illius iuris. qz illa
ſunt prorſus diuerſa ar. d. c. piſanis. ⁊ l. naturaliter. §. ni
hil cōmune. ff. de acquir. poſſeſ. vnde poterat iſte nobilis
vendicare eccleſiam ſi iſti milites poſſiderent quo ad hoc
vt dimitteretur libera p ipſum poſtea ordināda ⁊ defen/
denda. xvi. q. vij. c. filijs. ⁊ ſic fuit formatus hic libellus.
vendico talem eccleſiā a talibus militibus qz habeo ius
patronatus in ea. ⁊ pro iſto intellectu ꝙ iſte nobilis ven
dicauit eccleſiam addu. d. car. hic. c. examinata. ſ. de con/
fir. vti. vbi fuit factū cōpromiſſum ſup eccleſia ſancti an/
geli inter iſtū nobilem ⁊ iſtos milites. ⁊ ideo coniuncto
illo. c. probatur hic ꝑm. d. car. ꝙ iſte vendicabat eccleſiā
quod fieri poteſt. ⁊ facit. c. cum venerabilis de exceptio.
18 †vbi epūs vendicat eccleſiam rōne iuris epālis qđ habet
in ea. ergo potuit iſte laycus vendicare eccleſiaz ratione
iuris patronatus quod habebat in rei vendi. vbi dixit ꝙ
nos nō poſſumus vēdicare vendicatione directa loca ſa
cra quaſi nr̄a. ſed pro iure qđ habemus in eis poſſumus
iudicare adiecta cā de iu. cano. ⁊ ſic ꝑm eū poſſet laycus
vēdicare ius patro. qđ hz in eccleſia. ⁊ ſic pondera dictū
bar. quia vnū dicit ⁊ aliud ꝓcludit. dicit. n. ꝙ poſſumus
vēdicare loca ſacra rōne iu. patro. qđ hēmus in eis. ergo
poſſumus vēdicare eccleſiā rōne iur. pat. qđ habemus in
ea. Sed poſtea cōcludit ꝙ poteſt vēdicare ius patrona.
quod habet in ea. ⁊ per conſequens ſequiť ꝙ non poteſt
vendicare ipſam eccleſiā. ⁊ ſic ſentit ꝫ iſtū intellectū In/
nocē. ⁊ faciat ratio. c. iij. de iure patr. vbi de gratia eccle/
ſie eſt ꝙ laycus poſſideat ius patronatus. ergo extra ius
patro. nō poterit poſſidere eccleſiaz. ⁊ ſic illam non pote/
rit vendicare.

UVA. BHSC. IyR_275_2

rit vendicare. Et lz.d.Car.glozieť ad celũ q̃ intellectus Inn.p̃beť in.d.c.examinata i ver.sup eccl'ia sci angeli ꝛ dicit boc a nemine esse ponderatũ ꝛ inuẽtũ. Ego dico q̃ illa verba sup ecclesia sancti Angeli intelligunť idest sup iure patro.qõ habebat ecclesia.ꝛ adduco in simili stupẽ-
19 dũ dictũ bal.in.l.vsum fructũ.ff.sol.ma.vbi dicit ℣q̃ si iu-dex in snia dixit adiudicamus ticio decimaz intelligitur idest cõmoditatem p̃cipiendi fructus decime de quo vi-õ que dixi in.c.vestra de loca.ita impropriabiť ille versi.su per ecclesia sancti angeli. Et plus dico q̃ iste intellectus Inn.est alienus ab isto tex.ex eo qꝛ hic dicit actionẽ sup iure patro.coniuncto versi.rei vendicationez. Mã si actio fuit intentata super iure patro.ꝛ illa actio fuit rei vendi-catio.ergo sequiť q̃ ius patronatus fuit rei vendicatum ꝛ non ipsa ecclesia.ꝛ sic nõ videtur sequenda illa amara subtilitas.d.car.dũ loquiť moze pbophantiũ q̃ ecclesia stabat hic obiectiue.ꝛ per p̃ñs rei vẽdicabit iste nobilis ius patronatus.tene menti qꝛ ista nõ sunt visa p aliquẽ. ¶ Nec ob.d.c.cum venerabilis de excep.qꝛ loquitur in episcopo ꝛ non in layco.ꝛ sic ecclesia debebit esse penes suum rectozem vel penes episcopum babentem curã om nium ecclesiarũ sue dyocesis vt in.c.regenda.xi.q.i.Inn. in.c.requisisti de testa.doctoz.in.c.imperatozum de iura. calum.vide tamen que dixi in.c.quanto.s̃.eo.vbi bal.ali ter loquiť in vendicando ius patronatus. Sed posset sal uari intellectus Inno.vt dicamus q̃ vendicauit ecclesiã quod apparet quia posuerunt ecclesiam sequestrataz pe pes vicedominũ ita posset saluari dictũ Innoc.nisi expo nas idest ius patronatus fuit sequestratum boc apparet quia vtitur impropzietate vocabuli tãquam vt in.c.qñ .s̃.quod si super vt lite nõ contesta.c.cuz dilectus de iure
20 patro. ¶ Nota ibi testes induxeris ꝑm.d.car.℣q̃ quis dicit cõfiteri id quod ponit in capitulis super quibus p-ducit testes.quia hic ex eo q̃ inducit testes ad probãduz q̃ tempoze sequestri possidebat confitetur ꝛ sequitur.ꝛ boc est q̃ milites nõ possident sic ꝛ alias quis dicitur cõ fiteri id quod ponit in libello vt est glo.que reputatur sin gula.ꝑm Ray.de fozli.in.l.cum precũ.C.de libe.cau.idẽ in eo qõ quis ponit in positionibus.c.mulieri de iureiur. c.i.de confes.li.vi.in glo.magna probatur in.c.fi.de iure iurã.li.vi.ꝛ confessio bec attenditur ex eo quia ex causa
21 infertur.ꝛ sic est ex rei euidentia ꝛ ipso facto ℣est enim cõ fessio triplex ozo rei euidentia ꝛ contumacia vt est ℣ .in c.nullus de p̃sumptio. Et ex boc nota ꝑm.d.Cardi.q̃ qñq̃ surgit confessio ipso iure per viz rationis quia ex eo q̃ agens fuit confessus se possedisse tempoze facti seque-stri infertur q̃ milites non possiderent.nec ab initio litis nec postea. Aut enim possessio fuit translata in sequestrũ ꝛ sequester possidet ꝛ non milites ita bic dicit.d.Cardi. Ego dico q̃ bic est casus valde singula.contra bar.in.l.
22 certum.s̃.si quis absente.ff.de confes.vbi dixit ℣q̃ confes. sio facta absente parte non preiudicat.nam ista capitula fuerunt producta posito q̃ essent producta parte absen-te tamen preiudicãt cõfitenti.istud probatur bic coniun-cta.d.l.cum precum tene menti boc. Bo. Abb. limitat vt videatur fateri nisi ex boc arguatur periurus.allegat Jo an.and.in.c.fi.de iureiuran. Idem dicit q̃ videtur fateri contenta in rescripto impetrato per eum ita dixit Joan. andr.in.c.fina. Idem dixit in producente instrumentum Inno.in.c.olim de censi.in.c.cum venerabilis de except. bar.in.l.post legatuz.ff.de bis qui.vt indig.bal.in.l.scri-pture.C.de fide instru.ꝛ idem dic in exceptione vt conte-ta in ea probent que excipiuntur.bart.in.d.l.certum.s̃.si quis absente.ꝛ vide bal.in.l.ij.C.de institu.ꝛ substitu.ꝛ vide glo.in.l.rura.C.de omni agro deser.li.xi.bald.in.l. alia.C.de bis quibus vt indig.ꝛ quod babetur in.c.cum super abbatia de offic.delega.ꝛ ibi.d.abb. ¶ Nota ibi
23 eandem ecclesiam ℣q̃ ecclesia tenebať in sequestrum qõ ꝑm Hosti.potest tollerari.xvi.q.i.c.constitutus.ꝛ.q.vij. c.considerandum.ꝛ.c.filij.sed bic exponitur.i.ius patro-natus quod apparet ex dictione tanquam que est no.im proprietatis vt est dictuz.ꝛ sic ista sequestratio fuit facta
24 de iure patro. ¶ Mo.ibi intentionẽ tuã ℣q̃ iudex ex offi-cio suo expellit inepte agentẽ facit.l.vbi pactũ.C.de trãs actio.vbi est gl.no.in.c.cãm que.s̃.eo.gl.xi.q.i.c.sacerdo tibus.l.i.ff.si messoz.fal.mo.dixe.ꝛ gl.in.l.i.ff.õ offi.assez. gl.in.l.i.C.vt que desunt aduoc.ꝛ adduco Jaco.butri.ꝛ
25 bal.in.l.licet õ procurato. ℣q̃ exceptio libelli male con-cepti pót q̃cũq̃ opponi.p.l. libelloꝛ.s̃.q̃ si libelli.ff.de
26 accusatio.vbi dicit ℣q̃ si libellus non est bene conceptus nomen rei aboletur.faciat gl.sing.institu.õ oblig.in p̃n. quam allegat bal.pro singulari in.l.actozi.C.õ iureiur.
27 ꝛ in.d.l.licet.ꝛ plus dico ℣q̃ licet snia in cã appellatiõis possit ex noua causa reformari vt.l.ticianus.ff.q̃ cum eo tñ quando libellus est male conceptus nõ potest confoz-mari singul.est tex.in.c.cum dilecti õ emptio.ꝛ vendi.vo luit bal.in.l.ij.C.de rescin.vendi.d. ℣et.in.d.c.cum dile cti vide pulcbra verba que dixi vide bal.in.l.edita in.ix.
28 col.C.de eden.vbi pulcbre loquiť.ꝛ in.xvi.colũ.dicit ℣q̃ ineptitudo est duplex.s̃.visibilis.allegat istum tex.ꝛ dicit q̃ in dubio libellus p̃sumitur aptus ꝛ nõ ineptus alle gat Jnno.bic.ꝛ dicit q̃ apta probatio nõ suffragatur li bello inepto.allegat no.bic ꝛ ibi q̃ ineptitudo potest ex poni in quacũq̃ parte litis.allegat Jaco.butri.in.d.l.lz ꝛ licet bal.ꝛ cõiter doct.allegent illam glo.pro singula.
29 ℣q̃ snia lata sup libello inepto est ipso iure nulla.tñ ego alle.tex.elegãtes ad boc.l.fi.ff.de libe.ꝛ postbu.ꝛ.l.fide iussoz de neg.gesto.ꝛ.l.nisi.ff.de tute.ꝛ ratio.distraben.
30 ℣Item vbicũq̃ libellus est ineptus tũc nullus terminus currit ad excipiendum nulla exceptio est penalis si reus mentiatur vel aliter calumnietur.ita dixit bal.in.d.l.edi ta in pe.col.℣ꝛ exceptio ineptitudinis impedit processuz ita dixit bal.in.l.ij.C.de formula. Et dic q̃ sicut in causa principali requiritur q̃ sit apta petitio. Et dicit quod sic est reiciendus libellus ineptus ita ꝛ libellus calumnio-sus.allegat singu.dictum Jnno.in.c.i.de offi.vica.bald. in.l.i.si de mome.possess.fue.appe. Ego allego.l.sicut.C. de paganis tex.ꝛ gl.in.l.vbi pactuz.C.de transactio.gl. in.l.qui cum maioz.s̃.q̃ si patris.ff.de bo.liber.ideo di-
31 xit.d.car.in.c.ex parte de resti.spolia. ℣q̃ libellus in quo quis petit ꝓcubinã est dentibus lacerandus.ꝛ in.c.debi
31 toꝛes de iureiuran.dixit ℣q̃ libellus cõtinens peccatuz est lacerandus.ꝛ ista tene menti.qꝛ quottidie allegatur iste
33 tex.ad materiã ineptitudinis libelli.dici tñ.d.car.bic ℣q̃ si reus consentit vt procedatur sup libello inepto valet iu diciũ allegat gl.quã Ray.de fozli.reputat singula.in.l. fi.C.de anna.exceptio.ꝛ quod no.Jnno.in.c.cum super de concess.preben.ꝛ in.c.cum super de cau.possess.ꝛ pro-prieta. ¶ Tu pondera qꝛ illa gl.nõ loquiť in libello ine pta sed in libello generali q valet si per partẽ nõ oppona tur.oz tñ liquidari illa generalitas p probationes vt vo-luit gl.in.l.i.s̃.argentũ.ff.depositi õ quo per bar.in.l.i.ff. de eden.ꝛ in.l.edita.C.eo.ꝛ per.d.ant.ꝛ ibi dicit in.c.ij. de libel.ob. Et accedat ad p̃dicta elegans doctrina bar. in.l.si socer.ff.de do.preleg.ꝛ in.l.si titius.ff.õ verb.obli.
34 ℣vbi dixit q̃ nõ p̃ñt facere ptes vt libelleť de actione que nõ cõpetit.sed bñ p̃ñt facere q̃ libelleť õ actione que iam cõpetijt sed nunc est extincta per.l.iulianus.s̃.quantũ ad exbibẽ.quod dicit esse bene notan. Et etiam circa istam ineptitudinem libelli vide bal.in.l.penul.ff.õ iusti.ꝛ iur.
a 35 vbi dicit ℣q̃ sententia lata super inepto libello est nulla. alle.gl.p̃fatam insti.õ obli.in p̃in. Ego alle.tex.vltra il-los quos supra allegaui in.l.cũ patronos.ff.õ iu.iurã.vi
36 de ibi Guil.ꝛ ang.dicit etiam bal.in.d.l.penul. ℣q̃ ine-ptitudo tacita vitiat libellum sicut ineptitudo expressa. allegat Jnnocẽ.in.c.i.de offic.vica.pro certo istud nõ est bene dictum ꝛ confunditur per istum tex.ꝛ p dicta supio ra.nisi saluando dicas p̃cedere postq̃ detecta est illa ta-cita ineptitudo.dicit etiã ibi bal.q̃ valet sentẽtia lata su-per ineptitudine tacita.alleg.d.l.postbu.s̃.si quis ex bis

a ¶ Libello est nulla.adõ bar tho.bal.ꝛ oẽs scribẽtes in.l. edita.xii.colũ. C.de edẽ.doc. in.c. cũ dilecti de empt.ꝛ vẽ. ꝛ bal in.l.ex lẽ iure.ff.de iust. ꝛ iur.qõ fallit qñ in cã nõ re-qrebať libell9 ꝛ tñ fuit ꝓductus qꝛ hmõi nõ vitiat vt hz vltra oẽs doc. d.alex.de imo. in.l.vinuz.ff.si cer.pe.ꝛ ibi p9 solẽne gl. oẽs scribentes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

faciat etiam qō voluit idē bal.in.l.i.ad fi.C.de iurisd.om.
37 iudi.†Vbi dicit q; si libellus est ineptus ⁊ ꝓbatio est apta ⁊ ꝙgrua nō pōt iudex supplere.alle.spe.in ti.de offi.iudi. §.deseruit.ver.q; si libellus. Refert tñ abb.antiquū dicere illud fore verū nisi suppleat ex ꝓfessione ptis p.c.pisanis de resti.spo.⁊ ego extendo illud dictū abb.antiq loquētis i cā criminali vt habeat locū i cā ciuili vt suppleat ineptitudo p ptis ꝓfessionē tex.alle.singu.in.l.ait ptor.§. pmittit.ff.de mino.quē ad hoc alle.bal.in.l.ij.C.de re iu. vide que plene dixi in.c.at si clerici.ē.e.Dicit ēt bal.in.d.
38 l.i.†q; si exceptio est inepta ⁊ in ꝓbatione est apta ⁊ congrua nō pōt iudex supplere ex ꝓbatione vbi exceptio desideraꝛ.l.i.§.i.ff.de flumi.cle.ꝓstitutionē de electi.Idē ēt
39 dicit bal.ibi†si articulus est ineptus sed ꝓbatio illa non est apta q; ꝓbatio illa non releuat si testis erat receptus dūtaxat sup articulo.alle.spe.in ti.de teste.§.i.ver.qd ergo si caput.vñ iudex nō pōt supplere qz ibi supplet ex dicto testis nō iurati.alle.qō no.Joā.an.hic ⁊ ꝓcludit ibi
40 bal.†q; inepta iurisdictio ineptus libellus ineptus articulus nō firmaꝛ p aptā ꝓbationē qō dicit esse no.dignū. faciat ad ꝓdicta sing.tex.in.l.si accusaturus.ff.de adulte.
41 †vbi libellus ineptus non interrūpit ꝓscriptionē.de quo tex.fecit festū bal.in.l.ius ciuile.ff.de iust.⁊ iu.vide q; ele gāter dixit bar.in exuag.ad reprī.in ver.sine figura.vbi si iudiciū agitari dz de plano ⁊ offerꝛ libellus ineptus p id qō hr̄ in.l.vnica in pn.C.de rei vxo.acti.limitat tñ vt ibi videre potes.Idē dicas si libellus est ꝫ stilū ⁊ ꝙsuetudinē curie.ista est gl.pegrina in.l.de qbus.ff.de leg.de qua
42 fecit festū ang.in.l.i.l.de offi.assess.†Idē dicas si iudeus petat in libello xp̄anū mancipiū.qz talis libellus vt vitio
43 sus abijciꝛ ⁊ ineptus.†Idē ēt est dōm si laycus in libello petat eccl̄iam qz reijciet vt calūniosus p id qō voluit Jnno.in.c.i.de offi.vica.cōmemorat ⁊ seq̄t ange.in.d.l.i.de offi.assess.⁊ ista mēti cōmēda.qz sūt quottidiana. ¶ Sz qz decretalis onerata est nimis ideo nō adduco alia ēt recitatione ⁊ auditu digna alias deo auctore dabiꝛ dicēdi
44 locus. ¶ Mo.ibi ꝓnūciauimus†q; sniа ferꝛ p verba prīme psone vz tñ lata ēt lata p verba tertie psone arg.c.duduz de conuer.ꝓiuga. Cōiter tñ seruaꝛ q; p verba prime psone ferat.⁊ est dīa qz p verba tertie psone nō ꝓsumiꝛ lata in scriptis.secus si p verba prime psone.ita pulchre dixit spe.in tit.de instru.edicti.§.instrumētū ver.itē opponiꝛ.⁊ de snie ꝓlatione.§.iuxta versi.nō valet.Sed cōiter apponunt̄ in snia illa verba in his scriptis ⁊c.⁊ formam sniandi ponit spec.in tit.de instru.edi.§.ij.ver.sed in sentē
a ¶ Conditionaliter.adō bar. in.l.i.i vlt.col. ff.de ꝓdi ⁊ de. in cōtractibus tñ ablatiui absolute positi ñ dispōnūt sz resoluunt̄ vt no. bar.⁊ doēs doc. i.l.i.C.qñ licet ab emp.discē. idē in vltimis voluntatibus vt hz bar.in.l. a testatore.ff.ō ꝓdi.⁊ de.qñ ät ponūt̄ gr̄a frequētioris vsus tūc nihil iportāt vt est text.i l.i.§.posthu. i versi.sed si exneū iūcta.l.adoptare.ff.de adop.lz rubr.ff. so.ma.ꝓuncta l.si cōstante videaꝛ facere i ꝫ riū.vide tu qz est pulchra limitatio.
45 tijs. ¶ Mo.ēt ex eisdē v̄bis†q; snia pt ferri p v̄ba p̄tis tpis.videreꝛ tñ imperitus iudex qui hoc faceret ⁊ forte nō valeret snia ꝑm.d.Car.hic nec ꝓbaꝛ hic q; valeat.qz nō ponunt̄ hic formalia verba snie spec.in.d.§.ij.ver.item
46 opponiꝛ tenet q; valet†in cōtractibus aūt valet instrm̄ p verba p̄tis tpis.c.q; aūt de iu.pa.in verbo dedi vel concessi.⁊ est tex.sing.ꝑm.d.car.hic facit.l.pdia.⁊ qō ibi volуit bart.⁊ alij.ff.de acq.posс.Ego alle.bal.in.c.i.§.fi.qui feu.da.posс.vbi alle.Jnn.in.c.abbate de ver.signi.⁊ in.c.
47 qñ cōtra de ꝓba.†q; nulla est dīa an verba sunt ꝓcepta in ꝓterito an in p̄nti.⁊ adduco eūdē bal.in.c.i.de no.fore. fide.⁊ in.l.in causis.C.de accusa.⁊ in auc.si qñ.C.de ꝓsti tu.pe.⁊ in.l.imperator.ff.de sta.hom.vbi pulchre loq̄t si verba sint cōcipienda in prima an in tertia psona ⁊ vide gl.⁊ doc.in.l.lecta.ff.si cer.pet.⁊ vide gl.in.l.i.ff.de testa. que dicit q; illa lex facit transitū de ꝑma psona ad tertiā vide qō voluit ibi bal.vide gl.⁊ doc.in.l.sciendū.ff.de v̄bo.ob.Jo.de imo.post alios in.l.gayus.ff.so.ma.⁊ in.l. si sic.§.i.als.§.fi.ff.de leg.i.⁊ docto.in.c.tua nos de spon.
48 ⁊ in.c.cū aūt de iu.pa. ¶ Mo.ibi nō tenere absolutēs ⁊c.practicā ꝓnunciādi qñ ex ꝓcessu apparet intentionez ineptā.dz enim ꝓnūciare intentionē ineptaz ⁊ absoluere aduersariū ⁊ videꝛ hec lr̄a ꝓbare q; iudex absoluens ab instātia dz exprimere causam absolutionis in sententia ⁊ dicit.d.anto.in tantum hoc esse verum q; non valet absolutio aliter lata allegat in auctē.de iudi.§.oportet.⁊ dicit Joā.and.tenere hoc in.c.fi.de dolo ⁊ contu.quod dictum.d.abb.dicit non esse verū.nec Joā.and.hoc dixit in
49 d.c.fi.sed dūtaxat dixit†q; volens absoloere a pena expē sarum ex causa debet exprimere in sentētia causam.nō tamen loquiꝛ quādo iudex vult absoluere quē ab instantia an teneatur exprimere causam ⁊ si nō exprimat q; sentētia sit nulla. Item dicit hoc dictum.d.anto.⁊ Joā.and. nō fore verum.qz nullo iure hoc expressum est imo regula est incontrariū vt iudex non teneaꝛ exprimere causam in sentētia.c.sicut de re iudi. ¶ Nec obstat.§.oportet qz ibi tantum dicit̄ si iudex vult absoluere absoluat.nō aut̄ exprimat causam absolutionis in sentētia.⁊ sentit ibi gl. ⁊ hoc qz nō absoluendo vel condemnando videtur esse in culpa si hoc petitum fuerit.l.sancimus.C.de iudic.Et dicit.d.abb.hoc dicere ⁊ tenere gl.in.l.i.ff.si messor.fall.
50 mod.dixe.†q; licet nō exprimatur causa tenet snia.qz expressio fit respectu alterius actionis qz ad preiudiciū partis.Sed certe nō obstat exceptio rei iudicate.⁊ si vult opponere aliam actionez etiam si simpliciter fuit absolutus vt in.c.abbate de re iudica.li.vi.vtile tamē est q; hoc casu iudex exprimat causam ne videaꝛ absoluisse diffinitiue ⁊ male facit aliter faciendo vt est bonus tex.coniūcta gl. in.l.properandus.§.illo.C.de iudi.si tamen nō exprimat tenet sentētia vt voluit glo.in.d.l.i.ff.si mes.fal.mo.dixe. ⁊ adducit in simili qō habeꝛ in.l.bee cause.ff.de suspe.tu
51 to.†vbi iudex debet exprimere causam quando remouet tutorē a tutela vt appareat an remaneat infamis an ne. tamen si nō exprimit tenet sententia ⁊ presumitur remotus ex causa faciliori argu.l.si preses.ff.de penis.ita dicit in simili si iudex simpliciter absoluit reū ⁊ nō expressit an diffinitiue an propter ineptitudinē aliquā si nō potest certificari per acta vel testimoniū iudicis assistentis in iudicio ad quem prius recurrendum est vt voluit spe.in ti.de offi.iudi.§.deseruit versi.quid si reus presumitur absolutus diffinitiue arg.l.fauorabiliores de regu.iur.c.ex litteris de proba.c.fi.de re iudi.⁊ hoc sentit glo.in.d.l.properandum.§.illo.poterit tamen actor agere ex alia causa. quod est verum si prius expressit certam causam.secus si egit nulla expressa causa vt in.c.abbate sane de re iudic. li.vi.⁊ ita residet hic do.abb. ¶ Pro certo iste passus est dubitabilis ⁊ nō examinaꝛ p scribentes in locis allegatis supius reperio bar.in.l.ticia.ff.de accusa.vbi dicit
52 q; iudex absoluit qz inepte egit.⁊ sic videꝛ sentire†q; vbi cūq; fit absolutio propter ineptā actionez q; debet inseri causa in sentētia ⁊ adduco gl.in.d.l.ticia que hoc dicit. quā glo.angel.ibi reputat valde no.sed per verbum forte dicit illam nō esse verā ex eo qz presumitur lata ex causa ineptitudinis.⁊ sentētia nō habens causam restringitur ad acta.l.fi.C.de suspec.tuto.l.ij.C.de senten.que sine cer.quanti.⁊ dicit q; de nouo agi poterit licet non fuerit inserta causa in absolutione.Bo.Rapba.ibi dicit q; iudex discretus debet hoc declarare in sententia per id qō habeꝛ in.l.ij.§.ignominie causa.ff.de his qui nota.infa. Abibi videtur q; causa sit inserenda de necessitate.⁊ adduco tex.in.d.l.properandū.§.illo.Sed nouissimus ego
53 ita induco.†ablatiui absolute positi exponunt̄ conditionaliter.l.a testatore.ff.de condi.⁊ demōstra.⁊ cōditio debet adimpleri in forma specifica.l.meuius.⁊.l.qui here di.ff.de cōdi.⁊ demonstra.Sed in.d.§.illo.ponuntur ab
a latiui absolute ergo exponūtur conditionaliter[a] vt apparet in versi.ipso iudice hoc in sua sentētia manifestante.⁊ isto modo inducendo illum tex.apposui febres ad gl.d. l.i.ff.si messor.falsi.mod.dixe.⁊ ad ange.⁊ ad sequaces ⁊ tene menti quia est nouissima inductio.cōmuniter tamen allegatur.l.si legatario.§.fi.ff.de fideicom.liber.q; debet inseri causa.⁊.l.ij.§.senatus.ff.de iure fisci.⁊.l.hee cause .ff.de suspec.tuto.⁊ qō habetur in.l.qui rome.§.duo fratres.ff.de verbo.oblig.sed ille tex.ita inductus nō potest
54 calumniari.†Ex quo sequitur q; sententia lata propter ineptam

UVA. BHSC. IyR_275_2

ineptam actionem non expressa cā in sententia est nulla ipso iure. ꝛ adduco istū tex. in versi. nec rei vēdicationē vbi papa exprimit cām. ergo ꝛ nos illam exprimere debemus ꝛ allego in siki pulchrum ꝛ elegans dictū Bart.
55 in. l. lutius. ff. de his qui not. infa. vbi dicit † ꝙ licet testis reddit bonam cām dicti sui. ꝛ tamen iudici videt ꝙ non dicat verū ꝙ potest nō adhibere sibi fidem. debz tamen exprimere cām quare sibi non credit. Et cum opponebatur ꝙ sntia restringitur ad acta dico ꝙ istud est valde dubium de quibus actis intelligat. Nihilominus non obbuic decisioni ꝙ lex arctat iudicē vt hoc exprimat in sententia vt in. d. §. illo in ver. sua sntia manifestante ergo nō sufficit ꝙ referat ad acta. ꝛ per p̄s dictuz do. an. ꝛ Jo. an. est firmuz vt in firma petra. ¶ Nota ibi aptaz ꝛ cōgruentez intentare volueris † ꝙ ille qui proposuit actio
56 nem ineptam pōt redire ad aptaz ꝛ cōgruentē faciat. c. inter quattuor de maio. ꝛ obe. ꝛ l. ticia. ff. de accus. ꝛ sic non perdit cām. sed tantum frustratur instantia iudicij a qua reus absoluit. iō audit postea volēs apte ꝛ cōgrue agere. faciat qō pulchre voluit Cy. in. l. ij. C. de proba. † vbi si accusaui aliquez de percussione cum sanguinis ef
57 fusione. ꝛ postea probaui dūtaxat de percussiōe ꝙ debz sequi absolo. Sed postea poterit formari inquisitio seu accusatio super percussione vide ibi Bal. qui late loquit de hoc. ꝛ per eundem in. c. cum cōtingit de rescrip. ꝛ per Barto. in cōsilio incipiente. accusatio fuit instituta. ꝛ in l. denuntiasse. ff. de adult. Jo. an. in additio. Spec. in tit. de accusatio. in rubrica. ꝛ per scribentes in. c. ex litteris de iureiur. ꝛ in. c. qz propter de elec. ꝛ in. c. cōquestus de
58 foro cōpe. ꝛ adde vnum qō tibi videbit elegās † ꝙ si tribus vicibus fuisset reiectus agens propter ineptam petitionē posset tamen redire ad aptā ꝛ congruā. clemē. fi. de appel. debet tñ istis casibus condēnari in expensis. qz temere fatigauit aduersariuz. l. euz quē temere. ff. de iud. Et dicit hic ℙe. bispanus ꝙ non spirat iurisdi. iudicis delegati per istam absolutoriā voluit Spec. in ti. de offi cio iudi. §. deseruit v̄. quid si proponens ꝛ Jnno. in. c. cō
59 suluit de offi. deleg. ꝛ faciat. c. pe. ꝛ. eo. † vbi perempta instantia nō perit iurisdictio delegata qō procedit ꝛz do. an. quando est absolutoria lata ab obseruatione iudicij que est interlocutoria secus si imponeret finem negocio vt per Bar. in. d. l. ticia. ff. de accusa. ꝛ refert hic do. car. Bal. dicere in. l. sancimus. C. de iudi. ꝙ absolutoria ab obseruatione iudicij non pōt ferri per iudicem delegatū ante litem cōtestatā ꝛ dicit hoc voluisse ℙetrum vltra
60 montanū in. l. si reus paratus. ff. de procur. vbi dixit † ꝙ delegatus ante litē p̄testa. bz officium quo ad cōdemnādum in expensis. sed quo ad cām principalez ſz. d. Car. non placuit istud dictū hic ꝛ mouetur ex eo qz nō minoris auctoritatis est iuridi. delegata quo ad cām delegatam q̄z ordinaria ad cām ordinariā. c. sane de offi. dele. c. studuisti de offi. leg. Sed re uera Bal. satis deliberate sequit̄ hāc doctrinā qz eā cōmemorat in. l. p̄sentaneū. C. quō ꝛ qñ iudex ꝛ ēt idem voluit in. d. l. si reus paratus dicens fore ibi casum sing. ꝛ hāc partē sequitur ℙet. de ancha. ibi in suis reportat. ¶ Ultimo dicit do. Abb. se
61 vltra oēs alios scribētes inducere būc tex. ad hoc vz † ꝙ suscipiens libellū in rei uendicatione ꝛ litē cōtestans nō vī se liti offerre vt teneat̄ si non reperit̄ possidere imo dz absolui qñcunqz cōstat euz nō possidere ꝛ illius actoris intentionē esse ineptaz qō est sing. not. ad limitationem legis is qui se obtulit. ff. de rei vendi. vbi tex. dicit is q se obtulit defensioni sine cā cum nō possideret si actor ignorat nō est absoluēdus ꝛ c̄. dz. n. intelligi qñ interrogatus an possideret rñdit sic secus si simpliciter recepit libellum ꝛ litē est cōtestatus vt hic vbi fuit defenditū ad p̄ductionem testiū ꝛ cōcludebat rem restitui ꝛ tñ absoluit̄ reus vbi p̄stat eum non possidere ꝛ sic est h̄ casus exp̄ssus p̄m
62 do. Abb. de quo Bar. fecit festuz. l. si a re. §. i. ff. de excep. rei iudi. ꝛ dicit ex hoc esse not. † ꝙ semper dz sequi absolutio qñcūqz in quacūqz parte iudicij. cōstat de ineptitudine libelli. ꝛ ita resident hic do. Abb. Sed p̄o certo do. Car. refert hic Jo. de fan. opponere de. d. l. si a te. §. i. qz debuit iudex p̄nūciare de iure agētis ꝛ soluit ꝙ ibi fuit discussum de iure agentis sed hic nō. Sed Joā. de imo. aliter soluit ꝙ ibi rei uēdicatio cōpetebat actual̄ agēti. lz non ꝑ reum ideo pronunciat̄ ibi de iure agentj. sed hic nō cōpetebat actualiter rei uēdicatio agēti qz agēs possidebat. ꝛ istud dicit esse sing. dictū ꝛ esse meliorē solutionē q̄z precedētez. p̄o certo non bene loquitur quia imo h̄ cōpetebat actualiter rei uēdicatio agenti vt supe-
63 rius ad oculum demonstraui. † Glo. i. querit quis dicat̄ sequester rñde vt in ea ꝛ inquātū gl. exigit ꝙ res sit deducta in iudiciū vt procedat sequestrū dicit do. Anto. h̄ non necessariū sufficit. n. super eius iure posse disceptari licz adhuc in iudicio deducta non sit. Sed aduerte quia glo. non requirit ꝙ sit deducta in iudiciuz. sed in litigiū ꝙ pōt intelligi de litigio extraiudiciali. vt qz forte altercantes super aliqua recōuenerunt facere sequestrū ꝛ postea in iudicio litigare. Jtem in necessaria sequestratiōe non est opus ꝙ sit in iudiciū deducta. vnde si iudex videbit partes cōcurrere ad contumeliā ne veniant ad arma poterit ante oia sequestrū facere ar. l. eqssimū. ff. de vsufr. ꝛ no. Joā. de lig. in cle. i. de seque. pos. ꝛ fruc. ita hic resident do. Ab. sed ipe nihil allegat ꝙ verbū lis verificetur in actu extraiudiciali. Ego allego. c. sepe. §. fi. de appel. vbi lis verificat̄ in actu extraiudiciali. Sed vnum pōdera qz Hostie. in summa de sequestratione dicit ꝙ est rei
a deducta in iudiciū sequestratio allegat. l. sequester. ff. de verbo. sig. ꝛ sic p̄prie ꝛ recte dī de re deducta in iudiciū lz large possit fieri de re adhuc nō deducta in iudicium. Et inquātuz glo. dicit ꝙ fiat a pluribus hoc procedit in sequestratiōe volūtaria vz que fit partiū volūtate. secus in necessaria q̄ fit auctoritate indicis tz h̄ Host. faciat. c. olim de rescriptis. c. i. de sequestra. pos. ꝛ fruc. cle. i. eo. ti. vel dicas ꝙ quo ad effectū sequestrū fit de re de qua est qō inter plures. sed quo ad apparentiā pōt fieri per vnū Nam iudex solus aliquādo seqstrat vt in. d. c. i. Jn gl. ij. opp. vñ ꝙ iste tex. ꝛ intentio pape repellēs istum agentē fundent in hoc qz iste induxit testes ad probandū ꝙ tpe sequestri facti in uice dominū ipse possidebat ius patronatus super quo agebat ꝛ sic tanq̄z possessor repellit̄ ab agendo. sed in cōtrariū facit qz depositio facta in sequestruz. nisi aliud dictū sit. casus est in. l. interesse. ff. de acq. pos. ꝛ in. l. licet. §. i. ff. depos. glo. in cle. i. de seque. pos. ꝛ fruc. ergo rō super qua fundat se papa nō est vera cum iste actor nō possideret post factum sequestrū glo. ista laborat in solutione huius ꝓrij volens ostēdere ꝙ tex. ꝑcedat siue auctor diceret se possidere post sequestrū siue prius qō declarat glo. qz aut iste actor dicebat se possedisse antequā deponeret apud sequestrū ꝛ cū sequestrū factū fuit ꝛ tunc planū est p̄m glo. id quod hic dicit ꝙ adhuc haberet p̄o possessore nisi ea mente deposuisset apud sequestrū vt ipsum cōstitueret possessorē potius q̄z custodem. ꝛ sic nō competebat sibi actio cōtra milites nec interdictum possessorium cū adhuc possideret aut iste dicebat se possidere postq̄z deposuerat rem apud sequestrū ꝛ tunc si deposuit rem apud sequestrū tanq̄z custodē adhuc dicitur possessor alias non allegat. d. l. licet. §. i. concludens in hoc ꝙ etiam isto casu contra milites non cōpetebat rei vendicatio ista sunt verba glo. vsq̄z ad versi. ibi. sed contra sequestrum que verba posuit p̄o parte h̄ Jnno. in p̄in. gl. sue magne. Ex quo est signū ꝙ vterq̄z traxit ab antiquis glosatoribus ꝛ hoc est verum qz hec sunt verba glo. Joānis q in iure nostro glosauit de quo fit mentio. s̄. in p̄obemio per doc. ꝛ cum hac gl. etiaz tenuerunt Vincen. ꝛ Philip. sed h̄ verba sunt inepte cōcepta ꝛ casus. ll. que sunt allegate p̄o contrarijs exp̄esse p̄dicūt. iste. n. oēs. s. glo. Joānis cuius fuit Jnno. Vinc.

a ¶ Jn iudicium. Adde bal. in. l. i. in. j. ꝛ. ij q. versicu. Tu aūt istaz mām C. de p̄hibi. seque. ꝛ Car. i clemē. i. eo. tit. xv. q. ꝛ seq. ꝛ hmōi seq̄stratio regulariter est p̄hibita. d. l. i. allega. titu. pōt tñ fieri cōtra suspectum de fuga. l. si fideiussor. §. fi. q satisda. cog. Bartho. i. l. si finita. §. si gs. de dam. infec. vb. oīno videas qz i ista materia quecūqz necessaria colliges.

UVA. BHSC. IyR_275_2

a ℂ Instrumẽtum. Adde do. Lardi. in cle. i. xxij. ꝛ. xxvi. q. de ꝓhibi. seq. poss. ꝛ fruc. ꝛ do. Alexan. de imo. late i ꝓsil. vj. in. iiij. parte Cessat tñ illico seq̃stratio data securitate vt habꝫ idem do. Alex. in. d. l. si fideiussor. §. fi. ff. qui satisda. cogã. alleg. in tex. quem vide to.

ꝛ Pbilip. exꝑsse innuũt ꝙ possessio que deponit apud sequestrũ nisi aliud exprimat non trãsit in sequestruꝫ qđ est falsum ꝛ contra illas. ll. qꝛ in dubio transfertur possessio nisi aliud exprimat ꝛ si bene ponderet hec glo. vꝫ contradicere sibiipsi cũ postea dicit ꝙ si dicebat se possidere postꝯ deposuit si fecerat sequestrum custodem dici tur possessor alꝫ non que verba expresse sonant ꝙ in dubio trãseat possessio in sequestrũ ꝛ hec est veritas ꝫ do. Car. ꝛ principium glo. est intelligeñ. vel de simplici deposito in quo verꝫ est ꝙ non transeat possessio in depositarium. nisi hoc exprimat vel glo. est corrupta vel nó vera ad cõtraria aũt respondet do. Car. ꝙ iste tex. non fundat se super possessione vel nó possessione ipsius agentis sed solũ super hoc ꝙ conuenti non possidebant ꝛ de hoc cõstat ex facto agentis ꝛ sic cõtra eos non cõpetebat rei vendicatio vel alia actio que rei restitutionez inferret. ꝛ ꝑm hoc nulla est dꝛia an possideret actor vel nó nec difficultas quã tãgit glo. an possideat est necessaria ad intellectũ huius. c. sufficit enim ad exclusionẽ actoris ꝙ reus non possidet qui cõuenitur actiõe reali. §. de excep. c. aduersario ꝛ sic glo. ista sentit ꝙ in sequestrũ nó trãsit possessio. sed cõtrarium tenuit glo. in cle. i. eo. ti. cõis conclusio doctoꝝ est aut est sequester voluntarius. s. cum partium volũtate ꝛ trãsit possessio in sequestrum aut necessaria vt qꝛ auctoritate iudicis ꝛ non trãsit ita tenet Ly. ꝛ multi in. l. i. C. de ꝓhibi. sequestra. Ja. de are. ꝛ bar. in. d. l. interesse Jo. de ligna. in. d. cle. i. ꝛ ꝓ hac diuersitate inter voluntariam ꝛ necessariã allegat simile qđ dicimus de nouatiõe voluntaria que tollit priuilegia antique actionis vt. l. si fideiussor. ff. qui satisda. cog. ꝛ not. in. c. ab arbitris de offi. deleg. li. vi. vt pinguius succurratur necessitato. item certi sunt modi. perdendi possessiõez isto modo reperit de illis per sequestrum. ꝛ ꝫ iudex possit facere perdi possessionẽ vt. l. qui vniuersas. ff. de acqr. poss. non tñ vꝫ in dubio velle preiudicare partibus. non obstat si dicat quod illud quod facit iudex vꝫ facere ꝓ tñ latius interpretamur factum partium ad preiudiciuꝫ suum partes. n. simpliciter sequestrando potuerunt excipere possessionem vt. d. l. interesse. ideo imputandum est eis si simpliciter deposuerunt ar. l. quicquid astringende ff. de verb. ob. c. contra eum de regu. iur. lib. vi. nisi iudex expresse transtulerit possessionem quia tunc videretur translata quia potest illam transferre vt in. c. i. de sequestra. poss. Barto. in. d. l. interesse. dicit tamen Jo. an. ꝙ licet in casu predicto perdatur possessio non tamen perdunt beneficia competẽtia possidẽti tpe sequestri. puta ꝙ sibi non incumbat onus ꝓbãdi aduersario nó probãte. ꝛ sic ꝫ perdat possessio nó tñ perditur quo ad libellum quo ad onus probandi quo ad numerũ dilationuꝫ quo ad hoc etiam vt pro eo in dubio ferat ſnia. quo ad ista ꝛ similia ꝫ res posita sit in sequestrũ erit melior conditio deponentis sequestrũ ꝛ sic ꝫ perdat possessionẽ tñ in dicto iudicio sustinebit partes possessoris ꝛ habebit cõmodũ possessoꝝ. Jta notauit Ly. in. d. l. i. C. de ꝓhib. sequestra. ꝛ Jo. an. hic ꝛ oẽs. ꝛ dicũt ét ꝙ possessor euitat sequestrationẽ satisdando allegant. l. senatusc̃ sulto. ff. de offi. ꝓsid. ꝛ l. litibus. C. de agri. ꝛ censi. li. x. dicit tñ Jo. an. non ꝓcedere istud in casu cle. i. de sequestra. pos. ꝛ fruc. ꝛ remittit se ad ea que ipse scripsit in speculo i rubrica de sequestratione in fi. qđ procedit cum subest periculũ fuge vel dilapidatiõis. c. ij. ꝛ. iij. §. de sequestra. qꝛ sequestratio facta ẽ de re imobili. vꝫ de iurepatro. iõ qꝛ hoc casu nõ euitat propter satisdationẽ ꝛ hic fuit facta sequestratio ad prohibendũ rixam inter partes ar. l. eqſsimum. ff. de vsur. vel vt facilius fieret executio sententie. Sed do. Abb. dicit se dubitare de dicto Jo. an. hic quo ad casum. d. cle. i. de seque. ꝛ nihil allegat de ista sua dubitatiõe. pro certo istud dubitare habuit cãm a. d. Pe. de ancha. in. d. cle. i. vbi de hoc dubitat ꝛ cogitandũ reliquit de quo dicendũ ibi. Sed vnum dico qđ vobis videbitur nouũ quo ad materiam sequestrationis. ꝙ fuit

64 Bar. in. d. l. litibus de agri. ꝛ cẽsi. lib. xi. in fi. Vbis vſq; ꝙ nunc ꝯ fit sequestratio de re alicuius nisi cõstet de debito

a per publicũ instrumentũ[a] ꝛ dicit esse casuꝫ in. l. per hãc. C de errog. mi. anno. lib. xij. vbi etiã idem repetit per illum tex. ꝛ cum dominus meus Jo. de imo. legeret leges imperatores. ff. de app. in scrip. ꝛ fuit in. ij. ãno quo ego incepi audire. ll. ꝛ tangeret istuꝫ articulũ sequestratiõis post descensum cathedre quidã antiquus scholaris do. Jo. de colli. arguit cõtra eum de hoc dicto Bart. ꝛ non mentior ille obmutuit die sequenti dedit additionẽ ad illam legem ꝛ nó tenuit illud dictum Bar. vt videri pt in sua lectura. ꝛ ad illam. l. per hãc rñdit ꝙ ponit casuꝫ specialem. sed re uera do. Abb. in. c. ij. §. de sequestra. tangit. ꝛ reprehendit illud dictũ Bar. de quo dicet ibi. ꝛ ét Jo. de plateis in illa. l. per hanc reprehẽdit Bar. ſz bal. in. c. olim de rescrip. sequit dictum Bar. ꝛ do. Franci. filius Bal. in tractatu carceratoꝝ compillato a se sequit illud dictum Bar. ꝛ extendit illud ad capturam debitoris suspecti ꝛ fugitiui vt non possit capi vt suspectus nisi de debito cõstet ꝑ publicũ instrumentũ quod dictum est mirabile. ꝛ cum illo dicto Bart. transiuit Ludo. roma. in. l. interesse. ff. de acquiren. possess. alibi dabit locus examinandi ꝛ per ista reducuntur ad concordiam glo. ista ꝛ glo. d. cle. i. de sequestrat. possess. ꝛ fruc. vt iste intelligatur in sequestro necessario illa in voluntaria. Sed attentis terminis huius. c. potius deberet esse contrariũ. quia iste tex. loquitur in sequestro voluntario ille autem in necessario auctoritate iudicis facto reducto tamen illa cõtinet veritatem in se. vel potest dici ꝙ hic glo. partim discordat ab illa in eo ꝙ hic in prin. dicit possessionem remanere apud deponentem in sequestrum nisi aliud dicatur ꝛ tunc vel est intelligẽda in simplici depositario vel est corrupta partim etiam concordat cum illa cum dicit ꝙ si actor dicebat se possidere postquã fuit facta. depositio apud sequestrum verum dicebat inquantũ depo fuisset eo animo vt faceret eum custodem alias nó ꝛ ista est veritas ꝑm dominũ Car. ꝛ quantuꝫ ad hoc. c. dicendum est ꝙ sequestratio fuit voluntaria quia non apparet ꝙ ad mandatuꝫ iudic. facta fuerit ꝛ sic translata fuit possessio in sequestrum ꝛ cã propter quaꝫ repellitur iste ab agendo est qꝛ ex processu apparuit reos ꝓuentos nó

65 possidere ꝑm do. Car. hic. pro certo iste passus. † Utruꝫ sequester possideat an ne non indiget inuestigatione. ex quo cõmuniter in vtraq; censura doctores sunt pcordes distinguendo an ista sequestratio sit volũtaria. an necessaria. De quo per Joan. mona. in regula locupletari libro sexto. ꝛ ibi per Jo. an. ꝛ Archi. xi. q. i. cap. quia res vbi tacito auctore apposuit dicta Joan. mo. ꝛ per Ly. Bal. ꝛ Saly. in. d. l. i. ꝛ per eundem in. l. iij. ff. depositi ꝛ per scribẽtes in. d. cle. i. de sequestra. ꝛ ibi ét posuit bal. Nihilominus vnũ põderat paruitas mea ꝙ mihi videtur † ꝙ etiam si sit sequestatio necessaria transfert possessio ꝛ moueor hoc mó. vbicũq; iura dicũt trãsferri custodiam ꝛ non possessionem illud exprimũt ita decidit tex. in. c. qm̃ frequenter. §. in alijs vt lite nó cõte. sed in. c. ij. ꝫ sequestra. dꝫ possessionẽ ei postmodum resignauit. Ecce qualr i seq̃struꝫ fuit trãslata possessio. Nec obstat rñsio bar. data ad illũ text. in. d. l. interesse ꝙ iudex ibi exꝑsse dicit ꝙ in sequestrũ trãsiret possessio. qꝛ illa est sing. diuinatio ad illuꝫ tex. qꝛ imo est de natura sequestri vt trãseat possessio. ꝛ adduco rõnem icõuincibilẽ. Percipe fructus spectat ad possessorẽ. l. titia. ff. de solu. ſz seq̃ster recipit fructus ꝛ illos restituit vincẽti vt dicit tex. in. d. cle. i. ergo sequit ꝙ in eum trãsfert possessio nó obstat motiua Jaco. de rauabut. Ly. ꝛ alioꝝ. ꝙ iudex nó intẽdit pindicare parti. qꝛ vt supra dictũ fuit post Ly. ꝛ Joan. an. ꝙ nó nocet quo ad onus ꝓbandi nec quo ad ferẽdaꝫ ſniaꝫ in dubio pro eo. nec q̃ ad numeꝝ dilationuꝫ. ꝛ silia ꝛ ꝑ ꝓns est parui pindicij de quo nó est curãduꝫ ar. l. scio. ff. de in iteg. rest. mi. ꝛ. l. si

mi.ꝛ.l.si oleum.ff.de de dolo. Nec obstant similia quia sunt longe aliena a casu nostro. ¶ Pondera tñ vnū qđ tibi videbiť nouū vꝫ†vtrum in.sequestrū trāsiuerit possessio dicas pendere ex futuro euētu ꝛ sic stare in pēdēti vt si restituať res vincēti dicatis ꝙ nūq̄ possedit seq̄ster ſz custodiuit ar.eius qđ scribiť in.l.tale pactuz.§.qui ꝓuocauit.ff.de pac.ꝛ in.c.veniētes de iureiur.ꝛ ista mēti cōmenda. Dicit ēt ista glo.ꝙ iste nobilis poterat agere ꝑ sequestrū actione depositi Hosti. Jo.an.ꝛ oēs cōcludūt ꝙ ante cōpletā ꝑditionē sequestri q̄ est vt res assignetur vincēti ꝛ aduersarius non vult suscipere iudiciū poterit agere cū sequestro ꝑscriptis v̄bis vel ꝑ milites ō dolo.l. si oleum.ff.de dolo. Sz cōpleta cōditione ageť cum seq̄stro actiōe depositi seq̄straria.l.ei apō quē.§.i.ff. depositi. ⁊ ergo nulla actio cōpetebat ꝑ sequestrū qz nunduz ille
68 nobilis vicerat. †Sed vtrū iste sequester possit presentare ad victā ecclesiā Jnno.dicit ꝙ sic qz dz percipere fructus interiz ēt si nō fuerit possessor.qđ est bene notañ.ſz do.an.ꝙ penes eum est ptās iurꝫ exercēdi penes quez est ptās fructꝰ colligēdi lz nō sit possessor qđ dictū ampliat materiā.c.cōsultationibus de iure patro.ꝛ.c.querelam. de elec.ꝛ.c.cum ecclesia.ꝛ.c.cū olim de cā poss.ꝛ ꝓprie. Hosti.dicit ꝙ nō percipit fructus tanq̄ pars ꝓpter qđ vī ꝙ nō possit presentare ꝛ sic limitať illud qđ dī ꝙ possessor facit fructus suos ꝛ illos colligit ꝛ pñtauit quia illud est vex qñ illos collegit noie proprio ꝛ ex hoc patz rō quare creditor bñs in pignus eccl'iam cum vniuersitate nō pñtat qz fructus colligit noie alieno de re iudi.c. cum bertoldus primū tz Jo.de lig.per.d.c. cōsultationibus.ꝛ credit do.an.esse vex dictum Hosti.do. Abb.putat ꝙ lite pendente nō possit sequestrari nec is qui ꝓmo possidebat nec qui nunc valide possidet pñtare qm̄ ad ꝫ fit sequestruz ne fructus dissipeńt vt possint restitui obtinēti in cā victoriam.vt in.c.i.de sequestra.fruc.sz si sequester ꝓsentaret dispensareńt fructus iurꝫ patronatus.nec possent restitui vincenti qđ est ꝑ finez seq̄stri nec iste qui primo possidebat.ꝛ nunc possidet qñ sequestrū fuit necessariuz pōt pñtare.qz nō pōt colligere fructus ad hoc.n. fuit factū sequestrū.ne possit ab aliquo ius exerceri ꝛ sic habes casum in quo aliquis est possessor ꝛ tñ nō potest pñtare.quinimo ēt si sequestrū factum nō sit. tñ pēdente lite nō pōt possessor valide pñtare quo ad hoc vt admittatur eius presentatio qz si succūberet in cā nō posset restituere fructus perceptos post litem cōtestatā ꝑ.l.certū .C.de rei vendi.iste est proprie casus.c.ex litteris de iure patro.putat tñ ꝙ si lis non sit finita.j.quattuor menses si patroni sunt seculares vel.j.sex mēses si sunt clerici.ꝙ nō dz preiudicari iuri epi quo minus possit postea ꝓuidere vt in.c.qñ de iure patro. Nam ꝛ isti possident nomine proprio valide nō pñtat ex quo habet conscia rei aliene.qz est male fidei possessor ꝛ sic non pōt vti fructibus quominus teneať restituere.vt not. Jnn.in.c.ij.ō in iteg. resti.c.in lr̄is de resti.spo. ¶ Tu pondera qz si tenemus ꝙ sequester possidet nulla erit dubitatio ꝙ possit pñtare qz cum presentare sit fructus.ꝛ fructꝰ sequestrent penes possessorē.vt.l.titia.ff.de solu.ergo poterit pñtare si tenemus ꝙ sit custos adhuc vī mihi ꝙ possit pñtare ex eo.qz ista pñtatio tendit ad cōmodum ecclesie vt in .c. ne pro defectu de elec.quo casu attēdeť iste fauor.ꝛ presentabit sequester ar.eius ꝙ voluit glo.in.c.statutum de preben.
69 lib.vi.ꝛ doc.in.c.nos quidem de testa.vbi dicūt† ꝙ tps exequēdi testm̄ ad pias cās currit executori ignoranti. qui agit de fauore pie cause.ꝛ non de preiudicio executoris. Jta dicamus in proposito nostro ex quo agit de fauore ecclesie poterit presentare. Nec ob.d.c. cum bertoldus.qz ibi erat debitor qui poterat presentare.ꝛ sic erat persona habilis ad presentandū.sed in casu isto nullus est qui possit presentare.nec istud presentare est dissipare fructus qz presentatus a sequestro censebitur ꝓsentatus ab eo qui postea obtinebit.nec.d.c.quoniam dicit

contrarium quia dicit ꝙ propter litem que est inter patronos causa differtur vltra quattuor menses quod pōt episcopus prouidere. ¶ Ultimo glo.ista dicit ꝙ iste nobilis debuisset agere contra milites negatoria vel cōfessoria
70 †ꝛ scias ꝙ iste due actiones dantur pro iuribus vendicandis ꝛ dicunť reales actiones.vnde sicut rei vēdicatio dicitur realis ꝛ datur ꝓ re corporali. Jta ꝛ iste dicuntur reales ꝛ cōpetunt pro iuribus incorporalibus Instit.de act.§.sequitur.ꝛ appellantur negatoria ꝛ confessoria inspecto sensu ꝛ effectu.quia is qui agit confessoria dicit in effectu seruitutem sibi competere.qz agens confessoria asserit.agens vero negatoria negat ꝛ si opponatur ꝙ competunt dominis prediorum vt.l. ij.§. is actio.ff.si serui.vendi.sed patronus ecclesie non est dominus ergo sibi non competunt.Soluit Goffre.ꝛ Hostiē. ꝙ illud procedit in directis actionibus vtiles vero competunt non dominis vt cōductori vectigalis vt domino illius iurꝫ vel ꝑm dominū Anto.illa iura loquuntur in seruitutibus realibus que debenť a re rei qđ casu opz ꝙ agens sit dñs fundi dominātis in personalibus aūt sufficit quē eē dñm vt patet in vsufructuario.ff.si vsufruc.pet. per totū.Sed do.Lar.dicit ꝙ largo vocabulo posset dici ꝙ qz patronus teneť ecclesiā defendere.xvi.q.i.c.cōstituū.ꝛ.q.vij.c.filijs.ꝛ not. Jnno.i rubrica de iure patro. ꝛ glo.in.c.nobis eo.ti.iō vī ei cōpetere quasi quedaz negatiua cōtra oēs qui vellēt aliqd iurꝫ in ecclesia occupare.ꝛ fundať hec quasi negatiua rōne iuriū disponētium ꝙ agere ꝛ defendere ecclesiā teneať vel ꝑm quod notat Jnno.in.c.abbate de v̄bo.sig.melius dici pōt ꝙ sicut qlibet qui ptendit se habere ius in ecclesia aľs agit qz ad eū pīnet de iure.c.cū ecclesia de causa pos.vel de ꝓ suetudine vt in.d.c.abbate vel ex ꝓuilegio. lxij.di.c. adrianꝰ ꝛ.c.sequēti vel ex ꝓstitutione qz sic fuit ꝓstitutū ab initio c.cū dilectus de ꝓsue.ꝛ hoc ꝑm eū pōt dici quasi ꝓfessoria ꝛ negatoria ita ex hoc dicto possumꝰ inferre ar.†ꝙ
71 a patronus agit pro ecclesiaª vigore iurꝫ patronatus ex q̄ de iure teneť ecclesiā defendere hec oia ꝓcedunt qñ aget in fauorē ecclie.Sed in casu isto nō apparet ꝙ hoc tēderet iste. Ab.miles qz sumus dubij ad qd tēdebat iō male pōt dari firmus modus agendi.ex tex.enim potius innuiť ꝙ iste petebat ecclesiā in ius patronatꝰ restitui ꝛ sic nō in fauorē ecclesie sed suū agebat. Nā si agebat iste nobilis vt declarať patronus tunc ꝓuenienter agere poterat rei vendicatione.si nō possidebat adiecta ꝓdictiōe de iure canonico ex quo habet de gr̄a vt patronus sit.c.ij. de iure patro.de hoc not.glo.in.l.in rem.§.i.ff. de rei vēdi. Si aūt possidebat sicut in reivendicatiōe qui possidebat nō pōt petere se declarari dñm. Jta videť consequi posse tn̄ aliud est i mobilibꝰ. Unde negatoria ꝛ possessoria cōpetunt possessori vt est dictū,sed neutra baruz directa hic cōpetit de vtili ꝛ improprie accepta posset sustineri
72 ꝙ sic per ea que dicta sunt. ¶ Opp. †ꝙ de iure canonico nō est exprimēda actio.c.dilecti.§.eo.hic aūt de actiōe proposita fuit mētio glo.sol.primo ꝙ in spūalibus causis nō est ꝓponēda actio sic logť.c.dilecti sed in alijs sic ꝛ ita intelligiť b. Sed ista solutio ꝓmo nō hz aliqđ fundamentū nec tex.dicti.c.dilecti est sic intelligendus cū ex tex.ibi nō possit intelligi aliqđ verbū.quare plus in spiritualibus q̄ in alijs loquatur. Item repugnat illi tex.si voluerint isti dicere ꝙ hic non ageretur in spūalibus qz hic agebať super iurꝫ patronatus cuius iudiciū est annexum spūalibus q̄tū ad psonā ꝓcedētis ꝛ ad modū ꝓcedendi.§.eo.c.q̄to possibile est tñ ꝙ illi q posuerunt hāc opi.non habuerunt principaliter respectū ad istum tex. ¶ Alia soło colligiť ex opi.Joan.quā recitat glo. que distinxit iter actionē que regrit magnā subtilitatē ꝛ illā ꝑm canones ꝓponere nō teneť quis ꝛ regrentē leuē q̄lis est rei vēdicatio actio legati actio depositi.ꝛ illa est ꝓponēda.hec distinctio est q̄dā bona egras.ꝛ videť pformari.d.c.dilecti cū dicit.ne ita subtiliter. Nā deuiat ab opi.

a ¶ Pro ecclesia. Jmmo dicas ꝙ pōt vti iure suo ēt possessore nō citato nec alr̄ puato vt tenet Jnnocen.in.c. de multa de pb̄e. ꝛ bal.i marg. versi.patronꝰ. vsi.ij. ꝛ si non dicať dñs vere sed abusiue vt habet.d. Abb. in.c. qz de iurꝫ patro.

UVA. BHSC. IyR_275_2

cõi. que eſt vt nec vna nec alia ſit ꝓponenda. ad iſtũ tex. pót facile rñderi ꝙ factũ narret lz quis nó teneaſ actóez ꝓponere tñ ſi ꝓponit ineptã ſuccũbit vt ħ vide q̃ dixi plene in. d. c. dilecti. Et ex glo. ⁊ tex. ⁊ dict̃ doctoꝝ ꝓcludit ꝙ actio ⁊ intẽtio ħ fuerũt inepte intẽtio aũt erat inepta qz ꝓcludebat ad reſtitutionẽ cũ aduerſarij nõ poſſideret actio erat inepta qz rei vẽdicatio daſ ꝓ re corꝓali vt ħ per doc. Sz dicit Jnuo. pulchre ⁊ ſing. vbũ qõ q̃ttidie allegaſ intẽtio agẽt̃ ẽ apta ſz actio ẽ inepta vtꝝ ꝏbeat ſuccũbere agẽs. ponit exẽplũ. † peto fundũ quẽ dico ad me ſpectare iure dñij ⁊ ꝓpono actionẽ ex locato vtꝝ ꝓbato dñio debeã obtinere. Jnno. ħ tenet ꝙ ſic nihil tñ alſat ſz Hoſti. reꝓbat illud ꝓ hãc doctrinã q̃ paꝝ facit qz logſ qñ erat inepta intẽtio vel itẽtio ⁊ actio ſimul. Vñ ſpec. ⁊ Jo. an. in addi. de ac. ⁊ petit. §. ſeqꝫ vſi. ħ q̃q ⁊ Jo. cal. ſeqꝫ innoc. qz expſſio actiõis ſit ſup vacuo ex quo cõſtat ius cõpetere agẽti. iõ illa iutilis adiectio nõ vitiaſ regula iutile li. vi. ſeqꝫ Bar. i. l. i. ff. ꝺ edẽdo ⁊ moueſ. qz ſi nõ expſſiſſet nomẽ actiõis ꝓceſſiſſet iudiciũ vt in. c. dilecti. §. eo. ergo idẽ ſi expſſit ⁊ inepte ar. l. i. in ꝓin. C. de rei vx. act. Nec ob. l. i. ff. ſi meſſ. fal. mo. dixe. qz ibi fuit actio inepta ⁊ cã. dic̃ tñ Jo. cal. ħ ꝙ ſi ab initio opponereſ de ineptitudine. ⁊ actor illã nõ corrigeret repelleret qz ex ħ apparet ꝙ intẽtio ẽ inepta. idẽ ſz Ly. in. l. i. C. vt q̃ deſũt aduoca. Sz Jo. de lig. reducit ad ꝓcordiã † vtꝝ cã cõꝓrebẽdaſ ex ſola narratiõe vt qz dico ꝙ ſum dñs ⁊ peto eũ cõpelli ad relaxãdũ ⁊ hoc actiõe ex locato ⁊ tũc pót ferri ſnia. qz nõ repiſ apta ꝓclo ⁊ repetiſ ẽt in ꝓclone vt qz dico q̃re peto eũ ꝓpelli ad relaxãdũ qñ ſuz dñs. ⁊ ħ actiõe ex locato ⁊ tũc pót ꝓnũciare qz ꝓclo ẽ apta do. An. dubitat. ⁊ vł inclinare ad opi. Hoſti. alſat dictũ Ly. in. l. ij. C. loca. tũ qz ſupflua fuiſſet iuẽtio actiõis ſi ſola cã ſufficeret. l. ij §. deinde ex bis. ff. de orig. iur. vñ ſi exprimit actor cãm aptã ⁊ actionẽ ineptã vł reſtringẽ cãz ad actóez ineptã ⁊ excludit tacitã que elliciebaſ ex cã expſſa ar. l. ſi. C. ꝺ dot. ꝓmiſ. l. ſi cũ dotẽ. ff. ſolu. ma. do. Abb. ħ dic̃ ꝙ iſta opi. ꝓcedit de rigore ꝓ. d. l. i. §. fi. ff. ſi meſſ. fal. mo. dixe. nõ cauillãdo tex. qcquid dicat Bar. in. d. l. i. ff. de edẽ. vbi dõ ꝙ ex locato. ⁊ ꝓducto fuit actũ nõ tz ẽt intẽtio. ⁊ ſic nihil dõ de expſſione cãe imo potius inuit oppoſitũ et apte vł inuere ꝙ intẽtio efficiſ inepta ꝓp ineptitudinem actiõis ⁊ hoc ſentit vna glo. ibi q̃ dicit ꝙ vitiaſ intentio ꝓp actionẽ ineptã. ⁊ cũ hoc tráſit ibi Bar. lz. in. d. l. i. alſ dicat. ſed de eqtate ꝓcedit alia opio. qz ex quodã errore vł expreſſa illa inutilis actio ⁊ potiꝰ dz inſpici ꝙ in vita te agiſ q̃s qõ ꝓ errorẽ expmiſ faciat. l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. ꝓſid. vbi vitas erroribus geſtoꝝ nõ vitiaſ iõ ꝓ ſes ſeqꝫ id qõ ꝓuenit. viij. di. c. veritate. l. ſi per errorẽ. ff. ꝺ iuſ. om. iu. ergo ex cãe expſſiõe ⁊ ꝓbatiõibꝰ ſequutis manifeſte ꝓſtat de iuſ actoris ⁊ de bona eius intẽtiõe nõ dz error iuris executionẽ ipedire ex quo nõ inducit equocationẽ maxie ꝓbatiõe ſequuta. nõ. n. vł reſtringere cãz ad expſſaz actionẽ cũ ꝓ̃ius appeat ex ꝓbatiõibꝰ ſequutis q̃ cũ ꝓportionanſ cãe ⁊ nõ iutili actiõe qz ex qualitate ꝓbationis iudicamꝰ de intẽtione agẽtis vt not. Jnno. i. c. ceterũ §. eo. ⁊ in. c. ij. de ordi. cog. fateor ꝙ cã nõ agiſ ſed ex actiõe que tacite oriſ ex cã narrata. faciat qõ not. Ly. in. l. ij. C. loca. ⁊ in. l. fi. C de pac. cõuen. † cuz libellus eſt late interpretãdus vt valeat potius q̃s peat. vt. l. ſi qs intentione. ff. de iudi. ⁊ iõ pulchre dixit Spec. in ti. de act. ⁊ peti. §. hoc quoq; notandũ in ꝓin. ⁊ in ti. de offi. iudi. §. deſeruit ver. in ſnia quoq; vbi dicit † ꝙ ſi petitio pót adaptari ad intẽtionẽ lz ipropꝛie ſemp dz ſequi ſnia ar. d. l. ſi quis intẽtiõe. ⁊. c. ꝓſtitutis de relig. domi. ⁊ ad. d. l. i. ff. ſi meſſ. fal. mo. dixe. rñdet do. Abb. ibi etiã intẽtio fuit inepta ⁊ ita reſidet hic do. Abb. dicens ꝙ multa hic dixit do. An. que faciunt potius ad titulũ de libelli oblatione que ibi dicenſ. ¶ Sed do. Car. q multũ ſe comendat dicẽs ſe habuiſſe iſtã decretalẽ in punctis ſui examis ⁊ tñ nil dicit qõ ſit memoria dignũ. ⁊ refert iſtõ dictum Jnno. ⁊ Jo. an. ⁊ Joañ. cal. ⁊ Spec. ⁊ ita tráſit. Sz do. Pe. de ancha. hic tranſit cũ ꝓcordia Joan. de lig. Joã. de imol. hic tráſit cũ dicto Jnno. re vera Bar. in. d. l. i. ff. de eden. allegat glo. d. l. i. ff. ſi meſſ. falſ. mo. dixe. ⁊ dic̃ ꝙ fuit inepta actio ⁊ cã ⁊ idẽ etiã dicit ibi Bal. qui ſequit opi. Jnnocẽ. hic ⁊ idẽ voluit Bal. in. l. per diuerſas. C. mãda. in. xi. q. ⁊ in. l. edita. C. de eden. ⁊ in. l. ij. C. de fo mul. Sed in. l. certi ꝓditio. §. qñ. ff. ſi cer. peta. in vlt. col. refert alios dicere ꝓ̃ius qz peccat in forma ⁊ aptitudie libelli nec itelligiſ tacite ꝓponi vna actio ex quo alia ex primiſ qz expreſſuz facit ſilere tacitũ. l. fi.. C. de pac. quẽ. ⁊ allegat. d. l. i. §. fi. ff. ſi meſſ. falſ. mo. dixe. itẽ actio ieptа repugnat ꝓcluſioni † ⁊ vbi eſt repugnãtia ⁊ ꝓ̃ietas ibi vtile vitiaſ ꝓpter inutile. l. vbi repugnãtia. ff. de reg. iur. l. ſcripture. C. de fi. inſtru. ſed idẽ Bal. in cõmẽto. l. edicta actio. C. de eden. videſ ſentire ꝙ dictuz Jnno. ꝓcedat de equitate canonica. ſed de rigore iuris ciuilis nõ ꝓcedat ſed idẽ Bal. in. l. gallus. §. i. ff. de libe. ⁊ poſtbu. dicit † ꝙ lz ego ꝓponã ineptã actionẽ q̃ſtum ad factum narratũ in libello. ſi tñ ꝓpono factũ rite ſufficit ⁊ dicit eẽ ſingu. dictũ Jnno. quod alibi nõ reperiſ. niſi ħ. Sed idem Bal. in. l. ſine ſcriptura. C. ad trebel. dicit † ꝙ ſi ex forma ſtatuti nõ eſt neceſſarius libellus ſed qualis petitio. tũc ꝓcediſ ſup eo ita vt dictũ eſt ⁊ nõ reddiſ vitioſus talis libellus. Sed ſi ſumus in iure cõmuni vbi eſt neceſſarius libellus ſolẽnis. tũc dicit ꝙ eſt diſcrepantia inter gloſas iuris ciuilis ⁊ Jnno. hic. Mã glo. in. l. i. ff. de eden. tenet ꝙ talis libellus eſt reiciẽdus. Sed Jnno. tenet hic ꝓ̃ius qz titulus actionis eſt reiciẽdus nõ titulus petitiõis. ꝓ̃ius quia ſolẽnitas formularũ ſublata eſt de iure ciuili ⁊ fortius de iure canonico. Itẽ qz intentio eſt apta agere licz actio nõ ſit apta ad agendũ ſm Jnno. hic. Sed bal. ibi dicit eſſe ꝓſiderandũ ꝙ olim actiones decernebanſ a põtificibus. tñ hodie loco illaꝝ alie ſucceſſerũt quas hodie nõ eſt neceſſe intẽtari. ſed eſt neceſſe ipſas cor̃ iudice intẽtare ar. l. fi. C. qui admit. Mã hodie ſufficit agnitio bonoꝝ poſſeſſionis tñ apte agnoſci debet ita dicit eẽ in poſito qz apte libellãdũ eſt. ¶ Item qz eſt de ſubſtãtialibus libelli ⁊ ſuper ea dz lis ꝓteſtari. Item qz ratio Jnocen. nõ eſt vera. Mã licet habeat aptã intẽtionẽ materialem nõ tñ habet aptã intentionem formalẽ. ⁊ ideo aſus eſt dicere ꝙ opinio Jnno. nõ ponit veritatẽ. ſed per verbũ forte dicit ꝓcedere de equitate canonica dicit tamen nõ obſtare titulum de formulis qz nõ intelligiſ de formula que eſt ipſa actio. ſed de ſuperuacua ſolẽnitate ita reſidet ibi Bal. ¶ Tu diligenter põdera qz lz Bal. hanc doctrinã Jnno. in pleriſqz locis ſuperius cõmemoratis ſequutus fuerit ⁊ per cõſequens hec videat ſua eẽ finalis opinio † qz ſermo pluries repetitus videtur placuiſſe cum maiori deliberatione. c. ⁊ ſi xps de iureiurã. Mi bilominus mihi videtur ꝙ ſua finalis opinio fuerit quã poſuit in. d. l. ⁊ ſine ſcriptura ex eo qz cũ maiori inueſtigatione illam ibi examinauit ⁊ per conſequẽs illa fuit ſua finalis opinio. ⁊ ad hoc adduco tex. meliorẽ de iure. l. diui fratres. ff. de iure patro. Sed Angel. in. l. i. ff. de offi. aſſeſſo. refert iſtud dictũ Jnno. hic poſtea opponit de. l. ij. C. de formul. ⁊ ita reſidet ⁊ per conſequẽs videtur dãnare iſtud dictuz Jnno. Sed in. d. l. i. ff. de eden. idẽ Angel. aperto ore dicit ſibi non placere dictuz Jnno. Et in quantũ Bar. pro illo dicto Jnno. allegat. l. i. in ꝓin. C. de rei vx. act. quẽ tex. etiã ad hoc allegauit in extrauag. ad reꝓrimen. in ver. ſine figura. Ang. dicit facere pro et non contra ⁊ inducit hoc modo ꝓpter ineptitudinez tota ſtipulatio vitiatur. ⁊ per conſequens remanet ſola ſtipulatio ficta ex. l. diſpoſitione. Sed in caſu Jnno. totus libellus vitiatur ⁊ nullus alius datus repetitur imputet ergo ſibi qui ſe ita aſtrinxit libellator. l. habebat. ff. de inſtitu. ⁊ ita reſidet. Et idem Angel. in. l. ſi patronus. ff. de iureiuran. allegat contra iſtud dictum Jnnocẽ. l. ij. C. de formul. ⁊ glo. in. d. l. i. §. i. ff. ſi

73 74 75 76 77 79 80

a ¶ Intẽtiõez. Adde Jnno. in. c. cũ eccleſia de cauſ. poſſeſſ. et ꝓpte. n. i. col. ⁊ bal. i marg. vſi. petitio vſi. vii. ⁊ vide nouiſſimos ſcribentes hic qui hoc idem pauciſ ꝓſtringũt.

i.§.i.ff.si mess.fals.mo. dixe. ¶Postea refert Inno. dicere contrariū ꝛ idem Ang.in.d.l.ij.C.de spōrul. dānat istō dictum Inno.ꝛ idē facit in.d.l.i.C.vt que desunt aduo. ꝛ idem facit in.l.iij.C.de dotis promis. ꝛ plus dixit bal. ꝛ est stupēdum dictū in.l.ij.§.q si actor.C.de iur.calūni.
81 † q si producit libellus ineptus ꝛ contestat lis ꝛ iurat de calūnia.ꝛ reus nō respondet positiōibus iuxta dispositionē.c.ij.de cōfes.in.vi.q reus nō babebit pro cōfesso stante ineptitudine libelli ꝛ mouet qꝛ ex vera confessiōe nō dānaret ex libello inepto.ergo multo minus dānabitur ex ficta ꝓfessione stante ineptitudine libelli.Sed contra assumptū eius facit.c.pisanis de resti.spo.ꝛ.c.i. ꝛ.ij. de ꝓfes.in.vi.vide dicta in.c.at si clerici.§.eo.quibus addes istud pro opi.quā tenui ibi cōtra Inno.Sed Angl.
82 in cōsilio.xxxv.incipi.pro decisione quesitoꝝ vbi dic † q in libellis verba narratoria nō inspiciunt sed sola cōclusio.ꝛ si conclusio apta est sufficit lz actio singlr designata ꝓponat inepte.qꝛ ex parte ꝓclusiōis apta resultat actio ex iur] dispositione quā iudex nec pars mutare aut altere.pōt.l.ornamētoꝝ.ff.de aur.ꝛ ar.leg.l.i.C.de cōfes.cōiuncta glo.C.de iur.cal.l.ij.§.q obseruari i glo.magna ꝛ hoc dicit tenuisse Inno.ꝛ refert tñ se audiuisse istud dictum Inno.reprobari a multis doctoribus per glo.l.i. .C.vt que desunt aduo.ꝛ per tex.l.ij.C.de formul.vbi dicit tex.actionē rei ꝓposito negotio cōpetentē esse debere. Sed ipse respondet q semp est apta actio cū factū apte ꝓponitur ꝛ apte concludit.licet per mediū actionis ine
83 pte quoniā sufficit aptitudo ꝓclusiōis † ꝛ allegat Bar cum ciceronē dicentē q conclusio nil aliud est nisi exitus ꝛ declaratio actionis totius ꝛ sic Angl.remanet in hac conclusione q qñ in libello recte cōcludit licet p mediuꝝ actionis inepte libellus valet. ꝛ tenet. Sed miruꝝ est q nō allegauerit Joan.de lig.cuius hec cōclusio fuit tem
84 perando istud equū dictū Inno.ꝛ subdit ibi Ang. † q si ex forma statuti testm nullum debꝫ peti cassari q si ꝓpetijt testm declarari nullum q est satisfactū statuto.ꝛ allegat do.ꝛ germanū suum docto.supremuꝝ Bal.ꝛ sic Ang.in tot locis superius relatis aperto ore damnauit istud dictū Inno.sed postea in contingentia facti maturius considerans consuluit ꝑm illā doctrinā Inno.erit ꝙ super isto passu cautius procedēduꝝ iuxta illud ouidianum.moderātius vtere lozio.pro illo dicto suo vide bal. in.l.bñ qui ad ciuilia.C.de appel. ¶ Sed Saly. in cōmēto.l.edita.C.de eden.refert istud dictū Inno.ꝛ bar. ꝛ dicit q nihil allegat.Sed reuera Bar. allegauit.d.l. vnicā.C.de rei vx.act.Refert tamen Saly. motiua Joan.in addi.Spec.in ti.de actione ꝛ petitione.§.sequitur versi.hoc quoqꝫ.qꝛ ex quo cetera sunt apte ꝓpositā.nō debent illam vitiari per banc inutilē adiectionem per regulaꝫ vtile per inutile li.vi.tum qꝛ actionis expressio nō est de forma vel substantia libelli ideo nō vitiat faciat.c. i.de baptis.vbi si forma verboꝝ ponatur in baptismo ꝛ apponant aliqua alia verba q nihilominus baptismū verum est.si ergo hoc est in baptismo. multo fortius erit idem in libello.Saly.dicit hoc se confirmare ibi per.l. que extrinsecus.ff.de verb.obli.ꝛ.l.inter stipulantem.§. si stipulāte eo.ti.ꝛ ad.d.l.i.ff.si mess.fals.mo.dixit respōdet q ibi non soluꝫ actio erat inepta.sed etiā causa quia tanqꝫ locasset operas suas agebat ex locato tñ ibi nō est locatio.ꝛ ista dicit Saly. ibi fore bene notan. ¶ Sed Pe.de ancha.dicit hic se credere q si cōclusio fuisset generalis.vtputa qꝛ dico me dominū rei.ꝛ tibi ipsam locaui.ideo peto eam mihi restitui probato enim solo dominio etiā si non probem locationem debet fieri mibi restitutio.qꝛ cumulatio pluriū causaꝝ quarū quelibet sufficit ad victoriā operat vt alterius probatio sufficit.c.ij. ō rescriptꝰ By.in.c.nullus pluribꝰ de reg.iu.li.vi. ꝛ finaliꝫ ꝓcludit hoc mō.aut ex ꝓclusiōe nulla exprimit actio.aut exprimit sed inepta primo casu aut ꝓbatur rem debitam actori ex alia causa qꝫ agatur ꝛ tunc si per confessionem partis fieret restitutio per dictū Spec.in.d.§. primo vsi. hoc quoqꝫ.Si aut per probationem nō fiet restitutio vt in.c.abbate sane de re iudi.li.vi.hoc verum cū est actum ex certa causa.sed si ex pluribus causis tunc sufficit ꝓbare alterā que sufficiat ad condēnationeꝫ. ¶ Secūdo casu exprimitur actio.red inepta tunc aut solum in narratione ꝛ conclusione.ꝛ tunc non valet libellus vt hic voluit Joan.de ligna.ita residet hic do. ¶Pet. Relati sunt scribētes super hoc passu dubitabili.sed quis iustius dixerit difficile erit cognitu.Sed q Inno. verū dixerit ad
85 duci potest istud vz † si peto a te librum.qꝛ deposui.ꝛ fateris me nō deposuisse sed cōmendasse debes coudēnari ꝓpter bonā fidem que adesse debet ꝛ nō debes absolui ab obseruatione iudicij.l.iij.ff.de priuile.credi. facit etiā postqꝫ res mea apud te reperitur equuꝫ est mibi restitui per illud quod elegāter voluit Hostien.in.c.bone de appel.ꝛ in.c.cū dilecti de arbi.ꝛ per tex.in.l. si me. ꝛ ticiū. .ff.si cer.peta.succurri enim debet cuilibet vt cōsequatur quod suū est.l.i.ff.q cum eo.cū ergo constet in casu in q̄ loquitur Inno.q res mea peruenerit ad te. equū est mi bi restitui facit.l.plane ꝛ.l.fi.ꝛ quod ibi voluit Bar. et Ang.ff.de peti.here.ꝛ quod voluit Jo.de imo.in.c.pue
86 nit de emp.ꝛ vendi. † ¶ Preterea faciat errorꝫ cāe nō impedit translationē dominij ergo multo minus inepta ꝓpositio actionis. instit.quibus alienare nō licet.§.sepe faciat etiam illud quod nō valet vt agitur valet vt valere potest.l.si vnus.§.fi.ff.de pac.c.pe. de despon. impub. ita in proposito valebit vt valere potest. ¶Preterea faci-
87 at tex.in.l.si insulam.ff.de prescrip.vb. † vbi vba inepta non vitiant aptam intētionē ita in ꝓposito inepte actionis propositio nō vitiabit aptam intentionē.Faciat etiā actionis expressio nō exigitur de necessitate canonica.c. dilecti.§.eo.si ergo nō exprimatur nō vitiat ergo multo minus vitiare debet si exprimatur inutiliter faciat.l.qui testamēto.§.i.ff.de testa.nō enim mutat substātiā rei nō necessaria verboꝝ multiplicatio.l.pediculis.§.labeo.ff. de aur.ꝛ ar.leg.faciat etiam tex.l.pedius marillus.ff.ō pac.dotal.faciat quod voluit Spec. in ti. de sen. ꝓla.§. qualiter versi.quid si lex ꝛ quod habetur in.c.abbate sane de re iudi.li.vi.ꝛ in.l.hereditas matertere.C.de peti. heredi.faciat etiā ad predicta quod pulchre voluit Jn-
88 nocen.in.c.super litteris de rescriptis. † vbi voluit q in rescrip.attendat potius conclusio qꝫ petitio.vnde lz multa verba narrata sint in supplicatione. Nihilominus attenditur sola conclusio.qꝛ sola conclusio dicit rescriptuꝫ ita dicit Inno.fore in libello.lz multa verba spergātur i libello.nihilominus sola attenditur conclusio ꝛ sola cōclusio dicitur esse libellus.rettulit hoc dictū Bal.in.l. ꝓscriptione.C.si contra ius vel vtil. pub. ¶ Ego allego tex.in.c.ex parte el.ij.de rescrip.ꝛ in.c.ex parte.b. de fo. compe.ꝛ in.c.series de testi.ꝛ in.c.lz cāz de proba.ꝛ voluit Bar.in.l.certi conditio in princi.ff.si cer.peta. et in .l.aurelius.§.sticho.ff.de liber. leg.ꝛ in.l.cornelius.§. sexto.ff.de libe.ꝛ posthu.Jo.de ligna.do.Car.do. Anꝛ alij ꝫ Jo.an.in.c.cum ecclesia de cā pos.ꝛ proprie.Innocen.in.c.ij.de ordi.cogni.do.Abb.in.c.series de testi. Bal.in.l.cuꝫ vltra.C.de non nu.pec.ꝛ in.l.fi.C.de fideicōmis.liber.ꝛ in.l.ij.C.de peti.here.ꝛ in.l.qui stipendia. .C.de procura.ꝛ in.l.certi conditio in princi.ff.si cer.peꝛ in.l.domū de rei vendi.ꝛ in.l.ij.C. qui accus. nō poss. ꝛ in.l.non debet.ff. de dolo. ꝛ in.l. edita.C. de edendo. Ang.xxxv.consilio.ꝛ cōsilio. ccxxvi. Si ergo ex huiusmodi narratione sit facta conclusio apta vel possit ellici apta conclusio videtur dictum Inno.verissimū.qꝛ considerat effectus.ꝛ non modus.ꝛ per ista videtur dictuꝫ Inno.fore satis sustentabile. ¶ Nihilominus videtur q in contrarium sit veritas.ꝛ ante omnia adduco istuꝫ tex.ad hoc.Nam in principio sui dicit actionem incongruentem cognouimus ꝛ ineptam.ꝛ postea in fi.dicit intentionem tuam pronūciauimus nō tenere. ꝛ hic sit ca-

UVA. BHSC. IyR_275_2

sus singul. ponens in profundū hanc doctrinam Inno. vt eoipso q̄ actio intentata est incongrua ꝛ inepta reddatur intentio inepta q̄ videtur q̄ intentio non sit alia nisi que resultat ex ꝓpositione actionis. l. idem labeo. §. 89 idem tubero. ff. de suppel. lega. † cor enim lingue est imperator. ita pulchre dixit Bal. in. c. mandatū de rescrip. ꝛ etiā in tractatu scismatis dixit q̄ cordis preco est lingua. ꝛ philosophus in primo periarmenias qui dixit. voces sunt signa eaꝝ que sunt in aia passionū note. ꝛ adduco tex. in. l. si quis intētione ambigua. ff. de iudi. vbi qualis sit intētio cōprehendit ex propositione actionis. ꝛ adduco tex. in. l. i. §. i. in versi. intētio. ff. si messor fal. mo. dix. Et ex istis colligit vera cōclusio q̄ qualis sit intētio agēdi colligitur ex actione narrata: ergo si actio narrata est inepta eodē modo erit inepta intētio. ꝛ istud dictū confundit dictū Inno. ꝛ pro certo conquassabit capita i terra multoꝝ. nec inducit per aliquem iste tex. ita vt induxi ego cū iuribus illis. ¶ Scōo adduco casum in individuo in. l. i. C. de renoca. bis que in fraud. credit. in versi. visitatis actionibus vbi tex. astringit agentē vt eligat actiones visitatas ad agendum. ꝛ glo. habeo singul. in. l. ō quibus. ff. de. ll. † q̄ si libellus est conceptus cōtra stiluꝝ 90 ꝛ consuetudinem curie est lacerandus. ergo eodē modo q̄ñ continet actiōem nō visitatam. sed nullo iure cautum est q̄ vtamur incōgruis actionibus ergo. ¶ Tertio adduco tex. in. l. debitores. C. de pigno. in versi. competentibus actionibus vbi actor tenet agendo vti actionib⁹ cōpetentibus. ergo si vtitur incōpetētibus inepte agit ꝛ sycophanta dignū est dicere q̄ ex incōpetentibus actioni- 91 bus resultet apta cōclusio ꝛ intētio. † accidentia eni magnam partē conferūt ad cognoscendū q̄ quid est vt ait philosophoꝝ princeps Aristotiles in primo metaphisice. ꝛ Bal. in. l. nō nudis. C. de proba. † ꝛ dixit philoso- 92 phus in primo posterioꝝ. Ex veris nō nisi vera. ita dicamus q̄ ex inutili actiōe ꝓposita resultet inutilis intētio. ¶ Quarto adduco tex. in. l. penul. in versi. competenti actione. C. si vēditio. pigno. agatur. vbi probat formaliter q̄ agens debet eligere actionem cōpetentem. ergo si eligit incōpetentez non admittit. ¶ Quinto adduco tex. in. l. iij. in versi. cōpetentibus actionibus vsus iudicioꝝ. C. de dotis ꝓmis. vbi ius iudiciorū requirit vt quis eligat actionē competentē. ¶ Sexto adduco glo. in. l. i. §. i. ff. si 88 mess. fal. mo. dixe. que colligit q̄ nō tz intētio pp actiōez ineptā nec aliqd ibi dī pp ineptā cāz. ꝛ p certo vī ibi tex. in terminis in versi. sed si ex locato ꝛ cōducto fuerit actū 93 dicendum erit intentionem nō tenere. † vbi probatur q̄ libellus vitiatur dūtaxat propter ineptam actionem. q̄ tunc iudicat intentio inepta. ꝛ per consequens talis est intētio qualis cōprehenditur ex proposita actione vt superius dictum est. Et si dicatur q̄ ibi fuit expressa actio inepta ꝛ causa inepta vt dicit ibi glo. ꝛ voluit Barto. ꝛ docto. superius relati. q̄ pro certo est diuinare ad illum tex. ꝛ etiā si nos volumus cōem contingentiā libellatiū. q̄ semper ꝓponunt facti contingentiā ꝛ narrant illam. tamen ex narrato negotio colligit causa. tamen si inepte concludit vitiat libellus vt dictū est. ¶ Septimo adduco casum in. l. fi. in versi. nihil agit. ff. de lib. ꝛ postbu. iun 94 cta doctrina Bal. ibi dicentis † q̄ qui male petit in vanum agit. ꝛ petitiones etiā que non fiunt in figura iudicij debent apte cōcipi alias agēs nihil agit. ¶ Octauo adduco. l. nisi. §. fi. versi. nihil consumet. ff. ō tute. ꝛ ratio. distrah. vbi actio inepte ꝓpta nihil operatur. ꝛ licet agens succūbat non tamen absorbet sibi ius agēdi apte ꝛ pro certo est melior tex. iuris ad concordātiā huius. c. ¶ Nono adduco. l. fideiussor in versi. frustra agit. ff. de nego. gest. vbi inepte libellans agit in vanum. ¶ Decimo adduco tex. i. l. bebius marcellus. ff. ō pac. dotal. vbi 95 pro certo formaliter probat contra dictū Jnocen. † vbi agens ex capite incōpetenti succūbit. ꝛ si iudici cōstat ex probatione facta coram eo q̄ apte potuisset agere ſz nō agit nihilominus absoluet reum ꝛ in sententia reseruat sibi ius apte agendi ex capite habili. ꝛ licet iudex non reseruet tamen lex sibi reseruat. q̄ caput non intētatuz nō videtur esse sopitū per illam sententiā absolutoriam. faciat qđ voluit ibi Bal. ꝛ in. l. fi. C. de heredi. institu. ꝛ in auct. sed ꝛ si quis. C. de secun. nupt. ¶ Undecimo adduco tex. mirabilem iuncto dicto Hosti. in. c. ad dissoluēdū 96 de despon. impube. † vbi delictū cōmissum debet accusari. sed delictū cōmittentium denūciari debet. modo libellans in delicto cōmisso vsus est vtroqz verbo accuso ꝛ denūcio. quo casu vna pars est apta altera pars ineptа repellitur pars inepta ꝛ proceditur super apta. ꝛ sic licz libellus sit vnicus. tamē si potest comprehēdere multos modos agendi quoꝝ aliqui sunt apti ꝛ aliqui sūt inepti pars inepta nō vitiat aptum modū agendi. q̄ vnus modus separabilis est ab alio. ꝛ adduco sing. tex. in. c. si eo tempore de rescrip. in. vi. vbi si rescriptū est in parte subreptitium ꝛ pro parte nō. valet ꝛ tenet quo ad caput in quo nō est subreptitiū. ¶ Sed quo ad dictum Jnocē. est ꝓposita dūtaxat inepta actio nec fieri potest ista separatio. ergo confundit dictum Jnuo. per illum tex. cōiuncta doctrina Hosti. ¶ Duodecimo allego elegātissimuz simile quod voluit Hostien. in. c. cum ex officijs de 97 prescriptio. vbi dixit. † Quidam erat ordinarius ꝛ nō erat delegatus ꝛ processit vt delegatus cum posset ꝓcedere vt ordinarius. nihilominus attēditur illud qđ actū est ꝛ nō illud quod agi potuit ꝛ sic iudicium est nullum ꝛ ita in proposito. Cum ergo iste potuit agere rei vendicatione ꝛ egit ex locato quod facere nō potuit attēdit illud quod actū est ꝛ non illud quod agi potuit. ¶ Adduco etiam elegans simile de. l. si is ad quē. ff. de acgren. 98 heredi. † vbi nulla est hereditatis aditio facta ex capite inhabili. licet adiens potuisset illā facere ex capite habili. ita est dicendum in ꝓposito. ¶ Et adduco pulchrum simile in. l. si seruus cōmunis Aleuj ꝛ castrensis pecu- 99 lij. §. si seruus capto. ff. de stipula. seruo. † vbi nulla est stipulatio iudicatum solui facta per eum qui vere est tutor non tamen eam interposuit vt tutor sed vt negociorum gestor. vel alias non cōmittit posito q̄ cōmitti possz quādo ab eo fuisset interposita vt a tutore. Jta dicam⁹ in ꝓposito iste non potuit agere actiōe ex locato ꝛ egit licet potuisset agere rei vendicatione nō sustētabitur libellus ex eo quod apte potuisset agere. Et pro certo ista afferunt lumen precipuum ad hunc passuz dubitabilem. ꝛ plus ausus sum dicere q̄ cū hodie in quolibet libello hij qui versantur circa praticam iudiciorum palatij consueuerunt 102 apponere in fine libelli clausulam illam generalem † q̄ super narratis ꝛ conclusis in libello iustitiam petūt sibi ministrari. quo casu si actor narrauit respicientia petitorium ꝛ possessoriū. Et concludit expresse super possessorio q̄ nihilominus poterit super petitorio probationes inducere. quia clausula generalis potest vtrūqz cōprehendere ex quo in narratione fuit facta mētio de vtroqz. licet fuerit conclusum in possessorio. quia per illam clausulam generalem videtur libellans repetere non solum ea que apposuit in conclusione libelli. sed etiam ea que apposuit in narratione libelli. argu. c. in genesi de elec- 103 tio. † ꝛ etiam quia verba debent aliquid operari. c. si papa de priuileg. in sexto. l. si quando. C. de inofficio. testamen. debet illa clausula referri ad petitorium nar- 104 ratum. † nam talia sunt subiecta qualia sunt predicata eorum. c. inter dilectos de fide instrumen. ꝛ in ambiguis standum est interpretationi libellantis. l. si quis intentione ambigua. ff. de iudi. c. cum ad sedem de resti. spo.

ista fuit

UVA. BHSC. IyR_275_2

ista fuit singul. doctrina Joan. cal. in. c. ij. de ordi. cogni.
¶ Modo accómodo eam ad istud dictum Inno. cuz libellans narrauerit se fore dominũ z postea egerit loca ti posito q concludat in locato. nihilominus si apposuit clausulam generalem petens super predictis iustitiã mi nistrari q videtur repetysse z petysse nó solum illud qó conclusit in libello sed etiaz illud quod narrauit in libel lo. z per consequens sustentabitur libellus z sic saluabi tur dictum Inno. ¶ Si ergo non est apposita illa clau sula generalis sequit quod dictum Innocen. non pro-
105 cedit. † quia generatio vnius est corruptio alterius vt a dixit Aristoteles in pmo de generatione z corruptióe.* z permissio vnius est prohibitio alterius. l. maritus. C. de procuratori. c. nõne de presumptio. cũ similibus. ergo electio vnius erit exclusio alterius. z sic per appositiõez clausule saluabitur istud dictum Innocen. ¶ Et adduco in mediũ quod domino Abba. venit in ore in dicto.
106 c. scõo de ordi. cognitio. † vbi dicit quod si ex narratiõe facti possunt elici plures actiões quarũ alique sunt apte alique inepte. z concludit inepta apposita illa clausula generali. peto de predictis mihi iustitiam ministrari q si probata sunt narrata q sententia poterit ferri sup conclusione licet inepta. facit in simili quod voluit Innocẽ.
107 in. c. in nostra de renũciatio. vbi dixit † q iudex si exprimat duas causas in sententia vnam aptam z aliam iniustam q sustentabitur sentẽtia ex causa apta. z dicit hic do. Abbas istud fore bene notandũ ad limitationez eorum que dicuntur in. c. examinata de iudi. tene menti qz pulchra sunt z in euũ erunt illustrioza. deus benedictus pater domini nostri Jesu christi laudetur per infinita seculoz secula. Faciat qó pulchre voluit Jo. de imol. in. l.
108 si cuz nulla. ff. de re iudi. vbi dixit † q si in libello petitur reus cogi z compelli z nõ petitur condẽnari q nõ tenet libellus. tamen si apponatur clausula generalis petens iustitiam sibi ministrari procedit vigore illius clausule. Faciat etiam si essemus in casu quo agitur sine figura iudicij valeret huiusmodi libellus ad hoc illud Bar. in extrauagan. ad reprimendũ in versi. sine figura de quo dicam in sequenti articulo. ista sunt optima z inducent posteros forte in admirationem. ¶ Et ad contraria allegata pro dicto Innocẽ. apparet responsio ex supradictis. z per consequens considerata pratica moderna potest
109 sustentari dictum Inno. † ¶ Quid si peto rem actione cõmodati z tu post litis contestationẽ fatearis depositũ an poterit consequi condẽnatio. do. Anto. decidit q nõ ex quo lis non fuit contestata in deposito. Sed contrarium tenet hic Joan. de imol. per id quod voluit Inno. in. c. qualiter el scõo de accusatio. z Bart. in. l. si confessus. ff. de custo. reo. z per. l. si debitori. ff. de iudic. Idem voluit hic do. Pet. de ancha. allegat Azo. z Jaco. bal duyni propter bonam fidem que adesse debet. l. iij. ff. de priuileg. credito. allegat Specul. in titu. de actio. z petio. §. primo versi. hoc quoqz. allegat quod habetur in. l. si me z titium. ff. si certũ peta. Succurri enim debet vt qs consequatur quod suũ est. l. si me z titiuz. ff. si certũ peta. ¶ Mihi videtur q istud sit sterius. quia si libellus fuisset ineptus z reus fuisset confessus potuisset condẽnari ex sua confessione vt est tex. singula. in. l. ait ptor. §. permittitur. ff. de mino. quem allegat Bald. in. l. iij. C. de executio. rei iudica. ergo fortius quãdo non est libellus ineptus. quia in confessum non requiritur tela iudicij.
110 † ¶ Quid si habeo debitorem quem in libello peto cogi z compelli ad soluendũ sed non peto condẽnari. Refert hic do. Anto. Barto. dicere in. l. i. C. de executio. rei iudi. q non valet ex quo non petijt condemnari. vñ non debet sententia incipere ab executione sed a condemnatione vt ibi idem voluit Bar. in. l. si cum nulla. ff. de re iudica. Sed do. Anto. hic tenet contrariũ. quia petita executione videtur prius petita condemnatio. allegat simile quod voluit Bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei vendica. vbi

111 dicit † q si peto rem mihi restitui quia sumus dominus video2 per prius petijsse me dñm declarari. z sequit hic Joan. de imol. dictum domini Anto. Sed Jo. de imol. in. l. si cum nulla sequitur dictũ Bar. quod per verbum forte limitat nisi fuisset apposita clausula generalis petens in predictis z in quolibet predictorum iustitiam sibi ministrari. quia tunc tacite videtur petere illum condemnari. ideo facias ꝓm eum apponi semp illam clausulam in libello. allegat nota. per Joan. calda. in. cij. de ordi. cogni. vide eundem ibi de illa clausula z que dixi in. c. i. de offi. delega. z idem voluit Joan. de imol. in. l. i sũma. ff. de re iudi. z sic variauit. qz in iure ciuili tenuit cũ Bar. z in iure canonico tenuit cũ dño Anto. Sed Bal. in. l. i. C. de execu. rei iudi. dicit q si nõ requirit libellus valet iudicium. secus qui requirit libellus. Et est ratio qz compulsus venit iudicis officio mercenario quod sine principali intentari nõ pót. l. si in iudicio. ff. de excep. rei iudi. Item iste libellus nõ concludit parti. quia pars non permisit se compelli. sed condẽnatio bene concludit parti iure actionis z iudicis cuius officiũ necessariũ est. Item nõ est petitũ condẽnari. ergo non pót condẽnari igitur nec exequi. z ita ibi resident Bal. Sed si per prius petijsset cõpelli z postea condẽnari valeret libellus. ita voluit bar. in. d. l. i. z in. l. quidã. ff. de pecul. lega. voluit Bal. in prima constituit. C. z in. d. l. i. z in. l. edita. C. de eden. z in. c. causam que de rescript. z do. Abb. in. c. i. de lit. contesta. Sed quo ad primũ dictũ do. Abb. in. c. i. de litis contest. damnat dictũ Bart. z sequitur dictum do. Anto. z idem facit Rapha. fulg. in. d. l. i. faciat qó voluit do. Anto. in. c. constitutus de religio. domi. z picerto istum passum nõ reperio discussum extense per aliquẽ ingenio z memoria preditũ doctorẽ. Et videtur pmo q si sumus in casu in quo procedit sine figura iudicij. Maz in. c. afferte de presumptio. mulier coram Salomone dixit Domine filius meus viuit istius autem mortuus est quo casu illa petitio continet solam facti narrationez nõ
112 conclusionem. † Ex quo infertur q licet petitio non habeat illa omnia solẽnia que de iure ciuili requirunt vt nota. in. l. i. in prin. ff. de edendo. tamen vbi procedit sine figura iudicij valet iudiciũ. quia si pcedit sola facti narratio ergo fortius procedit si cõclusio nõ est bene apta. si tamen ex narratiõe potest cõprehẽdi quid velit actor. arg. l. i. §. primo. C. de rei vxo. actio. z hoc voluit dicere tex. clemen. sepe de verb. signi. dum dicit iuxta petitionis formã quasi dicat licet nõ pronũcietur in eo quod est petitũ sufficit q pronũciet iuxta illud qó est petitum aliud est esse petitum aliud est esse iuxta petitũ. l. iam tñ. §. in b. ff. iudi. sol. dũmodo nõ sit tacita ineptitudo q non inferatur reo defensio. ita pulchre dixit Barto. in extrauag. ad reprimen. in versi. sine figura. Et ex istis limito vobis istud dictum Bar. quia posito q esset verum tñ nõ procedit vbi agit sine figura iudicij. quod tene menti perpetuo. qz per alios nõ dicitur. ¶ Scõo ego adduco bal.
113 in auct. dos data. C. de donatio. ante nupti. † vbi querit an procedat iste libellus. petit mulier donationem propter nuptias reddi an primo petat cõstitui z postea tradi. z formatur similis questio in aduocato cui debet cõstitui salariũ pro eius facũdia vtrũ procedat libellus si non petat sibi constitui sed petit condẽnari ad soluẽduz. Refert Jaco. de rauẽ. dicere q hoc totũ potest peti i eodem libello cstitui z solui. Dicit etiã q pót cõcipi libellus q petit solui. qz effectus libelli z rei debet considerari. ita dixit ibi Jac. de ra. Ly. z Bal. Ex quibus verbis
114 apparet. † q iste libellus pcedat petit cõpelli ad soluẽduz qz videt per pus condẽnari peti. Et accedat ad pdicta tex. valde solẽnis in. c. lras de resti. spo. †
115 vbi mulier petijt vir separari a se qz erat sibi ꝓiuncta in gradu pbibito nec exprsse petijt pnũciari ꝓiunctiõem sanguinis i gradu pbibito pus z postea separi tñ libellus valet z tenet z ideo subauditur q prius declarat inesse ꝓiunctionem

a ¶ Corruptione. Habet originaliter istud dictũ allegato loco tex. ꝓmẽ. xviij. xx. z. xxi. doctor aũt subtilis preceptor me3 glosat istã ꝓpositionez z aliter interpretat vt alibi in quibusdã apostillis ad dñm Andreã q mõ excidẽ memoria diximus ꝓ quo vide dñm Lardi. in cle. i. §. sane. q. ij. de so. cõpe. z bal. in tractatu scisma. col. ix.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sanguinis.ita in proposito est q̃ videtur per prius pete-
re q̃ condẽnet.tene menti q̃ nõ potest adduci melius cõ
tra dictum Bar.faciat illud quod ibi voluit do. Anto.
¶ Item adduco tex.ptra Bar.in.c.cũ venerabilis ó ex
cept.vbi probaʒ hoc.ꝛ quod voluit do. Anto. Adduco
tex.in.c.cũ bertoldus de re indi.vbi idẽ probaʒ.ꝛ addu
co tex.contra Bar.valde sing.ꝑm vnã lectu.in.c.i.ó offi.
ordi.in versi.vlcisci ꝛ vindicare.secus si tex.diceret.iudi-
care.ꝛ adduco rõnem satis euidentẽ.nam tex.in.l.i.§.fi.
ff.de heredi.institu.dicit q̃ in oratione subaudiʒ verbuz
instituo. Bart.ibi dicit idem in sententia vt subaudiatur
116 verbum condẽno.vnde valida est sentẽtia ꝑm euz † si iu-
dex dicat absoluo titium a petitis ꝛ victũ victori in expẽ
sis.quia subintelligiʒ verbũ condẽnamus. Aliter tamen
loquitur idem Bar.in.l.si preses.C. de senten.ꝛ interlo.
omni.iudic. Sed nihilominus istud dictũ saluari potest
vt per Joan.de imol.in.d.l.i.§.fi. ergo multo fortius in
libello subaudietur verbũ condẽnari. ꝛ adduco ad hoc
stupendũ tex.in.c.cum ad sedem.de resti.spo.vbi ad hoc
vt saluetur libellus subauditur verbũ spoliasti.ergo for-
tius in casu isto subaudieʒ verbum condẽnari.ꝛ adduco
117 tex.singul.in.c.bone el ꝑo de postula.prela. † vbi valet li
bellus si quis dicat habeo ius eligẽdi. quia subauditur
ꝛ sum in quasi possessione iuris eligendi ꝛ sic subaudiʒ
illud per quod sustentatur libellus quod ꝑm do. Abba.
ibi est singulare.ꝛ adduco vltra superius allegata que-
dam auditu ꝛ recitatione digna in quibus libellus im-
proprietur ad hoc vt valeat ꝛ teneat ꝛ accedat ad excel
lentiam huius decretalis admodum famose.ꝛ adduco
dictum Bald.in.l.i.C. qui admitti.in.xiiij. col. vbi vo-
118 luit † q̃ si quis dicat in libello agnosco dominiũ rerum
talis cognati mei defuncti q̃ subaudiatur ideſt possessio
nem.ꝛ adduco quod voluit Bal.in.l.i.C.vnde liberi.et
in.l.recusari.ff.de acquiren.heredi.ꝛ in.l.si seruus eo.ꝛ
in.l.si non lex eliascentia.ff.de heredi.institu.ꝛ in.l. gal-
lus.§.i.ff.de libe.ꝛ postbu.ꝛ in.l.bi qui ad ciuilia.C. de
appella.ꝛ in.l.i.C.de confes.ꝛ in.l.iij.C. de iure dot.ꝛ i
.l.prima.C.de compensatio.ꝛ in.l.ij.C. de iuramen. ca-
lum.ꝛ in.l.prima alias secunda.C.qui accusa.non poss.
ꝛ in.l.pignus.C.de pigno.act.ꝛ in.l.iulianus.§. idez iu
lianus.ff.de rei vendi.vbi refert quãdam eleganteꝫ do-
ctrinaz que fuit bartulutij de capua.ꝛ adduco quod vo
luit idem Bal.in.l.si olei.C.loca.ꝛ in.l.cuz etiam.C. de
reb.credi.ꝛ in.l.data opera.C. qui accus. non poss.ꝛ in
.l.certi conditio.§. quoniam.ff.si cer.peta. in quibus lo
cis Bal.ponit multa dicta varia pulchra ꝓ certo ꝛ re
citatione digna que non refero ne longioꝛ videatur ser
mo vide per alios in locis prefatis.ꝛ adduco q̃ voluit
Bar.in.l.certi conditio.§.si nũmos.ff si cer.peta.ꝛ in.l.
sed si possessori.§.itẽ si iur auero post Guil.de cu.ꝛ alioꝫ
.ff.de iure iuran.ꝛ per eundez Bal. in.l. si olei.C. locati.
ꝛ in.l.cum quid.ff.si certũ peta.ꝛ in.l. quidam.ff. de pe
cul.leg.ꝛ in.l.si cum nulla.ff.de re iudi.ꝛ in.l.si quis in
tentione ambigua.ff.de iudi.ꝛ in.l.i.C. ó execu.rei iudi.
ꝛ Ang.ibi seqtur doctrinã Bart. dicens se in q̃one facti
ita practicasse in ciuitate perusij. vide eundẽ bar.in.l.i.C.
de vsufruc.ꝛ ibi ꝑ alios.ꝛ in.l. insulam.§. fructus.ff. so.
matri.ꝛ in.l.inſ stipulanté.§.i.ff.de verb.obli.ꝛ in.l. sci
re oz.ff.de vbo.obli.ꝛ in.l.y.C.si ex publicis rõnib⁹ li.x.
in quibus locis loquitur pulchre apponẽdo varia dicta
circa saluatiõem libelli que per te videre poteris. faciat
tex.ꝛ glo.i.l.ꝛ puto.ff.famil.bercis.ꝛ q̃ ibi not.ꝑ scribẽ
tes ꝛ in.l.ꝛ proculus.ff.de vsufru.ꝛ in.l.pater seueriná.
§. ꝓditionũ verba.ff.de ꝓdi.ꝛ demon.ꝛ per glo.in.l. si
pater.ff.de vul.ꝛ pup.ꝛ ꝑ Bal. in.l.si cũ ante.C. de do
na.ante nup.ꝛ ió dixit idem Bal.in.l.fi. in.v. col..C de
edic.diu adri.tolle. † q̃ si expmit actio incõgrua libel-
120 lus est nullus.l.i.§.i.ff.si mes.fal.mo.dixe. † qz expssa pp
vitiũ visibile nocent que nõ expressa nõ nocẽt vt in regu
la iuris vtile per inutile li.vi.ꝛ de iure ciuili forma libel-

aT Precepto
res. Precepto
res isti a quib⁹
instituj debeãt
qd sit eoꝝ offi
ciuz. cui cõpa-
reãt ꝛ an ꝛ qñ
agere ꝛ defen-
dere possint ꝑ
domib⁹ sibi de-
putatis vide i-
ter oẽs Jnno.
quẽ adducunt
oẽs hic qui o-a
recte et plene
discutit.ad ma
teriã ãt tex. vi-
de Spec. in ti.
de actore versi.
quid ó cleri is
ꝛ sequen. ꝛ in
titu. de his qui
alie.no. inter.i
iudi. ꝛ in ti. de
libe. ꝓcep. §. iã
nunc videndũ
ꝛ vide Bal.in
l. pses in.i. col.
versi. venio ad
q. C. de trãsac.
ꝛ Lãfran.i tra
ctatu de arbi.
tertia pte ꝛ vi-
de nouissimos
scribentes hic
qui omnia late
exaggerãt.

li consistit in actione sic in causa.l.ij.§.deinde.ff.de orig.
iur.ꝛ si dubiũ est vtrũ actio sit apta vel nõ libellus proce
dit ꝛ tz allegat in arg.l.i.§.q̃ autẽ.ff. quoꝝ lega. q̃ fa-
uere debem⁹ libello vt admittaʒ in dubio.ꝛ allat Jnno.
dic. Sed si ꝑ certo actio est inepta tũc de iure ciuili nõ ꝑ
cedit libellus.sed de equitate canonica ꝑcedit siue actio
cause ꝑmittaʒ siue causa actioni.q̃ de supfluo addiʒ ió
nõ nocet.naz ꝛ sine actiõe sufficit ipsa iustitia naturalis
resultãs ex cauſ q̃ dicit esse nota dignũ. Et adduci pót
q̃ voluit idez Bal.in.l.i.C. de execu.rei iudi. vbi vi dre
ba ꝓformia vt nõ ꝑcedat huiusmõi solẽnitas vbicũq;
ꝑcediʒ sine figura iudicij.q̃ dictũ fuit Bar. vt superius
allegaui in ocã extrauag.ad reprimendũ in verbo sine fi
gura.ꝛ faciat q̃ voluit idẽ Bald.in.l.polla.ad fi.C.de
121 bis quib⁹ vt indig. † vbi dixit q̃ qualitercũq; possit li
bellus interpretari ita q̃ ꝑcedat sustinẽdus est.ꝛ allat
Jnno.hoc maxime dicit procedere in cã criminali fauo
re fisci ꝛ ꝓpter publicam vtilitatẽ.l.licitatio.§. q̃ illici-
te.ff.de publica.ꝛ idẽ Bal.in.l.i.C de execu.rei iudi.di-
122 xit † q̃ verbis libelli est accõmodandus sanus sensus vt
valeat ꝛ nõ pereat.allegat Jnno.hic qz inordinatus nõ
placet legislatori.ꝛ vide q̃ pulchre voluit do. Cardi.in
c.olim el.iij.ꝛ ibi per oẽs de resti.spo.ꝛ in.c.ire de dilat.
ꝛ in.c.fi.j.eo.ꝛ in.c.cõquestus.j.ti.primo vide do. Ant.
hic ꝛ in.c.cum ana eccl̃ia de electi.ꝛ in.c. cũ constet.ꝛ in
c.cum ex litteris de pigno.ꝛ in.c. ꝓstitutus de relig. do.
ꝛ in ꝑallegatis locis per scribẽtes oẽs vide Cy.in.l.nec
explũ ꝛ ibi Saly.C.de ficca.ꝛ in.l.i.C.de iure emphi.
in quarta.q.ꝛ ista cum laboribus ꝛ sudoribus ꝛ diutur
nitate tẽporis deus tremẽdus sit mihi testis didici nulla
resonata scriptura. Letor vehementer ꝛ gaudeo q̃ sine
illa angustia ꝛ sine illis laboribus vobis patefacta sint.
Deus largitor laudetur in secula.ꝛ vide Bald.in.l.ne
quicquã.§.vbi decretũ.ff.de offici.procon.vbi melius q̃
alius loquiʒ quot modis capiatur libellus.ꝛ ibi ẽt dicit
123 † q̃ libellus ineptus nõ interrũpit ꝓscriptionẽ. allegat.
d.l.si accusaturus.ff.de adulte. Si qd boni diximus hic
deus nobis hec otia fecit cui laus ꝛ gloria in eternum.

¶ Andreas Barbatia Siculus.

a **Tam deputati.** Precepto
res a tẽpli ꝑ
domibus suis agere ꝛ ẽfendere possũt. Nec
obstat eis religio vel q̃ sit ignota eoꝝ origo.
ꝛ duo facit.primo ponit iniuriã que inferebaʒ ꝓcepto
ribus templi.ẽo eã deinceps fieri ꝓhibet ibi ne quis.ꝛ
erat in tertia compilatione hec decretalis.ꝛ ita sũmatur
per oẽs scribẽtes. Tu pondera qz isti preceptores repel
lebanʒ a consequẽda iustitia tam a iudicibus secularib⁹
q̃z a iudicibus eccl̃iasticis.ꝛ papa hic prohibet grauа
re ne quis impediat.ꝛ sic nec iudices nec tyrãni nec pri-
uati hoies.ió iudicio meo oz sic sũmari.respectu religio
nis aut originis icognite nõ pñt ꝓceptores tẽpli repelli
agere vel defendere sic doctores defendẽ suas domos vt
iudices feciaʒ ꝛ q̃scũq; alios.h.d. ¶ Nota ibi magi
1 stro ꝛ fribus.q̃ ex ista suprascriptiõe ꝓbaʒ † q̃ appella
tione fratrũ tẽpli venit magister tẽpli.ꝛ sic faciat q̃ ap
pellatiõe canonico ꝝ nõ venit decan⁹ q̃ est ꝓlat⁹ capl̃i.iu
xta illud q̃ dici consuevit antianis bononie ꝛ signifero
iuxta illõ dicite discipul̃ ei⁹ ꝛ petro.ista ẽ glo. valde sing.
2 in cle.bij qui de eta.ꝛ q̃li.que vult † q̃ in materia stricta
appellatõe capl̃i nõ venit ꝓlatus capl̃i.secus in materia
fauorabili vide ibi ocã. Posset ẽt adduci ista suprascri-
ptio ad id q̃ voluit glo.in.c.i. de ꝓcura.ꝛ in.c. edoceri
3 de rescrip.que dicunt † q̃ nõ possit solus prelatus age-
re in iudicio.requiriʒ enim q̃ intercueniat consensus ca-
pituli.quod an sit verũ dic q̃ nõ vt late dixi in.d.c.edo-
ceri. ¶ Plus dico q̃ ista suprascriptio,pbat q̃ solus ꝑ
lat⁹ nõ possit supplicare aut q̃rulari supiori in cã spectan
te ad eccl̃iam.sed requiriʒ ꝓsensus capituli. hoc probaʒ
hic in quantũ in tex.dicitʒ accepimus ꝛ non dicitʒ a quo.ꝛ
quia

UVA. BHSC. IyR_275_2

qz dirigit papa sua verba ad magistrũ z fratres videtur
ꝙ ad querelã ipsoꝝ ita disponat. de quo vide q̃ dixi ple-
ne in repetiti. rubrice de rescrip. in clemẽ. z in. d. c. edoce-
ri. ¶ Nota ibi accepimus forte per querelã ipsorũ qui-
bus scribit qõ ẽ verisimile. Ex quo collige ꝙ superiores
istoꝝ preceptoꝝ proposuerunt querelã qz suis inferiori-
4 bus fiebat iniusticia. ergo probatur† ꝙ de iniuria illata
subditis põt superior conqueri. Tu intellige verũ qñ ad
iniuriaz domini fit iniuria subdito alias secus. vide bar.
in. l. i §. fi. ff. de iniur. z quod voluit Innoc. z docto. in. c.
dilectus de appellatio. ¶ Nota ibi tam seculares q̃ ec
clesiastici iudices psonã eccliasticã debere agere contra
laycum corã iudice seculari ratio est. qz actor seqtur forũ
rei. c. cũ sit generale de for. compe. z plus probat iste tex.
ꝙ imo possit agere corã iudice ecclesiastico ꝓtra laycuz.
quod intellige ꝑm dispositionẽ. d. c. cuz sit generale eo ca-
su quo laycus subripuit rẽ ecclesie qz põt pueniri coram
5 quo iudice voluerit rector ecclie. ¶ †Et sic not. ꝙ papa
cobercet ab iniuria z grauamine clericoꝝ ¡nõ solũ in iu-
dices ecclesiasticos. sz ẽt iudices seculares. c. ij. de except.
li. vi. Ibi in nostris domib⁹ ꝑceptores. ꝙ religiosi bñtes
ꝑceptorias possunt ꝑ illis ꝑceptoribus agere z rñdere ẽt
si sit admistrator z ꝑceptor manualis vt h̃ z cle. i. de re-
scrip. facit glo. in. c. nõ dicatis. xij. q. i. z. c. cũ dilecta de re
scrip. vide q̃ ibi dixi z sic ẽ ar. ꝙ admistratores põt age-
re sine licẽtia alicuius z plus ꝓbat text. iste ꝙ solus sine
ꝓsensu capituli possit agere. de quo i. c. edoceri de rescrip.
lz ꝑriũ teneat glo. ibi vide oino ibi docã. ¶ No. ibi q pa-
6 cificis studijs † ꝙ diuersa z ꝓria exercitia reprobant i ea
dem persona. non. n. põt ꝓiungi qbus studia sũt diuersa.
z sic nõ bñ sonat quẽ esse artistã z legistã vide cle. i. õ ele
cti. z. c. in noua. xvi. q. vij. ¶ Nota ẽt ex eisdẽ vbis ꝑ stu
dẽtibus ꝙ desiderant quietez. vide que dixi in clemen. i.
7 de electio. † z sic religio nõ impedit religiosũ agere ꝑ suo
bñficio vide cle. si religiosus de procura. vbi põt agere ꝑ
consorte. vide sing. dictũ Inn. in. c. cũ. L. z. B. de re iudi.
8 †vbi dixit ꝙ monachus põt agere pro amico mõasterij
vide sing. tex. in. c. sopite de censi. vbi abbas potest esse ꝑ
curator vide. c. cum dilecta de confirmat. vti. vl inuti. vbi
abbatissa potest esse procuratrix quod procedit taz in tã
gente ipsos q̃ alios ꝑm do. Ant. ibi facit pulchrũ dictuz
Fede. de senis in consi. cclxx. faciat. c. per venerabilez qui
filij sint legitti. vbi archiepus fuit procurator layci in cu
9 ria pape. ¶ Nota a contrario sensu † ꝙ iudex secularis
in foro suo z iudex ecclesiasticus in foro suo possunt ex of
ficio suo nemine petente repellere inhabiles ab agendo
. l. filiusfamilias. §. veterani. ff. de procurato. l. quos pro-
hibet. ff. de postulã. facit glo. in. c. i. de electio. li. vi. quin-
mo si reus esset exclusus a facultate opponẽdi tamen iu-
dex posset ex suo officio repellere inhabilẽ ꝑm do. Pet.
allegat no. in. d. c. i. de electio. lib. vi. Tu allega quod ba
betur in. c. indemnitatibus. §. sane de electio. lib. vi. z i. c.
nulli in glo. de accusat. z qõ habetur in. l. fi. ff. de peti. he-
redi. z per do. Anto. in. c. cũ dilectus de consue. vide que
ibi dixi z in. c. causam q̃. §. eo. ¶ Nota ibi generatio nõ
10 est. † no. ꝙ prorsus ignoti põt ꝓferri istis admistratorib⁹
ꝑ. supiorem nec põt epi resistere. nec hoc pretextu põt re
pellere eos ab agendo ex quo non recipiũt institutionem
ab epo nec presunt populo. z credendum est ꝙ supior eo
11 rum eos ibi proposuerit vt idoneos. † z sic vbi origo ali
cuius est incognita ꝓsumendum est potius ꝙ sit liber q̃
seruus z habilis q̃ inhabilis. z ió lex dicit ꝙ penitus ig
notus põt institui heres vt. l. extraneũ. C. de heredi. insti-
tu. z rõ huius est qz inhabilitas procedit ex accidenti vt
infamis seruitus. sed libertas z bonitas procedunt a na-
12 tura. † z in dubio iudicare debemus pro bis que conue-
niunt nature vt per By. in regula semel malus li. vi. z sic
non curat de loco originis. qõ bñ notabis pro istis prece
ptoribus sancti Antonij qui cõiter sunt vltramontani z
incognita eorũ origo. faciat. c. venerabilis de preben. fa-

cit glo. sing. in. c. qm̃ vetus. xxiiij. q. i. que dicit ꝙ cum eẽt
cõtentio de electione quidam protulit hec verba piscato
ri petro figuli filio successorẽ queramus non augusto im
patori. faciat tex. valde elegans in. l. nullus. in vsi. barba
rice sit nationis. C. de epis. z cleri. faciat. c. ad decorẽ in v̄
si. vndecunqz originẽ duxerint. j. de institu. z. lvi. dist. c. vn
decunqz. z faciat illud quod scribit i ꝑma tragedya. no
biles aui nõ sunt mihi sed clara virtus qui genus iactat
suũ aliena laudat. Sed videtur ꝙ predicta omnia iura
deijciãtur in profundũ per glo. valde singu. in. c. si propo
13 nente de rescrip. que vult † ꝙ potest opponi exceptio sur
reptionis qñ alienigena impetrauit beneficiũ z non exps
sit superiori se fore alienigenã. z adduci põt tex. in. c. nul
lus. xli. di. z. c. bone el ꝑo in versi. volentes ꝑficere alienũ
de postula. prela. z adduci potest tex. multuz solemnis in
. l. ij. C. de anno. ciuili. lib. xi. z quod preclare scripsit Ci-
cero in de amicitia. potiores inquit nobis sunt ciues q̃
peregrini. ¶ Nihilominus ad ista rñderi põt vt procedant
in impetrante cuius origo est incognita cõcedenti. z
verisimile est ꝙ non promouisset alienigenaz. secus in
eo qui habet eius conditionem cognitã. z ita procedat
iste tex. z iura supius allegata. Et dicit hic Petr. de an-
14 cha. istum tex. facere † ꝙ si vnus venit cũ lrĩs procuratio
nis de longinquo. creditur ꝙ ipse sit ille de quo loquunt
littere si dicit se fore illũ alĩ at illud qõ dicit Ly. in. l. si q̃
ꝙ calũniã. C. de epis. z cle. ¶ Tu ad predicta vide elegã
tẽ tex. z bar. ibi in. l. stigmata. C. de fabricẽsib⁹ li. x. z qõ
15 voluit bal. in. l. directi. C. de testa. manu. ¶ †Not. ẽt ꝑm
a do. an. ꝙ lz serui eqpent mõachis[a] z pro mortuis hẽant
vt in. c. cum olim de priuil. z in. c. placuit. xvi. q. i. tñ de li-
cẽtia superioris agere põt vt in. d. c. cũ dilecta de rescriptis
hoc tñ non congruit huic tex. q loqr̃ de tẽplarijs qui non
sunt monachi. rõ tñ vendicat sibi locũ in eis. ¶ Not. ibi
16 diuina gratia vocatus † ꝙ religiosus prepositus alicui
administrationi dr ibi proponi diuina gratia qõ ẽ bene
no. facit. c. nouit ꝟ. eo. facit. c. eã te in ver. diuina gr̃a de re
scriptis. z qõ scribitur luce. c. vltimo in v̄. donec induami
ni virtutem ex alto. vide de gr̃a glo. in cle. i. de magistris
gl. in. c. sedes de rescrip. vide q̃ dixi in. c. i. de comodato z
in. d. c. sedes z i. d. c. eã te. ¶ No. ibi laudabilit exequũt
17 † ꝙ presumitur bene ꝑ plato qui cũ laude sequit suũ offi
ciũ faciat. c. illud de presump. c. ad audiẽtiã de prescript.
Nec est inquirendũ cuius nationis sit si tñ laudabilit exer
ceat officium suum qõ ẽ quottidianũ. Mã si doctor subtili
ter copiose clare z apte se hz circa lectiones suas quotti-
dianas nõ est inqrendũ si est forensis an ciuis. Et eodem
nõ si medicus curet infirmos z reducat eos ad bonã cõ
ualescentiam commendandus est nec curandum est si sit
barbarus aut alius iuxta illud euangelicuz. a fructibus
eoꝝ cognoscet] eos qõ est bñ no. pro mult] platis z recto
ribus eccliaꝝ q̃ sunt incognite nationis si tñ laudabilit
se exerceãt circa officiũ suũ non est inquirenda eorum in
cognita natio. ¶ Glosa querit de causa mouente istos
iudices ad querendũ de origine istorum preceptorũ. z re
spondet ꝙ poterat esse duplex. prima qz forte poterãt eẽ
infames. cõsueuerũt. n. ifames fugere loca propzie natio
nis. z ideo si erant infames non poterant eẽ preceptores
domoꝝ religiosarũ cuz neqz ꝓcuratores neqz iudices eẽ
possint. iij. q. vij. c. i. z. c. infames. Secunda ratio esse põt
quia dubitabant ne isti essent serui qui regulariter in iu-
dicio esse non possunt. Sed istis non obstãtibus tenebã-
18 tur iudices isti admittere eos triplici ratione ꝑm glos. †
Prima qz quilibet presumitur idoneus z non infamis.
19 †Secũda qz presumũtur liberi ex quo sunt in possessione
libertatis. tertia qz si aliquez patiebãtur defectũ talis de
fectus prorsus per ingressuz religiõis aboletur. Sed in-
quantũ gl. ista vult ꝙ infamis nõ possit eẽ ꝓcurator ꝓriũ
decidit tex. insti. de excep. §. fi. vbi ꝓbat ꝙ põt esse ꝓcura
tor. do. car. z do. abb. remittũt se ad gl. in. c. impator de
iura. calu. ego istũ passũ nõ examino hic qz longus esset

a ¶ Monachis. Pro q̃ vide. d. alex. õ imo. post bar. in. l. cũ fundũ §. seruũ. ff. fi cer. pe. z in. l. i. §. itẽ aquirimus ꝺaq. poss. z in. l. stipulatio. §. hi q õ v̄ bo. obli. z oẽs doc. in. c. cum olim el. ij. de ꝓ uile. vbi vide.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sermo.scias tñ q in isto passu glo.variauerunt.inam alik loquik hic z aliter loquik in dicto.c. impatorũ z aliter loquitur in.c.accedens.l.dis.z aliter loquik in.c.i.iij.q.vij. z etiã in dicto.§.fi.insti.de excep.ideo dicek in.d.c.impa/
20 torum. ¶ Sed vnũ pondera † qz etiã de iure ciuili non poterit infamis esse ꝓcurator in curia principis.l. sed z milites.§.ignominie causa.ff.de excusa.tut.z ibi pulchre
21 dixit Bal.q in romana curia seruaꝫ † q infamis nõ admittik vt procurator.faciat quod voluit idé bal.in.l.reũ criminis.C.de procura.vbi ét dixit q non poterit esse ꝓcurator alicuius psone illustris mouek ar.l.ij.§.miles.ff.
22 de his qui nota.infam.† Ex quo dicto vñ mihi dicendũ q multo minus poterit eẽ ambasiator alicuius illustris viri.cõsueuimus.n.tale munus tribuere honoratis z ꝓbatis viris vt in.c.apostolice de re iudi.li.vi.z clemen.i. de iureiurã. ¶ Sed vnũ pro certo admiratiõe dignũ nã si tale officiũ procurãdi é vile vt in.l.vniuersos z ibi bar. .C.de decurio.lib.x.quare est q non poterit eẽ ꝓcurator principis regis aut illustris viri. ¶ Tu potes allegare hãc rõné q vnũ z idé officiũ censek nobile z censek vile respectu obiecti.dicimus.n.notariatũ non esse dignitatez imo notarius est publicus seruus sed respectu obiecti dicitur
23 dignitas.l.i.C.de manda.prin.† vbi esse notariũ principis est dignitas.facit quod pulchre dixit Bald.in.c.i.de
24 feud.guardie.vbi dixit † q esse coquũ principis é dignitas.facit quod in simili dixit bal.in.c.i.quis dicatur dux
25 † q habens feudum a principe sit nobilis.sed a minimo valuasore dicik dominus.faciat.l.ij.ff.de albo scribendo z quod ibi voluit Franci.tigri.facit.c.per tuas de maio. z obedi.facit.c.mancipia de rerum pmuta. vbi eẽ seruũ ecclesie est dignitas.facit.l.habitatio.ff.ỗ vent. in possek.
26 mittẽ.† vbi serui nobilium sunt meliozis conditiõis q̃z plebeioꝝ.z iõ debent habere meliora fercula quod tenementi pro scutiferis cardinaliũ z epoꝝ.faciat simile qỗ
27 voluit Bal.in.l.etiam.C.de testi.vbi dixit q famuli eporum possunt testificari pro eis.allegat Jnno.in.c. in lris de testi.z in.c.insinuãte de offi.deleg.secus dicit si sunt famuli vilium psonarum.ponit exemplum in cerdonibus
28 scholaribus z faciat.l.i.C.de comitibus lib.xij.† vbi medicus principis equipatur duci licet regulariter equipe retur obstetrici vt in.l.ij.C.cõia deleg.facit tex.multũ singu.in.l.i.C.de propositis lab.lib.xij.in versi.quos decus lateris nostri illustrat.nõ est ergo mirũ si esse ꝓcuratorẽ illustris viri é dignitas p ista iura z per ista dicta multũ pulchra.z ideo de iure ciuili non potest esse procurator infamis.tene menti ista quia pulchra. z inquantum ista glo.vult q infamis non põt esse iudex vide que dixi multũ luculenter in.c.si status de relcrip. ¶ Et inquãtũ illa gl.dicit q seruus nõ potest stare in iudicio quod limitat in casu.l.vix de iudi.in octo casibus in quibus seruus pt stare in iudicio de quo dicendum vt ibi. qỗ procedit qñ constat esse seruum.sed si reputatur cõi opinione liber valerent gesta rõne publici officij.l.barbarius.ff.de offi.preto.l.i.C.de testa.Jnno.in.c.nihil de electio.z inquantuz ista glo.dicit q quilibet ꝑsumitur bonus z dignus vide elegantem tex.z ibi Bar.in.l.cum quidam de lega. ſo.
29 z dic † q presumitur bonus bonitate intrinseca.non aũt bonus bonitate extrinseca ita dixit glo. sing.in.l.si vo.§. qui pro rei qualitate.ff.qui satisda.cogã. faciat glo.in.c. si forte de electi.li.vi.z quod habetur i.c. dudũ ỗ ꝑsump. c.abstit.xi.q.iii.z in.c.clerici.lxxxi.di.z quod no. Bar.in .l.non solum.§.sed z reprobari.ff.de noui ope.nun.z i.l.
30 matrem.C.de probatio.Et inquantũ glo.ista dicit † q q libet ꝑsumitur liber qñ est in possessiõe libertatis.faciat. l.si mater.C.ne de statu defunc.Et pondera diligẽter istã glo.qz arg.de potestate iudicandi ad ptãtem procurandi z econtra.de qua glo.facit festũ do.Anto.z nihil allegat.sed non videtur bene dicere qz infamis põt esse procurator.vt in dicto.§.fi.insti.de excep.non tamẽ potest eẽ iudex vt.l.cum pretor.ff.de iudi.Quod aũt valeat argumentũ de iudice ad procuratorẽ allego tex.in.c. cũ olim abbas de offi.deleg.vbi arguitur ỗ vno ad reliquũ.vide pulchra verba que ibi posui. Et inquantũ glo. ista dicit ingressus religionis tollit infamiã.idem dicit in rebus vt sicut psone presumuntur libere ibi ꝑsumitur libertas i rebus vt.l.altius.C.de seruitu. inquantuz ista glo. dicit q purgaꝫ infamia pp ingressum religionis.vide singu.tex. i.c.non liceat.xviij.q.i.vbi ingratitudo purgaꝫ p ingressum religionis. ¶ Plus dixit Guil.de cu.in.l.i.C.de sa.ss. ecc.q tollitur vitiũ illegittimitatis. ¶ Et inquantũ iste tex.loquitur de ꝓceptoribus dubiũ est a qbus debent institui. Hosti. Jo.an.z do. Anto.dicunt esse considerãdũ an crearenk per electionem vel purã habeãt vel simplicez custodiam sine cura.in primis casib⁹ dz interuenire auctoritas diocesani.c.cum z plantare.§.in ecclesijs ỗ priuile.
in secundo casu quando habent simplicem custodiã sine cura sufficit q a suo priore simpliciter deputentur.c.cum ad monasterium.§.tales de statu monacho.de consilio sine consensu collegiorum nisi aliud habeat superior ex ꝓuilegio vel antiqua consuetudine.c.ea noscik de his que fiunt a prela.c.sacrosancta de elec.ita dicit hic Jnn.Bo. Car.tñ aliter loquik z do. Abb.sup quo non est vis.sz q le sit eoꝝ officiũ nõ clare hꝫ in iure. Sz Jnn.equipat eos institoribus qui preponunt negocio dñi vt per totũ ti.de insti.z hoc hz locum ꝑm eum qñ domus que hz superiorez ꝓceptorem qui instituit inferiorem est dñs non tñ dom⁹ inferioris sed ét rerũ ipsius inferioꝝ alꝫs secus.l.iij.ff. de insti.Jtẽ cõparat eos custodibus z cõmãdatarijs vel vicarijs qz curare debet z visitare loca per magistrum cõmendata z de officio istorum habetur in.c. clericum cuz c.sequenti.lxi.distin.z in.c.si in plebibus.lxiii.dis.z in.c. sanctoꝝ.lxx.di.z pñt isti preceptores remoueri qñcunqz ad arbitriũ superioris.z si plures sunt isti superiores q banc ptãtem habeãt.z non solum possunt isti preceptores inferiores agere z conueniri pro domibus sibi deputatis sz etiam superior seu superiores si plures sunt ar.c. olim de resti.spo.z.l.qcunqz.ff.de insti.z electio est agentis quez conueniat an superiorem an inferiorem p iura prefata.
quod procedit quando ecclesia supior est dña domus in
31 feriozis.z rerũ ei⁹.† Quid si domus inferior habet sua iura separata a domo superiori. z forte tñ respõdet sibi de certa pensione sicut hic cõiter contingit in italia in ꝓceptoribus sãcti Antonij dic q comparantur priozibus manualibus deputatis per superiorem vel aliis habẽtibus dignitatem ppetuam si habent collegium a quo eliguntur de quibus in clemen.i.z cle.sequẽti de rescriptis.
32 c.ii.z.c.cum ad monasterium de sta.mona. ¶ †Sed qs eorum preferatur ad agendum si concurrant superior z inferior dicte domus. Jnno.tangit hic z in.c.oli causam de resti.spo.z.c.cum venerabilis ỗ relig.domi. z in.c.cũ qrente de offi.ordi.z varie loquitur in dictis locis.hic.n. dicit q superior preferꝫ si inferior possit remoueri ad nutũ superioris ergo fortius a ꝓsecutione cause arg.l.in cãe .ff.de ꝓcur.Si vo ꝓceptor é ppetuus nec ꝑt remoueri ad nutũ superioris.ñ ꝑt superior agere pro rebus ad hũc locũ ptinẽtib⁹ nisi in defectũ ꝓceptoris.c.oliz de testib⁹.Nec ẽ vis q superior non possit amouere istum sine consilio sui collegii seu consensu.qz alia ardua non potest facere sine consensu capituli.vt.c.quanto de his que fi.a prelatis.z tamen agere z conueniri potest sine consensu capituli.vt in.c.edoceri de relcrip. Nec est vis hoc casu an bona huius inferioris domus sint distincta a domo superioriꝰ vñ modo remotio sit ad nutuz superioris.z ei obedire teneatur de stando ibi.z q constet q qñ minor minister remoueꝫ maior admistret qz lz separata sint bona in tñ etiaz q illa non possit reportare ad maiorem domum tamen administratio non est diuisa que tamen bene potest esse apud plres vel tutores vl admistratores vt.d.c.edoceri. Alii dicũt z forte melius q ñ é vis an sit ppetuꝰ an tpalis an sit remouibilis an non sine causa vel non z an vacante domo

UVA. BHSC. IyR_275_2

te domo inferiori veniat administratio ad superiorem. ꝛ quis sit maior in administratione tunc ambo poterunt conueniri ꝛ maior preferetur. ꝛ sic est in exercitoribus. l. i. §. cum autem. ff. de institu. ꝛ in patre ꝛ filiofamilias vt .l. fi. C. de bo. que lib. idem in institutoribus vt. l. quicunq; ff. de insti. idem fore in preposito. ꝛ canonico quando agitur de prebenda vt no. in. c. ex lris ꝺ probat. ꝛ in vicarijs vt no. xciij. di. c. i. ꝛ non est vis si totuz lucrū vel damnum spectet ad aliquem dūmodo alterius sit administratio vt no. in. d. c. edoceri. fatetur tamen ꝙ pro istis locis religiosis multi possunt agere ꝛ respondere etiam si non habent administrationē sed nō coguntur de quibus no. in. d. c. olim. Postea dicit Innoc. plus sibi placē qꝺ ipse voluit in. c. cū venerabilis de relig. domi. vbi ponit duas opiniones. prima ꝙ ex quo Abbas superior habet ecclesiam in proprios vsus vel aliorum vt sibi placet iuste defendit ecclesiam qz est sua exquo comodū ꝛ incomodum ad euz pertinebit. c. suo nomine. ij. q. vi. §. ppriam nec est vis ꝙ hec ecclesia habeat proprium ꝛ perpetuū vicariū vel plātum vel custodem vel comendatarium. vel etiā ꝙ bona eius omnino sint distincta a bonis mōasterij. quia Abbas magis proprie dicitur prelatus vel custos illius ecclesie ꝗ ille prelatus vel custos qui ibi morator. ꝛ ille Abbas dicitur possidere ecclesiam per inferiorem prelatum vel custodez vt in. c. cū veniſſent de resti. spo. ¶ Itē apud abbatem sunt non solum ōnia ꝛ possessiones rerum sed etiam actiones. c. constitutus de relig. domi. fatet̄ tñ ꝙ vterq; potest conueniri quia tūc vna censetur administratio amborum. sicut dicitur vnum esse consistoriū officialis ꝛ episcopi sui. ponit etiam aliam opini. ꝙ illud procedat tam in perpetuis ꝛ necessarijs ꝗ temporalibus ꝛ voluntarijs prelatis. quia sicut primi non possunt remoueri a prelatura. ita nec possunt remoueri ab agēdo in tēporalibus aūt secus qui tantum custodibus equiparant ꝛ sic in hoc accedit ad illud qꝺ ipse voluit hic. dicit tñ ꝙ si prelatus superior non habet ecclesiā in proprios vsus sed tantum esset patronus. tunc secus quia in causa iure patronatus ageret ꝛ responderet superior. in alijs vo tā-
33 gentibus ecclesiam ageret ꝛ responderet prelat⁹ inferior. cum nos de offi. ordi. c. bone ꝺ appel. ꝛ ēt multum egregie dicit † ꝙ vbi sunt plures qui possunt conueniri sub eadem questione nomine alicuius ecclesie ꝙ nō debet index procedere ad missionem in possessionez si vnus illoꝝ est contumax. nisi omnes vocentur. ar. l. hec autez. ff. ex quibus caus. in posses. ea. quod dictum sequitur glo. in cle. i. de rescriptis ꝛ probatur in. d. l. hec autez. vbi non fit missio contra pupillum. nisi prius citent̄ omnes illi qui ipsuz defendere possunt. vnde si bz plures tutores omnes debēt citari. lz nō beant auctatez insolidū. l. fi. C. de auc. pstan. in contrarium tamen facit. l. de pupillo. §. fi plurium. ff. ꝺ ope. no. nunc. vbi si multi sunt domini eiusdem rei. satis ē alteri eorum nunciare nouum opus. Solue ꝙ ibi loquit in de nunciatione reali Nam denūciatio ex parte ei⁹ cui fit est realis ideo sufficit vni in ipsa denunciatiōe vt dicit ibi Bar. per. l. i. §. penul. ff. de ventre inspi. Eodez modo solui potest contrariū de. l. quāuis. ff. de dam. infec. vbi satis est denūciare vsufructuario ꝛ p hoc dicit hic do. abb. se dubitare an Bar. ꝛ alij bene dicant ibi in eo qꝺ voluit
34 † ꝙ ex ptumacia solius procuratoris potest deueniri ad missionez ex primo decreto per. l. iij. C. de procur. vbi hoc voluit Bar. ꝛ idem voluit in. d. l. quāuis. primo. n. debet citari dominus. ꝛ postea procurator si dominus non reperitur ꝛ hoc est verius ꝺm eum per. d. l. hec autez. ꝛ ad d. l. iij. pz respōsio. qz ibi dicitur ꝙ pretor deliberauit nō tamen dicit ꝙ precise possit fieri imissio. ꝛ dicit hic Inn. plus sibi placere quod ipse notauit in. c. olim causam de resti. spolia. ꝛ hic subdit ꝙ ēt vbi legitimus defēsor ecclesie est quētus snia data ꝑ eū mādabit̄ executiōi ꝑ eccliaz. nec cogit̄ satisdare ꝺ iudicato soluēdo dū defendit eccliā .l. vulgo. ff. de admi. tu. secus in alijs non habētibus legi-

timā administrationē. nā illi bñ admittunt̄ ad defendeñ. ēt sine mādato cū satisdatiōe. l. i. C. de satisdādo. l. exigendi. C. de procur. ita dicit Innoc. in. d. c. cum venerabilis. Sed in. d. c. olim causam dicit ꝙ si agitur de iuribus ad aliquam domum ptinentibus sufficit si agit magr̄ illius domus alīat ad hoc illum tex. si vo agitur de subiectiōe vel restitutiōe alicuius domus oz agere magr̄ vel superior ꝓuincie vel ciuitatis allegat. d. c. olim causam. pōt etiam dici ꝺm eum ꝙ maior semp pōt agere si vult ꝛ si magna est causa debet requirere fratres. imo plus videt̄ sibi dicē dum ꝙ pro domibus istis que sic subiecte sunt alijs ꝙ ꝺ rebus earum ecclesiarum faciunt ꝛ disponunt ad libituz suum ꝛ preceptorē remouent qñ volunt oēs illi q̄ huiusmodi ptātem bñt immediate super illas domos possunt agere ꝛ etiam conueniri ꝛ erit semper in optiōe maioris vt ipse ceteris preferat̄ si voluerit ar. d. c. olim cām. Si. n. pōt remouere minorē ab administratione. multo fortius poterit remouere a lite arg. auc̄. multo magis. C. de sac. sanc. eccle. ꝛ qz sua magis interest qz maiorem ptātez bz in domo illa tñ si maior remouet minorem ipse maior tenetur per se vel alium litem agere. Alioquin ꝓtra domū tanq̄ contra cōtumacem procedetur. si vero nō sint oīno subiecte tamen aliquomodo subiecte sunt. Nam aliquādo sunt de archidiaconatu alicuius archidiaconi vel de archipresbyteratu alicuius presbyteri aliqñ rñdent abbatibus vel alijs laycis de tēporalibus vel rñdent alijs psonis ecclesiasticis rōne iure pat. aliquādo ēt laycis in omnibus istis casibus ꝛ similibus primo loco licituz est agere ꝛ respondere administratoribus harum ꝛ sine negligentia vel alia iusta causa. tunc premissa aliqua sūmaria cognitione per eum qui oz cognoscere etiam oēs predicti ꝛ alij consimiles agere poterunt. xvi. q. i. c. constitutum ꝛ. q. vij. c. filijs. xij. q. ij. c. non liceat. c. si quis presbyterorū de rebus ecc. non alie. Dicit ēt̄ ꝙ epus semper po-
35 a terit agere ꝛ rñdere pro ecclesijs sibi subiectis. c. fi. ꝺ suc. ab inte. l. sancimus. C. de sa. san. ecc. x. q. i. c. ij. ꝛ. c. sequēti. xvi. q. vij. c. oēs basilice. Et videtur ꝙ episcopus sit preferendus alijs in agendo ꝛ defendendo. dicit tñ ꝙ qui oz cognoscere ꝺ causa videre poterit quis preferatur. ꝛ maxime attendas ꝙ quo ad tēporalia potior est cā inferioris ministri ꝗ epi. c. i. de reb. ecc. non alie. ꝛ in spūalibus saltē q̄ ipsuz epm tāgunt pferendus erit epus inferiori ministro ꝛ hoc voluit Bar. in. l. sancimus. C. de sa. san. ecc. vbi dicit ꝙ tūc oz agere epus noie illius capelle pro qua agit ꝛ non noie suo ppio. sicut agit consanguineus pro sibi ꝓiuncto qꝺ est no. ꝙ epus agere possit p ecclesia sibi subiecta nō vacante. ꝛ idem si vacat vt i. d. c. fi. de succes. ab intest. ꝛ ita intellige dcm̄ Inno. ibi ꝛ voluit ibi hosti. ꝙ attētis bis ꝛ psonaꝝ discretiōe ꝛ fide ꝛ interesse vni⁹ cuiusq; eliget magis idoneū. ar. l. i. ff. de popul. ac. de canonicis aūt quō agere possent remittit ad no. in. c. cuz oliz de testi. dicit etiaz ꝙ in oībus casibus ꝓdictis si illi quoꝝ interest volunt assistere alijs qui agūt nō ꝓhibentur ꝛ ēt pñt appellare. c. cum super de re iudi. Sed contra ꝓdicta
36 opponit de. c. edoceri de rescrip. vbi dī † ꝙ si administrationes sunt diuise ille solus pōt agere q̄ administrat. Solui ꝙ ꝓcedit qñ nulla cā subest ēre alius agat. hic secus. Itē illa decretalis bz locum vbi sunt administratiōes penitus diuise. Sz inter epm ꝛ ministros nō sunt imo ābo sunt administratores. sed vnus sub alio. ꝛ idē dicit eē de alijs remouētibus minores ministros qñ volūt vt sunt tēplarij ꝛ hmōi alij. ꝛ subijcit vnū egregiū dictū Innoc. ꝙ lz superiores ad quos nō imediate ptinēt tpalia nec eccl̄ie admistratiōes agere pñt vt dcm̄ ē ꝛ ēt aliqñ pferūt alijs tñ si ille domus iferiores carēt legitimo defensore. i. plato imediato puta qz plat⁹ earū spālis mortuus ē ꝙ nō curret pscriptio ꝑ eas qz nō cessat cā ꝓstitutiōis si nō ē q ei⁹ curā spālē bēat. hec sūt dicta Inn. in. d. c. olim. sz in. d. c. ꝙquerēte ꝺ off. ord. notat p illū tex. abbatē posse agere pro capellis suis ne indebite oneribus grauentur. c. i. de

a ¶ Ecclesijs: Adde spec. in ti. de in integ. resti. §. ij. vsi. sz nūquid plat⁹ ꝛ glo. xxiij. q. viij. cōuenior imo ēt i cā ecclesie sue pt eē iudex ꝛ testis vt tz bal. i. l. i. C. ne qs i sua cau. ꝛ bēt i. c. insup de testi. vbi vide.

UVA. BHSC. IyR_275_2

offi.ordi.Sed si prelati ipsarum ecclesiarum velint agere ipsi preponuntur arg.eorum que habentur in.c.edoceri de rescriptis.ꝛ pōt dici ꝑm eū ꝙ ideo Abbas in.d.c. conquerente fuit admissus qꝛ illa iura episcopalia dicebat ad se pertinere.hec sunt verba Innoc. que in multis locis sparsa generant confusionē quandam ꝑm do. abb. do.Ant. hic facit quandam distinctionem quam etiam sequitur hic do.Abb.que videri potest quia non videt exordiri ab alto ꝛ sublimi eorum ingenio ió non refero illam.do.Pet.de ancha.hic succincte ꝛ breuiter transit super hoc passu ꝛ ita etiam transit hic Jo.ō imo.¶ Sz do.Lar.hic refert ista dicta Innoc.ꝛ subdit ꝙ in predictis non dicunt scribentes qd tenenduꝫ in hac varietate. ipse dicit standum prime opinioni ꝙ si inferiores preceptores possunt remoueri ad nutum superioris ꝛ cōcurrāt superior ꝛ inferior in agendo prefertur superior ꝓ rōnez superius dictam.qꝛ cum posset ex toto remoueri fortius ab hac causa.¶ Quid sit dicendum vltra tam magnos iure deos pro certo est difficile sed ne captiuez mihi ingenium ꝛ intellectum.Videtur mihi de iure dicendū ꝙ posito ꝙ ita sit ꝙ inferior prelatus sit remouibilis ad libitum superioris.ꝛ ꝙ ecclesia ad ecclesiam spectet superiorem quo ad bona tñ mihi videtur ꝙ in agendo preferatur prelatus inferior.quod sic ostēdo.¶ Prelati ecclesie dicuntur procuratores vt ꝓbatur in.c.fraternitatē de donatio.ꝛ in.c.fina.xij.qōne.i. ergo sequitur ꝙ Abbas superior dicitur procurator generalis ꝛ prior inferior di
37 citur procurator specialis.† Sed vbicunque procurator generalis.ꝛ procurator spālis cōcurrunt ad eundē actū. tunc prefertur procurator spālis vt probat tex.valde singula.in.l.quoniam ab augurio.C. de conueniendis fisci debi.libro.x.ergo sequitur ꝙ in agendo prefertur prelatus inferior pro ecclesia illa inferiore suo prelato maiori. ꝛ generali. tene mēti quia est noua consideratio ꝛ noua argumentatio.¶ Secundo adduco.c.studuisti de offi.
38 legati vbi probatur † ꝙ quotiens aliquis est delegatus in quadaꝫ causa speciali ꝙ si nō opponatur pōt legatus generalis de illa cognoscere.ita dicimus in proposito ꝙ licet Abbas superior sit generalis prelatus tñ si opponatur ꝙ specialis prelatus agere potest pro ecclesia ad quā est specialiter deputatus ꝙ argumētū ē nouū.¶ Tertio adduco.l.i.C.de offi.prefec.vrb.vbi si alicui competit iurisdictio vniuersalis.ꝛ alteri cōpetit species illius iurisdictionis ꝙ prefertur specialis generali.ita dicamus in
39 proposito.et est nouum argumentū.¶ † Quarto faciat licet prelatus sit remouibilis ad nutuꝫ superioris tamen cēsetur eē perpetuus ita probatur in cle.ꝛ si principalis de rescriptis.ꝛ sic respectu illius ecclesie censet eē prelatus
40 perpetuus. Modo.l.ij.ff.de tutell.probat † ꝙ vbicunqꝫ plures possunt accusare ꝙ ille prefertur q est magis propinquus.sed in proposito nostro magis propinquus est prelatus spālis.respectu ecclesie specialis q̄ꝫ prelatus generalis ergo sequitur ꝙ preferetur.¶ Quito faciat istud tēdit ad fauorem ecclesie ꝙ ambo possint agere.ꝛ sic ad
41 fauorem publicum.† qꝛ fauor ecclesie dr̄ publicus fauor .l.i.ff.de iusti.ꝛ iure.l.fi.C. de sa.san.ecc.cuꝫ si.Sed vbicū qꝫ agit de fauore publico.preferr̄ ille qui prius egit tex. est sing.in.l.potioris.C.de offi.rec.prouin.ergo sequit ꝙ non poterit prelatus superior eum remouere a lite vt dicit Innoc.ꝛ doc.ex quo agitur de fauore publico ꝛ est noua argumētatio.¶ Sexto adduco illud sing. dictū Innoc.
42 superius relatum † ꝙ si vacat prelatus imediatus non currit contra ecclesiam illā prescriptio lz prelatus superior possit pro illa agere.qꝛ tacite videtur sentire Innoc.ꝙ tota facultas agendi pro ecclesia illa potius stat penes ꝓximum ꝛ imediatum prelatum quam penes superiorem
43 per id quod notat.in.d.c.edoceri.¶ † Et ex istis videt ꝙ nō possit superior prelatus remouere inferiorez prelatum ab agendo imo inferior prelatus preferr̄ superiori agendo ꝛ respondendo pro ecclesia cuius est prelatus lz sit remouibilis ad nutum superioris. Nec obstat cum dicitur ꝙ si potest remoueri ab ecclesia ergo a lite.qꝛ istud non sequit ex quo ē prelatus ecclesie nō pōt remoueri a lite p.d.l.potioris ꝛ prationes quas adduxi tene menti.qꝛ sunt noua.¶ Et adde etiam ꝙ inquantuꝫ Innoc. voluit ꝙ vacante ecclesia inferiori non currit ꝓscriptio qꝛ videt Bar.dubitasse de hoc in.l.ij.§. deniqꝫ.ff. de aq̄.plu.arcē.
44 † vbi dicit ꝙ vacante impio succedit ecclesia vt in.c.licet de foro compe.an interiz currat prescriptio dubitat ꝛ reliquit cogitandū.tñ miror de Bar.ꝙ dubitet primo per istud dictū Innoc.Scōo p id quod volunt doc.in.c.i.de
45 prescrip.† vbi dicunt ꝙ sede vacāte non currit prescriptio ꝛ tamen byconomus pro ea agere potest. Simile dicimus in pupillo vt licet habeat tutorem qui possit agere tamē non currit ꝓscriptio. faciat quod no.bar.in.l.naturaliter.ff.de vsucap.ꝛ pro isto dicto Innoc.faciat.c.i.ō
46 reb.ecc. nō alie.li.vi.† Sed vtrum ecclesia teneat ex dolo istoꝝ ꝓceptorum seu cōmendatorum admisso in cōtractibus Innoc.dicit ꝙ nō nisi sit facta locupletior.l.dolus .ff.quando ex fac.tuto.l.sed ꝛ si.ff.de tribut.§.i.c. grauis de depositio.l.iulianus.ff.de act.emp.Be culpa aūt tenet ecclesia in solidū si pōt seruari idemnis a preceptore als non.l.fi.ff.de admini.tut.¶ Si aūt bona fide contraxit ꝓceptor tenetur locus insolidū ēt si sit factus pauperior.c. ij.j.de precar.l.illud.§.i.de euict.ſz potest restitui in integrum.dicitur autem dolo istorum factum si retinuit vel recepit sciēter plus q̄ꝫ debuit.l.sed ꝛ si seruus.ff.de tributo. Jdē si nō retinuit quod debuit retinere.l. ꝙ in bere-
47 dem.§.fi.ff.de tribu.si aūt ignoranter secus dūmodo restituat quātō possit.l.illud.§.si cuiq̄ꝫ de tributo.† Executio aūt rei iudicate semp fit contra locum sicut fit contra pupillum.l.ij.§.i.ff.de admi.tuto. ꝛ hec no.qꝛ quottidiana
48 † Ex quib⁹ bēs ꝙ prelatus iudicatur tutor seu vt curator cū queritur an ex eius facto teneat ecclesia vide gl. sing. in.c.inquirendū de pecul.cleri.que equiperat ecclesiā pupillo vide glo.in.l.si preses.C. qūo ꝛ quādo index. Jdez dicas quando queritur de herede prelati defuncti vt est glo.sing.in.c.ex presentiū de pignor.ꝛ per Innoc.in.c.cū in officijs de testa.¶ Et inq̄ꝫtum superius est dictum ꝙ non fit imissio in possessionē. nisi cōcurrat contumacia superioris ꝛ inferioris prelati.qꝛ do.Pe.de ancha.in cle. i.de rescriptis ꝛz contrariū ar.l.iij.C. de procur.do.Lar. ibi dicit istud eē verū qñ illa imissio facit ꝓiudiciū superiori.alias secus vt ibi per eum. Laus deo clementissimo. And.Barbatia.

a¶ Judices. Ad māmhuiꝰ tex.de cuiꝰ lectura inter doctores nulla ꝓtroversia est vide q̄ habent ꝓcēs scribentes i.c.at si clerici.s̄.e. ꝛ vide.d.car.i clemen.ij.§.nunciꝰ post solēne gl.de here.ꝛ i clemen.fi.vbi. ꝙ se ō pe. vbi infinita pulchra colliges.

q **Aliter.** Judicesᵃ ecclesiastici dēnō clericis facere iusticiam laycis.ita cōiter sūmatur.Sed ꝑm do.Abb. ista decretalis est de indubitato qō esse nō oz .l.ꝙ labeo ad carbo.c.cū in iur̄ pitus de elec.ideo vt aliquid'afferat de nouo ꝑm eum summatur sic.Prelati debent de clericis laycis facere iusticiam appellatione frustratoria non obstante tamen ad secularem forum clerici trahi non debent etiam data ipsorum prelatorum negligentia.hoc dicit ꝛ tria facit.Primo precipit.secūdo impedimentum remouet.Tertio grauamen suspicatur. ꝛ ideo illud prohibet ibi ne pro defectu.ꝛ est par.c.qualiter el primo.j.de accusa.ꝛ de fine eius decisa fuit vt patet in tertia compillatione.pro certo summarium domi. Abb.longius est ipso text.ideo posset sic summari. iudices ecclesiastici debent laycis reddere iusticiam de clericis ꝛ si per calumniam clericoruꝫ distulerint nō propter
1 hoc clerici trahuntur ad forum secularem.b.d.¶ † Nota ibi precipiatis quia dicit Hostien.ꝙ importat necessitatem.xiij.questione.i.c. ꝙ precipitur.¶ Ego adduco
2 glo.in.l.sepe audiui cesarem.ff. de offi.presid. que dicit † ꝙ si delegatur causa per verbum precipio non pōt subdelegari qꝛ vī electa industria persone.ꝛ allegauit eaz pro sing.do.meᵒ Jo.de imo.in cle.sepe de re iudi.mirū est ꝙ non viderit gl.in.c.in ōcima.xviij.q.ij. vide archi.in.d.c.

ꝙ precipitur

UVA. BHSC. IyR_275_2

qꝫ ꝓcipitur vbi refert goffredū tenere ꝫ illam glo. de quo dicendū vt ibi ergo multo fortius si apponeret vbū mandamus & precipimus. vide tex. in. c. eā te de rescriptis in ver. mandatū dedimꝰ & preceptū. ¶ No. ibi plati sup ple de lombardia quoꝝ visitatores estis ō quo in. c. qualiter el primo de accus. & in. c. ex lr̄is de except. ꝓtela. dicit tñ do. Lar. qꝫ habet locū in oibus alijs prelatis cuiuscūqꝫ puincie allegat no. in. c. i. & in. c. fi. de cōsti. † Ego dico qꝫ vbicūqꝫ lex pp frequentiā aliquoꝝ prelatoꝝ expresse puidet eis qꝫ hz locū in oibus alijs non expressis in quib⁹ eadē est rō glo. est q̄ reputat sing. in cle. i. de rescrip. Ego addo aliā in. c. ij. de ꝓfes. in. vi. & i. c. diaconi. xxvij. di. & in auc. cassa. C. de sa. san. ecc. & in. l. i. C. de bis q ad ecc. confug. & in. l. tale pactū. §. fi. de pac. & in. l. i. C. de rap. virg. & hētur in. c. i. de re. ꝓmu. li. vi. & in cle. i. de sup. neg. plat. tene menti has glo. ad vnum collectas. probat etiaz iste tex. qꝫ prelati habent iurisdictionem vide. c. decernimus ē. eo. & ibi dicta. & vtrū comprehendātur rectores ecclesiaꝝ vide que plene dixi in. c. i. al. ij. de offi. ordi. ¶ Nota ibi plenam iusticiam exhiberi † qꝫ iudices ecclesiastici debent reddere celerem iusticiam laycis de clericis ꝑm do. Pe. & conqueruntur layci ꝑz Hostien. si ecclesiastici iudices aliter faciunt & sic expone illa verba plenā iusticiā. i. celerem. Tu vide. c. iurgantium de re iudi. vbi ꝓuect sic celeri snia terminande sunt & sic nō restringit ille text. sed generaliter logtur ad oēs iudices. sed do. Lar. exponit verbum plenam. i. in totuz & non in parte. c. i. de re iudi. li. vi. sed do. An. exponit plenam iusticiam. i. remotis appellationibus friuolis quelibet istarum expositionuz non mentioz bona est. † Sed mihi videtur qꝫ istud vbuz plenaz importet sniaz & eius executionē hic colligo ego inquantū dicit non obstantibus appellationibus frustratozijs. vnde dicetur plena iusticia qñ est sententia executioni mandata alibi autem aliter capitur istud verbum plene & plenarie vide. c. ij. xi. di. vbi potestas pape ōr plena & episcopoꝝ ōr semiplena vide. c. subozta in ver. plenaria. j. de re iudi. & c. cū inter eo. ti. & c. preterea. & c. venerabili de offi. deleg. & l. si in aliquā. §. cum plenissimaz vbi vide glo. ff. de offi. proconſ. & in cle. i. de probat & i. l. in abzogato. ff. de adop. & in. l. ait pretoz. §. permittitur. ff. de minoz & bal. in. l. fi. C. de temp. app. ¶ Nota ibi faciant exhiberi qz probat † qꝫ prelati habētes iurisdictionem possunt eam reddere per alium puta ꝑ vicariuz vel delegatum facit. xi. q. i. c. te quidem & c. cum te de offi. deleg. c. significasti de fo. compe. glo. in. c. ij. §. eo. vide ibi dicta. & de istis verbis iusticiam exhiberi vide ibi dicta. & de istis verbis iusticiam exhiberi vide pulchra dicta que posui in. c. i. de offi. deleg. ¶ Nota ibi appellatiōib⁹ frustratozijs † qꝫ ꝛz regulariter non appellet de iure ciuili a snia interlocutoria vt in. l. ante sententiam. C. quoꝝ app. super eo. de app. tñ si causa vertitur inter clericū & laycū in foro ecclesiastico potest ex iusto grauamine appellare & procedit ēt respectu layci. † qz in preparatozijs debēt seruari statuta fori vbi iudicium exercet. c. qꝫ clerici 5. j. ti. primo dicit tñ Pe. de ancha. hic aduertendū. qz de iure isto posset & frustratozie poterat appellari vt in. c. cuz sit romana de appel. secus de iure nouo. c. vt debit⁹ de app. tñ contra laycuz agentē in foro ecclesiastico frustratozia appellatio non recipitur vt hic. † Ex quo pōt colligi ꝑm eum generaliter qꝫ si laycus adit coram iudice ecclesiastico quo ad mām appellationis ab interlocutoria vbi est diuersitas inter canonicū & ciuile ōz seruari layco ius ciuile sicut econtra seruaret clerico in foro seculari vt no. in. c. i. §. de constit. arguit postea in contrarium de. c. venerabilis. j. eo. & dicit esse no. istum articulū qz in multis discrepat ius canonicuz & ciuile layco. ergo litiganti in curia seculari seruabitur ius canonicū querit do. Pe. & nō decidit. ¶ Tu vero pondera. qz ió hic non admittit ap pellatio frustratozia qz erat manifeste friuola. & ió papa hic illam reicit ēt de iure isto appellatio manifeste friuola nō deferebat cām a papa hodie dicenduz vt in. d. c. vt debitus & de qōne do. Pe. dicendum est vt in. c. qꝫ clericus. j. ti. i. & dicit hic hostien. † qꝫ dicunt frustratozie oēs ille in qbus nō assignat causa probabilis[a]. & dicit † qꝫ si episcopus arctet dilatiōes ex causa nō ex hoc poterit appellari pōt. n. hoc facere ꝓsideratis personis & qualitate cause allegat. c. fi. de transl. & l. ꝓperandū. C. de iudi. & faciat. c. qm̄ frequenter. §. pozzo vt lite non ꝓtest. gl. in. c. cū sit romana de appel. & in. c. i. de dilati. & in. c. cupiētes §. qꝫ si p viginti de elec. in. vi. & in. c. pia de except. eo. ti. & in auc. de litigi. §. omnem bar. in. l. ij. ff. de re iudi. cum si. ¶ Nota ibi ne pro defectu iusticie. † qꝫ pp defectum denegate iusticie laycus iudicat de clerico & sic iudex secularis nō supplet defectum iusticie ministrande cōtra clericos & verbum trahantur intelligit de facto. Pōdera tñ glo. in. l. nullus. C. de iudeis que dicit † qꝫ in defectum iusticie licituz est priuato facere sibi ius ergo fortius erit licitum iudici q̄cūq̄ incōpetenti. & allego ellegans consilium Pe. de ancha. clxxx. vbi dicit qꝫ nō pōt allegari defectus incompetentie iudicis & superioribus annis cum reuerēdissimus do. meus do. Lar. sancti sixti de hispania in sacra theologia magistri supremi & in cēsura pōtificia summi doctoris me interogasset vtruz ꝓstitutio edita in diocesi mātuana p obseruāde memorie diuinum pontifi cē papā piū ꝑm qꝫ nō posset appellari a snia pape ad cōsiliū futurū esset de iure valida & puribus medijs argumentasset illā inualidā † postremo dixi qꝫ cauerent qꝫ si nollēt qꝫ ecclesia vniuersalis iudicaret ō snia lata a papa ne layci tūc presumerēt iudicare. subicio tñ me decisioni ecclesie romane & dicas predicta ꝓcedere qñ ex toto deficit iusticia secus si nō ex toto. ió dicit hosti. † qꝫ eo casu quo prelatus non facit iusticiā ō clerico ipsi layco ōz laycus recurrere ad ꝓmū supiorē ipsius plati de quo i. c. nullus de iure patro. & in. c. anteriox. ij. q. vi. ¶ Ultimo no. ibi oino fieri ꝓhibemus qꝫ exponit. i. oi casu † qz neqz volēs neqz iuit⁹ pōt clericus trahi cora layco. & hoc consentiēte ipso epo vt hic in gl. ij. & idē hosti. dicēs hic non posse fieri siue epo inuito siue ꝓsentiente. c. significasti. j. ti. primo & c. diligenti siue agat ciuiliter siue criminaliter. ¶ Et ex hoc & ex lr̄a colligē ꝑz aliquos † qꝫ clericus nō pōt recōueniri cora layco sz ꝓrium tz Jo. an. per no. in. c. at si clerici. §. eo. & subaudit ad rex. fieri ꝓhibemus nisi p recōuētionē & ēt qz ista lr̄a ꝓhibet clericum trahi & sic p cōuētionē nō aūt reconuentionē faciat. c. nōnulli ō rescriptis & dicit Jo. an. sic respōderi ad. c. i. x. q. i. vbi dicitur attrahere & refert Jo. an. Pe. dixisse qꝫ quidam p hanc litteram voluerunt dicere contrariū. & male ꝑm eum ita tñ ꝑm hosti. qꝫ nihil dolose agat puta laycus aufert clerico bouē vt recōueniat eū cora layco vt ibi eū possit recōuenire. remittit se do. Lar. ad dicta i. d. c. at si clerici. Sz do. abb. dicit qꝫ si vis tenere ꝓrium posses dicere qꝫ satis ōr trahere in causa recōuentionis cum solū accesserit ad iudicium seculare causa conuentionis. & nō cōpellit rñdere in causa recōuentionis. Item a causa conuentionis pōt desistere. sed nō sic in cā reconuentionis. cum iudiciū reddatur in suitum. c. intellexim⁹. §. eo. l. inter stipulantē. §. i. ff. de verb. ob. & sic ōr satis trahi ex quo inuit⁹ & accedens pro alia cā tenetur rñdere trahitur. n. respectu interlocutoriz ego dixi ad plenū i. d. c. at si clerici vide ibi. ¶ Sz quo ad istuz pondera. d. l. quia licet hic dicatur omnino fieri prohibemus tex. habetis in. c. qualiter el. ij. in versi. omnino remoueri debet. quia excludit omnem gratiam facit glo. in cle. ij. de eta. & quali. & glo. in. cle. i. de prebē. Joan. an. in. c. i. de postul. prela. lib. vi. do. An. in cle. i. de sequestra. poss. & fruc. alibi tamen exponitur. i. ipso iur. & sic est canon late sententie glos. est singu. in. l. i. §. si pecuniam. ff. depos. Sed text. in. c. & si xp̄us de iure iuran. vtitur ista dictione omnino & tamen recipit determinationem & restrictionem a iure vt ibi ideo Bald. in. l. fin. C. de contraben. emp. dicit † qꝫ licet sit precise significatiōis,

[a] Probabilis. Adde do. Alex. de imo. plene in. l. i. §. fi. i vſi. q̄rit gl. ff. de appel. Iudo. pon. in rubri. de re iudi. & bal. in marga. vſi. xxv.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tamen recipit determinationem congruam a iure vt.l. cum stipulatus sum dñm.ff.de verb.obilga.facit.c.ex pte el primo de offi.deleg.in ver.omnino ꝛ in.c. pisanis ō re sti.spol.in ver.omnino dimittat facit.§.quia vero in auc. de teste in ver.omnino.c. sicut ex litteris de iureiuran.in ver.omnino prohibuit.c.i.q metus causa li.vi.c.ij.in v. omnino de pac.li.vi.vide que ibi dicit archi. facit.c.fi.in ver.omnino de inr.iur.c.proposuit in ver.oino de appel. c.qualiter el.ij.de accusa.c.presbyter.ij.q.v.in v.omnino vbi recipit limitationez.c.accepimus.ꝛ.c.fi.de pac. facit c.i.de symo.in ver.omnino ꝛ.l.generaliter.ff.de calu. vn de videtur mihi dicendū q cum de natura sui est signifi/

19 cationis precise ergo ita dz accipi hic † qꝛ verbum expres sum accipiꝫ in proprio significatu.l.i.§.qui i perpetuū.ff si ager.vectig.ergo sequiꝫ q pcise intelligitur.ª Si dicatur mibi.Amice restringitur per aliuz tex.sed qui tex.est iuꝝ.disponens q clericus possit reconueniri coraz layco certe nullus.ꝛ ideo stabimus naturali significato huius nominis.ꝛ per ꝓñs precise clericus non est trabēdus coram iudice seculari. ¶ †Sed dubitatur quid in actione reali an poterit clericus conueniri coraz layco. Collecta refert hosti.tenere q sic in summa de foro compe.§. ij. ¶Pro hoc faciat.c.clericus.ꝛ.c.fi diligēti.j.titu. primo †vbi prohibitio fit respectu actionis criminalis vel personalis feciat auc.sed hodie.C.de epi.ꝛ cle.vbi prohibetur tm̄ in personali ꝛ criminali.ergo secus in reali.qꝛ nō trabitur persona sed res.Sed collectarius tenet ꝓrium. primo per istum text.ſo per auc. statuimus.C.de epis. ꝛ cle.vbi prohibetur in ciuili ꝛ in criminali.ꝛ per.d.c.fi diligenti qꝛ certuz est q ibi ꝓhibetur in causa criminali ꝛ ciuili sed actio realis est ciuilis ergo ꝛc.Item si persona est exempta ergo ꝛ res eius.l.fi.ff.de censi. Idē no.archi. in.c.i.de cler.coniug.in vi.ꝛ hoc sentit curiam tenere qꝛ si laycus condēnaret clericum in reali cancellaria daret litteras super nullitate. ¶ Sed do.Abb.dixit q hostiē. nō ita loquiꝫ sed dicit q iudex secularis pōt supplere negligentiam iudicis ecclesiastici in realibus vt hic in prin. non aūt in personalibus vt hic in fi. qō dictum est valde notan.si esset verū sed potius iste tex.ꝓbat contrariuz.qꝛ loquitur ꝛ informiter ꝛ generaliter.qꝛ timuit grauamē ꝓhibuit indistincte ne trahantur ēt in defectu iusticie seu in casu negligentie.Haz ſm intellectū hosti. esset sepera re caudam a capite contra.c.maiores de baptis.ꝛ glo.in ver.auctoritas.Item semp super est ratio quam allegaui ne inferior suppleat negligentiam superioris ꝛ posuit hosti.illud dictum in.§.ij.in versi. sed nulla. Item nullo iuꝝ.probatur.ideo stabimus regulis iuris.vt adeatur superior iudicis negligentis.c.nullus de iuꝝ patrona.c. pastoralis de offi.ordi.c.i.de supp.negli. prela.ꝛ.ix.q.iij.in summa facit.c.fi.j.eo.vbi non potest clericus reconueniri coram layco.quando est cōnexitas causarū.facit.c. si clericus laycum.j.ti.primo vbi super causa reali non potest clericus conuenire laycum coram iudice ecclesiastico ergo fortius quando clericus est reus poterit conueniri coram ecclesiastico tum qꝛ actor sequitur forum rei.c.cū

22 sit generale de foro compe.adducit.c. sane.j.ti.i.† vbi in actione reali inter episcopos aditur princeps loci nō aūt iudex secularis.ideo dicit do.Abb.guil.ō cu.in.l. de bis .C.de epis.ꝛ cle.non bene dixisse clericum posse trahi coram seculari ratione tributi soluendi ex suis possessionibus.qꝛ ſm eum magis conuenitur possessio qz̄ persona. Bal.ibi hoc dictum reprobat.quia licet possit mitti ad possessionem pro tributo persona tm̄ non pōt per iudicez secularem distringi.Sed dictum guil.procederet de iure ciuili per.d.l.de bis sed non de iure diuino aut canonico xcvi.di.c.si impator coniuncta glo.ꝛ si possessio caderet in comissum.non debet princeps secularis extendere manus nisi prius declaretur per iudicem ecclesiasticum per tex.c.cum ſm leges de bere.li.vi.ꝛ.l.eius qui debitorem .ff.de iure fisci ita resident hic do.Abb. Ego vero adduco Bal.in.c.ij.§.eo.vbi dicit Guil.dicere in aucten.clericus

23 .C.de epi.cleri.† q ita seruat consuetudo q clericus conueniatur rone rei coram layco.sed ipse credit talem consuetudinē non valere ēt in reali iudicio qꝛ in eo quasi cō trabitur ꝛ personaliter obligatur persona foro ipsius iudicis vt.l.ij.ff.de pretor.stip.que personalis obligo nō pōt contrabi coram iudice seculari per clericum ēt de volun

24 tate episcopi.nec viciat cum abusiua possessio. † qꝛ nemo pōt possidere rē quā perpetuo non lz habere.c.ad decimas de restitu.spoliato.li.vi.ꝛ no.in.c. quāto.§.eo.l.i.§. habere.ff.ne qd in loco pub.ita resident Bal.in.d.auc.clericus Bal.dicit q illa ꝓsuetudo nō tz p auc. statuimus

25 eo.ti.ꝛ p.c.ecclesia ō cōsti.sed in.d.l.ō bis dicit Bal.† q iudex secularis pōt mittere ad rem ipsaz p tributo ꝛ idē tributū capere qꝛ de sua iurisdictiōe tā vniuersali q̄ particulari.Sz q in psonā clerici iudex secularis aliqd possit hoc negat p.d.auc.statuimus sed in.l.iubemus la pri

26 ma.C.de sa.san.ecc.colligit Bal.in.iij.no.† q pp delictū prelati confiscanꝫ res ecclesie fisco layci.Et refert Inno. dicere q p onera realia pp statutū ꝓfiscanꝫ res psone nō subiecte allegat tex.in.c.postulasti de fo.ꝓpe.ipse dicit q tpe illius.l.saltē ō facto erat sub ipatore sz nō bodie alꝫat qō voluit Inno.in.c.lz ō fo.ꝓpe.ꝛ dicit eē verū in rebus laycoꝝ.sec⁹ in rebus ecclīaꝝ alꝫat de imu.ecc.c.ꝛ scias ꝛ ita resident ꝛ nō specificat sicut spec.in.d.c.i.Sed idē bal.

27 in.d.c.i.in ti.de quer.apud pa.termi. vbi dicit † q si vasallus est clericus pares erūt ei⁹ iudices qꝛ nā cāe trabit ad se psonā ꝛ nō psona cām alꝫs naturā pōt ꝓsuetudo generalis ꝓferre istā iurisdictionē ēt in clericos.ēt si esset cō suetudo spūalis vt in.c.ecclesia de cōsti. allegat guil.i.d. auc.clericus.ꝛ qō no.in.c.q clericis.j.tit.i.dicit tm̄ alios dicere ꝓrium p.c. si diligenti p allegatū ꝛ ita resident. Sz idē bal.in.c.cū veniſſent de eo q mit.in pos.dicit ꝺuari in regno frācie q in realib⁹ actiōib⁹ cū res sit deterioz regi. iudicaꝫ ſm ꝓstitutiones regis alꝫat Guil.de cu. bal.dicit q bodie ē ius cōe.ꝛ p dicto suo dicit eē casuz illius.c.qꝛ c.loquiꝫ in reali actiōe.ꝛ dicit ꝓseruādā ꝓsuetudinem po

28 puli si ꝓsuetudo ē laudabilis.† vñ si statuto cauet q clerici.q nō soluunt onera p prionialib⁹ p qbus debentur collecte loco tributoꝝ ꝛ bypoteca descendēte ab extimo cōis nō audiaꝫ. Istud statutū vz.qꝛ ē laudabile pp bonū publicū.dicit tm̄ q de hoc alibi aliter scripsit.ꝛ sic resident ibi bal.adde tex.in.c.nimis de iure iur. vbi a ꝓrio sensu clerici tenētes bona a laycis tenenꝫ iurare ipsis laycis ꝛ fortius ꝓueniētur rone rei tributarie quā bñt a layco ꝛ sic vꝝ ibi tex.melior de iure ꝓbans dictū guil.ꝛ ꝓsuetudinē frācie. ¶ Pondera diligēter.qꝛ in tot locis Bal.tenuit ꝓ guil.in.d.c.cū veniſſent dicit eē casum p dicto illo ꝛ sic saluaꝫ qō ipse voluit in.d.c.i.de ꝓro. apud par.termi. ¶ Adirū ē q do.abb.hic leuiter trāsiuerit circa hūc passum.Ego vt videtis quottidie lego tres horas testis sit mihi deus si habeo otium respirādi.nisi q gra sua vires subministrat pro sua naturali benignitate. ¶ Sed archi.quem nemo istorum patrum ad hoc allegat in.c. ita nos.xxij.q.ij.vbi dicit.l.iubemus.C.de sacrosanc.ecc. refert priuatorum nauē non loci religiosi.ꝛ allegat Lauren.ex quo sequitur q res clerici vel ecclesie non possint confiscari fisco layci cui res illa esset subiecta.ex quo clericus non est sibi subiectus ergo sequitur q non potest conueniri ratione rei coram layco.Et adduco rationem

29 bona sunt accessoria ad personam vt aucten. ingressi.C. de sacro sanc.eccle. ergo non econtra. † homo enim est nobilissima creaturarum institu.de iure naturali.§.fin.l. iustissime.ff.de edil.edic. ꝛ in predicabilibus dicitur sumus rationales nos ꝛ vij.sz mortale aditū nobis seperat nos ab illis ergo non est verum q rone rei.clericus conueniatur coram layco.tm̄ guil.allegat.l.imperatores.ff.ō pub.ꝛ.l.viros.C.de palatinis sacrarum largitionum li. xij.Bal.tm̄ allegat Spec.in tit. de imunita.eccle.Raph. in.d.l.de bis dicit q sententiam istam caperent contra guil.

ª ¶ Precise intelligit. Non negabis tamē quin ēt vba p cisa debeāt intelligi ſm q̄litatē rei sup q̄ cōferunt vt.l. iij.§.si qs hērdi.ff.ō sta. li. ꝛ bar.in.l. si i die in pn.ff.de qdi.ꝛ demon. Jo.de imo.in c.nos qdē de test.ꝛ.d. alex. ō in psi.xxxv. in.iiij.parte.

UVA. BHSC. IyR_275_2

guil. domini canoniste. q̄ facit p̄o eis sed nihil allegat Saly. ibi nihil de p̄dictis dicit. nec dictum guil. refert. ⁊ lz antiqui docto. fuerint maiores nobis numero ponde re ⁊ mensura. vt dicit Bal. in. l. p̄cibus. C. de impu. ⁊ al. susti. tñ tempora ista deus nō fecit frustra. Unde vī mihi q̄ ad tex. istum possit dari nouus intellectus vt dicamus q̄ papa hic annullat omne statutū futurū disponēs cleri cum posse conueniri coram layco. ⁊ sic prohibet oēm cō suetudinē in p̄riuz disponentē futurā. Et ad hoc adduco tex. in. l. fi. C. de testa. mili. in ver. hoc nullo modo fieri cō cedimus vbi dicitur † q̄ pupillus miles voli capax non
30 pōt testari[a] ⁊ tex. dicit nullo mō fieri p̄cedim⁹ Ang. i. l.
s si queramus. ff. de testa. quez refert ⁊ sequitur Jo. ō imo. ibi dāmat doctrinā Bar. ibi dicentis q̄ statutū pōt dispo nere q̄ impubes voli capax p̄imus pubertati possit te stari. Ang. ibi dicit esse falsum ⁊ dicit hoc p̄bari in. d. l. fi. in ver. nullo modo p̄cedimus quasi per illā vba annul latur statutū futurū disponens p̄riū. Jo. de imo. allegat glo. in cle. bij qui de eta. ⁊ quali. que dicit q̄ p illa verba tollit ptās in futurū dispensandi. faciūt iura. que ego al legani superius. Ex istis ego vo precipuū lumen ad istū tex. in quantū dicit oino fieri ꝓhibemus q̄ tollit omnem dispositionē statutariā ꝓsuetudinariā synodalem ⁊ presi dalem p̄rium disponentē ergo sequit q̄ rōne rei nō pote rit distringi psona ēt si ꝓsuetudo vel statutū ita disponat
31 fieret. n. fraus huic iuri ex eo q̄ pulchre dixit Bal. in. l. nō dubiū. C. de. ll. †. Statuto cauet q̄ tabernari⁹ nō pos sit vendere medietā vini nisi octo quatrenis ipse apponit vnā castaneā ⁊ vendit nouem rōne illius castanee. dicit q̄ non pōt q̄ fit fraus statuto ita dicamus i casu nostro q̄ ratione rei in fraudē canonis distringeretur psona sa crata a iudice layco. q̄ est bene notan. ⁊ per hoc tollitur dictū bal. in. d. c. cū venissent. Hec obstat iste tex. q̄ varie ⁊ multifarie rñdet p doc. ibi. Sed ego vltra alios respō deo in responsione rubrice de reb. ecc. nō alie. ⁊ in. c. eccle sia de ꝓsti. ⁊ per ꝓñs nec Bal. nec Guil. bñ loquunt nec illa ꝓsuetudo francie vz imo ꝓfundit p dicta mea. Pro certo isti nostri canones ad h̄ indigēt declaratiōe ⁊ enu cleatiōe venit mihi in mentē lappus in repetitiōe. c. fi. de iureiurā. vbi plorat amare q̄ bar. decesserit q̄ si dedisset operam iuri canonico mirabiles intellectus dedisset ad istos tex. Egēt ergo declaratione ⁊ nunc intelliges illa vba oino fieri ꝓhibemus tene mēti. ⁊ da laudē deo nr̄o.

C Glo. i. opp. de. c. pastoralis ⁊. c. vt debitus de appel.
32 q̄ † appellatiōes frustratorie ipso iure nō tenēt glo. ista fatetur p̄rium. ideo dicas vt dixi. s. q̄ appellatio friuola dūmō non eēt friuola manifeste olim deuoluebat causaz ad papam. ij. q. vi. c. ad romanā ⁊ no. in. d. c. vt debitus. ⁊ ideo nō admittit q̄ manifeste ē friuola. Ex quo papa dicit illā frustratoriā q̄ vī q̄ intelligat de manifesta vt
33 est dictū. C Glo. ij. opp. de. c. lz ⁊. c. ex transmissa. j. tit. i. † vbi iudex ecclesiasticus supplet negligētiā iudicis secula ris ergo. idē ecōtra gl. ista rñdet q̄ iudex ecclesiastic⁹ bñ supplet negligentiā iudicis secularis ſz nō ecōtra ⁊ est rō ꝑm goff. q̄ oēs cause clericoꝝ ⁊ laycoruz deferebant ad iudicē ecclesiasticū. xi. q. i. c. relatū. c. per venerabilē q fil. sint leg. ergo redit ad suū forū pristinū ió non vī fieri de terior eius condictio. c. ab exordio. xxxv. di. cū si. Luz q̄ nāle est vt maior suppleat negligentiā inferioris. xi. q. iij. c. sancimus vel dicas ideo supplet. q̄ bz in habitu iuris dictionem temporalē ecclesia vt dictum est in. c. nouit. s. eo. Sed laycus nō habet nec habitu nec actu iurisdictio nē ecclesiasticā ió ecōtra nō supplet negligētiam iudicis ecclesiastici vt diceī in. d. c. licet. Si qd boni dcm̄ ē nobis de⁹ hec otia feč. Laus deo clemētissimo. And. barbatia.

c **Causamque.** Judex habens ꝑsi milem causaz a iu dicando remouet. h. d. vel sic ⁊ clarius. Ju dex clericus bñs vt priuatus pene causam cō similem ei quam habet vt iudex remouetur a iudicando h. d. primo recitat delegationē cause. ſo cām remotionis vnius delegati assignat. ⁊ aliuz subrogat. ſa ibi q̄ vero vel sic ꝑm do. car. Si iudex habet similem cām cause sibi comisse delegās loco eius aliū subrogat. h. d. ⁊ apparet duplicē intellectū vt apparet ex glo. C No. ibi abbatez
1 ⁊ q̄entū. † quia ꝓbat q̄ in cā monasterij non pōt solus Abbas agere sed requiritur consensus conuentus hoc voluit glo. in. c. i. de procur. ⁊ in. c. edoceri de rescriptis ⁊ ꝑm illas practicatur in curia romana tamen in contra rium est veritas vt est tex. sing. in. c. nullam. xi. q. ij. ⁊ vo luit glo. in. l. ait pretor. ff. de iuſ. delib. ⁊ Jnno. ⁊ cōmu niter doc. in. d. c. edoceri. ⁊ istam partem per plura moti ua fui sequutus in comento. d. c. edoceri. Et ad istuz tex. potest responderi q̄ ista de qua h̄ est causa ardua. ⁊ ideo tunc requiritur consensus capituli ⁊ conuentus ⁊ istud voluit Jnno. in. d. c. edoceri. C Not. ibi meminimus q̄ papa recordatur eorum que alias scripsit. ⁊ est non men tior admiratione dignum propter multitudinem nego tiorum que quottidie versantur coram eo. c. preterea. xx iij. di. ⁊ eo magis quia cōmuniter videmus ad illam sa cratam sedem promoueri senes ⁊ grandeuos. ⁊ vt scribi tur in quinto tragedya. Senū langueſcit memoria ⁊ in p̄o logo declamationum dicitur. q̄ primum senectus in currit. ⁊ facit tex. in. c. eam te in versi. si bene meminimus .s. de rescrip. vide pulchra que ibi scripsi. C Not. ibi dia cono parisiensi. q̄ cum plures sint archidiaconi parisien ses vt no. in. c. quonam abbas ve offi. deleg. ⁊ tamen hic non apparet de quo archidiacono loquatur. ergo sequi tur q̄ valet rescriptum incertum ratione persone quod videtur esse contra. c. rodulphus. c. significante. ⁊. c. fi. de rescrip. Sed Hostien. hic dixit q̄ debet intelligi de ma iori. ⁊ remittit ad no. in. d. c. quoniam abbas. do. Card. dicit hoc melius verum esse q̄ non tenet rescriptum ⁊ est imputandum impetranti. c. contra eum de reg. iuris lib.
2 vi. Dicit tamen q̄ hic formatur questio. † Causa cōmit titur archidiacono parisieñ. cum in ecclesia Parisiensi sint plures archidiaconi. hic autem archidianus erat al tera partium. ratio tamen incertitudinis etiam habet lo cum in partibus per prefata iura. ⁊ debet hoc presuppo ni q̄ in litteris constabat specifice quis erat iste archidia conus. Ego dico q̄ satis constabat quis erat iste archi diaconus ex quo habebat cum alio consimilem causam. arg. l. certum. ff. si certum peta. C Nota ibi similis pene
3 causa contingat † q̄ iudex qui habet similē causam cau se sibi commisse potest recusari. quia verisimiter presumi tur esse nimis fauorabilis alteri parti. c. accedens el secū do vt lite non contesta. ⁊ de multis causis recusandi iudi cem vide ibi tex. ⁊ per Joā. and. in. c. legitima de appel
4 la. in. vi. ⁊ dicit tex. pene. † nam hec dicto importat idem quod fere prope vel quasi. ⁊ dicit Jnno. q̄ bene dicit pe ne quia vix omnino similes inuenirentur. ⁊ quando sit si milis arbitrio boni iudicis relinquitur. facit. c. non po test de preben. in. vi. ⁊ facit quod dicimus de arg. a siki. c. translato de constitu. Tu vide tex. in. l. in omni in versic.
5 fere. ff. de adoptio. C Nota etiam † q̄ sufficiens causa recusationis est si iudex est nimis fauorabilis alteri par
6 ti vt in dicto. c. accedens el secundo. C † Et ex istis no ta q̄ licet delegatio possit quandocunq; reuocari vt. l. iu dicium soluitur. ff. de iudic. non tamen decet sine causa re uocari. vnde papa hic assignauit causam reuocationis. videtur enim irrogari quedam iniuria cum sine causa re
7 uocatur. argu. c. vt debitus de appella. hoc est. † q̄ si com promittentes semel ab arbitro recesserunt non possunt facere illum compelli ad pronunciandum. quia irroga
8 rent sibi contumeliam. l. litigatores. ff. de arbitr. C † Et ex hoc colligitur q̄ posset opponi q̄ non reuocetur iu dex sine causa ⁊ ea non probata argumen. dicte. l. liti gatores. ⁊. c. ad hec de senten. excommu. ⁊ l. pretor. §. p mo. ff. de vacat. mune. ⁊. c. ex tenore de rescript. licet iudex delegans possit reuocare delegatum sine causa vt

a C Testari. Adde pau. de cast. in. l. si fra ter. C. q testa. face. poſſ. secꝰ tñ si p statutū ꝑmittat vt tz bar. in. l. si q̄ra mus i vlt. col. vī. circa istaz .ff. de testa. itē in cāis pīs vt hz bar. i. l. i. in repetitiōe i. v. col. vī. ꝑmo q̄ ro de sacro. ec cle. vide ibi p te. ⁊ vio pau. de ca. in. d. l. si frater q̄ toraz mām digerit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dicta.l.iudicium soluitur.z ideo dicitur hic non obstan
tibus.qz colligit q qñ subzogatur vnus delegatus alte/
ri dz exprimi de primis litteris.z est ratio qz non est veri
simile q papa de facili sit hoc facturus.Et si opponatur
q nó dz fieri talis subzogatio nisi causa cognita z parti
9 bus presentibus † qz merita causarũ partiũ assertiõe pã
duntur.c.cum ex litteris de in integ. restitu.l.fin.C.si per
vim vel alio modo forte metu ꝓtrarij.d.Inno. q vtraqz
pars erat presens vel hic erat notoriũ vel modicũ preiu
diciũ inferebatur pribus alias non valuisset subzogatio
nisi de litteris facta fuisset mentio.qz nó est verisimile q
subzogatio fiat de facili.ex eo qz nó decet exquo vti cepit
iurisdictione q subzogatio postea fiat sine cã vt in iurib⁹
preallegatis.de quo remittit Hosti.ad summã de offi.de
leg.§.que delegari versi.sed nũqd pót reuocare cómissio
nem. ¶ Opponit q similitudo cause non sit causa suffi/
ciens pp quã possit iudex recusari.ná res inter alios acta
non piudicat nec prodest alijs.c.pe. de re.iudi. z sic cum
iste cause sint penitus sepate nó dz de vna ad aliã inferri.
l.si maritus.C.de dona.inter vi.z vxo.c.ij.de transla. pre
la.pcipue quo ad recusationem que non dz fieri nisi ex iu
sta causa.c.cũ spãli de appel.c.suspitiões ó offi. deleg.me
tu huius ꝓij dicit hoc eẽ mirabile q ex hoc nascat suspi
10 tio.z fortificando lram allat duo similia.† Secũdo qrit
an ois silitudo sufficiat.z dicit q nó.debet.n. similitudo
in specie vt qz iudex bz cãm vt priuat⁹ sup exẽptiõe z có
mittit sibi silis cã sup exẽptiõe.nó.n.sufficit similitudo in
genere respectu eiusdem qualitatis vt qz q̃libet sit spũa/
lis.si enim bz iudex vt priuatus cãm decimaꝝ non reuo/
cabit a iudicãdo in cã iurispatronat⁹ vel alia spũali. idẽ
sentit Inno.dicit.n.q requirit similitudo sed non oimoda
per verbũ pene positũ in tex.vix.n.oio silis reperiret z q
est similis statur arbitrio iudicis segrur Hosti.z Jo.an.
z pone exemplum ꝑm eos.Dico consuetudinẽ esse in re/
gno vt stetur dicto prosenete sup contractu z tu quem in
iudicẽ ministraui in aliã causam dicis idẽ vel de vbis du
bijs priuilegioꝝ eadem est questio inter iudicẽ z aduer/
sarium.Idem dicit Abb.antiquus addens elegans ver
bum † q tũc iudex repellit p similitudinez cãe qñ ex hac
similitudine cã iudicis quã bz cum alio fortior redderet
sicut hic.Sicut.n.potestas archidiaconi ex sola ꝓsuetudi
ne consistit.c.fi.de offi.archid.que consuetudo ex vicinis
terris ppendit.c.cũ olim de cõsue.maxie in procuratore.
c.super eo de censib⁹.ó qbus hic agebat vt patet ex tex.ó
facili pnunciaret archidiaconus pro alio archidiacono
ꝙ monachos vt ppter hoc haberet optimã psumptionez
in cã sua.diceret.n.mihi debent monachi in pcurationi/
bus describere sicut talis archidiaconus in tali monaste
rio qó est in dioceſi.Vienẽsi.concludit ergo q ex cause si
militudine causa iudicis fortior reddi pót tunc silitudo
iudicis repellit alias secus.Idem vult do.Anto.dicens
tunc silitudinẽ cause dari qñ ex decisione cause cozã iudi
ce pcludit ad decisionem quã bz vt priuatus.qz qua róe
putat equũ quod petit vt pars putabit equũ quod iudi/
cat vt iudex cum conscientia non possit eẽ diuisa in eodẽ
facto.ar.c.pe.de elec.li.vi. ¶ Sed cõtra hoc opponit q
de hac similitudine non sit timendum.qz iudex vbi iste li
tigat vt priuatus non teneꝫ sequi sniam istius maxie cum
sciat eũ aliqualr suspectũ.legibus.n.z non exemplis ẽ iu
dicandũ.l.nemo.C.de sente.z interlo. om.iudi. z res in
ter alios acta alijs ẽt habentibus consilem cãm non pro
dest nec nocet.l.i.C.de transl.ac.c.inter dilectos de fide in
stru.Soluit do.Abb.fatẽdo q non remouebat iudex ex
sententia istius.Sed nihilominus iste credit suspect⁹ in
iudicando qz affectionem bz ad aliã partem quã putat
equam z ideo remoueatur.z sic cõcludit q si causa non
sit oio similis ex qua tñ redditur aliqualiter suspectus ex
affectione quam bz ad cãm suam pót remoueri. nam de
facili iudex remouetur maxime delegatus.vt in.c.cũ.R.
de offi.deleg.c.dilecto de testib.z ita hic residet do.Abb.

aCA iudican
do.Et si iudi-
caret ipsi⁹ snia
esset nulla vt
elegater tenet
spec. in tit.de
assel.§.fi.in fi.
z.d.alexã. de
imo.in.l. pter
.ff.ó iurisd.om.
iud.qó eẽvez
dicit si fuit re-
cusatus z nõ
alr viõ p te qz
not.loquit.

bC Si iudi-
ces. Adde ad
mãz h⁹ tex.d.
Lardi.in cle.
i.xiij.q. de re
iudi.z Bart.
no. in.l.i.i.iij.
col.vñi.circa p
mã partez.C.
qñ.puo. non
ẽ necess.z facit
quod voluit.
d.alex.ó imo.
in.l.i.ff.de fe.
vbi multa sin
gl'aria dicit.

¶ Ponder a qz iste tex.non ponit pro firmo q bñs cõ
similem cãm sit nimis fauorabilis sed vtitur vbo impro
12 prio.dicit.n.videtur.z sic se fundat super psumptione.†
Ex quo sequit q si esset talis aut probatus bó q lz bñet
consilem causam tñ iudicaret qó iustum z rectum eẽt qó
nihilominus non vr esse nimis fauorabilis aduersario.
z ad hoc adduco in arg.tex.valde sing.i.c.ij.de ope.no.
nun.z.l.si a bonefidei.ff.de rei vẽdi.z qó ibi voluit ang.
in.c.expedit.xij.q.i.z Hosti.in.c. finẽ litibus de dolo z
13 cõtu.z do.Anto.in.c.postremo de appel. ¶ † Ultimo
glo.ista querit an hec causa sit sufficiens ad recusandum
iudicem sicut ad subzogandum.Gl.ponit duas opi.vna
est q non.hic enim fuit facta subzogatio.z pro isto intel
lectu facit antiqua lra que sic erat.dicti vero abbas z cõ
uentus volentes parti alteri respondere nisi nos primo
psulerem sup priuilegijs a romão pontifice indultis mo
nasterio eozundem dilectum.H. eiusdez monasterij mo
nachum ad sedem apostolicã transmiserunt. Nihilomi
nus supplicantes q̃tenus te filij de cane loco parisieñ.ar
chidiaconi supradicti subzogare ad decisionez istius ne/
gotij dignaremur.Est autẽ alia differentia vt dicit ibi in
ter subzogationẽ z recusationẽ.qz recusatio ponit cozaz
iudice qui recusat vt in.c.super qõnem de offi.deleg.z.c.
si ptra vnũ eo.tit.li.vi.Subzogationis petitio fit cozã su
piore. ¶ Alia opinio est q sufficit ẽt ad recusandum.z
hanc tz glo.hic z cõiter docto. ¶ Pro hoc facit qó supra
dictũ est qz ex facili causa iudex recusatur maxime qñ ar
guit nimis fauorabilis alteri parti.facit.c.personas ó te
stib.z.l.pretor.ff.de iurisdi.om.iudi. z quod no. Inn.in
14 c.irrefragabili de offi.ordi.vbi patet † q is qui fuit ad
uocatus seu dedit consilium in causa repellit tanq̃ suspe
8 ct⁹ a iudicãdo ª.fortius iste qui propalauit animũ suũ in
tentando consilem cãm vt priuatus.arg.l.ij.C. de falsis.
¶ Sed tu pondera qz est admiratione dignũ q hic po
nat ratio digna remotione cuz dr nimis fauorabilis par
ti alteri z tñ papa non remouet sed subzogat aliũ loco il
lius.ideo vr de iure posse dici.q vbi iudex delegatus ha
15 bet cãm similem vt hic dicitur est dare† duplex remediuz
vt in illa causa non iudicet videlicet vt remoueatur p via
recusationis vel per viam recusatis attẽdenda ẽ via q̃ in
tentat si petit recusari poterit recusari sequendo viã recu
satiõis q̃ fit cozã recusato vt.d.c.sup quoꝝ z.d.c. contra
vnũ.aut non intentat via recusatiõis sed petit aliũ subzo
gari.Item illa via est sequenda z ita hic petitũ fuit aliũ
subzogari loco illi⁹.z ista vr veritas circa istũ text.Laus
deo clementissimo.Andreas barbatia.

b **Exhibita.** Hoc intẽdit Si iudices⁹
c ó principali z exceptioni
bus piudicialibus simul cognoscat vel super
principali lite non ꝓtestata testes recipiat lici
te ab eis appellatur.b.d.In prima ponit appellatis pe
titio.in ba appellatõis cõmissio.scõa ibi quia vero. Vel
sic.Si cõmittitur alicui vt vocatis vocãdis sup obiectis
contra electũ inquirat veritatẽ intelligit negotiũ sibi nó
in modũ inquisitionis sed cõmissiõis delegatũ.ideo si de
exceptiõe cõtra opponẽtes proposita z de principali fit
inqrit vel lite non cõtestata procedit in principali licite
1 appellat.b.d. ¶ Not.ibi sup facto electiõis sue † electũ
posse sine nota ambitus neduz electiõis sue cõfirmatõez
petere.c.quesijt z.c.cupientes in.vi.sed in ipsam electio/
nem defendere si ab his impugnat.c.cum dilecti de elec.
c.ij.de in integ.restitu.Tu adde tex.in.l.si quem q̃.C. de
epis.z cleri.per quem tex.dicit ibi Bal.q electus dz esse
quodãmodo inuitus.dixit tñ gl.in.c.in scripturis.viij.q.
2 i.† q si credit se dignum z prelaturam sibi oblatã non re
cipit peccat mortaliter.vide quod voluit Archid.z Jo.
an.in.c.si electio.de elec.in.vi. ¶ Not.ibi aduersarioꝝ
3 suozum † q contra electum pñt opponere se illi ó capño
.c.dilecti de excep.ego allego.c.ij.de accusat.faciat quod
ibi voluit Pet.de ancha.z quod dicitur in.c.lz eo.titu.
z quod

ꝛ qꝫ voluit gl.in.c.ij.de collusio.detegen.ꝛ l.si plures.ff. de accusa.ꝛ l.c accusationibus.C.eo. ¶ Mo.ibi procuratores.q̃ illi qui possunt impugnare electionē possunt per ꝓcuratorē in iudicio ꝓpare.debet tñ constare de mādato.c.is cui de elect.lib.vi. ¶ Mo.ibi vocatis vocādis †formaꝫ cōmissionis in negocionis electionis.qꝫ debent vocari omnes quoꝝ gñaliter itereſt.ꝛ sic iudex datus cū ista clausula.tenetur obseruare formā iudicialez.ꝛ refert d.abb.dños de rota decisione.lxxxiij.dicere q̃ executor cum hac clausula datus non est merus sed mixtus.vnde tenet assumere ptes iudicis.facit qꝫ voluit glo.magna prope finem in cle.i.de offi.deleg.ꝛ qꝫ not.Jo.an.in additi.spe.in ti.de peti.ꝛ possel.§.qñ versu.ꝛ hic articulus ꝛ versi.verū. ¶ Mo.inquirent veritatē†q̃ cū causa committitur inter partes verbū inquiras nō inducit nouū ꝓcedendi modū.nec facit iudicē cui causa cōmittitur inquisitorem sed simplicē iudicez.vnde in oibus debet seruare ordinez iudiciariū.intelligunt ergo verba ꝑm subiectam materiā.xi.q.i.c.rogo.c.causam que de rescrip.nā largo modo iudex pōt dici inquisitor ꝛ in causa sibi cōmissa inquirere.debet enim cuncta rimari.ꝛ ad veritatē inquirēdam.potest partes in quacūqꝫ parte iudicij interrogare xxx.q.i.c.indicante.l.vbicūqꝫ.ff.de interrog.actio.sicut ꝛ alias dicit executor inquantū procedit ad finez exequendi sniam reddendo vnicuiqꝫ qꝫ suū est.c.scisitatus de rescrip.c.si quis contra clericū.de fo.ppet.†nam inquirere veritatē est cōe oibus iudicibus.l.milites.C.de iud.Ego adduco optimū tex.in.c.i.§.de offi.ordi.ꝛ l.is apud quē .C.de eden. ¶ Sed multū obstat clausula hic posita vocatis vocādis.[a]que clausula videt importare istud q̃ sit iudex ꝛ nō inquisitor.qꝫ nō tenet vocare inquisitor cum procedat ex officio nō ad instantiā.Sed.d.ant.hic tenet q̃ nō presumit vt inquisitor maxime dicit hoc procedere si apponat dicta clausula vocatis vocādis.ꝛ sic innit idē si dicta clausula nō apponat.ꝛ hoc videt verius q̃ nō p̃sumat vt inquisitor.Mā vbi superior intendit cōmittere inquisitionē solet mandare q̃ inquisitor accedat ad locū c.licet de symo.Et refert hic.d.Car.Vincen.dicere.†q̃ semp in dubio exquo patenter nō constat q̃ in modū inquisitionis cōmiserit presumit q̃ in modū iudicialis inquisitionis fecerit.ꝛ hoc dicit decidere rotā.cclxxxviij.decisio.q̃ executor datus cū hac clausula tenet assumere partes iudicis licet d.abb.aliter allegabat dños de rota.vt supra. ¶ Mo.ibi propositis ꝛ cōtingētibus†q̃ in causa electionis nō solū sup oppositis.sed etiam sup dependētibus ab eodē potest iudex inquirere.de quo in cle.constitutionē de elec.c.vt circa de elec.in.vi. ¶ Mo.ibi agebāt q̃ opponēs se electū dicit agere.ꝛ hoc ideo est qꝫ sūt rei voluntarij. ¶ Mo.ibi cōspirationē†q̃ exceptio conspirationis ꝛ excōicationis respiciens psonas litigantiuꝫ pōt opponi ꝓtra procuratores ipsoꝝ.qꝫ etiā ꝓcurator actoris excōicati ꝛ inhabilis repellit ab agendo sicut ipse ꝑncipalis.vt in.c.precessionē de probat.ꝛ talis exceptio repellit excōicatū neduꝫ a prosecutione iuris priuati.sed ēt a prosecutione iuris publici.ex quo voluntarie se opponit ꝛ nō necessitatus.de quo in.c.significauerunt.ꝛ in.c.dilecti de excep.ꝛ sic probat hic q̃ impugnantes electionem dicunt actores.qꝫ si censerent rei dicta exceptio nō fuisset admissa.c.intelleximus.§.eo.ꝛ Inno.in.c.cū inter de excep.vbi dicit.†q̃ quidā sunt rei necessarij ꝛ istos excōicatio nō repellit.ꝛ d.c.intelleximus de iudi.Quidam sunt rei voluntarij vt canonici volentes defendere ecclesiaꝫ ne ibi preferatur indignus.licet enim dicantur defendere ꝛ sic rei.tñ ex quo voluntarie se opponunt dicunt actores. ꝛ iura loquētia in actore nō in reo vendicant sibi locū in his. ¶ Mo.ibi.sed hic asserēs ꝓbatuꝫ appellationes iustificari nō solū si appellans se offerat suaꝫ exceptionē in continēti ꝓbatuꝫ.sed etiā si simpliciter se offerat ꝓbaturū.nō enim tenet offerre realiter ꝓbationes.vt sentit Jo. an.in.c.interposita.de appel.sed sufficit q̃ nō expectet dilationes longiores.vt est bonus tex.in.c.litteras de resti.

14 spoliat. ¶ Nota q̃ a sententia nulla potest appellari eo respectu q̃ lite non contestata fuerint testes recepti.facit .l.si expressim.ff.de appella.c.dilecto eo.titu.debet tamen appellans ita dicere dico sententiā nullaꝫ.ꝛ si qua est dico eam iniquā.ꝛ ab ea appello.gl.est in.l.i.C.quando ꝓuo.nō est necesꝫ.ꝛ tunc sufficit probare nullitatem vel iniustitiam.vt in.c.constitutus.de in integ.restitu.nec valida tur actus per appellationē.vide per bar.in.l.si expressiꝫ. ꝛ per scribentes in.d.c.dilecti. ¶ Nota ibi interloquuti

15 fuerint.†q̃ iudex potest pronunciare.ꝛ interloqui super modo procedendi.Et dicunt hic docto.q̃ si talis sententia contineat errorē expressum est ipso iure nulla sicut diffinitiua de quo in.c.i.de re iudi.ꝛ in.l.ij.ff.de appella.re-

16 cip.†Et dicitur interlocutoria que fertur ante diffinitiuā. de quo in.c.cū cessante de appel.ꝛ in.l.qꝫ iussit.ff.de re iu-

17 dica. ¶ †Nota q̃ processus eodem instanti habitus super principali negocio ꝛ dilatorijs est nullus vel saltem tribuit iustam causaꝫ appellandi ꝑm domi.Antoni.hic. ꝛ hoc propter contrarietatē.qꝫ dilatorie dñt non procedendū.sed processus dicit procedendū.naꝫ procedendo ad ulteriora videtur repellere exceptiones dilatorias.c. cum super abbatia.de offi.deleg.est enim ordo cause ad causam eandem.etenim pretermissio repugnantiā habet quandā.si tñ iudex procederet in principali reseruatis dilatorijs exceptiōibus discutiēdis ad merita ex hoc nō vitiaretur processus.vt est tex.in.c.ad dissoluendum.de desponsatio.impuber.licet hoc facere non debeat iudex.vt no.in.c.cum contingat.de offi.delega.Et dicit domi.Anto.esse bene notandum pro processibus iudicum qui admittunt exceptiones si ꝛ inquantum.ꝛ pronunciant ad ulteriora procedendum saluis exceptionibus.vt in.d.c. ad dissoluendum. ¶ Pondera tu diligenter.qꝫ domi. Ant.non videtur loqui affirmatiue.dicit enim q̃ processus est nullus vel saltē habuit iustam cām appellandi.nā si est nullus nō oportet vt appelletur.ꝛ sic dubitatiue lo-

18 quitur. ¶ Sed do.car.dicit†q̃ iudex videtur peruertere ordinem quia ordo iuris est vt cognoscat de exceptionibus oppositis prius ad processum.tñ dicit q̃ talis ordo non est de substantia iudicij.ideo non videtur reddere processum ipso iure nullum.sed bene tribuit iustam cām appellandi.vt in.l.i.C.de app.Nec valde obstat quod habetur in.l.prolatam.C.de sentē.ꝛ interlocuto.om.iudi.

19 †vbi dicitur q̃ peruersio ordinis vnius cause ad seipsaꝫ reddit iudicium ipso iure nullum.ita videtur dicendum in casu isto cum sit ordo vnius cause ad seipsam.tñ qꝫ hic solum nō interuenit defectus ordinis sed est defectus solemnitatis.quia lite non contestata fuerunt recepti testes quod esse nō debet.c.i.vt lit.non contesta.de quo dicetur

20 inferius. ¶ †Nota q̃ licet iudex procedat ad ulteriora videatur tacite pronunciare super emergētibus ꝛ incidētibus iuxta nota.in.c.ex parte de appel.bar.in.l.a procedente.C.de dilatio.tñ quādo tacite simul procedit super principali nō videtur tacite pronunciare.faciat quod nota.in.d.c.ad dissoluendum. ¶ †Nota q̃ testes non sunt

21 recipiendi lite nō contest.ꝛ loquitur hic in causa electionis.sed hodie dicendum est vt habetur in.clemen.dispēdiosam de iud.iuncta clemen.sepe de verbo.significatio. Credit tñ.d.Pe.q̃ iste ordo est hodie sublatus per illa iura.ideo videtur dicenduꝫ q̃ hic nō fuit seruatus ordo iuris.eo quia simul iudices processerunt super exceptionibus ꝛ super negocio principali.nec iste ordo est sublatus per illa iura.nisi vt testes recipiantur lite non con-

22 testata. ¶ †Nota q̃ vbi appellatur a pluribus grauaminibus sufficit q̃ constet de vno.ꝛ sic facit contra stilū curie.de quo dicendum.vt nota.in.c.cum causaꝫ de appel. ¶ Nota primo esse inquirendum de exceptionibus que opponuntur contra personas ꝗs de peremptorijs.ꝛ hoc verum quādo apponuntur in vim dilatorie.vt hic factū fuit.secus in vim peremptorie vt quia dicitur q̃ electus

a ¶ Vocatis vocādis. quid opet̃ ista clausula.vide i spe. in ti.de allega.ꝛ diss.§. post 15 ver.ꝛ no.ꝛ ibi bal.in addi.vs. de clausula.ꝛ vide ro. decisi. ccc.xxxvi.i antiquis.ꝛ decis. cclxxij.

UVA. BHSC. IyR_275_2

est inhabilis ꝛ irregularis. quia tũc de illa peremptoria debet tantũ cognosci post li. nõ ꝓtest. ꝑ not. in. c. i. de li. cõtest. li. vi. Itẽ illud dictũ est verũ nisi in ꝑsonis que incidẽter veniũt in iudiciũ ad fundandam intentionẽ alicuius partis. vt est in persona testatoris. qz illa dicit respicere merita cause principalis. ideo post litem contest. dz de illa cognosci. vt in. d. c. i. Ita pulchre voluit Bar. in consi. incip. in qua questione. pro quo alle. gl. in. l. ij. C. de edic. diui adri. tollẽ. ibi etiam infert. ☩ qꝑ persona testatoris dz
23 cognosci post litem contestatam. vt in. d. l. si queramus.
24 ¶ ☩ Sed qui sint vocandi[a] virtute illius clausule vocatis
a vocandis. gl. i. dicit qꝑ illi quos negociũ tangit. faciat regula qꝑ omnis. lib. vi. c. ad hec. de offi. archid. ¶ Ego limito istam gl. ꝛ ista iura qñ negociuz tangit principaliter secus si incidenter. ita est text. in. l. i. §. denũciari. ff. de vẽt. inspi. voluit bal. in. l. nam ita diuus. ff. de adoptio. etiã dicit ibi si ledant. idẽ voluit in rubri. C. de succes. edict. ꝛ in. l. si curatoris. C. de iure delibe. ꝛ in. l. iubemus. C. ad trebel. ꝛ in. l. obseruare. §. proficisci. ff. de offi. proconsu. ꝛ in. c. inter quattuor. de maio. ꝛ obe. ¶ Adduco sing. tex. in. c. fi. de maio. ꝛ obediẽ. ꝛ glo. in. c. quãuis de pac. li. vi. vide. d. card. in. d. c. inter quattuor. ꝛ intellige quos negocium tangit qui certi sunt. tunc enim debet specifice citari ꝑm. d. abb. sed si ignoranter vocabuntur per edictum ita pulchre dixit Innocen. in. c. cum in tua qui matrimo. accusa. pos. tex. in. c. fina. de electio. lib. vi. ꝛ ibi Joan. an. ꝛ alij. bar. in. l. i. C. de iure doti. impet. ꝛ in. l. iij. ff. de bo. auct. iudi. possi. ꝛ in. l. fi. in prin. C. de iure deliber. ꝛ in. l. si eo tempore. C. de remis. pigno. ꝛ in extrauagã. ad reprimen. in versi. pe edictum. Bal. post alios in aucten. si omnes. C. si vt se ab here. absti. ꝛ in. l. ij. C. de testamen. ꝛ in. l. fi. C. de edict. diui adri. tollen. ꝛ in. l. qui nonaginta. ff. de excusa. tut. ꝛ in. l. prescriptione. C. si contra ius vel vti li. publi. ꝛ in. l. si quis instituatur. ff. de heredi. institu. Innocẽ. in. c. humilis. ꝛ in. c. inter quattuor. de maio. ꝛ obedie. ꝛ. d. abb. hic. ꝛ in. c. i. de postula. prelato. ꝛ in. c. fina. de vita ꝛ honest. clerico. Limita nisi constitutio aliud disponeret qꝑ si persona esset certa citaretur generaliter. ita dicit. d. abb. in. d. c. fina. ꝛ fit citatio tunc hoc modo. quicũqz sua putauerit interesse. vt voluit Innocẽ. in dicto. c. fina. ꝛ est glo. singul. in. l. ea quidem. C. si manci. ita fue.
25 aliena. ¶ ☩ Que autem dicant contingentia glo. ij. dicit que concernunt ipsam electionem alibi dicitur de dependentibus. vt in. c. fina. de iudi. li. vi. ꝛ in cle. dispendiosaz. de iudi. ¶ Sed quare isti putabant se esse inquisitores. ꝛ qꝑ possent procedere lite nõ contestata. Rñdet glo. ij. propter verbum inquirant positum in cõmissione procedit inquisitor lite nõ contestata in contumaciã partis. vt in. c. qñ frequẽter. vt lite nõ contesta. Sed dicit gl. qꝑ isti errauerũt. qz verbũ inquireret adaptatur iudici. facit. c.
26 i. de offi. ordina. faciunt iura allegata supius. ¶ ☩ Quid si isti in veritate fuissent conspiratores an fuissent repellẽdi. glo. in versi. conspirationẽ dicit qꝑ sic. quia presumunt inimici. nec debent admitti ad testimonium. qz conspiratio regulariter est illicita. ꝛ in dubio presumitur cõtra cõspirantes. xi. q. i. c. si qui clericorum. Inn. in. c. i. de scisma ti. Jo. an. in. c. ij. de verb. signi. qñqz tñ est licita ꝑm Inn. ꝛ Goffr. puta quando fit ad bonum finem. vt nõ permittant prelatũ dilapidare bona ecclesie. vel non recipiant prelatum excõicatũ vel hereticum. xvi. q. vij. c. sane. de salonicensis. ¶ Oppo. ꝛ videt qꝑ respectu excõicationis nõ debebant repelli a defensione sue ecclesie. c. dilecti. de exceptio. Soluit glo. in versi. excõicationẽ. qꝑ in casu isto ideo repelluntur qz non possunt agere. Ex quo colligit
27 abb. antiquus hic ☩ qꝑ excõicatus nõ potest prosequi populares actiones. facit. c. pia. de excep. li. vi. Si vero electus agit contra opponentes illi exquo veniunt. vt rei bene admittunt ad defensionem ecclesie. de quo habetur in c. dilecti. ꝛ. c. cũ inter. de exceptio. Alij dicunt qꝑ sequitur hic. d. car. qꝑ isti erant rei voluntarij. qz sponte se obtulerant non citati. ideo repellebant exceptione excõicationis. secus in reo necessario. vt in illo qui citat. ꝛ occasione citationis cõparet. vt voluit Inn. in. d. c. cũ inter. ꝛ ꝫ istum intellectum. dum littera dicit contra eum agebat. ideo sic dicit. qz reus in exceptione põt dici actor. l. i. ꝛ ff. de exceptio. Circa istum articulum esset necessaria melior inuestigatio ponderanda vnũ. qꝑ hodie nõ procedit istud c. ex eo. qz hodie qñ petit ꝓfirmatio apponuntur edicta. vt. c. fina. de ele. in. vi. ex quo sequit qꝑ semp erit opponẽs reus necessarius. tene menti hanc cõsiderationez. ꝛ vide dicta. in. d. c. dilecti. de except. Sed Jo. an. in. d. c. dilecti. de excep. tenet qꝑ ét reus voluntarius admitti dz pro defensione ecclesie ꝑ illũ tex. Cõclude aut excõicatus venit ꝑncipaliter agẽdo ꝛ nõ admittit. vt ꝫ. Aut spãliter vocatur ad iudiciũ ꝑ electũ. qz ꝑñs se opponebat. ꝛ nõ repellit. qz venit stimulatus stimulo actionis. aut nõ vocat. ꝫ venit sponte se opponẽdo. ꝛ tũc aut pro interesse ꝓprio. puta qñ executor vult ꝓuidere in ꝑiudicium excõicati. ꝛ tũc admittit. vñ tũc extra iudiciale bñ põt appellare. ꝫ talis appellatio potius dicat ꝓuocatio ad cãm. vt not. Jo. an. in. c. pia. de excep. li. vi. aut venit ad opponendũ ꝑ electũ ꝛ admittit. qz põt dici interesse priuatũ cũ eius interesse bẽ bonũ ꝓlatũ. viij. q. i. c. audacter. ab eo enim dz iudicari in foro cõtentioso. ꝛ in foro aie. ideo satis. necessitat ad se opponẽdũ. facit qõ voluit Inno. in. c. qõ sup his. de accu. Si aũt venit pro interesse publico tũc nõ admittit. ad hoc facit iste tex. ꝛ. d. c. cuz inter. de quo dom. vt in dictis iuribus. ☩ Sed vtrũ valuerit ꝓcessus istoꝝ iudicũ gl.
28 puertendo dicit qꝑ nõ. qz excesserũt fines mãdati. ꝛc. que ratio nõ plz dño Abba. hic. qz nulla forma specifica fuit eis ꝑfixa in modo ꝓcedendi. sed tm̃ fuit eis dictũ qꝑ vocatis vocandis. ꝛc. que verba cũ insint ex natura rei nõ vident inducere nouã formã. ad hoc facit qõ no. Inn. in. c. prudẽtiã. de offi. deleg. ꝛ ꝓbat in sil̃i in. c. cũ ad sedẽ. de restitu. spolia. ¶ Item ꝓsuppositio qꝑ induxisset nouaz formã. tm̃ isti seruarunt illã formã cũ vocauerunt illos. Irez iste tex. expresse reddit aliã rõnem. qz puerterunt ordinẽ ꝛ sic nõ seruarunt formã eis traditã. vnde dicit Vincẽ. qꝑ processus gestus hic nõ valuit. qz factus contra intentionẽ delegãtis. c. fi. de ꝓbẽ. seqt hic bost. ꝫ ꝫ nõ colit exten. sed tm̃ notat factũ eoꝝ. qz puerterunt iuris ordinẽ. Notãda tm̃ est glo. ꝛ dictuz istoꝝ. qz sentiunt qꝑ ꝓcessus fuisset nullus ex eo. qz simul voluerunt procedere sup principali ꝛ exceptionibus ꝑiudicialibus. Et ad litteram que mãdat inquiri de appellatione sequendo illud dictũ supplẽdo verbũ maxime quasi idem esset si nõ fuisset appellatũ ex quo non fuit seruatus ordo iuris. nec in litis contesta. nec in ordine cognoscendi. ꝛ licet. d. anto. simpliciter trãseat cum hoc dicto ꝑm. d. abb. tm̃ in. c. tua. de ordi. cogni. sentit qꝑ processus nõ reddit nullus ex illo capite. quia simul fuit ꝓcessum super negocio principali ꝛ preiudicialibus exceptionibus. sed opus est appellare. distinguit tamen qꝑ aut super principali procedit per vnum iudicem puta secularem. ꝛ super ꝑiudicialibus exceptionibus ꝓcedit ꝑ aliũ. puta ecclesiasticũ. vt in casu. d. c. tua. ꝛ valet processus nisi appelletur. qz non potest vocari contrarietas in iudicio procedẽdo dũtaxat super principali. Sed secus dicit in terminis huius. c. qñ idez iudex ꝓcedit sup emergenti ꝛ super principali. quoniã tunc in eo notatur contrarietas. ꝛ sic ꝓcessus est nullus ipso iure citra remedium appellationis. hunc intellectũ tacite ad hunc text. videt sentire Federi. de senis. ꝑsi. cxxi. hz eniz iste simultaneus processus quandã repugnantiã ꝛ cõtradictionẽ. vt dictum est. Bo. Abb. dicit qꝑ iste tex. potest induci pro ꝛ
29 contra. pro hoc facit in ver. puertẽdo ordinẽ iuris. ☩ Peruersio autem ordinis eiusdẽ cãe ad seipm̃ reddit ꝓcessuz nullũ. l. platã cũ sua gl. C. ỏ sen. ꝛ iterlo. o. iu. ꝛ sic nõ obꝫm eũ dcm̃. d. car. qz nõ ꝓcedit in puersione ordinis vnius cãe ad cãm eandẽ. vt in. d. l. platã. ꝛ ibi ꝑ bar. secus si peruertat ordo vnius cause ad aliã. vt in. l. i. C. de appel.
¶ ☩ Sed si

a ¶ Sint vocãdi. Et facit pro ista. q. qõ voluit not. ange. in auc. ỏ tabellio. ꝛ i. l. heredes palam. §. in testamẽtis. ff. de testamen.

UVA. BHSC. IyR_275_2

30 ¶ †Sed si agitant due cause simul quaꝝ vna est p̃iudi-
cialis ad alterã vꝫ p̃cessus si nó opponat̃. facit. c. i. de re-
sti. spol. ꝛ qó no. in. c. fi. de ordi. cogn. facit ét iste tex. ꝯ vꝫ
q̃ valet p̃cessus inquãtũ papa inquiri mãdat de appella
tione. Ad hoc tñ pót rñderi vltra rñsionẽ datã p Host. q̃
vñ diuinatoria supplẽdo ad tex. maxime q̃ ió mandat de
hoc inquiri. qꝛ deduxit nullitaté p viã appellatiónis q̃ po
terat vt supra est dictũ. ió ex quo cósequebat̃ p viã appel
lationis oportebat q̃ iustificaret. nó tñ sequit̃ q̃ p̃cessu
appellationis potuisset prosequi nullitaté vel sine appel
latione ar. cle. i. de re iud. Et ex hoc colligit̃ hic q̃ ex alio
capite p̃cessus erat nullus. qꝛ lite nó p̃te. testes fuerũt re
cepti. vt in cle. i. vt lit. nó p̃te. ꝛ papa mãdat inquiri de ap
pellatione qó nó p̃tingit nisi róne predicta. ió ex hoc tex.
nó possumus nos fundare lꝫ aliud sentiat. d. car. sed q̃ p
cessus valeat possumus nos fundare ex alio capite p̃ꝫ. d.
Abb. vꝫ †quidã ordo est de substantia quidaꝫ est de iusti-
31 tia. puersio ordinis iustitie nó vitiat ipso facto. vt no. gl.
ij. q. i. in sũma. xvij. q. iiij. c. vxor felicis. Hec alicubi exp̃s
se p̃bat̃ q̃ iste ordo sit substantialis citra appellationẽ ꝛ
exceptionẽ. ꝛ adducit istũ tex. fundantẽ se inquiri de ap
pellatione si cóstiterit eã interuenisse ex aliquo istoꝝ gra
uamine. vñ nó posset prosequi exceptionẽ simultanei p̃
cessus nisi doceat de appellatione. sed aliã exceptionẽ de
fectus cótestationis posset p̃sequi renũciatio p̃cessuũ ap
pellationis. ꝛ forte papa pp hoc mandat inquiri de ap
pellatione. qꝛ sine appellatione nó obtinuisset ex alia ex
ceptione. tñ ipse p̃sequebat̃ vtrũq;. ꝛ ista posset esse alia
solutio. Item facit quia hic tractat̃ principaliter de fauo
re tertij vt exceptiones prediscutiant̃. ꝛ huic fauori ps vñ
tacite renunciare nó appellãdo. c. tuã de ordi. cogni. c. ad
dissoluendũ de despon. impub. vbi papa processit in prin
cipali saluis exceptionibus dilatoriis. qó nó fecisset si or
do oino fuisset de substãtia. facit. c. ex cóquestiõe de resti.
spoli. p̃uncta. gl. magna in fi. Jt̃ẽ eadẽ ratio est hic vt p̃
discutiant̃ ista p̃iudicialia que est in duabus causis qua
rũ vna est p̃iudicialis ad alterã ergo idẽ ius dꝫ esse. Jtez
in dubio debemus facere interpretationez. vt res potius
valeat q̃ꝫ pereat. c. abbate de verb. signi. l. quotiens. ff. e.
a ¶ Et si dicat̃ ex quo p̃cessus erat nullus a ex defectu con
testationis litis quare iste appellauit. qꝛ nó erat opus. di
cit. d. abb. p verbũ forte vt euitaret̃ facti grauamẽ. nã iu
dices solent procedere ad vlteriora nisi appellet̃. ꝛ dicũt
hic ſpe. ꝛ Abb. antiquus q̃ in casu huius. c. sufficiebat
p̃bare ob has causas appellatũ. nec est necesse de ipsa ve
ritate docere. ꝛ hoc ideo qꝛ obtulit se p̃batur. ꝛ nó fuit
admissus. d. c. interposita de appel. ita resident. d. abb. hic
concludens valuisse p̃cessum sed opus fuisse appellatio
ne ꝛ dicit istũ articulũ nó fuisse tactum alibi tam bene q̃ꝫ
hic p eũ. ꝛ indubitanter bellissime locutus est. ſpro cer
to mihi vñ difficile cognitu an p̃cessus fuerit nullus ipso
iure ꝛ vñ dꝫ q̃ nõ ꝛ adduco q̃ lꝫ puersio ordinis ꝛ mo
dus cause ad seipsam vitiet iudiciuꝫ ipso iure. tñ illud est
verum q̃ñ est de cónumeratis inter substãtialia iudicij. vt
in. d. l. platã. sed iste ordo nó est cõnumeratus inter sub
stãtialia iudicij ergo ecóuerso nó vitiat̃ ipso iure. ¶ Se
cũdo certũ est q̃ ordo req̃rit esse p̃nũciandũ sup emergẽ
ti tñ si nó p̃nunciat non vitiat̃ p̃cessus. l. ait p̃tor. p̃mittit̃
ff. de mino. ¶ Tertio faciat p̃ius est dãda dilatio acto
ri q̃ꝫ reo. l. exceptiones. C. de p̃ba. tñ si dat̃ insimul actori
ꝛ reo valet. vt in. c. licet cãm de p̃bati. ¶ Quarto addu
co gl. valde sing. in. c. cũ olim de cau. posse. ꝛ p̃pri. que vo
luit q̃ ptes p̃nt facere q̃ ordo iuris p̃posteret̃. ergo mul
to fortius poterit facere iudex. ¶ Quinto adduco gl. in
. l. si mancipiũ. §. i. ff. de euict. que dicit q̃ pót obmitti or
do faciat quod voluit bal. in. l. pemptorias. C. senten. re
scin. nõ posse. vbi voluit q̃ nõ omnis ordo obmissus red
dit sniam nullã. sed demũ ille qui respicit fundamenta iu
dicij. l. cũ p̃tor. ff. de iudi. sed iste nõ respicit fundamẽta iu
dicij ergo. ¶ Sexto faciat p̃posteratio nõ vitiat vt p̃bat
tex. ꝛ ibi bal. in prima p̃stitu. ffor. ergo. ¶ Septimo fa
ciat licet iudex insimul p̃cedat sup principali ꝛ inciden
tibus questionibus. tñ ordine intellectus videt̃ cognouis
se p̃ius de exceptione q̃ꝫ de principali. ꝛ ió nó vitiat. fa
ciat qó ét voluit gl. ij. q. i. in sũma. ꝛ xi. q. ij. in sũma. ꝛ in
. l. i. §. p̃ius. ff. de vulg. ꝛ pup. ꝛ in. c. i. de purg. cano. ꝛ in
d. l. platã. C. de sent. ꝛ interlo. om. iud. ꝛ in. d. l. i. C. de ap
pel. faciat qó voluit bar. in. l. si prolatã. C. cói diui. vbi di-
32 cit †q̃ qñ duo debent esse iudicia vnũ post aliud si obmit
tat̃ ordo vꝫ iudiciũ. vt voluit gl. in. l. si mancipiũ. §. i. ꝛ de
isto ordine vide bal. in. l. si duas. ff. de excu. tuto. ꝛ qó vo
luit bar. in. d. l. si queramus. ff. de testam. faciat qó voluit
gl. in. c. ij. de ordi. cog. faciat qó voluit bal. in. l. ambigui
tates. C. de testa. q̃ ordo necessitatis nó é puertẽdus ó có
secra. dist. ij. in x̃po pater. ꝛ qó voluit bar. in. d. l. platã. ꝛ
faciat iste tex. in ver. appellatũ p̃stiterit. vñ requirit q̃ fue
rit appellatũ ergo nõ vitiat puersio talis ordinis nisi ap
pellet̃. faciat etiã tex. iste in ver. reuocato in irritũ. ergo se
quit̃ q̃ actus tenuit aliter nó fuisset reuocatus. ar. l. decẽ
. ff. de ver. obli. cũ si. Jsta possunt adduci q̃ talis p̃cessus
nó fuit ipso iure nullus. tñ videt̃ q̃ in casu huius. c. p̃ces
33 sus fuerit nullus citra appellationẽ. qó sic demõstro. †for
ma est que dat esse rei ꝛ cóseruat rez in esse. l. iulianus. §.
sed ꝛ si quis. ff. ad exhibẽ. forma enim seruãda est. c. pisa
nis. de resti. spol. c. cũ dilecta de rescri. cũ si. sed certũ est q̃
hic data fuit forma vt p̃ius p̃cederet̃ sup electionibus ꝛ
postea super principali. ergo sequit̃ q̃ iudiciũ nó tenuit.
ad hoc adduco istũ tex. in ver. sub certa forma lras nras
cõiunc o ver. sed puertendo ordinẽ vbi p̃bat̃ formaliter
q̃ fuit data forma q̃ p̃ius reciperent̃ p̃bationes sup ex
ceptionibus ꝛ postea sup principali. Unde si tex. dicit q̃
fuit facta cõmissio sub certa forma ꝛ postea dicit puertit
ordinẽ recipiẽdo p̃bationes simul sup principali ꝛ inci
dentibus qónibus sequit̃ q̃ forma fuit data. vt non insi
mul. sed p̃ius cognosceret sup exceptionibus. ¶ Scõo
34 cõsidero †q̃ ordo proprie est datio alicuius rei ad substã
tiam sui ꝑm p̃ius ꝛ posterius. ꝛ dicit philosophus q̃ ni
hil cõstat sine ordinis ꝓpositione. ꝛ vbi papa prefigit or
dinẽ semp ordo est de substantia. vt. c. pisanis de rest. spo
lia. facit. c. dilecta de rescript. ſz papa hic prefixit ordinẽ.
ergo est de substãtia. ꝛ sic iudiciũ est ipso iure nullũ qꝛ cõ
tra substãtiam. ¶ Tertio adduco q̃ ibi ꝛcurrit ordo iu
ris. ꝛ ordo bois videt̃ q̃ fuerit studiose mandata forma
vt fuit sing. dictũ Jnno. in. c. prudentiã de offi. deleg. sed
certũ est q̃ ex iuris disp̃ositióe dꝫ per p̃ius iudex cogno
scere de qónibus incidentibus q̃ꝫ de negocio principali.
ꝛ papa hic idem mandauit. ergo vñ studiose ita voluisse
seruari. ergo sequit̃ q̃ eius excessus reddit actũ ipso iure
nullũ. tene mẽti qꝛ est valde solẽnis inductio ad istũ text.
ꝛ adduco qó voluit bar. in simili in. l. diez proferre. §. sta
35 ri. ff. de arbi. vbi dixit †q̃ si mandat̃ arbitro illud qó a iu
re ineſt videt̃ sibi data forma. ideo si male iudicat nó va
let ipso iure laudũ. ꝛ simile voluit Hostiẽ. in. c. fi. de p̃bẽ.
36 †q̃ sniа lata a delegato iniusta est ipso iure nulla qꝛ lata
cõtra formã mandati. ꝛ faciat simile qó voluit. d. ant. in
c. cũ dilecta de rescrip. vbi dixit. q̃ si ordo iuris est ad be
ne esse ꝛ pro iustitia vt cause ad cãm. ꝛ tũc si a iure ordo
est iustitie nó vitiat si ab homine ordo est forme ꝛ vitiat.
cum ergo iste ordo lꝫ sit iustitie tñ est p̃fixus a iure ꝛ ab
hoie. ergo inducit formã. ¶ Quarto adduco doctrinaꝫ
Angel. in terminis in. d. l. si queramus. ff. de testa. vbi di-
37 cit † q̃ omnis puersio ordinis assignata iudici delegato
vitiat p̃cessum. ꝛ dicit esse casum hic q̃ est mirabile di
ctũ vt limitentur omnia dicta superiora que ego allega
ui. vt peruersio ordinis non vitiet iudiciũ non habeat lo
cum in iudice delegato facit. c. venerabili de offi. deleg. l.
si diligenter. ff. manda. c. cum dilecta de rescrip. c. pisanis
de resti. spolia. ꝛ istud sequitur Jo. de imo. in. d. l. si que
ramus. ꝛ idẽ dicit Jo. de imo. ibi si procederetur ad vlte
riora obmittendo ordinẽ substantialẽ vt qꝛ reciperentur

a ¶ Nul'us. Credo tñ q̃ q̃ꝫ
uis p̃cessus sit
nullus rõe nõ
contestate litis
vel nõ seruati
alicui⁹ alterius
ordinis q̃ po-
terit p̃ncipez
ratificari. vt in
c. ad petitionẽ
cũ gl. de accus.
ꝛ panor. in. c.
cũ olim de re iu
di. q̃ꝫ quis qdaꝫ
ꝓtũ sentiat. vi
de ibi nouissi-
mos scribẽtes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

testes lite nō cōteſtata.qz tunc iudicium eſſet nullū alle/
gat iſtū rex. Jdez etiā dixit ibi poſt ang.eſſe qñ fuit oppo
ſita exceptio emergens reſpiciens iuriſdictionez ⁊ illam
ipſo iure excludens.qz tunc ſi procedat ſup principali nō
pronunciato ſup illa exceptione emergēti ꝓceſſus eſt nul
lus.ita voluit Jnno.in.c.ꝓterea de dilat. Nō ob.cū dī qꝫ
hic mandat cōſtare de appellatione.qz ſi recte ponderet
iſte rex.nō fuit neceſſaria appellatio.ex eo qz illa interlo/
cutoria fuit ipſo iure nulla qz lata ꝑ formaz mandati .qz
cū ex cōmiſſione videt mandatum qꝫ prius diſcutiant ex
ceptiones ⁊ poſtea negociū principale ⁊ iudices fuerunt
interlocuti cōtrariū videt qꝫ talis ſnia contineat errorem
iuris expreſſum.⁊ ꝑ ꝓns ſit ipſo iure nulla per no.in.d.c.
i.de re iudi.qz referendo ſniam ad cōmiſſionē reſultat er
ror iuris expreſſus.quo caſu ſufficit iuxta not.in.c.i.§.i.q̄
ſentē.ſine appel.reſcin.c.dilecto eo.ti.⁊ etiā pōt rīderi.vt
iam reſponſum fuit ſuperius ꝑ docto.qz ꝓcedit maxime
vel ideo qz dubitauit ne grauaret de facto.Et ſi dicat qꝫ
nō eſt bona rīſio.qz papa hic dicit revocato in irritū er/
go valuit proceſſus qz priuatio preſupponit habitū.l.de
cez.cū ſi.de ver.ob.qz reſpondeo qꝫ debet intelligi quate
nus de facto procedit.vt in ſimili in auc.caſſa.C.de ſacro
ſan.eccle.⁊ in.c.accedēs in ver.caſſauimus in gl.vt li.nō
cōteſt.⁊ ꝑ ꝓns proceſſus fuit ipſo iure nullus ex peruer/
ſione ordinis. ¶ Sed vnuz eſt quod impedit omnia iſta
argumēta adducta per me.qz papa hic dicit ſi cōſtiterit
appellatū.vnde loquit cōditionaliter quaſi ſi nō fuit ap/
pellatū proceſſus tenet ⁊ adduco qō pulchre voluit bar.
in.l.a diuo pio.§.in venditione.ff.de re iudi.vbi datur or
do qꝫ iudex incipiat a bonis mobilibus ⁊ in ſubſidiū ve
38 niat ad bona īmobilia.Ꝥbar.ibi querit quid ſi iudex illuz
ordinem peruertat an actus ſit nullus ⁊ decidit qꝫ nō ſz
opus eſt qꝫ appellet.⁊ adduco quod voluit Joā.an.in.c.
qñ frequenter.§.in alīs.vt lit.nō ꝓteſt.vbi idem voluit.
aliter tñ loquit ibi Joā.cal.de quo dōm vt ibi.⁊ per iſta
iſte paſſus redditur multū dubitabilis.⁊ ideo poſſet dici
qꝫ an proceſſus ſit nullus an teneat pēdeat ex futuro euē/
tu.qz ſi non appellauit proceſſus valet ⁊ tenet ſi vero ap/
pellauit vel contradixit.⁊ tunc ſit nullus ipſo iure.Et ad
39 duco hanc rōnem Ꝥ vbicūqz forma tradita in cōmiſſione
reſpicit vtilitatem partiū valet proceſſus factus cōtra ta
lem formā ſi partes conſentiant iſtud voluit Jnnoc.in.c.
prudentiā.de offi.deleg.⁊ ꝓbat in.c.ſi.eo.ti.⁊ ſufficit ta/
citus conſenſus partiū. Jſta eſt gl.valde elegās in.c.cum
olim de offi.dele. Sed in caſu noſtro iſte ordo reſpicit vti
litatē partiū vt prius diſcutiant exceptiones preiudicia/
les qꝫ negociū ipm principale ſeqt qꝫ potuit ꝓſenſus par
tiū validare proceſſuz nō appellando vel nō opponēdo.
Jdeo papa hic ponit ꝑ modū cōditionis ſi cōſtiterit fuiſ
ſe appellatū.⁊ iſto mō poſſent redduci ad ꝓcordiā cōtro
uerſie doctoꝝ ſup hoc dubitabili paſſu.⁊ nūc vere dici pt
nūqꝫ iſtū paſſum fuiſſe ita bñ tactū ſicut a me Ꝥ. ¶ Et ſi
opponat qꝫ nō oz proceſſus irritari.qz agebat de elec.c.
qñ.§.porro.vt li.nō ꝓteſt.gl.rīndet illū ꝓcedere data cō/
tumacia rei qꝫ Ꝥ non erat de quo dōm vt hodie in cle.di/
ſpendioſam de iud.vt ſiue ſit ꝓtumax ſiue nō pōt procedi
lit.nō ꝓteſt. ¶ Pro intellectu gl.vltime vide dicta in.c.
ij.§.de reſcript. Bart.in.l.diuus.ff.de re iudi. Supremus
Deus laudet in ſecula. Andreas Barbatia.

a ¶ Inſtantia. Adde ad mām huius tex. bal. in.c.i.v.col.ſi i ter do.⁊ vaſſa. lis ozia.⁊ ſpe. in tit.de deleg. §.vi.ver.itez ſi inſtantia ⁊ de inſtru.edi.§.x. ⁊ facit qō vo/ luit Archidia. in.c.nullus de ſo.ꝓpetē.⁊ .d. car.i cle.i.x.q. de in iteg.reſt. vbi multa pul chra habes.

b ¶ Inſtātia. Adde bal.in.l. ſi cū ipſe de ex cu.tuto. Cy.in l.ſi.C.de adul. ⁊ pau.de caſt. not.in pſi.xxv. vbi oia late ha bent.

Enerabilis.

a Inſtantia iudi/
cij nō perit lapſu
v triēnij.b.d.cōiter.⁊ ſunt due ptes.in prima
ponit cōqueſtio.in ſcōa pape ꝓuiſio ibi mā
damus.ſz.d.car.dicit qꝫ varijs modis legit
ſed Ꝥ cōem lecturam ſummat ſic. Jnſtantia iudicij non
perit lapſu triēnij Ꝥ canones.b.d.⁊ de eodē facto loqt
c.venerabilis de teſti.cogen.⁊ apponunt quattuor lectu
re ad iſtū tex.in gl.⁊ due adducunt extra gl.ꝑ doct.de q̄/
bus dicet inferius.vel ſic ſumma Ꝥm.d.abb.lapſu triēnij
nō obſtāte pōt delegatus in cā cōmiſſa ſibi ꝓcedere.b.d.
Et inquantum hic dicitur ⁊ infra dicit Hoſt.qꝫ queſiuit
A.a magro ſuo.T.an ſtādū ſit huic allegationi vel nō
videt Ꝥm Jo.an.magis amicari littere qꝫ qz delegatus
nō procedebat archiepiſcopus conqueſtus eſt pape.ſicꝫ
infra.c.proximo.⁊ j.titu.i.c.ex parte. ¶ Nota ibi cōmu
1 nitute ceruie Ꝥ epiſcopus rauēnas pretendit iuriſdictio
nē in ciuitate ceruie.eccleſia eniz pōt habere ſub ſe terras
⁊ caſtra quo ad tempoalē iuriſdictionē.c.inter dilectos
de fide inſtru.c.romana.§.debet de app.li.vi.xxiij.q.viij.
ecce.Ego adduco in mediū qō voluit Jo.an.in addi.ſpe
cul.in titu.de iura.calū.§.reſtat videre ver.de quo et ipſe
auctor dixit in titu.de teſte.§.qualiter ver.ſed opponitur
circa mediū.multū enim vt refert ibi Jo.an.eccleſia rauē
nas fuit expillata bonoribus ⁊ iuribus ſuis.vt pz in ſpe.
de teſte.§.nunc tractandū ver.hic aūt ad ſi.Aliā cām ha/
buit dicta eccleſia ſup quibuſdam caſtris cū cōi forliuij.
¶ Jtē tpe Jnno.tertij habuit qōnem cū cōi fauētie ſup
villa luci de quo in.c.cū cām de iura.cal.⁊ in.c.iz cām de
proba.⁊ in.c.cū cām de teſti.⁊ dicit ibi Joā.an.ſe legiſſe
2 Ꝥ eccleſia rauennas olim habuit dñium inſule ſcicilie.
quā poſtea tranſtulit in eccleſiaz romanā forſan ideo qz
illam regere nō poterat qꝫ preſumit qꝫ nec ipſius eccleſie
romane illis tpibus multū ad id laborātis ſolicitudo ex
penſa ⁊ impoſitio decimaꝝ ad id ſaltē in partibus italie
multis annis collecta.illam adhuc debito mō nō potuit
3 ſubiugare Ꝥm Joā.an.ibi. ¶ Nota ibi deciſio cauſe Ꝥ
cōmiſſa deciſione cauſe videt cōmiſſa ipſius cauſe cogni
tio.qui enim vult ꝓns vult ⁊ añcedens ꝑ qō deuenit ad
ꝓns.c.preterea de offi.deleg.l.ad rem mobilē.ff.de offi.ꝑ
cura.cū ſi.vide q̄ late dixi in.c.ſup qōnum de offic.deleg.
⁊ in cle.auditor de reſcri. ¶ No.ét qꝫ papa cōmittit cāz
que vertit inter eccleſiā ⁊ laycuz.lz laycus ſit reus qō eſt
cōtra regularē diſpoſitionē.qz actor ſequit forū rei.c.cū
ſit gñale de fo.ꝓpe.poſſet forte dici Ꝥm ſcribentes Ꝥ qꝫ iō
contingit qz Ꝥ allegabat ſacrilegiū.c.cōqueſtus.j.ti.i.vel
proceſſit de cōſenſu ptis vel dic vt dicit gl.no.in.c.ſi cleri
cus laycū.⁊ in.c.ex trāſmiſſa de fo.ꝓpe.vel poſſet dici qz
ciuitas ceruie erat de iuriſdictione ecc.rauēnatis inquan
tū Ꝥ doct.colligūt qꝫ illa eccl̄ia prētdit iuriſdictionē ſupra
4 illā ciuitatē. No.ibi p cauillationes ⁊ ſubterfugia Ꝥ qꝫ de
b ciſio cāe ꝓrogat ꝑ cauillationes nec currit inſtantia b.l.
ſi cū ipſe.ff.de excu.tut.ideo impedito ꝓſequi ꝓp defectuz
iudicis ſiue ptis nō currit dilatio legalis.l.intra vtile.ff.
de mino.impeditis eni facile iura ſubueniūt tā in iudicio
vt in.l.ij.ff.ſi quis caut.c.cū ſit romana.c.ex rōne de app.
q̄ꝫ ex iudiciū.l.quibus diebus.ff.de ꝓdi.⁊ demō.⁊ eſt nā
cauillationis ab euidenter veris per breuiſſimas imita/
tiones diſputatio ad ea que euidēter falſa ſunt producat
.ff.de verb.ſigni.l.natura.⁊ .ff.de reg.iur.l.ea eſt natura.
Pro enucleatione gl.opponit de.l.properandum.C.de
iudi.vbi lapſu triēnij pit inſtantia.eius contrariū Ꝥ dicit.
Sol.hec glo.procedit multū intricate.⁊ ponit quattuor
lecturas. ¶ Prima eſt qꝫ contrariū procedit Ꝥm leges
ſed Ꝥm canones nō perit inſtātia lapſu triēnij.ſcōa lectu/
ra eſt qꝫ nulla ſit in hoc differentia inter leges ⁊ canones
ſed hic ideo fuit repulſa exceptio qz dicebant iuriſdictio
nē iudicis delegati expiraſſe pempta inſtantia qō nō eſt
verum.vnde poterant dicere nō tenemur reſpondere niſi
detur nouus libellus ⁊ fiat noua cōteſtatio ⁊ omnia fiāt
de nouo.ſed nō excipiebant ſed dicebant qꝫ nō tenebant
rīndere coram delegato. ¶ Tertia lectura eſt qñ ſtat per
eū ⁊ eius cauillatiōes quo minus cā ſit deciſa. ¶ Quar
ta lectura eſt qꝫ ideo Ꝥ perit inſtantia.qz lis nō fuerat cō
teſtata ⁊ tempus triēnij currit a tempore litis cōteſta.vt
d.l.properandū hec non placet glo.quia imo lis fuit cō/
teſtata.⁊ patet ex antiqua ⁊ colligit ex iſto tex. ¶ Qui/
ta lectura ponit Ꝥ per Goffre.qꝫ ſicut lex properandum
excipit cauſas fiſcales.vt in eis non pereat inſtantia. Jta
hec decretalis excipit cās eccleſie.ſed nō proprias cauſas
ipſoꝝ clericoꝝ. ¶ Alij vt Vincen.Ꝥ dicunt qꝫ bene perit
inſtantia.

UVA. BHSC. IyR_275_2

instantia.sed restituit ecclesia sicut minor.ꝛ dicit qꝫ cū in/
stantia iudicij perit in re minoris prius minor cōuenit tu
torem seu curatorē.vt in.d.l.properandū ad finē.lꝫ alias
habeat electionē.l.etiam.§.i.ff.de mino.item si tutor con/
traxit cū minore in rebus eius.l.iij.C.si tutor vel cura.nō
gessit.ꝛ hāc electionē nō hꝫ vbi minor nō est lesus ex con
tractu procuratoris.qꝛ prius cōuenit procuratorē q̄ꝫ re/
stituat.ff.de mino.l.cū mandato.Sed inuestigandū est q̄
istaꝝ lecturaꝝ sit verior.prima est qꝫ aliud ꝑm leges alio
ꝑm canones.Idem voluit gl.in.c.fi.de do.ꝛ ptu.vbi me
lius declarauit suā opi.q̄ꝫ alibi.idē voluit hosti.hꝫ ꝛ spec.
in titu.delegato.§.restat ver.itē qꝫ instantia.ꝛ ver.sed nū
quid ꝛ gl.iij.§.ad hec.ij.q.vij.ꝛ gl.iu.ciuilis in.d.l.pro/
perandū.ꝛ Inn.in.c.ꝑsuluit de offi.deleg.licet hic aliter
dixerit.ꝛ tenēt cōiter moderni. ¶ Sed cōtra hanc lectu
ram opp.qꝫ nō est iur.expressum qꝫ de iure canonico non
pereat instantia.ꝛ sic nō inducit ius diuersum a iur.ciuili
ergo standū est iuri ciuili.Nō ob.iste text.qꝛ hic excipie/
bant qꝫ ꝑ lapsum triēnij nō tenebant rndere cōrā delega/
to ac si fuisset empta iurisdictio delegata qō est falsum.
nec papa hic dicit qꝫ instantia non perit.sed qꝫ teneat re/
spondere nō obstante illa exceptione.ꝛ pro hoc facit.qꝛ
papa hic nō vtit ver.statuimus nec alio ver.inducēte ius
nouū.sed ver.mandamus appet qꝫ nō inducat ius nouū
ꝛ maxime cū rndeat ꝛ mandet ad querelā partis ar.eoꝝ
que no.per gl.in.c.cōsultationi de temp.ordi.ꝛ in auc.vt
in medio litis sacras iussio.itē si hic statueret ius nouum
nō extenderet ad instantiā iam emptam.si enim aī hoc
capitulū nō erat cautum.ergo instantia pierat ex quo cō
trariū nō reperiebat de iure canonico.c.i.de ope.no.nū.
ꝛ ꝑ̄ns nō extendit istud.c.ad istum casum.qꝛ ēt si cōsti/
tutio cōcerneret ꝓparatoria ꝛ modū ꝓcedendi nō tn cō/
cerneret pendētia respectu actuū ꝓteritoꝝ sed fiendoꝝ.
vt dicit gl.no.in.c.licet canon de electione.li.vi.ꝛ in cle.
dispendiosam de iudi.in gl.fi.ꝛ tn papa mandat hic sim
pliciter ꝓcedi in hac materia nō obstante exceptione.ergo
nō edit hic ius nouū.qꝛ cōprehēderet tm̄ futura negocia
ꝛ nō istud ꝓsumatū.ꝛ tn papa facit mentionē de isto ne/
gocio.ꝛ tn̄ cōis opi.est de iure canonico qꝫ nō perit instā
tia p lapsum triēnij.ꝛ qꝫ nō pereat instantia pro isto cōi
intellectu alle.d.abb.c.cū olim.§.iudices de ꝓbatio.vbi fuit
facta cōdēnatio expēsaꝝ factaꝝ p lapsum triēnij.Adduc
it etiā.c.cū ex litteris de in integ.resti.ꝛ qō ibi no.gl.vbi
lis durauit longe vltra triēniū.faciat ēt iste tex.isti eniꝫ as
serebant instantiā iudicij perijsse.ideo recusabant rndere
sub iudicis examine.papa simpliciter mandat qꝫ hac ex
ceptione nō obstante procedere debeāt in negocio.vn̄ papa
ex toto renuit exceptionē.nō eniꝫ dixit qꝫ instantia perijt.
sed iurisdictio.Itē mandat qꝫ sup negocio.ꝛ sic sup instā
tia incboata.alias dixisset incipias de nouo procedere.in
cā maxime cū hoc nō esset expresse cautū alibi.Itē potest
intelligi ꝓbando qꝫ instantia nō perijt.vꝫ qꝫ isti volebant
rndere sub examine istius vꝫ sub actitatis coraꝝ eo.qꝛ ad
hoc citabantur.ꝛ hoc pꝫ ex rōne.Nā dicebant se nō tene
ri.qꝛ instantia pierat.Nā rō sequens restringit dictū ge/
nerale ꝓcedēs.l.cū pater.§.dulcissimis de leg.ij.nō est vi/
simile qꝫ induxissent illā rōnem qꝫ instantia pierat si volu
isset superior iurisdictionē expirasse.†qꝛ ex separatis nō
fit illatio.c.ij.de trāsla.ꝓla.ꝛ papa rndet qꝫ hac exceptio/
ne nō obstante ꝛc.ꝛ sic expresse innuit ꝑm intellectū instan
tiā nō perijsse hꝫ ius canonicū. ¶ Sed dubiū est vbi fuit
hoc ius canonicū a principio.Nā in tex.isto nō per rōnē
ꝓdictā non putat.d.abb.qꝫ alibi sit expresse cautuꝫ ꝑ mo
dū cōstitutionis.Sed illud ius ciuile de quo in.d.l.pro/
perandū nō fuit in foro ecclesiastico receptū moribus.vt
pꝫ in iuribus preallegatis ideo nō vendicat sibi locū cuꝫ
hꝫ licet expresse nō caueretur contrarium de iure canoni/
co.ar.iij.di.§.leges.ꝛ pro hoc qꝛ per alias regulas iuris
canonici obuiantes regulis iuris nō poterat rōnabiliter
habere locū in foro canonico.qꝛ de iure canonico appel/
labat de quolibet grauamine non aūt sic de iure ciuili.l.
6 aī snie tps.C.quoꝝ app.nō recip.c.sup eo.de app.†vn̄ iu
dex ciuilis satis pōt cām.j.triēniū decidere cū ꝑ appella/
tionē nō ipediat eius iurisdictio.sꝫ iudex ecclīasticus nō
sic cū ꝑ frequētes appellatiōes ab interlocutoria nō pos
sit qñqꝫ infra hoc tps terminare. ¶ Et ex his ꝓcludit.d.
7 Abb.†qꝫ de iure canonico nō perit instantia lapsu triēnij
ꝛ hoc in quoscūqꝫ ꝛ in quacūqꝫ cā fit litigiū.qꝛ semp mi
litat rō dīe premissa.ꝛ quo ad preparatoria seruant iu/
ra loci iudicū.vt no.in.c.qꝫ clericis.j.tit.i.ꝛ ex hoc rema
net prima lectura verificata ꝛ declarata melius q̄ꝫ alibi
ꝑm.d.abb.†Et per hoc infero nō valere statutū episcopi
a quo prefigit instātia triēnalis.ita qꝫ lapsu triēnij finiat
instantia.qꝛ si papa noluit admittere peremptionē instā/
tie lapsu triēnij fortius nō debet episcopus coarctare ter/
minū triēnalem.qꝛ nō potest episcopus statuere ꝓtra ius
cōe.c.qꝫ super his de maio.ꝛ obe.c.institutiōis.xxv.q.ij.
glo.in cle.ne romani de elec.Joā.an.in.c.fi.de app.li.vi.
facit gl.in.c.fi.de bereti.li.vi.ꝛ qō voluit feder.de se.ꝓsil.
xvij.ꝛ ꝓsi.vij.ꝛ qō voluit gl.in cle.sepe de ver.sig.que vo/
8 luit†qꝫ nullus citra papam potest tollere solēnitatem iu/
a ris[a] cōmittendo cām simpliciter ꝛ de plano.ꝛ sic non pōt
eps tollere instantiā iudicij per lapsum triēnij cum ius ca
nonicū voluerit hoc inducere cū partiū dāno.ꝛ ita se ex
pedit.d.abb.circa istā primā lecturā.Sed.d.car.hic dicit
qꝫ si hec decretalis iducit hoc qꝫ instātia nō finiat triēnio.
tūc debuisset vti nō vbo mādamus sꝫ vbo statuimus vel
decernimus ꝑ no.i.c.decernimus.§.e.Nec debuisset cā q̄
hic pendebat determinari ꝑ hoc ius.sed ꝑ antiquū p.c.ij.
de ꝓstitu.ꝛ refert in scolis sibi occurrisse hoc.ꝛ est difficī
le ꝑ̄ium potest tn̄ dici qꝫ hec dispositio concernit non de
cisoria sed ordinatoria.ꝛ sic potuit ꝓcernere causam pen
dentem iuxta nota.in.c.licet canon de elec.li.vi.que ver/
ba attribuit sibi.d.abb.tacito auctore. ¶ Sed glo.in.d.
l.properanduꝫ in prin.dicit illud de iure ciuili.vt expiret
instantia triēnio.sed de iure canonico nō expirat triēnio
allegat.c.venerabilis.ꝛ.c.significasti de iudi.re vera istō
c.significasti.non reperitur hic.bar.ibi dicit qꝫ illa lex est
cōrecta de iure canonico.ideo non seruabitur in foro ca
nonico.sed dūtaxat seruabit in foro ciuili.qō est bene no
tā.pro terris subiectis ecclesie romane.qꝛ regunt iure ca/
nonico.vt in.c.si duobus de appel.glo.in.c.ij.de arbit.li.
vi.bal.saly.ꝛ cōiter alij sequunt gl.illā pro certo iste pas
sus est multū difficilis.ꝛ stabimus in eo.vt agnus coraꝝ
tondēte nihilominus dicā qō sentio.Et videt qꝫ iste text.
9 non mereat allegari ad hec.Et pondero†qꝫ exceptio rei
aduersatur dicto ꝛ petitioni agentis.l.i.ff.de exceptio.ar
chiēps enim dicebat qꝫ per cauillationes ꝛ subterfugia
fuit prorogata cause decisio per triēniuꝫ.sed ex parte cer/
tiensiū fuit oppositū cursu triēnij instantiā perijsse.rndet
papa qꝫ non obstante dicta exceptione procedat iudex ꝑm
formā cōmissionis.ergo decidit tex.qꝫ si actor non potuit
facere decidi causam infra triēnium ꝓpter cauillationes
ꝛ subterfugia aduersarij qꝫ nullo modo perit instantia.
ergo nō probat iste tex.qꝫ de iure canonico instantia du/
ret vltra triēnium.sed bene ponit casum specialem qꝫ vbi
per cauillatiōes ꝛ subterfugia fuit dillata instātia qꝫ nō
perit triēnio quo casu idem est de iure ciuili.vt ꝓpter ca/
uillationes ꝛ subterfugia non pereat instantia triēnio fa
ciat in arg.qō habet in.l.intra vtile.ff.de minor.ꝛ.l.pen/
dente.C.de temp.rest.in integ.ꝛ.l.fi.C.de adulte.ꝛ.l.qn/
quēnium.ff.eo.ꝛ.l.si cum ipse.ff.de excu.tuto.ꝛ quod ibi
10 voluit bar.ꝛ adducitur ratio.†qꝛ non cessanti agere non
currit prescriptio.l.i.in fi.C.de an.except.l.contra maio/
res.C.de inoffi.testa.adduco singu.glo.in.l.senatus.ff.de
11 offi.presi.que voluit†qꝫ si iudex non expediuit causam fa/
tigatus multitudine causaꝝ qꝫ restituit pars aduersus la
psum instantie.ꝛ sic quo ad effectū nō currit.ergo multo
fortius nō curret qñ per cauillationes ꝛ subterfugia ad/
uersarij nō potuit finiri lis.ꝛ per ꝑ̄ns iste tex.ponit casuꝫ

a ¶ Solēnitatē iuris.Sꝫ nūquid ꝓsuetudine vel ptiū cōsensu.vel p inferiorē a pncipe remitti possint.viō ꝑ spe.in tit.de instr.edi.§.ꝓpēdiose in.viij.colū.in ꝑn.v.itē p ius canonicū ꝛ sequē.vbi hꝫ pulchre decidit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ſpecialem quando cauillatione partis fuit impeditus ac
tor finire litem. ergo extra iſtum caſum non loquitur iſte
tex. q̄ inſtantia de iure canonico duret vltra trienniuz. ⁊
adduco rationē. ideo lex ciuilis reſtrinxit inſtantiam ad
triēnium ne lites efficiantur imortales. vt in. d. l. properā
dum. in prin. ſed eadem ratio conſideraſ a iure canonico
vt in. c. finem litibus de do. ⁊ contu. c. nōnulli de reſcript.
c. cordi. de appel. quinimo plus videſ. q̄ de iure canoni
co inſtantia nō debeat durare vltra triēnium. Et ad hoc
adduco. c. iurgantiū controuerſie celeri ſentētia terminē
tur de re iudi. ergo nō debet ꝑpetuo durare. ⁊ per conſe
quēs illa met ratio que nouit iuriſlatorē in. d. l. properā
dum eſt cōſiderata a iure canonico. ⁊ per conſequēs non
eſt vex dicere. q̄ lex ciuilis eſt correcta de iure canonico.
¶ Nec obſtāt iura allega. ſupius in cōtrariū. q̄ inſtan
tia de iure canonico durauerit vltra triēniū. q̄ nō dicunt
q̄ vna inſtantia durauerit tanto ſpe. ¶ Nec ob. cū dice
batur. q̄. d. l. properandū non fuit moribus vtentium de
iure canonico recepta. q̄ ſi ratio. d. l. properandū eſt ap
ꝓbata de iure canonico. vt dictum eſt. ergo ſequiſ q̄ di
ſpoſitio reſultās ex illa rōne cenſeſ ꝓbata de iure ca
nonico. ⁊ maxime per. d. c. iurgantium. ¶ Nec ob. cum
dicit. q̄ de iure canonico appellaſ a quolibet grauami
ne. ⁊ nō ſic eſt de iure ciuili. q̄ non ſequiſ q̄ ꝓpter hoc in
ſtantia poterit durare perpetuo. ⁊ licet poſſit appellari a
grauamine non tñ friuole ⁊ fruſtratorie. c. vt debitus de
appella. c. cum appellationibus friuolis de appel. lib. vi.
¶ Nec ob. dum dicit. d. abb. non valere ſtatutum epi q̄
inſtantia finiat triēnio. q̄ non videt bene dictum. Nam
iſtud nō repugnat iuri canonico. vt dictum eſt. ¶ Secū
do q̄ nō eſt iure canonico expreſſum. q̄ inſtātia duret vl
tra triēnium. imo eſt dubiū hoc. ⁊ ideo iſte text. patiſ ſex
lecturas. ⁊ adhuc ſub iudice lis eſt. Nec eſt declaratum
quid tenendum. ergo ſtāte tali dubitatione nō dicit ſtatu
tū epi eſſe cōtra ius canonicū. ⁊ per conſequens iſta prima
lectura quā omnes cōiter ſequunt nō videt vera. imo iſte
tex. apponit caſum ſpāles. ¶ Sed quo ad ſcōam lecturā
que voluit q̄ iuriſdictio delegata non expirat triēnio in
contrariū adducit. c. conſulit de offi. deleg. ſed rñde q̄ ibi
iuriſdictio dele. fuit data ad tempus hic ſecus iſte tex. be
ne probat q̄ iuriſdictio delegata nō expirat triēnio. ⁊ fa
ciat in arg. quod habeſ in. c. examinata. §. eo. vbi delega
tus abſoluit ab inſtātia iudicij. ⁊ tñ iterum nō pōt agi co
ram eo. ⁊ ſic non expirauit eius iuriſdictio. vt hic dicunt
docto. ⁊ in. c. conſuluit de offi. dele. ⁊ in. c. cauſam que de
teſti. ⁊ pau. in clemen. i. de re iudic. ſpec. in tit. de contu. §.
nunc nobis in fi. dñi de rota deciſio. lvi. ¶ Ponderā tñ
q̄ licet ita dicant docto. ꝫ tñ iſta lectura non poteſt ada
ptari ad iſtum tex. ex eo. q̄ ideo non ꝓcedebat delegatus
quia opponebaſ inſtantiā peremptam. ⁊ per cōſequens
non poſſe procedere poſt triēniū. ſed tex. dicit nō obſtan
te exceptione procedas. ergo ſequiſ q̄ cum inſtantia nō
perijt triennio q̄ non perit iuriſdictio delegata triennio.
¶ Quo ad tertiam lecturam† q̄ inſtantia nō perit qñ p
cauillationes prōgatur. Adibi videt q̄ ſit pura veritas
vt iam ſuperius tenui. ⁊ faciat qō voluit bart. in. l. ſi cum
ipſe. ff. de excuſa. tut. ¶ Quarta lectura eſt q̄ lis nō erat
conteſtata. ideo tps triēnij non habuit ſuum initium. ſed
potius videt inferri per iſtum tex. q̄ lis fuerit conteſtata
qō apparet ex eo. q̄ tex. dicit q̄ deciſio cauſe fuit ꝓroga
ta p cauillationes. ⁊ nō dicit cōteſtatio. ergo videt q̄ lis
fuerit cōteſtata. ¶ Quinta lectura eſt ſatis rationabilis
propte fauorez eccleſie. † vt ita faueat cauſis eccleſie[a] ſicut
caſis fiſcalibus. ¶ Sed cū voluit q̄ non habeat locuz in
cauſis proprijs clericoꝝ. d. an. hic tenet contrarium. † q̄
imo idem q̄ patrimonium clerici gaudet eodem priuile
gio cum bonis eccleſie. vt nota. in. c. ex litteris de pignor.
¶ Sed. d. abb. refert hoc eſſe contra regulā poſitaz per
eundem. d. ant. in. c. ſi diligenti de reſcri. vbi dixit q̄ regu
lariter clericus non gaudet in proprijs rebus priuilegio
ecclēſiaſtico niſi in caſibus expreſſis. ⁊ per conſequens re
cte ſentit iſta opi. ſm eum qui ad hoc allegat ſpec. in titu.
de in integ. reſti. §. qualiter. verſi. ſed nunquid clericus. ⁊
gl. in cle. i. de in integ. reſti. ⁊ gl. in. c. quāquā de cenſi. lib.
vi. ⁊ glo. in. c. i. xvi. q. iij. ¶ Tu tene contrarium q̄ imo
gaudet eoꝝ priuilego. ⁊ adduco ſingul. gl. ſm Franci. ti
grini. in. l. muneruz. §. patronoꝝ in ver. pontifex. ff. de mu
neri. ⁊ honori. gl. in. c. ex litteris de pigno. ⁊ glo. in. c. ec
cleſia ſancte Marie de conſti. ⁊ in. c. ſimiliter. alias in. c.
poſſeſſiones. xvi. q. i. vide que dixi in. d. c. eccleſia. vbi me
lius examinaui iſtū paſſum cū alijs. ¶ Ultia lec. fuit q̄
bene perit inſtantia ſed eccleſia reſtituiſ. Sed ad iſtū tex.
diuinat. ſed ꝑōdera ſi poſſet dari ſeptima lectura q̄ dica
mus. q̄ ideo inſtantia nō perit qz multa ꝓcurrerūt vt nō
pereat. primum q̄ iſta cōitas ſpoliauerat eccleſiā. ⁊ ideo
eſt q̄ conueniſ coram iudice eccleſiaſtico. ſcōo qz per ca
uillationes ⁊ ſubterfugia impediuerat deciſionez. tertio
cōcurrit fauor eccleſie. ⁊ ſm iſtam nō erit differentia in
ter ius ciuile ⁊ canonicuz. ⁊ procedit res ſine ſcrupulo ⁊
nodo. ¶ Ponderā ēt q̄ papa ꝫ nō dicit illā exceptionē
de pēptiōe inſtātie nō valere. ſz dicit illa nō obſtē in iſto
negocio ꝓcedas. ⁊ ſic reſtringit ſe ad negociū eccl'ie. ⁊ p
ꝑns erit ſpeciale in cā eccleſie ſicut in cā fiſci bonū pro cer
to eēt q̄ ſanctiſſimus dñs nr̄ paulus ſcōus declararet qd
teneñ. ſup hoc paſſu dubitali. qz ad ſanctitatē ſuā ſpectat
declaratio. c. p venerabilez q fil. ſint leg. ¶ † Utrū aūt de
iure ciuili ſemp reqraſ q̄ ſit inſtantia triēnij. doct. hic di
cūt q̄ nō. vt in certis caſibus. vt in cauſa criminali. l. fi. C.
vt infra cer. tps. aūt. vt apud ꝓprios epos. §. ſi tñ. l. i. C. vt
oēs cauſe. l. gñali. C. de decur. li. x. ⁊ l. fi. C. ꝺ edifi. ꝓuatis
aūt. de mand. prin. §. ſi tibi. l. i. ff. de glande legē. Et addu
co qō voluit bar. in. l. i. ff. ad. l. iul. rep. † vbi dicit q̄ in pa
tria ſua poterit officialis cōueniri de eo qō fecit in officio
licet cā officialis debeat decidi infra certū terminū in lo
co officij. vt ibi. d. an. ſingul. limitat hoc niſi in loco officij
fuiſſent facta proclamata. q̄ ſi quis vellet agere compa
reret infra tot dies alias poſt terminū non audiet q̄ tūc
nō poterit cōueniri in patria ille officialis ita dicit ſe ob
tinuiſſe de facto. ſequiſ. d. abb. ex quo ſciuit ⁊ non egit in
loco officij. ar. l. cuz ticia. ff. de accuſa. gl. in. l. i. C. vt nemo
inuitus. l. ſi eo tpe. C. ꝺ remiſ. pig. ⁊ c. fi. q̄ matrimo. accu
ſa. poſ. ⁊ qō no. Inno. in. c. conquerenti de offi. ordi. ⁊ qō
habeſ in. l. diffamari de inge. ma. ⁊ allegaſ rō poſſet. n.
cōmitti fraus. nā in loco officij poſſet officialis ſe defende
re. qz habet ibi paratas ꝓbationes. ⁊ ille diſtulit agere.
vt forte piret facultas probandi aduerſario. nec ob. l. i. ff.
ad. l. iul. repet. qz poſſet intelligi. vt no. bar. ibi. in ſcōa ſo
lutione. vz qñ officialis exercuit officium in prouincia ſua
vel intellige qñ non ſtetit in ſyndicatu. ita q̄ non fuit ſta
tutus terminus modo predicto. nec ſecuta eſt declaratio
ex ſentētia iudicis. vt nullus alius deinceps audiatur. ita
reſidet hic. d. abb. poſt. d. an. Sed. d. car. cōmemorat hic
banc doctrinaz. ⁊ dicit ita fuiſſe obtentum in qōne facti.
dicit tñ facere in contrariū auc. qui ſemel. C. qūo ⁊ quan
do iudex. ſed reſpondet q̄ ibi loquiſ ante litem ꝓteſta. ⁊
in caſu diuerſo. ⁊ alleg. dicta per ſe in. c. fi. qui matrimo.
accuſa. poſ. ⁊ aliud non dicit. Adirū eſt q̄ nemo eoꝝ ad
duxerit bal. in. l. obſeruare. §. proficiſci in. iij. q. ff. de offi.
proconſul. † vbi querit an poteſtas florentie poſſit pro ibi
cōmiſſis conueniri vel accuſari in propria patria videtur
q̄ ſic rōne domicilij. l. i. C. vbi de cri. agi. opoz. item glo.
eſt ordi. in. l. i. ff. ad. l. iul. rep. in contrariuz arguit multis
rationibus. ꝓmo quia elapſus eſt terminus querulandi
poſt quē quis non auditur. l. ticia. ff. de accuſa. c. fina. qui
mat. accuſa. poſſ. Item qz iudex domicilij ⁊ originis eſt
preuentus ſaltem p generalem inquiſitionē. l. vbi ceptuz
. ff. de iudi. item qz terminus abſoluit aliquez ſicut ſnia. l.
ſed ſi vnius. §. ſi ante. ff. de iniur. Item qz abſolutus eſt ſu
p generali inquiſitione ex tali abſolutoria oriſ exceptio
rei iudicate ſuper accuſatione. qz de eodem delicto nō ꝺz
ſepius

a ¶ Cauſis eccleſie. Adde q̄ ēt eccleſia ipi vniuerſitati equiperaſ. vt tz bal. in. l. ſi ita. i fi. C. ꝺ cōi. ſer. ma. pro quo vi de bart. in. l. fi. C. de ſa. ſan. eccle. ⁊ ſpe. in ti. de in integ. reſtit. §. iij. verſi. hoc idem.

b ¶ Crimina li. Que durat tm̄ biennio. vt tenēt oēs doc. in. l. properandū C. ꝺ iud. ſecus in clerico q̄ du rat duob⁹ mē ſibus. vt ꝺz lu culēter ang. ⁊ oēs ſcribētes i auc. vt cleri. al lega. in tex. vbi oino videto.

sepius disputari.l.licet.§.fi.ff.nau.caup. Item qr debet cõ
ueniri in loco vbi gessit offm̃.§.necessitatẽ in auc.vt iudi.
sine quoquo suf.l.i.§.vbi rõ.z ideo nõ pót amplius syn-
dicari qõ putat verũ si róne officij cõueniat.sed si ex delí-
cto in quo nõ pretendit nomen officij.vt in homicidio pu
tat pueniri posse.vt ibi p eũ.z sic pinguius tz hãc ptẽ do-
bal.qꝫ fecerit.d.an.d.car.z.d.abb.z pro certo erit duruz
mihi calcitrare ꝯ stimulũ.tñ mihi videt qꝫ nõ recte dicãt.
z cõtra eos allego casum formalẽ in.c.aduersus de imu.
ecc.vbi officialis deposito offõ tenet ppetuo de eo qõ ges
sit in offõ pe.de anc.ibi arguit de.l.i.C.vt infra cer.tẽ.oẽs
cause.vbi debet absolui vel ꝑdẽnari.j.xx.dies de eo qꝫ cõ
misit in officio.sed in.d.c.aduersus dr̃ qꝫ ppetuo ipse de-
cidit aut pueniꝫ in patria in qua exercuit offm̃.z tũc non
poterit conueniri vltra.xx.dies.z ꝓcedit.d.l.i.aut conue
niꝫ in proprio domicilio.z tũc pñt ppetuo ibi conueniri.
qõ dicit esse bñ notã.pro officialibus ciuitatũ z terraꝝ.q
debent infra certa tpa syndicari.z vlterius nõ audiat q
de eis volunt conqueri.qr tunc si volunt eos cõuenire ibi
debent infra illud tps.sed si volũt cõuenire in domicilio
proprio pñt eos perpetuo conuenire.z allegat bar.in.d.
l.i.ff.ad.l.iul.repet.z sic.d.pe.indiuiduo dicit contrariuz
eius qõ fuit obtentũ per istos patres.z lz.d.abb.aperte
hoc nõ dicat in.d.c.aduersus.nihilominus videt sentire
istã partẽ.z sic per illum tex.deiçit in profundum doctri
na.d.an.bal.z.d.car.z ad illa dicta bal.pót rñderi.qꝫ p
illam generalẽ absolutionẽ nõ videt derogatũ quin pos-
sit cõueniri in propria patria.nec generalis absolutio cõ
prehendit illud qõ fuit cognitũ spãliter.nec beneficiũ in-
dultũ nobis a lege oz auferri nobis facto iudicis vel fa-
cto partis.vt in.c.indultuz de reg.iur.in.vi.nisi suadente
aliqua iusta cã.vt ibi per By.z alios.z faciat prima so
lutio data per bar.in.d.l.i.vbi dicit qꝫ perpetuo pót con
ueniri in domicilio proprio.z illa prima solutio probat
formalr in.d.c.aduersus. Et est mira pro certo qꝫ.d.an.z
d.car.conuincant piura sua in qbus insudarũt.z adduci
posset illud dñicũ.gens tua z pontifices tui tradiderũt
18 te mihi. †Sed querit hic.d.pe.d.card.z.d.abb.quę acta
pereant perempta instantia gl.i.sentit qꝫ pereant omnia
adeo qꝫ de nouo sit ꝓcedẽdũ.vide per Inn.d.an.z alios
plene in.c.cãm que de testi.z in.c.ij.de ordi.cogni.bar.in
.l.ij.ff.iudi.sol.z in.l.is apud quẽ.C.de edendo.z in.l.ij.
C.de fruc.z lit.expẽ.z in.l.gesta.C.de re iudi.z in.l.ij.§.
i.ff.vi bo.rap.bald.in.l.fi.C.de testi.z in.l.gesta.C.de re
iudi.z in.l.is apud quem.C.de edendo.z in titul.de pa.
constan.in.v.carta.in ver.aduerte tñ.vbi multũ pulchre
19 loquit cum si. †Utrum aũt per cõpromissum proget in-
stãtia cause principalis sicut in cã appellationis.vt in cle.
quãdiu de app.z in auc.si tñ.C.de temp.appel.d.ant.hic
tenet qꝫ nõ allegat Jo.an.in tit.de leg.§.restat vers.quid
si statutũ.z bar.in.d.l.properandũ in prin.sed aliter loq
tur ibi bal.de quo dicendum vt ibi. Et de modis quibus
prorogat instantia.d.an.refert qõ voluit bar.in.d.l.pro
perandũ.z in.l.mutari de ꝓcurato.z in.l.seius z auge-
20 rius.ff.ad.l.falcid.de quo dicendum vt ibi. †Tangit
etiam vtrum valet sentẽtia lata post terminum prefixum
instantie.z post.d.an.plenius tangit hic.d.abb.referens
cõmunia dicta Oldra.Ly.z Bart.in.d.l.properandũ.
Ego dixi plene de hoc in.c.de causis de offi.delega.vide
ibi.d.an.vide oldra.consil.cclxxiij.bal.in.l.scire oportet
§.consequens.ff.de excusa.tuto. Et inquantuz hic.d.
an.dicit qꝫ vbi imponit iudici pena si nõ expediat causaz
infra certum terminũ qꝫ intelligitur incidere in penam si
pars instet vt feratur sentẽtia.qr non tenet iudex impen-
dere officium suum nõ petituz.l.iiij.§.hoc autem iudiciũ
de dam.infec.z qõ voluit in simili glo.in.c.fi.de rescript.
z quod nota.in simili bart.in.d.l.properandum.z ideo
hic ponderatur qꝫ per subterfugia fuit impedita cause de
cisio quod dictum.d.abb.hic reputat sing.z cum illo trã
siui hic sepenumero.z illud probaui cõmentans.c.fin.de
rescrip.z adduci posset tex.in.c.exposuit in ver.instanter
postulauit de dilatio.z quod habetur in.l.i.C.vt que de-
sunt aduoc. Tu pondera qr licet auctoritas hoz grã
dis sit tñ nõ recte loquũt.z moueor hoc modo. Aut ista
sentẽtia est ferenda pro actore aut pro reo. Si pro acto-
re nõ est opus qꝫ instet illam ferri.qr iam in libello petijt
reum cõdemnari sibi sufficit.ergo licet tpe sentẽtie nõ pe-
tat facit.l.ticia.§.vsuras.z quod ibi voluit bar.de leg.ij.
z glo.in.l.si moza.ff.de vsur. Aut sentẽtia est ferẽda pro
reo.z tũc licet sic ferre snia concernat fauorem priuati.tñ
ferre sententiã concernit fauorem publicum.vt.l.prope-
randũ.C.de iudi.c.finem litibus de do.z contu.sed ad fa
uorem publicum tenet iudex impendere officiũ non peti-
21 tum.vt in.c.bone ꝺ postu.pla. †Item officium quod habet
iudex mouet eum ad iudicandum facit quod dixit bald.
in.l.ij.ff.de fer.z quod habet in.l.ij.C.de delator.lib.x.
z quod habet in.l.iij.C.de procu.ergo multo fortius vi-
detur eum mouere statutum. Adduco etiaz singulare
22 dictum bar.in.d.l.seius z augerius.ff.ad.l.falci. †vbi di
cit qꝫ si iudex videt instantiam perire ꝓpter lapsum trie-
nij pót ex officio suo ferre snĩam nemine petente ratione
publice vtilitatis.non tñ loquitur bar.per verbum debet
sed per verbum pót z allegat illud dictum.d.abb.hic di
23 cens se credere †qꝫ tunc iudex ex officio suo poterit citare
partes si iurisditio est tempore peritura.qr in casu nostro
stante huiusmodi statuto videtur qꝫ teneat z dictuz bar.
procedit de iure cõmuni.sed quãdo concurrit ius cõe.z
statutum excitans videtur qꝫ inducat necessitatem per id
qõ ego dixi plene in.c.i.de rescriptis.z de hoc dicto bar.
pondera.qr.d.abb.illud non bene intelligit.vide que di
xi in.c.consuluit de offi.delega.post Pe.de anch. Di-
24 cit etiam hic.d.ant. †qꝫ si partes ita se astrinxerunt qꝫ la-
bat instãtia nec iudex potest se informare de meritis cau
se ꝓpter brenitatem temporis qꝫ potest pronunciare ab-
soluo vel ꝯdemno.prout cõdemnandus vel absoluẽdus
venit ex actis. allegat Jaco.butrig.in.l.cum iudex.C.de
sentẽ.z interlocu.om.iudi.vide ibi bar.z in.l.si de meis
25 §.fi.ff.de arbit. †Ultimo querit hic.d.Abb.vtrum in
a causis summarijs sit dare instantiaz.z dicit qꝫ sic allegat
quod habetur in clemẽ.sepe de verbo.sig.z dicit se ita in
facto respondisse. Ego miror qꝫ nõ viderit bar.in.d.l.ꝓ
perandum.§.z si quidem.vbi idem tenet.C.de iudi.vide
ibi per eum. Et inquantuz superius dixi damnãdo victũ
abba.qꝫ imo statutũ episcopi valet qꝫ instantia duret trie-
nio.d.car.tenet illud quod dixi ego qr ius in hoc non est
certum.z sunt varie opiniones.ideo tale statutũ valebit
deus scrutans renes z corda sit mihi testis.qr heri nõ vi
deram istud dictum.d.car.licet concurrerim in eandem
snĩam cum eo. Et vnum adde ad hanc materiã quod ba
betur in.l.i.C.de iur.calum.in ver.instantia per quẽ text.
26 bal.ibi pulchre dixit †qꝫ vbicũqz ante litem contesta.z in
quocũqz actu est dare instantiam refert ibi.d.Florianus
de bononia se de facto habuisse z libenter soluisset quan
tum valebat liber.in quo legebat si sciuisset illam aucto-
27 ritatem.sed inuenis erat †statuto inquit cauetur qꝫ instru
mentum mandet executioni quidam hoc petit pars ad-
uersa obstat quantũ pót ne mandet executioni fuit dubi
tatum vtrum sit dare ibi instantiam probatur qꝫ sic per il
lum tex.ibi ꝑm bald.quod est bene notan. Laus deo cle-
mentissimo. Andre. Barba.

a Instãtiã. vide ad hoc.d. alex.de imo.in ꝓsil.l.in.ij.pte. vbi ad plenuz. z vide bar.no. in.l.litibus.C. de agri.z cẽsi. li.xi.q ꝓriũ te-nere videntur.

b Nõ obñte Adde ad mãm hui⁹ text.bart. in.l.oẽs .C.de ser.z.d.alex.ꝺ imo.i .l.i.§.nũ ciatio.ff.ꝺ op. no.nũ.z in ꝓs. cvij.in.iiij.pte. vbi multa bo-na habes.

Ignificauerunt.

Varijs modis
a potest legi ꝑm.d.Cardi. Sed ꝑm cõmunez
b intellectum hoc intendit. Non obstante⁵ ex
ceptione feriarum propter vindemias sentẽ
tia mandatur executioni si periculum est in mora.hoc di-
cit. Vel sic ꝑm Petruz z Abb. Cum actor z reus sunt
diuersi fori causa proprietatis z possessionis potest corã
diuersis iudicibus agitari.hoc dicit. Et istud summariuz
videtur magis conuenire rubro vel sic.actor obtinens in

UVA. BHSC. IyR_275_2

possessorio coraz iudice rei nō tenet coraz eodem iudice
sup proprietate rñdere si est prorsus alterius fori.h.d.Et
est casus multū not.z diuidit.primo ponit qō.scō ꝓui-
sio ibi mandamus.prima subdiuidit.qz primo ponit cāe
delegatio bimēbris.scō ibi reū reoz exceptio.tertio ibi
rñdente actoz replicatio.z est nō mentior dubius intelle
ctus eius decretalis.z p scribentes dant septez lecture.z
sic veritas vī latere.Deus liberalissimus princeps ape-
riat nobis lumē sue veritatis. ¶ No.ex suprascriptione
ibi bononie cōmorātibus cōiuncto principio tex.† q̄ ꝑm
ista tpa sufficiebat q̄ cā nō cōmitteret vltra duas dietas
lz cōmitteret extra prouinciaz. ¶ Sed opponit de.c.ne-
minē.iij.q.vi.vbi quis nō pōt extrabi extra prouinciam.
Goffr.hic dicit q̄ illud qō dicit hic q̄ cā cōmittat extra
prouinciā emanauit de certa sciētia pape vel nō fuit exce
ptū.z lz ita dicat tñ in sua qōne.xxv.ipsemet tenuit rescri
ptū valere.z probat ēt in.c.olim de iniur.Sed Hosti.in
sūma de rescrip.§.que obijci.ver.cētesimo.tz q̄ ꝓcessit ex-
ceptio nisi appeat de certa sciētia pape.Et dicit Jo.cal.
q̄ in dubio nō ꝓsumit scire.c.i.de ꝓsti.li.vi.z infert ex istis
q̄ iura antiqua remanēt firma ar.c.cū expediat de elec.
li.vi.dicit tñ q̄ lz sic videat de iure scripto tñ ꝓriuz obser-
uat.sed.d.car.hic dicit.q̄.d.c.neminē.nō ꝓhibet cām de
legari extra ꝓuinciā lz faciat in ar.z de hoc no.in.c.ex p-
te.el.i.de app.z hoc in foro ecclesiastico.sz in foro secula
ri vī q̄ nō possit qs p rescriptū trahi extra ꝓuinciā auc.vt
differentes iudices.§.i.C.qñ ipator.l.vnica.C.vbi de cri.
agi.oz auc.qua in ꝓuincia.z ibi p bar.sz hodie nō vī ha
bere locū illud qō dicūt ille leges de ꝓuincia.qz singule
ciuitates bñt sua regimina.z p ꝑs q̄libet ciuitas habet
pro ꝓuincia.l.fi.C.de ꝓscrip.long.temp.vbi est gl.no.tñ
vt dicit bar.in locis q̄ regunt p presidē.adhuc bñt locuz
leges que loquunt de ꝓuincia.facit ꝑm.d.car.c.statutuz
§.cū vero cū duobus.§.seqntibus.sed ibi nō oī aliqd de
ꝓuincia.Sed de ciuitate vel dyocesi dūtaxat. ¶ Sed ar
chi.in.d.c.neminē tenet cōtra opi.Hostiē.z dicit standū
dispositioni.c.nonulli de rescriptis.z.d.c.statutuz.§.cum
autem.Sed.d.an.hic dicit q̄ illa iura loquunt in papa.
sed quo ad inferiores iudices standuz est dispositioni.d.
c.neminē.qō placet.d.abb.vt euitet iuriū cōrectio.z sic
8 sequit distinctionez.d.an.z pro ea dicit se adducere.† qz
a respectu pape totus mūdus est vna z propria ꝓuincia
ix.q.iij.c.cuncta per mūduz.vnde sufficere debet ratio q̄
nō trahit vltra duas dietas hodie aūt vltra vnam p.d.c.
statutum.sed inferior nō potest cōmittere extra suam pro
uinciā.qz ibi bz limitatam iurisditionē z alleg.bonū tex.
ꝑm euz in.c.vt litigantes de offic.ordi. ¶ Ego credo me
examinasse istū passum.in.d.c.nonulli de rescrip.que ibi
dixerim hodie non vidi.Sunt enim elapsi hodie octo an
ni quibus ipsi scripsi.Occurrit illud qō refert Hieron.
in ꝓlo.biblie.scribimus indocti doctiq̄ poemata passiz.
z apl̄us gl̄iosus cū erā puulus loquebar vt paruulus in
quit z c.de quo per Joan.an.in proemio sexti in nouella
Pet.de anch.hunc passuz hic nō examinat.sed se remit-
tit ad summā Hosti.in loco allegato superius.z sic vide
tur transire cū dicto Hostiē.Sed idē.d.Pet.in.d.c.sta-
tutū.§.cū autem refert opi.archi.z Joā.an.ibi z dicit q̄
circa leges z canones est vtilis illa inuestigatio si vna lex
limitet aliā.Nam canon dicit nullū extra suā prouinciaz
trahendū.vt in.d.c.neminez.sed istud.c.z.d.c.olim vult
trahi posse infra vnā dietaz in casu illius.§.z in casibus
exceptis in.§.precedenti.ergo illa noua prouisio q̄ possit
sic trahi vtrū habeat locuz in casu quo locus infra dietaz
sit extra prouinciam.Nam cū vna lex trahitur ad aliam
.l.sed z posteriores.ff.de.ll.quā ex istis dicemus per aliā
limitari.z sic concludit vnam limitari per aliam.Et ad-
5 ducit simile quēstionem in qua consuluit.Foucalis inqt
constitutio incliti domini veneto rum viget triuisij qua ca
uetur q̄ nullus forensis possit acquirere ibi possessiones
ĩmobiles.Aliud est ibi statutū triuisij q̄ bona z possessio

a ¶ Prouin-
cia. Adde.do.
card.in cle.i ō
sum.tri.z facit
qō voluit idez
d.car.in cle.ij.
§.i.de sepultu.
vbi hoc late.

nes mulieris cōmittentis adulteriū applicent viro vtruz
forensis vxore sua triuisina ibi adulteriū cōmittente pos-
sit petere eius bona ita q̄ a statuto prohibente forenses
acquirere videant exceptuati mariti vel econtra mariti
forenses nō possint acquirere tanquā statutū de acquisi-
tione disponens nō includat istos qui ab acquisitione ge
neraliter sunt exclusi.ita resident.d.Pe.ibi z si sentit q̄.c.
istud.z.c.olim de iureiur.z.d.c.statutū.§.cū autem limi
tant.d.c.neminem.Tu pondera.qz in tex isto dicit de flo
rentia z in suprascriptione dicitur Bononie cōmoranti
bus.z in.d.c.olim dicit potestatē z populū florentinū.z
subscriptione dicit bononiensi epō.Ex quibus verbis si
subtiliter ponderent dicta iura.apparet q̄ papa sciebat
se cōmittē cāz extra ꝓuinciā.z p ꝑs ex certa scia cōmisit
cām extra prouinciā.Et ad hoc adduco gl.multū singu.
4 in cle.z si principales de rescrip.que dixit † q̄ lz in rescri-
pto nō apponat clausula specifice ex certa nostra scia.tñ
si apponat aliqd verbū ex quo appet papā habuisse sciē-
tiam facti q̄ sufficit.vt dicat ex certa scientia facta cōmis-
sio.z ita limitat gl.quā multi reprehendūt in.c.statutū in
ver.lr̄az de rescrip.in.vi.z hoc mō probo ego veraz fore
nsionem antiquoz q̄ ex certa scia papa hic cōmisit cām
extra prouinciā.z p ꝑs nō est vera distinctio.d.an.lz cū
ea transeat.d.abb.z quod inferior a papa possit cōmitte
re cām extra prouinciā p vnam dietā.ego demonstro ad
oculum rōne nouissima hoc modo iura regulariter pari
ficant neminē posse extrabi extra prouinciā vel dyocesim
vltra duas dietas.ita probat in.d.c.nōnulli cōiuncto.d.
c.neminē.sed vbicūq̄ ius nouū exorbitans.z restringibi
le loquit de vno ex equiperatis a lege antiqua extendit
per.l.antiquā ad alterum eqperatū.iste est casus sing.de
quo exclamat tota iur.prudentia in.l.si quis seruo.C.de
fur.coniuncta.l.vt tantū.§.i.ff.de seruo corrupto.Sed di
spositio noua.d.§.cū autem disponit q̄ potest extrabi ex
tra dyocesim p vnā dietaz.ergo sequit q̄ poterit extrabi
p vnam dietā extra prouinciā.ergo z ista est noua ratio
nō cogitata p aliquem ex qua manifeste sustentat opi.ar
chi.scōo facit pro ista opi.tex.in.d.§.cū aūt in ver.libere.
vbi dī libere valeat impetrare i alia ciuitate vel dyoce-
si.Mā si libere pōt ergo sequit q̄ tollit impedimētū siue sit
dyocesis siue sit prouincie.z hanc rōnem dicit.d.dñicus
in.d.c.neminem fuisse Joā.de fantu.sed re vera nō bene
dicit.imo fuit cōsideratio genzanini quā ipse fecit ad pro
bandā opi.archi.ita ipse voluit in.d.§.cū aūt.Ego addu
co in ar.optimū tex.in.c.i.in ver.libere de regula.li.vi.z
glo.in.c.latoz.de homici.z glo.in.c.hij.de era.z qualit.
5 ¶ Tertio adduco rationē nouissimā hoc modo † appel-
lutione ciuitatis venit prouincia ista est gl.sing.in.l.fi.C.
de prescrip.long.tempo.Sed clarum est.q̄.d.§.cū autez
dicit q̄ causa delegari pōt per vnam dietā extra ciuitatē
suā.ergo sequit q̄ poterit delegari extra suā prouinciam
per vnam dietā.tene menti.qz nouā est consideratio.z p
boc tollitur illud quod dicit do.Dominicus in.d.§.cum
6 autem.vbi dicit † q̄ iura noua potius restringunt iura an
tiqua q̄ amplient.z iura antiqua prohibent duo videli-
cet.vt nō trahat vltra duas dietas.z q̄ non trahat extra
prouinciā.sed circa prouinciā nō disponūt.ergo sequit q̄ rema
nemus sub dispone iuris antiqui.vt nō trahat extra pro
uinciā.z sic remanent iura antiqua incorrecta.ar.c.cū ex
pediat de electio.in.vi.qz istud tollitur ex eo.qz ius nouū
videt etiam corrigere antiquū quo ad prouinciam indu
cendo.d.§.cum autem.ita vt induxi ego.quia ius nouuz
disponens super vno de equiparatis cōprehendit aliū eq
paratum vigore legis antique. ¶ Adduco etiam istum
tex.z.d.c.olim.Nec est vera illa responsio quā dederunt
antiqui.z moderni q̄ hic ex certa scia emanauit ista cō-
missio.nec ēt est bona illa iductio quā ego supius feci.qz
posito q̄ papa sciēter de florētia cōmiserit cām bononie.
nō tñ sequit.ergo ꝑsumit q̄ sciuerit cōmittere cām extra
prouinciā.qz est facti z in facto consistit.ideo non presu-

mitur

UVA. BHSC. IyR_275_2

mitur scientia ꝛ hoc voluit Jo.calda.vt superius rettuli ꝛ idem voluit do.Cardi.ergo tam papa quam inferior cómittere potest cãm extra prouinciam per vnam dietaꝫ dũtaxat ꝛi iudicando esset sequenda hec opinio quã tenuit Archidia.Gengelinus Joan.de fantu.do.Dominic. Pet.de ancha.in dicto.§.cum autẽ ꝛ alij quos superius rettuli maxime cum de facto seruetur ꝛ sic vt veriorẽ de iure eam sequere. ¶ Nota secundo ex eadem suprascriptione non referre † an delegatus sit alterius dyocesis q̃s
7 vbi moratur vt possit cognoscere in loco habitatiõis dũ modo in scripto fiat mentio de mora vt hic. vide.c.fi.de rerum permu.vbi dixi post Joan.an. ¶ Not. ibi abbatem ꝛ conuentum q̃ probatur hic opinio glo.in.c.i.de procurato.† q̃ non possit solus abbas agere sed requirere
8 consensum cõuentus concordat.c.precedens. contrariuꝫ est verius.vide que dixi in.c.edoceri de rescrip. ¶ Nota
9 ibi Florentina ptãs † q̃ ptãs appellatur in genere femineo respectu dignitatis.lxxxvi.dist.c.si imperator.tñ qñ q̃ appellatur in masculino.c.tua de homici.c. cum. P. tabellio de fide instru.ego allego casum in.l. fideiussori ver.a potestate.ff.de pigno.quem text.ibi do. Dyonisius de perusio allegat pro singulari q̃ potestas capitur pro officiali.Ego adduco tex.in.c.vt inquisitiõis §.prohibemus de bere.li.vi.ꝛ in.c.i.de offi.deleg.ꝛ in.l. episcopale.§.i.C.de epis.audi.ꝛ in.l.i.ꝛ in.l.iij.C.de offic. prefect. vrb.ꝛ in.c.ad falsariorũ de crimi.falsi. ¶ Nota ibi iuris
10 eligẽdi rectorẽ † q̃ castrũ ꝛ eius cõmunitas põt sibi eligere rectorem quod intellige ꝑm do.Pet.de consuetudine quia de iure cõi videtur q̃ castruꝫ debeat respondere sub indice ciuitatis in cuius territorio est castrum illõ vl villa.l.nulli.C.de epis.ꝛ cleri.l.qui ex vico.ff. ad munici. de iure aũt ciuili castra non habent territoriũ ꝑm domi. Pet.cui tanq̃s solo cohereat iurisditio vt no.Inno.in.c. cum ad sedem de resti.spolia.nec habent iurisditionẽ nisi de consuetudine allegat Bar.in.l.i.ff.de dam.infec.ita residet hic do.Pet.Ego allego eundem do.Petr. in.c.lꝫ cãm de probati.ꝛ in.c.nimis de iureiur.ꝛ do. Abb.in.c. conquestus de foro compe.Bal.in.l.ij.in prin.ff.de orig. iur.glo.in.l.ex ea.ff.de postula.ꝛ in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ in.l.i.§.initio.ff.de offi.prefec. vrb.ꝛ in.l.ex hꝫ iure in quinta colũ.ꝛ in.c.i.§.ad hec de pace iura.firma. Bar.in.l.i.§.cum vrbem.ff.de offi.prefec.vrbis. ¶ Sed contra omnia supradicta ego allego tex.in.l.ij. in ver.castrorum territoria.C.de fundo limito.li.xi.vbi castra habent territoria.ergo habent subiectũ vbi possit coherere iurisditio.ꝛ per consequens non debent conueniri sub ci
11 uitate. vide distinctionẽ Bar.in.d.l.i. ¶ † Nota q̃ ex õ negatione subiectionis vel non admissione rectoris electi quis spoliatur quasi possessione iurisditionis pro qua agi potest possessorio ꝛ sic pro spoliatione iurium incorporalium datur possessorium saltem quãdo sint iura realia vel personalia ad rem cõpetentia vt in.c. querelã de electio.nota.in.c.peruenit de censibus.l.si certis ánis.C.
12 de pac.† Et pondera q̃ est dare quasi proprietatem vide glo.in.l.ij.§.quedam.ff.de interdic.vide Bal.in.c.i.de inuestit.de reb.alie.text.est ꝛ ibi dixi in.c.si diligenti de prescriptio. ¶ Nota ibi quasi † q̃ in incorporalibus nõ ca
13 dit vera possessio sed quasi.l.si seruus.§.incorporales.ff. de acquir.re.do.sic nec in illis cadit vera traditio.l.quo
14 tiens.ff.de seruitu.† ꝛ dictio quasi stat hic correctiue. qꝛ i corporalia vere non possidentur sed quasi vt in.c.cõquestus infra titulo primo. ¶ Nota etiam ex eisdem verbis
15 vel quasi.† q̃ alternatiua non viciat libellũ sicut aliquis alibi dicit rem spectare ad se iure dominij vl quasi õ quo in.c.abbate sane de re iudi.li.vi.hꝫ ꝛ ideo qꝛ ea que cõiũguntur per alternatiuam tendunt ad eundẽ finem ꝑꝫ do. Cardi. Vel secũdum do.Ant.procedit quando alternatiua cadit inter ea que saltẽ in lata significatione sunt idẽ sed nihil allegat.Ego allego tex.in.c.primo de libel. oblatio.in ver. habetis libellũ reclamatiõis vel postulatio

nis.ꝛ quod habetur in.c.duo simul de offi.ordi.ꝛ ibi domi.Anto.ꝛ in.c.ex parte.B.de foro compet.ꝛ ibi domi. Pet.ꝛ vide singu.tex.in.l.si pupillorum.§.pretor .ff.õ iure delibe.vbi admittitur decretum alternatiuum qõ ẽ singula.ꝑm Nico.de neapo.ibi. ¶ Nota ibi sniam diffini-
a 26 tiuaꝫ † q̃ snia lata super possessorio ẽ diffinitiua[a] idez voluit glo.i.hꝫ ꝛ in.l.vnica.C.si de momen.poss.fue. appel. ꝛ in.l.quod iussit de re iudica.Bar.in.d.l.vnica.quia in tali causa lis cõtestatur.l.incerti.C.de interdic.ꝛ institu. de interdic.§.retinende vide ibi Ly.ꝛ cõiter alij ꝛ nota. tex.ꝑm Jo.an.in clemen.prima de sequestra.pos.ꝛ fruc. ꝛ quod not.in.c.cum ad sedem de restitu. spo.Sed in cõtrarium facit.c.ij.de ordi.cogni.vbi appellatur in possessorio.ꝛ in.c.cum venissent de institu.gl.in.c.consultationibus de offi.deleg.dicit q̃ est quasi diffinitiua.ꝛ sic non simpliciter diffinitiua.Bo.Anto.distinguit q̃ si iudiciũ deducatur per viam exceptionis est interlocutoria vt dcõ c.ij.vbi dicitur interloquendo pronũciauit ꝛc.Si per viã actionis ꝛ secum accumulaꝝ conditio.l.si quis in tantaꝫ .C.vnde vi.vbi lata est diffinitiua pro hoc facit glo. in.d. c.cum ad sedem.qꝛ tunc non pronũciatur super possessorio tantũ ꝫ ẽt sup ꝓprietate.ꝛ a tali snia appellatur etiaꝫ de iure ciuili lꝫ alꝫ non possit appellari a snia simpliciter lata vt no.glo.in.d.cle.vna ꝛ in.d.c.cum ad sedẽ. ¶ Mã imponit hec snia finem toti cause si secum accumulaꝝ petitoriũ tũc snia prius lata in possessorio est interlocutoria vt in.d.cum venissent ꝑm vnam lecturã ꝛ tenet ibi Inn. non enim diffinit negocium principale cum expectet snia sup petitorio que trahit ad se vires possessorij vt in.c.cuꝫ dilectus de causa pos.ꝛ proprie. ¶ Item si questio possessionis inducit incidenter ad tuendã possessionẽ vt.i.d. c.cum venissent ꝑm alium intellectũ.tunc est interlocutoria. Si vero possessoria iuris vtatur principaliꝝ pp se tũc inquantũ hꝫ respectus ad solam questionẽ possessiõis dr̃ diffinitiua.vñ in ipsa lis contestaꝝ ꝛ ordo iudiciarius seruari debet vt.d.c.cõsultationibus.ꝛ.c. accedens vt lite non contest.el primo.nam diffinit totum negotium in iudicium deductum maxime qꝛ ex eius fine finitur q̃n in effectu est questio super proprietate propter difficultatem probandi dominiũ vt in.c.sepe de rest.spo.sed tñ hꝫ respectus ad petitoriũ qõ põt intentari in quo melius merita cãe tractaꝝ ꝛ snia lata in eo absorbet sniaꝫ latã i possorio vt in.c.cum dilectus de cã pos.ꝛ propri. ꝛ sic hec sentẽtia pendet ab euentu snie super petitorio ꝛ iõ non põt dici ꝓ prie diffinitiua iõ glo.appellat eã quasi diffinitiuaꝫ vt in .d.c.consultationibus. dicit tñ q̃ in oibus regulabiliꝝ vt diffinitiua vez est dicere q̃ iponit finẽ de presenti cãe õducte in iudiciũ vnde dz ab ea appellari vt diffinitiua. Jtẽ dz ferri in scrip.vt diffinitiua vt in.d.c.cõsultatiõibus.vbi ꝓcediꝝ sicut super qualibet cã principali vt in .d.cle.i.de sequestr.ꝛ ibi vide bonã glo.que dicatur diffinitiua ꝛ q̃ interlocutoria.Bar.in.l.titia de accusa. Conclude ergo q̃ hoc casu q̃n intentaꝝ questio possessoria de per se ꝛ per viam actionis est diffinitiua tã quo ad solẽnitatẽ q̃s quo ad imponẽdũ finem cõtrouersie.ita bellissime quieuit hic do.Anto.qui allegat Ly.Jaco.butri.ꝛ Barto.in.d.l.i. ꝛ ita etiaꝫ quieuit hic do.Abbas. Pro certo iste passus est dubitabilis valde ꝛ maxime propter auctoritatem sũmi in iure viri Gratiani auctoris sacri decreti tenẽtis sententiam super possessorio esse interlocutoriã ꝛ lꝫ in multis locis hec materia tracteꝝ tñ accõmodatior locus est iste qꝛ est hic tex.clarior de corpore iuris decidẽs esse diffinitiuam ideo plenius attingendus est.Et quidẽ Bald. de quo mirũ est q̃ nullus de eo hic fecerit mentionẽ i.l.post sniam.C.de sen.ꝛ interlo.om.iudi.dixit q̃ ẽ diffinitiua si est lata oblato libello qꝛ dz lis cõtestari ꝛ tũc incipit istã tia iudicij possessorij.institu.õ interdi.§.hodie.C.de iud. l.ꝓperandũ in princ.l.i.C.si per vim vel alio modo.lꝫ gl. notet ꝛrium in.l.oẽs.ff.de in integr.resti.ꝛ videtur casus in.l.vt liberis.§.fi.ff.de libe.caus. Sed si incidenter feraꝝ

[a] ¶ Diffinitiua adõ.d. car. in cle.i.de seq. pos.ꝛ fruc.qõ intellige verũ vt in casu .l.si qs alleg.i tex. pro q̃ viõ oẽs modernos i rubr.de re iudi. ꝛ pa.de caꝰ.in ꝑsi.ij.inci. cã q̃ vtitur vbi oia copiose.

UVA. BHSC. IyR_275_2

propter aliud tunc erit interlocutoria ꝛ sic do.bal. videt incidere in id quod voluit do.Anto.ꝛ idem Bal. in.c.i.
17 de.conten.inter do.ꝛ fidelem querit † an in snia lata i possessorio dicatur diffinitiua remittit se ad glo.in.l.i.ff.ō iurisdictio.om.iudic.ꝛ in.d.l.post sniam ꝛ aliud non dicit Sed do.Bomi.ij.q.i.in sūma dicit ꝙ appellatur interlocutoria eo respectu. qꝛ post illam expectatur alia diffinitiua super proprietate. ꝛ dicit ita eggregie voluisse Innocen.in.d.c.cuz venissent. appellatur diffinitiua eo respectu qꝛ determinat questionē possessoriam vt in.d.c.cuz dilectus ꝛ qꝛ possibile est ꝙ post illam non feretur sentētia super proprietate ꝛ sic remanebit diffinitiua ꝛ iō glo.cuz magno ministerio in.d.c.consultationibus.dixit ꝙ est q̄si diffinitiua.que glo.est singu.secundū eum ꝛ de facili alibi reperiri non poterit.Sed idem Bomi.ij.q.vi.c. sunt q̄rum versi.de possessione super hoc passu ita distinguit videlicet aut agitur possessorio intentando remedium .l.si quis in tantam.ꝛ tunc sentētia lata super tali possessorio est diffinitiua ꝛ est ratio quia tunc per talem diffinitiuam fit etiam preiudicium super proprietate istam dicit eē nota.glo.in.d.c.cum ad sedem. aut non deducitur remediū d.l.si quis in tantam.C.vnde vi.sed simpliciter itentaꝫ remedium recuperande ꝛ tunc si simul intentetur petitorium ꝛ possessorium ꝛ snia fertur primo in possessorio qa de eo primo liquet ꝛ tunc illa sententia dicitur interlocutoria cum spectet post se diffinitiuam que absorbet vices illius .c.cum dilectus de cau.pos.ꝛ proprieta.ꝛ est casus in.d.c.cum venissent ꝑm hoc intelligit Inno.in ꝑma colum.ꝛ ita potest intelligi quod voluit Gratianus in dcō versi.de possessione ꝛ sic loquitur de illa que apta est durare modico tempore cū expectet post sniam in propieta te.Aut intentatur solum possessorium absq; proprietate ꝛ tunc sententia lata absq; possessorio est diffinitiua ꝛ ita procedit iste tex.ꝛ qō habetur in.c.accedens el primo vt lite non contesta.ꝛ in clemen.i.de seque.pos.ꝛ fruc.ꝛ refert tamen do.An.dicere in.d.c.consultationibus ꝙ habito respectu ad iudicium possessorium taliter separate ō ductum dicitur diffinitiua qꝛ diffinit illum iudiciuz. Itē potest dici diffinitiua qꝛ si postea non intentetur petitorium quod est difficile ad probandum vt in.c.sepe de resti. spolia.tollit isto modo petitorium effectualiter sed si postea in alio iudicio ꝓprietas probaretur absolueret possessorium.d.c.cum dilectus ꝛ isto respectu diceret hīe vires interlocutoria ꝛ propter hoc gl.magistraliter loqns in.d.c.consultationibus appellat illam quasi diffinitiuaz ꝛ alibi non reperitur illa glo.ꝑm eum.allegat do.Anto. in.d.cōsultationibus ꝛ ita residet. ¶ Pau.de cast.in cōsilio hoc tāgit sed nihil noui affert ideo nō refero. ¶ Sz Ludo.roma.in rubri.ff.de re iudica.versi.x.quid in sentētia lata super possessorio distinguit sic.Aut intētato simili petitorio ꝛ possessorio fertur sententia sup solo possessorio ꝛ dicendū est tunc banc non esse diffinitiuaz ex toto sed quasi.qꝛ non dicitur diffinitiua mera illa que non in totū sed in partem diffinit negotium ꝓncipale.allegat gl. in.d.c.consultationibus.ꝛ Innoc.in.d.c.cum venissent. aut solo possessorio intentato super eodē fertur sententia ꝛ tunc aut principaliter intentato aut incidenter primo casu dicit diffinitiua mere allegat quod habeꝫ hic ꝛ hoc si teneremus opi.ꝙ in iudicijs possessorijs seruet ordo iudiciarius de quo per Bar.in.l.naturaliter.ff.nihil cōmune.ff.de acquir.possess.Secundo casu non dicatur diffinitiua sed interlocutoria allegat.d.l.vt liberis ff.fi. ꝛ dicit ita forte tenendum quicqd dixerit Bal.in.d.l.post sententiam ex cuius dictis dicit se assumpsisse partē huius distinctionis ꝛ aliud non dicit.Ego istum passum tetigi in dicto.c.cōsultationibus.sed quid ibi dixerim non vidi duo anni sunt vel tres libet in mediū afferre illud tragycū.Finis alterius mali grauius est futuri.ego non video aliqō in hoc iuris pelago ꝙ non indigeat enucleatione maxia deus scit si circa hoc affligitur spiritꝰ. ¶ Ego valde dubito circa hunc passum ꝛ videtur ꝙ iste tex.confūdat doctrinam do.Anto.ꝛ aliorum quos superius rettuli. Haz hic fuit intentatū possessorium ꝛ lata fuit snia super eo.ꝛ ita volebant cōuenire seu reconuenire abbatem seu conuentum super proprietate ꝛ nihilominus text.dicit ꝙ est sententia diffinitiua ergo vbicūqz spectatur petitoriuz sententia lata super possessorio est diffinitiua ergo non dixit do.An.nec etiam videt bene dicere glo.in.d.cōsultatiōibus ex eo qꝛ dictio quasi.est nota improprietatis vt pbatur h̄ ꝛ in.c.prout de dolo ꝛ cont.cum si.ꝛ iproprietates sunt euitande .c.in his de verbo.signi.ꝛ hic dicitur ꝙ est diffinitiua ergo est vera diffinitiua. Sed ꝙ sit interlocutoria probatur in.d.versi.si de possessione.vbi gratianus su
18 premus iuris antistes tenet ꝙ sit interlocutoria † ꝛ reprehendere tam supremū doctorem ex arupto summum nephas esse arbitror vt faciunt aliqui i.l.prima.C.si de momen.pos.fue.appel.Et Jo.an.in.c.ij.de rescrip. Secūdo hoc probatur in dicto.c.cuz venissent .vbi probatur ꝙ est interlocutoria ꝛ in dicto.c.cum ad sedem ꝛ in.d.c.ij.ꝛ expresse dixit Inno.in.c.significauerunt de testi.ꝙ sit interlocutoria.ꝛ probo ratione viua .† illa dicitur diffinitiua
19 que imponit finem negotio.l.i.de re iudicata.sed ista sententia lata in possessorio non diffinit negotium principale.sed eius finis pēdet ex petitorio ergo non dicitur diffinitiua sed interlocutoria. Item illa dicitur interlocutoria que fertur inter principium ꝛ finem cause ita dixit singulariter glo.in clemen.prima de sequestra.posse.ꝛ fru. ꝛ intelligendo principiū a citatione quia ab illa assumit iudicium initiū vt no.in rubrica .ff.ꝛ.C.de in ius voca.ꝛ ita est quando intentaꝫ possessoriū ꝛ speratur intētari petitorium.finis iudicij est petitorium ꝛ principium est citatio.ergo sententia lata in possessorio est interlocutoria quia est lata in illo medio.siue ergo cōtestetur lis siue nō siue offeratur libellus in illo possessorio videtur esse interlocutoria quicquid dixerit do.Anto.Bald.ꝛ alij.ꝛ glo. in.d.c.consultationibus.ꝛ ad istum tex.do nouissima responsionem non cogitatam ab aliquo videlicet ꝙ hic fuit actum possessorio per abbatem ꝛ monachos ꝛ nō habendo animū inttentādi petitoriū qꝛ petitoriū qō hic intentabatur fuerat intentatum per partem aduersam videlicet per cōmunitatem castri.ꝛ ideo tex.hic dicit ꝙ sententia lata super possessorio intentato per abbatem non habentem animū intentandi petitorium ꝛ ideo habitur nouissimus intellectus ad istum tex.ꝛ ad banc materiaz ꝙ aut intentatur dūtaxat solum possessoriuz simpliciter ꝛ principaliter ꝛ tunc snia lata super possessorio dicit diffinitiua ita ꝓcedat quod hic dicitur. aut agitur possessorio animo intentandi petitoriū ꝛ tunc sit interlocutoria qꝛ videt ferri in medio vt superius dixi quod procedit qñ intentaꝫ possessorium ab vno animo intētandi petitoriū Sed si aduersarius hz animum itentandi petitoriū tunc secus qꝛ sententia lata in possessorio est diffinitiua ꝛ ita sit hic casus sing.tene menti iō distingue sic circa istā difficultatē.aut agiꝫ simplr de possessorio ꝛ tūc snia lata super eo sit diffinitiua aut agiꝫ aio intētandi petitoriū qꝛ iudiciū possessoriū ē initiū ad petitoriū ꝛ tūc sit iterlocutoria vt est dcm̄ nisi illud petitoriū itētaret aduersarius post p̄mū iudiciuz possessorij qꝛ tūc eēt snia diffinitiua lata super possessorio ita vr̄ dicēdū in hoc passu p istū tex. ¶ Nor.
20 ibi electū ꝑm aliquos † ꝙ electꝰ ad offiū seculare ēt sine
a ꝓfirmatiōe hz ius administrandi a ꝑm aliquos nō tñ ꝙ debeat ꝓfirmari vt no.C.de iurisd.om.iu.l.p̄uatoz ꝛ in h̄ bodie staꝫ determinatōi locoz eligētiū qꝛ alicubi ꝑuatur vna solēnitas alibi alia seruaꝫ.ꝛ i his electionibꝰ nō h̄it locū ea q̄ dicūt de electiōibꝰ eccl'iasticis.allat.do. car.dicta p se i.c.publicato ō ele.i.xxi.q.re uera do.ant.colligit istō no.h̄ dicēs ꝙ in istis ptātibus secularibꝰ sola electōe absq; ꝓfirmatōe aliq̄ q̄ritur ius administrādi nec ē opus alia ꝓfirmatiōe sz sufficit sola admissio q̄ ē ꝑ ꝓfirmatōe allegat glo.ꝛ docto.in dicta.l.p̄uatorum ꝛ Bar.in.l.

publius

a ¶ Jus administrādi . Hoc pstanter tene in papa q stati post electionē administrare pōt vt tz Bal. in.l.fi. in.ij .colū.vlic.ꝛ dicit Inno.C.de q̄dri.pscript.ꝛ i c.i. q seu dare pos.ꝛ glos. in c.nihil de electio.

UVA. BHSC. IyR_275_2

publius de condi. ⁊ demõ. ⁊ i.l. penul. ff. de testamẽ. milli.
¶ Si aũt aliquid opponit non põt administrare ante
possessionez habeat de hoc vide bar. i.l. abñti. ff. de dona.
21 ¶† Nota q narratio proprietatis in libello non viciat
libellum in possessorio nec ampliat vires libelli vt ꝓprie
tas deducta videatur qr attẽditur penes medium cõclu
dendi ꝑm do. Anto. allegat. c. ex parte. B. de foro cõpet.
Ego allego. c. littere de dilatio. c. ex parte. s̃. de rescrip. c.
lz cãm de probatio. c. series de testi. ⁊ que dixi in. c. exami
nata. s̃. eo. Sed vnum dico q si narretur proprietas in li
bello ⁊ concludatur in possessorio ⁊ apponatur clausu
la generalis petens iusticiã sibi ministrari q videtur con
clusisse etiam in narratis ⁊ sic in petitorio. ergo si proba
uit in petitorio poterit pronũtiare sup petitorio ⁊ sic am
pliatur libellus ita limito vobis istud dictum do. Anto.
vide que dixi in dicto. c. examinata. s̃. eod. ⁊ quod voluit
Joã. calda. ⁊ do. Abb. in. c. ij. de ordi. cogni. tene menti.
¶ Nota ibi proprietate vel quasi. q sicut in iuribus in
a corporalibus non est vera a possessio sed quasi sic nec ve
ra proprietas. ⁊ est text. sing. ꝑm do. Cardi. pro hoc facit
quod notat Inno. in. c. cum. AB. de consti. vbi dicit q iu
22 ra non sunt in bonis nostris sed quasi in bonis. ¶† Mo.
q data diuersitate fori conuenti ad reconuẽtũ cause cõti
nentia diuidit ⁊ cessat priuilegiũ reconuentionis quãdo
iurisdictio ex diuersitate fori est improrogabilis ⁊ sic est
hic casus q in ciuili non procedit cõuentio de clerico co
ram iudice seculari quod potest restringi quãdo agit nõ
de re patrimoniali clerici sed de re ecclesiastica vide q di
23 xi in. c. at si clerici supra eodem. ¶† Nota quod data in
compassibilitate causarũ attento intentandi modo priule
giuin reconuentionis cessat. ⁊ diuiditur cause continẽtia
Nam pendẽtia possessorij quo ad executionẽ nõ patitur
petitorium ab illa parte intentatum. c. fi. de ordi. cogniti.
24 ¶† Nota quod sicut contra agentẽ possessorio non ad
mittitur accumulatio petitorij ab alia parte super eadez
re. Ita nec contra petitionem executionis in possessorio
Et sic non solum pendentia possessorij impedit petitoriũ
ab alia parte intentatum sed etiã pendentia possessorij ⁊
sic est hic casus nota. secundũ do. Cardi. quod sentẽtia la
ta super possessorio mandatur executioni anteq̃ aduersa
rius audiatur super petitorio ⁊ sic ordo iuris vt prediscu
tiatur possessorium habet locum etiaz respectu executõis
25 ¶† Nota practicam reintegrandi ad possessionẽ priua
tam quasi possessione iuris eligendi quia reitegrat eo q
electus ab eo admittit ⁊ tractetur pro electo. non sufficit
ergo sola electio nisi vt electus admittat de quo per In
26 nocen. in. c. scõo de in integr. resti. ¶† Nota practicã exe
quendi sniam in istis incorporalibus qr iudex compellit
partem succumbentẽ ad patientiã exequẽdi iuris. de quo
per Inno. in. c. cũ nostris de concessio. preben. Bar. in. l.
27 si prius. ff. de no. ope. nũci. † nota hic casum apertuz q ꝑ
spoliatione iurium ecclesie agi potest coraz layco facit. c.
28 cum sit generale de foro cõpet. ¶† Nota hic subtiliter se
cundũ do. Pet. de ancha. q rei vendicatio ad ꝓprietatẽ
datur contra non possidentẽ si sibi per sniam est adiudi
cata possessio quod est valde notandũ. istis enim mona
chis fuit adiudicata quasi possessio. presupponit enim q
possit de proprietate conueniri. lz enim regulariter cõtra
non possidentẽ non possit intentari rei vẽdicatio vt in. c.
examinata supra eo. tamen qñ de proximo est habiturus
possessionẽ qr non restat nisi executio potest intẽtari vt ꝫ
perinde enim dz haberi ac si possideret cũ de proximo ha
biturus sit possessionẽ argu. l. ex eo. ff. de testa. milli. ⁊ odẽt
operari res que est in potentia ac si esset in actu vt in. c. nõ
solum de appel. li. vi. ¶ Nota ibi dicebat qr suppleri dz
⁊ probabat vt eleganter voluit glo. in. l. i. in versi. dicat q̃
supplet ⁊ probetur. ff. si quadru. paup. feci. dica. glo. in. c.
non est de consue. li. vi. ⁊ in cle. i. de in integr. resti. ⁊ in. l.
magis puto. ꝫ. illud. ff. de rebus eorũ. facit. c. quia. v. in v̄.
sicu. dicebat supra eo. vide ibi plene dicta per me. ¶ Mo

29 ta ibi super possessione vel quasi. † qr ad hoc vt quis pos
sit eligere opus est vt asserat se esse in quasi possessione iu
ris eligendi. c. q̃relaz de elec. c. cuz ecclesia sutrina de cau.
pos. ⁊ propri. c. cõsultationibus de iure patr. vnde nõ suf
ficeret dicere in libello habeo ius eligendi nisi diceret eẽ
in possessione iuris eligendi nisi propter saluandũ libel
lum fieret impropriatio sing. est text. in. c. bone ⁊ ibi vide
do. Abb. de post. prela. ¶ Nota ibi excipiendo proposu
30 it † q non sufficit q reus proponat in iudicio factum ex
quo oriatur exceptio nisi dicat excipio vel excipiendo ꝓ
pono. Ego adduco tex. ad istum modũ similes. c. dilectꝰ
el. ij. in versi. excipiendo proposuit. ⁊ in. c. significauit õ re
scrip. ⁊ in. c. dilecte ⁊ in. c. cuz olim de excep. ⁊ in. c. ex pte
L. de fo. cõpet. ⁊ in. c. significantibus in ver. excipiendo ꝓ
posuit de offi. delega. ⁊ in. c. exposuit de dila. ⁊ in. c. intel
leximus de adulte. ⁊ in. c. qm̃ frequenter. ꝫ. in alijs vt lite
non contesta. ⁊ in. c. ij. de ordi. cogni. ⁊ in. c. fi. de libel. ob
lati. ⁊ ex iuribus istis confunditur doctrina data p Bar.
post antiquos in. l. i. ff. de exceptio. vbi dixit sufficere q re
us proponat factum ex quo resultet exceptio licet non di
cat excepti. l. iij. ꝫ. fina. ff. nauti. caupo. stabu. l. fi. ff. de peti.
here. ¶ Ego allego casum in. c. ex pte. s̃. de rescrip. ⁊ hoc
voluit do. Anto. ⁊ adduco. c. sin autem eo. ti. ⁊ hoc volu
it do. Anto. ibi ⁊ allego. c. dilecti de foro cõpeten. ⁊ .c. ex
litteris de excess. prelato. ⁊ .c. cum olim de prescrip. ⁊ .c. di
lecti de excep. ⁊ .c. meminimus de accusa. vbi formaliter
probatur doctrina contraria pro solutione enucleata vi
de que ego plene dixi in. c. cum cãm de offi. deleg. qr nus
31 quam iste passus est enucleatus nisi a me ibi. ¶† Nota
q potest fieri executio sententie tempore feriato messiũ ⁊
vindemiarum. Dic tempore autem feriato in honorem
dei refert do. Pet. hic Archidia. tenere q sic prima qõe
i. c. sicut ⁊ allegat. c. adam de penit. di. prima. Sed in cõ
trarium allegat. l. dies festos. C. de fer. vñ. nec nullis exa
ctionis vexationibus ⁊ in vñc. vexatiõibus propbanari
⁊ in ver. adiũct] executionibus ⁊ in versic. fileat borrida
vox pconis. ⁊ boc voluit Jo. an. post alios bic nisi time
retur de fuga rei vel res esset tempore peritura. singu. est
gl. in. d. l. dies festos. facit in argu. c. licet infra de ferijs.
¶ Ego adduco tex. in. l. oẽs. C. õ ferijs vbi ꝓbat forma
32 liter † q executio snie in causa ciuili non potest fieri tem
pore feriato in honorem dei sed bene potest fieri tempore
feriato in fauorem hominum. Et ad hoc Barto. ibi alle
gat tex. nostrum ⁊ Joan. andr. bic. ⁊ adduco quod volu
it Barto. in. l. ait pretor. ꝫ. si debitorem. ff. que frau. credi
to. vbi limitat nisi esset periculum de fuga. allegat glo. in
33 l. dies festos. ¶† Nota q cum res est tempore peritura
expediri potest tempoꝝ feriato. iste forte fuit causa execu
tionis fiende tempore vindemiarũ in casu huius. c. quod
est bene notandũ ad alia multa. pone enim q officiũ do
minorum antianorum duret istis duobus mensibus si de
hoc moueretur alicui questio debet causa expediri tam
breui tempore q officij tempus non labatur inutiliter. l.
prima ⁊ ibi Barto. ff. de gland. legen. l. fina. ⁊ ibi Bart.
ff. de appellat. recip. poterit causa expediri die feriata ⁊
34 ideo dicit Hostien. † q si magister conducit scholas iu
xta scholas alterius magistri ⁊ voces vtriusq; ad inui
cem cõfunduntur q bec causa poterit expediri die feria
ta quia res desiderat celeritatez ⁊ etiam quia respicit pu
blicam vtilitatem argument. l. ii. ff. de feriis ⁊ .c. fina. eo.
titulo. ⁊ effectus est q primus obtinebit ⁊ expellet vlti
mum. l. vna. C. de studi. liberalibus vrbis lib. x. Idem di
cit de fabro malleante iuxta scholas de quo per Barto.
in. l. prima. ff. soluto matrimonio ⁊ ibi per alios ⁊ in. d. l.
35 vnica. currit tamẽ tempus interim ⁊ sic est hic casus † q
electo ad aliquod officium temporale non valenti offici
um exercere etiã sine culpa sua currit tpõs nec potest peteꝝ
officiũ ꝓ tpe sequẽti qr offiñ diuersificat ex cursu tpis qr
cum hoc versentur opere personales morantur ex cursu
temporis cum alie sũt opere bui⁹ anni. ⁊ alie ãni seqntis

à ¶ Vera pos
sessio adõ spe.
in ti. õ proc. ꝫ.
fi. ver. qd mibi
⁊ in spe. de ac
tio. seu peti. ꝫ.
ij. ⁊ in ti. de ꝓ
priet. ꝫ. i. ⁊ in
plerisq; alijs
locis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

l.si non sortem.§.si libertus.ff.de condi.indebi.l.n vsurru
36 ctus in bienniū .ff.de vsufruc.lega.† vbi finito tempore fi
nitur ius.z hoc voluit Bar.in.l.z ideo.ff.de verbo.obli.
secus vbi factum ad quod aliquis tenetur non diuersifi-
catur ex tpe tunc eniz elapso tpe ad quod teneť reintegra
tur tempus vt est casus in dicta.l.z ideo.vbi si casu nō po
tuit construi domus infra tempus deputatū edificabitur
postea facit.c.cum dilecti de dolo z contu.sed in casu bu-
ius.c.non reintegrabiť officiū q domus siue postea edifi
ceť eadem domus est sed non est idē officiū quod hēo ho
die cum illo quod habui alio tēpe z sic est hic casus de eo
quod voluit Barto.in.l.si ita stipulatus.ff.de verb.obli.
37 † q si potestas eligitur pro primis sex mēsibus z casu nō
potuit illis sex mensibus vti iurisdictione an reintegrabi
tur sibi illud tempus decidit q non qz alij sunt primi sex
menses alij secundi voluit hoc do.Anto.do.pet.do.Car.
38 z alij.quod facit ad questionez † doctor promisit legere
duobus ānis z ipeditus ex cā legittima nō legit q non te
nebitur legere alijs duobus annis sequētibus. ¶ Ultio
39 iste tex.facit in argumentū † q officia secularia debent eē
tpalia z non perpetua per totū de muneribus z honori.
non continu.li.x.l.i.C.vt oēs cāe tā ciuiles q̄ criminales
auc.de defenso.ciuita.§.fi.potest tñ quis confirmari in of
ficio per bienniū vt est casus in.d.§.fi.dūmodo fiat nemi
ne discrepante illorum ad quos spectat casus est sing.in
d.§.fi.vt ꝑdictio vnius dūtaxat impediat ꝓfirmationē ita
illum tex.allegauit pro singu.ang.in.l.maiorē.ff.de pac.
40 † Et ex hoc infertur q si vniuersitas scolastica vellet con
firmare rectorē pro alio anno posset de iure cōi.sed debe
ret fieri nemine discrepante. ¶ Opp.q ista cā nō potuit
tractari corā iudice seculari cum ageretur de elec. arg.c.
sacrosancta.z.c.messana de elec.z.c.quāto supra eo.Gl.
prima soluit hic q nō agebať de elec.ad officiū spūale sz
temporale ideo cā nō erat spūalis z qz abbas z conuēt⁹
erant actores z debuerūt sequi forū rei.c.cum sit infra ti
41 tu.i.† Ex hac solutione collige glo. istā sentire q sicut cā
petitoria super beneficio nō pōt tractari corā iudice secu
lari ita nec causa possessoria quasi sit spūalis ex quo est ō
re spūali z pro certo glo.est elegans ad hoc.Sed Vinc.
tenet cōtrariū qz intellexit istud.c.q hic ageretur de iur
patron.vel alio iure spūali eligendi dicens q de simplici
spoliatione illius iuris potuit agi corā layco sed de ꝓpe
tate nō ēt icidenter.Sed Joā.an.dicit Vincē.errasse.qz
nō querebať hic de electione rectoris ecclesie sed castri vt
in fine huius lře patet ibi tps regiminis ideo agiť corā se
culari ꝑm eū z sic sentit Jo.an.q si fuisset actū de iure spi
rituali eligendi lz possessorio debuisset agi corā iudice ec
clesiastico z sic questio possessoria rei spūalis est z per cō
sequens concordat se cū dicto huius glo.z idē voluit Lā
dinus beltrandus z Jo.de ligna.in cle.dispendiosam de
iudi.vbi dicunt q tractabiť simpliciter z de plano vt cau
42 sa spūalis †.Dicunt ēt q questio possessoria sup bñficio
dī beneficialis.cle.vnica infra ō cau.pos.z ꝓpe.¶ Nec
obstat.l.nāliter.§.nihil cōe.ff.de acqr.pos.qz illud est vūz
vt snia lata super vno nō preiudicet in alio.sed in multis
maximā habēt cōionē z ad hoc faciat.c.cām que de pre-
43 scrip.† vbi sicut laycus nō pōt bře ꝓprietatē iure ōcimā-
di.ita nō pōt bře possessionē ergo questio possessoria est
spiritualis.Idem voluit Joā.an.in titu.de petito.z pos.
a¶Dicūt phi losophi. Habe tur originaliť hoc dcm seu.p 44 positio philo sophi z ibi pbať in.i.prioz c.xxix. p quo vide ēt bal.in l.i.i. añpenult. col.ōsicu.z qz oportet.C. de fur.vbi ēt bar. multa no.po nit.
.§.i.versi.quid si ago possessorio facit q voluit Archi.z
Jo.and.in.c.eū qui de eo qui mit.in pos.li.vi.† vbi sicut
non habet locum imissio qñ agitur de titulo beneficij i ca
su illius.c.ita nec habet locum cum agitur possessorio z
voluit Specu.in titu.de contumacia.§.sequitur ver.z illud
referens q Clemens papa ita ꝓnuntiauit z doc.oēs ad
boc conuenerūt lz glo.aliter sentiat in.d.c.eum qui idez
voluit Specu.in ti.de tura.calum.§.sequitur in prin.vbi
45 dixit † q in possessorio rei spūalis non iuratur de calum.
¶ Sed contra istam glo.z contra hos supremos doc.
adduco glo.in.c.litteras de iura.calum.q̄ formaliť tenet
contrariū z glo.in.c.cū dilecti de elect.z glo.in.c.lřas de
resti.spo.z hoc voluit Jnno.in.d.c.cū dilecti.z archi.in
c.frequens z ibi Jo.an.de resti.spo.li.vi.z adduco glos.
46 singu.in.c.ceterū.§.eo.q̄ voluit † q lz questio feudalis sit
agitanda corā dño feudi.nibilominus questio possesso-
ria feudi agitabitur corā iudice ordinario.qz non censeť
esse feudalis idem voluit Jnnoc.in.c.ex parte de foro cō
peteñ.z in.d.c.ceterū.vide ibi dcā per me.Bo.Anto.in.c.
47 litteras de iura.calum.z hic dixit † q si questio possesso-
ria habet annexā cām ꝓprietatis vt in causa matrimo-
niali z beneficiali q illa satis potest dici spūalis vt i pre-
fatis iuribus.z faciat.c.accedens vt lite non contesta.z
dicta clem.dispendiosam.z ita procedit dcm Archidi.z
aliorum in.d.c.eum qui.Sed si questio possessoria est nu
da dato q non sit mere spūalis attrahiť ad naturaz spūa
lis qz annexa est causę spūalium argu.c.q̄to.§.eo.c.cām
q̄ de prescrip.sed non procedit in exorbitantib⁹ in q̄bus
fit mentio de questione super re spūali.qz intelligiť de q̄
stione iuris oio spūalis.sed qō possessoria rei spūalis nō
est oio spūalis.qz ex illa non cōfertur gřa .i.q.i. in sūma
z.c.i.ita bellissime dixit do.Anto.in.d.c.lřas.z idem ēt
voluit hic.Sed do.Abb.in.d.c.lřas dicit contra dictum
do.Anto.facere illud q ipse voluit in.c.tuā de ordi.cog.
48 vbi dixit † q si est questio iuris spiritualis quo ad factuz
dūtaxat potest iudex secularis cognoscere z idē voluit in
c.cum sit generale.J.de foro cōpet.z qō voluit Bart.in.l.
ticia.ff.solu.matri.z in.l.quotiens.ff.de iudi. cum si.z ex
istis dictis doctoz fabricat q̄dam distinctionē in .d.c.lit
teras.quā vide poteris sed non aperit viam ferro qz est
opinio in puncto iuris verior. quid declamen ego in tan
to iuris pelago deus prouideat pro naturali sua benigni
tate. Mihi videtur pro certo q proprie z stricte questio
possessoria rei spūalis dicatur questio spūalis z adduco
text.in.l.nulli.C.de iudic.quem induco noua z exquisita
inductione dicitur ibi q cōtinet ꝓprietatē z possessionez
z non potest impetrari vnus iudex in possessione z alius
i proprietate qz diuideretur continētia causę. ¶ Addu-
co modo sing.tex.z peregrinā doctrinā Bart.in.l.cui eo
49 rum.§.affinitates.ff.de postul.vbi dicit † q ꝓpria z natu
ralis significatio istius verbi cōtinere est vt proprie con-
tineat illud qō in eo cōprehenditur z dicit se propter hoc
redarguisse glo.hoc mō si causa est spūalis z cōtineat p
prietatē z possessionē ergo sequiť q sicut ꝓprietas ē spi-
ritualis.ergo eodē mō z possessio ꝓprie z stricte.¶ Se
50 cundo † duo diuersa non pñt stare in eodē subiecto.l.vbi
repugnātia.ff.de reg.iur.sed cā spūalis continet ꝓprieta-
tem z possessionē seqtur ergo q sicut ꝓprietas est spūalis
eodem mō z possessio erit spūalis non enim solent aduer
a sa sibi sociari vt dicunt⁹ philosophi vt contraria queaz iū
gantur faciat qō voluit glo.in.c.decimas .xvi.q.vij. que
51 dicit † q non potest transigi supr possessione bñficij tāq̄
sit causa spūalis.vide Joan.de imo.z alios in.c.sup eo ō
transacti. ¶ Tertio adduco duos tex.in.c. fina.de iudi.
52 in.vi.vbi dicit † q filiusfamilias potest stare i iudicio sine
consensu patris in spiritualibus z dependentibus ab eis
z glo.hic ponit exemplum in dote.z adduco clem. dispē
diosam de iudi.si ergo causa dotis que est tpalis cēsetur
spūalis ex eo qz dependet a matrimonio.q̄to fortius pos
sessio que est pars rei spūalis dicetur spūalis. ¶ Quar
to non vī dari possessionē nudam a qualitate.peti eni oz
possessio qualificate iuxta not.in.l.si rem.ff.de rei vendi.
z facit qō voluit Bal.in.c.ceterum.§.e.ergo eoipso q ad
ditur qualitas specificatur qualis fit questio possessoria si
est rei spūalis erit spūalis.d.c.cāz que de prescri. ¶ Qui
to faciat qui est iudex iudici preparatis est iudex iudicij
preparati z econtra iudex iudicij preparati est iudex iu-
dicij preparantis.l.ordinarij.C.de rei vendi.z ibi dicit
53 bal.† q volens dře cōtractū simulatū z in fraudē vsura
rum debet corā eo petere absolutionē a iuramēto sed qō
possessoria est preparatoria qōis petitorie vt in.d.c.cum
dilectus

UVA. BHSC. IyR_275_2

dilectus de cau.pos.ꝛ proprī.ergo sicut petitoria est spūa
lis ꝛ sic cā preparata ita erit spūalis cā preparatoria ꝛ p
ns questio possessoria.qr cū iudex ecclesiasticus ō ea de
bet cognoscere ꝛ non laycus ergo spūalis est.c. quāto.s.
eo.faciat etiam possessio est pars rei.d.c.i. de cau.possess.
ꝛ proprie.ꝛ.d.l.nulli.C.de iudi.ergo erit spūalis sicut ꝛ
ipsa res.membra enim sunt eiusdē qualitatis sicut est ca
put.c.cum nō liceat ō prescrip.ꝛ p ns opi.istius glo. est
verior. ¶ Sed contra predicta ꝛ ꝯ tex.opponit̄ si enī cā
iuridice ventilabat̄ corā iudice seculari nō debuerūt ab
bas ꝛ conventus hr̄e recursum ad papā cōtra potestatez
sed ad superiorē istius potestatis argu.c.si duobus de ap
pel.ꝛ.c.nouit.s.eo.Sol.Jo.an.in tex.dicēs q si potestas
cōpellebat abbatē ꝛ conventū rn̄dere sup ꝓprietate ante
quā electus per eos esset p cōmunitatē castri receptus in
hoc grauabātur iō ad sedem apostolicā appellarūt ꝛ pa
pa cōmisit causam vt hr̄ in lr̄a.ꝛ tunc plana est lr̄a ꝟz bo
stien.vel ꝟm Joā.and.fuit delata hec questio ad papā ex
predicto grauamine ex simplici querela monachorū. Et
54 ex hoc colligit do.Anto.† q vbi clericus grauat̄ litigan
do corā iudice seculari potest adire papā per viā appella
tionis vel simplicis querele quod ocñ est valde not. ꝟm
do.Abb.si est verū.sed dicit non esse verum ꝛ ꝯriū sentire
Inno.in.c.significantibus de offi.deleg.ex eo qr gradati
est appellādū etiā per clericū vt no.in.c.ls de suscepto.j.ti.
i.Ad istum tex.rn̄det q cōpellebant̄ rn̄dere corā alio iu
dice.iō adiuerūt papā p viā querele. pōt ēt dici q appel
lauerunt extraiudicialiter qr ille violabat iurisdictionez
ecclesiasticā cōpellendo istos monachos litigare corā se.
iō rone huius molestie potuerūt questionē ad papā defer
re sed plus sibi placet q per viaz querele qr ꝯ ptātez mā
datur hic.nec monachi erant in iudicio cuz cā possessorij
cēt finita per sniam ꝛ cōpellere rn̄dere super noua cā vz
petitoria ꝛ sic nō colligit hic ocñ do.Anto.Tu vero ꝑsi
dera qr hic isti monaci ledebātur in duobus ꝓmo qr ille
ptās non exequebat̄ sniam latā per se.scō ledebat eccle
siasticam libertatez qr cogebat monachos litigare corā se
ꝛ sic coram iudice seculari qō fieri nō poterat.c.si diligē
ti.j.tit.i.ꝛ per ns non probat̄ hic dictū do.anto.ꝛ vr̄ q
cōpetebat istis monachis querela ex capite qr nō māda
bat sniam executioni vr̄ potius negligere ꝙ grauare ꝛ iō
tunc opus est per viā querele recurrere ad superiorē ꝛ nō
est appellandū tex.est solēnis ꝛ hoc tz ibi bal.in.l.fin.§.il
lud.C.de temp.appel.Bart.in.l.ꝙuis de dā.infec. Et iō
vr̄ aperto iure oñdum q si isti monachi querelassent pro
pter negligentiā ptātis debuissent per viā querele ꝛ nō p
viam appellatiōis adire superiorem ipsius potestatis Flo
rentine per.d.l.fi.§.illud ꝛ isto modo procederet ꝓriuz ꝛ
sic non ꝓcederet ocñ do.anto.quo ad istū casuz sed qr cō
pellebant̄ a potestate Florentina rn̄dere corā ipso iudice
seculari spoliabātur libertate ecclesiastica ideo fuit in ele
ctione sua adire superiorē ipsius layci vel adire ipm supe
riorem ecclesiasticū vt in.c.cū sit generale de foro cōpe.ꝛ
ideo potuerūt adire superiorem potestatis Florentine ꝛ
potuerunt adire papā qr in electione eorū erat ꝛ per ns
cessant iste lites doct.qr ad hoc ista solutio est noua ꝛ vt
credo verissima. Sed an in se illud dictū do.Anto.sit vuz
vide que dixi in dicto.c.significantibus. ¶ Ultimo glo.
ista colligit q sniа lata i possessorio sit diffinitiua de quo
superius plenius dictū fuit. ¶ Venio ad secundā gl.que
dupl̄r opponit cōtra tex.ad probāduz q ista cā petitoria
debebat agitari coram isto potestate seculari primo qr iu
dex qui cognoscit de possessione dz cognoscer̄ de proprie
tate.c.i.de cau.pos.ꝛ proprie.ꝛ deneganda est audiētia
illi qui continentiaz cāe nititur diuidere agēdo corā vno
55 de possessione ꝛ coram alio de proprietate.l.nulli.C.ō iu
di.† Item causa cōuentiōis ꝛ recōuentiōis coram eodez
iudice fieri dz .iij.q.viij.c.cuius in agendo.sed agens nūc
petitorio vr̄ reconueniri agentem possessorio ergo ꝛ fo
rius dz hr̄e locū hoc casu qr vr̄ esse quasi idem negotium
Soluit glo.ꝛ eius mens hec est vz q cā possessionis ꝛ ꝓ
prietatis debent tractari corā eodē iudice.s.ipetrādo nō
enim dz quis diuersos iudices impetrare vnū sup posses
sione aliū super ꝓprietate.d.c.i.ꝛ.d.l.nulli.ꝛ si cā cōmit
titur simplr̄ vr̄ cōmissa super vtroqz vt.d.c.i.ꝛ ideo corā
ordinario qñ vterqz est eiusdem fori secus si diuersi vt hic
ex quo enim ille obtinuit in possessorio est alterius fori ō
bet conueniri super ꝓprietate in foro suo ꝛ corāz iudice
suo ꝛ non corā iudice rei. ¶ Non obstat quod dictuz est
de reconuentione qr proprie hic non cadit recōuentio cū
illa fiat eodē durante iudicio ꝛ causa possessorij erat hic
iam finita.nec poterat petitoriū inchoari per reū durante
iudicio possessorio propter priuilegiū tribuū spoliato
vt non teneat̄ spoliatus ante restitutionē rn̄dere suo spo
liatori vt in.d.c.fi.de ord.cog.hoc intendit tota ista glo.
ꝛ bene loquitur sed non perfecte explicat hunc articuluz
ꝟm do.Abb.qui parupendit do.Ant.in hoc asserēs nō
dicere aliquid boni.Sed Hostien.hic super tex.instat q
isti monaci tenebant̄ rn̄dere super ꝓprietate in iudicio se
culari vbi fuit actū possessorio si primo fuisset mandata
snia lata super possessorio executioni sed cōpellebātur rn̄
dere super ꝓprietate anteqz electus per eos recipetur per
cōitatem castri fuerūt grauati. ideo appellarūt ad papā
vel adierunt eum per viaz querele ꝛ papa prouidit vt hr̄
in littera.iste intellectus ex toto est diuersus ab intellectu
glo.ꝛ ꝟm istum intellectū non probaret istud.c.id ad qō
quottidie iducit̄ vt cū actor ꝛ reus sūt diuersi fori. ¶ Sz
pro intellectu glo.arguit do.Abb.ꝯ istum intellectū quē
sentit Hosti.de ista lr̄a in eo q pōderat in cōmissione q
ptās cōpellebat cōuentum ad rn̄dendū in iudicio secula
ri non eni se fundat q hoc faciebat ante snie executionez
Jtē si cā fuiss̄ ibi ordinarie tractāda dēbat appellari ad
superiorē istius potestatis ꝛ nō ad papā qr gradatiz fiē
de sunt appellationes ꝛ per ns stat firmus intellectus
quē voluit glo.ista. ¶ Sed Jo.an.in addi.spe.in tit.ō re
scrip.pñtatione.§.vlti.vsi.item q actū.dicit q id qō dicit
de diuersitate fori procedit qñ diuisim cōpetit vtriqz alte
rum vz vni possessoriū ꝛ alteri petitoriuz vt h̄ secus si vni
cōpetat vtrūqz qr tunc corā eodē iudice cāe sunt tractan
de.dicit tñ q tunc pōt ipetrare sup altero tñ vt per totuz
titulum de resti.spo.nec tūc dr̄ diuidere cōtinentiā cāe qō
est bñ notā. Et pro isto itellectu gl.adducit̄ qō voluit cy.
56 in.d.l.nulli vbi dicit̄ † q finita vna cā corām vno iudice.
agi potest super alia de alio etiā per eundē qō est fortius
Sz bar.ibi in hoc tz ꝓrium ar.l.i.ff.de qbus rebus ad eū
dē iudi.eat̄.sed vt diuz saluet̄ opinio do.abb. distiguit q
quis nō pōt simul ꝛ semel diuersos iudices adire sup pos
sessione ꝛ ꝓprietate vt.d.l.nulli ꝛ.d.c.i.de cau. pos.ꝛ p
prie.ꝛ si finita vna cā vult idē actor agere sup alia coram
alio iudice nō pōt qr ex quo pōt sine violatiōe alicui[9] re
gule cām agitare corā eodē dz hoc facere qr ille ē melius
iformatus in cā iō ipse potius dz adire ar.d.l.i.ff.de qui
bus rebus.q putat ꝓcedere do.abb.ēt si actor agere ve
lit corā alio ordiario eiusdē rei. Nō eni ē audiēdus ne cō
8 tinētia cāe diuidat̄[a]. Si aūt reus nunc i vna cā vult agere
ꝯ actorē sup ꝓprietate ꝛ tūc si ē eiusdē fori dz fieri coram
eodē iudice ēt si reus q ꝓmo fuit actor habeat ꝓuilegiū si
bi eligēdi iudicē iuxta auc.habita.C.ne fi.ꝓ pa. Aut sunt
penitus diuersi fori ꝛ tūc nō teneat̄ actor rn̄dere corā alio
iudice in alia cā ꝛ de hoc vr̄ hic casus qr non dz violari
rta gñalis ꝛ nālis q actor sequat̄ forū rei vt i.d.cū sit ge
neralej.ti.i.pp illam regulaz accidētalem ꝛ non multuz
necessariam ne cause continētia diuidat̄ cuz alius iudex
scilicet ꝓprius ꝛ nālis ipsius rei de facili poterit istrui ꝛ
maxīe eo ꝑsiderato q nihil cōmune hz ꝓprietas cuz pos
57 sessioe.l.nāliter.§.nihil cōe.ff.ō acq.pos.† ꝛ cā nālis pferē
cāe accidētali.l.q hz.ff.ō adul.c.reqsisti ō test.ita resid hz
do.ab. Circa hz duo sūt videda succite ꝛ breuit̄ ꝓmū si iste
itellect[9] gl.ꝙgruat huic text.ſo si itellect[9] hostien.verus
58 sit. ¶ † Capio primum ꝛ videtur q intellectus gl.nō cō

[a] ¶ Diuidat continētiā .n. cause diuidi in iure absurdū est.c.i.ꝛ .ij. de ſque. posſe.ꝛ fruct.ꝛ .l.non nulli.C.ō iudi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

granat huic lre ⁊ per ꝓñs patiat alium intellectum ⁊ sic alia erit ad superos via. Naz tex. hic dicit sed postmodũ abbatem ⁊ cõuentum potestas florentina ⁊c. que verba si recte ⁊ subtiliter ponderentur iportant ꝙ postquã snia lata fuit in possessorio transiuit in rez iudicatã quo tẽpore non poterat fieri reconuentio corã iudice seculari quia reconuentio fit eodẽ durante iudicio. c. dispendia. §. reus quoque de rescrip. in vi. ideo poterat fieri reconuentio ⁊ ista est ratio naturalis habens neruũ quare nõ potuerũt reconueniri abbas ⁊ cõuentus qz snia lata pro eis transierat in rem iudicatã ⁊ erat executioni mandanda. ⁊ nõ
59 est illa ratio qz erant diuersi fori †. Nã reconuentio accumulat forum foro. l. cũ papinianus auc. ⁊ cõsequẽter. C. de sen. ⁊ interlo. om. iudi. c. i. ⁊. ij. de mut. pet. vnde videretur ꝙ ista glos. sibi contradicat in eo quod voluit in. c. at si clerici. §. eod. ⁊ in. c. i. de mut. pet. vbi voluit ꝙ clericus possit reconueniri corã layco. ⁊ tamen actor ⁊ reus sunt diuersi fori. ⁊ ideo retenta cõi opinione glosaz ꝙ clericꝰ possit reconueniri corã layco ꝙ potuit recõueniri iste abbas corã potestate florentina. sed ideo in casu isto nõ potuit qz snia lata super possessorio transiuerat in rem iudicatam ideo nõ erat locus recõuentioni qz iam finitũ erat iudicium ⁊ actor debebat sequi forum rei. Et si dicaꝭ qz spiritus reuellauit tibi ꝙ ista snia transiuerat in rem iudicatam ⁊ post illum transitũ potestas cõpellebat illos respondere cõmunitati corã se dico ꝙ hoc colligiꝭ ex tex. in
a¶ Pars citari adõ bona glo. in. c. bone el. ij. in verbo nec ꝑdicta de elec. ⁊ vide lã frã. in. c. qm̃ ꝛ in versi. citatõnes de proba. ⁊ pa. de cas. in l. i. §. i. de fe. ⁊ alex. de imo. in §. nũtiatio. de op. no. nũti. ⁊ multa q̃. §. in gbusdã alijs apostillis de hac mã anotauimus. 60 versi. postmodũ †. Nã illud verbũ postmodũ denotat lõgum interuallũ tex. in. l. ij. in ver. postmodũ. C. de cu. reo. iuncta doctrina Barto. in. l. i. ff. de questionibus ⁊ faciat in. l. cum fundum de vi ⁊ vi ar. ⁊ in. l. pacta conuenta de contraben. empti. ⁊ in. c. conuintonensis de elect. Bald. in. l. quotiens. §. si quis ita. ff. de here. instit. dominicus in c. i. de consti. in vi. Cum ergo hic dicatur ꝙ fuit lata sentẽtia diffinitiua super possessorio ⁊ petebatur illã executioni mandari ⁊ dz ꝙ postmodũ. i. ex longo interuallo potestas compellebat eos respondeꝛ corã se. sequiꝭ ergo ꝙ post transitũ in rẽ iudicatã. c. ꝙ ad consultationẽ de re iudi. ⁊ per cõsequens ista fuit ratio viua ⁊ naturalis. quaꝛ non potuit reconueniri abbas ⁊ conuentus ⁊ non illa qz diuersi fori quinimo plus probaꝭ hic a cõtrario sensu. ꝙ si non postmodũ perijsset cõitas abbatẽ compelli rñdere corã potestate ꝙ fuisset adita hoc probat iste tex. a cõtrario sensu sequendo cõmunẽ glosaz opinionẽ. Quod ad intellectum hosti. ⁊ sic quo ad ꝑm dico ꝙ nõ est verꝰ qa posito ꝙ snia lata in possessorio fuisset mãdata executioi in fauorẽ abbatis. Nihilominus abbas nõ potuisset conueniri corã layco qz aut dicimus ꝙ conueniri poterat ratione recõuentionis ⁊ clarũ est ꝙ nõ poterat qz finitum erat iudiciũ vt est dictum aut ratione conuentionis ⁊ idẽ qz actor sequiꝭ forũ rei. Et si dicatur ꝙ ratione cõnexitatis qz qui est iudex possessorij. est iudex petitorij qz rñdeo illud procedere data capacitate iudicis. Ita debet restringi. d. l. nulli. sed non data capacitate iudicis non procedit ⁊ ideo si clericus egit possessorio dũtaxat coram layco ⁊ obtinuit nõ poterit postea conueniri corã eodẽ secularj a reo qz non est capax iurisdictionis supra clericũ ⁊ adduco. c. qualiter supra eo. ⁊ dico hoc decidi per tex. in dicta. l. nulli in versi. poterat in vno eodemqz iudicio terminari ⁊ iste fit casus hic. Et iõ posito ꝙ snia fuisset executioni mandata super possessorio non tamẽ poterat cõpelli Abbas corã iudice layco. ¶ Venio ad gl. fi. oppo.
61 ⁊ videtur † ꝙ legittima erat exceptio opposita per cõmunitatem tpe feriato propter vendemias vt tali tpe nõ mãdaretur executioi. l. prima. ff. de fer. c. fi. eo. tit. Glos. soluit ꝙ regulariter est ꝙ tali tempore non procedaꝭ. Fallit si partes consenserunt quod est intelligendum de ferijs inductis ad fauorẽ hominũ nõ autẽ de ferijs inductis in reuerentiam Dei ⁊ sanctoꝝ vt in. d. c. fi. ⁊ superius dixi ⁊ voluit Bart. in. l. i. §. nuntiatio. ff. de oper. no. nuntia. vbi allegat istum tex. ⁊ docto. hic. Fallit secundum glo. in actu

correctionis libelli. ⁊ quando res esset tempore peritura vt erat in casu isto qz inutiliter elabatur tẽpus huius electi. Item quando expirat iurisdictio delegati. arg. c. consuluit de offi. deleg. hoc voluit gl. ista in effectu ⁊ sic duo
62 dicta per istam glo. subijciuntur examini. † Primũ est si libellus offerri possit die feriata do. An. hic dicit ꝙ sic in oblatione libelli que fit iudici secus si fiat parti qz nõ poterit offerri parti tempore feriato Spec. in ti. de libel. cõcept. §. nunc videamus in princi. dicit ꝙ iudici offerri potest sed pars illo tempore citari non potest ⁊ hoc tenuit Bar. in. l. miles. §. sexaginta. ff. de adulte. vbi dicit in fcõ
63 fuisse dubitatũ † quidam ꝓcessus agitatus fuit tempore feriato fuit petitũ illud retractari tanqz factum minus tẽpore canonico refert fuisse retractatũ vsqz ad libelli oblationem exclusiue qz fieri potuit talis oblatio die feriato per illum tex. Sed Jo. an. in addi. spe. in loco preallegato tz cõtrarium ⁊ dicit ꝙ regulariter offerri non põt tpe feriato sed fallit vbi res esset tempore peritura seu actio seu priuilegiũ tpe piret ⁊ ita intelligit illum §. sexaginta ⁊ ad hoc facit glo. ibi que dicit illud eẽ spãle ibi ⁊ p hoc dictum Jo. an. non vr̃ va gl. c. placita secularia. xv. q. iij.
a64 que dicit † ꝙ tz tpe feriato non possit pars citari ª vt rñdeat põt tñ citari vt ei detur libellus nã ibi tex. vr̃ contradicere qz nec pti nec iudici regulariter dari potest or̃ tamen ibi ꝙ per talẽ oblationẽ libelli factã iudici non ppetuaꝭ iurisdictio qz talis oblatio est nulla ⁊ actus nullus non perpetuat iurisdictionẽ de quo per gl. in. c. cũ plures de offi. deleg. tũ qz talis oblatio nõ bz vim citatiõis q̃ requiritur ad ppetuationẽ iurisdictionis. c. ꝓposuisti de foro cõpe. l. si quis postea de iudi. istud voluit do. an. in. c. i. de libel. obla. tz hic aliud senserit idẽ sequiꝭ hic do. Abba. ⁊ ad hoc dicit se adducere. c. quoniã contra de prob. vbi di
65 citur † ꝙ petitio dicitur de actis iudicialibus ⁊ clarũ est ꝙ acta iudicialia non possunt fieri tempore feriato vt. d. l. i. ⁊ d. c. fi. ⁊ hic ⁊ ideo cõcludit do. Abb. ꝙ tali tpe non poterit offerri libellus per supradicta iste passus requirit altiorẽ indaginẽ ⁊ alius forte dabiꝭ dicendi locus. Sed de vno vehementer admiror quare doctores hic nõ viderint glo. in. l. ij. ff. si quis in ius voc. non ier. q̃ dicit ꝙ reus potest citari die feriata vt ei detur libellus tali tempore ⁊ allegat. d. l. miles. §. sexaginta. ff. de adul. ⁊ per ꝓs illud qõ dixit glo. in. d. c. placita secularia fuit dictum glo. iur. ciuilis. in. d. l. ij. §. fi. scõo adde ꝙ imo vr̃ ꝙ libellus possit offerri die feriata ⁊ ad hoc adduco gl. stup. in. l. i. ff. de in voc. que dicit ꝙ libelli oblatio non habeꝭ prouocatione
66 Tertio adduco tex. in. l. libertus el. ij. ff. eod. † vbi libelli oblatio non habet vim citationis nec controuersie motẽ ergo sequiꝭ ꝙ tpe feriato offerri poterit qz tunc nõ interuenit horrida vox ꝑconis. ⁊ ad hoc adduco Bal. in. d. l. i. ff. de in ius voc. vbi dicit ꝙ libelli oblatio que fit iudici anteqz pars citetur nõ dicitur de processu iõ ꝑm eum libellus offertur die feriata. Et ex hoc confundiꝭ dictũ do.
67 abb. inqz tum dicebat † ꝙ libellus est de processu vt in. d. c. qm̃ ꝛ qz illtõ est vex postqz pars citata est sed anteqz citet nõ dr̃ de processu ⁊ adduco bal. in. l. ij. ad fi. ff. si qs in ius voc. vbi dicit ꝙ in productione libelli nõ sunt ferie ⁊ iõ offerri põt die feriata allegat. d. §. sexaginta ⁊ allego eũdẽ bal. i. l. i. in. v. oppo. C. qui admit. ad bo. pos. vbi di
68 cit † ꝙ libellus si producaꝭ in vim simplicis correctiõis potest die feriata ꝓduci ⁊ ita dicit debere itelligi. d. §. sexaginta. ¶ Secus si in vim petitionis qz tunc non poterit offerri die feriato. ⁊ adduco idẽ bal. in. l. i. C. qñ libellus princip. † vbi dixit ꝙ si ex forma statuti requiriꝭ aliq̃ solẽnitas in ꝓductione libelli ꝙ tũc nõ poterit die feriata ꝓduci secus si non requiraꝭ aliqua solẽnitas ⁊ audiui alꝰ solẽnẽ doc. do. ant. de mõte vbiano. ita in. q. facti obtinuisse ita audiui quosdã modernos dicere in. l. i. §. nuntiatio. ff. de op. no. nũ. ⁊ faciat ꝙ pulchre voluit ang. i. l.
70 i. ff. de in ius vo. † vbi dicit fuisse iudicatũ perusij i ardua causa ꝙ ꝓductio libelli seu inquisitionis nõ inducit litis pendentiam

UVA. BHSC. IyR_275_2

pēdētiam iō pōt ꝓduci die feriata. Et allego ad hoc elegantē glo. in l. i. ff. de in ius voc. & ibi dixit Ang. libellus offerri posse tpe feriato. & falsum eēt dicere q in d. l. miles. §. sexaginta sit spāle & adduco qō pulchre voluit bal. in l. i. C. de fer. vbi dixit † q sicut die feriata appellari po
71 test eodē mō pōt ꝓduci libellus. Faciat. c. i. de libel. obla. in vſi. libellū porrigere sindico. vbi sufficit q libellus ꝓducaī sinodo & sic iudici. ergo nulla requiritī citatio & ꝑ ꝓñs poterit iudici offerri libellus tali tempe. faciat ad hoc tex. in d. l. i. C. de fer. cōiuncta gl. vbi nō pōt dari melior cōcordātia ad d. §. sexaginta. vbi die feriata appellari pt
72 † & appellatio pōt fieri in voce & in scriptis ḡ fortiꝰ potest offerri libellꝰ & iō ang. in d. §. sexaginta. dicit q nō inuenitur tex. alibi i iure expressior q̄z ibi sz satis cōcordat ꝓz eū d. l. i. C. de fer. iq̄tū dicit appellari posse die feriata & plꝰ dicit ibi ang. q ēt in honorē dei tpe feriato poterit offerri libellus. Ita pulchre dixit ang. in d. §. sexaginta. & adduco ēt glo. in l. i. ff. de edend. q̄ dicit q libellus dari pōt die feriata & idē voluit ibi bal. & adduco eūdē bal. i. l. fi.
73 ff. de eo p quē factū erit. vbi dicit † q libellꝰ offerri pt die feriata sed nō iterrūpit ꝓscriptionē nisi iterueniat citatio.
74 Et adduco saly. in d. l. i. C. de fer. vbi dixit † appellatōez posse fieri tpe feriato cora iudice a quo & libellū appellatoriū posse fieri coraz iudice ad quē. & subdit q cōmissio pōt eodē tpe fieri. nā si extrema ꝓmissa sint tali tpe ḡ seqt q media sunt illo tpe permissa & plus dixit bar. i. d. §. sexaginta. q ēt exceptio poterit tali tpe ꝓduci qr exceptio regulaī ad instar libelli. l. i. §. labeo. ff. de flumini. & adduco gl. in l. i. §. nūciatio. ff. de op. no. nū. & hoc voluit ibi bar. & alij scribētes & idē voluit pet. de anch. in c. ij. de dilati. vbi dicit libellū posse offerri die feriata iudici & allegat. d. §. sexaginta & idē voluit ibi do. an. & idē voluit lod. ro. in rub. ff. de arb. & ꝑ ꝓñs nō ob. multifarie multiplicz modis ex supradictis illud qō dixit do. ab. p. c. qm̄ ꝑ de pba. Sz in q̄tū glo. decreti in d. c. placita & in d. l. ij §. fi. dixerunt q posset citari reus vt detur sibi libellus tpe feriato & rephendūī ille glo. vt superius dcm̄ est hoc hic non examino sed locus erit accomodatior in. c. i. de libelli. oblatio. ¶ Sz vnū pōdero. Mā text. d. §. sexaginta. dicit q talibus diebus feriatis si haberi pōt copia iudicis adeūdi currit sibi tpī sed clarū est q iudex tūc dicīt adiri q̄n aditur ab vtraq; pte vel ab vna altera citata. Ita hī i. l. si cōuenerit in vſi. anteq̄ iudex adeaī & ibi gl. ff. de iuī. om. iudi. ergo est ibi casus formalis pro dicta gl. lz cōiter dāneī & ista mēti cōmēda. ¶ Dicit etiā ista glo. q regula fallit nisi res eēt tpe pitura & ita dicit debeī intelligi istū tex. q tps currebat inutiliter electo & hec lectura est satis bona ꝑm do. abb. Et colligo vobis ꝑ pulchra q̄n res est tpe pitura. l. fi. ff. de reqr. reis. & q ibi voluit bar. l. litibꝰ. C. de agri. & cēsi. li. xi. l. is cui. §. q̄ri pōt. ff. vt in pos. leg. l. aristo. §. fi. ff. de iur. delib. auc. vt oēs. C. vt se ab here. abst. l. diuus. ff. de pet. here. l. si olei. ff. de dolo. l. pro hered. §. si qd vſi. tpe pituras. ff. de acqr. here. glo. in l. nullꝰ. C. de iudeis & in l. i. C. vbi quis decuria. vel coarta. glo. in l. fi. C. de fer. & ideo pulchre dixit bar. i. l. seius & augeriꝰ. ff. ad
75 l. fal. † q q̄n iurisditio seu istātia ē tpe pitura pōt iudex ex officio suo ptibus nō petentibꝰ ferre sniam & ꝓz. d. ab. hic poterit ex officio suo citare ptes. Ego argui ꝓ istō dicta bar. & melius declarauī q̄s alius in. c. cōsuluit de offideleg. vide ibi oino. & faciat q pulchre dixit bal. i. i. cōsti.
76 ffoz vbi dixit † q q̄n iurisditio ē tpe pitura pōt iudex fer
a re sniam de nocte.ª & ita limitaī. §. sed demū in auc. de iudi. vide scribentes in dictis iuribꝰ qr singulariter loquūī Sz circa hāc lectura pondera qr vī seruire nobis de ven
77 to qr tenēdo † q sniam pōt executioni mādari tpe feriato vt voluit bar. i. l. i. §. nūciatō. ff. ō op. no. nū. & i. l. oēs. C. ō fer. & fede. de se. cōsi. cxxxix. & archi. in c. sicut. ij. qō. i. & ꝑ do. an. hic & do. abb. & do. car. ad qd cōsideraī q res erat tē pore peritura pro certo vana est talis cogitatio. & ꝑ ꝓñs nō procedit hec ꝑma lectura. Batur & secūda lectura ꝓz guil. naso. q dicebat se fuisse aduocatū in hac cā. & q iō isti fuerūt cōpulsi qr tota cōitas circa vindemias nō poterat occupari & qr per vnū sindicū litigabat. ff. q cuiusq; vniuer. no. &c. q̄ lectura nō placet Jo. an. hic & ꝑriū tenz Jnno. in c. fi. de fer. & lz in istis non sit occupata vniuersitas tñ occupaī sindicus vel ꝓcurator testes & sikes ꝓsone necessarie in iudicio & hoc ēt vī tenere spe. in ti. de fer. §. i. vſicu. sed pone. vbi dicit ferijs indulgeri nedū rusticis sed ēt militibus clericis & burgēsibus qr & si p se nō occupā
78 tur tñ p alios puta ꝓcuratorē aduocatū & sikes ꝓsonas. que rō militat ēt in vniuersitate qō dictū limita per id q voluit Jnno. in c. fi. de fer. vbi dicit † q si aliqui de remotis ptibus eēnt in curia per se vel ꝓcuratorē & dū agitaret cā ipsoz occurrerent ferie si nullatenus lederēt debēt cogi litigari. qr malitijs hominū nō est indulgendū. l. in fundo. ff. de rei vēd. qō dictū restringi dz q̄n nō ipediūt etiam in alijs ꝓsonis qō satis sentit ibi Jnno. Ego admiror vehemēter quare scribētes hic nō allegent glo. in l. i. ff. ō fer. & ibi bal. reprehēdit hāc lectrā guil. naso. p illaz gl. hic. ¶ Bat & tertia lectura per Jnno. hic q iō isti tenebātur rndere hoc tpe qr agebaī de regimine rei publice & in istis ferijs cause publice tractāī. l. publicas. C. ō fer. & ideo sicut fiscales & publice cause tūc agūtur ita & cause eccliaz. ꝑ dcm̄ limitat host. i. c. fi. ō fer. & Jo. an. ꝑ q̄n ecclesia habēs cām ꝓ laycū in hoc instat vt ꝓcedat. Secus si laycus ꝓ ecclesiā. l. q fauore. C. de legi. ne q statutū ē in fauorē tēderet in lesionē. fateī tñ hoc nō seruari vt cause eccliaz. ꝓ laycū tractenī tali tpe. Nec hoc dcm̄ placet do. an. hic q in singlis cāis eccliaz ꝓcedi possit tēpore messiū alꝰ iura canonica frustra induxissent has ferias ꝓ. c. fi. de fer. que rō nō placet. d. abb. q possūt ꝑuari ferie in foro eccliastico inter clericos i eoz ꝓprijs cāis & inter clericū & laycū & inter laycū & laycū q̄n litigāt in spectātibus ad foz eccliasticū. ¶ Jtē iter eccliā & eccliā q̄n priuilegiatus nō dz vti illo ꝓuilegio ꝓ pariter ꝓuilegiatū. c. i. de pba. auc. quas actōes. C. de sa. san. ecc. Sz q̄n eccliā agit ꝓ laycū i foro ciuili nō appet rō quare nō dz seruari ꝓuilegiū tributū ab ipatore publicis cāis. Mā cāe eccliarū publice sūt. i. di. c. ius publicū. & multa in fauorē eccleziaz ꝓ iurīs rigorē statuta sūt ar. c. i. & c. cōtingit de vol. & cōtu. Pro certo ista lectura nō cōgruit huic tex. qr ꝑ tractaī de executōe snie q̄ trāsiuit i rē iudicatā & ista nō sunt pia exeq sniam & agitare cām de nouo vt p bar. & alios i d. l. i. §. nūcia. Sz vtrū in se sit vera q ꝓuilegiū. d. l. publicas extēdaī ad cās ecclesiaz dicet i. c. fi. de fer. ¶ Quarta lectura est ꝑm gof. q sicut tpe feriato dant tutoresī. l. ij. ff. de fer. sic & rectores q̄ lectura non placet do. abb. fateī
79 tñ † q tali tpe rectores dari pñt sz nō sequīī ex ꝑ q ptās eligēdi rectores possit agitari tali tpe qr primo casu tractaī de fauore publico ne ciuitas stet sine rectore. scō casu cessat talis fauor. Tu pōdera qr hec lectura nō cōgruit lr̄e que fundat se ne tps labaī inutiliter. Batur qnta lectura q in isto castro nō erant vinee tunc tēporis iō fuit repulsa hec exceptio ꝑm pe. hispanū sed nō iuuat ꝑm Joan. and. si tunc aliunde parant sibi vina vt nota. in c. fi. de fer. sed ista lectura confundīī per tex. ne tempus labaī inutiliter. ¶ Batur & sexta lectura q tempꝰ est feriatū bononie sed non tuscie vbi tardius colligunt vue. sed vītas huius q̄is pēdet ab alia q̄ne vz q̄ ferie sint attēdēde an litigantium an loci vbi litigatur. ¶ Septima lectura ē ꝑm Jnnocen. & phil. q hic agebatur de executiōe snie iō non obstantibus ferijs vindemiarum snia mandatur executiōi de peni. di. i. c. adā. ij. q. i. c. sicut. hoc voluit Bar. i. l. ois. C. de fer. in. l. ait ptor. §. si debitorē. ff. q̄ in frau. cre. & i l. i. §. nūciatio. ff. de ope. no. nun. in quibꝰ locis alī at text. istū & docto. ꝑ voluit archi. in. c. sicut. ij. q. i. Fede. de se. cōsilio. cxxxix. vbi vī hoc dictum vin. limitare q̄n fit executio in bonis in quibus est specifice iudicatū qr tunc in executione non exigiī cāe cognitio vt no. Jnn. in. c. cū sup de re iu. & iō cessat ꝓhibitio. l. i. & ij. ff. de fer. & c. fi. eo. titu.

ª ¶ De nocte adō Bal. in. i. ꝓsti. ffoz in. §. itaq; in vl. co. in vſic. deinde p q̄ vidō lodo. pon. in. l. si vo §. ō uiro. i. xv. fallentia solu. matri. & eūdez do. and. siccu. in rub. de fi. in stru. xxij. cāta. alios aūt cāus q multi sūt i q bus snia p̄t ferri de nocte videas ex te qa sparsim ipos habes a doct. in pleriscz locis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Secus si peteret executio in alijs rebus q̄z in reb⁹ iudicatis qr tūc exigit cāe cognitio.l.a diuo pio.§.si sup reb⁹.ff. de re iu.ꝛ adduci pōt tex.multū sing.in.l.defendente.ff.ō auctori.tut.in ver.facias iudicata ꝛ tex.in.l.i.C.de iur.ꝛ fac.igno.in vsi.cū ex snia cepis cōueniri ꝛ qō pulchre voluit ibi bal.ꝛ hāc lectu.sentit Jo.an.in addi.spe.i ti.de libel.cōcep.§.nūc dicen.vsi.xxv.vbi refert quādā elegantez distin.quā refert hic do.Car.do.an.ꝛ do.abb.de quo dicen.vt per eos in dictis locis ꝛ per fede.de sen.in prefato cōsi.ꝛ per moder.oēs in.d.l.i.§.nūciatio.ꝛ in.d.l.a diuo pio.§.si super rebus ꝛ p bal.in.l.i.C.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ per ang.in repeti.l.i.C.de iudi.quē passum non examino qr nō est locus ppie acōmodatus.Sed hec septima lectura non videtur adaptari huic tex.qui se fundat ne tempus labaꝛ inutiliter vñ si tēpus nō laberet inutiliter seq̄retur q tali tempore non potuisset fieri executio ꝛ p ꝓns a contrario sensu colligit hic q exceptio feriarū impedit snie executionē qñ res nō est tpe peritura.Et ex tā varijs lecturis hec decretalis dubitabilior redditur hodie quā vnq̄z.¶ Pondera si dari pōt octaua lectura.Nam subtiliter ꝓsiderādo istū tex.ió fuit hec snia executioni māda ta qr ꝫ exceptio vindemiarū opponebaꝛ malicioſe ad p trahenduz cām vt laberet tps officij inutiliter ideo papa mādat q nō obstante tali exceptione sniam missam exequanꝛ vñ non reiecit ꝫ papa exceptionē vindemiaruz vt friuola ꝛ nō ipeditiuā executionis sed ideo illam reiecit qr malicioſe opponebaꝛ ad differendā executionē vt tps laberet inutiliter.ꝛ adduco sing.doctri.Jnno.in.c. post
80 electionē de concel.pbē.vbi dicit † q ꝛz aliquis opponat exceptionē legittimā ꝛ canonicā si tñ illā malicioſe opponit ad differendā executionē non oz per iudicē admitti p quo dicto est casus melior qui reperiaꝛ in iur.in .l. satis aperte .C.de fal.ꝛ sing.exclamat de isto dicto Jnno.do. Abb.in.c.ex pte el.ij.ꝛ in.c.pastoralis.§.qr vero de offic. deleg.ꝛ in.c.nullus de presump.ꝛ Pet. de ancha.in.c. pastoralis de excep.ꝛ in.c.ij.de fals.ꝛ in.c.licet cām de p ba.do.an.Jo.de imo.ꝛ aly in.c.cū contingat de off.dele ga.ꝛ adduco ellegantē ꝛ perigrinā glo.in .c.q̄z pernitio sum de vsur.ꝛ ió dixit Bal.in.l.i.C.qui accus.non pos.q exceptio malicioſe proposita non ipedit processuz. Et adduco egregiam glo.in.c.super eo.de offi.delega.que vo-
81 luit † q si quis malicioſe proponat exceptionē seu appellationem vt differat executionē q iudex non oz illam admittere.ꝛ facit quod fingu.refert Jo.an.vbi omnino vide in addi.spe.in ti.de legato.§.nūc dicendū in addi.magna q̄ incipit iaz ponit vba rofredi.ex istis iferꝛ vnū q exceptio vindemiaꝛ fuit legittima exceptio sed qr malicioſe ꝛ calumnioſe opponebaꝛ ad differendā executionez ió papa illam non admisit ꝛ iudicio meo iste est verus intellectus ad istam decretalem ꝛ p ꝓns cessabunt tot lites ꝛ cōtroꝛsie docētiū tene mēti.qr ē noua cōderatio.¶ Posset dari ꝛ nona lectura q ideo ꝫ fuit admissa exceptio vidēmiaꝛ qr cōitas ista volebat tpe vindemiaꝛ cōpelli ab batem rñdere coꝛā seculari ꝛ cum fuit declaratū nō posse compelli coram seculari litigare super proprietate.opposuerunt exceptionē vindemiaꝛ in possessorio.ꝛ sic illō qō semel acceptarunt per se nō possunt postea refutaꝛ in preiudiciū aduersarij ꝛ ppter hoc nō fuit admissa exceptio videmiaꝛ.ꝛ iste videt verus intellectus ad hanc decretalem.¶ Pōdera etiā qr dari posset decima lectura qa in casu isto multa cōcurrebant vz qr cā erat ecclesie ꝛ tēpore regiminis expirabat ꝛ malicioſe isti opponebāt exceptionem feriarū.ideo istis concurrentibus non fuit admissa ista exceptio faciat illud quod dixi in.c. precedēti. ¶ Ultimo querit hic hosti.† vtrum ciuitas possit eligere sibi aliquem iperpetuū potestatē ꝛ idez querit in.c. aduersus de imu.ecc.vbi loquiꝛ de quacūq̄z vniuersitate ꝛ ponit exemplū do.Cardi.hic in dñis venetis cōstituenti bus sibi ducem ppetuū ꝛ potest poni exemplū in hac regia vrbe bononie.que olim sibi eligit in senatorē ppetuū

a ¶ Cōsensus illius.adō oēs doc.in ti.ō pa. cōstā.ꝛ do.alex.de imo.late in.l..i.ad fi.ff. de iurisdi. om.ꝛ iudi.ꝛ facit qō voluit Jnno. in.c.dilectus ō excessi. plato.

magnanimū ꝛ potentissimū dñm Jo.de Bētiuolis proauum huius nostri moderni cesaris dñi Joānis de Bentiuolis qui huius felicissimi status Bononie primus ꝛ supremus est consul atq̄z protector.ꝛ videt q sic qr ptās videtur esse ꝓcurator vel administrator vniuersitatis.ꝓcurator aūt pōt i perpetuū constitui ergo ꝛ ptās ꝛ ideo est q veneti perpetuū sibi cōstituunt ducem ꝛ reperiūt alia officia perpetua .l.i.C.de murilegulis li.xi. Jtē ciuitas ē vniuersitas approbata ꝛ statuta eius sunt ppetuo seruāda .l.fi.C.de decret.ab ord.fac.ꝛ facit q no.in.c.cum ab ecclesiaꝛ de offi.ordi.item societas contrahit etiam ppetuo.l.i.ff.pro socio.quilibet priuat⁹ laycus libere.potest se subijcere alterius iurisdictioni.l.i.ꝛ ij.ff.de iudi.ꝛ etiā superior inferiori.l.est receptū.ff.de iurisd.om.iu. Fortius ergo ciuitas pōt sibi perpetuū rectorem eligere.l.ij.§.eligere.§.deinde.§.eodē tempore.§.nouissime .ff.de ord.iur. sicut exercit⁹ facit iperatorē.xciij.di.c.legim⁹ itē videm⁹ q quelibet cōgregatio eligit sibi rectorē ppetuū.c.i.ō electio.in cōtrariū arguit.Nam leges nolunt talia officia esse perpetua.l.i.C.de castre.lib.xij.l.vnica.C.de messoribus.li.xi.l.lege pragmatica.C.de domesticis.li.xij.l.eterna.C.de murileg.li.xi.l.pe.C.de consul.lib.xij.l.ij.C.ō fabricens.li.xi.l.vnica.ff.de offi.pfec. vrb.l.meminisse.ff.de ff.de offi.proconsul.l.si forte.ff.de offi.presi.l.ij.§.populo ff.ō ordig.iur.l.si adulterij.§.fi.l.si maritus primo rño.ff.ō adulter.l.nec magistratibus .ff.de iniur.l.pare litterarū ff.de iudi.l. pridie.ff.de fer.ꝛ non solū nō sunt perpetua sed etiam nō sunt cōtinuāda qr nō expedit rei publice vt sūmā ptātem habens sit ppetuus vt in.d.l.ij.§.populo.q est intelligenduz de perpetuitate vt transeat ad heredes alias ab hoc excipit sūmus princeps.d.l.ij.§. nouissime. c.venerabilem de ele.ꝛ ista est prima ratio quare officia non debent esse perpetua .Secunda ne detur via corruptioni ꝛ ambitioni .l.i.C.de decurio.lib.xij. ¶ Tertia vt si delinqnat facilius possit corrigi.l. neminē.C. de susceptoribus ꝛ archiacris.lib.x.Quarta ne trāseat ad heredes auc.de defenso.ciuita.§.fi. ¶ Quita qr sic possent vniuersitates ꝛ ciuitates subtrahere se a veroꝛ principali dñio dando se sic forsan potentiori.c.fin.de alie.iudi.c. dilecta de excel.prela.So.hosti.q ꝫm iura vetera honores dignitates ꝛ munera temporalia esse debēt.l.bonos §.gerendoꝛ.ff.de mune.ꝛ ho.adeo q nō debent ptinuari in eādē psonā nisi in subsidiū vbi alij desūt q gerāt.l.vt
83 gradati.§.quoties .ff.de mu.ꝛ ho.ꝛ subdit † q vbi ciuitas vel locus ē sub dñio alicuius nō pōt sibi eligeꝛ ptātē ppetuū sine psensu illi⁹ dñi cui subest.c.ad hec de off.ordi. c.dilecta de excel.pla.ꝫ tñ bñt locū i secularib⁹ rectorib⁹ ꝛ administratorib⁹ creādis p electionē.Sec⁹ in alijs qui succedūt hereditario iur.c.nouit.s.e.c.lz ō voto.Jtē sec⁹ in ipatorib⁹ regib⁹ ꝛ aliqb⁹ ducibus q de approbata ꝛ ātiqua psuetudie ppetuo.i.q̄diu vixerint eligūt quib⁹ tñ nō succedūt heredes vt ipatore .c.venerabilē de elec.ꝛ p
84 ꝫ ifert do.car.ad qōnē † si scholaris pt pfirmari i rectoratu ꝛ ad q̄stū tps qr ad biēniū vt dixi supius p.d.§.fi.i auc. de ōfē.ci.ꝛ sic pcludit host.q si ciuitas nulli subest sibi cōstituere ppetuū ptātē si aūt alteri subest exigit cōsensus illi
a us[a] ꝛ pp ꝫ sanctissim⁹ dñs noster papa paul⁹ ꝫnus diuinus pfecto pnceps supiorib⁹ diēb⁹ pstituit pmates h⁹ regie ciuitatis iter quos pstituit ppetuo stabilē ꝛ imobilē eūdē magnanimū militē do.io.de bentiuolis qué de⁹ sumus pseruet i statu ꝛ psona vsq̄z ad extrema seecula.tū pp virtutes suas.tū pp affinitatē q̄z habeo cū dñatiōe sua ꝛ p ista ipono finē lectuꝛ h⁹ tr.quē vt vidistj legi quottidie post habitā lectionū duaꝛ horaꝛ in voce.ꝛ ió binos leores secuti fuimus hoc āno ꝛ vsi duplomate. Teneret hec ciuitas pstituere mihi duplicatū stipēdiū. Si qd hoi dc̄m est grās agatis deo nro. Finito mēse augusti icipiemus ō fo.cope.sequēdo cōmētū vt iam icepim⁹. Andr. Barbatia. Ab.ccccl.xvi.decimo sexto Cbalendas septembres.ꝛc.

De foro competenti.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Ontinuatur sic ꝑm Bof

freduz. qz rei ad iudicia vocati frequẽter excipiunt de foro ⁊ solet plerũqz dubitari ꝙ forum sic excipiens sequi ꝺbeat. ideo sequiť rubrica de foro ꝓpetenti. Et de materia habetur. xcvi. di. iij. q. vi. vi. q. iij. xi. q. i. xxi. q. v. per totuz repetiť in. vi. ⁊ clemẽtinis. Sequiť hanc ꝓtinuationem. d. an. ⁊. d. car. Sz. d. Pet. de anchar. sic ꝓtinuat. dictum est supra de iudicijs in genere verum qz ad iudiciuz vocati sepe ꝓtra iurisdictionem obijciunt iõ coram quibus iudicia agitentur ⁊ rei inuiti trahanť ponit hec rubrica presertim. n. actor cõsiderare debet vt litiget coram iudice ꝓpetenti qz lz oẽs exceptiones vigore ꝓsuetudinis vel statuti contra ſniam excludantur nec opponi possint tñ exceptio de incõpetẽtia iudicis salua manet ⁊ dicit esse singularem gl. in cle. i. de sequestratione possessionũ ⁊ fructu. ¶ Sed tu ꝓ illa glo. allega tex. iu. l. ij. §. i. ff. qui satisdar. cog. quẽ tex. alleg. ibi Bar. qui idez volnit in. l. i. §. per viz. ff. ꝙ vi aut clam quez tex. allegauit ꝓ singulari do. car. in. d. cle. i. ⁊ allego tex. ⁊ gl. de quo facit festum Ange. in. l. nõ erit §. dato. ff. ꝺ iure iuran. ⁊ allego tex. in. l. i. ff. de his q no. infa. ⁊ ibi ang. ⁊ tex. in. l. si procurator ⁊ in. l. deportatorum. C. de penis ⁊ in. l. ij. §. fi. ff. eo. ⁊ in. l. scire opz. §. fi. ff. ꝺ excu. tu. ⁊ vide alia iura ad hoc pulchra que cõiter nõ sunt allegata p aliquẽ que ego accumulaui in. c. at si clerici. s̃. ti. proximo in prin. ¶ Sed. d. abb. aliter hic cõtinuat. vz tractaturus actor de singulis actibꝰ ⁊ ptibus iudicij. qz ante alium actum iudicialez oz discuti de incõpetẽtia fori iuxta no. in. c. inter monasteriũ de re iudi. ⁊ i. c. pe. de excep. iõ premittit istã rubricã ⁊ qz posito fundamẽto ponit edificium. i. q. i. c. ꝓncipatus. ita residet hic do. abb. ¶ Sed tu pondera. qz ista continuatio dñi Abb. non vz bona ex eo qz nimis restringit istum titulũ nã iura allegata p eum loquunť i exceptione dilatoria que si non opponatur valet iudicium vt in. d. c. inter mona. cuz si. sed exceptio incõpetentie reddit iudicium nullum ẽt si non opponatur vt probant iura allegata superius ergo non fuit bona cõtinuatio. ¶ Pondera ẽt qz posset opponi de situatione huius rubrice qz videtur ꝙ prius
2 debuit ꝑp incepisse de foro ꝓpetẽ. ⁊ nam iudiciuz est ius dictum vt plene dixi in rubrica. s̃. titu. i. Sed clarũ est ꝙ ante oia ꝺbet haberi competẽtia iudicis seu fori anteq̃ inchoeť iudicium debemꝰ. n. prius habere aduertẽtiam
bz ad ꝓncipia vt dicebat auerroisᵇ ⁊ sunt. n. minima q̃titate sed maxima ptate. i. q. i. c. cum paulus ideo videť ꝙ ꝑus debuit icepisse a principio q̃ a ꝓncipato ⁊ per ꝓñs ꝺbuit prius incipere de foro ꝓpeten. ¶ Vel posset sic continuari. viso de iure dicto qz sepenumero in ius vocatꝰ opponit vt ius non dicatur opponendo exceptionem incõ-
4 petẽtie fori ergo opus fuit videre de foro ꝓpe. ⁊ qd autez sit forum ⁊ quid ꝓprehendať appellatione fori Hostie. dicit ꝙ forum in neutro genere ponitur ꝓ territorio cu iuscũqz iudicis ita ꝙ pot in facinorosos animaduertere. l. pupillus. §. territorium. ff. de verb. sig. vñ tota diocesis dicit territorium epi. xv. q. vij. c. oẽs basilice extra ꝙ territorium impune nõ pareť. c. ij. de consti. lib. vi. l. fi. ff. de iurisdictione om. iud. forus vero in masculino gñe dicit
c locus vbi reddit ius ᶜ vel dicitur forus a foroneo rege q ꝑmus grecis legẽ dedit. c. forus de verb. sig. ⁊ dic ꝙ altero istorum modorũ capitur hic pot. n. intelligi de foro ꝓpe. i. de territorio ꝓpetenti ita ꝙ territorium sit ꝓpetens vt quis possit ibi ꝓueniri. posset ẽt itelligi de loco iudicij in quo loco iudicij quis debeat conueniri. sed ꝑmus modus accipiendi verior est ⁊ magis consentaneus vt in sequẽtibus capitulis nõ tracteť de ꝓpetentia fori respectu loci vbi exercetur. sed de ꝓpetentia respectu ius dicentis

reperiunť tñ ista vocabula in alia significatiõe nõ tamẽ q̃tum ad propositũ nostrum. nam foz aliquando capiť pro loco vbi fiũt nundine vnde ouidius ait ad foza ꝙueniunt ⁊ sic capitur pro mercato. qz boies conueniunt ad vendendũ vel emendũ. facit illud ꝙ pulchre scripsit iuuenalis. ipse vies pulchro distinguitur ordine rerũ spoꝛtula deinde forum iurisqz peritus apollo. Et facit illud canonicũ foro te para. dicit ẽt forus locus in quo calcatur vue. s. calcatorium. Item spacia plana in nauibus vnde virgilius laxatqz foros ⁊ dicitur tunc a ferendo eo. ꝙ boies fert. Item dicitur foramen in naui p ꝙ remus emittitur a pforando. qz perforatur. vnde etiaz forus dicitur scritorium ex eo qz crebro sit pforatum ad penas.
5 ¶ Dixit tamen hostien. in sũma huius ti. p verbuz fore ꝙ similitudinarie dictum est forum quia sicut in foro venali conueniunt multi vendentes ⁊ ementes seu res venales ferentes. sic in iudiciali cõueniunt multi litigãtes seu lites ⁊ questiones inferentes. ⁊ referentes ⁊ dubitationes ⁊ diffinitiones exinde ferentes. c. i. de mutu. peti. c. nullus de ꝑsump. Ponitur etiam ꝓ bursa. sed locus
6 in quo ius redditur pretorium vocatur ⁊ etiã vocať tribunal respectu maioꝛ iudicum qui habẽt merum imperium vt in. l. i. ff. de iudi. Jn papa tamen dicit † ꝙ vocať ꝓsistoriuz ꝙ bene notabis ꝓ dñis senensibus qui auditorium eorum appellant consistoriuz. † Et dicas ꝙ appellatione fori. qñ materia subiecta patiť ꝓprehẽduntur iurisdictionalia non ea que sunt ordinis episcopalis. c. cuz epũs de offi. ordi. lib. vi. ⁊ iõ si conceduntur inferiori ea que spectant ad forum ecclesiasticũ de talibus oz itelligi ar. d. c. cum episcopus ⁊. d. l. si pupillus. §. territoriuz. ff. de ver. sig. ꝙ est bene no. ꝑm do. anto. hic pro priuilegijs in ꝙbus conceduntur inferioribus ea que spectant ad forum ecclesiasticũ ⁊ ita residẽt omnes hic. Tu vero pode ra quia si nos capimus forũ in genere masculino pro loco in quo litigatur vt habetur in. c. forus de verbo. sign. tunc non vendicabit sibi locum istud dictum Hostie. Si vero capitur forum pro iudicis territorio. vt in. d. l. pupillus. §. territoriũ vť mihi ꝙ non sit verum dictuz hosti. ⁊ sequatiũ. qz imo in tali ꝓcessione veniũt iurisdictionalia ⁊ ẽt ea que sũt de lege diocesana. vt visitare ecclesias ⁊ similia de quibus in. d. c. si episcopus. de offi. ordina. lib. vi. ꝙ sic ostendo ad oculum. nam si quis concedit alicui territorium videtur concedere imperium ⁊ iurisdictionem ita habeť in. l. si quando. C. de bonis vacantibꝰ. lib. x. ita colligit ibi Bal. qui ad hoc allegat Jnno. in. c. i. ne prelati vices suas. ⁊ gl. Bernardi i. c. cũ bertoldus de re iudi. ⁊ adduco qõ voluit Andreas de barulo ⁊ ẽt
7 Bar. in. d. l. si quãdo. † vbi dicunt ꝙ si ꝑnceps donat alicui castrũ ꝙ videť conferre imperium ⁊ iurisdictionem. ⁊ adduco. l. i. in fi. ff. de offi. eius cui mandata est iurisdictio. ⁊. l. i. §. cũ vbẽ. ff. de offi. ꝓfecti vrb. ⁊ adduco ange. in. l. i. §. qui mandatã. ff. de officio eius. vbi dicit ꝙ si ꝓcediť alicui castrũ videť ꝓcessum imperiũ ⁊ iurisdictio ex quo sequiť ꝙ concedere foꝛ est ꝓcedere iperiũ ⁊ iurisdictionẽ. qz est concedere territoriũ. ⁊ per ꝓsequens hẽbit imperiũ ⁊ iurisdictionẽ. ⁊ sic nõ soluz videť translata iurisdictio. Sicut ergo videť translata iurisdictio ⁊ impiũ ita vť translata iurisdictio ⁊ lex diocesana. si ille in quez
8 concediť foꝛ capax est vtriusqz † qz actus actiuoꝛ sunt in patiente bene dispositio. vt dixit Aristoteles in secũdo ꝺ
d anima. ᵈ ⁊ maxime qz beneficiũ latissime interpretať cõtra ꝓcedentẽ. c. olim. de verbo. signi. l. beneficiũ. ff. de constitutio. ꝑncipũ. ⁊ p ꝓsequens si alicui episcopo ꝓceditur foꝛ in aliquo loco non solum ibi habebit forũ causaꝛ. sz ẽt poterit visitare ecclesias ⁊ alia facere que ad legẽ diocesanam spectare videnť qcqd dixerit hosti. ⁊ alii. Quin imo plus ausus suz dicere ꝙ ẽt videntur transire ea que sunt fori conscientie ⁊ in argu. adduco tex. quem reputo valde singularẽ in. c. ꝙ aũt. in uer. a non suo iudice ꝺ peniten. ⁊ remis. ⁊ ista menti comenda circa ꝓtinuationem

a ¶ Cõtinuat Circa istã benedictam ꝓtinuationẽ que pauce ad modum vtilitatis est ⁊ si de ea multuz doctores crocitẽt. vi de nouissimos scribentes hic qui paucis oia necessaria aggregant.

b ¶ Auerroys Jstud notabile dictũ Auerroys ꝺ quo supra pluries diximus habeť originaliter i tractatu de suba orbis in plerisq̃ locis ⁊ in ꝓ auditus naturalis a pho. ⁊ exꝑsse ab auerroy ꝑ ce. ⁊mũ. tex. cõmẽ. xxx iij. vbi mordet seq̃ntes leges vide si libet ⁊ viõ. l. i ff. ꝺ origi. iur. ⁊ i auc. de nõ alie. §. si minus. in fi. ⁊ no. p By. in. c. nullus pluribus de reg. iu. ⁊ multa q supra in nõnullis apostill' adiecimus.

c ¶ Jus. Adꝺ de significato huius dictõis forus gl. ⁊ bar to. in. l. si duas. §. grãmatici. ff. de excu. tu. vbi notabiliter loquitur.

d ¶ De anima Habetur originaliter allegato loco istõ notabile dcm̃ de quo. s̃. milies tex. ꝙmẽ. xxiij.

UVA. BHSC. IyR_275_2

hui⁹ rubrice. ¶ Posset nihilominus dari noua ꝓtinuatio ⁊ iudicio meo prestatior est omnibus alijs. vꝫ postea qꝫ iurisperitor tractauit de ind cijs qꝛ potissima pars iudicioꝝ est iudex. vt est glo. sing. in. l. si procuratorē. ff. de p. cur. ideo viso de iudicijs. videndū ē de ꝓpetentia fori. Et circa hanc competētiā adduco vobis vnū qꝫ operepciuꝫ est sentire. nam Innoce. in. c. cumana ecclesia de electio.

9 dixit† qꝫ si qs petat copiam actorum a iudice cum protestatione qꝫ non intendit p hoc in iudicem vt competentē consentire qꝫ isto casu poterit iudex illum punire vt contumacem ⁊ fatuus est ita opponere nisi adijciat ista verba vꝫ. nisi quatenus de iure debeo vel teneor qꝛ tunc non poterit vt contumax puniri. ita refert Angel. se in contingentia facti allegasse semel contra quēdam magnuꝫ ad uocatuꝫ qui de hoc fuit valde miratus. ita refert in. l. nō videf. ff. de iudicijs. ego adduco tex. valde singularē pro hac doctrina. in. l. ij. in versi. ptinaciter. C. si quis decuriali vel coartali quem tex. ad hoc ponderauit ibi Bal. pro illo dicto Inno. ⁊ illud rettulit excellens doctor Lodouicus romanus in. l. q in aliena. §. fi. ff. de acquiren. here. pro certo mirandum est qꝫ eum sūmaꝫ minerue arcē trā scēdisse videaꝫ non allegauerit tex. in. c. ex parte. el ꝑmo. in versi. ad intelligendam in verbo stare noluit iuri ifra de verbo. signi. quem tex. ad hoc propositum allegauit Ange. in loco extraneo vꝫ consilio. ccxv. incipiente in cā accusationis tene menti perpetuo. ¶ Et circa hanc ꝓpe

a ¶ Debitor. Adde Pau. ō ca. idem tenen tem in ꝑsi. xxx vij ⁊ xxxviij. ⁊ vide Bald. ⁊ Pe. de son ci. in. l. cum eo ꝙ. C. de sen. que sine cer. quāti. ⁊. d. Alexā. de imo. copiose in l. ij. in. ij. col. in fi. ff. de iurisdi. em. iud. qui i terminis istaꝫ q. tēgit ⁊ egregie ipsam examinat.

tentiam istas colligo vobis limitationes auditu ⁊ recita

10 a tione dignas. vidi dubitari de facto hic† debitor⁹ quidaꝫ vt suspectus ⁊ fugitiuus captus fuit a ptāte ad petitiōeꝫ creditoris opponebaꝫ de incompetentia ⁊ petebatur illum relaxari consului qꝫ vbi est periculū more pp fugaꝫ nunqꝫ admittit exceptio incōpetentie ⁊ adduxi elegans ꝓsiliū Petri de ancha. 180. ⁊ adduxi gl. sing. in. l. null⁹. C. de iudeis. ⁊ qō habetur in. l. ait prētor. §. si debitorem ff. que in frau. credi. per Barto. ¶ †Secundo nō bꝫ locum exceptio incompetentie si iudex est incompetens super ꝓncipali. qꝛ super incidenti bene poterit pronunciare ⁊ valebit pronunciatio super incidēti istud voluit gl. in. c. fi. de rescriptis. probaꝫ in tex. meliori de corpore iuris in clemen. i. de rescriptis. ⁊ ēt probaꝫ in. c. dispendia. eodem titu. lib. vj. dixit tamen bellissime Specu. practicā esse qꝫ iudex ꝑpus ꝓnunciet super incidēti ⁊ postea ꝓnunciet se incōpetentem ita dixit in titu. de exceptionibus. §. iuxta. versi. ix. ⁊ potest poni exemplum. Judex delegat⁹ est incompetēs vigore rescripti super ꝓncipali nihilominus potest condemnare in expensis impetrantem. ideo prius condemnabit in expensis ⁊ postea pronūciabit se incompetentez pro certo nō est practica hec necessaria ⁊ confunditur per. c. cum appellationibus friuolis de appellatio. li. vi. ⁊ per. l. paulus. ff. de re iudi. ⁊ per. c. vt debitus de appella. ⁊ illam practicam. Specu. damnauit dominus Abbas in. c. fi. de rescri. ⁊ etiam Joan. ō imo. i. l. iudex postqꝫ. ff. ō re iu. vide q̄ ego dixi i. d. c. fi. ⁊ i cle. i. de rescriptis. ¶ †Tertio limita nisi iudex pronunciasset se competentem nec fuisset ab eo appellatum. qꝛ act⁹ postea ab eo gestus valebit nō obstante incompetentia singulare dictum fuit Inno. in. c. super litteris. de rescri. voluit Lapus Abbas in. c. i. eodem ti. li. vi. qō dictum Dominicus ibi reputat singulare. voluit Ang. in. l. ij. ff. si qs

13 in ius vocatus non ierit ⁊ in. l. i. C. si a non competenti iudice. vide que plene dixi in. d. c. super litteris. ¶ †Quarto limita non habere locum in electione romani pontificis. qꝛ si electus est a duab⁹ partib⁹. d. cardinaliuꝫ remouetur exceptio incōpetentie contra eius electionez. ita pbatur in. c. licet de cuitanda de elec. vnde non poterit opponi incompetentia cardinalium. vide ibi dominū ant. ⁊ alios. idem voluit Bal. in additionib⁹ Specu. in ti. ō exceptio. ⁊ est rō qꝛ in illo actu procedit̄ ꝑm merū ius nature nec ex toto subijcitur iuri positiuo. secus si opponeretur exceptio nature scz qꝫ cardinales nō consenserūt

14 ¶ †Quinto limita si non esset persona cum qua iudicium nullitatis incōpetētie intentari nō posset vt est papa cui creatura omnis subdita est. conditori enim canonis vt dixit Inno. in. c. i. de constit. subdita est omnis creatura. c. cuncta per mūdum. ix. q. iij. ideo non posset oppo-

15 ni exceptio qꝫ papa sit incompetens. ¶ †Sexto limita nisi esset talis actus qui non tenderet ad preiudicium vocati. qꝛ lz qs nō esset subditus iurisdictioni iudicis eū vocantis tamen actus valeret ⁊ teneret. tex. est multū peregrinus in. l. non tiñ. §. senatus. inver. ꝓsides prouincie cognoscunt lz hīs nō sit ei⁹ ꝓuincie. ff. de fideicō. liber. vbi ē casus mirabilis ꝙz vnū intellectū vt ibi dicit ang. qꝫ nullo mō subditus iurisdictioi vocātis vocari pōt p iudicez ordinariū ⁊ actus p eū gestus tenet. ⁊ rō est ꝙm eum. qꝛ actus ille nō tendit ad preiudiciū vocati. ⁊ p ꝙsequens nō obstabit exceptio fori iudicis incōpetentis. tene men

16 ti qꝛ tibi est nouū. ¶ †Septimo limi. nā iudex secularis quo ad clericū est incompetens. c. si diligenti. j. eo. tamen si secularis iudex citat clericū qꝫ ꝓpareat coram eo ad vi

b dendū ꝓfectionē inuētarii qꝫ talis citatio valet ⁊ tenet⁹. nec potest infringi tanqꝫ facta fuerit ab incōpetenti ita eleganter dixit Ange. in. l. i. §. hec stipl'o. ff. si cui pluſqꝫ p legē falci. dicit tñ ibi qꝫ si ō facili posset haberi copia supiozis ipsius clerici qꝫ iudex layc⁹ corā quo oz ꝓfici inuētariū deberet scribere illi supiozi qꝫ moneat illū clericū si sua putauerit itereſſe vt ꝓpareat corā dicto iudice layco ad videndū ꝓfici inuentariū. ⁊ est via tutioz ꝙz eū tñ ꝑma practica valida est ⁊ procedit ō iure ꝙz eū. sequit ibi Jo. de imo. vt merus relator. ¶ Ego adduco qō voluit pe.

17 de anch. i. c. significasti. j. e. † vbi querit qdā petit se initi in possessionē ex edicto diui adri. ō quo i. l. fi. C. ō edi. di. adri. ⁊ facit proclama quicūqꝫ sua putauerit itereſſe cō pareat vtvoluit gl. fin. in. l. ea qdē. C. si mancipiū ita fuerit alie. Modo ꝓparet clericus. Dubitaf si processus fact⁹ coram layco valeat. refert quēdā solēnem doctorē ꝓsulu isse in ptingentia facti processum nō tenere p. d. c. si diligenti. nō tñ ꝑmemorat in individuo nomen consulentis Ipse vo distinguit. Aut clericus possidebat res hīditarias. ⁊ tunc censef reus. ⁊ isto casu ꝓcessus nō tenet p. d. c. si diligēti. Aut non possidebat. ⁊ tūc censef actor. ⁊ vꝫ ⁊ tenet processus p. c. si clericus layc⁹ j. eo. ⁊ dic ēē dcm suuꝫ nouū. Et vidi solemnē doctorē do. Jo. ō ānania archidiaconū Bononie meritissimū magnificātē pe. ō anch. sup isto dcō i. d. c. significasti. nec aliō allegabat. Sz idē do. Pe. i repe. c. ea q̄. de re. iu. li. vi. i. xvij. q. formatēādē qō nez. ⁊ dicit qꝫ ille doctor ꝓsulēs fuit do. Rayneri⁹ de mōte vbiano. egregius aduocat⁹. ¶ Pro certo mirādū ē de tanto doctore qꝫ nō viderit Bar. in ꝑsi. incip. Biam-

18 bra porrexit. vbi tāgit† an clericus possit a laico iudice citari qñ qs mittitur in possessionē ex edicto diui adriani ⁊ tenet qꝫ sic si ipse nō possidebat sz erat creditor vt ibi vide per eum. ⁊ per ꝓsequens non fuit dictum suum nouum. Et miror qꝫ non vidit Bal. in. l. si testamenta. C. de

19 testa. vbi dicit. †Statuto cauet qꝫ legata nō valeant nisi insinuētur corā capitaneo populi messanēsis. Modo qdam clericus fuit institutus in testamēto in quo fuerunt legata relicta quibusdaꝫ laycis q petunt insinuationem legatorū. ⁊ fecerūt citari ipsum heredē clericū coraꝫ vicario capitanei quo nō cōparente iudex ꝓnunciauit dcā legata insinuata esse. an valeat talis ꝓnunciatio. vꝫ qꝫ nō qꝛ clericus nō potuit trahi directe vel indirecte ad forū secularez p. d. c. si diligenti. ¶ In ꝓtium videf. nā si bēēt seqret qꝫ dicta legata nō valerēt cū insinuari nō possent. alius eni q̄ iudex cause citare nō potest. Non obstat qꝫ iudex laycus debet scribere iudici ecclesiastico vt citet suum clericum vt cōpeat ad opponenduꝫ de insinuatione. nam aut citabit qꝫ compeat in curia epāli. ⁊ bē est ipossibile. qꝛ nec p formā statuti nec de iure ꝓmuni epūs bz hāc iurisdictionē cognoscendi sup hac insinuatione vt in. d. l. testā. ⁊ in. l. ꝓsulta. eo. ti. ⁊ in. l. repetita. C. de epi. ⁊ cleri.

Aut citabit

UVA. BHSC. IyR_275_2

Aut citabit clericum vt compeat coram iudice seculari. z hoc vī ipossibile p.d.c.si diligenti.decidit qꝫ dicta insi nuatio valet.qz sup talibus est iudex cognoscens secula/ ris non autem aliquis iudex ecclesiasticus.Si ergo é iu/ dex cause z pꝛsequens oium que dicte cause debent ad/ esse.z quilibet volens opponere siue sit clericus siue sit laycus optet qꝫ opponat coꝝ eo qui est iudex cāe.l.a di uo pio.§.si sup rebus.ff.de re iud.Citatio que fit de here de non est simplex nec absoluta citatio sed potiꝰ ꝓdictio/ nalis in effectu.s.si vult se opponere.si aūt nō opponit se non est aduersarius vt in.d.l.ea quidez in gl. ideo talis citatio omnes astringit.c.fi.q matri.accu.pos.c.fi.ō elec. li.vi.z potius vī citatꝰ ad voluntatē vel veritatez exqui rendam qꝫ ad causam.Idez si citatus esset forensis qz iu dex bene pōt citare forensem intra suum territoriū.Ita dicit fuisse consultuz Perusij p antiquos sapiētes.Ego pro hoc dicto dico fore casuz meliorē de iure in.d.l. non tñ.§.senatus.ff.de fideicō.liber.† Octauo limita nisi eēnt tres sniē vniformiter late qz tunc nō posset opponi exceptio incōpetētie pp auctē illaz triū sniaz.gl. est sin. in cle.i.de re iudi.de quo dicendū vt ibi. † Nono nisi snia lata a nō suo iudice fuisset ꝓfirmata ꝓsupiorē ex certa scia.qz tūc nō posset opponi nullitas incōpetētie. alle gat singulare dcm Jnno.in.c.i.de ꝓfir.vti.vel inuti. Sz Bal.i.l.i.C.si a nō ꝓpe.iudi.ad fi.qrit† an snia lata a fal so iudice delegato possit ratificari p ordinariuz cuiꝰ noīe exercita est.z decidit qꝫ nō p gl.ordi.vt i.l.instar.C.ō iu/ re fis.li.x.qz hoc negociū nō spectat ad ratificātē ratifica tioē sz mādato.iō optet pcedere delegationē.z idē dicit eē in iurisdictioē ordinaria supueniente nō hñti qz initi/ um dz spectari.iō nō ꝓfirmaī ꝑm eū actꝰ iā gestus.Sz cōtra dcm Bal.ego allego gl.in.l.i.C.q pro sua iurisdi.vide qꝫ dixi circa h in.c.ex parte decani.de rescrip.z vide Bal.in .l.falsus.C.de furtis.† Decimo limita nisi iudex a pn cipio esset incōpetēs sz pēdente processu eēt adeptꝰ iuris dictionē.qz tūc ꝓcessus ꝓfirmabit.nec obstabit exceptio incōpetentie.ista est gl.sing.in.l.i.C.qui pro sua iurisdi. vide ibi scribentes. † xj.limita nisi iudex icōpetens de legasset cāz cuidā hñti iurisdictioēz ordinariā nō tñ in il/ la cā ptes scienter litigauerint qꝫ nihilominꝰ vz iudiciū. ita dixit gl.i.l.i.C.q ꝓ sua iurisdi.qz vz tāctꝫ factū coꝝ ordinario ex iurisdictōe prorogata nō tāctꝫ coꝝ ordiario. de quo vide p scribētes.† xij.limita nisi aliqs inferior epo hret iurisdictionē in clericos vel ex pscriptōe.vel pri uilegio vel ꝓsuetudine z clericus ille fuisset ꝓuentꝰ vel in qsitus coꝝ ꝓprio epo z nō coꝝ illo iudice iferiori nec opposuisset incōpetentiā.qz tūc valeret ꝓcessus p̄ illū cle ricū fcūs coꝝ epo.Nec obstaret qꝫ ñ iteruenerit ꝓsensus illiꝰ iudicis iuxta.c.significasti.j.e.qz tūc nō reqrit qñ adi tur suꝰ iudex nālis.qz res de facili reuertit ad suā nām. c. ab exordio.xxxv.di.c.cū si. Ita ꝓsuluit dñs z pscnlus me us Abbas in ptingētia facti i pslijs suis in ordine meo pſi.xxvi.incip.Attingā pdicta dubia ꝓclusiue.† xiij.li mita nō hre locū in epo expulso a propria sede.qz tūc in foro aliēo poterit expulsores z fautores eoꝝ citare z ex cōicare nec poterit opponi exceptio fori icōpetētis.text. ē sin.in cle.i.de fo.compe.† xiiij.limita nō hre locū in epo expulso.qz in alieno foro poterit subditis ꝓprijs red dere ius.similis est tex.in.d.cle.i.† xv.limita non hre locū i statuto populi.poterit.n.statuere populus qꝫ reꝰ sequaī forū actoris.ita singulariter dixit Bar.in.l.iuris ordinē.C.de iurisdi.om.iu.† xvi.limita nō hre locū i vagabūdo qz poterit puniri[a] i foro i q̄ deprehēdit nec pote rit petere se remitti ad forū ꝓpetētē. gl.ē i.l.ei⁹.ff.ad mu ni.z i.l.iiij.§.ꝓtor ait.ff.ō dā.ifec.z in.l.i.C.vbi ō cri. agi opor.z in.l.hīs abñs.ff.de iu.z ibi dicit bal.qꝫ multi ri/ baldi suspendunt in ciuitatibus alienis seqī Jo.cal.i.c. i.de rap.aliter tñ sentit ibi Jnn.dicē in.c.fi.j.e.† xvij. limita nisi iudex ꝓnunciasset territoriū eē suū.qz tūc ꝑiu dicaret ptī lz nō ꝑiudicaret iudici illiꝰ territorij.qz si non fuit appellatū poterit ibi conueniri nec admittetur exce/ ptio incōpetētie elegās dcm fuit Jnn.i.c.sup lris.ō resc. † xviij.limita nisi iudex citaret in alieno territorio est tñ dubiū egens declaratioe cesaris vt p Ang.in.l.fi.ff.de iu.om.iu.Bar.in.l.i.ff.de requiren.reis scribētes in cle/ mē.pastoralis.de re iudi.z in.c.romana.§. ꝓtrahentes. eo.ti.li.vi.z in.c.ij.de ꝓstitu.e.libro cū simili.† xix.li/ mita nisi partes prorogassent expresse qꝫ delegatꝰ in vno loco cognosceret in alio.qz tūc nō posset opponi incōpe tētia similis est tex.in.c.statutū.§.in nullo.de rescriptis i vi.in versi.expressus ad id partiū ꝓsensus ꝑm Ang. in.l. fi.ff.de iurisdi.om.iudi.Aliter tñ dixit dñs Abbas in.c. cum olim abbas de offi.delega.vide ibi per me.† xx. limita nisi esset iudex ordinarius.qz possent ptes prorogare iurisdictioēz suā i alieno territorio.ita voluit Pe. Ly.z alij in.l.si qui ex ꝓsensu.C.de episco.audien.vide plene per bal.in.l.fi.ff.de iurisdi.om.† xxi.limita non hre locū in absolutoria ab excōmunicatōe pp eiꝰ magnū ꝓiudiciū.qz poterit fieri extra proprium territorium.ita dixit Jnno.per verbum forte in.c.nouit.de offi.lega. seq tur ang.in dicta.l.fi.ff.de iurisdictio.om.iud.vide que di xi in dicto.c.nouit.† xxij.limita si preses duaz prouin ciaz abest ab vna prouincia z adest in alia.qz in eadem poterit expedire negociū vtriusqꝫ prouincie. Ita voluit Jnno.in.d.c.nouit.ang.i.d.l.fi.facit qō hz in.l.si vt pro/ ponis.C.quō z qñ iudex.† xxiij.limita nō habere lo cū si pp ptiuz ꝓsensum iudex dimittit solitum locū cāruz z cognoscit in alio loco.ita dixit Bal.in.l.fi.ff.de iurisd. om.iu.allegat.d.l.si vt proponis.z sufficit ꝑm euz tacitꝰ partiū ꝓsensus.z lz hic dicaī de foro ꝓpetenti tñ dz ēt in telligi de loco ꝓpetēti vt inferiꝰ apiam.† xxiij.limita nisi eēt clericꝰ cōi opinione reputatus laycus q citatꝰ co/ ram iudice seculari comparuit z cōfessus est debitum z recepit preceptuz a iudice seculari de soluēdo qꝫ tale pre ceptū vz z tz z illa ꝓfessio ꝑiudicat sibi saltē vt extra iudi cialis.Ita pulchre ꝓsuluit in ptingentia facti.d.Bal.de cal.in suis ꝓsilijs in ti.de fo.cōpe.ꝓsi.xij.qō accurate ad/ des ad ea q̄ dixi i.c.at si clerici.§.ti.i.† xxv.limita nō hre locū qñ mittit edictū p plebanum in valuis ecclesie cathedralis ō eccla posita in suo plebanatu sine lnia sui epi.potuit.n.ꝓmitti tale edictū in foro alieno.nec admit titur exceptio icōpetentie.Ita pulchre ꝓsuluit.d.Domi nicus ō scō geminiano qō ꝓsiliū inuenit inter ꝓsilia Jo. cal.in ti.de elec.consi.ij.† xxvi.limita nō habere locū in cā recōuētiōis.qz forus incōpetēs rōne recōuentiōis fit ꝓpetens.l.cū papinianꝰ.auc.z ꝓsequēt.C.de sē.z iter lo.om.iu.c.i.de mutu.pe.glo.in.c.at si clerici.§.de iudic. vide plene dicta ibi.lz ergo reqraī qꝫ forus sit ꝓpetēs p iura allata supius.z p illud qō Virgilio nro venit i ore in ꝓmo Eneidos dū dicit Regiqz h dicite vro nō illi ipe rium pelagi z c.z alibi dī Biuisū i proprijū cū Joue ce/ sar hz z in passioe dñica dī cū cognouisset qꝫ de ptate he rodis esset.z iō apostolus glorioſus opposuit exceptio/ nē fori icōpetētis allegādo se romanū esse. nihilominus allegauit vobis istos casus in qbus nō admittit exceptio incōpetentie z illa tene menti.Et habeatis vnū qꝫ p Jo uē glorioſum est† qꝫ posito qꝫ iudex sit ꝓpetens.z sic forꝫ sit cōpetens.tñ si modus procedendi est incōpetens pōt opponi de incōpetētia modi.ponite exēplū iudex inqrit in casu prohibito ꝓpter reꝰ.z negat post litē pte.vult op/ ponere exceptionē in hac formā.dñe nō potestis in h cri/ mine procedere.qz nō potestis sustinere pſonā accusato/ ris z iudicis.dixit Ja.bu.quē refert z seqt bal.in.l.lz.C. de procu.qꝫ ista exceptio oppōi pōt qñcūqz.qz reddit iu dicium retro nullū cū non sint in iudicio oēs pſone q̄ ad iudicij substātiā requrunt.qō est no.dignū.§ z post sniam poterit opponi de nullitate lz ergo iudex sit ꝓpetēs.si tñ modꝰ ꝓcedēdi est incōpetēs iudiciū reddit nullū.z hāc qōez refert bal.ibi pdie fuisse de facto.z iō nō fuit iudi catū pro illa pte qz cā erat deserta ex forma ꝓstitutionis

a ¶ Puniri. Adde spec. in ti.de cōpe.iud. adi.vſi. de va/ gabūdo. z ibi bal.in addi.z v.ſz qd si debi tor.cū seq.bar to. z oēs doc. in alleg. l.i.C. vbi de cri. agi opor. z pōt et vbiqz conueni ri vt tenet bal. in.l.cuz longi. C.de long. tē/ po.pscrip.qō i telligeveꝝ nisi velit satisfare de stando iuri in domicilio p prio vt tz d.o. Alex.de imo.i l.elio.ff. de co qō cer.lo. quē oino videas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

41 ecclesie.† ¶ xxvij. limita nisi incidenter eēt iudex incōpe
tens. qz si esset cōpetens sup̄ p̄ncipali negocio z sup̄ inci
denti esset incōpetens q̄ nihilominus posset p̄incipalr
42 p̄onūciare sup̄ p̄ncipali z sup̄ incidenti.† ponite exēplū
i iudice maleficioꝝ qui dūtaxat pōt cognoscere ō crimi
ne sed non de cā ciuili q̄ nihilomin⁹ cognoscēdo z p̄nun
ciando de crimine p̄onunciat sup̄ cā ciuili incidenter vt
fur restituat rem quā furatus est. similis est tex. in. l. inter
dum. §. qui furē. ff. de fur. vbi Bar. dicit mirabilis est iste
tex. q̄ iudex maleficioꝝ cognoscat ō re ciuili cū ō ea non
possit ꝯgnoscere p̄ncipalr. l. solemus. §. latrunculator. ff.
de iudi. tñ incidenter poterit cognoscere de qōe ciuili de
scendente ex eodē facto de quo criminaliter cognoscit in
bendo rem restitui. vt ibi est casus. z facit. l. iiij. §. si dicat
ff. finiuz regū. facit qō voluit Cy. in. l. siqs a se fundū. C.
ad. l. iuliā. de vi. z ibi vide p̄ Bar. z bal. z alios lz aliter
loquat ibi Sal. viō bal. in. l. fi. C. vbi cause fiscales. Inn.
Jo. an. z alios in. c. cuz oporteat de accusatio. Bal. in. l.
is apud quē. C. de edendo. z vide eundē in rubrica. s. tit.
i. vbi dixit q̄ hec doctrina nō hz locum in iudice delega
to. vide do. Anto. post alios in. c. qualiter. §. fi. ō accusa.
Bal. in. l. ij. C. si a non ꝯpe. iudi. vbi dicit q̄ ad eundē spe
ctat dānare z reformare. vide eundē Bal. i. l. i. in. ij. col.
a ¶ Eadē sñia Non negabis tñ quin z ista vna sñia possit dici plures sñie ēt si simul de pluribus ō lictis ꝓpetrāt qs cōdēnetur vt tenet bar. in l. luci⁹. §. que hēbat ad treb. z. d. alexan. de imo. in. l. scire. de v. ob. z istō fuit de tcō seruatum padue dū essem scolaris in famosis furibus q̄ iter alia furta furati mihi fuerāt z q̄ttuoz cōsocijs meis vestes ob quod z alia inumerabilia latrocinia fuer̄ suspēsi z cōdemnati in soliduz ad restōnē oiuz rerum ablatarum nihil tñ redimere potui qz erāt de magnatibus vrbis.

43 .C. de appel. vbi dicit† q̄ fur in eadem sñia⁹ mittit ad fur
chas z p̄dēnatur ad restitutionē rei ablataꝝ. z dicit po
nere se vnū nouū qō vbi imponit pena mortis pōt accu
44 mulari ciuilis z criminalis.† ¶ Vigesimooctauo limi
ta nisi qs daret se torq̄ndū passo furtū. qz tūc passus fur
tū posset torquere z nō eēt incōpetēs. ista ē gl. fin. i. d. l. i
terdū. §. q̄ furem. sed cōiter gl. illa dānat. ¶† Vigesimo
45 nono limita nisi layc⁹ occupasset rē ecclesie qz nihilomi
nus posset q̄ueniri coram ecclesiastico. lz regulariter sit i
cōpetens respectu layci. z addi p̄t oēs casus q̄ numerā
46 rant p̄ doc. in. c. cū sit gñale. j. e.† ¶ Trigesimo limita ni
si qs eēt p̄uat⁹ bō z ꝓsuetudo daret sibi iurisdictionez qz
lz eēt p̄uat⁹ nō tñ posset opponi i cōpetentia. nā ꝓsuetudo
dat iurisdictionē homini p̄uato. ista ē gl. i. l. fi. C. de emā
cipa. libe. q̄s ang. dicit eē singularē in. l. imo magis. ff. de
legib⁹. ego allego tex. meliorē de iure. in. c. cū ꝓtingat. j.
47 eo. ita allegat illū Jo. an. ibi. ¶† Trigesimop̄mo limi
ta nisi iudex nō hēret territoriū. lz hēret iurisdictionē i ꝑso
nas vt ē magnific⁹ rector dñoꝝ scolariū. vt in auc. habita
48 .C. ne fili⁹ pro patre. z ista menti cōmēda.† ¶ Et circa
istam iudicis incōpetentiam q̄nq̄z sunt consideranda vz
persona. l. ij. C. si a nō ꝓpe. iudi. Res. l. i. e. ti. causa. l. si de
proprietate. eo. ti. tp̄s. l. eū q. §. iudicare. ff. de iurisdictiōe
om. iudi. Locus. l. extra territoriū. e. ti. Et oēs iste cause
annullant sñiaz ita elegāter dixit bal. in. l. i. C. si a nō ꝓpe
tenti iudice. ¶ Et pondera qz doctores cū eoꝝ honori
ficentia vident restringere hāc rubricā vt interpretent fo
rū pro territorio. qz capi ēt pōt pro loco. ponite exēpluz
iudex tulit sñiam alibi q̄z in loco deputato a ꝓsuetudine
vel a statuto certe sñia erit nulla. l. pe. ff. de iusti. z iure. l.
cū sñiam. C. de senten. z interlocu. om. iu. l. ij C. de custo
49 dia reoꝝ.† ¶ Jtē pōt etiā iurisdictio diuidi p̄ portas vl
p̄ quarteria. an poterit vnus iudex impedire se de porta al
teri⁹ dicatis q̄ nō. imo opponet exceptio incōpetētie nō
obstat. l. q̄ro. ff. de solutio. qz loquitur in ꝯctib⁹ q̄ ex ꝓuen
tiōe legē accipiūt. l. i. §. si ꝓuenerit. ff. de posi. lz iurisdictio
nes sūt publico iure introducte. l. i. ff. de iurisdi. om. iu. z
forma data a iure mutari nō pōt pacto p̄riuatoꝝ. l. testa
menta. z l. ꝓsulta. C. de testa. ¶ Non obstat. l. si vt propo
nis. C. qūo z q̄n iudex. qz loq̄t in p̄side habente plura tri
bunalia cū in qualibet ciuitate sue prouincie sit locus cā
rum tñ si citat ad sñiaz audiendā in vna ciuitate z in alia
ciuitate fert sñiaz. opponet exceptio loci incōpetentis. vt
in. d. l. si vt proponis. ita pulchre dixit Bal. in. l. testamē
ta. C. de testa. dixit tamen Angel. in sua eleganti repeti
50 tione. l. si vacantia. C. de bonis vacan. li. x.† q̄ si est pestis
in ciuitate z iudex vnius porte absentauit se q̄ nihilomi
nus iudex alterius porte poterit se impedire de porta al
terius z per consequens apparet q̄ doctores restringunt
nimis istud verbum forum. qz non soluz capitur pro ter
ritorio sed etiam largius pro loco competenti. z adduci
posset qō habet in rub. C. de iurisdictione om. iudi. ꝑiun
cto dicto Saly. ibi. vbi dō de iurisdi. om. iu. z de foro cō
petenti. ideo hec rubrica. z in. vj. z in clementinis habu
it originem ab illa rubrica. dicit ibi Saly. q̄ non in om
ni loco pōt exerceri iurisdictio. ideo subdit de foro com
petenti z sic capit forum pro loco. facit qō dixit hic do.
car. in si. verbis. Dic melius sin eū q̄ capit pro loco iu
dicij. vel dicit dic meli⁹ q̄ capit pro loco vbi qs possit cō
ueniri. q̄nmo plus dico q̄ ēt capit pro mari. nā si capit
pro territorio vt dicūt doctores vī q̄ eodē mō ꝓpbēdat
mare adherens territorio istud probat in. l. insule. ff. ō iu
51 di.† z ibi dixit bar. se semel dixisse pisis ꝓtra quosdā pira
tas q̄ derobabant in mari z reducebant se ad quādaz in
sulā prope pisas q̄ licet dicat q̄ mare est cōmune. z ꝓse
quēs ibi nō possent capi. tñ illa insula est pars illi⁹ ꝓuin
cie cui adheret vt ibi est tex. z ego adduco gl. valde sing.
52 in. c. lz de ferijs.† vbi mare censet esse eiusdē iurisditiōis
cuius ē territoriū adiacēs. z allego. c. vbi periculū. §. po
ro in gl. de ele. li. vi. z tex. l. i. C. de classicis. li. xi. quē text.
reputat sing. ang. in. d. l. insule. z adduco gl. in. §. rursus
insti. de actio. z Bal. in. l. fi. C. de testa. z in rub. ff. de rei
uisione. z in. c. licet de ferijs. z in. c. accedens. el secūdo
vt lite non contesta. z in. c. ex litteris. z in. c. lz cām de pro
ba. z in. l. ij. C. quēadmodum testa. ap. z in. l. i. C. vbi de
crimine agi opor. z p̄ ꝓsequens non dz restringi hoc ver
bum forum. Quinimo ēt dico q̄ capit pro iurisditione z
subtiliter ad oculū demonstro hoc mō. nam in. c. cū ꝓtin
gat. infra eo. tangitur de iurisditiōe que confertur homi
ni p̄riuato sine territorio. vt ergo ille casus congruat hu
ic rubrice sequitur q̄ verbum forum competens non re
stringitur ad territorium. z ideo capitur de foro ꝓpeten
ti. i. de iurisditione ꝓpetenti. z sic largi⁹ capi dz quam fe
cerint patres z dij nostri tene menti. qz in eum erunt illu
striora z referrent a multis in rubrica. ff. de iurisdi. om.
iudi. z in rubrica. C. eo. titu. tacito autem auctore erunt
profecto aliene laudis fures. vt est tex. singularis in. l. he
reditatuz. ff. ad. l. falci. voluit bal. in preludio feudo. Jō
dicebat Plinius secundus ad Vespesianum. benignuz
z plenū ingenui pudoris est fateri per quos profeceris.
Jtem obnoxij profecto animi. z infelicis ingenij est dep̄
bendi in furto malle q̄z mutuū reddere. z ꝓtra istos cla
mabat bal. in. l. precibus. C. de impuber. z alijs substitu.
maiorum tacent nomina z eorum sibi appropiant inge
nia. voluit Joan. an. in proemio sexti in nouella. Et per
ista expedita sit presens rubrica. gloria ergo z imperiuz
sit deo clementissimo in secula seculorum. vt Joan. vtar
53 verbis in primo apocalipsis.† ¶ Trigesimosecundo li
mita nō hēre locū in foro penitentiali. naz delinquens in
isto territorio lz in foro contentioso puniat a iudice hu
ius territorij. vt. c. i. de raptoribus. z in. c. fi. infra eo. cuz
similibus. tamen in foro penitentiali non attendet forum
delicti. sed attendet oumtaxat forum vel imperium pro
prij sacerdotis z ideo iniungetur sibi penitentia a sacer
dote suo proprio parochiali. glo. est singularis. z vnica.
xvi. q. i c. placuit. z sic in uno foro delinquit z i alio ipo
nitur penitentia. z est rō qz offendit de⁹ in foro penitētie
z deus ē vbiq̄. Ergo iudex est ille qui est loco dei. z hu
iusmodi ē proprij⁹ sacerdos. tuz qz iura parochialia non
pcernūt locū aut territoriū lz ꝑsonas fac. c. sup eo. ō par
rochiis. Et si al'r dicerem⁹ sequeret q̄ pfessio fieret per p
tes qz in vno loco deberet pfiteri sacerdoti de eo qō ꝓmi
sit in parochia sua z alteri de eo qō ꝓmissit in parochia
alteri⁹ qō nō est dicendū. vt voluit gl. elegās in. c. nō tibi
54 dico. de peni. distin. i.† ¶ Trigesimotertio limita nisi de
lictū eēt fcm̄ in exercitu hui⁹ ciuitatis q̄ esset ꝑ mutinā in
territorio mutinēsi z i tali exercitu vn⁹ forēsis occideret
alium

aliuz forẽsem. qz tũc ptãs hui⁹ ciuitatis posset illũ homi/
cidã punire. qz ex quo ciuitas ista hz ibi exercitũ. vñ terre
re ibi. Jõ delictũ ibi factũ videt factũ in territorio hui⁹ ci
uitatis. bellissimum dictũ fuit martini ỏ sillimanis qõ se
quit Ja. but. bar. bal. ꝛ alij in. l. cunctos populos. C. de
sũma trini. ꝛ fide catho. ꝛ mouent p. d. l. pupillus. §. ter/
ritoriũ. ff. de verb. signi. ꝛ est cõe dcm̃ oium. ¶ Sz si sub
tiliter ponderet tex. d. §. territoriũ ꝓfundit p illũ tex. dcm̃
eoz. nã ibi dr qp ptãs cui⁹ é territoriũ hz ptãtez terrendi:
ergo seqtur qp nõ alius. nã territoriũ est vniuersitas agro
rũ vt ibi ꝛ ille hz terrendi ptãté cuius est illa vniuersitas
agroz. ergo refert ad locum ꝛ nõ ad gentes loci ꝛ ma/
xime si iurisditio inhereat loco. vt p bar. i. l. i. ff. ỏ iurisdi.
55 om. iudi. Faciat etiaz †in territorio hostiũ dz seruari ius
cõe. l. qui a latronib⁹ in pn̄. ff. de testa. ꝛ p ꝓsequens nõ re
56 cte loquunt doctores. † ¶ Trigesimoquarto limita nõ
bñ locũ in ciuitatibus ꝓfederatis. vt pulchre dixit bar. i
l. cũctos populos. ꝛ in. l. non dubito p illum tex. ad hoc
singularem. ff. de capti. Et per ista sit expedita hec rubri
ca. Andreas barbatia.

Jquis clericus. Sũ

mat sic cõiter per oẽs. cleric⁹ coram suo epo
9 ꝓueniri dz. h. d. Nec diuidit pp sui bre/
uitatẽ. Et dicit hic. d. an. qp regulariter
inferior episcopo nõ hz iurisditionẽ in
clericũ sed solus eps. ꝛ idẽ dicit h. d. ab
bas remittens se ad repetitionẽ suã. c. si qs ꝓtra clericuz.
J. e. ti. ¶ Tu pondera ꝑmo qp istud cõe sũmariũ docto/
rum non enucleat mentẽ iurisdatoris nec exuiscerat totã
decretalẽ. Sed videtur mihi qp debeat sic summari. Jn
actiõe mouenda ꝑ clericũ ꝓprius episcopus ei⁹ est ad/
eundus põt tñ adiri ali⁹ epus suo epo ꝛ ptibus ꝓsentien
tibus. h. d. ꝛ exuiscerat istud sũmariũ totam decretalẽ. ꝛ
1 vñ inferre vnũ qõ est nouũ. vz †qp quãdo volunt adire ali
um iudicẽ qñ ꝓpriũ episcopũ debent adire ꝓsimilez dz
alium epum ꝛ nõ inferiorẽ. ꝛ hoc importat illa dictio i/
plicatiua alios. argu. l. si fugitiui. C. de serui. fugi. ꝛ. c. se/
des apostolica. de rescriptis. ꝛ cle. i. eo. ti. ꝛ vñ h eẽ casus
singularis ꝛ nouus ad qõ nullus antiquoz nec moder/
noz aduertit repugnat tñ dispositioni. c. significasti. J. eo.
de quo dicet ibi. ¶ Jtẽ pondero. nã iste tex. dicit ꝓpri
um episcopũ. ꝛ papa scit ꝛ verisimiliter scire dz multos
inferiores epis forẽ iudices inter suos clericos. vt i. c. qñ
to. ꝛ. c. cũ ab eccliaz ꝓlatis. de offi. ordi. ꝛ tñ h disponit
qp si clericus hz negociũ ꝑ clericũ. i. cãm seu qstionẽ. vt in
c. forus. de ver. sig. qp in actiõe mouenda agat coraz epo
2 ipsius clerici. †ꝛ claz est qp actio est ius prosequẽdi in iu
dicio qp sibi debet. insti. de actio. in ꝓnci. ꝛ p ꝓns necessa
riũ est fateri ad fauces ꝓdicẽtiũ qp iste tex. loquit ỏ eo qõ
ventilat in figura iudicij ex quo vtit illo verbo actio. Et
sic vñ mihi dicẽdũ h forẽ casũ nouũ ad quẽ ỏfecit illustre
ingeniũ ãtiquoz ꝛ modernoz qp in his q̃ agunt i figura
iudicij cleric⁹ é ꝓueniend⁹ coram ꝓprio suo epo p pri⁹ ꝛ
non coram inferiori lz ille inferior ét sit iudex suus ꝛ hoc é
3 precipuũ qp inducit hec decretalis ꝛ hz rõnẽ in se † qz eps
é iudex ordinari⁹ i tota sua dioceſi ꝛ é vniuersalis iudex.
vt in. c. i. de offi. ordi. ꝛ in. c. cuz eps. e. ti. li. vi. ꝛ sic dico fo
re hic casũ in terminis ꝑ gl. d c. qñto. ꝛ. d. c. cũ ab eccliaz
q̃ dicũt qp plat⁹ ecclesie collegiate é adeũdus ꝑ clericum
suũ q hz ptãtez cognoscẽdi ꝛ est iudex ordinari⁹ lz subsit
epo. est tñ passus multũ dubitabilis ꝛ i iure nõ est clarus
vt plene ibi scribit p oẽs. ꝛ plene refert do. Abbas i sua
elegãti repetitiõe. d. c. si qs ꝑ clericũ. sz h est casus nõ ꝓsi/
derat⁹ ab aliquo. sz est inuẽtio mea. vt in illo Ouidiano.
iuẽtũ é medicia meũ. ꝛ ió sũmari dz h mõ. Jn his q̃ agũ/
tur in figura iudicij clericus ꝓueniendus é coram ꝓprio
epo ꝛ nõ coram inferiori lz iudice suo nisi ptib⁹ ꝛ epo ꝓsen
tiente ali⁹ adeat. h. d. ſm puitatẽ meã. ¶ Et plus vñ ꝓ/
bare qp actor non cogit ꝑcise agere coram illo inferiori sed
ex prorogatiõe pñt aliũ adire epm ꝓsentiẽte. ꝛ hz rõez in
4 se qz eps é iudex vniuersalis. † sz archipsbyter ecclesie col
legiate ꝛ similes sũt iudices pticulares. ió recurrẽdũ est
pus ad iudicẽ vniuersalẽ. vt voluit gl. q̃ reputat sing. i. c.
i. i ti. ỏ ptrouersia apỏ pes terminãda. ꝛ pl⁹ dico ꝓbari p
istũ tex. qp lz cleric⁹ nõ possit ỏclinare iudiciũ sui epi ꝓsen
tiẽdo i aliũ. vt in. d. c. significasti. tñ poterit ꝓsentire i aliũ
circũscripto iudice suo iferiori si ad id accedat ꝓsesus epi
vt h ꝓbat ꝓiũcto. d. c. qñto. ꝛ. d. c. cũ ab eccliaz. ỏ q̃ dicen
duz. vt i. d. c. significasti. ¶ No. ibi si qs cleric⁹ supple vl
layc⁹. ꝛ ió poti⁹ loqt de clerico qñ de layco qz magis est
freqntatũ i clerico sz multo forti⁹ idẽ erit in layco. fac qõ
voluit gl. i cle. i. de rescr. ꝛ i. c. ij. de ꝓfes. i vi. ꝛ i. l. tale pa/
5 ctũ. §. fi. ff. ỏ pac. ¶ No. ibi ꝓpriũ epz † qz dubitari possz
qs dicat ꝓpri⁹ eps. dic eps domicilij forus. n. domicilij é
gñalis ꝛ vniuersalior oib⁹ alijs. vt no. i. c. fi. J. e. ꝛ faciat. c.
dilecti. e. ti. ꝛ gl. multũ solẽnis i. c. statutũ. §. cũ ãt. ỏ rescr.
in. vi. Jtẽ dr ꝓpus vt ibi possit ꝓueniri rõe bñficii qõ obti
net i loco lz sit alteri⁹ dioceſis qñ agit ỏ illo bñficio arg.
c. sane J. e. ꝛ. c. dilect⁹ fili⁹. de rescrip. ꝛ. l. fi. C. vbi é i rez ac
tio. si illud tale bñficiũ nõ regrit residẽtiã. sz si exigit resi/
dẽtiã tũc cũ ibi ꝓbat domiciliũ. vt voluit Jnn. i. c. ex ore.
de ꝓuileg. idẽ é dicẽdũ vt de iudice domicilij vt ibi possit
ꝓueniri ét de alibi gestis iuxta no. in. c. fi. J. eo. dr ét ppri⁹
rõne originis proprie lz alibi bẽat domiciliũ arg. c. iij. ỏ
tẽpo. oz. li. vi. iuxta no. p bar. in. l. assumptio. ff. ad muni/
cipales. dr ét propri⁹ rõe ordinis ibi recepti. vt voluit gl.
elegãs in. l. heres absens. ff. de iudicijs. ꝛ facit qõ hĩ in. l.
oẽs. ꝛ qõ ibi voluit bar. C. de incolis. li. x. vbi loqt de eo
q efficit abb. monasterij vel rector alicui⁹ ecclesie i ciuita
te ista ꝛ in. l. i. ff. ad municip. ꝛ vide do. Petr in. c. fi. de
offi. dele. li. vi. ꝛ gl. in. c. rogatiões. de ꝓsecratio. disti. iij.
ꝛ p alios in. c. postulasti. J. e. dr ét propriꝰ rõne ꝓtract⁹
vel ỏlicti vt ibi ꝓueniat. c. dilecti. c. fi. J. e. nõ tñ proprie dr
6 subditus rõe ꝓtractus vel delicti. † vñ statutũ loquẽs de
subdito nõ hz locũ in forensi ꝓtrahente vel delinq̃nte hic
qz rõe talis ꝓtractus vel delicti proprie nõ est subditus
gl. é elegans in cle. i. ỏ foro ppe. ꝛ i. c. nuper. de sen. exco.
ꝛ sic p ꝓpus est ꝓueniendus cleric⁹ coram proprio epo. ꝛ sic
probat h qp actor seqt forũ rei. c. si qs ꝓtra clericũ. c. si cle/
ricus laycũ. c. cũ sit gñale. J. eo. ꝛ innuit iste tex. qp põt po
stea ꝓueniri coram nõ suo iudice qõ intellige in cã appella
tionis cũ agit coram metrapolitano hz Hosti. p. c. pastora
lis. de offi. ordi. vel hz Petr intelligit data negligentia
proprij episcopi quo casu ỏuoluit cã ad metropolitanũ.
de quo hr per scribẽtes in. d. c. pastoralis. ꝛ in. c. i. de sup
plenda negli. prela. in vj. qõ nõ plz dño abbati dicenti se
7 semp tenuisse † qp pp negligentiã proprii episcopi nõ de/
voluit regulariter iurisditio ad archiepiscopum lz possit
cõpellere episcopũ ad iusticiaz ministrãdam. allegat dic
ta p se in. c. nullus. de iure pa. ꝛ in repetitio. c. si qs ꝓtra
clericum J. e. ¶ Sed tu pondera qz si nos tenem⁹ qp pp
negligentiã proprii episcopi appellatur ad superiorẽ vt
vñ probare tex. in. c. ex questione. de resti. spoli. vñ qp ar
chiepiscopus possit reddere ius aditus p viam appella/
tionis. Sed si tenemus qp a negligentia ꝛ tarditate iudi
cis non possit appellari. vt probatur in. l. fi. §. illud. C. de
tempori. appel. ꝛ ibi bal. colligit qp pp tarditatẽ iudicis
recurrit ad supiorem. sz nõ appellat qz tardare negociũ
nõ est grauare. ꝛ appellatio fit a grauamine. vt in. l. i. ff.
ỏ appel. ꝛ in. c. ois oppressus. ii. q. vi. ꝛ ió bellissime dixit
Bar. i. l. qñis. ff. de dãno infecto. qp pp negligentiã iudi
cis inferioris recurrit ad superiorem vt det aliũ iudicẽ.
ꝛ isto modo posset procedere dcm̃ abbatis. ꝛ nõ potuit
allegare meli⁹ qñ dictum Bar. in. d. l. qñis. nihilomin⁹
mihi vñ esse verius vt pp negligentiam proprii episcopi
recurratur ad metropolitan uz pro administranda iusti
cia ꝛ euitabit circuitus inutilis arg. cle. auditor. ỏ rescri
ptis. esset inutilis circui tus vt daret alium iudicez nisi ni
miũ distaret metropolitanus a domicilio partiũ qz tunc

a ¶ Inferior epo. Adde ad materiaz hui⁹ tex. c. romana. §. i. de appel. i vj. ꝛ ibi oẽs do cto. ꝛ vide. xj. q. i. ỏ ꝓsona. ꝛ vide. c. cũ epis. de offi. ordi. ꝛ bal. ꝛ oẽs scri bẽtes i. l. testa mẽta. C. de te stamen.

UVA. BHSC. IyR_275_2

deberet cõmittere alteri viciniori p̃ tex. fing. l. cũ p⁹ C. ō
8 appella. ⁊ istud tene mẽti. ¶ Ho. ibi actio ventilet† q̃
vbicunq; ꝓ clericũ agitur in figura iudicij est adeundus
prelatus epūs ꝓtra clericũ relicto suo iudice inferiori pu
ta archipsbytero ⁊ similibus. ⁊ hoc est q̃ de nouo indu
9 cit iste tex. ¶ Nota ibi vel ꝓsilio† q̃ in prorogatione fa
cta p̃ clericos in alium iudicem requirit consiliũ epi pro
prij q̃ gl. exponit idest licẽtia. Ego nouissimus dico fore
hic casum coniuncta gl. sua singularem quem deijcitur
in profundum quoddã solemne dictum dñi Abbatis in
10 c. significasti. j. eo. vbi dixit† q̃ in prorogatione fienda p
a ¶ Prelatus epi. Adde no. ang. ⁊ Joã. de imo. i. l. quero. ff. de solutio. ⁊ d. Alex. ō imo. in. l. i. ff. de iudi. ⁊ viō spec. in ti. de cõpe. iudi. adi. in pn. vsi. quid si duo. ⁊ eũdem d. Alex. in ꝓsi. clxxxij. in. ij. pte. in criminalibus tñ nō valet vt tz bal. in l. i. in vlti. colũ. vsi. intellige tñ C. ō iurisdi. o. 11 iudi. vbi ẽt q̃plures scribentes.

clericos sufficit tacitus consensus prelati epi.[b] q̃ nō bene dicit. nam si requirit lnia prelati epi sequit q̃ nō sufficit tacitus consensus. q̃ lnia est interponenda p̃ supiorẽ vbis expressis ⁊ nō tacitis singulare dcm̃ fuit Jo. an. in. c. si abbatẽ. de ele. lib. vi. in nouella. qō dcm̃ reputauit sing. Lodoui. ro. in. l. ij. §. voluntatez. ff. so. matri. vbi allegat Lapus allegatione. lxxxvj. mirũ ẽ q̃ nō viderit bal. in. l. obseruare. §. fi. ff. de offi. proconsul. vbi allegat Joã. an. in. d. c. si abbatem. licet idẽ bal. quẽ ipse nō vidit in. l. fi. C. ad macedo. ⁊ in. l. si filius. C. de peti. here. ⁊ bar. i. l. cũ pr̃. §. libertis. ff. de lega. ij. videant̃ sentire ꝓtrariũ. ego tñ allego p̃ro Jo. an. casum in. c. cuz venerabilis. i. versi. lnia nec habita nec petita. supra de ꝓsuetu. tene menti q̃ est nouum. ¶ Jtẽ nouissim⁹ ego dico q̃ per istũ tex. coniuncta gl. confundit dcm̃ gl. in. c. significasti. j. eo. q̃ voluit † q̃ si clericus litigauit coꝝ nō suo iudice absq; ꝓsensu p̃ prij epi ⁊ fuit lata snia q̃ illa poterit ratificare prelatus epūs. nã si req̃rit lnia dz prestari a p̃ncipio. vt i. c. cũ ꝓsuetudinis. p̃ Jnno. ō ꝓsuetudine. ergo nō pōt ex post facto interuenire p̃ ibi no. dixit tñ Petrus ō ancha. ħ se credere q̃ non possit talis snia ratificari p̃ prelatuz epm̃. allegat gl. ⁊ Jnno. in. c. prudẽtiã. de offi. dele. ⁊ Jo. an. in. c. ratũ. de reg. iu. in vi. Ego admiror vehementer q̃. d. pedicat se credere q̃ talis snia nō possit ratificari p̃ prelatuz epm̃ q̃ fama est notissima lesbo vt vir giliano illo vtar ⁊ plene sunt sapientum voces talẽ snian ratificari nō posse p̃ prelatũ episcopũ vt p̃ oēs i. d. c. significasti. ⁊ p̃ bar. in. l. lz. ff. de iudi. ⁊ p̃ id q̃ voluit gl. in. l. instar. C. de iure fisci. li. x. ⁊ Ja. bu. ⁊ bal. in. l. i. C. q̃ p̃ro sua iurisd. ⁊ vide eũdem Bal. in. l. i. C. si a non cõpe. iudi. † ¶ Quid si actor
12 conueniat clericum relicto prelatio epo coram alio iudice. gl. i. respondet q̃ dz puniri allegat. c. inolita. ⁊. c. placuit. xi. q. i. c. si diligenti. j. eo. q̃ iura loquunt̃ q̃ñ traheret coꝝ iudice seculari sed si coram alio iudice ecclesiastico dicas q̃ mitius punietur vt per glo. in. c. significasti. j. eo. ¶ Oppo. ꝓtra tex. nam ꝑm ius canonicuz actio non est proponenda. c. dilecti. s. de iudi. sed hic dz contrarium q̃re male. Glo. ij. timore huius ꝓtrarij exponit tex. actio. i. petitio. ⁊ sic ex gl. ista collige q̃ vt euitet absurdũ vna dictio exponitur p̃ aliam. vnde pulchre dixit Bar. in. l. i. ff.
13 de pdi. ⁊ demon. † q̃ pp euitandũ absurdũ dictio si ponitur p̃ro q̃ñ. facit gl. in. l. si pr̃. ff. de vul. ⁊ pu. gl. in. l. data. ff. de reg. iur. ⁊ in. l. bas cãs. ff. de pdi. ⁊ demon. tex. i. l. pater seuerinam. §. conditionũ verba. eo. ti. l. ⁊ proculus ff. de vsufruc. l. ⁊ puto. ff. fam. her. c. ꝑstitutus. de religio. domi. sz. d. abb. dicit q̃ tex. stat p̃rie ideo nō est necessaria hec impropriatio q̃ nō dicit tex. proponat̃ actio sz dicit ventilet q̃ dz itelligi actio. i. ius prosequẽdi ꝓpetẽs nã actio ẽ ius ꝓpetens prosequẽdi. ⁊ sic nō logt̃ iste tex. i propositiõe actiõis. nã nemo expit̃ sine actiõe debet. n. sibi ꝓpetere actio vel iudicis offm̃. l. si pupilli. §. videam⁹. ff. ō neg. ge. c. ij. de of. iudi. ita dicit do. abb. hic. ¶ Sz tu adde q̃ Goff. dicit q̃ vbũ actio stat hic propẽ si fuerit ō volũtate proponentis. ⁊ segt̃. d. car. ħ q̃si velit q̃ de iure canonico nō est prohibitũ proponere actionẽ si actor velit. tu vide q̃ plene dixi in. c. dilecti. Et pōdera q̃ iste tex. nō vtit̃ ħ vbo actio i p̃ncipio q̃ñ ꝓponit̃ actio i iudicio. sz q̃ñ discutit̃ in iudicio quo casu appellat̃ iudiciũ ⁊ nō appellat̃ petitio vt dicit gl. hic nec appellat̃ ius vt dicit do.

abb. sed appellat̃ iudiciũ vt est tex. in. c. forus. de vb. sig. ni. ⁊ scõm paruitatẽ meam eẽt verior expositio actio ven
14 tilet. i. iudiciũ q̃ ventilare idẽ est q̃ discutere. ¶ † Utz aũt possint consentire litigantes in alium iudicẽ sine lnia prelatij epi gl. iij. ħ dicit q̃ nō. ⁊ allegat. c. significasti. j. e. ⁊ dicit q̃ illud verbum ꝓsilio ponit ħ p̃ro lnia ⁊ ħ pp subiectã materiã prelatie tñ differunt ꝓsilium ⁊ ꝓsensus. vt no. in. c. cum olim de arbi. ⁊ in. c. cum in veteri. de elec. p quo vide que dixi in. c. si p̃ro debilitate de offi. dele. ⁊ ita resident hic scribentes. Sz ego adduco qō bellissime voluit Archy. i. c. episcopoz. xvij. disti. q̃ ꝓsiliũ nō est ō substantia. ⁊ refert illud dcm̃ do. Bal. in. l. fi. in. §. necessitate. C. de bonisq; liber. sed certuz est q̃ in hac prorogatione ꝓsensus epi ẽ de substãtia. vt in. d. c. significasti. j. e. quo ergo spiritu inducto papa vtit̃ hic verbo ꝓsilio. lz in mediũ afferre illud qō bal. nr̃o venit i ore. i. c. i. ad fi. in ti. q̃ feu.
15 dare p̃nt. vbi dic† q̃ verba statutoz nō debent capi vt ō
b ba iurisconsulti. sz grosso mō capiẽda[b] sunt. nec est miruz ꝑm eũ. q̃ ẽt ipatoz grosso mō loquit̃ allegat qō hz in. l. i. C. ō seruis fugi. ego allego. c. vestra. de loca. ⁊. c. i. ō toz neamẽtis. ⁊ in. c. capellanus de ferijs. ⁊ in. c. proposuit. ō clerico excō. minis. ⁊ plus dico q̃ nō eẽt apponere os supra celũ. dicere q̃ istō vbũ ꝓsilio potiꝰ dz exponi. i. auctoritate. ⁊ ad hoc adduco stupẽdũ dcm̃ Archy. nr̃i in. c. quidam. xvij. q. ij. vbi dicit † q̃ vbicũq; actus dz fieri de ꝓscientia ei⁹ q̃ hz offiñ de publico sp capit̃ p̃ro auctẽ. de q̃ dicto fecit festũ Bal. i. d. l. fi. §. necessitate. Cũ ergo epus sit iudex vniuersalis ordinari⁹. vt in. c. cuz epūs. de offi. or. li. vi. seqtur q̃ si verba dirigant̃ ad eũ in actu quem subditi nō possunt facere sine volũtate epi siue dicat̃ cũ ꝓsilio vel cũ ꝓscientia. vel cũ p̃ntia sp intelligit̃. i. cũ auctẽ q̃ ꝑm relatus psone intelligit̃ ꝑz q̃litatẽ psone. l. plenũ. §. egrij. ff. de vsu. ⁊ bitatio. ⁊ ista nō tradas obliuiõi. ¶ Sz q̃o itelliget̃ verbũ alios ħ positũ gl. penul. exponit ħ dupliciter. primo. i. ecclesiasticos. scõo exponit q̃ epūs alicui cõmittat ⁊ idẽ in effectu voluit hic Jnno. ⁊ vr̃ hec gl. intelligenda q̃ clerici possunt in alios vz nō suos iudices cõsentire prorogãdo iurisditionẽ ita tñ q̃ sint ecclesiastici. sz si epūs delegat cãz poterit ẽt layco. vt i. c. decernim⁹. supra ti. i. ꝑm do. car. ħ de quo vide ibi dcã. ¶ Sz tu pondera q̃ nec gl. nec doctores recte exponunt istud verbuz alios ex eo q̃ tex. dicit nō deserat episcopũ p̃priũ. ⁊ postea dicit apud alios. q̃ verbũ ẽ implicatiuũ. vt in cle. abbates de rescriptis cũ si. ergo refert̃ ad epm̃. ⁊ p̃ sequns probat q̃ si derelinquunt epm̃. adeunt alium epm̃ illud probat iste tex. si dicat̃ possunt ne adire inferiorez. dicendũ ẽ q̃ sic. vt in. c. significasti. j. eo. ¶ Oppoe. ⁊ vr̃ q̃ immo ad instantiã alteri⁹ partis dũtaxat deb̃t iudex. c. cũ. r. canonic⁹ de offi. delega. gl. fi. soluit procedere q̃ñ altera pars ẽ abñs. secus si vtraq; pars sit p̃ñs. ⁊ ita procedat q̃ hic dz vide q̃ dixi in. d. c. cũ. r. ¶ Oppone imo vr̃ q̃ solus reus eligat iudices. xi. q. i. c. iudices. Soluit gl. ista q̃ ibi loquit̃ in criminali. ⁊ q̃ hodie nō tenet hic imo tz in cã criminali episcopi vel p̃sbyteri vel diaconi. xv. q. ii. si aũt. Allanus dicit q̃ illō intelligit̃ ꝑz istud sed q̃ prime dixi cõiter tenet̃. ⁊ archy. tz ħ in. d. c. iudices. ¶ Oppone vr̃ q̃ neutra pars habeat ꝓsentire. c. sup questionũ. §. fi. de offi. deleg. ¶ So. q̃ ħ dicit̃ de consensu ptiuz est ꝓsilium ne iudex possit recusari. d. c. sup qõnuz. §. verũ. c. si quis ꝓtra clericum. j. eo. vz tñ cõmissio sine ꝓsensu facta saluo iure recusandi. vt in ꝓtrario ꝑz Jo. an. q̃ procedit q̃ñ ordinarius vel delegatus alteri⁹ delegat. Sed si ptes progant iurisditionẽ in iudicẽ nō suũ req̃rit̃ ꝓsensus vtriusq; partis ⁊ si sunt clerici req̃ritur consensus episcopi. c. significasti. j. e. sic pōt itelligi hic. ¶ Et pondera istum tex. in vsi. ⁊ si negotiũ q̃ posset induci ad elegãtez qōez
17 q̃ aks fuit in facto perusij † vtrũ procedat in cã criminali accidit. n. tpibus dñi Abbatis consciculi mei. qdaz canonicus regularis expresse pfessus regulã glorioſi Augustini in cathedrali ecclesia perusina ⁊ in claustro dicte ec
clesie noctis

UVA. BHSC. IyR_275_2

clesie noctis tpe dñ canonici eẽnt in matutinis furat⁹ é cẽ
tũ ducatos cuidã canonico q deputatus fuerat collector
pusinus ⁊ probatũ fuit illud furtũ p ꝓfessionẽ ipsius ⁊ p
quẽdam clericum suũ qui eũdẽ associauerat ⁊ custodiaz
fecerat dñ p dcm canonicum dicte pecunie surriperent.
Vicari⁹ epi pusini abñte archipresbytero perusino hñs
ad hoc mandatũ ab episcopo processit ꝓtra eũdẽ vsqz ab
sniaz exclusiue fuit dubitatũ de trib⁹ an processus iste va
luerit q⁹ processus iste nõ p vicarium epi sz p archipsby
ter seu eius locũ tenentem iurisditio debuisset exerceri.
¶ Secũdo an iste defectus potuisset suppleri p guber
natorẽ perusinũ hñtez ptãtez legati de latere. ¶ Tertio
q̃ pena iste canonicus veniat puniendus ⁊ si ꝑuari possit
portione seu procuratiõe ecclesie cathedralis cũ in eccle
sia cathedrali pusina nõ sint distincte prebende sed. c. assi
gnauit vnicuiqz canonico certã portionẽ q̃z vocãt procu
rationẽ vt sic qlibz canonicus sit diligẽtior i faciẽdo pro
curationẽ suã laborare ⁊ãno singulo qlibz canonic⁹ red
dit rõnẽ administrate procuratiõis ⁊ ẽ p Jouẽ qõ quot
tidiana ⁊ eam expediã recitata q̃dã qõe. d. pe. de anch.
18 hic q dicit se querere vltra alios doctores ꝟ vtrũ vendicet
sibi locum in laycis istud capitulũ. vt nõ possint aliũ adi
re q̃z iudicẽ suũ. ⁊ vr̃ q⁹ sic p. c. ex tenore. ⁊ c. ex trãsmissa
J. e. vbi dns prohibet vasallum suũ litigare sub alio ⁊ re
fert distinctionẽ bar. in. l. i. §. ⁊ post opis. ff. de op. no. nũ.
19 ꝟ vbi dicit qdaz sũt iudices q sũt qudãmõ simplices ad
ministratores vt rectores ⁊ ptãtes q dant ad tps ⁊ eorũ
ꝓsensus nõ requrit q⁹ nõ reperit. l. cautum. vt. d. §. ⁊ post
opis. qdã sũt iudices ppetui q hñt iurisditionem magis
appropriatã. vt sũt epi ⁊ istoz requirit ꝓsensus. vt i hoc.
c. ⁊ idem in quolibet dño tpali. puta rege duce comite
barone sine quoz ꝓsensu subditi eoz litigare nõ possũt.
vt est gl. ordinaria in. l. ipalez ad finẽ in titulo de prohi
bita. ali. feu. p Federicũ in vsibus feu. sz ista differẽtia nõ
vr̃ bona scõm do. Petruz inter rectores ciuitatũ tpales
⁊ ppetuos. nã ⁊ si nõ rector saltẽ ciuitas erit. ⁊ iõ vr̃ req
rendus ciuitatis ꝓsensus ⁊ iõ dicit do. pe. q i regnis ⁊ co
mitatib⁹ in qbus oẽs sunt vasalli ⁊ feudatarij nõ possit fi
eri prorogatio sine dñi ꝓsensu. sec⁹ si nõ eẽnt vasalli ⁊ pre
dia nõ eẽnt tributaria vñ cũ clerici oẽs teneãt eccclesias
q̃ sũt tributarie suis epis nõ possũt corã alio litigare. vt
ibi voluit bar. ⁊ ex hac theorica bar. dicit do. pet. inferri
q clerici nõ bñficiati possent progare iurisdictionẽ non
sui iudicis cui⁹ ꝓtrariũ sentit ibi bar. q⁹ vult q⁹ in hoc sit
differentia inter ius canonicũ ⁊ ciuile. sed do. pe. dicit se
latius distinguere q̃z qs cognoscit iter psonas nõ subditas vigore iurisditiõis ordinarie q̃z vigore iurisdi
tionis delegate. q̃z vigore iurisdictiõis prorogate q̃z
vigore recõuentionis ⁊ in quolibet tali dubitari põt
an ordinari⁹ possit iudicez q sic cognoscit. ⁊ subditũ ne li
tiget corã eo prohibeꝛ. pmo casu cũ qs cognoscit iter me
os subditos vt ordinari⁹ absqz dubitatõe prohibere pos
sz ⁊ intentare negatoriã. ⁊ ita loquit. c. fi. de offi. archy.
ꝓtra subditũ aũt meum q patit isto casu in se iurisdictio
nẽ exerceri an agere possit tãgit Jnno. in. c. in litteris. de
restitu. spolia. ⁊ in. c. fi. de rescriptis. ⁊ in. c. dilectus. ó ca
pellis mõachoz. ¶ Scõo casu q̃ cognoscit iudex ñ su
us vigore õlegate iurisdictõis distiguit. d. pe. an õlegãs
potuisset inuito ordinario sicut papa. vt in. c. cũcta p mũ
dũ. ix. q. iij. ⁊ tũc idẽ poterit delegat⁹ ei⁹ q ei⁹ vice fungit.
aut nõ potuit delegans ꝑncipaliter cognoscere. ⁊ tũc si
ordinari⁹ erat ngligẽs tũc sicut p seipsum posset supple
re iferioris negligẽtiã. ita ẽt alteri delegãdo. als nõ pos
set. J. e. c. ex tenore. ⁊ c. ex trãsmissa. ¶ Tertio casu ꝑnci
pali q̃ vigore progatiõis. remittit ad bar. i. d. §. ⁊ post
operis. ¶ Ultimo casu q̃ p viam reconuentiõis vr̃ q⁹
iudex nõ suus possit inuito ordinario ipsius recõuenti re
cognoscere q⁹ lex facit ipsuz iudicẽ cõpetẽtez nõ hõ in cã
recõuentiõis. iij. q. viij. c. cui⁹ in agendo auc. ⁊ ꝓsequẽter
C. de senten. ⁊ interlo. om. iudi. ⁊ bacrõe idẽ vr̃ dicendũ
in tacita prorogatione q̃ resultat ex contractu clerici in
aliena dioceſi celebrato nam poterit ibi ꝓueniri ẽt inuito vel nõ regsito suo epo. vt no. Jnno. in. c. dilecti J. eo. in
glo. in vbo vr̃. lz ergo spõte litigare non possit vel trahi
clericus coram suo iudice. tñ rõne recõuentionis ⁊ ꝓtra
ct⁹ poterit quod dicit eẽ bene no. do. pe. ⁊ ita hic quieuit.
¶ Tu adde bar. in. l. i. ff. ó iudicijs vbi dicit q⁹ si ponere
mus vnum iudicem cui⁹ eẽt iurisdictio ⁊ effectus iurisdi
tionis. sicut sint epi. nã vt videmus eps penas q̃s infert si
bi hz ⁊ hz iurisdictionez ppetuã. ⁊ clerici suas ecclesias
hñt ab epis si sic eẽt in vno comite q hret iurisditionẽ in
suos vasallos ⁊ sui vasalli haberent feudum ab eo tunc
inuito dño illi nõ possẽt progare iurisdictionẽ alteri⁹. ⁊
ita resident bar. circa istũ passũ i. d. l. i. sz ang. i. d. l. i. ff. de
iudicijs. allegat illã doctrinã bar. ⁊ credit fore veraz q̃ si
directe fieret prorogatio sup eo qõ ꝓcerneret proprieta
tem iurisdictionis puta si duo vasalli contendentes ó feu
do volunt alium iudicẽ assumere in feudo q̃z dñm feudi.
sz super alia re bñ possunt se subijcere alteri si sũt layci. se
cus dicit si sunt clerici. q⁹ tunc ex gñali prohibitiõe cano
nis nõ possunt. quimo dicit si eẽnt clerici ꝓiugati ⁊ gau
derent bñficio clericali adhuc nõ possent ꝓsentire iuxta li
uz allegat gl. Jo. an. i. c. romana. J. e. li. vi. ¶ Sz Lo. ro
manus in. d. l. i. §. ⁊ p⁹ opis. dicit q⁹ gl. feudalis allegata
p bar. in. d. l. ipialez. §. penul. dicit ꝓtrarium ei⁹ qõ voluit
bar. ⁊ ẽt Jo. de imo. in. d. §. ⁊ post opis siccopede transit
mordẽdo bar. sz vr̃ sentire illud qõ sentit bar. in. d. l. i. ff. ó
iudicijs. ¶ Sz do. Dominic⁹ in. c. i. J. e. li. vi. refert Jo. ó
imo. ibi reprehendere rõnem bar. dicit enim q⁹ ex dicto
bar. sequeret q⁹ deberet requiri ꝓsensus ciuitatis q̃ hz p
petuã iurisdictionem. dolendum ẽ q⁹ attribuant sibi hãc
rõnem q̃ fuit solẽnis doctoris Petri de ancha. hic ⁊ di
cunt q⁹ ratio est q⁹ clerici tenent ecclesias q̃ sunt tributa
rie epis ⁊ idẽ in secularib⁹ q sũt feudatarij. vt. d. l. impia
lem. §. penul. Si aũt esset clericus sine ecclesia nõ posset
alia rõ assignari nisi illa q⁹ spãle sit i clericis. q⁹ forte cle
rici magis sũt astricti nexibus prelatoz q̃z seculares. vñ
eis variare nõ lz. c. qõ auc. de iure pa. ¶ Bo. ant. teti
gir hoc in. c. cetez. supra ti. i. ⁊ bal. ibi ⁊ in. d. l. impialez.
§. penu. vbi trãsiuit cũ dcõ bar. do. pe. tetigit in. c. p. ⁊ g.
de offi. dele. vide q̃ dixi ibi ⁊ in. d. c. cetez. ¶ Et põdera
q⁹ illud dcm Jo. de imo. ⁊ Dominici de clerico q est si
ne ecclesia fuit Petri de ancha. h mordentis dcm bar.
20 ex illo. ⁊ põt defendi dictũ barto. ab eo ꝟ q⁹ lz cleric⁹ non
habeat ecclesiaz nihilominus eps teneꝛ ei prouidere de
alimentis donec sibi prouideat de ecclesia vt in. c. cum se
cũdum apostolũ. ⁊ c. tuis de preben. Et inq̃stũ bar. dixit
q⁹ epi habent sibi penas. ꝓtrariuz ego tenui in. d. c. cetez
21 vide ibi. ¶ Venio nũc ad illã qõnez facti. ꝟ ⁊ capio pri
mum dubiũ circa qõ Bo. abb. in quodã suo ꝓsilio sic di
a cit q⁹ archipsbyter iurisdictionẽ nõ hz⁹ maxime in cano
nicos forꝛ ptentiosi. sz ea ptinet ad epm. c. i. de officio or
di. c. at si clerici. s. ti. i. c. siqs ꝓtra clericũ. J. e. q̃z iurisdictio
nem circa actũ inquirendi potuit demãdare suo vicario
c. lz de offi. vicarij. li. vi. de iure ergo cõi valuit processus
fact⁹ p vicariũ. siue de ꝓsuetudine siue ex ꝓscriptiõe ptine
at ad archipsbyteꝛ iurisdictio qõ eẽ põt iuxta no. in. c. ir
refragabili. §. excessus. de offi. ordi. sz tu allega. c. cũ ptin
gat. J. e. tũc est aduertẽdũ scõz eũ. q⁹ cũ ista ꝓscriptio sit ꝓ
ius cõe oz q⁹ ꝓcurrat titul⁹ colorat⁹ ⁊ tps q̃draginta anꝛ
ꝛ cessante titulo regrit tps de cui⁹ initio non hr̃ me
moria. c. i. de ꝓscrip. li. vi. no. in. c. nõ est de ꝓsue. eo. li. ⁊ q⁹
ꝓscrip. fuerit iducta ꝑuatiue ⁊ nõ accumulatiue a iurisdi
tione epi iuxta no. i. c. cũ ab eccl'az. ⁊ c. pastoralis. ó offi.
ordi. ⁊ ꝓsuppposito q⁹ ista ꝓbent tũc est vidẽdũ an ꝓcessus
iste format⁹ p vicariũ valuerit ꝑma. frontevr̃ dicenduz q⁹
nõ qz a iudice nõ suo. d. c. at si clerici. ⁊ p totũ. C. si a non
cõpe. iudi. sz h nõ obstãte. Si iste ingsitus nõ opposuit ó
incõpetẽtia forꝛ sciens iurisdictiõez spectare ad archyp
sbyterũ vr̃ iurisditionẽ epi ꝓrogasse ⁊ sic valebit ꝓcessus

a ¶ Nõ habz. Nũqd autem iurisdictionẽ. ⁊ quã iurisditionẽ habeat archipsbyter. vide per spec. in ti. de iurisdi. o. iudi. v. secundum ea vbi late hoc tãgitur ⁊ vide. s. ó of. archipresbyteri per to.

UVA. BHSC. IyR_275_2

de hoc dicit esse tex.cum gl.in.l.i.C.vbi de cri. agi.oz ꝛ sequunt ibi bar.ꝛ bal.nam ꝛ si in criminalibus hz locuz prorogatio coꝛã iudice hñte ꝓsimilẽ iurisdictionẽ inre ꝓ prio vt ibi no.ꝛ ꝓ gl.ꝛ bar.in.l.inter ꝙuenientes.ff.ad mu nicipa.ꝛ ꝓ Jnno.in.c.de causis de offi.delega.sed dubiũ est vtruz hoc procedat in clerico sine lnia sui iudicis que in hoc casu non interuenit ꝛ vꝫ ꝙ nõ per.c. significasti J. eo.sz hoc non obstante ꝓtrarium consuluit in casu isto cũ prorogat iurisdictio epi q̃ est naturalis ꝛ ordinaria naz res de facili reuertitur ad suam naturam.c.ab exordio. xxxv.di.l.si vnus.§.pactus ver.ꝙ in specie.ff.de pac. secꝰ vbi prorogaretur iurisdi.alterius per subditum epi sine licentia epi tunc enim nõ valeret prorogatio ꝛ ita loqui tur.d.c.significasti ꝙ dicit placere Jo.de ligna.ꝛ multis alijs ibi ꝛ ẽt sibi in dubio in casu isto in quo iste inqsitus nõ hẽbat ab illo archipsbytero ordies nec bñficiũ.ió vꝫ sibi subditꝰ rõe nudi exercitꝫ iurisditiõis quo casu eadez rõ q̃ est in layco q prorogat sine lnia sui iudicis ẽ in ipso clerico quo ad casũ nr̃m iuxta no.in.d.c. significasti ꝛ ꝓ bar.in.l.i.ff.de iudi.ita ꝙcludit circa istud ꝑmũ dubiũ.d. abb.tene menti istud qz limitat mirabiliter illud dictuz Bar.in.l.i.ff.de iudicijs ꝛ in.d.l.i.§.ꝛ post opis vt hẽat locũ in epo secꝰ in alio iudice inferiori ipsius clerici ꝙ est nouũ ad illã doctrinã bar.tene g̃ mẽti ꝑpetuo. sz mihi vꝫ ꝙ nõ recte dicat.d.abb.quo ad istud ꝑmuz dubiũ dũ di/cit ꝙ si inquisitis opposuisset exceptionez icõpetentie ꝙ processus vicarij seu episcopi fuisset nullus istud vꝫ esse ꝓtre tex.istũ inducendo ita vt superiꝰ induxi sũmádo istũ tex.nã si prius adeũdus est prozius eps qñ actio ventilaꝛ i iudicio seqꝛ ꝙ idẽ qñ ventilaꝛ accusatio. nã sub isto vbo actio cõphendit accusatio.l.iij.ad fi.ff.de sepulchro viola.l.agraria.ff.de termino amoto. ¶ Facit ꝙ scribi tur per oẽs in.l.viro.ff.so.ma.ergo ꝓfundit ꝓsiliũ dñi ab batis p istum tex.ita inductum. Et allego ꝓtra eum.c.J.
22 proximum vbi probaꝛ ꝙ iudex inferior nõ pót distrin/gere clericum nisi de pmissione epi ꝛ sic posito ꝙ eẽt iu/dex suus inferior tñ nõ poterit illum ꝓdẽnare nec distrin gere sine ꝓsensu prozii epi ꝛ iste vꝫ verus itellectꝰ ad il/
23 lum tex.lz cõiter teneaꝛ ꝓtrariuz ibi. ¶ †Circa scõm du biũ posito ꝙ processus nõ valuerit qz iurisdictio spectabat ad archipresbyteꝝ an possit suppleri defectꝰ ꝓ guber natorẽ apostolicũ ꝓsului ꝙ nõ qz cũ h̃ casu actꝰ iudicia/lis sit nullus.nõ pót ẽt legatus de latere talẽ defectũ sup plere qz esset tollere legẽ pape circa solẽnitatez iudicioꝝ ꝓtra cle.ne roma.ó elec.ꝛ.c.inferiori.xxi.di.ꝛ voluit spe. in ti.de lega.§.nũc ostẽdenduz versi. xxviij.vbi dicit ꝙ h̃ suppletio ptinet ad soluz papam ꝛ maxime i casu isto qz non solũ eẽt supplere solẽnitates iudicioꝝ sed eẽt dare iu risdictionẽ nõ hñti in ꝑiudiciũ prozij iudicis ꝛ sic ꝓua/ret aliũ iure suo ꝙ legatꝰ facere nõ ꝑt †nã solius ꝑncipis est ius vniꝰ tollere ꝛ dare alteri vt no.i.c.ꝓstitutꝰ ó relig. do.ꝛ gl.dubitauit vtꝝ ꝑꝑ possz sine cã ius vniꝰ eccle tolle re ꝛ dare alteri.c.i.xxij.di. Adducit gl.i.c.fi.ó here.li.vi. q̃ voluit †ꝙ legatꝰ de latere nõ ꝑt cõmittere cauz sũmarie sine strepitu iudicũ spec.i ti.ó legato.§.supest vsi.ꝛ nũqd alꝛat ẽt ꝙ in simili voluit Jnn.i.c.prudẽtiã de offi.ó leg.
¶ Tu pódera qz si iste vicarius processisset vt delegatꝰ gubernatoris ꝓfirmareꝫ ꝓcessus postea factꝰ gl.est i.l.i. .C.qui ꝑ sua iurisdi.sz circa h̃ nõ vꝫ laborãdũ qz cũ ꝑsup ponanꝫ ꝙ fuerit ꝓfessus crimẽ coꝝã illo vicario ꝙ ꝓpelle tur ꝑseuerare coꝝã ꝓpetenti vt voluit Jnn.i.c.ꝑ inqsitio/nẽ de electio.vide dicta in.c.at si clerici.§.ti.i. ¶ †Circa
24 tertium qua pena puniet ꝙcludit ꝙ deponeꝫ[a] ab officio ꝛ beneficio ꝛ ponet in arto loco ꝛ ꝓuidebit sibi de expẽ sis ita ꝓsuluit do.abb.ꝓsilio.xxvi.icip.attingã ꝓdicta du bia ꝙclusiue. Et ꝑ ista sit expedita hec decretalis gloria ꝛ imperiũ sit deo tremendo. Andreas Barbatia.

Tallus. Judex[b] secularis si clericũ ꝑ se distringit vel ꝓdẽnat excõi cari dz.scõm oẽs hoc dicit. Et duo facit. pri/mo prohibet ꝛo penaz adijcit ibi ꝙ si. Et habent hoc.c. aliqui pro palea xi.q.i.c.ij. ¶ Tu pondera ꝑmo qz istũ sũmarium non exuiscerat totum tex.qui non soluz loqui tur de clericis sed de non clericis seruientibꝰ ecclesie. Jõ sequendo cõem intellectum doctorum debet sic sũmari. Si iudex laycus per se distringit vel ꝓdemnat ꝑsonam ecclicã dz excõicari.h.d.ꝛ ꝓplectit istud sũmarium totũ istũ tex. ¶ Põdera ẽt ꝙ retẽto cõi intellectu doctoruz male intelligũt istũ tex.ꝛ male sũmãt.naz iste tex.probat ꝙ iudex layc⁹ distringens vel ꝓdẽnans clericũ ipso iure est excõicatis ꝛ ió nõ bñ dicunt ꝙ dz excõicari ꝓtra gl.ꝛ
1 doctores hic ꝙ sic ostendo ad oculũ †vbicũqz in lege ap ponit vbum sonans executionẽ vꝫ importare ꝑuationez eẽ factã a iure.sz iducit executionẽ facti.istũ voluit gl.cõ/iuncta cũ tex.in.c.ex tue de cleri.nõ residẽ.ꝛ tex.in.l.siqs maior ꝛ ibi bar.ꝛ bal.C.de trãsac.ꝛ in.c.de multa de ꝑ, ben.ꝛi.c.proposuisti i v.abijciaꝫ de clerico nõ ordinato ministrãte.ꝛ i.c.q̃rellã de iure iur.ꝛ in.c.ij.de rescr.Sz h̃ ponit vbũ sonãs executionẽ.qz dic seqstratꝰ h̃ decidit tex. in.c.siqs suadẽte.xvij.q.iiij.g̃ est excõicatus ipso iure.sed iducit facti executionẽ. Jtẽ h̃ probat tex.i.l.i.C.de secun. nup.vbi illa vba sit infamis sũt canon late snie ꝛ ibi pul
8 chre dixit bal. †dispóit statutũ ꝙ faciẽs tale õlictũ sit bã/nitus ꝙ intelligiꝫ ipso iure ꝛ allegat gl.valde pegrinaz i.c.qcũqz de here.li.vi.sz h̃ dz sit seqstra.itelligiꝫ ipso iure ergo nõ regriꝫ snia ad seqstran.eũ.ꝛ ꝓ ꝓñs gl.ꝛ doc.hic male loquũt ꝛ ꝓfundunt p.d.l.i.C.de scõis nup.tene bñ mẽti qz est inuentio mea. ¶ Jtẽ pondera aliud qz iudi cio meo nõ ꝑbat illud ad ꝙ allegaꝫ ꝑ oẽs.dicũt.n.ꝙ lo/quit de iudice seculari pro certo nõ ẽ bñ dictũ imo vꝫ ꝙ intelligaꝫ de iudice ecclesiastico.ꝙ sic demõstro ad ocu/lũ dicit.n.ꝙ nullꝰ iudicũ ꝑsumat distrigere vel ꝓdẽnare clericũ nisi ex pmissu pótificis ergo sequit ꝙ pótifex ꝛsic eps pót pmittere ꝙ iudex layc⁹ distringat ꝛ ꝓdẽnet cle/ricũ.sz istũ est falsũ vt plene dixi i.c.ij.§.ti.i.lz.n.posset cõ mittere captura vt i.c.vt fame de sen.ex.nõ tñ pót cõmit/tere iudici seculari vt clericũ ꝓdẽnet ꝛ distringat. ¶ Et
3 si quispiã alleget in cõtrariũ.c.fi.de of.dele.li.vi. †vbi cle rici dicũt districtuales ꝓncipũ laycoꝝ.qz certis casibus possũt ab eis distringi vt ibi.rñdeo nõ obstare qz loquit in casu pmisso a iure dñis terraꝝ ꝛ ꝓncipibꝰ quo casu nõ regriꝫ pmissio epi.sz h̃ logt de pmissiõe epi.ergo. ¶ Jtẽ diuinare est dicere ꝙ h̃ intelligaꝫ de papa.nã lz papa sit pontifex tñ iura canonica nõ appellant pontificẽ simpli citer papã sz qualificatez summũ pontificẽ aut romanũ pótificẽ cle.si sũmus pótifex.de sen.exc.qõ nomẽ habuit
a Hoyse vt in.c.sac.san.xxij.di.bal.in.l.rescripta.C.de preci.impa.offe.faciat ẽt cle.si roman⁹ pótifex.de ꝑben. Jtez nullũ dubiũ haberet hec decretalis si loqueret ó iu dice seculari. Jtẽ eẽt ꝛ legẽ xpi dicentis Nolite tangere xpos meos.qz itelligiꝫ directe ꝛ indirecte. Jtẽ qz tollere tur ꝑuilegiũ datũ a Christo.qõ fieri nõ posset vt est gl.i c.si impator.xcvi.di.ꝛ ió rõe viua potiꝰ intelligendꝰ est tex.iste de iudice ecclesiastico nõ suo.nõ.n. possunt iudi/ces ecclesiastici non sui distringere aut ꝓdẽnare clericos alienos sine consensu prozij epi.ꝛ lz Jnn.ꝛ alij h̃ dicãt ꝙ iste tex.itelligiꝫ de iudice layco ꝛ de iudice ecclesiasti/co.tñ dz restringi ad iudicẽ ecclesiasticũ.qz rõnes supius allegate repugnant iudici seculari.ꝛ ió posset sic sũmari Judex ecclesiastic⁹ si ꝑsonas ecclesiasticas alienas sine consensu prozij epi distringat aut ꝓdẽnat est ipso iure excõmunicatus hoc dicit.ꝛ ꝙ illa verba sit sequestratꝰ sint canon late snie.vltra allegata supius allego quoddã dictũ Bar.iudicio meo ad hoc stupendum in.l.i.ff.de vi
4 priua. †vbi incidens in penam illius legis ꝑuaꝫ tertia ꝑ te bonoꝝ suoꝝ.bar.ibi querit vtꝝ incidat in penã ipso iu re.ꝛ decidit ꝙ non ex eo qz illa lex non dicit si priuatus ecce qualiter intelligit ꝙ illa verba sint canon late snie tene menti qz proderit tibi ad multa. ¶ Jtẽ si qs ꝓde rat istũ tex.ad fi.ibi reatum suuz videꝫ ꝙ illa verba ma/gis cõgruant

a ¶ Deponeꝫ. Quibꝰ ex cau sis ꝛ crimini bus clericꝰ de ponendus sit. vide copiose ꝑ 24 d.alex.de imo. in ꝓsi. clxxiiij. in.ij.parte.

b ¶ Judex.ad 25 de ad materiã huius tex.oẽs scribẽtes in.c. si iudex laycꝰ. de ten.excõ.in vj.ꝛ vide tex. in auc. itẽ nul la.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ bar.in.l. cũctos popu- 26 los.viij.q.C.ó a sum. tri. Jn q bus autẽ casi- bus laycus in clericos impu ne ptãtem ha- beat. vide perb do cardi.in cle men.ij.§. poz- ro.de electio.

UVA. BHSC. IyR_275_2

gis congruant iudici layco. sed nihilominus rōnes supe
rius adducte repugnant. ¶ vnicuiqz. n. seruāda est sua iu
5 risditio. c. j. de offi. or. Jō melius est vt dicamus q̄ loqua
tur de iudice ecclesiastico non suo. ☞ Nota ibi nullus iu
dicum. qz p̄m cōem intellectum intelligit de iudice secu
lari. qō facit qz in multis partibus iudices dicunt secula
6 res. ☞ ¶ Nota regulaz q̄ nullus iudex secularis nec ec
clesiasticus dz condēnare vllum clericuz. z sic comprehē
ditur clericus prīme tonsure. qz cū dicat de presbytero ō
diacono z de vllo clerico. necesse est intelligere de cleri
co prīme tonsure. Facit. c. cū nō ab homine. z. c. at si cle
rici. s̄. ti. i. vide ibi scribentes. Nec etiam pōt distringere
aut condēnare clericum coniugatū incedentez in habitu
z tonsura q̄ cōtraxit cū vnica z virgine. c. i. de cle. ping.
li. vi. z idem dicēduz est de seruis rusticis z libertis cleri
cor qui gaudent eodem p̄uilegio. lxxxvij. dis. c. iudicat.
z in spec. de cōpe. iudi. adi. ℌ. xxvij. Aliqui intelligūt illō
vbum de rusticis z familiaribus cōditicijs p̄m scribētes
7 hic. ☞ ¶ Nota ibi aut clericū aut minores. de hac dictio
8 ne aut que q̄nqz ponitur inter ea que differunt spē vt hic
inter clericum p̄stitutuz in vno ordine z cōstitutū in alio
ordine. Q̄nqz inter ea que differunt genere vt inter cleri
8 cū z laycū. ☞ ¶ No. ibi sine permissu pontificis p̄m do.
Anto. clericos z seruiētes ecclesie posse de permissu epi
iudicari a layco. p̄o certo istud dcm̄ non p̄batur hic. vt
superius induxi. ☞ Scdo suum dictū nō est in se verum.
vt dixi superius. Sz do. Pe. de ancha. hic colligit predi
ctum notabile a p̄rio sensu. sed non credit illud esse verū.
9 ☞ Nota ibi q̄ si fecerit. ¶ q̄ ad hoc vt iudex hic fit seque
stratus ab ecclesia nō sufficit q̄ inceperit sed q̄ p̄fecerit cō
demnationē aut districtionē clerici sine p̄missu epi. Facit
glo. in. l. arboribus. que dicit q̄ lupus exit siluas sed nō
exiuit. Et adduco tex. in. c. omnis lex. iij. di. in. v. qui cedē
fecerit. Et nouissimus ego dico hic esse casum. p̄o dicto
Jo. an. in. c. ppetue. de elec. lib. vi. in nouella. z in regula
10 in penis. li. vi. vbi dicit ¶ q̄ quotiens lex imponit penā ipo
iure semper requirit actus consumatus z p̄fectus refert
Bal. in. l. si qs nō dicam rape. C. de epi. z cle. ego dico fo
re hic casuz tenēdo q̄ illa vba sequestratus sit. sint canon
11 late sentētie. ☞ ¶ Nota ibi ab ecclesia dei. q̄ iniuria dz fie
ri iudici z ecclesie qñ quis intromittit se de alterius iuris
ditione. z pp hanc iniuriā potest talis puniri a iudice ec
12 clesiastico. Et sic nota q̄ iudex ecclesiasticus potest puni
re laycū inquantū deliquit in clericū quasi rōne dōlicti in
personaz quis subijcitur iurisditioni iudicis habētis sub
iectaz p̄sonaz offensaz. de quo in. c. verū. j. e. p̄m do. anto.
hic. ☞ Tu dicas istud dcm̄ fore vex in clerico. naz si lay
cus detinet rem ecclesie potest cōueniri a iudice ecclesia
stico. vt in. c. cū sit generale. j. eo. nōne multo fortius si of
fendit p̄sonaz ecclesiasticā. Homo eni nobilissima est crea
turaruz. l. iustissime. ff. de edi. edic. nam igneus est illis vi
gor z celestis origo vt in. vj. eneydos. Et res sunt vilissi
me. vt scribit Lucanus in tertio. Sed p̄s vilissima rerum
certamen mouistis opes z Seneca in prima epla. Dicit
etiam hic do. Anto. q̄ nō pōt iudex laycus clericos inui
tos ducere vt cōdemnent ab epo per istuz tex. qui loqtur
indistincte. Tu vide que dixi plene in. c. cū nō ab homine.
13 s̄. ti. i. ☞ Nota etiā ¶ q̄ iniuria facta clericis vī facta ec
clesie dei. funguntur eni clerici legatione ipsius dei. ij. q. vij.
c. accusatio. Adduci posset illud euangelicū. Qui vos re
cipit z me recipit. q vos cōtēnit z me cōtēnit. z qō hz in
c. i. de reliq. z vene. san. ☞ Tu pondera bene. qz isto no
tabile nō p̄cedit ita simp̄r vt colligunt hic' doc. qz lz ego
offendaz clericū. nō tñ video offendere ecclīam dei nisi
esset cā qua odio ecclesie ego videar illud facere. arg. eiꝰ
qō habet in. c. sciant cuncti. de elec. li. vi. Naz iste tex. loq
tur in eo actu qui nō pōt fieri nisi cū iniuria ecclesie. qz vt
iudex laycus distringat vel cōdēnet clericum venit de di
recto cōtra legem xp̄i dicentis nolite tāgere xp̄os meos.
Facit qō habetur in. c. si diligenti. j. eo. violatur. n. p̄uile
giuz exemptionis clericoz datum ab ipso deo. vt est glo.
singu. in. c. si impator. xcvj. di. ☞ Nota ibi sequestratus.
14 ¶ q̄ excōmūicatus dz sequestratus ab ecclesia dei. z boc
ō qz ab ecclesia seperatus est. xxiiij. q. iij. c. certuz. ex quo
infert do. Abb. hic q̄ excōicatus pōt z debet repelli ab
ecclesia. xxi. di. c. cleros. ver. infideles. xxv. di. c. perlectis.
allegat. c. responsuz. de sen. excō. per locum a speciali ita
hic resident. Tu intellige q̄ est seq̄stratus ab ecclesia dei
quo ad sua cōmoda sed quo ad onera z incōmoda non.
z ita intelligo istuz tex. z iura prealleg. z moueor per id
qō habetur in. l. cum duobus. ℌ. itē q̄ societatem. ff. p̄o so
cio. al's. l. actione. ff. p̄o soc. vbi socius demeritus rema
net socius quo ad onera z incōmoda nō autem quo ad
honores z cōmoda. z ideo dixit Bar. in. l. i. C. de digni
15 ta. li. xij. ¶ q̄ si quis desijt esse nobilis pp̄ sua demerita in
telligitur quo ad honores z cōmoda sed quo ad onera
z incōmoda bene remanet nobilis. z vide pulchra dicta
que ego rettuli in. c. intelleximus. s̄. ti. i. ☞ Item ponde
ra etiam. qz nō est verū ita indistincte excōicatum repel
li ab ecclesia imo potest intrare ecclesiam z orare lz non
tēpore quo celebrātur diuina vt est glo. decreti credo q̄
fit. i. q. i. c. q̄ studet. ☞ Ultimo colligit hic do. Abb. q̄ in
16 quātum tex. hic dicit de distringente clericū ¶ q̄ excōica
tus pōt iterum excōicari. qz ex districtiōe clerici quis ex
cōmunicatur vt in. c. si qs suadēte. xvij. q. iiij. z tamē man
datur excōicari ab hoie. de quo est gl. in. c. ita quorūdaz.
de iude. Sed inquātū loquitur de condēnatione non cre
dit q̄ sit excōmunicat⁹ ipso iure ex quo nulla violentiam
intulit p̄sone clerici nisi in casu. c. quoniam. de imu. ec. li.
17 vj. ☞ Sed tu pondera ¶ qz vbicūqz vnum determinans
determinat duo determinabilia illa determinat equali
ter. l. iaz hoc iure. l. de vulg. z pupil. l. in testō. C. de testō
mili. sed vbum sequestratus seqtur illa duo determina
bilia videlz distringere z cōdēnare. ergo seqtur q̄ equa
liter illa determinat. Fateor tñ q̄ cōdēnans clericum nō
est excōicatus per. d. c. si quis suadente. lz bene est excōi
catus ipso iure p̄ istum tex. inducendo ita vt supius feci.
18 Sed ego vltimo colligo ex tex. isto ¶ q̄ snia excōicationis
fert ad mensuram p̄tumacie cōmisse circa emēdationem
eius quod male fcm̄ est. vnde tādiu est excōicatus q̄diu
erit cōtumax in emēdādo. z ad hoc adduco simile de. c.
i. s̄. de iudi. in v. donec. z de. c. ex lr̄is. de consti. z adduco
19 qō pulchre voluit Ange. in suis cōsilijs. cxciij. ¶ vbi dixit
Januēses idixerunt repreh̄ēsalias p̄ florētinos nō solue
tes certa cambia p̄suluit remediū esse soluere. z ita cessa
runt reprehēsalie. z dicit eē casum sing. in. l. si pecunie. ℌ.
q̄ fideicōmissi. ff. vt in pos. lega. z adduco stupēdum tex.
in. l. i. ℌ. si frater. in v. oblata cautione. postea recipit p̄ri
stinuz ius. ff. de colla. bono. z adduco qō voluit Bal. in
20 . l. i. C. de postulā. ¶ vbi dixit q̄ bannito per cōtumaciam
cōparēte reducit bannū ad simplicē citationē. Et addu
21 co rōnez mirabile ¶ q̄ vbicūqz delictum hz cām successiuā
snia condēnatoria nō est ppetua. Et ad boc nouissimus
ego adduco istū tex. naz distringere vel condēnare cleri
cum hz cām successiuam donec emēdetur z reuocet. ideo
dz futurū delictū. z ad hoc adduco Ø dofr. in auc. inter
dicimus. C. ō epis. z cleri. z adduco qō egregrie scripsit
22 Bal. in. l. acceptam. C. ō vsur. in. xix. q. ¶ Scolaris inquit
ē p̄iuatus matricula. qz nō vult obedire rectori q̄ si po
stea vult obedire reuocatur illa snia p̄riuationis. ita dica
mus in casu huius. c. vide que dixi in. d. c. ex lr̄is. de con
sti. Et ista addenda essent ad. c. i. s̄. de iudi. ☞ Pro itel
lectu glo. opp. vī q̄ littera nō p̄cedat quia si nullus iudi
cum pōt distringere vel cōdemnare clericuz seqtur q̄ de
licta remanebunt impunita qō nō ē dicēdū iuxta illud.
Non p̄mittas maleficos viuere sup̄ terrā Exodi. xxij. c.
xxiij. q. ij. obijcitur. z. q. v. c. nō ē crudelis. rei eni publice
interest. l. ita vulneratus. ff. ad legem aquil. c. vt fame. de
sen. excō. ☞ Glo. prima metu cōtrarij expōit tex. nullus
iudicum videlz secularium. iudices enim ecclesiastici nō

a ☞ Aut. Be
ista dictiōe. vi
de. d. car. i cle.
i. ver. quē etiaz
de concess. p̄ze
bē. z in cle. i. i
p̄ncī. de re. ec
cle. non alie. z
in cle. i. iiij. q. ō
of. or. vbi mul
ta habebis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

23 phibenť. ¶ †Ex hac gl. cũ tex. no. q᷑ appellatiõe iudicũ veniũt iudices layci sz nõ eccleſiaſtici. ꝛ forte hz do. abb. iõ qz iudices eccleſiaſtici cõiter ſũt plati ꝛ õnoianť a prelatura ꝛ dignitate quá hñt vt archiepi epi abbates ꝛ ſimiles. Ego allego tex. in. c. õcernim⁹. ſ. ti. i. Sz in ꝓrium
24 facit tex. in. c. cũ ſpeciale. de app. †vbi tantũ cõprehendiť iudex eccleſiaſticus ꝛ nõ ſecularis appellatõe iudicis cõiũcta. l. aptiſſimi. C. õ iudi. ꝛ facit. c. ſi iudex laycus. õ ſen. excõ. in. vi. naz ſi tñ cõprehẽdiť laycus fruſtra addiť verbũ laycus. do. abb. dicit debere attẽdi ſubiectá materiaz vt in diſpõnibus eccłiaſticis veniant iudices eccleſiaſtici niſi materia ſubiecta aliõ ſuadeat vt hic. In ſecularibus vero diſpõnib⁹ cõprehẽdanť dũtaxat iudices layci. arg. c. ij. õ ꝓſti. li. vi. ꝛ. c. a nobis. de ſen. excõ. Sed ſi materia é pariter ꝓportionabilis vtriqz. tũc cõprehendanť oẽs ar. c. i. de ꝓſti. ꝛ hec dicit eẽ notãda pp ſtatuta faciẽtia mentionẽ de iudicibus. ita h̃ reſidet do. abb. ¶ Tu adde⁹ primo q᷑ iſta glo. reſtrigit iſtum tex. q dicit nullus iudicuz.
25 ergo reſtringere ad iudices laycos nõ eſt bñ dcm̃. † qa
a vniuerſalis negatiua oia negat⁹. vt é gl. in v̄. nullũ. i cle. i. de prebẽ. ꝛ p Jo. an. i. c. i. de poſtula. prela. li. vi. ꝛ p gl. i cle. bi q. de eta. ꝛ quali. ꝛ tex. i. l. ſi. C. õ teſta. ꝛ qõ voluit Jo. de imo. i. l. pe. ff. de ſtipu. ſer. ꝛ p ꝓñs nõ bene exponit iſtuz tex. gl. hec ſicut dicimus in vniuerſali affirmatiua. l. a ꝓcuratore. C. man. cum ſi. Et ió Hincẽtius Inn. ꝛ Frã ciſcus vercel. exponũt iſtuz tex. in v̄. iudicũ ꝛ eccleſiaſticorũ quo ad clericos alienos in quos nõ debẽt imittere falcẽ. c. ſcriptũ. vi. q. iij. tene mẽti h̃. Sz ſequẽdo opinionẽ gl. collige ex ea q᷑ lz tex. loquať vniuerſaliter tñ recipit reſtrictionẽ. ꝛ adduco gl. in. l. i. C. cõia dele. ꝛ in. l. i. C õ ſa. ſan. ec. ꝛ in. l. inter oẽs. ff. q ſatiſ. cog. ꝛ. c. i. ſ. õ ꝓſti. vbi oino vide qz gloſas elegãtes ad hoc cõnumerauí. Sz verior ītellectus eſt vt intelligamus de iudice eccleſiaſtico dũtaxat. qõ ſic oſtẽdo ad oculum. †vbicũq᷑ vnũ ꝛ idẽ varie cõſiderať in vtraqz cenſura attendimus a qua cẽſura exprimať. vnde dicebat Bal. in. l. ſi qñ. C. de inof. teſta. †papa dedit lniaz monacho teſtandi qõ intelligiť ſm ius canonicũ. facit. c. ex litteris. õ ꝓſtitu. vide pulchra vba que ibi dixi. Cũ ergo iſtõ vbum
26 iudex cõſideret ab vtraqz cenſura aliter ꝛ aliter. ergo ſi exp̃miť a lege canonica intelligiť de iudice eccleſiaſtico. Nec ob. dũ dicebat do. Abb. q᷑ iudices eccłici nõ appellãť iudices ſz plati qz ſalua pace imo appellãť iudices vt in rub. õ of. iudi. ꝛ in rub. de of. iudi. ordinarij. ergo ſeqť q᷑ vbum iudicũ hic cõprehẽdit eccłiaſticos dũtaxat. Et ſi dicať q᷑ materia ſubiecta patitur q᷑ intelligať de iudice layco. dico iſtud eſſe falſuz. qz materia ſubiecta nõ patiť q᷑ de pmiſſu epi iudex ſecularis ꝓdẽnet aut diſtringat clericos. ꝛ adduco i medĩ quod belliſſime voluit Pet. de ancha. in repe. c. ea que. de reg. iur. i. vj. vbi refert ſe vi
28 diſſe dubitari. †Utrũ eps poſſet dare lniam poteſtati capiendi clericos delinquẽtes vel cũtes õ nocte vel reptos cũ armis ꝛ ponẽdi eos in carcere ad petitionẽ epi. ꝛ dicit ſe credere q᷑ dando lniam generalẽ nõ poſſit ex eo qa reqritur cognitio ſup crimine quo caſu videť omiſſa cognitio criminis ꝑ clericũ pp qõ vellet ad capturã ꝓcedere. ꝛ hoc penit⁹ eſt. pbibitũ. c. decernimus. de iudi. ꝛ no. i cle. paſtoralis de re iudi. ergo multo minus poterit cõmittere layco cõdẽnationẽ clerici. Si aũt cõmitteret capturam clerici ſpãliter puta capias talẽ clericũ qz tunc de licẽtia ſpãli nõ videť dubiũ q᷑ poſſit vt hz in. d. c. vt fame. de ſen. excõ. ꝛ p ꝓſequẽs iſte tex. intelligiť de iudicib⁹ eccleſiaſticis. tene mẽti hoc dcm̃ Petri de ancha. qz eſt quottidianũ cõtra multos epos dantes lniam iudicibus
29 ſecularib⁹ capiẽdi in genere clericos õlinquẽtes. ¶ †In gl. ij. queriť qd cõprehẽdať appellatiõe minoꝝ eccleſie q

a ¶ Omnia negat. Immo eſt tante maligniãtis nature vt dixit beat⁹ Auguſtinus in logica ſua q᷑ qc qd inuenit deſtruit pro quo vid Bar. in. l. de etate in pecol. ff. õ mino. ꝛ plene p ſpe. in ti. de po. §. viſ. v̄. viij. p to. ꝛ multa de negatiua p bal. in marga. ſua in hac dictiõe.

b ¶ Naturaliter. Adde do. alex. de imo. in cõſi. iiij. in. iiij. parte. vbi hoc pulcherrime.

nõ poſſunt diſtringi aut õdẽnari a iudice layco. ¶ Reſpõdet q᷑ ſunt ſcolares vel ſeruiẽtes eccleſie õputati ad eius obſequiũ qz illi eodez ꝓuilegio gaudere debẽt. xij. q. ij. c. eccleſiaz ſeruos. habuit forte reſpectũ ad quaſdaz eccleſias maxime in Alamania vbi ſunt ſcolares adiſcẽtes ꝛ ſeruiẽtes eccleſie. ſiłe hz in. c. i. de celebra. miſ. veniũt etiã ſeruiẽtes ipſi eccleſie ſi ad obſequiũ ei⁹ õputati ſunt. ꝛ ſic nõ ſufficit fuiſſe eccleſie ſz oportet deputatuz eſſe ad eius obſequiũ. Vidi ego ſepenumero fornariuz meũ ſuientez eccleſie in miſſa vt ꝓpter hoc nõ gaudeat priuilegio eccleſie. qz ad illõ ſeruitiũ nõ eſt õputatus. Sed vincẽ. vi intelligere de ianitoribus eccleſiaz ſeu de illis iunioribus deputatis eccleſie obſequio vt adueniente etate, pmoueã
31 tur ad ordines allegat. c. omnis etas. xj. q. i. Fede. de ſe. in ſuis ꝓſilijs intelligit de coniugatis ꝛ aſtrictis eccleſie ſeruitio ſecus ſm eũ ſi nõ eſſent aſtricti. qz tunc lz talis incedat in habitu ꝛ tonſura ꝛ viuat inter clericos ꝛ interſit celebrationi diuinoꝝ nõ gaudet ꝓuilegio eccleſie etiã reſpectu imunitatis pſone. Et ponderat do. abb. iſtá gl. inquãtũ dicit deputatos. qz pro ea allegat. c. cũ p exemptionẽ in v̄. ꝑpetuo oblati. de ꝓuile. lib. vi. ꝛ hoc plz dño Abb. nõ eni videnť tales pſone gaudere priuilegio maxime fori niſi ꝑpetuo ꝛ efficaciter ſint oblati argu. c. i. de
30 deci. lz glo. in. c. clericũ. el ꝓmo. xi. q. i. velit indiſtincte q᷑ familia clericoꝝ gaudeat ꝓuilegio fori. ſz vt ibi not. archi. poſt alios. ꝛ in. c. eccleſiaz ſeruos. xij. q. ij. nõ habet locũ in ꝓuitoribus ꝓducticijs q ſeruiũt clericis precio qz hoc nõ reperiť iure cautũ. ꝛ allegat qõ not. Jnno. in. c. ſignificatiu⁹. de offi. deleg. ꝛ in. c. ij. õ maio. ꝛ obe. vbi dicit
31 †q᷑ clerici ſunt exẽpti a iuriſditõe impatoris. qz ſunt res ſpũales ꝛ ex toto corpus ꝛ alias deputauerũt ꝛ dederũt in ſeruitiũ ꝛ ſortem Jeſu xp̃i. xij. q. i. c. cui portio. queró ceſſat in iſtis qui nõ ſe ita deputarũt ſeruitio clericoꝝ. ſz in familia epi ẽ ſpãle vt gaudeat ꝓuilegio fori vt in. c. ſi. de of. archi. ſm do. Abb. Idem dicit do. car. ſe intellige re iſtam glo. ꝛ tex. de ſeruientibus ꝑpetuis ſecus in mercẽnarijs. ꝛ allat in arg. d. c. cũ per exemptionẽ qõ tacito auctore ſibi appropauit do. abb. Sz Philip. Boſtiẽ. ꝛ abb. exponũt vbũ minores. i. cõuerſos p. c. pochianos. õ ſen. ex. Sz q᷑ intelligať de ſcolarib⁹ ſiue ſeruiẽtibus eccłie potius q̃z de iunioꝛib⁹ eſt cõioꝝ opio ſm do. cardi. hic eſt tamẽ in ſe vera qõ intelligať de iunioꝛib⁹. do. Ant. tranſit h̃ ſimpłr q ẽt dicit ꝙuerſos gaudere ꝓuilegio eccłie q̃ñ oino viuũt ſeculariter. ꝛ ita reſidet. ¶ Pp̃reciũ eſt vide re qs iſtoꝝ patrũ dixerit iuſtius an illõ vbũ minores adapteť ad ſcolares ſuiẽtes an ad iunioꝛes etate. ꝛ mihi vi
32 q᷑ intelligať de iunioꝛib⁹ qõ ſic demõſtro. †vbũ platuz a iure multipliciter itelligibile oz intelligi naturałr ꝛ non ciuiłr. l. fi. C. õ his q ve. eta. impetra. l. ab ea pte. §. iſtaz. ff. de v̄. ob. l. fideicõmiſſuz. ff. õ ꝓdi. ꝛ demõ. c. ſuſceptũ. de reſcrip. in vi. ergo ſeqtur q᷑ h̃ vbũ minoꝛ oz itelligi in ſuo nãli ſignificato. ſed naturale ſignificatũ ẽ minoꝛ reſpectu
33 etatis vt p totũ. ff. de mino. †Siłe dicim⁹ de h̃ vbo maioꝛ qz lz ſit maioꝛ etate ſcia potẽtia diuitijs ꝛ c. vt in. c. ſuper eo. õ teſti. tñ capiť in nãli ſignificato reſpectu etatis. vt in titu. ff. ex q. cau. maio. in inte. reſti. ergo iſte tex. itelligiť õ minoꝛib⁵ reſpectu etatis. Mã videm⁹ in eccłijs ꝓſtitui minores ad adiſcẽdum ꝛ ad ſuiẽdũ eccleſie ꝛ vt inde ꝓmoueanť ad ordines vt iã vidimus obſuaſſe in eccłia pzoni noſtri beati Petronij h̃ Bononie obſeruãde memorie Eugenium. iiij. qui multos minores conſtituit ad ſeruiẽdum illi eccleſie. Et adduco qõ pulchre commemoꝛat
34 Pe. de ancha. in commento. c. i. de conſtitu. ad fi. vbi refert ſe in facto conſuluiſſe. †teſtatoꝛ voluit q᷑ domus ſua peruenireť ad maioꝛem de domo. fuit dubitatũ qs dicereť maioꝛ. nã oꝛ maioꝛ etate ſcia diuitiis vt eſt gl. multũ ſingularis in. c. lex eſt. ii. di. ꝓſuluit q᷑ maioꝛ dicať reſpectu etatis. ꝛ refert in qõne facti ita ꝓſuluiſſe do. Bal. Jta dicamus in ꝓpoſito vt minores eccleſie intelligãtur reſpectu etatis. licet eniz maioꝛitas aliter capiatur vt in ti. de maio. ꝛ obe.

ti.de maio.ꝛ obe.nihilominus.eſt accidentale ſignificatū ꝛ nō naturale.ꝛ per conſequēs illa expoſitio videtur verior vt intelligaſ de iunioribus. Et pro certo admiror vehementer quo ſpiritu ducti gl.ꝛ doctores dicāt ꝙ appellatōe minorū veniūt ſcholares eo qꝛ ſcholares capiēdo illud vbum minores in ſignificato accidentali ꝛ ciuili nō dicunt ſcolares minores imo dicunt maiores ꝛ potentiores vt eſt glo.in.c.i.j.de loca.ꝛ per conſequēs non videt vera iſta expoſitio ꝙ minores hic capiant pro ſcolaribus. ¶ Et inquātuꝫ do. Abb.hic voluit damnare illā opi.ꝙ familia clericoꝝ non gaudeat priuilegio ipſoꝝ clericoꝝ. Pro certo ꝓtraria opi.mihi vī de iure verior. Et
35 adduco pmo.l.i.ꝛ.ij.C.de epiſ.ꝛ cle.† vbi famuli clericorum ſunt imunes ſicut ꝛ ipſi clerici.ꝛ non poſſunt colligi quo ad res ſicut nec ipſe clericus.ergo multofortiꝰ vident eſſe priuilegiate perſone eoꝝ.ſumus enī rōnales nos
a ꝛ vij teſte Porphirio libro predicabiliū[a].ꝛ iuxta illud Ouidij Pronaqꝫ quū ſpectent animalia cetera terraꝫ. Os homini ſublime dedit celūqꝫ videre iuſſit ꝛc.ꝛ illō. Et ꝙ dominari in cetera poſſet natus homo eſt.l.iuſtiſſime.ff.de edi.edic.ergo ꝛ idem videmus in inferioribus
36 eſſe.ergo multofortius in ſuperioribus.† nam famuli ſcolariū gaudēt eodē priuilegio quo ꝛ ipſi ſcolares vt voluit Nico.de matta.in.d.l.ij.ergo multo fortius erit idē i clericis.Et adduco Bal.in.d.l.i.ꝛ.ij.C.de epi.ꝛ cle.vbi di
37 xit† ꝙ familie clericoꝝ tēporales gaudēt eodē priuilegio cū ipſis clericis q̄diu ipſis ſuiūt. Preterea facit tō priuilegiuꝫ daſ famulo qꝛ ſuit domino ꝛ fauore ipſius domini daſ. Sed iſta rō vendicat ſibi locū ſiue ſeruiat ppetuo ſiue ad tempus ergo. ¶ Adduco etiā ꝙ voluit bal.
38 in.l.ſi non plures.C. de ſacroſan.ecc.† vbi dixit ꝙ priuilegiū datū clerico vī datū eccleſie qꝛ fauore eccleſie eſt itro ductū.eodē modo dicam⁹ in priuilegio dato familie clerici. Preterea facit tex.cū glo.in.c.eos.xxij.di. vbi cōcubina clerici gaudet priuilegio clerici quo ad forū.c. ſi pcubine.de ſen.excō. Et ideo dixit Pe.de anch.in repe.c.ea
39 que.ō reg.iur.li.vi.in.xxiij.qōne ſe ꝓſuluiſſe illuſtriſſimo ꝛ clariſſimo pncipi dño Carolo de malateſtis† ꝙ iudex laycus nō pōt pcedere cōtra occultas pcubinas clericorū.ꝛ miror ꝙ ipſe nō allegauerit glo.in.d.c.eos.ꝛ ibi ēt glo.tenet ꝙ famuli clericoꝝ gaudeāt. Facit ēt rō ſi bona clericoꝝ gaudēt eodē priuilegio quo gaudēt ipſi clerici vt voluit glo.in.c.ſancte Marie.de conſti.ꝛ in.c.fi.de vita ꝛ hone.cle.ꝛ i.c.ex litteris.de pigno.ergo multofortius famuli eoꝝ. Itē hoc pbaſ in.c.fi. de offi.archi.vbi familia gaudet priuilegio quo ꝛ dñi. Et ſi dicaſ ꝙ eſt ſpāle i familia epi dicatis ꝙ nō apparet rō ſpālitatis imo pōt regulā ꝛ ꝙ nō ſit caſus ſpālis voluit Bñicus ꝛ Joā. de imo.in.c.i.de cleri.cōiuga.li.vi.facit etiā qō voluit Bar.in.l.in penis.C.de agri.ꝛ cēſi.li.xi. ¶ Et ex iſtis reddit verior opio glo. Et pōdera accurate gl.i.d.c.eos.qꝛ dor Pe.i.d.c.ea que.qōne.xxiij.dixit ꝙ iudex laycus pōt pcedere p̄ publicas cōcubinas clericoꝝ nō aūt occultas. qꝛ ibi glo.vī ſentire p̄riuꝫ qꝛ ſiue ſit publica ſiue occulta
40 gaudet priuilegio fori. ¶ † Sed extat pulchra dubitatio quid erit in vxore clerici reſpectu fori.ꝛ gl.in.c.ij.xj.q.i.ꝛ in.d.c.eos.xxij.di.tenet ꝙ ſic. Sz Jo.an.in.c.i.de cle.cōiug.li.vj.dicit. Aut loqmur de his priuilegijs qbus nō gaudēt mariti ꝛ fruſtra loqmur ō illis qꝛ vxores nō gaudebunt illis talibus priuilegijs. Sz ſi loqmur de illis quibus gaudēt mariti ſui ꝛ tūc idem nō eniꝫ gaudēt priuilegio canonis qꝛ nūq̄ repit tactū p doctores ꝙ vberās vxorē clerici icidat in excōicationē.qꝛ illō eſt priuilegiū cōceſſum caracteri clericali.ergo eius perſonaꝫ nō egredit in qua caracter eſt ipreſſuꝫ.ꝛ fortius pcedit in clerico priugato.qꝛ facilius illō priuilegiū pdit vt in.d.c.i. Si aūt loqmur de ſcō priuilegio videlicꝫ fori.de quo in.d.c.i. Idē ē dicēdū qꝛ abſurdū eēt ꝙ femina in ciuilib⁹ eēt de foro ſeculari in crialibus eēt de foro eccl'iaſtico. Nec ob.ſi dicatur ꝙ illō pcedit in clerico.vt i.d.c.i.qꝛ illō pcedit ppter caracterē quē hz q nō egredit perſonā.ita dicit Jo.mona. in.d.c.i.que rō nō plz Jo.de ſancto Georgio in.d.c.i.ꝙ priuilegiū canonis ſit pceſſuꝫ rone caracteris. qō pz qꝛ cō uerſi nō hntes ordinez ꝛ moniales gaudēt iſto priuilegio c.nō dubiū.ꝛ c.parochianos.de ſen.ex.c.religioſo.e. ti. li.vi.vñ dicit dcm̄ Joā.an.eſſe vex ſz nō per ſuā rōnē ſz p tex.q ibi dicit in ceteris.ſz de vxorib⁹ exiſtētiū in ſacris dicūt vex glo.allegate p Jo.an.ꝙ tacite vident vouere cō tinētiaz. Jo.de imo.in.d.c.i.tenet ꝙ vxores clericoꝝ priugatoꝝ gaudēt priuilegio fori ſicut vxores clericoꝝ exiſtentiū in ſacris.ꝛ mouet ex.c.fi.de of.archi.vbi familia gaudet priuilegio dñi. Nec ob.vſi.in ceteris.qꝛ loqtur i clerico q alia priuilegia nō hēat. Sz nō excludit qn familia ei⁹ eodē gaudeat priuilegio fori quo ꝛ ipſe clericus ex regula predcā.ꝛ iſtō ſeqtur do. Bo.ꝛ mouet ꝙ vxor gaudeat priuilegio fori extenſione iuris.nā leges priuilegiū pceſſum marito extendūt ad vxorē ltimaz.l.ij.C.ō epi.ꝛ cle.lz ergo dcm̄.c.i.loquaſ de clerico tm̄ includet vxor ex dicta extenſiōe. Et iſtō eſt qō attulit de nouo do. Bomi.in.d.c.i. Poſſet nihilomin⁹ mozderi ꝛ recte ꝙ dcm̄.c.i.nō recipi
b 41 at illā extenſionē.† qa extenſio dz fieri ad ſile[b].vt eſt glo. ſingularis in.c.bi q auctoritate.de pbē.in.vi.ꝛ bz in.c.p. ꝛ.g.de offi. deleg.l.ſed ſi manēte.ff.de pcar. cū ſi.ſz.c.i.loqtur de priuilegio fori.ſed dcā.l.ij.C.de epi.ꝛ cle.nō loqt de priuilegio fori.ergo nō pōt.d.l.ij. extendere.d.c.ij. do. Abb.hic refert dūtaxat dcm̄ Jo.an.in.d.c.i.ꝛ tz p̄ eū ex
42 regula q̄ bz† ꝙ vxor ſortit forū viri ex perſona viri.l. cum q̄dam puella.ff.de iuriſdi.om.iu.l.femine.ff. de ſena.l.fi. .C.de incolis.l.ij.C.de epi.ꝛ cle. Et lz gl. ibi notet ꝙ ille tex.loquaſ de p̄bētibus ante clericatū.tamē idē eſt in cō trahētibus poſt clericatū dūtaxat quo ad priuilegiū in criminalib⁹ ex quo licite p̄būt in minoribus vt ſaltē gaudeāt in priuilegio cōi quo gaudēt cetere priugate reſpectu maritoꝝ.nā priugiū nō repugnat ſubſtantie ordinis ſz ſolum phibetur priugiū ex phibitione eccl'ie vt notaſ in.c. cum oliz.de cle.priuga.per Inno.in.c.placet.de puer. priuga. Nec pcedit abſurdū qō dicit Jo.an.qꝛ nō eſt abſurdū p id qō bz in.l.fi.C.de iuriſdi.om.iu.ꝛ in.c.q̄to.ꝛ p Inn. in.c.cuz ab eccleſiaꝝ.de offi.ordi.nā idē videm⁹ in perſona
43 ipſius clerici.† ꝛ eadē dz eſſe rō de ſpē ad ſpēm que eſt ō genere ad genus ar.c.paſtoralis.§.itē cū totū. de offi.de leg.ſicut.n.marit⁹ nō gaudet ex toto priuilegio fori ſed ex pte ita ꝛ vxor ei⁹. Nec ob.ꝙ vir hz caracterē ꝛ vxor nō hz qꝛ rñdet vt ſupius dictū eſt multos gaudere priuilegio fori nō hntes caracterez.xij.q.i.c.duo ſunt. ita pcludit in vxore clerici priugati.ſz in vxore pmoti ad ſacros ſimplr putat in oibus gaudere priuilegio fori ex perſona mariti ſicut ipſe marit⁹ p iura allegata ſupius maxie ſi vouit pti-
44 nentiā.naz eaz cura nō eſt abijciēda.† imo pōt clericus de fructib⁹ ſui bñficij ipſam alere ſicut faciebāt apli vt in c.oino.xxxj.di.vide ibi gloſaz. Apli ducebāt ſecū vxores ſuas ut ibi no.ꝛ ita reſidet do. Abb.ſed do.anto. h trāſit cū dcō Jo.an.i.d.c.i.ſz Jo.de imo.dicit illō qō dixi in.d. c.i. Tu pōdera ꝙ q̄ ad canonem ſi qs ſuadēte.xvij.q.iij. inquātū pcluſuz eſt ꝙ vxor clerici nō gaudeat tali priuilegio poſſet adduci h rō excōicatio ē pena.l.plz.v. acrimonia.C.de ſa.ſan.ec.ꝛ.l.hi q.C.de apoſta.ſz nō vī iflicta h pena vberāti vxorē clerici.ergo nos illā iponere nō poſſum⁹.ꝛ adduco tex.i auc.ō ñ eligēdo ſcōo nubētes.§.cuz igit.v.nec eſt lex tale qd dicēs.ergo. Sz p̄riū vī veri⁹.qō ſic ō mōſtro.offendēs pānos qb⁹ eſt idut⁹ cleric⁹ icidit in canonē.vt i.c.nup.ō ſen.ex.p Inn.ꝛ p bar.i.l.licitatio.ff. ō publica.ſz vxor ē ps corpis ſui viri iuxta illud geneſis. Hoc os ex oſſib⁹ meis ꝛ h caro de carne mea.ꝛ pbaſ i.c. admonere.xxxiij.q.ii.ergo fortius incidit in canonē vbe
45 rans vxorē clerici.ꝛ adduco rōnē incōuincibilē† vba cō tractus ſunt ſtricti iuris.l.qcqd aſtringende.ff.ō vbo.ob. Sz ſi vba p̄ctus cōcepta ſunt in viro cōprehēdūt vxorē.
46 ſing.eſt gl.in.d.c.admonere.que dicit† ꝙ ſi vir ſtipulat⁹ eſt alimēta pro ſe ꝙ vī etiā ſtipulari pro vxore ſua. ergo

a ¶ Predicabilium. Habeſ iſtud aureū dictum originaliter alſato loco in.c. ō differentia circa ſi. ibi rōnales ſumus ꝛc. vbi vide modernices ſcribentes q multa congerunt.

b ¶ Ad ſimile. Adde. d. alex. de imo. i. l. oēs populi. in pe. car. de iuſti. ꝛ iur. ꝛ Pau. de ca. i pſi. cccxxxiiij. ꝛ in pſi. cccxlvij. vbi oia i iſta materia late habebis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

multo fortius vba legis cõcepta in clericũ cõprehendunt vxorez clerici. Nec obstat q excõicatio sit pena qz imo ẽ medicina. z nõ iudicaf vt pena vt p Bar. in. l. i. ff. de publi. iudi. z p bal. in. l. i. C. de heredi. instit. z pbaf in. c. i. de sentẽ. excõ. li. vi. ergo multofortius vxor clerici siue sit cõiugatus siue sit cõstitutus in sacris gaudebit priuilegio fori. ¶ Capio glo. tertiã oppo. q ẽt cuz pmissu epi nõ possit iudex laycus distringere z pdẽnare clericos vt in. c. significasti. j. eo. hic dz prium quare male. gl. ista soluit q hic vacat argumẽtũ a prio sensu. qz prium est in iure expressuz. z ad hoc allegaf quottidie hec gl. † qõ cessat argu. a prio sensu vbi agit de correctione alterius iuris. z idẽ dicimus si resultaret absonus aut praus itellectus

a ¶ Praus intellectus. ad de eundez do. and. i psi. quo adam suo qõ in libro meo reperitur positũ inter psi. d. alex. ẽ imo. z ẽ post consi. ciij. i. iij. parte. qui hãc eandẽ materiã late tractat. z vide oẽs doct. in. c. cãm. ẽ rescrip. z que ibi ad. d. and. adiecimus i apostillis.

47 Idem voluit glo. in. c. cũ apostolica. de his que fi. a pla. sine cõsen. capi. z in. l. i. §. huius rei. ff. de offi. eius cui mã. est iurisdic. z in. c. i. de eta. z quali. lib. vi. z in. c. significasti. j. eo. z bz in. l. ij. C. de cõsorti. eiusdẽ litis. z in. l. cõuenticulã. C. de epi. z cle. z in. c. a nobis. de sen. excõ. Idẽ dicas vbicũq ex arguméto a prio sensu statuentes incideret in penaz. qz tũc cessaret tale argumẽtuz gl. est in cle. i. de vsur. quã allegauit pro singulari Bal. in auc. ad hec. C. eo. Eodẽ mõ si resultaret correctio alterius statuti posito q reducereť ad terminos iuris cõis statutũ illud in quo arguiť a prio sensu. qz tũc cessaret tale argumẽtum. Ita pulchre dixit Bar. in. l. i. §. interdũ. ff. qõ vi aut claz. Facit qõ voluit idem bar. in. l. oẽs populi. ff. õ iusti. z iu. z Bal. in. l. cõuenticulaz. C. de epi. z cle. Idẽ etiaz dicas vbi rõ statuti ex quo sumiť argumẽtũ a prio sensu repugnat rõni alterius statuti. l. cõuenticulã. C. de epis. z cle. piuncto. c. decet. de immu. eccle. li. vi. z allegaf gl. sing. in. l. cum pretor videť. ff. de iudi. Idez etiã est dicẽdũ vbi insurgeret correctio iuris cõis ẽm Jaco. bu. in. l. apõ antiquos. C. de furtis. z Bar. in. l. oẽs populi. ff. de iusti. z iur. z reddiť talis ratio quia illud quod elicit per argumẽtuz a prio sensu dicitur capi ex cõiecturis z subaudi/

48 tione vt in dicta. l. apud antiquos. in glo. p piecturas. z glo. in. d. l. ij. C. de condi. inser. z voluit ibi Bal. † z illud qõ capitur ex piecturis dz capi impropzie vt ẽ tex. singu. i. l. i. ff. si tabule testa. nul. exta. z p impropzietates nõ inducit correctio. vt est glo. que reputaf singularis in. c. cupientes. §. qõ si per viginti. de elec. li. vj. probaf in. l. fi. §. filijs. C. de bonisqz libe. cõiuncta. l. pe. C. q testa. face. pos. vbi ad correctionẽ iuris nõ capitur argumẽtũ a prio sensu. z adduci potest tex. in. c. cuz apostolica. de his que fi. a prela. vbi dz indirecte venire illud qõ venit a cõtrario sensu. facit qõ scribiť per oẽs. z qõ habeť in cle. i. õ sentẽ. ex. z in. c. quãto. de vsur. z gl. i. c. si q a symoniacis. i. q. i.

49 Quinimo plus dico † q per sensuz subauditũ z impropziũ excludiť legũ correctio. singularis est gl. in auc. ex testõ. C. de colla. z adduco tex. meliorẽ de iure in. l. si serui vestri. C. de noxa. z in. c. cũ dilectus. de cõsue. z in. c. cãmqz. de rescrip. que tria iura ad hoc sunt meliora de corpe iuris. Quinimo dixit gl. sing. in. c. statutũ. de prebẽ. li. vi. q lex vel statutũ extendiť ad hoc vt nõ corrigat ius cõe. nõ est ergo admiratione dignũ si filet argumẽtũ a prio sensu vbi agitur de correctiõe iuris vt voluit gl. in. d. l. ij. C. de cõdi. inser. vel vbi resultaret absonus itellectus vt voluit gl. ẽm aliũ intellectũ in. d. l. ij. puta qz esset cõ bonos mores vt in. d. l. ij. vel esset cõ ius naturale vel diuinuz vt in. d. l. cõuenticulã. Vnũ tamẽ est no. dignũ in hac mate/

50 ria † q vbicũq statutũ nihil operareť dz sumi argumẽtũ a cõtrario sensu etiã ad iuris correctionẽ. ita dixit gl. singu. i. l. nulla. nisi emersis piũcta auc. diaconissaz. C. õ epi. z cle. qõ est bene notandũ. ¶ Jtẽ vnũ est qõ tibi videbitur nouũ q regula huius glo. z aliaz inquãtũ volunt q argumẽtũ a prio sensu nõ habet locũ vbi resultaret iuri prius intellectus. qz pcedit regula illa vbi reperiť in specie secus si in genere. Et pone exẽplũ in cle. per litteras. de preben. cuz sua glo. que dicit colligi ex illo tex. a prio

51 sensu † q legati cardinales nõ possunt pferre hospitalia. z tame habemus q omnia beneficia possũt pferre vt in c. i. de offi. leg. lib. vi. sed qz de hospitali nõ reperiť in spẽ expressum q possint cõferre. videť illa glo. verissima non obstante regula huius gl. z aliaz. tene mẽti qz est noua doctrina z inaudita. ¶ Sz vnũ est quod est enucleatiõe dignũ. est ne vera hec doctrina q argumẽtũ a prio sensu dicit intellectus subauditus impropzius z piecturatus vt tenẽt cõiter oẽs glo. z doctores. de quo vide Joã. an. z alios in. c. publicato. de elec. do. abb. Jo. de imo. z alios in. d. c. cũ apostolica. Bal. in. d. l. apud antiquos. z in. d. l. ij. z alios in. l. q testõ. §. mulier. ff. de testa. z Lud. ro. in. l. si cum dotez. in pn. ff. sol. ma. z qõ bz i. c. Joseph j. de v. sig. z p bar. in. d. l. omnes populi. z per Bal. i. d. l. cuenticulaz. z per Saly. in repeti. l. si cũ dotem. ff. sol. ma. z p Pe. de anch. i psilio. cci. Pro certo passus iste eget enucleatione. ego afferã duo vba in mediũ pro declaratione huius glose z aliarũ. Et dico q argumẽtuz a prio sensu est propzius intellectus. l. seu statuti. z nõ est piecturatus vel subauditus. z adduco casum cui mũdus nõ respõdebit. nã rex noster z deus noster Jesus xps in euãgelio dixit. Quecũq vultis vt faciunt vobis homes. z vos eadez facite ipsis vt habeť apud Matthẽuz. a prio ergo sensu christus prohibuit inferri alij qõ sibi fieri nolit. z tñ tex. in. c. humanũ genus. i. di. dixit q per illam auctoritatem euãgelicã, phibeť qs alij facere id qõ nolit sibi fieri. ergo illud qõ venit a prio sensu nõ venit impropzie z piecturatiue imo venit ex mente z ex vi vboz. casus est singularis ibi quẽ alibi nescio. z hoc vẽ firmare gl. stupenda ad

52 hoc ibi. † Secũdo iterpretatio statuti aut legis si ẽ intrinseca z substãtialis z inseperabilis a statuto vel lege dicitur esse lex vel statutũ. l. nominis z rei. §. vbũ ex legibus. ff. de vbo. sig. secus si est argumẽtalis z extrinseca. qz tũc nõ est statutum nec lex. ista est glo. ordinaria in. l. q testameto. §. mulier. ff. de testa. que gl. nõ est alibi vt Bal. vtar vbis in. c. i. §. de consti. Sed arg. a contrario sensu est intrinsecum substantiale z inseperabile ab ipsa lege vel statuto vt recte decidit in. d. c. humanũ genus. ergo est p/prius intellectus z nõ piecturatus aut subauditus. Põdera bene qz cõquassabit capita in terra multorũ. Preterea facit ad predicta tex. in. l. ita fidei. ff. de iure fisci. de

53 quo facit festũ Bal. in. l. i. C. de proba. † q paria sunt venire ẽ ipsam legem z venire cõtra interpzetationẽ ipsius legis. sed argumẽtuz a pzrario sensu est interpzetatio cõprehẽsiua legis ergo. ¶ Et vlterius adduco. l. aliqñ. in vsi. intelligitur. ff. de cõdi. z demõ. vbi argumentũ a prio sensu est intellectus legis. ¶ Et adduco gl. in. l. iurisgẽtiũ. §. quimmo. v. pretor ait. ff. de pactis. vbi argu. a prio sensu venit ex mente legis. z adduco. l. argentarius. §. p hibet. ff. de eden. z. l. pecuniã. ff. si cer. pe. z lz ibi ponatur dictio tanqz nihilominus impropziatur ppter alia iura ponẽtia vbum intelligitur sine dictione similitudinaria. z adduco. d. c. cuz apostolica. in vsi. datur intelligi. z adduco. l. si locuplex. ff. de manumis. testamẽ. vbi dicit q est aptissimus intellectus. z lz tex. ibi dicat videatur. dico q non importat fictionẽ sed importat oculum intellectus. z de hoc cõcordat cum aliis iuribus dicentibus intelligitur. z adduco. l. i. §. huius rei. arg. fortissimũ. ff. de offi. eius. z adduco glo. in. l. desiderium. C. depos. que in vsi. arguit exponit. i. argute probat. z piungo. c. fozus. in. §.

54 argumẽtuz. de vbo. sig. † vbi argumẽtũ est quedaz subtilis inductio facta per fabzicationẽ itellectus. ergo argumẽtũ a prio sensu est quedã subtilis, pbatio elicita ex itellectu legis. ergo nõ est subauditus impropzius z conjecturatus intellectus. Et ex istis ita breuiter deductis videť q cõis opio doctoz laboret morbo icurabili ex quo seqtur q recte psuluit By. Cy. Bal. z Pe. de anch. q in statutis bz locuz argumẽtũ a prio sensu. z ista addite ad Jo. õ imo. in. d. l. q testõ. §. mulier. z ad Ludo. ro. i. d. l. si cum dotẽ. z ad alios doctores scribentes in locis allegatis supius tene menti. qz vt pulchra sibi appropziabunt multi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

bunt multi. Vel solue aliter cõtrarium formatum supra secundus doctores q̃ hic potest itelligi de pontifice. i. de papa. nam cum eius permissu posset fieri vt in. c. mẽnaz. ij. q. v. xij. q. ij. c. cum deuotissimaz. de quo dixi in. c. ij. §. ti. i. Et ex hac solutione habes† q̃ appellatione pontificis
55 simpliciter facta venit papa. Adduci posset qõ scribitur de rege nostro z deo nostro Jesu xp̃o q victus fuit pontifex. nec apponitur maximus. vt scripsit Paulus apls Christus existens pontifex futuroꝝ bonoꝝ. de quo in. c. loqtur. xxiij. q. i. fortius ergo papa potest appellari simpliciter pontifex. nihilominus nõ videt bona solutio ad istum tex. considerato canonico modo loquẽdi qz canones vocãt eum summum pontificẽ vt dixi. ¶ Vel soluũt tertio q̃ argumẽtuz a cõtrario sensu refertur dũtaxat ad mínores ecclesie z non ad clericos. Pro hac solutione ego adduco glo. multum elegãtes in. l. idem cuz eodẽ. §. fi. ff. de iurisdi. om. iudi. z in. c. i. de prescrip. li. vi. z in clene romani. de elec. z in. c. i. de postu. prela. li. vi. que dicũt
56 † q̃ vbi determinãs nõ potest determinare equaliter oia precedẽtia refertur dũtaxat ad proxima. ¶ Vel quarto solue q̃ de permissu episcopi possunt cõdẽnare idest ad cõdemnandũ adducere. c. vt fame. de sen. excõ. Pro certo ista est magna impropriatio z violatio ad istũ tex. qõ esse non debet. c. in his. de v̄b. sig. ¶ Vel soluunt cõdemnare scilz in cã ciuili. Pro certo ista expositio repugnat huic tex. in v̄. reatum. z ideo iste expositiões videñt verba ad ephesios. Clarior z verior itellectus est vt intelligatur de iudicibus ecclĩasticis alienis. ¶ Opp. imo clerici possunt condẽnari per iudicem seculare z. arg. c. cui⁹ in agendo. iij. q. viij. z. c. at si clerici. de iudi. auc. z conseqũter. C. de senten. z interlo. om. iudi. Glo. soluit cõtraria pcedere in causa recõuentionis. de hoc vide que plene dixi vltra alios in. d. c. at si clerici. ¶ Et põdera accurate istã glo. inquãtum vtitur v̄bo dubitatiuo forte qz in
57 dicto. c. at si clerici. ītrepide z affirmatiue hoc tenuit hic aũt loquitur dubitãdo. ¶† Vltimo queritur an isti iudices sint ipso iure excõicati. an per sniam. Gl. vltima dicit per sententiaz. z allegat pcordantias ex quibus pz q̃ per istud v̄buz sit nõ inducitur canon late snie. Sed in cõtrarium est gl. i. c. quicũqz. de hereti. li. vj. q̃ per ista v̄ba sit excõicatus inducit ipo iure excõicationem. Et ad istã glo. respõderi põt q̃ pcedat quãdo per alia iura appareret q̃ non inducitur canon late sentẽtie. z ideo debet attendi ad materiã subiectaz ita resident hic do. Abb. miruz est q̃ non alleget glo. in. c. si qs ex clericis. õ vita z honecle.† vbi per ista verba anathema sit nõ inducit canõ la-
58 te sententie sed ferẽde. nec poterat allegari melius ad sustentandã cõem opionem q̃ iste nõ sit excõicatus ipso facto. Sed respondet q̃ illa glo. procedit rõne subiecte materie. † naz regulariter v̄ba presentis tẽporis sunt canon
59 a late snie⁸. vt per glo. in. c. si diligẽti. j. eo. z in. l. in crimina li. C. de iurisdi. om. iu. cum si. ideo tene q̃ iste est ipso iure excõicatus per iura que allegaui superius. ¶ Extra gl.
60 querunt hic doc.† qd de penitentib⁹ an sint de foro ecclesie. Do. anto. hic dicit q̃ sic p. c. aliud. xi. q. i. ſz do. Abb. dicit q̃. c. illõ dũtaxat probat q̃ penitẽtes possunt alios conuenire cor̃ã iudice ecclesiastico nõ eni dicit q̃ necessario sint conueniendi in foro ecclesie. z hoc expsse videtur
61 velle Jnno. in. c. significãtibus. de offi. deleg. vbi dicit† q̃ penitẽtes z alie psone miserabiles sunt sub protectõe ecclesie vt sup iuribus suis possint adire ecclesiã ne ab alijs inqetentur. lxxxvij. di. per totũ. Sz si aliqs voluerit istos tales cõuenire coraz iudice layco nõ possunt excipere q̃ debeant cõuenire coram ecclesiastico. sed si grauent cor̃ã seculari possunt habere refugium ad ecclesiasticũ. qõ dicit eẽ no. nõ eniz iteruenit aliqs actus q̃ habeat istos eximere a iurisditione imperatoris alꝰ euacuaretur iurisditio impatoris. z allegat dcm̃ Jnn. in. c. ij. de maio. z obedie. z ita resident do. Abb. Sed tu pondera qz regula est q̃ actor sequit forum rei. z nõ ecõtra. c. cũ sit j. e. ſz istud nõ habet locuz in penitente qz agendo cõuenit laycũ coram clerico illud nõ videtur ob aliud nisi qz penitens est de foro ecclesiastico z fallit regula qz reus sequit forum actoris ergo penitẽs est de foro ecclesiastico. z ad hoc facit penitẽs est persona ecclesiastica ergo gaudet foro ecclesiastico. z ad hoc adduco. c. de his. c. falsas. c. cõtrarij de peni. di. v. z adduco. c. de persona. xi. q. i. Et ad. c. aliõ pondera qz nõ loqtur p̃ceptiue. ſz loqtur p̃sultiue. p̃silium eni est vt penitens p̃ueniat laycũ coraz iudice ecclesiastico. qz non ita ámouebitur a sua penitẽtia sicut ámouerẽtur cõueniendo corã iudice layco corã quo est tumultus z si laycus õclinat poterit declinare ꝑm glo. ibi. z sic ille tex. nõ põt adduci pro dicto domini Anto. ſz adduci possunt iura que ego adduxi. Et pondera qz ratio est vt penitẽs nõ vadat corã layco iudice ne ámoueatur a sua penitentia. fortius nõ poterit conueniri corã layco ne ámoueatur a sua penitẽtia. Et inquãtũ superius dixi q̃ famuli clericoruz conducti premio ad tẽpus gaudẽt p̃uilegio clericorum z tenui contra dominum Abbatem ego adduco eundem in consilijs suis consilio. liij. vbi tenuit q̃
62 gaudent p̃iuilegio ecclesiastico ſz aliter hic dixerit.† Et
b ex istis inferr̃ qd in heremitis[b]. z extant due glo. vz in. c. nulla rõne. xciij. di. z in. c. q vere. xvj. q. i. que tenet q̃ sunt sub epo in cuius territorio degunt. idẽ vi velle Jnn. in. c. cũ monasteriũ. de elec. vbi dicit heremitaz eẽ psonã ecclesiasticaz z Archi. in. c. vnico. de excess. pla. vbi dicit q̃ sũt religiose psone. Cõtrariuz tenet Guil. de mõte laudino z zengelinus in cle. p litteras. de p̃ben. z eos seqtur Jo. de ligna. sicut. n. tales ex vtero matris progressi sunt laici ita in eodẽ statu laycali censendi sunt ex quo nõ interuenit alius actus eos eliciens a iurisditione impatoris q̃ est duplex vz receptio ordinis z cõuersio ad aliquẽ de religionibus approbatis. vt in. c. fi. õ religio. domi. xvij. q. iiij. c. si quis suadente. c. nõ dubiuz. de sen. ex. z hoc vi verius de iure ſz primũ dictum sit equius qz ſz heremite nõ bẽant certam regulaz nec sint obligati ad standũ in illo statu. sed sola volũtate tenent̃. z sunt sicut locuste que nõ habent regez. vt dixit glo. in. d. c. q vere. absurdũ eẽ vi q̃ sola sua voluntate possint se eximere a iurisditione impatoris z redire qñ volunt. facit. c. duo sunt genera. xij. q. i. z satis est q̃ iure expsse nõ p̃bet̃. Jsta sunt v̄ba do. abb. hic. ſz do. Anto. lento pede trãsiuit dicẽs heremitas gaudere p̃uilegio fori ecclesiastici p supradictas gl. Sz pe. õ ancha. in. d. cle. p litteras. tenet simplr dcm̃ Guil. z zengeli. sed reuerẽdus do. car. ibi distinguit bñ mõ. Aut heremitis z silibus psonis est datus certus modus viuẽdi a papa aut nõ. Primo casu ponit exẽplum in fratrib⁹ tertij ordinis glorioſi Francisci z tales gaudẽt p̃uilegio clericali. qz oia nostra facimus qbus auctoritatẽ nr̃am impartimur. c. hi qui. c. si apostolice. de p̃bẽ. in. vj. Secundo casu non gaudent p̃iuilegio nisi sint clerici vel religiosi nec inferior a papa põt nouam religionem eligere c. fi. de religi. do. dicit tñ q̃ eqor opi. est de iure z magis sibi placet q̃ si ad certũ vsum ecclĩasticum ppetuum deputati sunt ab epo vel prelato q̃ censent̃ persone ecclĩastice z gaudẽt p̃iuilegio fori. ſz si a nemine facta ẽ talis õputatio sicut ꝓtingit ꝑm eũ in aliqb⁹ heremitis q aliqñ recipiũt bituz ad tps z viuũt de elemosynis isti nullo p̃iuilegio ecclĩastico gaudẽt. nõ eni sunt icorpati ecclie cuz sint meri layci z redeũt ad libitũ z ad nullũ vsuz ecclĩasticũ vel pium aucte ecclesie sunt õputati isti nullo p̃uilegio ecclesiastico gaudẽt. z p hãc distictionẽ dicit posse p̃cedere opi. Laudini z sequatiũ z illud bñ notabis. p magistro Galeatio fabro q̃ maleabat ppe scolas nr̃as p̃iugato effecto heremita. vtrũ gaudeat p̃uilegio ecclĩastico
63 ſz tu põdera dcm̃ Jnn. i. d. c. cũ monasteriũ.† vbi dicit q̃ heremita tenet̃ ꝺuare z pmittere ꝓtinẽtiã. z alkat. §. ecce. xxvii. q. i. qõ dcm̃ vi mirabile z ponit gladiũ ad dcã oiuz qz si tenet̃ pmittere ꝓtinẽtiaz cui dubiũ ẽ q̃ sit ecclĩca psona z p p̃ns gaudebit p̃uilegio ecclĩco. Sz gl. i. d. §. ecce.

a ¶ Late snie. Idem dicas õ verbis futuri tpis vt ſz bal. in marga. v̄si. v̄bum. ver. i. z no. i. l. ãmissione. §. i. ff. õ capi. dimi. z late Jnno. in. c. i. õ offi. ordi. z ibi moderniores.

b ¶ Herem. Adde. o. car. i cle. pe. ij. q. de sen. excõ. z in cle. ij. xi. qõ. de p̃bẽ. q sibi ipsi videtur ꝓbius pro quouiõ. d. abb. inter oẽs in. c. cũ ad monasteriũ. õ ele. vbi multa notabilia dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dicit q̄ heremita nō est religiosa p̄sona nec reperiť iure cautū q̄ debeat p̄mittere p̄tinētiā refert tñ ibi glo. opi. ꝑ riam ꝛ nullā expresse approbat. Ego admiroꝛ vehemē ter q̄ nullus istoꝝ patrū allegauerit gl. i. l. ij. ff. de in ius vo. que dicit heremitas eē sub epō sicut clericos q̄ ang. ibi dicit eē verū q̄ sunt p̄sone ecclesiastice ꝛ debēt iurare p̄tinētiaz. p̄ñt tñ hāc ꝓpriuz allegat Inno. in. d. c. cū monasteriū. ꝛ Jo. an. in. c. i. de excess. prela. lib. vj. vbi decidit

64 †q̄ religiosus de cōsensu sui prelati pōt eē heremita qd dicēdū inter istos maximos iuris deos passus iste nō mē tioꝛ dubitatissim⁹ est ꝛ indigeret declaratiōe pontificia. Tu pondera q̄ si eēt clericus ꝛ heremita res eēt sine du bitatione q̄ gauderet p̄uilegio eccl'iastico ꝛ pōt cleric⁹ heremitari vt dixit Jo. an. in. d. c. vnico. qō bñ notabis ꝓ venerabili pfe nr̄o fratre Anto. heremita cōsiculo meo. Ponderā ēt q̄ attendēda eēt ꝓsuetudo q̄ si de cōsuetu dine heremita gauderet p̄uilegio ecclesiastico illa cōsue tudo esset seruanda. Si aūt ꝓsuetudo esset q̄ cōuenirent coꝝ iudice layco eodē mō seruanda eēt ꝓsuetudo qz cō suetudinis nō est mediocris auctoritas. c. cum ꝓsuetudi nis. ō ꝓsue. ꝛ cū iste passus sit dubius stabiť ꝓsuetudini q̄ est optima legū interpres. c. cū dilectus. ō ꝓsue. l. minime

65 ff. de legi. †Cōsuetudo. n. tribuit iurisdictionē. c. cū ꝓtin gat. j. eo. l. viros. C. de diuer. offi. lib. xij. Si aūt nō appa reat ꝓsuetudo ꝛ heremite ꝓmiserūt ꝓtinētiaz vt dixit Jn no. vel deputati sunt a papa vel ab epō ad certū vsum p petuū ecclesiasticuz. ꝛ tūc gaudeāt p̄uilegio ecclesiasti co vt dixit do. Car. ꝛ voluit Jnn. p iura allegata p eos. Sed si nō sint deputati a papa vel a prelato. ſz ſpōte sua assumpserunt habitū heremiticuz simpliciter vel ad tps ꝛ stant in oratoriis vt docet experiētia mihi videť q̄ sint p̄sone ecclesiastice ꝛ gaudeant p̄uilegio fori qcqd dixe rit Laudinus zengelinus ꝛ alij qō sic ostendo famuli de ricoꝝ oducticij ad tps gaudēt p̄uilegio fori vt ipsi cle rici vt superius demonstraui. nōne multofortius debent gaudere p̄uilegio fori heremite qui famulanť nr̄o sup̄mo deoꝝ deo arg. auc. multomagis. C. de sacrosanc. ec.

66 ꝛ. c. cū in cūctis. de elec. †Preterea facit† deo deuoti ho spitalarij ꝛ similes gaudēt p̄uilegio eccl'iastico vt ꝑ glo. in. c. duo sunt genera. xij. q. i. ꝛ facit qō voluit gl. in. c. qs. xvij. q. iiij. ꝛ in. c. vt lex cōtinentie. xxvij. q. i. ſz heremi te sunt deo deuoti. qz vt videmus incedūt cū certo ꝛ ōter minato habitu ꝛ hñt oratoria ꝛ ꝓtinenter videnť viuere ꝛ ēt papa scit ꝛ tolerat vitam heremiticā eoꝝ posito er go q̄ nō p̄mittāt ꝓtinentiā vī q̄ sint ecclesiastice persone.

a¶ Regule. q ꝓprie religiosi 67 dicanť viō per glosato. i. c. mť ta de vo. ꝛ vo. redempti. ꝛ in cle. i. de religi. do. ꝛ vide do. abb. in. c. eccle sia sancte ma rie. ō constitu. vbi late ponit quot modis re ligiosus sumiť ꝛ ibi iuniores scribentes qui omnia necessa 68 ria aggregāt.

¶ Preterea facit† accidens aduenies enti qualificat illud ꝛ reponit illud in diuersa specie singularis est glo. in. c. statutū. de elec. lib. vj. cōiuncto. c. ſz canon. eo. ti. ꝛ li. vbi dispositio. c. licet loquētis de ecclesia parrochiali nō hz locū in ecclesia parrochiali collegiata. ſz istis heremi tis accidit quedā qualitas qz appellanť heremite ꝛ hñt certū habitū ꝛ degūt in oratoriis ꝛ famulanť deo. ergo sequitur q̄ nō sunt meri layci ꝛ videnť insistere ꝓtēplatiōi ergo alteratus est status eoꝝ laycalis ꝛ p cōsequēs cen senť eē ecclesiastice p̄sone ꝛ gaudebunt p̄uilegio fori. Et pondera bñ. qz ſz do. abb. hic dixerit ita vt supius dictū est nihilomin⁹ ipse vī sentire ꝓpriuz in. d. c. cū monasteriū.

¶ †Quid de rectoribus hospitaliū q̄ vtunť coniugio ꝛ habēt ꝓprium ſz apportēt aliqō signū in veste puta cru cē vel quid simile. Guil. ꝛ Joā. de ligna. quos refert do. Abb. hic tenēt in. d. cle. p litteras. q̄ nō gaudēt p̄uilegio ecclesiastico nec in p̄sonis nec in bonis p rōnes superius adductas qz nō sunt clerici nec cōuersi. Hosti. in summa de regula. §. i. vsu qd de rusticis. vī distinguere q̄ aut isti edificarūt hospitalia ꝓpria auctoritate. ꝛ nō gaudent aliquo p̄uilegio. aut cū auctoritate epi. ꝛ tūc secus qz vi denť tunc esse religiose p̄sone ſz in fine vī restringere hoc dcm̄ qñ promiserunt in manib⁹ epi caste viuere ꝛ vxore mortua aliā nō ducere ꝛ ꝓprijs bonis renūciare. tūc eniz satis pōt teneri opi. Hosti. qz videnť quersi als istis non

interueniētibus seqtur p̄mū dcm̄. ꝛ ita residet do. Abb. hic ꝛ dicit hec facere ꝓ fratribus tertij ordinis beati Frā cisci. Sed do. car. in. d. cle. per litteras dat illā distinctio nē quā beri superi⁹ rettuli. ꝛ aliud boni nō dicūt hic do ctores ꝛ sic vno habito habenť oēs. Ego admiroꝛ vehe menter q̄ nō viderint Bar. in. l. q̄ statutū. ff. de testa. mi

69 li. vbi dicit† canoniste dicūt q̄ exēpta ecclesia videnť exē pti prelati monachi ꝛ fikes. vt in. c. cuz per exēptiones de priuileg. lib. vi. Modo qdam est prioꝝ cuiusdaz hospi talis q̄ est exēptū. an ille prioꝝ sit exemptus ꝓsuluit in fa cto q̄ sic prioꝝ hospitalis pōt eē laycus vt in cle. qz ꝓtin git. de religio. do. q̄ exēpta ecclesia vī exēptus ꝓlatus q̄ē de corpe ecclesie. ſz si esset laycus tūc in his que respiciūt suam personā nō ē exēptus nec gaudet p̄uilegio eccl'ie ꝛ sic tenet Barto. q̄ rectoꝝ hospitalis laycus nō gaudet p̄uilegio eccl'iastico ꝛ cū eo transit ibi ang. Bal. ibi dicit illud esse verū qñ hospitale reqrit illum eē clericum. ideo aut ꝙuenitur noie ꝓprio ꝛ tūc nō est exēptus aut noie ho spitalis ꝛ tunc est exempt⁹ ego adduco. q. q̄ olim fuit in fa

70 cto in splendida vrbe senarū dubitatū fuit† statuto caue tur q̄ nullus religiosus possit assumi ad aliqō officiū cō munis qdam anteq̄ esset rector hospitalis sancte Ma rie de misericordia erat inter alios noiatus ad officium prioratus postea fuit extractus de numero prioꝝ oppo nitur q̄ erat religiosus ꝛ habitus ostēdebat qz ferebat crucē añ pectus ꝛ habitu nigrō ipse replicabat q̄ hēbat vxorē ꝛ bona ꝓpria possidebat ꝛ poterat reuocere illū ba bitū si sibi obstaret ꝛ renūciare administrationi hospita lis. do. Pe. de anch. in rub. j. de regu. refert se tunc senis dixisse q̄ illud statutū nō debebat intelligi de clericis vt monachis qz fuisset frustra factuz cū de iure cōmuni ad officia secularia assumi non possint vt in rubri. ꝛ titu. ne cle. vel mona. ꝛ statutū oz aliqd opari. l. i. ff. ad mūicipa.

¶ Oportet ergo necessario statutū illō intelligi de istis vt sic aliqd opetur ꝛ p̄sertiz qz tales vulgus appellat religiosos. opinioni aūt vulgi deseruiēduz est ꝛ verba in dubio ad cōem intelligētiam sunt referenda. c. ex lris. de sponsa. sed remanebat dubiū an per depositionē habit⁹ redderet habilis ꝛ decidit do. Petrus q̄ ad officia fu tura defendi pōt q̄ sic. sed ad illud officiū ad qō extract⁹ fuit cū religiosaz vestē hret eēt dubiū. allat qō no. in. c. si eo tpe. de rescriptis in. vi. In ꝓpriuz allegat q̄ ista est que daz qualitas ꝛ accidēs subsistēs tpe electōis si remouea tur nō viciat actū. c. si ꝓ clericis pauperib⁹. ō pbē. li. vj. ꝛ sic ille relicto illo habitu obtinuit prioratⁿ⁹ offm̄. ꝛ allat qō habet in cle. i. ō ōcimis. ſz. d. abb. in. d. rub. ō regula. dicit se dubitare ō hac doctrina. d. Pe. qz statutū oz intelligi i stricta significatōe. c. in nr̄a. ō iniurys. l. qcqd astrigēde.

71 ff. ō vb. ob. †ſz religiosus stricte oz ille q̄ ꝓfiteť tria substā

a tialia regule⁹ vt no. Jo. an. ibi ꝛ gl. in cle. i. ō ōcimis. sed isti tales rectores hospitaliū nec stricte nec large sunt re ligiosi ꝛ allat guil. ꝛ Jo. ō lig. i. d. cle. p lras. q̄ oñt q̄ nec in p̄sonis nec in reb⁹ gaudēt p̄uilegio ecclesiastico. ꝛ alle gat bar. i. l. i. ff. ō penis. vbi dicit q̄ fratres gaudētes non dicunť religiosi ſz gaudeāt p̄uilegio quo ad foꝝ. ꝛ ió sta tutū illud nō itelligitur de talibus. Et ad rōnez oñi petri

72 dicētis q̄ p̄uilio stati eēt inutilis rñdet. †nā vbi statutū lo qtur in mā iuris cōis nō oz āpliari vt aliqd operet. ſz satis ē q̄ inducat aliqō remediū vltra ius cōe. allat bart. i. l. iij. §. ꝓtor ait. ff. ō dā. ifec. ꝛ i. l. i. ff. ad. l. fal. ꝛ sic ꝓcludunt istos rectores hospitaliū laycos nō gaudere p̄uilegio ec cl'iastico. ¶ Tu āt pondera qz aut nos loqmur ō rectori bus hospitaliū sancti Jo. hierosolymitani ꝛ dico q̄ isti gaudēt p̄uilegio ecclesiastico. qz ſz sint layci tñ oñr quer si. ꝛ adduco. c. q̄uis. j. ō ōcimis. ꝛ qō voluit Joā. mo. i. c. ex eo. ō ele. li. vj. Aut loqmur ō hospitalib⁹ p̄uatis q̄mul ti nobiles hñt in domib⁹ suis ꝛ de rectorib⁹ taliū hospita liū nulla ē dubitatio qz ñ gaudēt p̄uilegio qz talia hospi talia ſz dicāť loca pia ñ tñ gaudēt p̄uilio ecclesiaz vī ꝑle dcā ꝑ me i. c. ij. §. ō ꝓsu. aut ſt hospitalia publica vī eis cō

stituuntur

UVA. BHSC. IyR_275_2

stituunt layci ⁊ hñt certũ habitũ dico q̃ quo ad ꝑsonas eoꝝ ⁊ ad bona sua gaudẽt ꝓuilegio eccleſiaſtico. ⁊ ad duco glo. iſtaꝫ ꝓuncto tex. inquãtũ intelligit vbuꝫ mino res. i. ſeruiẽtes eccl̃ie. ⁊ ſic ſeruiẽtes eccl̃ie gaudent ꝓuilegio eccleſie. ſꝫ talia hoſpitalia gaudẽt ꝓuilegio eccl̃ie. vt .l. oia ꝓuilegia. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ dixi copioſius q̃ aliqs alius in. c. ij. de ꝑſue. ſicut ergo ſuientes eccleſie gaudent ꝓuilegio eccl̃ie. ergo eodẽ mõ ſuiẽtes hoſpitalibus gaudent ꝓuilegio eccl̃ie. ſed rectores hoſpitaliũ ſuiunt ipſis hoſpitalibus adminiſtrãdo res ⁊ bona eoꝝ ergo. Facit ẽt famuli ſuiẽtes clericis gaudẽt ꝓuilegio eccl̃iaſtico. ergo ⁊ fortius ſuiẽtes ipſi eccl̃ie. Facit ẽt. l. bñ ⁊ a zenone. C. de quadriẽ. preſcrip. in vſi. vt q die ⁊ nocte laborãt digná habeant ſua prerogatiua fortunam. Cũ ergo iſti rectores die noctuq̃ laborẽt circa ſeruitia hoſpitalis. ergo debẽt gaudere ꝓuilegio eccleſiaſtico. Nec ob. l. q̃ ꝓſtitutũ. nã ibi ꝓuilegiũ dat̃ militi. ſed tribun⁹ non eſt miles ergo nõ gaudet ꝓuilegio militũ. nã ad eũ caſuꝫ ad quẽ nõ adaptant̃ vba legis nõ adaptat̃ eius diſpõ. l. iij. §. toties .ff. õ dã. infec. c. indẽnitatib⁹. §. ſꝫ cũ eas. de elec. li. vi. ſꝫ nõ eſt ſic in caſu noſtro in ſuientibus eccl̃ie. lꝫ. n. nõ ſint ꝑſone eccleſiaſtice tamẽ gaudẽt ꝓuilegio eccl̃iaſtico vt hic ⁊ p cõſequẽs Bar. nõ recte eſt loquutus. ⁊ ſic vĩ poti⁹ iſtõ ꝓuilegiũ ꝓcedi hoſpitali q̃ ipſis rectorib⁹ qa attendit̃ fauor hoſpitalis honorat̃. n. in mẽbris ſuis ⁊ adminiſtratoribus ſuis. ⁊ adduco qõ voluit do. Anto. hic q dixit q̃ q ſunt in aliquo ſeruitio eccleſie gaudẽt ꝓuilegio eccl̃ie ergo multo fortius rectores ⁊ adminiſtratores. Ego ſi nõ fallor in meis additionib⁹ quas feci in tertio decretaliuꝫ cũ legerẽ ferrarie nõ tenui illã cautelã dñi Petri in prefata rub. ¶ Pro certo mihi vĩ q̃ cõfundat̃ ꝑ tex. ſing. i
73 l. ij. C. de ꝓnicer. li. xij. ꝓuncto dicto Bar. ibi dicẽtis † ſtatuto cauet̃ q̃ deſcriptus in matricula notariorꝝ nõ poſſit eſſe de prioribus. mõ qdã ibi deſcriptus fecit ſe cãcellari vt ꝓmoueretur ad prioratũ decidit q̃ nõ potuit fieri qr i fraudẽ ſtatuti fecit. ita dicam⁹ i. ꝓpoſito nõ potuit dimittere habitũ illũ religioſuꝫ in fraudẽ ſtatuti vt eẽt de prioribus ⁊ ſic male fuit iudicatũ ⁊ male fuit praticatuꝫ. Et ad dcm̃ dñi Abbatis egovehemẽter admiror q̃ ita ꝓculcet dicta doctorũ qr Bar. in. d. l. iij. §. ꝓtor ait. ff. de dã. infec. dicit q̃ vbicũq̃ ſtatutũ logtur in terminis iuris cõis dꝫ intelligi. vt aliqd opet̃ ꝯ ius cõe. ⁊ allegat illud dictũ Bar. idẽ do. Abb. in. c. cãmq̃. de do. ⁊ ꝓtu. ⁊ in. c. ex pte. de v̄. ſig. ⁊ ẽt illud allegat in ſuis ꝓſilijs ꝓſilio. xix. ⁊. cxxx vij. Si ergo ſtatutũ dicit q̃ nullus religioſus certũ eſt q̃ intelligit̃ poti⁹ de hmõi q aſſumũt habitũ religioſuꝫ quẽ pñt dimittere qr de ſtricte religioſis non oportebat facere ſtatutũ ridiculũ eſt dicere q̃ ſtatuentes intellexerint õ religioſo promittẽte tria ſubſtãtialia regule qr ad qd ita diſpoſuiſſent iuxta illud Lucani. Bella geri placuit nul-
74 los habitura triũphos. † Nã ois intellectus q nõ conſonat auri⁹ vulgi dĩ extraneus ita dicebat Bal. in titu. de pace ꝓſtan. §. ſnie. ⁊ ideo rectius dixit do. Petrus q̃ intelligit̃ de talibus religioſis prefatuꝫ ſtatutũ. nam vt ma
a gnus ait Auerroys[a]. Sermones noſtri debent verificari in cõem opinionẽ hoium fruentium intellectu. l. ſi ita qs. ff. de euic. Bal. in. l. i. C. de ſeruis fugi. Et ex iſtis ꝓcludo
75 nõ bñ dixiſſe do. Petrũ nec do. Abb. ¶ † Quid õ ruſticis eccl̃ie diſputat glo. in. c. iudicatũ. lxxxix. di. ⁊ ꝓcludit q̃ nõ ſemp ſubſunt eccl̃iaſtico iudici de quo in ſpecu. de ꝓpetẽ. iudi. adi. §. i. vſi. xxvij. ideo tenet ruſticos in duob⁹ tantũ caſibus gaudere ꝓuilegio eccl̃iaſtico. vꝫ qñ iſtud ẽ ꝓceſſuꝫ eccl̃ie ab impatore. ⁊ qñ ruſticus hꝫ adminiſtrationẽ generalẽ ab eccl̃ia addit Spec. aliũ caſum qñ ruſticus ꝓuenit̃ pro re quã tꝫ ab eccl̃ia alias aũt ꝓuenit̃ ex delicto vl̃ ꝯctu coꝝ iudice ſeculari vt no. i dictis locis. Idẽ dicit de habẽtib⁹ generalez adminiſtrationẽ ab eccleſia. ut no. gl. Lud. in. d. c. iudicatũ. ⁊ idẽ dicit in muliere incluſa xi. q. i. c. õ ꝑſona. q̃ bene notabis ꝓ gloriosa magdalena q̃ ſtetit incluſa in vna ſpeluncba annis. xxx. nec bibit nec comedit̃ ⁊ angeli horis canonicis capiebãt eã ⁊ aſportabant vſq̃ ad primũ celum ⁊ ibi cum ea cantabãt horas canonicas iuxta illud ꝓphetic̃ ſepties laudẽ tibi dixi de us. c. i. õ cele. miſ. ⁊ poſtea eã reducebãt ad illã ſpelũchã vt dicat̃ religioſa ⁊ gaudeat ꝓuilegio eccleſie. ⁊ iõ dicit h
76 do. Ant. q̃ generaliter oẽs ꝑſone q̃ regulariter viuunt
77 ſunt eccleſiaſtice ꝑſone lꝫ nõ faciãt ꝓfeſſionẽ. ¶ † Quid de fratribus tertij ordinis beati Frãciſci tangit h̄ do. an. ⁊ do. Abb. Et ego de hoc dabo remiſſiões qr latiſſime tetigi in. c. officij. de teſta. vbi videre poteris. ⁊ vide h̄. d. ant. ⁊ do. abb. Et ꝓcluſio eſt q̃ iſti fratres tertij ordinis ⁊ fratres q dicunt̃ milites ſancte Marie qui dicunt̃ frẽs gaudẽtes ſm vnã opionem ſunt ꝑſone eccl̃iaſtice ⁊ gaudent ꝓuilegio eccleſiaſtico. ⁊ hãc opi. tenuit Bar. in. l. i. ff. de pe. ⁊ in. l. ſemp. ff. de iure imu. ⁊ tenuit Pau. in cle. cũ ex eo. de peni. ⁊ remiſ. ⁊ ꝑ extenſuꝫ ſequẽdo hãc ptem ꝓſuluit Jo. de ligna. ibi ſeqtur do. anto. hic. ¶ Alia fuit opinio ꝙria quã tenuit Guil. de monte laudino in. d. cle. cũ ex eo ⁊ cõſuluit Fede. de ſe. ꝓſi. cxlv. ⁊ dicit do. abb. h̄ q̃ prima opi. eſt eqor ⁊ tutior ſꝫ ſcõa vĩ ſibi vĩor de iure. ⁊ idẽ vĩ ſentire do. Pe. de anch. i. c. officij. õ teſta. vbi te-
78 nuit † q̃ ex legato relicto talib⁹ fratribus nõ debeat̃ q̃rta epo. ⁊ tenuit Bar. in. l. ſemp. §. qbuſdaꝫ. ff. õ iure imu. prima opi. q dicit ita ſe cõſuluiſſe cũ plurib⁹ doctorib⁹ legiſtis ⁊ canoniſtis ⁊ illaꝫ tenuit zengelinus in. d. cle. cũ ex eo. ⁊ idẽ tenuit Ang. in ſuis ꝓſilijs ꝓſilio. cxlij. do. cardi. in. d. cle. cuꝫ ex eo. diſtinguit. ſed in cle. p lr̃as ſeqtur opi. Pau. ⁊ Bar. ſed Jo. cal. tenet ſecũdam opi. cõtrariam q̃ non ſint ꝑſone eccleſiaſtice ⁊ ita ꝓſuluit in ꝓſilijs ſuis. Bal. ſequit̃ hanc ptem in. l. placet. C. de ſacroſan. ec. ⁊ in. l. officiales. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ i. l. quicunq̃. C. de ſeruis fugi. ⁊ in auc. niſi rogati. C. ad trebel. ⁊ in auc. ſi qua mulier. C. de ſacroſan. ec. vide que dixi in. d. c. officij. vbi tenui q̃ ſint perſone eccleſiaſtice ⁊ gaudeant ꝓuilegio eccleſiaſtico ⁊ forte inferi⁹ aliqd dicam. ¶ Ex iſtis infert
79 do. Abbas poſt do. anto. † q̃ Jeſuati licet non faciãt aliquã profeſſionẽ tamen gaudent ꝓuilegio fori. allegat tex. ⁊ glo. in. c. indẽnitatibus. de elec. lib. vj. in fi. ⁊ quod nota. xii. q. ij. c. ſi. ⁊ in. c. dilecta in xp̃o. de maio. ⁊ obe. q̃ dicit facere pro iſtis Jeſuatis. ⁊ maribus ⁊ mulieribus ſubſunt. n. epiſcopo cui promittunt obediẽtiam ⁊ paupertatem ⁊ caſtitatem voluntarie ſeruant. ⁊ promittunt q̃ diu ibi ſunt licet perpetuo ſe non aſtringant voto ſed inter eos nõ pot̃ ſtare volens retinere proprium ⁊ nolens ſeruare caſtitatez. Itez cuꝫ tales ſe aſtringant multis diſciplinis ⁊ ambulẽt ſemp ſcalciati poſſũt dici in ſtatu penitentium qui ſunt ſub eccleſia. vt in. c. aliud. xi. q. i. q ſtatus ab eccleſia approbatur nõ enim tollitur volũtas penitendi ⁊ actus ⁊ tales ſubſunt eccleſie licet nõ ſit regula approbata qr nec regulares dici poſſunt cũ non emittãt perpetua vota. Eſt tamẽ non reprobatus ſtatus eorum viuẽdi. ⁊ ad hoc allegat extrauagãtez Joãnis. xxij. que incipit ratio recta que tollit penas cle. i. de religio. do. ẽt quo ad illas que beghine vocantur dummodo honeſte viuant ⁊ ſe nõ implicẽt in predicationibus ⁊ diſputationibus. ⁊ ſic concludit dominus anto. iſtos fratres Jeſuatos fore ſub epiſcopo loci vbi degunt ⁊ eſſe ꝑſonas eccleſiaſticas. ⁊ cõtinue audiui ſemp allegari iſtõ dcm̃ do. anto. fore ſing. in fauorẽ ipſorum fratrũ nec miruꝫ qr pp ſuã ſanctimoniã dñs anto. ſemp habuit ſũmam deuotionem erga dictos fratres. ⁊ audiui a multis nõ aliqua reſonãte ſcriptura accepit̃ q̃ cũ do. anto. feciſſet elegãs cõſiliuꝫ
80 p quadã baronia ⁊ obtinẽs victoriã in cã pp illõ ꝓſiliuꝫ trãſmiſit eidẽ dño anto. ccc. ducatos quos nũquã voluit accipere allegando ſe nõ mereri tantũ premiũ ex illo cõſilio. finaliter quãdo ille largiẽs nolebat reaccipere deuenerũt ad hoc q̃ donarent̃ iſtis fratribus pro elemoſyna ⁊ emerũt ex illa pecunia locũ in quo ita honeſte ⁊ ornate deo ſuppmo famulant̃ in ſua pauptate ⁊ obſeruãtia. Sꝫ do. abb. hic dicit ſe in tranſcurſu lectionum fuiſſe

a ¶ Auerroys Adde eundez Auerroyz. viij. phyſi. tex. cõmen. vbi dicit formaliter. De relinquere ſenſum preter rõnez eſt infirmitas itellectus ⁊ vide philoſophum in tractatu õ ſenſu. ⁊ ſenſa. p quo vide cle. i. §. ſane ⁊ ibi glo. ⁊ d. card. de hereti. ⁊ Bal. in auc. ſed hodie. C. õ iu. annu. aure. qñ autez ſermo ſ. propr⁹ ꝓmittatur viõ p Bal. in. l. fi. q. xij. C. de heredi. inſti. vbi etiã moderniores ſcribẽtes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sequutū hāc doctrinā.do.Anto.tamē tenet ꝓximum dicens ꝙ lz vadant discalciati ꝛ apportēt caputiū albū ꝛ cōfor ment se in vestimētis nō tamē debēt gaudere priuilegio fori.tū qz nō sunt clerici cū nō recapiāt ordines. nec sunt veri religiosi cū nō ꝓfiteanť illa tria substātialia imo nul luz substātiale,pmittūt.ꝛ si bodie inde aliqs exiret pōt ꝑ here mrimoniū ꝛ bre,ppriū tuz qz cū sint nati layci ꝛ nō interuenerit aliqs actus extraneus a iurisdictione impa torꝛ vt ordo vel ꝙersio debēt adhuc layci reputari alꝫ esset in optione vniuscuiusqz se eximere a iurisdictiōe sui iudicis ꝛ redire quādo vellet imo dicit se nescire si dicat ipsos peccare mortaliter cū veniāt cōtra,phibitionē.c.fi. de religiosis do.ꝛ.c.i.eo.ti.li.vi.vbi districte ꝑcipitur ne qs nouā religionē inueniat sed qcunqz ad religionē con uerti voluerit vnā de approbatis assumat isti trāsgrediē do,phibitionē sic soleniter ex causa fcām incurrūt nō mo dicū peccatū arg.c.ꝙ ꝑcipiť.xiij.q.i.ꝛ qō no.in.c. gene/ rali.de elec.lib.vi.ꝛ sic nō videt qūo ex eodē facto mer/ eanť penā rōne trāsgressionis ꝛ ꝓuilegiū fori cum ꝓpter peccatū potius ꝓditur ꝓuilegiuz iaz ꝙsitum.c.ij.ne cleri. vel mo.c.ꝓuilegiū.xi.q.iij.ꝛ istud credit esse verius.Et ad rōnem do.Anto.rñdet ꝙ penitentes nō gaudēt ꝓui/ legio fori vt superiꝰ ipse dixit ꝛ fortius nō gaudēt isti qa nō stant in statu penitētie simplr imo sub vmbra quadā religionis.vnde appellant se fratres ꝛ in habitu ꝛ dor/ mitorio ꝛ refectorio ꝛ in alijs,pcedūt vt religiosi ť ꝛ iste status cū nō sit approbatꝰ est expresse,phibitus cū inducat ꝓfusionē quādā ex nimia varietate religionū allegat bo nū tex.in.c.pniciosaz.xviij.q.ij.ꝛ gl.in.c.fi.xij.q.vlt.ꝛ ex/ trauag.Jo.xxij.q̄ incipit sancta Maria que ꝓfert excōi cationis sniam ꝑ assumētes noue religionis habitū ꝛ cō struentes sibi noua loca cōgregationis seu iam ꝓstructa rcipiētes.ꝛ eadē snia afficit ꝓlatos qui ꝓter sedis aplī/ ce auctoritatē talez viuēdi rituz cōcedūt ꝛ dicit se vidisse nuperrime ꝙ papa Martinꝰ qntus ꝓcessit eisvt vsqz ad beneplacitū sedis apostolice possint licite in suo statu p/ manere de quo dicit se fuisse satis letatū cū sint boies bo ne vite.ꝛ dicit se dixisse in suis cōsilijs cōsilio.lvi.ꝛ sic.d. Abbas tenet istos tales Jesuatos nō gaudere ꝓuilegio ecclesiastico.ť Quid dicendū Bal.in.l.monuméta.C. de lega.loqtur de fraticellis de monte albe ꝛ de pizochalis perusij quos papa cassauit vt fictos bonies vt nō gau deant ꝓuilegio.ꝛ idem Bald.in.l.officiales.C.de epi.ꝛ cle.loqtur de pizochalis dicēs ꝙ nō gaudent ꝓuilegio nō tamē loqtur expresse de istis Jesuatis ꝛ pro certo vide tur ꝓfundi status istoꝝ ex eo qz gl.in.l.i.ō religio. do.li. vi.valde sing.dicit in vbo habitū ꝑ illuz tex.non,phiberi qn singularis psona sectas nō inueniēs ꝛ seorsum habi/ tans nouū habitū induere sibi possit ad ꝫ allegat.c.par/ simonia.xli.di.ꝛ sic expresse inuit ꝙ plures habitātes in eodē collegio nō possunt certū habitū inuenire ꝛ porta re ne videanť in statu religionis ꝛ ió tex.d.c.i.phibet al/ ternatiue vt nō iueniāt nouā religionē nec certū ꝛ nouuz habitū deferant. sed isti deferūt nouū religionis habitū qui est distinctus ab oi regula qō est ꝓ gl.cle.i.de elec.ex quo vī ꝙ nō solū nō faciant religionē aliā sed ēt nō vide tur collegiū approbatū ex eo qz nouū ꝛ certū habitū in/ uenerūt ex suo capite nulla adhibita auctē sedis apostō/ lice insimul habitādo.ꝛ si dicať illud qō sacro scribiť elo quio.Ecce q̄ bonū ꝛ q̄ iocūdū habitare fratres in vnū. vt dixit psalmista procedit qñ in vnū habitant canonice ꝛ vt iura mandāt ꝛ disponūt ꝛ ad hoc adduci pōt tex.i cle.i.de religio.do.vbi papa reprobato statu quarūdaz mulierū insimul sub velamine sanctitatis habitātiū,pte/ status est ꝙ,per illaz reprobationē nō intēdebat inhibe/ re mulieribus fidelibꝰ qn,pmissa continētia alias nō pos sint in suis hospitijs quersantes pniam agere ꝛ vtutū do mino in humilitatis spū deseruire.vñ ponderāda sunt il/ la vba in suis hospitijs quasi velit ꝙ in cōi hospitio vel collegio nō lz cohabitare sub quadaz vmbra religionis

a Causa ne/ cessitatis. Adde ꝙ imo men dicātes nō ne/ cesstate ada/ cti possunt pu 81 ri arbitrio iu dicis extraor/ diario vt tenet bar.no.in.l.i.i fi.C. de mēdi. alleg in tex. ꝛ valiḋi mēdi ā tes sunt in ser nitutē redigē di alleg. l.i. ꝛ expssius.d.car di. in cle.i. §. Jdeoqz ō reli q.ꝛ vene.san. ꝛ in clemē.ij.i ꝑn.iij. oppo. ō peni. ꝛ remiss. qō not. ꝑ mo/ dernis mendi cantibus erro gātibus panē pauperuz i tur pissimos vsus.

etiā ex cā penitentie. Jtē faciat.c.indēnitatibꝰ ꝑpe fi. de elec.lib.vi.ubi papa expresse,ptestať ꝙ per illā ꝓstitu tionē nō intēdit prohare statū seu ordinē vel regulā qua rūdaz mulierū q̄ nec,ppriis renūciant nec ꝓfessionē faci/ unt regulārē sed uiuūt ut in secularibus ecclesijs canoni/ ci seculares.ecce ꝙ nō lz ꝓuenire simul causa religionis lz cōueniētes nō renūcient,ppriis nec,ꝓfessionē faciāt re/ gularē sed viuūt sub quadā vmbra in velamine religio/ nis.qō vī ꝑ dcm Barto.in.l.fi.ff.de col.il. vbi dicit ꝙ.c. fi.de religio.do.procedit qñ plures ꝓueniūt cā religiōis ita ꝙ efficiunť psone ecclesiastice.secꝰ dicit si remaneant layci hoc.n.vī esse ꝑ illum tex.vbi mulieres ille remane/ bant layce.ꝛ tñ papa noluit illū statū approbare lz ꝓue nirent cā religionis. Nec ob.l.i.ff.de colle.illici. sup qua se fundat Barto.ꝙ pōt,pcedere qñ ꝓueniāt simul. nō tñ habitāt assidue in eodē loco nec assumūt sibi nouū habi/ tū.vñ canones supueniētes illud multipliciter limitarūt pp ꝓfusionez ꝛ scandala q̄,ppter hoc oriebanť in eccl̄ia dei.vt in.d.c.i.ꝛ.c.fi. Jtē vī ꝑ eos casus in.d.c.fi.ō re 83 ligio.do.ť vbi papa expresse,phibet nedū nouā religio/ nē inueniri.sz ꝑ domū religiosaz de nouo fundari nisi re/ gula ꝛ instō accipiat de approbatl.sz isti Jesuati quotti die edificāt nouas domos religiosas pro seipsis. imo in ciuitate senarū volebāt edificare domū religiosaz,p seip/ sis.ergo eis nō est licitum. Preterea faciat extrauagās Jo.xxij.incipi.sancta romana q̄ si nō cauilleť vī eorū sta tū reprobare maxie in eo ꝙ expresse innuit istos collegia/ tos de facto nō debere publice mendicare nec eoꝝ statꝰ videť approbatus.Et est circa hoc aduertēdū qa iura ci uilia ꝛ canonica expresse reprobant mēdicationē publicā sine euidēti causa necessitatisª.l.i.C. de mēdicantibus ꝛ inualidis libro.xi.ꝛ.lxxxij.dist.§.i.,piuncta glo.cū.c.seq. ꝛ.lxxxvi.di.c.nō satis.ꝛ facit.c.i.de religio.do.li. vi. Sz isti Jesuati mēdicant publice sine euidēti cā necessitatis. cū possint manibus querere victū ꝛ nō tollere alioꝝ pau perū indigentiuz subsidia.ergo eoꝝ status est ab vtraqz censura reprobatus. Sed cōficulus meus do. Abb. ꝓsilio.lvi.incipiēte in qōne que vertiť seu verti speratur. Cōtrariuz cōsuluit eius qō tenuit ꝫ in lectura.ꝛ dicit ꝙ prefata iura loquūtur in alijs casibus.nā isti Jesuati.vt dicunt ipsi nō habent certū habitū ex regula vel ꝓstitu/ tione sz ad libitū illo vtūtur ꝛ possunt cras alia vestimē/ ta taz in forma q̄z in colore accipe ꝛ diuersis habitibus eodē tpe vti cum nulla lex vel cōstitutio eos vrgeat in cō trarium.ꝛ sic nō pōt dici eos habere diuersum habituz. Pondera bñ qz videnť isti Jesuati pcutere se cum li gone suo ꝛ.d.Abbati alleganti rōnez eoꝝ posset dici la/ tet hamus in esca. Jtē dicunt se esse puros laycos.ꝛ nul lum hre superiorē ꝛ in simul cōuenire causa deuotionis. sicut faciebāt apostoli.ꝛ alij boni xpiani in primitiua ec clesia quoꝝ erat cor vnū ꝛ aia vna ꝛ oia inter eos erant cōia iuxta illō psalmiste.Ecce q̄z bonū ꝛ q̄z iocundū ꝛc. Et pro ꝑdictis dicit esse bonū tex.i.c.dilectissimi.xij. q.i. Negant.n.domū eoꝝ esse religiosam.sz pure prophanā vt puta edificatā sine auctoritate epi ꝛ ipsoꝝ eccl̄ie bñt dūtaxat oratoriū qō vnicuiqz in domo propria licitū est habere.ut in.c.unicuiqz.cū sequētibꝰ capitulis.ō ꝓsecra/ dist.i.ꝛ p Jnno.in.c.inter dilectos.de dona. ubi bonus tex.Ad idē adducit qō no.Bar.in.l.fi.ff.de colligijs illici 84 tis ubi dicitť ꝙ ista collegia misericordie ꝛ disciplinarū ꝛ adiuuantiū oppssos sunt a iure approbata.p.l.i.ff.de colleg.illici. Et adducit do. Abbas in ꝑfato suo ꝓsilio. doctrinā dñi Anto.hic dicētis nō eē reprobatū statū ui/ uēdi eoꝝ p dictā extrauagantē Joānis.xxii.q̄ incipit ró recta q̄ tollit penas cle.i.de religio.domi.ꝛ quo ad alꝰ ficere rñsio ad ꝓtraria. Pōdera bñ ad laudes dñi ant. qz ita magnifacit eū do.Abbas in.d.consilio.nō tñ sic i lectura.Et ad id qō dixit de mēdicitate rñdet do. Abb. ꝙ ipsi laborant manibus ꝛ quatenus eis deest mendi/ cant ꝙ

UVA. BHSC. IyR_275_2

cát q nó ẽ a iure reprobatũ.lxxxij.di.c.i.t.xlij.di.c.quiescamus.Et quicqd sit in iuris subtilitate in qua insistere nó intendit illud pſertim eundẽ mouet in qõne in qua cõ
85 suluit q obseruande memorie Martinus quintus istis Jesuatis cótulit ex certa scientia aliquas indulgẽtias ex gbus videt eoꝝ statuꝫ tollerare.argu.eoꝝ que notat Jn no.i.c.veniẽs de filijs presbyte.vt saltẽ illud dictũ procedat in principe.arg.l.barbarius.ff.ó officio ptoris.t ad ducit tex.in.l.ité vlpianus.ff.de excu.tu.† vbi si princeps cócedit alicui ptátez transferẽdi domiciliũ sciẽs ipsum eẽ tutoré in loco videt illuꝫ a tutella absoluisse ita videt q vñs papa dádo istas indulgẽtias istis talibus vt approbare statũ eoꝝ.nã si eẽnt in statu peccati nó prodesset eis indulgẽtia que pcedit penitẽtib⁹ t pfessis.vt in.c. q aũt t.c.q quidã.de peniten.t remiss.t indulgẽtia seu dispensatio extendit ad ea que necessario ex actu dispensato sequunt.vt dixit gl.egregia in.c.qz in tĩ.ó preben.t in.c. nó pót.eo.ti.li.vi.t in.c.si quis in clero.vij.q.i.t p domi. Anto.in.c.at si clerici.§.de adulterijs.s.ti.i.Adducit tex. optimũ cũ sua materia.in.c.qz circa.de consangui. t affini.vbi tollerantia seu dissimulatio pape in casu specifico vbi dicit se velle dissimulare inducit dispensationeꝫ vt ibi fortius ergo vbi dat indulgentias cũ fortius operet act⁹ positiuus q̃ neglectus.vt in.c.ex ore de his q̃ fiunt a maiori pte capituli piuncto.c.ad decimas.de resti.spoli.Jté si in casu dubio recurrimus ad ꝓsuetudinẽ.vt in.c.cũ dilectus.de consue.l.si de interpretatione.t.l.minime.ff.ó legibus.fortius erit recurrẽdũ ad iudiciũ pape tacituꝫ.nó .n.negari pót qn status istoꝝ Jesuatoꝝ sit dubius. ergo si papa dat eis indulgentiã vł declarare statuꝫ eoꝝ nó eẽ reprobatuꝫ a lege.possunt ergo tales viri defendi vel mero iure vel tacito iudicio pape vel p ipsius dispensationẽ vt satis collgit ex pdictis.t per ista dicit do.Abbas tolli ad oculũ que superius adducta fuerunt ꝓtra eoꝝ societatem.t dicit posse legari t donari eoꝝ collegio tanq̃ ap
a probato.⁸ ita bellissime cõsuluit in plato suo consilio.Et ẽ accurate ponderandũ qz hic in lectura remittit se ad dictum cõsilium t nihilominus hic in lectura sua tenuit cõtrarium t vł eẽ vltima sua opinio.argu.eius qõ babetur in.l.qui filium.§.sabini.ff.ad trebel.t videtur esse magis deliberata opi.ideo magis videretur eẽ standũ arg.l.dini fratres.ff.de iure patro.sed qz illã magis diserte t babunde examinauit i dicto suo ꝓsilio videt standũ potius suo consilio nec reperio aliquẽ pstantẽ t resoluti ingenij interpretẽ excepto dño Abbate q hũc passum enucleauit pro certo egeret declaratiõe pontificia.ego dicaꝫ pro vt deus gloriosus dederit.Esset pro eis⁹ enucleatiõe querendum vtrũ status eoꝝ sit ecclesiasticus t per ꝓñs gaudeat priuilegio fori ecclesiastici.Et si approbat⁹ est p ro. pontifices vtrũ videat approbat⁹ vt ecclesiasticus an vt laycalis.t si nó ẽ approbat⁹ p ro.pontifices vtrũ intrantes illũ statũ t approbantes illũ habitũ peccẽt. Et vtrũ ex indulgẽtijs collatis ab eodẽ obseruãde memorie martino
86 videat status eoꝝ approbat⁹. ¶ †Venio ad primũ t vł q̃ lz status eoꝝ sit pius deuotus t magna excellat virtute nihilominus nó vł q sit ecclesiasticus.nã layci pñt stare layci t religiose viuere.c.ecclia sancte marie.de cõsti. c.fi.ó rebus ecclesie nõ alie.c.bene quidẽ.xcvi.di.c.ecclia vt lite pendẽ.vbi layci multi dicunt viuere religiose t tñ layci manent t videmus istos laycos disciplinatos congregantes se ad oratoria sua t ad opera pietatis miseri cordie t discipline t laycalia sunt eorum collegia t pia. vt probat in.l.i.§.sed t religionis.ff.de collegijs illicitis t ibi bar. t Ang.t idem Bar.in.l.fi.eod.titu.t Archi. in.c.si qui clericorum.xlij.distin.t in.c.sicut.xi.q.i.t bal. in.l.i.ff.de procur.t in.l.i.in prin.t in.§.quibus.ff.q cuiusq̃ vniuersi.nomine.t in.l.illud t in auc.hoc ius porrectum.C.de sacrosan.eccle.t in.d.l.id qõ pauperib⁹.C. de episco.t cle.t in.l.si quis ad declinandã.C.e.t in repeti.c.si pater.de testa.lib.vi.t sic eorum collegiũ dicitur laycale vt ibi per eos t eoꝝ collegio t donari t relinq pót per no.in.l.collegiũ.C.de here.insti.t in.l.i.C.de sa. san.eccle.t in.l.cum senatus.ff.de rebus dubijs. licet eni dicantur collegia pia nó tamen dicuntur ecclesiastica vñ
87 arguo sic formaliter † vbicunq̃ locus fit ad pietatẽ exercendá t fit auctoritate priuata dicitur locus pius t non ecclesiasticus.istud fuit dictum singulaꝛ Jnno.in.c.inter dilectos.de dona.propter qõ dicebat bellissime Bald.in
88 l.orphanotrophos.C. de epi. t cle.† q si hospitalia fũ
b dentur auctoritate priuata nó sunt loca ecclesiastica.ᵇ ſz sunt loca pia nec gaudẽt priuilegio ecclesiastico sed gaudent priuilegio pioꝝ locoꝝ ex eo qz istud non est hospitale perpetuũ.lz ibi seruetur hospitalitas de facto.nam pót dominũ penitere.vt no.in cle.qz contingit in glo.de religio.do.t facit.c.qdam.xvij.q.ij.Et ideo consuluit solẽnis doctor Pau.de cast.in suis consilijs consilio.ccxcv. allegando illud dictũ Bal.qõ reuera fuit Jnnoc.q relicta talibus locis dicuntur relicta pia t gaudent priuilegio pioꝝ relictorum sed non sunt loca ecclesiastica.t qõ voluit Ang.consilio.ciij.ita pariformiter dicamus.vt ñ dicant personе ecclesiastice qui priuata sua auctoritate possunt redire ad seculum t contrahere matrimoniuꝫ qz perpetuo non sunt astricti ecclesie. sed isti Jesuati vt superius dixit do.Abbas possunt redire ad seculum volũtate ꝓpria t accipere vxorem t auctoritate sua priuata assumpserunt illum habitũ t statum lz sit pius t virtuosus nõ tñ dicitur ecclesiasticus ergo.Et adduco illud qõ voluit do.Cardina.in cle.per litteras.de preben. vt supius retuli q ad hoc vt aliquis cetus dicatur ecclesiasticus t gaudeat priuilegio ecclesiastico.opus ẽ q deputetur a papa vel ab alio ad hoc habente potestate.t nó q auctoritate sua priuata quis faciat.ergo sequitur q isti sunt layci t non ecclesiastice pſone.t adduco ad hoc argu.iudicio meo incõuincibile.nam in.c.precepta.lv.dis.
89 dicitur † q ad hoc vt beneficiũ dicatur ecclesiasticũ requirit vt sit perpetuũ.alꝫs nó dicitur proprie beneficiũ ecclesiasticũ.t bñ in.c.sanctorum.lxx.di.t in.c.postulasti ó rescrip.t in.c.veniẽs de filijs presbyte.t in.c.pe.de clerico egro.t oportet q conferatur per episcopum vel per plebanum ecclesiasticum.vt in.c. bene quidẽ.xcvi.di.t in.c.sa. san.t in.c.massana.de elec.t per Joan.calda.in.c.in nostra.de rescrip.in repeti. Modo si ad hoc vt beneficium dicatur ecclesiasticum requirit q sit perpetuum t cõferatur a prelato ecclesiastico multo fortius dicemus idez vt persona dicatur ecclesiastica vt perpetuo sit emancipata seruitio ecclesie dei.t per eum qui ad hoc habet potestatem t per banc rõnem cõfundunt multa dicta que ego tenui superius.Cum ergo isti Jesuati non sint perpetuo emancipati in statu t habitu suo non vident dici personе ecclesiastice.Et lz ro.pontifices tolerent eos t magnificiant eos indulgentijs t similibus. dico q vident eos approbare vt laycos religiose viuentes t non vt ecclesiasticos. qz actus actiuorum sunt in paciente bene disposito. vt scripsit philosophus in secũdo de anima.Sed isti Jesuati non habent extrema habilia vt sint personе ecclesiastice cum ad nutum suum possint exire de illo statu t habitu quod repugnat statui ecclesiastico.etiã do. Abbas dixit vt retuli quod ipsi asserunt se laycos t domos eoꝝ esse ꝓphanas t ecclesias suas fore oratoria priuata. Ego nescio videre quo spiritu possint allegare se eẽ personas ecclesiasticas cum perpetuo non sint emancipati diuino seruitio. ¶ Preterea faciat si isti essent personе ecclesiastice.sequeretur vnum absurdum q quis pro parte temporis esset persona ecclesiastica t pro parte temporis e
90 set persona laycalis.† t sic vna t eadem persona censeretur diuerso iure q esse non debet.l. eum qui edes.ff.de vsucap.t ideo dixit tex.elegans in.l.ideoq̃. t in.l.libertas.ff.de fideicom.li.q quis non pót esse seruus pro tempore.t pro tempore liber.t text.in.l.si duobus.t in.l.si
91 pariter.ff.de liber.cã.dixit † q quis non potest esse ꝓpte

a ¶ Approbato.adõ ad istã mãm.d.Alex. de imo.in.l.fi. ff.de colle. illici.t.d. abb ñ hic ſz in.c. dilecta de excess. ꝓla.ſz nũquid lz colleg uz sit reprobat uz t icapax singuli de collegio sint relictoruꝫ capaces. Dic q sic vt expſſe tz Bar.in.l.i. C.ó iude.quẽ oino vide.

b ¶ Ecclesiastica. Adde.d. car. in clemẽ. ij.§.fi.de religi.domi.t ibi dẽ vide lau.lõ idẽ tenẽtem t vide.d.a exã. ó imol. in ꝓh. lxxi. quãdocũ qz.n.talia hospitalia auctoritate priuata fundent pñt a pstruẽte euerti vt tz glo.elegãs p.n.i clemen.qz ptigit ó rligio.dom⁹. p q̃ vide bar.i l.i.§.si pmittit ó colleg illici. q multa pulchra i ista mã examinat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

seruus ꝛ pro pte liber. ꝛ gl. elegans. in. c. fi. de clandesti. despon. dixit † ꝙ quis non pōt esse pro parte legitimus
91 ꝛ pro pte non. ꝛ glo. in cle. i. de consangui. ꝛ affini. ꝛ pul chre dixit Jo. an. in additio. Spec. in titu. de natis ex li-
bero ventre. † ꝙ si pater emancipat filiū vt habeat vsum
93 fructuꝫ in bonis querendis ꝙ non valet talis reseruatio ne pro pte sit emancipatus ꝛ pro pte nō. Faciat. l. i. §. i. C. de latina liber. tollen. vbi quis non pōt esse in duplici sta tu cōtrario. Et ió dixit Bal. in. l. seniū. C. qui test. fa. pos.
94 † ꝙ pater nō pōt emancipare filium ad vnuꝫ actū. ꝛ sen- tit Bar. in. l. si maritus in magistratu. §. i. ff. de adulte. lꝫ aliter dixerit in. l. i. §. in filij. ff. ad trebel. ita isti nō poterūt esse pro tempore ecclesiastice persone ꝛ pro tēpore layci.
¶ Preterea adduco rōnem iudicio meo mirabilē quā diu qs stat in pendenti qr pōt eē religiosus ꝛ nō religio- sus tūc nō dr eē religiosus. c. si duus. liij. di. ꝛ ibi Bomi. c. presens clericus. xx. q. iij. ꝛ ibi Dominicus. bar. in auc.
95 ingressi. C. de sacrosan. ecc. vbi dixit † ꝙ ingrediēs religio nem infra annū non dr religiosus ex quo exire pōt ꝛ pro bat multum singulariter in. l. ij. C. ne sacrū baptisma. vbi catbecuminus non dicitur christianus. ꝛ ibi Bar. indu cit ad elegantez qōnem. facit. c. cum adeo. §. de rescrip. ꝛ quod ibi dixi. sed Jesuati possunt exire qñ volunt vt di- ctū est ergo non dicunt ecclesiastice psone. ¶ Preterea adduco tex. in. c. vt lex continentie. xxvij. q. i. in versi. eccle siasticis psonis. ꝛ in versi. vxores assumere presumpserit vbi persone ecclesiastice prohibent assumere vxores. sed isti non sunt prohibiti assumere vxores. ergo non sunt p sone ecclesiastice. ¶ Preterea adduco. c. quisqs. xvij. q. iij. in versi. personis ecclesiasticis coniuncta glos. sua vbi dicit ꝙ persone ecclesiastice sunt conuersi penitentes tem plarij ꝛ hospitalarij ꝛ per ꝓñs persone emancipate ppe tuo seruitio diuino ergo. ¶ Et si opponat de eo qō habe tur in. c. duo sunt genera. xij. q. i. vbi dr ꝙ est vnuꝫ genus boium emancipatū diuino officio deditū contemplatiōi ꝛ orationi ab omni strepitu temporali ꝛ c. sed isti Jesua ti sunt genus emancipati diuino officio deditū contépla tioni ꝛ orationi qr ꝛ die ꝛ nocte tenent pluries ꝛ diuer- sis horis dicere pater noster ꝛ aue Maria. vadunt scal ciati mendicant sine sacculo ꝛ pera ꝛ calciamentis vt fe cerunt sanctissimi apostoli. ergo sunt genus ecclesiasticū. qr ad hoc responderi potest ꝙ tex. ille illud genus boiuꝫ appellat clericos. sed isti non sunt clerici. ergo non vendi cat sibi locum ille tex. Item appellat illud genus boium deo deuotos. ꝛ exponit seipsum text. ibi vꝫ conuersi. ꝛ sic loqr de deo deuotis ꝙuersis. sed isti nó sūt ꝙuersi. ḡ nō cō phēdunt sub. c. duo sūt gña. Jtē dic̄ ibi text. diuio officio.
96 naꝫ ꝑm mores ecclesiasticos † licet pater noster sit oratio introducta a deo nostro Jesu christo. ꝛ dicitur oratio do minica. non tamen appellat diuinū officium. si che dicen do pater noster non pp hoc vident emācipati diuino of ficio. Et si quispiam dixerit ꝙ ipsi appellant Jesuati. rñ deo non sequtur ergo sunt ecclesiastice persone. naꝫ ꝛ nos christiani dicimur a xpō. vt p glo. in. c. decet. de imu. ecc. li. vi. non tamen sequitur. ergo sumus ex hoc ecclesiastice persone ꝛ p certo admiroꝛ vehementer ꝙ illud stupēdū ꝛ mirabile nomen sibi assumpsit. Juxta illud Propter qō ꝛ deus exaltauit illū ꝛ donauit illi nomen qō est sup oē nomen. ꝛ iuxta illud Psalmiste. Dñe dñs noster q̄
97 admirabile est nomen tuum in vniuersa terra. † nā ꝛ ge- nua celestia terrestria ꝛ infernalia flectunt audito tā sa- cro nomine vt in. c. decet. de imu. ecc. li. vi. ꝛ cuꝫ angelus glorioſe regine nostre virgini apparuisset tēpore sue as- sumptiōis ꝛ gratioſe ipsa petijsset nomē illius sibi expri mi. rñdit nomen meum est admirabile. forte fuit pyssi- mus Jesus xpc. nā ꝛ apostoli spū scō pleni nō appella runt xpianos Jesuatos. nec summe sanctitatis viri Basi lius Antoni⁹ Benedictus Bernardus monachos suos non appellarūt Jesuatos. Ego nollē apponere os supra celū. qr cum sis mortalis que sint mortalia cura. Jta vt

mihi de iure dicendū ꝑm ingeniū mihi a deo datū. Nec obstat gl. in. c. indemnitatibus. qr loquit in casu spāli. ꝛ concurrunt octo spālia vt ibi cōnumerant doct. ꝛ loquit de religione approbata vt sentit ibi glo. in v. approbatis inquantū allegat. c. i. de religio. do. li. vi. Et si quispiā di- xerit amice approbati sunt confirmati sunt per pontifi- ces ro. ꝛ eoꝝ collegia vident effecta ecclesiastica. diceres sibi illud virgilianū. Tityre coge pecus. qr pro certo sic dicere est incidere in id qō molestе ferrent qr sequeret ꝙ de ecclesiasticis ad tps essent ecclesiastici ppetui. ꝛ p ꝓñs non possent exire ꝛ redire ad seculum. ꝛ adduco qō vo-
98 luit Lapus allegatione nona † vbi dixit beneficiū ē ma- nuale ꝛ tēporale. iuxta nota. in cle. qr regulares. de sup. negli. prela. habens illud beneficiū fecit sibi confirmari a papa. decidit ꝙ de tēporali ꝛ manuali ē effectū ppetuū. nec poterit remoueri ad nutuꝫ superioris ita voluit Arch. in. c. presenti. de offi. ordi. li. vi. Joā. an. in. c. cum inter. de elec. Bal. in. c. illud. de maio. ꝛ obe. ꝛ p oēs scribentes in c. per tuas. eo. ti. Bo. abb. in. c. ad audientiam de confir- ma. vti. vel inuti. notat in. c. cū in distribuendis. de temp. ordi. ꝛ facit quod pulchre voluit do. Anto. in. c. nouit. de iudi. ꝛ ió dixit Bal. in. l. rescrip. C. de prec. impa. offe. ꝙ illud quod papa confirmat nemo infirmat. Facit. l. ij. §. oia. C. de vete. iu. enucle. c. i. ꝛ ij. de ꝓbr. vti. vel inuti. Et p ꝓñs siqs cōcederet ꝙ statū eoꝝ approbauit vt ecclesiasti
99 cū videret ꝙ de tpali fecit illum ppetuuꝫ. ¶ † Et ex istis elicit ꝓclusio ꝙ non sunt psone ecclesiastice. nec gaudent priuilegio ecclesiastico. nec ptinaciter ista asserosz subij cio me decisioni sacrosce romane ecclesie. Et p istud sit ex peditū primū ꝛ principale quesitū. quo ad reliqua alius
100 dabit dicendi locus. ¶ † Querit hic do. Pe. de ancha. non sub noie vel habitu clericali cōuentus coram iudice layco sponte litigauit ꝛ cōdemnat a layco appellat qrit an valeat snia. ꝛ si nō valet an iudex appellationis possit pnunciare ipsam nullā. ꝛ ꝙ possit manifeste probat. qr non pōt huic exceptioni tacite vel expsse renunciare. c. si diligenti. §. eo. tenet Spe. in ti. de citatione. §. i. ver. lꝫ pone ꝛ Archi. in. c. placita secularia. xv. q. iiij. ꝛ qō no. Jnno.
101 in. c. venerabilis. de censi. † Taciturnitas. n. nō reddit va lidū actū improbatū a iure. c. dilectus de ꝓben. nec ē ma iꝛis efficacie tacitū qz expssum. nec dimittendo habitū p dit priuilegiū nisi post trinam monitionē. c. in audientia.
102 de sen. excōic. † Quo ad ꝑm. An iudex appellatiōis sit cō petēs vt de nullitate cognoscat. Rñdet ꝙ sic allegat Jn no. in. c. dilecto. de app. Appellatio. n. deuoluit tacite cāz nullitatis. l. quedā mulier. ff. fa. herc. l. carmelia pia. ff. de iur. patro. Non obstat ꝙ sit laycus iste iudex appellatio nis qr nō ꝓnunciat super crimine sed super incōpetentia qō facere pōt. l. siquis ex aliena. ff. de iudi. nisi hec cogni- tio requirat altiorē indaginē. l. ille a quo. §. si de testō. ff. ad treb. ꝛ ita residet. Ego vehemēter admiroꝛ ō. d. Pe. ꝙ nō allegauit bar. cuius hec verba ꝛ hec decisio sūt. nā bar. in ꝓsilio suo incip. Clericus nō sub noie clericali ha- buit de facto hāc qōnē ꝛ ꝓsuluit. ꝛ apponit ppria verba q̄ attribuit sibi Pe. de anch. ꝛ dicit ibi bar. ꝙ ita seruat. Et quo ad ꝑm de iudice appellatiōis loqr bar. pinguius q̄z do. Pe. dicit. n. ꝙ iudex pcedēdo vltra metas sue iu- risditionis grauat ptem ꝛ facit iniustitiā ét si non credat se grauare ptem qr nescit reo cōpetere exceptionē. c. signi ficauerunt. de excep. ꝛ in cā appellatiōis remittit ad eum dē iudicē qui grauauit si ignorant hoc fecit. alꝫ nō debe ret remitti. c. accepta. de app. si grauauit primus iudex. se
105 qr ꝙ iudex appellationis cognoscet. allegat etiā † qr iudex q tulit sniam in cā principali nō punit lꝫ p iudicē appella tiōis snia etus dissoluat. ij. q. v. c. hoc ét. qō nō pōt intelli gi nisi qñ iudex ꝑ fecit ignoráter ergo ignorātia nihil no cet. Et ꝙ indistincte iudex appellatiōis cognoscat ō nul litate. alꝫ at qō hr in. l. si exprim. ff. ō ap. ꝛ in. d. l. quedam mulier. Nō obstat si dicat ꝙ nō pōt iudex appellationis cognoscere qr est secularis. nā lꝫ non posset cognoscere si clericus

UVA. BHSC. IyR_275_2

clericus commiserit crimen. ſi bene poterit ꝓnunciare ſe nó eé iudicé cópetentez. d. l. ſi quis ex aliena auč. habita .C. ne fi. ꝓ o pa. vt puta ipetratus ꝑ lras ſurreptitias pót ꝓnunciare ſe nó eé iudicé cópetenté ꝛ condemnare in expenſis. c. ſuper lris. de reſcrip. Sed ꝓ o certo melius facit .c. fi. cũ glo. eo. ti. ꝛ cle. i. eo. ti. ꝛ. c. diſpendia. eo. ti. lib. vi.

Jté iſte iudex qui códemnauit pót ſuaz ſniam retractare cũ ſit nulla. l. ſi preſes. C. qũo ꝛ qñ in. l. iiij. C. de accuſa. ergo hoc pót facere iudex appellationis. qz ſuccedit i locum primi iudicis. nã cũ poſſit ſniaz ꝓfirmare ſi inueniret eã latã a iudice cópetéti ergo poterit infirmare. qz cuius
104 eſt ꝓfirmare eſt ꝛ infirmare. † nam qui pót ꝓdénare pót abſoluere. c. inferior. xxi. di. igitur in hoc caſu nó é dubitá dũ. Jſta ſunt ẏba bar. ibi. ¶ Adhibi vñ q debeat recur-
105 ri ad iudicé eccleſiaſticũ. qđ ꝓbo hoc mó. † Reductio ad
1 arbitriũ boni viri eſt q̃daz ſpẽs appellatiõis. l. nó diſtinguemus. §. cũ qdã. ff. de arbi. Sed vbicũqz petit reductio ad arbitriũ boni ab arbitramento lato ꝑ laycũ ꝑ clericũ recurrit ad iudicé eccleſiaſticũ. ergo idez dicemus qñ appellatur a ſnia lata per iudicé laycũ ꝑ clericũ appellabit ad iudicé eccleſiaſticũ. Jſte é caſus in. c. expoſita. ỏ arbi. per quẽ tex. ꝓfundit ꝓſiliũ Bart. ꝛ dictũ Pet. de ancha. hic. ¶ Faciat ét ꝑ iſtud dictũ qđ voluit idẽ Bar. in. l. ꝓcipimus. §. eodem obſeruando. alꝫ in. l. in offerendis. C. de appel. ꝛ in. l. i. §. ſi quis in appellatione. ff. de appel. ꝛ in. l. ſolẽt. ff. de ali. ꝛ ciba. leg. Et qđ voluit Fede. de Senis ꝓſi. cclxxv. ꝛ Bar. i. l. ſi societaté §. arbitroꝝ. ff. ꝓ ſocio. ꝛ Pe. de ancha. in quadã ſua diſputatiõe ꝛ in repetit. c. ea que. de reg. iur. lib. vi. in. xxv. q. ¶ Et pondera ſi ſubtiliter dici poſſit q iſte tex. ꝓbet doctrinã Bar. ſic ſubtiliter inducẽdo hic vñ q iudex laycus qui ꝓdénauit clericum oz illam retractare. ſed iudex appellationis ſucceſſit in locũ primi iudicis vt dictũ eſt. ergo ſicut primus laycus pót retractare ita ꝛ ſecundus iudex ét laycus in appellatione poterit retractare. ꝛ p ꝓñs hic ſit caſus nouus ꝛ ſingularis ꝓ o illa doctrina Bar. Et ad tex. d. c. expoſita. rñde q loquat in arbitro qui cenſeť iudex delegatus vt ibi ꝑ ſcribentes. Sed nos loquimur in iudice ordinario. ergo ꝛ plus ét dico q erit i electione clerici cõdẽnati ſi velit adire iudicé laycũ vel iudicé eccleſiaſticũ argu. c. cũ ſit gñale. ī. eo. tene menti qz noua ſunt. Et vide qđ pul-
106 chre ſcripſit bal. in. l. ij. C. vt in poſ. leg. † vbi dicit teſtator legauit centũ clerico cum hoc q permittat ſe cõueniri coram layco vel cũ hoc vt nó cõueniat coram ſuo iudice cópetẽti. decidit q nó oz talis diſpoſitio. qz ſtatutũ legis ꝓferť ſtatuto bois. ꝛ dicit eſſe ſing. glo. in. l. nemo pót. de leg. i.
107 ¶ † Ultimo querit hic do. Pe. quidã eſt laycus tẽpore incboati ꝓceſſus ꝛ tpe ſnie effectus eſt clericus vtrũ poſſit ꝓdemnari a iudice layco. Remittit ad Jo. an. in. c. i. ỏ obligatis ad ratiocinia. ꝛ ad bar. in. l. i. ff. de penis. ꝛ ad Bal. in. l. officialis. C. de epiſ. ꝛ cle. de hoc accomodatus dabit alibi locus dicẽdi. Et eodem mó querit ſi iudex ſecularis poſſit capere clericũ deprehenſum in furto aut in
108 homicidio de quo vide q̃ dixi i. c. cũ nó ab homine. ỏ. ti. i. ¶ † Querit ét aliqs eſt effectus clericus nec pót gaudere priuilegio clericali. multi. n. ſunt qui ꝓhibenť ordinari. liij. di. c. ſi ſeruus. vñ q nõ. qz iproba poſſeſſio non prodeſt poſſeſſori. l. ſi qs curialis. C. ỏ epi. ꝛ cle. quod credit eſſe verũ vbi nó imprimereť caracter. ſecus vbi caderet titulus ꝫ nó canonice collatus. c. vel nó eſt ỏ tẽporibus ordi. ꝛ p iſta ſit expedita hec decre. cũ ſua materia ſi quid boni diximus deo liberaliſſimo largitori gr̃as referam⁹ cui gloria ſit ꝛ impium. Andre. Barbatia.

b

ſ **Ane.** Rationeᵇ rei de qua agit ſortitur qs fox. b. d. ꝑm omnes. Vel ſic ꝑm do. Abb. magis ſpecifice. Ratione rei ꝓuenit quis coram archiepo in cuiꝰ ꝓuincia res ſita é b. d. cum ſua reuerentia iſte tex. hoc non dicit q archiepꝰ in cuius ꝓuincia res eſt cognoſcat. immo dicit q iudices dabit ꝛ ſic cãm delegabit. ꝛ ſic nó bene vñ ſũmare iſtum tex. ꝓ certo libenti animo vellẽ melius declarari circa intellectũ huius tex. Et vñ mihi q ſi recte põderet fuerit extractus a quadã lege multũ ſing. videlicet ex. l. cum poſt ſniam. C. de appella. vbi dñ q vbi eſt lõginqtas regionis ad iudiciũ tuũ litigatores venire nó patiať iudicio rectoris ꝓuincie quẽ ipſe ꝓbaueris negociũ deleges vbi longinqtas regionis facit vt iudex appellatiõis cogať delegare cãm in ꝓuincia litigantiũ. Jta vñ dicẽdũ in caſu bius. c. † qz cũ duo epi diuerſaꝝ ꝓuinciarũ nó coganť litigare coram archiepo vbi res litigioſa ſita eſt q archiepus delegabit cãm in loco vicino ipſis epis litigantibus. Jó decidit hic q dabit iudices. ad qd diſponiť q dabit iudicem ſufficiebat dicere q cognoſcet primas loci vbi res ſita eſt. qz clarꝫ eſt q ſi cognoſcere pót ꝛ delegare pót ex q̃ é ordinarius. ió hic cũ magno miniſterio vñ q delegabit cãm. ꝛ bz rõnẽ in ſe. qz papa nititur parcere laborib⁹ ꝛ expẽſis ptiũ. c. nõ nulli. de reſcrip. Et ió mihi vñ q de ſanguine ꝛ de ſpũ. d. l. cũ poſt. emanauerit iſta decretalis. ꝛ ideo dixit hic Vinc. iſtũ tex. fore itelligendũ qñ primas é remotus a ptibus vltra duas dietas tũc dabit iudices ꝑ pinquos niſi impellať ex iuſta cã. quare ſubditi ſuffraganeoꝝ nolunt recipe vt. c. paſtoralis. de offi. or. q dictũ. d. Anto. dicit eſſe valde no. qz extẽdit oia iura loquẽtia de dietis ad iferiorẽ delegatũ a papa. qđ dcm reprobat hic
2 .d. abb. qz qñ iudex vult cognoſcere rõnẽ rei ſite in eiꝰ ter-
c ritorio nõ bẽ reſpectus ad numerũ dietaꝝ † ſicut. n. rõne ꝑctus pót ꝓueniri in loco ꝑctuꝰ quãtũcũqz diſtat a loco domicilij. c. dilecti. ī. eo. ar. l. ꝓciſſe. ff. de actio. ꝛ oblig. ita rõne rei ſite cũ iſta equipenť. l. fi. C. vbi in rẽ act. c. fi. ꝛ. c. dilecti. ī. eo. ꝛ dicit eẽ tex. expſſuz cũ gl. ꝛ doc. in. c. ex pte. B. ī. eo. ꝛ ió pót iudex rei cognoſcere ꝑ ſe lz ptes diſtẽt vltra duas dietas. Sed ſi vellet cómittere tũc ſecus ſi ptes diſtent multũ a loco rei ſite. ꝛ cũ hoc dicit ſe tẽpare qđ ipſe dixit in. c. fi. ỏ. ti. i. ita reſidet hic. d. abb. ¶ Pro certo nó bñ dicit qz ꝓfundit p. d. l. cũ poſt. ꝛ ad glo. d. c. ex pte. B. rñdeo q ptes nõ oppoſuerunt. fuerũt. n. ptẽte. Et ad d. l. fi. rñdeo q diſtiguit p. d. l. cũ poſt. ꝛ p iſtũ tex. Et ad duco ad hoc qđ voluit Pe. de ancha. in. c. nõnulli. ỏ re-
3 ſcrip. vbi dñ † epus hz latã ꝓuinciã. ꝛ pót tenere tribunal i quolibet loco dioceſis ſue. Põe q ptes litigãtes diſtãt a tribunali epi ꝑ plures dietas dicit q epus oz delegare cãm illã in loco viciniori ipſis litigãtib⁹. ꝛ hoc ió vt pcat laborib⁹ ꝛ expẽſis ſubditoꝝ. ꝛ allegat. d. l. cũ poſt. ꝛ dicẽ dictũ ſuũ nouũ. ꝛ idẽ voluit in. c. cũ te. ỏ offi. dele. ꝛ i cõmẽto. c. finẽ litib⁹. ỏ dolo ꝛ ꝓtu. ꝛ ego dixi in. c. dilectus filius. ſ. ỏ reſcrip. ¶ Sed mirãdũ é ỏ. d. Pe. q non viderit iſtud dictũ Vicen. ꝛ iſta fuerũt incognita. d. Anto. ꝛ do. abb. ꝛ ió mihi vñ q ſit caſus in iſto. c. qz cũ miniſterio hic dixit ipatiue det iudices q̃ſi nó cognoſcat p ſe. ió bar. i. d. l. cũ poſt ſummãdo dicit q cogiť iudex appellatiõis delegare. ꝛ adduco qđ voluit pe. ỏ anch. in. c. cũ cãm. ỏ teſti. Et ió hic probatur q vbi equitas ſuadet ordinarius non cognoſcet per ſe ſed cãm delegat. ꝛ ideo poſſet dari nouũ ſũmariũ hoc mó. Propť nimiã diſtãtiã loci iudex ordinarius nó cognoſcit ſz cãm delegat. b. d. Et é nouus intellect⁹ ꝛ inuẽtio mea. ꝛ pp hoc audio repbẽdere gl. i. hic cũ dicit q primas delegat q̃ñ nó vult cognoſcere. tene mẽti qz iſta nõ fuerũt reuelata noſtris maiorib⁹. ꝛ ió nõ ſine miniſterio hic tex. dicit diuerſaꝝ pronunciarum.
4 ¶ † No. q ad illũ iudicẽ ſpectat dare delegatũ in cã ad quem ſpectat cognitio cauſe. ita dependent ab eodẽ principio cognitio cauſe ꝛ delegatio. faciat. l. ꝛ qz. ff. de iuriſ. om. iudi. l. i. C. qui pro ſua. iuriſ. c. vt litigantes. ỏ offi. or.
5 ꝛ quod bñ in. c. ſuper qõnum. de offi. delega. † Ego dico vnum quod tibi videbitur nouum q ſi conſuetudo ſe habeat q quis poſſit delegare licet nó habeat cognitionez cauſe iure proprio poterit delegare. tex. eſt in. l. cum pretor. §. i. ff. de iudi. quem Ange. dicit ſe neſcire alibi quod eſt bene notandum ad ampliationem. l. a iudice. C. de iudi. ¶ Nota ibi primas quidem inter epiſcopos iudex é

a ¶ Appellationis. Adde pau. de caſt. in ꝓſi. lxxv. icipi. viſis cõpromiſſo. nec tñ ꝓ hoc pót nũcupari vera appellatio ſed q̃rella ſimplicis vt egregie tz bal. i addi. ad ſpec. in titu. ỏ arbi. vſi. an p ceſſus ꝑ quo vide. d. alex. ỏ ímo. in. l. cũ q dã. C. vt li. pẽ. ꝛ bar. in. l. fi. ỏ apparito.

b ¶ Ratione rei. Adde ad nãm hui⁹ tex. ſpec. in titu. ỏ iudi. deleg. §. viij. vſi. itez q nõ ẽ iudex. ꝛ vide nouiſſimos ſcribẽtes hic qui paucis abſolunt totam materiaz.

c ¶ Cõtract⁹. Adde. d. alex. de ímo. i. l. heres abſens. §. ſi qs tutellam de iudi. ꝑ tex. ſingularẽ i. l. in ꝑctib⁹. §. in oibus vbi etiã bar. C. de non nu. pecu. p q̃ vide lap. alle. ꝑ. q hoc nota. declarat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

9 a¶ Patriarcha. Adde q̄ p̄ōt dici patriarcha quo ad quedā qm̄ patriarcha ē maioris dignitatis ⁊ iurisditionis vt tenet spec. in titu. ō iurisd. om. iudi. ōsi. ꝛ canonicꝰ p quo vīō firmatū i tractatu suo de epō q hoc i plerisq; locis ponit ⁊ vide. d. abb. in. c. venerabilis de do. ⁊ cō tu. q mlta pulchra dicit.

primas. i. archiepus vt hic. † tamē primas proprie dicit patriarcha⁹ vt in. c. i. ⁊ ij. xcix. di. habens illos epos ime diate subiectos. Et si sint diuersoꝝ locoꝝ attendit p̄mas rei de qua litigaꝫ p̄m do. Anto. ex quo sequit q̄ si res eēt sita in dioceſi alterius epi a litigantibus epus nō conueniret cora epo rei site sed cora archiepo in cuius ꝓuincia sita est res. ⁊ sic epus nō subijcit epo sed archiepiscopo dūtaxat. ¶ Sed. d. Abb. putat hoc dictū esse falsum. q epus in dioceſi alterius epi reputatur priuatus vt. l. ij. ff. ō off. preſi. iō si ibi deliquit p̄ōt p epm illius dioceſis puniri vt nota. in. c. i. ō rap. ⁊ in. c. ij. ō cōſti. li. vi. ⁊ iij. q. vi. in ſumma. ⁊ in. c. i. ꝛ glo. ibi dicat q̄ fallit rōne poſſeſſionis. hoc tñ nō est verū p ſupradicta. q ſi p̄ōt ꝓueniri per epiſcopum delicti fortius poterit iudicare ſup re sita i ei⁹ dioceſi. vel p̄ōt saluari dictū glo. q̄ habuit reſpectum ad primatē in eo qō ſupra dixerat q̄ reus debet cōueniri cora iudice ſuo al⁹ actor trahens punitur fallit vt non puniatur ſi rōne poſſeſſionis vel ꝯctus vel delicti trahit eū ad alium iudicem. ſ. ad iudicē rei. quaſi innuat q̄ iſte nō est proprius iudex. nō tñ negat q̄ coram iudice domicilij poſſit cōueniri vel q̄ epus nō poſſit ꝓueniri rōne rei site. vñ intellige tex. dupliciter. primo q̄ res erat sita in dioceſi archiepi vel primatis. Secūdo q̄ appellatione p̄matis venit hic largo ſumpto vocabulo quilibet ordinari⁹ eccleſiaſticus habens territoriū. dī. n. primas inquantuꝫ primus preſidet. nā ⁊ archiepiſcopus non ꝓprie p̄ōt dici primas. ⁊ tūc hec decretalis est clara. ſed verbū ꝓuincia poſitum in tex. facit vt melius referatur ad archiepiſcopum. vel intellige tex. ⁊ tertio qñ cōtendunt de re quam quiſq; epiſcopoꝝ dicit eē in ſua dioceſi. arg. in. c. i. de religio. do. certum est q̄ ſi sita ſit in ꝓuincia vnius archiepi. tunc ille archiepiſcopus eſſet iudex lꝫ ꝓtendentes ſunt diuerſaꝝ ꝓuinciaꝝ. ⁊ q̄ forte nemo poſſidebat rem illā vel quilibet dicebat ſe poſſidere. ⁊ ſic non apparebit qs eſſet actor vel reus. imo non fecit mentionē de iudice domicilij ſed de archiepiſcopo in cuius ꝓuincia erat res vt ipſe de cuius iuriſditione non dubitabatur rōne rei lites p ſe vel p alium diffiniret. arg. l. equiſſimū. ff. de vſufruc. ita reſidet hic do. Abb. ¶ Pro certo paſſus iſte est elegans. do. Cardi. dicit q̄ verbū primas hic capit pro archiepiſcopo. nō. n. est vis in noibus. c. duo ſimul. de offi. ordi. c. petitio. de procu. ⁊ hec expoſitio ꝓcedit ex eo. q̄ erat hic cā inter epiſcopos quoꝝ cā tractari ꝺz cora archiepiſcopo ō offi. ordi. c. paſtoralis. ſed ſi eſſet inter clericos inferiores tunc q̄ dicit primas. i. q̄ preeſt loco quo ad iuriſditionez ordinariaꝫ ſiue ſit epiſcopus ſiue ſit alius. hic. n. attendit ſupiorītas reſpectu loci vbi res est ita reſidet. Bo. ¶ Pet. ō anch. hic dicit iſtū text. dicere ſub iudice vbi res ſita est qō ventilet. aliter nō loquit. ⁊ ſic iſta qō eget enucleatione. Ego loquar ſm q̄ deus nobis dabit ⁊ vī mihi q̄ nō ſit ꝓueniendus epiſcopus cora alio epiſcopo ſed coram metropolitano. ⁊ adduco. c. accedens. ei. i. vt lite nō pteſ. vbi cā archiepiſcopi fuit cōmiſſa patriarche. ⁊ ſic appareret q̄ cōſueuit papa cōmittere cām epiſcopi maiori epiſcopo. ⁊ facit qō bī in. c. cū clamor. de teſti. ⁊ in. c. ij. ō calū nia. ꝓuncta ſuprāſcriptione. ⁊. c. fi. de collu. deteg. ⁊. c. cū cām. de offi. delega. ⁊ qō dici ſolet in glo. in. l. i. §. veteres. ff. de acqui. poſ. q̄ aſinus intumeſcit cum ſe videt p comparē apprehendi. vñ ex dictis iuribus non vī honeſtū q̄ epiſcopus ꝓueniat cora epiſcopo rōne rei site in dioceſi epiſcopi ſi p̄ōt ꝓueniri cora archiepiſcopo p prefata iura Nec obſtat cū opp. q̄ in delicto p̄ōt ꝓueniri coram epō delicti. † quia crimen oēm admit bonorē vt. l. quotiens. C. vbi ſenat. vel clariſ. que rō nō ha locū in actione reali qz in nullo deliquit epus ꝓueniendus tum ēt qz hoc ꝓbatur hic dum dicit ille primas det iudices in cuius prouincia. ⁊ ſic dirigit verba ſua ad metropolitanū ad quē ſpectat ꝓuincia. Et ſi ponderet glo. in ſu. ij. q. vi. non loquitur in epiſcopo. ſed dicit q̄ quilibet est ꝓueniendus coram ſuo iudice ſed fallit rōne poſſeſſionis allegat tex. tū istum. ⁊ mihi vī q̄ in hoc non bene excipiat illa glo. qz imo rōne rei dicitur ſuus iudex vt hic est caſus ⁊ in. l. fi. C. vbi in rem actio. ergo non est fallentia. imo ponitur regula rōne rei vt dicatur ſuus iudex. ⁊ ſic illa glo. non bene excipit. Itē nec gl. d. c. loquit in actiōe reali vt epus non conueniatur coram iudice rei site. ⁊ ſic nō dicit illud ad quod eā allegat do. Abb. ⁊ iō vī mihi q̄ doctrina. d. Anto. ſit veritas. ⁊ lꝫ epiſcopus non amittat iuriſditionem pp preſentiā ſui ſupioris vt in. c. volentes. ō offi. leg. ⁊ gl. in. l. cunctos. C. de metalla. li. xij. ⁊ gl. in. l. nihil. C. ō pallati. ſacr. largi. li. xij. ⁊ in. c. deniq; xxi. di. ⁊ Bart. in. d. l. fi. ff. ō offi. pconſu. ¶ Tñ ego nego iſtud aſſumptum q̄ in caſu iſto epiſcopus bēat iuriſditionez immo illā hz metropolitanus. ⁊ ad hoc adduco iſtum tex. ſic inducendo. ad illuꝫ ſpectat cognitio ad quē ſpectat delegatio vt ſupius fuit dictum. ſed delegatio ſpectat ad metropolitanū. ergo ad eum ſpectat cognitio. ideo priuatiue intelligitur iſte tex. vt ita ſpectet ad metropolitanū q̄ non ſpectet ad epiſcopum in cuius dioceſi sita est res ar. l. cum p̄tor. ff. de iudi. l. maritus. C. de procu. cum ſi. vñ illa verba ille det. inferunt q̄ non alius ⁊ ſic priuatiue inducunt diſpōnem. ⁊ per ꝓñs dictum dñi Ant. vī verius dum colligit ex iſto tex. q̄ rōne rei ſite non ſubijcitur quis iudici inferioris gradus. ⁊ ſic epus non ſubijcit epiſcopo ſed archiepiſcopo tñ. de quo in. c. cum inferior. ō maio. ⁊ obe. ſed melius faciūt illa iura que ego allegaui ſuperius. imo male allegat do. Anto. qz non est inferioris gradus imo habito reſpectu ad ſuaꝫ dioceſim est maior. ⁊ addu
8 co glo. ſingularem in. l. apud. ff. de manumiſſio. que dicit † q̄ quilibet magiſtratus in ſuo territorio maior est alterо quam Ange. ibi dicit non reperiri alibi. ⁊ ideo vnus epiſcopus in ſua dioceſi maior est alio ratione iuriſditionis loci. ⁊ ſic non est inferioris gradus. ⁊ adduco cōtra dictum dñi Abb. tex. in dicta. l. apud. vbi apud eum cui par est imperiū manumittere non poſſumus. ſed pretor manumittit apud pconſulem. Ita dicamus in caſu noſtro vt non ꝓueniatur epiſcopus coram epiſcopo ratiōe rei site ſed coram archiepiſcopo ⁊ ab initio ſeculi facta ē dicta. l. apud. vt determinet doctrinam domini Ant. hic tenemenți qz non ſunt reuelata ab alijs deo ſupremo ſit
9 gloria. ¶ † Nota vltimo q̄ ſecundum hec iura poteſtas iudicis dandi caſabatur a foro loci ratiōe rei site. ō quo in. c. dilecti. ī. eo. ¶ Oppo. q̄ primas domicilij det iudicem. l. vbi. C. vbi in rem actio. vbi reus habens rez extra domicilium p̄ōt duplici loco conueniri ꝛz in loco domicilij ⁊ in loco rei site. Sol. fatetur Goffredus q̄ dare poterit iudices tā primas domicilij q̄z p̄mas rei site. Hoſti. tz q̄ ſolus iudex rei site. qz ſi hoc voluiſſet hic iuris lator facile erat ei hoc exprimere. c. ad audientiaz. de decimis. allegat quod notatur in. c. dilectus filius. de reſcriptis. Inno. tz primū. allegat l. fi. C. de p̄ſcriptio. lon. tempo. ⁊ hoc dicit eē tenendū. d. Anto. hic quicquid ſenſerit Azo in ſumma in dicta. l. fi. ō qua opinione per Goffre. hic in ſumma. §. item ſortitur quis forū rōne rei. ⁊ ideo dicit. d. Anto. q̄ in electione actoris est ſm cōem opio. vt conueniat reum in domicilio vel in loco rei site dicet de hoc in c. dilecti. ⁊ in. c. fina. ī. eo. ⁊ refert opiones hic Jo. Cald. de quibus modicum est curandū. ⁊ notat. iij. q. vi. in ſumma. vnde vel ſupple quod dixit Goffredus. Vel dic q̄ p̄mas rei site dat iudicem ſi eligat ipſum conuenire coram iudice domicilij. ⁊ ſatis dicit fuiſſe de mente Goffre. ⁊ hec vera niſi iudex domicilij ⁊ rei site eſſent idem qz p̄cederet qō dicit decretalis. vel niſi agerent ambo ſimul regundorum vel cōi diuidundo. quo caſu quilibet eſſet actor ⁊ reus ſi ſimul eodem inſtanti ad iudicium p̄uocarent ⁊ neuter vel vterq; poſſideret vel contenderet ſe poſſidere. vnde cum reus non poſſet diſcerni iudex domicilij haberet recurſus ad p̄mas rei site. ⁊ ſic poſſet decretalis intelligi in primis caſibus q̄ electio ſit actoris tenet Spec. ⁊ Joā. An. in addi
tio. Spec.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tio. Spec. in titulo de competen. iudic. additione. §. fi. ver. ratione quoq3 rei. ꝛ ita reſidet dominus Anto. Sed Jo. Calda. late hic ꝓſequit iſtū paſſum q̄ imo poſſit conue niri in loco domicilij. ꝛ allegat dictam. l. fi. ꝛ ad iſtū tex. in verſi. in cuius ꝓuincia ꝛ c̄. ſubaudi vel in cuius dioceſi b3 domicilium. ꝛ allegat dictum. l. fi. ꝛ. c. ex parte. §. eo. ꝛ q̄ notat Jnno. in. c. vlti. §. eo. ꝛ videtur hoc ſentire glo. in dicta. l. fi. que dicit q̄ actoris eſt eligere an velit conueni re in loco domicilij vel rei ſite. Sed contra hoc facit iſte tex. ꝛ. c. fi. §. eo. ꝛ. l. forma. §. ſi nota. ff. de cenſi. ꝛ. l. ſi prędi um. C. de prędijs mino. ꝛ in. c. dilectus. el. ij. de reſcriptis. ꝛ etiam quia in dicta. l. fi. C. vbi in rem acti. apponit̄ ver bum iubemus quod eſt p̄ceptiuum. xiij. q. i. c. quod pre cipitur. Tamen Jo. calda. ſequitur primam opinionem q̄ reconueniri poſſit in loco domicilij. ꝛ i loco rei ſite ad ele ctionem actoris alias non eſſet conſiderandū forum rō ne domicilij contra id q̄ habetur in. c. fi. §. eodem. Ad v̄ bum iubemus poſitum ibi rñdetur q̄ imponit neceſſita tem reo ꝙuento non actori. Et ad rōné Boſti. ꝛ ad iura allegata in p̄rium reſpondet q̄ licet dicat q̄ ratione rei ſite ſortitur quis forum. non tamen per hoc excluditur lo cus domicilij. inducit ſimile quod ipſe voluit in. c. i. de ra pto. in. v. queſtione. Et hanc partē ſequitur hic dominus Cardinalis ꝛ allegat dicta per ſe in dicto. c. dilectus. el ſcō de reſcriptis. ꝛ in. c. dilecti. §. eodem in. iij. queſtione. Et hanc ptem ſequitur hic dominus Abbas qui reſpon det ad būc tex. q̄ habuerint reſpectu ad id quod cōtin fit. Solet. n. reus cōueniri ibi vbi res ſita eſt. ꝛ hanc ptē ſequūtur ſcribentes in dicta. l. fi. vbi in rē actio. Et addu
10 ci poſſet q̄ dici ꝓſueuit † q̄ ſi eccleſia hic ſita vendit rem exiſtentem in alia dioceſi. vel minor exiſtens alias extra neus alienaſſet rem ſitam in alio territorio q̄ poterit in terponi decretum a iudice vel ab epiſcopo loci vbi res ſi ta eſt vel a iudice vel epiſcopo domicilij. de quo vide Ly num ꝛ Bal. in. l. ſi prędium. C. de prędijs mino. ꝛ eundē Bal. in. l. magis puto. §. illud. ff. de rebus eorum. ꝛ in. l. iuris peritos §. cum oriundus. ff. de accuſ. tut. ꝛ in. l. ſ. C. de iuriſdi. om. iudi. ꝛ in. l. i. C. de contraben. emptio. ꝛ in auc̄. hoc ius. C. de ſa. ſan. eccle. Jo. an. in. c. paſtoralis. de priuilegi. ꝛ in. c. in noſtra de ſepul. dominus Abbas. i. c. ij. de religio. do. dixi in. c. i. de rebus eccle. nō alie. ¶ Sz tu accurate pondera q̄ lz iſta cōis opinio affirmetur per eos qui fuerūt maiores numero pondera ꝛ menſura. Ni hilominus mihi videtur q̄ ſint verba ad epheſeos. Et in duco tex. dicte. l. fi. aliter q̄z fecerint maiores noſtri. Jbi enim dī actor forum rei ſiue in rē ſiue in perſonā ſit actio ſequatur. Subdit poſtea ſed in locis in q̄bus res p̄ſtitute
11 ſunt ꝛ c̄. Ego pondero illā aduerſatiuaz ſed † que aduer
a ſatur precedentibus in iure ꝛ in facto⁹ vt habetur in. l. ij. ff. ne quis eum qui in ius voca. vexi. ꝛ ibi Bar. ꝛ p eun dem in. l. hoc amplius. ff. de dam. infec. cum ſimili. Unde vult ille tex. aduerſando precedentibus q̄ actor non ſeq tur forum rei in re ſita extra domicilium eius. ſed conue niat poſſidentem in locis in quibus conſtitute ſunt res. ꝛ ſic infirmi ingenij ē aſſerere illud quod aſſeruit cōis opi nio vnde illa aduerſatiua ſed importat hoc vt non con ueniatur in domicilio ſed in loco vbi res propter quaz contendatur ſita eſt. Et pōt adduci ratio q̄ promptiorē defenſionem habebit reus in loco vbi res ſita eſt q̄z in do
12 micilio ſuo. † Teſtes. n. habitantes in loco vbi res ſita ē melius preſumuntur informati argumento. l. ſi vicinis. C. de nupti. ꝛ. c. quanto. ꝛ. c. quoſdā. de preſumptio. tene mēti q̄ eſt inductio noua ad illū tex. ¶ Nec obſtat cum oppo. q̄ alꝰ nō eſſet ꝓſiderādū forum rōe domicilij niſi ꝓſi deraret rōe rei ſite alibi. qō ē p̄. c. fi. §. e. Quia ad lz rñdeo q̄ non pp hoc opponitur ſuperflue ibi illud verbū rōne domicilij. q̄ multa ſunt pp que quis ꝙueniri poteſt rōne domicilij q̄z ad res ſitas in alio loco. ¶ Jtē ad hoc pon dero iſtum tex. inquantum in eo apponitur verbum quod apponitur in. d. l. fi. Jbi. n. dicitur res pp quas contendi
tur. ꝛ hic dicitur locus ō quo ꝓtenditur. ſicut ergo oz cō ueniri in loco vbi conſtituta eſt res ō qua ꝓtendit̄. vt eſt caſus in. d. l. fi. ita ꝛ hic. Et pro certo vī in parte iſta de cretalis extracta ō vtero dicte. l. fi. ¶ Preterea adduco iſtum tex. inquantum vtitur illis verbis ille det iudices. vī. n. loqui imperatiue quo caſu inducit̄ neceſſitas adēdi iudicem loci ō quo ꝓtenditur vt det iudices. igitur ex cludit iudicem domicilij. q̄z incluſio vnius. eſt excluſio al terius. l. maritus. C. de ꝓcurato. ſicut ergo iuriſlator loq tur imperatiue in. d. l. fi. per verbum iubemur. vt adeat iudex vbi res conſtituta eſt ita ꝛ hic loquitur impatiue. ꝛ ſic apparet q̄ ō vtero illi⁹. l. emanauit iſte tex. ¶ Nec obſtat rñſio data p Jo. calda. ad verbū iubemus poſitū in. d. l. fi. q̄ imponatur neceſſitas rñdēdi vī in loco domi cilij vel in loco vbi res ſita eſt. q̄z iſtud tollit̄ per iſtū text. nam hic imponitur neceſſitas archiepiſcopo prouincie vbi res ē vt ipſe det iudicem ergo ꝛ non alius. ita ꝛ non alius iudicare oz. Et adduco in ſimili ſingularem glo. in
13 l. ſepe audiui ceſarem. ff. de officio preſidis. que dicit † q
b vbi cōmittitur cauſa per hoc verbum ipſe⁹ q̄ non pote rit actus fieri per ſubſtitutum. Jta dicamus quando cō mittitur per verbum ille. Et adduci poteſt illud Luca ni. Ille erit ille nocens qui me tibi fecerit boſtem. Et mi roz de Jo. calda. qui dicat q̄ verbuz iubemus referatur ad reum ex eo q̄z in principio huius. l. verba diriguntur actori vt actor moueat actionem. dum dicit actor ſequat forum rei ſi poſtea dicit iubemus moueri actionez aduer ſus poſſidentem illa verba non poſſunt adaptari reo ſed adaptantur actori mouenti actionem. nam verbū imper ſonaliter prolatum in libello refertur ad actorem. Et ad duco quod pulchre voluit dominus Cardinalis in. c. fi.
14 de preſumptio. † vbi dī q̄ verba imperſonaliter prolata in reſcripto referuntur ad impetrantem. Jta dicamus in ꝓpoſito vt imperſonaliter ꝓlata in libello videantur re ferri ad actorem. tuz q̄z reſtringuntur per verba precedē tia vt cogatur rñdere in illis locis vbi ſunt cōſtitute res. Preterea adduco. c. fi. §. eo. vbi dī q̄ rōne delicti ratione contractus ratione domicilij ꝛ ratione loci in quo ſita ē res ſortitur quis forum referenda ſingula ſingulis. pbat ibi q̄ reus ſortitur forum in loco vbi ſita eſt res. ergo nō poterit conueniri in domicilio ad electionē actoris. Nō obſtat. l. fi. C. de preſcriptio. lon. tempo. inquantum dicit non eſſe curandū vbi res ſite ſint q̄z procedit in preſcrip tione quo caſu ſufficit perſonas eſſe in eadem prouincia vt dicant̄ ſcientes. ꝛ per p̄ñs vī q̄ cōmunis opi. non pro
15 cedat. ¶ † Sed quid ſi dubitetur de limitibus ꝓuincie. vī ꝑm Boſti. q̄ vterq3. ſ. archiepiſcopus ꝛ epſcopus cāz audire vel cōmittere debeat argumento. c. cum illorū. §. ſi vero clauſtralis. de ſenten. excōmu. vel recurrēt ad pa pam. c. ſane. de offi. delega. ſed illud. c. ſcōm dominū car dinalē hic loquitur in alio caſu. ſed dicit dictum Boſti. ē verū q̄ poſſit recurri ad papam cum ſit iudex omniuz clericorum vt in. c. fi. §. eo. Sed etiam poteſt teneri primū dictum q̄ vterq3 ſimul audiat vel cōmittat argumen. c. paſtoralis. in principio de reſcriptis. Illud tamen. c. loq tur in delegatis vt ibi ipſe ſcripſit. tamen ſatis poteſt dici idem in ordinarijs de q̄bus ē minus dubiū q̄z de delega tis. ſed q̄. c. paſtoralis. non habeat locum hoc caſu tenet Jnno. in. c. ſuper litteris. de reſcriptis. Sed Jo. an. hic di cit q̄ ideo debent cōmittere cauſam ne ſint iudices in cā propria. Sed dominus Abbas reprehendit hoc q̄z non erunt iudices in cauſa ſed incidenter quilibet cognoſcet cum parte cōtradicente. An locus vel res ſint in prouin cia vel territorio ſuo. nam hec ſentētia non preiudicabit reſpectu proprietatis alteri prelato qui non fuit in cā ꝛ remittit ad dicta Jnno. in. d. c. ſuper litteris. ꝛ ad Bart. in. l. ij. ff. ſi quis in ius vo. non ie. ¶ Tu adde q̄ inquan tum Boſti. vult q̄ vterq3 cauſam debeat audire videtur ſentire q̄ quilibet de per ſe nō poterit cognoſcere. ¶ Sz mihi videtur dicendum q̄ quilibet de per ſe poterit per

a ¶ Et ſi facto Adde Joā. de imo. ꝛ oēs fe re doc. in. l. pa tris ꝛ filij. de vulg. ꝛ pup. ꝛ bar. i. l. ſi pu pilli. §. fz ſi no minis. ff. ō ne go. ge. ꝛ Joā. de poz. in. l. ita ſtipulat⁹ ante fi. ꝛ in. l. q vſū fructū de vbo. obliga. ꝛ mul ta q. ō. in alijs apoſtillis dixi mus.

b ¶ Ipſe. Eo dem mō ſi cō mittat q̄ vbuz ſolus vt tz. d. alexā. de imo. in. l. i vlt. col. ō offi. eius cui māda. ē iuriſ. ꝛ no. in. l. i. §. de his cū glo. ff. de ſepa. ꝛ i c. fi. de offi. de leg. vbi ēt mo derniores ſcri bentes q̄ mul ta pulchra cō gerunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

id quod habetur in.l.iuris peritos.§. cum oriundus.ff. de excu.tu. Sed melius est vt ad inuicem ꝓueniant ne fe rãt diuersas sniias ꝑm Ubertuz de Cremona ibi facit.l. siue.§.qz plauciana.ꝛ quod ibi voluit Dy.ff. de li.agno. ꝛ quod voluit Bal.in.d.§.cũ oriundus.ꝛ in.l.si quis ad declinandã.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ do. Pe. de ancb. bic.ꝛ oñi cus in.c.i.de tempo.ordi.li.vi. Et limita nisi aliquis eoꝝ esset in possessiõe.qz illè posset iudicare arg.c. cũ ecclesia sutrina.de cã pos.ꝛ ꝓprie. Adde ét inquantũ.d. Abb. voluit ꝙ quilibet eoꝝ poterit incidẽter cognoscere.qz mi bi vr̃ ꝙ nõ sit opus ꝙ iudex cognoscat an ille locus sit ð limitibus suis qz sufficit sola assertio in libello ꝙ ille lo/
16 cus sit in prouincia sua. Et adduco qð pulcbre dixit Jo/ no.in.c.cum sit generale.j.eo.† ꝙ si clericus agit ꝓtra lay cũ coram iudice ecclesiastico sup oppꝛessione sufficit in li bello exprimere oppꝛessionem ꝛ sup illa fundare iurisdi tionez iudicis.ꝛ si pars neget ꝓcedeꝛ i cã. Et adduco qð voluit Guido de suza.in auc.qua in ꝓuincia.C. vbi ð cri mi.agi opoꝛ.vbi dicit sufficere allegare crimen foꝛe com missum in certo loco ad ꝓbandũ fundamentũ iurisditio/ nis iudicis absqꝫ eo ꝙ aliter ꝓbeꝛ vel cognoscatur. ꝛ adduco quod voluit Jnno.in.c.ceterũ.s.ti.i.ꝛ qð br̃ i.l. cũ quedã puella.ff.de iurisdi.om.iu.ꝛ ió dicebat Bar.in l.ij.ff.si quis in ius vo.non ierit. ꝙ staꝛ assertiói facte in li bello.ita dicamus in proposito.ꝛ per ꝓs nó videtur ꝙ bene dixerit Hosti.de boc diceꝛ in.c. si clericus laycuz.j. eodẽ. ¶ Jn glo.prima oppo.vr̃ ꝙ primas non arteꝛ ad delegandũ imo per se cognoscere põt ex quo locus est in sua prouincia.c.dilecti.ꝛ.c.fi.j.eo.l.fi.C.vbi i rẽ ac. Glo. ista soluit ꝙ ðz intelligi qñ non põt vel non vult per se co gnoscere. Uel ꝑm Uinc.intellige qñ primas est remotus a ptib⁹ vltra duas dietas tũc dabit iudices vicinos. Tu
17 de boc dicas vt superius plene dixi. ¶ Ex glo.ij.no.† ꝙ sub illo iudice agere ðz actoꝛ in cuius dioceſi sita est res. sed Goffre.intellexit ꝙ sit in electione actoris vt voluit
18 gl.l.fi.C.vbi i rẽ actio. Tu dicas vt dixi supius. ¶† Tã git bic Pe.de ancba.ꝙ re põt esse ꝓtentio trib⁹ modis. Añqꝫ ad rem agiꝛ actione reali.qñqꝫ actiõe psonali.qñ qꝫ in rem scriptam. Primo casu loquiꝛ iste text. Tu dic boc apparere ex versi.cã.qz exponitur.i.realis.cõiuncto. versi.locus de quo contendiꝛ.ꝛ concludit ꝙ põt conue/
a ¶ Coꝛã epo suo. Adde ad mãm hui⁹ tex. oés doct. tam antiqꝫ ðꝫ mo dernos in .c. quanto ð off. ord.ꝛ viõ bal. in.l. testamen ta.C. de testa. ꝛ vide lud.ro. in sing. suis in versi. foꝛus.ꝛ Spec. in tit. ð cõpe.iud. adi. §.i.ꝛ nouissi/ mos scribẽtes bic q montes ꝛ maria in mã pgregãt quos lege ex te.

niri in loco vbi sita est res ꝛ in loco domicilij de quo dixi superius. Secundo casu qñ agiꝛ actiõe psonali põt du/ bitari.ꝛ tex.iste facit ꝙ possit qz indistincte dicit vbi est locus de quo contenditur. sed ipse credit ꝓriuz verius. qz ex natura actionis ꝓposite non põt quis precise cogi ad rẽ sed liberatur dando extimationem vt.l. stipulationes non diuidunt.§.celsus.ff.de verb.ob.ꝛ ratio est qz actio psonalis concernit principaliter psonã lz secundario rem vñ locus psone ðz considerari non res q̃ petiꝛ. ꝛ allegat qð notat Jo.an.in.c.pastoralis.de priuile. vbi i interpo sitione decreti nó inspiciꝛ locus rei q̃ alienaꝛ sz locus alie nãtis alꝛat ét.l.magis puto.§.illud.ff.de reb⁹ eoꝝ.vbi idẽ dr̃ in minoꝛe alienante rez quã bz in aliena prouincia.al/ legat quod notaꝛ in.l.nó solũ.§.testó.ff. de excu. tut. ꝛ in rõne sui quod br̃ in.c.romana.§.ꝫbentes.de foꝛ.compe. li.vi.vbi ratione contractus conuenitur in aliena dioceſi. ꝛ propter eius contumaciam poteſt fieri immissio in rez quam postulat sibi.ergo si ibi non ꝓtraxit ratione rei tan tummodo in obligatione deducte conueniri non poteſt.
19 †Sola enim possessio non constituit domicilium siue fo/ rum.l.libertus.§.sola ratio.ff.ad munici. sed dices aliud in reali vt bic.ipse respondet qz contra rem agitur ꝛ sup ea principaliter fundatur iurisditio. qz dico dominium ad me spectare ita ꝙ propter ea que possidet non est idez quod est in obligatione personali que non sequitur fun/ dum.l.i.§.si beres.ff.ad trebellia. allegat quod notat Jn nocentius in.c.postulasti.j.eo. ¶ Tertio casu cum agiꝛ actione in rem scriptam. Jdez dicit ꝙ in reali actione.c. ex parte.j.eodem.ꝛ ad materiam huius.c. allegat quod notat Joan.and.in.c.statutum.§.cum vero.in glo. olim dicebamus.de rescriptis li.vi.ꝛ ita residet bic dominus Petrus. Tu de boc vide Bar.in l.fi.C.vbi in rem acti. ꝛ quod habetur in.l.quod legatum.ff. de iudi.ꝛ gl.in.l. foꝛma.§.si vero quis.ff.de censi. Facit quod voluit idem Barto.in dicto.§.si quis vero.vbi querit vtrum ꝓ fun/ do qui est in bac ciuitate possum conuenire foꝛensez bic. Et distinguit ꝙ aut ago actione reali.ꝛ possum eum cõ uenire bic.l.i.in fi.C.vbi in rẽ actio. Aut volo ageꝛ actio ne mixta ꝛ possũ.l.i.ꝛ ij.C.vbi de bere.agi.oportet. Aut volo agere actione mere personali ꝛ nõ possum. allegat in argumentum dictam.l.libertus.§.sola.ff.ad municip. Mirandum est ꝙ dominus Petrus non allegauerit il lam glo.ꝛ Barto.ꝛ banc partem tenuit dominus Ab/ bas in.c.fi.j.eo. Et adduco quod pulcbre voluit Ludo/ uicus romanus in consilijs suis consilio.cxcv. incipiente
20 Franciscus de quo' queritur † vbi consuluit ꝙ nõ poteſt quis conueniri actione personali in loco vbi res constitu te sunt nisi conuentus babeat ibi domicilium allegat gl. in dicto.§.si vero quis. Et adduco quod pulcbre voluit
11 Angelus in.l.i§.si beres.ff.ad trebelli.†vbi dixit statuto cauetur ꝙ instrumentum guarentigie babeat paratam executionem ꝛ creditoꝛ petit executionem prefati instru menti contra tertios possessoꝛes dicit ꝙ fatue agit quia debet agere bypotbecaria quia personalis obligatio nõ sequitur rem dicta.l.i.§.si beres.institu.de actio.§.itez ser
22 uiana. ¶† Ultimo queritur vtrum prelatus ratione rei site possit excõmunicare contumacem. Uincentius videꝛ velle ꝙ non.ponit exemplum Bononiensis conuenitur actione reali ꝓ re sita Butine.ꝛ iste Bononiensis nó comparet coram iudice Butinẽsi tenet Uincentius ꝙ non poteſt Butine excõicari sed bene posset ratione cõ tumacie mitti actoꝛ in possessionem illius rei que petitur Butine.qz non babet iurisditionez in persona sed in re. Facit.c.romana.§.contrabentes.de foꝛ.compe.li.vi. Sed si iste contumax infert violentiam in re illi qui missus est in possessionem tunc ratione delicti commissi in loco põt eum excõmunicare. facit quod habetur in.c.fi.j.eod.ꝛ ibi per scribentes. Si quid boni diximus circa istud.c.deus bec otia nobis fecit cui gloria sit ꝛ imperium. dominus Andreas Barbatia.

J quis cõtra clericũ.

Famosa ẽ bec decretalis quottidiana ꝛ boc
8 intendit. Coram episcopo suo⁹ cõueniendus eſt clericus qui si recusaꝛ dabit delegatum partibus non suspectum. boc dicat ꝑm dñm Anto. ꝛ dñm Lardi. Uel sic ꝑm Petrum de ancba. Coram episcopo suo cõueniẽ dus eſt clericus qui si recusatur dabit delegatũ partibus non suscepectum cuius sentẽtiaz exequetur. Et diuiditur in duo.qz primo prouidet reo. Secundo prouidet acto/ ri. Et boc dupliciter.primo circa delegationem. Secun/ do circa executionem. Uel secundum alium intellectum primo prouidet qñ iudex delegatus vt suspectus recusaꝛ a reo. Secundo qñ delegatus in locuz recusati recusetur ab actoꝛe. Tertio prouidet circa executionem. ¶ Sed do. Abbas bic refert se alias repetijsse multum solemni/ ter istud.c.primo expediendo materiam intrinsecam hu ius.c.que ꝙz quod infra apparebit versatur circa tria vi delicet circa modum ꝛ officiũ recusationis proponende tam ꝓtra ordinariũ qꝫ ꝑ delegatũ. Secundo circa appel lationez recusati a delegato interponendã. Tertio circa executionem sententie late a delegato inferioris a princi pe. ¶ Secundo principaliter examinauit mãm extrinse cam que tendit ad declarationẽ principij huius.c.cuz bic generaliter dicat clericum debere conueniri coram suo episcopo.ꝛ tñ in multis casibus clericus põt cõueniri co ram inferioꝛe vt no.in.c.quanto.ꝛ in.c.ab ecclesiaruz de offi.ordi.vt coꝛã ꝓlato eccl̃ie collegiate ꝛ monachus co ram suo abbate.ꝛ interserit potestatem istoꝛũ prelatoꝛũ inferiozum

inferiorum.tam circa personas clericorum q̄ circa beneficia ipsoꝝ maxime tangendo materiam monachorū coram quo iudice sint cōueniendi siue agāt ciuiliter siue criminaliter.ꝛ de processu ꝓ eos fiendo ꝑ modū inqsitionis ꝛ de loco in quo ius reddit.ꝛ hec materia non tractatur hic ꝑ doc.ꝓm eum.nec alibi in vno ꝛ eodē loco sed in diuersis locis sparsio difficultatē nō modicaꝫ ingerit iuxta illud qō hr̄ in prohemio Grego.sed in lectu. huius.c.dicit q̄ non explicabit hāc materiā sed explicabit in.c.cum ꝓtingat.j.eo.vbi cadit.refert se tū dicturū ea que melius faciunt ad intellectū huius.c.ꝛ glo.ꝛ refert cōe sūmariū doctoꝝ supius relatū. Ipse aūt dicit se alr̄ summare cōsiderata potius mente q̄ cortice verboꝝ. ¶ Ēps si recusatione ꝓ eū proposita ad arbitros venire nō vult pōt etiā ꝑtiū non req̄sito consensu cām principalē alicui nō suspecto cōmittere cuius sniam executioni mandabit.h.d.vel alr̄ ꝛ sic ꝓm aliū intellectū Ēps vt suspectus recusatus de cuius suspitione notorie ꝓstat pōt dare delegatū ptib⁹ non suspectū cuius sniam poterit ꝑ se executioni mādare .h.d.Et pōt dupl̄r diuidi ꝓm varios intellectus vt iaꝫ superius facta fuit diuisio.ita hic residet do.Abb. ¶ Sed in repeti.sua plena ꝛ elegāti huius.c.dicit q̄ duplex materia annecti pōt intrinseca ꝛ extrinseca ꝛ vtraq; ē difficilis. Primo ē intrinseca ꝛ vsaꝫ circa tria vt supius dixit. ꝛ dicit ꝛ summat ita vt dixit hic in lectura. ¶ Adhirū est pro certo q̄ illud quod dixerit semel do.Abb. in repetitione.illud idem affirmauerit in lectura. ꝛ idem videtur fecisse Barto. Illud enim quod semel dixit in vno loco videt in oibus alijs locis ꝛ etiam in consilijs repetijsse.ꝛ licet allegate sint alique ꝓprietates in quibus Bart.videt aduersari sibi met.tñ si subtiliter ponderentur nō videre
1 tur sibi contrarius.† Idem fecit Ludouicus romanus illud quod semel dixit in suis reportatis ꝛ commentis illud idem ēt formaliter dixit in suis consilijs.non enim reperitur varius.Et audiui q̄ si semel venisset ad palatiuꝫ ad allegandum in aliqua cā afferebat in medium illud qō sciebat circa illū passum postea si mille vicibus redijsset ad allegandū in eodem passu semper repetebat illud qō semel dixerat. Non tñ sic fecit Bal.nam ꝑ pinguedinem ingenij habuit enim ingenium pingue ꝛ volatile ꝛ
8 ꝑ excellentiam ingenij variauit⁹ vt videri potest in suis lecturis semper noua motiua inueniendo. mirum tñ ē q̄ longinquitas studij ꝛ labor prolixior nō pariat aliquid noui iuxta illud scribimus indocti doctiq; poemata passim.ꝛ refert hieronymus in ꝓlogo biblie ꝛ dicebat prophet̄a insignis iunior fui ꝛ senui ꝛ apostolus dicere solebat cum erā paruulus loquebar vt paruulus. ¶ Tu pōdera q̄ istud primum summarium.ꝛ cōe doctoꝝ licet sit in se verū non tñ exuiscerat totam decretalē. ¶ Pōdera etiam quia secundū summariū datum hic per dominum Abbatē ad istum tex.videtur diuinare q̄ nulla mētio fit hic de arbitris.quo ergo spiritu ductus Abbas dicit si ad arbitros venire non vult. quinimo plus dico q̄ iste tex.nō fundat se super volūtate episcopi immo loquitur imperatiue ꝛ necessitatiue vt apparet ibi deputet̄ ergo velit nolit deputabit exequutorē.c.q̄ precipitur.xiij. questione.i.ergo non procedit summariū domini Abbatis. ¶ Pondera ēt subtilius tex.in.c. cum speciali.ō ap
2 pellatio.in ver.statuimus † q̄ est verbū iuris noui introductoriuꝫ pro quo vide que dixi in.c.decernimus.supra. titu.i.Si ergo post istam decretalem fuit introductū ius nouum vt eligantur arbitri ergo sequitur q̄ ꝓm ista tempora in casu isto non eligebantur arbitri sed epūs recusatus dabat delegatum vt facilior eēt litium finis ꝛ sic diuinat sūmariū istud. ¶ Pondera ēt quo ad tertiū summariū.q̄ eodē mō diuinat q̄ exceptio recusationis hic erat notoria nec ēt probat̄ q̄ ꝓm hec tempora erat necesse eligere arbitros ad cognoscendū cām suspitionis. cuꝫ d.c.cum spāli.apponat nouū ius.ꝛ per būc modū minus vr̄ deuiare iste tex.a iure ciuili.de quo in.l.apertissimi.C.

de iudi.ꝛ ideo primū sūmariū cōmune vr̄ verius.ꝛ vt cō gruat toti decretali summa sic.Clericus ꝓueniri ꝺz cora suo episcopo qui si recusetur dabit delegatum non suspectū cuius sententiā ipse mādabit executioni.h.d. ¶ Nota ibi ēm adeat.arg.†
3 q̄ solus episcopus est iudex ordinarius generalis totius dioceſis respectu clericorū ꝛ ad eum solum recurritur.vide que dixi in.c.i.s̄.eod. ꝛ quod habetur in.c.i.ꝛ in.c.quanto.ꝛ in.c.cum ab ecclesiarum. de officio ordina.dicit tñ hic dominus Abbas q̄ legati deputati per sedem apostolicaꝫ dicuntur habere ordinariam ecclesiasticam iurisditionem.c.ij.de officio lega.lib. vi.sed solum potestas est extraordinaria ꝛ superindicta ꝛ vt preiudicans iurisditioni episcoporum restringenda est sed iurisditio episcoporuꝫ vt naturalis ꝛ fauorabilis est amplianda.c.ij.de officio ordina.in gl.que vult q̄ potestas legatoruꝫ est ex̄ordinaria qr̄ debet exponi idest extraordinario mō inducta nā ptās eoꝝ in vtilitate ē ordinaria.vt in.d.c.ij. ¶ Sed vnū pondera q̄ in hoc tex.est notissimū.nam dr̄ hic adeat episcopū q̄ si fuerit recusatus. ꝛ c̄. Nam glo.ꝛ doctores multum dubitarunt in.l.si conuenerit.ff.de iurisditione.o.iudi.inquantū ibi tex.dicit peniteat anteq̄ iudex adeatur.vtr̄ dicatur adiri iudex per citationem an per contestationem de quo dixi in.c.i.s̄.ti. i.Reuera hic est casus q̄ iudex dicitur adiri ante litē cōtesta.q̄ apparet qr̄ dicit si postq̄ fuerit aditus episcopus recusetur.ꝛ certum est q̄ recusatio iudicis fit ante litē cōtestatam cum sit exceptio dilatoria.c. inter mona. de re iudi.ꝛ per istum tex.posita est modo securis ad arboreꝫ dubitationis doctoꝝ ad.d.l.si conuenerit.tene menti.
4 quia maioribus nostris non fuit reuelatū. ¶ † Nota q̄ actor sequitur forum rei ꝛ ad hoc quottidie allegat̄ iste tex.c.si clericus laycum.ꝛ.c.cuꝫ sit generale. cum similibus allegatis.j.eo.quam regulā limitat hic dominus Abbas quando de aliqua re principaliter cōtenditur.secus si agatur super aliqua exceptione vt qr̄ reus originariuꝫ anteq̄ conueniatur vult super exceptiōe agere q̄ aliquādo potest.allegat notata in.l.si contendat.ff.de fideiuss.ꝛ in.c.i.de iurr̄. hoc enim casu agendū ē coram iudice coram quo ageretur si ipse reus conueniretur quia attendi
5 ꝺz origo cause nālis ꝛ nō q̄ accidentaliter ꝓtingit † qr̄ cā nālis vincit accidentalē.l.qui bꝫ.ff.de tutel.c.req̄sti.ō testa.vñ lz fideiussor bēat exceptionē vt non conueniat̄ i totū sed vt fiat diuisio iter alios fideiussores vt qlibet teneatur ꝑ pte sua si sunt oēs soluendo.insti.de fideiuss.§.si plures.tñ vnus ex fideiussoribꝰ si vult pōt anteq̄ ꝓueniatur implorare iudicis officiū vt fiat illa diuisio ꝛ ꝑ reliqua pte imponat̄ silentiū creditori de quo dicit esse gl.in.d.l.si ꝓtendat.ſz clarior est glo.ꝓm eum in.l.aurelius.§.centū.
6 ff.de liber.lega.que sentit † q̄ tutus exceptione pt agere anteq̄ ꝓueniat̄ implorādo iudicis officiū vt silētiū imponat̄ actori sicut in negatoria q̄ datur possessori . vt in.l.si forte.ff.si seruitus vēdice.ꝛ nota.in.c.examinata.s̄.titu.i. ꝛ in.c.cuꝫ ecclesia sutrina.de cā pos.ꝛ ꝑprie.ꝛ hoc putat procedere quando molestatur de facto vel verisimiliter timet molestari.argumen.l.diffamari.C.de ingenu. manumiss.c.cū q̄rente.de offi.ordi.ꝑuncto tit.C. vt nemo inuitus.ꝛ allegat Bar.in.l.si finita.§.eleganter.ff.de dam. infec.ꝛ ad hoc redduci ꝺz qō hr̄ in.c.sinaūt.de rescrip.ꝛ per Inno.in.c.eum dilecti.ꝛ in.c.dudū.el.ij.de elec.ꝛ qō voluit Bar.in.l.si societatē.§.arbitroꝝ.ff.pro socio.ꝛ qō voluit Federic.de senis cōsi.ccxxx.In examinatione testiū q̄ recipiunt̄ ad perpetuā rei memoriam.vt in terminis. c.albericus.ꝛ.c.significauit de testib⁹.ꝛ hec executio fiet coram iudice ipsius rei coraꝫ quo questio principalis vētilaret̄.† Et refert Lapum Abbatem dicere circa eum q̄
7 iurauit soluere vsuras extraneos posse petet̄ a iudice suo absolutionem a iuramento.tum qr̄ nihil petit ab aduersario.tum qr̄ originaliter est reus.ꝛ hec putat vera in exceptione proprie dicta que tm̄ competit stimulato seu stimulando.secus putat in exceptione improprie dicta que

a ¶ Ingenij variauit idē fecit magnus ille auerroys in philosophia q̄ ꝑplures errores.q̄s ō mente philosophi a iuuētute sua defensauerat i senio retractauit.vt ē videt in.iiij.auditus naturalis tex. ꝓmē.xlvj.i illa arduissima.q. quō suprema sphera dicat eē in loco supposito q̄ extra mūdū nihil sit ꝛ i mltis alijs locis. Simile quoq; obseruauit beatus agu.q̄ librum retractationū cōposuit. Mos vero miseri q̄ idigni sumus eoꝝ soluere calciamēta supinos errores q̄ a cunabulis in animis nostris impressi sūt vento superbie elati.veluti nouoꝝ studiosi ad internitionē ꝛ sanguinē tuerivolumus.vt accidit tempestate mea.dū studere cēpi artibus paduē cuidā profecto magno phō q̄ zelo cōcurrētis sui in numerabiles opi.a ueritate alienas defendere conabat ꝑ quēviō bar. in.l.i.in prin. de coniun.cū ema.liberis.ꝛ bal.i.l.i. in.i. col.C.de iust. eo. confir.

UVA. BHSC. IyR_275_2

competit etiam non stimulando. ꝛ hoc ratione publici interesse vt est videre int exceptione que opponitur ꝓtra electum confirmatum consecrandum. hec. n. exceptio impꝛopꝛie dicta competit anteq̃ in iudicio agat seu aliqd petatur a reo contra quem dirigitur stimulus actionis. ꝛ satis sit ꝙ actio sit in potentia. vt deduci possit ad actū ꝛ appellatur hec exceptio intentionis. qꝛ licet electus nō petat confirmationē vl̃ consecrationē hꝫ tñ intentionē vt hr̃e ꝺꝛ ipsam petendi vt no. Inno. in. c. super eo. ꝛ in. c. cū dilecti. de elec. hec. n. exceptio impꝛopꝛie dicta non excutiet coram iudice rei ideſt excipientis qꝛ coram suo iudice non est discutienda aliqua questio pꝛincipalis. sed potius coram iudice ipsius electi quia ista est questio pꝛincipalis de per se nec expectat aliud iudiciū. ad hoc facit. c. fi. de elec. lib. vi. ꝛ hec dicit do. Abbas foꝛe valde notanda ꝛ per ea limitari multipliciter regulam illaꝫ actoꝛ sequitur foꝛum rei ita hic dixit do. Abb. tam in lectura q̃ repetitione. pingue ẽ per iouẽ notabile istud ꝛ demõstrauit vltimum posse. Ego admiroꝛ vehementer ꝙ non allegauerit do. Anto. in cõmento. c. si clericus laycum in si. verbis ℣. eo. vbi omnia hec dicta fere ipse habuit. Et adduco eundem dominum Abba. in. c. i. de iuꝝiur. de restit. spolia. c. ex parte. ꝛ in rub. infra de excep. Et adduco ego Bart. in. l. cum hȳ. ℣. transactione. ff. de transac. vbi dicit se allegasse semel in contigentia facti illum tex. ad q̃stio.

8 †Reus vult petere testes examinari ad perpetuā rei me
a moriam[a] coram quo iudice fiet ista examinatio decidit coram eo coram quo causa vẽtilaret argumen. illius. l. ꝛ. l. ij. C. de vsur. pup. ꝛ. l. i. C. vbi ꝛ apud quem. quod ang. in. d. ℣. transactione. limitauit nisi ex causa recurreret coꝛā alio iudice ponit exemplum in quodā perusino percusso in guerra dñi paduani qui fecerat testamentū vbo heres suus petebat testes examinari ad perpetuam memoriam ꝓpter periculū illoꝝ testium qui ꝛ armigeri erāt ꝓsuluit illos examinandos coram iudice paduano. ꝛ dicit se allegasse casum in. l. quotiẽs. C. de naufra. li. xi. Et inquantū do. Abb. allegauit illas duas glo. singu. vꝫ in. l. si contendat. ꝛ in. d. l. aurelius. ℣. centū. Ego nō examino modo vtrum ille glo. dicant verum. sed ꝓ illis glo. ego allego casum in. l. iij. C. de cel. bo. vbi est tex. valde singu. quẽ tex. ponderauit ibi Bar. ꝓ illis glo. ꝛ cuꝫ illis glo. transiuit domi. meus Joan. de imo. in. c. significauit. de testi. ꝛ in. c. sinaũt ꝺ except. ꝛ cum illis glo. transiuit. Bal. in. l. iij. C. vt lit. pen. ꝛ in. l. diffamari. C. de inge. manu. ꝛ in. l. i. ℣. ꝓrium. ff. de contra. tut. act. ꝛ i. l. iij. C. de cel. bo. ꝛ Ang. in. d. l. si contendat. ꝛ in. l. si inter. ff. de pac. ꝛ in. d. l. iij. C. de cel. bo. ꝛ do. Anto. in. c. sinautez de excep. Sed Saly. in. d. l. iij. C. de cel. bo. moꝛdet illas glo. ꝛ aliquid dixit contra eas quod attribuit sibi tacito auctoꝛe domi. meus Jo. de imo. in. d. l. si cõtendat. vbi dicit illas glo. non esse veras ꝛ cõmunem opinionez non dicere verum. Ego autem duriſſime argui contra illas glo. ꝛ ad oculum demonstraui non dicere verum ꝛ multa nouissima ego adduxi in cõmento. d. c. sinautem. ꝺ rescrip. videte ergo ibi ꝛ de materia habeꝛ in. d. c. cum fit generale. ℣. eodem. ꝛ in. l. iuris ordinem. C. de iu. o. iudi. ¶ Not. ibi

9 fuerit recusatus † ꝙ iudex ordinarius recusatur vt suspectus. c. cum speciali. infra de appel. iij. q. v. c. quia suspecti. l. apertiſſimi. C. de iu. l. qꝛ poteꝛat. ff. ad treb. l. i. C. si quacunq̃ predi. pot. Et idem recusatur iudex delegat⁹. c. suspicionis. de offi. delega. c. iudex eodem titu. lib. vi. quinimo consilium recusatur vt suspectum. c. suspecti. iij. q. v. vi de que late dixi in cõmento. c. i. supra de iudi. ¶ No. ibi, executoꝛ deputetur pro certo mihi videtur hoc foꝛe mi

10 rabile † ꝙ eo ipso ꝙ ordinarius est recusatus vt suspectus debeat constituere delegatum in locum sui nec aliter cognoscitur super causa suspicionis sicut habetur i. d. c. cum spāle. quod dictum non placuit hic glo. nostre. dicit enim istum tex. intelligendum ꝛm dispositionez illius. c. cum speciali. que responsio mihi non videtur vera. nō enim potuit a se in futurum pꝛophetizari. naꝫ soli deo cõgruit pꝛescire futura. sed Goffredus hic dixit ꝙ non erat questio an esset suspectus qꝛ suspitio erat certa ꝛ ista videtur eẽ diuinatio quedam ad istum tex. nisi dicamus ꝙ recusans pꝛobauit causam recusationis. argumen. eius quod dixit gl. in. l. i. ff. si quad. pa. fe. di. que supplet ad illum tex. ꝛ pꝛobetur. sed eodem modo videtur diuinatio ad istum tex. ideo potius videtur dicendum ꝙ papa hic habuit consideratione ad iura ciuilia quibus cauetur sufficere allegare iudicē suspectum. vt in. d. l. apertiſſimi. ꝛ in hoc non discrepat ius canonicum a iure ciuili quando iudex ordinarius recusatur vt suspectus sed in hoc discrepat quia de iure canonico episcopus recusatus deputat alium iudicē partibus non suspectum vt hic sed ꝺ iure ciuili datur sibi adiunctus. vt notatur in. d. l. apertiſſimi cuꝫ sua auc̃. ꝛ procedit hoc secundū tempoꝛa ista sed hodie dicendum est. vt habetur in. d. c. cum spāli. Et licet ista inuestigatio videatur ab omni doctrina docentium

11 deuiare nihilominus habet iuris saporẽ ꝛ cõgruit huic hr̃e. ¶ Nota ibi executoꝛ deputetur† ꝙ ordinarius recusatus deputat executoꝛem ad cognoscendum de cā. Sed pondera qꝛ iste tex. loquit̃ de exoꝛdio litis qꝛ dicit adeat episcopum qui si recusatus fuerit suspectus cõstituat executoꝛem ꝛ sic adhuc non fuerat cognitum ꝺ causa. male ergo dicit hic deputetur exequutoꝛ. nam exequutoꝛ dicit̃ ille qui datus est postq̃ fuit de causa cognitū discussum. vt habetur in. l. ꝛ si non cognitio. C. si contra ius vel vti. publi. ꝛ in. l. ab exequutoꝛe. ff. de appel. ꝛ in. c. de cetero de re iudi. ꝛ in. l. exequutoꝛe. ꝛ ibi melius q̃ alibi. C. de exe. rei iudi. Sed glo. hic ꝛ doc. vno oꝛe exponũt tex. exequutoꝛem ideſt iudicem delegatum qꝛ appellatione exequutoꝛis venit iudex delegatus. c. sciſcitatus ex supra de reſcriptis. est eni pꝛincipaliter cognitoꝛ secundo exequutoꝛ inquantum exequitur ad finem reddēdi ius ꝛ tribuē di vnicuiq̃ quod suū est. vnde ꝛ exequutoꝛ datus ad beneficia est delegatus. vt notat̃ in. c. tibi qui de reſcriptis li. vi. ꝛ in. c. super gratia. de officio delega. lib. vi. sicut di-

12 cimus † ꝙ ius est exequntio iusticie. vt no. glo. in. d. l. iusticia. ff. de iusti. ꝛ iuꝝ. pꝛopꝛie tamen exequutoꝛ dicitur ille qui habet exequi sententiam ab alio latā. vt in. d. l. exequutoꝛem. ꝛ. c. paſtoꝛalis. ℣. pꝛeterea. de offi. delega. ꝛ. d.

13 c. ꝺ cetero. ꝛ pꝛopter hoc putat dominus Abbas hicꝰ ꝙ in statutis vbi vba stricte intelligēda sunt. vt in. c. in nra de iuꝝiur. ꝛ in. l. qcqd astringēde. ff. de verb. obli. appellatione exequutoꝛis nō venit delegatus. nec alius iudex q hꝫ aliqd eligere vel declarare. ꝛ adducit eleganté doctri

14 nā bar. in. l. cū qdā. ff. de lega. ij. vbi dixit † dictat ꝓstitutio episcopalis ꝙ si exequutoꝛ testi fuerit negligens. ℣. certuꝫ tps ꝙ exeqnutio testi deuoluat ad epm loci mō quidaꝫ fuit deputatus in testō vt eligat vel declaret pauperes ꝙ iste ꝓpꝛie nō ẽ exequutoꝛ sicut nec ille q declarat. l. sicuti ℣. si q̃rat. ff. si seruꝰ vẽ. ꝛ ita hic resident. d. Abb. ꝛ cuꝫ hac doctrina bar. trāsiuit idē abb. in. c. nos qdē. de testa. quā doctrinā do. Ant. noluit decidere i. c. tua nobis. ℣. ꝺ testa. sꝫ cū ea trāsiuit idē. d. Ant. i. c. lr̃as de sup. negli. pla. Ego eā examinaui ad plenū in. d. c. nos qdē. sed quo ad ꝓpoſitū nr̃um pondera qꝛ Bar. ibi vl̃ sentire ꝓrium. dicit. n. ꝙ ille qui declarat vel sentētiat vt ẽ iudex nō oꝛ executoꝛ ꝙ sequit̃ ꝙ iste in casu nr̃o nō erit iudex. sed exequutoꝛ nisi saluando dicas ꝙ bar. loquit̃ sumēdo exequutorē ꝓpꝛie ꝛ stricte. Sꝫ tu pondera papa sciuit ꝛ verisimiliter scire debuit ꝙ aliud ẽ eẽ iudicē ꝛ cognitorē ꝛ aliud ẽ esse exequutorē. vt i. d. l. exequutorē. ꝛ i. d. l. ꝛ si nō cognitio ꝛ tñ hic appellat istū cognitorē exequutorē ꝓ certo ñ nisi cuꝫ

15 magno misterio appellauit istū executorē. Pondera etiaꝫ ꝙ ois q facẽ aliqd ex q̃cūq̃ officio necessario oꝛ eẽ exequutoꝛ tex. est in. l. qui heres. ff. fami. herc. Pondera etiaꝫ ꝙ aut res super qua daꝛ quis exequutoꝛ est disponenda ꝛ non est dispoſita. exequutoꝛ quis non est nisi priꝰ rẽ disponendam disponat ꝛ per cõsequens habebit cognoscere. Si

a ¶ Memoriam. Adde ꝙ i criminalib⁹ testes ad ꝓpetuā rei mām examinari ñ pñt vt tenẽt doct. post bal. in. c. qñ frequẽter vt li. nō ꝓtest. ꝛ ibi siccu. in iij. col. ꝛ spec. in titu. ꝺ teste ℣. nūc tractemus vꝺi. quid si crimialiter. Contrariū tñ vꝝ tenere Jo. and. alleg. loco. ꝓ quo viꝺ ẽt ang. in auc. de testi. ℣. fi. ꝛ flozi. in. l. in lege ad. l. aquil. ꝛ modernoꝛes ibi ꝙ pulcherrimā distinctionē ponunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

re. Si autem res est iam disposita ⁊ datur executor tunc nó ḃz cognoscere ex quo dat̄ rei disposite ⁊ nó rei disponéde. qz si rei disponéde tũc ḃz cognoscere ⁊ iudicare ⁊ postea exequi si cõdénet ista sunt pulchra verba domini Bal. in. d. l. executorẽ. in principio. nó enim magnoꝝ doctoꝝ tacebimus noia ⁊ eoꝝ nobis appropriabimus ingenia vt faciũt quedã humane bestie attribuẽtes sibi labores alienos deus laudẽ eoꝝ ne tacueris. Cũ ergo in casu huius decretalis iste executor fuerit datus rei disponẽde ⁊ nó rei disposite qz adhuc nó erat cognitũ de negotio principali. ergo iste executor ḃz cognoscere ⁊ iudicare ⁊ postea exequi si condénat ⁊ sic videt̄ hic casus quez nouissimus ego ꝓsidero ꝙ iudex delegat⁹ ab ordinario ⁊ sic ab inferiori a principe recusato suspecto poterit nõ solũ de causa delegata cognoscere ⁊ iudicare sed etiam exequi ⁊ ꝓpter hoc papa hic appellat istũ executorẽ ab effectu exequẽdi nã vt voluit ꝓbus in quarto metaphysice † nomina ⁊ cognomina sunt rebus ꝓsonãtia. xvi. q. i. c. si cupis. ⁊. xxxiij. q. ij. c. ãmouere. dicitur si re ꝑueris nec nomen habere mereris. Et ꝓpter hoc papa hic appellauit istũ executorẽ exequetur enim suã sniam per illã regulã ꝙ executor dat⁹ rei disponẽde cognoscit iudicat ⁊ exequitur si condẽnat ⁊ faciat ꝙ voluit Saly. in. l. si vt proponis. C. de execu. rei iudi. ⁊ ḃz rónem in se hoc dictũ qz ex quo est recusatus vt suspectus iudex ordinarius presumit̄ etiã esse suspect⁹ circa executionẽ qz posset excedere modũ in exequẽdo iuxta not. in. l. ab executióe. C. quoꝝ app. non reci. ḃz ergo doctores laborent miruꝫ imodum hic ⁊ in cle. ⁊ si principalis al̄. in cle. auditor de rescrip. ⁊ in. l. a diuo pio. in principio. ff. de re iudi. vtrũ delegatus inferioris a principe possit exequi suam sniam vt dicamus ꝙ delegat⁹ ab ordinario recusato suspecto poterit suam sniam exequi. ⁊ est nouũ dictũ ⁊ noua inuentio ad istũ tex. ⁊ est cõtra cõem opionem doctoꝝ. Et si quispiam dixerit ꝙ iste intellectus cõfundit̄ per illum tex. ad fi. vbi probat̄ ꝙ eps exequetur sniam latazꝫ a suo delegato erit̄ ꝓ certo difficile rñdere ad istum tex. ⁊ non erit aliud nisi auferre clauam de manu Herculis. sed respõdebo super illo versiculo ⁊ pro nunc dico ꝙ si subtiliter ponderetur nó probant cõem intellectum doctoꝝ. qz dicit ipsius sollicitudine compleantur non dicit ipsius executione. tene menti qz noua deus supremus laudetur in secula. Et opponit cõtra istũ versi. dominus Petrus de ancha. hic ꝙ videtur ꝙ iudex remotus rõne suspitionis non possit delegare causam qz iurisditio eius est impedita ergo ⁊ iurisditio alterius dependens ab eo impedita videtur. c. romana. de officio ordi. li. vi. vbi epo excõmunicato ⁊ sic a iurisditionis exercitio suspẽso per. c. ad approbandum de re iudi. eius vicarius nó cognoscit cum eius iurisditio a principali depẽdeat. nam vitium in radice inficit propaginem. i. q. i. c. vulnerato. maxime quia delegatus fungitur vice delegantis. l. ⁊ qz. ff. de iurisdi. om. iudi. ideo dicimus ꝙ illud qõ qs per se facere nó potest nec per aliuꝫ. c. iudex. de officio delega. lib. vi. ex his videt̄ ꝙ istud. c. male dicat. Soluit do. Petrus ꝙ qdaꝫ est defectus ꝓcernẽs ⁊ afficiens iurisditionez vt est excõmunicatio. ⁊ ita loquat̄. d. c. romana cuꝫ concordantijs suis. quidã est defectus ꝓcernẽs psonam ⁊ talis defectus ad aliã personã nó extendit̄ vt est suspitio de qua hic ꝙ quo allegat. c. si cõtra vnũ de offi. dele. lib. vi. † vbi episcopus de iustitia vel iniustitia sui vicarij nó cognoscit. sz de suspitione ꝓtra vicariuꝫ suũ allegata cognoscit qz iustitia ꝓcernit iurisditionẽ que eadẽ fingit̄ in ꝑsona vtriusqz sed suspitio ꝓcernit psonã ⁊ vitia psonalia nó extendunt̄ ad alias psonas. l. vitia. C. de acqui. pos. ⁊ exaltat se do. Petrus sup hoc dicẽs hãc ꝓsiderationẽ fore suaz ⁊ nouã ⁊ sic ex sua officina iurta illud Ouidianũ. Inuẽtum est medicina meũ. Tu pódera qz melius vr̄ dicẽduz ꝙ i iudice ordinario ꝓcurrũt duo vz ꝙ per se cognoscat ⁊ iudicet vel per aliũ. pót enim cãm delegare. l. i. C. q. ꝓ

17

sua iurisditione. c. vt litigantes de officio delega. lib. vi. licet ergo per recusationẽ nó possit cognoscere ⁊ iudicare in cã principali qz ad hoc tendit illa recusatio non tñ tollit aliã potestatẽ quã de iure ḃz vt cãm deleget alteri. ⁊ ideo lz sit repulsus a iudicãdo nó tñ est repulsus a ꝺelegando. ista. n. sunt diuersa. iudicare ⁊ delegare. ⁊ ió lz in ordinario sit infecta radix quo ad iudicandũ. nó tñ est infecta quo ad delegandũ ⁊ ista est vera solutio ad illõ cõtrariũ obmissis somnijs Petri de ancha. Sed vnũ erat recitatione ⁊ auditu dignũ opponere cõtra istũ tex. ⁊ similes ꝙ iudex recusatus nõ possit delegare qz ipso iure est priuatus iurisditióe tã quo ad cognoscẽdũ quã quo ad delegandũ. iste est casus vnicus in iure in. l. vnica. C. si quacũqz preditus po. ⁊ sic ꝓfundit̄ iste tex. ⁊ sikes ꝓ illum tex. nisi soluẽdo dicas illũ casum fore spãlem in quo iudice existẽte suspecto iurisditio eius trãslata est in aliũ ⁊ ita limitabis istũ tex. ⁊ sikes. ¶ Not. ibi aut si ꝑ actor
18 refugerit † ꝙ actor opponẽs iudicẽ ordinariũ suspectuꝫ pót adire ipm̄ iudicẽ principalẽ ⁊ petere vt deputet iudicez delegatũ sibi ⁊ aduersario suo ad arbitros eligẽdos ꝙ si recuset poterit appellare parte ad hoc citata. c. cum spãli. de appel. xi. q. i. c. peruenit. ꝑm Vincẽ. ita hic colligit Pe. de ancha. sed do. Anto. colligit praticã ꝓceden di qñ recusat̄ ordinarius qz si recusat̄ a reo ipse dat aliũ delegatũ si recusat̄ ab actore dat̄ iudex qui cõpellit̄ ptes
19 mutuo ꝓsensu iudicẽ eligere ⁊ ꝑm hoc not. † ꝙ actor potest recusare iudicẽ vt suspectũ sicut ⁊ reus ꝑm vnũ intellectũ. sed ꝑm aliũ intellectũ habem⁹ praticã procedendi qñ recusat̄ iudex ordinarius a reo qz dat̄ delegatus. ⁊ si ille delegat⁹ recusat̄ ab actore tunc ne in infinitũ contingat recusationẽ fieri cõpellunt̄ partes mutuo cõsensu iu
20 dicẽ eligere. † ⁊ ex hoc nota iudicẽ subrogatũ loco recusati a reo posse recusari ab actore subsistẽte cã legittima recusandi ita hic colligit do. Anto. nõ tñ aperit que practica sit verior an ꝓma an scõa. Sed do. Car. hic colligit ꝙ actor pót recusare iudicẽ ordinariũ. ⁊ i hoc dicit istũ tex. fore vnicũ ⁊ sing. in iure. ⁊ adducit qõ habet̄ in. c. statutũ. §. cũ aũt. in glo. de rescrip. li. vi. sed postea opponit ꝙ actor nó possit recusare iudicẽ ordinariũ cũ in eũ iam ꝓsenserit eũ adeũdo. c. inter mona. infra de re iudi. refert glo. iij. intelligere istũ versi. duob⁹ modis. ꝓmo vt sit sensus ꝙ actor pót recusare ordinariũ ⁊ tũc ipse ordinari⁹ cõmittet cãm alteri ⁊ tũc obstat ꝓximum. sed itelligere ꝙ actor recusauit anteqz ꝓsentiret in iudicem ordinariũ vt dixit Vincẽ. vt qz per prius actor dixit iudici dñe habeo cãm ꝓtra. Pe. ⁊ qz vos habeo suspectũ pero iudicẽ dari alias appello ad archiepm̄ ⁊ si ibi̇t̄ ad arbitros citabi̇t̄ aduersarius vt intersit qz ꝓtra eũ recusat̄ argu. d. c. cum spãli. ⁊. d. c. puenit. xi. q. i. ⁊ qõ dicit Vinc. de appellatõe nõ ꝓcedit qz suspicio est legittima cã recusandi sed non appellãdi. c. ad hec cum ibi not. de appel. vñ intellige ꝙ appellabit̄ ad archiepm̄ si eps grauat volendo per se cognoscere. scõo intelligit glo. ꝙ hic actor nó recusat ordinariũ. sed executorẽ. idest delegatũ ab eo ꝺputatũ ⁊ hoc quando sine mutuo consensu datus fuit vt in glo. ⁊ dicit do. Car. ꝙ vterqz intellectus sustineri pót. sed do. Abb. refert hic istas duas praticas ⁊ istos duos intellect⁹. ⁊ dicit ꝙ prima sibi nó placet vt ponat̄ diuersitas inter eũ ⁊ actorẽ ꝙ est ꝓtra regulã nõ licet actori lib. vi. c. i. ó mutuis petit. cũ simili. ideo sequit̄ secũdam praticam ꝙ si iudex ordinarius recusat̄ a reo datur delegatus. itẽ si recusatur ab actore. sed si iste delegatus subrogatus in locuꝫ recusati recusat̄ ab actore. tunc in infinitũ cõtingat recusationem fieri compellunt̄ partes mutuo cõsensu sibi iudicem eligere cui ordinarius ipse delegabit causam ⁊ idez dicit si recusetur a reo. vnde sensus littere est ꝙ si iudex ordinarius vt suspectus recuset̄ dabitur delegatus. sed si iste delegatus itez recusetur ne ꝓtingat recusationem fieri in infinitũ compellunt̄ partes iudicẽ sibi eligere. posset tamen a principio iudex si vellet de mutuo con-

UVA. BHSC. IyR_275_2

senſu partiū delegatū iudicem deputare.c. sup qōnuz.§. nos aūt.de officio deleg.ita hic quieſcit do.Abb.z etiaz
21 colligit † q̄ ep̄o recuſato nō ſuccedit archiep̄s in iuriſditione ſua.ſz ipſe recuſat⁹ dat iudicē z huabit̄ diſpoſitio. c.cū ſpāli de appel.ſed an ipſo negligēte exercere iuriſditioné recurrat̄ ad archiep̄m.vt not.in.c.paſtora. de offi. ordi.z in.c.nullus.de iure patro.z in glo.c.i.de ſup. ne. prelato.lib.vi.hoc ipſe nō examinat hic in lectura ſed re refert ſe examinare plene in repetitione.z dicit ſe concludere q̄ nō.de quo dicēdū vt in dictis locis per ſcribētes z hic per eū in repetitione forte aliqd dicā circa hoc eſt enim nimis onerata hec decretalis in ſua materia.Stat modo difficultas ex p̄dictis qs intellectus z que practica ſit verior quo ad iſtū tex.Tu pondera qz nemo ſcribētiū inducit iſtū tex.qūo ex eo poſſit dari hec duplex practica mihi videt̄ poſſe colligi hoc mō nam hic dicit̄ vel ſi hoc
22 actor refugerit q̄ verbū referr̄ ad oia precedētia † quia vnū determinās ſequens duo determinabilia pariter referr̄ ad vtrūqz.l.i.C.de liber.p̄teritis.l.i.C.de diuerſis reſcrip.c.ij.requiris de appel.ſed hic p̄cedūt illa duo vz recuſatio iudicis ordinarij.z delegatio iudicis in locū recuſati ergo illud verbū actor refugerit referr̄ ad vtrūqz arg.l. ſi legatarius.ff. de leg.iij.z.l. iā hoc iuſ.ff. ō vulg. z pupil.z per p̄ñs infirmitas ingenij eſt querere q̄ practica eſt verior per iſtū tex. pōt ergo actor recuſare iudicez ordinariū.vt dixit Vincen.z practicabit̄ ita.vt dictuz eſt z poterit recuſare delegatū datum in locū recuſati. z eodem modo poterit reus.qz nō debent ad imparia iudicari.l.fi.C.de fructibus z litis expen.z p̄m hoc non erit dare illud incōueniens q̄ actor z reus iudicent̄ ad imparia.z ſcōm hoc iſta littera ē plana ſine nodo z ruga. videt̄ tū q̄ alia practica magis cōgruat huic littere.z q̄ iſte tex.non probet q̄ actor poſſit recuſare iudicem ordinariū ſz dictū in ſe ſit verū per.d.c.ſtatutū.§.cum autem. nam illud p̄nomen hoc p̄p̄ie eſt demōſtratiuū ad oculum corporis z imediate repreſentat illud ad qō referr̄ licet aliqñ ſit demōſtratiuū intellectus iuxta illud quod habet̄ in p̄imo eneydos. Hic pietatis honos z c̄.z i.vi. eiuſdem hoc opus hic labor.z quod voluit glo.z Bar. in.l.i.in princi.ff.de oper.no.nuncia.z Bal.in prima cōſtitu.C z per conſequēs magis referr̄ ad clauſulā proximā z imediatā qz illā videt̄ repreſentare q̄ ad remotaz z imediatam.arg.eius qō voluit glo.in.l.ſi idem cū eodem.§.ſi.ff.de iuriſdi.om.iudi.z in.c.i.de preſcript.li.vi. z in cle.ne romani.de elec.z ſunt ſatis colorata iſta ſed
23 prima expoſitio mihi vī verior. † Nota ibi mutuo p̄ſenſu optimā cautelā ad excludendū facultatē recuſandi iu
a dicem ſuſpectū a vt cōi p̄ſenſu partiū detur iudex qz non poſſunt partes recuſare eū in quē p̄ſenſerunt iuxta illud Eſopi.Emptū longa prece ferte magiſtrū.niſi legittima cauſa ſuperueniēte.c.inter mona.de re iudi.c.inſinuante z.c.ſuper qōnum.de officio delega.z dicit hic dominus Abbas ſe intelligere iſtū tex.vt cōpellant̄ ſibi eligere iudicem mutuo p̄ſenſu q̄ fuerit introductū ad cautellā et nō ad neceſſitatē.qz ſicut p̄mo delegat ſine cōſenſu p̄tiz ita z p̄o z vlterius reſuata tū facultate recuſandi. arg. eoz que nota.in.d.c.ſup qōnuz.§. nos autē.d. Anto. vī ſentire hoc hic inq̄ztū dicit eſſe cautellam q̄ interueniat cōſenſus partiū.ergo nō eſt neceſſitas.z allegat.d.c.ſup qōnuz.§.intētiōis.z in ampliozib⁹ v̄bis tz hoc.d.Abb. hic in apparatu hui⁹.c.ſed mihi vī q̄ ſit neceſſitas z nō ſit cautella q̄ interueniat mutuus p̄ſenſus partiū.nec curo allegar̄.c.iudex de offi.deleg.lib.vi.vbi tex. loquit̄ neceſſitatiue cū dicit nō pōt quo caſu † negatiua p̄cedens
24 verbū pōt inducit neceſſitatē.vt voluit glo.in.c.i.de reg. iur.in.vi.z in cle.diſpendioſam.de iudi.qz do. Abb.hic rñdet q̄ loquit̄ in delegato cui⁹ iuriſditio ē debilioz.nec curo allegare.c.cum ſpāle.de appel.i ver.ſtatuimus.vbi ponitur neceſſitas qz do.Abb.rñdet q̄ verbuz ſtatim⁹ apponit̄ ibi conſultiue z ad hoc adducit glo.in.d.c.ſup

a ¶ Suſpectū. Adde q̄ ſi recuſet iudex.dz fieri recuſatio anteq̄ alia exceptio oppona tur nam alij videret in iudicē p̄ſentire vt no. in.c.inter monaſteriū alleg. in tex. z ibi doct.Barto.in.l. quidā conſule bant in.ij.col. in verſi. quero qñ opponi debet.ff.de re iudi. docto. in.l. ſi.C.de iudi.

queſtionū.§.nos aūt.que dicit q̄ non ſtatuendo.ſed conſulendo.qz iſta trita ſunt z ad ea rñſuz eſt per do. Abb. ſed nouiſſim⁹ ego dico forte hic caſuz in termis in ſi. vbi vbi dicit vt modis oib⁹ cōpleat̄ qcqd ab illis fuerit diffinitū. Vult ergo ſimplr̄ q̄ ſnia lata ab eis mandet̄ executioni oibus modis z ſic oino z p̄ciſe z hoc nō p̄tingit ex alio niſi qz partes mutuo p̄ſenſu z p̄ſidenter elegerūt illos in iudices ad hoc ergo vt oino ſit ratū z firmuz q̄ diffinitū fuerit per eos requirit̄ mutuus p̄ſenſus partiū. z per p̄ñs non poterit appellari.z adduco vnuz qō vobis videbit̄ nouū.nā in.l.iubemus.C.de appel.tex. dicit oino rata ſit.z glo.ibi dicit q̄ nō poteſt appellari.z ibi Angel.collegit caſum.fuit de mutua partiū volūtate cōmiſſa cā cōſulenda duob⁹ p̄claris viris tex.ibi dicit q̄ cō ſiliū eoz oino ratū ſit z glo.ibi dicit q̄ nō appellabit̄ ab illo cōſilio ex quo electi fuerūt de volūtate partiū. Cum ergo in caſu huius.c. ponant̄ ſimilia verba qz dī oibus modis cōpleatur qcqd per eos fuerit diffinitū qz ſequit̄ q̄ ab eoz diffinitiōe nō appellabit̄ ex quo ergo oino ratuz eſt diffinitū ab eis neceſſario requirit̄ mutu⁹ p̄ſenſus partiū z forte in hoc defecit illuſtre ingeniū antiquoruz z modernoz qz p̄m hoc eſt ꝺ caſus q̄ nō poterit appellari a diffinitione eoz qñ electi ſunt de volūtate partium p̄iuncta.d.l.iubemus.multi tñ erunt qui nō capient hāc doctrinā.ſed pro certo p̄iungēdo.d.l. iubemus. doctria eſt vera maxie intelligēdo iſtū tex.in ver.iudices.i.arbitros.vt iā multi hic ita exponūt q̄ iſti qbus eps cōmittit vices ſuas ſunt arbitri.Facit in arg.lex diem p̄ferre. §.ſtari.ff.de arbi.ſed Jo.an. dicit q̄ verius eſt dicere q̄ ſint iudices q̄ magis p̄gruit huic littere inq̄ztuz dicit q̄ qd fuerit diffinitū.ſi.n.eſſent arbitri nō haberent cauſaz diffinire.ſed vūtaxat articulū recuſatiōis niſi aſſumerentur ad totā cām.z tūc litigātes ad ꝺ nō ſunt cogēdi † cuz
25 etiā quis nō cogat̄ ſtare ſnie arbitri niſi metu pene.c.per tuas.de arbi. Jnno.tñ dicit p̄ziū in.c.iz j.eo.ſz p̄mū dcm̄ eſt veri⁹ p̄m do.Lar.vt intelligat̄ de iudicib⁹ q remittit ſe ad dicta ſua in.d.c.iz.z iō ſiue iſte tex.itelligat̄ in arbitris ſiue itelligat̄ i iudicib⁹ ex q̄ diffinitū ab eis dz modis oib⁹ mādari executioni iō neceſſe ē q̄ fiat electio mutuo p̄ſenſu partiū tene menti qz nemini fuerūt reuelata vſq̄ ad hec ſecula.deo demus gloriā. ¶ Et ſi quiſpiaz opponat de eo qō dicit̄ hic in ver.ſeruata lege vnde limitatur iſte tex.ſalua legis diſpoſitione.ſed iure cauet̄ q̄ appellatio eſt introducta aduerſus iniqua grauamina.l.i.ff.ō app.c.oīs oppſſus.ij.q.vi.ergo per iſta v̄ba nō eſt ſubiata appellatio.Et opponi poſſet de eo quod voluit Bal.
26 in.l.ij.C.de appel.vbi dixit † q̄ ſi princeps cōmittit mihi cām cū plena z oīmoda ptāte q̄ nihilomin⁹ nō videt̄ remota appellatio niſi nominatim remoueat̄ cū ergo hic noiatim nō remoueat̄ ergo ſequit̄ q̄ poterit appellari. qz ad iſta poſſet facile rñderi q̄ illa verba ſuata lege referunt̄ ad.l.loquentē de executione fienda poſt quadrimeſtre tēpus.c.queréti de officio delega.z in iuribus allegatis hic in glo.z ad illud dictū Bal.rñde q̄ ſatis nominatim remouetur quādo dicit̄ modis oibus cōpleat̄. argu.l.i.z.ij.ff. de liber.z poſthu.z facit tex.z glo.in.d. .l.iubemus.C.de appella. ¶ Ultimo not.ibi ipſius ſolicitudine compleatur qz quottidie conſueuit allegari iſte
27 tex. † q̄ ordinarius vt ſuſpectus recuſat⁹ a cauſe cognitione remotus debet exequi ſentētiā ſui ōlegati z ex hoc colligunt quidā argu.q̄ delegatus inferioris a principe ſuam ſententiam exequi non poteſt ſed pro eius executione aditur iudex ordinarius.z ex hoc z ex tex. not.
28 † q̄ licet ordinarius ſit ſuſpectus non valet reſpectu ſuſpitionis repelli ab actu exequēdi.hinc eſt q̄ exequtor nō valz vt ſuſpectus recuſari.vt in.c.nouit. z.c. p̄poſuit de appel.z adducit do.Abb.ſing.dictum Jnno. in.c.ex
29 parte de verb.ſig. † vbi dixit iudicē poſſe vindicare pro priā iniuriā notorie ſibi illatā cū hoc caſu potius ſit executor q̄ⁱ iudex qz exequitur penam a iure interpoſitam. iō non vz

UVA. BHSC. IyR_275_2

ſō nō vz vt ſuſpectus recuſari ꝙ dicit limitandū ſm ea q̄
ipſe dixit in.c.cū veniſſent de iudic. tu de hoc vide Bar.
in.l.aptiſſimi.C.de iudi.ꝛ vide que dixi in.c. ſuſpitionis
de officio deleg.ꝛ i.d.c.cū veniſſent. Ꝓro certo mihi vi-
deꝝ ꝙ iſte tex.nō ꝓbet hanc cōem doctrinā docto.q̄nimo
delegat⁹ a iudice ſuſpecto exequeꝝ.tex.eſt hic in ver. exe-
quutor deputeꝝ.vocat eū ſic ab effectu exequēdi.ꝛ habet
rōnem in ſe hoc dictū meū q̄ ex quo eſt ſuſpectus in p̄n-
cipali videꝝ ꝙ etiā ſit ſuſpect⁹ in exequēdo. poſſet enī ex-
cedere modū exequēdi ꝛ p̄ſumēdū eſt ꝙ excedet modū.
iuxta illō q̄ nocuit p̄mo vult poſſe nocere ſcōo. ꝛ regula
ſemel malus lib.vi. Juxta illud p̄teriti rō ſcire futura fa
cit. Capio gloſas ꝛ oppono p̄ tex.de.c.cū ſpāli.ō ap.vbi
ꝓpoſita recuſatione cor̄ā iudice debēt eligi arbitri vt de-
cernāt de iuſtitia vl̄ iniuſtitia recuſatiōis.ſz ō abſolute dī
ꝙ eps recuſatus dat delegatū glo.i.perpēdit de hoc con
trario ꝛ ſoluēdo dicit ꝙ illi decretali eſt ſtandū que iſtā
interp̄taꝝ ꝛ aliter gloſa nō declarat.ꝛ per p̄ñs videꝝ ſen
tire ꝙ hec decretalis nihil de nouo inducat vel ſit ſubla-
ta per illā. Goffredus dicit meli⁹ ꝙ vtraq̄ decretalis hz
locū in caſu ſuo q̄ q̄lib̄ nō refricaturi i dubiuz an ſit ſu-
ſpectus. Sed quelibet partiuz hoc fateꝝ ꝛ q̄ ſuſpitionis
cā notoria eſt ꝛ tūc hz locū iſta decretalis.vñ eps delega
bit ſtatim abſq̄ electione arbitror̄. Q̄lib̄ refrigat in du
biū de ſuſpicione ꝛ p̄cedit decretalis cū ſpāli.facit ꝓ ō
dicto q̄ poſito ꝙ exceptio recuſatiōis eſſet notoria tñ oz
allegari.vt eſt gl.in cle.appellāti.de ap.ꝛ tex.i.l.ſi adul-
terū cū inceſtu.§.idē pollioni.ff.de adul. Poſſet tñ mo-
deri hoc ꝙ illa iura nō habeāt locū in exceptione noto-
ria ſuſpitionis.vt p̄obaꝝ in cle.paſtoralis.§. piſana q̄q̄
ciuitas.de re iudi.ꝛ q̄ habeꝝ in.c.ex parte de ap. Poſ-
ſet etiā dici hoc.c.p̄cedere q̄n eps execraꝝ litem ꝛ potius
vult cōmittere cām p̄incipalē q̄ eligere arbitros.vl̄ po
teſt intelligi ſcōm diſpōnez.d.c.cū ſpāle vt eps cōmittat
poſt p̄nūciationē arbitror̄ cū ibi dicat tex.ſi fuerit recu-
ſatus. † verba.n.debēt intelligi cū effectu.c.relatū de cle
ri.non reſi.l.i.§.hec aūt.ff.ꝙ quiſq̄ iuꝝ. ꝛ forte ſm vñm
Abb.būc intellectuz habuit glo.iſta.ex his colligiꝝ vna
differentia inter ius canonicū ꝛ ciuile.nam de iure ciuili
nō deueniꝝ ad arbitros nec ꝓbaꝝ cauſa ſuſpiciōis ſz ſuffi
cit ꝙ qs iuret nō ꝙ calūnioſe recuſat.l.aperti ſſimi.C.de
iudi.cuz ſua auctoꝝ.ꝛ.l.fi.C.eo. Hec eſt neceſſe exp̄imere
cām ſuſpiciōis de iure ciuili.iuxta illud.ſic volo.ſic iubeo
ſit̄.glo.in.l.q̄ poterat.ff.ad trebel.glo.in.c.ij. regris de
app.ſed de iure canonico eſt ſec⁹. vt in.d.c.cū ſpāli.ita di
cit hic do.Abb. Sed tu pondera q̄ oia ſup̄adicta ad
iſtū tex.videnꝝ eſſe diuinationes vt ſup̄⁹ dixi in textuali-
bus. Sed opponiꝝ alr de dicto.c.cū ſpāli cuz dī ꝙ iudex
recuſatus dz de recuſatoris aſſenſu p̄ſone idonee cōmit-
tere negotiū vel ad ſup̄iorē cām trāſmittere hic nō dicit
ſimp̄lr ep̄m poſſe delegare. Solnit glo. in.d.c.ij. regris.
ꝛ in.d.c.cū ſpāli.ꝛ ſimp̄lr adherent p̄dicta dicunt.n. recu-
ſatū poſſe cōmittere accedente tñ partiū conſenſu. ſed ſi
malit negotiū remittere ad ſup̄iorē hoc poterit ēt parti-
bus inuitis.ꝛ ſic clauſula illa de recuſatoris aſſenſu poſi
ta in.d.c.cū ſpāli determinat p̄imā partē diſiūctiue.ſ.ꝙ
in cōmiſſione regraꝝ partiū p̄ſenſus nō aūt in remiſſione
ad ſup̄iorē ſentit tñ glo.in.d.c.cū ſpāli.ꝙ p̄ſenſus partiū
nō requiraꝝ in p̄ſona cui eſt fienda cōmiſſio ſed referꝝ ad
verbū cōmittat ꝙ apertius tenet ibi Jo.an.ꝛ hoc dubiū
tetigit glo.in.c.puenit.xi.q.i.ꝛ nō aperit q̄d velit. ſz Jn-
nocen.hic ſentit iſtud.c.forte correctū per.d.c.cuz ſpāli.ꝛ
per.c.licet de ſuſpecto.J.eo.vbi dicitur ſcōm eum ſi iudex
de recuſatoris p̄ſenſu nō poterit delegare cām ad ſup̄io-
rem remittat.ꝛ hāc ſniam firmauit ille doctiſſimus cano
niſta Vincentius vt refert hic do. Abb.per.c. iudex. de
31 offi.deleg.li.vi. † vbi ſm eū delegatus equiparaꝝ ordina
rio quo ad cōmiſſionē ante p̄nūciationem arbitror̄ ꝛ
tñ nō p̄t cōmittere ſine cōſenſu partium. Jtez delegare
eſt pars iuriſditionis.l.ij.ff.de iuriſdi.om.iudi.not.glo.
in.c.a ſubdelegato de officio delega.lib.vi.ſed poſtq̄ eſt
p̄nunciatum iudicē ordinariū eſſe ſuſpectū perdit exer-
citiū cauſe niſi partes cōſentiant ergo. ¶ Preterea ita
poteſt ledere recuſanteꝫ dando aliū adhuc magis ſuſpe-
ctū licet cām ſuſpiciōis p̄obari nō poſſit.ad hanc decre-
talē reſpondet vt ſup̄a q̄ eſt correcta vel loquiꝝ q̄ñ par
tes bene conſentiunt ꝙ deleget ſecus ſi hoc nollent ptes
vel ipſarū altera ꝛ hāc opi.cōem vt neceſſario in cōmiſ-
ſione exigaꝝ conſenſus partiū.ſequiꝝ Spec.in titu.de re-
cuſa.§.ſi.verſi.ordinarius hoc aūt loquiꝝ tamē aliquan-
tulū intricate maxime in delegato. Nec ex toto explicat
veritatē.d.Anto.in hoc puncto videꝝ ſibi contrarius ꝛ
loquiꝝ ſecundū do.Abb.contra tex.ꝛ contra.d.c. iudex.
vbi aperte colligiꝝ ex dictis ſuis in.d.c.ij. requiris.ꝛ in
d.c.cum ſpāli.ꝛ forte ſm do.Abb.id accidit ex lapſu lin
gue vel q̄ de recēti nō viderat p̄fata iura. Nā in.d.c.ij.
requiris.diſtinguit ꝙ aut in recuſatiōe p̄poſita ꝛ ante
p̄nunciatiōem ſup ea iudex vult cōmittere ꝛ pōt ēt par-
tib⁹ inuitis. Jtē etiā ea ꝓpoſita ꝛ p̄bata ante p̄nūciatio
nem. Sz p̄riū huius ipſe tenuit in.d.c. cū ſpāli vz ꝙ poſt
recuſationē p̄batā nō poſſit cōmittere partibus inuitis
etiā ante p̄onūciatiōem. Dicit etiā ibi delegatum poſſe
cōmittere etiā inuitis partibus cōtra recuſationē proba
tam.ꝙ eſt ꝓtra.d.c.iudex.poſtea Poſti.in.d.c. cuz ſpāli
dicit ꝙ vna pars illius diſiunctiue referꝝ ad ordinariuz
vt ille cōmittat alicui in quē partes cōſentiant. Alia ve-
ro pars de remiſſione ad ſuperiorez p̄cedat in delegato.
dicēs nō ſeruari in ordinario vt cauſa remittaꝝ ad ſupe-
riorē. ſed ipſemet Poſti.vñ ſentire p̄rium in.d.c.lz de ſu-
ſpecto.infra eo.vbi dicit ſpāle eſt in epo p̄pter excellētiā
dignitatis in fauorē p̄incipalis iuriſditiōis. vt poſſit cō
mittere cām recuſatus.alij vō inferiorez remittūt cauſaz
ad ſup̄iorē ꝛ ſic intelligit vno mō illud.c.lz. vbi pp ſuſpi
cionē habeꝝ recurſus ad ſup̄iorē ſed neutrū dictū placet
dño Abbati hic ꝛ iſta ſunt hz eū que ipſe potuit collige
re ſparſa in diuerſis locis que nō enucleāt nec exuiſſerāt
intellectū bui⁹.c.ſm eū imo remanet inutile ꝛ icorrectū
vel eſt modici ꝛ nullius effectus.nec explicaꝝ perfecte in
tellectus.d.c.cū ſpāli.ideo ipſe dicit ſe p̄us expedire ma
teriam in iudice delegato. Secūdo in iudice ordinario.
32 Quo ad delegatū dicit hodie forē expeditū per.c.iudex.
de offi.deleg.lib.vi.quo ad facultatē cōmittēdi.aut enīz
vult cōmittere anteq̄ p̄ eū p̄ponaꝝ recuſatio.aut poſtq̄
p̄ponīꝝ recuſatio.primo caſu ſi cōmiſit in totū vlteri⁹ re-
cuſari vel facta per eū cōmiſſio impugnari nō p̄t.ſecus
ſi aliq̄d iuriſditionis ſibi reſeruauit tūc.n. dicendū eſt vt
in ſequēti mēbro. Si vero vult remittere poſt recuſatio-
nem p̄poſitā aut fuit ſup ea p̄nūciatū ꝛ nō poteſt etiam
de partiū conſenſu ſiue recuſatio ſit tm̄ p̄roposita. ſiue ſit
p̄poſita ꝛ p̄bata.ſed ſine partiū cōſenſu nō poteſt ꝛ hec
33 oia p̄baꝝ in.d.c.iudex. † Jn ordinario vero eſt minus
dubiū vt pz ex p̄dictis.ſed cōis opi. videꝝ vt ſit in optiōe
ſua.an cōmittat an remittat cām ad ſuperiorē ſi tñ eligit
cōmittere exigitur in cōmiſſione partiū conſenſus nō in
p̄ſona cui fienda eſt cōmiſſio.ſed in cōmiſſione fiēda.ſed
do.Abb.ſic diſtinguit aut p̄poſita recuſatiōe iudex tāq̄
litis execrator ad arbitror̄ electionē nō vult p̄cedere ꝛ
tūc poteſt cām cōmittere etiā partibus inuitis dūmodo
cōmittaꝝ p̄ſone nulli partiū ſuſpecte cōſultius tñ agit ſi
partiū cōſenſum in cōmiſſione req̄rit vt recuſandi facul-
tatē excludat ꝛ de hoc dicit forē caſum hic ſm vnum in-
tellectū qui bene congruit littere.ꝛ in.c. ad hec.J. de ap-
pel.hic enim dicīꝝ ꝙ ab ipſo recuſato deputādus eſt de-
gatus nec vlla mentio agitur de partiū conſenſu q̄ cla
rius liq̄ebit ex ſequētibus vbi exigitur cōſenſus quan-
do delegatus ſubrogatus in locū ordinarij recuſaꝝ. pri-
mo caſu nec etiā ſcōo caſu exigiꝝ conſenſus partium de
neceſſitate ſed ad cautelā ne in infinitū contingat recuſa
tio.allegat.d.c.ſuper q̄onum.de offi. delega. nec appa-
34 ret quare magis cogatur ſecundo caſu q̄ primo. † Ex

UVA. BHSC. IyR_275_2

a ¶ Suspitio. Vide pro decisione istius. q. que in pringētia facti cuidaz familiarissimo meo euenit. d. Abb. in. c. cum inter in. ix. col. de exceptio. ōl. quero dicit vbi ptrariū expsse tz z vide Spec. in titu. de app. §. v. z de exec. sen. §. vi. q. q̄lr sua retractetur q̄z plures casus tangit.

hoc apparet manifeste differentia inter delegatū z ordinariū etiā anteq̄z pronunciet sup recusatiōe vñ delegat⁹ recusatione ꝓposita nō pōt cām principalē cōmittere nisi accedat ꝓsensus ptiū vt ꝓbat in. d. c. iudex. sed ordinarius pōt etiā ptibus inuitis vt pz ex eo q̄ solū vt euitetur infinitas recusandi cōpellit ptes ad eligēdū iudices. fac q̄ de iure ciuili nō obstāte recusatiōe cognoscit lz detur coadintor vt in auct. si vero ptingit. C. de iudi. Multo ḡ fortius de iure canonico poterit cōmittere. si. n. exercitiū cōmittēdi esset sibi interdictū sine partiū ꝓsensu nō possz deputare aliū ad cōpellēdū ptem ad electionē iudicum. Et ex hoc tollit dictū Vinc. in eo q̄ dicebat partiū ꝓsensu hic intercessisse. facit etiaz. c. ad hec de appel. Aut fuit pnūciatū sup recusatione. z tūc dubiū est magis arduū ꝓpter illā clausulā de recusatoris assensu positaz in. d. c. cū spāli. Sz nihilomin⁹ cōi opi. nō obstāte dicit. d. Abb. q̄ possit cōmittere etiā inuitis ptibus salua tñ facultate recusandi. z de hoc dicit eē casum hic ꝑm vnā lecturaz q̄ optime adaptat littere vt intelligat q̄ñ suspitiōis cā erat
35 notoria † notorietas eni facti opat id quod notorietas iuris que ex snia orit vt in. c. fi. de coha. cler. z multi. z al legat q̄ notat Inno. in. c. ij. de dilatio. z in. c. ex parte de vbo. sig. bene facit quod voluit Bar. in. l. ij. ff. si qs inius voca. non ie. z q̄ habet in cle. pastoralis §. pisana q̄q̄z ciuitas. de re iudi. imo aliq̄n plus operat notorietas facti q̄z iuris vt est glo. sing. in cle. i. de sepultu. ¶ Itez vī hic casus ꝑm vnū intellectū vt hic intelligat q̄ñ prius pronunciat sup recusatione. q̄ verba debēt intelligi cum effectu. nā aliter nō diceret hic per verba impatiua deputet. Non obstat. d. c. cū spāli. de quo doctores faciūt fundamentū. q̄ rñdet q̄ illa clausula de recusatoris assensu nō ponit ibi necessitatē sz poti⁹ instructiue z ꝓsultiue stat vt euitet iudicis recusandi facultas vt sit sensus q̄ index recusatus dz cōmittere cām si ptingat recusationem fieri ꝓgruū est z ꝓsulte agit vt reqrat partiuz ꝓsensuz. ad hoc allat in simili. d. c. sup qōnuz. vbi tex. dicit ne auditor datus sup meritis cāe valeat recusari statuimus vt de ptiuz ꝓsensu detur vel recipiat. z lz dicat statuimus tñ glo. ibi dicit nō statuēdo sed potius cōsulēdo vt q̄ sine partium ꝓsensu pōt delegatus cōmissionē facere. d. c. sup qōnum. Si ergo vbuz statuimus ponit ibi cōsultiue z nō necessitatiue. q̄ materia subiecta nō necessitat. multofortius i casu. d. c. cū spāli. vba necessitare nō debēt. ꝓ hoc faciat iste tex. vbi in prima cōmissione nihil dicit de partiū consensu sz postmodū vt euitet infinitas recusandi ꝓsultiue. ergo requirit ptiū cōsensus. Itē illa de recusatoris assensu non pōt intelligi ꝓpzie vt iacent q̄ sequeret absurditas q̄ i optione eēt recusator trahere ad remotū iudicē sine eius culpa z iudiciū claudicaret q̄ tñ spectaret cōsensus ptis recusantis ꝑ regulā nō licet. lib. vi. c. i. z. ij. de mutu. peti. l. si cū dies. §. si arbit. ff. de arbi. vñ glo. z doc. tenētes ꝑ iam snīam ipropriant illa vba z addūt dicentes q̄ etiā reqrit ꝓsensus alteri⁹ ptis. sed si ibi loqret tex. necessitatiue fecisset absq̄z dubio mentionē de ꝓsensu partiū. sciuisset. n. iurislator dicere si voluisset. c. ad audiētiā. de veci. l. i. ff. si messor fal. mo. c. maiores. de baptis. sz q̄ loqt ꝓsultiue z instructiue fecit dūtaxat mentionē de recusatione q̄ erat ꝓsumptio ꝑ eum ne recusaret iterum arg. reg̃le semel malus. li. vi. lz secus sit in delegato vt in d. c. iudex. nā in cōmissione fieda p eū de necessitate reqritur ꝓsensus partiū ex eo q̄ in. d. c. iudex negatiua añponit vbo pōt. quo casu illud vbū nō pōt inducit necessitatem sing. est glo. ꝑm do. Abb. in. c. i. de reg. li. vi. Sed tu allega simile glo. in cle. dispendiosaz. de iudi. z quod bī in. l. nemo pōt. ff. de leg. i. z in. l. gallus. in pn. z ibi bar. ff. de libe. z posthu. z per do. Pe. de ancha. in. c. sciscitatus ex. de rescrip. Et pōt eē rō diuersitatis inter ōlegatū
36 z ordinariū. † q̄ delegatus nihil bz iure ꝓprio sed iure delegantis vt no. in. c. sane. el. ij. de offi. deleg. z in. l. i. ff. ō offi. eius cui man. est iurisd. Delegatus aūt nō intēdit cō mittere cām ꝑsonis suspectis vt in. c. cū inter j. de except. iō si delegatus est suspectus nō pōt cōmittere causaz sine partiū consensu. q̄ nō habet iurisditionē efficacē z stabi
37 lem sed elidibilē. Quinimo plus dixit ibi gl. elegās † q̄ si snia lata est a iudice suspecto poterit retractari si post
a plationē ipsius detegeret suspitio⁹ q̄ papa nō intendebat cām sibi cōmittere. z idē voluit glo. mgr̄a in. c. q̄ suspecti. iij. q. v. pro qua recte faciat tex. ibi z. c. accedēs. vt lite nō pres. z quod in simili voluit glo. in. c. exceptio. iij. q. vi. z Jo. cal. in. c. ij. de ordi. cogni. z quod nota. in. c. insinuante. de offi. deleg. vide que late dixi de hoc in cōnē to. c. suspitionis. eo. ti. sed ordinarius bz iurisditionez generalē. z lz pp suspitionē non habeat exercitiū in cā principali bz tñ iurisditionē z poterit cām delegare respectu ordinarie z generalis iurisditionis quā bz q̄ in cōmittēdo psone neutri pti suspecte maxime de cōsensu ptium nulla pōt ꝑ eū oriri suspitio. Facit quod voluit Inno. in
38 c. ex pte. de vb. sig. vbi dicit † q̄ pōt iudex ꝓpriā iniuriaz vlcisci q̄ñ cessat cā suspitionis. facit. c. proposuit. de app. vbi in cā notoria nō recusat iudex vt suspectus. pro quo tu vide Bal. in. l. aptissimi. C. de iudi. z dixi in. c. cum venissent. eo. ti. Ita in ꝓposito lz alias sit suspectus i cognoscendo nō tñ in delegādo. z si cōmittit psone suspecte paratissimū est remediū recusandi vt hic z remediū appellandi si nō admittit recusationis exceptio vt in. c. sup qō nūm. ad fi. de offi. deleg. z p̄ hoc tollit alia obiectio quā faciebat Inno. q̄ nō pōt cōmittere cām q̄z in cōmittendo vteret iurisditione q̄z lz vtat nō tñ in principali sed i articulo i quo cessat suspitio. simile bī in. c. cū teneamur. z quod ibi no. j. de app. z in. c. ij. de matri. ꝓtrac. ꝑ inter-
39 dic. eccl. † vbi iudex a quo se intromittit de inoual ꝓ appellationē que tēdūt ad faciliorē exitū cause appellationis ex quo nō tangūt articulū appellationis. Itē cessat illa obiectio Vincē. quā fecit de. d. c. iudex. q̄ ꝓcedit
40 tñ in delegato rōne ꝓdicta. † Hinc est q̄ de iure ciuili ō legatus recusat sola volūtate sine cāe cognitione vel probatiōe dūmodo cesset calūnia vt supius dictū est sed or-
41 dinarius nō. z facit. l. pretor. ff. de iurisdi. om. iudi. † vbi pt̄or pōt cōmittere cām sine partiū ꝓsensu in qua primo officiū aduocatiōis exercuerat seu ꝓsuluerat. facit quod not. Inno. i. c. irrefragabili. de offi. ordi. archi. z Jo. an. in. c. si contra vnū de offi. deleg. li. vi. facit. c. statuenduz. ij. q. vi. Itē papa cām propriā alijs cōmittit vt euitet suspitio vt no. glo. in. c. cū dilecta. de confir. vti. vel inuti. z Inno. in. c. ex parte. de verbo. sig. z nota. in. c. cū venisset
42 de iudic. † Preterea si iudex a quo efficit iudex ad quez lz nō possit cognoscere de cā suspitionis. pōt tñ delegare
43 vt not. glo. in. c. querelā. de elec. z in. l. eos. C. de ap. † Ex qbus oibus ꝓbat q̄ legittime z notorie suspectus in cā principali p hoc nō reddit suspectus in cōmissione cū in cōmittēdo sit simplex executor z cuilibet partiuz seruat facultas recusandi. ¶ Itē in q̄tum ius canonicū in hoc deuiat a dispōne iuris ciuilis debet stricte intelligi. cum eni de iure ciuili ordinarius ex toto recusari non possit sz de iure canonico sic nō debet restringi facultas cōmittēdi. z per hoc tollunt motiua doctoz z glosaz. Et p ista hoc. c. remanet incorrectū. z ptim interptat illud. c. cum spāli. absurdū est dicere q̄ hoc. c. sit correctū vel sit superfluū ꝑ id q̄ bī. §. in pbemio Grego. Supflua. n. resecanda sunt. l. ampliorē. §. in refutatoriis. C. de app. ¶ Et ex predictis eliciunt tres ꝓncipales intellect⁹ ad istū tex. bz do. Abb. primus est vt intelligat iudex q̄ñ iudex lite detestans ad electionē arbitroz venire nō vult sz spōte eligit cōmittere vt euitet suspitionem. Scōs intellectus est q̄ñ cā suspitiōis est notoria. Tertius est q̄ñ pronunciatū est vel alr constat de suspitione per ꝓbationes. nō. n. aretaret iste tex. ad cōmissionē faciendā nisi de suspitiōe aliquo mō constaret. z qlibet intellectus est substentabilis ꝑm dōm Abb. z in se est verus. ¶ Hec obstat. c. lz ī. eo. vbi bī recursus ad superiorē existente causa suspitionis
qz vt ibi

UVA. BHSC. IyR_275_2

qz vt ibi bñ varijs modis intelligiť tex.ille.primo q̄ hoc
bébat ibi ꝓsuetudo vt voluit glo.ibi.ꝛ ét satis innuit ille
tex.Scdo qz ibi fuit appellatū ꝓpter recusationé nó mis
sam ió appellationis cā deuoluta fuit ad supiorē.Vel i
telligiť ḅz dispositionē.d.c.cū spāli. ¶Et ex supradictis
euidéter ꝺm do.Abb.ꝓfundiť opi.Hosti.in.d.c. licz vbi
dixit q̄ est spāle in epo vt possit cómittere ꝓpter excellen
tiā sue dignitatis.tum qz ipsemet Hostiē.sensit p̄ziz in
d.c.cū spāli.tū qz eadem est rō in oibus ordinarijs pp su
pradictas rónes ergo erit eadē dispō.c.nó translato.de
cósti.c.inter corporalia.de trásla.pla.nec etiā ꝓcedit qđ
voluit idē Hosti.in.d.c.cū spāli vt vna pars alternatiue
intelligať ꝓcedere in ordinario.sed alia pars intelligať
ꝓcedere in delegato.qz hoc est separe caudam a capite
qđ non est fiendū vt bñ.in.c. maiores.de baptis.ꝛ qđ ibi
no.in glo. ¶Itē aduertēdum est q̄ sicut denotať rō di
uersitatis inter ordinariū ꝛ delegatū in recusatiōis effe
ctu ita in modo ꝓponēdi ipam recusationē.qđ.d. Abb.
dicit se plene ponere in repeti.huius.c.ꝛ ita bellissime re
sidet circa istū dubitabilē passuz do. Abb.hic. ¶Pro
certo mihi vť durus sermo q̄ cū.d.c.cum spāli. apponat
verbū statuimus. qđ est iuris noui introductoriū vt ba
beť.in.c.statuim⁹.de elec.li.vi.ꝛ in cle.fi.de rescrip.ꝛ gl.
in.c.vt litigātes.de offi.ordi.lib.vi.pro quo vide que ple
ne dixi in.c.decernimus.s̄.de iudi.vť standū dispōni illi⁹
iuris tanc̄ꝫ nouissimi. ¶Facit p̄ do. Abb.pro cói opi.
glosaꝝ ꝛ doctoꝝ.d.c. cuz spāli.in ver. cómittat.vbi sunt
verba impatiua.ergo important necessitatē.c.qđ ꝑcipiť.
ꝓuij.q.i.ergo nó loquiť cōsultiue. ¶Preterea induco
44 multū subtiliter tex.c.cū spāli.hoc mó † probemiū est cā
a finalis⁹ legis latoris.c.sōco requiris.de ap.l.regula.§.lz
ꝑsi.initiū constōnis demóstrat.ff.de iur.ꝛ fac.igno.l.i.ff.
ad mace.l.fi.ff.de bere.insti.Sed ꝓbemiū.d.c.cū spāli ē
ne frustreť iudiciū.sed si iudex recusatus cómitteret cām
principalē sine cósensu recusationis frustrareť iudiciuz.
qz recusans itex recusaret ad frustrāduz ꝛ dilatandū ne
gocia.cū ergo ista sit cā finalis ne frustreť negociū. seqť
q̄ ꝑcise ꝛ necessario debet fieri cum ꝓsensu recusatoris.
45 ¶Preterea faciat † vbicūqz rō legis est generalior di
cto legis extēdiť dcm̄ legis ad limites sue rónis cóiter al
legať glo.sing.de boc i cle.i.de elec.lz tex.est in.l.pī filiū
§.fundū.ff.de leg.i.ꝛ in.l.cuz pī.§.dulcissimis.de leg.ij.
vñ posito nō tñ ꝓcesso q̄ in.d.c.cū spāli nó apponerētur
vba necessitatiua lz ꝓsultiua.nihilomin⁹ efficerent neces
sitatiua pp rōnē ꝓbemialē.qz rō legis ē aia legis vt vo
luit By.in.c.fi.de reg.iu.in.vi. ¶Preterea faciat.d.c.
iudex.vbi dť nó pōt nisi de recusatoris assensu.§ inducit
necessitatē vt voluit glo.in.c.i.de reg.iur.in.vi. ¶Non
ob.si dicať q̄ loquiť in delegato cui⁹ iurisditio pēdet ex
iure delegātis.qz nó est ista rō ꝓhibitiōis vt nó possit cō
mittere nisi cū ꝓsensu recusatoris.qz idē dici posset in or
dinario cuius iurisditio pēdet ex dispōne legis lz rō ē vt
interueniat recusatoris assensus ne frustreť iudicium ne
itex recuset suspectū illū cui cómittet.lz eadē rō militat i
vtroqz tā in delegato q̄ꝫ in ordinario.ergo sicut non pōt
delegatus eodē mó nó poterit ꝛ ordinarius. Et si recte
pōdereť tex.d.c.iudex.vť extractus de sanguine.d.c.cuz
spāli.inq̄tū ibi regriť ꝓsensus recusatoris per vba ipera
tiua.ita in.d.c.iudex.ponuntur vba necessitatiua. Et vť
mihi q̄ si qua dubitatio ingerať ex vbis.d.c.cū spāli. il
la tolliť ꝛ declarať p.d.c.iudex.ꝛ ē singularis diuinatio
ad istū tex.dicere.q̄ eps hic detestabať litē ꝛ ideo dele
46 gabat cām ꝓncipalē. † ná experiētia docet q̄ dñi clerici
anbelāt ad iurisditiōez sicut pisces ad equoza.ꝛ per ꝓs
istud.c.oz intelligi ꝺm dispónē.d.c.cū spāli. ¶Nec ob.
cuz opponebať q̄ si papa voluisset de necessitate debere
fieri cómissiōez cū ꝓsensu recusatoris illō exꝓssisset. qz p
certo satis exꝓssit in.d.c.cū spāli.inducēdo ita vt induxi.
¶Nec ob.gl.in.d.cū dilecta.de ꝓfir.vti.vel inuti.qz lo
quiť in papa q̄ nó cópelliť cómittere.ꝛ q̄ pōt p se iudica
re nō est miz si de honestate illud faciat. ¶Nec ob.cuz
dicebať q̄ frustra fuisz positū istud.c.in hac cōpilatiōe
qz istud nō est vez.lz.n.sit interpretandū ꝺm dispositōez
d.c.cū spāli.nó pp hoc frustratorie est positū pp alia dic
ta in eo ptēta.Et ex istis sustētabilior est opi.glose ꝛ do
ctoꝝ ¶Venio nūc ad glo.ij.que tria facit. Primo op
ponit ꝛ soluit.Scdo formar vnā.q.ꝛ soluit. Tertio op
ponit ꝛ nō soluit.scda ibi.lz si.tertia ibi arg.ibi. ¶Q̄.
p̄ tex.in eo q̄ dicit executorē debere deputari epo recusa
to.nā executor deputať post sniam vt in.c.de cetero. ō re
iudi.l.executorē.C.de execu.rei iudi.Antea vo datur iu
dex.Glo.metu p̄ziz exponit ideſt delegatus. Tu vide q̄
dixi supi⁹ in notabilib⁹. ¶Scdo querit.s̄. dictū est recu
satū debere cām cómittere.qd si cótingat a tali delegato
subrogato in locū recusati appellari ad quē appellabiť.
Glo.ponit duas opi.ꝑmo dicit appellandū ad papā qz
ad ordinariū recusatū obstāte suspitione appellāduz nō
est.nec ad metropolitanū qz omisso medio nó lz appel
lare.c.dilecti.de appel.Soluit gl.satis dici posse ad epz
recusatū appellādū nó vt ipse p se de cā cognoscat sed vt
alteri ꝓsone nō suspecte cómittat. ¶Tertio opponit de
47 c.placuit. † vbi nó appellať de iudicib⁹ datis in locū epi
ad ipm epm sed appellať ad consiliū.ꝛ ad h̄ p̄ziū gl.ista
nó rñdet.Sed Hosti.ꝛ Spe.in ti.de ap.§.nūc tractem⁹.
in fi.ꝑme colū.dicūt fore appellandū ad archiepm qz cū
epo sit recusat⁹ remotū est mediū.ꝛ sic dicūt nō obstāte.
c.dilecti.de ap.ꝛ ad hoc adducūt.c.si is cui.ꝛ.c. si a sub
delegato.de offi.dele.li.vi.Et idem voluerunt Tācre.ꝛ
Phūlip.qui dicūt appellādū ad supiorē nō ad epm qui
eū delegauit.sentit bāc ptē Jo.and.hicq redarguit glo.
dicēs nō debere appellari etiā vt cómittat cām qz posset
cómittere magis suspecto q̄ꝫ fuerit prim⁹ ꝛ non lz tertio
appellare.l.i.C.vt nō li.in vna ea.qz cā ter app. Item si
cómitteret duob⁹ q ferrēt p̄zias snias in optiōe epi esset
alterā approbare.c.fi.j.de re iudi.quo casu maximū ꝓiu
diciū gñareť ipsi recusanti.lz alij doctores vt vltramon
tani vt refert hic solēnis doc. Jo.de lig. distinguūt q̄ re
cusato ordinario si pronūciať sup recusatiōe qz p talem
ꝓnūciationē finita est iurisditio eius nō poterit ampli⁹ 20
ad eū appellari lz ad supiorē qz nō facit gradum.ꝛ alle
gāt in arg.c.iudex.de offi.deleg.li.vi.Sed si nō est ꝓnū
ciatū sup recusatiōe sed ea ꝓposita statim iudex delega
uit ex quo adhuc remanet iudex saltē ad delegandū po
terit ad eū appellari.que opio non placet Jo.de lig. qz
lz ꝓnūciatio sup recusatione extinguat ipso iure iurisdi
tionē in delegato.non tñ ita extinguit in ordinario imo
ipsa vt firma remanet post pronūciatiōez. Itē satis pro
nūciare vť eo q̄ deleget pp suspitionē qz tacite vť dicere
se suspectū.remanet ergo Jo.de lig.cū doctrina glo.hu
ius vt lz ordinari⁹ recusareť non tñ desinit esse iudex. Sz
opi.vltramōtanoꝝ placet.d.Anto.hic ꝛ refert sibi pla
cuisse lz vltramōtanos nó vidisset ꝛ ad motiua Joā. de
lig.rñdet q̄ lz pronūciatio iurisditionē ordinariā nó ex
tinguat tñ illā inutilē reddit quo ad illū articulū.vñ fit i
utilis quo ad cognitionē ꝛ quo ad factū delegādi ꝛ ita
inutilis nō facit gradū.Sed qñ nō ꝓnūciauit sed tñ p
posita recusatiōe delegauit nondū detecta est inutilitas
iurisditiōis.ꝛ ꝑsequēter remanet adhuc iudex.appella
ri ergo oz ad eū forte aūt nūc vellet discutere ḅ an sit su
spectus qđ antea discutere nō curauit lz incōtinēti actuz
delegatiōis elegit.ideo pp hoc dubiū an sit cōpetens iu
dex oz adiri. Nec obstat q̄ tacite delegādo vť ꝓnūciare
se suspectū qz hoc est falluz.potuit.n.hoc velle litem exe
crans sup hoc an sit suspect⁹. ¶Sz do.Car. hic dič gl.
fore veriorē qz lz eps sit recusat⁹ tñ nō desinit eē iudex cū
possit cómittere vt dic.ꝛ sic facit mediū.ꝛ ad illa absur
da q̄ inducebat Jo.an. post Hosti.rñdet ꝛ dic nō obsta
re ꝑmū inq̄tū dixit q̄ cómittat deteriori qz si cómittat ꝺ
teriori ps q̄ bēbit illū suspectū recusabit eūdē.ꝛ dato ca
su q̄ nō recuset.tamē si grauabit poterit appellare. Nec

a ¶Cā finalis Adde.l.vt liberis ꝛ ibi Bal.i i.no.C.de colla.ꝛ vide no.p do.Abba.in.c. adnersus de i muni.eccles.ꝛ ibi modernores scribētes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝓcedit cū dicebat nō licere tertio appellare quia illud ꝓcedit respectu eiusdē articuli secus respectu diuersoꝝ. vt in.c.dilecte.ꝛ.c.ex pte de ap.hoc aūt casu est articulus diuersus pp nouū grauamē. ¶ Et cū opponebaꝫ q̄ ipe recusatus hēbit alterutrā sniam approbare.rñdet.d.car. q̄ sicut ipse nō pōt cognoscere.vt ēt dicit glo.ita nō potest alterutrā sniaꝫ approbare ex eo.q̄ hoc esset iudicare. sed hanc ptātē delegabit nō suspecto.Et ex istis dicit red
48 di verā hanc nota.gl.dicentē.† q̄ ad ordinariū recusatū appellaꝫ non vt cognoscat.sed vt cōmitat.ita residet hic d.car. ¶ Sed Jo.cal.hic distinguit.q̄ aut ꝓposita recusatione ꝛ nō ꝓbata iudex incōtinēti delegauit.ꝛ sit vera opi.glo.ꝛ sequatiū. Aut post ꝓbatā recusationē delegauit.ꝛ tūc sit vā opi.Hosti.ꝛ alioꝝ. ¶ Nec ob.si oppo.ō c.iudex.vbi post ꝓbatā recusationē iudex ōlegat de ptiū ꝓsensu.ergo pꝫ mediū nō esse solutū q̄ dicit ipse fatēduꝫ q̄ per ꝓbatiōem nō est sublatū mediū.sed tñ per ꝓbatio nem ꝓstat eū eē suspectū.c.cū olim.de vbo.sig.equū est ꝛ iustū vt ad eū nō appelleē. ¶ Sed do.Abb.dicit se absolute tenere opi.gl. p ea que dixi supius sup ꝑma gl.nā sicut respectu cōmissiōis fiēde in ꝑma instātia nō cuanescit iurisditio recusati nec reddit inutilis adeo q̄ eo pter missso nequerint ptes adire supiorem vt hic aperte ꝓbaꝫ ꝛ in multis alijs deductis supius eodē mō dꝫ non posse epm obmittere in cā appellatiōis.nā sicut actor hñs ordinariū legittime suspectū ipm adit nō vt p se cognoscat sed vt alteri cām cōmittat.ita ꝛ appellās dꝫ ad eū appellare nō vt cognoscat sed alteri cām appellatiōis cōmit-
49 tat. † Et ꝑm hāc opi.nō violabit regula babēs ad delegato appellādū eē ad delegātē vt in.c.sup qōnuꝫ.de of. deleg.que apte ledereē tenēdo sniam ꝓriaꝫ. ꝛ ad hoc allat istū tex.in eo qō dicit si recusaꝫ delegat⁹ subrogat⁹ i locū recusati adit ipe eps recusatus ꝛ nō supior.ꝛ si ille eps ē legittime suspect⁹ deputat alīū. multofortius si appellaꝫ a tali delegato dꝫ appellari ad ipꝫ delegātē cū hoc casu agaꝫ de iniqtate iudicis delegati.vel q̄ pars appellans deducere itēdit q̄ in ꝓncipali cā ptermisit.iuxta.c.cū Johannes beremita.de fi.instru.ꝛ.l.p hāc.C.de tēpo.appl.ꝛ i
50 priori casu eps illū malitiose deputauit † ꝛ appellatio ꝛ recusatio in multis equipant vt in.c.sup eo.de ap.adducit ēt istū tex.ad hoc inq̄stuꝫ dicit q̄ deputet delegatū ad cōpellēdū ptes vt in aliquē ꝓsentiāt.mādat insup sniam talis delegati executiōi.ꝛ ad.c.placuit.ij.q. vi. de q̄ glo. opposuit ꝛ nō soluit.ipse dicit posse oupl'r rñdere primo q̄ illi nō erāt delegati epi sed a iure dabant in locuꝫ epi. Vel scō rñdet ꝛ melius ꝑm eū ibi adeunt vicini epi per viā appellatiōis. q̄ forte nō erat ibi metropolitanus vt dicit ibi glo.vñ de ipsis nō appellaꝫ ad epm q̄ ipsius superiores sunt quo ad articulū appellatiōis.ꝛ ꝓ hoc facē ꝑncipiū illi⁹.c.ibi si de iudicijs suoꝝ epoꝝ quē conquesti sunt.ꝛ sic nō loq̄t in cā recusatiōis. ¶ Nō ob. ibi tex.in eo q̄ regrit cōsensuꝫ epi in electiōe illoꝝ epoꝝ.q̄ supplēdū est maxie vt supplet ibi gl. vel forte regrit ꝓsensus q̄ illi nō sūt ꝓprie iudices appellatōis.vñ voluit papa q̄ i defectu metropolitani assumerent vicini de ptiū cōsensu. ꝛ ita rñdet ad.d.c.placuit.Et ex predictis dicit posse respōderi facile ad motiua alioꝝ facta supius ꝙ glo. ꝑmo cū dicūt q̄ mediū sit sublatū ꝓ recusationē.q̄ vt pꝫ hic ꝛ in.c.ad hec.ꝛ in.c.cū spāli.de ap.nō est sublatū nisi q̄ ad facultatē cognoscēdi.sed nō quo ad facultatē cōmittēdi ex generali ꝛ ordinaria iurisditione quā hꝫ.vñ sicut in instantia principali hꝫ ptātem cōmittēdi ꝛ facit medium. ita ēt in instātia appellatiōis ꝛ multofortius cū ipse cāꝫ delegauerit ꝛ succedat ꝛ q̄ stat illa regula appellāduꝫ esse ad delegātē.Et per hoc est rñsum ad.c.si is cui.ꝛ ad c.si a subdelegato.de offi.deleg.li.vi.ibi.n. dicebam medium sublatū ꝛ totū est respectu cognoscēdi ꝛ respectu cōmittendi.nā in.d.c.si is cui.subdelegās erat mortuus vel excōicatus.igit ex toto mediū erat sublatū.c.pia. de excep..l.vi.nā delegare est iurisditione vti.l.iij.ff.de iurisdi.om.iudi.q̄ nō pōt facere excōicatuꝫ.c.ad approbandum.de re iudi.q̄ actus legittim⁹ est excōicato interdictus vt in.d.c.pia.ꝛ in.d.c.si a subdelegato. dicebaꝫ iurisditionē subdelegātis expirasse p mortē primi delegātis.nā nō debebat ad eū appellari nec vt cognosceret.sꝫ secus est in casu nr̄o cū sit exclusus respectu cognoscēdi. ¶ Nec ob.dictū Jo.an.ꝛ ꝑmo cū dicit q̄ posset cōmittere magis suspecto.ꝛ q̄ nō liceret tertio appellare.Circa hoc.d.Abb.dat illā solutionē quā.s.dedit do.Cardi. q̄ ille titulus vt nō liceat tertio appellare hꝫ locū respectu eiusdē articuli nō respectu diuersoꝝ vt nota.in.c.dilecte.ꝛ in.c.ex pte de appl'.ꝛ in cle.i.de re iudi. Est aūt hic articulus recusatiōis diuersus a ꝓcedētibus. Itē hec rō q̄ posset cōmittere alteri etiā suspecto militat in ꝑma instantia.ꝛ tñ hoc nō obstāte cōmittit ꝛ si ille recusaꝫ aditur vt alīū deputet. Preterea hec rō Hostien.ꝛ Jo.an. fundit⁹ cessabit si cōmittit de ꝓsensu partiū sicut ad cautelā seruaꝫ hic cū recusaꝫ delegatus subrogatus in locuꝫ recusati. Aut itelligit Jo.an.q̄ cū possit appellari a sniā lata sup ꝑncipali.ꝛ forte bēret sniam iniquā a iudice suspecto nec a principio posset suspitionē ꝓbare q̄ forte ē occulta.ꝛ sic putat intellexisse Joā.an. Et ad hoc rñdet do.Abb.q̄ ius nō ꝓsumit istud sicut nec ꝓsumit in instātia ꝑncipali q̄ō pꝫ ex eo q̄ nō admittit exceptionē suspitiōis nisi legittime ꝓbeē vt.d.c.cū spāli. ꝛ.d.c.ij. requis. Et rñdeo ad scām rōnē Jo.an.q̄ nō eēt in ptāte recusati approbare quā sniaꝫ velit cū nō bēat iurisditiōis exercitiū sup ꝑncipali.sed hāc approbationē alij cōmittit sic facit in cā appellatiōis.An aūt cōmittēdo alteri cām recusationis articulo alr nō discusso videaꝫ delegat⁹ pnūciare se suspectū siue sit ordinarius siue delegat⁹ vidistis ꝙ.q̄d senserint doc.nā Jo.de lig.sensit q̄ sic.d.Ant.tenet ꝓriū sꝫ nihil allat pro dcō suo sed.d.Abb. dicit se allare casuꝫ iudicio suo exp̄ssuꝫ in.d.c.iudex.de offi.dele.lib.vi. Nec ibi dr q̄ delegat⁹ post ꝓpositā recusationē ꝛ ēt approbationē pōt cōmittere de ꝓsensu ptium sꝫ postq̄ fuerit sup suspitiōe ꝓnūciatū nō pōt lꝫ ptes ꝓsentiāt qn desinat esse iudex p ꝓnūciationē. Si ergo cōmittēdo post ꝓpositā recusationē videreē ꝓnūciare se suspectū nō possꝫ cōmittere.q̄ sic tacite ꝓnūciando desineret esse iudex.ꝛ per ꝓsequēs nō valeret cōmissio cū nō sit futurus iudex. .l.cū qui.ff.de iurisdi.om.iu.Scōo dicit ꝑncipl'r ꝓbari i
51 .l.ité si res.ff.de alie.iudi.ꝑiunctis his que dixit bar.i.l. ab eo.C.qūo ꝛ qñ iu.vbi voluit † q̄ ex sniā nō oriē obligatio nālis lꝫ condemnatus non appellauerit q̄ potuit nō appellasse nō ex aio vt ꝓsentiret sniē sꝫ vt eu taret lité allegat qō no.in.l.iulian⁹ vex debitorē.ff.de cōdi.inde. ꝛ.c.pastoralis.§.q̄ vō.in glo.de offi.deleg.ꝛ Jnno.i c. sacro.de sen.excō. ¶ Tertio adducit illā regulā nō probat hoc eē qō ob hoc cōtingit abeē .l. non ob hoc.C.vñ cogna.l.neq̄ natales.C.de ꝓba.c.ij.de transla.pla.lꝫ inder delegat⁹ a ꝑncipe vel ordinarius pōt cōmittere cessante oi recusatione.c.vt litigātes.de of.ordi.li.vi.ꝛ.d.c. pastoralis.de of.dele.ergo cōmittēdo nō vī se pronūciare suspectū.ꝛ hec dicit do.Abb. forte valde not.ꝛ ita b residet. ¶ Tu vō adde circa qōnem glo.q̄ si nos tenemus illud qō ego tenui supius q̄ ab ista sniā lata p delegatū deputatū a recusato de cōi ꝓsensu partiū electū nō appelleē pp verba pregnātia ibi posita vt supius induxi qō illi⁹ glo.nō ꝓcedit.Sed si teneam⁹ cōem opi.q̄ possit appellari.ꝛ ad vba pgnātia huius tex.possꝫ rñderi q̄ lꝫ ptes approbauerint cōi ꝓsensu psonā huius delegati nō tñ vident approbasse sniam ferendā ab eo arg.ei⁹ qō dicimus in teste q̄ possum⁹ approbare psonā testis ꝛ non dictū.l.si qs testib⁹.C.de testi.ꝛ tūc militare pōt qō glose ꝛ doctoꝝ.Et vī mihi q̄ opi.gl.nō ꝓcedat.qō demōstro
52 hoc mō. † Jura oia tendūt ad hoc vt lites sorti anē facilioꝝ expeditionē ꝛ vt pcaē laboꝝ⁹ ꝛ sumptib⁹ ptiū.c. nōnulli.de rescrip.c.sup qōnuꝫ.de offi.deleg.c.finē litib⁹ de dolo ꝛ cōtu.cū si.Sed lites habebunt facilioꝝ expe-

ditionem

UVA. BHSC. IyR_275_2

ditionem si appelleꝫ ad metropolitanuz qui de meritis
cãe cognoscat ꝛ diffiniat quã si appelleꝫ ad ordinarium
recusatũ ꝛ suspectũ vt illã ꝓmittat alteri cũ ipse de cã ꝑn
cipali cognoscere nõ possit. ꝛ tolleꝫ iste inutilis circuitus
vt cle. auditor de rescriptis. ꝛ sic recta via appellabit ad
metropolitanũ valẽtem de cã cognoscere. ꝛ p ꝫ tolleꝫ il/
lud qõ posset seq ꝓtingere. n. posset ꝙ iste epus recusatus
cõmitteret alicui magis suspecto ꝛ vsike est ꝙ ꝫ faciet.
qz adimit sibi bonor recusando cũ ꝓsumptio est ꝙ quo
cat⁹ volet vlcisci. est. n. iudici adhibẽdus bonor. c. vt ꝟbi
tus bonor. de ap. l. oẽm bonorẽ. C. qñ ꝓuoca. nõ est ne.
¶ Preterea hoc ꝓbo rõne mirabili. Iste deputat⁹ ab
epõ recusato succedit in locũ ipsius epi. ió nõ appellatur
ad ipm epm. sz appellaꝫ ad metropolitanũ sic dicim⁹ de
snia lata a vicario epi. qz non appellabit ab illa ad ipm
epm vt in. c. ij. de ꝓsue. li. vi. ꝙ aũt succedat in locũ epi. et
nõ appelleꝫ ad ipm epm deputãtẽ. ego allego casum ad
qué mũdus ois non rñdebit. ꝛ admiror neminẽ vsqz ad
hãc horã aiaduersiõez habuisse casum dico eẽ ꝛ ista glo.
53 ꝛ cõem opi. in. l. fi. C. de iudi. vbi dr † ꝙ si delegat⁹ a ꝑn
cipe vel ab ordinario recuseꝫ vt suspect⁹ ꝛ ipse cõmittat
cãm ꝑncipalẽ arbitris eligẽdis de cõi ꝓsensu partiũ ꝛ cõ
tingat appellari ab eoz snia dr ibi ꝙ nõ appellabit ad
illũ q dictos arbitros ꝛputauit. sz appellabit ad supiorẽ
ꝑmũ. Ita vr dicẽdũ in ꝓposito qz cũ epus fuerit recusat⁹
vt suspect⁹ ꝛ ipse deputet aliũ vt de cã ꝑncipali cogñscat ꝛ
appelleꝫ ab illo nõ appellabit ad ipm epm ia recusatuz
sed ad supiorẽ ꝛ sic vr ibi casus in terminis ꝛ glo. Jo. ꝛ
ligna. do. Lar. ꝛ seqces ꝛ p illũ tex. ꝓfundunt oẽs rõnes
formate p eos ꝛ̃s supius rettuli. facit ẽt optim⁹ tex. i. l. i.
§. i. ff. qs ꝛ a quo ap. ꝛ maxie qz recusatio ꝛ appellatio i
cedũt parib⁹ gradibus vtvoluit Lap. in suis allegõnib⁹
allegatione. i. Et si casus occurreret in ꝓtingẽtia facti vi
dereꝫ recte posse ꝓsuli ꝛ ista glo. ꝛ ei⁹ seqces. ¶ Ulteri⁹
circa ꝓdicta oriꝫ dubiũ ꝑm. do. Abb. nõ tactũ p doc. certũ
est ꝙ sine ꝓsensu ptiũ nõ põt delegat⁹ cãz cõmittere recu
54 satiõe ꝛ eũ ꝓposita vt br in. c. iudex. de of. ꝟle. li. vi. † po
ne inqt ꝙ delegat⁹ de ptiũ ꝓsensu cõmisit nõ in totũ vtrũ
debeat appellari ad ipm an ad ꝑmũ delegãtẽ dubiũ facẽ
qõ no. in cle. sepe. de ꝟb. sig. in glo. ptib⁹. q̃ est elegans. ꝛ
qõ no. doc. in. c. nõnulli. de rescrip. ista. n. ẽ noua ꝓmissio
vñ lz ꝓsenserint respectu ꝑme cõmissiõis. nõ tñ seqr ꝙ te/
neant ꝓsentire respectu alteri⁹. renũciãs. n. iuri suo respe
ctu vni⁹ articuli iudicialis nõ vr renũciare respectu alte
ri⁹ vt no. in ꝑfatis iurib⁹. Sz ꝫ nõ obstãte putat. d. Abb.
ꝓuiz fore veri⁹ qz adhuc nõ est detecta iutilitas iurisdi/
tionis p solã ꝓpositionẽ recusatiõis cũ dẽat cãm legitti/
mã ꝓbare. vñ lz nõ possit cõmittere si ptes volũt nunc di
scutere articulũ recusatiõis. tñ añqz ꝑdiscutiaꝫ non lz ap
pellare omisso medio qz mediũ nõ est ꝓsus sublatũ q̃re
appellabit ad eũ saltẽ ad istũ effectũ vt ipediaꝫ executio
snie ꝛ trãsit⁹ in rẽ iudicatã. ꝛ vt cã remittaꝫ ad supiorẽ si
ꝑstiterit cãm recusatiõis fore legittimã. ꝛ multũ gloriaꝫ
do. Abb. de isto dicto suo. sz si meis dareꝫ audatia ꝟbis
auderẽ dicere ipm defeciss̃e i suo salutari qz ꝑ ista qõne
sua allego casuz in termis in. l. fi. C de iudi. vbi delegat⁹
cõmisit cãm post ꝓpositã recusationẽ arbitris electis de
cõi ꝓsensu ptiũ ꝛ illi arbitri ferunt sniam ꝛ appellaꝫ ab
eis. dr ibi ꝙ appellabit ad ꝑmũ delegãtẽ ꝛ nõ ad ipz de
legatũ subdelegãtẽ. ꝛ sic vr ibi casus quẽ Abb. nõ vidit
iuxta illõ oculos bñt ꝛ nõ videbũt. ¶ Tãgit ẽt. d. Abb.
55 de dubio non tacto p aliquẽ ꝑm eũ † vtz a delegato epi
recusati vel nõ recusati possit appellari ad ei⁹ vicariũ te/
nẽdo opi. ꝙ possit appellari ad epm videt ꝙ nõ p. c. stu
duisti. de of. leg. vbi pz ꝙ de cã alicui spãlr cõmissa p pa/
pã. legat⁹ gñalis se ipedire nõ põt imo q̃stũ ad illã cãz ꝺ/
legat⁹ censeꝫ maior legato vt ibi dr. ꝛ adducit. c. pasto/
ralis. §. ꝓterea. de of. ꝺle. vbi pz ꝙ excõicat⁹ p delegatũ ẽt
a eo defuncto p aliũ q̃z p papã absolui nõ põt. ad idẽ facit
56 † qz vicari⁹ põt p epm ẽt sine cã ad nutũ reuocari[a] vt no.

gl. in cle. ꝛ si ꝑncipalis. de rescrip. ꝛ facit qõ no. i cle. fi. ꝺ
ꝓcu. fortⁱ⁹ põt quo ad vnã cãm ipediri. ió dicit Inno. in
c. romana. ¶. eo. lib. vi. ꝙ epus põt ꝓhibere suo officiali ne
iudicet p. l. iudiciũ soluiꝫ. ff. de iudi. sz cõmittẽdo cãm vni
in spẽ vr derogare iurisditiõi vicarij quo ad illã spẽm vt
no. in. c. cũ. Abb. de consti. ꝛ i. d. c. studuisti. ꝛ in. c. ad peti
tiõez. de accu. Sz in ꝓtiũ arguit ꝛ mouet qz epus ꝛ vica/
rius eius faciũt vnũ ꝓsistoriũ vt in. c. ij. de ꝓsue. li. vi. ꝛ in
eũ trãsferꝫ cãz cognitio. c. lz de of. vic. vñ lz videat subla
ta sibi ptãs respectu instãtie ꝑncipalis nõ tñ respectu in/
stãtie appellatiõis. qz talẽ ptãtez non trãstulit in aliũ nec
specifice sibi recipit. ¶ Nec obstat. d. c. studuisti. ꝛ. d. c.
57 pastoralis. † qz legat⁹ ꝛ papa nõ faciũt vnũ ꝓsistoriũ. ió
de appellatiõe inꝫposita ad papã nõ põt se inꝫponere le
gatus. ꝛ p hoc adducit. l. si hoiem. ff. man. vbi ꝓcurator
gñalis ex cã ꝓhibet spãli ꝓcuratori vt nõ exequaꝫ mãda
tũ sibi spãlr cõmissuz. Finaliꝫ do. Abb. sic distinguit. aut
epus est pñs ꝛ tũc dz ad eũ appellari ꝛ non ad vicariũ. ꝛ
dr pñs qñ est in dioceſi vel in loco ꝓpinquo alꝫat. c. si ꝙ
58 vnũ de of. dele. li. vi. vbi dr † ꝙ si recusaꝫ delegat⁹ epi dz
recusatio ꝓbari cora ipso epo. nõ. n. põt negari qn noteꝫ
quedã supioritas in cognitiõe cãe appellatiõis cuz sit de
minori iudice ad maiorẽ ꝓuocatũ vt no. i. d. c. ij. de ꝓsue.
li. vi. Hinc est ꝙ a vicario epi nõ appellaꝫ ad ipm epz vt
ibi. ió cũ vicarius quo ad illã cãm nõ sit maior delegato
nõ põt ad eũ appellari. Aut epus est absens ꝛ tunc pote/
rit appellari ad vicariũ arg. d. l. si hoiem. ꝛ p id qõ no.
Jo. an. in. d. c. si ꝙ vnũ. vbi dixit ꝙ ꝫ casu absentie põt ꝓ
bari cã recusatiõis delegati cora vicario. Idez ergo erit
dicẽdũ in cã appellatiõis cũ in multis equipent vt no. in
c. sup eo. de appel. ¶ Nec ob. ꝙ epi ꝛ vicarij idez sit tri/
bunal qz ꝓcedit in bis in ꝙbus vicari⁹ hz iurisditionem
nõ aũt in oibus vt pz ex bis q̃ no. in. c. lz de of. vica. ꝛ hãc
ꝓclusionẽ reputat. d. Abb. fore vissimã lz Archi. in. d. c.
ij. teneat indistincte appellari posse ad vicariuz alꝫat tñ
iura q̃ ꝑm do. Abb. hic nõ ꝓbãt. ꝛ ita residet. d. Abb. ꝫ.
¶ Adduci posset siꝫe qõ voluit do. Ant. ꝛ Jo. de imo. i
59 c. qõ sup bis. de fi. instru. vbi dicũt † ꝙ si legatus dicat se
habuisse certã cõmissionẽ spãlez oraculo viue vocis a pa
pa ꝙ si papa ẽ pñs in loco creditꝫ sibi. si aũt est in loco re/
moto nõ creditꝫ. ¶ Adduci ẽt possz siꝫe qõ voluit Guil.
60 quẽ referũt hic doc. q dixit † ꝙ delegat⁹ iferioris si tulit
sniam ꝛ delegãs est pñs ꝙ nõ poterit exeq suã snia z sec⁹
si delegãs est absens. facit qõ br in. l. si longi⁹. ff. de iudi.
ꝛ. l. cũ post snia. C. de appel. ¶ Põdera ẽt qz indubi
tãter ꝓ ocõ dñi Abb. ꝙ posset appellari ad epm lz doc.
dubitẽt i. d. c. ij. de ꝓsue. li. vi. tñ est casus in. l. fi. C. de iudi.
Sz in ꝗstuz ipse vult posse appellari ad suũ vicariũ nõ vr
61 bene dcñ † qz a snia delegati appellaꝫ ad delegãtẽ vt i. c.
sup qõnuz. de of. dele. sz vicari⁹ nõ est delegans. q̃ nõ ap/
pellabit ad eũ. Et si dicaꝫ ꝙ facit vnũ tribunal cũ epo vt
d. c. ij. Rñdeo ꝙ nõ facit vnũ tribunal cũ epo quo ad id
qõ itroductũ est in ꝓrogatiua epi. ꝛ ad hoc allego sing.
dictũ Bar. in. l. a ꝓcõsulib⁹. C. de ap. Et ista non tradas
oblitioni. ¶ Glo. ij. fuit expedita in textualib⁹. ¶ La
pio nũc glo. iij. ꝛ op. ꝛ tex. in eo ꝙ dicit snia latã a de
legato epi mandãdã executiõi per ipm epm. vr. n. ꝙ nõ
fit necesse ꝑ actu executiõis adire ipm epm. qz ipse dele/
gatus dz posse exeq qz ex cõmissiõe cãe absolute sibi fcã
oia sibi ad cãm ꝓsecutiua mandata videnꝫ. c. ꝓterea. c. su
spitiõis. de of. dele. glo. refert opiones. Quidã dicũt per
hanc decre. ꝛ p. l. a diuo pio. ꝑmo rñso. ff. de re iudi. ꝛ. l.
iubere. ff. de iurisd. om. iu. delegatũ ab inferiori a ꝑncipe
nõ posse suã snia exeq. Scõo ponit suã opi. ꝓtiã ꝙ imo
possit exequi. Et ad dicta iura in ꝓtiuz allata rñdet. licet
enim dicãt ordinariũ exeq nõ tñ negãt qn delegat⁹ exeq
possz ꝛ vr adducere testẽ veritatis videlz Joãnẽ. ij. q. vi.
c. qsqs. ¶ Ponit etiã ꝛ tertiã opi. vt distinguaꝫ an or/
dinarius sit pñs. ꝛ tũc delegatus nõ exequiꝫ. aut est ab/
sens ꝛ tunc delegatus exequitur. Adduci possent illa

[a] ¶ Reuocari Adde Bal. i. l. solet. §. sicut de offi. ꝓconsu. et lega. Semi. i. c. i. de offi. vica. i vi. Philip. de frã. in. c. vt nz de appel.

similia que adducta sunt in precedenti articulo. & idem dicit esse i officiali epi alꝫ pniciosuꝫ esset hoc obuiare i distincte ꝙ talis delegatus nó exequaꝫ primã opi. ꝙ talis delegatus nó exequaꝫ tenuit Inno. in. c. innotuit. de arbi. sequitur hic Hosti. per dictã. l. a diuo pio. & idez tz ibi Bar. & voluit Spec. in ti. de executione snie in. §. ij in prin. sed Inno. in. c. cũ ab ecclesiaꝫ. de offi. ordi. dicit ꝙ delegatus exequiꝫ suam sniam per iurisditionez quã hz sed nó per iurisditionẽ quã non hz do. Abb. hic plene refert opiones doctoꝝ. sz nó vidit do. Anto. in cle. auditor de rescriptis. & tenet hic dñs Abbas multũ exquisite ꝙ delegatus possit exequi suã sniam istum passum ego alr nó reassumo ex eo qz in. c. ex litteris. supra de offi. deleg. rettuli opiones doctoꝝ sup hoc & tenui contra do. Abb. & ptra istam glo. ꝙ imo non possit. & allegaui pulchras rationes quas ibi videre poteris. sed in aliquib⁹ alr suꝫ locutus hic q̃ ibi & valde obstat iste tex. inquantũ dicit deputet executorem. probat enim ꝙ delegatus ab ordinario videꝫ deputatus ad cognoscendũ decidendum et exequẽdũ vt superius induxi. & quicquid dixerit Inno. & alij videtur ꝙ iste tex. non probet ꝙ data presentia delegati ordinarius exequatur qz tex. dicit sollicitudine ipsius compleantur inducendo vt induxi supius in textualibus. Hec est admiratione dignum si aliter dixerim ibi
62 q̃ dixerim in dicto. c. ex litteris. † qz propter diuersa fantasmata quotidie in nobis generanꝫ noue intellectionez & diuerse vt dixit Bal. in. l. i. C. de his qui ante aper. tabu. & philosophus in tertio de anima[a] dicit. Intelligentem quoq; necesse est fantasmata speculari. ¶ Dominus Abb. circa istaz materiã distinguit hoc modo. Aut loquimur in vicario episcopi vtrum possit suam sententiã exequi. Aut in inferioribus habentibus iurisditionez ex lege aut ex consuetudine. Aut loquimur in delegato ꝑncipis aut in delegato inferioris. Primo casu dicit ꝙ potest licet glo. hic dubitauerit quoniã vicarius habet iurisditionem ordinariã & ea que sunt mixti imperij vt notat Inno. in. c. suam. de offi. vica. & quod nota. in. c. lz eo. titu. lib. vi. & in. c. perlectis. xxv. distin. & in. c. romana de
63 offi. ordi. li. vi. vbi tex. probat † ꝙ de iure vicarius nó solum subditos sed etiam ipsos suffraganeos excõmunicare potest. licet ꝓpter honestatem sit sibi interdicta potestas respectu suffraganeorũ vt notat ibi glo. & excõicatio est mixti imperij vt notat Inno. in. c. transmissam. de electio. & hic. Et ꝙ vicarius possit exequi tenet hic Joã. andre. ꝙ procedit in vicario principali ipsius episcopi
b qui facit idem consistorium cum ipso episcopo.[b] talis enim habet ordinariã alij autem non habẽt ordinariaz. sed delegatam. nec faciunt idem consistorium cuz episcopo. & ab istis appellatur ad epm vt nota. in cle. & si ꝑn cipalis. de rescrip. notat Inno. in. d. c. romana. De his dicendum vt in delegatis lz posset dici ꝙ cum sint deputati ad vniuersitatem causarum censeantur quasi ordinarij. l. cum pretor. ff. de iudi. notat glo. in. c. cum causaz. de appel. ¶ Secundo casu principali de inferioribus prelatis seu iudicibus. Hosti. in. c. cum contingat. infra eodem dicit ꝙ per fideiussores poterunt coercere eũ cõtra quem est lata sententia institu. de satisdatione tutorum. §. i. l. iij. ff. de dam. infec. l. i. §. quid ergo. ff. de vẽtre inspiciendo. vel ordinarius loci hoc exequetur dicta. l. a diuo pio. sicut exequitur sententiam arbitri vt in. l. ait pretor. ff. de re iudi. & notaꝫ in. c. per tuas. de arbi. Sed dicit dominus Abbas ꝙ latius debemus cõsiderare iurisditionem quã habent tales. Quidam enim sunt vendicantes sibi nudam coercionem absq; iurisditiõe vt parentes domini maritus erga familiam & vxorem de talibus non est tractandum quoniaz tales agunt de facto nec exequuntur sententiam cum eam ferre non possint. Quidam sunt vendicantes sibi iurisditionem fori penitentialis vt sunt sacerdotes curati. & tales compellunt indirecte. & nihilominus exequuntur ad satisfactionẽ fien
dam non reuocando sententias generales quas tulerũt nisi prius satisfaciant. c. si sacerdos. de offici. ordi. secundum vnam lecturam. Alij vendicant sibi iurisditionem simplicem. & tales possunt proprias sentẽtias exequi ea potestate & iurisditione quam habent. sed potestate quã non habent bene possunt indirecte prosequi ꝓprias sententias subtrahendo redditus vel distributiones. Non enim possunt exequi actu mittendo in possessionem vel manu militari auferendo. quia talia sunt mixti imperij que inferioribus non competunt. l. imperium. l. iubere cauere. ff. de iurisdi. om. iudi. Pignorare tamẽ possunt vel fideiussores compellere vt notat Inno. in. c. cum ab ecclesiaꝫ. de offi. ordi. & per Specu. in titulo de executio. senten. §. nunc dicenduz. in princi. Itẽ priuando ab vniuersitate & similibus. c. ex litteris. de consti. Vel inuocabunt auxilium potestatis seu alterius iudicis. arg. l. episcopalem. C. de epi. audien. & quod notatur in. c. i. de offici. ordi. Possunt ergo isti iudices cogere cum pignoribus non aũt actualiter mittere in possessionem. Et hec
64 faciunt ad questionem † vtrum rector scholarium possit suam sententiam mandare executioni. Specu. in titu. de sententie execu. §. nunc videnduz versi. quid de sententia doctoris. tenet ꝙ ordinarius illam exequeꝫ allegat auten. si quis litigantium. C. de episco. audien. Sed Joan. andre. ibi in additione recitat aliquos doctores tenere magistrũ vel doctorẽ posse exequi suas sentẽtias si scholaris ibi habeat bona. sed si nõ habeat bona vel habeat & non sint sufficientia ad requisitionem magistri exequetur is in cuius territorio habet bona vt in dicta. l. a diuo pio & refert do. Abb. hic Bar. dicere ibi ꝙ rector potest exequi suam sentẽtiam delegando suam iurisditiõez vel priuando ab vniuersitate & similibus vel inuocãdo auxilium alterius iudicis. Idem dicit de doctoribus et alijs non habentibus familiã. Sed do. Abb. putat ꝙ in specto iure cõmuni ꝑm ꝙ doctores vel rectores habent meruz & mixtũ imperiuz ꝙ cognoscere possunt de causis criminalibus vt in auten. habita. C. ne fi. pro pa. vbi per glo. Potest etiam rector mittere actualiter in possessionem seu actualiter exequi. sed quia in plerisq; locis iure consuetudinario banc potestatem non obtinent vt not. glo. in dicta auten. habita. potest dici ꝙ exequantur per iurisditionem quã habent. sed pro ea quã non habẽt debent recurrere ad superiorem. & sic possunt intelligi & reduci ad concordiam opiniões contrarie. vnde cũ hodie rectores cõmuniter nó habeant familiã armatam neciurisditionem in criminalibus satis seruabitur opi. Bar. superius recitata. & sic concludit do. Abb. ꝙ in istis iudicibus inferioribus inspiciẽda est potestas quã habẽt vt ea vtanꝫ in executiõe. Si vero volunt aliter se exequi requirant superiorẽ & alios iudices illius loci. & dicit satis fuisse de mente Bar. in dicta. l. a diuo pio. ¶ In tertio casu principali in delegato principis cõcludit de iure canonico fore claꝫ ꝙ possit exequi per se. & etiã preciꝑere ordinario vt exequaꝫ. vt probaꝫ in. c. ex litteris. & i. c. significasti. & in. c. querenti. & in. c. pastoralis. §. preterea. & c. in litteris. de officio dele. Sed de iure ciuili glo. vi dubitare in. d. l. a diuo pio. dicit tñ ibi glo. ꝙ de iure canonico põt. sed ꝙ idem sit de iure ciuili. tenet ibi bar. & dicit esse expressum in. l. fi. C. de iudi. & in auten. de exhiben. reis. §. si vero. & quidã ꝑm vnum intellectum poterit etiã delegatus ꝑncipis inuocare brachiũ secularis potestatis pro executione sue snie vt voluit Inno. in. d. c. significasti. & Bar. in. d. l. a diuo pio. qui dicit ꝙ potest mandare ordinario sub grauissimis penis vt exequatur arg. d. c. significasti. & hoc plus placet dño Abb. q̃ illõ
65 qõ voluit Archi. in. c. vt officiũ. de here. lib. vi. † vbi dicit
c delegatũ nõ posse inuocare brachij secularis auxiliuz. nisi sit sibi spãliter concessum. & dicit sic curiã ꝺuare. sed do. Abb. dicit se nescire. si ita seruet curia. sed primum dictum est verius de iure ꝑm eũ. & ita residet hic do. Abb.

Ego admiror

a ¶ De anima Istud dictũ peculiare do. Andre. habetur allega. loco tex. ꝓmen. xxx. vbi videas Auerroym qui mirabiliter loquit.

b ¶ Cum epõ. Adde gl. in. c. i. in verbo episcopos ö capel. monach. & facit quod voluit Ludo. in sing. suis versi. excõmunicatus. ꝑ quo vide etiaz Fely. in. c. postulasti in ꝓnc. de rescript. vbi multa in materia vicariorum reperies.

c ¶ Auxilium. Vide pro hoc Fely. in. c. significasti in. i. col. de offi. delega. vbi hoc in terminis tangit.

Ego admiror q̄ do. Abb. mordeat archidia. de obseruā
tia curie. q̄ vbicunq; gl. aut excellens doctor dicit ita ser
uatur de consuetudine creditur sibi ꝛ dicenti cōtrarium
incumbit onus probandi ita dicit Bartol. in repetitione
l. de quibus. ff. de legibus facit glo. in. l. neq; natales. C. ō
proba. ꝛ qō voluit glo. in. l. titio fundus. ff. de condit. ꝛ
demon. Modo addite ad eum inquantum dicit de do/
ctore ꝛ rectore q̄ vī q̄ doctores quos rettuli Jo. ꝛ ipse
non bene dicant hac ratiōe doctoribꝰ ꝛ rectoribus scho
larium licet habeant iurisdictionē tamē nullum est eius
assignatū territoriū lz etiā sint eis assignati homines id
est ipse persone scholarium nec videtur q̄ possint capi fa
cere scholares sua auctoritate sed debent recurrere ad su
66 periorem † nam ꝛ si captura reruz sit mixti imperij tñ ca-
ptura personaꝝ est maior q̄ est meri imperij. l. magistra
tibus. ff. de iurisd. om. iudi. nisi lex municipalis aut cōsue
tudo loci aliud disponeret arg. l. i. C. de emancip. libero.
ꝛ. l. iij. §. fi. ff. de testi. ꝛ. c. cuz contingat. j. eo. ergo non ē ve
ra doctrina Jo. an. do. ab. ꝛ alioꝝ. Et posset dici ad den
tes domini Abb. es magister in ysrael. ꝛ hec ignoras ve
recundiā fuit sibi non videre dñm Cardi. in. c. significa/
sti. de offi. deleg. ꝛ etiam Bald. ibi tenētes hanc prē vz q̄
doctores ꝛ rectores nō possunt exequi sniam mittēdo in
possessionē corporalē ego tñ cuz repetijssem cle. auditor.
de rescrip. ꝛ scripsissez in. d. c. significasti tenui cōtra bal.
ꝛ do. cardi. lz do. Car. ibi sit merus relator doctrine bal.
sed q̄ posset sententiā suam exequi demonstro hoc modo
67 † Ubicunq; alicui data est iurisditio ordinaria videntur
data oia ex illa cōsequutiua ista est glo. in. l. ij. ff. de iurisd.
om. iudi. tex. n. loqtur ibi in iurisditiōe ordinaria vt pbat
tex. ibi in versi. data. q̄ non dicit mandata sed exequutio
est consecutiuum iurisditio. ergo data iurisditione alicui
videtur data sibi exequutio. Facit qō voluit Barto. in. l.
ambitiosa. ff. de decre. ab ordi. facit Bal. in. l. i. C. si rector
prouinci. Et adduco elegantē doctrinā Jo. de imol. in. c.
68 fi. de mutuis peti. vbi dixit † q̄ iudex laycus cognoscens
a ptra clericū exequetur sniam q̄z tulerit contra clericū [a] ni
hilominus mihi videtur q̄ bal. rectius dixerit. ꝛ adduco
singulare dictum Jnno. in. c. significasti. de officio deleg.
69 † vbi dixit delegatus pape cognoscit inter laycos puta
de matrimonio ꝛ dote. ꝛ fert sniam q̄ non poterit illam
exequi in rebus illius layci. sed debet adire iudicem lay/
cum vt illam exequaī ꝛ adduco Ang. in. l. fin. C. de iudi.
vbi loquens in istis terminis dicit q̄ iudex ecclesiasticus
non poterit exequi in bōis illius layci sed mandabit exe
quutioni per iudicē laycum ꝛ dicit esse singulare dictum
Jnno. in. c. verū. j. eo. adduco ēt. c. cum eps de offic. ordin.
70 lib. vi. vbi per illum tex. a contrario sensu colligit † q̄ epūs
inquirens p̄ laycum pro crimine ecclesiastico non potest
eum carcerare. sed oz facere illum carcerari per iudicem
laycum voluit Pet. de ancha. ibi ꝛ idez voluit in repeti
tione. c. ea que de reg. iur. lib. vi. in. xi. q. vbi allegat Jn/
nocen. in. d. c. significasti. vt voluit Oldra. consi. xc. aliter
tamen dixit Bñicus in. d. c. cuz eps. ꝛ adduco ad p̄dicta
stupendum dictū Jo. an. in. c. pro humani. de hom. li. vi.
71 vbi dixit † q̄ in crimine ecclesiastico iudex non pōt exeq
penam p̄ laycum sed oz instare q̄ iudex laycus p̄demnet
ꝛ exequaī. ꝛ allat. c. ij. de malefi. ꝛ. c. postulasti de iudeis
ꝛ. c. cum secundū leges de bere. li. vi. facit quod voluit. d.
Petr. de ancha. in. c. cōquestus. j. eo. ita dicamus in ppo
sito lz rector aut doctor cōdemnet scholarē oz petere sen
tentiā exeq a iudice ordinario generali. Nec obstat glos.
in. l. ij. ff. de iurisd. om. iudi. q̄ procedit in executiuis sine q̄
bus iurisditio exerceri non possit vt ibi per Bart. ꝛ alle/
go peregrinā glo. in. c. q̄ in tantū de preben. nec est veruz
illud dcm̄ Jo. de imo. in. d. c. fi. alias in. c. i. de mutu. peti.
q̄ confunditur per illa que ego allego superius. ¶ Ad/
dite ad alium articulū cum dcm̄ est q̄ delegatus princi
pis potest exequi de iure ciuili q̄ est contra glos. in. d. l. a
diuo pio. ꝛ contra glo. l. si quis missum. ff. ne vis fiat ei ꝛ
glo. in auct. de exhibē. reis. §. si vero. ꝛ quidam. ꝛ gl. in. l.
ij. ff. de iurisd. om. iudi. ꝛ ausus est Bar. contra glo. nostras
ordinarias allegare duos text. ad quos cōmuniter dicit
non posse responderi. Pro certo esset graue voluere ter
ga ꝛ stare vt agnus coram tondēte ꝛ non defensare ydo
72 la nostra † que sunt glo. vt Cyni vtar verbis in. l. nō mo
riturum. C. de contraben. ꝛ p̄mitten. stipu. Capiamus. l.
fina. C. de iudi. que est fundamētū Barto. vtrum ꝓbetur
ibi dcm̄ eius. nam si intelligimus illā legem in exequuto/
re delegato ꝛ recusato erit ibi casus apertus q̄ nō soluz
delegatus a principe. sed ēt delegatus ab inferiori a prin
cipe potest exequi suam sniam ex eo q̄ ille tex. in princip.
loquit de vtroq; videlicet de delegato ab augusta fortu
na vel a culmine iudiciali. Finis ergo illi⁹. l. oz referri ad
principium ꝛ determinare duo determinabilia. l. i. C. de
diuers. rescrtp. l. i. C. de li. preteri. c. ij. requiris de appella.
cum si. ergo si illa. l. probat dictū bar. ipse vī percutere se
cum ligone suo. q̄ ipse dixit q̄ delegatus ab ordinario nō
exequit sed delegatus a principe non exequit suā sniaz ꝛ
per consequens est ibi casus p̄ Bar. ꝛ cōem opi. q̄ dele
gatus ab ordinario exequet suā sniam ꝛ sic posset dici ad
dentes Bart. incidit in syllam cupiens vitare caribdim
Quinimo torqueo illum tex. p̄ eundē q̄ eum ibi equipet
delegatꝰ p̄ncipis ꝛ delegatꝰ ordiarij ꝛ ōlegatꝰ ordiarij
nō exeqt̄ ḡ nec delegatus p̄ncipis ꝛ ita iducēdo est ibi ca/
sus pro illis glosis quas Bart. reprobauit ꝛ ista nō tra/
das oblitioni. ¶ Item pondera q̄ tenendo opi. Bart.
dico q̄ ideo exequitur ex eo q̄ tex. ibi appellat illū execu
torem ꝛ ista est casus formalis in hac decretali in versi. ō
putet exequutorē ꝛ sic ió exeq̄tur q̄ lex appllat illū execu
torē ꝛ p ꝓñs est delegatus ꝛ exequutor. Et ex hoc datur q̄
dā nouissima ꝓsideratio. q̄ aut p̄nceps vult ordinarij⁹ dat
delegatū appellando illū delegatū ꝛ tūc non poterit exe
qui suā sniam ꝛ isto modo p̄cedāt ille glo. dānate ab ali/
is. Aut appellat illum executorez ꝛ tūc excedit termios
delegatōis q̄ est delegatus ꝛ exequutor ꝛ h̄ colligo ex il
lo tex. cōiuncta hac decretali ꝛ isto mō p̄cedat cōis doc.
docentū ꝛ est consideratio nō tacta nō ocā per aliquē vs
qz ad hec secula. deo nostro sit gloria q non facit tpa nra
frustra. Jtē illū tex. itelligo in alio exequutore cui a lege
est data ptās exequēdi ꝛ h̄ vult vna gl. ibi in vsi. cui man
data q̄ dicit. s. a lege ꝛ sic iste tex. nullo mō iduci pōt p̄ di
cto Bar. Vel pōt dici q̄ posito q̄ ille tex. loquaī de illo
delegato recusato vt Bar. Vult nihilominus Bar. loqī
b q̄ delegatus p̄ncipis exequit suā sniaz [b] sz ille text. loqī i
snia lata ab arbitris electis de voluntate partiū quorum
sniam poterit delegatus exequi ꝛ sic nō loqī in delegato
p̄ncipis sniate ꝛ p ꝓñs nō ꝓbat dcm̄ Bar. Saly. i. d. l. fi.
dicit videri ibi casuz q̄ delegatus a p̄ncipe ꝛ ab ordina/
rio possūt exeq suā sniam cuius p̄riū voluit glos. in. d. l. a
diuo pio. ꝛ in. d. l. ij. sed ideo ē dicit ibi Saly. q̄ snia ibi
vere nō est lata ab eo ꝛ p ꝓñs vī q̄ totus mūdus errat se
quendo doctri. Bar. p. d. l. fi. q̄ delegatus principis pōt
exeq suā sniam p illū tex. q̄ re uera loqtur in snia lata ab
arbitris ꝛ nō ab ipso delegato. Et si qspiā dixerit q̄ imo
ille tex. ꝓbat doctrinā eius q̄ si pōt exeq sniam ab alio la
tam multo fortius poterit exequi suā sniam ar. c. cū in cū
ctis de elec. ꝛ auc. multo magis. C. de sa. san. ecc. q̄ ad h̄
rñdeo q̄ non ē eadē rō q̄ post latā sniam finit eius iuris/
ditio. c. in lris ō offi. ōle. l. iudex post cōm̄. ff. de re iudi. sz nō
sic finit eius iurisditio cōmittēdo cām alteri vt hic est ca/
sus ꝛ p ꝓñs bar. vehemēter errauit in itellectu illius. l. fi.
73 Et pōderabis diligēter dcm̄ Saly. ibi dicentis † delega
tū a p̄ncipe ꝛ delegatū ab ordiario eqpari vt possint exe
qui sniam nō vere latā ab eis sz ab arbitris ꝛ p ꝓñs cor/
ruit bar. credēs se eē firmū vt i firma petra. Restat tollē
aliud fundamētū de. §. si vero. ꝛ qdā circa huius itellectū
vacillant gl. ꝛ doc. Nihilominus nō ob. vī. n. q̄ loquaī
in ordinario inc̄tū loqī de exequutione ꝛ missione i pos
sessionem qō patet q̄ in principio illius. §. text. dicit q̄ si

[a] ¶ Clericum adde bal. in. l. i. C. de execut. rei iudi. ꝛ post ipsum scriben tes ꝛ vide spe cu. in ti. de exe cutio. se. n §. ij. vsq; ad vsic. vt aūt vbi hec. q. late habetur.

[b] ¶ Sniam sz qd ō delegato pape an possit suā sniam exe qui vide nota. per fely. in alle ga. c. significa/ sti in. i. colū. de offi. deleg. ꝛ p illam soluetur ista. q. pro cu/ ius solutiōe vi de Jo. papi. in sūma in versi. executioni mā dari ꝛ. d. d. ale xan. de imo. in l. ij. col. ij. ff. de iurisd. om. iudi. vbi oia copiose ꝛ vide que supra dixim⁹ eo. tit. ad. d. andr. in q̄ pluribus apostillis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

reus qui iurauerat iudicio fisti se absentat q actor debet istud denũtiare iudici ꝛ subdit in versi. illud q si iud ex é ordinarius citabit reũ re ꝛ verbo subiungit in versi. si vero est delegatus a quocũq; q actor oz istud denũtiare ó leganti ꝛ ab eo petere vt cã deducat a delegato ne cã maneat actori ꝏsolata vndiq; ꝛc. vt ibi in tex. dicit ꝛ sic ex illo vsi. si vero. clare pz q anteq; deueniamus ad ver. igit ne latentẽ ꝛc. qui loquit de executione ꝛ missione in possessionẽ cã est iam deducta ꝛ ablata a delegato vnde per inde est ac si nũq; cã fuisset ei delegata necessario ergo sequitur q dictus ver. igitur. loquit de ordinario cũ deducta sit causa a delegato cuius manus fuerunt ligate eo ipso q reus se absentauit lite nõ contest. ꝛ per consequens nõ facto dño litis vt glo. ibi tangit ꝛ iste vꝰ verissimus intellectus illius. ℌ. qcquid gl. ꝛ doc. dixerint ꝛ sic non probat dcm̃ Bar. Et si dicat q illud verbũ deducat nõ oz induci. ita vt induxi sed debet induci vt deducat reus ab illo delegante tñ dic vt dixi q ille tex. loqtur in ordinario dũtaxat. naz si delegatus posset in possessionẽ mittere ad quid tex. diceret q actor debet denuntiare deleganti ꝛ si deduci nõ põt tunc nõ oz in possessionẽ mittere cum sine circuitu possit delegatus actori prouidere certe si potuisset tex. illud nõ dixisset. ꝛ si dicat illud est q primo oz capi persona certe istud nõ est verum q ẽt in diffinitiua nõ põt capi nisi facta excussione. l. iij. ℌ. pterea. ff. de suspec. tuto. Et si põderetur tex. a ptrario sensu eo qõ apud eũ ꝛc. dic q facta litis cõtestatione non esset causa vndiq; desolata sed posset ad diffinitiuã pcedere sed cũ est vndiq; desolata ergo non põt in possessionẽ mittere. Itez alio mõ dici põt q non probat dcm̃ Bart. q loquit in delegato a quolibet ergo sequeret q delegatus ẽt ab alio q̃ a pn cipe posset exequi qõ est contra eundẽ Bar. ergo necessarium est fateri q loquat in ordinario ꝛ nõ in delegato a principe. ꝛ per consequens deducta sunt in pfunduz fundamenta Bar. tene menti. q apud posteros erũt hec dcã illustrioza. Et inq̃tum do. Abb. redarguit doctr. Arch. in. d. c. vt officiũ. dicas q fuit doctr. Abb. antiqui. ꝛ vide que ego dixi in. c. significasti de offi. deleg. vbi retuli opi.
74 ꝛ steti in hac cõclusiõe † q delegatus principis oz prius facere quantũ põt vt exequat suam sniaz quo facto si nõ põt illam exequi recurret ad brachiũ seculare ꝛ allegaui vnũ cõsilium Oldr. nõ visum nec allegatũ ab aliquo ad hoc vide ibi oio. ꝛ ad predicta adde vnũ qõ Bal. nostro venit in ore in quodam suo consilio posito inter consilia Ang. ccx. vbi refert fuisse questionẽ in facti contingentia perusij † pplus perusinus rebellauit se cõtra ecclesiã ꝛ expulit legatũ ꝛ auditores eius qui tulerant plures snias fuit dubitatũ si ordinarius perusinus posset illas mandare executioni q consuluit q sic ꝛ dicit se allegare casuz in idiuiduo de boc in. l. episcopale. C. de epali audi. ¶ Tãgit etiã hic do. Abb. multũ late † si delegatus ab inferio
76 a ri a principe possit exequi suam sniam [a] ꝛ concludit q sic multum exquisite. sed ego in. c. ex litteris. de offic. deleg. ℌ. per plures rõnes tenui ptrariũ ꝛ rñdi ad motiua eius ꝛ rettuli opin. aliorũ. ¶ Ultimo dubitat qd intendat hec littera dicere dũ statuit sniam mãdãdam executiõi seruata lege. glo. vltima dicit q intelligit de lege loquente de materia ꝛ tẽpore executionis fiende ꝛ est clara. vide plene in. c. q ad cõsultationẽ de re iudi. ꝛ in. c. dudũ. el. ij. de elec. ꝛ in. c. nos in quẽq̃. ij. q. i. ꝛ pbat iste tex. q in legislatore non est necesse allegare quotã legis sed sufficit allegare legem in genere. c. ad audientiã de spõ. auct. ex testamento. C. de colla. ꝛ plene per dom. Anto. in. c. vestra de cohabi. cler. ꝛ mulie. ꝛ per do. Lar. in cle. i. de elec. vide que dixi ibi in repetitione mea. Si quid noui aut bõi diximus attribuamus illi principi deo liberalissimo largitori cui sit gloria ꝛ imperiũ in secula seculoz. ¶ Et in quantum. iij. glo. dicit siue reus siue actor recusauerit ista glo. adduci potest ad illud quod voluit glo. que reputatur singularis in. c. secũdo de cõfess. libro sexto. que voluit

77 † q licet statutũ sit penale aut exorbitãs. ꝛ loquat de reo q nihilominus habet locum in actore. Facit in simili gl. in cle. i. de rescript. Et per ista sit expedita hec decretalis Andreas Barbatia Sicculus messanensis.

s **J clericus laycũ.** Famosa pro certo est hec decretalis ꝛ satis luculẽter enucleata per do. anto. ꝛ do. abb. ꝛ hoc intẽdit Laycus a quo clericus vel ecclesia rem vendicat debet coram suo iudice layco conueniri. hoc dicit Vel sic ꝑm dom. Cardi. Laycus a quo clericus vel ecclesia rem vendicat quã ipse laycus dicit propriã oz coram suo iudice conueniri. h. dicit. Vel sic ꝑm dom. abb. Su-
b per re ecclesie [b] vel clerici potest laycus coram ecclesiastico iudice cõueniri si ꝓbabiliter negat rem esse ecclesie vl clerici a iurisditione ecclesiastica declinãda conueniet coram iudice suo. h. d. Primo ponit dcm̃. Secũdo rõnem ibi cum actor. Tertio excipit localẽ consuetudinẽ. pro certo ista sũmaria nõ exuiscerãt totam decretalẽ imo lõgiora sunt q̃ decretalis. q nimo plus dico q non vident congruere littere ex eo q fundant se super simplici assertiõe layci. sed ista decretalis loquit in assertione layci qualificata q recipiebat fomẽtum ex possessione ipsius layci. ꝛ iõ posset melius ꝛ breuius sic. sũmari. Ad declinandam iurisditionẽ iudicis ecclesiastici super re clerici vel ecclesie statur assertioni layci possessoris. h. d. ꝑmo. ꝛ actor sequitur forum rei. nisi alias sit loci cõsuetudo. h. d. ¶ Nota ibi de rebus suis vel ecclesie † q laycus potest conue-
a niri coram iudice ecclesiastico quando agit de re ecclesie vel clerici ꝛ rõnem esse putat do. abb. hic q ex nuda detentione que in dubio ꝓsumitur ex quo res est ecclesie ar. c. nulli. ꝛ. c. qui abstulit. xij. q. ij. ꝛ qõ not. Inno. in. c. iniustum. de rer permuta. cãtur quoddã priuilegiuz ecclesie vt vendicet sibi iurisditionẽ. c. cũ sit generale. ꝛ. c. cõquestus. ℑ. eo. ꝛ possunt tales dici malefactores ecclesiaz ex iniusta detẽtione ipsaz rez ideo erit in electione plati coram quo iudice velit illos conueniri. vt in. d. c. cum sit genera-
2 le ꝑm do. abb. hic. Sed do. anto. hic colligit † q actor sequitur forũ rei q est verum inq̃tũ clericus vl ecclesia super re propria vel ecclesie agit quo casu hec decretalis ó cidit quattuor casus. ¶ Primus est qñ agitur super re propria clerici vel ecclesie ꝛ cõstat rem eẽ ecclesiasticã vl clerici. ꝛ tũc cognoscit iudex ecclesiasticus. ¶ Secũdus casus est qñ dicit res ecclesiastica ꝛ non negat ꝛ tunc cognoscit iudex ecclesiasticus. ¶ Tertius casus est qñ est certuz q res non est ecclesiastica ꝛ tunc cognoscit iudex laycus. ¶ Quartus casus est qñ dubitatur an res sit clerici vel ecclesie ꝛ negat adhuc cognoscit iudex secularis ¶ Sed certe istud vltimũ procedit qñ illa negatio recipit fomẽtũ a possessione vt inferius dicetur. ¶ Et ex hiz notat do. anto. † q qñ certa qualitas ponit in libello ex q̃ fundat iurisditio iudicis q tũc nõ sufficit ad fundãdã iurisditionẽ iudicis sola allegatio cãe nisi ꝓbet dato q in libello exprimat q dicit fore contra Bar. in. l. ij. ff. si qs in ius vo. nõ ie. ꝛ hoc dicit eẽ verũ qñ qualitas negat alias sufficit sola allegatio absq; alia probatione ex quo nõ negatur. ꝛ sic ꝓcedit opi. dicentiũ sufficere solã allegationẽ de quo dicet iferius q circa hoc varietas est inter doctores sed ꝑ nũc põdera tex. in ver. petierit ꝛ sic ecclesia agebat rei vend. ꝛ ꝑ ꝓs dicebat ecclesiã dñam ꝛ rerũ possessorẽ vt in. c. exaiata. ℌ. tit. i. g̃ negatio rei erat q̃lificata q recipiebat robur a possessione ꝛ in tantũ opitulat possessio q statur assertioni possessoris ꝛ asserenti contrariuz incũbit onus probandi instit. de interdictis. ℌ. cõmodum voluit bal. in. c. i. in ti. de cõtentione inter dñm ꝛ fidelẽ. ꝛ facit qõ pulchre voluit Bar. in. l. ℌ. nõ aũt. ff. de secundũ tab. ꝛ. l. si inter virũ. ff. de rebus dubijs. ergo non est verũ q negatio qualitatis excludat fundamẽtũ iurisditionis q̃ oz esse roborata ex possessione vel alijs adminiculis ꝛ
4 hoc decidit iste tex. subtiliter ꝑ põderatus. ¶ † Nota etiã ex eisdem

a ¶ Suaz sententiam. adde pro si. i solutione huius conclusionis fely. in. c. significasti in princip. de offi. delega. vbi istã. q. i terminis tangit ꝛ late exequit ꝛ multo plures que succinte pstringuntur a do. and. hic ℌ quid de interlocutoria vide ange. in auc. ℌ exiben. re. ℌ. fi. co. v. qui ß expedit.

b ¶ Super re ecclesie. Adde ad materiã huius tex. bal. in auc. itez nulla C. de epis. ꝛ cleri. ꝛ oẽs doct. in. c. ꝙquestus infra hoc eo. titu. Innoc. panor. ꝛ nouissimos scribẽtes hic qoia copiose tractant.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ex eisdem verbis q̄ clericus in suis bonis patrimoniali-
bus gaudet eodē ꝓuilegio quo gaudet in bonis eccleſia
ſticis q̄ eſt bñ no.ꝛ ſicut ꝓ re eccleſiaſtica male detenta
a layco pōt cōueniri coꝝ iudice eccleſiaſtico q̄ eodē mō
q̄ñ detinet rem patrimonialē ipſius clerici. Facit gl.in.c.
ex lr̄is.de pignoꝛ.ꝛ in.c.eccleſia ſancte marie.de cōſtit.ꝛ
in.c.fi.de vi.ꝛ bo.cle.ꝛ eſt gl.in.l.munex.§.patrimonio-
rū in vſi.pōtifex.ff.de mu.ꝛ bo.de qua facit feſtū ibi Frā
ciſcus tigrini quā alleganit ꝓ ſingulari Bal.in.l.fin.ſine
cenſu.vel reliquis ꝛ qō bñ in.c.ſimiliter.xvi.q.i. Et ſoleo
ego allegare caſum valde ſingu.non allegatū ab aliquo
in.l.decernimus.C.de epiſ.audi. vide que luculenter dixi
ad hoc in cōmento.d.c.eccleſia ſancte marie.de cōſti. Et
pondera ſubtiliter iſtū tex.in q̄ꝫtum dicit ꝓpꝛias qꝛ exclu
dit res que ſūt eccl'ie qꝛ dar̄ intellect⁹ mirabilis ad quā-
dam doctr.traditā a Bald.in.l.pꝛeſes.C.de tranſ. vbi di
5 xit † q̄ epūs pōt donare cui voluerit quartā q̄ꝫ ꝓcipit de le
gatis factis eccleſijs iferioꝛibus ꝛ mouer̄ qꝛ eſt ſua ꝛ nō
eccleſie ꝓꝛo quo dicto adduco caſum in.c.officij.in vſi.ꝓ-
ꝓꝛia porcio.j.de teſta.ꝛ cōiūgo iſtum tex.ꝛ reddit̄ veriſſi
ma illa doctri.Bal.ꝛ ex hoc datur intellectus ſtupēdus
6 ad.c.i.de cle.nō reſi.li.vi.vbi dicit tex.† q̄ clericus q̄ iter
ſit diuinis officijs facit ſuas diſtributiōes quotidianas.
qꝛ dantur ratione oneris ꝑſonalis ergo de illis ipune po
terit diſponere ꝓout voluerit cōiuncto .d.c.officij.ꝛ con
iūcto.c.iſto ꝛ doctrina bal.i.d.l.ꝑſes ꝛ per hoc vī q̄ ma
le dixerit .d.Card.in.c.fi.de pecul.cler.vbi ponit opi.no
7 uaz ꝛ tertiā † q̄ clericus bñficiatus pōt libere diſponere
de fructibus bñficij ſed ſi male diſponat puniet̄ per.d.c.
i.ad qō dicit nō poſſe rñderi qꝛ ꝓ certo ille tex.nō loq̄t̄
in fructibus bñficij ſz loq̄t̄ in fructib⁹ debitis rōne oneris
ꝑſonalis ꝛ per iſta appet q̄ male dixit do.Abb.circa il-
lum paſſū in repetiti.c.cū eēs.de teſta. Et iſtud addite vt
nouū ad ea q̄ dixi in.d.c.fi.de pecul.cleri.ꝛ ſic ex iſtis col
ligit̄ q̄ detentoꝛes rex patrimonialiū clerici cōueniūt̄ co
rā iudice eccleſiaſtico ꝛ hoc ideo qꝛ ſacrilegi ſunt ceſendi
8 Facit qō voluit Jnno.in.c.ceterū.ſ.ti.i.vbi dicit † q̄cleri
cus ſpoliat⁹ pōt ſuū ſpoliatoꝛē coꝝ iudice clerico conue
re qꝛ ſacrilegiū eſt quoddā crimē eccleſiaſticū .xvi. q.i.c.
in canonib⁹ ꝛ hoc ſi certū ſit de ſpoliatione .xxiij.q.iij.c.
ſi quis de potētibus.in caſibus tñ huius.c.q̄ñ agit̄ de im
preſſione ꝛ violentia huius eccleſie ꝓcedit hoc dictū ſed
aliud ſeruat̄ in caſu dubij qꝛ tunc trahi dz coꝝ iudice ſuo
layco vt hic ꝛ ex hoc infert do.abb.q̄ in caſu hui⁹.c.nō
ꝓuenit̄ coꝝ eccleſiaſtico ꝓcise rōne veri ſacrilegij ſz qua
ſi ſacrilegij ꝛ leſionis que inferr̄ ex iniuſta detentatōe re
rum eccl'iaꝝ qō dicit eē notādam ꝓ infra dicendis naz ſi
cōueniret̄ ꝓcise rōne ſacrilegij nō ſufficeret negatio ad
excludēdā iuriſdictionē vt pz ex ꝓdictis. Nota.ibi nō
9 eſſe eccleſie aſſenerat † q̄ per negationē fit res dubia ſm
Boſti.facit.c.piſanis.de reſti.ſpo.c.ſuper eo.de teſti. co-
gen.c.tua nos.de coha.mulie.ꝛ cleri.l.plures.C.de fide
inſtr.l.iij.C.quibus ad libertatē ꝓclamare lz.l.poſt rem
ff.de tranſac.no.in.l.i.C.de procur.q̄ procedūt niſi talis
negatio haberet notoꝛietatē ꝑ ſe qꝛ nō ſufficeret talis ne
gatio ad declinādam iuriſditionē tenereret̄.n. rñdere co
ram iudice eccleſiaſtico ex quo cōſtat notoꝛie reꝛ eē eccle
ſie vel clerici qō tenet hic do.anto.in exaiatione materie
vñ ſi petatur poſſeſſio ꝓbende que nō pōt eē notoꝛia i lo-
co poſſeſſionis foꝛe ꝓbendales q̄ñ diutius poſſeſſe ſunt li
cet negent̄ ꝓbendales allegat qō no.in ſimili Jnno. in.c.
venerabilis.de cenſibus.ꝛ facit qō voluit do.car.i cōmē-
to.c.veſtra .de coha.mulie.ꝛ clri.in.viij.q.ꝓbat̄ in.c.ſup
eo.de teſti.cogen.vbi ſola negatio nō inficit notoꝛiū tex.
eſt melioꝛ de coꝛpo.iur.in.cum dilectus de purgatiōe ca
non.ꝛ in.c.fin.de cohabi.mulie.ꝛ cleri.facit pulchrū di-
10 ctum Jnno.in.c.i.de offi.vicarij † vbi dixit iudicē poſſe
lacerare libellū agentis q̄ñ cōſtat ipſi iudici agentē non
fouere iuſticiā facit.l.ſicut .C.de paganis.ꝛ.l.i.C.q ꝛ ad
uerſus quos ꝛ.l.vbi pactū.C.de tranſac.ꝛ.l.q ſniam.C.
de pe.qō facit ad illud qō ſolent partes dicere in cōꝓ
miſſis q̄ cū ſit dubiū ꝛ lis eē poſſit.iō cōꝓmittūt ꝛ tñ
res eſt liquida ꝛ indubitabilis.tunc.n.nō ſtatur aſſertōi
partiū tex.eſt multū ſolemnis in.l.cū hi.§.ſed cū lis.ff.de
tranſ.facit qō voluit ibi bar.ꝛ qō voluit Jnno.in.c.gra.
de depoſi.ꝛ Angel.in.l.eleganter.§.ſi quis poſt.ff.de con
di.indebi.ꝛ in.l.i.ꝛ in.l.poſt rem .ff.de tranſac.ꝛ in.d.l.
cū hi.§.ſed cū lis.ꝛ in cōſi.incipiente in ſplēdida ciuitate
florentie. Et adduco tex.valde ſing.in.l.ſi de libertate in
vſi.per calūniam .ff.de liberali cā.ꝛ qō ibi voluit do.Bñ
dictus de plūbino.ꝛ qō voluit do.anto.in.c.in ciuita.de
vſur.ꝛ do.pet.de anch.in.c.ij.de fal.ꝛ in.cū ſit gñale.j.e.
ꝛ per ꝓñs nihil opabit̄ talis aſſeueratio calūniosa bñs ꝑ
11 ſe notoꝛietatē. Nota.ibi de rigoꝛe iuris † q̄ ſtrict⁹ oꝛ-
doiuriſ dr̄ eē iuris rigoꝛ.facit.c.i lr̄is.j.de reſti.ſpo.ꝛ.c.i.
de dolo ꝛ cōtu.ꝛ qō bñ in.c.ſup lr̄is.de reſcrip.vbi appel 12
latur rigoꝛ reſpectu ſpecialis foꝛme que citra ius cōe ꝓti
nebatur in reſcripto ꝛ dicit do.abb.hic q̄ reperit̄ ius di
ſpenſatio ꝛ rigoꝛ.ſed rigoꝛ iuris eſt qdā exceſſus iuris ꝛ
q̄dam auctoꝛitas facta ad terroꝛē.ꝛ iſto mō nō capit̄ hic
q̄ñq̄ ſūmit̄ ꝓ ſubtilitate iuris ſeu ſtricto oꝛdine iuris.ꝛ
iſto mō capit̄ hic ꝛ in.d.c.in lr̄is nā de ſubtilitate iuris ē
q̄ qs coꝝ ſuo iudice cōueniri dēat ꝛ ō hoc rigoꝛe ꝛ aliis
dicit eē gl.in.c.vt cōſtitueret̄.l.di.libenti aio enuclearem
iſtū paſſū hic.ſed locus nō patit̄ qꝛ ſatis grauata eſt hec
decretalis in ſua mā. Adibi tñ q̄ꝫtum ad hoc vī q̄.d.ab.
nō bñ dicat q̄ rigoꝛ capit̄ hic ꝓ ſtricto oꝛdine iuriſ.nā
rigoꝛ iuris dr̄ deciſio q̄ fit ſm regulas iuris ſcriptas iſte 13
eſt caſus foꝛmalis in.l.nulla .ff.de legibus.ꝛ allego bar.
in ſi.vbis in.l.i.C.de legib⁹ ergo capit̄ hic rigoꝛ iuris ꝓ
regula iuris ſcripta que hz q̄ actoꝛ ſequat̄ foꝛ rei.vide
Archi.in.c.ius naturale.i.di.ꝛ qō bñ in.c.j.de re iudi.ꝛ i
ij.q̄ in dubijs.j.de penis in ver.de rigoꝛe canonico.ꝛ in
c.ſepe de reſti.ſpo.ꝛ in.c.ij.de iura.calū.ꝛ in.c.fi.de trāſ.
12 vide que dixi in.d.c.ſuper lr̄is. Ultimo nota q̄ lz de
regulari diſpoſitione iuris actoꝛ ſequat̄ foꝛū rei.vt in.c.
cū ſit generale.j.eo.ꝛ i.l.iuris oꝛdinē.C.de iuriſ.om.iudi.
tñ de cōſuetudine inducī pōt vt laycus cōueniat̄ coꝝ iu
dice eccleſiaſtico vel clerico ēt ſi nō agat̄ de re eccleſie vel
clerici nō obſtante negatione ipſius layci.vt hic eſt text.
facit tex.ꝛ glo.in.c.ſi qs ꝑſbyter.ij.qō.v.ꝛ qō bñ in.c. no
uit.de iudi.ꝛ pōt exēplificari per.c.ij.de alienatōe iudi.
13 in glo.i Et ex hoc collige † q̄ cōſuetudo dat iuriſditō
a nem clerico ſupꝛa laycos [a].ſed an ecōtra bo.dicit ita vi-
deri per.c.inotuit.de arb.ꝛ ad ibi dicta remittit.ſed Jo.
cal.dicit q̄ illud.c.nihil.facit ſed voluit allegare .c.dile-
cti.de arbi.vbi tex.ad hoc facit ibi tñ ꝓbat̄ q̄ cōſuetudo
dat iuriſditionē .l.viros.C.de diuerſis offi.li.xii.c.cū cō-
tingat.j.eo.ſed melius facit ſm eū.c.cōſtitut⁹ ō in iteg.re
ſti.ꝛ remittit ſe ad dicta ſua in.c.que in eccleſiaꝝ de ꝓſti.
in q̄nto cōtrario.vide ibi dicta. Tu pondera q̄ mihi
vī q̄ nec boſti.dicat verū nec do.car.q̄ ſic oſtendo nō eſt
maioris vigoris cōſuetudo q̄ꝫ ſit ſtatutū qꝛ non differūt
niſi vt tacitū ꝛ expſſuz .l.de q̄bus.ff.ō.ll.ꝛ ibi Bal.l. oēs
populi.ff.de iuſti.ꝛ iur.c.cū dilect⁹.ō cōſue. plene ꝓ ang.
inſti.de iure naturali.§.ex nō ſcripto in ſua repetitiōe.ſz
ſtatutū nō pōt diſponere q̄ laycus cōueniat clericū coꝝ
layco.c.ſi diligenti.j.eodē.c.qualiter.ſ.ti.i.c.eccleſia ſan-
cte marie.de cōſti.c.eccleſia.vt lit.pen.ergo ſeqtur q̄ eo-
dem mō nō poterit hoc introduci cōſuetudine.ꝛ ſi qſpiaz
dixerit amice ꝓſuetudo hoc pōt et adduco iura tua vel ſz
.c.cum cā.de re iudica.c.cōueniſſent de eo q̄ mittit̄ i poſ.
c.cōſtitutus.de in integ.reſt.ꝛ adduco qō voluit bar.i.l.
cūctos populos.C.de ſu.trin.ꝛ fide catho. Quia ad hoc
rñdeo q̄ aut cōſuetudo eſt introducta a ſolis laycis ꝛ di
co q̄ hoc fieri nō pōt per iura ſuperiora.ꝛ adduco.c.fi.
de rebus eccleſi.nō alie.in v°.vſurpatio iuriſditionis. vbi
lz illud.c.loquat̄ in ſtatutis laycalibus nihilominus hz
locū in cōſuetudine laycoꝝ ꝛ cōꝓhenditur cōſuetudo
ſub illis verbis vſurpatio iuriſditionis.ſicut ergo nō vz

[a] Supꝛa laicos vide ad lz melioꝛē tex. q̄ꝫ ſit in toto coꝛpoꝛe iuriſ ꝛibi oēs doct.in.c. lz ex ſuſcepto infra hoc eo.titu.vbi ēt gloſ. no.in vbo quo vacante q̄ plures caſus ponit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

statutū editū a solis laycis ita nō valebit cōsuetudo introducta a solis laycis. Si aūt cōsuetudo ista est mixta a laicis ⁊ clericis insimul tunc dico q eodē mō nō vz posito nō tñ cōcesso q clerici soli possent introducere hāc ꝓsuetudinē nihilominus pp mixturā laycoꝝ ⁊ clericoꝝ viciare tur arg.c.sa.sanc.⁊.c.messana ecclesia.de elec.⁊ hanc rōnem pōderabis perpetuo qz tollit sōnia multoꝝ dicentiū q in.c.cū venissent de eo q mittit in possessionē ⁊ in alijs iurib⁹ allegatis supius erat cōsuetudo mixta clericoꝝ ⁊ laycoꝝ qz p hanc rñsionē meā deicit in ꝑfūdū solutio eorum sz si dicam⁹ q talē cōsuetudinē scit ⁊ tollerat corpaliter de⁹ q est ro.pōtifex.qz ad hoc dico q ñ pōt pp subiacere clicos iurisditiōibus laycoꝝ ⁊ tollere eis ꝓuilegiū idultū a rege nro deo nro ⁊.d.nro iesu xpo ipante nolite tangere xpos meos.xi.q.i.c.sacerdotes. Jō dixit gl.i.c. si
14 ipatoz.xcvi.dist.† q pp nō posset eis tollere ꝓuilegiū ⁊ si dicat q pp pōt approbare statuta laycoꝝ ligātia ecclias ⁊ clericos vt i.c.bñ qdē.xcvi.di.qz ego fateor q illa statuta eēnt fauorabilia ecclijs vel clericis vl qñ illa statuta ñ subijcerēt clericos iurisditiōib⁹ laycoꝝ qz tūc nō possz ar.c.cū iferior maio.⁊ obe. Et si pur qspiā obstinat⁹ dicat amice ad minus opūn.host.pcedit respectu rei vt possit clicus cōueniri cora layco.⁊ ē ꝓsuetudo i regno frācie vt dixit guil.ō cu.i.l.de his.C.de epis.⁊ cle.refert bal.i auc. clicus q.C.de epis.⁊ cle.⁊ i.c.ij.de eo.q mittit i pos. ⁊ in c.i.de ꝓuersia apō pares terminada i vsi.feu.⁊ audio qō ꝟuaī hoc i curia regis Jo.regis aragonū ⁊ iō dixit host.
15 i sūma hui⁹ tit.§.ij.vsi.nulla.† q si index ecclīasticus ē negligens ad faciēdā iusticiā layco ꝑ clicū poterit iudex secularis supplere qñ agitur actiōe reali. qz ad ħ rñdeo q doctrina guil.⁊ host.nō ē va ⁊ eā redarguit bal.i.d.auc. clericis q ⁊ i.c.ij.§.de iudi.⁊ ꝑ illā obseruātiā vl casus i.c. qualiter in vsi.oio fieri ꝓhibem⁹.§.ti.i.⁊ ꝑ eos tenuit collecta. ibi vide q plene dixi i.d.c.qualiter.⁊ ad.c.cōstitut⁹ alīatū p do.car.i ꝑriū rñde q spūs illius.c.est alien⁹ a dicto do.car.qz disponit q clic⁹ possit gaudere bñficio indulto a statuto layco.de quo.i.c.dilecti j.eo.⁊ sic nō subiicit p illū tex.clic⁹ iurisditiōi laycoꝝ. Jtē statutū de q ibi disponit i genere ⁊ ñ loqī i spē de clicis vt ē casus nr ⁊ eo dē mō nō obstāt.c.cū cā.de re iu.⁊.c.cū venissent.de eo. q mittit i pos. Et vide subtiles ⁊ nouas rñsiones ad illa iura datas a me i repetitiōe rubrice de reb⁹ ecc.nō alie.⁊ in c.ecclie sancte marie de cōsti.⁊ iō dicāt clici laycis illud qō Virgilio vēit i ore illa se iactet i aula. C Jn gl.i.colligit notabile ⁊ alīat cōcordātias q actor sequaī forū rei. deinde ponit casus fallētie ō.c.lz.⁊.c.ex tenore.⁊.c.cū sit
16 j.eo.⁊ ō rōnib⁹ fallentie videbim⁹ ibi †. Gl.fi.qrit vñ habuit ortū ista ꝓsuetudo vt layc⁹ cōueniaī coraz iudice ecclesiastico ad istātiā clici rñdet ex negligia laycoꝝ i exhibē
17 a do iusticiā clicis.† o ē tñ q pp hodie ō ꝓsuetudine gñali a cōcedit lras idisticte clico agenti ꝑ laycū siue iudices laici sint negligētes siue nō. Sūme cōmēdat hāc glos.do. abb.q layco ꝑ laycū pp nō cōcedit lras nisi i casib⁹ no.i c.lz.⁊ i.c.ex tenore.j.eo.sed clico ꝑ laicū cōcedit idisticte ex quacūqz cā ex gñali stillo curie.⁊ idē voluit gl.j.c.pri. ⁊ archi.i.c.iudicatū.lxxxix.di.ita dicit se vidisse de facto in q̄dā cā ⁊ i tñ dicit ħ eē vex q si ex hac cā vz q p̄us eēt tractāda cā cora iudice rei appellareī nō darent lre in cā appnis vt dicit se exptū vidisse ⁊ p hac ꝓsue.adducit do. abb.c.fi.de iudi.lz q certo ille tex.hz multas lecturas ⁊ q ātiquos date fuerūt.vij.lec.⁊ ego ibi lz idignus dedi.iiij. ⁊ sic.xi.auderē dicere q ibi sit casus q certo ē error † qz illud multipl̄r exponit cui⁹ vītas ignoraī vt ibi. Adducit.d.ab.dcm Spe.i ti.de cōpetē.iudi.aditione.§. regul̄r
19 in p̄n.⁊ clarius in.v.xxx.⁊.v.le.dicētis ħ in tñ eē vex † q si iudex secularis ⁊ layc⁹ cōuent⁹ offerrēt se patos ad iusticiā ministrādā p ħ nō ipediret iurisditio delegati pape nec posset iudex secularis tūc inhibere layco vt nō rñdeat cora iudice ecclesiastico. vt ibi not.⁊ idē no.host. in sūma hui⁹ ti.in.§.ij.vsi.expssus.qō dcm limitat hic do. ab.

a C Generali adde spe.in ti. de ōleg.§.i.vs. xxxi. do.alex. de imo.in ꝓsil. lxxix. in.i. pte i.ij.dubio vbi hec oia late.

b C Philosoph⁹. habetur hoc dictū originaliter in.ij.
18 de gener.text. cōmen.xxv. ō quo supra.

niſi qō eēt de re feudali aut de feudo inter clericū ⁊ laicū qz tūc lz pp det lras.ñ delegat⁹ nō exequet niſi dñs feudi negligat facere iusticiā. alīat qō bī i.c.seq. cōiūcta gl. i.fm vnā lec.bec.n.qō feudalis hz specificā māz ⁊ iudicatur de ea p.ll.spales ⁊ ñ generales. vt i.c.ceteroꝝ.§.ti.i.⁊ in.c.i.de feudi.cognitōe in vsi.feu.⁊ alīat qō voluit bar. in.l.i.§.⁊ post opis.ff.de op.no.nū.⁊ i.l.ij.ff.de iurisd. omn. iu.⁊ ita residet do.Abb. C Sed tu pōdera qz passus iste vī mihi dubitabilis ⁊ posset qspiā igētis spūs doctor dicere q ħ est casus formal̄ p quo dcō cōi glosaz ⁊ doc.⁊ p pñs vidēt de pillo facere trabē. Nā hic dī nisi aliter de ꝓsuetudie hēaī si ergo ꝓsuetudo disponere pōt q clericus cōueniat laycū cora iudice ecclīastico g̃ multo fortiꝰ ō generali cōsuetudie ⁊ stillo curie poterit pp oare lras clico ꝑ laycū ⁊ adduco i arg.elegātē tex.in.c.cū eēs de test.i v si.a gñali ꝓsuetudine ecclie alienū vbi reprobatū est illud qō discrepat a gñali ecclie cōsuetudie cū ergo istō sit ō generali ꝓsuetudie ecclie ergo seqī q ē seruādū ⁊ asserere ꝑriū eēt deuiare ab ecclia vt ibi. Et pondero subtilit.c.nouit.§.de iu.i pn. vbi pp excusat se q nō itēdit pturbaī aut diminuere iurisditionē regiā tñ nō dicit q non pōt nec dicit q nō dz ⁊ per pñs sicut eī q rex nec vult nec dz turbare aut diminuere iurisditionē pape.⁊ p pñs pp pōt turbare ⁊ diminuere iurisditionē layci. Facit in arg.c. venerabile de elec. Et ex istis vī defendi cōis opi. sed si qs vellet tenere ꝑriū facile posset ⁊ lz do.ab.⁊ cōiter oēs dicāt gl. istā tenere q valeat talis cōsuetudo. nihilomin⁹ mihi vī q ista glo. teneat ꝑriū qz stat in hac cōclone q pp assumit sibi iurisditionē alioꝝ q dicit eē ꝑriū.c.nouit.§. de iudi.⁊ residet cū hoc ꝑrio. ibi.n.dī q pp nō intēdit impedire nec diminuere iurisditionē regis ergo multo fortiꝰ impedire aut diminuere iurisditionē ipatoris. Et adduco qō
20 voluit bal.in.l.i.ff.de ꝓsti.ꝓncipū. vbi dicit † q pp ⁊ ipatoꝛ sunt duo ꝓncipes q si adinuicē cōueniāt oia pñt. sed si nō cōueniāt qlibz pōt in sua iurisditiōe nō in iurisditione alterius ⁊ alīat Jnno.i.c.ad abolēdā de hereti.⁊ sic apto ore tz papa nō posse turbare aut diminuere iurisditionē ipatoris. C Faciat diuisa sūt ptātes ⁊ distincte.x. di.c.qñ.c.solite de maio.⁊ obe.iuxta illō virgilianū non illi ipiuz pellagi ⁊c. Facit.c.cū ad vex.xcvi.di.⁊.c.si ipatoꝛ ea.di.⁊ illō vgilianū diuisū ipiū cū ioue cesar hz.fac ēt qz clemētissim⁹ iesus xp̄s ꝓbibuit petro iurisditionē tpalē vt in passiōe dñica dī pone gladiū tuū in vaginā. ergo nō poterit multo fortius diminuere iurisditionē ipatoris facit ēt qz xp̄s i euāgelio ipatine loquut⁹ est q̄ sūt cesaris reddite cesari.⁊ q̄ sūt dei deo ergo ex iussu dñico nō pt papa vsurpare sibi iurisditionē cōpetētē ipatori. C Et si dicaī q lz pp nō bēat actū ⁊ exercitiū iurisditiōis tpalīs
21 hz habitū ⁊ potētiā vt appeti passiōe dñica dum dī ecce duo gladij hic ⁊ no.i.c.nouit.§.ti.ꝑmo facile g̃ ex potētia
21 b ⁊ habitu reducit ad actū ⁊ exercitium † qz in hūtib⁹ similū vt voluit p̄bus ᵇ facilior est transitus. l.in rē.§.itē q̄cun qz.ff.de rei vēdi.⁊ iō facile est vt illa ptās pape in habitu ⁊ potētia reducaī ad actū ⁊ exercitiū ex gñali stillo curie qz ad hoc rñdeo q facile est reducere potētiā ad actū qñ talis reductio non est ꝓhibita. sz in casu nro ē ꝓhibita g̃ seqtur q reduci nō pōt nā si deus qui est suppꝛema ptās noluit ꝑiudicari iurisditiōi Cesaris q̄sto fortius papa dz nolle ꝑiudicare iurisditiōi Cesaris auc. multo magis.C. ō sacrosan.ecc.⁊.c.cū i cūctis. de elec. ois.n.xp̄i actio nra istructio fuit. vt dixit Hieronymus in ꝓlogo biblie.⁊ bī in.c.significasti.de elec. dz eni ꝑceteris sūmus pastor seq ꝑcepta ⁊ dicta sūmi regis q fuit xp̄s.nā q̄les ꝓncipes eēnt tales solere eē ciues aiebat sūme sapiētie Plato relatus a Cicerone in suis familiarib⁹.⁊ a Boetio in .i.de consolatione philosophica.⁊.c.ꝓcipue.xi. qō.iij.⁊.c. q̄liter el.i.de accus. Et adduco illud qō pulchre voluit bal.i.l.
22 eos.§.fi.C.de vsur.† vbi dixit q papa nō pōt nec dz tollere ordiné iudiciariū in foro seculari.⁊ adducit glo.quā reputat singularē in cle.dispendiosam de iudi.⁊ est magna restrictio

UVA. BHSC. IyR_275_2

gna restrictio glo. q̄ reputaꝫ sing. in. c. fi. de heret. lib. vi. ꝛ glo. in. c. sepe de vb. sig. ꝛ in. c. indenitatibus. de elect. lib. vi. que voluit q̄ papa possit tollere ordinē iudiciariū vt intelligaꝫ in foro suo ecclesiastico nō tñ in foro Cesaris ergo multo minus poterit diminuere iurisditionē ipialez si nō pōt tollere ordinē iudicialē q̄ nō pōt disponere sup accidenti. ergo multo minꝰ sup subiecto ꝛ si dicaꝫ q̄ ipa tor recipit iurisditionē a papa. ꝛ pōt disuestiri a papa in totū. vt in. c. venerabilē de elec. ꝛ per Inn. in. c. 13 de suscepto. infra eo. g̃ nō est mirū si pōt concedere lr̃as clerico p̄ laycū. q̄ rñdeo q̄ ipator nō recipit exercitiū iurisditiōis a papa sz illud recipit a deo vt dcm̄ fuit in. c. nouit. s̄. tit. i. vbi per do. anto. ꝛ bz rōnē hoc q̄ si papa nō bz exercitiū ergo nō pōt illō in aliū transferre q̄ nemo dat qđ nō bz i. q. i. c. gr̃a. ꝛ. q. vii. c. diabertū. g̃ nō pōt sibi diminuere illud exercitiū nō existēte iusta cā. Facit ēt p̄ istū gñalē stillum qđ voluit Inno. in. c. 13 de suspecto. ſ. eo. vbi dicit † q̄ papa dz adiuuare ipatorē i domādo subditos ipij rebelles ꝛ inobedientes g̃ multo fortius nō pōt diminuere iurisditionē ipij ad istū tex. inductū supius p̄ cōi opi. possz rñderi hoc mō dū dicit nisi aliter habeaꝫ de p̄suetudie q̄ dz referri ad būc tex. in p̄nc. vz qñ clericus impedit laycum sup re sua patrimoniali vel ecclesie ꝛ laycus negat illam rem eē clerici vel ecclesie quo casu si laycus possideat statur assertioni layci ad fundādā iurisditionē iudicis layci ꝛ hoc casu pōt cōsuetudo aliter disponere sed nō loquit iste tex. indistincte q̄ cōsuetudo possit facere q̄ clericꝰ cōueniat laycū indistincte corā iudice ecclesiastico ꝛistō nō tradas obliuioni q̄ ad istū tex. est nouū ꝛ subtile dictum ꝛ verū ꝛ p p̄ñs illa cauda sūmarij a me data dz aliꝫ adaptari tenementi q̄ est cōsideratio nouissima. ꝛ p p̄ñs iste tex. non p̄bat dcm̄ glo. Spec. ꝛ sequatiū. Vel pōt dici q̄ istud dcm̄ p̄cederet q̄ñ layci de quox p̄iudicio agit scūt ꝛ tollerant illā cōsuetudinē q̄ eis iputeꝫ. Nec obstat cuz dr̄ q̄ rex nō velit. nec dēat impedire aut diminuere iurisditionē pape vt in. d. c. nouit. ꝛ rō est q̄ laycox est obseq ꝛ clericox impare. vt in. c. ecclesia sancte marie. de p̄stit. sed nō sequit q̄ lz papa dicat in. d. c. nouit. q̄ nō itēdit diminuere iurisditionē regis ergo pōt diminuere si vult q̄ vt supius demōstrauī ipse nō pōt diminuere iurisditionē iperatoris. Nec ob. d. c. cū esses. q̄ logtur de generali ecclesie cōsuetudine q̄ est ꝑz statuta sanctox patrū. vt ibi dicit tex. sed ista nō est cōsuetudo scōm statuta sanctorum patrū ergo. Subiicio tñ me decisioni sacrosan. roma. ec. ponens manū meā sup os meū vt scribit. Job. xxxviij. c. placebūt. tñ ista mirū imodū illustri comiti dño Joā. de pollonia. Serenissimi dñi regis pollonie oratoris dignissimi ad sanctissimū. d. nostrū Paulū papa scōm q̄ natura sua facili ꝛ benigna dignatus est nudius tertius visitare boc meū auditoriū lz indignissimū sed illi principi deo gr̃as refero. ¶ Extra gl. oppono p̄ text. in eo. q̄ inuit ex simplici negatione layci recurrendū eē ad iudicem laycum † vbicūq. n. negaꝫ q̄litas vel cā tribuēs iurisditōem iudici pōt iudex ad fundādā suā iurisditionē ō q̄litate vl̄ cā illa cognoscere añ oia vt videat an sua sit iurisditio. c. sup lr̃is. de rescrip. c. cū p̄sone de p̄uil. li. vi. l. si qs ex aliena. ff. de iudi. l. ij. ff. si qs in ius. voc. nō ierit Goffredus volunit terga fatēdo p̄ria hec dicit eni q̄ primo vī examinādū an res sit ecclesie seu clerici. c. veniens de test. ꝛ cognoscet sūmarie sine p̄iudicio p̄ncipalis qōnis ar. l. si qs a liberis. ſ. si vel parens. ff. de liberis agnoscen. ꝛ si apparebit esse ecclesiastica decideꝫ corā iudice ecclesiastico aliaſ recurreꝫ ad iudicē secularē qđ dcm̄ nō placuit hoſt. tenuit. n. stāduz eē assertiōi negantis p̄ quo dicto adducit iste tex. q̄ simpliciter dispōit recurrēdū eē ad iudicē seculare nisi rōne p̄uilegij vel cōsuetudinis aliud habeaꝫ ꝛ p̄ dicto facit qđ no. Jo. an. in. c. cū sit generale infra eo. sz p opi. gof. adducit dcm̄ vnicū in. c. cū questus. infra eo. vbi dixit † q̄ si laycus negat raptū vel inuasuz iudex ecclesiasticus cognoscet quouscz itelligat q̄ iurisditio nō sit sua. ꝛ tūc cōdēnabit clericū in expensis ꝛ remittet cām ad iudicē p̄priū. c. vt debitus bonor. c. cū spāli. ſ. de appella. ꝛ hāc opi. goffre. seqtur hic do. car. ꝛ refert do. abb. se audiuisse q̄ eandē seqtur do. pet. de ancha. hic ꝛ ēt seqtur hic collectarius ꝛ parte eā approbat in. c. romana. ſ. e. in. vi. sed do. anto. seqtur dictū hoſt. sed do. abb. dicit q̄ pro declariori decisione huius passus q̄ quottidianꝰ est exami
26 nandū est † vtrū cum certa qualitas vel cā tribuat iudici iurisditionē sufficit eandē allegare in libello ad cōcludēdam iurisditionē. an etiā sit necesse p̄bare eandē sūmarie si ab aduersario negeꝫ. ꝛ an sola negatio qualitat̄ vl̄ cau se tribuentis iurisdictionē excludat prorsus iurisdictionē tā in p̄ncipali q̄m̄ in incidenti ꝛ in hoc quottidiano articulo p̄cedit hic do. Ant. multū intricate ꝛ cōfuse. sed ip se dicit se p̄cedere clariꝰ. Et qđē Goffre. voluit q̄ sola negatio nō excludat prorsus iurisdictionē sz impediat processuz super p̄ncipali vt nō teneaꝫ reꝰ respondere ad libellū nisi priꝰ sūmarie cognoscaꝫ de illa qualitate tribuēte illā iurisdictionē vt i casu huiꝰ. c. ꝛ dicit pro opi. Gof. facere iura que generaliter disponūt iudicē cuius iurisditio negaꝫ posse cognoscere ante oia vtrū sua sit iurisditio l. ex quacūq. ff. si qs in ius voc. nō ie. d. l. si qs ex aliena. ꝛ d. c. sup lr̃is. ꝛ pro eo adducit illō qđ elegāter voluit Jn
27 no. in. c. ceterū. s̄. de iudi. vbi voluit † q̄ si negeꝫ rē eē feudalē de boc añ oia cognoscet ꝛ per p̄ñs nō stabit negationi ipsius rei. ꝛ adducit q̄ voluit Inn. in. d. c. sup lr̃is. ꝛ qđ voluit archi. ꝛ Jo. an. in. c. romana. ſ. p̄bentes. ſ. e. li. vi. ꝛ Jo. cal. in. c. i. de rapt. ꝛ Ly. ꝛ alij ꝛ i. l. p̄scriptiōe
28 . C. si p̄ius vel vti. pu. dicentes † q̄ si qs aliene iurisditionis citatus corā iudice nō suo p̄paret ꝛ negat se p̄xisse in loco iurisditiōis illius vbi citatus est. vel negat se deliqsse in loco vel in territorio vbi citatus est dz añ oia exaiari ꝛ discuti vtrū ibi p̄xerit vel deliquerit sine p̄iudicio principalis qōnis. ꝛ si cōstiterit ipsum citatū ibidē p̄xisse vel deliqsse p̄cedeꝫ postea super p̄ncipali negocio p̄ eū. adeo qđ bellissime dixit bal. in. d. l. p̄scriptione. q̄ si p̄batū fuerit per vnū testē q̄ ibi cōtraxerit vel deliquerit q̄ nō poterit deferri iuramētum ad supplendā plenā p̄batiōez in
29 xta no. in. c. fi. de iureiur. ꝛ in. l. admonēdi. ff. eo. † vbicunq; agit de fundamēto iurisditiōis dz plene p̄bari nec sufficit vnus testis cū delatiōe iuramēti ꝛ dicit fuisse pegrinū dcm̄ Jo. an. in. c. romana. ſ. p̄bentes. ſ. e. li. vi. ego i. c. nouit. s̄. ti. i. induxi tex. ibi q̄ sit casus formaꝫ p dicto Jo. an. ꝛ sequaciū. vide ibi oino. Et ēt adducit p Gof. glos. multū pegrina in. c. i. de offi. deleg. li. vi. vbi prius dz cognosci si iniuria est manifesta si negeꝫ ad fundādam iurisditionē defensoris q̄ defensor bz iurisditionē inc̄ztū iniuria sit manifesta vt ibi ꝛ in. c. fi. eo. tit. ꝛ euentꝰ huius sūmarie cognitōis p̄babit viā ad cognoscēdū sp cā p̄ncipali ꝛ ad boc accedat qđ pulchre voluit archi. in. c. romana
30 ſ. notoria. de censi. li. vi. vbi hr̃ † q̄ archiep̄s suā visitans p̄uinciā punire pōt crimina notoria subditox suffraganeox suox[a]. Modo si negaꝫ cria illa esse notoria archiep̄s ipse cognoscet ad fundādā iurisditionē suā p. d. l. ex quacūq. ꝛ d. c. si qs ex aliena ꝛm Archi. ibi. Jta in p̄posito cognoscet prius sūmarie si res sit clerici aut ecclesie ꝛ ista adduxit hic. do. abb. pro opi. goffre. do. Pet. de ancha. pro gof. adducit. l. ait ptor. ſ. docere. ff. vi bo. rapt. ꝛ d. suū bal. in. l. edita actio. C. de edē. ꝛ adducit. c. nouit. s̄. ti. i. vbi iurisditio fūdata rōne peccati nō exercet nisi illa qualitas p̄bet. ꝛ ita residet. Sed do. car. allegat p goff. dictū. c. cū persone ꝛ dicit se ita tenuisse in. c. cū sit generale. ſ. eo. ꝛ in. d. c. sup lr̃is in. xvi. ꝛ. xvij. q. ꝛ idē tz hic in. i. ꝛ. ij. q. ꝛ idē voluit Inn. in. c. pterea. de dila. que hic allat do. anto. ꝛ spe. in ti. de cōpe. iudicis additione. ſ. i. vſi. vi. ꝛ vſi. sed pone. ꝛ hoc tenuit Ja. but. in. l. p̄scriptōe. C. si p̄ius vel vti. pu. vbi adducꝫ sike in actiōe ad exhibēduz p̄paratoria vt cognoscaꝫ de dominio in rei vēdicatōe cognoscetur plene †. Item si minor petit restitui ad allegādum
31 omissū. nā anteq̄z restituaꝫ cognoscet sūmatim vtrum ex

[a] Suffraganeox suox ad de do. abb. in c. ex pte de insti. ꝛ Bald. in mar. vſi. archiep̄s. card. i cle. ij. ſ. i. de p̄uil. p q̄ vide oēs doc. in. c. pastoralis de off. or di. qhāc mām late examinat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

illa omissione sit lesus an nō añq̄ꝫ ꝓcedaꝫ sibi restō.l.naz
z postea.§.si minor.ff.de iu.iu.postea cū illa exceptio ꝓpo
net i iudicio i quo omiserat de ea cognoscet.Guil.de cu.
in.d.l.ij.ff.si qs in ius voc.dicebat q̄ ista exceptio ego nō
ꝑsi in territorio tuo nō oz admitti.qz nō ꝑt ꝓbari.nō.n.
seqt ꝑsi alibi.ergo nō ꝑsi in territorio tuo.nō.n.seqt ꝑsi
alibi.ergo nō ꝑsi in territorio suo.Itē si ꝓbarē abnītiam
meā potuissem ꝫbere p ꝓcuratorez vel potuissem ꝫbere
exñs alibi in territorio huius ciuitatis.l.ꝑsisse.ff.de act.
z ob.z lz bar.in.d.l.ij.teneat ꝑ Gof.alr tñ loqt in.d.l.ꝑ
scriptione.Et ex istis daꝫ ꝓcipuū lumen ad id qō dicebat
bar.in.l.i.§.fami.ff.de pub.z in.l.ne qd.ff.de incen.ruī.z
32 Jo.de lig.in.c.i.de rest.spo.vbi oñt.Tq̄ oñs teneꝫ p delic
to famuli delinquētis in offō ad qō oñs eūdē ꝓstituerat
vt nō steꝫ assertioni dicētis illū deliqsse in offō illo.sed oz
añ oia sūmarie cognosci.z eo.mō daꝫ lumē ad dcā guil.
de cu.in.l.nulli.C.quo.ap.nō reci.relata p bal.in.l.si ita
§.ꝟ edicto.ff.nau.caupo.sta.z ad id qō plene hr̄ p bart.
in.l.obseruare.§.ꝓficisci.ff.de of.ꝓcōs.de famulis ptātis
delinquētibus in offō.z ad id qō voluit bal.in.l.si.C.ad
maced.z in.l.ij.C.de ꝓsti.pec.z in.l.si.C.vbi de róci.agi
oz.z in rub.C.de exercitoria.z qō voluit ange.in.l.i.C.si
rector puin.z saly.in.l.si.C.ad mace. ¶ Fuit z scōa ꝑn
cipalis opi.q̄ sufficiat sola alleg.illi⁹ q̄litatis seu cāe de
ferētis iurisditio.in libel.lz ita vera nō sit oūmō de ꝟ non
constet.qz id qō exp̄mīt in libel.hr̄ pro veritate quo ad
fundandā iurisditio.l.cū q̄dā puella.§.i.ff.de iurisd.om.iu.
vbi iurisditio mēsuraꝫ ab eo qō petīt nō ab eo qō in vīta
te debeꝫ.Ita est apta opi.bar.in.d.l.ij.ff.si qs in ius voc.
33 nō ie.vbi lz oppositū eius qō supra dictū est.dicit.n.Tq̄ si
qs citaꝫ in alieno territorio z neget ibi ꝑsisse vel deliqsse
nō pp hoc excludīt iurisditio indicis.nec oz q̄ de hoc sū
marie cognoscaꝫ.sufficit.n.q̄stū ad fundamētū iurisdi.si
illud qō exp̄mīt in libel.eēt vez fundareꝫ iurisditio indi
cis.vt in.d.l.cū q̄dā.§.i.z inducit sīle in seruo q̄ dicit se li
bez.qz eo ipso q̄ dicit se libez hr̄ pro libero q̄stū ad legi
timādā suā ꝑsonā.l.ordinata.ff.de liberali cā.Ita dicit in
ꝓposito eo ipso q̄ aliqd asserīt in libel.q̄ sit de iurisditio
ne iudicis q̄stū ad iurisdi.iudicis hr̄ p vero.Facit qō vo
34 luit Jnn.in.c.cū sit gñale.j.e.vbi voluit.Tq̄ si clīcus agēs
ꝫ laycū coraz iudice eccl'iastico sup oppssione vel fraude
vel illicito ꝓctu in qbus casib⁹ fundaꝫ iurisdi.iudicis ec
clesiastici.vt ibi no.oz in petitione facere mētionē de op
pssione vel fraude vel minus legitimo ꝓctu z sup illa cl'a
fundare suā intētionē.z si ps aduersa neget nihilominus
ꝓcedeꝫ in cā ꝑncipali.z si nō ꝓbauerit fraudē vel illicitū
ꝓctū absolueꝫ reus ex illa cā.sz itez poterit agere ex alia
.l.z an eadē.ff.de excep.rei iu.z qō voluit Jnnocen.in.c.
ceterum.§.titu.primo.Et idem voluit Guido de suza.in
35 auc.qua in ꝓuincia.C.vbi de crī.agrī opz.Tvbi dic̄ suffice
re allegare fuisse crimē cōmissuz in certo loco ad fundan
dā iurisdi.illius loci absq̄ eo q̄ alr ꝓbeꝫ vel cognoscaꝫ.
z si postea appebit delictū ibi nō cōmissum in ꝓcessu cāe
nō valebit ꝓcessus p totū ti.C.si a nō ꝓpe.iudi.idē tz hic
36 Jo.an.post Vincē.q̄ dixit.Tq̄ si negeꝫ spoliatio rei eccl'ia
stice cognoscit iudex domicilij donec ꝓstet alle.c.conque
stus.j.e.vbi dixit q̄ si aliqua q̄litas vel cā ꝓtendaꝫ ex qua
fundeꝫ iurisd.oz illā alle.quasi sufficiat sola alr'atio.z idē
formalr sentit in.c.cū sit.j.e.Tvbi dicit sufficere alleg.volū
37 vel delictuz vel oppssionē in ꝓctu vel sup re eccl'iastica.z
sufficit illā in libel.alleg.lz negeꝫ z ꝓcedeꝫ in cā ꝑncipali.
Idē voluit Jo.an.in addi.spec.in ti.de ꝓpe.iudi.adi.§.i.
versi.vi.in addi.v.ver.sed pone aliqd.z ibi dicit sufficere
crimē cōmissuz in certo loco vl fundo iurisdi.iudicis sub
iecto.ita refert.d.anto.z pinguius q̄ faciat.d.abb.Ego
adduco elegās ꝑsiliū ang.qō in ordine est.xxvi.vbi ꝑsulu
38 it.Tquidā forēsis bitabat Anchone occidit quēdā ex ter
ritoriū Anchone.fuit accusatus Anchone p prem occisi.
ꝑsuluit ibi ang.dando regulā q̄ vbicūq̄z accusaꝫ nō sub
ditus sp oz in libel.narrari tale qd qō vez exñs cōcludit

necessario iudicē aditū esse iudicē ꝓpetentē alr nō ꝓcedit
libellus.z dicit esse sing.dictū Jnn.in.d.c.cū sit gñale.z
adduco pulchrū ꝑsiliū einsdē ang.qō in ordine est sextuz
39 z incip.Dictū statutū positū.Tvbi disponebat statutū q̄
ptās posset mādare executioni snīas latas in causis mer
cātie ꝓsuluit q̄ in libel.sufficiebat sine aliqua ꝓbōne nar
rare ptāti q̄ illa snīa erat lata in cā mercantie.z tradidit
40 hāc regulā.Tq̄ vbicūq̄z iurisdi.ꝓferr̄ alicui in certo z de
terminato casu nō ꝓcedit libel.coraꝫ illo ꝓductus nisi nar
reꝫ q̄ est casus in quo iurisdi.est sibi attributa.lz alr gña
lis libel.ꝓcedat.z alle.dcm Jnn.in.d.c.cū sit gñale.z au
sus est dicere ibi illud dcm ignorari cōiter a legistis.Fa
41 cit qō voluit bar.in.d.l.cū q̄dā puella.§.i.vbi dicit Statu
to caueꝫ q̄ de lite soluaꝫ gabella sex denarioz ꝓ libra q̄
attēdīt illud qō petīt z nō illō qō in veritate debeꝫ.z ꝓm
istā opi.daꝫ lumē ꝓcipuū ad dcm bar.in.d.l.i.de publ.§.
familie.z ad alia dcā q̄ alr'aui p ꝓce.opi.Itē bal.in.d.l.
ꝑscriptiōe.C.si ꝑ ius seqt Goffr.vbi in pe.carta.ver.iij.q̄
ro vtrū ista emergēs ꝑ rescriptū dēat plene ꝓbari.dicit q̄
dā est ꝓbō.q̄ fit ad coadiuuādū rescriptū z ponit exēplū
ipetraui in iudicē laycū tanq̄ꝫ esset hic gestus ꝑctus oz q̄
rōne fundande iurisdi.ꝑ alr nō subditū fiat ꝓbō de ꝑctu
facto hic vel de delicto sup quo ipetraꝫ cōmissio hic.z re
fert Jnn.dicere in.d.c.sup lr̄is.q̄ oz articulari z ꝓbari.
sed ꝓbō oz esse sūmaria.sed ipse restringit hoc dcm ꝓce
dere respcū dilationū nō aūt sufficit vnus testis vel iura
mētū q̄ ibi ꝑxerat vel ibi deliquerit.dicit tñ p verbū fo
te q̄ sufficereꝫ duo testes q̄les q̄les in ista sūmaria ꝓbe
nā dicit Jo.an.esto q̄ maleficiū ꝓbareꝫ p iuramn.ex for
ma statuti q̄stū ad cōdēnationē nō tñ quātū ad fundādā
iurisdi.qz nō cōstat q̄ si iudex q̄ possit deferre illud iura
mētū.iō nō sufficit iuramn.ita no.Jo.an.in.c.romana.§.ꝑ
bētes.j.e.li.vi.referēs quēdā ita disputādo terminasse.z
ita residet bal. ¶ Tu pōdera accurate.qz ego in.c.sup.
z in.c.nouit.s.ti.i.rettuli Jo.an.in.d.§.ꝑbētes.z bal.in
42 d.l.ꝑscriptiōe.sensisse.Tq̄ ad fundādā iurisdi.iudicis nō
sufficit vnus testis cū delatione iuramn.z p certo nō bñ ret
tuli.qz ipsi nō oñt hoc.sed bñ oñt q̄ vnus testis nō sufficit
vel iuramn.sed de vno teste cū delatiōe iuramn.ipsi nihil di
cūt.nec est mīx boies sumus.z mēdaces aliqñ bon⁹ doz
miat Homer⁹.l.recusare.ff.ō acq.ber.z gl.in.c.ne qs cū
nouerca.xij.q.vij.z iō gl'iosus August.multa ex dictis su
is dr̄ retractasse.nihilominus lz ipsi hoc nō dicāt.z illud
dcm sit meū nihilominus est verissimū.z adduco tex.quē
ad hoc ꝓposituz adduxit nemo in.d.c.nouit.§.de iudi.in
43 ver.sufficiēter oñdere.Tvbicūq̄z lex reqrit ꝓbōnē sufficiē
a tē nō sufficit vnus testis cū dilatione iuramēti.a vt ibi dixi
vide oino.z ēt p illū tex.dico cōfundi supius dcm bal.oī
cētis sufficere duos testes q̄les q̄les.qz imo oñt eē sufficiē
tes.vt ibi est tex.formal'.vide q̄ ibi dixi.Et vlterius dico
dcm illi⁹ disputātis.z Jo.an.z bal.prouīci in ima terre ex
doctri.tradita a bar.in.l.solēt.p illū tex.ff.ō ali.z ciba.le
44 ga.vbi dixit multū egregie.Tstatuto caueꝫ q̄ in causis oā
noz datoz sufficiat ꝓbō p iuramn.q̄ oñiū z possessio ꝓba
bīt p iuramn.qz qcqd illā cām tāgit cōcludīt sub illo vbo
in causis.secus dicit si statutū diceret q̄ steꝫ sacro oñi.qz
tūc oñiū dēret plene ꝓbari.l.si qñ.C.vñ vi.l.diuus.ff.ō te
sta.mili.sed in casu Jo.an.z bal.fundamētū iurisdi.tan
gīt cām maleficij.q̄ seqt q̄ stāte dcō statuto poterit ꝓbari
iurisdi.p iuramn.z multo fortius si statutū diceret q̄ i cau
sis maleficioz steꝫ iuramn.patiētis maleficiuz.qz tūc pote
rit ꝓbari fundamētū iurisdi.p iuramn.tene mēti.qz est no
na inuētio deus bñdictus laudeꝫ in secla.z vide qō volu
it bal.in.l.i.C.de iu.iur.vbi ēt seqt illud dcm Joā.an.Et
ēt pōdero aliō.qz bar.in.d.l.solēt.dixit q̄ oñiū oz plene
ꝓbari ex quo seqt q̄ fundamētū iurisdi.oz ꝓbari plene.
z nō sūmarie.qō est ꝑ oēs.z hāc opi.seqt Bñicus mer⁹
relator in.d.c.romana.in.§.ꝑbētes.Tertio fuit opi.Frā
ci.ō alberg.in.l.ij.ff.si qs in ius vo.nō ie.quā refert Lap.
allegōne.lxi.dicit.n.sufficere q̄ cā alleꝫ z postea ꝓbeꝫ si
aduersarius

a ¶ Juramēti. Ergo regulr i quocūq̄z negocio duo testes regulr suffici-unt.l.vbi nūerus.ff.de testi. c.nouit.s.ō iudi.c.relatuz.de testa.pu.ō qua regla vīō pau. de ca.in pl.ccc lxviij.

aduersarius neget qualitatē seu cām aggrauabit onere
probandi qz ex adductis libelli fundata est intentio vt d.
l.cum quedā puella.§.i.sedaduerte qz .ij.z .iij. opi. sunt ꝯ
iustū tex. ꝑm do. abb. † vbi ex sola allegatōe qualitatis. s.
q̄ resit ecclesie vl clerici nōx fundat iurisditio iudicis ec
clesiastici vt negans aggraueꝝ onere ꝓbandi suā exceptō
nem q̄litatis negatiuā. z iō iste opi. nō placent. do. Anto.
bic nam sic esset in ptāte actoris allegando cām vel q̄lita
tem excludētē iurisditionē subiycere reū iurisditioni alte
ius iudicis vel eū aggrauare onere ꝓbandi defectū q̄lita
tis seu cause iurisditionē excludētis qō eē nō dz. ¶ Hec
ob. d. l. cum quedā. §. i. qz ibi inspicit qō petit nō qō debe
tur ad fundādaz iurisditionē iudicis an sit vex vel falsuz
qō petit cōcludit iurisditio tūc. n. nō bēbitur respect⁹ ad
veritatē debiti. sed hic z in exemplis allegatis si sit falsa
qualitas vel cā alīata nō cōcludit iurisditio. z si sit vera
cōcluditur z sic dz prius de illa qualitate seu cā cōstare z
dicit do. Abb. boc sentire Bar. in. d. l. pscriptōe vt prius
de hac q̄litate sūmarie cognoscaꝝ lz ꝓriū voluerit in. d. l.
ij. Sed do. ant. lz mlta verba spargat ꝑm do. Abb. tñ in
effectu vult q̄ qñq̄z in libello allegaꝝ q̄litaꝫ expresse qñq̄z
tacite. Primo casu qñq̄z allegatur z ꝓbatur tūc casus ē
clarus. Si aūt nō allegaꝝ z ꝓbatur. z tūc si aliquo mō
pōt includi z adaptari ad verba libelli ꝓcedit iudiciū. z
46 allegat dcm̄ Jnno. in. c. ceterū. §. ti. i. vbi dixit † q̄ si agēs
cozā dño feudi dicat se dñm z probat feudū dz obtinere
qz pōt includi in libello ius feudi vt intelligatur se dixisse
dñm respectu vtilis dñij. Hoc dcm̄ intellige vex qñ a pn
cipio nō fuit exceptū de nō existentia q̄litatis aliās nō suffi
ceret sic generaliter allegare vt ibi nota. z facit. l. fi. C. de
āna. excep. Sed si nō pōt illa qualitas ꝓbata aliquo mō
includi in libello dicit ꝓbationē nō sufficere nisi fuerit al
legatū in libello per id qō hꝫ in. d. c. ceterū. z in. c. cōque
stus z in. c. cū sit generale. j. eo. z lz boc dcm̄ videat cōe tñ
indistincte nō placet dño abb. iō putat q̄ lz q̄litas nō fue
rit allegata in libello tñ ex quo a pncipio nō fuit exceptū
z nūc repit ꝓbata vel est aliās patens z notoriū q̄ valeat
iudiciū z pōt sequi sntia. z p boc dicit esse casum sing. iu
47 dicio suo in. l. ij. post pn. ff. de iudi. † vbi dꝫ q̄ si ptes ꝓueni
de ꝓrogatiōe iurisditionis alterius iudicis lz iudex boc
ignoret. ex quo tñ putat suā eē iurisditionē valebit iudici
um coram eo agitatuz. z sic ꝓbatur ibi q̄ iudiciū valeat
lz iudex ignoret qualitatē tribuentē sibi iurisditionē ex q̄
alias putabat suā eē iurisditionē. fortius dz tenere in casu
nr̄o qñ qualitas seu cā est patens vel est ꝓbata lz nō alle
gata. z sic nullus est error tū qz adeūdo illū iudicē vꝫ i du
bio ꝓsumendū illū adiuisse respectū q̄litatis tribuētis iu
risditionē † dz. n. in dubio iterpretari [a] libellus vt conue
48 at psone iudicis z iuri actoris vt notat Jnno. in. d. c. cete
a rū. z quod notat Cy. in. l. edita actio. C. de eden. z qō hꝫ
in. l. si quis intentione ambigua. ff. de iudi. z dz fieri inter
pretatio vt potius res valeat. l. quotiens. ff. de reb. du. fa
cto. n. exprimit illā qualitatē seu cām cōclusiuā iurisditio
nis eū adeūdo sicut facto qñq̄z qs appellat iter arripien
do lz nō exprimat. c. cū olim de dolo z cōtu. c. ad audien
tiā de app. ix. q. iij. c. nō solū. cū. c. seq. Jtē notorietas excu
sat ab onere ꝓbandi excusationē z onere cōparendi vt i
cle. pastoralis. §. pisana quoq̄ ciuitas. z qō ibi no. glos. ō
re iudi. z per Jnn. in. c. ꝓterea de vila. Concludit ergo q̄
si ex cōiecturis appere pōt q̄ ptes litigant respectu cause
seu qualitatis tribuentis iurisditionē valet iudiciū lz non
fuerit expressa ex quo de ea cōstat per ꝓbationē vel aliaſ
est patens qō dicit esse nota. z ꝓsideratio. d. an. ꝓcederet
qñ illud qō petit nō posset includi aliquo mō i libello nā
tūc nō pōt ferri sntia † z fatuus est iudex qui pnūciat sup
49 non petitis vt dicit tex. in. l. fi. C. de fideicō. liber. secus est
qñ qualitas tribuens iurisditionē nō includit sub libel
lo sed res sic. nā tūc sufficit q̄ de qualitate aliās ꝓstet vl q̄
ꝓbetur in ꝓcessu cū dubitaꝫ. exēplū si cōueniā clericū co
ram epō z nō allego q̄ sit clericus. satis eni est ad validi
tatē ꝓcessus q̄ sit clericus arg.. d. l. ij. ff. de iudi. z dicit. d.
abb. boc sing. ꝓbari in. c. tua nos de coha. muli. z cler.
50 vbi dꝫ † q̄ si iudex processit tanqꝫ sup notorio z in verī
tate factū erat notoriū sed nō ꝓstabat iudici esse notoriū
valet ꝓcessus. satis est. n. q̄ iudex nō ignoret fūdamētum
sue iurisditionis lz ignoret qualitatē vt dicit bar. in. l. mlt
tū interest. ff. de cōdi. z demon. z in. d. l. ij. Si aūt allegaꝝ
qualitas z nō ꝓbet. tūc si nō negaꝝ sufficit sola allegatio
ad cōcludendū iurisditionē vt bic est casus notabilis. z
boc casu ꝓcedit opi. dicentiū sufficere solā allegationem
Si vero allegaꝝ q̄litas z negaꝝ tūc siue cōtingat allega
tio absq̄ ꝑncipali petito siue cōcurrat cū allegatiōe ꝑnci
pali petiti. Pone exemplū qñ quis negat rē eē feudalez
tūc dūtaxat negat q̄litatem. Pōe exēplū secūdi qñ dicit
nego me deliquisse. z sic nō solū negat deliquisse in terri
torio citantis sed negat ꝑncipale ꝓductū z fundamētuz
intentionis negat z p qñs qualitatē tribuētē iurisditiōez
vz q̄ deliquerit in territorio eius. In istis duob⁹ casibus
quos dicit ꝓcedere pari passu facit tria mēbra. Aut. n. fū
daꝫ iurisditio sup existentia qualitatis. Aut sola dubie
tas fundat iurisditionē. Aut fundaꝫ notoria essentia qua
litatis. Pmo casu qñ fundaꝫ sup existētia qualitatis tūc
ex quo qualitas allegata negaꝝ excludit iurisditio si ille
qui eā allegat offerat se ꝓbaturū ad fundandam iurisdi
tionē z iudex examinabit illā sūmarie vt videat an sua sit
iurisditio. z boc verum nisi negatio bēret notorietatē ꝯ te.
tunc nō sufficeret negatio vt dcm̄ est z ex boc sentit apte
q̄ si ꝓstat rē eē ecclesie lz nō alleget alia qualitas vt frau
dis seu impssionis vel similis fūdaꝫ iurisditio iudicis ec
clesiastici z boc apte voluit Jnno. bic. Sed Hosti. sentit
bic oppositū dicens q̄ ille tex. ꝯdicit nisi aliud dicaꝫ rōne
priuilegij vel cōsuetudinis. Sed primū dictū plus placet
do. Abb. vt satis colligit bic ex mēte lre. Scōo mēbro pn
cipali qñ nō exigit ad fundādam iurisditionē vē q̄litatis
existentia lz sufficit sola dubietas. z tūc sufficit allegare il
lam q̄litatē lz negeꝝ vt si allegeꝝ sacrilegiū nā tūc qz istō
crimen est ecclesiasticū iudiciū spectat ad ecclesiā siue du
bitetur siue nō. z ita ꝓcedit dcm̄ Jnn. in. d. c. cetex. z ind.
c. cū sit. z dcm̄ Vinc. in. d. c. cōqstus. Jtē dicit de ꝓsimili q̄
litate qñ fundaꝫ iurisditio iudicis ēt in casu dubij. exēplū
si negeꝝ res spūalis vt in. c. si iudex laycus de sen. excōi. li.
vi. Vel ꝯctum eē vsurariuz vt in. c. illo vos. de pign. c. ad
nostrā de emp. z vēdi. vel eē ꝯctum matrimonij. c. tua de
ordi. cog. c. cām. z. c. latoz. qui fi. sint legi. xvi. q. i. c. in ca
nonibus. nō aūt sic est qñ dicit delictū cōmissū in territo
rio citantis qz nō daꝫ iurisditio nisi ꝓsupposita vītate z
iō de hoc sūmarie pmittit discussio vt videat an sna sit iu
risditio vt est dictū in ꝓcedenti mēbro. ¶ Tertio mēbro
principali qñ fundaꝫ iurisditio sup notoria existentia q̄li
tatis tunc si q̄litas alleget notoria z negaꝝ excludit iuris
ditio. glo. est in. c. accusatus de bere. in. vi. z in. c. i. de off.
deleg. eo. li. Ad hoc etiā adducit do. Ant. istū tex. nā sup
re ecclesiastica excludit iurisditio laycī z spectat ad eccle
siasticū qñ res est ecclesiastica z boc cōstat vel nō negaꝝ
qz cōstare dꝫ. Si vero negeꝝ ex toto in principali z in inci
denti an sit iudex qz ex quo negat. z sic notorie nō cōstat
rez esse ecclesiasticā nō sufficeret sūmaria cognitio. z sic sen
tit do. Ant. q̄ iurisditio iudicis tunc excludit rōne rei ec
clesiastice. qz sicut notorie constat rem esse ecclesiasticam
saltem ex eo qz nō negaꝝ sed certe ꝑm do. abb. boc nō col
ligitur ex lra vbi nulla fit mentio de notorietate lz potius
videtur inuere oppositū vt sufficiant sola existētia bui⁹ q̄
litatis. s. q̄ res sit ecclesie vel clerici q̄ pz reo layco nō ex
cipiente ꝓcedit iudiciū z possit postea negare ad merita
cause. z sic firmaretur iurisditio z tñ qualitas q̄ esset res
ecclesiastica nō eēt notoria. Jtem iurisditio daꝫ ex eo qa
detinet rē ecclesiasticā ꝓsumitur saltē ꝓsumptiue quoddā
sacrilegiū iō non requritur q̄ notorie cōstet satis est q̄ de
boc pōt fieri fides. ¶ Dicit etiā do. abb. q̄ inqꝫtum do.
anto. allegat glo. in. c. accusatus. vt simile glo. c. i. de offi.

[a] Interpretari libell⁹. Add de ad materiā domi. Jaso. de may. i. §. oiuz numer. clxvii ij. car. xiiij. z in §. sic itaqz nu. xxxv. cā. lxvij. z i. §. actionū nu. ccxxxx. cā. lxxxviii. z numer. clxx. cart. xiiii. z facit qō voluit. d. bart. soci. in. l. nemo nu. vi. de excep tio. ꝑ quo vi de do. Alex. de imo. in ꝓsi. i. in princ. pen. col. vbi multa bōa habebis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

deleg.lib.vi. Aduertendū est qz prima fronte videnť ille glo. p̄rie ꝛ inuoluere intellectum inuenū nā glo. in.d.c.i.
51 vult † qp si ad excludēdā iurisditionē cōseruatoris iniuriā eē notoriā pōt de hoc cognoscere cōseruator sūmarie an sit notoria. sed gl. in.d.c. accusatus dixit qp nisi diuinationes sapiant heresim manifeste inquisitor heretice prauitatis se non intromittit. nā in dubio cessat eius iurisditio. lz alias iudex cognoscat an sua sit iurisditio. dici pōt p concordia fm do. Abba. Aut negať q̄litas notorietatis fine ipsa iniuria. ꝛ aduersarius dicit ipsā eē notoriā. ꝛ tūc iudex pōt cognoscere an iniuria sit notoria p fundamento sue iurisditionis nec pcedit postea in principali nisi pstet qp sit notoria qz notorietas est illa q̄ det iurisditionē p̄seruatori ꝛ nō sola existentia iniurie. ꝛ hoc casu loqtur glo. in.d.c.i. ꝛ sic ét loquūtur in simili Innoc. ꝛ archi. in.c. romana. §. notoria. de censi. li. vi. Aut cōstat qualitatē notorietatis nō subesse vult tñ iudex inqrere factū sine illa q̄litate ꝛ nō pōt ex quo sola qualitas notorietatis cōcludit iurisditionē ꝛ istum dicit esse intellectū gl. in.d.c. accusa-
52 tus. † nam inqsitor nō pōt se intromittere de diuinationi-
a bus nisi sapiant heresim manifeste [a] si ergo nō sapiūt manifeste pōt inqrere an sapiant heresiz manifeste qz sine notorietate qualitatis nō bz iurisditionē qđ ét voluit gl. in d.c.i. ¶ Sed si inqsitor velit inqrere an sapiāt heresiz manifestam vt in.d.c.i. ꝛ in.d. §. notoria ꝛ in aliijs iurib⁹ dicentibus iudicē cognoscere posse an sua sit iurisditio. hec pcedūt qñ exp̄sse q̄litas allegať in libello. Si aūt nō allegať q̄litas exp̄sse sed tacite pōt cōprehendi vt in secundo mēbro p̄incipali. ꝛ ponit exēplū in terminis huius.c. bz do. ant. † qz agens rei vēdicatōe p̄ laycū pro rebus ecclesie solū dicit rē esse eccl'ie. nā qp res sit ecclesie nō cōcludit iurisditio sed bñ p̄cludit ex detētatōe rei eccl'iastice est. n. sacrilegiū quoddā ex quo cōcludit iurisditio ad eccl'iā ꝛ tūc qz pōt deducere illā cām vt p̄uilegiatā ꝛ vt nō priuilegiatā ex quo simpl'r dicit rē eē ecclesie nec al'r allegat sacrilegiū. si res negať ecclesie qz per p̄ñtiam negať sacrilegiū. sola negatio excludit iurisditionē qz specifice nō tangitur dubiū sacrilegij vt hic est tex. fm eū. vñ ipsam vt p̄uilegiatā vł deducere qñ hoc exp̄imit in libello al's aūt nō cōcludit sacrilegiū nec dubiū sacrilegij ex quo nō allegatur mala detentio. quia possibile est qp reus héat iustum initiū possidēdi. ꝛ ex eo qp possidet p̄sumit iuste possidere ex quo nō allegať possessionis iniusticia. ¶ Et ex p̄dicti
54 vł cōcludere † qp tūc demū cognoscit iudex ecclesiasticus sup reb⁹ ecclesie qñ allegať sacrilegiū exp̄sse vel qñ cōcludit tacite ex notoria detētatione rei eccl'iastice. ¶ Sz p̄rium hūc intellectū apte facit qz si agēdo rei vēdicatione allegaret tacite sacrilegiū iam ex negatiōe nō excluderet iurisditio. sed res efficeret dubia. ꝛ sic haberet iurisditōez vt. §. p̄cluſuz ē tacita. n. videnť haberi p exp̄ssis. l. cū qd. ff. si cer. pe. Itē intentio actoris nō oz variari ex negatione vel assertione rei. Aut. n. actor intētādo rei vēdicationez deducit sacrilegiū tacite allegādo detētationē rei ecclesiastice. ꝛ tūc ex negatiōe nō oz excludi iurisditio vt in .d.c. cū sit generale. hic nō deducit sacrilegiū ió negatio vel assertio nō est rō qp sit eccl'iastica ió nō mutat q̄litatē cāe ꝛ intētionē actoris. ꝛ sic nō bz iurisditionē ét si constaret rem eē ecclesie ex quo nō deducit sacrilegiū róne cui⁹ dū taxat fm istū intellectū bz ecclesia iurisditionē in casu huius.c. ꝛ tñ iste tex. apte innuit p̄riū vt si p̄stat rē eē ecclesie vel isto nō negante iudex p̄cedere posset. dicit ét nō eē verū qp agendo simpl'r rei vendicatōe videať deducere tacite sacrilegiū. ista. n. est actio realis nec p̄supponit quē esse obligatū ad'tradēdū instī. de actio. in p̄n. ió putat do. abb. qp hoc.c. velit dare p̄uilegiū ecclesie vt cuz agitur de rebus suis p̄ laycū posset adiri ecclesiasticus quātūcunqz agať de rebus suis vel clerici ét si agať actione personali vt ex locato vel legato. ad hoc vł voluisse hic Innoc. duz dicit si constat rē esse ecclesie lz laycus possideat cora iudice ecclesiastico agi oz si agať ex locato vł legato ꝛ similibus ꝛ sic non solum bz locū hoc priuilegiū qñ agit rei vendicatione sed ét qñ agit actione personali occasōe rei ecclesiastice secus si ageret actiōe psonali ꝛ nō de re ecclesiastica qz tūc secularis cognoscit. ꝛ ita pōt itelligi qđ voluit Inno. in.d.cū sit generale. vbi vł p̄riari dicto suo hic ꝛ pro hoc dicto adducit do. abb. optimū simile i eo qp dicimus p̄curatorē acqrere vtilē dño qñ stipulať ex re dñi secus qñ stipulať nō ex re dñi. qz tūc nihil acqritur dño lz teneť cedere actionē dño per actionē mādati vt dicit gl. notabilis in.c.ij. de vsur. in. vi. ꝛ qđ in simili notať de iterdicto vñ vi scripto in rem vt in.c. ex pte. j. eo. Fundata. n. est iurisditio iudicis ecclesiastici eo qz res cuius occasiōe agit est ecclesiastica. ió pōt iudicare de oibus accidētib⁹ ꝛ hoc vł p̄bare ista littera in eo qp se nō fūdat sup rei vēdicatiōe. lz vł hoc priuilegiū cōcedere generaliter cū agitur de re ecclesiastica. ꝛ hoc priuilegiū pōt cōcedere vel qz layci plurimū sunt negligentes in exhibendo clericis iusticiā vt dixit tex. in.d.c.cū sit generale. vel qz ex detentatione rei ecclesiastice p̄sumit mala detentio ꝛ si nō stricte large tñ vł quoddā priuilegiū qz tales detentores videť eē malefactores ecclesiaꝝ ñ. n. videť stricte fore sacrilegi nec cōueniunt vt sacrilegi qz tūc negatio nō sufficeret vt
55 §. dictū est. Et ex his cōcludit do. abb. † nō solū qualitas sacrilegij sed etiā qz res est ecclesiastica vel clerici tribuit iurisditionē iudici ecclesiastico eo ipso qp allegat rē eē clerici vel ecclesie. exp̄imit enim ꝛ allegať qualitas tribuēs iurisditionē. ꝛ sic dicit illaz cām vt p̄uilegiatā verbo ꝛ facto verbo. n. eo ipso qp dicit illam rē esse ecclesie vel clerici facto autē eo ipso qp cōuenit eū cora iudice ecclesiastico. naz ex qualitate iudicis cora quo agit declaratur vis
56 libelli † ꝛ illa actio videť intētata que p̄portionať iurisditioni iudicis cora quo agitur ꝛ sentit Innoc. in.d.c. cetex. §. ti. i. facit. l. si quis in intētione ábigua. ff. de iudi. Et lz hoc casu qualitas tribuens iurisditionē nō sit sepata a re p̄ncipal'r petita. tñ ex ordine itellectus est sepabilis a re petita sicut p̄tingit in eo q negat in simili factū p̄ncipale ꝛ q̄litatē eius vt qz accusatus de delicto cōmisso i terri-
57 torio iudicis negat simpl'r delictū cōmisisse † ꝛ ió dico qp si laycus cōuentus negat rē eē ecclesie qz vł ét negare q̄litatē tribuētē iurisditionē poterit iudex ó hoc sūmarie cognoscer in viz dilatorie si actor clericus petierit h̄. ꝛ euentus istius incidentis qōnis declarabit an possit eē iudex super cā p̄ncipali sicut fit regul'r qñ negať q̄litas tribuēs iurisditionē vt in iuribus p̄allegatis. ¶ Nec ob. si dicať qp bis examinabit. i. cū postea h̄ veniat discutiēdū ad merita cause. qz istud nō est nouū vt hł in.c. veniens. el. ij. de
58 testi. † vbi dilatorie discutit id qđ venit postea discutiendū ad merita cause. nec p̄bationes recepte in sūmario faciunt fidē in plenario vt ibi. ꝛ multa ꝛ varia exēpla de iure ciuili possent ad hoc induci de quibus hł per scribētes in. l. p̄escriptione. C. si cōtra ius vel vti. pub. Iste g̃ tex. q vł inuere qp ex sola negatione oz remitti ad iudicē rei oz intelligi qñ actor istat vt discutiať qđ quo ad merita cāe vt qz nō vult assumere onus p̄bandi idē bis puta ꝛ dilatorie quo ad ōclinādū iudiciū ꝛ quo ad merita cāe ꝛ plerigz hūc laborē ꝛ circuitū fugiūt secus si offert se p̄bare hūc sūmarie ꝛ incidēter qz tūc audiri oz nec iste tex. dicit p̄riū imo oz suppleri p alia iura. vt. l. nō possūt. ff. ō le. c. cū expediat. de elec. li. vi. al's inutilis foret hec p̄uisio qz libet de facili negaret. Itē qñ nō negat rē eē eccl'ie nō cōfessio lz res p̄uilegiata tribuit iurisditionē iudici eccl'iastico p̄ laicū. si g̃ negat q̄re nō oz admitti ad p̄bādū rē eccl'ie ¶ Nec ob. si dicať qp qñ negat p̄cludit p̄uilegiū qz h̄ est falsū cū possibile sit qp rē illā teneat cū titulo puta i ēphiteosiz vł titu. locatōis vł alio mō. ¶ Itē p̄ria opi. maiste p̄fūdit p istū tex. si. n. ñ possz p̄uenire laycū qz agit de reb⁹ eccl'ie vł cl'ici q̄re pp̄ h̄ p̄mitteret p̄uētōez fieri posse a p̄ncipio cora iudice eccl'ia. ꝛ excludit tm̄ secuta negatōe p̄sumēdū. n. ē dixisse qp a p̄ncipio ōberet euz p̄uenir cora iudice suo layco lz tm̄ dic qp secuta negatiōe oz trahi ad fozensem

a ¶ Manifeste. Ergo verū est qđ dicit. d. car. qp talis inquisitor nō potest p̄cedeť ex sola diffamatōne vt hł in clemē. i. §. penul. de here. ꝛ clemē. ij. §. i. q. ij. 53 co. ti. qđ not. p̄ multos inqsitores qui vt cōparēt sibi laudē nimiā iurisditionē sibi arrogant vt ego alias vidi. venetijs in cōtingētia facti.

UVA. BHSC. IyR_275_2

fozensem iudicem quasi tunc ex negatione res efficiaꝫ du
bia an sit ecclesie vel clerici.sed secus si ꝓstaret vel si cõsta
re posset.Facit qõ in simili no.Jnn.in.c.nouit.§.de iudi.
59 vbi dixit† ꝙ si laycus denunciaꝫ ecclesie ẽt sup re ꝓpha
na ⁊ negat peccatũ nõ ꝑ hoc excludiꝫ iurisdictio eccleſia
stica si notorie ꝓstat de peccato.vel aduersariꝰ denũciãs
vult ꝓbare peccatũ.Facit qõ not.Ly.in.l.ij.C.qñ fiscus
vel ꝓtua.⁊ maxime hoc ꝓcedit.qñ vult ꝓbare hoc incõ
tinẽti arg.l.fi.C.de ꝓpẽsa.⁊.c.lras.J.de rest.spo.Et ita re
citatis opi.⁊ dictis doctoꝝ quieuit.d.abb.hic dicẽs istuꝫ
passum dubitabilẽ melius ⁊ clarius fore declaratũ hic ꝑ
eũ qꝫ alibi ꝑ aliquẽ alium.Et ꝓ certo nusqꝫ est ita exa
minatus.vt hic.¶Ego aliquid dixi in.c.sup lris.de re
scrip.§.Nihilomus aliqd vltra alios addã ꝑm consuetu
dinẽ nostrã.sed ꝓtius referã illud qõ dicit hic.d.abb.qui
qrit qualis erit ista sũmaria cognitio.refert bart.dicere in
d.l.ꝓscriptione.C.si ꝙ ius.ꝙ aut istud qõ ꝓponiꝫ ad de
clibandũ iudiciũ tãgit negociũ ꝓncipale.ita ꝙ venit exa
minandũ añ li.ꝓtest.⁊ post.⁊ tũc si venit ꝓbandũ ab ea
dẽ pte ꝓcedat illud qõ voluit Jnn.in.d.c.sup lris.vt suffi
ciat ꝓbatio sũmaria añ lit.ꝓtest.Ꝓ quo dicto dicit.d.
abb.se allegare casum in.d.c.veniens.el.ij.de testi.quem
tex.ad hoc ꝓpositũ allegauit Goffr.⁊ sequẽtes opi.eius
vbi nõ exiguñ ita stricte ⁊ exacte ꝓbões sicut exiguñ
postea cũ deducenꝫ ad merita cause.sed post li.ꝓtest.pba
biꝫ plenarie.⁊ sic nõ attendeꝫ ad illã ꝓbationẽ sũmariaꝫ
que facta est ante li.ꝓtest.ponite exemplũ in terminis bu
ius.c.Si negaꝫ rẽ esse ecclesie vel clerici sufficit ꝓbare sũ
marie hoc cũ ipse teneaꝫ ꝓbare plenarie quo ad merita
cause.⁊ sic añ li.ꝓte.incũbit ꝓbatio sũmaria vni.sed post
li.ꝓtest.incũbit ꝓbõ plenaria alteri.⁊ tunc ꝓfecte ⁊ plene
fiet examinatio.⁊ añ lit.ꝓtest.⁊ post li.ꝓtest.Et pót poni
exẽplũ in.d.c.sup lris.⁊.d.l.ꝓscriptione.qñ opponiꝫ ꝙ re
scriptũ qõ ꝑ surreptionẽ fuerit impetratũ.nã ille q oppo
nit exceptionẽ mẽdacioꝝ dꝫ illã ꝓbare.qꝛ ipse illã asserit
ad excludẽdũ ⁊ declinãdũ iudiciũ.vñ cũ mẽdacia sint cã
sue intẽtionis onus ꝓbãdi talia mendacia incũbet sibi.l.
ei q.ff.de ꝓba.sed post li.ꝓtest.teneꝫ actor ꝓbare veritatẽ
qꝛ illa assertio quã ipse fecit ꝓncipi est cã sue intẽtionis.
ergo ei incumbit onus ꝓbandi.nõ.n.sufficit asserere.sed
opus est asserta ꝓbare.vt dixit gl.in.l.i.in ver.dicaꝫ.⁊ ꝑ
beꝫ.ff.si quadr.pau.fe.di.⁊ in.l.ne qd.ff.de incẽ.rui.nau.
⁊in.l.ij.ff.de fer.⁊ in.l.magis puto.§.illud.ff.de rebus eo
rũ.⁊ in.c.nõ est.de cõsue.li.vi.⁊ in.c.sup eo.de app.⁊ in
cle.i.de in inte.resti.vbi sunt pulchre gl.⁊ qõ bñ in extra
nag.ad repi.in ver.asserit.⁊ facit qõ no.Jo.an.in.c.i.õ
li.ꝓtest.li.vi.dicit tñ ꝙ ante li.ꝓte.ꝓbabiꝫ plenarie in ca
su ꝓdicto quo ad substãtiã ꝓbõnis.sed quo ad modũ ꝓ
cedẽdi iudiciũ erit sũmariũ.qꝛ nõ requiriꝫ li.ꝓtesta.sicut
nec in alijs exceptionibus dilatoꝝijs.vt no.in.c.prudẽtia
§.sexta.§.de offi.dele.lꝫ.d.anto.dicat bar.tenere in pal.l.
60 ꝓscriptionesꝫ† ꝙ qñ idẽ grauaꝫ onere ꝓbandi quo ad me
rita cause.⁊ quo ad dilatoriã sufficit ꝓbare ꝑ iuramentũ
sũmarie.qꝛ.d.abb.dicit bar.nõ dicere bñ in.d.l.ꝓscriptio
ne.nec hoc ocm̃ approbat hic.d.ant.qꝛ est aliquale ꝓiu
diciũ.vt not.in.l.thesaurus.ff.ad exhibẽ.⁊ alle.d.abb.d.
c.veniens.el.ij.de testi.vbi idẽ grauaꝫ onere ꝓbãdi añ li.
ꝓtest.⁊ ẽt post.⁊ nõ sufficit iuramentũ.graue.n.esset dice
re ꝙ solũ iuramentũ ꝑtis sufficiat.an aũt subsint alie qua
litates vel cause tribuentes iurisdi.iudici ecclesiastico ꝙ
a laycũa tractat hic.d.anto.sed accõmodatius diceꝫ de hoc
in.d.c.cũ sit generale.J.eo.¶Relati sunt scribentes sup
hoc dubitabili passu qs iustius dixerit scire nepbas.naz
opi.Goffr.placuit Jnno.sed contraria opi.placuit Ho
sti.⁊ sic dici pót.Victrix cã ijs placuit.sed victa Catho
ni.nõ est opis mee decidere qs iustius dixerit.sed ne elin
guis transeã ⁊ obmutescã vt agnus coꝛã tondẽte.Addu
co ꝙ hosti.bar.⁊ sequaces ꝓ opi.Goffr.Jnno.⁊ alioꝝ
tex.formalẽ in.l.nõ ignorat.C.qui accu.nõ pos.in ver.nõ
temere ad accusationẽ esse admittẽdam nisi ꝓtius matrẽ

61 se esse ꝓbauerit.vbi est casus† ꝙ mater nõ admittiꝫ ad ac
cusandũ de nece filij nisi ꝑ ꝓtius ꝓbet se esse matrẽ.ꝓtius
ergo dꝫ hoc ꝓbare.ecce nunc qualiter in indiuiduo ꝓbaꝫ
opi.Goffr.Et si dicaꝫ ꝙ ille tex.ꝓbat ꝙ vbi qualitas est
cã introducẽdi ꝓsonã in iudicio dꝫ talis qualitas ꝓbari.
vñ loquiꝫ quo ad legitimandã ꝓsonã accusatoris quo ca
su ab initio est legitimanda ꝓsona.vt.l.vxor.C.q accu.nõ
pos.l.qñ.C.de adul.l.liber captus.C.de peti.here.l.qui
dã referunt.ff.de iure codicil.c.i.de accu.c.querendum.c.
alieni.c.sunt qui.ij.q.vij.Sed nos sumus in legittimãda
iurisditione.ergo.d.l.nõ ignorat.Nõ ꝓbat opi.Goffre.
Quia ad hoc rñdeo iudicium cõstat ex pluribus ꝓsonis
reo actore ⁊ iudice.c.forus.de ver.sig.⁊ dixi in rubr.§.de
62 iudi.† sicut ergo in primis ꝓbãda est qualitas vel cã que
est fundamentũ actionis introducende eodẽ mõ dꝫ ꝓba
ri qualitas que est cã iurisditionis introducende.⁊ ꝑ con
sequẽs est ibi casus aptus cõfundens opi.Host.⁊ sequa
ciũ.⁊ istud sit primũ arg.¶Scõo si aliter diceremus se
quereꝫ ꝙ in ptãte actoris esset allegãdo cãm vel qualita
tẽ cõcludẽtẽ iurisdi.facere iudiciũ eluſoriũ vel aggraua
re reũ onere ꝓbandi eo casu quo onus ꝓbandi incũberet
sibi.⁊ iõ dicimus ꝙ iudex pôt obuiare ex cõmõ suo ne iu
diciũ reddaꝫ eluſoriũ.vt est gl.fin.in.c.i.de elec.li.vi.⁊ ꝓ
baꝫ in.c.cãz q.§.ti.i.¶Nec ob.d.l.cũ q̃dã puella.§.i.qꝛ
lꝫ inſpiciaꝫ qõ petiꝫ.⁊ nõ qõ debeꝫ ad fundandã iurisdi.
illud ꝓcedit qñ si est verũ vel falsum id qõ petiꝫ cõcludiꝫ
iurisditio.qꝛ tũc nõ bñ respcũs ad veritatẽ debiti.qꝛ iuris
ditio nõ mẽsuraꝫ ad veritatẽ debiti vltra iurisdi.sup quo
vltra metas petiti nõ poterit ferri ſnia.Si autez sit falsa
qualitas allegata excludiꝫ iurisdi.⁊ si sit vera cõcludiꝫ.
ergo opꝫ q̃litate cõstare.⁊ est accurate põderãda.d.l.nõ
ignorat.qꝛ ad duo est vtilis valde videlicet ꝓtius esse ꝓ
bandam illã qualitatẽ vel cãm.Secũdũ est ipsi asserenti
illã qualitatẽ ineſſe incũbit onus ꝓbandi.dũ dicit nisi ꝓti
us ꝓbauerit se esse matrẽ quo casu vñ cõfundere tertiam
opi.quã tenuit Lapus.voluit.n.ꝙ onus ꝓbandi qualita
tẽ incũbit aduersario negãti.qꝛ ꝙ eũ casus est ibi forma
lis ꝙ imo onus ꝓbãdi incũbit actori asserenti illã quali
tatẽ ineſſe qõ ꝓpetuo notabis.qꝛ ad hãc mãm ille tex.est
nouissimꝰ.Quinimo plus dico ꝙ ille tex.ꝓbat nõ sufficẽ
vnũ testẽ cũ dilatioe iuramñti.⁊ moueor ad sic dõm.p.l.
63 lutius.ff.de ꝓdi.⁊ de.quẽ tex.reputat sin.bal.† ꝙ si iudex
ꝓdẽnauit reũ actori ad quãtitatẽ petitã si ꝓbauerit actor
qꝛ ꝓbat ꝑ vnicũ testẽ ꝙ nõ ꝟferreꝫ iura.qꝛ appellone ꝓbõ
nis venit plenaria ꝓbõ cũ ꝙ tex.d.l.nõ ignorat.dicat nisi
ꝓtius ꝓbauerit.ꝙ reqriꝫ plenaria ꝓbõ.⁊ sic nõ sufficit sũ
maria ꝓbõ qõ est ꝙ Jnn.Gof.⁊ seqces.Et ista tene mẽ
ti.qꝛ ad illũ tex.sũt nouissima.¶Tertio adduco tex.au
reis lris scribẽdũ.vt bal.vtar vbis in addi.spe.in ti.de ex
cep.in.l.hec aũt.in v.ꝓstare liqre ꝓtoꝛi.ff.ex q.cau.in pos.
ea.vbi est casus qꝫstare ⁊ liqre dꝫ iudici fundamẽtũ sue
iurisdi.ꝓus qꝫ illã exerceat vel ſniam ꝓferat.ꝙ seqꝫ ꝙ nõ
est standũ assertioni.sed ꝓbõni.qꝛ vbicũqz aliqd dꝫ ꝓsta
re nobis dꝫ interuenire citatio ⁊ ꝓbõ.vt sũt due gl.in iure
solitarie.in cle.pñti.de censi.⁊ in cle.ij.de penis.⁊ voluit
Jo.an.in spec.in tit.de petitorio ⁊ possessorio.§.qm̃.vbi
64 dixit† ꝙ si data est forma executori ꝑ ista verba si tibi cõ
b stiterit[b] requiriꝫ citatio ⁊ ꝓbatio refert.d.abb.in.c.con
querente.de resti.spo.⁊ in.c.dudũ.de ꝓsump.⁊ facit.c.sa
cro approbãte cõcilio.J.de sentẽ.excõ.⁊ quod voluit ibi
do.abb.¶Cum ergo fundamentũ iurisditionis iudicis cõ
tra forenseꝫ est ꝙ in territorio suo cõtraxerit vel deliquerit.ergo ante oia cõstare liquere dꝫ iudici ⁊ ponderabis
hoc.qꝛ forte nõ est doctri.mediocris.¶Quarto adduco eleganté tex.in.l.gñaliter.§.bis de pñtibus.versi.post
hec intimata fuerint ꝓtori.C.de rebus credi.⁊ iureiur.
coniuncta gl.l.i.ff.si quadru.pau.fe.di.cõiunctis ẽt alijs
gl.quas supius allegaui.vbi ꝓbaꝫ† ꝙ iudex nõ potest
ꝓcedere nisi postqꝫ intimatum ⁊ ꝓbatũ fuerit sibi fun
mẽtũ sue iurisditionis.⁊ lꝫ tex.ibi vtaꝫ verbo intimatum

a ¶Cõtra laycũ. Adde Panor. in.c. inter alia.⁊ in.c.fi.õ imu. eccliã.⁊ vide Oldra. in consi. lxxxvi.⁊ oẽs doc. hic.⁊ multa q̃ supra in alijs apostillis diximus.

b ¶Si tibi cõstiterit. Quem aliuz effectum opeꝫ ista cla. vide ꝑ bal. i l. fi. i fi. in vers. q̃ro qd de testi. C. de testi. ⁊ in. l. non dubiuz. in viij. col. in vſic. iuxta hoc q̃ro. C. de legib. vbi vide.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nihilominus ſuppleꝛ ⁊ ꝓbatum. qꝛ non ſufficiat aſſerere ſed ꝓbare in extrauagan. ad reꝓimendam in verſicu. aſſerit ergo. ſequit᷑ ꝙ anteq̄ ꝓcedatur in cauſa opus eſt ꝓbare fundamentū iuriſditionis. Et adduco ſimile ꝙ voluit Barto. in. l. is apud quem. C. de edendo. vbi dixit
66 † ꝙ ſi iudex fert ſniam cōtra verum cōtumacem ⁊ ignorat eius cōtumaciam ꝙ ſnia inde lata eſt nulla. quia nō conſtitit ſibi illud ꝙ erat fundamentū ſue iuriſditionis. Idem voluit in. l. queſitum. ff. de re iud. ⁊ in. l. ſi finita. §. iulianus. ff. de dam. infec. ⁊ in. l. ꝓperandū. §. ſi quidez. C. de iudi. ⁊ in. l. ſed ſi de ſua. ff. de acqr. here. ⁊ in. l. multum. ff. de cōditio. ⁊ demō. ⁊ in. l. hec aūt. ff. ex qui. cau. in poſſ. ea. ⁊ in. l. prolatam. C. de ſen. ⁊ interlo. om. iudi. voluit Bal. in. c. ſepe. de appel. ⁊ in. d. l. ſed ſi de ſua. ⁊ in. l. generaliter. §. bis de preſentibus. C. de iureiur. ⁊ in. l. ab eo. C. qūo ⁊ quādo iu. ⁊ in. d. l. is apud quē. ⁊ i. c. p. ⁊. g. de offi. deleg. glo. in. c. ſepe. de ap. Ang. in. d. l. properandum. §. ⁊ ſi quidez. glo. in. l. bonozū. C. qui admit. ad bo. poſ. poſ. que ſm Ange. ibi vocet cautos vebere eſſe cauſidicos vt apud acta faciant deſcribi hec verba ꝙ iudex ſciens fecit quod eſt bene notan. ⁊ voluit do. Anto. in. c. ex tenoꝛe ℨ. eod. ⁊ do. Abb. in. c. qm̄ cōtra de ꝓba. lz Jo. an. aliter voluerit quē refert Bal. in cōmēto. l. falſus. C. de furtis. ergo ſequitur ꝙ innoteſcere debet iudici fundamentuz ſue iuriſditionis. ¶ Quinto ad hoc adduco l. debet. in prin. ff. nau. cau. ſtab. in verſi. in ipſa naui darū ſit. vbi debet ꝓbari dānum fuiſſe illatum in naui ad lr vt dominus nauis teneatur qꝛ iſtud eſt fundamentuz vt agi poſſit contra dominū nauis. ¶ Sexto. l. cuiqz. §. nō tamen in vſi. eius rei gratia. ff. de inſtitutoꝛia. ⁊ l. ſi pupillus. §. ſi cōditio. ff. de exercito. ¶ Septimo adduco text. in. l. pretoꝛ ait. §. docere. in verſi. docere debet in turba facturn. ff. vi bono rapto. ¶ Octauo allego in mediuz tex. in hac materia ſingularem ⁊ meliozē de iure ad duo. vz
67 in. c. nouit. ſ̄. de iudi. vbi habeꝛ † ꝙ denuntians laycū in foꝛo eccleſiaſtico debet ante omnia ꝓbare ꝙ denuntiatus eſt in peccato. qꝛ peccatum eſt fundamētū iuriſditionis iudicis eccleſiaſtici ⁊ tenetur denūtians ꝓbare ſufficienter vnde ꝓbantur ibi duo ꝙ ante oia ſit ꝓbandum fundamētū iuriſditionis ⁊ ꝙ ꝓbō illa ſit plenaria ⁊ p ꝓñs in vno ille tex. approbat opi. Gof. ⁊ alioꝝ ⁊ in alio opi. illam reꝓbat qꝛ inq̄ntum voluerūt ꝙ ꝓbatio dz eē ſūmaria qꝛ cōfundit᷑ per illū tex. dz. n. eſſe plenaria ⁊ adduco ſing. ⁊ ſtupendū dcm̄ Jnno. in. d. c. nouit de quo fecit feſtum Bald. in. c. ſi quis per triginta. in ti. ſi de feudo
68 defuncti fuerit cōtrouerſia. dixit. n. Jnno. † ꝙ ſi ago ꝓtra laycū in foꝛo cōſcientie. ⁊ ꝓbo per vnū teſtē ꝙ ℨ cōſciaz ⁊ cū peccato detineat rē meā nō poſſum petere deferri iuramentū in ſupplemētū qꝛ clare dz ꝓbari ꝙ aduerſari⁹ meus ſtat in peccato. ⁊ per ꝓñs nō recte loquuti ſunt doctoꝛes ꝙ ſufficiat ꝓbatio ſūmaria niſi dicamus ꝙ eſt ſūmaria r̄ſpcū dilationū vt voluit bal. i. d. l. ꝓſcriptōe vt ſuperius rettuli. Et ſi quiſpiā opponat tu te ipſuz ꝓcutis cū tuo ligone. nō. n. vr̄ iuri cōſonū ꝙ grauet᷑ qs ꝓbare plenarie bis idem. qꝛ aut dicem⁹ ꝙ ſufficiat ſemel ꝓbare plenarie. aut dicem⁹ ſtādū eē aſſertioni bellātis. ⁊ poſt li tē cōteſt. ꝓbabit᷑ plenarie. ⁊ p ꝓñs probat᷑ ibi opi. boſtiba. ⁊ ſequatiū vt euitet᷑ ille inutilis circuitus qꝛ ad hoc rñdeo nō eē abſurdū ꝙ bis idē examinet᷑ i eodē iudicio tñ ad diuerſuz finē vt br̄ in. d. c. veniens. el. ij. de teſti. ⁊ lz iſta ꝓbatio ad fundamētū iuriſditiōis ſit plenaria nō tñ indiſticte qꝛ aut loqmur reſpectu dilationū ⁊ erit ſūmaria. ſed ſcōa ꝓbatio fiēda poſt li. cōte. erit plenaria reſpectu dilationū ⁊ reſpectu ꝓbationis. ⁊ p ꝓñs nō eſt bona argumētatio de vna ad alterā. ⁊ pro certo ille tex. apponit ruinā aduerſus ℨriā opi. ¶ Nono adduco. l. ſi pater §. i. in vſi. liquere ꝓtoꝛio. ff. de fideicōmiſ. liber. ¶ Ultio rñdeo clarius ad. d. l. cū quedā puella. §. i. vt dicamus ꝙ ibi loqtur qñ quis erat iudex in mēſura quātitatis petite. ſiue eſſet vera ſiue eſſet falſa iō nō eſt admiratione di-

a¶ Juriſditō hoc clari⁹ q̄ quilibet alius elicit domin. abb. hic in fin. in vſicu. ex hac ſolutione ⁊ ad hoc viō nouiſſimos ſcribentes hq pauciſſimis hoc abſoluunt.

gnum ſi iudex pōt ꝓcedere alio nō diſcuſſo. ſed in qōne noſtra ita demū erat iudex cōpetēs inter ipas ptes ſi vuz erat ꝙ ibi ℨrerat vl̄ deliquerat. ⁊ iō ante oia dz hoc diſcuti ſūmarie ſine dilationibus. ⁊ lz dicaꝛ ꝙ bar. tenuit ſecundā opi. in. d. l. ij. ff. ſi qs in ius vo. ꝓ certo nō eſt bñ dictum nā bar. in. d. l. ij. iſtū paſſuz nec examinat nec diſcutit. ſed in tranſcurſu lecture dixit ſtandū eſſe aſſertōi ptis ⁊ p ꝓñs nō cū deliberatiōe ita ibi tenuit. ſed idē bar. i. d. l. ꝓſcriptione iſtū paſſuz exaīauit diligenter referēs opi. alioꝝ. ⁊ nihilominus inclinauit in primā opin. ergo illa fuit ſua opi. arg. l. diui fratres. ff. de iure patro. maxime qꝛ eſt vlti. opin. ſua ar. l. qui filiū. §. ſabini. ff. ad trebell. ⁊ bāc ptem vt veriozē ſequutus eſt Jo. de imo. in cōmento l. quidā cōſulebat ad fi. ff. de re iudi. ⁊ eā ſequit᷑ Petr. de ancha. in ſuis reportatis in. d. l. ij. ff. ſi quis in ius vo. non ierit. Poſſent tñ tot diſcordie noſtroꝝ patrū recōciliari ad cōcordiā hoc mō. vz aut quis aſſerit in libello illud ꝙ eſt fundamētum iuriſditionis iudicis ⁊ aduerſarius illō nō negat. tūc ſtādum eſt aſſertioni aſſerentis caſum dico foꝛe hic a ℨrio ſenſu nā ſi laycus nō negaſſet rē petitā eē eccleſie vel clerici fundata erat iuriſditō iudicis eccl̄iaſti nec erat opus ꝓbare ante litem cōteſta. rem foꝛe clerici. ſufficiebat. n. illud ꝓbari poſt litem cōteſt. ad mertia cauſe. pōt poni exemplū quidā cōuenit patrem fa. pro negotio geſto a filio in caſu mercantali quo caſu teneꝛ pater ex forma ſtatuti. actoꝛ aſſerit in libello illā obligationez eſſe mercantilē ſi pater non negat ſtabit᷑ aſſertioni libellantis. Et ſi mihi dicaꝛ amice lz iſtud dictuz videaꝛ colaratū ſatis ⁊ apparens tñ latet bamus in eſca. qꝛ lex non ignoꝛat. C. qui accuſare nō poſſunt dicit niſi priuſ ſe matrem ꝓbauerit vbi requirit᷑ ꝙ priuſ aſſerens ꝓbet aſſerta. ergo nō ſufficit aſſertio. Pro certo iſtud eſt difficile ℨriū pro cuius ſolutione cōcepi in aio ſic diceꝛ ꝙ vr̄ ꝓbaſſe eſſe matrē eo ipſo ꝙ aſſerit ſe matrē. ⁊ p aduerſariū nō negatur ⁊ ita dico ꝙ itelligit᷑ ille tex. ⁊ ad hoc adduco vobis glo. pene omnes in cenſura pontificia ⁊ iperatoꝛia. in. l. ſuper ſeruis. C. qui militare nō pñt. lib. xij. ⁊ in l. i. ⁊ i. l. teſtō. C. de teſt. mili. ⁊ i. l. ſi creditoꝛ. C. de pigneraticia actio. ⁊ in. l. ij. C. de erro. aduocatorū. ⁊ in. l. ſiue poſſidetis. C. de ꝓba. ⁊ in. l. i. C. de fide inſtru. ⁊ iure baſte fiſca. li. x. ⁊ in. l. ſi tutoꝛ. C. de periculo tut. ⁊ in. l. ij. C. de peti. here. glo. in. c. propoſuiſti. lxxxij. diſti. ⁊ in. c. ſuper eo de teſti. cogen. ⁊ in. c. ſicut. el. ij. de iureiur. ⁊ in. c. pen. de excep. ⁊ in. c. iij. de ꝓſcrip. ⁊ in. c. i. ꝙ me. ca. ⁊ in. c. illō de ꝓſumpt. ⁊ in. c. ad falſarioꝝ de crīe falſi. vbi ſunt gl. ſolēnis ꝓ qbus eſt tex. meliozē de iure in. l. i. C. de teſt. mil. ⁊ iſto mō ꝓcedat ſcōa opi. q̄ tenuit hoſtiē. bar. ⁊ ſeq̄ces. ⁊ p hoc rñdeꝛ ad iura in ℨrū allegata. ⁊ iō cū dr̄ i. d. l. hec aūt cōſtare liq̄re pretoꝛi. ꝙ ſatis dr̄ cōſtare liquere fūdamētū iuriſditōis eo ipſo qō aſſerit᷑ in libello ⁊ p aduerſariū nō negaꝛ. Aut aſſerit᷑ in libello fūdamētū iuriſditionis. lz ps aduerſa negat ⁊ tūc ſtaꝛ negationi ⁊ iō on⁹ ꝓbandi fundamētū icūbit aſſerenti ⁊ iſto mō ꝓcedat opi. gof. Jnno. bar. ⁊ ſequatiū. ⁊ iſto mō qeſcant in pace tot lites docentū. ⁊ ſi qs q̄reret q̄ opi. eſt cōmunioꝛ. an ꝓma quā tz gof. an ſecūda quā tenet boſti. dicatis ꝙ cōioꝛ ē illa quā tenet gof. qꝛ eam ſequūtur plures ⁊ maioꝛes numero pōdere ⁊ menſura ⁊ ideo ꝓſumit᷑ verioꝛ. l. i. ff. ō officio queſto. in verſi. crebrioꝛ apud veteres opinio. ſed tene menti concordiam datam a me ⁊ ideo nunc ſine felle rangoris ⁊ inide dicer̄ poteris iſtū paſſū nuſq̄ fuiſſe itaenucleatū vt hic deo ego ꝓncipi nr̄o ſit glꝛia ⁊ ipiū ſempiternuz. ¶ Opponit᷑ ℨ iſtū tex. ⁊ ℨ pdicta vr̄ eni ꝙ laycꝰ negādo rē petitā foꝛe eccleſie vel cl̄ici ſit li. cōte. ⁊ p ꝓñs nō poſſit āpliuſ ꝓponere declinatoriā iudicij cū li. ꝓteſt. ſit termin⁹ excluſiuus oiuz dilatoriaꝝ. c. inter mona. de re iu. l. exceptioné. C. ō ꝓbat. ſolutio. an. ꝙ hec vba dicebat laycꝰ nō ad iudicij ordi. nec aio ꝓteſt. litē ſed ad foꝛi
69 a† nota ꝙ negādo petitū negatur ſimul iuriſditio⁹. nec vr̄ quis

quis negare alio ꝓtestãdi litẽ. ſꝫ iudicium declinandi qđ
eſt nota dignum ſm Petrum hyſpanum ⁊ Abbatem
antiquum. ſolue qꝫ reus dicebat hec verba extra iudici-
um. ⁊ per conſequens non inducitur litiſ conteſtatio. vel
ſoluunt aliter quod licet reus hoc diceret in iudicio ta-
men cum proteſtatione qꝫ non intendebat litem conteſta
ri. ſed qualiter valeat iſta proteſtatio. vide quod notatur
in. c. i. de litis conteſtatio. lib. vi. ⁊ in. c. cum. m. de conſti-
tutio. ¶ Sed opponitur qꝫ hoc caſu potuerit laycus có
ueniri coꝝ iudice eccleſiaſtico. vt in. c. cum ſit. ſ. e. ¶ Sol
uit Innocẽ. qꝫ illud quod dicitur hic. procedit niſi aga-
tur ō ſpoliatione vel qualibet oppreſſione. xvi. q. i. c. in ca
nonibus. xxiiij. q. iij. c. ſi quis de potentibus. dicetur in. d.
c. cum ſit. ¶ Oppo. qꝫ eo ipſo qꝫ clericus aſſerit res eſſe
ſuas vel eccleſie. debet ſibi credi. qz in principio litis pre-
ſumitur pro agente. ⁊ ſtatur ſue interpretationi. l. ſi quis
intentione ambigua. ff. de iudi. Solue qꝫ preſumitur quo
ad ordinandam lite. vt ibi habeꝫ. ſed non quo ad funda
dam iuriſditionem. vt hic. vel ſolue qꝫ non preſumitur p
actore quo ad deciſoria. vt eſt ſolẽnis glo. in. c. cum ad ſe
dem. in gl. ij. de reſtitu. ſpolia. ſed iſta aſſertio licet ponaꝫ
quo ad fundandam iuriſditionez. nihilominus ſuper ea
fundaꝫ deciſio litis. ⁊ ex hoc elicitur limitatio ad. d. l. ſi
quis intentione ambigua. tene menti. ¶ Oppone qꝫ ſu-
per rebus eccleſie debebat conueniri laycus coram iudi-
ce eccleſiaſtico. c. ſane ſ. eo. Solutio hic loquitur quando
laycus dicit res eſſe ſuas. ⁊ idẽ dicit hic Inno. ⁊ iõ dicit
hic in littera. quia ſi cõſtaret res eſſe eccleſie licet laycus
poſſideret. tamen coram eccleſiaſtico agi deberet puta ſi
ageretur ex legato vel ex locato vel ſimilibus qꝫ ſm do.
Card. eſt dictum nota dignum. ⁊ ſepenumero allegatur
ſed hoſtiẽ. dicit primum melius ſtare qui etiam dicit ſibi
non placere dictum Innocẽ. ⁊ tex. iſte omnino contradi
cit niſi ratione priuilegij vel conſuetudinis aliud dicatur
ſed Jo. calda. dicit ſe nõ credere Innocẽ. intellexiſſe qꝫ ſi
ſimpliciter agiꝫ ex locato vel legato cõtra laycum iudex
eccleſiaſticus ſit competens niſi alleget violentia vel mi
nus legitimus contractus. vt patet per not. per eundem
Innocẽ. in. c. cum ſit. ſ. eo. ſed do. Card. dicit ſe de hoc vi
diſſe multum agitari ⁊ pro eo qꝫ dicit Jo. calda. allegat
qz nõ videtur qꝫ laycus poſſit conueniri ex locato coram
iudice eccleſiaſtico cum ex locato competat actio perſo-
nalis contra obligatum. ff. de actio. ⁊ obligatio. l. actio-
num genera. ſ. ex contractu. defendendo tamen dictum
Innocẽ. dicit do. Card. Innocẽ. non dicere ſimpliciter
in qualibet actione locati poſſe laycuꝫ conueniri coꝝ ec
cleſiaſtico. ſed tunc tantum cum agitur de locatione rei
quam conſtat eſſe eccleſie quo caſu licet actio ſit perſona
lis tamen eſt in rem ſcripta. ⁊ ſic cenſetur realis quo ad
ſortiendum forum. c. ex parte ſ. eod. ſed cum agitur actio
ne reali. nec negatur rem eſſe eccleſie cognoſcit iudex ec
cleſiaſticus. vt voluit Innocẽ. in. c. cum ſit. ſ. eo. In quan
tum autem Innocẽ. loquitur quando agitur ex legato.
iſtud non eſt dubium ſm do. Card. quando legatur res
quia tunc pro ipſa competit actio in rem. vt in. l. i. C. cõ
munia delega. ſi ergo legata eſt res per laycum eccleſie
poteſt agi coꝝ eccleſiaſtico tãquã ſup re eccleſie per iſtũ
text. ⁊ hec dicit domi. Cardina. fore multum notanda ⁊
ſepenumero ſe vidiſſe dubitari. ⁊ vario modo dici per ſa
pientes cum accidiſſet in facti contingentia refert ſe ita
70 conſuluiſſe. ⁊ pro hoc maxime ſm eum. † quia in dubijs
opinionibus fauendum eſt eccleſie ⁊ pijs locis. c. i. de in
integrum reſtit. c. cum ſit generale. ſ. eodem. l. ſunt ⁊ per-
ſone. ff. de religio. ⁊ ſump. funerum. ⁊ ita ſuper hoc paſſim
reſidet hic domi. Cardina. Iſta dicta egent enucleatio-
ne ⁊ accõmodatior locus enucleandi erit in. d. c. cum ſit
generale. Sed ad precedentez queſtionem que fuit Gof
fre. Hoſti. ⁊ aliorum addite quod voluit Bal. in. l. ipia-
lem. ſ. preterea. el. iij. de probi. alie. feud. per Feder. verſi.
quid ſi extraneus agat directa rei vendicatione contra
vaſallum rem feudi petendo ⁊ non vt feudum nec con-
tendendo de re feudali. videtur qꝫ in hac cauſa debeat
cognoſci per iudicem ordinarium. quia quo ad iuriſdi-
tionem iudicis debet inſpici qualitas petitionis nõ qua
litas defenſionis merita tangentis. vt. l. cũ quedam puel
la. ſ. primo. ff. de iuriſditione omni. iudi. xi. q. prima. c. ex-
perientia. ⁊ allegat iſtum tex. ⁊ d. c. cũ ſit generale. Nec
obſtat. c. ex parte ſ. eodem quia quod ibi dicitur qꝫ que-
ſtio proprietatis rei feudalis coraꝝ domino feudi eſt tra-
ctanda procedit cum agitur inter duos vaſallos de iure
feudali quis eorum in feudo ſit potior nec in dubium re-
uocaꝫ an ſit feudalis. Porro ſi de iure poſſeſſionis aga
tur ideſt de iniuria ad quez venerit quia nihil commune
habet proprietas cum poſſeſſione. l. naturaliter. ſ. nihil
commune. ff. de acquir. poſſ. iudex ordinarius vel delega
tus eius cauſam audiet. ⁊ ita dicit Goffredum intellexiſ
se bunc. ſ. preterea ⁊. c. verum ſ. eodez vt ipſe notat ibidez
71 in ſumma. vel dicit ibi Bald. † qꝫ ſi reus excipiat ⁊ dicat
rem eſſe feudalem ⁊ nominet dominum in iudicio qꝫ ſũ
marie cognoſcetur de iſta exceptione ⁊ ſi per ſummariaz
cognitionẽ appareat qꝫ ſit res feudalis remittetur iſta co
gnitio ad dominum feudi quia ipſe eſt ordinarius iudex
vaſſalli ⁊ allegat iſtum tex. in argumen. Si autem cõſti-
terit per ſummariam cognitionem qꝫ res non ſit feudalis
tunc procedet iudex ordinarius. refert tamen ibi Bal. qꝫ
dominus Joannes blanes. li. iiij. titu. de confeſſione feu-
di in ſua ſumma dicit qꝫ iſtud. c. ponit caſum ſpecialez fa
uore eccleſie ⁊ aliter non declarat ibi Bal. videtur mihi
qꝫ voluerit ſentire opinio Goffredi dicentis qꝫ de iſta ex
ceptione an res ſit eccleſie vel clerici an non cognoſcet iu
dex eccleſiaſticus ſummarie nec preiudicabit ſententia la
ta ſuper hoc iudicio ordinario poſtea agitando quia oũ
taxat fundat iuriſditionẽ iudicis vt voluit Innoc. in. d. c.
ſuper litteris. ¶ Tu pondera qz iſte tex. non aperit coraꝝ
quo iudice fiet iſta ſummaria cognitio immo dicit qꝫ ſta
bitur aſſertioni layci poſſidentis rem ⁊ negantis illã eſſe
eccleſie. videretur ergo qꝫ potius deberet cognoſcere iu
dex rei. ⁊ ſic iudex laycus q̃ iudex eccleſiaſticus ⁊ iſta te
ne mẽti. Si qd boni dcm̃ ẽ attribuamus ſuppremo Beo
largitori. Andreas Barbatia.

e **Extranſmiſſa.** Sũt ⁊ alia ca
pitula baben-
tia idem principium vt in. c. ex tranſmiſſa. ō
reſtitutio. ſpoliato. ⁊ in. c. ex tranſmiſſa. ō p̃
ſcript. ⁊ in. c. tranſmiſſam de elect. ⁊ in. c. trã
ſmiſſe qui filij ſint leg. ⁊ hoc intendit. Queſtio[a] feudi de
bet per dominum terminari qui ſi negligit eccleſiaſticus
iudex alias ſuperior eius hoc faciet. hoc dicit. ⁊ ita com
muniter ſummatur hic per doctores. Vel ſummatur
ſic ſm lectu. glo. Si queſtio feudalis eſt inter clericum ⁊
laycum cognoſcet dominus feudi. ſed eo negligente co-
gnoſcet delegatus pape etiam ante negligentiam datus
hoc dicit. Et procedit iſte intellectus habito reſpectu ad
generalem conſuetudinem de qua hic per glo. ⁊ per glo.
in. c. precedenti vide ibi dicta. Vel poteſt ſic ſummariſe-
cundum alium intellectum. Queſtio feudi debet termi-
nari per dominum feudi immedate. ⁊ hec lectura incedit
cum prima ſed eſt magis clara ⁊ notabilis ſm do. abba
tem. ¶ Et diuiduntur quia in prima ponit partiſ cõque
ſtio. in ſecunda pape prouiſio. ſecũda ibi per dominũ. Sꝫ
forte non eſſet apponere os ſupra celum dicere qꝫ iſte tex.
longe aliter decidit q̃ ſentiãt omnes antiqui ⁊ moderni
canonum vertices. Et pondero iſtum tex. dum dixit tra-
xiſſet in cauſam ⁊ adduco Bald. in auctentic. habita. C.
1 ne filius pro patre. in vltima columna † vbi dicit qꝫ iſtud
verbum traxerit intelligitur eo caſu quo non habet lo-
cũ penitẽtia qꝫ eſt qñ lis ẽ pteſta. ⁊ de hoc vbo tract9 vid
c. ſinaũt. ⁊. c. dilectus de reſcrip. ⁊. c. paſtoralis de cã poſ.
⁊ ppie. ⁊. c. ſi diligenti ſ. eod. ⁊. c. olim. ⁊. c. dilecti. de ex
cept. ⁊. c. ij. ō libelli oblatione. Cõſidera mõ hãc doctri.

a ¶ Queſtio feudi vide ad materiã huius tex. oẽs nouiſ ſimos ſcribentes hic ⁊ vide pa. de caſtr. in conſi. clxi. ⁊ vide do. alex. ō imo la conſi. i. in. i. co lũ. in vl. tñ pre miſſis circa fi-nẽ cũ ſeq. ⁊ in iiij. col. in ver. alia rõne vbi multa in mate ria habebis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Bald.in.d.auc.habita.q̄ lis fuerit cōtestata est hic ca
2 sus formalis.† q̄ vasallus ꝛ sic subditus non rōne nude
iurisditionis pōt ꝓrogare iurisdictionē alterius iudicis
ꝛ nō rn̄dere cora dño feudi nisi dn̄s ꝓhibuerit sub de
bito fidelitatis.vt in causa feudi nō rn̄deat cora alio iudi
ce.ꝛ sic est hic casus q̄ vasallus in cā feudi pōt ꝓrogare
iurisditionē alterius iudicis nisi dn̄s ꝓhibeat.ꝛ sic vr̄ ca
sus ponēs in profundū dictū bar.ꝛ oium.in.l.i.§.ꝛ post
3 operis.ff.de ope.no.nū.† vbi dixit q̄ subditus rōne nō nu
de iurisdictionis nō pōt ꝓrogare iurisditionē alterius.vt
est vasallus respectu feudi.nā hic milites q respectu feu
di erant vasalli dn̄i sui ꝓrogarunt iurisditionez alterius
iudicis.ꝛ nisi dn̄s ꝓhibuisset processisset iudiciū cora iu
dice prorogato.ꝛ intelligendo istū text.q̄ lis fuerat hic
cōtestata.vt dictū est hic casus nouus ꝛ singularis limi
tans legem vbi ceptū.ff.de iudi.† vbi dicit iudiciuz debe
re finiri ibi.vbi ceptuz est.vt non procedat ēt si lis fuisset
contestata si vasallus ꝓrogando iurisditionē alterius in
cā feudi cōtestatus est litē cora iudice prorogato.vt nō ꝓ
cedat si dn̄s feudi prohibeat vasallo vt non cōpareat re
sponsurus cora illo.ꝛ adduco accōmodatam ad hoc do
ctrinā Jo.mona.in.c.accusatus.de hereti.li.vi.vbi dice
bat.q̄.d.l.vbi ceptū.nō bz locum.vbi agit de preiudicio
alterius iurisditionis.cū ergo agat de preiudicio iurisdi
tionis dn̄i feudi.sequit q̄ nō habebit locum.d.lex.vbi ce
ptū.ꝛ istud mihi videt q̄ fuerit de mente huius decreta
lis.ꝛ ab initio seculi videt q̄ ad hoc fuerit edita.ꝛ p cō
sequens nō erit opus adire tot labores doctoꝝ hic.Et vt
meis detur audacia verbis adduco in testē do.bald.in.l.
imperialē.§.preterea.el.iij.de probi.alie.feud.per Fede.
5 in vsibus feu.in pen.col.versu.† quero an vasalli possint
ꝓrogare iurisditionē in aliū q̄s in dn̄um vel in pares.gl.
sentit q̄ sic per regulas cōmunes.naz ꝓrogare iurisdi
tionē est ius partiū non ius iurisditionis.qz est iurisditio
nis voluntarie nō contentiose.Jtē ex quo partes sunt cō
cordes nulle sunt partes superioris in obuiando.arg.l.si
cōuenerit.ff.de re iudi.ꝛ in.c.i.in tit.de cōtrouersia feudi
apud pares terminanda in vsi.feud.Jn cōtrariū arguit.
qz q̄n iurisditio est reseruata alicui tanquā superiori infe
riori nō potest eam declinare ēt prorogādo.ideo dicimus
q̄ si papa reseruat sibi iurisditionez velint nolint partes
erunt sub papa.vt no.Jnn.in.c.inter dilectos.de excess.p
la.ꝛ in.c.cuz.m.ferrarie.de constitu.ꝛ dicit hoc voluisse
rosarium qui fuit archi.in.c.tibi qui de rescri.li.vi.secus
dicit in inferiori a principe.qz tūc etiaz eo inuito videt q̄
possint prorogare sicut possunt in arbitros cōsentire.sed
subdit tutius esse dicere.vt omnis cesset collusio q̄ dn̄o ꝓ
hibente non possunt prorogari.sed si nō prohibeat pos
sunt.ꝛ de hoc dicit esse casum formalem in hoc.c.ꝛ p cō
sequēs est firmū.vt in firma petra illud q̄ dixi q̄ hic
ꝓbat q̄ vasallus pōt prorogare iurisditionē alterius si do
minus nō prohibeat q̄ est accurate considerandu.qz la
tuit maximos iuris deos.ꝛ pp hoc opus erit dare aliud
ꝛ nouū summariū ad hanc decretalē.Vel pondera qz di
ci posset q̄ iste iudex cuius iurisditionez vasallus prorō
gabat respectu feudi erat dn̄s ipsius vasalli mediatus.ꝛ
pp hoc non in tantū mordebitur doctrina bart.ꝛ cōmu
6 nis aliorum in.d.l.i.§.ꝛ post operis.vt dicamus.† q̄ va
sallus potest prorogare iurisditionez domini mediati ad
preiudiciū iurisditionis imediate.ꝛ domini imediati.qz
iste primus iudex erat dominus mediatus illorum mili
tum.ꝛ ideo dicit tex.militū tue ecclesie.sed ille nobilis de
campis erat dn̄s imediatus illoꝝ militū respectu feudi.
ꝛ ideo potuit ꝓhibere sub debito fidelitatis.vt nō rn̄de
rent cora alio iudice q̄m cora se.ꝛ per dn̄s nō ꝓbat ita in
telligēdo illud primū dictū tene mēti.qz hec ab alijs non
reperi reuelata.Jdeo posset sic sūmari Vasallus pōt ꝓ
rogare iurisditionē alterius iudicis nisi a dn̄o feudi ꝓhi
beat qui si fuerit negligens hoc faciet iudex prorogatus
hoc dicat.Et in hoc iste text.nouissimus videtur.Vel sic

Vasallus pōt respodere sub domino mediato nisi a do
mino inmediato prohibeatur qui si fuerit negligens re
curretur ad mediatum vel ad hoc delegatum.hoc dicat.
¶ Nota ibi militum ecclesie tue ꝑm aliam litteram ba
beť tricēsis ecclesie.sed prima littera est cōmunior.Et pō
7 dera militū tue ecclesie.† qz stat difficultas si prelatus ec
clesie possit facere milites.vt puta episcopus.Nam bar.
in cōmento.l.i.C.de dignitatibus.li.xij.dixit q̄ miles fa
cit militem consuetudine.ꝛ idem dixit Gaspar de calda
rinis.in suis consilijs in titu.qui filij sint legi.in tertio.ali
as in.v.consilio.ꝛ vide bostiē.ꝛ Jo.an.in.c.ceterum.de
dona.vbi dicunt q̄ episcopus de cōsuetudine facit mili
tes.ꝛ vide bal.in.l.i.ad fi.C.de cessione bonoꝝ.vbi logit
de militibus factis a romano pontifice potuit ergo ob
seruande memorie.d. Pius papa scōs creare me militē
8 licet indignum.† de prestantia autez militis ꝛ doctoris.ª
a vide elegantem tractatum quem edidit solemnis doctor
dominus Signorolus de homodeis de mediolano.ego
autem nunc fabrico quendā tractatum.in quo vsq̄ nunc
q̄ doctor preferatur militi formaui centum ꝛ decem ar
gu.Sed q̄ miles preferatur doctori formaui.l.argu.ꝛ
res est in fieri.ꝛ propter duas lectiones quas dictim le
go.ꝛ etiam in diebus festiuis.ꝛ propter onera consilio
rum vix datur mihi ocium respirandi.Deus glorioſus
9 sit mihi testis.¶† Nota q̄ dominus feudi habet iurisdi
tionem inter vasallos.c.ceterum.s.titu.i.vide ibi dicta.
10 ¶† Nota q̄ vbi vasallus habet plures dominos vnum
mediatum ꝛ alterum immediatum iurisditio primo spe
ctat ad imediatū ꝛ in subsidiū recurrit ad mediatū q̄ in
11 duci posset ad cōnez † ambo dn̄i mediatus ꝛ imediatus
defendūt se ꝑ suos inimicos qlibet eoꝝ requrit vasallū ad
tutellā ꝛ defensionē sui q̄ poterit dn̄s imediatus p̄cipere
sibi sub debito fidelitatis.vt veniat ad eū defendēdū po
tius q̄s dn̄z mediatū ar.huius tex.Facit qō voluit spe.in
ti.de feu.§.i.ver.xij.ꝛ p scribētes.in.l.si qs in graui.§.si
cū oēs.ff.ad sille.ꝛ in.l.ꝑ pupillū.§.qz maius tribunal.ff.
de re iu.ꝛ sic ꝓbat hic.q̄ vasallus vasalli superioris dn̄i ē
12 vasallus.¶† No.q̄ feudū ecclesiasticū infeudatū p laycū
alteri censet esse feudū seculare.ꝛ sic potius trahit nomē
ꝛ nām a dn̄o imediato ꝑm.d.anto.hic.sed ista vr̄ diuina
tio ad istū tex.qz nō appet q̄ isti milites erant vasalli ec
clesie mediante feudo.sed bn̄ apparet ex tex.q̄ erant va
salli illius dn̄i de cāpis.quo ergo colore pōt dici istō feu
dū fore ecclesiasticuz.quimo posito q̄ istud feudū fuisset
ab ecclesia ꝓcessum dn̄o de cāpis.ꝛ dn̄s de cāpis illud cō
cessisset illis militibus nō ppea diceret feudū seculare.qz
deberet attēdi originaria cā.ꝛ nō cā accidentalis.arg.l.
13 q bz.ff.de tutel.ꝛ.c.requisisti.de testa.† nam ponite q̄ feu
dum a persona seculari concedat episcopo non propter
hoc desinit esse fenduz seculare.vt in.c.romana.§.debet.
ꝛ quod ibi nota.glo.de appella.lib.vi.ita debet dici cō
tra quando feuduz primo processit ab ecclesia in laycum.
ꝛ a layco descendit in laycū.vt dicatur ecclesiasticuz feu
dum ꝛ non seculare.ita dicit hic.d.abb. Pro certo latet
nos veritas.vtruz isti milites essent vasalli ecclesie respe
ctu istius feudi.quia si ita esset probaret hic notabile q̄
collegit.d.an. ¶ Nihi vr̄ dōm q̄ rectius loquat.d.an.
ꝑ tex.inquantū dicit militū ecclesie tue.nā vt regulr vide
mus ecclesia nō est dn̄a militū.Si bz milites vr̄ illos bre
respectu feudi.ꝛ tamen dicitur hic q̄ illud feudum erat
seculare.iō videt dōm q̄ feudū recipiat denominationē
a cōcedente.vnde si ecclesia concedit feudum dicet eccle
siasticum.sed si laycus feudū concedit dicat seculare.er
go nō est absurdum dicere q̄ respectu ecclesie ꝓcedentis
feudū dn̄o de cāpis dicat feudū ecclesiasticū.sed respectu
dn̄i de cāpis ꝓcedentis illud militibus dicatur feudum se
cularе ꝛ sic vnum ꝛ idem feudum denoiat vario modo
ꝑpter diuersitatez subiectoꝝ quib[illegible]nheret.nec est verū
q̄ hic concurrat cā naturalis ꝛ accid[illegible]talis.imo queli
bet causa dicit naturalis habito resp[illegible] ad ꝓcedentez.
¶† Nota q̄

a ¶ Doctoris. Adde.l.in ciui libus.C.de of. vicar.l.fi.C.de testa.mil.ꝛ ibi doēs doc.q̄ ad ducūt ꝓfili.alle gati.d.Signo roli.qō incip. Jn nomie dn̄i amē.qō si hēs videas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

14 ¶ †Nota q̄ laycus subiectus ratione feudi non potest prorogare iurisdictionem alterius iudicis sine consensu domini feudi in his que concernunt dñm feudi. ⁊ hoc q̄z nō est subiectus rōne exercitij nude iurisdictiōis tm̄. sed ét rōne fidelitatis ⁊ feudi. secus in layco simplr subiecto rōne exercitij nude iurisdictionis. vt p bar. in l. i. §. ⁊ post operis. ff. de oper. no. nunc. fm̄. d. ant. d. abb. ⁊ alios hic. Nibi videt q̄ iste tex. probet p̄ius. probat. n. q̄ vasallus possit prorogare iurisdictionez alterius nisi dñs eum prohibeat. nā si nō posset prorogare non fuisset opus q̄ dñs sub iuramēto fidelitatis prohibuisset †nam priuatio
15 presupponit habitū. l. decē. ff. de ver. ob. ⁊ actus actuoꝝ sunt in paciente bñ disposito. vt in. c. venerabilez. de elec. ⁊ philosophus in. ij. de aia. ¶ No. ibi sub debito fidelitatis. †q̄ pōt dñs precipere vasallo ne in spectantibus ⁊ concernētibus feudū rñdeat corā alio iudice. nā sicut ep̄s pōt precipere clerico in virtute obedientie sic dñs vasallo sub debito fidelitatis quo ad ea que spectāt ad feudum facit simile qō hr̄ in. c. ex tenore. ⁊. c. facit ēt q̄z vasallus iurat fidelitatē dño. c. i. de forma fideli. ⁊. c. i. ō noua forma fideli. ⁊. c. de forma. xxij. q. v. vbi ponunt ea que iurat vasallus seruare sic ⁊ ep̄s prohibet clericū suū litigare corā iudice seculari. vt no. p Jo. an. in. c. si iudex laycus de sen.
17 excō. li. vi. facit. c. si diligēti. ⁊. eo. †Iz dubitare posset q̄spiaz si aliquis cōueniat scholarem corā ptāte vtrū dñs rector possit mādare scholari sub pena prestiti iuramenti. vt nō rñdeat corā alio nisi corā se. q̄z ipse offert se paratum red
18 dere iusticiā. d. car. hic dicit. †q̄ rector pōt p̄cipere scholari sub debito iuramenti. vt nō rñdeat corā alio. ⁊ sic vt nō declinet iurisdictionē suā. sed nihil alle. sed mouet ar. huius text. ⁊ mouet ar. epi sic p̄cipiētis clerico suo. Pro certo iste tex. nō pōt induci in ar. q̄z hic erāt duo iudices vnus erat mediatus. ⁊ alter immediatus. iō nō poterat vasallus declinare iurisdictionē iudicis imediati. ⁊ pp̄ hoc mādauit sibi sub debito fidelitatis. vt nō declinaret. sed in casu. d. cardi. scholaris nō hz iudices mediatos ⁊ imediatos. imo oēs sūt imediati. vt ep̄s doctor ptās ⁊ rector vt no. in auc. habita. C. ne filius pro pat. ⁊ in. l. fi. C. de iurisdi. om. iu. ⁊ hz ius eligendi sibi iudicē de istis. vt in. d. auct. habita. nō mereꝫ ergo alle. istū tex. ét in arg. pro qōne. d. car. nec ēt est bonū simile qō ipe facit ō epo ad clericū. q̄z clericus est subditus epi nō rōne nudi exercitij iurisditionis. sed q̄z videt esse vasallus epi. ⁊ ep̄s videt esse dñs ei⁹ c. cū clerici. de v̄. si. c. graue. de excess. pla. ⁊ c. irrefragabili de offi. ordi. c. ad nostrā. de app. ⁊ q̄z hz ecclesiā ab epo ⁊ si dicaꝫ ergo si nō hz ecclesiam ab eo poterit declinare istud nō seqūt. q̄z ep̄s tenetur sibi ad alimenta si eū ordinauit sine titulo. vt in. c. cū sm̄ apostolū de p̄bē. Jtez licet nō habeat ecclesiā actu tñ habet habitu. q̄z ep̄s tenet sibi p̄uidere. vt dixi in. c. i. §. eo. ⁊ in. c. cetex. §. titu. i. Iz aliter dixerit bart. in. d. l. i. §. ⁊ post operis. sed rector non est dñs scholariū nec scholares sunt subditi eius. nec tenent bñficiū ab eo. nec tenet eis ad alimēta. ⁊ si clericus nō est subditus epi rōne iuramēti. vt in. c. ego. n. de iu. iur. ⁊ p dñs nō est bona equipatio de epo ad rectorem. ⁊ de scholari ad clericū. Facit. c. significasti. J. eo. Et si dicaꝫ q̄ illō operaꝫ vinculū iurām̄ti. Quia ad hr̄ rñdeo q̄ scholaris iurat obedire rectori in his que honesta ⁊ iusta sunt. vt est gl. peregrina. in. l. nō videt. §. qui iussu. ff. de reg. iu. sed iustū ⁊ honestū est q̄ scholaris cōuentus eligat sibi iudicez. vt in auc. habita. C. ne filius pro patre. ergo nō est alienū a iuramento eligere sibi quē iudicē maluerit de istis quatuor. Faciat etiā q̄z iuramentū intelligiꝫ sm̄ naturam rei vel actus super quo prestaꝫ. vt est tex. sing. in. l. fi. C. de nō nu. pecu. ⁊ habet in. c. p tuas. de arb. sed natura huius actus est. vt scholaris possit eligere sibi iudicem. ergo ita in
19 telliget iuramentū super eo prestitum. Et si dicatur †q̄ iuramentū obligat quē precise ad factum. a vt est glo. sing. in. l. si pecuniā. ff. de cōdi. ob cām. rñdeo q̄ sub iudice lis est si illa gl. procedat de quo plenissime per. d. abb. in re-
a

peti. c. per tuas. de arbi. ergo faciat etiam q̄ iuramentum̄ est fori accumulatiuū. ⁊ nō est fori mutatiuum̄. vt in. c. cum̄ c. laycus. de foro competen. lib. vi. sed si dictum do. Cardi. esset verum sequeretur q̄ iuramentum esset fori mutatiuum quod esse debet. ⁊ per consequens videtur q̄ non bene loquatur dominus Cardi. Dixit tamen Ricar. malumbre. quem refert ⁊ sequitur Bal. in. d. auctē. habita.
20 †q̄ si scholaris conuenitur coram potestate potest declinare ⁊ eligere sibi alium iudicem. sed si conuenitur corā
b rectore non potest declinare b ratione professionis cui est astrictus vinculo iuramenti ⁊ sic concurrunt duo professio ⁊ iuramentum quod est menti tenendum. q̄z propter auctoritatem Ricar. Bald. ⁊ domini Cardi. seruaretur in pratica quod bene notabis cum efficieris rector magnificus huius illustris studij quo casu videretur plus dicendum q̄ scholaris cōuentus coram rectore declinaret iurisditionem rectoris q̄ posset eum priuare consortio scholastico. ⁊ ad hoc adduco quod habetur in. c. cum̄
21 in ecclesijs. de maiori. ⁊ obedi. †vbi monachus qui non vult obedire priori priuatur consortio fratrum. ⁊ adduco pulchrum simile quod voluit bal. in. c. i. de controuersia apud pes termi. in vsibus feud. vbi dixit q̄ scholaris q̄ nō vult iurare in manibus rectoris nō dz hr̄i pro scholari. ⁊ debet reijci ō vniuersitate scholastica. allegat. c. ex litteris. de constitutio. ⁊ l. eos. C. de offi. magi. militū. ⁊ l. penul. ff. ex quibus cau. maior. ⁊ ista non tradas oblivioni. ¶ †Nota q̄ vasallus inuito domino non potest
22 iurisditionē alterius prorogare. ⁊ idē in quolibz aliter subiecto q̄ rōne nudi exercitij iurisditionis. facit quod notatur in. c. ceterum. s̄. titu. i. ⁊ quod voluit Barto. in. d. l. i. §. ⁊ post operis. ¶ †Nota q̄ ad superiorem dominum̄
23 feudi spectat solicitare ⁊ compellere dominum̄ imediatū vt vasallis iusticiā ministret ⁊ eo negligente ipse supplebit. Ego adduco singularem tex. in. c. irrefragabili. §. excessus. s̄. de offi. ordi. †vbi si corrigere excessus subditorū spectet ad capitulum̄ si negligat poterit episcopus supplere illius negligentiam. ⁊ plus probatur ibi q̄ poterit assignare sibi terminum infra quem ministret sibi iustitiā. ⁊ ita videtur dicendum in casu huius capituli. ⁊ si bene ponderetur iste tex. videtur casus hic. q̄ si iudex imediatus sit negligens recurritur ad superiorez eius q̄ non est opus q̄ superior compellat illum negligentem ad exercendaz iusticiam. sed ipse superior poterit supplere qō est bene notan. ad declarationem tex. ⁊ eius quod voluit ibi Bald. in. l. fina. §. illud. C. de tempo. appellati. ⁊ in. l. sed si per pretorem. §. ait pretor. ff. ex quibus cau. maior. ⁊ quod ibi voluit Guil. de cuni. ⁊ quod voluit Barth̄o. in. l. quānis. ff. de dam. infecto. ⁊ domi. Cardi. in. c. ex cō questione. de restitu. spoliato. ⁊ quod voluit Bald. in. c. per tuas. de testi. de quo dicendum. vt in illis iuribus. q̄z non pono hoc nunc pro constanti. ¶ Nota ibi debitum finem imponas. modum loquendi iuristatoris. nam aliquando sacri canones dicunt fine canonico decidas aliquando dicunt debitum finem imponas est ne differen-
25 tia inter hos modos loquendi dicite sic. †quia illa verba canonico fine referunt ad causas spirituales. sed illa verba debito fine referunt ad causas prophanas. ⁊ licet ita sit de iure tamen sacri canones permixtim vtuntur istis verbis. ista est glo. singularis. in. d. c. ex conquestione de restitu. spolia. quā glo. ibi do. Cardi. dicit esse singularē. ¶ Oppo. contra text. in eo q̄ dicit papam impedire se inter laycos contra. de. c. nouit. s̄. titul. i. glo. postea dicit q̄ forte actor erat clericus. nam ex generali consuetudine papa dat clerico in quacūq̄z causa litteras contra laycos. sed layco contra laycum nō ita voluit glo. in. c. j. proximo. vide que ibi dixi. q̄z pro certo iste gl. ⁊ similes non dicunt vex. vt late ibi demonstraui. ⁊ ex hoc sentit gl. ista q̄ iste epūs tricēsis erat delegatus impetratus ab isto clerico qō nō plz host. nec Jo. an. cū hr̄ nō colligiꝫ ex hac lr̄a nec ex antiqua vnde dicebat Hosti. q̄ tricensis cognouit

a ¶ Ad factū. Sed nūqd per hereticū seruari dz. Dic q̄ sic sm̄ car. in cle. i. §. i. de iu. iur. ad. q. d. and. vide spe. in ti. de instru. editi. §. xij. versic. qd si q̄s iurauit.

b ¶ Declinare Sed nunqd p Sctib⁹ alibi gestis corā rectore q̄ueniri possit. vide p solu. bar. in. l. heres absēs. ff. ō iud. panor. in proemio gregoriano. ⁊ i. c. pen. in fi. de of. dele. ⁊ Jo. de imo. in l. ex facto. i. iij. colū. de hered. instit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

rat.vt ordinarius generalis militū.ꝛ ꝑm generalem cō
suetudinē gallicanā ꝑz quā in qualibet causa pōt laycus
corā iudice ecclesiastico trahi.sed isti milites exceperunt
q̄ questio erat feudalis.vt ex littera pz tenebant enim il-
lam possessionē in feudo a dño de cāpis.lz alias eēnt ho-
mines ecclesie.ꝛ q̄ exceptio nō admittebaꝫ fuit appella
tū ad papā.ꝛ papa ad instantiā militū cōmisit cām.ꝛ sic
nō fuit cōmissa ad petitionē illius.C.pro.vt dicit glo.vel
pōt dici ꝑm hosti.q̄ lz nō fuit appellatū.q̄ tūc forte epūs
excōicauit uilites rndere nolētes potuerūt cōqueri de in
iusta excōicatiōe.c.cū contingat.de offi.dele.ꝛ papa scri
bit.vt hr̄ in lra.sed ⁊ hoc.ꝛ ⁊ tex.opponit q̄ papa nō de-
bebat cōmittere hanc cām dño istoz militū.vt cognosce-
ret ꝛ decideret dño negligente.q̄ legittime est suspectus
alteri pti.s.isti.i. Inn.rndit duobus modis ponēdo duos
intellectus ad istū tex.primo q̄ lz papa ex certa scia cōmi
serit cām dño istorum militū.tn̄ pōt iste dns recusari vt su
spectus.nō.n.apparet cā quare papa velit auferre parti
legittimā cām recusandi nisi papa apponat clausulā non
obstante exceptione recusationis.de quo dicit.d.abb.di-
cendū.vt hr̄ in.c.ex parte.de offi.deleg.ꝛ est sing.no.istō
26 dictū Inn.scientis.† q̄ papa pōt ex certa sciētia cōmitte-
re cām iudici suspecto ꝛ pcludere viaz recusandi.ꝛ refert
d.abb.hic bost.sequi hoc dcn̄ in.c.cū inter.de excep.sed
gl.que reputaꝫ sing.sentit ⁊ ita ꝑm Inn.in.c.ad hec.de re
27 scrip.magnificauit ēt.d.abb.hanc so. Inno.† q̄ papa cō
mittendo ēt ex certa scia alteri cām parti probabilr suspe
cto nō vr̄ in dubio tollerari facultatem recusandi.facit.c.
accedens.vt lit.nō pte.bēs ex his vnū modū intelligendi
istū tex.q̄ epūs tricēsis qui primo de cā cognoscebat erat
ordinarius in hoc.iste vero cui scribiꝫ.erat delegatus pa
pe.ꝛ dic q̄ potuit ꝓmittere papa.vel q̄ iste erat clericus
vel q̄ isti erāt milites eccl̄ie.ꝛ sic subiecti eccl̄ie.ꝛ p̄ ꝓns
de foro ecclesie.Tu vero adde ad p̄dicta q̄ lz.d.abb.di-
cat q̄ host.sequaꝫ dcn̄ Inn.in.d.c.cū inter.nihilominus
hosti.ibi dicit.q̄ lz papa possit cōmittere cāz iudici suspe
cto tollendo exceptionē recusationis.tn̄ dicit q̄ nō decet
ꝛ sic vult q̄ de honestate nō ꝺz facere.ꝛ claꝝ est q̄ nō so
lū ꝺz attēdi illō q̄ lz.sed ēt illō q̄ decet.vt est casus mul
tū singu.in.l.sp.ff.de ritu nup.ꝛ ibi bar.arguit ꝓ multos
legatos de latere dispensantes sup eo.sup quo nō decet ꝛ
faciat gl.multū sing.in.l.semp.ff.de reg.iu.que dicit non
congruit honesto viro.ꝛ facit.c.decet.de imu.eccle.li.vi.
ꝛ in.c.cū nō deceat.de elec.eo.li.ꝛ sic nō ita passim ꝛ sine
deletu host.seqr̄ dcn̄ Inn.ꝛ iudicio meo accōmodatius
ꝺz examinari istud dcn̄ Inn.hic.q̄z in.d.c.cū inter. Et añ
oia adduco in mediū gl.multū peregrinā.in.l.eos.in p̄n.
28 C.de app.que dicit.† q̄ si papa cōmittit cām appellatōis
ab interlocutoria ex certa sciētia iudici a quo est appella
tū q̄ talis cōmissio valet.ꝛ sic vult gl.illa q̄ papa ex cer-
ta scia pōt cōmittere cām iudici suspecto.lz cōiter doc.at
tribuāt hāc doctri.magno Inn.nihilominus tribuēda ē
suppmo glosatori.nō tn̄ aperit ibi gl.an pp ꝑ videaꝫ sub
lata ptās recusandi tn̄ si recte pōderet sentit q̄ non possit
29 recusari bal.ibi dicit.† q̄ illud q̄ princeps facit ex certa
scia vr̄ facere de plenitudine ptātis.si ista v̄ba ex certa sci
entia apponanꝫ in rescriptis.alias secus ꝺz eū alle.gl.in
cle.ij.de rescrip. Pro certo bal.defecit in salutari suo.nā
Inn.in.c.inotuit.de elec.dixit multū sing.q̄ illud q̄ p̄n-
ceps facit ex certa scia vr̄ facere plenitudine ptātis.qua
nō debet vti nisi ex cā.ꝛ sic istud nō fuit dictum gl.d.cle.
ij.sed fuit dictū Inn. Itē defecit ēt bal.q̄ vt certa scia ex-
primaꝫ in litteris.vt voluit gl.sing.in.c.statutū.in ver.lit
teraꝝ.de rescrip.li.vi.Sed gl.in.d.cle.ij.vult q̄ nō exprī
maꝫ certa scia in lr̄is.si tn̄ apponr̄ tale quid per q̄ appa
reat habuisse certā scientiā sufficit.sed gl.d.l.eos.nō loqr̄
30 i.ſnia diffinitiua.† vtrū appellatio a diffinitiua lata a suo
delegato possit per papam cōmitti eidē iudici a quo.sed
Jac.bu.dicit idē esse in diffinitiua q̄ in interloquutoria
si papa hoc faciat ex certa sciētia.q̄ eadē est rō in vtroq̄

ꝛ istud sequitr̄ Saly.ꝛ bal.ibi. Et ego adduco gl.de hoc
singu.in.l.apertissimi.C.de iudi.in ver.recusari.que dicit
nisi a pncipe fuerit inhibita recusatio.ꝛ sic vult gl.ibi in-
diuiduo.q̄ pnceps pōt cōmittere cām recusatione remo
ta.ꝛ illā gl.sequitr̄ ibi ang.ꝛ saly. Et ponderabis in eter
nū.q̄ apponit ruinā ad glo.d.c.ad hec.quā.d.abb.dixit
esse vnicaz ꝛ sing.ꝛ moueꝫ illa gl.per.l.i.§.fi.ff.a qui.ap.
nō lz.sed gl.in.d.§.fi.ꝛ in.l.fi.C.de sen.ꝛ inter.om.iu.di-
cit q̄ sicut pnceps pōt cōmittere cām appellatione remo
ta eodē mō pōt cōmittere cām recusatione remota.facit
c.sup eo.de appel.ꝛ ideo dixit Lapus in suis allegationi
bus allegatione prima.q̄ appellatio ꝛ recusatio eqpan
tur. Ego adduco rubri.ff.de app.ꝛ recusationibus.ꝛ ad-
31 duco q̄ voluit bal.in.l.eos.in prin.C.de app.† vbi dicit
q̄ executio facti potest cōmitti iudici suspecto.alle.nota.
in.c.nouit.de app.facit ad hoc.c.ex pte.el.ij.de offi.dele.
32 † vbi papa pōt tollere exceptiones rōnabiles.ergo eodez
modo poterit tollere exceptionē recusatōis.lz sit exceptio
rōnabilis q̄cq̄d princeps facit ex iusta cā facere presumi-
tur.ꝛ adduco q̄ voluit Jo.de imo.in.l.i.§.fi.ff.a quibus
ap.nō licet.vbi ang.tangit hanc.q.referens Ricar.ma-
33 lūbre quē ibi sequitr̄ bar.† q̄ si princeps delegat cām recu
satione remota.tūc tenet delegatio si remoueꝫ recusatio
post li.pteſt.alś nō.vt.l.fi.C.de sen.ꝛ inter.om.iu.ꝛ asso
ciabitr̄ sibi tunc alius vt associaꝫ ordinario.ꝛ ideo impe-
rator voluit nō cōmisceri clausulaz appellationis ꝛ recu
sationis remote ante sententiā.vt ibi p eū.modo dicit ibi
Jo.de imo.q̄ de iure ciuili valet clausula recusatione re
mota.ꝛ moueꝫ p.d.§.fi.vbi si pōt ꝓmittere appellatione
remota eodē modo poterit cōmittere recusatione remo-
ta. Tu pondera q̄ nō bene sentit.lz enim appellatio ꝛ re
cusatio quo ad qd conueniant.non tn̄ cōueniunt quo ad
istū casum.q̄ maior rō prohibitionis est remouere recu
satione iudicis suspecti q̄z remouere appellationē.q̄ cō-
tra suspectū de facili iura presumūt.vt.d.l.apertissimi.nō
tn̄ ita est in iudice a cuius snia appellari nō pōt.nā recu
sare iudicē inimicū est de ratione naturali.c.ij.requiris.
de appel.nā naturale est iudiciū recusare suspecti.iij.q.v.
c.q̄ suspecti.nō tn̄ est sic in iudice a cuius snia nō appel-
laꝫ.ꝛ iō nō bene arguit Jo.de imo.alle.ēt gl.in.d.l.aper
tissimi.ꝛ dicit q̄ nō poterit recusare añ lit.pteſt.nec post.
nec ēt erit alius ei associādus.q̄ pncepe vr̄ habuisse pō
nam iudicis delegati pro idonea.vt no.in.l.i.ff.de offi.p̄
fec.pretor.reseruatur tn̄ beneficium supplicandi ꝛ aliud
non dicit. Sed Saly.in.d.l.fi.C.de senten.ꝛ interlo.om.
iudi.dicit glo.ibi velle q̄ de iure ciuili potest cōmitti cau
sa appellatione ꝛ recusatione remota ꝛ idem de iure ca-
nonico per.c.super eo.c.debitus.c.pastoralis.de appel.
ꝛ reprehendit Bald.ibi dicentem q̄ facilius tollitur re-
cusatio q̄z appellatio ꝛ assignat rationez.quia recusatio
est minoris preiudicij q̄z appellatio.sed Salyce.ibi dicit
istud assumptū bald.fore falsum.q̄ recusatio non potest
tolli nisi ab eo qui appellationem tollere potest.vt appa
ret per ibi nota. Nec est modici preiudicij coraz suspecto
iudice litigare.vt in.d.l.apertissimi. Nec obstat ꝑm eum
si opponatur q̄ princeps non possit tollere defensionem.
vt in cle.pastoralis.de re iudi.q̄ istud procedit in defen-
sione inducta a iure naturali.secus si defensio sit introdu
cta a iure positiuo.vt est appellatio ꝛ similes. Et pro cer
to bellissima est hec rnsio saly.sed defecit in suo salutari.
q̄ habet casum legis ꝛ nō vidit.l.fi.in ver.a iudicio pro
hibitus.ff.de decre.ab ordi.fa. Et illum tex.ad istum mo
dum respondendi tradit bal.in.l.vt vim.ff.de iusti.ꝛ iu.
ꝛ sic posset dici Saly. Oculos habent ꝛ non videbunt.
sed non allegat Saly.q̄ recusatio suspecti iudicis sit a iu
re positiuo introducta aliquam iuris censurā.sed ego al-
lego tex.in.d.l.apertissimi.in ver.sine suspitione lites pro
cedere oꝛdi nobis est. Et ibi ꝛ dr̄ q̄ ꝺz opponi añ li.cō-
34 te.vbi probaꝫ formaliter † q̄ recusatio iudicis suspecti quo
ad essentiā ꝛ quo ad formā est a iure positiuo introducta
ergo.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ergo non est admiratione dignum si ab eodem iure tollꝫ
potest.sed do.Abb.in.d.c.inter.de excepti.refert se alias
multum dubitasse de hac questione.Sed adeo longiori
studio ⁊ maiori deliberatione dicit se concordasse gl.d.
c.ad hec cum dicto Jnno.hic per hanc distinctionem.vz
aut papa cōmittit causam iudici suspecto recusatione re-
mota.⁊ illius cause decisio pēdet a potestate pape.⁊ isto
casu non possit opponi exceptio recusationis.⁊ procedat
dictum Jnnoc.hic per id quod habetur in.c.veniens.de
iureiur.potest poni exemplum in causa beneficiali.in qua
papa habet plenitudinem potestatis.vt in.c.innotuit.de
elec.c.proposuit.de concess.preben.in.vi.Aut non depen-
deret a potestate pape.qz agitur de statu persone vel de re
bus inter laycos.tunc putat.d.abb.q̄ sine causa rōnabi
li nō posset cōmittere causam iudici suspecto parte cōtra
dicente.⁊ mouet qz recusatio iudicis est de iure naturali
alleg.d.c.qz suspecti.iij.q.v.⁊ d.c.scōo requiris.de app.
que sine causa tolli nō potest insti.de iure naturali.§.sed
naturalia.⁊ refert sentire gl.in.d.c.ad hec de rescrip.Jn
dubio tñ dicit p verbū forte p̄sumi sp̄ncipem moueri ex
iusta causa alleg.Jnno.in.c.que in ecclesiarū.de cōstit.⁊
qō not.in.l.fi.C.si cōtra ius.⁊ ad hanc distinctionē dicit
reducendū esse.c.ex parte.de offi.dele.Ego restringo pri
mū membrū sue distinctionis vt nō habeat locū in bene-
ficio iaz quesito.qz postq̄ collatū est nō videt q̄ habeat
plenitudinē potestatis papa ad priuandū beneficiatū si-
ne cā rōnabili.⁊ ideo bal.in.c.i.de natura feu.arguit cō-
tra Celestinū qui de mane vni p̄ferebat gratiā ⁊ de sero
auferebat.lz.n.princeps sit legibus solutus.nō tñ est so-
lutus a dictamine rōnis.qz est animal rōnale politicuz.
vt dixit bal.in cōmēto.l.ij.C.de serui.⁊ aqua.⁊ licet prin
ceps sit dñs legū nō tñ est dñs morū.ita dixit bal.in con-
clusionibus iuris canonici.⁊ vide pulchra ⁊ copiosa per
me dicta in repeti.c.q̄ translationē.de offi.leg.Adirū est
q̄.d.abb.nullam fecerit mentionez de glo.iuris ciuilis.
Sed Bomi.de sancto gemi.in.c.iudex.de offi.dele.li.vi.
versi.quero quid si est datus iudex cū clausula.q̄ nō pos
sit revocari refert Lappū Abbatē dicere q̄ aut datur cū
clausula generali q̄ ex aliqua cā recusari nō posset.⁊ tūc
poterit recusari.Aut prohibet expressa cā recusationis.
puta q̄ pp talē cāz recusari nō possit.⁊ tūc pretextu isti[a]
cāe recusari nō poterit-alle.spe.i ti.de recu.§.i.v.qd si cā.
⁊ ita resident ibi Lap.⁊ plꝰ posset reduci ad p̄cordiā gl.
d.c.ad hꝰ.⁊ dictū Jnn.hꝰ.Sz.d.Bomi.ibi alr distinguit.
⁊ sic aut remediū recusatōis remouet p inferiorē a p̄ncipe
⁊ tūc nō possit.qz inferior a p̄ncipe nō p̄t tollē remediū ap
pellādi.c.sup qōnū.de of.leg.⁊ istō dicit tenere spe.in.d.
ver.quid si sit cā.Aut princeps vult auferre remediuz re-
cusandi.⁊ tunc aut aufert gñaliter remediū recusandi.⁊
tunc p̄t qz intelligit de iniusta recusatione sicut dicit de
clausula appellatiōe remota que nō tollit legittimas ap
pellationes alle.no.in.c.vt debitus.de app.⁊ p spe.in lo
co pal.Ego adduco simile qō voluit bar.in.l.oēs popu-
35 li.ad fi.ff.de iusti.⁊ iur.†q̄ si statutum excludit interpreta
tionē fieri super statutis intelligit de friuola allegat.c.ex
pte.de offi.deleg.⁊ adduco qō voluit idē bar.in.l.i.§.i.ff.
36 q̄ vi aut claz.vbi dixit†q̄ si ex dispositione statuti nō p̄t
opponi exceptio cōtra publicū instrumentū intelligit de
friuola alle.d.c.ex parte.⁊ adduco eundem bar.in.l.i.§.
37 interdū.ff.a qui.appel.nō licet.vbi dicit†q̄ si statutū tol-
lit appellationem intelligit de friuola p.d.c.ex pte.Aut
aufert remediū recusandi specialiter.⁊ tunc aut illa cau-
sa suspitiōis est dubia in iure.an sit legittima vel ne.quo
ad recusationē.⁊ papa precise prohibet illam opponi.⁊
tūc credit q̄ possit prohiberi.ita dicit debere intelligi di-
38 ctū spec.⁊ Lapi.in loco preallega.†qz ad papam spectat
declarare dubia iuris.c.per venerabilem.qui fil.sint leg.
c.raynucius.⁊ c.raynaldus. de testa.c.super litteris.de
rescrip.c.litteras.de resti.spo.ideo excludendo illaz vide
tur declarare illam nō forte legittimā.Aut causa est certa
⁊ determinata a lege.⁊ tunc credit q̄ nō possit illam tol
lere.⁊ ita dicit se intelligere gl.in.c.si aūt,puocatuz.in.§.
si,quis in quacūq̄.ij.q.vi.⁊ alleg.rōnem.qz exceptio re-
cusationis tāquā concedēs defensionē est de iure natura-
li.ad hoc allegat.d.c.qz suspecti.ij.q.v.Adirū est q̄ non
allegauerit gl.in.c.sepe.de verb.sig.⁊ in.c.cū inter.de ex
cept.que dicūt q̄ exceptio recusationis est defensio.⁊ sic
concluditur q̄ princeps nō pōt tollere specifice exceptio-
nē recusationis.⁊ sic ex suis dictis elicitur cōclusio q̄ p̄n
ceps potest tollere exceptionez recusationis in genere nō
tñ potest tollere legittimā causaz recusandi in specie a iu
re approbatam.secus si esset dubia.⁊ ita quieuit tantus
doctor.¶Adduco etiam ad p̄dicta quoddam consiliū
elegātis doctoris Ludo.roma.qō incip.Circa primū cō
sultationis articuluz in scōo dubio illius ⁊ in ordine est.
39 ccxvij.vbi in cōtingentia facti consuluit.†Statuto senēsi
cauebat q̄ nō posset iudex ex causa suspitionis recusari
ipse ponit p absoluto ⁊ expedito sine legibus ⁊ rōnibus
q̄ tale statutum valet ⁊ tenet.⁊ per p̄ñs nō poterit iudex
recusari.Et si per partē recuset.⁊ nihilominus recusatus
procedit in cā valet iudiciū.⁊ rettuli illud p̄silū in cōmē
to.c.suspitionis.§.de offic.dele.⁊ facit qō ipse voluit in.l.
qz poterat.ff.ad trebel.Et pro certo admirādū est cū sup
hoc passu glo.⁊ illustres doct.quos superius rettuli ad-
uersentur adinuicem circa hunc passum.Et ēt viget sta-
tutum in hac regia vrbe q̄ ceteri iudices ptātis in certis
causis possint recusari vt suspecti.sed regulr nō possint re
cusari suspecti.⁊ sic est simile statuto senensi.operepreciū
erit videre si huiusmodi statuta teneant de iure.Ego istū
passuz alꝰ examinaui in tractatu meo edito sup p̄stantia
dñoz cardinaliū ad fi.iam sunt.xvi.anni videbitis qua-
les fuerint vires ingenij tunc nobis ab imortali deo col-
late.⁊ argui ibi q̄ nec imperator i tpalibus nec papa in
spiritualibus nec in temporalibus sibi subiectis possunt
tollere legittimaz causam recusandi iudicem suspectum.
nec in genere nec in specie.⁊ sic nec in temporalibus nec
in spiritualibus.Et premisi pro base ⁊ fundamēto potis-
simo tex.in cle.pastoralis.in.§.est igit.in versi.hec quoq̄
de iure timent hec de more vitant.hec refugit ratio.hec
abhorret natura.de re iudi.Tunc formalr arguebā hoc
40 modo.†omnis dispositio principis que est cōtra ius con
tra morem contra rationē ⁊ contra naturam est nullius
momēti.debet enim dispositio principis esse sancta iusta
⁊ rationibus ⁊ cōformis nature.Jn hoc enim sumus sa
pientes.vt aiebat Cicero in libro de amicitia.q̄ naturaz
tāquā deum ducem sequimur eiq̄ paremus.iij.di.§.erit
aūt lex.l.q̄ nō ratione.ff.de legi.cle.cuz rōni naturali.de
elec.l.scire oz.§.sufficit.in ver.naturali iustitia.ff.de excu-
sa.tuto.l.cū ratio.ff.de bo.dā.nam vt dicit philosophoz
41 longe princeps Aristoteles in scōo physicoz.†Ars imi
tat naturā inq̄tū pōt.l.adoptio.ff.de adop.⁊ apō Dan-
tē scribit.Che larti nostra quella quāti pote segui.Et ēt
dispō p̄ncipis oz esse p̄formis moribus vtētiū.c.i.de treu
ga ⁊ pa.⁊ iō dicebat bal.in p̄clusionibus iuris canonici
q̄ p̄nceps nō est dñs morū.Sed ista cōmissio facta a p̄n
cipe iudici legittime suspecto remota facultate recusandi
est p̄ ius.est cōtra mores.est cōtra rōnē.est cōtra naturā.
vt decidit in.d.§.est igit.⁊ ex quo dicit ibi tex.q̄ est cōtra
naturā potest intelligi q̄ est cōtra naturā naturantē.vt ē
suppmus ⁊ tremendus deus.Siue ergo huiusmodi cō-
missio fiat a summo principe siue fiat a suppmo pastore ē
nullius vigoris aut efficacie.tenebis menti hunc moduz
argumentandi.quia dictu ⁊ auditu est dignū.¶Scōo
papa nō potest admittere ad accusandum eos qui suam
fidē prevaricant.⁊ est rō.qz nō presumunt esse fideles er
ga boies ex quo non sunt fideles erga deū.Jstud decidit
tex.formalis ⁊ iudicio meo vnicus ⁊ singlaris in.c.aleni
erroris.in ver.nō possumus nec debemus p̄iūcto.c.nō p̄t
ij.q.vij.p quē tex.alꝰ in p̄ma electione quā feci Ferrarie
posui in profunduz omnem cōem opi.publice in plateis

UVA. BHSC. IyR_275_2

42 ferrariēsibus ꝑ dentes magnoꝝ doctoꝝ.† q papa nō pōt admittere ad accusandū infidelem accusatorē. ⁊ sic inhabilem accusatorem. qz presumptio est q infideliter accusabit. Sed nōne maior ⁊ fortior presumptio est in iudice inimico q infideliter ⁊ ira ministrante. ⁊ cuz passione animi contra iustitiā iudicabit cōtra inimicuz. vt probaꝫ in. c. qz suspecti. iij. q. v. ⁊ in. c. ij. requiris. de appella. ergo multo fortius. nec pōt. nec dz cōmittere cām iudici suspecto remota cā recusandi. tene menti. qz argumētatio hec in euū efficietur prestantior. ¶ Tertio Pelagius papa hereticorum pugnator facundissimus cuius verba refert Gratianus in. c. qz suspecti. iij. q. vi. in ver. inimicoꝝ iudicio. nec humana. nec ecclesiastica negocia sunt cōmittenda. ⁊ sic. nec temporalia. nec ecclesiastica sunt cōmittēda iudici inimico. Et inquantū ille tex. etiā dicit qō est naturale recusare iudiciū inimicoꝝ. sequiꝫ q contra ius naturale ē cōmittere iudici inimico remota facultate recusandi siue cōmittanꝫ tpalia siue ecclesiastica. pro certo deijcitur in profunduz distinctio. d. abb. in. d. c. cū inter. inquātū voluit q papa pōt cōmittere ecclesiastica iudici suspecto cū facultate nō recusandi. ¶ Quarto videtur esse ꝑ ius diuinum cōmittere cām iudici inimico cum facultate nō recusandi. ⁊ adduco. l. eos. in prin. C. de appel. in ver. nō occasione aliqua remittere negociū ad iudicē suū fas sit. vbi probaꝫ q nō est licituz cōmittere cām appellationis iudici a quo. ⁊ cū tex. ibi dicat nō est fas. sequiꝫ q nō solum est ꝑ ius humanū. sed etiam ꝑ ius diuinum. Juxta illud quod dici solet ius lex humana fas lex diuina voca

43 tur† sed nulla potestas nec papalis nec imperialis pōt disponere ꝑ legem diuinam. vt in. c. dixit dñs. c. iulianus. c. cui resistit. c. is qui preest. xi. q. iij. ergo nec papa nec imperator possunt tollere facultatē recusandi iudicē inimicū.

44 ¶ Quinto facit omnis cōmissio que est aliena a dictis sanctoꝝ patrū est nulla. vt probaꝫ in. c. cuz esses. de testa. in ver. ⁊ sanctoꝝ patruz institut. sed huiusmodi cōmissio est aliena a dictis sanctoꝝ patrum. vt probaꝫ in. d. c. qz suspecti. iij. q. v. in. ver. ioānes os aureū concilij ꝑ se congre

45 gati renuit intrare iudiciū. ergo. ¶ Sexto † illud quod nō est decens reputaꝫ impossibile. l. nepos proculo. ff. de verb. sig. l. filius. ff. de condi. insti. c. faciat homo. xxij. q. i. ⁊ quod voluit do. Lardi. in. c. licet. de elec. ⁊ in. c. perpendimus. de sen. excō. ⁊ faciāt iura que superius adduxi. sz nō decet principē cōmittere cām legittime suspecto sublato iure recusandi vt dixit host. in. d. c. cū inter. de excep. ğ.

46 ¶ Septimo † nō solū abstinēdum est ab eo quod ē malū sed ab omni eo qō habet spēm mali vt dixit Paulus ponitur in. c. cum ab omni. de vita ⁊ ho. cleri. sed cōmittere cām iudici legitime suspecto sublato iure recusandi est malū ⁊ hz spēm mali. ergo princeps abstinere dz. assumptum probo p text. in. c. in gravibus. iij. q. vij. in ver. irati animus proculdubio ad deteriora prouocaꝫ. ergo sequitur q nullo mō poterit fieri talis cōmissio. ¶ Octauo fa

47 cit† vbicūqz quis ex dispōne naturali nō pōt eē iudex nō poterit princeps illū habilitare ad iudicandū. iij. q. vij. §. tria. l. cū pretor. ff. de iudi. not. in. c. sciscitatus est. ğ. de rescrip. vide pulchra verba que ibi rettuli. ⁊ iō dicimus q reprobata fuit consuetudo tāquā corruptela q ad dictuz sapientū ⁊ insipientū ferāt snia. c. qō nostrā. de consuetu. sed natura abhorret. vt inimicus constituaꝫ iudex contra inimicuz. vt probaꝫ in. d. cle. pastoralis. de re iudi. ⁊ in. c. qz suspecti. iij. q. v. ver. naturale est suspectoꝝ iudicum insidias declinare ⁊ inimicoꝝ iudiciuz velle refugere. ergo sequiꝫ q nec papa nec princeps poterit facere iudicez eū qué natura abhorret. ¶ Nono facit si de quo magis videtur inesse ⁊ nō ineſt. ergo ⁊ de quo minus ⁊ fortius. c. nō extimemus. xiij. q. ij. auc. multo magis. C. de sa. san. ec. c. cum in cunctis. in prin. de elec. ⁊ ibi in gl. sunt pulchre concordantie. sed magis videtur inesse q statutuz possit habilitare suspectū vel inimicū ad accusandū sed nō potest. ergo multo fortius non poterit habilitare inimicum ad iudicandum sublato iure recusandi. assumptū probo per. c. constituimus. iij. q. viij. versi. suspectos ⁊ inimicos ad accusationē vel testimoniū nullatenus admittendos. Et si dicaꝫ mihi. doce q ille tex. prohibeat ne statuaꝫ contrarium. ego probo subtiliter hoc modo p quandā elegātem doctrinā quā tradidit ang. in. l. testamenti factio. ff. ō

48 testa.† vbi inquantū bar. voluit valere statutū populi q pupillus doli capax posset facere testamentū. Ang. damnauit illā doctrinā. ⁊ adduxit. l. fi. C. de testa. mili. inquātum ibi tex. vtitur illis verbis nullo mō cōcedimus. qz p illa verba videtur interdicere imperator potestatē populis ne possint statuere contrarium. ⁊ illam doctrinā sequitur do. meus. Jo. de imo. in. d. l. testamenti factio. ⁊ dicit se alleg. sing. gl. de hoc in cle. hi qui. de eta. ⁊ qualit. que voluit q per illud verbum nullatenus expressum in lege tollit inferioribus potestas statuendi aut dispensandi cōtrarium. Cuz ergo in. d. c. cōstituimus. apponatur illud verbum nullatenus sequitur q videtur interdicta potestas inferioribus statuendi aut dispensandi contrariū tene menti. qz est inductio nouissima ad illum tex. ¶ Decimo faciat gl. que reputatur sing. in. l. fi. C. de sent. ⁊ inter

49 lo. om. iudi. que voluit† q inferior a principe non poterit cōmittere cām appellatione remota a snia diffinitiua. qz sequetur ex illa q multo minus poterit inferior a principe cōmittere cām legitime suspecto recusatione remota. ⁊ ista fuerunt motiua facta per me in pōfato tractatu cardinalium. ¶ Sed hac nocte licet breuiori dicebam vndecimo facere. c. accedens. el. ij. vt lite non contest. vbi di-

50 citur† q quis non debet se confidere de inimico etiā cum litteris salui cōductus quod est bene ponderandum pp multos supremos armoꝝ duces qui sub confidentia salui cōductus tetra ⁊ tartaria morte perierunt. Modo si quis nō debet litigare coram inimico sequiꝫ q princeps nō pōt alligare. subditū ad indebitū. licet enim princeps omnia possit. vt in. c. cuncta per mundū. ix. q. iij. nō tñ potest peccatū. ⁊ sic non potest inducere subditos ad peccādum. ideo dicebat propheta. Omnia subiecisti sub pedi-

51 bus eius.† sed peccatū est nihil iuxta illud sine ipso factū

a est nihil.ª ergo papa nō potest inducere subditos ad peccandū. Quinimo videtur dicendum q peccat ille qui se confidit de capitali inimico. videl enim se parare ad mortem violentam. nemo enim est dñs mēbroꝝ suoꝝ. l. liber homo. ff. ad. l. acqui. ¶ Xij. adduco. c. ij. requiris. de ap. in fi. vbi dicitur q iudices nō debent esse inimici. ⁊ idem voluit tex. in. d. c. qz suspecti. ⁊ sic probaꝫ q posito nō tñ concesso q princeps possit cōmittere cām iudici inimico tñ ille inimicus nō debet illā acceptare. sepenumero accidit mihi cōsulenti. qz cōtra inimicū non soleo consulere.

52 ¶ Xij. adduco. c. iudex. de offi. delega. li. vi.† vbi dicitur q iudex delegatus a papa potest recusari. vt suspectus si cā recusationis est legitima. sicut ergo pōt recusari simpliciter datus a papa. ita poterit recusari datus cuz clausula non obstante recusatione. qz illa expressio intelligit de recusatione friuola. vt in. c. ex parte. de offi. deleg. ⁊ vo-

53 luit bar. in locis alleg. superius. ¶ Xiij. facit† princeps nō potest mandare illud qō notorie sapit peccatuz. vnde dicebat bal. in. l. i. ff. de constitu. prin. ⁊ in. l. fi. C. si contra

54 ius vel vti. pub.† q princeps non pōt mādare vt mulier

55 bannita possit impune adulterari. ideo dicimus.† q snia iudicis lata contra ius litigatoris continens notoriā iniquitatem est nulla ipso iure. c. inter ceteras. de re iudi. l. si pares. ff. de inoffic. testa. sed huiusmodi cōmissio est peccati nutritiua. inducit enim inimicum ad peccandū. vt probatur in. d. c. in gravibus. vnde dicebat text. multum elegās in. d. c. qz suspecti. q nō potest dari inimico gratius cū dare potestatē imperendi inimicū si forte eū ledere voluerit. ⁊ p ꝓña probatur ibi q talis cōmissio est peccati nutritiua. ⁊ papa oia pōt preter peccatū. c. si papa. xl. di. ¶ Xv. facit. c. i. de cā pos. ⁊ propri. vbi dicit cōtra inauditaz partē aliquid diffinire nō possumus nec debemus. ideo est

a ¶ Nihil. Jsta expositio attribuit nonnullis theologis. vt est videre apud beatū Tho. in cathena sua sup isto dicto euāg. ioan. i. cap. pro q vide doctorem meū in. ij. sent. dis. xxxvij. q. i. Jbi vtz peccatū possit esse a deo vbi leges q nūq̄z vidisti nec audisti. ⁊ facit q voluit d. abb. in. c. venerabilē de electio. xi. col. i li. meo. ⁊ bart. pº solēnez gl. in. l. i. de iusti. ⁊ iu. vbi iter modernos. d. Jason de may. mirabiliʳ tāq̄z theologº logē quez oino videas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ió est qz nō audiť reus in sua defensione sed eadem rō ꝛ maior est qñ quis cōpellitur litigare corā inimico ꝛ illū nō pōt recusare. ¶ xvi. talis ꝓmissio est res pessimi exēpli vt inimicus sit iudex irrecusabilis. sed illud qō est cā mali exempli est puniendū vt in. l. si quis aliquid .§. qui abortionis. in vſi. res pessimi exempli est. ff. ō penis. ꝛ ibi
56 in gl. sunt ꝓcordantie. Et ex istis elicit ꝓclusio† qp nec papa in ecclesiasticis ꝛ tpalibus sibi subiectis nec etiaz imperator in tēporalibus possunt cōmitterre cāz iudici inimico remoto iure recusandi qō est ꝑ Inn. Host. ꝛ sequaces. ¶ Posset nihilominus pro concordia dici qp mul
57 a tiplex est legitima cā suspitiōis[a]. Una est pp inimicitiā ꝛ de hac loquit. c. accedens. el. ij. vt lit. non pte. ꝛ. c. scō requiris. de ap. ꝛ. c. qz suspecti. iij. q. v. ꝛ est alia cā suspicionis legitima puta qz quis est ꝓcanonicus ptis litigantis vel est commensalis vel est coniunctus vel affinis. c. cū. r. canonicus. c. insinuāte. de of. dele. c. postremo. ꝛ. c. ad hec de ap. cum si. ꝛ adduco gl. magistrā in. c. si ꝓtra vnuz de offi. dele. li. vi. ¶ Primo casu qñ resultat ex inimicitia graui ꝛ capitali non possit papa aut impator cōmittere cām tali inimico remota facultate recusandi p iura ꝛ rōnes quas supius adduxi. ꝛ isto modo procedat gl. sing. in. d. c. ad hec. de rescrip. Abhorret. n. natura vt qs inuitus dēat ꝑdēnari a capitali inimico nec iudex isto casu dz iudicare nec reus isto casu dz comperevt. d. c. accedēs ꝛ. d. c. secūdo reqris. Et ꝑm hoc male dixerit Inn. ꝛ ois
58 seqla sua. Et ex hoc dico vnū qō tibi videbit nouū† qp lz ꝓpellať qs acceptare munus iudicandi vt in. l. munex. §. iudicādi mun⁹. ff. de mu. ꝛ ho. nihilomin⁹ ñ cōpelleť acceptať mun⁹ iudicādi suū inimicū p. d. c. qz suspecti. ꝛ. d. c. scō reqris. ¶ Et pl⁹ ausus suz dicere qp lz bal. i. l. aptissimi. C. de iudi. referat doc. nostros dicere in. c. proposuit de ap. ꝛ voluit Lap. ꝛ alij in. c. iudex. de of. dele. li. vi. ꝛ
59 qō scribit per modernos in. l. i. C. ne quis i sua causa. † qp vbicunqz delictum est notorium ꝛ pena pro illo delicto est expressa in iure ita qp non venit ꝓponenda iudicis arbitrio qp inimicus poterit eē iudex. quod dictū magnifaciunt oēs qz pro certo nō est vez ꝛ confundit p tex. in. d. c. qz suspecti. in finalibus verbis in vſi. ꝛ si manifesta sint crimina alicuius nō tñ accusatione inimici ꝑdēnandus est. nonne multo fortius nō dz ꝑdēnari ab inimico posito qp crimen esset manifestū ꝛ notoriū certe sic. ꝛ per consequens cōe dcm doctoruz laborat morbo. ¶ Scōo casu cū iudicis suspitio causatur ex alijs causis vt dcm est procedat gl. in. d. l. aptissimi. ꝛ in. d. l. eos. ꝛ dcm Inn. ꝛ aliorum. ꝛ isto mō reducti sunt ad ꝓcordiā tot illustres legū vertices. tene menti qz noua sunt ꝛ deo supmo reuelāti sit gloria ꝛ impium. ¶ Restat tñ rñdere motiuis doctorū adductis supius in ꝓrium. Non ob. glo. in. d. l. aptissimi. qz lex qz ꝓ se allegat nō probat dcm ei⁹. nā. l. i. §. interdū. ff. a q. ap. nō lz. dic qp licitū est pncipi ꝓmittere cāz appellatiōe remota. vñ nō sequit ergo licitū erit ꝓmittere cām recusatione remota. maxime si recusatio resultat p inimicitiā. appellatio. n. tendit ad preiudiciū ipsius pncipis. tollitur. n. ius ipsius supioris. c. veniētes. de iu. iu. sed recusatio legitima iudicis suspecti est ꝓiudiciuz ipsi⁹ ptis ió non est mirū si primo casu tolli pōt sed scōo casu tolli nō posset. Nec obstat cū dicebať qp appellatio ꝛ recusatio pibus incedunt gradib⁹ vt in rubrica de ap. ꝛ voluit Lap. allegatione. i. qz rñdeo qp regulariter non eqparanť. nam appellatio ꝓcernit ius supioris sz recusatio
60 ꝓcernit ius ptis. † ꝛ vbicūqz duo regulariter nō eqparāt ius exorbitans loquens in vno nō hz locū in alio secus si reglr eqpanť facit gl. in. c. si postqz. §. fi. ō ele. li. vi. ꝛ qō br in. c. in penis. de reg. in. eo. li. ꝛ in. c. ꝓtitntionē. ō regula. ꝛ ió sufficit dari instātiā. i. q. i. c. sicut vrgeri. nā recusatio inimici iudicis est de rōe naturali vt. d. c. scō requiris. ꝛ ēt est de iure naturali. d. c. qz suspecti. ꝛ ēt eius remotio est peccati nutritiua vt dixi. sed appellatio ē defensio ciuilis vt voluit Sal. in. l. fi. C. de sen. ꝛ interlo. o. iu. ꝛ Bal. in. l. vt vim. ff. de iusti. ꝛ iur. ergo nō est mirz si p pncipis dispōnem tollať appellō sz nō recusatio iudicis inimici. Nec obstat qō opponebať qp pnceps vī approbasse psonā suā. ꝛ p ꝓsequēs qp pnceps approbat iferior nō improbabit. l. i. ff. de of. prefe. pto. vt supius dicebat Jo. de imo. qz. d. l. i. loquit in pfecto ptorio in qro est explorata fides singularis idustria ꝛ summa sapiētia in cuius locū successerūt reges ꝛ tali pfecto ptorio eqpanť legati de latere ꝛ cardinales in qbus cardinalib⁹ eligēdis requiritur explorata fides singularis idustria ꝛ sūma sapientia. nec ē vez qp pnceps possit psonā inimici iudicis approbare qz est ꝓ rōem naturalē ꝛ ꝓ ius naturale. ꝛ nihil pōt esse gratius inimico q̄z impetere ꝛ offendere inimicum. iij. q. v. c. qz suspecti. ꝛ ió princeps nō poterit dispōnere ꝓ rōnem naturalē nec ꝓ ius naturale nec imutare li
61 bertatez animi. † est enim aius noster liber. l. cū propōas. C. de bere. insti. ¶ Nec ob. cum allegat. c. ex pte. de of. dele. el. ij. vbi papa pōt tollere exceptiōes rōnabiles. qz istud procedere pōt ex cā iusta. Jtē ille tex. itelligit de exceptionib⁹ frīuolis vtvoluit Bar. i locis allegatis supi⁹. Jtē ille tex. itelligit de exceptionib⁹ rōalibus a iure positiuo itroductis sz nō de itroductis a iure naturali vt ē exceptio recusādi inimicū in iudicē. ergo. vel rñde qp lz possit pnceps tollere exceptiones rōabiles nō tñ illas p qs innocens puniať. l. absentē. ff. ō pe. sed inimicus facile ledit inimicū lz innocenter vt probať in. d. c. in grauib⁹. ꝛ in. d. c. qz suspecti. Vel rñde qp lz pnceps possit remouer exceptiones rōnabiles nō tñ pōt tollere illas in quibus de iure est expssuz ꝓrium. sed de hac exceptiōe vī expssum ꝓrium vt in. d. c. scō requiris. ꝛ. d. c. qz suspecti. ꝛ in alijs iuribus allegatis supius. ergo. Nec obstat cū allegat qp exceptio recusationis est itroducta a iure positiuo. qz rñ deo distinguendo in materia recusatiōis qz quedā recusatio resultat ex inimicitia. ꝛ istam dico ortā a iure naturali vt in. d. c. accedens. ꝛ. d. c. qz suspecti. ꝛ. d. c. scō requiris ꝛ huiusmodi exceptioné nō poterit remouere. qz i ducta est a maiori tribunali. ꝛ lz princeps sit solut⁹ legibus vt. l. pnceps. ff. de legi. nō tñ est solutus a dictamine rōis est. n. aīal rōnale politicum vt dixit Bal. in cōmento. l. ij C. de serui. ꝛ aqua. ꝛ ió dicebat idem bal. in. c. filij. alis
62 in. c. facta. in ti. si de feu. fue. ꝓtro. in vsibus feu. † qp si ipator facit ꝓtra honestatē non vī hēre deū p oculis ꝛ satis imprudenter dicit nec ꝓgruit tantoviro nec maiestati impij. dicit. n. esse quoddā pecus. Sz si loqmur quo ad alis exceptiones recusationis puta pp ꝓsanguinitatē ꝛ silles vt in. c. postremo. de ap. ꝛ. c. insinuāte. de of. dele. q̄ introducte sunt a iure positiuo quo ad essentiā ꝛ quo ad modum ꝛ formam vt. d. l. aptissimi. ꝛ iste tolli pñt neduz a principe sed ēt nec a statuto populi. Nec ob. cum dī qp quicquid princeps facit ꝑsumit facere vt deus in autē. ō habere. ꝛ fal. in prin. ꝛ voluit bal. in. c. i. de forma fide. alis. ō no. for. fide. i vsibus feu. qz illud procedit in dubio sed expressum facit silere tacitū. l. fi. C. de pac. cō. ꝛ fortior ꝑsūptio tollit minus forte. l. diuus. ff. de in inte. resti. mi. nec ob. cum allegat dcm Jnno. in. c. que in ecclesiarū. ō ꝓsti. qp semper ꝑsumitur principē moueri ex iusta cā. qz salua doctrina Jnno. immo opus est qp exprimať iste ē tex. quem ad hoc reputo sing. in. c. p venerabilem. in versi. diuersis causis suspec. J. qui fi. sint legi. licet aliter ibi dicat Joan. an. Jtem posset restringi dictum Jnno. nisi princeps disponeret cōtra legem naturalez vt in casu nostro. vel posset rñderi qñ illa sua dispositio eēt ꝓtra ius ꝛ bonos mores ꝛ rōnem ꝛ naturalez ut ꝑbať in. d. cle. pastoralis. de re iudi. vel posset dici illud dictum Jnnocen. fo
63 re verū† qñ princeps cōdit legem generalē vel rescribit motu proprio. tunc. n. ꝑsumitur qp iusta cā motus fecerit secus si ad supplicationē alterius. ita pulchre scripsit Cy. in. l. rescripta. C. de pci. impa. of. rettulit. d. ant. in. d. Anto. in. d. c. que in ecclesiarū. posset etiaz respōderi ad illud dictum Jnno. ut procedat nisi dispositio principis

a ¶ Suspitionis. Adō bal. in. l. volūtatis. de fideicom. in vlti. col. in pn. ꝛ ista cā suspitionis semp p bari dzvt tz elegāter pau. ō cas. in ꝑsi. xl. ꝛ seq. ꝛ late do. alexā. de imo. i l. si fideiussor. §. fi. ff. q satisfcog. vbi oia ad plenum.

UVA. BHSC. IyR_275_2

64 sapet notoriam iniustitiã ꝛ iniqtatẽ. vñ dicimus† qꝙ sñia lata ꝓ ius litigatoris vꝫ ꝛ tꝫ. qꝛ ꝑsũptio est ꝙ ministro legis ꝛ qꝙ iuste iudicauerit. c. cũ inter vos. de re iudi. c. in ꝑtia. de renun. ꝛ nihilomin⁹ qñ est notorie iniqua est ipso iure nulla vt in. c. inter ceteras. de re iudi. ꝛ est rõ qꝛ cessat illa ꝑsumpta iusticia ꝛ stam⁹ certo. l. ꝓtinu⁹. §. cum ita. ff. de vbo. ob. l. si certis annis. C. ỏ pac. iuxta illud vñi cuꝫ a fructibus eoꝝ cognoscetis eos. lꝫ ergo sit iusta ꝓsumptio ꝓ facto ꝑncipis tñ stabim⁹ certo ꝛ cessabit ꝑsũptio faciat sĩle. xi. q. iij. c. sñia. vꝺ† qꝙ sñia pastoris iusta vel iniusta timenda est. ꝛ est rõ qꝙ sumit ꝓ iustitia eius lꝫ pone qꝙ sñia pastoris est notorie iniusta erit ne timẽda vt dic̃ ille tex. vñ qꝙ nõ ꝑ pdcã. ꝛ ad ꝺ adduco. d. abb. i. c. ab excõicato. ỏ rescrip. tenentẽ talẽ sñiaꝫ fore nullã ar. c. romana. §. in vniuersitatẽ. de sen. excõ. li. vi. qꝛ cessat ꝑsũptio iustitie lꝫ alr dixerit Arch. in. c. venerabilib⁹. de sen. excõ. eo. li. ꝛ ꝑ ꝙsequens cõmissio ꝓncipis notorie iniq̃ excludit ꝑsũptionẽ iuste cause. Et inq̃ũ dixi ỏ iudice inimico scias qꝙ inimic⁹ iudex vꝺ ille q iniuriã conaꝝ facere ꝛ libenter faceret si posset ita dixit gl. pegrina in. l. athletas. §. dat remissionẽ. ff. de execu. tu. ỏ qua fecit festũ bal. i si. verbis in. l. i. C. si quacunq̃ predi. pót. ꝛ tene mẽti predcã. Secũdo soluit Inn. dãdo aliũ intellectũ qꝙ ad hunc cui scribit ꝓtinebat ordinarie cognoscere ỏ hac cã tãq̃ ad vñm ordinariũ a quo tenebaꝝ vel in defectñ metu vñi vel qꝛ erat appellatũ a papa ad eũ ꝛ nõ ad ordinarium cognitio ꝓtinebat. de quo i. c. cetex. §. ti. i. ꝛ sic hẽs aliam lec. qꝙ iste erat ỏlegat⁹ lꝫ poti⁹ examinabaꝝ iurisdictio sua cũ eẽt dñs mediat⁹. tũ qꝛ ab ecclesia isti⁹ cui scribit feudũ fuerat ꝓcessum isti dño de cãpis ꝛ isti ꝓcesserat alꝫ iste intellect⁹ é no. ꝛ vus in se lꝫ nõ vĩ multũ ꝙgruere lr̃e vt pꝫ ex his q̃ dcã fuerunt in. c. cetex. §. ti. i. nã si isti milites dicerent milites isti⁹ eccle respectu feudi dũtaꝝ at fortius iste dñs de cãpis diceret hõ eccle cũ ipse eẽt imediate vasallus ecclesie nec de isto aliqua mentio fit i lr̃a qꝙ eẽt vasallus ecclesie. Itẽ istud appellaꝝ feudũ seculare ꝛ tñ nõ ꝓcesserat originalr ab ecclesia qꝛ vt supius fuit dcm̃ lꝫ possit appellari seculare ꝙsiderãdo scdaꝫ ifeudatiõez. tñ verius vĩ qꝙ dẽat appellari feudũ eccl̃asticũ qꝛ poti⁹ dꝫ atten

66 di nã originaria ꝛ ꝑmaria q̃ accidẽs supueniẽs† qꝛ nãlis cã vicit accidẽtalẽ. l. q hꝫ. §. i. ff. de tute. c. regsisti. ỏ test. Itẽ si feudũ ꝓcedit epõ a seculari psona nõ desinit esse seculare. c. romana. §. dꝫ ỏ ap. li. vi. i gl. eo mõ dꝫ dici eq̃ qñ feudũ ꝑmo processit ab eccl̃a ꝛ postea trãsiuit ad alium. Itẽ ꝑt tertio intelligi ꝑm aliã lr̃am q̃ in qbusdã libris hꝫ ꝑm q̃ dꝫ ecclesie tue. i. ecclesie trecẽsi. ꝛ erit sensus qꝙ isti erãt milites eccle trecẽ. alia occasiõe q̃ respectu feudi. ꝛ qꝙ iste cui scribit est merus ỏlegat⁹ nec erat dñs istoruꝫ militũ. ꝛ sic cessat ois suspitio ꝛ obiectio supi⁹ facta. ꝛ ista lec. est verior ꝑm Hosti. quelibet tñ istaꝝ lecturaꝝ est vã

67 in se. ¶ Ultio gl. fi. colligit ex tex.† qꝙ pp negligentiam iudicis secularis iurisdictio q̃ pri⁹ erat iefficax mõ efficit efficax. ff. eo. c. ex tenore. hoc dictũ gl. procedit ꝑm intellectum q hꝫ qꝙ iste cui nũc scribit erat ỏlegat⁹. d. anto. vĩ reprobare talẽ gl. ꝛ min⁹ bñ ꝑm do. abb. dicit enim qꝙ de-

68 pendet ab opi. dãnata in. c. lꝫ. ꝛ in. c. ex tenore. ff. e.† qꝛ vbi cã ỏlegaꝝ inter puros laycos iurisditio non est suspensa ad layci negligentiam sꝫ ipo iure est nulla ꝑ eum. sꝫ do. abb. dicit qꝙ lꝫ istud dcm̃ sit verꝫ in se tamen bec gl. ñ meretur reprobari primo enim saluatur intelligendo istum tex. qꝙ isti milites erant subiecti eccleſie. vñ cuꝫ essent de iurisdictione ecclesiastica non dꝫ dici ꝓmissio nulla sꝫ manet in suspenso ꝛ sic non habet locuꝫ. d. c. licet. immo potius limitatur per istud. c. Secundo pót saluari gl. vt intelligamus qꝙ iste erat clericus ꝛ de generali consuetudine papa concedit litteras inter clericum ꝛ laycum licet laycus originaliter sit clericus. ꝛ qꝛ cã hec erat feudalis noluit papa facere ꝓiudiciũ dño feudi. Vel dic melí⁹ ꝑm do. abb. qꝙ illa generalis consuetudo non extendit se ad banc causam refert se dixisse in. c. precedenti. ꝛ ex hoc dicit dari aliam limitationem ad. d. c. lꝫ. ff. eo. vt qñ qõ feudalis est inter clericum ꝛ laycum litterre concesse añ negligentiam dñi feudi non redduñ ipso iure nulle sꝫ sunt in suspenso ꝛ vigorem ꝛ effectum recipiunt data negligẽtia dñi feudi ꝛ non aliter. ꝛ ita quieuit. d. abb. super hac

69 decretali.† ¶ Querit hic. d. car. in eo qꝙ hic cõmittitur cã in euentum negligentie domini feudi qd si anteq̃ constet de negligentia conuenitur vasallus coram delegato ꝛ ipse declinat. an teneatur satisdare de redeundo ad delegatũ domino negligente. refert Spe. ỏ cõpe. iudi. adi. §. i. sub vsi. octauo. vbi tenet qꝙ non. ꝛ est rõ qꝛ nondum est iudex ex quo nondum euenit ꝓditio. c. ab excõicato. ỏ rescrip. ꝛ refert do. car. se dixisse ibi in. ix. ꝛ. x. qõne. Sed in contrarium allegat. l. ij. §. si dubitetur. ff. de iudi. Sed respondet qꝙ ibi ille coram quo citabaꝝ erat iudex lꝫ conuentus haberet ius reuocandi domum. ꝛ dicit se dictuꝫ

70 in. c. fi. ff. eo. Tu vero pondera qꝛ regula est† qꝙ vbicunq̃ iudici non cõpetit iurisdictio regulariter sed cõpetit accidentaliter respectu certe qualitatis vt in casu nostro qꝛ datur iurisdictio in casu negligentie Adduco simile qꝙ datur iurisdictio sindicis ad sindicandum ptãtem de bis que gessit in officio potestarie simile dicim⁹ qꝙ iudici mercantie cõpetit iurisdictio in causis mercantie qꝙ tũc non ꝙpetit iurisdictio illa nisi per ꝑus ꝓstet plene iudici pfato de dicta qualitate. ita probaꝝ in. c. i. de fo. cõpe. li. vi. ꝛ

71 ió consuluit Ang. de facto Florentie† vbi vigebat statutum qꝙ potestas posset exequi sñiam latam in cã mercantie qꝙ non valet executio si non ꝓstitit potestati ꝑus qꝙ illa sñia erat lata in cã mercantie allegat Inno. in. c. cũ sit generale. ꝛ in. c. vex. ff. eo. ita consulnit in cõsi. vi. alꝫ. vij. et in cõsi. xxvi. ꝛ dixi plene in. c. si clericꝰ laycũ. §. eo. Sed in casu nr̃o ista iurisdictio ꝙpetit accidentaliter respectu certe qualitatis q̃ est negligẽtie. ergo nõ pót exercere iurisdictionẽ anteq̃ insit illa qualitas ꝛ ꝓstet sibi aduenisse. l. hec aũt. vsi. ꝓstare liquere. ff. ex q. cau. in pos. ea. ꝛ eo magis qꝛ negligentia nõ ꝑsumit maxime in plato. est. n.

b peccatũ mortale⁹ ita dixit elegãs gl. i. c. ea q̃. de of. arcb. ꝛ ió ꝓp negligentiã ꝑuaꝝ abbas abbatia. c. sigs abbas. xviij. q. ij. ꝛ ꝑ ꝙsequẽs op⁹ erit probari istã negligentiaꝫ. ꝛ sic nõ pót interim exercere iurisdictionem aliq̃. Sꝫ nihilomin⁹ sigs vellet oppo. ꝓtra Spe. ꝛ ar. posset adducere iudex a q̃ appellaꝝ desinit eẽ iudex i cã illa i q̃ appellaꝝ. ꝛ tñ ꝑt statuere pti appellãti terminũ ifra quẽ ꝙpeat coram iudice ad quẽ vt. c. psonas. de ap. ita dicam⁹ in ꝓposito vt possit ꝙpelli ad satisdandũ de ꝙpendo coram iudice delegato in casu negligẽtie. Et adduco qõ scribit in sĩli. Si coram iudice seculari opponaꝝ exceptio vsurarie prauitatis vel alia sapiens spũalitatẽ pót iudex layc⁹ pfige re terminũ opponẽti ifra quẽ ꝙpeat coram iudice eccl̃asti co vt notãt scribẽtes ꝛ bar. in. l. q̃tiẽs. C. de iudi. Et ista pro certo erant magis accomodata ꝓ illo dcm̃ Spe. q̃. d. §. si dubiteꝝ ibi. n. ió ꝑt ꝙpelli ad satisdãdũ qꝛ ille iudex bẽbat iurisdictionẽ actu ꝛ habitu lꝫ poterat declinari. sꝫ i casu Spe. ꝛ vñi Car. nõ bẽbat iurisdictiõez in habitu nec i exercitio iuxta illud Pauli. Nõ hẽm⁹ hic ciuitatẽ manentẽ. sꝫ futurã inqrim⁹. Iste ỏlegat⁹ hꝫ iurisdictionẽ impẽdenti. pendet. n. ex futuro euẽtu si iudex feudi regsitus facere iustitiã negligat. ꝛ ꝑ ꝙsequẽs nullã efficatiã hꝫ iurisdictio interim. ꝛ sic nõ ob. d. §. si dubiteꝝ. ꝛ pl⁹ dico qꝙ in. d. §. si dubiteꝝ. iudex ipedit exercere suã iurisdictionez opa ipsi⁹ opponẽtis declinatoriã. ergo nõ est admiratione dignũ si iudex possit ꝙpellere opponentem ad satisdãdum ex quo ipse ipedit iudicẽ exercere suã iurisdictiõem. sed in casu nr̃o istud ipedimentũ nõ depẽdet ex facto opponentis qꝛ lꝫ re⁹ opponat istaꝫ declinatoriã. non tñ est i putãda ipsi opponẽti. qꝛ nõ ipedit iudex ỏlegat⁹ exercere suã iurisdictionez opa isti⁹ opponẽtis. qꝛ posito qꝙ nõ opponeꝝ sꝫ ꝙsentiret tñ ỏlegat⁹ nõ posset procedere qꝛ tũc ageret de ꝓiudicio aliene iurisdictõis qꝛ de ꝓiudicio vñi feudi. sed i casu. §. si dubiteꝝ non agit de facto ipsius conuenti qui

a ¶ Judicauerit. Secus tamen credo eẽ i sñia excõicatõnis ꝙ qua nõ ꝓsumit vt tꝫ Inn. ꝛ domi. abb. i. c. qñ ꝓ in vl. col. in gl. in ver. ꝓcessu. de app. ꝛ bal. i marga. in vsi. sñia qõ credo esse verꝫ si ab ea fuerit appellatum vt tꝫ gl in. c. dilectis. i ver. suspendẽduꝫ. de app. ꝛ late Inn. in. c. bone. el. i. i pe. col. de elec. vbi oĩno videas.

b ¶ Peccatũ mortale. Credo qꝙ ista conclusio vera sit in his que sibi spãliter cõmittuntur vt tꝫ. d. Card. in cle. i. de celeb. miss. ꝛ talis negligentia sufficit ad mouẽdum eum a prelatura. c. i. de of. custo. vbi istaꝫ cõclusionẽ elicer poteris.

UVA. BHSC. IyR_275_2

conuenti qui opponere ꝛ declinare pót. ꝛ p ꝓsequẽs nõ meruit allari. d. ℔. si dubiteꝝ. ꝑ illam doctrinã. ꝛ sic Spe. ꝛ do. car. faciũt ꝺ̃ pilo trabẽ. Et ad illa similia q̃ ego adduxi in ꝓriũ rñde ꝙ iudex hꝫ iurisditionẽ i hñ ꝛ exercitio ſꝫ facto ꝛ opa ptis impediꝝ iõ ne eludaꝝ eiꝰ iurisdictio pót statuere terminũ infra quẽ ꝓpeat non tñ pót pfigere terminũ infra quẽ dẽat probasse vt no. in. d. c. pſonas. ꝛ ista mẽti ꝓmenda. maximo ſuppmo deo ſit gloria ꝛ inium in secula. And. Barbatia.

Erum. Dẽt ista decr. duos itellectꝰ. sed ſm cõem intellectũ sic fũ-

a v matur. Dñs feudiª eccleſiaſticꝰ ſit vel ſeculariſ de cã feudi cognoſcit. b. d. Et é casus ſin. ſꝫ do. Car. in quo laycus iudicat de clerico. ꝛ diuidiꝝ qꝛ ꝓmo poniꝝ fcm. ſcõo diſpõ in certũ casuꝫ ibi statuimꝰ. tertio poniꝝ diſpõ in aliũ casuꝫ ibi aliogn. Uel ſummaꝝ ſic ſm do. abb. ſm lec. magis no. eu acuãdo melius ſubſtantiã. c. boc mõ. Per dñꝫ feudi ſeculariẽ ſiue eccleſiaſticum qõ feudalis terminari dꝫ ẽt ſi vaſalli ſint clerici ꝛ ſi plures pretendantꝫ dñi vel non pót vnꝰ cognoſcere maxime abñte alio ad quẽ feudũ ptineat. Et poniꝝ casus vacãte quadã eccleſia cathedrali q̃ dicebaꝝ bẽre quẽ daꝫ ꝓpoſitũ in vaſallũ rõe feudi fuit ab alĳs vaſallis mota qõ. ꝛ iſti mouentes qõem negabãt forte hanc eccl̃iaꝫ eẽ dñam huiꝰ feudi iõ petebãt qõez terminari p impatorem quẽ forte dicebant eẽ dñꝫ feudi. ꝓpoſitꝰ aũt dicebat ſe eſſe vaſallũ eccleſie ꝛ illos ẽt ꝛ deciſionez ſpectare ad eccleſiaꝫ. fuit reuocatũ in dubiũ qs deberet eſſe iudex in hac cã ſup hoc fuit papa aditus vt diſcerneret iuris ꝺ̃bitũ. papa ſtatuit ꝙ cũ hic dubitareꝝ an eccleſia eſſet dña. ꝛ sic agereꝝ qõ ad ꝓiudiciũ eccleſie ꝙ nõ poterat tractari talis qõ vacãte eccleſia ſꝫ dẽbat expectari donec eccleſia reciperet prelatũ quo bito dꝫ terminari p iudicẽ competentẽ qs eẽt dñs an impator an eccleſia ſi appebit eccleſiam eẽ dñaꝫ terminabiꝝ qõ p eccleſiã. Si aũt appebit ipatorez eſſe dñm erit iudex impator ſꝫ. d. ant. ꝛ. d. abb. ¶ Uel pone ſic casuꝫ ſm. d. car. ex eo qõ dr̃ in gl. i. ꝛ penul. ꝙ mota fuit qõ ꝓ ꝓpoſitũ corꝫ iudice forte ſeculari prepoſitꝰ dicebat ꝙ nõ tenebaꝝ ibi rñdere cũ eẽnt feuda epi. Ex aduerſo dicebaꝝ ꝙ imo erãt impatoris. Itẽ forte dicebat ꝓpoſitꝰ ꝙ cũ eẽt clericꝰ nõ poterat ꝓueniri corꝫ ſeculari cã eſt deducta ad papam q ſtatuit ꝙ ex quo epͣs fuerit in eccleſia ipſe cognoſcet. ꝛ hoc ſi cognitio ſpectet ad eccleſiã. alioqn imperiali bene placito relinquaꝝ. i. cognoſcaꝝ p iudicẽ ſeculariẽ. ꝛ ſm iſtũ cõem intellectũ iſte ꝓpoſitꝰ erat clericꝰ ꝛ iſte ẽ ꝑmꝰ itellectꝰ ꝛ cõis ad iſtũ tex. ¶ Alius itellectꝰ é ꝙ iſte ꝓpoſitꝰ erat officialis ꝛ vaſallus eccl̃e nõ tñ erat clericꝰ. ꝛ iſtũ intellectũ tꝫ ꝺ̃ Goff. ex quo ſequiꝝ ꝙ clericꝰ nullo mõ pót ꝓueniri corã layco poſito ꝙ hẽat feudũ a layco p. c. ſi diligẽti. ℣. eo. ꝛ hoc tenuit Arch. in. c. vno. de cle. ꝓiug. li. vi. ꝛ. c. i. xi. q. i. ¶ Ꝺ pere preciũ erit videre qs itellectꝰ ſit ṽior. iõ anteq̃ ꝓcedamꝰ ad vlteriora accomodatiꝰ eſt videre nũc ṽitatẽ ſi ſuppremus deꝰ dignabiꝝ apire nobis. Sꝫ hoſt. ſentit ꝙ iſte ꝓpoſitus erat clericꝰ ꝛ ꝓpoſitꝰ eccl̃e cathedralis ꝛtꝫ ꝺ̃ Innoc. ꝛ cõiter oẽs ꝛ gl. xi. q. i. in ſũma. ꝛ eſt ſpãle in cã feudi. in qua pót clericꝰ ꝓueniri corꝫ layco ſi layc⁹ ſit dñs feudi. Et pro hoc. d. Abb. dicit ſe adducere. c. ſolite. de maio. ꝛ obe. † vbi ipator precedit illos q ab eo recipiũt tpalia p quez tex. dicit ibi Inn. † ꝙ ab epo eſt appellandũ ad imperatorẽ in iſtis feudalibꝰ in qbus cognoſcit vt iudex ciuilis qõ dicit. d. abb. ſe itelligere qñ epͣs recognoſcit feudum ab impatore allat qõ hr̃ in. c. ſi qs epͣs. xviij. di. ꝛ qõ ibi no. in gl. ꝛ qõ no. in. c. romana. ℣. ꝺz. de appel. li. vi. cõiũcta gl. ſua. Et pót eſſe rõ ſpãlitatis quare i iſtis feudalibus layc⁹ iudicet ꝓ clericũ. qꝛ lꝫ p infeudationẽ trãſeat vtile dñium de quo diſputat glo. in. c. i. de capitulis corradi. in vſibus feudorum. tamen dominiuꝫ purum remanet penes dominum. ꝛ ideo eſt ꝙ appellatur dominus feudi. vñ ſi cognoſcit i cã feudali potiꝰ dr̃ iudicare ſuper re ſua q̃ ſup re alteriꝰ q̃ ẽt ꝺ̃ clerico cũ dũtaxat ſit iudex reſpectu cãrũ q̃ oriunt occaſione feudi vt. c. ceteꝝ. ℣. de iudi. ꝛ ex quo clericus recipit bñficiũ a layco dꝫ illũ rõne illius bñficij recognoſcere in dñm vt. d. c. ſolite. Ita hic quiuit. d. abb. ¶ Ego adduco qõ pulchre voluit bal. in. c. i. in ti. ꝺ̃ ꝓtro. apud pares termi. in vſi. feudo. † vbi ad ꝓpoſitum querit vaſallus eſt clericus ſed pares curie ſunt layci an erunt iudices clerici in cã feudi. decidit ꝙ ſic pp naturã cauſe. qꝛ natura trahit ad ſe pſonã. ſed pſona non attrahit ad ſe naturã. ꝛ pót ſm eũ gñalis ꝓſuetudo ꝓferre iſtã iuriſdictionez layco ꝓ clericuꝫ. ꝛ idẽ dicit eſſe ẽt in ꝓſuetudine ſpãli. ꝛ allegat. c. eccleſia ſcẽ marie. de ꝓſti. ꝛ adducit dcm̃ Guil. de cu. in auc. clericus. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ qõ no. in nouella i. c. ꝙ clericis. ℣. eo. ꝛ dicit ſe iſtud probare tali rõne nam ꝓſuetudo generalis feudorum pót diſponere ꝛ diſponit de iure feudorum. ergo eodez modo diſponit ꝛ diſponere pót de iudicio ꝛ iuriſdictione. dicit tñ alios tenere ꝓrium per. c. ſi diligenti. ℣. eo. non tñ facit mentionem de Goff. ꝛ Archi. in ſuis locis. nec apto ore decidit qd ſit tenendũ. nec iſtũ tex. nec doctores hic allegat. ¶ Tu pondera primo qõ Bal. allegat pro ſe dcm̃ Guil. de cu. qõ cõiter eſt reprobatũ per oẽs. ꝛ ꝓfundiꝝ p tex. c. qualiter. ℣. de iudi. ꝛ illõ dãnauit ibi ꝓcipus doctor collecta. ꝛ ẽt illud dictũ dãnauit Bal. in. d. auc. clericus qui. ꝛ in. l. de his C. de epi. ꝛ cle. ꝛ in. l. iubemus. C. ꝺ̃ ſa. ſan. eccle. ꝛ in. c. ũ. ℣. de iudi. in oibus iſtis locis reprobauit illud dictũ Guil. ꝛ vide p eundem in. c. cum veniſſent de eo qui mit. in poſ. ꝛ vide que dixi in. c. qualiter. vbi ẽt p do. abb. ꝛ per ꝓſequens bal. paꝛ deliberate loquutus eſt in. d. c. i. ex ingenio ſuo ſatis volatili ꝛ in trãſcurſu lecture. Et miror vehementer inquantũ dicit ꝙ generalis conſuetudo hoc poteſt introducere etiam in clericũ allegat dcm̃. c. eccleſia ſãcte marie. qꝛ pace ſua ſalua dixerim ille tex. probat contrarium. quia conſuetudo non pót in genere nec videtur diſponere in genere illud quod i ſpecie diſponere nõ pót ita probaꝝ in dicto. c. eccleſia ſancte marie. de ꝓſti. ꝛ in. c. eccleſia. vt lite penden. ꝛ in. c. tua. de decimis ꝛ in. c. a nobis. de ſen. excõ. in vi. ꝛ in. c. vt animarum periculis. de conſti. li. vi. Et hoc voluit Jo. mo. ibi. ꝛ idem voluit Jo. and. in. c. fi. de immu. eccleſi. li. vi. ꝛ dominus anto. in. c. eccleſia. de conſti. ergo ſi nõ pót in ſpecie non poterit conſuetudo in genere. nec eſt verum ꝙ cõſuetudo poſſit in ſpecie ſubĳcere clericuꝫ layco vt probatur in dicto. c. eccleſia. ꝛ licet ipſe alleget qõ habeꝝ in nouella in. d. c. quod clericis. tñ ibi probatur contrariũ eiꝰ qõ ipſe voluit. ꝛ p ꝓſequens nõ bene loquiꝝ bal. potuiſſꝫ tñ bal. accõmodatius adducere auc. habita. C. ne fil. propa. vbi hr̃ † ꝙ doctor hꝫ iuriſdictionez in ſuos ſcholares ꝛ clarum eſt ꝙ doctores ꝓmuniter ſunt ſeculares ꝛ ſcholares cõiter ſunt clerici. ꝛ tñ ibi dr̃ doctorem hr̃e iuriſditionem in ſcholares. ergo. Et ne auctoris taceam nomẽ illum tex. ad hoc propoſitum allegauit. d. abb. in. c. ceterum. ſupra de iudi. vbi tenui cõem opinionem p illũ tex. poſſet tñ facile reſponderi ꝙ non intelligatur auc. illa ꝺ̃ ſcholaribus clericis reſpectu doctoꝝ ſecularium. qꝛ actus actiuorum ſunt in patiente bene diſpoſito teſte philoſopho in ſecundo de anima. ꝛ etiam faciat qõ in caſu illius auc. Imperator confert illam iuriſditionem ſupra clericos vt in dicto. c. eccleſia. ꝛ i. c. ſolite. de maio. ꝛ obedien. qꝛ diſtincte ſunt poteſtates. c. quoniam. x. diſtin. iuxta illud. Diuiſum imperium cuꝫ Joue ceſar hꝫ. ergo nõ videtur imperator conferre illud qõ non habet. i. q. i. c. gratia. ĳ. q. vĳ. c. diabertuꝫ. nec Imperator videtur facere in genere illud quod in ſpecie facere non potuit. ꝛ ꝙ dominus Abbas male inducat dictam auc. habita. allego in teſtez Bar. in. l. fi. ff. de collegi. illici. vbi dixit † ꝙ ſi rector ſcholarium eſt ſecularis non habebit iuriſditionẽ ſupra ſcholares clericos. Nec obſtat dictuꝫ. c. ſolite. vbi habetur † ꝙ Imperator ẽ ſupra clericos qui ab eo tenẽt temporalia in feudum qꝛ nõ procedit quo ad iuriſditio-

a ¶ Dñs feudi. Ad materiam huius tex. vide nouiſſimos ſcribẽtes hic. ꝛ vide que in quãplurib⁹ capi. huius ti. i apoſtillis adiecimus ꝛ gl. xxiij. q. i. c. ꝓncipes. ꝛ. d. car. in cle. ij. ℣. poro. de elec. qui multos caſus no. huic ſimiles ponunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nez nō.n.subijciūť clerici layco quo ad iurisdictionē.d.c. ecclesia.ꝛ iō dicit esse.s.clericos respectu cuiusdaz bono rātie sicut dicim⁹ de layco habente ius patronat⁹ eccleſie bona.n.sequunť pſonā.c.nouerit.x.q.i.c.nō mimus. c.aduersus.de īmunitate ecc. ¶ Nec ob.q ita tenuit Inn.in d.c.solite.qꝛ ipse tenuit ibi vt hic q domin⁹ feudi habeat iurisditionē quo ad feudū.s.clericos q̄si rōne rei trahať clericus sub iugo layci q nō vī bñ dcm. bona. n. debent seq pſonā auc.ingressi.C.de sacrosan.eccle.sūt.n.accessoria ad pſonā ꝛ taq̄ vilissima debēt cedere pſone tāq̄ no
7 bilioꝛi ťest.n.hō nobilissima creaturaꝝ.l. iustissime.ff.de edilitio edicto.ꝛ iō Lucan⁹ in tertio parui pēdit ista tpa lia dicēs.sed ps vilissima rex.certamen mouistis opes.ꝛ Seneca in pma epistola reputat ea vilissima mortalia ꝛ recupabilia.ꝛ humani eloquij auctoꝛ Cicero in prima paradosa dixit q falso appellanť bona ꝛ iō nō sunt ꝓnumeranda iter bona ꝛ vī satis iniquū dici q attrahant p sonam clerici seu sacerdotis.sunt.n. reges. xij.q.i. c.duo sunt genera.ꝛ ēt sunt dij.c.cum ex iniuncto.de bere.ꝛ.c. sacerdotibus.xi.q.i.Dō aūt opi.Gof.Archi.ꝛ alioꝝ sit verioꝛ adduco casum in.c.qualiter.s.de iudi.vbi dic̄ texne pro defectu iustitie clerici trahanť a laycis ad iudiciū seculare ꝛ sic vult ille tex.q lz iudex ecclesiasticus non faciat iusticiam layco de clerico non propter hoc pōt laycus iudicare de clerico.ergo sequiť q multo forti⁹ nō poterit iudicare quādo iudex eccleſiastic⁹ est paratus facere iusticiam de clerico ꝛ loquiť ibi tex.negatiue prohibēdo.ꝛ ēt precise prohibet dicit.n.q omnino fieri prohibemus quasi p̄cise.vt in.c.qualiter.el.ij.in.ver.omnino.j.de accusatio.pro certo confundiť per illuz tex.opi. doctoꝝ. Preterea facit a quo cōferť ista iurisdictio layco supra clericum rōne feudi si dixeris q a domino feudi ꝓfertur dico istud fore falsuz qꝛ iurisdictio non ꝓfertur pacto priuatoꝝ sed iure publico.l.priuatoꝝ.C.de iurisdi.om.iud. gl.in.l.i.ff.e.Et adduco quod voluit Bal.in.l.ij.C.vt in
8 possessione lega.vbi voluit ťq testōr instituit clericum ꝛ grauauit eundē vt det ticio.r.subijciens cū foro ptātis secularis decidit q non pōt eum subijcere[a] ꝛ idem dicit si subijceret eū alij foro incōpetēti ꝛ ēt dicit ťq si testōr disponeret q non posset ꝓueniri in suo competēti ťnaturali foro q nō valeret talis dispositio testōris qꝛ eēt ꝑ ius publicū.ꝛ de hoc dicit esse gl.sin.in.l.nemo pōt.ff.de le.primo.ꝛ p ꝓsequens clarum ē q ista iurisditio in clericum nō recipit eē ꝛ fundamētū ab ipso layco ꝓcedente feudū si dixeris q recipit eē a lege ꝛ tunc dic aut dicis a lege ciuili aut a lege canonica.dico non posse conferri a lege ciuili vt probať in.d.c.ecclesia scē marie.de ꝓsti.iuxta illō dñicuz.nolite tangere xp̄os meos.Aut dicis q hz origiē a lege canonica.ꝛ idē nō.n.pōt papa subijcere clericū iurisditioni layꝝ qꝛ ꝓuilegiū.c.si diligenti.j.eo.clerici nō hūerunt a papa sz hūerūt ab ipo deo.ergo nō pt euelli a papa illō q̄ē idultū a supp̄mo opifice q ē de⁹ deoꝝ. Et ad h̄ adduco gl.multū sin.i.c.si impator.xcvi.di.ꝛ qō voluit.d.car.i repetitiōe.c.ppendim⁹.j.de sen. excō.ꝛ iō
10 pulchre dixit.d.abb.in.c.litteras.de resti.spo.ťq nō posset papa dare ptātem regi vt cognoscat de causis clericorum regni sui.allegat gl.d.c.si i pator.ita dicam⁹ in ppo sito nostro vt a lege canonica nō possit ꝓferri layco iurisdictio supra clericum respectu feudi.Et si dicať ista iurisdictio est itroducta a ꝓsuetudine ťpōt eniz ꝓsuetudo ꝓfer
11 re iurisdictionem vt in.l.viros.C.de diuersis officijs.lib. xii.ꝛ ēt pōt ꝓferre homini priuato alꝫ nō habenti iurisdictionem vt est gl.in.l.fi.C.de emancipa.liberoꝝ.quaz Angel.reputat singula.in.l.imo magis.ff.de legibus.ꝛ est tex.melioꝛ de coꝛpo.iuris.scōm Jo.an.in.c.cum ꝓtingat.j.eo.ꝛ sic a ꝓsuetudine potuit itroduci ista iurisditio competens homini priuato supra clericuz.qꝛ ad hoc respondeo.aut dicis q est consuetudo laycoꝝ ꝛ tunc dico q non potest quia si lex non potest ergo nec consuetudo populi que dicitur esse lex ipsius populi.l.de quibus ff.de legibus.nec videtur in genere disponere illud qō in specie disponere non possit.d.c.ecclesia.de constit. Si dixeris q est consuetudo clericoꝝ.respondeo multo minus possunt clerici introducere consuetudinē contra ius commune vt habetur in.c.fi.de officio archypresbyte.p Hostien.ꝛ alios.ꝛ eodem modo respondeo si dixeris q est consuetudo mixta a clericis ꝛ laycis simul qꝛ eodem mō nō posset itroduci ergo.facit ēt ad ꝑdicta qō voluit Archy.in.c.ita nos.xxv.q.vltima.ꝛ adduco elegantem tex.in.c.fi.scōm vnam lecturam.s.de iudi.ꝛ adduco.c.sane.s.eo.ꝛ.d.c.si diligenti.Et adduco rōnem actus actiuoꝝ sunt in paciente bene dispōsito vt dcm est ꝛ eodē modo dicamus q actꝰ actiuoꝝ sint in agēte bñ dispōsito sz laycus nō est agens habilis vt exerceat iurisditionem supra clericuz qꝛ nō pōt eē superioꝛ clerico cuz laycoꝝ sit obsequi clericis.ꝛ clericoꝝ sit imperare laycis.vt i.d. c.ecclesia sancte marie.ꝛ per consequens occasione feudi non erit laycus iudex ordinarius clerici. ¶ Preterea faciat ad predicta tex.formalis in.c.i.xi.q.i.vbi tex.dicit nunquam clericus conueniēť coraz layco cum ergo sit p hibitio negatiua sequitur q procedit ēt i cā feudi.Et iō dicebat Archy.in.c.i.de clericis coniuga.li.vi.qcqd layci seruent secundum suas consuetudines tamen rōne feudi clericus nunquam mutat foꝝ ex quibus verbis videtur Archydi.reprehendere dictum Guil. de cu.in.d.
12 auc.clericus qui.vbi dicebat q ita seruatur de consuetudine in francia ꝛ dicebat mihi quidaz solēnis scholaris aragoneñ.† q ēt ita seruať in regno aragonie q rōe rei q̄ clericꝰ tenet a layco ꝓueniť clericꝰ coraz iudice seculari qꝛ Archi.videtur reprehendere hāc ꝓsuetudinez. Adh̄ facit.c.clericū cuiuslibet ordinis.Ad seculare iudiciuz attrahere nullꝰ presumat.xi.q.i.vbi vī casus in terminis.ꝛ ponunť ibi verba vniuersalia prohibitiua.Et adduco.c. ꝓtinua.ꝛ.c.experiētie.ꝛ.c.si quisq̄.ꝛ.c.de ꝓsona.eadem cā ꝛ qōne.vbi tex.recte adducunť pro ista parte.Facit ēt generalitas.d.c.i.de clericis ꝓiuga.li.vi.ꝛ.c.si impator. xcvi.di.Et si qspiā adducat in ꝓriuz gl.in sūma.xi.q.i.q̄ dicit q clericꝰ i cā feudali pōt ꝓueniri coraz seculari.dico q ꝓfūdiť illa gl.ꝛ similes p allegata iura.ꝛ ad istū tex. pōt rñderi vt dcm fuit.s.q iste ꝑpositꝰ erat laycꝰ ꝛ est nomē officij secularis.sicut dicimꝰ ō abbate ianuēsi.ꝛ facit. c.ex pte.el p̄mo.de v̄b.sig.Et si opponiť q epūs hñs feudū a rege vocatꝰ teneť venire ad regē.xxiij.q. viij.§.ecce. cū.c.sequēti.ꝛ.xviij.di.c.si epūs.ꝛ no.i.cū parati.ō appel. qꝛ rñdeo q si illa vocatio fit ad ꝓsulēdū regi vel ad auxiliādū regē ad h̄ cōpare teneť.nō aūt ad litigādū ꝛ iō cō sueuit dici q sufficit vna vocatio eẋiudiciaľ.ꝛ ad h̄ alľ gl.sin.i.d.c.si epūs.ꝛ p ꝓns illa nō ē vocatio sapiēs iudicium.Et si qspiā opponat de eo qō hť i.c.romana.§.hz de app.lib.vj.rñdeo q loqť i cā appellatiōis iterposite a iudice eccľiastico.sz ō cā p̄ncipali nihil dic̄.fac. c.q̄lis.xxv. di.ꝛ.c.ij.ō trāsac.Et si qspiā oppōit.de.c.nouit.s.ō iudicijs.vbi p̄p protestať nolle impedire se de feudo.s sentit q qō feudi est agitāda coraz dño feudi.qꝛ ad h̄ rñdeo q d.c.nouit.nō loqť qñ est q̄stio iter clericos de feudo.sz loquiť qñ erat qō de feudo iter laycos.iō p̄p dicit q nō intēdit p̄iudicare dño feudi.Et si qspiā dixerit q Jo.an.in d.c.i.de cleri.cōiuga.li.vi.dic̄ q gloſe ꝛ moderni tenent ꝓriū dūmō nō fiat districtio pſone ipsi⁹ clerici p.d. feudi sz soluz cā sit ciuilis.ꝛ allegat.d.c.cetez.ꝛ.c.ex trāsmissa .s.e.ꝛ tex.istū qꝛ rñderi pōt nō appere in.c.cetez.q dñs feudi erat laycꝰ.ꝛ ad.c.istud.ꝛ ad.c.ex trāsmissa appet respōsum.ꝛ lz moderni ꝛ gl.ita teneāt tñ vna cū iurisco/ sulto dixerim lz magna sit tuberonis auctas.tñ a seruio nō discedo.l.labeo.§.idē tubero.ff.de sup.leg.nō.n.est attendēda auctoritas sedētis sed rō.ix.di.c.ego solis.nam ꝛ aliquādo bonꝰ dormitat Homerꝰ.l.recusari.ff.ō acq. here.ꝛ adduco qō voluit Augustio.xi.q.i.in summa.vbi dixit idē esse dicēdū in cā feudi q in alijs causis qcqd ob seruetur inter laycos de eoꝝ iure ꝓsuetudinario.tñ rōne feudi clericus

a ¶ Subijcere Sed nūqd potest ꝓhibere legatū legatario ingredieti monasteriuz.vide Joā.de porr.in l. stipulatio h̄ modo. de ver. obliga. q inter oēs doc. ipsaz no. ō terminat. 9

UVA. BHSC. IyR_275_2

feudi cleric⁹ nunq̃ amittit foꝝ. ꝛ adduco ſimile. nã illud qđ hz ꝛ poſſidet cleric⁹ vt layc⁹ ſortiť ꝓuilegiũ fori eccleſiaſtici. vt p gl. in. c. eccleſia ſancte marie. de ꝓſtitu. ꝛ in. c. exlẽis. de pigno. ꝛ i. c. fi. de vita ꝛ ho. cle. q̃ volunt† ꝙ cleri ci gaudẽt in patrimonialib⁹ ꝓuilegio eccleſie ꝛ hãc ptẽtene vt verioꝛẽ. ꝛ iſta adde ad ea q̃ dixi in. d. c. ceteꝝ. Bi/xit tñ hic Petr⁹ de ancha. q̃tũ ad appellationẽ ad quẽ ſit appellãdũ qñ appellať ab epo hẽnte feudũ a layco ꝙ bar. pulcħre diſtinxit in. l. i. §. ſi qs in appellatiõe. ff. ỏ ap.
14 vbi dixit† ꝙ qñ dignitas vel baronia é icoꝛporata in patrimoniũ eccleſie vt marchia anconitana ducatus romã diole pꝛimoniũ beati Petri nec pro illis dignitatib⁹ eccleſia recognoſcit ſupioꝛẽ. tũc appellãt ad foꝝ eccleſiaſticũ ꝛ ita pꝛocedat. c. romana. §. oz de app. lib. vi. Si vo ꝙ illa dignitate recognoſcit dñm tpalẽ tũc ad ipſũ appellatur. allegat Inn. in. d. c. ſolite. ꝛ Spec. in ti. ỏ app. §. nũc tractem⁹. v. penul. idẽ dicit. d. Petr⁹ ſi epus eſſet rector vni⁹ ciuitatis appellabiť. n. ad ſuperioꝛẽ illi⁹ ciuitatis nõ ad ſuũ ſupioꝛẽ. idẽ dicit ſi rex hẽret vnũ comitatũ appel
a labiť ab eo[a]. vt a ſnia comitis ꝛ nõ vt a ſnia regis. alkat. l. ſi qñ. C. de app. ꝛ qđ hẽ in. c. cũ iter vniuerſos. §. ỏ ele. ꝛ
15 in. c. lz. ℣. e. ex quo iferť† ꝙ cũ ſereniſſim⁹ rex Jo. ſit comes barſilone appellabiť ab eo ad ſupioꝛẽ i comitatu hãc doctrinã traddidit guil. ỏ cu. Ja. but. cy. ꝛ bar. in. d. l. ſi qñ. ꝛ eſt tex. cũ gl. melioꝛ de iure in. c. a collatõe. ỏ app. li. vi. ꝛ pꝛobať in auc. ſi qs litigantiũ. C. de epali audi. ꝛ ħ voluit ibi Guil. ꝛ Ja. but. Facit ad ħ. c. irrefragabili. §. cetꝝ. ꝛ c. qñ. §. de offi. ordi. idẽ ſequiť ang. i. l. ꝓcipim⁹. §. i. C. de app. dic tñ ꝙ dictũ é vex ſz nõ pꝛobať in. d. l. ſi qñ nec in. d. §. i. Et ét circa hũc itellectũ põdera vnũ qđ oĩb⁹ videbiť nouũ. nã ſi. c. ſolite. de maio. ꝛ obe. ꝛ alia iura allegata pro cõi intellectu pꝛobarẽt cõem opi. ſcirẽ tunc libenter ad qd ꝑp hic vtiť vbo ſtatuim⁹ ꝙ eſt iuris noui introductoꝛiũ. vt voluit gl. in. c. ſtatuim⁹ de elec. lib. vi. ꝛ in cle. fi. in v. ſtatuim⁹ de reſcrip. de quo dixi i. c. decernim⁹. §. de iudi. Si ergo inductũ é de nouo hic p iſtũ tex. ſequitur neceſſario ꝙ alia iura pꝛioꝛa nõ ꝓbãt hãc doctrinaz ꝙ cleric⁹ ꝓueniať coꝝ layco rõe feudi. dixit tñ do. Lar. hic p vbũ forte ꝙ papa hic vtiť hoc verbo ne dubiteť an cleric⁹ rõe feudi poſſit iudicari a laycis qz iſtud nõ ẽ bñ dcñ nec põt eẽ dubiũ ex eo qz ꝑp nõ poſſz hoc ħ ſtatueť ꝛ iã vt dictũ é iſte ꝓpoſit⁹ erat layc⁹ ꝛ nõ cleric⁹ ergo. dixit ẽt hic Jnn. ꝙ hoc pꝛocedit i quolibz dño quãtũcũqz ſit vilis ꝛ ruſtic⁹ tñ hz iuriſdictionẽ p legẽ Federi. vt not. i. c. cetꝝ. §. titu. i. ꝛ ſic ſentit ꝙ nõ ſolũ layc⁹ ſz ẽt q̃tũcunqz vilis ſit ſi eſt dñs feudi hz iuriſdictionẽ. §. clericũ ſed in dubitãter nõ ẽ bñ dictũ p ſupꝛadicta ꝛ maxie qz laycoꝝ ẽ obſeq ꝛ clericoꝝ ẽ ipare. vt i. d. c. eccľa. dic ẽt Jnn. ħ ꝙ talis dñs q̃liſcũqz ſit ẽ ordinari⁹ ꝛ exeq̃ ſuas ſnias ꝓ vaſallos clericos. lz dñs ſit layc⁹ ꝛ ħ ꝓcedit ſiue ꝓncipat⁹ ſiue comitat⁹ vel caſtellania vel alia hoi ꝓcedať i feudũ pro certo vt dixi nec lex nec ꝓſuetudo pñt facere laycũ iudicẽ ordinariũ clĩici qz nõ eſt capax. arg. c. cãmq̃. de reſce. ꝛ p gl. d. c. ſi ipator. xcvi. di. Et iquãtũ Jnn. dic ꝙ ẽ ordinarius ego reſtringo iſtỏ dictũ qđ ẽ ordinari⁹ ꝑticularis non aũt vt ordinari⁹ vniuerſalis ita eſt gl. ſin. in. c. i. i ti. ỏ ptroueꝛſia apỏ pes terminãda. ꝛ eſt effect⁹ qz i dubio vocat⁹ a iudice vniuerſali ꝛ a iudice feudi ꝑius dz ſe pñtare coꝝ iudice vniuerſali. ar. l. ꝓ pupillũ. §. qz mai⁹ tribunal. ff. de re iu. vide q vixi i. d. c. ceteꝝ. Et ex iſtis hẽtis ỏclaratũ intellectũ hui⁹ decretalis ꝛ ſi dubitatio occurreret i fcõ ſe/
16 cure poſſz ꝓſuli ꝓ cõez opi. Et iỏ poſſz ſic sũmari. † Secularis exiſtẽs dñs feudi cognoſcit de feudo ſi vaſallus eſt layc⁹. ſec⁹ ſi clĩicus qz tũc cognoſcit epꝰ. h. d. ¶ Mo. ſm
17 cõem itellectũ† ꝙ clĩicus pt eẽ vaſall⁹ ne dũ eccľie ſz ẽt layci rõe feudi. c. ſolite. ỏ maio. ꝛ obe. ẽt rõe cognitiõis iudi
18 cialis tñ dici pt ꝙ lz ſit vaſall⁹ layci nõ tñ hz iuriſditiõem §. laycũ. † ¶ Mo. ꝙ vacãte eccľia cathedrali nõ dz tractari cã ei⁹ tãgẽs ꝑiudiciũ ẽt ſi nõ ꝓcernat plenũ ꝑiudiciũ ſz tale q̃le vt hic qđ é valde notãdũ. fac. c. fi. ne ſede va
can. Et ſi qſpiã opponit ꝙ nõ dz expectari ꝓſecratio vel ꝓfirmatio epi qz ſede vacãte iuriſdictio ỏuoluitur ad ca. vt in. c. is quẽ. ꝛ i. c. oliz. ỏ maio. ꝛ obe. Sed lz capľz ſuccedat i iuriſditione gñali nõ tñ in iuriſditione feudali ne eps vaſallũ hẽat quẽ hre nollet ſic nõ ſuccedit i bñficioꝝ collatiõe. vt i. c. illa ne ſede vacãte. ſz do. Petr⁹ de anch. ħ refert ſe audiſſe ab Ang. dño ſuo alr ſolui ꝓtiũ vz ꝙ illa q̃ ꝓpetũt epo ỏ ſpãli ꝓuilegio vt ẽ feudũ ñ trãſit eoꝝ ad miniſtratio ſede vacãte i capľm ꝛ refert fuiſſe obtẽtũ puſij ꝙ ſede vacãte capľm nõ poterat dare lniam quẽtuandi qz illỏ cõpetit epo ỏ ꝓuilegio ſpãli qđ dic eẽ bñ no. facqz hr̃ in. c. ad abolendã. ỏ here. de quo dicet in gl. Et põdera bñ qz Pe. ỏ anch. dicit ange. fuiſſe doctoꝛẽ ſuuz. qz ego audiui ſepenumero do. Jo. ỏ ãania dicentẽ ꝙ ang. multũ dilexit. d. pe. pp virtutes ſuas ꝛ ſolitus erat appel
19 lare eundẽ gallophoꝝ ſuũ. † ¶ Mo. ꝙ in abñtia ei⁹ qui ꝑtendiť dños ñ dz diſcuti de dñio feudi. nã ſubdit⁹ quodãmodo nominat dñm ſuum in iudicio allegãdo ſe debere ꝓueniri coꝝ illo ꝛ nõ coꝝ alio pretenſo dño ꝑ aduerſarium. ió debet ille ſic noiatus citari argu. optimum ex tex. iſto facit. c. qñ frequenter. §. ꝙ ſi ſuper vt lite nõ ꝓteſta. ꝛ
20 . l. ij. C. vbi i rez actio. ¶ Mo. ibi bñplacito† qz iſta vba non iportant liberam volũtatẽ ſz referunť ad arbitrium boni viri. nã relinquiť hec cã beneplacito imperatoꝛis ſi ꝓſtiterit eũ eſſe dñm ꝛ tñ certum eſt ꝙ ſine cã nõ põt vaſallũ priuare pro libito volũtatis. vt in. c. i. de feudo ſine culpa nõ amittendo. ſz dz iudicare vt bonus vir. facit qđ notat bar. in extrauaganti ad reprimendã in ver. videbi
21 tur. † nã verbũ plz iportat arbitriũ boni viri. vt in. l. tayo §. ſoꝛoꝛẽ. ff. de fideicõmiſ. liber. ſorti⁹ vbi adiungiť vbum bñ ꝙ eſt bñ notandũ ſz do. abb. qz hec vba ſepenumero apponunť in arbitramentis conſilijs ꝛ alijs diſpoſitionibus. vide p bar. in. l. ſi ſic. ff. de lega. i. ꝛ p do. ant. ꝛ alios in. c. i. de conſti. ſecus ſi diceret pro libito ſuo. vt in. c. fi. ỏ ſequeſtratione in ver. pro libito. ꝛ in. c. ex parte de ꝓſue. ¶ Nota ibi ſicut iuſtũ é pulcħũ modum loquẽdi vidi dubitari ſupioꝛibus dieb⁹. ꝛ adhuc non ꝓſului in quodã
22 priuilegio Caroli ſcõi in quo dz† concedim⁹ tibi comitatum ſicut de iure poſſum⁹ dz ꝙ illa vba faciunt ꝓditionẽ ſz nõ vz bñ dictũ ꝛ pfundiť p iſtũ tex. ꝛ adduco qđ hr̃ in c. abbate ſane de verb. ſigni. inquãtũ tex. dicit ibi aſſignatur nam cum priuilegium ſit lex priuata. iij. diſtin. c. priuilegia. ꝛ lex non dz eſſe obſcura icerta vel captioſa ſz manifeſta ꝛ clara vt in. §. erit aũt lex. iiij. diſtin. ergo ſequiť ꝙ illa vba nõ faciunt ꝓditionẽ ꝛ adduco gl. ꝛ Archy. i. d. c. priuilegia. ꝛ qđ voluit cy. in. l. ſciẽdũ. C. ỏ ꝓhen. ꝛ ꝓmit. ſtipula. bal. in. l. ſi teſtm̃. C. de iſti. ꝛ ſubſti. ꝛ iõ gl. in. c. exoze. de priuileg. ꝛ in. c. exanimata. ỏ ꝑiur. vtili. vel inutili. di
23 cunt† ꝙ illa vba ſicut iuſtũ eſt ſunt expſſiua veritatis. facit qđ hẽ in Spe. de priuilegijs ver. appellať hec dictio. ꝛ verſi. conſequenter. facit. c. dãnamus. §. fi. de ſum. trini. ꝛ fide catho. tene menti qz p alios iſte text. non declarať
24 nec exponiť ita. ¶ Mo. vltimo ibi. relinquať† ꝙ iſtud ℣bum intelligiť in continẽti ꝛ in vita. ꝛ ſic nõ verificať in actu vltime voluntatis. ꝛ ad hoc adduco. l. hoc ſermone in ℣. reliquerũt. ff. ſi quis ingenuus eſſe dicatur. facit. l. cũ ante. C. de dona. ante nup. ꝛ. l. etiam. C. de iure dotium. ꝛ. l. cuz oportet. §. ſinaũt. C. de bonis q̃ liber. ꝛ. l. ſi optio. ff. de optione legata. ꝛ. l. iubemus. §. fi. C. ỏ ſacroſan. ec.
25 zideo dicebat do. Bñdict⁹ in. d. l. hoc ſermone. † ꝙ ſi alĩ quis ꝑdemnetur ad relinquẽdũ domũ mihi intelligitur incontinẽti vificať ẽt in actu vltime voluntatis. vide tex. quos allegaui in. c. iij. §. de pecul. cleri. ꝛ facit lex bis ℣bis. ff. de heredi. inſti. ꝛ i auc. ỏ here. ꝛ falci. §. exheredatos. cũ gl. ꝛ. l. i. §. fi. ff. de tabul. exhibẽ. vbi vificať i vltima volũtate. ¶ Capio gl. i. hic differť qđ in temp⁹ futuri epi. gl. reddit duplicẽ rõnez ꝓma é qz vacãte ſede nõ eſt q de illa qõe feudi poſſit cognoſcere ne aliqd poſſit fieri i ꝑiudiciũ eccľe vacãtis. iõ ꝓpoſit⁹ iſte nõ teneť interim rñdere de feudo coꝝ iudice alieno. ¶ Nota ex prima rõne

a ¶ Ab eo. Ad de ad materiã huius ꝓclusionis oẽs doc. in l. eos. de app. iuncta. l. i. ff. a q. appel. nõ licet vbi iſta. q. ꝛ oẽs fere late tractantur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

16 ꝙ capitulū nō succedit i cognoscēdo de cā feudali sede epali vacante ꝓ hoc faciat. c. cum oliz. ⁊ c. his que de maiori. ⁊ obe. vbi capl'm succedit regulr in iurisdictione sed limitanť illa iura. vt non procedant i iurisdictiōe iudicialī ne epūs hēat in vasallū quez hīe non vellet. ⁊ sicut capitulū nō succedit in collatiōe bñficioꝝ. in. c. ij. ne sede vacā te. idē tz Hosti. nā ꝑm Jo. an. cognoscere de feudis ⁊ bñficia ꝓferre nō ꝓprie est epale. vnde multi non epi faciunt ista ⁊ aliqui neutꝝ hoꝝ hñt qō itelligit procedere qñ feudū est soli⁹ prelati. sz si est cōe epo ⁊ capitulo posset capitulū sede vacante cognoscere. c. vno ne sede vacante li. vi. ⁊ sic cū canones disponunt ꝙ capitulū succedat in iurisdictiōe sede vacāte procedūt in his q̄ cōpetunt epo de iure cōi. sec⁹ si competāt de iure spāli. facit qō no. in. c. cuz in cūctis de ele. vbi in bñficijs competētib⁹ epo ex quodā iure accidētali vt in devolutis ad eū ob defectū negligē/ tie vel delicti capitulū nō supplet negligētiam epi qz nō est tanta cōio inter epz ⁊ capl'm in his q̄ ꝓpetūt epo iure accidētali ⁊ gratioso sicut in his q̄ ꝓpetūt de iure cōi. voluit Jo. an. in. c. q̄z q̄. de ele. facit gl. in cle. i. ō hereti. ⁊ iō dixit Archi. in. c. vno ne sede vacā. li. vi. ꝙ capl'z succedit
27 in his q̄ sunt iurisditionis nō in his q̄ sunt gratie. † Et sic ex istis dictis no. ꝙ ēt in his q̄ cōpetunt epo de iure spāli succedit capl'm. q̄ñ illa spectant ad epm ⁊ capl'm piter. ⁊ sic extendiť. d. c. i. ne sede vacan. vt nō ponat casū spāle in collatiōe bñficioꝝ sz idē sit ēt in spectantib⁹ piter advtrū
28 qz qō bñ notabis qz faciūt ad qōnem † vtꝝ capl'z sede vacāte succedat in ptāte doctorandi exāinatos ⁊ examinandi licentiandos q̄ ꝓpetit epo refert do. abb. dñm car. h ꝑ predicta ꝙcludere ꝙ nō nisi aliud ꝓtineať expsse i ꝓuilegio ipsi epo indulto. ipse aūt dicit hoc dictū fore verꝝ si ꝑ/ supponamus ꝙ ptās doctorādi cōpetat epo de iure spāli ⁊ nō de iure cōi. sed tenendo opi. quā tenuit Hosti. i sūma ō magistris vbi dixit ꝙ si aliud ñ appareat ista ptās doctorandi spectat ad epm ⁊ capl'm refert gl. in cle. ij. de magis. tūc vī de iure dicēdū ꝙ mortuo epo devoluať po
a ¶ Boniviri. Adō Lāfran. in tractatu de arbi. vii. col. i i. parte. ⁊ do. Abba. in. c. cū autem. de iure patro. ⁊ ibi no uissimos scribent. s. testas ad solū capl'm. c. vno ne sede vacante. li. vi. ita fore eēt dicēdū ħz. d. abb. qñ sol⁹ epūs faceret doctores si potestas illa sibi ꝓpeteret ō iure cōi. dicit tñ qō illa opi. Hostiē. nō probať iure vt dixit glo. i. d. cle. ij. ⁊ p ꝓnīs. d. abb. stat in hac ꝙclusiōe ꝙ ptās doctorādi ꝓpetēs epo nō trā/ sit in capl'm sede vacan. dicit ēt ꝙ efficax rō ē q̄re capl'm nō succedit sede vacāte i collatiōe bñficioꝝ qz cū collatio sit q̄dā donatio ⁊ ꝓputeť iter fruct⁹ epales vt dixit gl. no. in. d. c. cū oliz. de maio. ⁊ ob. q̄ ħz. d. car. ibi ē vnica ⁊ sin. ⁊ ita residet. d. abb. hic. ⁊ idē voluit i. c. his q̄ de maio. ⁊ obe. Sz ꝑ certo aliter loqtur h. d. car. q̄z eū referat. d. abb.
29 dicit. n. † ꝙ lz vacāte epatu paduano nō succedat capl'z i doctorādo scholares vel i dādo lniaz i examinib⁹ ꝓuatis tñ in ꝓriū ē obtuantia ⁊ h forte ħz eū qz sic ab initio fuit expssuz i ꝓuilegio sup hoc ꝓcesso ⁊ ēt h cessāte qz nō fuisset expssuz in ꝓuilegio capl'm succedit in ptāte doctorādi ⁊ examinandi pro quo dicit facere magnā cōionez q̄ est inter epm ⁊ capl'm pro quo remittit aq̄ dicta per se in. c. eam te in quarto ꝓrio. s̄. de rescrip. ⁊ pcipue dicit hoc ꝓcedere qñ in locū epi nō est aliq⁹ subrogatus ⁊ hoc qz periculū eēt in expectādo successorē ⁊ ꝓiudicareť studio. ⁊ aliter simile qō ipse voluit i. c. ex pte de ꝓsti. in. v. q. ad fi. ⁊ ita ꝙcludit. ⁊ p ꝓnīs iste passus ē dubitabilis qz aliter tenuit. d. Pe. ⁊ aliter fuit praticatū pusij ħz eū. ⁊ aliter loqtur. d. abb. ⁊ est materia satis aliena ab isto. c. ⁊ iō dicendū est vt in. d. c. cū olim. vbi tangiť p oēs ⁊ in. c. ad abolēdaz. ō hereti. ⁊ qō voluit Federicus de senis ꝓsilio. xxix. iō illaz hic nō examino sed pro nūc distinguerē hoc mō ꝙ aut epūs successurus est ō longinquo qz forte epat⁹ est litigiosus vl est posit⁹ i partib⁹ remotis vt in ybernia ⁊ eēt creandus in curia ꝙ isto casu pp illā vacationem longam posset procedere dictū dñi car. vt capl'z succedat in ptāte doctorādi sede vacāte. ⁊ ad sic dicēdū moueor p. c. litteras. J. de resti. spo. inq̄stū ibi tex. dicit archiepo bituricensi in remotis agente vbi iurisditio cāe matrimonialis fuit devoluta ad archi. pp abñtiā lōgaz archiepi. ⁊ claz ē ꝙ cognitio cāe matrimonialis spectat ad solū epm vt no. i. c. i. de consan. ⁊ affini. ⁊ nihilomin⁹ pp longā abñtiam spectat ad inferiorē. vt ibi est tex. obmissis somniis docentuz in. d. c. litteras. inquātum ibi dicūt ꝙ ex ꝓmissione vel ex ꝓuilegio vel ex ꝓsuetudine archidiacon⁹ cognouit qz salua reuerētia oiuz ibi. iō cognouit qz archiepūs erat abñs in partib⁹ remotis. vt plene prīdie dixi legēdo. d. c. lras. ita dicam⁹ in proposito nostro. vt pp longam vacationē capl'm succedat in huiusmodi ptāte ⁊ adduco. l. si longi
30 us. ff. de iu. ⁊ l. filiusfa. ff. si cer. peta. † vbi filiusfa. pōt agere in iudicio si pz est abñs in ptib⁹ remotis. l. filiusfa. ō rītu nupti. vbi pp abñtiaz pāis fili⁹ ꝓtrahit mrīmoniuz sine ꝓsensu patris. facit. l. profecticia. ō iure doti. l. si cū dotē. §. finaūt. ⁊ qō voluit bar. in. l. soluto. ff. so. matri. ⁊ qō hī in. l. ħz si vni⁹. §. filio. ff. de iniurijs. aut vacatio est modico tpe ouratura. ⁊ isto casu capitulū non succedat sede vacāte. ⁊ isto modo procedat gl. ista. Et pro certo h distictio vī mihi mirabilis tene eā menti perpetuo. ¶ Ex scōa ra
31 tione glo. colligeť ꝙ lz capl'm succedat sede vacāte in iurisditione tñ si est aliqua questio feudalis non succedit capl'm sede vacāte ne forte gñetur ꝓiudiciū eccle seu epo futuro qz posset hīe vasallū quem nollet ꝙ procedit qñ nō ꝓtendiť ō nudo exercitio iurisditiōis. vt puta hñ talis deliquerit in dioceſi vel ibi ꝓtraxit vel nō ō hoc. n. pōt capitulum cognoscere sūmarie. vt si sua sit iuriditio videat qz per hoc nullū ꝓiudiciū generatur. vt no. ꝑ Inno. in. c. super litteris. de rescrip. secus si ꝓtendať sup ꝓprietate hec. n. q̄stio nō dz agitari coram capitulo sede vacāte. c. fi. j. ne sede vacā. ⁊ cū hac decisione transeūt oēs h. ¶ Tu pōdera qz posset dari distinctio q̄z dedi in ꝓcedenti arg. Et ēt pondera subtilius posset assignari alia rō vz ꝙ iō i cā feudi nō trāsit cognitio ad. c. sede vacāte in cā feudi exeo qz cā feudi ꝓnumerať iter ardua. Posset. n. eē qō comitatus marchionatus vel ducat⁹ ⁊ ēt regni vt. l. ipialez. §.
32 ꝓterea ducatus. de prohi. alie. feu. ꝑ Federicū † ⁊ vbicunqz cā est ardua tūc semper vī electa idustria psone ita singularī dixit Jnn. in. c. fi. per illum tex. s̄. de officio dele. vide ibi dicta per me. ¶ Cum ergo videať electa idustria epi ergo non transit ad aliā psonā ⁊ forte ista rō non est ꝓtemnenda sz auditu est digna tene mēti. Et vltra alios doctores ego pondero istū tex. iver. suo iudicio. qz deicit in profundum doctrinā bar. in. l. si sic. ff. de lega. i. vbi di-
33 xit † ꝙ illa verba tuo iudicio important liberam voluntatē qz hic est casus in ꝓtrariū important. n. arbitriū boni
a viri⁹ p. c. i. de feudo sine culpa nō āmittēdo ⁊ est ꝓtra gl. in. l. tays ancilla. ō fideicom. liber. ⁊ hoc idē voluit bar. in extranaganti ad reprehendēdā in ver. videbiť. ⁊ idez voluit Lo. romanus in rubri. ff. de arbi. in. ij. colū sed tex. istum allegat nemo. ¶ Oppono pro itellectu glo. ij. ꝙ non sit opus expectare vt epūs ꝓsecretur qz per ꝓfirmationem ꝓsequiť ea q̄ sunt iurisdictionis epālis quale est cognoscere de cā feudi. vt in. c. transmissam de ele. gl. fateť contrarium ⁊ dicit ꝙ hoc verbum consecretur ponitur largo modo. dicitur. n. consecratus ecclesie cū est ōputatus ad ei⁹ obsequiū sicut res inaiata dī consecrata a deo qñ dať ecclesie. xij. q. ij. c. non liceat. ⁊ littera tunc stat pro prie ⁊ opus est supplere ad tex. maxime vt sentit gl. ⁊ doctores. ⁊ idem dicit hic Goffredus si electus añ cōfirmationē hēat plenam administrationem. vt in casu. c. nihil. de elec. voluit Jnn. ho. ⁊ cōiter alij. ¶ Tu pondera qz
34 ista gl. ⁊ doctores inferunt violentiam huic littere. nam tex. dicit vt ex quo epūs fuerit in ecclesia ꝓsecratus de feudis ipsis suo iudicio cognoscať † certum est ꝙ appellatione epi venit electus ⁊ ꝓfirmat⁹. vt voluit gl. in cle. i. ō foro compe. ⁊ probatur in. c. inter monaste. de reiud. ⁊ in. c. tam litteris de testi. Jtem illud verbum fuerit denotat rem perfectam. cuz ergo loquatur de electo confirmato ⁊ perfective consecrato sequitur ꝙ requiritur ꝙ ꝓsecratio fuerit in

UVA. BHSC. IyR_275_2

tio fuerit i actu pfectissimo ꝛ cõpleto ad hoc vt de feudo cognoscat ergo nõ sufficit ꝙ sit electus confirmatus dũtaxat sed potest adduci rõ cã feudi. vt dixi supra ꝓnumeratur inter ardua. ergo non est absurdum dicere oportere episcopum esse consecratum ad hoc cognoscat de feudo. est enim res maioris inquisitionis. Et ad hoc pondero. c. transmissam. de elec. inquantũ dicit preter ea q̃ sunt maioris inquisitionis ꝛ sic ardua criminalia nõ trãseũt in electum confirmatum nisi sit consecratus. ita nõ trãseunt ardua ciuilia in electum confirmatum dũtaxat. facit in argu. gl. in §. porro. di. iij. ꝛ tex. in. c. per venerabilem. §. rationib⁹. J. qui fili. sint legi. ꝛ secundum hoc non violabitur iste tex. qz gl. ista perimit istam litteram qõ nõ ẽ faciendum. c. cum dilecti. de accusa. tene menti qz est nouum. In gl. iij. oppo. dicitur † ꝙ de feudo ecclesiastico cognoscit eps contra. qs non dz esse iudex in cã propria. l. i. C. ne quis in sua cã dictum fuit in. c. ceteruz. §. ti. i. ergo. timore huius contrarij facta est gl. ista dicens ꝙ cognitio de feudo ecclesie spectat ad ecclesiam q̃si dicat cũ ꝓsti terit feudũ spectare ad epm tũc cognoscere põt eps non aũt cognoscet ad quẽ ptineat. ita dicit Jo. an. sup tex. in quãtũ dicit ꝙ in illa qõne an feudũ sit eccl'ie an impatoris actor sequit̃ forꝛ rei. vel eligent̃ arbitri ꝛ intellige de arbitris cõpromissarijs si ptes pueniũt nõ aũt de arbitris iuris qz i ordiarijs iudicijs nõ eligũt̃ arbitri iuris vt no. Inn. in. c. pastoralis. de rescrip. sz si ptes nõ pueniãt ỏ arbitris dz adiri iudex rei. ꝛ dz intelligi p iudicẽ rei. s. ordinariũ in alijs causis vel idirecte rõe rei site. vt i. c. sane. §. eo. ꝛ si cor̃ eo pstabit feudũ spectare ad eccl'iaz remittẽtur ptes ad epm vel ad ipatorẽ si de iure ei⁹ pstabit vt in simili voluit Inno. in. c. cetex. §. e. naz arbitri iuris nõ eligunt̃ nisi i casib⁹ expssis in iure vt no. Jo. an. i. c. pia. ỏ excep. lib. vi. † 36 ¶ Glo. penul. q̃rit qd si eps est negligẽs p cedere q̃n ad eũ spectat cognitio feudi. rñdet gl. ponẽdo duas opi. Prima ẽ ꝙ secularis iudex poterit procedere sicut procedere pot eps. vt i. c. §. primo. naz cognitio feudi eccl'iastici non semp spectat ad iudicez eccl'iasticũ. vt no. i. cetex. §. tit. i. tñ gl. tz p̃ria opi. ꝙ negligẽtia sit supplenda p iudicez eccl'iasticũ superiorem. ẽt si isti vasalli sint layci. Prima opi. tz Tancred⁹ Vincen. ꝛ hosti. Nec obstat bz eos. c. q̃liter. §. de iu. qz itelligitur i actionib⁹ psonalib⁹ ꝛ nõ de actionib⁹ feudalib⁹. Et adducũt simile ꝙ dicim⁹ de re spũali nõ posse cõpromitti in laycũ sz ỏ re tpali sic. c. ptingit. c. expsita ỏ arbitris. Jo. an. dicit ꝙ ꝑma opi. §. recitata de iure spãli est vera. allegat. c. romana. §. dz. de app. li. vj. Scõa opi. est vera de iure cõi. ꝛ aliter nõ declarat dictũ suũ. do. Anto. intelligit dictum Jo. an. ꝙ secularis pot supplere de ꝓsuetudine sz non de iure lz ibi ꝓsuetudo nõ det iurisditionẽ in eccl'icuz tñ dat in laycũ supplendo negligentiam eccl'ici ꝛ in hoc distinguit si feudũ ẽ ecclesiasticũ nec habuit illud a layco tunc secularis non suplet negligentiaz clerici sed alius ecclesiastic⁹ superior supplet nisi aliõ habeat ꝓsuetudo. Si vero feudũ ẽ ecclesibsticũ ꝛ habuit illud a dño layco tunc laycus superior bene posset supplere. ꝛ sic pot intelligi hic ꝙ ecclesia fuit infeudata ab impatore ꝛ postea ecclesia infeudauit ꝓpositum. sed do. abb. dicit ꝙ intentio Jo. an. fuit ꝛ clare colligit̃ ex dicto. c. romana. §. dz coniuncta gl. nõ aũt ũtel lexit ỏ ꝓsuetudine dũtaxat prout intelligit. d. ant. ꝛ plus putat. d. abb. ꝙ nõ soluz possit suppleri q̃n laycus est superior dñs vt probat̃. §. c. proximo. sz ẽt q̃n feudũ tñ processit ab ecclesia dũmodo vasalli sint layci ꝛ mouet̃ qz iurisditio itelligit̃ tributa ecclesie vel cuiuscũq; domino feudi inquantũ est vigil in administrãdo iustic'iã ꝛ non alr. vt in. d. c. cetex. si ergo ecclesia est negligens remanẽt vasalli sub iudice proprio ꝛ naturali nec p hoc dr̃ iudex secularis supplere negligentiã iudicis ecclesiastici. sz potius dr̃ vti iure suo i laycis sibi subiectis ỏficiẽte iurisditione apõ dñz. l. fi. C. de iurisdi. om. iud. res. n. de facili reuertitur ad suam nãm. xxxv. di. c. ab exordio. l. sivnus. §. pact⁹ ne peteret. ff. de pactis. ꝛ facit elegãs dcm̃ Inn. i. c. solite. 37 de maio. ꝛ obe. vbi dixit † ꝙ in reb⁹ feudalib⁹ eps cognoscit vt ciuilis iudex. q̃si in illis nõ censeat̃ eps pro hoc facit qz illã iurisditionẽ nõ hz a canone sz a legib⁹ feudoꝝ gñaliter iurisditionẽ tribuẽtibus dño feudi. vt. l. impialem. ad fi. de probi. alie. feu. p Fede. sz ꝓ hanc determinationẽ facit qz ex quo agit̃ de re eccl'ie eccl'iasticus iudex dz iudicare ẽt in supplẽdo arg. c. si cleric⁹ laycũ. §. e. sz respõderi pt pmo qz si agit̃ ỏ re eccl'e pncipalr̃ cũ dũtaxat sit ptẽtio iter vasallos ỏ vtili dñio qõ dr̃ spectare ad eos ꝛ p pñs nõ cognoscit̃ de dñio eccl'iastico. Jtẽ ꝓriũ procedit qñ ptentio vertit̃ iter eccl'iaz ꝛ laycũ ꝙ plus est q̃z qñ eccl'iasticus iudex ẽ negligens ꝛ ita quiescũt docentes ꝫ sup recitatione hui⁹ gl. ¶ Tu põdera ꝙ vbicũq; iudex ẽ negligẽs nõ appellat̃ ab eo. sz recurrit̃ ad ei⁹ superiorẽ ꝛ a cor̃ eo incusat̃ tarditas eius. iste est tex. formalis ꝛ ad ꝫ de iure melior in. l. fi. §. illõ. C. de temporib⁹ app. ꝛ ꝫ colligit ibi bal. ꝛ idẽ voluit bar. in. l. q̃uis. ff. de dã. infec. ꝛ adduco qõ voluit cy. in auc. q̃ in puincia. ad fi C. vbi de crimine agi oz. ꝛ sic appet ꝙ ad eũ recurrit̃ pro culpanda iudicis negligentia ad quẽ appellaret̃ pro infirmanda illi⁹ iudicis snia ex quo sequit̃ ꝙ si a snia lata p istum appellaret̃ ad superiorẽ i feudo eodẽ mõ recurret̃ ad eundẽ pro supplenda negligẽtia isti⁹ ꝛ p pñs debem⁹ stare i hac pclusione vt attẽdat̃ ad quẽ appellaret̃ si sniaz tulisset qz ad eũdẽ recurret̃ pro suppleda negligẽtia ꝛ p pñs negligentiã epi supplebit superior in feudo si qs est alr̃ recurret̃ ad superiorẽ ordinariũ ipsi⁹ iudicis negligẽtis. Facit. l. precipim⁹. §. i. ꝛ qõ ibi voluit Ang. C. de app. ꝛ. l. si q̃n. ꝛ ꝙ ibi voluit Bar. e. ti. ꝛ faciũt q̃ supius dicta sunt. Sz quid si agit̃ ꝓ clericũ vasallũ ad ãmissionẽ feudi criminaliter vel ciuilr̃. de crimine an poterit de hoc cognoscere dñs feudi. Inno dicit ꝙ nõ sz remittet̃ cognitio ad suũ prelatũ ꝛ si est dãnat⁹ de pditiõe vel alio crimine vel ꝙ debeat pdere feudũ tũc dñs suus poterit pro velle suo auferre feudũ. ꝛ si a prelato suo fuerit absolut⁹ tunc dñs 38 feudi no poterit auferre feuduz pp crimẽ. ꝛ rõ est † qz de crimine clericoꝝ non pot laycus cognoscere nec directe nec idirecte. sicut nec de legitimatiõe. arg. c. tua de ordine cogni. ꝛ c. latoz. q filij sint legi. ꝛ c. at si clerici. §. de iu. ¶ Nec ob. si dicat̃ ꝙ imo incidẽter pot cognoscere. naz si ꝓ clericũ productũ in testẽ cor̃ layco objicit̃ crimẽ laycus de hoc cognoscit qz ꝑm Inno. tũc nõ proprie objicitur crimẽ clico vel ꝓ clericũ. sz ꝓ laycũ q eũ produxit qñ ipse ex ei⁹ repulsiõe patit̃ penã ꝛ nõ cleric⁹ qz ei⁹ testimonio nõ credit̃ ꝛ hec pcedũt vt clic⁹ pueꝛ feudo pp crimẽ qñ feudũ est paternũ. si vo est ecclesiasticũ secus ꝫ eũ qz pp delictũ psone nõ est eccl'ia puanda feudo. xvi. q. vi. c. si epi. hoc vltimũ vt nõ pueꝛ eccl'ia pp delictũ plati limitat hosti. ꝛ alii doctores vt nõ pueꝛ eccl'a in ppetuũ. sz in vita prelati auferꝛ feudũ ab eccl'a ꝛ plato mortuo reuertet̃ ad eãdẽ. vt i. c. si clicus i ti. ỏ capl'is cor̃. ꝫ dcm̃ hosti. putat vex. d. ant. si feudũ spectat ad mẽsã plati. sec⁹ si ad capl'm nisi totũ capl'm delinq̃t p id qõ hr̃ i. c. ij. de ordine cogni. ꝛ i. l. iubem⁹. C. ỏ sa. san. eccle. Jdẽ credit. d. abb. q̃ piter feudũ spectaret ad mẽsaz epi ꝛ capl'i. vel qñ eẽt simplr̃ ꝓcessuz eccl'ie ꝛ nõ mense plati tñ qz tũc cũ ꝑiudicio epi nõ sit sepabile a ꝑiudicio eccl'ie ei⁹ delictũ nõ ꝑiudicabit eccl'ie alr̃at qõ no. i. c. cũ venissent. ỏ insti. ꝛ isto casu nõ procedat dcm̃ Inn. ita idistincte sz qñ feudũ ei⁹ est ꝓcessuz mãse plati qz tũc cũ in vita ei⁹ agat̃ ỏ solo ei⁹ ꝑiudicio auferꝛ sibi feudũ in vita sua ꝛ post mortem ei⁹ redibit ad eccl'az arg. dicti. c. cũ venissent. ita residet do. abb. ¶ Adde vuũ ad id qõ dixi. §. in gl. penul. illud qõ volu 39 it gl. in c. sepe. xxiii. q. viii. q̃ dicit † ꝙ si eps est legat⁹ regis appellabit̃ ad regem ꝛ sic ad eum a quo hz iurisditiõem ita dicam⁹ in casu questiõis huius gl. ¶ Scõo adde in quãtũ dñs abb. dicit limitando Inn. qñ ꝑiudiciũ est idiuisibile. vt delictum prelati non noceat capl'o. ꝛ iõ nõ auferetur feudũ. addo tex. multũ singularem in. c. i. in tit. ꝙ

a ¶ Tarditas eius. Debet tñ ꝓcedere ỏbita ꝓtestatio sibi facta. vt tenet bar. in. l. dãni. in fi. ff. de dã. infec. pro quo facit qõ no. in. l. cũ seruũ. C. de ſ. fugi. ꝛ no. in l. argentarius. §. cũ aũt. ff. de eden. ꝛ bal. i. c. iudices. iij. co. de pa. iura. fir. vbi omnino videas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

40 bus mo.feu.ämi.p quem tex.dixit ibi bal.†feuduz ẽ indi
uisibile duo fratres habentes illud seruiendo dño feudi
in bello vnus defendit viriliter alter effeminate aufugit
decidit q delictum fratris ꝓtumacis nõ ꝓiudicabit alte/
ri.z ideo feudum nõ aplicabit dño z idez dicit populus
perusinus diuidit in nobiles z plebeos nobiles ꝓmittũt
feloniã ꝓtra dñm feudi q nõ nocebit plebeis non delin/
quentib⁹ z ideo non applicabit feudũ dño. ¶ Adduco
egregium dictum doctoꝝ relatũ a dño abb.in.c.i.j.de p̃/
scrip.vbi dicit res est cõis episcopo z capło vacat episco
patus q ꝑscriptio nõ curret capło per adiunctionẽ epi/
scopi cui non currit prescriptio sede vacãte.vt ibi.Et ad
duco gl.valde sing.in.l.fi.C.de mune.z bono.non conti.

a ¶ Coraz lay co. Adõ q ista ꝯclusio maxie verificat in cã criminali.vt tz specu.in ti. de te.§.i.nõ. Itez q et clericus vbi et Joan. in additio. pro quo vide cino Jnn.in.c. cuz p.de accu. quiꝫ ita pulchra dicit.

41 †vbi socius meus omnium bonoꝝ habet vacationem a
muneribus sz ego nõ nihilominus ne ꝓiudicet sibi ego
habebo vacationem a muneribus.z adduco text.valde
singu.ꝑm By.z bar.in.l.si is qui duos.ff.de liber. lega.
42 †vbi socius acquirit ꝓpter socium illud qõ per se acq
43 rere non põt q inducunt ibi ad q̃stionem† spurius ꝓxit
mecum societatem oium bonoꝝ pr̃ spurij instituit me be
redem q ille consequet dimidiam hereditatẽ pp me ad
duco tex.sing.in.c.cum dilect⁹.de iure patro.z qõ voluit
44 do.abb.in.c.fi.eo.tit.†vbi hr̃ q legatus de latere potest
conferre ecclesiam patronalem clerici sed non layci.põe
q est cõis clerico z layco legatus de latere non poterit
eam ꝓferre.z adduco mirabilẽ casum in.l.si cõem.ff.quẽ
45 admodum serui.ammittatur.†vbi pupillus z maior ha
bent seruitutem cõmunem indiuisibilem q si non prescri
bitur pupillo.quia in hoc est ꝓuilegiat⁹ q non prescribe
tur maiori ne ꝓiudicetur pupillo z sic maior consequi
tur fauorem respectu adiunctꝰ sibi z adduco quod volu
46 it bar.in.l.precipimus ad fi.C.de app.†clericus z layc⁹
habent rem cõem indiuisibilem.ego volo conuenire eos
ad quem iudicem recurram decidit ad iudicez clerici co
ram quo etiam conueniet̃ laycus z mouetur per illaz.
l.si cõem.facit quod idem bar.voluit in.l.solent.ff.õ ali.
z ci.lega.z in.l.i.§.si quis in appellatione.ff.de appel.
Adduco etiam.c.Joãnes.de testa.z quod ibi voluit do.
47 Cardina.†clericus inquit z laycus sunt executores vni
us testamenti.decidit q episcopus ratione clerici adiun
cti compellet etiam laycum. Adduco ét cle.si religiosus
48 de procura.z quod ibi voluit Petr.de ancha.†q si cau
sa est cõis layco z religioso q poterit religiosus esse pro
curator layci in illa cã.adduco qõ voluit do.Cardi.in.c.
49 coraz.de offi.delega.†vbi dixit q si perpetuata est iuris/
dictio cũ vno ꝑpetuata est cũ eius collega.facit qõ volu/
50 it Joan.de imol.post alios in.c.fi.de postul.vbi dicit†q
sacerdos põt postulare in cã sue ecclesie z etiaz pro extra
neo si in illa cã est coniunct⁹.facit tex.valde sing.ꝑm vnã
lec.in.c.ex pte decani.s̃.de rescrip.z vide ibi do.abb.z fa
cit quod voluit Bal.in.l.impialẽ.§.propterea de probi.
alie.feu.p Fede.z ideo dixit idẽ bal.in.l.impator.ff.õ sta
51 tu ho.†q si de eodẽ istr̃o rogati sunt duo tabelliones z
vnus est infamis z alter bone opinionis q nihilominus
sustentabit instrumentuz.facit tex.sing.in.l.si qs ex argẽ/
tarijs.§.fz si omnes.ff.de edendo.z quod ibi voluit bar.
post alios.z quod voluit ange.in ꝓsilio primo.z Saly.
in auc.hoc loco.C.si mulier.ꝯ nupsit.in v̂. iuxta p̃dicta
quero z adduco qõ voluit.d.abb.in.c.significasti.j.eo.z
adduco quod voluit Lod.ro.ꝓsilio.cxciij.z ista menti cõ
52 menda.Et inquãtum Jnn.dixit†q si crimen obijcit cle/
rico producto in testem coram layco possit layc⁹ cogno/
scere. Hosti.dicit imo hec cognitio erit diocesano remit
tenda arg.c.nullus.s̃.eo.z.c.tuaz.de ordine cogni. Hec
53 ob.d.l.nullum.vbi dicitur†q si testis aures iudicis offẽ
derit põt p eum puniri nõ obstante quocũqz ꝓuilegio fo
ri q ꝑm hosti.illa.l.non ꝓstringit clericos testificantes
coram layco.sz gl.iuris ciuilis in.d.l.nullũ.tz q habeat lo
cum in clerico.z eã sequit ibi cy.ad qõ facit dcm̃ Federi
54 ci de senis ꝓsi.lxxxviij.vbi dicit†q licet clericus coram secu
lari nõ possit accusari agente tamẽ coraz eo vel calũnio/
se accusantẽ vel varia testificante clericum põt ex officio
suo extraordinarie punire ita tñ q executio talis pene si
enda in psonã reseruet epõ.in bonis aũt poterit facere se
cularis distringẽdo fideiussores clerici.allegat.d.l.nul/
lum.z Arcb.v.q.vi.c.nullũ.d.ant.sequit dcm̃ hosti.p id
qõ habet in.c.vnico.de clicis coniuga.lib.vi.z in.c.i.de
mutuis petitio.sed do.abb.remittit se ad dicta sua i.c.at
si clerici.s̃.ti.i.nam ibi z in.d.c.i.de mutuis peti.tz Joã.
55 an.q de nullo crimine clerici iudex secularis cognoscere
põt nec directe nec indirecte siue agat criminaliter siue ci/
56 uiliter pro hoc allat.d.abb.c.q̃q̃.xiij.q.ij.†vbi in cã ci/
a uili non dz clicus testificari coram layco[a] sz coram epõ vel
coram quo eps cõmittit.sed satis putat dicendũ q si eps
ꝓsentit q coram layco deponat põt laycus de crimine ob/
iecto cognoscere qz non cognoscit vt puniat clicũ.nec ad
hoc agit sz cã dicit tm̃ agitari inter litigantes,p bonus
tex.in.l.iulianus.in fi.ff.de his qui no.infa.sed nullo mo
do poterit clicum punire ét si vacillat coram eo pro pfata
iura per id qõ voluit gl.i.d.c.q̃q̃.z hoc putat voluisse
Jnno.hic. Nec obstat.d.l.nullũ.qz nõ põt lex ciuilis di/
stringere clicum.z qz generaliter loquit non vr extendẽ
da ad clicum q bz specificum ꝓuilegiuz.z ẽ prorsus alie
ne iurisditiõis vt in regula generi p speciẽ lib. vi.z b̃ di/
cit procedere respectu facultatis cognoscẽdi. ita resident
hic do.abb.sed do.car.reputat hic dictum Jnn.fore sin.
z allegat no.in.c.ij.de ordi.cogni.z in.c.testimonium.in
gl.fi.de testi.z cõcludit q quo ad effectũ vt repellat a te
stimonio verius dicit Jnn.qz ex hoc non cognoscit ipse
laycus clicuz õ ipsius crimine sz ꝓtra producentẽ sic ꝑm
ꝑdicta z hoc nisi crimẽ esset ecclesiasticũ.ponit exẽplum.
57 puta†opponit testi q est vsurarius vt fuit dubitatũ in fa
cto ꝑm eũ.tunc.n.dz remitti cognitio ad ecclesiasticũ.ar.
cle.dispendiosaz.de iudi.q aũt vsurarius nõ possit eẽ te/
stis.dicit se tangere in.c.inter.de excess.prelato.tu vide q
ego dixi i repeti.c.testimoniuz.de testi.q iam anni.xvij.
elapsi sunt qbus illud repetij. Si aũt queratur de crimine
clerici producti in testẽ ad effectum vt puniat vr̃ standũ
dcõ Hosti.qz tunc cognoscit de crimine ꝯ ipsum clericũ
qõ facere non potest laycus vt dictum est.z ita resident.
Sed Pe.de ancha.simplr refert dcm̃ hostiẽ.z Jnno.z
aliud non dicit. Sed idez do. Pe.in repetitione.c.ea q.
de reg.iur.li.vi.in.xxij.q.refert Cy.in.d.l.nullum. sequi
gl.illam z bal.ibi dicere esse spãle in casu illo qz delinq̃n
do in iudicio se astrinxit foro seculari.d. Pe.dicit q nõ
est bona rõ q delinquendo astringat se foro seculari.qz
hoc non posset expresse coraz iudice seculari facere z de
linquẽdo bene astringit se foro ecclesiastico.c. postulasti
j.eo. Refert postea Hosti.hic.z Fede.in prefato ꝓsi.po
stea allegat glo.z archi.in contrarium z dicit q Lap.in
quadã sua apostilla ad.d.c.at si clerici.residet cũ opi.gl.
z Archi. ¶ Opponit tamen de dicto host.z Joan.an.
hic.do. Pe.dicit ibi equam fore ꝓsiderationem Fede.õ
senis vt de qua re iudex cognouit de eadem pronunciet.
c.cuz sup.de cã pos.l.de qua re.ff.de iudi.z aliud non di/
cit.d. Pe.sed Saly.in.d.l.nullum.dicit se hẽre proidu
bitato qñ coram iudice ecclesiastico testificat clericus ét
si sit exemptus tunc perdit priuilegium exemptionis vt
ibi.z quod habetur in.l.i.ff.si quis in ius voca.non ierit.
melius allegasset.l.ij.z quod voluit Jnnocen.in.c.ii.de
dila. Sed vbi coram iudice seculari clericus delinquit
dicit se dubitare per.c.si diligenti.j.eo.z auc.clericus.C.
de epi.z cler. Potest dici ꝑm eus speciale esse in iudicio
quando ibi delinquitur non tñ poterit imponi pena coz
poralis clerico a iudice layco.vel dicit q in clerico õlin/
quente coram iudice seculari.d.l.nulluz.est correcta q̃/
tum ad penam imponendam p illum iudicem sed remit
titur ad iudicem ecclesiasticũ.z ita resident ibi Saly.pro
certo de pilo facit trabẽ. Moderni tangunt i.c.i.õ calũ.
nihil tñ noui afferunt.gl.in.c.i.de fal.allegat.d.l.nulluz
Bar.in.l.

Bar.in.l.diuus.ff.de fal.querit si.d.l.nullū habet locum in iudice delegato de quo notaꝫ in.c.i.ō of.deleg. Jo. de imo.i.c.suspitionis querit si.d.l.nullū.habet locū coram arbitris iuris.vide que ibi dixi. Sed Bar.in.d.l.nulluꝫ. nō facit aliquā mētionem de glo.ibi nec de Jnno.ꝛ alīs doc.de qbus dcīm Relati sunt scribētes circa hūc passuꝫ iudicio meo dubitabilē.esset nūc in me hec faba cudēda ante oia pondera qꝫ lꝫ do.Lar.magnificiat illud dictuꝫ Jnno.vt stupendū ꝛ singulare.nihilominus vī mihi reprehēsione dignū qō ostendo multipliciter.primo qꝛ. d. l.nullum.loqtur in milite armate milītie.ꝛ loqtur in mā penali.ergo nō dꝫ extendi ad militē celestis militie.Et si
58 qspiam dixerit qꝫ.d.l.nullū.loquaꝫ de milite armate militie.nihilominus extēdiꝫ ad militē celestis militie.ꝛ adducere pōt glo.singularē in.l.ij.§.miles.ff.de bis qui no. infa.que voluit† qꝫ sicut miles armate milītie ꝓpter infamiā eodē modo perdit militiaꝫ miles celestis militie. de qua glo.exclamauit do.abb.in.c.querelaꝫ.de iureiur. ꝛ adduci posset glo.in.l.miles.ff.ō re iudi.ꝛ in.l.qui stipēdia.ff.de procur.ꝛ in.l.milites.C.loca.ꝛ in.l. qui stipendia.C.de execu.rei iudi.ꝛ i.c.studeat.l.di.ꝛ qō no.in.l.i. .C.ō iur.ꝛ fac.igno.qꝛ posset rīderi qꝫ inquātū ille glo. loquūꝫ in materia penali qꝫ nō dicant verū sed inquātuꝫ loquūtur in materia fauorabili dicunt vex vt fiat extēsio ar.§.pena.ō peni.di.i.ꝛ.l.fauorabiliores.ff.ō reg.iu. Ut posset aliter respōderi qꝫ procedat quo ad ea que impo nūtur a iudice ecclesiastico nō aūt quo ad ea que iponūtur a iudice layco qui penitus est incōpetens ꝛ per ꝓsequēs nō probaꝫ ibi dcīm Jnno.ꝛ cū idez Jnno.voluit qꝫ isto casu nō agiꝫ de pena clerici.sed bī agiꝫ ō pena layci producentis illum clericū.qꝛ nō credeꝫ clerico ad dānū ipsius layci,producētis qꝛ indubitāter Jnn.errat ꝛ sequaces eius ꝛ adduco in mediū qō voluit Ugolinus de fontana doctor lombardus quē refert Cy.in.l. trāsigere.C. ō trāsac.ꝛ ēt Bar.ꝛ alīj qꝫ ꝓdēnare quē ō falso vel vt sibi non credatur lꝫ nō perimat hominem vel penaꝫ sanguis nō ingerat tamē eū totaliter vitupat. qꝛ nō est crimen in mūdo bꝫ mores nostros ita opprobrioſuꝫ.iō in eo ē quo dāmodo eadē rō que est in criminib⁹ ingerentib⁹ penaꝫ capitalē.ꝛ iō pulchre dicebat aplus. Expedit mihi magis mori qꝫ vt qs gloriā meā euacuet. Jta dicamus in ꝓposito nostro licet agatur de cōmodo bursali,pducentis tñ agiꝫ de vitupio ꝛ infamia clerici vt repellaꝫ a testimonio.ꝛ per ꝓsequēs nō est vex dcīm Jnno.qꝫ hic nō agiꝫ ō pena clerici arg.l.iulian⁹.ff.si qs omiſ.cā testa.ꝛ per ꝓsequēs ex hoc infertur pena duobus ꝛ clerico ꝛ ꝓducenti. ¶ Et vlterius pondero dictā.l.nullū.inquātū dicit denudatos priuilegio fori vī priuat exēptos ꝛ eos subijcit iurisditioni eius cora quo testificātur . ſz talis derogatio
59 facta a lege seculari nullo mō cadit in clericuꝫ† qꝛ ꝓuilegiū quo clerici sunt exempti habuerūt ab ipso deo supp̄mo vt est glo.singularis in.c.si imperator.xcvi.di. ergo nō pōt auferri eis ab alio nisi ab ipso deo.ꝛ ideo pulchre dicebat dominica vītas. Nō haberes aduersus me ptātez vllam nisi datuꝫ esset tibi desuper. Et miror vehementer quare glose in.d.l.nulluꝫ.posuerunt exēplum in clerico.
60 qꝛ illud qō nō pōt in specie iurisdictor disponere nō presumiꝫ voluisse disponere in genere.vt in.c.eos.ō imu.ec.li. vi.c.tua.de decimis.c.a nobis.de sen.excō. Sed laycus nō pōt in specie per legem suā ligare clericū vt in.c.ecclesia.de ꝓsti.ergo nō presumiꝫ qꝫ in genere voluerit illū ligare.Et si mihi dicaꝫ qꝫ cadat ab illo ꝓuilegio clericꝰ ꝓpter demeritum ipsius clerici.qꝛ ad hoc rīdeo qꝫ.d.l.nulluꝫ.nō loqtur de tali demerito vt habeꝫ in.c.cum non abboie.ē.de iudi.Cuꝫ ergo nec vba nec mens nec potestas illius legis hoc opereꝫ vt cōprehēdat clericuꝫ.ergo seqꝫ
61 qꝫ nullo mō cōprehendet clericū.† qꝛ oēs actus mali ori
a ginaꝫ a duplici principio potestatiuo ꝛ volitiuo[a].c. cuꝫ super abbatia.de offi.deleg.teste Boetio christianissimo philosopho qui ibi referūt scribētes.ꝛ voluit Bal.in.l. l.C.cōia deleg.ꝛ lꝫ glo.auctoritas omnes alios antecellat vt dixit Bal.in.l.hereditas.C. depositi. nihilominus aliquādo bonus dormitat Homerus.vt dixit gl.in.c. ne quis.xxxij.q.vij.ꝛ notaꝫ in.l.recusare.ff.de acq.here. Jtē glo.illa nihil allegat pro dicto suo.ꝛ sic loqtur sine lege. l.illam.C.de colla.ꝛ plus videꝫ mihi de iure dicēdum qꝫ dictū Fede.de senis non sit verū qꝛ ex actu gesto per iudicem secularē cōtra clericū nō est clericus aliqualr cōdēnandus a iudice suo ecclesiastico vt dixit tex. in.d.c. at si clerici.ergo multo minus poterit iudex suus ecclesiasticus exequi sniam iudicis secularis lataꝫ cōtra clericum. imo videꝫ qꝫ nō sit sentētia vt ibi habeꝫ.ꝛ ista mēti commēda qꝛ pro certo antiquoꝝ ingenia ita fuerūt illustria qꝫ nullū nobis relictū est ociū dicendi noua. deus tñ gloriosus ꝛ sublimis non fecit hec tēpora frustra cui gloria
62 sit ꝛ impium.† ¶ Querit etiā hic Jnno. ō potestate exe
b quēdi dicit qꝫ cuꝫ dñs feudi sit iudex ordinarius[b] poterit suam sniam mandare executioni etiā dominus laycus ꝑ vasallos licet clericos adeo qꝫ nō incidit in excōmunicationē si eos resistētes repellit.arg.c.olim.el.i.ō resti.spo. Sz Jo.and.dicit hoc dictuꝫ Jnno.cōiter nō approbari qꝫ puatus bō ꝛ forte rusticus hēat iurisditiōez in psonaꝫ vt in causis feudalib⁹ hēat iurisditōez vt sine pena excōicatiōis possit injcere manus ꝑ canonē siqs suadēte.xvij. q.iiij.do.anto.saluat dcīm Jnn.itelligēdo qꝫ possit repellere nō tangēdo psonā sed cōpellēdo ex terrore armorū vel colonos tenētes,p eis repellēdo rōne feudi. qꝛ per ꝫ nō venit cōtra canonē si quis suadēte.qsi velit qꝫ possint facere executiōem realē nō cogēdo vel tāgēdo psonam. Sed do.abb.dicit qꝫ lꝫ iste itellectus sit in se verus nō tñ putat fuisse ō mēte Jnn.cū videat ponere ꝫ spāle in dño feudi maxime inquātū Jnno. allegauit.d.c.oli.ꝛ refert do.Lar.dicere qꝫ pōt mittere manus nōvt iudex ſz vt ps defendēdo suā iurisditiōez.ꝛ sic itelligit dcīm Jnno.Sed do.abb.nō putat ꝫ dcīm verꝫ.qꝛ ex quo clericus post puatiōem incūbit de fcō nō diceretꝫ laycus illū repellēdo defendere suā iurisditiōem quaꝫ priꝰ nō hēbat secus si priꝰ habuisset possessiōez.ꝛ clericus illū de nouo turbaret.qꝛ tūc,ꝓprie diceretꝫ defendere iurisditōez ꝛ possessiōez suaꝫ allegat qō no.Jnn.in.c.cū nostris.ō ꝓcess.pbē.in illa qō ne an qs ꝓpria auctoritate possit exeq sniam latam,p se. de quo p bar.in.l.si finita.§.iulianꝰ.ff.ō dā.ifec.ꝛ qō in simili voluit Jnno.in.c.sup hoc.de renū.ꝛ sequiꝫ do.abb. opi.Jo.and.tanqꝫ tutiorē ꝛ veriorē vt nō possit laycus exeq violētando psonā ꝛ sicut cognitio ō crimine fit per iudicē ecclesiasticū eodē mō ꝛ cōpulsio.ꝛ ita residet do. Abb.hic. ¶ Tu pondera qꝛ si tenemꝰ illā opi.quā superius tenui qꝫ iste tex.nō loqꝫ in clerico vasallo. qꝛ clericꝰ ſz vasallus nō dꝫ ꝓueniri cora layco dño feudi ſz cora iudice suo eccliastico vt voluit Gof.ista qō nō hꝫ locū. ſz sequēdo cōez itellectū doctoꝝ,ꝓcedit hec dubitatio.ꝛ iō cōsidero qꝫ cū dñs feudi sit iudex qꝫ exeq possit sniam suam latam cōtra clericū.ꝛ adduco qō voluit Ange.i.l.fi.C.ō
63 iudi.vbi dixit† qꝫ delegatꝰ pape nō pōt mādare suā sniaꝫ executiōi in rebus tēporalib⁹ iurisditiōis.ponit exēplū in delegato super dote quia nō mittet in possessiōem rex quēti layci.ꝛ dicit esse singulare dcīm Jnn.h.ꝛ.c. significasti.j.e.qō limitat nisi papa hēat iurisditōez tpalē i illo. Cū ergo in ꝓposito nr̄o dñs feudi hēat iurisditōem sup feudo posito qꝫ vasallus sit clericus poterit exeq suā sniaꝫ ꝑ clericum in feudo qꝛ illa executio fit in re sibi subiecta. ꝛ adduco qō voluit Jo.de imo.in.c.fi.de mutu.peti.vbi
64 dixit† qꝫ eo casu quo clericus recōueniꝫ cora layco poterit iudex laycus exeq suā sniam ꝓtra clericū. ergo multo fortius poterit exeq quādo est vasallus eius cū sit iudex ordinariꝰ.ꝛ ista vī pura veritas.ſz cū dixit Jnno.qꝫ pōt dñs clericos resistētes repellere sine labe excōicatōis qō ꝓcedit ꝑm.d.Lar.si ōfendit vt ps nō vt iudex.qō est verū ꝑm do.Abba.si prius habuit dominus possessionem. Ego,p ꝫ adduco qō pulchre voluit Ang.in.l. vt vim.ff.

a ¶ Uolitiuo. Adde.l.si filio. C.de do. ante nup.l.multuꝫ. C.siqs alte.vl si.do.abb.in.c. si sacerdos. de offi.deleg.ꝛ vide phi.in.iij. ō ani. in multis locis. quos supra in plerisqꝫ apostillis āno tauimus.

b ¶ Ordinarius. Sz nunqd est ordinarius iudex in cā ꝓpria. Dic qꝫ sic vt tenet bal.in addi.ad spec.ē ti.de feu.v.cōtra vasalluꝫ. ꝛ ad hoc vide cūdem bal.in.c. ad hec. de paiura.fir. in vsi. feu.ꝛ in.c. fi.ē ij.colū.de,phi. feu.ꝛ vide do. Alex.ō imo.in l. ō iur. ad municipales qui no.limitatiōes ponit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

65 de iusti.ꝛ iure.† vbi dicit priores huius ciuitatis concesserunt alicui eligere potestatez modo maior pars ꝓgregata est in vno loco pro eligendo.ꝛ dū collega venit vt intraret in locuz electionis ipsi claudunt hostium ꝛ non pmittūt intrare an iste poterit intrare p vim ꝛ frangere hostia. Refert Inno. dicere q̄ nō. Nec obstat. l. vt viz ꝛ similes qz intelligūtur cum violētia infertur circa rē possessam ſz hoc casu inferꝛ circa aliō. ergo nō pōt p viz exequi allegat Inno. in. c. i. de imu. ec. Et pro certo nō poterat allegari accōmodatius dcm̄ ad illud qō dixit domi. Abb. q̄ istō dcm̄ relatuz ab angelo. deo nostro sit glia. Sz clarū est q̄ dns feudi est in quasi possessiōe iurisditionis ꝛ executio ſnie est pars iurisditiōis in ordinario. l. a diuo pio. ff. de re iudi. ergo seqtur q̄ poterit suam ſniam exequi ēt per vim ꝛ repellere vasallū resistētez lz clericū qz videꝛ defendere rez ꝓpriaz. ꝛ adduco. l. q restituere. in v̄. manu militari. ff. de rei vendi. vbi fit restitutio cōtra resistentē manu militari. ꝛ ibi dicit Ange. q̄ talis executio nō cōgruit nisi ordinario habēte impium. allegat Inn.

66 in. c. tue. vt lit. nō cōtest. ꝛ refert Inno. dicereꝛ† q̄ pōt indicere belluz prelatus in subditos inobedientes si hēat iurisditionē tēporalez. ꝛ eodē mō dominus tēporalis. ꝛ est tale bellū iustū nō tamē in illo capti efficiūtur serui vt in. d. c. olim. qz nō inferꝛ vis psone sed rei allegat Inn. i c. sicut. ō iureiur. ex quo apparet q̄ clericus resistēdo executioni infert violētiaz rei ipsius dñi. nō est ergo mirū si dominus possit resistētem clericū repellere. qz p cōseruatiōe dominoꝝ tēporaliū licitū est nobis manus violētas inūcere etiaz in clericū vim inferētez sine metu excōicationis. c. delicto. ō sen. excō. li. vi. c. oliz. el. i. de resti. spo. ꝛ qō notaꝛ in. c. suscepimus. de homi. ꝛ in. c. si vero. de sen. ex. Cū ergo iste clericus inferat violētiā rei. ergo est sibi resistendū sine metu excōicatiōis. ꝛ p ista habes defensatā doctrinā Inn. reprobatā a quocūqz docēte. ꝛ ista nō tradas oblioni. ¶ Et ad precedētez qōnez adde Bal. in c. si clericus. de pace tenē. in vsibus feudoꝝ. vbi dicit per

67 illum tex.† q̄ impator potest statuere contra clericos delinquētes. ꝛ pōt eos de suo territorio bannire qz dz purgare prouinciaz malis hoibus. l. cōgruit. ff. de offi. presi. nec dz eos iuuare priuilegiū ad releuationē scelerū allegat dictā. l. nullū. C. ō testi. ꝛ statuta ciuitatū hoc sepe di

68 sponūt† q̄ clerici ō delinquētes sint extra protectionē communis qz pōt ciuitas beneficium suū nō ꝓcedere. postea dicit caue qz in canonibus est statutū ꝓtrariū qz nec prorogando nec delinquēdo possunt foro suo derogare per c. at si clerici. ō iudi. ꝛ sic Bal. tenet q̄ dcā. l. nullū. nō ha

69 beat locū in clerico. tene menti predicta.† ¶ Querit hic Inno. si baronia vel p̄ncipatus ꝓcedaꝛ ecclesie in feudū. decidit q̄ appellabiꝛ a tali sententia ad superiorē respectu feudi per. c. romana. §. dz. de app. li. vi. de quo dixi superius qō intellige vt voluit Bar. in. l. i. §. si qs in appel-

70 latione. ff. de appel. vbi iaz dixi superius.† Sz qd si baronia vel alie res ꝓcedanꝛ ecclesie non in feudū sed simpliciter. dicit Inno. q̄ tūc ecclesia in nullo tenebiꝛ donatori etiaz in alijs muneribus ad que p̄us tenebaꝛ baronia illa. vt in. d. c. cum dilectus. de dona. Si aūt sibi reseruauit aliq̄ munera illa prestabunꝛ dūmodo sint honesta. c. nō minꝰ de imu. ec. idem voluit Inno. in. c. solite. de maio. ꝛ obe. ꝛ facit qō notaꝛ in. c. i. ō cēsi. ꝛ sic quādo ꝓcessio est facta simpliciter appellabiꝛ ad iudicē ecclesiasticū. ꝛ p oia cē-
sebiꝛ iurisditio ecclesiastica. Facit in argumētū. c. dilectꝰ el. iij. de preben. ꝛ quod notatur in. c. i. de iure pa. lib. vi. bene facit qō voluit Bar. in. d. l. i. §. si qs in appellatiōe

71 ꝛ qō voluit Federi. de senis ꝓsilio. clxxxviij.† Sz qd si detur baronia vel alia res ecclesie cum hoc q̄ si ecclesia nō solueret onera iposita q̄ liceat layco donatori sua ꝓpria auctoritate illa bona capere. Inno. refert quosdam tenere q̄ possit ꝓpria auctoritate capere. arg. c. vex. de cōdi. apposi. ꝛ in. l. penul. C. de pigno. ac. ꝛ in. l. iij. C. de pigno. sz ipse tenet cōtrariū quia cū dominiū istarum rerū sit que-

a ¶ Propria auctoritate. ad de pro resolutiōe huius elegantis. q. pe. ō sunci. in. l. pignoris. C. de pigno. actio. ꝛ facit qō voluit Bar. cepo. in singularibꝰ suis. vsi. ij. qui alicj pulchra ponit.

situm ecclesie est sanctū sanctoꝝ domino ideo per nullū capi potest nisi auctoritate iudicis ecclesiastici qz sacrilegiuz in eis cōmittiꝛ. xij. q. ij. c. nulli liceat. ꝛ sequēti. ꝛ infra. c. primo. Si aūt est ius feudale qz dñiuz nō est sanctum sanctoꝝ dño cum illud remaneat dño licet fructus ꝛ alia vtilitas sint vasalli. x. q. i. c. ij. ꝛ c. seq. videtur expsum

72 ſm Inn.† q̄ fructus rei feudalis postq̄ recepti sūt q̄ dominus nihil in eis habeat cū sint sanctum sanctoꝝ domino. Hosti. dicit q̄ in hac qōne primi melius sentiūt dicit q̄ pro opione eoꝝ est casus formalis. c. cum dilecti. de dona. do. Anto. distinguit. si in traditiōe rerū dominꝰ reseruat sibi aliqō ius tunc pōt pro illo iure vtēdo apponere manus ꝛ cape sibi rem pro vtendo illo iure ad limites suos. ꝛ sic loqtur dictum. c. cū dilecti. Aut in traditione reruz apponit aliquā cōditionē extrinsecam trāsferēdo sub cōditione si tale ius serueꝛ. ꝛ tunc si talis cōditio est turpis vt qz pro dote tradita imponiꝛ aliq̄ impositio muneris minus liciti. de quo notaꝛ in. c. i. de censi. nō licz pro tali apponere manū quia reiecta cōditione vt turpis res est facta pure sanctū sanctoruz domino. ad hoc facit dcm̄. c. i. de censi. ꝛ qō ibi notatur. Aut cōditio est honesta ꝛ res est cōsecrata vt ecclesia vel cimiteriū. tūc ex quo tradens patitur eam cōsecrari tūc ꝓditio de manuū impositione ad illā est impossibilis quasi factū sit quia fcm̄ est sanctum sanctoꝝ domino. nec pōt ad vsum hominis reuerti. ꝛ hoc casu procedat dictū Inno. facit. c. ad hec. de religio. do. cū iam mutata sit conditio rei. ꝛ hoc tenet ibi preclarus doctor Jo. de ligna. facit. c. nulli liceat. xij. q. ij. ꝛ de consecra. di. i. c. ligna. sed melius facit. c. cōperi-

73 mus. xiiij. q. vj. vbi patet† q̄ si res aliena ꝓsecretur nō tamen erit restituēda domino licet faciēs illaz cōsecrari teneaꝛ ad interesse qō intellige ſm notata in. c. frequēs. in c. antiquis. liij. di. c. questi. xvij. q. iiij. Si vō res nō est cōsecrata tunc si ante purificationē cōditionis res nō ē tradita ꝛ nō impleꝛ conditio licituz est manū apponere ga remanet in dñio ꝓprio. Si vō res nō est tradita sub ꝓditione vel sub mō q̄ venit adimplēdus post traditionē vl acqsitionē quo casu res est effecta ecclesie. tūc satis putat q̄ si modus nō impleꝛ ex plati negligētia fit preiudiciuz ecclesie. ꝛ qz cōditio seu modus ꝓsistebat i faciēdo ꝛ prelatus deliquit in omittēdo. ꝛ ꝫ ió qz delictū prelati consistēs in omittēdo piudicat ecclesie. vt no. in. c. delictū persone. ō reg. iur. li. vi. Circa ꝫ dicit. d. abb. melius esset dicere q̄ in querēdis pōt procedere hec opio do. ant. secus in quesitis ꝓdendis. qz tūc factū solius prelati nō preiudicat ecclie glo. xvi. q. vi. §. fi. Inno. in. c. ij. ō dona. doctores in. c. breui. ō iureiur. ꝛ in. c. verū. ō ꝓdi. appo. vbi do.

74 Anto. videꝛ hoc sentire.† Sz an valeat pactum de appo-
a nēdo manū ꝓpria auctoritate ad rem postq̄ est translatum dñium hoc pendet ab eo an defectus in cā faciat cessare effectū ipso iure an nō. ꝛ vtas est q̄ nō resoluit ipso iure licet possit agi ad soluendum allegat quod notatur in. d. c. verum. ꝛ quod voluit Bart. in. l. i. ff. de donatio.

75 vbi dicit speciale esse in pacto legis cōmissorie† ꝛ adiectionis in diem vt ipso iure transferatur dominiuz. ergo secus in alijs quicquid senserit Cy. in. l. i. C. de pactis. ꝛ sic etiam reseruatio manuum propria auctoritate nō videꝛ possibilis ex quo dominium remanet penes ecclesiā agat ergo prius ad resoluēdum ꝛ postea ꝓsequatur rē. ꝛ hoc sentiunt domini de rota decisione. ccxxvi. Barto. tenet cōtrarium. in. l. iij. C. de pigno. nisi sit effecta sacra. tunc enim nō licet apponere manus. l. i. ff. vt in possess. lega. ꝛ ibi per Barto. facit. l. si quis curialis. C. de epis. ꝛ cleri. quia conuētio legitima excusat a sacrilegio. Et hāc opinio. Barto. sequitur hic domi. Anto. ꝓ qua facit dicta. l. iij.† vbi valet pactum vt quis propria auctoritate possit apprehendere pignus. sequitur hic opi. Jo. ō lig. que limitatur dupliciter. primo vt apprehensionem precedat declaratio alꝰ autem posset inferri preiudiciuz ecclesie ptextu modi nō seruati. c. cū ſm leges. de here. i. vi.

Secundo

Secūdo nisi inueniat resistētiā de facto ita dixit Bar. in d.l.iij.arg.l.cōuenire.ff.de pac.dota.ꝛ.l. nō est singulis. ff.de reg.iur.ꝓstat eni partib⁹ materiā veniendi ad ar/ma qō nō est licitū.ita hic resident do.Abb. Sz do. Car. dicit hic dictū Jnno.forē verius indistincte qꝛ ex quo res donata est ecclesie ꝛ dñium transiuit in ipsa etiaz si nō sit facta sacra si laycus vult ad se reuocare ꝓpter ꝓditionez seu modū nō seruatū ōbet ō hoc cognosci an sit seruatus vel nō.ꝛ cognoscet hoc coꝛam iudice ecclesiastico cū res sit ecclesiastica.c.sane.ꝛ.c.si clericus.s̄.e.ꝛ.c.decernimus supꝛa de iudi.Et ad.c.cum dilecti.rñde q dūtaxat ꝓbat q pōt reuocari sed nō ꝓbat q ꝓpꝛia auctoꝛitate.ōbet er go intelligi q auctoꝛitate iudicis.refert tamen se audiꝛ/se aliquos dicere q si apponit pactū de reuocando ꝛ in illuz casuz ecclesia ex nūc ꝓstituit se possidere ꝓcario ta lem rem poterit donatoꝛ etiaz laycus ꝓpꝛia auctoꝛitate reuocare ꝛ ita dicūt ꝓcedere dcm̄.c.cuz dilecti. ꝛ allegat qō habet in.l.si quis sub hoc pacto.ff.ō ꝛ̄ben.emp. ꝛ qō notat Bar.in.l.qui abñti.§.si quis possessione.ff. de acq. pos.Sed cōtra hoc allegat qꝛ pri⁹ debet cognosci an res sit facta ecclesiastica ꝛ stante hoc dubio nō vꝫ posse reuo cari ab ecclesia cū etiā nō possit alienari sine solēnitate. xij.q.ij.c.sine exceptione.c.si quis pꝛesbyteoꝛ.de rebus
77 ecc̄le.non alienā.Simile in rebus cōfiscatis ꝓpter he/
a resim que nō possunt appꝛehendi a iudice seculari[a] nisi pri us declaretur per ecclesiasticum iudicem illū cui⁹ res fue runt fuisse hereticum per dictū.c.cum secūdum leges.al legat simile qō ipse dixit in.c.cuz non ab hoie. de iudi.in
78 vi.qōne.Tq clericus depositus nō cōpꝛimit per iudicez secularem nisi ꝓius per ecclesiasticuz declaret esse incoꝛ/rigibilis.ꝛ ꝓ predictis dicit facere dictuz.c.dilecti.qꝛ ibi ꝓimo ꝓ iudicem ecclesiasticum fuit discussuz an esset lo/cus reuocationi cōmendat tamē cautelā predictaz de cō stitutione pꝛecarij qꝛ potest esse vtilis ad multa licet Jn/no.hic distinguat inter bōa feudalia ꝛ nō feudalia vꝫ ta men ēt ꝓcedere in feudalibus q nō poterit reuocari nisi pꝛemissa cognitione per iudicē ecclesiasticum modo pꝛe dicto.nam etiaz in feudalibus nō habet dominus pote/statem nisi quatenus leges feudoꝛuz permittūt.vt in.c.ce terum.s̄.e. ¶ Opponit cōtra predicta do. Lardi. de eo qō habetur in.d.c.vex.de condi.appo.vbi licituz est cui/libet in traditione rei sue apponere pactuz qō vult. ergo potuit apponere pactū q liceat reuocare. Soluit stāduz esse contrario nisi res facte sint sacre allegat Bar.in.d.l. fi.ꝛ dicta per se in.c.constitutus.de relig.domi.ꝛ tenēdo
79 hoc ad id qō dicebat Tq res ecclesie nō alienātur sine so lēnitate canonica.Rñdet q hic nō agit ō rebus ecclesie alienādis sed aduocādis ab ecclesia deficiēte modo.ꝛ est perinde ac si tradite fuissent ad tēpus.quo casu post tem pus libere possūt reuocari.Nec videtur ratio quare nō possit donatoꝛ libere reuocare si reseruauit hoc in sua li/libertate.s.an eēt locus reseruationi hoc esset in sua libe/ra voluntate hoc asserēdi alꝫ posset teneri qō pꝛedixit q per iudicē ecclesiasticū debeat cognosci an sit locus reuo cationi.Ad illud de heretico respōdet q ibi alius casus est.ideo illud qꝛ ille poterat nō esse hereticus lz sic assere retur.sed in casu pꝛemisso pactū hoc operat cui videt stā dum per.d.l.iij.de pigno.Jn dubio tamē tutū est q fiat declaratio per iudicē ecclesiasticū.ita resident hic do. car/di.nō tamē expꝛesse nominat illos q inuenerunt ꝓceden/tem cautelaz in hac dubitabili qōne.sz ꝓ certo videtur q fuerit dñs Pe.de ancha.vt patet hic in lectura sua q
80 dicit q ꝓ opi.Hosti.facit.c.postulasti.j.eo.Tvbi dispo sitio que respicit rem ipsaz pōt exerceri contra quēcunq etiā non subditum facientē cōtra.onus enim tributi afficit rem ideo ad ipsum soluendum tenetur ecclesia si res per/uenit ad eam.c.si tributum.xi.q.i.ꝛ tamē ille cui tributū soluit non habet dominiū vtile vel directū.vt in.c.consti/tutus.de relig.do.ꝛ.l.impatoꝛes.ff.de publica. ꝓ eo etiā
81 allegat Tqꝛ pactum appositū in cōtractu cēsetur eē pars contractus.l.fundi partem.ff.de contrahē.emp. sicut er/go possent partes in totū recedere a cōtractu aliquo nō seruato.ita ꝛ modificare.l.iurisgētiū.§.pretoꝛ ait.ff.ō pa ctis.Et dicit hāc opinionē Host.tenere Bar.i re que nō est effecta sacra alias tenet opi.Jnn.ꝛ adduco do. Pe.
82 rōnem.certum est enim Tq per pactū nō retrofertur do/miniū.l.traditionib⁹.C.de pactis.fallit in certis casibus ibi notatis ꝛ in.l.i.C.de dona.que sub modo. Si ergo ꝓ nō obseruantiam promissoꝛum dñium vel possessio que sit ecclesie nō reuertitur ad priuatū non videt sibi licitum injcere manuz in ea pro hoc etiā allegat.l.i.ad fi.ꝛ.l.se/
83 quētem.ff.de rebus eoꝛ.Tvbi si vendo rē minoꝛi ꝛ cōue/nio secum vt sit mihi obligata deinde trado sibi nūquid talis cōuētio valebit.dicitur ibi q nō quia potētius agit priuilegiū ꝛ ius cōmune q̄ pactum circa res que iuris ꝓilegij munite sunt vbi ergo pactū cōcipere tale q pos/sessio ꝛ dominiū ꝓpter nō obseruātiā promissoꝛ reuer teret ad primū ipso iure tunc proculdubio verā credit eē opi.Host. Sed quo mō fiet hoc per pactū q possessio ꝛ dominiū retransferat remittit ad nota.per Bar.in.l.qui abñti.§.si quis possessionē.ff.de acq.pos.quibus sic cōce/ptis putat opionem Hosti.veram alꝫ ꝓ opione Jnn. multū vrgent rōnes ꝛ iura ꝓdicta.ita resident hic.d. Pe trus.ꝛ sic ab eo tradita est cautela relata per do.Lardi. Sed idem do.Car.in repetitione.c.ppendimus.j. de sen ten.excō.in.xxvij.colū.dicit se cōsuluisse in cōtingētia fa/
84 cti in ciuitate Pistoꝛij Tvbi vigebat statutuz q donatio sit ipso iure nulla nisi fuerit denūciata infra mēsem pote states Pistoꝛij.fuit res donata ecclesie sz nō fuit denūcia/ta potestati vt disponit statutum fuit dubitatū si ligabat ecclesiam.ꝛ dicit si pars potest apponere legez rei sue vt in dicto.c.verū.de cōdi.appos. nōne multofoꝛtius ꝛ sta tutū populi argumēto auctē.multomagis.C. de sac.san.
85 ecc̄le.Tqꝛ qcqd potest fieri pacto foꝛtius poterit fieri sta/tuto vt est glo.singularis in rubꝛica.C.de decretis decu. li.x.ꝛ tex.melioꝛ de iure in.l.generaliter.C.ō fideiusso.ꝛ est elegans extensio ad dictum Jnno.Hostiē.ꝛ sequatiū
86 vt illud qō dicitur hic in pacto priuati hominis extēda/tur ad pactuz vniuersale vt est statutū populi dicit ibi.d. Lardi.q dcm̄ Jnn.hic est valde singulare ꝛ refert hāc cautelā dñi Petri nō tamē noiatiz allegat nomē eius ꝛ putat dcm̄ Jnno.posse simpliciter defendi.nā forte eccle sia negabat pactū eē vel erat dubiū de forma pacti qꝛ di cit ecclesia q nō est sic late intelligēduz vel q ei fuit renū ciatum.ꝛ multa silia possunt opponi. Jtē ex quo res est facta ecclesiastica nō debet i man⁹ laycꝛ reduci sine aucto ritate iudicis ecclesiastici cū res ecclesie nō alienātur ab ecclesia sine magna cā ꝛ cū decreto.c.i.de rebus eccle.nō alie.li.vi. Nec aūt reuocatio ꝛ si nō sit ꝓpꝛie alienatio bz tñ instar alienationis. Pro hoc ēt qꝛ bona heretici que ipso iure sunt confiscata laycus iudex nō appꝛehēdit an te declarationē vt in dicto.c.cū secūdum leges.dicit de h̄ foꝛe casum singularem in.d.c.cū dilecti.ibi eniz fuit ꝓpo situm extare casum reuocationis anteq̄s reuocatio fieret fuit p̄mo decisum per iudicē ecclesiasticū qd iuris. sz illō de ꝓcario dicit procedere in alio q̄s in ecclesia.ꝛ est vtile valde ipsi tradēti sed in ecclesia nō rationib⁹ p̄missis. Et sic lz hic.d.Lardi.trāseat cū cautela dñi Petri tñ in.d. c.ppendimus.tenuit cōtrarium.dicit tamē tenēdo q te/neat dcm̄ pactum pꝛecarij ꝛ quo ad ecclesiā modo p̄dcō q multofoꝛtius oz tenere statutum dans formā traditio ni anteq̄s res trāseat ad ecclesiā.sed etiā tenēdo q requi/rat iudicium ecclesie pꝛecedēs dcm̄ Jnno. putat forē ve rius rōnibus pꝛemissis. Dicit postea variādo adhuc idē qꝛ sufficit q habemus hoc q in traditione rei potuit ad duci certa forma per laycū qō expꝛesse pꝛobāt.d.c.cū di lecti.ꝛ.c.verū.nō eni apparet q̄re nō eodē mō possit sta tutum dare formam rei tradende in ecclesiam. Jtem ra tio que fit de priuilegio ecclesie nihil videtur vꝛgere.non eniz pꝛeiudicat statutū ecclesie in casu pꝛefate questionis

a ¶ Seculari. Jsta cōclusio credo q habe at locū in lay/co nō aūt i cle rico.nā clerici bōa secularis appꝛēdere nō pōt argu.c. qꝛ diuersitatē i ō. pꝛeter eius de cōcess.p̄bē. vbi oio videto scri bētes oēs qui multa pulchꝛa congerunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nec facit eccleſiã incapacez.ſz potius laycos reddit inha
biles ad alienãdum niſi ſeruata certa forma ⁊ ita reſidet
pro certo varius ⁊ mutabilis homo eſt. Sz bar.i.l. ſi qs
curialis.C.de epi.⁊ cle.dicit ſe illuz tex. allegaſſe in ꝟbo
87 manus.motus ꝛ Inn.hic ꝙ licet poſſeſſio tráſeat in ec/
cleſiam tamẽ poteſt propria auctoritate igredi poſſeſſio
nẽ per illuz tex.⁊ ſic probat ꝛriũ eius qõ voluit Inno.h
⁊ remittit ſe ad ocã ſua in.l.creditores.C.ō pigno.⁊ etiã
Bal.in.d.l.ſi qs curialis.dicit eẽ caſuz ꝓtra Inno. hic ⁊
vlterius allegat ꝛ Inno.auc.de alienatione ⁊ emphi.§.
i.⁊.c.cũ dilecti.ō dona.⁊ ẽt Saly.ibidez tranſit ſimplici
ter cũ ocõ Hoſti.⁊ Jo.an.hic dãnato ocõ Inno.⁊ idez
Saly.in.d.l.iij.C.de pigno.in.x.qõne tangit ⁊ refert di
ctum Inno.hic ⁊ opi.Hoſti.⁊ Joã.an.⁊ ꝓcordiaz datã
ibi per Bar.cum qua tranſit ſimpliciter vt relator ⁊ mẽ
dicus.ſed raphael fulgoſus in.d.l.ſi qs curialis. dicit ꝙ
illa lex non eſt cõtra Inno.qz nõ loqtur qñ res facta eſt
plene ipſius eccleſie ⁊ dñiuz eius eſt tranſlatũ vt eſt in ca
ſu Inno.ibi eni loqtur in curiali qui factus eſt clericus q̃
ordinatio nulla eſt ⁊ ſic nõ eſt iſte tranſlatus in clericum
vt habeẽ in auc.ſed nec curialez.C.de epi.⁊ cle. Jtez tũc
demum licet manus injẽcere cũ deeſt copia p̃ſidis ita ibi
intellígit gl.⁊ ad dictũ.c.cuz dilecti.reſpõdet Rapha.ꝙ
nihil facit ſecũduz qõ glo.ibi intelligit.⁊ ad.§.i.in auc.ō
aliena.⁊ emphi.reſpõdet qz loqr̃ quãdo res nõ erat fcã
eccleſie.⁊ ſic tráſiuit Raphael cũ doctrina Inn.h. Sz p
ocõ Inno.nihil allegat. ¶ Sibi vẽ ꝙ opio Inno. ſit mul
tum rigoroſa ⁊ detrabat iuri dñoꝝ ⁊ det materiaz eccle
ſijs inhiandi ⁊ anbeládi ad iſta tẽporalia miſerrima qõ
eſſe nõ dz vt in.c.ex pte.de cenſi. Et adduco cõtra Inn.⁊
ſequaces eius.l.ſi qs ita.C. de pactis inter empto. ⁊ vẽ.
88 ꝟvbi valet pactũ ꝙ in fundo quẽ vẽdo vel dono non fiat
89 capella vel monumẽtum. ¶ Gl.ibi qrit ꝟqd ſi fiat eccle
ſia vel monumẽtũ ⁊ ſic deueniaẽ cõtra pactũ.dicit ꝙ te
nebit qõ fit in ꝛrium ſed ageẽ ad intereſſe. Bal. tñ ibi di
cit ꝙ eſt dare modũ ⁊ viã vt nõ valeat illõ qõ fit ꝛ cõuen
tionem vz ꝙ illa cõuentio fiat corã iudice ⁊ iudex iterpo
nat decretuz ⁊ decernat de partium volũtate irritũ ziane
ſi in cõtrariũ fiat.l.ſi qs ſciens.ff.de cõtrahẽ. emp. Vel ꝟ
fiat coraz ancianis ciuitatis ⁊ ipſi de volũtate partiũ ſta
tuãt ⁊ inhibeãt arg.l.ſeruus hac lege.ff. de manumiſſio.
Ecce nũc ꝙ licet fiat eccleſia in loco ꝓhibito ex cõuẽtiõe
ptium tamẽ nõ valet ſi in cõtrariuz fiat quãdo a iudice ẽ
interdictũ.ergo idem dicẽdum quãdo a pte ipſa interdi
cit apponẽdo clauſulaz ꝙ ſi aliter fiat poſſit ꝓpria aucto
ritate recuperare rẽ donator.⁊ hoc caſu idẽ opabitur ex
preſſa cõuentio per illaz.l.ſi quis ita qõ operabit auctó/
ritas ſupiorís.⁊ ſic vẽ ibi caſus cõfundẽs doctrinã Inn.
⁊ ẽt cõfundẽs ꝓcordiã Bar. ¶ Et ſi qſpiã opponit ami
mice iſtud pactũ eſt contra libertatẽ eccleſie ⁊ cõtra pu/
blicũ bonũ.de primo eſt caſus in auc.caſſa ⁊ irrita.C.de
ſa.ſan.eccle. Se ſecũdo eſt caſus in.l.i.§.ius publicũ.ff.ō
90 iuſti.⁊iur. ꝟ Cõſiſtit eni ius publicũ in ſacris ⁊ ſacerdo
tibus.quia ad hoc rñdeo ꝙ illa cõtraria habent locũ in
ſtatutis vniuerſoꝝ ⁊ vniuerſaliter factis que preſumunt
facta in derogationẽ libertatis eccleſiaſtice ſecus in pa/
ctis priuatorũ.vt probatur in.d.l.ſi quis ita. ⁊ in.l.ſi ita
qs.§.ea lege.ff.de ꝟb.oblig.⁊ hec eſt beliſſima reſpõſio
data a domino Abb.in dicta.l.ſi quis ita.que eſt memo
ratu digna ad limitationẽ dicte auc.caſſa.⁊ ſimilium iu/
rium. Et per hanc rñſionem cõfunditur dictũ dñi Cardi
na.de quo tantũ gloriatus eſt in repetitiõe dicti.c.ppẽdi
mus.inquãtũ vt ſuperi⁹ rettuli voluit ꝙ ſi factuz priuato
rũ hoc facere pót multofortius poterit facere ſtatutũ po
puli arguméto eius qõ voluit gl.que reputaẽ ſingularis
in rubrica.C.de decretis decurio.lib.x. ꝓ qua eſt tex.me/
lioz de iure in.l.generaliter.C.ō fideiuſſo. qz rñdeo licet
regula ſit ꝙ plus poſſit ſtatutum populi q̃ pactũ priua/
torum.nihilominus vbicũq; ſtatutũ tẽdit ad derogatio/
nem eccleſiaſtice libertatis nõ tenet.ſed pactũ priuatorũ
in re ſua,ꝓpria factũ nõ videtur tendere in derogationez
eccleſiaſtice libertatis vt eſt caſus i.d.l.ſi quis ita. nec vẽ
caſus alibi ſimilis.⁊ redditur ibi rõ vna quare valeat.⁊
ſic valet ⁊ tenet pactũ vt res prophana nõ eximatur a iu
re humano vt ibi ẽ caſus.ergo nõ poterit ibi fieri eccleſia
⁊ ſi fuit appoſitũ pactũ ꝙ caſu quo ꝛriũ fieret poſſet res
recupari,ꝓpria auctoritate ⁊ ꝓ q̃s vẽ ibi caſus deſtruẽs
ꝓcordiam bar.⁊ ꝓfundẽs illaz doctrinã dñi Cardi.tene
menti qz ꝓ aliquẽ ille tex.nõ fuit allegatus ꝛ Inno.bar.
⁊ ſequaces ſed eſt mea inuentio. Et ꝛ Inno.⁊ ſequaces
adduco in ſimili ſingularẽ tex.ſm lecturaz piſanã in.l.ſi
creditor.§.ſi.ff.de diſtrac.pig.de quo tex.facit magnũ fe/
ſtũ Bar.i.l.ſi ita qs.§.ea lege.ff.de ꝟbo.ob.⁊ in pluribus
alijs locis relatis a me in rubrica de reb⁹ ecc.nõ alie.vbi
ꝓbaẽ ꝙ reſeruatio iuris quã quis facit ſibi in re quã vẽ/
dit vel alr alienat facit rem inalienabilẽ. ergo eodez mõ
dicamus ꝙ reſeruatio iuris quã quis facit in re quã do/
nat eccleſie faciat rẽ inalienabilẽ.⁊ ꝓ cõſequẽs nõ pote/
rit fieri eccleſia ꝓſecrata vt dicebat bar.⁊ qz remanet ob
ligata illi donatori nõ vẽ effecta ſanctũ ſctõꝝ dño vt dice
bat Inno.⁊ ꝓ ſequẽs rõne illius iuris ⁊ rõne pacti de
ingrediẽdo,ꝓpria auctoritate poterit,ꝓpria auẽte capi li
qdato prius ꝙ res inciderit in cõmiſſuz.tene menti qz ꝓ
certo graue ẽ his tẽporibus adducere nouũ in hoc pela/
go cũ in veterius data ſint ingenia moderna. ¶ Addu
co vlterius ꝛ Inno.⁊ ſequaces ſingu.⁊ mirabilem tex.i
l.acceptã.C.de vſur.vbi Bal.⁊ Saly.dicũt poſt bar.illũ
91 tex.fore ſing.ꝟ ꝙ ſz pecunia deponaẽ apud aliquẽ ꝓ de
fectũ creditoris nõ volẽtis recipe illã pecuniã ꝙ depoſi/
tarius licite pót deponẽti reſtituere qõ ẽ vez ſm bar.añ
quã creditor petierit vel denunciauerit ꝺpoſitario vt ſibi
ſoluat.qz cũ ius vtile ſibi cõpetat ſua denũciatio facit vt
alij deiceps ſoluere nõ poſſit.ar.l.iij.C.ō noua.⁊ ſi de fcõ
debitor recupat fingiẽ nõ depoſuiſſe. ¶ Bultofortius in
caſu noſtro fingiẽ nõ donaſſe qñ ſibi reſeruauit ius p iſtũ
tex.cõiuncta.d.l.ſi creditor.§.ſi. Si ergo fingiẽ nõ donaſ/
ſe ſeqtur ꝙ ꝓpria auctoritate poterit recuperare rez ſuã.
Et p iſta vẽ ꝙ Inno.nõ bene dixerit.dz tñ prius liqdari
pactũ nõ eſſe ſeruatũ vt iã dictuz eſt tene méti iſta. qz ſuo
tẽpore dabũt tibi de lacte ⁊ lana. Sz quo ad illud cũ di/
cũt ꝙ pri⁹ cognoſceẽ ꝓ iudicẽ eccleſiaſticũ ſi modus aut
ꝓditio ſeruatus fuerit. Circa hoc ego do vobis doctrinã
iudicio meo valde exqſitã.iſtõ iudiciũ ꝙ modus nõ fue/
rit ſeruatus eſt iudiciũ preparatiuũ ꝙ aũt ſequaẽ poſtea
92 pẽſio eſt iudiciũ ꝓparatũ. ¶ Modo arguo ſicꝟ ille q̃ eſt iu
dex iudicij preparãtis dz eſſe iudex iudicij preparati.l.in
certi.C.de interdic.l.ordinarij.C. de rei vẽ. ⁊ ió pulchre
93 dixit ibi bal.ꝟ ꝙ ſi peto abſolutionẽ a iuraméto dictur⁹
poſtea inſtrm foze vſurarium ꝙ ōbeo petere abſolutio/
nẽ a iuraméto corã illo iudice corã quo dicturus ſum in/
ſtrumétum illud foze vſurariũ.⁊ facit qõ voluit Joã.cal
da.in cõſilijs ſuis in ti.de foro ꝓpe.conſi.ij. Jta vẽ dicen/
dũ in ꝓpoſito ꝙ iſta declaratio eſt fienda p iudicẽ eccle/
ſiaſticũ qz vẽ eẽ iudiciũ preparãs.⁊ ió ſi nõ fuiſſet appo
ſita illa clauſula auctoritatis,ꝓprie fuiſſet habitus recur
ſus ad iudicẽ eccleſiaſticũ in hoc iudicio ꝓparato belliſſi
94 ma p Jouem eſt cõcluſio hec. ¶ ꝟ Ultimo querit Ho/
ſtien.vtrũ vaſallus recognoſcẽdo nõ dñm in dominũ fa/
ciat aliqõ preiudicium domino.cõcludit Hoſti.ſi certuz
eſt eccleſiã foze dominã de fcõ tamẽ vaſalli recognoſcũt
imperatorem in dñm vl aliũ dñm ſeculare ſi recognoſcunt
ex malicia ⁊ ꝓbabiẽ hoc ex fama loci argu.c.ꝓterea.ō te
ſti.ꝙ talis recognitio nõ preiudicat eccleſie alr̃s in ptãte
vaſalli eſt ſubtrahere ſe dño qñ vellet vñ nõ ꝓiudicabit
hec recognitio in ꝓprietate ⁊ hoc ẽ planũ.c. cũ ſup.ō re
iudi.l.i. §.ſi qs.ff.ad carbo. ¶ Pro certo vẽ iſtõ foze mira/
95 bile iudicio meo ꝟ qz malicia ꝓſiſtit in animo q recte,ꝓba
rí nõ pót ex regula verius.ff.de proba.inſtitu.de actio.§.
alie.in glo.⁊ in.c.ſtatutum.§.aſſeſſorem.de reſcrip.in vj.
⁊ tamen per famam loci probatur malicia. Ego addu/
co qõ pulchre

UVA. BHSC. IyR_275_2

eo qđ pulchre voluit Bar.in.l.celsus.ff.de vsuca. vbi vđ
96 luit† qđ p famā ꝓbatur mala fides[a] Bal.in.l.sup longi.
C.de prescrip.long.tēp.ꝛ p dñm Abb.i.c.si diligenti.de
pscrip.sz in possessiõe dicit Hosti.qđ nõ piudicat dño hec
recognitio.lz in aliqbus regionib⁹ steť recognitioni quo
ad possessiõez.sz primũ est equi⁹ꝛ iusti⁹.qꝛ q ꝓdit possessionē aliquãdo ꝓdit insimul ꝓprietatē.l.fi.C.de rei vēdi.
l.si is⁹q õstinauit.ff.eo.c.sepe.de restit.spo.qđ plz dño An.
p.l.fi.C.de acq.pos.ꝛ qꝛ patiētia possessi nõ pōt creare q̄
si possessiõez ad piudiciũ dñi nisi deť patiētia possidentis
vt no.Inno.i.c.ij.de in integ.resti.ꝛ in.c.oliz.el.iij. õ resti.
spo.lz secus qñ agit de acqrēda possessiõe corpali mera.
l.iij.§.seruus.ff.de acq.pos.ꝛ qđ no.in.d.c.oli.ꝛ p hoc nõ
piudicat quo ad iurisditionē qꝛ seqť possessiõem.c. cõsul
97 tationib⁹.de iure pa.c. ceterũ.s.de iudi.† Et si reuoceť in
dubiũ an mala fide fecerit.õ hoc cognoscet iudex ordinarius.l.vt liberis.§.si qs ex huitute.ff.de lib.cā.l. ꝛ ideo.l.
nec si volens.l.nec omissa.l.ea que.C.e.ꝛ.ff.de lib.agno.
l.si qs a liberis.Q̃ñqz recognoscit impatorē in dñm bõa
fide vt si nõ ab epo sed ab impatore asserat se tenere. Hosti.dicit qđ dato qđ tūc recognoscat feudũ ab illo q tūc dominus nõ est quo ad possessiõem parat piudiciũ.l.i.§. iulianus.ff.õ libe.agno.l.ét.ff.õ ꝓba.nõ tñ piudicabit quo
ad ꝓprietatē.l.nõ nudis.C.de ꝓba.hoc intellige dño sciēte ꝛ patiente. Nec obstāt no.in.c.ij.de in integ.resti.ꝛ.d.
c.oliz.el.iij.de resti.spo.ꝛ hoc casu si impator ē in bona fide exercitiũ iurisditiõis spectat ad eũdē tanq̄ ad bone fidei possessorē.c.ꝓsultationib⁹.de iure patro.c.q̄relaz.de
elec.c.in lris.de resti.spo.c.cũ ecclesia sutrina.de cā pos.ꝛ
ꝓpri.c.cumana ecclia.de elec.c.cetex.de iudi. Idē esset
eđ si vasallus impatoris recognosceret ecclesiaz in dñaz
ꝛ pōt esse casus de hoc h fm.d.ant.qꝛ forte vacāte eccl'a
erat dubiũ an bõa fide an mala fide recognosceret.qñqz
est dubiũ quē recognoscat vel qs sit dñs feudi.ꝛ gl.relata ad tex.vī dicere qđ cognoscet dñs seu ecclesia õ hoc dubio qđ ē falsuz.c.cetex.s.ti.i.ne sit iudex i cā ꝓpria cognoscet ergo ordinari⁹ vel ꝓpetēs.nec tractabiť hec qđ vacāte sede sed ea istituta.ꝛ si appareat qđ recognoscať in dominā vel sit dña vbi neuter recognoscať ipsa recognoscet
alias non. Et de hoc loqtur hec decretalis fm dñm Anto.q ita qescit.sed do.Cardi.dicit hic qđ verius videť eē
98 † qđ si vasallus recognoscit feuduz a nõ dño.dūmodo nõ
agat in fideliter ꝓuat dñm possessiõe feudi ꝛ remittit ad
dicta per se in.d.c.olim.el.iij.de restitu.spo.ꝛ ita resident.
¶ Tu vero pōdera qꝛ tex.in.l.inuitus.cuz sua glo.ff.de
fideicõ.lib.ꝓbat qđ subditus nõ pōt per dñm alienari in
aliuz ipso subdito inuito.ꝛ intelligiť taz quo ad ꝓprietatē q̄z quo ad possessiõem ex quo tex.cum glo.sua videť
dicendũ qđ eodē modo nõ poterit subditus dare se alteri
dño ipso suo naturali domino inuito.argu.illius tex. qa
dominus ꝛ vasallus nõ debēt ad imparia iudicari.c.i.õ
forma fidelitatis qꝛ sicut vasallus debet esse fidelis dño.
Ita ꝛ dominus dz esse fidelis vasallo iuxta illud domitij
oratoris cur inqt ego te habeam in ꝓncipem cuz tu non
habes me in senatorē.c.esto subiectis.xcv.di. Et adduco
qđ voluit Pe.de anch.in.c.ad qõnes.de rex pmu.ꝛ qđ
bī in.c.i.§.silr de lege coradi.in vsib⁹ feu.ꝛ qđ voluit Dy.
in.l.ij.§.i.ff.so.ma.ꝛ ibi Bar.ꝛ alij.ꝛ Cy.in.l.i.C. de nova.ꝛ Bal.in.l.iperialez.§.preterea. de probi.alie. feu.ꝓ
Fede.ꝛ in.c.i.§.i.in ti.quo tpe miles inuesti.pe.de.ꝛ i.d.
c.i.§.similiter.ꝛ in.c.i.õ capi.q cur.vē.ꝛ iõ dixit idē bal.
99 in.d.c.i.§.i.quo tpe miles† qđ si dominus vult terrā suam
subijcere alteri domino admittetur cõtradictio boium ꝛ
maxime si dñs velit alienare partē ꝛ partē retinere qꝛ interest subditorũ nõ habere tot dominos vel forte tot lupos qui sanguinē populoꝝ exercēāt. Et faciat qđ voluit
bal.in.l.ij.C.de dona.ꝛ in cõmento.l.i.ff. de rerum diui.
100 q.xxxij.ꝛ ideo dixit Dy.in.d.l.ij.§.i.ff.solu.ma.† qđ sicut
dñs non pōt alienare subditos ipsis inuitis ita nõ potest
vasallus se dare alteri domino inuito.gnimo plus videť
de iure dicēdũ qđ illo casu vasallus diceretur proditor ꝓ
elegātez tex.in.l.fi.C de acq.pos. Et adduco qđ pulchre
voluit Bal.in rub.de cā pos.ꝛ ppie.vbi dicit qđ est reperire possessoriũ in vasallo ad dominũ.ꝛ ecōtra.ꝛ ad hoc
allegat.c.i.õ forma fidelitatis. Et adduco qđ voluit idē
101 Bal.in.c.i.de resti.spo.vbi† qrit vtrũ baro possit suos homines obligare vt aliqđ ius querať in psonis eoꝝ ꝛ deci
dit qđ nõ p nota.in.l.inuit⁹.ff.de fideicõ.liber. ꝛ p glo.in
auc.vt nõ fiant pignoꝝ. Sz pone inquit duo barones faciunt pacē ꝛ eorũ hoies cuz ipsis faciũt pacē ꝓ se ꝛ hominibus suis.postea dũtaxat dñi fregerũt pacē.vtrũ homines ipsoꝝ reincidant in guerrā.refert archi. in suo rosario tenere qđ nõ ꝛ idē dicit esse in feudatarijs q per pacem absoluti sunt argu.l.fi.ff.de pac.l.cum hermes.C.lo
102 ca. ꝛ adduco bal.in.c.licet cām.de ꝓba.vbi dicit† qđ non
pōt subditus cõfiteri se esse cēsualez alterius.seqtur ergo
qđ nõ pōt recognoscere aliũ in dñm. Facit qđ voluit Jn
103 no.ꝛ alij in.c.fi.de maio.ꝛ obe.vbi dicũt ꝓ illum tex.† qđ
superior nõ pōt facere cõpēsationē in preiudiciũ sui subditi sine eius cõsensu.ergo ita dicamus ecōtra qđ nõ possit subditus facere cõpositionē in preiudicium dñi sui.ꝛ
ꝓ ꝓsequēs multominus nõ recognoscere aliũ in dñm.ꝛ
qđ voluit Inno.in.c.auditis.õ prescrip.ꝛ iõ dixit Bal.
104 pulchre in.l.nec si volens.C.de libe.cā.† qđ si rex frācie facit aliquā ciuitatē ꝓfiteri eē suā ꝛ sibi fidelitatē iurare cũ
sua nõ sit qđ talis cõfessio hominũ ꝛ iuramētum nõ valz.
ꝛ idem dicit in papa ꝛ impatore qꝛ reducunť ad instar
105 tyrāni.ideo dixit† qđ si ciuitas perusina nõ esset eccl'ie roꝛ
oia instra in cōtrarium facta essent cassa ꝛ irrita qđ dixit
106 eē no.ergo eodē mõ dicamus† qđ si ciuitas subijcit se alio
dño qđ nõ piudicat dño in petitorio vel possessorio.ꝛ adduco qđ voluit bal.in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.ꝛ iur.in.ij.
107 qõ.† vbi querit an regē intolerabilē ꝓp suas iniusticias ꝛ
faciētem tyrānica subditi possint expellere.vī qđ possint ꝓ
id qđ habeť in.l.ij.ff.de origi.iur.naz malus rex tyrānus
fit. Item vnusqsqz pōt ꝓpriā salutē tueri.l.vt vim.ff.de
iusti.ꝛ iur. Item a quo remoueť effect⁹ nois dz remoueri
ipsum nomē vt dignitas.facit.c.admouere.xxxiij.q.ii.ꝛ
ibi dicit glo.si re priueris nec nomē habere mereris.reatus.n.oēm adimit bonorē.l.quotiēs.C.vbi sena.vel clari.ꝓtrariuz dicit esse verius qđ subditi nõ possunt õroga
re iuri superioris.ideo licet õ facto expellať tamen superior nõ amittit ꝓpriaz dignitatē.vt.l.moueor.C. õ seruis expel.qđ tenebitis mēti ꝓpter multos inclytos reges
iustos ꝛ sanctos expulsos õ ꝓprijs regnis.vt nr̄o tempore vidimus ꝛ p ꝓsequēs nõ videtur recte loq Host.qꝛ
etiā nõ perdunt possessionez.lz õ facto hoc venit ꝛ addu
co rōnem iudicio meo incōuincibilem quo ad dñm feu
108 di.† nam vasallus nõ est subditus dñi respectu nudi exercitij iurisditionis.vt ꝓbatur in.l.impialem.§.preterea.õ
prohibi.alie.feu.per Fede.ꝛ plene p Bar.in.l.i.§.ꝛ p⁹
operis.ff.de ope.no.nuncia.ꝛ dictum fuit plene in.c.cete
rū.s.de iudi.ꝛ in.c.ex transmissa.s.eo. vnde posito qđ iudex ratiõe nude iurisditionis possit piudicare suo superiori quo casu ꝓcedāt dicta Jnn.qđ no.Jnn.in.c.suborta.õ
re iudi.nõ tñ poterit subdit⁹ nõ rōne nudi exercitij iurisditionis.vt ē vasallus respectu feudi.ꝛ lz Inno.in.d.c.
109 oli.dixit† qđ si dñs sciret nõ ꝓdiceret qđ ei⁹ vasallus obediret alij qđ dñs piudicaret sibi nisi mulctaret vasallū vl' alr
ꝓtestaretur õ iure suo.arg.c.si iustus met⁹.õ app.vij.q.i.c.
pōtifices.qꝛ forte nõ vī bñ dictū.nā dñs nõ facit aliquez
actū positiuū p quē videat sibi piudicare. ĝ stamus in regula qđ in actu preiudiciali ꝛ vituperoso tacēs nõ vī cõsentire.vt dixit Inno.in.c.in genesi.õ elec. lz cadere a iurisditiõe est dānū ꝛ õtrimētū honorj.honor.n. ē hīe iurisditionē.c.vt õbit⁹.õ app.l.oēz honorē.C.qñ ꝓpuo.nõ ē necesse.ꝛ lz Inno.quē oēs sequūť in.d.c.oli.el.iii.dixerit† qđ
110 vbicūqz act⁹ ꝓsistit i faciēdo faciēs ꝓsumit facere aīo obediēdi.sec⁹ si act⁹ ꝓsistit in nõ faciēdo.qꝛ nõ ꝓsumit anim⁹
obediēdi cum quo dicto trāseūt oēs vsqz ad hāc horam

a ¶ Mala fides. Adde qđ ēt ꝓbatur dominiũ publica fama si õ ea factus fuerit speciālis articul⁹ non generalis vt tenet butri. fing.in.c.inter dilectos. de fi. instru. vbi etiā Hosti. ꝓ quo vīõ bal.i.l. nõ nudis. C. õ ꝓba. ꝛ Bar. in l.celsus. õ vsuca. ꝛ in.l. at q natura. §. cuz me absente. ꝛ ibi glo. fing. de nego. gest.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Bal.tñ magnificiés hác doc. Inno.in.l.liberti.in.i.col. .C.de op.lib.ausus est limitare nisi mandans ꝓhibuisset qz tũc p actũ nó faciẽdi vĩ ꝑstari obedientia q̃ ocñ fuit incognitũ oibus scribẽtibus modernis in.d.c. olim. sed isto mane legẽs.d.c.oli.dixi q̃ in.l.absolutionem.C.ó re iudi.in v̂.quolibet mó erat tex.ꝓoijciés in ꝓfundũ illud ocñ Inno.ibi.n.oĩ q̃ quocũq; mó obediat siue faciẽdo siue nó faciẽdo vĩ ꝓsentire.q̃ tene menti qz est nouũ z est inuentio mea.Si aliqd boni diximus hic demus gl'iam altissimo deo cui gl'ia sit z impiũ.d.Andre.Barba.

c **Tam sit generale.** Hoc intẽdit ꝟz do.Car.Persone ecclesie malefactores suos tanq̃ sacrilegos possunt vtroq; foro cõuenire.h.d.Primo ponit regula.Secũdo ponitur exceptio.ibi verũ.ille aũt tres rónes ponit ꝓ exceptóe.scõa ibi in fauorẽ.tertia ibi q sacrilegi.ꝟz do.Pe.d.Anto.z do.Abb.summat sic.Malefactores eccl'iaꝝ pñt in vtro q; foro cõueniri.h.d.Tu pondera ꝑmo q̃ do.Cardi.vĩ impropriare istũ tex.ex eo.qz dicit q̃ malefactores eccle
1 siarũ sunt tanq̃ sacrilegi t nã dictio tanq̃ est dictio ipropprietatis.vt in.c.prout.de do.z ꝓtũ.z in.c.sepe. de resti. spo.lz impropriе sit nota veritatis z ꝓprietatis.vt é glo. magr̃a.in.c.parochianos.de decimis iuxta illud euãgelicuz.quasi genitus a patre.sed surripiẽtes bona ecclesiarũ vere sunt sacrilegi z etiã homicide.vt in.c.q xp̃i pecuniã aufert surripit aut intercipit.xij.q.i.z ẽt iste tex.reputat eos sacrilegos.ergo vere sunt sacrilegi. Scõo põdero q̃ cõmune sũmariuz doctoꝝ nimis restringit istuz tex.naz restrigit illum ad ecclesias z nó bene qz nó soluz loqtur apte de ecclesijs sed ẽt de locis venerabilib⁹ vt sũt publica hospitalia z similia loca pia de qbus hĩ in.c.fi. de testa.z in.c.ij.de ꝓsuetu.vtrobiq; videas que ibi dixi. Itez iste tex.loqtur in laycis z emanauit in odiuz laycorũ qz cum male facerẽt ecclesijs z pijs locis volebant cõ
3 ueniri coꝝ iudice eorũ layco.z iudex eoꝝ laycus erat negligẽs in ministrãdo iusticiã rectorib⁹ eoꝝ ó ipsis laycis ergo nó ób'uit sũmari iste tex.ita large qz ex sũmario ita largo sequerer q̃ clerici malefactores eccl'iaꝝ possent ꝓueniri coꝝ laycis z sic in vtroq; foro q̃ esse nó dz.ergo quo ad clericos nó ꝓcederet sũmariũ cõe doctoꝝ q̃ ostẽdo hoc modo.† Exceptio fit a regula.l.i.ff. de regu.iur. xxxij.q.vij.c.oñs.l.in bis.ff.de legibus.cũ si. sed hic ponitur regula q̃ reus cõueniat coꝝ suo iudice z ab ea fit exceptio vt laycus malefactor eccl'iesie possit cõueniri coꝝ iudice eccl'iastico.ergo regula est q̃ debeat cõueniri coꝝ iudice suo layco z ab ea ponit exceptio ergo exceptio erit de layco.Quinimo ex summario doctoꝝ videt q̃ in simul possit cõueniri coꝝ layco z coꝝ eccl'iastico q̃ nõ est dicendũ.Ideo eorũ venia dixerim nó bñ sũmarunt tã z si indignus iuris interpres fiz.ergo debet sũmari sic. videlicet layci malefactores eccl'iaꝝ z pioꝝ locoꝝ cũ sint sacrilegi pñt conueniri coꝝ quo iudice eoꝝ maluerint rectores. Nota ibi cũ sit generale† qz debz exponi idest regulare quasi dicat regula iuris disponit z sic ꝑbat iste tex.q̃ de esse regule est q̃ sit generalis facit.l.regula.ff.ó iur.z fac.igno.l.i.ff.de legibus.iiij.di.Ş.erit autẽ lex.non eni de raro ꝓtingentibus fit regula.c.de syracusano. xxviij.di.c.diuersis fallacijs de clericis ꝓiugatis.l.nam ad ea.ff.de legibus.Et si qspiam adducat in ꝓtrarium.c.litteras.de spon.impuberum.z.c.sctũm.de ꝓsecra.di.iij.z c.in canonicis.xix.distin.z.l.antiq.ff.si pars hereditatis petatur.z.l.si pater.ff.ó solutio.Solue q̃ prima iura apponunt regulaz.ſz secũda iura apponunt fallẽtias. vide glo.meliorẽ de corpore iuris in.d.c.litteras. Mo.ibi
4 forũ rei regulã† q̃ actor seqtur forũ rei z ad hoc quotidie allegat iste tex.ꝟm dñm Car.Facit.c.si clericus laycum.ſ.eo.z ibi ponũtur cócordãtie.z in.l.iuris ordinez. .C.de iurisdi.om.iu.z procedit hec regula ꝟm dñm Cardi.vbi de libertate vel fuga serui queritur.c.ij. de seruis non ordi.in gl.ij.Facit qõ habet in.l.vis eius.C.de ꝓba.z in.l.i.Ş.sed per eum.z Ş.per seruũ qui in fuga.ff.de acquiren.pos.z qõ habet in.c.ex trãsmissa.z in.c.ex parte.de resti.spo.z in.l.i.C.vbi causa status.z refert ibi Jaco.butri.se vidisse illã.l.praticari in quodã canonico regulari qui ab ordine suo aufugerat.naz eius ꝓior dicebat se eũ excõicasse z omnia fecisse que poterat vnde impetrabat brachium seculare vt eum caperet nã ꝓpria auctoritate potuisset eũ capere cũ illuz possidebat.l. quẽad modũ.Ş.magistratus.ff.ad.l.aql.z qz capit fugitiuuz.l. ait ꝓtor.Ş.si debitorẽ.ff.que in frau.credi.z qz capit nõ vt sibi habeat sed ad iudicẽ ducat.l.i.C.si qs decuriali vĩ coartali.z sic ad iudicẽ.ꝓprium erit remittẽdus qõ tenementi.ꝑ vxore fugitiua z ꝓ filio fugitiuo.z adduco ad
5 ꝑdcã.c.Joãnes.de regula. Mo.ibi sepe† q̃ iura adaptant ad ea que sepe z frequẽter veniũt z nõ ad ea que raro de quo dicẽdũ vt dixi. Facit pulchrũ dictum Bar.
6 in.l.seyo.ff.de annuis lega.vbi dixit† q̃ licet procurator possit facere ea que dominus facere cõsueuit. vt in.l.vel vniuersorũ.ff.de pigno.actio.tamẽ intelligit̃ de bis que frequenter facere cõsueuerat.secus de bis que mille vicibus vna vice faciebat.tex.est de hoc singularis. in.l.fistulas.Ş.fruméta.ff.de ꝓtraben.emp.z facit qõ voluit bar. in.l.sed z si qs. Ş.quesitũ.ff.si qs cautio.z ex hõ do tibi nouam limitationẽ ad singulare ocñ Inno.in.c. gradu.ó
7 supp.negli.prela.li.vi.vbi dixit† q̃ tutor illustris pupilli potest exercere liberalitates ꝟm qõ ꝓsueuit illustris dignitas pupilli.vt in.l.tutor secũdum dignitatẽ.ff. de administra.tuto.vt ꝓcedat in bis que frequẽter fieri solent ab existẽtibus in illa dignitate.secus si raro.Et ex hoc se
8 quit limitatio ad.c.q̃ trãslationẽ.ó officio deleg.† vbi legatus de latere potest facere ea que papa ꝓsueuit cõmittere alijs legatis de latere vt intelligatur de bis que frequẽter cõmittere solet.secus de bis que de raro. tene mẽ
9 ti hec. Nota ibi sunt remissi† q̃ iudex in exhibẽda iusticia nó dz eẽ negligẽs.xxiij.q.ij.c.oñs noster. de quo dicam in gl.ij.negligẽtia eniz mala est z nociua. refert bellissime Bal.in.c.fi.in.Ş.i.ſ.de elec.q̃ in hostio camere in clyti regis Roberti erant descripti isti vsus vulgares literis aureis.Negligẽtia par ó dãno ancho faro doman faro cauera altrui fora de guadagno.z ideo scribit apõ Liuium de secũdo bello punico q̃ mora vnius diei satis credit saluti fuisse impio ita q̃ si Hanibal carthaginensis non fuisset negligẽs per vnũ diez subiugasset imperiũ
10 romanũ.Et ex hoc colligit hic oñs Cardi.† q̃ iudex negligẽs facere iusticiaz grauat partẽ z sic appellare pót ꝟm euz a neglecta iusticia.z refert se dixisse i.c. qualiter. supra de iudi.Ego adduco tex. cõtra eum in individuo in.l.fi.Ş.illud.C.de tempo.appel.in ver.tarditatem iudi
11 cis in querelam deducere.vbi est casus peregrinus† q̃ a tarditate iudicis nõ appellatur ꝟm Bal.ibi.sed dz adiri superior per simplicẽ querelam qz differre ꝓprie nó est grauare.z allegat in argu.l.quoniam in priorib⁹.C.de inoffi.testa.z.c.i.de milite vasa.qui cõtumax est in vsib⁹ feu.z idem voluit in.l.sed si per prętorez.Ş. ait prętor.ff. ex quibus cau.maiores in integ.resti.z refert hoc voluisse Guil.de cu.ibi.z idem voluit etiam idem Bal.in.c.ꝑ tuas.de testi.z idẽ sentit barto.in.l.quãuis.ff. de oã.ifec.
12 † vbi dicit q̃ ꝓpter iudicis negligẽtiã recurritur ad eiꝰ
a superiorẽª.z ꝓ ista opi.allego casum in individuo in
13 c.ex conquestione.infra de restitu.spo.† vbi habet q̃ ꝓpter iudicis negligẽtiam fuit transmissus nũcius ad papam.z per cõsequẽs probatur ibi q̃ a tarditate iudicis nõ appellat.Et si quispiam opponat q̃ immo ibi appellauit ad papã.ego respõdeo q̃ nõ appellauit ex eo qz negligebat ſz appellauit ex eo qz iudex puertebat ordinem ergo.Sed ó ista ego allego elegãtem glo.in.c.i. de mutuis peti.que dicit q̃ a negligẽtia iudicis appellatur. z
14 ẽt allego rõnem incõuincibilem hoc modo† vbicũq; aliquis grauatur appellare potest.c.omnis oppressus.ij.qõ. vj.ideo minus

e Superiorem. Credo q̃ intelligit ista cõclusio in superiore immediato qui supplet iferioris negligentiã vt tz.d. cardi. in cle.i. vi.q.ó supplẽ. negli.prela.ix. q.iij.cũ simus. 3 c.cũ in cũctis. ó elec. vbi oẽs scribẽtes tam priſci q̃z moderni.

UVA. BHSC. IyR_275_2

vj. ideo dicimus q̄ appellatio est introducta aduersus iniqua grauamina. l. i. ff. de appellatio. sed tarditas iudicis inducit grauamen. iste est casus in. d. c. ex conquestione. vbi grauabat ex eo quia iudex non restituebat sibi maritum. ergo ꝛ per hoc ꝓfunditur qđ voluit Petrus de ancha. Guil. de cu. Barto. Bald. ꝛ sequaces. vide que dixi in. c. qualiter. s̄. ti. i. ꝛ ista menti cómenda. Et colligit hic do. Petrus ex eisdem verbis † q̄ negligẽtia iudicum secularium dedit causam huic priuilegio modificãdi regulaz illaz q̄ actor sequatur forum rei. ꝛ licet cessaret hodie causa constitutois. videlicet negligẽtia iudicis secularis nó tamẽ cessaret priuilegiũ vt in simili dicim⁹ ó calphurnia turpissima femina que causaz dedit edicto. l. i. §. pueritiaz. ff. de postula. ¶ Nota ibi fauore ecclesie est introductũ † q̄ fauendũ est ecclesijs. sed do. Cardi. hic allegat c. i. ꝛ per totũ. supra ó in integ. resti. ego allego. c. religiosam. xj. q. ij. ꝛ. c. fi. de testa. ꝛ l. id qđ pauperib⁹. C. ó epi. ꝛ cleri. ꝛ. c. super prudentiã. xiij. q. ij. ꝛ. l. sunt ꝛ psone. ff. de religio. ꝛ sump. funeruz. ego limito nisi ita fauereť ecclesie q̄ alij parareť iniusticia qa tunc nó esset ecclesie faciendum. Et adduco elegãtez tex. in. c. ex tenore. in versi. ita sumus viduis ꝛ pauperib⁹ in iusticia ꝏbitores q̄ alijs iniusticiaz facere nó debemus infra eodez qđ notabis cõtra multos obstinatos religiosos inhiãtes temporalib⁹ quod esse nõ debet. vt in. c. ex pte. de cẽsib⁹. q̄ omnia vellent transferre in ecclesiam cõiactura ꝛ ꝓiudicio aliorũ. ꝛ adduco tex. in. l. si qs presbyter. C. de episco. ꝛ cle. vbi Bal. in tertio notabili colligit † q̄ ecclesia ẽ cultrix iusticie non vult iuri alterius preiudicare. ꝛ ideo dicit esse argumen. q̄ ecclesia in preiudicium patroni layci nó possit erigi in collegiatum. facit. c. nobis. de iurepatro. ꝛ ibi p scribentes. facit tex. melior de corpe iuris in. c. i. §. diuersuz. in ti. de alienatione feudi. ꝛ qđ notať in. l. si ita quis. §. ea lege. ff. de ꝟbo. oblig. ꝛ qđ voluit Bal. in. l. si ea lege. C. de ꝓditione ob causaz. ¶ Nota ibi in exhibẽda iusticia † q̄ iudex debet esse patus exhibere iusticiaz vnicuiq̄. quid autez operenť illa ꝟba peto mihi exhiberi iusticiam. vide. c. cum dilectus. ꝛ ibi dicta Joánis caldarí. infra de ordine cogni. vide. c. i. supra de officio delega. vbi plenissime dixi. ꝛ facit illud qđ supremo gentiũ predicatori Pau. venit in ore primo ad romanos. ceteris gentibus grecis barbaris latinis sapientibus atq̄ insipientibus debitor sum. ¶ Mo. ibi psonis ecclesiasticis † q̄ iudices seculares erãt remissi in exhibẽda iusticia personis ecclesiasticis. q̄ ego pódero vnum qđ tibi videbitur admiratione dignum. naz tex. iste in principio loqtur large de personis ecclesiasticis. ꝛ postea in cõclusióe loquitur stricte de rectoribus ecclesiarũ ꝛ venerabiliuz locorũ qa iudicio meo est hic casus nouus ꝛ singularis q̄ p sacrilegio cómisso competit actio cuilibet de ecclesia. Et ad hoc adduco peregrinũ tex. in. c. si quis presbyterorum. de rebus eccle. non alie. in ṽ. quibuscũq̄ ecclesiasticis personis. ꝛ facit. c. non liceat. xj. q. ij. ꝛ qđ habetur in. c. constitutus. xvi. q. i. † vbi quelibet persona ecclesiastica pót recuperare rez ecclesie male alienataz ergo multofortius poterit impetere malefactorez ꝛ sacrilegum ecclesie. ꝛ ex ꝟ infero tibi ad vnum inauditũ alias q̄ lz alleget glo. singularis in cle. i. de elec. ꝛ tex. in. l. pater filiuz. §. fundum. ff. de leg. iij. ꝛ in. l. cuz pater. §. in dulcissimis. ff. de leg. ij. † q̄ dispositus legis ampliať ꝛ extendiť ex prohibito legis q̄ indubitanter hic est casus ad hoc allegatus a nemine. q̄ in ꝓhemio loqtur in personis ecclesiasticis ꝛ in ꝓclusióe loquiť in rectoribus ꝛ prelatis † q̄ nihilominus idez erit in qualibet psona ecclesiastica. ꝛ de hoc dabim⁹ gloriam deo principi nostro. ¶ † Nota duas causas notabiles ꝟm dñm Anto. deferentes causaz ad iudicem ecclesiasticũ etiã contra laycum super re ecclesiastica. Prima est qñ negligẽs est iudex secularis ꝛ sic imediate ecclesia supplet negligẽtiam iudicis secularis sup re ecclesiastica ꝛ ex hoc do tibi limitatióez alias inauditam ad l. fi. §. illud. C. de tẽpo. appel. ꝛ ad multa dicta superiora q̄ vbicũq̄z iudex est negligẽs recurriť ad superiorẽ eius vt ibi habeť. sed in casu huius. c. non recurriť ad superiorez iudicis layci negligẽtis. sed recurriť ad iudicez ecclesiasticũ q̄ est mirabile ad limitationẽ illoz iuriũ. ¶ Secũda causa est quãdo ita tractatur res ecclesiastica q̄ sacrilegiũ cõmittitur. ꝛ ex hoc colligit hic dñs Ant. † q̄ sacrilegiuz est crimẽ ecclesiasticũ[a]. ꝛ etiaz dicit q̄ est crimẽ mixtuz q̄ dicit esse valde norãdũ ꝛ patere quia talis causa potest tractari tam cora iudice seculari q̄ ecclesiastico ꝛ sic non est mere ecclesiasticũ crimen sacrilegij qz tũc de eo nó posset cognoscere iudex laycus. c. vt inq̄sitiói. §. ꝓbibemus. de hereticis. lib. vi. ꝛ sic vt vterq̄ iudex cognoscere pót ꝟm do. Abb. xxiij. q. v. c. sunt quedã. ꝛ l. placz. ꝛ l. si quis in hoc genus. C. de episco. ꝛ cleri. c. fi. ó penis in. vi. vbi ꝟm do. Abbatem punitus de sacrilegio per iudicem ecclesiasticũ potest puniri etiam per secularẽ saltẽ in eo qđ excedit allegat qđ no. Jo. an. in. c. i. de vsur. lib. vi. ¶ † Tu adde q̄ sacrilegiũ idez est q̄ sacrilediũ idest ledere sacrũ voluit Jnno. in. c. cũ ꝓ causa. de sen. excó. ꝛ gl. in. l. si nóduz. C. de furtis. ꝛ q̄ possit puniri a iudice layco. ꝛ per ꝓsequẽs sit mixti fori. allego casuz in. l. si cui. §. sacrilegiũ. ff. ó accusa. ꝛ ibi dixit Bar. † q̄ iudex layc⁹ pót cognoscere de delicto facto in ecclesia. ꝛ adduco elegantez doctrinã Bal. in. d. l. si nódũ. C. de furtis. † q̄ si statutũ municipale faciat mẽtionẽ de sacrilegio intelligitur stricte ꝟm ius ciuile ꝛ nó large ꝟm ius canonicũ qz statuta ciuitatis sunt ó iure ciuili ideo debẽt itelligi ꝟm ius ciuile a quo cõfirmantur. l. ij. C. de noxa. ſz si esset ꝓstitutio episcopalis tũc intelligeretur secunduz ius canonicũ a quo dependet. allegat quod in simili est in. l. fi. C. ó successorio edicto. ibi aũt dicit † q̄ gradus cõsanguinitatis aliter capitur ꝟm ius canonicum[b] ꝛ aliter ꝟm ius ciuile. ideo statutum ciuitatis disponẽs de gradu intelligitur ó gradu vt capitur a iure ciuili. Si autem exprimitur a cõstitutione ecclesiastica intelligiť prout capitur a lege canonica. ꝛ adduco ego qđ pulchre voluit idẽ Bal. in. l. si quãdo. C. de inof. testamẽ. † vbi dixit inhabilis efficiť habilis ad testandũ ex priuilegio pncipis vtrum intelligať q̄ possit testari ꝟm ius ciuile an ꝟm ius canonicum bellissime decidit q̄ aut illđ priuilegiũ cõferť a papa ꝛ tũc intelligitur ꝟm ius canonicũ. aut indulgetur ab imperatore. ꝛ tũc intelligiť ꝟm ius ciuile. ꝛ ita debet intelligi si cõcedať a statuto populi. Et adduco peregrinũ dictum eiusdẽ Bal. i. l. i. C. q bonis cedere possunt. vbi dixit † iura volũt q̄ statutum debeat reduci ad terminos iuris cõmunis. l. ij. C. de noxa. c. cũ dilectus. de cõsue. an debeant itelligi ꝟm ius cómune ciuile an ꝟm ius canonicũ ꝛ decidit q̄ si tale statutũ fit a populo subiecto impio reduceť ad terminos iuris ciuilis. Si autẽ fit a ppło tẽporaliter subiecto ecclesie tunc reduceť ad terminos iuris canonici ita bellissime ibi voluit. ego adduco ad hoc meliorem tex. qui reperiať in iure i. c. ex lris. de cõstitutio. vide pulchra dicã q̄ ibi retuli. Et ex istis apparet manifeste † q̄ sacrilegiũ ẽ mixti fori. facit. l. sacrilegiũ. ff. ad. l. iul. peculatus. ꝛ ideo poterit puniri tam a iudice layco q̄ż a iudice ecclesiastico. † ꝛ adduco elegantem qónem que antiqs temporibus fuit in facti contingentia in ciuitate cesene. nã populo ꝛ clero ꝓcessionaliter congregatis dũ letanie per ciuitatem soleniter cantareť qdam perfidus iudeus de fenestra imunditiem' proijciens deturpauit crucẽ pijssimi saluatoris nostri quã qdã ꝏportabat. ꝛ quia iudeus ille erat multũ diues iter iudicẽ secularẽ ꝛ iudicẽ ecclicũ orta fuit ꝓtẽtio ad quẽ spectabat cognitio ꝛ punitio illi⁹ iudei. do. Pe. ó anch. i suis psilijs psi. xiiij. icipiẽte vi prima facie arguit ꝑma facie cognitõem ꝛ punitõez spectare ad forũ ecclicũ ꝓstat enim q̄ delinquẽs in rem ecclicã efficiť de ei⁹ foro sicut si delinqueret in personã. nã vtroq̄z casu sacrilegiũ cõmittit ꝛ ẽ vt sacrilegus puniẽd⁹ ꝛ allegat istũ tex. ꝛ. c. i ꝑmis. ij. q. i. vnde si iniuria irrogata in

a ¶ Ecclesiastici cuz. De hoc vide do. Cardi. in cle. i. i. i. q. ó pe. vbi põit qđ quid dici pót.

b ¶ Canonicũ De hoc recurre ad arborem Jo. an. cui nihil vnquã potuit addi. ꝛ adscribẽtes in ipsum. Et vide ange. in sti. de gradi. qui i rei veritate optie declarat. ꝛ ad q. quam tãgit do. and. hic vide pau. de ca. i. l. iij. C. ó succeso. edi. ꝛ Joan. and. in addi. ad specu. in ti. de succes. q hoc i terminis tãgunt.

personam vel in rem ecclesiasticam est de foro ecclesiasti co multofortius erit de foro ecclesiastico si in ipsum deū ad cuius cultuz ꝛ honorez omnia deputata sunt. naz si p pter vnūqōqz ꝛ illud magis.philosophus in primo po/ steriorū.c.cū in cūctis.de elec.auc.multomagis.C. de sa. san.ec.ꝛ auc.vt non luxurien.cōtra naturam.§.quoniaz. Itez non soluz ratione criminis ecclesiastici. sed etiaz rō ne persone iste iudeus tradi dz ad forum ecclesie naz iudei ꝛ omnes infideles subsunt pape ꝛ supra eos iurisditio/ nē habet maxime cuz delinquūt contra legem vt voluit Inno.in.c.q̄ sup his de voto.ꝛ si probabiliter dici pos/ sit q̄ etiaz iudex secularis possit se itromittere de illo cri/ mine nō tamē videtur negandū quin etiam iudex eccle/ siasticus sit cōpetens naz ꝛ in similibus cumulat forum foro.vt hic ꝛ.c.fi.§.eo.ꝛ.c.i.de vsur.lib.vi. Cū ergo in ca su illo iudex ecclesiasticus incepit procedere liqdo infert q̄ iurisditio iudicis secularis nō sit eidem preferenda ꝛ per p̄ñs non possit se intromittere.l.i.ff.de officio.pconsu lis ꝛ legati.ꝛ qō no.Bar.in.l.si pluribus.de leg.i.In ꝯ rium arguit q̄ offensa que cedit in diuine maiestatis of/ fensam vēdicari debet per iudicez seculare probatur le/ gibus ꝛ canonibus.cōstat eni q̄ illi qui manufacta dei templa fregerūt vel bona ipsius nocte tulerūt furca su/ spēdunt vel ad bestias dānātur vt sacrilegi.vt.l. sacrile/
34 gij.ff.ad.l.iul.pecu.† Item si qs venerabile signum cru/ cis in mārmore vel soluz humi posituz ōpinxerit vel scul
a pserit grauissima pena idest mortis punit[a].l.i.C.nemini licere signum saluatoris.ꝛ similiter qui iurat per capil/ los dei vel aliter verecūde capitali pena punit.vt in.d.§. hec omnia.ꝛ subdit ibi rationem q̄ per patientiam con tumelie creatoris respub.ledit fames terremotus ꝛ pe/ stilentie fiunt dum christi opprobria substinem[o].c.ꝛ si iu deos infra de iudeis.vnde ꝛ priuato videt cōpetere vin/ dicta huius criminis.vt patet in malachia qui iudeum idolis imolāte super ara dñi trucidauit. vt legit macha/ beoz.c.ij.ꝛ vide plura exēpla recitatiōe digna que ego posui in quadaz morali inuectiua quā feci de natiuitate Francisce filiole mee secundo genite.allegat ēt.d.l.si qs in hoc gen[o].ꝛ auc.de sanctissimis episcopis.§.omnibus. Ecce ergo plures leges puniētes istud crimē ꝛ offensaz dei in terris pena grauissima ꝛ iurisditionez concedētes iudici seculari ꝛ ōnegare vident iudici ecclesiastico.vt p bari videt in.d.l.si quis in hoc genus.Ecce etiam cano/ nes confirmantes hoc ipsuz tribuunt iurisditionē iudici seculari.qnimmo statuūt q̄ hoc crimē iudicet ad instar criminis lese maiestatis.xvij.q.iij.c.si quid.nec est mirū qz longe grauius est eternam q̄ terrenaz ledere maiesta tem.vt in.c.vergentis.de hereti.ꝛ etiā sacri canones ex/
35 presse statuūt† q̄ iudei prosilientes in cōtumeliam crea/ toris per iudices seculares cōdigna animaduersione cō pescantur vt decidit in.c.in nōnullis.de iudeis in v. ani/ maduersione qz aiaduertere est animatū corpus in totū tollere vel in parte.l.imperiū.ff.de iurisdi.om. iudi. hāc autē penā nō imponit ecclesia.sed si pro crimine eccleſia/ stico est imponenda pena corpalis tradit iudici seculari post degradationē.c.cum non ab homine de iudicijs. cū autem pro isto crimine infligenda sit pena corporalis.vt probant iura predicta imponet per iudicem secularem. Preterea inqt posito q̄ esset imposita pena pecuniaria tamē debet applicari iudici seculari si eius subditus de/ liquit cōtra personaz ecclesiasticaz.vt in.c.postulasti. in/
36 fra eo.dicit etiam† q̄ si laycus cōmittit crimē mere eccle siasticū vt heresis punitur per iudicē ecclesiasticū sed cō/ fiscatio cedit ad cōmodū layci.c.cum secundum de here. lib.vi.Et sic concludit q̄ pena fori penitentialis spectat ad ecclesiasticū sz pena corporalis spectat ad iudicē lay/ cum.nec vna tollit alteraz.c.de his.de accu.c. felicis. de penis.in.vi.ꝛ ita quieuit in prefato consilio do. Pe. ꝛ idem voluit in repeti.c.ea que.de reg.iur.lib.vi.in. vi.q. vbi nō dixit aliud nisi illud qō ipse posuit in prefato p̄si/

a Punitur. Adde Joā.de pra.in.l. si pro curatore.ix.co lū.de procura. pari mō si qs ipsaz in terraz projecerit ōdz acriter puniri vt in.c. si cano nici.§.fi.de of. ordi.in.vi. vbi oino videto.

b Ad dco. Et merito qm̄ pl⁹ peccat hereti/ cus q̄z iudeus ꝛ ideo plus ēt puniri dz vt tz ange.in.l. apō iulianū.§. con stat.in fi.de le/ ga.i. de penis aūt hereticoz. vide spec.in ti. de hereti.p to. vbi distincte oia habebis.

lio.Ego pondero vnū qō videt habere iuris neruuz.isto crimen est principaliter ecclesiasticuz ex quo principaliter offenditur diuina maiestas ꝛ principaliter offenduntur res sue.ergo per prius debet adiri iudex ecclesiasticus ꝛ per posterius adiri iudex laycus.ꝛ ad hoc allego qō ha betur in auc.clericus qui.ꝛ quod voluit ibi bal.C.ō epi/ sco.ꝛ cleri.ꝛ nisi emanasset iste tex. dū dicit sub quo ma/ luerit rector videretur standuz huic dicto meo. quinimo plus videretur subtiliter dicendū ex quo iste tex. dicit fa/ uore ecclesie introductum q̄ si fauor esset ecclesie q̄ per prius adiretur iudex secularis.vel ecōtra nō staretur ele ctioni rectoris sed staretur ei qō esset fauorabilius eccle sie argumen.l.q̄ fauore.C.de legibus.ꝛ.c.quoniam.ob gratiam.de reg.iur.lib.vi.ꝛ istud tene menti qz nouum ꝛ indicio meo verum dictuz est. Et adduco ad predicta quod bellissime Guil.de cu.venit in ozein.l.placet.C. de
37 sacrosan.eccle.vbi pone inquit† q̄ violans priuilegia ec clesie fuit accusatus coram episcopo.ꝛ fuit excōmunica/ tus.postea accusatur coram potestate vt ōportetur ipse dicit q̄ fuit semel accusatus de illo crimine ꝛ punitus iō amplius accusari ꝛ puniri nō potest.l. senatus censuit. ff.de accusa.vtrum bene dicat decidit q̄ nō qz illa lex in/ telligitur de delicto simplici.sed quādo nō est simplex de lictum sed qualificatum ꝛ ratione qualitatis offenditur non solum iudex temporalis.sed etiā spiritualis tūc vter qz iudex punire potest.allegat auc.ō sanctissimis episco/ pis.§.si vero.ꝛ hanc doctrinā sequitur Jaco.but. ibi sed alia ratione mouetur qz.d.l. senatus. habet locum quā/ do plures pene veniunt ex diuersis legibus.sz quādo ve niunt ex eadem lege omnes imponūtur vt ibi. Ego alle/
38 go tex.in.l.nemo martyres.C.de sacrosanc.eccle.† Et ex istis habes q̄ pena temporalis non tollit spiritualē nec econtra.vnde licet quis acceperit penaz spiritualem de delicto tamen non minus punietur in palatio potestatis ſm Jaco.butri.ibi in lectura.sequitur ibi Bal.ꝛ addu/ co eūdem Guil.ꝛ Bald.in.l.officiales.C.ō episco.ꝛ cle ri.ꝛ adduco elegantem tex.in.l.cunctos populos.C.de
39 sum.trini.ꝛ fide catho.† vbi heretici puniuntur a pinci/
b pe ꝛ etiam puniuntur a deo[a] ꝛ sic pena huius mūdi non excludit penam dei.ꝛ ex istis sequitur q̄ frustra ꝛ in va/ num dubitauit Bal.in.d.l.cunctos populos.n.ix.colū.
40 in vsi.modo circa hoc incidit talis questio de facto† qui dam cōmisit incestum siue adulterium cū consanguinea ꝛ nupta q̄ crimen pertinet ad ecclesiaz saltez quo ad ec/ clesiasticaz penaz.vt notatur in auc.clericus q.C.de epis. ꝛ cle. Modo episcopus condēnauit istuz ad perpetuos carceres potestas eum vult decapitare.an possit videtur q̄ non.qz condemnatio episcopi est terminus pene. In ꝯrarium arguit q̄ imo possit punire qz licet sit termin⁹ pene quo ad iurisditionem episcopalem. tamen quo ad iurisdictionē potestatis nō est terminus pene qz maiori pena puniendus.ideo iudex secularis potest vti suo iure in puniendo illum sicut dignum est. nam pena episcopi propter qualitatē iurisditionis non correspōdet excessui ideo cum delictum non sit plene punituz debet plene pu niri ꝛ in ratione sui dicit fore casum in.l.ij.C. de sportul. ꝛ aliter dicit se non decidere hoc ex eo qz pendebat in fa cto.Et adduco vlterius qō pulchre voluit Angel.in re/
41 petitione.l.si vacantia.C.de bonis vacan.lib.x.† vbi di/ cit se obtinuisse de facto eugubij imponebat pena pecu/ niaria pro homicidio sed perusij imponebat pena mor/ tis occidēti perusinum modo quidam eugubius occidit perusinum fuit condēnatus eugubij pena pecuniaria.de inde captus fuit perusij dubitatū fuit qz ex quo semel fue rat accusatus ꝛ punitus pro illo homicidio vtrū perusij possit accusari ꝛ puniri.refert Ange. se obtinuisse q̄ sic p.l.nullū.C.de testi.ꝛ ita fuit decapitatus. Et adduco i
42 mediū qō voluit Lapus in.c.i.de vsur.li.vi.vbi dixit† q̄ licet iudex ecclesiasticus puniat vsurariuz ſm leges suas nihilomin⁹ iudex laycus poterit illū punire in foro suo.

Facit quod

UVA. BHSC. IyR_275_2

Facit quod voluit Jo.an.in.c.ij.ō consti.li.vi.ꝛ ibi Dominicus. Adduco ēt singula.tex.in.c.felicis in fi.ō penis
43 lib.vi.†vbi capiens cardinalem punitur in vtroq; foro.
a ꝛ facit disputatio quam ibi refert Jo.an.i nouella.ꝛ qō voluit Pe.de ancba.in.ꝛ.q.in.c.ea que ō regulis iur.li.vi.ꝛ in.c.cōquestus.j.eo.ꝛ in.c.ij.ō adulte. Et facit quod habetur in.c.fi.de maleficis.ꝛ quod volunt moderni in
44 c.i.j.de falsis. Et ex istis habes † ꝙ ex eodē delicto quis punitur in vtroq; foro.ꝛ per ꝓns aflictio additur aflicto tene menti.qz auditu ꝛ recitatiōe digna sunt.sed indicio meo obstat iste tex.qui loquit electiue cuz dicit maluerit. si ergo debet eligere coram quo maluerit rector conueni re malefactorem.ergo sequitur ꝙ non coram ambobus potest illum ꝓuenire debet ergo esse ꝓtentus vno iudice ꝛ per ꝓns vnica pena ꝛ sic iste tex.videtur euertere in ꝓ fundum omnia dicta superiora. Et adduco qō voluit supremus ꝛ subtilis doctor Hosti.in.c.i.de offi.ordi.quem
45 sequit graniſſimus doc. Jo.an.ibi.sentiunt.n.†ꝙ postq̄ iudex ecclesiasticus puniuit delinquentem pena spiritua li vel pena ad correctionem criminis.vt in.c.nouit ō ind. non pōt iudex secularis temporaliter vt corporaliter pu nire ꝛ ideo hoc quia ecclesia oz defendere penitentes.xi. q.i.aliud. Et adduco qō egregie voluit Bal.in.l. nulluz
46 .C.de testi.vbi querit † vtrum punitio facta a iudice pisino excludat iudicem florentinum nam iudex perusinus coram quo mota erat q̄stio cōmisit examinationē vnius testis florentini iudici florentino qui deposuit falsum decidit ꝙ excluditur iudex florentinus qz semel punit⁹ suffi cit dūmodo pena sit integra ꝛ allegat disputationē Ja. de bel.qui in simili ita disputauit in disputatione quā po suit in.l.i.C.vbi de crimine agi oportet. Et si dicat ꝙ in diuersis territoriis vnus iudex in alterū nihil pōt.vt.ff.ō manumissionibus.l.apud eū.rīdet verus ē in territorijs. secus in iure cōi ꝙ disponit vnā penā respectu vnius deli cti.ꝛ sicut non pōt fieri reus pluribus legib⁹ cōibus ita non pōt fieri reus pluribus legibus municipalib⁹. Et si ꝓtingat ꝙ sit ꝓdemnatus vtrobiq; melior ē ꝓditio occupātis per executionē snie ſm Jaco.de bel.in pfata disputatione ꝙ est sūme no.ſm Bal.ibi.ꝛ ex istis vī dari congrua rīnsio ad oia dicta allegata superius in ꝓrium.vt ꝓcedant qñ nō est integra pena delicti illa que imponitur in vno foro.qz poterit imponi alia pena i alio foro.ꝛ ad duco illud qō Ja.butri.venit in ore in.l. ꝛ si seuerior.C. ex qbus cau. infa.irrogēt quē refert ꝛ sequit ibi bal.i.v.
47 col.† Scholaris iqt cōmisit delictū Bonoñ.ꝛ Bonoñ. est punit⁹ pena pecuniaria ꝙ nō poterit ꝓueniri ad penā pecuniariā vel corporalē coram iudice originis qz cū ꝑma pena fuerit terminus pene.ꝛ sic satisfactū ē nō ē vlterius ō crimine cognoscēdū ad ꝝ adducit qz ex quo soluit bēt ꝓ absoluto.l.si qs cū totum.§.plane.ff.ō excep.rei iudi.ꝛ ego allego singula.tex.in.l.sed si vnius.§.ptor.ff.ō iniur.
48 †vbi qdā nō potuit luere in ere sed luit in psonaz.postea venit ad pinguiorē fortunā vī ibi ꝙ nō luet in ere ex quo semel soluit in psonā. Et adduco qō in ptingētia facti cō suluit Ludo.ro.in ptib⁹ alamanie in quodā ꝓsilio suo in cipiēte in ꝓposita qōne breuiter dicēdū ē. ꝛ in ordine ē.
49 ecclxvi.†monachus qdā tenuerat mulierē quādā ꝓfuga tā fuit correct⁹ ꝛ punitus ab abbate suo.dubitabat vtrū posset vlteri⁹ puniri ab epō loci ꝛ decidit ꝙ correctio ꝛ punitio ꝑmo loco spectat ad abbatē suū.vt i.c. ea q̄ ō sta. re.nisi eēt pena depositiōis qz tūc esset ab epō deponendus.xvi.q.ij.c.visis.mō si abbas sufficiēter puniuit mōachū illū de pfecto crimine ꝙ p epum amplius puniri nō
50 poterit.†qz nemo oz de eodē delicto bis iudicari.c.at si clerici.in.§.ō adulterijs ō iudi.nēo.n.oz duplici pena cō teri.l.senatus cēsuit.ff.ō accusa.cū simili.si ergo abbas ñ sufficienter puniuit monachū tūc punieꝫ p epum p tex.in c.felicis.§.fi.de penis.lib.vi.ita queit i pfato consilio.ista sunt auditu ꝛ recitatiōe digna ꝓ illā cōem conclusionem docentiū.facit qō voluit Hosti.in.c.tua ō ꝓcur.vbi dicit

51 †ꝙ si actū ē per ꝓius in foro ecclesiastico de adulterio ñ pōt postea agi in foro ciuili ne ō vnius bois delicto sepe q̄rāt.l.lz.ff.naut.caup.stab.ꝛ adduco qō voluit Pau.ō
52 eliaza.in cle.pastoralis.de re iudi.vbi dicit † ꝙ si statutū loci delicti ponit penā ipso facto vel maiorē q̄z imponāt de iure cōi ꝙ nō poterit diocesanus domicilij aliā penaz imponere ne semel punitus iteraro puniāt. Adduco etiā qz spāle|vī in.l.ꝓceptiua vt licet ibi imponāt pena corporalis vel tpalis tñ punit pēa peccati mortalis quo ad deum ꝛ iō punit ab ipso principe deo ꝛ punit a sede apostolica.ita ꝓbāt in tex.elegāti.c.ppetua.de elec.li.vi. ꝛ in.c. cōmissa.eo.tit.ꝛ lib. Idē voluit glo.in.c. vt animarū. de cōsti.lib.vi.ꝛ glo.in.c.qs aūt.x.di. Inno.in.c. ꝙ sup his de voto. Jo.an.in.c.relatū ne clerici vel mōachi. adduco
53 ēt qō voluit Bal.in.l.nō est nouū.ff.de legib⁹.vbi dixit † ꝙ si statutū apponit aliā penā quā imponāt a iure cōi ꝙ pena statutaria ē sequēda ꝛ nō pena iuris cōis.ꝛ ē ratio qz ptās iurat seruare statuta ꝛ iuramētū obligat i forma ꝛ iō est seruādū oīno ꝛ ꝓcise vt voluit glo. q̄ reputāt singularis in.l.si pecuniā.ff.de condi.ob cāz in ꝓrin. Adduco ēt.d.l.senatus censuit.ff.ō accus.vbi recte ꝓbāt ꝙ ista exceptio.fui ō hoc crimine accusat⁹ ꝛ punit⁹ vel absolutus ipedit litis ingressuz ꝛ oz iudex pnūciare tali exceptione nō obstāte nō eē ꝓcedendū ad vlteriora ꝛ reū absolui ab obseruatiōe iudicij ita dixit bar.in.d.l. senat⁹.ꝛ iō Ang.ibi ex illa.l.q de crimine.C.ō accu.assumit caute
54 lam † ꝙ incidens in crimē ꝙ pluribus legibus punit oz adire iudicē q̄ ingrat sup mitiori lege.qz tūc nulla alia lege puniet.ꝛ iō bonū est bīe iudicē ꝓpiciū qz officiū eius ē latissimū.l.i.ff.ō in.om.iudi.Adduco ēt tex.in.d.c. felicis.§.fi.de peni.li.vi. quē sic induco licet supius allegauerim illū ꝓ cōria pte.ibi.n.papa imponit penā capiēti cardinalē.ꝛ dicit ꝙ p illā penā nō intendit adimere ptātem iudici seculari quo minus secularis iudex possit ꝓcedere ꝛ apponeꝫ penā legalē ꝛ sic poterit puniri p iudicē eccliasticū ꝛ laycū.nā si ō iure poterat imponi vtraq; pena taz p iudicē eccliasticū q̄z p iudicē laycū ad quid papa reser
55 uauit ptātem iudici layco.†nā in lege nō ē ponēda sylla ba supflua.vt voluit gl.singula.in.l.i.ff.ꝙ metus cā. ꝛ fa
56 cit qō bī in.c.si romanor.xix.di.ex quo colligit † ꝙ vbicunq; pena nō reseruāt ꝙ nō poterit imponi in alio foro ꝙ ꝓcedit nisi i vtroq; foro eēnt nāles pene delicti. qz tūc vna imposita imponeret alia secus si vna eēt nālis ꝛ alia accidētalis.vt voluit Inno.in.c.cū dilectus de purga.canonica.ꝛ.d.An.in.c.ō bis ō accusa.ꝛ iō cū vna pena imponāt in foro seculari q̄ est nālis pena delicti.ꝛ alia ipo nāt in foro canonico q̄ ē nālis pena delicti vel in foro penitētie ꝓ eodē delicto tūc imposita vna imponeꝫ alia. ꝛ ēt est ponderāda diuersitas fori.ꝛ ad dictū Hostiē.in.d. c.i.de officio ordi.ꝙ doctores cōiter ibi reprehendūt.ꝛ dicūt nō eē verū pōt saluari ꝛ rīderi hoc mō ꝙ diuersitas fori tollit ꝓrium.ꝛ pena i foro ciuili est nālis pena delicti iō imponēda est ꝛ pena in foro penitētiali ē nālis pena delicti ꝛ iō ēt imponenda est. Hec ob.cū dicebat Hosti.ꝙ ecclesia oz defendere penitētes qz intelligit quo ad suum fox penitentialē nō aūt ꝓcedit quo ad fox ciuilem vel q̄ ad fox ꝓtentiosum qz nō pōt illi foro ꝑiudicare p id qō pulchre voluit Inno.in.c.inqsitiōi.de sen.excō. distincte .n.sunt ptātes.x.di.c.qm̄. Hec obstat iste text. qz lz dicat coram quo maluerit.nō tñ ꝓp hoc excludit penā fori nō electi primo p rectorē qz poterit accusari ēt in foro ciuili.ꝓ d.l.si qs i hoc genus.cū si.allegatis supius. Et ēt ad istū tex.ponderā qz dicit in fauorē est introductū.ꝛ sic vī iductum priuilegiū in fauorē ecclesie vltra ius.cōe.quo casu nō vī recessum a iure cōi qz lz in fauorē ecclesie venerabiliū locox sit inductū ꝙ possit trahi coram iudice ecclesiastico.nō tñ ꝓp hoc dici pōt ꝙ nō poterit puniri coram iudice layco.non.n.est recessum a iure cōi p hmōi priuilegiū.ꝛ
57 si alr diceret sequit † ꝙ illud qō eēt introductū ad nocēdū ꝓdesset ꝛ illud qō eēt introductū ad fauendū noceret

a¶Foro. Ad de Joā. and. in additiōib⁹ ad spec. in tit. de lega.§.nūc dicam⁹ versi. sz q̄rit. Et vidē de ista mā firmanuz in suo aureo tractatu de epō.iiij. libro.q.clxvi. q tangit i hac ꝓclusiōe quicqd dici ꝛ excogitari potest.

UVA. BHSC. IyR_275_2

qđ esse nō dz.c. qm̄ ob gratiā de reg.iur.in.vi.l. qđ fauo re.C.de legi.cū si.ꝓcurrit ergo ius cōe ꝛ priuilegiū qđ est introductū in auxiliū remedij ordinarij.ꝛ sic vnū nō tol lit aliud.l.in ꝓuinciali.§.i.ff.de ope.no.nūc.sicut dicimus in milite q pōt testari ꝑm ius militare ꝛ ꝑm ius cōe.l.si miles.ff.de testa.mili.facit.l.senatoꝛ.ff.de senato.ꝛ qđ bī in ꝓhemio ffoꝛ in.§.pe.in.versi.in veteri vō ciuitate.ꝛ p ista restringe sūmariū datū a me supius. ¶ Et ad pdcā
58 adduco qđ voluit Bar.in.l.i.ff.vi bonoꝝ rap.† vbi dixit q per legē nouā nō vī sublata pena iuris cōis nisi nomi natim exprimaī vt.l.fi.C.de noua. Idē dicit si appareat aliqbus ꝓsumptionibus voluisse recedi a pena antiqua. sed postq̄ est imposita pena statim vī q possit imponi pe na iuris cōis.ꝛ i hoc dicit oēs doc.eē ꝓcordes.ꝛ p istud declaraī dictū Bal.in.d.l.nō est nouū.ff.ō legi.ꝛ p istud dictū Bar.vī damnari doctrina Ang.in.d.l. si vacātia. nisi saluando dicas q dictum Ang.ꝓcedat in alieno ter ritorio nō aūt in ꝓꝛio territorio vī non potuit ciuitas Eugubij ꝓiudicare ciuitati Perusine vt occidens peru sinū puniaī pena pecuniaria dcm̄ vō Bar.itelligaī in eo dem territorio vt p nouā penā posset recedi ab antiqua. ꝛ adduco elegantē gl.in.c.ij.de tempo.ordi.li.vi. q̄ dicit q pena noua illius ꝓstōnis vī tollere antiquam. de mā vide qđ voluit Cy.Saly.Ang.ꝛ alij in.l. qui sepulchra .C.de sepul.vio. Jo.an.in addi.spec.in rubrica de furtis. Bal.in.l.si quis ab alio.ff.de calūnia. Bñicuz ꝛ alios in d.c.ij.de tempo.ordi. Pe.de ancha.in.c.i.de reg.iu. lib. vi.ꝛ.c.i.de consti.eo.li.glo.in.c.olim.de accu. Ang.in.l. quotiens.ff.de actio.ꝛ ob.d.Abb.post alios in.c.de cau sis.ō offi.deleg.ꝛ ista mēti cōmenda. ¶ Ho. ibi malefa
59 ctores suos † q pp delictū in rem aliq̄ efficit delinquēs de foro eius qui bz rē subiectā sicut pp delictū in loco qui subijcit iudici loci.c.fi.j.eo.sic pp delictū exercitū ꝑ iurisditionē.c.i.ꝛ.c.ex līis.de offi.deleg.sic pp delictū i psonā .c.si cōcubine.de sen.excō.xxij.di.eoꝝ. Archi.iij.q.viij.in sūma.bar.in.l.cūctos pplos.C.ō sū.tri.ꝛ fide ca.ꝛ vidē p
60 Jnn.in.c.postulasti.j.eo. ¶ Ho.ibi rectores.† q eo ipso q qs ē rector ecclie eo ipso bz ptātē ꝓsequndi iura ecclie ꝛ iudiciaīr agēdi.c.edoceri.ō rescri. Tu pōdera qz iste tex. loq̄t in recupandis rebꝰ ecclesie quo casu quelibet psona ecclesiastica hoc facere pōt vt in.c.si quis presbyteroꝝ.ō rebus ec.nō ali.ꝛ ꝓbat iste tex.supius inductus a me ꝛ ió potius expīsit de rectore qz erat magis frequētatū ar. eius qđ voluit in.cle.i.de rescrip.ꝛ in.c.ij. de cōfes.in.vi. ꝛ facit glo.in.l.tale pactū.§.fi.ff.ō pac. Et plus dico q ēt ꝓ non habilē posset res ecclesie recupari arg.l.i.C. si per vim vel alio modo ꝛ ad hoc allego Bal.in.l. iubemus. in.§.sane.C.ō sa.san.ec.ꝛ per ꝓns iste tex. non dz restrin gi ad rectores vt cōiter oēs doc.restringunt. ¶ Not.ibi
61 venerabiliuz locoꝝ.argu.† q crimen sacrilegij q̄ ad sub mittēdū laycū iurisditiōi ecclesie ñ solū cōmittiī q̄n deli quiī ꝑ ecclīaz sz ēt ꝑ aliquē venerabilē locū.ꝛ sic ꝑ hospi talia vel loca leprosoꝝ ꝛ similia qđ est bene notandū ꝑm do.Anto.hic.ꝛ hoc voluit Hosti.in.c.cōquestus.j.eo.vt ibi recitat Jo.an.ꝛ hoc sequuntur oēs hic. Tu restringe hāc doctrinā ꝛ hunc tex.q̄n talia loca sunt publica ꝛ fun data sunt auctoritate epi.ꝛ hoc ꝓbat iste tex. inquantuz dicit venerabiliū locoꝝ qz veneratio illa debeī ex aucto ritate pontificis.sed si eēt hospitale priuatū non fabrica tū auctoritate epi vt sepe numero faciunt nobiles homi nes in domibus suis nō credo istū tex.bīe locū in talibus locis p id qđ bī in.c.quidā.xvij.q.ij.ꝛ p hoc limitaī ꝛ restringiī qđ bī in.l. oia priuilegia.C. de epi.ꝛ cle. vide pulchra dicta q̄ ego rettuli in.c.ex līis.de ꝓsue.ꝛ in.c.fi.j. de testa.† Sed si rapeī bona clerici vtrū bēat locum qđ hic dicīt. Pe.hispanus dicit hic q nō qz in fauorē eccle sie ē introductū.fateī tñ q de ꝓsuetudine seruaī in rebus clerici illud qđ dī hic in rebus ecclesie.ꝛ est rō ꝑm Abb. antiquū qz si vidua pōt agere possessorio coꝝā iudice ec clesiastico nō obstāte exceptiōe fori vt in.c.ex tenoꝛe.j.eo. ergo fortius poterit clericus qz bona clericoꝝ gaudent eodē priuilegio quo gaudent bona ecclesie ꝑm Jo.an.in .c.fi.de vita ꝛ ho.cle.notat Jnno.in.c.cetex.s̄.titu.i.ꝛ re ferī do. Anto.se dixisse in.c.si clericus laycū.s̄.eo.Sz do. Abb.dicit fore casum in.c.sīr.xvi.q.i.ꝛ in.c.si quis ō po tentibꝰ.xxiij.q.iij.q clerici gaudeant isto priuilegio. Et ad istū tex.qui pōderat fauorē ecclesie. Rñde qz spolias
63 clericū offendit ecclesiā † cū bona clericoꝝ dicanī esse ec clesie quo ad tuitionē ꝛ defensionē qz sūt obligata eccīie ꝑ mala administratiōe vt voluit glo.in.d.c.similiter.ꝛ i c.ex līis.de pigno.ꝛ iniuria facta clerico dī facta deo vī xpo cuius legatione fungunī.ij.q.vij.c.accusatio. Itē dī facta ecclesie.c.ij. s̄.eo.allegat ēt.c.si clericus.s̄.eo. Item non vī q hoc.c.sit noui iuris introductoriū cū ꝛ ante sa tis erat hoc.ꝓuisum.xvij.q.iij.quasi p totū.xij.q.ij.c.nul li.ꝛ.c. quicūq̄z militū.xvi.q.i.c. in canonibus.ꝛ.c.sīr.ēt iste tex.non dicit idulsimus sed dicit inductū est ꝛ sic in p
64 teritū pōt dici ꝑm do.Abb.† q si inuadunī bona clerici violētia tñ nō inferī psone q lz ex hoc ꝓcludaī iurisditio iudicis ecclesiastici non tñ ꝓcludiī sacrilegiū. ꝛ hoc casu pōt ꝓcedere qđ voluit Archi.post Hugu.in.d.c.similiī. ita pulchre residet hic do.Abb. Egidius tñ qui fuit doc. bononiensis tz hic q de iure bēat locū in bonis clericoꝝ qz bona clericoꝝ gaudēt eodē priuilegio cū bonis eccle siasticis ꝛ eū sequiī do. Lar.hic. ¶ Sz ego adduco in ꝑ rium qđ voluit Bar.in finalibꝰ vbis i.l.i.C.de iur.ꝛ fac. igno.vbi dixit q priuilegiū illiꝰ .l.i. datuz militi terrene
65 militie ñ extēdiī ad militē celestis militie.† qz priuilegiū p sonale nō egrediī psonā.c.qz psonale.ō reg. iur.cū si.sz p uilegiū de q̄ hic est indultū ecclesie ꝛ venerabilibꝰ locis. ergo non egrediī ecclesiā ꝛ ipsa loca venerabilia. ¶ Se cundo moueoꝛ q nō est ita regīr vex q bona clericoꝝ gaudeant priuilegio ecclesiaꝝ imo ꝓriū regīr est verius vt nō gaudeāt nisi in casibus expīssis vt bī in.c.possessio nes.xvi.q.i.ꝛ hoc voluit idē do.Abb.in.c.si diligenti.j.ō prescrip. Et ego vltra oēs alios multū luculenī exaiaui istū passum sup glo.in.c.ecclesia scē marie.de ꝓsti.tñ non ꝓp hoc ego discedo ab eo qđ tenui cū multis laboribus in.d.c.ecclesia sancte marie. ergo ñ sequiī ista rō gñalis doctoꝝ q̄ clericus i patrimonio gaudet beneficio istius.c. ¶ Tertio moueoꝛ ex isto tex.in vī.qui sacrilegi censen di sunt.qz ió ꝓueniri ꝑnt coꝝā iudice ecclesiastico.qz com mittūt sacrilegiū.sed auferendo patrimonia clerici nō cō mittiī sacrilegiū qz non auferūt sacrū ꝛ ió dicebat Bar. in.l.licitatio.§.qđ illicite.ff.de publica. allegando Jnno.
66 in.c.nup.de sen.excō.† q qs tangēdo res clerici nō dī tā gere psonā ipsiꝰ clerici nisi tāgeret res inberētes psone ip sius clerici.qz tūc dī offendere ipsum clericū.ꝛ per ꝑns ſ cessat priuilegiū isto casu cessabit q̄litas deferens iurisdi tionē iudici ecclesiastico.non.n.debēt anhelare clerici ad suffocādā iurisditionē laycoꝝ p id qđ voluit Ang.in.l.si
67 certis annis.C.de pactis. Et cū dicebat do.Abb.† q in iuria facta clerico dī facta deo iuxta illud qđ dixit dīna vitas. Qui vos ꝓtēnit ꝛ me ꝓtēnit.ꝛ ēt dī fieri iniuria ec clesie qz ego fateoꝛ sz non sequiī ergo ista iniuria est vin dicāda p iudicē ecclesiasticū qz dz distingui vīz iniuria i
68 ferāī psone an rebus.† Item exceptio firmat regulā i ca sibꝰ nō exceptis.c.in nīa.ō sepul.l.in bis.ff. ō legi.l.i.ff.ō reg.iur.sz hic ponīt regula q actor sequaī foꝝ rei a qua fit exceptio ō malafactoī ecclesie ꝛ reꝝ eccīie. ergo extra istū casum exceptū remanebimꝰ in regula.sed ab ista re gula ñ excipiunī hic bona clerici.ergo ꝛ si dicaī q p id ē ptitatē rōnis exceptio extendiī ad simīlē casum.c.cū dile cta.de ꝓbr.vti.l.bis solis.C.ō reuo.do.qz rñdeo q non ē eadē rō qz in bonis ecclesiaꝝ cōmittiī sacrilegiū i primo nialibꝰ clerici nō. Nec ob.cū dicebat.d.Abb.q ista de cre.nō ponit ius nouū sit ita q non ponit ius nouū nihil omin̄ cessat q̄litas ōferēs iurisditionē iudicis ecclesiasti ci qz cessat sacrilegiū. Et ista ꝑs mihi vī de iure efficacioꝛ quicquid dixerit cōmunis opi. ¶ Nota. ibi maluerint q q̄

UVA. BHSC. IyR_275_2

69 ℔ qñ coꝝ plurib⁹ iud. agi pōt electio ē agētis. l. cūcleri
cis. i pn. C. ō epi. ⁊ cle. l. determinꝰ. C. ō epi. au. Fallit ꝺm
70 oēs doc. ℏ in casu auč. hīta. C. ne fil. ꝓ pa. ℔ vbi scholares
pñt ꝓueniri coꝝ plurib⁹ iudicib⁹. ⁊ nihilom inus electio
iudicis est rei ꝓuenti ⁊ non est actoris agētis. dicit tñ hic
Hosti. q sepenumero plenius ⁊ expeditius eccℓiastice p
sone ꝓsequunť iustitiā p secularē iudicē q̄ p iudicē eccℓia
sticū. ¶ Tu pondera qz doc. non videnť bñ dicere ex eo
qz bodie vt videmus pp statuta vniuersitatum scholares
subijciūt se iurisditioni rectoris p iuramentū ⁊ iurāt obe
dire sibi qō iuramētū obligat quē ꝑcise ad factū vt ē gl.
71 sing. in. l. si pecuniā. ff. de ꝓdi. ob cām ℔ q si scholaris con
uenit coꝝ rectore nō poterit declinare iurisditioné suam
⁊ eligere ptātē vel doctorē suū. ⁊ istud voluit Mic. ō ma.
in. d. auč. habita. quē refert ⁊ sequit Bal. ibi in. ix. col. vi
de q̄ dixi in. c. ex trāsmissa. ş. e. ⁊ iō cū venia dixerim paꝛ
72 apēsate locuti sunt docētes nostri. ¶ ℔ Ultimo not. q si
vltra ius cōe aliqd ꝓcedať in priuilegiū nō vī recessum a
iure cōi lz in fauorē eccℓie ⁊ pioꝝ locoꝝ sit inductū q posſit trabere reum coram iudice eccℓesiastico tamen potest
esse coram seculari de iure communi. ⁊ sic concurrit ius
cōe ⁊ priuilegiū qō est introductū in auxiliū remedij ordinarij. ⁊ sic vnū nō tollit alterū. l. in puinciali. ş. i. ff. de
ope. no. nunc. ꝺm. d. Pe. de ancha. ibi. ¶ Oppo. q malefactores laycos debēt eccℓiastice psone ꝓuenire coram
layco. v. eo. c. si clericus laycū. ¶ Sz. istud ꝑriū soluit in
fra. ꝓueniunť. n. isti tanq̄ sacrilegi coꝝ eccℓiastico. ⁊ red
dit rōnē glo. vltima hic. qz sacrilegiū est crimē eccℓesiasti
cū qz est sacrilegiū vt dictū fuit. Et ad. d. c. si clericus rñ
det Inno. q loquiť vbi agiť rei vēdicatione vel depositi
vel cōsimilibus actionib⁹ in qbus nullo iure spāli iuuať
eccℓia de talib⁹. n. bñ cognoscit secularis. ¶ Lapio gl. i.
q̄ colligit q actor sequit foꝝ rei vt in. c. si clericus. ş. eo. ⁊
ibi dixi ⁊ in. l. iuris ordinē. C. ō iurisdi. om. iu. vbi p legi
73 stas. Sed qd si eccℓia ꝓuenit malefactorem coram iudice se
culari ⁊ ille est negligēs in faciēdo iustitiā. gl. ij. rñdet ponendo duplex remediū. Primū est q pōt excōicari ⁊ p
excōicationē cōpelli. Secundū est q negligēdo facit litē
suā. xiij. q. ij. c. oñs. ⁊ sic teneť ad extimationez litis. Oñs
Abb. restringit hic istā glo. qñ iudex negligit interpellatus a pte. Si. n. nō fuit a pte petitū non patiť aliquā penā
qz nō teneť imptiri officiū suū nisi petať allegat glo. in. c.
si. de rescrip. ⁊ qō voluit Bar. in. l. iij. ş. boc aūt iudiciū
74 .ff. de dam. infec. nam glo. illa voluit ℔ q lz iudex possit cō
dēnare in expēsis ex suo officio. tñ oz peti a pte vt ibi ōclarať. l. sancimus. C. de iudi. vide qō plene dixi in. d. c. fi. ad
duco qō voluit do. Anto. in. c. venerabilis. de iudi. vbi di
75 xit ℔ statuto caueť q iudex teneať sub pena centū expedire cām. ꝛ. mēsam. qō intellige si p ptē fuerit petitū alꝰ secꝰ
qz tūc negligētia attribuiť pti ⁊ nō iudici p glo. d. c. fi. facit. l. nō qcquid. ff. de iudi. vide q̄ dixi late in. d. c. venerabilis. Et ego addo Bal. in. c. i. ş. iudices. ō pace iura. fir.
76 in vsibus feu. vbi dixit ℔ q iudex non dī negligere si ps ñ
petat. l. argentarius. ş. cū aūt. ff. de eden. ⁊ allegat gl. i. l.
77 cū seruū. C. de ser. fugi. q̄ dicit ℔ q iudex nō teneť ponere
aliquē ad torturā nisi petať p illū cuius interest ⁊ adduco q voluit i. l. i. C. qūo ⁊ qñ iudex vbi refert spec. dicētē
in tit. de disp. ⁊ allegat. d. ş. fi. vī. qd si nolit q si iudex pt
supplere ⁊ nō supplet facit litē suā ad boc dicit se allegare illā. l. q̄ dicit ꝓcedere qñ est merū ius secus si factū. fač
simile q voluit. d. Abb. in. c. auditis. de ꝓcu. vbi dicit q
cautela est q exp̄sse petanť in libello. facit qō voluit spe.
in ti. de offi. iudi. ş. impedit. post ꝓn. ⁊ qō voluerūt oñi de
rota decisio. cccxli. Ego addo simile glo. in. c. excōicam⁹
ş. q aūt. de here. q̄ idem dicit q facit litē suā. ⁊ sic puniet
legib⁹ dicētibus iudicē facere litē suā insti. ō dila. que ex
q̄si delic. nascū. in ꝓn. l. si iudex. ff. de varijs ⁊ ex̄or. cogni.
l. si filius. ff. de iudi. sed bar. i. d. l. si iudex. tz ꝑriū dicēs q
in multis casibus reperiunť spāles actiōes ꝑ iudicē q negligit facere id ad qō teneť. qz si nō dat tutorē tenetur ex
edicto. ff. de magi. quen. Itē ꝑ ꝓtorē negligentē in cā dāni infecti dať actio in factū ex illo edicto. l. iiij. ş. in eū. ff. ō
dam. infec. Itē ꝓuideť ꝑ iudicē negligentē requirere seruos ⁊ libertos rei publice. l. mancipia. C. de ser. fugi. ⁊ ꝑ
iudicē negligentē recipere testes. l. si q̄ñ. C. de testi. alꝰ ät
putat q iudex reg℔ teneť actiōe in factū ad interesse nō
p dicta iura q̄ loquunť de iudice q facit litē suā. sed qz cer
tū est q iudex negligens pōt criminaliter accusari vt in
78 auč. vt diffe. iudi. in glo. ⁊ regula stat ℔ q vbicūq; qs pōt
accusari criminaliter ex eodē facto cōpetit actio ciuilis
ad interesse. l. q noie. ff. de fal. Et idē voluit idē Bar. in. l.
argentarius. ş. cū aūt. ff. de eden. ⁊ in. l. i. C. qūo ⁊ qñ iu.
79 sed Ang. in. l. iij. C. de sepul. vio. dicit ℔ q vbicūq; est lege
exp̄ssum q̄ pena puniať iudex negligēs facere iustitiā puniať illa pena. Sed vbi nō est lege exp̄ssum tūc puniť ex
ea pte iuris faciēdo litē suā allegat tex. in auč. vt diffe. iudi. ⁊ hoc mō iudex negligēs facit litē suā. ⁊ ita dicit se intelligere. l. pe. C. de ser. fugi. ⁊ in. l. iiij. ş. in eū. ff. ō dā. ifec.
80 vbi dicit ℔ q si ꝑ iudicē negligentē nō inueniť pena statuta pōt puniri criminaliter cū quo ꝓcurrit actio ciuilis ad
restōnem damnoꝝ vt. l. q noie. ff. de fal. Nec ob. ꝺm eū. l.
si q̄ñ. C. de testi. ⁊. l. si qs in ꝓscribendo. C. ō pactis. vbi iudices negligētes faciūt litē suā qz ꝓcedit sed nō ex eadē p
te iuris sed ex illo titulo vt differētes iudices. qñ nō est pena determinata. ⁊ tūc cumulare pt iudiciū ciuile p qō fit
restitutio damnoꝝ. ⁊ ita ēt vī residere in. d. l. mācipia. ⁊
81 ibi subdit ℔ q vbi iudex excōicat absq; maturitate introducta a canone vt in. c. i. de sen. excō. li. vi. vz talis excōicatio ſz nō facit litē suā iō nō tenebiť ad oēs sūptꝰ dāna ⁊ interesse qō dicit eē bñ no. Sed idē Ang. in lectura pusina
82 in. d. l. mancipia. dixit ℔ q officialis negligēs puniť non
actiōe descēdēte ex maleficio vel q̄si pp qō officialis facit
litē suā sed puniť cōditiōe ex illa lege. ⁊ sic vī tenere opinē bar. ⁊ idē vī voluisse idē Ang. in. l. si q̄ñ. C. de testi. d.
Pe. de ancha. in. c. i. ō re iudi. li. vi. tāgit ⁊ simpl℔ sequit
opinē bar. nō aūt attingit hāc ꝑietatē. sed Jo. de imo.
in. d. l. iiij. ş. in eū. nō tangit istā ꝑietatē dicit tñ q iudex
negligens facit litē suā. Ludo. ro. ibi dicit q ista opinio ē
verioꝛ q iudex negligens nō facit litē suā qz tūc iudex facit litē suā qñ male iudicat quo casu si ex imperitia iudicat nō tñ supina oz libellari eū ꝓdēnandū inquantū iudici videbiť vt in. d. l. si filius. cū duab⁹. ll. sequēt. ff. de iudi.
83 nō aūt ad damna ⁊ interesse vt. l. fi. C. de pena iudi. q ma
le. iudi. ¶ Sed Bal. in. l. si q̄ñ. C. de testi. dicit ℔ q iudex
negligens in q̄libet pte litis facit suā litē allegat dictā. l.
si qs in ꝓscribēdo. ⁊ idē bal. in. c. i. ş. iudices. ō pace iura.
84 fir. dixit q iudex negligēs facit litē suā q̄tenus lesit ptem
⁊ dicit eē notabilē tex. ibi ad boc. ⁊ allegat auč. de q̄store. ş. super boc. Et idē Bal. in rub. C. de pena iudi. q ma.
85 iudi. dixit ℔ q si iudex nō vult audire ptes q ex boc oz puniri alꝰ at dictā. l. si qs in ꝓscribēdo. ⁊ dictā. l. argentariꝰ
86 ş. cū aūt. Et idē Bal. in. d. c. i. dicit ℔ q si iudex cū petitur
a iustitia nō rñdet sed obmutescit q vī denegare iustitiaz[a]
pp qō poterūt indici reprehēsalie alꝰ at Andre. ō iser. ibi.
87 Et idē bal. in. d. l. mancipia. ℔ q̄rit de officiali negligēte
si pōt deponi ab officio. sed quo ad iudicē dicit q iudici
extimationē litis soluēti nullū ius acquiriť. ⁊ est rō qz q̄
ad iudicē est mera pena. qō dicit eē menti tenendū. Et di
88 cit ℔ q iudex dī negligere si noluit recipere libellū q̄rimoniarū. ⁊ dicit se vidisse ꝓdēnari quēdā iudicē qui apposuit accusationem sibi productam ad cameram suam. ⁊
noluit super ea procedere. Idem si recessit ⁊ noluit examinare testes productos allegat dictam. l. argentarius
ş. cum aūt. Idem si non fecit restitui furtum damnū passo. ⁊ talis negligentia est lata culpa seu dolus presumptus. iō teneť insolidū. ⁊ aliud nō dicit tene menti ista que
aperiunt intellectum huius tex. ⁊ glo. Sed Ang. in. d. l.
argentarius ş. cum autem. adducit glo. ibi dicēs q illa
glo. non determinat q iudex negligens administrare iustitiam facit litem suam sicut iudex male iudicās vt. d. l.

[a] ¶ Benegať iustitia. Adde phillipū i. c. ex rōne. q. ij. ō appel. ⁊ dic q ēt isto cāu appellare poterit vt tz. d. abb. in. c. dilecto ō appella. ⁊ idē phili. in. c. ex pte eo. ti. pro quo vīō. d. alex. ō imo. in. l. de qua ō iudi. q ꝑium teneť videur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

si iudex. ꝛ sic adiuuatur opi. Bal. hoc tenentis. lz illâ gl. non allegat. ¶ Sed Bart. est in contraria opinione ꝙ dicit se examinasse in. d. l. mãcipia. vbi non allegauit gl. d. §. cũ aũt. ita ibi dicit Ang. ℞ro certo longe miroꝛ ꝙ de pilo faciat trabẽ. ego allego sibi gl. que hoc tenent vz glo. in. l. non quicquid. §. fi. ff. de iudi. ꝛ in. d. l. siquãdo ꝛ in. c. qm̃ ꝯ. de proba. ij. q. vi. §. hoc ẽt. c. dominus noster. xxiij. q. ij. Jnno. in. c. sepe. de appel. ꝛ in. c. cuz cãm. ꝺ offi. delega. ꝛ hic ꝛ glo. in. c. excõicamus. de bere. ꝛ facit qꝺ voluit idẽ Ang. in. l. si filius. ff. ꝺ iudi. vbi querit vtrũ iudex negligendo faciat litem suã. refert fuisse cõtrouersiã inter Bal. ꝛ bar. ꝛ se dixisse in. d. l. mancipia. ꝛ adduco quod voluit Bal. in. l. obseruare. §. proficisci. ff. de offi. ꝓ

89 consu. in. xvij. qõne. vbi querit † vtrum iudex qui noluit audire allegationes vel ꝓbationes ptis facit litem suam decidit ꝙ sic. ꝛ allegat dictam. l. argentarius. §. cum aũt. Idem dicit si noluit audire allegationes iuridicas allegat dictam. l. si quis in ꝓscribendo. Saly. in. d. l. mancipia. vt merus ꝛ nudus relator refert dicta Bald. in. d. l. mancipia. que superius rettuli ꝛ aliud nõ dicit. Sz in. d. l. si quis in ꝓscribendo. dixit aut iudex negligẽdo lesit ex dolo. ꝛ tunc tenetur ad totale interesse. Aut lesit ex culpa ꝛ tunc tenetur dũtaxat ad id quod lesit. Et idem Saly.

90 in. l. si qñ. C. de testi. in notabilibus dicit † ꝙ quando iudicis negligentia absorbet ius ptis. iudex ille tenet ei ad interesse vt ibi ꝛ in. d. l. si quis in ꝓscribẽdo. ꝛ quid bẽat probare petens interesse colligitur ex. l. argentarius. §. cum aũt. sed idem Saly. in. l. i. C. qũo ꝛ qñ iud. refert dictum Bart. ibi ꝛ cum eo transit vt nudus relator. ℞ro certo ego miroꝛ de Ang. inquantũ dicat ꝙ an iudex negligens faciat litez suã fuerit discordia inter Bal. ꝛ bar. qz potius vꝝ fuisse inter glo. vtriusqꝫ cẽsure ꝛ ipsum bar. licet super hoc fuit contentio inter Bar. ꝛ Bal. ¶ Jtez adduco ad predicta quod voluit Jo. an. in. c. cuz eterni.

91 de re iudi. li. vi. vbi querit † an iudex qui non grauat sed obmittit aliquid quod facere debebat incidat in penam dicti. c. cum eterni. ꝛ vꝝ dicendum ꝙ non qz tex. ille dicit fecit. ꝛ sic vꝝ punire facientem ꝛ non omittentẽ seu negligentem. ꝛ adducit quod notatur in glo. i. c. dilecti. de priuilegi. ¶ Sed ꝯrium notat Hosti. in. c. legitima. de appella. li. vi. vt ibi notaꝯ super glo. in verbo caueant. ita ꝛ resident ibi Jo. and. ꝛ sic persistit in ꝓclusione quod idez est in iudice negligente quod est in iudice malefaciente posito ꝙ tex. puniat malefacientẽ exquo apponit ruina ad dictum ipsius Bar. volentis ꝙ tunc iudex facit litez suaz qñ male iudicat sed nõ qñ obmittit iudicare. Et est bene ponderandũ ꝙ iudex negligens incidat in penam dicto

b ¶ Litẽ suã. Contrar ũ tñ vꝝ tenere bal. i. l. i. C. quo. ꝛ qñ iud. i. i. col. ꝛ in tit. ꝺ allega ꝛ dispu. §. 92 fi. vꝝ. qd si nollit qꝺ credo ꝓ cedere si ẽ ius verũ secus si ẽ falsum vide ꝓ te.

.c. cũ eterni. qz loquitur de pena affectiua anime spiritualis q̃ multo fortioꝛ est pena coꝛporis. ¶ Sz Bñicus ibi dicit ꝙ si iudex obmittat per gratiã vel per sordes vt ibi dicit tex. ꝛ ex illa obmissione pars grauet ꝙ incurrit penam dicti. c. cuz eterni. ex eo qz tex. ibi dic̃ si in iudicio qꝺ qcqꝫ fecerit. † Sed ille dꝝ facere qui obmittit facere qꝺ dz vt dixit glo. in. v. ꝯrium in. c. i. de vsur. lib. vi. ꝛ ꝓbat tex. xxv. q. i. ideo ꝛ no. Jo. and. post Archi. in. c. gñali. de electio. li. vi. ꝛ illo mõ ꝓcedat qꝺ voluit Hosti. ꝛ Jo. and. Aut obmittit nõ per gratiã vꝝ per sordes vt ibi dicit tex. ꝛ tunc nõ incurrit penam dicti. c. cuz eterni. ꝛ ita resident. ¶ Sed Bar. in. d. l. si quid in ꝓscribẽdo. dicit se habeꝛ illũ tex. pro notabilissimo inquantũ vtitur vbo negligere ꝙ negligere nõ est aliud qꝫ absoluere ab obseruatiõe iudicij per priuilegiũ fori cui renunciauerat. Bices tu qñ snia est nulla. ꝛ sic nõ facit preiudiciũ pti iudex non facit litẽ suã. ꝛ allegat qꝺ notaꝯ in. d. l. si iudex. ff. ꝺ va. ꝛ eꝛ. cogni. sed in casu isto nõ facit ꝓiudiciũ parti in iure suo. ergo idem dz eẽ qñ snia lata est nulla. Quia ad hoc bar. ipse rñdet ꝙ ibi snia nulla nõ facit ꝓiudiciũ neqꝫ in iure neqꝫ in instãtia. qz ex actis põt ferri snia vt hꝝ in. l. si vt ꝓponis. C. qũo ꝛ qñ iudex. sed in casu dicte. l. si quis in cõscribendo. facit ꝓiudiciũ in instantia. ꝛ pp hoc facit litez suam. ꝛ tenet perinde ac si ꝯ eum ꝓnunciasset ꝯ iustitiã in cã principali. qꝺ dicit se ꝓbare hoc modo videlicet ille ꝙ impedit ꝓcessum cause tenetur ad totale interesse totius cause. hoc apparet in stipulatione de defendendo. l. cũ qꝺ rebatur. ff. iudi. sol. hoc dicit apparere ex ti. ff. ne quis eaz qui in ius vocaꝯ vi exima. Et ista sunt formalia ꝺba bar. in. d. l. si quis in ꝓscribẽdo. ad fi. Bal. tñ ibi ꝯ dicit dicto Bar. ímo dicit ꝓdemnari debere inquantũ bonũ ꝛ equũ videbitur iudici vt insti. de obligatiõibus que ex delicto nascunt in ꝑn. ꝛ in. d. l. fi. ff. de var. ꝛ extraoꝛ. cognit. non autem arbitrabitur iudex equum extimationem totius litis cũ ipsi actoꝛi remaneat integra actio. ꝛ banc sniam Bal. tanc̃ ꝯ humaniozez sequit Rapbael fulgosius in. d. l. si quis in ꝓscribendo. Sed Ange. in auc. vt differentes

93 iudices. dicit † ꝙ ꝑꝑ denegatam iustitiam per iudicez se

a cularem põt quis adire iudicem ecclesiasticũ ª nõ obstãte ꝙ causa sit propbana ꝛ ambo litigãtes sint layci. ꝛ ad boc allegat istum textũ. Sed idem Ang. in. l. siquãdo. C. de testa. dicit fore ibi casum ꝙ iudex negligens facit litẽ suam allegat dictaz. l. si quis in ꝓscribendo. ꝛ refert dicere glo. ꝙ talis iudex teneꝛ actione in factũ descendẽte ex quasi maleficio. d. l. argentarius. §. cum auten. refert postea Bar. d. l. si iudex. dicere ꝙ in certis causis introducte sunt speciales actiones ꝯ iudicem. ꝛ vnus est in. d. l. si qñ. alius in. d. l. mancipia. alius est in. l. i. §. magistratibꝰ. ff. de magistratibus cõueni. Jn alijs autem casibus in q bus spãles actones non sunt prodite tenetur ad interesse parti ex titulo vt differentes iudices. sed non allegauit dictam. l. si quis in conscribendo. vbi tex. dicit ꝙ facit litez suam. tñ opi. Bar. sibi vꝝ fore vera licet alij dicant ꝯrium nam iudex ex negligentia semper tenetur parti lese ad interesse totale vt in omnibus legibus dicentibus iudicem negligentez puniri. sed quando iudex facit litem suaz eo ipso est in dolo sed teneꝛ eatenus quatenus bono viro vꝝ vt. d. l. si iudex. ꝛ sic pz ꝙ iudex negligens ex ista parte iuris non teneꝛ. ꝛ ita resident Ang. ꝛ sic vꝝ approbasse opionem Bar. Sed idem Ang. in. d. l. si quis in ꝓscribendo. colligit ꝙ iudex negligens facit litem suã. sed ex quo capite faciat dicit ꝙ est altercatio inter modernos ꝛ refert se dixisse ꝛ tenuisse opinionem do. Bar. in. d. l. si quãdo. ꝛ ad illã. l. dicit posse rñderi ꝙ hic iudex ꝓprie non facit litem suam negligendo sed potius male iudicãdo. nã si amittit exceptionẽ fori. ergo soluit conuentũ ab obseruatione iudicij. ꝛ sic male iudicat. ꝛ ideo nõ mirũ si litem suam facit ita ibi resident. Sed bal. in. l. non quicquid. ff. ꝺ iudi. allegat Spec. in titulo de offi. iudi. §. impedit. versi.

94 quid si iudex. vbi voluit † ꝙ vbicunqz iudex põt supplere

b ex officio ꝛ nõ supplet non facit litem suã ᵇ nec põt ab eo appellari qz licet iudex possit non tñ cogitur de necessitate. ꝛ sic est dare casum in quo iudex negligens nõ facit litem suam. Sed tu dicas ꝙ isto casu non est negligens ex quo ad faciendũ non compellit. Sed Ang. in. d. l. nõ qꝺ quid §. i. colligit ꝙ iudex facit litem suam negligendo sicut male iudicando ꝛ remittit se ad dicta sua in. d. l. mãcipia. Sed idem Ange. in. l. i. C. qũo ꝛ quando iu. dicit ꝙ iudex compellitur causatiue iudicare qz tenetur parti lese ad interesse sed non ex ea parte iuris que dicit iudicẽ male iudicantem facere litem suam allegat Bar. cui refert Bal. ꝯ dicere ꝛ remittit se ꝓ cõcordia ad dicta sua in. d. l. mancipia. Sed Rapbael fulgosius in. d. l. argentarius. §. cum autem. ff. de eden. tenet ꝙ iudex negligens faciat litem suam sed non allegat aliquid de nouo ꝛ idẽ fecit Raphael cu. in. l. iiij. §. in eum. ff. de dam. infect. vbi idem colligit sed nihil de nouo affert in medium ꝛ pro certo non admiratione dignum qz ita euacuarunt fõtes huius philosopbie antiqui scribẽtes vt miraculi loco videatur afferre noua in iure iuxta illud Virgilij in primo eneydos Apparẽt rari nãtes in gurgite vasto. Facit ad predicta tex. in. c. pro humani in prin. ꝺ homici. li. vi. vbi arguitur contra iudices negligẽtes. ꝛ ibi arguit Hosti.

contra

a ¶ Eccliasticũ. Adde eundẽ ang. i auc. vt cleri. apud ꝑꝑ. epis. coll. vi. ꝛ oẽs doc. in. c. ꝓ venerabilẽ qui si. sint legiti.

UVA. BHSC. IyR_275_2

contra scholares negligentes. Et adduco ad pdicta tex.
95 valde singulare in.l.nulli.C.ne sacrum baptisma. † qm in
dex qui obmisit imponere penā delinquenti quaz lex mā
dat imponi dicit q eadem pena puniendus est ipse iudex
z est mirabile pro certo istud qz pone q iste delinquens
fuisset plebeius puniendus pena vili qua puniunt plebei
q iudex puniret vt plebeius. tene menti hoc qz ad istud
nō est psideratus ille tex. ab aliquo. z allegat illum text.
pro singulari do. Bal. in.c.i. de consti. z Ludo. ro. in suis
notabilibus pro quo vide Hosti. in.c. de causis. de offi. ō
lega. Relati sunt scribentes circa istū dubitabilē passum
tempora sunt nō mentior longa qbus summo desiderio
pcepit animus meus inter cōmētaria mea istum passum
enucleare sed nō occurrit locus accōmodatus. hic aūt oc
currit pp bāc glo. que in terminis est p̄ opionem Bar. de
quo scribentes z hic. z in alijs locis nullā faciūt mentio
nē. ió nepbas eē duxi passum būc nō enucleare. ió vt altis
simus princeps deus dabit nobis enucleabimus vt seruu
lus indignissimus lz bec decretalis sit onerata satis i mā
sua. ¶ Ante oia ego pondero vnuz qō hī in.l.fi.§. illud
96 .C. de tempo. appella. vbi dī † q qñ iudex est negligens
dz adiri eius superior voluit Bar. in.l. quāuis. ff. ō dam.
infec. z supius de boc dixi. Tūc arguo sic. vbicūqz iudex
est negligens z quis pōt adire alium vt ministret sibi in
stitiam qz forte est vicinus nunqz agere pōt p̄ primuz iu
dicē negligentē casus est singularis p̄m vnā lecturā in.l.
iij.§. si tam vicinū. ff. de dam. infec. quā sequit ibi Bar. sz
data negligentia iudicis adiri pōt superior vt iustitiā ad
ministret ergo data vicinitate superioris nō poterit agi p̄
iudicem negligentē qō tene menti qz ad mām est mirabi
le nouū nō adductū ab aliquo in vtraqz censura resolu
to z per pñs erit dare casum in quo negligens nō facit li
tem suā vt voluerūt gl. nec punit ad interesse actiōe in fa
ctum vt voluit bar. z sequaces. ¶ Secundo pondero di
ctam.l. si quis in pscribendo. inquantū in finalibus vbis
dicit ēt suā litem facere intelligat vbi illa dictio implica
tiua ēt infert q punit vt negligēs z vltra boc facit litem
suā reputat. n. eum male iudicantē argu. c.ij. de confes. in
97 vi. z.l. quādiu. ff. de acqui. here. † nam si per factum iudi
a cis iustitia ptis differt venit iudex puniendus a in auc. ō
mādatis principū. §. si tibi. z §. sequenti in auc. vt iudices
sine quoqz suffragio in. §. i. ibi. n. dī q punit criminaliter
pena applicāda fisco. z pp boc nō nisi cum magno mini
sterio. d.l. si quis in pscribēdo. dicit q ēt facit litē suā q̄si
voluerit q punit criminaliter pena applicāda fisco z ēt
facit litē suā z pp boc tollit illa doctrina Bar. inquantū
dicebat idē est in pena applicanda pti ad interesse a quo
dat actio in factū descendēs ex quolibet crimine vt.l. qui
noie. ff. de falsis. qz istud vī falsum z erroneum p̄iungen
do. d. §. i. in auctē. vt iudices sine quoq suffragio vbi pu
nit criminaliter pena applicanda fisco z p̄iuncta. d.l. si
quis in pscribendo. ēt punit qz facit litē suā qz cū habea
mus expressum nomen actionis qz ex quasi maleficio. er
go sequit q cessat actio in factū. z indubitanter dejcit in
pfundū opi. Bar. per istū modū argumentandi. z illud
qō voluit bar. in. d.l. si iudex. z in alijs locis superius ad
ductis a me. Idem ipse voluit in disputatione sua inci
piēte. Asnia iudicis qui per imprudentiam male iudica
uit in. iij. col. ad fi. in. v. argumento secunde partis ponde
ra accurate predicta. ¶ Tertio arguo sic vbicūqz iudex
ex officio suo nō supplet est negligens ēt si non interpelle
tur a pte lz superius dixeriz p̄riū post Speculato. z bar.
boc decidit text. in.l. paulus. la prima in vsi. debere. ff. de
re iudi. q importat necessitatē. l. iij. C. de pigno. c. i. in vsi.
debebat. de dolo z contu. c. intelleximus. de iudi. cle. attē
dentes. de stat. reg. in glo. Sed si non supplet ex suo offi
cio facit litē suā. ergo iudex negligens facit litē suā. z ad
boc adduco Jo. and. in addi. Spec. in titu. de allegatio
nibus z disputationibus. §. satis. v. qd de fructibus. vbi
dicit q iudex non supplens ex officio suo dī negligens z
facit litē suā. Et de illo dicto fecit festū Ang. in.d.l. pau
lus. ¶ Quarto arguo de.d.l. si quis in pscribendo. vbi
98 dī † q si iudex qualiscūqz fuerit neglexerit admittere ex
ceptionē parti de qua hic facit litē suā ex quo ergo reperi
tur tex. clarus z apertus. nec in p̄rium repit text. aliquis
ergo non debemus ab illo recedere. l. ille aut iste. §. cū in
verbis. z.l. non alr. ff. de leg. iij. ¶ Quinto adduco tex.
cū glo. sua. in.l. itē iuris. in pn. ff. ad.l. acqui. z insti. eo. ti.
§. preterea. z §. imperitia. nā cōiter glose arguūt de me
dico ad iudicē z eē. sed medicus eadē pena tenet pp ne
gligentiā z pp imperitiā vt i pfatis iuribus hī. eodē mō
vī dicendū in iudice vt siue p̄tingat ministraī iustitiā siue
impite administrat facit litē suā cū sit eadez rō qz vtrius
impitia z negligentia ascribit culpe ex eo qz quilibet vī
asserere se peritū z solicitū. si ergo in medico est par delic
tū negligentia z impitia. ergo in iudice erit par delictū
negligentia z impitia. nam iuris latores iudices z fides
equipant medicis. c. cetez. j. ō iura. calū. ¶ Sexto addu
co q istud sit regulare in qualibet mā vt impitia z negli
gentia piter puniāt vt est tex. cū glo. in.l. qō si nolit. §. mā
cipiū. z §. culpam. ff. de edil. edic. z hī in.l. ab hostib⁹. §.
si vir vxore. ff. so. ma. z facit qō hī in.l. si seruum. in pn. ff. ō
verb. ob. z in.l. necare. ff. de lib. agno. z in.l. indignū. ff. ō
99 bis q. vt indig. z i.l. tutor quoqz. §. fi. ff. de suspec. tu. † vbi
impitia z negligentia parib⁹ incedūt gradibus. si ergo
impitia ascribit culpe qō est regulare. l. impitia. ff. ō reg.
iur. l. si quis fundū. §. census. z. §. si quis titulos. l. item q̄
rit. §. si gēmā. ff. locati. ita z negligentia ascribi dz culpe
z pfozmiter punit. ¶ Septimo si quispiā dixerit iudex
qui facit litē suā est in dolo vel lata culpa. qz si p iniquita
tē male iudicat tūc dī eē in dolo. l. i. ff. de appel. sed si per
100 impitiā male iudicat tūc est in lata culpa † qz ignorare
ius est lata culpa. l. leges sacratissime de legi. glo. in.l. li
berorz. §. notant. ff. de his qui no. infa. insti. de suspec. tu. §.
suspectus. z pbat i.l. regula. §. penul. ff. ō iur. z fac. igno.
facit. l. ij. ff. q quisqz iur. sed durum vī q negligentia eq
pet dolo vl late culpe nec reperit boc iure cautū. ergo iu
dex negligens non facit litē suā. Quia ad boc rñdeo z dī
co dari posse instātiā in iure q ille qui facit litē suā qñqz
sit in dolo qñqz in lata culpa quādoqz in leui quandoqz
in leuissima. z dari pōt exemplū nā si euidēs arguat gīa
vel inimicitia vel sordes eius q male iudicauit tūc est in
dolo. l. si filius. ff. de iudi. c. cū eterni. de re iudi. li. vi. tunc
punit ad verā litis extimationē z erit infamis vt ibi z in
l. fi. C. ō pena iudi. qui male iudi. Si aūt minus perite ma
le iudicauit. tūc si errauit in casu legis. vel errauit in opio
ne approbata p oēs tūc est in lata culpa vt pbant iura p̄
fata z punieī ad verā litis extimationē z ita bono viro
videri dz sz nō erit infamis. Si aūt errauit in opione quā
mediocres doctores ignorant z soli excellentissimi sciunt
tūc dī esse in leuissima culpa z excusat si non reperit q̄ sit
cōis opinio per id qō voluit glo. insti. de obligationibus
que ex quasi delicto nascunt. z Bar. in.l. fi. C. de pena iu
di. z pōt poni explū i eo qō hī in.l. dos a patre. C. solu.
matri. z facit qō notat glo. in. §. qbus in prima pstitutio
101 ne. C. z adduco Bal. in.c.i. §. iudices. † de pace iuramē.
firma. vbi p verbū forte dicit q iudex nō punieī de leuis
sima culpa sicut nec arbiter allegat dictā. l. si qs in cōscri
bēdo. nec tabellio. allegat. l. fi. C. de magistratib⁹ cōueni.
nec tutor. l. fi. C. ō nego. ges. qz necessitas officij excusat. l.
qcquid. C. arbitrium tute. sicut ergo diuersimode punit
iudex qui male iudicauit. ita punit diuersimode qui ne
glexit iudicare. qz si arguat eius dolus euidens punieī
sicut si dolo malo iudicasset per ea q̄ habent in. c. ab eo. ō
appel. li. vi. z in. c. si cōpromissarius. de electio. eo. li. z in
.l. fi. C. de magistra. conueni. z in.l. pperandū. §. finaliter
alterutra. C. ō iudi. Ita si peto mihi ministrari ius z illō
est dubiū in iure qz tunc erit idē vt in pcedenti mēbro dic
tū est z sz opinionē Bar. volētis q teneī ad verū inter
esse posset sequi incōueniens q ita puniat qui fuit i dolo

a ¶ Puniendus. De hoc vide. alex. ō imo. in.l. iiij. §. i eū ō dam. infec. z in.l. si iudex ō var. cogni. ange. in.l. si vaccantia in. iiij. car. C. de bo. vac. vbi ēt posteriores scribentes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

102 ꝛ lata culpa ſicut ille q̃ fuit in leui ꝛ leuiſſima.† q̃ pena
dz eſſe conformis delicto. l. ſancimus. C. ō pen. c. queſiuit
de his que fiunt a prela. Preterea poſſet dici q̃ poſito ꝓ
conſtanti q̃ ille q̃ facit litē ſuā ſemp ſit i lata culpa q̃ nō
erit abſurdū dicere q̃ ſicut illa impitia aſcribit late cul/
pe ita ꝛ negligentia ex quo reperiunt in iure parificata
iſta duo impitia ꝛ negligētia. nā alibi dī q̃ negligentia
eſt lata culpa. l. i. §. i. ff. ſi meſſor fal. mo. dixe. imo regl'r ita
diffinit vt pz ex his q̃ ſcribit Bart. in. l. q̃ neruа. ff. d epo.
C Octauo faciat ille qui male iudicat differ ꝛ facere iu/
ſtitiā q̃ vſimile eſt q̃ victus iniuſte ꝑdemnatus appella
bit arg. c. ſup hoc. de renūc. ꝛ. l. cū de indebito. ff. de ꝓba.
ꝛ ſic facit victū vagari ꝑ alia iudicia. ergo ſicut male iu/
dicans facit litē ſuā. q̃ vī negligere facere iuſtitiā. ergo
103 ita ꝛ negligens faciet litē ſuā. C Nono faciat † vbi lex
gñaliter loquit ꝛ māifeſte nec ꝑ aliā legē diſtinguit nos
nō debemus illā diſtinguere. l. ꝓſpexit. ff. qui ꝛ a quibus. l.
i. §. gñaliter. ff. de le. preſtan. ſed. d. l. ſi qs in ꝓſcribēdo. a
pte ꝛ indiſtincte dicit iudicē negligentē facere litē ſuam
nec ꝑ aliā legem diſtinguit nec tollit. ergo ſeruanda eſt.
C Decimo nō dz eē melioris ꝓditionis male iudicās q̃
negligens q̃ delictū ꝓſiſtens in cōmittendo eſt grauius
q̃ delictū ꝓſiſtens in obmittēdo. l. auxiliū. ff. de mino. cō
104 iuncta glo. ſua ſingulari † vbi minor nō reſtituit aduer/
ſus delictū ꝓſiſtens in cōmittēdo ſed aduerſus delictum
ꝓſiſtens in obmittendo ſic vt ibi eſt glo. ſing. Et facit qō
voluit gloſ. q̃ aureis lr̄is ſcribenda eſt ꝑm Bald. in. l. ſi
mora. ff. ſo. ma. ſed ſi iudex male iudicet peccat in cōmittē
do ꝛ tñ facit litē ſuā ſz iudex negligens iuſtitiā facere pec
cat in obmittēdo. ergo multo fortius dz facere litē ſuam
arg. c. cū in cunctis. de elec. ꝛ auc. multo magis. C. de ſac.
ſan. eccle. ꝛ adduco pulchr̄ dictū qō voluit Spec. in ti. ō
105 expenſis. §. poſtremo † q̃ ſi iudex in ſindicatu fuit ꝑdem
natus ad reficiendū expenſas litis ꝓti ex eo q̃ fuit negli
gens in cōdemnatiōe fienda ſup illis ꝓ. l. ꝓperandum. §.
ſinaūt alterutra. C. de iudi. q̃ tūc poterit petere dictas ex
penſas ab illo q̃ debuit ꝑdemnari ꝓ. l. miſſi opiniatores
106 . C. de exacto. tribu. li. x. vbi dicit † q̃ officialis ꝓp negli/
gentiā ſuā ꝑdēnat ad ſoluēdū id qō alius dz. pōt tñ repe
tere ab illo debitore ꝓ quo vide modernos in. l. ſi tertius
§. ſi. ff. de aqua plu. arcē. C Undecimo ꝓbat hec ps in
auc. de queſtore. in. §. ſuper boc. v̄. de ſuo reddet ei qui ab
eo neglectus eſt. qué tex. ad boc allegauit Bald. in. d. c.
i §. iudices. de pace iur. firmā. ꝛ ēt illū tex. allegat Guil.
de cunio in. l. nemo. C. de iuriſdi. om. iudic. ꝛ Bal. in. l. ij.
a C Superio/ 107 . C. vt lite pen. † vbi querunt ſi iudex poſt litē conteſtatā ñ
rez. Credo q̃ vult facere aliquē actū in cā vtrū poſſit appellari ꝛ dicit
iſta ꝓcō intel ibi Bal. q̃ erat qō in facto apud Tudertū tu dicas vt ſu
ligat nō ꝓ viā perius dixi. ꝛ dicit Jac. de bel. i dicta auc. de queſtore. q̃
appellatōis ſz 108 ille tex. facit in argumentū † q̃ ſi iudex inferior denegat
q̃rcle vt tenet iuſticitiā ſuis ſubditis q̃ ſemp iuriſditio deuoluitur ad ſu
bal. in. l. fi. §. il periorem a qō perpetuo notabis ꝓ eo qō dixi in pmo ar
lud de tempo. gumento huius qōnis vbi argui q̃ nō poterit agi ꝑ iudi
appel. d. alex. a cē negligentē qō bene notabis. ꝛ sic dictus. §. ſup boc ꝓ/
de imo. in. l. ō bat negligentē facere litē ſuam. C Duodecimo adduco
pupillo. §. ſiqs tex. in. §. volumus. in auc. vt iudices ſine quo. ſuffragio.
ipſi. ff. de ope. in. v̄. omne damnū. vbi Ang. colligit † q̃ ſi iudex male iu
no. nunc. vbi dicādo facit litē ſuā ꝛ oē damnū ꝓti reſtituere tenet cum
ponit quāplu ipſe indebite ledit ꝓtem vt in. l. ſi filius. ff. de iudicijs. ꝛ in
res litationes . l. ſi iudex. ff. de varijs ꝛ eꝛor. cogniti. Jta q̃ñ negligit fa
q̃s vide ex te. cere iuſtitiā. C Decimotertio facit glo. in. c. ea q̃ de offi/
cio archi. q̃ dicit q̃ negligētia in ſupiore eſt peccatū ſz iu
dex male iudicās dī peccare. vt ꝓbat tex. i. d. l. ſi iudex in
v̄bo peccaſſe aliqd intelligit. ꝛ inſti. de obli. que ex quaſi
delicto naſcunt in pn. in v̄bo peccaſſe aliqd ergo ſicut iu
dex male iudicans facit litē ſuā q̃ peccat ergo eodē mō
iudex negligens facere iuſtitiā facit litē ſuā q̃ dī peccare
vt per glo. d. c. ea q̃. C Decimoquarto ꝛ ſi quiſpiā addu
cat in medium illud qō Senece venit in ore in prima ſua
epiſtola. vbi dicit magna ps vite labit male agentibus
maxima nihil agētibus. Ecce nūc q̃liter malus peccatuz
dz negligēs q̃ malefaciēs. ergo nō ē mirū ſi in plus pu/
niatur iudex negligēs q̃ iudex male iudicans pena. n. cō
menſurat delicto. c. non afferamus. xxiij. q. i. ꝛ per ꝓñs
iudex negligēs puniet ad totale intereſſe. ſed male iudi/
cans quatenus iudicanti videbit. q̃ ad hoc rñderi pōt
q̃ poſito q̃ negligēs plus peccet nihilominus facit litez
ſuā vt decidit tex. in. d. l. ſi qs i ꝓſcribēdo. nā puniet pena
applicāda fiſco ꝛ nihilomin⁹ facit litē ſuā vt dixi ſupius.
Jtē Seneca ibi loquit reſpectu ſui ipſius ꝛ non bito re/
ſpectu ad aliū. vñ ille q̃ male agit quantū in ſe ē magnaz
vite ptē pdit ſed ille q̃ negligit maximā vite ptē pdit quo
ad ſe ipſum ſed nos loqmur reſpectu tertij. vñ male iudi/
cans ꝓiudicat tertio q̃ ledit ex mala ſnia ſua. ſed nō ē ita
in iudice negligēte miniſtrare iuſtitiā alteri q̃ nihil tol/
lit de ſuo ꝛ ſepe ꝓp tarditatē iudicis negligētis pars nō
dī grauata vt ē tex. in. l. fi. §. illud. C. de tempo. app. ꝛ ſic
110 illa auctoritas Senece nō obſtat † hñt tñ ille epl'e in mul
tis aliq̃ ſcintillā ſpūſſancti. vī. n. poſuiſſe in ore Senece
multa q̃ ſunt ſanctimonia ꝛ veneratiōe digna. veritas. n.
a quocūq̃ dicat a ſpū ſancto ē. C Decimoquinto non ob
ſtat cū Bar. voluit q̃ iudex negligens teneat actione i fa
ctū deſcendēti ex vo maleficio nō q̃ſi ad verū intereſſe ꝛ
ſic nō inq̃ſtū religioni iudicātiū videbit q̃ puniet ꝓ titu
lū in auc. vt differentes iudices. ꝛ iura q̃ dicūt iudicē face
re litē ſuā loquunt in male iudicāte. q̃ rñdeo q̃ imo ēt ē
dare legē loquētē in negligēte. vt in. d. l. ſi quis in cōſcri/
bēdo. Jtē nego q̃ iudex negligēs miniſtrare iuſtitiā poſ
ſit criminaliter accuſari ꝑ titulū vt differ. iudi. q̃ illud ñ
ē ſolū ex eo q̃ negligit pti miniſtrare inſtitiā. ſed ēt ex eo
q̃ cōtēnit ꝓceptū antiſtitis ciuitatis. nā ſi imperator vo/
luiſſet q̃ eo ipo qō negligit iuſtitiā miniſtrare poſſit cri/
minaliter accuſari fruſtra dixeſſet q̃ pars cui denegat iu
ſtitia debeat adire epm vel archiepum ciuitatis qui man
det pſidi vt iuſtitiā faciat ꝛ ſi pſes ptēnit tale ꝓceptū tunc
pōt puniri criminaliter q̃ pz q̃ nō credit pti ſine lr̄is epi
vt ibi dī. Preterea eſt dare caſum in quo iudex q̃ negli/
git ē in leui vel leuiſſima culpa. vt ſupius dixi. ergo nō pu
niet criminaliter vt dictū ē. Jtem dici pōt q̃ nō ſequitur q̃
q̃ negligit punit ꝑ illū titulū vt differ. iudi. ergo nō facit
litē ſuā. nā dat inſtātia q̃ ſufficit ad tollēdū argu. a ſimili.
111 i. q. i. c. ſicut vrgeri †. nā ille q̃ ꝑ iniqtatē male iudicat tene
tur lege iulia repetūdaꝛ crimine falſi crimine cōpulſiōis
ex edicto de calūniatoribus iuxta no. in. l. fi. C. de pena iu
di. q̃ male iudi. ꝛ tñ facit litē ſuā. vt ē tex. ꝛ glo. l. i. in pn.
ff. de app. ꝛ vī hoc voluiſſe tex. in. d. l. ſi qs in ꝓſcribēdo.
inquātū vtit illa dictiōe iplicatiua ēt vt ſupius iam indu
xi. C Decimoſexto nō ob. ſi opponat q̃ nō pariter puni
tur imperitia ꝛ negligētia imo plus punit negligētia. l.
i. §. i. ff. ſi meſſor fal. mo. dixe. ergo ē maiꝰ delictū ꝛ ꝑ ñs
maiori pena eſt dignū. vt in. d. c. nō afferamus. rñdeo il/
lud ió eſt q̃ nō requirit tāta peritia in meſſore q̃nta req/
rit in iudice q̃ ſolū pp peritiā iuris eligit vt in auc. ō iudi
cibus. in pn. ꝛ facit. l. ij. ff. q̃ q̃ſq̃ iuriſ. vbi ꝓbat multū ſin
112 gularit. † q̃ vbicunq̃ lex requirit dolū ꝛ iperitia iuris al
legari nō pōt vt ē in iudice q̃ ꝓfitet ſe peritū tūc punit ac
ſi eēt in vo dolo. ꝛ ꝑ hoc Ang. in. d. l. ij. dicit limitari tex.
113 l. ſi qs id qō. ff. de iuriſdi. om. iudi. † vbi ſi lex regrit dolus
intelligit de vo dolo. ꝛ ió ignorātia iuris nō eſt dolus ꝛz
Jaco. but. ibi q̃ ꝓcedit niſi qs aſſereret ſe iuris peritū q̃
tūc iperitia eēt dolus ꝛ per ꝓñs nō obſtat. d. l. i. §. i. Pre
terea ibi iperitia eſt impunibilis q̃ imputet ſibi q̃ talem
114 impitū meſſorē elegit nō ſic ē in iudice † q̃ iperitia b in iu/
b dice dī turpitudo. iuxta illud qō bī. i. l. ij. ff. de origine iur.
turpe ē patritio viro ignorare ius in quo vſatur iuxta il
lud euāgelicū es magiſter i iſrael ꝛ hec ignoras dī ēt eē
115 ſtultitia in iudice. l. ſi ꝑ ipruditiā i pn. ff. ō euict. † nā igno
rātes ius dicunt ſtulti. l. regula. §. pe. ff. ō iuris ꝛ fa. igno.
ꝛ ió dicebat glo. ſing. i. l. codicillis. i. §. fi. ff. ō lega. ij. audi
ingt ſtultū teſtatorē non tñ ſibi ꝓdeſt ſtulticia ſua. Jtem
poſſet

UVA. BHSC. IyR_275_2

posset adduci ille tex. in ꝓrium qꝛ punit negligentiã vt lata culpa. ꝛ sic ꝓprie est in iudice. ¶ Decimoseptimo nõ obstat si dicaꝫ vt dicebat Bar. ꝙ iudex aliter puniꝫ q̃ꝫ ꝑ leges dicẽtes iudicẽ male iudicãtem facere litez suã. vt pꝫ in. l. iiij. §. in eũ. ff. de dam. infec. ꝛ. l. i. ꝛ ꝑ totũ. ff. de magistra. cõue. ꝛ. l. si quos. C. õ officio ꝑfec. ꝓto. oriẽtis. ꝛ. d. l. ꝓperañ. §. finaũt alterutra. ꝛ. d. l. si qñ. C. de testib. ꝛ. d. l. mancipia. C. de serui. fugi. vbi expresse pꝫ ꝙ alr puniunt. rñdeo ꝙ lꝫ cuilibet ipsaꝫ legũ possit dari rñsio spãlis vt cuilibet intelligẽti apparere põt tñ gñaliter põt dari hec
116 rñsio vꝫ † ꝙ vbicunqꝫ reperiꝫ in iure spãliter ꝓuisum de ꝓticulari remedio ꝓ iudicem negligentez statur illi remedio ꝓticulari. sed vbi nõ reperiꝫ ꝓticulariter ꝓuisum tũc puniꝫ per leges dicentes iudicez facere litem suã. ꝛ ad hꝫ facit. d. c. cũ eterni cõiuncta doctrina Jo. and. vbi voluit hẽre locũ in iudice negligente. Jtẽ põt dici ꝙ lꝫ reperiaꝫ spãliter ꝓuisum in aliquibus casibus ꝓ iudicem negligẽtem ministrare iustitiã tñ in eis nõ negaꝫ quin faciat litẽ suã. Cũ ergo tex. in. d. l. si qs in cõscribendo. dicat ꝙ ẽt facit litem suã ꝓsupponit ꝙ ẽt puniꝫ alia pena ꝛ sic in casibus spãliter nõ expssis iudex negligens faciet litem suam vel ẽt vltra hoc faciet litem suã. ꝛ ad. d. l. lex iulia. §. fi. ff. ad. l. iuliã repetundaꝝ quã allegaui supius dicas ꝙ iter uenerũt duo vꝫ qꝛ male iudicauit ꝓdẽnãdo illũ ad mortẽ ꝛ ẽt interuenit aliud qꝛ neglexit acceptare iustas defensiões rei. ꝛ ad dictã. l. nulli. C. ne sacrũ baptisma. rñde ꝙ ibi nõ interuenit obmissio. sed interuenit factũ iudicis ꝓ legem. Et ex istis elicit ꝓcto ꝙ iudex negligens facit litẽ suã. ꝛ ex eis poteris facere elegãtem repetitionẽ. Et accẽdoꝛ magis ad sic scribendũ vt videtis exq̃ video plerosq̃ claros ꝛ excellentes in vtraqꝫ censura viros ꝓp innatã eoꝝ humanitatẽ cõmendare hec nra debilia cõmẽta. nã istis nouissimis diebꝰ trãsmissa mihi fuerũt ex vrbe Ro. quedam carmina q̃ ꝓclarus ꝛ excellentissimus in vtraqꝫ cẽsura doctor. dñs Sebastianꝰ messanẽsis composuit vꝫ.

¶ Si barbaza vales valeantqꝫ volumina digna.
¶ Que scribis tanto leta est messana decoꝛe.
¶ Messane genitum nunc sacra Bononia seruat.
¶ Et legum flumen sumit ab oꝛe suo.
¶ Alter athenarum splendoꝛ prefulsit in illa.

¶ Dũ barbaza docet ꝓsulit ꝛ legitat. ¶ Per ista bẽs hãc glo. declaratã. Et vide Bal. in rub. C. de pena iudi q
117 male iudica. vbi dicit † ꝙ iudex q nõ vult audire ptes puniꝫ. alʒ at. l. argentarius. §. cũ aliter. ꝛ segtur eũ Saly. in l. fina. C. de pena iudi. sed nõ aperit qua pena puniatur.
118 ¶ † Scõo q̃rit ista glo. qd si iudex nõ negligit sed iudicat pꝛ dolũ gratiã vel inimicitiã rñdet ꝙ dꝫ ꝓdẽnari in veram litis extimationẽ alʒ at. d. l. si filius. ff. de iudi. vide. d. l. si iudex. ꝛ. l. fi. C. õ pena iudi. ꝛ. l. i. C. de appel. ꝛ ibi scribentes. ꝛ in. c. cũ eterni. de re iudi. lib. vi. ꝛ in. l. fi. C. de pena iudi. ꝛ Bar. in. d. l. si iudex. de varijs ꝛ exoꝛ. cogni. ꝛ in qõne incipiente a snia iudi. ꝛ Bal. in. l. obseruare. §. ꝓficisci. ff. de officio ꝓconsul. Sed stat dubitatio si indubio
119 ꝓsumaꝫ dolus in iudice male iudicãte dicit ꝙ dolus non ꝓsumaꝫ in iudice. ꝛ in. d. l. obseruare. §. ꝓficisci. dicit † ꝙ iudex male iudicãs ꝓsumiꝫ iudicasse potius ꝑ ignorantiã q̃ꝫ per dolũ. alʒ at. l. seruo inuito. §. cũ ꝓtoꝛ. ff. ad trebel. ꝛ ꝓbaꝫ hoc in. l. i. ff. de appel. ꝛ. ij. q. vi. c. hoc ẽt placuit. Et idẽ voluit idẽ bal. in. d. l. si filius. ꝛ cõiter oẽs ita sequuntur. ꝛ idẽ dicimus in notario vt nõ ꝓsumaꝫ dolus i eodẽ
120 per. l. quotiẽs. §. i. ꝛ ibi per bar. ff. de here. insti. ꝛ adduco ego simile † ꝙ impetrãs rescriptũ cũ sugestiõe falsi qõ ꝓsumiꝫ ex facilitate ꝛ nõ ex dolo fecisse sing. ẽ glo. in. c. suplris. õ rescrip. ¶ Sed ego põdero vnũ qõ deicit in ꝓfundũ hãc cõez doctrinã docentũ. nã in. l. ij. ff. ꝙ quisqꝫ iuris dꝫ ꝙ iudex male iudicãs ꝑ impitiã vꝫ eẽ in dolo. ergo sẽper iudex male iudicãs ꝑ impitiaz vꝫ esse in dolo qꝛ vꝫ ꝑfiteri peritiã. ergo dolose ꝓfiteꝫ si impite iudicet vbi. n. aliqs scit vꝫ scire teneꝫ ꝛ ignoꝛãter facit dꝫ esse in dolo. l. dolus. ff. mãdati. ꝛ facit qõ bꝫ in. c. innotuit. de elec. ergo iu-

dex impite iudicãs ꝓsumiꝫ in dolo. ꝛ multo fortiꝰ ꝓsumetur in dolo ex enormi lesiõe. Et adduco pulchrũ dictum dñi Bal. in. c. i. §. hec sacramẽta. de pace iura. fir. in vsi. fe. vbi dixit † ꝙ si aliqs ꝓxit cũ minoꝛe ꝛ ex eo ꝓctu minoꝛ ẽ enormiter lesus ꝙ ꝓsumiꝫ dolus in ꝓhente. ꝛ alʒ at dictũ
121 bar. in. l. i. alʒ s fi. ff. de ꝓtoria stipul. vbi dixit † ꝙ pp enormitatẽ lesiõis ꝓsumiꝫ dolus in arbitro. ꝛ adduco elegãs dictũ bal. in rub. C. de pena iudicis q male iudica. qõ re-
122 fert ꝛ sequiꝫ Saly. i. l. fi. eo. ti. † ꝙ iudex hñs arbitriũ i arbitrãdo penã ꝓsumiꝫ eẽ in dolo si enormiꝫ lesit ꝛ ista mẽti cõmenda. Et pondera ẽt qꝛ lꝫ ista glo. dicat ꝙ punitur in verã extimationẽ litis. tu adde glo. in. l. fi. C. de pena iu-
123 di. q̃ dicit † ꝙ qñ iudex fuit in dolo puniꝫ criminaliter ꝛ puniꝫ pẽa falsi ẽt si cã fuit ciuilis. si iudex dolo iudicanit. ꝛ adde ẽt ꝙ vltra has penas puniꝫ penis ꝓtentis in. c. cũ eterni. de re iudi. li. vi. ꝛ iõ puniũꝫ maiori penaq̃ꝫ ipsi leserint alios. Et adduci posset illud qõ Senece tragico in ꝓma tragedia venit in oꝛe. Judex inqt futurus sãguie
124 humano abstine scelera taxanꝫ maioꝛe vestra † sed pone ꝙ iudex ñ admisit allegatiões statutoꝝ puniet ne tãquã dolosus dic ꝙ sic. singularis ẽ casus i. l. lex iulia. §. bodie. ff. ad. l. iuliã repetũdaꝝ. voluit bal. in rub. C. õ pena iudi. ꝛ Saly. in. l. fi. eo. ti. qõ limita nisi ꝓp metũ tyrãni iudex tulisset sniam iniquã ꝛ nõ voluisset audiꝛ allegatiões qꝛ tũc excusareꝫ nisi a principio sciuisset hꝫ posse euenire cõsiderata cõditiõe ꝛ nã tyrãni qꝛ ñ debuit acceptare officiũ ad qõ poterat nõ accedere. arg. l. si bona. §. õ illo. ff. õ dã. infec. ꝛ. l. ex ꝓducto. §. i. ff. locati. ita dixit bal. in. l. fi. C. de pena iudi. ad fi. ꝛ seqꝫ ibi Saly. ꝛ ꝓp hoc bal. bellissime
125 arguit in. d. l. fi. in pn. ꝓ ptãtes † q vadunt ad terras vbi sũt diuisiões ꝛ ꝑcialitates qꝛ tales nõ pñt salua ꝑsciẽtia ptrãsire. sed opꝫ eos seq ꝑciales reformatiões. nã isti oẽs incidũt in penã. c. cũ eterni de re iudi. li. vi. qõ in ventriculo coꝛdis repõite vos iuriste q cũ estis in studio cõnumeratis tegulas domꝰ ꝛ castra facitis i aere ꝛ estis indocti ꝛ ꝓp hꝫ assumitis militiaz vt scitis ptãtes terraꝝ ꝛ de gña bẽtis ire in terras ꝑcialiũ sepelimini. n. in iferno tutius ẽ incũbere legi ꝛ ex lege viuere. Et accedat ad ꝓdicta qõ
126 voluit idẽ bal. in ꝓfata rub. ꝛ Saly. in. d. l. fi. † ꝙ si ptãs
a fecit aliquẽ õ fcõ suspẽdi ꝙ ipse ẽt suspendi dꝫ ª p. d. l. lex iulia. §. bodie ad. l. iuliã repe. ꝛ iõ dicit saly. in. d. l. fin. caueat sibi Jo. de recaneto. qꝛ Joãnes socius suus ñ euasit irã dei ꝛ ista tene mẽti ꝓ enucleatiõe butꝰ gl. ¶ Quero cũ gl. iij. qꝛ hic accumulaꝫ foꝝ ꝓ malefactoꝛes eccliaꝝ q dicãtur hic malefactoꝛes eccliaꝝ gl. hic exponit. i. raptoꝛes ꝛ inuasoꝛes reꝝ eccle. nã isti q sic eripiũt bõa eccliaꝝ vt sacrilegi puniũꝫ idẽ sẽtit hic Jnno. in ꝑn. dicit. n. ꝙ iõ hoc casu ptinet iurisditio ad iudicẽ eccliasticũ qꝛ isti raptoꝛes reꝝ eccliẽ sũt sacrilegi. xvi. q. iij. c. ij. ꝛ c. sicut cum multis capitulis illius qõnis. Et ꝓcludiꝫ hꝫ casu ꝙ eũ iurisditio ẽt si dubiũ sit ẽt si negeꝫ rapia qꝛ eccliа cognoscit ẽt in hꝫ dubio. xvi. q. i. c. in canonibꝰ. ꝛ idẽ voluit Jnn. in c. cetex. §. de iudi. ꝛ dixi multũ late in. c. si clericꝰ laycũ. §. eo. ꝛ adduco Ang. ꝑsi. vij. vbi reputat hoc dcm Jnno. sin
127 gulare vnicũ † ꝙ vbi certa q̃litas ꝓfert alicui iurisditionẽ dꝫ añ oia õ illa q̃litate sibi ꝓstare ꝛ adduco eũdẽ ang.
128 in cõsi. xxvi. refert † ꝙ cũ qdã fuisset anchõe õ homicidio accusatꝰ ꝛ ꝓbareꝫ ꝙ cõuersabaꝫ anchone ꝛ ꝙ pp illã cõuersationẽ nõ debebat puniri de homicidio alibi fcõ. refert fuisse articulatũ ꝛ ꝓbatũ ꝙ p anos. x. ꝙuersatꝰ fuerat anchone ꝛ debuit sic articulari ꝛ ꝓbari qꝛ alʒ nõ cõpetebat iurisditio ptãti anchone. Jõ articuladũ ẽ iudici de eo. ꝙ est cã sue iurisditiõis ꝛ dicit eẽ singulare dictuz Jnno. in hoc. c. cũ sit gñale tene mẽti. Sed postea vꝫ Jnno.
129 intelligere hoc magis late. dicit. n. valde elegãter † ꝙ nõ
b solũ iudex eccliasticus cognoscit õ rapinaᵇ. sed ẽt de qua cunqꝫ oppressiõe nõ solũ clericoꝝ sed oiuz pauperũ ꝛ idẽ dicit si fuit adhibita fraus in ꝓctu eccle vel ẽt si nõ fuerit adhibita fraus sed ꝓctus initus cuz ecclesia dicatur nullus. xii. q. ij. c. apostolicos. ꝛ c. quicunqꝫ militum oportet

a ¶ Suspẽdi dꝫ. Adde pe. õ sũ. in. l. fin. C. de pe. iudic. q ma. iudica. ludo. pon. ꝛ. dc. alexã. de imo. ꝛ oẽs doct. in l. i. ff. ꝙ quisqꝫ iu. pro quo vide eũdem do. alex. in. l. in lege. ff. de ficca. vbi ꝓriũ teneꝫ vꝫ quã. q. no. qꝛ in ꝓtingentia facti quotidie euenit. lꝫ ꝛ bone deus minime seruetur.

b ¶ De rapina. Maxime locũ hꝫ ista cõclusio in bõis clerici quoruz raptoꝛ vtroqꝫ foꝛo punit vt ẽ tex. xxiij. q. iij. si qs depo. qñqꝫ tñ ipsa rapina ẽt religiosis pmissa ẽ vtnoꝛ. c. si furiosus de homici. ꝛ ꝓ car. in cle. i. xxii. q. de testa. quez videas. qꝛ i mãmꝫta pulchra dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

130 tñ † qp semp in petitione faciet quis mẽtionẽ de fraude vl oppressione vel minus licito ꝓctu. z ẽt sup cã illa fundet suã petitionẽ z si ps aduersa neget nihilominus ꝓcedet in causa principali z si nõ ꝓbauerit fraudẽ vel illicitũ ꝓctũ absoluetur reus ex illa cã sz iterũ poterit agere ex alia cã. secus dicit si velit ꝓponere aliqd in libello qp nõ pertineat ad fraudẽ vel oppressionẽ vel qp ꝓctus fuit minus legitimus puta qp nõ iteruenit psentia aliquoꝝ canonicoꝝ tunc. n. non auditur nisi in psentia iudicis ordinarij ipsi⁹ rei vt. ff. eo. c. si clericus laycũ. z intellige hoc qñ ex non psentia aliquoꝝ canonicoꝝ venit ꝓctus irritandus nõ aũt est irritus ipso facto. alias. n. Inno. esset sibi ꝓrius per pdicta z per id qõ ipse postea dicit hic. Dicunt tñ quidaz z nõ male ꝑm eum qp ẽt si dicaꝫ ꝓctum tenere sed petitur restitutio in integrũ põt ꝓueniri laycus coꝝ iudice ecclesiastico qz in hoc adiuuaꝫ eccl̃ia spãli iure secus si eccl̃ia agendo nullo spãli iure adiuuaret z si ageret rei vendicatione vel actione depositi vel similibus ex pte ecclesie ꝓ laycũ de talibus cognosceret iudex secularis z ita loquitur. c. si clericus laycũ. ff. eo. ꝑm euz. Et ex istis dictis Inno. dicit do. Abb. posse colligi plura auditu z recitatione digna. primo infert ad no. intellectũ huius. c. vt nõ restringat ad rapinã tñ. vt sentit ista glo. sed gñaliter vbicunqz ꝓcurrit aliq̃ de q̃litatib⁹ ꝑdictis vt si allegaꝫ fraus vel dr ꝓctus nullus qz ꝓcurrẽte aliq̃ de predictis q̃litatibus põt dici largo mõ eẽ cõmissũ sacrilegiũ. qõ idẽ est qp sacrilediũ. iõ ecclesia vẽdicat sibi iurisditionẽ ꝓcurrit tñ fauoꝝ eccl̃ie. vt dicit iste tex. qz ꝓprie z stricte isto casu nõ est sacrilegiũ. ad hoc. xiij. q. iiij. sacrilegiũ. nã in hoc casu nõ vr eẽ priuilegiũ eccl̃ie imo hoc fit ex gñali iure quo ecclesia defendit oẽs oppressos. xxiij. di. c. si qs oppressos. z qõ no. Jo. de ligna. in. c. si clericus laycũ. ff. eod. z Lapus allegatione. xxxvij. alꝫ. xlvij. z dicit do. Abb. esse casũ hic inq̃stũ iste tex. fundat se in fauorẽ eccl̃ie. z ita residet do. Abb. Pro certo istud dictũ Inn. ẽ valde equũ z cõiter docẽtes sequũtur illud. sed mihi vr qp nõ ꝓbet in isto tex. fundat se qz sũt malefactores eccl̃ie sed ille qui opprimit pauperes nõ dr malefactor eccl̃ie nisi velimus dicere qp appellatione pauperũ veniat eccl̃ia. vt in. l. id qõ pauperibus. C. de epis. z cle. sed capiẽdo pauperes ꝓut sũt aliõ ab eccl̃ia opprimens pauperes nõ dr malefactor eccl̃ie.

a Defensiones. Adde do. alexã. de imo. z Ja. de may. in. l. vt vim. ff. ꝺ iusti. z iu. z vide bar. in. l. furem noctur nũ de sicca. fely. in. c. dilecta in pe. col. ꝺ exceptio. vbi de ista, mã latissime.

Et eodẽ mõ † faciens ꝓctum minus legitimũ cũ ecclesia 131
nõ dr malefactor ecclesie qz illa ẽba malefactores eccl̃ie inferunt crimen accusatione z dãnatione digñũ factus ꝓ ecclesiã hoc apparet in passione dominica dñ pilatus dixit ad iudeos quã accusationẽ affertis ꝓ hominẽ hũc. q rñderũt si nõ esset hic malefactor nõ tibi tradidissemus eũ. ꝓbaꝫ ergo qp maleficiũ dr accusatione z damnatione dignum. z facit titulus de maleficis z mathematicis. sed fraudare ecclesiã in ꝓctu nõ reperit iure cautũ qp sit maleficiũ imo nãle est ꝓbentib⁹ se circunuenire. l. in cause. ff. ꝺ minor. c. z q̃litas vicij. ꝺ penitẽ. distin. v. cũ simili. ¶ Jtẽ hic ponit regula qp actor sequaꝫ forũ rei. z ab ista regula fit exceptio in malefactoribus eccl̃ie qui sacrilegi sunt vt laycus ꝓueniaꝫ coꝝ ecclesiastico z est introducta hec exceptio fauore eccl̃ie. ergo ex istã exceptionẽ debemus stare sub regula. l. in bis. ff. de legibus. l. nã qp. ff. de pe. lega. c. in nr̃a. de sepul. sed opprimere pauperes nõ est male facere eccl̃ie uõ ẽ sacrilegiũ. ergo nõ cõprehendit sub exceptione hic posita. z cũ dicit do. Abb. qp est fauor ecclesie sub quo fundat se iste tex. ne pauperes opprimant. rñdeo qp imo est fauor ipsoꝝ paupeꝝ. z si est fauor ecclesie est in ꝓsequentiã. z nõ principaliter. sed iste tex. fundat se super principali fauore ergo. z per ꝓñs vr qp istud dcm̃ Inno. nõ sit sine dubitatiõe maxima. Scõo colligit do. Abb. ex 132
dictis Inno. † qp vbi allegaꝫ fraus ecclesia vendicat sibi iurisditionẽ ꝓ laycũ. z ex hoc infert ad decisionẽ eius qp 133
quottidie accidit † qdã clericus de pecunia ecclesie emit ꝑdũ z fecit instrumentũ cõcipi in psonã amici vel cõiuncti certe si allegaꝫ hec fraus poterit ecclesia cognoscer qp isti sic fraudantes ecclesiã pñt dici malefactores ecclesie qp ẽt dixit Lapus in ꝑfata sua allegatione. z ꝓ hoc adducit. c. inquirendũ. de pecul. cleri. itẽ tales sic fraudãtes ecclesiã anathematizant. xij. q. ij. c. apostolicos. z. c. quicũqz milituũ. ergo spectat iurisditio ad ecclesiã qz pp hoc infligitur excõicatio. xxx. di. c. si qua. z. c. quicunqz. z qõ not. Jo. an. in. c. ea q̃ fiunt a iudice de reg. iur. li. vi. z voluit ꝺ
134 Lapus vbi supra. z est perpetuo notandũ istud † qp vbi reperitur iudicem eccleſiasticũ posse excõicare concluditur ex hoc iurisditio sua in illo casu qõ sic corroborat. d. Abbas. Excõmunicatio est pena. c. sacro. de sen. excõica. qua nulla pena maior reperitur in ecclesia dei. xxiiij. q. iij. c. corripiantur. z pena non est alicui infligẽda nisi per iudicem. xxiij. q. ij. in hoc. Jtem ferri non debet sine cause cognitione. ij. q. i. c. nemo. z. c. i. de sen. excõica. lib. vi. z ꝓ solum iudicem est ferenda. vt in. d. c. i. vbi ter repetitur istud verbuz. iudex facit. c. nouit. supra de iudi. vbi papa procedebat ꝓ regem francie ad interdictuz z excõicationem. z subijcit ibi qp pp hoc ipse non turbabat iurisditionem alterius nec mittebat falcem in messem alienaz qñ ad eũ spectat iudicare de peccato. Si ergo non spectasset ad eũ vt iudicẽ turbasset iurisditionẽ alterius excõicãdo illũ. z ex istis vificatur conclusio premissa. sed ꝓ hoc fortiter obstat quia sepenumero excõmunicatio fertur a iudice non vt a iudice sed vt a parte vt contingit quãdoqz in causa ppria pro defensione suis iuris vt est expssum in. c. dilecto. de sen. excom. li. vi. nota. Inno. in. c. venerabili. ꝺ censibus. quo casu excõmunicatio talis potius vr esse ex iudicalis cum non possit esse iudex in facto ppio z idez voluit Lapus allegatione. xxxix. z no. do. Anto. in. c. cuz venissent. ff. de iudi. ergo non concluditur iurisditio in excõmunicatum vt possit quis exercere iurisditionẽ cognitionaliter z iudicialiter licet talis excõmunicatio extra iudicialis non possit exerceri nisi in subditũ qz alias non ligaret. vt no. Jo. an. in. d. c. dilecto. non tamen cognitionaliter z iudicialiter qz non põt esse iudex in facto ppio. iij. q. iij. c. i. l. vnica. C. ne quis in sua causa. sicut cõ
135 tingit in armis naturalibus † quibus quis potest vti ad
a defensionem[a] in facto suo ppio. z ex istis dicit. d. Abb. qp dictũ Lapi non est indistincte verũ. sed restringi debet qz excõmunicare competit alicui vt iudici z nõ vt parti. Jtem qõ dixit qp ex qualitate fraudis cõcluditur iurisditionez competere ecclesie. limitat Lapus qñ fraus aliqd circunfert ad substantiã eius de quo agitur. secus si non circunfert. nã dato qp libellus diceret in rei vendicatione aduersariũ dolo vel fraude non restituere nõ sufficeret nisi alleget iniusta occupatio vel detentio z hoc voluit Lapus allegatione. lxi. z allegatione. lxvij. z allegatione. lxviij. vbi diffuse tractat hanc materiaz z sequitur. d. Ant. in. c. si clericus laycuz. ff. eo. sed do. Abb. dicit se dubitare
136 † qp qualitercũqz allegetur fraus dũmodo postea probetur fraus sufficere debet qz ecclesia vendicat sibi iurisditionem allegata causa quando concluditur mala detentio z largo modo sacrilegiũ vt sic detẽtor dicatur eẽ malefactor ecclesie. nam non multum interest in effectu quo ad periculum anime iniuste detinere alienuz. vt dixit tex. in. c. sepe. de resti. spolia. sicut enim concluditur iurisditio iudici ecclesiastico ex inuasione rei ecclesiastice ita cõcluditur iurisditio iudici ecclesiastico ex mala z fraudulenta detentatione rei ecclesiastice z ista potest esse ratio ꝺ eum quare quando allegatur nullitas contractus conuenitur laycus coram iudice ecclesiastico quia ex tali detentatione sine titulo vel titulo existente nullo concluditur lesio ecclesie. c. dudum. de deci. c. nulli liceat. c. quicunqz milituũ z. c. apostolicos. xij. q. ij. ita residet hic dominus Abbas circa hanc secundum doctrinam Inno. z ꝓ certo bellissime loqtur. Sz inq̃stum ipse posuit exẽplũ de clerico emẽte ꝑdia de pecunia eccl̃ie qp illa ꝑdia possint repeti coꝝ iudice ecclesiastico mihi videt qp istud sit idubitatũ. z allego casum ad quem doctores cõiter nõ animaduertunt

maduertūt in.c.i.ſ. ō teſta.in ōſi. eccl'ie dñio ꝓſeruet. vbi
137 ꝓbat formal'r † res empta de pecunia eccl'ie remanet in
dñio eccl'ie.ergo ſeqtur q̄ eccl'ie ꝓpetit rei vendicatio q̄
illā petit vt ſuā ⁊ layc⁹ recuſando reſtituere.vī eccleſiam
ſpoliare ⁊ effici malefactor eccleſie ⁊ incidere in penā.c.
qui xp̄i pecuniā.xvj.q.i.⁊ lz Hoſti.auſus fuerit dicere q̄
iure apto nō ꝓbat q̄ res empta d⁹ pecunia eccl'ie acq̄ra
tur eccl'ie.ſz magiſtror⁊ ⁊ doctor⁊ auc̄itas hoc diſpoſuit.
vt per gl.in.d.c.inq̄rēdum.⁊ per gl.multū elegant in.l.
vxor marito.ff.de donatio.inter virū ⁊ vxo.tū Hoſti. nō
bene dixit q̄ imo aperto iure ꝓbat in.d.c.i.⁊ ꝓbat in.c.
placuit.xj.q.v.⁊ in auct.licētiā.C.de epiſ.⁊ cle.⁊ addu
co Bal.in.l.mācipia.C.ſi q̄s alteri vel ſibi. vbi dicit pla
tos incidere in illā.l.q̄ freq̄nter de pecunia eccl'ie emūt
p̄dia ⁊ in inſtrumētis faciunt apponi nomē ꝓſanguinei
ſui vt nō acquirat eccl'ie q̄ ꝓtra eo⁊ fraudē ꝓuidit eccle
ſia q̄ acquirit eccl'ie.allegat Jnno. in.c. cū in officijs de
teſta.vide tex.i.c.in tīn de ſymo. ⁊ que ibi dixi vide bal.
in.l.cū ipſe.C de ꝓben.emp.⁊ in.l.ſi vt ꝓponis.C.de rei
vēdi.⁊ in.l.i.C.ſi ſeruus extero.⁊ in.c.eccl'ia.vt lite pen.
vide.c.i.de pecul.cleri.⁊ ſcribētes ibi.⁊ in.c. inq̄renduz.
eo.ti.⁊ ego dixi in.c.i.de teſta.⁊ in.d.c.i.⁊ in.d.c.inq̄ren
dū.⁊ p ꝓſequēs iſto caſu ꝓcedat illud q̄ voluit ibi dñs
Abbas.⁊ adduco ſic̄ quod voluit Bal.in.l. nō dubiū.
138 .C.de legib⁹. † vbi dicit ſtatuto cauet q̄ magna nō poſ
ſit emere imobilia in ciuitate ⁊ ipſe emit ⁊ in inſtr̄o em
ptionis facit apponi nomē famuli ſui q̄ iſta dicit fraus
de ꝓſona ad ꝓſonā ꝓ⁊ quo vide glo.in.c.plericq̄z.⁊ in.c.
putant q̄dā.xiij.q.ij.⁊ cōmemorauit ‡De.de ancha. in
cōmēto.c.i.de ꝓſti.⁊ ego dixi in cōmēto cle.i.de iureiur.
Idē tenuit Lapus allegōne.lxv.ſed mihi vī q̄ non poſ
ſit ſuſtētari illa doctrina per iſtū tex.p̄iuncta gl.ſua. Mā
bic tex.dicit q̄ eccleſia cognoſcit ꝓtra malefactores ſuos
⁊ gl.dicit q̄ malefactores ſunt raptores ⁊ inuaſores re
rū eccleſie.Sed ille qui tenet rē emptā noie ſuo lz de pe
cunia eccleſie nō eſt inuaſor nec raptor rei eccleſie ergo.
Itē nō eſt clarū q̄ illa pecunia fuerit eccl'ie ergo oz ꝑus
declarari per iudicē laycū q̄ illa pecunia fuerit eccleſie.
q̄ iſta eſt queſtio facti.ergo iudex ſecularis oz eē cogni
tor.c.poſt miſerabilē.de vſur.Bar.in.l.ticia.ff.ſolu. ma.
ergo ſaltē debet p̄ius adiri iudex ſecularis vt cognoſcat
ſi de pecunia eccleſie emerit arg.c. cum ſecūdū leges. de
bereti.lib.vi.Item inq̄rūtur dñs Abbas dicit cōtra La
pum facere q̄ q̄ excōicatio fertur a iudice vt parte ⁊
quādoq̄z vt a iudice q̄ reſpōdeo q̄ in dubio iudex eccle
ſiaſticus videt ferre ſentētiā excōicationis vt iudex ⁊ nō
vt pars q̄ excōicando firmior videt actus exercitus ab
eo ⁊ in argu.allego tex.multū ſingularē in.l.ij.ff. de te
ſtamē.mili.⁊ in ſimili adduco ſtupendū dictū dñi Bal.
139 in rubrica.C.de fide inſtru. vbi dicit † notarius dixit q̄
ſcripſit chartam vt homo p̄iuatus ⁊ vt amicus partiz
ſed pars ꝓ qua facit ſcripta dicit q̄ imo vt notarius
rogatus a partibus illā ſcripſit.decidit ibi Bal.q̄ vt no
tarius videtur ſcripſiſſe.arg.d.l.ij.⁊ etiam adduci poſ
ſet ratio q̄ videt facere illud quod facere ꝓſueuit.l. qui
ſemiſſes.ff.de vſuris.l.vniuerſor⁊.ff.de pigno.actio.l.ge
neraliter.C.de fideiuſſo.⁊ cōſuetudo vt ſcriptū eſt.eſt al
tera natura ⁊ ita teneas. Item inquātuz do. Abb. dicit
ſufficere qualitercunq̄z alleget fraus ſi tñ ꝓbet tu tene
Lapum per iſtū tex.nam tūc cōpetit iuriſditio eccl'iaſti
co iudici cōtra laycū quādo laycus verſat in tali fraude
q̄ dicit eccleſie malefactor.ergo nō ſufficit allegare qua
lēcūq̄z fraudē ⁊ iſta nota. ¶ Tertio nota ex dicto Jnno.
q̄ eccleſia petit reſtitutionē in integrū cora⁊ iudice eccle
ſiaſtico etiā contra laycū.c.ad audiētiā.el.ij. de re. eccle.
nō alie.q̄ eccleſia in hoc adiuuatur ſpāli iure vel p̄iuile
140 gio ⁊ ex hoc dicto infert do. Abb. † q̄ agens ꝓ recu
peranda re eccleſie remedio.c.rei integrande.iij.q.i. pōt
q̄uenire laycū cora⁊ eccleſiaſtico iudice ⁊ mouet ille ca
non inducit ſpāle p̄iuilegiū eccleſie.vt not. Jo.cal.in.c.
cum ad ſedē.de reſti.ſpoli.⁊ ad hoc facit glo.in.c.cuz di
lectus q̄ me.cā que loquit de iſta reſtitutione in integr⁊.
do.Abb.dicit ſe adducere aliā rōnez q̄z adducat Jnno.
vz q̄ ideo pōt peti reſtitutio in integrū cora eccleſiaſtico
q̄ in petitiōe reſtitutiōis i integrū allegat dolus ſeu de
ceptio ex ꝓpoſito vel re ipſa ⁊ iſta equiparant ad inui
cem.l.ſi quis cū aliter.ff.de verbo.ob.ſicut igit fundatur
dolus ⁊ deceptio ex ꝓpoſito vt dictū eſt ita ⁊ quādo in
141 teruenit re ipſa.⁊ ex his refert do.Abb. ad q̄nem † q̄d
ſi petit reductio ad arbitriū boni viri ad eccleſiaſtica co
a ram quo agi debet⁹ cōtra laycū refert Fede.de ſenis cō
ſilio.lxxv.dicere q̄ cū agit remedio cōi nō debet cā agi
tari cora eccleſiaſtico.hoc limitat verū.d.Anto.in.d.c.ſi
clericus laycū niſi vbi allegat fraus vel dolus arbitra
torīs vel p̄ſumptus per ſupradicta.idē dicit do.Abba.ſe
putare ſi alleget dolus re ipſa puta q̄ñ eſt magna leſio ⁊
q̄ poſſit recurri ad eccleſiā al'kat.c.exp̄ſita.de arbi.⁊ ita
reſidet do.Abb.Ego vltra do.Anto.do.Abba.⁊ alios
allego ſing.⁊ peregrinū tex.in.c.p̄ſti. de in integrū reſti.
142 † vbi p̄obat q̄ clericus in ſuis parochialibus petit re
ſtitutionē in integruz cora iudice eccl'iaſtico ex quo ſeq̄t
q̄ multo fortius eccl'ia petens reſtōnez in integrū pote
rit adire iudicē ſuū eccleſiaſticū ⁊ ē limitatio ſolēnis ad
.l.ij.C.vbi ⁊ apud quē.vbi reſtitutio in integrū petit co
raz iudice illi⁹ in cuius p̄iudiciū implorat.⁊ in caſu nr̄o
petit reſtitutio in integrū cora illo iudice in cui⁹ fauorez
implorat ⁊ plus dico q̄ ex hoc dat exēſio ad illud dcm
Jnno.vt nō ſolū cōpetat clerico rōne rei eccleſiaſtice ſed
etiā rōne ſui patrimonij teneməti q̄ eſt auditu ⁊ recita
tione dignū.Sed pōdera vnū q̄ do.Anto.reputauit eē
mirabile in.d.c.p̄ſtitutus ex quo colligit mirabilem do
143 ctrinā vz † q̄ vbi nō petit aliquid dari vel fieri ſed ſoluz
implorat iudicis officiū lz tendat in p̄eiudiciū alicuius
nō fit cora iudice rei in cuius p̄iudiciū implorat ſed cora
iudice ipſius iplorātis q̄ eſt mirabile tenēdo ergo iſtō
dictū per illū tex.nō vī eſſe vez dictū Jnno.hic volentis
144 † q̄ vbi eccl'ia adiuuat p̄iuilegio ſpāli illud exercet co
ram iudice ſuo q̄ ſi ſubtil'r ponderet iſta nō eſt bona rō
q̄ in iſto tex.ponit caſus ſpālis vt eccl'ia habeat regreſ
ſum cora iudice eccl'iaſtico.ergo reſpectu vnius ⁊ eiuſdē
nō debēt ꝓcurrere duo ſpālia.l.i.C.de do.promiſ. licet ꝑ
eccleſia adiuuet p̄iuilegio ſpāli vt reſtituat in integruz
ſequit q̄ nō debet adiuuari alio p̄iuilegio ſpāli vt illuz
conueniat cora iudice non ſuo ⁊ ideo melior ratio eſt vt
dicamus q̄ vbi nō petit aliquid dari vel fieri ſed ſolum
implorat iudicis officiū licet tendat in p̄eiudicium ali
cuius nō fit coram iudice rei ſed actoris.Et ſi dicatur q̄
illud dictū do.Anto.confundit per.d.l.ij.C.vbi ⁊ apud
quē.⁊ ad.d.c.conſtitu.reſpondeatur q̄ procedit fauore
eccleſie p⁊o certo durus eſt ſermo ⁊ anguſtie vident eſſe
in hoc paſſu ⁊ nō videt eſſe ſpāle p̄iuilegiū eccleſie vt di
cebat Jnno.quia imo ⁊ cōpetit clerico in ſuis patrimo
nialibus ⁊ regulariter clericus nō eſt p̄iuilegiatus pa
riter in patrimonialibus ſicut in eccl'iaſticis. vt late ſcri
bit do.Abb.in.c.ſi diligenti.de preſcript.⁊ ego dixi la
tiſſime in.c.eccleſia ſancte Marie de p̄ſtitu.Sz pur.ob.
fortiſſime dicto domini Anto. in.d.c. p̄ſtitutus p̄fata.
.l.ij.cui non video bene reſpōderi poſſe ad ſaluādum di
ctū.d.Anto.vt ex inferius dicendis apparebit.Sed do.
meus Jo.de imo.in.d.c.p̄ſtitutus dicit nō eſſe verum q̄
clericus leſus in patrimonialib⁹ poſſit p̄ſequi reſtitutio
nem p⁊a laycū cora iudice eccleſiaſtico imo adeundus
eſt iudex ipſius layci p⁊a quē petit reſtitutio ⁊ dicit eſſe
caſum in.d.l.ij.vbi ⁊ apud quē ad.d.c. p̄ſtitutus.q̄ illō
municipiū erat tpale ſubiectū eccl'ie ideo nō eſt admira
tiōe dignū ſi potuit adiri iudex eccl'iaſticus.c. ſi duobus
de app.⁊ facit gl.in.c.ij.de arbi.li.vi.que voluit q̄ in ter
ris tpal'r ſubiectis eccleſie ſeruet ius canonicuz in cauſis
etiā p̄fanis. ‡Pro certo iſta nō eſt bona rōſio. nā oēs do
ctores i.c.eccleſia ſancte Marie.de p̄ſtitu.⁊ in.l.cūctos

a ¶ Agi debet Adde oldra.in conſi.clvj.incipi. primuz de quo querit petrum de ſan.in.l.p̄ci pimus . C . de appel. Lāfran. in tractatu de arbi. vij. parte. q. xliij. ⁊ Bōdictum capraz in.c.quintaual lis verſi. circa quartuz quem omnino vide to . quia egregie loquitur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

145 populos.C.de ſum.tri.allegant tex.d.c.ꝑſtitu. † q ꝓſue
tudo laycoꝝ cõprehẽdit clericos ꝛ ſic ſentiũt q illõ mu
nicipiũ nõ erat eccl'ie. Itẽ iſta rñſio eſt ꝑ regularẽ diſpoſi
tionẽ iuris.eccleſia enĩ regularis nõ bz iuriſditionẽ tem
poralẽ.c.nouit.de iudic. Mã pyſſimus dñs nr̃ Jeſus xp̃s
ꝓhibuit petro ꝛ ſucceſſoꝛib⁹ pene inqt gladiũ in vaginã.
ꝛ per ꝓñs nõ eſt bona rñſio. Jtem iſta rñſio eſt diuinato
ria que nõ eſt tenẽda. vt eſt glo.ſingula.in.l.filiũ quẽ ba
bentẽ.C.fami.her. Bat ꝛ ſecundã ſolutionẽ vz q in illo
municipio erat ꝓſuetudo q ſi actoꝛ eẽt cleric⁹ poſſet tra
bere reũ laycũ ad foꝛũ eccleſiaſticũ ꝓut habeẽ in ſimili.i
c.ij.de arbi. Mꝛo certo nouiſſima hec ſua rñſio peioꝛ eſt
146 prioꝛi † cõſuetudo enĩ eſt facti ꝛ in facto cõſiſtit.l. de q
bus.ff.de leg.c.i.de ꝓſti.li.vi.ꝛ factũ oz ꝓbari hoc nõ ap
paret de ꝓſuetudine.ergo nõ ꝓſumeẽ qꝛ facta nõ ꝓſumũ
tur. Itẽ qꝛ actoꝛ oz ſequi foꝝ rei vt hic ꝛ ſic iſta ſecunda
rñſio diuinat ꝛ per ꝓñs.d.c.ꝓſtitutus.ꝛ.d.l.ij.aduerſan
tur adinuicẽ. Subdit ẽt ibi Jo.de imo. nõ bñ dicere do.
Anto.ibi volẽtẽ q vbi nõ petiť dari vel fieri ꝛc̃.vt ſupe
rius eſt dictũ qꝛ ob.ſcõm eũ.d.l.ꝛ qꝛ ẽt ibi in effectu pe
tebať rem dari ſeu reſtitui rẽ alienatã. ſed tu potes defen
147 dere do. Anto.ab hoc moꝛſu † qꝛ in libello attẽdiť illud
qõ ſonant verba eius.l.cũ quedã puella.ff.de iuriſd.om.
iudi.ꝛ ideo cõſideranť v̂ba ꝛ nõ effect⁹. Sed do. Abb.
in.d.c.cõſtitutus dicit dictũ do. Anto.nõ eſſe vex ꝛ con
fundi per.d.l.ij.ꝛ ad dictũ.c.rñdet ponere caſum ſpãlez
in eccl'ia ꝛ in eccleſiaſticis ꝓſonis.ꝛ allegat dictũ Jnno.
hic ꝛ hoc ió, qꝛ eccl'ia in hoc eſt ꝓuilegiata ꝓuilegio ſpe
ciali.ꝛ allegat.d.c.ad audien. ſed reſpectu clericoꝝ dicit
ꝓbari in.d.c.cõſtitut⁹.quo ad patrimonialia eoꝝ nec ẽ
admiratioẽ dignũ ꝑm eũ qꝛ clerici i patrimonialib⁹ gau
dent ꝓuilegio eccl'iaſtico in multis vt ꝓbat glo. in.c.ſi.ō
vi.ꝛ bo.cleri.ꝛ i.c.ex lr̃is.de pigno.ꝛ ita reſidet. Tu pō
dera qꝛ Jnno.hic nõ loqť in clericis quo ad ꝓmonia
lia eoꝝ. Scõo.d.c.cõſtitut⁹ nõ loquiť in eccleſia. Tertio
facilis eſt rñſio ꝛ laboris expulſiua dicere ſpãle eſt ꝛ au
diui q ſolẽnis doctoꝛ Chriſtoforus de caſtellione par
uipẽdebat in catbedra rñſionez docẽtiũ dicẽtiũ ſpãle eẽ.
Sed do. Mde.de ancha.in.d.c. ꝓſtitut⁹ in ꝓmo not.dicit
nõ apparere ex illo tex.vtrũ emptoꝛes fuerint clerici vel
layci. Si.n.fuiſſent layci q̃ iure fuiſſent tracti coꝛã papa
ſup cã reſtõnis dicit ſe nõ videẽ.ꝛ ió bz eũ opz dicẽ q illi
emptoꝛes fuerũt clerici ꝛ pp̃ hoc fuerũt ꝓuẽti coꝛã papa ni
ſi dicas q ꝛ clerici emẽtes bona teneanť ꝟuare ꝓſuetudi
nẽ terre in relaxatioẽ ꝛ in recupatioẽ pcij. ſz vtr̃ iſta ſint
v̂a dubitauit do. Mde.ꝛ reliqt cogitãdũ. Tu vo ponderа
qꝛ tex.in.d.c.cõſti.dicit qbuſdã vendidit q hz do. Mde.di
cat nõ apparere q illi fuerũt layci. ego dico ſalua ſua pa
ce nemo ꝑſumiť cleric⁹ niſi exprimať.c. puenit de arbi.c.
ex lr̃is.de trãſac. accidit.n.clericat⁹ enti in actu cõpleto.
ꝛ ad hoc adduco glo.ſing.in.c.ſi forte.de elec.li.vi.ꝛ ió
vicebat pb⁹ Ariſtoteles in primo de anima[a] † quicqd
accidit enti ꝛ in actu eſt accidens ipſius. ergo eo ipſo q
nõ exp̃miť q qs ſit clericus iudicať layc⁹ eſſe ꝛ eſt firmũ
vt in firma petra. g̃ layci erãt illi emptoꝛes. ꝛ per ꝓñs nõ
recte loqť do. Mde. Sed do. Lar.in.d.c.conſtitu.dicit q
emptoꝛes fuerũt layci cum ibi nõ dicať q fuerũt clerici.
Poſſet tñ moꝛderi iſtud dictũ eius ꝛ ẽt illõ qõ viti ego
per.c.cũ.c.layc⁹.de fo.cõpe.li.vi.de quo dicẽdum vt ibi.
Subdit tñ do. Lar. q ió ibi fuit actuz coꝛã eccleſiaſtico
qꝛ petẽtes reſtitu. erãt clerici ꝛ in arg. allegat tex. iſtũ. po
ſtea dicit in ꝓriũ facere qꝛ ex hoc nõ inferť ſacrilegiũ qõ
videť hic regri. poſtea ſoluit ſufficere q nõ fuerit oppoſi
tũ de incõpetẽtia foꝛi.ꝛ ita reſidet do. Lardi.ꝛ ſic ſtat in
hac cõcluſione q cleric⁹ leſus in pr̃imonialibus petit re
ſtitutionẽ ꝑ laycũ coꝛã iudice eccleſiaſtico. ſed ſi oppo. ex
ceptio incõpetentie per ip̃m laycum recurreť ad iudicez
rei pro certo nõ videť bona reſponſio qꝛ nõ eſt veriſimile
q laycus ſi potuiſſet illã op. exceptionez non obmiſiſſet
imo oppoſuiſſet per id qõ habeẽ in.c.ſup hoc de renunc.
ꝛ in.l.cũ de indebito de ꝓba. Et ex iſtis iſte paſſus rema
manet dubitabilis ſatis ꝛ admiroꝛ vehemẽter iuris de
os maximos cõmemoꝛãtes illã.l.ij.C.vbi ꝛ apud quem
nõ cogitaſſe nec ponderaſſe. poſſet dici illud qõ dicebat
dñica veritas oculos habebitis ꝛ nõ videtis. Bal.in.l.
cõtra maioꝛẽ.C.de inoffi.teſta.ꝛ in.l.duduz.C.de ꝑben.
emp.ꝛ in rub.C.res inť alios acta ꝛ in.l.i.C. cõi diui.ꝛ
in.l.cunctos populos.C.de ſum.tri.qui belliſſime allega
uit.d.c.cõſtitutus. ſed ad iſtud ꝓpoſitũ nuſqz̃ operepre
cium erit videre veritaẽ glorioſus deus aperiat catara
ctas celi ꝛ fluat ꝛ pluat ymbrem ſpũalez. vt dicit Hiero
nymus relatus in.c.reuertimini.xvi.q.i. Et ponderа qꝛ
d.c.cõſtitutus emanauit a Gregorio nono qui fuit ſum
mus iuriſta ꝛ admodũ fuit ſibi cognita.d.l. ꝛ nihilomi
nus iſta ſtatuit ꝛ ꝓpter hoc maioꝛ eſt dubitatio. Mon
dera etiã qꝛ ille tex. cõplectiť duo alternatiue vz petebať
reſtitui ꝑctum vel reſtitui in integrũ. Mondera etiaz qꝛ
149 dari poſſet hec doctria vz † q vbicũqz petitur reſtitutio
aduerſus ꝑctum põt adiri quicunqz iudex ſiue ſit iudex
rei ſiue ſit iudex actoꝛis ꝛ ita videẽ hic caſus. hic enĩz pe
tebatur reſciſſio ꝑctus vel reſtitutio in integrũ aduerſus
ꝑctum venditionis ideo nõ eſt mirũ ſi potuit adire papã
ꝛ iſtud voluit Jaco.de ranẽ. vt refert Cy.in.d.l.ij. Sed
multũ ob.tex.in.d.l.ij.in v̂.per quãcunqz aliã cãm.ꝛ per
cõſequẽs nõ eſt bona doctrina. Mibi videẽ q ſecurioꝛ
ſolutio eſt. vt dicamus q illa v̂ba quibuſdã vẽdidit itel
ligãtur. ſ. clericis ad hoc ne offendanť cões regule iuriſ.
150 † nam per verba impꝛopꝛia iura iuribus concoꝛdantur
vt voluit glo. que reputať ſing. in auck. ex teſtameto. C. cõ
colla.ꝛ tex.in.l.ſi ſerui veſtri.ff.de noxa.ꝛ.c.cũ dilectus.
de ꝓſue.ꝛ.c.cauſamqz de reſcrip.ꝛ iſta menti cõmenda.
151 Jnfert do. Anto. ex ꝓdictis ad qõnem † quid ſi petiť re
b ductio ad arbitriũ boni viri ſuper re eccleſiaſtica[b] coꝛaz
quo agi debeat ꝑ laycum. refert Federi. de ſenis cõſilio.
lxxv. tenere q cũ agiť remedio cõi oz cauſa agitari coꝛã
eccleſiaſtico qõ limitat do. An. in.d.c.ſi clericus laycum
niſi allegaretur fraus vel dolus arbitratoꝛis verus vel
preſumptus per ſupradicta. Jdẽ dicit do. Abb. ſe puta
re ſi allegeť dolus re ipſa vt qꝛ leſio eſt magna ꝛ q poſ
ſit recurri ad eccleſiam. allegat.c.expoſita. de arbi. Mꝛo
certo ego longe miroꝛ de dño Abbate q nõ fecerit com
memoratiõnẽ de doctri. Bar.in.l.ij.C.vbi ꝛ apud quez.
ꝛ q nõ viderit do. Mdetrũ de ancha. in ſua eleganti di
ſputatione que incipit cũ. C. laycus ꝛ poſuit eã in.c. ea
que. de regu. iur. lib. vi. in. xvij. q. ꝛ fecit etiã cõmemo. a
tionez in.d.l.ij.ꝛ ponit qõnem ſub iſtis terminis. vz. C.
laycus dicebat. M. clericũ foꝛe ſuũ debitoꝛẽ. M. cleric⁹
negabat finaľr cõpromiſerunt in quẽdã cõmunem ami
cum laycũ finaľr ille laycus condẽnauit. M. clericũ cle
ricus petijt laudũ reduci ad arbitriũ boni viri fuit dubi
tatio non mediocris coꝛã quo deberet peti iſta reductio
an coꝛã epo ſuo iudice an coꝛã ſeculari iudice ipſius lay
ci arbitrantis an deberet peti coꝛã iudice loci vbi nego
tiũ agitať ꝛ argumẽtauit ibi. d. Mdetrus per octo argu.
q deberet adiri epm ꝛ ſic iudex ipſius clerici. Jtem argu
mẽtauit ẽt. vij. argumẽtis q deberet adiri iudex ſecular
qui eſt ſupioꝛ ipſius layci arbitrantis. Itẽ arguit ꝛ tri
bus medijs q iudex loci debuit adiri. Bar.in.d.l.ij.de
cidit vno mõ. Federicus de ſenis decidit alio mõ. Ang.
etiã decidit alio mõ. do. Mde. diſtinguit ꝛ reducit oẽs ad
cõcoꝛdiã poteris ibi videre qꝛ mã gloſaz huius. c. eſt ni
mis onerata accõmodatioꝛ loc⁹ enucleandi dabiť alibi.
152 C Quarto nota ex dictis Jnno. † q ſi agiť rei vẽdi. vel
actione depoſiti vel cõſilib⁹ actiõib⁹ vbi nullo iure ſpãli
adiuuať eccl'ia tũc agẽdũ ẽ coꝛã iudice rei ꝛ hoc vr̃ eẽ ꝑ
illud qõ voluit idẽ Jnno. in.c.ĩ cleric⁹ laycũ. ſ. eo. vbi ec
cleſia agit ꝑ laycũ vti poſſidetis vt qꝛ dicit ſe turbari vtz
tractabiť cã coꝛã eccl'ico Lap. allegõne. lj. tz q ſic qꝛ ex hz
iducit iniuria violẽtia ꝛ moleſtia pro qbus qualitatib⁹
agi põt coꝛã iudice eccl'iaſtico allegat no. hic. ſequiť do.
Abb. lz

a C Anima. Colligit B dictũ allegato loco tex. ꝓmẽ. xj. ꝛ alibi vt. ſ. diximus in plerisqz locis.

b C Re eccleſiaſtica. Be hz vide que diximus in p̃cedẽti apoſtilla numero. cxl. Sed quid ſi lauduz eſt iuratũ coꝛã quo iudice reductio fieri oz. Hic rõne iuramenti coꝛã epiſcopo vt no. in c.cũ laycus de o.cõpe. in .vj. ꝛ in.c. venerabilẽ de electio. ꝛ Butri. in.c. quintauall'. de iureiur.

Abb.lz do. Anto. limitauerit i.d.c.si clericus laycũ. vide
153 que ibi dixi. † ¶ Ultimo ex dictis Jnno.no.pratica p
nũciandi qñ iurisditio fundaꝝ sup aliq̃ qualitate que po
stea nó ꝓbaꝝ in ꝓcessu. dz.n. ꝑm istud dictũ Jnno. iudex
pnũciare absoluẽdo reũ ex cã deducta. Goffre. in.d.c.si
clericꝰ. dicit q ꝑmo dz cogſci sũmarie de illa q̃litate fun
dante iurisditionez sine diuditio ꝓncipalis qónis ar.l.si
qs a liberis.§.si vel parẽs.ff.de libe.agno.z siue ꝓstet de
q̃litate ꝓcedat quo ad merita. Si aũt nó cõstet remittet
illũ ad suũ iudicẽ.z sic nó ꝓnũciabit diffinitiue. alr sensit
Jinc.i.c.ꝓqueſtus.J.eo.z Jo.an.i.c.si clericꝰ laycũ. de q̃
bic ꝑ Abb. ego dixi multũ extẽse in.d.c.si cleticus laycũ.
vide ibi dicta ꝑ eũ. Jo.an. ꝑdixit sibi in eo qđ voluit i.d.
c.si clericus laycũ. Sed do. ℙe. de ancba. in repeti. c.ea
que. de reg.iur. in. vi. in hac qõne dicit q verius dixit in
d.c.si clericꝰ laycũ q̃z bic z allegat ꝓ eo sic qđ bñ in.c.i.
de bere.li.vi. dicit etiã qz sup q̃litatibꝰ ꝓdictis fundaꝝ iu
risditio iudicis eccliastici. nã bis cessantibꝰ agẽduz est ꝑ
laycũ cozã iudice suo seculari vt i.d.c.si clericus. Sicut ꝑ
cũ sup q̃litate aliqua fundaꝝ actio est ꝓbanda vt in.l.ba
bebat.ff. ꝺ instituto.l.ait ꝓtor.§.docere.ff.vi bo.rap. Jta
cũ sup ea fundaꝝ iurisditio z si ꝑtium diceret sequeret q
iudex ꝓcederet sup non liqdo ꝑ.l.hec aũt.ff. ex qui.cã in
posꝫ. eaꝫ. z in.l.multũ.ff.ꝺ ꝓdi.z de.z qđ voluit bar.in.l.
pscriptiõe. C si ꝑ ius vel vti. publi. Jta quieuit do. ℙet.
ibi. vide tñ ꝑ me in.d.c.si clericꝰ. ¶ Ulterius ꝓsequẽdo
154 bac glo. † q̃rit qõo cõpescunt isti sacrilegi. Dicit q pñt
excõicari vsq; ad ꝓdignã satisfactionẽ. xj. q.ij.c. nulli li
ceat. c.qcũq;. z. c. ꝓdia. z pbaꝝ in.c.ꝓqueſtus.J.eo. z sunt
quasi homicide. xj. q.ij. qui abstulit. z plus dicit tex.i.c.
qui xpi pecuniã aufert surripit aut intercipit indicabitur
vt homicida i ꝓspectu diuini tribunalis. xj. q.i. z tẽpera
tu istã glo. q dz excõicari qñ est capax excõicatiõis secꝰ
si nõ cẽt capax qz eẽt pfidus iudeus. Nã actꝰ actiuoꝝ sũt
in patiẽte bene disposito. c. venerabilẽ. de elec. Et subdit
ista gl. q sacrilegus punit ꝑ iudicẽ eccliasticũ qz crimẽ
eccliasticũ est qñq; tñ punit ꝑ iudicẽ seculare. l.si qs in h̃
genus. C. de epi. z cle. z alr glo. hũc passuz nó declarat.
¶ Hosti. vr̃ velle q cũ agit ad penã cozpalẽ recurritur
ad iudicẽ seculare. sed cũ agit ad penã spũalem recurrit
ad iudicẽ eccliasticũ sz obmittit tertiũ qñ agit ciuilr ad
restõnez rei eccliastice subtracte. Ꝺbmittit ẽt quartũ qñ
agit criminalr nó ad penã cozpalẽ sed ad penã pecunia
riã iuxta no.in.c.quisqs. xvij.q.iiij.do. Abb. dicit q istis
duobꝰ vltimis casibꝰ qlqz iudex est cõpetẽs z é in electõe
ecclesie cozã quo velit agere vt ꝓbaꝝ hic z in.c.felicis. in
prin.iũcto.c.ꝑ hoc de pen.li.vi.z.c.ꝓqueſtus J.eo. Et lz
a olim ꝑ crimine sacrilegij eẽt certa pena pecuniaria sta
tuta vt in.c.q̃s.§. allegato tñ hodie nõ est vsa illo iure
iã diu ꝓdidit ius exigẽdi talẽ penã pecuniariã ita dic gl.
pegrina in.c.cũ multe. xv.q.vlt. do. Abb. dicit de h̃ dicto
dubitari posse qz ꝑ nó vsuz nó introducit ꝓsuetudo i his
que sũt mere facultatis vt nota.in.c.ioãnes. de cle.ꝓiug.
z in.l.altiꝰ. C.ꝺ fui. z qđ voluit Ly. in.l.ij.. C.q̃ sit lõga
ꝓsue. vel saltem poterit puniri pena arbitraria arg.c.sta
tuimꝰ. xvi.q.i.z.d.c.felicis. de pe.lib.vi. ¶ Ubi vr̃ q
nó sit dubitandũ de boc z adduco glo. valde elegantez i
.l.rẽ nõ nouã. C. de iudi. vbi vr̃ q aduocati iurãt de calũ
nia. z gl. ibi dicit iure caueꝝ sed ꝓsuetudine non buaꝝ. Et
adduco glo. valde sing. i.l.si locꝰ. ff. quẽadmo. ser. amit.
que dicit q si deuastata est via publica ibiꝝ ꝑ agrũ ꝑua
tũ vicinũ dato ꝓcio dño agri a fisco. Sed de ꝓsuetudine
inqt nõ buaꝝ. z adduco glo.in.c.i. de treuga z pa. z qđ
bñ in.c.cũ olim de cler.ꝓiug. z in.c.volẽtes.ꝺ cele.missa.
z gl.in.c.in causis de testi. z glo.in.c.fi. de ꝓscrip. z Jo.
an.in.c.i. de mutu.peti. z Bal.in.c.fi. de ꝓsue. Et ex istis
155 glo. sustẽtaꝝ glo.in.d.c.cũ multe. † ¶ Sed de vno posz
qspiã dubitare si gl. dicũt hoc nó buat ꝓsuetudo. vel do
ctores dicunt hoc nó buaꝝ de ꝓsuetudine stabiꝝ ne asser
tioni eoꝝ. Sepenumero ego ꝓsului q sic nisi ꝓbareꝝ con
trariũ z allegati ꝑiũ incũbit onus ꝓbãdi. Et soleo ad
ducere doctrinã Bar. in.l. de qbus. ff. de legi. z qđ voluit
glo. elegans. in.l. ticio fundũ. ff. de ꝓdi. z de. q̃ dicit q sta
156 tur dcõ boni viri. z qđ bñ apud pbũz ꝑmo topicoꝝ † vni
cuiq; expto i arte sua credẽdũ est. c. ꝓposuisti. de ꝓba..l.
i. ff. de vẽ. inspi. l.i. §. fi. ff. de vb. ob. tene méti qz sepenume
ro tibi occurret. ¶ Et ex istis ꝓclusio est q sacrilegiuz ẽ
crimẽ mixtũ róne fori eccliastici z róne fori seclaris. ego
adduco qđ bñ in.l.si nódũ. C. de furtis. vbi dicit q sacri
legus punit ꝑm ius ciuile z ꝑm ius canonicũ. z allegat.
d.l.si qs in hoc genus. z illud dcm̃ Bar. cõmemorat. d.
157 Lar. in.c.ꝓqueſtꝰ J.eo. ¶ Ex hac doctria iferri põt † q
statutũ ppli poterit disponere sup pena sacrilegi z eodẽ
mõ ꝓstõ eccliastica poterit disponere de sacrilego. z etiã
158 iferr̃ † q statutũ laycoꝝ loqns de sacrilegio restrigit put
capit a iure ciuili ẽt eodẽ mõ qñ extimit a ꝓstõne eccli
stica ꝑm Bal. in.d.l.si nódũ. vide q plene ego dixi in.c.
159 ex lris. de ꝓsti. ¶ Jtẽ nota ex eadẽ gl. † q sunt alia cri
mina de qbus eccliа cogſcit ꝑ laycos vt est crimẽ vsuraꝝ
hereis symonie piurij adulterij z de quocũq; pctõ aga
tur. c. nouit. de iudi. est ꝙ discurrẽdũ ꝑ qõlibz istoꝝ crimi
nũ de ꝑ se z ꝑmo circa crimẽ vsuraꝝ vtrũ etiã laycꝰ posꝫ
sit cogſcere circa boc sunt due ꝓncipales opiones. Una
est q q̃litercũq; agaꝝ de vsuris siue dubiteꝝ an ꝑctus sit
vsurarius siue sit certũ z repetunt q dũtaxat cognoscet
iudex eccliasticus z repetenr̃ cozã eccliastico iudice. z
bac opi.tz gl.i cle. dispẽdiosaz. de iudi. vide ibi plene mo
tiua. z bac sequit Lap. allegõne. lvij. z sequẽti z allega
tiõe. lxxv. z in cõtingẽtia facti dicit se ita obtinuisse z ita
ꝺuare curiã vt quecũq; disputẽtur de vsuris nõ pñt tra
ctari cozã iudice seculari sz dũtaxat cozã eccliastico aliat
glo. in.d.cle. dispẽdiosam. z glo. in.c. ex lris. de iureiur.
que dicit q cã vsuraꝝ est spũalis z gl. hic q̃ dicit q vsu
ra est crimẽ eccliasticũ z in.c.i. de offi. oz. z xvi.q.i.i sũ
ma. z tex. in.d.cle. dispẽdiosaz. qui cõnumerat hanc cãm
vsuraꝝ inter causas spũales z eccliasticas z cle.i.§. ce
tex. de vsur. vbi cõpellit vsurari secꝰ seu beres eius ꝑ cẽsuraz
eccliasticã ad edẽdũ libros vt fiat restõ vsuraꝝ. Secũda
ꝓncipalis opio distinxit in mõ agẽdi videlz aut dubitaꝝ
de ꝑctus substãtia an sit vsurarius vel nó z tũc solus iu
dex eccliasticus cognoscit. qz hec est determinatio pecca
ti z ꝓhibitio habuit oztũ a iure diuino z canonico. c. su
per eo. de vsur. Aut nó dubitaꝝ q ꝑctus sit vsurarius sz
tñ iminet qõ facti quare petunt vsure solute z sic soluz
agit de vsuris solutis vel nó solutis vel an factus fuerit
ꝑctus an nó. vel agit de simulatiõe ꝑctus qz simulate fa
cta fuit vẽditio cũ eẽt ꝑctus pignoraticius z clare vult h̃
ꝓbare ꝑ testes ita q nó ꝓbaꝝ vsura. z tunc vterq; iudex
cognoscere põt. hãc opi. tenuit ℙau.i cle.i. de vsur. bar.
in.l.ticia. ff. so.ma. z in.l.ij. ff. de iurisdi. om. iu. Ja. bu. in
.l.cũ allegas. C. de vsur. sentit Archi. post alios i.c.qd di
cã. xiiij.q.iiij. do Anto. z do. Lardi. hic z multi alij ita
q hec opio vr̃ eẽ cõis. ad hoc facit qđ no. Jo.an. post bar.
z Jo.mo.i.c.i. de vsur. in.vi. z moueꝝ do. An. qz nó alio
respectu põt dici hec cã spũalis nisi qz pctm̃ bz annexum
res eni subiecta. i. vsura soluta ꝑctus z tota mã est tpalis
160 vñ videmus † q curia secularis adiꝝ pro turpiter q̃sitis
etiã cũ daꝝ ꝓcursus peccati dũmodo nó disputeꝝ de pctõ
ꝓncipalr vt pz. ff. z. C. de ꝓdi. inde. z de ꝓdi. ob tur. cau.
qđ me. cã. de ꝓdi. fur. z vi bo. rap. cũ si. alꝰ eni in qõlibet
tpali reqsito i quo verteretr̃ pctm̃ adireꝝ eccliastic⁹ iudex.
ná fere ex toto euacuareꝝ forus secularis ꝑ. c. nouit. ꝺ iu
di. z h̃ ẽt fuit de mẽte Bar. z alioꝝ hãc opi. sequẽtiuz. z
dicit Abb. q hec opi. cõis placet sibi. z adducit i sibi iu
dicẽ seculare posse cõpellere ad obꝺuãtiã iuraméti z co
rã eo põt opponi de iuraméto si nó vult in dubiũ de vali
ditate iuramti. c.lz. de iureiur. li.vi. no. Jo.an.i.c.fi.ꝺ fo.
cõpe. Jtem punit piuros etiã de ꝓsensu eccliesie. c. lex dz.
xxiij.q.v. ℙunit ẽt sacrilegos vt hic pz.c. sunt quedam
xxiij.q.vij.c.felicis. de peñ.li.vi. Ad hoc eni ꝓncipes mũ

a ¶ ℙena pe
cuniaria. De
pena sacrilegij
z qualit sacri
legus puniat
vide oẽs doc. i
.l. sacrilegij in
ꝑn. ff. ad.l. iul.
pecul. z in ru
bri. C. ꝺ crimi.
fal. vbi Saly. i
ter oẽs mirabi
lit loqt ꝓz q̃
vide oẽs cano
nistas post no.
gl. in.c. si cano
nici. §. fi. ꝺ off.
ordi. in.vj. vbi
de hoc late.

UVA. BHSC. IyR_275_2

di receperũt gladiũ vt scelera vindicẽt vt in.d.c.sũt quedã. Sed si dubitaret de peccato tũc recurrit ad eccleſiaz. c.per venerabilẽ.qui ſi.ſint legi.cle.i.de vſur.nõ enim vr̃ rõ vrgens quare ex quo ꝓſtat de vſura nõ poſſit iudex ſecularis cõpellere ad reſtõnez maxie tenẽdo opi. q repetant tanq̃ indebite ſolute vt p gl. in.c.michael. de vſur. z ius ciuile multũ verſat circa repetitionẽ hmõi vt.ff. z .C.de ꝓdi.inde.nec eſt verum q illa cã ſit ſpũalis ſtricto mõ.lz eni hec glo.cõnumeret hãc cãm inter ſpũales vt in c.ſi.de iudi.li.vi.tñ glo.in.c.ex lr̃is.de iureiur. dicit q eſt quaſi ſpũalis z ſic large ex hoc p3 q ẽt vbi agit de peccato nõ põt dici talis cã ſpãlis ſtricte ſicut eſt cã bñficialis. nã eccleſiaſticus cognoſcit vt qz adeſt pctũ vel q̃ſi qz crimen vſuraꝝ eſt crimẽ ꝓtra nãm qz vſurarius abutit natura rei ió vicarius dei cognoſcit vt notat Jo.an.in.c.i. de vſur.in.vi.z ſic nullo mõ põt dici ſpũalis ꝓprie fortiꝰ nõ eſt ſpũalis qñ ſolũ agit ad reſtõnez nec dubitat õ peccato. Et ſi opponat q cũ lex ciuilis indulgeat vſuras vt p3.ff.z .C.de vſur.vel ſaltẽ nõ imponat penã e tercẽti vſuras nec mãdet vſurã reſtitui nõ vr̃ q poſſit repeti coz̃ã iudice ſeculari.qz ad hoc rñdet do.Abb. dupl'r ꝑmo tenẽ-
161 do cõem opi. † q vſure hodie etiã de iure ciuili ſunt ꝓhibite vt notat glo.in.d.c.qd dicam.z in.c.qz de vſur.z in auct.ad hec.C.eo.z in auct.de eccle.titu.in ꝑn. Adouentur ꝑncipal'r qz mãdat papa quattuor ꝓcilia ſeruari ſicut leges z inter illa cõcilia eſt ꝓciliũ nicenũ qõ diſponit de vſuris vt in.c.qñ.xlvij.di.ergo hodie ẽt in iure ciuili sũt ꝓhibite vſure. Sed hec rõ nõ placet do.Abb.hic.qz dictũ.c.qñ.tm̃ loquit de clericis.ergo nõ dz extẽdi ad laycos. Sed ego memini al's dixiſſe cũ ego legerẽ titulũ de vſuris q do.Abb.in hoc nõ bene dicat qz licet dictuz.c. qñ.loquerẽt in clericis tñ ratio illiuz canonis erat generalioz dicto z diſpoſito z layci non cõprehenderent ſub dicto tñ cõprehendunt ſub rõne z hoc ſufficit z fieri dz p id qõ voluit glo.in cle.i.de elec.z tex.in.l. pater filiuz.§. fundũ.ff.de leg.ij.z in.l.cũ pater §.dulciſſimis.ff.õ leg. ij. Et vlterius dicebã ni falloꝛ hoc ꝓbari in cle.i.de vſur. vbi dr̃ q ꝓ leges humanas eſt extorquere vſuras. ergo ſequit q hodie de iure ciuili ſunt ꝓhibite. z ſtandũ eſt interpretationi pape ibi ſicut dici ſolet ſtãdũ eſſe interpretationi magiſtroꝝ.c.i.de deci.ex infra dicẽdis clarius apparebit veritas. Arguit ẽt do.Abb. q ipſemet imperatoꝛ in auct.de eccleſiaſti.titulis.§.ſin aũt diſtulerint. mãdat vſuras certo caſu ſolui. Jtẽ permittit vſuras in auct. de nauticis vſuris.vñ nõ eſt veriſimile q per iſta verba generalia mãdando quattuor cõcilia ſeruari z per ea q̃ habent in.l.i..C.de ſum.tri.z fide catho.voluerit ꝓhibere vſuras. Nec ob.q in illis autenticis ponunt caſus ſpãles vt in eis notat qz ſi impatoꝛ habuiſſet reſpectũ ad peccatũ vſurarũ nõ pmiſiſſet etiã in illis caſibus qz non apparet in eis aliqua ſpũalitatis ratio ꝓpter quã euitet peccatũ.ergo de intẽtiõe impatoris nunq̃ fuit expreſſe ꝓhibere vſuras.z ſic rõ premiſſa nõ includit poſſe vſuras repeti coz̃ã iudice ſeculari.ió do.Abb. allegat aliã rõnẽ
a ¶ Expreſſum Sed q̃re eccle- 162 ſia tollerat eas exercere iudeos ex quo expreſſe a ſe a iure diuino ſunt ꝓhibite vide nota.pau. de caſt. in cõſi. cclxxxj. incipien.quedã cõmunitas et.d. Alexã.de imo. in cõſi.cvij. z i cõſi.cxliij. z.d. Jaſo.may. late in. l.i. vſi. ij. q̃ro.C. õ ſum. tri.z fi. catho. qui omnia accumulat.
q imo poſſent repeti coz̃ã ſeculari † qz leges ſup vſuris ꝓmulgate ſunt nullius momenti.ſunt eni ꝯ ius diuinum expreſſum vt in.c. ſup eo.de vſur.z iuxta illud qõ pſalmiſta diuino cantauit oze Domine quis habitabit in tabernaculo tuo qui nõ dedit pecuniam ad vſuras. Et rex noſter ſanctiſſimꝰ Jeſus Matth.vi.c.dicebat Mutuum dantes nihil inde ſperãtes.ió legiſlatoꝛ potius ꝙuincitur errare q̃ legẽ condere.xxv.q.i.c.ſunt qdã.tñ qz ſunt contra ſubſtãtialia legis.iij.di.§.erit aũt lex.dz eni lex eẽ ſancta z honeſta qz dr̃ diuinitus ꝓmulgata.viij.diſt.c. quo iure.l.ſi.C.de ꝓſcrip.lon.tẽp. Jtẽ ſtatuit in materia peccati que ad eccleſiã z nõ ad laycũ ſpectat.c.nouit. de iudi.c.ꝑ venerabilẽ.qui ſi.ſint legi.ergo talis lex nulla ẽ.c. ij.de ꝓſti.li.vj.l.ſi.ff.de iuriſdi.om.iu.c.a nobis.de ſen.ex cõ.talis.n.lex habet ꝓ nõ ſcripta facit qõ habet in.c.ij de reg.iu.li.vi. Cũ ergo lex dicat q iura ciuilia nõ debeant ſacros canones imitari in auct. vt clerici apud ꝓ ꝓtios epos in ꝓtin.z in auct.de eccle.titu.in ꝑn.c.clerici de iudi.z iura canonica ſtricte ꝓhibebant vſuras z eas extortas mãdent reſtitui.ergo ius ciuile vr̃ velle idẽ maxime qz vbi ꝓcludit pctũ notoriũ iudex ſecularis nõ cõpellit ſuare ius ciuile.c.lz.de iureiu. li.vi.z quare eccl'ia ſe ipediat de hoc crimie quo ad laycos.tangit Jo.an.in c.i.de vſur.in.vi. Et ex iſtis dicit do.Abb. haberi iſtum tex.ſeu iſtũ paſſuz declaratũ z iudicio meo adhuc grandis reſtat via ad eũ enucleandũ. z ió incepi a do.Abb. tãq̃ a moderniori pleni⁹ loq̃nte. Supuenit ſolẽnis doc. Lodo.ro.in.l.ticia.ff.ſol.ma.z qz inter celebres modernos modernioꝛ eſt ió incipiã ab eo qz moderna z nouiſſima debuerũt eſſe ſibi cognita. Et audiui dũ legerẽ Fer-
163 rarie a quodã preſtãti doc.ſeneñ.dicere † q cum do.Lo. ro.legeret Senis.d.l.ticia.publicauit in plateis hãc cõcluſionẽ z eã in cetu doctoꝛeo miꝛe in modũ ſubſtẽtauit adeo vt ſtupoꝛ fuerit audire boiem verba ſua reſonãtem ſed iudicio meo in ſcriptis ſuis manebus fuiſſe vr̃ ẽt õſectus i multis.ibi eni dicit fuiſſe duas opi.vnã Pau.quã ſequit Bar.in.l.quotiẽs.ff.de iudi.z in.l.in oi nouatiõe .C.de ſa.ſan.ec.z in.l.ij.ff.de iuriſ.om.iu.z in.d.l.ticia.z etiã Fede.de ſenis in ꝓſilijs z Archi.i.d.c.qd dicã.z do. Anto.hic z Bal.in auct.ei qui iurat.C.de bo.auc. iudi. poſ.z dicit hãc opi.ꝓbari ꝑmo per.c.ad nr̃az.el.ij.de iureiur.lz glo.in.d.cle.diſpẽdioſam.rñdeat ad illuz tex. q ibi per papã narrat factũ.refert aũt iuramẽtũ partis z ex narratiõe nõ reſultat iuris deciſio nihil tñ ad hoc al'lat. ego allego Jo.an.in.c.dilecto.de ꝓbẽ. z glo. vnicaz z ſingularẽ in.l.vnica.C.qñ nõ petentiũ partes. ¶ Scõo mouet iſta cã vſuraria nõ poteſt dici ſpũalis vel eccl'iaſtica niſi rõne peccati.qz ipſa pecunia ſoluta z tota mã eſt tpalis certũ eſt q pro extorſione rei turpiter acq̃ſite adiri põt iudex ſecularis vt iã dixit ſupius do.Anto.z hanc dicit primã opi fore. Sed ſi re vã in lr̃ nõ refert fidel'r qz imo ꝑma opi.fuit q nõ poſſit iudex laycus ſe impedire q̃ocũq̃z agat de vſuris qõ tenuit glo. iſta z ſi'les. Subdit poſtea fuiſſe ſecũdã opi.Bal.in auct.ad hec.C. õ latiliber.tol.z in.d.c.quotiẽs.z in.d.l.oi nouatiõe.z i.d.l. ticia vbi dicit q ſiue ſit qõ facti ſiue iuris nõ põt tractari coz̃ã ſeculari ex eo qz cã eſt eccl'iaſtica. Et adducit gl. quas adduxit ſupius do.Abb.adducit etiã Lap.i locis allegatis ſupius p do.Abb.z ſubdit q cõſulendo z iudicãdo ſecutus eſt opi.Bar.z Pau. per caſum expreſſuz quẽ miraꝛ a nemine fuiſſe põderatũ vſq̃z ad tẽpoꝛa ſua niſi a ſe videlz.c.poſt miſerabilẽ.de vſur.vbi papa pmittit q̃buſcũq̃z ſecularibus ptãtez cõpellẽdi iudeos ad reſtituẽdũ vſuras.ergo ex paritate rõnis vr̃ idẽ in xpianis vſurarijs.z ſic vbi eſt qõ facti ſup vſuris aditur iudex ſecularis z dic̃ ſe neſcire meliorẽ tex.illo. ¶ Adouet ẽt qz iudex ſecularis cõpellit ad obſeruantiã iuramẽti vi iam ſupius dixit do.Anto. Adouet ẽt qz iudex ſecularis cõpellit laycũ recipiẽtẽ illicitũ iuramẽtũ ad illud relaxãdũ vt voluit Fede.de ſenis cõſilio.cclxvi.refert do.Anto.in c.i.z in.c.debitoꝛes de iureiur Adouet ẽt qz iudex ſecularis punit periurũ de pmiſſu eccleſie vt iã ſupius rettulit do.Abb.dicit tñ ſe facẽ ꝓcipuũ fundamẽtũ ſup.d.c.poſt miſerabilẽ. Dicit ẽt q cã vſuraꝝ ꝓprie nõ eſt cã eccl'iaſtica vt voluit gl.in.d.c.ex lr̃is. Et iſta ſunt que Lodo.ro.i mediũ attulit circa iſtũ paſſuz in.d.l.ticia.z vt videt ſi nihil noui adduxit. Ego.n.habeo i lec.bar.antiqua q̃dã apoſtillã ſatis antiq̃ in.d.l.oi nouatiõe. q̃ pro dcõ bar. dicit eẽ caſum i.d.c.poſt miſerabilẽ. z p certo deteſtãda fuit temeritas illa antiquoꝝ tacere noia z eoꝝ ſibi appropriare ingenia. Mar illuſtris doc. Jo.de lig.z antiq oẽs allegarũt ad lr̃ tex.in.d.c.poſt miſerabilẽ. Põdera ꝑmo ad illud.c.poſt miſerabilẽ.qz ex ꝓcepto pape potestas ſecularis cõpellit iudeos ad remittẽdũ vſuras ergo ſequit q ex ꝓpria poteſtate nõ poterat poteſtas laycꝰ.q̃ probat q iudex ſecularis poſſit compellere laycum ad iudicãdũ

iudicandus super vsuris ꝓut sunt facti. Et ex hoc sequit vnū qō tibi videbit nouū videlz ꝙ tenēdo opionez bui⁹ glo. ⁊ aliaꝝ sequit ꝙ ibi sit casus ꝙ papa pōt cōmittere cām spūalez ⁊ eccliasticā layco vt voluit glo. in. c. mena. ij. q. v. ⁊ in. c. bene qdē. xcvi. di. ⁊ in. c. ꝓter hec. xxxij. di. ⁊ in. c. q̄sto. de iudi. ¶ Jtē pōdera ꝙ. d. c. post miserabilē
164 pōt induci hoc mō. nā in. l. i. C de sac. san. ec. dicit † ꝙ libere qlibet pōt legare ecclesie ⁊ tñ ante illā. l. qlibet poterat libere relinq̄re eccīe. ergo nihil noui inducit illa lex doc. ibi soluūt ꝙ iō ita disposuit impator qz multi de fcō timebāt relinq̄re ecclesie iō nō inducit nouā libertatē legandi sed remouet illū facti timorē. ita dicamus in casu d. c. post miserabilē. vt ante dispōnez illius. c. poterāt iudices seculares cōpellere iudeos ad remittēdū vsuras sz qz erāt negligētes. iō papa ꝓcipit eis vt cōpellant ad remittēdū. ⁊ sic nō apponit nomē poteſtatū ita possz induci tex. ꝓ opione Pau. Bar. ⁊ sequatiū. ¶ Jtē pōdera qz si subtiliter pōderet ille tex. nō loqt ꝙ iudex secularis cognoscat si qs recepit vsuras ꝓut ꝓsistūt in facto loqt eni ꝙ iudex seclaris cōpellit iudeos vt remittāt vsuras ⁊ sic
165 nō perāt nō aūt loqt vt receptas restituāt † vñ facili⁹ abijcit a nobis ius querēdū q̄s ius quesitū. l. qd aūt. ff. que in frau. credi. l. si spōsus. ℌ. si maritus. ff. de dona. inter vi. ⁊ vxo. Jnno. i. c. āmouet. de renūc. Fede. ō se. ꝓsi. ix. ⁊ sic nō ꝓbat id ad qō allegat. ¶ Jtē pōdera ille tex. loqt quo ad executionē nō aūt quo ad ꝓdēnationē hoc appet i. v. ꝓpellit. ⁊ aliud est iudicare ⁊ aliō est exequi. l. ab executore. ff. de ap. vñ nō seqt g̃ ſnia lata sup vsuris remittēdis est tpalis ⁊ ꝓpbana qz ista stant simul ꝙ cā sit spūalis vl ecclīastica ⁊ ad pceptū iudicis ecclīastici mandet execution ꝓ iudicē secularē vt i. c. i. de offi. or. ⁊ p ꝓñs nō ꝓbat tex. id ad qō allegat. ¶ Pōdera ēt qz loquit in iudeis
167 † qui sunt bui ꝓncipis vt voluit Archi. in. c. qui sincere. xlv. di. ¶ Pōdera ēt qz iudei peccātes ꝑ nām sunt sub ouili pape vt voluit Jnno. i. c. qō sup bis. de voto. ⁊ no. in. c. archiepatu. de rapto. sz iudei exercētes vsuras peccant ꝑ nāz abutētes nāli vsu pecunie. iō nō est admiratōe dignū si papa mādet ꝓncipib⁹ ꝓpellere iudeos. ¶ Pō dera ēt ꝙ ille tex. emanauit fauore xp̄ianoꝝ ⁊ odio ipoꝝ iudeoꝝ. g̃ nō dz bñe locuz in xp̄ianos qz quo ad xp̄ianos attēdet nā cāe. ¶ Pōdera ēt qz imo papa ibi cōmittit ptātez ꝓncipib⁹ ⁊ ptātibus secularib⁹ cōpellēdi ⁊ nō ordinarijs locoꝝ pp facilioꝛē expeditionē. bñt eni familiaz armataz ꝓ quā facili⁹ fiet execūtio nō aūt est sic in epis q nō bñt familiā armatā. vide q̄ dixi in. c. i. de offi. ordi. ⁊ sz sim indign⁹ iurie inꝑpres tñ mihi vr̄ ꝙ defecerit illustre ingenū antiquoꝝ ⁊ modernoꝝ quo ad. d. c. post miserabilē. ¶ Jtē vt ad plenū fiat enucleatio bui⁹ dubitabilis qōnis affero in medīū scrbētes alios. Nam Bal. in. d. l. quoties. tz ꝙ indistincte spectet cognitio ad ecclīasticuz allegat no. in. c. tuā. de or. cogni. nisi esset qō de calculo. Sed idē bal. i. d. l. ticia. dixit ꝙ si est qō meri facti cognoscit laycus. Si vō bz aliquā mixturaz spūalitatis cōgnoscit ecclesiasticus qz iste cause sunt inſepabiles qz cā spūalis trabit ad se ꝓpbanā ego allego i arg. sing. tex. i. l. si cōez ff. quēad. ser. amit. Sz idē Bal. in ti. de vsur. li. vi. in suis ꝓclusiōibus dicit ꝙ iudex ecclīastic⁹ cognoscit. ⁊ ꝙ Jo. mo. somniauerit cū sua dialetica qz nō sequit iudex secularis cognoscit de furto g̃ cognoscit de vsura ⁊ remittit ad Cy. in. l. ij.. C. de spoz. Sed idē bal. in. c. i. ℌ. fikr. de cōtro. inuesti. dicit ꝙ qñ cā vsuraꝝ incidit in actionē pignoraticie pōt iudex secularis cognoscere inter laycos ō actōe pignoraticia secus si ꝓncipr ⁊ p se moueat qō vsuraria
168 ⁊ ibi q̄rit † si ppls statuere pōt ꝙ ſnia lata ꝓ iudicē secularē sup vsuris sit seruāda iter se. ⁊ decidit ꝙ nō qz ecclesia sic reſuauit sibi istā cognitionē qz layci sunt nimis fauorabiles circa vsuras qz eaꝝ dulci fauore mūdus sustētat allega glo. in. l. si ꝓuenerit. ff. de pigno. actio. ¶ Tu ꝑ bmōi statutū allega tex. in cle. i. de vsuris. sed idē Bal. in. l. eos. ℌ. fi. de vsur. dicit ꝙ vsure pñt repeti ꝓ ꝓditiōem ob turpem cām cora iudice seculari. Sed Angel. in. d. l. quotiēs. remittit se ad Bar. in. d. l. ticia. Saly. in. d. l. q̄tiēs. dicit ꝙ cā vsuraria cognoscit ꝓ iudicē ecclesiasticuz sed in. d. l. eos. ℌ. fi. dicit ꝙ anteq̄z eēnt iura canonica iudex secularis cognoscebat de vsuris sz nō repit expīsse ꝓbibitū de iure canonico. g̃ poterit iudex secularis cognoscere. ⁊ iō in illis casib⁹ in qbus de iure ciuili censet vsura sicut tūc iudex secular] cognoscebat qñ vsura excedebat modū ita cognoscit ⁊ nūc. Et dicit ꝓ vbū forte ꝙ repetētur data vt simpl'r data ob iniustā cām nō addēdo i libello qō in ꝓiudiciuz aie sue laycus teneat data. ⁊ isto casu pñt repeti cora iudice layco ꝓz eū. Dicit tñ epos nolle h̄ capere vt ipleant suas curias. Et dicit ꝙ qdaz canoniste vt fuit Jo. de lig. ⁊ Jo. cal. fecerūt fieri h̄ Bononie q̄ddā statutū ꝙ si opponit exceptio vsuraria cora iudice secularī ꝙ iudex secularis ipsam admittat ⁊ sup ea testes recipiat ⁊ de ipsa cognoscit vt plene ibi ꝓ eū quē videre poteris nisi cā vsuraria incepta fuisset ꝓius cora epo. ⁊ sic voluit Jo. de lig. ⁊ Jo. cal. ꝙ iudex secular] possit cognoscere de vsuris. ⁊ ita residet ibi Saly. Sed Jo. de imo. i d. l. ticia. dicit ꝙ qñ est qō facti an ꝑctus sit initus de duplo vē sortis cōgscit ecclesiastic⁹ ꝙ forte ecclīasticus admittit ꝓbatiōes q̄s nō admittit layc⁹. qz de iure canonico ꝓuincit vsurari⁹ ꝓ famā ⁊ argumēta. tñ Cy. in. d. l. q̄tiēs. dicit cano. sibi facē iura p libito volūtatis faciēdo ꝓtra illā legē. Sed Laurē. ⁊ Ugutio q̄s refert Archi. in d. c. qd dicā. dicūt ꝙ. d. c. post miserabilē. recitat factū et
169 nō formā iuris qz de facto ꝓtingit † ꝙ secularis non cōpellit vsurarios ad restōnem ⁊ malefaciūt qz sicut iudex ecclīacus cōpellit ita ⁊ secularis allegat. d. c. ad nr̄am el ij. Et hāc opi. dicit Goffre. eē verā oib⁹ alijs reiectis qz sz istud crimē sit ecclīacuz tñ layci debēt ꝓueniri cora seculari ⁊ clerici cora ecclīastico vt ibi ꝑ Archi. Sed Jo. de fantu. in. d. c. qd dicā. tz ꝙ iudex ecclīasticus dz cognoscere. ⁊ rñdet ad iura allegata in ꝓiuz ⁊ allegat in ꝓiū. d. c. ex lr̄is. ⁊ istū tex. sed Pau. in. d. cle. distiguit vt dixi superius. do. Pe. seqt opi. bal. in. d. l. quotiēs Jo. de imo. in cle. dispēdiosaz. de iudi. rettulit Pe. mutasse opi. vna cū do. Haspa. de cal. ⁊ dicit Jo. de imo. ꝙ illa distinctio an sit qō facti eēt vera p. d. c. ad nr̄az. sed forte in ꝓatica fuaret opi. glo. pp suā aucītatē. Sz Guil. de mōte laudino quē refert ⁊ seqt Jo. ō imo. i. d. cle. i. de vsur. distiguit ꝙ vsura redacta in pactū dz repeti i foro canonico. si vō est vsura ⁊ accessus ad sortē an ē societas tūc pōt petere cora seculari. Si aūt sūt vsure solute vt i casu. d. cle. i. tūc cognitio spectat ad ecclīasticū iudicē ita trāsit ibi Jo. de imo. Sz do. Lar. in. xviij. q. dicit ꝙ si est qō an ꝑctus sit vsurari⁹ cognitio spectat ad ecclīcū alt. c. illo vos. ō pigno. c. ad nr̄az. de emp. ⁊ vēdi. ⁊ remittit se ad dicta sua. Sz do. Bomi. in. c. i. de vsur. li. vi. refert Bar. dicere ꝙ ē crimē ecclīasticū ⁊ p ecclesiasticū cognosci dz. Sed Jo.
170 mo. ibi dicit in rubrica ꝙ vsura est furtū ⁊ rapina. † ⁊ de furto ⁊ rapina cognoscit layc⁹ ita ⁊ de vsuris. Sz ipe dicit ꝙ imo cognoscit ecclesiastic⁹ qz qui facit vsurā abutit vsu rei. ⁊ de isto vsu cognoscit dñs rei ⁊ ei⁹ vicari⁹. est. n. dñs iuxta illud Domini est terra ⁊ plenitudo ei⁹. c. tua. de deci. ⁊ dicit ꝙ ista questio pēdet ab illa si vsure sint ꝓbibite de iure ciuili quo casu iudex secularis cognoscit si aūt nō sunt ꝓbibite secus. Jstud nō placet Jo. de lig. ⁊ mouet. crimē heresis est ꝓhibitū de iure ciuili. ⁊ tamē de illo cognoscit ecclesiasticus. Sed ego dico salua pace Jo. de lig. istud non est bonū simile ex eo quia crimē heresis est merū ecclesiasticū ideo de illo non cognoscit iudex laycus. c. inquisitionis. ℌ. prohibemus. de hereti. in vi. Sed vsura est crimen mixtuz. ergo. ꝙ aūt cōsuetudo disponit ꝙ solus ecclesiasticus cognoscat ⁊ tunc laycus non potest per. c. ij. de consue. lib. vi. Si autem consuetudo nihil disponit si est questio vsuraria ⁊ deducitur vt interesse. ⁊ tūc cognoscit iudex secular]. Aut vt vsura ⁊ tūc in foro penitētie cognoscit ecclesiasticus. Aut in foro cō-

UVA. BHSC. IyR_275_2

tencioso. ꝛ tunc ſi eſt queſtio de relicta pecunia vel nō ſo
luta cognoſcit laycus. de quo dicit eſſe caſuz in. d. c. poſt
miſerabilē. Aut eſt qō an ſit ꝓctus vſurarius tūc cogno/
ſcit eccℓicus. ꝛ ad hoc Jo. de lig. alℓat cle. i §. ceteruz. de
vſur. Lap. allegatiōe. lvi. dicit ꝙ opi. quā tz Archi. in. d.
c. qd dicā. nō ſuaſ in curia ſed ſuaſ opio glo. in. d. cle. di
pendioſam. ꝛ ꝓ ea allegat qō not. in. c. fi. de iudi. lib. vi.
Jdē voluit allegatiōe. lxx. Sed Jo. cal. in ti. de foro cō/
pe. ꝓſilio. xxx. tangit ꝛ nihil ꝓcludit. Sed Gaſpa. de cal.
eius genitus in quodā ꝓſilio poſito inter cōſilia Pe. de
ancha. in ordine. ccxxvi. tz ꝙ iudex eccℓicus nō pōt inhi/
bere iudici ſeculari per. l. vbi ceptū. ff. de iudi. ꝙ nullo iu
re ꝓbaſ ꝙ exceptio vſuraria impediat cognitionē iudi/
cis layci imo pōt de illa cognoſcere per dictā. l. quotiēs.
vñ ſicut iudex ſecularis cognoſcit de ſacrilegio vel periu
rio ꝛ ſiℓibus ita de iſto ꝛ dicit ꝙ ita tenebat pr̄ ſuꝰ. ꝛ ad
hoc allegabat dictū. c. poſt miſerabilē. ꝛ ꝓcludit ibi late
ꝙ nō pōt inhibere iudici layco cognitionē. Sz do. Lau.
de florentia in tractatu de vſuris. q. cxviij. dicit ſe vidiſſe
ꝓſiliū Jo. cal. in quo dicit nō valere ꝓſtituōez epi vt lay
cus non poſſit cognoſcere de cā vſuraria. dicit tñ ꝙ opio
Bart. pōt ſuſtentari ſed opio Bal. eſt tutior. Sz idē do.
Lauren. q. cxxvi. ꝛ cxxxiiij. dicit ꝙ pōt inhibere. ꝛ ad hō
allegat Bal. in. l. ꝓſulta. C. de teſta. Sed Jo. de imo. hic
refert opinez do. Anto. dicētis ꝙ ſi appareat de hoc cō
ſuetudo illa ſeruet alℓs ſit vera opio Bar. ꝛ Pau. Jpſe
vero dicit ꝙ ſi vſura eſt ſupra modū pōt repeti cora ſecu
lari alℓs ꝟuāda ē opio ꝙ cora iudice eccℓiaſtico ꝛ ita reſi
det. Sed Bal. in. l. i. C. de ope. liber. dicit ꝙ in ſpūalibus
eccleſia trahit aquā ad ſuū molendinū ꝛ dicit eſſe tutio/
rem opinez. ſed Lap. allegatiōe. xv. tz ꝙ laycus nō pōt
cognoſcere de vſura ita ꝛ arbiter laycus ſed Pe. ꝓſilio
xciij. ꝓſuluit ꝙ poſtq̄ latū eſt laudū non pōt opponi ex
ceptio ꝙ eſt ꝓctus vſurarius ad impediēdā executionē.
Sed Fede. de ſenis ꝓſilio. ccxl. ſequiť opinez Pau. ſed
do. Pe. in repetitiōe. c. ea que de reg. iur. li. vi. in. ij. q. di
cit ꝙ in hac varietate docentū tñ ſaluo iudicio meliꝰ ſen
tentie ſe tenere ꝙ principaℓr peti pñt in foro ſeculari qō
primo ꝓbat qz tale crimē nō inducit aliquā ſpūalez ſicut
nec alia crimina vℓr excepto crimie ſymonie hereſis. hoc
enim dicit tex. in. c. i inqſitionis. de hereti. in. vi. ꝛ pōderat
ibi verbū mere eccleſiaſtico. ꝛ poſito ꝙ eſſet eccleſiaſticū
tñ nō eſt mere eccleſiaſticū per qō verbum datur intelligi
ꝙ nō ſic ſunt alia crimina rōne ergo ſpūalitatis annexe
nō poteſt dici iſtud crimen eſſe de foro eccleſiaſtico ꝛ po
ſito ꝙ eſſet eccleſiaſticū tñ nō eſt mere eccleſiaſticum. ideo
debet ꝑmitti cognitio iudici eccℓiaſtico ſicut in alijs cri/
minibus eccleſiaſticis que ſunt grauiora vt ſacrilegium
adulteriū de qbus hic ꝛ in. l. ſi qs in hoc genus. de epiſ.
ꝛ cler. l. ſacrilegij. C. ad. l. iuℓ. pecu. c. felicis. §. per hoc de
pe. li. vi. † ¶ De adulterio inceſtu ꝛ periurio pz. C. ꝛ ff.
de adul. ꝛ. l. ſi quis maior. C. de trāſac. Si enim iuramē/
tum ꝛ alia ꝓdicta crimina nō eſſent de foro ſeculari non
eſſent tot leges edite ſup eis q̄ſi qui nō poſſet iudicare nō
poſſet ſtatuere. c. eccleſia. de ꝓſti. Si dicať ideo nō eſt de
foro ſeculari qz leges ꝑmittunt vſuras. ipſe dicit hoc eſſe
falſum alℓat Jo. an. in. c. pactū de reg. iur. in. vi. in. v. ar. q.
¶ Jtē poſito ꝙ de iure ciuili nō eſſent ꝓhibite tñ nō ſe/
quit ergo nō ſunt de foro ſuo. nam ꝛ vbi iudex ſecularis
nō pōt cognoſcere rōne defectus iuris litigatoris tamē
ſi canones ꝓuidēt aliter q̄ leges iudex laycus erit cōpe
tens ꝛ obmiſſis legibꝰ iudicabit ſm canones vt. c. q̄uis
de pactis. li. vi. c. iz de iureiur. eo. li. c. cū ꝓtingat. eo. ti. iō
concludit ꝙ nō eſt adeo crimē eccleſiaſticū ꝙ iudex lay/
cus nō poſſit cognoſcere principaℓr de eo. Et ſi dicať ꝙ
ideo eſt de foro eccleſie qz includit peccatum ꝛ denotat
alias vt in. c. i. de vſur. li. vi. rñdet ꝙ iſta ratio nō ꝓcludit.
† nam omne crimē rōne peccati eſt eccleſiaſticū vt notat
Archi. xi. q. i. in ſūma. ſed nō ſequiť cōtinet in ſe peccatū.
ergo eſt de foro eccℓie limitata enim rōne peccati cauſe

a ¶ Secularis Adde i iſta mā lapum allega/ tiōe. lv. lvj. Fe/ deri. ō ſe. i ꝓſi. xcvj. Joā. mo. ꝛ alios in. c. i. de vſu. in. vi. Joā. cal. in ꝓſi. iij. ꝛ q̄plures Theologos in iiij. ſen. qui de iſta mā multa tractant.

denoluunť ad eccleſiaz. c. nouit. de iudi. Exiſtis infert ꝙ
nō ſolū ꝓncipaℓr poſſunt peti vſure in foro eccleſiaſtico
ſed etiā incidēter per modū exceptionis. Et ſi dicať ꝙ eſt
ꝓctus mutui vel alius ꝓctus vſurarius poterit cognoſce
re iudex ſecularis nec poterit iudex eccleſiaſticus ſibi in/
hibere ita dicit ſe ꝓſuluiſſe cū dño Gaſpa. de cal. ita bel/
liſſime dixit do. Pe. in. d. c. ea que. Sz do. Lar. hic dixit
ꝙ tenēdo opinionē ꝙ vſure ſunt ꝓhibite de iure ciuili vt
no. in auck. ad hec. C. de vſur. ꝛ in gl. xiij. q. iij. c. qd dicā
tñ eſt adhuc crimē eccleſiaſticū tm̄ nec pōt dici ſeculare
quo ad hoc iudex ſecularis cognoſcat. nā ꝓhibitio legis
cauſať a ꝓcedēti ꝓhibitiōe facta per canones qui ius di
uinū in hoc interꝓtanť ꝛ imitant. dr̄ ergo crimē eccleſia/
ſticū qz p diſpōnem eccleſiaſticā canonū vſure facte ſunt
crimē cohercēdū ꝛ puniēdū. xlvij. di. c. qm̄. ꝛ iz ille canō
loquať in clericis tñ. xiij. q. ij. c. ne in hoc. ꝛ tribꝰ capitu
lis ſequētibus ꝓhibenť layci. Jtē de iure ciuili nullū re/
mediū eſt introductū ad cohercēdū vſuras ſimpℓr iz bñ
eſt ꝓditū ad repetēdū vſuras ſolutas vltra legittimū mo
dū. l. eos. C. de vſur. quo caſu etiā ſecularis cōgſcere pōt
ꝛ ſic ſimpℓr loq̄ndo crimē vſuraz eſt eccℓiaſticū tñ ꝛ ſo/
lus eccleſiaſticus cognoſcit. ꝛ hec dicit foze notāda quia
nō tanguť p ſcribētes ꝛ ita dicit ſe rñdiſſe magno do/
ctoꝛi dicēti ſe de h̄ dubitare ita hic dicit do. Lar. ¶ Re
lati ſunt pr̄es nr̄i varij ꝛ diuerſi inť ſe temerariū fere ē ſci
re qs iuſtius dixerit qz magno ſe iudice quiſq; tueť. ꝛ ēt
difficile eſt ſcire que eſt cōis opi. qz moderni tenēt vnā ꝛ
alij aduerſi ſequunť aduerſaz opi. ſtādū erit illi opi. quā
ſeruat ꝓſuetudo ar. l. miníme. ff. de leg. aperiat nobis ve
173 ritaté liberaliſſimus deus. † ¶ Adibi vr̄ ꝙ ſi ꝓuenitur
laycus ſuper vſuris ſiue ꝓncipaℓr ſiue incidēter ꝙ poſſit
a adiri iudex ſecularis.ª ꝛ arguo ſic vbicūq; vnū ꝛ idē cri
men vniformiter dānať a lege ciuili ꝛ canonica tā ſecula
ris iudex q̄ eccleſiaſticꝰ pōt in foro ſuo cognoſcere iſtud
ꝓbať in. l. ſi quis in hoc genus. C. de epi. ꝛ cleri. ꝑm legē
ſui fori vt ſupius rettuli referēdo ꝓſiliū do. Pe. factum
Ceſenne. ſed ita eſt ꝙ vſure dānate ſunt a lege ciuili ꝛ ca
nonica ꝛ diuina. ergo ſeqť ꝙ de his pōt iudicare iudex
laycus ꝛ eccleſiaſticus ꝛ iudex fori ꝓſcie. aſſumptū deci/
dit tex. in cle. i. de vſur. in ꝓin. in. v. ꝑ iura diuina pariter
ꝛ humana. vbi ꝓbať formaℓr ꝙ vſure ſunt ꝑ leges ciui/
les. ergo ſequiť ꝙ p iudicez ſecularē pōt de eis iudicari.
¶ Scō aut dicimus eſſe ꝑ deū. aut dicimus ꝑ ꝓmū.
aut ꝑ leges vſuras qōcūq; capiamꝰ ſumus in caſu victo
rie. Si enī dicamꝰ ꝙ vſure ſunt ꝑ deū vt ꝓbať in. d. cle. i.
certū eſt ꝙ offendēs deū tali exceſſu quē lex ciuilis punit
ꝙ iudex ſecularis pōt punire ita ꝓbať in. d. l. ſi qs in hoc
genꝰ. ſz lex ciuilis punit vſurarios vt ꝓbať in. d. cle. i. qz
offendit leges hūanas vt ibi dr̄. ḡ ſeqť ꝙ pōt iudex ſecu/
laris cognoſcere de vſuris ſicut dicimꝰ de eo qui blaſphe
mat ipm̄ deū. Si dicimꝰ ꝙ ſunt ꝑ ꝓmū vt eſt veritas ꝛ
ꝓbať in. d. cle. i. eodē mō poterit cognoſcere iudex ſecu/
laris qz p vſuras boies depaupanť vt i. c. i. de vſur. Si di
cimꝰ vſuras eſſe ꝑ rē publicā ꝛ publicū bonū qz expedit
rei publice hēre ſubditos diuites vt in auct. vt iudi. ſine
quoq; ſuffra. §. cogitatio. expedit enī rei publice ne qs re
ſua malevtať. ḡ inq̄tū inducūt ſubditos ad pauptaté po
terit iudex layc⁹ cōpellere vſurariū ad reſtōnez vſuraz ꝛ
ad remittēdū nō ſolutas ꝛ ad indicāduz nō teneri. ꝛ iſta
ad hāc ptē ſūt nouiſſima motiua. ꝛ p ꝓfis illa opi. Gaſp.
de cal. ꝛ do. Pe. ꝛ Jo. cal. eſt vīſſima. ¶ Preterea ar/
guo ſic illō qō pōt facē p ſuā ꝓſtōnez layc⁹ illō idē poſſit
per ſuā ſniaz ſic illō qō pōt p ſuā ſniaz pōt p ſuā ꝓſtōnem
facē ita pulchre dic̄ bal. i. l. aduerſus. C. ſi aduer. rē iudi.
facť ēt qz ꝓdere ſtatutū eſt iuriſditiōis vt voluit gl. in. l. i.
ff. de iuriſ. o. iu. Jnno. i. c. cū acceſſiſſent. de ꝓſti. Bar. i. l.
oēs ppli. ff. ō iuſti. ꝛ iur. ꝓbať in. l. nulli. C. ō ſen. ꝛ iterlo.
om. in. Sz layc⁹ pōt p ſuā ꝓſtōnez diſponē ſup ꝓhibitiōe
vſuraz vt eſt tex. formalis i. d. cle. i. ō vſur. ḡ ſeqť ꝙ poſſit
ſniare ſup vſuris nō ſoluēdis aut reſtituēdis ſeu nō debē
dis ꝛ

dis ꝛ ſuper eis cognoſcere. Preterea faciat in his que ſunt mere eccl'iaſtica layc⁹ nullo mō ſtatuere pōt ēt in fauorē eccl'ie vt ꝓbaī i.c.eccl'ia de ꝓſti.ꝛ in.c. bñ a zenone. ex vi.di.ꝛ i.c.eccl'ia.vt li.pēdē.ſz laic⁹ pōt ſtatuere ſup p/bibēdis vſuris ꝓbaī i.d.cle.i.g̃ ſeq̄ꝫ q̄ crimē vſurax nō eſt mere eccl'icuz. Preterea ħ ꝓbaī in.d.c. ad nr̄az el.ij. de iur̄ iur.vbi iurauit ōbitor nō mouere qōnez ſup vſur/ coꝝ iudice eccl'iaſtico nec ſeculari.g̃ ſecularis pōt iudicare ſup vſuris ibi ē caſus formalis ꝛ ſi dicaī q̄ ibi eſt narratio facti vt dicūt tenētes ꝓriū. Rñdeo q̄ illa narratio facti vr̄ approbata p papā.ꝛ ſi dicaī q̄ ille creditor erat clericꝰ ió fuit cōpulſus p archiepm̄ ſeu p papā. Ad ħ rñ/deo iſtō eē falſuz ex eo qꝛ clericatus eſt accidēs ꝛ nō p̄ſu mīt ineſſe niſi exprimaī vt i.c.ex lr̄is.de trāſac.glo.in.c.ſi forte de elec.li.vi. ¶ Et pōdero ſubtil'r illum tex. q̄ ille Petrꝰ vſurariꝰ nō exegiſſet p̄miſſionē cū iuramēto q̄ nō moueret qōnez ſup vſuris coꝝ iudice eccl'iaſtico vel etiā ſeculari ſi coꝝ ſeculari nō poterat moueri qꝛ vt dixit bal.
174 in rubrica.C.de ꝓbē.ēp.in.ix.q.† minimū v̄bū appoſitū in ꝯctu vr̄ appoſitū cū miniſterio aliq̄d opandi ſi fieri pt .l.ſi q̄ñ de leg.i.ergo,ꝓbaī ibi q̄ poterat moueri qō coꝝ iudice ſeculari.g̃ ſeq̄ꝫ q̄ iportat iuris miniſteriū ꝛ ſic laycus pōt cogn̄ſcere de vſuris. Preterea de illo crimine ſe aliq̄ mō nō ipedit iudex ſecularis qō eſt mex eccl'iaſticū. iſtud,ꝓbaī in.c.inq̄ſitiōis.§.,pbibem⁹.de bereti.li.vi. Ex quo ſeq̄ꝫ q̄ ſi nō eſt mere eccleſiaſticū q̄ iudex ſecularis pōt ſe ipedire.ꝛ pōt eſſe rō qꝛ in crimie bereſis offendiī dūtaxat ipſe deꝰ ió ſuus iudex erit vicarius dei ꝛ p p̄ſs nō pōt iudex ſecularis. Sed crimē vſurarū non eſt mere eccleſiaſticū ex eo qꝛ nō offendiī ſolus deꝰ. imo offendiī etiā p̄rimꝰ. ergo poterit iudex ſecularis cogn̄ſcere. Preterea adduco iſtū tex.ſubtil'r ꝓſiderādo hoc mō hic dr̄ q̄ ideo laycus occupās rem eccl'ie ꝓueniri pōt coꝝ iudice layco vel eccleſiaſtico vt maluerit rector qꝛ fauore eccle ſie eſt introductū qꝛ offendit eccleſiā. ſed ille qui facit vſu ras offendit deuz vt in.d.cle.i.de vſuris.ergo ſi eſt fauor dei vt ꝓueniaī coꝝ layco poterit laycus ꝓueniri coram layco qꝛ nō eſt crimē mere eccleſiaſticū.ꝛ iſto mō inducē do eſt ħ caſus ꝯ glo.ꝛ ſequaces.ergo multo fortiꝰ pote/rit cognoſcere laycus qꝛ nō ſolū offendiī deus ſed etiā p̄ rimꝰ vt in cle.i.de vſuris.tene mēti qꝛ eſt noua inuētio.ꝛ ideo videnī mihi v̄ba ad epheſios diſtinctio data p bar.ꝛ ſequaces.ꝛ miror q̄ Lodo.dixerit q̄ ſuaī opio Bar. ꝛ Lap.dixit q̄ in curia romana ſuaī opi. Guil. ¶ Et
175 ex hoc nota † q̄ nō attēdeī vtrū q̄ētus p vſuris ſit lay/
a cus qꝛ poterit ꝓueniri coꝝ iudice eccleſiaſtico⁹ ſi fauor ē eius a quo extorte ſunt a quo debenī vſure p iſtuz tex.qꝛ ſi in fauorē eccl'ie eſt introductū ex quo eſt leſa eccleſia vt ꝓueniaī coꝝ quo maluerit rector eccleſie.eodez mō ex q̄ per vſurā ledīt deus ꝛ p̄rimus eſt in electiōe p̄rimi coꝝ quo malit ꝓuenire ipm̄ vſurariū p iſtū tex. lz ſupius aliī dixerim ꝛ nō bene. Et ex hoc daī precipuū lumē ad illō c.poſt miſerabilē. Nec obſtat cū dicit do. Lar. q̄ crimē vſurax ē eccleſiaſticū qꝛ fateor mixtū ꝛ nō mex qō rōne inconuincibili oñdo.laycus cognoſcit de vſura ergo nō eſt merū eccleſiaſticū ita ꝓbaī in.l.eos.C.de vſur. ꝛ vo/luit Saly.ꝛ do. Lar. vt ſupius rettuli. Scō ꝓbaī in di cto.c. vt inq̄ſitiōi.§.,pbibemus. ꝛ ſic nō obſtat dictū do. Lardi.ꝛ ꝓpter hoc glo.in.d.c. ex lr̄is. vſa eſt illo voca/bulo ip̄opr̄ie quaſi vt dicit glo.in.c.,put de dolo ꝛ cōtu. vt dicaī quaſi eccl'iaſticū. Nec ob.qō dicit q̄ ꝓhibitio le gis ciuilis cauſaī a p̄cedēti diſpōne facta per canones q ius diuinū interp̄tati ſunt. Quia ad hoc rñdeo q̄ lz a iu re diuino ſint ꝓhibite nō tñ ſeq̄ꝫ q̄ ſit crimē mere eccl'ia/ſticū.ꝛ eſſet inueſtigādū ſi deus ꝓhibuīt vſuras ex eo qꝛ p̄rincipal'r offendiī ipſe deus.an qꝛ p̄rincipal'r offendiī p̄rimꝰ ꝛ nō deus ſed in conſeq̄ntiā ex eo qꝛ ꝓhibuit iudeis ne fenerarenī ſuo fratri ꝛ ſic in fauorē p̄rimi p̄ncipal'r p hibuit vſuras.ꝛ apud pſalmiſtā dr̄. Qui ſtabit in monte ſancto eius qui nō dedit pecuniā ad vſuras. Ecce nūc q̄ vſura potiꝰ tēdit ad p̄iudiciū ipſiꝰ vſurarij q̄ꝫ ad iniuriaz dei ꝛ ita dr̄ intelligi auc̄itas Jeſu xp̄i mutuū dātes nihil inde ſperātes.ꝛ ad.d.cle.i.de vſuris.inq̄ſitū dicit q̄ eſt ꝯ deū. Rñdeo ſecūdario ſed p̄ncipal'r eſt ꝯ p̄rimū ꝛ ꝯ ani mā ipſiꝰ vſurarij qꝛ nō paret deo nec bz charitatē p̄rimi ꝛ ſic liq̄de apparet q̄ nō eſt crimē mere eccleſiaſticuz vñ fateor q̄ ꝓhibitio vſurarū facta a.l.ciuili habuerit ortū a p̄cedēti diſpōne canonū ex quo lex ciuilis approbauit q̄ttuor p̄cilia vt ꝓbaī melius q̄ꝫ alibi in.d.cle.i. de vſur. tñ crimē vſuraz nūq̄ꝫ fuit mere eccl'iaſticuz ꝛ vr̄ mihi q̄ gl.iſta ꝛ ſikes debēt ip̄opr̄iari ꝛ intelligi q̄ ſit crimē q̄ſi eccleſiaſticū vt voluit glo.in.d.c.ex lr̄is.ꝛ plus dico q̄ ſi eſſet mere eccleſiaſticū canones ħ exp̄ſſiſſent ꝛ ꝓhibuiſ ſent q̄ quocūq̄ mō ſe nō impediret iudex ſecularis ſicut fecerūt de crimine bereſis ꝛ rō fuit iudicio meo qꝛ non offendiī p̄ncipal'r deus. nec obſtat cū dicit do. Lar. q̄ ō iure ciuili ſunt ꝓhibite vſure tñ nō p̄dituz eſt illud ſpāle remediū. Sz de iure canonico ideo eſt introductuz ſpāle remediū qꝛ ad hoc dico q̄ nō ſeq̄ꝫ ergo iudex laycꝰ non poterit de illis cognoſcere. nā actus actiuor ſunt in pa/tiēte bñ diſpoſito vt voluit p̄bus. Sz iudex ſecularis eſt capax cognoſcere de hmōi crimine vt in.l.eos. Itez mā ſubiecta hoc patiī qꝛ eſt pecunia vt iā dixit hic do. Ant. nec erit alienū a iuris cēſura adiuuare ſuā cognitionez p iura canonica ſic ecōtra ſepenumero facit iudex eccl'ia/ſticus q̄ iudicat p leges caſus eccl'iaſticos ſi nō ſunt deci ſa p canones.vt in.c.i.de ope.no.nūci.ꝛ.x.di.c.ſi in adiu toriū.c.i.de offi.or. cū ſimi.ꝛ i hoc imitabiī ꝛ ſequeī ca no.iudex ſeculari. Preterea facit ad p̄dicta.l.potiozis. .C.de offi.rec.,puin.vbi inferior iudex pōt p̄ueníre ſupio rē ad puniēdū delictū q̄ eſt ꝯ bonū publicū ita dicam⁹ de vſura que tēdit ꝯ deū ꝛ p̄rimū ꝛ ꝓtra nām ꝛ ꝓtra pu blicū bonū. Preterea faciat illud qō quotidie videm⁹ fieri per ciuitates ꝛ per cōitates diſponētes q̄ ptātes ter raꝝ cōpellant chriſtianos ad vſuras ſoluēdas iudeis ꝛ ēt videm⁹ q̄ deus ſupremꝰ tollerat q̄ iudei exerceāt vſu/ras ꝓtra chriſtianos. Preterea facit vbicūq̄ aliq̄ē ef fectū crimē tam a iure ciuili q̄ꝫ canonico tūc pōt cogno/ſci per vtrūq̄ iudicē ꝛ eſt locus p̄uentioni. arg.c. tue de procur. ita dicit Pau.in.c.ij.de excep.li.vi. Sed ita eſt in ꝓpoſito nr̄o q̄ eſt effectū crimen ex diſpōne canonis ꝛ legum per iura allegata ſupius ergo ſpectat cognitio ad vtrūq̄ iudicē ꝛ locus p̄uentioni ꝛ cū dicit do. Lard. ſe dixiſſe nō tacta p alios ex p̄dictis poteris colligere ſi ita eſt vt dicit ꝛ ſic ꝓcludo q̄ p̄incipal'r ſup vſuris pōt adiri iudex laycus vel eccleſiaſticus ſi actor maluerit. ſi qd eſt noui quod eſt cōſonuz iuri detis gloriā deo ſupre/mo. Si aūt mali imputeī inſcitie mee qꝛ ſolus deus ve/rax omnis hō mendax. Subijtio tñ me deciſioni ſacro ſancte ro.eccleſie. Et ſi dicaī q̄ vſurarius offendit vſum
176 rei ꝛ ſic ledit nām.ad hoc rñdeo † q̄ deus eſt natura na turans ſed nō eſt natura naturata. eſt nā ipſius rei iō p̄n cipaliter offendit naturā naturatā de qua glo. loquitur in.l.reſpicieñ.ff.ſi cer.peta. Et etā facit qꝛ in aliq̄bus ca/ſibus p̄mittiī vſura vt babeī in.c.ab illo exige.xiij.q.iij. ꝛ not.in.c.cōqueſtus de vſur.ꝛ etiā qꝛ aliquo caſu papa permittit vſuras vt bodie videmus in iudeis faciēt̄ibus vſuras ex permiſſiōe pape ꝛ tūc ſuccedit illa regula q̄ꝫ il lud qō a iure diuino eſt ꝓhibitoriū ꝛ punitoriū ſi ali/quo caſu eſt permiſſuz per.l.humanā pōt permitti.ſecus ſi eſt p̄ohibitoriū ꝛ punitoriū ꝛ aliquo caſu nō p̄mittiī vt eſt in illo p̄cepto nō mecbaberis vt per Bal.in.l.ſi.C. ſi cōtra ius vel vtili.publi. Et q̄ ſit cōtra p̄oximū.addu co.c.poſt miſerabilē de vſuris.vbi cōpelliī iudeus remit tere vſuraꝰ chriſtianis certū eſt q̄ hoc nō facit canon ad fauorē anime iudei argu.c.gaudemus.de diuor. ſed fa/cit in fauorē chriſtiani ꝛ ſic in fauorē p̄oximi ne depau
177 peret. † Eſt ꝛ alius caſus in crimie bereſis de hoc nō eſt dubitandū qꝛ eſt mere eccleſiaſticū itaq̄ꝫ iudex ſecularis nullo mō reſpectu cognitiōis poterit ſe intromittere ſed

a ¶ Eccleſia/ſtico. Adde q̄ talis cā quādo cūq̄ vertaī co ram iudice ec/cl'iaſtico dz eē ſūmaria vt te/net do. Lar. in c.ſalubriter de vſu.q.xxxiij.ꝛ q.xxxvj. in fi. ſecus tñ ſi ven tileī coram iu/dice layco vt ibidē. q.xxxiiij vbi videas qꝛ i materia vſura rum mirabilia dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tantum respectu executionis ad petitionez ecclesie vt est casus in.c.vt inquisitionis.§.prohibem⁹ de here.lib.vi. Put tat tñ hic do.Anto.q̄ secularis pōt nouas penas addere layco & illas imponere ꝫ declaratio heresis ptinet solū ad eccl'iam de quo do.Abb.dicit se dubitare q̄ cū nō possit se intromittere & ē mere eccl'iasticū punitio nō spectat ad eū & per p̄ns nō valebit statutū argu.c.ij.de p̄sti. lib.vi.& l.fi.ff.de iurisdi.om.iu. Sed mihi vī q̄ recte loquat̄ do.Ant.& moneor hoc mō. De iure ciuili poterat laycus iudex punire hereticū penis impositis a lege[a] vt per totū titulū.C.de hereti.& certū est q̄ lex iperialis loquēs in fauorē dei & ecclesie censet approbata per ecclesiam & papā vt voluit Hostien.in.c.fi.de solu. Sed p̄ius canonicū nō est sublata illa potestas imperatoria puniēdi laycū hereticū sed dūtaxat est sublata respectu cognitionis & respectu executionis vt p̄bat̄ in.d.§.prohibem⁹. ergo sequit̄ q̄ iperator poterit augere per suā legē penā imponēdā layco heretico & sic quo ad ipsum iperatorez recte loqtur do.Anto. Si autē loq̄t quo ad ipm laycum vtrū per suū statutum possit augere penā heretico layco istud est dubitabile q̄ statutum layci ecclesie fauorabile nō videt approbatū ab ecclesia vt p̄bat̄ in.c. ecclesia de p̄sti.& voluit Hosti.in.c.fi.de solu. ergo vī q̄ cū nō possit statuere q̄ nō poterit disponere de pena q̄ si non pōt sup principali.ergo nec sup accessorio. Et pondera bene hoc q̄ ista differētia vtr̄ pena augeat̄ ab imperiali lege vel municipali est valde elegans nec eā considerauit do. Anto.nec do.Abb.nec alius q̄spiā. Et adduco ego text. valde elegātem de hoc in.l.si diuina domus.& q̄ ibi voluit Bart.C.de exacti.tribu.lib.x.& quod ibi voluit bal. in.l.placet.C.de sacrosanc.eccle.tñ puto q̄ dñs Anto.recte loquat̄ etiā in inferiori & moneor per duas gl. valde elegātes in cle.ne romani de elec.& c.ij.de cōsti.lib.vi.q̄
178 dicūt † q̄ eps pōt adiuuare ius cōe & imponere maiorē penā.& adduco vnū q̄ videbit̄ tibi nouū de quo nemo aiaduertit. Nā Guil.de cu.in.l.magistratib⁹.ff.de iurisdi.om.iu.q̄ refert Bar.& sequit̄ in.l.diuus.ff. de cust. reo.vbi dicit iudex inquisiuit ꝯ quēdam de heresi & eū dānauit & extemplo misit ptāti seculari cū p̄cessu iam facto vt iponat penā iudex vero nō vult stare illi p̄cessui sed vult inchoare nouū p̄cessus & ex illo nouo p̄cessu cognoscere & iudicare dic̄ q̄ poterit. allat.§.si vo crimē.in auct.ō sanctiss.episco. Ecce nūc q̄ laycus cognoscit & iudicat de crimine heresis. Pro certo isti moderni qui hic scripserunt deberēt verberari & acriter reprehēdi ex eo q̄ non adduxerūt istā doctrinam Bar.& Guil. Et plus dico q̄ Bal.in.l.magistratibus trāsit cū dicto Guil.& Bar.qō est quotidianū q̄ iudex ecclesiasticus apponit suā penaz & iudex secularis ēt apponit suā penā q̄ poterit cognoscere vt apponat suā penā ita ibi dicit Bal.& sic Bal. in indiuiduo tenet id qō voluit do.Anto.& ista fuerūt icognita do.Abb.tñ dictū Bar.Guil.& Bal.videt cōfundi per.d.c.inquisitiōis.§.p̄bibem⁹ de here.& per id qō voluit do.Pe.de ancha.in.c.at si clerici.de iudeis.& p id qō voluit do.Angel.in.d.l.diu⁹.& in.d.l.mgr̄astibus.& per id qō voluit idē do.Pe.in.c.i.de offi.or.& do.Abb. in.c.fi.de statu mo. Ego istud nūc nō examino vide dicā mea in.c.i.de offi.ordi. Est aliō crimē de quo cognoscit solus iudex eccl'icus vt est crimen symonie allegat Joā. an.totuz titulū de symonia & dicit do.Anto. q̄ pōt dici crimē mere ecclesiasticuz & idē dicit de eo qō de crimine vsurarū.mihi vī q̄ nō bene p̄sideret q̄ crimē vsuraz nō est mere ecclesiasticū vt ēt ipse voluit & superi⁹ dixi. Sed do.Abb.dicit se credere q̄ sit mere ecclesiasticū & sic secularis nō pōt se intromittere q̄ symonia dicit heresis. v. q.iij.c.altare.c.quotiēs de hereticis. Itē hoc crimen originalr̄ fuit p̄hibitū ab ecclesia & p̄m institutū ecclesie regulatur allegat quod habet̄ i.q.i. in sūma. ita hic resi det do.Abb. Tu pōdera circa hoc crimē q̄ si hēremus respectū ad suā diffinitionē q̄ est cōmutatio spūalis rei vel annexe spūali tpali q̄ certo respectu videt̄ q̄ non sit mere ecclesiasticū q̄ cū sit interuētu rei tēporalis isto respectu vī q̄ nō sit crimē eccl'iasticū & adduco text. in.l. si quēq̄.C.de epi.& cle.vbi punit̄ a lege ciuili symoniac⁹
b ergo iudex secular] poterit cogōscere de crimie symonie[b] q̄ qui pōt.l.condere pōt ferre sniam.vt in.c. ecclesia. de p̄sti.ex quo seq̄t q̄ laycus qui cōmisit symoniā pōt puniri a iudice eccl'iastico pena fori eccl'iastici aut a iudice seculari pena legis ciuilis.& ió pōt adduci illud qō voluit do.Anto.in crimine heresis qō est mere eccl'iacuz vt laycus possit augere penā layco cōmittēte symoniā. Et ad hoc adduco glo.& iura allegata supius in crimie heresis. Et plus dico q̄ symonia est crimē publicū & cōpetit accusatio publica q̄ offendit̄ sacrosancta maiestas dei supremi facit.d.l.si quēq̄. Et adduco vnū qō tibi vi
180 debit̄ mirabile † quilibet inhabilis iudicat̄ habilis fauore reipublice iste est tex. melior de iure in.l. si quis in graui.§.hi quoq̄.ff.ad sill.& ibi per Bal. voluit Saly.i .l.si serui vestri.C.de noxa.ergo ita dicemus in crimine symonie cū nō appareat exp̄ssus tex.q̄ sit mere crimē ecclesiasticū q̄ poterit iudex laycus cognoscere de crimie symonie ex quo agit̄ de fauore publico.& facit.l. potioris.C.de offi.rec.p̄incie.sicut ergo inhabilis accusat ita inhabilis iudicat data tñ auctoritate de publico q̄ als est iudex ex quo agit̄ de fauore ipsius dei supremi. Et si dicat̄ q̄ ab ecclesia fuit p̄hibitū tale crimē potest dari instantia q̄ adulteriū furtuz & multa alia sunt inuenta ab ipso iure diuino puta nō mechaberis non furtū facies & tñ etiā sunt de foro seculari. nihilominus tene q̄ laye⁹ nō pōt cognoscere de crimine symonie qz est mere eccl'iasticum q̄ p̄bo ex eo qz offendit̄ solus deus & p̄incipalit̄ ideo censet̄ mere crimē ecclesiasticū quo casu nō pōt laycus quocūq; modo cognoscere.d.c.inquisitionis.§.prohibemus. Nā ipse deus puniuit giezi lepra qz vendidit donum dei pecunia ideo pena talis criminis imponet̄ per eius vicariū qz ex iudicio dei debet p̄cedere nostrū iudiciū.vt.c.i.vt ecclesiastica beneficia. Nec obstat.§.vtr̄.qz p̄cedit data habilitate subiecti qui possz esse iudex si nō esset inhabilitas publica qz est infamis sed laycus non pōt esse iudex criminis mere ecclesiastici vt.d.§.prohibemus. ego fateor tñ q̄ si laycus est symoniacus q̄ poterit iudex secularis per suā legē assumere ius canonicum apponēdo seueriorē penā.& etiā ad predicta adduco qz symonia cōsistit in spūalibus vel annexis spiritualibus que per viros ecclesiasticos cōferunt̄ & ministrant̄ ideo ipsi ecclesiastici sunt iudices tm̄ & non seculares siue p̄ncipaliter quis dicat̄ symoniacus siue incidenter. facit qō voluit Jo.an.in.c.tua de ordi.cogni.& adduco quod voluit Pe.de ancha.in.c.ea que de reg.iur.li.vi. in.iij.q. ad fi.& ista menti cōmēda.qz alibi iste passus nō est ita bene enucleatus. Alius est casus in periurio de quo remittit Jo.an.ad dicta sua in.c.cū.c.laycus.de foro competenti lib.vi. Tangit hic do.Anto.Sed do. Abbas dicit distinguēdo & p̄sulēdo dicta Jo.an.& do.Anto. hoc
181 modo † aut cognoscit̄ de iuramēto respectu fori penitētialis & nō impedit se iudex secularis qz caret tali foro. c.omnis.c.noua.de penit̄.& remis. Aut agitur de remissione vinculi iuramētalis & idē.nō enī se ipedit laye⁹ i remittēdo iuramētū nisi p̄ncipalr̄ p̄cernat vtilitatē publicaz vt notat̄ in.c.i.de iur.iur.& c.ij.de spon. imo dubitat̄ an papa vel eps possit de quo in.c.debitores.& in.c.ēpto de iur.iur.p Inno.in.c.cū p.de renūc.gl.xx vi.q.vi.c.auctoritatē. Aut dubitat̄ an iuramētū sit licitū aut nō & sic an sit h̄uādū an nō & stam⁹ decisioni eccl'ie.c. venerabilē de electio. & istis tribus casib⁹ stam⁹ foro eccl'ie. at p̄stat iuramētū eē licitū ꝫ agit̄ de pena trāsgressionis & vterq; p̄nt eē iudices vt bī in.c.nouit de iudi.ō layco bī.xxiij.q. v.c.lz. Aut agit̄ vt iuramētū p̄net̄ vel de eo excipit̄ & tūc si iuramētū ē validū ꝫ vtrūq; ius & dat̄ actio & exceptio vterq; est iudex & accumulat foz foro vt.d.c.cū.c.laye⁹. & in.c.

a ¶ A lege. Que ē capitalr̄ de iure ciuili vt l.licentiā.C. ō hereti. iūcta.l. qui vltimo sup plicio.ff.de pe. et pena ignis vt pz ex p̄suetudine. Que colligit̄ ex verbis euāgelij Joā. c.xv. si quis in me nō māserit mittet̄ foras sicut palmes et arescet. & colligent eum & in ignē mittent & ardet & ad hoc vide.d. Abba. in.c.ad abolendā de hereti. q̄ hoc singlr̄ notat. & post ipm iuniores scribentes.

b ¶ Simonie. Adde q̄ tale crimē est publicuz & equiparatur etiam crimini lese maiestatis vt tz bal. in.l.si quēq̄ in i.no.C. de epi. & cleri. & do. Alexā. de imo. in.l.i.ff. de publi. iudi. Nec mirū si ab vtroq; foro ō eo cognosci posset.

ꝛ in.c.lz.de iu.iu.li.vi.aut iuramẽtū de quo agiť nō ꝓdu
cit actionē ō iu.ciui.vel exceptionē.vt in casib⁹ no.ꝑ bar.
in.l.si ꝑ eo.ff.de fideiuſ.tūc iudex eccle.pōt cognoſcere cū
agiť de ſola nāli obligōne iuxta no.in.c.i.de pac.ꝛ ꝑ In
182 no.in.d.c.nouit.de iudi.†Sz an poſſit agi vel excipi in iu
dicio ſeculari eſt dubiū.ꝛ vī ꝙ nō ꝑ.d.l.ſi qs ꝑ eo.ꝛ ꝟ eſt
veꝝ attēto rigore iu.ciui.ſed ꝓſiderādo ꝙ ius ciui.in con
cernentibus aiam ſeqť ius canonicū quo caſu attēdiť ca
nō.c.fi.de ꝓſcri.ſatis pōt dici iudicē ſeculārē ad ꝟ teneri.
ꝛ poſſe p eccl̄iā ꝓpelli ar.c.lz.de iu.iur.li.vi.ꝛ qō no.in.c.
cuz.c.laycus pal.Dicit tñ.d.abb.ꝙ de facto iſtō ocm̄ nō
recipeť.ſz bñ dēret recipi.ꝛ ꝓcedūt iſta quatenus agiť ꝓ
ipz iurantē.ſed ꝓ ipſius bŕdē vtrū rōne iuramēti ꝓſtiti ꝑ
teſtatorē poſſit ꝙueniri cora eccl̄iaſtico heres iurātis Jo.
an.in.c.fi.de fur.tz ꝙ'nō.ſeqť ꝟ.d.ant.lz.n.cognitio tran
ſeat in eū.nō tñ pōt cōueniri rōe iuram̄.ꝓſtiti ꝑ defunctū
cū ſit ꝓſonale mere nō aſtringiť hŕs ad peccatū.c.verita
183 tis.de iu.iur.qō ocm̄ nō putat veꝝ eē indiſtincte.†ſicut.n.
eccl̄ia ꝓpellit bŕdē ſatiſfacere aie defuncti.vt.d.c.fi.de ſe
pul.c.a nobis.de ſen.excō.eadē rōne vī ꝙ poſſit hŕs con
g ueniri rōne iuramēti cora eccl̄iaſtico.vt ſatiſſaciat aie de
functi.putat tñ ꝑ'ꝓcordia poſſe diſtingui aut qs vult age
re directe ꝓ bŕdē actiōe ꝓſonali cora eccl̄iaſtico ꝛ nō pōt
qz ceſſat rō p̄ncipalis tribuēs iuriſdi.Aut vult agere in
directe iplorādo iudicis offm̄.vt ꝓpellat bŕdē ad ſatiſfa
ciendū ꝛ exonerandū aiam defuncti ꝛ pōt hoc.n.ſpectat
ad eius offm̄ ꝑ iura pal.alleg.not.ꝑ ſe in.d.c.fi.de ſepul.
ꝛ in.c.cū ꝓtingat de iu.iur.ꝛ in.c.ꝙ clicis.ĵ.e.ita reſidet
hic.d.abb.Ego addo ad ꝓdicta Lud.ro.i ſuis no.ccccij.
vbi dicit ita ego cora magnificis dn̄is ſenenſibus dixi ꝙ
do.rector erat iudex ꝓpetēs in declarando do.capitaneū
eſſe piurū.lz aliq ignorātes dubitent.ſed nō dn̄t.p̄mo qz
lex punit piurū.ḡ iudex ſecularis pōt declarare quē piu
184 rū.l.i.ad turpil.†Jtē pp piuriū puniť qs pena ex̄ordina
ria.l.de piurio ad.l.iul.pecul.Jtē fuſtigať.l.ſi duo pro
ni.in fi.ff.de iur.iur.Jtē efficiť infamiſ.l.ſi qs maior.C.de
trāſac.gl.in.l.lucius.ff.de bis q no.infa.doc.in.l.teſtimo
niū.C.de teſti.ꝛ ſuſcipe aucto.Jo.an.in.c.cū.c.laycus.ꝛ
in.d.c.lz mulieres.ꝛ plenius dicit hic tāgere.d.ant.ꝙ ſe
cularis pōt punire piurū pena iur.ciui.ꝛ ió dicit bal.ꝓm
eū ꝙ iurām̄.nō eſt fori mutatiuum ſed accumulatiuū.vī
vterqz iudex ſecularis ꝛ eccl̄iaſticus pōt cognoſcere.ꝛ ꝟ
dicit eē clarū.ſz ſi eēt dubiū de iura.an valeat.tūc ſpectat
ad iudicē ſeculārē.alle.d.c.q̄to.ꝛ.d.c.venerabilē.ꝛ ita
reſidet Lu.ibi.Sed ℙe.de anc.in rub.c.ea q̄.de reg.iu.
185 li.vi.in.iĵ.q.†q̄rit cū diſpō aliqua ē firmata iuramēto an
tūc ſit de fo.eccl̄ico.vel ſeculari an coniunctim de vtroqz.
Et vī ꝙ ſiue agať de iuram̄.vt ſeruēť ſiue ꝓ agētē de iura
mēto excipiať ſp ſpectet cognitio ꝛ deciſio ad iudicem ec
cleſia.ō cuius fori efficiť laycus rōne iuramēti.d.c.cū.c.
laycus.ꝛ.d.c.nouit.de iudi.Jtē eius obſeruātia ꝛ tranſ
greſſio cōcernit ſolū aiam ꝛ deuz.Nā ſcriptū eſt reddite
dño iuramēta veſtra.c.ꝛ ſi xp̄s.de iu.iur.cura aūt aiarū
ſpectat ad papā.ꝛ tpaliū ad ipatorē.lxxxvi.di.c.cū ad ve
rū.c.duo.de maio.ꝛ obe.ꝛ.c.ſolite.ꝛ ēt banc ptē videnť
tenere Jo.mo.ꝛ Archi.in.d.c.cū.c.laycus inq̄tū dn̄t ꝙ
adiectio iuramēti mutat fori ꝙ talis adiectio mutet foꝝ
Jo.an.ibi dicit alios tenere ꝙ nō mutet fori.ſz accumu
let fori foro.ꝛ fateńť iſti crimē piurij eſſe eccl̄iaſticuz.ſed
nō eſt mere eccl̄iaſticū.vt eſt ſymo.ꝛ hŕſis.ſed eſt eccl̄ia
ſticū ſicut crimē vſure adulterij ꝛ ſi.Jo.an.ibi diſtinguit
inter foꝝ ꝓniale ꝛ iudiciale.in p̄mo caſu ſit eccl̄iaſticū.vt
ocm̄ eſt in ſcō caſu ſi ꝓtēdiť an ſit licitū ſpectat ad eccl̄iā
ꝛ ſi ꝓtēdiť vt ſeruēť erit iudex tā eccl̄iaſticus q̄ ſecularis
Et rō quare eccleſiaſticus ſit ꝓpetēs eſt dei irreuerētia q̄
ꝓꝓrie eſt xp̄iane religioni ꝓria.ꝛ ꝙ laycus ſit ꝓpetēs eſt
tex.in.d.c.lz.dū dicit q̄uis ei cōſtet.ꝛc.Et ex iſtis infert
186 Jo.an.in.d.c.cū.c.laycus.†ꝙ ſi ꝓ agentē cora ſeculari q̄
rať de iuramēto ipſe laycus cognoſcet ꝛ diffiniet in qua
cognitione ſeruare dz ius canonicū.ꝛ ad hoc ꝑ eccleſiaz
cogi pōt ꝛ ſic intelligiť.d.c.lz.ꝛ ſic p̄aticať.c.quāuis.de
pac.in.vi.ꝛ in auc.ſacr̄a pubeꝝ.C.ſi aduerſus vēdi.lz bo
ſti.dixerit ꝙ exceptio de piurio oppoſita cora ſeculari ſit
187 remittēda ad eꝑz ꝛ nō bene.ꝛ no.in.d.c.tuam.†Ex quo
infert.d.pet.ꝙ.ll.q̄ñqz reꝓbāt certis caſibus iuramēta
q̄ñqz remittūt.vt.d.l.adigere.§.q̄uis.ff.de iu.pa.vbi eſt
gl.ſin.q̄ dicit ꝙ lex obtinet vim apl̄ici.i.pape in remiſſiōe
iuramēti.l.q̄ ſub cōditōe.§.fi.de cōdi.inſti.l.nō dubiū.C.
de legi.Sil̄r lex ciuilis pōt interp̄tari iuramētū ꝛ ſtatue
re ne extendat ſe ad caſus illicitos.d.l.nō dubiū.ꝛ.d.l.ſi
qs inq̄linos.in fi.de lega.i.ꝛ ēt in his caſib⁹ in q̄bus lex
p̄ſumit ſimulationē ſiue fraudez nō eſt neceſſaria ꝓbō ſi
mulationis.qz illo caſu iuramētū nihil opať.l.q teſtm̄.ff.
de ꝓba.l.cū qs.§.ticia.ff.de lega.iij.l.fi.ff.ad municip.in
iſtis caſibus in q̄bus.l.reꝓbat iuramētū vel remittit ſi
ue ꝓſumit fraudē vel ex cā cōceſſa deſerit nō eſt neče adi
re epm.d.l.ſi qs.§.fi.ꝛ.l.q iuramēto.ff.q ſatiſda.cog.no.
188 in.l.nec p̄fonus.C.de ope.libe.†Jtē ſi ſtatutū ꝑcipit iura
mentū recipi ꝛ ſtari iuramēto nō pōt excipi ꝓ iuramētū
.l.inuitus.§.fi.ff.de reg.iur.ꝛ bal.in.l.pcm̄.C.de colla.ꝛ
189 bar.in.l.ſi qs ꝑ eo.ff.de fideiuſ.†Ex iſtis dicit appere ꝙ
leges ꝛ ſtatuta diſponūt ſup iuram̄tis ſubditoꝝ.ꝛ ꝑ p̄ñs
legis miniſter ſiue iudices ſunt in ipſis ꝓpetētes ad quoꝝ
offm̄ ſpectat leges ꝛ ſtatuta ſeruare ꝛ tueri.l.ij.§.poſt ori
ginē.ff.de ori.iur.ſicut ad offm̄ p̄latoꝝ ſpectat tueri cano
nes cōſtitutiones.c.fi.de offi.archipſ.ita reſidet.d.pet.de
anc.vide eūdē ꝓſi.cccl̄xiij.incip.retento ordine dubioꝝ.
vbi dicit ꝙ iudex ſecularis nō pōt ſe ipedire an iuramē.
ſit ſeruandū alleg.Jo.an.d.c.cū.c.laycus.ſed ſi iudex ec
cleſiaſticus relaxauit iuramētū.ꝛ fuit illa relaxatio evi
dēter nulla vl̄ iniqua nō teneť ſeq talē relaxationē.vt ibi
190 ꝑ eū.†Tu pōdera qz cū bodie i quolibet inſtr̄o apponať
iuramētū ſeqť ꝙ indiſtincte poterit adiri iudex eccl̄iaſti
cus ꝓ laycū nō ſeruantē iuramētū ad faciendā executio
nē inſtr̄i qō vī mirabile ad eneruandū pene totā iuriſdi.
191 laycoꝝ.ſed bal.in.l.i.C.de ope.liber.dicit†ꝙ ſi iurať ſup
ꝓctu ſimulato dicit nō eſſe ꝓꝓrie relaxatio.ſed declaratio
q̄ ſpectat ad iudicē cāe q nō hz diſponere de iuramēto.ſz
declarare.l.iij.C.plus valere qō agiť.l.fi.C.de nō nu.pe.
Et dicit ſe neſcire q̄re canoniſte vocauerint ad ſuū ipiuz i
c.fi.de fo.cp.li.vi.ꝛ lz epi ſuadeāt ꝙ iſta cā ſit ſpūalis tñ
nō eſt veꝝ.qz iuramētū qō nō hz ꝓſenſum nō hz ſpm̄ ꝛ iu
dex ſecularis pōt cognoſcere ſup ꝓſenſu vel ꝓctu ꝛ ex ne
ceſſaria p̄ntia ſup iuramēto.ſz canoniſte dn̄t ꝙ in dubijs
ſpūalib⁹ eccl̄ia cognoſcit ꝛ qcqd eſt dubiū trabūt ad ſuū
molēdinū ꝛ de facto deferť eccl̄ie ꝛ ē ꝑs tutior ꝓm euz.ſz
192 idē bal.in.l.i.C.de reb.cred.dicit.ꝙ cp iuram̄.p̄ſtitū ſup
b ꝓctu qs efficiť de foro eccl̄ie.[b] vt in.c.fi.de fo.cp.li.vi.tñ lz
hoc caſu iudex eccl̄ia.audiat cōquerentē tñ nō pōt inqre
re ex ſuo offō.vt ibi no.dicit ēt in curia epi illo caſu ſerua
biť ius canonicū ꝛ nō ciuile alle.d.c.q̄uis.de pac.li.vi.ꝛ
d.c.lz mulieres.de iu.iu.Sed idē bal.in tit.de pa.p̄ſtā.§.
193 vaſalli.dixit†ꝙ de piurio pōt cognoſcere tā iudex eccl̄ia
ſticus q̄ laycus.qz eſt mixti fori.alle.no.in.d.c.cū.c.lay
194 cus.ſed in.l.ordinarij.C.ō rei vē.dixit†ꝙ iudex q cogno
ſcit de iudicio ꝓparante cognoſcit de iudicio ꝓparato.ió
ſi cora iudice ecc.peto abſolutionē a iura.p̄ſtito ſup vſu
rario ꝓctu debeo petere abſolōnē ab eo cora quo ſum di
cturus de vſuraria p̄rauitate.Sed idē bald.in auc.ſacr̄a
195 pubeꝝ.C.ſi aduerſus vē.in fina.vbi dicit†ꝙ rōne iura.
iurās cōueniť in fo.eccl.ſed heres nō.qz iura.eſt ꝓſonale
ꝛ extinguiť extincta ꝓſona.vt no.in.c.veritatis.de iu.iu.
idē voluit in.l.gñal̄r.in p̄n.C.de reb.cred.ꝛ iu.iu.ꝛ in.l.
iij.C.plus valere ꝙ agiť.ꝛ alle.qō no.in nouella.in.d.c.
cū.c.laycus.ꝛ ió pulchre dixit idē bal.in ꝓemio.ffoꝝ.in
196 v.col.†ꝙ lz ꝑ iura.qs cogať ꝑciſe ad factū.vt eſt gl.ſing.
in.l.ſi pecuniā.ff.de cōdi.ob cām.qō ꝓcedit reſpcū ipſius
iurātis nō aūt reſpcū eius bŕdis q nō iurauit qō eſt ſing.
notañ.ad limitationē illi⁹ gl.ꝛ ió dixit bar.in.d.l.gñal̄r
ꝙ aliud eſt iura.teſtātis aliud eſt iura.ſui heredis.ꝛ pul

a ¶Juramēti. adō ꝙ ꝑt ēt co gnoſcere rōne iuramēti cuiuſ cūq̄ ꝓctus.vt tz bal.in.l.ordi narij.ō rei vē. pe.de iun.in.l. ſi de vi.ff.ō iu. Jo.ō p̄a.in.l. q ꝓpio.§.item qrit de ꝓcur.ꝛ d.alex.de imo. in.l.ſi qs ꝑ eo. ō fideiuſ.ꝛ bre uiter rōne cu iuſcūq̄ peccati pōt eps eſſe iu dex.vt.ō. in.c. nouit.de iudi. ocm̄ fuit.ꝛ hŕ in.c.ij.ō excep. in. vi.ꝛ i.c.mu lieres.de iu.iu. eo.lib.vbi oēs videto.

b ¶De fo.ec cleſie. Adō ſpe cu.in ti.ō ꝓpe. iudi.adi. verſi. iuramētū quē dā alex.ō imo. in.c.potuit. de loc. Et iſta cō cluſio hz locuz iter ꝓbētes nō aūt inter eoꝝ heredes. vt tz bal.i auc.ſacr̄a pube.C.ſi ad uerſ.vēdi.alle. in tex.quē viō qz in iſta mā la te fimbrias ex tendit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

197 chre dixit bal.in.l.i.C.ō pñi.q filios distra.† qp iuramētū
patris pstantis fidelitate nō trāsit ad filiū.ꝛ do.domi.in
c.fi.trāsit cū dicto Jo.an.ibi.Sz.d.pe.de anc.in.c.fi.de se
pul.vbi abbas antiquus colligit qp heres dz ꝓueniri ibi
198 vbi poterat cōueniri testator qō inducit ad qōnē† an he
res eius q sup ꝛctu iurauit possit cōueniri corā eccliasti
co.vī qp sic p illū tex.qz si iurās potuit conueniri corā ec
clesiastico rone iuramenti.vt in.d.c.cū.c.laycus.ergo eo
mō eius heres.ꝛ in argumen.adducit.c.dilecti.j.eo.ꝛ di
cit ita olim fuisse in facto iudicatū ꝛ appellatuz a snia ꝛ
tandē fuisse cōfirmatū.sed ꝛriū tz Jo.an.p.d.c.cū.c.lay
cus.in ver.iuramētū a se pstitū.tū qz iuramētū est psona
199 le vt est dcm̄.ꝛ ad auc.qp obtinet.C.de pba.vbi dicit† qp
heres tenet stare assertioni iuramēti ipsius testātis.qz nō
p id arctat ad piuriū nec accumulat forū foro ꝛ dicit.d.
ant.ibi se cōfirmare dictū Jo.an.qz heres nō sortit forū
rone piurij.nec rone psone subiecte tpe ꝛctus.nec pp pec
catū roe iuramēti nō seruati.qz illō nō trāsit i hr̄dē.vt in
d.c.veritatis.ꝛ sic illō qō hic dicit.d.abb.fuit dcm̄ abb.
antiqui.Relati sunt scribētes sup h̄ passu deus sublimus
ꝛ gl̄iosus appiat nobis veritatē.Sibi videt qp prima
dubitatio erit† vtrū iuramētū sit mixti fori.qz si est mixti
fori qlibet poterit sup iuramēto ꝓcedere cognoscere iu
dicare ꝛ declarare.Si aūt est meri fori eccliastico erit se
cus est pma dubitatio.Scōa dubitatio vtrū sicut iurans
pōt rone iuramēti cōueniri in fo.eccle.an eodē mō pote
200 rit cōueniri eius heres.† Capio primū ꝛ vī qp opi.archi.
ꝛ Jo.mo.sit verior ꝛ arguo sic aut cōsideramus iuramē
tū respcū eius cui iurat.Aut cōsideramus iuramentū re
spectu ipsius vinculi si cōsideramus respcū eius cui iurat
videt qp vt cōpellat iurās ad obseruationē iuramēti spe
ctat ad papā.ꝛ sic ad indicē eccle.hoc mō iuramētū psta
tur deo.c.ꝛ si xps.de iu.iur.ergo si nō seruatur fit iniuria
deo.ergo ad eius vicariū spectat iudicare illaz iniuriā.ꝛ
sic ad iudicē eccliasticū.qz rone eius cui iurat est spūale.
aut loqmur respectu ipsius iuramēti ꝛ clar est qp est me
re eccliasticū.qz introductū est de iure diuino ꝛ iudicat
de eo sicut de crimine heresis p qō offendit ipse deus pp
nō obseruātiā iuramēti offendit ipse deus pncipalr.ergo
iudicat crimē mere eccliasticū.nā si spūalia layci tracta
201 re nō pñt.vt.c.q̄sto.ꝛ.c.decernimus de iud.ō.† ꝛ illud est
crimen sp mere ecclesiasticuz p qō pncipalr offendit ipse
deus.vt in.c.inqsitiōis.§.phibemus.ō hereti.li.vi.sed iu
ramētū est hmōi.ergo vī verior opi.Jo.mo.Archi.nō p
rone suā inquātū dñt qp cōcernit pctm̄.qz idez possz dici
de adulterio furto ꝛ sīlibus q̄ cōcernunt pcm̄.Sed mea
rō vī efficatior.qz pncipalr offendit ipse deus cui dirigit
iuramētū iuxta illō qō dixit secretarius dñicus libro ap
pocalipsis iurauit p viuentē in secula seculoz.ꝛ in pñtia
offendit ꝓmus in cuius fauorē iurat nec attendit illud
qō fit in pñtiā.vt.l.qō dicimus.ff.de auc.tu.ꝛ qō hr̄ in.c.
quānis.ō pac.in.vi.Sed vnū est pp qō mihi vī dcm̄ Jo.
an.fore verū qp accumulet forū foro.qz si papa voluisset
sentire qp iuramētū nullo mō spectaret ad laycū exp̄ssisz
sicut fecit de heresi.vt in.d.c.inqsitionis.§.phibemus.sz
hoc nō fecit hic qp verisimr fecisset.si ita voluisset.c.ad au
dientiā de deci.cū si.accumulare forz foro.vt obseruet iu
ramētū est potius facti.ꝛ cōsistit in facto quo casu pote
rit secularis se impedire.vt dixi supius in qōne vsurarz.ꝛ
ad hoc moueor ex eo qō hr̄ in auc.vt nō luxuri.ꝓ naturā
202 † vbi qñ agit de honore ipsius dei pōt iudex laycus se im
pedire.sed in casu isto agit de honore ipsius de cui pstat
iuramētū.ergo moueor ēt ex.l.hereditas.ff.de peti.here.
203 † vbi iudex laycus pōt se ipedire vt legatuz pium mandet
executioni.Adduco ēt qō voluit bar.in.l.ne quicquā.§.
204 obseruare.ff.de offi.procōsu.vbi dicit† qp iudex laycus pt
curare vt relicta pia exequant si heres est negligens vel
eps.alle.§.finaūt.in auc.de eccle.titu.ꝛ adduco qō hr̄ in
205 .l.potiores.C.de offi.rec.puin.† vbi quotiens agit de fa
uore publico minor iudex pōt ꝑuenire maiorē.ergo mul
to fortius in casu isto vbi agit ō honore ipsius dei ꝛ lay
cus est capax hui⁹ cōpulsiōis poterit iudex laycus ꝑpel
lere ad obseruandū iuramentū.Adoneor ēt isto tex.qz si
in fauorē eccliē est introductū corā quo maluerit cōueni
re.ita dicamus qp in fauorē dei vī introductū coraz quo
iudice cōpellat an obseruandū iuramētū.ꝛ sic veritas ē
qp accumulat forz foro iuramētū quo ad eius obseruātiā
ꝛ vī qp nō sit apponere os supra celum dicere qp cōpetat
cuilibet de ppto instare qp qlibet obseruet iuramētū p id
qō voluit bar.in.d.§.obseruare.cū ille sanctissimus ꝓpha
dixerit reddite iuramēta vestra deo.ego sum excusatione
dignus.qz p antiquos patres ita sūt exhausta oia.qz dif
ficile est ꝛ bñ impone aliqd nouī adducere.iō date gliam
deo.Et plus mihi vī dōm qp in ista cōpulsiōe poterit lay
cus addere penā.vt supius dixi in heretico.ꝛ p ista sit ex
206 peditū primū dubiū. C † Capio scōm dubiuz vtrū rone
iuramēti pstiti a defuncto possit cōueniri heres corā iudi
ce eccle.d.abb.in.d.c.fi.de sepul.tz id qō tenuit hic.ꝛ dic
qp moderni quasi cōiter tenēt dcm̄ Jo.an.Tu pōdera qz
Jo.an.firmat suū dcm̄ p illū tex.inquātū dixit iuramētū
a se pstitū.qz si esset pstitū ab alio nō esset pstitū a se.ꝛ ad
duco sīle qō hr̄ in.l.p hāc.C.de ero.mili.an.li.xij.vbi illa
verba p se excludunt substitutū qō bar.inducit ibi ad qō
207 nē.adduco.c.in criminali.v.q.iij.† vbi dicit p se qp impor
tat industriā ꝓprie psone nec poterit exerceri p substitutū
fm Bñicū ibi.adduco tex.in cle.i.de iu.iu.in ver.manus
vestras.ꝛ ibi.d.car.refert se in facto cōsuluisse.ꝛ allegat
gl.fin.in cle.i.de vi.ꝛ ho.cler.facit.l.singulos.ff.de testa.
in ver.ꝓprio cyrographo.ꝛ gl.fin.ibi dicit qp nō pōt qs
in testō subscribere pro alio.facit qō hr̄ in.l.sepe audiui
cesarē.ff.de offi.pfidis.ꝛ adduco.c.cuz dilecta de rescrip.
208 vbi ꝓbat† qp qñ qs dz facere actū psonaliter nō pōt face
re p substitutū.idē ꝓbat in.c.fi.de offi.dele.ꝛ iō pulchre
209 dixit Jo.an.in.c.sicut dignū.§.fi.de homi.vbi dixit† sta
tuto cauet qp si qs suis manibus occiderit aliquē puniat
certa pena qp nō habebit locū in occidente p aliū.idē vo
luit domi.in.c.si qs viduā.l.di.idē voluit bal.in.c.i.§.vel
furtū.de pa.iur.fir.idē voluit Jaco.de bel.quē ibi refert
bal.ꝛ adduco tex.in.c.i.in ver.ꝓprijs manibus.de ver.si
gni.li.vi.ꝛ qō ibi voluit.d.Domi.adduco.c.qz frustra.
de vsur.in ver.ipse restituat.ꝛ qō voluit.d.car.ibi vbi p
illū tex.dicit qp nō poterit fieri restitutio p iudicē ex quo
tex.vtik illo verbo ipse.adduco tex.in.l.ꝓbatorias.C.de
210 diuer.offi.li.xij.ꝛ ibi dicit bar.† statuto cauet qp instrumē
tū scriptū manu publica notarij habeat executionē para
tā qp nō hēbit locū in instrō exēplato ab illo qp erat scri
ptū manu publici notarij.qz importat industriaz psone.
adduco qō pulchre voluit.d.abb.in suis cōsilijs.cōsi.clx
211 ij.incip.q̄sq̄z sup vocatione data† vbi statuto senēsi cauet
vt debitores cōis describant p camerariū deputatum ad
hoc manu ꝓpria qdā reperit scriptus debitor.sed nō ma
nu ꝓpria camerarij.sed alterius cōsuluit qp talis scriptu
ra nō faciebat publicā fidē.ꝛ movet p gl.in.c.vt circa.ō
elec.li.vi.ꝛ gl.in cle.i.de hereticis.alle.d.c.fi.§.bis aūt.ō
offi.dele.adduco qō voluit abb.antiqu.quē refert ꝛ segt
d.ant.in.c.lz de testi.vbi dicit p illū tex.in ver.ꝓprio iura
212 mēto† qp testis nō poterit iurare p substitutuz.idē voluit
bar.in rub.ff.de iu.iur.Cū ergo in casu.d.c.cū.c.laycus.
dicat tex.a se pstitū iuramētū.ergo segt qp excludit pstitū
ab alio.Et ista sunt q̄ possent adduci a quocūq̄z spū in
gēti doc.ad tenēdū dictū Jo.an.ꝛ dixi in.c.fi.§.bis aūt.
de offi.dele.ꝛ in cle.pastora.de iude.sed nō ita accumula
te vt dico hic.Sibi aūt videt qp abb.antiquus verius
dixerit qp lz iuramētū fuerit pstitū a testatore.tm̄ eius be
res poterit vigore illius iuramēti cōueniri corā iudice ec
clesiastico.adduco illud qō hr̄ in auc.de iureiurā.a mor.
pstī.in pn.vbi dicit qp sermo testatoris est sermo heredis
ergo segt qp iuramētū testatoris est ꝓpriū testm̄ heredis.
lz ergo.d.c.cū.c.laycus.dicat iuramentū a se pstitū satis
dicit pstitū ab herede postq̄z est pstitū a suo testatore per
illū tex.

UVA. BHSC. IyR_275_2

illū tex. qui iudicio meo apponit gladiū ad hanc dubitationē adduco qō voluit Jo. an. in. c. vt circa. ō ele. li. vi. in
113 nouella. vbi dicit † q iuramētū testis pōt pstari p ꝓcura-
a torē. a & ad. d. c. lz. de testi. in quātū dicit ꝓpzio iuramento nō valet. qz si pōt pstari p ꝓcuratorem p id qō bī in auc. ꝑncipales. C. de iura. calū. & p id qō bī in. c. fi. de iura. calū. li. vi. Lud. ro. in suis nota. in. ij. col. dixit ita fuisse in facto decisum p do. de rota. q pōt iuramētū testis pstari p ꝓcuratorē & si trāscurris p oia iuraméta. vt p bar. in. l. q bona. §. q alieno. ff. de dā. infec. pñt oia pstari p ꝓcuratorē. ita ibi dicit Lud. ro. multo fortius in casu nostro cū iuramētū pstatur p testatorē. vt opet illū effectū quē operatur si fuisset pstitū p ipm beredē. adduco in mediū qō pul
114 chre voluit ang. in. l. i. ff. de his q̄ in testa. delē. † Statuto inqt cauet q instrm dotis executionē mereat ꝑ debitorē q sikr mulier poterit petere instrz dotis mādari executioni ꝑ heredē debitoris. Ecce nunc quakr statutū loquēs ō debitore hz locū in eius herede. ita dicamus in iuraméto a testatore pstito quo ad sortiendū effectū videat pstituz ab herede testatoris. Et adduco vnā rōnē incōuincibilē
115 vz † vbicūqz sumus in dispōne iuris cōis & loquat ō defūcto hz locū in eius herede iste tex. in. c. tua. de vsur. vbi pena. c. qz in oibus. eo. titu. hz locū in herede. & adduco. c. significauit. de rescrip. † vbi rescriptū impetratū ꝑ testatorē potrigit vires ꝑ suū heredē. & certū est q rescriptuz est stricti iuris. c. significante. c. rodulphus. e. ti. & tñ cōphendit heredē. cū ergo. d. c. cū. c. laycus. loquat de dispōne iuris cōis ne accumulet foz foro sequit q cōphendit eius heres. adduco qō voluit ang. in. l. postulante. ff. ad treb.
117 vbi dicit † q statutū disponēs q instrm bēat executionez ꝑ debitorē q eodem modo habebit executionē ꝑ heredē debitoris. Cū ergo in casu isto nō simus ꝑ dispositionez iuris cōis sequit q sicut poterat conueniri rōne iuramēti cora iudice ecclesiastico ipse iurans eodē mō poterit cōueniri eius heres. qz nō agit de vinculo aie. sed de vinculo bonoz agit in qbus heres repñtat defunctū & censet esse eadē psona cuz ipso defuncto & maxime p regulā. d. c. fi. de sepul. & sic videt q abb. antiqꝰ dixerit verius cꝫ Joā. an. & sequaces. Et lz. d. car. sit de illis sequacibus in d. c. fi. tñ si occurreret qō in facto cōsulerē p supradicta ꝑ Jo. an. & sequaces. Et si dicat q iuramentū est psonale. vt in. d. c. veritatis. de iur. iurā. Rñdeo q est psonale quo ad vinculū bonoz. & ét ad illud. c. veritatis. pondera q qualr ibi ꝓbat q sit psonale iuramētū. d. pet. ibi dicit ex eo ꝓbari qz heredes tenent iurare. ergo iuramentū pdecessoris nō trāsit ad eos ita ꝓbat ibi. Sed ego pondero vnū qō vobis videbit nouū q nō ꝓbat ibi hec doctrina cōis. ideo iudicio meo ibi ꝓbat ꝓziū. nā gl. ibi dicit q clemēs tertius indulsit regi sicilie remittēdo iuramētū fidelitatis hoc tñ adiectio q heredes sui tenerent iurare fide
118 litatē pape & succedētibus in papatu. † Ex quo infert q si nō remisisset papa iuramentū q nō tenerent iurare. qz iuramētū transisset in successores. & p ꝓns iuramentū nō est psonale. qz si iuramētū nō egrediebat psonā iurantis multo minus indulgentia non egredit psonā indulti indulgēdo regi nō videt indultū filijs. vt est tex. in. l. cū patronus. §. i. ff. de leg. ij. ergo ille text. nō ꝓbat illud ad qō allegat cōiter. Et cū legerez illud. c. & hic & ferrarie dixi q mūdus errabat circa intellectū illius. c. vel ego non intelligebā illud pp pauperiē ingenij dati mihi a deo ꝓ nūc aliter nō dico. lz si vita comite legemus illō. c. melius deo fauēte dicemus tene mēti ista. qz p ista debebit silere illa humana bellua inquātū dicit nō debere scribi sup isto secūdo. qz. d. abb. plene scripsit. ¶ Jtē enumerat gl. casuz
119 adulterij Jo. an. hic. & in. d. c. cū. c. laycus. dicit verū. † nā pp adulteriū agit ad separationez thori mrimonialis. c. tue de ꝓcur. d. abb. latius distinguit q aut agit ad penaz sanguinis. & tūc laycus dūtaxat est iudex. arg. c. sniaz. ne cle. vel mo. l. ꝫuis. C. de adulte. c. tue. de ꝓcu. & sic intelligē. c. dz. xxxiij. q. v. Si vero agit ad aliaz penā puta detrusionis in monasteriū. tunc certū est q secularis est iudex. vt in auc. sed hodie. C. de adul. lz executio spectet ad ecclesiā cū secularis nō habeat monasteriū argu. eius qō in sikī dicit. ij. q. vi. §. biduū. versi. si qdē. & ff. de interdic. & relega. l. inter penas. de ecclesiastico est dubiū & depēdet ab intellectu. c. gaudemus de cōuer. cōiu. Et puto quatenus agit ad aliā penā citra sanguinē ipse etiā sit cōpetēs ꝑ laycū. c. i. de offi. ord. xxxij. q. i. c. de benedicto cū gl. sua.
220 Faciat ét q p adulteriū peccat ꝑ mrimoniū † qō est vnuz
b de septē sacrīs b ecclesie peccat ꝑ naturā sicut in simili dicimus in sacrilegio symonia piurio. & silibus facit. d. l. cꝫ
221 uis. † vbi adulter appellat sacrilegus & pōt eccl'ia penaz imponere ignominiosam. vt incidere capillos & pannos ante & retro. vt moris est in qbusdā locis. & vide gl. sing. cū tex. in. d. c. de benedicto. facit. xxvi. q. i. c. epi. in prin. ita resident hic. d. abb. Sed mirū est q. d. abb. attribuat hāc doctri. Jo. an. qz reuera fuit Jnn. in. d. c. tue. de ꝓcu. vbi dixit q aut mulier est de tpali fo. eccl'ie. & tūc pōt accusari cora iudice ecclesiastico qui poterit imponere penā de trusionis ad monasteriū vel aliā penā ꝑm q videbit sibi. Si aūt est de foro seculari cōueniet cora iudice ecclesiastico ad separationē thori & sic illa distinctio Jo. an. fuit Jn
222 nocē. † sed accidit ex modica diligentia moderna q̄ vigilias antiquoz attribuit Joā. an. apud Cano. & vigilias antiquoz apud legistas attribuit bart. ¶ Hodo nos ceci sequimur illū cōem errorem pro certo nō est bene factuz. Est enim furtum antiquoz tacere noia & eoz sibi appzo priare ingenia. vt voluit Poly. & ꝓbat in. l. bī ditatū. ff. ad. l. fal. Jo. an. in ꝓmio sexti in nouella. & bar. & in ꝓmio feudoz. & adde eūdē. d. abb. i. d. c. tue. & i. d. c. gaudemus. Sed idē. d. abb. in. c. i. de offi. ord. vbi eps pōt inquirere de adulterio dicit se allegasse sepenumero illū tex. q eps pōt inquirere ꝑ laycū de crimine adulterij. qz tex. ille nō restringit se ad clericos. qz de clericis nullū erat dubiuz. sed loquit gñaliter in tota dyocesi. & ideo locus erit pñtioni inter iudicē ecclesiasticū & laycū. nā iudex secularis pōt de crimine adulterij cognoscere. l. quāuis. C. de adulte. & d. c. tue. & dicit illū tex. cōfundere doctrinā Joā. an. in. d. c. cū. c. laycus. & dicit q posset saluari dictū Jo. an. qñ agit ad separationē thori. qz tunc est mere ecclesiastici q nullo mō pōt se impedire iudex secularis isto casu. sed qñ agit ad puniendū delictū adulterij. tunc nō est mere ecclesiasticū sed mixtum. & remittit se ad sua dicta hic. Ego vehemēter admiratus suz legens & cōmentās. d. c. i. de offi. ord. q. d. abb. nō ꝓsiderauerit subtilius tex. illi c. i. qz nō est verisimile q eps impediat inquirere ō adulterio cōtra suos clericos nec est verisimile q sit necesse implorare iudicis secularis ptātem vt eps inquirat ꝑ suos clericos. ideo videt fuisse dubitatū si eps poterat inquirere de adulterio & sceleribus ꝑ laycos postea dicit habeant liberā ptātē sine impedimēto alicuius & si opus est implorēt brachiū seculare. & ista est noua inductio ad text. d. c. i. & ꝑm hoc est ibi casus quē reputo sing. ꝑ Jnnoc. in d. c. tue. & ꝑ Jo. an. in locis supius allegatis. dicit tñ Jn-
223 no. in. d. c. i. † q eps pōt inquirere de criminibus ꝑ laycū ex eo. qz gñaliter loquit. d. c. i. & allegat. c. nouit. de iudi. dūtamen ea sup quibus inquirit sint spūalia vel alias pertineant ad iurisditionē suā. idē ibi dicit Host. qui ad hoc allegat. c. at si clerici. de iudi. c. ad petitionē. de accu. c. ad nostrā. el. ij. de iu. iur. nō tñ attingunt in spē an possit cognoscere de adulterio inter laycuz & nō fuit inuentio. d. abb. q illud. c. loquat generaliter & indistincte. Et pondero gl. quādā que ad hoc nō fuit ponderata p aliquem
224 in. c. accidētibus. de excess. pla. que dicit. † q cā mrimonialis de iure cōi spectat ad solū epm. & ad hoc alleg. d. c. i. de offi. ord. & tñ ille tex. loquit in adulterio simplr. & illa gl. intelligit illū tex. in matrimonio. & p ꝓns intentio illius gl. est. d. c. i. ꝓbare
225 † q eps ꝓncipalr cognoscit de matrimonio & incidenter de adulterio inter laycos qō ponderā bene. qz nouū nec dictū nec ponderatū ab aliquo. &

a ¶ Per ꝓcuratorē. vide ad hoc spec. in tit. de iuramē. delati. in fi. & viō oēs doct. in. l. iusiurādū. §. ꝓcurator. & ibi bar. de iu. iurā. & bal. i rubr. ff. de iu. iurā. & in l. i. §. ne aūt. C. de cadu. toll. & bar. i. l. q bona. §. q alieno de dā. infec. vbi totā māz hēbis.

b ¶ Septē sacramētis. An aūt mrimoniū sit sacrm vide gl. in. c. cū eccle sia de symo. & i. c. debitū. de biga. & in. c. ꝑ venerabilez q fi. sint legi. & viō doctorē meum in. iiij. sentē. di. xxvi. cū pluribus distin. seq. vbi de mrimonio mirabilia & a canonistis nunꝯ forte excogitata ¦ videbis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝺm hoc vī q̄ verius dixerit Inno.ꝛ Jo.an.q̄ inquirere de adulterio inter laycos ſpectat ad laycuꝫ niſi eſſent de foro tpali eccl'ie vel ageret ad ſeparationē. Et ad.d.c.i. poſſet rīderi q̄ intelligat quo ad cl'icos vel quo ad laycos.ꝛ incidēter adduco qꝺ voluit.d.pet.de anc.in repet.
226 c.ea que.de reg.iu.li.vi.in.iiij.q.† vbi dicit ſe vidiſſe in cō tingētia facti dubitari ꝛ obtinuiſſe.agebat dicit de adulterio ad penā legalē coꝛā iudico layco.negabat mr̄imoniū fuiſſe inter eos ꝓctū.fuit dubitatū ſi iudex laycus poterat recipe ꝓbationē ſup matrimonio.ꝛ dicit q̄ ſic.qꝛ ſi iudex laycus nō poſſet recipe ꝓbationes vī q̄ iudex eccleſiaſticus nō poſſet eas recipe ad effectū pene coꝛpalis imponende ſic.n.facto ſuo hoc eſt ex ꝓbōnibus hic exceptis ꝛ remiſſis ad iudicē laycū illa pena ſanguinis puniret.† Jdē ſi qs accuſaret q̄ ꝓtit matrimoniū cū duabus
227 vel pluribus ad effectū pene capitis imponēde p.l.euꝫ q duas.C.de adul.dicit ſe obtinuiſſe q̄ iudex laycus de his cognouit nec remiſit ad iudicē eccl'iaſticū nec fuiſſet tutū iudici eccl'iaſtico de his ꝓbōnibus ſe intromittere pp piculū irregularitatis ꝓhende.c.ſniam.ne cle.vel mo.ꝛ ſic tꝫ ibi.d. Pe.q̄ ad penā legalē cognoſcit iudex ſecularis de adulterio.ergo nō cognoſcit iudex eccl'icus.ꝛ plus dixit q̄ incidēter cognoſcit de matrimonio cognoſcēdo de adulterio. Et ego ad hoc adduco duo dicta ſingularia. Primū eſt bal.in.l.i.C.de ꝓfeſ.in.x.col.vbi dicit q̄ arbitraꝛ incidēter cognoſcit de cā ſpūali ꝛ dicit q̄ eſt dcm̄ ſuū nouū. Et adduco ꝺm qꝺ hī in.l.cū ꝓponas.C.de re.cre.ꝺm vnā lec.gl.vbi eſt caſus ſing.q̄ iudex laycus cognoſcit de cā ſpūali incidēter. Jta dicamus ecōtra vt iudex eccl'iaſticus nō cognoſcat de adulterio niſi incidēter cognoſcēdo ō matrimonio inter laycos.ꝛ ita ꝓcedat.d.c.i.de offi.oꝛd.ita intelligat iſta gl.inquātū dicit de adulterio.ſed ſi qs recte ponderet vī q̄ iſte ſint diuinationes. nā tex.in.c.i.de offi.oꝛ.dicit habeāt epi liberā ptātē adulteria inquire vlciſci ꝛ vēdicare alꝫ iudicare.reſtringit tm̄ ſe ꝺm q̄ canones mādāt ex quo ſequit q̄ indiſtincte pōt iudex eccl'iaſticus inquirere de adulterio ipſoꝝ laycoꝝ ꝛ punire ꝺm q̄ ſacri canones pmittūt.nec pp hoc tollitur ptās iudici layco inquirēdi ꝛ puniendi ipſos laycos de adulterio iſtud vī verius p iſtū tex.ſicut dicimus de inceſtu.† qꝛ iudex eccl'iaſticus poterit cognoſcere de inceſtu ꝛ
228 illud punire ꝺm legē ſuā canonicā.ꝛ iudex ſecularis poterit ēt illud punire ꝺm legē ſuā ciuilē.vt eſt tex.ſin.in rō ne ſui in.l.ij.C.de ſpoꝛtu.ꝛ vide.c.ꝓſuluit.de ap.vbi epūs cognoſcit de adulterio.ꝛ vide ibi.d.abb. Adduco ēt qꝺ voluit bal.in.l.cūctos pp'los.C.de ſum.tri.ꝛ fi.ca.ꝛ que ego adduxi iā ſupius.ꝛ adduco qꝺ voluit gl.in.d.c.tue. de ꝓcur.qcqd dixerint Jnn.ꝛ Jo.an.ꝛ ſequaces.ꝛ ideo bal.in.d.l.cunctos pp'los.dicit q̄ quo ad penā ciuilē eſt crimen ciuile quo ad penā eccl'iaſticā dī effici eccl'iaſticū tm̄.d. Bomi.in.d.c.cū.c.laycus trāſit ſimpl'r vt merus relatoꝛ cū dcō Jn.an.ibi.ſꝫ gl. Bernar.i.c.nos iter.de pur.
229 ca.dicit q̄ † adulteriū dī crimen eccl'iaſticū inquātū in eo ꝓſiderat q̄ddā ſpūale.ſ.mr̄imoniū.ꝛ iſtō dī crim̄ eccl'icū. ſꝫ gl.i auc.cl'icus.C.de epi.ꝛ cle.tāgit.ꝛ bal.ibi dic q̄ quā tū ad penā canonicā eſt crimē canonicū.vt in.c.tue.de ꝓcur.ſed q̄tū ad penā gladij eſt crimē ciuile.vt in.d.l.quā uis.C.de adul. Sed certe hoc voluit gl.in.d.auct.cl'icus.
230 que dicit. † q̄ quodlibet crimen canonicū eſt ciuile ſi agat ad penā ciuilē ſi agat ad penā eccl'iaſticā dī eccleſiaſticū vt dicit ibi bal.de crimine piurij.vt dicat ſeculare vel eccleſiaſticū ex gñe pene. Jta dicamus in ꝓpoſito.ꝛ iſtud forte voluit ſentire Jnn.ꝛ Jo.an.vt pēdeat ex gñe pene an dicat crimen eccl'iaſticū an ciuile ꝛ ſeculare. Et iſtud adde ad ea que dixi in.d.c.i.de offi.oꝛ.ꝛ adſcribentes in d.c.tue.de ꝓcur.ꝛ in.d.c.gaudemus de ꝓuer.ꝓiu.ꝛ ꝫ.d. car.remittat ſe ad ſua dcā in.d.c.gaudemus.in.i.q.tī ibi nihil boni dicit.fuit ei conſuetudo ſic facere iuxta illud ꝛ mons parturiēs.ꝛ ad illud dcm̄.d.pet.de anc.in.d.c.ea que.adde rōnē hāc vꝫ ad hoc vt vtamur pmiſſo nos vtimur ꝓhibito.ſin.eſt tex.in.l.ſi victū.ff.de re iudi.ſed ſi laycus nō pōt iudicare de adulterio niſi cognoſcat de matrimonio.dico q̄ poterit vti ꝓhibito.vt veniat ad pmiſſuꝫ iſta eſt rō viua habēs neruū. Ulterius dicit iſta gl.q̄ ſimilia delicta ſpectāt ad eccleſiā.ſed nō explicat q̄ dicāt ſimilia nec doc.alr declarāt ꝺm.d.pe.ipſe aūt dicit q̄ foꝛte habuit reſpectū ad crimē falſi qꝺ cōmittit ex lr̄is apo-
231 ſtolicis.c.ad falſarioꝝ.de cri.fal.† Sentiūt.n.doct.hic ꝛ bene q̄ ēt iudex ſecularis pōt ſe impedire quo ad penaꝫ ciuilē arg.c.i.ff.de fal.ꝛ qꝺ no.in.c.in memoria.xvij.diſ.
232 † Jtē pōt cōꝓhendi crimen ꝓcubinatus.eſt.n.ꝺm goffre.hoc crimē eccl'iaſticū.qꝛ ꝺm leges nō eſt crimen.l.in ꝓcubinatu.ff.de ꝓcubi.ꝛ ſentit goffr.q̄ de hoc tm̄ cognoſcit eccl'iaſticus.ꝛ idē Fede.de ſenis.cōſi.clxij.qꝛ habuit oꝛiginē ꝛ ꝓhibitionē ab eccleſia.xxxvi.q.iij.c.nemo.maxime dicit hoc delictū ꝓcedere qñ mulier hoc delictū foꝛnicationis cōmittit cū clerico.nā rōe huius delicti efficit de fo.eccle.ꝛ a ſolo eccl'iaſtico puniri pōt ꝺm eū qꝺ bene not.facit.c.eos.xxxij.di. Jo.an.in regula ſine culpa.li.vi. in mercurialibus refert hoc dicere in ꝓcubinatu ꝓhibitū ꝛ dānatuꝫ eſſe a lege ciuili adducit auc.de leno.ꝛ auc.vt nō luxur.ꝓnatu.ꝛ qꝛ leges caſtitatis ſunt amatrices.vt
233 in auc.qui.mo.na.effi.legi.§.illud.† ꝛ qꝛ in peccatis coꝛrigēdis lex ſeq̄t canones vt in auc.vt clerici apud ꝓpꝛios epos.ꝛ in auc.vt eccle.titu.ꝛ hoc ꝓbat in.c.latoꝝ.qui fi. ſint legi.ꝛ ſeq̄t hic.d.ant.qꝛ arguit ex hoc manifeſtū peccatū.ió lex credit canoni.c.fi.de ꝓſcri.ergo ꝓhibere ꝓcubinatū poſſet indirecte ſic̄ in ſiki dcm̄ eſt ō vſuris.nō aūt directe.nō.n.apparet q̄ p illa v̄ba gñalia voluit lex coꝛrigere multas alias leges loquentes de ꝓcubinatu.ff.de
234 ꝓcubi.p totū.ꝛ.l.ꝓcubinā.ff.de leg.iij.† Mā iura iuribus ſunt ꝓcoꝛdāda.c.cū expediat.de ele.li.vi.de hoc nō vī ne ceſſe inſiſtere.qꝛ vī ſatis alienū ab iſto tit.ꝛ ēt ab iſta gl. qꝛ inquātū iſta gl.dicit ꝛ ſiḱia delicta. Adhibi vī q̄ voluerit intelligere de cā nataliū ꝛ de cā mr̄imonij nō vī q̄ vo
235 luerit intelligere de falſo cōmiſſo in lr̄is pape. † Addit alius caſus vꝫ de crimine ſortilegij ꝛ diuinationis.ꝛ dic.d.abb.ſe credere q̄ nō ſolū iudex eccl'iaſticus.ſed ēt ſecularis pōt iſtos tales punire p.l.iij.C.de maleſi.ꝛ mathema.xxij.q.v.c.lex.ſed inqſitoꝛ hereticę prauitatis de his ſe impedire nō pōt niſi ſapiant hereſim manifeſtā.vt in.c.accuſatus.§.ſane.de hr̄ti.li.vi.ſed ſuis iudicibus relinquēdū eſt.vt ſunt epi ꝛ legati.vt ibi no. Jo.an. Jdē dicit.d.abb.qñ delictū ꝓcernit fauoꝛē totius xp̄ianitatis q̄ caſus ꝓpꝛehēdit multos alios ſub ſe ad hoc alle.optimū tex.in.c.i.de homici.li.vi.vbi papa ſtatuit tā ꝺ̄ laycos qm̄ ꝺ̄ clericos faciētes interfici p aſſaſſinos.ꝛ rō eſt que fuit dcā in.c.nouit.de iudi. Jdē dicit.d.abb.cuꝫ crimen layci eſt cōmiſſum in eccl'ia.vt voluit text.in.l.pn̄ti.C.de his q̄ ad eccle.ꝓfu. Sed ꝺ̄ciū tꝫ bar.in.l.ſicut.§.ſacrilegiū.ff.de
236 accu.qꝺ dcm̄.d.abb.putat verius arg.c.de imu.eccl.ꝛ.l. ſi qs in hoc genus.C.de epi.ꝛ cle. † eccleſia.n.nō hꝫ territoꝛiū.ió nō īpedit ſe de delictis laycoꝝ ēt in eccl'ia cōmiſſoꝝ. Nec ob.gl.in auc.nulla cōitas.C.de epiſ.ꝛ cle.q̄ dicit q̄ rōne delicti laycus eſt de fo.eccl'ie.qꝛ dꝫ intelligi qñ deliqt in eccl'ia puta ipſam collectando vel eius bona rapiēdo.tūc.n.punit rōne ſacrilegij.vt ibi dī. Jdē.n.dic rōne pacis fracte.vt iudex eccl'iaſticus poſſit cognoſcere inter laycos.c.i.de treu.ꝛ pa.facit.c.nouit.de iudi.c.placuit.xc.di.cū ſua gl. Jtē in defectū ſupioꝛis.vt no. Jo.an. in.d.c.cū.c.laycus.ꝛ ad hoc alleg.c.p venerabilem.q fi. ſint legi.vide que fuerūt dcā in.d.c.nouit.ꝛ in.c.cū veniſſent.de iud. Sed pondera vnū inquātū dic̄.d.abb.q̄ vbi eēt fauoꝛ totius xp̄ianitatis poſſet iudex eccl'iaſticus cognoſcere ꝛ iudicare inter laycos.qꝛ iudicio meo vī cauſus in ꝺ̄ciū in.c.in arebiepatu.de rapt.vbi ſaraceni rapiebāt xp̄ianas feminas ꝛ pueros xp̄ianos ꝛ ēt eis abutebant.ꝛ tm̄ archiepūs hoc cognoſcebat ex delegatōe regis ſicilie. Ecce nūc qualr illud delictū erat ꝺ̄ xp̄ianitatez q̄ ſaraceni raperēt feminas ꝛ pueros.ꝛ ēt q̄ eis abuterent ꝛ tm̄

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝛ tñ archiepꝰ nõ cognoscebat ex se sed ex delegatione iu
dicis secularis. ergo non ex ꝓpria ꝛ nãli sua iurisditione
cognoscebat. ꝛ pꝫ nõ vendicat iudex eccliasticus sibi
iurisditionẽ iure ꝓprio. sed ex delegatione laycꝰ qõ est ꝯ
d. abb. hic. ꝛ hoc tenent oẽs doc. ibi. Et si adducaꝫ in me
diũ elegans dcm̃ Inn. in. c. q̃ sup his. de voto vbi voluit
237 ꝙ eo casu quo infideles peccãt ꝯ naturã põt iudex eccle
siasticus illos punire sicut deus tales puniuit. vt geñ. xix.
c. ita vr̃ q̃ possit vicarius suus eos punire ꝛ eodẽ mõ pla
lati q vocati sunt in ptẽ sollicitudinis. ꝛ pꝫ erit locus
ꝓuẽtioni. ꝛ i hoc poterit cognoscere tã iudex secularis q̃
ecclasticus. ꝛ facit. c. clerici. de excess. pla. vbi eccl'ia man
dat laycos pp hoc excõicari. ergo vẽdicat sibi iurisditio
nẽ illo casu. sed de facto nõ exercent plati banc iurisditio
nẽ. ió forte recipiebãt delegationẽ a layco illo casu pote
rant tñ vti iure ꝓprio. ita formaꝛ dicit. d. abb. in. d. c. in
archiepatu. ¶ Sed tu põdera. qꝛ tex. ibi non loqꝫ dũta
xat de peccato ꝯ naturã. sed loqꝫ de saracenis rapientibꝰ
xpianas ꝛ pueros xpianos. ꝛ aliq̃ occidebant. ꝛ sic nõ
solũ loqꝫ de peccato homicidij ꝛ de crimine raptus. ió lz
dcm̃. d. abb. posset ꝓcedere quo ad vitiũ ꝯ naturaz nõ tñ
satisfacit oibus mẽbris illius tex. ꝛ tñ q̃ saraceni rapiãt
feminas ꝛ pueros xpianos tẽdit ꝯ xpianitatẽ. ꝛ tñ nõ est
iudex eps vt ibi ꝓbaꝫ nisi ex delegatione. ergo. d. abb. nõ
dicit bñ. ¶ Ad. d. c. i. de homi. li. vi. põdera. qꝛ nõ bñ rñ
det. ꝛ ét nõ bñ loqꝫ. qꝛ lz illud. c. emanauerit fauore xpia
nitatis ꝛ odio saracenoꝝ illa fuit cã impulsiua ꝛ nõ fina
lis. ió nõ oz allegari ad cãm expulsiuã. vt. l. i. §. fexũ. ff. de
postu. Sed cã finalis illius fuit piculuz aiaꝝ ꝛ correctio
peccati frequẽtati pp hoc emanauit illud. c. ꝛ sic nõ fuit
fauore xpianitatis. vt dicit. d. abb. qꝛ ꝯ eũ est casus in. d.
c. in archiepatu. ¶ Pondera ét. qꝛ. d. abb. nõ bñ alle. c.
clerici. de excess. pla. qꝛ saraceni nõ sunt capaces excõica
tionis. ¶ Pondera ét subtiliter. qꝛ ille tex. loqꝫ in pena
pecuniaria. ꝛ pena fustigatiõis. ꝛ tñ si iudex eccliasticus
põt hmõi penas imponere. nihilominus reqrit cõmissio
fienda ꝙ iudicẽ laycũ. ideo ex toto vr̃ q̃ ille tex. destruat
dcm̃. d. abb. ꝛ aliozꝝ lz sepenumero trãsuerim cũ isto dcõ
d. abb. ꝛ nõ bñ iudicio meo. Et quo ad lras pape falsas
si dicaꝫ crimẽ eccleiasticũ. d. car. hic dicit q̃ est eccliasti
cum largo mõ. qꝛ ét eccliasticus iudicat nõ aũt stricte qꝛ
nõ tñ eccleiasticus. sed ét secularis iudex iudicat ꝛ hoc
quo ad laycos. ¶ Redeo nũc ad gl. que addit casuz val
de gñalem dicens. q̃ de quolibet pctõ põt eccl'ia se impe
238 dire. vt. d. c. nouit. † Restringo gl. qñ rõne peccati agitur
indirecte ad penã vel viã denũciationis iuxta not. in. d. c.
nouit. alias gl. esset sibi ꝓria excipiendo casus ꝛ subiciẽ
do in fi. secus esset in malefactoribus alioꝝ. ꝛ q̃ fuerit õ
mente gl. pz in. c. ex tenore. j. eo. in gl. ij. in fi. vbi melius ex
plicat intentionẽ suã q̃ hic. ꝛ hoc ꝓbat iste tex. vbi ponit
speciale priuilegiũ eccleie. ergo secus in alijs. c. nõne. de
ꝓscriptio. xxv. dist. c. qualis. ¶ Ultimo gl. ista in fi. dicit
q̃ de malefactoribus alioꝝ eccleia se non impedit. vide
gl. cũ ibi no. in. c. cũ inter. de pur. ca. ꝛ intellexit bosti. cau
dam huius gl. voluisse de põdonibus raptoribus inuaso
ribus alioꝝ locoꝝ eccleiam se non impedire. sed dicit q̃
de facto seruaꝫ ꝯ iũ. qꝛ a papa ꝛ a suis legatis ꝯ omnes
raptores indistincte littere impetrant qõ ꝫm eum conso
nat in. d. c. nouit. ꝛ in. c. i. de treu. ꝛ pa. ꝛ ꝙ totũ titu. de ra
ptoribus. qõ ꝛ placet. d. ant. qꝛ isti sunt pacis turbatores
ꝛ ideo ꝯ eos ꝛ ꝯ piratas papa in certis solẽnitatibus ꝓ
mulgat sniam censure. qõ dicit nõ ꝯ istos raptores qui ꝙ
modũ societatis se ꝓgregant ad rapiendũ rusticos ꝛ ad
capiendas ciuitates. possunt enim tales ꝙ eccleiaz ꝓpelli
qꝛ eoꝝ delicta notoria sunt de quibus agiꝫ corã eccleia
stico. vt no. in. d. c. nouit. ꝛ qꝛ ꝙ eos pax turbatur ꝛ quies
xpianoꝝ ꝛ pauperes multi oppꝛimuntur ꝛ alie misera
biles persone quarũ cause spectant ad eccleiam. sed dicit
saluando glo. vt intelligaꝫ de inuasoribus ꝛ raptoribus
ꝛ malefactoribus certaꝝ personaꝝ de quibus eccleia se
nõ impedit nisi sint persone ꝓuilegiate. xxiij. q. iij. §. si qs
de potẽtibus. lxxxvij. dist. per totũ. sed de alijs ꝛ innasori
bus ꝛ raptoribus generaliter ꝛ indistincte procedit dcm̃
bosti. ꝓcernit enim statũ ꝛ cõmodum totius xpianitatis.
ideo papa ex generali iurisditiõe quã habet põt se impe
dire. vt est casus in simili in. c. i. de homi. li. vi. ꝛ alleg. qõ
ipse voluit in. d. c. nouit. ꝛ ꝓcedit hoc dũ queritur de qui
bus casibus se impediat ꝯ laycos. Mã de alijs casibus ac
criminibus. dic vt no. in. d. c. lz. ꝛ in. c. ex tenore j. eo. ꝛ vi
de bonam glo. in summa. xi. q. i. ꝛ ita hic resident. d. abb.
¶ Pro certo ego nõ admiroꝛ de bostiẽ. ꝛ de abb. si iu
nent partez fouẽte iurisditioni eccleie. qꝛ nãꝛ anbelant
clerici ad iurisditionẽ. ideo dicit bost. hic q̃ de facto ser
uaꝫ ꝓiũ eius quod dicit ista glo. ꝛ ꝓsonat iuri ista obser
uantia ꝫm bost. sed. d. car. dicit ꝓcedere qñ tendit ad coꝛ
rectionẽ ꝓtractus qui etiã frangunt pacez que debet esse
inter xpianos per iura prefata. ¶ Sed longe miroꝛ de
d. ant. qui fuit laycus q̃ ita restringat iurisditionẽ layco
239 rum. † Et videꝫ mihi q̃ ista gl. dicat veritatẽ q̃ in rapto
ribus alioꝝ bonoꝝ q̃ eccleie debeat recurri ad iudicem
laycũ. qꝛ sua est iurisditio vt hic. actoꝛ enim sequiꝫ foꝛum
rei. ꝛ probaꝫ qꝛ iste text. fundat se quia sacrilegi sunt. sed
rapiẽdo bona laycoꝝ in genere vel certaꝝ ꝓsonaꝝ nõ fa
cit sacrilegiũ. ergo nõ possunt ꝙueniri coraz iudice eccle
siastico. Et adduco text. in. c. in archiepatu. de rapto. vbi
erat fauoꝛ xpianitatis. ꝛ tñ archiepꝰ accepit cõmissionẽ
ꝛ delegationẽ a rege qõ plus est delinquẽtes erãt saracene
ni ꝛ de archiepiscopatu suo sic nõ erãt persone potẽtes q̃
verisimiliter impedirẽt cognitionẽ iudicis eccleiastici. ꝛ
sic indubitanter confundit ille tex. obseruantiã ꝛ doctri.
bostiẽ. ꝛ sequatiũ. ꝛ sic de crimine canonico se impedit iu
dex eccleiasticus alias posset sibi vsurpare rõe criminis
vel peccati totã iurisditionẽ tpalem qõ est falsum. vt vo
luit Pe. vltramontanus in auc. clericus qui. C. de epi. ꝛ
cle. vnde posset ꝓcedere dcm̃ bosti. q̃ esset persona mi
serabilis que fuisset passa talem robariam. tunc enim pos
set adire iudicem eccleiasticũ. c. significãtibus. de offi. de
leg. c. ex tenore. ꝛ. c. ex parte. j. eo. vel qñ qs nõ posset ꝓseq
iustitiã corã iudice seculari pp euidentẽ iniqtatẽ dñi illi
terre vel statuti ibidẽ vigẽtis. xxij. q. iij. c. hoc videꝫ p ar
240 chidiaconũ. ¶ Et ad illud qõ opponiꝫ de piratis. † ꝛ q
a excõicanꝫ a papa in die ioisa sancti. Ad illud dictũ põt
rñderi vt ꝓcedat. qꝛ nõ põt haberi iustitia de eis sunt ꝓ
fugi nec ꝙueniri nec capi pñt. ideo papa in subsidiuz eos
excõicat. ꝛ adduco bal. in. d. auct. clericus qui. vbi refert
Archi. dicere q̃ nõ ois causa rõne peccati spectat ad ec
cleiã. sed aliq̃ ad iudicẽ laycũ. vt ibi ꝙ eũ poteris vide
re. Sed si crimẽ sit eccleiasticũ vel ratione pacis vel iura
mẽti vel si crimẽ sit notoriuz ꝫm quosdã vel qñ nõ audiꝫ
in foro seculari. vt qꝛ obligatio est naturalis tñ. vel qñ
hãc deponit persona miserabilis ꝛ depressa vel qñ quis
iustitiã naturalẽ nõ põt ꝓsequi coram iudice seculari pp
euidẽtem iniquitatẽ dñi illius terre vel statuti ibidem vi
241 gentis. vt. d. c. hoc iure. ¶ † Si quis aũt p sniam iudicis
patitur iniustitiaz non auditur nisi appellet. qꝛ ius ciuile
ꝛ canonicũ ꝓcoꝛditer sic disponunt. vt in. c. vltimo. de ex
cep. li. vi. que verba dicit foꝛe menti tenenda. ꝓ quo vi
de bal. in. c. si qs per. xxx. in titu. si de feu. defun. fue. ꝓtro.
in vsi. feu. ꝛ in auc. ad hec. C. de vsur. bar. in extraugã. ad
reprimẽ. in verbo denũtiationi. vbi aliꝛ loquiꝫ. vide. d. an
to. ꝛ ibi dixi in. c. nouit. s. titu. i. d. abb. hic nulla facta mẽ
tione bar. archi. ꝛ alioꝝ in prefatis locis refert que cri
mina dicanꝫ eccliastica ꝛ que dicanꝫ secularia post Goff.
242 d. car. ꝛ alios ipse distinguit hoc mõ dicẽs † quedam sunt
crimina mere eccliastica vel tñ eccliastica vel tñ ab eccl'ia
ꝓhibenꝫ vt qꝛ layci de illis pp periculũ maximũ se impe
dire nõ possunt. exẽplũ in crimine vsuraꝝ qñ dubitatur
de substantia vsure ꝛ in crimine hereis. vt. d. c. inquisitio
nis. §. ꝓhibemus. de hereti. in. vi. Quedã sunt crimina ec
clesiastica. sed nõ mere vt qꝛ ét layci iudices põt se intro

a ¶ Jouis. ad de bosti. in sũma de sentẽ. ex cõ. q dicẽ q̃ ter in anno ab oꝛe sũmi põtificis excõicanꝫ nulla tñ sup hoc vt ipse dicit est cõstitutio. lz in facto obseruetur de piratis. vide multa in auctẽ. nauigia. C. de fur. ꝛ in. l. in rebus. ff. cõmo.

UVA. BHSC. IyR_275_2

mittere de illis sed ecclesia rõne illius qualitatis põt etiã laycos punire vt in sacrilegio diuinationibus ꝛ silibus. Quedã sunt crimina mixta.qz ꝓhibita p vtrũqz ius.sed nõ est aliqua qualitas tribuẽs iurisditionẽ ecclĩastico iudici.ꝛ tunc layci puniunt̃ p iudicẽ suũ ꝛ clerici p ecclĩasti cũ.facit qõ no.gl.in.c.ij.de reg.iu.li.vi.ꝛ in.c.causam qz. qui fil.sint legi. Quedã sunt crimina mere secularia vt qz a iure ciuili tm̃ inuenta illa delicta que in se nõ sunt delicta.ꝛ de illis se impedit tm̃ secularis ꝛ dat regulaꝫ circa facultatem puniendi vꝫ iudex secularis potest omne delictũ laycoꝝ punire nisi vbi reperit̃ crimen esse mere ecclĩasticũ.vt probat̃ p locũ a speciali.vt in.d.§.ꝓhibemus.ꝛ ideo qz largo modo delictũ ꝑm canones est delictum seu esse dꝫ ꝑm leges.qz in istis spũalibus aiam ꝓcernentibus ius ciuile sequit̃ canonicũ. Ad hoc enim imperator recepit gladiũ.vt puniret delicta ꝛ adiuuaret ecclĩaꝫ respectu executionis fiende.xxiij.q.v.c.principes seculi.c.administratores.ꝛ.c.lex dꝫ.ꝛ.c.sunt quedam. ¶ †Alia regula est ecclĩa potest se impedire de criminibus laycoꝝ qñ crimina sunt inuenta de iure canonico seu habent originariã ꝓhibitionẽ a canonibus ꝛ nõ a legibus.vel vbi reperit̃ imposita pena etiã secularibus.vt in.c.ꝯ idoloꝝ. xxvi.q.ẽt si sit tm̃ excõicatio.ita hic resident.d.abb. ¶Postremo.d.pe.de anc.hic dicit.se tangere qõnẽ no.p alios nõ tactã.iste tex.loquit̃ cũ actor agere intendit qz sequit̃ forũ rei.sed qz reus põt qñqz ꝑncipalr petere ne ab actore inquietet̃ vel vult testes examinare ad probandũ suaꝫ exceptionẽ ad perpetuã rei memoriã ꝑm formã.c.significauit.ꝛ.c.albericus.de testi.vel ꝑm.c.qñ ꝯ.de proba.coram quo hec petet an corã suo iudice coraꝫ quo actor deberet dirigere actionẽ vel coram iudice actoris ꝯ quẽ petitur.refert bar.dicere ꝙ intentio rei ꝛ petitio sup hoc est dirigenda coram quo ipsum actorem deberet conuenire
244 per.l.cũ hi.§.transactione.ff.de transacti. †vbi ille iudex dꝫ arbitrari sup transactione q esset futurus iudex sub illa lite.vnde ꝓcludit ꝙ si actor ꝛ reus sub diuersa forma ꝛ reus velit dicere laudũ arbitratoris iniquũ ꝙ hoc dicet corã suo iudice nõ actoris nec ipsius arbitratoris probatur ẽt p.c.exposita.de arbi.vbi papa cognoscit de arbitramẽto dato a iudice cum nõ subessent partes illi tñ sibi suberant allegat bart.in.l.si societatem.§.arbitrorum.ff. pro socio.quod dicit esse valde not.ita resident hic.d.per. ¶Tu vide bar.in.d.§.transactione.vbi idem tenet argu.l. ij.C.de vsur.publi.ꝛ.l.i.C.vbi ꝛ apud quem.vide domi. Auto.in.c.si clericus laycum.s̃.eod.vbi idem tenet.licet de bart.nullam facit mentionem.vide Feder.de senis.cõsilio.ccxxx.domi.abb.in.c.i.de iureiuran.ꝛ in.c.ex parte te.de restitu.spolia.ꝛ in.c.si quis contra clericum.j.e.ꝛ hanc partez sequit̃ ang.in.d.§.transactione.ꝛ limita nisi iusta cã suadeat fieri corã alio iudice.qz tunc nõ haberet locũ doctrina ista.ꝛ refert se vidisse de facto apud ¶Pa-
245 duã.†vbi tpe guerre oñi paduani fuit vulneratus mortaliter quidã nobilis perusinus in guerra qui fecit testamẽtum coram duobus testibus.ꝛ heres institutus ab eo volebat illos testes examinari facere ad perpetuam rei memoriã ꝛ debebat adiri iudex.vt voluit bar.sed pp piculũ mortis ꝓsiluit angel.ꝙ poterat adiri iudex paduanus. ꝛ ita fuit seruatum allegat.l.quidã.C.de naufrag.li.xi. ¶ Adde pro dicto do.pet.inquãtũ dicit ꝙ reus pro exceptione ꝓpetente posset cõuenire actorẽ corã iudice rei ꝙ est gl.que est fin.in.l.si ꝓtẽdat.ff.ꝺ fideiuss.vide gl.in.l. aurelius.§.centũ.ff.de liber.leg.pro qua est tex.in.l.iij.C. qui bo.ce.pos.d.abb.in rub.de excep.d.ant.in.c.sinautẽ. de rescrip.ꝛ in.d.c.si clericus.bart.in.l.si contendat bal. in.l.i.§.ꝓrarium.ff.de contra.tute.act.ꝛ in.l.iij.C.vt lite pend.ꝛ in.d.l.iij.C.qui bo.ce.pos.ꝛ in.l.diffamari.C.de inge.ma.ꝛ saly.in.d.l.iij.sed Jo.ꝺ imo.alr loqt̃ in.d.l.si ꝓtẽdat.vbi reprehendit illã gl. Ego satis lucnlenter examinaui istũ passum in.d.c.sinautẽ.de rescrip.vide ibi oino. Laus deo Andre.Barba.

a ¶Cause clericoꝝ. Adꝺ ad mãm huiꝰ tex. bart.i.l.cũctos pplos.q.v. viij.col.C.ꝺ fũ. tri.ꝛ fi.ca.ꝛ vi de Flozia.in.l. vẽditoz.§.si cõ stat.ff.comu.p dio.ꝛ.d.car.in cle.i.xx.q.ꝺ clectio.ꝛ in cle.ij. in fi.de reb.ecclc.nõ alie.vbi de hoc late.

Quod clericis.

Est pro certo famosa ꝫ decretalis ꝛ ingenue lecta p docẽtes.ꝛ legi pt duobus modis.ꝛ ꝫ primũ modũ intelligẽdi eã sic sũmat abb.anti. Cause clericoꝝ ꝑm iuraꝛ nõ ꝑm laycoꝝ ꝓsuetudinẽ terminant̃.b.d. Vel melius ꝑm.d.car. Cause pecuniarie clericoꝝ parisiuꝫ cõmorantiũ decidunt̃ iure canonico.b.d.cũ gl.sed sũmãdo ꝑm aliũ modũ legendi hoc intendit. Cause scholariũ parisiusꝫ cõmorantiũ decidunt̃ iure canonico.b.d. Et diuidit. primo ponit factũ decisuꝫ.scꝺo mandatũ.ibi mãdamus. Et pone casum ꝑm Jo.an.ꝙ ꝓquesti sunt scholares parisienses ꝙ qñ conueniebant alios vel conueniebant̃ ab alijs nõ recipiebant canones.sed cõsuetudinẽ terre dũtaxat sup hoc ꝓuideꝝ eis. ¶ Tu põdera ꝙ abb.nimis large sũmat istũ tex.inquãtũ dicit ꝙ ꝑm iura. Mã iste tex.dicit iure canonico.nã summariũ debuit cõcipi ꝑm iura ca
1 nonica ꝛ nõ simplr ꝑm iura.†quia appellatione iuris venit ius ciuile insti.de iure naturali.§.sed quotiens.nisi dicat̃ ꝙ ꝺz attendi is a quo exprimatur.qz si exprimit̃ a lege canonica cõprehendit̃ ius canonicũ.ideo dixit bal.in
2 .l.si qñ.C.de inoffi.testa.†ꝙ si papa ꝓcedit monacho priuilegiũ testandi quod intelligit̃ ꝑm ius canonicũ.ꝛ idez
3 bal.in.l.i.C.qui bo.ce.pos.dicit.†ꝙ inquantum iura dicunt statutũ reduci debere ad terminos iuris cõis intelligenda sunt ꝙ si est statutũ laycoꝝ intelligitur de iure cõi ciuili. Si autem est constitutio ecclesiastica debet intelligi ꝙ reducatur ad terminos iuris canonici.ꝛ qꝺ voluit
4 idẽ bal.in.l.si nõdũ.C.de fur.vbi dixit†ꝙ si statutũ loquitur de sacrilegio editum a layco intelligit̃ de sacrilegio prout capitur a iure ciuili. Sed si editur ab ecclesiastico intelligit̃ ꝓut capit̃ a lege canonica.facit qꝺ pulchre voluit idem bal.in.l.i.alias.ij.C.de succes.edicto.vbi voluit
5 †ꝙ si statutũ loquit̃ de gradu ꝛ editur a layco intelligit̃ de gradu ꝑm ius ciuile. Si aũt exprimit̃ a cõstitutione ecclesiastica intelligit̃ prout capit̃ gradus a iure canonico. facit.c.ex lr̃is.de ꝓsti. Ita posset saluari sũmariũ abb.antiq. ¶ Pondera ẽt inquãtũ.d.car.ampliat sũmariũ abba.quo ad cãs pecuniarias vt̃ ꝙ nimis restringat illum tex.qz lz disponat de cãis pecuniarijs.tm̃ idẽ erit de alijs nõ.n.importat iuris ministerium.sed fuit maioꝝ facti frequẽtia.ar.eius qꝺ voluit gl.in cle.abbates.de rescript.ꝛ in.c.ij.de ꝓfes.li.vi.ꝛ in.c.dyaconi.xxvij.di.ꝛ in.l.tale pactũ.§.fi.ff.de pactis.ꝛ p ꝓns videret̃ ꝙ melius sũmauerit abb.anti.nõ restringendo text.ad cãs pecuniarias clericoꝝ. ¶ Pondera ẽt quo ad ꝑm sũmariũ.qz loquit̃ quo ad scholares cõmorãtes parisius.ꝛ clarũ est ꝙ parisius sicut ꝛ in alijs studijs ꝛ maxime i studijs nostris italicis videmus scholares tã clericos qz̃ laycos cõmorari.vt sapienter scribit bar.in.l.fi.ff.de colle.illici.quo casu sequit̃ ꝙ iste tex.loqt̃ nõ solũ de clericis scholaribus cõmorantibus parisius.sed ẽt de scholaribus laycis.ꝛ istud videt̃ inferri ex hoc scꝺo mõ legendi istũ tex.ꝫ indubitãter istõ videt̃ repugnare huic tex.ex eo qz loquit̃ de clericis parisius cõmorantibus.vnde si voluisset loqui large de scholaribus laycis ꝛ clericis parisius ꝓmorantibus verisimiliter hoc expressisset.c.ad audientiã.de deci.l.i.§.sinautẽ. C.de cadu.tol.sicut fecit in proemio gregoria.ꝛ in proemio sexti.ꝛ clemẽtinaꝝ in ver.scholaribus bononie commorantibus.vñ nõ restrinxit se ad scholares clericos.sed tex.dicit hic clerici parisius cõmorãtes vꝫ se restringere ad scolares clericos.ꝛ p ꝓns excludit laycos tãqz̃ genus diuersum.vt in.c.duo sunt genera.xij.q.ij. Et si dicat̃ ꝙ ẽ vulgare apud canones.vt vocent clericos eos q lr̃ati sũt.
6 posito ꝙ sint layci.†ꝛ verba debent intelligi ꝑm vulgarẽ modũ loquendi.c.ex lr̃is.de sponsa.ẽt si exprimat̃ a lege c.pñti.§.locũ.de ꝓben.li.vi.gl.in.c.nõnulli.de rescrip.cuz si.qz rñderi põt ꝙ imo istud verbuz clerici ꝺz capi ꝓprie prout est diuersum genus boium a laycis arg.l.i.§.q in
7 ꝓpetuũ.ff.si ager vectiga.†Jtẽ qz verba ꝓlata a iurispeto debent

UVA. BHSC. IyR_275_2

rito debent intelligi ꝑz modū loquēdi iurisꝓtoꝝ.vt voluit gl.in.l. qui scire pōt.ff.de testa.tutel.secus si proferā/tur ab imperitis.qz intelliguñ ꝑm morem imperitoꝝ.vt voluit glo.in.l.y.ff.de orig.iur.ꝛ in.l.stipulatio ista.§.hi quoqz.de ver.ob.in.l.quotiēs.C.fami.hercis.Cū ergo ꝑ proferaī a ſuppmo iuriſlatore.ergo oz capi in proprio ſignificato arg.eius qđ voluit gl.in.l.i.C.de vſur. ¶ Pōdera ēt qz ꝑm ſūmariū gl.iſte tex.ſernit nobis de indubitato.qz ois terra tpalr ſubiecta eccleſie regulatur ꝑm ius canonicū.vt in.c.ſi duobus.de ap.ꝛ p glo.in.c.ij.de arbi.li.vi.ergo multo fortius cauſe ipſoꝝ clericoꝝ ꝓmorantiū in terris eccie dñt regulari ꝑm iura canonica. ¶ Pondera ēt qz qñ papa loquiī de ſcholaribus vl doctoribus illud exprimit.vt ꝓbaī in.c.ex lris.ꝓiuncta ſuprascriptione.§.de ꝓſti.ꝛ in proemio gregorii.ideo ſi voluiſſet loqui de ſcholaribus veriſiīr illud expreſſiſſet argu.c.maiores. de baptiſ.fortaſſe veritas huius decretalis latet multos. Sed mihi vī qꝫ iſte tex.ponat nouū caſuz fauorabilē laycis tā ſcholaribus qꝫ doctoribus ſtudentibus in terris tē poraliter ſubiectis eccie.qđ oñdo viua rōne ſi diceremus qꝫ loquaī ꝓprie in clericis nō induceret aliquid de nouo qz clerici ſiue ſtudeant ſiue nō.ſiue cōmorenī in terris eccleſie ſiue nō ꝓueniēdi ſunt coram eccliaſtico.ꝛ cauſe eoꝝ iure canonico decidende ſunt.ꝛ nō lege vel cōſuetudine laycoꝝ.vt in.c.eccia ſancte marie.de ꝓſtit.vt ergo imporꝛtet aliquid de nouo potius eſt dōz qꝫ loquaī in laycis ſtudentibus pariſius.ꝛ qꝫ hoc ſit verū apparet.qz nō diſponit tex.iſte ſimplr ꝛ gñaliter ſed reſtringit ſe ad cās pecuniarias clericoꝝ.vt ergo iſta decretalis aliqd nouī induꝛcat oz intelligi in laycis ſtudētibus arg.c.ſi papa.de priuileg.li.vi.ꝛ.l.ſi qñ.C.de inoffi.teſt.Et ſi dicaī qꝫ tex.vtiī verbo clerici qui ſūt aliud genus a laycis.pōt rñderi qꝫ papa ſepenumero apponit vulgaria locoꝝ.c.veſtra.ō lo-
8 cato.†ꝛ ꝑm vulgare gallicoꝝ litterati viri appellanī clerici.dicunt.n.iſte eſt bonus clericus. ¶ Et ſi dicaī quare nō exprēſſit de ſtudētibus. Rñdeo qꝫ ſatis exꝑſſit ex quo dixit de clericis cōmorantibus pariſius.nec eſt veriſimile qꝫ loquaī de clericis proprie ſumptis.qz eoipſo qꝫ ſunt clerici eoꝝ cauſe decidunī iure canonico.nec reſtrinxiſſet ſe text.ad cās pecuniarias clericoꝝ.nec eſt veriſiīe qꝫ papa clericos alienos cōmorantes pariſius priuilegiaſſet. qz nō eſt dare cāz vrgentē huius priuilegij. ¶ Jtē papa nō aſſumpſiſſet iſtā curā de eis.vt ſcribiī in illo terētiano id ſcz curat ppīus. ¶ Jtē ex quo pariſius leguñ iura canonica ꝛ nō leges ciuiles.ꝛ tex.loqī de clericis cōmorātibus pariſius oz intelligi in ſtudētibus in cenſura canonica que legiī pariſius arg.l.plenum.§.equitij.ff.de vſu ꝛ habi. ¶ Jtem papa veriſiīr nō priuilegiaſſet clericos cōmorantes pariſius niſi ſtuderent pariſius.ꝛ p ꝓns videī qꝫ ſtudentes in iure canonico in terris tpaliter ſubiectis eccleſie ſint ꝓuilegiati quo ad cās pecuniarias.vt cō-
9 ueniant alios ꝛ cōueniaī ab alijs coraī iudice eccliaſtico ꝛ iure canonico decidanī eoꝝ cauſe pecuniarie.†Et non eſt admiratione dignū qz ſtudētes in cauſis pecuniarijs
a ꝛ in eoꝝ viatico ſunt priuilegiati[a] a iure ciuili.vt in.l.cū filius.ff.ſi cer.pe.ergo nō eſt admiratione dignū qꝫ a cenſura canonica ēt ſint priuilegiati.Et plus videī dōm qꝫ nō bene doctores reſtringunt iſtū text.ad ſcholares.imo multo fortius oz habere locuz in doctoribus legentibus ius canonicū pariſius vel in terris tpaliter ſubiectis eccie arg.l.ſemper.§.negociatores.in ver.quādiu in eiuſmodi actu ſunt.ꝛ §.quibuſdaz.in ver.artificibus.ff.de iur.immunitatis.ꝛ eo magis.quia papa pariter diligit doctores ꝛ ſcholares.vt apparet in proemio gregoriano.in verſi. doctoribus ꝛ ſcholaribus.ꝛ ideo ſi priuilegiati ſunt in hoc multo fortius priuilegiati erunt doctores arg.auct. multo magis.C.de ſacro ſanc.eccle.Et adduco in argumentū tex.ſing.in.c.cū p exceptionē.de priuile.li.vi.vbi ſi priuilegiati ſunt clerici multo magis videnī priuilegiati canonici.Jta dicamus in ꝓpoſito ſi ꝓuilegiati ſunt ſcholares nōne fortius priuilegiati cenſenī doctores qui aperiunt theſauros ꝛ illos cōferunt audiētibus.ꝛ dicit text. in prima cōſtitutione ffoꝝ.in ver.theſauros noſtros aperimus.alꝫ reſultaret abſurdū quoddaz vt ſcholares priuilegiarenī ꝛ nō doctores contra dcm̄.c.cum per exemptionem.Et eoqz magis qz iſte tex.loquiī generaliter de clericis cōmorantibus pariſius.ꝛ ideo debet aptari magis doctoribus qꝫ ſcholaribus.Et poſito qꝫ loquereī de
10 ſcholaribus nihilominus cōprehenderet doctores.† qz vbicūqz duo ſunt a lege antiqua equiparata lex noua diſponens de vno habet locū in reliquo in.l.ſi qs ſeruo.C. de fur.Sed doctores ꝛ ſcholares equiparanī a lege antiqua.vt in proemio grego.ergo lex noua loquens de vno extendiī ad reliquū.Et p iſta auſus ſum dicere qꝫ doctores hic nō bene ſummant iſtā decretalē intelligendo eaz in doctoribus dūtaxat.Et ſi quiſpiā dixerit qꝫ hoſtiē.hic dixit qꝫ hic includunī dūtaxat ſcholares clerici ꝛ nō layci.qz quo ad laycos nec in pſonā nec in res intendit hec decretalis vſurpare.c.nouit.de iudi.c.venerabilē.de ele. ¶ Pro certo mihi videī qꝫ iſtud nō ſit bene dictū ex eo qz eps ꝑz iuriſditionē tpalem pariſius quo caſu layci habentes ibi domiciliū conueniendi ſunt coraī epō.vt in.c.ſi duobus.de ap.ergo pp hoc nō ꝓiudicatur regie corone. ¶ Jtē qz iſta decretalis nihil de nouo induceret qđ eſſe nō oz.Nec eſt admirandū de hoſti.qz ſemp fuit iuriſditioni regis.vt videri pōt ex dictis p eū in.c.p venerabilē. qui ſi.ſint legi.vel dicit hoſt.qꝫ intelligit de clericis re vel ſpe.q.d.ſcholares qui veniūt ad ſtudiū vt ꝓmoueanī ad clericatū ꝛ ſic ſpe vel cū deſtinatione. Mihi videī qꝫ iſta ſit ſingularis diuinatio hoſt.ꝛ iō poſſz ſic ſūmari.Cauſe pecuniarie ſtudentium in iure canonico ēt laycoꝝ in terris tpaliter ſubiectis eccleſie actiue vel paſſiue coraī iudice eccliaſtico ꝑm iura canonica decidunī ꝛ nō lege aut cō-
11 ſuetudine laycoꝝ.hoc dicat.Et forte in eū erit illuſtrior iſte intellectus ꝛ capieī a multis. ¶ †Ho.qꝫ clerici ſcholares cōmorātes in loco nō ſubijciunī iuriſditioni tpali illius loci.ſed eccliaſtice tm̄.ꝛ ſic rōne loci in quo degunt ſortiunī fozū ꝛ in quo ꝓbunt ꝑm qualitatē pſone.vt ſi ſūt clerici eccliaſtico ſubmittanī iudici.ſi layci ſeculari ꝛ ſic auc.habita.C.ne fi.pro pa.inquantū dat iudicē laycū nō hz locū in clericis.de quo p hoſti.in ſūma huius titu.§.i. ver.ſed nūquid clericus.ꝛ in.c.ſi diligenti.j.eo.ꝑm.d.anbic.pro certo iſtud ſūmariū eſt verū in ſe.nō tñ videī applaudere textui inducendo.vt ſupius iam induxi qz clerici ſemper fuerunt ſub foro eccliaſtico. Nec imperator in auc.habita.habuit aium ſubijcere clericos iudici layco. ꝛ ideo melius vī dicere qꝫ iſte text.loquaī in doctoribus ꝛ ſcholaribus ēt laycis impendentibus operā iuri cano-
12 nico. ¶ Ho.ex tex.ꝓiuncta poſitione caſus †qꝫ conſuetudo laycoꝝ ſimplr ꝛ indeterminate loquēs nō ligat clericos
b in loco ēt in patrimonialibus[b] quatenus cā eorum tractanda veniat in tribunali eccliaſtico qđ eſt cōtra bar.in .l.cūctos pplos.C.de ſum.trī.ꝛ ſi.ca.vbi dicit qꝫ ſi lex vel ſtatutū laycoꝝ ſpecifice loquaī de clericis nō ligat clericos.Si autē loquatur generaliter ligat.qz hic eſt caſus cōtra eū ꝑm.d.ant.ꝛ.d.abb.concordat.c.eccleſia ſancte marie.de cōſtitu.c.eccleſia.vt lite penden.Et adduco dic-
13 tū Jo.mo.in.c.vt aiarum.de conſtitu.li.vi.†vbi dicit qꝫ ſtatutū laycoꝝ generalr loquēs nō cōprehendit clericos ēt de mente ipſorum ſtatuentiū qđ dictū refert.d.anto.in d.c.eccleſia ſancte marie.Et adduco qđ pulchre voluit bal.in.l.ſi.§.in computatione.C.de iure delī.ad ſi.vbi di-
14 xit†qꝫ generalia verba ſtatutoꝝ nō adaptanī ad impoſſibilia ipſis ſtatuētibus puta ad ea que nō ſunt ſue iuriſditionis.arg.l.qui tabernas.ff.de contrahē.emp.ꝛ alleg. bar.in.l.ſi quis ſub conditione.de condit.inſtit.Et adduco eundē bal.in.l.ſi.C.de ſac.ſanc.eccle.in.v.colū.vbi di-
15 cit†ſtatuto cauetur qꝫ alienatio rei immobilis nō poſſit fieri in forenſem.qꝫ tale ſtatutū nō cōprehendit eccleſias nec eccleſiaſticas pſonas.Et facit qđ voluit idē bal.in.l.

a ¶ Priuilegiati.vīd ad ſ no.in auc.habita.C.ne fi.p pa.ꝛ ibi doct. qz ō re ſua agī tur late.

b ¶ In primonialibus. Sed qd dices de ſtatutis laycoruz. nūqd ſup bonis primonialibus clericoꝝ diſponere poſſint.vide ad ſ fely.in.c.eccleſia ſcte marie i xiiij.col.in ver. ꝛ ſiī de cōſti. car.xlv.ꝛ i col. xxiij.ad fi.vbi ad māi multa pulchra dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

oēs populi.ff.de iusti.ꝛ in.vbi allegat bar.in.d.l.si quis
sub conditione.Et adduco elegantē tex.in.c.si qs genera
15 liter.el.i.de sen.excō.ꝛ ibi.d.abb.dixit.†Disponit statutuꝫ
ꝙ declinans iurisditionē potestatis puniat ꝙ tale statu-
tuꝫ ita generaliter loquens non comprehendit clericos.
Et subdit ēt ꝙ si statutū generaliter disponat ꝙ vēditio
bonoꝝ imobiliū nō fiat nō subdito qō nō comprehendit
clericos.Et adduco tex.in.c.tua.de deci.ꝛ bostiē.ibi di-
centē ꝙ illud qō non potest statuens facere in specie non
presumitur fecisse in genere.Et adduco.c.fi.de imuni.ec-
17 cle.li.vi.ꝛ ibi sing.dicit Jo.an.†ꝙ licet generale statutū
laycoꝝ non comprehendat clericos.tñ potest iudex eccle
siasticus instare ꝙ statuens laycus declaret statutū illud
non comprehendere clericum ne forte de facto grauaret
intuitu illius statuti.Et adduco qō sapienter voluit bal.
18 in.c.cū non ab homine.s.titu.i.†Statutum inquit dispo-
nit ꝙ custos ville teneatur capere malefactorem in villa
ꝙ nō poterit capere clericuꝫ malefactorem in villa.quia
nō presumitur velle statuens in genere quod nō hz in spe
cie.¶Et adduco quod egregie dixit bal.in.l.fi.ff.de iu-
19 risdi.om.iudi.†Statutū inquit loquēs simpliciter nō cō
prehendit ea que fiunt extra territoriuꝫ.qz non sunt sue
iurisditionis allegat bar.in.l.fi.ff.de decre.ab ord.fa.Et
adduco bal.in.c.clerici.s.de iudi.vbi more suo contradi
20 cit sibi.dicit enim†Disponit statutum laycorum in genere
ꝙ immobilia non possunt alienari in forenseꝫ ꝙ tale sta
tutum comprehendit ecclesias.Refert obseruande me-
morie Signorolum mediolanensez ita consuluisse.Ego
multum exquisite dixi in repeti.rub.j.de reb.eccl.nō alie.
vbi vide omnino.Et adduco quod voluit Petrus de an
cha.in repetitio.c.ea que.in.xxv.q.de regu.iur.lib.vi.vbi
dicit ꝙ aut fit mentio specialis de clerico.ꝛ non valet sta
tutum argumento aucten.cassa.C.de sac.sanc.eccle.Aut
loquitur generaliter ꝛ non comprehendit clericos.arg.
c.eos.de imu.eccle.li.vi.ꝛ iudex ecclesiasticus poterit cō
pellere laycum.vt declaret ꝙ nō comprehendit clericum
ne forte de facto clericus impetat a layco.Et adduco qō
voluit Lud.ro.in suis cōsil.ꝓsil.xlvij.incip.Inspectis su-
21 pra consultis.†Constitutio inquit florentina disponebat
ꝙ ad instantiā ciuis creditoris possit ꝓcedi ꝓtra forenseꝫ
qō dz intelligi de tali forensi qui est sortitus ibi forum nō
ne cōtractus vel domicilij vel delicti argu.l.heres abñs
ff.de iudi.ꝛ.c.romana.§.cōtrahentes.de fo.competē.li.
22 vi.†generalis.n.dispositio nō trahit ꝑm eum ad ea circa
que statuētes nō habent specialiter potestatē statuēdi.l.
lucius.§.pen.ff.ad municip.Et adduci pōt rō qz condere
statutuꝫ est iurisditionis.vt.d.c.ecclesia sancte marie.sed
layco supra clericuꝫ est interdicta oīs iurisditio.vt.in.d.
c.ecclesia.ergo est interdicta omnis potestas statuēdi.vi
de que pulchre dixit saly.in.d.auc.cassa.ꝛ irrita.ꝛ quod
pulchre voluit.d.Rich.de saly.in repeti.l.i.C.de sa.san.
ecclē.vide que ego dixi in prefata rub.de re.eccl.nō alie.
23 ¶No.ibi si quas cās pecuniarias ꝑm bostiē.†clericos
seculares forte priuilegiatos in causis pecuniarijs sed nō
in realibus ꝛ feudalibus que ꝑm ꝓsuetudinē terre regis
terminanē ꝛ ipsius regis seu alterius dñi feudi est cogni
tio.vt.c.verū.ꝛ.c.ex transmissa.s.eo.c.cetez.s.titu.i.c.cū
venissent.de eo qui mit.in pos.ꝛ idem dicit videri de tem
porali hereditate.c.lator.c.causam qz.el.ij.qui filij sint le
git.Sed.d.cardi.dixit ꝙ forte ideo dixit de pecuniarijs.
qz in realibus nō vere quis sortitur forum in loco vbi res
sita est.vt in.c.sane.s.eo.ꝛ sic scholares poterunt in loco
vbi est res conueniri.dicit etiam ꝙ hic presupponitur ꝑz
Bostiē.ꝙ poterunt conueniri parisius ꝛ tradit modus
recedendi.¶Tu adde ꝙ bostiē.nō bene videtur dicere
intelligendo ꝙ hic loquatur de clericis proprie sumptis
quia nec in pecuniarijs causis nec in realibus possunt cō
ueniri coram layco.vt est tex.formalis in.c.qualiter.s.de
iudi.forte Bostien.voluit adducere consuetudinem que
seruatur in partibus francie.nam Guil.de cunio.in auc.
clericus qui.C.de episco.ꝛ cleri.dicit seruari de consuetu
24 dine in francia†ꝙ in actione reali clericus conuenitur co
ram preside.Idem voluit in.l.de bis.C.eo.ꝛ cū eo tran-
siuit bal.in.c.ij.s.de iud.ꝛ in.c.i.de controuer.apud par.
termi.in vsibus feu.ꝛ in.c.iij.de eo qui.mit.in pos.sed in
d.auc.clericus q.dicit dictū Guil.forte falsum per.c.eccle
sia sancte marie.de consti.ꝛ auc.statuimus.C.de episc.ꝛ
cleri.Et ego multū sapienter reprobaui illaz doctrinam
Guil.ꝛ Bostiē.in.d.c.qualiter.s.titu.i.vide ibi oino.ꝛ
ideo melius dicas ꝙ papa hic priuilegiauit laycos im-
pendentes operā studio canonū in causis pecuniarijs.sed
in realibus stabit iuri cōi.¶No.ibi clerici qz ꝑm bost.
intelligit ō clericis vt singulis.de vniuersitate aūt loquit
c.qz in causis.de ꝓcur.tñ bostiē.dicit idem esse in vniuer
sitate parisiensi vt in ea locum habeat qō hic dicit.Pro
25 certo istud est verū dictuꝫ.†qz vniuersitas dicit talis esse
qualis sunt illi qui eam constituunt.vt p bart.in.l.fi.ff.de
collegijs illicitis.ꝛ plene dixi in.c.ex lris.s.de cōstit.vbi
26 oino videas.¶Not.ibi parisius morantes†ꝙ clericus
trahens monachū extra locū sui domicilij nō subijcit iu-
risditioni laycoꝝ ēt in pecuniarijs.sed iurisditioni epi ēt
si sit ibi cā studij.vt hic.ꝛ in.c.si diligenti.j.eo.intelligen-
do istum tex.ꝑm cōmunem intellectum.¶Nota etiam
27 eodem ver.†ꝙ ad proficiendū in scientia requirit cōmo-
ratio i studio ꝛ tempus.hoc tñ melius colligitur in.c.cū
ex lris.de in integ.resti.ꝑm.d.cardi.ibi tu allega.c.sic vi-
ne.ꝛ multo tempore addisce.i.vsqz ad decrepitam etatē
xvi.q.i.ꝛ qō habetur in.i.constitutio.ffoꝝ.vbi paruo tpe
pauca parari possunt.ꝛ ideo gl.in proemio cle.nemo re
pente fit summus.iuxta illud scribimus indocti doctiqz
poemata passiꝫ.ꝛ facit qō habetur in.c.ponderet quisqz
.l.dist.vbi glo.dicit tempore egemus.vt aliquid maturi-
28 us agamus.†Et ista limitari possunt nō procedere in eo
qui solicite ꝛ accurate studet.quia in pauco tempore pre
sumitur doctus singularis est glo.in.d.c.cum ex litteris.
ꝛ ideo text.multum peregrinus in.l.vnicuiqz.C.de pro-
ximis sacrorum scrineoꝝ.li.xij.dicit qui parum studet pa
rum scit.ꝛ ideo glo.in.l.i.C.de studijs liberalibus vrbis
rome.li.xi.arguit contra scholares respicientes tegulas
domus.ꝛ edificantes castra in aere.ꝛ gl.multum singu.
29 in.l.i.C.de tyronibus.li.xij.dicit†ꝙ scholaris vagus nū
quam efficietur magister ꝛ ꝙ scholares impendētes ope
ram voluptati.vide gl.in.c.hodie deieci festiuitates ve-
stras.xxiij.q.i.ꝛ quod habetur in.l.apud iul.ff.de fidei-
cō.liber.¶Nota ex eodem verbo.qz dicit cōmorantes
30 ꝛ non dicit studentes†quia ꝑm do.cardi.comprehendit
non solum bene studentes.sed etiam scholares male stu-
dentes.ꝛ sic videtur denotare ꝙ non omnes bene studēt
imo aliqui parum aut nihil studēt quos tñ priuilegiat
ꝛ remittit ad dicta per se.s.in proemio grego.in.viij.op-
positione ꝛ sic existens in studio vel parum vel nihil stu-
deat gaudet priuilegio studij.ꝛ idem voluit ibi do.anto.
ꝛ facit glo.in verbo bonoñ.ꝛ idem voluit gl.ibi in proe
mio sexti.in ver.commorantes.sequitur ibi Joan.de san
tucijs.ꝛ do.Dominicus qui temperat hoc dūmodo sit
matriculatus argu.l.scrinearios.C.de testa.milita.Ego
allego glo.singul.in.l.eos.C.de offi.magis.militum.dū-
modo honeste viuant.licet parum ꝛ nihil studeant argu
men.l.perdit tempus.C.de decuri.lib.xij.ꝛ ita voluit ex-
cellens in omni philosophia vir domi.Joan.de ligna.in
proemio clemē.facit quod voluit bar.in.l.i.C.de tyroni
bus.lib.xij.sed bal.in aucten.habita.C.ne filius pro pa.
tenuit contrarium ꝙ non gaudet.ꝛ sequitur Petrus ō
ancha.in proemio sexti.ꝛ idem voluit Andre.de yser.in
vsib.feud.in corpore vnde summitur.d.auctē.ꝛ idem vo
luit bal.ꝛ Rapha.in.l.qui sub pretextu.C.de sa.san.ecc.
ꝛ Barto.in.l.i.C.de sum.ꝛ suscepto.lib.xi.¶Nibi vide-
tur ꝙ ista pars sit pura veritas.ꝛ adduco text.in.c.cum
ex eo de elec.li.vi.in ver.litteraꝝ studio insistentes.p quē
31 tex.solitus suꝫ dicere†ꝙ cū ciuitas messanēsis solita sit do
nare sex

UVA. BHSC. IyR_275_2

nare sex vncias cuilibet ciui suo annuati tradenti opam
studio iuris q̄ poterit sibi denegare si in studio negligen
32 ter se habeat ⁊ soleo ét dicer̄ p illū tex.† q̄ eps poterit re
uocare scholarē ad residendū. in beneficio si negligenter
se habeat in studio ⁊ adduco tex.in.d.auc.habita in v̄si.
se ipsos exinaniāt ⁊ tex.in.l.semp.§.negociatores in ver.
q̄diu in huiusmodi actu sunt.⁊.§.quibusdā.ff.de iur.im-
munita.⁊ adduco elegātē tex.in.l.si duas.§.marie versi.
circa operationē diligēter se nō hēant.ff.de excu.tu. Et ex
33 istis iuribus appet† q̄ scholares stātes in studio si negli
genter se hēant circa studiū nō gaudent priuilegio studij
per que iura aperto ore cōfūdit opi.ꝓtrari .Et hz iste tex.
⁊ similes dicant cōmorātes ⁊ nō studētes debēt intelli de
cōmorantibus cū effectu vel debent restringi per ista iura
q̄ ego aliqui ⁊ ió dici posset illud qō hr̄ in .c. grates.xij.
34 q.ij.non satis est Jherosolimis vixisse sed Jherosolimis
bñ vixisse qō no.ꝑ multos scholares deuios exītes in stu
dio ⁊ neligenter se hñtes qr se ⁊ suos inanib⁹ expēsis ve
xant vt dicit hosti.in.c.i.de officio p̄micerij ⁊ ió dicit pisi⁹
q̄ nō gaudēt isto priuilegio studētes in castris p scriben
35 tes.ſ.i p̄mio grego.† ⁊ intelle cōmorātes oēs q sūt pītes
vel abītes aio redeūdi nisi eēnt abītes p.v.ānos vt ē ca-
sus in.l.fi.C.de p̄micerio.li.xij.voluit Bart.in .l.pe.ff.de
36 testa.milit. ¶ Ho.arg.† q̄ ex solo cōmorari in loco qs ꝑ
a bit saltē q̄si domiciliū⁹ vt possit ibi cōuenri ét si sit cleri-
cus.ꝑ hoc facit.c.ne romana.§.nec ét eo.ti.li.vi. vbi text.
inuit ꝑriū facit.c.fi.j.e.vbi qs sortit for̄ certis ⁊ determi-
natis mōis ⁊ inter illos modos nō ponit iste modus fac̄
.l.heres abñs.ff.de iudi.hz hostiē istat circa hoc ⁊ in effe
ctu intelligit istā lr̄az q̄ cōmorātes in loco p̄t cōuenri su
p ꝑctibus vel quasi sup delictis vel quasi in mora iuris ⁊
pōderat tex.in q̄ntum dixit de cōmorantib⁹ qr de viatori-
bus ⁊ trāseuntib⁹ est secus.qr nisi ibi ꝑhērēt nō cogeren
tur ibi rñdere vt.d.l.br̄s abñs.⁊ .d.c.romana.sed sup ꝑ-
ctibus in ptibus suis initis nō cōpellūt rñdere ⁊ rō ē hz
eum qr in ptibus suis se defendere cōpellūt ⁊ si p̄curato-
rem nō dimiserūt iputabit eis.l.ergo.ff.ex quib⁹ ca. ma.
in integ.rest.l.hec aūt.ff.ex quibus causis i pos.eatur no.
in.c.cōsultationibus de offi.deleg.c.cāmq̄ de dolo ⁊ cō-
tu.vñ valde esset iniquū q̄ se in duobus locis cōpelleren
tur defendere .c.fi.de rescrip.c.i.de sequestra.l.nulli.C.de
iudi. ¶ J ét hz cā studendi qs se transferat nō tñ ibi videt̄
habere domiciliū .l.lex cornelia.§.domū de iiur.nisi post
morā.x.ānoꝝ .l.ij.C.de icolis.li.xi.ió si quis taliter ibi cō
ueniat nō cogit ibi rñdere nisi p̄miserit se ibi solutuꝝ qa
tūc quātūcūq̄ sit extraneus posset ibi conueniri qr videt̄
ibi ꝓtraxisse.c.dilecti.j.eo.l.cōtraxisse.ff.de actio.⁊ oblig.
37 Ex istis dictis Hosti.duo colligunt† primū q̄ ex mora
in loco studij per decēnium sortit scholaris domiciliū hz
quidā tenent ꝑriū q̄ nullo tpe videat indubio cōtrabere
domicilū scholaris in loco studij.do.Abb.remittit se ad
dicta sua in.c.ex pte.j.e.⁊ in proemio grego.in.viij.oppo
38 sitione. ¶ †Secūdo colligit q̄ ex solo cōmorari in certo
loco quis nō pōt cōueniri de alibi gestis hz dūtaxat si ibi
ꝑhit vel ibi deliquit qō tz bar.in.l.heres abñs.ff. de iudi.
vbi dicit q̄ scholaris nō pōt cōueniri in loco studij de ꝑ-
ctibus alibi gestis. Sz idē bar.tz ꝑriuz in.l.ij.C.vbi sena
tores vel clarissimi alr̄s i.l.ii.C.vbi de cri.agi oportet.vbi
39 dicit† q̄ mercatores florentini q̄ uersant in perusio pos
sunt ibi cōueniri de gestis alibi ⁊ hoc satis p̄bat i. d.l.ij.
p̄m vnū intellectū qué sequit Jnno.in.c.ex pte j.eo.vbi tz
sufficere assidue cōuersari in vno loco vt ibi possit cōueni
ri.⁊ facit ibi tex.vbi ponit verbū assidue cōuersari tz etiā
Jo.an.in additio.Spe.in ti.de cōpe.iudi.adi.§.i.v̄si. qui
dā rōne ꝑctus.alr̄s est dcm̄ Spec.in v̄si.si aliqs senensis.⁊
do.Anto.hic ⁊ in.c.fi.j.eo.facit qō no.archi.in.c.si p̄uatis
lxxi.di.⁊ hāc opi.sequit hic do.Abb.vt si nō ꝑhat domi-
ciliū vt in.d.l.lex cornelia.§.domū contrahat saltē q̄si do
miciliū vt ibi possit cōueniri qr absurdū vr̄ q̄ in loco mo
ret ⁊ ibi nō velit rñdeī pro hoc allegat.d.l.ij.C.vbi sena.

40 vel clarissi.⁊ q̄ in simili hr̄ in.l.ij.C.vbi de cri.agi oz† vbi
de crimine alibi cōmisso pōt cōueniri vbi degit vel cōuer
sat vt scholaris in loco studij adducit tex. in.l. quisqs.C.
si cer.pet.⁊.d.c.ex pte.j.e.⁊ ita residet do.abb. ¶ Tu ad
de ad p̄mū de scholari.q̄ Jo.an.ſ.in proemio grego.di-
41 cit† q̄ si ꝓstat de animo scholaris q̄ nō morat ibi cā sor
tiendi domiciliū q̄ tunc ex cursu tpis nō cōtrahit domici
b lium ᵇi quo requirit aius.sed in dubio p̄sumit ex cursu
tpis q̄ velit ibi cōtrahere domiciliū.do.Anto. ibi dicit h
dcm̄ Jo.an.p̄cedere in alio.sed nō in scholari qr scholā-
ris vr̄ cōmorari gr̄a studii do.abb.ibi dicit q̄ p̄m dcm̄ p
batur in.l.ii.C.de incolis.li.x.vbi loquit de cōmorantib⁹
causa studii qr tales nō sortiunt domicilium ibi ⁊ postea
42 ibi fit exceptio nisi transactis .x.annis† ergo per lapsum
x.annoꝝ scholaris videt̄ habere animū sortiendi domici
lium in loco studii. Ad rōnem do.Anto.rñdet q̄ tollitur
illa p̄sumptio q̄ cā studii ibi stet ex alia iuris p̄sumptio
43 ne† qr iura p̄sumūt quē debere eē p̄uectū in scia canoni
ca in septēnio ⁊ iure ciuili in quinquēnio vt in.c. cū ex eo
de elect.lib.vi.⁊ per glo.ibi que fuit extracta in proemio
ffoꝝ.vbi dicit de quinquennio qō videt̄ p̄cedere olim qñ
non erāt tot scripta nec tot doctores ⁊ glo.sed hodie ex-
perientia docet q̄ nō minus tpis requirit in iure ciuili q̄ꝫ
in iure canonico.Si ergo scholaris morat vltra decenni-
um videt̄ q̄ nō p̄cipaliter causa studij moret.fatet tñ q̄
possunt esse alie p̄sumptiones fortiores de animo scho
laris que haberent elidere hāc p̄sumptionē. illa tamen
lex.ij.optime probat p̄mū dictum ⁊ ita ibi quieuit dom.
Abb.sed do.Cardi.ibi tenet illud qō voluit Bar.in.d.l.
44 lex cornelia.§.domū.vbi dixit† q̄ si certū est q̄ scholaris
habet animū redeūdi tūc si per mille annos steterit nō vi
det̄ cōtrahere domiciliū ⁊ istud voluit Dy.⁊ adduci pos
set illud qō accidit tempibus meis in hoc studio Bonon.
vbi erat quidā cōsicculus meus scholaris qui stetit vltra
xl.annos in studio cum capa ⁊ studebat ⁊ sepenumero in
trabat scholas ⁊ de anno in annū parabat se rediturū ad
patriā hz patria sua tandē fuit mors qr fecit h̄ viaz vniuer
se carnis ingressus qr nō videt̄ ꝓpter tantū tpis cōtraxis-
se hic domiciliū.Si aūt cōstat q̄ nō habet aium redeūdi
tunc videt̄ cōtrabere domiciliū in loco studij. Si autem
non constat sed est dubiū de aio tunc per lapsum decennij
videtur q̄ nullo modo velit inde recedere sed ibi ꝑhere p̄
sumitur domicilium ⁊ ita dicit ibi Barto.forē tenendum
cum quo dicto transit dom.Cardi.in proemio Grego.
⁊ idem voluit Barto.in.d.l.ij.C.de incolis ⁊ idem volu
it Gengeli.in.c.eos de tempor.ordi.li.vi. Quē sequitur
ibi Dominicus ⁊ idem voluit Bal. in.in.l.i.C.vbi ō cri.
agi oportet allegat glo.in.d.l.heres absens.qr nō cōtra
hit domiciliū p̄m eū ⁊ bn̄.nā nō fit hic incola ante decen
nium qr cōtinue videt̄ esse in via scholaris donec est i stu
dio.l.cū filius.ff.si cer.pe.⁊ idem voluit Angel.in.d.l. he
res abñs ⁊ in.d.l.lex cornelia.§.domū.vbi dicit q̄ requi
45 rit decēnium cōtinuatū nec sufficit interpellatū† vñ nec
pater q̄ vadit ad filiū visitādū ⁊ ibi stabit p tpis qō nō vr̄
ꝑhere domiciliū alr̄at.d.l.ij.C.de incol.qō dicit eē mēti
tenēdū.⁊ idē voluit Saly.i.l.ij.C.vbi ō cri.agi oz q̄ dixit
scholaribus dari.x.annos. Jdē voluit Bar.in.l.quesituꝝ
46 .ff.de leg.iii.⁊ sic cōmuniter doc.volunt istā p̄tem.† Ubi
bi videt̄ q̄ posito q̄ scholaris in studio sit post .x. annos
aliqua p̄sūptione nō exīte in cōtrariū q̄ nō vr̄ ꝑfisse do-
miciliū ⁊ ad h̄ pōdero.d.l.ii.C.de incol.in.v.nisi.x.annis
transactis eo loco sedes sibi cōstituere. qui text.requirit
ad h̄ duo vt scholaris dicat cōstituisse sibi domicilium vz
q̄ sint transacti .x.anni.⁊ q̄ in eo loco sedem sibi cōstitu-
erit ergo non est satisfactū iuri per solam habitationē sed
requirit q̄ cōstituerit sibi sedē pura habendo ibi p̄tez bo
norum arg.c.ex parte.j.eo.⁊ sic post lapsum.x. annorum
alio nonapparente non videt̄ cōstituere sibi sedē.sufficie-
bat.n.legem illam dicere dūtaxat transactis .x.ānis ⁊ fa
ciat rō scholaris semper dicit esse viator ⁊ stare in motu

a ¶ Domicilium fely.i.c.qñ in p̄ncip. de offi. ordi. qui oēs .q. in hac mā p̄tingentes late tāgit que q̄ necessaria addendo que vide per te.

b ¶ Domicilium adō.d.alex. de imo.in.l.heres.§.i.ff.ō iudi.⁊ in.l. cum filius.ff.si cer. peta.q istā.q. no.tangit ⁊ vide spe.in ti.de cōpe.iudi.adi. §.i.vñc.xlv. q de hoc late.

UVA. BHSC. IyR_275_2

vt.l.cum filius.ff.si cer.pet.ergo nō dī cōstituere sibi do-
miciliū.facit ét si consideremus tēpa nostra videnť exte-
nuatur ingenia ꝛ in deterius res data est vnde declama-
tor aiebat optimus nescio qua iniquitate nature eloquē-
tia se retro tulerit in deterius enim res data est ꝛ dī in.c.
47 fraternitatis.xxxiij.disti.† sunt enīz tpa vŕa quibus nō so-
a lum merita sed corpora ipsa hominū defecerunt[a] ꝛ facit
illud poeticum nos viles pulli nati infelicibus ouis. quo
casu videť fore necesse vt vltra decēnium statuereť schola-
ribus tps studij eoꝝ magis qz multiplicati sunt scriben-
tes varij sunt ꝛ adinuicē aduersi nō pōt haberi vera do-
ctrina nisi cum longinquitate temporis vt in.i. cōsti.ffoꝛ
ꝛ lex adaptari dz tempori.c.nō debet de cōsangui.ꝛ affi.
Sicut.n.progatuz est tps ipendendi opam iuri ciuili.vt
no.in.d.c.cū ex eo ita bodie augendū eēt tps ꝛ p ꝑns vi-
detur qꝫ transactis.x.annis scholares bodie nō psumanť
cōtraxisse domiciliū in loco studij nā vna ꝛ eadē lex vno
tpe est equa ꝛ sancta alio tpe non.c.pe.de cleri. non resi.
c.suggestū de decimis.l.ex facto.ff.de vulg.ꝛ pupil.Fa-
ciat quod in simili voluit Bald.in rub.C.qui mit.ad bo.
pos.pos.ꝛ per cōsequēs nō videť eē absurdū vt dicamus
alio nō apparente post decenniū scholarē in studio nō cō
trahere domiciliū ꝓ certo ista mihi vī pstantioꝛ opi. Et
ad predicta vide glo.in.c.qz ergo.xiij.q.ij.Bald. in.l.ex
facto.ff.de here.insti.ꝛ per alios in clemē.cām de clericis
48 ꝛ in.c.fi.de parochijs.C.†Circa ꝑm vtꝫ ex assidua con-
uersatione quā qs facit in loco possit ibi cōueniri vide an
gel.ꝑsi.xxvi.vbi cōmemorat. q.que fuit de facto ācbone
ꝛ ibi seqtur opi.glo.ꝛ Ly.Saly.in.d.l.ij.C.vbi senato-
res vel clarissimi dicit opi.Jnno.ꝛ Bar.fore veriorez sz
nihil noui adducit sed do.Abb.in.d.c.ex pte.j.eo. dicit ꝓ
49 verbum forte † qꝫ si quis assidue cōuersať in loco ꝛ in eo
dē loco habet certā ptem patrimonij tūc possit ibi cōueni
ri ꝛ isto mō credit saluari posse opi.Jnno.Bar. ꝛ sequa
tium per tex.illū sed si nihil habet in loco ꝛ assidue ibi cō
uersetur nō poterit cōueniri ibi nisi illa cōuersatio dura-
uerit per decēniū ꝛ ita ꝓcedat opi.glo.Ly.ꝛ sequariū ꝛ
ita reducit hanc litē docentū ad cōcordiā. Ego multū se-
riose tetigi istū passum in.d.c.dilectus.el.ij. de rescriptis
ꝛ rettuli opi.docētū postea deueni aū hāc conclusionē vz
pōderabá istū tex.in ver.parisius cōmorātes ꝛ tex.cōiun
cta suprascriptōe in.c.ex litteris de cōsti.ꝛ qō habeť in ꝓ
emio Grego.in versi.cōmorātibus vbi ꝓbatur qꝫ ex mo
ra quā quis facit in loco cōueniť in loco sed in.l.iij.C. de
50 incolis li.x.dī † eos qui in territorio alterius cōmorank
velut incolas ad subeunda munera vel capescendos ho
nores nō astringi.ꝛ glo.in.l.ij.C.de incolis dicit qꝫ ille q
stat minori tpe.x.ānoꝝ in loco nō presumiť cōstituisse do
miciliū ꝛ pro casu allegat.d.l.iii.sed.d.l.iii.loquiť de cō
morantibus ergo itelligiť de cōmorantibus spatio.x.an
norū ex quo tex.cōiuncta illa glo.datur prestans intelle-
51 ctus ad istū tex.ꝛ ad alia similia iura † qꝫ quis nō sortiť
foꝝ ad domiciliū nisi cōmoreť.x.ānis ꝛ p ꝑns dz eē mora
x.ānoꝝ ꝛ p hoc dať intellectus ad.d.l.ii.C.vbi senatores
vel clarissimi ꝛ ex istis reddiť vior opi.glos.d.c. dilectus
Ly.ꝛ alioꝝ ꝛ vltra alios docētes hoc iduxi de nouo ibi
Sz mō ꝑsidero aliud nā in.d.c.ex pte.j.e.dī terrā ꝛ māsio
nē bŕe in dioceśi andagauēsi in qua iterdū ꝓsuenerat mo
rari q tex.ꝓ certo vī male intellectus vt habens partē ali
quā bonoꝝ in loco ꝛ ibi assidue cōuersans possit ibi con
ueniri vt dič do.abb.qz tex.ibi nō loqť de assidua cōuer-
satiōe sz loqť de cōuersatione facta iterduz vñ si aliqs bz
alicz ptem patrimonii ꝛ aliqñ ibi cōuerseť poterit ibi cō
ueniri sed nō dicit tex.qꝫ habens ptem patrimonii ꝛ assi
due ibi cōuersans possit ibi cōueniri ꝛ p ꝑns ille tex. nul
lā ponit cōcordiā inter doctores adinuicē aduersos circa
istū passū. Et ió mihi vī qꝫ ꝓ opi. Jnno. sit hic casus itel-
ligendo de scholaribus doctoribus studētibus parisius
vt cōiter doctores intelligūt hic. qꝫ possint cōueniri pari
sius clarū est qꝫ scholaris assidue cōuersať in loco studii
ꝛ debet intelligi qꝫ illa conuersatio fiat tpe quo scholaris
dz ꝓficisci vt est septēnium vt bī in.d.cū ex eo de elec.lib.
vi.ꝛ cōuersatio scholaris in loco studii est assidua vt vi-
demus ḡ sequiť qꝫ hic est casus qꝫ ꝓ assiduā ꝙuersationē
j.decēniū quā forensis facit i loco poterit in illo loco cō
ueniri ꝛ per ꝑns vī hic casus ab initio seculi ꝓbans do-
ctrinā Jnno.ꝛ sequatiū qcqd ego dixeriz in.d.c.dilectus
ꝛ plus ausus sum dicere qꝫ si recte pōderet.c. ex pte j.eo.
ꝓbat opi.Jnno.ibi eni ió cōueniť in loco vbi bz certā ptē
patrimonij qz aliqñ ibi cōuersať ḡ si nihil ibi bz ꝛ aliqñ
ibi cōuersať nō cōueniet sed si nihil ibi habeat ꝛ assidue
conuersēť ibi qꝫ poterit ibi conueniri ꝛ sic est ibi casus a
ꝓrio sensu per doctrinā Jnno.Et ad.d.l.iij.cōiuncta gl.
d.l.ii.C.de incolis.dari pōt rñsum vt loquať in muneri-
bus subeundis ꝛ ad illū casum restringeť sed nō vt pos-
sit cōueniri ꝛ pro certo ista mihi vī opi.verioꝝ ꝛ ét equi-
oꝝ licet docentes oēs iter se aduersi fuerit ꝛ ista adde ad
ea que dixi in.d.c.dilectus.el.ii.tene menti qz noua sunt
52 C†Capio glo.opponiť ꝓ text.in eo qō dixit siue clerici
bēant causas ꝓ aliquos siue aliqui ꝓ eos dz ꝑuari ius ca
nonicū. Nam si clerici agūt ꝓ clericos debent seq forum
laycoꝝ ꝛ sic agere corā iudice seculari qz actor sequiť fo-
rum rei.c.cum sit generale.ſ.eo.ꝛ sic seruabiť ius ciuile
53 ꝛ statutū seu cōsuetudo laycoꝝ † nō eni pōt papa tollere
ordinē iudiciariū quo ad forū laycoꝝ vt nota.glo.in cle.
54 dispendiosaz de iudi.† Et vbi est diuersitas inter ius ci-
uile ꝛ canonicum cessante peccato lex seruatur i foro suo
ꝛ canon in foro suo.c.ii.de arbi.li.vi.c.filiꝰ.ꝛ.c.cū esses
de testa.per gl.in.c.ii.de reg.iur.li.vi.glo.ista hic dicit fo
re spāle parisius vbi episcopus habet tpalem iurisditio-
nem gerit enim vices comitis ꝛ bannū ibi nunciatur per
preconem nomine epi ꝛ reges.quasi velit dicere gl. qꝫ ét
layci cōueniuntur ibi corā episcopo ideo siue clerici con-
ueniāt siue cōueniank seruabiť ius canonicū cū omni cāu
questio ventiletur corā ecclesiastico alias autem si forus
esset diuersus layci conuenirētur corā iudice suo nec tra-
ctaretur causa ibi iure canonico sz ciuili vel municipali.si
vero cā agitareť in iudicio ecclesiastico tūc tractareť iure
canonico nō obstante cōsuetudine ꝓria laycoruz.ꝛ dicit
Jo.and.qꝫ aduocati fori ciuilis multū allegant hanc gl.
ad ꝓbandū causas quas mouēt clerici ꝓ laycos in foro
ciuili non solū ꝑm leges sz ét ꝑm statuta vel cōsuetudines
ipsius fori tractandas ꝛ remittit ad no.p eū in addi.spe.
in ti.de cōsti.ſ.i.vſi.ꝛ no.sed do.abb.hic dicit pōderāduz
eē glo.istaz q̄ dicit qꝫ in foro ciuili tractabiť causa mota
per clericū iure ciuili seu municipali.nō tñ dicit qꝫ dz de
cidi sz tractari ꝛ sic seruabiť ius ciuile respectu ordinatio
nis litis.sed respectu decisiōis gl.ista nihil dicit tex.autez
hic loquiť de decisione vt decidať ꝑm ius canonicū ꝛ sic i
certo cāu dz ꝑuari ius ciuile sz ius canonicū seruabiť idi-
stincte ét si cā ventileť in foro seculari ꝛ forte hoc voluit
bosti.qui dicit se nō facere vim in hac spālitate de quo in
55 prin.glo.† sed idē bosti.sup tex.dicit qꝫ cāe reales ꝛ feu-
dales clericoruū nō decidūtur ꝑm ius canonicū sed ꝑm cō
suetudinez. Ipse tñ in sūma de cōsuetudie.ſ.fi.vſi. sed po
ne dicit qꝫ si est cōsuetudo in curia seculari vt in pecunia-
riis causis nō offerať libellus si clericus ibi litigat nō te
netur offerre libellū qz cōsuetudo est in ꝓrium sz si layc⁹
cōuenit clericū corā iudice ecclesiastico teneť libellū offer-
re qz ibi nō ē talť cōsuetudo. Sz idē bost.i sūma ō tel.ſ.q̄
56 liter cōficianť.v.vex dicit † qꝫ si cā super testō est corā iu
dice ecclesiastico ꝑuabiť ius canonicū.si vo cleric⁹ cōuenit
laycū in foro seculari sup testō ꝑuabiť lex humana ꝛ sic
tūc requrūť in testō oēs solēnitates iuris ciuilis vel iudica
biť ꝓ clicū agentē secus dicit in relictis ecclesie qz tunc in
vtroqz foro ꝑuabiť ius canonicū rōe pie cāe.c.relatuz de
testa.de quo per Jo.cal.in sua disputatōe incipiēte. Sta
tuto cauetur glo.in.c.illa.xii.di.qō no.i.c. ecclesia sancte
marie de cōsti. C Circa istum passum do.abb. distiguit
boc modo.aut queritur de ordināda lite aut ō decidēda
C Primo casu

a C Defece-
rūt. Cōtra istā
ꝓclusionē dūi
andr. cū ñ cre-
do qꝫ asserti-
ue posuerit cū
ipse ꝑmo arti-
bus deinde le
gibus vt fateť
operaz mana
uerit insurgit
philosophia ꝛ
vitas. Nam si
hoc eēt veruz
seqretur qꝫ isti
hoies ꝛ illi di
cerenť equoce
qō est falsissi-
mū Preterea
forma arguit
operationē er
go ꝛc. ꝛ ꝓhoc
viō Auerroꝝ
in.xxxvi.ꝑmē.
iij.de ani. vbi
ꝓ Alpharabiū
Auempace ꝛ
alios ātiquos
arabes vtitur
istis rōnibꝰ q̄s
vide p te. Nō
negabis tñ lcz
nō credo qꝫ fit
articulꝰ fidei
quid ibac mā
teneāt theolo
gi.quoꝝ ratio
nes an ꝓcedāt
cogita.

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Primo casu doc.cõiter tenẽt vt seruent cõsuetudines
& leges fori vbi ventilat cã siue sit questio inter duos laycos eiusdẽ fori siue diuersi siue inter clericũ & laycũ qz ista statuta nõ cõcernũt personã sed cãm que subijcitur illi foro. & idem voluit Jo.cald.in prefata questione vbi dicit
57 † qp in foro ciuili perimitur instantia certo tpe vl tenetur dare fideiussorẽ cũ hec cõcernãt ordinationẽ litis qp etiaz si cã est clerici recipiet peremptionẽ istantie & tenebit ad pstandã cautionẽ & idẽ dicit de libelli oblatione & similib9 cõcernentibus ordinationẽ litis & hoc ẽt voluit Jnno.in
58 c.fi.de fer.in illa questione † an in ferijs seruandis debeat attendi psuetudo litigantiũ vel fori vbi agit cã & idem voluit glo.ista & Bar.in.l.cũctos populos.C.de sũ.tri.& fi.catho.& est cõmune dcm doctoz pm abb. allegãtez qõ
59 voluit archi.post Laurẽ.in.c.nõ ita.y.q.vi.† qp si clericus litigat in foro ciuili nõ põt appellari ante sniaz nisi i casibus in quibus põt appellare laycus sed laycus litigans in foro ecclesiastico põt appellare a quolibet grauamine sicut põt appellare clericus & sic seruatur in foro ecclesiastico .facit.c.ex parte de appel.l.iij.ff.de testi.l.cũ clericis .C.de epis.& cler.l.ij.C.quẽadmo.test.aperi.l.i.C.de emã. libero. ¶ Scõo casu cũ agit de lite decidẽda dicit Joã. cal.in prefata qõne qp aut agit rõne pctus & psideratur ius loci cõtractus.l.si fundus.ff.de eutc.l.i.ff.de vsur.c.cõstitutus de in integ.resti.& sic põt intelli.c.cũ venissent de eo qui mit.in pos.Si vero agitur rõne delicti considerat ius loci vbi delictũ cõmissum est.C.vbi de crimine agi oz auc.qua in puincia.l.facularij.§.sunt quedã.ff.de vari.& extraordi. co.c.a nobis de senten.excõi.Si aũt ius respicit rẽ de qua litigat tũc seruãda sunt iura loci vbi res sita est.c.raynutius de test.l.an in totũ.C.de edificijs priua.ió si tractat de bonore rei attendit locus vbi res sita est arg. l.fi.C.de pdijs nauicularioz.li.xi.de quo vide Jo.and.in rub.§.de cõsue.vide que ibi dixi.Si vo statutũ respicit psonã tunc nõ seruabit quo ad personã clerici sicut eni pside-rat ius loci pctus & rei super qua est questio & persone qualitas ita inspici oz cũ de iure persone principaliter qri tur & pm illud iudicari oz coram quocũqz iudice agat.c.
60 i.de iure patro.li.vi.pm vnam lectu.& per hoc decidit † qp si statuto laycoz cauet solutionẽ debiti pbari nõ posse p testes clericus illo statuto nõ afficit lz litiget coram iudice seculari cõ laycum sed remanet sibi saluũ ius pbandi p testes nã pbatio ppie personã respicit q pbationis onus bz subire.do.anto.hic aliter distinguit cũ questio est iter laycum & clericũ & i effectu vult qp si agit cã cõtra clericũ coram iudice ecclesiastico vbi cã spectat ad forũ ecclesiasticum tũc oz iure canonico terminari vt hic est casus facit qõ no.in.c.i.de psti.& in.c.si duobus de appel.fatet tñ qp multi in hoc sentiunt prium. Primũ membrũ est nimis
61 generale † quid enim si statutũ iniecit vinculũ ante clericatũ certe ẽt i foro ecclesiastico iudicabit bz legẽ humanã a
a c.pstitu.de in integ.resti. Jtẽ quid si statutũ dat solẽnitatem actuũ dicit verũ do.Anto.vt seruet ius canonicũ coram iudice ecclesiastico qñ cã ibi vertitur vel quia bz tpalem iurisditionem in loco vel ex natura cause secus si accidentaliter tractet ibi cã vt puta vigore progatiõis vel reconuentionis tũc seruabit lex fori naturalis & non lex fori accidẽtalis & hoc in his que cõcernũt decisionẽ litis.l.q habet.ff.de tutel.& dicit forte dcm Spe.in in ti.de cõsti.§. i.versi.si vero. Sed do.Abb.dicit hic speculatorẽ ibi potius sentire oppositũ movet etiã do.ant.per.c.cuius i agẽdo.iij.q.viij. Sed do.abb.allegat bosti.in sũma testa §.
62 qualiter cõficiatur versi.no.tenere primum dicit enim † qp si layci litigant coram ecclesiastico ex progata iurisditione iudicabit scom ius canonicũ qz perinde est ac si haberet iurisditionẽ ordinariã sup eos ar.l.i.& ij.ff.de iud.nisi fuerit dcm qp iudicare dẽat pm legẽ humanã adducit dominus abb.glo.in.c.deniqz.xcvi.di.que dicit qp in causa recõuentionis clericus subijcitur diffinitionibus laycoz & sic nõ attendit forũ naturalis rei sed de hoc dicit abb.se nõ multum curare qz iudex bz seruare cõsuetudinẽ litigantium & non suã.vt per Jnno.Jo.an.& alios in rub.§.de consuetudi.& sic do.abb.nõ tenet dcm do.Anto.& eodẽ mõ Jo. de imo.hic nõ tz illud dcm dicens illud nõ poni alios docentes & sic do.Anto.stat in hac conclusione
63 † qp si layci progant iurisditionẽ epi qp epus habuit legẽ ipsoz laicorum & nõ ipsius epi qz potius attendit lex naturalis fori pz accidẽtalis fori.ego adduco pdcm do.Anton. qõ pulchre voluit Bar.in.l.episcopale.C.de epis.audi.vbi dicit
64 † qp in facultate appellandi a iudice progato inspicit cõsuetudo & dignitas ipsius iudicis nõ aũt iudicis ipsoz progantiũ & iõ si a iudice progato nõ appellat inter subditos suos ita & eodẽ mõ nõ appellabit ab istis progantibus facit qõ no.glo.in.l.inter cõuenientes .ff.ad muni. & lz a snia epi possit appellari.vt in.c.pastoralis de offic. ordi.ñ iperator dedit puilegiũ epo vt in sua iurisditione progata non appellet vt est casus valde singu.in.d.l.episcopale qõ videt procedere quo ad laycos nõ aũt quo ad clericos qz nõ potuit iperator derogare iuri cõi clericoz naz de iuri cõi appellari põt ab epo dũ cognoscit iter clicos ergo fortius dũ cognoscit inter nõ subditos suã iurisditionẽ progantes facit simile qõ voluit Jnno.in.c.nup de testi.& adduco qõ voluit glo.in.c.p.& g.de offi.deleg. & quod voluit Ly.in.l.si qui ex cõsensu.C.de epis.audiẽ.
65 † Mã idẽ iudiciũ habẽdum est de augumento dotis qp ó ipsa dote.l.inter socer.§.cum inter.ff.de pac.dota.& ideo eiusdem nature erit iurisditio progata cum iurisditõe pma & adduco qõ voluit Angel.in.l.i.ff.de iudi.& qõ voluit glo.que reputat sing.in.c.hi qui aũcte de prebẽ.lib. vi.Et sic cum reuerẽtia nõ videt bene dixisse do. Anto.& mirũ est qp nullus istoz patrũ adduxerit Bartol.in.d.l. epale.vide tñ que luculenter dixi in cõmento .d.c.p.& g. vbi de hoc dicto dñi Anto.feci nõ mediocrẽ disputatiõez
66 vide ibi oino †.Et inq̃ztum supradictũ fuit scholarẽ sortiri forz rõne delicti Jo.de lig.limitat hoc hic procedet quo ad forũ cõtentiosum sed nõ procedit in foro penitentiali qz in illo quis nõ sortitur forz ex delicto in loco cõmisso & ꝟ voluit glo.sing.in.c.placuit .xvi.q.i.& no.in.c.i. de rapt. & rõ est qz ratione fori cõtentiosi offendit iudicẽ loci & bonum publicũ illius loci ideo punit quis pena cõtentiosi fori que pp hunc finẽ iponit.sed penitẽtia in foro penitentiali iponitur ppter offensam dei & anime pprie ergo illi foro dũtaxat subijcitur vbi iudex tenet locum dei sed huiusmodi est proprius sacerdos parochialis ergo. Jtẽ iura parochialium nõ cõcernunt principaliter locum sed personam ppter locum secus in iurisditione contentiosa quo ad primũ facit.c.sup eo õ parochijs. quo ad secundũ facit.pupillus.§.tarritoriũ.ff.de verb.signi.pm Jo.de ligna. sed Lapus de castellioncho.in .c.i.de rap. dãnat hãc rõnem qz penitentia iniungit peccatori manifesto.c.i. & fi. de pe.ideo ad terrorẽ aliorũ foret iponẽda in loco delicti sed bona ratio reddi potest qz principalis causa est anime purgatio.alii dicunt qp ratio est qp ideo non iponitur penitentia in loco delicti ne contingat peccantẽ cõfiteri p partes quia in loco delicti confitebitur de eo quod cõmisit ibi & non de eo quod cõmisit alibi.sed Lapus reddit aliam rõnem qz interest sui iudicis vt agnoscat peccatorem per vultum prouerbiorum.c.xxvii.& de penitentẽ.& remissio.c.omnis vtriusqz sexus.c.si episcopus de penit.
67 lib.vi. ¶ Tu vero pondera qz † recta ratio dãda est hec vz qp ió tenetur confiteri proprio sacerdoti qz proprius sacerdos psumit hẽ meliꝰ cognitã aiam sui parochiani & pp hoc saniorẽ adhibebit medelã & in ar.adduco.c.cũ esses.j.õ te.vbi ius canõicũ potius voluit adhiberi pniaz ppii sacerdotis itestõ sui parochiãi qz bz meliꝰ notã animã suã qz alius sacerdos & voluit spe.quẽ ibi referũt scribentes hec vẽ mihi vera rõ nõ illa qp ppius sacerdos teneat locum dei quia eodez modo tenet locũ dei sacerdos vbi forensis delinquit. Et põdero vnũ qõ tibi videbit novũ nã in pbemio Grego.dat ibi bñdictio scholariꝰ Bo

a ¶ humanũ adõ do.alex.õ imo in.l. pen. ff.de iurisdi.om. iudi.qui õ hac materia plene Quid aũt i criminalibus vide per.Bal.in marga. in vbo laicus & card. in clemẽ. i .ix. q.de censi.& late etiaz p oldr. in pslii.iii.

UVA. BHSC. IyR_275_2

noñ.cõmorãtibus quo casu nõ sortiunt ibi scholares domicilij mõ si aia nõ subiecta loco recipit bñdictionẽ in illo loco ꝓmissi. ¶ Jtẽ rõne peccati afficit aia & ligat in alie na parochia.c.i.de rapto.ergo in illa parochia est recon-
68 cilianda & absoluenda † q; que sunt principia generãdi
a eadẽ sunt principia corrũpendi[a].c.omnis res de reg.iur. l.nihil tam naturale.ff.eo. Si ergo ibi ligari potest ergo ibi absolui pót. ¶ Jtẽ si diceremus cõtrariũ cõtingeret vnũ valde incõueniens nam aia nostra tanto infelicitat quãto diutius tenet in peccato .c.cum tanto de cõsue. Se quereꝛ eni q; si dũtaxat peccãs in alia parochia deberet absolui a proprio sacerdote sequereꝛ q; interiz aia illius detineret ligata in peccato q; in aliena parrochia nõ haberet copiã proprij sacerdotis & iõ vt euitetur istud incõueniens poterit confiteri in loco delicti. Et adduco in ar-
69 .l.potiozis.C.de offi.recto.prouin. vbi ꝓbatur † q; iudex inferioꝛ pót in puniendo preuenire iudicẽ maioꝛẽ & hoc pp publicũ bonũ. Eodẽ mõ dicemus pp bonũ aie que p ferenda est cũctis .c.cũ infirmitas de peni.& remis.l. sancimus.C.de sacrosanc.eccle.& si bene ponderet glo.in.d. c.placuit .xvi.q.i.obscure & itricate loqtur nec clare aperit suã intentioné. Et ideo videt q; scholaris peccans in studio poterit absolui a ꝑbytero vbi deliquit. Nec ob.q; cõfessio fiat per partes q; adduci possz in argumẽtũ text. multũ sing.in.l.fi cõmunẽ.ff.quẽ admodũ seruitus amit. q; fauoꝛe aie ratione peccati cõmissi in loco confitebit de peccatis cõmissis alibi q; istud peccatum attrahet ad se alia per.d.l.fi cõmunẽ.& iõ confessio non fiet per ptes sed q; beri boza.xvij.v.hui[9] mensis februarij .M.cccclxvij. quo festũ illustris virginis Agathe celebramus suprem[9] & altiss mus deus donauit mihi filiuz ex magnifica domina Margharita pepula cũ bona eius valitudine non potui in hac lectione magis. Subdit do.abb.hic quãdoq; agitur coraꝫ iudice seculari quo ad ordinatiõem iudicij & tunc seruabit ius fori vt est dcm̃ si querit de iuribus cõcernẽtibus decisoria si cã est feudalis iudicabit ꝑm cõsuetudines feudi. Si vero est alia & tunc si cã est ecclesiastica tractãda est ꝑm ius canonicũ etiam in foro seculari vt nota.in.d.c.i.de consti.& in.c.ecclesia sancte marie.e.ti.& est casus in auc.clericus qui.C.de epis.& cle.& voluit Hosti. in sũma in loco allegato superius hoc limitat do. Anto. qñ disputatur de re iam corporata ecclesie. Si aũt petere tur res nõdum incorporata & ageret actione psonali vt q; peteret legatũ vel hereditatẽ & tũc est magis dubiũ tñ dcm̃ suũ putat verum do.Abb.q; iuq̃tum statutũ discrepat a lege cõi & naturali qõ in casibus ad pias causas dispositis iudicãda esset ecclesia ꝑm ius canonicũ .c.relatuz
70 & .c.cũ esses.de testa.per q̃ iura putat † q; statuta loquentia de insinuationibus alꝫ relicta ãnullat vel statuta requirentia in testamẽtis certas solẽnitates vel in cõtractibus nõ debeant seruari ét in foro ciuili in cã ecclesie sed tantũ sit iudicãdum ꝑm ius canonicũ vt.d.c.relatũ.& .c.bene quidem .xcvi.di.c.fi.de re.ecc.non alie. Inno.in.c.i.de oper. no.nũ.& hoc ꝓcedit vbi disponit in piã cãm. Jn ꝯctibus vero in quibus nulla est liberalitas ex parte layci ita q; nõ potest dici esse dispositũ in piam cãm tũc idẽ est dicendum q; in sequẽti mẽbro. Mñq; agitur de re patrimoniali ipsius clerici seu eius obligatione tũc si obligatio vl ius agendi surgit ex facto clerici vel quasi & tũc dicit q; si lex vel statutũ specifice loquat de clericis nõ ligat eos q; disponit in personã nõ subditã & sic nõ valet statutũ & hoc voluit Bar.in.l.cũctos populos.C.de sum.tri. Sed si statutũ nõ loquitur specialiter de clerico sed generaliter disponit super cõtractibus vel quasi vel super alijs actibus hominũ vel super litibus ordinandis vel decidẽdis bar.
71 in.d.l.cunctos populos dicit † q; siue agat cõtra clericuz in foro ecclesiastico siue in foro ciuili talis lex ligat clericos & ꝑm illam.l.iudicãdũ est in vtroq; foro dummodo non nutriat peccatũ nec sit irrationabilis nec sit cõtra libertatẽ ecclesie allegat.c.cũ cãm de re iudi.c.cõstitutus & in integ.rest.c.cũ venissent de eo q; mit.in pos. Et per hoc infert Bar.† q; statuta loqntia q; instrm cõfessionatũ habeat executionẽ paratã debent obseruari p clerico cõtra laycum in vtroq; foro.dicit ét q; statutũ disponens testm̃ insinuari q; dẽat extendi ad clericos testantes inq̃tũ nõ relinquunt ad piam cãm q; hunc actũ nõ habent ex privilegio sed eis cõpetit de iure cõmuni tanq̃ cuilibet homini & dicit debere seruari tale statutũ vt voluit hosti.in loco allegato superius vbi dicit hoc debere seruari qñ agit tm̃ in foro seculari & sequitur hic do.Anto.q; cõtrahentes vel quasi cum clerico & clerici cum alijs cõtrahendo tacite vident cõsentire legibus fori in quo cã agitãda venit ideo tale instrumẽtũ bz executionẽ paratã in foro seculari p̃ clericum sed non in foro ecclesiastico q; si videt cõsensisse laycus ꝓtrahendo cum clerico idez putat in testõ clerici q; inq̃tũ cã discutit in foro seculari iudicabit ꝑm iura ciuilia idẽ si ecclesia agat pro legatis contra ecclesiã institutã a clerico iudicabitur ꝑm ius canonicũ. Si vero agat laycus contra laycuz institutũ a clerico i foro seculari iudicabitur ꝑm leges sic.n.videtur consensisse ipse clericus testando vt eius testamentũ subijceret legib[9] fori vbi causa agitanda venit. Et si dicatur quomodo statuta laycoꝝ ligant actus clericoꝝ. Rñdet quod non ligant act[9] clericoꝝ quos faciunt clerici vt clerici sed vt alij homines vt dixit Bar.in.d.l.cunctos populos .vel non ligant actus clericoꝝ imediate sed ex legis dispositione .s. canonica que actum in executiendo foro seculari subijcitur etiaz legibus fori ex tacito etiã cõsensu actum gerentis. Idem putat in testamento layci inquãtum habet executionez & agitur in foro ecclesiastico qõ subijcit .ll. ecclesiasticis iõ si laycus instituta ecclesia decedat legatarius ex testamẽto cum duobus testibus & sine insinuatione poterit petere legata maxime q; testamẽtũ nõ potest quo ad quid valere & quo ad quid non nec.audietur ecclesia allegans instantiã q; testamentũ valeat inq̃tum instituta & non inq̃tum legata relicta sunt vt q; tale legatum venit petendũ in foro ecclesiastico hec putat vera inq̃tum testamẽtũ in totũ subijcitur legi ecclesiastice vt q; principalis institutõ est in piam cãm. Si aũt tale testm̃ subijciatur legi seculari quo ad laycum testantẽ & instituentẽ clericum nõ rõne pie cause lz legatarij habeãt petere legata in foro ecclesiastico tñ testm̃ illud nõ iudicabit ꝑm ius canonicũ quo ad legata ne diuerso iure censeat ita hic dicit domi. anto.lz do.abb.dicit hec ocã do.anto.ex toto sibi nõ placere maxime quo ad ꝯbentes vt iudicet ꝑm fozꝫ vbi cã agit lz ꝑsentiant hosti.Jo.an.& Jo.cal.ex eo q; seq̃t maxium ab
73 surdũ q; idẽ ꝯctus in vno foze valebit & i alio nõ.† finge eni statutũ disponere q; nisi ẽptoꝛ apprehẽderit possessionẽ rei ẽpte ꝯ.ãnũ ꝯctus sit nullus seu ꝑsumat simulat[9] ꝑm theoricã ꝓdicta si laycus agit elapso ãno ꝯ clericũ ad pcium in foro ecclesiastico nõ poterit allegari istõ statutũ & sic ꝯctus ibi erit validus. Si vo clericus prius agit ꝯ laycũ in foro seculari ad traditiõez rei poterit illõ statutũ allegari & ibi nõ tenebit ꝯctus & sic videbit ꝯ.l.si cuz dies .ff. pen.& qõ ibi no.ff.de arb.& in.l.i.C.õ rescin.vẽ. ¶ Jtẽ iudex bz
b iudicare ꝑm ꝓsuetudinẽ litigãtiũ[b] & ꝑm eoꝝ statuta & nõ ꝑm suã legẽ vt no.in.c.illõ .xij.di.& p Inno.in rubri.õ cõsue. Cy.in.l.ij.C.de ꝓsti.pec.& ꝓbat in.c.iij.de eo q; mit. in pos.& nõ appetrõ ꝙre si ꝓtentio est iter clericũ & laycũ bz iudex iudicare potius ꝑm iura clerici nec ẽ vez q; iconueniendo eũ in foro seculari subiecerit actũ statuto illius fori q; hoc nõ ꝓcedit in decisoriis lz ꝓcedat i ordinatoriis vt p Jnn.in ru.de ꝓsue.adit.n.seculare vt faciat sibi ius bz ius cõe ñ bz ius municipale qõ ñ bz eũ ligare sicut .n.õ linquẽdo nõ sortit fozũ seculare lz epi loci ita & ꝯbẽdo vt i .d.c.dilecti.õ.fo.ꝓpe.itẽ iudex eccl'iastic[9] ñ bz iudicaꝛ ip
7 b to illo statuto.† cũ laic[9] ptermittẽdo solẽnitatẽ rqsitã a lege sui superioris peccet lz ꝯterit cũ ecclesia ar.l.cũ lex.ff. de
75 fidei.& qõ voluit fed.ꝓsi.lxxvii.† qd.n.si statutũ ꝓcernit ꝑsonam

a ¶ Corrũpendi adde philosophum in ꝓmo audit[9] naturaꝝ.iij.& .iiij. ce.& mund.& in.i & .ij.de gener.p totũ vbi passim ꝓpositionẽ leges.

b ¶ Litiganti um alias credo q; ipse teneretur ar. auct. iubem[9] vbi ét bal.C.de iudi. & in.l.si qs nõ dicã rape.C.õ epis.& cle. vbi videas modernos qui multa pulchra dicunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sonam dicemus ne cõprehendere clericũ ꝫ lz agat in foro
1 a seculari certe nõ sed do. Car. varie locutus est in diuersis
locis in hac materia sed nouissime in. c. iij. de eo qui mit.
in pos. premissa prius diligenti z matura deliberatiõe sic
76 distinxit † q semp in decisorijs tam in foro ecclesiastico
qz̃ seculari seruabit statutũ seu ꝓsuetudo illius cõtra quẽ
inducit exẽplum si laycus rẽ petit a clerico in iudicio ec-
clesiastico. z ipse excipit q prescripsit sufficit prescriptio
x. vel. xx. annoz. Si aũt clericus ꝓ laycum z laycus exci-
pit de prescriptiõe nõ sufficit ꝓbare ꝑscriptionẽ. x. vel. xx.
annoz. sed dũtaxat. xl. annoz qz prescriptio quadragena
ria currit cõtra ecclesiã. c. de quarta. de prescript. z ió qa
clerici nõ liganť statuto laycoz nec econtra. Sed hec re-
gula nõ est sufficiens ſm do. Abb. Quid eni si statutũ cõ
cernit rẽ subiectã layco dicemus ne q non possit allegari
cõtra laycũ ad effectũ cõcludẽdi ꝓctum nullũ. ¶ Itẽ qd
si cõcernat solẽnitatẽ actus põt tale exẽplum do. car. calũ
pmari q ꝑscriptio. x. vel. xx. annoz est cõis taz clericis qz̃
laycis vt no. Jo. an. in. c. qz ad agendũ de reg. iur. lib. vi.
Sed in fauorẽ ecclesie est introductũ ab vtroqz iure vt nõ
currat nisi prescriptio. xl. ãnoruz z sic nõ reperit in eo di-
sparitas iuriũ. Sed do. Abb. ita hic distinguit si statutuz
seu cõsuetudo cõcernit solẽnitatem actus ad habendũ tẽ
pus cõtractus z tunc siue sit statutũ clerici siue layci non
valebit actus nisi illa solemnitas fuerit obseruata. z hoc
ió qz nõ poterit subditus cõtrahere ẽt cũ nõ subdito spre
ta lege sui superioris imo peccauit. c. ij. de maio. z obe. l. ne-
mo põt de leg. i. c. requisisti de test. Pro certo recte addu
cere poterat qõ voluit Bart. in. l. si is cui. ff. de verb. obli.
z in. l. si quis pro eo. ff. de fideius. z sic nulla fuit cõtracta
obligõ cũ lex sibi resistat z inhabilitet cõsensum suũ. l. cũ
lex. ff. de fideius. z qõ no. in. c. si diligenti. j. eo. z in. c. cũ cõ
tingat. de iureiur. z sic ꝓctus potuit ex vna pte consiste-
re z ex alia nõ qõ esse nõ oz qz ex vtraqz pte oz esse vltro
citroqz obligatorius. l. labeo. ff. de reg. iur. c. admonet. z
77 c. q in dubijs. de renũc. sicut in simili videmus † q in do
natione exigit insinuatio si excedit certã quãtitatẽ a lege
prefixam qz lz talis donatio fiat nõ subito si non est facta
insinuatio nõ valet. l. sancimus. C. de dona. inficit eni po
testatẽ donãdi ex cã z ſm hoc statutũ iudicat in vtroqz fo
ro inter clericũ z laycum qz si cõtractus nõ valuit nõ dẽt
ex eo ius reddi ad hoc qõ no. in. l. ij. C. de cõsti. pecu. oz. n.
iudex attendere ad statuta z consuetudines litigantium
vt ibi facit. c. cũ venissent de eo qui mit. in pos. Nec p hoc
statutũ ligatur clericus cũ disponat circa subditos suos
ad bonũ finẽ. z clericus si vult illum obligare sibi oz ob-
seruare oia sine quibus obligare non potest. facit qõ in si
78 mili voluit Fede. de senis. ꝑsi. lxxvij. vbi dicit † statutum
disponit nobilẽ nõ posse recipere cessionẽ actionũ contra
populare non valebit cessio facta nobili ẽt per ecclesiã qz
statutũ disponit in casu licito z iter nõ subditos nõ i frau
dem. nec alio mõ restringendo libertatẽ ecclesiasticã per
79 hoc infertur † q laycus testãdo oz adhibere oẽs solẽni-
tates legis sue alias testm̃ non tz lz instituit ecclesiã nisi h̃
fecerit pro aia sua qz in disponibus ad piam cãm sufficit
seruare solẽnitatẽ iurisgentiũ. c. relatũ de testa. z ius ca-
nonicũ preualet in cõcernẽtibus aiam in auctẽ. vt clerici
apud ꝓprios epos in prin. Q̃q statutũ cõcernit rẽ. exẽ-
plũ q res dotalis nõ possit alienari. z tũc putat do. abb.
q si clericus emerit rẽ dotalẽ nõ valebit alienatio qz mu
lier inhabilitat ad alienãdũ ió non oritur obligõ nãlis. l.
cũ lex. ff. de fideius. l. nõ dubiũ. C. de legi. c. ij. de mai. z ob.
nec hoc statutũ oꝫ ligaꝫ clericũ sed dũtaxat subditũ z ipe
dit obligõnem oriri ex cõtractu et sup re sua quis statue-
re põt. l. in re mãdata. C. mã. z qõ voluit Bar. in. l. rescri
pto. ff. de mune. z bono. z ſz hãc legẽ iudicabit in vtroqz
foro qz si nõ vz cõtract⁹ nõ oz ex eo iudicari. Et istis duo
bus casibus põt opi. Bar. practicari quã posuit i. d. l. cũ-
ctos populos. Nec ꝓcedit opi. bosti. Jo. an. z do. Anto.
z forte nõ cõsiderauerũt istos casus qz tũc aliter dixissẽt
qñ statutũ cõcernit personam vt q aliquid facere debeat
post ꝓctum perfectũ vt apprehendere possessionẽ rei em-
pte infra certũ tps vel ꝓbare per tot testes tũc nõ ligatur
clericus ẽt in foro seculari. Idẽ dixit in layco respectu sta
tuti ẽpalis nõ. n. põt arctare extraneũ sed subditũ statuẽs
bñ cõprehendit vbicũqz litiget z istud putat do. abb. vez
in primo exẽplo qñ aliqd venit explicandum ex̃ iudiciuz
80 † qz debet iudex ecclesiastic⁹ iudicare ſm legẽ suã vt no.
in. l. ij. C. de cõsti. pecu. Secus putat in secundo exẽplo. si-
militer idẽ dicit qñ aliqd est explicãdũ per ptem in iudi-
cio qz tũc nõ arctaꝫ iudex ecclesiasticus iudicare ſm illã
legẽ qz nõ potuit statutũ ꝓare modũ ꝓbandi z ꝓcedẽdi
81 in iudicio ecclesiastico. † Jõ si statuto laycoz caueret q
ꝓbatio mutui nõ possit fieri p testes si laycus litigat ꝓtra
clericũ in foro ecclesiastico nõ astringit laycus illo statu-
to ad hoc allegat qõ no. in. c. ij. de arbi. li. vi. z cũ hoc tem
pamento põt ſm eũ ꝓcedere opi. do. car. z adducit qõ vo
82 luit Bar. in. d. l. cũctos populos vbi dixit † q statutũ cõ
cernẽs psonã nõ cõprehendit forensem ẽt si hẽat bona in
loco statuti ẽt si statutũ indirecte tãgat bona vt puta dic̃
statutũ q primogenitus succedat q nõ extẽdit ad foren
ses lz ibi habeant bona secus si pncipaliter cõcerneret bo
na vt qz statutũ diceret q bona deferanť ad primogeni
tum vt in. l. i. ff. de tute. z ratio. distra. Et adducit qõ. di-
83 sputatã per do. labertinũ de salinis in istis terminis † vi-
delicet statuto Autine caueť q si aliqua res mobilis vl
imobilis possessa ab aliquo euincať ab eo q non teneať
possessor illã rẽ restituere nisi restituto sibi precio quo oñ
deret se emisse. Rodo bononiẽsis litigat Autine ꝓtra
mutinenses z obtinuit sniam pro se. Merit nũqd bonic̃
sis vigore statuti mutinensis teneať restituere preciũ. pre-
fatus doc. determinauit q nõ z hoc ió qz illud statutum
nõ porrigit vires suas ad extraneos lz ibi litigẽt. Ita di
cendũ est in clerico cũ intelligať extran⁹ respectu statuẽ-
tis seqtur hanc decisionẽ do. Pe. de ancha. in cõmẽto. c.
canonũ de ꝓsti. Ex his iſert do. abb. ad no. qõ. Nã cõiter
84 † vbi sunt iudei viget statutũ vt nõ teneať vsurarius re-
stituere pignus ei qui se ꝓbauerit dñm rei pignorate ni-
si prius restituto debito pro quo res fuit exposita pigno-
ri nõ res clerici vel extranei fuit pignorata dño iscio vtz
teneať restituere debitũ ante restitutionẽ per ꝑdicta vl di
cendum q nõ qz illud statutuz nõ potuit fieri in ꝓiudici-
um nõ subditi maxie clericoz. nec põt dici q statutũ con-
cernat rẽ qz si res erat clerici nõ subijcit iurisditioni lay-
cozuz. c. fi. de vi. z bo. cle. z idẽ si res erat layci extranei si
fuerit res delata ad locũ furtiue z ꝓ volũtatem dñi. z sic
nõ põt dici de iurisditione statuẽtis sicut dicim⁹ de re mo
bili q̃ nõ est p mansura in loco vt no. in. c. fi. j. eo. z in. l. be
res absens. ff. de iudi. z ista dicit forte valde notãda ꝓpter
mlta. ¶ Q̃q statutũ dat modũ decidẽdi cãz z tũc ꝓfi-
85 git legẽ iudici pone exẽplũ † Judex i iudicãdo teneať seq
libros mercatoꝝ z tũc i iudicio seculari facit fidẽ i ꝓiudi
ciũ subditi lz in ꝓiudiciũ clici nõ alľat istũ text. itelligẽdo
gñaliť z nõ localiter parisius vt voluit gl. ista dicit. n. tex.
cãs clicoꝝ decidẽdas ſm ius canonicũ cũ agũt ꝓ litigan
tes laycos z sic ẽt si in foro ciuili vẽtileť qõ q nõ oz alľa-
ri statutũ ꝓ nõ subditũ. fateť tñ si clicus vult recipe libz̃ p
se vigore dicti statuti teneť recipe ꝓ se ar. c. cũ oli. ó cẽsi. z
c. ex eo. de reg. iur. li. vj. Sz in foro ecclĩastico iudex eccl̃ia
sticus nõ teneť seq illõ statutũ ẽt ꝓ laycũ ibidẽ litigãtẽ qz
nõ potuit statutũ ꝑfigere legẽ iudici nõ subiecto sibi z h̃
casu nõ ꝓcederet opi. d. car. Sz si statuũ loqť gñaliť puta
adhibeať fides libris mercatoꝝ tũc putat q in vtroqz fo
ro hẽbiť rõ statuti ꝓ laycũ subiectũ qz lex ipsius põt vbi-
cũqz alľari ꝓ suũ subditũ sz ꝓ clicũ nõ ex q̃ nõ est subdit⁹
si recepit ꝓ se oꝫ recipe ꝓ se z p h̃ dicit gl. nõ bñ dicere i. l.
86 ij. C. de cõsti. pecu. q̃ voluit † q si boies alicuius ꝓfessio-
nis bẽant aliqõ statutũ deuiãs a iure cõi ꝫ illõ iudicabiť
si agať coꝝ ipsoꝝ iudice quẽ bẽe possũt ſm disponẽ. l. fi.
. C. de iurisd. om. iudi. z no. Jnno. in. c. cũ ab ecclesiarũ pre

a ¶ Clericum adde i ista materia inter oẽs pau. de cast. in l. oẽs populi. ff. ŏ iusti. z iu. z i ꝓsil. cxcix. inci. ad ꝑmũ q̃ situ floria. i. l. venditoz. §. si ꝓstat. C. cõia p̃ dio. d. alex. de imo. i ꝑs. ccix. z se. in. ij. pte z i. ꝑs. xciij. z. lxxxvj. iiij. parte vbi de hac materia nihil necessariũ relinquitur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

latis de offi. ordi. secus dicit si agant coram alio puta coram potestate qr bz ille iudicare ꝑm ius cōmune nō ꝑm ius ꝑ-
87 uatum ipsorū qr vī glo. illa male dicere † iudex enim dēt iudicare secūdum legē litigantiū ⁊ nō secūdum legē pro-
priā. c. ex litteris. c. cū oēs vbi vī casus ꝓ illam glo. c. cum
m. ferrariēsis de cōsti. c. cōstitutus de rescript. c. dilecto. ō
preben. ⁊ facit. l. die sabbati. C. de iude. ⁊ allegat Ly. in
88 d. l. ij. reprehendētē glo. illā vbi dicit † ꝙ inter homines
eiusdem ꝓfessionis valet statutū ēt coram iudice totius ci-
uitatis qr cōcernit decisorium arg. l. si fundus. ff. de euict.
Sed inter personas alterius ꝓfessionis nō valeret qr est
ius priuatū ipsorū de vniuersitate. Et per hāc rōnem pos-
89 sent limitari oia supius recitata ꝙ qñ est qō inter clericū
⁊ laycum eo casu quo statutū nō valet cōtra clericū non
valebit etiā in eius fauore cū statutū editū fuerit vt eēt lex
cōis ipsis subditis litigantibus non aūt vt nō suppositus
iurisditioni possit vti illo statuto in eius fauorē cōtra sub
ditum ⁊ non in eius preiudiciū. qr hoc nō fuit de mente
statuentis. cum lex debeat esse cōis vt. iiij. di. §. erit aūt lex
l. i. ff. de legi. l. totiens. ff. de pollicitationibus. hoc tempe-
rat nisi eēt lex mere priuilegiatiua qr tūc cōprehenderet
ēt non subditos facit. d. l. cūctos populos ⁊ qō no. in. c. ꝙ
in ecclesiax de cōsti. ⁊ qō notat Jnno. in. c. fi. vt lite pēdē.
⁊ isto casu saluari posset glo. dicte. l. ij. ⁊ procedūt hec qñ
statutū iniecit vinculū post clericatū ⁊ ius agendi causaī
ex facto clerici vel quasi qr cōtraxit vel quasi cōtraxit. Sz
si iniecit vinculū ante clericatū ⁊ ius agendi causaī ex fcō
clerici vel quasi tūc statutū vel consuetudo laycox afficit
clericū vt ꝑm illud iudicet vt no. Jo. an. in. c. sine culpa de
reg. iur. li. vi. ⁊ Jo. cal. in prefata. q. ⁊ sic posset intelligi.
c. cōstitutus. de in integ. restitu. ⁊. c. cū veniſſent. de eo qui
90 mit. in pos. ⁊ ponit exemplū † disponit statutū ꝙ primo-
genitus succedat ꝙ lz secūdogenitus postea fiat clīcus ꝙ
ligabit ista cōsuetudie qr ante clericatū secūdogeniti ius
primogeniture erat affectū primogenito. iō nō bz tolli p
clericatū supueniētem. Et idez est si ius agendi causaī ex
facto clerici vel quasi vt qr cum eo fuerit celebratus con-
tractus vel quasi ante clericatū ⁊ tūc ex quo ius agendi ē
ortū ante clericatū in vtroq; foro ꝑm illud ius iudicabit
vt. d. c. cōstitutus. ¶ Si aūt cōsuetudo vel statutū traxit
originē post clericatū nō extendit ad clericū iō statutū ꝙ
primogenit⁹ succedat nō ꝓiudicat secūdogenito qui erat
effectus clericus ante statutū qr nō potuerūt layci statue
re in preiudiciū clericox. c. bene quidē. xcvi. dis. c. fi. de re.
ecc. nō alie. c. ecclesia sancte marie de cōsti. Jo. an. in regu
la sine culpa Jo. cal. in prefata. q. Et ista faciunt ad quot
91 tidianaz qōnem † statuto cauet ꝙ stantibus masculis fe
mine nō succedāt vtrū istud statutū preiudicet feminis ef
fectis monialibus ⁊ religiosis. Et ex predictis cōcludit
ꝙ si assumpsit monachatū ante ꝑfatū statutū non ꝓiudi-
cat sibi secus si post statutū. Et idem dicendū est genera-
liter in oibus statutis inhabilitantibus quē ad succeden
dū ex cā vt no. Lap. allegatione. c. ⁊. cvij. ⁊ in facto cōsul
uit do. Anto. ⁊ do. Petr. de ancha. ⁊ adducit do. Abb.
qō voluit bar. in. l. rescripto. ff. de mune. ⁊ bono. ⁊ archi.
in. c. fi. de imu. eccl. li. vi. dicunt enim † ꝙ in rebus iaz trā-
slatis in ecclesiā nō possunt ponī collecte [a] sed añ trāsla-
tionē sic vt cū illo onere trāseant in ecclesiā. Et hec sūt bñ
notanda ꝑm Lap. qñ statuta inferunt dānuz secus si infe
rant cōmodū ⁊ fauorē qr tūc ꝓhibēdūt clericos ex quo
generaliter loquunt ⁊ ꝓbaī hoc in. d. c. dilecti J. eo. † vbi
priuilegiū fuit cōcessum anglicis ⁊ tñ cōprehendit cleri-
cos anglicos. ⁊ ideo poterūt clerici vti illo statuto tāq;
priuilegio ex eo qr layci possunt priuilegiare clericos. c.
nouit. §. de iudi. Et hāc opi. Lap. sequit do. anto. ⁊ eaz vo
luit bal. in. l. i. C. de sum. tri. ⁊ fi. ca. Et cū hec qō in facto
occurrisset in persona Lapi abb. pstans doc. Jo. de lign.
ita cōsuluit vt refert Lap. in prefata allegatiōe vbi cōclu
94 dit † ꝙ statutū excludēs feminas a successione parētū ꝑ
pter existētiā agnati vsq; ad tertiū gradū ꝙ si extat agna

[a] ¶ Collecte adde bar. in. l. placet in. i. col. iiij. no. C. de sacrosan. ecc. ⁊ i quodā suo cō silio inci. punctus questiōis 92 ⁊ bal. ad ple- a num in aucte. itē nulla in. ij. col. vsi. deinde querit. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ flo- 93 ria. in. l. caueri ff. cōia prē- dio. ꝑ quo vide singulariter pa. de cas. i l. inter debitorem. ff. de pac. qui multa pulchra ad materiam ꝓgregat.

tus clericus vel monachus vsq; ad illū grādū excludunt femine ⁊ dicit do. Abb. banc opi. vt verā esse tenēdā licet do. Pet. de ancha. reprobet illam opi. Bart. in repeti. c. canonū. de cōsti. per. c. ecclesia sancte marie de constituti.
95 † vbi statutū fauens ecclesijs nō bz nisi sit approbatū per ecclesiā. do. Abb. dicit do. Pe. non bene dicere ⁊ ad. d. c. ecclesia sancte marie. respondit illud intelligendū qñ spe cifice loquit de clericis seu ecclesijs. tunc enim nō valet ta le statutū ne notet superioritas laycis super clericos. ⁊ bñ voluit aperte tex. ibi in secūda rōne sui. fatetur tñ ꝙ ꝑma ratio ibi posita in prin. procedit qñ statutū loquit gñaliē prout disponebat in casu illius. c. Sed primū ꝓcedit qñ statutū nō affert cōmodū simplr vt ibi pz. vel qñ loquit ꝑ cipiendo vel ꝓhibendo qbus casibus nō extendit ad cle ricos qr videret statuentes habere potestatē in clericos ergo secus si simpliciter inferat cōmodū ⁊ ꝓcedūt ꝓdicta vt statutū extendatur ad clericos qñ iniecit vinculū ante clericatū ⁊ est rōnabile. Si vero est irrationabile nō ex tenditur etiā in fauorē ipsius clerici. ideo dicit Jo. an. in. c.
96 fi. de excep. li. vi. † ꝙ statutū disponens creditorem nō de bere audiri certo tpe elapso post debitū cōtractū laycus effectus clericus nō potest se ex illo statuto iuuare qr ta lis prescriptio cum mala fide non dz iuuare clericū in fo ro ecclesiastico arg. c. fi. de prescrip. quinimo nō valet i fo ro seculari ⁊ inter laycos arg. d. c. fi. ꝑm Jo. an. quem seq tur hic do. anto. cōtra decisionē Bart. in. l. sequit. §. si via ff. de vsucap. vbi dicit ꝙ. c. fi. de prescrip. nō bz locū in ac tionibus prescribendis. sed pro Bar. facit qō voluit Jn nocē. in. c. qr pleriq; de imu. ecc. ¶ Do. Abb. concordat hic opi. hoc mō ꝙ si debitor tenebaī offerre debitū credi tori ⁊ nō obtulit qr tūc dī esse in culpa nō offerēdo ⁊ iō ꝓscriptio nō iuuat eū ⁊ isto mō nō ꝓcedat doctrina bar. Aut debitor nō tenebaī offerre creditori. sed potius cre ditor tenebaī ire ad domū debitoris ⁊ tunc secus ⁊ isto
97 mō ꝓcedat doctrina Bar. Dicit etiā do. abb. † ꝙ si statu tum inducit ꝓsumptiōez simulatiōis post certū tpe an va leat tale statutū qr per viā indirectā vī iduci ꝓscriptio cū mala fide. Aut statutū habuit iustā cām ꝓsumendi simu lationē seu fraudē. Aut nō habuit iustā cām presumendi Primo casu valeat. Secūdo casu nō. refert se dixisse in si
98 mili in quadā qōne per eū disputata q̄ incipit. † Statuto senensi cauet in cōsimilibus statutis ꝓsumētibus simula tionē ⁊ fraudē vt no. in. c. cū cōtingat de iureiurā. ⁊ ita di cit se limitare dcm Bart. in. l. oēs populi. ff. de iusti. ⁊ iur.
99 † vbi tenuit valere statutū qñ ꝓsumit fraudē. est tñ attēdē dum ꝑm do. Abb. qr qñ nō presumit statutum fraudem Bar. videt sibi cōtrarius qr. d. l. sequit. §. si vera dixit sim pliciter valere statutū vt creditor excludaī a petitiōe debi ti post tempus cōprehensuz a statuto. Sed in. d. l. omnes populi. tenuit tale statutū nō valere rōne pacti nisi ꝓsume ret fraudē vel dolū qr tūc valeret ⁊ ita hic qenit do. abb. ⁊ ita fixit Anchoras sup cōmēto huius decretalis. Et iō adduci posset illō qō Virgilio nostro in sexto enydos ve nit in ore. Sic fatur lacrimās classiqz immittit habenas Et tandē euboicis cumaz allabit oris. ¶ Ego hāc māz serioſe ⁊ data opa exiani cū repetyssez rubricā de re. ec. ñ alie. §. ⁊ dicta bar. in. d. l. cūctos populos. §. allega. ꝑm qō deus mihi cōcessit ⁊ enucleaui arguēdo ad ptē vtranq; ⁊ dedi nouissimaī solutōes ad. c. ꝓstitut⁹ ō in ite. rest. ⁊. c. cū veniſſent de eo q mit. i pos. ⁊ .c. cū cāz de re iudi. ⁊ ēt di xi i ꝓmēto. d. c. eccl̄ia sancte marie de ꝓsti. nihilominus vt i illo terētiano ꝓclaī scribit. Mā istec tpa alios mores aliā vitā expostulāt. Et optim⁹ aiebat ꝓba Junior fui ⁊ senui. Et supprem⁹ gētiū ꝓdicator dicē ꝓsueuit. Cū eraz puulus loquebar vt puulus sapiebā vt puulus cogita bam vt puulus sed postq̄z vir factus sum euacuaui ea que sunt puruli. teste Hieronymo in ꝓlogo biblie. Scri mus idocti doctiq; poemata passiz. Jō opus i mediū ad ducere aliqua nō ꝓtenenda sz auditu ⁊ recitatōe digna ⁊ miroz lōge ꝙ nō adduxerit dicta do. car. que in hac ma teria fuerunt

UVA. BHSC. IyR_275_2

teria fuerunt nouissima in repetitione.c. ppendimus.de senten.excõi.Ego tñ adduxi in repetitione prefate rubri ce de reb.eccle.nó alie.ꝛ ante oia addo ꝙ inc̃stum dom. Anto.do.Cardi.ꝛ do.Abb.ꝛ antiqua ꝛ moderna iuris prudentia voluit ꝙ nec lex impialis nec lex municipalis apponẽs certam solẽnitatem in rebus subditoꝝ transferendis potest ligare subditum vt donet ecclesie absq; illa solẽnitate valebit illa translatio circũscripta solẽnitate illa vt.d.c.relatũ.de testa.ꝛ.c.bene quidem.xcvi.di.cum si. qz vsq; quaq; hec doctrina nó videt ꝓcedere.nam lex pn cipis seu municipalis i rebus subditi refrenare potest po testatẽ sui subditi ẽt per respectũ ad pias cãs.Et ad hoc
100 adduco .l.illud.C.de sa.san.ecc. ¶ †Secũdo portio debita filio derogat relictis ad pias cãs vt i.c.quicũq;.xvij. q.iij.ꝛ plene per Bar.in repetitione.l.i.C.de sa.san.ecc. Sed ista portio cõpetit de iure ciuili.nam portio debita filijs vel parentibus vel patruo vel curie principis debet de iure ciuili ꝛ est statuta de iure ciuili vt no.By.in.c. in dultum.de reg.iur.in.vi.ꝛ Ly.in.l.sancimus.C.de nup. ꝛ probat in auc.de triente.ꝛ semisse.§.i.coniuncta.l.cũ q̃ ritur .C.de inoffi.testa.ꝛ insti.de succes.ab intest.§.sed no stra.ꝛ.l.i.ꝛ ij.C.qñ ꝛ quibus quarta pars dẽatur. lib.x. ꝛ sic statutũ iuris ciuilis põt limitare ꝛ modificare reli cta ad pias cãs.nam sicut ius ciuile mutauit in liberis q̃r tam in tertiam vt in auc.nouissima.C.de inoffic. testa.ita posset in aliam quotã maiorẽ vel minorem mutare.ergo põt lex cõis modificare res subiectoꝝ ad relinquendũ in pias cãs. ¶ Tertio impator potest iponere legẽ suis re bus.l.cũctos populos.C.õ sum.tri.l.si quis in principio testamẽti.ff.de lega.iij.l.ob res.§.i.ff.de pac.dota. ergo se quitur ꝙ per legẽ suã poterit modificare certo modo vt per subditos suos transferat res sibi subdita in ecclesiam vel in piam cãm.Adduco tex.valde singu.in.l.si quis ita
101 .C.de pac.inter emp.ꝛ ven.vbi habet † ꝙ prinat⁹ homo põt apponere legẽ rei sue vt in illa nó edificet capella vl emolumentũ ergo sequit ꝙ fortius poterit istõ facere lex municipalis.vt arg.l.multo magis.C.de sacrosan. eccle. iuxta illud.Quid dñi faciẽt audent cũ talia fures.fortior est enim potestas statuti q̃ꝫ priuata vt est glo. singu.in ru brica.C.de decre.decurio.nam ꝛ in acquisitiõe fienda ec clesie de re priuata nó est nouũ legẽ apponi ꝛ ipsam tene re vt in auc.de non alie.§.sanctissimas.quare ergo nó po terit lex impialis ꝛ municipalis que posset ipsam rẽ au ferre .l.itẽ si verberatũ.ff.de rei vendi.l.lutius.ff.de euict. ꝛ sic in totũ adimere ptãtem priuato ergo multo fortius poterit reformare ptãtem illã certã legem apponendo.l. itẽ si vnus.ff.de pac. ¶ Quito nó est nouũ ꝙ res priuati prophana effecta cum sua affectiõe transeat in ecclesiã vt ꝓbat in.l.fi.C.de exacto.tribu.li.x. ¶ Sexto hoc vĩ satis approbare in simili qõ voluit Ja.butr.in auc.cassa.C.de
102 sa.san.ecc.vbi dixit † statuto cauet ꝙ si clericus declina uerit forũ potestatis sit extra protectionẽ cõis ꝙ validus est tale statutũ.lex.n.municipalis restringit potestatẽ sui officialis.põt enim statutũ populi disponere ꝙ ecclesia nõ habeat cõmoda ꝓuenientia ab ipso statuto ꝑm eũ ꝛ pro batur in.l.si qs curialis.C.de epis.ꝛ cle.ergo eodẽ mõ po terit refrenare ptãtem sui subditi vt certo mõ obseruabi li transferat rẽ suã in ecclesiã. ¶ Septimo adduco.l.mu nerũ.§.patrimonioꝝ.ff.de mune.ꝛ bono. ¶ Octauo fa cit ꝙ ly iperator sit seruus dei.C.de offi.prefe.preto.tñ ser uus in acquirendis põt refrenare ptãtẽ dñi sui in.l.fi.C. de acqr.pos.l.gaius.ff.de manumis.no.in.l.seruus C.de pactis ꝛ in.l.iij.C.õ here.insti.ergo poterit ¸impator p le gẽ suã refrenare potestatẽ ecclesie.in acqrẽdo. ¶ Nono
103 faciat † ꝙ rõne publice vtilitatis ẽt ecclesie lege ipatoris opprimunt.l.neminẽ.l.ad instructionẽ.l.iubemus.C.de sa.sanc.ecc.l.nullus.C.de cursu publico.li.xij.ꝛ rõ est qa de facili diuini numinis venia ipetratur ex quo multorũ salus ꝓcuratur.l.prouinciaꝝ.C.de fer.ob publicaꝫ ergo vtilitatem est introductũ vt bõa subditorũ certa lege trãs
104 ferantur.† interest enim rei publice locupletes habeꝛ sub iectos in auct.vt iudices sine quo.suffra.§.cogitatio.ꝛ in sti.de his qui sũt sui vel alieni iuris.§.fi.ergo põt ꝓcepa ꝛ lex municipalis refrenare potestatẽ subditorũ vt certo mõ relinquãt ad pias cãs.ꝛ illa lex seruabit in quocunq;
105 foro ecclesiastico ꝛ seculari. ¶ Decimo † princeps est p positus rei publice vt possit oia que nouit emẽdare pone re ꝛ modis ꝛ regulis cõpetentibus tradere .l.ij.§.sed qa .C.de vete.iur.enucle.ipator taliter faciendo vĩ facere vi ce ꝛ ministerio ipsius dei.l.i.§.omnia.C.de vete.iur.enu cle.gl.in rubrica auct.de here.ꝛ falci.ergo.ꝛ c. ¶ Unde cimo non videt dari modus legitimus quo priuatus bõ possit rem suã cõferre in ecclesiã qz cõferendo res erit de ptãte iurisditionis tpalis vt auc.itẽ nulla cõmunitas.C. de epis.ꝛ cler.ꝛ sic generat publicũ preiudiciũ qõ esse nõ debet.l.ius publicum.l.iuris gentium.§.si paciscar .ff.de pac.ergo. ¶ Xij.non debet forma iurisditionis imutari l.si filia.ff.fami.hercis.nisi dicamus ꝙ hoc ꝓcedit de vo luntate pncipis .l.i.ꝛ l.generali.ꝛ .l.iubemus.C.de sac. san.ec.ꝛ sic nó põt opponi de.l.cum donationis.C.de trã sac.ꝛ l.in cõcedendo .ff.de aqua plu.arcen.ꝛ .c.porrectũ ꝛ.c.ad apostolicã de regula.nam istud qõ est cõcessum p viam legis põt per viã legis adimi.l.nó est nouũ .ff.de te sti.l.si quis in prin.testa.ff.de leg.iij.sed sic est in proposi
106 to ergo. ¶ Xiij.† cuius fuit donare eius est adimere .l. solent.§.sicut.ff.de offi.procõsul.l.iudiciũ soluit .ff.de iu di.l.eius est velle.ff.de reg.iur.l.ij.§.aditio.ff.de adimen. lega.sed principis fuit legem condere per quã datur po testas relinquẽdi ecclesiis alias nó videret ꝙ priuati bo mines in preiudiciũ rei publice possent conferre ecclesie. ¶ Xiiij.ꝙ princeps super his habeat ptãtem ꝓbat euĩ denter per.l.in tantũ §.sacre.ff.de rex diui.l.fi.ff.vt in pos ses.leg.l.fi.ff.de litigio. ¶ Item per hoc bĩ statutũ in in clyta vrbe Mediolani disponẽs ne quis alienet rẽ suaꝫ imobilẽ in nó subditũ potestati siue sit persona ecclesiasti ca siue nó nisi fuerit certa forma seruata. ¶ Et si qspiam dixerit hoc statutũ esse cõtra libertatẽ ecclesie per.c.eos de imu.eccle.li.vi.qz rñdeo istud non fore verũ per id qõ habetur in.l.i.C. non licere habitatoribus metro.lib.xi.
107 quã questionẽ refert subtilissimus doctor ꝛ ꝑclarus mi les do.Ricar.de saly.in sua eleganti repetitione .l.i.C.õ sac.sanc.eccle.vbi ita tenet ꝛ refert se ita disputasse Me diolani vocato collegio mediolanensi ꝛ alijs peritis exi stentibus tunc Mediolani in sala palatij illustrissimi pn cipis dñi Jo. de vicecomitibus archiepi mediolanensis tempore eius vite prout plenius videre poteris i questio nibus eiusdem domi.Richar.quã questionem ego nó vi di tempore quo repetij rubricam de rebus eccles. nó alie nan. ¶ Decimoquinto si hoc faciat pnceps ratione ductus non potest conqueri ecclesia licet priuetur cõmodo alias peruenturo in ipsam a priuato secus si maliciose fie ret.l.prima.§.deniq;.ff.de aqua plu.arcen.l.fluminum.ff. de dam.infect. Ideo videtur dicendum ꝙ si princeps vel lex municipalis moueatur ratione ad sic statuendum ꝙ possit ita statuere per predicta iura .si autem nó apparet de ratione .Et tunc quo ad ipsum principẽ ex quo cõdit legem generalem presumitur ꝙ ratione motus sic statu at per id qõ sapienter voluit Inno.in.c.que in ecclesiarũ de cõsti.ꝛ Ly.in.l.rescripta.C.de preci.impe.offe.ꝛ in.l. barbari⁹ philippus.ff.õ offi.pto.ꝛ qõ habeꝛ in tex.l.vni ce.ff.de offi.prefec.preto.Et pp ista admiror vehementer subijciens tñ me decisioni sacro sancte romane ecclesie ꝛ domini nostri pape de eo quod voluit celeberrimus doc. Ambrosius relatus a Gratiano in.c.sunt qui opes.xvij.
108 qõ.iij.vbi dicit Ambrosius † ꝙ si qs donauerit res suas ecclesie calor̃ iracundie ꝙ valet talis donatio. ꝑ certo nõ possum nó admirari per id ꝙ bĩ in.l.quicquid calore.ff. de reg.iur.vbi factum calore ire nõ tenet per id quod vo luit glo.singularis in.c.dudum de conuer. cõiu.que dicit † ꝙ ꝓfessio q̃ emanauit calore iracũdie ñ obligat ꝓfitẽtẽ

UVA. BHSC. IyR_275_2

aCVouentes adde ad materiã istius pclusionis bar.i.l. gerit in.iiij.co. vsi. z qd de aq rẽ.here. z viõ beatũ tho.ii.ij. q.lxxxvij.arti. i.vbi q̃ ad hoc q̃ votum obliget mirabiliter dicit z suggerit q̃ z quot requirãtur z vide panor.in.c. Farũ õ.vo.vbi etiaz iuniores scribentes referũt z multa adducũt q̃ vide ex tc.

z per id quod voluit glo.singula. in.c.ex litteris.que vo
109 luit † q̃ votũ emissũ calore iracundie non obligat vouẽ-
a tem [a] deus enim respicit cor hominis z nõ manũ.c. si qd
inueniſti.xiij.q.v.libro Apocalipsis.Ego sum scrutans
renes z corda.z per id qõ bñ in.l.ij.ff.ad.l.iuliam maie.
z sic nõ videt honestum q̃ ecclesia acceptet dispositionez
indeliberatã ab irato factã.Et ꝓpter hoc forte nõ esset p̃
cipitãda snia si lex iperialis vel municipalis statuit q̃ in
donatione facta ecclesie per laycũ interuenire debeat que
dam solẽnitas honesta tñ z obseruabilis z alias donatõ
illa non teneat.Et pp hoc opportuna esset iudicio meo õ
claratio sũmi pastoris subtytio tñ me decisioni oñi nostri
pape z sacri collegij dñorum cardinaliuz.Et adduco.c.
ex tenore.j.eo.vbi dicitur q̃ ita sumus viduis z pauperi-
bus in iusticia debitores q̃ alij iniusticiam facere non de
bemus ita est dicendũ i ꝓposito q̃ ita sumus ecclesie z pie
cause fauorabiles q̃ preiudiciũ rei publice nõ faciamus
aliter tñ tenui in.c.relatũ.de testa.z aliter etiã tenuit do.
Lardi.in repetitione.c.perpendimus de senten.excõica.
¶Et ex isto infero ad questionẽ in qua consului pridie.
110 † Statuto huius regie ciuitatis cauetur q̃ in ꝓtractu do
nationis debeat interuenire certa solemnitas que obser-
uantia est facilis modo mulier quedã donauit certa bõa
cuidam clerico nec in ea donatiõe interuenit solemnitas
statuti fuit dubitatũ vtrũ talis donatio dicaꝫ nulla. dice-
batur q̃ nõ qz statutũ laycoꝝ non afficit clericos.ego cõ
sului cõtrariũ per supradicta z adduxi do.Lardi.ita cõ
suluisse in splendida vrbe pistoriensi.vbi vigebat statutũ
q̃ donatio nõ insinuata ptãti infra mensez nõ teneat. Et q
dam donauit clerico neqz insinuauit ptãti infra mensez õ
cidit donationẽ nõ tenuisse z lz statutũ nõ afficiat clericũ
tñ afficit suum subditũ tene menti predicta. ¶Secundo
adde inq̃tum supradictũ est esse magis dubiũ q̃ res nõ
esset incorporata ecclesie z ageret actione personali vtr̃
tunc deberet cã decidi iure canonico puta qz peteret lega
tum vel hereditas. Ubi videt q̃ retenta cõi opi. nulla
esset dubitatio ex eo qz ꝓ re legata ei cõpetit actio in rẽ
vt est casus in.l.i.C.cõia delega.ex quo sequit q̃ petipõt
coraã iudice ecclesiastico vt in.c.cum sit generale.s̃.eo. z p
111 cõsequens oz attẽdi ius canonicũ. ¶ †Tertio adde inq̃
tum dcm̃ est valere statutũ q̃ iudex teneaꝫ seq libros mer
b catorũ [b] in iudicãdo.Ego vidi sepenumero dubitari z fie
ri magnos rumores z allegari bal.in.l.cũctos populos
.C.de sũma tri.z fi.ca.ver.vlterius quero circa statuta p̃
missoria.vbi dicit valere statutũ q̃ scripture cãpsorũ vel
bCMercato ruz.pro quo vide et do. alex. de imo.in.l.q̃ dam.§.numularios de edẽ. z in ꝑs.liii.in i.pte vbi tenet ptẽ affirmatiuam.

mercatoꝝ stetur táq̃ publico instrumẽto nã si homo pót
hoc facere vt in.l.theopompus.ff.de dote prelegat. ergo
multo fortius poterit lex.arg.eius qõ voluit glo. in rub.
.C.de decre.decuri. Et viget hoc statutũ hic bononie vbi
statur libris mercatoꝝ z artificũ que doctrina idistincte
nõ vr̃ mihi vera qz prona est ad malũ ꝑsertim hodiernis
temporibus in quibus nõ est q̃ faciat bonũ nõ est vsq̃ ad
vnũ teste Psalmista. Et suppremus gentiũ ꝓdicator sa-
pienter dicebat. Cautius ãbulate q̃m dies mali sunt.naz
talis cõsuetudo prestat viã falsitati.nã quottidie falsificã
tur libri mercatoꝝ z plebeiorũ z iõ illud est ex illo statu
to indiscreto z ex illa cõsuetudine indiscreta vt indistin-
cte stetur libris taliũ. Et adduco Bal.in.l.vnica.C.de cõ
112 fessio.in.v.col.vbi dicit † q̃ si cõsuetudo disponat q̃ stet̃
libris mercatoꝝ occurrente iudicis ꝓscia vz tale statutuz
Si aũt tale statutũ disponeret q̃ stetur indistincte omni
scripture mercatoꝝ vel campsoꝝ nõ valet qz eẽt ꝓna ad
malũ dicta cõsuetudo qz ad falsum cõmittẽdũ. Et forma
modularis cõsuetudinis est rõ.iiij.dist.erit aũt lex. Et ad
duco qõ voluit bal.in.c.cũ dilecto.de fi.instr.vbi dicit q̃
nõ credit scripturis mercatoꝝ per se.z si statutũ illud di-
ceret nihilomin9 ꝓpter eoꝝ fidẽ z legalitatẽ faccret ma
gnã ꝓsũptionẽ pro se allegat bar.in.l.nuda ratio.ff.de do
natio.z ita intelligaꝫ qõ voluit do.Abb.in.c.bone. el.ij.
de postu.prelato.bal.in.l.cõparationẽ.C.de fi.instr.z in
rubrica supra de cõsuetudi.z in.l.i.C.de edẽ.in rub.C.õ
fide instru.z in rub.z in.l.fi.z in auc.ibi posita.C.de ꝓxt
sti.pecu.z bar.i.l.quedã.§.nũmularios.ff.de edẽ. ¶Ad
de inq̃tũ dictũ est q̃ statutũ excludẽs femias a successio.
ne inuitans agnatos masculos cõprehẽdi clericos agna
tos bal.in cõsilio incipiente Martinus Jo. de florentia
posito inter cõsilia ang.z est in ordie.lxvij.vbi idẽ firmat
Et dicit nõ obstare huic statuto q̃ qdaz sunt agnati mas
culi in qbus nõ verificaꝫ rõ ppetuationis z cõseruatiõis
agnationis z familie que cõseruaꝫ per ꝓductionẽ prolis
que quãdoqz in aliquibus deficit rõne vitij naturalis.qñ
113 qz rõne alicuius accidẽtis.vel rõne voti cõtinẽtie † qz oz
attendi cõis natura boiuz nõ alicuius spãle vitiũ.z buic
cõi nãe adherent iurislatores absqz exceptiõe vitij singu-
laris.l.si qs postbumos.in princ.ff.de libe.z postbu.l.iu-
sto.§.nõ mutat.ff.de vsuca.z in auc.debitrices matres vt
credi.§.qz vero.l.nã ad ea.ff.de legi.Et his rõnibus fun
daꝫ cõis opinio doctoꝝ tenentiũ mente statuẽtiũ statutũ
extendi ad ꝑsonas mareꝫ agnatoꝝ in quibus opatur effe
ctus dicti statuti z iam sunt.xv.anni quibus hec questio
viguit de facto in ciuitate Pergamẽsi in quodã magno
religioso ordinis maximi ac sanctissimi patris Domini-
ci pro quo consului q̃ lz esset religiosus nihilomin9 gau
debat dispositione statuti vt tanq̃z agnatus excluderet fe
114 minas a successione paterna. † Sed isto anno fuit Senis
questio z Padue statutũ excludit feminas filias z iclu
dit agnatos masculos z consului tale statutũ non valere
z ẽt ita tenui in rubrica infra de succes.ab itesta. vbi vide
115 re poteris z in dictis duobus cõsilijs. ¶ †Sed vtrũ istõ
statutũ cõprehẽdat clericos agnatos. Ubi videt de iur
dicẽdũ q̃ nõ ex eo qz statutũ istud fundaꝫ super eo quod
non cadit in clericũ. Primo istud statutũ fundatur sup q̃
dam recõpensatione quia superstites agnati masculi suc
cedunt oneribus defunctorũ quãtum ad propulsationez
iniuriaꝝ actiue z passiue z quo ad similia mꝫta onera z
incõmoda.est ergo equum vt ibi collocent cõmoda pue-
nientia ex agnatione vbi collocãtur incõmoda .l.i.§.fi.ff.
de aqua plu.arcen. ¶Secũdo ratione cuiusdam publi-
ce vtilitatis que expostulat facultates suas singulis agna
tionibus ꝓseruari vt familiaris salua sit dignitas z bone
stas que absqz diuitijs non conseruatur.l.ab omnib9 cir-
ca princip.ff.de leg.primo.l.i.§.si seruus.ff.de ven.inspi.l.
pietatis .C.de suspectis tutori.l.creditores.ff.de ꝓuilegi.
116 cred. † q̃ honores z onera publica potiorib9 z honestio
ribus indicenda sunt.ff.de decu.l.honores.l.ad subeũda
.C.eo.li.x.qz interest rei publice per ditiores z digniores
regi in auc.de defens.ciuitatum.in princi.§.i.z in auct.vt
omnes obedi.iudi.prounic.circa prin.igitur rei publice
interest subditos habundare facultatibus suis auc.vt iu
dices sine quo.suffra.§.cogitatio.honores autem.z one-
ra publicoꝝ officiorũ constat ad viros z non ad femias
spectare.l.femine.ff.de reg.iur. ¶Item per virilem sex-
um conseruatur agnatio z non finitur memoria agnatio
nis.l.pronunciatio.§.familie.ff.de verbo. significa.l.libe
rorum eo.titu.insti.qui.mo.pa.po.sol.§.i. Modo in pro
posito nostro iste rationes mouentes modernos legislato
res ad sic statuendum cessant in clericis constitutis in sa-
cris. Non enim possunt habere officia publica nec porta
re onera rei publice.nec possunt perpetuare agnationem
nec memoriam agnationum.z huiusmodi statuta sũt ir
rationabilia z odiosa vt pulchre voluit Bar.in.l.cũctos
117 populos.C.de summa tri.z fide catho.vbi dicit † q̃ hu-
iusmodi statuta vt odiosa non extenduntur ad bona sita
in alieno territorio z probatur in.l.maximum vitium.C.
de liberis preteritis vbi dicitur q̃ est accusatorũ nature
tale statutum z est iniquum. Et si dicatur q̃ imo est equ-
um vt probatur in.l.si defunctus.C.de suis z legi. hered.
Respondeo q̃ est equum equitate impropria z abusiua
118 † quia equitas propria est illa que est vna z eadem z vbi
cunq̃ permanet.ita pulchre dixit Bartolus in dicta.l.si
defunctus

UVA. BHSC. IyR_275_2

a defunctus[a]. Et adduco l. xij. tabularum. C. de legi. here.
119 vbi probat† q statutum derogans feminis in succeden/
do est iniurioſū. ꝛ faciat qđ voluit Bal. in. l. qcunqz. C. đ
120 fuis fugi. † vbi dicit statuto caueť q existẽte paterno nõ
succedat auus matern⁹ q nihilomin⁹ succedat auia ma
terna. qz istud statutū nõ est rõnabile. iõ masculinū non
concipit femininum argumento. l. si vero. ff. so. ma. ꝛ p cõ/
sequẽs vī satis absurduz q ecclesia q̃ est altrix. ꝛ cultrix
honestatis ꝛ iustitie vt dicit tex. in. c. i. §. si diuersuz. đ alie.
fe. recipiat istud statutum irrationabile ꝛ iniurioſuz. Et
cum dicebat Lap. ꝛ alij q statutuz pót ꝓuilegiare cleri/
cos ꝛ allegat. c. dilecti. j. e. Ego rñdeo negãdo istđ assum
ptum p tex. c. ecclesia scẽ marie. de ꝓsti. Nec obstat dcm̃.
c. dilecti. qz loquiť i ꝓuilegio idulto anglicis a papa nõ
aũt loquiť đ statuto laycoꝝ. ergo cũ rõ mouens illos sic
statuentes nõ hẽat locũ in clericis ergo nõ hẽbit locum
dispositio statuti arg. c. cũ cessante. de appellati. l. adige/
re. §. q̃uis. ff. de iure patro. cũ simi. ¶ Et si quispiã dixe/
rit q huiusmodi statutum si non comprehenderet cleri/
cos agnatos esset extra libertatem ecclesie dico istud fo/
re falsum qz lz statutum nõ conferat clericis cõmoduz. p
ueniens ab ipso statuto nõ pp hoc dī eẽ ꝓtra libertatem
ecclesie. Et adduco ad hoc qđ pulchre voluit Bal. post
121 alios in auc. cassa. C. đ sacrosan. eccle. vbi dicit† disponit
statutum q clericus litigans in foro nostro seculari idez
habeat ꝛ non plus qđ haberet laycus in foro ecclesiasti
co modo querebať qz in seculari foro erant quedam sta
tuta inter laycos fauorabilia quibus de facto nõ possũt
vti clerici pp statutum vtrum istud statutum dicatur con
tra libertatem ecclesie ꝛ dicit q non qz statutum reduce
bat clericos ad suum ius cõmune qz istud ꝓuilegium
statuti non est ꝓuilegium concessum per summum pon
tificem vel iperatorem. ꝛ ideo non dicť esse ꝓtra liberta
tem ecclesie istud voluit ibi Jaco. bu. qđ sequiť ibi Bal.
Pro quo dicto allego tex. in. l. si quis curialis. C. đ epis.
ꝛ cle. hoc voluit ibi bal. istud voluit do. abb. in repetitio
ne. c. ecclesia sancte marie. de consti. d. Pe. de ancha. in
repetitione. c. i. eo. ti. Saly. in dicta auc. cassa. ꝛ qđ volu/
it Bal. in. l. i. ad fi. C. de ꝓtrahen. emp. Cum ergo in pro
posito nostro non sit lege canonica aut pontificia aut im
periali expressum q masculus excludat feminam sequiť
q non est contra libertatez ecclesie si clericus non gaude
at beneficio statuti layci ꝛ est bene ponderandum dictũ
Bal. in dicta auc. cassa. inquantum dicit q beneficiũ sta
tuti non est beneficium concessum per papam vel impe/
ratorem qz sentit illud qđ dixit superius q statutum lay
ci non ꝓuilegiat clericos qz ex quo est statutum vī im/
perioſe disponere ꝓuilegiando. sed laycus non pōt im
perare clericis. ergo ꝛ p ꝓñs vī q nullo mõ cleric⁹ agna
tus excludat feminã a successione parentis neqz ẽt dz ac/
ceptare lucꝝ irrõnabile ꝛ iniurioſum vt hī in. d. c. i. §. p
diuersum. Est tñ vez q Lod. ro. in suis notabilib⁹. cccc.
122 xxiiij. refert se habuisse in facto† cardinalis nouariẽ. tunc
temporis mortuus fuerat Rome relictis filijs ꝛ filiab⁹.
ꝛ pp sciaz suã puenit ad cardinalatũ. ꝓstitutio in ciuitate
Nouarie dictabat q stantib⁹ masculis nõ succedãt femi
ne. dubitabať an illa ꝓstõ haberet locũ in successiõe hui⁹
cardinalis. Tu diceres inqt q nõ p. c. ecclesia scẽ marie.
de ꝓsti. ꝛ p. c. q̃ in ecclesiaꝝ. e. ti. ꝛ. c. bñ qdẽ. xcvi. di. Sz h
iura nihil faciũt ꝑm eũ qz statutũ loquiť prohibẽdo ꝓso/
nã layci succedere. ꝛ dicit se multũ dubitare de hoc casu.
123 ꝛ pollicet se dicere aliq̃ pulchra iter q̃ dicit† q statutum
laycoꝝ simplr pmissiuũ ꝓprehendit clericũ in ei⁹ fauorẽ.
ꝛ allegat. d. c. cũ venissent. de eo q mit. i pos. ꝛ. c. ꝓstitut⁹.
đ iite. resti. ꝛ allegat Lap. alr̃one cẽtesima ꝛ alr̃one. cvij.
Et sic tz do. Lod. q statutũ inuitãs agnatos ad successio
nem ꝓprehẽdit clericos agnatos. sed nihilominus ꝓtra/
ria opi. vī verior qz mens statuentium fuit illis qui ꝑse
uant generationẽ ꝛ familiam sz per religiosum agnatuz
non ꝑuať ergo. Nec ob. cuz dicit Bal. q dz attendi cõis
natura hominũ ꝛ nõ spãle vitium qz rñdeo q si ita esset
sequeretur q monachus ꝛ similes succederent in feudũ
qđ tñ non est verum vt in. c. i. de milite vas. qui arma bel
li. depo. ꝛ p gl. in. l. de quibus. ff. de legi. Preterea faci/
124 ant† generalia verba statuti non aptanť ad impossibilia
b statuentis[b] vt in. c. tua. de deci, Sed impossibile est laycũ
per suum statutuz disponere de clerico in specie ergo nõ
vī in genere statuisse. c. fi. de immu. eccle. lib. vi. ergo seq/
tur q nõ cõplectiť clericos agnatos. Preterea adduco
singulare dictum hostien. in. c. fi. de solu. vbi voluit q lex
imperialis disponens fauorabiliter de ecclesijs ꝛ đ eccle
siasticis personis censeť approbata per papaz. secus si es/
set statutum municipale quantũcunqz sit fauorabile op⁹
est q approbeť q p papam. c. bñ qdẽ. xcvi. dist. Et si di/
cať vt dixit Lapus q istud statutum est ꝓuilegiatuz ꝛ iõ
comprehendit clericum tex. est in. c. dilecti. j. e. qz ad hoc
responderi potest q. d. c. dilecti loquiť in ꝓuilegio idul
to a sede apostolica iõ nõ est mirum si comprehendatur
clericus ergo. secus est in statuto municipali. Et adduco
125 qđ pulchre dixit do. Anto. hic vz† vbicunqz statutuz lay
coꝝ ꝓuilegiat clericum nõ prodest clerico si tale sta
tutũ est min⁹ rõnabile. Sz statutuz secludens feminas a
successione ꝛ includens agnatos masculos est minus ra
tionabile ergo sequiť q clericus agnatus non includiť
in tali statuto. ista minor probatur ex doctrina bar. in. l.
cunctos populos. C. de summa tri. ꝛ fide ca. vbi dicit q
tale statutum non extenditur extra territoriuz qz est irra
tionabile ergo. Et si quispiam dixerit imo tale statutũ ẽ
irrationabile qz est conforme legi diuine vt habeť nume
ri. xxiiij. c. ꝛ voluit ang. in disputatione sua incipiente no
bilis quidam genere. ꝛ voluit Saly. in. l. cunctos popu
los. C. de summa trini. ꝛ fide ca. dicens q imperator ua
le ꝓsiderauit in. l. maximum vitium. C. de liberis preteri
126 tis. Sz pro certo Saly. minus perite loquiť† nã ꝑcepta iu
dicialia veteris testamẽti nõ ligant hodie in nouo testa/
c mento[c] Jesu christi nisi quatenus approbata sunt per ha
bentez auctoritatẽ. l. condende. vt probať in. c. translato
de consti. ꝛ per beatum Thomã in ꝑma secunde. q. ciiij.
ar. iij. Et tangiť. vij. distin. c. is ita. ꝛ in. c. fi. de consue. Et
p Jo. de imola in. l. testamenti factio. ff. de testa. ꝛ in. l. sti
pulatio hoc mõ ꝓcepta de ver. ob. Et si occurreret in con
tingentia facti consulerem contra Lapum Jo. de ligna.
do. ant. ꝛ alios lz alias consulerim contrarium neqz est
127 mirum† qz pp diuersa fantasmata quottidie generantur
in nobis diuerse intellectiões vt voluit phylosophus in
d iij. de anima⁹. gl. in. l. de tutela. C. de inte. resti. mino. ꝛ ibi
Bal. ꝛ qđ voluit idẽ bal. in. l. i. C. đ his qui ante apertas
tab. ꝛ qđ habetur in. l. diui fratres. ff. de iure patro. scribi
mus indocti doctiq̃ poemata passiz. ꝛ facit quod voluit
Jo. an. in ꝓoemio. vi. ꝛ ꝓpheta. Junior fui ꝛ senui. ꝛ
apostolus. Cum eram paruulus loquebar vt paruulus
ꝛc. Sz q ad illam constitutionẽ nouariẽ. generosa est p
Jouem hesitatio ꝛ decisione difficilis vtrum comprehen
dat defunctum clericum relictis filijs ꝛ filiab⁹. Et addu
ci posset elegans doctor bal. in. c. cum venissent đ eo qui
128 mit. in pos.† vbi dicit statuto caueť q coniuncti litigan/
tes ad inuicem teneanť compromittere q tale statutum
non comphendit clericum coniunctuz ẽt ꝓstitutuz in mi/
noribus ita dicam⁹ in proposita ꝓstitutione. Sz in ꝓtra/
rium adduci posset qđ sapienter voluit Saly. in auc. cas
129 sa. C. de sacrosan. eccle. in vltima columna. † vbi dicit sta
tuto caueť q in alienatiõe rei imobilis fienda per mino
rem debeat interuenire consensus agnatorum ꝛ clericus
minor donauit layco maiori sine illa solẽnitate q nõ va
let talis donatio ꝛ sic vult q statutum laycorum dispo/
nens pp publicum bonum comphendit clericum. Cum
ergo illa ꝓstitutio q agnati succedant exclusis feminis
concernat publicum bonum sequiť q comprehendit cle
ricum ꝛ miruz est q Lodo. ro. nõ allegauit prefatas do
ctrinas bar. ꝛ Saly. adinuicem contrarias tamen mihi

a ¶ Defunct⁹. Vbi etiã vide Bal. idez asse/rentẽ qui mul ta pulchra ad/dit. ꝛ vide eun dem Bal. in. c. ad hec. in. vij. col. de pa. iur. fir. ꝛ in. l. etiã C. de iu. do. q b⁹ in locis mul ta de equitate colliges.

b ¶ Statuẽtis Adde bal. in. l. fi. §. in cõputa tione. C. de iu/re delibe. q in terminis istaz q. tangit ꝛ fa/cit qđ voluit Pau. de cast. i ꝑsi. xli. incipiẽ. in causa captu re q multa pul chra dicit.

c ¶ Nouo te/stamẽto. Be te stamẽto veteri ꝛ nouo seruã/do vide. c. sctã romana. xv. di stinc. vbi solẽ/nes glo. ꝛ vid ad materiã ꝑ/ceptorẽ me uz. in. iiij. sen. dist. i. q. iij. vbi de le ge nature eus gelica positiua multa pulchra dicit.

d ¶ De anima habetur originaliter allega/to loco tex. cõ/mẽ. xxx. đ quo supra.

UVA. BHSC. IyR_275_2

videtur ꝙ tale statutū habeat locū in filijs ⁊ filiab⁹ legi/timis ex clerico decedēte ab intestato. Et moueor hac rō ne statutum istud disponi: eo casu quo mortuus est ab in testato quo tpe bona non sunt clerici sed ipsorum filioꝝ ⁊ filiaꝝ qui sunt layci ⁊ subditi superiori layco statuēti. er/go potuit statutum disponere de bonis puentis ad ipsos laycos ex dispositione iuris cōis ⁊ per ꝓñs non attendit tps quo clericus viuebat ſz attendit tempus quo ipse nō erat dñs rerum ⁊ in argu. adduco gl. valde sing. in. l. illa
130 institutio. ff. de bere. insti. que dicit ¶ ꝙ testator disponit ō rebus tempore quo nō est futur⁹ dñs ⁊ adduco gl. xij. q. i. §. ex his oibus. Et ꝓ intellectu illaꝝ glosaꝝ. vide que ego dixi in rubri. §. de testa. in lec. ⁊ per ꝓñs masculi exclu dent feminas isto casu. tene mēti hanc rōem qꝛ é nouissi/ma ⁊ forte in eū reddet pstantior. ℂ Ultimo no. ex hac
131 gl. ꝑm do. anto. ¶ ꝙ in loco tpalis iurisditionis eccl̄ie ser/uant canones in decisionib⁹ causarū ⁊ non leges ciuiles vel consuetudines aut ꝓstitutiones particulares ciuitatū contrariantes canonibus vel legibus cōibus probat in. c. si duobus de app. faciat glos. in. c. ij. de arbi. lib. vi. facit elegans dictum bal. in. l. i. C. qui bonis cedere pnt vbi⁹ di/cit ꝙ in terris subiectis eccl̄esie tempaliter statutuz in du/bium reducit vt concordet cum iure canonico ⁊ nō cū iu/re ciuili ō ꝓsuetudinib⁹ aut statutis pticularib⁹ terre tpa/liter subiecte pape é maior dubitatio tñ do. ant. tz idē ꝙ nō valeāt nisi sint a supiore ꝓfirmata lz ꝑmo aspectu hoc videatur durum vnde dicit ꝙ. l. oēs populi. ff. de iusti. ⁊ iu. non habet locuz in terris tpaliter subiectis eccl̄esie vt possit ibi popul⁹ absqz lnia sui supioris facere statuta. do. abb. dicit istā qōnez pendere ex intellectu. d. l. oēs popu/li. Nam si tenemus intellectū ad illā legē q̄z ibi tz bar. ꝙ nō bēat locū in quolibet populo ſz tñ in eo qui hz iuris/ditionem a ꝑncipe concessam per ꝓscriptionez acqsitam tunc populus tpaliter subiectus eccl̄esie poterit si habet ex ꝓscriptione vel ex bñficio ꝑncipis alꝭ aūt nō valebūt statuta eoꝝ. Et sic res clara est ꝓ quo dicto facit hz do. abb. qꝛ si populus non hz iurisditiōez imo tota est penes supiorez nō apparet rō quare possit facere statuta ad de/cisionez causaꝝ cū ꝓdere statutū sit iurisditionis. vt volu/it gl. in. l. i. ff. de iurisditione om. iu. ⁊ Inn. in. c. cum acces/sissent de consti. li. vi. Sz iste intellectus nō plz do. Anto. hic nec in. c. fi. ō ꝓsue. nec plz do. abb. hic qꝛ illa lex loqui/tur indistincte vt insti. de iure. na. gē. ⁊ ciui. §. omnis vbi
132 habetur ¶ ꝙ quilibet populus pōt sibi facere legem[a] ⁊ ꝑ
a bak in. c. ius ciuile. i. di. ⁊ vz habuisse popul⁹ ex beneficio principis saltē ex tacito consensu. vt in. l. omnes populi. §. dicta. ⁊ faciat qꝛ ipsemet Bar. in. d. l. oēs populi vult ꝙ ciuitas pōt tñ statuere vbi ius ciuile nō resistit expresse ⁊ nō in reseruatis ꝑncipi ⁊ nō vbi agit ꝓ tra bonos mo/res ⁊ sic in alijs ꝓcernentib⁹ ipsos subditos potuerūt sta/tuere qꝛ qd ad ꝑncipem cū nihil aliud intendat ꝑncep/nisi partes ipsas reducere ad concordiā. l. i. ff. de ope. no/nun. l. iurisgentiū. §. si paciscar. ff. de pac. ⁊ ꝑm istū intelle/ctū satis pōt dici valere statuta lz sint ꝺ canones exceptis tñ casib⁹ predictis qꝛ ex quo ō iure ciuili hoc competit ex antiquissima consuetudine nec de iure canonico reperit ꝓrium satis possunt leges ciuiles obseruari. Hec ob. c. i/stitutionis. xxvi. q. ij. ⁊. c. ꝙ sup his de voto cum simil. qꝛ loquunt de statutis edendis a clericis in ꝓcernentib⁹ sta/tum clericalem secus aūt in ꝓcernentib⁹ ipsos laycos ⁊ non tangentib⁹ reseruata ꝑncipi vel bonos mores vel nī si canon expresse non resistit qꝛ his casib⁹ non valent sta/tuta vt dcm̄ est ꝓ quo adduco. d. abb. i. c. veniētes ō iu. iur. vbi ciuitas tudertina q̄ est supposita ecclesie fecit sta/tuta ⁊ hēbat ꝓsuetudines spāles nec papa ibi expresse eas reꝓbat nisi inquātum tangunt ius ⁊ honorē ꝑncipis ⁊ ita resident. d. abb. h. Tu adde qꝛ vt cōiter dr̄ ista ciuitas est tpaliter subiecta eccl̄esie ⁊ tñ hz statutū ꝙ cause ꝓfa/ne ciuium terminent iurib⁹ ciuilibus ⁊ nō canonicis qō nō est sine admiratione. Item ego vehementer admiroꝛ

a ℂ Legez. Intelligetu generalem nō aūt ſpāl̄em. s. ꝓ tra certas ꝓsonas l. si priuato. ⁊ l totiēs. §. i. ff. de pollici. l. an thiochensiū. ō priuile. cred. ⁊ Barto. late in quodā cōsi. incipi. dubia occurrentia. ꝓ quo vide ang. in. l. si vēditor. §. si constat. ff. cōmu. prēdio.

de do. abb. hic qui dicat ⁊ scribat ꝓ tra mentem ⁊ desi/derio ꝺnoꝝ clericoꝝ q ita anhelāt ad iurisditionē bñdam sicut pisces anhellāt ad equoꝛa. Sz ego adduco bal. i. c. cum oēs ad fi. de ꝓsti. vbi refert bosti. dicere ꝙ hodie po/puli lz ꝑncipales ⁊ clarissimi nō possent facere aliqꝺ sta/tutum nisi ꝑnceps hoc eis expresse concedat vel ꝓfirmet ⁊ probat ex eo qꝛ populus ro. in quo oīs populus inclu/ditur omne suū imperiū transtulit in ꝑncipē. sed bal. ibi di/
133 cit ¶ ꝙ ptās statuendi ⁊ iurisdictio sunt ꝓnexa ⁊ q hz vnū habet reliquū eiusdez qualitatis neqz aliqd vz rō Bost. qꝛ. d. l. oēs populi est approbata ꝑ Justinianū ⁊ sic per Cesarem iō dz haberi ꝓ ꝓstitutione imperiali ꝑsertim
134 ¶ qꝛ Justinian⁹ fuit post Cesarem augustum. vt no. in. l. emilius largian⁹ ad fi. ff. de mino. iō dicit statuta populo/rū valere nisi eis sit expresse inhibitū ꝑ ꝑncipem eoꝝ. sed ec clesia romana in suis terris vtit opi. bosti. ꝑm qd nō sim/pliciter qꝛ vult nulla statuta valere nisi a se ꝓfirment ne populi subiecti valeant ꝓ tra libertatē eccl̄esie aliqd ima/ginari sirunt. n. iurisditionē hz eū sicut ceruus desiderat fōtes aquaꝝ hz quosdā male tñ ſz vere loq̄ntes ō clericis ita dixit bal. in. d. c. cū oēs de ꝓsti. Sz idē bal. in. c. i. de cō/sti. ad fi. dicit ꝙ populus regit tribus modis. s. rege ⁊ ta/lis populus nihil pōt statuere nisi nutu regis ꝓcedente qꝛ nō pōt pl⁹ statui. Sc̄o mō regit lege ꝓpꝛijs statu/tis q̄qdem statuta valent dūmodo sint licita ⁊ honesta. Et bis duob⁹ modis regit popul⁹ expresse tñ ius supioris nō pōt tangere. c. veniētes. de iu. iu. Tertio mō regit cō/suetudine ⁊ isto mō regit tacite tñ si ista ꝓsuetudo tangit regalia dz esse ō ꝑncipis ꝓscia. vt no. Bal. in. l. si publica/nus. §. in vectigalib⁹. ff. de publicanis. Cōsuetudines aūt fori iudicioꝝ nō dicunt regalia neqz requirit ꝓsensus ꝑn cipis romāoꝝ seu mediati supioris qꝛ qcqd pōt popul⁹ expresse statuēdo pōt tacite inducēdo ꝓsuetudinē. l. ō qb⁹ ad fi. ff. de legi. Itē statutū fit in instanti. sz ꝓsuetudo itro/ducit successiue q̄re dz eē ꝓscripta vt est gl. sin. in. l. nemo. §. temporalis. ff. de reg. iu. ꝓ ō q̄ gl. ego allego casū in. l. fi. C. ō serui. Sz idē Bal. in. c. veniens de iu. iu. in vltimo
135 no. colligit ¶ ꝙ ciuitas tudertina lz de ꝓsuetudine eligat sibi ꝓsules ⁊ iudices tñ est ō tpali iurisditiōe eccl̄ie ⁊ ni/hil pōt statuere nisi p iudiciū pape ⁊ oia eoꝝ statuta q̄vi/gent in derogatiōe eccl̄ie sunt nulla ipso iure qcqd tuder/tini dixerint oia tñ mutarunt ⁊ victricib⁹ armis cesserūt ⁊ potius fuerūt martyres q̄z ꝓfessores. Et opponit si ci/uitas illa ē eccl̄esie romane ergo ꝓsuetudo eoꝝ é nulla si/ne ꝓfirmatiōe papali. Sol. ꝙ papa voluit hāc ꝓfirmatio/nez ꝑtendere ſz miti⁹ agere nō videre ſz trāsitorie ꝓcedere in bis q̄ nō ledebāt iurisditionē eccl̄ie. Cetez ō rigore iu/ris nihil possūt statuere nisi papa ꝓfirmet allegat Ray/neriū de forli. in repetitiōe. d. l. oēs populi. ⁊ cy. ibi ⁊ qō hr̄ ip̄ auc. de defensorib⁹ ciuitatū. §. interiz. Sz idē bal. in
136 . l. ex placito. C. de re. pmu. dicit ¶ ꝙ si papa ꝓfirmauit sta/tuta spoleti illa statuta dicunt papalia ita ꝙ illoꝝ trans/gressoꝛ punietur vt statutoꝝ papaliuz transgressoꝛ. Aut enim papa confirmat vt in cā vniuersitatis ⁊ nō sūt statu/ta papalia. vt in. l. omnes populi. aut cā specificavt puta confirmat statutuz vt ꝙ pater possit relinquere filio spu/rio ⁊ tale statutuz intelligit papale cū fauore populi il/lud cōfirmauerit iō populus posset penitere ⁊ redire ad ius cōe ⁊ sic bal. vr̄ stare in hac ꝓclusione ꝙ si popul⁹ ec/clesie facit statuta quoꝝ editio spectet ad populum vt illis legibus iter se vtat ⁊ pōt statuere. d. l. omnes popu/li. Si vō facit statuta quoꝝ editio spectet ad populū tūc requirit ꝓfirmatio papalis ⁊ nō pōt populus facere ta/
137 lia statuta. Sed idē bal. in. l. ij. C. q bo. ce. po. dicit ¶ ꝙ sicut ꝓmptum est leges legib⁹ ꝓcordare ita statuta munici/palia legib⁹ ꝓcordare in terris eccl̄esie ꝓcordando poti/us cū iure canonico si potero ꝓcordar qꝛ prevalet papa ibi ipatoꝛ. ⁊ eē i terris ipij ꝓcordabo mūicipales leges cū ꝓstitutionib⁹ ꝑncipum a qbus pmittunt fieri nō atten/tis eccl̄iasticis decretis. ⁊ sic bal. ibi tz apto ꝛe ꝙ ꝑplus

in terris

UVA. BHSC. IyR_275_2

in terris ecclesie pōt facere statuta municipalia mihi vr̄ q̄ ista sit pura veritas ⁊ ad hoc adduco casū in terminis ad quē antiqua ⁊ moderna iuris prudentia nō aiaduer tūt. vt i.c. cū veniss̄ent ō eo q mit. in pos. q̄ subtiliter ita in duco ibi. n. delegat⁹ delegauit cām vt terminaret ꝑm ius
138 ⁊ bonā terre ꝓsuetudinē ⁊ clar̄ est q̄ illud v̄bum ius pro latū a legato vel papa itelligit de iure ecclesiastico ⁊ sic de iure canonico q̄ v̄ba intelligunt ꝑm q̄litatē psone vt .l. ex militari. ff. de testa. mili. l. plenū. §. equitij. ff. de vsu ⁊
139 habi. ⁊ ideo dicit bal. in. l. si q̄ C. de inoffi. te. ⁊ q̄ si papa ꝓcedit monacho q̄ possit testari ꝑm iuris dispositionē in telligit scōz ius canonicū. Et pulchre dixit bal. in. d. c. cū veniss̄ent q̄ illō v̄bū ius prolatū ab ipatore intelligit ꝓz ius ciuile impiale. ⁊ prolatū a rege scōz ius regium. ⁊ sic regale. ⁊ sic eo modo prolatū a papa intelligit scōm ius canonicū sequit̄ ergo q̄ intelligit scōm ius canonicuz cū postea dicat̄ i. d. c. cū veniss̄ent. scōz bonā terre ꝓsuetudinē clarum est q̄ intelligit̄ de ꝓsuetudine que est ꝓtraria iu ri canonico ⁊ nō de ea q̄ est ꝓformis iuri canonico q̄ ius canonicū de se sanctū est iustū bonū ⁊ equū in §. erit aūt lex. iiij. di. si ergo ꝓsuetudo est laudabilis in terris eccl'ie ꝓtraria iuri canonico q̄ est ꝓformis moribus vtentiū seq tur q̄ talis populus pōt introducer̄ talē ꝓsuetudinez. er go ibi est casus q̄ populus tpaliter subiectus eccl'ie pōt
140 ꝓdere statutū sicut pōt introducere ꝓsuetudinē ⁊ q̄ statu tū ⁊ ꝓsuetudo nō differūt nisi sicut tacitum ⁊ expressum. l. de quibus. ff. de legi. cum simil. ¶ Scōo facit populus subiectus impatori pōt ꝓdere statutū ergo multo forti⁹ poterit popul⁹ subiectus eccl'ie. naz melioris ꝓditiōis oz eē popul⁹ eccl'iastic⁹ q̄ꝫ popul⁹ impialis q̄ subditus ful get ex splendore dñi cui seruit. iuxta illō q̄ dr̄ in tex. val de sing. in. l. i. C. ō propo. labo li. xij. in v̄. quos lateris no stri decus illustrat. ⁊ facit tex. valde sing. in. l. bitatio. ff. ō ven. in pos. mit. in v̄. scōz dignitatem. vbi Hic. de nea. di
141 cit ⁊ q̄ serui nobiliū fiunt melioris ꝓditōis q̄ꝫ sint ḇui ple beoruz ⁊ ideo dicebat Bal. in. c. i. de fe. guardie q̄ coquus p̄ncipis dr̄ habere dignitatē. facit tex. i. l. ij. ff. de albo scri
142 ben. ⁊ ibi frāciscus tigrini dicit ⁊ q̄ miles effectus ab im peratore pferr̄ militi effecto a rege vel a barone ⁊ sic ca nonic⁹ effect⁹ a papa pferr̄ canonico effecto ab epō. ⁊ ideo dicim⁹ q̄ medic⁹ pape eq̄pat̄ comiti. vt. l. i. C. ō comitib⁹. lib. xij. facit tex. in. c. mancipia. de rer̄ permuta. vbi eē ser uuz eccl'esie ē dignitas. facit tex. in. l. i. C. de māda. p̄n. vbi eē notariū p̄ncipis ē dignitas. facit tex. in. l. ſz ⁊ si q. §. i. ff.
143 de vsufru. ⁊ q̄ ibi no. bal. Et ex istis ꝓstat̄ q̄ maioris p̄ stātie oz eē popul⁹ subiect⁹ pape ⁊ eccl'ie q̄ꝫ popul⁹ subie ctus ipatori ⁊ regi q̄ papa est sūmus p̄nceps iuxta illud psalmiste. Omia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. ⁊ iuxta illud psal miste. Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis. facit. c. nouit ō iudi. vide dicta ibi p me. ergo seq̄t̄ q̄ si popul⁹ subiect⁹ p̄ncipi pōt statuere q̄ forti⁹ poterit statuere popul⁹ eccle sie dūmodo rōnabiliter statuat. Preterea faciat añ q̄ꝫ popul⁹ trāslatus eēt in eccl'az ro. ō quo dr̄ in cle. i. ō iu. iu. ⁊ plene dr̄ de donatiōe ipatoris p Jo. de imo. in rub. ff. ō v̄bo. ob. popul⁹ poterat statuere. vt in. d. l. oēs populi. er go sequit̄ q̄ trāsiuit in eccl'esiā cū illo iure vt no. gl. fin. in l. incola. ff. ad munici. quā hic allegauit. d. abb. ꝑm quaz gl. ꝓsuluit ange. ꝓsilio. cciij. incipiente venio ad p̄mū du biū de q̄ gl. exclamat bal. in. l. placet. C. de sa. san. eccle. q̄ꝫ gl. no. q̄ onus iam formatū ⁊ radicatū in re si illa trāse at in eccl'iaz tenebit̄ eccl'ia ad illud on⁹ ita dicam⁹ in casu nostro vt popul⁹ iam hñs ptātem ꝓdendi statuta pticula ria trāsiēs in eccl'iaz trāseat cū illo honore. Et si qspiā op ponat de eo q̄ voluit bar. in. d. l. si q̄ extraordinariam
144 . C. de leg. lib. x. vbi dicit ⁊ q̄ statuta que fiūt in marchia vel in ducatu nō valent nisi ꝓfirment̄ a supiore ⁊ dicit ibi bar. q̄ nō admittit̄ tale statutū nisi approbet̄ p supiorem ⁊ plus dixit bal. in. d. l. oēs populi. referēs cōpostelanuz q̄ nulla ciuitas pōt facere statuta absq̄ magistratu que opi. est scuer a ꝑm eū ⁊ tenaciter seruat̄ in terris eccl'ie ad eo vt si tota ꝓuincia marchie vel ducat⁹ faceret statutum nō admittere nisi probaret̄ p supiorem allegat bar. i. d. l. si q̄. ⁊ sic bal. nō sequit̄ opi. bar. idē voluit pe. ō anch. in repetitiōe. c. canonū de ꝓsti. in. viiij. q. pro certo ꝓfun dit̄ dcm̄ bar. p. d. l. oēs populi ꝓuncto. c. cū veniss̄ent de eo qui mit. in pos. nā in. d. l. oēs populi. dr̄ q̄ populi q̄ le gib⁹ ⁊ moribus regunt̄ ptim suo iure ⁊ c. vbi probat̄ q̄ po puli q̄ viuunt ꝓsuetudine p̄nt facere ꝓsuetudinem ptcu larem populo suo. Sed terre eccl'esie subiecte tpaliter re gunt̄ ꝓsuetudine. vt est tex. in. d. c. cū veniss̄ent. ergo sequi tur q̄ bar. nō bñ loq̄t̄. ego ꝓsului sepenumero in statutis marchie ſz nō vidi dubitari si talia statuta idigeant ꝓfir matiōe papali iō si nō tangūt ius supioris dico q̄ valēt ⁊ ita ꝓsulerē q̄cq̄d dixerit host. ⁊ sequaces. ⁊ inq̄ꝫtū supi us est dcm̄ cās clericoz decidi lege canonica ⁊ nō ciuili
145 anno ꝓterito fuit dubitatio apō parmā ⁊ vtz dispositio. l. fi. C. ō acq. pos. hēret locū in clericis ⁊ q̄dā dicebat ⁊ ꝓsu lebat q̄ nō p illā doc. host. i. c. fi. ō sol. ⁊ Archi. i. c. lege. x. di. q̄ ab eccl'ia sūt approbate leges ipiales fauorabiles clericis ſz si sunt onerose itelligunt̄ reprobate. ego ꝓsului q̄ hēat locū in clericis. ⁊ adducebā. c. q̄m. x. di. ⁊. c. cum advez. xcvi. di. vbi dr̄ q̄ pontifices pro cursu tpaliuz legi bus impialibus vtent̄ ⁊ q̄ hr̄ i. c. quo iure. viij. di. vbi dr̄ iure humano possessiōes possident̄. facit. c. si tributū ⁊. c. magnū. xi. q. i. ⁊ adduxi do. Pe. de ancha. in repetitiōe. c. canonū in. iiij. opp. His itaq̄ replicatis in. vi. carta vbi multū pulchre loquit̄. Et pōdera diligēter q̄ inquātū su peri⁹ dixi q̄ si ꝓstitutio impialis inducit certā solēnitatē vt subdit⁹ transferat rē in eccl'esiam vel clericuz q̄ valeat satis vr̄ probari p. d. c. cū ad vez. ⁊. d. c qm̄. vt pōtifices pro cursu tpaliuz vtant̄ legib⁹ tpalib⁹. ⁊ ad dcm̄ host. in d. c. fi. de so. ⁊ Archy. i. d. c. quo iur̄. ⁊. d. c. lege. ego facio hāc ꝓsiderationē q̄ aut. l. impialis loquit̄ in gñe ⁊ tūc ſz sit onerosa eccl'ie tñ ligat eccl'iaz. q̄ eccl'ia vtit̄ legib⁹ im pialibus pro cursu tpaliuz. vt in. d. c. cum ad verum. ⁊ in hoc nō bñ loquit̄ Inn. in. c. nouit de iudi. ⁊ host. i. in. c. fi. de sol. cū simil. Aut lex impialis loquit̄ specifice de cleri cis ⁊ est ꝓtra ꝓuilegiū vel libertatē eccl'ie ⁊ tūc censet̄ re probata p. d. c. eccl'ia. de ꝓsti. c. i. ō ꝓsue. Si vō nō ꝫ liber tatez eccl'e ſz est onerosa aut illō onus p̄ncipaliter respi cit subditum suū q̄ artat ad certaz solēnitatē obseruabi lē ⁊ factibilē ⁊ tunc vz illa lex ⁊ ſz nō astringat eccl'iam astringit subditū suū q̄ nō pōt disponere de re sua spreta lege sui supioris. aut p̄ncipaliter illō onus respicit eccl'iā vel clericos ⁊ tunc aut ē in rebus eccl'ie q̄sitis ⁊ censet̄ re probata illa. l. ⁊ nō vz aut ē sup rebus q̄rendis ⁊ tunc vr̄ q̄ valeat ar. l. q̄d aūt. ff. que in frau. cre. vide q̄ plenissime
146 dixi in repetitiōe rub. de re. eccle. non alie. † Ultimo do. Cardi. hic dicit clericus obligauit se ad obseruāduz sta tutū ciuitatis q̄ conuenit̄ in foro eccl'ie refert bal. in q̄one facti consuluisse q̄ iudicabit̄ scōm statutū ciuitatis nō ea rone q̄ statuta astringat clericū ſz q̄ cleric⁹ ad hoc se po tuit obligare q̄n vtit̄ suū itereē ⁊ nō eccl'ie. Et p ista sit expe dita hec decretalis. Si q̄d mali dixerim subijcio corrigē duz iudicio doctoz ⁊ scholariū. Si aūt aliquid boni di xerim optimo ac sanctissimo deo tribuat̄ cui sit honor ⁊ gloria ⁊ imperium. Andreas Barbatia.

Jcet ex suscepto. Legit̄ varijs
a modis. hoc intendit Laycus⁹ laycū sup re ci uili coz̄ eccl'esiastico iudice ꝓuenire non pōt nisi in defectum iusticie secularis vel nisi ꝓsuetudo illud hēat. h. d. Primo ponit dcm̄ cū sua modificatiōe. Scōo ibi ſz. prouidet circa recusationē eoz ſz ꝓz intellectū quez hic ſz do. car. sūmat̄ sic. l'e apostolice ipetrate a layco ꝫ laycū in loco in quo de ꝓsuetudine p appellationē vel re cusationē de iudice seculari accedit̄ ad eccl'esiasticū ⁊ de cernunt̄ irrite ⁊ nō tenet̄ donec iudex secularis exhibebit iusticiā. h. d. scōz eū. Primo ponit decisū exordiū. Scōo mādatū cū modificatiōe ibi mandam⁹. Tertio, puidet ꝫ

a ¶ Laycus. Adde ad materiā huius tex. spec. in ti. de cōpe. iudi. adi. §. i. per totum. ⁊ vide nouiss̄i mos scribētes hic ⁊ oēs doctores in. c. si clericus laycū hoc eo. ti. ⁊ m̄ta q̄ supra dixi mus in q̄ꝫplu ribus apostillis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

grauamina ꝓsulũ ibi.liceat.Quarto ꝓuidet circa recusa tionẽ ipsoꝝ ibi.si vo. ¶ Tu pondera quo ad cõe sũmari um doctoꝝ qz mihi vr̃ cũ honorificẽtia antique ꝛ moder ne iuris prudẽtie ꝙ nõ recte adapteꝫ sũmariuz istud ad tex.ex eo qz aliud ẽ agere coꝝ ecclesiastico iudice ꝛ aliõ est ipetrare ad agendũ iste tex.multũ ꝓstans.c. cãmq;.s̃. de iud.vbi capl'm ꝓt ipetrare litteras ad agẽdũ sine ꝓsen su ꝓlati ꝛ valent ꝛ tenẽt tales littere sz agere nõ põt sine ꝓsensu ꝓlati ꝛ pulchre voluerũt dñi de rota in decisiõib⁹
1 nouis decisiõe.clxxxiij.†Ꝙ filiusfamilias põt impetrare rescriptũ sine ꝓsensu patris sz agere nõ ꝓt sine ꝓsensu pa/ tris.ꝛ adduco gl.fin.in.l.i.C.qui admit.q̃ voluit ꝙ filiusfa.põt impetrare iudicis offm̃ sine ꝓsensu pr̃is ꝛ tñ ageꝛ nõ põt sine ei⁹ ꝓsensu.ꝛ refert bal.ibi se in ꝙtingentia fa/ cti consuluisse ꝙ filiusfamilias cui fiebat donatio potuit adire iudicẽ ꝛ ipetrare insinuationẽ fieri.idẽ voluit bal. in.l.fi.§.necessitate.C.ō bo.q̃ liber.facit.l.seruus.ff.ō bo.
2 pos.ꝛ adduco gl.in.c.fi.ō procu.q̃ voluit†ꝙ vn⁹ de eccle sia põt ipetrare ꝓ eccl'a sz nõ agere.ꝛ adduco.c.dilecti de excep.vbi excõicat⁹ in cã appellatiõis põt ipetrare ꝛ allego qõ bz̃ in.c.qz frustra ō vsur.cũ ergo iste tex.loqua tur ō iñis ipetratis ꝛ ō agere nihil dicat ergo nõ bñ sũma tur summãdo illud quo ad materiã agẽdi ꝛ ꝓueniẽdi ꝛ ex istis vr̃ ꝙ nõ bñ dixerit Inn.ꝛ sequaces inquãtuz vo/ luit literas hic ipetratas fore ipso iur̃ nullas qz ꝓ iura su/ pradicta vr̃ ꝙ ista ipetratio de iure fieri possit ꝛ de iure valeat. ¶ Pondera ẽt qz sũmariuz.d.car.vr̃ magis cõ gruere buic littere ex eo qz ista ipetratio facta ꝓ laycũ co ram iudice ecclesiastico habuit quẽdã velatũ colorẽ iusti cie qz ex certo casu iudex ecclesiasticus vẽdicabat sibi iu/ risdictionem ꝓtra laycos ideo nõ est admiratione dignuz si laycus ipetrauit ꝓtra laycũ in cã ciuili coꝝ illo tali iu/ dice ecclesiastico ꝛ tñ ipse dicit ꝙ talis ipetratio nõ tenu it.qz videreꝫ dicendũ ꝓ iura q̃ ego adduxi supi⁹ ꝙ multo forti⁹ ipetratio tenuit in casu bui⁹.c.qñ iudex ecclesiasti/ cus in alio casu erat iudex eoꝝ.ꝛ ꝓ ꝑñs non vr̃ bñ dicere do.car. ¶ Pondera ẽt qz tenendo cõem lecturam doc/ torũ h̃ probaꝫ ꝙ iz ꝓsuetudo certo casu ꝓferat iurisditio nem iudici ecclesiastico ꝑ laycos tñ extra illũ casũ nõ ex/ tendiꝫ ꝓsuetudo nõ solũ quo ad facultatẽ conueniendi sz ẽt quo ad facultatẽ impetrandi sz tunc obstant iura alle/ gata supi⁹ in ꝓxiũ.Et ꝑm hoc erit hic casus ꝓ eo qõ di
3 xit bar.in auc.q rem.C.de sa.san.eccle.†ꝙ ꝓsuetudo exer cita in vnũ casum nõ extendiꝫ ad aliũ.l.i.§.iij.ff.ō itinere actuq; ꝓuato.ꝛ ꝓ eo qõ voluit cy.in.l.i.C.q̃ sit lõ.ꝓsue. in.iiij.oppo.Et sapienter refert ℙe.de ancha.in.c.cũ ex officij de ꝓscrip.Jo.de ligna.dicere ꝙ qdã archidiaco nus ꝓsuevit visitare certam ecclesiã ꝓ se ipsum modo vo/ lebat eandẽ visitare ꝓ vicariũ suũ fuisse obtentũ in cancel laria pape ꝙ nõ potuit qz consuetudo exercita in vna ꝑ/ sona nõ poterat extendi ad aliã ꝛ singulariter dicit Inn.
4 in.c.in l̃is.de resti.spo.†Cõsuetudo est in eccl'a ad hoc vt qs acqrat possessiõez toti⁹ dignitatis istalleꝫ in aliquo loco ꝙ non extendeꝫ ad alium locũ ꝛ si bñ ponderet ille tex.ista oia ꝓfundunꝫ ꝓ istũ tex.vel iste tex.ꝓ iura ꝓdicta. Nã hic dr̃ ꝙ si a snia cõsulũ lata in cã laycoꝝ ꝓsuenit ap pellari ad epz ꝙ appellaꝫ ad epz vel ad papam ꝛ sic iste tex.ꝓfundit dicta Inn.bar.cy.Jo.de ligna.ꝛ fere omnia seculi ꝛ cõquassabit capita i terra multoꝝ.Nec ẽ doctor q aiaduertit illas doctrinas magnoꝝ viroꝝ ꝓfudi ꝓ istũ tex.q̃liter ꝓcedat digneꝫ altissim⁹ de⁹ inferi⁹ apire nobis suã vitatẽ. ¶ Pondera ẽt aliud qz posito ꝙ ꝑp nõ hẽat exercitium iurisditiõis tpalis vt dicũt h̃ doctores oẽs qz xp̃s rex nr̃ prohibuit ℙetro exercitiũ illud ꝛ sic nõ põt iudicare in cã layci ꝑ laycũ regl'r tñ nõ seqt̃ ꝑ nõ poterit ꝓmittere cãz vel ꝓcedere l̃ras ipetrãdas.Et ad h̃ adduco
5 stupendũ tex.in.c.pastoralis ō rescrip.cũ gl.sua vbi.pba tur formaliter†ꝙ illi q nõ bñt exercitiũ iurisditiõis sz ha bitum pñt tñ ꝓmittere cãm ꝛ sic bñs iurisditionẽ in hitu ꝛ nõ in exercitio poterit ꝓcedere l̃ras.ꝛ ẽ rõ qz ꝓcedẽdo l̃as vel delegãdo nõ exercet iurisditionẽ ꝛ ꝑ ꝑñs nõ dat qõ nõ hz.c.ꝙ aũt de iure pa.c.gr̃a.i.q.i.ꝛ.c.diabertuz q. vij.Et adduco qõ volunt oẽs.ꝛ ibi Dominicus in.c.si a
6 subdelegato ō offi.dele.li.vi.Ex q̃ sequit†ꝙ si iudex lay cus ad quẽ spectet iurisditio sit patus reddere ius petẽti siue nõ ꝙ littere ipetrate a ꝑp valebũt ꝛ potuit ꝑp ꝓcede re istas litteras lz nõ hẽat iurisditiõis laycoꝝ exercitiuz quo ḡ spiritu dicit h̃ tex.l̃ras irritas ꝛ inanes ꝑꝑ paupe riẽ igenij mei ista fecerunt me hac nocte dubitare soluat apollo ꝛ ió videt posse sic sũmari.Carent effectu littere ipetrate ꝓ laycũ ꝓtra laycũ in cã seculari coraz iudice ec clesiastico ꝛ i loco quo de ꝙsuetudine appellaꝫ ad iudicẽ ecclesiasticũ nisi in defectũ iustitie secularis vel nisi alr se hẽat ꝙsuetudo.h.d.Et sic iste tex.inquãtũ dicit irritas de cernimus ꝛ inanes oz intelligi quo ad effectũ qz illaz vi goze nõ põt laycus ꝙueniri coꝝ iudice ecclesiastico sim/ pliciter tñ valent ꝛ tenent qz lz papa nõ hẽat exercitium iurisditiõis secularis tñ cõmittendo cãm vel concedẽdo l̃ras nõ vr̃ exercere iurisditionẽ vt dcm̃ est. ¶ Ao.scõm
7 do.ant.†ꝙ ipso iure nouz rescriptũ delegatiõis ꝓcessum ab ecclesia inter laycos in cã mere tpali ꝛ ad forũ ciuile spectante ꝛ sic vr̃ oio deficere in habitu iurisditionis secu laris vel saltẽ in exercitio ligato.Et sic solus defect⁹ exer citij aliq̃ reddit actum nullũ.c.prudentiã in ꝓncipio de offi.dele.c.romana.§.i.de offi.or.li.vi.ꝛ ex hoc pz eccles/ am iurisditionis exercitium in laycuz quo ad laycos cõ/ firmatũ a deo.x.di.c.qm̃.xcvi.di.c.cũ ad nr̃m nõ posse a layco reuocare ꝙ qõ limitaꝫ.l.iudiciũ soluiꝫ.ff.de iu.ꝛ sic nõ poterit hodie popul⁹ roman⁹ reuocare iurisditiõez a populo trãslatã in ipm ipatorez p.l.ij.§.deinde.ff.de ori. iur.qz illa est ꝓfirmata ꝙ legẽ canonicã ꝛ ꝙ ecclesiaz.c.ꝙ venerabilẽ ō ele.ita colligit h̃ do.ant.Sz.d.abb. colligit ex isto tex.ꝙ licet fz cõem sniam canonistaz iurisditio in tpalibus sit penes papam in habitu vt nota.in.c.nouit. .s̃.de iudi.ꝛ in.c.cãmq;.q fi.sint legi.tñ ipam iurisditionẽ
8 in laycũ exercere nõ põt†ꝛ sic nõ ꝑt papa ꝓ libito vo/ luntatis iurisditionẽ ipatoꝝ ꝓcessã reuocare neq; ipsã re manentẽ apud ipatorem exercere.ꝛ ex h̃ infert ꝙ ipatoz nõ põt dici simpliciter vicari⁹ pape cũ vicari⁹ possit ad li bitum reuocari vt i cle.ꝛ si ꝓncipalis.de rescri.ꝛ ꝑ Inn. in.c.romana.de app.li.vi.nec simpliciter ipatoz hz hanc iurisditionẽ a papa cũ nõ possit indistincte illã reuocare ꝛ sic nõ vendicat sibi locũ.l.iudiciũ soluiꝫ.ff.de iu.ꝛ.c.su/ per q̃stionũ.de offi.dele.ꝛ ita residet hic.d.abb.Sed do. ℙe.de ancha.h̃ colligit nõ valere l̃ras apostolicas ipe tratas ꝑ laycos ipso iure ꝛ aliud nõ dicit.l.neq; canonẽ. ad h̃ allega. verecũdũ ꝓfecto fuit doctori tã preclaro. ¶ Tuvo adde ꝙ do.ant.nõ vr̃ bñ dicere qõ in romano pontifice deficiat habitus iurisditiõis secularis imo pes/ sime loquiꝫ qz penes ecclesiaz ꝛ penes ipsũ petr̃ sũt duo gladij.vt scribit in passiõe dñica.Et purissim⁹ dñs nr̃ Je sus nõ prohibuit ℙetro habitũ iurisditiõis secularis sz exercitiũ vũtaxat.nã dicit petro pone gladiũ tuũ in locũ suũ ꝛ in h̃ do.ant.loquiꝫ ꝑ cõem opi.oiuz iterpretũ i hac cẽsura põtificia.vide q̃ dixi in.c.nouit.s̃.de iudi.ꝛ ió me/ lius dixit cũ voluit ꝙ saltẽ nõ hz exercitiũ iurisditiõis se cularis. ¶ Scõo adde cũ dic̃ ipsas l̃ras apostolicas eẽ ipso iure nullas ex quo nõ hz exercitiũ iurisditõis secula ris. Pro certo istud est reprehensione dignũ ꝙ gl.ꝛ tex.in c.pastoralis.de rescriptis.ꝛ p idẽ qõ no.in.c.si a sub dele gato ſt offi.dele.li.vi.Et ꝓ ea q̃ dixi supius ꝛ ꝑ ꝑñs male loquiꝫ ꝛ do.ℙe.de ancha.in hãc incidit labẽ. Jtẽ cum dicit ꝙ eccl'a nõ põt reuocare exercitiũ iurisditiõis secu laris quo ad impatorem restringe istud dcm̃ pro libito voluntatis sz ex iusta cã põt vt i.c.ꝓ venerabilẽ de elec.ꝛ alr ꝓuauit regẽ frãcie regno.vt hr̃.xv.q.vi.c.ali⁹.Jtez cũ dicit ꝙ hodie popul⁹ roman⁹ nõ põt desuestire ipato rem p.l.ij.§.deinde.ff.de ori.iur.qz iurisditio illa est ꝑfir mata ꝓ eccl'iam ꝛ sic vr̃ sentire ꝙ si iurisditio ipatoris nõ esset ꝓfirmata ꝓ l.canonicam.ꝛ ꝓ ecclesiaz posset hodie

populus

UVA. BHSC. IyR_275_2

populus romanus desuestire impatorē. ℙro certo inio cunda ꝛ min⁹ generosa est hec doctrina sua imo est erro nea qꝛ hodie populus roman⁹ est translatus in eccl'az ro manā vt in.c.fūdamenta.de ele.li.vi. ꝛ nō ꝟz locū hodie.
9 l.romana.ff.ad munic. † Nec roma hodie est cōis pria⁹ sz curia romana. ꝛ iō populus romanus hodie non gau det illa pstantia. qua olim potitus extitit iuxta illud virgilianū. Nō ea vis aio nec tanta supbia victis. Et adduci possz qō ciceroni nrovenit in ore in inuectiuis. Fuit fuit inquit ista quōdā in hac republica virtus. Et adduco illud qō voluit. d. ant. in. c. fi. ℣. eo. vbi dicit qꝝ hodie roma nō est cōis pria ꝛ sic nō ꝟz illā prerogatiuā qꝫ hūit olim. Et adduco eundē do. ant. in. c. trāslato. s̄. de pst̄i. vbi dicit
10 se credere † qꝝ hodie populus romanus nō posset facere legem pticularem absqꝫ psensu pncipis ꝛ sic pape qꝛ roma est in dño beati ℙetri. vt in. d. c. fundamenta qō bñ notabis pro his q̄ dicta sunt in. c. pcedenti. in vlti. q. neqꝫ ꝟz hodie admistrationē reipublice romanoꝝ. Sz Guil. de cu. quē refert ꝛ sequit bar. in. l. nō ambigit. ff. de legi. dicit qꝝ popul⁹ roman⁹ posset reuocare ptātem impatoris p. l. i. ℌ. fi. ff. ō offici. ei⁹ cui mā. est iurisditio maxime cū pmus impator cui fuit data illa ptās nō potuit q̄rere successoꝛi nā creatio ipatoris nō est ex successiōe sz ex electione. Nam iste nō est de casib⁹ in qbus q̄rit ius p alium vt no. in insti. de inutili stip. ℌ. alteri. qnimo plus dicit qꝝ populus posset hodie eū degradare. allegat. c. i. in ti. si ō inuesti. inter dñz ꝛ vasallos oriat ꝛ ita residet ibi bar. Sz p certo Guil. ꝛ bar. male psiderarūt gl. fin. ꝛ vnicam in. d. c. i. in ti. si de inuesti. Nā bal. ibi dicit eē gl. sing. volentem
11 † qꝝ populus romanus possit hodie degradare impatorem ꝛ ita psueuit allegari illa gl. vt voluit cy. in. d. l. non ambigit. sz certe gl. illa dicit totū p̄riū qō apparet i fi. ℔m bal. ibi decidit enim plus posse impatorez qꝫ populū qō est vez ℔z bal. ibi qꝛ hoc dicit iuris psultus in. l. barbari us phylippus. ff. de offi. pto. vñ potuit olim hodie vō non tex. est elegās in. l. ij. de adop. si bñ inspiciat iō caueat po pul⁹ roman⁹ a nouis opinionib⁹ ꝛ cogitationib⁹. ꝛ facit qō voluit bal. in. l. fi. C. de legi. qꝝ popul⁹ roman⁹ nō pōt facere legē hodie qꝛ ei⁹ ptās fuit trāslata in pncipē ꝛ per pncipem in papaz iō falsa est ℔m eū opi. dicentiuz qꝝ populus romanus posset deponere impatorez nā ad quem nō pertinet creatio nō pertinet destitutio. sol⁹ ergo papa pōt deponere impatorē ꝛ nō ex oi cā sed solum ex cā notoria ex q̄ turbat vniuersalis status xp̄ianitatis vel ecclesie. c. ad apostolice de re iudi. li. vi. facit qō voluit glo. in c. ali⁹. xv. q. vi. † Et ex hoc sequit qꝝ posito qꝝ imperator nō fuisset confirmatus p papam nihilominus populus romanus non posset degradare ipatorē. Et adduco qō
12 voluit idem bal. in. l. ij C. de adop. vbi per illuz text. dicit qꝝ apad pp̄m nō remansit iurisditio ex quo a se abdicauit illam. ꝛ innuit illa lra qꝝ hodie apud populum nulla remansit iurisditio qō dicit esse verum qꝛ remansit apud papā non de lege regia que ē de imperio locuta sz ex assignatiōe quā fecit Constantinus pape Siluestro de quo p glo. in. d. auc. quomodo opz epos. nam dicunt decretales cum oibus satrapis ꝛ toto populo trāstulit. voluit p certo allegare. c. constāti. xcvi. di. ergo multo minus hodie poterit eum desuestire cuz hodie imperator habeat potestatem a papa sed non habet a populo ꝛ ideo dicit do. ant. in. d. c. trāslato qꝝ hodie populus nō pōt facere legē pticularem absqꝫ psensu pncipis qꝛ ꝟz pncipem ꝛ specialem habentem iurisditionem spāliter in roma vel saltem papam vt. d. c. fundamenta. vnde non pōt facere legem absqꝫ psensu ipatoris vel pape tenendo qꝝ roma sit in dominio beati petri neqꝫ ꝟz populus romanus administrationem reipublice romanoꝝ imo illaz habet imperator vel papa. Ego miror qꝝ do. ant. loquat ita alternatiue quasi dubitare videat vtruz roma sit dñio pontificis. ego in hoc teneo illud qō tz sacro sancta romana ecclesia in hoc passu ꝛ in oibus alijs. ꝛ faciat ēt qꝝ popul⁹ nō possit degradare impatorem. nā penes impatorē est plenitudo imperij in qua nullus ei absolute pparari pōt. l. i. ff. ō cōsti. pn. Seruare ergo debet populus legem regiam que de imperio loquuta est non enim est debitoris obrumpere vinculum obligationis sz soluere debitum. obligatio eni passiua potestatiua nō est qꝛ vbi obligatio est ibi nō est libertas insti. de obl. in pn. Cum ergo populus nō sit liber sed obligat⁹ imperatori nō poterit puare pncipem
13 ꝛ dissoluere vinculuz obligatōis. † nā ei⁹ cui⁹ est obsequi nō est impare. c. eccl'ia scē marie. de pst̄i. c. bñ qdez. xcvi. di. Sz populi est obsequi ꝛ pncipis est iperare. ergo. adduco quod pulchre voluit bal. in. c. i. vt lite pendē. vbi re
14 fert celebrem doctorē Augustinum dicentez † qꝝ magna abusio est dñam ancillari ꝛ ancillaz dñari ꝛ dicit facere ptra subditos captiuātes regē suū. ꝛ allegat. l. moneor. C. de fuis expor. qō est bñ ponderandū ptra multos anglicos captiuātes regē suū ℍericū. ꝛ allego qō pulchre
15 voluit bal. in. l. ex hoc iure. ff. ō iusti. ꝛ iu. vbi dicit † qꝝ subditi nō possunt expellere regē pp suas iniusticias intollerabiles ꝛ faciētez tyrāniam qꝛ nō possunt derogari iuri superioris. ideo ꝟz de facto expellatur rex seu superior nō tñ amittit suam dignitatem. ꝛ allegat. d. l. moneor. quod bñ notabis pro obseruande memorie illustrissimo pncipe ℙhilippo maria duce mediolani vt semper retinuerit dignitatē ducalē in iclita ciuitate Janue ꝟz eni ianuēses demerint arma ducalia ꝛ expulerint officiales ducales nihilominus retinuit nomen ducis ꝛ hec sunt auditu ꝛ recitatione digna. Sed inquantum do. abb. dicit qꝝ imperator nō dī vicarius pape ꝟz p̄firmeť a papa in ipio vide q̄ circa hoc dixi in. c. nouit. s̄. de iudi. ¶ Et ponderā si dici posset qꝝ illa sit potius quedam approbatio qꝫ cōfirmatio nā ptoris edictū ius ciuile approbat tñ nō proprie dī p̄firmare vt no. in. l. i. ff. como. insti. de actio. ℌ. sed iste. illud eni proprie dī p̄firmari qō idiget p̄firmatiōe. l. aurelius. ℌ. testō. ff. de liber. lega. l. tribunus. ℌ. vlt. ff. de testa. milit. l. legata inutiliter. ff. de leg. i. l. qua in prouincia. ℌ. i. ff. de ritu nup. l. adoptio. ff. ō adop. auc. de defenso. ciui. ℌ. interim. l. ꝛ quia. ff. de iurisdi. om. iudi. l. si quos. C. de decurio. li. x. c. i. de p̄fir. vtili vel inuti. c. i. de trāsac. cuz similibus. ideo recurre ad cle. i. de iu. iur. cui⁹ decisiōi me in perpetuo euo ꝛ in omnibus lecturis ꝛ pmentis meis me subijcio ꝛ submitto. ¶ No. ℔m do. ℙetrum de an-
16 cha. † qꝝ iudex q cognoscit de iuribus litteraꝝ pncipaliū pōt ipsas decernere irritas ꝛ inanes ō quo in. c. super litteris de rescrip. ita residet. ¶ Tu pōdera istū tex. in v. ō cernim⁹ irritas vbi papa est q decernit irritas litteras ꝛ inanes ꝛ nō iudex ꝛ sic iste tex. nō probat dcm̄ do. pe. p quo dicendū vt in. d. c. sup litteris. ꝛ adde vnū p̄o certo bellissimū qꝝ vltra hoc poterit iudex pdēnare male impetrantē in expensis tex. est melior de iure in cle. i. de rescriptis. no. in. c. fi. eo. ti. ꝛ in. c. dispendia. eo. ti. li. vi. No. ℔m
17 do. Anto. † qꝝ littere pape inter puros laycos in cā tpali concesse sunt ipso iure nulle neqꝫ validant in casu negligentie iudicis secularis ꝛ procedit istud ꝟz vnā opi. sz ℔z
18 aliaz opi. colligit p̄trariū † ex ꝟ vī qꝝ imediate data negligentia iudicis secularis possit hēri recursus ad iudicem ecclesiasticū de quo infra in gl. de hoc dicas vt dixi superius circa s̄mariuz. † ¶ No. tres casus in qbus se intromittit papa ℙrim⁹ est in casib⁹ negligētie iudicis secularis. Scōs est si ꝟ hēat psuetudo. Terti⁹ est qñ subest defectus iudicis secularis. Et dicit ꝟ do. abb. qꝝ est rōne habitus iurisditiōis secularis q̄ est penes papaz allegat qō hī in. c. nouit. s̄. de iudi. ꝛ dicit qꝝ vniuersaliter papa ipedit se de iurisditiōe seculari rōe psuetudinis. c. si clericus laycū. s̄. eo. c. si duob⁹. s̄. de appel. ℔m do. abb. ¶ Tu ponderā qꝝ facile est bituz reduci ad actū iō facile est iurisditio
20 nē secularē q̄ ꝟz papa in habitu reduci ad exercitiuz † qꝛ dicente phylosopho in hātib⁹ symbolū facilior est trāsit⁹ .l. si rē. ℌ. itē q̄cunqz. ff. de reiuē. Sz vnū est qō facit me dubitare in ꝟ qꝝ ꝛz papa bēat bitum huius iurisditionis ni-

a ¶ Cōmunis patria. Cōtrariū videt tenere lex roma ad municipa. oēs doct. in. l. ij. ℌ. oēs. ff. de iudi. Spec. in ti. de ōleg. ℌ. seqtur videre post p̄n ci. p quo vide d. alex. ō imo. i l. heres. ℌ. pe. de iudi. ꝛ philip. in. c. memi nerimus. ō appel. ꝛ Butri. i c. fi. hoc eo. ti. ꝛ sic māz hui⁹ cōclusionis late habebis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

bſlomin⁹ deducēdo eā ad exercitiū turbaſ iuriſditio layci in.d.c.nouit.vbi papa dic̄ q̄ nō itendit pturbare iuriſditionē iudicis ſecularis ergo iſta ꝓſuetudo eſt ꝓtra ꝓhibitionē piſſimi regis nr̄i Jeſu xp̄i ꝓhibentis petro tale exercitum ergo talis ꝓſuetudo eſt ꝑ euangelium ⁊ ſic
21 non tz† q⁹ neq; poteſtas papalis neq; ſpialis pōt aliq̄d facere ꝑ euangeliū vt in.c.dixit dñs.⁊ in.c.iulianus.⁊ in c.is q̄ pēſt.⁊ i.c.q reſiſtit.xi.q.iij.Et pulchr̄e dicebat apoſtolus q̄ ſi angel⁹ de celo aliter diceret q̄ eēt in euāgelio eēt anathema. ¶ Jtē ſpale eſt in pſonis miſerabilib⁹.c. ex tenore.j.eo.Et ſi dicaſ ois xp̄i actio nr̄a eſt iſtructio.c. ſignificaſti.ō ele.ſz xp̄s exercuit iuriſditionē tpalez ꝑ laycos q⁹ eiecit ementes ⁊ vendētes ō templo. Nō eſt ergo mir̄ ſi ſtāte ꝓſuetudine poſſet ſucceſſor xp̄i exercere iuriſditiōez ſecularē q⁹ ad hoc rñderi poſſet q̄ illō fuit crimē eccleſiaſticū q⁹ illi emētes ⁊ vēdētes abutebanſ ſacra dei domo.Erat enim domus oratiōis ⁊ eā fecerāt ſpelūcā la-
22 tronū.† Nā vbicūq; layc⁹ offēdit ſacra dei tēpla.⁊ aras puniri pōt p iudicē eccleſiaſticū vt in.l.ſi qs in hoc gen⁹ .C.de epi.⁊ cle.⁊ ſi xp̄s vberauit,laycos ⁊ eiecit eos ōlin quētes de tēplo neq; iſtud notabile doctor̄ recte,pbaſ ꝙ q⁹ h̄ erat ꝓſuetudo q̄ appellareſ a grauamine illato laycis a iudice ſeculari ad epz i terra q̄s epūs bēbat in feudū. vñ nō diſponebat ꝓſuetudo ſimpliciter q̄ iudex eccleſiaſtic⁹ bēret iuriſditionē ſecularē ſupra laycos nihilomin⁹
23 tene cōem opi.fauentē eccleſie hac rōe† pp vnū qōq; illō maius phyloſoph⁹ in ꝑmo poſterior̄ h̄ i.c.cū'i cūctis.ō ele.ſz ꝓſuetudo ꝓfert iuriſditiōez homini ꝓuato.vt eſt gl. ſing.in.l.iubem⁹.C.de emancipa.liber.⁊ ē tex.melior de cor̄pe iuris.in.c.cū ꝓtingat.j.eo.ergo multo forti⁹ deducet ꝓſuetudo ad exercitiū hituz iuriſditōis ſecularis iudici eccleſiaſtico ⁊ ꝛ altiſſim⁹ ieſus xp̄s ꝓhibuerit exercitiū nō tñ ꝓhibuit taq̄ irrōabile.Sz ió fecit vt dī in euā gelio q̄ ſūt Ceſaris reddite Ceſari,voluit.n.exercitiū eē ceſaris.Si ergo layci patiunſ p ꝓſuetudinē introduci vt
24 recurraſ ad iudicē eccleſiaſticū iputeſ eis† qlibet enim ꝑt renūciare iuri ſuo.l.ſi qs in ꝓſcribēdo.C.de pac.c.perre-
25 rectum.de regula. ¶ No.ibi ꝓgrauari.† q̄ pp grauamen appellaſ licite.ij.q.vi.c.quotiēs.⁊ c.ad romanā ſedē.qō eſt bñ notandū pp iudicis tarditatē a qua non appellaſ vt in.l.fi.§.illud.C.ō tempo.ap.alibi hūc paſſum
26 luculenter expoſſi. ¶ No.ibi ꝓuaſ† q̄ ꝓſuetudo tribuit iuriſditionē.l.viros.C.de diuer.offi.li.xij.c.cū ꝓtingat.j.eo. Sz vbi tribuit iuriſditionē quo ad vnū gradū ſupiorita-
tis extendiſ ad alium gradū ſupiorit atis vñ ſi facit iudicem appellatiōis epz facit ēt iudicē papā.⁊ ſic vbi cā ſubmittiſ iuriſditiōi eccleſie quo ad iudicē p̄ncipalis cāe ſubmittit ēt quo ad iudicem appellatiōis ꝛz do.anto.q alle
27 gat arg.ij.q.vi.nō ita.Sz do.car.hic colligit† q̄ eo caſu quo ꝓſuetudo dat ptātez appellādi de iudice ſeculari ad epm pōt.⁊ appellari ad papā.⁊ ſic extendiſ ꝓſuetudo.⁊ ad h̄ iſtū tex.reputat ſin. ¶ Et ſi opponaſ q̄ eccleſia nō ſe debeat ipedire de iure ſeculari vt in.c.nouit.ſ.ti.i. Rñdet q̄ epūs bz hic ius i terra q̄ appelleſ ad eū.Sz ad papā appellaſ iure ipō ꝛz Jnn.ſz hoſt.dicit q̄ hic appellaſ ad epz eſt ō iure q⁹ eſt dñs ciuitatis q̄s tz ab impatore in feudū ⁊ dicit ſe vidiſſe a ptāte ⁊ ꝓſulib⁹ appellari ad epz dicit ēt q̄ in h̄ poſſet facere ꝓſuetudo q̄ obmiſſo ptāte ⁊ ꝓſulib⁹ appelleſ ad epz ſicut j.ō pbē.c.referēte.⁊ c.ſignificatib⁹.de ope.no.nū.alſ de iure nedū ad papā.ſz ēt ad archiepm appellaſ ab ipſo epo.ō q̄ dicēdū in.c.romana .§.oz de ap.li.vi.ita h̄ dicit hoſti.⁊ in hoc nō clare appetſi vult dicere q̄ ab epo cognoſcēte de cā iuris feudi poſſit appellari ad archiepz vel ad papā.dic meli⁹ bm do.car. q̄ imo ad ipatorē vt dñm feudi niſi aliō ſit de ꝓſuetudine vt in.d.ſ.oz.vel bz hoſti.illō ꝓcedit in pſonalib⁹ h̄ aūt ꝓcedit in realibus vt in.c.nouit.ſ.ti. ꝓxio. voluit forte dicere q̄.c.nouit.qñ ꝓuenit layc⁹ actōe pſonali q⁹ tūc eccleſia nō ſe itromittit ſec⁹ ſi reali ſup re ſpectāte ad eccleſiam vt.c.ſi cleric⁹ laycū.ſ.e.dicit hoſt.q̄ in h̄ opaſ ꝓſuetu-

28 do† q̄ pſules recuſati nō ꝓmittūt negociū ſz bētur recurſus ad epm vel ad papā q⁹ ſic bacten⁹ obſuatuz eſt vult dicere q̄ ꝓſuetudo opaſ q̄ poſſit appellari ad epz vel ad papā ⁊ ad lr̄az ibi ad tuā ſupple ſicut bacten⁹ obſuatuz eſt ō ꝓſuetudine iſtud eſt violare lr̄az nā illa vba ſicut bacten⁹ obſuatū eſt referuntſ dūtaxat ad verbū tuā.tñ ſatis dici pōt q̄ referanſ ad vtrūq; q⁹ ſi ceſſaret h̄ ꝓſuetudo ēt ꝓſuppoſito q̄ appellareſ ad epz iure feudi non tñ ad papā cū eēt feudū impiale.Sed ſi ō ꝓſuetudine appellareſ ad epz.vī dicendū q̄ ad papā poſſit appellari q⁹ ꝓſuetudo intelligiſ iducta ſub q̄litate appellatiōis q̄ fit ad iudicem eccleſiaſticū q̄ eſt talis nature vt ſit in optiōe appellātis an i mediatū eccleſiaſticū an ad papā appelleſ bm
29 do.car.h̄ q adducit ſimile de.c.vno.de iu.pa.li.vi.† vbi ſi a layco donaſ ius patronat⁹ eccleſie bz eccleſia ſex mēſes ad pñtandū ſicut bz ali⁹ patron⁹ eccleſiaſtic⁹.⁊ tñ laycus bēbit tñ q̄ttuor mēſes.⁊ ſic illō qō trāſferſ in aliud aſſumit nām eius in quo trāſferſ qō eſt diligēter notandū ꝛz do.car.⁊ idē dicit hic do.ant.q̄ h̄ operaſ ꝓſuetudo deferens iuriſditionē ad tribunal eccleſiaſticū q⁹ cenſeſ ōferri ꝛz ꝓſuetudinē illi⁹ fori iō iuriſditio epi extendiſ ad papā iuris auctē.⁊ iō ſi pōt appellari ad ipſum ergo ſeq̄ꝫ q̄ ⁊ ad papā q⁹ iſta eſt nā fori eccleſiaſtici.Sz do.abb.nullam faciēs mētionē de do.car.dicit nō placere ſibi hec dicta do.anto.q⁹ ſi ſola ꝓſuetudo ōferat iuriſditionem epo nō poteſt deferri alſ extēdi ad papā q⁹ ꝛz hoc nō ſeruareſ ipa ꝓſuetudo.⁊ ſequereſ vnū abſurdū q̄ ꝓſcriptio extenderet ꝓtra nām ſuā vt in.c.cū ꝓtingat.de dec.⁊ adduci pōt qō voluit Jnn.in.c.vlti.de offi.archi. Nec obſtat ꝛa dicētia q̄ poſſit appellari ad papā obmiſſo medio q⁹ loquunt in iuriſditiōe mere eccleſiaſtica nō ſeculari q̄ iure ſpāli deferſ ad epz vt ꝓns.⁊ p hāc rōnez dicit tolli aliud dcm̄ do.ant.h̄ dicētis q̄ poterat appellari añ diffinitiuā a iudice ſeculari ⁊ q̄ oz attēdi ꝓſuetudo tribunalis ad q̄s
30 iuriſditio trāſferſ q⁹ rñdet do.abb.q̄ ꝓſuetudo oz ſuari in terminis ſuis. ¶ Jtē quo ad ꝓparatoria ⁊ ordinatoria iudicij ſemp ſuamus ꝓſuetudinē ⁊ ſtatuta loci vbi exerceſ iuriſditio vt in.c.q̄ clericis.ſ.e.⁊ p Jnn.in rubrica de ꝓſue.ſ.cū facultas appellādi añ ſniaz ꝓcernat ordina-
31 ria iudicij vt voluit archi.in.c.nō ita.ij.q.vi.† q⁹ non pōt appellari añ ſniaz a iudice ſeculari niſi in caſib⁹ a iure expreſſis vt in.c.ſup eo.de ap.Et ad iſtū tex.rñdet do.abb. q̄ hic hēbat ꝓſuetudo vt hic inuit lr̄a iſta.vel oz intelligi q̄ñ ſentiunt ſe grauari añ diffinitiuā ſniaz vel añ iterlocutoriā in ciuitatib⁹ in q̄bus pōt ō iure appellari ad papā. ⁊ ſic ſtat cōclūſio do.abb.h̄ q̄ ꝓſuetudo in vno actu nō ꝓt extendi ad aliū.Ego allego elegantē tex.in.c.q̄ trāſlatō nem.de offi.leg.vbi pōt abſoluere excōicatos q̄ ō ꝓſuetudine ꝓpetit legatis apoſtolicis nō extendiſ ad ſimilē poteſtatē de ꝓſuetudine.Et adduco illa pulchra iura ⁊ cā q̄ ſupius allegani in textu alib⁹.⁊ vide q̄ ego dixi in.d.c. poſt trāſlationē. ¶ Sz opponere poſſet q̄ſpiā q̄ imo cō ſuetudo extendaſ de eo qō voluit Archi.in.c. reatina ec-
32 cleſia.lxiij.di.vbi voluit† ꝓſuetudo diſpōit q̄ mortuo p̄lato denunciet mor⁹ ei⁹ regi vt hēaſ ei⁹ ꝓſenſus ad eligēdū ⁊ rex repiſ extra regnū nec cōmode hēri pōt ꝓſenſus eius.decidit q̄ recurreſ ad ei⁹ vicariū.Ecce nūc q̄ ꝓſuetudo exercita in vna pſona extēdiſ ad aliā.⁊ allegat iſtō dcm̄ bal.in.c.cū venerabilis.de ꝓſue.⁊ tenebis illud mēti ꝑpetuo q⁹ eſt ꝑ deciſiōez cācellarie papalis ⁊ ꝑ doctrinā Jo.de lig.in.c.cū ex officij.de ꝓſcrip.qō ſupius retuli. Nec h̄ q̄ſpiā docentiū aiaduertit de hoc.⁊ adduco qō vo-
33 luit hoſti.i.c.cū eccleſia ſutrina.de cā poſ.⁊ ꝑ.vbi dic† q̄ ſi qs ꝓſcripſit ius poſtuladi vī ꝓſcripſiſſe ius eligēdi.⁊ qō
34 voluit bal.in.l.ij.C.de fuitu.vbi dic† q̄ ſigs ꝓſcripſit ius excōicādi vī ꝓſcripſiſſe ius abſoluēdi ⁊ faciat gl.in.l.de qb⁹.ff.de legi.⁊ p ꝓns nō vī abſurdū q̄ ꝓſuetudo exercita i vno caſu extēdaſ ad ſimile qō eſt ꝑ.d.abb.tñ mihi vī q̄ nō ſit neceſſaria iſta inueſtigatio ex eo q⁹ doctrina.d. ant.⁊ do.car.vī mihi vīſſima.⁊ pro ea dico fore caſuz in terminis

UVA. BHSC. IyR_275_2

terminis ſ.l.epale.C.de epi.audi.vbi eſt caſus q̄ ꝛ aliq̄s litiget coꝝ aliquo prorogādo ei⁹ iuriſditionez q̄ de ſnia lata ab illo iudice iudicaꝛ ſicut de ſnia q̄ ipſe dat vigore proprie iuriſditiōis vt ſi ab eo aꝰ appellari nō poſſit q̄ nō poterit mō appellari iō iudicaꝛ ꝟ vires ꝛ ſimilitudi nē iuriſditiōis,progate q̄ eſt mēti tenendū ꝟm bar.ibi. ¶ Et mixtē q̄ tā magni doc.nō aduerterūt ad illū tex. formaliter probantē doctrinam eoꝝ.ꝛ iō collige vt colli
35 git hic do.ant.† q̄ conſuetudo tribuēs iuriſditionē in cā ap pellatiōis defert illā ꝟ q̄litatē tribunalis cui deferꝛ non ꝟm qualitatē tribunalis a quo deferꝛ.vñ defert ad eccle ſiā vt appellari poſſit obmiſſo medio nō vt non poſſit ap pellari ꝟ q̄litatē tribunalis ſecularis vt.l. impatores.ff. de app. ¶ Jtē a quolibet grauamine ēt quo ſentit quis grauari non appellaꝛ quo ad tribunal ſeculare.ꝛ tñ ap pellabiꝛ cū tunc ſentit ſe grauari q̄ eſt notādū ꝟm eum. ¶ Et ex iſto tex.no.ibi ad epm̄ vel ad papā de appella tione alternatiua ō qua no.in.c.ſi duobus.de ap. Hic tñ nō loquiꝛ de tali alternatiua appellatiōe vt patet in. vſi. maluerit q̄ ſequiꝛ ꝛ eſt ſenſus lre ꝟm do.car.q̄ poſſūt ap pellare ad epm̄ vel ſi maluerint obmiſſo epo pñt appel/
36 lare ad papā.† ¶ No.papā ſuccedere in iuriſditiōe im perij vacāte ipio.ꝛ ad hoc quotidie allegaꝛ ꝟm do.car.ꝛ dicit ꝟ do.ant.q̄ alteraꝛ tūc iuriſditio vt appelleꝛ quoti/ens grauaꝛ.ꝛ hoc q̄ iudicare tunc cenſeꝛ rōne habit⁹ iu riſditiōis antique q̄ deficiente layco eccleſia nāliter fit iudex ex antiquo iure.ſecus putat ſi ſuccederet layco rō/ne pure deuolutionis.Sꝫ.d.car.hic.in.xiij.oppoſitiōe di cit q̄ ꝛ hec lra alleget per oēs q̄ vacāte impio ſuccedit papa tñ hic ſolum dī q̄ vacāte ipio.q̄ nō ſubeſt aliꝰ iu dex ſecularis ad quem poſſunt hi qui oppꝛimunt in ſua iuſticia habere recurſum pōt accedi ad papā p appella tionem.ſecus vī de cauſis agitandis pncipaliꝛ coꝝ impa toze q̄ in talibus cauſis expectādus eſt ſucceſſor in ipio. Et hoc limitat niſi ſurgat magnū diſpendiū i expectatio ne q̄ tūc ſupplebit papa vices ipatoris arg.hui⁹ lre. aꝰ ceſſante diſpendio expecteꝛ ſucceſſor ne videatur eccleſia vſurpare iuriſditionē tpalem ꝛ ſolū exerceat illā in pciſū in defectum iuſticie q̄ eſt bene notandū ꝟm eū. Ego ad duco q̄ voluit bar.i.l.i.§.deniq̄.ff.de aq̄ plu.ar.vbi dic̄ q̄ forte nulla ciuitas Jtalie preſcripſit mex vel mixtum impium q̄ nō ſunt vſe tali impio ſciente ꝛ patiēte ipato re q̄ iam eſt longum tps q̄ impator non fuit in Jtalia. ꝛ ſubdit q̄ vacāte imperio ſuccedit papa. Sꝫ vtꝝ iſto ca ſu ſufficiat ſcientia pape reliquit cogitanduꝫ Et ſic tenet
37 bar. ſuccedere papam impio vacante.† ¶ Sꝫ dubitaꝛ ſi ſcia ꝛ patientia pape noceat futuro ipatori. Jo.de imo. ibi dicit q̄ vacāte impio nō currit pſcriptio ſicut non cur rit eccleſie vacante ſede vt in.c.i.de pſcrip. ¶ Sed ꝓ iſtā doctrinā ob.vnū q̄ cū ſuccedat papa impio vacante ex/tat qui poſſit tueri ꝛ defendere iura imperij q̄ ipſe papa ſuccedit. Tñ ego teneo q̄ nō preiudicet ſcia pape. ꝛ mo ueor ex quodā ſingulari dcō Jnn.in.c.olim.el.i.de reſti.
38 ſpo.vbi dicit† q̄ ꝛ vacāte ſede poſſit platus ſupior agere pro ipſa eccl̄ia tñ nō currit pſcriptio ex quo eccl̄ia nō hꝫ ꝓpriū ꝛ imediatū platuꝫ.ita vī dicendū impio vacāte vt nō noceat pſcriptio vel patientia ꝛ taciturnitas alteri⁹ ſupioris ex quo impiuꝫ nō hꝫ proprium ꝛ imediatū paſto rem. Tene menti q̄ ad hoc propoſitū eſt noua doctrina ꝛ eſt mea.ꝛ iō dici poſſet illud Noſtra neq̄ erubuit ſil/uas habitare talia. Virgilio teſte in.viij.egloga in buco licis. Et do.vnū q̄ tibi videbiꝛ memoria dignū q̄ dicit
39 Gof.in.c.cū veniſſent.de eo q̄ mit.in poſ.vꝫ† q̄ in terris impij vacāte impio ſuccedat papa vt hic.non tñ ſuccediꝛ ei⁹ legat⁹.q̄ ē bñ notādū ad limitatiōes hui⁹ tex.ꝛ doc. ꝛ hoc voluit Spe.in ti.ij.in.§.nūc oñdendū.v.xix.ꝛ ſic ꝛ ad papā accedi poſſit vacāte impio nō tñ accedi poterit
40 ad ſuū legatū.ꝛ hoc iō eſt† q̄ legat⁹ hꝫ ptātez dūtaxat in bis q̄ ſpectāt ad papā de iure cōi nō aūt in bis q̄ ſpectāt ad papā de iure ſpāli ꝛ ita voluit do.car.in.d.c.cū veniſ
ſent.vide dcā in.c.vex.§.e.ꝛ ex bis daꝛ pcipuū lumen ad
41 iſtū tex.† q̄ ex ꝓuilegio ſpāli vacāte impio ſuccedit papa ꝛ nō de iure cōi. Sꝫ difficultas eſt ſi vex ſit indiſtincte q̄ vacāte impio ſuccedat papa idubitanter iſtud dcm̄ nō ꝓ baꝛ hic vbi dī pſertiꝫ ꝟ tpe quo vacāte impio ad iudicem ſeculare nequnt recurrere q̄ a ſupioꝛib⁹ in ſua iuſtitia op primunt.ꝛ ſic loqmur eo caſu quo oppꝛimunt ſubditi vacāte impio reccurreꝛ ad papā.ꝛ ſic loqt̄ in caſu opſſiōis. ſꝫ eo caſu quo nō oppꝛimūt nō loqt̄ iſte tex. ¶ Ego non repio aliud ius expſſuꝫ q̄ vacāte ipio ſuccedat pp̄. Vide reꝛ.n.dare mā vt diu uacaret impiuꝫ q̄ ee nō dꝫ.ar.c.ne pro defectu.de ele. ¶ Pōdera tñ dcm̄ bar.in.l.vbi ab
42 ſunt.ff.de tuto.ꝛ cura.da.ab his† vbi dixit q̄ vacāte ſede papali appellaꝛ ad collegiū cardialiū vt ita dicam⁹ in ſi milibus vacāte ipio poti⁹ ſuccedāt electores ipij. ¶ Et pō dera.c.nouit.de iudi.vbi papa nō intēdit ipedire ſe de iu riſditiōe ſeculari.cū ergo hic nō exprimaꝛ ꝓriū niſi in ca ſu oppſſiōis.ergo nō vī procedere q̄ papa ſuccedat ipio vacāte niſi i caſu oppſſiōis.ꝛ iō expectabiꝛ ſucceſſor vl̄ re curreꝛ ad electores impij.p illud dcm̄ bar.in.d.l.vbi ab ſunt.Ego tñ ſubmitto me deciſioni ſa.ſan.romane eccle/ſie.ꝛ ēt pōdera q̄ illud dcm̄ bar.in.d.l.ubi abſunt.in ſe nō eſt vex.ꝛ ꝓfundiꝛ p cle.ne romani.de ele.vide ibi dcā
43 mea. ¶ No.ꝟm do.Pe.de ancha.† q̄ pp negligētiam iudicis ſecularis deuoluiꝛ iuriſditio ad iudicē eccleſiaſti cū.oꝫ ergo negligētiā pcedere ipetratiōez aꝰ ex negligē tia ſubſeq̄nte poſt datā līaꝫ nō recōu aleſcit ipetratio ꝟ
44 Jnn.ꝛ eſt rō† q̄ ꝛ q̄litas q̄ requiriꝛ adeſſe ad ſubſtantiaꝫ act⁹ dꝫ adeſſe a pncipio nec ratificat q̄ō a pncipio nullū eſt.c.ſi hoc tpe.de reſcrip.in.vi.l.in delictis.§.ſi extrane⁹ .ff.de noxa. Hinc eſt q̄ iuriſditio ſupueniens in pſonā iu dicis nō ratificat retrogeſta q̄ fuerunt nulla rōe defect⁹ iuriſditiōis.l.obſeruare.in fi.ff.ō offi.procō.q̄ tex.ēt facit ꝓtra Jnn.in eo q̄ tꝫ ꝑ boſti.lras nō ꝓualeſcere pp negli gentiā iudicis ſubſeq̄ntē.facit ēt ꝑ eū i.l.i.C.q̄ pro ſua iu/riſdi.vbi ñ vꝫ q̄ō qs geſſit vt ōlegat⁹ pncipis ſi nō erat ꝛ ſi poſtea ōlegatio ſupueniat nō firmanī geſta añ ſꝫ poſtea
45 geſta tenēt de hoc dicet hic in gl.† ¶ No.ar.q̄ de iure cōi in ciuitate populari iuriſditio eſt penes ꝓſules ciuita tis.i.penes maiores natu q̄ eligunt a ppl̄ovt pſint ciuita ti.c.cū oēs.ꝛ.c.cum acceſſiſſent.de ꝓſti.ꝛ pñt recuſari tā/q̄ ſuſpecti q̄ō faꝯ ad illō q̄ collegiū ſeu vniuerſitas poſ/ſit recuſari tāq̄ ſuſpecta.facit gl.i.c.in ſingulis.ō ſta.mo. q̄ō eſt ꝑ gl.c.i.§.de iudi.ſꝫ illa pōt itelligi de ꝓcilio gene/li ꝟ do.abb.hic vbi ꝓeſt papa ar.c.cūcta p mundū.ix.q. iij.ſecus in alijs cle.paſtoralis.§.piſana quoq̄ ciuitas.ō
46 re iudi.Tu vide q̄ exq̄ſite dixi in.d.c.i.§.de iu.† ¶ No. q̄ vbi ſubditi oppꝛimunt a ſupioꝛib⁹ obuiandū eſt.l.iij. ff.de alie.iudi.vbi dī q̄ potētioꝛib⁹ pes eſſe nō poſſum⁹. facit.l.illicitas.§.ne potētiores.ff.de offi.pſi.vide ibi bar. poſt Guil.q̄ō eſt bñ notādū ꝑ multos tyrānos q̄ ſangui/né populoꝝ exhauriūt ꝛ vix pcariū dimittunt ſpiritū vt dicit bal.in.l.ex hoc iure.ff.de iuſti.ꝛ iure. ¶ No.caſum ſin.ꝟꝫ.d.car.in quo ordinarius ſecularis recuſaꝯ ꝑ.l.ap/tiſſimi.ꝛ.l.fi.C.ō iud.ꝛ.c.cū ſpāli de ap.ꝛ iō dicit ꝟ abb.
47 ānqu⁹ ee ar.† q̄ vbi eccleſiaſtic⁹ iudex hꝫ iuriſditionē tpa lem iudicat ꝟ canones ꝛ nō ꝟm leges.c.ſi duob⁹.de ap. ꝛ iō colligit ꝟ do.ant.q̄ in ꝓferēda iuriſditiōe p ꝓſuetu/dinē quo ad actū recuſatōis attēdiꝛ rit⁹ ſupioris ad quē deferꝛ ꝛ nō rit⁹ iferioris a quo. Nā nō recuſaꝯ ordinari⁹ in foro ciuili vt.d.l.aptiſſimi.ꝛ tñ recuſaꝯ in foro canoni co ꝛ hoc q̄ñ ad tribunal eccleſiaſticū deferꝛ recuſatio iu/
48 dicis layci.p q̄ ꝓcludunt ꝟ doc.† q̄ cā laycoꝝ ōlata iudi ci eccleſiaſtico tractaꝯ ꝟ ius canonicū d.c.ſi duob⁹. Ego allego elegātem tex.in.l.epale C.de epi.aud. ¶ No.ibi
a 49 ſuſpecti.† q̄ ſuſpitio cāt recuſationē a grauamēvo appel larionē vt ibi ꝓgrauari. ꝛ iō oppꝛimiꝯ facit.c.ad hec.de
50 appel.† ¶ No.q̄ cā recuſatiōis dꝫ probari eſſe iuſta ꝛ
51 vera.c.ſcdo reqris.ꝛ.c.cū ſpāli.de ap.† ¶ No.q̄ arbi/tri aſſumpti ſup cā recuſatiōis nō cognoſcūt de pncipali

a ¶ Recuſatio nem. Et ſemp allegari debet ēt ſi ſit notoria vt tenēt doc.i c.ij.vt lit. non ꝓte.ꝛ no.pau. in cle.paſtoralis.de re iu.ꝛ i cle.qꝛ ꝓtingit. de relig.do. p quo vīō phili. in.c. ex pte. de app.qui multa pulchra dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

negocio ꝫ ſupior qđ eſt ꝑ illud qđ voluit hoſti. in. c. ſuſpi
tionis. de offi. dele. & ſic eſt caſus aptus hic ꝫ do. an. ꝓtra
51 hoſti. in. d. c. ſcđo reqris. ¶ No. arg. † qꝫ ꝓſuetudo tribu
ens iuriſditionē in cā appellatōis extendit ad cāz recuſa
tōis. c. ſup eo. de ap. qz talia reglr eqparant. de quo vid
Lap. allōne. i. Et ſic ſicut papa adit obmiſſo medio p vi
am appellōnis ita adit per viā recuſationis ſup negocio
53 ꝑncipali agēdo. † ¶ Ultio no. qꝫ certificari poſſe qñqz
p relationē ad aliud vt hic in. v. ſicut ſupius eſt expſſum.
qđ inducit do. An. ad teſtes de qbus notari⁹ ſcribit ōpo
ſuit vt ꝓmus teſtis & remittit do. ant. ad. c. nihil de v. ſig.
54 vbi dicit † qꝫ teſtes nō ſūt ſic exaiandi. reddunt. n. ſuſpecti
qz vident eundē ꝓmeditatū ſermonē dixiſſe qđ eſſe nō dz
. l. iij. §. i. ff. de teſti. ¶ Tu pōdera qz pro certo tārus doc.
defecit in ſuo ſalutari qz nō probat h dcm ſuū & male ap
plicat iſtū tex. ad cā ſua ex eo qz iſte tex. loquit de vno &
eodē deponēte. papa. n. refert hic ſe ad ſeipm qz dicit ſi
cut eſt expſſuz a nobis & loquit de actu qđ imediate ip
ſe expſſit. vñ ſi vnus teſtis dicit vnū in vno articulo & po
ſtea iductus in teſtē ſup eodē articulo dicat depono vt iā
depoſui. hoc facere pōt & hoc probat iſte tex. neqz ꝓzitur
ꝓſumptio falſitatis vel ſubornatiōis & recipit iſta teſtifi
catio ad euitandā varietatē teſtis pp labilē hominū me
moriā. l. qdā tabulaꝝ. ff. ō fur. l. iij. §. due cāe. ff. ad carbo.
55 Sz d. an. iducit iſtū tex. alr qz dicit † qꝫ ſi teſtis dicat Ego
depono ita vt depoſuit talis teſtis. dico qꝫ hoc nō ꝓbat h
neqz bñ fecit ſic adducere iſtū tex. nec eſt admiratione di
gnū qz adeo nutrit itellect⁹ ſpeculatiu⁹ ex nouis inuētio
nibus qꝫ ſepenumero docētes vt aliqd noui afferāt dicūt
nō dicēda & ſic dormitauit do. an. Sz quo ad diuerſos te
ſtes ita deponētes. vide bal. in ti. ō pace ꝓſtā. in. §. fi. in. ij.
col. vbi tex. dic ſacrm fecerūt vt ꝑdicti rectores fecerūt p
56 quē tex. dicit ibi probari † qꝫ ſi tabellio ſcripſit ꝑmo dcm
vni⁹ teſtis & poſtea ſcripſit idē p oia dic ali⁹ teſtis ſiue ſub
eadē die ſiue ſub alia nō eſt vis qꝫ talis ſcriptura ꝓbet te
ſtes in vna ꝑſonātia ꝓcordaſſe ꝫ aliq dicāt qꝫ iſta ſcriptu
ra ñ valeat pp icertitudinē. aliq dicāt qꝫ ñ valeat qz ſcđs
profert eūdē ꝓmeditatū ſermonē. ꝫ nec ꝓma rō vz qz to
tū vī repetitū. nec ſcđa qz qđ dī ō eodē ꝓmediato ꝫmone
ꝫ locū qñ teſtes ſūt ſuſpecti ſec⁹ ſi ſūt bōe fame. ió p bos
teſtes fit ꝓbatio & remittit ad no. i. d. c. nihil. i nouella. vi
57 de eūdē bal. in. l. i. C. de emē. iuſti. codi. † vbi dic qꝫ in ſimi
litudie relinqt arbitrio iudicis q ex ꝓiecturis ꝓſiderabit
an teſtes videāt ſubornati p vnū eūdēqꝫ ꝫmonē ꝓmedita
tū. De iſto paſſu ego remitto ad docētes i. d. c. cāz. & c. ex
tenore. de teſti. & ad Spe. in ti. de teſte. §. nūc tractādū. v.
cautū. & ad Bal. in. l. teſtiū. C. de teſti. & l. vbū volo. C. de
fideicō. & l. ápliore. §. in refutatoriis. C. de ap. alibi forte
habit loc⁹ dicēdi. ¶ Expedita ſūt textualia venio ad gl.
58 Et ꝓ enucleatiōe qro † vtꝫ lr̄e ipetrate a papa iter puros
laycos ſint ipſo iure nulle abſqz alio euētu. Gl. i. dicit qꝫ
ſūt in pēdēti an valeāt vſqz ad ſniaz mouet p iſtū tex. in v.
dūmō. qz vī lr̄as euacuare ꝓditiōaliter vz dcā negligētia
in adminiſtrāda iuſticia. Si g̃ ꝓſules ſūt negligētes i ꝓceſ
ſu vſqz ad ſniaz pñt iſti ōlegati iuriſditionē aſſumere Et
iſte vī itellect⁹ gl. vt itelligat de ſnia ꝓferēda a iudice ſecu
lari. & ſic ét vī eā itelligere Joan. an. & eā ſeq vī ꝫ referat
Jo. & Cin. tenuiſſe ꝫ ſub dubio forte lr̄as ſpiraſſe icboa
to iudicio corā iudice ſeculari tūc. n. pōt dici ꝓpleñtū. Sz
ꝑmā ꝫ Jo. an. & p h vr̄velle qꝫ lr̄e nō ſūt ipſo iure nulle. &
ſeq hoſti. & ad tex. q dī irritas & inanes. rñdet debere in
telligi cū ſuppletiōe h mō qꝫ p tales lr̄as nō pōt ꝓcedi ſi
cut ꝓcedi nō poſſet ſi ꝓſtaret ipſas irritas &c. q̃ſi velit qꝫ
nō ſecuta negligētia p iudicez eſt in effcū ac ſi eēnt irrite.
vel pōt itelligi ꝫ eū qꝫ ſint irrite qñ expſſit falſitatē vt qz
ipetrās ſuggeſſit i reſcripto qꝫ ꝓſules erāt negligētes. cuz
tñ ſup h nō fuerint reqſiti. c. ſup lr̄is. de reſcrip. & ꝫ h ſub
audit ad lr̄az nec alr dēret ipetrari vel ad iudicē eccleſia
ſticū recurſū bēri. & ita itelligit tex. in. v. dūmō. Sz Jnn.
ꝫ lr̄as ipſo iure fore nullas cū papa añ negligētiaz non
bēat iuriſditionē ſupra eos. & ad tex. dū dic dūmō. rñdet
qꝫ ſenſus ē data negligētia pñt lr̄e ipetrari q̃ſivelit dicere
qꝫ lr̄e nō ſūt ſimplr nulle. qz data negligentia tpe ipetra
tōis lr̄e valēt. & quo ad iſtud. c. idē ꝫ. d. ant. Jo. cal. & d.
car. i. c. ex tenore. j. e. & qz. d. c. ex tenore. eſt ꝓziū huic. c. d.
abb. hic dicit ſe dare q̃ſdam vi. per enumerationē caſuū
in qbus papa adiri pōt a laycis. Sz. d. Pet. de anch. ꝫ
vt rettuli ſupius in nota. mihi aūt vī vt iam dixi circa ſū
mariū qꝫ lr̄e erāt valide. & qꝫ ꝫ papa nō bēat exercitium
iuriſditiōis ſecularis nihilomin⁹ pōt ꝓcedere lr̄as ſz non
data negligentia erant ſine effectu vt iam dixi. vide ibi.
59 † ¶ Et cū q̃rit an papa adiri poſſit a laycis. do. abb. ꝫ
ꝓnumerat plures caſus qꝫ ſic. ꝓmus eſt qñ hoc ꝫ ꝓſuetu
do. c. ſi duobus. de ap. c. ſi clericus laycū. ſ. e. Pro certo
iſtud nō vī mihi ita abſolute vex ex eo qz dñs nr̄ Jeſus
xp̄s prohibuit Petro exercitium iuriſditiōis ſecularis.
60 † Ego neſcio videre rōnez quō poſſit itroduci ꝓſuetudo
p̃ prohibitionē ipſi⁹ dei iuxta no. in. c. fi. de ꝓſue. & in cle. ſi
vna. de re. ec. nō ali. & in cle. ſtatutū. de ele. & in. l. duduz.
. C. de p̃hē. emp. & ꝫ gl. cōiter dicāt ꝓzīū forte egeret ꝫ de
claratōe pōtificia. vide q̃ dixi i. d. c. ſi clericꝰ. ¶ Scđs ca
ſus eſt ꝫ abb. ſi ſum⁹ in terris tpalr ſubiectis eccleſie quo
ad tpalē iuriſditionē qz adit p̃p vt p̃p vt. d. c. ſi duob⁹. &
c. qꝫ ſi clericis. ſ. e. & iſto caſu decidet cā ꝫm leges canoni
cas faciat gl. in. c. ii. de arbi. li. vi. & h dicūt oēs ſcribētes.
Et ego vt idign⁹ diſcipul⁹ eoz ap̃lez⁹ veſtigia ita ſcripſi
61 tenui † ſz mō ꝓſidero vnū qꝫ ad hāc materiā eſt nouiſſimū
vt attēdam⁹ ſi terra vel ciuitas ſubiecta tpalr eccleſie ita
eſt icorporata in ꝓ̃imonio eccleſie qꝫ ꝑ illa ciuitate eccle
ſia eſt mera dña nec recognoſcit aliqđ in dñz tpalē illi⁹
ciuitatis. & iſto caſu iudex eccl̃ic⁹ ꝓgnoſcat vt eccleſiaſtic⁹
& decidat ꝫm leges canonicas. & ſi appellaꝝ ab eo appel
labit ad ſupiorē eccleſiaſticū vt. c. romana. §. dz de ap. li.
vi. & ita ꝓcedat cōe dcm doctoz. Si vo ciuitas illa nō eſt
ita icorporata eccleſie nec ē penit⁹ libera a dñio tpali qz
eccleſia cognoſcit ſupiorē laycū in dñz illi⁹ ciuitatis. & tūc
ꝫ eccleſia cognoſcat nō tñ cognoſcet vt eccleſia ſz vt vice
regēs layci. & ita vī ꝓcedere iſte tex. & vī qꝫ iſto caſu iudi
cabit ꝫm leges & nō ꝫ canones. & ió ſi clericꝰ eſt fcūs re
ctor alicui⁹ ciuitatis nō iudicat vt eps ſeu clericꝰ ſed vt re
ctor talis ciuitatis. & ita vī dicēdū ſi vn⁹ rex bēat aliq̃s ci
uitatē in comitatu vt inclyt⁹ rex Jo. q eſt rex Aragonū &
comes Barcilone qz iudicabit vt comes & non vt rex in
cāis Barcilone. Et ad ſic dicēdū iduxit me q̃dā celebris
diſtin. Bar. in. l. i. §. ſi qs in appellōne. ff. de app. ¶ Ter
ti⁹ caſus eſt ſi cā ſpectet ad foz eccleſiaſticū vt qz eſt ſpūa
lis vt. c. tua. de or. cog. c. latoz. q fi. ſint legi. c. tenor. de re
iudi. c. cū ſit generale. ſ. e. ¶ Quartus caſus ꝫ eū qñ va
cat impiū & adit papa in reb⁹ ſpectātib⁹ ad impiuz ut h.
Sz idubitanter iſte tex. nō probat cōez doctrinā doctoz
ut ſupius induxi. ¶ Quint⁹ caſus ē data negligētia p̃n
cipis ſecularis in adminiſtranda iuſticia qđ itellige ꝫ do.
abb. vt. j. dicēt. ¶ Sextus caſus eſt qñ impetraꝝ a ꝓſona
miſerabili ut. c. ſignificātib⁹. ō offi. dele. c. ex pte. j. e. xxiij.
q. iij. c. ſi q ō potētib⁹. hz. n. eccl̃ia iſtas ꝓſonas ſub ſua p
tectiōe. lxxvi. di. p totū. c. ſūt qbuſdā. ad fi. ō v. ſig. ¶ Jtē
ſi ſint paupes ꝫ aliter nō appareat de oppreſſiōe vt ꝓ
iuſticia ſua poſſint adire imediate iudicē eccleſiaſticū qz
ſatis oppr̃imūt pauptate ut ſentit Jnno. in. c. ſignificāti
bus. de offi. dele. ubi probat in tex. & in. d. c. ſup qbuſdaz.
Si vo ſunt alꝰ miſerabiles ꝓſone ꝫ nō pauperes nec op
preſſe ut qz ſunt nidue uel orphani uel infirmi diuites tñ
tūc pñt imediate a adire eccleſiā & lr̄as ipetrare q̃ erūt in
pendēti in euētu negligentie iudicis ſecularis ut. j. e. c. ſe
quenti. & in h reſtringit gl. hic & hoc eſt ueruz niſi lr̄e ſint
ſubreptitie ut puta facta eſt in eis falſa mentio de negli
gentia iudicis ſecularis. uel fuerūt ipetrate poſt inchoa
tū proceſſū corā iudice ſeculari nō facta mētione de tali
proceſſu tūc ſūt nulle ſaltē opponēdo exceptionē ar. c. ſup
lr̄is. ō reſcrip. & c. iter monaſteriū. ō re iudi. facit. c. vt de
bitus. de app.

UVA. BHSC. IyR_275_2

bitus.de app.in gl.ij.c.prudētiā.§.sexta.in gl.de of.dele.
7.c.i.ō rescrip.in gl.Si vō nō sūt mīabiles psone tūc re
gulariter lre sunt nulle ipso iure vt hic. Rō diuersitatis
est ꝑm Jo.de lig.qz in nō miserabili iudex eccliasticꝰ nō
hz iurisditionē nec habitu nec actu.sz in miserabili hz in
habitu lz nō in actu.sed h̄ est falsuz ꝑm do.Abb.qz in nō
miserabili hz in hitu iurisditionē.vt in.c.nouit. de iudi.7
hoc idē voluit Jo.de lig.in cle.ad nr̄am.de here. Sz do.
Anto.dicit q in miabili psona ecclesiasticus hz exerci/
tium interdcn̄. Sz h̄ rō nō satisfacit ꝑm do.abb.qz si hz
illō ligatū nō oz illō posse aliquatenꝰ exercere durāte li/
gamine.ar.c.romana.§.nec ꝓ eo.de offi.oz.li.vi.l. obser/
uare.ff.de of.ꝓcō.tūc ēt qz h̄ diuersitas iure nō ꝓbaī. Jn/
62 no.in.c.i.j.ꝓrio dixit ꝑ papā hīe iurisditiōis exercitū i p/
sona miserabili sz ea nō vtit de gratia. Sz ꝑ h̄ ocn̄ facit
ocn̄.c.j.ꝓrio.vbi dī q faceret iniusticiā cōmittendo effe/
ctualr ante negligētiā.si eni hoc posset de iure nō diceret
facer iniusticiā qz nemini facit iniuriā q iure suo vtit.c.cū
ecclesia vulterana.de elec.l.gracch9.C.de adulte.7 iō.d.
Abb.reddit hāc rōnez diuersitatis vz qz in psonas mise/
rabiles seu in eas delinquētes hz papa iurisditionē ma/
gis latā q̄ in alios nō miserabiles.nā miserabiles hz sub
ptectiōe.iō cōmittēdo vī exercere opus ptectiōis q̄si cō/
mineꝰ seculari si nō,pcesserit ipse qz,pcedet p suū delega/
tū sicut in silī papa dat ꝓseruatorē añ iniuriā illatā.c.i.de
of.deleg.lib.vi. ¶ Jtē sicut facit iudex in citatorio vel in
pemptoria.ff.ō iudi.l.ad pemptionē.c.ex lr̄is.ō in inte.re
sti.sz alios laycos nō hz sic in,ptectōe.iō nullo mō cōmit
tit añ negligētiā.vt.d.l.obseruare.7.c.s̄.ꝓrio.7 ita hic re/
sidet do.abb.Tu dicas q si psona miabilis oppmīt in
dubitatū est posse adiri iudicē eccliasticū.c.ex pte.b.j.e.
7 est rō qz iudex ecclicus ē spālis,ptector eaz. iō poterit
adiri imediate.Et eodē mō dico q si psona miserabilis
est diues lz nō oppmat̄ tn̄ poterit ipetrare lr̄as a iudice
eccl̄ico añ tps negligētie qz ex quo hz bitum iurisditiōis
lz nō h̄eat exercitū nihilominꝰ ꝓcedēdo lr̄as nō oz exer/
cere iurisditionēvt est tex.sing.ꝓiuncta sua gl.i.c.pastora
lis.s̄.ō rescrip.7pp h̄ nō sunt spḡda tot v̄ba sup isto pas
su. ¶ Septimus casus ē cū iudex secularis recusaī susꝑ
ctus.7 hūc casuz ponūt h̄ doc.p istū tex.7 p auc.vt diffe/
rētes iudices.§.si vō ꝓtigerit.7 ponit gl.xvi.q.i.in sūma.
qō intellige qn̄ recusaī iudex q ē caput,puincie 7 imedia
te subest ipatori.tūc.n.adiī eccl̄icus.7 ita loqī.d.§.si vō.
secus si in eadē,puicia est supior qz tunc ille talis oz adiri
ita voluit Host.i.c.nouit.s̄.ō iudi.seqī h̄ do.an. Nec ob.
iste tex.qz hic vigebat cōsuetudo vt appet in lr̄a. vel non
erat aliꝰ supior in,puincia. ¶ Ego pōdero istū tex.in v.
si vō ꝓsules vbi tex.nō refert se ad negligētiā vel suspitio
nē ꝓsulū.ergo si ꝓsules sunt suspecti nō recurret ad alios
seculares supiores.7 sic nō bn̄ loqī hosti.7.d. Ant.7 ad
duco.c.ex tenore j.e.i.v.p iudicē secularē vbi sufficit negli
gētia iudicis secularis.7 sic loqī in singulari nūero.7 p
ꝑns sufficit negligētia vniꝰ7 nō pluriū.7 all'o Jnno.i.c.
significātibꝰ.de of.dele.vbi hoc tenuit.nihilominꝰ ego in
d.c.significātibꝰ.tenui ꝑ Jnno.vide ibi dcā p me 7 ē val
63 de pulchrū h̄ hodie ꝙ cū qlibet ciuitas sit hodie vna,p/
uicia vt dicit gl.sing.i.l.fi.C.ō pscrip.lōg.tēp.7 vnus dū
taxat repīt supior in illa,puincia qō tūc nō h̄bit locū di/
ctū Hosti.7.d.ant.7.d.abb. ¶ viij.casus ē i cā recōuen
tiōis.iij.q.viij.cuiꝰ in agēdo.ego dixi plenissime in.c.at si
clerici.ō iudi. ¶ ix.casus est i causis mortuarioz a ōfun
ctis relictoz in auc.ō eccle.ti.§.sinaūt,p redēptiōe. ¶ x.
casus ē ꝑm Jnn.qn̄ ipator vl̄ iudex secularis iuocat bra
chiū eccl̄ie.xxiij.q.v.c.admistratores.xcvi.di.c.cū ad ve/
64 rū.iō singl̄r dicit Jnn.ꝙ si ipator nō ē negligēs sz subdi
ti sūt sic iobediētes vt nō possit facere iusticiā papa oz im
patorē iuuare7 domare rebellionē subditoꝝ.sz dubiū,p
certo eēt disputatiōe 7 inuestigatōe dignū.si rex vt ē sere
nissimꝰ dn̄s meꝰ dn̄s Jo.rex aragonū 7 sicilie q hz ciuita/
tē subditā suā barsilonā idomitā,p certo 7 rebellē vtz,san
ctissimus dn̄s nr̄ papa dēret adiuuare regiā suā coronaz
ad domādū,vbē illā.7 sic ō alijs illustrissimis regibꝰ bn̄ti
bꝰ ciuitates suas rebelles 7 idomitas.7 vī dicēdū q ñ qz
illō qō scribīt ō ipatore nō hz locū i regibꝰ.vñ pulchre di
65 xit bal.i.l.si qs maior.C.ō trāsac.ꝙ ipator ibi idignaī si
sup trāsactōez iureī p nomē suū 7 nō ꝑet q illō nō hz lo
cū i regibꝰ.7 adduco qō voluit Bal.i.l.ij.C.ō ꝑui. vt di/
cit q statuīt i ipatore nō hz locū i regibꝰ.faciat ēt qz ma
ior ꝓiūctio ē iter papā 7 ipatorē q̄s iter papā 7 reges sic
66 dī in silī i.c.reqsisti.ō resta.ꝙ 7 qz papa ipatorē exaiat 7
a ꝓsecrat9 i cle.i.ō iureiu.7 ipator ē eiꝰ aduocatꝰ 7 ei iurat
7 ab eo tz impiū.c.venerabilē.ō ele.nō aūt sic est i regibꝰ
7 p ꝑns nō teneī papa domare rebelles regū sicut teneī
domare rebelles sacri ipatoris.tn̄ ꝓiū vī ō iure veriꝰ.7
adduco qō voluit bal.i.l.pe.C.ō do.iter vi.7 vx.vbi dicit
q illō qō statuīt ibi in ipatore 7 in ipatrice hz locū i regi
bꝰ 7 reginis.7 nihilominꝰ illa lex ponit qōdā ꝓcipuū spā
le in ipatore exorbitās a legibꝰ cōibꝰ.7 tn̄ hz locū i regi/
bꝰ.g̃ multofortiꝰ hēbit locū i regibꝰ qz ꝓcernit qeē regni
7 ōcorē regalē.7 ē actꝰ pissimꝰ.7 adduco qō voluit idez
67 bal.i.c.i.i.§.fi.ō pa.iur.fir.i vsibꝰ feu.vbi ē casus ꝙ q̄ qli
bet iuramēto itelligaī excepta maiestas ipatoris.extēdit
illū tex.bal.ad reges vt i q̄cūq iuramēto pstito a subdit
itelligaī excepta maiestas regū 7 maxie ingt ō rege Frā
cie q iter alios reges ē ꝑm eū tāq̄ stella irradiās matuti
na.Mā 7 saluatoꝛ nr̄ pissimꝰ Jesus xps approbauit re/
gesvt hī Luce i passiōe sua reges iqt gētiū dñanī eoz.7
i veteri testō pmissa fuerūt regna 7 reges vt i Saul Da
uid Salomōe regibꝰ.7 i pluribꝰ alijs approbatis a deo
vt pz i.c.i.ō sacra vnc.7 dī.puerbioz.viij. Per me reges
regnāt.7 i psalmo Deus iudiciū tuū regi da.7 i pluribꝰ
fit mētio ō regibꝰ i veteri testō.7 pe.apl̄oz cephas i epla
sua.deū iqt timete regē honorificate.7 ēt dic̄ subditi esto
te oi ptāti siue regi tāq̄ ꝓcellēti.c.solite.ō ma.7 obe. Si g̃
papa adiuuare oz impatorē ad domādū subditos rebel/
les.ergo eodē mō 7 reges maxie qz ō regibꝰ repīt expssa
mētio i veteri testō 7 nouo. g̃ faciat ēt qō voluit bal.i.c.
eetex.ō iud.vbi vbū regis hz,p legez alīat.l.bn̄ a zenone
.C.ō q̄dri.pscrip.7 sic cū illa lex loquaī ꝓcipue ō ipatore
vī hīe locū in rege.facit qō voluit And.de ysernia.i.c.i.q
feu.da.pos.vbi sapiēter tetigit vtz.l.cū multa.loquēs de
largitiōe facta p impatorē filiofamilias hēat locū i feu/
do dōato a rege alicui filiofamilias.facit qō voluit bal.
in.c.cū venissent.de eo q mit.in pos.vbi dicit q rex in re/
gno suo est monarcha suppmus.7 faciat qō idez voluit
in.l.i.ff.de offi.pfec.pto.7 in pma pstōne. ffoz. faciat qō
voluit do.Abb.in.c.pastoralis.in pn.de offi.ōleg.vbi eq
parat ōlegatū a pncipe suppmo ad ōlegatū a rege quo
casu posset sic argui vbi duo reglr eqparanī ius loquēs
de vno vificaī in reliquo ista est gl.sing.i.c. si postq̄.§.fi.
de elec.lib.vi.Sz impator in vniuerso 7 rex in suo regno
eqparanī qz qlibet est suppmus mōarcha i regno suo.er
go ius loquēs ō vno hz locū in reliquo.Sicut g̃ papa oz
iuuare ipatorē ad domādū rebelles sibi ita teneī adiuua
re regē ad domādū subditos suos rebelles.7 sz ego in.c.
eetex.s̄.ō iudi.argumētaneri nō eē validū argumētū de
ipatore ad regē 7 rebuaueriz me i locū dictuꝝ tn̄ h̄ mihi
vī dicēdū q ō vno argui possz ad reliquū 7 pp h̄ ñ bn̄ vī
dixisse bal.i.d.l.si qs maior.C.ō trāsac.7 i.d.l.ij.C.ō ꝑui
tu.7 iō si subditꝰ Jo.regis iuraret p splēdidū 7 glorioſū
nomē eiꝰ i trāsactionē quā ñ obseruaret icideret p certo in
penā.d.l.si qs maior. ¶ Preterea faciat ter.iste vbi oz
q layci oppssi a suis supioribꝰ adiuuādi sūt a ꝑp i sua iu/
sticia.pscrtiz eo tpe q̄ vacat ipiū. ergo fortiꝰ oz adiuuari
rex iniuste oppssus a suis subditis eleuātibꝰ calcaneū suū
ꝑ dn̄m vt dicit dn̄ica veritas.Qui māducat meū panem
eleuat calcaneū suū ꝑ me.g̃. Jtē faciat qō h̄ in libris re/
guz. Mā cū Saul rex superatus fuisset a philisteis 7 per
cussus ad mortē mandaret seruo suo vt eum exanimaret
ne duceret in fortiam inimicoꝝ qui exanimauit quem

a ¶ Examiat 7 ꝓsecrat. Jm
mo pōt ipsum
eligēr negligē
tibus vl̄ discor
dantibꝰ eis ad
quos pertinet
electiovt tenet
Bal.in.l. fi.in
ij.col.in fi.C.ō
quadri.pscrip.
7 in tit. de pa.
stā.§.in ciui
tate.in.iij. col.
Cardi.in cle.i.
in fi.pn. de iu
reiur. q multa
dicit qō no. ca
nōista,p excel/
lētia do. pape.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Dauid postea occidit imꝓperādo ꝙ in Christuꝫ dñm
iniecerit manus. Si ergo rex vocat Christus dñi ⁊ Da-
uid vindicauit necē eius. Nonne ⁊ multo fortius papa
qui est vicarius xꝑi debet domare rebelles regis q dicit
Christus dñi. ¶ Preterea faciat si nos ꝓsideramus ꝙ
iō papa adiuuat impatorē qꝫ succedit impio vacante ea
dē rō militat in rege vacāte regno. singulare dcīm fuit ho
sti. hic extēdētis istum tex. loquētez de iperio ad regnuz.
Sed certū est ꝙ quo ad subditos rebelles regi quos rex
domare nō pōt regnū dicit vacare. Et ad hoc adduco in
argumētuz glo. valde singularē i. l. plagiarij. C. ō plagia
rijs. que voluit ⁊ ꝙ si mulier habeat maritū inutilē[a] ꝙ di-
cit vidua quā gl. magnā facit ibi Bal. Si ergo rex est in
utilis respectu rebelliū regnū dicit viduatū quo ad rebel
les. ergo papa succedit ad adiuuādum regē. faciat etiaz
qō habet in. c. i. de offi. ordi. in. v. cum opus fuerit publi-
cū cōuocēt auxiliū. vbi iudex ecclesiasticus pōt iplorare
brachiū seculare. c. quoniā. eo. ti. c. cū ad verū. xcvi. di. cū
similib[9]. qñqz ecōtra iudex secularis inuocat auxiliū bra
chij spiritualis. Et facit qō voluit Oldr. ꝑsi. lxxxix. ⁊ qō
habet in. l. i. C. ō his qui latrones occultant. ⁊ in. c. ij. de
iudi. ⁊ in. c. ꝓncipes seculi. xxiij. q. v. Cū ergo in casu ist̄o
sit opus auxilio pape debet papa impēdere auxiliū suuz
ad domādum rebelles regios. ⁊ ideo poterit eos excōi-
care ⁊ anathematizare ⁊ lz sit maior ꝓiūctio inter papā
⁊ impatorē vt in silī dicim[9] i. c. reqsisti. ō testa. cꝫ inter pa
pam ⁊ regē. tñ ex quo eadē rō est ad iuuādum vtrūqz oz
adiuuare vtrūqz. ⁊ ꝑ ꝙs serenissimus dñs meus rex po-
terit iplorare auxiliū sacre sedis apostolice que sp fuit le
uamen ⁊ quies illustrissimoꝝ regum ⁊ maxie sacrati re-
gis Aragonū. cuius insignis ꝓ ornamēto magno vtitur
sedes apostolica vt vidimus papā Piū trāseuntē ꝑ hāc
vrbez. ¶ xj. casus est rōne administratiōis quā assumit
laycus de ecclesiasticis. c. iudicatū. lxxxix. di. vide que di
xi in. c. ij. s̄. de iudi. ¶ xij. si serui ecclesie vel boies ecclesie
idebite fatigent a laycis auc. nulla cōitas. C. ō epi. ⁊ cle.
xij. q. ij. c. ecclesiaruz serui. ¶ xiij. si locus caret iudice vt
qz in ꝓuincia nō est supior laycus. ideo tūc pōt eps adiri
69 vt in auc. vt differētes. §. si vō ꝓtingit. ⁊ ¶ Circa hoc do.
Abb. ꝓsiderat tres casus. Primus est si vacat imperiuz
tūc succedat ecclesia vt dictū est. Qñqz in ꝓuincia deest
iudex secularis vt qz mortuus est vel qd simile. ⁊ tūc po
test adiri eps vt. d. §. si vō ꝓtigit. Qñqz vacat totū regnū.
Et hoc casu Inno. ponit tres opi. Prima est ꝙ devolui
tur ad ꝓximū superiorē nō ad papā. Rō est qz maior ꝓiun
ctio est inter papā ⁊ impatorē qz̄ iter papā ⁊ aliū ꝓncipē
sicut i simili oz. d. c. reqsisti. ō test. ⁊ qz papa impatorē exa
minat ⁊ ꝓsecrat ⁊ impatorē ei[9] aduocat[9] ⁊ ei iurat ⁊ ab
eo tz impiū. c. venerabilē. ō elec. iō in iure qō tz ab eccl'ia
succedit papa. Sc̄o dicit ꝙ si ē ꝓnceps nō recognoscēs
superiorē succedit papa ar. c. ali[9]. xv. q. vi. Sz hoc nō ideo
facit qz ab eo teneat regimē qz ab eo nō tz lz ō plenitudi
ne ptātis quā hz qz vicari[9] xꝑi est. Tertio dicit ꝙ vacāti-
bus regnis ⁊ ꝓncipatib[9] nō pōt papa se ītromittere nisi
put hr̄ in. c. nouit. de iudi. Sz hosti. tz ꝙ in regnis vacāti
bus ⁊ silibus papa succedit nō solū ō plenitudine ptātis
sed ēt de iure ⁊ ꝓsuetudine. ⁊ dicit ꝙ hoc ēt sentit Inno.
in alia glo. do. Ant. h̄ seqr̄. xij. opi. Inno. supra posita ne
ꝓtigat pturbatio iurisditiōis. d. Abb. tz vltimā opi. Inn.
s̄. posita vt indistincte sicut talis superior cognoscat superiorē
siue nō succedat siue nō succedat nō pōt se ipedire nisi oc
curreret aliqs arduus casus quo posset se impedire ēt re
gnis nō vacātibus ar. c. i. ō homi. li. vi. ⁊ refert se dixisse i
d. c. nouit. ⁊ mouet qz ꝓncipaliꝫ exercitiū iurisditionis se
cularis est interdcīm dicēte dño ad Petrū mitte gladiū
tuū in vaginā. Aut eni impator nō recognoscit impium
a papa. aut sic. Pario casu oz succedere qz a deo ptātem
obtinet in toto orbe in tpalib[9]. vt in. c. impator. xcvi. di. ⁊
in. l. bene ⁊ a zenone. C. de quadri. pscrip. vñ si vacat loc[9]
oz ad eius iurisditionē redire qz res de facili reuertit ad

a ¶ Inutilez. a Adde. o. alex. de imo. in. l. cle gantes. §. q re probos. de pi-gno. actio. vbi idem autumat de patre qui di citur orbatus filijs ēt si hēat inutilē filiuz p tex. ⁊ glo. allegatā i tex. quē ōino video. ⁊ signa ꝓ scola-ribus inutili-bus.

suā naturā. l. sivnus. §. pact[9] ne peteret. ff. de pac. xxxvi. di.
c. ab exordio. ⁊ qō no. Inn. in. c. cumana. ō elec. aut reco
gnoscit impium a papa ⁊ idē dicēdū cū simili rōne qz ea
dez ratio oz esse in pte que in toto. l. q̄ de tota. ff. de rei vē.
c. pastoralis. de offi. deleg. sicut. n. in tota iurisditiōe tpali
spectante ad eccl'iam de plenitudine ptātis ꝓest impa-
tor ita est in hac pte que eodē iure devoluit ad eccl'iam ⁊
nō iure singulari. Et per hoc habes ōclaratū primū ca-
suz exceptuz in glo. ij. ¶ Excipit ēt scōm casuz qñ iudex
secularis est negligēs in iusticia administrāda ⁊ hūc casuz
70 supra excepi. Sz ꝑ declaratiōe qrit ⁊ vtrū iste casus ꝓce-
dat indistincte vt data negligētia iudicis secularis reco-
gnoscētis aliū superiorem secularē possit adiri eccleiasti-
cus ⁊ ptermisso suo superiore. Inno. ⁊ Hosti. ꝑ oia vident
sentire vt dixi in casu vacationis. Sz do. Ant. distingit qñ
negligēs est iudex superior aliū nō recognoscēs pōt adi-
ri papa in causa negligentie vel appellatiōis ad hoc ad
ducit. c. ꝙ venerabilē. q fi. sint legi. vbi Host. loqtur de re
ge francie ⁊ de multis ciuitatib[9] liberis sicut sunt in Ita
lia q̄ nō recognoscūt superiorē saltē de facto vt sunt Vene-
ti Florētini ⁊ silles. Si iudicib[9] suis dant iudices appella
tionū adiri pōt papa negligētibus suis superiorib[9] argu.
eoꝝ que notat hic Inn. ⁊ ego adduco qō pulchre voluit
Bal. in. l. impialez. in. §. ꝓterea. el. iij. de ꝓbi. fe. alie. ꝑ Fe
71 deri. vbi dicit ⁊ ꝙ si dñs feudi non recognoscit superiorē vt
rex francie ⁊ ptentio est cū ipso ꝙ cognoscēt pares curie.
Et si forte pares curie eēnt nimis fauorabiles vl' nollent
cognoscere nec litigātes vellent cōpromittere cognoscet
papa rōne peccati. vt in. d. c. nouit. ⁊ eo mō dicit ꝓpōse-
ctū iusticie. c. ex trāsmissa. s̄. eo. c. ex tenore. ī. eo. ꝑm Bal.
ibi. idē dicit do. Ant. in iudice puincie vbi difficilis ē adi
tus ad impatorē vt i auc. vt differētes iudices. §. si vō cō-
tigit. ⁊ no. Host. i. d. c. nouit. Si vō recognoscat talis ne
gligēs superiorē si persona est mirabilis ꝓ iusticia vel ne-
gligētia statim pōt adiri papa vt dicit Inn. ⁊ Hosti. in
d. c. ex tenore. ī. e. qz satis dicit oppōssa eo ipso ꝙ negligit
iusticia vel opponit iniusta snia. c. ex pte. b. ī. eo. Idē pu-
tat si grauat̄ psona ecclesiastica. c. fi. de iudi. c. cū sit gene
rale. s̄. eo. hoc limitauit vez in casu negligētie sed in casu
appellatiōis putat hoc vez vt possit imediate appellari
ad papā si cā est eccl'ie secus si cā est clerici. tūc. n. appellā
duz est ad ꝓximū superiorez ipsius iudicis vt sentit Ar-
chy. in. c. nō ita. ii. q. vi. hec ocā nō placēt do. Abb. in duo
bus casib[9] primo si nō cognoscit superiorē pōt adiri papa
imediate in cā negligētie imo dicit adeundū eē impato-
rē. Et monet rōne qz isti iferiores pscribētes ēt iurisditio
nem ꝓ ordinariū loci dicunt hīe eam inqr̄tū sunt vigiles
in administrāda iusticia al's superior pōt se ipedire dicit
esse elegant̄ tex. in. c. irrefragabili. §. excessus. de offi. or.
fortius oz ꝓcedere qñ iurisditio nō est pscripta per infe-
riorē ꝑ impatorē sed dūtaxat de facto nō recognoscit im
patorē sicut eni dicit Inno. quādo subditi volunt de fcō
obedire impatori papa nō succedit oz adiuuare impato
rem eo mō est dicēdum qñ ille negligit facere iusticiam
⁊ multofortiꝫ qz hoc casu nō vult de facto obedire impa
tori nec iusticiā ōbito mō ministrare. ¶ Itē nō placet si
bi dcīm do. Anto. indistincte volētis ꝙ in cā miserabilis
ꝑsone vl' eccl'iaꝝ posset appellari imediate ad papā ⁊ nō
ad ꝓximū superiorē ipsi[9] iudicis dicit. n. ꝙ h̄ casu appella-
tio oz fieri gradatim cū nō repiat̄ in iure cōtrariuz ergo
stabitur cōibus regulis. c. dilecti. ⁊. c. duobus. de appel.
vbi papa dicit ad se appellādū qñ loc[9] est de tpali iurisdi
72 tiōe ecclesie nihil aūt dicit si ꝑsona ē miserabilis ⁊ nec per
iterptationē ōbem[9] recedere a cōibus regulis. c. ad audié
tiā. ō ōci. l. ꝓcipimus. C. ō ap. maxie h̄ ꝓcedit attēto ꝙ iu-
dex nō oz inferre violētiā seu oppmere qñ ꝓcedit iudicia
liter. ⁊ sic cessat rō do. Ant. allegat tex. ⁊ gl. i. c. pñtiū. xv.
q. i. ⁊ qō no. i. c. cōquerēte. ō resti. spo. ⁊ qō no. Archy. in
c. nō ita. ij. q. vi. ⁊ h̄ tenet exꝑsse Inn. in. c. significātibus.
de offi. ōleg. vbi dicit ꝙ lz iudice ordinario negligēte pos
sit persona

UVA. BHSC. IyR_275_2

sit ꝑsona eccl̃esiastica ĩmediate adire ordinariũ eccl̃esiasticũ p.c.ex tenore.ſ.e.nõ tñ põt appellare de iudice secularis ad eccl̃iasticũ.ſz ad ꝓmũ supiorẽ qz gradatiz ẽ appellandũ.ij.q.vi.anterior. Sibi vr̃ q̃ do. Anto. melius dixerit z moneor ex eo qõ bñ i.l.i.C.qñ impator inter pupillos z viduas. Tvbi ꝑsona miserabil̃ nõ põt trahi ex̃ ꝓuinciã.ſz ipſa bñ põt trahere alios ex̃ ꝓuinciã cor̃a impatore z ẽ rõ qz impator ẽ spãlis ꝓtector eax ſz papa ẽ spãlis ꝓtector miserabiliũ ꝑsonax. vt in.c.ex pte.b. zi.c.ex tenore.ſ.e.z.d.c.significatib⁹.ergo. Jtẽ vbi ꝑsona miserabilis oppñim̃ põt adire ĩmediate ipſum papã.d.c. ex pte.b. z in casu iſto oppñim̃ p iniustã ſniaz ergo seq̃t q̃ ĩmediate poterit appellari ad papã.z iſtõ puto de iure verius. Addo ẽt ad ꝓmũ casuz qñ rex vel ppls nõ recognoscit supiorẽ qz i casu negligẽtie vr̃ recurrendũ ad papã.ex eo qz vbi ppls nõ recognoscit supiorẽ illud nõ recognoscẽs venit ꝓuatiue.nã si ꝓuatiue nõ veniret seq̃reť q̃ impator posset mãdare regi aut pplo libero.vt.ſ.certũ terminum exerceat iusticiã vt ẽ casus i.d.c.irrefragabili.§.excessus. ſz ꝑ facere nõ põt qz nullã hz iurisditionẽ.ſz i casu.d.§.excessus.caput nõ ꝓuauit oino iurisditõe epm̃.ſz pplс liberio ꝓuauit ĩpatorẽ iurisditiõe quo ad ſe z subditos suos ergo seq̃t q̃ ĩmediate recurreť ad papã vt voluit bal. i.d.l.ipialẽ.§.ꝓterea.z p ꝓñs dcm̃.d.ant.vr̃ vi⁹. ¶ xiiij. casus est cũ aliqd ãbiguũ fuerit vl̃ difficile sup quo variãt iudices qz tũc recurreť ad sũmũ pastorẽ.c.p venerabilez. §.rõnib⁹.q fi.sint legi.istũ casuz ponit gl.ẽt faciat.c.maiores.õ bap.faciat qõ voluit gl.i.c.q̃ trãslatiõez.ſ.õ offi. leg.vide ibi dcm̃ qõ iduxit.d.Abb.ad qõnẽ õ duab⁹ q̃rtj õtrabẽtis vt steť õclarator pape.c.raynuci⁹.õ testa.qõ facit ẽt ad õcisionẽ.c.sup lr̃is.õ rescrip.z ad.c.lr̃as.de resti. spo.z sic õcisio ar dui casus siue sit in cẽsura põtificia siue in ciuili spectabit ad papã. Sz ꝑ ꝑ facit.l.i.z.l.fi.C.õ le. solutio.p dubio legali recurrẽdũ est ad ꝓncipẽ.ſz si papa illõ iterꝑtať z nõ ꝓnceps stabit iterꝑtatiõi papali z i foro cesaris qz vna ptãs adiuuat altã.c.cũ ad vex. xcvi.dist. nã si ꝓsuetudo est optia iterpres legũ.l.fi de iterꝑtatiõe. ff.de leg.c.cũ dilectus.õ ꝓsue.ergo multo fortius poterit papa ꝑ facere qz ꝓditori canonis est subdita oĩs creatura vt sap̃ẽter dicit Jnn.i.c.i.õ ꝓsti. Nã vnũ ẽ ouile z vn⁹ est pastor.z ió Christus in euãgelio dixit habeo oues q̃ sunt de alio ouili ſz fiet vnũ ouile z vn⁹ pastor. Et facit illud qõ cecinit puella hebrea apõ magnũ Thomã apl̃m vnus inqt ẽ deus israel.nõ erit ergo admiratiõe dignũ si iterꝑtatio dubioz ciuiliũ ẽt spectet ad papã nã z doctor hz ꝑtãẽ interꝑtãdi.vt i.l.i.C.õ ꝓfessorib⁹ q i vrbe ꝓstãti-
74 nopolitana lib.xj.Tſz papa ẽ doctor i vtroq̃ iur̃.vt est casus quẽ ita itelligit Bal.i.c.i.ſ.õ ꝓfessis qnimo plus dico q̃ iterꝑtatio noui z veteris testi spectat ad papã ẽ.n.doctor in nouo z veteri testõ ita ꝓbať in.c.sup eo.ſ.õ vsu.nõ tñ pp̃ tollit̃ iterꝑtatio impialis q̃ ꝓuabit̃ in terris imperij ſz iterꝑtatio pape ꝓuabit̃ in terris eccl̃ie. ¶ xv. casus est qñ agit̃ p viã õnũciatiõis.c.nouit.§.õ iudi.vi⁹ ibi dcã. ¶ xvj. casus ẽ rõne ꝓnexitatis ponit gl.exẽplũ in dote q̃ venit accessorie ad matrimoniũ.c.õ prudẽtia.õ dona.inter vi.z vxo.z sic sentit gl.q̃ si ꝓncipal̃r dos petať oz peti cor̃ã iudice seculari. Si aũt icidẽter põt peti cor̃ã eccl̃e siastico remittit se do. Abb.ad no.i.d.c.õ prudẽtia.z dcã p se in.c.nõ ẽ.õ spõ.gl.i.d.c.de prudẽtia.tenet vt hic quã seq̃t ibi do.anto.z idẽ voluit in.c.ex lr̃is.de pig. Jdẽ voluit Ange.in.l.i.ff.sol.ma.z Bar.in.l.in ꝛctib⁹. ad fi.C. de nõ nu.pe. Sed Jnn.z Host.i.d.c.de prudẽtia.tenent ꝓriuz q̃ imo idistincte adiri põt iudex eccl̃icus.z dicit pe. de ancha.in.c.ex lr̃is.de pig.fore ibi tex.p Jnn.z Host. z idẽ voluit Jo.de imo.in.l.i.ff.sol.ma.loquit̃ tamẽ tex. in muliere oppssa iniuste a iusticiario z loqtur in dote recuperãda. Et adduci posset in argu.c.ex pte.b.ſ.eo. Ego satis luculenter exꝑssi in.d.c.ex lr̃is. Sz pondero q̃ pro
75 opione glosax nostrax est casus in.c.fi.de iu.lib.vi.Tvbi filiusfamilias põt stare sine ꝓsensu patris in iudicio in causa matrimoniali z in dependẽtibus ab eo gl. ibi exponit̃ õ pẽdentibus in dote ex quo seq̃t q̃ ita põt peti cor̃ã ecclesiastico si icidit in mr̃imonio.ergo de p se cor̃ã eccl̃esiastico peti nõ poterit aliter tñ al̃aui.d.c.fi.in.d.c.ex literis.sed istud vr̃ veri⁹ egeret ꝓ certo dubitatio b̃ generosa põtificis õclaratiõe. ¶ Sz õ ꝓdicta opponit̃ q̃ papa nõ põt se ĩpedire in casibus predictis õ iurisditiõe tpali ꝑ laycos nec vr̃ sibi credẽdũ cũ hoc statuerit i suũ fauorẽ.l.i.ne qs in sua causa.l.de etate.§.i.ff.õ iterro.act. Solvit Jnn.q̃ bi q̃ dicũt si diligẽter attẽdãt nõ euadũt culpã sacrilegij ergo z q̃ posset papa se ĩpedire de his casibus
76 ꝓbat hoc mõ⁹a ꝓncipio creauit deus celũ z terrã z oia que in eis sunt angelicã z humanã naturã spũalia z tpalia que per seipsuz rexit sicut factor rem suaz gubernare solet z homini quã fecit precepta dedit z trãsgrediẽti penã iposuit gen̄.c.ij. Ex oi ligno inqt comedetis z c. Ipsis eni peccantib⁹ penã iposuit p seipsum ade z eue. vt bñ genesis.iij.z p seipsuz puniuit Caym z lamech.z quosdaz gen̄.iiij.z sic legit̃ deũ rexisse mundũ vsq̃ ad noe. Tẽpore noe cepit deus creaturas suas regere p mistros quoz ꝓmus fuit Noe z qõ fuerit rector populi ex eo appet qz sibi deus gubernationẽ arce tradidit p quã significat ecclesia gen̄.c.vi.z q̃ noe z filij ei⁹ rectoriã dederit appet genesis.ix.c.vbi ẽt lz nõ appeat q̃ Noe sacerdos fuerit tamẽ sacerdotis officiũ exercuit post egressum ab archa anteq̃z leges pplo daret gen̄.viij.edificauit aũt Noe z c. Officiũ sacerdotis q̃ Abel z Caym ꝓmo fecerũt.in hac aũt vicaria successerũt patriarche iudices z reges sacerdotes z alij q̃ ꝑ tẽpore ꝑfuerũt populo iudeoz z sic duravit vsq̃ ad tps xr̃i qui fuit naturalis rex noster de quo dicit psalmista deus iudiciũ tuũ regi da. Et Jsayas.xxxiij.c.oñs iudex noster dux legis nr̃e rex noster ecce.z adduci põt qõ scribit̃ in euangelio.ecce rex tuus venit tibi mãsuetus sedẽs sup asinã z pullũ.z ipse Jesus xr̃s vicariũ ꝏstituit Petrũ q̃n ei dedit claues regni celoz z dixit pasce oues meas z lz in multis distincta sint officia z regimina mũdi tñ q̃cũq̃ necessitas est recurrit̃ ad papã si ue sit necessitas iuris puta qz ẽ passus dubius nec est aliqs iudex supior siue sit necessitas facti qz de fcõ minores iudices nõ põt exeq̃ suas sniias vel negligũt vbi õbẽt exercere iusticiã.c.p venerabilẽ.§.rõnibus.q fi.sint legi. Et ꝓ ꝑdictis facit.c.p humani.de ho.li.vi.ꝑm Jnn.b. Et hec dicta placẽt Host.que ꝓiungẽda sũt cũ his q̃ dicta fuerũt in.c.nouit.ſ.õ iudi.ꝑm do.abb.z ita trãseũt doc. oẽs b̃.generosa ꝓ certo est hec ꝓclusio Jnno.excelso z stupẽdo doctore digna z cũ ea hic transeo. Sed vt deť pstantior inuestigãdi via vr̃ non ꝓcedere. Nã xr̃s rex noster lz cõstituerit Petrũ vicariũ suũ z successorẽ ꝓcedit in spiritualibus qz iã in tpalib⁹ ꝓstitutus est ipator. vt in auc. qũo oz epos in ꝓn.z scribit̃ lib.gen̄.fecit deus duo luminaria magna vt i.c.solite.õ maio.z obe.p vnũ importať papa p reliquũ iportať ipator z faciat q̃ scribit̃ in euãgelio. Que sũt cesaris reddite cesari. Et ꝓhibuit xr̃s petro exercitiũ tẽporalis iurisditiõis dũ dixit pone gladiũ tuũ in vagina.ergo si papa exercet iurisditionẽ tpalez in terris imperij vr̃ facere ꝓtra ꝓhibitionez xr̃i nec legit̃ q̃ xr̃s exercuerit̃ iurisditionẽ tpalem ideo oĩs xr̃i actio nr̃a fuit istructio.c.significasti.õ ele.z lz eiecerit emẽtes z vẽdẽtes de tẽplo illud fuit õlictũ eccl̃iasticũ qz domũ dei faciebãt speluncha latronũ quo casu layci effecti sunt õ iurisditiõe eccl̃iastica.l.si qs in hoc genus.C.õ epi. z cleri. ¶ Jtẽ xr̃s voluit ꝑdẽnare mulierez deꝓhensam in adulterio qnimo. Christus dixit regnũ suũ nõ eẽ de hoc mũdo.z lz psalmista dixerit iudiciũ tuũ regi da.b̃ tñ itelligit̃ de iudicio spũali z eccl̃ico z nõ tpali. Et adduco illõ qõ psalmiste venit i ore. Judicabit i nationib⁹ iplebit ruinas q̃ casu capit̃ iudiciũ circa aias ad repellẽdas ruinas ãgelox. Et isto mõ vr̃ itelligi qõ voluit psalmista. Nõ itres i iudiciũ cũ ꝺño tuo. Et adduci ꝑt qõ voluit old.i suis ꝓsi lijſ.ꝑſ.lxix.vbi loq̃ns õ ipatorẽ dic̃ ñ eẽ credẽ.suis legib⁹

UVA. BHSC. IyR_275_2

qz in facto ppzio loqtur in quo nullus est idoneus testis .l. nullus. ff. ó testi. Et adduci posset ꝙ sacro scriptū ẽ etiã gelio. Tu de te ipso testimoniū perhibes testimoniū tuū nó est vex. ꝛ multo minus credereť legibꝰ ꝛ scripturis suis. vt in. c. lz ex quadã. de testi. nec in nouo nec in veteri reperiť testaméto ꝙ papa succedat impio vacante. nec iste tex. probat cóem doctrinaz docẽtiuz nihilominus teneo illó indubitanter qó tenet sacrosancta ro. ecclesia cui me humili corde subijcio. Et pódero vnũ iste tex. loqtur im-
77 perio vacãteť vtrũ intelligať p oẽm modũ vacationis nó solũ si impator est mortuus sz ẽt si renũciauit vel est ópositus dicas ꝙ sic. Et adduco in mediũ glo. multũ sing. in cle. ne romani. ó elec. vbi tex. loqť in papa mortuo ꝛ gl. extendit idẽ in papa renũciãte vel ópósito. vide ibi quia multũ luculẽter materiã banc ibi explicaui in repetitiõe mea. ¶ Venio nũc ad gl. fi. ꝛ oppono cũ ea de tex. c. cuz spãli. de app. ꝛ d. c. si qs ꝓ clericũ. ś. eo. vbi ordinarius recusatus cómittit causaz sz hic dz ꝙ recurriť ad supiorẽ ergo solutio. ꝓzium ponit ius cómune sed istó ponit ius locale ꝑm glo. vel aliter ꝑm Goffre. hoc. c. pót intelligi qñ supior adiť p appellationẽ puta qz pśules recusati nihilominus pcedebãt ꝛ ꝓbat tex. in v̂. sicut supius ḡsi p appellationẽ. nã ó ea erat supius dictũ vel aliter ꝑm eũ pót intelligi ꝙ dicit recurrať. i. cómittať vel ꝑm Vincẽ. sufficit ꝙ iudex secularis nó possit cãm cognoscere ad hoc vt fiat transitus ad eccl̃iam vix. n. contingeret qn per aliuz cognoscere posset. c. coz̃a. de offi. deleg. q̃ solutio nó placz dño Abbati p ea que dicta sunt per. d. c. si qs ꝓ clericum. Hosti. dicit hoc pcedere de pśue. vel ꝑm eũ pcedunt ꝓzia cũ epś recusať hic aũt recusať minor epo ꝛ hoc fauore dignitatis pontificalis. sz hec vltima so. multũ restrigit. d. c. cũ spãle. vió q̃ plene dixi in. d. c. siqs ꝓ clericũ. ¶ Extra glosas opponiť ꝛ vz ꝙ nó poterat hic appellari neqz ad epm neqz ad papã a iudicib⁹ secularib⁹. c. si duob⁹. ó appel. Inno. soluit ꝙ ad epz poterat appellari de iure speciali habebat. n. hoc ius in illa terra ꝙ ad eum possit appellari sed ad papam iure impij poterat appellari qz papa succedit impio vacãte. Sed obstat tex. iste in v̂. presertim. vbi pśupponit ꝙ poterat appellari ad papã ẽt iperio nó vacãte so. tenẽdo hũc intellectũ ex positiõe. v̂. presertim. i. tñ. xij. di. c. illó. cũ suis pcor. ꝑm Gof. ꝛ Vinc. ꝛ satis sentit Inno. Sz tũc obstat qz tñ poterat hic cognoscere loco ꝛ iure impatoris nó óbebat ad eũ posse appellari obmissis medijs sicut nec ad ipm impatorẽ. l. impatores. ff. de appel. Qui. n. succedit loco alterius eodẽ iure vti dz in regula is qui in ius lib. vi. ꝛ cle. qz regulares. ó supp. negli. prela. ergo óbebat hic potiꝰ appellari ad ipsum epm vercellẽsem. sol. Vin. ꝛ Jo. intelligẽdo lr̃az qñ epś nó exhibet iusticiã timore pśulũ vel ꝑm Vin. nó oẽs cãe deferri poterãt ad epz p appellationẽ vt sunt cãe graiores. c. vt óbitus. ó appel. ideo dicit eas óferẽdas ad se vel ad epm qz cognoscet ḡsi delegatus pape de illis de q bus prius cognoscere nó poterat. Sed do. Ant. aliter dicit dz ꝙ ex quo iurisditio deuoluit ad forũ ecclesiasticuz deferť ꝑm qualitatẽ fori ecclesiastici ꝛ tunc dictio pśertiz stat ꝓpriep maxime ꝛ militat hec rõ impio nó vacãte. Sed nó placet istó dcñ do. ant. do. abb. ꝟ q arguit ꝙ cósuetudo dz ꝓuari in terminis suis ꝛ nó extendi. Sz ꝓ do. Abb. supius ego allegaui. l. epale. C. de epi. audiẽ. Et iõ ista nó est extensio sed ẽ iuris dispó. ꝛ per pdicta dicit. d. abb. se soluere aliud ꝓzium ꝙ pót ꝟ formari p litteram.
78 Judex eni secularis ꝛ ordinariꝰ nó pót ptextu suspitionis in totũ remoueri a iudicãdo sz dať sibi ꝟadiunctus. vt no. in. l. apertissimi. cũ auc. ibi posita. C. ó iudi. do. Anto.
79 hic dicit in notabilibus ꝙ pśuetudo tribuẽs iurisditionẽ in casu appellationis extẽdiť ad cãm recusationis. c. sup eo. de app. qz appellatio ꝛ recusatio regulariter parificanť. hoc reprobat hic do. Abb. qz prescriptio tãquã odiosa nó dz extẽdi. nec ob. parificatio pdcã qz pcedit in qbusdam casibus nó in oĩbus. vt in tex. ꝛ glo. c. si ꝓ vnuz.

a ¶ Vidua. ad de ad materiã huius tex. do. abb. ꝛ nouissimos scribẽtes in. c. significantibus. ś. de of. delega. ꝛ in. c. super qbusdã. in. i. col. in fi. v̂. no. in. §. cũ autem. de v̂bo. si. ꝛ i. c. licet hoc eo. ti. vbi materiam huius. c. late digerit.

de offi. dele. lib. vi. ꝛ etiã qz in paribꝰ nó dz fieri extẽsio vtra pscriptiõez. c. cũ ꝓtingat. ꝛ eo. iõ aliter ipse soluit ꝙ ꝟ erat ꝓsuetudo. vt ẽt sentit gl. q̃ opabať nedũ ꝙ possint illi cósules recusari sed etiã ꝙ nó possent cómittere. vel loqtur qñ nó volebãt admittere recusationẽ aliquo mó. ꝛ sic fuit appellatũ vel ꝓcedit i loco subiecto eccl̃ie quo ad tpalẽ iurisditionẽ ꝑm lec. Hosti. ꝛ ꝑm ꝟ colligit do. abb. ꝙ in terris eccl̃esie sic ꝓcedit ad recusationẽ ordinarij secularis ꝑm canones. ꝛ nó ꝑm leges. facit. c. si duobus. ó app. Illa tñ lectura ꝙ ciuitas erat de tẽporali iurisditione eccl̃esie ex toto nó placet do. abb. qui ita residet dicẽs ex istis haberi expeditã materiam huius. c. ꝛ. c. sequẽtis. Pro certo do. Abb. nó bñ loqtur ꝛ vior vz doctrina do.
80 ant. qó sic ostẽdoť vbicunqz duo regulariter eqpanť a iure ꝛ eadẽ rõ est in vtroqz tunc ius exorbitans loquẽs de vno dz locũ in reliquo ista est gl. q̃ cõiter reputať sing. in c. si postq̃ ꝟ. §. fi. de elec. li. vj. Sed bñ facit gl. in cle. i. de offi. vica. ꝛ in cle. i. de rescriptis. Sz appellatio ꝛ recusatio regulariter eqparantur a iure. vt plene scribit Lapus in suis allegationibus allegatiõe ꝑma vbi oino vide. ergo seqtur ꝙ cósuetudo deferens appellationẽ ad epm vel ad papam videť differre recusationẽ. Itẽ ꝛ posito ꝙ regulariter nó eqparẽtur nihilominus in hoc eqparanť ꝛ in hoc eqparat ea tex. iste quez ad hoc reputo singularẽ in iure in v̂. ad te vel ad vos p iusticia recurrať sicut supe rius expressuz est. Sz superi⁹ expśsit quãdo appellatur ꝛ hic nó exprimit qñ recusatur. ergo si ꝓsuetudo defert appellationẽ ad epm vł ad papã eo modo defert recusationẽ ꝛ p ꝓsequẽs ista nó est extẽsio hominis. vt dicebat do. Abb. sed est extensio legis. Et ad istũ tex. ista sunt noua. Si qd recte aut luculẽter dictũ est. Deus nobis hec otia fecit pyssimo Jesu Christo medio. Sit ergo gloria ꝛ imperium patri ꝛ filio ꝛ spirituisancto in secula sempiterna. Amen. Andreas Barbatia.

a e **Ex tenore.** Hoc intendit. vidua ꝓ laycum cor̃a iudice ecclesiastico conueniri nó pót nisi sup cã eccl̃e siasticave in ó defectu iudicis secularis. h. d. ꝑm oẽs. In pria ponit comitis qó. In scda pape quisto ibi. nos igiť q̃ tria facit. cãm reddit supsederi mãdat. ꝛ duos casus excipit. Ego aũt lz tenuis ꝛ indigꝰ iuris amator sim. Abibi tñ nó vz eẽ hic casuz illũ quẽ doctores oẽs asserũt vz ꝙ lr̃e ipetrate p laycũ a papa p miserabilẽ psonã ad iudicẽ eccl̃esiasticũ sint in pẽdenti sz mihi vz fore ꝟ casum aptũ ꝓ Inn. ꝛ Host. in. c. de prudẽtia. ó dote post diuor. resti. ꝛ ꝓ Pe. de anch. ꝛ Jo. ó imo. ꝛ alios i. c. ex lr̃is. ó pig. ꝛ ꝓ Raphalẽ in auc. qó locũ. C. ó colla. ꝓ Jo. de imo. ꝛ ludo. ro. i. l. i. ff. so. ma. ꝛ ꝓ do. Abb. in. c. ś. pri-
a mo. ꝛ i. d. c. ó prudẽtia. q dicũť ꝙ iudex eccl̃esiasticus pt adiri pncipaliter ꝛ immediate p cã dotis p. d. c. ex lr̃is. ꝛ d. c. ó prudẽtia. nã hic erat qó dotis bui⁹ in lr̃is vidue vt apparet in v̂. p sua hereditate ꝓiũcta gl. ꝟ ꝓiũcto. c. nuper. ó dote post diuor. resti. vt itelligať iste tex. ꝙ ista mulier repetebat doté ꝛ iam dos dz pzimoniũ mulieris. vt in. l. pponius filadelphus. ff. fami. ber. ꝛ in. l. iij. §. sz vtꝛ ff. ó mino. ꝛ sic ẽ ꝟ casus sing. ꝛ notandus ꝙ lz dos possit repeti in cósequẽtiaz ꝛ incidẽter cor̃az iudice eccl̃esiastico. vt ꝓbať in. c. fi. ó iudi. i. vi. ꝛ i. d. c. ó prudẽtia. tñ pncipaliter ꝛ imediate peti nó pót imo dz recurri ad iudicẽ rei ꝛ sic ad iudicẽ laycũ ꝛ p ꝓñs est hic casus p glosis dãnatis a multis ꝛ imerito hoc. n. voluit gl. i. d. c. ex lr̃is. ꝛ in d. c. de prudẽtia. ꝛ cũ sit gñale. ś. eo. ꝛ seqť do. Anto. i. d. c. de prudẽtia. ꝛ Ang. in. l. i. ff. so. ma. ꝛ Bal. in. l. in ꝓcti-
bus. C. ó nó nu. pecu. ad fi. ꝛ iõ adduci pót qó scribiť canticoꝝ. v. q stabãt in porta aduersuz me loquebãtur vulnerauerũt me pcusserũt me. palliũ meũ tulerũt. ita dici pót de glosis nostris male reprẽsis ab his q eas tutari dẽrẽt ꝛ ideo posset sic sũmari. lr̃e impetrate sup doté ad iudicẽ ecclesiasticũ cótra laycum per psonam miserabilem nó tribuũt iurisditionis exercitium nisi data iudicis secularis negligẽtia

ris negligẽtia.h.d. ¶ Nota ibi ex tenore litterarũ quia
2 ꝓsueui allegare istũ tex.ad hoc vz† q quale sit rescriptuz
recurrimus ad eius tenorẽ cõcordat.c. ex tenore lr̃aruz.
de rescrip.ꝛ sic adduci possunt oĩa iura ꝓtinẽtia hũc mo
3 dũ loquẽdi.Et adduco elegãs simile q quale sit feuduz
recurrimus ad tenorẽ inuestiture nec nõ vim vboꝝ ꝛ sen
suz ꝓbentiũ intuẽtes quẽ tex.ad hoc adducit Bal.in plu
dus feudoꝝ.ꝛ allego.c.i.õ duo.fratrib⁹a capi.inuesti.quẽ
tex.Bal.ibi dicit eẽ egregiũ ad ℔.Et adduco qõ idẽ bal.
voluit in.l.vnica.C.õ lati.lib.tol.ꝛ qõ voluit Jnn.in.c.i.
4 ne sede vacã.Et adduco sic̃ qõ dr̃ de ꝓuilegio † qr quale
sit recurrimus ad ei⁹tenorẽ.c.pozzo.c.ꝓcepim⁹.õ ꝓuile.
5 ꝛ allego sic̃ qõ dicim⁹ in emphiteosiz† vt qualis nature
videaꝫ recurrim⁹ad ꝓctuz ẽphiteoticũ.l.i.C. de iure em
phiteotico.ꝛ adduco tex.bellissimũ in.l.ad ꝓbationẽ.la
prima.C.õ proba.in vsi.sed quẽ tenor scripture designat
adiuuat p quẽ tex.dicit Bal.in.l.ex hoc iure.ff.de iusti.ꝛ
6 iur.in.ij.col.q regnũ apulie nõ disponiꝫ natura sed pcõ
qr est feudũ ꝛ legẽ trãsmissiõis assumit ex quẽtione. iõ a
tenore inuestiture recedere nõ possum⁹p.d.l.ad ꝓbatio
nez.tene mẽti hec qr p Jouez pulchra sunt. ¶ Nota ibi
comitis britanie.qr ꝓbaꝫ hic q iste erat ꝓprie comes qa
7 erat iaz inuestitutus de comitatu† ergo sine comitatu nõ
dr̃ qs comes,ꝓprie sz abusiue sicut sunt comites sacri pa
laty q creant tabelliones dant tutores ꝛ alia faciũt que
in eoꝝ ꝓuilegijs cõtinenꝫ.vt no.in.l.i.ff.õ tuto. ꝛ cur.da.
ab his.vide tex.ꝛ bal.ꝛ alios in.c.i.qs dicatur dux mar
chio ꝛ comes.qõ facit alibi de canonicis sine ꝓbenda qr
dicunꝫ canonici in herba ꝛ ꝓ multis episcopis nulla te
nẽtibus qõ ẽt notabis pro multis doctoribꝫ iuris ꝛ ma
gistris sacre pagine cõuẽtuatis p bullam ꝛ ꝓ multis po
pulis modernis q credunt se habere libertatẽ ꝛ dici po
puli liberi reuera vt videm⁹ non sunt.ꝛ ideo dicunꝫ hẽre
libertatẽ abusiuã ꝛ vmbratilẽ. Et adduci posset illõ qõ
Lucano nostro venit in ore in tertio.Libertas ingt ppli
quã regna coercẽt libertate perit cui⁹ seruaueris vmbraz
8 si qcqd iubare velis. ¶ Nota ibi aurib⁹ nostris† qr vidi
semel quãdã humanã bestiã credẽte ꝓfiteri leges par
uipẽdẽte hec nostra sacra põtificia iura vtẽtia vbis illis
auribus nostris. Pro certo fatue loqbaꝫ qr neduz sacri
canones sed ẽt sacrate leges ꝛ impiales ꝛ ciuiles vtunꝫ
illo mõ loquẽdi.vt i.l.maximũ viciũ.C.õ liberis ꝓteritis.
ꝛ in.l.fi.C. õ acq.pos.ꝛ in.l.si extraneus.ff.õ iure do. qn
imo sacro sancta eccl̃ia in die veneris sancta vtiꝫ illo mõ
9 orãdi. Jnclina dñe aures tue pietatis. ¶ † No.q vidua
sz sit sub protectiõe eccl̃ie.vt in.c.sup qbusdã.de vbo.sig.
ꝛ in.c.significãtibus.de offi.dele.ꝛ.lxxvij.di.p totũ nõ ta
mẽ põt cõuenire laycũ coram iudice ecclesiastico alr̃ nõ da
ta negligẽtia iudicis secularis qõ est intelligẽduz qñ est
dũtaxat vidua sz si esset vidua ꝛ paup vl̃ vidua oppressa
esset secus ꝛ sic intellige qõ habeꝫ in.d.c. significãtibus.
10 ꝛ in.d.c.sup qbusdam.† ¶ No.fm do.Anto.q supior
bñs iurisditionẽ ꝛ aliaz superioritatẽ põt ꝓcipere subie
ctis ne litigẽt coram alio iudice illis nõ cõpetente ꝛ sic po
test ipedire,progationẽ iurisditiõis.vt in.c. ex trãsmissa.
supra eodẽ.qõ est verũ secũduz eũ quãdo alter subiectus
est q̃s rõne nude iurisditionis allegat Jnno.in.c.ceteruz.
de iudi.ꝛ Bal.in.l.i.§.ꝛ post operis.ff.de ope.no.nun.ꝛ
in.l.i.ff.de iudi.nisi ex ꝓsuetudine adeaꝫ iudex ecclesiasti
cus.allegat spec.in ti.õ cõpe.iudi.adi.in v. sed pone.§.i.
sub ver.xxx.e.§.vsi.viij. Sed dñs Abbas qui videꝫ fuisse
baculus reprehẽsionis cõtra dñm Anto.dicit q iste tex.
nõ patiꝫ hanc restrictionẽ cũ hic nõ appareat istũ comi
tem habuisse aliã,progatiuã vtputa ius feudi vltra nudũ
exercitiũ iurisditiõis nec hic dicit q ipediebat ꝓgatio
nẽ qr tantũ vidua instabat vt iudicium agitareꝫ coram ec
clesiastico iudice iõ mãdatũ fuit dũtaxat directum illi vi
due vt pz in tex.ꝛ ex hõ colligit qõ videꝫ potius fcm̃ in fa
uorem quenti q forte cõquerebaꝫ trahi coram iudice eccl̃ia
stico,ex tex.aũt dũtaxat colligit q dñs ad instãtiã rei po
test precipe actori ne trahat aduersariũ coram iudice incõ
petẽti.Tu vo ꝓsidera q si subtiliꝫ põderet iste tex.sz expss
se comes mãdauerit mulieri ne litiget coram iudice eccl̃ia
stico.vt apparet in v.mulieri.tñ vz̃ q mãdauerit vtriqz ne
litigaret coram iudice eccl̃iastico qr mãdãdo actori vz̃ mã
dare reo ne cõpareat coraz iudice eccl̃iastico ꝛ p ꝓñs vz̃
inhibuisse,progationẽ fieri p eos.Et hoc colligo.tex.iste
dicit q vterqz ipsoꝝ erat de foro comitis.ad qd.n.ꝓside
rasset tex.q vterqz eẽt de foro suo iõ mãdando actori ne
agat vz̃ mãdari reo ne rñdeat.Ex quovterqz ẽ õ foro suo
ꝛ sz ius expmat vnũ de correlatiuis tacite tñ vz̃ expmere
11 alterũ.ar.tex.ꝛ gl.c.ij.de pfes.li.vi. † vbi dispõ in vno ex
correlatiuis cõphendit altez correlatiuũ ꝛ p ꝓñs verius
vz̃ dcm̃ do.Anto.est enim in se verũ per nota.in.d.c.cete
rũ. ꝛ etiaz quo ad istum tex.est vez.neqz ob. q nõ appa
reat hic q iste comes vltra iurisditionẽ bũerit aliam su
perioritatẽ qr sz nõ appareat quo ad corticẽ verboꝝ tñ
quo ad medullaz bene apparet q phibueritvtriqz parti
cũ ambo essent de foro suo ꝛ papa approbat illam ꝓhi
bitionẽ quã nõ approbassz si dũtaxat respectu nudi exer
citij iurisditionis essent de foro comitis.neqz est verisimi
le q comes,phibuisset nisi vltra iurisditionẽ eẽnt sibi sub
diti ꝛ per ꝓñs videꝫ q rõne comitatus erãt sibi subiecti
hoc etiã apparet inq̃ntum hic tex.dicit litterarũ comitis
britanie vnde videbanꝫ subditi ratione comitatus.ꝛ in
quãtum Hosti.hic colligit vt refert do.Car. q iudex se
cularis põt mãdare subdito ne accedat ad iudicẽ eccl̃ia
sticũ sed ad se pro ꝓsequẽda iusticia ꝛ dicit potuit mãda
re sub debito fidelitatis si erat de feudo ei⁹ vt notaꝫ in.c.
ex transmissa.s̃.e.Sed mihi vz̃ q ex verbis positis ℔ am
bo erant subditi rõne comitatus ꝛ p ꝓñs dictũ do.Ant.
est verius sz legendo ꝛ etiam in recollectis alꝫ a me da
12 tis tenui cõtra do.Anto.ꝛ nõ bene.† ¶ No.q talis de
legatio cõtra laycum ad petitionẽ ꝓsone miserabilis nõ
oppresse neqz pauperis nõ est ipso iure nulla sz est in de
pendẽti vt assumat vires sequuta negligẽtia iudicis secu
laris neqz requritur necessario negligẽtiã ꝓcedere sz suffi
cit q sequaꝫ nec est necesse q recurraꝫ ad superiorẽ ipsius
iudicis sz imediate põt delegatus,ꝓcedere qõ est secus in
õlegatione facta ad petitionẽ miserabilis ꝓsone oppres
sel pauperis illa.n.icontinenti habet effectum licet nõ
precesserit negligẽtia iudicis secularis.vt in.c.s̃. primo.
ita hic colligit do.abb.post alios.Ego de hoc satis ple
ne dixi.s̃.c.primo.Sed pondera vnũ qõ tibi videbiꝫ no
uum q iste tex.nõ probat si subtiliter ponderet hãc cõez
doctrinam doctorum ita simpliciter vt ipsi asserunt ex eo
qr istud.c.loquiꝫ in cã dotis ꝛ per consequẽs in causa in
qua certo casu iudex ecclesiasticus habet exercitiuz iuris
ditionis cõtra laycum nõ data negligẽtia iudicis secula
ris.vt in.c.fi.de iudi.in.vi.ꝛ i.c.de prudẽtia.de dote post
13 diuor.resti.† vbi potest iudex ecclesiasticus incidenter co
a gnoscere[a] de dote cõtra iudicem laycum ideo nõ dz esse
admiratione dignũ si littere impetrate ad iudicẽ ecclesia
sticũ super dote adhuc nõ data negligẽtia iudicis secula
ris stent in pẽdenti ꝛ nõ sint ipso iure nulle qr certo ca
su bz exercitium iurisditionis supra dotẽ ꝛ hoc,pbat iste
tex.in v.sua hereditate cõiuncta gl.ergo seqꝫ q iste tex.
nõ,pbat q littere ipetrate ad iudicẽ ecclesiasticuz sunt in
pendẽti super re cuius exercitiũ nõ spectat ad iudicẽ ec
clesiasticũ.miserabilis.n.persona si nõ oppressa nec pau
per nõ potest cõuenire laycum coram iudice ecclesiastico.
vt plene dixi.s̃.c.primo.ergo iste tex.nõ,pbat illud ad qõ
cõiter allegatur.ꝛ est pro certo cõsideratio hec nõ iucũ
da. ¶ Nota ibi ita sumus viduis in iusticia õbitores q
alijs iniusticiam facere nõ debemus sapiẽtem ꝛ pulchrũ
loquẽdi modũ ꝛ vide elegãtiozez modũ loquẽdi suppre
mi predicatoris ad ro.ꝑmo. Ceteris inquit gẽtibus gre
cis latinis barbaris sapientib⁹ ꝛ insipiẽtib⁹ doctor sum.
14 ꝛ facit tex.i.c.deniqz.xiij.q.ij.quã alꝫat hic do.Abb.† ꝛ
sic nota q ad petitionẽ fauorabilis ꝓsone ꝛ miserabilis

[a] ¶ Cognoscere. Ratio huius conclusionis esse potest qr dos ꝛ causa pia eqpant vt tenet Bar. in.l.ij. §. ticio. de dona. ꝛ i.l. si ego. in prin. §.i.de iu.do.ꝛ bal.in.l.fi.C.õ actio.ꝛ obli. ꝛ do.Alexan. de imo. copiose i .l. cum is. §. si mulier.ff.õ cõ di.indebi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

persone non dz alicui ministrari iniusticia. z sic fauor al/
terius nō dz esse tantus q alteri preiudicet iniusticia mi/
nistrāda qz vñ iura emergūt nō dz oriri iniuria. c. q̄liter.
de accu. c. nōnulli. de rescriptis. l. meminerit. C. vñ vi. ꝑm
do. Lar. hic. Ego adduco tex. z Bal. ibi in. l. si qs ꝑ by/
15 ter. C. ō epi. z cle. vbi colligit † q ecclesia que est cultrix iu
sticie nō vult iuri alterius preiudicare ideo dicit nō pos/
se eccl'iaz pzonalem erigi in ecclesiā collegiatā pzono in/
uito. facit qđ habeť in. c. nobis. de iure pa. facit etiam qđ
voluit Bal. in. l. si ea lege. C. de ꝑdi. ob cau. z qđ hz in. l.
si ita qs. §. ea lege. ff. de vbo. obli. facit tex. singu. in. l. si qs
ita. C. ō pac. iter empto. z vēdi. faciat tex. peregrinus in
16 . l. si pars. ff. de inof. testa. † vbi capiť snia q̄ fauet testamē/
to nisi apte esset iniqua z sic lz regulariter faueat paupe
ribus z eccl'ijs. c. fi. de testa. c. sup prudētiā. xiij. q. ij. c. re/
ligiosaz. xij. q. ij. l. sunt z psone. ff. ō religiosis z sumpti. fu
ne. nō tñ dz faueri cū iniusticia alterius. facit. c. i. §. diuer/
17 suz. in ti. de alie. feu. Et ꝑsului superiorib⁹ diebus † statuto
Bononie caueť q si subditus statuētis faciat donatio/
nē debēt adhiberi duo notarij al's donatio non teneat z
subditus donauit clerico z nō interuenerunt duo notarij
q talis donatio nō tenuit qz nō dz fauere clerico vt iniu
sticia fiat alteri z allegaui istuz tex. z adduxi do. Lardi.
in repetitōe. c. ꝑpedim⁹. j. de sen. excō. vide qđ dixi in. c. q
clerici. ō. eo. z ē elegās iste tex. ad statutū Bononie dispo
18 nēs † q ptās teneať disponere cām viduarū secūdū eqta
tem vt restrigať p istuz tex. dūmodo illa eqtas nō pariat
iniusticiā alteri. z pōdera accurate qz posset qspiā restri/
gere istū tex. vt intelligať de viduis z sil'ib⁹ psonis q pa/
pa nō debeat fauere viduis q faciat iniusticiā alijs vidu
is z hoc ꝑbat illa dictio iplicatiua alijs hic posita. Et de
19 hoc aiaduertit nemo docentiū hic tñ recte dici pōt † qđ il
la dictio alijs nō stet hic implicatiue sz copulet ad maio
ra expssis. vt dicit gl. in cle. i. de re iudi. z in cle. ne roma/
ni. de elec. iuxta illud euāgelicuz z suspēsi sunt duo alij ne
quā. vide ō hac iplicatiua plene dcā p me. in. c. sedes apo
stolica. de rescrip. Que aūt dicať vidua. d. Lardi. ĥ post
philippū. dicit illa cui⁹ marit⁹ mortuus ē. faciat. §. vidua.
20 xxxiiij. di. Ego dico † q etiā dicť vidua ea que hz maritū
sz inutilē puta qa est ꝑdēnatus ad carceres ꝑpetuos ista
est gl. vnica z sing. in. l. plagiarij. C. de plagi. que vtilis ē
ad statutū bononie. disponēs q in causis viduaz, ꝑcedať
de sola eqtate vt etiā gaudeat bñficio statuti mulier hñs
virū inutilē. q̄nimo plus videť dicēdū q do. Lar. sit in er
rore qz casus est singularis in ꝑziū quē ipse non vidit iu/
xta illō qđ scribiť apō, ꝑbetā. Oculos hñt z nō videbūt
21 qz in. l. malū. §. vidua. ff. de vbo. sig. dicit † q illa que nun/
quā habuit vir̄ dicť vidua. ergo nō solū illa que habuit
vir̄ etiā mortuū. ergo nō recte loq̄ť tex. i. d. c. vidua. z. d.
§. vidua. z facit qđ habeť in. l. filijs. §. vidua. ff. ad muni/
cipa. z in. l. quotiēs. C. ō priuileg. scolariū. li. xij. posset di
ci q illō. c. vidua. recipiat suppletionē. ex. d. l. malū. §. vi/
dua. vel posset dici q illa iura canonica procedāt ꝑm cō
munē modū loquēdi. qz vidua dicť ea que habuit virū
z mortuus ē. sed. l. malū. §. vidua, ꝑcedat ꝑm dispositiōez
iuris, p quo vide scribētes quos hodie nō vidi i. c. ex pte.
22 b. j. e. vbi diceť. † sz stat difficultas pone q statutū loquať
de vidua[a]. Utrū itelligať tm̄ de ea que habuit vir̄ z mor
tuus est vel etiaz de ea que nūquā habuit virū videtur di
cendū q cum vba statuti debeant intelligi ꝑm cōmunez
modū loquēdi. vt. c. ex l'ris. de spō. l. liberoz. §. q tñ cassi⁹
. ff. de leg. iij. z pulchre dixit Ja. de but. in ꝑma ꝑsti. ffoz.
† q ꝑpter cōem modū loquēdi recedimus a ꝑpzio signi
ficato vocabuli. z in auc. sacra. C. si aduersus vendi. dicit
etiā q cōmunis vsus loquēdi dat vbis ꝑpziuz significa/
tū z qđ voluit Bar. in rub. ff. de oper. no. nū. z in. l. i. C. ō
iura. calū. z in. l. i. ff. ō suis z leg. z qđ pulchre voluit Jo.
an. in. c. fundamēta. de elec. lib. vi. z do. Fran. de rāpo. in
quodā ꝑsilio suo posito inter cōsilia Jo. cal. in ti. de testa.
24 z ideo dicit Bal. i. §. snia. † q omnis intellectus q nō cō/

sonat auribus vulgi dicit extraneus de quo dixi ad ple/
num in repe. rub. j. de fide instru. z p consequēs posito q
istud statutū ederet a iurisperito tamen deberet intelligi
25 ꝑm vsuz loquēdi cōem. † Ano. q super causa spectante
ad forum ecclesiasticū potest laycus cōtra laycū impetra
26 re litteras apostolicas de quo diceť in glo. † Ano. q iu
dex ecclesiasticus supplet negligētiaz iudicis secularis ō
27 quo in glo. Ultio no. ꝑm do. Anto. † q comes z dñs
eoipso q est dñs habet iurisditionē. c. fi. ō offi. archi. c. ni
mis. de iureiur. c. cāmqz. z. c. latoz. qui fi. sint legi. z. c. sta
tutū. c. inqsitionis. de hereti. lib. vi. Tu pōdera qz mi
hi videť q iste tex. aliō ꝑbet vz q eoipso q quis ē comes
nō solum hz iurisditionē sed etiā superioritatē in suis ho
minibus sui comitatus si recte ponderet iste tex. hoc sen/
tit eo qz est domin⁹ ꝑpetuus pp boc iste comes ꝑhibuit
ne litigarēt cozā iudice ecclesiastico z ex hoc iste comes
ꝑhibuit, progationem iurisditionis vt iā dixi. Ō ppo
no papa mādat supsederi nisi cognitio spectet ad forum
ecclesiasticuz hoc est falsum qz hereditas est qđ tēporale
nec pōt aliquo respectu submitti iudici ecclesiastico. c. la
toz. q filij sint legi. Solue q hic erat questio hereditatis
. i. rei hereditarie date in dote z sic erat questio ō dote qz
res erat sibi in dote legata vel ex successiōe ōbita que po
test aliquo casu deduci cozā iudice ecclesiastico. l. q lega
28 tur. ff. de iudi. † dos eni potest itelligi hereditas mulieris
qz suum pzimonium appellať. l. pōponius filadelphus.
ff. fami. hercis. l. iij. §. vtrū. ff. de mino. de qua potest ex cā
cognoscere. c. de prudētia. de do. post diuoztiū resti. ma/
xime cū vidua repetit dotē. vt in. d. c. prudētia. z in. c. nu
per. eo. ti. Et inquātuz super⁹ dixi q vidua dicť que ha/
buit vir̄ z mortuus est. vt i. d. c. vidua. qz hoc ꝑcedit ꝑm
cōem vsum loquēdi qz istud dixit hic do. Abbas, p certo
heri ego nō viderā nō enim vellē incidere in penā iuris.
Sed posset qspiā dicere qs reuelauit q iste est cōis vsus
loquēdi do. Abbati imo poti⁹ dicēduz q. d. c. vidua. sup
pleať per. d. l. malū. §. vidua. tene menti. Ité pondera ac
curate qz ex quo erat hic questio de dote videť hic esse ca
sus q in cā dotis nō pōt adiri iudex ecclesiasticus inter
laycos ꝑncipaliter z sic est hic casus cōtra Inno. Hosti.
z cōiter oēs ut supza dixi. dicit etiam do. Anto. z do. car
di. post alios q ratione testamenti potest spectare ad ec
29 clesiam. c. tua. de testa. quod dicit esse bene notandū † q
executio testamenti spectet ad ecclesiam inter puros lay
cos nō solum quādo agiť de dispositione legati sed etiaz
institutionis ex quo tota hereditas defertur qđ dicit esse
bene notandū domi. Abb. al's fatenduz est q ecclesia nō
se intromittit regulariter de hereditate. vt in. c. latoz niti.
qui filij sint legi. nisi sit causa talis ꝑm Hosti. z sic potest
ad iudicez ecclesiasticum pertinere de iure. Item posset
ad ipsum ptinere de consuetudine ita hic dicit do. Anto.
post alios. Tu pondera quia si recte consideret iste tex.
videtur decidere cōtrarium qz si ō ista hereditate posset
recurri ad iudicem ecclesiasticuz nō potuisset iste comes
ꝑhibere nec fuisset opus spectare negligētiaz iudicis se
cularis vt hic dicitur ergo non ꝑbatur hic doctrina do/
ctorum. Item pondera qz licet hic dicatur de hereditā,
te sua tamen pzopzie viuentis non est hereditas. l. fina.
. C. de pac. z sic debet intelligi de patrimonio suo in quo
potest instituere heredē. vt. d. l. pomponius filadelphus
ergo diuinare ē dicere q ĥ erat causa testamētaria. Itez
inquantū dicunt q ecclesiasticus pōt exequi testamentū
inter puros laycos vide que late dixi in. c. Joannes. z
in. c. tua. de testa. z tex. singu. in. l. hereditas. ff. de peti. he
redi. Ō pp. q immo pzinceps potest alteri inferre in
iusticiam. vt. l. quotiens. C. de preci. impera. offe. z in. c.
que in ecclesiarum. de constitu. solue q contrarium pro/
cedit quo ad leue preiudicium non autez quo ad graue.
c. suggestum. de deci. ꝑm Vincen. Philippum z Hof/
fre. tu vide Bald. in. l. prima. ff. de constitu. prin. vbi dicit
30 † q si pzinceps excedit iusticiam partis nunquā videtur
excedere

a Vidua. ad de fely. in. c. si/ gnificatiō. in fi. i. colū. de of. delega. qui in terminis istaz qō. tāgit z pul/ cherrime expe dit ō mēte om nium doctoz̄ adducēdo q̄/ quid dici z ex/ cogitari pōt.

excedere nisi modicũ allegat.d.l.quotiés.ió ꝓnceps ꝑm eum vult oẽz actũ suuz regulari a iusticia fori ⁊ ppli.nec iniuriã facim⁹ ꝓncipi si eũ reputam⁹ bonũ ⁊ equũ qnímo maiestas sua per ista duo noia ꝓseruatur in esse.l.ex facto.ff.de vulga.⁊ pu.⁊ si qd dicat vel ꝓfirmat simpliciter itelligiť saluo iure alteri⁹.l.memierit.C.vñvi. ¶ Op po.q̃ nó imediate negligẽte seculari vt comite recurrať ad papã q̃ ꝓpus dz adiri impator.vt.s̃.c.prio.⁊ c.nouit. s̃.ti.i.So. ℘e.⁊ abb.dicũt q̃ tex.caute dicit p iudicẽ seculaŕ ⁊ nó dicit p comitez q̃ nó sufficit negligẽtia comitis dũtaxat sz exigiť negligẽtia alioz vt impatoris ⁊ cuiuscũq̃ alterius vt no.Archi.in.c.nó ita.ij.qó.vi.Et ió si forte rex Francie est ei⁹ supior prior dz adiri rex q̃ papa vt i.c.ex trálmissa.s̃.e.Sz do.Anto.dicit sufficere negligẽtia mistrate iusticie q̃ satis opꝑimiť quo casu pôt imediate adiri papa. Itẽ dicit do.Car.rñdẽs ad.d.c. ex trálmissa.q̃ ꝓcedat in feudũ.Tu vide q̃ dixi in.c.s̃.prio.⁊ in c.significatib⁹.ó offi.ôleg. ¶ Opp.ꝑm gl.ij.q̃ cã vidua rũ imediate spectet ad eccl'iaz.vt i.c.ex pte.b.ifra eo.c.ad mistratores.xxiij.q.v.Rñdet gl.q̃ quo ad ꝓtectioné spectat ad eccl'iaz cã miserabiliũ psonaz.Idé quo ad ôfensionẽ.vt in.d.c.administratores.sz quo ad iurisditióez glo. dicit q̃ si psona ẽ miserabilis ⁊ oppssa imediate spectat ad eccl'iaz.vt in.c.ex pte.b.j.eo.q̃ si nó est oppssa spectat ômũ in subsidiũ.Sz si nó est miserabilis cã nó spectat ad eccl'esiã inter laycos nisi in casibus quos glo. ista ponit. †Sz posito q̃ miserabilis psona imediate nó spectet ad eccl'esiaz sz in subsidiũ seq̃ť q̃ miserabilib⁹ psonis nó erit aliq̃ dãia cũ hoc sit cõe oibus vt negligẽte seculari adeať eccl'iasticus vt.s̃.c.pri.⁊.d.c.ex trálmissa. Jo.an. remittit se ad gl.in.c.eos.lxxvij.di.Sed do.anto.latissime ꝑ distinguit.Tu vide q̃ dixi.s̃.c.pri.Sed ego pódero ꝑ vnũ qó adhuc nó est aiaduersuz a nostris maioribus.naz ista gl.vi sentire illó qó voluit in.d.c.de prudẽtia.ó dote post diuor.resti.⁊ in.c.ex lris.ó pigno.in quãtũ allegat.c.viz. de dote post diuor. resti.vult eni q̃ in cã dotis vidua non pôt imediate adire iudicẽ eccl'iasticũ ꝛ laycũ nisi sit oppssa qó est ꝛ Inno. Hosti. ℘e.de ancha. Jo.de imo.i.d.c. ex lris.de pig.vide q̃ ibi dixi ⁊ idubitãter ꝑ voluit glo. ꝑ ad quã nullus aiaduertit.⁊ p ea ẽ ꝑ casus nouus ⁊ sing. vt iaz dixi supius. Glo.iij.ponit aliquos casus spectãtes ad iurisditioné eccl'iasticã vt est cã nataliũ.cã iurispatronatus.cã decimaz ⁊ similiũ.Tu vide glo.magistrã de ꝑ in.c.cũ sit generale.s̃.e.vide ibi dcã. ¶ Opp.ꝓ enucleatióe gl.fi.q̃ negligẽte iudice seculari nó reassumit iudex eccl'esiasticus iurisditionẽ ad petitionẽ psone miserabilis q̃ i rescriptis attẽdiť tẽpus date.c.eã te.ó rescrip.c.si eo tpe.eo.ti.li.vi.cle.lras.eo.ti.c.cui de nó.de ꝓben.li.vi.ergo illo tpe sũt nulle ex quo nó adest negligẽtia iudicis secularis vt in.c.s̃.pri.ergo ex post facto validari nó possunt vt regula nó firmať.li.vi.c.dudũ.de elec.Soluit gl. fi.litteras datas ab eccl'esia nó fore nullas iter laycos. sz in pẽdenti ad negligẽtiã iudicis secularis.⁊ sic nó datur totalis ôfectus iurisditióis sed dormit interim iurisditio sicut in iudice appellatióis cuz appellať a snia sua.c.pastoralis.ó app.⁊ ꝓfirmat hoc p sile q̃ vẽ data iurisditio sub ꝓditiõe si negligat iudex secularis sicut vẽ data in cã ꝓncipali iurisditio quo ad illã iudici appellatióis sub cõditione si instificeť appellatio.c.vt debit⁹.de app.⁊ q̃ rescriptũ possit stari in pẽdẽti ꝑ in.c.sinaũt.c.plerũq̃z.ó rescrip.Ad obiecta rñde aliud est actũ oino non valere q̃ tũc nó ꝓualescit.⁊ aliud est valere ⁊ stare in pẽdẽti q̃ cõualescit.Et hanc opi.gl.huius tenuit Hosti.s̃.c. prio.vt ẽt inter puros laycos ẽt nó miserabiles valeat impetratio rescripti sed stet in pẽdenti ad negligẽtiã iudicis secularis q̃ inter puros laycos ecclesia hz iurisditionẽ in habitu nisi ergo opponať vz qó agiť. †Sz do.Anto. ꝑ dicit q̃ ecclesia in laycos puros nó miserabiles nó hz iurisditionẽ habitu sz interdictũ.vt in.c.cũ ad vez.xcvi.di. q̃ interdictũ inficit ipo iure iurisditionẽ sicut in duobus dele-

gatis sine cl'ausula.de offi.dele.c.prudentiã.de ꝑ satis ad plenũ facit dcm ⁊ relata fuerũt dcã do.Anto. ꝑ in.c.s̃.prximo.vide ibi oino. Suppremo optimo ⁊ maximo principi deo sit gloria ⁊ imperium in secula sempiterna.

Andreas Barbatia.

I diligenti. Famosuz profecto est quottidianuz ⁊ vtile capl'm.⁊ hoc intendit. Clericus nó pôt ꝓstituere laycum in iudicẽ etiã si ꝓpriuz iuramẽtũ ⁊ aduersarij ꝓsensus accedat.h.d.ꝑm oẽs.Et diuidiť in tres ptes.In ꝑma ponit falsa opio archiepi pisani.Scõo ei⁹ opionis impugnatio.ibi imemor.Tertio ponit ꝓclusio.ibi manifeste.Sz do. Car.diuidit in.v. ptes. Et sic q̃rto soluit vnũ obiectũ.ibi cũ nó sit.Quinto aliud obiectũ.ibi iuramẽtũ.tex.iste ita ẽ clarus vt nulla idigeat nouitate quo ad sũmariuz ⁊ p ꝓñs nó pôt dari noua inuestigatio aut nouus modus legẽdi.l.ille aut ille.§.cũ in vbis.⁊ l.nó alr.ff.ó leg.iij.⁊ l.q̃ ex relatióibus.C.ó legi.⁊ c.cũ ꝓtingat.de rescrip.⁊ facit illó qó hẽ apó Ouidiũ dũ inquit neq̃ nũc hortamine longo tps ait vtẽdum ẽ.⁊ in illo Terẽtiano ita inqt apte locutus ẽ nulla circuitione vsus.⁊ laboraui ingenio hac nocte ⁊ aliqd noui inuenire nequi.Sz vnũ occurrit qó profecto est admiratione dignũ.nã q̃ clericus nó trahať cozã layco ẽ ex óclaratione ecclesie militãtis vñ.c.inolita.⁊ c.placuit.xi.q.i.sũt iura óclaratoria ⁊ nó sunt iura disposítoria.deus.n.sanctissimus ⁊ gloriosus fuit ille q̃ exemit clericos a iurisdi-
1 tióe laycoz vt ꝑbať in.c.si impator.in.v.deus.xxvi.di.⁊ glo.ibi sing.dicit †q̃ ois ꝓstó iuris positiui disponés clericũ nó subijci iudici layco ẽ declaratoria iuris diuini.⁊ iaz ille q̃ óclarat nihil ó nouo iducit.c.i.ó sum.tri.⁊ fi.cã tho.li.vi.l.heredes palã.§.sz si vota.ff.ó testa.ergo papa potí⁹ ꝑ óbuit referre se ad legẽ optimi maximi dei q̃ ad ꝓciliũ martyrẽse ⁊ carthaginẽse.⁊ ió maximus iterpres Hieronymus in ꝓlogo Biblie óridet eos q̃ ꝑ Jesu xpo filio dei adducũt testẽ Virgiliũ dicẽtem nate mee vires mea magna potẽtia solus nate ꝓis sũmi ⁊c. puerilia inqt hec sunt nisi saluãdo dicas q̃ ꝓstó dei loq̃ť in genere. Sz ꝓstó illoz ꝓcilioz loq̃ť magis specifice ad casuz que situz. ¶ No.ibi asseruisti,q̃ loq̃ť archiepo pisaz legum doctori.ideo nó vť fore admiratione dignũ si ignorabat iura sacroz ꝓcilioz.nã vnusq̃sq̃ presumiť peritus in arte
2 sua vt scribiť in primo thopicoz.†⁊ durũ ẽ ꝓfiteri digne vtrãq̃z cẽsuram.pauci eni sunt quos optimus aurauit deos ⁊ audiui alias Saly.solitũ dicere doctor vtriusq̃z ergo nullius ⁊ hec poterit esse rõ quare papa nó reprehẽdit eum de insufficiẽtia in.c.prudentiaz.de of.deleg.⁊ in .l.minus instructus ẽ.C.de acqui.pos.⁊ in.l.labeo.ff. de testa. ¶ No.ibi vsq̃ ad hec tẽpora.quasi dicat se esse paratum corrigi si papa ꝓrium statuat aut asserat.nó enim est pertinax in sua opinione.c.dãnamus.ad fi.de summa trí.clemẽ.i.in.v.pertinaciter.de hereti.c.per venerabilẽ. qui fi.sint legi.l.ij.in ver.pertinaciter.C.ne quis decuriali vel coarta.⁊ q̃ voluit ibi Barto.⁊ do.Cardi.in cle.i. de summa trini.⁊ fide catho.⁊ Inno.in.c.cum magna.
5 eo.titu.de elec.† ¶ No.ibi tenuisse.i.in ea opi.fuisse ꝑm ℘e.⁊ ẽ modus loquẽdi prout dicamus ita tenuit glo. vel talis doctor.sed rectior modus loquẽdi ẽ.ego sum in tali opinione ꝑm ℘e.sequitur domi.Abb.⁊ do.Cardina.Sed tu pondera q̃ imo videtur rectus modus loquẽdi dicere talis tenuit talem opinio.Et ad hoc adduco quod habetur in prima tragedia prope prin.vbi dicitur.Qui tempora nunq̃z reditura tenent q̃ qs dicíť tenere tempus bene operando ⁊ tamẽ tẽpus fuit ergo recte dicimus tenere talem opi.Item quia iurislator ⁊ maxime suppremus vt est papa presumitur recte ⁊ iure loq. vt in.l.si dictum.in versi.nõ ita vt vulgus opinatur.ff. de euic.⁊ facit gl.in.l.qd si nepotes.ff.de testa.tute.⁊ p ꝓñs est rect⁹ loquẽdi modus quẽ papa hic ponit.Et adduco c.illud.in v.tenere.de prescrip.c.sup eo.el.ij.de appel.in

UVA. BHSC. IyR_275_2

ver.tenet.c.ij.de ꝓfir.vti.vel inuti.in v.tz.c.ꝓsuluit. v.qd tenendū.de vsur.c.qz grauí.in.v.tenere.de crí.fal.faciat. l.cū hi.§.mulier.ín.v.in eadem sit opione.ff.de condi.in-

4 de.† ℂ No.ordiné disputandi seu scribendi vel recitan di vt primo recitent falsé opi.Scdo ipugnét.Tertio ap ponat vā cōclusio ꝛ probet.Quarto respondeat ad ꝓria formata ita,pcedit hic papa facit.c.lras.de resti.spo.c.su per lris.de rescrip. ℂ No.ibí in tpalibus q nó soluz in spūalibus ꝛ ecclesiasticis sz ét in tpalibus clericus est cō ueniendus coꝝ iudice ecclesiastico ꝛ non coꝝ seculari ꝛ dic in temporalibus.i.in causis in quibus litigaf de tpa libus ꝑm ℣e.ꝛ Gof.ex hoc infert.d.abb.istū tex.proce dere siue agaf actióe personali siue reali ꝛ remittit se ad c.qualiter supra de iudi.Tu dicas per istum tex.confun di dictum Guil.de.cu.in auc.cleric⁹ qui ꝛ in.l.de bis.C.

5 de epi.ꝛ cle.vbi tenuit† q in actione reali pót clericus cō uenirí coꝝm layco.nam hic probaf ꝓrium ꝛ ét ꝓfundit p istū tex.ꝓsuetudo q est in regno Frācie ꝛ in regno Ara gonie lz pro illa ꝓsuetudine allegari posset tex. melior ó iuris corpe in.c.cū venissent ifra ó eo q mittit in pos.vbi Bal.tágit istum passum ꝛ reuera varianit ꝛ ꝓrius fuit sibiipsi vide que bellissime dixi in.d.c.qualiter.s.de iudi.

6 ‡ ℂ No.q pacto ꝓuatoꝝ iure publico nó ꝺrogaf.l.ius publicū.ff.de pac.ꝛ ibi Bar.bellissime istuz passum exa minauit.ꝛ in.l.si qs in cōscribēdo.C.de pac.ꝛ per istum tex.recte approbaf gl.q̄ reputaf sing.in auc.matres ꝺbi

7 trices aut creditrices.§.qz vo† q voluit nó valere pactuz qꝺ faciūt ꝺbitores suis creditoribus de nó ꝓbanda solu tióe vbi per instrumēta publica qz vtilitas testificādi est publica ꝛ cōmunis ergo pacto priuatoꝝ nó est angustā da.l.qñ.C.de hereti.auc.de teste.in pn.ꝛ hanc opi.dicit hic do.meus Jo.de imo.fore cōem.ꝛ cū ea trāsit hic Jo. an.do.Anto.quidā tamē fuerūt in cōtrariam opi. quos refert Specu.in ti.de,pba.§.videduz.v.sed pone.qz sicut in certis casibus.l.vult actū approbari p scripturā.vt.l. testiū.ꝛ auc.nisi rogati.C.ꝺ testi.ꝛ.l.generaliter.C.ꝺ nó mune.pecu.ita pót fieri pacto.ꝛ dicit ħ.d.Jo.de imo.q ista opi.est defensabilis qz nó agit nisi de ꝓiudicio istius renūciantis tñ doc.ꝑm eū cóiter sequūtur pcedētem opi. fuit ꝛ alia opi.vz† q si testes sint legalissimi q nó obstan te pacto illo poterit fieri probatio p testes q̄ꝫ do. Anto. in.c.sicut.de,pba.dicit eē satis equa inspecta equitate ca nonica ne quis locupleteť cū aliena iactura.l.nā hec na tura.ff.de ꝓdi.inde.ꝛ hanc seqtur Specu.in ti.de proba. §.fi.v.sz pone.sed Jo.de imo.in.d.c.sicut.ꝺ ꝓba.dicit in ꝓrium esse glo.sing.in.d.§.qz vo.nisi tale pactū eēt iura mēto firmatū qz tūc valeret p notata.in.c. cū cōtingat.ꝺ iureiur.qz tale pactū est cōtra publicam vtilitatē secun dario ꝛ nó ꝓncipaliter dicit tamē Spec.ibidē q isto ca su iudex ex officio suo poterit recipere testes,p veritate in uestiganda licet pars repellaf arg.c.ad nostram.de iure iur.quod dcm̄ est singulariter notādū ꝑm Jo.de imo.in d.c.sicut.tñ ꝑm eū.d.c.ad nostrā.loqtur in iuramēto pre stito sup vsuris in qbus magis vsatur periculū animaꝝ. Tu dicas q pro isto dicto Spec.Ego adduco solemne

9 dictum Inno.in.c.i.de proba.† vbi dicit q licet actor nó possit cōpellere reum ad edēdum sibi instrumēta tamen iudex ex officio suo poterit cōpellere ne occulteť veritas. faciat in argu.qꝺ voluit Hosti.in.c.i.de testi.cog. ꝛ etiā faciat qz ad iudicē spectat inuestigare vēitatez.l.is apud qué.C.ꝺ edē.ꝛ faciat qꝺ habeť in.c.idēnitatibus.§.sane.

10 de elec.lib.vj.ꝛ facit glo.sing.in.c.nulli.de accu.† vbi li cet reus sit exclusus a iure opponēdi ꝓ testes nihilomin⁹ iudex ex officio suo repellere potest.ꝛ facit qꝺ voluit do. Anto.in.c.cuz dilectus.de cōsuetu.Fuit ꝛ alia opi. quaz tenuit Cy.Bal.Barto.in auc.iubemus.C ꝺ iudi.vbi di stinguūt aut ista renūciatio fuit facta in iudicio. ꝛ tūc te neat renūciatio ꝛ procedat opinio ꝓria quā tenuit Ja.ꝺ are.ar.c.de testib⁹.J.ꝺ testi.vestiť eni calore iudici. ar.c.i. de iudi.ꝛ.l.eū pro quo.ff.de in ius vo.l.si cū ostēdimus.

a ℂ Debitum. De ista materia vide plene per Bar. in.l. scripturas vsi. vnde cōquerit C. qui potio.i pig.habe.ꝛ in auc.ꝛ si cōtra ctus.C.de fi. ig stru. vbi in ru bri.d.titu. bal. mirabiliter loqtur. pro quo vide.ꝺ.alex.de imo.i.l.admo nendi.de iure iurā. q omnia more suo ag gregat.

§.fi.ff.ꝺ fideiuss.tuto.aut illa renūciatio facta est extra iu diciū ꝛ tūc nó teneat vt voluit gl.in.d.§.qz vo.ꝛ ió istru méta facta extra iudiciū vt nó liceat,pbare solutionē nisi per publicū instrm nó tenét.Sed excellēs ꝛ subtilis doc. Jo.de lig.in.d.c.sicut.tenuit q talis renunciatio valeat

11 † qz quilibet pót renūciare suo fauori ꝛ possunt ptes fa cere q in actu reqraf scriptura.vt in.l.ꝓctus.C.ꝺ fide in stru.ꝛ ibi istud voluit Azo in sūma.de teste.ꝛ Hostiē.in summa.de renuncia.§.que possunt.v.quid si pacta.Sed Ja.de belui.in.d.§.qz vo seqf glo.illā.Sz Jo.de imo.in

12 l.custodias.§.ꝛ feriatis.ff.ꝺ publi.iudi.dicit† q nó est in lege cautū q,pbatio p testes sit inducta publico fauore ꝛ lz in.l.i.ff.ꝺ testi.dicat q ille titulus sit frequēs ꝛ neces sarius nó tñ dicit q est publicus.vñ nó seqtur ergo ptes nó poterūt renūciare.ꝛ adducit simile.l.prime.ff.de ap.

13 † vbi vsus appellandi frequēs est ꝛ necessarius ꝛ tñ va let pactū de nó appellādo.l.ij.ff.a qbus app.nó lz.Sed pe.de ancha.in cle.i.de excep.i.iiij.notabili refert distin ctionē Cy.Bar.ꝛ Bal.in.d.auc.iubemus.C.de iudi.vt talis renūciatio facta in iudicio valeat qꝺ limitat nisi in cā criminali qz nó valeret allegat glo.sing.in.l. pactum inter heredes.ff.de pac.ꝛ qꝺ hz in.l.nó tm̄.ff. de app.sed ang.in.d.l.pactuz.seqtur gl.i.d.§.qz vo.ꝛ allegat Spe. in.d.§.videdū.v.sed pone refert idē tenuisse Albertū ga leoti in sua margarita in ti.de teste.Sz Saly.i.d.auc.iu bemus.q,pbatióib⁹ renūciari nó pót allegat gl. in auc. qui semel.C.de proba.ꝛ gl.in auc.de teste.§. qz vo.ꝛ gl. in auc.vt matres creditrices aut debitrices.§.qz vo.i gl. magna q̄ dicit q talis renūciatio est ꝓ publicā vtilitatez sed in ꝓrium est gl.ꝑm eū in corpe vnde sumit.d. auc.iu bemus.ꝛ istud dicit videri verius p regulam.l.si quis in

14 pscribēdo.C.de pac.Scdo† qz instro iam pducto qs re nūciare pót.l.iij.C.de fide instru.ergo ꝛ eodem mꝺ ꝛ in instro,pducendo.Tertio allegat tex.in.d.c.ꝺ testibus.ꝛ allegat Ja.de are.ꝛ dicit q gl.in.d.§.qz vo.male expo nit illū tex.in v.pcludēte,qz exponit.i.renūciāte.ꝛ iaz nó loquit in renūciāte ꝛ dicit Saly.q renūciatio facta in iu dicio tenet vt in.d.c.de testibus.sz extra iudiciū factū nó tenet qz pcernit futurū ius ꝛ incópetēs de pñti.l.q supsti tis.ff.de instit.here.Aut pactū est generale ad oēm spēm pbationis vt debitor nó possit,pbare solutionē debiti.ꝛ tūc tale pactū nó valeat qz mutat ꝺbitorē ad ꝺlinquēdū. l.si vnus.§.illud.ff.de pac.l.puenire.ff.de pac.dota.l.siue .ff.de neg.ge.Aut pactū est spāle puta vt non possit,pba re p testes solutionē ꝛ tūc credit pactū valere qz nó mu tat boiem ad ꝺelinquēdum.ꝛ sic Saly.seqtur opi.Azo. Hosti.Ja.de are.Jo.de lig.ꝛ sequatiū.sed Joā.de imo. variauit circa hoc qz i.d.c.sicut.de,pba.ꝛ hoc tenuit gl.i d.§.qz vo.sed in.d.§.ꝛ feriatis.tenuit ꝓrium neqz refero alios scribentes circa istū passum qz habito vno videnť haberi oēs qz nihil noui afferūt.Ego vidi celebrē docto rē.d.Jo.ꝺ ana.vidz,pfecto,pbare ꝛ sancte vite legētē istꝺ c.ꝛ tenētez ꝓ gl.d.c.qz vo.ꝛ adducebat dcā Jo. de imo. in.d.§.ꝛ feriatis.pñtibus multis curialibus inter quos erat modernus papa sanctissimus dñs ℣au.scds tūc in minoribus pstitutus iā archidiaconus bononiēsis.Ego post descēsum a cathedra existēs scholaris pp paruitatē meā ꝛ,p doctria adipiscēda dicebā modernos grauiter errasse negādo assumptū glo.dicentis q,pbatio p testes erat inducta pp publicā vtilitatē ꝛ adducebā casum po nētem securim ad arborē in.l.fi.C.si cer.pe.v.pro cói vti

a 15 litate† vbi cyrographū nó probat debituz⁸ nisi sit scriptū tribus testibus bone opionis.ꝛ sic formaliter,pbat q p batio per testes est introducta ob publicā vtilitatē.Et si qspiam respōderet q loqtur in scriptura priuata.ego fa teor de plano si debēt iterueīre testes,p cói vtilitate.ergo pbatio p testes itroducta est,p publico bono ꝛ vt in eis dareť audacia vbis adducebā in mediū do.Bal. ibidez

16 colligētē ex tex.illo† q solēnitas pbatoria p testes é itro ducta ob publicā vtilitatē.ꝛ ió dicit ptes nó posse renū ciare iuri

UVA. BHSC. IyR_275_2

ciare iuri circa solēnitatē ꝓbatoriā ꝑ testes ⁊ dicit facere .l.nemo pōt.ff.de lega.i.⁊.l.codicillis.§.fi.ff.de lega.ij.⁊ obmutuit vt agnus coram tondēte se tantus doctor ad illum text. qui ad hoc erat sibi incognitus. ⁊ miror ꝓ certo qr ipse repetijt.l.ius publicum.ff.de pac.⁊ examinauit mām glo.d.§.qr vero.⁊.l.illā non meminit allegari tene mēti qr cōquassabit capita i terra multoꝝ.⁊ ex hoc infero male dixisse summos iuris deos Ly.Bal.Bart. Saly.Pe.de ancba.⁊ alios dicentes q renunciatio testium facta in iudicio valet sed si fiat ex̄ iudicium non teneat.nam si ob publicam vtilitatē introducta est vt dixi ⁊ non valet extra iudicium facta.ergo multo fortius nō valet in iudicio.qr iudex dz talem renunciationē expellere ex officio suo qr ad publicā vtilitatē sedet vt i.c. bone. de postu.prela.in.l.iiij.§.hoc autem iudicium.ff.de dam. infec.⁊ adduci posset simile qō dicit Paulus apostolus Paries dealbate sedens iudicare ꝟm leges ⁊ mercedis ita iudex stat ad iudicandū publico bono ⁊ permittit fieri ꝯ publicum bonum.Et ad.c.de testibus.rñdeo q procedit qñ iam fuerūt producti testes in negocio principali.vel res erat notoria vel credebat aduersarius se ꝓbasse.⁊ iō renunciauit. ¶ Scōo moueor per text.in auctē.ō testibus.in prin.vbi dicit vtilitas testium pp ꝓbationem introducta est.sed ꝓbatio est ad publicam vtilitatē introducta.qr si non eēt ꝓbatio homines assererent falsum.ergo ꝓbatio per testes est pro publico fauore introducta.

17a ¶ Tertio † renunciare ꝓbationi[c] testium vr̄ esse contra ius diuinum ⁊ ꝯ ius gentiū quibus cauetur q in ore duorum vel trium stet omne verbū.c. licet vniuersis. de testi. c.cum oēs.de testa.ergo si non pōt renunciare iuri publico ⁊ fortius iuri diuino quod consistit in euangelio ⁊ ꝓphetis ⁊ appellatur ius naturale vt in.c. humanum genus.i.di. ¶ Quarto adduco.l.i.in pn.ff.de testi. vbi dicitur qr ille titulus est frequens ⁊ necessarius.ergo si est necessarius non pōt tolli renunciatione qr necessitas excludit omnem obligationem qr non subijcitur legi nec cōuentioni cle.i.de homi.c.iij.de furtis.cuz similibus. Nec ob. cū opponit̄ de.l.i.ff.de ap.cōtūcra.l.i.ff.a qbus ap.non lz qr arguit̄ a separatis quoꝝ rō est diuersa ⁊ iō non infert̄ .l.papinianus.ff.de minori.cū similibus.nā appellationi ideo renunciari pōt qr lex confidit se de ministro suo qui est iudex q recte iudicabit vt in.c. pisanis de resti.spo.⁊ in.c.presentia.de renunc.l.ij.C.de iurisdi.om.iud.lz ergo vsus appellandi sit frequens ⁊ necessarius tñ renunciari pōt qr lex ꝓsumit iudicē iuste iudicaturꝝ.⁊ ēt lz ptes renūcient iuri appellandi nō pp hoc est destitutus alijs remedijs puta querulandi supplicandi recurrendi ad superiorē ꝓ administranda iustitia vt no.in cle.i. de iurepatro. ⁊ in.c.q̄relā.de.pcu.sed nō est sic in testibus qr si excluderer a ꝓbatione ꝑ testes ⁊ aliter nō possim ꝓbare factū meum sum destitutus oi alio remedio. Itē qr lex nō assumit bonam ꝓsumptionē de meo aduersario imo siniſtram.l.nul

18 lus.ff.de testi.l.i.C.ne qs in sua cā. ¶ Quito faciat † quod ꝓbandū testis ⁊ instrumēta equipant̄.c.cū Jo. heremita.de fide instru.l.in exercendis.C.eo.ergo sequit̄ q si valeret hmōi pactū derogaret̄ illis legibus.qō nō est dicendū.l.nemo pōt.ff.de lega.i.c.reqsiti.de testa. ¶ Sexto faciat iō creditur scripture qr est testibus roborata.l. fi.C.si cer.pe.ergo si nō posset ꝓbare ꝑ testes nō posset ꝓbari per scripturā.⁊ sic videret̄ q̄si sublatū oē genus probandi. ¶ Septimo ꝓbatio ꝑ testes est vt assistat lux veritatis ⁊ euitetur falsitas.l.fi.C.de fideicō.ergo sequitur q hmōi pactū nō valebit.⁊ ista ps mihi vr̄ eqor ⁊ pacti exclusiua ⁊ de iure verior.⁊ vide Bal.in.c.solite.de maio.⁊ obe.vbi reputat gl.in.d.§.qr vo.singularē. ¶ No.

19b regulā † q licitū est cuilibet suo iuri renūciare[b] ⁊ q renūciatio roborat̄ ex ꝓsensu eius ad cuius cōmodū fit renūciatio.⁊ hoc iō qr trāsit in vim pacti.facit qō no.in.l.i.C. de pactis.⁊ in.c.cū pridē.de pactis.⁊ glo.in.l.fi.C. de tē

20 po.appel. ¶ No.ibi priuatoꝝ.† q priuati ꝟm do.Abb. dicunt̄ singulares ꝓsone.sic.n.capitur hic alias.n.dr̄ privatus qui nō est in dignitate vt in.c.qui ꝯ pacē.xxiij.q.i. Mā ⁊ in dignitate ꝓstituti nō pñt pacisci vt litigent cora seculari ꝟm do.Abb.hic. ¶ Sed tu pondera inquantū dicit q iste archiepus pisanus doctor legū erat imemor. l.ius publicū.ff.de pactis.Et ꝑ certo admiratione dignū est q legē ita vulgo tradita nō habuerit i memoria. erat forte doctor gaudēs vel legū dolor vt dicit ang.in.l.i.§. pueritiam.ff.de postu. ¶ Scōo pondero illud qō voluit

21 bar.in.l.oēs populi.ff. de iusti.⁊ iur.in. iij.col.† vbi dicit q ꝑ pactū publicū populi vel alicuius ville vel alterius vniuersitatis pōt iuri publico derogari allegat glo.in.l. neqz ex ꝓtoria.⁊ in.l.neqz pignus.§.priuatoꝝ.ff.de regu. iur.⁊ glo.in.l.ij.C.que sit lon.ꝓsue.in magna glo. ⁊ idez

22 voluit bar.in.l.nō impossibile.ff.de pactis.ad fi. † vbi facit differentiā inter pactū publicū ⁊ priuatū ⁊ dicit q ꝑ pactū publicū pōt derogari iuri publico sed nō ꝑ pactus priuatū exquo dat̄ precipuū lumen ad istū text.vt iō dixerit pacto priuatoꝝ nō derogari iuri publico qr ꝑ pactus publicū derogari pōt ergo cetus clericoꝝ poterit pacisci vt clericus ꝓueniat̄ cora layco.⁊ vr̄ ꝓbare iste text.⁊ ꝯrio sensu istud nō vr̄ bene dcm̄ ex eo qr derogaret̄ iuri ipsius dei qō fieri nō pōt.⁊ iō nos dicimus nō valere argumentum a ꝯrio sensu vbi resultat absonus intellectus vt in.l. ij.C.de condi.inser.l.quenticula.C.de epi.⁊ cle.⁊ i.c.nullus.§.eo.Et miror vehementer q papa hic in finalib⁹ v̄bis replicat illa v̄ba pacto priuatoꝝ.qr neqz ēt facto populi aut magistratus aut cetus clericoꝝ.⁊ per ꝓns nō vr̄ recte dictū q pactū factū a magistratib⁹ deroget iuri publico.⁊ ad hoc allego.l.i.§.si inter.ff.ō magistra.conue. ꝑ quā ꝓfundit doctrina bar.allegata supius. ⁊ lz ius publicū consistat in magistratib⁹ vt in.l.i.§.publicū ius.ff.ō iusti.⁊ iur.⁊ pactū factū a magistratib⁹ videret̄ debere iudicari vt publicū.tñ ille text.ꝓbat ꝯrium.ergo sicut pacto priuatoꝝ nō derogat̄ iuri publico eo mō nō derogat̄ iuri publico pacto magistratus.Et istud tenebat ꝓstans doctor dns meus Jo.de anania in repetitiōe dicte.l. ius publicū.Et pōt rñderi inquātū text.vtitur illo v̄bo pacto priuatoꝝ est pp frequentiam facti.qr potius isti priuati homines ⁊ plebei ⁊ ideote pacisc̄unt ꝯ ius publicuz. Et pp hoc iura potius exprimunt de pacto priuatoꝝ. iō idē erit in pacto magistratus ⁊ similium arg. eius qō voluit glo.in cle.i.de rescriptis.⁊ in.c.ij.de confes.li.vi.⁊ ꝑ ns non vr̄ Bar.bene dicere.⁊ exponit hic Petrus ⁊ Abb. antiquus verbū priuatoꝝ.i.singulariuz personarū alias dicitur priuatus qui nō est in dignitate constitutus allegat dictū.c.qui ꝯ pacē.licet superius hoc attribuerim.d.

23 Abb.qr ipse sibi attribuit.⁊ iō dicit Hosti.† q ideo conductores vectigalium fisci non admittuntur ad munera municipalia subeunda.l.semper.§.conductores.ff.ō iur. immuni.l.quos ꝓhibet.ff.de postu.c.exceptionem. de exceptio.l.legatus.de offi.presu.l.fi.C.de defenso.ciuita.c. veniens.de iureiuran.c.cum tempore.de arbi.auē. de de

24 fensoribus ciuitatū.§.interim. ¶ † No.q tale pactū contra ius publicum non firmatur iuramēto.Et sic iuramētum prestitum ꝓtra legem editam in fauore publico non obligat iurantem.⁊ hoc ideo qr iuramentum non ligat ad illicita.c.veniens.c.quanto.de iureiuran. cū similib⁹. Et plus dico q etiam non firmatur stipulatione.l.iuris gentium.§.si paciscar.ff.de pactis.⁊ ideo est quia lex resistit.alias enim iuramentum deberet confirmare pactum inualidum de quo in.l.cum pater.§.filius matrem.ff. de lega.ij.c.ex rescripto.de iureiuran.Bar.in.l.si quis,ꝑ eo. ff.de fideiusso. ¶ Et pondera quia iste text.refert se ad dictam.l.ius publicum.sed illa lex vtitur verbo nisi potest ergo ita debet intelligi iste text.⁊ iam hoc exprimitur hic

25 in fi.† sed negatiua coniuncta ad verbum potest. inducit necessitatem precisam vt est glo.in.c.i.de reg.iu.in.vi. ⁊ in cle.dispendiosam.de iudi.⁊ in.l.gallus.in pn.⁊ ibi Bar.ff.de libe.⁊ postbu.⁊ sic ꝓcise non pōt derogari iu-

a ¶ Probatō ni testiū. Adō ad hoc Bart. bal.⁊ oēs docto.in auctē. iubemus in.ij. col.vsi.q̄ro dr̄ hic.C.de iud. §.p.§.qr vero in auc. vt sine phibi.ma.debi.⁊ credi.pro quo vide eūdē bal.in.l. si vn⁹ §.pactus.ff.ō pac.⁊ bar.i.l. si aduersarius in.i.col.de fi.i strum.⁊ nūqd talis renūtiatio operē vidē plene ꝑ Jnn. in.c.cū venisset in gl.sup v̄bo renūtiatuz de testi.

b ¶ Renūtiare.Adde bal. in.l. cū opz.§. cū aūt vbi etiā no.C.ō bo.qb libe.non tñ intelligas istā cōclusionē eē verā i iure,phibitiuo.cui renūtiare nō ꝑt vt tz.d.alexan.ō imo.in.l.cum aquiliā ō trās. ⁊ in.l.si ꝓstante.§.quotiens so.ma.⁊ pau. de cast. in ꝓ. cccli. incipiē. visa quadā securitate vbi ō ista materia late tractatur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ri publico neq; pacto prinatoꝝ neq; pacto magistratus.
26 ¶ † No. q iudicia secularia dicunt publica q; sūt cōia ſm Hosti. hic de cuius significato hꝫ in. l. i. §. publicum .ff. de iusti. z iur. z in. l. acceptā. C. de vsuris. z rubri. ff. de publi. iudi. ¶ Ité pondera q; papa hic dicit immemor ꝓstitutionis z sic allegat dictā. l. ius publicū. que loquit in genere postea allegat consiliū meluitanum z carthaginense qō loquit in specie ibi spāliter. Ex quo colligo q; papa hic loquitur more phi. Dicit. n. phoꝝ facile pr incepe Aristoteles in primo phyſicoꝝ in pn. † q; ois nr̄a cognitio icipit a genere. ingt. n. tūc opinamur vnūquod q; cognoscere cum causas cognoscimus primas z principia prima vsq; ad elementa. Itaq; pueri oēs viros appellant patres z oēs feminas. matres. posterius determinat vnūquodq; l. i. ff. si cer. peta. in versi. nomen rei vt generale pretor elegit in. l. i. in prin. ff. ō iusti. z iur. z p Jo. an. post illos in rubrica. ff. de pbatio. Et de istis consiliis hꝫ in. c. inolita. c. placuit. xi. q. i. Est enim melitana insula subiecta potentissimo regno Sicilie vltra farum. in qua fuit natus frater meus honorandus dñs Gridisalmus doctor excellens. ¶ No. ibi lex ꝓtrabat. q; istud verbū ponit in. d. c. inolita. z dr̄ trahi ad iudicium cum effectu ita dicit glo. in auc. babita. C. ne filius p patre. z ibi vide Bal. qui plene loquit. z vide tex. in. c. ex transmissa. su pra eo. z in. c. ij. de eo qui mitt. in pos. in verbo tracti. z in. c. sinaūt. de rescriptis. z in. c. dilectus. in verbo traxit eo. ti. z in. c. pastoralis. de causa pos. z proprie. t. z ibi per do. Abb. facit. c. dilecti. z. c. olim. ſ. de exceptio. z. c. ij. de li
28 bel. oblatio. in verbo tracti. ¶ No. ibi causā pdant † q; ista sunt verba ferende sententie z non late de quo p gl. in. l. in criminali. C. de iurisditio. om. iudi. l. iubemus. §. sane. C. ō sacrosan. eccle. z in. l. cognonimus. §. de here. z in auē. qui semel. C. qūo z q̄n iudex. z in. c. in penis. de regu. iur. li. vi. de quo dicetur in glo. z eo modo illa verba a cōmunione habeantur alieni. q; non est ipso facto excō municatus sed requiritur snia. z facit tex. in verbo admit
29 tant. ¶ No. ibi volente. † q; in penis ē electio delinquē tis. vide. l. quicūq;. C. de seruis fugi. z per Lyn. z alios ibi. glo. in. c. a crapula. de vita z honesta. cle. z in. c. sicut de iudi. c. fraternitati. xxxiij. di. xxi. q. iij. in summa. c. iter ceteras. de rescriptis. Bar. in. l. i. §. expillatores. ff. de fracto. z expillato. glo. in. c. sicut dignum. de homici. que alı̄ter sequitur. ¶ No. manifeste ibi collige † q; probatur
30 hic q; illud dicitur manifestum quod colligitur ex tenore legis. Ad hoc ego pondero istum tex. q; in hoc solus sum adducto tex. in. c. accedens. in verbo manifeste. vt lite non contesta. z. l. i. §. i. ff. de ven. inspi. xi. q. i. c. pcipimus. in verbo patenter. c. consuluit. in verbo manifeste cognoscit. c. in omni negocio. de testi. in verbo patenter. c. z si christus. de iureiuran. in verbo patēter. z iō hoc mane p quandā cedulam rndi domino vicario episcopi huius vr
31 bis q; exceptio vsurarie prauitatis resultās ex tenore instrumenti dr̄ manifesta ideo† lꝫ ꝓstitutio sinodalis reyciat exceptionē animo dilatandi negocium oppositam nō bꝫ locum in exceptione que resultat ex tenore instrumenti tene menti. Et adducto Bar. in. l. i. in pnc. ff. de ope. no. nunc. vbi dr̄ exceptio manifesta que resultat ex inspectione instrumenti z tex. in. c. qualiter. el. ij. in verbo euidenter. de accusa. z tex. in. c. licet. in verbo euidenter. de pbatio. z qō ibi no. do. Abb. tex. in. c. cum bertholdus. de rei udi. c. cum inter. de verbo. signi. c. inquisitionis. de sentē. excō. c. cū inter. de re iudi. c. auditis. de in integ. restitu. z z ibi do. Anto. c. cum tu. de vsuris. c. cum olim. in verbo euidenter de causa pos. z proprie. l. si locuples. ff. de manumiss. testa. c. ij. de cogna. spirit. c. cum dilectus. de dona. z ibi do. Abb. l. licet imperator. ff. de lega. i. Ang. in auē. de here. z fal. §. si vo expressum. z in auē. de nupti. §. soluto. tex. in. c. cum accessissent. de consti. in verbo euidenter. l. in codicillis. in verbo euidenter. C. de testa. l. creditorē. ff. de lega. ij. c. euidentia. de accusa. z ibi do. Abb. Jo. de

imo. in. l. quesitum. ff. de re iudi. Do. Anto. in. c. vestra. ō cohabi. cle. z multi. z facit. c. ij. de verbo. signi. z. c. cuz cōtingat. de rescrip. z qō notat Bar. in. l. si constanter. ff. solu-
ma. z quod voluit glo. in. l. i. §. hoc interdictū. ff. de tabu
32 lis exhiendis. que voluit † q; si nō pōt opponi aliqua exceptio ex forma statuti pōt opponi illa que oculis vr̄. z illam glo. consueuit allegare Oldra. in suis consiljs vt refert Lo. roma. consilio. xli. facit quod voluit Bal. in. l. pdijs. C. de euic. z in. l. contra negantes. ad. l. acq. z quod
33 hꝫ in. l. ij. in versi. atror aspectu. ff. de feriis. z in. l. minor. xxv. ānis ex aspectu. ff. de mino. iō dicit Raphael. in. l. i. in pn. ff. de oper. no. nū. † q; si non pōt opponi aliqua exceptio ꝯ publicuz instrumentū ex forma statuti tñ pōt opponi exceptio que resultat ex facti euidentia. z sic dr̄ manifestum illud quod resultat ex tenore legis tene mēti q; cū
34 labore permaximo ista didicisti. Laudet deus qui in celis ē. ¶ † Not. penam clerici trahentis clericum coram iudice seculari quia in criminali debet deponi sed in ciuili debet perdere causam. hoc vltimum intellige quando traxit clericum. secus si proprium epūm traxisset q; tunc oz perdere beneficia si cā fuit ciuilis. c. graue. de excessi. pla. Vel dic melius q; oz excōicari z perdere cām vt in. d. c. inolita. xi. q. iij. Reus vo voluntarius deponitur in cā criminali sed in ciuili oz perdere qō euicit si nō vult depo
ni. Et idem dic in layco trahenti clericū corā iudice secuları vt in auē. statuimus. C. de epi. z cle. etiam si esset conīugatum ſm Spec. in ti. ō compe. iudi. adi. §. i. v. sed nūquid. z. v. sequenti. ¶ † Nota q; imunitas [b] clericoꝝ ne
35 b trahat ad iudicē secularem ē concessa toti collegio ecclesiastico. i. toti congregationi clericoꝝ. z est cōcessa publice. i. ad vtilitatem publicā non priuatā ō quo dicet in gl.
36 Exquo sequitur † q; si priuilegium ē pcessum alicui collegio vel vniuersitati vnus ō collegio illi priuilegio renūciare nō pt̄ ēt inq̄tū priuilegio sentiat cōmodū. qō ē bene notandū ſm. d. Pe. ō ancha. hic. secus si cōstitutio esset dedita in fauorē pſone q; tūc posset renūciare. c. dilecti. ſ. eo. c. porrectū. c. ad apostolicā. de regula. Et adduco. c. i.
37 ō loca. z ibi dicit. d. Pe. ō ancha. † q; si constitutio penalis edit in fauorem vnius nō incidit in penā p̄faciēs si ille in cuius fauore edit pcedit. Et faciat † q; si epūs man
38 dat sub pena excōicationis vt soluat q; alteri. ſ. certū tps q; nō incidit in penā creditore progāte tps bal. in. l. i. §. z post opis. ff. de ope. no. nū. z hꝫ per oēs. in. c. pterea. ō appel. z adduco Bal. in. l. maximū vitiū. C. ō libe. pteri.
39 vbi dr̄ † q; si statuto cauet q; frater excludat sororē i succedēdo q; pōt frater renunciare huic fauori. ¶ No. ibi
40 pacto priuatoꝝ † q; clericus pacto priuatoꝝ nō pt̄ subiici iudici seculari q; ex hoc decidit qō voluit Bal. in. l. ij. .C. vt in possessio. lega. † vbi dicit testator istituit clericū z grauat eū vt det Titio decē subijciens foro ptātis secularis q; nō poterit. idē dicit si subijceret alij foro incōpetenti. ecōtra si disponeret q; sub iudice cōpetēti cōqueri
41 nō posset q; talis dispositio testatoris nō valet q; ē ptra ius publicū allat glo. in. l. nemo pōt. ff. ō lega. i. Et pōdera q; sicut pacto priuatoꝝ non pōt subijcere clericū iudici layco. ita neq; pactū publicū vt dixi supius. z per ꝓs hic vr̄ casus q; nō valet statutū laycoꝝ subijciens clericū iudici seculari vel apponens penā si declinet q; statutum ciuiū dr̄ pactū ipsoꝝ ciuiū vt. l. oēs populi. ff. ō iusti. z iure. de quo vide bal. in. l. ab administratiōe. C. ō legi. vbi
42 colligit argumentū † q; clericus declinatus ab epo non dr̄ iurisditionē declinare secularis iudicis. Idem dicit si habitus z tonsura declinet in ipso vt notat̄ in. c. si iudex laycus. de sen. excō. li. vi. Non. n. tenet dimittere habitus z tonsurā q; esset quodāmodo apostatare. Idē si pater declinet p filio suo clerico. l. ij. z iij. ff. ō libe. cā. Cōsuluit tñ Bal. q; ptestet q; nō intēdit declinare z tñ pp hoc index secularis nihil plus iurisditionis habebit. iex. n. declinat pro eo ēt inuito z factū legis nō obligat eū ad penā cū nō sit in culpa ita dixit ibi Ja. bu. vide bal. in auē. cassa. C.

a ¶ Phisicorum. Originalit hēt istud a dictū valde familiare. d. allegato loco text. cōmen. i. vsq; ad quintū qō vide.

b ¶ Immunitas. Intellige talē imūitatē eē duplicez. s. respectu fori z psōe vt no. tz. d. Lardi. in cle. i. de offi. ordi. z ibi post ipsum scribentes.

cassa.C.de sa.san.ecc.z in auc.statuimus.C.de epi.z cle. Ang.in.l.nolle.ff.ō acqui.here.vbi plenissime dixit vide hic per oēs scribentes vt Bar.in consilio incipiente Do mini priores.z per do.Pe.de ancha.in.c.penul.c. ea q̄. de reg.iur.li.vi.z per dñm Abb.in.c.erit.ō consti.z per do.Cardi.in repetitiōe.c.perpendimus.de sen.excō.z in
43 ferius dicetur. ¶ No.ibi neqz volēte.† qp lz clericus vo catus nō veniat cora iudice seculari non tñ tz ꝓcessus ꝑ eū habitus facit qō notaī in.l.i.C.vbi de cri.agi opor.z in Spec.de cita.§.i.z in regula scienti.li.vi.in mercuria/ libus.Bar.in.l.y.ff.si quis in ius voca.nō ierit. Et plus dico qp ēt si iudex laycus degradaret clericū vel duceret eum cū turbis p plateas nō infamaret ita dicit Ang.i.l. i.p illū tex.in pn.ff.de bis q no.infa.Et adduco tex.in.l. si quis filio exhĩdato.§.qp si quis.ff.de iniusto test.vbi dic
44 Bal.† qp si iudex laycus mittit clericū ad furcbas nō pp boc erit intestabilis.Ego limito istum tex.nisi iudex lay cus citet istū clericū vt cōpareat ad videndū confici inuē tariū vt in casu.l.fi.C.de iure delibe.qz adbuc talis cita tio nō pōt infligi vt ab incōpetenti facta ita dicit Ange.i tractatu suo ō inuētario quē posuit in.l.nisi.§. stipulatio. ff.si plus q̄z per.l.falci. ¶ Jté limita nisi clericus citaret a layco qñ mittit aliquis in possessione ex edicto.l.fi.C.ō edic.diui adri.tollen.qz tunc si clericus erat creditor z ñ possidebat potuit citari ita dicit Pe.de anch.in.c.signi ficasti.J.eo.consuluisse quendā solenem doctorē. Sz idez do.Pe.in repetitione.c.ea q̄ de regu.iur.li.vi.z in.xvj. qōne refert fuisse do.Raynerū de monte vbiano.sed cer te Bar.ita cōsuluit in suo consilio incipiente Byambza porrexit.vide que dixi in rub. ō.eo.No.ibi ꝑ publicā vti litatē.qz bart.in.l.seius z augerius.ff.ad.l. falci.allegat
45 istum tex.† qp qñ pactū aut iuramētū est ꝑ publicā vtilita a tem principaliter nō tz.a z ita dicit eē casum hic facit.l. iuris gentū.in.§.si pacisear.ff.de pactis.z sic loquit iste tex.de eo qō est introductū principaliter ad fauorē publi cum. ¶ Opponit qp opinio archiepi pisani sit vera qz q libet pōt renunciare suo fauori.c.ad apostolicā.de regu la.Solutio ponit in lra.Et dic qp idez qō tenebat archi episcopus clericū posse renūciare iuri suo si intelligit suo .i.priuato verū est vt in ꝑrium Si aūt intelligit suo idest ecclesiastico secus.Et sic intelligebat archiepus qp cleri cus poterat renunciare iuri suo consentiendo in iudicem laycū. ¶ Scōo oppo.ibi pfertim.qz vī lra sentire qp cō sensus aduersarij aliqd operē in hoc huius ꝑriū dī.J. So. Gof.vī hic sentire qp ꝓsensus aduersary hoc operē. expo-
46 nit.n.pfertim.i.tñ.z dicit † qp si aduersarius post renun ciationē ꝓueniat clericū i foro ecclesiastico teneī rñdere. Hostien.dicit hoc se nō intellegere qp quātū ad renūcia tionem iuris vel prorogationē iurisditionis cōsensus ad uersarij aliquid operet hoc excepto qp aduersa pars non teneī litigare nisi ēt ipsa ꝓsentiat cora eīneo iudice cuius est iurisditio ꝓrogata.l.i.z.ij.ff.ō iud.Dic qp dictio pfer tim dz exponi pro maxime qz ēt si accedat consensus ad uersarij non tñ pōt clericus pacisci qp trabaī cora layco. sed archiepus habuit respectū qp clericus posset consen tire in laycum iudicē pfertim qñ consensus aduersarij ac cedebat quasi tūc fieret ꝓrogatio.c.de causis.c.p.z.g.de offi.deleg.l.i.ff.de iudi.sed hic soluī in littera. ¶ Venio ad glo.z quedā gl.est elegans z magna in hac materia. z est glo.melior de iure ciuili in auctenti. vt matres cre ditrices z debitrices.§.qz vero.z in.d.l.ius publicum.ff. de pactis.z in.l.si quis in conscribendo.C.eo.z i.l. regu la.ff.de iuris z fac.igno. ¶ Oppo.qp imo pacto puato rum iuri publico derogaī vt i.l. pacisci.ff.de pac.ibi arg. contra solue vt in ea.quā diuide qz primo allegat duode cim concordantias qō iuri publico non possit pacto pri uatoz derogari. ¶ Et sic pondera bene qz licet sufficiat allegare vnā legem pro concordantia vt.l.ita vulnerat⁹ ff.ad.l.aquil.ita dicebat Andreas de Pisis in.l.si quis obrepserit.ff. de fal.in.l.scire opz.§.qui non iuste.ff. de ex cusa.tuto.vt ibi refert Nico.de neap.tñ gl.z doc.plures z quasi infinitas allegat faciat.l. spadonem.§. qui iura multa.ff.de excu.tuto.ideo nos non erimus indecores si sepenumero multa similia multa dicta ad vnū ꝓposituz accumulamus lz nos multi dētib⁹ occultis mordere nitā tur. ¶ Scōo ibi allegat.xi.pcordātias z sic glo.accumu lat iura multa posset dici a boue maiori discat arare mi nor. ¶ Tertio ibi sup hac distinguit iter ius fauorabile z odiosum. ¶ Quarto ibi sicut pōt ponit exēplū de pro xime dictis. ¶ Quinto ibi lz sic opponī ad proxime dī cta. ¶ Sexto ibi itez z alia ad boc qp clericus nō possit consentire in iudicē nō suum inducit quattuor rationes. ¶ Septimo ibi laycus vero dicit aliud de layco in ciui li. ¶ Octauo ibi clerici dicit ēt aliud ō clerico q̄ ad cōsē tiendū in arbitrum. ¶ Nono ibi itez quod ad idē dictū est clericū nō posse renunciare suo priuilegio opponit z soluit. ¶ Quātū aūt ad primū ꝑriū de quo.ō.eo.ꝑrio di stinguit inter ius introductū fauore aliquoz z introdu tum pro publica vtilitate fauore quorundā z odio ālio rum de primo dicit qp pōt renunciare.de secundo qp nō z ponit exempla de velleyano cui renunciaī z de macedo. cui non renūciaī z idē dicit de beneficio restitutionis in integrum. ¶ No.gl.ibi.l.inter debitorē dic.vt in.c.ple/ riqz de pac.ibi.l.quidā decedēs ibi ponitur casus de tu tore quem testator voluit esse immunem a ratione reddē da qui tñ tenet de dolo ibi.§.i.falcidiam detrabit heres inuito testatore ibi.l.ij. cautio quā dz habere non remitti tur per testatorē ibi.§.sed qz iuramentum calumnie non remittitur in.l.quod prohibet.vide.l. exceptionē de ex cep.in vltima glo.in.l.pacisci valet pactū ne agat ēptor de vicio vel pro morbo rei empte i.l.pactū nā pactū quo legatarius remittit satisdationē heredi ibi.l.i.§.i.renun/ ciant ptes appellationi in.l.i.renunciaī ferys fauore ho minum inductis ibi.l.si quis in conscribendo.C. de pac. vel vbi dicit glo.in.l.si quis in conscribendo.C.de epis.z cler.vbi fuit pactum de non vtendo fori prescriptione ēt pretextu sacerdotij soluit qp loquitur de quodā sacerdo tio seculari sicut de abbate Januēsi z de prioribus florē tie.Et forte in.d.l. erat dignitas cui concessum erat qp sub vno tñ iudice deberet respōderi.Sed ex quo promi sit non excipere se non poterit excusare respectu illius di gnitatis secundum ab.antiquū ibi fuit factum pactū de iudice ecc.neqz illa.l.dicit ꝑrium voluit.n. pactum cum distinctione aut de iurisditione danda aut non declinan da primo casu aut cum licentia epi z valet.c.significasti J.eo.si iurisditionē bz z sit prima ecclīastica.vt in scōo ca su nō vz vt ēt ibi.si aūt fuit pactū ō iurisditione nō ōclinā da si promisit se solutuz z responsuz vz.J.eo.c.dilecti.si sim pliciter responsuz āte litē ꝓtestatā pōt pētere vt ibi de q̄ vide q̄ dixi i.c.i.§.ō iudi.z circa istā glo.do.ab.ō allegat distinctionē bar.q clericus vī loq in.d.l. ius publicū z i d.l.si qs in pscribēdo.aut ē ius nāle.aut positiuū.primo ca su nō pt renunciari vt.l. ius agnationis.ff. de pact.l.ius
47 sanguinis.ff.de regu.iur.boc ideo † qz iura nālia sūt im mutabilia.v.di.in pn.idē dicit de iure diuino de quo di cendū vt in.c.fi.de consuetu.vi.di.§.ex bis.pōt tñ quis re nunciare iuri sibi q̄sito per ius gētū nā pōt quis renun ciare dominio rei sue vt in.l.si quis.§.differentia.ff.de ac qui.pos.c.sup boc ō reun.per totū titulū.C.ō repu. here. nisi in casu.c.q̄uis de pac.li.vi.Scōo casu principali qñ ē ius positiuū aut est ius qō statuit certā formā introdu cendo in actibus hominū aut alio modo disponit. primo casu ponit exemplū.lex disponit qp testamentū fiat cum certo numero testium vel qp pactū stipulatiōis fiat certo mō z huic iuri nō pōt renunciari vt.l.nemo pōt.ff.de le ga.i.c.qz pp de elec.secundo casu qñ nō concernit solem nitatem sed alio modo disponit aut est ius publicū.i.con cernens publicā vtilitatē z ei non pōt quis renūciare vt .l.ius publicū.ff.pac.vt hic vt clici oēs sint intenti ad di uina z vt vberius possint intercedeī pro peccatis populi

a ¶ Nō tenet. Adde bar.l.i. si quis pro eo. ff.ō fideiusso. z i.l.seyus ad .l.falci. z in.l. ius publicum eod.titu. z ibi oēs doct.late.

UVA. BHSC. IyR_275_2

non debent aduocari coꝝ iudice ſeculari aut eſt ius pri-
uatū.i.ꝓcernēs vtilitatē ꝓuatā ꝛ tūc illud qñqꝫ cōtinet
vtilitatē ꝓuatā renūciātis ꝛ publicā ſimul qñqꝫ ꝓtinet
vtilitatē renunciantis ꝛ cuiuſdā alterius ꝓuati qñqꝫ cō
tinet vtilitatē renunciātis tm̄ ꝑmo caſu ſi vtilitas ꝓuata
pōt ſeparari a publica vꝫ renūciatio quantū ad ꝓuatā
vtilitatē nō quātū ad publicā vt no.in.l.iuris gentiū.§.ſi
paciſcar.ff.de pac.ꝛ in.c.cū veniſſent de inſti.ſi nō pōt ſe
parari tūc nō vꝫ renūciatio.l.de die.ff.de pac.dota.ꝓun-
cta l.i.ff.ſo.ma.ꝛ qō no.in.d.c.cū veniſſent ꝛ in.c.ſicut ō
iureiur. ſcō caſu qñ ꝓcernit vtilitatē renūciantis ꝛ tertū
ꝛ tūc idē vt in ꝓcedēti mēbro qꝛ ſi pōt ſepari valet renun
ciatio.c.ad apoſtolicā de regula.l.i.C.de cōmuniū reruꝫ
alie.ſed ſi nō pōt ſepari nō vꝫ renūciatio.l.ij.iij.ꝛ.iiij.ff.ō
libera.cā.ꝛ.d.c.cū veniſſent de inſti.tertio caſu qñ ꝓtinet
vtilitatē ꝓuatā tm̄ tūc ſi ē introductū ꝑncipl̄r i fauoꝝ renū
ciātis q fauor reſpicit ibecillitatē renūciātiſ ꝛ nō vꝫ renū
ciatio.l.ſi iudex circūuēto.ff.ō mino.l.ſi mulier.C.ad vel
leyanū.ſꝫ ſi reſpicit aliud ꝙꝫ ibecillitatē renūciāti tūc ſi ta
lis renūciatio ē ꝑ bonos mores vel iuſtat ad deliquendū
non vꝫ.l.alia.§.elegant.ff.ſo.ma.l.ꝓuenire.ff.de pac. do-
ta.ſi āt nō ē ꝑ bonos mores vel nō iducit quē ad deliquē
dū tūc renūciatio vꝫ.d.l.ſi qs in ꝓſcribēdo ꝛ.d.c.ad apl̄i
cā.ſi vo illud ē introductū ꝑncipl̄r in odiuꝫ alterius ꝛ fa-
uorē renūciātis tūc ſi de vno ē cā ꝗre illud odiuꝫ
ceſſat valebit renunciatio.l.fi.C.ad.mace.al's nō valeret
.l.tā ꝛ ſi.ff.eo.ꝛ ita qenit circa iſtū paſſū do. abb. referēs
doctrinā bar.in.d.l.ius publicū ꝛ in.d.l.ſi quis incōſcri
bendo ꝛ inculcat dicta bar.ſolū.n.refert bar.in.d.l.ſi qs
in ꝓſcribēdo.ſꝫ ſi bene pōderet bar. variauit in.d.l.ſi qs
in cōſcribendo.ab eo ꝙ ipſe voluit in.d.l.ius publicum
nec aliqs doc.de hoc fecit aiaduerſionē ꝛ vehemēter ad
miror de Jo.de ana.q in cēſura ciuili ꝓclaruit ꝛ tempoꝝ
ſue iuuētutis repetijt.d.l.ius publicū. ꝛ de hꝫ nō aiaduer
tit ſic.n.refert nā hominū qꝛ ſepe bōus dormitat homer⁹
.c.neqs.xxxij.q.vj.l.recuſari.ff.de acqui.here.ſolus deus
eſt verax omnis homo mendax optimo teſtāte ꝓpheta
ſcō.adde ꝙ imo vī ꝙ pacto ꝓuatoꝝ ꝛogari poſſit iu
ri nāli ꝓmeuo † naꝫ defenſio eſt de iure nāli ꝓmeuo vt
Roman⁹ oratoꝛ voluit in ꝑmo officioꝝ omni inquit gñi
animantium eſt a natura tributum vt ſe coꝛpuſqꝫ tueatur
.l.i.§.ius nāle.l.vt vim.ff.de iuſti. ꝛ iure.l.i.§.aries.ff.ſi q̄
dru.pauperi.feci.dic. Sed nos videmus quem poſſe re-
nunciare ſue ōfenſiōi in cā criminali ergo ſequit̄ ꝙ renū
ciari poſſit iuri nāli hoc decidit glo.cum rex.in.l.non tm̄
.ff.de app.vult.n.glo.illa ꝙ ſi reus ꝓſeuerat ſe non defen
dendo ꝙ patiet̄ iudiciū.l.ſi non defendant.ff.de penis.ꝛ
ꝓ ꝓñs pōt qs in cā criminali ꝑprie defenſioni renūciare
ꝛ ſic iuri nāli. ꝛ ſi mihi dicatur amice iudex vt̄ tertius pt
aſſumere ꝓ eo defenſionē vt in.d.l.nō tm̄.ꝛ.d.l. ſi non
defendant.ꝛ voluit bar.in.l.iij.§.hoc aūt iudicium.ff.de
dam.infec.qꝛ ad hoc rñderi pōt ꝙ nihilominus ſtat fir-
ma ꝓcluſio ꝙ q̄ten⁹ in ſe eſt renunciat ꝑprie defenſioni hꝫ
iudex illā aſſumere poſſet rōe publice vtilitatis vt.l. tres
fratres.ff.de pe.ꝛ.d.l.ſi nō defendāt.pōt tm̄ rñderi ꝙ nō
ſequit̄ iſta ſtant ſimul ꝙ reus ſe nō defendat ꝛ nihilomi
nus nō videat̄ renunciare ſue defenſioni ita ꝓbat̄ in.l.nō
tm̄ allegata. vnde nō valet argumentū ꝙ ſi perſeverat in
ſe nō defendēdo ꝙ videat̄ renunciare ꝑprie ſaluti actus
.n.actiuoꝝ ſunt in patiēte bene diſpoſito ꝓbus in ſecūdo
de anima.ſō nō ꝓſumit̄ tacite facere illud ꝙ expreſſe face
re nō poſſet. ſimile poſſet dici de clementiſſimo ſaluatoꝛe
domino noſtro ieſu chriſto de quo cāuit Jſaias.c.liij.
ꝛ obmutueſcet ſicut agnus coꝝā tondente ꝛ ſicut ouis ob
cetur ad occiſſionē licet xp̄s tacuerit nō tm̄ renunciauit ꝑ
prie defenſioni niſi dicas ꝙ imo renunciauit qñ iuſſit pe-
tro vt gladiū reponeret in vaginam ꝛ per ꝓñs vera ē gl.
ſing.ꝛ vnica in.l.pactū inter heredes.ff.ō pactiſ.q̄ voluit
ꝙ non pōt reus renunciare ꝑprie defenſioni in cā crimi
nali. Scō adduci poſſet glo.in.l.ij.ff.de fur.balneariis.

a ¶ Pactis. Vbi vide late do. alexan. de imo. q hoc in genue ꝓtring-it ꝛ adde gl. in.l.ij.C. q̄ fit longa ꝓſuetu. q̄uꝫ omnino videto.

ꝙ allegat ꝓ ſing.in.d.l.pactū inter heredes.ꝛ eā cō-
memorat lo.ro.in rub.ff.de arbi.que ſentit ꝙ quis renū
ciare pōt ꝑprie defenſioni in cā crimināli.ſꝫ reſpōde qñ
eſt dubium vtrum habeat defenſionē vel ne tūc.n. ſtatur
aſſertioni ſue dicendo ſe nō habere defenſionē. ideo illud
nō eſt renunciare ſed eſt potius declarare ſe nō habere dē
fenſionē. Tertio opponi poſſet de eo ꝙ hī in.c.ꝓio ꝛ ſe
cundo ō accuſa.li.vi.ꝛ ꝙ ibi voluit glo. tm̄ reſponde ꝙ ē
quedā defenſio tendens ad ꝓbandam innocentiā ꝛ buic
defenſioni renūciari nō pōt ꝛ de hac nō loquūtur illa iu
ra ſi recte ponderent. eſt quedā defenſio que datur ad im
pediendā accuſationē vel ad obmiſſam ſolemnitatem ꝛ
huic defenſioni bene renūciari pōt ꝛ ita ꝑcedant iura il
la ꝛ ad hoc facit qō voluit bal.in.l.ſi accuſatoribus.ff.ō
accu. Quarto coꝛporalis defenſio tolli pōt lege aut ſtatu
to populi.l.ij.C.qñ liceat vnicuiqꝫ ſe ſine iudicio vidicaꝛ
.l.ſi ſeruus.C.de his qui ad ecc. confu.l. milites agrū.§.
irreuerēs miles.ff.de re mili.bar.in.l.facultas.C.de iure
49 fiſ.li.x.bal.in.l.vt vim.ff.ō iuſti.ꝛ iure † ſꝫ illud ꝙ pōt fie
ri lege pōt fieri pacto vt per bar.in.l.non ipoſſibile.ſ.de
a pac⁹.l.oēs populi eo.ti.rñde illa iura ꝑcedunt in odiuꝫ
illoꝝ malefactoꝝ apponentia ius ſpāle ergo in cōtrario
erit ius cōmune.l.ius ſingulare.ff.de le. Item illud argu
mentū ꝙ pōt fieri ſtatuto pōt fieri pacto non ꝑcedit ita
indiſtincte vt pulchre declarat bar. in.d.l. oēs populi ꝛ
in.d.l.nō impoſſibile.ꝛ bal.in.l.de qbus.ff.de legi.ꝛ per
ſcriben.in.c.fi.ſ.de conſue. ergo non militat argumentuꝫ
ꝛ quo ad iſtud hec ſufficiant. aliqua alia adducit in ꝓtū
Jo.ō ana.in.d.l.ius publicū. ſed iudicio meo nō pungūt
ideo i mediū nō reffero. Et addi pōt ad predicta elegās
50 dubitatio † ō iure naturali ſecundario eſt introductū vt
nullus locupletet̄ cum aliena iactura vtrū tali iuri dero-
gari poſſit pacto ꝓuatoꝝ tangit hanc qōnem.d. Jo.de
ana.in repetitiōe.d.l.ius publicū.ꝛ dicit nō fuiſſe tactaꝫ
ab aliquo ꝛ eſt noua dubitatio ꝛ arguit ꝙ derogari pt
per tex.l.rerum amotarū in fi.ff.rerū amotarum.ꝓūcta
.l.iuī gentium.§.ſi paciſcar.ff. de pac.ibi.n.vī ꝙ mulier
que viro furtū fecit teneꝫ ei iure nature ꝙ alias oī us gē
tium vt inſti.de iure naturali.§.ſinguloꝝ.ꝛ p glo.in.l.nā
hoc nā.ff.de condi.indebi.ſed ꝑ furto iam facto qs paci-
ſci pōt ꝛ valet pactum quo furtū remittit̄ vt.d.§.ſi paci-
ſcar ergo dictum ius nāle pacto mutari pōt. ſecūdo iſtud
ius parat ſoluenti ꝓditionem indebiti vt.d.l.naꝫ hoc nā
ꝛ.l.hec conditio.ff.de ꝓdi.indebiti. clarum eſt quod ille
cui hec conditio cōpetit pōt facere pactum de nō peten-
do vt per totū.ff.ꝛ.C.de condi.indebi.qꝛ eoipſo qō quiſ
retinet indebitū de voluntate ſoluētis ceſſat ꝓditio.l.i.ff.
de condi.inde. ſentit bar.in.l.ſi.§.idem queſijt.ō cōdi.in-
debi.ergo.tertio adducit glo.in.l.iuſ nature.ff.de re.iu-
ris.que dicit ꝙ ꝛ fiat cum aliena iactura non tm̄ fit cū al-
terius iniuria cū fiat legum auctē. Mā ꝛ in caſu iſto fit.l.
auctoritate. leges.n.permittunt pactum de non petendo
fieri poſſe ꝛ iuri ꝓ ſe introducto renūciare. Preterea
iquit iſta iactura nō reputatur a iure foꝛe iactura ex quo
voluntate paciſcentis fit ꝛ imputet ſibi paciſcens.l. ꝙ
quid.ff.de re.iuris.ꝛ.c.damnū eo.ti.li.vi. ꝛ adduci pñt
51 iura dicentia † ꝙ nemo vī fraudare eoſ qui ſciunt ꝛ con-
ſentiunt.l.nemo.ff.de re.iur.l.cum donationis.C.de tran-
ſac.l.i.§.vſqꝫ adeo.ff. de iniur.c.ſcienti de re. iur.li.vi.ad
idem faciunt iura diſponentia quem poſſe renunciare iu
ri ꝓ ſe introducto vt.d.l.ſi quis in conſcribendo.cuꝫ ſi
milibus allegatis hic in glo.nam iſtud ius nāle reſpicit
priuatam vtilitatem renunciantis ergo pōt pacto priua
torum tolli. faciat quod voluit glo.in.c.locupletari ō re-
iuris.li.vi.q̄ dic ꝙ illa regula vꝫ intelligi cuꝫ alterius ia
ctura.ſ.enorme ſed non pōt dici enormis cum conſentiat
is qui illam patitur. ¶ Preterea allegat quod not.in
l.paulus.cum ibi no.in glo.ff.de doli excep. vbi quis lo-
cupletatur cum aliena iactura de damno ex eo qꝛ excep-
tio que potuit de iure opponi non fuit oppoſita ꝛ ſic taci-
te videt

UVA. BHSC. IyR_275_2

re vñ remitti ꝛ per ꝓñs poterit ꝛ expresse argu.l.cũ quid .ff.si cer.pe. ¶ Preterea adducit qđ voluit By.in regu la possessor.li.vi.quã sequitur Bar.in.d.l.nam hec natu
52 ra † ꝙ quotiens reperitur aliqua equitas gñalis ꝛ i ge nere scripta ꝑut est ista ne quis locupletet cũ aliena ia/ ctura ꝛ in ꝑticulari reperit in specie rigor iuris script⁹ iste rigor ꝓferet tali equitati per regulã generi per speciẽ lib. vi.l.sanctio legum.ff.de penis.sed spãliter reperit in iure expressum ꝙ iuri ꝓ se introducto posset quis renuncia re vt in.d.l.si quis in conscribendo cũ similibus. ergo ta lis rigor ꝓfertur tali eqtati simile dicimus in vsucapione in qua quis locupletatur cum aliena iactura. Itẽ nõ seq tur illa est equitas naturalis ne quis locupletet cum alie na iactura ergo pacto priuator̃ mutari non põt nã que libet exceptio ẽ de equitate naturali vt notat in.l.placuit .C.de iudi.tñ mutari ꝛ tolli põt pacto priuator̃.vt.d.l. paulus.cum similibus allegatis in glos. Adducit etiam
53 † qz actio depositi est inducta ab equitate naturali recte fundata ne quis locupletet cum aliena iactura vt ꝑbat in.l.bona fides.ff.depositi.sed ista actio põt pacto priua tor̃ tolli ꝛ mutari.vt in.d.§.si paciscar. Et ex istis cõclu dit recte defendi posse ꝙ ius naturale disponens nemi/ nem debere locupletari cum aliena iactura posse pacto priuator̃ tolli.licet Bar.in.d.l.ius publicum.ꝛ in.d.l.si quis in conscribẽdo.ꝛ doc.ibi dixerint pacto priuator̃ ñ posse de rogari iurigentiũ seu iuri naturali.secũdario ista sunt motiua tam preclari doctoris in.d.l.ius publicuꝫ q̃ non reperitur penes aliquẽ illam.n.habeo manu sua pro pria scriptã quã mihi vt humili filio dedit voluit palam illã hic patefacere vt videamus quãti fuerit integrum si bi traditũ a supremo deo istis nostris temporibus. Exp̃mo ergo maiorum nomina qz eorũ mihi non a proprio ingenio.neqꝫ vt furẽ diabolus me de hoc assignet scribit .n.ecclesiastes.ij.c.homini bono in conspectu suo deus ꝺ dit sapientiã scientiã ꝛ letitiã. Sed mihi vñ salua sua bo/ norificentia ꝙ hmõi pactum nullo modo valet quod ad
54 oculum sic demonstro † illud pactum per quod quis re/
a ducitur ad delictũ non tenet[a].l.conueniri.ff.de pac. dota lĩ.l.fine hereditaria.ff.de nego.ge. Sed per pactũ vt lo/ cupletetur cum aliena iactura imitat quis ad delinquẽ/ dum ergo sequit ꝙ non tenet.ista minor ꝑbatur in text. expresso in.l.si quis mancipijs.§.fina.ff.de institutoria in ver.videri me volum malũ facere qui ex aliena iactura lucrum querã vbi ꝑbatur formaliter ꝙ volens lucrari cũ aliena iactura cõmittit dolũ ergo delinquit. Et addu co.l.iij.§.si seruus in ver.cum dolo teneri.ff.de tributoria ergo vt dicẽdũ est hmõi pactum non teneri. Secũdo nõ obstat si mihi dicat ꝙ ꝑcedit i vsucapiõe vt voluit By. in.d.regula possessor.ꝛ Bar.in.d.l.nã hec nã qz respon/ deo illud procedit rõne publice vtilitatis ne dñia rerum remaneant in incerto ꝛ vt negligentes puniant istud.n. est nãle punire negligentiã vt plene per Jo.an.in dicta re gula possessor. Item illud ꝑcedit ex dispositione legis q̃ potentior est pacto priuator̃.vt per Bar.in.l. non possi/ bile.ff.de pac.ꝛ in.l.oẽs populi.ff.de iusti.ꝛ iure. Bal.in .l.de quibus.ff.de le. Tertio nemo locupletari põt cũ alie na iactura pp priuatũ bonum hoc decidit By. in dicta regula possessor.ꝛ Bar.in.d.l.nam hec natura qz tũc di cunt illud esse pp publicum bonum ergo sentiũt secus es/ se pp priuatũ bonum. Quarto vbicunqꝫ equitas reperit scripta licet sit in genere ꝛ in ꝑticulari non apparet rigor i spẽ scriptus in.l.equitas prevalet.l.placuit.C. de iudi.l. i.C.de le.c.fi.de transac. Sed non reperitur rigor expres/ sus in iure in spẽ ꝙ pactũ teneat vt quis locupletetur cũ aliena iactura.ergo ſtabim⁹ equitati scripte. Nõ obstat .l.paulus allegata superius cuꝫ similibus notatis in gl. qz non interuenit ibi pactum expressum ꝙ quis locuple taretur cum aliena iactura tacere non est paciſci.vt in.l. i.ff.de pac.ergo. Quinto faciat.c.i.de iudi.in ver. nullus sibi cõmunicet.quem tex.sic induco vbicũqꝫ dirigitur ꝓ/
bibitio reo videtur dirigi ꝛ actori ꝛ econtra vt ibi est ca sus. Sed in.d.l.nam hec natura dirigit ꝓbibitio actori qz dñ non ꝺz quis locupletari cum aliena iactura ergo se quit ꝙ eo modo dirigitur prohibitio reo vt non patiat alium locupletari cũ damno suo. Si ergo vtrqꝫ est ꝓhi/ bitus ergo nullus eoꝝ paciſci põt vt in spẽ adduco pere/ grinũ tex.in.l.illicitas in prin.in ver.ne quis iniquuꝫ lu/ crum aut damnũ sentiat prohibeat preses.ff.de offi.presi. vbi ad officium presidis spectat ne quis consequatur ini quũ lucrũ neqꝫ qs patiat iniquũ dãnũ Sꝫ lucrũ ꝓ ius gẽ tiũ ẽ iniquũ ꝙ seqt ꝙ ad iudicẽ spectat rescindere ꝟ mõ pactũ.ꝛ sicut prohibet quis lucrari ita prohibet quis dã
55 nificari. † Sexto constitutioni prohibitorie non ñt par tes renunciare hoc decidit glo.que cõiter reputat singu/ laris in.l.a diuo pio.ff.de ritu nup. licet multi vt fuit An ge.allegent glo.singula.in.l.i.C.ne fideiusso. dotiũ den. Et facit glo.in.§.qz vero in auc.vt matres debitrices vel creditrices.ꝛ quod voluit Bal.in.l.quos prohibet.ff.de post.referens Ly.tenere ꝙ iuri prohibitorio partes re/ nunciare non ñt. Facit quod voluit Lyn. in.l.si mulier .C.ad vellya.ꝛ Bar.in.l.fi.C.ꝺ edicto di.adri.tollẽ. Sꝫ constitutiones sunt prohibitorie vt quis non locupletet cum aliena iactura vt in iuribus preallegatis. Et proba tur in.l.cum hỹ.§.de alimen.in ver. non debet de alieno damno esse locuples.ff.de transactio. Septimo adduco casum in.l.qdam in iure.ff.de dona.in ver. aduersus ius gentium.vbi dñ quod pactum contra ius gentium non tꝫ Sed de iure gentium est introductũ ne quis locupletet cum aliena iactura.vt in.l.naturaliter.ꝛ in.l.iure natu/ re.ff.de regu.iuris.ergo sequit ꝙ hmõi pactum nõ tenet. Pondera bene qz iste tex.apponit securi ad arborẽ ex q̃ reddit tãti doctoris ꝓclusio inanis ꝛ vacua.pur suprem⁹ deus non facit hec tempora frustra cui imperiũ sit in eter
56 num. ¶ Octauo † omne pactũ quod est contra bonos mores est nullum.l.alia.§.eleganter.ff.solu.ma.d.l.qui/ dam in iure in ver.aduersus bonos mores ideo dicimus iuramentũ prestitum ꝓ bonos mores non tenere vt habe tur in.c.non est obligatorium de reg.iuris lib.vi.ergo mul to fortius pactũ factũ contra bonos mores.sed hmõi pa ctum est ꝓ bonos mores qz est ꝓ ius gentium fundatum super bonis moribus vt in.d.l. qdam in iure. ergo nõ tꝫ ꝛ si quispiã dixerit amice sunt qdam boni mores nãles ꝛ
57 qdam boni mores ciuiles † iuramentum prestitum con/ tra bonos mores ciuiles valet.c. cum contingat de iur. iur.c.q̃uis de pac.lib.vi. Sed si pstetur ꝓ bonos mores nãles nõ tꝫ vt in.d.c.non est obligatorium. ꝛ in.l. stipula/ tio hoc mõ.ff.de verbo.obli. Sed istud pactum est cõtra bonos mores ciuiles.ergo tꝫ.qz respondeo ergo est con/ tra bonos mores nãles vel saltẽ est ꝓ ius gentiũ qđ semp est bonũ ꝛ equũ ꝛ fundatũ sup bonis moribus nãlibus. vt.d.l.qdam in iure.ꝛ.l.fideiussor.§.quedam.ff.man. Et si dicat imo per tale pactũ tollit id quod est ꝓtra bonos mores qz tollitur iactura damnum ꝛ detrimentum.d.l. cum donationis.C.de transac. cũ similibus.qz ad hoc rñ deo ꝙ licet scienti non inferat dolus vt ibi habetur non tñ tollitur dolus ex parte lucrantis cuꝫ aliena iactura vt in.d.l.si quis mancipijs.§.fi.neqꝫ.d.l.cũ donationis ꝛ si miles loquuntur in pacto contra bonos mores prestito. ¶ Nono faciat ista dispositio iurisgentiũ seu nãlis ꝑn/ cipaliter fuit inducta in odium volentis lucrari cum alie na iactura.vt in.d.l.nã hec nã cum alijs iuribus preallegatis. simile dicimus in macedoniano inducto in odium creditoris ergo pacto mutari non põt.vt in.l.tam ꝛ si.ff. ad macedo.hoc voluit Bart. in.d.l. ius publicum. ꝛ in d.l.si quis in conscribendo ꝛ do.Abb.hic.ꝛ si respõdea tur ꝙ valet renũciatio macedoniani eo casu quo cessat il lud odium istud voluit Bar.in.d.l.si quis in conscriben do.allegat.l.fi.C.ad macedo.qz odium macedonianum consistit in hoc ne filij innitentur ad occidenduꝫ patres. Sed istud ce ssat eo qđ pater cõsentit vel quẽcunqꝫ se ob

a ¶ Nõ tenet. Adde oĉs doc. in.l.qdã decedens in ꝑn.ff. de administ.tu to.ꝛ pau.ꝺ ca. in.l.si vnus.§. illud nuda ff. ꝺ pac.ꝛ bar.la te in.l.i.§.vsqꝫ de iniur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ligat ad mutuum ideo pōt renunciare ꝛ ꝓp talem suam renūciationē cessat odiū ita in ꝓposito odiū ꝓsistit in iactura alterius sed cessat p cōsensuꝫ paciscentis sed per renūciationē filij nō cessat odiū macedoniani ideo nō valꝫ pactū qꝛ ad hoc rñderi pōt ꝙ non cessat dolus ex parte lucrātis cum aliena iactura. vt. d. l. si quis mācipijo. §. fi. ¶ Itē nō cessat iudicis offiñ boni. n. ꝓtoris est facere lacerari hmōi ꝙuentionē vt ē casus in. d. l. illicitas in ꝟ. ꝓhibeat ꝓsecꝰ qꝛ vbicūqꝫ vba. l. dirigunt ad iudicez oritur offiñ eius ita dicit glo. in. l. si soror. C. de collatiōibus. ergo poterit iudex ex officio suo rescindere talē ꝙuētionez. ¶ Itē qꝛ alia rō ē in patre qꝛ lꝫ renūciet macedoniano nō tñ ꝓp hoc creditor locupletaꝫ cū iactura ꝓprijs. ¶ Decimo faciat istud pactū ē ꝯ publicā vtilitatē qꝛ reipublice interest ne qs vtaꝫ male re sua insti. de bis q sunt sui vel alie. iuris. §. expedit in auc. vt iudices sine quoq; suffragio. §. cogitatio. Nā per istud pactum qs male vtiꝫ re sua ꝛ ēt vtiꝫ ꝯ ius gētiū seu naturale sed pacto priuatoꝝ non derogaꝫ publice vtilitati vt hic ē casus ergo. ¶ Undecimo faciat iuria nālia sūt imutabilia. insti. de iure nāli. §. sed nālia. sed istud pactū ē ꝯ ius nāle. ergo non potuit illud imutari. Et si dicaꝫ ꝙ glo. variarunt an hoc pactum sit ꝯ ius nāle glo. insti. de iusti. ꝛ iure. §. fi. tenuit ꝙ sic ēt ō iure nāli gen. ꝛ ciui. igiꝫ. Idem sentit in. l. i. §. priuatū in ver. ꝓceptis. ff. de iusti. ꝛ iure. Sed glo. illa in fi. sentit ꝯ riū ꝙ imo sit de iure gentiū. idē voluit glo. in. d. l. nā hec nā. idē voluit Guil. de cu. quē sequiꝫ Bar. in. d. l. i. §. ꝓuatum. ꝛ reprobat gl. ꝯrias ꝛ mouek qꝛ ne qs fiat locupletior cū aliena iactura fuit introductū eo tpe quo fuerunt rerū diuina distincta ꝛ nō ante qꝛ ante non erat dare iniuriā seu iactura sed istud est introductū de iure gentiuꝫ. l. ex hoc iure. ff. de iusti. ꝛ iure siue teneamus ꝙ sit de iure nāli primeuo siue de iure gentiū. Nā quocunqꝫ te verꝫ non tꝫ istud pactū p. d. l. quidā in iure. Et si dicaꝫ ꝙ ista stant simul ꝙ iusgentiū vel nāle sit imutabile tñ aliq; certo casu mutari pōt per pactū ꝛ iō priuati inter se paciscī pñt per id qō no. in. l. ius ciuile. ff. de iusticia ꝛ iur. qꝛ rñdeo istud eē falsum ꝛ confundiꝫ per. d. l. quidā in iure ꝛ ad illud qō hī in. d. l. ius ciuile. dico ꝙ ꝓcedit nō in pacto priuatoꝝ sed in dispositiōe. l. ꝛ multominus valeret tale pactū qñ fieret cū iniuria alterius iuxta not. per Joan. in regula locupletari lib. vi. vnde aūt dicaꝫ locupleꝫ vi ō gl. in. l. dñs sticho §. i. ff. ō peculio legato. ꝛ q̄ differētia sit inter locupletem. ꝛ opulētū vide glos. singula. in. l. si quis mihi bona in. §. i. ff. de acqui. heredi. ꝛ quando dicaꝫ locupletior. vide glo. in. l. fi. C. de vsucap. ꝓ emp. Nō obstat. l. rerum. ff. rerū amotarū allegata. s. in ꝯctū loqꝫ tur. n. in vxore quo casu vī aliqua specialitas inter virumꝫ ꝛ vxorē sunt. n. vna caro ꝛ vnū corpus iuxta illud geneꝰ. hec caro de carne mea ꝛ ꝳ os de ossib⁹ meis. ē. n. socia humāi ꝛ diuini thalami. l. aduersus. C. de cri. expila. hī. Et iō dicit gl. in. c. admonēdi. xxxiij. q. ij. ꝙ si marit⁹ stipulaꝫ aliēta ꝓ se vī ēt stipulari ꝓ vxoꝝ sua ꝛ accedat pulcher tex. in. l. assiduis. C. q potiores in pig. habeāt ver. corpore ꝛ substantia ꝛ omni vita vxoris fungitur maritus ꝛ per ꝓñs non videt locupletari vxor cū iactura mariti. vel posset rñderi ꝓcedat ille tex. post furtum iam factuꝫ quo casu remitti pōt male actū de in preterito qꝛ cessat materia delinquēdi. argu. l. si vnus. §. illud. ff. de pac. Et adduco sapienter dictū Joan. in titu. de dona. §. i. ver. ꝙ si pactū vbi dicit ꝙ valet pactum de non reuocādo donationē ꝓpter ingratitudinē preteritā. secus si esset futura de quo ꝓ Bal. in. l. fi. C. de pac. ꝛ per scribentes in. c. fina. de donatio. vbi plene dixi. Et ex hoc posset dari vna rñsio multū gñalis ꝛ accommodata ad multa argumenta facta superius in ꝯrium vt quo ad lucrū factū ō ꝑterito vꝫ hmōi pactū secus si fiat de futuro qꝛ in primo casu non daꝫ mā delinquēdi. scō casu secus. Vel posset dici ꝙ licit ꝑs remittens nō posset venire ꝯ hmōi pactuꝫ nihilominus iudex ex officio suo equitate suadente ne ille locupleteꝫ cū aliena iactura poterit repellere illum sic paciscentē arg. gl. in. c. nulli. de accu. ꝛ arg. d. l. illicitas. Nec obstat gl. in. d. l. iur] nature ꝙ alterius iniuria. qꝛ respondeo satis eē ꝙ fiat hmōi pactum contra ius gentium. nec obstat ꝙ scienti non infertur de bis qꝛ ꝓcedit qñ consentire potest qꝛ actus actiuoꝝ sunt in patiente bene dispositio. Sed in casu isto non pōt consistere vt dictum est ergo. Necꝫ obstat cum arg. de vsucapione qꝛ illud est spāle respectu publici boni ꝛ odio negligētis vt negligentia eius puniaꝫ vt dixi. Et ex istis elicitur cōclusio noua ꝛ memoratu digna † ꝙ pacto priuatoꝝ non pōt derogari iuri ne qs fiat locupletior cum aliena iactura ꝛ est ꝓclusio magis substantabilis ꝛ equior q̄ ꝓclusio sapientis doctoris Jo. ō ana. Si qd boni dixi sit gloria ꝛ iperiū patri ꝛ deo nr̄o q in celis est. ¶ † Ultra predicta adde cū dī ꝙ iuri positiuo introducenti certam formā in actibus hominum non pōt renunciari. adduco Bal. in tractatu scismatis in. iij. col. vbi idem firmat qō dicit apparere ex iure antiquissimo quo actionū formule fuerunt introducte ne proprio motu ꝓput quisq; sibt vellet ꝓponeret actionē. l. ij. ff. de rei vendi. testatoꝝ. n. lꝫ rei sue sit dñs pleno iure tñ non potest dispensare ꝓtra legū auctoritatez. l. seyus ꝛ augerius. ff. ad. l. falci. l. codicil. §. fi. ff. de le. ij. l. cerdoneū. ff. de operis liber. l. paterfamil. ff. de bere. insti. l. qdā decedens in ꝑn. ff. de admi. tuto. Quod. n. ad merā vtilitatē legū attinet seruari necesse est. l. prospexit. ff. qui ꝛ a qbus auc. iusiurandū quod prestatur ab his in ꝓnc. ꝛ. §. qꝛ vo. in auc. vt matres creditrices ꝛ debitrices. Et adduco quod voluit Bal. in. l. iuris ignorantia. C. qui admit. vbi dicit † ꝙ nō excusatur rusticus ab eo qō est introductum ad rigorem iuris seruandū* ꝛ idem voluit in. c. fi. ō confes. Et ego adduco glo. in. c. ignoratia. xxxviij. di. ꝛ i. q. iij. c. ignoratia. ꝛ quod pulchre voluit Bar. in. l. i. §. nunciatio. ff. de ope. no. nun. Et adducō qō voluit Bal. in. l. i. C. qui admit. in ver. extra queritur † statuto caueꝫ ꝙ mulier nō posset adire sine consensu duoꝝ consanguineoꝝ ꝙ non poterunt ꝑtes recedere ab hoc statuto dante formā in actibus geré dis. Et adduco Bal. in. c. i. in ti. qui successo. teneaꝫ vbi dicit nō posse renunciari constitutioni ex quo dat formā ꝛ addit ꝙ vbicunqꝫ ꝯctus tꝫ ꝛ aliqua beneficia pōt impugnari aliquo beneficio pōt ipugnari vꝫ renunciatio. l. fi. ff. ad velleya. sed si ē ipso iure nullus nō pōt renunciari. l. conuenire. ff. de pac. dota. ꝛ adducō quod voluit bal. in. l. fi. C. de edicto diui adri. tollē. † ꝙ vbi ex statuto oriꝫ exceptio ꝙ nō pōt quis renunciare. Et adduco quod voluit idē bal. in. l. ij. C. vt in pos. lega. Et ideo sapienter cō soluit Paul. de cast. consi. cccxlv. incipiente visa quadaꝫ securitate † vbi statuto florentino cauebatur ꝙ ciuis florentinus nō posset facere securitatē pro forense tamen florentinus quidam fecit securitatē renuncians illi statuto ꝛ consuluit ꝙ nō valuit illa renūciatio. allegat glo. in. l. i. C. ne fideiussores dotium dentur. ꝛ ēt allegat istuꝫ text. Sed ꝯ has doctrinas sapienter opponi posset tradita ē forma a. l. vt teste nō iurato nō credatur. l. iurisiurādi. C. de testi. sed consensu ptium remittiꝫ iusiurandū testi vt dicit glo. in. c. tertio loco ō proba. ꝛ in. d. l. iurisiurādi. ꝛ in. l. i. §. i. ff. de feri. ergo sequiꝫ ꝙ forme date in actu gerēdo pōt pacto priuatoꝝ derogari ꝛ cōiter ille glo. tenenꝫ. vñ videtur dicendū vel ꝙ doctrina Bart. ꝛ sequatium non procedat per illas glo. vel ꝙ doctrina Bar. ꝛ doctorum deiciaꝫ in ꝓfundū per illas glo. ꝛ mouenꝫ ille glo. ad sic dicendū per. l. i. §. i. ff. de fur. que iudicio meo nō recte allegari pōt ad ꝓbandū doctrinā glo. qꝛ illa. l. nō est ꝓtenta sola ꝓhibitione sed vltra ꝓcedit pmittendo ptes posse renunciare. sed. d. l. iurisiurādi est ꝓceptiua ꝓcipit. n. dictuꝫ testis fulciri iuramenti religione ꝛ stat in vigore ꝓcepti ꝛ vltra nō ꝓcedit. ergo subditi non obedientes ꝓcepto superiorꝭ peccant. c. ij. ō maio. ꝛ obe. ꝛ quod plene voluit Bal. in. l. si quis pro eo. ff. de fideiuss. tene mēti hoc qꝛ nō sunt ꝓtemnenda. Et adduco vlterius qō voluit Bal. i. l. maximū

a ¶ Seruādū. Adde pau. de ca. ꝛ. d. alex. ō imo. . n. l. iuris ignorantia. C. qui admitti. q ꝓter oēs doc. istā mām late examinant.

64 maximũ viciũ.ſ.de libe.preterit.] Statuto inquit cauet vt frater excludat ſororẽ in ſucceſſione patris decidit q frater poſſet renũciare huic ſtatuto ⁊ includere ſororem ad ſuccedẽdũ q̃ iuri municipali p̃o ſe introducto poteſt quis renũciare allegat inſti.de here.quali.⁊ oꝝia.§.ſ3 his permittit p̃etor nec creditores fratris p̃ñt dicere ſe fraudatos ex hoc ⁊ clarũ eſt q̃ hmõi ſtatutum emanauit pp bonũ publicũ vt per Bal.in.l.veniã.C.de in ius vocan. in.l.cunctos populos.C.de ſumma tri.⁊ per ꝓñs forme tradite in actibus gerendis derogari pót ⁊ adduco q̃ voluit Bal. in.l.cum oportet.§. q̃ autemt.C. de boniſq̃
65 liber.vbi dicit] q̃ pót quis renunciare exceptioni quam ſeruat ſibi ſtatutum ⁊ allego caſum in.c.nõnulli.de reſcriptis in principio vbi illa conſtitutio eſt p̃hibitoria ⁊ tamen partes poſſunt renunciare illi ⁊ ibi Bald. colligit poſſe renunciari conſtitutioni p̃hibitorie ⁊ reſpondet ad.l.i.C.quando imperator inter pupillos ⁊ viduas q̃ ibi miſerationis cã fiebat p̃hibitio ſ3 in.d.c.nõnulli ſit pp intereſſe pecuniariũ.Et adduco q̃ voluit Bal.in.c.
66 fi.§.is aũt de lega.vbi per illũ tex.dicit] q̃ licet ſuperior eligeret induſtrias delegati tñ p̃tes p̃ñt conſentire vt ille delegatus ſubdeleget alteri. Et adduco vber conſilium
67 Ludo.roma.conſi.cxlvij.] vbi conſuluit poſſe renũciari ſtatuto p̃hibitorio ⁊ per iſta ꝓfundit cõis opinio doctorum. Ponderas ſi dici poſſit q̃ tunc legi introducẽti formam in actibus hominũ nõ pót renunciari q̃ in ea ẽ appoſitũ decretum decernens irritum q̃quid aliter factũ fuerit q3 p3 nunc nullo mõ poſſe derogari tali ꝓſtitutioni.⁊ alr̃o glo.in.c.i.⁊.c.ſtatutũ.de reſcrip. lib.vi.⁊ in cle.i.eo.ti.⁊ in.c.dilecto.de p̃ben.⁊ in.c.fi. de offi.dele.libro.vi.⁊ iõ ſapienter dixit Archi.in.c.cum beneficio.de p̃bẽ.
68 lib.vi.q̃ ſi papa conceſſit monachis q̃ Abbas nõ poſſit conferre certũ beneficiũ clerico ſeculari ⁊ appoſuit clauſulam decreti q̃ licet Abbas longiſſimo tempore conſueuerit clericis ſecularibus beneficium illud conferre q̃ ex hoc non oriꝝ conſuetudo ⁊ plene dixit Jo. d̃ imo.in.l.ex
69 facto.ff.de vul.⁊ pup.] q̃ ſi ſuperior confirmat ſtatutuꝫ factum ab inferiori apponendo clauſulã decreti q̃ inferior non ſolum non pót reuocare illud ſtatutũ ſed neq3 interpretari.ita dicamus in caſu noſtro q̃ ſi lex ſtatuit ⁊ decernit non poſſit tali conſtitutiõi pacto p̃uatoꝝ derogari decretum.n.neceſſitatẽ facit.iij.di.c.deniq3 in finalib⁹ v̄bis niſi.l.vltra p̃cederet p̃mittendo iſte ẽ caſus multuꝫ ſingularis in.d.l.i.ff.de fer.vbi decernit actũ eſſe nullius momenti niſi p̃tes conſentiant.aut lex introducit formaꝫ ⁊ non apponit decretũ ⁊ tunc pacto p̃uatoꝝ derogari poſſit ⁊ iſto modo reducant ad concordiam iura ⁊ dicta hinc inde ſuperius allegata ⁊ iſta non tradas oblitioni. Et inquantũ ſuperius dictũ eſt per iſtũ tex.in p̃n.ibi vſq3 ad hec tempora tenuiſſe vbi damnando alios doctores dixi q̃ erat p̃prius modus loquendi.ego nũc allego tex. in auc.de nauti.vſur.p̃ope fi.in ver.te per oẽ tp̃s tenuiſſe.Adde ẽt inquantũ Bar.vbi.ſ.voluit q̃ ſi ius continet p̃uatã vtilitatẽ renunciantis ⁊ publicã ſi p̃uata vtilitas ſeparari pót a publica valet renũciatio quantũ ad p̃uatã vtilitatẽ ſed non quantũ.ad publicã.ſecus ſi ſeparari non pót allegat.l.de die.ff.de pac.dota.⁊.l.ij.⁊.l.quẽ admodum.C.de agri.⁊ cenſi.lib.xi.ita dixit in.d.l.ſi quis in conſcribendo.ſed in.d.l.ius publicũ.apponit aliũ modũ loquẽdi.dicit.n.aut ius reſpicit publicã vtilitatẽ p̃ncipaliter ⁊ tunc non pót pacto derogari.aut cõcernit vtilitatem p̃uatã principaliter ⁊ ſecũdario reſpicit publicã ⁊ tunc valeat pactũ vt in dictis legibus q3 v̄ q̃ iſta doctrina nõ p̃cedat nã ſi reſpicit p̃uatã vtilitatẽ principaliter ⁊ p̃rio publicã pót pacto p̃uatoꝝ renunciari.naꝫ regulariter iura diſponunt quẽlibet poſſe renunciari fauore p̃o ſe introducto.l.paciſci.⁊.l.pactũ.ff.de pactis.l. ſi quis in conſcribendo.C.eo.c.pozzectũ.⁊.c.ad apoſtoli
70 cã.de regu.cum ſimil.allegatis hic in glo.] nam oẽs leges dicunt condite cã publice vtilitatis vt in p̃emio inſti

tutionũ in p̃in.⁊ in.l.i.in p̃in.C.de iuſtiniano cod.componendo.tñ q3 ille leges de quibus.ſ.reſpiciunt p̃uatã vtilitatem principaliter l3 p̃rio concernãt publicam p̃ñt pacto p̃uatorũ mutari.ergo doc.Bar.⁊ ſequatium nõ eſt vera.Secundo v̄ caſus in indiuiduo i.l.i.ff.de fer.nã cauſa introductiua illius.l.fuit publica vtilitas vt ibi d̃ tamen q3 principaliter reſpicit p̃uatã vtilitatem pót pacto p̃uatoꝝ tolli vt ibi eſt tex.⁊ facit.l.ſi feriatis. eo.tit. ⁊ iſto modo intelligit illam.l.i.glo.que reputat ſingularis in auc.vt matres debitrices vel creditrices.§.quia vo
71] Tertio ex cauſa rei publice eſt introductum ne mulier
a p̃o alio intercedẽs effectualiter obligetur.l.i.⁊.ij.ff.ad velleyanũ.nihilominus q3 principaliter reſpicit p̃uatã vtilitatẽ mulierum q3 fauore earum eſt introductũ auxiliũ velleyanũ.vt.l.qui exceptionẽ.ff.de condi.inde. iõ pacto p̃uatoꝝ derogat tali auxilio.vt bñ in.l.ſi.§.pe.ff.ad velleyanum.Quarto faciat quod bñ inſti de iuſti.⁊ iure .§.ſi.⁊ in.l.i.§.ius publicũ.ff.eo.Haz eo ipſo q̃ ius reſpicit p̃uatã vtilitatẽ p̃ncipaliter.ergo concernit ⁊ publicam p̃rio vt d̃ in dictis iuribus illud tunc ꝓprie d̃ ius p̃uatũ ergo pót pacto p̃uatoꝝ mutari per regulaz tradita a p̃rio ſenſu nam ſemper reſpicitur illud quod p̃ncipaliter agitur.⁊ nõ illud q̃ agit ſecundario. vt in.l.ſi
72 quis nec cãm ⁊ in.l.rogaſti.ff.ſi cer.pe.] Quinto ius appellandi eſt introductũ pp publicã vtilitatẽ vel ex eo ne quis re ſua male vtatur.vt inſti.de his q̃ ſunt ſui vel alieni iur.§.expedit.vel vt iniquitas male iudicantis emendet .l.i.ff.de app.Sed iſtud fieri intereſt reipublice.l. ita vulneratus.ff.ad.l.acq.c.vt fame.de ſen.excõ.tñ q3 iſtud p̃ncipaliter p̃cernit vtilitatẽ appellantis pót pacto p̃uatorũ renũciari.c.i.§.fin. de tempo. appe.lib.vi.§.ſi quis.ff.a q̃bus appel.ñ l3. Sexto faciat gl.in.l.iuriſgentiũ.§.ſi paciſcar.ff.de pac. Mã quãtum reſpicit p̃uatã vtilitatẽ pót paciſci ⁊ valet pactũ ſi pôt ſeparari a publica vtilitate.vt voluit Bar.in.l.ſi quis inconſcribendo ꝓallegata ſed ſi p̃incipaliter reſpicit p̃uatã vtilitatẽ pót ſeparari a publica q3 attendit illud q̃ p̃incipaliter fit ⁊ nõ illud q̃ p̃rio ⁊ in ꝓſequẽtia vt in.d.l.ſi quis nec cãz.Et ad cõtraria allegata per Bar.rñdet primo ad.d.l.de die.ff.d̃ pac.dota.q̃ pactũ ibi iõ reprobat ideo q3 concurrit vtilitas publica ⁊ p̃uata eque p̃incipr.vt ẽ tex.in.l.i.ff. ſol. ma.vbi d̃ expedit reipublice dotatas eẽ femias ⁊ ſic p̃ncipaliter eque reſpicit publicã vtilitatẽ ⁊ p̃uatam.⁊ faciat glo.in.d.l.ſi quis in ꝓſcribendo ⁊ gl.in.d.§.q3 vo in auc.vt matres debitrices vel creditrices.q̃ dicũt q̃ in.d.l.de die ẽ cõis vtilitas reipublice ⁊ mulieris.g̃ oz intelligi eque p̃ncipaliter.⁊ iſtud ſentit bar.in.d.l.i. in quarta oppoſitione vel dicas q̃ ibi p̃uata vtilitas nõ pót ſeparari a publica ita voluit Bar.in.d.l.ſi quis in cõſcribẽdo. Jtẽ rñderi pót ad.l.ij.⁊ ad.l. quẽadmodũ.C. de agri.⁊ cenſi.q̃ ibi p̃ncipaliter agit de publica vtilitate ideo p̃uata pactione tolli nõ p̃ñt. Eſt.n. publica vtilitas vt agrorum cultura nõ deſerat ⁊ fiat copia frugũ ⁊ iſtud videt velle glo.ibi in ver.vendi.⁊ ẽt q3 gl.inſti.de iuſti.⁊ iure .§.ſi.ſuper ver.iure p̃uato.dicit q̃ fere p oẽs illos tres libros codicis tractat de iure publico auctoritate ⁊ vtilitate ſicut in ti.ff.⁊.C.de iure fiſci cũ ſimil.in quibus pacto p̃uatoꝝ non derogat vt hic.⁊ ideo non eſt rõ q̃ concernat vtilitatẽ p̃uatã p̃incipaliter ⁊ p̃rio publicã.⁊ q̃ illud ſit verũ p̃bat ſic ſufficit rñdenti dare inſtantiã.i.q.i.c.ſicut vrgen.ſed dat inſtãtia q3 illa diſpoſitio nõ reſpicit p̃uatã vtilitatẽ ergo. Pone ẽt vt bñ in.d.l.ij.q̃s habebat fundũ ſterilẽ ⁊ ſic inutilem in quo habebat ſeruos vtiles certe vtile fuſſet ſibi vendere fundum ⁊ retinere ſeruos ⁊ ſic illud ius ſtatuẽs fundum ſine colonis vendi non poſſe affert incõmodũ ⁊ damnuꝫ huic poſſet dici q̃ tunc reſpiciat vtilitatem emptoꝝ cui eo ipſo q̃ fundus eſt vendi tus cenſentur ſerui venditi ⁊ ſic eſſet eꝰ ſi poneres in emptore ⁊ eſſet fundus ſterilis ⁊ ſerui inutiles ideo pót melius dari inſtantia in donatore,put ẽt loquitur.d.l.ij. Naz

a Obliget. Adde q̃ nec ẽt p̃ alteri mã dare q̃ iterce dat vel fideiubeat.l. ſi mulier cõtra.§.i. ff.ad vellei.itẽ nec fideiuſſio ipſa ignoãte valet vt hz.d. alexã. de imo. in.l.ſiſtãte.§. q̃tiens ſo.ma.

UVA. BHSC. IyR_275_2

si quis posset fundū sterilez p se donare iste faceret qđ facere nō vult exquo opz ēt seruos donare ꝛ isto casu nullius vtilitatē respicit cum illud dicaꝫ bonū siue beneficiū qđ mihi placet.l.fi.ff.de vsu ꝛ habi.ꝛ satis lucraꝫ qui implet suā voluntatē vt voluit gl.in.l.pe.ff.de condi.ob cāz. absurdū.n.vī dici ꝙ illud respiciat meā vtilitatē qđ non pmittit mihi de meis rebus disponere ꝓut volo ꝛ p ꝓña .d.l.de die ꝛ.d.l.ij.ꝛ.d.l. quēadmodū q̄s bar.allegauit in.d.l.ius publicū.ꝛ in.d.l.si quis inconscribendo. non obstant huic ꝓclusioni. ¶ Et ex istis elicitur ꝓclusio elegans † ꝙ vbi ius respicit priuatā vtilitatē pncipr ꝛ fa-
73 rio publicā pōt tali iuri priuatoꝝ pacto derogari qđ est cōtra antiquā ꝛ modernā iuris prudentiā in vtraq; censura ꝛ est hec ꝓclusio excellentis doctoꝝ Jo.de ana. archidiaconi bononiēsis qui erga pauperes Jesu Christi fuit liberalissimus ꝛ maxime erga eos qui gradū doctoratus sumpturi erant nunquā.n.excessit dimidiā ptem sue mercedis ego vt fuem bonos mores ꝛ laudē debitā tribuaz meréti retuli vobis doctri.suā i.d.l.ius publicū. vt simili exemplo ducanꝫ posteri ꝛ legentes ꝛ scribentes ita facere qđ est cōtra multos ideotas ascendētes cathedras ꝛ attribuentes sibi labores meos vt videtis ꝓ quo libet illud dicere deus laudē meaz ne tacueriſ.sz ego miroꝝ vehemēter de do.Jo.de ana.qz reffert Bar.allegare tria iura ꝛ ad illa tria rñdet.sz re ṽa bar.allegat.vi. iura vz.l. quos ꝓhibet.ff.ō postula.ꝛ.l.miles.§.veterani.ff.ō ꝓcura.ꝛ.l. ij.§.sed qz veremur.ē.de iura.calum.ꝛ ad ista iura nec flexit aium neq; oculos. simile faciebat do.meus Joan.de imo.reprehēdens aliqua dicta ang.ꝛ non referebat oēs leges quas angelus alꝫabat pro sua opinione.ego cū cōtra eū arguebā summe ponderabā iura ad q̄ ipse non rñdebat in sua lectura ō quo nō recipiebat honorē sz mihi vī ꝙ opi.bar.ꝛ cōis sit pura veritas ꝙ ad oculū oñdo ꝛ pondero ꝙ Jo.de ana.male ponderauit in sua repetitione dicta bar.in.d.l.ius publicū.ideo dato malo pncipio malū datur fundamentū alꝫs sequiꝫ.c.cū paulus.c. pncipatū.i.q.i.nā bar.in.d.l.ius publicū. dixit q̄q; aliquid statuiꝫ ex cā publice vtilitatis licet illud respiciat pncipaliter ꝓuatā vtilitatē renunciari non pōt pacto priuatoꝝ ꝛ allegat.d.l.de die.ꝛ similia iura ꝛ sic lz vt mulier sit dotata respiciat principaliter ꝓpriam ꝛ priuatam vtilitatem cum pp publicū bonū introductū est. ergo sequiꝫ ꝙ dz attendi cā finalis introductura vt.l.eā quā.C. de fidei cōmi.l.si pater.C.de here.instituē.† Mā finis est cā causa-
74 rum ꝛ omne agens agit propter finē[a] ꝛ finis est q̄ mouet agentē cū ergo pp publicā vtilitatē fuit introductū ergo publica vtilitas attēdi dz.l.si q̄s nec cām.ff.si cer.pe.neq; bar.vtiꝫ illis verbis secundario vt dicebat Joā. de ana. imo dicit ꝙ pp publicam vtilitatē leges introducte sunt lz ergo respiciat principaliter priuatā vtilitatē nihilominus attenditur cā pp quaz.l.introducta est vnde ista stāt simul ꝙ actus tendat principaliter ad priuatā vtilitatez ꝛ tñ.l.fuit super eo introducta ob publicā vtilitatē.preterea arguo sic vbicunq; actus est mixtus ex duobus ꝛ est indiuisibilis magis dignum attrahit ad se minus dignū tex.est sing.in.l.si cōem.ff. quēadmodum serui.amit. sed ita est in proposito ꝙ istud ius est mixtum ex publica ꝛ priuata vtilitate ergo vtilitas publica attrahet ad se priuatā ꝛ totū censeꝫ vtilitas publica ratione cōis vnionis ꝛ coniunctionis ergo non poterit pacto priuatoꝝ derogari tene menti qz hec ratio diceꝫ in vniuerso. ¶ Preterea faciat vbicūq; non possumus venire ad permissum nobis nisi assumamus prohibitum nobis licitum est ad hoc vt deueniamus ad permissum casus est singularis in .l.si victum aut stratū.ff.de.re iudi.ita dicemus ꝛ eō ad hoc vt non deueniamus ad prohibitū cessabimus a permisso si vtendo nobis permisso necessario ꝺuenimus ad prohibitum sed in proposito nostro renunciando priuate vtilitati renunciamus legi introducte ob publicaz vtilitatem ergo cessabimus a permisso ne per hoc deueniamus ad ꝓhibitū. faciat ēt simile qđ voluit do.abb.in.c.i. ō pscrip.vbi dicit ꝙ si capitulū est negligēs iure cōi sibi ꝛ cpo ꝙ vacante sede epali non currit pscrip. ēt epo negligēte ꝛ sic ꝓpria negligētia nō nocet si ex ea inferꝫ priu diciū rei ꝓhibite ꝓiudicari ꝛ alꝫat in argu.d.l. si cōez ꝛ
75 adduco ꝙ vo.idē.d.abb.in.c.fi.de iure patro.† ꝙ si clericus ꝛ laycus habent ius patronatus insimul legatus ō latere non poterit illud ꝓferre lz sic oūtaxat spectaret ad clericū posset legat⁹ de latere illud ꝓferre ió ne deueniaꝫ ad ꝓhibitū cessabit a pmisso facit.c.cū dilect⁹ de iure patro.facit qđ voluit bar.i.c.i.qbus modis fe.amit.ꝛ alibi istū passū sapienter enucleaui ꝛ p ꝓña cōis opio reddit verioꝝ ex istis obmissis bis q̄ voluit optimus doctoꝝ Jo. de ana.in.d.repe.l.ius publicū.ꝛ ad ei⁹ argumenta supi us formata ex ꝓdictis facilis est rñsio tene mēti qz hec nulla resonāte scriptura pcepi si qđ boni est laudeꝫ pī nī qui in celis est. ¶ Excipit hic Jo.cal.quattuoꝝ casus in quibus nō pōt renūciari iuri p se introducto. Primus ē in .l.fi.C.de pac.pignoraz. Secūdus ē in.l.cū.bij.ff.de transac. Tertius est in.l.cū pcario.ff.de pcariis. quartus ē in .l.i boc iudicio.ff.comu.diuidū. ¶ † Scdo tāgit ista gl. an mulier posset renūciare velleyano ꝓcludit ꝙ sic qz est introductū in merū fauorē mulierū idē voluit glo.in.l.i. ff.eo. Sz Jaco.de are.pe.ꝛ ang.in.d.l.si qs in ꝓscrbēdo. tenēt ꝙ nō possit ēt si fuerit certificata de illo priuilegio specifice ꝛ mouenꝫ qz illud ꝓuilegiū fuit ꝓcessū mulieri pp fragilitatē sz bar.in.l.gñali.C.ad velleꝫ.sup hoc passu distinguit cuius distinctionē formaliter reffert hic.d.abb. ¶ Tu vide eundē bar.in.d.l.ius publicū ꝛ in.d.l. gñaliter ꝛ in.l.fi.§.pe.ff.ad velleꝫ.ꝛ in.l.sciendū.ff.de ver.ob.ꝛ in.l.doli exceptio.§.diuerso.ff.de noua.ꝛ in.l.fit opus.§. si quis iurauerit ꝛ in.l.si duo patroni.§. idem iulian⁹.ff. de iur.iur.ꝛ plene per saly.in.d.l.fi.§.pe.ꝛ cōis opi.ē ꝙ renunciari pōt vt hic per Jo.an.ꝛ do.ant.ꝛ faciat quod voluit fed.de senis consilio.ccxix.ꝛ qz fama ē notissima lesbo optimo dicente poeta distinctionē bart. nō refero. ¶ Sed considero vnū ꝙ est nouū in hac mā ꝛ est inuentio mea ꝙ hmōi renunciatio de iure non tenet quicquid dixerit cōmunis docentum opi.quod sic ostēdo cuius renunciatio que est contra bonos mores non tz qz bonis moribus priuatoꝝ pacto nō derogatur.l. quidam in iure.ff.de dona.sed ꝓtra bonos mores est ꝙ mulier intercedat pro alio ꝛ renūciet auxilio velleyano iste ē formalis in.l.i.in ver.bonis moribus.ff.ad velleyanū ergo seqꝫ ꝙ renunciare non potest.quare ergo tantum laborauit antiquitas circa boc.ꝛ ad illū tex.nō aiaduertit iuxta illud oculos bñt ꝛ nō videbūt ꝛ ex hoc ꝓfunditur doctoꝝ ꝛ cōmunis inquantum dicunt ꝙ si mulier iurat non venire contra intercessionē lz non specificetur sibi auxilium velleyanum ꝙ nihilominus iuramentum illud bz virtutē clausule specificate plene hic per do.anto. allegat singu. tex.in glo.l.compaꝫ.§.filius matrez.ff.dele.ij.pro qua doctrina dico esse casum meliorem de corpore iuris in.c.ex rescripto de iur.iur.de q̄.p scribētes i.c.cū ꝓtingat eo.ti. nihilomin⁹ dico cōfundi illā doctri.p illū tex. qz iur^m ē bonos mores nō obligat iurātē.c.nō ē obligatoriū ō re. iur.lib.vi.datur tamen distinctio an sint boni mores ciuiles de quo dicendum vt ibi per doctoꝝ. ¶ Item adde inquantum dicunt ꝙ si mulier obligat se in iudicio pro alio vestitur colō iudicij illa intercessio.ꝛ tenet ꝛ dicunt esse casum in.d.l.fi.§.pe.ff.ad velleyanū ꝙ si recte ponderetur ille tex.non probat illud ad ꝙ communiter allegatur.ibi enim non dicit tex.ꝙ mulier intercesserit pro alio in iudicio sed ꝙ parata erat subire iudicium pro eo pro quo intercesserat.vnde substentatur intercessio ex aliqua iusta causa non ex eo dumtaxat ꝙ facta fuit in iudicio ꝛ vidi quandam apostillam manu propria prestantis.doctoꝝ Joan.de ana.ad repetitionem.d.l. ius publicum. ¶ Colligit etiam glo.ista ꝙ beneficio macedoniano renūciare nō potest ꝛ cū hac gl.transeunt oēs nemine discrepante.

a ¶ Propter finē. Istud aut reū lz vulgatū dictū hēt originaliꝫ ꝓmo peste.tex. quinto vlti. cap. circa ꝓn.ꝛ i.is. auditus nālis text. cōmen. lxxiij. ꝛ p to.libzum passim istā cōclusionē eliciet pro q̄ vide etiā bar.in.l.prope randū.§.i.i ꝓncip.C. de iudi.

crepante. ¶ Tu pondera tex. in. l. i. ff. ad macedonianū vbi dicit tex. dicit q̄ est res pessimi exēpli nō pōt pactum priuatoꝝ inducere rem exempli pessimi faciat. l. si qs ali quid. §. qui abolitionis poculū. ff. de pen. in ver. res pessimi exēpli est. nā ab omni eo. q̄ hz spēm mali iussit aplus abstineri. c. cū ab omni de vita ⁊ bone. cleri. dicit etiā ibi tex. q̄ ꝓtinet malos mores ⁊ per ꝓns est contra bonos mores ⁊ ideo pactū nō valet. d. l. quidā in iure. dicit etiā ibi tex. q̄ ꝑstat cām peccandi ⁊ est cā sceleris ergo sequitur q̄ nō valet tale pactū. l. conuenire. ff. de pac. dota. l. sine hereditaria. ff. de nego. gest. Bar. tñ in. l. si qs in conscribēdo. C. de pac. dicit quod cū istud ius fuerit principaliter introductū in odiū creditoꝝ si renūciatio est causa vt cesset illud odiū tenebit talis renūciatio. l. fi. C. ad macedo. alꝫ secus. l. tam ⁊ si. ff. eo. ¶ Et pondera quia vbi esset tex. d. l. fi. C. ad macedonianū auderē dicere dictum Bar. ⁊ cōe foze reprehēsione dignū q̄ cū bmōi renūciatio sit res pessimi exēpli ⁊ sic causa sceleris ⁊ ꝑstet mām peccandi ⁊ sit fundata sub malis moribus vt dicit tex. d. l. i. sequit necessario q̄ illa renūciatio pria non tenet ⁊ ꝓpter paruitatē meā ego nescio videre spiritu q̄ impator ita statuit in. d. l. fi. cum illa remissio contineat quattuoꝝ incōueniētissima quoꝝ qōlibet sufficiens ē ad eā infringēdam. sed posset dici illud q̄ apud Banté scribitur volsi cossi quela doue sepuote cio che se vole ⁊ piu non domandare. l. i. ff. de ꝑsti. princi. pōdera tñ quia dici posset q̄ lz macedonianū fuerit introductū in odiuꝫ creditoꝝ tñ principalr fuit introductū in fauorem patrū et ideo attēdit principalis cā fauoris ⁊ licet sit res pessimi exēpli vt dictum est procedit res publica creditoꝝ. Et sic odiū ꝑns succūbit fauori principali ⁊ ista videt recta decisio. d. l. fi. tene mēti q̄ per alios nō ponit. ¶ Quarto
79 nō. ex glo. † q̄ minoꝝ nō pōt renūciare beneficio restitutionis in integrū q̄ tam in fauorē minoris q̄z in odium ꝑsentiuꝫ secū introductū est cōiter tamen tenet q̄ ex his minoꝝ renūciare nō pōt sed factus maioꝝ bene pōt vide hic scribentes ⁊ glo. in. c. i. eo. ti. li. vi. ⁊ in. l. si iudex cir-
80 cūuēto. ff. de minoꝝ. glo. ij. † querit si layci possint ꝓsentire in iudicē alienū ⁊ rñdet sic in ciuili causa nō crimiali. .l. in criminali. C. de iur. o. iudi. scribētes hec limitāt q̄ñ laycus esset subiectus rōne nude iurisditionis secus si ratione feudi vel alterius vesti. q̄ tunc in causa ciuili non posset in alienū iudicē ꝓsentire ꝓ quo vide Bar. in. l. i. §. ⁊ post opis. ff. ō ope. no. nūc. ⁊ l. i. ff. de iudi. late dixi de h in. c. ceterum. s̄. ti. i. vide. c. ex trāsmissa ⁊ ibi dicta. §. eo. ¶ Et inq̄tum glo. dicit secus in criminali idem voluit glo. in. c. inolita. xi. q. i. sed glo. per v. forte tenuit q̄rium dūmodo iudex in quē fit ꝓrogatio habeat merū impiū vt in. l. i. C. de iur. o. iudi. in glo. fi. de hoc dixi plene post alios in. c. p. ⁊ g. de offi. deleg. ⁊ vide Inno. in. c. de causis. eo. ti. vbi ēt dixi glo. ⁊ Bar. in. l. i. inter cōuenientes. ff. ad munic. ꝑspec. in ti. de cōpetentis iudi. aditione. §. i. ver. sed nūqd ⁊ ꝓcludunt q̄ nō pōt fieri ꝓrogatio ad spēm oīno diuersam ideo de mixto ad merū impiuꝫ non fit ꝓrogatio vide. Ly. i. d. l. i. ⁊ alios in. d. c. p. ⁊. g. ⁊. d. c. de causis ꝓrogatio eni est extensio. l. sed suadente. ff. de precario ideo illud q̄ nō est extēdi nō pōt. c. significasti. j. eo. dicit tñ Guido de suzaria in. l. si ꝓnenerit. ff. de iur. om. iudi. quē refert ⁊ sequit Jo. an. in addi. spec. in loco allegato supius q̄ lz qs ꝓrogeꝫ iurisditionē cā criminali tñ iudex ꝓprius potest ingrere ex suo ꝓprio officio in casibus in qbus pōt ingrere q̄ per factū partis nō oz im-
81 pediri iurisditio iudicis. † ¶ Querit ēt ista glo. an clericus posset cōpromittere in laycum vt in arbitrum sine
a licentia sui epi ⁊ decidit q̄ sic[a] q̄ procedit in bonis suis primonialibus. sed in reb⁹ eccl'ie ⁊. c. dic vt in. c. cum tpe de arbi. ⁊ facit. c. exposita ⁊. c. dilecti de arbi. ⁊ a contrario sensu. c. ꝓtingit. eo. ti. ⁊ pōt esse ratio q̄ iudex habet iurisditionē ideo per ꝓrogationē subiceret clericus iurisditioni iudicis secularis q̄ ꝓrogatio extendit iurisditionem in ꝓrogātez. l. i. ⁊ ij. ff. de iudi. q̄ fieri non pōt circa clericū qui nō pōt subiycere se iurisditioni seculari sed arbiter nō hz iurisditionē sed quandā notionē ⁊ statur dicto suo intuitu pene in cōpromisso apposite. l. ait ꝓtor. ff. de re iudi. c. dilecti de arbi. ⁊ presertim procedit dictum huius glo. q̄ñ cōpromittit in laycū vt arbitrū ⁊ arbitratorē nā talis est qdā amicabilis cōpositor iter ptes in auc. si vero ꝓtingerit. C. de iudi. ⁊ p Inno. in. c. quia uallis de iureiur. ⁊ Bal. in. l. si societatē. §. arbitratoruꝫ. ff. pro so. ⁊ plus dic. o. Abb. i quodā suo elegāti ꝑsi. icip.
82 attigā ordinē ꝑsultatiois' ⁊ ē ꝑsi. cxxviij. vbi ꝑsuluit † q̄ clerici pñs in reb⁹ primonialib⁹ cōpromittere in laycū ⁊ subiycere illā in cām statutis mercātie q̄ ad ordinē ꝓcessus ⁊ quo ad decisionē cāe nō tñ pōt excludere a se puilegiū imunitatis vel ꝑsone indultū ipsis clericis q̄ illa cōcessa sūt toti collegio clericali nō aūt singul' ꝑsonis ió in illis nō valet renūciatio ⁊ alꝫat istū tex. ⁊. c. ꝓtigit de sen. excō. Nā ptes pōt inter se conuenire vt certa snia ferat' per iudicē ⁊ iudex in h̄ oz seq quētiōez ptiū. l. si conuenerit. ff. ō re iudi. Nā ꝓtor ad aliō nō tēdit nisi vt ptes ad ꝓcordiā deueniāt. l. i. §. vñ querit. ff. de opis. no. nun. ⁊ ió glo. i. c.
83 significasti. j. eo. dicit † q̄ clericus pōt approbare snīam latā a iudice nō suo ⁊ hēbit talis snia vim pacti vt ē tex. cū gl. in. l. ij. C. cōia vtriusq̄ iudicij. ergo eodē mō pōt se subiycere snie late ab alio iudice vt hēat vim pacti fac gl.
84 in. c. cū clericis de foro cōpe. † vbi cleric⁹ litigās cū layco in foro layci tacite subijcit se statutis ipsi⁹ layci q̄ ad ordinē iudicij voluit Jo. cal. in qōne sua incipiēte statuto cauet. facit q̄ voluit do. Anto. ⁊ late ibi dixi in. c. q̄
85 clerici. §. eo. glo. in ver. ꝓtrahāt † querit q̄ñ oī cleric⁹ ꝓtrahi ad iudiciū seculare rñdet q̄ñ trahit inuit⁹ ideo dic spe. in ti. de cōpe. iudi. adi. §. i. ver. sed qūo. q̄ ad h̄ vt appareat q̄ inuit⁹ fuit tractus oz ptestari se clericū ⁊ non oz corā illo rñdere ⁊ si iudex sibi ꝑcipiat vt rñdeat tūc ꝓtestet hoc facē virib⁹ ꝑfecture. i. metu ipsi⁹ iudicis h̄ etiā vult hic Jo. an. q̄ ꝑsiliuꝫ ꝑm do. Abb. hic vtile est vt ipe reus nō puniat. Nā quo ad hoc vt ipse reus non puniat ⁊ vt consequat cōmodū pene vtilis est ptestatio ista sed quo ad penā infligēdā litigatori nō est opus an inuitus an sponte clericus ibi litiget cū ēt sponte hoc nō possit vt in lra pz ꝑm do. Abb. mihi videt dicēdū q̄ ista est cautela vtilis ⁊ nō necessaria q̄ satis oī inuitus ⁊ apparere inuitus ex quo instante layco est citatus corā layco ⁊ allego sing. dictū Hosti. i. c. ꝓterea de iure pa. q̄ refert ibi Jo. an. q̄ clericus semp dicit inuitus soluere si ꝓcessit petitio layci. Jta dicam⁹ q̄ si ad petitionē layci ꝓuocat⁹ est ad iudicē secularē clericus videat inuit⁹ litigare tene
86 mēti illud dictū pro qōne in qua nūc ꝑsulo † si precessit petitio ꝑis qui est ꝓnceps indomitus ⁊ terribilis erga filiū ordinādū ad sacros repugnātez vt dicat inuit⁹ assumere ordines ⁊ non sponte ex quo ꝓcessit petitio patris. ¶ Glo. in ver. ꝑdant. formāt duas qōnes. Primo an isti debeāt ꝑdere cām ipso iure an per snias ⁊ ꝑcludit q̄ per snias hec opi. tenet cōiter allꝫat Jo. an. in arg. l. i. ad fi. C. de assertione tollen. ⁊ l. qcūq̄. C. de hereti. facit nō. per glo. in regula in penis. li. vi. ⁊ in auct. habita. C. ne
87 filius pro patre ⁊ l. in criminali. C. de iurisd. o. iudi. † Nā vbi pena imponit per vba futuri tpis sunt canon ferēde snie vt no. glo. in. c. qsqs de elec. ⁊ in. d. regꝫa i penis. do. Abb. post do. Anto. distinguit hoc mō q̄ñq̄ lex ꝓmulgat' per vbū ꝓteriti tpis ⁊ regulariter est late snie. c. cupiētes. §. cetex vbi gl. i v. suspēsos de elec. li. vi. fac. c. iij. ō testi. cog. gl. i. c. qcūq̄ de hereꝫ. li. vi. q̄ dicit q̄ ꝓ vba ista sit inodat⁹ ferꝫ excōicatio in ꝓtinēti idē sentit glo. in. d. l. in criminali. ⁊ hoc vex nisi alio iure appareat q̄ sit ferē de snie ⁊ sic itellige q̄ no. in. c. ij s̄. eo. q̄ñq̄ verba nō ꝑferunt in ꝓteritū ⁊ tūc si sint declaratoria est canō late snie ponit exēplū si dicat ōcernim⁹ viribus carere tex. ⁊ gl. in. c. nouit de bis que fiunt a pla. Si aūt sunt vba dispositiua ⁊ tūc si sonāt in futuꝝ ⁊ respiciāt actū iudicis puta

a ¶ q̄ sic Pari modo dicas si fiat in extrāneuꝫ non subdituꝫ ⁊ incompetentem q̄ ēt si ꝓ clericū fiat sine licētia sui epi valet vt tenet Bal. in. l. i. §. ⁊ post. ff. de ope. no. nunci. ꝓbat in. c. dilecti de arbi. ꝓ quo vide Spe. §. restat videre ver si. nunquid eo. titu.

UVA. BHSC. IyR_275_2

puniat excõicet cadat pdat ꝛ similia ꝛ tunc in dubio est canon ferẽde snie nisi addat aliquod verbũ p qõ appeat ꝙ sit late snie puta ipso facto eo ipso ꝛ similia facit glo. in.d.regula in penis tex.ꝛ glo.i.c.si religiosus de elec.li. vi.glo.in.d.c.qcũqꝫ de hereti.li.vi. ¶ Et si in lege apponat hoc vbũ subiaceat excõicatis dicit ꝙ nõ req̃rit alia snia all'.c.siqs suadẽte.xvij.q.iij.ꝛ ita limitant ea q̃ nõ.i d.regula impẽsis.li.vi.ꝛ ita qeuit do. Abb.hic. ¶ Indubitãter passus iste quottidianꝰ ꝛ freq̃ns ẽ ꝛ egeret inuestigatiõe nõ mediocri latius tñ loquit hic do. Anto. ¶ Ego ante oia põdero tex.in.c.placuit.el.p̃.xi.q.i.vbi dixit tex.ꝓpꝛio honore p̃uet quo casu lꝫ illud vbũ sit futuri tpis nihilominꝰ est canon late snie ꝛ nõ ferẽde iste ẽ tex.ꝓiũcta doctrina oiuꝫ doc.i.l.si qs maior.C.de trãsac. vbi dicũt istud vbũ priuet eẽ nãt priuatiuũ ꝛ pp hoc inducit canonẽ late snie ex quo seqt vnũ qõ videbit nonuꝫ ꝙ glo.ꝛ doc.hic vehemẽter errãt qꝛ cũ iste tex.extractus sit de.d.c.placuit ponẽte ꝓciliũ carthaginẽse ergo dꝫ intelligi ꝑm disponẽs illiꝰ arg.auc̃.de filijs ante dotalia instrumentis.ee.l.nihil.ff.de ꝓiũgen.cũ emãci.liber. ¶ Et si quis piã opponat de.c.placuit el.ij.xi.q.i.vbi ponit ꝓciliũ carthaginẽse ꝛ tñ tex.vtit vbo pdat ꝙ est canõ ferẽde sentẽtie ḡ dꝫ attẽdi ille tex.ꝛ nõ ꝑmus tex.qꝛ indubitãter non
88 obstat ista rñsio † qꝛ posteriora iura intelligẽda sũt ꝑm priora.l.fꝫ ꝛ posteriores.ff. de legi. ꝛ plus dico ꝙ illud vbũ pdant est canõ late snie ꝛ intelligit ipso iure qꝛ õ nã sui est ꝓuatiuũ bñs annexã ꝓuationẽ. Et adduco elegãs ꝓsiliũ do.Pe.de ancba.ꝙ incipit ex incuria ꝛ negligia ꝛ in ordine est sextũ positũ inter ꝓsilia Joã.cal.vbi ꝓsuluit qõ lꝫ verba sint futuri tpis tñ si sunt sui nã ꝓuatiua sunt canon late snie ꝛ ponit exẽplũ de hoc vbo perdant ꝛ perꝑs iste tex.ponit canonẽ late snie tene menti qꝛ est mea inuẽtio ꝓ oẽm iuris prudẽtiã. ¶ Scdo põdero qꝛ lꝫ lex apponat penã p verba futuri tpis vt ꝙ sit canon late sententie ꝛ nõ ferẽde ꝛ ad hoc adduco tex.ꝓiũcta glo.in.l.i probũ fenus.C.ex qbus cau.infa.irrog.quẽ tex.vidici in quadã apostilla fcã manu Jo.õ ana. in.l.i criminali.C. de iurisdi.o.iu.ꝛ adduco ego tex.in cle.sepe. ad fi.in v. nõ erit irritꝰ de ver.sig.vbi est vbũ futuri tpis ꝛ tñ est canon late snie adduco ẽt tex.ꝛ Bal.in.l.i.C.de secun.nup.vbi per illa vba sit bãnitꝰ inducit canon late snie ꝛ nihilominus est futuri tpis ergo febricitat cõis doctrina docẽtũ. ꝛ per illũ tex.substẽtat gl.in.c.qcũqꝫ de hereti.li. vi. ꝛ gl. in.c.si qs clericis de vita ꝛ ho.cle.que voluit ꝙ si lex vtit isto vbo sit ẽ canõ late snie dicit tñ ibi glo. ꝙ si lex vtitur isto vbo fiat est canon ferẽde snie ꝛ per ꝑs nõ bñ dixit glo.in.c.ij ℌ.eo.adde ẽt ꝓ cõi doctrina doctoꝝ.l. iubemus.ℌ.sane.C.de sa.san.ecle.ꝛ glo.in.l.i.C.ne liceat potentes.ꝛ in.c.cordi.de app.li.vi.ꝛ vide Bal.in.d.l.iubemꝰ ℌ.sane vbi dat lõgã ꝛ pulchrã distinctionẽ circa istũ passum.adde ẽt inq̃tũ dicũt doctores hic limitãdo cõez doctrinã nisi apponat vbũ de nã sui priuatiuũ ꝙ lꝫ verbuꝫ
89 sit futuri tpis est canon late snie pp illud vbũ. † ¶ Ego addo ꝙ si apponat verbuꝫ spoliet ꝙ intelligit ipso iure priuatus sed p illud verbũ inducit executio facti iste est tex.elegãs in.c.fi.de postu.p quẽ tex.refert ibi do.Anto. ita fuisse in facto decisum facit.c.ex tue.ꝛ.c.fi.de cleri.nõ residẽ.c.qꝛ layci de iur.patro.c.cũ clerici de pactis ꝛ ibi Gaspar de cald.c.fraternitati.ꝛ.c.postulasti de cleri.excõ.minis.c.pe.de collusione detegen.c.cũ olim de reꝫ pmuta.c.de multa. de pbẽ.c.ꝙ in dubijs de renũc. Idem dicas si apponat verbũ remoueat est eni canon late snie c.querelã in verbo remouẽtes de iureiur.c.cũ dilecti i v. remouere.c.ad petitionẽ.c.q̃r el.ij.de accusa.c. ad falsarioꝫ de cri.fal.c.ex lr̃is de excess.prela.c.in nr̃a de procu. auc̃.de defen.ciui.ℌ.interim.l.i.ℌ.remouet.ff. de postu.l. impube.ℌ.i.ff.de suspec.tuto.idez si apponat dictio oino glo.sing.est in.l.i.ℌ.si pecuniam.ff. depos. quã sic all'auit Lo.ro.in notabilibꝰ suis.in primo vide.c.volentes de offi.deleg.ꝛ in.c.accepimꝰ de pactis ꝛ in.c.qual'r el.ij.õ ac

a ¶ Ipso fcõ: De ista dictiõe vide in.l.vl.C. loca.ꝛ per do. Lardi.in.c.cupietes.viij.col. de electio. lib. vj. ꝛ in.c.cum ꝓtingat de sen. excõ.in.gl.i.de off.deleg. ꝛ vide d.Alexã.de imo.post bar.i l.i.ff.õ his qui nota. infa. vbi mlta bona habebis.

cusa.ꝛ vide que dixi in.c.qual'r de iudi. Idem dicas si dicatur funditus.peregrina est glo.in.l.decernimus.C. de sa.san.eccle.de qua facit festũ Bar.in tractatu de tyranno quẽ ad lꝫ all'auit lo.ro.in ꝓmo suo notabili ꝛ ego al-
90 lego casuꝫ in.c.nullus el.p̃.ij.q.ij. † ¶ Idẽ si apponitur verbũ careat qꝛ lꝫ ꝓferat in futuro tpe est tñ canon late snie ista est glo.sing.ꝑm Ang.in.l.ꝓuidẽdũ.C.de postu. per quẽ ꝓbet ꝓstans lumen ad multa iura hincinde sparsa vtẽtia hoc verbo careat vt in.c.dispẽdia in ver.careat de rescript.in.vi.ꝛ in.c.sedes apostolica in verbo careat impetratis.ꝛ adduco in testẽ Pe.de ancba.in cõsilio allegato supius vbi dicit ꝙ si vasallus fuit negligẽs circa feudũ cecidit a feudo ipso iure ex eo qꝛ iura feudalia exprimũt illud verbũ careat ꝛ all'at glo.in.d.l.ꝓuidendũ.ꝙ est ꝑ multas doctrinas Bal.erronee datas qꝛ nõ ponderauit naturã verbi careat.ꝛ idẽ dicit do. Pe. de alijs verbis habẽtibus annexã naturã ꝓuatiuã ꝛ ponit exẽplũ de verbo cadat ꝛ de verbo perdat tene menti ꝓdicta. ¶ Et pondera qꝛ ꝑ cõem opi. videt tex. vulgatꝰ sed ad lꝫ ꝓpositũ ꝓsideratus a nemine in.l.ꝓlatã.C. de sen.ꝛ iterlo.o.iudi.in ver.aucitate rei iudicate nõ obtine
91 bit vbi claꝝ est † ꝙ snia lata cã non cognita est ipso iure nulla vt p Bar.ꝛ alios ibi ꝛ ꝓbat in.c.cũ ex lr̃is de in integ.resti.ꝛ nihilominꝰ lex illa ꝓtinet verba futuri tẽporis tene mẽti qꝛ ꝓquassabit capita in terra multoꝝ.ꝛ idẽ dicas si apponat verbuꝫ nudet qꝛ lꝫ sit futuri tpis tñ est canon late snie ita hac nocte legẽs archi.xciij.dis.c.si qs dixerit.exponit eni verbũ nudet ipso iure idẽ dicas si apponat hoc vbũ ꝓtinꝰ iste ẽ casus elegãs i.l.ij.C.vt lite pẽ. ꝛ ibi vide Bal.ꝛ adduco tex.in.c. virginibꝰ. xxvij.q.ij.
92 † ¶ Idẽ dicas si apponat verbũ penitus qꝛ est canon late snie glo.est elegãs in.l. qui aduocati.ꝛ ibi per do. Rapbael.C.de postu.facit.c.sedes appla. in ver. penitꝰ de rescriptis.ꝛ in.c.clerici in ver.penitꝰ de offi. deleg.ꝛ i cle.pastoralis.ℌ.qm̃ de rescriptis.ꝛ in.c.i.de postu. pla.
93 li.vi.ꝛ in.c.cupiẽtes.ℌ.ꝙ si p viginti de elec.li. vi. † Idẽ dicas si apponat verbũ nullatenus qꝛ intelligit ipo iure ista est glo.multũ sing.in auc̃.si qua mulier.C. ad vell.ꝛ de ea fecit festuꝫ do. Car.in.c.sup lr̃is de rescriptis facit tex.in.c. ꝓstituimus in ver. nullatenus.iij. q.v.c. illud in ver.nullatenus de excess. prela.c.quia frustra.in ver.nullatenus de vsur.glo. magistra in cle.i. de sequest. posꝛ
94 fruc.† Idẽ dicas si in lege dicat nullas vires habeat qꝛ lꝫ verbuꝫ sit futuri tpis tñ est canon late snie adduco.c.si motu ꝓprio in ver.nullas vires.C.qñ.puo.nõ est necesse ꝛ.c.ad aures in ver.nullas vires supra. de rescriptis ꝛ i auc̃.vt cũ de ap.cognoscat.ℌ. finaũt i ver.nullã vim ꝛ in
95 c.ex lr̃is in ver.nullã de offi.deleg. † Idẽ si apponat verbum vlteriꝰ tex.est in.c.cũ accessissent de ꝓsti. hoc voluit
96 ibi Bal. † Idẽ dicas si dicat annullet taliter ꝙ cassẽt qꝛ sunt verba late snie ita dixit Bal.in ti.de pa.ꝓstãtie.ꝑpe põ.in vsi.feu.refert hoc dictũ Lo.ro.in suis no.in põ.
97 † ¶ Idẽ si dicat oibus modis.glo.est in auc̃.vt defuncti funera quã all'at ꝓ sing.Lo. ro.in suis no. in põ. Ego
98 all'o casuꝫ in.c.ij.de cleri.excõ.minis.† Idẽ si dicat mor. qꝛ intelligit ipso iur.solẽnis est gl.i auc̃.de incest.nup.ℌ.
99 sancimꝰ.idẽ si dicat eo ipso.c.lꝫ canõ de elec.li.vi.† Idẽ si dicat omni iure ꝓbet ita ꝓbatur in auc̃.de litigiosis.ℌ.
100 oẽm ita colligit ibi Ang.per illũ tex. † Idẽ si dicatur oi
101 cõmodo ita ꝓbatur in.c.sup litteris de rescriptis.† Idẽ
a si apponitur verbũ ipso factoꝰ ita ꝓbatur in.c. ꝑ buma
102 ni de bomi.li.vi. † Idẽ si apponatur verbũ libere qꝛ itel ligit ipso iure.l.impialẽ ℌ.callidis de ꝓhibita feu. alie. per federicũ ita colligit ibi bal.ego allego cle.i. õ penis in ver.libere reuertãtur ꝛ in.c.i.de vsur.in ver. libere reuertãtur ꝛ in cle.fi.de priuil.in ver.libere ꝛ in.c.i. õ reg. li.vi.in ver.libere cũ si. ꝛ accedat ad predicta ꝙ singu-
103 lariter voluit Cy.i.l.ij.C.de legi.vbi voluit † ꝙ si lex apponit penã infamie ꝛ vba sũt pñtis tpis odio pene nõ ẽ canon late sentẽtie sed ferẽde nisi apponeretur verbum ipso iure

ipso iure sequit Bal. ibi de quo dicto facit festū. d. Car. in. c. ad audientiā de dec. & adduci posset tex. elegans in. l. cum ancillis. C. de incestis nupt. ex quo tex. Bal. ibi
104 colligit † q̄ ois pena reqrit sniam iudicis. l. q̄ ad statū
105 .ff. de penis. †. Idē si apponat vbū frustra q̄ est canon late snie. c. q̄ frustra de vsur. l. frustra. C. de nō nu. pecu. vide qō late scripsit Jo. de imo. in cōmēto. l. pe. §. ad crimē de pub. iudi. † & idē dicas si apponat verbū abijciatur tex. est elegās i. c. i. de clerico nō ordinato. idez dicas
106 si apponat verbū euellat est canon late snie sing. ē casus in. c. i. de homi. & vide tex. in. c. i. de vita & ho. cle. li. vi. et ibi Bomi. vbi phat q̄ lz verbū sit futuri tpis tñ si apponat ipso iure est canon late snie. ¶ Et inq̄tuz superius dixi de ver. penit⁹ vide cle. fi. de penis. c. olim de iniur. c. cū ex iniuncto de oper. no. nūc. c. dilectus de excess. prela. De verbo nullaten⁹ vide. c. lz cām de pba. c. pe. de penis c. pueri. i. q. i. c. illud. & c. i. de excess. pla. de vbo prius vide. c. pen. de penis & vide Ang. in. l. deniqz. §. tibi. ff. qui pot. in pigno. bab. vbi dicit q̄ verbū mox est canon late snie alt. gl. in. §. sancim⁹ in auc. de incest. nup. & subdit q̄ ois canon qui est late snie dicit executor seu executio allegat. c. lz canō ō elec. li. vi. & iō nō erit necessaria snia allegat glo. in. c. quā sit de elec. li. vi. dicit tñ q̄ erit necessaria snia declaratoria & alt elegā. glo. in auc. de tabel. §. pe. & alt Bal. in. l. iubem⁹. §. sane. C. de sa. san. eccl. ¶ Et limitat nisi de hoc esset publica fama glo. dicit eē sing. in. l. cū lege. ff. de testa. facit sing. tex. de ista snia ōclaratoria in. l. eius qui delatorez. ff. de iur. fisci & q̄ voluit ibi Bar. & idē Bart. in. l. manifeste. ff. de iureiur. & in. l. tutor si petit. ff. de tuto. & cura. da ab his & in. l. impator .ff. de iure fisci. & gl. in. c. cū secūdū leges de bere. lib. vi. & q̄ no. in. c. ij. de plcrip. li. vi. & in cle. i. de censi. & in spe. de petito. & pos. §. qñ & p Jo. an. ibi & per Bal. in. l. q̄ sub pditione. §. fi. ff. de pdi. insti. & in. c. i. §. vel filia in ti. qbus mo. fe. amit. & plene p do. Pe. in. d. c. cū secundū leges. ¶ Sed pōdera vnū q̄ glo. in. c. cōmissa. de elec. li. vi. de
107 struit oēm hāc doctrinā voluit. n. q̄ vbi ponit pena ipo iure fit executio añ declarationem q̄ est mirabile & vide Bal. in. c. i. in ti. qlr dns fe. pprie. pue. † vbi dicit q̄ licet culpa sit notoria si tñ reqrit fem iudicis semp est necessaria snia & iō pulchre dixit idē Bal. in. l. cū frem. C. ō bis qbus vt indig. q̄ notorū nūq̄ bz vires ad deponēdum aliquē vel ad pbādū nisi sequat snia depositiōis vel pbationis & iō lz aliqs platus sit notorie criminosus non tñ p hoc est deposit⁹ ipso iure ēt si sit homicida & dicit fuisse pegrinū dictū Jnno. in. c. cū nr̄is de pcess. pben. & iō dicit
108 † q̄ licet aliqs sit notorie pdigus tñ nisi sit ab admistratione bonoz deposit⁹ p sniam pōt prabere. l. i. ff. de cur. fur. no. in. l. is cui. ff. de vbo. obli. & in. l. is cui. ff. de testa. & idē voluit Bal. in. l. si marit⁹. C. de dona. inter viruz & vxo. & pro isto dicto Jnno. ego alō tex. in. c. veritatis de dolo & pcu. vbi hoc voluit Bal. qō dictū vr̄ pcedere qñ est tale delictū q̄ nō imporat pbationē ipso iure vt est i homicidio vt in. c. ex lr̄is de excess. pla. & iō nō recte ponit exēplū i homicidio. Pōdera ēt q̄ gl. Jo. an. in. c. in pe-
109 nis de reg. iur. li. vi. dicit q̄ iō est † q̄ si lex dicit mulctet priuet intelligit per sniam q̄ est introductū in odiuz pene ex quo seqt ſm illā glo. qō si causa est fauorabilis q̄ cessabit odiū pene erit canon late snie & nō ferēde sz melior doctrina est vt attēdat an mā verbi sit nāl̄r pbatiua vt dixi supi⁹ & addo glo. sing. in. l. fi. C. de iur. emphi. vbi tex. vtit verbo futuri tpis cadat. tñ glo. ibi dicit ipso iur. multi eā reprehendūt vt ibi dicit Saly. tñ ipse ibi sequit illā glo. & ēt sequit in. l. ij. & in. iij. q. e. ti. sed tu dicas rōnē fore formalē q̄ nā illi⁹ verbi cadat est nāl̄r priuatiua iō nō est admiratiōe dignum si est canon late snie vt voluit Pe. de ancha. in consilio alt̄ato superi⁹ tene mēti hec & vide Bal. in. c. i. §. vel si cū filia in ti. qbus mo. feu. amit.
110 vbi glo. colligit † q̄ pp culpas feuduz nō pdit ipso iure
a sed requirit sententia⁹. Bal. ibi dicit nō br̄e locū in alie-

natione q̄ qñ vasallus alienat feudū inconsulto dño tūc pdit feudū ipso iure alt Jnno. in. c. ex parte de feudis videt eni tūc br̄e feudū pro derelicto vide ēt ad pdicta Bal. in. l. improbū fenus. C. ex qb⁹ causis infamia irrogat
111 † vbi querit an vsurarij sint infames ipso facto & videtur q̄ nō q̄ tex. ille vtit vbo futuri tpis vz irrogāda tñ glo. ibi dicit pr̄ium q̄ imo ipso iure & est rō q̄ lex ē illa q̄ infamat vsurariū & nō iudicis snia & pp hoc falsum est dicere q̄ ista glo. & tex. pfundat cōem opi. vt dicebat Jo. de ana. & nō bene q̄ lz verbū sit futuri tpis nihilominus attendit mā subiecta. l. plenū. §. equitij. ff. de vsu. & habit actus. n. actuoz sunt in patiēte bñ disposito vt scribitur Jo. lib. de aia & ad pdicta vide gl. c. ne liceat in. l. i. C. ne liceat potētioz. & i auc. qui semel. C. qūo & qñ iudex q̄ dicunt. idē q̄ alie glo. alt̄ate supiue & p ista dico iduci ruinaz ad glo. ber. in. c. fi. §. de iura. calū. vbi tex. dicit cadat cā & glo. dicit p sniam q̄ salua semp sua honorificentia male loquit̄ p supradicta. ¶ Et nouissim⁹ ego pondero tex. in. l. ij. §. q̄ sic actor in v. penit⁹ de iura. calū. vbi videtur casus q̄ ipso iure nō per sniam. ¶ Item dico vobis
112 vnū qō vobis videbit̄ nouū vz † q̄ lz in lege apponatur vbū libere & intelligat ipo iure vt voluit Bal. in. d. l. imperialē. §. calidis de pbi. alie. feu. per Fede. q̄ ego alō casum in pr̄iū & piuncta quadā glo. reputo illū fore nouissimū. Nā in. c. dixit dns. xxxij. q. i. in ver. libere vxor dimittit vbi pp notoriā fornicationē pōt marit⁹ libere dimittere vxorē sed glo. in. c. ex pte ō spōsa. dicit q̄ lz notoria sit fornicatio tñ requirit snia iudicis & cū illū allegas sem p̄ quēdā magnū aduocatū in iudicio cū legerē ferarie erubuit † per ista poterit decidi cā quā vidi de facto
113 capitulū eccl̄ie rauēnatis pcipiebat certū canonē a quodā nobili ferrariēsi qui nō soluit infra tps canonicū nulla pcedēte snia declaratoria capitulum ptulit alteri fuit obtētuz illā collationē nō tenuisse vide que dixi ego in. c. ex pte Ī. de feu. & p Lapū alt̄one. cxxvij. ¶ Et ista menti cōmēda q̄ difficile valde eēt istū passuz ita examinatum inuenire multi tñ pcipue legiste attribuēt sibi illa apud leges. ¶ Scōo notat̄ pncipalr ex ista glo. qō psupposito q̄ ista pena veniat per sniam ponēda. sed qñ cōmittetur ista pena vario mō loquit̄ hec glo. dicit pmo eo ipso q̄ ad iudicū vocat̄ & alt̄at iura. Scōo dicit q̄ est locus pnie ante litē pteſtatā & de hoc adducit iura. Tertio dic̄ q̄ est licitū punire vsqz ad sniam tñ ponit opi. Hugu. q̄ nō sit loc⁹ pnie quā opi. dicit gl. ista pcedere de rigore sz de eqtate pōt penitere vsqz ad litē pteſt. saluo casu. c. grave de excessi. pla. vbi punit̄ ex solo tractu & h̄ ideo q̄ crimen ibi erat graue q̄ cōmissum p̄ pr̄iū epm Hosti. sequit opi. Hug. ¶ Sed Jo. an. dicit posse distingui. iter eū qui assumpsit pertinatiā cause licet nōdum sit litē contest. & eum qui pertinatiā nō assumpsit quali velit q̄ primo casu nō expectet lit. cōtest. scōo casu sic & qñ dicatur pertinatiā assumere relinquit arbitrio boni viri sic̄ notat̄ in. c. de multa. de pben. & p glo. in auc. habita. C. ne filius pro patre. p hoc facit ſm do. Abb. illa dictio p apposita in tex. que auget significatū vt in. l. si vrbana pdia. §. pernoctare. ff. de verbo. signi. & id quod ista glo. tenet glo. & Archi. in. c. inolita. xi. q. i. do. Car. hic sequit distinctionē Jo. an. hic pro qua distinctiōe ego adduco tex. in dicio meo accōmodatissimū in. c. q. in ver. nimia proteruitas de offi. deleg. li. vi. sed gl. in. l. i criminali. C. de iur. om. iudi. tenet q̄ pōt penitere vsqz ad sniam & ille tex. lo quit̄ ita vt loquit̄ iste & banc opi. sequit ibi Bar. dicens quod in istis penis legalibus licituz est desistere vsqz ad sniam per. l. qui cū maior. §. accusasse & l. in fuitute. §. petijsse. ff. de bo. liberto. & banc seqt hic do. Abb. qui dicit secus esse qñ verba proferunt̄ ab homine & pcedit siue sit sentētia diffinitiua siue habeat vim diffinitiue. do. Anto. & do. Pe. de ancha. hic sequuntur quandam distinctionem antiquorum. Bal. in dicta. l. in criminali dicit quod in illis iuribus allegatis per Bart. ideo expecta-

à ¶ Sentētia. Adde p vtroqz dicto. §. calidis allega. c. i. in fi. eo. ti. & oēs dicto. in allegato .c. ex parte de feu. quā cōclusionem intellige verā si sit facta traditio alias non vt per scribētes ibi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tur sententia quia potest trahere secum effectum sed hic frustra h expectaret snia q esset nulla ppter deffectū iurisditiois hic g ꝑsideraꝝ delictū nō attēto iuris effectu iō penitētia nō hz locū post litē ꝓtestatā. Jo.de imo.ibi dic qō opi.istius glo.Suaret in foro canonico sed opi.gl.d.l.in criminali Suaret in foro ciuili. ¶ Sed Jo.de ana.
114 pe.z Ly.in.d.l.in criminali dicūt† q in delictis ꝑsumatis nō est locus penitētie.l.qui ea mēte.ff.de fur. sed delictū est ꝑsumatū eo ipso qō trabit ad vetitū exactuz ergo nō est locus pnie. ¶ Sed do. Raphael ibi dicit qō snia Bar.est ꝯ.l.pe.z fi.C.qui accu.nō pos.z ad iura Bart. rndet qō loquunt qñ punit accusans per calūniā iō req rit tēpus snie vt videat calūnia.l.i.§.i.ff.de calū.Eodem mō est in cā ciuili vt loqtur lex alia.C. de bis qbus vt in dig.z.l.papinian⁹.§.meminisse.ff.de inoffi.testa.sed qñ lex loquit simplr de accusatore intelligit de eo qui exordiū tribuit nisi in casu spāli.l.si qua per calūniā.C.ō epi.z cleri.cū ergo lex puniat trahētē nec dicat p calūniā intelligit eo ipso qō pbet liti exordiū z allegat glo.istaz z ita quienit ibi Raphael. ¶ Sz do. Ant.in.c.fi.de iura. calū.seqt opi.Bar.in.d.l. in criminali z dicit q ille qui distulit iurare de calūnia pōt penitere vsqz ad snia z facit qō voluit Bal.in.l.alia.C.de bis qbus vt indig. z in.l.si qs maior.C. de trāsac.z in.l.papinian⁹.§. meminisse.ff.de inoffi.testa.z facit q voluit Bart. in.l.si quis
115 maior.C.de trāsac.vbi dicit† q vbi agit ad penā legalē admittit purgatio more vsqz ad snia z ita rndet ad.§. accusasse z sikes.sed vbi agit ad penā ꝓuentionalē nō expectaꝝ vsqz ad snia z sic aliter loquit do. Anto. hic et aliter loquit in.d.c.fi.de iura.calū. ¶ Ego pōdero primo q do.Anto.quo ad casum.d.c.fi. de iura. calū. non bene loquit nec ēt glo.hic qz illud vbū cadat est canon late snie vt supius dixi ergo nō est locꝰ pnie sz executiōi. ¶ Scōo ego pondero qō.§.accusasse z sikes allegati ꝑ doctores nō recte allegaꝝ ꝯ decisionē istius glo.ex eo qz loquunt in patrono qui accusauit libertū suū vel illū petijt reuocari in Suitutē q casu lex de benignitate admittit pniam patroni vsqz ad snia hoc decidit tex. in. d.§. accusasse in ver.benignus.dicēduz est z sic lex voluit deferre patrono qz sancta z honesta videri dz liberto pso na patroni.l.liberto.ff.de obsequijs z p ꝓs illa iura nō possunt adduci ꝯ istā glo.z ex illo tex. posset dari limita
116 tio ad hāc mām quā ego nouissimus ꝓsidero† qō si eps clericū suū traxit ad vetituz examen qō poterit penitere vsqz ad snia z tene mēti qz nouū dictuz est z latuit antiqs z modernos in iure viros sublimi deo sit imperiū sempiternū. ¶ Tertio pondero qō iura ista que ad hoc allegata sunt p doctores nō loquunt vniformiter. Naz.l. si quis maior punit supplicantē vel interpellātē vel nō implētez ꝓmissa z loquit in pacto z trāsactionez quo casu ꝓmittens incidit in penā ipso facto vñ nō est illa rō quā dicit Bar.qz pena est ꝓuētionalis sed rō est qz ipso iure cōmittit pena vñ idē eēt in pena legali si ipso iure cōmitteret qz tūc esset necessaria executio z nō condēnatio qz ꝓdēnat⁹ est a lege sufficeret eni declarare penā cōmissaz z ista videt mihi q sit rō babēs neruū in hac mā q ideo in.d.l.si quis maior nō hz locū pnia qz iure est ꝓdēnat⁹. ¶ Quarto pōdero.d.l.in criminali vbi dicit q vocās aliquē ad veritū examen ꝓpositi negotij actionē mulctet z sic pena nō est ibi cōmissa sed est cōmittēda p iudicis sniaz ergo quādiu est ferēda snia licita erit penitētia nisi aliud a iure exprimatur z per ꝓs doctrina petri Ly.z alioꝝ ibi nō ꝓcedit. ¶ Et pōdero vnū in illa quod tibi videbit nouū. Nā tex.ibi loquit in actiōe criminali z in actione ciuili z tñ dicit tex.ꝓpositi negotij actiōe mulctetur z refert illō vbū actionē ad accusationē criminalē z
117 ad actionē ciuilē z p ꝓs ꝓbat† q idē vbū relatū ad diuersa determinat ea ꝑm nām eoꝝ de quo est tex.in.c. cuz dilect⁹ de ꝓsue.z in.c.ab excōicato.z in.c.olim de rescriptis lz.d.Lar.quēlibet illoꝝ tex. ibi faciat singularem.

¶ Quinto pōdero q tota h difficultas pendet ex h solo vtz iste tex.sit canon late snie.z tunc nō erit locus penitētie. Aut est ferende snie.z tunc benignior via capienda est vt sit locus pnie.argumēto.d.§. accusasse. opeprę cium est inducere q sit canon late snie z pro certo mihi vr q sic dixerint qcqd voluerint glo.z doc.z moueor ex c.placuit.el.i.xi.q.i.in v. ꝓprio honore puer.z ꝓiungo illud qō voluit Pe.de ancha.in supiori.vi. ꝓsilio allega-
118 to qō est inter ꝓsilia Jo.cal.in ti.de feudis.vbi dixit† q boc verbū prinet careat cadat pdat sunt vba nātr priuatiua z in qcūqz tpe ꝓferaꝝ sunt canon late snie. sed iste tex.refert se ad.c.placuit.ergo. Et si mihi dicat amice.c. placuit.el.ij.xi.q.i.vtr vbo pdat.z eodē verbo vtr iste tex.sed est futuri tpis.ergo est canon ferende snie qz ego rndeo q nō attēdit tēpus in quo ꝓferaꝝ sed attēdit natura eius nātr priuatiua vt in dcō ꝓsilio Pe. de ancha. ergo nō est locꝰ pnie.z per ꝓs falsuz est dicere q eādez iurisditionē ponit.d.l.in criminali.quā ponit iste tex. qz salua honorificētia doctoꝝ sic dicētiuz.d.l.in criminali. nō vtr verbo nātr ꝓpatiuo sicut vtr iste tex. z p ꝓs nō erit locus pnie z per ꝓs nō bene faciunt doctores allegare glo.d.l.in criminali.ꝯ glo.istā.qz illa ꝓcedit in casu legis.z ista in casu istius decretalis.z p ꝓs ista glo. dicit purā veritatē. Et nisi esset temeritas dicere somnia esse tot scripta doctoꝝ circa būc passuz.nec semp verum est q mitius agit cū lege qz cū boie.qz imo mitius agit cū boie qz agaꝝ cum lege. Et adduco qō sapiēter voluit Andreas de yserma.in.c.i.in ti.qui testes sint necessarij
119 in ꝓsibus feudoꝝ† q iudex pōt mādare q de solutione ꝓstet per instrm z nō p testes vt ibi videre poteris z allego.c. Raynal.de testa.vbi mitius agit cū lege qz cuz bo
120 mine.iō pulchre dixit Bar.in.l. amplio⁹.ff. rē ra. ba.† q alienatio facta in fraudē legis est ipso iure nulla secus si in fraudē bois.l.si libertus.ff. de iure patro.z idē sentit Jnno.in.c.fi.de accusa.z adduco sing.glo.in.l.suggerē
121 te.C.de offi.eius qui vicem alterio⁹ gerit.qui dicit† q locum tenēs a lege pōt imponere penā abscisionis mēbri. secus si est ꝓstitutus ab boie voluit Bal.in auct.sz nouo iure.C.de seruis fugi. Nec obstat cuz dicebat Raphael q in dictis legib⁹ punit instituens calūniosaz accusationem.iō dz ꝓstare per snia.qz pro certo nō est illa rōsz ratio est qz nō incidit in penā ipso facto ideo est locus penitētie. ¶ Pondera etiā qz in.d.c. inolita.xi. q.i. dicit aditū fecit vt ptrahat ad iudicia secularia qz si bene pōderet nō punit ptrahitionē sed punit aditū vt protrahat ad iudicia secularia.ergo nō est vera illa doctrina Jo. an.dum dicebat attendi debere an sit nimia ꝓteruia in trahēdo quia ille tex.punit initiū ad pertrahendū. ergo nō requirit q sit pertractus.ergo si supplicauit superiori incidit in penā per illū tex.z facit in argumētū.l.si qs maior.C. de trāsac. z licet in.c. placuit.el.ij.xi.q.i.dicaꝝ petierit dicas q denotat accidētiam facti qz idem est si aditum faciet per.d.c.inolita.tene menti hec noua sunt.
122 † ¶ Sed qūo ꝓaticabit eo casu quo p snia dz pdere cām.So.pz ex dictis glo.z Bar.in dicta.l.in criminali. qz duplex ꝓatica colligi pōt. Primo vt in eadē instantia petaꝝ vt mulctetur in amissione cause.naz licet iudex non habeat iurisditionez super ꝓncipali hz tñ super pena imponēda argumēto cle.i.de rescriptis. ¶ Secūda ꝓatica est vt inchoetur postea nouū iudicium z agatur conditione ex istis iuribus argu.l.vnice.ff.de ꝓdit.ex lege.z poterit agi etiam ad penā coram iudice ecclesiastico vt nota.in Spec.de cōpe.iudi.adi.§.i.ver. sed quero. ¶ Tertia ꝓatica potest colligi ex doctrina Specu.in loco ꝓallegato vt possit se defendere reus per viam exceptionis vt si actor agat postmodū coram iudice competenti possit reus excipere tu me olim coram iudice secularī traxisti ideo cām amittere debes z ideo peto te condēnari z me absolui sup boc qō a me petis z tūc ferret snia. ¶ Quarta ꝓatica pōt colligi ex dictis Federici de senis

UVA. BHSC. IyR_275_2

de senis cõsilio. rlvij. vt stet in meris terminis exceptiõis
dicẽdo nõ teneor tibi rñdere sup hac cã qz olim traxisti
me ad vetitũ examen pp qõ debes pdere cãm. z hoc in
simili sentit glo. in. c. pastoralis. de cã poss. z ppie. z sub
stẽtari põt per regulã cui dam⁹ actionẽ ergo z exceptio-
nem. c. qui ad agẽ. de reg. iu. in. vi. l. cui damus. ff. eo. facẽ
simile qõ voluit Inno. in. c. inter dilectos. de excessi. pla.
Mã actio z exceptio ad eundẽ effectũ tendũt. ió si actio
cõpetit ad ꝓuatiõez exceptio tendit ad ꝓseruationem vt
ibi voluit Inno. sed tutius est ꝑm do. Abb. petere priua
tionẽ ita exqsite tenet hic do. Abb. Tu bene pondera qz
prima pratica vł expeditior alie pratice deducerẽt rẽ in
longius. ió sequẽda erit prima pratica ar. c. nonulli. de
rescrip. z. c. cordi. de app. in. vi. Et pro prima pratica al-
123 legari põt. c. vt debit⁹. de app. † vbi iudex appellationis
ab interlocutoria remittit ptes ad ꝓximũ iudicem qñ est
male appellatũ z postea pdẽnat in expẽsis. ita dicamus
in casu nr̃o qꝺ lz sit iudex incõpetẽs. tñ poterit mulctare
qz in hoc est cõpetens. Et adduco. c. dispẽdia. ó rescrip.
in. vi. z gl. in. c. fi. eo. ti. videibi dicta. Sz tenẽdo vt supe-
rius tenui qꝺ ipso iure incidit in penã non sunt necessarie
iste pratice. qz ipso facto ꝺz declarari incidisse in penã et
cogi ad solutionẽ pene. z de hoc allego casuz singularez
124 in. l. ij. C. vt lite pen. vbi ꝓbaẽ formaliꝛ † qꝺ quotiẽs qs in
iudicio facit actũ sibi penalẽ eo ipso sine alio processũ ꝺz
pdẽnari z cogi ad solonez pene. z hoc significat illa dic-
tio ꝓtinus apposita ibi. Cũ ergo in casu nr̃o ita sit qꝺ i-
cidit in penã ipso iure pditionis cause seqr̃ qꝺ incõtinẽti
in eodẽ iudicio sine alio ꝓcessu ꝺz declarari istũ incidisse
in penã z pdidisse cãm. z adduco qõ voluit Bal. in. d. l.
ij. vbi dicit idẽ esse in eo qui ꝓducit exceptionẽ penalem
125 vel articulos penales. † Et rõ est ꝑm eũ qꝺ pena ẽ emer-
gens z in emergenti nõ requirit libellus vel litis ꝓtesta
tio qz istud est notoriũ iudici vt iudici. arg. l. nullũ. C. de
testi. tene mẽti qz hec pratica est pstãtior z apponit secu-
126 rim ad arborẽ tot praticaꝝ. ¶ Glo. i v. a cõione. † qrit
qd importãt illa v̂ba a cõione habeant extranei. Rñdet
dupliciter primo qz in penã remouebunt a sacris ad tẽpus.
Scõo põt intelligi qꝺ priuabunt officio z bñficio. sz hec
vltia solutio nõ placet glo. nec doc. qz est nimis rediga.
z vł ꝺ̃ tex. qui in cã ciuili saluat bñficia si vult pdere qõ
127 cucit. ió tene ꝓmã † ex qua nota qꝺ etiã ab hoie põt ferri
excõicatio miror qz priuari quẽ a sacris nõ est aliud qꝫ
ferre excõicationẽ mĩnorẽ arg. c. a nobis. de excep. c. si ce
lebrat. de cle. excõ. mini. ¶ Vel itellige z tertio ꝯz Hosti.
z Jo. an. qꝺ ꝺz separi a cõione. s. hoiuz ꝓ excõicatiõis
sniam quouscqz satisfecerit nõ solũ tracto sz ẽt ecclie cui in
128 iriã irrogauit. c. ij. ℊ. eo. ¶ Tu põdera † qꝺ nõ est absur
dũ dicere qꝺ cõis modus loqndi est qꝺ cõio idẽ est qꝺ pti
cipatio sacr̃oꝝ. nã dici ꝓsueuit cras ibimus ad cõionẽ. i.
ad pticipationẽ sacr̃oꝝ. z ió ista v̂ba intelligunt ꝯz cõez
modũ loqndi vt in. c. ex lris de spon. ¶ Nota ex gl. ibi
voluerit. qꝺ puniat̃ ꝓuentus sponte cora̅ seculari secus si
coacte. c. at si clerici. de iudi. z sic ꝓcedit iste tex. qñ spõte
eligit secus si coacte. ió cautela est vt reus ptestet̃ qꝺ non
129 intẽdit litigare cora̅ nõ suo iudice. † ¶ Quero cũ glo. i
v̂. ꝓ eis. dicit tex. qꝺ ẽt si pro clericis sit lata snia ꝺ̃ eos. qꝺ
nõ valet tanꝫ lata a nõ suo iudice sed in odiũ illoꝝ ꝓua
bit̃ illa snia. Hosti. dicit qꝺ siue ꝓ eis sit lata siue ꝺ̃ nõ va
let sed vtroqz casu patiet̃ penã hic ꝓtentã vt dicit tex. z si
ꝓ eis qsi dicat multo forti⁹ si ꝺ̃ eos. dicit tñ qꝺ eo casu q̃
cõtra eos ferr̃ cogant̃ tantũ de suo dare ac si valeret sen-
tentia si penam depositionis euitare voluerit. z cõcludit
Hosti. qꝺ in criminali ꝺz deponi ẽt si pro eis sit lata snia.
In ciuili v̂o si voluerit euitare hãc penẽ debẽt pdere qõ
euincũt. sz si succubuerũt vt aliqd pdãt debẽt dare tãtun-
dẽ de suo vt euitẽt penã depositionis. hoc vltimũ nõ pla
cet do. Abb. qz siue sit lata ꝓ eis siue ꝺ̃ eos nõ tz a nõ suo
iudice. ió sufficit qꝺ in penã pdat illã cãm. z satis pdũt lz
habuerunt sniam si illa nõ valuit. z putat do. Abb. qꝺ i-
tellect⁹. c. sit iste. Aut re⁹ traxit actorẽ in criminali. z tũc
indistincte ꝺz deponi siue snia sit lata ꝓ eo siue ꝺ̃ eũ vt ꝓ
bat illa dicto implicatiua ẽt apposita in tex. z putat do.
Abb. qꝺ remanebit cã in pozi esse qz illa snia ꝓ vel ꝺ̃ ni-
hil valuit nec ꝺz priuari in amissiõe cãe qz nõ ꝺz duplici
pena ꝓteri sentit hic Jo. cal. Et inq̃ntum iste tex. infligit
hãc penã amissiõis in cã ciuili. Aut traxit actorẽ in cã ci-
uili. z tũc ꝺz pdere siue vicerit siue succubuerit. nã vtroqz
casu punit̃ qz snia prius lata nõ tenuerit. ꝓ hoc facit. l. i
criminali. C. de iurisdi. o. in. que dicit reus ꝺz haberi ꝓ cõ-
dẽnato. ¶ Tu põdera qz ꝓprius intellect⁹ huius tex. ẽ
qꝺ siue sit epꝰ siue diaconus siue clericus si relicto iudice
ecclico se purgare voluerit publicis iudicijs ẽt si lata fue
rit snia pro eis locum suũ amittant. Abi videt̃ qꝺ illa
verba locum suũ amittant debet specificare z determi-
nare indiuidua pcedẽtia ꝑm nãm z q̃litatẽ eoꝝ. c. olim
ex lris. z. c. ab excõicato. de rescrip. cũ si. Et ió si est cleri
cus in minoribꝰ ꝓstitut⁹ amittet ordines minores z sic ꝺ̃
singulis. c. degradatio. de penis. z qõ voluit ibi Domi.
c. cũ nõ ab hoie. z qõ voluit Hosti. c. at si clerici ℊ. de iu
di. z vtrobiqz dixi. postea iste tex. seipm limitat videlz in
criminali sed in ciuili pdũt qõ euicerũt si hanc penã eui
tare volũt. sz si succũbãt iste tex. non disponit quo casu vł
130 dicẽdũ † qꝺ vbi pena amissiõis nõ est apposita a lege ex
presse nos illã apponere nõ debem⁹ auc̃. de nõ eligẽ. ꝺo
nubẽ. ℊ. cũ igit̃. v̂. nõ est lex tale qd dicẽs. z. l. sz z si qs. ℊ.
diu⁹ in v̂. cũ in eũ pena statuta nõ sit. ff. de reli. z sũp. fu. z
facit gl. i. c. fi. de iu. pa. z illõ qõ lex nõ dicit nos dicẽ nõ
debem⁹. l. si ꝺuũ v̂. nõ dixit ꝓtor. ff. de acq. be. sz ista pena
iponit̃ vincẽti. ℊ nõ extẽdit̃ ad pdẽtez. pena. n. nõ ꝺz exce
dere ꝓpriũ casuz ó peni. di. i. ℊ. pena. nec afflictio addi ꝺz
afflicto. l. diu⁹ z ibi in gl. sunt ꝓcordãtie. ff. de off. pfi. z p
pñs vł qꝺ lz doctri. doctoꝝ sit valde gñosa z celebris tñ
vł qꝺ nõ sit v̂a. z ió mihi vł dicẽdũ qꝺ si i cã ciuili iste suc-
cubuit lz regl̃r snia lata a nõ suo iudice sit ipso iure nulla
vt. c. at si clerici. ℊ. de iudi. cũ si. z sic ista snia deberet esse
nulla nihilomin⁹ in odiũ sui tenet̃ ipe ꝺuare istã sniaz ex
cẽsura bui⁹ legis z fac̃ in ar. gl. sing. i. l. ij. C. cõia vtri. iu.
z qõ hr̃ in. l. si quenerit. ff. de re iudi. z facẽ iste tex. i ar. qz
si ꝺz pdere qõ euicit ꝺz ꝺuare id in q̃ est pdẽnat⁹ ne locuz
131 suũ amittat tene mẽti hec qz nõ sunt ꝓtenẽda. † ¶ Que
rit in gl. qd fiet de eo qõ pdit̃ in b̃ iudicio in penã. rñdet
si reus fuit i culpa ꝺz pdere rẽ quã cucit. i. sup q̃ fuit ab-
solut⁹ z dabit̃ actori cui fcã ẽ iniuria si nõ fuit i culpa. z
si diceres cũ actor ꝓuocauerit ad iudiciũ vetitũ qũo põt
eẽ extra culpã. rñdet ponẽdo exẽplũ qꝺ re⁹ erat ita potẽs
qꝺ nõ patiebat̃ ꝓueniri cora̅ alio iudice. z actor eũ time-
bat vł timore cõpulsus ꝓuenit eũ cora̅ seculari inuit⁹ z
coact⁹. vel pone alia exẽpla q̃ ponit bar. z cy. i. d. l. i cri-
minali. qz intẽdebat ꝓditionẽ. l. diffamari. C. de ige. ma
nu. z actor cogebat̃ agere ꝺ̃ eũ vel petijt vt sibi statueret̃
ẽmin⁹ ad agẽdũ. l. cũ ticia. ff. ꝺ accu. z sic tm̃ re⁹ fuit i cul
pa ió actori adindicat̃ illa res q passus est re v̂a iniuriã.
Si v̂o actor fuit i culpa z nõ re⁹ tunc actor ꝺz pdere qõ
cucit z dabit̃ reo. Si ãt vterqz fuit i culpa tũc res ꝺz da
ri ecclie cui fcã fuit iniuria. z b̃ vex ꝑm gl. si res erat ipi⁹
clerici. si v̂o erat ecclie nõ punier̃ hac pena p. c. delictũ p-
sone. de reg. iu. li. vi. z cũ hac gl. trãseũt cõit̃ doc. ad b̃ fa
cit qõ no. i. c. qsqs. xvij. q. iij. z i Spe. de ppe. iudi. adi. ℊ.
j. v̂. sz an. z. v̂. seq. do. Abb. dicit se putare qꝺ aut plat⁹ liti
gat nõ de re ecclie i iudicio vetito z punier̃ pena amissio
nis loci. qz hec pena apponit̃ ẽt i ciuili nisi velit pdere qõ
euicerit. Sz si res ẽ ecclie nõ põt illõ velle. z sic remanet
ꝓma pena vt dicer̃ i seq̃ntib⁹ gl. z b̃ vex nisi velit tãtũdez
de suo tradere ar. eoꝝ q̃ no. in. c. de mkta. de pbẽ. z qõ su
peri⁹ dixit do. Abb. post hosti. z idẽ põt dici i actore tra
hẽte clericuz sup reb⁹ ecclie cora̅ iudice seculari allat qõ
no. i. c. placuit. xvi. q. vi. Si v̂o plat⁹ litigat cũ toto capło
qz ꝺlictũ plati cõicato capło ꝓiudicat ecclie vt no. i. c. ij. ó
oz. cog. z in. c. delictũ ꝓsone. de re. iur. li. vi. nõ ꝺz locũ pe

UVA. BHSC. IyR_275_2

132 na. † de hoc tñ an prelati ⁊ capituli delictū noceat eccle
sie. vide scribētes in.c.i. de dolo ⁊ ptu. sed vī q indistincte
dz hre locū hec pena lz prelatus solus litigauerit. qz deli
ctū prelati cōmissuz in iudicio non nocet ecclie vt voluit
a ¶ Propzius casum. Adde auck. oēs ⁊ ibi Bal. no. in vlt. no. C. ne filius p pa. ⁊ ibi post ipsum scribentes. glo. in.d.c. delictū. ⁊ faciat tex. in.c. impator. J. de iura. ca
lū. ⁊.c.cū olim. J. de censi. pōt dici q hec gl. ꝓcedit qñ iu
diciū nullo mō tenuit ⁊ pena iponit in mex odiū delin
quētis. sed glo. ꝓxia ꝓcedat qñ iudiciū tenuit ⁊ pena im
ponit in mero odio delinquētis ⁊ aliqd ibi cōmissuz est
tāc fauore iudicioꝝ delictū prelati ex quo dz admistra
tionē agēdi ꝑiudicat ecclesie. ¶ In glo. in v̄. locū qz lra
dicit q in ciuili lz perdere qō euincit si locū suū maluerit
133 obtinere † vtrū sit in optione ipsi⁹ clerici an ꝓdat cām an
locuz rñdet glo. q sic qō limitat dūmodo actor fuerit in
culpa cū sibi debeat applicari nō pōt eligere vt reus de
ponat. Jo. an. dicit istū nō hre hāc opionez sed credit q
ista verba sunt cōminatorie dicta quasi dicat si conten
derit hre qō euicit deponi poterit. ⁊ sic dicit intelligere.
c.ij. lxxxviij. dist. vbi dicit q dictio aut ponit ꝓtinuatiue.
allegat. c. placuit. xi. q. i. Jo. cal. hic dicit q si ꝓtendit re
tinere qō vicit dz deponi. hic enī est noua culpa que me
ret pena. sed pp hoc nō tollit optio quā infert ista lra dū
134 dicit maluerit † qō verbū prestat optionē ꝑm suā ꝓpriā
significationē a qua nō est recedēdū nisi aliud appeat ō
mēte legis. l. nō aliter. l. ille aut ille. ff. de leg. iij. c. ad au
dientiā. de decimis. Si ergo nō vult pdere qō euicit. seqt
q eligit pon⁹ priuari vel deponi. ⁊ sic fieri dz. nec tñ ꝑm
eū sequit q teneat sna si eligat deponi. vñ nihilominus
actor q nō fuit i culpa poterit a reo petere id qō petebat
¶ Nec obstat sibi pdicta sna absolutoria quia nō tz ex
eo qz lata a iudice nō suo vt in.c. at si clerici ō. de iudi. et
per totū titulū. C. si a nō cōpe. nec poterit dicere q reus
sibi pdēnet ex hac cā qz voluit litigare corā iudice secu
lari. sufficit. n. q puniat pena dispōnis vt. d.c. at si clerici
Nec ob. l. in criminali. C. de iurisd. o. iu. qz loquit in lay
co cui dat dicta optio. nec pōt dari cū pena depositionis
nō cadat in ipso. ⁊ hec dcā dicit do. Abb. placere sibi ⁊
q det electio ipsi reo tz hic do. Anto. lz nō alleget hic di
cta Jo. cal. Et limitat do. Abb. hāc glo. ꝑm hec dicta vt
lz actor nō fuerit in culpa tñ hec electio competit reo qz
de cōmoditate actiōis nulla fit mētio sed dūtaxat de pe
na rei qz satis punit pena depōnis. ⁊ ita tz hic dñs Ab.
Sed do. Lar. hic dicit q Jo. an. loquit verius p glo. al
legatā supius. dicit tñ q in effectu hz electionē qz si vult
retinere locū pōt nō ꝓtēdere de habendo qō euicit. ⁊ ita
quieuit do. Lar. hic. ¶ Mihi aūt vī q Jo. an. hic ve
rius dixerit. ⁊ moueor hac rōne depositio hui⁹. c. ema
nauit in odiū eius qui voluit ꝓueniri corā layco. ideo si
staret sue optioni sequeret valde incōueniēs q de sua p
terunia lucraret qz satis vī qs lucrari q satisfacit sue volū
tati. l. penul. ff. de ꝓdi. ob cām. ¶ Itē ista sna est nulla ḡ
vigore illius snie non pōt retinere ió vī q hic ⁊ in alijs
ꝓsilibus iurib⁹ puniat ꝓterunia eius vt si velit poti⁹ pde
re suū locū q̄ nō obtinere q pdet locum ⁊ tñ nō obtine
bit quasi vī cōmittere nouā culpā vtēdo hac proteruia.
⁊ sic nec obtinebit qō euicit nec locum suum obtinebit.
¶ Ponderā tñ ⁊ accurate ⁊ appēsate q ꝓprius intel
lect⁹ huius decretalis est q siue sit epūs siue diacon⁹ siue
clericus si relicto iudice ecclico se purgare voluerit pu
blicis iudicijs etiā si lata fuerit p eis sna locū suū amit
tant quo casu debent illa verba intelligi ꝑm qualitatem
135 ipsoꝝ ex eo † qz idē verbū relatū ad diuersa determinat
illa ꝑm nām eoꝝ. c. olim ab excōicato. de rescrip. c. cū di
lectus. de ꝓsue. c. auditis. de elec. ⁊.c.cū ad sedē. de resti.
spo. ⁊ ió si est cleric⁹ in minorib⁹ pdet gradū suū qz i eū
dz locū degradatio. c. degradatio. de penis. in. vi. dixi in
c. cum nō ab hoie. ⁊ in.c. at si clerici. ō. de iudi. postea iste
tex. seipm limitat videlz in criminali lz in ciuili pdunt qō
euicerāt si volūt euitare hāc penā sed si succūbāt iste tex.
nō disponit. ⁊ sic cū pena nō iponat nisi expsse repiat im
posita a lege vt est tex. multū pegrinus in auck. de nō eli
gen. scō nubētes. §. cū igit in v̄. nō est lex tale qd dicēs.
⁊ ꝓbat in. l. sed ⁊ si qs. §. diu⁹. in v̄. cū in eū pena statuta
nō sit. ff. de relig. ⁊ sump. fune. sed ista pena iponi vince
136 ti ergo nō dz extēdi in pdētē. † qz pena nō dz excedere p
a priū casum de peni. di. i. §. pena. ⁊ satis est q perdiderit
cām nec dz addi afflictio afflicto. l. diu⁹. ff. de offi. psi. cū
ꝓcordātijs ibi positis. ió vī dicēdū q in ꝑiudiciū sui va
leat talis snia lata a nō suo iudice ex dispōne huius. c. ⁊
sic ex dispōne iuris canonici. qz si pdit id qō euicit vt dic
ūr. eodē nō pdit id in quo fuit pdēnatus ex quo ad eius
penā emanauit iste tex. tene mēti hāc ꝓsideratiōnē qz nō
est ꝓtendēda. ¶ Glo. penul. querit vī hic q cleric⁹ nō po
137 test renūciare suo fauori expsse † vtz poterit tacite renū
ciare. arguit q sic sed ꝓrium tenuit videlz q nō possit lz
q possit tz hic Jo. ⁊ in.c. inolita. xi. q. i. sequit ibi Bart.
Brixiensis ⁊ in.c. pulsatus. iij. q. vi. sequit Hosti. ⁊ h vī
verius p.c. in audientia. c. ppēdim⁹. c. ꝓtingit. de sen. excō.
138 ⁊ dicit Jo. in.d.c. inolita. † q si dicat clericū nō posse ta
cite renūciare suo foro exsufflabit priuilegiū scholariuz
de pluribus iudicib⁹ adeūdis per auck. habita. C. ne fil.
pro pa. Goff. hic ⁊ in sūma eo. ti. §. dubitari. dicit q illa
auck. nō dz locū in scholarib⁹ clericis vel si locū dz in cle
ricis nō tñ dz locū in scholarib⁹ ciuib⁹ qui bñt ibi ꝓpriū
epūm sed locū dz in alienigenis qui ibi proprium epūm nō
habēt. Sed Spec. in ti. de reo circa prin. formal qōnes
circa dictā auck. ⁊ dicit q hec opi. placet Joānī ⁊ Uber
to de Bobio ⁊ credit hoc q in alienigenis scholaribus
dicit vex esse quo ad magistros clericos. Sz priū voluit
Hosti. in.c. significātib⁹. de offi. deleg. ⁊ in sūma eo. ti. §.
de qbus causis. v̄. sed cū illa. vbi tz ēt in alienigenis cleri
cis pstōnez dicte auck. habita locum nō hre Jo. an. dicit
239 q opinio Joānis vī sic coadiuuari † certū ē q impator
nō pōt statuere de ecclesijs sine ꝓsensu pape tñ si per sta
tuta dat ꝓuilegia ecclesijs vel clericis dicim⁹ illa satis te
nere vt notat. x. di. c. i. Cum ḡ dicta auck. habita. largiat
priuilegiū studētibus ergo clericis cōpetit. sed illo respe
ctu quo p illā ledit diocesani iurisditio. qō impator facē
nō pōt. de rigore verior vī opi. Gof. ita residet Jo. and.
Sed do. Lardi. dicit hic q opio Goff. v̄a est in scōa pte
videlz q illa auck. locuz habeat in scholarib⁹ ⁊ clericis
nō ciuib⁹. Maz illa auck. loquit de his qui pegrinant cā
studioꝝ. nec in hoc fit p̄ canones. nā ibi dat priuilegium
scholariū q in loco studij bēat plures iudices iter quos
possit eligere corā quo velit ꝓueniri. s. epūm loci ⁊ docto
rē suū. Et addit ibi glo. tertiū iudicē. s. presidē. i. ptātem
⁊ hodie de ꝓsuetudine hz ēt rectorē scholariū qui eligit
vniuersitas scholariū. ⁊ hoc de ptāte vel doctore laycis
nō ꝓcedit in scholari clerico per istud. c. sec⁹ si sunt cleri
ci. sed p id qō dixit Jo. an. q impator non potuit ledere
iurisditionē diocesani vī ēt q in alienigenis scholarib⁹
nō dz locū dcā auc. qz si talis ꝓuenit in loco studij rōne
p̄ctus ibi initi per h̄ fortit fori epi illi⁹ loci. c. fi. J. eo. c. ro
mana. §. p̄bētes. eo. ti. lib. vi. sz do. Lar. dic q p h̄ nō piu
dicat iurisditioni epi ex q̄ nō pcise subtrahit ab ei⁹ iuris
ditione sed solū dat optio illi scholari ⁊ qcqd sit de iure
saltē de obꝑuātia stat in auc. habita. ēt quo ad clericos
alienigenas. ita hic qenit do. Lar. Sed do. Anto. vī va
riare. sz pcludit dictā auc. habere locū in alienigenis re
spectu iudicū ecclicoꝝ. dicit tñ q ēt in alienigenis nō dz
locū inq̄stuz submittit eos inferiori epo q saltē detrahit
honori ordinis clericalis inq̄stum submittitur inferiori
quod non potuit facere impator. que rō non placet do.
Abb. ar. c. significasti J. eo. ergo nō requirit q iudex cu
ius iurisditio ꝓgat p clericū sit epūs sufficit q sit eccle
siastic⁹ si habuit licentiā veniendi ad studiū a suo epo vi
dent oia sibi pmissa sine qbus in studio esse nō pōt arg.
c. preterea. de offi. deleg. ⁊ vī disputatiue teneri posse q
illa auc. habeat locuz in alienigenis quo ad causas ci
uiles vt in siki pbat in causa feudali vt in.c. verum. ō. eo.

Nam lex

UVA. BHSC. IyR_275_2

Nam lex induxit illam spēm iuris ꝓtra iurisditionez generaliter attributā ordinario vt in.l. impialez. de ꝓhibi. feu. alie. per fede. ꝛ tñ vendicat sibi locum in clericis nō obstāte iurisditione ordinaria eoꝝ vt ꝓbaī in.d.c. verū qō venit declaratiue ad ꝓsultatiōez. ḡ nō fuit iductū ius canonicū vt gl. in.c. ꝓsultatiōez. de tēp. or. ꝛ sic pp legē ciuilē nō reprobatā a papa ꝓueniē clericꝰ coꝝ iudice seculari vt est dōs feudi. c. sollite. de maio. ꝛ obe. Si ḡ lex tribuens certā spēm iurisditionis ꝓiudicat epo in ciuilibꝰ etiā si iurisditio illa nō sit introducta i fauorē clericoꝝ. ḡ multo fortius dz ꝓiudicare in casu illꝰ auct. vbi iurisditio tribuīt in fauorez clericoꝝ respectu ꝓfessionis licite. ¶ Itē si in alienigenis nullū ꝓeiudiciū fit ꝓprio epo. ꝛ in eis cessat ratio alīs ꝓuisio huiꝰ glo. qꝫ si oēs subditi relinquerēt iudiciū epi. ꝛ subdit do. Abb. qꝫ post diligētē inuestigationē visuz est sibi sic fore distinguēdum videlz aut vniuersitas scholariū est ecclesiastica aut seckaris. et dī ecckica si maior pars sit clericoꝝ. ꝛ idē si tot sint clerici sic̄ sunt layci qꝛ magis dignū trahit ad se mīꝰ dignū. c. qꝫ in dubijs de ꝓcra. eccle. vel alta. l. cuz maior. ff. ad munici. voluit Bar. i. l. fi. ff. de colleg. illici. Si ḡ est ecclesiastica mō ꝑdicto tūc aut querīt vtꝝ rector hēat iurisditionē in clericos scholares vigore. l. fi. C. de iurisdom. iu. sicut dz quilibet rector in illos de collegio. Et ēt nota. ꝓ Jnno. in. c. cū ab eccliaꝝ. de offi. or. ꝛ isto casu ꝓcludit qꝫ habeat iurisditionē iuxta formā illius. l. fi. vt habeat iurisditionē in ciuilibus nō tñ per lē excludīt iurisditio ordinarij vt ibi. ¶ Aut est vniuersitas scholariū laycoꝝ. ꝛ tūc dicit qꝫ nō erit idē si est ecclesiastica ꝛ rector ē secularis. ꝛ ad hoc allegat nota. dictū Jnno. in. d. c. cum ab eccliaꝝ. de offi. or. vbi dicit oportere qꝫ vniuersitas q̄ eligit sit clericoꝝ aut religioſoꝝ ad hoc vt clericus sit clericus vel religiosus qꝛ si aliter esset nec vniuersitas nec electus iurisditionē spūalē recipe posset arg. c. ij. de iudi. qō
140 dicit eē bñ notādū. † ¶ Sed vtrū incūbat onus ꝓbādi
a si ḡ electū in rectorē excipereī qꝫ nō est clericus[a] remittit se do. Abb. ad Jnno. in. c. qꝫ sup his. de accusa. ꝛ ad gl. ij. q. v. in sūma. ꝛ ad Fede. de senis cōsilio. xiij. ꝛ adducit tex. in. c. si iudex laycus de sen. excō. li. vi. Aut querit vtꝝ rector hēat iurisditionē vel habere possit i scholares clericos ex dispōne. d. auct. habita. cuz videaī hodie rector subrogatꝰ loco ꝓsidis. Et idē pōt queri de doctore. tunc dicit. qꝫ aut est secularis ꝛ nō pōt. qꝛ impator nō potuit nec intēdebat dare iurisditionē seculari in clericos arg. auct. statuimꝰ. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ. c. eccka sancte Marie. de ꝓsti. ꝛ in. c. bene qdē. cxvi. di. Nec ob. qō superius dicebaī de dōo feudi qꝛ pp illā iurisditionē tacite approbauit. ¶ Itē qꝛ dōs feudi videī iudicare sup re quodā modo sua rōne directi dominy qō in se dicīt retinere tpe quo ꝓcedit feudū qꝛ hoc casu est secus qꝛ tūc nō iudicaret sup re sua nec papa vī approbare illud aliquo modo imo ꝓrium vī ꝓbari in. c. i. de cler. ꝓiug. li. vi. ꝛ in. c. ij. supra de iudi. vbi pz qꝫ de nullo crimine pōt iudex secularj iudicare in ꝓsona clerici nec cognoscet qualecūqz sit illō crimē. sed impator in dicta auct. habita. dat iurisditiōez etiā in criminali vt ibi babeī. ꝛ ꝓ hoc optime facit iste tex. ꝑz eū vbi pz qꝫ ēt volūtarie nō pñt clerici paciſci vt litigent in foro seculari. Aut iste rector ꝛ magister sūt alīs clerici. ꝛ tūc etiā dicit qꝫ iurisditionē ordinariaz nō bz in clericos seculares qꝛ nō potuit nec etiā intēdebat impator dare iurisditionē ordinariā alicui clericoꝝ in ꝓiudiciū epālis iurisditiōis. ꝛ maxie hoc ꝓcedit qñ ageret criminaliter cū de crimie clerici solus epūs recognoscat. xi. q. i. c. de ꝓsona. ꝛ allegat qō no. in. c. q̄to. ꝛ in. c. cum ab eccliaꝝ. de of. or. ꝛ qō voluit Jo. de lig. in cle. ne i agro. de sta. reg. ꝑz bñ potuerūt ꝓrogare iurisditionē rectoris ꝛ sic ꝓsentire in eū vtute ꝓrogatiōis si alr in studio esse nō pōt. ꝛ ꝫ dicit ꝓcedere etiā in ciuilibꝰ. hoc ēt limitat i telligēdo qꝫ rector sit clericꝰ qꝛ alīs nō pōt fieri ꝓrogatio ēt exꝑsso ꝓsensu sui epi vt in. c. significastiꝫ. eo. Idē vī di-

cendū qꝫ nō possit si est clericꝰ sed vniuersitas est secularis qꝛ tñ cū nō hēat iurisditionē spūalez seu eccka vt voluit Jnno. nō pōt fieri ꝓrogatio cū nō possit fieri de certa spē iurisditionis ad aliā spēm oīno sepataz qꝛ hec eēt noua iurisditionis collatio ꝛ nō ꝓrogatio. facit. c. at si clerici de iudi. secꝰ dicit si statutū ad hoc ꝑcise non artat secus ēt vbi optio dareī secundari. tūc. n. dz clericꝰ ciuis vī forēsis rñdere sub epo cuiꝰ foꝝ sortīt rōne delicti vel rei. Sed vbi collegiū scholariū est eccka ꝛ rector est clericus vī ex q̄dā eqtate qꝫ hēat iurisditionē in ciuilibus ex dispōne ꝛ eqtate. l. fi. C. de iurisdom. iu. Ex quo eni faciunt collegiū licitū ꝛ approbatū vt sentit Bar. in. l. fi. ff. ō colle. illi. equū est vt rector clericus hēat iurisditionē in ciuilibus maxie cū ꝑ hoc nō ꝓiudicet epo qꝛ si dicimꝰ qꝫ cōueniaī coꝝ epo. non poterit declinare eiꝰ foꝝ sicut in silī dī in. d. l. fi. in istis alijs collegijs inferioribꝰ. ꝛ sicut non ꝓiudicaī epo respectu alioꝝ collegioꝝ quoꝝ clerici pñt i ciuilibꝰ ꝓueniri coꝝ eoꝝ ꝓposito nec pñt declinare iurisditionē epi si coꝝ eo ꝓuenirenī vt no. Jnno. in. c. cuz ab eccliaꝝ. de offi. or. ꝛ adducit qō voluit Jnno. in. c. dilecti de excesꝰ. pla. vbi indistincte loqī de istis collegijs nec distinguit inter clericos ꝛ laycos imo potiꝰ vī idē sentire i clericis applicādo suā gl. ad illū tex. ꝛ adducit. d. Abb. hic tex. qué reputat ad hoc sing. in. c. ex lris. de ꝓsti. intelligēdo qꝫ vniuersitas magistroꝝ ibi erat eccka alīs papa se nō ipediuisset vbi vniuersitas exerceret iurisditōez in ciuilibꝰ in illos de collegio. Idē ergo in rectore eoruz arg. illius. l. fi. alīas etiā. c. qꝛ in causis. de ꝓcu. vbi papa apte approbat collegiū scholariū parisiēse qō est ecckiasticū. ꝛ hec oia ꝓcedūt in ciuilibꝰ ea rōne. ꝛ dicit alibi ita nō fuisse hoc ꝓ aliqué ita discussuz funditus vt hic ꝑ eū. Ego miroꝝ qꝫ nō adduxerit aliqs istoꝝ modernoꝝ relata per Bal. in. d. auct. habita. in v. ij. quero an illa auct. habeat locū in scholaribꝰ clericis hētibus tonsurā si talis scholaris ꝓueniī coꝝ epo possit sibi eligere ptātez vī doctorē suū laycū. in hoc dicunt qdā qꝫ sic qꝛ indistincte loquīt illa auct. Aliq dicūt qꝫ nō per tex. c. si diligēti. refert Nico. de matta. distinguere hoc mō. qꝫ aut scholarj clericus est in studio ex auctoritate iuris. aut ex licentia pape. aut ex licētia data a suo ꝓlato. aut sine licentia sui ꝓlati. De ꝑmo ponit exēplū i eo q mittīt ad studiū theologie ꝑm formā. c. sup speculo. de magistris. Idē ꝑo ponit exēplū qñ ex dispōne pape. De tertio in bis q hñt licētiā a suo ꝓlato allegat. c. relatū. de cler. nō resi. De q̄rto pz de se. ¶ In ꝑmis duobꝰ casibus dicit qꝫ scholaris clericꝰ possit sibi eligere iudicē ꝑz illā auct. siue ille iudex clericus sit siue layc̄ qō ꝓbat ex eo qꝛ papa ꝛ canon pñt dispēsare ꝓ istud. c. si diligēti. ꝛ hec auct. est inducta ad bñficiū scholariū. Cū ḡ ꝓcedat eē in studio ille q pōt dispēsare vī dispēsare sup bis q̄ sequunī ad illud. l. q̄dā cōsulebat. ff. de re iudi. l. ipialis. §. miles. C. de nup. sic̄ monachus licētiatꝰ ad studendū vī bñe licētiā ad agēduz ꝓ factis studij. l. si lōgius. §. fi. ff. ō iudi. ¶ In tertio vo casu qñ est i studio de licētia sui ꝓlati distinguit. aut eligit iudicē eccka cum ꝛ hoc ꝓp licētiā sui ꝓlati ꝛ pōt. ꝛ sic poterit eligere suū magistrū si est clericꝰ. sed si est laycꝰ non qꝛ ius resistit. c. significastiꝫ. eo. ¶ In q̄rto vo casu qñ ē sine licētia sui ꝓlati in studio qꝛ cū legē offendat non dz bñe ꝓiuilegiū scholasticū auct. vt differentes iudices. §. neq. ꝛ. l. sed si suscepit. in ꝑn. ff. ō iudi. alīas no. ꝓ Jnno. in. c. cū inter. de re iudi. ꝛ ꝓ Bar. in. l. qdā ꝓsulebat. ff. eo. ꝛ sic nō poterit doctorē suū etiā clericū sibi eligere sed cōpelleī necessario sub epo rñdere. ꝛ ita qenit Bal. in illa auct. habita. Sz Saly. ibi dicit se dubitare de duobꝰ ꝓrimis casibus qꝛ licentia ꝓcessa ad studiū per papā nō includit necessario hoc vt cū nō mādet qꝫ intret sub iudice laycoꝝ remittit se ad dcā Jo. an. hic. ꝛ ita leniter se expediuit do. Saly. Sed Ang. in. d. auct. habita. dicit qꝫ clerici nō pñt se submittere iurisditioni iudicis secularis vt in auct. statuimus. C. de episco. ꝛ cleri. ideo non poterit

a ¶ Clericus. Adde pro resolutione huius. q. ꝛ precedētis do. Alexan. de imo. post Ang. ꝛ oēs fere docto. in. l. fi. ff. ō colleg. illici. q hanc materiaz late examinat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

scholaris clericus eligere ptătez vel magistrũ suũ nõ clericũ olim aũt poterat eligere qz ipator olim bẽbat iurisditionẽ sed hodie secus qz a se abdicauit. z ita qenit ibi Ang.z pur leuiter z sine ingenio. ¶ Relati sunt scribẽtes supb dubitabili passu eget ꝓ certo inuestigatiõe magni doc.supm⁹ de⁹ medio Jesu saluatore btõ labia mea appiat qz tenuis z paup sum ego. Ego añ oia põdero qꝺ Nico.de mat.Bal.z seqces dũ dicũt qꝺ tacite vr dispẽsatũ ad ꝓsecutiua male pro certo z pessime loquunt.z moueorb mõ † dispẽsatio ex pte dispẽsati ẽ stricti iurj adeo qꝺ extẽdi nõ oz etiã ad ꝓsecutiua.c.qꝺ dilectio.de ꝓban.z affi.c.i.z.ij.de fil.ꝓb by.li.vi. Sz ex pte dispẽsantis nõ est stricti iuris imo extẽdit.sing.ẽ casus in.c.p venerabilẽ.q filij sint legi.vbi papa arguit a maiori in materia dispensatiõis. Sz in casu isto dispẽsatio extẽdit ex pte dispẽsati ergo nõ poterit extẽdi ẽt ad ꝓsecutiua.z adduco gl.multũ sing.in.c.qz in tm̃.de pbẽ.que voluit qꝺ tũc dispẽsatio extẽdit ad ꝓsecutiua qñ dispẽsatio nõ bẽret effectũ si nõ
142 extẽderet ad ꝓsecutiua.† puta dispẽsatũ est cũ aliquo vt bẽat duo bñficia reqrẽtia residẽtiã qꝺ vr dispẽsatuz qꝺ in vno possit residere p vicariũ.qz alias dispensatio nõ baberet effectũ.sed nõ sic est in casu.d.aucte.habita.ergo z
143 ꝓ ꝓñs male loquunt.† ¶ Deide mihi vr qꝺ si scholaris sit in studio de licẽtia iuris aut pape aut plati sui qꝺ possit eligere sibi doctorẽ suũ ẽt laicũ. Et ꝓmitto ꝓ fũdamẽto potissime eccl'ia indiget viris lr'atis.c.cũ ex eo de elec. li.vi.z ibi dicebat Joã.mo.qꝺ eccl'ia indiget viris lr'atis z nõ asinis ferratis.ꝓbat' in.c. de multa. de pbẽ. Est.n. ordo doctoꝝ ꝑcipuus in eccl'ia dei ita dixit tex.in.c.cũ ex iniũcto.de br'ticis.z facit tex.in.c.gl'iosus de⁹ i sctis suis. de reli.z venerat.sctoꝝ li.vi.vbi appellat doctores cãdelas luminosas ardẽtes z sicut sydus splẽdescere vt ꝑz in versi.Quasi luminosas ardẽtes cãdelas sup cãdelabruz positas vniuersuz corp⁹ orbis erroꝝ tenebris ꝓfugatis velut sydus irradiat matutinũ. Et adduco tex.in.c. sup
144 specula.de mgr'is in v.† doctores velut sydus fulgẽt firmamẽtũ z velut stelle sũt in eternitates ꝑpetuas ꝓmãsuri cũ plurimos valeãt erudire vbo dñice vitatis.z adduco tex.i.c.multi.de pe.di.ij.vbi tex.appellat doctores solis radios.z ij.q.vij.c.si qs oẽz.vbi vtuosi viri sicut sunt doctores dicunt splẽdescere sicut luminare z vir desideriozꝝ Daniel i sua sacratissima visione refert se vidisse doctos scos fulgere vt firmamẽtũ. z io dicebat Hieron⁹.i ꝓlogo biblie videsne qꝺtum inter se ista distent alij celo alij stellis cõparant.tunc arguo sic.d.aucte.habita.emanauit in fauorẽ vniuersi orbis.z sic in fauorẽ clericoꝝ z eccl'iaꝝ qz p sciam peritoꝝ illumint' mundus ita dixit tex.in.d.aucte.habita z per ꝓñs illumint' eccl'ia scã dei. z sic vt scholares bẽant tres iudices emanauit in fauorẽ eoꝝ siue sint clerici siue sint layci.z facit tex.i.d.aucte.habita in v.bñficiũ.z p ꝓñs in fauorẽ eccl'iaꝝ siue ꝙ scholares sint clerici siue layci poterũt eligere in eoꝝ iudices magistrũ suũ siue sit clericus siue sit laycus z b ex appro
145 batiõe papali.† nã lex impialis cedẽs in fauorẽ clericorũ vel eccl'iaꝝ cõprehẽdit clericos vel eccl'ias ex approbatione pape qz papa vr approbare talẽ legẽ impialez. ista fuit doctrina Hosti.i.c.fi.de solu.cũ qua trãseũt oẽs scribẽtes hic z p Archi.z Bomi.x.di.c.lege.lz ꝙ ipator nõ potuerit subijcere clericũ layco.sic'e dicit gl. i.l.nemo põt.ff.de leg.i.quã all'at p sing.Bal.in.l.ij.C.vt in poss. lega.z tñ ex approbatiõe pape potuit subijci.Et si qspiã dixerit mihi Tytire coge pecus.nã papa nõ pot subijcere clericũ layco.qz ꝓuilegiũ bui⁹.c.si diligẽti. clerici baburũt a deo z nõ a papa vt est glo.sing.in.c.si impator xcvi.di.Quia ad hoc rñdeo fatẽdũ nẽpe est qꝺ papa nõ posset tollere ꝓuilegiũ istud indultũ clericis in totum.z ita ꝓcedat ꝓriũ sed certo casu posset vt br in.c.cũ nõ ab boie.ꝟ.de iudi.z in fil'i dicimus qꝺ lex ciuilis nõ pot tollere ius nãle in totũ z in sua totalitate sed in pte bñ pot vt dixit gl.in.l.ius ciuile.ff.ꝺ iusti.z iure. Et adduco sic'e

a ¶ Doctoꝝ suũ. Adde specu.in ti.de leg. ꝟ.supest videre vsi. quid de magro. z oẽs docto. in aucte. habita allegata in tex.

qꝺ br in tex.z glo.melioꝝ de corpore iuris in.c.ꝓncipes seculi.xxiij.q.v.vbi dr qꝺ principes seculi certo casu bñt iurisditionẽ in clericis. Nõ est ergo admiratiõe dignuz si isto casu clericus bẽat in iudicẽ suũ doctorẽ suũ. Sc̃do ego adduco tex.in.c.inolita ꝓsumptio z in v. auxim⁹.et in v.de cetero nõ ꝓsumat'.z in v. ꝓsumpserit. ex quo tex. elicio nouissimã doctrinã lz per oẽs allegeat' ille tex. in cõ
146 trariũ. † nã tunc dicimur ꝓsumere qñ ex ceruice nostra z auctoritate nr'a facim⁹ illud qꝺ facere debem⁹ aũctate superioris.iste est casus cũ glo.sua in.c.decernim⁹.ꝟ.de iudi.z in.c.i.in v.ꝓsumant.z in.c.monasteria. de vi.z bocle.z in.c.ois.de peni.z remis.z vide que dixi in.d.c.decernimus.z supioribus diebus consului apud Lucã sup quodã statuto excusando quẽdã a possessione turbata p verbũ presumat positũ ibi in statuto ex quo sequit' qꝺ tũc clericus punitur eligens sibi iudicẽ laycum qñ illud facit ex suo capite.ergo secus si facit auctoritate legis quia tunc excusatur hoc vr decidere.d.c.inolita.sed in casu.d. aucte.habita.clericus eligit sibi doctorẽ suũ laycum non auctoritate ꝓpria sed auctoritate illius ꝓstitutionis z ex approbatione papali.ergo sequit' qꝺ poterit eligere nec puniet'.z est istud bene notãdũ qz limitat istũ tex.z silez tene mẽti qz est nouũ maxime ad illud.c.inolita. xi.q.iij. ¶ Tertio adduco glo.in.c. decernimus ꝟ. de iudi. que
147 dicit † qꝺ põt eps cõmittere cãm clericoꝝ iudici seculari. ex quo sequit' qꝺ Nico.de matta.z Bal. male dixerũt in d.aucte.habita qꝺ si clericus vadat ad studiũ de licentia epi qꝺ nõ poterit eligere sibi in iudicẽ suũ magistrũ laycum.qz eoꝝ pace salua dixerim nõ oz esse deteriozis conditionis ille qui vadit ad studiũ de licẽtia epi qꝺ ille q vadit de licẽtia pape qz eps habet a lege potestatẽ dandi licentiã clerico se absentandi a beneficio vt in.d.c.cuz ex eo.de elec.li.vi. ¶ Quarto adduco.l.vnũ ex familia
148 .ꝟ.si de falcidia.ff.de lega.ij. † vbi dr qꝺ nominat⁹ ab eligente videt nominatus ab eo qui dedit potestatẽ eligendi.z ideo dicũt ibi scribẽtes qꝺ potestas electue ab eo q habuit licentiã eligendi a concilio generali ciuitatis videt electus ab ipso cõcilio generali.l.ite eoruz.ꝟ.si decuriones.ff.qꝺ cuiusqz vniuer.no. Jta est dicẽdũ in casu nostro lz clericus eligat sibi magistrũ suũ laycũ tñ videtur eligere papa a quo vr habuisse istam potestatẽ eligendi ex quo videt approbasse.d.aucte.habita. ¶ Quinto accidens aduenies enti qualibcat illud z vr reponere in diuersa spẽ.sing.est glo.in.c.statutum.de elec.lib. vi.con iuncto.c.licet canon.eo.ti.z li.vbi appellatione ecclie parochialis nõ venit eccl'ia parochialis collegiata. Similе dixit Egi.Jo.an.z alij supra in prohemio Grego.
149 † qꝺ appellatione scholaris nõ venit rector qz addit qlitatem rectoratus.z eodẽ modo dicimus qꝺ appellatiõe clerici nõ venit canonicus qz addit illam qualitatez canonie nisi ꝓpter euitãdũ absurdũ vt est casus singu.in.c. cum per exẽptiõem.de priuile.in. vi. ¶ Modo licet doctor sit laycus nihilomin⁹ sibi accedit qualitas sacerdotalis vt ꝓbat' in.l.i.in prin.ff.de iusti.z iur.in v.cui⁹ merito qꝺ sacerdotes nos appellat.lz ergo non posset eligere sibi mex laycũ nihilominus iuris doctorẽ poterit sibi eligere qz addit illã qualitatẽ sacerdotalẽ. Et si mihi dicat' ob.huic.d.c.fi.de re.eccle.nõ alie.in v.laycis qꝺ religiose viuẽtib⁹.z i.c.eccl'ia.vt li.pẽ.z i.c.bene qdẽ.xcvj. di.z in.c.eccl'ia sancte Marie.de ꝓsti.vbi layci religiose viuẽtes nõ pñt tractare ecclesiastica. Quia ad hoc rñderi pót qꝺ in casu nostro ꝙcurrit dispõ. d.aucte. habita. z approbatio papalis z eo fortius qz in.d.aut.habita.dr qꝺ dispõ illa tendit ad obediendum deo z per ꝓñs videt qꝺ scholaris clericus possit eligere sibi in iudicem do-
a ctorem suũ[a] lz laycum. z vr hoc procedere nõ solum in scholaribus clericis alienigenis sed etiã in scholaribus clericis ciuib⁹.Et tenendo illã opi.qꝺ certa spẽs iurisditionis abstracta ab vniuersali iurisditione venit priuatiue z non accumulatiue. de quo in.l.i.C. de offi. prefe.
preto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

preto. vrbis. ꝛ dixi ad plenū in. c. studuisti de offi. leg. seq̃ ret qō ipso clerico eligēte doctorē suū nō possit eps ꝓpri us se impedire ꝛ ita cōcludo tene mēti ꝑdicta. ¶ Glo. si. clara est qꝫ lz nō teneat ꝓncipale tñ lz iuramētū. c. debi tores ꝛ. c. cū ꝓtigat de iureiu. Solue qꝫ si accessoriū ñ sub sistit de se sine ꝓncipali ꝓcedit regula vt sublato ꝓncipali nō subsistat accessoriuz. Sed si subsistit de perse tunc si ra tio annullādi cōcurrit de per se ad vtrūqz procedit ꝓriuz Si aūt nō cōcludit ad vtrūqz valebit accessoriū licet ꝓn cipale nō teneat. c. accessoriū de reg. iur. in. vi. tractat hic
150 do Jo. de lig. † vtꝫ iuramentē confirmet cōtractū a iur.
a phibitū[a] refert dicta bar. in. l. si quis pro eo. ff. de fideius. de quo dicēdū vt p oēs scribētes in. c. cuz cōtingat de iur.
151 iur. ¶ Tangit ēt hic Jo. de lig. † statuto cauet qꝫ clericus ō clinās iurisditionē iudicis secularis puniat qualiter dz fa cere vt nō incidat in penā statuti refert Ja. butr. dicere in aūt statuimus. C. de epis. ꝛ cler. qꝫ nō dz declinare sed dēt dicere nō possum cora vobis rñdere qz habeo dispōnē. c. si diligenti ꝓhibeñ. sed ipse dicit statutū nō valere ꝛ iō ñ eē opus ibi illa cautella Ja. de but. qz aut statutū facit ex pressam mentionē de clerico ꝛ nō lz aut exprimit de cleri co sed gñaliter loqꝫ ꝛ tūc nō cōprehendit clericū ꝛ. c. eos de imu. eccl. li. vi. c. i. ō iureiu. c. bñ qdē. xcvi. di. c. ecclsia sā cte marie de cōsti. nec forte cautella Ja. bu. prodesset cuz p illa v̄ba effectualiter ōclinet ꝛ ſfert an v̄bo an facto oñ datur voluntas. l. de quib⁹. ff. de leg. l. reꝓbendenda. C. ō insti. ꝛ substi. sub ꝑdi. fa. c. ex parte de app. c. ex ore de his que fi. a ma. par. ca. bar. in. l. pen. §. ad crimē. ff. de pub. iu dicijs dat aliā practicā qō ipse clericus nō declinet sed p suo interesse cōparet eps superior eius ꝛ illū repetat rōe sui interesse sicut dicimus in seruo in feudatario ꝛ sīlibus l. seruus. ff. de accusa. c. ex transmissa. §. eo. c. relatū de sen. excōi. c. i. de aposta. c. sacerdotibus ne cleri. vel mo. ita re sidet hic do. an. tu vide ang. in. l. iiij. ff. de acqr. here. vbi re fert se habuisse de facto banc qōnem ꝛ vide eūdem in. l. ab administratione. C. de lega. ꝛ ꝓsuluit in cōtingētia fa cti vide eūdez in ꝓsi. suo. xlviij. vide Jo. but. in auc. cassa. C. de sa. san. ecc. ꝛ in. d. l. ab administratiōe ꝛ qꝫ ipse vo luit in. l. ab assiduis. C. qui potio. in pig. ba. do. card. hic bar. in ꝓsilio icipiente pozes ꝛ in. l. i. §. i. l. que honorande .ff. quarū rex actio nō detur do. ab. in repetitione. c. eccle sia sancte marie de cōsti. do. pe. de ancha. in repetitiōe. c. ea que de reg. iur. li. vi. q. xxv. bal. in auct. cassa. C. de sac. san. ecc. ꝛ in. d. l. ab administratiōe ꝛ in. d. auct. statuim⁹ ꝛ dixi in. l. iiij. ff. de acquir. here. ꝛ faciat qꝫ voluit do. ab. hic qui transiuit cū dicto Jo. de lig. Extra gl. opponit de .l. si quis in cōscribendo. C. de pactis vbi sacerdos renū ciat priuilegio fori. solue lex illa loquit de quodā sacerdo tio. temporali erat eni q̄dam dignitas sic dicta in loco si cut dicimus de abbate ianuensi ꝛ de prioribus florētinis q sunt dñi ciuitatis vel si illa. l. itelligat de sacerdotio spi rituali dicas qꝫ est correcta per iura allegata in isto textu vel dicas qꝫ si clericis esset cōcessum priuilegiū vt possent eligere vnū ex suis pluribus iudicibus qꝫ tūc posset renū ciare huic electioni sicut in simili dicimus in. c. dilectus. §.
152 eo. ¶ † Querunt hic scribentes vtꝫ valeat processus fa
b ctus per iudicē secularē ꝑ clericū[b] citatū a layco qui non cōparuit ad allegandū suum priuilegiū Jo. an. hic dicit qꝫ nō valet talis ꝓcessus de quo vide in spe. de citatiōe. §. i. ꝛ p gl. in. c. cōuenior. xxiii. q. viij. iij. q. ij. c. si eps ꝛ i. c. ve niens de accusa. ꝛ in. c. pastoralis de rescriptis arch. in. c. placita secularia. xxv. q. iiij. Joā. an. in. c. scienti de reg. iu ris li. vi. in mercurialiab⁹ vbi cōcludit clericū non teneri ad cōparendū ꝛ cōtra eū nō cōparendū non valere ꝓcessum nec in pena cōtumacie qz citans nullo mō pōt eē iu dex nec in principali nec incidenti g̃ nō arctatus citatus cōparere. c. si iudex laycus de sen. excōi. li. vi. hosti. in sum ma huius ti. §. i. in ver. itē rōne priuilegij cōcludit qꝫ si cā feudalis allegeꝫ vel similis per quā clericus subijciat iu risditioni citantis teneat cōparere clericus allegaturus

suum priuilegiū secus si in illa talis causa allegeꝫ do. An to. sequit Jo. an. indistincte licet eni iudex propter dubiū allegate cāe possit cognoscer an sua sit iurisditio per hoc tñ nō submittit iudici seculari quo ad principalē cāz nec quo ad actū mulctādi ꝛ hoc ió qz cōtumatia est delictuz ꝛ pena eius est pena delicti vt no. in rub. C. de crimi. stel. lio. ergo nō pōt iudex secularis illā ponere vt nota. in. c. vno de clericis cōiuga. li. vi. ꝛ ex hoc datur elegās limita tio ad. l. si quis ex aliena. ff. de iudic. ꝛ ad. d. l. ij. ff. si qs in ius voc. nō ie. inq̃ntum volunt qꝫ iudex possit cognoscere an sua sit iurisditio ꝛ ita qescunt hic docentes. ¶ Tu p illa doctrina bosti. vide que celebri cōmento scripsi in. c. qualiter. §. de iudi. ꝛ ad ꝑdicta adduco. l. si quis filio ex
253 heredato. §. si quis. ff. de iniusto testmamēto vbi dixit † qꝫ si de facto ptās cōdemp. clericū ꝛ eū mittit ad furcas nō ꝓpterea facit eū intestabilē ꝛ idē bal. in. ij. ff. si quis i ius voc. nō ie. quesiuit. iudex secularis ꝓcessit ꝑ clericū igno rans illum clericū ꝛ posuit eū in bānum vtrū teneat ꝓces sum decidit qꝫ nō qz quo ad clericū iudex secularis nullā bz iurisditionē ideo ꝓcessus est ipso iure nullus. ¶ Nec ob. d. l. ij. qz loquit in tali cōtumace qui si cōparuisset po tuisset cōsentire in iudicē qꝫ non est in clerico. ¶ Mā con tumatia ꝛ cōparatio eqparant vñ nō pōt plus contuma tia operari quā cōsensus ꝛ allegat istud. c. si diligenti. ¶ Ego vidi in ciuitate messanēsi que est mihi patria du os sacerdotes qui capti fuerant a potestate tpe nocturno mitti de die cū tubis ꝛ magna caterua puerorū ꝛ similiū ad curiā archiepi. dubitabat ibi vtꝫ ꝓpter hoc incurrerēt infamiā iuris eram tūc in teneris ānis ꝛ dabam operam poesi quid decideret ibi ignoro sed adduco angel. in ter minis in. l. i. in prin. ff. de his qui no. infa. vbi per illū tex. dixit iudex secularis degradat clericū vel mittit clericuz cū tubis per ciuitatē ꝛ refert se sic fieri vidisse decidit qō
154 ꝓpter hoc non incurrit in famiā iuris. ¶ † Querit hic do. pet. de ancha. an in casu huius capituli quis possit cō sequi priuationē iuris aduersarii verbi gratia si clericus sic tractus excipiat cora iudice layco qꝫ debeat cadere ad uersarius suus a iure suo ꝛ petit ei imponi silentium an i hac ꝓnunciatione super priuatione iudex laycus censeat capax ꝛ videt qꝫ nō qz iste iudex secularis nō ē iudex bu ius cause nec persone. refert federicū de senis cōsuluisse cō trariū cosi. xlvii. quia nō refert an quis sit de crimine dā natus an per exceptionē conuincat. c. super eo de testib⁹ hec qō non videt ꝓcedere ꝓpter illos qui dicunt qꝫ bz locum penitentia. Quia dicit actor nolo ꝓcedere in cā ꝛ sic euadet penā amissionis sui iuris vt. l. qui cuz maior. §. accussasse. ff. ō bonis libertoꝝ sed rñdetur ad. d. §. qui cū maior qꝫ interdū imponit pena pro iudicio attentato ꝛ non habet locū penitentia fallit in. l. quāuis. ff. de in ius voc. interdum iponit pena pro excessu in iudicio cōsuma to tūc interim habet locū penitentia qz iudiciū non est fi nitum sed in casu nostro cōstitutio iponit penam conside rando principiū processus ꝛ non terminū litis ideo post principiatū processuz nō habet locū penitētia qz quesitū est ius aduersario. ¶ Non obstat qꝫ iudex secularis di citur incōpetens ad banc penā infligendā qz istud nega tur ꝓnūciat enim se iudicē incōpetētē ideo in hac decla ratione est cōpetens ꝛ sic ꝓnūciabit illum cecidisse a iur suo sicut in simili cōdēpnat in expensis iudex qui pronun ciat se nō iudicem quia in cognitione huius articuli ꝛ in ꝓcōmitantiis est iudex competens ꝛ ita quieuit hic do. Pe. de hoc vide que dixi in. c. fi. §. ō rescriptis ꝛ pondera qz in illa cle. i. ō rescri. iudex erat incōpetēs ex defectu cō missionis nō autē ex defectu psone sue sz in casu isto non est ōfectus ex cōmissione sed ē ex ōfectu psone iudicantis sicut g̃ nō pōt iudicare in principali eodē mō nō poterit iudicare in cōcomitantijs ō quo alibi dabitur locus dicē di. Si quid boni dictuz est altissimo deo ꝛ saluatori nr̄o Jesu xp̄o sit dec⁹ ꝛ gloria ꝛ iperiū. Si aūt isufficēt dixe rim venia mihi dabitur quia homo sum ꝛ mendax.

Andre. Siccu. sup. ij. Decre. X

a ¶ Prohibi tuz valet tñ cō tractus iurat⁹ omni meliori mō q̄ pōt vt te nēt doc. ꝛ bal. in. l. si quis ma ior in vlti. col. de transactio. vide ad mate riā pa. de cast. in ꝓsi. c. ii. q mlt ta nota. dicit.

b ¶ Clericus vide ex ista. qō. alex. de imo. in l. ii. ff. de appe. recipi. ꝛ doc. post. d. card. in cle. i. §. i. de ex ces. ꝑla. q ista q. i termini stā gunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

c Cum contingat. Famosus pro certo est ⁊ mirū imodum enucleatū per doctores ⁊ maxime per do.abb.cōsicciculū meum ⁊ vide alia capitula sic incipientia.⁊.c. cū cōtingat de deci.c.cū cōtingat de rescrip.c.cū cōtingat de offi. de leg.c.cū cōtingat de iur.iur.⁊ secūdum oēs sūmaſ sic
a Clerici[a] sup excessibus coꝝ suo epo cōuenirī debent nō coꝝ his quibus seruiūt nisi cōsuetudo vel priuilegiū aliud inducat.h.d.⁊ sunt due partes cōsultatio ⁊ rñsio secūda ibi.sup quo. ¶Ego longe admiror qr do.Abb.q mꝫ tum luculenter nixus est enucleare hāc decretalē nō dedecrit aliquā nouā inuestigationē ad istū tex.⁊ ad excitanda ingenia posterorum vt videaſ qō sublimus ⁊ glorioſus deus nō fecerit hec tpa frustra.mihi aūt secūdū paruitatē meaz videſ ꝙ licet Jo.an.⁊ oēs vsqz ad tempora ista dixerint hic fore casum sing.⁊ alibi nō repiri ꝙ cōsuetudo dat iurisditionē homini ꝑuato aſs nō habenti iurisditionē de quo est glo.in.l.iubemus.C.de emāci.li.quā allegauit pro sing.Ang.in.l.imo.ff.de leg.videſ eni ꝙ iste tex.ñ ꝓbet hāc doctrinā vt ex inferius dicēdis ad oculū oñdeſ ideo aliter sūmo ⁊ sic.clerici coꝝ suo epo pro suis excessi-
a ¶Clerici.ad de ad materiā huius text.c. dilectis de ap. ⁊ .c. si iudex laycus de sen. excōi.in. vi. ⁊ pet. de sun.in l.i.ff.de rei vē. ⁊ vid.c. romana.§.i.de app. in.vi.⁊ ibi scribentes.
bus cōueniēdi sunt nō coꝝ his quibus seruiūt aſs iurisditionē habentibus nisi cōsuetudo vel priuilegiū aliud i
1 ducat.h.d. ¶No.ibi cū cōtingat iterdū † ꝙ lz lex debeat adaptari ad ea q̄ frequēter veniūt.c.si racusane .xxviij. dist.c.diuersis fallacijs de clericis cōiuga.l.i.§.sed ⁊ si qs .C.de lati.libe.tol.xiij.q.v.c.deniqz.l.nā ad ea.ff. de legi. insti.de rerū diuisione.§.illud.xviij.q.ij.c.due sunt.iij.q. v.c.accusatores.ſ.tñ i ꝓtrariū facit iste tex.qr adaptaſ ad ea q̄ veniūt raro vel nūq̄ z. antiq.ff.si ps beredi. petat.xxi. di.c.in canonicis.l.ea que raro.ff.de reg.iur.de cōsecrat. dist.iij.c.sancto.l.si maior .C.de legi.bere.lj.dis.c.qui in aliquo.l.vltima.ff.ō testa.bo.c.litteras de despō.impub. ¶Solue ꝙ iura primo loco allegata faciunt regulā sed iste tex.⁊ iura secūdo loco allegata sunt casualia que negocijs nō coherent.ff.de reg.iur.l.ea que raro.ista est gl. magistra ⁊ melior de iur.c.litteras de despō.ipub.⁊ vide sing.tex.in.l.fistulas.§.frumenta.ff.de ꝓbē.emp.vbi nō videtur ꝓsideratus casus inauditus pro quo vide q̄ dixi in
2 c.i.de cōmodato. ¶† No.ibi clerici ꝰputati seruitio.clericos posse deputari seruitio ⁊ obsequio maiorū prelatorum ⁊ colligit hic do.Anto.quod clerici possunt cōpelli seruire maioribus in ordine vel in dignitate re vera iste tex.nō ꝓbat hoc sed respectu diuinoꝝ bene ꝓcedit dictuz do.Anto.pro quo vide glo.mag.in.c.statuim[9] de maio. ⁊ obe.⁊ qō hī in.c.pe.ne prelati vices suas.vbi hī de platis cōstituentibus vicarios ad seruiendū in ecclesijs eorū de quo per glo.in.c.precipimus.xxi.q.i.⁊ adduco gl.val
3 de sing.in.c.cū pastoris.ij.q.vij.que dicit † ꝙ epus inuito abbate pōt accipere monachū de monasterio ⁊ facere suum cubicularium.qō tene menti qr obseruande memorie eugenius qnt[9] assumpserat in suos cubicularios duos venerandos monachos sancti benedicti ⁊ pōdero istū tex. in vſi.clericoꝝ qr cum ministerio loqtur qr clericus in sacris nō pōt esse famulus laycoꝝ vt est tex.in.c.ij. ne cleri. vel mona.⁊ facit.c.peruenit.lxxxvi.di.⁊ ideo doctor ille illuminatus Hieronymus de quo hī in.c.diaconi .xciij. di.dicebat mēdicat infelix in platea clericus huili opera emancipatus qō no.ꝙ multos clericos famulantes tirannis ad hoc vt habeant bñficia quod noto ꝙ multos epos qui cōstituūt vice reges in regnis regū de quibus dixi in rub.de offic.delega. ¶Nota ibi sup excessibus cōiūcto verbo cōsuetudine.vnū qō ad istū text. est inauditū ⁊ erit mea inuentio.Nam hosti.in.c.litteras de restitu.spo.fuit ausus limitare omnia iura mūdi dicentia cōsuetudinē p-
4 stare iurisditionem † quod non procedit quo ad ardua in arduis enim consuetudo non dat iurisditionē quia cō
5 tra eum est casus hic †. Nam appellatione excessus venit crimen ⁊ delictum vt in .l.si quis in hoc genus.C. de epiſ.⁊ cleri.⁊ hoc intelligit ibi bal.⁊ facit rub.de excel.p lato.⁊ qō pulchre voluit Cicero.in suis paradoxis i vltima vbi dicit ꝙ peccatū est excedere licitū sed cōsuetudo dat iurisditionē sup excessibus ergo dat super arduis qa cause criminales censenſ ardue arg.l.in seruoꝝ.ff.de pe. ⁊ ideo dicimus crimina debere ꝓbari per testes omni exceptione maiores vt dixit glo.in.c.at si clerici in vſi.legit tima ꝓbatione.§.de iudi.⁊ facit.c.ad nostrā de proba.in vſi.fide dignos.c.ex litteris eo.tit.cū si.ergo iurisditio in arduis cōfertur ad cōsuetudinē.⁊ tenēdo cōem doctrinā
6 doctoꝝ hic videſ casus † ꝙ cōsuetudo tribuit iurisditiōez homini priuati in arduis tene menti qr est noua cōsideratio. ¶No.ibi capituli ⁊ alioꝝ clericoꝝ cōiuncto ver.cō suetudine qr hic est casus iudicio meo sing.⁊ nouus non
7 cōsideratus ab aliquo vsqz ad hec tpa † ꝙ ad hoc vt consuetudo det iurisditionē alicui requiriſ ꝙ ille talis aliaz habeat iurisditionē qō ad oculū oculū demōstro hoc mō capitulū ecclesie bz iurisditionē qr cōdere statutū est iurisditionis vt in.l.nulli.C.de sen.⁊ interlo.om.iudi.c.vt animaꝝ de cōsti.li.vi.voluit Bar.in.l.oēs populi.ff.de iusti. ⁊ iur. Inno.in.c.cū accessissent de ꝓsti.glo.in.l.i.ff.de iur. om.iudi.sed capitulū bz ptātem cōdendi statutū vt voluit glo.in.c.ij.de ver.sig.li.vi.ergo capitulū bz iurisditionē plene scripsit ¶Pet.de ancha.in repetitiōe.c.can.ſta.de cōsti.ergo iste tex.incꝫtum loqtur ꝙ ꝓsuetudo cōferebat iurisditionē capitulo ecc.nō loquiſ de homine priuato nullam habente iurisditionē g̃ nō probat cōem doctrinā do-
8 centinm cū aūt postea subdit vel alioꝝ clericoꝝ clarū est † ꝙ illa dictio alius iplicat ad similes ꝓsonas exꝑssas nō ad maiora vt bī in.c.sedes apostolica de rescrip.⁊ in cle. abba.eo.ti.⁊ in.l.si fugitiui.C.de seruis fu.vñ speciale est qñ dictio alius ꝓfertur cum signo vłi vt est glo.in cle.i.ō re.iu.⁊ in cle.ne romani de elec.ergo sequiſ ꝙ hic nō probaſ ꝙ cōsuetudo det iurisditionē homini ꝑuato vllā iurisditionē habenti licet g̃ glo.sing.in.l.iubemus.C.de emācipa.liber.dixerit ꝙ ꝓsuetudo dat iurisditionē homini ꝑuato.Jo.an.hic dicat melius ꝓbari ꝑ istū tex.quā ꝑ aliū in iure.pro certo iste tex.nō ꝓbat illā doctrinā adduci tñ posset glo.melior de corpore iuſ.in.l.i.ff.de tuto.⁊ cura.
9 da.ab his.que voluit † ꝙ priuato homini pōt cōpetere ius dandi tutores quā glo.Nico.de neap.ibi dicit eē vnicam ⁊ sing.⁊ ēt dicit ꝙ eodē mō dici pōt ꝙ consuetudo potest cōferre ius dandi tutores ⁊ allegat.l.i.⁊.l.ſi.C.de emāci.libe.⁊ allegat ibi qō voluit pe.vltramōtanus ⁊ sic sentit ibi Nicho.de neapo.ꝙ cōsuetudo pōt cōferre homini priuato ptātem dandi tutores tene mēti qr nūquaz audiſti.⁊ adduco tex.in.c.ex parte decani de rescript.vbi ex priuilegio competit homini priuato ptās excōicādi ⁊ iſta idubitanē sunt celebri doctore digna vtrū aūt hoc in
10 se sit verum patebit inferius. ¶No.ibi diocesis † ꝙ appellatione diocesis venit ciuitas vide no.in.c.i.ō offi.ord.
11 ⁊ que ibi dixi. ¶† Nota ꝙ lz prelati ecclesiaꝝ habeant iurisditionē vtin.c.cū ab ecclesiaꝝ de offi.ordi.tñ istā iurisditionē nō exercent seruientes ⁊ familiares suos.iurisditio eni cōcessa rectoribus collegioꝝ exerceſ dūtaxat circa ipsos collegiatos ⁊ rebus exercentibus pertinētibus ad exercitium eorū vnde miles de delicto militari ꝓuenie
12 tur coꝝ magistro militū sed de delicto cōi coꝝ potesta-te.l.fi.⁊.l.magisterie.C.ō iurisdi.om.iudi. ¶† Nota ꝙ sola ratione seruitij non cōpetit iurisditio dño in seruiētem ēt si dñs habeat aliquā progatiuaz vt in capitulo ecclesie cathedralis.prout hic nō enim bz iurisditionē supra clericos etiā subiectos rone seruitij nec ēt in singulares canonicos nisi aliud habeat ꝓsuetudo.c.irrefragabili.§. excel
13 sus de offi.ordi.ex quo infert do. ¶Petr.de ancha.hic † ꝙ si familiaris dñi potestatis delinquat nō pōt potestas cognoscere nisi ōlictum esset notoriū lz in cōtrariū vī tex.in d.l.si quis.§.si quos.ff.de pen.⁊ in auc.ō man.princi.§.i. ⁊ in.l.oēs ꝓuincias.C.ō offi.recto.prouin.que iura omnia faciebant pro istis de capitulo vendicantes sibi iurisditionem

ditionē in huiusmodi seruiētes sicut in eīneos ꝛ ista capitula ecclesiaꝝ collegiataꝝ nō habent territoriū vñ archidiaconus nō pōt punire delinquētem in suo archidiaconatu nisi alias sit subditus eius.epūs aūt hz territoriuz totā diocesim .c.i.de offi.ordi.cū si.ꝛ ēt do.an.hic † infert
14 ꝙ capitulū de iure nō possit ammouere cappellanos intitulatos ibidē nec illos aliter corrigere nisi vbi reperiť hz de cōsuetudine vel priuilegio permissuz allegat .d.c. irrefragabili.§.excessus de offi.ordi.ego adduco ꝙ pulchre voluit do. Pe.de ancha.in.c.cū venerabilis de pscr.vbi
15 dicit se habuisse de facto † quidā rector ville fecerat poni multos in cippis fuit formata inquisitio p̄ eū de priuato carcere. Refert fuisse pbatū qꝛ eius pdecessor fuerat isto iure vsus hz forte minꝰ iuste tñ nō merabať iste illā penā ꝛ ita dicit se obtinuisse ego allego eūdē p̄si. cclxxi. vbi in hac qōne bellissime cōsuluit sed p̄ ista dcā do.pe.ꝛ do.anto.facit qō voluit archi.ꝛ Jo.an.in.c.cū epūs de offi.ord.
16 li.vi.vbi dicūt † ꝙ ex cōsuetudine pōt cōpetere archidiacono vel alteri inferiori plato ptās audiendi quascunqꝫ causas in certa pte diocesis facit.c.auditis ꝛ.c.cū oli de pscrip.ꝛ.c.dilectus de offi.or.ꝛ.c.accedētibus de priuile.
17 † vbi ea que sunt meri vel mixti iperij possunt acqri p consuetudinē ergo poterit platus inferior sine capitulo ptātē remouendi ꝛ ptātem carcerādi ꝛ ideo vī ꝙ nō bñ colligat ex isto tex.ꝙ prelatus inferior episcopo.nō possit acqri ptātem excōicādi vel cobercēdi ex cōsuetudine de quo
18 appebit inferius. ¶ Mo.ex implicatiua maxie † ꝙ subditus delinquens extra territoriū submittiť iurisditiōi indi
a cis domicilij[a] ꝛ sic nō solū subijciť illi quo ad delicta cōmissa in diocesi sed etiā extra diocesim de quo in.c.vt alarum de cōsti.li.vi.ꝛ in.c.fi.j.eo.Ly.ꝛ bar.in .l.cūctos populos.C.de sum.tri.ꝛ fi.catho. ¶ Not.ibi cōsuetudie qꝛ
19 iudicio meo vī hic casus multū elegans † ꝙ appellatiōe cōsuetudinis venit cōsuetudo pscripta ꝙ sic induco iurisditio cōtentiosa cōferť ex cōsuetudine pscripta vt plē scripsit Bal.in repetitione.l.i.C.de emācipa.libe.sed hic consuetudo cōfert iurisditionē ḡ hic pbať ꝙ appellatiōe cōsuetudinis venit pscuetudo pscripta. adduco casuz in.c.cū de bñficio de pben.in.vi.ꝛ in.c.cum ana ecclīa de electio. vbi Jo.an.dixit hoc pbari melius quā in aliqua pte iuris qō limitauit ibi do.ant.nisi ad saluandū libellū quia tūc appellatiōe pscuetudinis nō veniret consuetudo pscripta facit etiā .c.i.§.pe.ꝛ ibi glo.de offi.or.li.vi.ꝛ gl.in .c. romana.§.03 de appe.eo.li.ꝛ adduco.c.dilectus de offic. ordi.in ver.ab antiquo.ꝛ qō ibi voluit do.car.ꝛ adduco tex.in ti.de pa.cōstā.in prin.in ver.sicut ab ātiquo vbi singulariter pbať ꝙ appellatōe pscuetudinis venit antiqua cōsuetudo ꝛ pp hoc vī ꝙ nō bene dixerit gl.in.c.cū i tua de cōsue.lib.vi. ¶ Mo.ibi vel idulgentia qꝛ iudicio meo
20 hic est casus sing.p eo qō voluit Jac.de are. quē refert ꝛ seqť bar.in prima cōsti.ffoꝛ.in.§.fi.vbi dixit † ꝙ si ciuitas nō hz priuilegiū vt in ea legant iura si tñ hoc bēat ex consuetudine sufficit qꝛ cōsuetudo ꝛ lōgissimū priuilegiū eq parant.l.hoc iure.§.ductus aque.ff.de aqua cotid.ꝛ esti.ꝛ.l.qsquis.C.de epi.ꝛ cleri.c.sup quibusdā .§.pterea de ver.sig.p certo hic est casus formalis equiparans priuilegiū ꝛ cōsuetudinē ego limito hoc data capacitate possidentis tūc eni illud qō est quesibile ex priuilegio est quesibile ex antiqua pscuetudine vt.d.§.ductus aque ꝛ.d.§.pterea.sed nō data capacitate possidentis illud qō est acqsibile ex priuilegio nō est acquisibile ex antiqua cōsuetudine ad hoc allego casuz in.c.cāmqz de prescrip.ꝛ iō multum sing.dixit Jo.de imo.in.c.ij.de prebē.li.vi.quidā stetit per .c. annos qbus nō soluit decimas qō pp hz nō pōt allegare se exēptū qꝛ nō potuit possidere ius decimādi cū sit spūale ꝛ cōsuetudo tanti tpis non eqparať priuilegio vt in.c.cāmqz ꝛ idē dicit in multis regibus cōferentibus prebendas in regnis suis ex tpe cuius nō extat memoria in p̄rium qꝛ si allegarent pscuetudinē succūberent secus si allegarent priuilegiū ppzie dicēdo ꝙ per tā vestutū tpa cōtulerūt pbendas ppria sciente ꝛ nō p̄dicente ꝛ pp hoc dicerent se priuilegiatos de quo vide per bal.in.l.rescripta.C.de preci.ipera.offe.ꝛ per do.abb.i.c.cāmqz de prescrip.ꝛ in.d.c.sup quibusdā.§.preterea de ver.sig. ¶ Et
21 ex eisdē vbis † nota duo signa ex quibus cōfertur iurisditio ordinaria.s.priuilegiū ꝛ cōsuetudo.c.nouit de indi. c.duo simul de offi.ordi.c.accedētibus de priuile. ¶ Ultimo no.ꝙ vbi cōsuetudo aut priuilegiū tribuunt iurisditionē inferiori ordinario videnť tribuere priuatiue exclusо superiore vl̄i qō dicit esse vez do.an. si lex specifice aut cōsuetudo hoc disponat alias secus allegat .c.pastoralis cū gl. ꝛ.c.cū ab eccl̄iaꝝ ꝛ.c.irrefragabili.§.excessus ō offi.ordi.ego dico ꝙ hec doctrina do.anto.cōfundiť p tex.
22 l.vlt.C.de canoñ. prestationibus li.x.ꝛ ibi Angel. colligit p illū text.† ꝙ si vnꝰ officialis eligiť spāliter ad officium cōtra bannitos qō illa ispecies iurisditionis est abstracta ab vniuersali officiali ꝛ iō p̄ bānitos quo ad illaz speciem iurisditionis nō poterit se ipedire potestas nec capitaneus.ego tetigi istum passum bene in.c.studuisti de offi.lega.vide ibi dicta sed pro nūc habeatis remissiones Ange.in.l.cū pretor.ff.de iudi.ꝛ in.l.cōsulta diualia.C.de testa.ꝛ in.l.vnos.C.de diuersis offi.li.xij.ꝛ in.l.i.C. vbi ꝛ apud quē.ꝛ do.pe.de ancha.in cōsilio.cliij.ꝛ in.c. studuisti de offi.lega.ꝛ in.c.tibi qui de rescriptis li.vi.ꝛ in.c.per hoc de bere.eo.li.archi.xvi.q.ij.in sūma ꝛ in.c. visis ꝛ in c.cū epūs de offi.or.li.vi.Ly.ꝛ Bar.in.l.i.C.de offi. pfec. vrbis Ja.de are.in.l.qō in rez.§.si quis post.ff.de le.i.bñ dictus de plōbino in.l.tbays in.§.fi.ff.de fideicō.li.Bal. in auct.habita.C.ne filius pro pa.ꝛ in.l.i.ff.de offi.cōsu. ꝛ i.l.nulli.ff.quodcuiusqz vniuersi nomine ꝛ in.c. vno de legatorū de offi.deleg.ꝛ in.c.pastoralis de offi.ordi.ꝛ in .l.si in aliquā.§.fi.ff.de offi. procōsul.Bar.in.l.semel .ff.ō tuel.do.pe.de ancha.in.c.nouit de iudicijs do.Ant. in.c. ceterū de iudi.do.abb.in.c.auditis de prescrip.ꝛ in.d.c. ceterū ꝛ in.d.c.irrefragabili.§.excessus. Jo.de imol.in.l. ticie textores post alios .ff.de le.i. ¶ Uenio ad gl.oppo.
23 pro eius enucleatione † ista dictio maxie apposita in isto tex.est implicatiua qꝛ iplicat idē in casu contrario.c.cum olim de testi. c.auditis de elec.ista allegant hic doctoreꝫ ego allego tibi prestantiora iura.c.ad abolendā de filijs presbyter.c.illud .xii.di.c.tibi de rescript.in.vi.cle.i.de iudi.cle.i.de rerū permu.c.illo vos de pigno.c.ij.de maleficis in extrauaganti ad reprimendā in ver. maxime ꝛ ibi Bar.ꝛ adduco.c.oēs filij in ti.si de feudo defuncti fuerit cōtrouersia in vsib.feu.glo.in.c.auditis ō elec. scribentes oēs in.c.i.de excep.do.abb.i.c.ii.or.ō cog.do.car.in.c.dānamus de sum.tri.ꝛ sic inuenit iste tex.† qō epūs pōt punire suū subditū delinquētem extra suam diocesim.sed in p̄
24 rium facit.c.placuit .vi.q.iii.ꝛ.c.i.de rapto.vbi quis punitur ibi vbi delinquit. ¶ Glo.ista soluit p̄rium duob[ꝰ] modis primo qō ista dictō maxie exponiť pro tātū sed est ipropria expositio qꝛ restringit illud verbū maxie cū ō ꝙ prio suo significato sit iplicatiuū per iura allegata superius ꝛ istud est bene notandū pp statuta in quibus apponitur istud verbū maxie qꝛ dz intelligi ꝙ ppzie ꝛ sic iplicatiue.simile dicimus de hoc verbo pscrtim qꝛ sua ꝙ ppria expositio est maxie sed ipropzie poniť pro tantū ō quo in.l. illud.ff.ad.l.acquil.ꝛ in.c.i.de excep.ꝛ est glo.in.c.per tuas.j.de simo.quā allegat pro fin.do.car.ꝛ ibi glo. in.c.illud ō presump.ꝛ sic expositio istius glo.est violatio litere debemus enim stare verbis legis nā cordis preco verba sunt vt dicit bal.in tractatu scismatis ꝛ iperator lin-
25 gue coꝛ est vt dicit bal.in.c.mandatū de rescript.† voces enim sunt signa earū que sunt in aia passionuz note testeb pbo.[b] babeť in.l.labeo.§.idē tubero.ff.ō supelecti.lega.ꝛ per p̄ñs debet stare in suo propzio significato istud vbuz maxime ꝛ propter hoc glo.transit ad secūdam solutōez vz ꝙ si agitur ad penam excō icationis vel ō beneficio ciuiliter iurisditio cōpetit iudici delicti sed si agiť ad penā ōpositionis cognoscit dūtaxat propzius epūs ꝛ ita proce

a ¶ Domicilij adde bal.in .l. ii.C.ō eunuc. ꝛ.d.car.ꝛ oēs doct.i cle.li.§. deniqꝫ.q.ij. de re iudi. q istaz q.in terminis tangūt.

b ¶ Philōsopho. Habetur originaliter de quo alibi in.i. phier.in prin cipio.

UVA. BHSC. IyR_275_2

a ¶ Bal. ifbo m nibus adde d. car. in cle. i. de testa. bal. in auc. ꝯ rogatus in fi. C. ad trebel. Canonistas in. c. i. de cocessi. ꝑben. vbi vide.

dit hoc capitulū. deponeꝛ ergo a ꝓprio epiſcopo ꝛ iſtō ſentiunt Jo. phili. vin. ꝛ Goff. quoꝝ fuit hec gl. ¶ Sz hoſti. tenet ꝓrium per. c. j. proximū ꝛ hoc vt verius ſequit hic do. Cardi. intelligendo tñ quod delinquens reperiaꝛ in loco delicti cle. paſtoralis ver. quod ſi punitio de re iudi. ſed ſi ibi nō reperit nō pōt iudex delicti cōtra eū ꝓcedere niſi ſit citatus p iudicē territoꝛij vbi degit ꝛ ad lras iudicis ōlicti vel de more ſit ad eū remiſſus vt in dicto. v. quod ſi punitō ſi tamē haberet bōa i territorio delicti poſſet ſuper illis bonis iudex delicti ꝓcedere cōtra eū non citatum mō predicto nec remiſſum. de iudice vero domicilij dicit qō pōt cognoſcere de delictis ſuoꝝ clericoꝝ etiaꝫ alibi cōmiſſis vt no. in. c. fi. j. eo. ꝛ ita quienit do. Car. hic ¶ Sed do. Anto. hic dicit quod. c. j. primū loquit in pena depoſitionis ꝛ ſiue veniat iponenda pena depoſitiōis ſiue alia ordinarius iudex in aliquos nō ſubiectoſ cognoſcit de delictis cōmiſſis per ipſos nō ſubiectos exiſtentes in dioceſi ꝛ non extra ꝛ ſic bona eſt expoſitio quod dictio maxime ponaꝛ pro tantū. ſed in eos qui ſubiecti ſunt rō-
ne domicilij ſiue itra ſiue extra dioceſim pōt ipſos punire ordinarius. l. i. ꝛ. ij. ꝛ auct. qua in ꝓuincia. C. vbi de cri. agi oportet ꝛ. c. i. de rap. ꝛ qō no. in. c. fi. j. eo. ita hic reſidz
26 do. Anto. ſed do. abb. hic cōcludit aut queriꝛ † vtrū iudex delicti poſſit deponere clericū delinquētem in ſua dioceſi ꝛ dicit quod ſic ſi ibi reperiaꝛ allegat. c. j. proximum iura enim tribuunt iuriſditioné in perſonā delinquētis rōne ōlicti ſine aliqua diſtinctione vt habeꝛ in. c. fi. j. eo. Si autez ibi nō ineniatur nō habet iuriſditionē i perſonā vt in clemen. paſtoralis de re iudica. ¶ Aut queriꝛ vtrū ꝓprius epūs poſſit punire ſubditū ſuum de delicto cōmiſſo extra ſuam dioceſim ꝛ videꝛ hic tex. quod ſic nō ipropriādo litteram ꝛ licet Jo. an. hic ſimpliciter tranſeat tñ hoc apte voluit in. c. vt animarū periculis de cōſti. li. vi. quod ſiue ſubditus delinquat extra dioceſim ſiue in loco exēpto dioceſis pōt rōe fori ꝓueniri coꝝ iudice ſuo ꝛ idē tenuit Jo. de ligna. in cle. paſtoralis de re iudi. vbi queriꝛ vtrū puniet eū ſecūdū ſtatuta. ¶ Nec ob. d. c. vt aiaruz vbi dicitur quod delinquens extra dioceſim non ligaꝛ ſtatuto ſui epi qz loquit qñ pena iponiꝛ ipſo iure nō enim ligat qz ſic ligaret extra ſuam dioceſim ſecus ſi vult eum puniri in ſua dioceſi ſecundum ius cōmune vel ſecundum ſtatuta ſua nō iponentia penam ipſo facto tunc eni pōt pro hoc facit tex. in. l. i. ꝛ. ij. ꝛ. iij. ꝛ auc. qua i ꝓuicia. C. vbi ō cri. agi oz ꝛ dicendo ꝓrium iſte foꝛus ratione domicilij ſuperflueret cū ſoꝛtiatur quis foꝛū rōne contractus rei vel delicti iſte ergo foꝛus domicilij eſt generalioꝛ omnib⁹ alijs qz ideo poteſt ſubditus conueniri de cōtractu alibi facto vt not. in. c. dilecti. j. eo. ꝛ ō re alibi ſita nota. in. l. fin. C. vbi i rē actio. ꝛ de delicto alibi cōmiſſo habeꝛ in. c. fi. j. e. ¶ Sz Jo. and. poſt odoff. in addi. ſpec. in ti. de compe. iudi. adi. §. i. verſi. vi. rōne criminis ꝛ vſi. quod ſi cōeniꝛ. videꝛ hoc dictum reſtringere vt procedat qñ ꝓceditur per viam accuſationis ſecus vbi ꝓceditur per viam inquiſitionis qz tūc iudex agit ad vindictā ꝛ ſua non intereſt ex quo nō deliqt in ſuo territorio. Nam in loco domicilij pōt cōueniri nō ex eo qz delinquit ſed quia ibi ſoꝛtitur foꝛum ꝛ ſic oz audire accuſantē ꝛ ex hoc capite poterit iſtum talē punire ſi delictum fuerit ꝓbatum ſed inquiſitio delicti principaliꝛ concernit delictū quod nō cōtingit iudicē ſi extra ſuuz territorium fuit cōmiſſum ꝛ iura canonica que late permittunt inquiſitionē dicit ꝓcedere in ſuo foro ꝛ ſic videꝛ ſentire quod iſta limitatio procedit dūtaxat ſecundum iura ciuilia. ¶ Sed ſecūdum iura canonica ſecūdum que pōt iudex procedere tam per viam accuſationis quā per viā inqſitionis erit ſecus ꝛ plus dicit Bo. Anto. in. c. fi. j. eod. quod etiā de iure ciuili poſſit per viam inquiſitionis ꝓcedi. ¶ Nam cauſa quare in loco domicilij poteſt accuſari licet alibi deliquerit eſt qz vbicunqz delinquit ſubditus ſubijcitur iudici domicilij ꝛ hoc caſu habet locum ſiue ꝓ
27 cedaꝛ per viā accuſationis ſiue inqſitionis. ¶ † Jtē ſicut intereſt iudicis delicti purgare prouinciā malis hominibus
a a vt. l. congruit. ff. de officio preſi. eodem mō intereſt iudicis domicilij caſtigare ſubditos ſuos ꝛ prouinciam ſuam mundare de talibus hominibus lz alibi deliquerint vt in. d. l. congruit. ꝛ iſtud etiam voluit Cy. ꝛ Bart. in. l. cūctos populos. C. de ſum. trin. vbi dicit ꝙ ſi ex ſtatuto municipali poteſt procedi per viam inquiſitionis poterit procedi cōtra delinquentē ſubditū extra territoriuz ꝛ placet hec doctrina do. Abb. hic. ¶ Ego addo eūdez
28 Bo. abb. in ſuis conſilijs conſilio. xxv. † vbi refert fuiſſe in facto dubitatū quidam habens domicilīū viterbij cuz eſſet corneti mandauit ibi occidi quēdam ciuem corneti qui re vera fuit occiſus deide recedēte eo viterbio ꝛ redeunte viterbium gubernator corneti ꝛ viterbij habens poteſtatem legati de latere veniens corneti audita infamia dicti homicidii dū veniret viterbium fecit illum mandātez capi ibi ꝛ poni in manibus poteſtatis viterbij fuit dubitatum vtrū poſſet inquiri vel accuſari viterbij de crimine cōmiſſo corneti ꝛ conſuluit quod ſic ꝛ nō inducit aliō i illo cōſilio niſi iura ꝛ rationes quas ꝛ que hic allegauit ꝛ ſuperiꝰ retuli. ¶ Ego lōge miroꝝ ō domi. Abb. ꝙ cōſuluendo cum maioꝛi deliberatione debuit moueri nō inueſtigauerit ꝛ adduxerit alia iura ꝛ iuaſit iſte mos celebres ꝛ preſtantes viros vt fuit Bar. ꝛ multi alii qui ſicut ſcripſerunt in lecturis cū occurreret poſtea queſtio in facto nihil aliud de nouo adducebant niſi que alias in lecturis ſcripſerant. ¶ Ego autem quāquaz tenuis ꝛ pauper ſim Boctoꝛ tamen conſulendo adduco plura ꝛ ſubtilioza ꝛ preſtantioza quā ego fecerim in lecturis deo ſu-
29 premo ſit gloria ſempiterna †. Et etiam vehementer admiroꝛ cuz eſſet religioſus ꝛ abb. ꝛ ſummus canonum pf cōſuluerit in cauſa criminali vbi inquiſitus veniebat de capitandus. ¶ Ego autem ſum laycus habens vxorem ꝛ filios diuina ſpirante ope. nūquam volui cōſuluere vbi ageretur de mutilatione capitis vel mēbri nihilominus expedit reipublice vt maleficia non viuant ſuper terram. c. non eſt crudelis. xxiii. q. v. c. vt fame de ſenten. exc. l. ita vulneratus. ff. ad. l. acquil. ¶ Adde etiam qōem Cy. mirum in modum diſputauit hanc quod in ciuitate ſenaruz ꝛ per varia ꝛ ſubtilia argumenta tenuit contra odoffre. quod iudex domicilii poſſit procedere per viam inquiſitionis vel accuſſa. retuli ꝛ ſequutus eſt docto. ſupremus Bar. in. l. cunctos populos. C. ō ſum. tri. ꝛ fi. ca. ſed Bal. ibi ad fi. arguit contra Cy. ꝛ Bart. in verſi. tu conſidera qō decernere actionem vel accuſationem non dicit ordo iudicii ſed dicitur quid ſubſtantiale. l. i. C. de ordine iudiciozum ita decernere inquiſitionem ſeu inquirendi poteſtatem non eſt ꝓprie ordo iudicii ſed ſicut ſe hz accuſatio ad eſſe cōdempnationiſ eodē modo ſe hz ꝛ iquiſitio hz apparet qz ſi preſcribitur pena eneruaꝛ in totū. l. querelā. C. de fal. Ex hoc apparet ſecūdum eum quod argumentum ab ordine iudicii qō facit Cy. ꝛ Bar. non procedit ¶ Jtem non ꝓcedit argumētum de. l. ſi quis in boc genus qz licet locus non ſit ſubditus tamen eſt in circuitu ꝛ habitu iuriſditionis argu. l. in modicis. ff. de contraben. emp. ¶ Preterea inquit dicere quod iudex qui preciſe iurauit ſeruare ſtatuta ꝛ nō imponere penā alienā quam ſtatutoꝝ in hoc caſu inquirit ꝛ aliter punit vñ non vī bene dictum inqꝫtum Cy. ꝛ Bart. voluit quod hoc caſu iudex iponet penam iuris cōis vel ſtatuti loci in quo delinquit ꝛ non penā ſtatuti vigentis in loco domicilii qz i hoc non iurauit iudex in auct. iuſiurādū quod preſtaꝛ ab
25 bis. finaliter dicit ſe credere quod delictum ſequit caput delinquentis quocūqz vadit merito ergo poterit per ꝓprium iudicem puniri etiam inquirendo ꝛ non attenta q̄litate loci ſed qualitate perſone que eſt affecta ꝓpter ōlictum. ſicut enim in ciuilibus officium ſuum ex omni cā impartitur tta in criminalibus cum redigantur ad inſtar ciuiliū procedendo arg. l. abſentem. ff. de penis ꝛ ita ge-
uit ibi Bal. ꝛ idem Bal. in. l. fi. ff. ō iuriſ. om. iudi. ſequit opi. Cy.

UVA. BHSC. IyR_275_2

30 opi.Ly.z Bar.nulla tamen motiua facit. ¶ Addit tñ vnum quod delicta alibi cómissa aggrauant delinquétez in domicilio suo vel alibi delinquétem allegat .l.ex ea.ff. de postu.z est ocñ valde peregrinũ z multos vidim⁹ in hac ciuitate delinq̃tes decapitari ꝓpter aggrauationẽ delictorũ que alibi fecerũt idẽ voluit idem Bal.in auc.ſz nouo iure .C.de seruis fugi.Bar.in.l.ſi cui .§.ſacrilegiuz ff.de accuſa.Salyce.in.l.ſeruos .C.ad .l. iul.de vi. pu.z d.auc.ſed nouo iur.vbi ét per Ang.z idẽ voluit Pet.de ancba.in.l.ſi.ff.de iur.om.iudi.z in repe.c.i.de cóſti.do. abb.in.c.i.de pe.moderni in.c.i. de clerico percuſſore.ſed Saly.i.d.l.cũctos populos vt merũs z nudus recitator tranſit cum dicto Ly.z Bar.ibi ſed Pe.de ancba.in repetitione .c.canonũ ſtatuta de cóſti.in.xij.queſtione ꝓncipali tangit z dicit ſe reaſſumpſiſſe banc q̃nem in repe. c.poſtulaſti.j.eo.ſed ꝓ certo idez do.Pe.in prefata ſua
31 repetitione attingit iſtũ caſum ſed dũtaxat tangit † vtruz iudex domicilij poſſit punire ſecundũ ſua ſtatuta delinq̃n tem extra ſuam dioceſim ſed nõ tangit iſtum paſſum vtrũ per viam inquiſitionis an per viam accuſationis poſſit p cedere⁹ z eſt paſſus dubitabilis deus labia mea aperiat
8 Et videt quod iſte tex.probet quod per viaz accuſatóis vt apparet in ver.cóquerétes ad ordinariũ habere recur ſum z ſic loquit tex.de accuſatore põt eni accuſari delin quens alibi coꝛã iudice domicilij z per ꝓñs ſequit q̃ nõ poterit inquirere.z eodẽ mõ videt poſſe rñderi ad.c.ſi.j. eo.in ver.rite cõpelli potuit vt ibi aduerſarius rñderet z adduco rónem forte incóuincibilem hoc mõ lz quis de linquat in vno loco tñ poſſibile eſt quod in alio loco vir tuoſe viuat z maxime in loco ſui domicilij z adduco tex. valde ſing.in.l.ij.§.poſtea deinde.ff.de ori.iur.z ibi dicit Bal.per illum tex.quod bániti de vna patria honorant in alia z hoc eſt ſecũdum eũ ibi quod bániti nõ ſunt infa mes vt dixit glo.in.l.i.C.de modo mulctarum z in.l.ſi.C. de ſuſpec.tutoꝛib.z in.l.ij.§.tutoꝛes.ff.eodem z per con ſequens ceſſat ratio Ly.Bar.z aliorũ dicentiũ quod ex pedit rei publice purgare prouinciam delinquẽtibus q̃ debet reſtringi ad delinquẽtes ibi.ſecus ſi alibi delinque runt z in loco domicilij honeſte viuant ceſſat eniz tũc rõ inquirendi q̃ ſufficit q̃ iudex domicilij ſit paratꝰ redde re ius conquerentibus de illis talibus delinquentibꝰ z p hoc tollitur illud quod ſuperius dicebatur q̃ cũ de iure canonico regulariter ſit permiſſa inquiſitio vt in.c.quali ter el.ij.de accuſa.q̃ de iure canonico poterit inquiri ad purgandam ꝓuinciam delinquentibus ibi. ¶ Et ſi dica tur quod delictum ſequitur delinquentem quocunq̃z va dat ſicut obligatio ſequitur obligatum z lepra ſequit le proſum .c.cito turpem.i.q.i.gl.in.l.ea.ff.de poſtu.z in .l.frater a fratre.ff.de condi.inde.z ideo dixit Bart.in.l. cunctos populos .C.de ſum.tri.quod lz mulier ducta ad patibulum fuiſſet erepata de manibus familie poteſtatis z aufugerit tñ quocũq̃z vadit nõ poterit facere teſtñ q̃ poterit reſponderi quod inſequitur eam in loco domici lij ſi ibi accuſet ſed ſi nemo accuſat eam videt quod ordi narius nõ poterit inquirere z adduci poſſet ſimile quod fecit dominica veritas cui cum preſentata fuiſſet adulte ra dixit mulier vbi ſunt qui te accuſant q̃ rñdit nemo nec x̃ps voluit eam cõdẽpnare vt in.l.reſcripto.§.ſi qs accu ſatorem.ff.de mune.z bono. ¶ Preterea facit † inquiſi
32 tio reſpicit principaliter iniuriã publicam z ſecũdario in iuriam priuatã ſed res publica nõ dicitur offenſa ex cri mine alibi cómiſſo ergo ſequit q̃ iudex nõ poterit ex of ficio ſuo inquirere z ſic ceſſabit inquiſitio. ¶ Preterea ſufficit hoc nullo iure caueri q̃ cum inquiſitiones ſint re gulariter prohibite vt no.in.l.ii.§.ſi publico .ff.de adult. caſum obmiſſum relinquemus iuri communi ſufficit ter tio q̃ nulla lex dicat poſſe inquiri.d.l.reſcripto.§. ſi quis accuſatorẽ. ¶ Preterea faciat nõ extendit vlterius offi cium q̃z extendat iuriſditio vt no.in.l.i.ff.õ iur. om.iudi. ſed iuriſditio nõ extẽdit extra territoriũ vt in.l.ſi.ff.de iu. om.iudi.ergo nõ extendit officium eius. Preterea addu co.c.deus omnipotens.ii.q.i.z.c.qualiter el.ii.de accuſ. quem tex.induco hoc mõ iudiciũ noſtrũ oꝛ ſe cóformare iudicio dei vt.c.noſtrũ vt eccleſiaſtica beneficia. Et ſimi le dixit cicero in de ſenectute in hoc ſumꝰ ſapientes q̃ na turam tãquã deum ſequimur.Sed deus ipſe qui eſt prin ceps ſupremus inquiſiuit ex officio ſuo cótra delinquen tes in territorio ſuo q̃ vñi eſt terra z plenitudo eius opti mo teſtante prophęta z habet in.c.tua de decimis.Si er go ſempiternus deus ex officio inquiſiuit cótra delinquẽ tem in territorio ſuo ergo multo fortius iudex terrenus debet inquirere de delicto cómiſſo in territorio ſuo z non extra territoriũ ſuum.non enim apoſtolus erit ſupra eum qui miſit eum.Et vlterius adduco .l.congruit.ff.de offic. preſidis vbi dicitur congruit bono z graui preſidi vt pa cata z quieta ſit prouincia quã regit z ſic loquit tex.de prauis hominibus inquietãtibus ꝓuinciaz delinquẽdo z per cóſequens loqtur cótra delinquẽtes in prouincia ergo ſecus erit ſi alibi delinquant quia ex tali delicto nõ efficitur ipacata z inquieta ꝓuincia domicilii.ergo recte intelligendo illũ tex.eſt ibi caſus cótra Ly.z Bart.z ſe quaces. ¶ Hec ob.cum Lyn.z Bar.dixerint q̃ iudex domicilii de iure cói bz iuriſditionẽ cótra ſubditũ delin quentẽ alibi vt hic ꝓbatur ergo poterit vti illa iuriſditõ ne per viam inquiſitionis cũ qualitas de facili addatur
33 q̃ rñdeo immo † qualitas facit diuerſificare ens z repo nit illõ in diuerſa ſpẽ vt dixit gl.ſin.in.c.ſtatutũ de elec.li. vi.cõiuncto.c.lz canon.eo.tit.cũ ergo iſte text. reſtringat banc iuriſditionẽ ad querelã aduerſarioꝝ.ergo nõ debe mus extendere q̃ nullus cóquerit. ¶ Hec obſtat cum arguit de róne ꝓprii intereſſe q̃ expedit rei publice ha bere bonos ſubditos vt in auct.vt iudices ſine quoq̃z ſuf fragio §.cogitatio .Sed homines boni efficiũt ſi eis ap ponat pena ex ſuo facinore iuxta illud oderunt peccare boni virtutis amore.Oderũt peccare mali formidine pe ne.l.i.in princi.ff.de iuſti.z iur.q̃ ad hoc poteſt rñderi q̃ debeat attendi ad locũ in quo delinquentes deliquerunt vt eos puniat ex ſuo officio .Secus ſi in ꝓprio domici lio nõ delinquerũt q̃ ſatis dicũtur boni ex quo nõ delin quunt z ſatis eſt q̃ poſſz eos punire ad querelaz accuſan tium. ¶ Nec obſtat q̃ dicit q̃ inquiſitio ſuccedit in lo cum accuſationis q̃ iſtud nõ procedit per oia.hinc eſt q̃ ſuperueniente accuſatore ceſſat inquiſitio vt notatur per ſcribentes in dicto.c.qualiter z in.l.ea quidẽ.C.de accu.z ſatis eſt q̃ poſſit puniri ad inſtantiã accuſatoris .Nec ꝓpter hoc dicit inquietari ꝓuincia.Et ita videt mihi de iure tenendũ vt voluit Doff.z Jo.an.z credo q̃ de pra ctica ſua tenetur opinio eoꝝ tuz q̃ eſt equioꝛ tũ q̃ innitit
34 fortioribus rõnibus tene menti ꝑdicta . ¶ †Sed circa aliã dubitationẽ videndũ eſt vtrũ iudex domicilii poſſit punire deliquentẽ extra dyoceſim ſui domicilij. Pro cer to q̃ eſt multũ dubitabilis.Et q̃ iſtud.c.eſt oneratũ ni mis forte de ea dicetur in.c.ſequenti.vbi illam ad plenuz tetigit Pe.de anch.in ſua repetitiõe z Bar.in.d .l.cun ctos populos. z Joã.cal.in repetitione.c.i.de rapto.vbi etiã per modernos z plene per Jo.de lig.in cle.paſtoral de re iudi.z per oẽs ſcribentes in.c.vt alarum de cõſti.li. vi.z per ſcribentes hic. ¶ Venio ad glo.ij.glo.iſta facit duo. Primo colligit q̃ cóſuetudo dat iuriſditionẽ vt in c.có queſtus .ix.q.iij.c.dilecti.de arbi.l.ſi.C.de emã.libe. z.c.irrefragabili de offi.ordi.l.viros .C.de diuer.offi.li. xij.l.cum pretor .ff.de iudi. ¶ Secũdo opponit qualiter in hoc caſu poſſit conſuetudo vel priuilegiũ dare iuriſdi tionez cum nemo ſibi vl ſuis ius dicere poſſit in.l.i.C. ne quis in ſua cã.l.qui iuriſditioni.ff.de iuriſ.om.iudi.Sol uit q̃ dñs põt habere iuriſditionẽ ordinariã ſup familiã ſuã ſicut magiſter bz iuriſditionẽ ſupra ſuos diſcipulos vt in auc.habita.C.ne filius pro pa.Et ſicut eps habet iuriſ ditionem in canonicos ſuos z pater ſuper filiũ ſuũ.iij.q. vij.§.tria.ſed ſi fuerit recuſatus vt ſuſpectus dabitur ſibi

a ¶ Procede re.Vide ꝓmã z reſolutione huius quotti diane.q.in.l.i. ad fi.C. vbi ô cri.agi oꝛ z in l.i.in añpe.co. C.de ſum. tri. ang.in auc. vt lice.ma.z aui. §.fi.z bar.l.l. ſi cui.§.fi.ô ac cuſa. inter q̃s de iudice loci originiſ eſt ma gna altercatõ ex qua deciſio ne pendet reſo lutio hui⁹ que ſtio.

UVA. BHSC. IyR_275_2

cõiunctus vel poterũt eligi arbitri. ℙro enucleatiõe hu ius glo.tria sunt examinãda. ℙrimũ est quã iurisditio nem possunt isti acquirere ex cõsuetudine. ¶ Secundo an dñs magister parens ꝛ cõsimiles possint habere iu risditionẽ in eos qui sunt de familia eoꝝ. ¶ Tertiũ erit examinãdum quã iurisditionẽ seu potestatẽ habeant isti
35 prelati qui sunt inferiores epõ. ¶ † Quo ad primũ quã iurisditionẽ tribuat cõsuetudo dicit dñs Abb. q̃ simpli cem iurisditionẽ tribuit secũdum oẽs ꝛ est tex. hic aper tissimus ꝛ ꝓbatur q̃ ẽt priuate psone acquiri põt iuris ditio simplex ex cõsuetudine q̃ alibi nõ est expressuꝫ ꝑm Jo.an.nam alia iura loquũtur in prelatis vel capℓis bñ tibus aliquã administrationẽ vt.c.accedẽtibus de exce. prela.c.irrefragabili.§.excessus de offi.ordi.cũ oliꝫ ꝛ.c. auditis.ó prescript.Sed i mero ꝛ mixto ipio ꝓbabiliter dubitaℓ ꝛ sentit ℏ hosti.q̃ p cõsuetudinẽ nõ põt cõpetere merũ vel mixtũ ipium ꝛ põderat istũ text.inq̃ꝫtum facit mentionẽ de iurisditione ꝛ nõ de mero vel mixto ipio. ꝛ ita intelligit istũ tex.ꝛ d.c.irrefragabili.§. excessus vt in
a ¶ Imperato telligaℓ de modica iurisditione refert hic Jo.an. Frã. ris adõ oẽs do accur. disputasse hãc q.sed illã nõ determinauit sꝫ Ja. de cto. vltra bal. i are. vt refert Cy. in.l.i.C. de emã. lib. tenuit merũ ipium auct. quas ac posse pscribi etiã per tps cuius nõ extat memoria in p̃riũ tio. C. de sacro cum illud hẽaℓ a lege. l.i.ff. de offi. eius cui mã. est iurisf. sꝫ sanc. eccl. ꝛ io. ex pscriptione dicit q̃ nõ acqriℓ. l. ius emphiteoticũ. C. õ an. in additio. fun. ꝓmo. li. xi. ℙet. ꝛ Cy. in. d. l. i. tenẽt p̃rium qz si ex ad spe. in rub. priuilegio cõpetere põt ergo ex cõsuetudine ꝛ in argu. fa de pscrip. ꝛ vi cit iste tex. eqpans priuilegiũ ꝛ cõsuetudinẽ adinuicẽ tuꝫ de nouissimos qz princes tacendo vĩ ꝓsentire vt tꝫ Bar. in. l. i. ff. de aq̃ scribentes hic plu. arcẽ. dicit tñ cũ ista icorporalia nõ possint pscribi ni vbi tanq̃ꝫ in lo si data patiẽtia eius de cuius ꝓiudicio agiℓ. l. ij. C. de ser. co ꝓprio istam no. Jnno. in. c. bone de postu. pla. ꝛ. c. cõquerente de offi. materiam late ordi. nõ ꝓcedit pscriptio nisi deℓ scia p̃cipis cuius iura examinant.
pscribunt ꝛ ió refert ciuitates italie nõ potuisse hec iura
36 pscribere cũ magno tpe ipator nõ fuerit in italia. † Sed dubitaℓ vtꝫ vacante iperio currat hec pscriptio cũ papa succedat vacãte impio in iurisditione vt in. c. iꝫ. ℌ. e. sꝫ non decidit hãc dubitationẽ sed cogitãdum reliqt. Sꝫ. d. ab. hic dicit posse teneri q̃ aut quis pscribit ipiũ p̃ ipatoreꝫ ꝛ tũc cũ requiraℓ snia iperatoris nõ curret pscriptio va cante iperio qz iꝫ papa succedat tũc tñ iperiũ caret defen sore imediato. Et adducit elegans dcm̃ Jnnoc. in simili
37 in. c. olim de resti. spo. vbi dixit † q̃ cõtra ecclesiã inferio rem vacantẽ nõ currit prescriptio iꝫ epõs pro ea ageℓ pos sit ꝛ sic succedat in administratione eodẽ mõ in iperio iꝫ papa agere possit vacante iperio non tñ sibi currit pscri ptio. Et pro certo ad hoc ꝓpositũ est dictũ accõmodatis simũ. Aut quis prescribit merũ ipium p̃ inferiorẽ cui il lud cõpetit ꝛ tũc sufficit eius scientia ꝛ allegat pulcbrũ simile dcm̃ a bar. in. l. si publicanus. §. in vectigalibus. ff.
38 de publica. vbi in effectu dixit † q̃ si pscribitur ius colli gendi passagiũ vel aliud vectigal p̃ iperatorẽ requiriℓ tẽ pus cuius nõ extat memoria p̃rium pro quo facit. c. sup quibusdam. §. preterea de verb. sig. Si vero prescribit p̃ inferiores a principe requiriℓ minus tps. adducit ẽt do. Abb. quod voluit Jnno. in. c. cõquerente de offi. ordi. ꝛ q̃ merũ iperiũ cõsuetudine acquiri possit refert tenuisse Archi. ꝛ Jo. an. in. c. cũ epõs de offi. ordi. li. vi. vbi dicunt
39 † q̃ ex cõsuetudie põt cõpetere archidiacono ius audiẽ di quascũq; causas in certa parte dioceseos ita q̃ epõs nõ possit ibi cõstituere officialẽ ꝛ sic prescribi põt iperiũ cuꝫ territorio. Idẽ voluerũt dñi de rota decisione. cccxx. alle gant. c. cũ olim. ꝛ. c. auditis de prescrip. xvi. qõ. iij. c. qui cũq; de ordi. c. dilectus de excel. prela. c. accedentibus ꝛ procedit hoc dcm̃ ẽt in ecclesia vt possit prescribere p̃ ca nonicos singulares ꝛ alios bñficiatos vt possit eos car cerare excõicare ꝛ alia agere que sunt meri iperij. c. dile cti. c. significauit de appel. c. dilecto. de sen. excõi. lib. vi. ꝛ
40 sic cõcludunt † q̃ inferiores plati possunt pscribere ea q̃ sunt epalia ptãtis tam respectu legis dioceseane quam re
respectu legis iurisditionis. ꝛ adducit hic do. Anto. qõ voluit do. Abb. allegatione. xcij. vbi cõcludit ciuitatem Tuderti posse pscribeℓ merũ ꝛ mixtũ iperiũ quod hꝫ ec clesia romana ibi ꝛ posse hanc iurisditionẽ exercere i sin gulos ꝛ allegat quod voluit gl. in. l. nec nos. C. de diuer. offi. li. xij. ꝛ in auc. de defens. ciui. in. l. nulla in gl. magna ꝛ quod voluit bar. in. l. hostes. ff. de capti. ꝛ Joã. de lig. in. c. cum nõ liceat. de prescrip. ꝛ hanc cõclusionem dicit hic do. Abb. teneri per modernos que ꝓbatur in prefa tis iuribus ꝛ ideo sic distinguit domi. Abb. quedã cõpe tunt p̃cipi in signũ supreme ptãtis ꝛ istud nõ põt pscri bi. l. cõperit. C. de prescript. xxx. anno. vbi nõ põt pscribi p̃ solutionẽ debiti tributi quod debeℓ p̃ncipi in signuꝫ subiectionis respectu ptãtis supreme. nõ enim posset quis prescribere vt esset acephalus idest sine capite. esset enim hereticũ hoc sentire quod ꝑm do. Abb. est indubitatum respectu romani pontificis vt voluit Jnno. in. c. cũ nõ li ceat de prescriptio. tex. ꝛ glo. in. c. nulla. xciij. dist. glo. in
41 c. i. de clerico egro. li. vi. † Sed an ꝓcedat cõtra supremã
a potestatẽ iperatoris a vt quis possit prescribere vt non sit subdit⁹ iperatori vt est rex Francie ꝛ aliqui populi Ita lie remittit ad Bar. in. d. l. hostes. ff. de capti. ꝛ ad hosti. ꝛ alios in. c. per venerabilẽ. qui fil. sint leg. Quedã sũt re seruata p̃ncipi in signum cuiusdã ꝓgatiue de quib⁹ habeℓ in. c. quod translationẽ. de off. leg. ꝛ i. c. sicut venit de excess. prelat. ꝛ ista sunt iprescriptibilia ꝑm do. anto. pro quo facit glo. in. d. c. vnico. de clerico egro. li. vi. Sꝫ do. Abb. dicit q̃ ista possunt prescribi interueniente scia pape sicut ex quadã ꝓsuetudine processit q̃ legatus ab solueret ab excõicatione inflicta a canone si quis suadẽ te. xvij. q. iiij. sicut innuit tex. in dicto. c. quod translationẽ pro hoc dixit esse optimũ tex. do. abb. in. d. c. super quꝫ dam. §. preterea de verb. signi. vbi reseruata p̃ncipi pos sunt prescribi per tps cuiꝰ initij nõ extat memoria p quẽ
42 text. tenuit do. Ant. in. dicto. c. per venerabilẽ † q̃ inferior a p̃ncipe põt querere ex prescriptione potestatẽ legiti mandi ꝛ potestatẽ creandi tabelliones iꝫ talis ptãs soli p̃ncipi cõpetat vt in. l. i. §. de aqua. ff. de postul. ꝛ quod voluit Jnno. in. c. cũ. p. tabellio. de fi. instru. ¶ Quedaꝫ sunt que cõpetũt rõne ordinis epalis ꝛ ista nõ possũt q̃ ri ꝓsuetudine per nõ habentẽ ordinẽ vt in. c. quãto de cõ
43 suetu. vñ dixit host. † q̃ iferiori nõ põt cõpetere potestas deponendi quod est intelligendũ secũduꝫ not. in. c. trãs. missa. de elec. Quedã sunt meri vel mixti iperij vt est co gnitio cãrum criminaliũ ex officio publico ad finẽ publi ce vtilitatis seu priuate ꝛ ista possunt pscribi vt dictuꝫ est
44 † Que aũt dicant esse meri imperij vel mixti no. per bar to. in. l. iperiũ. ff. de iurisdi. om. iudi. ꝛ habeℓ in. c. quod se des ó offi. ordi. Et ad istũ tex. põt dici q̃ nõ audebant co bercere. ¶ Tu adde q̃ inq̃ꝫtum Jo. an. ꝛ oẽs scribẽtes dicũt q̃ cõsuetudo tribuat iurisditionẽ homini ꝓpato di cas q̃ iste tex. hoc nõ probat vt superius iam induxi ꝛ si fiat discursus per iura loquentia de cõferenda iurisditio ne per cõsuetudinẽ vt in. c. cũ olim ꝛ. c. auditis. de prescri ptio. ꝛ. d. c. accedẽtibus ꝛ. d. c. dilecti. nõ probat q̃ con suetudo tribuat iurisditionẽ alꝭ non habenti ꝛ sic recte põderet glo. in. l. fi. C. de emãcip. libe. quã miror a nemi ne hic fuisse allegatã nõ firmat hoc sed loquit dubitati ue per verbum forte ꝛ bene merito dubitauit glo. ibi qa non est dare casum expressum legis de hoc nisi dicamus
45 † q̃ vbi nõ est dare casum legis sufficit allegare auctori tatem maiorũ vt est tex. optimus ꝛ ibi ange. in. l. si ides cum eodẽ. ff. de iurisdi. om. iudi. ꝛ probat in. c. i. de deci mis. nihilominus oẽs fundãt se per istũ tex. ꝛ in hoc do. mitauit illustre ingenium maiorum ¶ Secundo ad de inquantum dicit qnod nõ currit prescriptio vacante imperio iꝫ papa succedat tanq̃ꝫ nõ habeat ꝓprium ꝛ immediatum defensorem. Ego adduco elegans cõsiliuꝫ do. Abbatis quod incipit videℓ primo dicendũ q̃ pscri
46 ptio. in ordine est. xxxiij. vbi ꝓsulnit † fuit factũ quoddã relictum

UVA. BHSC. IyR_275_2

relictum ecclesie fratrū minorū ⁊ per octuaginta annos non fuit petitū illud legatū ex parte ecclesie consuluit ꝙ ecclesia potuit restitui in integ. ⁊ moueꝛ qꝛ non habebat ecclesia illa ꝓpriū ⁊ spālem administratorē ⁊ ad hoc allegat Jnno. in. d. c. olim el ꝓmo de resti. spo. ¶ Et pondera accurate qꝛ videꝛ sibi ꝑdicere. Hic enim dixit ꝙ nō currit ex quo nō habet ꝓpriū ⁊ imediatū defensoꝛez ⁊ in illo cōsilio voluit ꝙ restituaꝛ in integ. Et adduco vlterius pro hoc dicto Jnno. casum ad hoc valde singularē in. c. primo de rebus eccle. nō alie. in. vi. vbi formaliter ꝓbatur illud dictū. Et adduco qꝺ no. in. c. primo de ꝓscri.

47 † ꝙ lz vacante ecclesia constituaꝛ yconomus qui agere pōt pro ecclesia tñ ecclesia vacante nō currit prescriptio qꝛ nō bz ꝓpriū prelatū. Et adduco simile ꝙ lz pupill⁹ bēat tutorē qui pro eo agere possit tñ sibi nō currit ꝓscriptio. l. fi. C. in quibus causis resti. in integ. nō est necessaria. Et adduco quod voluit Bar. in. l. nāliter. ff. de vsuc. ⁊ qꝺ voluit do. Aabb. in. c. cū deputati de iudi. ⁊ in. c. cū olim ⁊ in. c. i. de ꝓscrip. Et adduco rōnem habētem nerunum iuris vbicūqz duo regulariter equiparantur a iure lex loquens de vno habet locū in reliquo. Jsta est gl. singularis in. c. postquā. §. fi. de elec. li. vi. Et facit gl. in cle. i. de rescrip. ⁊ in. c. ij. de cōfes. li. vi. sed ipiuz ⁊ papatus regulariter equipantur a iure vt est tex. multū sing. in auc.

48 qūo oportet epos in princ. ergo ius disponens † ꝙ vacāte papatu nō currit prescriptio eodē mō nō currit vacan

a te imperio ª ⁊ per ꝓns nō est opus recurrere ad illud dictum Jnno. in. d. c. olim de quo do. Abb. ita glorioſe loquebaꝛ qꝛ ista rō stringit ⁊ pungit qꝛ lz papa succedat imperio vacante nihilominus impiuz vacabit. Et adduco

49 Bar. in. l. si publicanus in. §. fi. ff. ꝺ publica. vbi dicit † ꝙ ciuitates Tuscie nō ꝓscripserūt ius exigendi vectigal ⁊ passagium longissimo tpe ⁊ moueꝛ qꝛ sicut non ꝓscribiꝛ ecclesie vacanti ita nō prescribiꝛ imperio vacāti ⁊ nihilominus Bar. bene sciebat ꝙ vacāte imperio succedit papa vt i. d. c. lz. §. eo. ergo apte ore bar. ibi voluit ꝙ iperio vacāte lz papa succedat nō currit ꝓscriptio. Et ex hoc infero ad vnū qꝺ posteris videbiꝛ nouū ꝙ inq̄tum do. ab.

50 dicit esse indubitatū † ꝙ ꝑ papā nō prescribiꝛ vt quis sit accepbalus tñ ꝑ imperatorē prescribiꝛ vt qs nō cognoscat eum in supiorē vt sunt aliqui populi quos cōmemorare nō est meū ⁊ ēt aliqui reges quos ēt recenseꝛ nō est meū qꝛ non vī bene dcm̄. nā si papatus ⁊ imperiū regulariter equipanꝛ vt in. d. auc. qūo oz epos. ergo sicut non ꝓscribitur vni eodē mō nō prescribiꝛ alteri. Multi erūt qui nō capient banc doctrinā fortasse in euum erit illustrior pro iperio diuina aspirante ope. ¶ Adde ēt inq̄

51 tum dixit do. Abb. ꝙ † in eadē re minori tpe ꝓscribiꝛ ꝑ inferiorez a principe q̄ prescribaꝛ cōtra ipsum principē vt per Barto. in. d. l. si publicanus. §. fi. Pro illo dicto ego adduco Bal. in. c. i. in titulo que sint regalia in vsib. feu. vbi reꝓbendit Bar. inq̄tum voluit ꝙ si ꝓscribiꝛ ꝑ transeuntes ꝙ requiriꝛ tātuz tpe ꝙ initij memoria nō exiſtat ¶ Et viterius requritur scia pncipis vel eius locū tenentis. istō nō placet bal. qꝛ ꝓstat Jmpatorē scire istos abusus ⁊ qꝛ non ꝓscribiꝛ cōtra iperatorē vt in. d. l. cōperit. ⁊ ꝑ subditoz libertatē ⁊ vtilitatē iō cū nō tangat pncipez eius specialis scia nō requiriꝛ per ea qꝺ no. Jnn. in. c. cō querente de offi. ordi. ¶ Tu tene dcm̄ Bart. qꝛ per hoc efficiꝛ deterior ꝓditio pncipis. Et adduco ēt quod pulchre voluit Bal. in. l. ij. C. de seruitu. in nona col. vbi vidē

52 † ꝙ princeps in legitimādo bz plenitudinē ptātis ⁊ pōt auferre ius quesitum vni ⁊ cōferre alteri. Sed si committat ius legitimandi comiti palatino non habebit ille comes palatinus plenitudinē ptātis in legitimando. Ecce nunc ꝙ vnū ⁊ idē ius residens in principe ⁊ residens in inferiori aliter iudicaꝛ prout est in principe ⁊ aliter iudicatur prout residet in inferiori. Et adduco eundē Bald.

53 ibi in octaua col. in. vij. qō. vbi dicit † ꝙ si papa cōcedit mihi aliquid de plenitudine potestatis an ꝑ me possit ꝓscribi dicit ꝙ sic ⁊ allegat Jnno. qꝛ mea possessio nō est papalis sed est priuata ⁊ per mutationē persone mutaꝛ priuilegiū. l. sed si restituaꝛ. §. i. ff. de iudi. l. paulus. ff. ꝺ acquirē. here. ⁊ allegat Bar. in. d. l. publicanus. §. fin. Ad duco glo. multū peregrinā in. c. volumus. xvi. q. iij. ⁊ ar

54 chidia. ibi vbi volunt † ꝙ ꝓtra ecclesiā exemptā ꝓscribiꝛ spacio quadraginta annoz quatenus ꝓiudicatur illi ecclesie sed quatenus ꝓeiudicaꝛ pape secus. Jdem voluit glo. in. c. dilectus de capel. mona. facit quod habeꝛ in. c. ad audientiaz de prescriptio. ⁊ c. cū dilecta de cōfirmat. vti. vel inuti. ⁊ quod voluit do. abb. in. c. cū veniſſent de iudi. ¶ Et inq̄tum superius dcm̄ est ꝙ cōsuetudo confert iurisditionez priuato homini alias nō habenti iurisditionē. Adde Lud. roma. in. l. i sūma. §. deniq̄. ff. de aq̄ plu. arcē. vbi allegat istū tex. ad hoc ⁊ pro eo dicit gl. eē singularē in. l. latronē. C. quibus ad libertatē ꝑclamare nō lz. vbi vult ꝙ pro cōi doctrina doctoz est glo. ibi. Sz salua pace sua dixeriz ibi nō ꝓbatur hoc nec gl. dixit ibi. ibi enim dicit ꝙ propter insignē perfidiam aliquoruz latronū potest ꝓnceps vel ꝓcurator fisci mandare ꝙ quicunqz acceperit tales latrones sit dominus eoz que glo. �something Bal. ibi alibi nō reperiꝛ qꝛ bānitus captus debet iudici pnītari vt est tex. singularis ꝓm eum in. l. fi. C. de malefici. ⁊ matbe. ⁊ tñ pōt fieri capientis vt est tex. ⁊ gl. mirabilis ibi scōm eum ⁊ sic non bene illam allegauit dns

55 Ludo. ¶ Sed Archi. ix. q. iij. c. cōquestus † dicit per cōsuetudinē dari ordinariā iurisditionē etiā priuate pson ⁊ allegat tex. istū ⁊ Hosti. ⁊ dicit se alibi non legisse ita expresse de priuata persona vt hic alia enim iuria loquūtur in abbatibus vel aliꝭ prelatis seu collegiꝭ vel aliꝭ aliquā tenentibus administratiōem. Pōdera bene qa oēs scribentes hic istū modū loquendi ꝙ alibi ita expſse non legimus dicunt fuisse dcm̄ Jo. an. qꝛ vt videtis ꝓ prius illud modū loquēdi tradidit Arch. ibi. ego adduco. l. cum pretor §. is quoq̄z. ff. de iudi. in. v. more pp viz

56 impꝭ vbi ꝓbatur † ꝙ per ꝓsuetudinē dari potest ptās ꝺ legandi sicut per ꝓsuetudinē ꝓcedit iurisditio ⁊ imperiū vt ibi videt casus ꝓm Ange. ex quo daꝛ limitatio ad. l. a iudice. C. de iudi. que dicit delegatū inferioris nō delegare nam ⁊ delegatus inferioris poterit si hoc bēat ꝓsuetudo per illū tex. qui alibi nō reperiꝛ ꝓm Angel. ibi tñ ille tex. decidit ꝙ is potest qui alias habet iurisditionē ⁊ sic ꝓbatur ibi ꝙ potestas delegandi cōpetit de consuetudine ei qui alꝭ bz iurisditionē. ⁊ ex illo tex. potest recte argui ad illud quod. §. tenui ꝑ opin. hominū. nihilominus ego sequoz cōem opi. ⁊ adduco vnū quod posteris omnibus videbiꝛ nouissimū ⁊ est mea inuentio. nā in. d. l. cū

57 pretor in. §. fi. in vsi. moribus probaꝛ † ꝙ ꝓsuetudo introduxit ꝙ mulier nō sit iudex ergo a ꝑrio ꝓsuetudine induci potest ꝙ mulier sit iudex ⁊ habeat iurisditionē. Et adduco in arg. l. captatorias institutiones senatus ꝓbauit

58 ff. de here. insti. per quē tex. dicit ibi Ang. † ꝙ potest consuetudo seu statutū introducere ꝙ institutio captatoria valeat ⁊ teneat. ⁊ adduco. l. moribus lacedomonioz. ff. de vulg. ⁊ pup. vbi ē subſtitutio moribus introducta ergo sequiꝛ ꝙ moribus tolli potuit ⁊ allego text. i. l. more ciuitatis nostre. ff. de acqui. here. vbi consuetudine introduci potest ꝑriuz quod ibi dicit. Ex istis sequiꝛ ꝙ cum ꝓm regularem dispōnem femine nō competat iurisditio vt in. l. femine. ff. de reg. iur. ⁊ no. in. c. dilecti. de arb. sed in. d. l. cum pretor. §. fi. dicit ꝙ cōsuetudo introduxit ꝙ mulier non habeat iurisditionē ⁊ sic non sit iudex ergo a ꝑrio sensu potest consuetudo inducere ꝙ mulier habeat iurisditionem ergo sequiꝛ necessario ꝙ consuetudo confert iurisditionē persone priuate alias non habenti iurisditōnē ⁊ sic ab initio seculi cōis opi. ꝓbatur ibi. ⁊ ideo dici illud qꝺ scriptum est a prophēta oculos habēt ⁊ non

59 videbūt. ideo supremo pncipi sit gloria ⁊ ipiū. ¶ † Adde etiam inq̄tum tangunt si mez ⁊ mixtum iperiū ꝓscribatur longa pro certo materia est ⁊ vltra doc. superius

a ¶ Vacante imperio adde oēs doct. in. c. lz ex suscepto. ꝺ. eo. ⁊ in. l. naturaliter ꝺ vsu cap. ⁊ bal. in. l. cum notissimi §. Jmmo de ꝓscriptio. paꝛnoz. ⁊ oēs modernos in. c. i. ꝺ prescrip. vbi ista materia late tangit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

relatos mix in modũ eam diſputanit Bart.in qõne ſua incipiente apulus.ꝛ ét ſapiẽt de ea dixit in.l.i.C.ỏ emã
60 cipa.libe.ſed Bar.in.l.i.ff.de dam.infec.dicit ꝙ eſt † triplex ciuitas.quedã oꝛ larga ciuitas ſicut eſt ꝓuincia ꝛ iſta vtit mero ꝛ mixto imperio ꝛ in iſta nõ opus q̃rere de ꝓſcriptione.quedã ét eſt larga ciuitas que ꝓſtituit ciuitatẽ dũtaxat ꝛ iſta de iure cõi bz iuriſditionẽ ſed merũ ꝛ mixtum iperiũ nõ bz vt in auc.de defen.ciui.§.iuſiurandũ.ſz fallit hoc in ciuitate romana q̃ bz merũ ꝛ mixtũ iperiuz .l.i.§.cum vrbem.ff.de offi.ꝓfe.vrbis.Fallit etiã in ciuitatibus Lõbardie quibus fuit cõceſſuz mex ꝛ mixtuz iperiuz ex ꝓuilegio vel ex cõſuetudine legittima vel forte vtuntur eo de facto ꝛ nõ de iure.Sed idẽ bar.in.l.iperiũ.ff.de iuriſ.om.iudi.dicit ꝙ cõpetit iperiũ ꝓuilegio ꝓſuetudie vel preſcriptione.Et ex hac doctrina bar.ſeq̃t
61 vnũ quod eſt preſtanti viro dignũ † ꝙ cũ bodie quelibz ciuitas ſit ꝓuincia vt eſt glo.ſing.in.l.fi.C.de preſcript. lon.temp.ſeq̃tur ꝙ ptãtes illax poſſũt exercere mex ꝛ mixtũ iperium ſicut ꝓſides olim miſſi ad regendas ꝓuincias exercebant mex ꝛ mixtũ imperiũ .l. illicitas.§.qui vniuerſas.ff.de offi.preſi.Sz idem bar.in.l.in ſũma.§.denigz.ff.de aqua plu.arcen.dixit ꝙ nulla ciuitas Italie ꝓſcripſit merũ ꝛ mixtũ iperiũ q̃ in iſtis incoꝛporalibus requiriꝫ quaſi poſſeſſio ſciente ꝛ patiente aduerſario ſz iaz eſt longũ tp̃s ꝙ iperator non fuit in Italia ergo loquiꝫ tantũ dubitatiue per verbũ forte.ꝛ ſic videt dicere cõtrarium eius quod voluit in.d.l.iperiũ ꝛ in.d.l.i.ff.ỏ dam.
62 infec.Sz idem Bar.in.l.hoſtes.ff.de capti.dixit † ꝙ rex Francie anglie ꝛ ſimiles fatenꝫ ipatoꝛem eſſe dñm vniuerſalem ſed ſeipſos eximunt ab vniuerſali dñio vel priuilegio vel ꝓſcriptione vel ſimili.Sed iſtud vt dixi nõ videt bene dcm̃ q̃ ſicut ꝑ papam nõ ꝓſcribiꝫ vt ſit liberat? ab iperio ſuo eodẽ mõ nõ preſcribiꝫ ꝑ iperatoꝛẽ vt quis non recognoſcat eũ in dñm q̃ papatus ꝛ iperiũ regulariter equiparãt vt in auc.qũo oꝛtet epos ꝛ ſubdit.ibi
63 Bar.tñ per verbũ forte † ꝙ ſi quis diceret iperatoꝛem ñ eſſe dñm ꝛ monarchaz totius oꝛbis eſſet hereticus qa dicere ꝑ determinationẽ eccleſie ꝛ ꝑ tex.ſacri euãgelij duz dixit exiuit edictũ a Ceſare Auguſto vt deſcriberet̃ vniuerſus oꝛbis ꝛ hꝫ luce.ij.c.ꝛ ita ét recognouit Chriſt? iperatoꝛem vt dñm q̃ ſoluit tributuz ꝛ dixit que ſunt ceſaris reddite ceſari ꝛ que ſunt dei deo nihilominus oldra.ꝓſi.lxij.multũ belliſſime diſputat imperatoꝛẽ nõ eẽ dñm vniuerſus oꝛbis ꝛ ꝙ non reperiꝫ expꝫſſum in veteri vel nouo teſtõ ſed in ſuis legibus quibus ita eſt ſtanduz vt teſti teſtificanti ad cõmodũ ſuũ.ego teneo impatoꝛem eſſe dñm vniuerſi ꝛ q̃ nulla de hoc põt eſſe dubitatio iõ nõ idiget diſputatione.¶ Adde ét ꝙ cõis ꝓcluſio eſt ꝙ merũ ꝛ mixtũ iperiũ preſcribi poſſit ꝓ qua allego rõ
64 nem inco̅uincibilẽ † illud ꝙ eſt queſibile priuilegio eſt q̃ ſibile cõſuetudine hoc ꝓbat iſte tex.formaliter inq̃tuz eqparat priuilegiũ ꝛ cõſuetudinẽ ꝛ.c.ꝛ ſup qbuſdã.§.ꝓterea de ver.ſig.ꝛ.l.hoc iure.§.ductus aque.ff. de aqua quoti.ꝛ eſti.ꝛ iõ dixit bar.poſt Ja.de are.in.i.ꝓſtit.ffoꝛ in.§.fi.† qõ facultas legendi iura acquiriꝫ priuilegio vt ibi eodẽ mõ acquiriꝫ longiſſima preſcriptiõe cuius initij non extat memoria.ſz mex ꝛ mixtũ iperiũ cõcedi poſſunt ꝓuilegio vt in.l.ꝛ q̃ .ff.de iuriſ.om.iudi.g̃ acqruntꝫ ꝓſcriptõe q̃nimo plus dico † ꝙ loca publica vt eſt mare acqriꝫ tpe cuiꝰ initij nõ extat memoria vt.l.vſuz aq̃.ꝛ.l. diligenter.C.ỏ aq̃du.li.xi.ꝛ gl.in.l.ſane.ff.de iniur.ꝛ mꝫ tũ ſapiẽter ibi dixit bar.ꝙ veneti ex lõga ꝓſuetudine dicũt ſe bñe iuriſditõez in mari ſuo q̃ illõ dcm̃ bar.dz itelꝫ de ꝓſuetudine adeo lõga vt eius initij nõ extet memoria ꝛ idẽ voluit aug.in.l.fi.ff.de vſucap.vbi dixit ꝙ ianuenſes ꝛ veneti ex lõgiſſima ꝓſcriptiõe ꝓſcripſerũt mare qõ eſt in gulfis eoꝝ ita ét refert Jo.de plateis in.d.l.vſum
67 aque.ꝛ vide bal.in.l.a ꝓcuratoꝛe.C.mã.† vbi refert ꝙ qdã baro vẽdidit certa ꝑdia in qbus bẽbat furcbas ꝛ in eis vtebaꝫ mero ipio ꝙ poſito ꝙ merũ ipiũ poſſet vendi tñ emptoꝛ ñ poterit tollere illas furcbas ad hoc allegat d.l.ſane.ff.de iniuri.ꝛ iſta menti cõmenda.Et tẽperat ꝑ dicta do.ab.hic poſt do.anto.dũmodo ille qui prꝛecribit mex imperiũ alias babeat ſubiectos ſeu aliquã ꝑminẽtiam vt eſt capitulũ ꝛ ſimilia vt voluit domi.Ant.ar.l. non eſt ſingulis.ff.de reg.iur.ꝛ hoc dicit verũ do.Anto. niſi ſimul acqreret ſubditos ꝛ ea que ſunt imperij vt no. Jnnoc.in.c.dilectus de capel.mona.ꝛ facit.c.dilecto de ſen.excõi.li.vi.ꝛ eſt elegans limitatio ad illud qõ ſupi
68 dictũ eſt † ꝙ lz conſuetudo det iuriſditionẽ homini priuato non tñ dat illi imperiũ qõ eſt bene notandũ.¶ Ex
69 ꝑdictis dicit hic Jo.an.poſt Hoſti.† ꝙ cõſuetudo non põt concedere priuate perſone ptãtem excõicãdi arg.eorum que not.in.c.cum ſatis cũ.c.ſeq.de offic.archi.ſed in prꝛelato dicit eſſe ſecus vt in.c.dudũ de elec.c.cũ ab eccleſiax de offi.ordi.ꝛ qõ voluit Jo.an.in.c.cõquerente eo.
70 ti.vbi dicit † ꝙ priuatus ſacerdos nõ põt per ꝓſuetudinem acquirere ptãtem audiendi cõfeſſiones vl exercẽdi ea que ſũt cure.lz Jnno.in.c.olim el.iij.de reſti.ſpo.dicit ſimplicẽ clericũ qui alias nõ bz poteſtatẽ excõicãdi poſſe querere hoc ex cõſuetudie q̃ ſicut epus põt hoc exprꝛeſſe ſibi cõcedere ita ꝛ tacite permittẽdo ꝛ hanc opi.ſeq̃tur do.Cardi.ꝛ ad hũc tex.rñdet ꝙ hoc nõ bẽbat ꝓſuetudo hic ſed bene potuiſſet de cõſuetudine itroduci.Sz do.Anto.tenet ꝙ ſi ꝑſcribens bz prꝛelationẽ vel ꝑminẽtiã aut iuriſditionẽ vt capl̃m ꝛ tũc põt acqrere per conſuetudinẽ ſecus ſi omnino eſt priuata perſona ꝛ ad hoc allegat deciſionẽ dñorum de rota in loco allegato ſuperius.do.Abb.credit hoc fuiſſe de mente Jnn.ex quo ad hoc allegauit d.c.cũ ab eccleſiax de offi.ordina.ꝛ.c.i.de bis que fi.a maio.part.ca.do.Abb.ſic diſtinguit.ꝙ aut quis vult querere ptãtem nõie ſuo ꝛ prꝛelature ſeu adminiſtrationis ꝛ põt lz de iure alias nõ ar.c.dilecto de ap. ꝛ.c.dudũ el.ij.de elec.ꝛ.c.dilecti.de ſent.excõi.li.vi.Aut vult q̃rere nõie ꝑpꝛio ꝛ nõ põt lz.n.bẽat ſubiectos cũ tñ pendeat a ptãte clauiũ nõ põt hoc cõpetere nõie ꝑpꝛio arg.c.noua ꝛ.c.ois de pe.ꝛ re.ꝛ.c.ij.eo.ti.li.vi.ꝛ hoc eſt qõ voluit boſti.ꝛ Jo.an.hic ꝛ clarius voluit Jo.an.in c.auaricie.de elec.li.vi.Et ſubdit Abb.hic ꝙ excõicatio eſt meri iperij alle.Jnno.in.c.trãſmiſſam de elect.aliqñ tñ eſt mixti iperij cum ꝓferat̃ q̃ñq̃z ad ptẽs inſtantiam ꝛ ita reſidet.¶ Abi aũt videt̃ vĩoꝛ ſit opi.ꝙ per ꝓſuetudinẽ acqriꝫ ſacerdoti priuato ptãs audiendi confeſſiones ꝛ poteſtas exercendi ea que ſunt cure.ꝛ ad hoc adduco qõ refert Arch.in.c.plectis.xxv.di.vbi refert boſt.
71 alibi voluiſſe † ꝙ vbicũq̃z qs bz curã populi ꝛ pp mꝫtitudinẽ nõ poteſt eos audire ꝙ põt cõuocare ſacerdotẽ priuatum ꝛ ſibi cõmittere vt illos audiat ꝛ multo fortius ſi epiſcopus dederit licentiaz illi ſacerdoti priuato vt au
72 diat cõfeſſiones alioꝝ ꝛ etiã voluit † ꝙ propꝛius ſacer
a dos poteſt dare licentiam ſuo prochiano a vt petat abſolutionem de peccatis ſuis ab alio ſacerdote ꝛ ſi dicaꝫ ꝙ ille ſacerdos nõ debet eſſe priuatus ſacerdos ſed alꝫ bz habere curã aiaꝝ vt voluit glo.quã totus mundus ꝛpu
73 tat ſing.ꝛ ſeq̃ in cle.i.de priui.q̃ voluit † ꝙ ꝑpꝛi⁹ ſacerdos põt cõmittere ſacerdoti alꝫ nõ curato ſacꝛa cure ſz prochianus babẽs licẽtiã a ſuo ſacerdote eligẽdi ſibi cõfeſſorẽ nõ põt eligere ſibi ſacerdotẽ priuatũ ſed bz habere curã aiarũ ꝛ in hoc illa glo.eſt ſingu.ꝛ peregrina q̃ ad eã apparebit rñſio ex infra dicẽdis.tũc arguo formaliter ꝟ mõ.illõ qõ eſt ỏlegabile ex cõmiſſiõe vel ꝓuilegio põt acquiri tempoze.c.ſup quibuſdã.§.ꝓterea de verbo. ſigni.l.hoc iure.§.ductus aque.ff.de aqua quot.ꝛ eſti.ſz ſacerdoti priuato alias non habenti curã pñt cõmitti ea que ſunt cure prr epm ꝛ ét per iferiozem ab epo ergo ſequitur ꝙ poterit acqri tpe illõ qõ eſt cure ꝛ iudicio meo eſt argumentũ hoc incõuincibile.Et ad glo.d. clemẽ.i. de priuile.poteſt dari reſponſio bñs neruum.ꝛ ex illa rñ
74 ſione dabitur obſtaculum cõi opin.ſcribentium †.ná papa nõ habet iuriſditionẽ temporalẽ in terris iperij actu ꝛ exercitio

a¶ Parochiano.Sed nunqd rectoreſ parochiaruz quo ad ſacꝛa parochiali eccleſie ſubiaceant dic ꝙ nõ vt tz do. abb.i.c.ad audientiã de ecc. edifi.in fi.ꝛ ibi omnes ſcribẽtes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ter sit exercita q2 aut accumulatiue. ꝛ tūc sit locus prēuē
tioni. l. studentibus. C. de offi. prefec. vrbis. Aut sint exer
cita per modū priozitatis ꝛ tūc per ꝓpus adeaꝫ archidi.
vel alius ꝓscribens vt. d. c. irrefragabili. §. excessus. Si ät
sint exercita priuatiue ita q̄ inferiozi ꝓscribenti dūtaxat
cōpetat. ꝛ tunc se nō impediet epūs. iste est casus elegans
in. c. i. de offi. oz. li. vi. poterit tñ epūs cōuincere eum in ne
79 gligentia vt in. d. c. irrefragabili. §. excessus. ¶ † Capio
nunc ꝑm in quo sic ꝓcludit do. Abb. † Aut q̄riꝫ virū dño
rōe seruitꝰ dūtaxat bēat iurisditionē ozdinariā in mercē
nario seruiente sibi. ꝛ dicendū ē q̄ nō pōt. ex cā tñ potest
eos leuiter castigare. vt. l. respiciendū. ff. de pe. glo. in. c. si
cut alterius. vij. q. i. ¶ Itē in dño respectu serui lz possit
a eum castigare ª ꝛ ēt eum ponere in vincula nō tñ pōt in
eū seuire nec iudicialiter cognoscere. C. de emen. seruo. l.
vnica. insti. de his qui sunt sui vel alie. iuris. §. i. ¶ Idez
de marito respectu vxoris vt nō bēat iurisditionē ozdina
riā. §. eā nec bēat eā in ptāte sicut bz filium vt no. in. l. si qs
vxorē. C. de condi. inser. pōt tñ eā castigare sed tñ nō pōt
verberare vt gl. voluit in. d. c. sicut. Sz Archi. ibi ꝙ. ꝛ scri
bētes in. c. quēadmodū. de iur. iur. dum tñ moderate vbe
ret ꝛ non acriter. Nec ob. l. ex consensu. C. ꝺ repudijs. q̄
80 bz intelligi q̄ñ verberet sine cā vel enormiter. † Sed an
possit eā incarcere vel recludere in aliquo loco. vide text.
in. c. placuit. xxxiij. q. ij. ¶ Idē dicit ꝺ patre respectu filij
q̄ non bz iurisditionem ordinariā. §. eum pōt tñ euz tra
dere iudici vt illum puniat ꝑm suam voluntatē vt est tex.
in. l. iij. C. de pa. potesta. ꝛ in. l. vnica. C. de emēda. ꝓpin.
81 ꝑm do. Abb. hic. ¶ Tu vō adde † q̄ iurisditio est ptās
a iure publico introducta cū necessitate ius dicendi ꝛ eq
tatis statuēde a publica tñ ꝑsona ita dixit gl. elegans in
auc. de defenso. ciui. §. iusiurandū. ꝛ glo. in. l. i. ff. de iurisꝺ.
om. iu. ¶ Modo lz tutoꝛ bēat aliquā ptātem supra pu
pillum ꝛ pr̄ supra filiū ꝛ maritus supra vxorem ꝛ magi
ster supra discipulū non tñ illam ptātem habet tanq̄ꝫ pu
blica ꝑsona. ꝛ ista est rō formalis quare huiusmodi viri
non habent iurisditionem ordinariā supra eos quos ha
bent in ptāte. facit qꝺ voluit Bar. in. l. i. ff. de iurisꝺ. om. iu.
Adde etiam inquantum voluit do. Abb. q̄ habent leuē
cobertionē. l. preceptoris. ff. ad. l. acqui. ꝛ quod bellissi
me scribitur apud sapientē percute inquit filiū virga ꝛ li
berabis animā eius. Refert celeberrim⁹ doctoꝛ Grego
rius in dialogo scōꝝ sanctū Benedictū dignissimū abba
tē q̄ndā mōacbū virga ꝓcutiēdo saluasse quē crebra mo
nitiōe curare ñ potuit. ꝛ supmus princeps nr̄ Jesus xp̄s
eiecit vēdētes de tēplo flagello fcō de funiculis. c. cū bea
82 tus. xlv. di. Matthei. xxi. ca. Marci. xi. ca. † qꝺ est bñ no
tāduꝫ ꝙ magistꝝ zanetus magistrū grāmatice q cū vberaꝫ
set q̄ndā puerulū discipulū suū ex illa verberatiōe puer il
le moꝛtuus est qui ob banc causā fuit decapitatus Pa
due ita refert se vidisse Saly. in. l. item queritur. §. idem
iulianus. ff. loca. dicit tamen Ange. in. l. vnica. C. de emē.
propin. q̄ debet attēdi cōsuetudo quia mechanici ꝛ ma
gistri primarum lr̄aꝝ dūtaxat vtunt̄ isto moꝛe coꝛrigēdi
ꝛ castigandi discipulos sed non doctoꝛes legum aut ca
nonum sub quoꝝ doctrina vt plurimum pueri non sunt.
¶ Mibi autē accidit Ferrarie legenti iura canonica q
dam scholaris satis discolus loquendo turbabat lectio
nem meam ꝛ cum minis nolebat desistere inuitaui alios
audiiozes vt leuarent sibi pannos ad vapulandum. pro
mitto vobis q̄ ille effectus est prudens ꝛ pp timoꝛem il
lum destitit ab illis suis vociferationibus fuisset pro cer
to incepta ꝓsuetudo apud scholas canonum vapulandi
discolos. ꝛ ista menti commenda. ¶ Aut queris virum
habens alꝫ iurisditionem possit eam exercere in casu eo
rū qui sunt ꝺ sua familia. ꝛ ista est questio nostra in qua
principaliter reperiunt quattuoꝛ opi. Pria est Gof. hic
83 dicētis † q̄ si familia iudicis agit ꝙ alios coraz ipso iudi
ce dño suo potest repelli per exceptionē. Sz si alij agūt ꝙ
eos ipsi non possunt recusare ofim suuz in iudicem. banc

a ¶ Castigare. Adde insti. de his q sūt sui vl alie. iu. §. sz lꝫ tpe ꝛ ibi glo. ꝛtz gui. ꝛ bar. in. l. pcussoꝛ. ff. ad sylle. ꝛ in. l. respiciendū. §. furta. ff. de pe. vbi de ista mā late.

75 cōmemoꝛabit. † Et ex hoc infero ad multos epos nulla
tenenses qui habitu habent epatum ꝛ non actu ꝛ exerci
tio q̄ lz censeaꝫ priuatus tñ poterit ex tempoꝛe cuius nō
extat memoria in pr̄iū acq̄rere merū ꝛ mixtū ipiū in alie
na dioceſi rōne potentie q2 de facili potētia reducitur ad
actū ꝛ in hac mā est nouissima ꝓsideratio ꝛ ex hoc sequi
76 tur † q̄ priuatus sacerdos pōt ex tpe acquirere curā sicut
ex cōmissione. ¶ Et p hoc posset dari noua ꝛ sing. ꝓcoꝛ
dia habens neruū ad litē ꝛ discoꝛdiā maioꝝ nostrū doꝛ
mitandā q̄ aut quis nō bz alꝫ impiū aut curā in potētia
ꝛ in exercitio ꝛ ꝓcedat vna opi. Aut bz in potētia ꝛ nō
in exercitio ꝛ ꝓcedat pr̄ia opi. liberalissimus deus illu
77 minans mētē nostrā laudetur in secula. ¶ † Querit hic
do. Abb. vtrū ꝑlatus inferioꝛ epo possit ꝓscribere meruz
ꝛ mixtū impium cū territoꝛio. Refert Archi. ꝛ Jo. an.
sentire q̄ sic in. c. cū epūs. de offi. ordi. li. vi. Sz Hosti. hic
quē sequit̄ Jo. an. dicit q̄ de iure cōi archidiaconus vel
alius ꝑlatus excepto epo nō pōt dici habere territoriuz
nec cōsuetudo pōt coopari quia in eadē ciuitate, essent in
solidū duo capita q2 videreꝫ q̄si monstrum ꝛ remittit ad
no. in. d. c. quāto. de offi. oꝛ. ꝛ in. c. qm̄ eo. ti. sunt tñ aliqui
abbates hoc habētes ex ꝑuilegio pape qui solus potest
ꝓcedere. Sed do. Anto. dicit hic q̄ solus inferioꝛ si vult
q̄rere territoriū sepatim ab epo q̄ faciat capitulū in eadē
ciuitate seu dioceſi nō est possibile. Si aūt vult q̄rere sub
epo vt epūs habeat vniuersalē iurisditionē saltē habitu
ꝛ iste ꝑlatus inferioꝛ habeat sub eo lz quo ad exercitiuz
excludaꝫ epūs. ꝛ hoc est possibile sicut ꝓtingit in exemptis
78 q̄ vba placent do. Abb. hic. ¶ † Et si qspiā dixerit quem
effectū opabit̄ ista reseruatio iurisditiōis q̄ reseruaꝫ epo
dicit magnū effm̄ operaꝫ. Primo q̄ recognoscit̄ princi
paliter vnū caput in eadē dioceſi. Scōo q̄ rōne eiusdem
iurisditionis vlis poterit epūs exercere iurisditionez data
negligētia ꝑlati inferioꝛis vt i. c. irrefragabili. §. excessus
de offi. oꝛ. c. ceterū. §. ō iudi. Itē vacante vel moꝛtuo illo
ꝑlato inferioꝛi epūs exercebit iurisditionē vt in. d. §. excesꝰ
sus. ꝛ in. c. licet. §. e. Itē poterit appellare ab isto inferio
ri ad ipsum epm̄ arg. c. romana. §. i. de app. li. vi. facit qꝺ
no. Inn. in. c. satis. ꝺ offi. archidi. ꝛ ita expediuit illud pri
mū quesitū do. Abb. hic. ¶ Mibi autem vr̄ de iure di
cendū q̄ debeamus attendere ad ipsam cōsuetudinē q̄li

UVA. BHSC. IyR_275_2

doctrinã dãnat hic hosti. ⁊ Jo. cald. tñ goffre. habuit bonũ intellectũ circa hoc qz qñ alij agunt nõ pót iudex a familia sua recusari qz ipse nõ est suspectus familie sue facit ꝙ no. in. c. insinuante õ offi. deleg. ſz qñ familia agit ꝯ aliũ tũc merito oñs est suspectus vt in. c. insinuãte de offi. deleg. c. accedens vt lite non ꝓtesta. Scõa opi. ẽ in cã criminali nõ pót iudicare sed in cã ciuili vt delegatus iudicare pót nõ aũt vt ordinarius qz delegatus fungit vice õ legãtis ió ꝓsumptio est ꝙ faciat illud qõ faceret delegãs hãc opi. voluit glo. in. d. l. qui iurisditioni ⁊ in. l. quin ẽt .ff. de arbitris. ⁊ plus dicit ꝙ in ciuilibus põt esse ordinarius vsqz ad ꝓtestationẽ. l. senatus. ff. õ offi. ꝓsi. hãc opi. dãnat Jo. cal. ⁊. mouet qz. d. l. qui iurisditioni nõ distinguit inter cãm ciuilẽ ⁊ criminalẽ. ¶ Jtẽ sequit ꝙ ibi delegatus nõ pót recusari ꝙ nec ipse delegatus posset recusari ꝯ. c. iudex de offi. dele. li. vi. ⁊. d. c. insinuãte. eod. titu. ¶ Tertia opi. fuit glo. in. §. tria. iij. q. vij. vt i cã ciuili possit eẽ ordinarius vsqz ad fi. vt in. d. l. quinẽt ⁊ ẽt in cã criminali tm̃ vsqz ad actum cõtestationis vt in. d. l. senatus .ff. de offi. ꝓsi. delegatus vo nõ pót esse nec i ciuili nec in criminali vt in. c. postremo õ app. sed ꝯ hãc opi. facit tex. in. d. l. qui iurisditioni q indistincte dicit ꝙ nõ pót dicere ius nec sibi nec suis. ¶ Quarta est opi. Jo. cal. qui i hoc nullã facit dr̃iam inter ordinariũ ⁊ delegatũ nec in ciuili nec in criminali sed gñaliter dicit ꝙ nõ pót dicere ius sibi nec suis. ⁊ sic nec ordinarius nec delegatus si recuset ⁊ satis hoc sentit ista gl. ⁊ vr̃ opi. verissima qz ex quo bz iurisditionẽ pót eã dicere si nõ recuset ar. huius tex. ⁊. c. postremo de app. Bo. ant. ampliat banc opi. dicens qñ i criminali nõ pót eẽ iudex si opponat nec exigitur recusatio qz lex ꝑcludit exercitiuz vt. d. l. q iurisditioni ⁊. l. lex cornelia. ff. de iniurijs sed in cã ciuili pót eẽ delegatus ⁊ ordinarius altero agente ꝯ familiã vel ꝯ filium. si vo familia vel filius agit pót in actione tpali indistincte eẽ iudex vsqz ad actũ ꝓtestationis litis vt actio ppetuet vt in. d. l. senatus. si vo nõ recuset põt eẽ iudex vsqz ad finẽ idẽ ⁊ fortius in actiõe ppetua ⁊ nõ solũ pót recusare oñs ⁊ pater imo ⁊ ꝓsanguineus vsqz ad gradũ i quo succedet pót vt no. bar. in. d. l. q iurisditioni de quo dicendũ vt in. d. c. postremo de app. oz ergo ꝓsiderari q̃litas regionis nã i vno loco magis attendit affectio inter ꝓsanguineos quam in alio iudex tñ volens euitare suspicionẽ oz hoc cõmittere vt. l. ꝓtor. ff. de iur. o. iudi. ⁊ ita recitatis opinionib⁹ requit h̃ oo. abb. ¶ Tu vo limita nisi isti q iurisditioni ꝓest esset vir ꝓbate fidei ⁊ magne vite ꝯ quẽ nõ esset aliq̃ ꝓsumptio iniustitiã faciendi tunc ꝑ certo posset qui iurisditioni ꝓest dicere ius suis ⁊ ad hoc adduco in argu. mirabilẽ tex. in. c. ij. de ope. no. nunc. Et adduco. c. in nr̃a de ꝓcura. in argu. tñ ẽ glo. in. c. expedit. xij. q. i. ⁊ glo. i. l. ticio fundus. ff. de cõdi. ⁊ demon. vbi ꝓsumitur ꝓ bono viro ꝙ veritatẽ dixerit ⁊ elegãtẽ tex. ⁊ ꝙ ibi voluit ang.
84 in. l. si a bone fidei. ff. de rei vendi. ¶ † Jura. n. deferunt viro hõesto vt voluit glo. sing. in. l. i. ff. de ripa munitẽda q̃ dicit ꝙ honesto viro remittit onus cauẽdi ⁊ gl. singu. in. l. semper. ff. de. reg. iur. dicit ꝙ bonus vir neminẽ decipit[a]. ⁊ adduco ꝙ voluit hosti. in. c. finẽ litibus de dolo ⁊ ꝓtu. vbi dicit ꝙ honestus vir nõ punit in expensis lz habuerit iniustã cãm litigandi qz ꝓsumptio est ꝙ aliquo iusto colore motus fuit ad litigandũ ⁊ adduco sing. doctrinã do. anto. in. d. c. postremo vbi dicit † ꝙ lz ego possim recusare iudicẽ ꝓsanguineum aduersarij mei vt ibi tñ si ille cõsanguineus est honestus ⁊ sancte vite nõ poterit recusari qz non est ꝓsumendũ ꝙ intuitu sanguinis declinaret a tramite iusticie ita vr̃ mihi dicẽdũ in ꝓposito tene mẽti hãc litationẽ qz apud posteros erit cõmemorãda. ¶ Limita vo. hoc nisi in causis breuissimus in ꝙbus nõ est veri simile aliquẽ trahi intuitu affectionis ad faciẽdũ iniustitiã. l. senatus. ff. de offi. ꝓsi. ar. l. leuia. ff. de accus. auc. nisi breuiores ⁊ ꝙ ibi voluit Bart. C. de sen. ex pericu. reci. ¶ Tertio fallit vsqz ad lit. ꝓtest. vbi perpetuat iurisditio

a ¶ Decipit. Ergo nõ põt eẽ malus nisi aliquẽ õcipiat negat ꝓnã ar. 85 c. re vã. xxxij. q. v. dicas igit cũ bal. ꝙ vir bonus dr̃ qui facit alteri id qõ ibi vellet fieri vt tz ipse i l. i. circa mediũ .C. de sol. ⁊ lz hẽmus ex precepto. nature.

vt. d. l. senatus. ¶ Et si quispiã opp. ꝯ primã limitationẽ de eo ꝙ br̃ in. c. i. vt lite pe. vbi archiepus Cãtuariensis qui fuit beatus thomas vir mirabilis sanctitatis de quo dicitur in legẽda sua ꝙ cũ spũs cuiusdã fuisset raptus in celũ vidit quandã sedẽ vacuã in medio apostolox ⁊ fuit sibi dcñ ꝙ reseruabat magne sacerdoti anglico qui revera fuit idẽ beatus thomas. ¶ Jmpetrauit. n. rescriptũ lite pẽdente sanct⁹ iste ⁊ tñ rescriptũ nõ tenuit vt iniustũ
86 ex quo tex. colligit ibi bal. † ꝙ subrepticia impetratio nõ tz ẽt si sit sanctus ille qui eã impetrauit qz pp meritũ vite nõ est recedẽdũ a iur. dispositione ita vr̃ dicendũ in ꝓposito ꝙ pp meritũ vite nõ est recedendũ a tramite legis ⁊ ꝑ illum tex. ꝓiuncta doctrina Bal. videt ꝓfundi oia iura
87 ⁊ omnia dicta doctox alłata supius. † Hã per nullũ defectionis gradũ qs absoluit a preceptis ecc. ⁊ leguz ⁊ iõ homo mira ꝓditus sanctimonia tenetur seruare ⁊ obedire institutionibus ecc. ⁊ ipsis legibus licet. n. homo habeat perfectionẽ virtutũ in l̃ mundo tenet tñ obedire superiori. Nam ⁊ sanctissimus dicebat apłus castigo corpus meũ ⁊ in seruitutẽ redigo ne cũ alijs predicaueri ipse reprobus efficiar. fuit. n. apłus perfectissimus. Nam ⁊ ꝯps hiesus princeps nr̃ docuit sanctissimos apłos suos orare ⁊ ideo in oratiõe petere ne nos inducas in temptationẽ lz ergo sanctissimus tñ subijcit institutiõibus ecclie ⁊ ipsis legibus. facit ad hoc glo. sing. ⁊ melior de corpore iur. in cle. ad nostrã de bereti. Et si quis opponit õ eo ꝙ sacro scribit euangelio vbi spũs oñi ibi libertas ergo homo perfectus ⁊ sanctus in isto mundo fruitur libertate ⁊ per ꝓs nõ ẽ sub obediẽtia legũ qz ad hoc facile dat rñsuz nõ. n. ita intelligit illa auctoritas sed intelligit qõ est liber a seruitute peccati nõ aũt est liber a suiture qua viri sancti quãtũcũq; perfecti sũt astricti prelatis ecclie ⁊ secularibus ꝓncipibus qz seruitus qua homo subijcit homini ad corpus ptinet nõ quo ad aiaz qz a defectib⁹ corporis nõ liberat vt voluit gl. sing. in. d. cle. ad nr̃az ⁊ per ꝓs lz homo sũma polleat sãctimõia nihilomin⁹ subijcit legi ⁊ sic dicta supiozia videt confundi. nihilominus rñderi pót fatendo ꝙ sanctus ⁊ pfectus homo subijcit legi iuxta illud beati imaculati in via q ambulant in lege dni nihilominus vbicũq; ius fundat se sup ꝓsumptione affectionis vel calumnie vr̃ ꝙ pfectio ⁊ honestas viri faciat cessare talẽ ꝓsumptionẽ. Nã si presumit ꝙ oñs nõ administrabit ius aduersus suos tñ cessabit illa ꝓsumptio propter honestatẽ ⁊ sanctimõiã indicis iõ ꝓsumit ꝙ administrabit ius ita est dicẽdũ in dictis superiozib⁹. ¶ Nec ob. d. c. i. qz ipetratio õ qua ibi erat euidenter iniusta ⁊ ꝑ sũptio sanctitatis ipetrãtis nõ poterat tollere euidẽtiam rei vt in. c. euidẽtia õ accusa. qz i incertis ⁊ nõ certis loc⁹ est ꝓiecturis. l. cũ ticius. §. cũ ita. ff. õ ver. ob. l. si certis ãnis. C. õ pac. ⁊ sic nec tex. d. c. i. nec doctrina do. bal. obstãt dictis supiozib⁹ ⁊ ista nõ tradas oblitioni. ¶ Lita ẽt nisi illi q ꝓueniant cozã tali iudice patiẽt eũ ius dicere qz tũc pocit dicẽ ius suis istud ꝓbat i. l. q iurisditiõi si recte itelligat. ¶ Fallit ẽt si ẽ delegatus ex eo qz pót recusari pte vt suspectus si displicet sic intelligit lex ⁊ in ꝓuatis. ff. de iudicijs. ¶ Limita etiam nisi liberi aut liberti seu familiares inter se contendant qz tunc paritas affectionis tollit omnem finistram suspicionem. l. non solum. §. de vno. ff. de ritu nup. ⁊ vnum menti cõmenda qz vbi tales ita conueniuntur poterit iudex non admittere querulantem ⁊ dicere vade ad alium iudicem tex. est multum elegans in. d. l. lex cornelia in prin. ff. de iiur. ita ang. in. d. l. qui iurisditioni. ff. õ iur. o. iudi. ¶ Limita etiaz nisi quis notozie offendisset famulum eius qui presit iurisditioni quia tunc talis iudex poterit dicere ius pro famulo suo qz notozietas criminis oẽm abstergit labem affectionis. ¶ Jta disputãdo õtermiauit doctor supmus Ja. õ are. inquadã sua qõe quã formalit refert ⁊ seqt Cy. de pisto rio in. l. i. C. nequis in sua causa. ⁊ ibi sequitur Barto. ꝙ etiã idem voluit in. l. si qs forte in. §. i. ff. de penis. tu intel

lige dictum

UVA. BHSC. IyR_275_2

ligẽ dictũ eoꝝ ꝓcedere qñ delictũ eẽt notoriũ ⁊ pena eẽt
a iure expꝛessa tũc.n.iudex nõ posset ledere criminosum
qꝛ delictũ suũ eũ punit.l.impator in ver.ipse te pene sub/
disti.ff. de iure fisci.⁊ qõ hꝫ in.l.cũ ꝓbatio.ff.de ꝓba. Sꝫ
vbicũqꝫ delictũ eẽt notoriũ ⁊ pena veniret imponẽda ar
bitrio iudicis tũc nõ posset ius dicere qꝛ ꝓsumptio eẽt ꝙ
grauaret delinquentẽ in arbitrãdo penã ita pulchꝛe vo/
luit bosti. quẽ refert ⁊ sequit bal.in.l.aptissimi.C.õ iudi.
89 tene menti ꝓdicta. Sed ego vltra oẽs alios pondero.d.
l.qui iurisditioni.vbi equipat ista dicere ius sibi filijs vxo
ri ⁊ similibus tunc ego arguo sic iudiciũ ꝓstare dꝫ ex tri/
bus iudice reo ⁊ actoꝛe vt in.c.fœlus de ver.sig.ꝓ quo
vide dicta q̃ ego posui in rubꝛica.s̃.de iudi.sed eo casu q̃
diceret ius sibi iudiciũ careret in substãtialibus ex quo se
quitur ꝙ nõ pót eẽ nec ordinarius nec delegatus iudex
sibi ⁊ p ꝓñs nec suis cõnumeratis in.d.l. q iurisditiõi.⁊
eo fortius est qꝛ est valde iniquũ ꝙ qs sit iudex in sua cu
sa vt est casus in.l.i.C.nequis in sua cã.quẽ tex.soleo alle
gare ꝓtra bar.⁊ sequaces in.d.l.i.inquantũ dicũt ꝙ ille
qui nõ recognoscit superiorẽ pót esse iudex in sua cã qꝛ il
lud accedit ad magnã iniquitatẽ ⁊ ẽ iniquitas notoria
ergo nõ tenebit iudiciũ ar.c.inter ceteras õ re iudi.⁊ ista
88 vt noua nõ tradas oblitioni. ¶ †Quo ad tertiũ õ ptãte
platoꝝ inferioꝝ ab epõ tractãt hic doctoꝛes sed nõ plene
ꝝm do.abb.sꝫ ipse dicit se tractasse plene in repe.c.si quis
clericũ.s̃.eo.sed in lectura banc mãm non posuit ideo vt
melius accõmodatã hic ponit ⁊ prio pondera hunc tex.
dicentẽ recurrendũ esse ad epm̃ de excessibus clericoꝝm
vtrũ sic idem sit si actio ciuilis vel criminalis mouẽda sit
ꝓ clericũ ecclie collegiate vel ꝓ monachũ alicuius mona
sterij nõ exempti audebat adiri prepositus seu plebanus
vel abbas ⁊ adducit glo.in.c.quanto de offi.ordi.referẽ
tẽ bugu.tenuisse ꝙ si agat in figura iudicij solus epus õ
bet cognoscere de cã clerici.secus si agat ꝓ regulam clau
stralẽ ⁊ loquit de monachis.alb.xi.q.i.c. de ꝑsona.C.de
patria po.l.iij.C.de emenda.ꝓpinquoꝝ.l.i.sed glo.in.c.
cum ab ecclesiaꝝ.eo.ti. tꝫ platũ ecclie collegiate habere
iurisditionẽ cognoscẽdi qꝛ est ordinarius iudex lꝫ subsit
epo auc.de defensio.ciui.§.ij.l.fi.C.de iur.o.iudi.auc.de/
cernimus.C.de iudi.c.cũ in ecclijs de maio.⁊ obe.c.sicut
de simo.in qbus iuribus pꝫ abbatẽ seu priozes posse mo
nachũ excõicare. ¶ Ita vñ tenere lauren. vincen. tãcre.
goffre ⁊ gl.in.d.c.de ꝑsona ⁊ in.c.experientia.xi.q.i.alr
89 tñ vñ sẽtire gl.xviij.q.ij.c.in eo.que dicit† ꝙ si ordinario
iure agit ꝓ monachũ est coꝛã epo agendũ secus si nõ in
forma iudicij.c.reprehẽsibilis de app.sed Innoc.in.d.c.
quãto distinguit in his que spectant ad regulã abbas ꝓ/
cedit epuꝫ qꝛ in illis monachus magis tenet obedire ab
bati quã epo idẽ voluit glo.in.c.qui resistet.xi.q.iij.⁊ in
c.qui ꝓ.viij.di.cle.fi.de penis que voluit ꝙ ꝝm regulam
a superiori approbatã punieꝝ qꝛ si ꝝm illaꝫ ẽ reiciendus
reiciet eũ qꝛ cũ supioꝛ ꝓfirmauit regulã vñ abbati dedis/
se ptãtẽ faciendi ea que ꝓtinent in regula. ¶ Si vo accu
satur in iudicio ꝓcedeꝝ tũc sub epo qꝛ minoꝛ epo non co
gnoscit de causis criminalibus.xviij.q.ij.c. monasteria.
¶ Si vo agit ciuiliter tũc qõ nõ ꝓcedit in monacho ꝫ
eos cũ monachus nihil habeat.c.nolo ⁊.c. non dicatis.
xij.q.i.sꝫ si abbas haberet clericos seculares sub se vel ẽt
monachos sub se in alijs monasterijs a suo mõasterio di
uisos tũc poterit causas eoꝝ ciuiles audire cũ sit eoꝝ oꝛ
dinarius ⁊ hoc si actoꝛ vult apud abbatem q̃remoniã õ
ponere nõ.n.cogit quis eos sub abbate ꝓuenire imo põt
ipsos ꝓuenire sub epo ⁊ alijs ordinarijs nec poterunt ex
cipere de foꝛo.vꝫ ꝙ primo sub abbate sint ꝓueniẽdi sicut
in alijs qui ꝓueniunt ab vniuersitatibus vt nõ.Inn.in.d.
c.qui ab ecclesiarũ facit.l.fi.C.de iur.o.iud.⁊ idẽ ꝙ dcm̃
est de abbatib⁹ tꝫ in plebanis ⁊ alijs ꝑlatis aliarũ eccle/
siaꝝ collegiataꝝ in.d.c.quanto.refert tñ quosdaꝫ tenere
abbatẽ posse punire ⁊ corrigere monachũ suũ ẽt in figu
ra iudicij dũmodo nõ agat ad depositionẽ ordinis ⁊ mo

uent per.c.nullã.xviij.q.ij.vbi tex.dicit tota dispõ nõ spe
ctat ad abbatẽ. ¶ Ad idẽ facit.c.abbates ea.cã ⁊.q. vbi
abbas bꝫ plenariã ptãtem in monachos. ¶ Itẽ qꝛ õ iuꝝ
cõi platus ꝑficit ꝑ ecclesiasticũ vt.d.c.cũ ab ecclesiaꝝ sed
collectarius dicit verius esse ⁊ tutius sentire cũ opi. In/
90 no.† qꝛ infimi iudices nõ ꝑñt cognoscere nisi in paruis ⁊
in duobus aureis punire.l.fi.C.õ pedaneis iudicibus.ij.
q.vi.c.anterioꝝ.⁊ remittit ad plene no.i spe.de iurisditio
ne.o.iudi.quã qõnẽ quo ad monachos tetigit solemnis
91 Doc. Jo.de ligna.in cle.ne in agro de sta.regu.† vbi foꝛ
mauit tale thema vꝫ monachus.j.septa monasterij com/
misit homicidiũ ⁊ eꝝ septa monasterij cõmisit adulteriuꝫ
mõ suus abbas hita informatiõe vult ingrere ꝓ eũ de di
ctis criminibus ⁊ ꝓcessum suũ facere ꝓ eũ õnde ꝓcede
re ad canonicã punitionẽ per sniam iuxta nocentiã vel in
nocentiã ipsius monachi ex alia pte venit epus in cuius
dioceſi situ est monasterij volens idem facere ⁊ ꝓcedere
asserens ꝓdicta ptinere ad se ⁊ nõ ad abbatẽ sed abbas
ꝓrium asserit dicens ad se vt ad abbatẽ nõ ad epum per
tinere q̃ritur qd iuris.⁊ late ꝓsequit hãc qõnẽ sed cõclu
dit spectare ad abbatẽ ⁊ alb.at.c.ad mãm õ appella.⁊.c.
92 ea que de sta.mo. vbi dñ † ꝙ visitatoꝛes gñales capli su/
a os monachos delinquẽtes per abbatẽ corrigi faciunt
⁊ eisdem iniũgi penitentiam salutarẽ iuxta regulã beati
benedicti ⁊ applica statuta.c.reprehẽsibilis de app.xviij.
q.ij.c.corripiant.c.cũ ab ecclesiaꝝ ⁊.c. quãto ⁊.c.pe. de
offi.ordi.⁊ qõ no.archidi.in.c.cũ aiaꝝ de ꝓsti.li.vi.⁊ i.c.
vnico õ maio.⁊ obe.li.vi.vbi dicit ꝙ isti platí inferiores
habent iurisditionẽ ordinariã iõ ꝑñt excõicare.idẽ ꝓbat
Jo.de ligna.ꝑ casus spales ꝑ quos expꝛesse pꝫ abbates
posse punire suos monachos.c.sicut ex litteraꝝ de homi
cidio vbi pꝛior cognoscit ꝓ frẽs cartusiẽses õ homicidio
ꝫo alb.at.c.moniales de pur.ca.vbi moniales in suo mo
nasterio delinquẽtes corrigunt. ¶ Tertio alb.at.c. signi
ficasti el.ij.de homicidio vbi abbas de suo canonico re/
gulari inquisito de homicidio per eũ cõmisso q̃rit a papa
ꝓsilium salutare non.n.ꝝm euꝫ posset significare pape ni
si diligenter inquisiuisset de eo saltem cũ eodẽ canonico
qui prius est inquirendus.c.in primis.ij.q.i. ¶ Nuar.
to inducit.c.suspectum de homici.vbi abbas sancti bene
dicti inquirit de duobus suis monachis qui cõmiserant
homicidia illoꝝ duoꝝ latronũ ⁊ erant mõachi illi i ma
gna culpa vbi mãdat papa ꝙ abbas eos puniat. Maꝫ si
ad episcopum spectaret punitio ⁊ penitẽtia papa potius
remisisset eos ad episcopũ ⁊ nõ ad abbatẽ ar.c.ad audiẽ
tiam õ deci. ⁊ sic vñ ꝙ abbas possit inquirere ꝓ mõachũ
ex q̃ punit ⁊ inquirit de homicidio ꝙ inter grauioꝛa ⁊
horribiliora cõnumeraꝛ.c.quesitũ de tẽpo.ordi.c.inqui/
93 sitionis de accusa.c.miroꝛ.l.di. ¶ †Itẽ monachi dẽnt
corrigi ꝑ abbatẽ ꝫ regulã sancti benedicti ⁊ ꝝm apꝛca
statuta vt hñ in.c.ea que de sta.regula.⁊ ꝝm regulam al
legat etiam quia in regula abbatis dignissimi benedicti
cauetur de penitentia iniungenda ꝓ grauioꝛibus cul/
pis in rub.qualis dẽat eẽ abbas ⁊.xxi.di.c.de causis mo
nachoꝝ vbi amouet decanos.⁊.xxiij.cap.de excommu/
nicatione culpaꝝ ⁊.xxv.cap. de grauioꝛibus culpis.⁊
xxxvi.cap.de his qui se plus emendare voluerunt vbi po
nit expulsionem a monasterio ⁊ õ punitiõe que fit in coꝛ
rigibili habetur in.c.cum non ab homine de iudicijs ⁊ õ
bis ⁊ similibus ⁊ de regula beati benedicti fecit mentio
nem Hostien.in.c.fi.de regu.⁊ inducit etiam Joan.de li
94 gna.cle.i.§.si qui vero de priuil. † vbi ꝓlatus regula/
ris punit inferiorem de grauioꝛibus culpis ⁊ de crimini
bus sapientibus furtum vel rapinam que de maioꝛibus
⁊ grauioꝛibus sunt vt habetur in.c.cum non ab homine
de iudi.xxv.di.§.nunc aũt.ergo abbas punit non solũ mi
noꝛa crimina sed ẽt maioꝛa secundũ regulã sed cum defi
cit regula que penã non habet ꝓ homicidio ⁊ de mul/
tis alijs de quibus nõ facit mẽtionẽ expsse bꝫ eos puni/
re ꝝm canonica ⁊ applica statuta vt.d.c.ea q̃ de sta.mo.

a ¶ Delinquẽ
tes. Visitatoꝛes
qualr ⁊ de qui
bus inquirent
vide ꝙ spec.in
titu. õ ingsi.§.
qm̃ aũt vñ.lꝫ.⁊
vide õ hac mã
Innoc.in.c.in
singulis in gl.
in vbo. denun
ciẽt de sta. mo
nach.⁊ ibi oẽs
scribentes vbi
de ista mã late.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝛ sic potest abbas imponere suis monachis pro criminibus penas iuris a ꝓdictis excipit vnū casum in quo non
95 puniret abbas. ¶ vꝫ cū criminaliꝛ agit ꝯ monachū de crimine degradationis penā reqrēte. qꝛ tūc cora abbate nō ageret. sed cora epo cuꝫ inferiori epo degradare nō possit siue degradatio sit verbalis siue realis de quo in. c. degradatio de penis. in. vi. ꝛ. c. trāsmissa de elec. ꝺ quo refert se dixisse. d. abb. in. c. at si clerici. de iudi. ꝛ istud ꝓbat ꝫ mō q nō pōt cognoscere nō pōt iudicare nullis. n. reguliꝛ cognoscere pōt ex quo iudicare nō pōt. c. cū sup. de cā pos. ꝛ propꝛie. l. de qua re. ff. de iudi. sed q de tali cā crimina li nō possit iudicare inferior episcopo inducit Jo. de lig. no. ꝓ Jnn. ꝛ Hosti. in. c. transmissa de elec. ꝛ. c. quāto. de offi. ord. ꝛ hoc mō ꝺꝫ intelligi. c. nullā. ꝛ. c. abbates. xviij. q. ij. ¶ Ex predictis ꝓcludit q abbas ꝺꝫ cognoscere de crimine sui monachi cū ꝓ eū ꝓceditur inquirendo vel denunciando qꝺ intelligit verꝫ esse nisi esset talis casus in quo fieret degradatio ēt si ageret ꝓ viā inqsitionis. vt est heresis. c. ad abolendā de hereticis. quo casu ꝓtinebit ad epm qualitercūqꝫ agat ēt si sit exemptus. vt. d. c. ad abolendā. Jdē credit in falsario liꝛaꝝ pape. ꝛ in alijs casibus regrentibus degradationē qualitercūqꝫ agat. vt ad solū epm spectet cognitio. Si vero agat ꝯ monachū claustrale de pecunia vel alio ꝯctu ciuili vel aliqua querimonia nō hꝫ locū qꝺ cora quo agi debeat cū monachus simpliꝛ nō possit cōueniri ex quo nō hꝫ ꝓpriuꝫ. c. nolo. ꝛ. c. nō dicatis. xxij. q. i. imputet ergo sibi qui cuꝫ eo ꝯꝛit ꝛ putat ꝫ fore verū Jo. de lig. ēt si interuenit iuramētū in ꝯctu inito cū monacho. ¶ quia monachus nō pōt iurare sine licē
96 tia abbatis. vt in. c. i. de iur. cal. ꝛ in regula beati ꝑdicti que suadet monacho. vt nō iuret. ꝛ in rub. que sūt instra opeꝛ. nec ēt monachus hꝫ iurisditionē ꝓpꝛie voluntatis. c. si religiosus. de ele. li. vi. c. y. de testa. li. vi. ꝛ ꝓ ꝓñs hī ꝓ nō iurato. ꝛ. di. c. vides. l. nō dubiū. C. de legibꝰ. Nec ob. c. cū. c. laycus. de fo. ꝓpe. ll. vi. vbi hī q rōne iuramēti cōueniēdus est iurans cora iudice eccliastico. qꝛ cuꝫ abbas sit suus iudex eccliasticus q excōicare eū pōt. c. cū in ecclesijs. de maio. ꝛ obe. ꝛ ꝓ ꝓñs poterit abbas de tali cā cognoscere. si aūt monachus excōicatus de facto rōne talis ꝯctus ꝓueniet cora abbate alle. no. in. d. c. quāto. ꝛ in. c. ex pte. de accu. ꝛ hoc putat verū q nō possit agi ꝯ mona
97 chū claustralē. ¶ nisi sit in studio cū abbatis licētia. qꝛ tūc pōt agere ꝛ defendere se. ꝛ facere oia sine qbus in studio eē nō pōt. vt no. in. d. c. ex pte. ꝛ in. c. vt piculosa. ne cleri. vel mona. li. vi. ꝛ pōt vsqꝫ ad ꝓbabilē sniaꝫ obligare monasteriū suū sup mutuo. vt no. in. d. c. nō dicatis. ꝛ in. d. c. vt piculosa ꝓ archid. ꝛ tūc si agat ꝯ monachū. qꝛ pt agere ꝛ defendere se. vt dcm̄ est cōuenieꝛ cora abbate ꝝm eū p iura ꝑfata si vero cōueniat monasteriuꝫ in casu in quo pōt monasteriū obligare. tunc agat cora epo cuꝫ habeat abbas defendere monasteriū. vt in. c. edoceri. de rescript. qꝛ nō pōt esse abbas ꝑs ꝛ iudex. vt. iiij. q. iij. nullus. si aūt monachus prior vel administrator cōueniat rōe sui bñficij sup ꝯctu aliquo cū eo inito. qꝛ agere ꝛ defendere pōt noie sui bñficij. c. cū deputati. de iudi. c. olim. cū si. de resti. spo. credit Jo. de lig. q cōueniri ꝺꝫ cora abbate p gl. d. c. quāto. cū gnaliꝛ de monacho ꝯbēte loquat. ꝛ alꝫ nullus melius ꝯbit quā dictus administrator ꝛ ꝓdicta oia de correctione criminū facienda p abbatē ꝛ cōuētione cora eo facienda in ciuilibus qōnibus dicit vera esse ēt si monachus ꝯꝛit vel resideat in alia ꝺyoceſi quā vbi est sitū mo
48 nasterij. ¶ qꝛ monachus vbicūqꝫ fuerit sp est sub iurisditione abba. qui vice dei supra caput suū posuit. c. si religiosus de elec. li. vi. ꝛ monachus fictione iur. semp est in suo claustro. vt no. Jnn. ꝛ abb. in. c. cum illoꝛ. de sen. excō. archi. in. c. vt ꝓculosa ne cleri. vel mona. li. vi. ꝓbat in. d. c.
a Alteriꝰ habet originaliter istud dcm̄ de quo. s. ꝑmo de gene. tex. cōmen. xix. xx. ꝛ xxi. vbi vide.
99 cum illoꝛ. ¶ vbi si duo monachi diuersoꝝ monasterioꝝ se adinuicē pcusserit ptinet ad vtrūqꝫ abb. absoko. ꝛ ita dat iurisditio extra claustrū. qꝛ nō pt fieri q ambo monachi eēnt in ꝓpꝛijs móasterijs ꝓbat ēt in. c. canonicatū. de sen.
100 excō. ¶ vbi ꝑ hospitaliū absoluit ffres suos q nulluꝫ hñt claustrū. ꝛ ita ex claustrū vbiqꝫ iurisditionē hꝫ abb. ꝯ suos monachos. dic tñ q si locus in q monachus residet ꝛ ꝯꝛit est remotus ab abb. ꝛ nō potest cōmode per actoꝛē adiri q poterit conueniri coraꝫ epo. Nec ob. exceptio q primo sit cōueniendus cora abbate q sic probo. naꝫ monialis ꝓpter absentiam abbatisse que mortua est agit nomine proprio restitutorio iudicio. c. cū dilecta. de rescrip. in fine. q non faceret si abbatissa viueret sed ageret abbatissa. vt no. in. c. parochianos. de sen. excō. facit q not. glo. in. c. nolo. ꝛ. c. nō dicatis. xj. q. i. que dicit monachuꝫ non posse agere de iniuria sibi illata si abbas est absens nec reliquit ꝓcuratoꝛē ergo. ita ꝛ in casu nostro ꝓpter absentiam abbatis conuenietur monachus coram epo.
¶ Jtez filiuffa. agit ꝛ defendit se patre absente. vt in. l. si longius. ff. de iudi. ꝛ nota. in. d. c. dilecta. de rescriptis.
¶ Item cōmoditas mutat alicuius sepulturaꝫ. c. qui de sepul. li. vi. ꝛ etiā religioso dat electionē sepulture cuꝫ ad monasteriū cōmode portari nō potest. licet non habeat velle aut nolle. c. si religiosus. de sepul. ꝛ ideo dicit Jo. de ligna. q si ꝓdictus monachus distat ab abbate. vt dcm̄ est habebit actoꝛ electionē monachū ipsum cōuenire cora abbate suo vel cora epo. ꝛ sic ꝝm eū ꝺꝫ intelligi ꝛ saluari opi. Jnno. hosti. ꝛ abbatis in loco alleg. superius. sed ꝓp negligentiam abbatis cum de ea apparuerit iurisditio spectabit ad episcopum. vt. d. c. quāto. ꝛ. c. grauem. de offi. oꝛ. ꝛ no. per archi. in. c. vno. de maio. ꝛ obe. li. vi. ꝛ idem dicit esse vbi notoria sunt crimina. qꝛ cum statim abbas non corrigit potest epūs corrigere. c. romana. §. notoria. de censi. li. vi. ꝛ potest merito dici negligens qꝺ procedit in notorio actus permanētis. c. cū tu. ꝺ vsur. c. super eo de coha. cleric. ꝛ muli. secus in notorio actus trāseuntis item vbi appellatur ad eum. c. romana. §. i. de appel. li. vi. ꝛ ad. c. i. de priuil. eo. lib. q videtur obstare in eo q innuit q etiā exempti delinquētes extra locum exemptū vel contrabentes possunt conueniri coram episcopo loci rñdet Jo. de lig. q loquit quādo prelati inferiores sunt negligētes vel in notorijs vel vbi agit de accusando vel in casu in quo debent degradari vt dictum est. alꝫ essent omnia superiora iura correcta per illud. c. i. vel ꝝm eum loquitur quando ratione exemptionis non defenderentur quin puniantur per ordinarium si delinquant vel cōtrahant extra domicilium. sed non negat quin possit defendere per anteriora iura que papa reuocare non intendit ar. c. ecclesia. de elec. sed do. abb. putat melius posse dici ad illud. c. i. q loquatur de bis exemptis qui sunt immediate sub ordinario loci. vt patet in prin. illius tex. ibi suā in ipsis iurisditionē prout ius exigit exerceri pōt. ꝛ sic loquitur de principalibus personis ꝛ prelatis ecclesiaꝝ exemptarū qui cessante exemptione conueniuntur ratione delicti contractus vel alia ratione coraꝫ ordinario loci. xvi. q. i. c. abbates. xi. q. i. c. de persona cum si. non autē loquitur de monachis qui etiā omni lege cessante discuti ꝛ puniri possunt per suum abbatem nec priuilegiū eis debet esse damnosum. c. in bis de priuile. ꝛ ita quieuit reuerendus do. abb. hic. ¶ Et idem do. abb. reptens. c. si quis contra clericum. s. eo. eodē modo transiuit. vt hic fecit more meri recitatoris. est pro certo admiratione dig. q ita captiuauerit ingeniū suum tantus doctoꝛ. vt nihil noui attulerit etate nostra. cura bunc passum qꝺ pro certo alienū est a moribus ꝛ doctrina sua. ego autē occupatus multis in transcursu duaꝝ lectionum dictū vix concedit mihi ociū respirandi nihilominus aliqd afferā vt supremus deus gratiose dederit ꝛ vī mihi q correctio monachi idistincte spectet ad solū abbatē ꝛ nō ad epꝫ. ꝛ ad duco casū sin. ꝛ nouū ad hꝫ. c. nulla. xviij. q. ij. in v. ad quē
101 tota ptās ptinet. vbi ꝓbat q tota iurisditio spectat ad abbatē. ꝛ ꝓ ꝓñs nō spectat ad epꝫ. ¶ qꝛ gñatio vnius est coa ruptio alteriꝰ ꝛ iclusio vniꝰ ē exclusio alteriꝰ. v. di. c. ḡlis. c. nōne de presump. l. maritus. C. de procurat. ꝛ capit ibi

potestas

UVA. BHSC. IyR_275_2

ptās pro iurisditione. Et adduco illud qō sacro scriptuz est euāgelio. nam ꝛ ego sum in potestate constitutus. i. iurisditione. vt alle. oldr. lodensis cōsi. xxxxiij. ꝛ voluit glo. in l. i. ff. de iurisd. om. iudi. que dicit qō iurisditio est ptās vt ibi. ergo sequit ꝙ regulariter iurisditio quo ad monachum pertinet ad abbatem ꝛ nō ad episcopum regulariter nisi in casibus expressis iuxta illud nō illi imperiū pellagi. ¶ Scōo arguo sic. abbas ē maior ep̄o quo ad suū monachum assumptū istud probo deus maior est omni episcopo iuxta illō. nos aūt populus eius ꝛ oues pascue eius. sed Abbas bz vices dei supremi supra monachos suos. vt in. c. si religiosus. de elec. li. vi. ergo fungitur vice dei. ꝛ p ꝓns vt deus poterit abbas corrigere suos monachos excluso episcopo. qz subrogatū sapit naturam eius in cuius locū subrogatur. c. precipimus. lxxxiij. dist. c. ecclesia. vt lite pendē. l. si eū. §. qui iniuriarū. ff. si quis caut. ¶ Tertio facit in omni administratione prelatus immediatus. lz inferior preferr̄ maiori prelato mediato habetur in. l. sancimus. C. de sa. san. eccle. ꝛ no. in. c. cū deputati. s̄. tit. i. ꝛ cle. abbates. de rescript. sed clarū est ꝙ abbas est p̄latus immediatus quo ad suos monachos. sed ep̄s est mediatus p̄latus. ergo sequit qō quo ad monachos plus iuris bz abbas q̄ episcopus ꝛ plus mihi de iure vi
102 det dicendū. †ꝙ posito ꝙ monachus fecerit delictuz degradatione dig. ꝛ abbas nō possit imponere penā degradationis. vt dictum est nihilominus poterit cognoscere
a de delicto degradatione digno[a] ꝛ ꝓnūciabit monachuz degradatione dig. ꝛ episcopus postea illū degradabit p d. c. degradatio. de penis. in. vi. Et adduco simile qō voluit gl. ij. q. vi. biduū. ꝙ lz concilium prouinciale nō possit deponere episcopum nihilominus poterit pronunciare ep̄m deponendū. simile ēt dicimus in p̄side qui lz nō possit deportare aliquez. tñ poterit pronunciare aliquē deportādū. l. i. §. deportatos. ff. de leg. iij. ita dicamus in abbate vt licet nō possit degradare monachuz exigentibus demeritis. tñ poterit pronunciare illum degradandum. ¶ Quarto facit. c. ad nostrā. de ap. in ver. subditoꝝ. vbi monachus dicit esse subditus abbatis. ergo intelligitur subditus ratione iurisditionis p id qō no. in. c. fi. j. eodez. ¶ Quinto moueor ex. l. cōgruētius. C. de pa. po. vbi est casus multū sing. ꝙ cōgruētius cā decidit intra domum si que cōtrouersie oriunt̄ inter patrē ꝛ filiū p quē tex. fundata sūt statuta italie qbus caueť ꝙ cause mote inter cōiūctos ꝓmitti dēant inter cōsanguineos ꝛ affines. de quo tex. facit festū ibi bal. q idē voluit in. l. q se p̄ria. C. vñ liber. ꝛ in. l. semel mora. ff. so. ma. ꝛ Lu. ro. ꝓsi. lxxx. ꝛ qō ipse ēt voluit i. d. l. semel mora. eodē mō dēmus dicere ꝙ fauore religiōis melius sit cām monachi quecūq; sit illa ventilari ꝛ discuti cora ipso abbate q̄ in tribunali epi ꝛ s̄. d. abb. rñdet ad. d. c. i. de p̄uile. ꝙ nō loquat in monachis. sed i p̄latis monachoꝝ. ¶ Tu pódera ꝙ re vera ille tex. in prin. loq̄t in exemptis ex priuilegio apostolico. ꝛ tñ vult ꝙ ratione p̄ctus vel rei possint cōueniri coram ordinarijs locoꝝ. sed restringere illū tex. ad prelatos dū taxat est p iouez colorata rñsio ꝛ posset suaderi hoc mō actus actiuoꝝ sunt in paciēte bene dispositio. vt dixit philosophus in scōo de anima. sed ille tex. loq̄t in re sita in loco subiecto ordinarijs spectanti ad ip̄m qui cōueniť. licet istud nō pōt cadere in monachis. eo qz nihil hz. vt in. d. c. nolo. ꝛ in. d. c. nō dicatis. ergo illa verba nō p̄nt cadere in monachis. ¶ Jtē ille tex. loq̄t de p̄ctu inito p exceptuz in loco subiecto iudici ordinario. eodē mō istō nō cadit in monachū. qz nō hz velle nec nolle. c. si religiosus. ō electio. li. vi. ergo necesse est vt dicamus ꝙ cum verba illius c. nō adaptent̄ monachis. ergo nō adaptabit̄ eius dispositio. vt in. l. iiij. §. totiens. vbi per bar. ff. de dā. infe. ꝛ in. l. ita aute. vbi etiā per bar. ff. de admi. tut. c. indēnitatibus. §. sed cū eas de elec. li. vi. ergo intellectus. d. abb. vī verisimus ad illuz tex. sed pro certo male loquitur. qz posito ꝙ illa verba ratione contractus vel ratione rei non adaptent̄ monachis. tñ adaptant̄ monachis illa verba rōne delicti ex quo seq̄t ꝙ ad euz casum adaptat̄ dispositio legis ad quē adaptāt̄ verba legis vt dictū est. ꝛ qz vnū determinans sequēs plura determinabilia diuersa illa determinat ꝑm naturam eoꝝ. ita probat̄ in. c. olim ex litteris. ꝛ in. c. ab excōicato. de rescrip. ꝛ in. c. cuz dilectus. de consue. ꝛ p ꝓns determinat p̄latos ꝛ monachos. ¶ Jtē cōfundit̄ rñsio. d. abb. per. d. c. i. §. in eos. vbi text. expresse loquit̄ de monachis per quē tex. datur precipuus lumen ad principiū illius. c. vt etiam loquat̄ de monachis. ꝛ iō tenenda est solutio Jo. de lig. vt dicamus ꝙ qñ abbates eoꝝ sunt negligētes possint epi cognoscere de causis monachoꝝ. vt dicimus in simili qñ p̄latus immediatus ē negligēs agē p reb⁹ sue p̄lature. qz tūc p̄lat⁹ imediat⁹ q dicit̄ eius supior poterit agere p mēbro sibi subiecto. vt no. in cle. abbates. de rescrip. ita est dōm in proposito. vt cū abbas est negligens poterit agi coraz episcopo. ꝛ ista
103 nō tradas oblīnioni. ¶ †Sed quā formā seq̄t abbas vt suus cōmissarius ingrens p̄ suū monachū de crimine sequeť ne formā iuris. ō quo hī in. c. qualiter. §. oz. de accu. vel p̄cedet ꝑm statuta regularia vel p̄cedet simpl'r ꝛ de plano sine strepitu ꝛ figura iudicij ꝑm formā que tradit̄ in. d. c. qualiter. §. oz. nec vocabit̄ ad vidēdū iurare testes qz est de ordine iudiciario nec admittit̄ appellatio. c. ad nostrā. c. rephēsibilis. c. cū spāli. §. fi. de ap. nec aliaꝝ iurīū solēnitas obseruet̄. sed p̄cedit̄ ꝑm obseruātias regulares ꝛ diuersas obseruantias religios[a] ꝛ. de quo p Jo. mo. ꝛ alios. in. c. i. de reli. domi. li. vi. quā ergo formā de istis sequeť abbas Joā. de lig. in loco palleg. dicit qō pōt sequi primā formā p. c. ea que. de statu regu. sed tutius est p̄cedere ꝑm scōam formā. qz si iuxta primaz formā p̄cederet deberet dicto monacho p̄uidere de expensis aduocatoꝝ ꝛ de alijs sumptibus cū nō bēat p̄priū. c. ex parte. de accu. ꝛ quia ipso ingressu se ꝛ sua dicauit monasterio. vt in auctē. ingressi. ꝛ aucten. si qua mulier. C. de sac. sanc. eccl. xix. q. vltima. c. si qua. ꝛ. c. in presentia. de probatio. ꝛ nisi faciat expensas sibi p̄ri uaret eum defensione sua que ex
104 cōmunicato †ꝛ etiam demoni si esset in iudicio non debet denegari. c. cum inter. de exceptio. xi. q. iij. eoruz. ideo tutius est ꝑm eum. vt procedat ꝑm scōam. Et si ꝑm illam procedit non ministrabit sibi expensas. quia nec eas facturus est nec admittet̄ ad eas. vt. d. c. reprehensibilis. ꝛ d. c. cum speciali. ¶ Jtem dicit ꝙ prima via electa p abbatem potest redire ad scōam procedendo ꝑm regularia instituta. quia proprie inter abbatē ꝛ monachos lis esse non potest. l. lis nulla. ff. de iudicijs. c. vno. de syndico. ꝛ qualitercūq; abbas de salute sui monachi queritit. ille debet humiliter obedire. vt dicto. c. reprehensibilis. Maz siue petendo siue cognoscendo hoc solum bene agitur. vt vita hominuz corrigatur. xxiij. q. v. prodesse. ꝛ vna actione suspensa transit̄ ad aliā. c. pastoralis. de causa possess. ꝛ proprie. c. significauerunt. de testi. ꝛ nota. hoc in speculo de inquisitione. §. fina. versicu. item pone. ꝛ versic. nunqd. Nec obstat. c. i. de postula. prelato. li. vi. ꝛ. c. vt qui duas. ꝛ. c. ab eo. de electio. eodem libro. vbi vna via electa non potest rediri ad aliam cum damno alterius. Dic vero sine damno monachi fit. quia facilius procedetur per secūdam quam per primam. vt supra probatum est. Hoc in effectu voluit Joannes de ligna. qui non tangit de alijs prelatis inferioribus. vt de proposito plebano ꝛ simili/bus ꝑm dominum Abbatem. Sed Jnno cen. Hostien. ꝛ Joan. andre. in. c. ad hec. de officio archidyaco. concludunt tales prelatos ꝛ dominos dumtaxat habere iuris/
105 ditionem non grauem. †Et appellant grauem iurisditionem. vt est depositio clericoruz etiam in minoribus allegant notata in. c. transmissaz. de electio. xv. q. vij. c. episcopus. Jdem de suspensione perpetua vel multum diuturna. Jdez de vnione. c. sicut vnire. de excessibus p̄lato. facit cle. ne in agro. de sta. monacho. Jdez in suspēsione. c. ij. de eo q furtiue ordines suscepit. Jdē de auctoritate interpo

a ¶ Digno. Quam iurisditionē hēat abbas in monachos suos. viō p spec. in tit. de arbi. § fi. versi. sed qro. Jnno. in. c. vt fame. i gl. in verbo p̄latoꝝ. de sent. excom. ꝛ vide d. car. i cle. i. in p̄n. iij. q. ō sta. monacho.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nenda alienationem rei ecclesiastice.xij.q.ij.c.sicut excep
tione ꝛ qnaliter omnia que expediunt prelati sine capi
tulo.c.nouit.ꝛ.c.quãto.de his que fiũt ita ꝑlatis. ¶ Jtẽ
iurisditio in monasterio.c.fi.de offi.archid. ¶ Jtẽ causa
matrimonialis.c.accedẽtibus.de excel.ꝑla. ¶ Jtẽ datio
dimissoria ꝛ.c.significasti.de offi.archid. ¶ Jtẽ cã crimi
nalis grauis.c.querelam.de ꝓcur. ¶ Jtẽ oia q̃ sunt epa
lis ordinis.de qbus in.c.qõ sicut.ꝛ in.c.transmissum.de
electio.lxviij.di.c.quãuis. ¶ Jtẽ dicunt qõ talis iurisdi
tio nõ extendit ad notabiles ꝑsonas nisi vt epo nuncient
vnde solum bꝫ ad parochiales ecclesias.ꝛ quo ad mino
res titulos iurisditionẽ archidiaconus. ¶ Jtẽ tales ꝑla
ti inferiores ꝑñt pp nõ residentiã priuare clericos titulis
suis.nec pp aliã cãm vt disputauit Ja.bononien̄.vt refert
Jo.an.in.c.fi.de offi.archid. Hoc ẽt sequit hic.d.anto.ꝛ
plus ꝙ vbi agit in figura iudicij nisi aliud det cõsuetudo
isti ꝑlati inferiores nõ hñt iurisditionez.c.cũ ex iniuncto.
de bereti.c.de ꝑsona.xi.q.i.ꝛ fuit opi.Jac.bononiẽ.vt re
fert Jo.an.in.d.c.fi.ꝛ cũ hoc trãseunt doct.dicit tñ.d.an.
istos ꝑlatos inferiores habere iurisditionẽ in eos qui il
los elegerunt ꝛ dirigit tunc iurisditio plus ad certas ꝑ
sonas in loco ꝙ ad locũ tm̃.ꝛ dicit'ꝙ isti recipiunt pote
statem quãdã excõicandi.ꝛ habent iurisditionẽ modicã
nõ cognitionalẽ sic dꝫ intelligi ꝑm eũ.c.cũ ab ecclesiarũ.
de offi.or.ꝛ qõ ibi no.putat ẽt qõ subiectos seruientes in
ecclesia ꝑñt pro eoꝝ culpis ꝛ negligentijs nõ cõtentiose.
sed correctionaliter ad tẽpus priuare emolumẽtis ecclesie ꝛ
distributionibus ꝛ alijs silibus.sed totaliter ab ecclesia re
mouere vel ad nõ modicuz tps suspendere nõ possent.vt
dictũ est ꝑm Jnn.Host.ꝛ Jo.an.nisi forte ꝑm eũ habeãt
potestatẽ instituẽdi de cõsuetudine.qz ꝛ ꝑñter videñt ha
bere potestatẽ destituendi pro cũlpis ꝛ negligentijs.Si
tñ nõ sint instituti ad curã.facit gl.in.d.c.i.ꝛ ꝙ isti supio
res habeant ecclesias pleno iure ꝛ sic ẽt habeant potesta
tẽ destituendi de cõsuetudine possent destituere. ¶ Nec
obstat tex.in eo qõ dicit de ꝓsuetudine vel statuto qz pos
set intelligi ꝑm eũ qñ cõsuetudo vel statutũ disponit ꝙ ta
les supiores possint destituere hos ꝑsbyteros deputatos
ad curã.cũ tñ illi superiores nec de cõsuetudine nec aliter
haberẽt ptãtẽ destituẽdi.ꝛ hoc ꝑm eũ videt sentire gl.in
d.c.i.Reliquit tñ hoc sub dubio cogitandũ.Hoc dictuz
nõ plz.d.abb.hic referenti pau.de liaza.in.d.clemẽ.ne in
106 agro.§.ceterũ.de sta.mona.dicentẽ † prelatũ conuentua
lem habere iurisditionẽ fori cõtentiosi rõne collegij ꝛ rõ
ne ꝑsonaꝝ illius collegij alle.c.quãto.de offi.or.ꝛ.c.cũ in
ecclesijs.de maio.ꝛ obe. ¶ Jtez dicit qõ talis ꝑlatus nõ
bꝫ iurisditionẽ fori ꝓtentiosi in parochianos.sed tm̃ fori
penitẽtialis.Et sic dꝫ intelligi qõ nota.in.d.c.cũ ab eccle
siarum.Sed do.Cardi.vt hic refert.d.abb.in.d.c.cuz ab
ecclesiarum.dicit ꝙ nullus habet iurisditionem ordina
riam de iure cõmuni in locum citra episcopum.ipse enim
solus habet iurisditionem ordinariam in ciuitate ꝛ dyo
cesi. Jsti vero prelati inferiores qui presidẽt collegio ha
bent ordinariam in illos de collegio.vt in.l.fi.C.de iurisd
107 ditio.omni.iudi. † Ex his infertur quod si prelatus infe
rior episcopo habet iurisditionẽ ordinariam in sua dyo
a cesi vel in certa parte dyocesis hoc est de iure speciali ꝛ
nõ de iure cõmuni. Pro hoc adducit not.per archidya.
xxiij.q.i.§.auctoritatibus.ꝛ qõ voluit Paulus in.d.cle.
108 ne in agro.§.ceterum.Et ex hoc dicit quod plebanus in
a ¶ Spãli. Ad de ad materiã huius ꝓclusionis.d.cardi.in cle.fi.§.ꝙ si de pe. vbi multa pulchra habẽtur. suo plebanatu nullam habet in plebanos iurisditionem
respectu fori contentiosi de iure communi allegat.c.ij.cuz
ibi no.de excessio.prelato.vnde non dicitur habere terri
torium quod habeat iurisditionez.l.fina.ff.de iurisditio.
omni.iudi.c.vt animarum.de constitu.li.vi.Et ex his in
fertur ad intellectum.d.c.cum ab ecclesiarum.quod vide
tur obuiare predictis.ꝛ si illud.c.intelligatur de iurisdi
tione fori contentiosi oportet illud intelligere quatenus
debet de parochianis subiectis de iure speciali vel de iu
re consuetudinario.ꝛ hec procedunt ꝑm eum de iurisdi
tione in loco.sed quo ad iurisditionem in personas dicit
ꝙ prelatus collegij habet ordinariam fori contentiosi in
illos de collegio.ꝛ sic potest cognoscere inter eos de cau
sis ciuilibus.ꝛ licet hoc non videatur in vsu.tamen de iu
re procedit per dictã.l.finalẽ.C.de iurisditio.omni.iudi.
¶ Jtem potest in singulos de collegio ferre sententiam
censure.c.cum in ecclesijs.de maiorita.ꝛ obedien.Et hec
sunt ꝑm domi.Abb.que in hac materia reperiuntur scri
pta.dicit tamen dom.Abb.ꝙ ex eis nõ est enucleata ma
teria istec.ꝛ ideo ex varietate opinionum resultat nodus
ꝛ contrarietas ꝑm eum.Nam Jnno.Hosti.ꝛ Jo.an.in
dicto.c.quãto.dicũt ꝙ isti prelati inferiores nequeunt de
109 causa cognoscere in criminalibus. ¶ † Jtez in ciuilibus
non sunt primo conueniendi corã suis prelatis.se potius
est in electione actoris.Jo.de lig.tenet ꝙ etiam de crimi
ne cognoscere potest dũmodo depositionem talia crimi
na non exposcant ꝛ ꝙ data commoditate debent primo
conueniri corã suis prelatis etiam de delictis alibi cõ
missis.ꝛ de contractibus alibi initis.loquitur tamen de
abbatibus non tamen de alijs prelatis inferioribus.sed
Jnno.Jos.and.ꝛ Hostiẽ.vt superius dictum est dicunt
bos inferiores prelatos habere tm̃ iurisditionem in leui
bus.ꝛ hanc opinio.sequitur.vt dictum est domi.Anto.
sed domi.Card.sentit ꝙ in ciuilibus habent potestatem
cognoscẽdi.ꝛ sic iurisditionem contentiosam.sed Pau.
sentit ꝙ habent iurisditionem fori penitentialis dumta
xat.Sed domi.Abb.distinguit hoc modo.Aut queritur
vtrum isti prelati inferiores habeant de iure territorium
proprie ꝛ stricte.ita ꝙ habeant iurisditionem in eos qui
ibi delinquunt vel contrabunt.cõmuniter tenetur ꝙ non
licet Jnnocẽ.hic referat vnam opinionem in oppositum
que tamen non tenetur communiter.sed solus episcopus
est ordinarius in tota dyocesi ꝛ est sibi territorium in spi
ritualibus.vt probatur in.c.i.de offic.ordina.ꝛ in.c.cum
episcopus.eo.titu.lib.vi.xi.q.i.c.fi quis cum clerico.ꝛ.c.
110 de persona.vt hic. † ꝛ quid sit territoriuz.ꝛ vnde dicatur
dic vt in.l.pupillus.§.territorium.ff.de verbo.significa.ꝛ
per glo.in.c.ij.de constitu.li.vi.ꝛ de territorio ꝛ dyocesi.
vide tex.in clemẽ.ne romani.de electio. Aut queritur an
isti inferiores habeant territorium fori penitentialis.ita
ꝙ habeant iurisditionem in foro penitentie.ꝛ omnes ibi
habitantes.ꝛ dicit ꝙ habent iurisditionem in omnes de
collegio.vt.§.dixit Pau.ꝛ facit.c.cum ab ecclesiarum.
tale tm̃ territorium non habent isti inferiores vt faciant
quasi caput.imo concurrunt in exercitio cum episcopo ꝛ
habentur sub episcopo ꝛ locus est preoccupationi ꝛ si cõ
currant ad curaz prefertur episcopus superior.vt in.c.ij.
de offi.archipsby.ꝛ quod ibi not.ꝛ in.c.omnis.de peni.
ꝛ remis.ꝛ glo.in.c.ij.eo.titu.li.vi.ꝛ dicit ꝙ istud territo
riũ fori penitentialis nõ per omnia equiparatur territo
rio fori cõtentiosi.qz forensis delinquẽs in loco vel in ter
ritorio vnius iudicis sortitur ibi forum illius quo ad con
tentiosam iurisditionez.c.i.de raptoribus.iij.q.vi.c.i.sed
in penitentiali foro sortitur quis forum alterius sacerdo
tis.vt voluit gl.singularis in.c.i.xvi.q.i.ꝛ no.in.c.i.de ra
111 ptor.ꝛ est ratio ꝑm Jo.de lig. † quare rõne fori cõtentiosi
forensis subijcit ꝛ nõ rõne fori penitentialis.ratione esse
dicit.qz pena cõtentiosi fori imponit ex eo.qz offendit iu
dicẽ ꝛ bonũ publicuz.ideo dꝫ puniri in loco vbi deliquit
sed penitẽtia imponit propter offensam dei ꝛ anime pro
prie.ergo illi soli subijcit quem bꝫ supra se loco dei.ꝛ qz
iudex est anime sue. ¶ Jtẽ qz parochialia nõ cõcernunt
principaliter locum.sed personas propter locuz secus in
iurisditione ꝓtentiosa.facit.c.super eo.de parochijs.ꝛ.l.
pupillus.§.territorium.ff.de verbo.signi. Lapus damna
uit hanc rationem in cõmento.c.i.de rapto.qz aliquãdo
imponit pnia manifesta ꝛ publica.vt in.c.i.de peni.ꝛ re
mis.Et iõ ad exẽplũ alioꝝ delinquẽtium fozet imponẽda
pnia in loco delicti.sed lꝫ ipse dãnet illaz rõnem.tm̃ ratio
in se bona est.qz principalis causa est purgatio anime.

¶ Jtem

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Jtē assignat aliam rationē ne contingat confiteri per ptes. qz de alibi cōmissis nō posset cōfiteri in loco delicti. ergo p ptes cōfitereť qō nō est dōm. c. nō tibi dico de pe. di. i. de quo per Hostien. in summa. de peni. ꝛ remiſ. §. an peccata. Hec ratio indistincte non ꝓcedit. sed Lapus assignat aliam rōnem videlz interest enim sui parochiani vt cognoscat vultū sui peccatoris. vt nota. in. c. ois. de peni. ꝛ remiſ. ꝛ in. c. ij. eo. titu. li. vi. ꝛ lz superius dictū fuerit ꝙ isti inferiores nō habent iurisditionē in ibidem delinquētes ꝛ in foro penitētie si sunt forenses. habent tñ iurisditionē in ibidē delinquētes in eoꝝ parochia cōmorātes lz nō ꝟerint ibi ppetuum domiciliū. vt sunt scholares ꝛ mercēnarij ꝛ similes. quoruꝫ parochialis est ille in cuius parochia inhabitant. vt est gl. sin. in cle. i. de priui. in ver. parochialis. facit qō not. in. c. ois. de pe. ꝛ remiſ. ꝛ qō in simili voluit gl. in. l. i. C. vbi de cri. agi oz. aľs. ij. que dicit ꝙ pōt quis cōueniri ibi. vbi cōmorať ꝛ conuersať. lz ibi nō habeat domiciliū. facit. l. quisquis. C. si cer. peta. Qui dā sunt habentes territoriuꝫ parochiale. ꝛ eoꝝ dignitas sonat in nomen plationis. vt sunt inferiores plati habentes certā parochiā ꝛ tales in tota parochia habēt curas.

¶ De abbatibus vero ꝛ alijs religiosis platis dōm est vt not. in. c. penul. de cap. mona. ꝛ p gl. in cle. ne in agro.
112 de sta. mona. vbi not. †vtrum per se possint tales religiosi exercere curā si habēt ppīm. ꝛ ibi ēt tangitur p scribētes vtrū valeat consuetudo. ꝛ refert. d. abb. se tenuisse ꝙ sic i d. c. i. ¶ Jtē bñt iurisditiones in illos ꝙ eos elegerunt ꝛ dirigitur tūc iurisditio plus ad psonas certas in loco qȝ ad locū. vnde nō vendicat sibi locū in ibidē delinquētes vel habitantes vel ꝟbentes. sed tm̄ in psonas illoꝝ de collegio. Et in istis. d. abb. dicit se distinguere inter abbates ꝛ alios platos seculares. vt sunt prepositi plebani ꝛ simi
113 les. †vt abbates habeant iurisditionem inter suos monachos vbicūqȝ delinquant ꝟbant vel resideant in causis ciuilibus ꝛ criminalibus tā correctionaľr qȝ iudiciaľr dūmodo nō agať ad depositionē. Et ꝙ primo sint cōueniēdi corā suis abbatibus qȝ coram epō. alias obstabit exceptio fori. dūmodo cōmode possint adiri eoꝝ abbates. ꝛ pro hoc faciant ſm eū dcā Jo. de lig. supius ꝛ iura alleg. p eū. ꝛ. c. sicut. de symo. c. cū in ecclesijs. de maio. ꝛ obe. c. in singulis. c. ea que. de sta. mo. c. quāto. de offi. ordi. c. i. ꝛ ij. lxiij. di. Mā si habent iurisditionē in monachos. vt supius probatū est ꝛ pbať in regula eoꝝ monachali approta p superiorē nō apparet rō quare illam nequeat exercere in figura iudicij. qz ordo indiciarius nō ampliat iurisditionē. sed potius fuit institutus in fauorem publicum. ꝛ ne innocentia ex iudicis iniquitate ledať ꝛ opprimať c. qm̄ ꝟ. de ꝓbat. ꝛ maxime probare vī in. d. c. ea que. vbi dī ꝙ debent puniri ſm statuta apostolica. ꝛ alle. ēt. d. c. quāto. ꝛ. d. c. si religiosus. de elec. li. vi. ꝛ. d. c. ea que. ꝛ. d. c. in singulis. vbi ꝓmo bī recursus ad abbatez pro correctione monachi. ꝛ sic velle nolle ipsius monachi dependet a voluntate abbatis. vt in iuribus allega. supius ſm eū. Tu de hoc vide quinqȝ argumenta q̄ supius formauī habentia neruū vt p prius recurrať ad abbatē qȝ ad epȝ etiā si talia sint crimina que degradationē expectent. sed prelati inferiores seculares habent iurisditionē in personas illoꝝ qui illos eligunt. videlz in illos de collegio. ꝛ hanc iurisditionē habent dūtaxat in ciuilibus etiam in figura iudicij. arg. l. fi. C. de iurisdi. om. iud. ꝛ arg. eius qō voluit Jnno. in. d. c. cū ab ecclesiaꝝ. ꝛ quod habeť in. c. i. xv. q. iij. ꝛ in. c. decernimus. de iud. ꝛ in istis secularibus
114 putat. d. abb. procedere dictum Jnnoc. in. d. c. quāto. †ꝙ epoꝝ subditi possunt cōueniri coram epo vel solū plato imediato. ita ꝙ sit in electione actoris corā quo ipsos cōuenire velit p id qō voluit Jnno. in. d. c. cū ab ecclesiaꝝ. ꝛ arg. l. fi. C. de iurisdi. om. iudi. Nam sicut bi qui sunt alicuius ꝓfessionis licite ꝛ approbate faciūt aliqō collegiū. ꝛ possunt in ciuilibus cōueniri corā eoꝝ epo. in criminalibus tñ nō poterunt conueniri corā eoꝝ plato. arg. d. l. fi. ꝛ. xi. q. i. c. de ꝓsona. Archi. tñ ibi indistincte tenet ꝙ coram epo tāqȝ corā ordinario loci sunt ꝓueniendi nisi aliud bēat cōsuetudo vt hic. ꝛ in. c. auditis. ꝛ. c. cū olim. de ꝓscrip. ꝛ in istis intellige dcm̄ Jnn. in. d. c. quāto. ¶ Et ex ꝓdictis collige vnā dī̄am inter iurisditionez cōpetentem
115 abbatibus ꝛ alijs prelatis secularibus inferioribus. †Et hanc dicit esse rōnē diuersitatis videlz. qz magis sunt subiecti monachi suis abbatibus qȝ clerici seculares suis prelatis inferioribus. qz monachi posuerūt supra caput suū ꝑncipaľr abbatē vt deū ꝛ nō epm̄. c. si religiosi. de elec. li. vi. Mā eoꝝ velle ꝛ nolle pendet ex volūtate abbatis. vt in d. c. nolo. ꝛ. c. nō dicatis. ꝛ sic non sunt monachi subiecti ipsis abbatibus rōne nudi exercitij iurisditionis. sed clerici seculares sūt ꝑncipaľr sub epo. ꝛ ab eo recognoscūt ordines ꝛ beneficia ꝛ loco dei se dedicauerūt in aia ꝛ in corpe. xij. q. i. c. cui portio. ꝛ qō no. Jo. de lig. in. c. ceterū §. de iudi. ꝛ in. c. significasti. §. eo. sed inferioribus platis sunt subiecti clerici seculares ratione nudi exercitij iurisditionis. ió cōiter dīcit iura clericos inquirēdos cōueniēdos ꝛ puniendos p eoꝝ epm̄. xi. q. i. quasi p totū ꝛ in. c. i. ꝛ ij. §. eo. ꝛ. c. postulasti. §. eo. ꝛ hic. ꝛ in. c. cuz ex iniuncto. ad fi. de hereti. ꝛ. c. plectis. xxv. di. De monachis vero dicūt iura illos puniēdos cōiter p abbatē. vt dcm̄ est. facit qō voluit gl. in. c. cui resistit. xi. q. iij. putat. d. abb. vt iā vo
116 luerunt docto. superius relati. †ꝙ poterunt plati inferio/
a res modice punire[a] laycos sibi subiectos cū causę cognitione pro negligentia ꝛ culpis ex quo bñt iurisditionē in psonas eoꝝ arg. c. ex lris. ꝛ. c. cū accessissent. de cōsti. Tm̄ sunt qdā plati habētes sub se subditos rōne seruitij tm̄. ꝛ cōstat eos nō bēre territoriū. ꝛ tales nō bñt iurisditionē in psonas illoꝝ qui seruiunt ipsis nisi illam vendicent aliquo iure speciali. vt hic probať. Quidā sunt bñtes penitentiale territoriū ꝛ nō cōtentiosuz nec sunt in aliqua plationē stricte sumpto vocabulo plationis. vt sunt sacerdotes curati. ꝛ tales nō bñt aliquā potestatē in foro contentioso ciuili aut criminali. vt supius dictū fuit. Sed an possint excōicare multe sunt opiniones. vt refert Jo. an. in. c. si sacerdos. §. de offi. ordi. ꝛ hī per hostiē. in sūma de sentēu. excō. §. si qs possit excōicare sub. §. nedū autē. ꝛ in eodē. §. ver. tu teneas. d. ant. hic. spe. in tit. de delegato. in ꝑn. ꝛ p. d. car. in. d. c. si sacerdos. d. abb. hic refert varias opi. Ego aūt sup hoc trāseo sub silētio ex eo. qz istū passū ego melius exaiaui qȝ fuerit exaiatus p aliquē vsqȝ ad h secula. ió si plz videre poteris in. d. c. si sacerdos. qz repe/
117 tij illud. ꝛ ex ꝓdictis inferť †ꝙ abbas ꝛ alij plati inferiores epo cū bēant iurisditionē i illos de collegio pñt illos excōicare. vt in iuribus alleg. supius. ꝛ no. gl. in. c. nemo. ij. q. i. ꝛ in. c. cū ab ecclesiaꝝ. de of. oz. facit qō no. in. c. expe
118 riētia. xi. q. i. ꝛ in. c. significasti. §. e. ¶ †Quidā sunt archipsbyteri rurales. vt in. c. fi. de offi. archipsby. ꝛ isti in titulis suis qualē habeant iurisditionē ꝓsequť Jo. an. ibi post Ja. bononieñ. qui dicit ꝙ in figura iudicij nullus cognoscit nec pōt corrigēdo priuare quē titulo suo. nec pp non
119 residentiā suā. sed hec oia oz referre. ad epm̄. ¶ †De archidyacono vero eccl'ie cathedralis quā iurisditionē habeat. d. abb. hic dicit ꝙ eius iurisdictio plus elicit de iure spāli qȝ de iure cōi. qz de iure cōi solū hz ea que habēť in. c. ad hec. de offi. archid. vñ dicit ibi Jo. an. ꝙ ea q̄ cōnumeranť ibi videnť spectare ad archidyaconū. sz vltra cōtenta ibi spectare ad archidyaconū de cōsuetudine teneť probare actor alias aduersarius cōuentus coram eo absoluet. c. vt nostrū. vt eccle. benefi. ¶ Predictis expeditis. d. abb. subijcit quasdā questiones ad maiorem declarationē predictoꝝ. ꝛ dicit †ꝙ si inferiores prelati pñt de consuetudine instituere ꝙ etiā poterunt destituere ſm d. ant. hic. sed Jo. an. ꝛ Ja. bononieñ. in loco alleg. supius tenēt ꝟriū ꝙ nullus citra epm̄ pōt quē priuare suo bñficio pp nō residentiā. ꝛ refert se dño abb. disputasse istū articulū in qōne incip. Duo clerici. ꝛ distinguit hoc mō. Aut ad istos non ptinet institutio. Et eodem modo non

a ¶ Modice punire. Adde oēs doct. in. c. cū ab eccl'ia de offi. ordi. ꝛ. d. car. in cle. i. §. i. q. i. ō celebra. missa. vbi expſ se tenz per. c. sicut ō symo. vbi nouissimi multa dicunt.

cõpetit eis destitutio. qz regul'r cui ꝓpetit institutio de iure cõi ꝓpetit eodẽ iure destitutio. c. cũ ex iniũcto. de hereti. Aut ad ipsos ptinet institutio. ꝛ tũc aut illis ꝓpetit de iure cõi ꝑm illã opi. q̃ bz collationẽ bñficij spectare ad p̃latũ ꝛ suũ collegiũ de quo no. in. c. cũ eccl'ia vulterana. ó elec. ꝛ in. c. postulasti. de ꝓcess. ꝓben. ꝛ tũc putat q̃ destitutio spectat ad eos. qz si instõ eis ꝓpetit de iure cõi. g̃ ꝛ destitutio. vt. d. c. cũ ex iniũcto. ꝛ putat hoc fore verũ cũ imminet destitutio fiẽda pp nõ residẽtiã vel pp malã admiſtrationẽ. secus si pp aliud crimẽ. qz de crimie cl'ici nõ cognoscit aliqs citra epz. vt supius dcm̃ fuit. facit. c. visis. xvi. q. ij. ꝛ qõ no. in. c. in lateranensi. de ꝓbẽ. Aut cõpetit de iure spãli. ꝛ tũc aut bñficiũ spectat ad eos pleno iure. ꝛ tũc poterũt destituere. ꝛ sic intelligit. c. i. de cap. mo. li. vi. a ꝓzio sensu. ꝛ ad idẽ alle. d. c. in lateranẽsi. ꝛ. c. cũ ꝛ plãtare. de ꝓuil. ꝛ pñt remouere ex cã ꝛ cũ cognitiõe cãe ꝑm Inn. in d. c. in laterane. vbi dicit q̃ cãm vel actionẽ criminalẽ b̃ sacerdotis nõ audiẽt isti inferiores. lz pp malã admiſtrationẽ liceat amouere alle. d. c. visis. Aut eccl'ia vel bñficiũ spectat ad tales. qz cõcessa est in ꝓprios vsus ꝛ solet ꝓcedi religiosis pp ipsoꝝ pauptatẽ. vt in. c. pastor. de ꝓuil. ꝛ tũc distinguẽdũ est. vt distinxit Inn. in. d. c. in laterane. ꝛ p alios in. d. c. de monacis. de ꝓben. Aut spectat instõ ad eos alio iure. ꝛ tũc aut ex ꝓsuetudine vel ꝓscriptiõe. ꝛ tũc si ex ꝓscriptiõe vel ꝓsuetudine instituũt nõ pñt destituere.

121 a †qz ꝓsuetudo ꝛ ꝓscriptio stricte itelligi[a] dñt cũ odiose sint c. vigilãti. de ꝓscrip. iõ ꝓscriptio instõnis nõ extẽdit ad destitutionẽ. c. ꝓtingit. de decī. hoc vltimũ tz pau. in cle. i. de renũ. ꝛ sentiũt doct. in. d. c. cũ ex iniũcto. Aut spectat ad eos institutio ex ꝓuilegio. ꝛ tũc aut est ꝓcessa instõ cũ dictiõe taxatiua. ꝛ tũc putat. d. abb. q̃ nõ trãseat destitutio qz ꝓstat ó mẽte ꝓcedẽtis ad hoc alle. qõ no. xvi. q. ij. in sũma. ꝛ qõ no. in. c. pastoza. de decī. ꝛ. c. nemo cogit. de suo facere bñficiũ. x. q. ij. c. ꝓcarie. nec est recedẽdũ a verbis ex quo al'r nõ ꝓstat de mẽte. c. ꝓterea. ꝛ. c. fi. de v̄. si. l. nõ al'r. ff. de leg. iij. Aut in ꝓuilegio ꝓcedit instõ simpl'r. ꝛ tũc intelligit ꝓcessa ẽt destitutio. ꝛ p ꝓns ptãs recipiẽdi resignationẽ. ꝛ hoc vltimũ ponit pau. in cle. vnica. de renũ. ꝛ facit c. abbas. xviij. q. ij. ꝛ. c. cũ ex iniũcto. de hereti. ꝛ. c. pasto. cum gl. de dona. ꝛ bñ ꝓbat a ꝓzio sensu in. c. vno. de cap. mo. li. vi. vbi denegat destitutio inferiori. qz instõ est fcã p epm ꝛ qz instó ꝛ destitutio sũt quodãmõ cõnexa. vt voluit gl. in. d. c. cũ ex iniũcto. iõ ꝓcessa ꝓncipal'r instõne v̄ cõcessa destitutio arg. c. trãslato. de cõsti. c. ex pte. de decī. c. visis. xvi. q. ij. qõ ꝓcedit qñ tẽdit ad destitutionẽ pp nõ residẽtiã vel pp malã admiſtrationẽ. secus si pp aliud crimẽ. vt. ff. dcm̃ est. ꝛ ita tenuit hic. d. abb. recitãdo ãtiquos ꝛ modernos canonũ vertices deus suppmus sua aspirãte operabia mea appiat vt aliqd p alios nõ dcm̃ sempiterna dignũ memoria adducere possim. est. n. sciarũ dñs. vt b̄. i. regũ. c. ij. Et adde ꝑmo inquãtz dixit q̃ ꝓscripta instõne vel consuetudine cõcedẽte instõni nõ v̄ ꝓscripta vel cõcessa destitutio. Et addo qõ voluit Jo. an. in. c. su-

122 sceptũ. de rescrip. in. vi. †vbi dicit q̃ casus obmissus a lege vel a cõsuetudine vel a statuto ẽt iurato b̄ p obmisso l. an in totũ. C. de edif. ꝓua. c. in nr̄a. de iniur. refert. ꝛ seq̃t hoc dcm̃ bal. in. l. ij. C. ó instí. ꝛ substi. Jta dicamus si cõsuetudo cõfert ius instituẽdi ꝛ demittit ius destituẽdi q̃ v̄ illã obmittere adeo q̃ ad illã extẽdi nõ dz. ꝛ alleg. qõ pulchre voluit Jo. an. in addi. spe. in rub. de feu. in. v. col.

123 vbi tãgit. q. †disponit cõsuetudo vt ꝑmogenitus succedat in regno ꝛ viuo rege mor̄it ꝑmogenitus relicto ex eo filio decidit q̃ succedit in regno secũdogenitus ꝛ nõ venit filius ꝑmogeniti. ꝛ mouet qz casus nõ exꝑssus a ꝓbẽtib[b] vel a lege vel a ꝓuilegio vel a cõsuetudine b̄ pro obmisso. ꝛ remittit se ad ocã suã in. d. c. susceptũ. de rescri. li. vi. ꝛ adduco qõ sing. voluit bar. in auc. q rẽ. in fi. v̄bis. C. de

124 sa. san. ecc. †vbi dicit cõsuetudo est vt deb̄ emphiteosis in tertiã gñationẽ. modo data fuit in quartã gñationẽ vtrũ teneat talis datio. ꝛ decidit q̃ nõ ex eo qz cõsuetudo ꝛ ꝑscriptio nõ extẽdit se vltra id qõ agit'. l. i. §. iij. ff. de itinere actuq; ꝓua. sed ꝓsuetudo est vel ꝑscriptio. vt certo mõ detur. g̃ al'r dari nõ poterit. adduco qõ eleganter voluit ex. in. l. ij. C. q̃ sit lon. cõsue. in. ij. oppo. ꝛ iõ supiozibus dieb[o]

125 cõsului †qdã bẽbat largũ ꝓuilegiũ ꝛ cõsueuit ex lõgissimo tpe vti illo ꝓuillegio nimis stricte volebat mõ vti illo ꝓiuilegio large cõsulni q̃ nõ poterat nisi ita vt vti ꝓsueuerat ꝛ alleg. tex. valde pegrinũ ꝛ bar. ibi dicentẽ hoc in. l. vsum aque. C. de aque ductu. li. xi. Et adduco qõ voluit Jo. de lig. in. c. cũ ex officij. de ꝑscrip. quẽ ibi refert pet.

126 de anc. †qdã ꝑscripsit ius visitãdi in aliqua eccl'ia ꝛ semp visitauit p se ipz postea impeditus vult visitare p vicariũ vel substitutũ fuit qõ in facto vtrũ possz ꝛ fuit obtentũ in cancellaria pape q̃ non potuit visitare p vicariũ ex eo qz consuetudo aut ꝑscriptio nõ extẽdit vltra cãs exerceri consueuit. ꝛ adduco qõ voluit. d. abb. in. c. cũ olim. de ꝑscrip.

127 †vbi dicit qdã ꝑscripsit ius excõicandi qõ nõ v̄ ꝑscripsisse ius absoluẽdi. nõ. n. extẽdẽda est talis ꝑscriptio. Jta dicamus in ꝓposito si qs ꝑscripsit ius instituẽdi nõ v̄ ꝑscripsisse ius destituẽdi. Et adduco sin. tex. in. l. vim passa. in

128 §. ꝑscriptione. ff. de adul. †vbi ꝑscriptio exercita in adulterio nõ extẽdit ad adulteriũ ꝛ incestũ insimul. Et adduco gl. valde elegantẽ in. l. fi. C. de edic. di. adri. tol. Et adduco qõ voluit. d. car. in. c. lz de suscepto. §. e. vbi dicit q̃ ibi

129 ꝓbari v̄ †q̃ cõsuetudo ꝓferẽs iurisditionẽ epõ supra laycos extendit ad papã vt papa possit exercere illã iurisditionẽ supra laycos intuitu illius cõsuetudinis. qõ dictus d. car. ibi dicit nõ esse verũ. qz cõsuetudo nõ dz extendi. ꝛ ẽt dicit q̃ nõ ꝓbat hic. ꝛ adduco sing. dcm̃ Jnno. in. c. in

130 lr̄is. de resti. spo. vbi dicit †disponit cõsuetudo vt qs instal'et in certo loco ad hoc vt acqrat possessionẽ totius dignitatis. decidit q̃ nõ extẽdet illa cõsuetudo ad aliũ locũ facit qõ voluit. d. abb. in. c. cũ venissent. de resti. spo. Et ad-

131 duco. c. q̃ trãslationẽ. de of. le. †vbi ptãs absoluẽdi excõicatos que de cõsuetudine cõpetit legatis nõ extẽdit ad similẽ ptãtẽ de cõsuetudine. facit ẽt qõ voluit bal. in. c. i. in ꝑn. de feu. in fi. verbi. vbi dicit q̃ cõsuetudo ẽ tacita ciuiũ pactio. l. de qbus. ff. de legi. ꝛ iõ sicut pactũ nõ extẽdit ad aliã rẽ vel ꝑsonã q̄s de qbus loq̄t. vt in. l. si vnus. §. añ oia ff. de pac. ita nec extẽdit ꝓsuetudo. ꝛ sic est stricti iuris qõ est bñ notã. ꝑm eũ. ꝛ pulchra sunt ista ꝓ eo qõ dixit Jo. ó lig. in. c. cũ ex officij. de ꝑscrip. Et p ista ꝓfundit doctri. d.

132 ant. †Et ex istis seq̃t cõclusio q̃ si p consuetudinẽ vel pp ꝑscriptionẽ cõpetit alicui ius instituendi nõ cõpetit ius destituẽdi. ¶ Sed si qspiã vellet saluare dcm̃. d. ant. posset adducere in mediũ celebrẽ doctri. archi. in. c. reatina ec-

133 clesia. lxij. di. †vbi dicit est ꝓsuetudo in regno vt mortuo ꝑlato denũcier̄ regi ꝛ exigat cõsensus regis ad eligendũ ꝑlatũ. ¶ Modo rex est extra regnũ ꝛ dimisit in regno suũ vicariũ vtrũ sufficiat denũciare morte ꝑlati vicario regis ꝛ impetrare licentiã ab eo eligẽdi ꝑlatũ. ꝛ decidit q̃ sic. ecce nunc q̃ cõsuetudo disponẽs de ꝓncipali extendit ad eius vicariũ ꝛ est de directo ꝑ illaz sñiam q̄ fuit obtẽta in cancellaria pape. ꝛ ó hoc dcó fecit festũ bal. in. c. cũ venerabilis. de cõsue. Scõo adduco qõ voluit abb. in. c. trãsla-

134 to. de cõsti. vbi dicit †q̃ cõsuetudo ex idẽptitate rõnis ex

b tendit[b] ad similes casus dũmodo illi casus nõ bẽant legẽ ꝓriaz. ꝛ ita dicit debere intelligi. c. in nr̄a. §. de iniur. ꝛ dãda. ¶ Tertio adduco gl. in. d. l. de qbus. ff. de legi. q̄ vo-

135 luit †q̃ cõsuetudo disponẽs q̃ canonicus regularis non succedat in feudo q̃ talis cõsuetudo cõphẽdit aliũ babẽtẽ similẽ defectũ. lz nõ sit canonicus regularis. ꝛ ibi elegãter dicit bal. †q̃ cõsuetudo extẽdit de ꝑsona ad ꝑsonã. vt

136 si disponat de mutilato extẽdit ad babẽtẽ mẽbrũ penitus inutile. qõ est not. ꝑm eũ ibi. ꝛ inducit ad. q. statuti loquẽtis de exoculante vt cõphendat illũ cuius rotũditas oculi remanet in suo concauo. ꝛ sic licet penitus non sit exoculatus. ꝛ idem dicit esse in similibus. qz similia maleficia similes penas exigunt. l. illud. ff. ad. l. acquili. ꝛ idem dicit ibi bal. de canonico regulari ad fratrem ꝓdicatorem. †vt si

a ¶ Stricte intelli. Adde Jnno. in c. tua. ad fi. de decī. bal. i marga. versi. ꝑscriptio. Flozi. in. l. si quis diuturno. si seruiẽd. Fely. in. c. ex ꝑte. el. ij. circa ꝑnc. de offi. delega.

b ¶ Extendit: Sed nunquid extẽditur ꝓsuetudo ex idẽptitate rationis si sit iuri ꝓzia. dic q̃ non. vt tz. d. alex. de imo. in ꝓsil. cxvi. in pzima pte. quẽ oi no vide.

137 rem.† vt si ꝓsuetudo disponit ꝺ canonico regulari extẽda
tur ad fratrem predicatorẽ.nõ.n.noia sed fines nominũ
ꝓsideram⁹.Et idẽ dicit ibi bal.si ꝓsuetudo loquiť de mu
138 liere vt extendať ad ꝯsi mulierẽ puta hermofroditá.†Et
idẽ dicit de patre ad matrẽ in materia feudoꝝ vt si filius
succedat patri in feudo de ꝓsuetudine qꝛ vigoꝛe eiusdem
ꝓsuetudinis succedet matri i feudo ꝙ rõ diuersitatis red
di nõ pót.l.a ticio.ff.deverbo.ob.cũ enim plura hẽant ean
dẽ rõez lꝫ de vno fiat mẽtio vł fieri exẽplariter ꝛ nõ restri
ctiue.l.ipiuꝫ.ff.de iu.om.iu.est.n.eqtas vt fiat extẽsio con
suetudinis ad similia p id qꝺ hꝫ in.d.c.trãslato.de ꝓsti.ꝛ
ió multũ sapiẽter declarat bal.in.l.iij.C.de insti.ꝛ substi.
239 sub ꝓdi.fa.† ꝙ quotiẽs est eadẽ eqtas ꝛ oĩmoda similitu
do fit extẽsio.l.fi.C.de his q veniá eta.ipe.l.fideicõmissũ
.ff.de ꝓdi.ꝛ de.ꝛ magno sũt ꝓsideranda aiꝺ hec ad limita
tionem.l.fi seruum.§.nõ dixit ꝓtoꝛ.ff.de acq.here.Et ad
duco gl.multuꝫ sing.in.l.plagiarij.alꝫs.l.fi.C.de plagia
rijs.que dicit ꝙ vidua dł q̃ hꝫ vir sed sterilẽ.qꝺ est bñ no
140 tandũ ꝓ statuto huiꝰ ciuitatis dicentis† ꝙ in causis vi
duaꝝ seruet sola equitas.ꝙ dicet vidua habens virũ sed
a sterilezꝰ nec posset allegari melius ꝓ dcõ bal. allegato
supius de nõ videntefꝫ habẽte rotunditaté oculi in cõca
uo.ꝛ adduco ad ꝓdicta qꝺ voluit bal.post cy.in .l.i.C.ꝺ
141 interdic.† vbi dicit statutuꝫ punit ꝓcutientẽ aliquẽ in pla
tea qꝺ extendet ad ꝓcutientẽ alibuẽ in pallatio dñoꝝ fa
141 cit gl.in.c.si postq̃.§.fi.de ele.li.vi.ꝛ in.c.i.de tẽpo.oꝛ.e.
li.ꝛ idem dixit ibi bal.† statutum punit graui pena ꝓcuti
entem aliquẽ in gula ꝙ extendet ad ꝓcutientez alium in
mamilla sinistra ex quo est eadem rõ piculi ꝛ p ꝓñs con
suetudo extendiť de vno ad simile. ꝛ p ꝓñs acquisito iu
re instituendi vł acquisituꝫ ius destituendi.ꝛ adduco qꝺ
143 eleganter voluit bal.in.l.ꝙ veroff.de legi.vbi dicit† sta
tutum excludit filiã dotatam vt nõ succedat ꝙ extendet
ad neptem qꝛ eadem rõ ꝛ maioꝛ est in nepte.Et idem vo
luit in.l.vnica C.de in ius vocã.ꝛ ẽt dixit idẽ bal.in.d.l.
144 ꝙ vero.† oĩsponit statutũ ꝙ frater excludat matrem in
successione filij ꝙ eodem mõ excludit auiá ita dixit volu
isse Richar.malumbre.ꝛ idẽ voluit bar.in.l.ij.§.viden
dum.ff.ad tertul.Et adduco qꝺ voluit hosti.in.c.cum ec
145 clesia lutrina.ꝺ cã posꝛ.ꝛ ꝓprie.vbi dixit† ꝙ siqs ꝓscripsit
ius postulãdi vł ꝓscripsisse ius eligẽdi.ꝛ sic nõ solũ ꝓsue
tudo extendiť de simili ad simile sed ẽt ꝓscriptio.ꝛ addu
co tex.in.c.bone.de postu.pla.vbi ꝓscripto iure eligendi
ꝓscribiť ius postulãdi.Et ꝓ certo apponunt ista ruinã
quandã ad illa pulchra dcã allegata supius ꝓ parte ꝺ
ria.ꝛ adduco qꝺ voluit bal.in ꝓmento.l.ij.C.de seruitu.
146 in.xiiii.col.i.v.† sꝫ nũqd q fecit vnũ actum acqrat possef
sionẽ in oĩbus similibꝰ actibꝰ ꝛ arguit ꝙ nõ qꝛ lꝫ ꝓsuetu
do extẽdať de similibꝰ ad similia.tñ secꝰ est in possessione
all'.Inn.in.c.dilecto.de offi.archi.Refert tñ Inn.decide
re ꝺrium qꝛ oĩa capla q̃ sunt eiusdẽ rõis ꝛ ꝓditiõis itelli
guntť esse ꝓtigua ꝛ apprehenso vno fit extẽsio ad reliquũ
allegat Inn.in.c.dilectus.ꝺ capel.mo.secꝰ si vnũ capl'm
eẽt pure iurisditiõis ꝛ aliud meri ipij.qꝛ in bñtibus sim
bolũ facilis est transitꝰ secꝰ dicit in his q̃ nõ bñt simbolũ.
ꝛ alꝫat qꝺ hꝫ.in.l.iter ꝓueniẽtes.ff.ad munic.Cũ ergo in
casu nr̃o ista sint ꝓtigua ꝛ vniꝰ q̃litatis.seqť ꝙ ꝓscripto
iure istituẽdi vł descriptũ ius destituendi.ꝛ multo fortiꝰ
cũ hꝫ ꝓcedit in ꝓsuetudine q̃ regꝫ extẽdit ad similia.ꝛ ad
duco tex.valde sing.in.c.i.§.porro.in ti.q̃ fuit ꝓma cã bñ
147 fi.amit.in vsibus feudoꝝ† vbi in penalibus procedit ꝺ si
milibus ad similia.ꝛ ad maioꝛa qꝛ potiꝰ ꝺꝫ attendi rõ le
gis vel ꝓsuetudinis q̃ grãmatica verboꝝ ſꝫ bal.ibi qui
dicit hoc eẽ vex vbi statutũ est ratio naturalis vel ciuilis
allegat bar.in.l.iiij.§.catho.ff.deverb.ob.ꝛ in.l.i.ff.vti pos
side.gl.ꝛ cy.in.l.i.C.de iterdi.ꝛ dicit ibi bal.ꝙ nõ est me
lioꝛ tex.illo in iure ꝙ in penalibꝰ ꝓsuetudinibꝰ ꝛ statutis
fit extensio de simili ad simile allegat qꝺ no.in.l.si qs ser
uo.C.de fur.dicit tamen ꝙ hec doctrina nõ hꝫ locum q̃n
pena imponitur habito respectu ad ꝓuilegium alicuius
persone qꝛ tunc nulla fit extensio de similibus personis
ad similes personas ꝛ de similibus casibus ad similes
casus.hanc dicit esse glo.ordinariam ꝛ singu. institu.de
actio.§.item mixta.in glo.que incipit si in iudicio.ꝛ idez
etiam dicas vbi statutum caret rõne qꝛ tunc non extende
retur de simili ad simile.† ideo si ꝓsuetudo vel statutũ dis
poneret ꝙ de oleo soluať gabella non extendeť ad vinuꝫ
vt no.in.l.i.C.que sit lon.ꝓsue.ꝛ facit qꝺ voluit ibi bal.q
ponit exemplũ in ꝓsuetudine que nõ est ꝺ ius scriptuꝫ tñ
fundatur rõne vel equitate qꝛ tunc extendetur.ponit ex
149 emplum† si ꝓsuetudo dictat ꝙ debilitatus in manu non
succedat in feudo ꝙ extendeť ad eum qui alꝫs est debilita
tus lꝫ nõ in manu.ꝛ si dictat ꝓsuetudo ꝙ monachus nõ
succedat in feudũ eodem mõ non succedet canonicus re
gularis lꝫ nõ sit monachus ꝛ eꝺ.Et intellige statutũ ca
rere rõne tunc qñ alia rõ non assignať nisi qꝛ placuit con
ditoꝛi vt dixit tex.in.l.i.§.puerilem.in v.pretoꝛ rat⁹.ff.ꝺ
postula.c.si quando.de rescrip.ꝛ adduco bal.in.l.iij.C.
de iure doti.vbi dicit ꝙ qñ statutum vel consuetudo non
habet rationem nisi ꝙ ita placuit conditoꝛi non extende
tur de simili ad simile quod est prestanti viro dignum.
Et adduco aliud sempiterna dignum memoria.ná bal.
in.c.i.ad fi.in ti.an agna.vel cogna.in vsibus feudoꝝ di
150 cit† ꝙ vbi ledit ius naturale.tunc nũq̃ fit extẽsio de simi
li ad simile quod induco vobis ad statutum disponẽs ꝙ
vnus puniať ꝓ alio quia ledit ius naturale.l.sancim⁹.
.C.de penis.vt non extendať de simili ad simile.Et ad ꝓ
dicta adduco tex.iudicio meo mirabilẽ in.c.i.de religio.
151 domi.vbi probať† ꝙ per exercitium vnius iuris seu vniꝰ
articuli comprehensi sub vniuerso referť ad possessionez
totiꝰ iuris vniuersalis.q tex.apponit ruinã ad no.in.c.au
ditis.ꝛ in.c.cum olim.de ꝓscri.p quez tex.ꝓfundit quod
dam sing.dictum Archy.in.c.i.de iure patr.li.vi.vbi di
152 xit† quidaꝫ laycus longissimo tempoze fuit in quasi pos
sessione iuris presentandi rectoꝛem in certa ecclesia tãq̃
patronꝰ nec probat se aliter eẽ patronũ.decidit ibi arch.
ꝙ per exercitium illiꝰ iuris presentandi nõ intelligiť pre
scriptum totum ius patronatus.qꝛ per illud exercitium
pñtandi prescripsit dũtaxat ius presentandi.qꝺ dictũ est
celebre ꝓ his que dicta sunt supra ꝓ ptraria parte.ꝛ
tñ ꝓfundit per.d.c.i.ꝛ etiaꝫ ꝓtra archy.tenuit Jo.an.in
c.ꝙ alicui.de re.in.vi.ecce nunc ꝙ prescriptio extendit ꝺ
vno articulo ad alios.Et plus etiaꝫ dico ꝙ per illud.c.
i.ꝓfundit dcũ bar.in.l.i.§.si quis hoc interdicto.ff.de iti
153 ne.actuq̃ priua.vbi per illuꝫ tex.dicit† ꝙ si aliquis dicit
se prescripsisse ius colligendi passagium ꝛ probat se soli
tum colligere passagium de certis rebus ꝙ in illis dũta
xat videtur prescripsisse passagium in quibus est solitus
colligere ꝛ nõ in aliis.ꝛ ẽt dicit ibi Bar.† ꝙ etiam si fra
tres erant artifices ꝛ cõicant iter se lucꝝ illiꝰ artis dũta
xat ꝙ ꝓsumit ꝓtracta societas quo ad lucruꝫ illius artis
dũtaxat ꝛ nõ in aliis in quo ꝓsueuerũt cõicare.ꝛ ita dicit
limitari qꝺ voluit Cy.ꝛ Oldra.Et plus etiam dico ꝙ
per illud.d.c.i.confundit consilium Fede.de senis consu
luit enim consilio.xxv.† quidam episcopus exercuit dum
taxat ius epale in quodam hospitali.nec constat ꝙ tale
hospitale sit religiosuꝫ ꝙ per exercitium illius iuris epa
lis non poterit epꝰ exercere omnia alia iura epalia in di
cto hospitali qꝛ vł dũtaxat prescripsisse tantum quantuꝫ
exercuit in illo hospitali ꝛ nõ vltra qꝛ indubitanter.d.c.
i.deijcit in profundũ consilium Fede.de se.ꝛ etiam p.d.
c.i.voluent terga tot elegantissima dicta allegata superi
us ꝓ parte ꝓtraria.Et adduco preterea eleganté tex.
in.c.cũ in tua.de deci.ſm vnam lec.que multuꝫ ꝓgruit il
li lre ꝛ communiter tenet ibi per scribentes vbi habetur
156 ꝙ si prescribens decimam in certa terra percepit ꝺ om
nibus fructibus inde ꝓueniẽtibus preter q̃s cereis ꝛ fru
ctibus ibi annuatim perceptis ꝺ qbus nulla fuit decima
soluta ꝙ illoꝝ fructuũ decima debet nõ ecclesie prochia
li ad q̃s de iure cõi ptinet decima illiꝰ terre sꝫ debet eccle

a ☞ Sꝫ sterilẽ. Non tamẽ se cunduꝫ com munem modũ loquendi. xxx iiij.di.c.vidua. ꝛtenet panoꝛ. in.c.ex tenoꝛe. hoc eo.titu.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sie pscribēti decimā in illo agro. ꝛ reddit ibi rō qꝛ terra illa ē decimalis. ꝛ vna ꝛ eadē res nō dꝫ diuerso iure cēseri quasi dicat qꝫ pcipiendi decimā aliquoꝝ fructuū i vno agro nemine pcipiente alioꝝ fructuū decimā vī ius decimādi in totū acquisitū ipsi pscribenti. nō enīz vī habuisse respectū ad aiuz acqrendi ptem sed totum ꝛ hoc pp vnitatem subiecti. Si ergo pcipiens decimam aliquoꝝ fructuū qui ibidem nascunt vī prescripsisse ius decimādi respectu totius agri lz nō pcepisset decimā omniū fructuuz q ibi nascunt videat pscripsisse ius decimādi respectu toti⁹ agri. Ecce nūc casū ibi formalē qꝫ lz pscriptio sit stricti iuris. tñ extēdit vt pscripta pte videat pscriptū totū ita dicam⁹ in casu nr̄o vt pscripto iure instituendi videat pscriptum ius destituēdi ꝛ p illū tex. pstituit excellēs doc. do. abb. pstitul⁹ me⁹ in suis pst. clxvi. inci. vī pma frōte dicendū qꝫ si qs pscripsit ius decimādi agꝝ in pte culta qꝫ ētz pscripsisse ius decimādi ēt pro pte inculta. ꝛ sic in illa pte inculta hz habitū ꝛ potētiā iuris decimādi ne vna ꝛ eadē res diuerso iure censeat. l. eū q edes. ff. de vsuca. ergo secus si eēt diuersi iuris ꝛ p illū tex. nō eēt ponere os supra celū si dicerem⁹ ibi probari elegāte doctrinā bal. i. l. oēs
157 ppli. in. xv. col. ff. de iusti. ꝛ iur. † vbi dicit statuto cauet qꝫ primogenit⁹ excludat oēs alios frēs in feudo qꝫ nō extēdit illud statutū ad bona allodialia. ꝛ rō est qꝛ sūt diuersi iuris feudalia ꝛ allodialia. ꝛ ió statutū exorbitans locum non extendit ad reliquū. ꝛ ad hoc adduco.
158 c. cū ꝓtigat. de deci. † vbi si qs pscripserit ius decimādi in locū vbi sūt diuersi cāpi ꝛ culti ꝛ inculti ꝛ collegit in cultis qꝫ nō poterit postea colligere in cāpis qꝫ ó nouo reduc̄t ad culturā qꝛ sūt oīno diuersi iuris ꝛ sepati ꝛ ex vno nō refert ad reliquū. l. si marit⁹. C. ó do. iter vi. ꝛ vx. l. eū actū. ff. ó ne. ge. ꝛ p certo nō est melior tex. i iure pbās illā doctrinā oō. bal. ió nō tradas obliuiōi. Cū ꝑ ius istituendi ꝛ destituēdi nō sint diuersi iuris ꝛ qōāmodo sūt correlaria quoꝝ vno posito ponit reliquū. l. fi. C. ó indi. vidui. tollē. ꝛ vsanꝫ circa vnū ꝛ idē subiectū. ergo. ꝛ adduco qō voluit idē. d. abb. pst. lxvi. icipiē ꝛ De. de mamulinis ciuitatis Bonon. ꝛ exīstis vī qꝫ gl. in. c. dilectus. de capel. mona. nō bñ dixerit. voluit enīz qꝫ exercēs aliq̄ iura epalia in aliquo loco solū possidet ꝛ pscribit ea q̄ exercuit ꝛ nō alia. ¶ Et ex his q̄ allegaui pro pma pte ꝛ pro scōa pte ꝓtrarij posset formari elegans ꝛ vtilis disputatio. nihilominus reduci possent oia ad pcordiā hoc mōdo vt dicamus. Aut nemo est in possessione illi⁹ iuris nō exerciti a
159 prescribente. † Pone exemplum quidam epūs exercuit q̄dam iura episcopalia in loco sibi non subdito in quo nemo exercebat iura epalia nec aliquis erat in quasi possessione iurium episcopaliū ibi. ꝛ tunc pscribendo vnuz ius vī pscribere totum ius epale qꝛ iura illa epalia sunt vni⁹ ꝛ eiusdē rōnis ꝛ pscripto vno oia vident pscripta qꝛ non debent diuerso iure censeri vt in. d. c. cum in tua. ꝛ sic vī pscribere ea que sunt eiusdem rōnis. ꝛ iste est casus sing. ꝛ formalis. in. c. i. de religio. do. Et isto mō procedant oia iura ꝛ oia dcā doc. q̄ ego allegaui p scōa parte. Aut ali⁹ est in possessione. ꝛ tunc pscriptio exercita in vnum casuz non extenditur ad alios casus etiā similes ꝛ hoc probat in. c. auditis. ꝛ in. c. cum olim. de prescrip. ꝛ ita procedat doctrina bar. in. l. i. §. siquis hoc interdicto. ff. de iti. actu. qz priua. ꝛ in auc. qui rem. C. de sa. san. eccle. ꝛ qō voluit Archy. Fede. de senis ꝛ multi illustres doc. quos superius retuli. Et eodē mō vī dicēdū esse in ꝓsuetudine lz enīz equitas dictet qꝫ ꝓsuetudo extendat ó simili ad simile. ꝛ casus expssus in ꝓsuetudie ponat exemplarie ꝛ nō restrictiue qꝛ exempla nō restringunt regulā vt in. l. damni infecti stipulatio. ff. de dam. infe. l. scire oportet. §. non iuste. ff. de excu. tu. l. actionum. §. i. ff. de acti. ꝛ obli. c. cū plures. ó offi. dele. li. vi. c. si papa. de ꝓuile. eo. li. gl. in. l. i. §. qō vul/go. ff. de vi ꝛ vi arma. gl. in. c. i. ne cle. vel mo. quas gl. dicit esse sing. d. car. in. c. cū in iure peritus. de offi. deleg. nihilomin⁹ vbicūqz alius esset in possessiōe illius iuris nec ꝓsuetudo nec prescriptio extenderet ad illū casuz ꝛ ideo
160 † si aliqs per mille annos exercuisset ius instituēdi in aliqua ecclesia. ꝛ proprius prelatus eēt in quasi possessione iuris destituendi qꝫ pscripto iure instituēdi nō videret ꝓscriptum ius destituēdi. sec⁹ si ius destituēdi nō eēt penes aliquem qꝛ tunc pscripto iure vno videret pscriptum reliquū per. d. c. i. ꝛ est pcordia multum elegans ꝛ hz iuris neruum. ꝛ poterunt reduci ad pcordiā isto modo oia iura dicta superius. si qd bñ dictuz est altissimo ꝓncipi deo sit gloria ꝛ impium sempiternū. Et vide ad predicta elegans ꝓsiliuz Oldra. ccxxxvij. quod incipit, Perlectis ꝛ
161 diligenter attētis. vbi dicit † qꝫ si est consuetudo in regno qꝫ feuda diuidi possint iter filios qꝫ illa ꝓsuetudo nō extēdet qꝫ pater possit plegare feudum vni filioꝝ qꝛ in plegatis sit quedā diuisio a testatore procedēs. l. parentib⁹. C. de inoffi. testa. ꝛ sic cum sit eadē ratio in vtroqz ꝛ vtrunqz eodem diuisionis vocabulo extendat ꝓsuetudo etiā a iure cōi exorbitans inducta in vno vt in altro vendicet sibi locum. l. de pupillo. §. si quis riuos. ff. de ope. no. nun. Contrarium decidit ibi Oldra. qꝛ lex manet nisi quatenus reperiatur eidem alia lege derogatum. l. sancimus. C. de testa. l. precipimus. C. de app. nec est vez qꝫ eadem rō sit in vtroqz qꝛ imo diuersa. nam in plegato vnius nō includitur voluntas alterius. sz in diuisione volūtaria secus ió dī eē ibi qdam pmutatio vt. l. cum pater. §. hī dictum. ff. de le. ij. ꝛ ista adde ad dcā superiora. ¶ Itē inq̄
162 tum superius dictum est † qꝫ dubium est vtrū clericus debeat conueniri prius corā suo plato iferiori imediato an corā epo. Abi vī qꝫ verior sit opi. qꝫ ꝓus ꝓueniēdus sit corā suo epo. Et adduco vnā rōnem quā didici a bar. in
163 . l. i. §. ꝛ post operis. ff. de no. ope. nun. vbi dicit † qꝫ cuz clerici teneant ecclesias a suis epīs nō possunt coram aliis iudicibus ecclesiasticis litigare qꝛ videnꝫ vasalli ꝛ tributarij quodāmō ipsoruz epoꝝ. ꝛ per ꝓns non possunt litigare corā alio q̄z coraz suo epo. sicut vasallus nō pōt litigare nisi corā dño suo ꝛ non coraz alio iudice vt no. in. l. impialem. §. preterea. de prohi. feu. alie. per fede. ergo ꝛ eodem mōdo erit in clerico. ꝛ idem voluit idem bar. in. l. i. ff. de iudi. ꝛ idem dixit in. d. §. ꝛ post operis. in clericis non habentib⁹ ecclesias ab epo. dicit tñ qꝫ tunc est differētia inter ius canonicū ꝛ ciuile. sed salua reuerentia sua lz sacerdos non habeat ecclesiam a suo epo nihilominus satis dī hēre ecclesiā ab eo qꝛ tenet sibi prouidere necessaria donec sibi prouideat de ꝓuenienti ecclesia. c. episcop⁹ infra de preben. ergo sequitur qꝫ oīs clericus equipatur vasallo. ꝛ per ꝓns non poterit litigare coram alio nisi coram suo episcopo per ꝓus. ꝛ adduco tex. multum elegāte in. c. i. in. vī. non deferat proprium epm si prius apō ipsum actio ventilet. s. eo. ergo p prius dz conueniri coram suo epo. ꝛ sic nō erit in electione actoris an prius velit eum conuenire coram suo prelato inferiori an coram
194 episcopo suo. † Et plus dico qꝫ si epūs citat clericum suuz ꝛ prelatus inferior citat eundez qꝫ prius debet presentare se corā epo arg. eius quod voluit gl. sing. in. c. i. in ti. de inuesti. ad ma. fac. quaz gl. allegauit pro sing. do. car. in c. sup litteris. de rescrip. Et tenendo istam opi. cā recipi/et faciliorem expeditionē qꝛ videmus episcopos habere vicarios ꝛ curiam eoꝝ ordinatā qō non est sic in istis prelatis inferioribus vt ita dixerim pediſſequis. Et ad hāc expeditionem pretendunt omnia iura pōtificia. c. cordi. de app. li. vi. c. finem litibus. de dolo ꝛ ꝓtu. cum si. ꝛ ista vt reor non sunt contemnenda. † ¶ Ulterius queriꝫ in
165 quo loco tales inferiores plati debent locare sedes suas in casibus in quibus iudicialiter ꝛ in figura iudicij procedūt siue hñt iurisditiones de iure spāli siue de iure cōi Inn. hic refert duas opi. Una est qꝫ vbiqz possūt cognoscere ad istar arbitroꝝ ꝛ diffinire cās eoꝝ q̄ sūt sue iurisditiōis sz nō pñt exeq̄ sias latas a se ar. l. fi. C. de iu. omi. iudi. ¶ Scōa opi. est qꝫ debent sedere ibi vbi habent iurisditionem vel ex ꝓuilegio vel ex ꝓsuetudine. Bo. anto.

distinguit

UVA. BHSC. IyR_275_2

distinguit hoc modo. qdaz sunt non habentes iurisditionem sed solam cõhertionẽ vt sunt qui rone ptãtis domestice vendicant sibi locũ z in illis nõ est habẽda ꝓsideratio loci sz bz locũ illa doctrina vbi te inuenero ibi te iudicabo. l. ij. §. dies. ff. qs ordo in bo. po. fuer. l. a procedẽte. C. de dila. bñ facit. c. placuit. xxxiij. q. ij. qdaz sunt bñtes iurisditionem in hoies absqz territorio z isti debent sedere in loco vbi habitant ideo archy. z similes sedebunt in loco sui archydiaconat⁹. ¶ Quidã sunt habentes territorium cũ iurisditiõe vt est iurisditio fori penitentialis q̃ poterit vbicũqz exerceri iuxta illõ vbi te inuenero ibi te iudicabo vnde putat sacerdotẽ curatũ ꝓfessionem sui parochiani vbilibet posse audire vt no. in. c. nouit de offi. õle. sed si sapit naturã ptentiose iurisditionis exercebit illã in loco ꝑncipali vbi dar iurisditio p id qꝫ no. in. c. q̃sto ỏ of. or. in nouella vbi ſ tenent doc. idem videt tenere host. in c. ea que de sta. regu. si tñ infra terminũ territorij in quo habet iurisditionẽ locaret sedem nõ peccaret ꝺz eũ equitas tñ est qꝫ in loco prebemineti vel vbi dar iurisditio locet sedem suã vbi ãt plati bñt loca pticularia in diuersis diocesib⁹ debent locare sedẽ in ꝑncipali platura nõ aũt i loco pticulari nisi ipse faciat de ꝓsensu parochialis in loco vbi locat sedẽ alr at no. p scribẽtes i. d. c. q̃sto ỏ offi. or. nisi alr se haberet ꝓsuetudo vel ꝓuilegiũ disponat qr tũc i loco vbi maiores ꝓsueuerũt salua hõestate locabit sedẽ l. pe. ff. de iusti. z iur. sz do. abb. dicit hic qꝫ respectu iurisditionis ptẽtiose sic est distinguẽdũ qꝫ aut nõ bñt territoriũ sz dũtaxat iurisditionẽ in psonã vt abbates archidiaconi z similes plati z putat posse cognoscere sicut dicim⁹ in arbitro. l. si cũ dies. §. si arbi. ff. de arbi. z sicut dicim⁹ ỏ dño feudi respectu vassallox vt no. gl. in. l. ipialẽ de. phi. alie. feu. p fed. z no. in. c. cetex. s̃. de iudi. qr ex quo eis cõcedit iurisditio in territorio alteri⁹ in ꝑiam ꝓcedit illis exercitiũ ar. c. ꝓterea. z. c. prudẽtiã de offi. dele. z. l. cui iurisditio. ff. de iu. om. iudi. l. ad legatũ z. l. ad rẽ mobilẽ. ff. de ꝓcur. nec cognoscẽdo extra locũ prelati dicunt violar territoriũ epi cũ eox loca vt sũt monasteria ꝓpositure z similia non sũt sibi territoriũ qr territoriũ est epi ex quo non sunt exẽpti vñ ex quo possũt cognoscere in monasterijs z in ecclesijs suis poterunt ẽt cognoscere extra cum cognoscẽdo z diffiniẽdo nullis locis cognoscãt z diffinient i territorio alterius tñ eox iurisditio ꝓcernit psonas z nõ locũ nec põt dari rõvrgens q̃re magis possit cognoscere in illis locis quã extra illa loca facit in argumẽtum optimũ. c. cũ illox. §. si vero claustralis de sen. excõ. fatet tñ qhonesti⁹ eẽt qõ cognoscerent in propꝛis locis q̃z extra si aũt bz iurisditõez cũ territorio iure aliquo spali tũc ꝺz cognoscere. ℈. territoriũ nec ꝺz violare territoriũ alterius z hoc casu cessat rõ alr ata supius nisi locarẽt ibi sedẽ de ꝓsẽsu illi⁹ cui⁹ est territoriũ. c. nouit de offi. leg. c. litigãtes ỏ offi. or. li. vi. vi. q. iij. c. scriptũ z putat qꝫ hoc casu possunt locare sedẽ in qualibet pte territorij salua tñ hõestate vt. d. l. pe. ff. de iusti. z iur. z. c. cũ eps de offi. or. li. vi. sz si loquit respectu iurisditiõis penitẽtialis z tũc aut loquimur de ꝓfessore ꝓprio aut de ꝓfessore extra ordinario q̃les sũt fres mẽdicãtes z tunc recte procedũt vbicũqz cõmissa audiũt ẽt si extra territoriũ cõmissa fuerint qr illa q̃ in foro anime exercent sũt iurisditiõis volũtarie z hoc quo ad ꝓfessorẽ extraordinariũ. ¶ Si aũt loquit de cõfessore ꝓprio z ordinario z talis de quocũqz pacto ad eũ spectãte cõmissa iter vel extra territoriũ absoluere pt ẽt extra territoriũ rõ est qr ea q̃ sũt fori penitẽtialis exercent sub silentio vñ nulli⁹ territoriũ ledit. d. c. nouit ỏ offi.
166 lega. facit. l. ij. ff. de offi. procõsul. † vbi illa q̃ sũt iurisditionis voluntarie possũt exerceri extra territoriũ multo fortius si sunt fori penitẽtialis in quo cessat omnis strepit⁹. i. c. omnis de peni. z remis. hoc voluit guil. de mõte laude z Jo. de ligna. in cle. dudũ de sepul. z ex istis do. abb.
167 hic elicit aliquas ꝓclusiões † ꝑma est qꝫ prelati inferiores episcopo ẽt bñtes collegiũ sz iurisditionẽ in psonas illox de collegio vendicent de iure cõi territoriũ tñ fori ꝓtentiosi nõ habent sed tota diocesis est territoriũ epi ex quo infertur qꝫ delinquentes vel ꝑhentes in mõasterio abbatis vel in eccle. alterius prelati non sortiunt forũ ipsi⁹ sed dũtaxat fox epi illius loci ẽt si ratione alicuius seruitij ei
168 dem prelato subesse dicat. † ¶ Secunda ꝓclusio delinquens in alteri⁹ parochia seu territorio quo ad fox peni
169 tẽtie illi nõ subijcit ẽt si delictũ sit notoriũ. † ¶ Tertia cõclusio. abb. ciuiliter z criminaliter in mõachos sibi subie
a ctos ẽt i figura iudicij iurisditionẽ exercere poterit adeo qꝫ loci incõmoditate nõ repugnante non pretermisso coram loci episcopo prius cõueniendi nõ sũt nisi talia non sint crimina que depositionẽ exposcãt. ¶ Sed pro certo ego multũ luculẽter supius tẽui ꝓuz qꝫ ẽt si crimina sint depositiõe dig. poterit abb. cognoscere z pronũciare mo
170 nachũ deponẽdũ vel õgradãdũ eẽ. † ¶ Quarta ꝓclusio seculares plati circa epz de criminalib⁹ suox clericox ẽt si depositionẽ nõ exposcant cognoscere iudicialiter nõ valent sz ciuilr ẽt cognitiõalr in eos iurisditionem exercere possũt eis tñ ptermissis cora ordinario loci ꝓueniri pote
171 rũt ex his duab⁹ ꝓclusiõib⁹ infert ꝺz do. abb. † qꝫ latiorez iurisditionẽ sibi vendicant abb. in psonas monachox q̃z seculares plati in eox subditos ego ãt supius tenui qꝫ in causis ciuilibus nõ est ptereundus episcopus imo p prius ꝺz recurri ad epm q̃z ad prelatuz inferiorẽ sz conueni
172 endus sit subditus illi⁹ plati iferioris. † ¶ Quinta ꝓclusio sz ratione delicti vel ꝓtractus cleric⁹ secularis sortiat fox nõ sui iudicis religiosus tñ cora nõ suo abbate i differenter ꝓueniendus est nisi viax longa distantia aliud inducat. † ¶ Sexta ꝓclusio iurisditionẽ fori penitentialis dũtaxat obtinẽtes excõicationem in parochianos indeterminate proferre nequeũt in bñtibus vero iurisditionẽ ẽt si episcopo inferiores existant aliud est statuẽ
174 dum † ex quo infert excõmunicationem esse fori ꝓtentiosi
175 z actiue ẽt cõpetere alijs prelatis citra epm. † ¶ Septima ꝓclusio inferiores prelati institutionez beneficiox de iure cõi vel ꝓuilegio spali simplr indulto obtinentes clericos in eisdem ꝓstitutos pp simplicẽ defectuz seu non residentiam in locũ solitũ z est p certo oppositio non cõtẽnẽda statuere possunt ac eox resignationẽ recipere secus si ex prescriptiõe vel ex cõsuetudine eis ius instituendi cõpetat nisi bñficiũ sit eis pleno iure subiectũ. circa hãc cõclusionẽ dicas melius vt dixi superius qr si ius õstituẽdi nõ est penes aliũ siue ex ꝓsuetudine siue ex prescriptiõe acqratur ius instituẽdi nũc acqsitũ ius destituẽdi. ar. d. c. cuz in tua de decimis z. d. c. i. ỏ relig. domi. z p certo admirãdum est vehemẽter de bar. q in. d. auc. qui rẽ. de sac. sanct. eccl. C. eqparat ꝓsuetudinẽ z prescriptionẽ qr vt ꝓsuetudo extẽdatur de simili ad simile bñ dictat eqtas vt iam dixi supius sz in prescriptione hoc dictat odiuz z p pñs separata
176 sunt. † ¶ Octaua cõclusio qꝫ obtinẽs dũtaxat iurisditionem ptentiosam in psonas illã exercere põt extra ꝓpria loca secus si habeat iurisdionẽ territorio limitatã iurisditionem aũt penitẽtialẽ extra territoriũ exercere põt ꝺm. d. Abb. q ita qenit circa cõmẽtũ huius famose ỏcretalis. ¶ Ego addo qõ voluit bal. in. l. ipialez in. §. fi. de phi.
177 alie. feu. per Fede. in vsibus feu. vbi dicit † qꝫ qñ iudices spales nõ bñt locũ ỏterminatũ ipsi sibi possũt sedẽ terminare q̃ loci designatio est quedã interlocutoria q̃z immutare possunt suo arbitrio dũ tñ ptibus innotescat. l. si ut proponis C. qũo z qñ iudex. ¶ Sũt inqt qdaz iudices seculares q nõ bñt determinatũ locũ ideo ubi inueniunt malefactorem ibi illum suspendũt z isti possunt executionẽ suã facere etiã nõ sedendo p tribunali si enim inueniunt latronẽ in siluis ibi faciũt eũ suspẽdi z est claz qꝫ ibi nõ est locus cõpetens tribunalis tñ ibi funguntur offo suo extraordinario z de facto z ita seruat ꝓsuetudo. de iudicibus singularibus q bñt iurisditionẽ ex prescriptiõe in certas psonas refert Jnn. dicere qꝫ si p ꝓsuetudinem prescriptaz est eis ỏterminatus locus nõ pñt eũ mutare supple

a ¶ Jurisditionez. Adde Jnno. i. c. vt fame in glo. in v. prelatox. de sen. excõ. z ibi scribentes. z in. c. volẽtes. de priuileg. nõ tamẽ potest edictuz põere in eccle sijs subditis. sed suspẽdere ab officio z bñficio vt tz idez Jnno. in. c. dilecta. in glo. in verbo suspendat. de maio. z obe. vbi vide.

UVA. BHSC. IyR_275_2

178 nisi de ptium ꝓsensu ⁊ volũtate⁊ qz ptes possũt prozoga
re iurisditionẽ de loco ad locuz sine iniuria alteri⁹ iudicis
ar. l. quero. ff. de solu. ego addo singularem casuz in. c. sta
tutuz. §. in nullo ꝺ rescriptis li. vi. in ver. nisi ad id expssus
accesserit partiũ ꝓsensus quẽ tex. al⁹ ait prꝺ sing. ang. in
l. fi. ff. de in. om. iu. ꝙ iudex delegat⁹ ad certũ locũ nõ põt
cognoscere extra illũ locũ nisi expsse partes cõseserint te
ne menti. ¶ Subdit ét bal. in. d. §. fi. Jnn. dicere hic ꝙ
179 eqperant⁹ arbitris. ⁊ sed qd in duob⁹ iudicibus hñtib⁹ cau
das conligatas dicit ibi bal. ꝙ possunt ꝓcedere insimul
sz lata sntia nõ ꝺz de delicto vnius hominis sepius queri
⁊ sic obstat exceptio rei iudicate. c. per hoc in gl. de here
180 ti. li. vi. ⁊ ¶ Jn arbitris aũt iuris qui succedunt in iuris
ditione iudicis ordinarij recusari posset dubitari vtrum
posset sedere prꝺ tribũali in audiẽtia illi⁹ iudicis vel al⁹
putat eos eligere posse locũ habilẽ ⁊ ideoneũ sicut arbi
tri simplices q nõ hñt ꝓtoriũ. l. si locis. ff. ꝺ iudicijs al⁹ at
gl. in. l. cũ sntia. C. de sen. ⁊ interlo. om. iudi. vbi dicit glo.
181 ⁊ꝙ iudices boñ. ⁊ alij particulares iudices nõ hñtes cer
tam ⁊ deputatã sedẽ possunt ferre sntiaz in domib⁹ vel in
alijs publicis ⁊ honestis locis ꝙ dic ee bñ no. iudices ét
deputati ꝑ cõe boñ. iter fiscũ ⁊ ꝓuatũ nõ hñt q̃ sine cer. cõ
ti. q̃dã ét sũt ciuitates q̃ nõ hñt tribunal cũz vt est ciuitas
182 lune in lõbardia. l. q duas. §. decet. ff. de excu. tu. ⁊ Ciuita
tes enim ꝓsũpte amari vel alia ifectiõe hñt dignitatẽ ⁊ no
men dignitatis tamen de facto nõ habent sedem suorum
antiquorum magistratuum ⁊ ita dixit Bald. in. d. §. fi. ⁊
adduco ꝙ voluit Jdem Bal. in. d. l. cum sententiaz. vbi
183 dicit post illam glo. ⁊ꝙ cum locus non sit ꝺputatus ad
ponẽdũ sedẽ relinquit eorum arbitrio dummodo locus
sit honestus ꝑm Jaco. butri. ⁊ ét in domo ⁊ camera sua
ꝑm Cy. sed iudices appellationũ bon. q̃q̃z ferunt in il
lo loco q̃q̃z in alio ferunt sntias qz non hñt ordinatã se
dem. dicit tñ ꝙ si in loco quo ꝓsueuerunt sedere ꝙ ille lo
cus ꝓsuetus erit sedes ⁊ adduco ꝙ voluit idẽ bal. i. l. pe.
184 ff. de iust. ⁊ iure. vbi dicit ⁊ꝙ si iudex iudicat alibi q̃ in lo
co suoz maioz sntia est nulla ar. l. si ut proponis. C. qũor
q̃ iudex. sz si ptes progant de loco ad locũz sntia arg. d.
l. q̃ro. ⁊ si secure nõ põt ibi sedere feret sntiaz sedendo su
pra equũ vt no. in. l. i. C. de sen. ex picu. reci. ⁊ in. c. fi. ꝺ re.
185 iudi. li. vi. ⁊ Sz quid si est officialis discurrẽs ꝑ prouinciã
vt sunt barixelli decidit ꝙ in agro possunt iudicare si foz
te res non recipit dilationem qz vbi te inuenero ibi te iu
dicabo ⁊ ita videt limitanda doctrina q̃ idẽ bal. dedit i
186 d. l. ipialẽ. §. fi. ⁊ Sz qd in epis vtz teneant ꝓuare. d. l. pe.
decidit ꝙ nõ ꝓp ampliã dignitatẽ põtificalẽ pmittit eis i
q̃cũq̃z pte sue diocesis locare sedes suas al⁹ at. d. c. cũ eps
de offi. oz. li. vj. ¶ Lu limita istud dictũ vt procedat in
187 epo hñte patuã diocesim. ⁊ ¶ Sz pone ꝙ eps hz latissi
mã diocesim q̃ ourat ꝑ multas dietas vt in diocesi archi
epi messanensis. Si enim vellet ponere sedẽ suã i extrema
pte diocesis ⁊ litigantes a domicilijs suis distarẽt ꝑ mul
tas dietas a loco vbi poneret sedẽ dico ꝙ inuiti non pos
sent extrahi ꝑ tot dietas ⁊ si vellet eps i h̃ pistere possent
appellare qz deberet ꝓmittere illã cam in loco viciniozi
vt parcat laborib⁹ ⁊ expẽsis subditoz ⁊ de hoc al⁹ casũ
multũ sũ. in. l. cũ post sntiaz. C. de app. ⁊ h̃ voluit pe. ꝺ an
cha. in. c. finẽ litib⁹ de dolo ⁊ ptu. ⁊ c. nõnulli ꝺ rescriptis
⁊ in. c. cũ te de offi. dele. vide q̃ ego plene dixi in. d. c. non
nulli ⁊ in. d. c. cũ te. ad h̃ enim tendũt iura vt pcat labori
bus ⁊ expẽsis partiũ vt. d. c. nõnuli ⁊ c. cozdi. de app. li.
vi. ⁊ d. c. finẽ litib⁹ sed in delegato ⁊ in arbitro dicit bal.
in. d. l. pe. ꝙ sufficit locus honestus. l. si cũ dies. ff. de arb.
⁊ ita residet ibi bal. ¶ Sz tu ꝓtra ꝓdicta opponas hoc
modo iurisditio est publici iuris est enim ptãs a iure pu
blico introducta vt hr̃ in. l. i. ff. de iu. om. iu. ergo sequit ꝙ
oẽs homines possũt eã vbiq̃z implorare vt hz̃ in aũt. de q̃
store. §. sup h̃ nec circũscribit loc⁹ ptibus ad petẽdũ iusti
tiã sibi ministrari iplorãtib⁹ ergo ptib⁹ iudex tenet iustiti
am mistrare ex natura iurisditiõis cui⁹ iploratio ẽ publi
ca oĩuz hoium de mũdo sicut ire ad flumẽ prꝺ aq̃ legim⁹
eniz pfidos illos iudeos mulierẽ deprhensã in adulterio
adduxisse ad Jesũ xp̃z in loco vbi nõ tenebat sedẽ nec tri
bunal. ergo segt ꝙ ptes nõ artant petere iustitiã a iudice
in loco solito maioz ⁊ ꝓñs nõ artabit iudex venire ad
locũ solitum ⁊ est prꝺ certo oppõ nõ ꝓtenenda. ¶ Sol
ue qꝺ iurisditio hz duo extrema vnuz ꝙ residet in iudice
⁊ istud hz suos limites ⁊ restringit ad suos terminos fa
cit illꝺ virgilianũ in primo eneydos vias eure domos il
la se iactet in aula. ⁊ hz aliud extremũ i partib⁹ mõ extre
mũ ꝙ est in iudice restringit extremũ ꝙ est i partib⁹ ⁊ tiõ
exẽplũ de flumine nõ est bonũ exẽplũ ⁊ illud exẽpluz de
suppremo pncipe Jesu xp̃o nõ vr̃ militare qz ex pfidia ⁊
calũnia iudei adduxerũt illã deprhensã in adulterio ad ie
sũ xp̃z vt calũniarent maiestatẽ iesu xp̃i. ⁊ adduco vnũ ꝙ
tibi videbit nouũ inq̃stuz doctoz ꝺ q̃runt de tribunali
ipsius iudicis. pone casũ in auc. si qs vo. C. de iudi. vbi hr̃
188 ⁊ꝙ si ptãs allegat suspect⁹ dr̃ ibi ꝙ dz associari eps loci
⁊ ptãs ⁊ epus insimul cam decident stante doctrina do
ctoruz ꝺ dubitari pt in quo loco ponent sedẽ ibi tũc ptãs
ad tribunal epi an ep̃. nicho. de neap. in. l. pe. ff. de iusti. ⁊
iure mouet hãc q̃stionẽ ⁊ nõ fuit ausus eam decidere iõ
reliquit cogitandũ vr̃ de iure dicendũ ꝙ si ex dispositiõe
statuti assignatũ est ptãti tribunal in palatio suo qnõ po
terit aliũ locum eligere ⁊ per ꝓñs non poterit accedere
ad tribunal epi ad hoc facit. d. l. pe. ⁊ꝑ ꝓñs videt ꝙ eps
debebit venire ad pallatiũ ptãtis. Nec pp hoc decolora
tur honoz epi qz cum ille locus sit in dioceſi sua pot eligе
re sedẽ vt eps ibi ⁊ sedebit vt maioz ⁊ dignoz al⁹ ptãs de
bebit accedere ad tribunal epi qz deferẽdũ est dignitati
pontificali. c. qz piculosum de sen. excõ. li. vi. qz pontificali
dignitate de offi. dele. e. li. ⁊ impator subijcit epo. c. nouit
sibi de iudicijs ergo ⁊ istud obliuioi nõ tradas. ¶ Jtez
posset qspiã dubitari de qb⁹ excessib⁹ impetunt isti de qui
bus h. rñdet Hinc. hic exponẽdo in ver. impetunt vt qz se
ditionẽ fecerũt vel rixam vel aliquos verberauerint vel
agit de castigatiõe fuientium ꝑm q̃sdam ptes hispanie
vbi dñi iudicat homines suos ꝙ de iure nõ est ét si essent
pśides. l. ena tus. ff. de of. presi. ⁊ subdit vincẽ, se audiuisse
ꝙ parisienses canonici tenẽt curiã de ꝓsuetudine. ¶ Jtẽ
189 addite inq̃stum do. abb. retulit supius bar. dubita sse si
vacante iperio currat pscriptio cũ tũc papa succedat ⁊ ꝺ
terminauit ꝙ nõ qz tpe talis vacatiõis impiuz nõ hz ꝓ
priũ ⁊ imediatũ rectorẽ ⁊ ꝑ ꝓñs dr̃ vacare ipiũ tũc ⁊ al
legauit dcñ Jnn. in. c. oliz de resti. spo. qz vacãte dignita
te nõ currit pscriptio. c. i. ⁊. c. ex transmissa. de pscrip. ⁊ sic
nõ sufficit sntia pape succedẽtis ipio vacãti. prꝺ certo ista
dicta nõ fuerũt do. abb. sz fuerũt do. card. hic q̃ tacito au
ctore attribuit sibi. d. abb. ¶ Et subdit hic. d. car. ꝙ ea
q̃ dicta sunt de pscribẽdo iperio sunt vera inter laycos sz
iter ecclesiasticas psonas ét sine sciã pape pscribit meruz
impiũ. Nã ⁊ subditus pot pscribere ꝓ epz. c. irrefragabi
li. §. excessus ꝺ offi. oz. dicit ét ꝙ ciuitas pot pscribere me
rũ imperiũ in suos ciues ⁊ refert ita in cõtingentiã facti
ꝓsuluisse Jo. de ligna. qz ipsi ciues nõ pscribunt se ipsos
qz hoc eet pscribere ptra obediẽtiã ꝙ nõ est dicẽdũ qz es
set ꝓ id ꝙ habet in. c. cũ nõ liceat de pscrip. sed ipsa ciui
tas ipsos prescribit ⁊ ipsi pscribunt ⁊ per ꝓñs prescribit
ptra obediẽtiã passiue ⁊ lz. c. ad audientiam ꝺ pscrip. ali
ter videat loqui i canonicis ꝺ hoc est tex. formalis in. d.
c. irrefragabili. §. excessus vbi ꝺ ꝓsuetudine canonici hñt
iurisditionẽ in singulos de capto ꝙ est bñ no. ¶ Jtẽ in
q̃stũ hic dicit de ꝓsuetudine spali dic h frã. vercell. ꝙ iste
tex. nõ intendit excludere generalẽ ꝓsuetudinẽ sed iõ ꝺ il
la nõ dixit qz de illa nõ dubitabat per iura q̃ allegat gl.
ij. hic. vl dicit ꝙ iõ hic dicit de spali rõne istius specie de
qua querit lz generaliter ét id seruet in regno vel in pro
uincia. ¶ Sz do. car. dicit ꝙ vbũ spali pot referri ad id
ꝙ dicit de indulgentia ⁊ ad id ꝙ dic ꝺ ꝓsuetudine ⁊ tũc
indulgentia vel ꝓsuetudo dñr spales qz ꝑ eas spaliter vr̃
concedere

UVA. BHSC. IyR_275_2

cōcedere iurisditio istis ꝛ recedit a iure cōi ꝑm qđ alteri
190 cōpetebat puta epo †. que aūt dicaꝫ cōsuetudo generalis [a] ꝛ que dicaꝫ spālis vide per scribentes in. c. fi. §. de cō
suetu. ꝛ per do. car. ix. q. in. d. c. fi. i. §. i. Et ꝓ ista expedita
sit hec famosa ōcre. si qđ boni ocñ fuit attribuam⁹ supp̄
mo p̄ncipi deo q nobis hec ocia fecit. Bo. And. Barba.

p **Q**stulasti. Subtile ꝛ p̄aticum est istud. c. ꝑm. d. car. ꝛ legitur duobus modis ꝛ secūdū p̄imum
b modū hoc intendit. ¶ Sup [b] delicto clerici eps delicti ꝓmulgat sniam sz cū exeq̄ nō
ipse sz eps bñficij p̄iuando bñficio si delictū hoc exposcat. b. d. Sz ꝺz aliū modū sūmaꝫ sic. Cōtra clericū deliquētem ꝓnunciat epus delicti p̄uando bñficio alibi existente sz eps beneficij exequiꝫ auferēdo bñficiū quo ad possessionē. b. d. ꝛ ista scōa lectura est cōior ꝑm do. car.
¶ Cōis diuisio. scōa ibi a quo. pōt poni casus ꝑm do.
Card. ꝙ forte inter parochianos suos iste clericus viue
bat vt sanctus ꝓbeta sz in loco domicilij laxabat babe
nas ꝑm bosti. q̄si velit ꝙ deliquit in loco domicilij ita ge
nit do. car. sz do. anto. post Jo. an. sic sūmat. eps deponit
clericū alibi bñficiatū q in dioceſi sua deliqt ꝛ eps bñfi
cij sniam latā exequiꝫ sz do. abb. sūmat hic vt sūmauit. d.
car. ¶ Sed excellens doc. Pe. de ancha. satis āple ꝛ lu
culenter hāc decre. repetendo cōmētare instituit ꝛ conti
nuat rub. sed qz cū superius cōmentassem rub. ꝛ Pet. ō
ancha. nō vidissem repetētem hāc decre. nō rettuli suam
cōtinuationē q̄ talis est. ocñ est inqt. §. de iudi. verū quia
oñia rerū p̄uatoꝝ de iuris gentiū sunt distincta ꝑ p̄nci
patus ꝛ p̄uincias ita sunt distincta singulis ipsoꝝ iudici
bus siue magistratibus sup̄ ministranda iusticia depu
tatis per quos iura regūt. l. ij. §. post originē. ff. de orig.
iur. istis qdē specialiter ꝓhibet ne alterius iurisditionez
vsurpent sed suis terminis ꝛ limitibus sint cōtenti. c. ve
nerabilē de elec. c. nouit de iudi. c. nullus. §. eo. ꝛ in tñ ꝑ
bibent qđ snie late a non suis iudicibus sūt nulle. c. at si
clerici de iudi. ꝛ ꝑ totū titulū. C. si a nō cōpe. iudi. nec ali
qua tp̄is longinquitate firmātur ꝛ ꝙ plus est inqd do.
1 pe. † ꝙ ois exceptio nullitatis aliq̄ ꝓstitutiōe ꝓhibita nō
ꝓrebendit exceptionē incōpetentie iudicis vt est gl. sin
gularis ꝑm eū in cle. i. de sequestra. pos. ꝛ fruc. ¶ Tu vi
de ō hoc tex. mirabiles quos allaui i. d. c. at si clerici. Et
vide vltra. xxx. limitationes q̄s in vtraq; censura sparsas
adduxi in rub. §. eo. ꝙ nō possit allari exceptio fori incō
petentis q̄s supiorib⁹ mēsibus audiui furtiue applica
tas ꝑ aliq̄s miseros in. l. de pupillo. §. q opus. ff. ō operis
no. nū. vna cū psalmista dixeri deus labores meos ne ta
cueris. ¶ Cū g̃ ad ħ vt iudiciū valeat oz cora iudice cō
petenti fundari iō intentio iurislatoris sub ħ titulo ad ħ
tendit ne litigātes adeāt iudices incōpetētes ꝛ rei q̄ñq;
iuiti q̄ñq; volentes ad alia iudicia nō trahātur. c. si di
ligenti. ꝛ. c. nullus. §. eo. ¶ Tu aūt vide q̄ dixi. §. e. in ru.
2 vbi melius ꝓtiaui q̄s fecerit do. pet. ¶ † Querit ēt ħ do.
pe. ad quē finē iura ꝛ iurisditiones ꝑ p̄ncipatus ꝛ regna
diuisa sunt. rñdit pp̄ publicū bonū vt rōne officioꝝ va
reꝫ administratio singul q̄ nec alit̄ hūani generis ꝓser
uatio alia poſat rōe subsistere ꝛ vt ordo seruet vt legit i
c. ad hec. lxxxviij. di. Si eni quilibet iudex posset cogno
scere de oibus causis nō habita distinctōe psone cause ꝛ
locoꝝ resultaret ad huiusmodi iurisditiōem ꝓfusio ꝛ q̄
aliter orirent dissensiones ꝛ scandala ꝙ fieri nō oz. xi. q.
i. c. puenit. iij. q. vi. c. puinciali. vi. q. iij. c. scriptū ꝛ. c. scito
3 te. ¶ Itē cōitas seu cōio solet suscitare discordias. l. cū
p̄. §. oulcissimus. ff. ō le. ij. ꝛ negligi solet ꝙ a mltis possi
det vt dixit tex. in. l. i. C. q̄ñ ꝛ q̄bus q̄rta ps debeaꝫ. li. x.
¶ Itē ois iurisditō ecclesiastica depēdet a p̄p̄ ꝛ iurisdi
tio secularis ab ipatore. c. mādata de p̄sūp. l. ij. §. nouissi
me. ff. de ori. iur. auc. qūo oz epos in p̄n. Isti vo duo ve
lut magna luminaria p̄sidētes hūano generi vt bñ in. c.
solite de ma. ꝛ obe. nō possunt singuloꝝ causis interesse
vt in. c. ꝓcipimus de app. iō ꝓ diuersa territoria orbē di
uiserūt sicut p̄ diuidit familias fundū ꝛ p̄imoniū suuz
in plures agricolas rōe faciliorīs culture. l. gayus. ff. de
leg. ij. isti autem vt ita dixerim agricole ministri iusticie
vocati dicūtur in partē solicitudinis nō iplenitudinē ptā
tis vt. d. c. mādata. subiectos oz bñe iudices sub quibus
sua iura p̄sequāt ꝛ nō ius sibi ꝓpria auctoritate dicāt vt
4 l. nullꝰ. C. de iudeis ꝛ. l. extat. ff. ꝙ me. ca. ¶ † Quid aūt
sit forꝰ do. pe. remittit ad dicta Jo. an. hic in rub. ¶ Tu
vide que dixi in ꝑfata rub. Expedit⁹ de ꝓfirmatiōe vēit
ad diuisionē sūmaruz ꝛ intellectū huius. c. postea sūmat
vt sūmauit Jo. an. ꝛ ponit casum in terminis hoc modo
¶ Accessit iuuenis ad papā putauit nēpe do. pe. ponere
casuz in legibus in qbus ita ꝓsueuerūt pene oēs in ciuili
censura viri apponere casus ꝙ ꝑ certo nō videt ꝓcedere
in censura ecclesiastica pōtificia q̄ eccle. ꝛ bñficia eccle.
potius cōferūt maioribꝰ quaz iuuenibus ar. eoꝝ q̄ no. in
c. sup̄ inordinato de ꝓbē. ꝛ in. c. si eo tpe de rescrip. in. vi.
5 ¶ † Est eni ars regere alios ꝛ maxime aias alioꝝ vt in
c. cū sit ars de eta. ꝛ q̄lita. ꝛ iō potius vī ꝙ bec ꝓsultatio
fuerit epalis quā iuuenilis ꝛ cozā eo talē ꝓposuit qōnez
pater sancte qdam sacerdos hēbat ecclesiā in dioceſi pa
duana in qua residētiā faciebat sz in dioceſi triuisina ha
bebat domiciliū pp̄ p̄imoniū qō ibi hēbat accedēs illuc
delictū cōmisit ꝛ forte adeo atrox ꝙ poterat p̄iuari bñ
ficio vel officio. Quero an eps in cuius dioceſi delictum
cōmisit vel eps in cuius dioceſi bñficiū possidet ꝛ residē
tiā facit cōdēnabit clericū istū de tali delicto. papa rñdet
ꝙ eps vbi deliqt sniam ꝓfert quā sniam iudex vbi bz bñ
ficiū q̄ ad illud bñficiū exequet. Et sūmat decretalē hoc
mō. eps delicti deponit clericū alibi bñficiatū ꝛ eps bñfi
cij sniaz illā exequiꝫ. b. d. Vel aliter. Per epm i cuiꝰ dio
ceſi qs deliquit est ꝑ delinquētes snia ferēda ꝛ ꝑ epm in
cuius dioceſi ħ bñficiū est snia exequet sup̄ ipso bñficio.
b. d. ꝑm eū. ꝛ ꝑm ista exēpla vī ꝙ do. pet. legebat padue
qñ repetijt hāc decretalē. ¶ Sz mihi vī ꝙ verus intel
lectus huius decretalē ꝙ eps bñficij erit dūtaxat execu
tor snie late ab epo delicti ꝛ nō p̄uabit illū sz eūdē ia p̄i
uatū ponet eꝫ bñficiū exeqndo sniam iudicis delicti. Et
ad sic dicēdū moueor ex eo qz iste q̄rens voluit edoceri
si delinq̄ns in loco domicilij dēat iudicari ibi ꝛ sic p̄uari
ibi quo ad bñficiū i aliēa dioceſi situ si crimē sit dignū ꝑ
uatiōe. claruz est ꝙ nulla dubitatio erat ꝙ iudex delicti
posset punire ōlinq̄ntē in suo territorio. sz dubitatio erat
si delictū erat p̄uatiōe dignū si posset eūdē p̄uare bñficio
alibi sito ꝛ de ħ dubitauit iste q̄rens qz aliter papa obiur
gasset suā dubitationē vt i sili bī in. c. cū in iure pitus de
offi. dele. ꝛ i. c. cū i iure pitus de elec. ꝛ in. l. domitius la
beo. ff. de testa. ꝛ in. l. vt rñsum. C. de trās. ac. ꝛ in. l. ꝑcibꝰ
. C. de ipub. ꝛ alīs substi. frustra. n. dubitasset quo ad rē
sitā i territorio suo ꝛ ꝓpter ħ iste q̄rens in ꝓsultatiōe sua
narrat ꝙ delinq̄ns habuit bñficiū in alia dioceſi faciens
ibidē residētiā pp̄ ꝙ videbaꝫ ꝙ deberet p̄inari bñficio
ab illo epo vbi bñficiatꝰ residebat. qz ad quē spectat isti
tutio ad eūdē spectat ꝛ destitutio ꝛ sic videbaꝫ ꝙ iudex
delicti nō deberet se ipedire de bñficijs alibi positis. l. ex
territoriū. ff. de iurisd. om. iu. c. vt aiaꝝ de ꝓsti. iō si recte pō
derēt illō vbū adiudicatū p̄iūctis illis vbis expoſcat bñ
ficij p̄uatiōe. ꝛ illis vbis bñs in alia dioceſi bñficiū ꝛ ibi
dē residēs hec vba idubitanter ipoꝛtāt p̄uationē ꝛ sic eps
delicti p̄uabit ꝛ sola executio reseruaꝫ epo loci vbi situz
est bñficiū ꝛ ista vī pura vitas ꝛ pp̄ ista deberet poni ca
sus melius q̄s fecit do. pe. ħ mō vz. Dak sancte clericus
bñs bñficiū in vna dioceſi ꝛ ibi residēs. deliqt in dioceſi
vbi bēbat p̄imoniū vellē edoceri vtꝝ si ꝺlictū tle exigat
p̄uationē possit p̄uari ab epo delicti bñficio alibi sito vi
debaꝫ dicēdū ꝙ nō qz nō oz eps se ipedire de bñficio sito
eꝫ dioceſi suā. l. fi. ff. de iurisd. om. iudi. c. ij. de cōstit. lib. vi.
6 papa hic decidit ꝙ pōt ꝛ rō decidēdi vī eē † qz crimē cō
missum in vno loco afficit delinquētē in omni loco ꝛ p̄i

a ¶ Generalis Et ista nō idiget aliqua pbatione vt tz elle gāter bal. in. l. iij. in. i. col. vñ. attēde hic. C. de serui. fugit. sed nūqd vtra qꝫ. s. spālis ꝛ generalis faciat ius cōe dic vt per. d. car. i cle. fi. de eta. ꝛ q̄li. vbi vide.

b ¶ Sup adde ad mām huius tex. oēs doc. ꝛ ibi. d. car. i cle. ij. §. deniq; ij. q. in fi. ō re iu. vbi ista mā ab oibus late tāgit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nat eũ omni suo iure in oi loco.l.q vltimo.ff. de pe.t qõ voluit ibi bar.t quod voluit idẽ bar.in.l.cũctos popu. los C.de sum.tri.t fi.ca.t qõ voluit gl.i.l.ex ea .ff.de po stu.t in.c.cito turpẽ.i.q.i.t q voluit gl.in.l.frater a fra tre.ff.de cõdi.indebi.sed iudex bñficij exeq̃tur illã sniam ponẽdo illũ ex̃ bñficiũ t est rónabilior hec lectura qr ex peditiorẽ exitũ t faciliorẽ hẽbit pena delinq̃ntis q̃ vt p̃ uek̃ p sniam iudicis quo scitũ est bñficiũ ar.l.ita vulnera tus.ff.ad.l.acquil.c.vt fame de sent.excõic.t ista iudicio meo vr̃ pura vitas t iõ poterit sic sũmari. ¶ Judex de licti priuat delinquẽtẽ bñficio alibi sito sed iudex bñficij exeqtur p̃uationẽ ponẽdo illũ ex̃ bñficiũ.b.d.t facit iste tex.inq̃tum dicit poterit sniaab eo p̃mulgari p̃ delinq̃n
7 tẽ sz exeq̃nda erit.t c. ¶ †Aliud eni est iudicaꝛ aliud est exeq.l.a diuo pio.ff.de. re indi.c.sup qõnũ de offi.deleg. cle.auditor de rescrip.t vide do.ab.p̃si.lxxiij.vbi p̃suluit sup mã huius.c.venio ad notabilia. ¶ Not.ibi postula
8 sti edoceri † q intellect⁹ bois dz informari ex iuris dispo
a sitione sicut.n.aia informat corpus[a] vt in cle.i. de sũ.tri. t fi.ca.ita scia informat intellectũ bois facit illõ q scri bit seneca in suis epl̃is dũ inqt cũ te in vix̃ pbia transcri pserit.t iõ bellissime scripsit cicero in p̃ officiox̃ multi sũt boies noie sz pauci re.ad denotãdũ q ignari nõ merent dici boies sz potius q̃dã imagines boium sicut in siki tex. dicit.c.multi cathedrã ascendũt.xl.di.q multi sũt sacer dotes t pauci sunt sacerdotes qõ est bñ not.p scholari bus q informari debẽt a suis doctoribꝰ facit pulcher tex. in.l.si arborẽ.ff.de fui.vrba.p̃di.vbi tex.dicit locus opa cus quondã solis cepit eẽ plen⁹. t ibi ang.dicit se audiꝛ se aliquari illũ tex.i publica baręga cuiusdã q doctorabaꝛ q homo p̃sentã sciam dicebaꝛ repleri sole t splẽdoꝛ eius. informaꝛ ḡ intellectus nr̃ bac iur̃. sapia facit illõ q scri bit apud senecã in suis epl̃is ociũ inqt sine litteris mors est t q̃si vnũ bois sepultura.t aristo.i p̃ metha.[b] oẽs ho mines nã scire desiderãt.t cicero in p̃ officiox̃ trabũt iqd oẽs ad scie cupiditatẽ in q̃ excellere pulchrũ putam⁹ la bi aut nescire errare t decipi malũ dicimus t q p̃clare scriptũ est apud Terẽciũ dy inqt immortales hõ hoi qd p̃stat stulto.intelligẽs t sapiẽter dixit philosopus in p̃ ō aia[c] † differt hꝫ ab hoc tãq̃ ppetuũ a corruptibili facit.c. gloriosus deus in sanctis suis de reliquijs t veneratione sanctoꝝ li.vi.t.c.sup specula de magistris. ¶ Et ad istũ tex.adduci posset p̃ prorsdia .c.prudẽtiã in.v. supplicas informari .s. de of.del. vide ibi dicta. ¶ Nõ ibi p sedeꝛ apostolicã † q debem⁹ edoceri sup dubio iur̃.a p̃p̃ t sic ab eo q scit iura.c.edoceri a nobis t.c.scisciteꝰ eꝰ a no bis.s.õ rescrip.t .c.frnitatis.v.nos consulere voluisti.j. de testi.iuxta illõ catho.disce sz a doctis.t facit gl. sin.in c.cũ beatissimus .xxiij.q.i.q colligit argumẽtũ p̃ schola ri vt eligat sibi optimũ magr̃z vt pala dicer̃ possit q ab eo didicit.legimus eni plerosq̃ celebres i oi philosophia viros omnẽ fere p̃agrasse orbez vt eos oculis corporis corã vnoq̃ viderẽt quos ex liberis nouerãt õ archita ta rentino magno pitagora appolonio platone t plerisq̃ alijs quos in p̃logo biblie cõmemorat ab oi natiõe ce lebratos hiero. t dicit bic pe.de anch. colligendo p̃mũ notabile † q ad papã pro p̃silio recurrẽdũ ẽ sup dubio iur̃.c.per venerabilẽ.§.rõibus qui filij sint legit. ¶ Tu diligenter pondera illuz tex.qr loquit̃ in arduis sup quiꝫ p̃sulendus ẽ papa t car.facit.c.super litteris de rescri ptis.c.litteras de restitu.spoliato.c. raynucius t.c.ray naldus de testa.q dicit procedeꝛ sup dubio iuris.sup fa cto aũt non p̃sulit̃ iurisiatoꝛ sed iudex debet sup hoc in formari vt ipsum diffiniat .l.tu ipse despice.C. de edẽ.di cit tñ q iurisiatoꝛ q sup dubio iuris consulit̃ factũ in nu be p̃positũ dz enisci et are quo ad singulos casus q sup il lo cõprehendi possent .l.vt rñsum.C.de transac.l. p̃cibꝰ .C.de ipub.t ali.substi.c.de muliere de spõ.t pp hꝫ ffert scenolã repbendisse gallũ iuris cõsultũ de insufficientia qr nõ aduertit ad casus singulos q poterãt cõtingere de facto super eo super quo interrogabatur, vt habeꝛ in.l. gall⁹.ff.de liber.t postbu.facit.l.eũ qui temeꝛ.§.i.ff.de iu di.c.sicut ex litteris de sponsa.t sic p̃o dubio iuris recur rendũ est ad iurisiatorẽ iõ aiebat cicero in libro de legi bus.memini sũmos iur. publice viros qui iura interp̃ tari t populo rñdere soliti sũt.t qõ voluit idẽ cicero in libro de oratore nocte inqt t die p̃ Janua iurisconsul ti. ¶ No.ibi ecclesiã bñs in vna dioceſi t in eadẽ residz
13 ar.p̃m eũ † q ex possessione bñficij cũ residẽtia nõ sortit domiciliũ in loco bñficij cũ residẽtia. Vel verius no.p̃z eũ q in duplici loco sortit domiciliũ in loco bñficij cũ re sidentia t in loco vbi bz maiorẽ ptẽ p̃monij ẽt sine resi dẽtia. ¶ Sz.d.pe.de anch.i sua repetitõe colligit p istũ
14 tex.in .v. resides.† q sacerdos dz in eccl̃ia residere alꝛat totũ titulũ de clericis nõ resi.qr quodlibet bñficiũ in du bio regrit residnetiã nisi p̃bet̃ p̃riũ alꝛat Jnno.in.c.fi. ō cle.nõ resi. ¶ Colligit ẽt q lz rõe bñficij regrentis resi dẽtiã sortiat̃ clericus forꝫ tñ forus rõe domicilij nõ p̃di tur qr dignitas sacerdotij supueniẽs domicilij adiectio nẽ dedisse potius q̃z demisse videt̃.l.senatores.ff. ō sena. vinc.tñ dicit clericũ non posse haberi domiciliũ nisi i lo co vbi intitulatus est.c.sanctoꝝ.lxx.di.cuius p̃riũ tz bic gof.t post eũ Jo.an.q alꝛat.c.cũ null⁹ de tẽp.ordi.li.vi. t.c.dilectus filius de rescrip.t remittit ad dicta p se sup glo.in.c.statutũ.§.cũ vo de rescrip.li.vi.t alꝛat q br̃ in c.ex ore de priui.p quoꝝ opi.facit iste tex.q exp̃sse dic do miciliũ vo rõe p̃monij t c. Jta qnit do.pe.bic. Sz do.
15 car.colligit † q clericus põt hr̃e in vno loco bñficiũ t in alio domiciliũ. Sz qũo dicaꝛ qs hr̃e domiciliũ declarat hosti.in vsi.domiciliũ.dicens q forte ibi hẽbat matrẽ t maiorẽ ptez bonoꝝ.l.ij C.vbi se.vel clarissimi.refert do. car.opi. vin.t p̃riã opi.t Jo.and.t remittit ita vt fecit do.pe.t subdit q bic vr̃ p̃bare q ẽt si clericus resideat in bñficio nõ tñ bz ibi domiciliũ põt tñ dici p̃z eũ q iste hẽbat duo domicilia q eẽ põt vt in.c.seq.in.ij.glo.t sic colligit do.car.ex hoc t ex isto tex.in vsi.residet.q rõne bñficij clericus nõ fortit̃ bic domiciliũ .Sz do.ant.b̃ di stinguit q si clicus bz plura bñficia regrentia residẽtiaz põt hr̃e plura domicilia qr i quolibet loco bñficioꝝ põt hr̃e domiciliũ t hoc tz gl.in.c.p̃mates.lxxi.di.t in.c.qr in tãtũ de p̃ben.t in.c.qñ .xxi.q.ij.hoc dcñ limitat do. ab.hic qñ vult vtriq̃ bñficio deseruire p se mõ vni mõ al teri ita q eq̃liter q̃si se collocet q facere põt vt voluit gl. in.c.nõ põt de p̃ben.in.vi.tũc enifateꝛ istũ hr̃e domiciliũ i vtroq̃ ar.l.assũptio.§.viris prudẽtib⁹.ff.ad munic.c.i.ō sepul.li.vi.si vo deseruit alteri tñ p se t alteri p vicari uz q põt vt voluit gl.in.d.c.nõ põt t i.d.c.qr in tãtũ.tũc bz domiciliũ vbi residet t nõ in alio qr residẽtia ẽ illa q facit p̃stituẽ domiciliũ seu necessitaꝛ residẽdi.sentit Jnn. in.d.c.ex ore de p̃uil.t facit.d.c.dilectus filius de rescri. t cũ isto vr̃ dispẽsatũ sup residẽtia in altero vt not.i.d.c. nõ põt.dicit tñ q rõne bñficij teneꝛ rñdere t obedire illi epo vbi ẽ situatũ bñficiũ alꝛat no.p̃ inno.in.c. cũ ia dudũ de p̃bẽ.sz si bz vnicũ bñficiũ reqrens residẽtiã t tunc p̃m oẽs bz ibi domiciliũ vt bic t no. inn.i.d.c. ex ore.t Jo. and.in.d.c.statutũ.§.cũ vo.sz p hoc nõ excludiꝛ qn alibi possit hr̃e domiciliũ rõe aliaꝝ q̃litatũ ꝫ iducẽtiũ vñ põt domiciliũ hr̃e vbi nat⁹ fuit qr rõe originis qs p̃pe sorti tur doiciliũ vt in.c.cũ nullus de tẽpor.or.li.vi.cũ gl. Jtẽ põt hr̃e ibi vbi bz suũ p̃monij vl maiorẽ ptẽ.l.ij.C.vbi sena.vel clarissimi t no.in.d.c.cũ nullus. Jtẽ vbi fuit or dinatus vt no.gl.in.l.heres abñs.ff. ō iu.sentit Jnn.i.d.
16 c.ex ore. Jtẽ vbi bz bitationẽ.† Sz qd si in vno loco bz bñficiũ reqrens residẽtiã t in alio loco bz habitationez vtz dicaꝛ hr̃e domicilũ in loco habitatõis do.an.credit q nõ qr cũ alibi quã in bñficio bitare nõ possit iõ nõ vr̃ eẽ ibi cã bitatiõis p̃petua sz mometanea ar.l.ex facto.§. rex.ff. ō here.isti. ¶ Sz do.ab.putat q si post adeptum bñficiũ p̃stituit locũ alibi vltra ōcẽniũ q iudicaꝛ ibi per petuo cõstituisse doiciliũ ar.l.ij.C.vbi sena.vel clarissi mi. Hec ob.

a ¶ Informat corpus.istud ẽ vum fideꝫ t secũdũ fidẽ ca tholicaz nõ tñ secũdũ opi.the nisti Auerro ys t alioꝝ per ipatericoꝝ cũ ipsa tñ assistat boini sicut na uta naui t mo tor mobili vt ẽ videre in.iij. ō aia tex.cõmẽt. v. t alibi late b diximus defen sando Auerro ym p̃ quẽ do. and.p̃ morẽ su um tanq̃ pur⁹ hypocrita in surrexerat proc 10 quo vide bar. in.l. stipulatio nes nõ diuidũ tur de vb.obli. vbi t si philo sophie expers 11 fuerit optime tãq̃ bon⁹ the ologus logꝫ t vide doctorem meũ .iiij. sent. dist.xliij.qõ.ij. vbi calcaribus t stimulis vr get Auerroym sibi detrahẽdo

b ¶ Metha. Hoc dcñ ẽ p̃n cipiũ libri t to tius operis. 12

c ¶ De anima habeꝫ hoc dictum in .ij. de ani.tex.p̃men xxi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

mi. Nec ob. q teneaf alibi residere qz nō deberet eē me-
liozis cōditionis stultus quā sapiēs ió salté in sui prudci
um vī hře domiciliū ar. c. eū qui de pben. in. vi. z sic poti
us dz ꝑsiderari q fit ꝯ q fieri opz de origine auté pna
vel amita. dic vt no. in. l. assūptio. ff. ad munic. Et ex istis
17 cōcludit do. ab. † q clericus secularis pōt hře domiciliū
in diuersis locis lz ꝓncipaliter sit ibi vbi bz bñficiuz
regrens residētiā z sic videt Jo. an. intelligere Jnn. i. d.
c. ex oze. abbas vō seu alius religiosus nō pōt hře domi-
ciliū nisi in claustro vbi bz residere ꝟm Jnnoc. in. d. c. ex
oze. relati sunt scribētes sup hoc passu de⁹ clemētissimus
appiat nobis veritatē. Sz mihi vī ante oia q iste tex. p
18 bet vnū ad q ñ aiaduerterūt pres z maiores nři vz † q
licitū est clerico hře bñficiū regrens residētiā z primoni
um insimul z p ꝑsōs poterit viuere de redditibus bñficij
licite z tenere suū primoniū facit. c. eps. J. de pben. z per
ibi no. q cū obꝟuāde memorie vrbanus qntus voluisset
ꝓmouere in car. Jo. de lig. si vxorē nō būisset qz. d. Jo.
19 rñdit † q volebat potius viuere de sudoribus z labori-
a bus suis ꝯ de sanguine martyrū [a] z vrbanus rñdit q po
terat vtrūqz hře. s. bñficiū z primoniū. facit q ibi voluit
Jnno. do. anto. do. car. z hostiē. i. c. postulasti de rescri.
buguc. z archi. in. c. clericos. i. q. ij. z do. Dominic. in. c.
illi aūt. xij. q. i. z do. abb. in quadā sua disputatōe ego di
xi late in. c. per tuas de symo. z i. d. c. postulasti de rescri.
vide ibi. ¶ Scōo pōdero q vin. dicit bñficiatus nō pōt
hře domiciliū nisi in loco in quo est ititulatus. gof. Joā.
an. z cōiter doc. tenēt hic ꝓrium. do. pe. de anch. z dom.
car. dicūt hic foze cāuz fozmalē ꝯ vinc. ¶ Mihi aūt vī
q nō ita supine z vago ductus errore vin. itellexerit hūc
tex. qz ꝓbaf q pōt hře domiciliū in loco primonij z do-
miciliū in bñficio vbi residet z hoc ꝓbat iste tex. quē ego
20 nouissimus z nullus alius iduco hoc mō †. illa dictio
vero hic posita est aduersatiua z repetitiua pcedētiū cū
sit ꝑiunctio ar. eius qō voluit gl. sing. in. §. itē lapilli isti.
de iudi. ió cū dī hic domiciliū vō rōe primonij. vult di
ceī qō bēbat domiciliū bñficij vbi residebat z bēbat do
miciliū rōne patrimonij sed ꝓncipaliter bēbat domici
liū in bñficio vbi residebat z secūdario bēbat in loco pa
trimonij z ita subtiliter intelligaf iste tex. z dcm vinc. z
ió nō est credēdū q vinc. voluerit q clericus nō bēat do
miciliū rōne patrimonij qz hoc eēt apte ꝯ istū tex. sed vo
luit sentire q ꝓncipale domiciliū clerici est locus bñficij
in quo residet. aliud vō primonij domiciliū nō est ita ꝓn
cipale z q ista dictio vō sit aduersatiua repetens ꝗlita-
tē pcedētiū allego bal. in indiuiduo q refert ita fuisse cō
sultū in. l. oēs populi in. xi. col. ff. de iusti. z iur. z adduco
ad pdicta singularē gl. in. c. statutū. §. cū vō de rescrip. in
vi. q dicit q ꝓꝓie domiciliū dī habitatōis. Cū ꝯ vinc.
dicat q domiciliū clerici est bñficiū in quo residet intel-
lexit ꝓncipale domiciliū nō tñ negauit qz bēbat domici
liū rōe primonij lz ꝓꝓie domiciliū suū dī bñficiū i quo
residet. Et adduco ad hoc tex. valde sing. ad hāc cōclusio
nē nō ꝑsideratū ab aliquo scribēte hic nec in locis alīat
supius z mirū est qō latuerit magnos iure deos vz in. l.
oēs q. C. de epis. z cle. vbi est text. formaf q oēs eccīe de
sui nā regrunt residētiā cū quottidie debeāt celebrari di-
uina. sileāt ꝯ fauces z antiquoꝝ z modernoꝝ qui i hoc
allegāt Jnn. in. c. fi. de cleric. nō resi. vbi dixit qō quodli
bet bñficiū regrit residētiā z in hoc quottidie bonozifi-
catur Jnn. z in scholis z in iudicijs qz re vā tex. est foz-
malis in. d. l. oēs. z ió posteri alīabūt. l. illā ad hoc z nō
dcm Jnno. z in hoc defecit illustre ingeniū doctoꝝ vna
cū psalmista dici posset oculos habēt z nō videbūt. Se
cūdo dico foze hic casum singulariſſimū in vsi. in suis la
ribus z domicilijs vbi bī q lares z domicilia sunt in ec
clesia i ꝗ bñficiati debēt residere z lares z domicilia ab
batū sūt i ꝓꝓio monasterio ió ibi citādi sūt z ió inꝯtuz
21 Jnno. in. d. c. ex oze dicit † q abb. nō pōt hře domicilium
nisi in monasterio ꝓꝓio est verū dictū sed deficit in suo
salutari fuit eni incognitus sibi tex. d. l. oēs. quē text. re-
perio alīatū ꝑ bal. in qbusdā suis sing. q̄ bēo ꝓnūerata i
quodā antiquo libro vbi dicit q nō est melior tex. in iuī
pōtificio z in iure ciuili ꝯ. d. l. oēs. z facit qō voluit idez
22 Bald. in. d. l. oēs. vbi colligit † q clerici vel monachi
nō sūt extrabēdi ab ecclesijs z monasterijs suis ad extra
nea iudicia z q lares z domicilia eoꝝ sunt ecclesie in q̄-
bus debēt residere z p ꝓñs seqī q do. vin. firmat p. d. l.
oēs vt in firma petra q domiciliū ꝓncipale non est nisi
in ecclesia vbi residet lz alibi possit habere domiciliū ori
ginis vel ꝑimonij qz illud nō dī ꝓncipale domiciliū z
isto mō saluari pt dcm suū cōit dāna. p docētes tñ si be
ne locutus sum circa hunc passū gloriā demus altissimo
23 ꝓncipi deo. ¶ † Mo. q snia lata ꝯ psonā extēdit ad bōa
sita eī territoriū iusdicētis z cōtingit illa extēsio auctori
tate iuris p quādā pñam. hoc mō. qz cōdēnatus de crimi
ne est infamis vt no. in. c. at si clerici de iudi. infames aūt
nō pñt bñficia obtinere. c. inter dilectos de excess. pla. l. i.
. C. de dignita. li. xij. qz ergo ifamia cōcernit statū psone
seqtur cōdēnatū quocūqz vadat sicut lepra seqtur lepro
sum. l. ex ea. ff. de postu. Jta dicit hic do. Petr. in sua re
peti. Tu adde. l. q vltimo. ff. de pe. z qō voluit ibi bar. z
eūdē bar. in. l. cūctos populos. C. de sū. tri. z fi. ca. z gl. i
c. cito turpē. i. q. i. z glo. in. l. frater a fratre. ff. de cōdi. in
debi. z qō voluit ang. in. d. l. ex ea. z ego cōsului hic bo-
24 nonie supiozibus ānis †. Quidā magnus cancellarius
fuit accusatus de crimine bonoꝝ cōfiscatione digno fuit
cōdēnatus de illo crimine cōsului q illa cōfiscatio extē
debat se ad bona hic sita lz alibi fuisset cōmissū delictuz
25 z in loco delicti cācellari⁹ ille fuisset suspēsus. ¶ † Mo.
ēt q delinquēs in aliena dioceſi foꝝ sortiī illius epi vbi
deliqt ēt si delictū sit tale q expositat ꝑuationez bñficij z
26 officij. Ex quo inferī ꝟm do. abb. † q nullus platus infe-
rioz citra cpm bz territoriū in dioceſi epi sed tota dioce-
sis ē ipsi⁹ z territoriū. c. i. de of. oz. c. cū eps eo. ti. li. vi. vīō
q̄ dicta fuerūt. §. eo. c. primo. ¶ Mo. ibi ad qō breuiter
27 † q rñsio iurisc̄sulti dz eē breuis facit. l. i. ff. q me. causa
vbi no. q gaudēt breuitate moderni. z q syllaba nō dz
supfluo in lege eē vt est glo. ibi sing. z facit illud qō scri-
bitur apud ciceronē in prima paradoxa aiaduerte inqt
Brutbe catonē auūculū tuū cuz in senatu sniam diceret
z graues locos ex phia tractaret abhozrens ab hoc vsu
publico z fozēsi. facit cle. vna vsi. nos itaqz de iureiurā.
vbi dī breuiī fieri lz multa dicāf dūmō breuiī sicut z alīs
multi dicūf pauci habito respcū ad plures. l. iij. C. ō bo.
vacā. li. x. c. latores de cle. excōi. ministrā. tñ iudicio meo
nō deberet eē breuitas hec obscura vt fecit ille saturnin⁹
28 Jnno. † q in glo. suis ita breuiter z cū obscuritate ꝑcē-
sit vt sepenumero ignozemus qd voluerit sentire z etiaz
hosti. z Jo. an. potius abbreuiarūt dicta Jnno. ꝯ decla
rarūt z qō peius est obscuriores gl. Jnno. reddiderūt z
ꝑcipue ipse Jo. an. in recitādis illis glo. nihil laborauit
sed ea rettulit de verbo ad vbū vt fecit Host. z ió bodie
doctores legētes aut scribētes nō pñt breuiī se expedire
si obscuras gl. Jnn. declarare voluerint. Et adduco qō
voluit reuerēdus do. car. in. c. fraternitatis ō testi. in vlti
ma. q. vbi dixit q fructus ē ñ minor vt facile patere pōt
inspicientibus ex eo ꝑcipue qz claritas tñ affert cōmo
di vt facilus sit cū studio duaꝝ vel triū horarū petiā in-
tegrā clari stili lz longi ꝓficere quā alterius dimidiā vel
quartā ē tñ breuitas laudabilis ita tñ qō ꝑ cōpēdiū nō
deueniaf ad dispēdiū vt. c. ꝗliter ad finē el. ij. de accusa.
Et in traidtione doctrine nihil est dispendiosius quā ob
scuritas z intricatio. Et hinc est qō in decretalibus pa-
pa sepenumero dicit z infra. z sic vt breuius rñdeat de
quo vide bar. in. l. gallus §. itē credē. ff. de lib. z posthu.
29 vbi loqf ō decretalib⁹ ponētib⁹ illa vba z ifra. ¶ † No
ta qō ad vnū spectat deliquētis pdēnatio z ad alterum
snie executō sed est aduertēdū ꝟz. d. pe. qz iste tex. loqf cū
fit executio sup bñficio cū vō fit sup bonis ꝓꝓijs venit

a ¶ Sangui-
ne martyrū no
ta'lꝫ ꝯ miseros
ꝑlatos nři tpis
quoꝝ ꝓpago
veluti ceruleo
rum equoꝝ vt
in ꝓuerbio fer
tur dispeat q
neq̄unt satura
ri bñficijs imo
infulā beati pe
tri cū qbuscū-
qz appēditijs
suis sibi vēdi-
caī vellēt. Ec
ce qd dicat tā-
tus doctor vi-
des manifeste.
ipsi vō dirripi-
unt lācināt. de
populātur bo
na dñi z pau-
perū. deoꝝ tē
pla euertūt. co
inquināt z p-
phanāt. abeū-
do clausis ocu
lis in oē sceluf
ztñ ea que dei
sūt nullius in
bonis sūt instī
tuta de re. diu.
Cōtra quos ex
clamabit dñs
redde rōez vil
licationis tue
āmodo. n. non
poteris villica
re ad q vīō. d.
car. i cle. i. xxv.
q. de homi. z i
cle. i. §. ij. de iu
reiur. z spe. in
ti. de ꝓcu. §. ii.
vsi. itē q ē ꝓsti
tutus z de in
stru. edi. §. fi. ō
ficulo ꝓlatus

UVA. BHSC. IyR_275_2

30 ratione maleficij ꝓdēnandus † ſz vtrū bōa talis applicē
tur epō in cuius dioceſi ſita ſunt An epō q tulit ſniam cō
demnationis pollicet̄ do.pe.hic ſe dicturū in.viij.q.Ego
ꝓſului hic bonoñ.q bōa delinquētis alibi applicata fue
31 runt camere Bonoñ.de quo dicet̄ inferius. ¶ † Mo. q
rōe delicti ſortiť qs forum .c.fi.j.eo.qñqz tñ ꝓtingit q po
32 teſt ꝓbabiliter dubitari † vbi dī delictū eē cōmiſſum po
ne mādaui hic titio q hoiem occidat florentie an hic an
Florentie videor deliqſſe vel hic habui ratū delictū noie
meo cōmiſſum.vel in vno territorio qs cepit hoiem ⁊ in
alio territorio interfecit vel eſt delictū cōmiſſū in cōfini
bus.vel ſi cū lancea vel ſagitta qs in vno territorio exi
ſtēs ſagittat aliquē exiſtentē in territorio vicino in oib⁹
iſtis pōt ꝓbabiliť dubitari ꝑz eū vbi dicať cōmiſſū
an vbi delictū eſt inchoatū an vbi eſt cōſumatū dicet̄ ife
33 rius. ¶ Mo.q ſnia lata p vnū iudicē facit fidē cōrā alio
qui ipſam fidē exeqť aliquo ꝓceſſu alť nō diſcuſſo an ſit
iuſta an iniuſta qō vltimū an ſit verū do.pe.hic remittit
ſe ad dicta p bar.in.l.diuus.⁊ in.l.ſi cōfeſſus.ff.de cuſto.
reo.refert ſe dixiſſe in.c.at ſi clerici.ō.de iudi.re vera bar.
ibi tenuit q nō teneť ſtare illi ꝓceſſui.⁊ loqť de ꝓceſſu
facto ab inqſitore heretice prauitatis.pro certo bar.ma
le loqť ⁊ cōfundiť dcm̄ eius p.c.vt inqſitionis.§.phibe
mus de hereti.li.vi.vide ang.in.l.magiſtratibus .ff.ō in
riſ.om.iu.⁊ ibi p alios ⁊ bal.in auc.ckicus q.C.ō epiſ.⁊
cle.d.ab.in.c.fi.de ſta.reg.ſaly.in.l.ea qdē.C.ō accu.do.
pe.in.c.inqſitiōis.§.phibem⁹ ⁊.c.i.de of.or.ego dixi mť
34 tū late i.d.c.i.vīō oino ibi. ¶ † Ālt̄io no.actualē ⁊ realē
executionē iudex ñ facit ex̄ territoriū.l.ſi qs fugitiu⁹.ff.ō
edili.edic.⁊ qō no.io.an.in.c.romana.§.ꝑtes ō fo.cō
pe.li.vi.vbalē vo vt citare ſubditū vť foreſez eo caſu quo
ſubjiciť eius foro dubitať ꝑz.d.pe.cy.tz q ſic p.l.oēs.§.ſi
vo appitor.C.ō epiſ.⁊ cle.ō quo hr̄ in cle. paſtorať de re
iu.vide ibi p oēs vide bar.i.l.i.ff.de req.re.bar. in.l.fi.ff.
de iuriſ.o.iu.glo.⁊ bal.in.c.fi.de do.⁊ ptu.⁊ p eūdē bal.
i.d.l.oēs.§.ſi vo appitor ⁊ vide ang.i.§.ſi qs vo ꝓhibē
ſoz in auc.vt nulli iudicū vbi repbendit papā in caſu.d.
cle.paſtorať ⁊ vide eūdē in.l.fi.ff.de iur.om.iu.⁊ in auc.
ſi vo crimis.C.de adul.d.ant.d.ab.⁊ alios in.c.fi j.e.Ex
pedita ſūt nōbilia.venio ad gl.Ø ppo.dī ꝟ q vn⁹ ꝓdem
nat ⁊ alť exeqť ſniam ſup bñficio qō bz i ſua dioceſi.⁊ ſic
inuit q epūs loci vbi deliqt tulit ſniam ꝑuatōis ſup bñfi
cio ñ ſito in ſua dioceſi.Sz ꝯ ꝟ oppōiť ſicut .n.in ꝓnis
nō ſubditis nō pōt iudex aliqd facere.c.vt aiaꝝ de ꝓſti.
li.vi.l.fi.ff.ō iuriſ.o.iu.ita ēt n ō vī q poſſit ſtatuē ſup bñfi
cio ſiue rebus ex̄ ſuā dioceſim exiſtētibus.l.ſi vn⁹.§.ſi is
q.ff.de bo.auc.iu.poſ.ix.q.ij.c.i.⁊.ij.ſed hic vī ꝟ facere p
ſuā ꝓnūciationē ōre male.So.gl.i.ſentit q epūs loci deli
cti pōt ferre ſniam ꝑuatōis ſup eccl̄ia alibi ſita ꝓnūcian
do ſup crie ⁊ hec ſnia facit fidē ſup bñficio alibi ſito qō
ꝑz oū dicit facit fidē i alio iudicio.⁊ ſic exigit nouū iudi
ciū.Sz gl.ſeqns inuit ꝯriū oū dicit q epūs cui ſubeſt ēt ꝑ
uabit illū p ſniam ab illo epō latā ⁊ hāc ſeqť hic boſti.q
dicit q iudex vbi deliqt ꝓnūciet ſup eccl̄ia ⁊ tz gof.pet.
biſpanus ab.ātiquus ⁊ Frā.vercel.ꝓ ipſis facit iſtō .c.i
ꝓn.⁊ in fi.in ꝓnci.n.fuit q̄ſitū de bñficio ⁊ in fine dicit q
p epm in cuius dioceſi eſt eccleſia erit faciēda executō qz
nō ꝑuatio vel ꝓnūciatio ſz mera executio ad eū ſpectat.
imo ēt cū iſtis ſentit oū dicit q epūs delicti pōt eū ꝑpetuo
ſuſpendere ab eccl̄ia q̄ ſita eſt in alia dioceſi.ſz do.pet.de
anch.dicit q iſti canonū pītes nō ſane itelligūt oū firmāt
q epūs q fert ſniam ꝑuatiōis ⁊ exp̄mat in ea q ꝑuat talē
criminoſuz bñficio alibi ſito nec ſua exp̄ſſio ꝓter ius vel
ꝯ ius aliqd opať ꝓ hoc alť rōnem qz pena nō ē in ptā
35 te iudicis ſz in ptāte iuris.l.i.§.i.ff.ad turpil. hic ē † q ſi
iudex in ſnia obmittat vel decernat alť q̄ ius cōe diſpo
nat lex ſupplet qō ſnie iudicis ꝺeſt.l.iij.⁊.l.iiij.§. ſi qs cō
dēnatus ⁊.l.miles.§.decet .ff.ō re iu.l.ex diuerſo.§.ſi qs
in iudicio.ff.ſo.ma. Ītē lex dicit q iudex ꝺz ꝓnūciať ſup
crie q̄ ad penā vo iuris ptās ꝓſiderať vt pēa quā lex ſup

delicto ipſo ſtatuit infligať .l.i.ff.ad turpil.⁊ hoc eſt qō
dicit hic Inno.ſatis eſt q iudex ꝓnūciet ⁊ declaret cleri
cum adulterū vel homicidiū cōmiſiſſe ⁊ poſtmodū pe
ne executio fit ꝑm canones qui ꝑcipiūt criminoſos cōdē
natos deponēdos eē.xxvi.di.c.ꝑmū. ¶ Tertio adducit
pro do. Pet.tex.iſtū in prīcip.⁊ in fin.in ꝓncip.n.dicit
q delicto ibi cōmiſſo dēat iudicari.ſed nō exprimit qua
pena ꝑuationis vel alia ſed ſimplr ꝑ delicto iudicari.⁊
ſic ſup crie tm̄ ꝓnunciari. In fine ēt dicit q erit quo ad
vnū executio faciēda quaſi nō priuatio vel cōdēnatio fa
cta fuerit ſup bñficio ſed tātūmodo executio ſnie ſup cri
mine tm̄ fuerit ꝓmulgata. ¶ Quarto ꝑ hoc alłat q cū
quis cōdēnať de tali crimine q bona ſua veniāt publi
canda ſententia lata contra ꝑſonā extēdiť ad bona ſine
alia expreſſione vbicūqz ſita fuerit talia bona qr bōa ve
lut acceſſoria ſequūť cōditionē ꝑſone vt in auct. ingreſſi
.C.de ſa.ſan.ecc.l.ſi adoptauero.ff.de pca.l.ſi.C.ſi ap.pe.
mors interue.c.i.de iure patro.li.vi. Ex qbus concludit
36 do.pe.nō multū fore curādum † vtrū iudex in ſnia ꝑuatō
nis exprimat bñficia cōdemnati vel nō forte vnus cōdē
natus de crimine q ipſo iure priuationē inducit per iſta
tñ dicit do. Pe.nō eſſe rñſum ad.l.cum vnus.§.ſi is q.ff.
bo.aucto.iu.poſ.vbi pena iudicis ꝯ cōtumacē data ſup
poſſeſſiōis miſſione nō extēdiť ad bona extra territoriuz
iuſdicētis ſed rñdet do.pe.ad illuz text.q ibi loqť in ſnia
interlocutoria iſtud.c.loqť in ſnia diffinitiua illā tm̄ repro
bat boſti.⁊ poſt eum Jo.an.in.c.romana in vſi.decer ne
re.de fo.cōpe.li.vi.do.pe.dicit aut loquimur in diffiniti
ua ⁊ bz locū iſte tex.⁊.l.a diuo pio .ff.de re iudi. Aut lo
quimur in interlocutoria ⁊ tūc aut iudex ſimplr ⁊ indiſti
cte ꝑcipit miſſionē fieri in rebus cōtumacis ⁊ nō extendi
tur ad bōa ſita extra ſuū territoriū vt.d.§.ſi is qui. qñqz
ſup talibus bonis ſitis extra territoriū exp̄ſſe diſponit ⁊
tūc ad illa extēdiť.d.c.romana.ſz in interlocutoria vt veni
ant ſita ex̄ territoriū iuſdicētis reqriť q fiat exp̄ſſio. In
diffinitiua vero nō reqriť q fiat exp̄ſſio qr veniūt ad deli
ctū ⁊ ſequūť cōditionē ꝑſone ⁊ ita reſidet do.pe. hic. Sz
do. Abb.cōcludit q vtraqz lec. pōt ꝓticari. nā iudex ō
licti ꝓnunciare teneť ſup delicto ⁊ imediate ſequiť pena
iuris.l.i.§.i.ff.ad turpil.ij.q.iij.§.notādū.no.archi.⁊ Jo.
an.in.c.i.de homici.lib.vi.⁊ iudex bñficij exequēdo ius
illum ꝑuabit ſi delictū eſt ꝑuatione dignū ⁊ putat q ñ
reqrať noua ſnia ꝑuationis ſz de facto ꝑuabit ꝑonendo
penā iuris nā incōtinēti ſequiť poſt primā ſniam effect⁹
iuris priuatiu⁹ vt in iuribus ꝓallegatis.⁊ forte pp hoc
dicit hic tex.q executio ſpectat ad iudicē bñficij hoc ſen
tit Spe.in ti.de execu.ſnie.§.nūc vidēdū vſi.ſed pone iu
dex pariſius.⁊ ſentit ibi Specu.vtrūqz intellectū lz dicat
plus ſibi placere ꝑm intellectū ⁊ allegat do.abb. Inno.
in.c.inter dilectos de exceſ.ꝓla.vbi ſentit q hec exceptio
Tu fuiſti cōdēnatus de crimine iducit ꝑuationē tituli ip
ſo facto ſed iſta via nō eſt multū tuta.qr pōt dubitari de
pena cōdigna ⁊ de citatione ex alio ꝓceſſu poſtea fiēdo
vī eſt vtile ſeruare ſecūdum lecturā vt epūs delicti ſpecifi
ce ꝓnunciet ſup priuatione bñficij.nec ex hoc dī apponе
re manus in meſſem alienā cū reſideat in ꝑſonam ipſius
delinquētis talis ꝑuatio ēt inhereat oſſibus ſuis ſicut di
cimus de alijs iurib⁹ icorporalib⁹ vt no.glo.in.l.iij.ff.ꝓ
ſo.ió ex quo rōne delicti perſona eſt ſibi ſubiecta pōt ius
inherēs ꝑſone abdicare ab illa perſona ⁊ ſic nō dicit ius
in rem ſibi ſubiectā cū res poſtea remaneat ꝑ derelicta i
loco vbi eſt ⁊ executio facti fit p iudicē bñficij.⁊ ō hoc vi
detur tex.aptiſſimus hic non cauillando lr̄am ꝑm euz ⁊
idē dicit in ſiłi in qōne publicationis bonoꝝ q̄ fit de iure
cōi ratiōe delicti allegat Bar.in.l.cūctos populos.C.ō
ſum.trini.⁊.c.cum ꝑm leges de hereti.libro .vi.⁊ ita ge
uit domi.Abb.hic. Tu adde q domi. Pet. dixit ſuperi
us q iſti canonum patres non ſane intellexerūt. Ubi
videtur non eſſe apponere os ſupra celum dicere q do
mi. Petr.non ſane intellexit iſtum tex.quod ad oculum
demonſtro

UVA. BHSC. IyR_275_2

demõstro ꝑ vbicũqꝫ in lege apponit vbũ ſapiẽs executionẽ ꝓſupponit ꝓuationẽ eẽ factã a iure. ⁊ ad hoc alꝫ tex. multos ⁊ elegãtes in.c. querelã. in vbo remouẽtes. ō iur. iur. vbi illud vbũ iportat facti executionẽ ⁊ ꝓſupponit ꝓuationẽ factã eſſe a lege. ⁊ adduco. c. ex tue. ō cle. nō reſi. in ver. ſpoliari. vbi ſi lex mãdat aliquẽ ſpoliari intelligit exeq̃ndo de fcō qꝫ ꝓuatio fcã ẽ a iure alꝫat. c. fi. de poſtu. vbi. d. Ant. ita dicit ſe de fcō ꝓſultũ rñdiſſe. facit. c. qꝫ lay ci. de iur patro. c. cũ clerici. de pac. c. ex lr̃is. ō exceſ. ꝓla. c. ij. de reſcrip. c. in nr̃a. de ꝓcu. c. de multa. de ꝓbẽ. l. i. §. remouet. ff. de poſtu. c. cũ dilecti. ⁊ c. ad petitionẽ. de accu. c. iij. de vſur. ⁊ ibi. d. Abb. c. ad falſarioꝫ. de cri. fal. c. pe. de colluſi. detegẽ. c. fraternitati. ⁊ c. poſtulaſti. de cle. exc. miniſ. c. i. in verſi. abijciat. de cle. de non or. miniſt. c. cum olim. de reꝫ ꝓmu. l. ſi qs maior. C. ō trãſa. ⁊ qō ibi voluit bar. bal. ⁊ gol. in. c. ex tua. ō cle. nō reſi. Stat ergo ex iſtis iurib⁹ vã ⁊ idubitata ꝓcko qꝫ vbi lex apponit vbũ executiuũ ꝓſupponit ꝓuationẽ factã eſſe a lege. ſz in caſu nr̃o iſte tex. vtit vbo executiuo quo ad bñficia alibi ſita ergo ſequit qꝫ ꝓſupponit illũ ꝓuatũ eſſe talib⁹ bñficijs. ergo ſi ſemel ꝓuat⁹ eſt qũo amplius ꝓuari pōt eo qō nō bz
38 certe nō pōt ꝑ qꝫ ꝓuatio ꝓſupponit bitũ. c. ad diſſoluendũ. de deſpon. ipu. l. decẽ. ff. de ver. ob. Act⁹. n. actiuoꝫ ſũt in patiẽte bñ diſpoſito vt dixit pbus i. ij. de aia. C̃ũ ergo hic dicat executionẽ faciẽdã ꝓ iudicẽ bñficij ergo ꝓuatio fcã ẽ ⁊ ꝓ ꝓñs nō poſſit ꝓuare qꝫ iã ꝓuat⁹ eſt. ⁊ ſic ñ recte logit. d. Pe. nec ẽ vera lec. qꝫ index bñficij ꝓuabit tenemẽti qꝫ i hoc dormitauit illustre ingenium Pe. de ancha. ¶ Sc̃do op. dr̃ hic qꝫ alius epus cq̃ ille in cuius dioceſi ẽ cõmiſſum delictũ ſniam exequit. Sz q̃ ipz ponit ⁊ vr̃ qꝫ ſemp ad iudicẽ delicti ſpectet executiõis ꝓnunciatio q̃ delinq̃ntẽ vt. d. c. i. de rapto. ⁊ in auc. vt nulli iu-
39 dicũ. §. ſi qs vo. col. ix. Sol. gloſ. ij. qꝫ q̃ria loquunt. ꝑ qñ crimẽ eſt graue quo caſu ille ſniaz exequit in cui⁹ dioceſi crimẽ ꝓpetratũ eſt ꝫm glo. hãc qua relata ad tex. ſẽtit qꝫ iudex domicilij ⁊ reſidẽtie nō poſſit in graui⁹ criminibus ſe intromittere de executiõe. d. pet. de ancha. dicit ꝫ ſe nō curare quo ad executionẽ ſup bñficio ſpẽm criminis ſi ſit graue vel leue. nã quodcũqꝫ ſit crimen ex quo ſequi bz ꝓuatio bñficij ſit executio ꝓ eꝫm bñficij vbi eſt ſitũ ſz q̃ſtum ad pſonaꝫ penã vt puta degradationẽ fuſtigationẽ vel ſimile bz locũ glo. vt fiat remiſſio ad iudicẽ delicti vt i. d. §. ſi qs vo. qō dicit ꝓcedere tñ ꝓ vbũ forte qñ ẽ ꝓuẽtus a iudice in cuius dioceſi eſt cõmiſſum delictũ ad quẽ
40 ſi tulit ſniam ſup tali crimine eſt remiſſio faciẽda. ꝑ Sz tu dices q̃re magl epus domicilij exequet ſniam q̃z exequat ꝑ pſonã alr̃ ſibi ſubijectã rõne bñficij ⁊ reſidẽtie. Rñdet dicẽs qꝫ ꝓdẽnatus de graui crimine ẽ ꝓuatus titulo bñficij ipſo iure ꝓ ipſaz ſniam. ad hoc alꝫat. c. q̃r ⁊ qñ. j. de accuſa. vñ ſicut ꝓ mortẽ trãſlationẽ ꝓmutationẽ vel alr̃ ꝓuat qs bñficij poſſeſſiõe ad ipſũ reuertit diſpoſitio bñficij vt in. c. de multa. de ꝓbẽ. ⁊ c. lz epus eo. ti. li. vi. Ita ẽt reuertit cũ poſſeſſor intitulatus per ſniam ẽ ꝓuat⁹ vt hic C̃ũ aũt tractat de ꝓmutatiõe ꝓſone ꝓ graue delictũ ad iudicẽ delicti q̃ ꝓuenit in ſnia ⁊ ꝓceſſu eſt remiſſio facienda ꝫm iſtam glo. que ſic ſentit ex eo qꝫ alꝫat dcm̃. §. ſi quis vo. ⁊ dictũ. c. i. de raptorib⁹. vr̃. n. velle illud qō volunt iura allegata per eũ vt pulchre voluit bar. in. l. nō ſolũ. §. liberatiõis. ff. de libe. ⁊ poſtbu. Et eſt rō qꝫ vterqꝫ ipſoꝝ q̃ delinq̃ntẽ poterit ꝓcedere vt in. c. fi. j. eo. Ille ergo dz eẽ
41 potior q ꝓuenit. ꝑ Sz vtrũ iſta remiſſio ꝓ iudicẽ domicilij ad iudicẽ delicti bẽat locũ cũ iudex domicilij nō fuerit ꝓuentus ꝓ ſniam vel ꝓceſſum vr̃ eẽ dubitandũ ⁊ qꝫ ꝓ iudice delicti i iſtis graui⁹ ad eũ dz fieri remiſſio adducit. d. Pe. tex. ⁊ rõnes. nã tex. in. d. c. i. de rapto. ⁊ in. d. §. ſi qs vo. dicunt ⁊ neceſſitatẽ iportãt iudici vbi degit vt eũ compẽdat ⁊ remittat vt. d. §. ſi qs vo vel eũ recipiat vt. d. c. i. Itẽ dicit ibi tex. vindicẽt iniuria vbi plectibilis ẽ orta ꝑſumptio. xxiij. q. iij. §. ſi illic. ⁊ alibi vbi ꝓtingit ideſt moriat. ij. q. i. c. ſi peccauerit. Preterea ꝑſes ꝓſueuit curare vt malis hominibus ꝓuincia careat. l. cõgruit. ff. de offi. preſi. qꝫ. n. pp delictũ ſuũ territoriũ ⁊ eius res publica offendit ad ipſuz ẽ remiſſio faciẽda vt ceteri ad ipſũ aſpicientes abſtineãt ſe a delictis in auc. vt iud. ſine quoqꝫ ſuffra. §. ſi qs aũt. ⁊ l. capitaliũ. §. famoſos. ff. ō penis. vbi red-
42 dit rõ remiſſiõis vt ceteri terreant. ¶ Ex iſtis ꝓcludit ꝙ
a iudex dõicilij i grauib⁹ [a] teneat remittere delinq̃ntes ad iudicẽ delicti. Sz. i. ꝓriũ facit tex. in. c. fi. j. e. vbi tex. ſimplr dixit rõe domicilij põt qs puniri ō delicto vbicũqꝫ cõmiſſo. facit ẽt rõ dicte. l. ꝓgruit. q̃ ꝓſtit in purgatiõe maloꝝ hominũ vt illis careat ꝓuincia ⁊ qeſcat. ¶ Itẽ rõe domicilij. põt qs ꝓueniri ex ꝓctu alibi inito ⁊ ẽt ad rẽ alibi ſitã vt in. d. §. fi. j. eo. ⁊ l. vltima. C. vbi i rẽ actio. ⁊ l. fi. C. ō lon. tẽpo. pſcrip. Ergo ſimilr ꝑ delicto alibi cõmiſſo. Nã ſi ſemp in graui⁹ eẽt neceſſaria remiſſio fruſtra eẽnt poſita iura de foro domicilij. Et ꝫ tz accurſius in. l. i. ⁊ ij. C. vbi de crimi. agi opz. Et credit. d. Pe. eẽ verũ qꝫ ſi ꝓuenit in ꝓceſſu qꝫ nō teneat remittẽ reũ. Nec ob. dict⁹. §. ſi qs vo. vbi iubet remiſſionẽ fieri qꝫ oz itelligi ſi deꝑhẽſus fuerit ſub alio iudice cq̃ ſub iudice domicilij. Non ob. c. i. de raptori. vbi dr̃ qꝫ ꝓpriꝰ iudex nō dz eũz recipere niſi ꝓius redeat ad iudicẽ delicti. ibi. n. ꝓtingit qꝫ erat excõicatus per iudicẽ in cuius dioceſi deliqrat qꝫ a nullo dz recipi donec ſatiſfaciat ⁊ abſoluat a dicta ſua excõicatione vt in. c. cũ eccleſiaꝝ. de offi. ordi. Et hoc tz Jo. cal. in repetitiõe. d. c. i. in. vi. q. Si aũt iudex domicilij nondũ ꝓuenit in ꝓceſſu requiſit⁹ credit domi. petrus qꝫ remittere tenea tur ꝓ iura ⁊ rõnes factas. ſ. ꝓ iudice domicilij ⁊ ꝓſerti ſi teſtes ꝓ quos põt ꝓbari delictũ nō eẽnt de ꝓuincia iudicis dõicilij nō ꝑñt cogi exꝰ ſuã ꝓuinciã ferre teſtimoniũ. l. iij §. fi. ff. de teſti. Item nec poſſet iudex domicilij eoruz examinationẽ alteri cõmittere vt in auc. apud elegantiſſimũ. C. de fi. inſtru. ꝓpter que impedimẽta ſi iudex domicilij procederet remaneret crimen impunitum cum deficeret ꝓbatio ⁊ non ius. ⁊ illa ẽ potiſſima rõ quare in iſtis graui⁹ delictis fit remiſſio ad locum delicti. qꝫ crimina facilius ꝓbabunt. ⁊ hec rõ colligit i. §. ⁊ hoc ideo ꝓſiderantes in auc. vt nulli iudicum. q̃ rõ multũ vrget q̃ iudicem domicilij vt ſemp remittere teneatur qō equũ eſt dicere ꝫm do. Pe. vbi talis difficultas ꝓbandi crimẽ imineret. ⁊ limitat do. Pe. illud qō ꝑdixit qꝫ ꝓuentio locum bẽat cum iudex domicilij ꝓbatiões criminũ ſe bẽre ꝓfidit alias delinquentẽ remittit ſit fuerit per lr̃as requiſitus. Et diſtinguit do. Pe. vtrũ iudex domicilij teneatur remittere ſubditum ſuũ ad locũ delicti. quia aut loqmur in leuiorib⁹ criminib⁹ ⁊ nō teneꝫ. aut in grauiorib⁹ ⁊ tũc aut iudex delicti ꝓuenit ꝓcedẽdo. ⁊ dz fieri remiſſio. aut neuter inchoauit proceſſum. ⁊ tunc an cogatur remittere dicit patẽ ex ſupradictis. Extrane⁹ vo iudex an teneatur remittere ſi eſt vagabundus. dicit ſe dicturuz. j. in. iij. oppõe ita reſidet hic tant⁹ doctor. Pro certo do. Pe. cum honorificentia ſua dixeriz defecit circa iſtũ articulũ. fuerunt enim tres opiones que colligunt ꝓ gl. ⁊ doc. i. l. i. C. vbi de cri. agi oz. ¶ Maz pria opio ẽ qꝫ tũc remiſſio eſt fienda qñ iudex delicti boc petit. alꝰ ſi boc nō petit poterit ō illo delicto alibi cognoſci. ⁊ eſt opi. ſatis equa ꝫm ſcribentes in dicta. l. i. ¶ Secunda opi. eſt qꝫ ad locũ delicti debet remitti puniẽdus. ſed de illo poterit cognoſci in pluribus locis. Bar. banc opi. reprobat ꝓ tex. d. l. i. in quantum dicit pfici debere. ⁊ ſic denotat complementuz ⁊ vſqz ad executionem. ¶ Tertia opi. eſt qꝫ oz remiſſio fieri ad poſtulationem iudicis delicti debet tamen ſummatim cognoſci per iudicem loci a quo poſtulatur remiſſio an iſte reus fuerit cõtumax in loco delicti. ⁊ iſta ẽ bona opi. ꝓiuncta prime ꝫm bar. in. d. l. i. vbi dicit qꝫ lz iſta opi. ſit vã i ſe nō tñ q̃ſtuz ad illã. l. q̃ loquit ō cognitiõe ⁊ punitiõe ⁊ nō de remiſſiõe. ¶ Saly. ibi dicit qꝫ remiſſio oz fieri ante condẽnationẽ qꝫ ꝑdẽnatus non remittit. ⁊ refert bal. in. l. executorẽ. C. de execu. rei iudi. ita tenuiſſe oy. per. l. relegatoꝝ. §. interdicere. ff. de interdi. ⁊ relega.

aC Jn gravibus. Adde gemini. i. c. romana. §. ꝑhẽtes ō ſo. cõpe. in. vi. lauren. ō phano in. l. i quoꝝ col. xxvij. ff. de pigno. ⁊ nouiſſimos ſcribentes hic.

UVA. BHSC. IyR_275_2

a ¶ Cognoscere. adō. d. alex. de imo. p⁹ ang. in. l. heres. §. si quis ō iudi. p. l. i. C. vbi causa sta. ⁊. d. car. i cle. ij. §. ōniq3 in fi. de re iud. ſz an cognoscatur p iudicē remittentes vide bar. in. l. nō dubito de cap. ⁊ i. l. i. de sum. trid. alex. ō imo. in. l. si cui. §. fi. ff. de accu. pro quo vide spec. in tit. de remiſ. §. i. ij. iij. ⁊. iiij. per to.

Sed Ang. in auc. si vō criminis. C. de adulte. que sumit ex. d. §. si vō quis. allegato in hac glo. dicit † q̄ iudex an teq3 remittat pōt cognoscere[a] an ille sit culpabilis nec ne qz in criminalibus nō tenet iudex sequi iniustos appetitus requirentiū sed dūtaxat iustos appetitus. ⁊ allegat Inno. istud dicentē in. c. pastoralis. de offi. dele. ⁊ subdit q̄ hodie ista remissio nō fit nisi in locis subiectis vni pre sidi puta in prouincia Marchie ⁊ Ducatus. Alie autē ciuitates habent singula regimina sicut prouicia vt vult glo. sing. in. l. fin. C. de prescrip. lon. temp. ⁊ ista fuit opi. Ø dof. que de ꝓsuetudine approbata est ſz bal. in. l. i. C. vbi de cri. agi opz. Sed Saly. in. d. auc. si vō cris. refert quosdā dicere q̄ iudex domicilij nō necessitat remittere litteras iudicis delicti ad iudicē ipsum sed tm̄ de vrbanitate. sed non vī verū p tex. in. d. §. si vō quis. in vbo iubemus. qō importat necessitatē. l. i. ⁊ ij. ff. quod iussu. p hoc facit tex. ibi in. v. imperata neglexerit. qō verbū impor tat necessitatē. vt in. c. qō ꝓcipitur. xi. q. iij. ⁊ qz negligens punit. ergo parere tenet ar. l. graccus. C. ō adul. Nō ob. q̄ par in parē nō bz impium vt in. c. innotuit. de electi. qz factus est superior per illā legē quo ad hec ⁊ non quo ad alia. hāc opi. dicit teneri p Pe. ⁊ Ly. ⁊ sequaces. ſz bar. in. l. si cui. §. fi. ff. de accusa. tz glo. ibi q̄ ex vrbanitate. ⁊ si nō fac̄ babebit regressus ad imperatorē qui sibi mādabit. ⁊ si nō adimpleuerit puniet. ⁊ sic si nō vult expectare iussum principis dī facere ex vrbanitate. Sed saly. ibi dicit q̄ sibi nō vī. vñ bar. probat hūc itellectū qz tex. i illa auc. ⁊ in corpore vñ sumit de iussu nouo imperatoris nibil dicit iō ipse credit q̄ non possit iudex delicti ipsum precise de fcō cōpellere vt mulctare. qz par in parē nō bz impiū vt d. c. innotuit. ⁊ p tali coactione oporteret ad vtriusq3 superiorē recurrere. sed loquendo de coactione ⁊ necessitate iuris tenet remittē illū ad lras illius iudicis ⁊ si ꝓtēpsit ipso iure incurrit penā triū librarꝫ auri vt ibi dicit tex. gl. autē in. d. l. si cui. §. fi. pōt saluari in casu in quo per aliuz iudicē lre nō fuerūt sup remissiōe directe. nā tūc iudex cognito q̄ alibi deliqrit ⁊ nō in sua puincia bz ex vrbanitate remittere ad iudicē delicti vel vbi maius crimē cōmisit vt ceteris sit in exēplū ⁊ dicit ista eē mēti tenēda qz forte alīs nō audita. Subdit ēt ibi q̄ iudex in lris suis nō bz dicere tibi impamus vel iubemus. qz eēt inbonestū. ſz bz dicere nos requimus rogamus ⁊ hortamur qz p hoc erit satisfactū legi. ⁊ ita queuit saly i. d. auc. si vō criminis. Sz Gengeli⁹ ⁊ Guil. de mōte lau. in cle. pastoralis. de re iudi. dicunt q̄ in leuibus nō fit remissio sed in grauib⁹ si in loco ē ꝓsuetudo tūc ō iure bz fieri remissio. ¶ Sed pau. de liaza. ibi dicit q̄ ꝓsiderato q̄ q̄libet ciuitas hodie bz merū imperiū vt in. l. fi. C. de pscrip. lō. tēp. vana vī mā remissionis. dicit tm̄ q̄ p̄ istud facit qz ēt ciuitates bñtes regalia dēnt necessarie seruare ius ciuile. vñ superioritas sēp manet vna cōis oibus ipsum ius seruātib⁹. Nec ob. si dicat ius ciuile ñ dēret seruari in foro ecclesie ⁊ a nō subditis qz ibi seruat vt rōnabile ñ necessario vel pp approbationē iuris canonici. c. i. de op. no. nun. Et concludit q̄ si remissio petit in foro ecclīastico ꝓcedit gl. d. cle. pastoralis. q̄ i oi graui delicto nēcio fiēda ē remissio ad iudicē ō licti ⁊ alī. p locū a spāli. c. i. de pui. in. vi. vbi espāle in exēptis q̄ p ordinariū remitti nō possint. ergo in p̄riū vī esse ius cōe. l. ius singulare. l. q̄ vō. ff. ō legi. qō dicit eē vez si petat a seculari ⁊ ēt in crimine heresis ſm Archi. in. c. cōmissi. de hereti. li. vi. lz Ja. de raua. in crimine heresis dixerit p̄riū qz heretic⁹ vbiq3 deliqt in mari in celo i terra. l. arriani. C. de heret. ergo bz puniri vbiq3. c. qsqs. xxiij. q. ij. Si vō petit remissio in foro seculari. ⁊ tūc si petit de bis locis q̄ sub eodē dñio vel iurisditiōe sunt fiēda est remissio. Si autē de diuersis dominijs tūc putat q̄ nō sit fiēda de necessitate remissio nisi sit ꝓsuetudo. l. i. ff. de requireis. Sz do. An. vt refert Jo. de imo. in dicta cle. pastoralis tz q̄ siue loca sint sub vno dño siue sub diuersis bz fieri remissio de necessitate. ⁊ ad hoc bz per superiorē cōpelli. ⁊ si de facto p̄tendant se liberos tūc adhuc ō iure fieri bz remissio qz ius eos necessitat ⁊ peccāt si ñ faciāt qz ius qō est. §. oēs hoc iubet fieri est tñ vez q̄ si voluerint p̄dicere de facto seruat opi. Pau. qz nō est supior qui cōpellat sz male faciunt. ⁊ ita resident. Sed ego adduco illud qō voluit Jo. mo. Jo. an. Bñicus ⁊ alij in. c. romana. §. p̄benties. e. ti. li. vi. vbi lītāt. §. dcā nisi ageret de crimine ciuili tūc. n. cessaret hmōi remissio. ar. c. tue. de ꝓcu. relati sunt scribētes circa hūc passuz. Posset tñ adduci illud qō fecit pses de pīssimo saluatore nr̄o iesu xp̄o qz cū cognouisset q̄ de Herodis ptāte esset remisit illū ad Herodem vt scribit Lucas in passione dñica. refert glo. iij. q. vi. c. i.

44 † Stat mō difficultas si crimē sit graue an sit locus remissioni. Et mihi vī q̄ si nos loqmur quo ad iudicē domicilij q̄ quantūcunq3 crimen sit graue q̄ nō sit locꝰ remissionis ad locū maleficij si iudex domicilij paratus sit facere iustitiā de delinquēte. Et moueor hoc mō iudex domicilij pōt cōmittere examinationē testiū in cā capitali iudici delicti vel iudici vbi degunt testes vel pōt illos facere venire corā se vt ibi deponant. nā remissio iō fit qz nō poterat cōmitti examinatio testiū p crimine. nec poterant testes degentes ex̄ puinciā cōpelli venire ad testificandum corā iudice domicilij. Cū ergo cessent iste rōnes introductorie remissionis cessabit ipsa remissio. ⁊ ad hoc adduco Archi. in. c. presentiū de testi. li. vi. quē ibi refert ⁊ seqtur do. Bomi. q̄ est in arbitrio iudicis vel cōmittere examinationē testiū iudici vbi degūt vel facere venire corā se in cā criminali. ⁊ adduco gl. i. c. cupientes. §. si vō. ō elec. li. vi. vbi Bomi. alkat archi. i. d. c. pītiū. ⁊ istud ēt voluit do. Car. in cle. i. de offi. dele. ⁊ voluit Jo. ō imo. in. l. signs insigne. ff. quēad. testa. api. ⁊ dicit se ita de fcō vidisse practicari. ⁊ voluit hoc Azo i sūma de teste. ⁊ idē voluit ang. in auc. de teste. §. ⁊ qm̄. ⁊ iō dixit Nico. de mat. q̄ pōt fieri dcā cōmissio pp necessitatē vel pp publicas occupationes. refert ⁊ seqt bal. in auc. apud eloquētissimū. C. de fi. instru. dicens ita practicari i causis capitalib⁹. ⁊ dixi multū luculenter in. c. ꝓstitut⁹. j. de fideius. vbi oio videbis. Ad qd ergo fiet ista remissio si iudex domicilij sit patus facer iustitiā. ⁊ pōt cōmittere exaiationē testiū i loco vbi degūt vel cōpellere eos ad iustificandū corā se. nā hmōi cā faciliorē bēbit expeditionē ex quo ē in manib⁹ ⁊ ptāte iudicis domicilij. ⁊ si subtilit ponderet tex. in. d. §. si qs vō cōphensoꝛ. in. v. si vō cognoscat. q̄ in aliā puinciā degit ñ vī loq de iudice domicilij. sed loqt q̄ñ se abñtauit ad aliā puiciā quo casu necessaria ē remissio ne delictū remāeat ipunitū. iō tex. mādat ibi pūiri iudicē negligētē in remittēdo in penā triū librarꝫ auri. ⁊ si pp lucrū nō capiat illū delinquētē aut captū nō remittat tūc puat eūdē iudicē ipso iure cingulo dignitatis hoc apparet qz vtit vbo nālit priuatiuo. vtit. n. vbo spoliat⁹ cingulo. ⁊ p ꝓbās vī q̄ nō loqt de iudice dōicilij ⁊ iō posset dari bec ꝓclo bz aut loqmur in iudice dōicilij ⁊ ꝓcedāt q̄ dcā sūt. Aut loqmur i alio iudice in cui⁹ puinciā repit delinqns ⁊ tūc ad lras iudicis in quo reꝰ deliqt coget remittere delinqntē. Et si qspiā dixerit q̄ gl. sing. ⁊ vnica. in. l. apud eū. ff. de manumis. ti. gñali q̄ dicit † q̄ minor iudex in suo territorio maior ē quocūq3 alio. ⁊ ibi dixit ang. q̄ libet magistrūculus in suo territorio maior ē ptāte florētino. nihilominꝰ tenebit ad hoc parere. qz ita disponit cēsura legis vt ē casus in. d. §. si qs vō cōphēsoꝛ. ⁊ iō bz par in parez nō bēat impiū tñ eo ipso q̄ ad eū lras dirigit iudex delicti lex necessitat eū vt piculo suo ⁊ suoꝛ officialiū illū remittat ⁊ p ꝓbās lex ē illa q̄ impat ⁊ cōpellit eūdē ad obediēdū. ⁊ ita ꝓcedat tex. in. d. §. si qs vō. in. v. impata neglexerit. ⁊ sic i b̄ casu iudex delicti ē minister legis ⁊ p ꝓbās vt minister poterit eū cōpellere. nec astringit rogare vt dicebat Saly. nisi de vrbanitate hoc velit facere iuxta illud qō scribitur in illo terentiano Te rogo ⁊ si equuz est te oro. Et ista non tradas oblitioni. ⁊ vī mihi vior cōclusio q̄z cōclusio doctorum. ⁊ forte in euum bec doctrina erit illustrior.

strior. † Sed pulchra p supremū deū inuestigatio ē cuius
46 expensis fiet ista remissio ad locū delicti q certū ē q sub
custodibus & caute erit ducēdus Bal.in.c.nō nulli.ē.de
rescrip.in pn.dicit se fuisse interrogatū de hoc a iustitia-
rio Appulie & dicit rndisse q hec remissio dz fieri expen
sis actoris petentis reū remitti. Ego adduco ad hoc qđ
bī in.l.gnaliter.§.penul.C.de re.cre.& iur.iur.p quē tex.
refert ibi bal.q cū quidā appellasset a snia capitali a re
ge petebat se remitti ad curiā regis ducendū sub custodi
bus.decidit ibi bal.expēsis petentis allegat.l. qm liberi
.C.de testi.facit.c.fi.de sequestra.& qđ ibi scribit p scribē
tes.& qđ voluit Domi.in.c.presentiū.ō testi.li.vi. dixi in
c.pastoralis.ē.de iudi.& ista sunt vtilia pro bis qui impe
trant priuilegia minus rōnabilia a papa q dēnt remitti
cū ipsis priuilegijs ad papā vt in.c.cāmq.de testi.& in.c.
ij.de rescrip.vt sciamus cuius expensis fiat ista remissio &
eēt solēnis inuestigatio vtrū ista remissio bēret locuz qñ
iudex ꝓcedit p viā ingsitionis. Ange. decidit q sic in.l.si
vacantia.in rubrica.C.de bonis vacan.li.x. Et ista mēti
cōmenda. ¶ Tertio opponit principaliter do. Pet.& vī
q iudex in cuius diocesi deliqt nō dēat delinqntez ꝑdem
nare vt hic dī imo dz ꝑdēnari p iudicē domicilij.q rñ sub
iudice delicti sed sub iudice domicilij dz ille qui deliqt rñ
dere.xvi.q.i.c.i.. ¶ Sol.do. Pe.q ibi loquit i foro pe
nitētiali in quo vbicūqz qs deliqt dz adire ꝓpriū sacerdo
tē & ille cognoscit.sz iste tex.& similes loquunt in foro iu
diciali.& rō reddit in glo.d.c.i.Sed do. Pe.dicit se ad
dere aliā rōnem vz q pena tēporalis infligit pp offensā
& ptēptū maiestatis iudicātis cuius territoriū ex delicto
illius turbabit vt.l.cōgruit.ff.de offi.presi.l. si familia.ff.
de iurisd.o.iu.ergo iudex cuius res publica offendit dz pu
nire delinqntē.sed in foro pnie agit de offensa ꝓcernente
deū cuius ē terra & plenitudo eius psalmo.xxiij.& c.tua.
de deci.& ideo sacerdos qui in cōfessione fungit vice dei
nō bz territoriū limitatuz sicut nec ille a quo cām bz.l.&
47 q.ff.de iurisd.om.iudi.& ex hac rōe inducit ad qōnē † vtr
sacerdos possit ex suā parochiā vbicūqz audire subdituz
suū ꝓfitentē & vī q sic q fungit vice dei.c.ois.de pe.& re
mis.& sic totus orbis quo ad hoc pōt dici suū territoriū
qđ tz Hosti. Sz in cōtrium dicit facere cle.dudū. de sepul.
vbi frēs ꝓdicatores & minores ꝑm formā ꝓstitutiōis illi
us quo ad dādas pnias ꝓfessores sicut curati tñ ex eun-
dem locū nō pñt homines audire. De qua qōe remittit
ad Archi.in.c.placuit.de peni.di.vi.& q indulgentia &
remissio peccatoz vident esse de foro pniali ex eo q sunt
sub titulo de peni.& de his tractat in ipso titulo vt in.c.
qđ aūt.de peni.& remis.iō dz intelligi ꝑz titulū in quo po
nit.l.imperatores.ff.de in diē adiec.& qđ no.in.l.fi.ff.de cō
di.inde.& ita residet do. Pet. Tu adde qđ de hac qōne
dcīm est.ē.in.c.ꝓcedenti. Et nihilominus adde qđ est ad
miratiōe dignū qđ Pe.de ancha.hic attribuat sibi illaz
rōnē q re vera doc.pene oēs illā assignant in.c.i.de rap
to. Sed p certo vī pstantior rō que colligi pōt ex.c.cum
48 esses.de testa.iūcta doctrina doc.ibi vbi dicūt † q in testō
dz interuenire ꝓpriū presbyteri pochialis psentia & quare
illius & nō alterius q psbyter prochialis melius bz co-
gnitā psciam sui prochiani qꝫ alius.& pp hoc magis te-
nebit ꝓfiteri suus pochialis sibi qꝫ alteri sacerdoti in cu
ius prochia peccauit.& ēt psumit maior erubescentia vt
qs ꝓfiteat ꝓprio sacerdoti.& facit qđ voluit do. Abb.in
49 ꝓallegato.c.i.de rapto. ¶ Quo ad aliā qōnē dz vtrū † p
priius socerdos possit vbiqz audire suū pochianū in con-
fessiōe. Vide q dcā fuerūt.ē.in.c. ꝓcedēti. Et ex istis infert
50 do. Pe.ad qōnem multū eleganter † vtrū epūs possit cō
cedere indulgētias suis subditis p pstruendo ope in alte
rius diocesi absqz illi⁹ ꝓsensu.& vī q sic q dare indulgē
tias est quodāmō iurisditiōi volūtarie & talia pōt ex ter
ritoriū exerceri.l.i.ff.de offi.pcōsul.l.emācipati.ff.de ado
ptio.ergo. ¶ Scō q dī q̄dam donatio que ex territo-
riū fieri pōt sicut & bñficioz collatio.c.qua fronte. de ap
pe.no. Inn.in.c.nouit.de offi.lega. ¶ Tertio hec est ab
solutio a pena q̄ vī posse fieri ex territoriū.c.sacro.de sen.
excō.c.nouit.de offi.leg. ¶ Quarto q postq̄ actus fuit
p iudicē gestus in loco habili dz valere lz executio confe
rat in alterius territoriū vt pz in citatione verbali quam
iudex pōt facere de subdito cōmorante ex.l. oēs.§. si vo
aparitor.C.ō epi.& cle. ¶ Quinto q iudex rōne psone
subiecte pōt ipsius psone ꝓsideratiōe disponere de re ali-
bi existente vñ ex decreto iudicis domicilij vēdunt bona
alibi sita.l. magis puto.§.illud.ff.de rebus eoz.& qđ no.
Inno.in.c.pastoralis.de priuile. facit qđ no. Ja.de are.i
l.si pdiū.C.de pdi.minor.& qđ bī.xvij.q.iiij.c.in vēditio-
nibus.& ꝙ possessorē agi pōt rei vēdicatiōe i loco sui do
micilij lz res alibi sita sit.l.fi.C.vbi i rez actio.l.fi.ff.de do
te pleg.& ēt pz q tutor i domicilio administrat bona ex
territoriū iudicis qui sibi tutelā decreuit.l.pp litem.ff.de
excu.tuto. Ex istis ergo iurib⁹ vī q talis indulgētia psit
subditis cōcedentis lz sit locus p quo ꝓstruēdo indulgē
tia est ꝓcessa. ¶ Sexto ꝓbat sic iste indulgentie ꝓcedun
tur illis qui ad locū accesserūt & manus adiutrices por-
rexerūt.& sic sub cōditiōe vident ꝓcesse.q relatiuū quis
vel qui adiunctū vbo futuri tēporis facit cōditionē vt.l.
sticbus qui meus erit.ff.de lega.i. † Sed in dispositioni-
bus ꝓditionalibus vī q debeamus attēdere tps ꝓditio
nis apposite.l.i.§.biduū.ff.qñ app.sit & existētia ꝓditio-
nis purificat actū.l.necessario.§.q si pēdēte.ff.de pericu.
& cōmo.rei vendi.& operat effectū q finis trahit ad pn-
cipium.l.pe.ff.de mortuo inferēdo.iuxta illud qđ dici so
let a primordio tituli posterior formā euentus.l.i.C.de
ꝓponenda lucra.descrip.li.x.l.regula.§.licet.v.initiū con
stitutionis demōstrat.ff.de iur.& fac.igno. Idem vī dicē
dum de loco vt debeat attendi locus in quo cōditio fuit
apposita vel indulgentia fuit concessa.l.vinū.ff.si cer.pe.
& sic attendat locus in quo & nō locus in quē.l.si ita scri
psero.ff.de condi.& demon.l.titiū & meuiū.§.rerū.ff.ō ad
mi.tu. Pro hoc facit illud gnale qđ dici solet spectādū
esse initiū de quo bī in.c.dudū.de elec.l.iij.§.scio.ff.de mi
no.glos.optima in.l. minoribus.C. de bis qui.vt indig.
¶ Septimo ꝓbat q ille indulgētie sunt de foro pniten
tie qđ apparet ex eo q ō bis tangit in ti.ō peni.& remis.
in.c.qđ aūt.ergo ad fox penitentie accedunt q dz intelli
gi ꝑm titulū in quo apponunt.l.imperatores.ff.de in diem
adiec.c.tibi qui.de rescriptis in.vi.c.vt litigantes.de offi.
or.eo.li.Sed in foro penitentie nō ꝓsideramus locum in
quo actus confert.sed persona cui pnia iniūgit an sit sub
iecta vel nō.xvj.q.i.c.i.ergo idē debemus dicere in indul
gentijs q̄ concernunt salutem animax & non locum qui
non est capax. Actus.n. actiuoz sunt in paciente bene di
sposito vt dicit philosopus in secūdo ō anima. ¶ Octa
uo & vltimo probatur per id quod notat Archi.vi.q.iij.
c.scriptum est.lz.n.in alieno agro nō possit quis falcem i
mittere tamen potest spichas manu conterere.i.aias a vi
tijs & peccatis purgare & ecclesie incorporare.ergo non
videtur prohibitum imo videtur a iure concessum vt ibi
patet.& ista sunt pulchra que pro bac parte adducuntur.
¶ Sed in cōtrium arguit q imo videtur q ista indulgē-
tia non prosit subdito ex eo quia indulgetur extra terri-
toriū & iurisditio ius dicentis non se extendit extra ter
ritoriū.ff.de iurisditio.om.iudi.l.extra territoriuz.c.vt
52 animarum peri.de consti.li.vi.† vbi snia lata intra ter-
ritoriū non ligat subditū delinquentē extra territoriū.
q dz considerari locus vbi actus exercetur.l.cōtraxisse.
ff.de acti.& obli.Et attenditur tempus in quo actus con
firmatur.l.in tempus.ff.de bere.insti.c. abbate sane.ō re
iudi.li.vi.& sic sicut attenditur tempus.ita & eodem mō
53 attenditur locus.† q validum est argumentū de tempo
re ad locum.l.vinum.ff. si cer.pe.facit cle.pastoralis.ō re
iudi.vbi non tenuit citatio imperatoris q collata fuit in
locum in quem nō in quo actus gerit quē inspicere debe
mus. ¶ Scō pro hac pte faciat q quo ad iurisditionē

a ¶ Vice dei. Adde.do.abb. in.c.si sacerdos de offi. ordi. & itellige istā cō clusionē eē ve-rā de his q̄ sibi dicta sūt in cō-fessione nō aūt de his q̄ narra ta sūt ei i pnia cū iuramēto ō nō reuelādo q̄ casu vt testis i pu ne reualere pōt vt tz Inn. in.c. q̄r & qñ de accus. & do. abb. allato lo-co. pro q̄ vide ēt doctorē meū in.iiij.sen.dist. xxi.q.i. vbi le-ges q̄ fortasse apud canonis-tas nō vidisti nec audisti.

UVA. BHSC. IyR_275_2

equaliter ꝓhibeꝛ excessus in quẽ quo ad rẽ sicut quo ad locũ vt pz in.d.c.scriptũ est ⁊ in.d.c.vt animaꝝ de cõsti. li.vi.ꝓuncto.c.cũ olim abbas de offi.del. ¶ Sz ille qui excedit in rẽ qz ꝓcedit indulgẽtiã q̃z indulgere non pot nihil vꝝ agere vt hꝝ in.c.accedentib⁹ de excess.prela. ⁊ p ꝓns idẽ erit quo ad locũ. ¶ Tertio hec pars ꝓbatur p rõnem que tradita est in.c.q̃ aũt ō peni. ⁊ remis. dicitur enim ibi q̃ nõ subdito non pot dari indulgentia ⁊ reddi tur:rõ habens neruũ qz non pot eũ soluere vel ligare. Ergo qui soluere ñ poterit non poterit ligare vel poterit in dulgentiam ꝓcedere. quinimo dꝝ q̃ facilius est ligare qz non subditus actuz gerens in alieno territorio ligaꝛ legi bus illius territorij.l.iij.ff.de offi.presi.c.romana.§.ꝑben tes de fo.compe.li.vi. tñ si agit actum meritorium intra talẽ locũ non pot iudex ille sibi indulgentiã concedere vt in.d.c.q̃ aũt. ¶ Quarto facit.c.sinaũt ⁊.c.nullus.viij. q.iij.vbi ꝓhibeꝛ accessus ꝓlati ad alienã diocesim ⁊ exer citiũ ẽt quorundã actuũ.s.iudicandi ordinandi vl aliqd de rebus spectãtibus ad alium disponendi per indulgen tiã cum tñ non vꝝ dubiũ q̃ disponit de rebus ad alterius ordinationẽ spectantibus qz locus indulgẽtijs ⁊ preuil legij bonorari spectare vꝝ ad ipsũ diocesanũ vt in.c.oẽs basilice.xvi.q.vij.nam ⁊ iura ꝓhibent in aliena diocesi ꝑ dicare vel celebrare nisi fuerit inuitatus.c. epi.vij.q.i.c. scriptum.vi.q.iij. ¶ Quinto facit pro hac pte.c. nostro
54 de pe.⁊ remis.† vbi archiepo concediꝛ p ꝓuinciã ꝓcede re indulgẽtiã ⁊ sic exꝰ ꝓuinciã vꝝ quodammodo denega re arg.c.nonne de presump.⁊.l.cũ pretor.ff.de iudicijs sũ pto ar.a cõtrario sensu qõ ẽ fortissimũ in iurꝝ.l.i§.huius rei.ff.de offi.eius.l.qui testa.§.mulier.ff.de testa. ¶ Maz in illo.c.fuit dubitatio rõne loci qz epis concessuz erat p suas dioceses dũtaxat ꝓcedere indulgẽtias vt i.d.c.q̃ aũt modo archiepus dubitauit an ꝺm illam formã posset p ꝓuintiam cõcedere qz in ꝓuincia nõ est iudex inmediat⁹ sz mediat⁹ vñ q̃riꝛ si possit p suã ꝓuinciaz ꝓcedere litteras remissionis. Et papa rñdet repetẽdo verba q̃ tales litte ras poterit per suã ꝓuinciã concedere ⁊ sic disponere de loco licet quidã dixerint q̃ nõ ꝑt disponere ō personis qz subditis dumtaxat pot ꝓlatus litteras remissionis cõce dere vt.d.c.qõ aũt.poterat dubitari an archiepus subdi tis suoꝝ suffraganeorum poterit hoc cõcedere qz nõ sũt simpliciter subditi sed ꝺm quid vt in.c.romana eo.ti.lib. vi.ideo papa rñdet qõ sic ⁊ sic illud.c.nõ vꝝ disponere de loco sz de ꝓsonis.sz ille intellect⁹ nõ cõgruit illi littere qz nec p v̄ba querẽtis nec rñdentis possumus aliquid colli gere de ꝓsona sed de loco dũtaxat ⁊ iõ nõ est recedendũ a ꝓpria significatione verboꝝ.l.ille.§.cũ in verbis.l. nõ aliter.ff.de le.iij.maxime vbi verba ꝓnt habere ꝓpriuz ⁊ sanum intellectũ.quid dicendũ do.pe.refert hic se vidisse banc qõnem plene examinatã per do.oldra.qui dicit qõ dubium qõnis consistit in hoc vtrũ illa indulgentia con cessa subditis exꝰ locũ dioceseos ꝓcedentj videaꝛ respicere locũ vbi indulgentiã qs cõsequiꝝ ⁊ tũc nõ valebit ⁊ pro bat ipse q̃ videaꝛ ꝓcessa loco qz iuriste attribuũt rẽ cau se ꝓxime ⁊ nõ cause remote.l.pe.ff.de condi. ob cãm.l.si mulier.ff.rerũ amotarũ.c.ceterũ de homici. Videndũ est igiꝝ que fuit cã proxima ⁊ principalis ꝓcessionis istaruz lr̃arũ ⁊ certe fauor ecclesie vt habeat vñ possit substenta ri velut p frequẽtiã populi amplius honoreꝛ vt dicit exꝰ magans antiquoꝝ Bonifacij que loquiꝝ in basilica apo stoloꝝ ergo debent attribui dicte cause ⁊ iõ dixit text.q̃ lr̃e mei cã facte q̃dãmõ videnꝝ eẽ mee vt.l.ꝓz in pn.ff.ō eden.nec ob.q̃ locus nõ sit capax indulgentiarũ sed per sone qz attendiꝝ cui littere ꝓcedunꝝ nõ curo quos sequa tur indulgeñ.vel quis sit capax indulgẽtie sz sufficit q̃ lo cus sit capax illius cause pp quã littere ꝓncipaliter sunt concesse.s.illius elemosine que datur i illius honoreꝛ hoc dicit patere ex eo quia dꝝ esse relictũ ciuitati si legaꝛ ad ludos celebrãdos in ciuitate putaꝝ† testatoꝛ legauit pran diũ facientib⁹ ludũ in ciuitate romana sz capax nõ erat ciuitas illius legati nec bibit nec comedit ciuitas sed lu dentes qz tñ est capax illius bonoris.s. ludi qui fuit cã ꝓxima talis legati ideo dꝝ relictũ ciuitati.l.ciuitatib⁹.ff. de le.i. Simile dicimus ō immunitate concessa eccle vt delinquẽtes qui ad eam ꝓfugiunt sint securi dꝝ.n.conce di eccle.qz sz illi qui cõfugiunt ex hoc sequanꝝ cõmodũ vt patet in.c.inter alia de immunita.eccle. Item concedi tur priuilegiũ ecclesie vt clerici nõ possint excõicari tamẽ ecclesia nõ est capax illius priuilegij cũ non possit excom municari ⁊ nihilominus priuilegiũ est ecclesie qz pp bo norem ecclesie principaliter est cõcessum.c. cũ capella de priuile.c.pe.de ver.sig.li.vi. ¶ Itẽ tota die videmus q̃ principes ⁊ cõmunitates vt inducant homines ad babi tandũ in suis terris ⁊ ciuitatibus ꝓcedunt indulgentias ⁊ immunitates ne soluant tributa ⁊ tñ est priuilegiuz ci uitatis.l.forma.ff.de censi.expressio.n.persone facit con cessionem censeri esse ꝑsonalẽ ⁊ qñq̃z realẽ.l. iurisgentiũ §.si paciscar.ff.de pac.l.obseruare.§.hoc ẽt.ff.de offi.pro consul.vbi si preses ingreditur,puinciam per totũ locum est puilegiũ reale sicut concessio ꝑsonalis per totũ locuz qñq̃z loca pp personas.c. mandato de presump.facit qõ no.bar.in.l.pater.ff.de seruitute legata. Cum ergo litteꝝ indulgentiaꝝ de quibus dictum est cõcedunꝝ loco extra puinciam non valebunt qz priuilegium non pot dari lo
55 co non subdito.† Est.n.priuilegiuz priuata lexꝰ qz ad ꝑ
a uatam vtilitatem manet.iij.di. priuilegiũ.xxv.q.i.§.fi. ⁊ differt a lege cõi sicut species a suo genere sed nõ est du bium quod per legẽ non pot quis locũ sibi nõ subditum includere.l. cũctos populos.C.de sum.tri.⁊ fi.ca.l. post liminium.ff.de cap.ergo nec per priuilegium.qz a quo re mouetur genus remoueꝛ ⁊ quelibet species eiusdem ge neris.l.si filius.ff.de dona.⁊ ideo dixit Hosti.in summa in de priuile.§.cui.quod ille potest priuilegium concede re qui in casu illo potest legem condere. ideo dicunt iu ra quod princeps non potest per legem vel priuilegium ecclesiam includere etiam si fit in fauorem ecclesie nisi sit per ecclesiam acceptata vt hꝝ in.c.ecclesia sancte Marie de consti. Non ob.q̃ indulgẽtie sint de voluntaria iuris ditione.hoc non videtur si ita esset inter nõ subditos qz exercere non potest talem indulgentiã vt in.c. q̃ aũt de pe.⁊ remis. Non ob.qz per hoc non paratur preiudiciuz illi episcopo.⁊ sic videtur q̃ possit fieri in aliena dioceſi nam ordinare non est actus iurisditionis ⁊ tamen non potest quis subditum suum ordinare in aliena dioceſi.c. ex tuarum de auc.⁊ vsu palij.⁊ quia vt dictum est non so lum iudicium est prohibendum imo dispositio de rebus alienis quod esset in isto casu.⁊ sz mandetur snia execu tioni in bonis extra territorium hꝰ tñ fit per iudicez illius prouincie alias non vt dicunt dicta iura ⁊ sic fit de cõsen su suo q̃ hic non negatur posse fieri arg.cle.i.de fo.cõpe. ⁊ cle.pastoralis de re iudi.⁊ sic in loco domicilij conue nitur quis pro re que est extra non tamen extra manda bitur executioni nisi per illum iudicez qui est ibi. ¶ Nõ
56 ob.q̃ dꝝ qõ indulgẽtie sũt de foro pnie† qz duplex é pnia scilicet spalis q̃ daꝛ a plbytero cui cõmissũ est ꝺm varios modos,puidendi peccatori ⁊ ista est de foro pnie iõ nõ pot concedi nisi a presbytero qz alius non hz claues de pe.di.i.c.multiplex.⁊.c.verbuz. ¶ Alia est generalis.q̃ datur ab epis ⁊ ista non est de foro penitentie imo de le ge iurisditionis vt in.c. accedentibus de excess. prela. vbi dicitur q̃ est episcopalis dignitatis ⁊ Jurisditionis nõ est ordinis.⁊ ideo beatus Thomas ⁊ omnes doc. dicũt
b q̃ clerici etiam diachoni possunt eas cõcedere[b] quia pos sunt exercere ea que sunt dignitatis episcopalis.c. trans. missam de elec. Preterea dicere ea que sunt de foro pe nitentie possunt exerceri extra territoriũ licet hoc dixerit hosti.tñ oldra.non reputat istud bene claruz nec expedi tũ qz hosti.non probat hoc lege nisi qz fit voluntaria iu risditiõe ⁊ ad hoc rñsum est.s.⁊ iõ archi.ō pe.di.i.c. pla cuit recitat opi.hosti.⁊ in fi.dicit q̃ vꝝ ꝯ per.c.sup catbe
dram

a ¶ Lex. Adꝺ do.bart.socci.i quodã suo ꝓsi. posito i lra qõ icipit.visis nu mero.xxxiij. ⁊ spec.in tit.ō in stru.edi.§.nũc aũt videndum in princip.

b ¶ Cõcedere. Adde oẽs doc. ⁊ ibi.d. car.in cle.i.§.i.de pri uileg.⁊ in cle. ij.§.i. de pe. ⁊ remis

UVA. BHSC. IyR_275_2

dram.de sepulturis.in clementinis vbi predicatores cō/
stituti ꝑm formā illius ꝓstitutionis sunt quo ad audien/
das cōfessiones sicut curati tñ extra eūdem locū nō pos/
sunt hoies illi⁹ loci audire ꝛ Jo.de monte laud. rñdet q
fratres sunt delegati pres byteri ordinarij. Sz ista rō nō
bñ sedet in aio qꝛ sicut delegat⁹ hz locū in quo ꝓstituit̄ ꝓ
territorio.vt in.c.statutū.§.in nullo.ō rescriptis.in. vi.sic
pres byter suā parochiā ꝛ eps suā diocesim imo citius de
beret hoc posse delegatus cū representet psonā illius cu
ius totus mundus est territorium vt papa vel impator.
Nō ob.d.l.asse toto.ff.de here.insti.cū similib⁹ iurib⁹ al/
legatis supius qꝛ in codicillis nihil dat̄ sed q datū est in
testamēto declarat̄ ꝛ nō inspicimus locū nec tēpus ōcla
rationis qꝛ q declarat non dat.l.adeo.§.cū qd.ff.de acq.
re.do.l.heres palaz.§.i.ff.de testa.l. terminato.C.ō fruc.
ꝛ litis expē.c.nouit.de app.Nō ob.q dicit̄ de actu ꝓdi/
tionali qꝛ illud est de fictione iuris.vt.l.in bello.ff.de ca/
ptiuis fictio aūt in spiritualibus nō preiudicat veritati.
vñ de fictione iuris iudicata ꝑ vītate excipiunt̄ nō tamē
in spūalibus.xxxv.q.ix.§.ex illa.ꝛ qō no.ibi archi.in.c.i.
de voto.li.vi.Jsta sunt dicta oldradi que placuit sic exte
se ponere qꝛ clara pulchra ꝛ vtilia sunt ita dicit Pe. de
ancha.hic in sua repetitiōe.Nō tamen allegat locū in in
diuiduo vbi oldradus posuit hanc qōnem.Sz idem do.
Pe.in.c.q aute.de pe.ꝛ remis.refert hanc.q.oldra.nul
lam de hoc oldrado faciens mētionē ꝛ ēt hic non posuit
omnia vba oldra.Sz ego recitaui mera oldra.vba q po
suit hāc qō.in suis ꝓsilijs ꝓs.xxij.incipi.qrit̄ si ꝓlatus cō
cedit litteras.ego ꝑ certo vehemēter admiroꝛ q Gasp.
de Cald.doc.profecto excellēs repetēs multū copiose.ō
pe.ꝛ remis.c.nr̄a.in.ij.q.pncipali.adducit qōnem istam
ꝛ arguit pro ꝛ ꝓ ꝛ formaliter apponit ocā ꝛ vba oldra.
ꝛ tacito auctore sibi attribuit.verecūduz ꝑ certo fuit ma
iorū appropriare ingeniū ꝛ eoꝛ tacere nomē qd ego fra
gilis tenuis ꝛ inscius pene in hāc cēsura dixerim obmu/
tescam vt agnus coraz tondente rari appent eni vantes
in gurgite vasco. ¶ Nihilominus dicā q sentio ꝑm par
uitatem datā nobis a deo ꝛ videt̄ q oldradus ꝛ cōiter
58 doc.nō bene senserint ꝛ moueoꝛ hoc mō† indulgētia ha/
bet duo extrema.pmū enim est ipsa ꝓmulgatio indulgen
tie que residet in iudice ꝛ promulgat̄ in loco sue iurisdi/
tionis quo casu pōt ꝛ indulgere ꝛ pnunciare ex quo fit
in territorio suo ꝛ a suo iudice ꝛ hoc ꝓbatur in.c.qō aūt.
de peni.ꝛ remis.est aliud extremū vz executio illius idul
gentie istud extremū fieri pōt in alieno territorio qꝛ in eo
nō vsatur cause cognitio nec versat̄ aliqs actus iudiciari
us imo versatur actus pietatis que in quocūqz loco⁹ exer
ceri poterit iuxta illud q dixit dñica vītas pauperes vo
biscuz hēbitis itelligit̄ eni omni tēpore ꝛ omni loco ꝛ cū
volueritis poteritis illis benefacere.Cū ergo primū ex/
tremū sit licitū q est pncipale ergo erit ꝑm extremū lici/
tū q est illius pmi extremi executiuū facit in arg.l.fi.ff.ō
decre.ab ordi.fa. ¶ Secūdo moueoꝛ ex quadā sing.do/
59 ctrina Jnno.in.c.q translationē.de of.leg.vbi dixit† qō
indulgentia semel cōcessa notoria ꝛpirat morte ꝓceden
a tis⁹ ꝛ ꝑ pñs durat eo mortuo ꝛ respōdet Jnn.ad.l.fi.ff.ō
pe.vbi prohibitio expirat mortuo prohibēte qꝛ respōdet
q illa lex ꝓcedit vbi actus requirit cāe cognitionē sed se
cus est i idulgentia ergo concessio indulgētie nō requi/
rit cāe cognitionē.Ex quo sequitur vnuz q est mirabile
q poterit ꝓcedi in alieno territorio.Jtē adduco gl.mul
60 tum elegan.in.c.nostra.de sepul.que voluit† q lz archi/
episcopus non possit exercere iurisditionē cōtentiosaz in
subditos suffraganeoꝛ suoꝛ.tamen volūtariaz potest ꝛ
sic sentit q cōcedere indulgētias est volūtarie iurisditio/
nis ergo poterit exerceri extra territoriū ex quo est volū/
taria.ideo eni dicitur iurisditio volūtaria qꝛ non geritur
inter iuitos sed quo ad ipsuz iudicē si est intra territoriū
est necessaria qꝛ punit̄ iudex si nō expedit causam in auc.
vt diffe.iudi.§.si vero ad hoc peruenit.ꝛ in auc. de que/
store.§.super hoc.ex quo sequit̄ q poterit exerceri in alie
no territorio cōcessa indulgentia ꝛ multofortius poterit
ꝓmulgari in territorio ꝓprio ꝛ exeq in territorio alieno
ex quo est voluntaria iurisditio.Nā ꝛ archieps in dioce
si suffraganei nō hz iurisditionē nisi in certis casibus. vt
in.c.pastoralis.de offi.ordi.ꝛ tamē eo casu quo nō hz iu
risditionē cōcedit indulgētiā ex eo quia est actus volun/
tarius nec est necessaria cause cognitio ergo pariformi/
ter poterit in alia ꝓuincia ꝛ ꝑ hoc tollit̄ illud qō dicebat
oldra.ꝛ sequaces q ꝓcedere indulgētiaz nō erat volun/
tarie iurisditionis nec est vex dicere vt dicebat oldra. q
isto casu disponit de rebus alienis qꝛ salua sua pace imo
disponit ō rebus suoꝝ subditoꝝ ꝓferētiū manus adiutri/
ces de rebus suis sicut ergo libere pōt archieps ꝓcedere
indulgentias in dioceſi suffraganei eodē mō poterit ꝓce/
dere indulgentiā in dioceſi alterius qꝛ eadē rō est in vtro
qz.itez adduco ad predicta qō in simili voluit Bal.in re
61 pe.l.i.C.de dignita.li.xij.in.riij.colū.v.† sed dubitat̄.vbi
dicit q si aliqs rex vel baro trāsiēs per alienas ptes vult
creare milites arguit q nō pōt qꝛ est ibi vt ꝓnatus.l. vl/
tima.ff.ō offi.prefe.vr. Sz postea dicit in ꝓrium fore veri
tatē qꝛ ea que sunt iurisditiōis voluntarie possunt exerci
extra territoriū ius dicētis.vt.d.l.ij.ff.de offi.ꝓcōsu.Jtez
adduco qō olim accidit in hac regia vrbe Bononie epi
scopus estensis trāsiēs per hāc ciuitatem Bononie ordi/
nauit ad primā tonsurā quosdaz subditos suos hic studē
tes ꝛ claꝛ est q ꝑ primā tonsurā cōfert̄ ordo clericalis.
vt in.c.cū cōtingat.de eta.ꝛ quali.c.abbates.de ꝓuileg.
in.vj.Et ex hoc tollit̄ illud q dicebat oldra. q in aliena
dioceſi nō pōt eps suuz subditū ordinare.ergo multofor/
tius poterit in suo territorio cōcedere indulgentias volē
tibus exercere opus pium in alio territorio.Jtē adduco
62 glo.in.c.nouit.de offi.leg.que voluit† q legatus extra su
am ꝓuinciā potest ꝓferre bñficia q tz ibi Jnn. q al'at.c.
qua frōte.de app.ꝛ istō seqtur ibi Jo.an.ergo multofor/
tius poterit ꝓcedere indulgētias.Jtē adduco q voluit
63 Bal.in.l.ij.ff.ō of.ꝓcō.† vbi dicit q episcopus extra suā
dioceſim pōt ꝓfirmare pñtatū a ꝓuono ꝛ tñ in ꝓfirmatio
ne vel instōne pñtati debēt appōi edicta.vt in.c.fi.ō ele/
li.vi.lz do.Car.ꝓsuluerit ꝓriū vt ipse refert in.d.c.nouit.
ergo multofortius poterit in suo territorio ꝓcedere idul
gentiā exequēdā in alieno territorio.Jtē adduco qō vo/
64 luit Jnno.in.d.c.nouit.vbi dicit† q legat⁹ si cognoscit er
rasse absoluet extra ꝓuinciaz illuz quē excōmunicauit ꝛ
65 ibi ēt dicit Gof.† qō legatus extra suā ꝓuinciā pōt denū/
ciare suū subditū eē excōicatū ꝛ clarū est qō talis actus
exercet̄ a iudice ergo multofortius poterit idulgētia cō/
cedi i ꝓprio territorio ꝛ exeq in alieno ꝛ ꝑ ista ꝓfundit̄
doctrina oldra.Et ad rōnes suas colligit̄ rñsio ex moti/
uis que ipse ꝓmo loco fecit ꝓ ista ꝑte ꝛ ista nō tradas
66 oblitioni. ¶ Quarto ꝓncipaliter opponit do. Pe.† q
nō solum in loco vbi qs deliqt sed etiam vbicūqz cōmit/
tēs delictū reperiat̄ poterit ꝓdēnari iuxta illud vbi te in
uenero ibi te iudicabo.l.i.ꝛ.ij.C.vbi ō cri.agi oz.ꝛ sic iu
ra loquētia de punitiōe in loco domicilij vel delicti vel ō
remissiōe ad iudicē ōlicti frustra vñr apposita qꝛ nō vz eē
necessaria remissio.sz tex.dicit ꝓriū in auc.vt nul.iudi.§.si
qs vō cōprehēsorum qūo ergo rñdebit̄ ad illō dcm̄ vbi
te inuenero ibi te iudicabo.refert accursium dicere qō hz
locū in vagabūdo vt ipe no.i.l.i.C.vbi ō cri.agi oz.ꝛ idē
sentit gl.i.l.si cui.§.itē iperator.ff.ō accu.ꝛ no.in.c.i.ō ra
67 pto.† q vagabūdi remittēdi sunt ad locū delicti sz glo.i
l.heres abñs.§.pinde.dicit† q si vagabūdus velit caue/
re qō rñdebit i loco domicilij nō cogit̄ rñdere i loco vbi
reptus ē qꝛ ipossibile ē aliquē eē sine domicilio facit qō
no.gl.i.l.eius.§.celsus.ff.ad municip.ꝛ dicit Cy.i.l.i.eē
notabile.qꝛ de multis nō scit̄ vbi habeāt domicilū.ꝛ iō
vbiqz pñt conueniri nisi caueant.sed Jo.cal.in cōmento
d.c.i.de rapto.tz dcm̄ Accursij q vagabūdus q nullū hz
domicilū nō sit remittēdus necessario sz ē de foro cuiusli

a ¶ Morte cō/
cedentis. Sed
nūquid papa
mortuo indul
gentie possint
concedi ꝑ ali/
quē dic q⁹ non
vt hz no.d.car
di.in cle.ij.§.ir
ritum.q.iiij. de
ele.vbi moder
ni scribētes re
ferunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

bet iudicis alias cõpetentis. ⁊ sic potest per quẽlibet puniri in loco vbi inuenit ⁊ per ꝓsequẽs ꝺ vagabũdo intelligit illa auctoritas vbi te inuenero ibi te iudicabo ⁊ dicit qꝺ illa. l. i. nõ potest intelligi nisi de vagabũdo. Nam de iudice delicti premiserat qꝺ ergo subdit ibi reperiantur suppleᷓ. ſ. vagabundi per illaz. l. i. vbi de cri. agi opz. nec illud ⁊bum reperit congrue exponit exponendo de loco domicilij qz ⁊bum reperire denotat oẽm locũ ⁊ hãc opi. seqtur Bar. in. d. l. beres absens. §. prouide. q dicit ꝙ ꝓ illam. l. suspẽdunt multi ribaldi in ciuitatibus ⁊ castris cũ non hẽant alibi forũ hanc. q. ponit spec. in ti. de cõpe. iudi. adi. §. i. ⁊. sed qd si ꝺbitor vagatur p mũdũ ⁊ in ⁊. sequẽti vbi arguit pro ⁊ contra ⁊ nihil determinat sed ꝺ. Pe. hic dicit se nõ videre rõnem quare vagabũdus nõ debeat remitti ad iudicẽ delicti maior eni est rõ remittẽdi vagabũdũ per iudicẽ vbi tãtũmodo est repertus si ibi nõ deliquit quã ꝓ iudicẽ domicilij q plus iuris pretendit in delinquẽtem qz est de eius foro ⁊ tamẽ qñqz remittit in atrocibus vt ipse dicit in secũda oppositiõe. ſ. eo. si eni iudex domicilij cogit remittere quãdoqz mꝛtofortius tenebitur remittere iudex extraneus vagabũduz reptuz in suo territorio cũ nõ hẽat ius superioritatis i eo si in territorio suo nõ deliquit ⁊ hãc opi. credit magis de iure procedere qꝺ vagabũdus sit in atrocibus remittendus ꝓ iudicem extraneũ qui inititur iuri puniẽdi rõne delicti vel rõne domicilij sed tantũmodo ratione vagabũditatis ⁊ sic dici posset intelligi. ꝺ. §. si qs vo cõprehẽsoꝝ sed in criminibus nõ atrocibus tenet opi. Accur. Jo. cal. ⁊ Bar. ⁊ ita resident ꝺ. Pe. hic ⁊ qꝺ per iudicẽ domicilij ꝺbeat fieri remissio alꝯat. ꝺ. c. i. ꝺ rapto. ⁊. ꝺ. §. si qs vo cõprehẽsoꝝ. sed Bal. in. l. i. C. vbi de cri. agi opz sequit opi. Cy. qꝺ si velit satisdare de stando iuri in ꝓprio domicilio nõ possit vbiqz cõueniri sed ang. ibi simpliᷓ tenet gl. ꝙ possit vbiqz cõueniri. Saly. ibi dicit qꝺ vagabundus dicitur ꝓ prie qui domũ rõne ꝓprie habitationis nõ hz ex quo infert qꝺ volens satisdare de respõdendo in loco domicilij nõ ꝺz audiri qz ꝓpriam sedez non hz ⁊ vbiqz sortitur forum si eni ꝓuenit in loco domicilij habitationis nõ ꝺbet dici vagabundus qz tunc ibi bene ꝓueniretur ita residet Saly. Sed ꝺ. Lar. in. d. c. i. de rapto. dicit qꝺ verius videtur de iure dicẽdum qꝺ etiã in vagabũdo hẽat locũ remissio. ⁊ alꝯat. ꝺ. §. si quis vero cõprehensoꝝ. qui generaliter dicit ꝙ delinquẽs est remittendus ⁊ ꝺz ad iudicẽ in cuius loco deliquit remitti ⁊ alꝯat in arg. c. si duobus. de rescriptis. in. vi. per quẽ tex. dicit ꝙ tollit ꝓplexitas que posset occurrere qz si vagabũdus cõmisit crimina in pluribus dioceſibus ⁊ eodẽ tempore accusaᷓ de omnibꝰ criminibus ⁊ omnes iudices petũt illũ remitti nõ apparet rõ quare magis ꝺz remitti ad vnũ quã ad aliuz. iõ iudex in cuius territorio reperit poterit eũ punire sine aliq̃ remissione vt euiteᷓ illa perplexitas ita dicit Jo. cal. i cõmẽto. ꝺ. c. i. de rap. Sed ꝺ. Lar. dicit qꝺ imo remitteᷓ ſz ad eum locũ in quo ꝓmo deliquit ⁊ mouet ar. ꝺ. c. si duobꝰ. Sed ꝺ. Ant. in. c. fi. ſ. eo. putat de iure dicẽdũ qꝺ in atrocibus possit fieri remissio ad locũ delicti sicut in alijs non vagabũdis. ⁊ sic tenet illud qꝺ voluit ꝺ. Pe. hic. Sed ꝺ. Abb. i. c. fi. ſ. eo. putat remissionẽ fiendã si petitur potius i vagabũdo quã in alio cũ possit fieri sine iniuria alicuius iudicis. Nam si fit remissio vbi habet ꝓpriuz ⁊ determinatũ iudicẽ fortius fiet vbi est vagabũdus. Jtẽ sub est ratio remissionis in eo sicut in alijs delinquẽtibus vt tollaᷓ scãdalũ de loco delicti vt satisfaciat illi reipublice quã lesit vt ceteri terreant. Jtem tex. ꝺ. §. si qs vero cõprehensoꝝ. ⁊ ꝺ. c. i. de rapto. loquũtur idistincte nec ob. ꝺ. l. i. C. vbi de cri. agi oz. qz fateᷓ ꝺ. Abb. ꝙ poterũt ibi conueniri vbi inueniunt nõ tamẽ sequit propter hoc ꝙ nõ habeat locuz remissio tolle inqt instantiam delinquẽs põt puniri in loco domicilij. c. cũ contigat. ſ. eo. ⁊ tñ hz locuz remissio cũ petitur. Nec ob. cũ dicitur de perplexitate qz tuncvel ipse poterit punire rõne perplexitatis. Vel forte posset melius dici ꝺm eũ qꝺ ꝺz fieri prius remissio ad iudicem in cuius territorio prius deliqt cuz ibi prius se obligauerit ex delicto. l. obligationũ. ff. de actio. ⁊ obli. allegat qꝺ no. Jnno. in. c. cũ iam dudũ. de preben. de clerico habente plura beneficia in diuersis territorijs cõcurrẽtibus diuersis mandatis eodẽ tpe satis debeat primo obedire ei cui se ꝓmo obligauit alꝯat qꝺ habeᷓ in. l. si cui. ff. ꝺ accusa. ⁊ ita resident ꝺ. Abb. Sed cũ sua honorificentia dixerim istud fuit dcm̃ ꝺ. Lar. in. d. c. i. de rapto. Pondera tamen si circa hoc dici possit ꝙ potius sit attẽdẽdũ ꝙ delictum fuerit atrocius ⁊ magis horrenduz vt ꝓpter suam horribilitatẽ potius remittaᷓ primo ad illuz locũ ar. c. nouimus. ꝺ ver. sig. ⁊. c. tue. de peni. ⁊. c. i. ꝺ homici. Nam ꝓpter horribilitatẽ delicti licitũ est iudici transgredi leges vt sing. dicit Jnn. in. c. i. de cõsti. facit. c. felicis. ꝺ pe. in. vj. Sed ꝺ. Lar. in. c. fi. ſ. eo. tangit hãc qõnez ⁊ remittit se ad dicta sua in. c. i. de rapto. Relati sunt scribentes super hoc passu ꝺubitabili. ⁊ sic ꝺ. Cardi. voluit qꝺ idistincte remittaᷓ siue delictũ sit atrox siue non sed ꝺ. pe. ⁊ ꝺ. Anto. distiguũt iter atrocia ⁊ nõ atrocia ⁊ nos audiuimus superioribus annis quẽdam parmẽsem fecisse immane ⁊ horrendum crimẽ. occidit. n. patruũ filiam ⁊ vxorẽ patruũ ꝺũ dormirẽt in lecto ⁊ spoliauit cameraᷓ bonis deinde fuit repertus in territorio veneto ⁊ fuit remissus per uiã ꝺilaniandus. Audiuimus ẽt superioribus annis cum qdaz ciues Romam cõiurassent aduersus diuinum pontificem Nicolaum capti fuerunt Padue ⁊ remissi ad ipsuz Nicolaũ pontificẽ sed re vera illi tales nõ
69 erãt vagabũdi. † ¶ Stat mõ difficultas vtrũ necessario vagabũdus sit remittẽdus ego pondero tex. in. d. l. i. C. vbi de cri. agi opz. vbi tex. loqtur alternatiue vz vbi commisse vel inchoate fuerunt vel vbi reperiũtur qui rei esse phibentur. ⁊ sic tex. alternatiue loqtur vt vel puniaᷓ in loco vbi delictũ cõmisit ⁊ forte nõ esset ponere os supra celum restringere illũ tex. inquãtum dicit vbi cõmisit vt intelligaᷓ si ibi reperiaᷓ nisi quatenus a iure prouisuz sit de remissiõe vel vbi reperiũtur. Naz illꝺ ⁊bũ reperiũtur nõ videᷓ adaptari ad suũ domiciliũ importat eni cũ quis a casu reperit in aliquo loco iuxta illud ꝙ dici solet apud
a poetas tu nõ inuẽta repta es ⁊ ꝓ ñis videᷓ ille tex. intelligendus de vagabũdo vt puniatur ibi vbi repertus est. Nam si ibi puniri ꝺz ad qd opus est ꝙ remittaᷓ vnde expressio vnius ẽ exclusio alterius qz si expresse ibi dicitur ꝙ debeat puniri ibi vbi repertus est ergo sequitur ꝙ nõ est locus remissioni ⁊ per cõsequẽs nõ bene dicebat ꝺ. Abb. ꝙ non ꝓpter hoc sequitur ꝙ nõ hẽat locum remissio. nam inclusio vnius est exclusio alterius. Nec ob. cum ꝺ. Abb. dicebat tolle instantiam delinquẽs potest puniri in loco domicilij. vt in. c. cum contingat. ſ. eo. tamẽ hz locum remissio cum petitur remitti qz istud non est verũ vt demonstraui superius circa illum articulum remissionis fiende vide ibi dicta. Jtem quod vagabundus debeat puniri in loco vbi reperitur ⁊ nõ remitti adduco tex. cum glo. sua. in. l. i. C. si quis decuriali vel cohartali in ⁊. a iudice ⁊ glo. ibi dicit a quolibet iudice qui ordinarius est in illo loco vbi comprehensus est vagabundus ⁊ allegat glo. illa id quod sepe dictum est vbi te inuenero ibi te iudicabo. ¶ Preterea contra cõmunem opinionez adduco tex. in. l. iij. i. §. transfuga. in ver. vbicunqz inuenti fuerint. ff. ꝺ ficca. vbi est tex. quod illa ⁊ba quod vbicũqz fuerint inuenti puniantur excludunt remissionem qz alias facile fuisset iuristatori hoc exprimere. arg. c. ad audientiam. de ꝺcimis. ⁊ per illum tex. datur precipuus intellectus ad. l. i. i ver. vel vbi reperiant. C. vbi ꝺ cri. agi oz. nec ob. ꝺ. §. si qs vo cõprehensoꝝ. qz nõ loqtur in vagabũ ꝺ. sed loquitur in eo qui degit in alia ꝓuincia. ¶ Preterea facit si nos volumus cõsiderare iura ⁊ glosas que loquũtur de vagabũdis ad oculũ videbimus qz exorbitant actionibꝰ regulis. vnde tex. ualde sing. i. l. qꝺ nisi. §. fi. ⁊. ceteruz. si vagari per orbẽ terraꝝ uel. ff. de ope. liber.
dicit qꝺ licet

a ¶ Repta es. Adde ⁊gilium in bucholicis. ij. bucholica. Preterea duo nec tuta mihi valle repti La preoli. Aliã tñ significationez huius ⁊bi ponit ꝺ. Lardi. in cle. i. xiij. q. de offi. leg. vbi ẽt de verbo cõstare nõnulla pulchra hẽs.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dicit qꝫ licet libertus teneat̃ p̃stare opas patrono non
tamẽ teneꝫ p̃stare p̃ono vagabũdo ⁊ p illum tex. dicit
ibi Nico. de neapo. qꝫ si colon⁹ partiarius teneꝫ portare
portionẽ B̃ñi ad dñm eius qꝫ nõ tenebitur si dñs est va
gabundus ⁊ etiaꝫ dicit qꝫ si vilicus obligauit se p̃stare
certas opas dño ⁊ dñs incipit vagari p orbem q̃ nõ te
nebitur seq eũ. Et idem dicit de viro vagabundo vt vxor
nõ teneat̃ eum sequi de quo per eũdez in. l. iniuria. §. vxo
re. ff. de ãnuis leg. de quo etiaꝫ ibi per Bar. ⁊ est gl. in. c.
vnaqueqꝫ. alias incipit ebrom. xiij. q. ij. quã dicit esse sin
gularem Jo. de imo. in. l. i. ff. solu. ma. facit glo. in. c. i. qui
matri. accu. pos. tibi. Et adduco glo. multum singu. in. c.
70 oportet. de conse. di. vltima. que dicit † qꝫ licet beneficia
tus dum viuit nõ desinat hãe administrationẽ beneficij tñ
si incepit vagari per mundũ desinit hãe administrationẽ
beneficij p̃o qua adduco casuz valde sing. in. l. liberti pe
culij. ff. de pecu. facit ẽt gl. in. c. ex tue. ⁊ in. c. fi. de cle. nõ re
71 si. facit gl. in. c. cum tu. de vsur. que voluit † q̃ nõ tenetur
vsurarius vagare si iis cui tenetur restituere vsuras vaga
tur per mũdum ⁊ facit qꝫ voluit Nico. de neapo. in. d. l.
72 q̃ nisi. §. fi. vbi dicit † q̃ lz debitor teneatur apportare de
bitũ ad domũ creditoris tñ nõ teneꝫ sequi eum si ceperit
vagari per orbem ⁊ ista sunt pulchra ⁊ addẽda sunt ad
glosas loquẽtes de vagabũdis vt ẽ gl. in. l. i. C. vbi de cri.
agi opor. ⁊ in. l. i. C. vbi qs de curiali vel coartali. ⁊ in. l.
eius. §. celsus. ff. ad munici. ⁊ in. l. si cui. §. item impator. ó
accusa. ⁊ gl. in. l. iiij. §. pretor ait. ff. de dã. infec. ⁊ in. l. he
res absens. §. proinde. ff. de iudi. Modo in ꝓposito nr̃o si
regulariter iura exorbitãt in vagabũdis nõne eodez mõ
exorbitabunt in remissiõe fienda vt licet aliquo casu re
mittat̃ delinquẽs ad locũ delicti. vt. d. §. si vo cõprehenso
rũ. in auc. vt nulli iudi. non remitteꝫ vagabundus. Item
ista remissio vagabũdi nec necessaria nec vtilis ẽ facilio
rem eniz habebit executionẽ pena delicti si puniat̃ vaga
bundus vbi repertus est ar. l. q eodẽ. ff. de siccariis dilate
retur eni nimis punitio vagabũdi posset eni eripi mani
bus custodũ ducentium. vt sepenumero videm⁹ ideo cõ
sultius esset vt similes ribaldi suspẽdant̃ ibi vbi reperiũ
a 73 tur a. † ¶ Fatẽdũ est tamẽ qꝫ si esset aliqꝫ delictuz horri
bile seu qualificatũ qz esset homicidiũ ꝓditorie cũ vene
no vel esset paricidiuz ⁊ similia horribilia delicta tũc ad
maiorez terrorem esset fienda remissio qz exorbitãt iura
omnia in taz horribilibus delictis vt cõmemorat ℘e. ó
ancha. in. c. cũ nõ ab homine. de iudicijs. ⁊ in. c. ea que. ó
reg. iur. li. vi. ⁊ in. c. i. j. de homi. ⁊ do. abb. in. c. at si cleri
ci. s̃. de iudicijs. vbi ego latissime dixi ⁊ isto modo ꝓcedat
dictũ do. pe. de anch. do. Lar. ⁊ do. Abb. facit. l. in ꝓuin
ciali. C. ó ferijs. ⁊ l. iij. §. fi. C. de epi. audi. ⁊ ita concludo
in hoc dubitali passu. Item dicit hic do. ℘e. qꝫ inquan
tum in secũda oppositione. s̃. eo. dixit quod iudex domi
cilij potuisset punire delinquẽtem alibi opponit ⁊ videt̃
qꝫ nullo modo iudex domicilij possit se intromittere de
delicto alibi cõmisso per suum subdituz. l. fi. ff. de iurisdi.
om. iudi. c. vt animarum. de consti. li. vi. vbi subditi de de
licto extra territorium cõmisso nõ tenẽtur coꝝ suo ordi
nario respondere. Solutio dicũt qdam quod illud qꝫ di
citur delinquẽtem posse puniri in loco domicilij delicto
alibi cõmisso hz locũ in pena iuris communis sed. d. c. vt
animaruz. hz locũ in pena statutaria contra subditos ex
tra territorium delinquẽtes p̃o quo facit. c. a nobis. de
sen. excõ. Nam ius cõmune vires suas extendit vbiqꝫ ⁊
debet ab oibus obseruari. c. i. de consti. l. omnes populi.
ff. de iusti. ⁊ iur. sed dispositio statutaria nõ extẽdit extra
territoriũ statuẽtis. refert Ly. dicere in repeti. d. l. fi. ff. de
iur. om. iu. quod aut statutũ addicit penã facto qꝫ alias
est delictum de iure cõmuni vt furtum homicidiũ ⁊ simi
lia aut facto qꝫ alias ó iure cõmuni non est delictum vt
vendere vinũ carnes sal. ⁊ similia in locis non deputatis
vel de nocte. primo casu subditus ólinquẽs extra territo
riũ poterit puniri pena dicti statuti sz secũdo casu nõ po

terit puniri. primũ mẽbrũ dicit probari per. l. si qs in hoc
genus. C. de epi. ⁊ cleri. vbi iudex secularis punit delin
quentem in ecclesiam ꝑm suam legem lz deliquerit extra
locum sue iurisditionis. Secũdo probat̃ hoc modo faci
lius additur ⁊ imitat̃ qualitas quã substãtia. vt. l. in de
lictis. §. si detracta. ff. de noxa. ⁊ de iure cõmuni videt̃ di
sponi super qualitate non super substãtia obligatiõis sz
in secũdo casu statutuz facit censeri delictũ qꝫ non est de
lictũ de iure cõmuni ergo videt̃ disponere sup substantia
cuius effectus nõ extẽditur ad subditum delinquẽtez ex
tra territoriũ. Non ob. dicit ipse. d. c. vt animaꝝ. qz nihil
est speciale in sententia excommunicationis vel non pro
cedit de iure communi. ⁊ sic probat. c. illõ. sicut reprobat
multa alia que dicit emanasse per errorem canonistaruz
vt de citatione verbali de iure cõmuni concessa in alieno
territorio cuius contrarium sentit cle. pastoralis. de re iu
di. ⁊ ipse quo ad hoc reprobat illaz cle. in sua disputatio
ne incipiente rector ciuitatis senarum. similiter cõtra ca
nonistas exclamat in. l. si certis annis. C. de pac. ⁊ i. l. edi
ta. C. de eden. ⁊ in multis locis quã Bar. reprehendit in
extrauaganti ad reprimendum in ver. per edictum. nam
maxime legiste ꝑm do. ℘e. sunt semp adhibiti super cõ
pillatiõe ⁊ editione iuris canonici vt pz ex iuribus sexti
⁊ clementinarũ super multis opinionibus legistarum ⁊
canonistarum. ⁊ ideo dicit do. ℘e. quod procedit opti
me. d. c. vt animaꝝ. disponens quod subditus delinquẽs
extra territorium non ligetur statuto sui episcopi. Nam
ex delicto cõmisso extra diocesim obligat̃ reus personali
ter ad penam in quã ólinquẽdo cõsentire videt̃ vt not. in
l. i. §. bestias. ff. ó postula. punitio huius delicti spectat ad
iudicez ólicti ⁊ domicilij vt est dictum. ⁊ certũ est q̃ ma
ior est offensa iudicis ólicti quã iudicis domicilij qa qñ
qꝫ ad eum fieri dz remissio si petaꝫ vt dictũ est. ergo eius
74 statuta sunt sequenda † qz semper actus q̃ participat de
natura duorum incõpassibilium sumit sibi naturaz potẽ
tioris. l. queri. ff. de sta. ho. c. ij. de iudi. c. qõ in dubijs. de
conse. eccle. vel alta. sed potentius agit ratio iudicis ólicti quã domicilij. tũ qz ad eũ fit qñqꝫ remissio tũ qz eius
territoriũ ⁊ maiestas magis offendit̃ ex ólicto cũ sua in
tersit hãe ꝓuinciã qtaz. l. ꝓgruit. ff. ó of. pcõsu. ¶ ℘re
terea ꝓctus ⁊ ólicta eqparant̃ vt in auc. vt oẽs obediant
iudicib⁹ ꝓuinciaꝝ. §. ⁊ h̃ ꝓsiderãtes. sz in ꝓctib⁹ cã est deci
denda ꝑm ꝓsuetudinẽ ⁊ statuta loci vbi ꝓbit̃. l. fundus.
ff. ó euic. ergo idẽ õbemus dicere in ólictis vt puniat̃ qui
ólinquit penis statutoꝝ loci vbi deliqt nõ domicilij qz nõ
oz plus extẽdi statutum quã auctoritas statuẽtis. l. fi. ff. ó
iur. om. iu. l. sivnus. §. si is q. ff. ó bo. auc. iudi. pos. Nõ ob.
l. si qs in hoc genus vbi iudex secularis punit delictũ cõ
missuz in ecclesia ꝑm legẽ suã ⁊ tñ nõ est cõmissuz in terri
torio suo cũ nõ exẽptus sibi deliquit sicut ecclesia exẽpta
remanet ó diocesi vt no. Jo. an. in. c. si ꝓpter tua debita. ó
rescriptis in. vj. Vel aliter rñdet q̃ exceptio iducta in fa
uorem ecclesie nõ cõplectit̃ eos q̃ inter eccl̃iam ólinquũt
vt in. c. iter alia. ó imu. ec. lz eniz ꝓ tales possit ecc. ꝓcede
re tanqꝫ contra sacrilegos. vt no. i. c. cõquestus. j. e. tñ rõ
ne talis ólicti ẽt p suũ iudicẽ sunt puniẽdi. Ita q̃ ꝓ tales
accumulabit̃ forus foro ⁊ iura iurib⁹. vt in. c. cũ sit gene
rale. s̃. e. ⁊ q̃ no. Jo. an. in. c. q̃sto. ó iureiurã. Vel dicit q̃
d. l. si qs in hoc genus. nõ facit qz nõ loqt̃ ó puniẽdo sub
ditũ penis statuti sz iuris cõis ⁊ h̃ fateꝫ subditũ extra ter
ritoriũ domicilij ólinquẽtẽ pũiri posse pena iuris cõis vl̃
statuti loci vbi ólqt vt no. Bar. in. l. cũctos pp̃los. C. de
sum. tri. ⁊ fi. ca. in. viii. ⁊ ix. q. ⁊ Jo. cal. in cõmẽto. c. i. de
rapto. in. vi. q. Nõ ob. Ly. ꝓsideratiõe quã dicit eẽ subti
lez vt distinguat̃ an statutũ disponat sup eo qõ alis est de
lictũ ó iure cõi ⁊ tũc videt̃ disponere sup qualitate an su
per eo qõ nõ ẽ ólictũ de iure cõi. ⁊ tũc vz disponere super
substãtia qz do. pe. dicit q̃ ista ꝓsideratio vz eẽ ꝓ casuz in
75 l. ius ciuile. ff. ó iusti. ⁊ iur. ¶ vbi quoties iure ciuili addit̃
vel ótrahit̃ p statutũ alteratur ipsa substantia ⁊ ageꝫ ex

a ¶ Reperiun
tur. Adde oẽs
doct. i. l. i. ad fi.
C. vbi ó crimi
agi oz. ⁊ spec.
in tit. de cõpe
iu. adi. v. ó va
gabũdo. ⁊ no
uissimos scri
tes hic q̃ mul
ta congerunt.

UVA. BHSC. IyR_275_2

statutis ꝛ nō ex lege vt ibi nec vī vez ꝙ noua pena appo
sita facto iam dānato dicaꝫ qualitas nō substant imo ps
substātie dici dꝫ ꝛ nō qualitas ēt alterata facit.l.sanctissi
mus.C.ō pe.ꝛ ꝙ no.i.d.c.vt animaꝝ. ¶ Cōclude ergo
ꝑm do.pe.ꝙ statutis ciuitatis nō ligatur subditus delin
quēs extra territoriū nisi expresse disponeret de dicto cō
misso extra territoriū.l.fi.ff.de decre.ab ordi. faci. ꝛ hāc
opi.tꝫ Jo.an.in.d.c.ij.de ꝓsti.li.vi.in vsi.furtum ꝛ Bar.
in.l.cūctos populos.C.ō sum.trini.ꝛ fi.catho.ad fi.dicit
tñ ꝙ si iudex domicilij ꝓcedit ꝯ talem ꝓcedendo ꝑuabit
ordinē iudicij ꝑm leges suas sed ꝑm eas nō ōcidet qꝛ pe
na statutaria nō dꝫ extendi extra territorium ius dicētis
ēt ꝯ subditus ꝓ opi.tñ Cy.multum faciunt no.ꝑ Bar.
76 post Jac.butri.in.l.fi.ff.de publi.iu.vbi dicit ꝙ quādo
statutū disponit de eo ꝙ alias est delictū de iure cōi age
tur de lege veteri nō ex nouo statuto ꝫ verū videt ꝙ si ꝑ
statutū iponit pena pecuniaria ꝑ homicidio vt ē peruſij
dicit agi iure cōi ꝙ imponit penā mortis. Maꝫ si ageret
ex lege publici iudicij non posset iteruenire procurator.
l.pe.§.ad crimen.ff.de pub.iudi.ꝙ tñ potest vbi per sta
tutū alteratur pena ꝛ sic voluit idē Bar.in.l.pe.§.ad cri
men prēallegata ꝛ ex illa opi.de qua dictuꝫ est qō subdi
tus delinquēs extra territorium nō ligatur statutis ꝓie
77 ifert do.pe.qō si statuto episcopi cauetur qō si clericus
ꝓuictus de adultero vel furto sine spe dispensationis red
datur inhabilis ad ecclesiastica beneficia obtinēda ꝙ ta
lis ꝓstitutio nō extendit se ad beneficia sita extra diocesiꝫ
statuētis cum possit post peractaꝫ pniam sine dispēsatio
78 ne retinere.c.at si clerici.de iudi.† ¶ Itē si ꝓstitutio im
ponit penam priuationis beneficioꝝ vltra qō sta.vel ius
cōe nō extendet se talis cōstitutio ad beneficia que habe
ret iste delinquens in aliena diocesi nec ille episcopus de
beret sniam talis priuationis executioni mādare intelli
git ergo illuꝫ tex.cū dicit in causis beneficij vel officij que
priuationē exposcunt.s.de iure cōi secus si de iure consti
tutionis synodalis.ar.d.c.vt animaꝝ.ꝛ.c.cū olim.ō cle.
79 coniug.ꝛ hoc approbat etiā ratio naturalis.† Nā sicut cā
a finita nō pōt producere effectum infinitū ita iurisditio li
mitata ad certum terminū nō potest ꝓducere effectus nō
limitatos.facit cle.pastoralis.§.rursus.ō re iu.ꝛ qō no.
80 pe.ꝛ Bal.in.l.eius.§.si cui.ff.de testa.† de qōne banni
ti ad mortē in absentia vtrum possit condere testamētuꝫ
ꝛ videtur quod sic qꝛ statutum nō potest extra territoriū
delinquentem reddere inhabilem ad hūc actuꝫ ꝛ aduer
tendum est ꝑm do.pe.ad istud eius dictū quia loquit
cum non alteratur pena per statutū ꝫ ordo procedendi
vt verus contumax cōdēnetur de crimine capitali in ab
sentia contra.l.absentem.ff.de pe.Nā effectus processus
habiti secūdum illum ordinem nō extenditur extra terri
torium statuentis quod est verū quando snia lata secun
dum ordinem illū afficit ꝛ concernit statum persone ꝛ ēt
81 credit do.pe.† qō sententia lata secūdum ordinem q ser
uatur in loco iudicij sortit effectum suū ꝑm doctrinaꝫ tra
ditam per doctores in.d.l.cunctos populos.de sum.tri.
¶ Et ex supradictis distinguit do.pe.hoc modo cum
queritur vtrū iudex domicilij possit punire pena iure cō
munis vel statutoꝝ loci vbi deliquit subditus suus ꝛ di
cit quod pōt ꝛ sic loquantur iura disponētia delinquen
tem posse puniri de delictis cōmissis alibi in loco domi
cilij.aut queritur vtrum possit illū punire ꝑm statuta sua
ꝛ tunc aut loqmur quo ad ordinez procedendi ꝛ tūc cō
sideranť eius statuta quia sic est in causa ciuili vt no. per
scribētes in.d.l.cūctos populos.aut quo ad pene impo
sitionē ꝛ tūc qñqꝫ exprīesse disponit in statuto de pena cō
tra subditum alibi delinquētem.ꝛ tūc serua statutū qꝛ li
gatur subditus.l.fi.ff.de here.ab or.faci. Aut statutū lo
quitur simpliciter ꝛ tūc ꝑm Cy.distinguitur vtrū dispo
nat de eo ꝙ est ōlictum ꝑm ius cōe aut non. Sꝫ do.pe.
dicit se simpliciter tenere qō non liget delinquentē extra
territoriū per.d.c.vt animaꝝ. ꝛ ad rōnes Cy.dicit se re

a ¶ Infinitū. Ista ꝓpositio ē phisica ꝛ col ligit.ij. ꝛ. viij. auditus natu ralis ꝓ tce. ꝛ mun. tex. com mē.lxiij. ꝛ xij. prīme philoso phie in pleris qꝫ locis ybi pas sim ipsaꝫ offen des. ꝛ vide.l. cū pater.§.oul cissimis. de lega.ij. ꝛ ibi scri bentes.

spondere vt respōdit Bar.in.d.l.cūctos populos.ꝛ idē
do.pe.de ancha.in repetitione.c.canonū.de ꝓsti.in.xi.
q.tenet idē qō hic ꝛ allegat Jo.an.in addi.specu.in ti.ō
cōpe.iudi.adi.ꝛ dicit se reassumpsisse plenius hāc.q.qꝫ
alius hic.sꝫ Bal.in.d.l.cūctos populos.in pe. cartha re
fert dcā Cy.ꝛ arguit ꝓ ꝛ ꝯ leuiter tamē ꝛ soluit distin
guendo.ꝙ quedam sunt pene que trahunt secū executio
nem.ió nō hꝫ locum in eo qō fit extra diocesim qꝛ nec iu
ris nec facti executio potest ibi celebrari.vt in.d.c. vt ani
marū.Quedam sunt pene que regrunt sniaꝫ hominis.ꝛ
ista pñt infligi subdito extra territorium delinquētis qa
suum effectū exercet in territorio ꝛ de natura snie iudicis
est ꝙ possit ligare abñtem. Nā rōne cōtumacie fingitur
pñs vt in auc.qua in ꝓuincia.ꝛ in corpe vī sumit.C. vbi
de cri.agi oꝫ.ꝛ qō no.in.l.amissione.§.q ōficiunt.ff.ō ca
pi.dimi.ꝛ in.l.ij.C.de nup.ꝛ i.l.mercatores.C.ō cōmer.
ꝛ merca. Alij dicunt ꝙ est spāle in snia excōicationis ꝙ
liget subditus extra territoriū delinquētis.secus in alijs
sentētijs tpalibus siue a lege siue ab hoie ꝓferanť. Tertij
distinguūt in sentētijs temporalibus.qꝛ aut statutū expſ
se disponit de subdito extra territoriū delinquēte.ꝛ tene
tur ad penā statuti.vt.d.l.fi.ff.de ōcre.ab ordi. faci. Aut
disponit simplr nō faciens mentionē de subdito extra ter
ritorium delinquēte.ꝛ tūc refert.aut istud est delictuꝫ de
iure cōi ꝛ dꝫ puniri.d.l.mercatores.naꝫ ius cōe vbiqꝫ ex
tendit suum vigorem. Aut nō est delictuꝫ nisi de iure mu
nicipali.ꝛ tunc nō quia nō censetur delictum dꝫ puniri.
ꝛ tūc nō ex quo fit in loco prēmisso vī cū rōne loci ꝛ tē
poris licitum sit sic facere.ergo non dꝫ trahi ad penā qō
verum esse credit Bal.saluo qꝫ in penis spūalibus ꝛ an
nexuꝫ eis qꝛ dꝫ seruari.d.c.vt animaꝝ.de ꝓsti.li.vi. Sed
idem Bal.in.l.fi.ff.de iurisdi.om.iudi.refert illaꝫ distin
ctionem Cy. Nec ob.ꝑm eum.d.c.vt animarū. quia exe
cutio non potest fieri extra territorium.ꝛ ita logtur tex.
ille.in pena trahente secum executionem. secus autez in
pena que non trahit secum executionē licet pariat obli
gationez.ꝛ ita respondet ibi Bal.ad.d.c.vt animarum.
quā responsionē dicit non fuisse visaꝫ a Cy. Sed contra
hanc distinctionem videť expressum in dicta.l.fi.ff.de de
cre.ab ordi.faci. Nam ibi per statutū inducebatur deli
ctum de nouo.ꝛ tamē dicit tex.ꝙ ligať subditus existēs
extra territorium respondet Bar.in.d.l.cunctos popu
los.ꝙ illud est ideo qꝛ a statuto hoc noiatim cauetur se
cus si statutū loquereť simpliciter quia tunc nō videtur
disponere de his que foris fiunt qō dicit esse bene notan
dum.ꝛ ita residet Bal.in.d.l.fi.sed Ange.ibi refert illā
doctrinam Bal.ꝛ ex ea infert ad vnum qō est valde no
82 tandū vꝫ † ꝙ statutū volens solui gabellam de omni con
tractu non obligat subditos ꝯ hentes extra territorium
qō est multū vtile ꝑm euz nisi statutū exprīesse disponeret
de actu qui fieret extra territoriuꝫ qꝛ tunc bene ligarenť
subditi vt est casus in.d.l.fi.de decre.ab ordi. refert
postea Bal.mirari de predicta distinctione si ptās ligan
di extra territorium cōpetit statuenti statutū simpliciter
loquatur cum nō cōprehendit illos qui sunt extra cū sim
pliciter ꝛ indistincte loquať.l.i.§.ꝛ generaliter.ff.de leg.
prestan.ꝛ ideo dicit solum debere cōsiderare an statutuꝫ
disponat super eo quod secū trahit executionem. ꝛ tunc
nō ligabiť subditus agens extra territorium.d.c. vt ani
marū. Nam ibi ꝯ furantē statutū episcopi excōicans sen
tentiam ꝓrimebat trahentē secum executionē.que execu
tio sumebat initium extra territoriū imediate furto ꝯcto
cōstat autem extra territoriū nō posse incipere.d.l.extra
territoriū.ꝛ in legibus allegatis ibi in gl.ff.ō iurisdi.om.
iudi.sed vbi secum non trahit executionē tunc bene ligať
agens actu extra territorium. Nam in ptāte ius dicētis
est imprīmere caracterez solius obligationis in subdituꝫ
extra territorium ꝛ hoc apparet in oibus sententijs que
inferunť cōtra abñtes de quibus habetur in.l.abñtez.ff.
de pe.ꝛ in.l.i.ff.ō requi.reis.ꝛ in.l.i.ff.an ꝑ aliuꝫ. sed nō
hꝫ potentiam

UVA. BHSC. IyR_275_2

hz potentiam exequẽdi ipsã obligationẽ. ꝛ iõ dixit ang.
83 ¶ ꝙ si statutum epi diceret ꝙ cõmittẽs furtũ debeat excõ
municari bene ligaret clericus furans extra territorium
sed. d. c. vt aiaꝛ. dicit excõicatus sit. ꝛ ita residet ang. i. d.
l. fi. ff. de iurisdom. iudi. Bar. aũt in. l. ii. ff. de decre. ab or.
faci. vñ firmare hãc doctrinã ex eo qꝛ remittit se ad dicta
sua in. d. l. cunctos ppl̃os. ¶ Relati sunt maximi in vtra
qz censura viri quid tenuis ego afferam in medium deus
supremus labia mea aperiat. ꝛ ante oia pondero ꝙ oẽs
doctores superius relati dicunt ꝙ. d. c. vt animaꝛ. §. sta
tuto. loquit in pena. ego adduco ad dentes eoꝝ elegãtez
doctrinam Bar. in. l. ij. ff. de publi. iudi. vbi dicit ꝙ excõi
catio nõ est pena. sed est snia medicinalis. c. cũ medicina
lis snia. de sen. excõ. li. vi. qꝛ illa nõ iponit ꝑpetuo ſz vt a
delicto desistat ꝛ emẽdet q male fecit. ¶ Cum ergo. d. c. vt
aiaꝛ. loquaꝛ in excõicatiõe. ergo nõ loquit i pena tenẽdo
illã doctrinã bar. nisi dicamus vt voluit bar. in. l. diuꝰ. ff.
de sicca. vbi facit dñiam inter penã spũalem ꝛ tempoꝛalẽ
84 vbi dicit ¶ ꝙ in pena spũali vt est excõicatio attendimus
animũ ꝛ cogitationẽ ſz in tẽpoꝛali pena inspicimus euẽ
tũ. tene menti hec ad intelligendũ dictum bart. in. d. l. ij.
85 ¶ Scõo pondero. d. c. vt aiaꝛ. §. statuto. vbi vñ ¶ statuto
epi quo in oẽs qui furtum cõmiserint excõicationis snia
promulgatur eius subditi extra suã diocesim cõmittẽtes
a miníme ligari noscunt cuꝝ extra territorium ius dicẽtis
non pariatur impune. ista sunt formalia verba illius teꝛ.
86 quo casu ego considero ¶ ꝙ vbicũqz rõ legis est gñalioꝛ
dicto ꝛ dispone legis extendit dictũ ꝛ dispositum legis
ad amplitudinem rõnis ipsius legis ita ꝓbat in. l. pater
filiũ. §. fundaui. ff. de leg. ij. ꝛ in. l. cũ pater §. dulcissimis.
ff. de leg. ij. ꝛ est gl. q̃ cõiter reputat ling. in cle. i. de elec.
Modo rõ sub qua fundat se. d. c. vt animaꝛ. §. statuto. ẽ
generalioꝛ dicto ꝛ dispositio suo. qꝛ dicit ꝙ ex territoriuz
non parens iudici domicilij non punitur ſz ergo loquaꝛ
ꝛ disponat de excõmunicatione. nihilominus idem in q
buscũqz alijs dictis ꝛ dispositis ꝛ eoꝝ accessoriis vt ẽ pe
na qꝛ exempla non restringũt regulam. c. si papa. de pri
uileg. li. vi. c. si canonici. de offi. oꝛ. eo. li. i. damni. ff. de dã.
infec. l. actione. ff. de actio. ꝛ obliga. ergo non est verum
dicere ꝙ speciale est in snia censure vel in sententia q̃ tra
hit secum executionem. qꝛ immo vñ esse idẽ in oibus alijs
casibus qualificatis cum quacũqz pena qꝛ rõ illius. c. est
generalioꝛ ad oẽs casus qualificatos pẽis qꝛ sicut impu
ne non paretur quo ad penaz excommunicationis eodẽ
modo quo ad alias penas quia ratio sub qua se fundat
ille teꝛ. est qꝛ non cogeꝛ parere extra territoriũ. ꝛ rõ esse
põt qꝛ cõdere statutũ est iurisditionis vt voluit glo. in. l.
i. ff. de iurisdom. iudi. ꝛ Inno. in. c. cũ accessissent. õ consti.
ꝛ bar. i. l. oẽs populi. ff. de iusti. ꝛ iur. ergo sequit ꝙ sicut
quis non habet iurisditionẽ extra suum territoriũ supra
subditũ eius ergo eodem modo non hz ptãtem statuẽdi
supra subditũ eius in alieno territorio ꝛ sic non ligabat
subditum statuto suo delinquentem ex territoriũ suũ iste
est verus intellectus ad. d. c. vt aiaꝛ. quo casu de directo
87 est ꝑ. d. l. fi. ff. de decre. ab or. faci. ¶ vbi statutum nuncia
pij ligat suuz subditũ ꝓbentẽ in alieno territorio. ꝛ sic vñ
ꝙ formaliter. d. §. statuto. ꝓdicit. d. l. fin. Et si mihi dicaꝛ
vt iã dicebat Bar. in. d. l. cũctos populos. ꝙ si statutũ ex
ẽsse disponat õ subdito faciẽte actũ ex territoriũ tũc ligat
eũ. secus si expresse ñ disponat. ꝛ ita intelligaꝛ. d. l. fi. vt supꝛ
rettuli. qꝛ ad hoc rñdeo ꝙ rõ. d. c. vt aiarũ. tollit istud di
ctum Bar. Nam si rõ quare statutum non ligat suũ sub
ditum agentẽ actum extra territoriũ est qꝛ non teneꝛ sibi
parere extra territoriũ. ista rõ hz locũ siue exprimat expꝛ
88 se siue non ¶ qꝛ illud qõ põt statutũ facere in spẽ vñ face
re in genere. ꝛ illud qõ nõ põt facere in specie non vñ vel
le facere in genere. Istud assumptũ probat in. c. tua. õ de
ci. ergo hoc voluit ibi Hostien. Idem voluit Jo. mo. in
dicto. c. vt animarum. Idem voluit Barto. in. l. si quis
sub ꝓditione. ff. de cõdi. insti. Bal. in. l. fi. §. in cõputatiõe
. C. de iur. delib. ꝛ in. l. fi. C. de sa. san. ecc. ꝛ in. l. oẽs ppli.
ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ. l. fi. ff. de iurisdom. iudi. ꝛ. c. cuz non ab
hoie. de iudi. Bar. in. l. ambitiosa. ff. de decre. ab or. faci.
do. Anto. in. c. ecclesia. de cõsti. ꝛ. c. ꝙ clericis. §. eo. ꝛ in
c. tua. de deci. ꝛ probat in. c. a nobis. de sen. excõ. hoc vo
luit do. Abb. ibi. ¶ Abõ in proposito si statutũ nõ põt
disponere de actu exercẽdo a suo subdito extra suũ terri
toriũ vt inde puniat vt i. d. c. vt aiaꝛ. §. statuto. vbi subdi
tus non punit non parendo. ergo sequit ꝙ nec in spẽ nec
in genere vñ statuente posse hoc facere. qꝛ si rõ est ꝙ sine
pena sibi nõ pareat siue ergo exprimat expresse siue non si
bi nõ parebit. ꝛ ꝑ ꝓ ꝓfundit illa doctrina Bar. p. d. §.
statuto. ergo. d. §. statuto. est de directo cõtra. d. l. fi. ff. de
decre. ab or. faci. ergo vñ ꝙ non sit apponere os. s. celum
dicere ꝙ. d. c. vt aiaꝛ. §. statuo. emanauerit ex erroꝛe qꝛ õ
directo ꝓdicit illi teꝛ. d. l. fi. de decre. ab or. faci. ¶ Nec
ob. qõ dixit do. Pe. ꝙ maximi legiste ꝛ maximi canoni
ste adbibiti fuerunt in cõpillatiõe canonice cẽsure vt ap
paret in sexto ꝛ cle. qꝛ ego fateor de plano maximi pro
fecto fuere in vtraqz cẽsura vertices. Nihilominus qñqz
bonus dormitat Homerus vt dicit glo. in. c. ne qs. xxxij.
q. vij. ꝛ no. in. l. recusare. ff. de acqui. here. ꝛ ideo iuris la
toꝛ dixit ſz magna sit Tuberõis auctoritas. tñ a Seruio
nõ recedo. l. labeo. §. idẽ tubero. ff. de supel. lega. ꝛ sic vñ
mihi apto iure dicendũ ꝙ errauerunt canoniste in. d. c.
vt aiaꝛ. §. statuto. ꝛ ẽt errauerunt legiste cũ dicunt ꝙ sta
tutũ põt expresse sed non tacite qꝛ si expresse põt in spẽ viden
tur facere tacite in genere illud qõ expresse potuit in spẽ
nisi vellemus restringere. d. §. statuto. ad penã spũalem. ꝛ
ponere differentiaz inter penã spũalẽ ꝛ tempoꝛalẽ vt po
suit bar. in. l. diuus. ff. de sicca. ꝛ sic ego demonstraui istũ
erroꝛem melius q̃ fecerint Cy. ꝛ alij summi viri. Si qd
boni dixi deꝰ gloriã supremo deo. si aũt mali attribua
tur paruitati mee qꝛ ois hõ mendaꝛ. ¶ Sexto opponit
do. Pe. vñ ꝙ iudex nõ possit punire delinquentez in suo
territorio. c. cuz inferioꝛ. de maio. ꝛ obe. Soluit qñqz in
dioceſi delinquit exneus ꝛ põt ibi puniri cessante omni ꝑ
uilegio auc. qua in ꝓuincia. C. vbi de crimi. agi opz. c. i.
de rapto. Qñqz deliquit supioꝛ ipsius iudicis vt ẽ archi
epus. ꝛ tunc epus non põt procedere contra suum supio
rem. sed conueniet isto casu archiepus coꝛã suo patriar
cha. xvi. q. i. c. frater. rõ colligitur ex. d. c. cum inferioꝛ. ꝛ
dicit ista facere ad qõnem. Pone ꝙ delegatus pape de
linquat in cã sibi cõmissa qꝛ forte coꝛruptus pecunia tu
lit snìam vel per imperitiã male iudicauit vel abutit iu
risditione an poterit puniri ab ordinario. Bo. Pet. hic
refert opi. Pe. ꝛ Cy. in dicta auc. qua i ꝓuintia. ꝛ opi.
Jo. an. tñ non adducit aliquid noui. ego tetigi hãc qõnẽ
in. c. fi. s. de rescrip. vbi est de hoc glo. sing. vide plene ibi
dicta. ꝛ p oẽs scribentes in. c. cũ inferioꝛ. de maio. ꝛ obe.
ꝛ Jo. calda. in. c. i. de rapto. Bar. et alios post Cy. in. d.
89 auc. qua in ꝓuincia. ¶ Sed qd si ñ est supioꝛ sed collega
qi officio deligt vñ collega hẽns simile iurisditionẽ i loco
ꝛ ibi deliquat an socius iurisditiõis nõ delinqns poterit
ibi sociũ delinqntẽ punire. Vñ dicẽdũ ꝙ nõ qꝛ eadẽ est ꝓ
hibitio vt par non puniat parẽ que est de minoꝛi ad ma
ioꝛem vt in. c. innotuit. de elec. Et in duobus procuratoꝛi
bus datis insolidũ vt vnus contra alium non agat. l. qui
duos. ff. de ꝓcura. Mã ꝛ asinus intumescit cum vidit se ꝓ
cõparem capi. ꝛ dicit glo. in. l. heres per seruum. ff. de ac
qui. here. ¶ Jtez vbi sunt duo pares ꝓtendẽtes ad inui
cem recurritur ad principẽ. l. duo. ff. õ re iudi. l. in offerẽ
dis. C. de appel. Sed in ꝓrium facit. l. i. C. ne liceat poten
tioribus. ꝛ in auc. vt iudices sine quoqz suffra. §. nũc aũt.
sed ibi non erat par in administratione sed in dignitate
ꝛ qꝛ erat in ꝓuicia presidis debebat sibi obedire. l. nihil
oino. C. de apparitoribus sacrarũ largi. li. xi. c. ad suppli
cantẽ. de renunc. ¶ Nec obstat si dicatur ꝙ Romulus
puniuit Remulũ frem delinquentem qꝛ Romulus obti
nuit dñium ꝓ sorte. ꝛ hanc partẽ tenuit Bar. in. l. si quis

a ¶ Noscunt: Vide ad hoc bar. i. l. cũctos populos. viii. q. xiij. col. C. õ sum. tri. ꝛ fi. catho. ꝛ vide Joã. de ligna. in tractatu de sen. excõ. vers. ꝙsequenter q̃rit. ꝛ paul. de cast. in. l. fi. ff. õ iurisd. om. iudi. ꝛ Feder. õ se. consi. ij. ꝛ do. alexan. õ imo. in ꝙsi. iij. in. i. p te. vbi totã mãteriam late habes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

violauerit.ff. de rep vlui. ⁊ in.l.inter tutores.ff.de admi. tuto.ita resident hic do.pe.de ancha. Reuera ista fuit deci sio Guil.de cu.in.d.l.si qs violauerit. Ego addo Bar.in .l.pomponius. alʒ incipit si vni.ff.de re iudi. ⁊ qđ voluit idē Bar.in.l.si arbor.§. iudex.ff. cōi diuidun. Bal. in.l. impialē.§.pterea ducatꝰ.de probi.alie.seu.per Fede. ⁊ i c.i.de no.for.fide.vbi cōmemorat doctrinā Bart. in.d.l. inter tutores.⁊ do.Anto.de.Abb.⁊ Joan.de imo.in.c. prudētiā de offi.del.⁊.d.Bñi.in.c.ij. de arbi.li.vi.⁊ bal.
90 in.c.vno delegator. de offi. dele. † Et si dicaʒ mihi quis puniet istū delinquētē.nā nos videm⁹ qꝫ frēs in dñio ca ptata cā vnus occidit aliuz.ná si occisus erat delinquens nō poterit occidēs illū punire.qs ergo punire illuz pote ri dic superior dñs.vñ si duo habēt terrā a papa ⁊ simul sunt dñi vtiliter ⁊ vn⁹ ibi delinquat.dicas qꝫ punieʒ a pa pa ⁊ sic a maiori dño eor.⁊ p ꝓns frater collega non po terit illū punire ⁊ multo minus iniuste illū occidere quo casu ipse punieʒ a papa de homicidio.ita videʒ decidi ex doctrina Bar.in.d.l. inter tutores. ¶ Septimo oppo. do. Pe.qꝫ inc̄stuz dcm̄ est qꝫ p̄ delinquētez pōt procedi per iudicē domicilij ⁊ iudicē delicti ex hoc sequit qꝫ vnū ⁊ idem delictū numero varijs penis punireʒ vna p iudi cem delicti ꝑm suā legē.alia per iudicez domicilij.s. pena furis cōis vt.d.l.si qs in hoc genus.de epis. ⁊ cleri. Hoc aūt vī p̄ casum.c.at si clerici.§. de adulterijs. de iudi. vbi qs nō dz duplici pena conteri.l. senatus.ff. de accusa. de pe.di.i.§. his auctoribus.lxxxi.di.c.pbrij. Sol.do. Pe.
91 aut queris † vtrū pro eodez delicto possit quis puniri va rijs modis ⁊ diuersis legibus. ⁊ tūc pōt vt in.c. qquest⁹ infra eo. Aut queris vtrū pro eodē delicto possit qs corā diuersis iudicibus vel eodē iudice ꝓueniri nō dico puni ri. ⁊ hoc mō possunt ꝑz leges plures ⁊ plures iudices cō currere in punitione delicti. plura ergo iura pñt ꝓcurre re in punitione delicti ⁊ in origine nō in effectu ⁊ maxie in executiōe. Exempla collige ex allegatis per Inno. in c.cum dilectus.de or.cog.⁊ per Ly. post glo.in.l.i.C. de fur.⁊ per id qđ hʒ in.l.qđ in beredē.§. elegere.ff.de tribu toria.⁊ in.l.cū filius §. varijs.ff.de leg.ij. Ex quibus iuri
92 bus infert do. Pe. † qꝫ per penā interpositā ab alio ex p̄ dictis iudicibus tollit pena ⁊ potestas ꝓcedendi quo ad reliquū.etiā quo ad eundē iudicē qui processit si velit ex alia lege ꝓcedere.hoc verū est regulariter. fallit tñ qñqz ꝑm ea que no.Bar.in.d.l.senatus.⁊ in.l.denūciasse.§.q tamen.ff.de adul.⁊ per Ly.in repetitione.l.fi.ff. de iurisd. om.iu.in.vi.q. Et distinguit hoc mō do. Pe. Aut queris quo ad executionē ſnie faciendaz p̄ delinquentē. aut quo ad eius cōdemnatiōem. Prio casu ad quem spectat exe cutio p̄ delinquentē dcm̄ est.s.in primo p̄rio. Sc̄o casu cū queriʒ quo ad cōdēnationē.⁊ distiguit. aut q̄ris de fo ro penitentiali. aut de foro iudiciali. Sed si de foro peni tentiali. dic vt plene dcm̄ fuit in tertio p̄rio. Si aūt de iu diciali.⁊ tunc aut queris de vagabundo delinquēte. aut de aliquo non vagabundo. Si de vagabundo. dic vt.s. dcm̄ fuit in quarto p̄rio. Si aūt ō aliquo nō vagabūdo. ⁊ tunc aut quer̄ de ptāte ꝓcedendi p̄ delinquentē. aut de pene ipositiōe qua puniaʒ. si de ptāte ꝓcedendi. ⁊ tūc taz epūs domicilij q̄ epūs delicti ꝓcedere pōt vt dcm̄ est.s. in.iij. p̄rio.⁊ hoc verū est de iudice delicti nisi ei⁹ supior deliquisset in territorio illius. qr illo casu p̄ eū ꝓcedere ñ posset vt dcm̄ est.s.i. vi. p̄rio. Si vo q̄riʒ q̄ lege veniat pu niendus dcm̄ fuit in.v.⁊.vj. p̄rjs.⁊ ita hic resident do.pe. circa oppōnes quas fecit p̄ hāc decre. ¶ Nō aggrediʒ qōnes. ego addo quod sapienter voluit bal.in.l.cunctos ppos.C.de sum.tri.⁊ fi.ca.vbi refert fuisse.q.in ꝓtingen
93 tia facti. † Quidā cōmisit adulteriū ⁊ incestū cū ꝓsangui nea sua nupta. qđ crimen spectat ad ecclesiā saltē quo ad penā ecclesiasticā vt auc̄.clericis.C.de epi.⁊ cle. eps cōdē nauit talē ad penā ꝑpetui carceris. ptās vult eū decapita re vtrū possit.⁊ vī qꝫ nō qr cōdemnatio epi est terminus pene. Cōtrariū arguit qualr sit terminus pene q̄ ad iuris ditionē epalē. tñ temporaliter maiori est plectēdus pena ⁊ iudex secularis suo iure vti pōt in puniēdo sicut dignū ē. Nā pena epi pp qualitatē iurisditionis nō correspon det excessui. ió cum delictum nō sit plene punitum debet plene puniri. ⁊ dicit esse casum in ratione sui in.l.ij.C. de sportū. dicit tñ se istū casum alr nō decidere qr pende bat de facto. ⁊ cū hac doctrina Bal. transiuit Pe. de an cha. in reperi.c.ea que. de reg.iur.li.vi. Ecce nūc q̄liter ꝑ vno ⁊ eodē delicto quis punit diuersis penis a diuersis iudicibus. Ego supiozibus ānis vidi ō fcō hic Bononie inqsitor pdēnauerat quandā mulierem ad carceres ppe tuos ⁊ fuit carcerata ad carceres ptātis. nihilominus po testas eā decapitauit. ⁊ adduco qđ voluit idē bal.in.l.of
94 ficiales.C.de epi.⁊ cle. vbi dicit † qꝫ iudex laycus ponit vnā penā ⁊ iudex ecclesiasticus ponit aliā penā ꝑ vno ⁊ eodē crimine. Et adduco qđ voluit Jaco. butri. in lec.l. placet.C.de sa.sanc.ecc. quē refert ⁊ sequit Bal. qꝫ pena tēporalis nō tollit penā spūalem nec eā pena spūalis tol lit penā tēporalē. vñ lz qs acceperit penā spūalē ō delicto nihilomin⁹ puniet in palatio ptātis. ⁊ adduco qđ sapiē
95 ter voluit Lapus in.c.i.de vsur.li.vi. vbi dicit † qꝫ lz iudex ecclesiasticus punit vsurariuz nihilominus iudex laycus poterit eundē punire de vsuris. ⁊ adduco qđ eleganter voluit Ang. in repetiti.l.si vacan.C. de bo. vacā.li.x. vbi
96 dicit qdā Eugubius fuit punit⁹ Eugubij pena pecunia ria ex eo qr ibi occidit quēdā perusinū qr ita disponebat statutū vt homicida puniret pena pecuniaria. deinde iste homicida fuit captus Perusij fuit dubitatū vtrū ibi pos sit puniri pena mortis. ⁊ refert Ange. fuisse decisū qꝫ sic. ⁊ refert ⁊ seqt Pe. de ancha. in repetiti.c.ea que. de reg. iur.l.vi.in.x.q. Et adduco qđ voluit idē do. Pe. in.c.cō
97 questus ī.eo. vbi dicit † qꝫ lz epus pdemnauerit aliquem in incestu ad ꝑpetuos carceres. tñ ptās poterit illū deca pitare alʒ.l.ij.C. de sportu. ⁊ allegat bal.in.d.l. cūctos pplos. ⁊ adduco qđ voluit idē do. pe. ꝑsi. xiij. incip. Vī p
98 ma facie. vbi refert in facto ptigisse. † quidā iudeus proie cit imundiciem sup crucē dñicā clerico ⁊ pplo Cesene. p cessionalr incedente. fuit dubitatū vtrū punitio spectaret ad iudicē eccl'iasticū an ad secularē. ⁊ decidit qꝫ ad vtrū qz. qlibet. n. ponit penā in foro suo. l. si qs in hoc gen⁹. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ adduco do. Ant. i. c. i. de offi. ord. vbi dicit
99 † qꝫ si iudex ecclesiasticus imponit penā spūalē vel penitē tiā ad correctionē criminis vt in.c.nouit. de iudi. pt tñ iu dex secularis imponere penā tēpalē. qr vna p aliā nō tol lit alʒ.c.admonere. xxxiij.q.ij.gl.in.c.gaudemus. de di uor. lz hosti.in.d.c.i.⁊.c.tue. de ꝓcu. dixerit qꝫ si ē punit⁹ pena ordinaria delicti in foro ecclesiastico nō puniet alia pēa in foro seculari q̄ doctria cōiter dānat p doctores. fa cit quod voluit do. Ant. in.c.ō bis ō accusatio. vbi voluit
100 † qꝫ lz qs sit absolutus in foro penitētie tñ accusari pōt in foro cōtētioso nisi pnia fuisset publica qr tūc vī subroga ri in locū pene ꝓtentiose. facit qđ voluit idē do. Ant. in.c. gaudemus. de diuor. Et adduco qđ voluit bal. in.c.i. de
101 officio ordina. † vbi dicit qꝫ punitus a iudice ecclesiastico ꝑ eodē delicto pōt puniri a iudice seculari ar.l.sancimus .C. de sa.san.ec.⁊ adduco qōem quā habuit de facto bal.
102 † Episcopus inqsiuit p̄ laycū q carnalr cognouerat quā dā monialē q laycꝰ cōparuit ⁊ maleficiū negauit nec po tuit p̄ eū ꝑbari fuit absolutus. quo facto iudex secularis cepit ingrere p̄ eū q cōparuit ⁊ opposuit se fuisse absolu tū. fuit dubitatū vtrū posset p̄ eū ingrere. ⁊ vī qꝫ nō qr ex ceptio rei iudicate in foro ecclesiastico dz admitti in foro seculari. c. fi. de excep. li. vi. ¶ Jtē nō dz de delicto vnius hominis sepius q̄ri. l. lz. ff. naute caupōes. nemo. n. dupli ci pena dz ꝓteri. c. at si clerici. §. fi. ō iudi. ¶ Preterea iu dex nō pōt cognoscere in cā monachi q̄si sit spiritualis. c. si iudex laycus. de sen. excō. li. vi. imo dz remitti ad epum c. tuā. de or. cogn. sed epus absoluit eū facit in ar. l. si duo patroni. ff. ō iur. iu. ergo. ¶ Jtē snia absolutoria est simi lis satisfactioni secuta pdēnatiōe. l. si qs cū totū. §. plane.

ff. de excep.

UVA. BHSC. IyR_275_2

.ff.de excep.rei iudi. Sz si epūs ꝑdemnasset ⁊ ꝑdēnatus satisfecisset nō potuisset vlterius puniri lz diuersa eēt pena tēporalis ⁊ ecclesiastica qz cū qlibet tendat ad vindictā sufficit vnā penā eē exactā. nihilomin⁹ in ꝓriū arguit qz epūs nō pōt auferre iudici seculari suā iurisditionē nec mādare ei ne suo iure vtat. vt no. Inn. in. c. dilecto. ō senex cō. li. vi. Idē est in oibus iudicibus. l. si cui. §. sacrilegium. ff. ad. l. iul. repe. Itē dicit hoc eē expſſū in auc. de mā da. princip. §. si vō canonicū. nec vnus iudex tenet stare. p cessui alterius in auc. de sanctissimis epis. §. si vō crimen. Guil. de cu. in. l. magistratibus. ff. de iurisditio. om. iudi. ¶ Itē cōstitutio episcopi non artat iudicem secularem vt est glo. sing. in cle. dispendiosam de iudi. ergo nec eius ꝓcessus bz impedire. Et hāc ptē dicit eē veriorē Pe. de anch. in. c. ea q. de reg. iur. in. vi. facit quod voluit Cy. in. l. fi. ff. de iuris. om. iudi. vbi dicit diuersi iudices pñt puni re varijs penis delictū. iō qlibet puniet lege sua alīat. d. l. sacrilegiū. Itē adduco casuz meliorē de corpore iuris in c. felicis. §. fi. de pe. li. vi. vbi qlibet iudex imponit penā in foro suo. Et si rīdeat ꝙ ibi sit spāle in crimine horrendo. ⁊ hoc voluit gl. ibi ⁊ eodē mō posset rīderi ad. d. l. si qs in hoc genus. C. de epi. ⁊ cle. vt loquat in horrēdo crimine qz offenditur directo maiestas supremi principis dei qz posset rīderi ꝙ nō est illa rō sed vā rō est qz nō est sufficiēt punitus a iudice ecclesiastico. iō punit a iudice seculari tanq̄ iudex ecclesiasticus nō hēat penā ꝓdignā tali delicto iō supplet ꝑ iudicē secularē. ⁊ sic vī casus formalis in d. c. felicis. §. fi. ꝓ distinctionē do. pe. hic. ⁊ iō lz aliqs rīdere posset ad. l. fina. C. de spon. sup qua Bald. fecit fundamentū in. d. l. oēs populi. dicēdo ꝙ vnus iudex punit in suo foro vna pena ⁊ alius iudex punit in suo foro diuersa pena p. d. l. si. qz illa lex hoc nō probat loquitur. n. in mulcta q̄ est pena exordinaria vt in. l. i. ff. si qs ius dicē. nō obtēp. nō aūt loquit in pena ordinaria. ⁊ p ꝓns nullo mō adduci pōt ad decisionē qōnis tacite Bal. qz ipse loquit in pena ordinaria quē nō imposuit iudex ecclesiasticus. Itē si recte ponderet illa lex loquit in pena que venit imponenda ex eadē lege ergo subtiliter intelligendo illa lex nō ꝓbat doctrinā Bal. qz ipse loquit qñ diuersa pena imponit ex diuersis legibus ⁊ qlibet est pena ordinaria in suo foro. Et pro certo inficiari nō pōt ꝙ bal. nō bene alleget illā. l. lz sepenumero in cōmentis transieri cū illa doctrina bal. sed illa doctrina bal. ꝓbat p. d. c. felicis. §. fi. Et ex istis vī ꝓfundi doctrina bal. in. l. ⁊ si seue
103 rior. C. ex qbus cau. ifam. irroga. vbi dicit † ꝙ si scholaris est hic punitus pena pecuniaria nō poterit puniri in patria pēa pecuniaria vel corporali qz ex supradictis male loquit. ⁊ adduco ad ꝓdcā. c. fi. de malefi. vbi qlibet iudex imponit penā suā. ⁊ ex istis vī ꝓfundi qō voluit bal. in. c. at si clerici. §. de adultis. de iudi. Et pondero multuz elegāter tex. i. c. felicis §. plō quoq̄ secularib⁹ ptātib⁹ nō adimim⁹ ptātē vtēdi legib⁹ ꝓ tales ō pēis li. vi. vbi ꝓbat
104 formaliter † ꝙ si vna pena iponit i foro ecclesiastico ⁊ alia iponit in foro seculari ꝙ pp ipositionē pene i foro ecclesiastico nō admittit pēa fori secularis. ⁊ sic lz ille tex. loquat i delicto atroci tñ nō est spāle imo ē ius cōe vt pena vnius ñ impediat pēa alterius fori. ⁊ ista vī mihi pura ⁊ indubitata veritas. ¶ Expeditus do. Pe. ō opponibus venit ad qōnes aliquas q̄ ꝑ certo satis trite sunt. ⁊ p doc. appo nunt in. l. cunctos pplos. C. de sum. tri. ⁊ fi. ca. ⁊ in. c. vt ai. ⁊. de ꝓsti. li. vi. ⁊ ipse nihil noui affert in mediū. iō nō refero qz tāgende sunt in locis suis ꝓprijs. Sed idez do.
105 Pe. hic in. iij. q. qrit † an mutatione noui territorij oriat nouū delictū. pone inqt ꝙ qdā cōmisit furtū hic Bonōie ⁊ cū re furtiua accessit Abutinā vtrū si Abutine capiat cū re furtiua possit Abutine puniri de furto. ⁊ alīat bar. dicentē ꝙ sic in. l. si dominiū. ff. ō fur. ⁊ dicit multos tenere ꝓ bar. ⁊ ꝓsertim doctores bononienses ⁊ dicit se audijsse. ⁊ alr hanc. q. nō decidit. Sz qz indubitāter qō est elegās ⁊ quottidiana de fcō sepenumero occurrēs ⁊ iudicio meo egeret decisione supmi cesaris nec illam tetigi in cōmētis meis opepreciū eēt illā enucleare donec vita li ista aura fruimur deus supmus labia nobs apiat. Et q
106 dem bar. in. d. l. si dominium. ff. de fur. dicit. † feci furtum Florentie ⁊ inuent⁹ suz hic cū re furtiua potero ne puniri hic. ⁊ refert ꝙ cōiter de iure diceretur ꝙ nō qz assidua ꝓctatione nō nascit actio furti. sed ꝓrium dicit eē verius p. d. l. si dñium. nā sicut mutatione dñij nascit noua actio fori sic mutatiōe territorij ⁊ iurisditiōis noua nascit actio furti ad vindictā publicā p illā. l. ad hoc multū celebrez. ¶ Et si quispiā opponit rei ñ possesse nō fit furtū. ipse rīdet qñq̄ qs nō possidet fcō furi. ⁊ tūc nō ipedit actio furti vt ibi ⁊ . l. si abducta. C. ō furt. ⁊ qō ibi voluit gl. qñq̄ nūq̄ possedit ideo qz nō apprehendit absq̄ facto furis ⁊ tūc nō nascit actio furti. ⁊ ita resident ibi bart. Sz Bal. in. d. l. si adducta. dicit hoc nō videri verū. nā si hoc esset nō deberet fieri remissio furis depbensi cuz re furtiua ad locū criminis pmo ppetrati. eque. n. ⁊ pari rōe eēt iudex vnus sicut alius. ⁊ par pari nō tenet cedere. imo qlibet i suo territorio maior est allegat. l. si cui. §. fin. ff. de accusa. poterat allegare glo. sing. in. l. apud eū. ff. de manumissionibus aīs de manumissis vindicta. sed lex dicit ꝓrium ꝙ dz remitti ad locū in auc. vt nulli iudicū. §. si qs vō cōprehensor. Preterea inqt arguit ꝑ bar. ex sua rōne. nam si iurisditio eqpatur dñio ex rōne noui dñij nō dat noua cōditio furtiua. ergo nec dat ex noua iurisditione. sic ergo assimilabo iurisditionē magis ei qō dī de cōditiōe furtiua q̄ de furti actione ⁊ maxie si velit p inqsitionē ꝓcedere cū talis ꝓcessus sit exordinarius ⁊ iō restringendus. ¶ Preterea maleficiū trahit ad suū pncipiuz. ⁊ illud ē inspiciendū potius q̄ continuatio delicti vt no. in. l. eum q. §. in popularibus. ff. de iureiurādo. ¶ Preterea inqt seqret ꝙ p quot loca trasiuerint tot furti actiones oriren tur qz ex diuersis cōcomitantijs insurgunt diuersa facta vt no. in. c. abbate. de re iudi. li. vi. Et si per totū munduz fur discurreret cū re furtiua posset talis fur de toto orbe bāniri ⁊ in tot locis deberet se representare si vellet se defendere ⁊ vī absurdū. arg. l. heres absens. ff. de iud. Sol. ibi Bal. ꝙ vī satis iuridicū ⁊ equitati ꝓsonū ꝙ vbi fur deprehenderet ibi dēat puniri vel ad pncipalē locū delicti remitti ⁊ maxime qz sic discurrens vī vagabūdus. l. i. C. vbi de cri. agi opz. Itē rē secū exportādo vī iurisditionē prorogare de loco ad locū. vñ nō bz locum pnia. Nec ob. qō supius dixit in scōa rōne qz iurisditio equipat dominio vniuersali sz nō dñio singulari. l. fi. C. vbi ⁊ apud quē. ⁊ ita resident ibi Bal. ꝓ doctrinā Bar. Et idē Bal. i auc. sed nouo iure. C. de seruis fugitiuis. dixit ꝙ si vnā rez quis ꝓctauit in diuersis territorijs. nā in quolibet territorio depbēsus poterit puniri ex quo ibi ꝓctauit alīat bar. in. d. l. si dominiū. dicit tñ ꝙ ppie nō sunt plura furta. sz vnū ⁊ idē furtū sepius repetitū. Sed idē bal. in. c. i. §. vel
107 furtū. de pace iura. fir. in vsi. feu. † qrit. aliqs cū armis fecit rapinā Peruſij postea cū re capta repertus est Abediolani vtr dēat puniri tāq̄ latro an tanq̄ simplex fur
a cū ibi ñ fecerit rapinā an nullo mō ibi dēat puniri[a] alīat bar. in. d. l. si dñiuz. ꝙ dz puniri Abediolāi qz ꝓctat sub nouo dño. nā dñium equipat iurisditiōi vt. l. q furere. ff. ō statu homi. Sed p hoc nō apparet an dēat puniri tanq̄ latro an tāq̄ fur simplex. sed in Abediolāo reputat simplex ꝓctatio ⁊ nō vis armor q̄ ē insepabilis a suo loco. ¶ In ꝓriuz arguit qz Abediolani capit vt pfugus. iō aut dz remitti ad locū delicti. aut puniri ꝑz statuta illius loci in auc. vt nulli iudicū. §. si qs vō cōprehēsor. Alij dicunt ꝙ nō pōt puniri Abediolani qz ꝓctatio q̄ fit ibi est
108 ptinuatiua nō inchoatiua. † Est. n. furtū delictū actu permanens ⁊ nō actu trāsiēs donec sit vitiū purgatū. ⁊ hoc qz vna res ē ⁊ vnus animus cōtinuatus. l. pe. ff. de actio. ⁊ obligat. l. inficiādo. §. infans. ff. de furtis. Sed hec opi. nō vī va saltem arg. l. fi. C. de pscrip. lon. tēp. ⁊ qz saltem ex gñali arbitrio qō habent iudices per. l. congruit. ff. de

a ¶ Puniri. Vide ad mām spec. in ti. ō lo. §. vi. vsi. lxv. ⁊ oēs doc. p⁹ bar. in. l. ij. ff. ō offi. pref. vbi ō ista mā late. ⁊ vide multa q̄ supra diximus in pleriscz apostillis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

officio presidis. dz magistratus purgare prouinciam malis homnibus vndecunqz sint. l. congruit. ff. de offi. presi. z qz a iure cõi vak eis hec iurisditio. z attribuit eis hoc offiñ. videtur q debeant ꝑm ius cõe punire qz delictum est commissum in romanum solium. l. ij. C. vbi senato. vel clarissi. z pceditur non per viam statuti sed ex generali prouisione legis vel potestate dicta. l. congruit. vel remittit ad sua dicta in. l. cunctos populos. C. de sum. tri. z fi de cato. Sed idem Bal. in. d. l. qui furere. ff. de sta. homi. dicit q sicut retinetur dñium ita retinetur iurisditio per illum tex. z per hoc refert Bar. dicere q contra furez tot locis põt procedi quot locis cũ re furtiua facit residentiã vnius diei quod dicit esse notandũ. vnum tñ furtum é. l. si familia. ff. de iurisdi. om. iudi. tñ non est mirum si vnum delictum habeat plures iudices allegat. l. ij. C. de sportu. Sed idem bal. in. d. l. cunctos populos. circa finem dicit q si fur caperetur cum re verobata ratione ꝯtatiõis rei posset puniri in loco capture allegat Bar. in. d. l. si dñiuz z sic trãsit cũ dicto bar. nõ tñ illud examinat. Sed. d. pe. de ancha. in suis reportatis ad. d. l. qui furere. sequit doctrinam bar. dicens q ꝯ furez tot locis procedi põt quot locis cum re furtiua facit residentiã. z sic mutatione territorij sicut mutatione dominij inducitur noua actio furti. Et idem do. Pe. in. c. fi. j. de fur. dicit q si rem subtractam in vno territorio fur contractat in alio territorio q poterit ibi suspẽdi lz ibi nõ subtraxerit rẽ z allegat bar. in. d. l. si dominium. z sic transit cũ doctrina bar. Sed. d. Abb. in. c. i j. de rapto. dicit q vsqz ad tempora bar. cõis fuit opi. q non posset fur furcha suspendi p illũ iudicem in cuius territorio fur inuenit cum re furtiua. sed supuenit Bar. in. d. l. si dñium. z tenuit ꝯriũ z pp eius opi. refert ibi do. Abb. plurimos z plurimos homines furcha suspendi. sed refert do. Abb. ibi moderniores dicere q õ stricto iure opi. bar. nõ pcedit nõ tñ declarat qui sint isti moderniores refert z postea Fran. de alberg. secutũ fuisse opi. bar. z dixisse fore casum pro bar. in. l. inficiẽdo. §. infans. ff. õ fur. sed do. Abb. dicit q illa. l. necessario hoc non pbat sed bene facit in arg. z dicit se non velle vlterius pcedere super hoc. qz opi. bar. est piculosa. z ita resi det. z sic pondera bene qz bal. in. d. c. i. §. iniuria. de pac. iura. fir. allegauit illã. l. inficiendo. §. infans. ff. de fur. sed indubitanꝫ fuit inuẽtio Fran. õ albergo. Sz ang. in. d. l. si dñium. colligit p illũ tex. q mutatione dñij noua furti actio nascit ex ꝓtinuata ꝯtatiõe. z eadẽ rõne refert bar. dicere mutatione territorij. vt. d. l. qui furere. vbi equiparatur dñium territorio. z dicit istud ibi Ange. se vidisse obseruari p quã plures assessores z obseruãtia illa vtilis est rei publice tñ hec opi. bar. de rigore cõiter reprobat ꝑm eũ. nam si per mutationẽ territorij z ꝯctationem continuatã cõmitteret nouũ furtum variari posset ẽt ex mutatione locoꝝ furti qualitas. z sic respectu vnius loci eẽt fur manifestus si ibi esset deprehẽsus z respectu alterius loci nõ esset fur manifestus qõ est fal. l. iij. §. fi. cuz tribus sequentibus. ff. de fur. dicit tñ posse substineri opi. bar. eo casu quo cõditio furis interim mutata fuerit vt qz de seruo liber factus est in itinere. vel nisi dicas q in furti initio furti actio nõ est nata vt in ocis iuribus. vel qz in ipso iudicio fur fuit ei⁹ ꝓpositi vt in aliud territoriũ trãsferret se cã securitatis. exemplum pone in furibus subtrahentibus Bononie vt transferant se Ferrariã ibidẽ ergo maleficium consummatũ est. vnde ibi poterit puniri vt in dictis iuribus z ideo casibus istis vera põt esse opi. Bart. Dicit etiaz posse iungi alium casum ꝑm suũ genitorẽ per quẽ sic ponendo poterit opi. Bar. seruari vt si furtũ esset factum Bononie alicui bannito qui ꝑm formã statuti licite põt offendi. nã si fur se transtulit Ferrariã ibi poterit puniri postq̃ Bonõie puniri nõ potuit obstãte dicto statuto. qz ibi dr dictum maleficium cõsummatũ per dictas leges allegatas superius. z re vera iste genitor suus fuit bal. qui fuit frater z germanus suus. Sed pp reuerentiã

109 etatis ꝑ vt sicut Ang. appellauit Bal. esse suum genitorem. z bene merito fuit pro certo Bal. excellẽtissimus in genio z doctrina doctor. Sed idẽ Ang. in. l. de bis. C. de fur. dicit q per ibi no. colligitur casus per quẽ saluat opinio Bar. qõ in loco furti contracti nõ potuit puniri fur qz forte statutũ prohibebat puniri pp conditionẽ psone vbi autem actio esset orta tempore furti. tunc mutatione loci nõ cõmittitur nouum furtum lz Bar. indistincte teneat ꝯrium. dicit tñ approbari opi. Bar. fauore publice vtilitatis. Sed idẽ Ang. in. d. l. si abducta. C. õ fur. refert assessores practicare ꝑm doctrinã Bar. sed male ꝑm eum nam si noua ꝯctatione oritur noua furti actio per nouaz mutationem territorij. ergo si in territorio mutato apprehenderet fur cũ furto z ad clamationẽ teneret furi furti manifesti tenendo q in illo nouo territorio nouũ sit furtum cõmissum. z tñ istud est falsum nisi cõditio furis sit mutata ita q intelligaf alter homo vt qz primo fuit seruus nunc in nouo territorio est liber allegat. l. q̃uis. z. l. si qs in seruitute. ff. de fur. Et ad istas leges dicit Bar. nõ animaduertisse. dicit tñ ibi ang. docendo assessorem. cum fueris assessor z videbis vtile eẽ rei publice furez puniri ne damnũ patiaris tempore sindicatus facias notare q̃liter fur prorogat iurisditionẽ vel inquiras ꝯ eum vt vagabundũ qui põt vbiqz puniri allegat quod habeẽ in. l. quero. ff. de solu. z dicit q prorogatio de loco ad locum difficilius fit q̃ de persona ad personã allegat. l. i. cũ ibi nota. ff. de iudi. z. l. i. C. de iurisdi. om. iudi. ita dicit ang. in. d. l. si abducta. in lec. paduana. sed in lec. pusina. d. l. si abducta. dixit quidã furatus est equuz Florentie z venit Perusium cũ equo z ibi ipsum contractat qz sup eum equitat q poterit ibi puniri allegat Bar. in. d. l. si dominiuz. z dixit se vidisse sepenumero ita practicari z multos ad furchas suspendi. Sed Bar. in. d. l. si abducta. allat gl. in. l. lz nec legatarius. ff. de ꝓdi. furti. z in. d. l. si dñium qz ex noua ꝯctatione nascit noua actio furti qõ dicit esse notandũ qz eadez rõne mutatiõe noui territorij noua nascitur actio furti. z sic ille qui subtraxit rez hic Bononie si reperit cum re subtracta Ferrarie poterit ibi puniri. z remittit ad ocã sua in. d. l. si dñium. Et idem voluit idem Bar. in. l. siue manifestus. §. tãdiu. ff. de condi. fur. z idez Bar. in. l. ei qui. ff. de furt. ad fi. dicit illã legem facere ad qõnem. Quidã fecit furtum in ciuitate Florentie z deprehendit hic cum furto q hic nõ poterit puniri qz assidua ꝯctatiõe actio furti nõ nascit postq̃ a principio lata fuit remittit tñ se ad dicẽda per eũ in. d. l. si dñium. z sic bar. vr cũ magna deliberatione loquut⁹ eẽ circa hũc passum ex quo in tot locis idem affirmauit argu. l. diui. ff. de iure

110 patro. Sed Bal. in. l. de bis. C. de furtis dixit ꝑ q q̃libz vnum factum ꝓtinuatum est vnũ z idem simplr z respectiue. l. inficiendo. §. infans. ff. de furtis. licet q̃libz ꝑz quid est vnũ z ꝑm quid sunt plura qõ contingit mutatiõe dñij z hoc quo ad partes. vel mutatione territorij z hoc quo ad iudicẽ. Sed idẽ Bal. in. l. vnica. C. de ꝓfes. in. viij. col. dixit. Quidã fecit furtuz Bononie z fuit captus Papie cũ re furtiua an potuerit Papie puniri ꝓcludit q sic sequendo doctrinã Bar. z dicit q est equa z nãlis doctrina ex quo reperit cũ re furtiua. Sed si vẽdidisset rem alibi z asportasset preciũ Papie nõ posset ibi puniri qz p̃ ciũ est effectũ suũ z rei sue nemo furtũ facit. l. pe. ff. de cõdi. ob cãm. l. qui vas. §. fi. ff. de fur. z ita ibi residet. Sz cũ ista qõ accidisset in contingentia facti in psona cuiusdaz scholaris qui existens Ferrarie subtraxit trecentũ ducatos z vnã taceam z vnã centurellam z oia predicta portauit Bononiã z taceam z centurellã venales exposuit ad vendendũ. captus fuit hic Bononie dubitabaf an ꝑpter ꝯctationẽ hic Bonõie factã potuerit puniri hic Bononie de furto. z reperit quoddam celebre ꝓsilium ascriptũ supremo doctori Jo. õ lig. z subscripto per Bartholomeũ de saly. z Sanctũ de dionisijs z Antoniũ de presbyteris z Baltbasarẽ de caldarinis z Thomasium de agonellis

UVA. BHSC. IyR_275_2

agonellis cuius ꝓsilij hec sunt verba formalia vī q̄ posſit puniri de furto vt voluit Bar. in. d. l. si oñium. qz iurisditio ⁊ oñium equipanꝝ. l. qui furē. ff. de sta. homi. sed ex ꝯctatiõe facta noua oñij mutatiõe nascit nouo oño actio furti. vt. d. l. si oñium. ergo ex ꝯctatione facta in noua iurisditione ozietur noua actio furti oño iurisditiõis. ⁊ cõfirmaī hoc qz in loco ꝓme ꝯctationis nõ pōt puniri in effectu ex illa ꝯctatione qz extra illum locũ est ergo in loco isto ex noua ꝯctatione nascet actio furti. ⁊ per ꝓns vī posse ꝓueniri in loco vbi repitur cũ re furtiua arg. l. i. C. de noxa. Sed ꝯriã partem eligit vt veriozem primo p regulam dictantem q̄ ex assidua ꝯctatione nõ nascit actio furti vt. l. ⁊ qui. ff. õ fur. ¶ Scõo rõ quare oñio mutato ex noua ꝯctatiõe nascit actio furti qz pōt in persona oñi ꝓuenire diffinitio furti qua cauet vt res aliẽa inuito dño ꝯctetur. sed i casu nostro nõ ꝯctatur nisi dño prioze inuito cui non potest nasci noua actio furti. d. l. ei qui. ergo.

111 ¶ †Tertio qz contra regulã non sunt tradenda statuta ad cõsequentias ⁊ maxime ad casum in quo nõ est eadez a ratio[e]. l. qõ vo. l. ius sing. l. in his. ff. de le. Sz ꝓtra regulã dictantẽ q̄ ex assidua ꝯctatiõe non nascatur actio furti ẽ prouisum qñ mutatum est dominuim ergo mutato oñio stabimus in regula ergo casus mutati oñij vt spãlis ad casum mutate iurisditionis non dz extendi vt cauetur dictis. ll. ius singulare ⁊ l. q̄ vero. qz ista extensio est odiosa qz de noua obligatione ⁊ penali inducẽda odia quẽ sunt restringẽda. c. odia de re. iur. i. vi. l. cũ quidã. ff. de li. ⁊ posth. ⁊ p hoc pz non obstare. d. l. qui furem allataz in ꝓrium qz ibi õ sucessore tractatur qui consistit in retinendo. ¶ Quarto pti ex assidua ꝯctatiõe nõ det actio furti vt. d. l. ei qui ergo nec rei publice in qua fit noua ꝯctatio pña est bona qz vbi parti non cõpetit ius q̄relandi de iniuria quã asserit cõmissaz ergo nec cõpetit rei publice vt est tex. notabilis in. l. non solũ. §. quãquã. ff. õ iniur. ⁊ qõ ibi voluit Barto. ¶ Quinto ꝓbatur euidentius nam fur non visus si peruenit ad locũ destinatũ est fur nõ manifestus ⁊ tñ si postea mutato ꝓposito vadat ad aliuz locum ⁊ in itinere deprehendatur cum furto non propterea efficitur fur manifestus ex illa noua ꝯctatiõe cum in prima contractatiõe deprehensus fuisset fur manifestus vt ꝓbatur in. d. l. iij. ff. de fur. cuz si. alleg. superius ergo sequit q̄ noua ꝯctatio diuersa a prima nihil innouat vt̄ disponit ad. l. i. C. de noxa. facilit rñdetur ꝑm eum qz ibi ex ꝯctatione primi nulla actio nata fuit ⁊ ita formalit cõsuluit Jo. de lig. ⁊ pondera bene qz ista vltima ratio fuit Jo. de lig. lz angelus sibi attribuat in locis allegatis superius. ¶ Sed do. anto. in. c. fi. de fur. sequit opi. Bart. quã dicit esse bene notãdã. Sed in. c. i. õ raptori. dicit idẽ do. An. q̄ super hac qõne sunt opi. inter legistas. ¶ Et ꝓ opi. bar. adducit qz in vtroq; loco ꝯctando leditur res pub. ideo oriī nouum ius agendi dicit tñ omnes modernos tenere ꝓtra bar. qz solum in primo loco debet puniri. refert tñ Fran. de albergo. sequutũ fuisse opi. Bart. per. l. inficiando. §. infans. ff. õ fur. Sed do. Pe. de anch. in quodam suo repertorio dicit Collegium Bononiẽse consuluisse ꝯ opi. bar. ¶ Sed Fran. tigr. de pisis in. d. l. ei qui. ff. de furtis dicit quod si quis furatur hic equũ ⁊ illum ducit florentiam non poterit ibi conueniri ciuiliter nec accusari criminaliter qz furtum semel factum non dī de nouo fieri ex assidua ꝯctatione vt ibi. ergo florentie nõ poterit ibi ꝓueniri rõne furti qz ibi nõ fuit furatus ibi. n. non fit furtum si erat forẽsis illius ciuitatis nec alias subditus rõne originis vel domicilij ⁊ idem ẽt voluit idẽ frãci. in. l. qui vas. §. fi. ff. de furtis. ¶ Saly. in. d. l. si abducta in tertia collum. ver. quero de qõne quottidiana refert dictum Bar. ⁊ Bal. ⁊ dicit qõ ratio Bal. de prorogatione iurisditionis nihil valet qz concludit q̄ iurisditio iudicis vnius territorij puta florentini sic prorogata vt Bononie cognoscat ista est truffa ꝑm eum. vel econtra quod iudex bononiensis de delicto commisso florẽtie cognoscat quod ẽt est truffa. Quia iurisditiones sunt separate nec dependent ab vno principe vt cle. pastoralis de re iudi. in. l. omnes populi. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ etiam rep̄hendit rõnem bar. qz per illã cessaret remissio ⁊ qz pena furti posset multiplicari in infinitum ꝯ mentẽ legis insti. de actionibus. §. omnis. vbi dī qõ nulla pena pōt excedere quadruplum. ¶ Jtẽ per regulã. d. l. ei qui. ꝯ quaz est prouisuz cõmutato oñio noua oritur actio furti sed oñio nõ mutato remanet regula firma qõ ex noua ꝯctatione nõ nascit noua actio furti. l. in his cum ibi no. ff. de legi. Jtẽ arguitur ꝯ bar. qz prouisa ꝯ regulã iura non sunt extendẽda ad alios terminos ⁊ casus differẽtes ab expressis. l. ius singulare. ff. de leg. sed in casu isto sunt differẽtes ab expressis q̄ dicit patere si mutato dominio superuẽit psona cui fit furtum cõgruit diffinitio furti qõ nõ est mutato solo territorio qz tunc nõ ꝯcrat vt aliena nec animo tũc lucrãdi sed vt suum quod iã putat lucratuz fuisse lz in iuste ex tali ꝯctatione abdicat possessionẽ a dño qz illã p didit ⁊ priuatus erat ante ⁊ fur penes se bẽbat iõ tũc non dī nouum furtũ cõmittere sed anterius perseuerare ⁊ illud cõtinuare. ⁊ rñdet ad. d. l. qui furere qz ibi tractatur de fauore qz de retinendo iurisditionẽ sicut oñiuz hic de odio vel de noua obligatione inducẽda. ¶ Adducit ẽt ꝯ bar. l. iij. ff. de furtis adducit ẽt qz in prescribendo cõtra actionẽ furti inspicimus primã ꝯctationẽ ⁊ aliã i nullo attendimus adeo q̄ si aduersus primã sit prescriptũ ẽt si postea ꝯctatur oñio nõ mutato non fit furtũ tex. est no. in. l. i. §. nemo. C. de anna. excep. dum tex. ibi dicit non iteratis fabulis ⁊ hãc ptem dicit se tenere quã refert tenuisse dñm suum qui fuit Ricar. de saly. ex quo infert q̄ sicut parti non cõpetit ex hac noua contractatione noua actio furti sic nec rei publice illius ciuitatis cõpetit ius puniẽdi illum vt ꝓbatur in. d. l. non solum. §. quãquã. ff. de in
112 iuī. † vbi actio iniuriarum que non daī imediato nõ datur mediato qz si non datur vxori ergo nec marito qz vbi nõ cõpetit actio ciuilis parti nec competit accusatio criminalis ciuitati. l. respiciendũ. §. furta. ff. de penis. ideo dicit caueant sibi iudices maleficiorum. ⁊ refert sic fuisse consultum per dñm suum richardũ ⁊ per Joã. de lig. ⁊ refert dñm suum dixisse q̄ tempore quo ipse fuit padue ita fuit ꝓsultum per collegium paduanuz ꝓtra bar. dicit ẽt se cõpilasse illud cõsilium richardi. ego nescio quidvelit dicere an fuerit scriptor illius cõsily an ex sua officina emanauerit ⁊ icipit illud ꝓsiliũ. Titius subtraxit pecuniã furto in Ciuitate neapolitana ⁊ Pisis maiorẽ ptem expendit in equis deinde venit bononiã cũ pte huius pecunie fuit dubitatũ vtrũ hic boñ. posset de hoc furto corporaliter puniri ⁊ pro pte affirmatiua adducebaī doctrina bar. cũ rõne sua ⁊ pp absentiam ⁊ fugã a loco primene ꝯctationis nõ pōt pũiri ergo dz posse puniri in loco scõo per id quod dī in. l. i. C. õ noxa. vbi dī qõ qñ ex prima cõtractatiõe nõ est nata actio furti nascitur ex scõa. ¶ In ꝓrium allegantur omnia que superius dicta fuerunt ⁊ plus dicunt q̄ ꝓsuppposito q̄ opi. bar. esset vera oportet ꝓstare quot nũmi essẽt illi qui fuerũt subtracti. ¶ Et ex hoc posset assumi cautella in fauorẽ furis vt rem subtractã clã cambiet vel permutet ⁊ idem voluit saly. in. l. sed nec legatarius. ff. de ꝓdi. fur. sed dñs cortesius de padua in suo repertorio in verbo fur. in prin. dicit q̄ rainucius tenuit ꝯ bar. per. id q̄ dī in. l. ij. ff. õ noxa. ⁊ in. l. fi. C. de fur. qz ex quo semel nata est nõ dz amplius nasci. aliq referunt q̄ Ja. de are. tenuit ꝓtra hãc partẽ quaz tenuit bar. vt possit puniri vtrobiq; ⁊ per ꝓns nõ fuit originaliter opi. bar. sed fuit Ja. de are. in. d. l. si oñiũ. ¶ Paulus de ca. in. d. l. sed nec legatarius in suis repertoriis seqt opi. bar. ¶ Sed do. florian[9] doctor bonõien. i. d. l. si abducta. refert assessores tenere opi. bar. ꝓ euangelio. sed vltra dicta alioz nihil allegat est dũtaxat merus recitator. ⁊ dicit q̄ est dubium argumẽtale ⁊ q̄ hic Bononie nunq̄ cõsuleretur in cã criminali ad offensã ⁊ ideo nũq̄

a ¶ Eadez rõ. Ergo vbi esset eadem rõ ⁊ casus similis posset statutũ trahi modo õ eo verisimr fuerit cogitatũ ad qõ vide pau. õ ca. ⁊ oēs doct. i. l. tale. §. fi. ff. de pac. ꝓ quo facit. l. si. exne[a] ff. de condi. ob caus.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tenereť opi.bar.ſm eum hic Bononie ſi tñ eſt verū de⁹ ſcit dicit tñ ſe audyſſe ꝙ in tuſcia qdā ꝓſuluit ad offenſaz ſequēdo doctrinā bar. ¶ Sz Rafael fulgo.in.d.l.ſi abducta ⁊ in.d.l.ſed nec legatarius refert hāc qónem ó facto ꝓtigiſſe in ciuitate feltri ⁊ placuiſſe ꝓcilio illius ciuitatis vt ipſe ꝓſuleret ⁊ ipſe reſcripſit eis litteras in qbus in terciuſit conſiliū Jo. ó lig. ſubſcriptū a ſeptē doctoribus bononiēſib⁹. ⁊ arguit do. Rafael pro opi.bar. qz certum eſt ꝙ delictū habens ꝓtinuationē ⁊ nōdū eſt pfectuz pōt diuerſis tēporib⁹ cōmitti vt ꝓbatur in.l.inficiando.§.infans.ff.de fur. quē tex. inducit hoc modo arguendo de tē
113 pore ad locū † ꝙ argumentū eſt licitū in iuř ⁊ vt.l.vniū. ff.ſi cer.pe. poterit puniri in diuerſis locis ſicut in diuerſis tēporibus qz ſortit foꝝ vbi deliqt vt in.c.i. de raptori.c. fi.j.eo. ⁊ dicit ꝙ iſta opi.bar. ē humana qz intereſt rei publice vt delicta puniantř pro quo allegat elegans dictum Cy. in.l.ij. C. de ſum.tri. dicentis ꝙ vbicūqz quis exercet beresim pōt ibi puniri deinde arguit ꝓtra opi.bart. qz ſi eius opi. eſſet vera ſeqretur ꝙ quis poſſet pro eodē delicto duplici pena puniri puta quidā cōmiſſit furtū ferrarie vbi imponiť pena fuſtigationis ſi furtū eſt paruum ⁊ alibi poterit puniri pena mortis ſi pro illo furto imponitur pena mortis ꝙ erit ꝓtra legē inficiādo. §. infans ⁊ l. q̄uis. ff. de fur. ⁊ adducit ēt ꝙ quo ad foꝝ ſortiēn. debemus inſpicere initiū delicti pro quo adducit tex. in.l.oēz .ff. de iudicijs ⁊ ibi dum dicit vbicūqz quis obligať ibi ꝑ bere vř ⁊ certū ē ꝙ ꝑmo furto fur obligať in loco vbi primo cōmittit furtū lz poſtea cōtinuet delictū ⁊ ſic vř ꝙ debeat puniri in ꝑmo loco ⁊ non in ſcōo loco. ⁊ rñdet ad d.l.qui furem ꝙ in aliquibus eſt ſimilitudo ⁊ in aliquibus nō ⁊ ſubdit ꝙ illud quod dř ꝙ per delictum ſepius frequētatū res publica offendit oz itelligi de re publica romanoꝝ. l. eum q vectigal. ff. de ver. ſig ideo ꝓcludit ibi rafael ꝙ motus equitate iuris ciuilis pluſit illis a quibus fuit cōſultus ꝙ ſi pena eſt correſpondens delicto erit ſtādū opi.bar. ſed ſi non erat correſpondēs puta qz pro modicis reb⁹ debebat furcha ſuſpendi ꝙ tunc non ſeruareť opi.bar. ⁊ ita reſidet rafael i hoc paſſu quottidiāo. Pōdera bene hāc doctrinā qz cōſueuit hic furās vltra valorem. xxx. libraꝝ furcha ſuſpēdi. ¶ Et ex predictis pōt ō cidi qō que fuit in facto poſita cōi opi. in.c.ſi. de immu. eccle. ꝙ illud.c. habeat locū in furto. ¶ † Quidaz cōmiſit furtū extra limites eccleſie deinde aufugit in eccleſia apportando ſecū rem furtiuā ad eccliaz ⁊ ſic eā ibi ꝓtractauit an dicať ibi cōmittere nouū furtū ita qō nō gaudeat immunitate eccleſie ⁊ poſſit extrabi de eccleſia ⁊ ſic ſicut bar. vult ꝙ mutatione iuriſditionis cōmittiť nouū furtū ita in caſu iſto qz furtū fuit cōmiſſuz in iuriſditiōe ⁊ territorio ſeculari ⁊ noua ꝑctatio fuit fcā i iuriſditiōe ⁊ territorio iudicis eccleſiaſtici ⁊ in facto ꝓſupponebať ꝙ ille fur fuit extractus de eccleſia ⁊ ſuſpenſus ſed ille qui fecit extrabi dubitauit in foro ꝓſciētie an poterit hoc facere iure mediante quia de hoc fuit ſibi facta conſcientia a ſuo confeſſore ita refert celebris vite ⁊ ꝓſtantiſſime doctrine doc. Jo. de anania archidiachonus modernus bononiē ſis mihi vt pater ⁊ dñs ſummo honore obſeruandus ita rettulit i.c.fi.ó fur. vbi recitauit iſta ꝑ viā repertorij ſz nō fuit auſus aperire viam ferro quis iuſtius dixerit in hac varietate doc. nec pro certo eſt admiratione dignū appareť. n. rarinātes in gurgite vaſto. Sed ſaly. in.l.i.C.ó no
115 talib⁹ q̄rit † quid ſi in nouo territorio facta ſit noua contractatio oñium tñ non eſt mutatū an naſceť noua actio furti ⁊ ibi poterit puniri de furto. refert hāc q̄ſtionē fuiſſe de facto ⁊ dicit ſe illi q̄ſtioni rñſurū in.l.ſi abducta. C. de fur. ¶ Relata eſt antiqua ⁊ moderna iuris prudentia ſuper hac quottidiana ⁊ eleganti qōne qd ego tenuis ⁊ indignus in tā fluctuāte pellago fari auſim deuz ſupmus quē humili corde inuoco digneť de ſplendore ſui inclitiſpiritus illuminare mētē ⁊ ingeniū nřm. ¶ Eſt verum ꝙ pro tenēda opi.bar. ſumope cōplectēdū ingenio. Naz Bar. in exneo loco vz in.l. quēadmodū. C. de agri. ⁊ cen
116 ſi.li.xi. dicit ex glo. ibi poſita patere † ꝙ licet lex penalis ⁊ odioſa eꝝ ſignificatū proprīū nullatenus extendať. l. cū quidā. ff. de lib. ⁊ poſth. de pe. di. i §. pena. tñ vbi extenſio tendit ad fauorē rei publice ita debemus eaz extendere ſicut legē fauorabilē ⁊ ideo dicit cū pertineat ad fauorē rei publice puniri maleficia ad hoc vt ꝓuincia quiete permaneat. l. cōgruit. ff. de offi. preſi. l. ſi lōgius. §. ſi filius
117 .ff. de iudi. † ꝙ pena ſtatuti punientis facientē maleficiū puniť fieri faciens. l. ſi quis id qō. ff. ó iuř. o. iu. ⁊ ſic ſtatutū penale loquēs de faciente extenditur ad mandātē. ex q̄ doctrina ſequiť ꝙ lz ſimus in mā penali tñ pena tēdit ad fauorē rei publice vt malefactor puniatur. ergo ſequiť ꝙ lex loquens de pena furis auferentis rem inuito dño extendetur ad locū vbi fit noua ꝑctatio eiuſdem rei ab eodem fure ⁊ per ꝓns lz non puniatur tāquam nouus contractator tñ punietur vt ꝓmus auctor furti ad hoc vt iſte nouus locus ſeu vbi fit iſta noua ꝓtractatio qete permaneat. ¶ Jtē acceleranda eſt moꝛs delinquētiꝫ. l. qui cedē. ff. de ſicar. l. qui prouinciarū. C. de fer. l. iij. C. ó epi. audi. ⁊ euitandus eſt circuitus inutilis cle. auditor. de reſcriptis cū ſi. ſed clarum eſt iſtum furem remittendū eſſe ad ꝓmum locuz cōmiſſi furti vt in.d.§. ſi quis vero compzebē ſoꝝ. ergo cōſultius eſt vt puniať in loco in quo repertus eſt cū re furtiua qz iura oia tendunt ad hoc vt malefici non viuāt ſuper terrā. c. non eſt crudelis ⁊ .c. qui homicidas. xxiij. q. v. c. vt fame ó ſen. excō. l. ita vulneratus. ff. ad l. aquiť. ergo tenenda eſt opi. bar. qz per illā crimina habent faciliorē executionē. nihilominus videť ꝙ ꝓtraria opi. ſit de iure verior ⁊ pro eius enucleatiōe arguo hoc modo fur dicit ab auferēdo iſtud ꝓbat tex. in.l.i.ff. ó fur. ſed in nouo territorio iſte fur nihil aufert dño territorij lz ad illud territoriuz afferat rem furtiuā ergo eſt fur. ⁊ per ꝓns nō venit puniēdus ibi vt fur. qz ſi re priueriſ nec nomen hře mereris. xxxij. q. ij. c. admouere in glo. ¶ Et
118 ſi quiſpiā dixerit † quod nō ꝓcedit argumētū ab etimologia vocabuli qz illud eſt verū qñ repugnat diffinitioni ſed ſi nō repugnaret diffinitioi validū eſt argumentū ab etimologia vocabuli vt plene p bar. in.l.i.ff. de teſta. ⁊ i.l.i.ff. de teſtamētaria tutela ⁊ i.l.i.ff. ó acqui. poſ. ſed furtū dř ab auferendo nec repugnat diffinitioni ipſius furti vt patet in.d.l.i.ff. de fur. ergo validū eſt argumentuz ab etimologia vocabuli. ¶ Et ſi quiſpiā mihi dixerit vna ⁊ eadē res ſepe ꝑctať de loco ad locū ⁊ ſic ſepe cōmittiť furtū vt i.l. quāuis. ff. de fur. ergo nō ſemp dř furtū ab auferēdo qz in loco ꝑctationis nihil aufert ergo iſta ſtant ſimul ꝙ dicať furtū ⁊ nō dicať ab auferendo ergo nō ꝓcedit prima argumentatio qz ad hoc facile dari pōt rñſum lz. n. vna ⁊ eadē res ſepius poſſit ꝑctari ⁊ non dicať ſemp ab auferēdo tñ ſatis dř ab auferendo ex quo ab ipſo initio fuit ablata ⁊ per ꝓns attendiť ipſum initiū ⁊ ñ ſequela vl ꝓtinuatio iſtud ꝓbať in.d.l.q̄uis. ff. de fur. ergo vnicū ē furtū ⁊ nō plura ⁊ ió tex. in.d.l.q̄uis dicit ꝙ lz furtū ſepe cōmittať ꝑcrādo tñ initiū ſpectatur. ſimile dicit glo. que reputať ſingu. lz alie reperiantur ſimiles in.l.
119 minorib⁹. C. de bis qui. vt indig. † ꝙ ſi mulier minor non petierit tutorē dari filijs lz poſtea tempoř mortis pupilli efficiať maior tñ reſtituiť in integrū tāquā minor qz attē diť illud initiū ⁊ iudicio meo iſtud argumentuz ſtringit opi. Ja. de are. ⁊ bar. illā deijcit in ꝓfundū. ¶ Sc̄o contra bar. arguo ſic aliud eſt facere furtū ⁊ aliud eſt ꝑctare rez furtiuā iſte ē caſus formalis in.d.l.q̄uis. ff. ó fur. vbi dř lz furtū ſepe fiat ꝑctando tñ faciēdi furtū tps cōſiderari dz ⁊ ſic pena referť ad furtū factū ⁊ nō ad nouā ꝑctationē ⁊ ſic vř ibi caſus formalis ꝑ doctrinā bar. ꝙ locus facti furti eſt inſpiciendus quo ad impoſitionē pene ⁊ locus noue ꝑctationis. ¶ Et ſi quiſpiā dixerit amice iſta ñ eſt inuētio tua qz oēs doc. qui tenent ꝑ bar. allegant. d.l. q̄uiſ lz ego rñdeo qō nō inducunt ita vt induco ego ⁊ ef
120 fectus leg. † ⁊ virtus legis ꝓſtitit in inducendo ipſam. l. vt eſt

UVA. BHSC. IyR_275_2

vt est tex.sing.in.l.nō solū.§.qui primipillum.ff. de excu. tu.ideo induco ego illam legem qō aliud est facere furtū aliud est ꝯctare quo ad penā imponendā iō punit factu ra furti ⁊ nō ꝯctatio ⁊ ad istud ꝓpositū nemo allegat il lū tex.est ergo inuentio mea talis inductio. Tertio facit furtū ꝓut est nomē iuris nō consistit in sola ꝯctatione ad locū qz contractatio ꝓsistit in sola mutatiōe loci sed non furtū istud ꝓbat in.l.i.ꝓiuncta.l.q̄uis.ff.de fur.ergo seq tur qō tunc est furtuz qñ res aufert dño inuito ⁊ ex hoc tollitur qō posset apponi furtū est contractatio rei aliene dño inuito qz dz intelligi non in sola ꝓtractatione sed in ablatione. ¶ Quarto adduco in arg.c.sicut dig.in ꝓnc.
121 de homici.vbi dr † ꝙ delictū dr maius respectu loci ⁊ tē poris tñ vnū delictū est modo si fur cōmittit hic furtū ⁊ cum re furtiua transit in alienum territoriuz lz aggraueť delictū ex noua ꝯctatione tñ est vnū furtū sed in noua cō tractatione nō est furtū ergo sequit qō est furtū vbi ꝓmo loco fuit factū ⁊ per ꝓns ibi dz puniri. ¶ Quinto facit tunc ex noua ꝓtractatiōe nascit actio furti qñ ab initio ñ est nata actio furti ita ꝓbať in.l.iij.ff.rerum amotaꝝ ⁊ i l.si quis vxori.§.si quis iurauerit ⁊.l.fui.ff.ō fur.⁊.l.i.C. de noxa.sed certū est in casu Bar.natā eē furti actionem ex furto cōmisso in ꝓmo loco ergo sequť ꝙ ex cōtractatio ne facta cū re furtiua in scō loco nō nascit actio furti.nō ob.si allegetur.d.l.si dñiuz vbi ex assidua ꝓtractatiōe na scit actio furti si ꝓtingat mutationē dñj nā ibi heres bo noꝝ possessor legatari⁹ ⁊ pater adoptiuus habent duaš actiones furti ꝓ eadem re vnā ꝓ ꝓtractatione facta i vita defuncti aliā ꝓ ea que facta est postꝯ ad euz per uenit dñium illius rei subtracte qz rñdeo istud ideo ē qz heres repzesentat ꝓsonā testatoris.Et est vna ⁊ eadez in portione hereditaria in auc.de iuť.iuť.a moriente ꝓsti to ⁊ no.in.c.significauit de rescriptis.licet ergo mutetur dñium tñ ista mutatio versatur circa eū qui est idem cuz vero dño ipsius rei subtracte ⁊ qui bz cām ab isto vero dño sz istud nō vendicat sibi locū in dño territorij q non bz casum a dño rei furte subtracte quo casu nō loquit.d. l.si dñium imo plus dico qō.d.l.si dñium dicit ꝙ dño fur ti dať actio furti si dñium est mutatū Sed ille dr dñs fur ti cui furtū factū fuit vt ꝓbať in.d.l.q̄uis.ff. de furtis i ver.furti faciēdi sed dominus territorij non est dominus furti ergo sibi nō cōpetit actio furti. ¶ Et si dicať furtū nō fuit factū legatario nec heredi nec bonoꝝ possessori ⁊ tñ qz ex post facto acquirit dñiuz cōpetit sibi actio ex no ua ꝓtractatiōe.qz respondeo illud ꝓcedere ex quo habet causaz a dño furti ⁊ repzesentat ipsum dñm furti ⁊ ideo bť perinde ac si sibi fuisset factum furtū qz trabiť illa no ua ꝓtractatio ad primā ⁊ veterem cōtractationē rei sub tracte sed nō est sic in dño territorij qz nō est dñs rei sub late ergo sibi nō cōpetit actio furti quod sic demōstro ad oculum furti actio datur dño furti per nouā eōtractatio nem vt est casus in.d.l.si dñium.sed per nouaz ꝓtractatio nē in alieno territorio dñs territorij nō est dñs furti qz vt dictuz est furtum dr ab auferendo sed nihil aufertur dño territorij ergo dñs territorij non dr dñs furti ⁊ per ꝓns non competit sibi actio furti. ¶ Nec ob.d.l.qui furere q̄ est fundamentum bar.ibi.n.dr ꝙ furiosus retinet magi stratum sicut retinet dñium rei sue sed illud dr suuz cuius dñium bz.l.ij.§.in locū.ff.de relig.⁊ sump.fu.⁊ plus etiā tex.ibi vtitur verbo retineri. Nā aliud est retinere ⁊ aliō est ré nouam acquirere vt ꝓbať in.c.significauit.j.ō testi. ergo non refert ad nouam acquisitionē vt voluit Jo. de lig.in cōsilio suo alť.superius.ergo sequit qō non probat dictum bar.qz nō dicitur dñs territorij retinere illud qō nūquā fuit suum ergo.d.l.qui furere non ꝓbat doctrinaz bar.⁊ est ponderandū dictū bar.in.d.l.si dñium qz dicit ꝙ cōmunis opinio est in ꝓrium ergo si cōmunis opi. est in ꝓrium esset iudicandū ꝑm cōez opi.vt in.l.i.in ver.cre brior apō veteres opi.ff.de offi.q̄stor.in.c.canōicis.xviij. di.cum si.ergo assessores iudicant ꝓtra cōem opi.nisi di-

ceres ꝙ vsqz ad tempora bar.doc.cōiter tenuerunt cōtra riuz lz vt ex superioribus dictis appet moderna iuris pru dentia cōiter tenet ꝓtra bar. ¶ Sexto facit ꝑ Bar. tunc mutatione dñj cōmittitur nouū furtū noua ꝯctatio secu ta ⁊ nouo dño cōpetit actio furti qñ renouať itereſſe qz aliud intereſſe fuit in ꝓsona ꝓmi dñi ⁊ aliud intereſſe fuit ipſona scōi dñi que ratio cessat cū locus mutať ⁊ non dñiū qz itereſſe nūq̄ renouať circa rē subtractā ⁊ ex hoc posset tūc ēt dari alia doctrina quā supius a me data fuit ad.d.l.si dñium.vt dicamus qō iō datur noua actio furti nouo dño vt est heres bonoꝝ possessor legatarius ⁊ simi les qz introducit nouū intereſſe nō dño sed cū dño terri torij nunq̄ habuit intereſſe circa rem furto subtractā er go sibi non cōpetit actio furti ⁊ ꝓbať istud assumptū in l.si is qui rem.ff.ō fur.vbi ad hoc vt competat actio furti nouo dño opus est quod renoueť intereſſe ipsi dño ⁊ ad hoc adduco ang.in.d.l.si is qui rem.vbi ita inducit illuz tex.ꝓtra bar. ¶ Septimo adduco rōnē iudicio meo in conuincibilem ille pōt agere furti cuius interest rem non surripi ⁊ opz ꝙ intersit rōne alicuius iuť.realť. iste est ca sus in.l.cuius interest cū.ll.seq.ff.ō fur.sed dñs territorij non bz intereſſe rōe iuris realis ad rem furtiuaz apporta tam in suo territorio ergo sibi nō cōpetit actio furti lz er go dñs territorij bēat intereſſe quo ad personā ipsius fu ris vt purget ꝓuinciam ꝓauis hominibus vt.l.cōgruit. ff.de offi.ꝓesi.tñ nō bz intereſſe ad ipsam rē subtractam rōne iuris realis ergo nō pōt agere furti si vult expellere furez de prouincia sua qō pōt ad purgāduz eā ꝓauis ho minibus. ¶ Octauo facit assidua ꝯctatione non cōmit titur nouū furtū lz rei qualitas mutetur tex.est in.l.infi ciando.§.infans.ff.de furtis ex quo sequit ꝙ nō cōmittit furtū apportando rez furtiuā ad aliud territorij. ¶ Et si quispiā dixerit quod imo.in.d.§.infans vť casus ꝓ dicta bar.quē ad hoc allegauit Fran.de albergottis ⁊ pōt
122 induci ille tex.hoc modo ibi.n.dr † ꝙ si quis furatur in fantulū qui postea efficitur adolescens ꝙ pōt puniri fur vt fur adolescentis sed vnū furtū est qz cōtinuatio furti ñ dz afferre meliorē ꝓditionē furi.mō si respectu aduenientis temporis punitur fur qz aduenīēte nouo tpe punit fur re spectu noui tēporis ergo eodē modo aduenīēte nouo lo co dz fur puniri rōne noui loci.de loco.n.ad tps validum est arg.l.vinum.ff.si cer.pe.⁊ ita posset induci ille tex.ꝓ opi.bar.qz ad hoc rñdeo ꝙ si recte ponderetur ille tex.ē ꝓtra bar.qz ideo ibi punit vt fur adolescentis qz vnicum furtū reputať ⁊ ꝓ vnico furto punit ⁊ ideo capitur via deterior ipsi furi.facit in argu.l.actione.§. itē qui societa tē.ff.ꝓ socio.⁊.c.ij.ō ꝓfes.in.vi.⁊ ꝙ voluit bar.in.l.i.C.
123 de digni.li.xij.vbi dicit † ꝙ si quis ꝓpter facinora sua p dit nobilitatē ex dispositione statuti qō intelligit quo ad
a honores[a] sed quo ad onera reputať nobilis ⁊ sic capit via sibi deterior ita in casu.d.§.infans cū fur ꝓ vno fur to puniať attendit tps punibilius. ¶ Si ergo vnicū fur tū ⁊ vtrūq̄ tpl ē punibile attēdeť illud qō est punibili⁹ sz i casu bar.nō ē vterq̄ loc⁹ punibilis qz punibilis ē ꝓmus locus facti furti sed secundus locus ꝯctationis nō est pu nibilis.vt ex supradictis liquide apparet ergo attēdit lo cus punibilis ⁊ per ꝓns ille tex.nō pōt adduci ad probā dā doctrinā bar.Et si dareť audacia verbis dicere Fran. de albergotis non bene induxisse illū tex.nō tñ vidi scrip ta sua vt videre q̄liter induxerit. ¶ Et si mihi dicať con tinuatio furti nō dz afferre meliorē ꝓditionez furti vt in d.§.infans.qz rñdeo posito.n. ꝙ nō cōpetat actio furti i loco retractationis nō pp hoc ꝓditio furis efficit melior qz non releuať a pēa cū possit remitti ad locū cōmissi cri minis vt.d.§.si qs vō cōphensoꝝ. ¶ Nono faciat vbicū qz fur diuersis tēporib⁹ idē furtum cōtinuat dūtaxat se mel furti agi pōt ꝓ tra eum ⁊ semel puniri dz. ita ꝓbať in.d.l.inficiando.§.infans.ff.de fur.ergo sequit qō si cōti nuat idem furtuz in diuersis territorijs semel dūtaxat dz puniri sz in loco continuationis nō cōmittit furtuz qz ibi

a ¶ honores. Adde paul.de ca.ꝓsi.cxcvi.lu doui.pon.i sin gula. suis vťi. insanus.versi. q̄ro nūqd vbi de hoc late.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nihil aufert ergo punietur in loco cõmissi criminis qz ibi furtum fecit. ¶ Et si quispiã opponit qꝺ in tempore continuatio nihil aufert ꝛ tñ pro illo tempore punitur vt in ꝺ.§.infans sicut ergo punitur in tempore ꝓtinuato ita ergo punieꝝ in loco cõtinuato qz ad hec respondeo qꝺ ideo punitur illo tpe qz furtum idem durat licet qualificatuꝫ ꝛ quolibet tpe punibile sed in diuerso loco nõ continuaꝫ idem furtum vtroqꝫ loco punibile. ergo nec ob. cum dr qõ sequendo opi.bar.fur punietur qz non sequiꝫ ergo nõ punietur tenendo cõtra opi.bar.poterit.n.remitti ad locum cõmissi furti vt dignas luat penas. Nec ob.cum dr qꝺ lex penalis delinquenti est fauorabilis rei publice ꝛ ẽ extendenda de ꝑpio signifi.ad improprium vt dixit bar. in ꝺ.l.quẽadmodũ.C.de agri.ꝛ censi.li.xi.qz ad hoc dico qꝺ posito qꝺ lex sit fauorabilis tñ si apponit penã censetur odiosa ꝛ ideo nõ extendenda Ita probatur in auc.ꝺ non alie.§.qz vero.ita pulchre dixit Bal.in.l. illud.C.de sa.san.eccle.sed in casu nr̃o non est opus hac extensiõe ex quo vnicũ est furtum ꝛ nõ plura. ¶ Nec ob.cum superius dicebam qꝺ euitandus erat circuitus inutilis quia hic non est inutilis circuitus imo ad maiorem terrorem remittetur puniendus ad locũ furti cõmissi per id quod dr in ꝺ.§.si quis vero cõprehensorum. ¶ Nec ob. cuz bar. dicebat qꝺ sicut mutatione dñij noua nascit actio furti nouo dño vt ꝺ.l.si dominiũ ita mutatione territorij ꝛ iurisditionis noua nascitur actio furti ad publicam vindictã qz ista similitudo nõ ẽ vã ex eo qz nascit nouo dño actio furti rõne iuris realis vt ꝺ.l.si is q rem.ff.ꝺ fur.sed nouo dño rõne iurisditionis non nascit noua actio furti rõe iuris realis qz nihil aufertur ab eo ergo sibi non competit actio furti ad vindictam ꝛ cum dicit qꝺ magistratus retinetur a furioso sicut retinetur dñium.rñdeo non tñ acqritur sibi dominium rei furtiue sed nouo dño acquirit dominium rõe noui interesse vt in ꝺ.l.si dñiuz. ¶ Nec ob. cum dicit do.anto.in.c.i.de raptori.qꝺ in vtroqꝫ loco contractando leditur vtraqꝫ res publica qz respondeo verũ esse quod in primo loco facti furti leditur res publica qz ibi cõmittitur furtum sed in secundo loco nõ fit furtuz ex delatione rei furtiue vt dictum est ergo non ledeꝝ res publica illa cum ibi non delinquat. ¶ Nec obstat cum dicebat ibi bal.in.ꝺ.l.si abducta qõ satis est equitati cõsonum qꝺ vbi fur deprehendiꝝ cum re furtiua ibi puniatur ego scirem libenter in quo consistat sua equitas vt quis puniatur ibi vbi nõ deliquit imo videtur quedaz doctrina impia non.n.est absurdum qꝺ vnus in vno territorio sit criminosus facinorosus ꝛ in alio territorio canonice viuat ꝛ honoreꝝ vt est text.multum sing.in.l.ij.§.postea. ff.de ori.iur̃.vbi banniti de vna patria honorantur in alia patria. ¶ Nec etiã ob.qꝺ dixit bal.in.ꝺ.l. si abducta qꝺ apportando rẽ furtiuã ad aliõ territoriũ vr prorogare iurisditionẽ iudicis illius territorij.qz sua bonorificẽtia salua non bene dixit nã in ꝓrogatione requirit qꝺ prorogãs subijciat se ꝛ ꝓsentiat ista duo verba copulatiue apponit iurisdictor in.l.i.ff.de iudicijs licet ergo fur apportet rem furtiuam ad aliud territoriũ nõ ꝓp hoc se subijcit nec cõsentit ꝛ adduco.l.si cõuenerit.ff.de iur̃.o.iud.in ver.adeatur vbi requiritur qꝺ ꝓrogans adeat iudicem in tribunali licet ergo fur apportet rẽ furtiuam in alio territorio ñ ꝓp hoc dicitur adire ipsum iudicẽ in iudicio alioquin sequeretur qꝺ si forensis veniret ad banc ciuitatẽ cum rebꝰ suis qꝺ ex hoc solo videretur prorogasse iurisditionẽ protestatis qꝺ nõ est dicendũ cũ lex requirat qꝺ subijciat se ꝛ consentiat. ¶ Nec ob.cũ dixit bal.in.c.i.§. vel furtuz de pa.iura.fir.qꝺ ideo poterit dñs territorij punire furem repertum cũ furto in suo territorio quia debet purgare suã prouinciam prauis hominibus qz respondeo satis purgat suam prouinciam si non acceptat illum vt criminosum in suo territorio vnde non est necesse vt ꝓp hoc eum puniat ꝛ adduco quod voluit bal.in.c.i. de for. fidelita. vbi dicit qõ dominus terre non pot expellere honestos mercatores de territorio suo bene põt non acceptare eos in suo territorio sed postquã acceptati sunt non põt eos expellere ciuitas.n.replenda est diuersis hominũ turbis vt ẽ tex.sing.in auc.de q̃store in pn.sz facinorosos bñ pot expellere vt in auc.ꝺ leno.§.fi.ꝛ ꝓ ñis potit istũ furẽ non acceptare in suo territorio. Nõ ob.cũ dixit bal.in.l.cunctos ppos qõ vnũ ꝺlictũ bz plures iudices all̃at.l.ij. C.ꝺ sportulis.qꝺ illud ꝓcedit qñ illi plures iudices offẽsi sũt ar.l.siqs in ꝺ genus.C.ꝺ epi.ꝛ cle.ꝛ i vno territorio plures iudices offendunt sz iste fur nõ offendit nisi iudicẽ loci in quo furtũ cõmisit ergo ꝛ c. Nec ob.cũ dixit bal.i.ꝺ. l.sed nec legatarius de ꝓditiõe furtiua.qꝺ de dominio licita est argumẽtatio ad iurisditionẽ ꝛ remittit ad Jac. de are.in.ꝺ.l.si dñium quasi velit qꝺ originalr fuit opi. Ja. de are.ꝛ nõ bar.qz ad hãc argumentationẽ clara ẽ data rñsio ex consilio Jo.ꝺ lig.vt supius dcm̃ est. ¶ Nec ob. cũ dixit idẽ bal.in.l.vnica.C.ꝺ ꝓfes.qõ opi.bar.ẽ equa.ꝛ nãlis imo dicas qꝺ est impia applaudens vulgaribꝰ qui
125 gaudent sparsione sanguinis humani † videmus.n.istos vulgares plebeos sollicitos ad videndũ homines ꝺcapitari ꝛ suspẽdi. ¶ Nec ob.cũ dicebat ang.in.ꝺ.l.si dñiuz qõ Bononie de rigore iuris reprobaꝝ opi.Bar.q̃si velit dicere illã ꝓcedere de eqtate imo est pessima iniqtas seq opi.bar.fuit eũ Bar.sepenumero iudex maleficiorũ ꝛ in suis iuuẽilibꝰ annis bẽbat illas rigorosas ꝛ pẽales opiniones q̃quis non dimisit in etate grãdiori iuxta illud qõ noua testa capit inueterata sapit. ¶ Nec ob. cum dicit ang.qꝺ fauore publice vtilitatis approbaꝝ opi.bar.quia salua sua pace nullius est fauor rei publice vt quis puniatur in loco vbi non deliquit imo fauor publicus esset vt remittetur ad locũ delicti vt ꝺ.§.si quis vero comprehensorum. ¶ Item speciale est in vagabundo vt puniaꝝ in loco in quo non deliquit vt superius plene dictũ est ergo in contrarium est ius cõmune.l. quod vero.l. ius singulare.ff.de legi. ¶ Nec ob.cum dicit ang.quod iudex deberet curare quod fur purget suam iurisditionẽ ꝛ sic videtur sentire ang.contrarium eius quod voluit Bal.in ꝺ.l.si abducta inquantũ dixit qꝺ videꝝ prorogare appor tando rem in alieno territorio. ¶ Item istud consilium ang.iudicio meo est prauum vt quis puniaꝝ in loco vbi non deliquit ꝛ a iudice non suo ꝛ a iudice alterius territorij est prauuz pro certo ad retribuendũ Ang. pro isto consilio deberet esse pena magna ꝛ allego simile qõ voluit Bal.in.l.ita vulneratus.ff.ad.l.aqui.vbi dixit ꝺ quoꝺaz aduocato ante prauũ consiliũ qõ premiũ eiꝰ debat eẽ laqueus ad eum suspendendum. Et etiã est prauа cautela ang.vt inquirat iudex contra istum furez vt vagabũdum cũ vagabũdus nõ sit ẽt ideo cautella sua est ad trucidandũ homines. ¶ Nec ob.cũ arguebat Rapha.fulgo.de dicto Cyn.in.l.ij.C.de sum.tri.qꝺ hereticus potest vbiqꝫ puniri qz illud est speciale odio heretice prauitatis ꝛ fauore fidei sicut alia multa specialia sunt fauore fidei.c.in fidei fauorez de hereticis.li.vi.ꝛ quia semper offensus est presens offenditur.n.deus qui vbiqꝫ est[a] iuxta
a illud si descẽdero in infernuz tu illic es. ¶ Nec ob. cum dicebaꝝ qõ fur cum re furtiua fugerat ad ecclesiã qõ fuit exctus ab ecclesia ꝛ suspensus qz pro certo iuste fuerat extractus nec potuit suspendi nõ.n.in ecclesia fecerat furtum per predicta. ¶ Nec obstat cum dicit Raphael.qõ motus equitate iuris ciuilis consuluit quod si pena erat correspondens furto in territorio contractationis quod potuit ibi puniri qz salua pace sua dixeri imo equitas iuris ciuilis est vt ibi nõ puniaꝝ ex quo ibi non deliqt maxime hodie qz nos videmꝰ statuta dispõere ꝓ paruo furto homines furcha suspẽdi. ¶ Decimo adduco tex.huius
126 .c.postulasti inquãtũ dicit qõ † epꝰ in cuiꝰ dioceſi delictũ cõmissum ẽ punit delinqnte vt ita dicãus in ꝓposito debz punire furem iudex furti ꝓmissi. ¶ Ultimo adduco tex. in.c.i.ꝺ raptor̃.vbi dr qõ vbi delinqns facit rapinã ꝓ iudicem illius dioceſis dz excõmunicari.ergo nõ poterit ex

cõmunicari

a ¶ Ubiqꝫ est. Adde tex.not. i auc.qui.monatu.essi. legitti. ꝛ bal. in tracta.scisma. qõ inteligepotentialiꝝ. vt tz doctor meꝰ i.iiij. sen.in mã ꝺ sacra.ad qõ ẽt vide philo. viij. phi.xij.metha. ij.de gene.ꝛ in libris methaurorũ. ꝓ q̃ ẽt vide macrobiuz ponẽtẽ ridiculã cuiusdã philosophi diffinitionẽ asserẽtis deũ eẽ punctũ. cuius circumferentia vbiqꝫ est. ꝛ vide do. car.i cle.i.§.ĩ est de relig. ꝛ vene.sancto.

UVA. BHSC. IyR_275_2

cõmunicari p iudicẽ loci ad quẽ fur apportauit rẽ furti uã. ꝯ seqr ꝙ ibi nõ poterit pdẽnari nec puniri p certo ille tex. sic iductus pfundit opi. bar. ⁊ p ꝓñs bar. nõ bñ dixit Et pódera si adduci posset illõ qõ refert Jo. an. ĩ addit. spe. in rub. de fur. vbi qrit qdaz fecit duo furta in duabus ciuitatibus sine pena tertium furtũ fecit in tertia ciuitate ⁊ ibi captus est ⁊ cõuictus vel confessus õ alijs furtis fuit dubium an debeat puniri vt famosus per. l. capitaneum. §. famosos. ff. de pe. ⁊ videt quod non sed feroces rectores eos furcha suspendũt ⁊ quod voluit Bart. in. l. si cui. §. sacrilegiũ. ff. de accus. Bal. ⁊ alij ⁊ auc. sed nouo iure C. de serui. fugit. vt dicamus quod si fur veniat cuz re furtiua ad aliud territoriũ ⁊ ibi faciat furtũ ét paruuz ꝙ isto casu ꝓcedat doctrina Bar. ¶ Pódera ét si dici posset ꝙ illud territoriũ ad ꝙ fur venit cuz re furtiua esset tale ad ꝙ frequenter accedẽt fures cũ rebꝰ furtiuis vt propter illam frequẽtiam aggrauet delictũ ⁊ poterũt ibi puniri ⁊ ita ꝓcedat doctrina Bar. arg. l. iij. C. de epi. audientia. ¶ Pondera ét si posset saluari opin. Bar. eo casu quo fur subtraxisset rẽ aliquã celebrem ⁊ precio sam qz detrahitur solemnitati legũ ꝓpter arduitatẽ rei argumẽto. c. per venerabilẽ. §. rõnibus infra qui filij sint leg. ⁊ ita cõcludo super hoc quottidiano ⁊ indubitabili passu. Si quid boni diximus demus gloriã supremo pncipi deo. Si autem male errauimus vt peccatoz ⁊ homo teste prophęta omnis homo mendax. ¶ Ultimo q̃rit hic domi. Pe. in. viij. q. de qõne disputata primo per
127 Mico. de matta. alij attribuũt Richardo malũbre † constitutio populariꝰ iubet bona hereticorum diuidi in tres partes vna sit dominij episcopalis alia sit officialiuz inquisitoris. Tertia sit in subsidium terre sancte. ¶ Abbo quidam oriundus Bononie habens ibi possessiones ⁊ bona padue vbi domicilium habebat ⁊ morabat fuit inquisitum contra eum de heretica prauitate per inquisitores paduanos ⁊ finaliter fuit condemnatus de heresi dubitatio fuit non mediocris an bona sita Bononie applicarentur camere bononiensi an camere paduane. Et arguit primo per quinqz media quod debeãt applicari camere Bononiensi deinde arguit in cõtrarium per quinque alia media quod imo debeant applicari camere paduane. Jo. cal. disputat hanc questionem ⁊ tenuit cõtrarium eius quod voluit Nicholaus de mattare. ¶ Ego superioribus annis vidi istam qõnem versari hic Bononie quidam prestans vir Ferrariensis fuit accusatus de crimine lese maiestatis principis sui presupponebat confessum fuisse crimen illud tãdem repertus strangulatus est in carcere fuit lata sententia contra hominem mortuum de crimine lese maiestatis sui principis habebat bona ferrarie ⁊ etiam bẽbat hic bononie fuit dubitatum vt bona que erant hic Bononie pfiscarent camere Bononiensi. Ego consului quod sic. ⁊ ita fuit iudicatum longum esset discutere banc qõnem sufficiant pro nũc remissiones. vide Jo. andr. in addi. Specu. in tit. de accusa. §. sequitur in. ix. col. in magna additione que incipit felicis Nico. de mattarel. qõ incipit. vbi ad plenũ refert illã qõnem Jo. and. ⁊ ét tetigit idem Jo. an. in. c. cum secundũ leges de hereti. in. vi. Et tetigit Bar. in. l. cunctos populos. C. de sum. trini. ⁊ fide catho. ad fi. vbi sequẽdo guil. de cunio longe aliter loquitur quã Nicola. de mattarel. Jo. an. ⁊ sequaces ⁊ docto. Gul. ⁊ Bar. sequit Bal. in d. l. cunctos populos vbi tenet ꝙ applicent fisco in loco vbi bona sita sunt ⁊ idem voluit idẽ Bald. in. l. ex facto de bere. instit. ⁊ sequitur ibi Joã. de imol. ⁊ idem voluit Bal. in. l. iuris peritos. §. i. ff. de excu. tut. idem voluit domi. Anto. hic qui allegat guil. de cu. Idẽ tenuit Jo. de ligna. in. c. cũ secundũ de bere. in. vi. idez voluit ibi petr. de anch. qui idẽ sequit in repeti. c. i. de cõsti. in. xij. q. principali vbi refert Jo. cal. dicẽtẽ ꝯ disputationẽ nico. de mattarelis ⁊ refert dicta per se in hac responsione. ⁊ idẽ voluit in repeti. c. ea que de reg. iur. li. vi. in. xxi. q. ⁊ qõ voluit Bal. in. l. ij. C. ad. l. iuliã de vi publica. ⁊ qõ voluit Alber. de rosa. in suo solemni tractatu ꝯ tutorem. ¶ Postremo induxit hãc litterã ab antiquis inchoãtum hic dicit ꝙ epõs beneficij exequitur sniam latã ab episcopo de acti.
128 † an episcopus exequatur sniam latã per iudicẽ laycum in causa recõuentionis ꝯ clericum ⁊ dicit quod sic. ⁊ do. Lardi. remittit se ad dicenda in. c. i. de mutu. peti. de quo dicendũ vt ibi ⁊ per ista sit finis huius cõmenti. supremo Deo sit gloria ⁊ imperiuz laus deo. Andreas Barba.

✠ parte. b.

a Miserabilis* perso-
na potest laycum interdicto vnde
c vi cõuenire coram ecclesiastico iudice ét si res sit ferialis. h. d. Et est ps. c. ex pte de fi. istr. ⁊ diuidit. pmo ponit qõ secũdo iudicũ instructio ibi mandamus ¶ Primo subdit primo cause cõmissio ⁊ rei citatio scõa ibi dictus rei exceptio ⁊ actoris replicatio. Tertio ibi idẽ quoqz alia rei exceptio ⁊ actoris ad illã replicatio. ¶ Vo. ibi. quõdã anglie regine argũ. p
1 ⁊ ꝯ † ꝙ p mortẽ mariti extinguit dignitas vxoris sibi cõpetẽtis ex radijs ⁊ corruscatione mariti hoc appet qz in pncipio apponit illud vbum quõdã qõ vr remouere ql̃itatẽ de pñti sz in ꝓrium facit iste tex. q in duob⁹ locis ap
2 pellat eã reginã sine illo verbo quõdã †. Nã dictio quondam põt iportare tria tpa sicut dictio olim ⁊ dictõ dudũ vt notat in. c. cum olim de offic. delega. ⁊ hic ⁊ in glo. finali ⁊ bar. in. l. i. §. hoc aũt edictũ. ff. de op. no. nũ. dicit se substinuisse instrumẽtũ in quo dicebat titius olim martini ⁊ martinus iam viuebat qz dictio olim iportat ét tpa ꝓs vt notat in. d. c. cum olim ⁊ no. in spec. de instrumẽ. edi. §. restat. ad finẽ ita hic resident do. Abb. non tñ clare aperit qd tenẽdũ sit. sed do. ant. hic colligit mulierẽ morte viri perdere dignitatẽ quã bz ex radijs mariti vñ nõ dr regina oli vxor regis. l. auguste. ff. de leg. ij. ad hoc allat c. cũ ꝯ. de pigno. deinde refert glo. dicere ꝙ mulier retinet dignitatẽ a pmo viro donec alteri nupserit allat glo. in cle. ne romani de elec. in vsi. vacare ⁊ remittit se ad gl. fi. hic ibi vo dicit ꝙ retinet põrẽ dignitatẽ donec plebeo sit iũcta. l. filij. §. vidua. ff. ad munic. ⁊ lz hic dicat quõdã tñ nõ negat de pñti p. l. nec ẽptio ⁊ refert bar. dicere i. d. l. fi. l. ij. §. vidua ꝙ vidua retinet domiciliũ viri donec alteri sit nupta. l. fi C. de bo. mater. no. in. l. i. §. exactio. C. õ rei vx. act. ꝙ putat vex. d. ant. nisi actualit trãstulerit domiciliũ ad aliũ locũ ⁊ ita residet hic. d. ant. ¶ Ego limito nisi vidua honeste viueret qz tũc si gauderet dignitate quõdã mariti vñ bellissime dicebat bar. i. l. bis soliz. C. de reuo. do. ꝙ oẽs pene iducte ꝯ scõo nubẽtes habẽt locũ i vidua honeste viuẽte ⁊ eodẽ mõlito nisi aliqd eẽt iductũ ꝯ vxorẽ i odiũ mariti qz tũc mortuo marito expirauit illa prohibitio odiosa contra vxorem. ponite exem-
3 plum † statuto cauetur ꝙ marito effecto rebelli nõ possit eius vxor stare in ciuitate ꝙ nihilominus mortuo marito rebello cessabit illud odium contra vxorez ⁊ ideo poterit vxor redire ad ciuitatem ⁊ ibi manere ita dixit bar. in. l. titia. §. vsuras. ff. õ le. ij. Ange. i. l. cui eoz. ff. õ postu. bal. i. l. i. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ i. l. filiũ diffinim⁹. ff. de bis q sũt sui vel alie. iur. ⁊ ꝙ ipse voluit i. l. volũtas ⁊ i. l. cũ acutissimi. C. de fideicõmis. Itẽ põdera qz forte ista cõis doctrina doctoz laborat morbo nãppriũ ⁊ nãle significatũ buius dictiõis quõdã est iportare ẽteritũ ⁊ ql̃itatẽ de ẽterito ⁊ denegare ql̃itatẽ de pñti iuxta illõ bellatoz Karol⁹ quõdã sine cõpare solus ⁊ facit. c. accedens. c. ad petitõnẽ. c. ij. de accusa. c. illud de clerico excõ. ministrante. c. in presentia de proba. c. i. de iura. calum. c. fi. de testi. cogẽ. ¢. inter dilectos de fide instru. l. ii. C. de dona. cã mor. l. in sula. ff. de acquir. domi. ⁊ ibi bar. dixit illum tex. facere p instrumẽtis notariorũ in quibus dicit talis filius quondam talis facit. l. diuortio. ff. de negociis gestis ⁊ in. l. eius qui in prouincia. ff. si certum petatur. ⁊ qõ ibi voluit

a ¶ Miserabilis adõ. c. sup qbusdã de vb. signi. ⁊ spe. in ti. de iurisd. omn. iudi. §. vii. i pn cip. ⁊ de cõpe. iud. adi. §. i. vsi culo. xix.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Bartolus. ergo sequitur quod cum verba debeant capi in ꝓprio significato vt in. c. in nr̃a de iur̃. c. susceptũ de rescrip. li. vi. q̃ hic debet capi in proprio significato ⁊ p cõsequens appellabitur quondaꝫ regina ⁊ non appellabitur simpliciter regina. ⁊ lꝫ tex. iste in duobus locis dicat ex parte regine tamẽ debet suppleri dictio quódam qꝛ v̄ba illa referenda sunt ad p̃ncipium iuxta illud a primor dio tituli posterior formatur euentus vt in. l. i. C. de ipo. lucra. descriptio. libro decimo. ⁊ in. l. regula. §. licet ver sicu. initium cõstituit. demonstrat. ff. de iuris ⁊ facti ignorantia ergo non potest appellari regina simpliciter vxor regis mortuo rege. sed debet dici quondam regina. Et ad hoc adduco singularẽ ⁊ peregrinã gl. in. c. scripsit nobis. xxvij. q. ij. que dicit quod sumitur argumentũ ibi sophistice quia illa ibi nõ erat regina sed qꝛ vxor regis fuit. Et per illam glosam datur precipuum lumẽ ad istum textũ ⁊ similes vt non appelletur simpliciter regina sed quódam vnde non videtur tenere nomen regiũ simpliciter. ¶ Nec obstat lex filij. §. vidua. ff. ad municipales qa loquitur in domicilio vt vxor relicta dicatur habere illõ domiciliuꝫ quod habuit maritus. Et eodem mó posset responderi ad. c. de vxore de sepul. vbi vxor debet sepeliri in sepulchro mariti. vel posset dici quod retinet honorem mariti simpliciter in casibus in iure expressis ⁊ ita p cedat. l. quotiens. C. de priui. libro. xij. ⁊ l. mulieres. C. õ dignita. eodẽ libro. ⁊ in. l. fi. C. õ incolis. libro decimo. ⁊ in. l. cum te. C. de nuptijs. ¶ Et si opponitur de. l. femie. ff. de senatoribus vbi dicit q̃ vxores gaudent dignitate ⁊ priuilegio maritorum post mortem viri donec nubãt alij inferioris gradus qꝛ posito quod gaudeant dignitate virorum non tñ debent appellari regine nisi apponat dictio quondã. Et plus videt dicẽdum q̃ si recte ponderatur ille tex. non probat illud ad quod allegatur cõiter ibi. n. dicitur q̃diu nupta est senatori vel clarissimo dicit clarissima vl̃ q̃diu separata est ab eo. ⁊ sic nõ loquit in muliere mortuo marito sed loquitur in muliere separata a viro puta propter diuortiũ ⁊ sic lꝫ Bar. ⁊ alij dicãt illuꝫ tex. loqui de vxore mortuo marito. Pro certo ille text. nõ loquit illo casu ergo facit illud quod voluit glo. in. c. admonere. xxxiij. q. ij. si re priueris nec nomẽ habere meteris. Cum ergo sit sine regno ergo non dicetur regina nisi dicatur quódã. ⁊ ista videtur veritas. ¶ No. ibi nobilẽ virũ qꝛ iudicio meo dꝫ exponi. i. adultum ⁊ ad hoc allego tex. cũ glo. in. l. cũ quis decedẽs. §. codicillis. ff. de leg. ij. ibi cũ dico virũ intelligit õ adulto. ⁊ facit q̃ dicit Seneca in suis epistolis prope principiũ cũ inqt. Le i virum philosophia trãscripserit. ⁊ Cicero in de senectute in principio oũ dicit vt sumpta virili toga. alibi vero videt q̃ vir dicat maritus alicuius. l. i. cũ sua glo. C. de dignita. li. xij. c. i. de or. cog. † Sed quid si ista appellatio viri reperiat in statuto vel in dictis testiũ vel in alia dispositione qualiter accipiat. Dic aut ista appellatio viri ponitur simpliciter sine aliq̃ determinatõe ⁊ tunc capit pro adulto vt. d. §. codicillis cũ sua glo. facit illud euãgelicũ viri galilei quid statis aspiciẽtes in celũ iuxta illud quod sepenumero solet dicere Petrus apostolus libro actuũ viri fratres. qñq̃ exprimit cũ adiuncto qꝛ dr̃ vir alicuius mulieris ⁊ tũc intelligit õ marito. ita intelligat tex. in. c. i. de or. cog. ⁊ in. d. l. i. C. õ digni. li. xij. voluit bar. in. d. §. codicillis tene mẽti pdicta. Et põdera qꝛ bal. in. c. ꝓstitutus. el. ij. õ testi. colligit p illũ tex. q̃ rex appellat illustris marchiones ⁊ similes appellant nobiles quod dcm̃ pcipuũ est ad declarationẽ huius õcretalis. Sed mihi videtur q̃ nó recte dicat bal. ex eo qꝛ marchiões duces ⁊ huiusmodi habẽtes ꝓincias appellant illustres ⁊ iõ comites ꝓincie ⁊ dux appulie sunt illustres ꝑm eũdẽ bal. in rubri. ff. de offi. proconsu. Et ad. d. c. ꝓstitutus respondeas Bal. male ponderasse illũ tex. ex eo qꝛ ille tex. loqt in denominatione que fit a papa. Papa enim cõsuevit appellare reges illustres sed inferiores a regibus cõsuevit appellare nobiles ⁊ per consequens non bene loquit Bal. ¶ No. ibi detentorem possessori vi recuperãde dari ad aduocandũ nudam detentionẽ. de hoc habet in. c. sepe. de resti. spolia. sed cum ꝑsupponat se spoliatũ dabit
5 contra possessorem ⁊ illud verbum † detentatorem large intelligit pro possessore iniusto ⁊ sic verba libelli latissime intelligenda sunt vt valent. c. cum ecclesia sutrina de cã. pos. ⁊ pro. Ego allego simile qõ voluit glo. singu. in. l. stipho ista. §. hi quoq;. ff. de ver. ob. que voluit si ego volo probare possessionez ⁊ testes vtuntur isto verbo tenere q̃ nihilominus capitur pro possidere. ergo multo fortius erit in libello. ⁊ adduco singu. tex. c. bone el. ij. de
6 postu. prelato. † vbi si quis dicat in libello se habere ius eligendi lꝫ illa verba importent proprietatem tamen vt libellus valeat illa verba cõprehendũt possessorium q̃ alibi ita bene non probat ꝑm do. Abb. ibi. fit ergo lata interpretatio libelli vt libellus concludat intentionẽ libellantis. c. cõstitutus de relic. do. c. cum ad sedem de resti. spo. ⁊ ibi glo. l. si quis intentione ambigua. ff. de iudic. c. cumana ecclesia de electio. ¶ Not. ibi ratione dotalitij
7 ptinebat † q̃ narratio proprietatis in libello super possessorio non ampliat vires libelli nec aggrauat libellantem ad probandã ꝓprietatem etiam si expressit hoc in rescripto delegatorio nec admittit partez aduersam ad ꝓponendum aliquid cõcernens ꝓprietatem. c. cõquestus. Ieo. c. licet causam. de proba. debet ergo attẽdi libellus circa conclusionem ⁊ non circa narrationem ⁊ itelligit dotalitij. i. donationis ꝓpter nuptias vel qꝛ pacto vel cõsuetudine fuerat hec lucrata. c. fi. de dona. inter virum ⁊ vxo. ⁊ dic q̃ regina narrauit hoc ad instructionem iudicis ⁊ ad colorandũ possessorium facit clemẽ. i. de causa pos. ⁊ propie. vnde non fuit necesse exprimere tituluꝫ in litteris ⁊. c. item cum quis de resti. spo. ⁊ sic bonuꝫ est colorare titulum licet non sit necessarium. ⁊ vltra alios doctos allego duo optima iura. c. tam lr̃is in versi. canonice ⁊. c. veniens in ver. canonice. Ie. de testi. ⁊ q̃ debeat attẽdi cõclusio in libello vide q̃ late dixi in. c. examinata. §. de iu
8 di. ¶ No. ibi per eum vel eius complices † q̃ admittit
a libellus alternatiuus[a] qñ in vtraq; parte alternatiue cõcluditur itentio libellantis nec per hoc redditur incert9 ipse reus naꝫ possessio cõpetit siue quis spolietur p dñm siue per eius cõplices. c. sepe ⁊. c. cum ad sedem de restit. spo. facit. c. ex parte. §. de rescript. c. dudũ. el. ij. de elect. c. ꝓstitutus de in integ. resti. c. p tuas qui fi. sint legi. qõ est verum ꝑm do. Anto. qñ eadẽ cõcludit intentio lꝫ diuersa spẽs agendi nã spoliatio cõplicum cõcludit cõditiõez c. sepe. õ restit. spol. lꝫ spoliatõ ꝓprie pcludit iterdictũ vñ vi. dicto. c. cum ad sedem ita est in probatione qꝛ licet sit incerta ⁊ aliernatiua concludens ad idem lꝫ in diuersa specie quia cum vno non procedit cum altero aũt presũptiue vt. d. c. per tuas ⁊ hoc sufficit circa causę cõmissionem ꝑm do. Anto. hic. Sed do. Pet. de ancha. colligit q̃ libellus põt concipi alternatiue cõtra spoliatorẽ vl̃ cõplices ratio est ꝑm glo. quia in quolibet casu tenetur vt i d. c. cum ad sedem. ideo quilibet modus inclusus sub alternatiua infert victoriam cause. Non ergo est curandũ de forma petitionis dũmodo habeamus effectus. l. gallus. §. si eius. ff. de libe. ⁊ posthu. ⁊ hoc inducit ad qõnez
9 statuti † ego ago ꝛ ẽphiteotam ad puationẽ emphiteosis qꝛ non soluit debituꝫ canonẽ infra tempus legittimũ vel qꝛ alienauit rem emphiteoticam videtur enim iste libellus procedere qꝛ quelibet pars alternatiue sufficit ad victoriam cause ⁊ plures cause diuerse possunt in eodez libello accumulari vt per By. in. c. nullus pluribus de regulis iuris libro sexto. Idẽ dicit in rescriptis impetrandis accumulant enim plures cause alternatiue ⁊ alteratm̃ obtinet. c. iter ceteras de rescrip. refert postea dñz suũ Bal. in. d. l. gall9. §. si eius. ff. de libe. ⁊ posthu. tenere ꝛri
10 um. † ambiguitas enim ⁊ alternatio parit obscuritatem l. ita fidei. ff. de iur. fisci. ⁊ libellus dꝫ esse cert9. l. pompo-
nius scribit

a ¶ Alternatiuus an ⁊ quãdo ꝓcedat libellus alternatiu9 vid ꝑ do. Jas. may. i. §. fi lꝫ iste num. lxx car. xxi. ⁊ i. §. actionũ num. lxxxx. vbi late tractat.

UVA. BHSC. IyR_275_2

nius scribit.§.fi.ff.de rei ven.z ita residet hic do. Pet.re
vera Bald.in.§.si eius. dicit doctores inducere illū tex.
11 ad qónem † ago contra emphiteotā volens ab eo aduo
care rem formo sic libellum qz emphiteota cessauit a so-
lutione debiti canonis per triēnium vel alienauit rez em
phiteoticam ideo repeto emphiteosim opponit reus q
libellus nó procedit qz est alternatiuus qz ille text.est in
argumentum q procedat qz quelibet pars alternatiua
concludit.l.q si dubitet.ff.de bere.acqr.z hoc voluit cy.
in dicto.§.si eius quod Bal.non credit verum qz in tali
libello est ambiguitas facti.sed agens non debet ambi-
gue factum narrare sed debet edere reo factum certuz vt
no.in.d.l.pomponius.§.fi.z.l.si in rem.ff.de rei vendic.
ideo non procedit libellus alternatiuus nisi ageret de al
ternatiuo contractu.l.non vtiqz.ff.de eo quod certo loco
12 z allego Inno.in.c.ex parte de rescrip.† Itez etiaz dicit
quādo quis petit in libello reum puniri secundū ius vel
statuta an procedat talis libellus hic enim narrat factuz
certum sed alternatio cadit circa dispositionē legalē hoc
casu confitetur q si ius cōmune z statutū vniformiter af
fert pdemnationē quod procedat talis libellus per dic-
tam .l.si eius qz non interest rei aliter declarare libelluz
z ita residet Bal.in.d.§.si eius. Mihi vidē q dictuz cy.
sit verius z ad hoc adduco casum in.c.ex parte de ō te
sti.vbi admittetur rescriptum alternatiuū.ergo sequitur
q admittetur libellus alternatiuus per id qđ voluit In
no.in.c.super lris de rescrip.refert Bal.in.l.pscriptōe.C.
si cōtra ius vel vtili.pub. ¶ Secūdo adduco.c.tertio lo
co.de proba.vbi dr clādestinū vel furtiuū vbi libellus al
ternatiue cōceptus si in qualibet parte alternatiue pclu
dit tenet. ¶ Tertio allego tex.in.c.lz cām.de proba.in v̄
sicu.turbatiua vel inqetatiua. ¶ Quarto allego text.in
l.si pupillor.§.idem si pretor.ff.de re.eor.vbi est tex.sin.
gm Nico.de neapo.q decretū alternatiuū tenet z valet
si cōcludit in qualibet sui parte. Adduco etiā text.in.c.
i.de libel.obla.in ver.habetis libellū reclamationis vel
postulationis z adduco.c.fi.de iudi.in versi.possetis vel
quasi.z afferro in medium quod voluit Pet. ancha.in
13 c.cum contingat de offi.deleg.vbi dicit † q si quis in li-
bello cōcipiat dico sniam nullā vel iniustā q pcedat tal
libellus qz cōcludit in qualibet pte subalternatiue.z p
ista substentare potest doctrina Cyn.nihilominus mihi
videt q Bal.dixerit rectius.z moneor ad sic dicēduz ex
eleganti doctrina Bar.in.l.i.§.i.ff.quor legator. vbi di
xit q qñ libellus agentis est incertus facto rei tunc licite
potest libellari ex parte rei alternatiue qz non est in pote
state actoris eligere.l.ij.C de rescin.ven.c.cū pro cā.c.cū
dilecta de em.z ven.z subdit ibi Bar.q qñ quis nó est
incertus facto rei.tunc debet eligere actionē certā.l. cū fi
lius.§.varius.ff.de legat.ij.quā regulā dicit esse menti te
nendā ad libellos qui fiūt tota die sed in ppōsito nro nó
est incertus actor facti rei quā electionē faciat vtr qz nó
soluit vel qz alienauit ergo sequit q debet eligere actor.
¶ Secundo adduco doctrinā Bar.in.l.vbi aūt nó ap-
24 paret.§.qui id.ff.de verb.obli.vbi dicit † q si electio est
debitoris pcedit libellus alternatiuus vt no.insti.de ac-
tio §.curare.Si vero electio creditoris debet eligere cre
ditor z vnum petere vt ibi.l.si quis stipulatus sit sticbuz
ff.de verb.obli.z ideo dicit q qñ declaratio incertitudi-
nis non est in eius potestate nó habet exprimere certum
in libello.l.i.§.i.ff.quor lega. ¶ Tertio adduco Jo. ō
imo.in.d.l.gallus.§.si eius.ff.de lib.z posthu.Et ex istis
videtur q Cy.non bene dixit.debuit ergo eligere actor.
z ad istum tex.rñderi potest q hic non resultabat incer-
titudo quo ad effectum restitutionis fiende qz siue fuerit
spoliata a dño siue a cōplicibus restituta erat sibi posses
sio. Nec obstant allegata superius pro dicto Cyn. qz ex
istis apparet responsum. Et pondera vnū q tibi videbi
tur nouum qz hic videt casus q delictum factū a famu-
lo imputat dño z vr factum opera ipsius domini quod
est cōtra.c.cū ad sedem.z qđ voluit ibi Inno.de restitu.
spo.z quod voluit Bal.in.l.i.C.de ser.fugi.z in.l.i.C.ō
epis.z cle.z in.l.i.C.si quacūqz preditus ptāte.z in.l.ad
inuidiam.C.q me.ca.z in.c.cōtingit.de dolo z ptu.hoc
apparet qz agebatur cōtra dñm z si meis daretur auda
cia verbis dicerem indubitanter glo.ibi,male loqui inqz
tum supplet de mandato dñi qz non est bona suppletio
z ad.d.c.cum ad sedem responderi potest q delictum
ibi tendebat ad cōmodū epatus z nō ad cōmodum epi
sed hic ista spoliatio tendebat ad cōmoduz domini tene
menti banc solutionē vide que plene dixi in.c.i.§. de offi.
deleg. ¶ Nota ibi cōtra iusticiā fuerat spoliatus qz iu-
15 dicio meo est hic casus elegās † q in iudicio possessorio
fufficit in libello dicere se esse spoliatū aliter non cōcludē
do. Adduco.c.i.z.c.item cum qs z.c.in litteris de resti.
spol.z.c.pastoralis.de cau.pos.z propie.hoc voluit in
sūma de resti.spo.§.a quo in fi.§.z pbatur i.c.qz presula
tus.i.q.iij.z probatur in.c.notū.ij.q.i.z hoc voluit bal.
in.c.i.in.§.fi.in ti.quo tempore miles inuesti. petere debz
z in.l.incerti.C.de interdictis. Et do. Anto.in dicto.c.i
litteris z in dicto.c.item cum quis z in.c.i.de lit. cōtest.
z in dicto.c.pastoralis de causa pos.z propri.licet aliter
ibi dicat dom. Abb.z non bene. ¶ Not. ibi traxisse in
cām.qñ quis dicatur trahere causam vide.c.ex transmis-
sa z que late ibi dixi supra eo. ¶ No.ibi excipēdo ppo
18 suit praticam quādo reus excipit suam exceptionē † oz
nāqz dicere excipiendo propono adduco.c.dilect⁹.el.iij.
in versi.excipiendo proposuit z.c.significauit supra ō re
scriptis.c.fi.de dilatio.c.fi.de lib.oblat.c.ij.de ordi. cog.
c.significantibus de offi.delega.in versi.excipiendo,ppo
suit .c.dilecte de exceptio.Et per ista iura videtur confū-
di illud quod rettulit Bar.in.l.i.ff.de excep.vbi dicit suf
ficere q reus proponat factum ex quo resultat exceptio
licet non dicat excipio pro quo facit .c.ex parte z.c. sin-
autem de rescrip.z hoc sequit do.anto.in.d.c.sinauté.vi
de que ibi dixi z in.c.cum causam.z in.c.cum super ab-
batia de offi.deleg.vbi plene dixi. ¶ Et ex istis apparet
q regina ista erat agens ideo dicit Vincé.q fuit sibi fa
uendum in princip.cause.l.si qs intētione.ff. de iudi.c.cū
17 ad sedē ō resti.spo. ¶ No.ibi vltra dietas duas †.q oli
valebat rescriptū dās iudicē vltra duas dietas distātes
a loco z domicilio rei hodie vltra vnā.c.statutū.§.cū aūt
de rescrip.in.vi.in glo.q incipit oli dicebam⁹ z cōputa-
bant a loco rei site in reali z a loco cōtractus in persona
li vt in.c.dilect⁹ fili⁹ el.i.s̄.de rescrip.sz hodie é correctuz
vt in.d.c.statutū.§.cū aūt in gl.q incipit oliz dicebamus
z sic tpe bui⁹.c.qs trahi nó poterat vltra duas dietas ho
die vltra vnā. ¶ Not.ibi replicatū fuit ex pte regine z
sic no.q actor agit reus excipit z actor replicat.c. a no-
bis de exceptio. ¶ No.q qs dr sortiri domiciliū in diuer-
sis locis de quo in.c.q clericis .s̄.e.z ibi dcm fuit ad ple
nū z br in.c.fi.j.eo.p oēs scribētes z br hic in gl. ¶ No.
18 ibi idē quoqz.† q falsitas narrata circa merita negocij
principalis discutiēdi i iudicio nō vitiat rescriptū cū per ꝟ
non excludat intentio delegātis ad dādū iudicē q nó bz
pcisuz mādatū ad pclusionē rescripti sz pditionatū ad vi
tatē iusticie si preces veritate nitant.c.ij.de rescrip.z ex-
cludit intētio saltē habēs iusticiā reus vel actor p se ꝟz
vitatē z nó ꝟm narrata victoriā reportet facit in ar.l.iij.
§.ibidē.ff.ad exhibē.z ró eē pōt qz posito q talis exce-
ptio eēt va tñ nó ipediret qn spoliatus restitueret.c.fi.ō
or.cog.c.lris.z.c.ex cōqōne de restit.spol.Et ex ꝟ infert
19 q possessoriū restituēdi é pnilegiatū vt non amittat siue
agēdo siue excipiēdo qōné ꝓprietatis vt in.d.c.fi.de or.
cog.cū si.s̄.all. ¶ No.ibi leucas de mēsura diete.z dicit
20 Philip.† q leuca est spatium continens duo miliaria
Hostien. dicit q.xij.leuce continebant .xx.miliaria z sic
erit vna dieta.l.prima.ff.si quis cau.l.tertia.ff.ō verborū
signi.z sic tres faciūt.v.z dicit Frā.vercel.q leuce sūt ma
gnei frācia maiores in burgūdia maxime in alamania

UVA. BHSC. IyR_275_2

21 ¶ † No. ibi adiecit q̄ si ꝓpositis exceptionibus ⁊ replicationibus reus opponat aliqd de nouo dicitur excipere ⁊ non replicare ⁊ hoc si id quod opponit non concernit replicationes actoris de quo dic vt hr̄ in.c.a nobis.ō
22 excep. ¶ † No. q̄ pót fieri transitus de vna exceptione ō clinatoria fori ad aliam vnde sicut in emptoribꝰ nemo potest pluribus exceptionibus vti vt in regula nullus li. vi. ita in dilatoribꝰ. vnde cuꝫ primo hic reus proposuit exceptionē de pluribus dictis nūc opponit exceptionem ō iudice feudi facit. c. ex parte decani de rescrip. vbi post rejectam primā exceptionē opponit alia. l. propter litez. ff. de excu. tuto. Et q̄ malicioſe posset excipiēs postq̄s succubuit in vna opponere aliam ⁊ sic in infinitū procedere posset prouisuꝫ est a iure vt iudex statuat terminū talib⁹ exceptionibus opponendis. c. pastoralis de exceptio. vel potest iudex cōmutare penā. facit quod notat Ly. in. l. i.
23 C. de excep. ⁊ qō hr̄ in. c. quod sicut de elec. ¶ † Not. q̄ data negligentia iudicis potest persona miserabilis adire iudicem ecclesiasticum etiā si agatur petitorio. nec est necesse q̄ adeatur iudex superior negligentis de quo in
24 c. ly. supra eo. vbi ad plenum dixi. ¶ † Not. ecclesiam teneri ad defensionē viduarū ne oppꝛimantur etiam si patiantur oppressionem circa rem feudalē vide que dixi in
25 c. significantibus. de offi. delega. † Ex quo colligitur hic casus sing. q̄ pót adiri iudex ecclesiasticus sup re feudali obmisso dño feudi qñ per personam miserabilē oppressam agit iudicio possessorio ita probatur hic in versi. ad hec. ⁊ ly fuerit allegatio partis tamen ꝑm eum decidit ⁊ de hoc remittit Jnno. ad. c. ceterū. §. de iudi. vide ibi dicta. ¶ † Nota q̄ falsitas expressa in rescripto que cōcernit merita cause principalis potest opponi ꝑ litteras cū agitur petitorio cuius cōtrariū tenuit Jnno. in. c. sup litteris. §. de rescrip. de quo dicendū vt ibi dixi. ¶ Not. ibi
26 assignatū † q̄ donatio pp nuptias que nō icipit a tradi-
a ¶ Traditiōe vide ad materiā. d. alexā. de imo. in. l. papi. ff. de dona. inter vir. ⁊ vxo. vbi de ista materia late.
tione[a] nō confirmatur morte cum enim cōstante matrimonio non fuerit assignata dicebat aduersarius non valere de quo apud legistas allegatur tex. singu. in. l. papinianus. ff. de dona. inter virum ⁊ vxo. ¶ No. ibi mādamus q̄ papa mandat tribus cōcurrentibus posse hunc nobilem per litteras apostolicas ꝓueniri q̄ habeat mā sionem in qua interdum consueuit cōmorari. ⁊ q̄ Turonis nō distabat vltra duas dietas ⁊ q̄ res de q̄ cōtendit ibi sita sit. ¶ Venio ad glo. ⁊ pro enucleatione gl. i. op. pono. mulier petebat dotalitiuꝫ certū est q̄ mulier debet petere illud qō dedit viro. l. vnica in prin. C. de rei vxor. actio. sed ipsa dedit dotem ergo dotē repetere debebat ⁊ non dotalitium. Glo. i. rñdet q̄ petit donationē propter nuptias. Et sic opponat̄ q̄ talis donatio debeat redire ad virum soluto matrimonio vel ad heredes eius sicut dos reuertitur ad mulierē vt in. c. nuper. de dōa. inter virum ⁊ vxo. ¶ Solue intelligendo q̄ ex pacto vel cōsuetudine fuit mulier lucrata illud castrum seu donationez propter nuptias quod fieri potest vt in. l. fi. C. de donati.
28 inter virum ⁊ vxo. Ex hoc infertur † q̄ libellus nō virgatur licet non concludat de iure cōmuni vel municipali sꝫ aliquo tantum iure speciali etiam non allegato dum tñ de eo fiat fides in processu cause quod est valde nota. Ex do. Abb. tamen in cōtrariū allegat dcm̄ Jnno. in. c. i. de offi. vica. ⁊ in. c. cum sit generale. §. eo. soluit do. Abb. q̄ a principio potest opponi contra talem libellum ⁊ reijci vt in ꝓrium. sed si non opponat̄ satis est vt postea iustificetur in meritis cause arg. l. fi. C. de āna. excep. ⁊ allegat id qō voluit Jnno. in. c. ij. de ord. cogni. ⁊ in. c. cetex de iudi. ⁊ refert do. Ab. se dixisse in. c. dilecti. §. ti. i. Ego adduco. l. sed ⁊ si quis. §. quesitū. ff. ad exhiben. ⁊ l. vbi pactuꝫ C. de transac. vbi procedit iudicium sine actione si pars aduersa patiatur ⁊ adduco. l. cum putarē. ff. fa. hercis. ⁊ c. abbate sane versi. qñ de re iudi. lib. vi. Et allego illud quod Bar. nostro venit in ore in. l. titius ⁊ seyus. ff. de v̄bo. ob. vbi allegat ista iura. Et adduco Ludo. roma. in suis cōsiliꝭ. psilio. cccl xix. incip. Quo ad primū in quo q̄rit in. iij. dubio illius cōsilij. Et proposito q̄ nō ꝓpeteret sibi actio de iure cōi vel de cōsuetudine ⁊ cōpeteret sibi ex facto tamen si ageret ⁊ non exprimeret eam ex qua sibi debeatur ⁊ aduersarius nō opponat imo patiatur actorem agere procedit libellus ⁊ cōdemnabit reus exceptionibus ex quibus apparet illuꝫ esse debitorē. Et adduco simile q̄ habet ex tex. sing. in. l. posthumus §. si qs ex his. ff. de inoffi. testa. ⁊ quod voluit Bald. in. l. ij. C. de re iudi. ⁊ in. l. fi. C. de fideicō. liber. Et tene menti q̄ ista sunt meliora iura ad propositum q̄ꝫ illa que allegat do. Abb. ¶ Secundo oppo. q̄ ex spoliatione complicū nō cōperit interdictum cōtra hunc nobilē cum nō competat cōtra dñm ex spoliatione facta ab eius familia. Soluit glo. ij. q̄ si cōplices spoliarunt de mandato dñi vel eius nomine factā spoliationē ratam habuit dñs competit interdictum vnde vi contra ipsum dñm vt in cōtrarijs. Si autem non interuenit mandatū nec ratificatio sed recepit rez a spoliatoribus scienter tenet̄ possessorio iudicio
29 dñs. c. sepe de resti. spo. ¶ Ex hac solutione colligit † q̄ valet libellus alternatiuus quando talis alternatiua cōcludit in qualibet sui parte nec parit obscuritatem ō quo dixi supra in notabilibus licet nō oriat̄ eadē species agēdi sed diuersa q̄ ex spolatione facta a domino competit interdictuꝫ vnde vi. Si aūt est facta a complicibus ⁊ sciēter dominus accipit illam rem cōpetit conditio. c. sepe. ō
30 restit. spoliat. quod est bene notādum. ¶ † Item ex hoc colligē miserabilē personā habitu tantum posse agere ꝑ laycum coram iudice ecclesiasticō non solum cum ipse laycus spoliatur sed etiam si scienter successit in vitiū vt hic ꝑm illum intellectū facit ratio. d. c. sepe. ꝑm do. ab. ⁊ ita residen oēs scribētes hic super recitatōe huius glo. Sed ego pondero ⁊ forte nō erit nec supina nec idigna cōsideratio q̄ ista glo. videat dicere contra casum legis vz cōtra cle. cām. §. i. de elec. ⁊ cōtra casum. c. cōstitut⁹. I. de testi. ⁊ cōtra casum. c. petrus diaconus de homici. ⁊ꝑ eam videt̄ tenere bar. in. d. l. de pupillo. §. si qs ipsi pre-
31 tori. ff. de no. op. nū. † vbi delictum factū a meis ad bonorem vel cōmodum meū videt̄ factū me mandāte. vñ posito q̄ nō appareret q̄ de mādato dñi cōplices illi nō spoliassent illam nobilē tñ satis vr̄ mandasse ex quo sui cōplices spoliarunt ⁊ res ablata est penes ipsum dominuꝫ ideo libellando ꝑ dominū vel complices perinde est ac si dūtaxat intentasset interdictū cōtra dñm q̄ mandante dño vident̄ spoliasse ideo cōtra dñm agi potest nec resultat obscuritas nec incertitudo ex tali libello. ⁊ per cō sequens glo. ista non bene dixit inc̄ꝫtū supplet ad istum text. dño mādante. ¶ Jtē oppo. tertio q̄ ly iste nobilis haberet castra ⁊ redditus in loco non tñ pót dici ex hoc hr̄e ibi domiciliū ⁊ sic nō dz haberi respectus ad illā dictionem q̄ sola possessio seu dom⁹ q̄ hr̄ in vna ciuitate non fac̄ domiciliū. l. libert⁹. §. sola dom⁹. ff. ad muni. ¶ Gl. ij. hic soluit q̄ nō solū iste bēbat ibi castra ⁊ reddit⁹ sꝫ ēt ibi habitabat vnde dr̄ in lra q̄ interdū ibi cōsueuerat habitare ⁊ sic habebat ibi domiciliū. Nā in diuersis locis pót quis habere domiciliū. l. assumptio. §. iuris prudentibus. ff. ad municipa. ¶ Et ex hac glo. colligit do.
32 Abb. † q̄ ex assiduo ꝓuersari in loco quis dr̄ ibi habere domiciliū. Idem ⁊ clarius sentit hic Jnno. dicit. n. quē habere domiciliū vbi bz maiorē partē bonorꝫ suorꝫ vel vbi habet larem. i. familiā vel si nihil haberet sufficit tñ assidue ibi conuersari. l. ij. C. vbi sena. vel clarissimus. Et sentit ibi Ly. q̄ ex solo cōuersare in loco nō fortit̄ quis domiciliū ⁊ cōiter in illa. l. ij. est cōiunctio copulatiua ⁊ non alternatiua. Aut enī dicit ibi cōis lra hoc mō vbi larem fouet vel vbi maiorem partem bonorꝫ possidet ⁊ assidue ibi conuersatur ibi respondebit. ⁊ sic videt ille tex. regre re duo copulatiue vz q̄ conuersetur ibi assidue ⁊ habeat ibi maiorem partem bonorum suorum. Barto. in. l. ij. C. vbi de cri. agi oportet dicit. q̄ ex continuo conuersari in

loco

UVA. BHSC. IyR_275_2

loco nō ſortietur quis domiciliū poteſt tñ quis ibi cōue niri. Sed do. Lar. hic tenet q̄ ex ſolo ꝓmorari quis ſor tiatur domiciliū vt in. l. eius. §. ſi qs. ff. ad munici. oūmó ex alijs cōiecturis non appareat eū de loco receſſuꝝ. Et ſic nō ob. c. is qui de ſepul. li. vi. do. Abb. dicit ſe credere q̄ ex habitu totius patrimonij ſeu maioris partis quis habeat domiciliū in loco. c. poſtulaſti. §. eo. hoſtié. tñ ibi intelligit cum ibi habitat qō ꝑm abb. eſt diuinare ad il lum tex. cum ibi nihil dicat de habitatione ſed tñ de pa trimonio. ¶ Tu adde qōnem que fuit de facto tempoꝝ Angeli in ciuitate Anchone. quidam fuit accuſatus an chone de homicidio alibi cōmiſſo ex eo q̄ aſſidue ꝙuer ſabatur anchone fuit dubium vtrum poſſit ibi accuſari Conſuluit in hac queſtione ang. cōſi. xxvi. Ego rettuli ꝛ hanc. q. late examinaui in. c. dilectus. el. ij. de reſcrip. vbi glo. vult q̄ tex. d. l. ij. C. vbi ſena. vel clariſ. ſtet copulati ue ꝛ non diſiunctiue de quo dixi ibi. ꝛ etiam in. c. q̄ cle rici. §. eo. ſed do. anto. refert ſe declaraſſe hoc in. c. clerici §. eo. ibi vero ſequit dcñ Bar. in. d. l. ij. C. vbi de cri. agi oportet ꝛ ad hoc allegat Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de cō pe. iudi. adi. §. i. verſi. quinto vero rōne cōtractus ſed idē do. Anto. in. d. c. dilectus. el. ij. de reſcrip. refert dcñ Jn no. hic ꝛ dicit ſe dixiſſe de hoc in. c. dilecti ꝛ in. c. fi. §. eo. ꝛ hic. ꝛ ſubdit ibi q̄ vbi habet larem ibi ꝓprie hz domi cilium ꝛ perpetuā manſionem. ſed ſi aſſidue in vno loco ꝙuerſatur ꝓprie nō dr ibi ſortiri domiciliū vt ſcholares in ſtudio ꝛ mercatores qui mercantur in certo loco ad tempus q̄ tales cenſentur ibi ſortiri foꝛū adeo q̄ etiam de contractibus alibi geſtis poſſunt ibi cōueniri allegat Bar. in. d. l. ij. vbi de crimine. do. Abb. in. d. c. dilectus ſa pienter videt reducere opi. ad cōcordiā hoc mō. vz ſi qs aſſidue conuerſatur in loco ꝛ habeat ibi certam partem ſui patrimonij tunc bene ſortitur ibi domiciliū ꝛ poterit ibi cōueniri ſecus ſi nihil habeat ſed dūtaxat cōuerſetur aſſidue in loco. ꝛ ita reducit opi. ad concordiā vt primo caſu procedat doctrina Jnno. ꝛ aliorum. ſecundo caſu ꝓ cedat doctrina gl. ꝛ ſequacium in. d. c. dilectus. ꝛ dicit ꝓ bari hāc doctrinā hic. glioſa ꝓ certo ꝛ celebris vide tur hec cōcordia. Ego dixi in. d. c. dilectus. ſed ſūt vltra decem anni elapſi quibus ego ſcripſi ibi tanq̄ indignus ꝛ paruulus iterꝑes vnde poſſet dici illud quod dicebat apoſtulus Cum eram puulus loquebar vt paruulus ſa piebā vt paruul⁹ cogitabā vt paruulus. vnde mihi videt q̄ illa doctrina Abb. cōfundatur per iſtum tex. naz iſte tex. vult ad hoc vt quis ꝙueniat in loco ſufficit q̄ aſſidue cōuerſet in loco. Si autem interdum cōuerſet ꝛ non aſſi due nō poteſt ibi cōueniri niſi habeat partē patrimonij ꝛ manſionē hoc ꝓbat iſte tex. formaliter q̄ cuz iſte cō uentus vt dicit tex. habebat terrā ꝛ manſionē in dioceſi andagauenſi ꝛ interdū ibi conſueuerat cōmorari poteſt ibi conueniri ergo non eſt verum dicere q̄ debet habere partem bonoꝝ ꝛ aſſidue ibi cōmorari q̄ tex. iſte vtit illo verbo interdum cōmorari. vnde ſi habet partē bonoꝝ ꝛ interdum ibi conuerſatur poteſt ibi conueniri. ergo ſe quitur q̄ ſi aſſidue cōnerſet in loco. ꝛ ibi nō habeat par tem bonoꝝ poterit conueniri ꝛ hoc iudicio meo decidit iſte tex. ꝛ adduci poteſt tex. in. c. ex litteris iuncta ſupra ſcriptione in verbo pariſius cōmorantibus ſupra de cō ſtitu. ꝛ in. c. quod clericis. in verbo pariſius cōmorantes ꝛ in ꝓhemio Gregor. in verbo bononie cōmorātib⁹ vnde cum ſerioſe papa hic ponderet rarā cōuerſationez vt ex hoc non poſſit quis ibi conueniri ꝓpter rarā cōuer ſationem ergo ſi eſt res frequens ꝛ aſſidua talis conuer ſatio poterit ibi conueniri nec eſt neceſſe quod ibi habe at partem bonorum ꝛ per conſequens videtur hic caſus ab initio ſeculi decidens hanc quottidianā dubitationez quod dicta. l. ij. C. vbi ſenatores vel clariſſimi non debet ſtare copulatiue vt voluit glo. in. d. c. dilectus. ſed debet ſtare diſiunctiue vt voluit Jnno. hic. ꝛ ita habeo in text. meo quod diſiunctiue ſtat ꝛ ita alios tex. reperi ſtare di

ſiunctiue ꝛ ſic ſiue habeat larem in loco aut maiorē ꝑtez bonorum poſſideat. aut aſſidue ꝙuerſet poterit ibi cōue niri licet ergo aliquis conuerſet interdum in aliquo lo co non tñ ꝓpter hoc habet ibi domicilium. l. quiſquis verſi. verſatus cōiuncta glo. C. ſi cer. pe. ideo lex requirit aſſiduam conuerſationē q̄ videtur quaſi conſtituere do micilium per illam aſſiduitatem conuerſandi ꝛ ſic ſequi tur q̄ hic eſt caſus indubitatus q̄ ꝓpter aſſiduam ꝙuer ſationem dūtaxat in loco poteſt ibi cōueniri ſed ſi nō eſt aſſidua opus eſt q̄ ibi habeat partez bonoꝝ ꝛ ita teneo quicquid ego dixerim in. c. dilectus ꝛ in. d. c. qō clericis §. eo. q̄ videtur hic caſus ad quē maiores noſtri nō ani maduerterunt ꝛ per conſequens ꝓbat hoc do. Angel. in ꝓfato ſuo conſilio. ¶ Ulterius oppo. aut enim com putatio dietarum fit a loco domicily vt voluit glo. in. c. ſtatutum in verſi. olim diecbamus de reſcrip. in. vi. ꝛ tūc fruſtra papa mandat exequi vel inquiri q̄ ibi ſit res liti gioſa. Aut computatio fit a loco rei ſite ꝓout olim com muniter dicebant antiqui ꝛ tenuit hic Jnnocē. ꝛ hoſti. q̄ tunc fruſtra exigitur q̄ in illo loco habeat caſtra vbi interdum conſueuerit cōmorari. ¶ Solutio doctores communiter ſupplent ad tex. tenentes computationē de bere fieri a loco rei ſite ꝛ dicunt q̄ non eſt neceſſariuz q̄ hic haberet caſtrum. ſed hic oppoſitum fuit ꝛ allegatum per partē tenentes vero fieri computationē a loco domi cilij. ꝛ q̄ ex ſolo cōmorari iſte ſortiebatur hic domiciliū ſupplent ad litteram maxime inq̄ztum requirit rem liti gioſam ibi eſſe ꝛ hoc tenuit ibi domi. Cardi. ꝛ ſecunduz omnes doctores hec littera non poteſt intelligi ꝓprie vt nihil ſuperfluat. Sed nullus iſtorum intellectuz pla cet domi. Abb. q̄ non eſt veriſimile q̄ papa voluerit ag grauare iſtam viduam ſuperfluis ꝓbationibus vnde li cet vidua replicaſſet copulatiue tamen alterum ſufficie bat debebat papa facē inquiri alternatiue vt fecit. in. c. exhibita. de iudi. ꝛ in. c. cum iam duduz de preben. maxi me in iſto articulo in quo ſunt probabiles dubitationes ideo non ſine miniſterio papa hic in commiſſione exigit vtrūq̄z. nam inherendo opin. quam refert domi. Abb. ſe tenuiſſe in. d. c. dilectus de reſcrip. q̄ olim ꝛ hodie fit cō putatio dietaꝝ a loco domicilij etiam vbi agitur reali. Concludit hoc modo. aut quis morat̄ in loco vbi eſt res ꝛ conuenitur coram ordinario loci. ꝛ tunc non habz locum exceptio de duabus dietis quia iura dicunt indi ſtincte quez poſſe ibi conueniri vbi res eſt ſita. l. ſi. C. vbi in rem actio. c. fina. §. eodem. ſicut ꝛ ratiōe contractus vt in. c. dilecti §. eodem. ꝛ hoc voluit glo. ſequens quaz no. ſecundum hunc intellectum de quo dictum eſt in. c. ſane §. eo. ¶ Aut conuenitur coꝛā delegato ꝛ idem videtur dicendum vt ſentit hic Jnno. ꝛ in. c. dilecti §. eodem. nec habet locum exceptio de duabus dictis quia ex quo ſor titur foꝛum ꝛ poteſt ibi conueniri coram ordinario eo dem mō poterit cōueniri coꝛā delegato q̄ per hoc nō de teriorat̄ ꝓditio ſua nec ꝓprie dr trahi arg. d. c. dilecti §. e. vbi ꝓbēdo in certo loco vr nedū ꝓſentire vt poſſit ibi cō ueniri coꝛā ordinario ſed ēt coꝛā delegato vt ibi lz h̄ vi deatur magis dubitabile q̄z primū dcñ attamē vr verū predictis rōnibus. ¶ Aut ꝓmiſſio fit extra locū ſue dio ceſis ꝛ tūc dz fieri ꝓputatio qualitercūq̄z agat̄ a loco do micily vt ſi hz plura domicilia dz fieri a ꝓncipaliori ad h̄ facit qō dr in dcā glo. oli dicebam⁹ faciat. §. ſz quotiēs iſti. de iure nāli ꝛ tenet Jo. an. poſt hoſti. in. c. nōnulli. §. de reſcrip. nā ide ꝓprie trahit vbi ꝑ maiori ꝑte ſe locat ꝛ hz domicilium principale ꝛ iura ꝓſiderarūt in h̄ tra bi tionem ꝛ fatigationē reſpectu eius qui trahit vt in. d. c. dilectus. ꝛ iō ſi res litigioſa nō fuiſſet in dioceſi andaga uēſi non debuiſſz fieri cōputatō dietaꝝ q̄ ſi hz opi. ſupi⁹ recitatā ipſe hēret ibi domiciliū nō tñ erat ſuū domiciliū ꝓncipale quia dūtaxat interdum ibi cōſueuerat habitare ſed vbi iſta duo ꝙiunguntr qō ibi ſit res litigioſa ꝛ q̄ ibi habeat domiciliū lz nō ꝓncipale quo ad cāz ſubiectā q̄

UVA. BHSC. IyR_275_2

due cause vincunt vnã.c.i.de treu.z pa.auc.itaqz.C.cõia de succes. Et iste videt ꝓprius z verus itellectus huius c. ꝟm quez nihil superfluit in lra. Et ex hoc datur elegãs limitatio ad iura multa allegata superius. ¶ Et per hoc etiam expedita est glo. ista que in fine dicit q etiam ratione rei mobilis quis sortitur forũ de quo in.c.fi J.e. ¶ Et inq̃tum iste tex. facit mẽtionez de duabus dietis dic hoc ꝓcessisse de iure antiquo sed hodie nõ pót trahi vltra vnã dietã vt in.d.c.statutũ.nec pót delegatus vltra vnã dietã se appropinquare ad locũ rei vt in.c.statutum §.in nullo de rescript.lib.vi. ¶ Et adde qz inq̃tum iste tex. dicit vltra duodecim leucas qz iudicio meo ista exceptio habebit locũ etiam coram ordinario. Et moueor ad sic dicẽdum per tex. meliorẽ de corpore iuris in.l.cũ post sniam .C.de app. vbi ordinarius cõpellit cõmittere cãm in loco viciniori ipsius rei ne per multas dietas extrahatur a suo domicilio. Et adduco rõnez.c.nõnulli de rescriptis inq̃tum dicit ne reus fatigatus laboribus z expensis liti cedere cõpellat vbi est ꝓsumptio iuris q reus fatigatus laboribus cedet liti z dimittet factum suũ indiscussum. Et adduco quod voluit Pet.de ancha.in.c.cuz te.de offi.deleg.z in.c.finem litibus de dolo z ꝓtu.z que dixi in.c.sane.§.eo. Et per ista dico limitari quod habet in.l.fi.C.vbi in rem ac. Et ista menti cõmẽda. ¶ Adde etiã q nõ bene dixit do.Abb.idẽ esse si cõueniatur coram delegato ex eo qz ista glo.si recte pẽderet sentit ꝛriũ. Facit etiam qz fauorabilior est iurisditio ordinaria q̃ delegata vt voluit glo.in.c.i.de rescrip.li.vi. Ideo nõ erit admiratione dignũ si non erit idem iuris coram iudice delegato sicut coram iudice ordinario. Et inq̃tum hic Hosti. dicit q duodeciz leuce ꝓtinẽt viginti miliaria per.l.i.ff. si quis cautio.z.l.iij.ff.de verb.signi.z eũ sequũtur doct. hic. ¶ Adde q eorũ pace salua dixeriz † q appellatiõe leucarũ seu dietarum veniunt leuce seu diete vulgares z non legales[a]. De hoc adduco gl. in.c.nõnulli. supra de rescrip.z gl.in.c.statutũ.§.cũ aũt eo.tit.li.vi.z tex.melior rem de iure in.c.presenti.§.loca.de ꝓben.li.vi. Et hoc voluit glo.ibi z glo.in.c.cupientes primo responso in vbo cõmode de electio.li.vi. Et facit in argumẽtum tex. multum solẽnis in.l.vxori.ff.de leg.iij. Et adduco dcm Inn. in.c.olim de verb.signi.z quod voluit Bar.in.l.iiij.§.si tam vicinũ.ff.de dã.infec. vbi allegat dcm.c.pũti.§.loca. z allego Hosti.z Jo.an.in.c.olim de except.z ideo multum eleganter dixit Ja.butr.in prima cõsti.ffoz † q i materia restringibili recedimus a ꝓprio significato vocabuli z recurrimus ad vulgarem z cõem modum loquẽdi ¶ Adduco quod voluit idem Ja.but.in auc.sacramenta puberum .C.si aduersus vendi. vbi dicit † q cõmunis z vulgaris modus loquendi dat ꝓprium significatũ vbis z adduco q pulchre voluit idem Ja.but.in.l.i.ff.ỏ fide instru.z adduco quod elegãter voluit bar.in.l.i.C. de iura. calum. vbi dicit q appellatione instrumenti venit scriptura priuata apodissa secũdum naturã vocabuli vt ibi z tñ statutũ loquens de instrumento non habet locũ in scriptura priuata secũdum vulgarez z cõem modum loquendi nec etiã in apodissa. z ideo multũ sapiẽter dixit Bal.in titulo de pace cõstantie in §. snie. quod omis intellectus qui non cõsonat auribus vulgi dicitur extraneus .c.ex litteris de spõ.z adduco q voluit bart. in rub.ff.de no.op.nũ.† q statutũ penale loquens de domo sua secũdum cõem modũ loquẽdi verificat in domo nõ sua in qua habitat vt inquilinus facit q voluit Joã. an.in.c.fuudamẽta de elec.li.vi. vbi dicit quod statutuz loquens de nepote intelligit secũdum cõem z vulgarez modũ loquẽdi facit q voluit Bar.i.l.i.ff.de suis z legi. vbi dicit † q statutũ loquens de intestato verificat secũdum cõem z vulgarẽ modũ loquẽdi. Et adduco gl.singu.z doctrinã bar.in.l.stipulatio ista .§.bi quoq; .ff.de verbo.oblig. vbi dicit † q verbũ platuz a teste intelligit secũdum cõem modũ loquẽdi voluit Inno.in.c.cũ clamor z in.c.cum cãm de testi.z adduco q voluit francis. de rampo. in quodam suo consilio posito iter ꝓsilia Jo. cal. in ti. de testa. ad fi. vbi dixit q licet vba prolata a viris peritis debeant intelligi secũdum cõem modum loquendi peritorum vt voluit glo. que ad hoc reputat singularis in.l.quid si nepotes.ff.de testa. tute. gl.in.l.i.C. de vsur. tex. multũ elegans in.l.si dictũ in versi. nõ ita vt vulgus opinat .ff.de euic. nihilominus si aliter se habeat cõis z vulgaris modus loquẽdi intelligitur secũdum illum cõmunem vsum. adduco glos.in.l. quotiens.C. fami.hercis.z glo.in.l.ij.in principio.ff.de origi.iur. facit qõ sapienter voluit do.anto.§.in probemio greg. vbi
39 dicit quod appellatione studentis secũdum ꝓprium significatum vocabuli venit doctor sed secundũ modũ loquẽdi veniũt scholares z non doctores z plus dicit ibi
40 do.anto.† q si statutum disponat q verba ipsius statuti debent intelligi put iacent q intelligẽtur secũdum cõmunem z vulgarem modum loquendi arg.c.ex litteris de sponsa.z.l.labeo.ff.de supellecti lega. Facit q voluit Ja.butri. in quadam sua disputatione q̃ refert z segtur Bar.in.d.l.labeo ỏ suppelecti.lega. q si statutum dicat q verba sua debeant intelligi secundum ꝓprium significatũ quod tunc non habebit locuz cõmunis modus loquendi. facit q voluit Bar.in.l.cum delanionis §.asi nam.ff.de func.instruc.z q etiam voluit in.l. omnes populi de iusti.z iure. ¶ Merito ergo ex istis deducitur in profundum prefata doctrina hosti.z sequacium licet enim iste tex. loquatur de leucis z videatur debeat intelligi ỏ leucis legalibꝰ z non de leucis vulgaribꝰ nihilominus iura allegata superius z glose multum elegãtes adducte superius z varia illustriuz doctorũ dicta ꝓbãt ad oculum q debeant intelligi de leucis vulgaribus z non legalibus hic est q supremus iurisdator vt est papa apponit sepenumero in ỏcretalibus vulgaria prouinciarũ vt habetur in.c.vestra de locato. ¶ Et ex istis videt q non bene dixerit Hosti. cõmenda memorie hec z vide q dixi in.c.nõnulli.§.de rescriptis. ¶ Capio glo.si.que in suo principio exponit z declarat sed postea formal quatuor oppositiões primo eniz opponit de .c.ex transmissa
41 .§.e.z.c.ex tenor eo.ti.† vbi de feudo ita cognoscit iudex ordinarius si dominus feudi sit negligẽs.cũ ergo hic nõ probetur quod dominus feudi fuerit negligens. ergo debuit recurri ad eum z non ad ordinariũ. soluit glo.in ꝓma parte q illud procedit in iudicio petitorio sed aliud est in iudicio possessorio q̃ gl.potest intelligi dupliciter vz qõ in possessorio a quocunqz fit cõuentio nõ est necesse adire dominum feudi quasi istud iudiciũ possessoriuz non tangat naturam feudi sed iniuriã quãdam z hoc tenuerũt quidam vt refert Inno.in.c.ceterum .§.de iudic. z illud quod hic dicitur procedit specialiter fauore viduarũ quas ecclesia defendit aduersus suos spoliatores etiam si essent vidue diuites nec reuocatur tale priuilegiuz per iura feudalia generaliter loquentia. z idem dicit Inno.fore in ecclesijs z clericis z alijs miserabilibꝰ personis vt possint cõuenire suos spoliatores coram iudice ecclesiastico ẽt si agat de feudo qz ecclesijs z clericis cõmittitur sacrilegium cuius cognitio spectat ad ecclesiaz vt in.c.canonicis.xvi.q.i.z in clericis hoc tenuit Inno. in.c.ceterũ.§.ti.i. ¶ Secundo modo intelligi potest ista glo. vt sentiat esse speciale in possessorio respectu miserabiliuz personarũ z ita residenti scribentes hic super hoc contrario formato per banc glos. ¶ Tu adde q ꝓmuz dictum non videtur verum qz sine agatur possessorio sive petitorio super feudo ỏbeat adiri dñs feudi z ad hoc adduco glo.in.c.fin.§.de iudic.q̃ voluit q si de re spũali agat possessorio q ageẽ coram iudice ecclesiastico qz eiusdẽ nature est possessio cuius est ꝓprietas ergo si sup ꝓprietate oz adiri dñs feudi eodẽ mõ oz adiri super possessione. Et adduco quod voluit beltrandus in cle. dispendiosam de iudicijs. vbi dicit † quod si agitur possessorio de

beneficio

a ¶ Legales Adde doctor. post glos. in.c. nõnulli in ꝓncipio. de rescriptis z doct. in l.i.ff.si qs cautio. z Bart. cepo. i.l.ii tinet viii.q.ff.de ỏb. sig. vbi ista mã late tangitur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

beneficio qz beneficiatus dicit se esse spoliatū qz talis cā possessorij dicitur cā beneficialis z gaudet priuilegio.d. cle.dispendiosam.ideo teneť facere fidem de titulo.c.i.vt lite pendē.lib.vi.c.ex transmissa de resti.spoliato. Item agitur de interesse oñi feudi vt nēo q nō sit vassallus vta tur feudo facit ēt iudicium possessoriū est preparatorius iudicij petitorij .l.ordinarij .C.de rei vendi.sed ille qui ē iudex iudicij ꝓparati est iudex iudicij ꝓparātis vt est ibi casus valde elegans ergo ad oñm feudi recurreret in iudicio possessorio.facit ēt.cōnexoz idē est iudiciū.c.trāslato ō cōsti.sz possessoriū est cōnexū petitorio vt ꝓbať in.l. nulli.C.de iudi.facit.l.iperialē.§.preterea de prohibita ali.feu.per fed. ¶ Et si opponať ō eo quod voluit bal. in.c.quāto.s̄.de iudi.vbi dicit q̄ iudex layc⁹ pōt cognoscere de possessorio iuris patronatus sz non de petitorio qz rñderi pōt qō dictū eius cōfunditur per ista iura.z si opponiť de glo.in.c.ceterū de iudi.z de glo.in.c. lr̄as de iura.calum.potest dici quod ꝓfunditur per ista iura z p cōsequens iste primus modus intelligendi dcm̄ glo.nō videtur verus est tamē passus iudicio meo valde dubitabilis z egeret declaratione pontificia. quo aūt ad scōm modū intelligendi adde qz ēt nō videť verus ex eo quia iura feudalia loquūtur indistincte vt recurratur ad dominū feudi vt in.d.l.iperialem.§.preterea ergo lex feudi seruanda est domino feudi. Mā si perfidis iudeis seruanda est lex mosayca vt dicit in passione oñica nos legem habemus quasi lex nostra seruet nobis. ita exposuit illā auctoritatē Jo.cal.in quodā suo cōsilio posito in titulo de resta.multo fortius idē erit dicendū in domino feudi eoq̄ magis cum sit dñs directo ergo nō oz recurri ad iudicem ecclesiasticū facit quod habeť in.d.c. ceterū.maxime ne videāť domini clerici anhelare ad iurisditionē sicut pisces anhelant ad equora z lz iura feudalia loquā tur generalia tñ papa vult legem feudi seruari dño feudi in.c.verū.s̄.eo.z in.c.ceterū .s̄.ti.i.nec est necesse intrare illū cōflictum disputandi vtrū papa potuerit deroga re legibus feudalibus cū distincte sint ptātes.x.di.c.qm̄ c.solite de maio.z obe.iuxta illud nō illius imperiū pellagi z cetera. ¶ Et licet vidua sit sub protectione ecclesie non ꝓpter hoc illa protectio debet esse cū preiudicio dñi.c.super eo.de offi.deleg.c.quāuis de rescrip.in.vi.ió si dominus paratus est sibi ministrare iusticiam z possit teneť agere corā eo.z ad istum text. pōt rñderi q̄ hic agebať de dotalicio ipsius mulieris quo casu adiri poterat iudex ecclesiastic⁹.c.de prudētia infra de dote post diuortium restituenda.z ista menti cōmenda. ¶ Secūdo glos.opponit contra in eo quod inuit iste text.quod in petitorio nō valet ipetratio nisi detur prius negligentia iudicis secularis z sic obstat.c.ex tenore.s̄.eo.gl.i effectu cōcludit q̄ littere sunt in suspenso z sic quo ad effectum debet intelligi iste tex.a ꝓrio sensu tu de hoc vide q̄ plene dixi in.c.lz ex suscepto .s̄.eo. ¶ Tertio oppo.glo. z videť q̄ falsitas narrata in rescripto habeat illō vicia rꝓbatur in.c.super litteris de rescriptis.z sic oz obstať illa exceptio q̄ non spectabat ad eam castruz illud sicut expressit. Solniť duobus modis ꝓmo q̄ ista exceptio tā quā cōcernens proprietatis defectū nō oz admitti in iudicio possessorio vt probať in.c.fi.de or.cogni. ¶ Solnit secūdo z melius q̄ falsitas narrata circa merita cause vnde surgit exceptio pemptoria nō habet viciať rescriptum sed eit reseruāda ad merita cause sicut reseruať ipsa exceptio peréptoria secus aūt est si cōmittiť surreptio circa exceptionē dilatoriā qz nisi opponať in principio ñ posset opponi post litē cōtesta.vt habeť in.c.inter monasterium de re iudi.tñ bodie declaratuz est vt in.c.i.de lit.
43 cōte.li.vi.vbi patet † q̄ nō admittiť exceptio taciturnitatis pemptorie qz nihilominus romanus pontifex cōcessisset rescriptum vt saltem reus diffinitiue absolueret cū nihil pereat ex hoc ex quo salua maneat sibi sua exceptō pemptoria circa merita cause.vnde nō debet audiri excipiendo dilatorie facit quod no.in.c.cū ordinez z in.c. cōstitutus z in.c.sup lr̄is de rescrip. Uin.tñ sapientissim⁹ canonista videť hoc eggregie limitare.primo si actor ex primeret talem causam etiā ꝓprietatis qua nō expressa non dareť littere etiā ad possessoriū nō approbabiť rescriptum vt si possidens duas dignitates abijciatur ab altera qz non auditur volens ipetrare rescriptum ex eo qa non habebat dispensationē vel cōmendationē exposuit se priuilegium super hoc habuisse aliter spoliatur iō credit Uincen.q̄ non valet rescriptum licet questio priuilegij respiciat petitoriū .c.de multa.de preben. Jdeo opus est vt saltem iustificet sūmarie suum titulū. itaq̄ saltem ō ducatur in dubium.hoc dcm̄ Uincen.adiuuari pōt pr̄a tionem pretendentis publicū itereſſe ne fiat intrusio z detur vitiosus ingressus cōtra.c.vnicum.de eo qui mitt.in possessio.li.vi. Judex enim debet ex suo officio suppleť.c. cum dilecti de electio.c.cōstitutus de appella.z sic etiam parte non excipiente papa dediſſet rescriptum. ¶ Jtez potest adiuuari alia rōne.si enim tenet duas dignitates notorie obstat sibi prima fronte defectus proprietatis z etiam potest obijci in vim dilatorie iuxta not. in.c.vnico de lit.cōtesta.li.vi.z facit q̄ in simili voluit Jnnoc.in.c. i.de offi.vica.z facit tex.secūdum lecturaz Azo.in .l.vbi pactum .C.de transac. Mā agēti obstat defectus proprietatis notorius vt in.c.ad decimas de resti.spo.libro.vi. z sic tacuit quod obstabat processui.z per cōsequens inducitur surreptio vt in dicto.c.super litteris de rescript. ¶ Ponit idem Uincē.secūdam limitationem si exprimat notoriā falsitatez vt puta p falsitatē dicit se esse clericum vel cisterciensez vt facilius habeat litteras quod dictum est valde notandum secūdum oēs hic. Et adducit dominus Abb.quod notat Jo.an.in.c.i.de litis cōtest. libro.vi.vbi dicit exceptionē peréptoriā posse obijci ante litem cōtestatā.quādo est notoriū qz si notorie constat de defectu iuris agentis non debet pati iudex cām veniť in iudiciū .c.quoniam de filijs presbyte.z euitandi sunt circuitus inutiles cle.auditor de rescript. z debet iudex ex officio suo supplere quando iudiciū futurū est frustratorium vt voluit glo.que reputať singularis in.c. primo in versi.absentia de electio.li.vi. Pro qua glo.ego allego casum in.c.cām que supra de iudi. ¶ Ultimo gl.opponit cōtra tex.qz ista domina nō debebat appellari regina ex eo qz vir eius decesserat z hoc nomen regine habebat occasionē regis.z extincto principali extinguitur accessoriū.c.accessorium de reg.iur.li.vi. Jstum passum luculenter examinaui.supremo pncipi deo sit decus z imperiū sempiternū and. Bar.vtriusqz iuris doc.z miles.

c **Onquestus.** Layci ª vsurpā tes iura ecclesie velut sacrilegi per iudicem ecclesiasticū cōpellūť.b.d. Et diuidiť primo ponit querela. Secūdo iudicium dato q̄z primū iustificat ibi.cum aūt .Simile habeť ꝑm hosti.in.c.plericz.s̄.ō pac.z in.c.veniens.s̄.de transactio. Uenio ad notabilia ¶ Nota ibi cōquestus.vtz adapteť cause criminali an cinili vide que plene dixi in.c.dilecti.s̄.de iudi.z in.c.cōquestus J.de vsur. ¶ No.ibi epūs bononiensis.qz Bal.
a in.l.i.§.huius studij.ff.ō iusti.z iur.dicit † q̄ sicut appellatur epūs bononiensis ita curia sua appellať curia bononiensis.ad hoc allegat.c.cū ecclesia sutrina de cā pos.z ꝓ prie.quod est memoria dignum ad cōstitutiones loquētes de curia bonon.vt etiā cōprehendať curia epi bononiē.z adduco singular.glo.in auctenti.qua in puincia. C.vbi de cri.agi oz.z quod voluit ibi Jaco.butri. z ibi
a Bal.dicit † statuto Florentie caueť q̄ nullus florentin⁹ possit trahi nisi ad curiam florētinā sub pena capitis mō florentinus trahitur ad curiam epiſcopi florentini qz q̄litas cause hoc patitur qz est cā vsuraria vel alias ecclesiastica decidit q̄ trahi pōt sine pena illius statuti qz curia epi florentini dicit eē curia florentina z foꝛi florētini.qō

a ¶ Layci adō ad materiā huius tex.old. in ꝓ.inci.queritur an ecclesia z ꝓ.lxxxvi. z vide nouissimos scribentes hic.

UVA. BHSC. IyR_275_2

eternaliter est tenēdum memorie.ꝛ adduco qō habetur in.l.i.in pn.ff.de iusti.ꝛ iur.vbi ius publicum cōsistit in sacris sacerdotibus.ꝛ adduco casum olim occurrētez in facto. † Statutū Bononie loquebaꝫ de officialibus cō/
3 munis Bononie fuit dubitatio nō mediocris vtrū epus Bonoñ.ꝛ sui officiales dicerenꝫ esse officiales cōmunis Bononie.ꝛ bellissime fuit ꝓsultuz per ℙe.de ancba. ꝙ sic ꝓsi.cccxxxviij.incipiēte Viso themate predicto.sed iu dicio meo defecit in salutari suo qz leuiter ꝛ debiliter ꝟ examinat. nec vidit preallegatas doctrinas do. Bald. ¶ Nota ibi potestas ꝛ cōmune Bononie ꝑm do.Ant.
4 † ꝙ iurisditio cōpetēs ciuitati in castro residet in cōitate ꝛ habēte iurisditionem in ciuitate.ꝛ sic castrū subiectuz ciuitati nullā habet iurisditionē.sed ciuitas ē illa que ꝟ iurisditionem in castro.l.qui exiuit.ff. ad municip.l.iij. .C.de naturali.libe.l.nulli.§.ex vico.C.de epi.ꝛ cle. auc. qbus modis natura.effi. sui.§.fi.secus si castrū nō subest ciuitati qz de iure vendicat sibi iurisditionem quā vendi cant sibi alie ciuitates.ꝛ ad hoc allegat Bar.in.l.i.ff.de dam.infec.ꝛ remittit ad dicta per se in.c.cum contingat .§.eo.ꝛ ita etiā colligit hic do.Abb.tacito do.Ant.Tu allega.c.nimis de iureiur.ꝛ glo.in.l.ex ea.ff.de postu.ꝛ plene dixi in.d.c.cum ꝓtingat.ꝛ vide do.Abb. ꝓsi.xcix. ꝛ consi.clvij.ꝛ adde elegans dictū do.Bal.in.l.i.§. bu/ ius studij.ff.de iusti.ꝛ iur.vbi tradidit stupendaz doctri/ nam. † cōitas dedit potestatē quibusdam ciuibus pro/ uidendi super bono statu ciuitatis.ꝙ nihilominus pote runt ꝓuidere super bono statu castroꝝ que subiacent ci uitati ex cā probabili.arg.l.si hoiem.ff.manda. quod ꝑ certo alta est reponendi memoria ad ea que voluit bar. in.l.ambitiosa.ff.de decret.ab oz.faci. Et addite qō po/ steris videbiꝫ nouissimū qz Bar.in.d.l.i.ff.de dam.infec. dicit † ꝙ si castrū subiacet ciuitati nō habet iurisditiōez sed iurisditio est penes ciuitatem.sed si castrū subiaceat prouincie tunc castrū habet iurisditionem qz ex hoc se/ quitur ꝙ cum hodie quelibet ciuitas dicatur prouincia vt est glo.singularis in.l.fi.C.de prescrip.lon.tempo.seq tur ꝙ omne castrū subiectum ciuitati habebit iurisditio nem ꝛ ciuitas non habebit iurisditionem in talibus ca/ stris.qō dictum apponit ruinam pene ad omnes ciuita/ tes Italie vt non habeant iurisditionem in castris sitis i territorio suo quod iudicio meo est mirabile dictuz nec scriptum ab aliquo. ¶ Et inꝗtum iste tex.loquiꝫ de po testate.vide que plene dixi in.c.fi.§. de iudi. Et pondera vnum qō tibi videbitur nouissimū.cōiter enim dicimus
7 vt videmus † banc regiam vrbē esse temporaliter subie ctaz sacrosancte romane ecclesie.ꝛ de subiectione sua cō memorat Spec.in ti.de rescrip. presentatione in.§.fi. v.ꝛ fuit tñ vide Jo.de imo.in rubrica.ff.de verb.obli.ꝛ in c.i.de loca.in notabilibus.lz Bal.in.c.i.de feu.marchie dixerit ꝙ ciuitas Bononie est magis ciuium ꝗ eccl'ie. nihilominus vt dixi ecclesie roma.est. nam ꝛ sapientissi muz hodiernis temporibus legatū tenet romana eccle/ sia reuerendissimū do.Jo. baptistā illustrissime domus de sabellis.nihilominus si recte ponderetur iste tex. pōt colligi ꝙ hec ciuitas non sit tēporaliter ecclesie. quia si temporaliter fuisset subiecta ecclesie ad quid ꝑsumebat vsurpare castra episcopatus Bononie. vnde videbatur cedere hoc ad cōmoditatē eius quia si ad cōmoditatem ecclesie romane hoc fecisset presumendū est ꝙ nullo mo/ do conata fuisset vsurpare illa castra quia incidisset in illud.Sic vos nō vobis vellera fertis oues. Non tamē
8 dico hoc pertinaciter[a] sed in transcursu lecture.ꝛ subij/ cio me decisioni sacrosancte romane ecclesie. ¶ No.ibi
8 iurisditioni quā in quibusdā castris. † ꝙ ecclesia pōt ha bere sub iurisditione castra terras villas ꝛ similia.c.si duobus.j.de app.c.verū.§.eo.c.fi.§.de iudi.c.ad audien tiam.§.de rescript.c. inter dilectos.de fi.instru. ¶ No. ibi pleno iure ꝑm do.Anto. † ꝙ illa verba importāt iu/ risditionem temporalem ꝛ spūalem.ꝛ hoc voluit glo.i hic ꝛ ideo si alicui conceditur iurisditio cum pleno iure venit tēporalis spū ꝛ alis. Tu adde quod habeꝫ in.l. si in aliquā.§.cū plenissimā.alꝫ.l.cum plenissimā.ff.de off. proconsu.vbi illa verba plenissimā iurisditionem impor tant iurisditionē merū ꝛ mixtū imperium.sed illa verba pleniorem iurisditionem important iurisditionē ꝛ mix/ tum impium.vt ibi est glo.multū elegans.ꝛ allego glo. xij.di.c.ij.que dicit ꝙ inrisditio pape est plena. modo in isto tex.dicit ꝙ habebat iurisditionem tēporalem cū ple no iure.vnde potius videt referri ad merū ꝛ mixtuz im/ perium.vnde aut illa castra erant de dioceſi Bononie. ꝛ tunc nulli dubium ꝙ ipso iure habebat iurisditionem spūalem in illis qz tota dioceſis dicitur parochia epis/ copi.c.presbyter.de pecu.cle.ideo vana est illa expositio ꝛ supflua. Si autem non erāt de dioceſi tunc verbū ple/ no iure nō potest adaptari ad iurisditionem spūalem ex duobus. ℙrimo qz agitur de preiudicio alterius epis/ copi.qō in dubio videtur reseruatū vt in.c.sup eo.de off. deleg.tum qz est res alterius generiz iuxta not.ꝑ Inno. in.c.ex litteris.de iure pa.ꝛ per consequens glo. ista nō
10 recte loquiꝫ. ¶ Not.ibi vsurpare presumunt. † capitur enim in malā partē verbum vsurpo.c. generali. de elec. lib.vi.c.augustino.xij.q.ij. Simile dicimus de verbo ex torquere vt in.c.ad nostrā.el.ij.de iureiur.ꝛ in.c. cū tu.ō vsur.ꝛ in.l.si seruo.ff.de here.insti.ꝛ ibi Ang.dicit se vi/ disse de facto sindicari quēdam potestatē qui tenebatur de oibus extorsionibus qz fuit sindicatus de omnib⁹ in iustis sententijs executioni mandatis quod est bene no/
11 tanduz. ¶ Et ex hoc tex.colligit do. ℙe. † ꝙ cōitas ꝛ vniuersitas pōt inferre vim turbatiuā.ꝛ sic potest delin/ quere.c.dilectus de symo.quē passum ibi luculenter exa minaui notat Jnno.in.c.graui.de sen.excō. ¶ Not.ibi
12 in cuius quasi possessione. † ꝙ incorporalia non possi dentur sed quasi facit.c.fi.§.de iudi. vide ibi dicta.ꝛ est
13 glo.hic. ¶ No.ibi fuisse ac esse casum expressum † ꝙ in terdicto vti possidetis debet agens narrare se fuisse i pos/ sessione vel quasi tempore petrecti libelli ꝓbatur insti.ō interdic.§.hodie.ꝛ §. tetinēde.ꝛ in.l.i.§.interdictum.ff.
14 vti possidetis. † ¶ Sed ego pondero vnū quod ad istū tex.est nouum ꝙ non est necesse ꝙ agens interdicto vti possidetis debeat dicere in libello se possidere naturaliē aut ciuiliter sufficit simpl'r dicere se esse in possessione vel quasi.pro quo allego.d.l.i.§.interdictū.nisi rei interesꝫ vt ibi per Bar. ¶ Colligunt etiā doc.hic ex eisdem ver bis ꝙ non procederet libellus si diceret se fuisse in posses/ sione qz tacite videt negare se esse in possessione de pñti. de quo plene per Cy.ꝛ alios in.l.edita actio.C. de edē. ꝛ per glo.in.d.l.certum.§.i.ꝛ ibi Bar.ff.de ꝓfcs.do. An to.in.c.examinata.§.de iudi.ꝛ in.c.i.j.de libel.obla.ꝛ p ꝓsequens vī hic casus de eo quod dicit glo.in.d.l. certū §.i. ¶ Tu pondera.c.preterea.de transac.vbi apponi/
15 tur verbū quondam[b] † qō verbū recte est abnegatiuum
b de presenti.ergo si non apponeret dictio quondā nō vi/ deret abnegare de presenti.nam qui olim possedit ꝑsu/ mitur hodie possidere.l.sine possidetis.C.de proba.ꝛ fa cit tex.in.l.si rem.ff.de rei vendi.vbi sufficit dicere rē meā lz non dicatur de presenti.ergo supflue ponitur hic ꝛ eē. Nihilominus durū esset cōtra stimulū calcitrare.qz iste
16 tex.ponit banc praticam libellandi. † ꝛ vt videmus ius canonicum est pratica iuris ciuilis.ꝛ ideo faciendus est vt dicit iste tex. iuxta illud A bone maiori discat arare minor. ¶ Et pondera etiā qz iste tex.probat ꝙ iste epis/ copus non fuit spoliatus qz si spoliatus fuisset intentas/ set interdictum vnde vi quod datur spoliatis ꝛ eiectis vt in.c.consultationibus.de offi.delega.ꝛ per totum de resti.spo.ꝛ ideo tex.hic dicit presumunt vsurpare ꝑ vio/ lentiam quasi per turbationē.ꝛ ideo non fuit spoliatus episcopus sed turbatus. Conuenitur tamen ad similitu/ dinem inuasoris coꝝ iudice ecclesiastico ille qui turbat
17 possessionem ecclesie. † ¶ No. ibi admodū iniquū tex. iudicio meo

a ¶ Pertinaciter. Outinaz ita sit. Sed vereor ne do.Andre. vnū timore ignis ore dixerit aliud vocorde simulauerit iuxta tex. in.l.obseruandus.ff. de offi. presi. vbi dicit Bononienses vnuz dicūt ore aliud corde simulant. Simile quoqz obseruant ꝗplures philosophi tēpestate nostra qui multas hereses de mente Aristotelis cuz magna fidei ꝓtestatiōe defendunt quas corde impertinaciter tenēt.

b ¶ Quondā De ista dictiōe vide docto. in l.si finita.ff. de dam.infec. vbi9 multa notant.

UVA. BHSC. IyR_275_2

iudicio meo terribilez oibus pontificibus epis ꝛ ceteris
platis. ꝓbat enim esse magnam iniquitatem bona col-
lata ecclesijs deputare ad alium vsum ecclesiaꝝ ergo seq
tur ꝙ magna iniquitas exercetur. Adduci potest singu-
18 lare dcm̃ Hug. in. c. nō licet pape. xij. q. ij. vbi voluit † ꝙ
a papa peccat mortaliter [a] locupletando suos ꝓsanguine
os de bōis tpalibus ecclesie ꝛ facit ꝙ dixit Bal. in. l. si te
19 stamentū. C. de testa. † vbi voluit ꝙ non lz pape alterare
ea que relicta sunt per fideles pijs locis de potentia ab-
soluta posset alterare ad aliū vsum tñ piū vt in cle. q. cō
tingit de religiosis domi. Et vide silem modū loquēdi in
. l. i. in vsi. admodū iniquū. C. ne quis i sua cā. caueāt g̃ do
mini clerici ōputare talia bona ad alium vsuz. c. iniustū
de reꝝ pmu. de cōsecra. di. i. c. ligna. ꝛ. c. vestimēta. x. q. i.
c. q. sacerdotes. ꝛ. c. sanctoꝝ. ꝛ facit pulcher tex. in. c. qui
pecuniā christi aufert intercipit aut surripit vt homici-
da apud tribunal iudicis deputabit. xij. questi. ij. alias. i.
20 ¶ Mo. ibi ꝓ remedio peccatoꝝ † ꝙ collata ecclesijs
titulo lucratiuo videnť collata ꝓ aia ꝛ ad piā cām ꝑm
do. ant. sed ego pōdero istū tex. ꝯ doctrinā bar. in repeti.
21 l. i. C. de sac. sanct. ecc. † vbi dicit ꝙ eccl'ia nō dz acceptare
legatū eius quē cōstat decessisse in peccato mortali vel ei
us qui decessit in notorio peccato mortali. c. q. i oibus. ō
vsur. c. placuit. xxiij. q. v. ꝛ quod voluit Inno. in. c. cū vo-
lūtate. de sent. excōi. de quo dixi plene in. c. filius de testa.
Mā si ꝓ remedio peccatoꝝ relinquūtur ergo lz cōstet eē
in mortali peccato tñ redimit aiam suā ꝓpter huiusmōi
relicta nā vī esse signū penitentie ex quo vult se redimere
a peccatis ꝛ sic nō est sine dubitatione illa doctrina bar.
22 ¶ Et pondera illud verbū collata vel relicta † q̄ ꝑmuz
verbū ꝓzebēdit actū inter viuos ꝑm verbū ꝓzebendit
vltimā volūtatem ꝑm Pbili. ꝛ do. Card. qui allegāt. l.
i. ad fi. ff. de tab. exhib. Ego allego. c. iij. de peculi. cle. vbi
dixi vide. l. iubemus. §. fi. C. de sa. san. ecc. l. cū oportet. §.
sin autē. C. de bo. qꝫ lib. l. hoc sermone. ff. si liber igenuus
esse dicať. l. cū ante. C. de dona. ante nup. l. bis verbis. ff.
de here. instit. auct. de here. ꝛ falci. §. exheredatos. glo. in
cle. i. alias. ii. de iur. patro. ¶ Nota ibi ecclesiis supplet
Hosti. vel alijs pijs locis. c. officij. ꝛ. c. requisisti. de testa.
Ego allego. c. i. ꝛ. c. ex litteris de consue. ꝛ ibi do. Pet.
c. i. §. hec aūt de elec. li. vi. ꝛ ibi diuinaui. c. generale. ꝛ. c.
sciant. c. cupientes. §. i. eo. ti. li. vi. ꝛ. c. ij. de suppl. negl. ꝓ-
lato. eo. li. l. oia ꝓuilegia. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ ibi bar. Ex q̄
23 resultat vnū quod tibi videbiť nouū † ꝙ turbans posses
sionem hospitaliū tāꝯ sacrilegus est excōicandus ꝛ for
tius est excōicatus surripiens bona hospitaliū quod bñ
notabis cōtra multos laycos. ¶ Mo. ibi vel alijs iustis
modis q̄ exponit hosti. ēptione ꝛ pmutatione ꝛ vsuca-
pione insti. de reꝝ diuisione. §. ꝓ traditionē. l. traditioni-
bus. C. de pactis. sed do. car. dicit ꝙ generaliter cōꝑhēdi
dunť oēs iusti modi acqrendi. Sed ego colligo ꝙ hic ꝓ
24 bať † ꝙ lex vel statutū loquens de rebus acquirendis in
telligitur si iustis modis acquirenť alias secus facit. l. ꝙ
seruus. ff. de acquirē. pos. l. cū oportet. C. de bo. qꝫ lib. l. ce
tere. §. mala medicamēta. ff. fa. her. qō est bñ notādum ꝯ
multos religiosos renūciātes tpalibus q̄ conātur acqrere
25 suis monasterijs ꝓ oēm iniustū modū. ¶ † Mo. ibi inua-
sores. ꝙ inuasores rerū ecclesie sūt sacrilegi ꝑm do. car.
alibi aūt appellātur homicide ꝑm philip. vt. d. c. q chri-
sti pecuniā. Sz do. ant. melius colligit hic ꝙ sacrilegiuz
cōmittiť nō solū qñ res ecclesie occupātur sz ēt qñ eccl'ia
turbatur in sua possessione ꝛ sic cōpetit iurisditio ꝯ lay-
cos nō solū ꝓpter vim expulsiuam sed ēt ꝓpter vim tur-
26 bativā ꝛ inquietativā † pōt ḡ agi ꝯ laycū interdicto vti
possidetis in foro ecclesiastico. c. cum sit generale. c. si cle
ricus laycū. §. eo. Et eodē mō detinentes bona ecclesie si
ne violētia tñ ꝯ voluntatē ecclesie dicūť sacrilegi. xvi. q.
iiij. c. si quis mancipiū. xvij. q. iiij. c. attendendū. Et colli
git ēt do. Anto. ꝙ sacrilegi nō sunt ipso iure excōicati sz
excōicādi q̄ iste tex. dicit supponēdi sunt anathemati. ꝛ
ita etiam colligit hic do. Abb. libet in medium afferre il
lud qō scribitur in passione dominica vos nescitis quicꝯ
Unde pondera. c. cū sit generale. §. eod. vbi tex. dicit qui
27 sacrilegi sunt vbi text. dicit † ꝙ detentores rerū ecclesie
sunt ꝓprie ꝛ vere sacrilegi. Sz illi qui turbāt possessionē
eccl'ie ñ dñr ēe vē sacrilegi lz sūt tāꝯ sacrilegi ꝛ ista dictio
tāꝯ ñ ē nota iꝓprietatis vt hī in. c. ꝓ vt. de dolo ꝛ cōtu.
ꝛ si aliq̄ñ est nota ꝓprietatis illud est iꝓprie ꝛ contra
suā ꝓpriam nām vt per glo. in. c. pochianos de decim. iu
xta illud ꝙ sacro scribiť euangelio quasi geniti a patre
cū ergo iste text. appellet turbatores possessionū ecclesie
esse tanꝯ sacrilegos. ergo ꝓprie ꝛ stricte nō sunt sacri-
legi sed tanꝯ. Et hoc est quod voluit recte intuenti de-
cidere iste tex. Tene menti q̄ est vera inuentio lz a tenui
28 ꝛ parū docto inuēta † ꝛ est vtile istud ꝓpter cōstitutiōes
ecclesie penales apponentes penas sacrilegis vt compre
hendanť inuasores rerum ecclesie ꝛ nō turbatores reruz
ecclesie per istū tex. q̄ statuta penalia sūt restringēda da
casuz ꝓpriū de peni. di. i. §. pene. l. si ꝓses. l. si de inter
pretationi. ff. de penis. ꝛ i casu ꝓprio. c. susceptū de rescri
ptis in. vi. ꝛ in. c. in nostrā de iniur. ꝛ dam. da. l. iij. §. hec
verba. ff. de nego. gestis. l. qcquid astringende. ff. de verb.
obli. ¶ Mo. ꝓratica cōcludēdi in interdicto vti posside-
tis agitur enim vt aduersarius cesset a turbatione ꝛ ige
tatione ꝛ ne in futurū turbet. l. barū. ff. si seruitus vendi-
cetur. c. lz cām de probat. ¶ Jtē ad interesse de ꝓterito
ꝛ ad damna ꝛ iniurias ꝛ sic in eodē libello pōt quis cō
sequi iniurias ꝛ interesse ꝛ quod plus est ꝓbať hic cleri
cū ēt noie ecclesie posse petere satisfactiōez iniuriaꝝ facit
c. grauis de resti. spo. c. olim de iniuri. c. si canonici. de of.
ordi. li. vi. ꝛ arguit do. pe. de anch. hic inꝗtum in libel-
lo pōt agi ad iniurias vāna ꝛ interesse. d. l. interdū. ff. de
publi. iudi. dic̄ tñ ad hoc facere. l. interdū. §. q furez. ff. de
furtis. ꝛ aliter nō soluit. ¶ Tu dicas nō esse admiratō
ne dignū ꝙ ex eodē crimine cōpetat actio ad interesse ꝛ
accusatio criminalis. l. q noie. ff. de fal. ꝛ. d. §. q furē ꝛ. c.
testimoniū infra de testi. ꝛ qō voluit ibi Bal. si mā subie
29 cta hoc patiať. ¶ † Mo. ibi appellatione remota quod
interdicto vti possidetis nō admittiť appellatio de quo
ꝛ de aliis interdictis dic vt in. c. ii. de ope. no. nūc. ꝛ in. l.
30 i. C. si de momentanea pos. fuerit appellatū. ¶ † Not. ꝙ
in istis criminalibus ꝛ casibus in quibus laycus est de
foro ecclesie sicut ad iudicē ecclesiasticū spectat cognitio
b ita ꝛ executio [b] ꝛ subdit domi. Pet. ꝙ sicut papa qui ē
lex animata in terris mādādo cognitionē cāe vī manda
re executionē vt in. c. significasti ꝛ in. c. querēti de offic. ō
lega. Jta cū lex mortua siue cōstitutio ꝓfert cognitionez
ꝛ decisionē cāe videť mādare executionē ꝙ dicit esse me
moria dignū ꝛ refert oldr. cōsuluisse vtz in causis eccl'ia
sticis criminalibus possit eps capere laycū ꝛ incarcerař
ꝛ punire alťat oldr. cōsi. xc. Tu vero pōdera q̄ lz videa
tur cōmittere executionē tñ intelligiť data capacitate iu
dicātis ꝛ exequētis. Mā vt sapienter dixit phs in scō ō
31 aia quē refert bal. in cōmēto. l. vnice. C. de cōfes. † Actus
actinoꝝ sūt i patiente bñ dispositio. vñ delegat⁹ pape nō
pōt mādare sniam executioni in reb⁹ tpalis iurisditiōis
puta delegat⁹ sup dote nō mittit in possessionē in rebus
tpalibus laycī cōuenti nō subiecti ecclesie. Jta sapienter
dicit ang. in. l. fi. C. ō iudi. referens fuisse dcm̃ suū Inn. i
c. veꝝ. §. eo. ꝙ limita nisi baberet papa iurisditionē tpa-
lem in loco. ꝛ ibi ang. facit memoriā de illo sanctissimo
Egidio cardinali auctore sacre dom⁹ dñoꝝ byspanorū
Et adduco singulare dcm̃ Inno. in. c. significasti ō of. ō
32 le. † vbi dixit ꝙ si ferť snia a iudice eccl'iastico ꝯ laicū mā
dabiť executōi ꝓ iudicē laycū nō ꝓ iudicē eccl'iasticū ꝛ
facit glo. sing. in cle. i. ō vsuris al's in cle. dispendiosaz ō
iudi. q̄ dicit ꝙ ꝑꝑ nō pōt tollere ordinē iudiciariū i foro
33 cesaris iuxta illud virgilianuz illa se iactet in aula. † Et
ió dicit petr. ō ancha. in repeti. c. ea q̄ ō reg. iu. in. vi. i. xi.
q. ꝙ iudex ecclesiastic⁹ nō pōt carcer are laycū crimino

a ¶ Peccat mortaliter. Ad de ꝓista valō notabili ꝛ q̄t-tidiana ꝓclu. vltra oēs scribentes tā anti quos q̄ mo-dernos fely. in c. q̄ in eccl'ia circa fi. xv. col. de ꝓsti. cart. xx vii. vió bal. i. l. tutoz petit⁹. §. i. in ꝓnci. de ex cu. tuto. vbi cō stanter tz ꝙ si papa ꝓuideat suos ꝓsangui-neos ad digni tatē ꝑsumiť fa cere instinctu carnis ꝛ sāgui nis nō aūt. s. sancti. ꝛ in. l. pen. C. ō bo. qꝫ li. vbi hz hanc sniam quā po nit. d. and. hic Cōtrariū tñ ō facto seruat. ñ dicam a fūmo pōtifice q̄ oīs ipsius ptās a deo est vt tenz car. in cle. fi. de eta. ꝛ q̄li. ꝛ in cle. pastoralis de re iudi. qm̃ solus deus ip-suz corrigit vt tz bald. in tra-ctatu scisma. sz ab interiori bus ab eo qui erogāt bōa dei in suos. ꝛ ad-ducūt ꝓ se illō Jhoel' ꝓphe. qō nō itelligūt Cū videris nu dū opi eum ꝛ carnē tnam ne despexeris. vi-deat deus quo pacto hec se habeant.

b ¶ Executio Que semp fie-ri dz cā cogni-ta vt tz gl. in. l. intra vtile. ff. de mino. bar. i l. meminerint vñ vi. nō tñ cō tra ꝓdēnatū v tz elegāter ro. decisio. ccccl xx xiiij. ici. si sua. i nouis quaz vi deas.

UVA. BHSC. IyR_275_2

sum crimine ecclesiastico. Sed illud spectat ad iudicem laycum ad hoc allegat quod no. in nouella in. d. c. significasti. Et adduco eleganté tex. in. c. cum eps de offi. ord. li. vi. vbi dicit quod eps carcerat personas ecclesiasticas ergo sequit quod non incarcerat personas laycorum. Et adduco elegãtem doctrinã Jo. and. in. c. i. de homici. lib.
34 vi. vbi dicit † q̃ iudex ecclesiasticus nó pót iponere penã pecuniariã layco sibi nó subiecto tpaliter lz incidit in illam penã sed oz illam facere iponi per iudicẽ laycum allegat. c. ij. de malefi. ꝛ. c. postulasti de iude. ꝛ. c. cum secundum leges de here. in. vi. facit ẽt iurisditiões distincte sũt x. disti. c. qñ. c. cũ ad verũ. xcvi. disti. c. nouit de iudi. c. solite de ma. ꝛ obe. iuxta illud nó illi iperium pellagi. Jtez in istis casibus iudex ecclesiasticus oz vti censura ecclesiastica. c. cum. c. laycus de foro cõpe li. vi. facit auc. de manda. pncipum. §. si vero canonicũ. l. placet. C. de sa. san. eccle. ꝛ per cõsequens videt qõ nõ poterit exeq iudex ecclesiasticus sniam lataz a se cõtra laycũ nó subiectũ sibi tẽ poraliter. Et ad istum tex. posset responderi q̃ posito q̃ ista dicta essent vera ad istũ tex. dabit hec rñsio q̃ ideo ꝟ mandat snia executioni per iudicẽ ecclesiasticũ ex eo qa Bononia tpaliter est subiecta ecclesie. ꝛ ex hoc sequitur nõ ꝓcedere illud q̃ superius collegi ex tex. isto dum dixi posse colligi hic bononiã nõ esse tpaliter subiectã ecclesie. sed tenẽdo q̃ iudex ecclesiasticus pót exequi sniam lata a se ꝯ laycuz tpaliter sibi nó subiectũ cessabit istõ notabile quod hic colligit bononiã esse tpaliter subiectã ecclesie. Sed q̃ iudex ecclesiasticus possit distringere laycum pro crimine ecclesiastico adduco text. in. c. quisquis xvij. q. iiij. ꝛ q̃ hꝰ in tex. ꝛ glo. in. c. ꝯ ydoloꝝ. xxvi. q. v. q̃
35 dicit † q̃ pro crimine ecclesiastico potest iudex ecclesiasticus incarcerare reos illius criminis ꝛ per ꝓns poterit incarcerare laycos facit. c. ij. de adulte. facit etiã qualitas criminis facit laycũ de foro ecclesiastico auc. itẽ nulla cõmunitas. C. de epis. ꝛ cle. c. ex tenore. c. cũ sit generale. c. si clericus laycũ supra eo. facit. c. i. de offi. ordi. vbi dꝰ q̃ iudex ecclesiasticus inuocat auxiliũ iudicis laici quod videtur sapere vt ipse ecclesiasticus possit distringere laycos ꝓbaꝟ ꝟ i. c. felicis. §. fi. de pe. in. vi. ꝛ in auc. cã q̃ fit cuz monacho. C. de epis. ꝛ cle. ꝛ adduco sing. tex. in. c. pro humani de homici. lib. vi. vbi papa banniuit a toto populo christiano eos qui occidũt christianos per assassinos nec est aliud bãnire aliqué a populo christiano nisi dare potestatẽ cuicũqz occidẽdi eũ ꝛ sic exequẽdi vt ibi dicit do. Bomi. allegãs Ang. in suis cõsilijs cõsi. xiij. vel ꝓsi. xvij. facit ẽt qõ voluit Jo. an. in addi. spe. in ti. de offic. ordi. in rub. facit quod dixit do. Bomi. in. c. cũ eps de offic. ord. li. vi. Et ad oia dicta supiora allegata i cõtrariũ posset dari recta rẽsponsio vt dicamus q̃ iõ executio fit per iudicem laycũ in bonis layci cõuenti vt illa executio bẽat facilioꝛẽ expeditionẽ qz ex quo iudex laycus vt videm⁹ habet familiã armatã ꝛ epi nõ habent familiã armataz qz arma clericoꝝ debent esse oratiões ꝛ lachrime. xxiij. q. viij. c. cõueniat. iõ non est defectus ptãtis sed est defectus qz nõ ꝟ familiã armatã facit qõ voluit do. abb. in. c. ij. de malefi. ꝛ in. c. ij. de pen. ꝛ ideo dixit Joã. de imo. in. c. i. de
36 mutu. peti. vbi dicit † q̃ si cozã iudice layco recõuenitur clericus ꝛ condemnatur quod poterit iudex laycus exequi suã sniam ꝯ ipsum clericũ lz ꝓpter euitãdas opi. eps illã exequet ꝑ multo fortius iudex ecclesiasticus poterit exequi suã sniam cõtra laycũ maxie cũ habeat habitũ iurisditiõis tpalis vt in. c. nouit de iudic. ꝛ p ꝓns sto in hac cõclusione vt in firma petra q̃ poterit iudex ecclesiastic⁹ exeq suã sniaz ꝯ laycũ i bonis ipsius layci. C Venio ad glo. ꝛ quidem glo. i. declarat istum text. inquantum dicit pleno iure vt intelligaꝫ in tpalibus ꝛ spũalibus quaz expositionẽ dãnat hic Jo. an. qz tex. facit mẽtionẽ de tpali iurisditione ꝛ sic nõ cõprehẽdit iurisditio spũalis iõ dicit q̃ vigoze istoꝝ verboꝝ bẽat merũ ꝛ mixtum iperum ꝛ iurisditionẽ que oia cõprehẽduntur sub iurisditio

37 ne inq̃tum est genus ꝛ ex hoc habes ꝟm do. abb. † q̃ si concedat iurisditionẽ tpalez alicui cũ pleno iure q̃ videtur concessum merũ ꝛ mixtũ impiũ ꝛ iurisditio ꝛ cũ hoc dicto transeunt doctoꝛes oẽs. Sed ꝓ certo nõ dicũt vez per. l. cũ plenissimã cum glo. sua. ff. de offi. ꝓcons. vide iura que allegaui superius. Jdẽ si cõcederet plena iurisditio ab eo qui posset cõferre iurisditionẽ tpalem ꝛ spũalẽ tunc videt concessa iurisditio spũalis ꝛ tpalis arg. l. bñficiũ. ff. de cõstitu. prin. ꝛ c. olim de verbo. signi. ꝛ qõ voluit glo. que reputat singu. in cle. i. de fo. cõpe. in ꝟsi. omnimoda iurisditio. ꝛ dicas q̃ illa verba pleno iure exponunt ꝟm subiectã materiã facit. l. si mater. in versi. pleno iure. C. de suis ꝛ legi. vbi illa verba iportant oñium vtile ꝛ directuz. facit. l. ticia. ff. de ãnuis lega. l. generaliter. ff. q ꝛ a qbus. l. femine. §. illud. C. de secũ. nupt. c. cũ inter. de re iudi. c. cũ ꝛ plãtare. §. in ecclesijs de priui. c. qñ. ꝛ. c. pastoralis eo. ti. vbi per Jnno. ꝛ hosti. ꝛ per eũdem in. c. cũ ad sedẽ de resti. spo. tex. in cle. i. de excess. prela. c. auditis ó
38 prescrip. C † Ex glo. ij. no. q̃ incoꝛporalia ꝓprie nõ possident sed quasi possident qõ est ꝑpetuo notãdum ꝑ practica libellandi in istis incoꝛporalibus qz iurisditio ꝛ oia iura incoꝛporalia ꝛ ẽt seruiẽtes nó possident sed quasi. c. cũ ecclesia sutrina. de cã pos. ꝛ ꝓprie. l. seqtur. §. si viaz. ff. de vsucap. incoꝛporalia enim coꝛporaliter apprehẽdi nõ possũt. possessio vero coꝛporalis dicta est quasi peduz positio. ff. ó acqr. pos. l. i. dicit tñ q̃ si non apponat dictio quasi nõ vitiat libellus. c. olim. el. ij. de restit. spo. c. lz cãz de ꝓba. c. accedens vt lit. nó ꝓtest. vbi colligit q̃ nec snia sic lata ex hoc capite vitiaret. facit qõ not. glo. in. c. quod
39 quis. xxxiiij. disti. dicit tñ collectarius † quod si in libello quis diceret se eẽ in vera possessione quod succũberet q̃ dictũ do. Abb. nó credit esse verũ qz libellus ꝺz largissime itelligi ꝛ ẽt iproꝑiari vt teneat ꝛ cõcludat itentionẽ libellãtis. c. cõstitutus. de religi. domibus ꝛ qõ voluit Jnno. in. c. cetez de iudi. facit qõ voluit Guil. de cu. ꝛ bar. in. l. sed si possessoꝛi. §. itẽ si iurauero. ff. de iureiur. C Tu vide varia ꝛ pulchra dicta circa substentandũ libellum q̃ ego posui i. c. examinata supra ó iudicijs. Et ideo ꝺz intelligi de vera possessione idest nõ ficta seu ꝓcaria. C Tu põdera rubricã de rebus ecclesie nõ alie. vbi rubrica cõprehẽdit coꝛporalia ꝛ incoꝛporalia ꝛ dñr eẽ ecclesie saltẽ quo ad possessionẽ. vide q̃ dixi in illa rubric. ꝛ per illam glo. dicit Jo. an. post gof. q̃ pro istis incoꝛporalibus nó cõpetit interdictũ vnde vi vel vti possidetis sed quasi vñ vi vel q̃si vti possidetis. l. quotiẽs. ff. de seruitu. l. ij. §. põponius. ff. si seruitus vendicet. vel cõpetit cõditio ex canone reintegrande. iii. qõ. ix. ☞ ppo. videt q̃ iste tex. sibi cõtradicat qz primo dicit esse in q̃si possessione ꝛ postea dicit illatã sibi violentiã nã per violentiã perditur possessio vt in toto titulo de resti. spo. ergo nó erat in quasi possessione. Jnn. ꝛ alii scribentes soluunt q̃ isti inferebant violentiã nó spoliãdo sed inquietãdo fozsan. n. capiebant clericos ꝛ laycos qz cozã cõi bononie nó respõdebant ꝛ alias multipliciter iniuriabãt vt ex fine litterę colligit. ꝛ ex hoc intentabat interdictũ vti possi. ex q̃ in libello fit mentio de violentia ꝛ per ꝓns de sacrilegio ideo ꝺz cã cozã ecclesiastico iudice agitari sed snia nó dabitur in fauoꝛem epi nisi ꝓbet violentiã. ꝺz enim ꝓbaꝟ cãm ex qua petit alias succũbit. ff. de excepti. rei iudic. l. si mater. §. eandẽ. ꝛ ex hoc infert do. anto. multũ sapienter q̃ ad hoc vt pro turbatione agat cozã iudice ecclesiastico ꝺz q̃ habeat violentiã in se quod ocñ nó placet do. abb. qui cõtra do. anto. allegat. c. cũ sit generale. §. e. vbi gñaliter dꝰ ecclesiã posse cõuenire suos malefactoꝛes coraz iudice ecclesiastico. nã sacrilegiũ cõmittit qualitercũqz ledantur vel dãnificẽtur ecclesie vt ꝓbatur in isto tex. vbi non solũ iudex ecclesiasticus cognoscit de violentia sed ẽt de iniurijs ꝛ damnis. C Sed tu põdera istũ tex. in ver. quasi sacrilegi. q̃ ideo iudex ecclesiasticus cognoscit de huiusmodi cã qz erat quasi sacrilegi ꝛ sic veri sacrilegi non

UVA. BHSC. IyR_275_2

legi non erant. Et pōdero. d. c. cū sit generale vbi dicit q
sacrilegi sunt z sic ꝓbat tex. ibi q malefactores eccl'ie q
sacrilegi sunt cōueniunt cora iudice ecclesiastico ergo se
quitur q si non est sacrilegus nō cōuenit cora iudice ec-
clesiastico sed in casu huius capli sunt quasi sacrilegi p-
pter violentiā turbatuā factā violenter. Cuz ergo ex vio
lentia oriatur istud quasi sacrilegiū ergo necesse est vt p
betur violentia qz alias staremus sub regula q actor se-
quetur forum rei vt in. c. si clericus laycum supra eod. z
40 per cōsequens verū est dcm̄ do. Ant. z ꝓbat hic †. Quid
aūt sit sacrilegiū. dic q est sacre rei violatio vl' vsurpatio
z cōmittit tribus modis cum sacrum accipit de sacro vt
calix de ecclesia vel sacrum de nō sacro vel ecōtra ō quo
vide Bal. in. l. si mūdū C. de fur. quā allegat hic do. car.
z dicit ibi bal. vnū quod est memoria dignū. Aliter capi
41 tur sacrilegiū a lege ciuili z aliter a lege canonica † q si
statutū laycor loquat de sacrilegio intelligit de sacrile-
gio ꝑut capit a lege ciuili. Si aūt est cōstitutio edita ab
ecclesiastico z loquit de sacrilegio intelligit ꝑut capitur
sacrilegiū a lege canonica facit simile qō voluit bal. i. l.
si qñ. C. de inoffi. testa. de eo qui habuit priuilegiū testan
di a principe an intelligat ꝑm ius ciuile an canonicū. Et
42 faciat qō voluit bal. in. l. i. C. q bo. ce. po. vbi dicit † statu
tum editū in terris tpaliter subiectis ecclesie in dubio re
ducit ad terminos iuris canonici. Si aūt a ꝓncipe redu-
citur ad terminos iuris ciuilis vide que dixi in. d. c. cum
43 sit generale. s. eo. ¶ †Secūdo collige ex dicto Innoc. z
Jo. an. q fundans se in libello sup certa qualitate si eaz
nō probet succūbit quod satis patet. nā si illa nō ꝓbet nō
videt illud factū deduci in iudicium. c. cū sit generale. s.
44 eo. Ly. in. l. ij. C. ō proba. vbi dicit † q si fit accusatio vel
inqsitio de insultu cum armis cū sanguinis effusione z p
batur insultus sed nō ꝓbat illa qualitas cū sanguinis ef
fusione qō venit absoluendus reus qz nō videt hoc factū
ꝓbatū deficiente qualitate allegat do. abb. c. fi. de restit.
spo. vos habetis has remissiones bar. in. l. denūciasse. §.
quid tñ. ff. de adulte. vbi refert disputationē Ja. de are. z
plene de hoc loquit z in cōsilio suo incipiente accusatio
fuit instituta Jo. an. in addi. spe. in ti. de accusa. in rubri.
plene bal. in. l. ij. C. de ꝓba. z in. c. cum cōtingat de rescri
ptis do. abb. in. c. lz cām de ꝓba. guil. de cu. z alios in. l.
quid ergo. §. pena grauior. ff. de bis q no. infa. ¶ Et pō
dero vnū quod tibi videbit nouū q imo accusat⁹ venit
condēnandus iudicis officio qz posito q pars astrinxe-
rit se ad ꝓbandum factū z qualitatē facti potuit se astrin
gere ad pīudiciū propriū nō aūt ad preiudiciū reipubli
ce arg. c. bone de postu. prela. ió fauore reipblice poterit
iudex ex officio suo delinquentē ꝓdēnare. allego ad hoc
c. ex parte z quod ibi nota. per do. anto. z alios supra ō
rescrip. z in. c. lz cām de ꝓba. z bal. in. l. i. C. de cōdi. in
debi. In glo. fi. ista glo. facilis est in sui principio postea
qrit an isti sint excōmunicati ipso iure z dicit q nō sz ex
cōicandi sunt per sniam donec satisfecerint. Ex hac glo.
45 cū tex. collige q sacrilegus nō ē ipso iur excōicatus sz ve
nit excōicandus sed in ꝓrium facit. c. nouimus de imu. ec
cle. c. cū pro cā de sen. excō. xi. q. iij. c. canonica. xvij. q. iiij.
c. oēs Jo. an. hic recitat opi. quas do. anto. z alij scriben
tes cōmemorant. Et inq̄tum pet. yspanus tenuit q op-
primens aliquē in ecclesia vt in casu. d. c. cū pro cā est ipso
iure excōicatus sequit do. anto. simpliciter q sentit idē in
uiolante imunitatē eccl. exhēdo aliquem de ecclesia do.
abb. dicit q nullo iure hoc ꝓbat z refert colletariū tene
re hic q ñ sit excōicat⁹ ipso iure allat. c. null⁹ z. c. seqns.
xvij. q. iiij. z cū eo transit do. Abb. ¶ Ego pōdero q. d.
c. nullus nō probat doctrinā collectarij nec do. Abb. qz
loqtur in eo qui distraxit seruū suū vel discipulus suū ab
ecclesia sup quos hēbat ptātem ergo sequit secus eē si ex
tissent alios. z ad. c. sequens respondeq loquitur in eo
qui extraxit seruū vel aliū insequendo quo casu vī attē-
di pncipiū prmissum z nō finis ꝓhibitus. Pōdera etiā
qz iste tex. loquit in quasi sacrilego z nō loqnit in ꝓprie
sacrilego vt dixi in notabilibus z ió non recte ꝓbat iste
tex. q sacrilegus nō sit ipso iure excōicatus vñ videretur
dari regula q cōmittens ꝓprie sacrilegiū est ipso iure ex
cōicatus z ideo doc. hic non bñ ponūt regulā q sacrile-
gus non sit ipso facto excōicatus. z ab illa regula excī-
piunt aliquas fallentias vt hic per do. anto. z allegat ca
sum. c. generali de elec. li. vi. de occupante custodiā eccle
sie vacantis z vsurpante eius bona vt ipso facto sit excōi
catus z allegant quod voluit archi. in. c. qz sepe de elect.
li. vi. vbi loqtur in laycis occupātibus z vsurpantibus si
bi bona ecclesiaz vacantiū vt ipso facto sint excōicati. c.
de laycis. xij. q. ij. Sed illa lra in pncipio ꝓbat ꝓriuz ꝑm
do. abb. z ꝓpter hoc dcm̄. c. generali requirit duo ad ꝫ
vt incidat in excōicationē ipso facto vz vt occupet custo-
diā seu guardiā ecclesie vacantis z eius bona. excōicatio
eniz inq̄tum est forī cōtentiosi oz stricte intelligi. vt not.
Inno. in. c. cū tu de testi. z in. c. ad audiētiam de homici
dio. Ista qō nō est examināda hic sed accōmodatus lo-
cus est in. c. cū pro cā z in. c. cōquesti z in. c. tua de sen. ex
cōi. ió dicēdum est vt ibi per scribentes. Supremo pnci-
pi deo sedēti sup trono z agno sit salus sempiterna amē
domi. Andreas Barbatia vtriusq iuris doctor z miles
Mccccl xix. xv. nouemb.

Jlecti. Famosa est z vtilis pro certo decretalis hec z forte non est
d ex toto bñ intellecta. z hoc intēdit. Priui-
legiatus non tenet rñdere nisi in certo loco
q si in alio loco rñdere vel soluere pmit-
tit poterit ibi cōueniri ꝑm Jo. an. z cōiter doc. vel sic. pri
uilegiū alicui cōcessum vt teneat nisi in certo loco rñdet
nō extendit ad locū vbi ex aliqua cā de iure cōi cōuenire
pōt. h. d. ꝓz do. abba. Et diuidit pma pars. Primo pōit
querelā actoris q̄ ponit causę cōmissionē z rei exceptōez
Scōa ponit mādatū factū reo cū cōminatiōe z ꝓuisiōe
Et pmitte ꝓ euidentiori dicendoz declaratiōe papa vt
vniuersuz districtē posset dare iudicē vbi velit z valet
dūmodo nō excedat oli duas dietas a loco rei oli. c. non
nulli de rescri. bodie vnā dietā. c. statutū cū aūt de rescri.
1 in. vi. † Scōo pmitte ꝓuilegiū debē aliqd ꝓferre. l. i. ff. ad
munic. l. i. C. de thesaur. li. x. l. si qñ. C. de inoffi. testa. c. i. ō
rescrip. oli de verb. signi. ió lz strictissime intelligat tñ oz
aliqd operari z sufficit quantūcūqz modicū. Tertio pre-
2 mitte † q vbi qs contraxit pōt ibi ꝓueniri qz ibi soluit so
rū. l. heres abñs. ff. de iudi. c. fi. §. eo. z dicit qs ibi ꝓtraxit
se vbi destinauit soluere. l. ꝓxisse. ff. de actio. z obli. l. iiij.
ff. de bo. auc. iudi. po. l. quero. ff. de solu. l. ticiū aut meuiū
3 ff. ō admini. tu. Quarto pmitte † q pactū de rñdēdo co
rā certo iudice ñ ꝓrogat iurisditionē lz tollat facultatē
declinādi suppositā iurisditiōe. l. si cōuenerit. ff. de iuris.
om. iudi. c. significantibus de offi. deleg. c. i. de iudi. c. si di
ligenti. s. eo. ¶ Venio ad notabilia not. ibi ciues roma
4 ni † q ꝓprie dicūt ciues originarij z nō qui de foris ve
niunt glo. est multū solēnis in. l. ciues. C. de appe. Illi. n.
dicunt incole quod facit ad repsalias concessas ꝑ ciues
messaneñ. vt alios q̄ originarios non cōprehēdant ꝑm
Bal. ibi cum repsalie sint odiosissime z strictius interp
5 tande † nā sicut nomine filioz nō cōtinent nisi natiui z nō
adoptiui ita hic nō cōtinent nisi ciues nati z non ciues
adoptati. alij alia dicūt in. l. ciues. C. de incolis lib. x. q
pōt eē vum vbi agit de fauore nō vbi agit de odio z vi ō
ad predicta glo. in. c. statutū in. §. cū aūt de rescrip. in. vi.
z in cle. i. de fo. cōpe. z bal. in. l. si ruphius. C. de testa. mi
li. z in. l. si qs. C. de natu. lib. z in auc. habita. C. ne filius
pro pa. z in. l. quod fauor. C. de legi. z i. l. ex oratiōe. ff. ō
excu. tuto. z in. l. siue possidetis. C. de ꝓba. z in. l. si ea le-
ge. C. de cōdi. ob cām z in. i. ꝓsti. ffoz z in. l. oēs populi
de iusti. z iur. z in. l. in vrbe. ff. de stat. homi. z in additi.
quas fecit ad Spec. in tit. de censi. z refert Petr. de an
cha. in repetitio. c. canonum statuta de consti. Bald. con

UVA. BHSC. IyR_275_2

6 ſuluiſſe † q ſi eſt cõceſſum ꝓuilegiũ ciuitati q poſſit cognoſcere de cauſis ſuoꝝ ciuiũ q tale ꝓuilegiũ extendit ad incolas habitantes in loco qꝛ quo ad legẽ foꝛi cenſentur inde oꝛiundi q̃diu ibi habẽt incolatũ. allegat ad hoc iſtũ texꝛ. vide bar. in l. ciues. C. de incolis li. x. ꝛ in l. i. ff. ad munícip. ꝛ in l. ſi maritus in magiſtratu. §. lege. ff. de adult. ꝛ in l. iij. §. ſi emancipatus. ff. ꝺ cõtratab. ꝛ in l. ſi is qui pro empto. ff. de vſucapio. ꝛ in ſuo ꝓſilio incipiẽte punctus talis eſt ꝛ in cõſil. incipiente ciuitati camarinẽſi. ꝛ refert Petr. de ancha. in cle. q circa de elec. ſe mꝛ
7 tum dubitaſſe ꝛ cogitandũ reliquit †. Domini veneti habent multa ꝓuilegia fauoꝛabilia ſuis ciuibus cũ ꝓncipibus ꝛ cum alijs adiacentibus mõ aliquis efficit ciuis venetus ex ꝓuilegioꝝ vtrũ gaudeat illis imunitatibus q̃ collate ſunt ciuibus venetis a regibus ꝓncipibus ꝛ ab alijs ſimilibus vide Saly. vbi pulchre loquit in rubꝛica ffoꝛ. de proba. ꝛ in d. l. ciues. C. de appel. ꝛ bal. in l. municipes. §. miles. ff. ad munici. vbi dicit q doctoꝛ legens bononie dicit ciuis bononiẽ. dum legit ibi ꝛ vide ſingu. texꝛ. in auc. de queſtoꝛe in ꝓinci. in ver. ciuitas noſtra populoſa diuerſoꝝ hominũ turbis. vbi appellatione populi veniunt homines habentes incolatuꝫ in populo ꝛ iſta non tradas obliuioni. ¶ Nota ibi cõtra. n. ꝓdeceſſoꝛes
8 † q contractus factus cuꝫ ꝓdeceſſoꝛe nomie eccleſie ꝛ ad vtilitatẽ eccleſie tranſit in ſucceſſoꝛẽ ꝓlature nõ ſolum quo ad ſubſtantiã ſed ẽt quo ad tacitã renũciationẽ ꝓ-
9 uilegij ex quo infert † q ꝓlatus põt tacite renũciare ꝓuilegium cõpetens eccleſie quod facit nomine eccleſie ꝛ talis renũciatio ꝓeiudicat ſucceſſoꝛi. allegat dominum abba. Inno. in. c. accedentibus de ꝓuileg. ꝛ glo. in. c. i. de in inte. reſti. li. vi. ſm do. abba. hic. Tu de primo dicto allega. c. i. de ſolu. ꝛ dicas q dicit cõtractũ ꝓ vtilitate eccleſie q̃ fuit cõtractũ ꝓ neceſſitate perſone rectoꝛis eccleſie tunc. n. ꝺ̃ cõtraxiſſe ad eccleſie vtilitatẽ argu. c. de his de ecc. edifi. ꝛ c. i. de pig. Et põdera qꝛ iſte texꝛ. nõ ꝓbat illud qꝺ̃ dixit abb. hic eni nõ fuit conceſſum ꝓuilegiũ eccleſijs ſed bñ fuit cõceſſum oibus anglicis. ¶ No-
10 ta ex eiſdem verbis † q reſcriptum ipetratũ ꝑ tra ꝓdeceſſoꝛem expreſſo ſuo nomine ꝓꝓrio vt apparet ibi contra ꝓdeceſſoꝛẽ trãſit in ſucceſſoꝛẽ ꝓ certo admiratiõe dignũ eſt qꝛ reſcripta ſunt ſtricti iuris ꝛ nõ extendũtur ad ꝓſonas in eis nõ expreſſas. c. ſignificante. c. rodulphus de reſcriptis. c. cum olim de offi. deleg. ꝛ hic ipetratũ noie ꝓꝓrio cõtra ꝓdeceſſoꝛẽ tranſit in ſucceſſoꝛẽ dcm̃ tñ iſtꝺ̃ eſt verũ ꝛ ꝓbatur in. c. ſignificauit de reſcrip. ꝛ in. c. qꝛ. ℞. ſupra de iudi. vide ibi dicta. ¶ Not. ibi tu poſuiſti modum excipiendi. nã iſte erat reus ꝛ debuit ꝓponere ꝑ viã exceptionis ꝛ nõ per viã ꝓpoſitionis tñ modus ſic opponendi validus eſt de iure vt ꝓbatur in. c. meminimus in verſi. ꝓponens de accu. ſm Joã. and. ibi qui dicit ꝑ excepa ¶ Reipublice. adꝺ̃ oldr. in ꝓſi. xxxii. inci. Queſtio eſt vtruꝫ ſacerdos. qui multa notabilia dicit.
tionẽ facit. c. ex litteris in verſi. ꝓpoſuit de excel. plato. c. dilecti in verſi. ꝓpoſuerũt de excep. c. oli in vſi. ꝓpoſuit de preſcrip. c. ex parte. ꝛ c. ſinautẽ ꝺ̃ reſcript. Sed i cõtrarium adduco. c. expoſuit de vila. in ver. excipiẽdo ꝓpoſuit. c. ij. de ordi. cogni. c. ſignificauit de reſcript. c. dilectus el. ij. eo. tit. c. fi. de iudi. c. fi. de libel. obla. c. oli in vſic. excipiendo ꝓpoſuit de exceptio. c. ſignificantibus de offic. de leg. in verſi. excipendo ꝓpoſuit. Solue q ſufficiat narrare factũ ex quo colligatur exceptio lꝫ reus nõ dicat excipendo ꝓpono ꝛ ita ꝓbatur hic ꝛ in iuribus primo loco adductis ꝛ iſtud voluit bar. in l. i. ff. de excepti. ꝛ do. anto. in. d. c. ex parte de reſcript. ꝛ dixi in. c. cũ ſup abbatia de offi. deleg. ꝛ in. c. ex parte. ꝛ in. c. ſinaũt de reſcrip. ꝛ vide Jo. de imo. in l. quidã cõſulebat. ff. de re iudicata
11 ¶ Nota ibi omnibus anglicis † q ꝓuilegiũ cõceſſum hominibus certe patrie ſub noie appellatiuo trãſit i clericos quod maxie ꝓcedit q̃ mã ſubiecta ꝛ perſona concedens pariter ꝓportionat vtriqꝫ ita hic colligit do. ab. Sed do. car. colligit q ꝓuilegiũ cõceſſũ anglicis cõpetit etiam clericis ꝛ ſm abb. antiquũ ꝑ quo allegat. c. ſi. de offi. dele. li. vi. in ver. diſtrictu. ꝛ qꝺ̃ ibi no. Jo. an. ꝛ idẽ dicit do. car. eẽ in cõſuetudine q ꝓuilegiũ largitũ a cõſuetudine anglicis cõꝓrehendit clericos anglicos. c. ad noſtrã de cõſuetu. ꝛ refert boſti. hic dicere ſe vidiſſe ꝓuilegiũ de quo hic. ꝛ q in eo cõtinebat cã inimicitiaꝝ ꝛ ſic cuꝫ bodie ceſſet cã illa pace reformata inter reges ceſſabit ꝓuilegiũ. lxij. diſti. §. verum. ſi tñ aliquis haberet ſpeciales inimicitias adhuc beneficio iuris cõis ꝛ ſi nõ ꝓuilegij poterit ſe tueri vt in. c. accedens el. ij. vt lite nõ cõteſt. c. ex parte de app. ꝛ ex eiſdem verbis nota ſm do. cardi. q clerici dicunt ẽt de prouincia. c. fi. de offi. deleg. li. vi. ꝛ dicũtur eſſe ciues vbi habent bñficiũ argu. c. dilectus. el. ij. de reſcript. Sꝫ do. anto. hic colligit q ꝓuilegium conceſſum anglicis ꝛ ſic certo generi perſonarum ſub nomine patrie vel ꝓuincie nõ ſolum cõꝓrehẽdit laycos ſed etiã clericos quod per maxime putat verum qñ mã de qua querit vt plurimũ ꝛ regulariter ꝓponaꝫ clericis ſicut eſt q ex delegatione pape qꝺ̃ cõueniaꝫ vel nõ cõueniaꝫ vt in. c. lꝫ ꝛ. c. ex tenoꝛe. §. eo. per que cõiter dici
12 tur † q ſtatuta ẽt laycoꝝ ſimplicia extendũt ad laycos ꝛ clericos inq̃ntum ꝓuilegiant vt in ſtatutis de inſtrumẽtis cõfeſſionatis exequendis ꝛ ſimilibus vt in. c. ſi clericus laycuꝫ ꝛ. c. q clerici ſupra eo. ꝛ. c. eccleſia ſancte marie de cõſti. ꝛ refert abb. antiquũ dicere iſtũ texꝛ. faceꝛ ad qõnem montis peſulani. nã loco illi fuerat cõceſſuꝫ ꝓuilegiũ duraturũ per trienniũ ne traberent extra dioceſim ſuper rebus epatus q illud ꝓuilegiũ etiã cõꝓrehen-
13 debat clericos †. Sed vtꝝ appellatione diſtrictualium veniant clerici. do. anto. allat Jo. and. in. d. c. fi. dicere q ſic per illum texꝛ. ꝛ per. d. c. accedens vt lit. nõ cõteſt. ꝛ ſꝺ̃dit ꝓbari hic q papa poteſt cõtra ius cõe ꝓuilegiaꝫ clericos ad ꝓiudiciũ laycoꝝ inq̃ntum habeãt ꝓſequi coram iudice eccleſiaſtico ꝛ ſic cã laycoꝝ inq̃ntum tractaꝫ coram iudice eccleſiaſtico tractaꝫ ſtatutis ꝛ ꝓuilegijs eccleſiaꝝ. Sed do. pet. de ancha. colligit q ꝓuilegiũ conceſſum certe nationi puta ſicculis cõꝓrehendit clericos ſicculos allegat Jo. an. in. d. c. fi. ego adduco Lapũ alle-
14 gatione. ioo. incipiente in queſtione ꝓpoſita de facto vi-
14 detur grande dubiũ vbi dicit. † q ſi diſpoſitio municipalis cõcedit in modũ cõceſſionis vel ꝓuilegij cõꝓrehendit bñficiatũ ꝛ maxie ſi diſponit iperſonaliter tũc creditꝺ̃ q ſtatutũ cõcedendo vel ꝓuilegiando ſi diſponit ꝑ verba generalia q clerici gaudent beneficio talis ſtatuti ꝛ ideo dic verba generalia que ex ſuo ſignificato clericos implicant vt cum dicit oẽs ſicculi ꝛ ſic de ſimilibus nominibus appellatiuis ꝛ loquitur de materia indifferenti ſicut dicimus de conceptione maſculini in femininũ iuxta no. in. l. i. ff. de verbo. ſigni. ꝛ in l. qcunq; . C. de ſeruis fugitiuis. ꝛ. c. ſi quis ſuadente. xvij. q. iiij. ꝛ. c. generali ꝺ̃ elec. lib. vi. ꝛ pro his dicit eſſe caſum elegãtem hic. ꝛ adduco quod voluit bal. in l. i. §. huius ſtudij. ff. de iuſti. ꝛ
15 iure. vbi dicit illum texꝛ. eſſe in argumẽtum † q ſacerdo-
a tes ſũt pars rei publice[a] ꝛ ſũt de diſtrictu ciuitatis allat qꝺ̃ hñ in nouella in. d. c. fi. ꝺ̃ offi. deleg. li. vi. ꝛ inducit ad qõnem ſtatuti diſponentis q nemo trabat aliquẽ peruſinum extra curiã peruſinã vt nõ includat trabentẽ ad curiam epalem peruſinam qꝛ illa dicitur curia peruſina ſicut dicitur eccleſia peruſina allegat. c. cum eccleſia ſutrina de cau. poſ. ꝛ ꝓpꝛie. ꝛ adduco do. car. in repeti. c. per
16 pendimus de ſent. excõ. in. viij. q. † q diſpoſitio laycoꝝ diſponit non auctoꝛizabiliter ꝛ preceptiue ſed ꝓuilegiatiue ꝛ permiſſiue vt qꝛ diſponit vt filius maſculus excludat filiam ꝛ ei preferat in ſucceſſione parentis q frater qui eſt clericus vel monachus gaudebit beneficio talis ſtatuti ꝛ dicit hanc. q. fuiſſe de facto in perſona. d. Lapi abbatis qui ſcripſit ſuper. vi. ꝛ cle. ꝛ fuit cõſultum per do. Jo. de ligna. franciſ. de albergo. Lapũ ꝺ̃ caſtelliõcbo qui conſulerunt q gaudeat ex quo ſtatutũ per verba generalia eſt ꝓuilegiatiuũ ꝛ ſuper actu indifferenti cadẽte in clericos ꝛ ꝑ cõſilio eoꝝ allegarũt texꝛ. iſtum. tñ dicit do. Lardi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

do. Lardi. q̄ iste tex. loquit̄ in priuilegio p̄cesso a papa
tñ dicit idem q̄ predicti cōsulentes per regulā quā dicit
se tradidisse in eadē repeti. in. ij. q. vbi tradidit regulam
17 † q̄ quilibet pōt dare priuilegiū ecclesie super pertinēti
bus ad se ꝛ statuta ꝛ leges extendūtur ad nō subditos
quatenus cōtinent eoꝝ fauores ego dixi ad plenū ō hac
q̄one in. c. q̄ clerici. s̄. eo. ꝛ ni fallor tenui cōtra Jo. de li
gna. ꝛ sequaces poteris videre ibi. ꝛ longe miror q̄ cō
moda ꝓueniēcia ex statuto municipij ꝓueniāt ad nō sub
ditos qui nō supportant onera municipij pace sua salua
dixerim non bñ loquit̄ do. Lard. vide que dixi in. d. c. q̄
clericis. Adduco ēt quod voluit Iodo. ro. in suis singula
18 ribus in ordine meo. cccc xxiij. incipi. † Habeo casum in
facto cardinalis nonarien̄sis nuper mort⁹ est rome re
lictis pluribus filijs ꝛ filiabus legittimis fuit eni ꝓpter
sciam suā ꝓmotus ad dignitatē cardinalatus. cōstitutio
nouarie ciuitatis dicebat q̄ stantibus masculis filie nō
succedant. an habeat locū in successiōe talis cardinalis
ꝛ vī q̄ nō per ea que habent in. c. ecclesia sancte marie. ō
consti. ꝛ. c. bene quidē. xcvi. di. dicit q̄ illa iura nihil faci
unt q̄ statutū loquit̄ ꝓhibendo psonam laycaz succede
re iō dicit ō isto casu dubitare dicit tñ allegare se aliqua
q̄ appellatione populi nō veniunt clerici allegat. c. si sen
tentia de sen. excō. li. vi. melius allegasset. c. duo sunt ge
nera. xj. q. i. sed appellatione districtualiū bñ veniūt cle
rici. ꝛ ideo si concessum est priuilegiū districtualibus re
gis q̄ veniunt clerici stātes in districtu regis. ꝛ dicit fuis
se singulare dcm̄ Jo. an. in. d. c. fi. de offi. deleg. lib. vi. Et
iō est q̄ laycus princeps in aliquibus causis distringit
clericos vt bī in. c. p̄incipes seculi. xxiij. qō. v. dicit tñ q̄
ꝓstitutio layci permissiua cōprehēdit clericos quo ad fa
uores ꝛ dicit se habuisse hoc a Lapo qui ad hoc allauit
istum tex. Et adduco qō voluit do. anto. in. c. fi. de vita ꝛ
19 ho. cle. vbi dicit † q̄ statutū layci si est priuilegiatiū lcz
loquaī generaliter cōprehendit clericos. ꝛ ad hoc alle
gat tex. istum ꝛ adduco q̄ voluit Bald. in. l. cūctos po
pulos. C. de sum. tri. ꝛ fi. catho. in. xi. col. vbi dicit aut loq
mur de statuto fauorabili ꝛ de inclusione fauorabili. ꝛ
tūc statutū laycoꝝ generaī loquens includit ꝛ clericos
ꝛ ad hoc allegat tex. istū ꝛ. c. in aditoriū. x. di. ꝛ addu
co Pau. de castr. in suis cōsilijs cōsi. ccxcvi. incipi. Ad p̄
mū quesitū dicendū est q̄ clerici possunt vti statutis lay
coꝝ sicut alij layci q̄ reputant esse ō vniuersitate sicut ec
clesia allegat. l. i. §. ius publicū. ff. de iusti. ꝛ iur. ꝛ. l. pu
pillus. §. territtoriū. ff. de verb. sig. ꝛ allegat oldr. cōsiliū
xxxi. ꝛ bal. in. d. l. cūctos populos. lz enim statuta ꝑm eū
nō ligent clericos ꝑm cōem opi. tñ aliud est tractare de
fauorabili inclusione ꝛ aliud de odiosa primo casu iclu
dunt. ꝛ ad hoc allegat istum tex. ꝛ allegat Joā. an. in. c.
fi. de offi. deleg. li. vi. Secundo casu non includit. c. si suia
20 de sen. excō. li. vi. † vbi iterdicto populo nō censet iterdi
ctus clic⁹. ꝛ lz clici ad munera ciuilia nō teneāt cū ipsis
laycis. ꝛ sic appellatione municipū etiā quo ad fauores
nō includant. ff. ad munic. l. i. in prin. q̄ ꝓcedit in oib⁹
forensibus a quibus layci nullum habēt subsidiū. vnde
nec debent gaudere bñficijs ꝛ cōmodis statutoruz. Nos
loquimur in clericis a quibus layci habent subsidia spi
ritualia lz nō temporalia vī non est iniustū imo debituz
q̄ pro spūalibus metant temporalia vt dicunt canones
accipite psalteriū ꝛ date tympanū. ꝛ pro certo est ratio
babens neruū ꝛ celebri digna viro. ¶ Sz do. me⁹ Jo.
de imo. dicit hic q̄ iste tex. nō probat dcm̄ lapi ꝛ aliorum
doctoꝝ ex eo q̄ loquit̄ in priuilegio cōcesso a papa ꝛ nō
a populo. Jsta tñ rñsio fuit do. Lar. in. d. c. perpendim⁹
vt. §. rettuli. ꝛ subdit q̄ dcm̄ Jo. an. in. d. c. fi. nō ꝓbat ibi
21 dixit enim Jo. an. ibi † pone q̄ fiat pactuz inter duos do
minos temporales de suis districtualibus. vel cōcedunt
priuilegiū q̄ districtuales sui gaudeant certa immunitate
an includant prelati ꝛ clerici ipsorum districtuuz. ꝛ ille
tex. facit q̄ sic. vbi dī q̄ clerici ꝛ prelati sunt de districtu
dñoꝝ temporaliū quoꝝ est territoriū vt in. d. c. accedens
ꝛ ibi simile hī in. c. dilecti. de for. cōpet. Sed. d. c. fi. loq̄t
de conseruatoribus datis a papa ꝛ nō de pactis initis i
ter dominos tēporales ergo nō ꝓbat ibi doctrina Joā.
an. ꝛ cōtra eum dicit facere. c. ecclesia de cōsti. Sz tenen
do dcm̄ Jo. an. rñdet ad. c. ecclesia. q̄ ille tex. loqtur spā
liter de clericis sed est mala rñsio q̄ imo loquit̄ genera
liter. dicit tñ q̄ dictū eoꝝ seruaret̄ in ꝓtica pp eoꝝ au
ctoritatē ꝛ allegat qō no. Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de cō
sti. in. §. i. in versi. ꝛ no. ꝛ ita hic residet. sed in. d. c. fi. vt re
fert ibi dñi. alī rñdet Jo. de imo. q̄. d. c. ecclesia. loquitur
in statuto edito ab inferiore. secus si ederet̄ a p̄incipe p
id qō voluit hosti. in. c. fi. de solu. vel forte illud ꝓcedit in
statuto. sed istud ꝓcedit in ꝑuilegio. ꝛ est rō ne layci sta
tuendo sibi vsurpent iurisditionē in clericos. Sed iste so
lu. ꝑm Bomi. ibi non tollunt dcm̄ lapi. loquentis de sta
tuto. iō solue ꝑm eum vt dixit lapus de castelliōcho q̄ ꝫ
rium ꝓcedit in statutis ꝓceptiuis ꝛ artatiuis vt nō ligēt
clericos ēt si sint fauorabilia. sed nō ꝓcedit qñ statuta sūt
mere ꝑuilegiatiua ꝛ cōcessiua imunitatis si ꝓferant̄ per
nomina apta ex ꝓpio significato includere clericos qa
illos cōprehēdunt vt dicit lap. ꝛ ita quieuit do. Bomi. i
d. c. fi. de offi. deleg. li. vi. ¶ Habi vī de iure dicendū q̄
lz statutū laycoꝝ sit fauorabile generale ꝛ ꝑuilegiatiuū
ꝛ emanet a layco q̄ nullo modo cōprehēdat clericos. ꝛ
22 arguo sic † oēs actus humani originant̄ a duplici princi
pio vz volitiuo ꝛ potestatiuo ꝓbatur in. c. cū sup abba
tia. de offi. deleg. ꝛ voluit Boetius supra librū topicoz
qué referūt docentes in. d. c. cū super. ꝛ ꝓbatur in. l. i. C.
cōia deleg. vbi hoc colligit bal. ꝛ ibi dicim⁹ q̄ rescripta
gratiosa bñficia ꝛ similia sortiunt̄ effectuz de voluntate
scribentiū vt dicit Jnno. in. c. cū ecclesiastice de excep. ret
tulit bal. in. l. ꝓscriptione. C. si ꝫ ius vel vti. pu. gl. in. c. su
per eo. de offi. deleg. tex. in. c. cū dilecta. ꝛ in. c. cum adeo
de rescrip. ergo sequit̄ q̄ ad hoc vt statutū laycoꝝ cōpre
hēdat clericos requirīt ptās cōprehēdēdi ꝛ voluntas p
dicta iura. Sed nulli dubiū esse pōt quod layci qui nāli
ter sunt infesti clericis ꝛ qui non supportant onera mu
23 nicipij. ꝛ lex vult † q̄ vbi iest periculū ibi collocet̄ lucrū
. l. manifestissimi. versi. vbi periculū. C. de furt. vñ nec vo
lūtas laycoꝝ vī adesse nec rō nālis hoc dictat. Et ad istū
tex. sana est responsio vt dicamus q̄ loquit̄ in priuilegio
cōcesso a papa quo casu potius vī priuilegiare clericos
q̄ laycos iuxta illud Ciceronis in libro de amicitia. po
tiores inquit nobis sunt ciues q̄ pegrini. ꝛ adduco con
tra antiquā ꝛ modernā iuris prudētiam tex. ad hoc for
24 te elegantissimū in. l. ligni. §. filius. ff. de leg. iij. † vbi lega
tis lignis in genere nō veniūt ligna que spāli noie nūcu
pantur ꝛ maxie si sunt ad aliquē vsum nobilē destinata
vt ad fumigationes medicinales vt in. l. carbonū. ff. de v̄
bo. sig. sz clici ꝓpio noie nūcupant̄ clerici ꝛ sūt deputa
ti ad fumigationes altaris vt in. l. non distinguemus. §.
sacerdotio. ff. de arbi. sunt. n. genus regale vt dī in veteri
testō. ergo si statutū loqtur de messanensibus lz eos ꝑui
legiet nihilominus nō cōprehendit clericos tanq̄ sint al
tioris spēi. ꝛ sic clerici ꝛ layci habent se vt superius ꝛ in
ferius ꝓbatur in. c. ecclesia. de cōsti. ꝛ in. c. bene quidem
xcvi. di. non miꝝ ergo si appellatione anglicoꝝ veniunt
anglici layci ꝛ non anglici clerici. ¶ Et si opponat̄ de
25 c. cū per ēptionē. de priuile. li. vi. † vbi exēptis clericis vi
dentur exempti canonici. g̃ exēptis anglicis si sunt exem
pti layci anglici fortius ꝛ clerici. ꝛ ad dentes omniū do
centium nō poterat allari melius ꝛ accommodatius ad
istuz tex. q̄ illud. c. Rñde q̄ illud ꝓcedit ibi vt eniteī ab
surdū. Jtē ꝓcedit ibi q̄ illud priuilegiū emanauit ab ec
clesiastico sed istud statutū emanauit a layco. ergo. Fa
cit etiaz accidens aduenies enti qualificat illud ꝛ re
ponit in diuersam spēm sui est glo. in. c. statutū. de elect.
li. vi. ꝛ facit. c. duo sunt genera. xij. q. i. g̃ qualitas clerica
tus diuersificat illud verbū anglicis ꝛ ꝑ ꝑñs appellatio

UVA. BHSC. IyR_275_2

ne anglicoꝝ nō veniūt clerici anglici. ꝛ ideo ꝓsuluit pe.
26 de ancha. in ꝓsi. icip. regula cancellarie † ꝙ regula cācel
larie loquens de bñficio cōferendo clericis sub certa so
lemnitate nō bz locū in collatione facta cardinalibus. ꝛ
fuit illa qō in quodā cardinali de domo de branchatis.
Et admiroꝛ vehementer de vno istud priuilegiū emana
uit a papa quo iure cōprehēdit anglicos laycos si papa
nō bz iurisditionē tpalē in illo loco nisi dicamus ꝙ intel
ligat qñ agentes erāt clerici. ꝛ ex istis vr ꝙ cōis doctria
27 doc. nō sit va. ¶ † Nota. ꝙ priuilegiū tollens facultatē ꝓue
niendi in certo loco excludit facultatē conueniēdi illū qui
ibidē vnico tm̄ iure cōueniri pōt nō aūt referr ad illuz q
ibidē pōt duplici iure cōueniri. ꝛ sic priuilegiū oz intelli
gi vt minus qz pōt operet ꝛ vbi pōt tollere ius respectu
vnius cause tm̄ ad illam restringit ꝛ non ad illā in q̄ ius
pōt ex duplici cā accumulare. arg. c. nō pōt. de pben. i. vi.
iō pp priuilegiū de nō cōueniendo quē in certo loco tol
litur facultas ꝓueniēdi illū q ibi pōt iure delegato tm̄ cō
ueniri nō illū q ibi ꝛ delegato ꝛ ordinario iure ꝓueniri
potest. ꝛ sic priuilegiū tollens ius in aliquo verificabi
28 li ex plurib⁹ causis finit eo verificato in vna cā. ¶ † No
ta ꝙ priuilegiū cōcessum alicui ne possit cōueniri referr
ad cām cōueniēdi inuitū nō ad cām q̄ trahit originez ab
29 actu voluntario. ¶ † No. valere pactū de nō declinādo
iudice alias habente iurisditionē lz exceptiōe priuilegij
elidibilē ꝛ pindicat pactū scēti irrenocabilr. c. i. ō iudi. viō
30 ibi dicta. ¶ † No. ꝙ ꝓmittens certo loco soluere pōt tā
quā sortiens foꝝ in loco solutiōis ꝓueniri. ꝛ sic attendit
locus destinate solutiōis. l. cōtraxisse. ff. de actio. ꝛ ob. sz
quo ad statuta attendit locus vbi ꝓtrahit. l. si fundus. ff.
de euic. pleniſſime bar. in. l. i. C. de sū. tri. vide do. anto. ꝛ
alios in. c. i. de sponsal. Et idē in eo qui rñdere promisit.
31 ¶ † No. ꝙ qs sortit foꝝ rōne ꝑctus nō solū respectu ꝑn
cipalis obligatiōis sz ēt respectu accidētalis obligatōis
ꝓuenientis ex post facto. ꝛ sic teneꝛ ad sortē itereſſe ꝛ ex
32 pensas moderatas cessante tm̄ vsuraria ꝓuitate. ¶ † No
a ta aliud est expensa aliud dānum a. c. in nostra de iniuri.
¶ Venio ad glo. oppono ꝙ ex alio capite debuit istud
rescriptū nō cōprehēdere successorē fuit eni ipetratū ex
presso noie pdecessoris. g̃ fuit psonale ꝛ non transiuit ad
successorē. c. qñ ab. de offi. deleg. So. expressio nominis
ppij nō ob. qz fuit ꝑctus initus noie ecclesie ꝛ ꝓ vtilita
te ecclesie iō vr rescriptū ipetratū noie ecclesie lz sit expssū
ppium nomē plati. Ista solutio est mēti tenēda vt i mā
cōgruenti dignitati nō curam⁹ an sit expssuz proprīū no
men an appellatiuū iō vtroqz casu ipetratio est realis. ꝛ
ecōtra est dicendū i mā dūtaxat spectante ad psonā vt nō
obstāte expssione nois appellatiui ipetratio censeat real
facit. c. aduersus de imu. ecc. ꝛ. c. reqsisti de testa. tm̄ phili.
dicit hic ꝙ fuit ppetuata iurisditio p citationē pdecesso
ris. ꝛ ad. c. significauit. al'atum hic per hāc glos. rñde ꝙ
ibi pdecessor fuerat expulsus sub clausula gñali. vide que
ibi dixi ad. c. qñ ab. rñde ꝙ loqr in iurisditione ꝓferēda
q̄ nō sic respicit ecclesiā sicut ꝑctus gestus ad vtilitatē ec
clesie vt hic fuit iō opus est intelligere ꝙ hic fuit ꝑct⁹ ge
stus ad vtilitatē ecclesie qz alr ecclesia obligari non po
tuisset. c. i. de solu. ita dicunt scribentes hic. ¶ Ego pon
dero vnū ꝙ rescriptū est stricti iuris nec extendit ad pso
nā nō expssam in eo. c. significasti. ꝛ. c. rodulph⁹ de rescri
ptis g̃ si in rescripto fuit expssum soluz ppriū nomē plati
ꝙ nō transibit tale rescriptū ad successorē per illa iura.
Et ad hūc tex. posset dari hec rñsio vz ꝙ nō fuit expssum
dūtaxat nomē ppriū sz fuit expssum nomē ppriū ꝛ nomē
appellatiuū quo casu qñ expmit insimul est ad ecclesiaz
transitoriū. ꝛ ꝓ pñs in successorē vt br̄ in. c. reqsisti de te
sta. ꝛ iste est verus intellectus ad istum tex. ꝛ diuinare est
dicere ꝙ hic fuit facta citatio pdecessoris vt dixit Philippus. ¶ Oppo. ꝛ vr ꝙ si qs ꝓmittat soluere vel rñde
re in certo loco nō vr se obligare vt rñdeat cōrā delega
to sed tm̄ cōrā ordinario qs ꝑbendo in certo loco videt

a ¶ Dānū vi ad ff. d. alex. ō imo. i. l. i. ff. de ali. iu. mu. ca: fac. bal. i. l. ter minatuz. C. de fructi. ꝛ li. expen. spe. in ti. ō fructi. ꝛ interesse. vbi hoc in terminis habes.

sortiri foꝝ illius loci vbi ꝑrit. c. fi. ff. eo. c. romana. ff. ꝑben
tes. eo. ti. li. vi. g̃ nō renunciauit iste plat⁹ idulgētie apo
stolice sic ꝑbendo. ¶ Solu. dicit Innoc. ex quo qs ꝑbit
in territorio alterius nō solū videt cōsentire ꝙ cōrā iudi
ce ordinario cōueniat sed ēt cōrā iudice delegato vt ff. est
tex. valde solēnis ex quo qdā sumunt argumentū ꝙ a lo
co ꝑctus vr delicti cōmissi sūt cōputāde diete de quib⁹ i
c. nōnulli de rescrip. quod nō putat vex Inn. sed tm̄ hoc
operat ꝓmissio facta de soluēdo in certo loco qz vr renū
ciare priuilegio in oibus iudicibus siue cōrā ordinario cō
ueniat siue cōrā delegato qz tali priuilegio tacite vel ex
presse renūciat. ꝛ sicut p ꝑctum renūciat foro ordinario
ita ēt renūciat priuilegiato de quo in. c. dilectus. el. i. ff. de
rescrip. ¶ Utꝝ aūt si qs cōueniat exr foꝝ ꝑctus si debeat
fieri cōputatio a loco delicti vel ꝑctus si conueniat cōrā
delegato nō bz locū exceptio ꝙ distat vltra duas dietas
pōt eni cōueniri cōrā ordinario loci nō obstāte hac exce
ptione ita cōrā ōlegato pape. ¶ Sed ꝫ pdicta opponi
tur g̃ istud priuilegiū de quo hic erit vanū cū nō possit cō
ueniri exr suū domiciliū nisi vbi ꝑxerit vel deliquerit vel
rōne rei. c. fi. ff. eo. Concurrente aliq̄ dictaꝝ cārum pōt ibi
cōueniri nō obstante priuilegio g̃ paꝝ pdest priuilegium
¶ Soluit Inno. ꝙ istud priuilegiū operat dūtaxat effe
ctum respectu cōuentiōis fiende per lras apostolicas vñ
dicit ꝙ hoc priuilegiū nō extendit imo oz restringi vt con
33 cordet cum iure cōi. ꝛ tradidit hic Host. regulā † ꝙ in
quocūqz loco possit cōueniri cōrā ordinario de iure cōi.
eodē mō poterit cōueniri cōrā delegato qz in nullo gra
uat cū papa sit ordinarius cūctoꝝ. ix. q. iij. c. cūcta p mū
34 dum †. Et ex istis habes ꝙ priuilegiū cōcessum vt qs nō
possit cōueniri in certo loco oz restringi dūtaxat qñ con
currit vna cā nō aūt qñ cōcurrunt plures. ꝛ ꝑbat in. c. i.
35 §. in eos. de priuile. li. vi. quod facit ad. q. † pro familia
ribus pape quibus cōcessum est priuilegiū vt non possint
cōueniri cōrā ordinarijs locoꝝ sine spāli licētia pape qz
intelligeret tale priuilegiū qñ respectu domicilij tm̄ poterāt
cōueniri cōrā ordinario sec⁹ si alio iure poterāt ibi ꝓue
niri puta qz detinet ibi bñficium maxie si in eo resideat.
Mā tūc vr ꝙ nō obstante tali priuilegio poterit ibi ꝓue
niri arg. huius. c. ꝛ. c. cū capella. de priui. Et ꝓcedit hoc
ēt si diceret ꝙ ex quacūqz cā nō possit ibi cōueniri. oz er
go cōueniri de cā surgente rōne domicilij dūtaxat ꝛ de ff
videt casus hic ꝛ in. d. c. i. §. in eos. ita hic tenēt oēs. Sed
Jo. de imo. hic dicit ꝙ ex quo indistincte ꝛ simplicit di
citur in priuilegio ꝙ nō possit conueniri exr priuīcia. sequi
tur ꝙ nō poterit ꝓueniri ēt in casibus in quibus poterat
ꝓueniri ante priuilegiū per id qō no. in. c. cū dilecti. ō do
na. ¶ Tu pondera si dici possit ꝙ aut istud priuilegiuz
emanauit motu ppio ꝓncipis. ꝛ tūc large intelligat. ꝛ
isto mō ꝓcedat qō dicit Jo. de imo. Aut emanauit ad in
stantiā petentis ꝛ tūc secus ꝛ ꝓcedat cōis opi. doct. arg.
l. i. C. de peti. bonoꝝ subla. li. x. ꝛ. c. si motu ppio de pbē.
in. vi. ꝛ adduco simile qō voluit Bal. in. l. fi. C. de fruc. ꝛ
36 lit. expen. vbi dicit † pater bz priuilegiuz vt possit testari
nulla relicta legittima filio vtrū filiꝰ vteꝛ eodē priuilegio
vt possit testari nulla relicta legittima pri. distiguit aut il
lud priuilegiū emanauit motu ppio ꝓncipis. ꝛ isto cāu ñ
vteꝛ eodē priuilegio. Aut emanauit ad instantiā patris ꝛ
tunc secus ꝛ vide ad pdicta quod cōsuluit Gaspar ō cal
da. ꝛ Jo. de fantu. vt apparet in ti. de fo. cōpe. ff. xiij. Et
p intellectu. d. c. i. §. in eos. de priuil. li. vi. est quoddā ele
gans cōsiliū do. abb. quod alias vidi sed hac nocte pro
pter peccata mea nō potui cōmemoraī. Et p ista sit expe
dita glo. ij. ¶ Glo. iij. colligit ꝙ in duplici loco pōt con
ueniri vbi ꝓmisit ꝛ vbi domiciliū bz. Sz cui dabit optio.
glo. ista dicit actori. Idē voluit glo. in. c. statutū. §. cū vo
de rescrip. in. vj. ꝛ in. l. fi C. vbi i rez actio. ꝛ ꝑbatur hic ꝛ
in auc. habita per locū a spāli. C. ne filius p pat. Et limi
ta hoc nisi in loco vbi promisit detraheret a loco domici
lij per multas dietas qz tūc vr ꝙ darēt optio reo ad hoc
allego. l.

UVA. BHSC. IyR_275_2

allego.l.cũ post sniam.C.de app.vbi tenet̃ pleses cõmit
tere cám ad locũ viciniorẽ ne trabat̃ reus ex̃ domiciliuz
per plures dietas.z illo mõ saluo vobis opi.illoz q con
tra istã glo.dixerunt q dabit̃ optio reo z nõ actori. dixit
tñ bosti.z Jo.an.q cauere dz actor ne primo eligat iu
dicẽ vnũ z postea currat ad aliũ qz caderet a cã.l. vnica
.C.de assertio.tollen.z in hoc cũ sua bonorificẽtia nõ re
cte loqt̃ qz illa.l.vnica ponit casum spãlẽ fauore liberta
tis vt voluit glo. bernardi z Jnnoc.in.c.ex tenore .s.de
rescript.vide que ibi late dixi. ¶ Item data negligẽtia
iudicis vel cõtumacia rei posset adiri alius iudex nec ob
staret regula .l.vbi ceptũ.ff.de iudi.Tu vide bar.in.l.qz
uis.ff.de dam.infec.z vide elegantẽ tex.in.l.fi.§. illo.C.õ
temp.app.vbi pp negligentiã iudicis adit̃ eius supior.
¶ Jn glo.fi.facit duo.pmo qrit quales erũt iste expen
se.z est clara.Secũdo dicit q pbabunt̃ per iuramẽtũ p
missa taxatiõe vt in iuribus allatis in ea.dãna vo si petã
tur rõne ꝯctus pbant̃ p testes.Si vo accidũt ex dolo z
violẽtia alterius pbant̃ p iuramentũ ptis cõstito prius
de violentia.do.Petr.de ancha.limitat istã glo. vt pce
dat qñ agit̃ ꝯ eũ qui cõmisit dolũ sed si ꝑpter dolũ vni
us agat̃ ꝯ tertiũ puta ꝯ eccleſiã ex dolo plati vel ꝯ pupil
lũ ex dolo tutoris.vel ꝯ ꝓcem ex dolo filij vt sunt statuta
in pluribus partibus Jtalie vt pater teneat̃ de robaria
facta per filiũ tũc eni ꝯ patrẽ fiet pbatio per testes z nõ
37 p iuramẽtũ alt̃.l.i.ff.qñ ex facto tuto.† ió si villa tenetur
ad extimationẽ robarie facte per depredatores fiet pba
tio p testes alt̃.Ly.in.l.si qñ.C.vñ vi.z Jnno.in.c. fi.qõ
me.cã.Tu vide bar.in.l.nequid.ff.de icendio ruí.z naw
fra.z in.l.i.ff.fur.aduer.nau.z in.l.in actionib⁹.ff.de in
litẽ iurãdo z in.l.i.ff.qñ ex facto tuto.Bal.in.c.i.§.vt̃ fur
tum.de pace iura.fir.z in.d.l.si qñ.pe.de ancha.i.c. sicut
el.ij.de iureiur.do.car.in.c.i.de resti.spo.do.anto.in.c.fi.
quod me.cã.Ludo.ro.in.l.admonendi.ff.de iureiurã.z
quod voluit glo.in.c.grauis de resti.spo.z in.c.ꝓsentiuz
de testi.z cũ hoc transit ois iuris prudentia. ¶ Sz ego
pódero vnũ q tibi erit nouũ.verũtamẽ ió passus violen
tiã pbat sua dãna per iuramẽtũ qz est difficultas pbãdi
z qz agit̃ ꝯ dolosum.ita bt̃ in.c.fi.q me.cã.z sic due cau
se ꝯcurrunt vt dãna pbent̃ p iuramentũ.Si ergo agit̃ ꝯ
villã vel patrẽ z siles qui nõ deliqrũt z stat difficultas,p
bandi res amissas vt̃ q poterunt pbare per iuramentũ
38 † qz vbicũqz cõcurrũt due cause z vna abest z altera ad
est tũc remanet dispositio legis firma.l.si nõ lex.ff.de be
redi.instit.l.libelloz.§.nõn.ff.de bis qui no.infa.instit.õ
nupti.§.affinitatis.ergo seqt̃ q poterũt pbare p iuramẽ
tũ rene mẽti qz est noua ꝓsideratio z inuẽtio.z itellige õ
expensis factis in lite qz añ litẽ facte petunt̃ vt interesse
ꝑm gof.Jo.an.z alios.c.cõstitut⁹.z.c.peruenit.de fide
iussoz.tz Spec.in ti.de fructibus z interesse.§.fi.vsic.pe
nul.vide pulchra verba bar.in.l.nõ ignorat.C.de fruct.
z lit.expen.Et est interesse triplex vide bar.in.l.vnica.C.
de sen.q̃ pro eo q interest ꝓferunt̃.Et adde ad istos pa
39 tres † q si expense añ litẽ facte eẽnt ꝑparatorie ad litem
ineũdã puta qz facit expensas vt redimeret instrumẽtuz
a notario q tales expense peti possunt qz equiparant̃ ex
pensis testiũ vt.l.qñ.C.de testi.z appellatiõe instrumẽ
toz veniunt testes in.l.i.ff.de fide instru.istud dixit Bal.
in.d.l.nõ ignorat.Et limito vobis istũ tex.z hãc mãz qñ
pcessit monitio qz creditor monuit creditorẽ ad soluẽdũ
anteqz iret ad iudicẽ qz si nõ monuit nõ posset petere il
las expensas ꝑparatorias litis per tex.l.quidã ybrus.ff.
de serui.vrba.predio.in vsi.te queso vt cuz ybero loqua
ris voluit ang.in.l.si manumissor.C.de obsequi.bal.i.l.
nõ ignorat.C.de fructi.z liti.expen.Bar.in.l.ij.C. de pi
gno.facit.c.nouit.s.de iudi.vbi luculẽter dixi. Jtẽ restri
xit hãc glo.do.cardi.hic vt debeat intelligi de ꝓbatione
possibili qz expense z dãna q isti passi sunt in itineribus z
in hospitijs z silibus nõ possunt ꝓbari de facili p testes.
ió stabit̃ iudicis arbitrio q̃ ꝓbatio sufficiat.c.vt ꝑterite õ

40 electio.Tu vide Bar.in.d.l.nõ ignorat. ¶ † Jtẽ qrit h
do.Petr.de ancha.pone q isti ciues fuerũt stipulati de
damnis z interesse standũ esse simplici dicto eoz cũ iura
mento an valeat huiusmodi pactũ z relevati erũt a pbã
do interesse per testes.z decidit q sic z si arbitrabunt̃ vt
boni viri stabit̃ dicto eoz alis secus.recurret̃.n.ad arbi
triũ boni viri.l.hec venditio .ff.de ꝯben.emp.l.si libert⁹
iurauerit.ff.de ope.liber.Contrariũ voluit Spe.in ti. de
pba.§.videndũ vsi.sed qd vt̃ dicere q nihil operat̃ talis
conuentio.Jdẽ voluit Ly.in.l.si qs in cõscribendo .C.õ
epis.z cle.qz per hoc pactũ inuitat̃ quis ad delinqndũ g
nõ valet.l.quenire .ff.de pac.dota.remittit ad dicta bar.
in.l.fi.ff.de ꝓto.stipu.vbi ꝓcludit q anteqz isti declarent
ego possum revocare istud pactũ.l.si qs iusiurandũ.C.õ
rebus credi.Sed postqz declarauerũt iudiciũ eoz:valet
eoz declaratio.Sz si male arbitrati sũt recurret̃ ad arbi
triũ boni viri per dictã.l.si libert⁹ iurauerit.z cũ hoc trã
sit do.abb.hic.Tu vide Jo.an.in dicto ti.de pba.§.vidẽ
dũ vsi.qd si debitor.ang.z alios in.d.l.fi.do.car.z alios
in.c.finẽ litibus de dolo z ꝓtu.vide q̃ dixi in.c.cozã de of
ficio deleg. ¶ Et inqztum Petr.de ancha.hic quesiuit
41 † vtz sub illo verbo anglicis apposito hic cõprehẽdant̃
persone representate puta collegia capitula ciuitates z
similes vt pro suis negocijs cõuenire nõ possint dicit do.
Pe.q iste tex.loquit de clericis singularibus.dicit tñ q
includunt̃ per id quod bt̃ in.l.mortuo.ff.de fideius. Ego
adduco ꝯ eũ.c.i.§.cõuenticulas.in ti.de pace iura.fir. in
vsi.feud.in vsi.inter ciuitatẽ z ciuitatẽ z personã z c. vbi
noie persone nõ cõtinet̃ ciuitas z hoc colligit ibi bal.z ad
duco.c.graue.de ꝓben.vbi do.anto.colligit ex illo text.
42 † q statutũ loquens de prelato nõ dz locũ in capitulo vt̃
collegio.Et adduco.c.nouit de his q fi.a platis sine con
sen.capi.Et ibi colligit do.Pe.de ancha.q sub isto vbo
si quis nõ cõprehẽdit vniversitas vel capitulũ.Et si sta
tutũ loquit̃ per verbum si qs nõ cõprehẽdit ciuitatẽ.Jo.
de imo.ibi intelligit qñ statutũ eẽt exorbitans a iure cõi
secus si eẽt ꝑter ius.arg.l.i.§.lex falcidia.ff.ad.l.falc.Ad
duco quod voluit bal.in.c.sedes apostolica.de rescript.
43 vbi dicit † q ipetrans rescriptũ ꝯ titiũ z quosdã alios ñ
pót cõuenire collegiũ.z sic illud verbũ quosdã alios nõ
cõprehẽdit vniversitatẽ.Adduco.c.nimis.infra de excess
44 si.plat.vbi scribentes colligunt † q sub vbo si qs non ve
nit capitulũ vel ciuitas.Et adduco Bal.in.l.oẽs popu
li.ff.de iusti.z iur.in penul.col.vbi dicit q per verbũ si qs
nõ cõprehẽdit collegiũ nec hereditas iacens nec ciuitas
nec castrũ qz sunt plone ficte allegat.l.mortuo.ff.de fide
iussoz.qz vba statuti nõ debẽt intelligi in casu ficto.l.ij.
§.hec verba.ff.de nego.gest.nec cõprehẽdit postbumus
existens in vtero secundũ eum ibi.Adduco bar.in rubr.
45 .C.ad trebe.† promisi inqt fidelitatẽ tibi ꝯ oẽm plonam
a mundi⁸ vtz videar iurare ꝯ rẽ publicã.cõstitui inqt ꝓcu
ratorẽ ꝯ oẽm plonã mũdi an poterit experiri ꝯ collegiũ
vt̃ q sic per.d.l.mortuo.Jn ꝓrium allegat.l.metũ.§.ai
aduertendũ.ff.q me.ca.q dicit eẽ vius .Adduco qõ vo
luit idẽ bal.in.l.si quis hac.§.q manumittit̃.ff.de in ius
voc.z in auc.itẽ nulla cõitas.C.de epi.z cle.z in.d.l.me
tum.§.aiaduertendũ.z in.l.eos.§.sup.ff.de vsuris. z ad
46 duco bal.in.l.quicũqz.C.de seruis fugit.† vbi dixit q ap
pellatione plone venit masculus z femina z nõ vniversi
tas.facit qõ voluit Ludo.ro.psi.cxciij.z in.l.ij.in.§.i.als
in princip.ff.de vb.obli.Et adduco duos tex.q sũt inẽtio
mea iuxta illud inuentũ est medicina meũ in.c.qñ.xlvij.
di.cõiuncto.c. cõquestus cũ sua suprascriptione vbi sub
illo vbo si quis cõprehẽdit vniversitas.z sic ꝑbant ꝓtra
oẽm z antiqz z modernã iuris prudentiã deus suprem⁹
scit q nulla scriptura resonante habui.Et p illa duo iu
ra dico ꝑbari illud qõ voluit Ly.in.l.metũ.§.aiaduer
tendũ.ff.q me.cã.vbi dixit q per illud vbum si qs.cõpre
benditur universitas ciuitas z similia allegat.l. ergo.§.
fi.z.l.item ait.in ꝓnci.ff.ex quibus cau.maio.in integrũ

a ¶ Bfidi ad de ant.õ bu.in c.grauẽ de prẽ bẽ.z ibi doc.z vsõ late p do. alex.de imo.in l.mortuo.ff.de fideiuss.q hoc pulcherrime p stringit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

reſti. quē ſequit ibi Bal. Et adduco glo. in. d. l. eos. §. ſu
47 per. C. de vſur. † vbi appellatione hominis cōtinet fiſcus
ꝛ ſic cōprehendit eps. ꝛ allego. c. i. de maio. ꝛ obe. li. vi.
vbi appellatione hominis vel perſone venit eps. ꝛ alſo
tex. in. c. i. de clerico venatore in. c. i. xi. q. i. ideo dici pote-
rit ꝙ in caſu huius. c. appellatione anglicoꝝ veniat ciui
tas anglicana collegiū anglicanū ꝛ ſimilia ex eo qꝛ actꝰ
eſt fauorabilis ꝛ cā quare emanauerit iſtud priuilegium
ꝓcernit ciuitatē collegia ꝛ capitula ſicut ipſos anglicos
ꝛ ſic ſi ſtatutū eſſet fauorabile tūc cōprehenderet huiuſ-
modi pſonas fictas ꝛ repreſentatas. Si aūt eſſet odioſū
tunc eſſet ſecus niſi tēderet in fauorē anime vt in. d. c. qñ
48 Et iſta menti cōmenda. ¶ † Sz vꝛ ſub iſta generalita-
te vꝫorum omnibus anglicis cōprehendant anglici nō
in anglia habitantes vel ecōtra includant forenſes habi
tantes in Anglia pone inquit pet. de ancha. conceſſe ſūt
repreſalie ꝑ florentinos an videant ꝓceſſe in florentinos
nō Florentiā habitantes vel ecōtra in extraneos habitā
tes florentie fuit qō diſputata per do. Lambertū de ram-
ponibus refert bar. in. l. puinciales. ff. de verbo. ſig. Ipſe
vero addit glo. in. c. ſtatutū. §. cū vero in glo. que incipit
dū dicebamꝰ de reſcript. li. vi. que dicit ꝙ in dubio debe-
mus intelligere potius ratione domicilij q̄ꝫ ratione ori-
ginis refert ſe dixiſſe in. c. rodulphus. de reſcrip. Iſta qō
do. Pe. eſt aliena a faragine huiuſ. c. Ideo ſupremo pn
cipi deo ſit decus ꝛ imperiū. Andre. Barba.

Ignificaſti. Famoſa pro certo eſt ꝛ cōpendioſa
a decretalis hec ꝛ eam allegauit glo. iuris ci
uilis in. l. pma. ff. de iudic. ꝛ rariſſimū eſt ꝙ
glo. iuris ciuilis allegent decretales lz raro
allegent canones. vide glo. in. l. diuus. ff. de offi. preſi. que
a ¶ Clericus adō ad materi am hiuꝰ text. Bart. pau. de caſt. ꝛ nouiſſi me. d. alexā. de imo. in. l. i. §. ꝛ poſt operis. ff. de no. op. nūc. q multaſ pul cherrimas li-mitatiōes tan gunt.
a allegat canones decreti. ꝛ hoc intendit. Clericus[a] ſine
licentia dioceſani epi iuriſditioni non ſui iudicis ſe ſubi
icere nō pōt. hoc dicit cōmuniter. Vel ſic ꝛ latius ꝫm do.
abb. lz layci poſſint iuriſditionē nō ſui iudicis ꝓgare
clerici tñ nō poſſunt niſi epi dioceſani ꝓſenſus accedat ꝛ
iudex cuius iuriſditionē ꝓgare volunt ſit eccleſiaſtic⁹
hoc dicit ꝫm do. abb. ¶ Tu pondera qꝛ primū ſūmari
um nō congruit huic lre qꝛ iſte text. loquit de voluntate
1 dioceſani ꝛ doctores ſūmant de licentia dioceſani. † naz
licentia dz fieri verbis expreſſis vt ſingulariter dicit Jo.
and. in. c. ſi abbaté de elec. li. vi. ꝛ voluntas ad ſui iterpo
ſitionē nō requirit expreſſionē verboꝝ. c. nōne. de pſump.
c. qui tacet. de reg. iur. in vi. ¶ Jtez licentia debet prece
dere actū fiendū in auc. licentiā. C. de epi. ꝛ cleri. ꝛ quod
voluit Bar. in. l. ſi quis mihi bona. §. iuſſum. ff. de acqr.
here. ergo iſtud ſūmariū non congruit lre. Sūmariū do.
abb. excedit vires ſūmarij ꝛ lōgiꝰ vī ipſo tex. iō poſſet ſic
ſūmari. Suo epo nō cōſentiente nō pōt clericus iuriſdi-
tioni alterius iudicis eccleſiaſtici lz religioſi ſe ſubijcere
qō ſecus erit in layco. ¶ No. ibi. B. clericus qꝛ probat
2 † ꝙ quis nō dicit clericus niſi exprimat. c. ex lris. de tran
ſlatio. ꝛ rō eſt qꝛ eſt qualitas aduenies nobis ab extri-
ſeco ideo non preſumitur ineſſe nobis niſi exprimatur.
facit glo. que reputat multū ſing. in. c. ſi forte de electio.
li. vi. ꝛ qō in ſimili voluit glo. ſing. q̄ apud leges reputat
ſingularis i. l. ſi vo. §. q ꝓ rei q̄litate. ff. qui ſat. cog. Et eo
dē mō qs nō preſumit monachus niſi exprimat. ¶ Not.
ibi tue iuriſditioni ſe ſubiecit cōiuncta ſupraſcriptiōe di-
3 rigit enim abbati ideo ꝓbat † ꝙ abbas bz iuriſditionez
quod nō ꝓcedit de iure cōi ſecūdum boſtié. cū ſolus eps
habeat iuriſditionē ordinariā in ſua dioceſi. c. cū ab ec-
cleſiax. de offi. ordi. vnde dicit boſti. ꝙ iſte abbas de con
ſuetudine habebat iuriſditionē ordinariā qꝛ delegat a ꝓ
rogari nō pōt. c. p. ꝛ. g. de offi. deleg. Jta hic colligit do.
anto. do. pet. ꝛ do. card. quod dcm̄ nō placet do. abb. qꝛ
imo abb. habet iuriſditionē ordinariā refert ſe plene di-
xiſſe in. c. cum cōtingat. §. eo. ꝛ boſti. diuinat ad iſtū tex.
ideo iſte tex. facit pro his que dicta fuerunt in. d. c. cuz cō
tingat. allegat qō voluit bar. in. l. i. ff. ō iudic. vbi dicit ꝙ
iuriſditio eorum qui preſunt alicui collegio poteſt proro
gari per illam legem ꝛ ſm illā lecturam. Sed ſequendo
intellectum Boſtien. hic colligitur ꝙ non ſolum iuriſdi
tio ordinaria pōt prorogari ſed ēt illa que competit ex
conſuetudine ꝛ ſic iure ſpeciali pro hoc facit qꝛ iura nō
curant in hoc qualiter cōpetat iuriſditio dūmodo ſit or-
4 dinaria. ¶ Et ex eiſdē verbis no. † ꝙ appellatione iuriſ
ditionis venit ordinaria ſm domi. Lardi. pro quo alle-
gat. l. i. ff. de iudi. ꝛ licet ille tex. dicat vel aliam tñ intelli-
gitur de ordinaria. ꝛ refert ſe dixiſſe in. c. quoniā abbas
5 de officio delega. in. xiij. q. ꝛ ſic voluit boſti. † ꝙ licet ab
bas habeat iuriſditionem ſupra monachos quo ad cor
rectionem non tamen habet quo ad extraneas perſonas
ꝛ de cauſa que non cadit ſuper eadem ſpecie ꝛ qualita-
te iuriſditionis non videtur poſſe cognoſcere per modum
prorogande iuriſditionis qꝛ prorogatio proprie ſumit
cum iuriſditio prorogatur ſuper eadem ſpecie iuriſditio
nis vt notatur in. l. prima. C. de iuriſd. om. iudi. ꝛ. l. teſta
menta. C. de teſtamen. ſecūdum domi. Pet. ¶ Tu pon
dera qꝛ papa hic impediuit iſtam ꝓrogationē qꝛ nō in-
teruenit cōſenſus ſui epiſcopi. ergo ſentit ꝙ iuriſditio ab
batis potuit ꝓrogari. Sd certum eſt ꝙ prorogatio eſt ex
tenſio quedam vt in. c. p. ꝛ. g. de offi. delega. Si ergo iu-
riſditio abbatis extendit in clericum ſequitur ꝙ abbas
habet contentioſam iuriſditionem quia aliter non poſſz
extendi ad clericum non ſubiectum ſibi ꝛ per conſequēs
probatur hic ꝙ abbas habet iuriſditionē fori contentio
ſi. ¶ Nec obſtat cum dicit Boſti. ꝙ de conſuetudine cō
petebat iuriſditio huic abbati quia non eſt benedictum.
conſuetudo enim eſt facti ꝛ in facto conſiſtit. l. de quib⁹
. ff. de legi. ſed factum non preſumit niſi probet. ergo ab
bas habet iuriſditionem ordinariam de iure cōmuni vi
de que late dixi in dicto. c. cum contingat. ¶ Nota ibi
C. mercatoris. ꝙ iſte. C. erat mercator. vide elegātē tex.
in. l. ſemper. §. negociatores. ff. de iur. imunita. vbi ꝓba-
6 tur † ꝙ ſingulariter imunitas conceſſa mercatoribus ha
bet locum in illo qui habet maiorem partem ſuarum fa-
cultatum in mercantijs vide. l. i. §. i. ff. de tributo. vide ibi
Barto. vbi proprie ille dicit mercator qui plures nego-
ciationes exercet non vnam dūtaxat ꝛ vide tex. in. c. ejci
ens. lxxxvij. diſtinctio. ꝛ vide eundem Barto. in. l. lega
tis. ff. de legatis tertio vbi eleganter loquitur. ¶ Nota
7 ſecundum domi. Anto. † ꝙ licet pacto cum parte inito
non prorogetur iuriſditio iudicis irreuocabiliter vt. l. ſi
conuenerit. ff. de iuriſditio. om. iudic. tamen ſecus ſi fiat
iudice preſente. l. eſt receptuz. ff. de iuriſdic. om. iudic. c. i.
de iudicijs. c. Pe. ꝛ. G. de offi. delega. c. vos incompetēt
prima queſtio. vij. Sed domi. Pet. de anchara. colligit
notata per locum a ſpeciali ſi iſte non fuiſſet clericus qui
promiſit tenere ſtare iudicio eius cui ſe ſubiecit. ¶ Op
ponitur cōtra de. l. ſi conuenerit preallegata. ꝛ ſoluit ꝙ
illa lex loquitur quando promiſit parti ſecus ſi promiſit
iudici in iudicio qꝛ tunc ex illa promiſſione quaſi cōtra
bitur. l. tertia. §. idem ſcribit. ff. ō peculio. Validior ergo
eſt promiſſio que fit coram iudice q̄ꝫ illa que fit extra iu-
diciū allegat ꝙ notat Lyn. in. l. omnium. ff. de teſta. ꝛ di
cit hoc fore bene notandū. Idem colligit hic do. abb. di
cens ꝙ ex pñtia ꝛ acceptatione iudicis nō pōt amplius
penitere ꝛ ſic requirit acceptatio. ꝛ poſtea dicit iſtud p
cedere ſiue fiat i iudicio actus ſiue extra iudiciuz ex quo
cōfertur in iudiciū. in his eni q̄ explicant in iudicio qs cō
pellit preciſe ad factū nec ſufficit ſoluer intereſſe allegat
glo. in. l. ſi filiusfamilias. §. ꝓcuratorē. ff. de ꝓcur. Tu pō
dera ꝙ indubitanter iſtud nō probatur hic. Sed dictuz
eoꝝ procedit vbi iſta ꝓrogatio fit in iudicio iudice pre-
ſente ꝛ nō ꝓdicente tunc eni verisit coloꝛe iudicij argu. l.
cum oſtendimus. §. fin. ff. de fideiuſſo. tuto. ꝛ. l. manumiſ
ſio per litoꝛes. ff. de manumiſſ. vindic. ꝛ. l. eū pro quo. ff. ō
in ius vocan. ꝛ. l. ſi quis vxoꝛi. §. ſi ſeruū fugitiuum. ff. de
furtis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

furtis. vnde non bene dixit do. Abb. si ꝓrogatio fiat ex iudicium qz actus refert ad iudiciū nihilominus non ve stitur coloꝛe iudicij. ꝛ iō requiriť ꝙ iudicialiter fiat. vide que dixi plene in. c. i. §. de iudi. ¶ No. quem posse non so lum de ꝓsenti. ꝛ pure iurisditioni alterius ꝓrogare vt in. l. i. l. de iudi. ꝛ in. l. i. C. de iurisdi. om. iudi. sed ét respe ctu futuri tempoꝛis ꝛ sub conditione dicendo si non satis fecero. ℈. tm̄ tempus subijtio me iurisditioni talis iudicis.

8 ¶† No. ꝙ priuatoꝛum consensus non facit iudicez qui nulli ꝓeest iurisditioni. ergo a p̄rio sensu ꝓrogari pōt illius qui iurisditioni ꝓeest regulariter. quod est verum ꝑm do. ℙe. si ꝓefit iurisditioni oꝛdinarie secus si delega te ꝛ remittit ad notata in. c. de causis. ꝛ in. c. p. ꝛ. g. ō offi. deleg. Et est rō qz magis cadit ꝓrogatio in bñtem iurisditionem q̄ꝫ non bñtem. qz in habentibus symbolum. i. similitudinem facilioꝛ est transitus arg. l. sed comparationi. ff. de contratab. Sed subtilioꝛ est rō ꝑm do. ℙe. qz ꝓrogatio ꝓesupponit aliquid subsistere in esse. Idem enim est ꝓrogatio qō extensio. Sed illud qō nihil est

9 extendi non pōt. † vnde dicimus in simili ꝙ institutio in re certa alio coherede non dato trahitur ad totum. Sed

a exheredatio in ꝑte[a] non trahitur ad totum quia exhere datio nihil ponit sed excludit. l. cum quidam. ff. de libe. ꝛ posthu. vbi hanc rōnem subtilem assignauit Bart. ꝑm do. ℙe. qui allegat. l. sed si manēte. ff. de precario. Et cū hoc notabili transiuit hic do. Abb. sed nō ita plene. dicit tm̄ hoc procedere non solum in foro contentioso sed etiaz in foro penitentiali. licet enim quis habeat a prelato suo licentiā confitendi alteri sacerdoti tamen oꝛ eligere sacer dotem habentem curam animarum habitu ꝛ actu ꝛ sic exercitio allegat glo. quam dicit ad hoc esse singularem in cle. i. de priuile. Ex qua glo. colligit nō sufficere ꝙ index habeat iurisditionem in habitu nisi habeat in exerci tio allegat quod notatur in. l. obseruare. ff. de offi. procō su. Est nō mētioꝛ elegans doctrina. ꝛ sepenumero occur rit in facto qz parochiani petunt licentiam a proꝓrio sa cerdote vt eligant sibi confessoꝛem ꝛ eligunt euz qui nul lam hz ecclesiam ꝛ non possint. ꝛ licet auctoritas illius glo. sit potissima ꝛ ét auctoritas supremi doctoris dom. Abb. tamen non vī vera lz cū ruboꝛe animi ita dicaz. ꝛ deduco eam ad inconueniens hoc modo. papa ꝛ alij epi bñt habitum iurisditionis tempoꝛalis sed non exercitiū vt ꝓbatur in. c. nouit. §. de iudi. quod ꝓbatur ex ꝓhibitione quam fecit pijssimus saluatoꝛ noster Jesus Chri stus qui ꝓhibuit ℙetro exercitium gladij tpalis po ne inquit gladium in vagina. ꝛ nihilominus iurisditio pape ꝛ epoꝝ ꝓrogatur per laycos vt habetur in. c. ve rum. ꝛ in. c. licet. ꝛ in. c. ex transmissa. §. eod. ꝛ in. c. nouit. supra de iudi. ergo si illa gl. esset vera sequeret ꝙ nō pos set ꝓrogare qz habent iurisditionem in habitu ꝛ non i exercitio ꝛ actu sed istud est falsum quia ꝓrogatur ꝛ ꝓrogari potest vt in dictis iuribus. ergo sequitur ꝙ eo dem modo poterit laycus ꝓrogare iurisditionē fori pe nitentialis quam quilibet sacerdos recipit in habitu licet non habeat in actu ecclesiam parochialem. ꝛ per conse quēs licet habeat habitum sine administratiōe. nihilomi nus poterit ꝓrogari ille habitus vt deducatur de poten tia ad actū. ¶ Scdo allego tex. cum glo. in. l. i. ff. de iud. vbi ꝓrogatur iurisditio iudicis cartularij quaz hz sine administratione. eodem mō ergo poterit ꝓrogari iurisditio quā hz sacerdos sine administratione. tene fixuz me morie illum tex. cum gl. ad hoc ꝓpositum qz est peregri na inuentio. ¶ Tertio adduco tex. in. c. pastoralis. de re scriptis. vbi ille qui hz iurisditionem in habitu pōt dele gare alteri. ergo non est ex toto inanis ꝛ vacua iurisditio quam quis hz in hitu. non erit ergo admiratione dignū si ꝓrogari possit. ¶ Quarto illud qō est extēdi pōt. l. sz si manente. ff. de precario. Sed in isto sacerdote ē iurisdi tio. ergo extendi poterit de facili. n. habitus deducuntur ad actū vt dicunt ꝓbi. ¶ Quinto adduco stupendaz do

ctrinā Hosti. in summa de peni. ꝛ remis. §. cui confitendū vbi formaliter tz hanc partē ꝛ mirum est ꝙ tpe quo do. Abb. compilauit hanc lecturaz fuerit sibi incognita hec doctrina Hosti. ꝛ ne aliene laudis sim temerarius vsur pator vt dicit tex. in. l. hereditatū. ff. ad. l. falci. ꝛ dixit bald. in ꝓhemio feudoꝝ. ꝛ Jo. an. in ꝓhemio. vi. in nouel la banc doctrinā Hosti. alleat. d. Abb. in apostillis quas fecit ad gl. clementinaꝝ in consilio basilien si in dicta cle. i. de priuile. vbi contra glo. illā allegauit Hosti. nō tamē allegauit rationes ꝛ argumenta que superius cū laude dei ego adduxi q̄ sunt inuentio mea ꝛ sunt tutella ꝛ defē sio hosti. tene mēti qz noua sunt ꝛ in euū erūt illustrioꝛa.

10 ¶ No. ibi ad petitionē qz colligit hic Jo. de imo. † ꝙ citatio oꝛ fieri ad petitionē partis alias non valet vt hic ꝓbatur a contrario sensu mouetur qz iudex nō oꝛ impar tiri officiū suū nō petitū. l. iij. §. hoc autem iudicium. ff. de dam. infec. allegat bar. in. l. si finita. §. iulianus. ff. ō dam. infec. Tu allega tex. in. c. i. §. de iudi. vide ibi pulchra dcā circa hoc a me sparsa. ¶ Et pondera qz lz istud dictum sit verū in se tm̄ cum bonoꝛificentia sua fuit enim doctoꝛ meus hoc nō colligiť hic nec ꝓbaťur hic ex eo qz hic fuit ꝓrogata iurisditio abbatis ad petitionez istius merca toris. Si ergo abbas nō erat iudex cōpetēs istius clerici credimus ne illū mercatoꝛē fecisse citari clericum a iudi ce incompetenti. Credimus ne citatum a iudice incōpe tenti comparere cogaz eo. pro certo nō per totū. C. si a nō compe. iudi. Et sic iste tex. ꝓbat ꝙ ꝓrogatio fuit scā non ad petitionē mercatoris. ¶ Not. ibi forte. qz doctoꝛes

11 colligunt hic † ꝙ verbū forte [b] nō inducit incertitudinez

b ꝛ dubitationem. ego allego. c. tue. de procura. c. finē liti bus. de dolo ꝛ ꝓtu. c. accedens el. i. vt lite non contest. c. testimoniū. ℈. de testi. c. super lris. de rescriptis. l. gallus. §. forsitan. ff. de libe. ꝛ posthu. l. in substitutione. ff. de vul. ꝛ pup. l. i. §. i. ff. de rei vēdi. Et ꝑ ista iura habes ꝙ si iurista coꝛ rñdeat ꝑ verbū forte ꝙ rñsio sua nō est dubia. Idem

12 dicit Ang. in. d. l. in substitutiōe. in doctoꝛe cōsulente † ꝙ si rñdet per verbum forte ꝙ consilium suum non est du bium. ꝛ addnco glo. in. l. si duo. ff. ō arbi. que dicit ꝙ per verbū forte rñdent sepe periti. ꝛ glo. i. in. l. fi. ff. de ferijs. ꝛ in. l. mutuus. ff. de ꝓcura. ꝛ in. l. in cōmodato. §. sicut. ff. comod. ꝛ in. l. i. in. §. i. ff. de rei vendi. ꝛ gl. in. c. ij. de testa. Et sacro scribiť euangelio Joan. Si cognouisseris me inquit vñica veritas forsan ꝛ patrē meū cognouisseris. Tene ista mēti. ¶ Not. ibi epi dioceſani. vnū casū reser uatū epo oūtaxat vt ipse hēat in hac ꝓrogatiōe cōsentire ꝛ ñ alius iferioꝛ. vñ putat hic Egidius do. bononiēsis ꝙ nō sufficit ꝓsensus superioris etiam qui posset de hac cau sa cognoscere. ꝛ ex hoc ꝛ ex tex. arguit do. Anto. episco pum posse dare hanc licentiā ét in preiudicium imediati supioris ipsius clerici ꝓrogare volentis quasi possit eū ꝓ uenire in datiōe huius licētie arg. eoꝝ que notātur in. c. quanto. ꝛ in. c. cū ab ecclesiarum. de offi. oꝛdi. qō dictum do. Abb. putat esse verissimū. qñ vterq; habet iurisditio nē ꝓportionabilē sue qualitati lz vnus habeat eam me diate ꝛ alter habeat eam immediate argu. eoꝝ que no tantur in. c. ij. de peni. ꝛ remis. lib. vi. secus putat si inferi oꝛ episcopo haberet iurisditionē quasi episcopalem de iu re speciali. tunc enim putat ꝙ ad eum ꝛ non ad episcopū spectat prestare consensum. ꝛ dicit esse argumentum op timū per id qō voluit glo. in cle. i. ō reb[a] ecc. nō alie. ꝛ ꝑ id quod voluit Jnno. in. c. ij. de transa. ꝛ in. c. relatum. de cleri. non resi. ꝛ ita residet. d. Abb. ℙro certo appositi sibi pēnas pauonis qz istud est dictum do. Lar. hic in pe nul. qōne ꝛ allegat glo. dicte cle. i. ꝛ refert se dixisse in. c. ij. de transa. in. ij. qōne. ꝛ ibi refert se in ꝓtingētia facti cō suluisse. ꝛ sic falce aliēa metit. d. abb. verecūdū certe fuit tā illustri doctoꝛi. ¶ Abibi vī ꝙ eoꝝ doctri. nō ꝓcedat nā iurisditio nālis seu nālis inherēs potētioꝛ est iurisditio ne accidentaliter inherente. l. qui habet. ff. de tutelis. c. requisisti. de testa. sed iste ꝓlatus inferioꝛ per accidens hz

a ¶ In parte: Adde ad mām bꝰ ꝓcōnis bal. no. in. l. i. iiij. q. C. de lib. ꝓteri. ꝛ ibi post ipsū scribentes.

b ¶ Uerbū foꝛ te. De ista dic tiōe vide saly. in. c. accedens vt li. nō cōtest. qui multa pul chra dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

istam iurisditionem quasi epalem. sed epus hz eam essen tialiter z naturaliter. ergo. Actus. n. verus z proprius p fertur ficto z improprio. l. iij. §. hec verba. ff. de neg. ges. ¶ Item confunditur per istum tex. vbi requiritur volũ tas diocesani. sed ille inferior non est diocesanus. ergo ¶ Nec ob. glo. in cle. i. de rebus eccle. non alie. qz si ver bis daretur audacia vano ducitur errore. z ét omnis an tiqua z moderna iuris prudentia dicit. n. gl. illa qp rebꝰ ecclesie subiecte abbati alienandis requiritur consensus epi z non abbatis. sed si abbas est exẽptus z sic censeat habere iurisditionem quasi epalem. qp sufficit auctoritas abbatis. qz pro certo male loquit. z moueor hoc modo in ecclesijs subiectis abbati abbas equipat epo tex. est in .c. i. de rebus eccle. nõ alie. vbi equiparatur potestas epi z abbatis in ecclesiis sibi subiectis. Sicut ergo requirit auctoritas epi in rebus ecclesie sibi subiecte eodem mo do requirat auctoritas abbatis in alienãdis rebus eccle sie sibi subecte per illuz tex. z ne videar sic dicere sine ali quo iuris clypeo adduco Bar. indiuiduo ita tenentez in auc. hoc ius. C. de sa. san. eccle. z per ꝓñs errat omnis po pulus sequẽs doctrinã glo. illius. z ita tenui in. c. i. de re bus ecc. non alie. tene menti pp temeritatẽ multoꝝ qui in cathedra appropriant sibi tacito auctore. Et ex hoc infe ro vobis vnum quod videbit nouissimum qp si dcm̃ do. Lar. z do. abb. esset verum sequeret qp non solũ erit idez in habente iurisditionẽ quasi epalem. sed idẽ erit in eo q hz iurisditionem inferiorẽ. Et admiror vehementer ỏ. d. Lar. z similibus qz glo. in. d. cle. i. z Inno. in. d. c. ij. z in dicto. c. relatũ. z ét in. c. ex ore. de priuile. loquitur in alie natione rerũ sed nõ loquunt in alienatiõe persone vt est casus noster. vñ solẽnitas maior hz interuenire qñ aliena tur persona q̃ qñ alienat res. arg. l. iustissime. ff. de edili. edic. Est. n. homo dignissima creaturaꝝ iuxta illud vir gilianuz in sexto Eneydos Igneus est illis vigor z cele stis origo. Et sapienter scribitur apud Porphyriũ in li bro predicabilium. † Sumus. n. rõnales nos z dij. sed si mortale addit nobis separat nos ab illis. Et in illo Ouidiano scribitur. Pronaqz cũ spectent animalia cetera terrã Os homini sublime dedit. z qõ scripsit Ecclesiastes primo. c. Sed pecunie z iste res temporales vilissime sũt z inter vilissima computande preclaro dicente poeta cor tunensi. s. Lucano in tertio. Sed pars vilissima rerũ cer tamen mouistis opes. z optimo z morali testante pho in secunda epistola. Et tanta inquit est stultitia mortalium vt ea que mortalia z reparabilia sunt preferri z c. Et Ci cero in prima paradoxa. Neqz hercule ego pecũias isto rũ nec tecta magnifica in bonis expectandis cõnumera ui. vñ cum honorificentia do. Lar. z do. Abb. non bene arguunt de alienatione psone ad alienationẽ rei qz pstã tior z maior hz interuenire auctoritas in alienanda per sona q̃ in alienanda re. Et ideo hoc fero in lectione quã lego in voce in. c. ex litteris. de fide instru. dicebã. d. Abb. vehementer ibi errasse. voluit. n. qp. l. prime. ff. de bis que in testa. delenẽ. loqñs de legato libertatis relicte seruo ex tendat ad legatũ liberationis a debito. z ita ét ipse cõsu luit in quodã suo eleganti consilio in ordine meo. x. qz p certo nec bene dixit in lectura nec ét in illo consilio qz nõ est eadem rõ extendenti libertatẽ ꝑ regulas iuris cõis z extendere legatũ liberatiõis a debito ꝑ regulas iuris cõ munis. ¶ Quinimo plus dicebã nec puto qp sit appone re os supra celum si dicerem Bar. eodem modo vehemẽ ter errasse in. d. l. prime. vbi extendit illum tex. loquentẽ in libertate ad legata pia qz ꝑ eum adduco text. in. l. pri mo gradu. ff. que in frau. credi. vbi legatũ libertatis reli cte seruo nõ reuocat a creditoribꝰ debitoris. z nihiomi nus legatũ alimentoꝝ reuocat vt ibi ẽ casus nouissimus z clarum est qp legatũ alimentoꝝ oĩ ad pias causas sed ratio est qz celebriori ꝓuilegio finit libertas hominis q̃ legata pia. z facit tex. in. l. papinianus. §. quoniam quar ta. ff. de inoffi. testa. iuncto. c. quicunqz. xvij. q. iij. Ista for

a ¶ Creaturarũ. et colligit hꝰ pulchrũ dictuz ex snia phi. i. i. 13 de ani. tex. ptẽ. lxxxii. z in ple risqz aliis locis eo. libro. p q̃ vi de auc. de nup. §. qz vo hactenus. insti. ỏ re. diuisi. §. prius ancillaꝝ. z de iu. natu. in fin. illud ãt porphi rij habet originaliter alle. loco in. c. de dria circa fi. vt alibi an notauimus.

taſſe capientur a posteris vt illustria. si bene dictũ est deo sedenti super tronum sit gloria sempiterna. ¶ Sed est aduertendũ ad vnum quod posuit hic Joã. de ligna. qui dixit qp clericus subiectus abbati etiam vbi episcopus non potest preuenire eum potest prorogare iurisditionem episcopi sui z forte sine consensu abbatis. hoc idem vide tur sequi do. Anto. hic. quod dictum non putat verum. d. Abb. vt possit sine consensu abbatis si vltra subiectionẽ tenet ab eo beneficium qz tunc est subiectus vltra nuduz exercitium iurisditionis. z idem si iste abbas hz iustã iu risditionem quasi episcopalem. tunc enim habet abbatẽ supra caput suum loco dei qz hic dũtaxat dicit de subie ctis episcoporum vt sine consensu eorum nequeãt prorogare iurisditionem alterius iudicis ꝑm do. Abb. ¶ Tu pondera quia Joan. de ligna. non loquitur eo casu quo clericus habet beneficium ab abbate quia tunc videtur qp respectu illius beneficij nõ posset prorogare iurisditio nez episcopi ne preiudicetur abbati. z adduco simile qõ dicimus de vasallo qui respectu feudi non potest prorogare iurisditionem alterius inscio domino feudi. l. impe rialem. §. preterea. de prohi. alie. feu. per fede. tunc enim non est subiectus ratione nudi ministerij. Si autem ex tra causam beneficij vellet prorogare iurisditionem epis copi videtur mihi dicendum qp possit quia licet sit subdi tus abbatis quo ad quid nihilominus generaliter ẽ sub ditus episcopi. z episcopus est iudex vniuersalis. vide q̃ dixi in. c. cum sit generale. s̃. eodem z in. c. ceterum. supra
14 de iudi. ¶ † Sed quid erit i suffraganeis archiepiscopo rum vtrum possint consentire in alium iudicem ecclesia sticum sine consensu suorum archiepiscoporuz. Bo. abb. hic refert Hosti. in. c. ad reprimendam. de offi. ordina. te nere qp nõ. arg. huius. c. quia sicut epus est ordinarius suo rum subditorũ. ita etiam archiepiscopus est ordinarius suorum suffraganeorum. c. pastoralis. de offi. ord. tuz qz eadem ratio est in vtroqz ergo idem ius. c. inter corpora lia. de trãsla. prela. l. illud. ff. ad. l. acqui. Et cum hac do ctrina transeunt oẽs in dicto. c. ad reprimendaz. ¶ Ubi hi aũt videtur qp non recte loquantur. z ad hoc põdero subtiliter istum tex. dicit enim licet priuatorum cõsensus possit in iudicem consentire. postea dicit clerici autem. vn de illa dictio autem. est dictio aduersatiua. pro quo vide quod no. Bar. in. l. boc amplius. ff. de dam. infec. vñ vult iste tex. qp priuati layci prorogar possunt. sed clerici licet priuati sint prorogare non pñt. ergo sequitur qp loquit in clericis priuatis. sed episcopi non sunt priuati homines ĩmo sunt colũne ecclesie etiam sanctissimi xpi legati z co epi cũ ipso papa cle. si qs suadẽte. de pe. ¶ Cũ ergo iste tex. restringat clericos priuatos ergo nõ extẽdet ad epos. iu ra. n. deferunt pontificali dignitati vt. c. qz pontificiali di gnitati. de offi. deleg. li. vi. z in generali locutione non cõ phendunt epi nisi ỏ eis spãliter fiat mẽtio. c. q̃ piculosuz. de sen. excõ. li. vi. Nec est verũ qõ dicũt docẽtes qp eadez rõ est in vtroqz qz epus regulariter hz iurisditionẽ. s̃. cleri cos suos. sed archiepus regit nõ hz nisi in certis casibꝰ vt hr̃ in. c. pastoralis. de offi. ordi. ¶ Jtẽ si canon voluisset cõphẽdere epos vsimilit exp̃sisset. c. maiores. de baptis. c. ad audientiã. de deci. l. i. ff. si mes. fal. modum dix. z per ꝓñs cũ nõ reperiatur epus prohibitus poterit prorogare iurisditionem alterius sine consensu sui metropolitani. ¶ Unũ tñ dico qp honeste nõ faceret si prorogaret iurisdi tionẽ alterius epi vel inferioris ab epo. qz deberet potius prorogare iurisditionẽ alterius metropolitani aut primatis aut patriarche. Et moueor arg. eius quod hr̃ in. c. cũ causam. de offi. dele. vbi cã archiepi fuit commissa archi epis. z p. c. accedens. el. i. vt lite nõ pteſt. vbi cã archiepi fuit cõmissa patriarchis. facit. c. cum clamor. de testi. c. ij. de calũniato. c. fi. de collusi. dete. c. causam matrimonij. ỏ
15 offi. deleg. z ideo dicit dominus Ant. in. c. sane. s̃. eo. † qp epus rõne rei site in dioceſi alteri epi nõ pot ꝓueniri corã illo epo sed debet conueniri coram primate. ita dicamus in casu

UVA. BHSC. IyR_275_2

in casu isto vt possit prorogare iurisditionē archiepi aut primatis auctoritate patriarche. ꝛ ideo papa erubuit i c.cum cām.de offi.dele.cōmittere cām archiepi inferiori sed cōmisit archiepis.ꝛ ideo epus non facit honeste submittere se iurisditioni alterius epi.ꝛ ista menti cōmenda.

16 ¶ No.ibi priuatoꝝ consensus †laycos posse prorogare
a iurisditionē alterius iudicis[a] sine consensu sui proprij iudicis.l.i.ff.de iudi.sed clerici hoc nō pñt.sed quare sic statutū est in laycis ꝛ non sic statutū est in clericis.multi mꝫ ta dicunt de quo per Cy.l.si qui ex consensu.C.de epi.audi.Bo.Abb.hic post alios refert Bart.in l.i.ff.de iudi. dixisse ꝙ iō est ꝙ clerici nō pñt ꝓrogare sine consensu sui epi qz habent ab eis bñficia rōne quoꝝ tenēt epus ad alia qua onera.ꝛ idē dicit eē in laycis.qz si tenēt feudū a layco nō pñt prorogare iurisditionē alterius.c.ceterū ō iud. c.transmissa.s.eo.ꝛ sic sentit Bar.ꝙ nulla differentia est inter clericos ꝛ laycos sed idē Bar.in.l.i.§.ꝛ post opis. ff.de no.ope.nunc.dicit ꝙ multi sunt clerici nō habentes ab epis suis beneficia ꝛ tñ nō pñt ꝓrogare sine licentia sui epi.ergo aliud est de iure ciuili ꝛ aliud de iure canonico nisi laycus haberet feudū qz tunc inito dño feudi prorogare nō pōt.l.impalem.§.preterea. de probi.feu. alie. p fe.Sed do.Abb.hic dicit primū dcm Bar.forte verius ꝙ nulla sit differentia inter ius canonicū ꝛ ciuile qz clericus indistincte nō prorogat si nō bēat beneficiū a suo epo qz est subditus vltra nudū exercitiū iurisditionis tum respectu ordinū quos sibi contulit epus.tum qz trāstulit corpus ꝛ aiam in seruitiū dei.xij.q.ij.c.cui portio.tū ēt qz.s. suum caput bz epm loco dei.c.clericos.xxi.di.c.cū bz apostolū.de pben.glo.tñ in.c.inolita.xi.q.i.reddit tres rōes de qbus ibi ꝛ procedit ēt in exemptis quoꝝ papa est diocesanus.c.auctoritate.de priuile.in.vi.ꝛ ēt epus nō pōt ꝓrogare iurisditionē alterius sine licentia pape vt no.Joan.in.c.sciendū.ō reg.iur.in.vi.in mercu.ꝛ ita residet.d. Abb.Jo.de imo.ꝛ Bo.de scō gemi.in.c.i.eo.ti.li.vi. ponunt rōnē.ꝛ ¶De.de ancha.in.c.i.s.eod.ꝛ in.c.p.ꝛ.g.de offi.deleg.ꝛ do.ant.in.c.ceterū.de iudi.ꝛ sic varie loquūtur scribentes super hoc passu.ergo nō bꝫ veritas qz eiª qō multipliciter exponīt veritas ignorat.c.super lris.de rescrip.ꝛ ideo veritas latuit maxios iuris deos.ꝛ forte pp peccata nostra latebit ꝛ nos.nihilominus dicam qō sentio subijciēdo tñ me decisioni sacrosancte roma.ecclesie.Et considero primo ꝙ Bar.in.d.l.i.ff.de iudi.fundat se qz clerici habent beneficia ab epis ita ꝛ layci bñt feuda a laycis.iō nulla dña est.Sz sua bonorificentia salua feudū innitīt gře ꝛ amori.dñs.n.largit sua in feudū motus beniuolentia gřa amore nulla ipulsus necessitate.ꝛ hinc est ꝙ feudū appellat beneficiū quasi beniuola actio gaudium tribuens capienti vt in rubrica de beneficio femine.ꝛ in rubrica ō bñficio fratris in vsibus feu.ideo nō pōt vasallus ꝓrogare iurisditionē alterius super feudo. sed clerici nō bñt beneficia a suis epis gřa ꝛ amore imo compellunt epi ꝓferre beneficia.hz ergo illa collatio pn-

17 cipium necessitatiuū.† argumentare ergo de actu liberali ad actum necessitatis nō est bona argumentatio. facit qō no.per docentes in.c.relatum de pben.ergo sequitur ꝙ nō sūt ita astricti nec ita obligati clerici suis epis sicut layci vasalli suis dñis.ergo non pōt argui de vno ad reliquum.l.si maritus.C.de dona. inter vi. ꝛ vxo.ꝛ per ꝓs Bar.nō bene se fundat arg.in.d.l.i.nec.d.Abb.hic.Jtē inquantū Bar.in.d.l.i.§.ꝛ post opis.dicit ꝙ imo ē dña pp multos clericos non bñtes beneficia a suis epis.ideo non sunt astricti suis epis.pro certo non loquitur sapienter qz licet epus ordinauerit aliquem ꝛ non cōtulerit sibi beneficium.nihilominus tenēt prouidere interim sibi de necessarijs ad vitā donec puiderit de beneficio.c.cum ꝑm apostolū.de pben.Et ni fallor arbitror me fuisse secutum doctrinā Bar.in.c.i.ꝛ in.c.cū sit generale.s.eo.ꝛ in.c.ceteꝝ.s.de iudi.Nihilominus vī ꝙ sit dña inter ius canonicum ꝛ ciuile qz ius ciuile non curauit si subditus velit prorogare iurisditionem alterius iudicis sine cōsensu proprij iudicis.voluit.n.morem gerere voluntatibus subditoꝝ sicut in simili fecit impator.voluit.n. non posse appellari ad impatorē dimissis medijs.l.impatores.ff.ō ap.Sz ius canonicū pmisit posse appellari imediate ad papam obmissis medijs.c.dilecti filij prior.de appella.ni si consuetudo vel priuilegium aliter disponeret vt notat in.c.referente.de pben.Specu.in titu. de appellatio.§. nunc tractemus.c.si duobus de appellatio.c.ad romanā sedez.ij.q.vi.forte ita statuit papa vt pp hoc haberet maiorem curiā de quo dixit Bar.in.l.i.§.si quis.ff.de appellatio.de quo non curauit impator volēs parcere potius laboribus ꝛ sumptibus subditorum. Jdeo dicit Specu.

18 in dicto.§.nūc tractemus.† Benedictus sit ꝛ benedicat ipse impator qui noluit ad ipsum appellari obmissis medijs licet sit dñs mundi vt.l.de precario.ff.ad.l.rodiā de Jac.Et idē sequitur Jo.de imo.in.d.l. imperatores.ff.ō appellatio.Et adduco qō voluit Bal.in.c.cū oēs ō pñti. vbi refert Hostiē. dicere ꝙ populi temporaliter subiecti ecclesie non possunt ꝓdere statuta.ꝛ ecclesia romana vtitur opi.Hosti.in terris suis qz sitiunt iurisditionem sicut ceruus desiderat ad fontes aquarum ꝑm quosdam male tamen sed vere loquentes ꝑm eum.Ita videtur dicendum ꝙ sicut statuerunt ꝙ possit appellari ad papam obmissis medijs.ꝛ sic seruāt opi.Hosti.ꝙ populi sui nō pñt facere statuta ita statuerunt ꝙ clerici non pñt prorogare iurisditionem alterius iudicis sine consensu diocesani. Et ista videtur rō satis colorata.ꝛ per ꝓs diuersitas ē inter ius canonicum ꝛ ciuile.Subijcio tamen me decisioni domini nostri pape ꝛ dominoꝝ cardinalium. ¶ Jtē pondero vnum quod tibi videbitur nouum dī hic volū-

19 tas diocesani.† Pone quod aliquis est electus ꝛ confirmatus epus sed nō ꝓsecratus vtrū sufficiat voluntas sua dī ꝙ nō p id qō voluit glo.sing.in cle.ij.de celebra.mis.sz in ctrium est glo.sing.facit in cle.i.de fo.compe. que in hac casu vident ctrie.dici pōt ꝙ in his que concernūt iurisditionē appellatione epi veniet electus ꝛ cōfirmatus ꝛ ita ꝓcedat glo.in cle.i.de fo.compe.Aut loqmur in his que ꝓcernunt dignitatē pontificalē ꝛ tūc appellatione epi nō venit electus ꝛ ꝓfirmatus.ꝛ ita ꝓcedat gl.in.d.cle.ij.ꝛ hoc voluit do.Abba.in suis apostillis in.d.cle.i. de foro cōpe.sz iste tex.loquat in his que cōcernūt iurisditionē ꝛ sz loquat de diocesano habebit locum in electo ꝛ confirmato ꝛ ista tene menti. ¶ Et inquantum iste tex.loquit

20 de consensu ꝓgantium.† Querit hic.d.Abb. vtrū sufficiat consensus tacitus refert Barto.dicere ꝙ sic in.l.i.ff. de iudi.qui ad hoc allegat Jnno.in.c.cum venissent ō in inte.resti.do.Abb.allegat Jnno.in.c.ad petitionem de accusa.ꝛ de hoc allegat.l.i.C. de iurisditione om.iudi.ꝛ glo.in.l.vnica.C.qui pro sua iurisdi.ꝛ glo.in.l.i.C.vbi ō cri.agi oportet.coniuncto text.vbi eo ipso ꝙ citatus coram iudice incompetenti non declinat eius forum cum stat esse non suum iudicem videtur in eum consentire ꝛ refert idem tenere doctores in.c.si clericus laycum supra eodem. ¶ Et ex hoc infert ꝙ eodem modo sufficiat tacitus consensus episcopi. loquitur tamen dubitando per verbum forte quia cum potuit prohibere ꝛ non prohibuit tacite videtur consentire.argu.c. nonne de presumptio.ꝛ quia hic sufficit nudus consensus tum etiam fauore religionis ꝛ allegat etiam glo.in.c. delictum persone de re.iur.in vi.ꝛ quod in simili voluit Jnnocen.in.c.ex parte decani de rescriptis.tum etiam quia si quo ad ipsos inferiores prorogantes sufficit tacitus consensus ergo eodem modo sufficiet tacitus consensus ipsius superioris ꝛ ita residet.Et pro certo operepretium esl inuestigare veritatē inclitª spiritus dei supmi apperiat nobis. ¶ Ego capio primum dictuꝝ domi.Abbatis ꝛ pro illo adduco Bald.in.l.abducta.C. de furtis.vbi dicit ꝙ contrahens rem alienam in alieno territorio vī ꝓrogare iurisditionē illius iudicis ꝛ sic sētit duo ꝙ sufficit tacitus ꝓsensus

a ¶ Judicis. Jsta conclusio credo ꝙ locuz non habeat in iudice mercantie. Cuiª iurisditio ad cās ñ marcantiles prorogari nō pōt vt tz not. saly. in.l.fi.C. de iurisdom. iudi. ꝛ pau.de cast.in ꝓsi.xxvi.q mulꝛ singularia dicit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

progantis ꝛ tacitus ꝓsensus iudicis progati ꝛ illud dictum Bal. nō est ad hoc allegatū ꝑ aliquē vsqz ad secula hec ad hoc ꝓpositū. lz istū passuz tetigerim in. c. p. ꝛ. g. de offi. deleg. ꝛ aliquid dixi in. c. ceterum. §. de iudi. tñ mihi vī ꝙ debeat esse expressus cōsensus qcqd voluerit Jnn. Bar. do. Abb. glo. ꝛ doctores. ꝛ confunditur eoꝝ opi. ꝑ tex. ad hoc formalem in. l. i. ff. de iudi. dum dicit si se subij
21 ciant ꝛ ꝓsentiant. nā illud verbū subijcere importat actū subiectionis ꝛ sic tacitum consensum resultantem ex actu
a positiuo[a]. arg. l. si filius. ff. ad maced. postea dicit ibi tex. ꝛ consentiant. ideo videtur ꝙ illud verbum importet cōsensum expressum qz ad quid appositum fuisset illud verbum consentiant si subijciendo se cōsentiebat. nā syllaba non dz apponi superfluo in lege vt dixit gl. i. l. i. ff. ꝙ me. causa. Scdo allego tex. in. c. statutum. §. in nullo de rescriptis li. vi. in ver. ꝛ ad id accesserit expressus consensus ꝑtium vbi prorogatio que fit de loco ad locum requirit expressum consensum ptiū. ita dicamus in proposito. Tertio adduco. l. si conuenerit. ff. de iurisditio. om. iudi. vbi dicitur si conuenerit ꝛ adeatur ꝛ sic est ibi casus formalis ꝙ in prorogatione requirunt verba ꝛ factum ꝛ per ista deijcit in profundū doctrina Jnn. Bart. ꝛ sequatiū. ꝛ miroz ꝙ Bart. ita leuiter exoneret se de. d. l. i. ff. ō iudi. dicendo ibi ꝙ est modus loquendi. nam si verū fateri volumus syllaba nō ponitur superfluo in lege vt dicit gl. in l. i. ff. ꝙ me. causa. ꝛ facit. c. si romanoꝝ. xix. di. ꝛ licet multa verba apponunt in narratiōe nihilominus ea que apponuntur in decisione disponūt ꝛ apposita sunt cū ministerio operandi. Et lz cōmuniter consueuerit allegari dictum Jo. an. de boc in. c. dilecto de preben. tñ glo. est singularis in. l. i. C. qñ nō pe. par. ꝛ si cecitas nostra sit vt nō perpendamus tñ non officit legibus nr̄a inscientia. Sūt .n. factura spiritus sancti. vt in. l. fi. C. ō pscrip. lon. temp. ꝛ longe miroz de tanto doctore vt fuit do. Abb. allegante. l. i. C. de iurisdi. om. iud. pro dicto bar. qz apte decidit ꝑium in ver. cuz in iudicem elegistis. Electio. n. fit voce vt pz in diffinitione electionis ꝛ per ꝓns erit vera ꝓclusio ꝙ ꝓsensus ꝓrogantiū debeat eē expressus. ¶ Scdo addite cū dixerit sufficere ꝓsensum epi tacitū. ꝛ ausus est dicere foze dcm̄ suum nouū. Ego venia mihi data adduco And. de iser. i. l. imperialē. §. preterea ō prohi. feu. alie. per Fed. vbi dicit † ꝙ si vasallus adit aliū iudicē q̄s dominū feudi ipso domino feudi sciente ꝛ patiente ꝙ sufficit ille tacitus ꝓsensus ergo nō fuit dictū nouū celebris viri dñi Abbatis. Et adduco. d. an. ꝛ alios in. c. p. ꝛ. g. de officio delega. vbi dicit ꝙ si ptes prorogant iurisditionē de loco ad locū non sue iurisditionis ꝙ sufficit tacitus ꝓsensus iudicis illius loci si sciat ꝛ taceat ꝛ ad hoc ꝓpositū fuerūt hec oblita per abb. Nihilominus mihi vī ꝙ debeat iteruenire expressa volūtas ꝓpriꝫ iudicis ꝛ moueoz hoc mō si de quo minus vī inesse ꝛ inest ergo ō quo magis. c. cū in cunctis de elec. auc. multo magis. C. de sa. san. eccl. sed minus vī inesse ꝙ non sufficiat tacitus ꝓsensus partiū ex eo qz nō agit de preiudicio ꝛ tñ requirit expressus consensus ptium vt in ꝓcedenti articulo dcm̄ est. ergo multo fortius requirit expssus ꝓsensus diocesani qz agit ō suo ꝓiudicio. ergo iudicare est honoz. c. vt debitus honoz de appella. l. oēm honozem. C. qñ ꝓuocare non est necesse. Sed in actu honorabili ꝛ ꝓcupiscibili tacens vī consentire sed in actu vituperabili presumit contradicere. ꝓsueuit allegari singulare dictum Jnno. in. c. in genesi. de electio. bene facit glo. in. l. qui patitur. ff. manda. Sed abdicare a se iurisditionem est abdicare honozem ergo tacēdo non videt consentire qz agitur de honoze perdendo. ¶ Tertio adduco vnum quod non videbitur insuaue. Nam iste tex. requirit voluntatem diocesani quo casu dico quod vbicunqz consensus aut voluntas dz prestari ab eo qui bz publicū officiū semp ꝑstat ꝑ viam auctozitatis istud est celebre dcm̄ relatū a bal. in. l. fi. §. necessitate. C. ō bo. qz lib. allat ad hoc Archi. xviij. q. ij. c. quidā. Cū ergo epus habeat publicū offiū maxime qz succedunt epi in locuz apostoloꝝ. vt in. c. videtes. xij. q. i. ꝛ requirit eoꝝ voluntas vt hic. ergo per viam auctozitatis auctozitas ē prestanda verbis expssis vt est tex. melioz de iureiu. l. i. §. inuitus. ff. de tutel. ergo ꝛ c. Quarto adduco tex. in. c. i. §. eo. in ver. sine ꝓsilio epi. vbi dī ꝓsiliuz epi adesse debeī in prorogatione fienda a subdito suo quo casu capit pro licētia qz est consiliū necessitatis. Sed licētia dz interuenire verbis expssis vt sing. dicit Jo. an. in. c. si abbatē de elect. li. vi. Quinto adduco tex. in. c. nullus. §. eo. in ver. sine permissu pontificis ergo requiritur licentia ꝛ per ꝓns cōsensus expressus. ergo cum venia dixerim. d. Abb. non recte loquit. ¶ Hec ob. dictū And. de iser. primo qz non logtur in casu nr̄o scdo qz non est verū dictū suum ꝛ ꝑrium tenuit do. Ant. in. c. ceterū. §. de iudi. tene ista menti qz si ver a sunt deus nobis hec ocia fecit. Et pondero vnū qō
23 non erit ingeneroſum † pone ꝙ layci prorogāt iurisditionez epi vt quottidie fieri videmus erit ne iudiciū tale fcm̄ coram epo validum istud in hoc titulo ego nō tetigi nec hic est tactum per aliquez. vī ꝙ valeat iudicium ꝛ epus pōt acceptare hmōi prorogationē factam a laycis. arg. c. inter dilectos de fide instru. vbi archiepus accepit delegationem a layco ꝛ per. c. in archiepatu de rapto. ꝛ. c. sepe. xxiij. q. vltima. ꝛ per id qō voluit Jo. calda. in suis cōsilijs consilio ꝓio in tit. de offi. delega. vbi consuluit epm ꝛ prelatos religiosos posse accipere delegationez a laycis. Et adduco qō voluit do. Ant. in. c. ij. §. de iudi. vbi dixit ꝙ sacerdotes epi ꝛ similes pñt acceptare delegatiōes a laycis ꝛ prorogationes laycoꝝ sed inhoneste faciunt ꝛ peccant. Ego tenui ꝙ non pñt ꝛ iudiciū inde sequutū est nullum in rubrica de offi. delega. vide ibi oino. Et ad
24 . c. inter dilectos non rñdi ibi ex eo qz videbat ꝙ nō erat dignū rñsione qz illa erat cā ecclesie ꝛ agebatur de re ecclesie vt ibi est casus. ¶ Ultimo no. ibi non pñt † ꝙ negatiua adiuncta verbo pōt. inducit necessitatē precisaz ꝛ aufert oēm potentiā. istud voluit gl. ꝛ Bar. in. l. gallus in ꝑn. ff. de lib. ꝛ postb. glo. in. c. i. de reg. iur. in. vi. ꝛ i cle. dispendiosam de iudi. ꝛ idē dicas si negatiua adiungat huic verbo dz ita dixit do. Lar. in. c. testimoniū. j. de testi. Et ex hoc dico probari ꝫ euidēter illud qō dixit Pe. ō
25 anch. in. c. i. §. e. † vbi dixit ꝙ si clericus litigauit cora iudice ecclesiastico non suo non habens voluntatem propriꝫ epi ꝙ est nulla ꝛ per ꝓns non poterit ratificari per proprium epm etiam si ille iudex ꝓdecessisset nomine ꝓpriꝫ epi. allegat quod no. glo. ꝛ Jnno. in. c. prudentiā de offi. ordi. pro certo dictum eius probatur hic. aliter tñ loquit glo. hic. dicetur super ea. ¶ Opponitur ꝙ iste clericus potuerit se subijcere iurisditioni abbatis cū abbas hēret iurisditionē ꝛ interuenerit ꝓsensus partium. l. i. ꝛ ij. ff. de iudi. Sol. illud procedit in laycis quo ad tpalia ꝑm hosti. Sed in spūalibus sacramentis non pñt layci subjce-
b re se alij sacerdoti q̄s suo proprio[b]. c. nullus ō parochijs. c. ois de peni. ꝛ remiss. c. ij. de despon. impub. c. placuit de peni. di. vi. c. fi. de temp. ordi. li. vi. ꝛ est elegans limitatio ad istum tex. ꝛ procedit hoc in spūalibus sacramentalibus sed si non sint sacramentalia vt ius patronatus ius decimarum ꝛ similia Jo. an. hic sentit super glo. ꝙ non pōt prorogari iurisditio iudicis layci sine auctozitate pape nisi dēt mixtura clericoꝝ. vñ si erūt clericus ꝛ laycus iudices rōne talis mixture valebit ꝛ tenebit prorogatio ꝛ remittit ad no. in. c. p tuas. ꝛ in. c. pingit de arbi. ꝛ cū ꝫ dicto Jo. an. trāseūt hic oēs. Sz do. Abb. nō placuit hec doctrina ꝛ rñdet ad. d. c. p tuas. ꝛ. d. c. ꝓingit. ꝙ loquantur in arbitro qui nō bz iurisditionē sz vūtaxat bz notionē. l. ait ꝓtor. ff. de re iudi. c. dilecti. ꝛ. c. p tuas de arbitris ió nō est admiratione dignū si ꝓp mixturaz clerici ꝛ layci tolleretur iudicium ꝛ laudū. sed secus ē in iudicib[9]. vñ nō posset cām cōmitti clerico ꝛ layco qz laycus ē omnino incapax iurisditionis ecclesiastice. c. decernimus ō iudi. ꝛ iurisditio que cōpetit pluribus cōpetit insolidum ꝛ diuisibiliter

a ¶ Actu positiuo. Nam cōsensus tacitus regulariter pre iudicat solum in eo actu ex q̄ resultat vt tenent doc. i cle. sepe. de ṽ. sig. in glo. sed plura. ꝛ pau. ō ca. in ꝑsi. xxv. vbi multa bona ponit.

b ¶ Suo propio. Jsta pcō est falsa in pdēnato ad mortē nam talis vni cuiqz sacerdoti ēt si non sit suus ꝓpr[9] peccata sua ꝓfiteri pōt vt no. tz. d. Lardi. in cle. i. xi. q. de peniten. ꝛ remissi. ꝛ habet i. c. pastoralis ō offi. ordi. vbi vide oēs scribentes sed a tali priui legio ꝛ imunitate liberet de[9] omnes affines ꝛ familiares meos. nihil. n. tā ꝑriū nature hois teste phi. q̄s moꝛs violenta.

UVA. BHSC. IyR_275_2

diuisibiliter vt not. glo. in. c. prudentiã. de offi. deleg. ꝛ sic mixtura inhabilis potius ifficeret habilẽ ꝙ̃ vt inhabilis tolleretur pp habilem. l. pedius. ff. de arbi. ꝛ regula vtile p inutile. lib. vi. ꝛ sic fortius respectu layci nõ pót prozogare qz de vna spẽ ad aliam penitus separatam non pót fieri prozogatio. vt dicit lex. sed si manente. ff. de precario qz de iurisditiõe laycali nõ pót fieri prozogatio ad spũale. ꝛ ita resident hic do. Abb. Sed do. Pe. de ancb. dicit vnũ hic qõ est recitatione dignum vz dicit se nó dubitare quo ad pniam iniungendam ꝛ quo ad ordines suscipiẽdos ꝛ similia ecclesiastica ꝙ nó pót prozogari iurisditio iudicis layci. vt. d. c. nullus cum simili. sed dubitat in causis mere ciuilibus spectantibus ad forum ecclesiasticum vt est causa vsuraruz ꝛ causa legittimitatis ꝛ similiũ vtr layci possint in nõ suũ iudicẽ ecclesiasticũ consentire sine consensu prozij epi dicit se de hoc dubitare qz ista spalitas de qua hic in clericis solum vr̃ cõuenire clericis ꝙ nõ possint vt ibi. ergo in alijs ꝙ̃ clericis stabitur regule gñali ꝛ pmissiue qz ois prozogatio est permissa. l. i. ff. de iud. ex quo sequit ꝙ si é questio vsuraria iter duos laycos ipsi poterunt prozogare iurisditionem alterius epi sine consensu epi bononiensis. Tu vero adde pmo ad dictuz do. Abb. ꝙ mihi vr̃ ꝙ doctrina Jo. an. ꝛ alioꝝ sit verioz ꝛ moueoz p. d. c. p tuas piuncto. d. c. ptingit arguendo hoc mõ sicut laycus nõ pót eẽ iudex in cã ecclesiastica eodez mõ nõ poterit eẽ arbiter vt in dictis iuribus piuncto. c. õ cernimus de iudi. Sed pp mixturã clerici pót eẽ arbiter ergo idẽ dicimus vt pp mixturã clerici possit eẽ iudex. sicut. n. habilitaꝛ pp mixturã clerici in arbitrando vt in dictis iuribus ita erit ꝛ i iudicãdo arbitria. n. redacta sũt ad instar iudicioꝝ. l. rem nõ nouaz. C. de iudi. licet. n. maiorem ptãtem habeat iudex ꝙ̃ arbiter nihilominus sicut prohibetur laycus iudicare in cã ecclesiastica eodem mõ ꝛ arbitrari. Hec ob. cum dicit ꝙ iurisditio est diuisibilis qz isto casu est effecta indiuisibilis ad hoc vt actus teneat ꝛ adduco in simili sing. tex. in. l. si cõem. ff. quẽadmo. fui-
26 amit. † vbi si seruitus ẽ cómunis pupillo ꝛ maiori ꝙ magis priuilegiatur pp mixturã pupilli ꝛ p illũ tex. dicit bar. in. l. precipimus alias in. l. in offerendis. C. de appella. ꝙ si clericus ꝛ laycus habent cãm cõez ꝙ dz adiri iudex ecclesiasticus ꝛ nó iudex laycus. ꝛ facit ꝙ idẽ Bar. voluit in. l. i. §. si quis in appellatione. C. õ appella. ꝛ in. l. solẽt. ff. de ali. ꝛ cibaria. lega. ꝛ sic vbicũqz pcurrit mixtura duoꝝ habilitaꝛ inhabilis pp habilez. ꝛ adduco. c. i. qui. mo. feamit. ꝛ quod ibi voluit bal. vbi dicit duo fratres bñt feudũ cõem vnus adiuuit dominuz feudi viriliter. alter vo aufugit ꝙ dominus nó poterit pfiscare feudum qz habilitatur ille cõtumaꝝ pp habilitaté fratris viriliter defendentis. ꝛ idem dicit ibi bal. Ciuitas perusina diuidit in nobiles ꝛ populares modo ciuitas bz feuduz a domino nobiles cõmittunt feloniam ptra dominum ꝙ nihilominus nó confiscabitur feudum delinquentiũ pp non delinquentes. Et adduco qõ pulchre voluit do. Lar. in. c. Jo.
27 de testa. per illum tex. † clericus inquit ꝛ laycus sunt executores ad piam cãm decidit ꝙ iudex ecclesiasticus propter mixturã clerici compellet laycũ. Et adduco qõ voluit do. Abb. post alios in. c. i. de prescrip. vbi prescriptio non currit ecclesie vacanti sed capło bene currit. Pone inquit ꝙ res é cóis epo ꝛ capło ꝛ ecclesia vacat decidit ꝙ prescriptio nõ curret ét capło qz propter mixturaz cõ sequitur illud qõ alias nó psequeretur. Et adduco. c. cũ
28 dilectus de iure patro. vbi é tex. sing. † clericus ꝛ laycus habent ius patronatus decidit ꝙ legatus de latere non poterit conferre illud beneficium patronale propter illã mixturam clerici ꝛ layci. Et adduco elegantem tex. in. l. si quis ex argentarijs. §. sed si omnis. ff. de eden. vbi ppter mixturam habilis ꝛ inhabilis substentaꝛ actus tanquaz factus ab habili. ꝛ per illum tex. consuluit Ange. in suis consilijs consilio primo qõ dictum domestici testis si est conforme dicto testium nõ domestico ꝝ probat qz habili

tatur pp habilem ꝛ per illum tex. bal. dicit in. l. impator
29 . ff. de sta. bo. † ꝙ si duo notarij sint rogati de eodẽ instrumento ꝛ vnus est infamis ꝛ alter idoneus ꝛ conficiunt instrumentũ ꝙ substentabitur pp illum habilez. facit qõ voluit idem Bal. in. l. prescriptione. C. si cõtra ius vel vti li. pub. Et adduco sing. tex. ꝛ̃ By. ꝛ Bart. in. l. si is qui
30 duos. ff. de liber. lega. vbi dicunt † ꝙ si bastardus cõtrabat societatem omnium bonoꝝ cum aliquo qui instituatur a patre illius bastardi ꝙ pp mixturam illius bastardi consequetur dimidium illius hr̃ditatis paterne ꝛ sic mixtura operabitur habilitatem. ꝛ adduco glo. singula
31 rem in. l. fi. C. de mu. ꝛ one. non continu. li. x. † ꝙ si ego nõ sum immunis a collectis ꝛ contrabo societatem omniuz bonoꝝ cum ticio qui est imunis a collectis voluit ibi gl. ꝙ propter istam mixturã ego consequor imunitatem. ꝛ adduco quod habetur in. c. multorum õ iudeis vbi licet iudeus non possit habere christianum ad seruiendum sibi nihilominus potest habere fundum in quo sint christiani censiti ꝛ agricole. propter illaz mixturam. ita dicamus i proposito ꝙ propter istam mixturam substentaꝛ inhabilitas layci propter habilitatem clerici. posset tamen dari hec concordia vt dicamus ꝙ ante factuz procedat doctrina Abb. vt non possit fieri prozogatio sed post factum teneat doctrina Joan. and. ꝛ sequatium vt si facta sit prozogatio ꝛ factum iudicium ꝛ lata sententia procedat dictum Joan. and. allego simile quod vult idez Joan. an. in. c. ij. de testa. in. vi. ꝛ Fulgo. in aucten. que supplicatio. C. de preci. impera. offe. sed argumentare poterat domi. Abb. õ Jo. an. de. c. massana ecclesia ꝛ de. c. sacro sancta
32 de electio. † vbi electio facta mixtim a laycis ꝛ clericis ẽ ipso iure nulla ꝛ indubitanter non potuisset allegare. d. Abb. melius pro dicto suo ꝙ̃ illa duo iura. ꝛ adduco elegantem doctrinam relatam per Jo. an. in addi. Specu. in titu. de requisitione consilij in addi. que incipit. poni-
33 tur preambulum. vbi dicit † statuto cauebatur ꝙ officialis electio debebat fieri per artifices ꝛ non per nobiles accedit ꝙ electio fuit facta mixtim refert fuisse decisum non valuisse. Et ita ꝑ certo ego adduco vobis in mediũ sine reuolutione librorum ꝛ visione alicuius note altissimus deus verax sit mihi testis. Sed hodie vidi do. Abb. in repetitione. c. per tuas de arbi. in vltima carta vbi tãgit istum articulum ꝛ reprehendit Joan. an. nec allegat aliud nisi ꝙ laycus est incapax iurisditionis spiritualis ꝛ allegat. c. quanto de iudi. cum simil. ꝛ dicit ꝙ episcopus non posset committere causam spiritualem vel mixtam clerico ꝛ layco simul qz sicut non potest solus laycus eẽ iudex ita nec cũ mixtura clerici ꝛ. b. d. fuisse de mẽte Jo. an. in. c. nobis de iure patro. lz aliud ꝛ minus bene senserit Jo. an. recitando dicta Inno. in. c. ecclesia sancte marie de consti. facit ét qõ voluit idem do. abb. in. c. contingit de arbit. vbi tz õ Jo. an. ꝛ allegat contra eum. d. c. massana ecclesia. pro certo passus est dubius. sz verior vr̃ doctrina vt tolleret talis prozatio seu cõmissio rõe mixture per ea que supius dicta sunt. Adde scõo quo ad do. Pe. ꝙ mihi vr̃ ꝙ iste tex. probet suã doctrinã piuncto. c. irrefragabili. §. excessus de offi. ordi. vbi layci dicunt esse subditi epoꝝ sed hic dr̃ ꝙ layci pñt relicto suo iudice adire aliũ iudicẽ. ergo poterunt relinquere ꝓprium epum ꝛ adire alium ecclesiasticũ ꝛ prozare eius iurisditionẽ ex quo hic dr̃ ꝙ pñt relinquere ꝓprium iudicez ꝛ miroz vehementer de do. Pe. qui dicit se dubitare de hoc qz Jo. an. euidẽter istud decidit ex eo qz voluit laycũ posse prozare iurisditionẽ clerici ꝛ layci iudiciũ insimul ꝛ mixtuz ergo fortius poterit psentire in aliũ ecclesiasticũ iudicez. ꝛ faciat rõ incõuincibilis qz i laycis cessat rõ pbibitiua q̃ vẽdicat sibi locũ i clericis ꝛ sic. d. pe. õ pillo fecit trabẽ. ¶ Accedo nũc ad gl. ꝛ p enucleatiõe gl. prime oppono sic ꝙ vltra consensum prozogantium aliud exigitur. glo. prima fatetur ꝓrium ꝛ dicit ꝙ requiritur ꝙ non per errorem fiat prozogatio. l. si per errorem. ff. de iurisditione

UVA. BHSC. IyR_275_2

om.iudi.ꝛ dicit hic Joan.an.ꝙ vt clericus prozoget iu-
risditionem requiruntur plura. Primo ꝙ consentiat.
Scõo ꝙ nó per errozem. Tertio ꝙ non per metũ.l.ij.ff.ó
iudi.ꝛ est vnus de casibus annullantibus actum gestum
per metum ipso iure. Alij casus habentur in.c.abbas ꝙ
me.causa. Quarto ꝙ sit ꝑsona ecclesiastica.qz si esset lay
cus nõ posset ét si esset consuetudo ꝑm archi.in.c.i.de fo.
cõpe.li.vi. Quinto ꝙ sit alias iudex. Sexto ꝙ sit ordina
rius.c.p.ꝛ.g.de offi.deleg. Septimo ꝙ ó ꝑsensu epi ꝛ cir
ca hoc pondero vnum ad qõ miroz prestantem doctorẽ
do.Abb.non animaduertisse qz glo.ij.hic dicit ꝙ de ex-
presso consensu episcopi fiet prozogatio ergo non sufficit
tacitus. Sed do.Abb.tenuit contrarium sed glo.istã nó
ponderauit. Octauo requiriť ꝙ re integra non peniteat
.l.si ꝙuenerit.ff.de iurisdi.om.iudi. Nono ꝙ sit talis cau
sa que prozogationẽ recipiat. In glo.ij.in prin.sui est fa
34 cilia.deinde querit † vtrum si clericus ꝓrogauit iurisdi-
tionẽ alterius iudicis ecclesiastici sine expresso consensu
sui epi perdat cãm sicut qñ litigat coram iudice seculari
ꝛ decidit ꝙ non qz non ita deliquit qñ litigat coram iu-
dice ecclesiastico alias non suo q̃ qñ litigat coraꝫ iudici
seculari qz qñ litigat coram iudice ecclesiastico non suo
offendit speciem iurisditionis ecclesiastice sed qñ litigat
coram iudice seculari offendit vniuersalem iurisditionez
ecclesiasticaz.ꝛ facit quod habetur in.c. placuit.xi.q.i.ꝛ
in.c.cum apostolica de his que fiunt a ꝑlato. ꝛ hãc ratio
nem assignat hic supremus doctor Jo.an.ꝛ cum eo trã
sit antiqua ꝛ moderna iuris prudentia. Tu pondera qz
posset reddi alia ratio ꝛ pro certo nó ingenerosa nec in
suauis vz cadere a causa est pena.l.si quis maior.C.ó trã
sac. Sed vbi lex non imponit penam priuationis nos nó
possumus illam imponere glo.in.c.fi.de iure patro. quã
do.Abb.hic reputat singularem. Soleo tñ allegare aľs
in cõmẽtis meis ꝛ allegare casum in auctent.de non eli-
gendo secũdo nubẽtes.§.cũ igiť in vbo nó est lex tale qd
dicens quã allegat Bal.in auc.ex testamento de secũdis
nup.ꝛ allegat tex.in.l.sed ꝛ si quis.§.diuus in verbo vbi
in eum pena statuta non sit.ff.de relig. ꝛ sump. fune. Cũ
ergo in proposito non sit imposita priuationis pena a
causa quando prozogat iurisditionem iudicis eccleſia-
stici sine cõsensu proprij episcopi. ergo nos talem penam
priuationis imponere non poterimus.ꝛ si dicatur mihi
quare hoc qz cũ litigat coram iudice seculari cadit a cau
sa vt in.d.c.si diligenti.ꝛ cum litigat coram eccleſiastico
non.ego ꝑm paruitatem meã allego hanc rationez vz ꝙ
qñ clericus adiit iudicẽ seculare ꝛ coraꝫ eo litigat offẽdit
Jesuz xp̃m.qz offẽdit priuilegiũ datũ a xp̃o ꝛ vba ipsius
xp̃i priuilegiũ.n.c.si diligẽti habuerũt clerici ab ipso deo
glo.est singularis in.c.si imperator.xcvi.di.ꝛ in euange-
lio dixit christus nolite tangere christos meos. sed cũ cle
cus adiit alium iudicem ecclesiasticum q̃ proprium epum
sine consensu episcopi sui offendit legem positiuaz roma
norum pontificum. primo casu offendit legem ipsius dei.
Non est ergo mirum si primo casu cadit a causa secundo
nó ꝛ ista vr̃ mihi ró demonstrabilioz ꝛ sic altissimus de⁹
nó facit hec tempora frustra dicit tñ ista glo.ꝙ talis sꝛia
lata a iudice ꝓrogato nõ tenet. sed si proprius episcopus
velit habere illam ratam in odiuz ipsius clerici prozogã
tis pót. nam ipse clericus non potest dicere illam nullam
quia quo ad eum vr̃ talis sꝛia habere tacitũ pactũ de vl
terius nó petẽdo ꝛ monet glo.ad instar acceptilationis
inutilis.l.si vnus.§.pe.ff.de pac. quod vltimum intelligit
Hosti.forte verũ qñ acceptillatio ẽ inutilis róne materie
secus si róne forme de hoc dicendum vt per glo.ꝛ doc.in
l.an inutilis.ff.de acceptillationibus.ꝛ in.d.l. si vnus.§.
pe. Et sic glo.ista vult ꝙ sꝛia non tz vt sꝛia contra istum
clericũ ꝓrogantẽ sed bene tz vt tacitũ pactum vt nó pos-
set ꝙuenire. idẽ tz hic Hosti. qz aut clericus fecit hec bõa
fide ꝛ tũc non dz alium decipere aut mala fide ꝛ tũc ma
la fides non dz eum releuare arg.c.ex tenore.ꝛ.c.sedes ó
rescrip.ꝛ.l.i.ff.de dolo. † Circa hoc duo videnda sunt ꝯz
do.Abb.hic primũ an sꝛia lata a nõ suo iudice possit ba
beri rata per ꝓprium iudicem de quo per gl.ix.q.ij.in sũ
ma sed cõis opi.dz ꝙ nõ possit ratificari per idqd̃ voluit
Inno.in.c.prudentiã de offi.delega.ꝛ Joã.de lig.ꝛ Jo.
an.in.c.ratũ de reg.iur.lib.vi. Nam sꝛia ista non solũ est
nulla ex defectu consensus proprij epi sed ét ex defectu so
lemnitatũ que nó potuerunt interuenire debuit ergo ois
solẽnitas interuenisse ꝛ per ꝑs vr̃ nulla ex defectu incõ
petentie iudicis secus si esset nulla ex defectu cõsensus ip
sius ratificantis.ꝛ hoc tenent cõiter oẽs. dicit tñ.d.Lar.
hic quẽ seqť Jo.de imo.ꝙ forte suus epus poterit ꝑcipe
re sibi sub pena vt pareat illi sꝛie ꝛ isto modo quo ad ef
fectum vr̃ ratificari talis sꝛia. Tu aũt ꝑsidera qz ista
glo.vr̃ dicere veritatẽ ꝛ tollo illud fundamentũ sup quo
fundat se ꝓria opi.qz in hac sꝛia non est defectus ptãtis
nam iudex ecclesiasticus lz alienus dz iurisditionẽ in ha-
bitu quo ad clericos alienos qz consensus proprij epi nõ
facit illum iudicez sed deducit iurisditionẽ de habitu ad
actũ ꝛ de potẽtia ad exercitiũ.ꝛ ideo dicimus ꝙ habens
iurisditionẽ in potentia pót cõmittere vt in.c.pastoralis
.§.de rescriptis ꝛ clarum est ꝙ de facili habitus reducit
ad actũ ꝛ potentia ad exercitiũ.vt in.c.lz.§.e. ergo nó est
verũ ꝙ sit defectus ptãtis.ꝛ ꝑ ꝑs est defectus ꝑsensus ꝑ
prij epi tũc arguo sic.vbicunqz actus reddit nullus pp ó
fectũ ꝑsensus alterius cõualidať supueniente consensu il
lius.c.si qua de reb⁹.xii.q.i. ergo poterit ꝙualidari ꝑ cõ
sensum epi. Ite pondero subtiliter istũ text. in verbo
accedat voluntas epi vñ vult ꝙ vẽiat accessorie siue ergo
interueniat ante actum siue in ipso actu siue post ipsum
actum sufficit quia tex.requirit ꝙ accedet.ꝛ per ꝑsequẽs
iste tex.ꝑfundat cõem opi.ꝛ plus mihi de iure videtur di
cendũ ꝙ nó ẽ opus ꝙ bẽat ratã illã sꝛiaz qz nó lata noie
suo vt reqrit ratibabitio sufficit ꝙ ꝑsentiat ꝓgatiõi te-
38 ne mẽti qz nó ẽ supina ꝑsideratio. † Scõo est videndum
vtrũ ptes litigãtes coram iudice incõpetẽti possint veniꝛ
postea ꝓtra sꝛiam latã ab illo an teneanť stare saltem illi
sꝛie in vim pacti taciti ꝛ ꝑcludit.d.Abb.aut partes scie
bant illum incõpetentẽ ꝛ poterant eius iurisditionẽ ꝓ
gare ꝛ cũ adiuerũt tũc non pñt contrauenire qz tunc ta-
cite videnť prozogasse vt superius dictuz est. sed tu circa
boc considera vnuz qz tex.in.l.i.ff.de iudi.dicit si se subꝯ
ciant ꝛ consentiant ergo requiriť subꝯiectio ꝛ consensus
ꝛ per consequens nó sufficit tacita prozogatio. Pon-
dero etiam.l.i.C.de iurisditio.om.iudi.in ver.in iudices
eligistis ergo quo ad istud primũ membruz non recte cũ
sua honorificẽtia loquitur do. Abb. Subdit postea aut
poterant prozogare ꝛ ignorabant eum eẽ incompetentẽ
ꝛ tunc possunt contrauenire tanq̃ error impediat prozo
gationem ipsam.d.l.si per errozem. aut non poterant ꝓ
rogare vt in casu nr̃o ꝛ tunc glo.ista vult ꝙ talis sꝛia va
leat vt tacitũ pactum ꝛ non vt sententia videntur.n.par-
tes tacite paciscꝛi de stando sententie illius ꝛ hanc glo.di
cit esse celebri digna memoria. restringit tamen eam qñ
partes approbarunt ipsam sententiam sic latam tunc.n.
videntur ꝓtrabere ꝛ paciscꝛi. vt est tex.ꝛ gl.sing.in.l.ii.C.
cõmunia vtriusꝫ iudi.tunc enim non vt sententia. sz valet
vt pactũ voluit Ly.in.d.l.ii.ꝛ quod voluit bar.in.l.i.C.
qui pro sua iurisditione.ꝛ quod voluit bar.ꝛ glo.in.l.lz
.ff.de iudi.secus si ex post facto ptes nó approbarent tũc
enim ex solo accessu ad iudicem nõ inducit tacitum pcm̃
sed potius videnť ptes accedere ad eum tanquam ad iu
dicem non suum ergo nõ est ꝓrogata iurisditio nec va
lebit iudicium ꝑm do.Anto.hic ꝛ est de mente littere.d.
l.ii.ꝛ adducit do.Abb.l.i.C.de iurisditio.om.iudi. ꝛ.l.
vnicã.C.qui ꝑ sua iurisditione. Et ꝑ hoc dicit glo. nó bñ
dicere in.c.statutũ.ii.q.i.que voluit ꝙ appellans a sꝛia
nulla illam confirmat per.l.iii.§.falsus.ff. rem ra.ha. qz
quando sententia est omnino nulla nó potest ét expresse
ratificari vt valeat vt sententia sed bene pót vt valeat vt
pactum.

UVA. BHSC. IyR_275_2

pactū. Et ad.d.§.falsus respōdet q nō erat ipso iure nul
la ꝛ ita residet hic do. Abb. ego addo eundez in consilijs
suis consilio. cxxvij. vbi consuluit † q si clericus compro
37 mittit in laycum potest se subijcere statutis laycorū ꝛ di-
cit de hoc fore glo. stupendam hic q clericus pōt appro
bare sniam latam a iudice nō suo ꝛ habebit talis appro
batio vim pacti. Et subdit vnuz quod est stupore dignū
38 † q clerici pñt se subijcere statutis laycoꝝ quo ad decisio
nem causarum vi pacti non aūt vi statutoꝝ ꝛ per ꝟ dicit
saluari dictū Bar. in. l. cunctos populos. C. de sum. trini.
39 ꝛ fide catholica. vbi dicit † q statuta laycorū honesta cō
a prehendunt clericos vt procedant vi pacti nō vi statuti
quod dictum est mihi nouum ꝛ addendū ad ea que dixi
in. c. q clericis. §. eo. ꝛ in. c. ecclesia sancte marie de consti
tuti. sz ego nescio videre qūo ipse potuerit adducere pro
illo dicto tex. istum vel glo. illam quia ille text. loquit in
iudice ecclesiastico. ꝛ etiam gl. loquit in iudice ecclesiasti
co vt possit clericus prorogando iurisditionē iudicis ec
clesiastici sine cōsensu proprij epi ligari hac snia inde la
ta vi pacti sed non loquit in iudice seculari nec loquit in
statutis laycoꝝ. Extendere modo glo. istam loquentez
de snia lata a iudice ecclesiastico ad statuta laycoꝝ ē ma
le dictum qz sicut non potest clericus se submittere sentē
tie iudicis layci ēt vi pacti vt no. in. c. fi diligenti. §. eo. ita
non pōt se subijcere statutis laycoꝝ vi pacti. Et adduco
simile quod voluit Bal. in. l. ij. C. vt in pos. lega. vbi dicit
40 † q non pōt testator legando clerico subijcere eū iudici
seculari nec alij foro incōpetēti ꝛ ēt dicit q non pōt in te
stamento suo legando sibi disponere q non cōueniatur
coram iudice suo cōpetenti. Et dicit eē gl. singula. de hoc
in. l. nemo pōt. ff. de lega. i. Et si dictum do. Abb. cēt vez
sequeretur q per viam indirectaz fieret illud qđ fieri nō
posset directe quod eē nō debet. c. cū quid vna via ff. reg.
iur. li. vi. ꝛ per ꝓfis non recte cōsuluit do. Abb. ꝛ incipit
illud consilium eius attingam iuxta ordinez consultatio
nis. ¶ Jtē pōdera vnum quod non est animaduersum
ab aliquo scribēte quia si ita est q vigore taciti pacti va
leret snia lata contra vnum nonne sequeret vnum absur
dum q ille ꝓ quo lata est reportaret premiū pro delicto
suo qđ repugnat oi iuri ꝛ oi rōni. c. ex tenore. ꝛ. c. sedes ff.
rescriptis. ¶ Jtem posset dici huic glo. sub qua lege vel
sub qua ptāte hoc dicis vt perfidi aiebant iudei Christo
sub qua ptāte hoc facis. vnde nō sufficit auctoritas loqn
tis sed ratio adducta per eum. c. ego solis. ix. distin. Eru
bescimus ergo cum sine. l. loquimur. l. illam. C. de colla.
ergo. Et ideo consultius iudicio meo est dicere q senten
tia nō teneat ꝛ sic frustratum sit iudicium eoꝝ ꝛ satis vr
inferri pena annullare ipsum iudiciuz vt est pulcher tex.
in. c. si religiosus in versi. in penam iuribus vacuetur ele
ctio de electio. lib. vi. ¶ Jtem cum dicit dominus Ant.
ꝛ do. Abb. restringendo banc glo. procedere qñ partes
approbant expresse talem sententiā per. l. ij. cuz sua gl. C.
cōmunia vtriusqz iudi. pro qua glo. vide ibi Bar. ꝛ in. l.
i. C. qui pro sua iurisditione. ꝛ vide bal. in. l. si diuersa. C.
de transac. ꝛ in. l. penul. C. de arbi. vbi allegat glo. illius.
41 l. ij. ꝛ Ang. in. l. si expressim. ff. de appellatio. vbi dicit † q
sententia nulla ex alio defectu qz ex defectu consensus nō
pōt tacito vel expresso consensu confirmari nisi transeat
in contractum allegat glo. d. l. ij. Pro certo mihi videt
q ista limitatio sit contra istam glo. que voluit q adeun
do iudicem alienum videntur facere tacitum pactum de
seruando q ille sententiauerit ergo non requiritur con-
sensus expressus. Nec obstat. d. l. ij. cum sua gl. qz in alio
casu loquuntur. ¶ Pondera si dici posset q vtrum va
leat ista sententia vl ne pendet ex futuro euentu quia si ꝓ
prius episcopus in cuius contēptum data est voluerit il-
lam approbare valebit ꝛ tenebit. ¶ In eadem glo. ibi
c. pulsatus opponitur quod immo datur electio clerico
vocato coram iudice non suo. vt in. c. pulsatus allegato hic
in glo. Solue q ex illo tex. non potest assumi argumen-

tum a contrario sensu cum sit expressum contrariuz in iu
42 re vt hic. † Et ex hac glo. collige q licet argumētū a con-
b trario ᵇ sensu sit fortissimū in iure vt in. l. i. §. huius rei ar.
ff. de offi. eius ꝛ. l. qui testō. §. mulier. ff. de testa. tñ non ha
bet locum qñ resultat sensus iuri ꝓrius. ꝛ allegat ad hoc
ista glo. quottidie facit glo. in. c. nullus. §. eodez tex. in. l.
ij. C. de condi. insertis. ꝛ. l. conuenticulaz. C. de epi. ꝛ cle.
vide que late dixi in. d. c. nullus. §. eo. vel solue ꝟ Jo. an.
vel solue vt in glo. q clericus ibi non tenetur respondere
43 si nō vult. ¶ † Vltimo glo. qrit vtrū clericus possit ꝓsen
tire in laycū iudicē cū ꝓsensu sui epi ꝛ decidit q nō nec pt
epus cōpellere ad hoc suū clericū qz non pōt diminuere
priuilegiū clericoꝝ. tu vide qđ voluit gl. multū sing. in. c.
si impetrator. xcvij. di. Et sic opponit de eo qđ hr i. c. ij. §.
de iudi. vbi epus pōt ōlegare cām ciuilē clericoꝝ layco.
Soluit Jo. an. q hic loqmur in progatione non in dele
gatione vt ibi ꝛ rō est qz progando extenderet illud qđ
nō est qđ fieri non pōt. l. sed si manente. ff. de pcario. cuz ꝑ
laycus non bēat iurisditionem supra clericum. vt in. c. ec
clesia. de ꝓsti. non poterit progari nec ad voluntatē cleri
ci nec ad voluntatē epi. Et subdit bellissime Jnno. hic q
epus nō pōt submittere clericū inuitū iurisditioni alterius
iudicis ecclesiastici lz cāz clerici eo inuito possit alij cōmit
tere nec posset eundē cōpellere ad capiēn. ordines sacros
ab alio epo. c. nullus. ff. de pochijs. pōt tñ cōmittere alij epo
vt eū ordinet ipso clerico inuito. c. q sedes ff. officio ordi.
44 Ex glo. tetigit hic do. Ant. ꝛ plenius do. Abb. † vtrum
expti possint absolui ab epo ab excōicatiōe inflicta a ca
none sine licētia pape. ꝛ qđ Fede. de senis consi. xiij. mul
tū elegāter determinauit q sic per. c. luminoso. xviij. q. ij.
vbi epus in loco expto nihil pōt nisi fuerit inuitatus idē
dicit eē in foro cōtētioso respectu absolutiōis. ista in vo ē
sua pcō ꝛ tacito auctore arripuit sibi iura ꝛ rōes Jo. de
lig. in cle. ne in agro de sta. mona. illius tacens nomē ꝛ
sibi attribuens ingeniū. Sz Jo. an. in rta scienti lib. vi. in
mercurialibꝰ tenuit ꝓriū quē sequit. d. Ant. hic addens
cle. pe. de sen. excō. vbi expti absoluunt auctoritate apo
stolica. sed rīderi pōt illū tex. nō ꝓbare hāc doctrinaz ex
eo qz papa ibi reseruauit sibi absolutionē ergo eo casu q
nō reseruasset sibi absolutionē videret collata epis p tex.
valde sing. in. c. nuper. J. de sen. excō. ꝛ per id qđ Jnn. nō
venit in ore. c. dilectus ff. temp. ordi. vide istū arti. cū vber
tate ꝛ copia differēdi disputatū p. d. Abb. in sua elegāti
disputatiōe inci. duo clerici. caractere insigniti ꝛ qđ ipse
voluit in cle. pe. de sen. excō. ꝛ ēt hic damnat opi. Fede. ff.
se. do. Car. do. Pe. de ancha. remittūt se ad no. per Jo.
an. in. d. c. sciēti. iste passus reqrit altiorē indaginē ꝛ qz ff.
cretalis hec onerata fuit i mā istū passū hic ñ examino ni
hilominus ne elinguis transeaz super eo ꝛ ne videar eui
tare labores mihi videtur q opinio Feder. de senis sit ve
rior ꝛ etiam fouet equitatem ꝛ opinio Joan. and. est mi
nus rigorosa ꝛ videtur voluisse complacere romāis pōti-
fi. ꝛ iudicio meo est contra mentem omnium eoruz qui
summo studio statuerunt parcendum esse laboribus ꝛ
sumptibus subditorum. c. non nulli de rescriptis. ꝛ facit
ratio. priuilegio pro se introducto quilibet renūciare po-
test. c. cum accessissent de consti. c. de terra. c. accedētibus
de priuil. c. cum. m. de consti. vij. q. i. c. qz periculosuz. c. ad
apostolicam de regula. sed istud priuilegium emanauit
in fauorem ipsius exempti ergo renunciari potest. ꝛ si op
ponatur de tex. isto vbi non potest prorius clericus adi
re alium iudicem ecclesiasticum relicto prorio episcopo
quia respondeo non obstare quia loquitur de eo qui de
iure communi non est subditus illi iudici quem elegit vn
de nullo vinculo est sibi subiectus sed in casu nostro iste
adijt ꝓpriū episcopum a quo licet sit exemptus per priui
legium nihilominus de facili res reducitur ad suam na-
turā. c. ab exordio. xxxv. di. lz. n. papa sit ordinariꝰ iudex
exptoꝝ vt in. c. auctoritate de priuil. i. vi. nihilominꝰ nō
potest eē ita exptus quin maneant reliquie naturalis ꝛ

a ¶ Clericos. Vide ff. ista mā pter oēs sely. i. c. ecclesia sanc te Marie in xiiij. ꝛ .xviij. col. de ꝓsti. vbi dicit quicqd ex cogitari pōt. ꝛ vide bal. i marga. ecclesia vſi. i. pau. de ca. in ꝓsi. ccxcix. icip. ad primū questi tū. d. Alexā. de imo. in ꝓsi. ccx. ꝛ sequē. ij. pte. ꝛ in ꝓsi. xli. in iiij. pte. vbi mlta ad rē hēbis.

b ¶ Cōtrario. Quo aūt argu mētū a ff. rio sē su maxie in mā statutoꝝ sumi posset vide lu culēter p sely. in. c. eccl'ia san cte Marie. xx vij. colū. circa mediū q mlta pulchra exor-ditur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

pristine subiectionis arg.l.fi.ff.de decurio.merito vigo re illarum reliquiarum poterit adire prepositum epum ꝛ lz do.Abb.hic ꝛ in dicta sua disputatione moueatur cōtra Feder.per.d.c.auctoritate.§.inhibemus de priuile.in.vi.

45 ¶ vbi exempti non pñt in loco exempto constituere eccle/siam cum licentia diocesani sed requirit auctoritas pape vnde si non pōt epus impartiri suam auctoritatē rei exē pte ergo fortius non poterit impartiri persone.vij.q.i.c. precipimus.qz respondeo ille casus est separatus ab isto qz istud absoluere tendit ad lucrandā animam ꝛ ad obe diētiā ecclesie romane quo casu inferior iudex pōt sicut superior arg.l.potioris.C.de offi.magi.militum. ¶ Itē absoluere non vr proprie resonare in iurisditionem.ꝛ ad duco glo.iudicio meo mirabilē in auc.clericus.C.de epi.

46 ꝛ cle.que voluit ¶ qꝫ iudex laycus pōt absoluere clericū lz eū nō possit pdemnare ita dicamus in pposito nostro ꝛ per pñs opi.Fede.de senis vr verior.ꝛ licet do.Ant.ꝛ Jo.an.teneant ꝓrium nihilominus Fede.de senis ꝛ Jo. de lig.illustres pro certo in hac censura viri tenent ꝓriuz ꝛ sic quis iustius dixerit scire nephas vt scribit apud Lucanum in primo.ꝛ ideo do.Abb.in dicta sua disputatiōe dubitauit vehementer de hac.q.forte consultius esset qꝫ ro.pontifex declararet hunc dubitabilem passuz alibi da

47 bit locus accōmodatior diuina spirāte ope. ¶ ¶ Querit hic do.Pe.de ancha.cōparuit quidā cum testō ꝛ fecit se mitti in possessionē bonorum remedio.l.fi.C. de edic.di. adria.tollē.facta proclamatione si quis vellet se oppone re compareat. Bodo clericus quidā comparuit coram isto iudice seculari ꝛ opposuit se in contradictorez factis probationibus ꝛ lit.contesta.lata est snia contra quem oppo.de nullitate qz clericus nō potuit dicto mō litigar coram iudice seculari querit qd iuris ꝛ vr qꝫ nō valeat ex eo qz clerico cōparente debuit offerri libellus ꝛ lis con/testari corā iudice cōpetenti vt est tex.in.d.l.fi.C. de edic. diui.ꝛ qō voluit ibi Accursius i noua sua additiōe ꝛ cōi ter omnes doc.ibi tenent.debuit.n.contra istū clericum se opponentē offerri libellus corā iudice ecclesiastico. Qō autem iste clericus isto casu censeatur reus apparet quia ipse cōparuit ad defensam.Et cū ista questio occurreret in facti contingentia refert do.Pe.quendam doctorem ita tenuisse ꝑm do.Pe.est peruersa decisio. Et adducit quod notat Inn.in.c.cum dilectus.de ordi.cogni.ꝛ in.c. cum ecclesia.de causa possessi.ꝛ proprietatis. vbi voluit quod cū producitur libellus contra personam incertam vt est questio nostra vel cum petitur electio cōfirmari cō tra quā electionē multi pñt se opponere vt notat in.c.qō super his.de accusa. Vel cum minor petit se restitui ad / uersus aditaz hereditatē vbi sufficit gñalis citatio[a] auc. si oēs.C.si vt se ab heredi.absti.quibus casibus ꝑm Inn. opponens se non pōt dici reus conuentus qz voluntarie se opponit.ita dicit in hac qōne do.Pe.vt clericus se op ponens non dicatur reus qz inuitus non trahitur.l. inter stipulantem.§.stichū.ff.de verbo.oblig.ergo magis dicit actor ex quo voluntarie se opponit.c.exhibita. de iudic. Preterea inquit ꝑm opi.illius doctoris si plures se op / ponunt qui sint diuersi fori corā vnoquoqz oportebit illū dare vnū libellum qō est absurdum ꝛ cōtra mentē iuris.vt.l. i.ff.de qui.rebus ad eundē iudicē eatur. ¶ Posset tamē dici pro concordia ꝑm eū qꝫ aut iste clericus se opponēs inititur ex possessione qz allegat se possidere.ꝛ tunc sit va opi.illius doctoris. Aut non inititur ex possessione lz ex paritate tituli qz asserit dictā hereditatē ad se spectare ꝛ potiorem esse.Et isto casu sit vera opinio domini Petri qui ita hic residet.Ego autem dum essem scholaris vidi celebrem doctorem Joan.de ana.legentem istud capitu lum ꝛ extollentem laudibus vsqz ad celum istud dictum domini Petri tanquam nouissimū ꝛ aliud nō dicebat. ¶ Ego vehemēter admiror de do.Pe.quia ita incon/fuse ꝛ non in individuo allegauit illum doctorez. Certe non congruit magno doctori tacer nomē auctoris.mos iste multos inuasit ideotas modernos ascendētes cathe/dram ꝛ tacentes nomina prestantissimorum virorū ꝛ sibi appropriantes ingenia nec in confuso nec in diuido alle gant nomina eoruz. Pro certo iste doctor fuit dominus Reynerius de mōte vbiano aduocatus celebris qui ita consulit in contingentia facti.ꝛ eum allegauit idem do. Pe.in repetitione.c.ea que.de regulis iur.li.vi.in.xvij. qōne. Et pro certo fuit questio Barto. cꝫ verecundum fuit eis non allegasse in consilio suo incipiēte Byambra porrexit.Et adduco ego prestās dictum Ange.in.l. pri/

48 ma.§.hec stipulatio.ff.si cui plus cꝫ per.l.falci.¶ vbi que/rit vtrum possint requiri sacerdotes ꝛ prelati quādo cō/ficitur inuentarium coram iudice layco.ꝛ ꝓcludit quod sic p.§.sancimus in auc.de heredi.ꝛ falci. ꝛ potest illa re quisitio fieri per iudicem laycum quia fit ad finem vt ve niant si velint ꝛ sua putauerint interesse.ꝛ allegat.c.si di ligenti.supra eo.Fatetur tamen qō si de facili posset ha/beri copia superioris ipsius plati quod iudex laycus po terit scribere illi superiori admonendo illum prelatum si bi subditum vt compareat coram iudice layco si sua pu/tauerit interesse.Et hanc partez dicit Ang.fore tutiorē.

49 ¶ ¶ Postremo querit hic Petrus de ancha. clericus vendidit fundum layco ꝛ tradidit clarum est teneri de/fendere. Pone quod laycus emptor denunciat litez mo tam huic clerico ꝛ petit vt veniat ad defendendum.cleri cus comparet coram iudice layco.ꝛ vult iudiciuz deuol ui coram episcopo. ꝛ sic coram iudice suo. Videtur dicē dum qꝫ sic per.l.si venditor.ff. de iudi.ꝛ l.i.C. vbi in rem actio.nihilominus allegat in contrarium do.Pe.gl.in c.clericum nullus.xi.q.i. Re vera iste passus maiorez re/quirit indaginem.nec est locus accōmodatus.vide bal. in.l.emptori.C.de euicti.ꝛ in.l.i.C.vbi in rem actio. Et similem questionem quam disputauit Bar. in questione sua incipiente Consilium ciuitatis Pisarum.ꝛ per eun dem in.l.procuratores.ff.rem ratam habe.§.i.ꝛ in.l.vendi tor.ff.de iudi.Saly.in.l.i.C.vbi in rem actio.Bo. Abb. in.c.fi.de emptio.ꝛ vendi.Spec.in titulo de primo ꝛ se/cundo decreto.§.restat. versi.quid si dōs.Archidi.i.d.c. clericum nullus.Bal.in.l.si qua.alias in.l. si iudex.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur. Rapha.in.l.venditor.ff.ō iu/di. Pe.de anchara.in.c.ad audientiam. de prescriptio. Ange.in.l.qui absentem.ff.de procura.ꝛ in.l.si cui.§.pe nul.ff.de accusa.Bo.Anto.Jo. de imo.ꝛ alios in.c.quo niam frequenter.§.finali.vt lite non contest. ¶ Sed po ne qꝫ clericus litigat coram alio iudice ecclesiastico ꝛ p/ prius episcopus fideiubet de iudicato soluendo coram il lo iudice nec aliter episcopus consentit illi prorogationi vtrum videatur cōsensisse. Istud tangitur a nemine ꝛ vi deatur qꝫ videtur consentire ꝛ non dicitur consensus pro prie tacitus quia per illum actum positiuz fideiubendi iudex expresse consentire videtur.Et ad hoc allego text. meliorem ō iure in.l.pomponius.§.si quis fideiubeat.ff. in quibus causis pignus tacite contrabatur. facit quod pulchre ibi notat Ange.facit tex.in.l.titius.ff.quib⁹mo. pig.vel ypo.sol.ꝛ quod voluit ibi Ange.ꝛ adduco simi le quod voluit Jo.an.in.c.nonne. de presump. vbi dicit capitulum non potest alienare nisi cum licentia sui epi qꝫ si capitulum vendat episcopo non requiritur qꝫ aliter ap pareat de licentia.ꝛ allego simile quod voluit do.Abb. in.c.cum dilecti.de consue.qꝫ si monachus eligitur in ab batem monasterij in quo degit qꝫ non aliter requiritur licentia illius monasterij.simile quod voluit Bald.in.l. is qui.§.fin.ff.de acqui.heredi.qꝫ si pater vadit cum filio ad iudicium ꝛ filius agit qꝫ aliter non requiritur consen sus patris.Et adduco simile quod voluit Bal.ꝛ Saly. in.l.fin.C.ad maced.ꝛ simile quod voluit Bart.in.l.cū pater.§.libertis.ff.de lega.ij.Si quid boni diximus ma/ximo optimo principi deo sedenti super trono ꝛ agno sit imperium in secula sempiterna. Bo.Andreas Barba tia vtriusqz iuris doctor ꝛ miles excellentissimus.

Proposuisti.

a ¶ Generalis citatio. adō ad mām bal.in.l. certū.vi.col. ō fi.viso ō bono rū possessioni-b⁹.C.vnde co gna.ꝛ in.l.fin. iij.q.C. ō edi. diui adria. tol len.ꝛ lud. pō. in ꝓsi. cclxxv. ꝛ in ꝓsi.lxix. ꝛ cccxxviij.q mlta ō ista ma teria exorditur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

a ¶ Si citatus. Adde ad mām b⁹ tex.d. alex. de imo.i.l.assūptio.§. filiꝰ.ff. ad municip. ꝛ viō nouissimos scribētes hic q oia necessaria late congerūt.

p **Roposuisti.** Si citatus[c] ad causam postea mutat forum in causa illa coram primo iudice rnde re cogetur.hoc dicit. Uel sic ꝛ melius ꝑm do. Abb. Legitime citatus teneꝫ coraꝫ iudice citante causaꝫ prosequi non obstāte q̄ post citationem mutauit forum hoc dicit. Uel sic ꝑm.d.Cardi. Si citatus ad causaꝫ mutat forum non per hoc in illa causa iudicē declinabit.hoc dicit. Cōmunis diuisio.secunda ibi presbytero. Et pro certo ista summaria tendunt ad idem ꝛ membranas occupant.ꝛ ponunt quidam casum hic in layco facto clerico quod non procedunt ꝑm Philippum quem sequuntur doctores. Pro certo non bene dicit quia imo potest poni casus in layco.ꝛ moueor ad sic dicendum quia tex. iste dicit subditus tuus sed layci sunt subditi episcoporū si sunt de sua dioceſi vt est tex.in.c.irrefragabili.§.excessus. de offi.ordina. Cum ergo iste tex.loquatur in subdito.ergo adaptari potest in layco qui dicitur subditus episcopi de layco effecto clerico pendente iudicio.vide p Hosti.Joan.and.ꝛ alios in.c.i.de obligatis ad rationia.Bar.in.l.i.§.fi.ff.de pe.Bal.ꝛ alios in.l.ij.ff.si ex noxa.causa agatur.Byn.in.l.item vlpianus.ff. de excu.tut. Ang.in.l.siquis postea.ff.de iudi. ¶ Item ponunt casū in clerico qui transtulit se ad aliam ecclesiam. ¶ Item ponunt casum in clerico in minoribus ordinibus constituto qui postea duxit vxorem. Uel ponunt casum in muliere que nupsit viro alterius fori vt.l.cum quedaꝫ puella.ff.de iurisdi.om.iudi.ꝛ sic desinit esse de foro originis ꝛ facta est de foro mariti.ꝛ hoc quo ad onera non autē quo ad omnia.l.imperatores.§.idem rescripserunt.ff.ad municip.ꝛ ita omnes doctores quiescunt. Ego vero vt dem posteris causam melius inquirendi pondero vnuꝫ quod est nouissimum. Nam iste tex.dicit quia cū iste subditus fuisset legitime citatus in causa postmodum se fecit alterius fori si recte ponderetur † istud verbum postmodum denotat longum interuallum vt est tex.multum peregrinus in.l.ij.C.ō custo.reo.quem cum magno ingenio ponderauit Bar.in.l.i.ff.de questio.† Dixit enim q̄ si confessus maleficium in tormentis incontinenti ratificat ad banchum iuris illam confessionem q̄ talis ratificatio est nullius efficacie exquo est facta incontinenti.debuit pro certo fieri ex longo interuallo.ꝛ dicit esse casuꝫ in.d.l.ij.de custo.reorum.in versi.postmoduꝫ.adduci posset glo.in.l.cum fundum.ff.de vi ꝛ vi arma.ꝛ gl.in.l. pacta conuenta.ff.de contraben.emp.que gl.volunt q̄ ista dictio postmodum.denotat longum interuallum.ꝛ allego glo.in.c.cum vitonien̄sis.de electi. Et per ista datur p̄cipuus intellectus ad.c.i.quod me causa. inquantum dicit q̄ metus prehabitus purgaꝫ ex actu voluntario postmodum gesto vt intelligatur ex interuallo ꝛ non ita incontinenti.ita consului superiori anno in causa illustris domini Galeoti de malatestis.ꝛ etiam istis diebus consului in causa domini Hieronymi dalphino patricij veneti vt per actum desponsationis secutum incontinenti post metum adhibitum q̄ non fuit purgatus metus. qꝛ illa dictio postmodum requirit longum interuallum. ꝛ adduco.c.in presentia.de proba.vbi ingrediens religionem propter metum si postea exeat ꝛ iteruꝫ ingrediatur videtur purgatus metus si ex interuallo faciat.ita decidit tex.d.c.in presentia.in versi.postmodum.ꝛ ideo datur celebris intellectus ad.l.sancimus.C.de iudic.inquantum vtitur isto verbo postea.vbi contumax non auditur nisi soluat expensas si postea in iudicio compareat. quia intelligitur si ex lōgo interuallo compareat propter dictionem postea ibi positam.ergo secus si incontinēti compareat quia tunc non punietur in expensis. ꝛ est nouū ꝛ inauditum nisi a me ad illam.l.Et eodem modo dari potest p̄cipuus itellectus ad.l.ꝛ si post tres.ff.si quis cauti.vt volens purgare moram possit incontinenti secus si ex internallo.vide que dixi in repetitione.c.cum.Ab.fer rarien̄.de consti.per illuꝫ text.in ver.postmodū. ¶ Ado do ex istis ita ad inuicem accumulatis aperitur intellectus ad hanc decretalem vt citatus ad causam teneatur eam prosequi coram iudice citante quando ex longo interuallo fecit se alterius fori.sed si incontinenti facta citatione legittima fecit se alterius fori.tunc erit secus quia non poterit compelli coram iudice citāte respondere. Et ad hoc nouissimus pondero istum tex.inquantum vtitur vbo postmodū. Et p̄ certo intellectus ad istuꝫ tex.ē verissimus ꝛ positus ad ruinā multoꝝ iuriū.ꝛ in ꝫ defecit illustre ingenium antiquoꝝ ꝛ modernorum.nō enim apponitur syllaba superfluo in lege.ex eoꝝ magis cum ista decretalis sit supremi iurisconsulti gregorij noni qui decretales suas cum tanto ingenio videtur fabricasse.vt eodem contextu summauerit ꝛ diuiserit quod non accidit ceteris romanis pontificibus.ideo cuꝫ prestantiori ingenio contemplanda sunt verba doctissimi viri. argu. eius quod voluit glo.in.l.quid si nepotes.ff.de testa.tute.ꝛ l. i.C.de vsur.ꝛ tex.in.l.si dictum.ff.de euic.in versi. non ita vt vulgus opinatur. Et ideo nouum dari potest summarium hoc modo videlicet. Si citatus ad causam ex longo interuallo mutat forum tenetur coram primo iudice citante respondere.secus si incontinēti.hoc dicit. Et est nouus intellectus supremus deus laudeꝫ in secula. ¶ Et adduco ad predicta.l.si quis postea.ff.de iudi. de cuius visceribus extracta ē hec decretalis vbi iurisdictor vtitur illo vbo postea.ꝛ sic illa que dicta sunt sicut limitāt istū tex.ita limitant dictam.l.si quis postea. ¶ Uenio nunc
3 ad notabilia. No.ibi subditus tuus.† q̄ supposituꝫ ratione iurisditionis dicitur esse subditus vide singulareꝫ gl. in cle.i. de foro compe. q̄ declarat quis dicatur proprie subditus.vide glo.in.c.nuper.de senten.excom.que dicit q̄ ratione delicti non dicitur quis proprie subditus sed largo modo facit tex.in.c.a nobis.de senten.excom.dicit etiam subditus ratione originis.l.assumptio.ff.ad municipa.c.ij.de tempo.ordina.lib.vi.Et sic forensis contra bene.hic licet subijciatur huic foro non tamen proprie dicitur subditus.quod est bene notandum propter statuta penalia loquentia de subditis. ¶ Itez congruit iste tex. laycis qui sunt de dioceſi ipsius episcopi.dicūtur eni subditi ipsius episcopi.c.irrefragabili.§.excessus subditoruꝫ de offi.ordi.Sunt tamen magis astricti clerici suis episcopis q̄ layci vt dicit Bart.in.l.i.ff. de iudi. ꝛ probatur in.c.precedenti. ¶ Nota ibi de petitione sui aduersarij.
4 † q̄ citatio est fienda ad petitionem partis.l. ad peremptoriuꝫ.ff.de iud.c.i.supra titulo primo.vide que late ibi
5 dixi. ¶ † Nota etiam quod dicitur aduersarius noster is cum quo contendimus in iudicio. concordat.c.i.supra de iudi. Uide que late dicta fuerunt ibi. ¶ Not. ibi
6 actus † quod licet vbi timetur de fuga pars possit capere suum debitorez propria auctoritate vt in.l. ait pretor §.si debitorem.que in frau.credito.ꝛ etiam per procuratorem potest facere illum capere vt est glo.singularis in .l.i.C.vbi quis decurili.vel cohorta. tamen non potest citare illū verbaliter ad preueniendā iurisditionē facit.l. si quis postea.ff.de iudici. ¶ Nota ibi legittime citatus.
7 † quod ad hoc vt per citationem sit preuenta iurisditio necesse est vt citatio sit legittima.ꝛ sic per citationeꝫ nullam non preuenitur iurisditio.allego domi.Pet.domi. Cardi.ꝛ domi.Abb.glo.in.c.cum plures de officio delegati libro.vi.sicut ergo citatio nulla non perpetuat iurisditionem eodem modo non preuenit iurisditioneꝫ ita tenet hic Jo.and.ꝛ domi.Car.allegat quod habetur in dicto.c.licet de offi.delega.ꝛ in.c.ij.de dilatio. ¶ Abirum est profecto quod patres isti nō allegauerit Archi. in.c.non ita.ij.q.vi.vbi hanc partem tenuit. Et idem voluit Angel.in dicta.l.si quis postea.referens eundem archidiaco. Ego cum laude Jesu christi allego vobis tex. multum elegantes quos nulla resonantes scriptura percepi in.c.veritatis.in verbo legittima citatione vocatus

UVA. BHSC. IyR_275_2

ꝛ.c.ij.in verbo legittime citatꝭ.de dolo ꝛ contuma.ꝛ in c.cuz olim de teſtibus.ꝛ in.c.tue de cleri.peregri.ꝛ in.c. cauſam que.de reſcriptis in verbo legittime proceſſuz ꝛ in.c.cum olim in verbo citatus.de dolo ꝛ contuma.ꝛ gl. in.l.ſi pater.C.ne de ſta. defun.que dicit quod conteſtatio non legittime facta non interrumpit preſcriptionem ꝛ ſic non perpetuat actum.ꝛ adduco glo.xvi.q.iij.§.pōt ꝛ in.c.illud de preſumptio.ꝛ in.c.vt debitus.de appella. Bal.in.c.licet de offi.delega.ꝛ ang.in.l.ꝛ quia.ff.de iuriſdi.om.iudi.ꝛ Joannes de imola in.c. conſtitutus. de
8 cleri.non reſiden.† Et plus dico ꝙ licet nō apponeretur verbum legittime nihilominus ſufficeret quod lex diceret citatus quia tunc intelligeretur ō citatione valida ꝛ legittima.iſte eſt tex.in.c.cum olim.de dolo ꝛ contuma.
9 in verbo citatus.ꝛ faciāt illa iura vulgaria † paria ſūt non facere ꝛ nulliter facere.l.quotiens.ff.qui ſatiſ.cogā. cum ſimilibus.ꝛ plus dicit Archidia.in dicto.c. non ita
10 .ij.q.vi.† quod ſicut citatio legittima ꝛ verbalis perpetuat iuriſditionem.Ita ꝛ citatio realis legittima per capturam perſone perpetuat iuriſditionez.ꝛ ideo propter capturam nullam non perpetuatur iuriſditio.Ita ſequitur ang.in dicta.l.ſi quis poſtea.¶ Pondera tamen ſi dici poſſit ꝙ ideo iſte tex.vtitur illo verbo legittime vt intelligamus debere eſſe vnicam citationez peremptoriā vel trinam citationez ad hoc vt inriſditio ſit preuenta tamen contrarium tenuit archi.in dicto.c.non ita.ſequitur Angel.in dicta.l.ſi quis poſtea.ꝛ ſic ſufficit nuda cita-
11 tio.ꝛ per iſtum tex.infertur† quod per ſolam libelli oblationem vel accuſationem pozrectaz iudici adhuc reo nō citato nō dicitur eſſe preuenta iuriſditio.iſtud voluit gl. in.l.i.ff.de in ius voc.ꝛ probatur in.l.libertus.eodem titulo.voluit Ang.in dicta.l.ſi quis poſtea.ꝛ plus voluit ibi Ang.quod ſola citatio operatur preuentiōez ex quo
12 infert† quod ſi in aliqua ciuitate ſunt duo habentes merum ꝛ mixtum imperiuz vt eſt capitaneus ꝛ poteſtas ſenis qui facta citatione per vnum ſi alius procedit dicet ſibi quod eius iuriſditio eſt preuenta .dicit tamen debere eſſe cautum aduocatum in forma excipiendi vt non excipiat de incompetētia iudicis quia inepte ꝛ incongrue exciperet.cum ſit iudex competens.nec excipiat de priuilegio fori petendo ſe remitti ad iudicez primum quia ſimiliter inepte exciperet.non enim habet priuilegiuz fori ideo ſuccumberet propter ineptitudinez.l.i.§.labeo.ff. de flumi.Sed obijciat contra proceſſum eius allegando preuentionem iuriſditionis.Et etiam dicit ibi ange.qō licet preueniatur iuriſditio contra vnum non tamē eſt puenta contra alios.Ponit exemplum impetraui reſcriptum contra Titium ꝛ quoſdam alios.feci citari Titiū dūtaxat quod nihilominus non eſt preuenta quo ad alios iuriſditio niſi tempore citationis fuiſſet facta declaratio quo ad alios.c.paſtoralis de reſcriptis.¶ Tu vero pondera qz nec iſte tex.nec tex.dicte.l.ſi quis poſtea.probant doctrinam ang.Nam iſta iura loquūtur quando quis tēpore citationis erat de foro ciuili citantis poſtea autem tranſiuit ad alium forum.Sed dictum Angel.loquitur eo caſu quo eodem tempore poteſtas ꝛ capitaneus habebant merum imperium ſupra iſtuz citatuz.Ego adduco quod voluit Bal.in.l.nulli.C.de iudi.ꝛ in auc.
13 ſed nouo iure.C.de ſeruis fugit.vbi dicit† poteſtas inquirit contra vnum de maleficio.ꝛ capitaneus inquirit contra eundem de eodem maleficio.decidit ꝙ ſi preuenta eſt iuriſditio opponat exceptionem puentionis ſed ſi iuriſditio non ſit preuenta quia ſimul ceperunt inquirere.tunc poteſt exceptionem opponere vt ad vnū iudicem ſpectet negocium ꝛ ſic ad vnum iudicem remittat per.l.fin.ff.de pe.l.i.ff.de quibus rebus ad eun.iudic.ea.Hec fuit elegans ꝛ ſingularis doctrina tradita ab Jnno.in.c.cū.m. ferrarien.de conſti.vide ibi dicta.ꝛ ſic limitatur ꝛ reſtrigitur dictum Ang.in dicta.l.ſi quis poſtea.ſed Bald.in d.l.nulli nihil allegat ꝙ iuriſditio ſit puenta.Ang.allat d.l.ſi quis poſtea .nec illa.l.nec iſte tex.adduci poſſūt ꝙ doctrina ſua.vnde videretur potius eſſe dicendum vt opponatur de.d.l.i.ff.de qui.re.ad eū.iu.eatur.ꝛ iſta nō tra-
14 das oblitioni.¶ Nota ſm do.Cardi.† ꝙ ſola citatio facit cenſeri cauſam eſſe iniciatam.ad hoc allegat quod habetur in clemē.ij.vt lit.pen.ꝛ adducit nota.per glo.in c.ſi diligenti.ſ.eo.in verſi.ſed nunquid.ꝛ ex hoc arguit hic glo.ꝙ per citationem perpetuamus iuriſditionem vide que dixi in.c.licet vndiqz.ꝛ in.c.relatum.ſ.de offic.
15 delega.¶† Nota ꝙ ſubditus ratione domicilij dūtaxat deſinit eſſe ſubditus ꝛ efficitur de iuriſditione alterius in tranſlatione domicilij.ꝛ ſic videtur eſſe in facultate ſubditi extinguere in ſe iuriſditionē ſui ſuperioris.xiij.q.ij.§. item ſi quis de puincia.voluit ħ Jo.an.ſecus ſi eſſet ſubditus ozigine propria vel paterna.tūc enim lz mutet domicilium non tamē per hoc deſinit eſſe ſubditus vt.l.ozigine.C.de municipi.ꝛ ozig.libro decimo.l.aſſumptio.ꝛ l.incolam.ff.ad municip.c.iij.de tempo.ordi.lib.vi. ideo tenetur ſubire onera perſonalia ꝛ vbi habet domiciliuz ꝛ vbi habet ozigīnem propriū vel paternum lz inde receſſit.ꝛ hoc ſi ibi reperiatur de quo per Bart.in dicta.l.
16 aſſumptio.¶ Nota ibi tue prudentie † ꝙ quis preſumitur ſcire iura.l.leges.C.ō legi. Sed ego vehementer admiroz de vno quia iſtud.c.eſt extractuz a lege ciuili ꝛ clerici prohibentur audire leges ciuiles vnde eſt ꝙ papa ħ preſumit iſtum epiſcopuz ſcire iura ciuilia.¶ Nota ibi
17 in predicta cauſa † ꝙ limitata cauſa limitatum parit effectum.l.in agris.ff.de acquir.rerum domi.l.agecuz geminiano.C.de tranſactio.¶ No.ibi quaſi.quia eodez vbo vtitur dicta.l.ſi quis poſtea.ego neſcio videre quare vtatur iſto verbo importante proprietatem quaſi vereñ ſit preuentus per citationem ꝛ iſte tex.vtitur iſta dictiōe
18 iam † que ſignificat completionem actus ꝛ temporis vt probatur in prima conſtitutione.ff.in pncip. vbi dicitur omnem iam ſanctionem peregrinus.¶ Ibi videtur de iure dicendum ꝙ improprie dicitur preuentus per citationem qz tunc proprie dicitur preuentus quando eſt ſuſcepta cognitio.iſte eſt tex.in.l.cum quedam puella.i verbo poſt ſuſceptam cognitionem.ff.de iuriſdi.om.iudi.tenemenți quia per alios iſtud non fuit conſideratuz ¶ Et limita iſtum tex.ꝛ dictam.l.ſi quis poſtea.vt non habeat locum in crimine hereſis quia fauore fidei non habet locum preuentio tex.eſt in.c.vt officium. de hereticis in.vi.ita dicit Ang.in dicta.l.ſi quis poſtea. vbi mille inquiſitiones poſſunt formari contra infamatum ō he-
19 reſi ſed vna condemnatoria fertur.¶† Secundo ſi vn⁹ clericus haberet duo beneficia curata in duabus dioceſibus.nam per ordinariū cuiuſcunqz dioceſis poterit cōpelli ad oſtendendum tituluz licet ſit preuentus ab alio gl.in.c.ordinarij.in verbo ordinarioꝝ de offi.ordi.li.vi.
20 ¶† Tertio niſi citatus coram vno eſſet contumax quia tunc non poſſet allegari preuentio.ꝛ ſic non habēt locū preuentio.ita dicit ang.in.d.l.ſi quis poſtea.ad hoc allegat .l.euidenter.ff.de excep.rei iudica.ꝛ qō ibi voluit Bar.¶ Sed ego aduco Bar.vbi hoc dixit pleniſſime in.l.ſepulchri.ff.ō ſepul.vio.qō dcñ allegauit do. abb. c.ex tenore de reſcri.vide q̄ ibi dixi vbi aliter locutus fui.
21 ¶† Sed quid ſi quis contraxit in proprio domicilio poſtea vero mutauit proprium domicilium an poterit conueniri in primo domicilio.Spe.in tit.ō compe.iudi.adi. §.i.verſi.quid ſi debitor.tenet ꝙ ſic quia licet mutet forus ratione domicilij non tamen mutatur forus ratione contractus.ſequitur Barto.in.l.cum quedam puella.ff. de iuriſdi.om.iudi.facit.l.iuris ordinem.C. de iuriſditi. om.iudi.Et etiā plus dixit ibi Bart.ꝙ ratione cōtract⁹ poteſt quis conueniri in loco domicilij quod habebat tēpore contractus licet poſtea illud mutauerit.Sz domi. anto.dicit illud dictum eſſe contra iſtum tex.qui ponderat preuentionem.Domi.Abb.dicit eſſe caſum apertiſſimum in dicta.l.iuris ordinem.C. de iuriſdi. om.iudic.

Et pro

UVA. BHSC. IyR_275_2

Et pro hoc allegat rationem nãlem. Nam si cõtraxisset alibi cũ in loco domicilij potest ibi vbi contraxit inuitus conueniri vt in.c.dilecti.s.eo.ergo fortius quando contraxit in loco domicilij cum tempore contractus concurrebant duo vincula ꝛ licet vnum deficiat non tamen deficit alterum.ꝛ sic saltem virtute alterius potest ibi conueniri argu.§.affinitatis.insti.de nup. ¶ Quinimo plus dixit Bar.in.d.l.iuris ordinem.ꝙ ratione contractus pót quis conueniri in loco vbi habebat domicilium tempore contractus licet inde decesserit.ꝛ hoc per illam.l. do. Anto.hic dicit illud esse contra istum textum. Sed pro Barto.multum facit illa littera que aperte videtur hoc innuere.ibi etiam dicitur ꝙ etiam mutato domicilio potest quis conueniri ibi vbi nunc habet domicilium.ꝛ ibi vbi habuit tempore contractus. ¶ Item facit quia contrahendo videtur se tacite obligare vbi habet domiciliũ ꝛ vbi contrahit vt in.c.dilecti.s.e. ¶ Nõ obstat iste tex. quia potest intelligi quando non conuenitur ratione cõtractus sed forte ratione rei alibi site sed qr iste tex.nimis restringereretur cum loquatur indistincte.ꝛ tex. dicte.l. si quis postea.ꝛ dicte.l.cum quedam puella.que iura loquuntur indistincte.ꝛ ponderant preuentionez.satis potest dici dictum Barto.non procedere. Et ad dictam.l. iuris ordinem.potest responderi ꝙ debet intelligi de domicilio vbi contraxit.vnde habuit respectuz ad id quod cõmuniter accidit alias autem sequeretur absurdum ꝙ reus non posset conueniri vbi contraxit. cum littera ibi tantum faciat mentionem de domicilio puta de eo quod habebat tempore contractus.cum tamen forus contractus sit principaliter respectu conuentionis. ¶ Item multum deteriozatur conditio rei quia posset conueniri vbi habet domicilium ꝛ vbi habuit tempore contractus quod esse non debet argumẽ.c. translato. de consti. facit.c.dilecti.s.eo.ꝛ forte dicit do.Abb.hoc fuit de mente Bar.licit loquatur nimis generaliter.ꝛ per hoc allegat tex.l.ij.C.vbi de cri.agi opz. Ideo concludit ꝙ si qs gessit negocium vt scholaris vel tãꝯ mercator vel miles licet desinat esse talis tamen debet respondere coram priori iudice ita hic residet do.Abb. ¶ Sed Jo.de imo.hic dicit ꝙ Bar.in.l.iuris ordinem.per illum tex. dicit ꝙ licet quis mutauerit domicilium tamen poterit conueniri vbi habuit domicilium tempore contractus. Et dicit eẽ singulariter notandum.tamen do.Anto.sentit cõtrariũ. ꝛ videtur intellixesse illam .l. iuris ordinem.procedere quando ibi contraxisset.ꝛ sic videtur ibi intelligere Ly. ꝛ sic ꝑm hoc littera ibi debuisset dicere ꝙ potest ꝓueniri vbi habet domicilium vel vbi contraxit.ꝛ aliud nõ dicit
22 hic Jo.de imo. ¶ † Sed ego addo Ang.in.l.heres absens.§.si qs tutelam.ff.de iudi. ver. querit. quid si tempore contractus quis habebat domiciliuz Messane ꝛ i Panormo habitabat deinde trãsfert se Panormũ ꝛ ibidez domicilium suum statuit.an poterit conueniri Messane si ibi reperiat.decidit ꝙ sic qñ domicilium Messane nõ est mutatũ per talem translationẽ.puta quia erat cõtractum rõne originis vt.l.assumptio.ff. ad municip.ꝛ dicit probari hoc in.l.incola.eo.ti.ꝛ hoc tenet ꝑm eum Spe. in preallegato.§.i.ver.quid si debitor tempore cõtractus secus aũt si domiciliũ messanense fuerit ex toto mutatum per talem translationem nisi ante dictam mutationẽ debitor fuisset preuentus saltem per vnicã citationẽ.casum dicit esse de hoc in.d.l.cum quedã puella.per locum a cõtrario. In loco autem originis paterne vel auite si ibi qs aliter domicilium nõ sortitur non pót quis conueniri nisi inueniatur ibidem ꝑm By. Jo.de are.ꝛ Bart.in.d.l. assumptio.licet glo.ibi ponat opiniones ita dicit Ange. ꝛ sic Ang.reducit istas contrarietates ad concordiam. In loco aũt originis paterne vel auite si ibi quis aliter domicilium nõ sortitur non pót cõueniri nisi inueniatur ibidẽ allegat By. Jo.de are.ꝛ Bar.in.d.l.assumptio.licet glo.ibi ponat opinionem.ꝛ Azo in summa de iurisd. om.iudi.ꝛ Spec.in dicto versi.quid ergo si aliquis narbonensis.ꝛ ita residet Ang. ¶ Ego pro certo longe admiror ꝙ Ang.non ponderauit dictam.l.iuris ordinem. ꝛ quod ibi volunt scribentes.ꝛ iudicio meo non bene loquitur qr tex.dicte.l.iuris ordinem.destruit hanc suã distinctionem.dicit enim ꝙ potest conueniri vbi habet domiciliuz vel vbi habuit tempore ꝓtractus.ergo sequitur ꝙ de presenti est penitus translatum ad alium locum qõ
23 apparet qr illud † verbum habuit [a] conceptuz de preteri
a to tollit ꝛ abnegat tempus presens.l.statu liberũ.§.primo.ff.de lega.ij.c.preterea.de transactio. ꝛ quod voluit Bar.in.l.certum.§.i.ff.de confessis. ꝛ per ꝓñs non recte loquit Ang. Tene bene menti hanc cõsiderationẽ. Sed Saly.in.d.l.iuris ordinem.dicit illum tex.debere intelligi de domicilio quod habuit tempore contractus ꝛ quãdo in illo domicilio contraxit.nam per contractuz ibi qs dicitur sortiri forum.sed si postea mutauit domiciliuz an possit conueniri in loco contractus ꝛ videtur ꝙ sic vt in dicta.l.iuris ordinem.ꝛ in.l.heres absens.§.i.ff.de iudi. quod indubitanter dicit esse verum si ibi inueniat. Sed eo ibi non inuento stat dubium si possit conueniri in loco domicilij ad quem se transtulit.ꝛ videtur ꝙ sic per dictã .l.cum quedam puella.ꝛ dictã.l.si quis postea.ꝛ dictã. l.heres absens.§.i.Et dicit se probare ratione. quia qui certo loco dare promisit.ibi contraxisse videtur.l.ꝓtraxit se.ff.de ac.ꝛ obliga.ꝛ ibi cõueniri potest vt in.d.l. heres absens.§.i.Et ratio est qr ad locum promissionis nõ vellet venire ideo est prouisum ꝙ alibi conueniri possit.l.i. ff.de eo quod cer.lo.ergo bene loquitur ꝙ in loco cõtractus non potest conueniri nisi ibi inueniatur. Hanc partem dicit expresse tenere glos.in.l.i.ff.si quis in ius vocat. non ierit.ꝛ etiam sentit glo.in.l.cum quis.§.si quis.ff.de solu.ꝛ hodie est casus in.c.romana.§. cõtrahentes.eo. ti.li.vi. ¶ Nec ob.d.l.heres abñs.§.i.qr ibi in quasi cõtractu administrationis.ꝛ sic in ratione reddẽda.cuius vitas alibi melius reddi non pót.ideo illo casu fit remissio ꝛ ita residet ibi Saly. Alibi autez vñ ꝙ istud voluit sentire tex.in.d.l.iuris ordinem.dũ dicit posse conueniri vbi habet domicilium vel habuit tempore contractus.vnde posito ꝙ alibi habeat postea domicilium non tñ poterit ꝓueniri in domicilio qõ habuit tpe ꝓct[o] nisi ibi inueniat ꝛ aliter sequeret ꝙ eẽt locus remissiõi i cã ciuili qõ eẽ nõ pt vt in.c.romana.§.ꝑtes.ꝛ sic si ponderet iste tex.ꝛ.d.l. siquis postea.non sunt contra dictum Barto.ꝛ dicit do. Anto.hic.nã conueniri oz hic ꝛ non vbi habuit domiciliũ si ibi nõ inueniat nisi fuisset preuentus per citationez puta qr fuisset citatus ibi vbi domiciliũ habuit tẽpore cõtractus. ¶ Et pondera diligenter qr debet intelligi iste tex.qñ alibi habuit domicilium tempore ꝓctus.ꝛ ibi cõtraxit ꝑm Saly.vt in.d.l.iuris ordinem. ¶ Pro certo mihi vñ ꝙ nõ recte intelligatur.d.l.iuris ordinem. ex eo qr tex.ibi dicit vbi bz domiciliũ tpe cõuentionis vel vbi habuit tpe contractus ꝛ sic vult ibi tex.ꝙ lz alibi cõtraxerit.tamen pót conueniri in loco vbi habuit domiciliũ tpe contractus lz alibi contraxerit.vñ non exigit ibi tex. ꝙ cõtraxerit in domicilio vt dicit Saly.ꝛ iste ẽ verus in
24 tellectus.l.† ꝛ ideo potest concludi ꝙ reus potest conueniri vbi bz domiciliũ tpe ꝙuentionis.vl pót cõueniri vbi
b habuit domiciliũ tpe ꝓctus[b] si ibi inueniatur. Si autez ibi nõ inueniat poterit conueniri vbi habet domicilium de presenti nisi fuerit p citationẽ preuentus vt hic ꝛ in.l.
25 si quis postea.ff.ỏ iudi.Et ista mẽti cõmẽda. ¶ † Quid si citatus cora iudice delicti non cõparuit ꝛ inde decessit alibi transferendo domiciliũ vel accedens ad proprium dum ibi conueniꝛ excipit ꝙ de hoc fuit alibi conuentus. ꝛ sic cã oz ibidem finem accipere vt hic ꝛ.d.l.si quis postea.ꝛ.l.vbi ceptum.ff.de iudi. Bar.in.l.cũis.ff.ỏ dam. infec.ꝛ in.l.sepulchri.ff.de sepul.vio.ꝛ Joã.an.in addi. Spec.in ti.de compe.iudi.adi.§.i.vñi.sed pone. ¶ Communis docentum conclusio est secunduz domi.Abb.hic

a ¶ habuit. Be nã istuis vbi.ꝛ quomodo referat vide ꝙ bar.i.l. certaz in fi.C.de test. tut.ꝛ in.l.fidei comiſ.§. hec vba de lega.iij. ꝛ.d.alexan.de imo.in.l.centurio de vulga.ꝛ pup.ꝛ vide elegantẽ tex. isti. de actio.§.si qs ugens ꝛ alibi i infinitis locis q̃ vide ex te.

b ¶ Cõtract[s]. Vide ad mãm vltra oẽs doc. d.alex.ỏ imo. in.l.hr̃ absens .§.si qs tutelã .ff. de iudic. ꝛ bar.in.l.in cõtractib[s].§.i oibus.C. de nõ nũe.pecu.ꝛ vide oẽs scribentes in.c.postulasti hoc eo.tit. vbi tuã mãz habes ꝛ multa q̃ ibi diximus in plerisq; apostillis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

q̄ non pōt ita excipere q̄ cū iste talis contempserit citationem non pōt se ex illa fundare. c. ex eo. ꝛ. c. frustra. de reg. iur. lib. vi. c. olim de censi. quod procedit ēt si fuit bannitus per priorem iudicē q̄ bannū nō est snia cōdemnatoria nec absolutoria. exquo ergo nō fuit punitus p priorem iudicem pōt puniri per p̄m etiam si secundus procedat ex officio per inquisitionem arg. l. i. ff. de offi. cōsu. qō est bene notandū p̄m do. Abb. ad limitationē. d. l. vbi ceptum. Idē ēt dicit Bar. in. d. l. q̄uis. si feci citari aduersariū meū corā vno iudice a quo nō potui hēre ius q̄ potero habere recursuz ad aliū iudicē. nec pp hoc obstabit mihi. d. l. vbi ceptum. facit qō no. Inn. in. c. ex cōquestione. de resti. spo. p̄m do. Abb. hic. Tu vide eundē. d. abb. in. c. ex tenore. §. ō rescriptis. vbi fecit festū de dicto Bar. in. d. l. sepulchri. vide que ego dixi ibi. ¶ Sed vnū ponderā qō est magna dignū memoria. Bar. in. d. l. q̄uis. di
26 xit † reus contumax corā vno iudice citatus corā alio cōparet. ꝛ dicit in effectu ego volo cōparere corā primo iudice citante ꝛ volo soluere expensas ꝛ dare fideiussores de iudicio sisti. Actor p̄dicit ꝛ non vult. an poterit reus inuito actore purgare illam moram ꝛ decidit ibi Bart. q̄ nō quod dcm̄ non tradas obliuioni. Sed si recte ponderet iste text. destruit illā doctrinā Bart. hic. n. dī q̄ p citationē est preuenta iurisditio citantis. posito ergo q̄ citatus fuerit contumax. nihilominus remanet preuentus. vñ videret q̄ posset purgare illā morā etiā actore inuito Ita voluit Ang. in. d. l. quāuis. ꝛ mouetur per. d. l. si qs postea. ff. de iudi. ꝛ dicit hanc doctrinā voluisse Guil. de cu. in. l. nemo. C. de iurisdi. om. iudi. ꝛ Cy. in. l. nulli. ꝛ in l. sancimus. C. de iudi. ꝛ in. l. ꝛ si post tres. ff. si quis cauti. ¶ Sed Jo. de imo. in. d. l. q̄uis. tz p̄ doctrinā Ange. dicens q̄. d. l. si quis postea. non loquit in contumace ꝛ eodem modo poterit rn̄deri ad istū tex. vt non loquatur in contumace. Tu autem sequere Ang. ꝛ mirum est q̄ Jo. de imo. hic non viderit Bar. nec ēt Ang. viderit Bar. in
27 d. l. sepulchri. vbi Bar. dicit † q̄ si cōtumax vult comparere corā primo iudice ꝛ soluere expensas ꝛ fideiubere de iudicio sisti q̄ poterit. ꝛ allegat. d. l. sancimus. C. de iud. ꝛ per p̄ñs Bar. fuit sibi p̄rius. Et ēt facit ratio q̄ per cōtumaciam preiudicat primo iudici q̄ deludit sua citatio vñ lz nō possit lucrari ex sua contumacia non tñ oz preiudicare iudici qui citauit argu. c. quāuis. de rescrip. in. vi. Adde ēt quod Ang. in. d. l. quāuis adducit contra bar. c. si a iudice. de appella. li. vi. vbi dicit esse casum contra Bar. ibi. n. dī q̄ iudex qui grauauit si reuocat grauamē appellans tenet redire ad suā iurisditionem. ergo idez dicemus q̄ si primus iudex fuerit negligēs ꝛ postea est paratus exercere iustitiam q̄ tenebitur ad euz redire. Et si dicat q̄. d. c. si a iudice. nō pōt allegari p̄ bar. ex eo q̄ loquit in alio casu vz in grauante ꝛ nos loqmur in negligēte. ergo ex sepatis nō inferr. l. si maritus. C. de dona. inter vi. ꝛ vxo. cū si. q̄ ad hoc rn̄deo q̄ si est in iudice grauāte ergo multo fortius idem erit in iudice negligente. nā ille q negligit facere iustitiam nō dī aliquē grauare ideo appellari non pōt a negligentia sed bene pōt incusari tarditas corā suo superiore vt est elegās casus in. l. fi. §. illud. C. de tempo. ap. Si ergo reuocando grauamen iudex recupat suam iurisditionē. ergo multo fortius recupabit reuocando suā tarditatē. grauius. n. est consistens in cōmittendo q̄s in obmittēdo vt sunt glo. multū sing. in. l. auxilium. ff. ō mino. ꝛ in. l. si mora. ff. so. ma. ¶ †Querit hic. d.
28 Card. iste tex. loquit in reo qd erit in actore si iudicio incboato corā vno agit corā alio. Ipse dicit idem q̄ in iudicijs seruāda ē paritas. c. ij. de mutu. peti. c. in iudicijs. ō reg. iur. in. vi. ꝛ sic obstabit exceptio. d. l. vbi ceptum. ꝛ. c. dispendia. de reg. iur. in. vi. Ego adduco sing. glo. in. c. ij. de confes. in. vi. vbi tex. loquit in reo contumace respondere positionibus ꝛ nō loquit in actore ꝛ est penalis glos. ibi dicit idem erit in actore. ꝛ allego eleganté doctrinaz Bar. in. l. i. C. de iur. ꝛ fac. ign. vbi dicit q̄ illud qō ibi dī in reo bz locū in actore licet aliter dixerit ibi gl. tene bec
29 menti. ¶ †Sed quid de exemplis huius. c. quidā ponūt casum in layco facto clerico post citationē quod nō p̄cedit p̄m philip. Tu de hoc vide Bar. in. l. j. ad fi. ff. de pe. ꝛ in. l. idē vlpianus. ꝛ ibi dy. ꝛ Barto. ff. de excu. tutor. plene Jo. and. ꝛ alios in. c. i. de obligatis ad ratiocinia. Bal. in. l. officiales. ꝛ in auc. cām que fit cum monacho. C. de epi s. ꝛ cle. ꝛ in. l. i. C. an seruus ex suo facto. ꝛ in. l. ij. ff. si ex noxali cā agat. ꝛ per scribentes in cle. ij. de censi. ꝛ hic per ang. in. l. si qs postea. ff. de iudi. Ponit ēt exemplū in clerico qui transtulit se ad aliam ecclesiā. vel in clerico qui p̄stitutus in minoribus p̄xit matrimoniū. vel in muliere que nupsit viro alterius fori vt. d. l. cum quedaz puella. ff. de iurisdic. om. iud. ꝛ hec desinit esse de foro originis ꝛ fit de foro mariti. ꝛ hoc quo ad onera sz nō quo ad oia. l. iperator. §. idem rescripserunt. ff. ad munici. Ita hic dicit do. Lardi. Ego allego casuz multū singularez in. l. quotiens p̄m Barto. ibi. C. ō priuilegi. scho. lib. xij.
30 † vbi quidā habuit priuilegiū pro se ꝛ filijs suis masculi ꝛ femininis descendētibus, pbat ibi q̄ nō veniūt filie maritate ex eo q̄ trāsiuit ad aliaz familiā facit. l. mulieres. C.
31 de digni. li. xij. Dixit etiam hic do. Lar. † statutū dispōit q̄ filia non succedat patri cū fratribus. an habeat locuz in filia nupta extra territoriū tāq̄ nō exīte de territorio q̄ius dicenti extra territoriū impune nō pareat. l. extra territorium. ff. de iurisdi. om. iu. c. ij. de consti. li. vi. ꝛ fuit hec qō in facti cōtingentia p̄m eum in filia magni principis ¶ Tu vide que plene accumulat circa hoc do. pe. de ancha. in repeti. c. canonū statuta de p̄sti. in. xij. q. principali. ꝛ per Bar. ꝛ alios in. l. cūctos populos. C. de sū. tri. ꝛ fi. catho. ¶ Itē inducit do. Pe. de ancha. istum tex. ad
32 q. † imposita est collecta incolis ꝛ adhuc non est exacta incola transfert se ad aliud ouile vtrū teneat ad collectā soluendam. videt q̄ sic per istum tex. q̄ dicitur p̄uētus.
33 ¶ †Item inducit ad qōnem testatoz fecit testm̄ nulla p̄stita cautione de restituendis vsuris p̄m formam. c. q̄q̄ de vsur. in. vi. si post testm̄ caueat vtz recōualescat testm̄. Remittit se ad dicta p oēs in. d. c. q̄q̄. ¶ Tu hēas has remissiones in h̄ passu. Bar. in. l. filio pterito. ff. de iniusto testa. ꝛ ibi Frā. de rāpo. in sua repeti. ꝛ p Jo. de imol. ibi in repeti. ꝛ p bal. i. l. posthumo. C. de p̄stabu. ꝛ in. l. executore. C. de execut. rei iudi. ꝛ in. l. i. ff. de leg. iij. ꝛ in. l. cum ita. ff. de leg. ij. ꝛ in. l. vniuersa. C. de p̄ci. ipe. offe. ꝛ in. l. q soluendo. ff. de heredi. isti. ꝛ in. l. certū. C. vñ cogna. ꝛ in auc. cui relictuz. C. de indic. vidui. tol. ꝛ in suis apostillis quas fecit ad sextū decretaliū in titu. de vsur. pl'e per do. ang. in disputatiōe Astensis miles ꝛ p pe. de ancha. i. c. si eo tpe de rescrip. in. vi. Jo. de imo. in. c. p̄sultatiōib⁹ de dona. Ego dixi multū late in. c. q̄ in oibus de vsur. vide per alios in pallegatis locis. ꝛ per do. Bomi. in. d. c. q̄q̄ dicit ēt hic do. pet. istum tex. posse iduci ad alia multa vbicūq̄ p̄sone vel rei cōditio variat ꝛ querit de actu pēdente scōm cuius tpis p̄ditionem dēat iudicari. all'at gl. multū singu. in cle. l'as. de rescrip. ¶ Itē inducit ēt iste
34 tex. ad qōnem † vtrū bānum iudicis delicti excludat inquisitionē iudicis domicilij do. anto. allegat Jo. and. in addi. spe. in ti. de ppe. iudi. adi. §. i. ver. sed pone vbi post Jac. de beluisio decidit q̄ nō. cuius decisionē refert h̄ domi. ant. vide hic per eū. ¶ Inducit ēt hic ad aliā qōnez
35 † Visitans mādauit priori certi loci vt pararet se ad visitationē q̄ statī volebat eū visitare ꝛ mādauit ei q̄ de loco illo nō discederet tādem a suo superiori gñali suscepit mādatū q̄ incōtinenti deberet se p̄sentare corā eo ubitat an per talē actum sit p̄uentus. refert hic do. anto. p̄si. Feder. de se. vide hic p eū ꝛ per do. abb. ¶ Itē q̄rit hic
36 do. abb. † qdam fuit excōicatus per iudicē domicilij sub p̄ditiōe. iste talis ante enētum p̄ditionis transtulit se ad alium domiciliū vtz adueniente p̄ditiōe si non satisfecit vt in excōicatione exprimit sit excōicatus. decidit q̄ sic. all'at Jo. an. vide hic p eū. glo. est clara colligens q̄ per citationem

UVA. BHSC. IyR_275_2

citationē ppetuaꝫ iurisditio tā iudicis ordinarij vt hic q̄ꝫ iudicis delegati vt ꝓbaꝫ iuribus allegatis in ea.sed q̄lis oz esse ista citatio vtrum p tria edicta seu vnicū perenptorium Guil.z Jo.an.concludunt vnicaz sufficere facit qđ notaꝫ in.c.licet de offi.dele. Pe.yspanus tz ꝛrium. sz doctores cōiter sequunt primū.facit glo.in cle.i.de iud.z in ver.citationez.z in.cle.i.vt lit.pen.nā per citationē negocium nō est integrum.vt in.d.c.lz.z citatio intelligiꝫ vnica nisi aliter exprimatur a lege vt voluit glo.in.c. de illicita.xxiij.q.ij.facit quod notatur in.c.ad petitionem de accu.z quod voluit Bart.in.l.si pluribus.ff. de lega.iij. Supremo deo sit decus z gloria Amē. Andreas barbatia vtriusqz iuris doctor z miles.

1 **Jcet.** Utilis est z repetibilis hec decretalis ꝑm do.Cardi.z hoc intendit ꝑm oēs.Clerico in curia romana conuento non competit declinatoria fori. Posset tñ sibi ex cā competere ius renocandi domum.b.d. Vel sic
B z magis ad līraz ꝑm do.Abb.Quisqz clericus[a] pōt in curia romana conueniri z lz specifice foꝛ ibi non fortiatur bz tñ ius renocādi domū.b.d.ꝑm enz.vel sic.Clericus in curia romana inuentus pōt ꝓueniri de negotijs alibi gestis ex causa tñ pōt allegare ius renocandi domū.b.d.z est magis ad litteram istud summariū q̄ꝫ summarium.d. Abb.Et diuidit.primo ponitur dictum regulare.secūdo exceptio.tertio exceptiōis alia exceptio.secūda ibi.qz tñ. tertia ibi.nihilominus.quia auctor huius decretalis fuit
I Gregorius nonus campanus.z ꝑm Vincentiuz fuit vir excellentissimi ingenij z eminentissime scientie in vtraqz censura ita dicit Vincentius vt refert Jo.an.s.in ꝓemio grego.Et plus dicit philip.vt refert Jo.an. ibi q̄ sup cathedrā piscatoris nō sedit aliqs excellētioris ingenij.sic dicit Archid.in proemio sexti de bonifacio. viij.vt super cathedram piscatoris nō sederit homo excellentioris ingenij deo iure optimo cogor innouare cōem intellectum doctorum z dare aliquid qđ nō fuerit nec visum nec cogitatū ab antiqua z moderna iuris prudentia. Et ideo vī mihi de iure dicendū q̄ hec decretalis probet q̄ non soluz clerici sed ēt layci reperti in curia romana possunt conueniri ō delictis alibi z ō cōtractibus alibi z c̄. z per ꝑs decretalis ista loquatur vniuersaliter respectu clericorum z laycoꝝ.z ad hoc ostendendū assumo illud fun
2 damentum † vbicunqz ratio legis est amplioz z gñalioz dicto z dispositio legis extenditur dictum z dispositum legis ad amplitudinē rōnis.ista est glo.quaz oēs cōmendāt vt singularē in cle.i.de elec.probaꝫ in.l.patri filiū.§. fundum.ff.de lega.iij.z in.l.cum pater.§. dulcissimis.ff.ō lega.ij. Modo dictum z dispositum istius decretalis est cōceptū in epō z sic in clerico z iō fuit qz ita accidit in facto. C Modo papa in decisione allegat rōnem gñalio
3 rem dicto z dispositio.ergo sequtur q̄ dictuz z dispositum extendetur ad amplitudinē rationis.ratio aūt quare pt epūs conueniri in ecclesia romana est † qz ecclesia romana est mater z magistra omnium vnde nō solum est mater z magistra clericoꝝ sed etiam laycoꝝ ergo sequiꝫ q̄ sicut clericus ꝓueniri pōt in curia romana vndecūqz veniat ita z laycus pōt cōueniri in curia romana vndecunqz veniat.Et si dicatur distincte sunt ptātes.x.di.c.q̄m.c. solite de maio.z obe.ergo seqūꝫ q̄ papa ñ oz cognoscere de cā layci.qz ad hoc rñderi pōt primo q̄ cōditori canonis subdita est omnis creatura vt voluit Jnn.quē sequūtur oēs in.c.i.de consti.sacro dicente euangelio fiat vnus pastor z vnū ouile. Et si dicaꝫ q̄ restringiꝫ quo ad spūalia z nō quo ad tpalia oari pt alia rñsio oz q̄ ecclesia romana est in hoc priuilegiata vt veniētes ad curiā siue sint layci sine sint clerici possint conueniri in curia romana. vñ potuit in sua curia ita disponere romanus pontifex q̄ inuentus in curia ꝓueniri possit.nā si ratione cōfederationis inter duas ciuitates pōt quis ꝓueniri in ciuitate confederata de eo qđ alibi gessit vt est casus singularis in.l.

nō dubito.ff.de capti.z ponūt scribentes in.l.cunctos populos.C.de sum.tri.z fi.catho.nōne z multo fortius poterit conueniri in curia romana q̄ est omniū mater z magistra vt hic dicit tex.Et adduco in meduz.l.roma.ff.ad municipa.Nā pagani illi antiqui qui Jesum xp̄m nō cognouerūt nec venerati sunt statuerūt q̄ in romana vrbe tanq̄ꝫ in cōi patria quilibet posset conueniri de alibi gestis seq̄ꝫ ergo q̄ multo forti[o] papa,potuit priuilegiare ecclesiam romanam arguendo auc.multo magis.C.de sa.san.ecc.cum sit mater z magistra omnium.vnde lz papa non bēat exercitium iurisditionis tpalis supra laycos in territorijs ipsoꝝ laycoꝝ nihilominus bz ipsa ecclia romana ex quo mater ē z magistra si reperiant illi layci in curia romana.est enim ecclesia romana domina.lxxviij.di. c.oportebat.z sic videt babere quandā prelationē.c.quānis.xxi.di.Si ergo roma erat cōis patria omnium nōne fortius oz esse cōis patria omnium curia romana maxie q̄z Gregorius nonus qui fuit supremus in iure vir appo
4 nit illam rōnem generalem hic licet.n.Bal.in.c.i. de foꝛma fidelitatis in vsi.feu.dicat † q̄ mundus est nobis cō munis patria nihilominus curia romana ē mater z magistra z est intellectus ad banc decretalem verus z nouissimus z forte in euum erit illustrioz. C Et ideo posset sic summari.Quilibet in romana curia inuentus siue clericus siue laycus potest cōueniri de alibi gestis ex causa tñ iusta allegare pōt ius renocandi domū.b.d.Et ex hoc sequet mirabilis ampliatio curie romane tene menti.ve
5 nio ad notabilia. C † No.primo q̄ ratione delicti quis fortiꝫ forum in loco vbi deliquit.c.i.de rapto.auc.qua in prouincia.C.vbi de cri.agi oz.z si recte ponderet iste tex. in verb.epūs vō iuncto isto principio ꝓbat q̄ lz quis sit cōstitut[o] in dignitate z deliquat in loco pōt ibi puniri facit.l.iij.ff.de offi.presi.z quod hī per glo.in.c.i.iij.q.vi.z per Jo.an.in.c.cui licet.de reg.iur.in.vi.in mercuriali.z p Archi.in.c.ij.de consti.lib.vi. z plenissime per Jo.cal. in repetitione.c.i.de rapto.z per bal.z alios in auc. qua in prouincia.C.vbi de cri.agi opz. Et vide q̄ dixi in.c.fi. supra de rescriptis.z dicas regulā istā z tex. istū habere locū in foro cōtentioso non aūt in foro cōscientie licet.n. quis delinquat in aliquo loco extra parochiam sui pbyteri parochialis nihilominus non recipit de tali peccato penitentiā in foro illius parochie vbi deliquit.sz in foro sue proprie parochie ista est gl.sing.z vnica in.c.placuit. xvi.q.i.z iste est vnus modus forziendi forum in loco.alij quattuor modi ponunt.ꝑ.qui examinandi sunt cum glo. Est.n.hec decretalis cōpēdiū quoddaz z tituloꝝ z legū iuris ciuilis. No.ibi siue ꝯctus scōz modū forziēdi forum
6 † qz quis ꝓueniꝫ in loco vbi ꝯxit.l.heres abñs.ff.ō iud.c. dilecti.s.eod.z ēt vbi ficte ꝯxit.l.ꝯxisse.ff. de acti. z obli. C No.ibi aut domicilij.tertiū modū ꝯbendi foꝝ ratiōe
7 domicilij † vt quis ꝓueniaꝫ de negocijs alibi gestis in lo
8 co vbi habitat.c.ex parte.b.z.c.postulasti.s.e. C † No. ibi sine rei.quartū modū ꝯbendi foꝝ rōne rei site in loco
9 de qua ꝓtendiꝫ.l.fi. C.vbi i rem actio. C † No.ibi apud sedem apostolicā.quintū modū forziēdi foꝝ in curia romana z rō reddiꝫ in līra qz ecclesia romana est omnium mater z magistra.ex quo infertur q̄ ēt layci inuēti in curia romana ꝓueniri pñt qz cū oēs dicit neminē excipit.c. si romanoꝝ.xix.di.l.a procura.C.manda. z ideo Ange. nō bene dixit in.l.ij.§.legatis.ff.ō iudi.vbi dicit q̄ ille.§. redditur valde vtilis pro clericis vel prelatis vel laycis subiectis ecclesie vel imperio quantū ad tpalem iurisditionē vt cōueniri possint in curia romana.qz salua sua bonorificentia.imo oēs layci indistincte pñt cōueniri in cu
b ria romana[b] pro negocijs alibi gestis vel pro criminib[9] alibi cōmissis qz cū ecclesia sit mater omniū poterit corrigere oēs z in hoc tex.istum reputo singnlarē z solitariuz in iure facit tex.in cle.i.de sum.tri.z fi.catho.in ver. mater.vbi ecclesia romana mater est omniuz.c.alma mater. de sen.excō.lib.vi.c.basilicas.de consecra.di.i.xij.dist.c.i.

a C Clericus. Adde oēs doc. tā antiquos q̄ꝫ modernos i.l. ij.§.de iudi.z i l.Roma.§.oēs ad municip.z d.alex.de imo. in.l.hrs.§.pe. de iudi. qui ad māz multa pulchra dicit z vide nouissimos scribentes hic oia necessaria congerentes.

b C Romana. Vide oldra.in ꝓs.lxxxv.inci. sanctissime pater q oia ipsius fere priuilegia ponit.

UVA. BHSC. IyR_275_2

a ¶ Tempozis. Adde Joā. de poz. in. l. hmōi de v. obli. t. d. archi. lxiij. dist. c. ego t. d. alex. de imo. in. l. in substitutione i ij. nota. de vul. t pup. t spec. in titu. ō instr. edi. §. videndū restat versi. qd si velis. vbi de istius dictiōis natura multa videbis.

in autē. vt ecclesia romana gaudeat spacio centū annoz in princi. l. fi. C. de sum. trī. c. reuocantes. xxij. di. c. dānum ad fi. de sum. trī. suis namq3 operibus nos nutrit. ij. q. vi. ad romanā. t in ea renascunt per baptissimū t sacramentū. xij. q. ij. c. q abstulerit. xvi. q. i. c. nos aūt de cōsecra. di. iiij. c. mater. xxx. q. iiij. c. recurrat de magistris. c. i. Facit. c. i. de sum. trī. t fi. catho. li. vi. vbi dicitur mater omniū fidelium t per illum tex. declarat vniuersalitas istius tex. in ver. omniū. s. fidelium. ¶ Itez oz caput t cardo. xxij. di. c. sacrosancte. xij. di. non decet in auc. de ecclesia. tit. §. sancimus. alio respectu oz filia q3 sicut nō alienat sine auctozitate patris ita nec eccl'ia sine auctozitate plati. lxviij. di. c. quoz vices. vel posset dici q3 ecclesia vniuersalis dicitur mater sed ecclesia particularis oz filia. ita dicit do. Lardi. in cle. i. de sum. trin. t fi. catho. ¶ Adhibi videre tur dicendum q3 vna est ecclesia omnium mater t magistra t licet sint alie ecclesie inferiozes nihilominus sunt tanquam rami ad truncbum arboris. Arboz enim habet multos ramos sed vna est arboz t vnus est trūchus. Simile dicimus in sole habet enim multos radios sz vnus est sol. ita dicamus ō ecclesia. ita sapiēter dixit Cyprian⁹ relatus a Gratiano supremo doctore in. c. loquit. xxiij. q. i. oz ēt domina. lxxviij. di. c. oportebat. ¶ Pondera etiam vnū † q3 ecclesia romana dicatur mater infideliuz
10 habitu t potentia non tamē exercitio. t per ꝓns dicitur domina t mater omnium sed quo ad fideles actu t exercitio sed quo ad infideles habitu t potentia. subijcio tamen me decisioni sacrosancte romane ecclesie. ¶ Item ecclesia romana recipit potestatem a deo relique vero ecclesie recipiunt ab ipsa de quo in. c. nouit. ē. de iudi. ℔ voluit ius canonicū in. d. c. renouātes. t in. d. c. sacrosancta. t in. c. antiqua de priui. t hoc etiam voluit ius ciuile in d. aucten. de ecclesiastis titulis. t in dicta auc. vt ecclesia romana ꝑm Hosti. quem refert t sequitur do. Lar. hic. ¶ Ex istis ergo apparet ad oculuz q3 romana curia est vniuersalis forus omnium t clericorum t laycorum.
11 ¶ No. ibi nisi pro alia iusta t necessaria † q3 ille qui vadit pro causa necessaria ad curiā romanā habet ius reuocandi domum qō ius consistit in hoc ꝑm Hosti. q3 coniūctus dicet coram iudice citante domine non veni ad hoc paratus remittatis me domū vbi deliberabo sed parum prodest q3 qō differtur non aufert t tenetur cauere saltē de iudicio sisti t ad diem sibi assignatam reuerti. l. ij. §. sz si dubitet. ff. de iudi. t sic inuentus in curia romana. vnde hz facultatez declinandi foz um habet tū ius reuocandi domum est. n. dria inter ius reuocandi domum t ius declinādi foz um declinat. n. quis foz is qui non est suppositus iurisditioni alterius reuocat aūt domum ille qui est suppositus iurisditioni sed ex aliqua causa legitima non
12 tenetur tunc rūdere t ex hoc sequitur † q3 ambasiatozes euntes in curiā romanā vel vocati ad curiā causa ferēdi testimonium vel causa iudicandi vel causa prouocatiōis exercende non pūt ibi pueniri nec ēt capi pro reprehensalijs. facit. l. ij. §. legatis. ff. de iudi. habet. n. ius reuocandi domum qō est bene notandū pro his q3 vadunt ad curiā romanā cā visitandi limina sanctoz būt. n. ius reuocādi domū vide Ang. in. d. l. ij. §. legat] qō limita nisi eēt actio pitura tpe puta q3 eēt timoz ne debitoz fugiat q3 tūc poterit capi t cōpelli vt caueat ista est glo. sing. in. l. fi. C. de ferijs. ita dixit ang. in. l. ij. §. in oibus. ff. de iudi. limita ēt i priuilegiatis t exēptis a iudice ordinario quoz papa ē iudex. q3 si reperiant in romana curia t allegent ius reuocandi domū nō debent audiri. ita dicit bal. in. d. l. ij. §. legatis. allegat ad hoc no. per Archi. in. c. vocati. v. q. ij.
13 ¶ Ultimo no. ibi si tunc † q3 sicut exceptio declinatoria foz i est dilatoria t oz proponi ante litem contest. vt in. c. inter monasterium de re iudi. t. c. pastoralis de excep. ita t ista exceptio allego ius reuocandi domum oz opponi ante litē contest. facit. l. fi. C. de excep. ita sentit hic Jnno. refert t sequitur do. Lardi. t do. Abb. t alij. ¶ Tu pō

14 dera † q3 istud verbū tunc denotat extremitatez tēporis.
a c. pastoralis de exceptio. c. finem litibus de dolo t cōtu. c. ij. t. c. cum dilectus de accu. c. ij. de sortileg. c. i. de libel li oblatio. Ang. in. l. gallus in prin. ff. de liber. t posth. t in. l. i. C. de codicil. Bal. in auc. contra roga. C. ad trebel. Lo. ro. consilio. liiij. t consilio. cxxxi. Posset nihilominꝰ dici q3 verbum tunc positum hic importet tps legatiōis vel alteriusiuste cause t sic nō denotet prin. citatiōis seu actum gerendi ante litem conte. q3 lz sit dilatoria exceptio t debeat opponi ante litem contest. vt in. c. inter mōasterium de re iudi. t in. l. fi. C. de excep. nihilominus ē dilatoria habens causam successiuam que omni tpe allegari potest ista est glo. multum singula. in. l. i. ff. de ferijs. q3 exceptio feriarum pōt opponi in quocūq3 actu. ¶ Hec obstat q3 debuit opponi ante lit. cōtest. q3 procedit respectu actus cōsūmati non tū respectu actus ꝓsūmandi ꝑm Ang. ibi t q3 exceptio dilatoria habens cām successiuaz possit opponi post litem contestatam respectu actus consūmandi tenuit do. Ant. in. c. exceptionē de exceptio. t in. c. dilectus filius de rescriptis. Ja. bu. in. l. adultera. C. de adulte. t in. l. eleganter. §. si quis post. ff. de condi. indebi. Bal. in. c. de testi. infra ō testi. t in. l. pemptozias. C. sniaz rescin. nō posse. t in. c. pastoralis. infra de excep. Bart. t ang. in. l. vrānius. ff. de fideiuss. Idez Bal. in. d. l. elegāter. §. si qs post. Pe. de anch. in cle. cām de elec. Archi. in c. hortamur. iij. q. ix. t in summa. iij. q. vij. t per cōsequēs semper poterit opponere exceptionē iuris reuocandi domum. ¶ Venio ad glosas glo. i. colligit q3 ratione delicti quis efficitur de inrisditione alterius t colligit quat tuoz effectus. Primus est q3 delictum dat iurisditionez ei q3 alias nō hz iurisditionē in delinquēte. Scōo tollit priuilegiū q3 nō obstante priuilegio delinquētis oz puniri in loco delicti auc. qua in puincia. C. vbi de cri. agi opz. Remittit tū glo. ad no. in. c. ex tuaruz de priuilegijs. Tertio q3 pro delicto vbi hz domicilium vl' vbi inueniet. Quarto si est crimen graue remittitur puniēdus ad iudicē vbi deliquit in auc. vt nulli iudicum. §. si quis vō compreben
15 soz. ¶ † Circa primū. quā iurisditionē tribuit contra ō/linquentem breuis est conclusio. si reperitur in loco delicti hz iurisditionē quo ad psonā t ēt quo ad bona. c. postulasti. s. eo. l. i. t auc. qua in puincia. C. vbi de cri. agi opz. Si aūt delinquens est ex locū delicti t iā fuit puent⁹ per citationē tūc pōt pcedi ptra eum. c. ppositi. s. eo. c. tue vt lit. nō contest. Jnno. in. c. pterea de dilatio. Jo. cal. in repeti. c. i. de rapto. Si aūt nō fuit puentus per citationē stat dubitatio vtrū iudex loci in quo delict posit citare delinquentē in alieno territozio difficultas est maxima doctores sunt varij t discordes t forte posset adduci illud q3 Lucano venit in ore qs iustius inducit arma scire nephas vitris cā deis placuit. sed vita catoni. cōiter doc. cēsure ciuilis tenent q3 verbaliter citari possit in aliēo territozio sed canonistē tenēt ꝓriū. latissime ponit hāc. q. do. Abb. post alios hic. ego referā succinte. t primo illā posuit Cy. t Pe. in. l. oēs. §. si vō apparitoz. C. ō epi. t cle.
16 t eā disputauit senis t pclusit † q3 vbalis citatio vel per edicta fieri pōt in alieno territozio sed nō realis alias. l. ij. C. de offi. prefec. vrbis. t. d. §. si vō apparitoz. t ad cle. pastoralis de re iudi. q3 decidit ꝓrium dicit nō posse dari rūsum in pace sed transeat cū alijs errozibus canonistaz tetigit hanc. q. Bar. in eūuagan. ad reprimen. in ver. per edictū. t dicit Cy. male dicere q3 cle. pastoralis emanauerit per errorē q3 emanauit in pcilio vl' vbi interuenit copia intelligentiū. t idē bar. in. l. i. ff. de requi. reis dicit q3 cū ipse sit de terris ecclesie romane ipse sequit hāc ptez q3 nō possit fieri vbaliter vel pedicta nisi ꝑm q3 ibi bellissime distinguit. do. Abb. hic reprehēdit illā suā distinctionē t alr saluat. d. cle. pastoralis. do. Pe. de anch. tetigit in repe. c. postulasti. s. eo. Bal. in. l. fi. ff. de iurisd. om. iud. t in. d. l. oēs. §. si vō apparitoz. Jo. an. in. c. romana. §. cō trabētes de fo. compe. li. vi. do. An. d. Lar. t alij hic. Jo. calda. in

UVA. BHSC. IyR_275_2

calda.in repe.c.i.de rapto. Ang.in.l.fi.ff.de iurisdi.om. iudi.dicit ℣de.Ly.ꝛ cõiter legistas tenere ꝓriũ in.d.cle. pastoralis.dicit tñ sibi placere distinctionẽ Bart.in.d.l. i.ff.de requi.reis.postea dicit egere decisione cesarea. Sz idem Ang.in auc.si vo criminis.C.de adul. conatus ẽ re ducere ad ꝑcordiã ꝛ dicit ꝙ iudex nõ pot extra suũ territoriũ citare hoc ꝓcedit cũ citat per nunciũ vel per epistolã ita vt virtus illius citationis sumat initiũ ex ꝓuinciaz suã si aũt citat per edictũ positũ in albo sui territorij tũc incipit se extendere ex territoriũ sicut infamia inchoata in territorio iudicis infamantis extendit extra locum iudicantis qui infamiã irrogauit.ꝛ ad hanc ꝓsonantiam dicit se reducere dicta doctoꝝ ꝛ id qõ no.in.d.cle.pastoralis dicit salua sanctitate dñi pape q declarauit regem Rubertũ nõ potuisse citari ꝑ impatorem Federicum ex suum territoriuz apulie qõ ẽ ecclie non bñ dixit qz Federicus citauit regẽ Rubertũ ꝑ edicta posita in suo territorio quo casu virtus illius citationis extẽdit ex territoriũ. longe.n.differunt extẽdere ꝛ incipe ꝛ est ꝓ certo cõcordia noua sz vẽ bñe fomẽtũ ex dictis bal.in.d.l.oẽs.ℌ.si vo apparitor.vbi ẽt dicit bal.ꝙ pot fieri in alieno territorio si iudex illius territorij nõ prohibeat sz in.d.cle.pastoral papa prohibuit talẽ citationẽ fieri in suo territorio. Sed
17 idẽ bal.in.c.cũ olim de do.ꝛ ptuma. dicit † ꝙ iudex non pot monere extra suũ territoriũ.sed si ipse iudex sit intra suũ territoriũ ꝛ vox eius audiat ꝑ citatũ extra territoriũ existẽtẽ dicit ꝙ vox est incorporea ꝛ iõvalebit citatio arg.l.fi.C.de ꝑscrip.longi tempo.sz si fit citatio ꝑ nunciũ ꝓcepto vive vocis ꝛ extra territoriũ non pot fieri qz ẽ ex auctoritatẽ ius dicentis vt in.c. romana.ℌ.℣bentes ỏ fo. compe.ꝛ refert se dixisse in.d.ℌ.si vo apparitor ꝛ ꝓcludit ꝙ citatio ꝑsonaliter nõ pot fieri extra territoriũ ẽt nuda
18 voce.de reali vo certũ est fieri nõ posse † ꝛ iõ dicit ꝙ si exi stens in territorio iudicis delicti arripuit fugam ꝛ familia pãtis insequebat eũ qui fugiendo intrauit territoriuz alterius iudicis ꝛ familia sequendo eum illũ accepit in alieno territorio an dẽat inspici principiũ pmissuz. vñ ꝙ sic ꝑ id qõ bñ in.l.ꝙ sic ait.ℌ.fi.ff.de adulte.Cõtrariũ dicit ẽ verius qz ꝑ fugã delinquẽtis nõ ꝓrogat iurisditio in territoriũ alienũ ne fiat iniuria iudici illius territorij qõ dictũ est bene notandũ.Ego vidi de facto anno supio ri quidã mutineñ.bãnitus de territorio bononiensiuz oũ veniss̃ in territoriũ bonoñ.familia ptãtis bẽs noticiaz accessit ad eũ capiendũ ꝛ insequẽdo eũ ingressus est territoriũ mutinẽse familia accepit eũ in illo territorio ꝛ reductus est ad carceres bonoñ.ad mãdatũ dñoꝝ sexdeciz ꝑsultus qd iuris ꝑsului illiũ relaxandũ ad petitionẽ iudicis mutineñ.vide tex.in.l.qd sit fugitiuus.ℌ.si tñ.ff.de edilici.edic.ponit bãc.q.Jo.an.in addi.Spec.in tit.ỏ accu. Sed Bar.in.d.l.i.ff.de requi.reis distinxit ꝙ qñ sũt plures iudices habentes iurisditiones separatas ꝛ sunt sub vno principe vt diuersi ꝑsides diuersarũ ꝓuinciarũ cõstituti ab vno rege vel ab vno principe ꝛ tũc vnus ꝑses possit citare in ꝓuincia alterius ꝓsidis ꝛ tunc ꝓcedat.d.l. oẽs.ℌ.si vo apparitor ad hoc allat.l.ꝙro.ff.de solu.ꝛ.l.ticium ꝛ meuiũ.ℌ.tutores.ff.de admi.tut. Quidã bñt iurisditiones sepatas ꝛ vna nõ dependet ab alia nec sunt sub eodẽ dño vt papa ꝛ impator ꝛ tũc vnus nõ pot citare in territorio alterius.ꝛ ita ꝓcedat cle.pastoralis.ỏ re iud. Sed oz requrere iudicẽ illius territorij vt illũ citet ꝛ ꝓcedit hoc tenẽdo ꝙ impiuz nõ ꝓcedit ab ecclesia vt tenuit Bantes poeta in sua monarchia.Sed tenẽdo ꝙ dependet ab ecclia vt cõiter tenẽ ꝛ ꝑ ecclesiaz declaratũ est rñ det alio mõ ꝙ iudex pot citare in territorio alterius cui nõ subest vt.d.ℌ.si vo apparitor.sz in territorio alterius iudicis a quo bz iurisditionẽ pp eius reuerentiã citari nõ pot.l.iiij.ℌ.si tã vicinũ.ff.ỏ dam.infec.ꝛ sic tz vt in territorio equalis iudicis possit fieri citatio verbalis ẽt ad effm ꝓcedẽdi ℌ ꝑsonã sed in territorio maioris iudicis a quo bz iurisditionẽ nõ pot.Sed hec solutio ꝑz do.Abb.licet videat demulcere aures tñ nõ satisfacit ad.d.cle.pastoralis qz papa ibi nõ firmat se ꝙ erat in territorio maioris iudicis imo dicit ꝙ impator potuisset punire si fuisset inuentus in suo districtu vel si fuisset ad eum remissus ꝛ sic aperte sentit iudicẽ delicti nõ hẽre iurisditionẽ in ꝑsona nisi reperiat in suo territorio nec bz ꝓtãtez citandi sed oz requirere iudicẽ vbi degit vt eũ citet iõ dicit ꝙ citatio nõ artabit constitutũ extra imperium nec fundat se ꝙ erat in terris ecclesie sed gñaliter hoc disponit lz postea dicat eum nõ fuisse requisitũ vt regem citaret.Et ex dicto bar.
19 sequitur † ꝙ vnus epus pot citare in dioceſi alterius ẽt respectu ꝑsone ꝛ eum excõicare cum vnus epus nõ bẽat iurisditionẽ ab alio cuius ℌriũ dicit.d.ℌ.℣bentes vbi dr ꝙ nõ pot iudex ℌctus ℌbentem alibi existẽtem trahere inuitũ qõ tñ faceret si posset eũ excõicare vel alr ꝓcedere ꝓtra ꝑsonã qz indirecte hoc faceret vt dicit ibi Jo.an. vnde tm̃ ibi permittitur ratione bonoꝝ ꝛ sic cõcludit.d. Abb.ꝙ non poterit citari verbaliter extra suum territo-
a riumª.Ad.d.ℌ.si vero apparitor.respondet ꝙ nõ loquit in criminali nec quo ad effm̃ constringendi ꝑsonã.Ad.l. ij.C.de offi.ꝓfec.vrbis.rñdet ꝙ loquit in his que fuerũt obiecta seditiosis ꝛ sic in odiũ seditionis vel pñt intelligi dicta iura vt fiat citatio ad effm̃ distringendi bona sz nõ ꝑsonã cũ habeamus tex.expressuz in.d.cle. pastoralis. vel intelligunt in iudice domicilij qui pot citare quo ad oẽs effectus subditos suos licet sint extra territoriũ sz iudex vnius prouincie nõ pot delinquentẽ citare in alia ꝓuincia cum iste sit forus accidentalis non oz extendi ad cõstitutũ alibi nisi quatenus reperiat a iure permissuz ꝛ ita residet do.Abb.Saly.in.d.l.oẽs.ℌ.si vo apparitor se quit illã distinctionem Bar.do.℣de.de ancha.in.d.c.romana.ℌ.℣bentes.refert motiua pauli ꝛ distinctionẽ bar. ꝛ Bal.vt merus recitator ꝛ vt agnus stetit corazꝫ tondẽte se.Et idẽ fecit in.d.cle.pastoralis simile fecit dominus Bominicus in.d.ℌ.℣bentes.Sed do.Signorellus ỏ bomodeis de Mediolano doctor vt refert antiquitas celebris dignus memoria repetijt.l.fi.ff.de iurisdi.om.iudi.ꝛ ipe.oppositione arguit de.d.l.oẽs.ℌ.si vo apparitor.ꝛ de d.cle.pastoralis.ꝛ remittit se ad quendã dñm Jo. de sexto in.c.bone de elec.referentẽ varias doc.opi.ꝛ aliud nõ dixit.Reuera illa distinctio que attribuit Bart.in.d.l.i. de requi.reis.ff.non fuit Bar. sed fuit pauli de eliazaris in.d.cle.pastoralis in materia remissionis fiende.ꝛ sic cũ sua bonorificẽtia nõ debuit tacere nomen auctoris ꝛ miror de dño Abb.ꝛ alijs attribuentibꝰ Bar.ꝛ refert do. Lar.in.d.cle.pastoralis ver.illud.vide Oldra.consilio. xliij.vbi loquit de dicta cle.pastoralis ex eo qz fuit edita tpe suo do.Lardi.in.d.cle.pastoralis in ver. illud refert do.de rota in vltima decisione vbi in effectu tenent ꝙ citatio non poterit fieri in alieno territorio. Sz Abb.antiquus in.c.meminimus ỏ appel.dicit se quesijsse a curiali
20 bus † vtrum ordinarius possit citare subditũ suũ vbiqz fuit responsum per curiales ꝙ nõ posset in curia ordinarius citare suũ subditũ postea mutauit opinionẽ qz multi occultabant suos excessus ꝛ sic dicit illo casu fuisse seruatum.Sz Rapba.fulgo.in.d.l.oẽs.ℌ.si vo appariot dicit qõ ille tex.nõ facit ad mãm qz loquit in ꝑfecto oziẽtali qui bẽbat iurisditionẽ suã ꝛ sue iurisditiõis erãt illi clerici in ꝓuincijs vt apparet ex gl.ibi in vbo snia.sed nõ est ex̃neũ examen ꝛ cognoscit ꝑ delegatos dicit tñ cõez opi. esse ꝙ possit citare in alieno territorio qõ dicit sibi placere ꝛ mouet rõne qz pot citare ꝑ edictũ eũ q nõ est ꝓstitutus in iurisditiõe sua.l.i.ff.ỏ requi.reis.sed q̃re hoc fuit institutũ nõ vbi vt legẽtes istas ꝓpositiões edictoꝝ notificent illi q est in alieno territorio.qd ergo differt an nuncius mittat ad alienũ territoriũ an edictũ ꝓponat in territorio nisi ꝙ ꝑ edictũ videat ꝓstituere oẽs gñaliter nũcioꝫ ꝛ vñ mãdare oibus vt vadant ꝛ nuncient delinquenti vt veniat q ergo pot gñaliter mkto forti ꝛ spãliter. ¶ Jtẽ
21 mouet Rapba.qz actus qui est iurisditionis ꝑ ipsum in

ª¶ Territorium.Be ista solemni ꝛ q̃ttidiana.q. viõ paul. de ca.d. alex.ỏ imo ꝛ oẽs do. in.l.fi.ff.ỏ iurisdi.om.iud.bal. in marg.iudex vſ.lx.lanfra.c. qm̃ ꝓtra.versi. citationes de ꝓba.vbi ista mãlate discutitur.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dicem fit in territorio suo ꝛ ipsa cõmissio est interlocuto ria.l.cũ clericis.C.de epi.cle.iudex hãc interlocutoriã fa cit in territorio suo nuncius aũt huius interlocutorie est nudus minister ꝛ nunciator.l.eũ q aũt.§.fi. cum.l.seq.ff. de consti.pecu.p liberã psonã non pót queri actio alij vñ si dico vni vade ꝛ dicas ticio si vult emere librũ pro.x.ꝛ iste vadit ꝛ refert ille rñdet ꝙ est ptentus mihi est quesi ta actio ex vendito nõ per liberã psonã sed p meũ ꝓctum cuius iste nuncius est nudus minister ita in ꝓposito licet iste nũcius vadat ꝛ referat ꝓceptũ tñ iudex ipse dr̃ fecisse in territorio suo sicut si iudex eẽt i fine sui territorij ita ꝙ citatus potuit eũ audire nõne ꝛ ꝓcipere potuit certe sic ita igit pót per nñcium cum nuncius nudũ ministerium exerceat ꝛ róne vocis ꝛ ꝓcepti iudicis sufficiat. ꝛ sic iu dex per nuncium tanquã per tubam mittit ꝓceptuꝫ ad il lum delinquentem sicut ꝛ hic per vocez. Ad cle. pastora lis dicit respondendũ eé vt per Bart. vel dicit ꝙ ꝓcedit in foro canonico vt seruet in illo foro ſz cõis opi. ꝺria ser uet in foro ciuili ꝛ ita dicit rñdisse Oldra. ꝛ ita forte di cit intellixisse Bal.in.d.§.si vo apparitor vbi dicit ꝙ pa pa in.d.cle.pastoralis.prohibuit de iure suo iõ in suo fo ro stabimus sue determinationi. dicit tñ Rapha. ꝙ re in tegra cõsuleret iudici vt seruet modũ qui praticaꝫ vt iu dex scribat iudici loci vbi degit delinquens vt debeat ei ꝓcipere quatenus cõpareat coꝝ eo ꝛ sic vr̃ responsuꝫ ad oia ꝑm Raph. ꝛ sic voluit ꝙ ante factũ seruet opi.cano nistaꝝ ſz post fcm̃ seruet opi.legistarũ. Relati sunt scribẽ tes sup ꝑ dubitabili passu alios modernos circa ꝑ ñ fuit mihi cure igrere qr vt videtis relatores sũt ꝛ ex sua offici na nihil.noui afferũt i ꝓspectu eẽt nõ mẽtior nec̃ia decla ratio vel sacri ipatoris vel suprẽmi pastoris vt hec nodo sa tolleret ambiguitas. Sed pro certo opi. Raphaelis seruit nobis ꝺ vento qr citatio p edictũ ꝓtra delinquentẽ existentẽ in alieno territorio fit vt afficiant bona nõ aũt persona.vt.d.l.i.ff.de requi.reis.ꝛ sic cũ sua bonorificen tia dixerim nõ bene monetur. ¶ Itẽ nõ est verus dicere ꝙ aliquis priuatus ex se nõ ad mãdatũ iudicis deducat in noticiã ꝓpositum editũ delinquenti existenti in alieno territorio ꝛ ꝙ iudex mittat nuncium qr primo casu ille nõ nunciat de mãdato iudicis ꝛ sic factũ illius non attri buit iudici sed si iudex mittat nunciũ ad alienũ territori um factũ a nuncio vr̃ factum a iudice ꝛ sic iudex ipse vr̃ citare quia q per aliũ facit per se ipsum facere videtur.c. mulieres.de sen.excom.c.qui per alium de re.iur.li.vi.ꝛ sic nõ bene mouetur. ¶ Itẽ ista ratio sua nõ est eius in uentio sed fuit doctoꝝ antiquoꝝ pro qua vide bal.in.d. §.si vo appitor. ¶ Itẽ dicta rõ ꝓfundit̃ p.d.cle.pastora lis. ¶ Itẽ dicere ꝙ ante fcm̃ seruet opi. canonistaruꝫ ꝛ post factũ opi.legistarũ istud est nihil ꝛ non est decidere hunc passum dubitabilẽ sed ẽ fugere rumorẽ.ex supradi ctis ergo eliciunt̃ multe solutiones ad.d.cle. pastoralis. ꝓria fuit ꝓpe.ꝛ ly.ꝙ emanauerit ex errore simile di cit Saly.in auc.cassa.C.de sa.san.ecc. ꝓpro cerco ꝛ ista rñsio damnet̃ cõiter tñ mihi videtur sapere quẽdam con temptum sacroꝝ canonum ꝛ est periculosa ꝛ vicina he resi. Nam dicta cle.pastoralis fuit edita in sacro consilio generali quo casu inclitus suprẽmi dei spiritus loquitur per ora eoꝝ qui in cõcilio constituti sunt text.est elegans in.c.si ille.l.distin.in ver.in quibus spũm sanctum credi mus loquutum.ergo contemnens canones editos in cõ cilio generali contemnit spũm sanctum.facit illud qõ sa cro scribitur euangelio qui vos contemnit ꝛ me cõtẽnit. ꝛ ideo tex.d.c.si ille dicit ꝙ est periculosũ.caueant ergo ꝓsumptuosi contemnẽtes sacros canones ꝛ licet repehẽ datur ly.a doctoribus non tñ reprehendit̃ ita elegãter. ¶ Baꝫ ꝛ secũda solutio ad.d.cle.pastoralis vt fiat dif ferentia inter subditũ róne originis ꝛ subditum ratione ꝓctus vel delicti qr solum contraxit in loco vel deliquit in loco ista solutio confunditur per.d.c.romana.§.cõtra bentes. ¶ Baꝫ ꝛ tertia solutio vt distinguatur inter pe nam pecuniariam ꝛ penam capitalẽ.ꝛ sic.d.cle.pastora lis ꝓcedat in pena capitali tñ reprehenditur per Bald. in.d.§.si vero apparitor. ¶ Baꝫ ꝛ quarta solutio ꝛ fuit Ang.in.d.anc.si vo criminis.vt aut fit p edicta ꝛ tũc afft cit delinquentẽ in alieno territorio aut per nunciuꝫ ꝛ tũc secus tñ hec opinio est ꝓ casuꝫ.d.cle.pastoralis. ¶ Quin ta solutio fuit Bar.in.d.l.i.de requi.reis vtrum prouin cie sint sub vno rege ꝛ licet doctores transeant cũ hac so lutione tamen reprehenditur per dominum Abbatem. ¶ Batur ꝛ sexta solutio ꝛ fuit Barto.in.d.l.i.vt distin guatur an vnus iudex debeat reuerentiã alteri ꝛ isto ca su nõ poterit citare in territorio illius. ¶ Cũ ergo impera a tor teneatur pape ad reuerentiaꝫ quia imperiũ recogno scit ab ecclesia ergo nõ poterit citare in territorio pape ꝛ ita soluitur.d.cle.pastoralis. ¶ Batur ꝛ septima solu tio ꝛ fuit bal.in.d.l.oẽs.§.si ño appitor vbi dic̃ ꝙ ipator pót citare in territorio pape sed papa ꝓhibere ꝑt ꝛ ío in casu.d.cle.pastoralis papa ꝓhibuit. ¶ Ego aũt tã in ꝑn cipio q̃ in medio q̃ in fine humiliter subijcio me ꝛ bu meros decisioni sacrosancte romane ecclesie cum qua ꝛ viuam ꝛ moriar. Tamen vt dem materiam cogitandi pondero vnum quod forte erit nouissimum in hac mã.nã ecclesia opida terras ꝛ territorio ciuitates ꝛ similes ha buit ab impio.c.ꝓstantinus.xcvi.di.br̃ in cle.i.ꝺ iureiur. in.c.fundamenta.de electio.li.vi.ergo apud impium re manserunt reliquie antiqui dominy in illis terris ꝛ ciui tatibus ꝛ territorijs arg.l.fi.in ver.re.i memoriam prio ris dignitatis.ff.de decuri.sequitur ꝙ respectu illaruꝫ re liquiaꝫ poterit imperator citare in terris ecclesie ro. Si 22 mile dixit Bal.in.c.quanto de iudi.† ꝙ ius patronatus est mixtum qr partim est spirituale partim temporale.vt late ibi dixi ex eo qr habuit originem a re prophana ipsi us layci.ideo i memoriã pristine tpalitatiꝫ dr̃ temporale ita dicamus in casu isto vt ratione reliquiarũ que remã serunt i memoriã pristini dominy non est absurduꝫ defer ri imperatori vt citare possit in territorio ecclesie illũ qui deliquit in territorio imperij. Et si quispiam opponat de eo qõ voluit Bar.in.l.i.§.si quis in appellatione.ff.de ap pella.vbi dat doctrinã admodũ sapidam dicit.n. ꝙ ciui tates ꝛ cõmitatus ꝛ ducatus ita sunt incorporati in pa trimonium libere ecclesie vt pro illis terris nõ recogno scant dñm tpalem.ꝛ ideo a snia lata a iudicibus in illis terris appellabit̃ ad iudicẽ ecclesiasticum.vt in.c.roma na.§.ꝺz de appella.li.vi.facit.c.cũ Joan.beremita.ꝛ qõ voluit glo.ibi de fide instru. Si vo recognoscit dominuꝫ temporalem quia illas terras hꝫ in feudum tunc appel latur ad temporalem dominum directũ illarũ terrarum facit qõ br̃ in.c.ceterũ de iudi.ꝛ in.c.verũ.§.eo.ergo cum dicte terre trãsierint in liberũ dominiũ ecclesie ergo im perator nihil hꝫ in illis terris.ego fateor ꝙ eccl'ia bẽat li berũ dñiuꝫ ꝛ subditi recurrãt ad papã pro iusticia nihil ominus remãserũt reliquie pristini dñij vt saltẽ aliquaꝫ deferaꝫ imperatori.ꝛ adduco simile qõ br̃ in text.valde singulari in.l.ij.C.de adop.vbi imperium translatũ fuit a populo in impatorẽ ꝛ hꝫ impator illud dñium qõ anti quitus habuit populus ꝛ nihil remansit populo. vt est tex.melior de iure ꝛ nihilominus defertur populo vt pos sit condẽ ꝓprias leges b ꝛ viuere proprijs legibus post positis legibus impialibus.vt ꝓbaꝫ in.l.oẽs populi.ff.ꝺ iusti.ꝛ iure.ꝛ hoc pp memoriã antiqui imperij ꝛ pactuꝫ dñij ꝛ pp hoc cessat prima solutio data a Bart.in.d.l.i. dicente ꝙ nõ sunt sub vno rege ꝓuincie que sũt sub papa ꝛ ꝓuicie que sunt sub imperatore qr fateor hoc sed nihil ominus atentis reliquijs pristini dominy non procedit doctrina Bar.ꝛ per cõsequens citare poterit imperator in terris ecclesie ꝛ licet doctores cõmuniter transeant cũ illa doctrina Barto.excepto vo.Abb.tamen illa fuit di stinctio pauli in.d.cle.pastoralis in materia remissionis quam doctores cõmuniter ibi reprehendunt.ꝛ sic posito ꝙ illa distinctio Barto.sit vera tamen non inficit banc

meam

a ¶ Reuerentiã. Imo dicas ꝙ subest ꝺño pape vt est ele gans tex.xcvi. dist.c.impator late.d. Abb.ꝛ oẽs scribentes in.c.nouit.ꝺ.ꝺ iudi.ꝛ in.c. ve nerabilẽ ꝺ elec tio.vbi ꝺ hoc late.

b ¶ Lege. Ad de bart.in quo dam ꝓpo. suo in ci. dubia occur rẽtia q istã con clusionẽ intelli git eẽ veraꝫ in legibꝰ vlibꝰ nõ aũt ꝑticularibꝰ ꝑ q̃ vide doct. in.l.si priuato. ꝛ i.l. antiochẽ sium de priuile gi. credito.

UVA. BHSC. IyR_275_2

meam doctrinam. qz si populo est reseruatum vt possit viuere suis legibus postpositis legibus imperialibus ꝛone pristini dominij ergo multo fortius vr̃ reseruari principi ꝛa citandi delinquentē in suo territorio viuentē in territorio pape. ꝛ cum Bar. in secunda solutiõe dicat q̃ ideo est qz imperator tenetur exhibere reuerentiã pape. ego fateor ꝛ probatur in. c. nouit de iudi. vnde non pp hoc dz excludi q̃ non possit citari in territorio pape pp memoriã antiq dominij nec propter hoc dz iudicari irreuerens ꝛ ꝑm hanc considerationem non est iustum dicere q̃ illa cle. excludat imperatorem a iure citandi in terris ecclesie nisi dicamus q̃ ita placuit supremo iurislatori. vt in. c. si quando de rescriptis ꝛ. l. i. §. pueritiam. in ver. pretor ratus. ff. de postulan. ꝛ quod voluit ibi Ang. iuxta illud qõ poete celebri venit in ore. Volse cosi cola doue si pote ciocche si vuole e piu non domãdare. Ex quo sequit̃ q̃ seruabitur in foro suo. vt dixit Ly. Pe. ꝛ Raph. ¶ Vel posset dici ꝛ dari alia solutio dz questio posita per doctores est quando subditus accidentaliter puta qz iam non subditus deliquit in territorio imperij pp quod efficitur subditus accidentaliter deinde aufugit in territoriuz ecclesie opi. cõmunis est q̃ potest ibi citari per imperatorem. sed illa cle. loquitur in alio casu dicit. n. rex Robertus nunquam recessit de territorio ecclesie nec de suo domicilio. vt decidit tex. in. d. cle. in ver. extra districtuz imperij in regno sicilie notorie ꝛ ꝓtinuo tempore supradicto morãte ꝛ in versi. in eodẽ regno certũ continuum ꝛ notoriuz domiciliuz suũ habens. ꝛ in ver. extra districtum imperij cõsistẽtem. ꝛ sic papa vr̃ fundare se q̃ rex nunquã recessit de regno suo. ergo videtur dicendũ secus fuisse si rex relicto suo domicilio venisset ad terras imperij ꝛ ibi deliquisset ꝛ postea redijsset ad proprium domicilium. tunc. n. videtur dicendũ q̃ potuerit ibi citari. ꝛ per ꝓñs ille tex. pcor dat cum legibus ciuilibus ꝛ per consequens nõ indiget alia solutione. ¶ Itẽ pondera etiam si dici posset q̃. d. cle. loquitur in rege vt sit speciale propter regiam dignitatẽ vt non possit citari ab imperatore existens extra territorium imperij ꝛ hoc propter regiam dignitatem ꝛ in hoc deferatur regie maiestati. arg. c. qz pontificali ỏ offi. deleg. lib. vi. ꝛ. l. fi. C. de iniur. ꝛ. l. quotiens. C. de dignitatibus. lib. xij. ꝛ facit simile quod no. in. c. quanto. de iureiur. ꝛ in. c. venerabilem. de electio. vbi si dubitatur de p iurio regum ꝛ clarissimaruz personaꝝ dz cognoscere papa ꝛ non inferior. ¶ Itez pondera ẽt ille tex. ponderat qualitatez persone ꝛ sic videtur velle q̃ sit speciale ꝓpter regiam maiestatem. ¶ Itẽ pondera ẽt qz ille tex. in ꝓn. dicit velle obuiare scandalis ꝛ periculis subditorũ ꝛ populi christiani quasi illa cle. ponat casum specialem qñ illa citatio est periculosa ꝛ scandalosa subditis regũ ꝛ pp obuiandum scandalis emanauit arg. c. nihil cũ scãdalo de prescrip. ꝛ. c. si qñ. ꝛ. c. cum a deo ỏ rescriptis. ꝛ. c. cũ teneamur de ꝓben. ꝛ per ꝓñs ponit casum spãlẽ ergo in cõtrarium est ius cõe. l. ius singulare. §. q̃ vero. ff. de legi. ¶ Pondera etiam qz tex. ibi in ꝓin. dicit quõdã Henricuz imperatorẽ. ꝛ sic vr̃ q̃ tpe quo emanauit. d. cle. erat mortuus impator. facile est ergo argumẽtare ꝑ iã defunctos vt dicit romanus orator in eo libro quez de senectute scriptitauit. Si quid boni diximus supremo principi deo sedenti super trono ꝛ agno sit decus ꝛ gloria sempiterna. ¶ Secundo dicit ista glo. † q̃ per delictuz perdit 23
delinquens priuilegiũ ió nõ obstãte priuilegio punieꝛ in loco delicti. Jn ꝓrium facit auc. clericus qui. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ. c. i. de priuile. li. vi. vbi priuilegiati delinquẽtes nõ perdunt priuilegiũ. Soluit glo. in auc. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi opz dupliciter. primo q̃ per delictũ perditur priuilegiũ fori nõ aũt priuilegiũ sui iudicis ꝛ sic facit ad. q. Pone q̃ clericus deliquit hic bononie nõ põt declinare foꝝ huius ciuitatis. ꝛ p ꝓñs ꝓnieꝛ corãepo. ꝛ si ẽ layeus ꝓnieꝛ corã ptãte. vel soluit gl. ibi ꝛ scõo q̃ p delictũ pdit priuilegiũ nõ clausũ in corpore iuris. secus si eẽt clausũ in corpore iuris. Ego adduco qõ pulchre vo
24 luit bar. in. l. bñs absens. ff. de iudi. † vbi dixit q̃ si clericꝰ succedit layco nõ ꝑdit priuilegiũ clausũ in corpoꝛ iuris. secꝰ si eẽt ꝓuilegiũ sibi indultũ ab epõ p illã gl. ꝛ refert i ꝓtingẽtia facti ita fuisse cõsultũ per Ly. ꝛ sic facit q̃ gñalis cassatio priuilegioꝝ intelligit̃ cassaꝝ priuilegia extrauagantia. facit glo. optima in. l. ij. §. legatꝰ. ff. de iudi. Et
25 ex ista glo. deciditur † q̃ delegatus principis si in cã sibi delegata delinquat facit litem suã q̃ poterit ꝓueniri corã ordinario loci vbi deliquit qz licet in ꝓcedendo in illa cã sit maior ipso ordinario tñ cũ delinquit subijcitur ordinario ꝑm Pe. ꝛ Ly. in. d. auc. qua in ꝓuincia. pro quo dicto allego glo. que alibi nõ reperit̃ in. c. fin. de rescriptis. vide q̃ ibi plene dicta fuerũt. ꝛ adduco singu. gl. ꝑz ang.
26 in. l. apud de manumis. ff. ti. gñali. q̃ dicit † q̃ quilibet ma
a gistrunculus in suo territorio maior est quocũq; alioꝰ ꝛ dicit ibi ang. q̃ ptãs florẽtinꝰ delinq̃ns pusij potit dãnari pusij a iudice dãnoꝝ datoꝝ qõ lita nisi psona eximeret a iurisditione alicuius qz tunc propter delictum quod cõmitteret in loco non perderet illud priuilegiũ. tex. est solẽnis in. c. i. de priuilegi. in. vi. quod est bene notandũ pro istis capellanis ꝛ scriptoribus ꝛ familiaribꝰ sedis apostolice exemptis qz ratione delicti non possunt puniri in loco vbi delinquunt per iudicem ordinarium illius loci sed debent remitti ad iudicem contentũ in priuilegio. Et si forte timeretur de fuga delinquentis. qz delictum fuisset atroꝝ tunc possent carcerari per ordinarium iudicẽ ꝛ remitti ad eorum iudicem argumento. §. audient. in auc. de defensori. ciuita. ꝛ. c. vt fame. de senten. excom. ꝛ gl. l. nullus. C. de indeis. ꝛ istud est vtile ad declarationem. l. i. C. si quacunq; ꝓditus potest. vbi in casu illo eximitur quis a iurisditione ꝓsidis q̃ nihilominus si ibi delinquat nõ poterit puniri a ꝓside ex quo est exemptus a iurisditione illius ꝛ est translatus in iurisditionẽ alterius.
27 quod est bene notãdũ. † Sed ego dubito cuius expensis mittetur iste delinquens ad iudicem contentuz in priuilegio dic expensis petẽtis per id qõ hr̃ in. l. gñaliter. C. ỏ iure iurã. ꝛ i. l. qñ liberi. C. ỏ test. ꝛ in. l. cũ sepe. C. de erroga. militari anno. li. xij. ꝛ refert bal. in. d. l. generaliter. accidit se in facto quidam condemnatus pro maleficio appellauit ad regem petebat se mitti ad curiã regis ꝛ opus erat remittere eũ sub custodibus dicit ibi Bald. q̃ debuit remitti suis expensis. Facit qõ voluit idẽ bal. in. c. nõnulli de rescriptis. vbi refert se consuluisse iusticiario apulie q̃ delinquens remittitur ad locuz vbi puniri dz expensis petentis remitti. Et adde vnum qõ est celebri memoria ẽt dignum inquantum dicunt scribentes q̃ iudex ordinarius si est timor de fuga poterit capere delinquentẽ exẽptũ vnũ qõ dixit Pe. de anch. consi. clxxxiij. perpulchras rõ
28 nes quas videre ibi poteris † q̃ vbi est timor ỏ fuga nõ admittit̃ exceptio incõpetentie iudicis. vide q̃ dixi in rubrica. §. eo. ꝛ de hoc dicto fecit festũ Lud. ro. ꝓsi. ccxxviij. Et ẽt adde vnũ qõ tibi videbit̃ nouũ inquantũ dictuz est de maiori delinquente in territorio minoris iudicis quia ang. in repetitiõe. l. si vacan. C. de bo. vacan. li. x. vbi dixit
29 † q̃ si maior iudex deponit falsum testimoniũ corã minore q̃ poterit ab eo puniri qz eo ipso qõ deponit corãz eo vr̃ submittere se sibi. g̃ rõe submissionis potit puniri. l. est receptũ. ff. de iurisdi. om. iudi. qõ est ꝑ Inn. ꝛ alios in c. cũ inferior de maio. ꝛ obe. ¶ Et inquantuz doctores
30 hic † q̃rũt qdã existẽs in loco exẽpto sagittat aliquẽ in loco nõ exẽpto vbi dicat̃ delinquere. effectus ẽ magnus pp imponendã penã. Jo. an. tãgit in regula in obscuris. lib. vi. in mercurialibus ꝛ in. c. i. de priuilegi. li. vi. Ly. ꝛ alij in. l. i. C. vbi de cri. agi opz. ꝛ bar. in. l. libelloꝝ. ff. ỏ accus. Et ꝓcto est debere ꝓsiderari vba statuti an loquant̃ de sagittãte an loquant̃ de pcutiẽte. vñ si aliquis existens i plates sagittando percusserit aliquẽ existentem ex̃ plateam. Mã si dixerit de sagittante cõprehẽdit̃ existens in platea. Si aũt dicat de pcutiente attendeꝛ locus extra plateam.

a ¶ Quocũq; alio. Adde solẽnẽ gl. in. l. item magistri. ff. de pac. ꝛ bal. in. l. i. C. de emancipa. lib. ꝛ facit qõ voluit do. alex. de imo. in l. eum q. ff. de iurisdi. om. iudi.

UVA. BHSC. IyR_275_2

dicit tñ cautelã esse debere apponi in accusatione vtrũq; locũ. Sed do. meus cuius anima requiescat i sũma pace Jo. de ana. fecit aliq̃ reportata rpe sue inuẽtutis ad dictã .l. libello ꝛ. ⁊ vr̃ tenere ꝓriũ qz finis percutiẽdi hz necessaria consequentiã ad principiũ sagittãdi ergo cõsiderabimus istum finem tanquã de principio arguméto. l. damni. §. fabiui. ff. de dam. infec. l. si minor. ff. ō seruis exportã. Nam in istis maleficijs inspicimus voluntaté ⁊ nó exitũ l. duus. ff. de sicarijs. ¶ Item dictum Bar. posset procedere si statutũ referret se ad psonam percussi ⁊ nó percutientis. ¶ Tu pondera qõ imo oz attendi principiuz vt
31 est casus in. l. qõ ait. §. fi. ff. de adulte. ¶† Querunt etiaz quid si delictum fuit factum in cõfinibus duarum ciuitatum ꝓcludunt hic oẽs quod officialis vtriusq; loci poterit punire sed locus erit preuentioni possent tñ conuenire iudices vt simul inquirant argumento. l. arbor. ff. cõmu. diui. de quo per Ly. ⁊ alios in. l. i. C. vbi de cri. agi opz. ⁊ per Bal. in. l. iuris peritos. §. qui oriundus. ff. de excusatio. tuto. facit qõ hr̃ in. c. lz. xvi. q. iij. ⁊ quod hr̃ in. c. i. ō tẽpo. ordi. libro. vi. ⁊ in. l. si predium. C. de predijs minorũ.
32 ¶† Quid si existens hic mandauit delictum committi Florentie vbi dicatur cõmissum hic an Florentie. dicunt Florentie per. l. si vt proponitur. ff. de fideiussor. ⁊ hoc voluit ibi Bar. per. l. quero. ff. de solutio. hoc voluit Jo. an. in dicta regula in obscuris. libro. vi. facit cle. pastoralis. de re iudi. ⁊ quod voluit Bar. in. l. non solum. §. si mandato. ff. de iniuri. ⁊ quod voluit Pet. de ancha. in. c. postulasti. s̃. eo. Vide elegantem tex. in. c. primo. de psumpt. ⁊ ibi per dominum Abb. ⁊ alios. ¶† Sed pone q̃ delictum fuit factum Florentie. sed ego habui ratuz hic Bononie vbi dicat deliquisse bar. i. d. l. si ꝓponitur. dicit q̃ hic. pro quo dicto est glo. solẽnis in cle. i. vt lite pendente Vide dominum Petrum in repetitione. c. postulasti. s̃. eo. ⁊ in. c. fina. de immuni. ecc. do. Abb. in. dicto. c. primo de presumptio. ¶† Quid si ciuitas hec mittit exercituz
34 suum Abutinam ⁊ in illo exercitu quis delinquat cõcludunt quod sortitur forum potestatis istius ciuitatis mittentis per tex. in. l. pupillus. §. territorium. ff. de verbo. signi. hoc voluit ibi Bar. Et idem voluit in. l. cunctos populos. C. de summa trini. ⁊ fid. catho. ¶† Quid si testis examinatur hic per potestatem Bononiensem ad cõmissionem iudicis Florentini coram quo ventilatur questio ⁊ deposuit falsum coraz quo iudice punietur tetigit spec. in titulo de teste. §. primo versi. quid si falsum. ⁊ tz quod punietur Florentie a iudice Florẽtino qz effectus huius delicti trahitur ad forum cause argumẽto. l. contraxisse. ff. de actio. ⁊ obligatio. l. post legatum. ff. ō bis qui. vt in dig. aliter dixit Guilelmus de cu. in auc. apud eloquentissimum. C. de fide instrumen. Dominus Antonius hic distinguit vtrum iste testis deponens sciebat eius dictuz debere transmitti florentiã posset ibi puniri tanq̃ habuerit aium delinquendi Florentie sicut est dictuz supra de fugitante. Si vero ignorauit tũc puniatur in loco vbi fuit examinatus quod procedit vbi agitur de pena falsi. Si autem ageret de pena vacillationis aut variationis tunc attenderetur locus examinationis ⁊ punietur per iudicẽ examinantem. l. nullum. C. de testi. quod dictũ placet domino Abbati per clemen. pastoralis. de re iudica. ⁊ per .l. exigere dotem. ff. de iudi. vbi attenditur locus ad quez effectus destinatur. Et per hoc decidi potest questio ō notario falsificante instrumentum producendum ad alium locum. Et ex hoc ꝑm dominum Abb. apperietur via ad multas alias qõnes quis locus dẽat appói in libello accusatorio cũ in vno loco icipiat delictũ fieri ⁊ i alio loco
36 pficiat remittit ad bar. i. d. l. libello ꝛ. ¶† Tu adde bal. in. d. l. nullum. vbi arguit pro ⁊ p̃ in quo loco debeat puniri testis testificans falsum ⁊ finaliter decidit q̃ iudex q̃ commisit examinationem puniet eum etiam inquirendo nã testimoniũ istius vr̃ ẽt offendere aures iudicis cõmittentis examinationẽ qz iudex examinans recipit vicẽ iudicis cõmittentis. ideo perinde est ac si iudex delegatus reciperet ex commissione iudicis ordinarij quo casu certum est q̃ ordinarius puniet auctenti. de teste. §. si vero ignoti. allegat Jnno. in. c. dilectus de pe. ¶ Concludit etiam Bal. q̃ vterq; iudex puniet ex eo quia videtur deliquisse loco in examinatiõis ⁊ ẽt in loco decisionis. sed vnica punitione punietur quia pro eodem delictouon debet quis duplici pena conteri. c. at si clerici. §. de adultery. de iudi. l. lenatus censuit. ff. de accusa. Ita quieuit ibi Bald. ⁊ cum hac doctrina transiuit ibi Saly. vt merus relator. Sed Barto. in. l. diuus. la secunda. ff. de fal. dicit q̃ iudex quilibet coram quo fit talis falsitas posset puni re testes. ⁊ allegat casum. d. l. nullum. postea dicit in contrarium fore tex. in. d. l. diuus. vbi ille demum potest de falsitate punire qui alias habebat auctoritatem puniendi. alias debet remittere ad maiorem iudicem ⁊ hoc putat esse verum. allegat quod habetur in auctenti. de teste in. ij. colum. ⁊ quod voluit Jnnocen. in. c. dilectus de penis. Sed contra banc doctrinam q̃ iudex qui receperit eum in testem non possit eum punire allego singulare dictum Jnnocen. in. c. peruenit de fideiussor. vbi dicit † q̃
37 delegatus non potest punire nisi pu[illegible]testem vacillantem[a] aut variantem coram eo pena extraordinaria. alias non poterit punire ex officio suo. Cum ergo doctores prefati dicant q̃ iudex examinans est delegatus iudicis committentis. ergo non poterit punire testem dicentem falsum ⁊ iudicio meo videtur q̃ Barto. errauerit cuz allegat Jnnocen. in. d. c. dilectus. quia Jnnocẽ. ibi dicit q̃ punire potest ⁊ argumen. facit. c. i. de officio deleg. Sed Jnnocen. in. d. c. peruenit dicit contrarium q̃ delegatus non possit punire. quid dicendum ꝑ istius iudicio meo est dubium. Dicas hoc modo aut iudex examinans istum testem est suus ordinarius ⁊ tunc potest euz punire ex quo testificatur falsum coraz eo sed eum puniet extra ordinẽ ex officio suo. Et iste est casus in. d. l. nullum. C. de testi. ⁊ si allegetur in contrarium. l. diuus. ff. de fal. vbi remittit illum talem ad superiorem. respondeq̃ ideo est quia ibi volebat ponere aliam penam quam penam statutaz per .l. corneliam ⁊ hoc propter immanitatem criminis ideo non potuit nisi rescribat principi. ⁊ est ille text. mirabilis ⁊ videtur dejcere in profundum quandam celebrem do
38 ctrinam Jnnoc. positam in. c. i. de constitutio. † vbi dixit q̃ propter immanitatem criminis potest iudex imponere seueriorẽ penam q̃z imponatur a lege. ⁊ allegauit illũ tex. Ange. in. l. nullum. C. de testi. pro quo vide que late dixi in. c. primo de constitu. vbi defendi Jnnocen. ab illo text. sed pena ordinaria punietur a iudice committente examinationem argu. d. l. contraxisse. ff. de actio. ⁊ obliga. ¶ Nec obstat q̃ quis non debet duplici pena conteri quia intelligitur ō duplici pena ordinaria. secus si vna est ordinaria ⁊ alia extraordinaria. quia tunc bene poterit puniri duplici pena probatur in dicta. l. nullum. conuincta dicta. l. diuus. ⁊ potest reddi ratio optima quod vbicunque iudex habet bassam iurisditionem nec potest imponere penam condignam delicto imponet penam secundum metam sue potestatis. ⁊ postea imponetur pena condigna per alium iudicem habentem ad hoc potestatem iste est textus valde singularis in. l. secunda. C. de sportulis. facit quod in simili voluit Bald. in. l. cunctos
39 populos. C. de summa trinita. ⁊ fide catho. † vbi dixit q̃ condemnatus de incestu ad penam carceris perpetui poterit puniri a potestate pena mortis. ⁊ ideo conclusio est q̃ si est delegatus non poterit punire. vt dixit Jnnocẽ. in dicto. c. peruenit. nisi quatenus vacillauit ⁊ ita procedat quod voluit Jnnocen. in dicto. c. dilectus de peni. Aut est ordinarius qui ad litteras committentis examinauit testẽ sibi subditũ ⁊ tũc puniet eũ exordinarie. vt d. l. nullũ. sed pena ordinaria puniet a iudice committente argu. d. l. cõtraxisse. ⁊ ista videtur veritas obmissis dictis Bal. in. d. l. nullum. Et de istis priuilegijs delinquẽtium

a ¶ Vacillãte. Tunc. n. testis a quocũq; iudice torqueri pot ꝓ veritate discutiendayt tz d. alex. de imo. in ꝓsi. lxij. in ꝑma pte. qũo testis falsari⁹ vel veritatẽ occultans puniatur vide p. d. alex. de imo. in. l. argentarius. §. fi. ff. de eden. vbi ẽt q̃plures antiquiores scribẽtes.

UVA. BHSC. IyR_275_2

tium vide hic dom.Anto.quem non refero quia non est opus additione.Et inquantum Petrus de ancbar.hic dixit q licet de delicto alibi cõmisso nõ possit delinquẽs
40 puniri tamen dicit q aggrauat delinquentez hic delictũ alibi cõmissum ponite exemplũ † statuto cauetur q fur non possit furcba suspendi nisi furatus fuerit valorem cẽ tum ipse furatus est Bonon.decem postea accessit Abu tinam ꝛ furatus est viginti .deinde accessit ferrariam ꝛ furatus est septuaginta ꝛ ibi deprehensus qui defendit se q non possit furcba suspendi.curia dicit contrariuz qz furta alibi per eum cõmissa aggrauant furtum istud.do minus Petrus tenet hic banc partem ꝛ allegat Bart. in.l.si vni.§.cum sacrilegium.ff.de accusatio.vbi dicit q ex furtis alibi cõmissis si faciat furtum bic non dignum furcba nibilominus suspendeꝛ qz furta alibi cõmissa aggrauant ꝛ faciunt eum famosuz ergo vt famosus furcba suspendeꝛ.l.capitaliũ.§.famosos.ff.de pe.l.iij.ad fi.C.de epis.audi.l.i.ff.de iure patro.pendet ista questio de facto Ego non miroꝛ de isto rigoꝛe bar. Illud qõ ibibimus in ãnis iuuenilibus insequiꝛ nos vsq; ad candidam senectu
41 tẽ dicente poeta q noua testa capit inueterata sapit † bar. in annis iuuenilibus fuit iudex maleficioꝝ imbibit illaz seueritatez condẽnandi facinoꝛosos insequiꝛ eum illa seueritas vt quos nõ potuit perdere oꝛe conatus est pdere calamo quẽ bic sequiꝛ Pe.õ ancba.ꝛ etiam sequitur in repetitio.c.canonum statuta de consti.ꝛ in suis reporta tis in.l.fi.ff.de iurisdic.om.iudi.sequitur Bald.in auctẽ. sed nouo iure .C.de ser.fugit.vbi allegat Jaco.de belui. in auc.vt nulli iudi.§.si quis vero cõprehensoꝛum ꝛ idez voluit idez Bal.in auc.qui semel.C.quomodo ꝛ quãdo iudex angel.in.d.auc.sed nouo iure.Saly.in.l.seruos.C. ad.l.iul.de vi pub.ꝛ in.d.auc.sed nouo iure. idẽ do. Ab bas in.c.i.de peni.moderni in.c.i.de clerico percussoꝛe. Et posset allegari pro dicto Barto.dictum odoffre. Ni cola.de mattarel.ꝛ Ly.quos refert Bal.ꝛ sequitur i.l.
41 apud antiquos.C.de furtis † vbi dicunt famulus tuus furatur tibi bodie vnam rem vilem ꝛ cras aliam ꝛ post cras aliam q nõ punietur pro furto domestico sed debet puniri pro magno furto ꝛ ita dicunt limitandam esse.l.respicien.§.furta domestica.ff.de penis.ꝛ ad hoc al legant .d.l.iij.ad fi.C.de epis. audi.ꝛ.d.l. capitaliũ.§.fa mosos.ꝛ.§.crassatoꝛes.ff.de penis.ꝛ idem voluit Bald. in.c.primo.§.furtum de pace iuramen.firma.in vlib⁹ feu doꝝ in.c.de appella.infra de appella.quod dictuz fa cit pro doctrina Barto.ꝛ ideo dicit idem Bald.in auc. qui semel in septima colum.C.quomodo ꝛ quãdo iudex
43 † Quidam pro primo homicidio soluit centum deinde cõmisit aliud homicidiũ an debeat decapitari stante sta tuto q qui fecerit duo homicidia decapiteꝛ videtur q ñ debeat decapitari quia de primo homicidio satisfactum est ergo non debet vlterius puniri. Nibilominus decidit contrarium quia licet primũ homicidiũ sit purgatum ta men aggrauat secundum homicidium. ¶ Idem dicit si primum homicidium esset consumptũ prescriptõe quod nibilominus aggrauaret secundum.quod tene menti p petuo ad limitationẽ illius singularis legis.l.lex iulia õ repeten.§.finali.ff.ad.l. iul.repetũ.quam Bald.reputat singularem in.l.prima.C.de delic.defun.ꝛ facit quod vo luit Salyce.in.d.l.seruoꝝ .C.ad.l.iul.de vi publ. vbi
44 dicit † statuto cauetur quod si quis fecerit duo furta pu niatur pena furcbarum.modo quidam fecit furtum ex tra territoꝛium deinde fecit furtum in territoꝛio decidit q debet puniri pro bino furto allegat dictam.l.iij.§.fin. .C.de episco.audien.ꝛ Bar.in.d.l.si cui.§.cum sacrilegi um. Nibilominus videtur quod aduersa sententia sit de iureverioꝝ.ꝛ ante omnia adduco Tancre.in sua compẽ diosa in octaua rubrica questiõe quarta.vbi refert Gui do.de suza.tenuisse contrarium.motiua autem que ad ꝟ faciant nõ vidi. ¶ Sed videtur pro bac parte tex.in au cten.qua in prouincia.C.vbi de cri.agi oportet, vbi dici tur quod nulla prouincia in qua delinquit illic iuri sub iaceat ergo a contrario sensu vbi nõ deliquit iuri nõ sub iaceat.ergo non debet puniri de delicto alibi commisso ꝛ satis diceretur puniri si delictum alibi cõmissuz aggra uaret delinquentem bic.quod est contra tex.dicte auctẽ. qua in prouincia. Et adduco simile quod babetur in.c. at si clerici in principio supra de iudi.vbi clericus non est aliqualiter condẽnandus coram iudice suo de confessio ne facta coram iudice layco.ꝛ dicunt ibi doctoꝛes quod non tenetur in illa perseuerare coram iudice suo ex quo aliquatenus non est pro illa cõdemnandus. Cum ergo non debeat puniri quis de delicto alibi cõmisso licet bic delinquat ergo sequitur quod aliquatenus nõ est p illo delicto cõdemnãdus. bic ergo eum non aggrauabit tale delictum. Et admiroꝛ vehementer de Barto. quia pro dicto suo allegauit dictum.§.famosos.dicte.l. capita lium.ꝛ dictam.l.iij.C.de episco. audien.ꝛ nibilominus in dicto.§.famosos.nibil de boc dicit nec etiaz in.d .l.iij. de episco.audien. ¶ Adduco etiam contra Bart.quod in materia penali multe summe date in diuersis senten tijs non coaceruantur vt faciant vnam sũmaz ad boc vt quis puniatur pro illa summa ergo multo mĩ⁹ coacer uari ꝛ coadunari debent plura furta ad boc vt dicatur fecisse furtum dignum moꝛte. vnde glo.multum singula
45 ris in.l.vbi fideiussoꝝ.ff.de solutionibus.vulr † q si statu tum disponat q comdemnatus in centuz ponatur in bã no ꝛ aliquis fuit cõdemnatus in quinquaginta per vnã sniam ꝛ per aliam sniam fuit cõdemnatus in alijs quin quaginta q nõ poterũt coadunari vt ponaꝛ in bãno per inde ac si cõdemnatus fuisset in centũ.ꝛ ideo refert An
46 ge.in prima ꝓstitutione ffoꝝ. Lyn.dicere † q statuto ca uebatur q si quis receptauerit bannitũ octo diebus po natur in banno. Et quidã receptauit bannitũ quinqz die bus postea recessit.sed deinde redyt ꝛ receptauit eum tri bus diebus decidit q non poterit puniri pena statuti qa illa tpa non debent coaceruari ad inuicẽ.ꝛ allegat glo. in.d.l.vbi fideiussoꝝ.facit q dixit idẽ Ang.in.l.fi.§. quo
47 tiens.ff.de publica.† vbi dicit statuto cauetur q si quis steterit in carcere per annũ relaxeꝛ.ꝛ aliquis stetit in car cere sex mensibus ꝛ fuit liberatus.postea reduct⁹ est ad carceres ꝛ ibi stetit sex alijs mensibus q nõ gaudet be neficio statuti qz illa duo sex mestra nõ debent coaduna ri vt habeaꝛ pro anno. ꝛ allegat glo. singularẽ.d.l. vbi fideiussoꝝ.facit qõ voluit idẽ ang.in.l.si idem cũ eodẽ.ff. de iurisdic.om.iudi.ꝛ in.l.ij.§.sed si duo.ff.de cõdi. insti. ꝛ in.l.si plures.ff.de pac.ꝛ in.l.lucius.§.q babebat.ff.ad treb.vbi ponit pulcbra dicta tenẽdo semp glo.d.l.fi.vbi fideiussoꝝ.idem voluit Bal.in.c.in omni negocio.de te sti.ꝛ in.c. capellanus.de ferijs.ꝛ in.l.ij.§.sed si duo.ff.de
48 condi.insti. † Et adduci posset simile quãdo fiunt plures donationes q̃ insinuate nõ sunt vtrum debeãt coacerua ri ꝛ reputari vna donatio ad boc vt dicatur non insinua ta ꝛ decidit q non facit quod voluit idem Bal.in.l.san cimus.§.si quis autem.C.õ dona.ꝛ quod voluit ibi bal. ꝛ quod voluit Ange.in.l.si plures.ff.de pac. ꝛ Petr.de ancba.ꝛ Jo.de imo.in.c.penul.de donatio.ꝛ qõ voluit bar.in.d.l.vbi fideiussoꝝ.ꝛ in.d.l.ij.§.sed si duo de ꝑdit.
49 insti.ꝛ in.l.fi.§.quotiẽs.ff.de publi.† vbi loquiꝛ õ mona cbo qui stetit per sex mẽses in monasterio ꝛ postea recef sit ꝛ rediens stetit per alios sex menses vtrũ cõiungãtur illa tempoꝛa vt videatur stetisse per annũ ꝛ per Spe. de statu mona.§.primo versi.xxxix. Archid.in.c.non solum de regu.libꝛo.vi. Joan.de ligna.in clemen.eos.de regu la.domi.abb.post alios in.c.ad apostolicam.de regula. ꝛ quod voluit Jo.and.in.c.cum contumacia .de bereti. libꝛo sexto.vbi loquiꝛ de eo qui stetit ꝓtumax per sex mẽ ses.ꝛ postea per alios sex menses stetit contumax vtrum illa tempoꝛa debeant cõiungi vt dicatur stetisse per an num contumax. Et si quispiã opponat de eo quod habe tur in.l.paulus.§.gayꝰ.ff.de liber.causa.vbi iniũctũ fui

UVA. BHSC. IyR_275_2

50 seruo † quod si seruiret heredi per annum cõsequeretur libertatem ipse seruiuit per sex menses ꝛ recessit deinde rediit ꝛ seruiuit alijs sex mensibus quod consequit̃ libertatem qꝛ illa tempora coadunant̃ ad inuicem. ꝛ sic videtur ibi probari doctrina Barto. qꝛ ad hoc respondeo illud esse speciale fauore libertatis. ꝛ allegat illum text. ꝑ singulari ange. in repetitione i. l. si insulam. ff. de verb. obliga. ergo sequitur ꝙ in ꝯrium est ius cõmune. l. ius singulare. l. quod non. ff. de legi. ¶ Et si quispiam etiã opponeret de tex. multum peregrino in. l. fina. ff. de abigeis.

51 † vbi dicitur ꝙ si quis furatur vnũ animal grossum bodie ꝛ cras furatur aliud ꝛ post cras aliud ꝙ punietur vt abigeus. ꝛ sic plura furta insimul accumulantur ꝛ iudicio meo non posset allegari tex. melior in iure pro opin. Barto. ꝛ sunt vltra annos. xxx. quibus illũ tex. didici a quodam scholare licet ludo. roma. in. l. si idem cuꝫ eodẽ ff. de iurisdi. om. iudi. dicat illum tex. non fuisse allegatũ ab aliquo nisi a se ꝛ per illum tex dicit confundi illas doctrinas doctorum ꝛ glo. in dicta. l. vbi fideiussor. ¶ Sꝫ tu responde ad tex. illum non obstare ex eo quia emanauit ad tollendaꝫ fraudem que circa hoc fieri poterat qa vt quis non puniretur vt abigeus nõ furabat̃ plura alia insimul sed bodie furabatur vnum cras aliud iõ lex ad tollendum istam fraudẽ disposuit vt plura isimul coniunganꝫ licet interuallũ temporis interuenerit inter illa furta. Sed in casu nostro cessat illa fraus. ideo non debent coadunari plura furta insimul facta in diuersis territorijs facit tex. in. c. i. de vita ꝛ bone. cle. lib. vi. vbi Do

52 minicus post Jo. and. dicit quod † vbi a lege apponit̃ pena ꝛ tempus intelligitur de tempore continuo ꝛ nõ iterpellato faciat qõ volũt scribentes in. c. cum dilectus. õ cau. poss. ꝛ proprie. Nec obstat. d. l. capitalium. §. famosos. ff. de penis. qꝛ non dicit id ad quod eã allegauit barto. Primo loquitur in latronibus ꝛ nõ loquit̃ in furibus ergo non debet extendi ad fures. Secundo dicit̃ ibi quod in his locis vbi crassati sunt furcha suspendi. ꝛ sic referendo singula singulis ille tex. loquitur de latrone faciente multa latrocinia in eodem loco qꝛ cum dicit ꝙ oꝫ furcha suspendi in loco vbi est crassatus. loquitur de faciente plura latrocinia in eodem loco nõ i diuersis. Sed casus noster est quando in diuersis territorijs. ꝛ sic sequitur ꝙ ille tex. non probat doctrinam Bar. ¶ Et vnum

53 a pondera ad illũ tex. ꝙ tibi videbit̃ celebre † ꝙ latrones famosi[a] debent furca suspendi. ꝛ debent in furchis remanere. ꝛ non tolli de furcha. quod probat text. ibi in versi. ꝛ conspectu eorum terrent̃ ab eisdemqꝫ facinoribus. ꝛ iõ contra dispositionẽ iuris est vt deponant̃ a furcha. Et vide Bal. pro dicto. §. famosos in. c. primo. §. iniurie. de pace iura. fir. ꝛ dõ. Lar. in. c. i. de rapto. ꝛ per scribentes in c. inter alia de immu. ecclesia. ¶ Nec ob. l. iij. C. de epis. audi. Primo loquitur in homicida in raptore virginũ iceſtuoso venefico ꝛ in reo criminis lese maiestatis ꝛ sic non loquit̃ in fure. Secundo loquit̃ in eo cui fuit concessa indulgentia primi homicidij quo casu si iterũ faciat similes scelus non proderit sibi illa prima indulgentia nec secunda idulgentia si non fuit facta mentio de pma idulgentia videt̃ enim habere cõsuetudinẽ faciendi simile õ lictum. Sed iste non est casus noster qꝛ licet fur aufugerit de vno territorio nõ ꝓpter hoc est sibi remissum illud furtũ vnde poterit de illo furto puniri est tñ. d. l. iij. multum singularis ad restrictionẽ. l. lex iulia de repetendis. §. fi. ff. ad. l. iul. repe. vbi si qs fecit homicidiũ ꝛ ex dispositione statuti elapso certo tempore puniri non possit vt est statutũ hic bononie ꝙ nibilominus si facit simile delictũ nocebit sibi illud delictum iam prescriptũ aggrauando eum vt puniatur pro duplici homicidio. quod obliuioni non tradas. ¶ Nec ob. l. i. ff. de iure patr. qꝛ nibil facit ꝛ sic opi. Bar. non videt̃ esse vera. Et si recte ponderetur videt̃ contra istum tex. bodie tñ potestates terrarum inbiantes sanguini humano puniunt furem pena furche si alibi fecerit alia furta quod facere non deberẽt. ꝛ melius facerent abstinere se a sanguine humano. iuxta illud qõ habetur in ꝓma Tragedia Judex futurus sanguine humano abstine scelera tractant̃ maiore nostra. Et inc̃tuꝫ superius allegaui Jo. and. in dicto. c. in obscuris. ꝛ in. d. l. libellorum. adde Bal. in. l. si quis non dicam rapere. C. de episco. ꝛ cleri. vbi ponit qõnem disputatam per Jac.

54 butri. † Statuto cauetur ꝙ villa teneatur capere malefactores ne fiant robarie modo quidam fuit captus ꝛ ligatus super equo in villa Onzolle ꝛ ductus ꝛ robatus in villa Panicali dubitatũ fuit que villa teneret̃ ad emendationem ꝛ decidit ꝙ vtraqꝫ villa tenetur qꝛ vtraqꝫ ẽ in culpa ꝛ quodãmodo delictum censetur continuatum in eodem territorio Bal. dicit se addere tex. ꝛ glo. vltra iura Jaco. butri. in. l. i. §. idem iulianus. ff. de vi ꝛ vi arma.

55 Inducit etiam ad aliã questionẽ † Puella quedam fuit capta in territorio Bononie ꝛ ducta ꝛ cognita in territorio Butinẽsi. decidit ꝙ in vtroqꝫ territorio poterit puniri. sed melior erit conditio preuenientis allegat Jo. and. in dicto. c. in obscuris. dicit tamẽ ꝙ istud non seruat̃ de consuetudine imo vnusquisqꝫ punit qꝛ vnusquisqꝫ recepit iniuriam. ꝛ non est eadem bursa fiscalis allegat. l. eum qui nocentem. §. si nupta. ff. de iniuri. Tu allega optimum ꝛ elegantem text. in. l. si quis in hoc genus. C. de epis. ꝛ cleri. Et ista menti cõmenda. ¶ Tertio collige ex ista glo. qõ ex delicto alibi cõmisso possit delinquens conueniri in suo domicilio vel vbi inuenitur. quo ad primum domicilium recte loquitur glo. de quo in. c. cum cõtingat. supra eodem vide que ibi dixi. Sed quo ad secũdum ꝙ possit cõueniri ibi vbi inuenit̃ ista sunt verba tex. l. i. C. vbi ỏ crimi. agi oportet. vbi tex. ita loquitur formaliter. sed exponitur dupliciter. Primo si inuenitur ibi vbi habet domicilium. Alio modo exponitur vbi inuenitur videlicet vagabũdus. ꝛ sic restringit̃ quo ad vagabundũ vt vagabundus possit cõueniri ibi vbi inuenit̃ vt habetur in auc. vt nulli iudicum. §. si quis vero cõprebẽsorum. ꝛ de eo potest intelligi illa auctoritas vbi te inuenero ibi te iudicabo. Vel potest intelligi in papa ꝛ imperatore qui habet iurisditionẽ per vniuersuꝫ orbẽ. ix. q. iij. c. cuncta per mundũ. xcvi. distinc. c. si imperator. secus in alijs iudicibus quoꝝ iurisditio limitat̃ territorio qui nõ possunt punire delicta alibi cõmissa ex quo in eorum ter

56 ritorio non habent domicilia. ¶ † Quis aũt dicatur vagabundus habetur per glo. in. l. iiij. §. pretor ait. ff. de vã. infect. ꝛ in. l. eius. ff. ad municip. ꝛ in. l. si cui. ff. de accus. ꝛ in. l. heres absens. §. i. ff. de iudi. vide q̃ plene dixi in cõ

57 mento. c. postulasti. §. eo. ¶ Mo. etiam ex eadẽ glos. † ꝙ in atrocioribus remittit̃ delinquens ad locũ delicti. vide que late dixi in. d. c. postulasti. ¶ Expedita est gl. i. Ca-

58 pio secundam que † q̃rit qũo capit̃ hic contractus rõne cuius quis sortit̃ forũ. Glo. dicit ꝙ capit̃ largissime siue sit verus ꝯctus siue quasi cõtractus vel aliud vñ obligatio nascat̃. l. heres absens. §. i. ꝛ. l. omnẽ obligationẽ. ff. de iudi. nã proprie cõtractus dicit̃ qñ hinc inde nascitur obligatio ex parte vtriusqꝫ ꝯbentis vt in cõtractu emptionis. ꝛ venditionis ꝛ in ꝯctu locatõis ꝛ cõductionis ꝛ sili

b um tex. est melior de iure in. l. labeo. ff. de verb. signi.[b] tñ quo ad sortiendum forum nõ capitur sic stricte hic. sufficẽ eni ꝙ nascat̃ aliqua obligatio ex parte vni⁹ dũtaxat vt i d. l. hꝰ absens. §. i. ꝛ in. d. l. oẽm obligatoꝝ. Et aliõ nõ dicũt doc. hic. Et pro certo gl. hãc reputo singu. ꝛ est ampliatio obliuioi non tradenda ad. c. romana. §. ꝯbentes. eo. ti. lib. vi. vt loquat̃ in ꝯctu extendet̃ ad q̃si ꝯctũ ꝑ hãc glo. Et hoc voluit Pe. de ancha. in. d. §. cõtrahentes. ꝛ adduco glo. in auc. sacramenta puberũ. C. si aduer. vendi. vbi illa auc. ponit casum exorbitantem a iure ꝛ loquitur in cõtractu. ꝛ nibilominus glo. ibi extendit ad quasi ꝯctum ꝛ cum illa glo. transeunt ibi oẽs ꝛ dicunt illud ꝓcedere fauore anime ꝛ cũ illa gl. transeũt docẽtes in. c. cũ ꝓtingat. de iureiurã. ꝛ dicũt illã eẽ singularẽ ꝛ vnicã

Sed

a ¶ Famosi ad de. d. alexã. de imo. in. l. capitaliuꝫ. §. famosos allegato in tex. ꝛ oẽs doc. in l. nẽo. C. de epis. audi. ꝛ in auct. sed nouo iure. C. de ser. fugiti. vbi ista materia a nouissimis latetractatur.

b ¶ Significatiõe. Vbi videbar. q hoc nodicit ꝛ moderniores ipsum isequẽtes ꝛ sẽp ꝓficit̃ ꝯclusione ꝫ hinc ide multa vba sunt habita vt. l. si voluntate ꝛ ibi bal. ꝛ oẽs C. de resci. vẽdi. vbi vide.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Sed iudicio meo male faciunt restringere illam glo. ad fauorem anime quia hic non agitur de fauore anime. ⁊ nihilominus glo. vult ꝙ lex loquens de contractu extendatur ad quasi contractū. Et adduco glo. solemnem. l. i. §. per contrarium. ff. de ꝓria tutele actio. que dicit ꝙ dicta auctenti. sacramenta puberuꝫ. loquens in contractu habet locum in liberatione sicut in vero contractu. Ex q̄
59 glo. sequitur † ꝙ minor poterit renunciare ⁊ refutare cū iuramento. quod est mirandum vt ius exorbitās loq̄ns in contractu habeat locum in refutatione hodie tamen est casus in. c. quāuis. de pactis in. vi. Et adduco etiam glo. in. c. primo. §. hec autem sacramenta. de pace iura. firmā. in vsibus feudorum que idem voluit. Et adduco gl. multum singularem in. l. prima in gl. magna. ff. de actio.
60 ⁊ obligatio. q̄ voluit † ꝙ quodlibet pactum est cōtract⁹ ex quo sequitur vnum sempiterna memoria dignum ꝙ dicta auctenti. sacramenta puberum. ⁊ statuta ⁊ similia loquentia de contractu habebunt locum in pacto ⁊ per consequens habebunt locum in quasi contractu. Adduco etiam singularem glo. in clemen. auditor. de rescriptis vbi ille tex. loquitur in beneficio debito. ⁊ ponit illa clemen. casum exorbitantem a cōmunibus regulis. ⁊ nihilominus dicit ibi glosa. ꝙ habet locum in beneficio q̄si debito quod nota perpetuo quia non bene dixit gl. nec Bart. in dicta auctenti. sacramenta puberum in quantum restringit tex. illum ad fauorem anime. Adduco ēt elegantem doctrinam Bart. in. l. secūda. C. de litig. vbi dicit ꝙ auctenti. litigiosa ibi posita loquens de dominio habet locum in quasi dominio. ⁊ tamen illa auc. est correctoria. ⁊ adduco quod Bal. nostro venit in ore in ru-
61 brica. C. de pactis vbi dicit † statuto cauetur ꝙ quis nō possit contrabere sine certa solemnitate vtruꝫ possit renūciare vel paciscī sine solemnitate decidit ꝙ sic quia renūciari ⁊ paciscī sunt quasi contractus ⁊ voluit quod statutum loquens de contractu habeat locum in quasi cōtractu. Et adduco quod sapienter voluit Bart. in. l. more
62 . ff. de acquiren. here. vbi dicit † statutum prohibet vt mulier non possit contrabere sine certa solēnitate. ⁊ ipa vult adire hereditatem sine illa solemnitate ꝙ nō poterit qa adeundo videtur quasi cōtrabere cum creditoribus ⁊ legatarijs hereditarijs. ideo requiritur illa solemnitas in quasi contractu licet aliter videatur voluisse idem Bar. in. l. apud iulianum. §. finali. ff. ex quibus cau. in pos. ea. de quo vide ange. ⁊ alios in. l. nutum. §. i. ff. de acquiren. heredi. Ludo. roma. ⁊ alios in dicta. l. more. domi. abb. in. c. qua fronte. de appella. ⁊ per Albericum de rosa. in tractatu statutorum in prima parte qōne centesima quinta ⁊ consuluit Ange. in ciuitate Anchone vbi erat hereditas quedam opulenta qō potuit adire sine illa solēnitate ex quo re vera non obligabat. vide in suis consilijs prope finem ⁊ ego dixi multum plene in. d. l. nutum. §. i. sunt iam anni. xxiij. vide ibi oino si habes. Et adduco ꝙ voluit do. abb. in. c. post cessionem de probatio. vbi dicit
63 † ꝙ si nō creditur lr̄is episcopi in quasi contractu ꝙ non credetur litteris epi in cōtractu ⁊ sic arguit de vno ad reliquū. glo. tñ que reputatur singularis in. c. decet. de immu. eccle. li. vi. dicit ꝙ ille tex. loquitur in iudicijs ⁊ sic in quasi cōtractibus ꝙ non habet locum in cōtractib⁹. Sz respondere potes ꝙ loquitur in materia penali qr ānullatio actus pena est. c. si religiosus in versi. in penam inu-
64 ribus vacuet electio. de elec. li. vi. C † Secūdo glo. querit vtrum ratione cōtractus possit quis cōueniri in loco vbi cōtraxit. ⁊ decidit ꝙ sic per iura allegata in ea. Sed limita si de proximo non erat inde recessurus vt quia habebat ibi stationē. secus si contraxit vt viator quia tūc nō posset conueniri in loco contractus ita probatur in. c. romana. §. nec etiam. eo. titu. libro. vi. ⁊ in dicta. l. heres absens. §. si quis tutelam. nisi contrahens ignorasset istum esse viatorem. ⁊ presumitur ignorasse si incedebat vt vn⁹ ciuis argumento. l. si quis ignorans. ff. loca. ⁊ c. si vero ō
65 senten. excōmu. Ita elegāter dixit Bar. in dicta. l. heres absens. ⁊ cum hoc dicto transit hic domi. Ant. ⁊ alij. Sz ego adduco contra hanc doctrinam Bal. in loco extraneo in repetitione rubrice. C. ō reuocan. bis que in frau. credito. in nona colum. vbi dixit † contraxi cum aduena ⁊ sic scire debebam eum esse recessurum nunquid eum recedentem possum capere. Refert Barto. dicere ꝙ nō qr nihil mutatum est vt. l. si creditores de priuileg. credito. ⁊ ex prouiso incidit in periculū non ex improuiso. Item personā eius approbaui ⁊ ideo nisi ex noua causa reprobare non possum. l. arbitro. ff. qui satisda. cogan. Bald. ibi tenet contrarium ⁊ mouetur quia non debui credere eum recessurum anteq̄ mihi satisfaceret nisi esset habita fides de soluendo in domicilio ipsius debitoris. ⁊ hoc ne detur materia aufugiendi cum re aliena. l. si legatiōis. ff. de iudi. non enim videtur creditor cogitasse de fuga cū re sua quia id quod sapit delictum nunquā includitur in genere permissorum. Item cū versetur turpitudo ex pte solius debitoris non videtur hoc concessum licet enim solus recessus non sit turpis tamen recedere cum pecunia que ad me spectat bene est turpe. l. prima. C. vt nemo inuitus. non enim debet quis furtiue recedere. ⁊ ita residet damnato dicto Barto. Sz ludo. roma. in. l. ij. ff. solu. ma. refert istud dictum Bal. contra doctrinam Barto. ⁊ dicit sibi placere ⁊ cogetur secundum eum iste forensis prestare nudam cautionem quia difficile erit sibi reperire fideiussores per id quod voluit glo. in. l. ij. §. sed si dubitat ff. de iudi. ideo dabit nudam cautionem. C Tu pondera quia nuda cautio est sine fideiussore vel pignore ⁊ nō est nuda ab obligatione bonorum vt pulchre dixit Barto. in. l. si prius. ff. de oper. noui nuncia. Nec est nuda ab impositione pene vt voluit gl. in dicto. §. sed si dubitetur. nihilominus non prouidetur indemnitati venditoris. ⁊ sic non est tenenda ista concordia ludo. C Ibi videt ꝙ de equitate procedat doctrina Bal. sed de rigore procedit doctrina Barto. ex quo ille contraxit in forma viatoris puta qr habebat pileum in capite ⁊ ocreas in pedibus ⁊ calcaria debuit esse caut⁹ venditor predicere sibi de precio soluendo ibi. Et limita nisi verisimiliter videatur esse actum quod cōtractus impleatur statiz quia emi equum a viatore ⁊ solui precium quia verisimiliter videtur actum quod incontinēti tradat mihi equū alias posſum eum conuenire hic secundū Bar. ibi. ⁊ ideo videtur secūdū do. anto. ꝙ si cōduxi aduocatū hic bononie vt veniat florentiā ⁊ dic vt hic per eum. lz aliter dicat. d. §. nec etiam. limitat etiam do. Anto. nisi viator esset subiectus ratione iurisditionis sed ex iuribus priuilegij non posset ibi cōueniri. qr tunc ex contractu a tali transeunte facto tollitur ius priuilegij ⁊ allegat. l. ij. §. sed si agāt. ⁊ bene facit. §. q̄s. ff. de iudi. ⁊ ita dicit se ampliare. c. i. de priui. in sexto. ⁊ ideo dicit quod si exemptus a iurisditōe ordinarij iudicis ex priuilegio vt viator in loco iudicis ordinarij poterit ibi cōueniri qr facilius tollit priuilegium q̄s creetur habitus iurisditōis. ꝙ nō placet do. abb. qr ex quo vt viator contraxit est contra rationem dicte. l. heres absens. vt ibi conueniatur. ⁊ contra rationem dicti. c. cōtrabentes. §. nec etiam. Et mouetur. † maiorē potestatē habet archiepus in subditos suorum suffraganeorum [a] quā habeat episcop⁹ in exemptos vt patet ex notatis in. c. pastoralis. de offi. ordi. ⁊ in. c. significasti. s̄. eo. ⁊ tñ subdit⁹ suffraganei p̄bens vt viator in loco metropolitani. non pōt ibi p̄ueniri vt in. d. §. nec ēt ergo multo fortius exemptus p̄bens vt viator nō poterit ibi cōueniri. C Nec obstat. d. §. oēs ⁊ d. §. lz si agant. l. ij. ff. de iudi. qr loquūt in eo qui est oino subiectus. ⁊ qui poterat ibi cōueniri rōne cōtractus licet habeat ius reuocandi domū quod ius reuocādi cessat quādo voluntarie cōtraxit secus est in exēpto qui habet ius declinandi cuz sit subiectus. Et est differentia inter ius reuocandi domum ⁊ ius declinandi forū qr primo casu valet iudiciū si nō alleget ius reuocādi.

a C Suffraganeoꝝ. Immo ipsos punire pōt vt tz. d. ab. in. c. ex pte. ō i stit. ⁊ not. bal. in marga. v. archiepus de q̄ vide q̄ alibi. s̄. diximus in pleriscz locis.

UVA. BHSC. IyR_275_2

Sed ſecundo caſu in iure declinandi eſt ſecus qz licet ex emptus non opponat ius exemptionis non valet iudicium agitatum coram non ſuo iudice cum etiam expreſſe non poſſit renunciare iuri exemptionis .c.cum tempore de arbitr. Joan.andre.in regula ſcienti libro ſexto in mercurialibus dixit ſe dixiſſe ſupra eodez.c.ſignificaſti. Ibi videtur q̄ dictum domi.Anto.ſit verius qz licet exemptus non poſſit renunciare expreſſe iuri exemptiōis tamen tacite videt renunciare argumento .d.c.ſignificaſti.ſ.eo. ¶ Jté priuilegiū declinādi domū eſt priuilegiū publico fauore introductum.z nihilominus perditur p̄ bendo fortius debet perdi priuilegium declinandi q̄ eſt introductū fauore priuati. ¶ Limita ēt niſi cōtrahētes accedant ad locū vt ibi ſortiant fozum cōtrahendo qz ſtatim ſint receſſuri nihilominus ſortiunt ibi fozum ita dixit Bet.in.l.i.ff.de in ius voc.quod eſt bene notandū pro his qui vadunt ad aliena loca ad cōtrahendum vt
67 euitent gabellas. ¶ Jté nota ex iſta glo.† q̄ hodie non habet locuz remiſſio in cauſis ciuilibus vt eſt tex. in.c.romana.ſ.p̄bentes eo.titulo.lib.vi. ¶ Tu limita niſi quis renūciaſſet priuilegio fori quia tūc poſſet remitti ad locum vbi contraxit.iſta eſt glo.ſingularis in.l.i.ff.ſi quis in ius voc.non ierit.quem ſequit ibi Bart.qui idem voluit in dicta.l.heres abſens.ſ.primo.ff.de iudic. ¶ Secundo limita niſi quis iuraſſet ſe ſiſtere in iudicio quod ſi poſtea a iudicio recedit poterit ratione periurij remitti ad locum iudicij vnde receſſit. ita dixit Ang. in dicta .l.heres abſens.ſ.ſi quis tutelam. z allegat text. quem dicit ad hoc eſſe ſingularem in auctentic.de exhibendis reis.ſ.ſi vero z quidam iurent. z pro dicto.ſ.ſi vero z q dam.vide doctores z ibi dixi in clemē.cauſa in.ſ.i. z ibi dixi de elec. z vide bal.in.l.cōſentaneum.C.quomodo z z quando iudex.vbi allegat pro ſingulari gl. in dicto.ſ. ſi vero z quidam. ¶ Tertio limita niſi reus eſſet nimis contumax quia tunc propter nimiam contumaciaz loc⁹ eſſet remiſſioni etiam in cauſa ciuili tex.eſt in dicta.l.conſentaneum quem Bald.ibi ad hoc dicit eē ſingularem. ¶ Quarto limita niſi quis deberet reddere rationē ad miniſtrationis quia tunc deberet remitti ad locum vbi
a miniſtrauit tex.eſt in.l.i.C.vbi de cri.agi oz.ª ¶ Quinto limita non habere locum in cauſa ſtatus puta ſeruus aufugit z dicit ſe liberum q̄ debet remitti ad locū vbi aufugit.l.prima.C.vbi cauſa ſtatus.per Lyn. ¶ Sexto limita niſi perſona eſſet aſtricta collegio vel corpori z aufugiſſet quia tunc poſſet remitti.l.p̄ma.C.vbi quis decuriali vel cohartali. ¶ Septimo limita niſi reus lateret in alia p̄uincia z in loco contractus nulla bona poſſideret quia iſtis duobus concurrentibus habet locum remiſſio.facit quod voluit barto.in dicta.l.heres abſens .ſ.ſi quis cautelam. ¶ Octauo limita niſi quis eſſet obligatus per inſtrumentū cōfeſſionatū qz tunc haberet locum remiſſio.ad hoc adduco illud qō voluit Bal. in.l. i.C.de ſenten.que pro eo quod intereſt.vbi dicit q̄ obligatus per inſtrumentū cōfeſſionatū tenetur preciſe.z iſta menti cōmenda. ¶ Et inq̄ntum tex.iſte z gl.z doctores dicunt quod attenditur locus vbi celebratus eſt contractus quo ad diſpoſitionem ſtatuti z nō attendit loc⁹ ad quem contractus dirigitur.limitat do.Anto. z cōmuniter omnes doctores hic non habere locū in cōtractu matrimonij.vnde ſi bononienſis vadit Autinā vt p̄trahat ibi matrimoniū ducturus vxorē ſuam Bononiā q̄ nō attendetur locus Autine ſed attendet locus Bononie z ſic ſi ſtatutum mutinenſe confert lucruz totius dotis vxore p̄decedēte matrimonio.Sed ſtatutuz bononiēſe cōfert lucrum dimidie dotis.q̄ attendetur ſtatutum bononienſe z non mutinenſe.z allegant caſuz in.l.exigere dotem.ff.de iudi.qui tex.ad hoc ſecundum Bald.hic eſt ſingularis. ¶ Circa hoc primo habeatis has remiſſiones Bar.in.l.cunctos populos .C.de ſum.tri.z fide catbol. z in dicta.l.exigere dotem . vbi tenet hanc partem Joā.

a ¶ Oportet a vbi vide Bal. no.ſ affirmātē z poſt ipſuz ſcribētes zviō ſpe.i ti.ō ppe: iu.adi.i p̄n.v. xxxix.q ſ pulcherrime ōclarat.

and.in.c.primo de ſponſa.plene ibi per do.anto.z alios z per Bald.in.l.finali.C.ſi a non competen.iudi.z in.c. primo in.ſ.ſi.de inueſti.de re.alie.fac.in vſibus feudoruz z in dicta.l.cunctos populos.z in rubrica de conſuetu. z in.l.cum quedam puella.ff.de iuriſdi.om.iudi.z in auctē.omnes peregrini.C.cōia ō ſucceſ.z in dicta.l.exige re dotem.z in.l.vniuerſa.C.de precibus impera. offerē. z in.c.iurauit.de probatio.z in.conſtitutus el.ū.de teſti. z in.l.vxore.C.de conditio.inſertis.z in.l. voluntas .C. de fideicōmiſ.z in rubrica.C.de reuocā.bis que in frau. credito. Petrus de ancba.ib rubrica de conſuetudi.z i repeti.c.canonum ſtatuta.de cōſtit. Et refert archi.fuiſſe
68 queſtionē de facto † Bononienſis accepit quādā in vxorem de regio ſtatuta erant diuerſa bononie z regū qō ſtatutum deberet attendi.decidit ſtatutuz domicilij viri ita refert .xij.diſtin.c.illud. ¶ Et limita niſi vir cōtraheret in domicilio vxoris z inde non receſſurus.qz tūc attēderetur domicilij vxoris z non viri. Jta dixit bal.in.l.fin. .C.ſi a non cōpe.iudi.allegat Jo.an.in .c.primo de ſpō. qz tunc potius vxor dicitur capere virū q̄ ecōtra. ¶ Limita etiam niſi mulier cōtraxiſſet in domicilio ſuo intuitu iuris cōmunis ignorans ſtatutum vigens in domicilio mariti per.l.regula.ff.de iuris z fac.ignorā.z in.l.cū de indebito.ff.de probatio.tunc enim attenderetur locus mulieris z non viri. Jta dixit Bal.in.c.primo.ſ. fina.de inueſti.in mā i.fac. ¶ Limita etiaz niſi fuiſſet actū tempore contractus quod cōtrahebat ſecundū legem bononienſem qz tunc attenderetur ſtatutum bononienſe z nō ſtatutum vigens in domicilio viri. Jſte eſt caſus in.c.i. de ſponſa.vbi francigena p̄xit matrimonium cum q̄daz theutonica ſm legem Saxoniā quod habebit locū Saxonie ſtatutum z nō ſtatutū Francie quod eſt bñ notanduz.qz i ciuitate meſſanenſi viget ſtatutū q̄ bona vñcunq; p̄uenerūt ſint cōia viro z vxori z eorū filijs qui ſepenumero cōtrahūt nō ſcōum legē meſſanenſez ſed ſm vſū romanū qz p̄batur in prealleg.c.i.z accōmodo ad p̄ dicta qōnem in qua ſuperioribus diebus conſului apud
69 Florentiam † Quidam florentinus habitans hic bononie acceſſit florentiā z cōtraxit matrimoniū cū quadam florentina z p̄ſumauit matrimoniū ibi deinde redierūt bononiā z ob peſtē redierūt florentiā z ibi mortua eſt ſuit dubitatū ſi deberet attendi ſtatutū florentinū an ſtatutum bononienſe. Nota pro certo eſt dubitatio. z videt p̄mo dicendū q̄ attendat domiciliū mariti z ſic ſtatutuz bononienſe per .d.l.exigere dotē. z per doctrinā doctoz oium traditā in locis allegatis ſuperius nihilomin⁹ cōſului p̄rium z allegaui hanc rōnem quare eſt q̄ in.d.l. exigere dotē.dicat q̄ inſpicit locus viri z nō locus mulieris in quo vir cōtraxit eſt qz vir videtur vt aduena veniſſe ad domiciliū vxoris cā cōtrahendi matrimoniū z recipere dotē in domicilio vxoris pauliſper remanſurus z ſecū ducturus vxorē ad ſuū domiciliū.ſicut ergo aduena nō cōuenit in loco p̄ctus qz videt deſtinaſſe ſolutiōez ad locū ſui domicilij vt in.d.l.hēs abñs.ff.de iu. Jta ē in marito recipiente dotē in domiciliū vxoris vt aduena vī p̄mittere ſe reſtituturū dotē adueniente caſu reſtitutōis. Et iſta eſt rō babens neruū.z recte colligit ex.d.l.exigere dotē. Et facit qō voluit ibi ang. Sed iſta rō ceſſat i florentino habitante bononie z eunte florentiā ad p̄bendū cū florentina quo caſu non vadit vt aduena z per conſequens ceſſat diſpoſitio dicte.l.exigere dotem. ¶ Secundo adduxi illud qō voluit do.ant.in.c.i.de ſpō.in.iij.no-
70 tabili.vbi dixit † q̄ quādo cōtrahentes ſunt eiuſdē loci dz attendi locus vbi rudis mā p̄ctus agitatur. Sed vbi ſūt diuerſoz locoz attendit locus executōis. Vel eſt ſpāle in dote.z ſic videtur decidere hunc caſum cum vir z vxor ſint eiuſdem loci ergo attendet locus vbi rudis materia contractus agitatur.tene menti . ¶ Adducebāt tertio q̄ in dubio quilibet videt velle illud q̄ vult ſtatutum ſue patrie. Jta p̄ſuluit By. quē refert z ſequit Bar. Angel.

UVA. BHSC. IyR_275_2

ange.ꝛ alij in.l.beredes mei.§.cũ ita.ff.ad treb.ꝛ ℣et. de ancha.in.l.tres fratres.ff.de pac.cũ ergo iste eẽt florẽ
tinus videꝝ voluisse contrabere secundum legem sue pa
trie cui a iure gentium parere tenemur ꝛ ita consului te
71 ne menti predicta. ¶ Jn glo.sine domicilij † nota ex eo
quod quis potest conueniri in domicilio licet alibi ꝓxe
rit ꝛ pot hꝫ plura domicilia vt in iuribus allegatis in
ea.vide que dicta fuerunt in.c.postulasti.ꝛ in.c.ex pte.§.
eo.Et adde ꝙ domiciliũ ꝓpꝛie est domiciliũ habitatóis
glo.est multũ sing.in.c.statutũ.§.cũ vero.ó rescrip.li.vi.
que dicit ꝙ ille dicit de ciuitate qui hz domiciliũ in ciui
tate.Et ego dico fore casum singularẽ de hoc in auct.de
questore in ꝓn.in versic. nẽa ciuitas populosa ex diuersis
72 hominũ turbis.Et ex illa gl.decidit † ꝙ si statutũ dispo
nit ꝙ nullus possit esse bidell⁹ nisi sit ciuis quod nihilo
minus habens domiciliũ hic lz alibi fuerit oriundus dr̃
esse ciuis ꝛ poterit esse bidell⁹ quod hñ notabis. Et ad
duco in fiꝫ glo.multũ singu.in cle.i.de fo.cõpe.que dicit
ꝙ ꝓpꝛie dr̃ subditus róne habitationis ꝛ pot iste iudex
domicilij citare subditũ suũ exñtez in alieno territorio ad
finẽ excõicandi eũ.c.cũ sit romana.de appell.c.ex tue.de
73 cle.nõ resi. ¶ Jn glo.ibi siue rei. † Ro.ex ea.ꝙ quis põt
cõueniri vbi res sita est.Jdẽ ꝓbatur in.l.fi.C.vbi i rez ac
tio.Et ꝓcedit hoc si cõueniatur actione reali vt ibi ꝓba
tur. ¶ Jdẽ dic si ꝓueniaꝫ actione mixta puta si per vio
lentiá rẽ subtractã petierit vt in.l.i.C.vbi de poss.agi oz.
Secus si ageret actione personali ꝓ re hic sita. qꝛ tũc
nõ posset facit qó no.in.l.forma.ff.de censi.tz bar.in.d.l.
fi.C.vbi in rẽ actio. ¶ Jdẽ est dicendũ de re mobili si est
pmansura in loco. Jta intelligaꝫ glo.ista.ꝛ glo.c.ex par
te.§.eo.Si vero nõ est pmansura in loco sed stat ibi cau
sa custodie.vel est trãsitoria vt puta transit ꝑ hãc ciuita
tem mulio.Ego dico ꝙ mulus quẽ ducit est meus scõm
cõem opi.nõ possum eũ hic cõuenire qꝛ nõ dr̃ esse hic ex
quo ad aliũ locũ vadit argumẽto cle.ne romani.§.sane
de electio.ꝛ l.ex facto.ff.de here.instit.Et idẽ voluit Jo.
and.in addi.spe.in ti.de cõpe.iudi.adi.§.i.vsi. qd si quis
dicit tñ bal.in.l.fi.C.vbi in rẽ actio.ꝙ poterit cõpelli sa
tisdare alꝫ sequestrabiꝫ ar.l.si fideiussor.§.fi.ff.q satisda.
a cogan.ª ꝛ l.senatus.ff.de offi.presi.qꝛ est suspectus de re
cessu.Et idẽ voluit spe.in.d.§.i.vsi.qd si qs.ꝛ in ti.de sa
tisda.§.dico.in ꝓn.vbi dicit ꝙ nõ põt ꝓueniri in loco per
quẽ trãsit.teneꝫ tñ satisdare de re nõ barattanda vel ad
alium locum transportanda sed de ea exbibenda qñ erit
opus.Et sic cõclusio est ꝑm do.abb.ꝙ si nõ est suspectus
qꝛ in suo domicilio vel alibi possidet imobilia tũc nõ fit
sequestratio nec exigit satisdatio arg.l.sciendũ.ff.q satis.
cog.Sed si alias est suspectus tũc fiet sequestratio nisi ꝓ
stetur cautio argumẽto supradictoꝝ iurium ꝙ est bñ no
tandũ hz eũ. ¶ Sed tu pódera qꝛ Bal.in.d.l.fi. dicit ꝙ
est suspectus eoipso ꝙ est recessurus.ꝛ adduci posset ꝙ
ipsemet bal.voluit in repti.rubrice.C.de reuo.his que in
frau.credi.quá supius in alia qóne allegani vbi idẽ vo
luit ꝙ statim ꝙ est recessurus est in dolo.Sed pro certo
bal.in casu isto non bñ loquit.tũc enim ꝓsumit esse suspe
ctus ex recessu qñ ibi cõtraxit vt viator tũc habeat locuz
ꝙ ipse voluit in prefata rubrica.Sed in casu nr̃o iste est
in transitu nec aliquẽ ꝓctum hic fecit sed dũtaxat trans
portat rẽ mobilẽ quo casu attendi dz locꝰ ad quẽ res ap
portatur vel ꝓducit vt in.d.l.ex facto.ꝛ i.d.cle.ne roma
ni.§.sane.ğ nõ pót arrestari in loco transitus.nec tenetur
subire iudiciũ.Satis enim iniquũ est ꝙ transiens si non
est vagabundus arrestet hic pro re mobili.ꝛ eodez mõ
est iniquũ cõpellere eũ ad satisdandũ.nec ẽt poterit fieri
sequestratio.est enim regulariter,ꝓbita sequestratio vt
in rub.de ꝓbi.seque.Sed nõ reperit permissa a iure isto
casu ergo stabimus in regula ꝓbitiua. ¶ Et si dicaꝫ
vt dixit bal.ꝙ satis est suspectus ex quo est recessurus qꝛ
pace sua salua dixerim iste nõ pót dici recessurus ꝓpꝛie
ex quo est in transitu.vñ si venissent huc ad ꝓbẽdũ vt via
tor bñ posset dici recessurus ꝛ si dicaꝫ ꝙ timor dilapida
tionis operaꝫ sequestrationez fieri posse vt pulchre dixit
Jnno.in.c.fi.de sequestratio.bar.in.l.ipatoris in.§.fi.ff.
de appel.bal.in.c.i.§.sancimus in ti.quo tpe miles inue
stitu.pete.dz.ꝛ ang.in.l.diuus.ff.de peti.hered.qꝛ rñderi
pót ꝙ ex quo regula est ꝓbitoria nõ possit fieri seque
stratio nisi fructus dissipenꝫ.ita dicit tex.in.d.c.fi. vel de
populenꝫ.ita dicit tex.i.l.iperatores.§.fi.ğ exꝫ illos casus
remanebimus in regula ꝓbitiua vt non possit fieri seq̃
stratio. ¶ Nec obstat si dicaꝫ ꝙ Jnno.in.d.c.fi.dixit mꝫ
74 tum singulariter † ꝙ sequestratio fieri pót si reus expóat
fructus in suos vsus.ꝛ voluit archi.in.c.qꝛ res.xi.q.i.ꝛ
bal.in.d.fi.ꝛ in.d.c.i.§.sancimus.ꝛ ang.in.d.l.diuus.qꝛ
rñdeo ꝙ nõ bñ dicunt ex eo qꝛ.d.c.fi.loqꝫ in dissipatióe
ꝙ naturaliter sonat in malã partem.Et adduci posset il
lud ꝙ scribitur Jeremie,ꝓpe principiũ Ecce inqt deuꝫ
ego constitui te sup gentes ꝛ regna vt euelles ꝛ dissipes
ꝛ hr̃ in.c.legatos de offi.deleg.lib.vi.Et eodẽ mõ verbũ
depopulentur appositũ in.d.§.fi.sonat in malã partẽ vt
hr̃ in.c.inter alia.in verbo depopulator.de imuni. eccle.
ergo extra illã malã partẽ remanemus in regula ꝓbiti
tiua.Sed cõuertere ad vsus ꝓꝓrios non sonat in malaz
partẽ qꝛ si possessionẽ tenere põt ergo ꝛ cõmodo posses
sionis gaudere poterit arg.l.sciendũ.§.penul.ff.qui satis
tisda.cogã.ꝛ ita ꝓsului beri apud curiã romanã. ¶ Ca
pio gl.fi.dicit hic epm potuisse cõueniri Rome lz ibi nõ
75 hẽat domiciliũ nec ibi cõtraxerit † .Querit gl.vñ surgit
hec facultas cõueniendi.Rñdet ꝙ papa est iudex ordi
narius singulorꝝ ideo nullus põt declinare eius iudiciuz
ix.q.iij.c.per principalẽ.ꝛ.c.cũcta per mundum. Roma
enim cõmunis patria est nisi habeas ius reuocandi do
mum vt in tex.ꝛ glo.ista. Maz vbi papa est ibi est roma
vt in.c.ego.Ad.de iureiurando ꝛ ita ẽt capitur hic.Mã
conuentio ista surgit qꝛ totus mundus est territoriũ pa
pe ꝛ est parochia pape.ꝛ dicitur ordinarius omniũ quo
ad causas spirituales vt apparet ex auctoritate domini
ca.Fiat vnus pastor ꝛ vnum ouile.ꝛ cum dixit Quod
cunqꝫ ligaueris super terrã.xxiij.questio.ꝓma.c.quocũ
qz.Sicut enim episcopus est ordinarius iudex in sua dio
cesi vt in.c.primo de officio ordinarij.ꝛ in.c.cum episco
pus.eodem titulo libro.vi.ita ꝛ papa est ordinarius to
tius orbis vt in dicto.c.per principalem ꝛ in.c.cuncta p
mundum.ꝛ in.c.si imperator.ꝛ in.c.duo sunt.xcvi. distin
ctio.Fuit enim electus a Christo ad summum pontificatũ
vt preesset omnibus alijs.Facit illꝺ psalmiste omnia sub
iecisti sub pedibus eius.Alij autem fuerunt electi ab eo
in partem solicitudinis.xxi.distinctio.c.primo ꝛ secũdo
ꝛ in.c.ad bonorem de auctorita.ꝛ vsu palij. ideo nemo
potest declinare tribunal pape qꝛ omnes sumus de suo
territorio.ꝛ ex hoc surgit hec facultas conueniendi Ro
me nõ autem a ciuitate romana sed a potestate papali.
Et idem dicendum est de imperatore dũmodo sit in lo
co sibi subiecto.Nemo enim declinare potest suuz tribu
nal vt in.c.duo sunt.ꝛ in.c.si imperator.xcvi.distinctio.
ꝛ.l.bene a zenone.C.de quadri.prescrip.ꝛ ita intelligaꝫ
.l.roma.ff.ad municipa.que dicit Romam esse commu
b nem patriam qꝛ olim Roma dominabatur toti orbi ᵇ lz
hodie secus cum nullam habeat iurisditionem ꝛ subie
cta sit domino pape.c.fundamẽta.de electio.libro.sexto
hinc est ꝙ omnes christiani hodie dicũtur de populo ro
mano siue sint clerici siue sint layci de quo per Barto.in
l.hostes.ff.de capti.ꝛ sic tenet hic domi.Anton.ꝛ domi.
Abb.ꝙ dicta.l.roma.habuit locum olim anteq̃ illius
iurisditio esset translata in romanos pontifices. ideo ho
die non procedit ꝛ appellabitur cõmunis patria roma
na curia sed non vrbs.Rome. ¶ Ego primo pondero
quod doctores isti restringunt istum tex.quinimmo pro
bat quod layci extra causas ecclesiasticas conueniri pos
sunt in curia romana vt late dixi superius dando nouissi
mum summarium ꝛ nouissimum intellectũ ad hunc tex.

a ¶ Logã. vbi vide.d.alex.de imo.ꝛ latius ó ista mã in ꝓsili. vi.in.iiij.pte ꝛ do.car.in cle.i. xxij.ꝛ.xxvi.q. de ꝓhibi. seq. posꝭ.ꝛ fruc.vbi oia late.

b ¶ Toti orbi hoc erroneum ẽ ꝑm hystoricos nã infinite natões sũt que nec signa romana videre nec ꝙ multo plꝰ ẽ romanorũ audiuer nomen qcqd in contrariũ vulgo dicaꝫ lz ipi romani virtutibꝰ ipiũ ꝓmeruer vt ẽ text. xxii.qõ.i.§. ex his ac ex his q̃ domi foziscz gesser q̃sti fuere appareat de qbus vid tex. x.di.c.si in ad i utorium.

UVA. BHSC. IyR_275_2

¶ Pondera ēt qꝛ ego alias audiui quendam doctorē dicentē. & si nō fallor fuit celebris doctor Jo. de anna. & scientia & moribus prestantissimus qui damnauit hanc doctrinā do. Anto. leuiter tñ. dicebat enim qꝙ cū dicta. l. roma. nō reperiat expresse correcta. ergo remanet dispositio legis firma. arg. l. precipimus. C. de appel. & l. sancimus. C. de testa. Et licet silere & obmutescere vt agnꝰ coram tōdente se deberē tñ conceptū sermonē qs refrenare posset. Dibi videt qꝙ do. ant. & do. abb. non dicant verum nā populus romanus transtulit iperium in Cesarē & tñ d. l. roma. ad municipa. remansit cōis patria nec leges nec plebiscita fuerūt abolite nisi quatenus placuisset Cesari. l. ij. §. nouissime. ff. de ori. iur. Jō cum dicit nouꝰ rex noua lex ꝓcedit si mutet sed si nō mutet antiq̄ lex remanebit ita dicamꝰ in casu isto vt Roma remāserit cum illa q̄litate in qua erat & sic sicut ante trāslationē erat cōmunis patria ita erit cōis patria post trāslationē i Cesarez. & ita remansit cōis patria post trāslationē in romanū pontificē tene mēti qꝛ ad hāc mām est ꝓsideratio nouissima. ¶ Pondera ēt qꝛ tpe quo trāslata fuit Roma in papā nō bē bat papa terras tpaliter subiectas sibi & sic papa nō bēbat regnū tpale ex quo sequit vnū qꝙ tibi videbit nouuꝫ qꝙ nisi papa aliter statuisset Roma regeret legibus romanis qꝛ sicut nō fuerūt abolite per trāslationem in cesarē ita nō videnꝫ fuisse abolite per translatōez in papaz. Et si dicat abolito titulo regis aboletur vigor sue legis. c. translato de ꝓstit. ego rñdeo istud ꝓcedē qñ ita placeret illi in quez transfert iperium. sed si aliter nō haberet regnū & in eū esset translatū regnū tunc illud regnū viueret suis ꝓpꝛijs legibus. & ad ꝓdicta adduci posset qꝙ bñ per Jo. and. in addi. spe. in ti. de treug. & pace in penul. q. in rub. & per guil. de cu. & bar. in. l. si quenerit. §. nuda. ff. de pig. actio. & in. l. i. §. coheredē. per bart. ff. ad. l. falci. & in. l. i. C. de metropoli. libro. x. & in tractatu tiberiadis in rub. de insula & qō voluit Jnno. in. c. pastoralis de priuileg. glo. in. c. i. ne sede vacante. & in. c. recolentes de sta. mo. bal. in. l. ēt. C. de iure do. & in. l. qcquid. C. de aduoca. diuerso. iudicio. & in. l. i. C. de sū. trī. & si. cabo. & in. c. translato de ꝓsti. & per ludo. ro. in suis ꝓsilijs
79 & ista menti cōmenda. † Sed qñ cōpetit ius reuocandi domū ꝓcludit hic Jnnoc. ex cā necessaria. puta qꝛ venit aliquis vt legatus ad curiā. l. ij. §. legatis. ff. de iudi. & ꝓcedit nō solū qñ legatus est ꝓ publica vtilitate sed ēt i ꝓ curatore ad cām ꝓstituto ab eo qui bz ptātem iperādi vt ille talis nō cōueniat in auc. de sanctissimis epis. §. reuerendissimi. ꝓcuratores aūt & illi qui volūtarie veniūt nō gaudent isto ꝓuilegio. l. penu. ff. ex qbus cau. maio. in integrū resti. Sz vnū circa hoc occurrit mihi sepenumero vidi oratores cuiusdā inclyti regis nō ita ornatos vestibus & familia vt oratores regios deceret & querens vñ hoc. habui rñsum sepenumero quod illi oratores ꝓcurabant & ipetrabant ꝓcibus instantissimis vt mitterētur legati & ió rex ille vel nihil vel paruz dabat eis ex quo voluntarie ꝓcurabant illā legationē vñ nō videret insuaue dicere qꝙ iste tex. & l. ij. §. legatus. ff. de iudi. limitarent vt nō habeāt locū qñ similes legati ꝓcurant sibi legatiōez dari & ad hoc adduco. l. & q data opa. ff. ex qui. cau. ma. in integ. resti. Et adduco i argumētū singulare dcm̄ bar. i
77 l. si seruꝰ. §. qꝙ aūt. ff. de fur. vbi dixit † ābasiatoz ꝓcurauit ambasiatā & in itinere fuit disrobatus qꝙ cōitas nō teneꝫ reficere sibi damnū ex quo ꝓcurauit ābasiatā. Et adduco sic̄ qꝙ voluit specu. in ti. de iudi. ver. illō. quē refert do.
78 ant. in. c. significante de pig. vbi dixit † qꝙ si nuncius fuit captus in itinere qꝙ dñs mittens nō teneꝫ eum rēdimere si volūtarie se ingessit. Idez ēt dicit iui ad seruiendū alicui cū armis & equis in exercitu & ꝓdidi arma & equos qꝙ si data opa & ñ reqsitꝰ accessi ñ teneꝫ dñs mihi reficē dānum. Et adduco qō voluit fede. de se. ꝓsil. ex. l. refert do. anto. in. c. ꝓposuisti. §. e. de eo q ꝓcurauit vocari a supiore & hoc ideo vt nō visitaret qꝙ nihilominus poterit visitari & nō ꝓderit sibi illa vocatio ꝓcurata. Et adduco qꝙ voluit dñs meus Jo. de imo. post alios in. c. de cetero de
79 cleri. nō residē. vbi dicit † qꝙ ille q ꝓcurat se mitti ꝓ nego cijs sui ꝓlati nō babeat ꝓ residente ex quo ꝓcurat illā absentiā allegat. d. l. & qui data opa. facit gl. in. l. videamꝰ. ff. de nego. gest. & qō babet in. c. pastoralis. §. fi. de offi. delega. & in. c. cū ad monasteriū de sta. mo. & in. l. spadonem. §. fi. ff. de excu. tut. & in. l. ij. §. fi. ff. si qs cau. & ió sapiē
80 ter dicit bosti. in. c. cū clamor de testi. † qꝙ ꝓmotor inquisitionis qui sponte se obtulit nō pōt post publicatū processuz ꝓducere testes secus si nō obtulisset. facit qō voluit
81 do. ant. in. c. oli de iniuri. vbi dixit multū singulr † qꝙ inquisitio q̄ emanauit ad instantiā petentis oz agitari lit. ꝓte. alꝫ nō ꝓtestat lis. c. qñ frequenter. §. qō aūt vt lit. nō cōtesta. facit qꝙ voluit Domini. in. c. ij. vt lit. pen. lib. vi. vbi loquit de illo q ꝓcurauit se transferri ad aliud bñficium Et ex istis vident limitari. c. istud & similia iura vt nō habeat locū in legatione ꝓcurata. dic tñ de hoc vt in tex. singulari & vnico. l. vniuersi. C. de lega. li. x. Idē ēt dicit Jnnocen. qñ qs venit romā ex cā q̄si necessaria vt in eo q vocat cā ferendi testimoniū vel iudicandū vel silīum est tñ oria ꝑm Jnno. inter eos q veniūt vt legati & iter eos q ñ veniunt vt legati ex cā necessaria qꝛ illi tenent rñdere de oibus ꝛctibus initis extra locū vel ꝓuinciā. ꝛbentes eni anteq̄ irent ad curiā tenent de illis ꝛctibꝰ nec habēt ius reuocādi domū sed legati habēt ius reuocādi dūmō nō ꝛxerint tpe legatiōis. vt in. d. §. legatis. & idē ē si vadunt ad curiā ꝓ cā quasi necessaria puta ꝓ ꝓseq̄nda appellatione sicut dicimus in excōicato vt possit appellare & appellationē ꝓsequi qꝛ vī potius se defendere. c. significauerūt. & c. dilecti de excep. sed si venit ad curiā ex cā ꝓbabili puta vt videat filium studentē vel ex cā deuotiōis vl voti vtz habeat ius reuocandi. Jnn. dubitat. sz in pegrinātibus bñ dicit qꝙ bz ius reuocādi per. c. i. §. de pegri. Sz glo. in. d. l. ij. §. legatis. tz qꝙ ex cā ꝓbabili gaudet isto priuilegio & ponit exemplū in patre veniente ad videndū filiū in studio & in peregrinantibꝰ & eā sequit ibi bar. q al legat auc. oēs peregrini. C. cōia de succes. allegat ēt ꝓ patre auc. habita. C. ne filius ꝓ pa. & ita sequūt oēs scribentes & allegant rōnem qꝛ pōt dicere nō veni paratus & ad istū tex. rñdent qꝙ loquit quo ad causaz oīno volūtariam excludendā. Si aūt veniat ex cā oīno voluntaria vt puta cā solatij velut nūcius aut ꝓcurator eius cui non tenebat parere. Sz tu pondera qꝛ mihi vī intrepide posse teneri qꝙ veniens ex cā ꝓbabili nō babeat ius reuocādi & arguo sic. regula est permissiua qꝙ quilibet possit ꝓuenire in curia romana ab ista regula fit exceptio qñ ꝓp iusticiam & necessitatē sed cā ꝓbabilis nō est necessaria ergo stabimus sub regula ꝓmissiua. ¶ Jtē. d. l. ij. §. legatꝰ po
a nit ēt regulā ꝓmissiuā a q̄ excipit officiū legatōis [a] officiū testificandi & officiū iudicandi & reddende rōnis administrate tutele oia ista sapiunt necessitatē vt in. l. munerū. §. iudicandi. ff. de mune. & bono. & per totum titulū de legationibus. & de testi. cogen. & de tutelis & ratiōi. distra. Et lz ille tex. cōnumeret ꝓsecutionē appellatiōis nihilominꝰ est causa q̄si necessaria. ergo extra illos casus exceptos stabimus in regula. & per ꝓñs si pater venit ad videndū filiū in studio nō gaudebit isto priuilegio. qꝛ non ex cā necessaria nec quasi. & lz glo. & doc. tenuerint cōtrariuz nihilominus iudicio meo fecerūt vt cōplaceat scholaribus & sic caro & sanguis reuelauit eos & nō spiritus maxie qꝛ filij reuersuri sunt ad patriā nec debemꝰ recedē a tex. & regula pp opi. doct. vt dicit Bal. in. c. i. §. iudices
82 de pa. iura. fir. † Quo aūt ad perigrinātes & ad vouētes & silēs sequor opi. glo. & adduco rōnē nam si ꝓ rebus q̄ vilissime sunt vt preclare scribit Lucanus in tertio sz ꝓ vilissima rerū certamen mouistis opes. Seneca in ꝓma epistola Cicero in prima paradoxa cōcedet istud ꝓuilegiū ergo mlto fortius fauore anime arg. c. cuz ifirmitas de peniten. & remiss. & l. sancimus. C de sac. san. eccl. & sic concludo

a ¶ Legatiōis adō bar. i. l. ii. §. legatis. ff. ō in. & in. l. sed & si restituat eo. ti. & viō spe. in ti. de actore. v. itē illustris ꝓ quo viō not. ꝓ abb. in rubr. ō ꝓsir. vti. vl inutili. & in. c. sup hac de fi. istru.

concludo q̄ veniens ex cā ꝓbabili non habeat istud pri
83 uilegium. facit qđ voluit hic Inno.† q̄ veniens ad curiā
petens restitutionem in integrū nō gaudet isto ꝓuilegio
84 quā sequuntur omnes † vtrū autez teneatur satisdare de
reuertendo ad curiā vel de defendendo se coraz suo iudi
ce ordinario. Inno. dicit q̄ coram ordinario. sed Hosti.
tenet contrarium q̄ imo in redeundo ad curiam. d. An.
concordat op.. q̄ si causa est ardua vel iudicium erat in
ceptum ante legationem ꝓcedat dictum Hosti. alꝫ pro
cedat dictum Inno. sed glo. ⁊ Bar. in. d. l. ij. §. sed si du
bitetur tenent illud quod voluit Inno. qđ est verius ꝑm
domi. Abba. qz tex. ibi dicit q̄ non cogitur subire iudi
cium. ego sequor glo. ⁊ Inno. ⁊ moueor hac rōne mens
omnium iurium est parcere expensis ⁊ laboribus ꝓtium
c. nónulli. de rescrip. c. cordi. de appel. lib. vj. sed respon
dendo coram iudice suo parcitur laboribus ⁊ expensis.
ergo. secundo allego casum singularez in. l. cum post sen
tentiam. C. de appel. vbi argumento illius tex. probatur
dictum glo. ⁊ Inno. tene menti. ¶ Item dicit hic Inn.
istud ius reuocandi domum non habere locum in causis
que celeritatem desiderant. vt sunt cause electionis quod
dictum dicit non habere locuz in electionibus canonico
rum. qz in eis non vertitur tantum periculum quātum in
electionibus prelatoz. Idem dicit in rebus tempore pi
turis. arg. c. lz. de ferijs. c. oblate. de appe. cum similibus.
85 ¶ †Ultimo querit hic. d. Cardi. quid in concilio ꝓuin
ciali vel sinodali an veniens ad illa concilia possit allega
re ius reuocandi domuz. remittit se ad dicta sua in. c. gra
ue de preben. de quo vide ibi Inno. d. Anto. ⁊ alios. sed
ego pondero vnum ad qđ nemo ibi aduertit. qz Bar. in
d. l. ij. §. legatus. extendendo illum tex. ⁊ per ꝓns istum
idem dicit esse qñ quis vocat extra suam ꝓpriam ⁊ spāle
iurisditionez. vnde si vnus de aliqua ciuitate marchie vl
ducatus vocet in curia marchionis vel ducis ferēdi testi
a monijū nō pōt ibi ꝓueniri[a]. Sed si vnus de comitatu isti
us ciuitatis vocaret ad ciuitatē istam cā ferendi testimo
nium posset ibi capi per dictaz. l. ij. §. cēs. ⁊ hoc ꝓpter fo
rum qđ ibi bz vel ꝓpter iniuriam quam ibi cōmittit alꝫ
secus si alibi haberet forum ⁊ ibi existeret ex quo sequit
q̄ debet distingui an veniat ad concilium prouinciale
an veniat ad sinodum tene menti. quia doctores sunt ibi
contrarij inter se. quia per istam distinctionem daretur
precipuuz lumen ad ibi dicta. ¶ Modo bis dictis ad
duci posset illud quod Virgilio nostro venit ore. Clas
sicq̄ immittit habenas ⁊ tandem beuboicis cum aruz al
labitur oris. ¶ Expedita est hec lectura periculosa ꝓ
salute anime ⁊ corporis si quid bene dictum fuit deus
nobis hec ocia fecit. Si autem male dixerim dauus sum
non edipus tenuis ⁊ parum doctus. Supremo optimo
⁊ altissimo principi deo ⁊ pijssimo Jesu christo ⁊ libera
lissimo spiritui sancto sit decus gloria ⁊ imperiuz sempi
ternum Amen.

a ¶ Cōueniri: Adde Inno. i c. rōana ⁊ ibi doc. hoc eo. ti. ⁊ ang. not. i. l. heres absens. §. i. iiij. col. de iudi. ⁊ facit in arg. a ꝛrio sen su quod voluit bar. in. l. inter dū. §. senator. ff. de iudi. vbi ēt moder. scribentes multa ꝓgerunt q̄ vide ex te.

¶ Explicit lectura aurea sūmi Utriusq̄ censure docto. dñi Andree Barbatie Sicculi. super difficillimis titulis. de iudicijs. ⁊ de foro competenti. ab ipsius originali de
prompta. Una cum appostillis demuz per ipsum factis Et in locis suis insertis. Necnon q̄pluribus alijs nouis additiōibus. Naturalibus. Theologicis. ⁊ Legalibus put materijs ꝓgruebat. in margine appositis. Impressa Venetijs per Baptistam de tortis. Anno misericordie. Mccccc viij. die. vj. octobris.

A B C D E F G H J K L M N
O P Q R S T U x Y Z AA BB.
Omnes sunt quaterni. preter BB qui est quinternus.

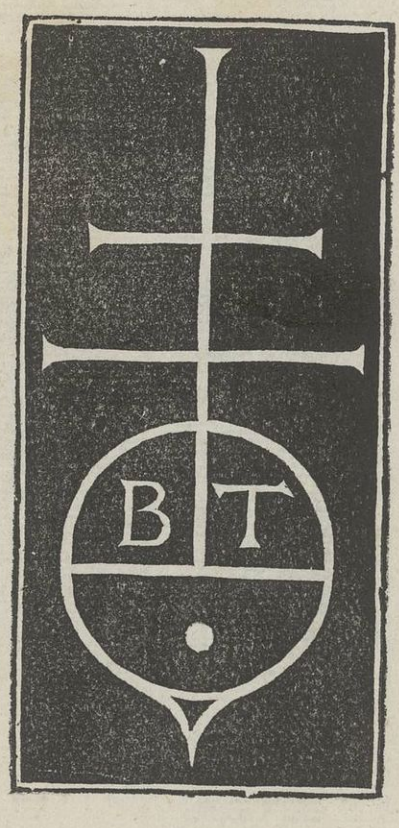

UVA. BHSC. IyR_275_2

UVA. BHSC. Inv._275_2

UVA. BHSC. IyR_275_2

UVA. BHSC. IyR_275_2

336.

BARBATIAE

Siculi Comment. In 2. Lib. Decret.

2.

Biblioteca de Santa Cruz
IyR 275

AI AI

AN BARB ÍN ZIET IZ DCRET

UVA. BHSC. IyR_275_2